00079848

THE
ASIATIC SOCIETY OF BOMBAY
Town Hall, Bombay.

Digitized with financial assistance from
Observer Research Foundation
on 17 May, 2019

DIONYSII HALICARNASSENSIS *OPERUM*

TOM. II.

O
880-9
D10/D10
79848
00079848

797

ΔΙΟΝΥΣΙΟΥ
ΤΟΥ
ΑΛΙΚΑΡΝΑΣΣΕΩΣ
ΤΑ ΕΥΡΙΣΚΟΜΕΝΑ
ΡΗΤΟΡΙΚΑ ΚΑΙ ΚΡΙΤΙΚΑ
ΣΥΓΓΡΑΜΜΑΤΑ.

79848

DIONYSII
HALICARNASSENSIS
QUÆ EXSTANT
RHETORICA ET CRITICA.

Q-a-13

LIBRARY OF THE BOMBAY BRANCH OF THE ROYAL ASIATIC SOCIETY
Q-a-13

OXONIÆ,
E THEATRO SHELDONIANO,
Impenſis *Thomæ Bennet*, ad Inſigne Lunæ Falcatæ in Cœmeterio S. *Pauli*
LONDINI, Anno Dom. MDCCIV.

Imprimatur.

GUIL. DELAUNE,

Vice-Can. Oxon.

Julii 3. 1704.

EXCELLENTI AC PERILLUSTRI

VIRO

D. Chriſtophoro Codringtono,

Inſularum LEWARDICARUM

GUBERNATORI,

ET

COPIARUM REGIARUM IBIDEM

PRÆFECTO.

NON dubito (Nobiliſſime Domine) quin pleriſque inconſultus eſſe videar, quod ad tui patrocinium, qui mediis in armis verſaris, advolare geſtiam; planeque temerarius, qui Dionyſium, e triſti naufragio cum ingenti ſui damno emerſum, ad te advehi velim, tam magno aquarum intervallo a nobis disjunctum. Sed hi erunt fere qui neſciunt, quod Muſas in caſtris & campo tui comites individuas habeas, eaſque ſumma cum humanitate in tuum contubernium ſoleas recipere; quodque prolixa adeo literas proſequaris benevolentia, ut illæ libenter vel quodvis diſcrimen adire ſuſtineant, modo tandem aliquando in tuum veniant conſpectum, tuoque fruantur ſinu & amplexu. Iſti ſi te noſſent ſpatiis Academiæ incluſum, qua aviditate & quam incredibili vigore artes liberales arripueris, & ad ingenii cultum capeſſendum nihil ardui intentatum relique-

ris; ut cunctis lauream præripueris, quoties poëſeos amœnitatibus animum oblectare placuit; ut ſingulari perſpicacitate ſuper omnes excellueris, quoties in Philoſophiæ & Matheſeos ſubtilitatibus temet exercere contigit; utque nos univerſos eloquentiæ tuæ virilis admiratione perculeris, cum pleno Academicorum conſeſſu Regem magnifica oratione alloquutus es, & præclara belli facinora eodem animo, quo patrata erant, enarraſti: profecto una mecum ſentirent, hunc Rhetorem tibi potiſſimum dicari oportere, qui unus omnium optime intelligis, quanti æſtimanda ſit cœleſtis illa, quam docet, facundia; quique ita divinioris quaſi naturæ manu fictus es & formatus, ut, tanto dicendi Magiſtro tibi viam monſtrante & muniente, pari facilitate poſſes eloquendi facultate & artificio Periclem æquare, qua illum belli gerendi ſcientia rerumque geſtarum magnitudine ſuperaſti. Si, inquam, noſſent, te omnem acris ingenii vim in literis percipiendis olim adhibuiſſe, ac præterea omni magni animi cura & cogitatione earum dignitati augendæ jam incumbere; iſtud proculdubio probarent conſilium, ut literæ (quæ hoc præcipuum habent, quod norint ſuis fautoribus aliquam rependere gratiam) tuam in pacis artibus fovendis benignitatem tam longe lateque prædicarent, quam virtutem tuam laudemque bellicam pervulgavit vocale famæ præconium. Imo cum viderint quod tua liberalitate & munificentia in libris elegantiæ exquiſitioris coëmendis jam confectum eſt, ſenſerintque quod tua voluntate eſt deſignatum, ne quid literis humanioribus ad ſummum decus atque amplitudinem deeſſet; inſuper & illud cogitarint, quod te jam poſcat flagitetque Britannia, ut, ſuo te iterum gremio complectens, fortiſſimorum virorum lenius ferat deſiderium, quos, pro Europæ libertate fortiter pugnantes, & nobilem victoriam reportantes, ferrum abſtulit: certe optimum factu judicabunt, ut ad te ultimis in terris agentem, & omnia ad Anglorum gloriam & ſplendorem revocantem, velo remigioque

confuge-

confugeret Dionyſius, non tam ſibimet ut quærat & imploret præſidium, quam ut tuum in patriam accelleraret reditum: quo facilius bello, per Germaniæ viſcera graſſanti, finem imponamus, pacique leges, æternis ſanciendas auſpiciis. Interea omnes, qui ex factis tuis ampliſſimis conjiciunt, quantum rei militari ad bellorum ſubſidium, quantum rei literariæ ad pacis ornamentum, ex tui acceſſurum eſt præſentia, ut ſalvus quamprimum ad tui amantiſſimos redeas optant voventque. in quibus cum & ego numerari velim, Deum ſupplex veneror, ut quæ præclara animo agitaſti, felicem, ad noſtræ lætitiæ tuæque gloriæ & dignitatis incrementum, ſortiantur exitum: &, cum tuos ſucceſſus beata clauſerit immortalitas, iſte ſupremus felicitati tuæ accedat cumulus, hiſtoricus Thucydidis aut Xenophontis (dicam an Tuimet?) ſimillimus ingenio, cui curæ ſit res tuas geſtas, ad optimas Dionyſii de hiſtoria texenda leges, deſcribere, & literarum monumentis ad omnem poſteritatis memoriam conſignare.

Excellentiæ Tuæ

addictiſſimus,

Joannes Hudsonus.

PRÆFATIO

Ad Virum Reverendum Doctiſſimumque

MICHAELEM LEQUIENIUM,

Ordinis PRÆDICATORUM.

REDEUNT ad te (Vir Clariſſime) illa Dionyſii opuſcula, quorum pleriſque, cum duobus Codicibus Regiis & uno Colbertino conferendis, egregiam adeo operam navaſti, ut plane ingratus eſſem, niſi eam libenter agnoſcerem, totique orbi erudito quam teſtatiſſimam facerem. Equidem quoties mecum reputo, quot curis & negotiis diſtinebaris, quantum de tuo tempore poſtulabat Damaſcenus, cui illuſtrando ſtudium tuum addixeras, & quam longo intervallo disjunctus eras ab illa beata Muſarum ſede, quæ, rara Regis veſtri munificentia, tot pretioſiſſima rei literariæ poſſidet cimelia, tui admiratione defixus teneor, quod mihi, tantum tibi oneris impoſituro, nihil denegare volueris, ſi quo modo poſſet vel minimum lucis aut ornamenti Dionyſio afferre. Quas pro ſingulari adeo beneficio tibi gratias agam, & meo & rei literariæ nomine, ſane non invenio: illudque mihi non parum dolet, quod noſtra Bibliotheca, Damaſceni licet exemplaribus ſatis inſtructa, tam pauca ſuppeditet, quæ tu viſus es deſideraſſe; & quod mea cura non potuerit in illo opere plus eniteſcere. Ita tamen mihi perſpecta eſt tua humanitas, ut perſuaſum habeam, te laboris in mei gratiam ſuſcepti non pœnitere, modo tibi in hoc quicquid eſt Dionyſii edendo aliquatenus ſatisfaciam. Quantum autem ipſe præſtiterim, cujus penes te judicium eſſe volo, mox exponam, ubi nonnulla, quæ è re eſſe videntur, de Dionyſii operibus veluti in tranſcurſu prælibavero.

Cum ad tomum priorem retulerim Antiquitatum libros XI, qui ex viginti ſuperſunt; quibus (ut indicium facerem operum ejus Hiſtoricorum omnium) accenſerem quæ injuria temporis interciderunt, Antiquitatum Epitomen quinque libris comprehenſam, cujus meminerunt Photius & Stephanus Byzant. & librum* Περὶ χρόνων, quem ipſe Dionyſius innuere videtur p. 59. v. 15. & diſertim laudat Clemens Alexandrinus Strom. l. 1. placuit mihi in hunc tomum poſteriorem ea omnia conjicere, quæ de re Oratoria & Critica ſcripta ad nos pervenerunt; eodemque plane modo diſponere, quo in editione Sylburgiana reperiuntur. Ut tamen verus eorum ordo à vulgato dignoſceretur, optimum mihi viſum eſt ea veluti in tabella repræſentare: ita ut ſedem, quam forte acceperunt, numeris Romanis indicarem; quam habere debent, Barbaricis. Libuit etiam ſubnectere librorum deſideratorum titulos: variaſque eorum qui conſervantur editiones, ne quis ſe ſui laboris laude à me fraudatum quereretur.

Summa & ſeries eorum quæ continentur Tomo II.

I. † 1. Περὶ συνθέσεως ὀνομάτων, De verborum compoſitione ſeu collatione; vel (ut quidam malunt) De orationis ſtructura. Exſtat pag. 1.

II. ‡ 2. Τέχνη, Ars Rhetorica; ſeu Rhetoricæ præceptiones: quarum hæc ſunt capita: I, Περὶ τῶν πανηγυρικῶν, Panegyricarum orationum præcepta, p. 61. II, Μέθοδος γαμηλίων, Nuptialium orationum præcepta, p. 63. III, Μέθοδος γενεθλιακῶν, Natalitiarum orationum præcepta, p. 66. IV, Μέθοδος ἐπιθαλαμίων, Epithalamiorum ſcribendorum præcepta, p. 68. V, Μέθοδος προσφωνηματικῶν, Compellatoriarum orationum præcepta: (quomodo ſcilicet prætor à principe aut republ. miſſus, compellandus ſit & excipiendus.) p. 69. VI, Μέθοδος ἐπιταφίων, Funebrium orationum præcepta, p. 71. VII, Προτρεπτικὸς ἀθληταῖς, Quomodo athletæ in ſolennibus ludis exhortandi ſint, p. 74. VIII, Περὶ ἐσχηματισμένων, πρῶτον, De figurata oratione, tractatus prior, p. 78. IX, Περὶ ἐσχηματισμένων, δεύτερον, De figurata oratione tractatus poſterior, p. 92. X, Περὶ τῶν ἐν μελέταις πλημμελουμένων, De delictis quæ in meditandis orationibus committuntur, p. 108. XI, Περὶ τοῦ ἐν μελέταις ἀτεχνίας, Meditationis artificium quibus rebus violetur, p. 110. v. 17. Ve-

* A *Suida* etiam voce Εὐελπίδης memoratur Διονύσιος ἐν τοῖς χρονικοῖς. † Ordinem hunc, quem numeris Barbaricis deſignavimus, verum eſſe conſtat ex p. 314. v. 13. p. 130. v. 10. p. 149. v. 40. p. 179. v. 6. p. 203. v. 43. p. 214. v. 8. p. 221. v. 8. aliiſque locis, quæ infra memorantur. ‡ Hic liber, ſi *Tan. Fabro* in notis ad *Longinum* fides habenda, non eſt γνήσιος. ac pro ea opinione facit, quod *Nicoſtratus* (laudatus p. 62. v. 26.) idem eſſe videatur cum eo, qui (teſte *Suida*) æqualis erat *Ariſtidis* & *Dionis Chryſoſtomi*. Illud tamen huic opponi poteſt, quod (p. 115. v. 22.) promittatur liber *de Imitatione*, quem *Dionyſium* ſcripſiſſe certiſſimum eſt ex p. 206. v. 32. & p. 222. v. 1.

rum

rum hoc caput cum præcedente conjungimus, ut in Notationibus declaratum eſt ad p. 110. v. 15. XII, Περὶ λόγων ἐξετάσεως, De orationum ſeu ſcriptorum examinatione, p. 115.

III.* 3. Τῶν ἀρχαίων κρίσις, ſive τῶν παλαιῶν χαρακτῆρες, Quibus veluti notis veterum ſcriptorum quiſque dignoſci poſſit; quidque in ſingulis imitandum ſit, aut fugiendum, p. 122. De iiſdem ex *M. Fabio Quinctiliano* & ex *M. Tullio Cicerone*, in Annotationum libello ad p. 123. v. 5.

IV. 4. Περὶ τῶν ἀρχαίων ῥητόρων ὑπομνηματισμοὶ πρὸς Ἀμμαῖον, Commentarii ad Ammæum de Atticis ſcriptoribus. (Procemium exſtat p. 128.) Eorum prima pars, (ut ipſe auctor docet, p. 130. v. 10.) eſt Περὶ τῶν πρεσβυτέρων, De veteribus oratoribus Atticis: inter quos ſunt,

V. 5. Λυσίας, Lyſias, de quo judicium Dionyſii, p. 130.

VI. 6. Ἰσοκράτης, Iſocrates, de quo judicium Dionyſii, p. 149.

VII. 7. Ἰσαῖος, Iſæus, de quo judicium Dionyſii, p. 166. Altera pars fuit de recentioribus oratoribus Atticis, *Demoſthene*, *Hyperide*, *Æſchine*; ut ſatis luculenter declarat epilogus de Iſæo, p. 178. v. 49. Sed ejus partis unus tantum liber exſtat, de quo mox n°. VIII. 13. Ejuſdem appendix eſt

VIII. 9. Δείναρχος, Dinarchus, de quo judicium Dionyſii, p. 179. Tertia pars, de Hiſtoricis & cæteris ſcriptoribus Atticis, promittitur quidem p. 130. v. 9. ſed an perſcripta fuerit, admodum incertum eſt.

IX. 10. Ἐπιστολὴ πρὸς Ἀμμαῖον πρώτη, Epiſtola ad Ammæum prima, qua refutat eos qui aſſeverabant *Demoſthenem* artem Rhetoricam ex Ariſtotele didiciſſe; orationibuſque ſuis ad præceptiones illius conformatis, omnium Oratorum præſtantiſſimum evaſiſſe, p. 191.

X. 11. Ἐπιστολὴ πρὸς Γναῖον Πομπήιον, Epiſtola ad Cn. Pompejum de Platone; qua exponit quid in ejus philoſophi dictione, & quamobrem improbarit, p. 201. Ejus appendix eſt de HISTORICIS, qui præ cæteris imitatione digni ſint; videlicet HERODOTO, THUCYDIDE, XENOPHONTE, PHILISTO, THEOPOMPO, p. 206. v. 29.

XI. 13. Ἐπιστολὴ πρὸς Ἀμμαῖον δευτέρα περὶ τῶν Θουκυδίδου ἰδιωμάτων, ad Ammæum altera, de iis quæ Thucydidi propria ſunt, p. 214.

XII. 12. Περὶ τοῦ Θουκυδίδου χαρακτῆρος, καὶ τῶν λοιπῶν τοῦ συγγραφέως ἰδιωμάτων, De Thucydidis charactere ac reliquis ejus proprietatibus, p. 222.

XIII. 8. Περὶ τῆς λεκτικῆς Δημοσθένους δεινότητος, De admiranda vi dicendi in Demoſthene, p. 267. qui liber, initio mutilatus, pars fuit tractatus de recentioribus Oratoribus Atticis, n°. VII. 7.

DESIDERANTUR IGITUR

I. De Lyſia tractatus alter, p. 137. v. 21. p. 166. v. 23. quo de Lyſiani & Iſæani characteris ſimilitudine, deque internoſcendis eorum rationibus agitur.

II. Περὶ τῆς πραγματικῆς Δημοσθένους δεινότητος, De Demoſthenis in rerum tractatione admirando acumine ac vi: quem librum pollicetur in fine illius qui eſt Περὶ τῆς λεκτικῆς αὐτοῦ δεινότητος, p. 321. v. 16. incertum an idem cum eo quem promittit, p. 32. v. 19. p. 192. v. 31. p. 222. v. 27. p. 299. v. 17. p. 320. v. 35. non multum diverſi argumenti fuiſſe videtur is quem à ſe conſcriptum teſtatur, p. 190. v. 12.

III. In ſecunda parte de Atticis ſcriptoribus, in qua de recentioribus oratoribus Atticis diſſeruit, deſiderantur libri duo; alter, de Hyperide; alter, de Æſchine, p. 130. v. 11. p. 178. v. 49. & p. 179. v. 1.

IV. Eorundem commentariorum de Atticis ſcriptoribus deſideratur pars tertia, quæ eſt de Hiſtoricis, & cæteris ſcriptoribus Atticis, p. 130. v. 5. & 8. ac nominatim de Thucydide, p. 214. v. 8. de Platone, p. 203. v. 43. quanquam locus, qui de Platone illic citatur, exſtat in eo libello quem Περὶ τῆς λεκτικῆς Δημοσθένους δεινότητος inſcripſi, p. 270. v. 41.

V. De imitatione ad Demetrium libri tres: quorum primo, de ipſa imitatione diſquiritur: ſecundo, quinam imitandi ſint tum poëtæ & philoſophi, tum hiſtorici & oratores: tertio, quomodo imitatio fieri debeat, p. 206. v. 32. p. 222. v. 1. Eorum librorum ſive ἐκλογὴ ſive ἐπιτομὴ cenſeri poteſt libellus is quo τῶν παλαιῶν χαρακτῆρες exponuntur, p. 122. Vide p. 111. v. 19. p. 115. v. 22.

VI. Περὶ τῆς ἐκλογῆς τῶν ὀνομάτων, De electione verborum, promittit librum Rufo Melitio, p. 2. v. 34.

VII Πρὸς τοὺς τῆς πολιτικῆς φιλοσοφίας ἀδίκως κατατρέχοντας, Adverſus eos qui Politicam philoſophiam inique perſtringunt, librum à ſe editum teſtatur, p. 223. v. 26. ——Præterea *Dionyſio Halicarnaſſenſi* liber περὶ Ἑρμηνείας tribuitur à *Scholiaſte* ad *Ariſtophanis* Nubes. Sed utrum *Dionyſium* noſtrum intelligat an alterum (nam [1] tres fuerunt ex *Halicarnaſſo* oriundi) incertum eſt. Non tamen ignoro librum περὶ Ἑρμηνείας, ſub *Demetrii Phalerei* nomine vulgatum, *Dionyſio* noſtro adſcribi à [2] *Menagio*, [3] *Iſ. Voſſio*, & [4] *H. Valeſio*.

1 De quibus adi *Meurſium* ad *Helladium*, p. 36. 2 In Annott. ad *Diog. Laërt.* p. 59. & 221. 3 In notis ad *Catullum*, p. 153. & de Poëmatum cantu. 4 Ad *Polybii* & aliorum Excerpta, p. 65.

Verum (eum *Demetrios* LII. numeret *Jonſius*, quibus addi poteſt *Demetrius Halicarnaſſeus* à *Zenobio* in *Proverbiis* laudatus) eo magis propendet animus, ut credam *Demetrium Alexandrinum* aureoli hujus libelli auctorem eſſe; iis rationibus adductus, quibus hanc ſententiam adſtruunt [1] *Ger. Voſſius* & [2] *Th. Galeus.* Quin & *Vitam Homeri*, quam omnino *Plutarcho* abjudicandam cenſeo, *Dionyſii* fœtum genuinum eſſe contendit [3] *Cl. Galeus.* Sed quum nemo veterum, quod ſciam, huic opinioni faveat, nec *Dionyſius* ipſe (qui ſolet crebro ſuorum operum mentionem facere) hujus meminerit, nihil hac de re pronunciare volo.

Variæ Dionyſii operum Rhetoricorum & Criticorum editiones à primis artis Typographicæ incunabulis ad hunc uſque diem.

I. 1. Primum GRÆCE prodiit *Venetiis* apud *Aldum*, 1508. f. *Pariſiis* per *Robertum Stephanum*, 1547. f. *Argentorati* 1550. 8°. & Francofurti per *Sylburgium*, 1586. f. GRÆCE & LATINE ex verſione & cum Latinis Exemplis *Bircovii*, 8°. Samoſcii, 1604. & *Londini*, 8°. 1702. cum notis *Jac. Uptoni*, Latinis Exemplis *Bircovii*, ejuſdemque Verſione ubique fere emendata à *Cl. Uptono.*

II. 2. GRÆCE, *Venetiis* apud *Aldum*, 1508. f. & *Pariſiis* per *R. Stephanum*, 1547. f. & *Francofurti* per *Sylburgium*, 1586. f. cum quatuor priorum capitulorum verſione, quam ab *Ant. Antimacho* adornatam & *Baſileæ* anno 1539. excuſam repererat. LAT. *Hanoviæ*, 1615. 8°. capitibus I. II. III. IV. ab *Ant. Antimacho* verſis: capitibus V. VI. à *Guil. Gratio*: capitibus VII. & VIII. ab *Andrea Schotto*: capitibus IX & X. à *G. Gratio*: cap. XI. ab *Andr. Schotto.*

III. 3. GRÆCE, *Lutetiæ* per *H. Stephanum*, 8°. 1554. & *Francofurti* per *Sylburgium*, 1586. f. LAT. interprete *Staniſlao Ilovio*, *Baſileæ*, 1557. 8°. & *Hanoviæ*, 8°. 1516.

IV. 4. GRÆCE, *Lutetiæ* per *H. Stephanum*, 8°. 1554. & *Francofurti* per *Sylburgium*, 1586. f. LAT. ex verſione *Matthiæ Martinez*, *Hanoviæ*, 8°. 1615.

V. 5. GRÆCE, *Venetiis* apud *Aldum*, 1513. f. *Pariſiis* per *Rob. Stephanum*, 1547. f. & *Francofurti* per *Sylburgium*, 1586. f. LAT. ex verſione *Matt. Martinez*, 8°. *Hanoviæ.* 1516. GR. LAT. cum *Lyſiæ* orationibus, *Hanoviæ*, 8°. 1615.

VI. 6. GRÆCE, *Venetiis* apud *Aldum*, 1513. f. *Pariſiis* per *Rob. Stephanum*, 1547. f. GR. & LAT. ex *Wolfii* verſione, *Francofurti* per *Sylburgium*, 1586. f. & cum variis *Iſocratis* editionibus.

VII. 7. GRÆCE, *Lugduni*, 1580. 8°. ex recenſione *P. Victorii.* & *Francofurti* per *Sylburgium*, 1586. f. LAT. *Andr. Schotto* interprete, *Hanoviæ*, 1615. 8°. & GR. LAT. *Hanoviæ*, 1619. 8°. cum *Iſæi* orationibus.

VIII. 9. GRÆCE, *Lugduni*, 1580. 8°. per *P. Victorium.* & *Francofurti* per *Sylburgium*, 1586. f. LAT. ex verſione *Matt. Martinez*, *Hanoviæ*, 1615. 8°.

IX. 10. GRÆCE, *Lutetiæ*, 1554. 8°. per *H. Stephanum.* GR. LAT. ex *Wolfii* verſione, *Francofurti*, 1586. f. per *Sylburgium.* & LAT. *Hanoviæ*, 1615. 8°. interprete *Andr. Schotto.*

X. 11. GRÆCE, *Lutetiæ*, 1554. 8°. per *H. Stephanum.* LAT. *Staniſlao Ilovio* interprete, *Baſileæ*, 1557. 8°. & *Hanoviæ*, 8°. 1615. & GR. LAT. eadem verſione, *Francofurti* per *Sylburgium*, 1586. f.

XI. 13. GRÆCE, *Venetiis* apud *Aldum*, 1508. f. & cum variis *Thucydidis* editionibus. & *Pariſiis* per *R. Stephanum*, 1547. f. LAT. ex verſione *M. Martinez*, *Hanoviæ*, 8°. 1615.

XII. 12. LATINE, *Venetiis* apud *Aldum*, 1560. 4to. & *Baſileæ*, 1579. 8°. interprete *Andr. Dudithio.* & GR. LAT. eadem verſione, *Francofurti* per *Sylburgium*, 1586. f.

XIII. 8. GRÆCE, *Francofurti* per *Sylburgium*, 1586. f. LAT. *Hanoviæ*, 1615. 8°. interprete *Matthia Martinio.*

Jam, ut eo unde digreſſus ſum revertar, inſtituti mei ratio poſtulat ut oſtendam, quid demum ipſe operæ contulerim, ut quod Dionyſii ſupereſt, ex Rhetoricis & Criticis, ad uſum melius & ad ornatum magis expolitum prodiret. Quod, qualecunque ſit, ut paucis à me accipias lubentique animo, te obſecro atque obteſtor. In UNIVERSIS illud quidem egi, ut textum Græcum ſumma fide ad editionem Sylburgianam (utpote omnium optimam) conformarem, & à mendis (quoad ejus fieri potuit) liberarem; Latinumque in nonnullis leviter, in aliis (ubi res poſtularet, & exemplarium Græcorum vitia non obſtarent) licentia paulo majori uſus emendarem; utque Sylburgii Annotationes, è ſuis [4] aliorumque obſervationibus concinnatas, unicuique paginæ ſimiliter ac in priore Volumine ſubjicerem. SINGULIS autem quantum cultûs aut nitoris attulerim, aut potius afferre conatus ſim, breviter tibi enarrabo. I. In libro *de Compoſitione verborum*, eas adhibui Lectiones variantes, quas, ex tribus Codicibus ſupra memoratis, ad me benigne miſeras. quibus ſane acceptum debet Dionyſius, quod plurimæ hinc inde deleantur maculæ, & loca aliquot lacunis deformata integritati reſtituantur. Hiſce pro more, præter Sylburgii Annotationes, quicquid ipſe obſervaveram, aut ad textum ema-

1 In *Inſtitut. Orator.* l. 2. c. 2. 2 In Præfat. ad *Demetrium*, quem edidit *Oxonii*, anno MDCLXXVI. 3 In Præfat. ad *Opuſc. Mythologica.* 4 Sc. *Victorii*, *Mureti*, *Brodæi*, *Camerarii*, *Xylandri*, *Canteri*, *Wolfii*, & *H. Stephani.*

culandum

culandum præclare notaverat amiciſſimus Uptonus, adjectum eſſe volui. Quin & verſione ab illo feliciter adornata uſus ſum: quam ſi alicubi paululum immutatam invenerit, velim ſciat Vir Clariſſimus, id non aliam ob cauſam factum eſſe, quam ut Græca Latinis ad imum cujuſlibet paginæ reſponderent. II. In libro qui *Ars Rhetorica* inſcribitur expoliendo, quem omnium mendoſiſſimum eſſe ſuſpicor, præter tres Gallicanos ad manus habui etiam duos alios Codd. MSS. quorum unum mecum communicavit Cl. Jameſius, S. Theologiæ apud Cantabrigienſes Profeſſor Regius; alterum benigne mihi obtuli humaniſſimus Rogerus Galeus, Thomæ τȣ̃ μακαρίτȣ filius. Verum illi, utpote ex vitioſis & recentioribus exemplaribus deſcripti, aliquanto rarius diſcrepantias alicujus ponderis atque auctoritatis exhibuerunt: adeo ut verear ne loca nonnulla lectoribus negotium faceſſant, etiamſi adjuti fuerint interpretationibus Antimachi, Gratii, & Schotti, quas paſſim fere emendatas dedi. III. In *Cenſura veterum ſcriptorum & Judicio de Iſocrate* recenſendis, nullus mihi aderat liber manu exaratus: nec hac de re mihi in animo eſt gravius queri, cum parum admodum Manuſcripti alicujus auxilio egeant, & optima ambo illuſtrentur verſione, Ilovii & Schotti. IV. *Judicio de Lyſia* ſubſidio veniunt tuo beneficio duo Codices Regii: illiſque *de Iſæo & Dinarcho judiciis* liber MSS. Bodlejanus. in quibus interpretandis, tantum fidei, perſpicuitatis, & nitoris præ ſe ferunt M. Martinez & Andr. Schottus; ut (modo Dinarchus integer exſtaret) nihil fere amplius ab alicujus ingenio & induſtria poſtulare viderentur. V. Ad duas Epiſtolas *de Demoſthene & Platone* unicus mihi profuit, quem ſubminiſtraſti, Codex Regius; & ad illam breviuſculam *de Thucydide*, magno adjumento fuerunt duo Regii & unus Colbertinus, quibus etiam tuum non paſſus es me deſiderare ſtudium: nulluſque dubito, quin pleniori obſequio mei eruditorumque gratiam demereri volueris, ſi quid præterea ad Dionyſium elimandum ſuppeditaſſet ampliſſima illa Bibliotheca. Hiſce adjunxi verſiones, quas ſumma cura & elegantia adornarunt M. Martinius, Staniſlaus Ilovius, & Andr. Schottus; Wolfiana illa *Epiſtolæ primæ ad Ammæum*, ſuam licet mereatur laudem, inſuper habita. Postremo in *Judicio de Hiſtoria Thucydidis*, & in optimo (quem mutilatum eſſe valde dolemus) libello *de Admiranda vi dicendi in Demoſthene*, uſus ſum Codice Bodlejano, cujus in margine quædam ſcite admodum annotaverat Savilii (ut puto) manus erudita: atque iis comites dedi interpretationes caſtiſſimas fidiſſimaſque; unam à Matthia Martinez confectam; alteram à Clariſſimo Dudithio, quæ venuſta adeo puraque dictione effloreſcit, ut legentium animos mira voluptatis ſuavitate perfundat. Quibus omnibus, Deo juvante, ad finem perductis adtexui Indices Sylburgianos accuratiſſimos; & Annotationum libellum, cui inſerui *Exempla Latina Bircovii*, atque *Elogia de Scriptoribus Græcis*, quæ *Cenſuræ Veterum* in ſua editione ſubjunxerat Sylburgius.

Jam noſtro, tui (Vir egregie) ope & auxilio, peracto labore, non neſcio fore pleroſque qui nos probri forte incuſent, quod, ſtudiis Theologiæ multis abhinc annis dediti, hujuſmodi rebus bonas horas male collocemus. Verum illis primo operæ pretium erit intelligere, non parvi momenti eſſe ad res Theologicas cum dignitate tractandas, ſi quis ad eas ingenium afferat humanioribus literis perpolitum. Dein, quod ad me attinet, ſciant iſti, ut verbis præſtantiſſimi [1] Dunæi utar, hoc non tam mea culpa aut inertia contigiſſe, quam temporum dicam iniquitate, an eorum importunitate, qui, tanquam ipſi ſoli ad omnia eſſent idonei, omnia, unde vel minima lucelli ſpes effulget, invadunt, ſummaque cum aviditate [2] ſibimet arripiunt. Vale. Faxitque Deus, ut tuum propediem videamus Damaſcenum. Oxoniæ III°. Iduum Julii MDCCIV.

1 Græcæ Linguæ olim in Acad. *Cantabrigienſi* Profeſſoris Regii. 2 Querela, quam bene prolixam hac de re inſtituit, exſtat in *Epiſtola* ſuis in *Lyſiam* lectionibus præmiſſa.

Teſti-

Teſtimonia de Dionyſio,

EJUSQUE SCRIPTIS RHETORICIS ET CRITICIS.

Suidas voce Διονύσιος.

Διονύσιος Ἀλεξάνδρου, Ἁλικαρνασσεύς, ῥήτωρ, καὶ παντοῖος [ἴσ. παντοίως] λόγιος. γέγονεν ἐπὶ τοῦ Σεβαστοῦ τοῦ ἐπὶ Ἀδριανοῦ γεγονότος Ἀττικιστοῦ.

Dionyſius Alexandri F. Halicarnaſſeus, orator, & omni doctrinarum genere excultus. Sub Cæſare Auguſto vixit. Fuit autem unus de majoribus Atticiſtæ, qui ſub Adriano vixit.

Plutarchus in Vitis X. Rhetorum.

Φέρονται δὲ Λυσίου λόγοι τετρακόσιοι εἰκοσιπέντε. τούτων γνησίους φασὶν οἱ περὶ Διονύσιον καὶ Καικίλιον εἶναι διακοσίους τριάκοντα.

Lyſiæ orationes feruntur CCCCXXV. de quibus genuinas affirmant Dionyſius & Cæcilius eſſe CCXXX.

Harpocration voce ἐνεπίσκημμα.

Ἔστι δὲ καὶ λόγος τις ἐπιγραφόμενος, Δημοσθένης πρὸς Κριτίαν περὶ τοῦ ἐνεπισκήμματος, ὃν Καλλίμαχος μὲν ἀναγράφει ὡς γνήσιον· Διονύσιος δὲ ὁ Ἁλικαρνασσεὺς ὡς ψευδεπίγραφον.

Exſtat oratio, cui titulus, Demoſthenes adverſus Critiam περὶ τοῦ ἐνεπισκήμματος, quam Callimachus pro genuina recenſet: Dionyſius autem Halicarnaſſeus pro ſpuria.

Quinctilianus Inſtitutionum Oratoriarum l. 3. c. 1.

Multa poſt Apollonius Molon, multa Areus, multa Cæcilius, & Halicarnaſſeus Dionyſius.

Idem lib. 9. c. 3.

Hæc omnia copioſius ſunt exſecuti, qui non ut partem operis tranſcurrerunt, ſed proprie libros huic operi dedicaverunt, ſicut Cæcilius, Dionyſius, aliique non pauci.

Idem lib. 9. c. 4.

Eademque dicunt Theodorus ac Theophraſtus, ſimilia poſt eos Dionyſius Halicarnaſſeus.

Henricus Stephanus in Operis Variis ad Dionyſium Halic.

Eos igitur, qui Dionyſii opera Critica & Rhetorica ante Antiquitatum libros ſcripta fuiſſe contendunt, (quæ & mea eſt ſententia) hiſce argumentis niti oportet: uno, quod multæ quæ in illis ſunt reprehenſiones quendam juvenilis ingenii fervorem præ ſe ferunt: altero, quod ſi hiſtoriam prius ſcripſiſſet, non veriſimile ſit, quum Thucydidea quædam in ea imitetur ex iis etiam quæ imitatus eſſet, nonnulla fuiſſe poſtea in ipſo Thucydide reprehenſurum. Neque tamen interim negaverim fieri & hoc poſſe, ut ex variis illis Rhetoricis commentariis aliquem etiam aut aliquos & poſt impoſitum hiſtoriæ finem ſcripſerit.

Andreas Dudithius in Epiſtola ad Lectorem ſuæ Verſioni præmiſſa.

Dionyſius, ut erat judicio peracri, cum decem ſummorum apud Græcos oratorum ſcriptis judicandis prorſus admirabilem ſe præbuiſſet, ad Thucydidem quoque cogitationes convertit. qui cum omnes, ut Cicero etiam teſtatus eſt, dicendi artificio facile vicerit; mirum tamen eſt, quam non huic noſtro ſatisfaciat. Hac porro cenſura dum utitur Dionyſius, præclaram omnibus texendæ hiſtoriæ normam proponit, & leges quaſdam ſtatuit, quas qui ſervat, non vulgarem à cunctis laudem feret. Jam in verborum ponderibus examinandis quantus eſt? hoc equidem auſim affirmare, quod Græcæ linguæ peritis non dubie patet, Thucydidis ſcripta, ſi hoc libro careamus, neque quod ad ſententias, neque quod ad verba attinet, prorſus intelligi poſſe.

Joſ. Scaliger in notis ad Euſebium.

Dionyſius ejus [Herodoti] popularis, ſummus dicendi magiſter, & ſuaviſſimus ſcriptor.

R. Aſchamus Epiſtolarum lib. 1. Ep. 1.

Et hæc mihi, de imitandi ratione cogitanti, gravis ſæpe ſubit dolor ob amiſſos illos libros Dionyſii Halicarnaſſei, quos doctiſſime & fuſiſſime ſcripſit de imitatione oratoria & hiſtorica. Quos libros ipſe Dionyſius in eo Commentario, ubi ſuum judicium de univerſa hiſtoria Thucydidis explicat, cæteris ſuis libris omnibus anteponit. Quo Commentario ſic omnes Thucydidis virtutes & vitia diligentiſſime collegit & libere expoſuit; ut quicquid in eo, ſive in verborum delectu, ſive in ſententiarum forma & conſtructione, ſive in rerum judicio & tractatione, vel prædicabile ad ejus laudem, vel vituperabile ad ſimilium devitationem ſcriptum eſt; id omne & plane & plene ab Halicarnaſſeo demonſtretur. Tanta enim ejus eſt, in ſingula congerendo diligentia, in conſiderando doctrina, in ponderando judicium; ut ſi ipſe jam reviviſceret Thucydides, credo equidem non ſe ipſe melius noſcere, non de ſe aut rectius aut æquius ſtatuere potuerit. De imitatione Hiſtorica, doctius aut accuratius quicquam, credo, nondum exſtitit. Et quoties ego hunc lego Commentarium, quod ſæpe quidem & libenter facio, toties in hanc ſententiam adducor, ut plane ipſe exiſtimem, neminem, nec Græcum nec Latinum, majori facultate ad ſcribendam hiſtoriam unquam veniſſe, quam Dionyſium Halicarnaſſeum. Præſertim, ſi ad tantam diligentiæ, doctrinæ, & judicii præſtantiam acceſſit etiam Auguſti beneficio, totus & tantus ille Theſaurus Bibliothecæ M. Varronis.

Idem Epiſtolarum lib. 1. Ep. XII.

Rogo te, mi Sturmi, quid ſentias de Dionyſio Halicarnaſſeo? credo ego illum fuiſſe, qui docuit in ædibus * Ciceronis. Equidem non video, quem Græcum, non Plutarchum ipſum excipio, cum hoc Dionyſio poſſis comparare. Cupio ſcire ex te, an hæc opinio mea, tuo judicio, ſit aliqua, an prorſus inanis. Libellus enim ad Tuberonem, de judicio ſuo de Hiſtoria Thucydidis, mirifice mihi placet.

* Fallitur in hoc, quo modo & illi qui ſomniarunt *Dionyſium* fuiſſe *Varronis* libertum.

Notarum Compendiariarum Explicatio.

Reg. denotat *Codicem Gallicanum* è Bibliotheca *Regia*.
Colb. ſignificat *MS. Colbertinum* in eadem Bibl. *Regia*.
Cant. indicat *Cod. Cantabrigienſem* è Bibl. *Coll. Reginæ*.
Bodl. deſignat *Codicem* Bibliothecæ Bodlejanæ.
Sylb. oſtendit notam antecedentem eſſe à *Sylburgii* manu.

ΔΙΟ-

ΔΙΟΝΥΣΙΟΥ
[a]ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ
ΤΟΥ
ΑΛΙΚΑΡΝΑΣΣΕΩΣ
[b]ΠΕΡΙ
ΣΥΝΘΕΣΕΩΣ ΟΝΟΜΑΤΩΝ.

DIONYSII
ALEXANDRI F.
HALICARNASSENSIS
DE
*COMPOSITIONE VERBORUM
LIBER.

ΔΩΡΟΝ τοι ἐγώ, τέκνον [d] φίλε, τοῦτο δίδωμι καθάπερ ἡ παρ' Ὁμήρῳ φησὶν Ἑλένη ξενίζουσα τὸν Τηλέμαχον· περὶ τὴν ἡμέραν ἄγοντι ταυτηνὶ [e] γενέθλιον, ἀφ' οὗ παραγέγονας εἰς ἀνδρὸς ἡλικίαν, [f] ἡδίστην καὶ τιμιωτάτην ἑορτῶν ἐμοί. πλὴν οὔτε χειρῶν δημιούργημα πέμπω σοι τῶν ἐμῶν, ὡς ἐκείνη ἔφη διδοῦσα τῷ μειρακίῳ τὸν πέπλον· οὔτε εἰς γάμου μόνον ὥραν, καὶ γαμετῆς χάριν εὔθετον· ἀλλὰ ποίημα μὲν καὶ γέννημα παιδείας καὶ ψυχῆς τῆς ἐμῆς, [g] κτῆμα δέ σοι τὸ αὐτὸ καὶ χρῆμα [h] πρὸς ἁπάσας ἐν τῷ βίῳ χρείας, ὁπόσαι γίνονται διὰ [i] λόγων, ὠφέλιμον, ἀναγκαιότατον ἁπάντων χρημάτων· εἴ τι δὴ κἀγὼ τυγχάνω τῶν δεόντων φρονῶν· ἅπασι μὲν ὁμοίως τοῖς ἀσκοῦσι τοὺς [k] πολιτικοὺς λόγους, ἐν ᾗ ποτ' ἂν ἡλικίᾳ τε καὶ ἕξει τυγχάνωσιν ὄντες· μάλιστα δὲ τοῖς μειρακίοις τε καὶ νεωστὶ τοῦ μαθήματος ἁπτομένοις

Quibus uſui erit hic libellus.

LARGIOR hocce tibi munus, dulciſſime fili; (ut apud Homerum Helena Telemachum affatur hoſpitem) hoc tuo natali die, quem primum jam, ex quo virilem ad ætatem perveniſti, agis, ex omnibus feſtis tam jucundiſſimum mihi quam honoratiſſimum. Veruntamen hoc, quod ad te mitto munus, neque manuum mearum opus eſt, uti illa dicebat juveni peplum tradens, neque tempori ſolum nuptiarum uxoriſque gratiæ conciliandæ accommodatum; ſed ingenii mei eruditioniſque & fœtus eſt & fructus: quod in uſum tibi commodumque cedat, ad quævis vitæ munia peragenda, quæ poſſint oratione confici, utiliſſimum; maxime omnium (ſi quid ſane ego, quod oporteat, cogitando aſſequor) cum univerſis, civilem exercentibus eloquentiam, neceſſarium, quacunque fuerint ætate & profectu; tum in primis tibi adoleſcenti, & ad ſtudia dicendi nuperrime

a Alii omittunt ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ ΤΟΥ, atque ΑΛΙΚΑΡΝΑΣΣΕΩΣ cum ſimplici σ efferunt, quo modo & apud *Herodotum* ſcriptum reperitur. *b* Infra in Fragmento *de Atticorum oratorum characteribus* meminit hujus libri. *Sylb.* *c* Plenius & fortaſſe rectius legemus, Δῶρόν τοι καὶ ἐγώ, τέκνον φίλε, τοῦτο δίδωμι: ut apud *Homerum* eſt *Odyſſ.* ο'. v. 125. *Sylb.* Integrum locum, ad ſequentia etiam illuſtranda, tibi ob oculos ponere non gravabor: —"Ἑλένη δὲ παρίστατο καλλιπάρῃος, "Πέπλον ἔχουσ' ἐν χερσίν· ἔπος τ' ἔφατ', ἔκ τ' ὀνόμαζεν· Δῶρόν τοι καὶ ἐγώ, τέκνον φίλε, τοῦτο δίδωμι, "Μνῆμ' Ἑλένης χειρῶν, πολυηράτου ἐς γάμου ὥρην "Σῇ ἀλόχῳ φορέειν. *d* Ρῦφε Μελίτη poſt φίλε adjicit *Cod. Reg.* 2. *e* Natalitii titulo *Lucianus* ſuum περὶ Μακροβίων libellum *Quintillo* nuncupavit, ut *Cenſorinus* itidem ſuum *de Die natali* dedit *Q. Cerellio.* *Lindenbrog.* ad *Cenſorinum* p. 5. *Ed. Cantab.* quem morem antiquiſſimum eſſe pluribus demonſtrat. *f* Non agnoſcit *Reg.* 2. *g* Locum *Iſocratis* ad *Dominicum*, uti cenſet *Wolfius*, in animo noſter habuit. Πειρῶ τὸν πλοῦτον χρήματα καὶ κτήματα κατασκευάζειν· ἔστι δὲ χρήματα μὲν τοῖς ἀπολαύειν ἐπισταμένοις· κτήματα δέ, τοῖς χρῆσθαι δυναμένοις. *Cicero* Ep. ad famil. *Si vales, bene eſt. Sum enim* χρήσει *μὲν tuus,* κτήσει *δὲ Attici noſtri. ergo fructus eſt tuus, mancipium illius.* atque etiam *Lucretius* lib. 3. *Vitaque mancipio nulli datur, omnibus uſu. Uptonus.* *h* Πρὸς ἁπάσας τὰς ἐν *Reg.* 1. 2. & *Colb.* *i* Λόγων ὠφέλιμον *Reg.* 2. *k* Πολιτικὸς λόγος opponitur Rhetorum & Sophiſtarum μελέταις. *T. Faber.* Vide Notas ad *Longinum*, p. 4. *Ed. Tollii.* * *Al.* de Collocatione verborum, de Conſtructione verborum, de Structura orationis.

nuperrime accedenti, ô Rufe Meliti, optimi patris *fili*, mihique amicorum honoratiſſimi.

Cum itaque duplex ſit exercitatio in omnibus, ut ita dicam, orationibus, altera in ſenſis animi, altera in vocabulis verſata; quarum illa quidem ad locum rerum, hæc ad verborum videtur pertinere: cumque omnes, qui dicendo ſtudent excellere, in utramque orationis diſciplinam pariter incumbere ſoleant; illa, quæ nos ad res ipſas earumque gerendarum ſolertiam deducit ſcientia, gravior eſt & adoleſcentibus difficilior, adeoque fieri non poteſt ut in teneram & juvenilem cadat ætatem. Nam rationi jam adultæ * ætatique provectæ magis convenit harum rerum cognitio; utpote quæ ex multa dictorum factorumque notitia, plurimo item uſu rerum quæ nobis aliiſque bene vel male evenerunt, cum annis ſimul incrementa ſumat. Sed verborum elegantiæ & nitoris ſtudium etiam puerili non minus ætate ſolitum eſt efflorescere. Mens enim fere omnis adoleſcentum mirifice delectatur elocutionis pulchritudine, incredibili quodam ac veluti entheo impetu ad eam delata: cui ſane moderando, multa admodum prudentique opus eſt inſtitutione & cura: ſi ſibi cautum eſſe velint, ne quicquid in buccam venerit ſermone effutiant intempeſtivè, nec quævis temere oblata coagmentent vocabula; ſed ut verborum, quæ pura ſint & propria, delectu utantur, eaque tali illuſtrent compoſitione, quæ gravitati conjunctam habeat ſuavitatem. Ad hanc itaque partem, quæ prima juventuti eſt exercenda, aliquid tibi *mei etiam laboris* confero; ut amor inde tuus ad hæc ſtudia pulcre orationis componendæ excitetur: opus, quod non paucis quidem ex veteribus dicendi magiſtris in mentem venit, qui Rhetoricas artes vel Dialecticas conſcripſerunt; ſed à nemine, uti ipſe arbitror, ea qua decuit cura ac diligentia, ne quidem mediocri, ad hanc uſque diem pertractatum. Quod ſi mihi otium contigerit, alium inſuper tibi adferam *de Verborum delectu* libellum, ut locum de elocutione plene habeas perfecteque conſcriptum. Illud utique opus anno proximo, natalibus iterum tuis exſpectes, diis ab omni me periculo incolumem morbiſque immunem conſervantibus; ſi modo nobis, id certo ut aſſequamur, fata permiſerint. Nunc vero, quam deus componendam mihi in mentem attulit, hanc inſtitutam ſcriptionem accipe.

[a] ὑμῖν, ὦ [b] Ῥοῦφε Μελίτιε, πατρὸς ἀγαθοῦ, κἀμοὶ τιμιωτάτου φίλων.

Διττῆς γὰρ οὔσης ἀσκήσεως περὶ πάντας ὡς εἰπεῖν τοὺς λόγους, τῆς περὶ τὰ νοήματα, καὶ τῆς περὶ τὰ ὀνόματα· ὧν ἡ μὲν, τοῦ πραγματικοῦ [c] τόπου μᾶλλον ἐφάπτεσθαι δόξειεν ἄν, ἡ δὲ τοῦ [d] λεκτικοῦ· καὶ πάντων ὅσοι τοῦ λέγειν εὖ στοχάζονται, περὶ ἀμφοτέρας τὰς θεωρίας τοῦ λόγου ταύτας σπουδαζόντων ἐξ ἴσου· ἡ μὲν ἐπὶ τὰ πράγματα καὶ τὴν ἐν τούτοις φρόνησιν ἄγουσα ἡμᾶς ἐπιστήμη, βραδεῖά ἐστι καὶ χαλεπὴ νέοις, μᾶλλον δὲ ἀδύνατος εἰς ἀγενείων καὶ μειρακίων πεσεῖν ἡλικίαν. ἀκμαζούσης γὰρ ἤδη [e] συνέσεώς ἐστι, καὶ πολιαῖς [f] κατηρτυμένης ἡλικίας ἡ τούτων γνῶσίς ἐστιν οἰκειοτέρα· πολλὴ μὲν ἱστορία λόγων τε καὶ ἔργων, πολλὴ δὲ πεῖρα καὶ συμφορὰ παθῶν οἰκείων τε καὶ ἀλλοτρίων συναυξανομένη. τὸ δὲ περὶ τὰς λέξεις [g] φιλότιμον καὶ φιλόκαλον, καὶ ταῖς νεαραῖς πέφυκος συνανθεῖν οὐχ ἥκιστα ἡλικίαις. [h] ἐπτόηται γὰρ ἅπασα νέου ψυχὴ περὶ τὸν τῆς [i] ἑρμηνείας ὡραϊσμόν, ἀλόγους τινὰς καὶ ὥσπερ ἐνθουσιώδεις [k] ἐπὶ τοῦτον λαμβάνουσα ὁρμάς· ᾗς πολλῆς πάνυ καὶ ἔμφρονος δεῖ τῆς προστασίας, ἐπιστασίας τε καὶ ἀγωγῆς, εἰ μέλλουσι μὴ πᾶν ὅ,τι κεν [l] ἐπ' ἀκαιρίμαν γλῶσσαν ἔλθῃ λέγειν, μηδὲ εἰκῇ συντιθέναι τὰ περιτυχόντα ἀλλήλοις, ἀλλὰ [m] ἐκλογῇ τε χρῆσθαι καθαρῶν ἅμα καὶ γενναίων ὀνομάτων, καὶ συνθέσει ταῦτα κοσμήσειν μεμιγμένον ἐχούσῃ τῷ σεμνῷ τὸ ἡδύ. εἰς δὴ τοῦτο τὸ μέρος, ὃ δεῖ πρῶτον νέους ἀσκεῖσθαι, συμβάλλομαί σοι [n] μέρος εἰς τὸν ἔρωτα τὸν περὶ συνθέσεως τῶν ὀνομάτων, [o] τὴν πραγματείαν οὐκ ὀλίγοις μὲν ἐπὶ νοῦν ἐλθοῦσαν ὅσοι τῶν ἀρχαίων ῥητορικὰς ἢ καὶ διαλεκτικὰς συνέγραψαν τέχνας, οὐδενὶ δὲ ἀκριβῶς οὐδὲ [p] ἀποχρώντως μέχρι τοῦ παρόντος ἐξειργασμένην, ὡς ἐγὼ πείθομαι. ἐὰν δὲ ἐγγένηταί μοι σχολή, καὶ ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΕΚΛΟΓΗΣ ΤΩΝ ΟΝΟΜΑΤΩΝ ἑτέραν ἐξοίσω σοι γραφήν, ἵνα τὸν λεκτικὸν τόπον τελείως ἐξειργασμένον ἔχῃς. ἐκείνην μὲν οὖν τὴν πραγματείαν εἰς νέωτα πάλιν ὥραις ταῖς αὐταῖς προσδέχου, θεῶν ἡμᾶς φυλαττόντων ἀσινεῖς τε καὶ ἀνόσους, εἰ δή ποτε ἡμῖν ἄρα τούτου πέπρωται βεβαίως τυχεῖν. νυνὶ δὲ ἣν τὸ δαιμόνιον ἐπὶ νοῦν ἤγαγέ μοι πραγματείαν, προσδέχου.

Κεφάλαια

a Hæc verba per *communicationem*, ut loquuntur, ſunt accipienda, ac ſi dixerat, καὶ σοὶ αὐτῷ, καὶ τοῖς ἄλλοις μειρακίοις ἅπασι, τοῖς, &c. Sic *Longinus* §. 12. ubi *Terentianum* ſuum alloquitur, ἀλλὰ ταῦτα μὲ ὑμεῖς ἂν ἄμεινον ἐπικρίνοιτε. Id eſt, *Tu & Romani tui. Upt.* *b* Quia Rufus Latinum eſt cognomen, haud ſcio, an pro Μελίτιε legendum ſit Μινύκιε, ſeu Μινύκιε. Rurſum autem Minuciæ familiæ cognomen fuiſſe, teſtantur in M. Minucii conſulatu *Salluſtius*, *Eutropius*, *Faſti Siculi.* Et hunc librum Romano adoleſcenti fuiſſe inſcriptum, non abſimilis vero eſt conjectura: quemadmodum ſequentium etiam unum Cn. Pompejo, & alium Q. Ælio Tuberoni dedicavit. *Sylb.* Ῥοῦφε Μετίλιε *Reg.* 1. & *Colb.* *c* Τόπου vocabulum in hac ipſa ſignificatione reperitur paulo poſt, ἵνα τὸν λεκτικὸν τόπον τελείως ἐξειργασμένον ἔχῃς. & §. 2. τῶν περὶ τὸν λεκτικὸν τόπον θεωρημάτων, necnon infra multis in locis. Sed *Hen. Stephanus* Schediaſm. l. 2. c. 14. conſiderandum relinquit, annon τύπου nomen in his locis reponendum ſit. Infra certe in Γαμηλίων μεθόδῳ legimus χρήσιμον τῷ τύπῳ τούτῳ &c. itidemque in *Iſocrate*, τοῖς αὐτοῖς τύποις τῶν σχημάτων τοὺς περιόδους περιλαμβάνειν. Et rurſum in *Xenophonte*, ὁ πραγματικὸς τύπος, καὶ ὁ λεκτικός. In eodem *Iſocrate*, pro eodem τύπου nomine, uſurpat etiam τρόπου vocabulum; cum ait, τὰ ἐν τῷ πρακτικῷ τρόπῳ θεωρήματα: itidemque, εἰς τὸν λεκτικὸν τρόπον. Et mox, κατὰ τὸν πραγματικὸν τρόπον. In *Xenophontis* & *Philiſti* comparatione, non modo τύπον, ſed etiam χαρακτῆρα dicit. Quin & εἶδος in hac ſignificatione utitur, necnon etiam ἰδέα: unde quidem perſpicuum eſt, non abſurdam eſſe *Stephani* conjecturam. Sed ne quid diſſimulem; ut quibuſdam in locis τύπου vocabulum videtur magis conſentaneum, ita in quibuſdam magis aptum eſt nomen τόπου. *Sylb.* *d* Πολιτικοῦ perperam in *Ed. Ald.* ut ex aliis *Dionyſii* locis conſtat. *Steph.* & *Sylb.* *e* Συνέσεώς ἐστιν ἡ τούτων κατάληψις *Reg.* 2. Illud ἐστὶ redundare videtur. *Upt.* *f* Κεκοσμημένης ἡλικίας ἡ τούτων γνῶσίς ἐστιν ἡ καρτερία *Colb.* *g* Deſunt *Reg.* 2. & *Colb.* & mox οὐχ ἥκιστα non agnoſcit *Colb.* *h* De vi vocis ἐπτόηται vide *Stephani* Schediaſm. l. 2. *Sched.* 11. & 12. *i* Eodem ſenſu uſus eſt *Demetrius Phalareus*; alio *Ariſtoteles.* Vide *Annott.* *k* Deeſt *Reg.* 1. Ἐπὶ τοῦτο *Reg.* 2. *l* Vide *Pet. Victorium*, Var. Lect. l. 11. c. 16. *m* Ἐκλογῇ κεχρῆσθαι *Reg.* 1. Ἐκλογῇ τε χρήσασθαι *Reg.* 2. *n* Μέρος delendum cenſet *Upt.* utpote vitioſe è verſu præced. repetitum. Retinendum eſſe ſuadent *Codd. MSS.* *o* Abeſt *Reg.* 1. & *Colb.* *p* Ἐγχρώντως *Reg.* 1.
* Ad verbum, *ætatis canis capillis inſtructæ.*

a Valde

Κεφάλαια δὲ αὐτῆς ἐστιν, ἃ πρόκειταί μοι δεῖξαι, ταῦτα· « Τίς τέ ἐστιν ἡ τῆς συνθέσεως φύσις, καὶ τίνα 2 « ἰσχὺν ἔχει, καὶ τίνων στοχάζεται, καὶ πῶς αὐτῶν « τυγχάνει, καὶ τίνες αἱ γενικώταται αὐτῆς εἰσι διαφο- « ραί, καὶ τίς ἑκάστης χαρακτὴρ, καὶ ποίαν κρατίστην « αὐτῶν πείθομαι· καὶ ἔτι πρὸς τούτοις, τί ποτ' ἐστὶ « τὸ ποιητικὸν ἐκεῖνο, καὶ εὔγλωσσον καὶ μελιχρὸν ἐν « ταῖς ἀκοαῖς, ὃ πέφυκε τῇ συνθέσει τῆς πεζῆς λέ- « ξεως παρακολουθεῖν,[a] ποιητικῆς τε κατασκευῆς τὸ ἀποίη- « τον ἐκμιμουμένης λόγον, καὶ σφόδρα ἐν τῇ μιμή- « σει κατορθούσης αὐτῷ τὸ κράτος· καὶ διὰ ποίας ἂν ἐπι- « τηδεύσεως γένοιτο ἑκάτερον αὐτῶν. τοιαυτὶ μὲν δή τινά ἐστιν, ὡς τύπῳ περιλαβεῖν, ὑπὲρ ὧν μέλλω λέγειν.

β'. [b]Η ΣΥΝΘΕΣΙΣ ἐστιν, ὥσπερ καὶ αὐτὸ δηλοῖ τοὔνομα, ποιά τις θέσις [c]παρ' ἄλληλα τῶν τοῦ λόγου μορίων· ἃ δὴ καὶ στοιχεῖά τινες τῆς λέξεως καλοῦσι. [d]ταῦτα δὲ Θεοδέκτης μὲν καὶ Ἀριστοτέλης, καὶ οἱ κατ' ἐκείνους φιλοσοφήσαντες τοὺς χρόνους, ἄχρι τριῶν προήγαγον, ὀνόματα καὶ ῥήματα καὶ συνδέσμους πρῶτα μέρη τῆς λέξεως ποιοῦντες. οἱ δὲ μετ' αὐτοὺς γενόμενοι, καὶ μάλιστα οἱ τῆς Στωϊκῆς αἱρέσεως ἡγεμόνες, ἕως τεττάρων προὐβίβασαν, χωρίσαντες ἀπὸ τῶν συνδέσμων τὰ ἄρθρα. εἶθ' οἱ μεταγενέστεροι τὰ προσηγορικὰ διελόντες ἀπὸ τῶν [e]ὀνοματικῶν, πέντε ἀπεφήναντο τὰ πρῶτα μέρη. ἕτεροι δὲ καὶ τὰς [f]ἀντωνυμίας ἀποζεύξαντες ἀπὸ τῶν ὀνομάτων, ἕκτον στοιχεῖον τοῦτο ἐποίησαν. οἱ δὲ καὶ τὰ ἐπιρρήματα διεῖλον ἀπὸ τῶν ῥημάτων, καὶ τὰς προθέσεις ἀπὸ τῶν συνδέσμων, καὶ τὰς μετοχὰς ἀπὸ τῶν προσηγορικῶν· οἱ δὲ καὶ ἄλλας τινὰς εἰσάγοντες τομάς, πολλὰ τὰ πρῶτα μόρια τῆς λέξεως ἐποίησαν· ὑπὲρ ὧν οὐ μικρὸς ἂν εἴη λόγος. πλὴν ἥ γε τῶν πρώτων, εἴτε τῶν τριῶν ἢ τεττάρων, εἴθ' ὅσων δή ποτε ὄντων μερῶν πλοκὴ καὶ παράθεσις, τὰ λεγόμενα ποιεῖ κῶλα. ἔπειθ' ἡ τούτων ἁρμονία τὰς καλουμένας συμπληροῖ περιόδους· αὗται δὲ τὸν σύμπαντα τελειοῦσι λόγον.

Ἔστι δὴ τῆς συνθέσεως ἔργα, οἰκείως θεῖναί τε τὰ ὀνόματα [g]παρ' ἄλληλα, καὶ τοῖς κώλοις ἀποδοῦναι τὴν προσήκουσαν ἁρμονίαν, καὶ ταῖς περιόδοις διαλαβεῖν αὐτὸν ὅλον τὸν λόγον. δευτέρα δὲ οὖσα μοῖρα, τῶν περὶ τὸν λεκτικὸν [h]τόπον θεωρημάτων κατανοοῦντι τὴν τάξιν· ἡγεῖται γὰρ ἡ τῶν ὀνομάτων ἐκλογή, καὶ προϋφίσταται ταύτης κατὰ φύσιν· ἡδονὴν καὶ πειθὼ καὶ κράτος ἐν λόγοις οὐκ ὀλίγῳ κρείττω ἐκείνης ἔχει. καὶ μηδεὶς ἡγήσηται παράδοξον, εἰ πολλῶν καὶ μεγάλων ὄντων θεωρημάτων περὶ τὴν ἐκλογήν, ὑπὲρ ὧν πολὺς ἐγένετο φιλοσόφοις τε καὶ ῥητορικοῖς ἀνδράσι λόγος, ἡ σύνθεσις

Hujus libelli capita.

Hujus vero *libelli* capita, quæ mihi ſuſcepi demonſtranda, ſunt hæc: "Quænam ſit "compoſitionis natura, quam vim habeat, "quem finem ſibi propoſitum, & quibus eum "modis conſequatur; quæ deinde generaliſſimæ ipſius ſint differentiæ, quis etiam "uniuſcujuſque character, earumque qualem ego judicem præſtantiſſimam: præterea quid illud tandem ſit poëticum, illa ſuavitas auriumque oblectatio, quæ comitari ſoleat ſolutæ orationis compoſitionem; "quantum etiam robur poëtici ſit apparatus, "nudum ſimplicemque imitantis ſermonem, "ſi modo felici ſucceſſu facta ſit imitatio: qui- "bus denique ſtudiis eorum ſit utrumque aſ- "ſequendum. Hæc itaque ſunt, ut ea ſummatim complectar, de quibus dicturus ſum.

Compoſitionis definitio & partes.

II. COMPOSITIO, ſicuti nomen ipſum indicat, eſt quædam orationis partium inter ſe mutua poſitio; quas dictionis etiam elementa nonnulli vocant. Hæc autem Theodectes & Ariſtoteles, & qui eorum temporibus philoſophiæ operam dabant, ad tria produxere; nomina & verba & conjunctiones primas orationis partes eſſe ſtatuentes. Hos vero qui ſubſecuti ſunt, præcipueque Stoicæ ſectæ principes, ad quatuor uſque promoverunt, articulos à conjunctionibus ſeparando. Qui vero deinceps eos exceperunt, ſejungendo appellativa à * nominibus ipſis, quinque primas eſſe partes oſtendebant. Alii autem, & pronomina disjungendo à nominibus, ſextum & hoc orationis fecerunt elementum. Alii item & adverbia à verbis, & præpoſitiones à conjunctionibus, & participia ab appellativis diviſere. Aliqui, & alias præterea inducendo ſectiones, multas inde fecerunt vocum partes; de quibus longum eſſet dicere. Hæ vero primæ partes, ſeu tres, ſeu quatuor, ſive quo alio fuerint numero, ſibi ipſis connexæ ac compoſitæ, efficiunt illa, quæ in oratione dicuntur membra. Dein horum junctura illos orbes, quæ periodi vocantur, conſtituit: ex quibus abſoluta omnis perficitur oratio.

Compoſitionis opus & officium.

Eſt autem compoſitionis, aptiſſime inter ſe verba componere, propriam membris tribuere harmoniam, ſuiſque adeo periodis totam orationem diſtinguere. Et quanquam hæc ſit pars poſterior, ſi præceptionum, quæ ad locum elocutionis pertinent, ordinem conſideres: (præit enim verborum delectus, ac illius eſt natura fundamentum) voluptatem tamen, & ſuadam, & vim in dicendo, delectu longe præſtantiorem obtinet. Nec vero id cuiquam mirum videbitur, ſi, cum de vocabulis ſeligendis multa fuerint tradita & gravia præcepta, qua de re tam philoſophi quam rhetores ſcripſerunt plurima, compoſitio, locum ordine

a Valde mihi placet conjectura *Clariſſ. Uptoni*, qui (dum τί ποτε ex ſuperioribus repetit, & αὐτῇ pro αὐτῷ reponit, atque κατορθούσης abſolute accipit) verba hoc modo conſtruit: καὶ τί ποτ' ἐστὶ τὸ κράτος ποιητικῆς κατασκευῆς, τὸν ἀποίητον ἐκμιμουμένης λόγον, καὶ σφόδρα ἐν τῇ μιμήσει αὐτῇ κατορθούσης. Vide ſectiones 25. & 26. *b* Nota hîc ellipſin conjunctionis δὲ vel conſimilis, ut infra §. 12. Οὐχ ἅπαντα πέφυκε τὰ μέρη &c. & §. 19. Πολὺ ἂν ἔργον εἴη λέγειν: necnon alibi. *Sylb.* *c* Παράλληλα edidit *Ald.* Verum *Stephanus* Schediaſm. l. 2. Sched. 14. mavult παράλληλος: quanquam paullo poſt itidem ſequitur, οἰκείως θεῖναι τὰ ὀνόματα πρὸς ἄλληλα: & infra §. 23. ἡ τῶν κώλων συμμετρία πρὸς ἄλληλα. *Stephano* tamen patrocinatur quod alicubi in *Iſocrate* eſt, τὸ φωνηέντων τὰς παραλλήλους θέσεις. *Sylb.* Παράλληλα *Colb.* Παράλληλος *Reg.* 2. *d* Hunc locum ad verbum pene deſcripſit *Quinctilianus* Inſtit. Orat. l. 1. c. 4. *Upt.* *e* Malet forſan aliquis ὀνομαστικῶν. ſed ὀνοματικῶν vocabulum in hac ipſa ſignificatione uſurpatum eſt infra §. 12. & alibi. Ὀνοματικὰ vero hîc vocat nomina ſubſtantiva, ſeu quæ à nominibus ſunt declinata; ut infra, §. 22. imperativum πέμπετε, à verbo πέμπω deflexum, vocat ῥηματικόν. Infra §. 5. ὀνοματικὰ vocat nomina ſubſtantiva, & quæ illorum vice funguntur. nec multum abſimiliter, §. 12. *Sylb.* *f* Αντονομασίας *Reg.* 1. *g* Παράλληλα *Reg.* 2. *Colb.* *h* De voce τόπου vide *Annott.* ad p. 2. v. 5. * *Al.* derivatis.

ordine poſteriorem ſortita, nec pares illi (multum enim abeſt) conſecuta ſermones, tantam vim tamen poteſtatemque habeat, * ut omnia illius opera immane quantum ſuperet & vincat: ſecum modo conſideret, quod & in aliis artibus, quæ diverſam multiplicemque materiem recipiunt, & collatum inde finem conſtituunt, (veluti architectura, & ars fabrilis, & illa acu pingendi, ac ſi quæ aliæ ſunt ejuſmodi) facultates componendi ordine poſteriores ſint iis quæ in delectu conſiſtunt, virtute vero priores. id quod orationi ſi contigerit, minime abſurdum eſt putandum. Nihil vero impedit, quo minus fidem propoſitæ rei adſtruamus: ne temere quidquam, quod ambiguum ſit, pro manifeſto ſumere videamur.

δευτέραν ἔχουσα χώραν τῇ τάξει, καὶ λόγων οὐδὲ πολλοῦ δεῖ τῶν ἴσων ἐκείνῃ τυχοῦσα, τοσαύτην ἰσχὺν ἔχει καὶ δύναμιν, ὥστε [a] περιεῖναι πάντων τῶν ἐκείνης ἔργων καὶ κρατεῖν· ἐνθυμούμενος ὅτι καὶ αἱ περὶ τὰς ἄλλας τεχνῶν ὅσαι διαφόρους ὕλας λαμβάνουσαι, συμφορητὸν ἐκ τούτων ποιοῦσι τὸ τέλος, ὡς οἰκοδομική τε καὶ τεκτονική, καὶ ποικιλτική, καὶ ὅσαι ταῖς τοιαύταις εἰσὶν ὁμογενεῖς, αἱ συνθετικαὶ δυνάμεις, τῇ μὲν τάξει δεύτεραι τῶν ἐκλεκτικῶν εἰσι, τῇ δὲ δυνάμει πρότεραι. ὥστ' εἰ καὶ τῷ λόγῳ τὸ αὐτὸ συμβέβηκεν, οὐκ ἄτοπον ἡγητέον. οὐδὲν δὲ κωλύει καὶ πίστεις παρασχεῖν τοῦ προκειμένου, μή τι δόξωμεν ἐξ ἑτοίμου λαμβάνειν τῶν ἀμφισβήτησιν ἐχόντων λόγων.

Dictionis genera, & quæ compoſitionis poteſtas.

III. EST igitur omnis dictio, qua ſenſa animi ſignificamus, aut numeris ligata, aut ſoluta & proſaïca; quarum utraque, ſi pulcram fuerit conſecuta juncturam, fieri nequit, quin pulcrum etiam efficiat & carmen & orationem: quod ſi nullo adhibito ſtudio temere projiciatur, etiam animi præclara cogitata corrumpit. Multi ſane poëtæ & hiſtorici, philoſophi item & rhetores, cum verba ſummo ſtudio & pulcra & argumento accommoda ſelegiſſent, temerariam vero & inſulſam iis compoſitionem adjungerent, nullam prorſus ex tanto labore frugem percepere. Alii autem, cum vocabula uſurparent abjecta & humilia, collocatione tamen ea adornarent jucunda & eleganti, multam Venerem ſuæ impoſuerunt orationi. Et quidem eandem fere rationem videtur habere compoſitio cum delectu, quam habent verba ipſa cum rebus cogitatis. Nulla enim ſicuti eſt utilitas præclaræ cogitationis, niſi locutionis etiam pulcræ addideris ornamentum; ita hac in re parum intereſt, pura excogitare & venuſta vocabula, niſi aptus iis compoſitionis ornatus imponatur.

γ'. ΕΣΤΙ τοίνυν πᾶσα λέξις, ᾗ σημαίνομεν τὰς νοήσεις, ἡ μὲν ἔμμετρος, ἡ δὲ ἄμετρος· ὧν ἑκατέρα, καλῆς μὲν ἁρμονίας τυχοῦσα, καλὸν οἷά τ' ἐστὶ ποιεῖν τὸ μέτρον καὶ τὸν λόγον· [b] ἀνεπιστάτως δὲ καὶ ὡς ἔτυχε ῥιπτομένη, προσαπόλλυσι καὶ τὸ ἐν τῇ διανοίᾳ χρήσιμον. [c] πολλοὶ γοῦν ποιηταὶ καὶ συγγραφεῖς, φιλόσοφοί τε καὶ ῥήτορες, λέξεις πάνυ καλὰς καὶ πρεπούσας τοῖς ὑποκειμένοις ἐκλέξαντες ἐπιμελῶς, ἁρμονίαν δὲ αὐταῖς [d] περιθέντες εἰκαίαν τινὰ καὶ ἄμουσον, οὐδὲν χρηστὸν ἀπέλαυσαν ἐκείνου τοῦ πόνου. ἕτεροι δὲ, εὐκαταφρόνητα καὶ ταπεινὰ λαβόντες ὀνόματα, συνθέντες δὲ αὐτὰ ἡδέως καὶ περιττῶς, πολλὴν τὴν [e] ἀφροδίτην τῷ λόγῳ περιέθηκαν. καὶ σχεδὸν ἀνάλογόν τι πεπονθέναι δόξειεν ἂν ἡ σύνθεσις πρὸς τὴν ἐκλογὴν, ὃ πάσχει τὰ ὀνόματα πρὸς τὰ νοήματα. ὥσπερ γὰρ οὐδὲν ὄφελος διανοίας ἐστὶ χρηστῆς, εἰ μή τις αὐτῇ κόσμον [f] ἀποδώσει καλῆς ὀνομασίας, οὕτω κἀνταῦθα οὐδέν ἐστι πρὔργου λέξιν εὑρεῖν καθαρὰν καὶ καλλιρρήμονα, εἰ μὴ καὶ κόσμον αὐτῇ [g] τῆς ἁρμονίας τὸν προσήκοντα περιθήσει.

Ne autem, quod ajunt, videar ſine teſte dicere, quibus rationibus inductus ſim affirmare, præſtantius eſſe & perfectius compoſitionis ſtudium quam delectus, re ipſa conabor oſtendere; cum pauca prius, tam ex ligata quam ſoluta oratione excerpta, delibavero. Ex poëtis Homerus, ex hiſtoricis aſſumatur Herodotus: nam ex his licebit de cæteris etiam conjecturam facere. Apud Homerum à ſubulco Ulyſſes matutino tempore deducitur jentaturus, ut mos erat priſcis: quibus deinde inopinato ſupervenit Telemachus, ex peregrinatione reverſus, quam in Peloponneſum ſuſceperat. res perquam tenues, & quæ ad vitam communem pertinent; ſed egregie admodum enarratæ. In quo autem ſit hæc virtus elocutionis ſita, verſus propoſiti indicabunt:

Ἵνα δὲ μὴ δόξω, [h] φασὶν, ἀναπόδεικτα λέγειν, ἐξ ὧν ἐπείσθην κρεῖττον εἶναι καὶ τελειότερον ἄσκημα τῆς ἐκλογῆς [i] τὴν σύνθεσιν, ἔργῳ πειράσομαι δεικνύναι, ἐμμέτρων τε καὶ πεζῶν λόγων ἀπαρχὰς ὀλίγας προχειρισάμενος· λαμβανέσθω δὲ ποιητῶν μὲν Ὅμηρος, συγγραφέων δὲ Ἡρόδοτος· ἀπόχρη γὰρ ἐκ τούτων καὶ περὶ τῶν ἄλλων εἰκάσαι. ἔστι δὴ παρ' Ὁμήρῳ μὲν ὁ παρὰ τῷ συβώτῃ καταγόμενος Ὀδυσσεὺς περὶ τὴν ἑωθινὴν ὥραν ἀκρατίζεσθαι μέλλων, ὡς τοῖς παλαιοῖς ἔθος [k] ἦν· ἔπειτα ὁ Τηλέμαχος αὐτοῖς ἐπιφαινόμενος ἐκ τῆς εἰς Πελοπόννησον ἀποδημίας. πράγματα λιτὰ καὶ βιωτικὰ ἡρμηνευμένα ὑπέρευ. ποῦ δέ ἐστιν ἡ τῆς ἑρμηνείας ἀρετὴ, τὰ ποιήματα δηλώσει παρατεθέντα αὐτά·

Τὼ

a Περιεῖναι eodem ſenſu occurrit *Antiqq.* l. 7. p. 421. v. 18. & ſæpiuſcule apud *Homerum*, ut *Iliad.* α. v. 258. b Ἀνεπιστάτως, ἄνευ ἐπιστασίας *ſine conſideratione. Suid.* c Hunc locum ad verbum fere deſcribit *Longinus* §. 39. ut notavit *Tollius.* d Ἀποθέντες *Reg.* 2. e Ἀφροδίτη (ut & Latine *Venus*) non inelegânti tranſlatione, *venuſtas, lepos, gratia, decor.* Sic *Lucianus*, ſub finem *Scythæ*, τοσαύτην ἀφροδίτην ἐπὶ τῇ γλώττῃ ὁ νεανίσκος ἔχει: & *Ælianus*, δῆλα δὲ τοῦ λόγου φιλοτίμως τε καὶ σὺν ἀφροδίτῃ οὐ μάλα περιττῇ. qua uſus eſt figura *Dionyſius* in lib. περὶ τῆς Δημοσθένους δεινότητος, ubi *Demoſthenis* oratio, ob ſecretam numerorum ſuavitatem, Sirenibus ab *Æſchine* comparatur; ὥστε καὶ τῶν φανερῶν αὐτὸν ἀδικημάτων ἀφεῖναι διὰ τὰς Σειρῆνας τὰς ἐπὶ τῆς ἁρμονίας. *Steph.* & *Upt.* f In vulgatis exemplaribus legitur ἀποδώσῃ: itidemque paulo poſt περιθήσῃ: duplici errore, etymologico & ſyntactico. Tu ſi indicativi modi verba nolis, optative legere poteris, ἀποδῴη & περιθείη. Sequenti etiam verſu perperam in iiſdem exemplaribus nominandi caſu ſcriptum πρὔργον. *Sylb.* Ἀποδώσει & mox πρὔργου *Reg.* 2. & *Colb.* g Τις *Reg.* 2. h *Wolfius* legit ὥς φασιν. *Sylb.* i Τὴν θέσιν *Colb.* k Deeſt *Colb.* * Ut omnem vim, quæ in delectu verborum eſt, ſuperat. *Schottus.*

Τὼ δ' αὖτ' ἐν κλισίῃς, Ὀδυσεὺς καὶ [a] δῖος ὑφορβὸς
Εντυώοντο ἄριστον, ἅμ' ἠοῖ [b] κειαμένω πῦρ,
Εκπεμψάν τε νομῆας ἅμ' ἀγρομένοισι σύεσσι.
Τηλέμαχον δὲ περίσσαινον κύνες ὑλακόμωροι,
Οὐδ' ὕλαον προσιόντα. νόησε δὲ δῖος Ὀδυσσεὺς
Σαίνοντάς τε κύνας, [c] ὑπὸ δὲ κτύπος ἦλθε ποδοῖιν.
Αἶψα δ' ἄρ' Εὔμαιον [d] προσεφώνεεν ἐγγὺς ἐόντα·
Εὔμαι', ἦ μάλα τίς τοι ἐλεύσεται ἐνθάδ' ἑταῖρος,
Η καὶ γνώριμος ἄλλος, ἐπεὶ κύνες οὐχ ὑλάουσιν;
Αλλὰ περισσαίνουσι· ποδῶν δ' ὑπὸ δοῦπον ἀκούω.
Οὔπω πᾶν [e] εἴρητο ἔπος, ὅτε οἱ φίλος υἱὸς
Εστη ἐνὶ προθύροισι. ταφὼν δ' ἀνόρουσε συβώτης·
Εκ δ' ἄρα οἱ χειρῶν πέσεν ἄγγεα, τοῖς ἐπονεῖτο
Κιρνὰς αἴθοπα οἶνον. ὁ δ' [f] ἀντίος ἦλθεν ἄνακτος·
Κύσσε δέ μιν κεφαλήν τε καὶ ἄμφω φάεα καλά,
Χεῖράς τ' ἀμφοτέρας· θαλερὸν δέ οἱ ἔκπεσε δάκρυ.

Jam vero in ſtabulis ad lumina prima, ſubulcus
Et Laertiades cœnam accenſo igne parabant,
Compulſaſque ſues tecto eduxere magiſtri.
Telemachum ecce canes agnoſcunt murmure læto,
Nec dominum allatrant venientem. Advertit Ulyſſes
Lætitiam; creberq; pedum ſonus attigit aures.
Protinus adſtantique Eumæo talia fatur:
Eumæe, huc aliquis nobis adventat amicus,
Aut tibi quis notus, latratibus abſtinet acer
Alluditque canis; plantarumque audio motus.
Nondum finierat; cum jam ſibi filius adſtat
Veſtibulo. Surgit paſtor ſtupefactus, & amens;
Et patera excuſſa eſt manibus, qua munera Bacchi
Miſcuerat. regi properans ipſe obvius ibat:
Et capiti atque oculis crebra oſcula figit, utriſq;
Et manibus; lacrymæque genis cecidere profuſæ.

ταῦθ' ὅτι μὲν ἐπάγεται καὶ κηλεῖ τὰς ἀκοάς, ποιημάτων τε καὶ τῶν πάνυ ἡδίστων οὐδενὸς ἧττον μοῖραν ἔχει, πάντες ἂν οἶδ' ὅτι μαρτυρήσειαν. πῇ δὴ αὐτῶν ἐστιν ἡ πειθώ, καὶ διὰ τί τοιαῦτά ἐστι; πότερον διὰ τὴν ἐκλογὴν τῶν ὀνομάτων, ἢ διὰ τὴν σύνθεσιν; οὐδεὶς ἂν εἴποι διὰ τὴν ἐκλογήν, ὡς ἐγὼ πείθομαι. διὰ γὰρ τῶν εὐτελεστάτων τε καὶ ταπεινοτάτων ὀνομάτων πέπλεκται πᾶσα ἡ λέξις, οἷς ἂν καὶ γεωργός, καὶ θαλαττουργός, καὶ χειροτέχνης, καὶ πᾶς ὁ μηδεμίαν [g] ὤραν τοῦ λέγειν εὖ ποιούμενος, ἐξ ἑτοίμου λαβὼν ἐχρήσατο. λυθέντος γοῦν τοῦ μέτρου, φαῦλα φανήσεται τὰ αὐτὰ ταῦτα καὶ ἄζηλα. οὔτε γὰρ μεταφοραί τινες ἐν αὐτοῖς εὐγενεῖς ἔνεισιν, οὔτε ὑπαλλαγαί, οὔτε καταχρήσεις, οὔτε ἄλλη τροπικὴ διάλεκτος οὐδεμία, οὐδὲ δὴ γλῶτται πολλαί τινες, οὔτε ξένα ἢ πεποιημένα ὀνόματα. τί οὖν λείπεται μὴ οὐχὶ τὴν σύνθεσιν τοῦ κάλλους τῆς ἑρμηνείας αἰτιᾶσθαι; τοιαῦτ' ἐστι παρὰ τῷ ποιητῇ μυρία, ὡς εὖ οἶδ' ὅτι πάντες ἴσασιν· ἐμοὶ δὲ ὑπομνήσεως ἕνεκα λέγοντι ἀρκεῖ ταῦτα μόνα εἰρῆσθαι.

Φέρε δὴ μεταβῶμεν καὶ ἐπὶ τὴν πεζὴν διάλεκτον, καὶ σκοπῶμεν εἰ κἀκείνῃ τὸ αὐτὸ συμβέβηκε πάθος, ὥστε περὶ μικρὰ καὶ φαῦλα πράγματά τε καὶ ὀνόματα συνταχθέντα καλῶς, μεγάλας γίνεσθαι τὰς χάριτας. ἔστι δὴ παρὰ τῷ Ἡροδότῳ βασιλεύς τις Λυδῶν, ὃν ἐκεῖνος Κανδαύλην [[h] καλεῖ, Μυρσίλον δὲ καλεῖσθαι] φησὶν ὑφ' Ἑλλήνων, τῆς ἑαυτοῦ γυναικὸς ἐρῶν, ἔπειτα ἀξιῶν τινα τῶν ἑταίρων αὐτοῦ γυμνὴν τὴν ἄνθρωπον ἰδεῖν. ὁ δὲ, ἀπομαχόμενος μὴ ἀναγκασθῆναι· ὡς [i] δὲ οὐκ ἔπειθεν, ὑπομένων τε καὶ θεώμενος αὐτήν

Hæc vero aures delinire carmina & permulcere; hæc verſibus etiam ſuaviſſimis nihil cedere, omnes, ſat ſcio, confitebuntur. In quo autem ſita eſt horum tam jucunda ſuavitas & perſuadendi vis? aut quam tandem ob rem hujuſmodi ſunt facta? ob verborum delectum, an eorundem potius ob ſtructuram? Propter delectum nemo, ut arbitror, dicturus eſt. tota ſiquidem oratio ex minutiſſimis compoſita, humillimiſque conſtat vocabulis: quibus utique vel agricola, vel nauta, vel opifex, vel alius quilibet, qui nullam omnino bene ornateque dicendi curam habet, ex promptu aſſumptis uteretur. Nam ſoluta carminis menſura, humiles iidem ipſi videbuntur, nec verſus imitatione digni. nullæ enim generoſæ in his occurrunt tranſlationes, nulla hypallage aut catachreſis, nec figurata denique locutio ulla; linguæ etiam pauciſſimæ, nec aliqua peregrina & conficta vocabula. Quid igitur reſtat, quo minus ipſi verborum compoſitioni hanc elocutionis pulcritudinem acceptam referamus? Talia ſunt apud poëtam innumera, quod omnibus, probe ſcio, notum; mihi vero, memoriæ cauſa ſcilicet, hæc dicta ſufficiant.

Age itaque, ad ſolutam jam orationem tranſeamus, an ſimiles ei quoque affectus contigerint, quæſituri: ita ut tam ex rebus quam vocabulis, quæ tenuia ſunt & abjecta, pulcram vero conſecuta orationis ſtructuram, egregiæ venuſtates oriantur. Eſt igitur apud Herodotum rex quidam Lydiæ, (quem ille Candaulem vocat, Myrſilum vero à Græcis appellatum ſcribit) qui ſuam *perdite* amabat uxorem; ac quendam deinde ex amicis voluit nudam mulierem conſpicere. ille autem primo ne cogeretur, obſiſtebat: ſed, regi cum perſuadere non potuit, ſuſtinuit eamque conſpexit.

a In vulgatis *Homeri* editionibus pro δῖος legitur θεῖος. Ex eiſdem ſeq. v. pro vulgato ἐντύνοντες repoſui ἐντυώοντο. Exſtat vero hic locus *Odyſſ.* π. v. 1. &c. *Sylb.* Εντύνοντο *Reg.* 2. *b* Κηαμένω *Reg.* 2. *c* In vulgatis *Homeri* editionibus pro ὑπὸ δὲ legitur περί τε. ſed *Dionyſiana* lectio melius congruit cum his quæ mox ſequuntur v. 10. ποδῶν δ' ὑπὸ δοῦπον ἀκούω. *Sylb.* *d* Hemiſtichium iſtud, προσεφώνεεν ἐγγὺς ἐόντα, in vulg. *Homeri* editionibus ſic legitur, ἔπεα πτερόεντα προσηύδα: verbis tantum mutatis non ſententia. *Sylb.* *e* Εἴρηται *Colb.* *f* In *Homeri* editionibus exigua mutatione legitur, ἀντίος ἤλυθ' ἄνακτος. *Sylb.* Αντίος ἴδραμ' ἄνακτος *Reg.* 2. *g* Rectius exili ſpiritu ὤραν hic ſcribemus, ut *Ammonius* docet his verbis: ὥρα θυσίας, τοῦ ἔτους, καὶ τῆς ἡμέρας· ψιλῶς δὲ, ἡ φροντίς. *Sylb.* *h* Verba ſignis his [ ] incluſa ad explendam loci ſententiam inſerta ſunt ex *Herodoto*: cujus (ſub initium lib. 1.) hæc verba ſunt; ἦν Κανδαύλης, τὸν οἱ Ελληνες Μυρσίλον καλέουσι, τύραννος Σαρδίων. Tu ſi variandæ locutionis gratia pro καλεῖ malis ὀνομάζει, non refragabor. *Sylb.* *i* Redundare hic videtur particula δέ. Sed ſi nominativa hæc omnia referantur ad initiale periodi verbum ἐστι, nullus eſt pleonaſmus. *Sylb.*

ſpexit. Argumentum ſane, non modo non grande, aut ſermonis elegantiæ idoneum; verum etiam & humile & periculoſum, quodque turpi propius videtur quam honeſto: ſed felici explicatur elocutione, ita ut fando jucundius multo ſit auribus noſtris, quam id ſi oculis ſubjiceretur. Sed ne quis forte ſuſpicetur orationis ſuavitatem eſſe à dialecto; Ionico charactere in linguam Atticam permutato, nullaque inſuper re addita, ipſam, ut eſt, colloquii narrationem proferam. “Gyges, neque enim videris mihi fidem habere referenti de forma conjugis, (quod magis incredulæ ſunt hominibus aures quam oculi) fac illam conſpicias nudam. Hic autem vehementer exclamans, Quemnam, inquit, here, ſermonem profers haudquaquam ſanum, qui me jubes inſpicere heram meam nudam? Mulier exuta tunica & verecundiam pariter exuit. Jam olim hominibus ſunt honeſta excogitata, unde diſcere oportet; ex quibus hoc unum eſt, Quæ ſua ſint quemque inſpicere debere. Ego vero tibi fidem habeo, illam eſſe fœminarum omnium formoſiſſimam; teque oro, ne illicita à me exigas. Atque hæc dicendo Gyges repugnabat; cui viciſſim ille his verbis, Fidens, inquit, eſto Gyges, cave timeas aut me, tanquam hoc te ſermone tentantem; aut uxorem meam, nequid tibi ex ea detrimentum fiat. Principio etenim, ſic ego machinabor, ut illa ne deprehendere quidem poſſit ſe fuiſſe à te inſpectam. Te namque in quo cubamus cubiculo deductum, poſt fores, quum apertæ fuerint, collocabo. Ubi ergo fuero ingreſſus, aderit & uxor mea ut lectum conſcendat: juxta cujus introitum ſella poſita eſt, ſuper quam veſtes illa, ut quamque exuet, reponet, ſeſe per multum otium tibi ſpectandam præbens: quæ quum à ſella cubitum pergat, & ei fueris à tergo, curæ tibi ſit deinceps, ne te per fores abeuntem conſpiciat. Gyges igitur, ubi effugere non potuit, ad ea facienda ſe paratum dedit. Nemo ſane vel hoc etiam loco poteſt dicere, verborum dignitatem gravitatemque formoſam effeciſſe locutionem. ſunt enim nullo ſtudio, nullo delectu habito, ſumpta; qualia natura impoſuit, ut rebus eſſent ſigna: nec decuit fortaſſe aliis uti præſtantioribus. Nam cum ſenſa animorum propriis cognatiſque exprimuntur vocabulis, ut nihil his auguſtius accedat quodammodo neceſſe eſt. Atqui nihil gravitatis nihil excellentiæ ipſis ineſſe qui voluerit, mutata paululum ſola

ἣν. τὸ δὲ πρᾶγμα οὐχ ὅτι σεμνὸν ἢ καλλιλογεῖσθαι ἐπιτήδειον, ἀλλὰ καὶ ταπεινὸν καὶ ἐπικίνδυνον, καὶ τοῦ αἰσχροῦ μᾶλλον ἢ τοῦ καλοῦ ἐγγυτέρω· ἀλλ' εἴρηται σφόδρα δεξιῶς, καὶ κρεῖττον γέγονεν ἀκουσθῆναι λεγόμενον, ἢ ὀφθῆναι γινόμενον. ἵνα δὲ μή τις ὑπολάβῃ τὴν διάλεκτον εἶναι τῆς ἡδονῆς αἰτίαν τῇ λέξει, μεταθεὶς αὐτῆς τὸν χαρακτῆρα εἰς τὴν Ἀτθίδα γλῶτταν, καὶ οὐδὲν ἄλλο περιεργασάμενος, οὕτως ἐξοίσω τὸν διάλογον. “[a] Γύγη, οὐ γάρ σε δοκῶ πείθεσθαί μοι λέγοντι [τὰ] περὶ τοῦ εἴδους τῆς γυναικός· ὦτα γὰρ τυγχάνει ἀνθρώποις ὄντα ἀπιστότερα ὀφθαλμῶν· ποίει ὅπως ἐκείνην θεάσῃ γυμνήν. Ὁ δὲ, [μέγα] ἀναβοήσας εἶπεν· δέσποτα, τίνα λέγεις λόγον οὐχ ὑγιᾶ, κελεύων με δέσποιναν τὴν ἐμὴν θεάσασθαι γυμνήν; ἅμα δὲ χιτῶνι ἐκδυομένῳ συνεκδύεται καὶ τὴν αἰδῶ γυνή. πάλαι δὲ τὰ καλὰ ἀνθρώποις ἐξεύρηται ἐξ ὧν μανθάνειν δεῖ· ἐν οἷς ἕν τόδε ἐστὶν, ὁρᾶν τινα τὰ ἑαυτοῦ. ἐγὼ δὲ πείθομαι ἐκείνην πασῶν γυναικῶν εἶναι καλλίστην, καὶ σοῦ δέομαι μὴ χρήζειν ἀνόμων. ὁ μὲν δὴ λέγων ταῦτα ἀπεμάχετο, ὁ δὲ ἠμείβετο τοῖσδε· Θάρσει, Γύγη, καὶ μὴ φοβοῦ μήτ' ἐμὲ, ὡς πειρώμενός σου λόγον λέγω τόνδε· μήτε γυναῖκα τὴν ἐμὴν, μή τι σοι ἐξ αὐτῆς γένηται βλάβος. ἀρχὴν γὰρ ἐγὼ μηχανήσομαι οὕτως, ὥστε μηδὲ μαθεῖν αὐτὴν ὀφθεῖσαν ὑπὸ σοῦ. ἀγαγὼν γάρ σε εἰς τὸ οἴκημα ἐν ᾧ κοιμώμεθα, ὄπισθεν τῆς ἀνοιγομένης θύρας στήσω· μετὰ δ' ἐμὲ εἰσελθόντα παρέσται καὶ ἡ γυνὴ ἡ ἐμὴ ἐς κοίτην. κεῖται δὲ ἐγγὺς τῆς εἰσόδου θρόνος· ἐπὶ τοῦτον τῶν ἱματίων καθ' ἓν ἕκαστον ἐκδῦσα θήσει. καὶ καθ' ἡσυχίαν πολλὴν παρέσται σοι θεάσασθαι. ὅταν δὲ ἀπὸ τοῦ θρόνου πορεύηται ἐπὶ τὴν εὐνὴν, κατὰ νώτου τε αὐτῆς γένῃ, σοὶ μελέτω τὸ ἐντεῦθεν, ὅπως μή σε ὄψεται ἀπιόντα διὰ θυρῶν. ὁ μὲν δὴ, ὡς οὐκ ἠδύνατο διαφυγεῖν, ἕτοιμος ἦν ποιεῖν ταῦτα. οὐκ ἂν ἔχοι τις οὐδὲ ἐνταῦθα εἰπεῖν, ὅτι τὸ ἀξίωμα καὶ ἡ σεμνότης τῶν ὀνομάτων εὔμορφον πεποίηκε τὴν φράσιν. ἀνεπιτήδευτα γάρ ἐστι καὶ [b] ἀνήλεκτα, οἷα φύσις τέθεικε σύμβολα τοῖς πράγμασιν· οὐδὲ γὰρ ἥρμοττεν ἴσως κρείττοσι χρήσασθαι ἑτέροις. ἀνάγκη δή που, ὅταν τοῖς κυριωτάτοις τε καὶ προσεχεστάτοις ὀνόμασιν ἐκφέρηται τὰ νοήματα, μηδὲν σεμνότερον εἶναι ἢ οἷά ἐστιν. ὅτι δὲ οὐδὲν ἐν αὐτοῖς ἐστι σεμνὸν, οὐδὲ περιττὸν, ὁ βουλόμενος εἴσεται, μεταθεὶς οὐδὲν

ὅτι

[a] Si locum hunc cum vulgatis *Herodoti* editionibus conferas, præter Ioniſmos à *Dionyſio* data opera ſublatos, invenies alias quoque diverſitates. Primum enim incluſus articulus τὰ ab editionibus illis abeſt, & viciſſim incluſum nomen μέγα abeſt à vulgatis editt. *Dionyſii*. Deinde pro ὁρᾶν τινα, quædam *Herodoti* exemplaria habent τινὰ σκοπέειν, quædam σκοπέειν τινά. Tum pro πασῶν γυναικῶν εἶναι, mutato verborum ordine illic legitur, εἶναι πασέων γυναικῶν. Et mox pro χρήζειν ibidem ſcriptum eſt δέεσθαι. Sic pro ταῦτα ibidem eſt τοιαῦτα. Et mox ibidem poſt ἀπεμάχετο leguntur hæc, quæ à *Dionyſii* vulgatis exemplaribus abſunt; ἀρρωδέων μή τι οἱ ἐξ αὐτέων γένηται κακόν. Adhæc pro ſequentibus hiſce, ἠμείβετο τοῖσδε, ibidem eſt ἀμείβεται τοισίδε. Præterea ibidem eſt, ὡς σέο πειρώμενον λόγον τόνδε: & in quibuſdam exempl. ὡς σέο πειρώμενος λέγω λόγον τόνδε. Inſuper ibidem pro ἀγαγὼν legitur ἐγὼ: & mox θήσω pro στήσω. Ibidem eadem exemplaria pro κοίτην & ἐγγὺς, habent κοιτῶνα & ἀγχοῦ. Et rurſum pro ἐκδῦσα & παρέσται, eadem habent ἐκδύνουσα & παρέξει. Rurſum pro ὅταν & πορεύηται in iiſdem legitur ἐπεὰν & στείχῃ. Et deinde pro compoſito ἀπιόντα, eadem habent ſimplex ἰόντα: & mox cum articulo διὰ τῶν θυρέων. Denique loci clauſula in iiſdem hæc eſt, ἦν ἕτοιμος, facta ſcilicet tranſpoſitione, & omiſſis ultimis hiſce ποιεῖν ταῦτα. Hæ ſunt hujus loci in *Herodoti* & *Dionyſii* vulgatis exemplaribus diverſitates, de quibus hoc monendum videtur; quædam vocabula ſtudio à *Dionyſio* fuiſſe mutata; quippe quæ Ionicæ dialecti magis ſint propria. Sic enim pro σκοπέειν, ſeu σκοπέειν, maluit ὁρᾶν: & ἐκδῦσα pro ἐκδύνουσα, itidemque ὅταν & πορεύηται, pro ἐπεὰν & στείχῃ. forſan etiam κοιτῶνα & ἀγχοῦ, velut Ιωνικώτερα ſummovit: quanquam ipſe in *Rom. Antiquitatum* libris, adverbio ἀγχοῦ non infrequenter utitur. Similiter pro Ionico pronomine μιν poſuit commune αὐτὴν, ὥστε μηδὲ μαθεῖν αὐτὴν ὀφθεῖσαν. *Sylb.* [b] Pro corrupto ἀνήλεκτα, incertum eſt ſitne reponendum ἀνέκλεκτα, ἀνίλευκτα, vel aliud quidpiam magis conſentaneum. *Sylb.* Ανίλευκτα *Colb.* Ανέκλεκτα *Reg.* 2.

a Deeſt

ὅτι μὴ τὴν ἁρμονίαν. πολλὰ καὶ δὲ παρὰ τούτῳ τῷ ἀνδρὶ τοιαῦτά ἐστιν, ἐξ ὧν ἄν τις τεκμήραιτο, ὅτι οὐκ ἐν τῷ κάλλει τῶν ὀνομάτων ἡ πειθὼ τῆς ἑρμηνείας ἦν, ἀλλ᾽ ἐν τῇ συζυγίᾳ [a] ἦν. καὶ περὶ μὲν τούτων ἱκανὰ ταῦτα.

δ΄. ΙΝΑ δὲ πολὺ μᾶλλον αἴσθηται ὅσην ἔχει ῥώμην ἡ συνθετικὴ δύναμις ἔν τε ποιήμασι καὶ λόγοις, λήψομαί τινας εὖ ἔχειν δοκούσας λέξεις, ὧν τὰς ἁρμονίας μεταθεὶς, ἀλλοῖα φαίνεσθαι ποιήσω καὶ τὰ μέτρα καὶ τοὺς λόγους. λαμβανέσθω δὲ πρῶτον ἐκ τῶν Ὁμηρικῶν ταυτί·

Ἀλλ᾽ ἔχον ὥστε τάλαντα γυνὴ χερνῆτις ἀληθὴς,
Ἥτε σταθμὸν ἔχουσα, καὶ εἴριον ἀμφὶς ἀνέλκει,
Ἰσάζουσ᾽, ἵνα παισὶν ἀεικέα μισθὸν [b] ἄρηται.

τοῦτο τὸ μέτρον ἡρωϊκόν ἐστιν, ἑξάπουν, τέλειον, κατὰ πόδα δάκτυλον βαινόμενον. ἐγὼ δὴ τῶν αὐτῶν ὀνομάτων τούτων μεταχινήσας τὴν σύνθεσιν, τοὺς αὐτοὺς στίχους ἀντὶ μὲν ἑξαμέτρων ποιήσω τετραμέτρους, ἀντὶ δὲ ἡρωϊκῶν προσοδιακοὺς, τὸν τρόπον τοῦτον·

Ἀλλ᾽ ἔχον ὥστε γυνὴ χερνῆτις τάλαντα ἀληθὴς,
Ἥτ᾽ εἴριον ἀμφὶς καὶ σταθμὸν ἔχουσ᾽ ἀνέλκει
Ἰσάζουσ᾽, ἵν᾽ ἀεικέα παισὶν ἄροιτο μισθόν.

τοιαῦτά ἐστι τὰ [c] πριάπεια, ὑπό τινων δὲ ἰθυφάλλια λεγόμενα, ταυτί·

Οὐ βέβηλος, ὡς [d] λέγεται, τοῦ νέου Διονύσου,
Κἀγὼ δ᾽ ἐξ ἐργασίης ὀργιασμένος ἥκω.

ἄλλους πάλιν λαβὼν στίχους Ὁμηρικοὺς, οὔτε προσθεὶς οὐδὲν αὐτοῖς, οὔτε ἀφελὼν, τὴν δὲ σύνθεσιν ἀλλάξας μόνον, ἕτερον ἀποδώσω μέλος τετράμετρον, τὸ καλούμενον Ἰωνικόν·

[e] Ὡς ὁ πρόσθ᾽ ἵππων καὶ δίφρου κεῖτο τανυσθεὶς,
Βεβρυχὼς, κόνιος δεδραγμένος αἱματοέσσης.
Ὡς ὁ πρόσθ᾽ ἵππων καὶ δίφρου κεῖτο τανυσθεὶς,
Αἱματοέσσης κόνιος δεδραγμένος, βεβρυχώς.

τοιαῦτά ἐστι τὰ [f] Σωτάδια ταυτί·

Ἔνθ᾽ ὁ μὲν ἐπ᾽ ἄκρας πυρᾶς νέκυες ἔκειντο
Γῆς ἐπὶ ξένης, ὀρφανὰ τείχεα προλιπόντες
Ἑλλάδος [g] ἱερῆς, καὶ μυχὸν ἑστίης πατρῴης,
Ἥβην τ᾽ ἐρατεινὴν, καὶ καλὸν ἡλίου πρόσωπον.

Δυναίμην δ᾽ ἂν ἔτι πολλὰς ἰδέας μέτρων καὶ διαφόρους εἰς τὸν ἡρωϊκὸν ἐμπιπτούσας στίχον ἐπιδεικνύναι, τὸ δὲ αὐτὸ κἂν τοῖς ἄλλοις ὀλίγου δεῖν πᾶσι συμβεβηκὸς μέτροις τε καὶ ῥυθμοῖς ἀποφαίνειν, ὥστε τῆς μὲν ἐκλογῆς τῶν ὀνομάτων τῆς αὐτῆς μενούσης, τῆς δὲ συνθέσεως μόνης [h] μάλιστα

verborum conſtructione, cognoſcet. Et quidem multa alia apud hunc auctorem hujuſmodi ſunt, ex quibus cuivis conjicere licet non in verborum pulcritudine, ſed ſtructura, ſitam eſſe elocutionis ſuavitatem. Sed de his ſatis dictum eſt.

IV. SED ut omnibus innoteſcat magis, quantam poteſtatem habeat componendi facultas, tam pedibus adſtricta quam ſoluta oratione, quaſdam locutiones aſſumam, quæ pulcre videntur conſtrui; quarum mutata compoſitione, efficiam, ut diverſa penitus appareant tum carmina tum proſaicæ orationes. Primo itaque hæc ſint ex Homero decerpta: *Soluta compoſitione, ſolvi orationis vim & pulcritudinem.*

Ac veluti æquatas mulier paupercula lances
Erigit, & lanam & pondus tenet æqua ſeorſim;
Exiguum ut poſſit pueris adferre lucellum.

Hoc carminis genus heroicum eſt, ſex conſtans pedibus, perfectum, pede dactylico incedens: quorum ipſe jam mutata verborum collocatione, eoſdem verſus pro hexametris tetrametros faciam, pro heroicis proſodicos, hoc modo:

Ac veluti æquatas lances opifex Minervæ
Erigit, & lanam tenet & pondus ſeorſim;
Exiguum pueris ut adferat lucellum.

Cujuſmodi ſunt & Priapeia, quæ ab aliis & Ithyphallica vocantur, qualia ſunt:

Non profanus, ut fertur, Bacchi juvenilis,
Sacro ipſe ex munere adſum orgiis celebratis.

Alios præterea accipiam Homeri verſus, quibus nihil addam aut adimam; ipſa ſolummodo mutata collocatione, aliud carmen, ut tetrametrum ſit, quod Ionicum vocatur, efficiam:

Sic ille inter equos fuſus jacet, inter & arma;
Ore fremens, terram fœdatam ſanguine mordet.
Sic ille inter equos fuſus jacet, inter & arma:
Tellurem ſanguine fœdatam mordet, ore frendens.

Qualia ſunt & Sotadea hæc:

Tum vero ſummis in rogis mortui jacebant,
Longe à patria, vidua mœnia relinquentes
Græciæ ſacræ, & penetrale Veſtæ patroæ,
Floremque juventutis, & ſolis dulce lumen.

Poſſem & alia etiam carminum multa genera, eaque diverſa, quæ in heroicos facile incidunt verſus, oſtendere; & hoc idem accidere fere omnibus tam menſuris quam rythmis, demonſtrare: permanente ſcilicet verborum delectu, ipſa ſolummodo mutata compoſitione,

a Deeſt *Reg.* 1. & *Colb.* atque redundare viſum eſt *Uptono.* b Ἄρηται, pro vulgato ἄροιτο ex *Homeri* editionibus repoſitum, magis eſt conſentaneum: quanquam paullo poſt idem verbi modi optativus reperitur. Eſt autem deſumptus locus ex *Iliad.* μ΄. v. 433. *Sylb.* Idem verbum neceſſe eſt in utroque loco ponatur: itaque infra v. 22. ἄρηται etiam reponendum cenſemus. *Upt.* c Πριάπεια, διφίλια λεγόμ. *Reg.* 1. & *Colb.* De *Priapeis, Ithyphallicis,* & *Sotadeis* vide *Annott.* d Pro λέγεται *Aldinus codex* habet τελεῖται. In *Hephæſtionis* enchiridio quidam codices habent ὁ τελεῖται: quidam ὃ τελεῖται: non abſurde. Sequenti etiam verſu eadem *Aldina editio,* idemque *Hephæſtionis* Enchiridion, pro ἐργασίης habent δυεργεσίης. verius ne ſit Ἐλευσίνης, an aliud conſimile, viderint doctiores. In eodem *Hephæſtionis* Enchiridio additur tertius hic verſus; Ὀδύνων Πηλουσιακῶν κηφαλος παρὰ τέλμα. Tribuuntur autem iſtic verſus hi *Euphorioni Cherroneſitæ* itidemque Priapei nominabantur. *Sylb.* Pro λέγεται & ἐργασίης in *Reg.* 1. & *Colb.* τελεῖται & δυεργεσίης. e Locus deſumptus ex *Il* ν. v. 392. *Sylb.* f *Stephanus* mavult Σωτάδεια, diphthongo: ut apud *Hephæſtionem* [& *Suidam*] quoque legitur. ſic certe mox p. 8. v. 6. ſequitur Εὐριπίδεια & infra §. 9. Σοφόκλεια. tamen prioris quoque ſcripturæ reperiuntur exempla. *Sylb.* g Σεμνῆς *Colb.* in marg. ἴσ. ἱερῆς. h Pro μάλιστα πιστώσης legendum videtur μετακινούσης: ſicut mox ſequitur συμμεταπίπτειν. *Sylb.* Forſan ἥκιστα pro μάλιστα reponendum. *Upt.*

a Deſunt

ſitione, tranſmutari carmina, & corruere una orationis figuras, colores, mores, affectus, totamque adeo poëmatis dignitatem. Sed neceſſe habeo plura præcepta attingere, quorum nonnulla quam pauciſſimis ſunt cognita. Iſta autem ex Euripide, cum multis de rebus fortaſſe, tum de his etiam præcipue, licebit proferre:

Ne ſubtiles
Tange loquelas animi. ut quid enim
Vana labores, niſi forte inter
Vis te jactare ſodales.

Hæc itaque mihi in præſenti eſſe omittenda arbitror. Solutam vero orationem, idem pati poſſe cum ligata, manentibus *ſcilicet* iiſdem verbis, mutata vero compoſitione, licet cuilibet volenti conſiderare. Aſſumam ex Herodoti dictione hiſtoriæ initium, locum plurimis notiſſimum; charactere tantum dialecti immutato. "Crœſus genere quidem fuit Lydus, patre autem Alyatte; earum vero nationum rex, quæ intra Halym amnem ſunt; qui, à meridie Syros ac Paphlagones interfluens, contra ventum Aquilonem in mare, quod vocant Euxinum, evolvitur. Tranſponam dictionis hujus juncturam; & nec ad animos demulcendos accommodata mihi amplius erit compoſitio, nec hiſtorica, ſed ſimplex potius & forenſis: "Crœſus erat filius quidem Alyattis, genere vero Lydus, tyrannusque earum, quæ intra ſunt Halym amnem nationes; qui, à meridie interfluens Syros ac Paphlagones, in mare, quod vocant Euxinum, evolvitur contra ventum Aquilonem. Quæ ſane forma non multum ab hiſce Thucydidis videtur differre: "Epidamnus eſt urbs ad dextram ſita navigantibus Ionium ſinum verſus, cui finitimi ſunt Taulantii barbari, gens Illyrica. Hac iterum tranſmutata dictione, aliam ei formam dabo, hoc modo: "Alyattis quidem filius erat Crœſus, genere vero Lydus, earum quæ intra ſunt Halym amnem tyrannus nationum; qui, à meridie fluens Syros inter ac Paphlagones, contra Boream erumpit ventum in mare, quod vocant Euxinum. Hegeſiaca eſt hæc ſtruendæ orationis forma; parum compta, vilis, robore deſtituta. Eſt enim iſtiuſmodi nugarum ſacerdos vir ille, hæc qui ſcribat: "Ex bona ſolennitate, bonam ducimus aliam. -- Ex Magneſia ſum magna, Sipylenſis. -- Neque enim guttulam in Thebanorum undam evomuit Bacchus: eſt quidem potu dulcis, parit vero inſaniam.

Compoſitio verborum habet vim majorem delectu.

Abunde ſatis exemplorum. id enim quod propoſueram me affatim demonſtraſſe arbitror; vim ſcilicet compoſitionem habere delectu majorem. Ac mihi quidem

πεσούσης, τά τε μέτρα μεταρρυθμίζεσθαι, καὶ συμμεταπίπτειν αὐτοῖς τὰ σχήματα, τὰ χρώματα, τὰ ἤθη, [a] τὰ πάθη", τὴν ὅλην τῶν ποιημάτων ἀξίωσιν. ἀλλ' ἀναγκασθήσομαι πλειόνων ἅψασθαι θεωρημάτων, ὧν ἔνια ὀλίγοις πάνυ ἐστὶ γνώριμα. ἐπὶ πολλῶν δὲ ἴσως, καὶ οὐχ ἥκιστα ἐπὶ τῶν τοιούτων, καλῶς ἂν ἔχοι τὰ Εὐριπίδεια ταῦτα ἐπενεγκεῖν·

[b] Μή μοι
Λεπτῶν θίγγανε μύθων, ψυχή·
Τί περισσὰ φρονεῖς; εἰ μὴ μέλλεις
Σεμνύνεσθαι παρ' ὁμοίοις.

ταῦτα μὲν οὖν ἐᾶσθαι μοι δοκῶ κατὰ τὸ παρόν. ὅτι δὲ καὶ ἡ πεζὴ λέξις τὸ αὐτὸ δύναται παθεῖν τῇ ἐμμέτρῳ, [c] ὄντων μὲν ὀνομάτων, ἀλλαττομένης δὲ τῆς συνθέσεως, πάρεστι τῷ βουλομένῳ σκοπεῖν. λήψομαι δὲ ἐκ τῆς Ἡροδότου λέξεως τὴν ἀρχὴν τῆς ἱστορίας, ἐπεὶ καὶ γνώριμός ἐστι τοῖς πολλοῖς, μεταθεὶς τὸν χαρακτῆρα τῆς διαλέκτου [d] μόνον. "[e] Κροῖσος ἦν Λυδὸς μὲν γένος, παῖς δὲ "Αλυάττου, τύραννος δὲ ἐθνῶν τῶν ἐντὸς Ἅλυος ποταμοῦ· ὃς, ῥέων ἀπὸ μεσημβρίας μεταξὺ Σύρων τε καὶ "Παφλαγόνων, ἐξίησι πρὸς βορέαν ἄνεμον εἰς τὸν Εὔξεινον καλούμενον πόντον. μετατίθημι τῆς λέξεως ταύτης τὴν ἁρμονίαν, καὶ γενήσεταί μοι οὐκέτι ἐπαγωγικὸν τὸ πλάσμα, οὐδὲ ἱστορικόν, ἀλλ' ὀρθὸν μᾶλλον καὶ ἐναγώνιον· "Κροῖσος ἦν υἱὸς μὲν Ἀλυάττου, γένος δὲ Λυδὸς, τύραννος δὲ τῶν ἐντὸς Ἅλυος ποταμοῦ ἐθνῶν· ὃς, ἀπὸ μεσημβρίας ῥέων μεταξὺ Σύρων καὶ Παφλαγόνων, εἰς τὸν Εὔξεινον καλούμενον πόντον ἐκδίδωσι πρὸς βορέαν ἄνεμον. οὗτος ὁ χαρακτὴρ οὐ πολὺ ἀπέχειν ἂν δόξειεν τοῦ Θουκυδίδου τύπου· "Ἐπίδαμνός ἐστι πόλις ἐν δεξιᾷ "[f] εἰσπλέοντι τὸν Ἰόνιον κόλπον· προσοικοῦσι δὲ αὐτὴν "[g] Ταυλάντιοι βάρβαροι, Ἰλλυρικὸν ἔθνος. [h] πάλιν διαλλάξας τὴν αὐτὴν λέξιν, ἑτέραν αὐτῇ μορφὴν ἀποδώσω, τὸν τρόπον τοῦτον· "Ἀλυάττου μὲν υἱὸς ἦν Κροῖσος, γένος "δὲ Λυδὸς, τῶν ἐντὸς Ἅλυος ποταμοῦ τύραννος ἐθνῶν· "ὃς, ἀπὸ μεσημβρίας ῥέων Σύρων τε καὶ Παφλαγόνων "μεταξὺ, πρὸς βορέαν ἔξεισιν ἄνεμον εἰς τὸν καλούμενον πόντον Εὔξεινον. Ἡγησιακὸν τὸ σχῆμα τοῦτο τῆς συνθέσεως, μικρόκομψον, ἀγεννές, μαλθακόν. τούτων γὰρ τῶν λήρων [i] ἱερεὺς ἐκεῖνος ἀνὴρ, τοιαῦτα γράφων· "Ἐξ ἀγαθῆς ἑορτῆς ἀγαθὴν ἄγομεν ἄλλην. --- Ἀπὸ "Μαγνησίας εἰμὶ τῆς μεγάλης Σιπυλεύς. --- Οὐ γὰρ "[k] μικρὰν εἰς Θηβαίων ὕδωρ ἔπλυσεν ὁ Διόνυσος· [l] ἡ"δὺς μὲν γάρ ἐστι, ποιεῖ δὲ μαίνεσθαι.

Ἅλις ἔστω τῶν παραδειγμάτων. ἱκανῶς γὰρ οἴομαι πεποιηκέναι φανερὸν ὃ προὔκειτό μοι, ὅτι μείζονα ἰσχὺν ἔχει τῆς ἐκλογῆς ἡ σύνθεσις. καί μοι δοκεῖ τις

οὐκ

a Deſunt *Reg.* 1. & *Colb.* ut & καὶ ante οὐχ ἥκιστα v. 5. *b* Sequutus ſum *Grotium*, qui verſus in anapæſtos digerit. Vulgo legitur, "*Μή μοι λεπτῶν θίγγανε μύθων,* "*Ψυχή· τί περισσὰ φρονεῖς; εἰ μὴ* "*Μέλλεις σεμνύνεσθαι παρ' ὁμοίοις.* *c* Forſan legendum *μενόντων μὲν τῶν ὀνομάτων·* vel *μενόντων μὲν τῶν αὐτῶν ὀνομάτων*, ut paullo ante, *ὥστε τῆς μὲν ἐκλογῆς τῶν ὀνομάτων τῆς αὐτῆς μενούσης.* *Wolfius* legit, *ὄντων μὲν τῶν αὐτῶν ὀνομάτων.* *Sylb.* *Μενόντων γὰρ τῶν ὀνομάτων, ἀλλαττομένης δὲ τῆς συνθέσεως* &c. *Reg.* 2. *d* Varietates inſuper alias (quas Ionica forſan dialectus poſtulabat) facile quis deprehendat, modo *Dionyſium* cum *Herodoto* conferre non gravabitur. *e* Simile exemplum ex *Thucydide* habet *Demetrius*, quem vide § 45. *Upt.* *f* Mallem *ἐσπλέοντι*, ut apud *Thucydidem*, l. 1. ſub initium narrationis. *g* *Ταλάντιοι* minus recte in *Ed. Steph.* *h* Vide *Quinctilianum* hac de re diſſerentem, lib. 5. c. 4. *i* Ita & *Cicero* in *orat.* pro *P. Sextio*, eadem & voce & figura uſus: *at mihi res cum ſcurrarum locupletium ſcorto, cum ſororis adultero, cum ſtuprorum ſacerdote.* *Upt.* *k* Ellipſis eſt vocis *λιβάδα, χύσιν*, ut alius conſimilis. Forſan etiam in tribus his, ex *Hegeſia* deſumptis, periodis triplex eſt exemplum è tribus diverſis locis petitum. *Sylb.* *Μικρὰν* malit *Caſaub.* *l* Ad *ποταμὸς* ſubintellectum referri debere cenſet *Upt.*

a Γέροντα

οὐκ ἂν ἁμαρτάνειν εἰκάσας αὐτὴν τῇ Ὁμηρικῇ Ἀθηνᾷ. ἐκείνη τε γὰρ τὸν Ὀδυσσέα τὸν αὐτὸν ὄντα ἄλλοτε ἀλλοῖον ἐποίει φαίνεσθαι, τοτὲ μὲν ῥυσὸν καὶ μικρὸν καὶ αἰσχρόν,

Πτωχῷ λευγαλέῳ ἐναλίγκιον, ἠδὲ [a] γέροντι·
τοτὲ δὲ τῇ αὐτῇ ῥάβδῳ πάλιν ἐφαψαμένη,
[b] Μείζονά τ' εἰσιδέειν, καὶ πάσσονα θῆκεν ἰδέσθαι·
--------------κὰδ δὲ κάρητος
Οὔλας ἧκε κόμας ὑακινθίνῳ ἄνθει ὁμοίας.

[c] αὕτη τε, τὰ αὐτὰ λαμβάνουσα ὀνόματα, τοτὲ μὲν ἄμορφα καὶ πτωχὰ καὶ ταπεινὰ ποιεῖ φαίνεσθαι τὰ νοήματα, τοτὲ δὲ ὑψηλὰ καὶ πλούσια καὶ ἁδρὰ καὶ καλά. καὶ τοῦτῳ μάλιστα διαλλάττει ποιητής τε ποιητοῦ, καὶ ῥήτωρ ῥήτορος, τῷ συντιθέναι δεξιῶς τὰ ὀνόματα. τοῖς μὲν οὖν ἀρχαίοις ὀλίγου δεῖν πᾶσι πολλὴ [d] ἐπίδοσις ἦν αὐτοῦ· παρ' ὃ καὶ καλά ἐστιν αὐτῶν τὰ μέτρα, καὶ τὰ μέλη, καὶ οἱ λόγοι· τοῖς δὲ μεταγενεστέροις [e] οὐκέτι, πλὴν ὀλίγων· χρόνῳ δὲ ὕστερον παντάπασιν ἠμελήθη· καὶ οὐδεὶς ᾤετο δεῖν ἀναγκαῖον αὐτὸ εἶναι, οὐδὲ συμβάλλεσθαί τι τῷ κάλλει τῶν λόγων. τοιγάρτοι τοιαύτας συντάξεις κατέλιπον, οἵας οὐδεὶς ὑπομένει μέχρι κορωνίδος διελθεῖν· Φύλαρχον λέγω, καὶ Δοῦριν, καὶ Πολύβιον, καὶ Σάωνα, καὶ τὸν Καλαντιανὸν Δημήτριον, Ἱερώνυμόν τε καὶ Ἀντίλογον, καὶ Ἡρακλείδην, καὶ Ἡγησίαν Μάγνητα, καὶ ἄλλους μυρίους· ὧν ἁπάντων τὰ ὀνόματα εἰ βουλοίμην λέγειν, ἐπιλείψει με ὁ τῆς ἡμέρας χρόνος. καὶ τί δεῖ τούτους θαυμάζειν, ὅπου γε καὶ οἱ τὴν φιλοσοφίαν ἐπαγγελλόμενοι, καὶ τὰς διαλεκτικὰς ἐκφέροντες τέχνας, οὕτως εἰσὶν ἄθλιοι περὶ τὴν σύνθεσιν τῶν ὀνομάτων, ὥστε αἰδεῖσθαι καὶ λέγειν; ἀπόχρη δὲ τεκμηρίῳ χρήσασθαι τῷ λόγῳ Χρυσίππου τοῦ Στωϊκοῦ· περαιτέρω γὰρ οὐκ ἂν προβαίην. τούτου γὰρ οὔτε ἄμεινον οὐδεὶς τὰς διαλεκτικὰς τέχνας ἠκρίβωσεν, οὔτε χείρονι ἁρμονίᾳ συνταχθέντας ἐξήνεγκε λόγους τῶν ὀνόματος καὶ δόξης ἀξιωθέντων. καίτοι σπουδάζειν γέ τινες προσεποιήθησαν αὐτῶν καὶ περὶ τοῦτο τὸ μέρος, ὡς ἀναγκαῖον ὂν τῷ λόγῳ, καὶ τέχνας τινὰς ἐπέγραψαν ὑπὲρ τῆς συντάξεως τῶν τοῦ λόγου μορίων. ἀλλὰ πολύ τι [f] μᾶλλον πάντες ἀπὸ τῆς ἀληθείας ἀπεπλανήθησαν, καὶ οὐδὲ ὄναρ εἶδον τί ποτ' ἐστὶ τὸ ποιοῦν ἡδεῖαν καὶ καλὴν τὴν σύνθεσιν.

Ἔγωγ' οὖν, ὅτε διέγνων συντάττεσθαι ταύτην τὴν ὑπόθεσιν, ἐζήτουν εἴ τι τοῖς πρότερον εἴρηται περὶ αὐτῆς, καὶ μάλιστα τοῖς ἀπὸ τῆς Στοᾶς φιλοσόφοις, εἰδὼς τοὺς ἄνδρας οὐ μικρὰν φροντίδα τοῦ λεκτικοῦ τόπου πεποιημένους· δεῖ γὰρ αὐτοῖς τἀληθῆ μαρτυρεῖν. οὐδαμῇ δὲ οὐδὲν ὑπ' οὐδενὸς [g] εὑρὼν τῶν ὀνόματος ἠξιωμένων οὔτε μεῖζον οὔτε ἔλαττον [h] συναχθὲν εἰς ἣν ἐγὼ προῄρημαι πραγματείαν· ἃς δὲ

non multum ille videtur aberrare, quicunque eam Homericæ Minervæ aſſimulaverit. Nam Minerva Ulyſſem, unum eundemque hominem, alias alium videri efficit; modo rugoſum & humilem & ſordidum,

Mendico ſimilem, curas annoſque ferentia:
modo eadem ubi virga iterum contigerit,
Majorem exhibuit, præſtanti corpore firmum:
——& multo contortos orbe capillos,
Purpureo ſimiles flori, de vertice miſit.

Sic & ſtructura, verbis iiſdem ſumptis, modo informes & abjectæ ac humiles ut videantur ſententiæ, facit; modo ſublimes reddit & plenas & copioſas atque elegantes. Atque hoc illud præcipue eſt, quo poëtæ poëta præſtat, orator oratori; felici nempe verborum compoſitione. Antiquis propemodum omnibus magnæ illa res curæ fuit; quo factum eſt, ut pulcra ſint eorum carmina, verſus lyrici, & ſolutæ orationes; recentioribus vero, paucis exceptis, non adeo; ac poſtea ſequentibus temporibus omnino negligebatur; nemoque aut eam eſſe neceſſariam, aut orationis venuſtati quicquam conferre exiſtimabat. Quo fit, ut ea poſt ſe conſcripta reliquerint volumina, quæ nemo ſuſtinuerit ad coronidem uſque evolvere: Phylarchum dico, & Durim, & Polybium, & Saona, & Demetrium Calantianum, & Hieronymum, & Antilogum, & Heraclidem, & Hegeſiam Magneſſium, & ſexcentos alios; quorum omnium nomina, ſi velim recenſere, me prius diei ſpatium deficeret. Sed hos quid ego mirer, cum & illi qui philoſophiam profitentur, & artes Dialecticas conſcribunt, adeo infelices ſunt in collocandis verbis, ut etiam me pudeat dicere? Sed, ne longius abeam, dictione Chryſippi Stoici, ad hanc rem confirmandam, uti mihi ſufficit. Nam eo nemo unquam accuratius Dialecticorum diſciplinas proſecutus eſt; neque deteriori compoſitos harmonia ſermones in lucem protulit; ex iis ſcilicet, qui alicujus nominis & famæ ſunt. Et tamen eorum nonnulli hanc etiam partem, utpote quæ ad elocutionem plurimum conferat, ſe curare videri voluerunt; & quædam præcepta de partium orationis ſtructura ſcriptis ediderunt. Sed omnes quam longiſſime à rei veritate aberrarunt; ne ſomnio quidem, quod ajunt, videntes, quid tandem ſit, quod jucundam ſimul & pulcram efficiat compoſitionem.

Cum itaque ipſe decreviſſem tractatum hunc componere, quærebam an aliquid ab antiquis etiam eadem de re eſſet dictum, & præcipue à Stoicis philoſophis: novi etenim multam eos homines curam ac ſtudium in verbis explicandis inſumpſiſſe. nam æquum eſt vera de iis teſtari. Sed nihil uſpiam ab ullo eorum, quos honore aliquo dignamur, conſcriptum inveni, ſive id magnum eſſet ſive parvum, quod noſtræ huic inſtitutæ ſcriptioni accommodum judicaretur. qui vero à Chry-

a Γέροντα *Colb.* *b* *Homer.* Odyſſ. ζ. v. 229. " Τὸν μὲν Ἀθηναίη θῆκεν Διὸς ἐκγεγαυῖα " Μείζονά τ' εἰσιδέειν καὶ πάσσονα· κὰδ δὲ κάρητος " Οὔλας ἧκε κόμας, ὑακινθίνῳ ἄνθει ὁμοίας. Vide etiam Odyſſ. ψ. v. 157. *c* In vulgatis editionibus eſt αὐτή. noſtrum αὕτη melius congruit cum ἐκείνη quod præcedit. *Sylb.* *d* Malim ἐπιτήδευσις, ut infra §. 22. τὴν διαλεχθεῖσαν ἐπιτήδευσιν τοιαῦτα γέγονεν. Major mutatio foret, ſi legeremus ἐπιστροφή. ſed idem ſenſus, qui paullo poſt, οὐ μικρὰν φροντίδα τοῦ λεκτικοῦ τόπου πεποιημένους. pro quo §. 5. dicit πρόνοια. πολλὴ πρόνοια τοῖς ἀρχαίοις ἦν. *Sylb.* *e* Οὐκ ἔτι *Reg.* 1. *f* Deeſt *Colb.* *g* Ὁρῶν *Reg.* 1. Εὗρον *Colb.* *h* Forſan συνταχθὲν ſcribendum. *Upt.*

a Scil.

Chryſippo relicti ſunt libelli duo, qui *de Conſtructione partium orationis* inſcribuntur, nihil artis Rhetoricæ habent, ſed Dialecticæ tantum, (ut ſciunt omnes qui iſtos perlegerint) de compoſitione enunciationum, verarum & falſarum, poſſibilium & impoſſibilium, licitarum & illicitarum ac dubiarum, aliarumque hujuſmodi, quæ nullum commodum nullam utilitatem civili adferunt eloquentiæ; quo voluptas pariter & dicendi pulcritudo concilietur, ad quæ præcipue collimare debet compoſitio. ab hoc propterea me opere abſtinui. Conſideravi autem mecum in animo, * ſi quod naturale initium poſſem deprehendere; ſiquidem id in omni re & quæſtione videtur plurimum valere & fundamentum eſſe. Cum quædam itaque præcepta attigiſſem, putaremque via quadam ac ratione mihi jam res procedere; poſteaquam animadverti me alio penitus eſſe deductum, non eo autem quo mihi propoſueram & quo erat veniendum, incepto abſiſtebam. Nihil vero impedit, quo minus illam etiam attingamus diſciplinam, & rationes, eam quare omiſimus, proferamus; ne forte quiſpiam nos hæc ignorantia potius quam conſilio defugiſſe arbitretur.

Quo modo conſtruendæ ſint partes orationis.

V. VISUM eſt itaque mihi ducem naturam nobis eſſe ſequendam, & ex illius prorſus arbitrio partes orationis coaptandas. Ac primo quidem nomina verbis præponenda cenſebam, (illa rei quippe ſubſtantiam, hæc accidens tantum connotent) & natura priorem eſſe eſſentiam accidente: quemadmodum illa ſunt Homeri; *Verſutum mihi Muſa virum cane.* — & *Iram Diva cane.* — & *Sol undam exſiliit linquens.* — aliaque his ſimilia. hîc etenim præeunt nomina, ſequuntur verba. Ratio hæc probabilis, at non vera, mihi viſa eſt. alia ſiquidem exempla, apud eundem poëtam ſparſa, cujuſvis eſt oſtendere, quæ prorſus è contrario, atque hæc ſint ordinata, componuntur; nec ideo tamen aut minus pulcra aut probabilia. Quænam ergo ſunt hæc?

Audi invicta Jovis magni me filia Pallas. &,
Dicite jam Muſæ, cæleſtia tecta tenentes. &,
Par ſuperis, memor eſto tui genitoris, Achille.

His etenim locis præponuntur verba, nominibus ſubſequentibus: nec quiſquam tamen eorum ſtructuram, tanquam injucundam, poteſt incuſare. Præterea melius etiam mihi videbatur, ut verba adverbiis præponerentur: ſiquidem ita à natura comparatum eſt, ut id quod agit aut patitur prius ſit aſſidentibus; modum dico, locum, tempus, & quæ his ſimilia, quæ nos adverbia appellamus: atque hujuſmodi utebar exemplis;

Enſe ferit valide: vox horum indigna cietur.

Χρύσιππος καταλέλοιπε [a] συντάξεις διττὰς, ἐπιγραφὴν ἐχούσας ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΣΥΝΤΑΞΕΩΣ ΤΩΝ ΤΟΥ ΛΟΓΟΥ ΜΕΡΩΝ, οὐ ῥητορικὴν θεωρίαν [b] ἐχούσας, ἀλλὰ διαλεκτικὴν, ὡς ἴσασιν οἱ τὰς βίβλους ἀνεγνωκότες, ὑπὲρ ἀξιωμάτων συντάξεως, ἀληθῶν τε καὶ ψευδῶν, καὶ δυνατῶν καὶ ἀδυνάτων, ἐνδεχομένων [c] τε καὶ μεταπιπτόντων, καὶ ἀμφιβόλων, καὶ ἄλλων τινῶν τοιουτοτρόπων, οὐδεμίαν οὔτε χρείαν οὔτ᾽ ὠφέλειαν τοῖς πολιτικοῖς λόγοις συμβαλλομένων, εἰς γοῦν ἡδονὴν ἢ κάλλος ἑρμηνείας, ὧν δεῖ στοχάζεσθαι τὴν σύνθεσιν· ταύτης μὲν τῆς πραγματείας ἀπέστην. ἐσκόπουν δὲ αὐτὸς ἐπ᾽ ἐμαυτοῦ γενόμενος, εἴ τινα δυναίμην εὑρεῖν φυσικὴν ἀφορμὴν, ἐπειδὴ παντὸς πράγματος καὶ πάσης ζητήσεως αὕτη δοκεῖ κρατίστη εἶναι [d] καὶ ἀρχή. ἁψάμενος δέ τινων θεωρημάτων, καὶ δόξας ὁδῷ τινι τὸ πρᾶγμα χωρεῖν, ὡς ἔμαθον ἑτέρωσέ ποι ταύτην ἄγουσαν ἐμὲ τὴν ὁδὸν, οὐχ ὅποι προὐθέμην καὶ ἀναγκαῖον ἦν ἐλθεῖν, ἀπέστην. κωλύει δὲ οὐδὲν ἴσως κἀκείνης ἅψασθαι τῆς θεωρίας, καὶ τὰς αἰτίας εἰπεῖν, δι᾽ ἃς ἐξέλιπον αὐτὴν, ἵνα μή με δόξῃ τις ἀγνοίᾳ παρελθεῖν αὐτὴν, ἀλλὰ [e] μὴ" προαιρέσει.

έ. ΕΔΟΚΕΙ δή μοι τῇ φύσει μάλιστα ἡμᾶς ἑπομένους οὕτω δεῖν ἁρμόττειν τὰ μόρια τοῦ λόγου, ὡς ἐκείνη βούλεται. αὐτίκα τὰ ὀνόματα ἡγούμην τάττειν πρὸ τῶν ῥημάτων· τὰ μὲν γὰρ τὴν οὐσίαν δηλοῦν, τὰ δὲ τὸ συμβεβηκός· πρότερον δὲ εἶναι τῇ φύσει τὴν οὐσίαν τῶν συμβεβηκότων· ὡς τὰ Ὁμηρικὰ ἔχει· « [f] Ἄνδρα μοι « ἔννεπε Μοῦσα πολύτροπον.-- καὶ, « [g] Μῆνιν ἄειδε Θεά. --καὶ, « [h] Ἠέλιος δ᾽ ἀνόρουσε λιπών. -- καὶ τὰ παραπλήσια τούτοις. ἡγεῖται μὲν γὰρ ἐν τούτοις τὰ ὀνόματα, ἕπεται δὲ τὰ ῥήματα. πιθανὸς ὁ λόγος, ἀλλ᾽ οὐκ ἀληθὴς ἔδοξεν εἶναί μοι. ἕτερα γοῦν παράσχοιτ᾽ ἄν τις παραδείγματα παρὰ τῷ αὐτῷ ποιητῇ κείμενα ἐναντίως συντεταγμένα, ἢ ταῦτα συντέτακται, καλά τε οὐχ ἧττον καὶ πιθανά. τίνα οὖν ἐστι ταῦτα;

[i] Κλῦθί μευ αἰγιόχοιο Διὸς τέκος Ἀτρυτώνη. καὶ,
[k] Ἔσπετε νῦν μοι Μοῦσαι ὀλύμπια δώματ᾽ ἔχουσαι. καὶ,
[l] Μνῆσαι πατρὸς σεῖο θεοῖς ἐπιείκελ᾽ Ἀχιλλεῦ.

ἐν γὰρ τούτοις ἡγεῖται μὲν ῥήματα, ὑποτέτακται δὲ τὰ ὀνόματα· καὶ οὐδεὶς ἂν αἰτιάσαιτο τὴν σύνταξιν αὐτῶν ὡς ἀηδῆ. ἔτι δὲ πρὸς τούτοις ἄμεινον ἐδόκουν εἶναι τὰ ῥήματα πρότερα τάττειν τῶν ἐπιρρημάτων· ἐπειδὴ πρότερόν ἐστι τῇ φύσει τὸ ποιοῦν ἢ πάσχον τῶν συνεδρευόντων αὐτοῖς, τρόπου λέγω, καὶ τόπου, καὶ χρόνου, καὶ τῶν παραπλησίων, ἃ δὴ καὶ καλοῦμεν ἐπιρρήματα· παραδείγμασι χρώμενος τούτοις·

[m] Τύπτε δ᾽ ἐπιστροφάδην· τῶν δὲ στόνος ὄρνυτ᾽ ἀεικής.

Ἤριπε

a Scil. περὶ τῆς συντάξεως τῶν λεγομένων δ'. itemque περὶ τῆς συντάξεως καὶ στοιχείων τῶν λεγομένων πρὸς Φίλιππον γ'. quorum meminit *Laërtius. Upt.* b Ἔχουσι legit *Idem.* c Si quis pro τε malit δὲ, ſuo fruatur judicio. *Sylb.* d Pro καὶ ἀρχὴ forſan rectius legerimus ἡ ἀρχή: eo ſcilicet loquendi genere quo infra §. 16. μεγάλη τούτων ἀρχὴ καὶ διδάσκαλος ἡ φύσις. *Sylb.* e Deeſt *Reg.* 1. & *Colb.* f *Odyſſ.* α. v. 1. g *Iliad.* α. v. 1. h *Odyſſ.* γ. v. 1. i In vulgatis *Homeri* editionibus legitur κλῦθί μοι: minus belle. Locus eſt *Odyſſ.* δ. v. 762. ſequens verſus exordium eſt *Catalogi navium.* tertius vero deſumptus eſt ex *Iliad.* ω. v. 486. *Sylb.* Primus verſus κλῦθί μευ occurrit etiam *Iliad.* ε. v. 115. ut & aliis locis, ubi μοι legitur: at *Iliad.* α. v. 37. κλῦθί μευ. *Upt.* k *Il.* β. v. 484. l *Il.* ω. v. 486. m Reperitur *Il.* φ. v. 20. & cum exigua varietate *Il.* κ. v. 483. *Odyſſ.* χ. v. 308. & *Odyſſ.* ω. v. 183. ſed ubique ſcriptum eſt ὄρνυτ᾽ ἀεικής. * Si quod ab ingenio ſubſidium nanciſci poſſem. *Schottus.*

a *Iliad.*

[a] Ἤριπε δ᾽ ἐξοπίσω, ἀπὸ δὲ ψυχὴν ἐκάπυσσεν.
[b] Ἐκλίνθη δ᾽ ἑτέρωσε, δέπας δέ οἱ ἔκπεσε χειρός.

ἐν ἅπασι γὰρ τούτοις ὕστερα τέτακται τῶν ῥημάτων τὰ ἐπιρρήματα. καὶ τοῦτο πιθανὸν μὲν ὡς τὸ πρῶτον, οὐκ ἀληθὲς δέ, ὡς οὐδὲ ἐκεῖνο. καὶ γὰρ δὴ καὶ ταῦτα παρὰ τῷ ποιητῇ ἐναντίως ἢ ἐκεῖνα εἴρηται·

[c] Βοτρυδὸν δὲ πέτονται ἐπ᾽ ἄνθεσιν εἰαρινοῖσι.
[d] Σήμερον ἄνδρα φάοσδε μογοστόκος Εἰλείθυια
Ἐκφανεῖ. -----

ἆρ᾽ οὖν χείρω τι γέγονε τὰ ποιήματα, ὑποταχθέντων ἐνταῦθα τοῖς ἐπιρρήμασι τῶν ῥημάτων; ἔτι καὶ [e] τάδε ᾠόμην δεῖν μὴ παρέργως φυλάττειν, ὅπως τὰ πρότερα τοῖς χρόνοις καὶ τῇ τάξει πρότερα λαμβάνηται· οἷά ἐστι ταυτί·

[f] Αὖ ἔρυσαν μὲν πρῶτα, καὶ ἔσφαξαν, καὶ ἔδειραν. καί,
[g] Λίγξε βιός, νευρὴ δὲ μέγ᾽ ἴαχεν, ἆλτο δ᾽ ὀϊστός. καί,
Σφαῖραν ἔπειτ᾽ ἔρριψε μετ᾽ [h] ἀμφίπολον βασίλεια,
Ἀμφιπόλου μὲν ἄμαρτε, βαθείῃ δ᾽ ἔμβαλε δίνῃ.

νὴ Δία, φαίη τις ἄν. ἔστι δὲ καὶ ἄλλα πολλὰ οὐχ οὕτω συντεταγμένα ποιήματα, οὐδὲν ἧττον ἢ ταῦτα καλά·

[i] Πλῆξεν ἀνασχόμενος σχίζῃ δρυός, [k] ἣν λίπε κείων.

πρότερον γάρ δήπου τὸ ἐπανατείνασθαί ἐστι τοῦ πλῆξαι. καὶ ἔτι,

[l] Ἤλασεν ἀγχίστας, πέλεκυς δ᾽ ἀπέκοψε τένοντας
Αὐχενίους.

πρῶτον γὰρ δή που προσήκει τῷ μέλλοντι τὸν πέλεκυν ἐμβάλλειν εἰς τοὺς τένοντας τοῦ ταύρου, τὸ στῆναι αὐτοῦ πλησίον. ἔτι πρὸς τούτοις καὶ ἠξίουν τὰ μὲν ὀνοματικὰ προτάττειν τῶν ἐπιθέτων· τὰ δὲ προσηγορικά, τῶν ὀνοματικῶν· τὰς δὲ [m] ἀντωνυμίας, τῶν προσηγορικῶν· ἔν τε τοῖς ῥήμασι φυλάττειν, ἵνα τὰ ὀρθὰ τῶν ἐγκεκλιμένων ἡγῆται, καὶ τὰ [n] παρεμφατικὰ τῶν ἀπαρεμφάτων, καὶ ἄλλα τοιαῦτα πολλά. πάντα δὲ ταῦτα διεσάλευσεν ἡ πεῖρα, καὶ τοῦ μηδενὸς ἄξια ἀπέφηνε. ποτὲ μὲν γὰρ ἐκ τούτων ἐγίνετο καὶ τῶν ὁμοίων αὐτοῖς ἡδεῖα ἡ σύνθεσις καὶ καλή, ποτὲ δὲ ἐκ τῶν μὴ τοιούτων, ἀλλ᾽ ἐναντίων. διὰ ταύτας μὲν δὴ τὰς αἰτίας τῆς θεωρίας ἀπέστην. ἐμνήσθην δὲ αὐτῶν καὶ νῦν, οὐχ ὡς σπουδῆς ἀξίων· καὶ τὰς διαλεκτικὰς παρεθέμην τέχνας, οὐχ ὡς ἀναγκαίας, ἀλλ᾽ ἵνα μηδεὶς δοκῶν ἔχειν τι αὐτὰς χρήσιμον εἰς τὴν παροῦσαν θεωρίαν, περὶ πολλοῦ ποιῆται εἰδέναι, θηρευθεὶς [o] ταῖς ἐπιγραφαῖς τῶν πραγματειῶν ὁμοιότητά τινα ἐχούσαις, καὶ τῇ δόξῃ τῶν συνταξαμένων αὐτάς.

[p] Ἐπάνειμι δὲ ἐπὶ τὴν ἐξ ἀρχῆς ὑπόθεσιν, ἀφ᾽ ἧς εἰς ταῦτα ἐξέβην· ὅτι πολλὴ πρόνοια τοῖς ἀρχαίοις ἦν, καὶ ποιηταῖς καὶ συγ-

Lapſa cadit retro, vitamque exhalat in auras.
Procidit oblique; manibuſque excuſſa feruntur
Pocula.

In hiſce omnibus poſterius ordinantur verbis adverbia. Et hoc etiam veriſimile videbatur, ut & illud ſuperius, non tamen verum, uti neque id erat. etenim à poëta hæc eadem modo contrario dicta ſunt:

Vere racematim volitant per florea rura.
Maturos hodie partus quæ curat, in auras
Educet Lucina virum.

Ecquid igitur deteriores ſunt hi verſus, in quibus verba ſunt adverbiis ſubjecta? Quinetiam diligenter hæc eſſe obſervanda exiſtimabam; ut quæ tempore priora ſint, priora etiam ordine & loco ſumantur: qualia ſunt hæc;

Flexa retro eſt cervix, jugulata, & tergora rapta. &,
Dat ſtridorem arcus, nervus ſonat, acta ſagitta eſt. &,
Deinde pilam miſit celerem regina puellæ,
Nec tetigit tamen; æquoream projecit in undam.

Certiſſime, per deos, dicet aliquis. Sunt tamen verſus quam plurimi, nec eodem conſtructi ordine, qui dicendi venuſtate his nihil cedunt;

Percuſſit manibus ſublatis ſtipite querno,
Quem capiti impacto projecit vulnere porcæ.

nam prius elevanda eſt manus, quam poſſit ictus infligi. Necnon illud,

Percutit ipſe adſtans propius, nervoſq; ſecuris
Cervici abſcindit.

primum ſcilicet illi, qui ſecurim in tauri tendones immiſſurus eſt, ut propius adſtet, neceſſe eſt. Volui præterea, ut ſubſtantiva præponerentur adjectivis, appellativa ſubſtantivis, appellativis pronomina: in verbis etiam putavi obſervandum, ut tempora præſentia derivatis præirent, modi indicativi infinitivis, & cætera hujuſmodi quam plurima. Hæc vero omnia ipſa labefecit experientia, ac nullius eſſe momenti declaravit. Nam modo ex hac ſimilique verborum conſtructione, jucunda proficiſcitur & pulcra compoſitio; modo ex diverſa penitus & contraria. Propterea ob has cauſas, ſtudio hoc & contemplatione abſiſtebam. Quorum ipſe mentionem feci, non eo quidem, tanquam alicujus eſſent ponderis; arteſque adhibui dialecticas, non tanquam neceſſarias: ſed ne quis exiſtimans utile aliquid eſſe in iis ad præſentem contemplationem, multum ad eas intelligendas laboret, titulis librorum deceptus, ſimilitudinem quandam præ ſe ferentium, aut eorum adeo auctoritate, qui iſtos compoſuerint.

Ad eam jam revertor quæſtionem, à qua ad hæc dicenda digreſſus ſum: antiquos ſcilicet, tam poëtas quam hiſtoricos, tam philoſo-

Antiqui magnam ſtructuræ orationis curam habuerunt.

a *Iliad.* χ. v. 467. b *Odyſſ.* χ. v. 17. c *Iliad.* β. v. 89. d *Iliad.* τ. v. 103. e Forſan rectius ſingulare τόδε *hoc.* Sequenti certe verſu convenientius legitur τῇ τάξει πρότερα λαμβάνηται. *Sylb.* Πρότερα *Reg.* 1. & *Colb.* f *Iliad.* α. v. 459. & *Il.* ι. v. 422. g *Il.* δ. v. 125. h Ita in vulgatis *Homeri* editionibus, *Odyſſ.* ζ. v. 115. ———— μετ᾽ Ἀμφιπόλου βασιλεὺς ediderunt *Steph.* & *Sylb.* i *Odyſſ.* ξ. v. 425. κόψε δ᾽ ἀνασχόμενος. Alibi (*ſc. Antiquitatum* l. 7. p. 379. juxta *Ed. Sylb.*) legit κόψε δ᾽ ἀπαρχόμενος. k Κάλλιπε κείων *Reg.* 1. & *Colb.* l *Odyſſ.* γ. v. 449. m Ἀντωνομασίας *Colb.* n Ἀπαρεμφατικὰ τῶν παρεμφατικῶν *Reg.* 1. & *Colb.* o Cujuſmodi multas apud *Laërtium* in vita *Chryſippi* reperies. *Upt.* p Locum, unde digreſſus eſt, vide p. 9. v. 14.

philoſophos quam oratores, multum in hac eloquentiæ parte curæ adhibuiſſe. Illi etenim nec verba verbis, nec membris membra, nec periodos temere inter ſe committendas eſſe cenſuerunt. Erat autem iis quædam ars & præcepta, quorum ope ac beneficio pulcra utebantur compoſitione. Quæ autem hæc fuerint præcepta, quantum potero pro facultate ſolertiæ meæ in his rebus inquirendis, edocere conabor: nec tamen dicam omnia, ſed quæ maxime ſint neceſſaria.

Tria eſſe, quæ ad facultatem ſtruendæ orationis potiſſimum ſpectant.

VI. TRIA ſunt, ut mihi quidem videtur, quæ ſpectant ad facultatem ſtruendæ orationis: unum quidem, quid cum quo connexum pulcram ſoleat accipere & jucundam compoſitionem: alterum vero, quo pacto eorum ſingula quæ componenda ſunt nova conformatione efficiant, ut præſtantior junctura orationis videatur: tertium autem, paratis vocabulis, eorum quænam aliqua indigeant mutatione, ſive ea ablatio ſit, ſive appoſitio, ſive denique in aliam quamlibet formam traductio; necnon ad rem præſentem quibus modis aptiſſime ſingula elaborentur.

Vocum qualis connexio.

Quam vero poteſtatem eorum unumquodque habeat, à me apertius dicetur, adductis ad hæc illuſtranda exemplis quarundam artium vulgarium, quæ ſatis omnibus ſunt notæ: architecturæ naviumque fabricandarum ſcientiam dico, & quæ ſunt iſtiuſmodi. Nam cum ædificatori præſto eſt materia, ex qua domum oporteat ſtruere, lapides, ligna, tegulæ, ac id genus alia; opus demum ex his conſtituit, hæc tria ſedulo animadvertens: quali nempe cum lapide & ligno & latere qualem deceat lapidem vel lignum aut laterem componere: eorum deinde unumquodque, quæ ita aptantur, quo modo oporteat & quo in latere collocare: tertio, locari ſi quid non eſt adeo habile, frangendo recidendoque id effingere, dum loco ſuo aptum evadat. Quæ etiam à naupego ſtudioſe obſervantur. His etiam ſimilia ab iis eſſe præſtanda dico, quibus curæ eſt orationis partes bene componere. Primum itaque eorum eſt videre, quale nomen aut verbum aut cæterorum pars alia quali conjuncta ſcite ponatur, ita ut nihil ſupra: (neque enim eſt, ut omnia temere omnibus appoſita noſtras æque adficiant aures) deinde dijudicare, quo modo nomen aliquod conformatum aut verbum aut alia pars quæpiam orationis venuſtius collocetur; numero utrum ſingulari accepta an plurali meliorem obtineant ſtructuram; rectone an obliquo caſu prolata; ſi qua etiam ex maſculinis ſoleant in fœminina tranſire, aut ex fœmininis in maſculina vel neutra, atque inde præſtantiori conformatione effingantur; & cætera his ſimilia. In verbis etiam, rectane an ſupina uſui ſint commodiora; tum quibus modis prolata, (quos nonnulli verborum caſus appellant) optimam ſedem habeant; quas tandem temporum dif-

γραφεῦσι, φιλοσόφοις τε καὶ ῥήτορσι, τῆς ἰδέας ταύτης· καὶ οὔτε τὰ ὀνόματα τοῖς ὀνόμασιν, οὔτε τὰ κῶλα τοῖς κώλοις, οὔτε τὰς περιόδους ἀλλήλαις εἰκῇ συνάπτειν ᾤοντο δεῖν· τέχνη δέ τις ἦν παρ' αὐτοῖς καὶ θεωρήματα, οἷς χρώμενοι συνετίθεσαν εὖ. τίνα δὴ ἦν τὰ θεωρήματα ταῦτα πειράσομαι διδάσκειν, ὡς ἂν οἷός τε ὦ, ὅσα μοι δύναμις ἐγένετο [a] συνεξευρεῖν· οὐχ ἅπαντα λέγων, ἀλλ' αὐτὰ τὰ ἀναγκαιότατα.

ϛʹ. [b] ΔΟΚΕΙ μοι τῆς συνθετικῆς ἐπιστήμης τρία ἔργα εἶναι· ἓν μὲν, ἰδεῖν τί μετὰ τίνος ἁρμοττόμενον πέφυκε καλὴν καὶ ἡδεῖαν [c] ἀναλήψεσθαι συζυγίαν· ἕτερον δὲ, γνῶναι τῶν ἁρμόττεσθαι μελλόντων πρὸς ἄλληλα, πῶς ἂν ἕκαστον σχηματισθὲν κρείττονα φαίνεσθαι ποιήσειε τὴν ἁρμονίαν· τρίτον δὲ, τί δεῖται [d] μετασκευῆς τῶν λαμβανομένων, ἀφαιρέσεως λέγω καὶ [e] προσθήκης καὶ ἀλλοιώσεως, γνῶναί τε πῶς καὶ πρὸς τὴν μέλλουσαν χρείαν οἰκείως ἐξεργάσασθαι. τί δὲ τούτων ἕκαστον δύναται, σαφέστερον ἐρῶ, χρησάμενος εἰκόσι τῶν [f] δημιουργῶν τε τεχνῶν τισιν, ἃς ἅπαντες ἴσασιν· οἰκοδομικῇ λέγω καὶ [g] ναυτικῇ, καὶ ταῖς παραπλησίαις. ὅ, τε γὰρ οἰκοδόμος, ὅταν πορίσηται τὴν ὕλην ἐξ ἧς μέλλει κατασκευάζειν τὴν οἰκίαν, λίθους, καὶ ξύλα, καὶ κέραμον, καὶ τἄλλα πάντα, συντίθησιν ἐκ τούτων ἤδη τὸ ἔργον, τρία ταῦτα πραγματευόμενος, ποίῳ δεῖ λίθῳ τε καὶ ξύλῳ καὶ πλίνθῳ ποῖον ἁρμόσαι λίθον ἢ ξύλον ἢ πλίνθον· ἔπειτα, πῶς τῶν ἁρμοζομένων ἕκαστον καὶ [h] ἐπὶ ποίας πλευρὰς ἑδρᾶσαι· καὶ τρίτον, εἴ τι δύσεδρόν ἐστιν, ἀποκροῦσαι καὶ περικόψαι, καὶ αὐτὸ τοῦτο [i] εὔεδρον ποιῆσαι. ὅ, τε ναυπηγὸς τὰ αὐτὰ ταῦτα πραγματεύεται δή. παραπλήσιά φημι δεῖν ποιεῖν καὶ τοὺς μέλλοντας εὖ συνθήσειν τὰ τοῦ λόγου μόρια. πρῶτον μὲν, σκοπεῖν ποῖον ὄνομα ἢ ῥῆμα ἢ τῶν ἄλλων τι μορίων ποίῳ συνταχθὲν ἐπιτηδείως ἔσται κείμενον, καὶ πῶς οὐκ ἄμεινον· οὐ γὰρ δὴ πάντα γε μετὰ πάντων τιθέμενα ὁμοίως πέφυκεν διατιθέναι τὰς ἀκοάς· ἔπειτα διακρίνειν πῶς σχηματισθὲν τοὔνομα ἢ τὸ ῥῆμα, ἢ τῶν ἄλλων ὁτιδήποτε, χαριέστερον ἱδρυνθήσεται· [k] καὶ πότερον ἑνικῶς ἢ πληθυντικῶς λαμβανόμενα κρείττω λήψεται συζυγίαν· καὶ πότερον κατὰ τὴν ὀρθὴν ἐκφερόμενα πτῶσιν, ἢ κατὰ τῶν πλαγίων τινά· καὶ εἴ τινα πέφυκεν ἐξ [l] ἀρσενικῶν γίνεσθαι θηλυκὰ, ἢ ἐκ θηλυκῶν ἀρσενικὰ, ἢ οὐδέτερα, ἐκ τούτων πῶς ἂν ἄμεινον σχηματισθείη, καὶ πάντα τὰ τοιαῦτα. ἐπὶ δὲ τῶν ῥημάτων, πότερα κρείττονα ἔσται λαμβανόμενα, τὰ ὀρθὰ, ἢ τὰ ὕπτια· καὶ κατὰ ποίας ἐγκλίσεις ἐκφερόμενα, ἃς δή τινες πτώσεις ῥηματικὰς καλοῦσι, κρατίστην ἕδραν λήψεται· καὶ ποίας παρεμφαίνοντα διαφορὰς

a Ἐξευρεῖν Reg. 1. & *Colb.* b Δοκεῖ δή μοι legit *Wolfius.* c Λήψεσθαι συζυγίαν Reg. 2. & *Colb.* quo modo ſcriptum reperitur paullo infra v. 40. d Κατασκευῆς Reg. 1. & *Colb.* e Προσθέσεως Reg. 2. f Δημιουργικῶν malit *Sylb.* g Vereor ne auctor ſcripſerit ναυπηγικῇ, ut conjicere licet ex ſequentibus, ὅ, τε ναυπηγὸς &c. *Sylb.* h Rectius forſan ſingulariter ἐπὶ ποίας πλευρᾶς. *Sylb.* i Ἑδραῖον Reg. 1. & *Colb.* k Καὶ πρὸς τὰ ὑποκείμενα πρεπωδέστερον· λέγω δὲ ἐπὶ μὲν τῶν ὀνομάτων, πότερον ἑνικῶς Reg. 1. & *Colb.* Καὶ πότερα ἑνικῶς Reg. 2. l Ἀρρενικῶν & mox ἀρρενικὰ Reg. 1. & *Colb.*

φορὰς χρόνων, καὶ εἴ τινα τοῖς ῥήμασιν ἄλλα παρακολουθεῖν πέφυκε. τὰ δὲ αὐτὰ ταῦτα καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων τοῦ λόγου μερῶν φυλακτέον, ἵνα μὴ καθ' ἓν ἕκαστον λέγω. ἐπὶ δὲ τούτοις τὰ ληφθέντα διακρίνειν, εἴ τι δεῖ [a] μετασκευῆς ὄνομα ἢ ῥῆμα, ὡς ἂν [b] ἐναρμονιώτερόν τε καὶ εὐεδρότερον γένοιτο. τοῦτο τὸ στοιχεῖον ἐν μὲν ποιητικῇ δαψιλέστερόν ἐστιν, ἐν δὲ λόγοις πεζοῖς σπανιώτερον γίνεταί τε, καὶ ἐν τούτοις ἐφ' ὅσον ἂν ἐγχωρῇ. ὅ,τε γὰρ λέγων, "[c] Εἰς τουτονὶ τὸν ἀγῶνα, προστέθεικέ τι τῇ ἀντωνυμίᾳ γράμμα, τῆς συνθέσεως στοχαζόμενος. ἄρτιον γὰρ ἦν, "Εἰς τοῦτον τὸν ἀγῶνα, εἰπεῖν. καὶ πάλιν ὁ λέγων, "Κατιδὼν Νεοπτόλεμον τὸν ὑποκριτὴν, τῇ προσθέσει παρηύξηκε τοὔνομα· τὸ γὰρ Ἰδὼν [d] ἀπέχρη. ὅ,τε γράφων, "Μήτ' ἰδίας ἔχθρας μηδεμιᾶς ἕνεκ' [e] εἰκεῖν, ταῖς συναλοιφαῖς ἠλάττωκε [f] μόρια τοῦ λόγου, καὶ παρακέκρουκέ τινα τῶν γραμμάτων. [g] καὶ τὸ Ἐποίησεν ἀντὶ τοῦ Ἐποίησε λέγων χωρὶς τοῦ ν· καὶ Ἔγραψε ἀντὶ τοῦ Ἔγραψεν λέγων· καὶ Ἀφαιρήσομαι ἀντὶ τοῦ Ἀφαιρεθήσομαι, καὶ πάντα τὰ τοιαῦτα· ὅ,τε Χωροφιλῆσαι λέγων τὸ Φιλοχωρῆσαι, καὶ Λελύσεται λέγων τὸ Λυθήσεται, καὶ τὰ τοιουτότροπα, μετασκευάζει τὰς λέξεις, ἵνα αὐτῷ γένοιντο ἁρμοσθεῖσαι καλλίους καὶ ἐπιτηδειότεραι.

ζ. ΜΙΑ μὲν δὴ θεωρία τῆς συνθετικῆς ἐπιστήμης ἡ περὶ αὐτὰ τὰ πρῶτα μόρια καὶ στοιχεῖα τῆς λέξεως· ἑτέρα [h] δὲ, ὥσπερ καὶ κατ' ἀρχὰς ἔφαμεν, ἡ περὶ τὰ καλούμενα κῶλα, ποικιλωτέρας τε δεομένη πραγματείας καὶ μείζονος· ὑπὲρ ἧς αὐτίκα δὴ πειράσομαι λέγειν ὡς ἔχω γνώμης. καὶ γὰρ ταῦτα ἁρμόσαι πρὸς ἄλληλα δεῖ, ὡς οἰκεῖα φαίνεσθαι καὶ φίλα· καὶ σχηματίσαι ὡς ἂν ἐνδέχεται κράτιστα, προσκατασκευάσαι τε, εἴ πού τι δέοι, μειώσει καὶ πλεονασμῷ, καὶ εἰ δή τινα ἄλλην κατασκευὴν δέχεται τὰ κῶλα. τούτων δὲ ἕκαστον ἡ πεῖρα αὐτὴ διδάσκει. πολλάκις γὰρ τουτὶ μὲν τὸ κῶλον, τούτου προτεθὲν, ἢ ἐπὶ τούτῳ τεθὲν, εὐστομίαν τινὰ ἐμφαίνει καὶ σεμνότητα· ἑτέραν δέ τινα συζυγίαν λαβὸν, ἄχαρι φαίνεται καὶ ἄσεμνον. ὃ δὲ λέγω, σαφέστερον ἔσται, εἴ τις αὐτὸ ἐπὶ παραδείγματος ἴδοι. ἔστι δή τις παρὰ τῷ Θουκυδίδῃ λέξις ἐν τῇ Πλαταιέων δημηγορίᾳ πάνυ χαριέντως συγκειμένη καὶ μεστὴ πάθους, ἥδε· "Ὑμεῖς τε, ὦ Λακεδαιμόνιοι, ἡ μόνη ἐλπὶς [i] δέδιμεν μὴ οὐ βέβαιοι ἦτε. φέρε δή τις λύσας τὴν συζυγίαν ταύτην, μεθαρμοσάτω τὰ κῶλα οὕτως· "Ὑμεῖς τε, ὦ Λακεδαιμόνιοι, δέδιμεν μὴ οὐ βέβαιοι ἦτε, ἡ μόνη ἐλπίς. ἆρ' ἔτι μένει, τοῦτον τὸν τρόπον ἡρμοσμένων τῶν κώλων, ἡ αὐτὴ χάρις, ἢ τὸ αὐτὸ πάθος; οὐδεὶς ἂν εἴποι. τί δαὶ εἰ τὴν Δημοσθένους λέξιν ταύτην; "[k] Τὸ λαβεῖν οὖν τὰ δεδομένα ὁμολογῶν ἔννομον εἶναι, τὸ τούτων χά-

ferentias indicantia; ac ſi quod aliud ulterius ſit quod verbis ſoleat accidere. Hæc vero in cæteris quoque orationis partibus ſunt obſervanda, ne mihi de ſingulis neceſſe ſit dicere. Præterea quæ ſumuntur vocabula, diſcernant ea oportet, ſi quod ex iis aut nomen aut verbum mutatione indigeat, quo jucundius in oratione & æquabilius collocetur. Cujus quidem principii in poëtica frequentior occurrit uſus, in ſoluta vero oratione rarior; quatenus ſcilicet licuerit. Nam qui εἰς τουτονὶ τὸν ἀγῶνα dixit, unam dedita opera pronomini appoſuit literam, ſtructuræ ratione habita: integrum enim eſſet, εἰς τοῦτον τὸν ἀγῶνα dixiſſe. Rurſum quum ſcribit, κατιδὼν Νεοπτόλεμον τὸν ὑποκριτὴν, verbum appoſitione auxit; etenim ἰδὼν ſufficeret. Et qui illud ſcripſit, μήτ' ἰδίας ἔχθρας μηδεμιᾶς ἕνεκ' εἰκεῖν, duplici vocalium eliſione contraxit orationis partes, & quaſdam propria de ſede literas depulit. Et qui ἐποίησεν pro ἐποίησε ſine ν dicit, & ἔγραψε pro ἔγραψεν, & ἀφαιρήσομαι pro ἀφαιρεθήσομαι, & quæ his ſimilia. Sic qui χωροφιλῆσαι eodem uſurpat ſenſu quo φιλοχωρῆσαι, & λελύσεται quo λυθήσεται, ac alia hujuſmodi: eo fine dictiones ille conformat, ut ſuo quæque loco poſitæ ornatiores inde ſibi atque habiliores evadant.

VII. HÆC itaq; prima eſt commentatio, quæ ad facultatem componendi pertinet; quæ quidem primas circa partes atque elementa verſatur orationis. Altera vero, ut initio dixi, in membris (ita enim vocantur) occupata, fuſiorem multo plenioremque tractationem requirit; de qua quid ſentiam mox conabor dicere. Hæc etenim inter ſe ita ſunt connectenda, ut cognata videantur & amica: deinde, quantum fieri poteſt, modo ſunt præſtantiſſimo conformanda, adornandaque, ſicubi opus fuerit, auctione & diminutione, aut alio quopiam apparatu, ſi quem membra admittant: quæ ſingula, ipſa nos docet experientia. Fit enim ſæpe, ut hoc illi membrum præpoſitum aut ſubjectum quiddam ſonet rotundius, ac præ ſe ferat gravitatem: ſin aliam accipiat juncturam, ingratum prorſus videatur atque ignobile. Id quod dico, dilucidius apparebit, ſi quis in exemplo idem hoc intuitus fuerit. Eſt quædam apud Thucydidem in concione Platæenſium oratio, eleganter admodum conſtructa & plena affectus, nempe hæc: "Quinetiam, Lacedæmonii, veremur ne vos, unica ſpes noſtra, parum conſtantes ſitis. Age vero, hanc ſi quis conſtructionem ſolvat, & membra ſic componat; "Quinetiam, Lacedæmonii, veremur ne vos parum conſtantes ſitis, unica ſpes noſtra. adhuc eadem manebit gratia, idem etiam affectus, hoc modo membris diſpoſitis? nemo id dixerit. Quid vero, ſi hæc quoque Demoſthenis locutio *ſumatur*? "Beneficia igitur accipere legitimum eſſe confiteris; gratiaſque ob accepta rependere,

Membrorum quæ ſit ſtructura.

a Κατασκευῆς *Reg.* 1. & *Colb.* b Malet fortaſſe quiſpiam ἐναρμονιώτερον, ut mox ſequitur εὐεδρότερον. *Sylb.* c Locus deſumptus eſt ex initio orationis *Demoſthenis*, περὶ Στεφάνου. Vide *Quinctilianum*, l. 9. c. 4. *Upt.* d Ἀπέχρησεν *Colb.* e Reponendum ἥκειν ex *Demoſthene*, ſub initium orationis adverſus *Ariſtocratem*. *Upt.* f Articulum τὰ ante μόρια excidiſſe ſuſpicatur *Id.* g Locus hic triplici metaplaſmo (mutatione, additione, & tranſpoſitione) ſic videtur interpolandus, καὶ ὁ Ἐποίησεν ἀντὶ τοῦ Ἐποίησε λέγων, μετὰ τοῦ ν. καὶ Ἔγραψε ἀντὶ τοῦ ἔγραψεν, χωρὶς τοῦ ν. καὶ Ἀφαιρ. ut ſcilicet omnia hæc nominativa referantur ad unum verbum μετασκευάζει, quod ſequitur. *Sylb.* Καὶ ὅ,τε Ἐποίησε ἀντὶ τοῦ Ἐποίησεν λέγων &c. *Colb.* h Deeſt *Reg.* 1. & *Colb.* i In vulgatis exemplaribus eſt δεδίαμεν. Ego cum *Stephano* δέδιμεν repoſui ex *Thucydide*, lib. 3. *Sylb.* k Sumpta ſunt hæc ex oratione *Demoſthenis* περὶ Στεφάνου §. λς'. atque interrogative proferenda ſunt, ut apud *Demoſthenem* exſtant. *Upt.*

a Παρὰ

“ pendere, id quaſi legibus contrarium re- “ prehendis. Si quis immutaverit, & tranſpoſitis membris hoc modo protulerit, “ Confi- “ teris igitur legitimum eſſe accipere benefi- “ cia; & quaſi legibus id eſſet contrarium, “ reprehendis gratias ob accepta rependere. num rebus erit forenſibus æque apta atque contorta? equidem non arbitror.

Membrorum ac dictionis conformatio.

VIII. AC hujuſmodi ea quidem eſt diſciplina, quæ membris aptandis occupatur: qualis vero iſta, quæ in eorundem conformatione verſatur? Non unus eſt dictionum proferendarum modus: nam quædam declarantes eloquimur, quædam dubitantes; alia interrogantes, alia precantes; hæc præcipientes, illa pro conceſſo ſumentes dicimus; alia porro aliis exprimentes figuris: quibus, ut aptam habeat oratio conformationem, operam damus. Multæ autem figuræ dictionis ſunt, quemadmodum & mentis, ita ut ſummatim comprehendi nequeant, ne dicam eſſe infinitas: quas adeo fuſius tractare, ſermonis eſſet copioſi ac ſcientiæ profundioris. Jam vero eandem non habet poteſtatem idem membrum, alio atque alio modo conformatum: id quod exemplo oſtendam. Si ſententiam hanc Demoſthenes hoc modo protuliſſet: “ His dictis, legem ſcri- “ pſi; ſcripta, legationem obii; obita legatio- “ ne, perſuaſi Thebanis. adeone eſſet venuſte conſtructa oratio, uti jam conſtruitur? “ Nec “ hæc dixi quidem, ſed non ſcripſi; nec ſcripſi “ quidem, ſed non obii legationem; nec obii “ quidem, ſed non perſuaſi Thebanis. Longa ſane mihi eſſet oratio, ſi vellem omnia figurarum genera, quas membra admittunt, recenſere. Sufficit introductionis gratia iſta dixiſſe.

Membrorum ornatus.

IX. VERUM enimvero quod varios ornatus quædam recipiunt membra, aſſumptis modo adjectionibus ad mentem ſcriptoris aperiendam non ita neceſſariis, modo ablationibus, quæ ſenſum loci reddant imperfectum; (quæ ambo non aliam ob cauſam faciunt tam ligatæ quam ſolutæ orationis ſcriptores, niſi ut jucundior inde evadat harmonia atque elegantior) breviſſimo mihi opus eſſe ſermone arbitror. Quis enim non fateatur, locutionem hanc Demoſthenis adjectione haud neceſſaria abundare, idque ſtructuræ ſolummodo gratia? “ Qui etenim, quibus ego ca- “ piar, ea agit & inſtruit: is bellum mecum “ gerit; etſi me nondum vel jaculis vel ſagit- “ tis inceſſerit. Quod cum eſſet brevius quam oportuerit, nec auditu jucundum, adjectione hac multo factum eſt venuſtius. Præterea & Platonis illam periodum, qua uſus eſt in *Laudatione funebri* vir ille *admirabilis*, expletione dictionis quis non dicat haud neceſſaria eſſe cumulatam? “ Rebus ſiquidem be- “ ne geſtis, ex ipſo verborum ornatu, ad eos “ qui geſſerunt, apud auditores memoria pe- “ rennis ſplendorque provenit. Nihil eſt neceſſe cur id dicatur, niſi ut ultimum hoc membrum (τοῖς πράξασι,) æquale ſit, & reſpondeat illis, quæ ſuperius ſunt dicta. Quod au-

“ ριν ἀποδοῦναι, [a] παρανόμων γραφή. εἰ λύσας τις, καὶ μεταθεὶς τὰ κῶλα τοῦτον τὸν τρόπον ἐξενέγκαι, “ Ὁμολογῶν οὖν ἔννομον εἶναι τὸ λαβεῖν τὰ διδόμε- “ να, παρανόμων γραφὴ τὸ τούτων χάριν ἀποδοῦναι. [b] ἆρ' ὁμοίως ἔσται δικανικὴ καὶ στρογγύλη; ἐγὼ μὲν οὐκ οἴομαι.

η'. Η μὲν δὴ περὶ τὴν ἁρμονίαν τῶν κώλων θεωρία τοιαύτη· ἡ δὲ περὶ τὸν σχηματισμὸν ποταπή; [c] οὐκ ἔστιν εἷς τρόπος [d] τῆς ἐκφορᾶς τῶν ὀνομάτων, ἀλλὰ τὰ μὲν ὡς ἀποφαινόμενοι λέγομεν, τὰ δὲ ὡς διαποροῦντες, τὰ δὲ ὡς πυνθανόμενοι, τὰ δὲ ὡς εὐχόμενοι, τὰ δὲ ὡς ἐπιτάττοντες, τὰ δὲ ὡς ὑποτιθέμενοι, τὰ δὲ ἄλλως πως σχηματίζοντες· οἷς ἀκολούθως καὶ τὴν λέξιν πειρώμεθα σχηματίζειν. πολλοὶ δὲ δή που σχηματισμοὶ καὶ τῆς λέξεώς εἰσιν, ὥσπερ καὶ τῆς διανοίας· οὓς οὐχ οἷόν τε κεφαλαιωδῶς περιλαβεῖν· ἴσως δὲ καὶ ἄπειροι, περὶ ὧν πολὺς ὁ λόγος, καὶ βαθεῖα ἡ θεωρία. οὐ δὴ τὸ αὐτὸ δύναται ποιεῖν τὸ αὐτὸ κῶλον οὕτω σχηματισθὲν, ἢ οὕτως. ἐρῶ δὲ ἐπὶ παραδείγματος. εἰ τοῦτον ἐξήνεγκε τὸν τρόπον ὁ Δημοσθένης τὴν λέξιν ταύτην· “ Ταῦτα εἰπὼν ἔγραψα, γράψας δ' ἐπρέσ- “ βευσα, πρεσβεύσας δ' ἔπεισα Θηβαίους. ἆρ οὕτως ἂν συνέκειτο χαριέντως, ὡς νῦν σύγκειται; “ [f] Καὶ οὐκ “ εἶπον μὲν ταῦτα, οὐκ ἔγραψα δέ· οὐδ' ἔγραψα μὲν, “ οὐκ ἐπρέσβευσα δέ· οὐδ' ἐπρέσβευσα μὲν, οὐκ ἔπει- “ σα δὲ Θηβαίους. πολὺς ἂν εἴη μοι λόγος, εἰ περὶ πάντων βουλοίμην λέγειν τῶν σχηματισμῶν ὅσους τὰ κῶλα ἐπιδέχεται. ἀπόχρη δὲ εἰσαγωγῆς ἕνεκα τοσαῦτα εἰρῆσθαι.

θ'. ΑΛΛΑ μὴν ὅτι γε καὶ μετασκευὰς δέχεται τῶν κώλων ἔνια, ποτὲ μὲν προσθήκας λαμβάνοντα οὐκ ἀναγκαίας ὡς πρὸς τὸν νοῦν, ποτὲ δὲ ἀφαιρέσεις ἀτελῆ ποιούσας τὴν διάνοιαν· ἃς οὐκ ἄλλου τινὸς ἕνεκα ποιοῦσι ποιηταί τε καὶ συγγραφεῖς, ἢ τῆς ἁρμονίας, ἵν' ἡδεῖα καὶ καλὴ γένοιτο· πάνυ ὀλίγου δεῖν οἴομαι λόγου. τίς γὰρ οὐκ ἂν ὁμολογήσαι τήνδε τὴν λέξιν, ἣν ὁ Δημοσθένης εἴρηκε, προσθήκῃ πλεονάζειν οὐκ ἀναγκαίᾳ τῆς ἁρμονίας ἕνεκα; [g] “ Ὁ γὰρ οἷς ἂν ἐγὼ ληφθείην, ταῦ- “ τα πράττων καὶ κατασκευαζόμενος, [h] οὗτος ἐ- “ μοὶ πολεμεῖ, [i] κἂν μήπω βάλλῃ, μηδὲ τοξεύῃ. βραχύτερον τοῦ δέοντος ὂν καὶ οὐχ ἡδὺ ἀκουσθῆναι, τῇ προσθήκῃ ταύτῃ γεγένηται χαριέστερον. καὶ ἔτι τὴν Πλατωνικὴν ἐκείνην περίοδον, ἣν ἐν ΤΩ ΕΠΙΤΑΦΙΩ ὁ ἀνὴρ γράφει, τίς οὐκ ἂν φαίη παραπληρώματι λέξεως οὐκ ἀναγκαίῳ προσηρανίσθαι; “ Ἔργων “ γὰρ εὖ πραχθέντων λόγῳ καλῶς ῥηθέντι μνή- “ μη καὶ κόσμος γίνεται τοῖς πράξασι παρὰ τῶν “ ἀκουσάντων. πρὸς οὐδὲν ἀναγκαῖον λέγεται, ἀλλ' ἵνα τὸ τελευταῖον κῶλον τὸ, Τοῖς πράξασι, πάρισόν τε καὶ ἐφάμιλλον τοῖς πρὸ αὐτοῦ γένηται. τί δὲ

δὴ

a Παρὰ νόμον, paſſim *Reg.* 1. *b* Οὐχ ὁμοίως ἔσται δικανικὴ καὶ στρογγύλη ἡ περίοδος *Reg.* 2. *c* Vide *Quinctilian.* l. 6. c. 3. *Upt.* *d* Deeſt *Reg.* 1. & *Colb.* *e* Νοημάτων *Reg.* 2. *f* Ex oratione pro *Cteſiphonte.* *g* Ex *Philippica* III. *h* Malet fortaſſe quiſpiam adverbium οὕτως, *ſic, hac ratione.* *Sylb.* Sed non opus eſt emendatione: nam in pronomine major emphaſis, vulgatamque ſcripturam agnoſcunt *Demoſthenis* exemplaria. *Upt.* *i* Laudat hæc verba *Quinctil.* l. 9. c. 4. *Idem.*

a Λέξεως

δὴ τὸ παρ' Αἰσχίνῃ λεγόμενον τουτί; "[a] Ἐπὶ σαυτὸν καλεῖς, ἐπὶ τοὺς νόμους καλεῖς, ἐπὶ τὴν δημοκρατίαν καλεῖς. τρίκωλον ἐν τοῖς πάνυ ἐπαινούμενον, οὐχὶ τῆς αὐτῆς ἰδέας ἔχεται; ὃ γὰρ οἷόν τε ἦν ἑνὶ κώλῳ περιληφθῆναι τόνδε τὸν τρόπον· "Ἐπὶ σεαυτὸν καὶ τοὺς νόμους καὶ τὴν δημοκρατίαν καλεῖς· τοῦτο εἰς τρία διήρηται, τῆς αὐτῆς λέξεως, οὐ τοῦ ἀναγκαίου ἕνεκα, τοῦ δὲ ἡδίω ποιῆσαι τὴν ἁρμονίαν, πολλάκις τεθείσης, καὶ προσέσει πάθος τῷ λόγῳ. τῆς μὲν δὴ προσθέσεως, ἣ γίνεται τοῖς κώλοις, οὗτος ὁ τρόπος· τῆς δὲ ἀφαιρέσεως τίς; ὅταν τῶν ἀναγκαίων τι λέγεσθαι λυπεῖν μέλλῃ καὶ διοχλεῖν τὴν ἀκρόασιν, ἀφαιρεθὲν δὲ χαριεστέραν [b] ποιεῖ τὴν ἑρμηνείαν· οἷάπερ ἐστὶν ἐν τοῖς μέτροις τὰ Σοφόκλεια ταυτί·

Μύω τε καὶ δέδορκα, [c] κἀξανίσταμαι,
Πλεῖον φυλάσσων αὐτὸς, ἢ φυλάσσομαι.

ἐνταῦθα γὰρ ὁ δεύτερος στίχος ἐκ δυοῖν σύγκειται κώλων. τελεία γὰρ ἂν ἡ λέξις ἦν οὕτως ἐξενεχθεῖσα, "Πλέον φυλάσσων αὐτὸς ἑτέρους, ἢ φυλασσόμενος ὑφ' "ἑτέρων· τὸ δὲ μέτρον ἠδίκητο, καὶ οὐκ ἂν εἶχεν ἣν νυνὶ χάριν ἔχει. ἐν δὲ [d] τοῖς" πεζοῖς λόγοις τὰ τοιαῦτα· "[e] Ἐγὼ δ' ὅτι μέν τινων [f] κατηγορῶντα, πάντας ἀ"φαιρεῖσθαι τὴν ἀτέλειαν, τῶν ἀδίκων ἐστὶν, ἐάσω. μεμείωται γὰρ κἀνταῦθα τῶν δυοῖν κώλων ἑκάτερον· αὐτοτελῆ δ' ἂν ἦν, εἰ ταῦτα οὕτως ἐξήνεγκεν· "Ἐγὼ "δ' ὅτι μέν τινων κατηγοροῦντα, ὡς οὐκ ἐπιτηδείων "ἔχειν τὴν ἀτέλειαν, πάντας ἀφαιρεῖσθαι καὶ τοὺς "δικαίως αὐτῆς τυχόντας, τῶν ἀδίκων ἐστὶν, ἐάσω. ἀλλ' οὐκ ἐδόκει τῷ Δημοσθένει πλείονα ποιεῖσθαι λόγον τῆς ἀκριβείας τῶν κώλων, ἢ τῆς εὐρυθμίας.

Ταῦτα δὲ εἰρήσθω μοι περὶ τῶν καλουμένων περιόδων· καὶ γὰρ [g] ταύταις χρὴ ταῖς τε προηγουμέναις καὶ ταῖς ταύταις ἑπομέναις, οἰκείως συναρμόττειν, ὅταν ἐν ταῖς περιόδοις προσήκῃ τὸν λόγον ἐκφέρειν. οὐ γὰρ πανταχῇ γε τὸ ἐμπερίοδον χρήσιμον. καὶ αὐτὸ δὲ τοῦτο τὸ θεώρημα τῆς συνθετικῆς ἐπιστήμης ἴδιον, πότε δεῖ χρῆσθαι περιόδοις, καὶ μέχρι πόσου, καὶ πότε μή.

ι'. ΔΙΩΡΙΣΜΕΝΩΝ δή μοι τούτων, ἀκόλουθον ἂν εἴη τὸ λέγειν, τίνα ἐστὶν ὧν δεῖ στοχάζεσθαι τὸν βουλόμενον συντιθέναι τὴν λέξιν εὖ, καὶ διὰ τίνων θεωρημάτων τυγχάνοι τις ἂν ὧν βούλεται. δοκεῖ δέ μοι δύο ταῦτα εἶναι τελικώτατα, ὧν ἐφίεσθαι δεῖ τοὺς συντιθέντας εὖ μέτρα τε καὶ λόγους, ἥ τε ἡδονὴ καὶ τὸ καλόν. ἀμφότερα γὰρ ἐπιζητεῖ ταῦτα ἡ ἀκοὴ, ὅμοιόν τι πάσχουσα τῇ ὁράσει· καὶ γὰρ ἐκείνη πλάσματα, καὶ γραφὰς, καὶ γλυφὰς, καὶ ὅσα δημιουργήματα χειρῶν ἀνθρωπίνων ὁρῶσα, ὅταν εὑρίσκῃ τό, θ' ἡδὺ ἐνὸν αὐτοῖς καὶ τὸ καλὸν, ἀρκεῖται, καὶ οὐδὲν ἔτι ποθεῖ. καὶ μὴ παράδοξον

tem ad id dicam, quod ab Æſchine prolatum eſt? "Contra teipſum vocas, contra le"ges vocas, contra democratiam vocas. Trimembris oratio in primis celebrata, ejuſdem nonne formæ affinis eſt? Quod enim unico poſſet concludi membro, hoc modo; "Contra teipſum & leges & democratiam vo"cas: id in tria diducitur, eadem dictione, non alicujus neceſſitatis gratia ſed ut jucundior evadat orationis ſtructura, ſæpius repetita; quo factum eſt, ut ei affectus etiam concilietur. Atque hæc quidem adjectionis eſt ratio, quæ membris accidit: quænam vero eſt ablationis? Cum quiddam ſcilicet ex iis, quæ neceſſario ſunt dicenda, moleſtia poſſet afficere & perturbare audientiam: idem ablatum venuſtiorem multo elocutionem reddit. qualia ſunt è verſibus hæc Sophoclea;

Conniveo, conſpicio, conſurgo quoque;
Nec ſervor aliis ipſe, quam ſervo magis.

Hic enim verſus ſecundus ex duobus conſtat membris, nam perfecta eſſet locutio, ſi hoc modo efferretur; "Magis & ipſe alios ſervo, "quam ab aliis ſervor: atqui metrum inde violaretur, nec eam habuiſſet gratiam, quam nunc habet. Ex ſoluta vero oratione hæc: "Enimvero ne dicam quantum cum æquitate "pugnet, ut, dum unum accuſas, omnes im"munitate ſpoliatos velis. Imminutum enim eſt hîc duorum membrorum utrumque: eſſent autem abſoluta, ſi ſic protuliſſet; "Enimvero "ne dicam quantum cum æquitate pugnet, ut "dum unum accuſas, ut indignos qui immu"nitate fruantur, omnes, etiam eos qui juſte "*conſecuti ſunt, ſpoliatos velis.* Atqui non viſum eſt Demoſtheni, majorem rationem habere membrorum, ea ut exacte eſſent plena, quam ut numeroſe procederent.

Hæc de periodis, ut vocantur, dicta ſunto: nam & eas quæ præcedunt & quæ conſequuntur ſibi ipſis accommodatas aptare oportet, quandocunque per periodos oratio erit efferenda. Neque enim in omni loco utilis eſt dictio periodica. Iſta vero pertinet diſquiſitio ad facultatem orationis componendæ: ubi ſcilicet, quatenus, ubi non, utendæ ſint periodi.

X. QUIBUS adeo ſic definitis, conſequi videtur, ut ea jam dicamus, quæ ſibi proponere neceſſe habeat, qui pulcra compoſitione ornare ſtudet orationem; ac quibus præceptis inſtitutiſque eadem, quæ animo deſignat, aſſequatur. Videntur autem mihi duo præcipua eſſe iis expetenda, quibus curæ eſt orationem bene ornateque componere, ſeu ligatam ſeu ſolutam, *voluptatem* ſcilicet & *pulcritudinem*. Noſtræ etenim aures, ſimile quiddam cum oculis paſſæ, hæc utraque efflagitant: nam dum imagines, picturam ullam, aut ſtatuam, aut ſi qua alia artificum opera oculi intuentur, jucunditate ſimul & pulcritudine in iis reperta acquieſcunt illico, nec quicquam amplius requirunt. Nemo autem hoc

In compoſitione quæ præcipue ſpectanda.

præter

a Λέξεως σχῆμα ἐκ τῆς ἀναφορᾶς inquit *Demetrius*, (§. 281. 282.) hæc ipſa *Æſchinis* verba ex oratione contra *Cteſiphontem* proferens. *Upt.* *b* In ποιεῖ mutatus eſt verbi modus. regula poſtulat ſubjunctivum ποιῇ. *Sylb.* *c* Κἀξανίσταμαι legit *Grotius* in *Excerptis*, p. 144. Καὶ ξυνίσταμαι *Reg.* 1. & *Colb.* *d* Deeſt *Reg.* 1. & *Colb.* *e* Ex initio orationis contra *Leptinen.* *f* In quibuſdam *Demoſthenis* exemplaribus, κατηγοροῦντας, πάντα ἀφαιρεῖσθαι τὴν δωρεὰν, τῶν ἀδικούντων &c. In aliis vero, κατηγοροῦντα, πάντας ἀφαιρεῖσθαι τὴν δωρεὰν, τῶν ἀδικούντων &c. *g* Legendum puto, καὶ γὰρ ταύταις χρὴ ταῖς τε προηγουμέναις καὶ ταῖς ταύταις ἑπομέναις οἰκείως συναρμόττειν. *Upt.*

* Forſan

præter omnium opinionem eſſe arbitretur, ſi duos faciam fines, & à voluptate ſejungam pulcritudinem: neque adeo abſurdum putet, ſi quaſdam orationes jucunde conſtructas eſſe ſtatuam, non autem pulcre; pulcre quaſdam, ſed injucunde. Ipſa etenim hoc probat veritas; nec quicquam novi molior. Thucydidis ſiquidem oratio, & Antiphontis Rhamnuſii, pulcre per deos, ſi quæ alia, ſed parum jucunde compoſita eſt: Cteſiæ autem Cnidii hiſtorici, & Xenophontis Socratici dictio, quam maxima quidem jucunditate; non tamen ea, qua oportuerit, pulcritudine. Hæc quæ dico, in communi velim, non univerſim accipiantur: ſiquidem non pauca in iis ſcriptoribus & ſuavi, & in his pulcra compoſitione conſtructa poſſint inveniri. At Herodoti dictio utraſque has continet virtutes: eſt enim & jucunda & pulcra.

Quæ ſuavem & pulcram orationem conſtituant.

XI. SUNT autem quatuor, ut arbitror, quæ plurimum conducunt, & præcipuam poteſtatem habent, ad orationem & jucundam & pulcram conſtituendam; modulatio, numerus, mutatio, &, quod hæc tria conſequitur, decorum. Sub voluptate venuſtatem pono, gratiam, ſtylum uberem, ſuavitatem, facultatemque perſuadendi, & cætera iſtiuſmodi: ſub pulcritudine, magnificum illud dicendi genus, grave & ſeverum, dignitate ac ſuadela plenum, & quæ his ſimilia. Hæc enim mihi videntur eſſe validiſſima, atque cæterorum quodammodo capita, in utroque genere. Atque adeo ea ſunt, quæ ſibi omnes habent propoſita, quicunque carmina, verſus lyricos, vel ſolutam ſerio conſcribunt orationem: nec ſcio equidem, an aliud præterea quidpiam reſtet. Multi autem ſunt ac præſtantiſſimi viri, qui & in ſingulis & utroque egregie primas meruerunt. Exempla vero utrorumque ſigillatim in præſentia afferre, non hujus eſt loci, ne his diutius immorantes tempore abuti videamur; tum ſi quid forte de iis dicendum, allatiſque opus fuerit teſtimoniis, aliud erit tempus aptius, cum formas ſtructuræ dicendique characteras aggrediar delineare: nunc vero de iis hæc ſufficiat dixiſſe. Redeo jam ad diviſionem illam à me ante conſtitutam de jucunda compoſitione & pulcra, ut curſu mihi, quid dicitur, rectiori procedat oratio.

Dixi itaque oblectari aures noſtras, primum modulatione, deinde numeris, tertio permutationibus; ac, præcipue ſupra hæc omnia, decoro. Vera autem me hæc dicere, ipſa teſtis erit experientia; quam arguere poteſt nemo, ut communibus animorum affectibus temere aſſentientem. Quis enim eſt, qui non ab hoc cantu ducitur, & quadam demulcetur faſcinatione, ab alio autem nihil tale perſentit? qui numeris hiſce non lenitur, illis turbatus offenditur? Quin egomet & in frequentiſſimis theatris, omnigena & illiterata turba plenis, viſus ſum mihi didiciſſe, naturalem quandam eſſe nobis cognationem ad ſuavem nu-

ἡγήσηταί τις, εἰ δύο ποιῶ τέλη, καὶ χωρίζω τὸ καλὸν ἀπὸ τῆς ἡδονῆς· μηδὲ ἄτοπον εἶναι νομίσῃ, εἴ τινα ἡγοῦμαι λέξιν ἡδέως μὲν συγκεῖσθαι, μὴ καλῶς δέ· ἢ καλῶς μὲν, [a] οὐ μὴν καὶ ἡδέως· φέρει γὰρ ἡ ἀλήθεια τὸ τοιοῦτο, καὶ οὐδὲν ἀξιῶ καινόν. [b] ἡ δέ τοι Θουκυδίδου λέξις, καὶ ἡ Ἀντιφῶντος τοῦ Ῥαμνουσίου, καλῶς μὲν σύγκειται νὴ Δία, εἴπερ τινὲς καὶ ἄλλαι, οὐ μὴν ἡδέως γε πάνυ· ἡ δέ γε τοῦ Κνιδίου συγγραφέως Κτησίου, καὶ ἡ τοῦ Σωκρατικοῦ Ξενοφῶντος, ἡδέως μὲν ὡς ἔνι μάλιστα, οὐ μὴν καλῶς γε ἐφ᾽ ὅσον ἔδει. λέγω δὲ κοινότερον, ἀλλ᾽ οὐχὶ καθάπαξ· ἐπεὶ καὶ παρ᾽ ἐκείνοις ἥρμοσταί τινα ἡδέως, καὶ παρὰ τούτοις καλῶς. ἡ δὲ Ἡροδότου σύνθεσις ἀμφότερα ταῦτα ἔχει· καὶ γὰρ ἡδεῖά ἐστι καὶ καλή.

ια΄. ΕΞ ὧν δὲ οἴομαι γενήσεσθαι λέξιν ἡδεῖαν καὶ καλὴν, τέτταρά ἐστι τὰ κυριώτατα ταῦτα καὶ κράτιστα, μέλος, καὶ ῥυθμὸς, καὶ μεταβολὴ, καὶ τὸ παρακολουθοῦν τοῖς τρισὶ τούτοις πρέπον. τάττω δὲ ὑπὸ μὲν τὴν ἡδονὴν, τὴν ὥραν, καὶ τὴν χάριν, καὶ τὴν εὐστομίαν, καὶ τὴν γλυκύτητα, [c] καὶ τὸ πιθανὸν, καὶ πάντα τὰ τοιαῦτα· ὑπὸ δὲ τὸ καλὸν, [d] τὴν μεγαλοπρέπειαν, καὶ τὸ βάρος, καὶ τὴν σεμνολογίαν, καὶ τὸ ἀξίωμα, καὶ τὸ πιθανὸν, καὶ τὰ τούτοις ὅμοια. ταυτὶ γάρ μοι δοκεῖ κυριώτατα εἶναι, καὶ ὡσπερεὶ κεφάλαια τῶν ἄλλων ἐν ἑκατέρῳ. ὧν μὲν οὖν στοχάζονται πάντες οἱ σπουδῇ γράφοντες μέτρον ἢ μέλος, [e] ἢ τὴν λεγομένην λέξιν, ταῦτ᾽ ἐστί· καὶ οὐκ οἶδα εἴ τι παρὰ ταῦθ᾽ ἕτερον· οἱ δὲ πρωτεύσαντες ἐν ἑκατέρῳ τε καὶ ἐν ἀμφοτέροις, πολλοί τε καὶ ἀγαθοὶ ἄνδρες. [f] παραδείγματα δὲ ἀμφοῖν καθ᾽ ἑκάστους φέρειν ἐν τῷ παρόντι οὐκ ἐγχωρεῖ, ἵνα μὴ περὶ ταῦτα κατατρίψω τὸν λόγον· καὶ ἅμα εἴ τι λεχθῆναι περί τινος αὐτῶν καθήκει, καὶ δεήσει που μαρτυριῶν, ἕτερος αὐτοῖς ἔσται καιρὸς ἐπιτηδειότερος, ὅταν τοὺς χαρακτῆρας τῶν ἁρμονιῶν ὑπογράφω. νῦν δὲ ταῦτα εἰρῆσθαι περὶ αὐτῶν ἀπόχρη. ἐπάνειμι δὲ πάλιν ἐπὶ τὰς διαιρέσεις, ἃς ἐποιησάμην τῆς θ᾽ ἡδείας συνθέσεως καὶ τῆς καλῆς, ἵνα μοι καθ᾽ ὁδὸν, ὥς φασι, χωρῇ ὁ λόγος.

Ἔφην δὲ τὴν ἀκοὴν ἥδεσθαι [g] πρώτοις μὲν τοῖς μέλεσιν, ἔπειτα τοῖς ῥυθμοῖς, τρίτον ταῖς μεταβολαῖς· ἐπὶ δὲ τούτοις ἅπασι, τῷ πρέποντι. ὅτι δὲ ἀληθῆ λέγω, τὴν πεῖραν αὐτὴν παρέξομαι μάρτυρα, ἣν οὐχ οἷόν τε διαβάλλειν τοῖς κοινοῖς πάθεσιν ὁμολογουμένην. τίς γάρ ἐστιν ὃς οὐχ ὑπὸ μὲν ταύτης τῆς μελῳδίας ἄγεται καὶ γοητεύεται, ὑφ᾽ ἑτέρας δέ τινος οὐδὲν πάσχει τοιοῦτον; καὶ ὑπὸ μὲν τούτων τῶν ῥυθμῶν οἰκειοῦται, ὑπὸ δὲ τούτων διοχλεῖται; ἤδη δ᾽ ἔγωγε καὶ ἐν τοῖς πολυανθρωποτάτοις θεάτροις, ἃ συμπληροῖ παντοδαπὸς καὶ ἄμουσος ὄχλος, ἔδοξα καταμαθεῖν ὡς φυσική τις ἐστὶν ἁπάντων ἡμῶν οἰκειότης πρὸς εὐμέλειάν τε

καὶ

a Forſan aliquis malet οὐ μὴν ἡδέως γε, ut mox v. 8. ſed ſimilis locutio eſt etiam apud *Ariſtot.* Polit. 40. 18. *Sylb.* b Ἡ γέ τοι *Reg.* 1. Ἡ γάρ τοι *Reg.* 2. c Comma iſtud, καὶ τὸ πιθανὸν, *Wolfius* in ſuo libro lineis incluſit: forſan quod ei ſuperfluum videretur. *Sylb.* d Τήν τε μεγαλοπρέπειαν *Reg.* 1. & 2. e Ἡ τὴν λεγομένην πεζὴν λέξιν *Reg.* 1. & *Colb.* f Παραδείγματα δὲ αὐτῶν καθ᾽ ἑκάστην φέρειν *Reg.* 1. Παραδείγματα δὲ αὐτοῖ καθ᾽ ἕκαστον φέρειν οὐκ ἐγχωρεῖ *Colb.* g Dubito an πρῶτον legendum; cum ἔπειτα mox ſequatur, & deinde τρίτον. *Upt.*

a Nota

καὶ εὐρυθμίαν, κιθαριστήν τε ἀγαθὸν σφόδρα εὐδοκιμοῦντα ἰδὼν θορυβηθέντα ὑπὸ τοῦ πλήθους, ὅτι μίαν χορδὴν ἀσύμφωνον ἔκρουσε, καὶ ἔφθειρε τὸ μέλος· καὶ αὐλητήν, [a] κατὰ τῆς ἄκρας ἕξεως χρώμενον τοῖς ὀργάνοις, καὶ αὐτὸ τοῦτο παθόντα, ὅτι [b] ἀσυμφώνως ἐμπνεύσας, ἢ μὴ πιέσας τὸ στόμα, θρυλισμὸν ἢ τὴν καλουμένην ἐκμέλειαν ηὔλησε. καίτοι εἴ τις κελεύσειε τὸν ἰδιώτην τούτων τι, ὧν ἐνεκάλει τοῖς τεχνίταις ὡς ἡμαρτημένων, αὐτὸν ποιῆσαι λαβόντα τὰ ὄργανα, οὐκ ἂν δύναιτο. τί δή ποτε; ὅτι τοῦτο μὲν ἐπιστήμης ἐστίν, ἧς οὐ πάντες μετειλήφαμεν· ἐκεῖνο δέ, πάθους, ὃ πᾶσιν ἀπέδωκεν ἡ φύσις.

[c] Τὸ δὲ αὐτὸ καὶ ἐπὶ τῶν ῥυθμῶν γινόμενον, ἐθεασάμην ἅμα πάντας ἀγανακτοῦντας καὶ δυσαρεστουμένους, ὅτε τις ἢ κροῦσιν, ἢ κίνησιν, ἢ φωνὴν ἐν ἀσυμμέτροις ποιήσαιτο χρόνοις, καὶ τοὺς ῥυθμοὺς ἀφανίσειεν. καὶ οὐχὶ τὰ μὲν εὐμελῆ καὶ εὔρυθμα ἡδονῆς μεστά ἐστι, καὶ πάντες ὑπ᾽ αὐτῶν κηλούμεθα· αἱ μεταβολαὶ δὲ καὶ τὸ πρέπον οὐκ ἔχουσι τὴν αὐτὴν ὥραν καὶ χάριν, οὐδ᾽ ὑπὸ πάντων ὁμοίως [d] διακούονται. ἀλλὰ κἀκεῖνα [e] πάνυ κηλεῖ πάντας ἡμᾶς κατορθούμενα, καὶ εἰς πολλὴν ὄχλησιν ἄγει ἁμαρτανόμενα· [f] τίς γὰρ οὐκ ἂν ὁμολογήσειε; τεκμαίρομαι δὲ ὅτι καὶ τῆς ὀργανικῆς μούσης, καὶ τῆς ἐν ᾠδαῖς γοητείας, καὶ τῆς ἐν ὀρχήσει χάριτος ἐν ἅπασι διευστοχούσης, μεταβολὰς δὲ μὴ ποιησαμένης εὐκαίρους, ἢ τοῦ πρέποντος ἀποπλανηθείσης, βαρὺς μὲν ὁ κόρος, ἀηδὲς δὲ τὸ μὴ τοῖς ὑποκειμένοις ἁρμόττον ἐφάνη. καὶ οὐκ ἀλλοτρίᾳ κέχρημαι τοῦ πράγματος εἰκόνι. μουσικὴ γάρ τις ἦν καὶ ἡ τῶν πολιτικῶν λόγων ἐπιστήμη, [g] τῷ ποσῷ διαλλάττουσα τῆς ἐν ᾠδαῖς καὶ ὀργάνοις, οὐχὶ τῷ ποιῷ. καὶ γὰρ ἐν ταύτῃ καὶ μέλος ἔχουσιν αἱ λέξεις, καὶ ῥυθμόν, καὶ μεταβολήν, καὶ πρέπον· ὥστε καὶ ἐπὶ ταύτης ἡ ἀκοὴ τέρπεται μὲν τοῖς μέλεσιν, ἄγεται δὲ τοῖς ῥυθμοῖς, ἀσπάζεται δὲ τὰς μεταβολάς, ποθεῖ δ᾽ ἐπὶ πάντων τὸ οἰκεῖον· [h] ἡ δὲ διαλλαγὴ κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἧττον.

Διαλέκτου μὲν οὖν μέλος ἑνὶ μετρεῖται διαστήματι [i] τῷ λεγομένῳ Διὰ πέντε, ὡς ἔγγιστα· καὶ οὔτε ἐπιτείνεται πέρα τῶν τριῶν [k] τόνων καὶ ἡμιτονίου ἐπὶ τὸ ὀξύ, οὔτε ἀνίεται τοῦ χωρίου τούτου πλεῖον ἐπὶ τὸ βαρύ. οὐ μὴν ἅπασά γε ἡ λέξις ἡ καθ᾽ ἓν μόριον λόγου [l] ταττομένη [τῆς αὐτῆς λέγεται τάσεως· ἀλλ᾽ ἡ μὲν ἐπὶ τῆς ὀξείας, ἡ δὲ] ἐπὶ τῆς βαρείας, ἡ δὲ ἐπ᾽ ἀμφοῖν· τῶν δὲ ἀμφοτέρας τὰς τάσεις ἐχουσῶν αἱ μέν, κατὰ μίαν συλλαβὴν συνεφθαρμένον ἔχουσι τῷ ὀξεῖ τὸ βαρύ, ἃς δὴ περισπωμένας καλοῦμεν· [m] αἱ δέ, ἐν ἑτέρῳ τε καὶ ἑτέρῳ χωρὶς ἑκάτερον ἐφ᾽ ἑαυτοῦ τὴν οἰκείαν [n] φυλάττον

meroſæ modulationis concentum: citharœdum etiam admodum clarum vidi exploſum à multitudine, quod unicam chordam male pulſaſſet, carmenque corrupiſſet: item tibicinem, quantum ex arte poſſit utentem inſtrumentis, id ipſum paſſum, incongruenter quod inſpirans, vel os non comprimens, * murmur quoddam inconcinnum & modulandi artificio adverſum edidiſſet. Et ſane, ſi quis juſſerit idiotam ſumpto inſtrumento ea, quæ in artificibus culpabat, ipſe facere; profecto nequeat. Quapropter? Quoniam hoc quidem eſt ſcientiæ, cujus omnes participes non ſumus; illud vero eſt cujuſdam affectionis animi, quam omnibus natura conceſſit.

Quod idem † rythmis etiam accidit. vidi una omnes in theatris indignari & ægre ferre, cum quis pulſum, aut motum, aut vocem ſuo non diſtinctam intervallo ediderat, numeroſque obſcurarat Quæ igitur apta ſunt modulatione & numero, non poſſunt non eſſe jucundiſſima, & noſmet plurimum oblectare: ſed mutationes & decorum fortaſſe parem non habent venuſtatem & gratiam, nec eodem animi affectu ab omnibus exaudiuntur. Imo vero hæc recte facta magna nos omnes voluptate perfundunt; eademq; cum peccati aliquid acciderit, in perturbationem ſolent conjicere. quod omnes fateantur neceſſe eſt. Hoc autem inde colligo, quod tam ex ea quæ nervis intendatur muſa, quam ex melicorum verſuum lenocinio, ſaltationiſque gratia, ſi tempeſtivis non utantur mutationibus, aut à decoro aberraverint, etſi in aliis feliciter adminiſtrata, gravis quidem oritur ſatietas, nec minor moleſtia, quod ſubjectæ rei parum videantur congrua. Nec ſimilitudine à re uſus ſum aliena. Eſt enim muſica quædam & civilium orationum ſcientia: differt autem ab ea quæ ad cantum inſtrumentaque pertinet, quantitate, non qualitate. hac etenim in ſcientia admittunt dictiones modulationem, numerum, mutationem, & decorum: ita ut ibi etiam concentu delectentur aures noſtræ, rapiantur numeris, varietatem amplectantur, atque adeo ſuper omnia deſiderent quod proprium eſt & naturale. fit autem differentia, ratione quantitatis intenſæ remiſſæve habita.

In communi ſermone vocis modulatio uno ut plurimum menſuratur intervallo, dicto *diapente*: ita ut neque plus tribus tonis cum dimidio intendatur ad acutum, neque majori diſtantia ad gravem accentum deprimatur. Nec vero omnis dictio, quæ una ſcilicet orationis particula effertur, ejuſdem intenſionis eſſe dicitur: ſed alia gravem, alia acutam, alia vero utramque recipit. Quæ vero utramque intenſionem admittunt, earum nonnullæ in una ſyllaba commiſtum habent cum acuto gravem, qui vocantur accentus circumflexi; quædam alio atque alio loco ſeorſim utrumque habent, qui propriam per ſe poteſtatem conſer-

a Nota hic κτ̀ in ſignificatione τ̃ μετά. *Sylb.* *b* Ἀσύμφωνον *Colb.* ut paullo ſupra v. 3. *c* Hic nominativus abſolute poni videtur, vel poſt γινόμενον verbum ἐστὶ ſubaudiendum. cujuſmodi ſententia paullo infra occurrit p. 18. v. 27. τὸ δὲ αὐτὸ γίνεται καὶ περὶ τοὺς ῥυθμούς. Nos autem, commate poſt γινόμενον ſublato, punctum reponendum cenſemus. *Upt.* *d* Διοικοῦνται *Colb.* *e* Πάντα *Reg.* 1. *f* Illa τίς γὰρ οὐκ ἂν ὁμολογήσειε deſiderantur in *Reg.* 1. & *Colb.* *g* Vide *Ariſtoxeni* Harmonica, l. 1. p. 3. *h* Verba hæc, ἡ δὲ διαλλαγὴ κτ̀ τὸ μᾶλλον καὶ ἧττον, in textum *Dionyſii* aliunde irrepſiſſe exiſtimat *Bircovius.* *h* Τῶν λεγομένων *Colb.* *k* Deeſt *Colb.* *l* Ita reſtitui ex auctoritate *Codd. Reg.* 1. & *Colb.* Prius erat ταττομένη ἐπὶ τῆς βαρείας. ἡ δὲ ἐπ᾽ ἀμφοῖν. quod ſuppleri voluit *Sylburgius*, inſerendo ἡ μὲν ante ἐπὶ τῆς. *m* Αἱ δὲ ἑτέραι τε καὶ ἑτέραι χωρὶς *Reg.* 1. & *Colb.* *n* Φυλάττοντα *Colb.*
* *Al.* murmur & ſuſurrum ederet, aut eam quam vocamus diſſonantiam accineret. † *Al.* numeris.

conſervant. Et quidem in diſyllabis, nullus in medio locus eſt aut gravi aut acuto accentui; ſed in polyſyllabis, qualeſcunque tandem fuerint, una eſt, inter multos graves, quæ acutum habet accentum. Quæ vero fidibus & lyricorum inſtrumentis aptatur muſa, intervallis utitur pluribus, nec intra *diapente* ſubſiſtit: ſed ſumpto à *diapaſon* initio, per *diapente* concinit, & *diateſſaron*, & extentum illud genus, *diatonon* dictum, atque *ſemitonium*, ac ipſam ſenſili etiam, ut quidam putant, *dieſin* diſcrimine. Dictiones præterea concentui ſubmittendas poſtulat, non autem dictionibus concentum; quod cum ex multis aliis apparet, tum præcipue ex hoc Euripidis cantico, quo fecit in *Oreſte* ut ad chorum uteretur Electra:

Tacite, tacite, candidum ſoleæ veſtigium
Ponite, ſtrepitum ne edite.
Procul abite hinc, procul à lecto.

Nam in his, Σῖγα, σῖγα, λευκὸν uno vocis ſono proferuntur; tres illæ licet dictiones, ſuas unaquæque, tam acutas quam graves, habeant intenſiones. Et vox ἀρβύλης præterea, eundem & in media & tertia ſyllaba tonum habet: etſi fieri minime poteſt, ut una dictio duos habeat acutos. Quin & vocabuli τίθετε, prima gravior eſt ſyllaba; duæ autem quæ ſequuntur, acutum habent accentum, eundemque ſolum. Hujus etiam κτυπεῖτε circumflexus obſcuratur; una etenim ſyllabæ duæ extenſione proferuntur. Atque illud denique ἀποπρόβατ᾽ mediæ ſyllabæ acutum accentum non recipit, ſed in quartam uſque ſyllabam tertiæ rejicitur intenſio. Quod idem ſolet etiam numeris accidere. nam oratio ſoluta neque nominis neque verbi ullius tempora, vi illata, perturbat: ſed & longas & breves ſyllabas, ſicuti à natura acceperit, eaſdem conſervat. Has vero rythmicorum & muſicorum ſcientia minuendo augendoque immutat, ita ut ſæpiſſime in contraria deventum ſit. etenim ſyllabis non exigit tempora, ſed temporibus ſyllabas.

Oſtenſa jam differentia, qua Muſica diſcrepat à ſermone communi, reſtat ut ea quoque à nobis dicantur; *ſc.* quod vocis modulatio, (non quæ in cantu verſatur, dico, ſed quæ in nuda & ſoluta oratione) etiamſi auribus noſtris ſe ſuaviter inſinuat, canora jure vocari poſſit, non autem cantus: quæ vero in partium orationis temporibus, habita proportione, ad menſuram verſuum lyricorum ſe exigit, numeroſa itidem, non tamen numeris adſtricta. Quænam vero ſit earum differentia, ſuo dicetur loco. Sed jam ſequentia mihi curæ erit exponere; qualis *nempe* verborum compoſitio aptari debeat civili dictioni, ut ea tum vocum modulatione, tum numerorum æqualitate, tum variis mutationibus, & decoro rei ſubjectæ accommodato, auribus jucundam afferat delectationem. Hæc enim mihi capita dicenda propoſui.

φύσιν. καὶ ταῖς μὲν δισυλλάβοις οὐδὲν τὸ διὰ μέσου χωρίον [a] βαρύτητός τε καὶ ὀξύτητος· ταῖς δὲ πολυσυλλάβοις, [b] οἷαί ποτ᾽ ἂν ὦσιν, ἡ τὸν ὀξὺν τόνον ἔχουσα μία ἐν πολλαῖς βαρείαις ἔνεστιν. ἡ δὲ ὀργανική τε καὶ ᾠδικὴ μοῦσα, διαστήμασί τε χρῆται πλείοσιν, οὐ τῷ διὰ πέντε μόνον, ἀλλ᾽ ἀπὸ τοῦ διὰ πασῶν ἀρξαμένη, καὶ τὸ διὰ πέντε μελῳδεῖ, καὶ τὸ διὰ τεσσάρων, καὶ τὸ διάτονον, καὶ τὸ ἡμιτόνιον, ὡς δέ τινες οἴονται, καὶ τὴν δίεσιν αἰσθητῶς. τάς τε λέξεις τοῖς μέλεσιν ὑποτάττειν ἀξιοῖ, καὶ οὐ τὰ μέλη ταῖς λέξεσιν, ὡς ἐξ ἄλλων τε πολλῶν δῆλον, καὶ μάλιστα τῶν Εὐριπίδου μελῶν, ἃ πεποίηκε τὴν Ἠλέκτραν λέγουσαν ἐν ΟΡΕΣΤΗ πρὸς τὸν χορόν·

[c] Σῖγα, σῖγα, [d] λευκὸν ἴχνος ἀρβύλης
Τίθετε, μὴ κτυπεῖτε.------
[e] Ἀποπρόβατ᾽ ἐκεῖσ᾽ ἀποπρό μοι κοίτας.

ἐν γὰρ δὴ τούτοις, τὸ Σῖγα, σῖγα, λευκὸν ἐφ᾽ ἑνὸς φθόγγου μελῳδεῖται, καίτοι τῶν τριῶν λέξεων ἑκάστη βαρείας τε τάσεις ἔχει καὶ ὀξείας. [f] καὶ τὸ Ἀρβύλης ἐπὶ μέσῃ συλλαβῇ τὴν τρίτην ὁμότονον ἔχει, ἀμηχάνου ὄντος ἓν ὄνομα δύο λαβεῖν ὀξείας. καὶ τοῦ Τίθετε βαρυτέρα μὲν ἡ πρώτη γίνεται, δύο δὲ μετ᾽ αὐτὴν ὀξύτονοί τε καὶ ὁμόφωνοι. τοῦ Κτυπεῖτε ὁ περισπασμὸς ἠφάνισται· μιᾷ γὰρ αἱ δύο συλλαβαὶ λέγονται τάσει. καὶ τὸ Ἀποπρόβατ᾽ οὐ λαμβάνει τῆς μέσης συλλαβῆς προσῳδίαν ὀξεῖαν, ἀλλ᾽ ἐπὶ τὴν τετάρτην συλλαβὴν καταβέβηκεν ἡ τάσις τῆς τρίτης. τὸ δ᾽ αὐτὸ γίνεται καὶ περὶ τοὺς ῥυθμούς. ἡ μὲν γὰρ πεζὴ λέξις οὐδενὸς οὔτε ὀνόματος οὔτε ῥήματος βιάζεται τοὺς χρόνους, οὐδὲ μετατίθησιν· ἀλλ᾽ οἵας παρείληφε τῇ φύσει τὰς συλλαβάς, τάς τε μακρὰς καὶ τὰς βραχείας, τοιαύτας φυλάττει. ἡ δὲ ῥυθμικὴ καὶ μουσικὴ μεταβάλλουσιν αὐτὰς μειοῦσαι καὶ αὔξουσαι, ὥστε πολλάκις εἰς τἀναντία μεταχωρεῖν· οὐ γὰρ ταῖς συλλαβαῖς ἀπευθύνουσι τοὺς χρόνους, ἀλλὰ τοῖς χρόνοις τὰς συλλαβάς.

Δεδειγμένης δὴ τῆς διαφορᾶς, ἣ διαφέρει μουσικὴ λογικῆς, λοιπὸν ἂν εἴη κἀκεῖνα λέγειν, ὅτι τὸ μὲν τῆς φωνῆς μέλος, λέγω δὲ οὐ τῆς ᾠδικῆς ἀλλὰ τῆς ψιλῆς, κἂν ἡδέως διατιθῇ τὴν ἀκοήν, εὐμελὲς λέγοιτ᾽ ἄν, ἀλλ᾽ οὐκ ἐμμελές· ἡ δ᾽ ἐν τοῖς χρόνοις τῶν μορίων συμμετριάζουσα τὸ μελικὸν σχῆμα, εὔρυθμος, ἀλλ᾽ οὐκ ἔνρυθμος. [g] πῇ δὲ διαφέρουσιν ἀλλήλων, ταῦτα κατὰ τὸν οἰκεῖον καιρὸν ἐρῶ. νυνὶ δὲ τὰ ἀκόλουθα ἀποδοῦναι πειράσομαι, πῶς ἂν γένοιτο λέξις πολιτικὴ [h] παρὰ τὴν σύνθεσιν, ἡδύνουσα τὴν ἀκρόασιν, κατά τε τὰ μέλη τῶν φθόγγων, καὶ κατὰ τὰς συμμετρίας τῶν ῥυθμῶν, καὶ κατὰ τὰς ποικιλίας τῶν μεταβολῶν, καὶ κατὰ τὸ πρέπον τοῖς ὑποκειμένοις· ἐπειδὴ ταῦτα ὑπεθέμην τὰ κεφάλαια.

[a] Οὐχ

a Βαρύτητός τε *Colb.* b Εἰ καί ποτ᾽ ἂν ὦσιν *Reg.* 1. & *Colb.* c Σῖγα, Σῖγα in vulgatis exemplaribus. Periſpomenως malui ex *MS. Bodlejano* & optimis *Euripidis* editionibus. d Λεπτὸν in *Vulgatis* & *MS. Bodl.* e Uno (ut hîc) verſu in *MS. Bodl.* & *Editis* pleriſque. *Al.* duobus verſiculis, Ἀποπρόβατ᾽ ἐκεῖ — σ᾽, ἀπόπροθι κοίτας. In *Editis* etiam & *MS. Bodl.* & *Reg.* 1. & *Colb.* ἀπὸ (vel ἄπο) πρόβατ᾽ & ἀπὸ (vel ἄπο) πρό μοι. f Καὶ τὸ ἀρβύλης ἔτι legendum cenſet *Upt.* g Πῇ δὲ διαφέρει ταῦτα, κατὰ τὸν &c. *Colb.* h Παρ᾽ αὐτὴν τὴν *Reg.* & *Colb.*

a Con-

ιβ'. [a]ΟΥΧ ἅπαντα πέφυκε τὰ μέρη τῆς λέξεως ὁμοίως διατιθέναι τὴν ἀκοήν, ὥσπερ οὐδὲ τὴν ὁρατικὴν αἴσθησιν τὰ ὁρατὰ πάντα, οὐδὲ τὴν γευστικὴν τὰ γευστά, οὐδὲ τὰς ἄλλας αἰσθήσεις τὰ κινοῦντα ἑκάστην. ἀλλὰ καὶ γλυκαίνουσί τινες αὐτὴν ἦχοι καὶ πικραίνουσι, καὶ τραχύνουσι καὶ λεαίνουσι, καὶ πολλὰ ἄλλα πάθη ποιοῦσι περὶ αὐτήν. αἰτία δὲ ἥ τε τῶν γραμμάτων φύσις ἐξ ὧν ἡ φωνὴ συνέστηκε, πολλὰς καὶ διαφόρους ἔχουσα δυνάμεις, καὶ ἡ τῶν συλλαβῶν πλοκὴ παντοδαπῶς σχηματιζομένη. τοιαύτην δὴ δύναμιν ἐχόντων τῶν τῆς λέξεως μορίων, ἐπειδὴ μεταθεῖναι τὴν ἑκάστου φύσιν οὐχ οἷόν τε, λείπεται τῇ μίξει καὶ κράσει καὶ παραθέσει συγκρύψαι τὴν παρακολουθοῦσαν αὐτῶν τισιν ἀτοπίαν, τραχέσι λεῖα μισγοντα, καὶ σκληροῖς μαλακά, καὶ κακοφώνοις εὔφωνα, καὶ δυσεκφόροις εὐπρόφορα, καὶ βραχέσι μακρά, καὶ τἄλλα τὸν αὐτὸν τρόπον εὐχαρίτως συντιθέντα, καὶ μήτε ὀλιγοσύλλαβα πολλὰ ἑξῆς λαμβάνοντα· κόπτεται γὰρ ἡ ἀκρόασις· μήτε πολυσύλλαβα πλείω τῶν ἱκανῶν, μηδὲ δὴ ὁμοιότονα τοῖς ὁμοιοτόνοις, μηδ' ὁμοιόχρονα τοῖς ὁμοιοχρόνοις. χρὴ δὲ καὶ τὰς πτώσεις τῶν ὀνοματικῶν ταχὺ μεταλαμβάνειν· μηκυνόμεναι γὰρ ἔξω τοῦ μετρίου πάνυ [c]προσίστανται ταῖς ἀκοαῖς· καὶ τὴν ὁμοιότητα διαλύειν· συνεχῶς ὀνομάτων τινῶν ἑξῆς [d]τιθεμένων πολλῶν ῥημάτων, καὶ τῶν ἄλλων μερῶν, τὸν κόρον [e]φυλαττόμενον σχήμασί τε μὴ τοῖς αὐτοῖς [f]διαμένειν, ἀλλὰ θαμινὰ μεταβάλλειν· καὶ τρόπους μὴ τοὺς αὐτοὺς ἐπεισφέρειν, ἀλλὰ ποικίλλειν· μηδὲ δὴ ἄρχεσθαι πολλάκις ἀπὸ τῶν αὐτῶν, μηδὲ λήγειν εἰς τὰ αὐτά, ὑπερτείνοντα τὸν ἑκατέρου καιρόν.

Καὶ μηδεὶς οἰηθῇ με καθάπαξ ταῦτα παραγγέλλειν, ὡς ἡδονῆς αἴτια διὰ παντὸς ἐσόμενα, ἢ τοὐναντίον ὀχλήσεως· οὐκ οὕτως ἀνόητός εἰμι· οἶδα γὰρ ἐξ ἀμφοῖν γινομένην πολλάκις ἡδονήν, ποτὲ μὲν ἐκ τῶν ἀνομοίων, ποτὲ δὲ ἐκ τῶν ὁμογενῶν· ἀλλ' ἐπὶ πάντων οἴομαι δεῖν τὸν [g]καιρὸν ὁρᾶν· οὗτος γὰρ ἡδονῆς καὶ ἀηδίας κράτιστον μέτρον. καιροῦ δὲ οὔτε ῥήτωρ οὐδεὶς οὔτε φιλόσοφος [h]εἰς τόδε χρόνου τέχνην ὥρισεν· οὐδ' ὅσπερ [i]πρῶτος ἐπεχείρησε περὶ αὐτοῦ γράφειν Γοργίας ὁ Λεοντῖνος, οὐδ' ὅ,τι λόγου ἄξιον ἔγραψεν· οὐδὲ ἔχει φύσιν τὸ πρᾶγμα εἰς καθολικὴν καὶ ἔντεχνόν τινα περίληψιν πεσεῖν· οὐδ' ὅλως ἐπιστήμῃ θηρατός ἐστιν ὁ καιρός, ἀλλὰ δόξῃ. ταύτην δὲ οἱ μὲν ἐπὶ πολλῶν καὶ πολλάκις γυμνάσαντες, ἄμεινον τῶν ἄλλων εὑρίσκουσιν· οἱ δὲ ἀνάσκητον ἀφέντες, [k]σπανιώτερον καὶ ὥσπερ ἀπὸ τύχης.

Quæ compoſitione oratio civilis audientibus grata ſit & jucunda.

XII. NON omnes à natura ſolent orationis partes eadem ratione auditum afficere; ſicuti neque viſum ea omnia, quæ adſpectu ſentiuntur; neque guſtandi facultatem, quæ guſtu percipi poſſunt; nec alios ſenſus, quæ ſingulos eorum movent: etenim ex ſonis alii deliniunt, alii etiam exacerbant aures noſtras, ſuaque aſperitate perſtringunt, alii molliunt, & varios omnino affectus excitant. Cujus rei cauſa eſt, tam literarum natura è quibus vox conſtituitur, quæ multas variaſque poteſtates habet, quam multiplex ſyllabarum copulatio diverſis modis conformata. Cum eam itaque vim habeant orationis partes, nec in noſtra poteſtate ſit earum naturas immutare, ſupereſt, ut miſtura & temperata poſitione ac ſitu aſperitatem, earum nonnullis quæ videtur ineſſe, occultemus; levia miſcentes aſperis, duris mollia, ſonora male ſonantibus, prolatu facilia difficilioribus, longa brevibus, cæteraque omnia pari ratione concinne componentes; ut neque paucarum ſyllabarum dictiones multas ordine aſſumamus, (nam inde offenduntur aures) neque plures ex polyſyllabis, quam neceſſe ſit, aut quæ ſunt ejuſdem accentus aut temporum ſimilium. Quin & nominum caſus ſubinde oportet correptos dare: nam plus æquo producti in longitudinem graviſſime auribus obſtrepunt. ſimilia etiam ne occurrant cavendum eſt, multis inter ſe nominibus ordine, aut verbis, reliquiſve orationum partibus temere conjectis, vitandæ ſatietatis gratia. Nec iiſdem loquendi formulis immorandum, ſed eas ſubinde mutare debemus; nec iiſdem continuo, ſed variis figuris utendum eſt; neque principia ſunt ab iiſdem ſæpius ſumenda, nec in ſimilia deſinendum, obſervata utriuſque opportunitate.

Nemo autem arbitretur me hæc in univerſum præcipere, tanquam perpetuo eſſent delectationem vel moleſtiam allatura: non ſum adeo demens. novi enim ex utriſque conflatam voluptatem, modo ex diſſimilibus, modo ſimilibus. Sed rerum opportunitatem præcipue advertendam eſſe cenſeo. eſt enim ſuavitatis & aſperitatis menſura optima. Nec tamen aut rhetorum quiſquam aut philoſophorum huc uſque opportunitatis artem definivit: neque ipſe Gorgias Leontinus, qui primus de ea ſcribere aggreſſus eſt, quicquam alicujus momenti protulit: neque ita ſane res eſt à natura, ut in generalem poſſit atque artificioſam comprehenſionem cadere: neque omnino ſcientia percipi poteſt opportunitas, ſed opinione. Qua in re quicunq; diu & frequentiſſime ſe exercuerunt, eam aliis multo felicius adinveniunt: dum ii è contra, qui inexercitatam omiſere, longe rarius, idque non niſi fortuito, aſſequuntur.

Ut

a Conjunctionis ellipſis ſimilis ſupra quoque notata eſt ad §. 2. Η συνθέσις ἐστι. Pro ſequenti autem ὁμοίως in *Aldina Editione* ſpatium eſſe vacuum, propter tachygraphicum compendium à librariis ignoratum, adnotat *Henricus Stephanus* Schediaſmatum libro 2. cap. 14. Idem de aliis tribus locis ibidem adnotat: quorum primus exſtat infra, §. 14. δυνάμει δὲ οὐχ ὁμοίως κινεῖν τὴν ἀκοὴν ἅπαντα. ſecundus, §. 15. πλὴν οὐχ ὁμοίως. tertius, §. 15. οὐχ ὁμοίως αὐτὰ συντιθέμενα. Rurſum eandem *Editionem Aldinam* eo in loco qui ſupra exſtat §. 6. (*ſc.* Οὐ γὰρ δὴ πάντα γε μετὰ πάντων πεφυκόμενα ὁμοίως πέφυκεν διατιθέναι τὰς ἀκοάς) pro ὁμοίως habere οὖν, per ejuſdem compendii ignorationem, adnotat ibidem idem *Stephanus*. *Sylb.* b Πλείω τῶν ἱκανῶν *Colb.* Vide *Quinctilian.* l. 9. c. 4. c Προΐστανται *Colb.* d Rectius forſan τιθεμένων, πολλάκις ῥημάτων &c. ſeu τιθεμένων πολλῶν, ῥημάτων τε καὶ τῶν &c. *Upt.* Paullo aliter legiſſe videtur *Bircovius*, dum vertit: *ſimilitudo etiam eſt diſſolvenda inter aliquot continuata nomina, aut verbis aut aliis partibus orationis conjectis, ut ſatietas evitari poſſit.* e Φυλαττομένους *Reg.* 1. & 2. f Forſan legendum ἐνδιαμένειν *Sylb.* g Vide *Quinctilian.* lib. 11. c. 1. h Εἰς τὸ λέγειν τέχνην ὥρισεν *Reg.* 1. & *Colb.* i Πρῶτον ἐπεχείρησε *Reg.* 1. & *Colb.* k In *vulgatis Editionibus* ſcriptum eſt, σπανιωτέραν *rariorem*, noſtrum adverbium σπανιώτερον melius quadrat ad præcedens ἄμεινον. *Sylb.*

a Fortaſſe

Ut vero & de cæteris pariter loquar, hæc illi in collocatione obſervanda cenſeo, qui auribus placere ſtudeat; ut verba ſuavi modulatione temperata, numeroſa, ac ſonora, quibus egregie delinitur audiendi ſenſus, & ſumma voluptate perfunditur, ſibi invicem connectat; aut ſi quorundam ea non fuerit natura, potentioribus paſſim immiſceat quæ valeant aures noſtras variis affectibus exercere, ut horum venuſtate atque gratia illorum obſcuretur inſuavitas. id quod ordinibus inſtruendis prudentes imperatores factitant. Etenim infirmiora ſolent illi fortioribus occultare; quo fit, ut nulla copiarum pars inutilis reddatur. Ajo etiam ab iterationibus eſſe abſtinendum, & commodas mutationes inſerendas. eſt enim in omni re varietas gratiſſima. Poſtremo, ut propria rei ſubjectæ atque accommodata (quod omnium præſtantiſſimum eſt) ſtructura adhibeatur. Nullum præterea nomen aut verbum cum dedecore penitus ſummoveri debere arbitror: nec ideo committendum, ut quæ pudorem incutiant eloquamur. Nam ne ullam quidem adeo humilem, aut ſordidam, aut impuram, aut alia quavis aſperitate præditam fore dico orationis particulam, qua corpus aut res notatur, quin commodum in ſermone locum habitura ſit.

Moneo porro atque hortor, ut in compoſitione ſecuri plane & nulla cum dubitatione iſta efferant, Homeri exemplum ſecuti, apud quem vocabulorum quæque etiam viliſſima reperiuntur; necnon Demoſthenis, ac Herodoti, aliorumque, quibus de ſingulis paullo inferius, quantum ad inſtitutum faciat, dicetur. Hæc vero de jucunda compoſitione dicta ſint, pauca ſane de multis doctrinis, ſed quæ tamen capitum loco ſufficiant.

Quomodo pulcra efficiatur orationis membrorumque ſtructura.

XIII. PULCRA vero ſtructura quo modo efficiatur, interroganti, aut quibus ex præceptis, non aliunde equidem, aut ex aliis hercule, reſponderem, quam quibus fit jucunda. Nam eadem utrumque conſtituunt, concentus nobilis, numeri cum dignitate graves, magnifica permutatio, &, hæc omnia quod conſequitur, decorum. Quemadmodum enim jucunda quædam fit oratio, ita & alia generoſa; & numerus ut alius politus eſt, ita alius gravis: ſua etiam ut permutationi ineſt gratia, ita & ſuadendi facultas. Jam vero ſi maximam pulcritudinis partem decorum non habuerit, nedum alius rei cujuſpiam particeps futurum eſt. Ex his itaque omnibus conficiendam arbitror diſpoſitionis pulcritudinem, unde etiam conſtituitur jucunditas. Eſt autem & hoc loco cauſa tam literarum natura, quam poteſtas ſyllabarum, è quibus componuntur vocabula. Sed de his jam tempus eſt, ſicuti pollicitus ſum, dicendi pauca.

Vocis elementa literæ.

XIV. PRINCIPIA humanæ articulatæque vocis ſunt, quæ diviſionem ulterius non admittunt; quæque elementa vocamus & literas. Literæ appellantur, quia lineis qui-

Ἵνα δὲ καὶ περὶ τῶν ἄλλων εἴπω, ταῦτ' οἴομαι χρῆναι φυλάττειν ἐν τῇ συνθέσει τὸν μέλλοντα διαθήσειν τὴν ἀκοὴν ἡδέως· τὰ εὐμελῆ καὶ εὔρυθμα καὶ εὔφωνα ὀνόματα, ὑφ' ὧν γλυκαίνεταί τε καὶ μαλάττεται, καὶ τὸ ὅλον οἰκείως διατίθεται ἡ αἴσθησις, ταῦτα ἀλλήλοις συναρμόττειν, ἢ τὰ μὴ τοιαύτην ἔχοντα φύσιν ἐγκαταπλέκειν τε καὶ συνυφαίνειν τοῖς δυναμένοις αὐτὴν γοητεύειν, ὥστε ὑπὸ τῆς ἐκείνων χάριτος ἐπισκοτεῖσθαι τὴν τούτων ἀηδίαν· οἷόν τι ποιοῦσιν οἱ φρόνιμοι [a] στρατηλάται κατὰ τὰς τάξεις τῶν στρατευμάτων. καὶ γὰρ ἐκεῖνοι συγκρύπτουσι τοῖς ἰσχυροῖς τὰ ἀσθενῆ, καὶ γίνεται αὐτοῖς οὐδὲν τῆς δυνάμεως μέρος ἄχρηστον. [b] διαναπαύειν τε καὶ ταυτότητά φημι δεῖν, μεταβολὰς εὐκαίρους εἰσφέροντα· καὶ γὰρ [c] ἡ μεταβολὴ παντὸς ἔργου χρῆμα ἡδύ. τελευταῖον δέ, ὃ δὴ καὶ πάντων ἐστὶ κράτιστον, οἰκείαν ἀποδιδόναι τοῖς ὑποκειμένοις καὶ πρέπουσαν ἁρμονίαν. δυσωπεῖσθαι δὲ οὐδὲν οἴομαι δεῖν, οὔτε ὄνομα, οὔτε ῥῆμα· οὔτ' ἐπιτέτραπται μὴ σὺν αἰσχύνῃ λέγεσθαι. οὐδὲν γὰρ οὕτω ταπεινόν, ἢ ῥυπαρόν, ἢ μιαρόν, ἢ ἄλλην τινὰ δυσχέρειαν ἔχον ἔσεσθαί φημι λόγου μόριον, ᾧ σημαίνεταί τι σῶμα ἢ πρᾶγμα, ὃ μηδεμίαν ἕξει χώραν ἐπιτηδείαν ἐν λόγοις.

Παρακελεύομαι δὲ ἐν τῇ συνθέσει πιστεύοντας ἀνδρείως πάνυ καὶ τεθαρρηκότως αὐτὰ ἐκφέρειν, Ὁμήρῳ τε παραδείγματι [d] χρωμένους, παρ' ᾧ καὶ τὰ εὐτελέστατα κεῖται τῶν ὀνομάτων· καὶ Δημοσθένει, καὶ Ἡροδότῳ, καὶ τοῖς ἄλλοις, ὧν ὀλίγον ὕστερον μνησθήσομαι, καθ' ὅ,τι ἂν ἁρμόττῃ περὶ ἑκάστου. ταῦτά μοι περὶ τῆς ἡδείας εἰρήσθω συνθέσεως, ὀλίγα μὲν ὑπὲρ πολλῶν θεωρημάτων, ἱκανὰ δέ, ὡς κεφάλαια, [e] εἶεν.

ιγ'. ΚΑΛΗ δὲ ἁρμονία πῶς γένοιτ' ἄν, εἴ τις ἔροιτο, ἢ ἐκ ποίων θεωρημάτων, οὐκ ἄλλως πως μὰ Δία φαίην ἄν, οὐκ ἐξ ἄλλων τινῶν, ἢ ἐξ ὧνπερ ἡδεῖα. τὰ γὰρ αὐτὰ ποιητικὰ ἀμφοῖν, [f] μέλος εὐγενές, ῥυθμὸς ἀξιωματικός, μεταβολὴ μεγαλοπρεπής, [g] τὸ πᾶσι τούτοις [h] παρακολουθοῦν [i] πρέπον. ὥσπερ γὰρ ἡδεῖά τις γίνεται λέξις, οὕτω καὶ γενναία τις ἑτέρα· καὶ ῥυθμὸς ὥσπερ γλαφυρός τις, οὕτω καὶ σεμνὸς ἕτερος· καὶ τὸ μεταβάλλειν ὥσπερ χάριν ἔχει τινά, οὕτω καὶ πιθανόν. τὸ δὲ δὴ πρέπον εἰ μὴ τοῦ καλοῦ πλεῖστον ἕξει μέρος, σχολῇ γ' ἂν ἄλλου τινός. ἐξ ἁπάντων δή φημι τούτων ἐπιτηδεύεσθαι δεῖν τὸ καλὸν ἐν ἁρμονίᾳ λέξεως, ἐξ ὧνπερ καὶ τὸ ἡδύ. αἰτία δὲ κἀνταῦθα, ἥτε τῶν γραμμάτων φύσις, καὶ ἡ τῶν συλλαβῶν δύναμις, ἐξ ὧν πλέκεται τὰ ὀνόματα. [k] ταῦτα" ὑπὲρ ὧν καιρὸς ἂν εἴη λέγειν, ὥσπερ ὑπεσχόμην.

ιδ'. ΑΡΧΑΙ μὲν οὖν εἰσι τῆς ἀνθρωπίνης καὶ ἐνάρθρου φωνῆς, αἱ μηκέτι δεχόμεναι διαίρεσιν, ἃς καλοῦμεν στοιχεῖα καὶ γράμματα· [l] γράμματα μέν, ὅτι γραμμαῖς

τισι

a Fortaſſe ad illud *Homeri* alludit *Iliad.* δ. v. 276. — "Ἱππῆας μὲν πρῶτα καὶ ἐσθλούς, — "Ἕρκος ἔμεν πολέμοιο· κακοὺς δ' ἐς μέσσον ἔλασσε. *Upt.* *b* Διαναπαύειν τι τὴν ταυτότητα *Reg.* 1. 2. & *Colb.* *c* Hac de re *Dionyſius* §. 19. & alicubi in *Epiſt.* ad *Pompejum.* Vide etiam quæ congeſſit *Fr. Junius* de *Pictura veterum*, lib. 3. c. 3. p. 173. *d* Χρώμενος *Reg.* 1. 2. & *Colb.* *e* Εἶναι malit *Wolfius.* *f* Μέλος ἐμμελὲς *Colb.* *g* Forſan καὶ τὸ πᾶσι *Upt.* *h* Ἀκολουθοῦν *Colb.* *i* Vide libellum περὶ τῆς Δημοσθένους δεινότητος, p. 192. juxta *Ed. Sylb.* & *Fr. Junium* de *Pictura veterum*, l. 3. c. 6. p. 199. *k* Deeſt *Reg.* 1. & *Colb.* & commode ſatis abeſſe poteſt. *l* Vide *Voſſium* de *Arte Grammat.* l. 1. c. 8.

a Lege

πισι σημαίνεται· στοιχεῖα δὲ, ὅτι πᾶσα φωνὴ τὴν γένεσιν ἐκ τούτων λαμβάνει πρῶτον, καὶ τὴν διάλυσιν εἰς ταῦτα ποιεῖται τελευταίαν. τῶν δὲ στοιχείων τε καὶ γραμμάτων οὐ μία πάντων φύσις, διαφορὰ δὲ αὐτῶν. πρώτη μὲν, ὡς Ἀριστόξενος ὁ μουσικὸς ἀποφαίνεται, καθ' ἣν τὰ μὲν φωνὰς ἀποτελεῖ, τὰ δὲ ψόφους· φωνὰς μὲν, τὰ λεγόμενα φωνήεντα· ψόφους δὲ, τὰ λοιπὰ πάντα. δευτέρα δὲ, καθ' ἣν τῶν [a] φωνηέντων ἃ μὲν καθ' ἑαυτὰ [b] ψόφους ὁποίους δή τινας ἀποτελεῖν πέφυκε, [c] ῥοῖζον, ἢ σιγμὸν, ἢ [d] ποππυσμὸν, ἢ τοιούτων τινῶν ἄλλων ἤχων δηλωτικά· ἃ δέ ἐστιν ἀ-
12 πάσης ἄμοιρα φωνῆς καὶ ψόφου, καὶ οὐχ οἷά τε ἠχεῖσθαι καθ' ἑαυτὰ, ταῦτα μὲν ἄφωνά τινες ἐκάλεσαν, θάτερα δὲ ἡμίφωνα. οἱ δὲ τριχῆ νείμαντες τὰς πρώτας τε καὶ στοιχειώδεις φωνῆς δυνάμεις, φωνήεντα μὲν ἐκάλεσαν, ὅσα καὶ καθ' ἑαυτὰ φωνεῖται, καὶ μεθ' ἑτέρων, καὶ ἔστιν αὐτοτελῆ· ἡμίφωνα δὲ, ὅσα μετὰ μὲν τῶν φωνηέντων κρεῖττον ἐκφέρεται, καθ' ἑαυτὰ δὲ χεῖρόν τε καὶ οὐκ αὐτοτελῶς· ἄφωνα δὲ, ὅσα οὔτε τὰς τελείας, οὔτε τὰς ἡμιτελείας φωνὰς ἔχει καθ' ἑαυτὰ, [e] μεθ' ἑτέρων δὲ ἐκφωνεῖται.

Ὁ ἀριθμὸς δὲ αὐτῶν ὅστις ἐστὶν, οὐ ῥᾴδιον εἰπεῖν ἀκριβῶς· ἐπεὶ πολλὴν παρέσχε καὶ τοῖς πρὸ ἡμῶν ἀπορίαν τὸ πρᾶγμα. οἱ μὲν γὰρ ᾠήθησαν εἶναι [f] τρισκαίδεκα τὰ πάντα τῆς φωνῆς στοιχεῖα, κατεσκευάσθαι δὲ τὰ λοιπὰ ἐκ τούτων· οἱ δὲ, καὶ τῶν εἰκοσιτεσσάρων, οἷς χρώμεθα νῦν, πλείω. ἡ μὲν οὖν ὑπὲρ τούτων θεωρία γραμματικῆς τε καὶ [g] μετρικῆς, εἰ βούλεταί τις, καὶ φιλοσοφίας οἰκειοτέρα. ἡμῖν δὲ ἀπόχρη μήτε ἐλάττους τῶν κδ', μήτε πλείους ὑποθεμένοις, δεικνύναι τὰς τῆς φωνῆς ἀρχὰς, καὶ τὰ συμβεβηκότα αὐτῇ λέγειν, τὴν ἀρχὴν ἀπὸ τῶν φωνηέντων ποιησαμένοις.

[h] Ἔστι δὲ ταῦτα τὸν ἀριθμὸν ζ'· δύο μὲν μακρὰ, τό, τε η καὶ τὸ ω· [[i] δύο δὲ βραχέα, τό, τε ε καὶ τὸ ο·] τρία δὲ, [k] δίχρονα, τό, τε α καὶ τὸ ι καὶ τὸ υ, ἃ καὶ ἐκτείνεται, καὶ συστέλλεται· ἃ οἱ μὲν δίχρονα, ὥσπερ ἔφην, οἱ δὲ μεταπτωτικὰ καλοῦσιν. [l] ἐκφωνεῖται δὲ ταῦτα πάντα τῆς ἀρτηρίας συνηχούσης τὸ πνεῦμα, καὶ τοῦ στόματος ἁπλῶς σχηματισθέντος, τῆς τε γλώττης οὐδὲν πραγματευομένης, ἀλλ' ἠρεμούσης. πλὴν τὰ μὲν μακρὰ, καὶ τῶν διχρόνων ὅσα μακρῶς λέγεται, τεταμένον λαμβάνει καὶ διηνεκῆ τὸν αὐλὸν τοῦ πνεύματος· τὰ δὲ βραχέα, ἢ βραχέως λεγόμενα, ἐξ ἀποκοπῆς τε καὶ μιᾶς [m] πληγῇ πνεύματος, καὶ τῆς ἀρτηρίας ἐπὶ βραχὺ κινηθείσης, ἐκφέρεται. τούτων δὴ κράτιστα μέν [n] ἐστι" καὶ φωνὴν ἡδίστην ἀποτελεῖ τά τε μακρὰ, καὶ τῶν διχρόνων ὅσα μηκύνεται κατὰ τὴν ἐκφορὰν, ὅτι πολὺν ἠχεῖται χρόνον, καὶ οὐ πνεύμα-

buſdam exprimuntur: elementa, quia primam ex his originem vox omnis ſumit, inque ea poſtremo ſe reſolvit. Eſt autem non una omnium elementorum literarumque natura; ſed variæ differentiæ. Prima eſt, ut tradit Ariſtoxenus muſicus, qua voces literæ aliæ, aliæ ſonos tantum conficiant: voces ex vocalibus, è reliquis formantur ſoni. Secunda vero, qua conſonantium quædam per ſe ſonos qualeſcunque ſoleant edere, veluti ſtridorem, aut ſibilum, aut quo noſtra exprimitur averſatio, & quæcunque iſtiuſmodi ſonos indicant; quædam autem, omnis vocis & ſoni expertes, ne poſſint quidem omnino per ſe voce pronunciari: has nonnulli mutas appellarunt, illas ſemivocales. Quidam vero, triplici diviſione inſtituta primarum vocis poteſtatum, vocales appellarunt, quæ tam per ſe, quam cum aliis conjunctæ, vocem edunt abſolutam; ſemivocales vero, quæ melius cum vocalibus efferuntur, per ſe tenuioris ſoni, neque jam perfecti: mutas denique, quæ nec perfectam per ſe vocem nec imperfectam habent, ſed cum aliis una pronunciantur.

Literarum natura & differentia.

Literarum numerum, qui ſit, non adeo facile eſt exacte dicere: ſiquidem hæc res magnam dubitationem, etiam iis qui ante nos fuerunt, attulit. Nonnulli vocis elementa omnia eſſe tredecim numero putaverunt, & ex his conſtitui reliqua; alii autem viginti quatuor, quibus hoc tempore nos utimur, & eo etiam plura. Sed horum conſideratio grammaticæ metricæque facultatis, aut etiam, ſi quis ita voluerit, philoſophiæ magis propria eſt. nobis quidem ſufficit, neque pauciores viginti quatuor, neque plures admittentibus literas, principia vocis, & quæ ei accidunt, enarrare, initio à vocalibus facto.

Vocales.

Sunt autem numero ſeptem: duæ quidem longæ, η & ω; totidem breves, ε & ο; tres vero communes, α, ι, υ, quæ & producuntur & corripiuntur; & ab aliis, ut ſupra dixi, communes, ab aliis mutabiles appellantur. Omnes autem arteria ſpiritum cohibente, & ſimplici oris conformatione proferuntur, lingua interim nihil adlaborante, ipſa prorſus quieta. Verum longæ, & ancipitum quotquot longo efferuntur tempore, extentum capiunt & continuum ſpiritus meatum: breves è contra, aut brevi tempore prolatæ, vocis obtuſione facta, itemque una ſpiritus percuſſione, ipſa leniter arteria ad tempus breviſſimum mota, pronunciantur. Ex his præſtantiſſimæ ſunt, vocemque adeo jucundiſſimam edunt longæ, & communium quæcunque inter efferendum producuntur; quippe diu ſonant, nec ſpiritus

a Lege συμφώνων, ſenſu poſtulante. *Upt.* *b* Eadem fere habet, & fortaſſe à *Dionyſio* noſtro, *Sextus Empiricus*, ἡμίφωνα μὲν, ὅσα δι' αὐτῶν ῥοῖζον, ἢ σιγμὸν, (lege συριγμὸν) ἢ μυγμὸν, ἤ τινα παραπλήσιον ἦχον κατὰ τὴν ἐκφώνησιν ἀποτελεῖν πεφυκότα. *Upt.* *c* Generio caſu legendum videtur, ῥοίζου, ἢ συριγμοῦ, ἢ ποππυσμοῦ: aut pluraliter, ῥοίζων, ἢ συριγμῶν, ἢ ποππυσμῶν. Significantur autem his nominibus literæ ρ, σ, π, cum cognatis β, φ. Nam in his quoque, etiamſi non accedat vocalis ulla, φωνῆς τινος ſeu ἤχου σημασία eſt. *Wolfium* quoque gignendi caſu legiſſe ῥοίζων, monuit me *Hæſchelius* meus. *Sylb.* Inſere ὡς ante ῥοῖζον, & nulla caſuum mutatione opus erit. Atque haud ſcio, an per ſe etiam ſana ſententia ſit, appoſitione, ut loquuntur *Grammatici*, connexa. *Upt.* *d* Ποππυσμὸν *Reg.* 2. & *Colb.* *e* Μεθ' ἑτέρων καὶ ἐκφωνεῖται *Reg.* 1. & *Colb.* *f* Pro τρισκαίδεκα legendum videtur ἑκκαίδεκα, *ſexdecim*. Nam, ut *Plinius* tradit, lib. 7. cap. 56. Cadmus olim è Phœnice in Græciam intulit literas ſedecim numero Α, Β, Γ, Δ, Ε, Ι, Κ, Λ, Μ, Ν, Ο, Π, Ρ, Σ, Τ, Υ. quibus poſt à *Palamede*, *Simonide*, *Epicharmo*, additæ ſunt literæ compoſitæ; duæ vocales, η & ω: tres ſemivocales, ζ, ξ, ψ: tres mutæ aſpiratæ, θ, χ, φ. Siquis τρισκαίδεκα retinendum putet, è ſedecim paullo ante numeratis demendæ erunt medii generis mutæ, β, γ, δ. *Sylb.* *g* Vide *Gellium*, l. 16. c. 18. & *Ariſtot.* Poetic. c. 20. *Upt.* *h* Ἔστι δὲ ταῦτά τὸν ἀριθμὸν *Reg.* 1. & *Colb.* *i* Illa uncis incluſa contextui inſeruit *Uptonus*, ex auctoritate *Smithi* noſtratis, in aureolo libello *de Recta & emendata linguæ Græcæ pronunc.* p. 33. b. & 34. a. *k* Vide *Sextum Empiricum adv. Mathem.* cap. 5. *l* Ἐμφωνεῖται legit *Smithus* eodem libello p. 34. *m* Πληγῇ τοῦ πνεύματος *Sm.* *n* Deeſt *Reg.* 1. & *Colb.* nec agnoſcit *Sm.*

ritus reſcindunt tenorem. Breves autem, & breviter dictæ, deteriores habendæ ſunt: nam ſoni ſunt exilioris, & quaſi caſtratam vocem emittunt. Inter vocales longas α ſonantiſſima eſt, quum extenditur: ore enim plurimum dilatato profertur, ſurſumque ſpiritu palatum verſus ſublato. Huic proxima eſt η; quod infra ad radicem linguæ ſonum ſequentem ſiſtat, non ſurſum verſum, atque os etiam mediocriter aperit. Tertia eſt ω: nam in ea exprimenda os rotundatur, contrahuntur labra, & ſummos oris margines ſpiritus ferit. Hac deterior eſt υ: nam labiorum notabili contractione facta præfocatur, & anguſtus exiliſque ſonus excidit. Extrema eſt omnium ι: circa enim dentes ſpiritus alliditur, ore paululum diducto, nec labra quicquam ſonum illuminant. Brevium vero neutra ſonora eſt; ο tamen eſt minus abſona. nam latius quam altera diducit os, circa arteriam maxime repercuſſione facta.

Semivocales. Hæc itaque vocalium natura eſt: Semivocalium vero hujuſmodi. Cum enim octo ſint numero, earum quinque ſimplices reperiuntur, λ, μ, ν, ρ, σ; tres duplices, ζ, ξ, ψ. Vocantur autem duplices, aut quod compoſitæ ſint, ζ quidem ex σ & δ, ξ vero ex κ & σ, atque ψ ex π & σ, literis ſe invicem mutua coitione corrumpentibus, ita tamen ut propriam vocem ſingulæ conſervent; aut quod duarum literarum locum in ſyllabis aſſumptæ habeant. Sunt autem earum ſingulæ ſimplicibus præſtantiores: cæteris quoniam pleniores videntur, & perfectarum ad naturam propius accedere: eo autem deteriores ſimplices, quod breviori ab iis intenſione vox contrahatur. Harum unaquæque tali fere modo profertur: λ, erecta ad palatum lingua, & ſpiritum arteria conſtringente: μ, ore labiis compreſſo, ac per nares undatim emiſſo ſpiritu: ν, lingua ſpiritus impetum intercludente, & ſonum ad nares transferente: ρ, ſpiritum linguæ extremitate vibrante, ad palatum juxta dentes ſublatæ: σ, lingua ſurſum ad palatum adducta, ſpirituque per medium erumpente, & circa dentes tenuem quendam ejiciente anguſtumque ſibilum. Tres vero reliquæ ſemivocales miſtum accipiunt ſonum, ex una è ſemivocalibus σ, itemque ex tribus mutis κ, δ, & π.

Hæ ſunt literarum ſemivocalium conformationes. non tamen eandem poteſtatem habent omnes in auditu movendo: nam cum λ demulcet, ſemivocalium longe jucundiſſima: ρ exacerbat, cæterarum ejuſdem generis robuſtiſſima: ſed media quadam ratione noſtras aures afficiunt, quæ per na-

τος οὐ κατακόπτει τὸν τόνον. χείρω δὲ τὰ βραχέα ἢ [a] τὰ βραχέως λεγόμενα, ὅτι μικρόφωνά τέ ἐστι καὶ σπαδονίζει τὸν ἦχον. αὐτῶν δὲ τῶν μακρῶν [b] εὐφωνότατον τὸ α, ὅταν [c] ἐκτείνηται· λέγεται γὰρ ἀνοιγομένου τοῦ στόματος ἐπὶ πλεῖστον, καὶ τοῦ πνεύματος ἄνω φερομένου πρὸς τὸν [d] οὐρανόν. δεύτερον δὲ τὸ η· ὅτι κάτω περὶ τὴν βάσιν τῆς γλώσσης [e] ἐρείδει τὸν ἦχον ἀκόλουθον, ἀλλ' οὐκ ἄνω, καὶ μετρίως [f] ἀνοιγομένου. τρίτον δὲ τὸ ω· [g] στρογγύλεταί τε γὰρ ἐν αὐτῷ τὸ στόμα, καὶ περιστέλλει τὰ χείλη, τήν τε πληγὴν τὸ πνεῦμα περὶ τὸ ἀκροστόμιον ποιεῖται. ἔστι δὲ ἧττον τούτου τὸ υ· περὶ γὰρ αὐτὰ τὰ χείλη συστολῆς [h] γενομένης ἀξιολόγου πνίγεται, καὶ στενὸς [i] ἐκπίπτει ὁ ἦχος. ἔσχατον δὲ πάντων τὸ ι· περὶ τοὺς ὀδόντας [k] τε γὰρ ἡ κρότησις τοῦ πνεύματος γίνεται, μικρὸν ἀνοιγομένου τοῦ στόματος, καὶ [l] οὐκ ἐπιλαμπρυνόντων τῶν χειλέων τὸν ἦχον. τῶν δὲ βραχέων οὐδέτερον μὲν εὔηχον, ἧττον δὲ δυσηχὲς τὸ ο· διίστησι γὰρ τὸ στόμα κρεῖττον [m] θατέρου, τὴν δὲ πληγὴν λαμβάνει περὶ τὴν ἀρτηρίαν μᾶλλον.

Φωνηέντων μὲν οὖν γραμμάτων [n] αὕτη φύσις· ἡμιφώνων δὲ τοιάδε. ὀκτὼ γὰρ τὸν ἀριθμὸν ὄντων αὐτῶν, πέντε μέν ἐστιν ἁπλᾶ, τό, τε λ, καὶ τὸ μ, καὶ τὸ ν, καὶ τὸ ρ, καὶ τὸ σ· τρία δὲ διπλᾶ, τό, τε ζ, καὶ τὸ ξ, καὶ τὸ ψ. διπλᾶ δὲ λέγουσιν αὐτά, ἤτοι διὰ τὸ σύνθετα εἶναι, τὸ μὲν ζ διὰ τοῦ σ καὶ δ, τὸ δὲ ξ διὰ τοῦ κ καὶ σ, τὸ δὲ ψ διὰ τοῦ φ καὶ σ, συνεφθαρμένων ἀλλήλοις καὶ ἰδίαν φωνὴν λαμβανόντων· ἢ διὰ τὸ χώραν ἐπέχειν δυοῖν γραμμάτων ἐν ταῖς συλλαβαῖς παραλαμβανόμενα. ἑκάστου δὴ τούτων κρείττω μέν ἐστι τὰ διπλᾶ τῶν ἁπλῶν· ἐπειδὴ μείζονά ἐστι τῶν ἑτέρων, καὶ μᾶλλον ἐγγίζειν δοκεῖ τοῖς τελείοις· ἥττω δὲ τὰ ἁπλᾶ, διὰ τὸ εἰς βραχυτέρους [o] αὐτῶν τόνους συνάγεσθαι τὸν ἦχον. [p] ἐκφωνεῖται δὲ αὐτῶν ἕκαστον τοιόνδε δή τινα τρόπον· τὸ μὲν λ, τῆς γλώσσης πρὸς τὸν οὐρανὸν ἀνισταμένης, καὶ τῆς ἀρτηρίας συνεχούσης τὸ πνεῦμα· τὸ δὲ μ, τοῦ μὲν στόματος τοῖς χείλεσι [q] πιεσθέντος διὰ τῶν ῥωθώνων μεριζομένου· τὸ δὲ ν, τῆς γλώττης τὴν φορὰν τοῦ πνεύματος ἀποκλειούσης, καὶ μεταφερούσης ἐπὶ τοὺς ῥώθωνας τὸν ἦχον· τὸ δὲ ρ, τῆς γλώσσης ἄκρας ἀπορραπιζούσης τὸ πνεῦμα, καὶ πρὸς τὸν οὐρανὸν ἐγγὺς τῶν ὀδόντων ἀνισταμένης· τὸ δὲ σ, τῆς μὲν γλώσσης προσαναγομένης ἄνω πρὸς τὸν οὐρανόν, τοῦ δὲ πνεύματος διὰ μέσου αὐτοῦ φερομένου, καὶ περὶ τοὺς ὀδόντας λεπτὸν καὶ στενὸν ἐξωθοῦντος τὸ σύριγμα. τρία δὲ τὰ λοιπὰ ἡμίφωνα μικτὸν λαμβάνει τὸν ψόφον, ἐξ ἑνὸς μὲν τῶν ἡμιφώνων τοῦ σ, τριῶν δὲ ἀφώνων τοῦ τε κ καὶ τοῦ δ καὶ τοῦ π.

Οὗτοι σχηματισμοὶ γραμμάτων ἡμιφώνων. δύναται δὲ οὐχ ὁμοίως κινεῖν τὴν ἀκοὴν ἅπαντα· ἡδύνει μὲν γὰρ αὐτὴν τὸ λ, καί ἐστι τῶν ἡμιφώνων γλυ- 13
κύτατον· τραχύνει δὲ τὸ ρ, καί ἐστι τῶν ὁμογενῶν γενναιότατον· μέσως δέ πως διατίθησι τὰ διὰ τῶν ῥωθώνων συνεχού-

a Deeſt *Reg.* 1. & omittit *Sm.* *b* Ἐκφωνότατον *Sm.* p. 31. b. De *vocalium* ſono & pronunciatione vide *Smithum* in lib. de *Ling. Græc. pronunc.* *Checum* in Epiſt. ad *Stephanum Winton.* *Voſſium* in libello de *Poëmatum cantu*, & *Wetſtenium* in orationibus *de Ling. Græc. pronunc.* *c* Ἐκτείνεται *Sm.* *d* Ut Perſæ (teſte *Heſychio*) τὰς βασιλείους σκηνὰς καὶ αὐλάς, ὧν τὰ καλύμματα κυκλοτερῆ, οὐρανοὺς appellabant, ita *Dionyſio* forſan placuit figurate *palatum* exprimere. Abſque figura tamen intelligere licet, ſimpliciterque interpretari, *ſurſumque ſpiritu cælum verſus ſublato.* *e* Ἐρείδη *Sm.* *f* Poſt ἀνοιγομένου deeſſe videtur τοῦ στόματος. *Upt.* *g* Στρογγύλλεται (ut ποικίλλεται & conſimilia) malit *Sylb.* atque ita legit *Sm.* *h* Γινομένης *Sm.* *i* Ἐμπίπτει ὁ ἦχος legit *Sm.* vertitque *anguſtus incidit ſonus.* *k* Non agnoſcit *Sm.* *l* Οὐκ ἔτι λαμπρυνόντων *Sm.* & *Colb.* *m* Poſito poſt θατέρου puncto, ὃ τὴν πληγὴν legit *Sm.* *n* Αὕτη ἡ φύσις *Sm.* *o* Forſan ὑπ' αὐτῶν legendum. *Upt.* *p* Φωνεῖται *Reg.* 1. 2. & *Colb.* ut & infra p. 23. v. 20. *q* Poſt πιεσθέντος deeſſe videtur τοῦ δὲ ἤχου, vel τοῦ δὲ στόματος, ut colligitur ex v. 46. & §. 22. ſic certe & *Marius Victorinus* Artis Grammat. c. 4. *M, impreſſis invicem labiis, mugitum quendam intra oris ſpecum attractis naribus dabit.* atque *Julius Scaliger* de Cauſis ling. Lat. l. 1. c. 10. *Clauſo enim ore & effuſo in nares ſono M conformatur.* *Sylb.*

συνηχούμενα, τό, τε μ καὶ τὸ ν, κερατοειδεῖς ἀποτελοῦντα τοὺς ἤχους. ἄχαρι δὲ καὶ ἀηδὲς τὸ σ, καὶ εἰ [a] πλεονάσειε σφόδρα λυπεῖ· θηριώδους γὰρ καὶ ἀλόγου μᾶλλον ἢ λογικῆς ἐφάπτεσθαι δοκεῖ φωνῆς ὁ συριγμός· τῶν γοῦν παλαιῶν σπανίως ἐχρῶντό τινες αὐτῷ καὶ πεφυλαγμένως. εἰσὶ δὲ οἳ ἀσίγμους ᾠδὰς ὅλας ἐποίουν· δηλοῖ δὲ τοῦτο Πίνδαρος, ἐν οἷς φησι, [b] "Πρὶν μὲν ἥριπε [c] σχοινοτενῆ φωνήεντα διθυράμβων, καὶ τὸ Σὰν κίβδαλον, ἄνθρωποι." τριῶν δὲ τῶν ἄλλων γραμμάτων, ἃ δὴ διπλᾶ καλεῖται, [d] τὸ ζ μᾶλλον ἡδύνει τὴν ἀκοὴν τῶν ἑτέρων. τὸ μὲν γὰρ ξ, διὰ τοῦ κ· τὸ δὲ ψ, διὰ τοῦ π τὸν συριγμὸν ἀποδίδωσι, ψιλῶν ὄντων ἀμφοτέρων. τοῦτο δ' ἡσυχῇ τῷ πνεύματι δασύνεται, καὶ ἔστι τῶν ὁμογενῶν γενναιότατον. καὶ περὶ μὲν τῶν ἡμιφώνων τοσαῦτα.

Τῶν δὲ καλουμένων ἀφώνων ἐννέα ὄντων τρία μέν ἐστι ψιλά, τρία δὲ δασέα, τρία δὲ μεταξὺ τούτων. ψιλὰ μὲν τό, τε κ, καὶ τὸ π, καὶ τὸ τ· δασέα δὲ τό, τε χ, καὶ τὸ φ, καὶ τὸ θ· κοινὰ δὲ ἀμφοῖν, τό, τε γ, καὶ τὸ β, καὶ τὸ δ. ἐκφωνεῖται δὲ αὐτῶν ἕκαστον τρόπον τόνδε· τρία μὲν, ἀπὸ τῶν χειλέων ἄκρων, τὸ π καὶ τὸ φ καὶ τὸ β, ὅταν, τοῦ στόματος πιεσθέντος, τὸ προβαλλόμενον ἐκ τῆς ἀρτηρίας πνεῦμα λύσῃ τὸν δεσμὸν αὐτοῦ. καὶ ψιλὸν μέν ἐστιν αὐτῶν τὸ π, δασὺ δὲ τὸ φ, μέσον δὲ ἀμφοῖν τὸ β· τοῦ μὲν γὰρ ψιλότερόν ἐστι, τοῦ δὲ δασύτερον. [e] μία μὲν αὕτη συζυγία τριῶν γραμμάτων ἀφώνων ὁμοίῳ σχήματι λεγομένων, ψιλότητι δὲ καὶ δασύτητι διαφερόντων. τρία δὲ ἄλλα λέγεται, τῆς γλώσσης ἄκρῳ τῷ στόματι προσερειδομένης κατὰ τοὺς μετεωροτέρους ὀδόντας, ἔπειθ' ὑπὸ τοῦ πνεύματος ὑπορραπιζομένης, καὶ τὴν διέξοδον αὐτῷ περὶ τοὺς ὀδόντας ἀποδιδούσης, τὸ τ καὶ τὸ θ καὶ τὸ δ. [f] διαλλάττει δὲ καὶ ταῦτα δασύτητι καὶ ψιλότητι· ψιλὸν μὲν γάρ ἐστιν αὐτῶν τὸ τ, δασὺ δὲ τὸ θ, μέσον δὲ καὶ ἐπίκοινον τὸ δ. αὕτη δευτέρα συζυγία γραμμάτων ἀφώνων. τρία δὲ τὰ λοιπὰ τῶν ἀφώνων λέγεται μὲν, τῆς γλώττης ἀνισταμένης κατὰ τὸν οὐρανὸν ἐγγὺς τοῦ φάρυγγος, καὶ τῆς ἀρτηρίας ὑπηχούσης τῷ πνεύματι, τὸ κ καὶ τὸ χ καὶ τὸ γ, οὐδενὶ ταῦτα διαφέροντα τῷ σχήματι ἀλλήλων, πλὴν ὅτι τὸ μὲν κ ψιλῶς λέγεται, τὸ δὲ χ δασέως, τὸ δὲ γ μετρίως καὶ μεταξὺ τούτων. κράτιστα μὲν οὖν ἐστιν, ὅσα τῷ πνεύματι πολλῷ λέγεται·

res efferunt μ & ν,* corneum quendam edentes ſonum. Ingrata prorſus & inſuavis eſt σ, ac crebro repetita vehementer angit; magis enim agreſtium belluarum & ratione carentium, quam eorum, qui rationali ſermone utuntur, videtur eſſe ſibilus: atque veterum ſane nonnulli ea rarius uſi ſunt & caute. Sunt etiam, qui ſine hac litera integras odas compoſuerunt: quod ſatis indicat his verbis Pindarus, *Olim ſane exſularunt junceæ dithyramborum vocales, & illud, ô homines, impurum* Σάν. Ex tribus autem literis, quæ vocantur duplices, egregie ζ præ cæteris jucundam auribus affert delectationem. Nam ξ propter κ, & ψ propter π, ſibilum quendam efficiunt, cum utræque ſint tenues. Hæc vero ſenſim ſpiritu aſperiori profertur, inter affines literas generoſiſſima. Atque hactenus quidem de ſemivocalibus.

Ex mutis, ita enim vocantur, quæ novem ſunt numero, tres ſunt tenues, aſpiratæ tres, tres intermediæ. tenues ſunt κ, π & τ: aſpiratæ χ, φ & θ: utriſque communes, γ, β & δ: quæ ſingulæ hoc modo proferuntur. tres quidem ſupremis labiis, π, φ & β, ore ſcilicet compreſſo, ubi ex arteria ſpiritus prorumpens ipſius vinculum reſolverit. Ex his π tenuis eſt, φ denſa, media vero inter utramque β: earum enim altera tenuior eſt, altera denſior. Hæc quidem conjugatio prima eſt trium mutarum; quæ eadem figura ac habitu vocis proferuntur, tenui ſolummodo aſperoque ſpiritu differentes. tres vero aliæ, τ ſcilicet & θ & δ, lingua ſummo oris margini ad dentes ſuperiores affixa, deinde ſpiritu leniter vibrata, meatumque ipſi circa dentes præbente, naſcuntur. Hæ quoque denſitate inter ſe differunt & tenuitate: nam ex iis tenuis eſt τ, denſa θ, media vero δ & utriuſque communis. Hic alter ordo eſt mutarum. Reliquæ tres κ, χ & γ, proferuntur, lingua ad palatum nec procul à gutture ſublata, adjutante etiam arteriæ flatu ſonumque ſubminiſtrante: nec ullo modo habituve ſibi invicem differunt, niſi quod tenuiter κ pronunciatur, χ denſe, γ mediocriter ac media inter eas ratione. Sunt autem præſtantiſſimæ, quæ ſpiritu copioſo proferuntur; quibus proximæ

[a] Πλεονάσῃ Colb. [b] *Pindari* locus hic citatur etiam ab *Athenæo* l. 1. p. 455. *Ed. Lugd.* Πρὶν μὲν εἶρπε σχοινοτενεία τ' ἀοιδὰ, καὶ τὸ Σὰν κίβδαλον, ἄνθρωποι. [in margine Πρὶν μὲν ἧρπε σχοινοτενής τ' ἀοιδὰ, καὶ τὸ Σὰν κίβδαλον, ἄνθρωποι, ἀπὸ στομάτων, vel ἀπὸ διθυράμβων.] ut lib. 11. p. 467. Πρὶν μὲν ἧρπε σχοινοτένειά τ' ἀοιδὰ καὶ τὸ Σὰν κίβδαλον ἀπὸ στομάτων. Locum adhuc corruptiorem exhibet *Strabo*, l. 10. p. 369. *Ed. Pariſ.* quem videſis, ut & *Leopardum* Emend. l. 8. c. 15. & *Brodæum* Miſcell. l. 3. c. 14. [c] Σχοινοτενῆ φωνήεντα nominare videtur vocales longas, & quæ latiore oris diductione proferuntur, ut præ cæteris α Doricum. quo faciunt quæ *Dionyſius* infra (§. 22.) tradit, μεγάλοις τε καὶ διαβεβηκόσιν εἰς πλάτος ὀνόμασιν ὡς τὰ πολλὰ μηκύνεσθαι φιλεῖ: & ſupra, τῶν διχρόνων ὅσα μακρῶς λέγεται: & εὐφωνότατον τὸ α, ὅταν ἐκτείνηται. cujus generis apud *Horatium* ſunt ampullæ & ſeſquipedalia verba. Σὰν vero (ut idem *Athenæus* p.467. & *Herodotus* l. 1. p. 59. teſtantur, τὸ Δωριέες μὲν σὰν καλέουσι, Ἴωνες δὲ σίγμα) Dorico nomine *Pindarus* eam literam vocat, quam Iones, Attici, & communis lingua nominat σίγμα: atque inde, eodem *Athenæo* teſte, apud *Ariſtophanem* comicum σαμφόρας dicitur ἵππος ὁ τὸ Σ ἐγκεχαραγμένον ἔχων; equus litera S inſignitus: quæ à Græcis quadruplici figura pingitur Σ, C, σ, ς. κίβδαλον autem propterea dicit τὸ σὰν, quia (ut idem *Athen.* ibidem ex *Ariſtoxeno* tradit) οἱ μουσικοὶ πολλάκις τὸ σίγμα λέγειν παρῃτοῦντο, διὰ τὸ σκληρόστομον εἶναι καὶ ἀνεπιτήδειον αὐλῷ. *Sylb.* Eruditi viri exiſtimarunt vocales σχοινοτενεῖς eſſe vocales longas, & quæ buccas impleant: ut α Doricum, & ω. Plane contrarium vox Græca ſignificat: σχοινοτενεῖς, ut ſi dicas *junceæ*, literæ ſunt exiles, & tenuis ſoni: puta inter vocales ι & ο, inter conſonantes ς. ſic σχοινοτενὲς mentum. *Nicetas Choniates*, καὶ τὴν σχοινοτενῆ γένυν ἐκέχαρτο. inde oratio σχοινοτενὴς, ſoluta & inconcinnis longiſque periodis conſtans, parum toroſa. *Caſaub.* [d] Vide *Voſſium* ad *Catullum*, p. 321. [e] Μία μὲν αὕτη videtur hoc loco idem valere ac πρώτη. quod notatu dignum: quia hæc locutio vulgo dicitur eſſe *Hebræorum* propria; & *Joſephus* (*Antiq. Judaic.* l. 1. c. 2. v. 16. *Ed. Genev.*) ſuis adeo peculiarem arbitratur, ut ejus rei ſe olim proprio volumine rationes daturum ſcribat. *Upt.* [f] Quod de mutarum diſtinctione attulit, id paucis accipe; π, β, φ, labiis efferri: τ, δ, θ, dentibus: κ γ, χ, intimo palato & gutture, arteriæ quoque flatu vocem ſimul adjuvante. Ex his quæ vocis eodem inſtrumento utuntur, magnam affinitatem habent, & ſola ſpiritus intenſione vel remiſſione differunt. id quod in iis oſtendam, quæ labiorum adminiculo proferuntur. Nam ut exprimatur φ, maxima ſpiritus copia, ut π, minima; ut β, mediocris requiritur. *Upt.* * *Sc.* tibiarum quodammodo cantu expreſſo. *Upt.*

a Ferri

proximæ ſunt, quæ medio; quæ vero tenuiſſimo, ex omnium deterrimæ. Nam hæ ſuam ipſarum ſolummodo poteſtatem obtinent, cum denſæ & ſpiritus habent adjectionem, ita ut parum abſit quin perfectiſſimæ judicentur.

XV. EX literis itaque tot numero, talique natura præditis & poteſtate, oriuntur ſyllabæ. quarum longæ ſunt, quæ vocalibus conſtant longis, aut communibus, ubi longo efferuntur tempore, aut quæ deſinunt in longam, aut longo tempore prolatam literam, ſeu ſemivocalem ſeu mutam: breves vero, quæ brevi vocali conſtant, aut breviter ſumpta, quæque deſinunt in breves. Longitudinis vero & brevitatis ſyllabarum non una eſt eademque natura; ſed longiores quædam ſunt longis, & brevibus breviores. id quod exemplis magis patebit.

Eam eſſe brevem ſyllabam confitendum eſt, quam ο vocalis litera brevis conſtituit, verbi gratia ὁδός. huic addatur ϱ, una ex ſemivocalibus, & fiat ῥόδος: manet quidem ſyllaba brevis, non tamen eodem modo; nam habebit quoddam, etſi non ita magnum, temporis diſcrimen priori additum. Præterea una ex mutis, τ ſcilicet, adjiciatur, & fiat τρόπος: ſyllabis erit prioribus longior, & tamen adhuc brevis. Tertia inſuper litera huic ſyllabæ apponatur σ, ut fit ςρόφος: hac triplici literarum acceſſione ſenſili erit longior quam breviſſima, cum tamen ipſa brevis permaneat. * Quamobrem hæ quatuor ſyllabæ brevis differentiæ, habita menſuræ variationis ratione, ſenſibile diſcrimen temporis ſortiuntur. Eadem quoque ratio eſt & longæ. Nam ſyllaba, quæ ex η vocali conſtituitur, cum ſit natura longa, adjectione quatuor literarum aucta, tribus præpoſitis, una ſubjecta, unde (ex. gr.) σπλὴν conflatum habes, longior quodammodo dicatur, quam illa prior, quæ unica conſtabat litera. Quæ rurſus diminuta, demptis ſigillatim, quæ adjectæ fuerant, literis, permutationes, priori quamque breviorem, ſenſiles habebit. Quid vero cauſæ ſit, cur neque longæ naturam ſuam excedant, etiamſi ad ſeptem uſque literas extendantur, nec breves, in unam licet à pluribus literis contrahantur, ſua excidant brevitate, verum illæ duplici ratione brevium conſiderentur, hæ dimidia longarum, non neceſſe eſt in præſenti examen inſtituere. Nam ſufficit, quod hujus eſt inſtituti, dixiſſe, & brevem ſyllabam à brevi, & à longa differre longam, neque omnem brevem, aut omnem longam, nec

χείρω δὲ, ὅσα μέσως· χειρίω δὲ, ὅσα ψιλῶ. ταῦτα μὲν γὰρ τὴν ἑαυτῶν δύναμιν ἔχει μόνην· τὰ δὲ δασέα, καὶ τὴν τοῦ πνεύματος προσθήκην, ὥστε ἐγγὺς [a] τελειότατα εἶναι ἐκεῖνα.

ιέ. ΕΚ δὴ τῶν γραμμάτων τοσούτων τε ὄντων καὶ δυνάμεις τοιαύτας ἐχόντων, αἱ καλούμεναι γίνονται συλλαβαί. τούτων δὲ [b] ἐστὶ καὶ μακραὶ μὲν, ὅσαι συνεστήκασιν ἐκ τῶν φωνηέντων τῶν μακρῶν, ἢ τῶν διχρόνων, ὅταν μακρῶς ἐκφέρηται, καὶ ὅσαι λήγουσιν εἰς μακρὸν ἢ μακρῶς λεγόμενον γράμμα, ἤτοι τῶν ἡμιφώνων ἢ ἀφώνων· βραχεῖαι δὲ, ὅσαι συνεστήκασιν ἐκ βραχέος φωνήεντος ἢ βραχέως λαμβανομένου, καὶ ὅσαι λήγουσιν εἰς ταῦτα. μήκους δὲ καὶ βραχύτητος συλλαβῶν οὐ μία φύσις, ἀλλὰ καὶ μακρότεραί τινές εἰσι τῶν μακρῶν, καὶ βραχύτεραι τῶν βραχειῶν. ἔσται δὲ τοῦτο φανερὸν ἐπὶ τῶν παραδειγμάτων.

[c] Ὁμολογεῖται δὴ βραχεῖαν εἶναι συλλαβὴν, ἣν ποιεῖ φωνῆεν [d] βραχὺ γράμμα τὸ ο, [e] ὡς λέγεται Οδός. ταύτῃ προστεθήτω ἓν γράμμα τῶν ἡμιφώνων τὸ ρ, καὶ γενέσθω Ῥόδος· μένει μὲν ἔτι βραχεῖα ἡ συλλαβὴ, πλὴν οὐχ ὁμοίως, ἀλλ' ἕξει τινὰ παραλλαγὴν [f] ἀκαρεῖ παρὰ τὴν προτέραν. ἔτι προστεθήτω ταύτῃ τῶν ἀφώνων γραμμάτων τὸ τ, καὶ γενέσθω Τρόπος· μείζων αὕτη τῶν προτέρων ἔσται συλλαβῶν, καὶ ἔτι βραχεῖα μένει. τρίτον [g] γέ τι γράμμα τῇ αὐτῇ συλλαβῇ προστεθήτω τὸ σ, καὶ γενέσθω Στρόφος· τρισὶν αὕτη προσθήκαις ἀκουσταῖς μακροτέρα γενήσεται τῆς βραχυτάτης, μένουσα ἔτι βραχεῖα. [h] οὐκοῦν τέσσαρες αὗται βραχείας συλλαβῆς διαφοραὶ τὴν ἀνάλογον ἔχουσαι αἴσθησιν, τῆς παραλλαγῆς μέτρον. ὁ δὲ αὐτὸς λόγος καὶ ἐπὶ τῆς μακρᾶς. ἡ γὰρ ἐκ τοῦ η γινομένη συλλαβὴ, μακρὰ τὴν φύσιν οὖσα, τεττάρων γραμμάτων προσθήκαις παραυξηθεῖσα, τριῶν προταττομένων ἑνὸς δὲ ὑποταττομένου, [i] καθ' ἣν λέγεται Σπλὴν, μείζων ἂν δήπου λέγοιτο εἶναι τῆς προτέρας ἐκείνης τῆς μονογραμμάτου. [k] μειουμένη δ' αὖ πάλιν, καθ' ἓν ἕκαστον τῶν προστεθέντων γραμμάτων, [l] τὰς ἐπὶ τοὔλαττον παραλλαγὰς αἰσθητὰς ἂν ἔχοι. αἰτία δὲ ἥτις ἐστὶ τοῦ μήτε τὰς μακρὰς ἐκβαίνειν τὴν ἑαυτῶν φύσιν μέχρι γραμμάτων ἑπτὰ μηκυνομένας, μήτε τὰς βραχείας, εἰς ἓν ἀπὸ πολλῶν γραμμάτων συστελλομένας, ἐκπίπτειν τῆς βραχύτητος, ἀλλὰ κἀκείνας ἐν διπλασίῳ λόγῳ θεωρεῖσθαι τῶν βραχειῶν, καὶ ταύτας ἐν ἡμίσει τῶν μακρῶν, οὐκ ἀναγκαῖον ἐν τῷ παρόντι σκοπεῖν. ἀρκεῖ γὰρ, ὅσον εἰς τὴν παροῦσαν ὑπόθεσιν ἥρμοττεν, εἰρῆσθαι, ὅτι διαλλάττει καὶ βραχεῖα συλλαβὴ βραχείας, καὶ μακρὰ μακρᾶς, καὶ οὔτε τὴν αὐτὴν ἔχει δύναμιν, οὔτε

ἐν

a Ferri poteſt lectio, ſi verba ſic conſtruas, ὥστε ἐγγὺς ἐκεῖνα τῶν τελειοτάτων εἶναι. alioqui legendum foret, ὥστε ἐγγὺς τοῦ τελειότητος εἶναι ἐκεῖνα. Sylb. Τελειότερον εἶναι ἐκεῖνον Reg. 1. & Colb. b Convenientius legemus εἰσι. Sylb. c Quinctilianus l. 9. c. 4. huc videtur reſpexiſſe: Sit in hac quoque aliquid fortaſſe momenti &c. Upt. d Deeſt Reg. 1. & Colb. e Ω λέγεται Reg. 1. & Colb. f Wolfius legit ἀκαρῆ exiguam. atque ita Reg. 1. g Pro γέ τι rectius fortaſſe γ' ἔτι, vel ſimplicius ἔτι. Sylb. Ετι Reg. 2. non agnoſcunt Reg. 1. & Colb. h De hoc loco vide Petr. Victor. Var. lectionum lib. 13. c. 6. ubi poſteriorem ejus partem ſic legit; τὴν ἄλογον αἴσθησιν ἔχουσαι τοῦ παραλλαγῆς μέτρον: & ἄλογον αἴσθησιν è Cicerone reddi poſſe arbitratur tacitum ſenſum. Sic certe infra §. 23. τὸ ἄλογον ἐπιμαρτυρεῖ τῆς ἀκοῆς πάθος. & rurſum in Lyſia, (p. 84. juxta Ed. Sylb.) ἀλόγῳ πάθει τὴν ἄλογον συναισθεῖν αἴσθησιν: & mox p. 85. οὐκ ἔτι βιάζομαι τὴν ἄλογον αἴσθησιν: quæ ſcilicet nulla ratione vel oratione poteſt exprimi, p. 84. ὥστε εἴ τις ἀξιοίη λόγῳ διδαχθῆναι ταύτην τὴν δύναμιν, ἥτις ποτέ ἐστιν, οὐκ ἂν φθάνοι καὶ ἄλλων πολλῶν καὶ καλῶν πραγμάτων δυσεκλαλήτων ἀπαιτῶν λόγον. Mentio fit infra etiam συλλαβῆς ἀλόγου, §. 17. καλοῦσιν αὐτὴν ἄλογον. Sylb. Quod annotavit Sylburgius ex Victorio non ſatis locum videtur explicare. Poſita itaque interrogationis nota, legendum arbitror: Οὐκοῦν τέσσαρες αὗται βραχείας συλλαβῆς διαφοραὶ τὴν ἀνάλογον ἔχουσιν αἴσθησιν τῷ τῆς παραλλαγῆς μέτρῳ; ſeu, ἔχουσαι αἴσθησιν τῷ τῆς παραλλαγῆς μέτρῳ φανεραί εἰσι; nam neceſſe eſt, aliquid ejuſmodi addatur. Upt. Malim τὴν ἀνάλογον ἔχουσιν αἴσθησιν πρὸς τὸ τῆς παραλλαγῆς μέτρον. i Forſan legendum καθάπερ ἂν λέγηται, veluti ſi dicatur. Sylb. k Μειουμένης γοῦν αὖθις καθ' ἓν Reg. 1. & Colb. l Τὰς ἐπὶ τὸ λοιπὸν παραλλαγὰς Reg. 1. & Colb m An πέντε legendum? qui numerus eſt literarum, ex quibus σπλὴν vocabulum conſtat. Upt. * Itaque hæ quatuor brevis ſyllabæ differentiæ, quamvis habent ſimilem conceptum in ſenſu, non eundem permutandi modum ſervant. Bircov.

*

α Περὶ

ἐν λόγοις ψιλοῖς, οὔτ᾽ ἐν ποιήμασιν ἢ μέλεσι, διὰ ῥυθμῶν ἢ μέτρων κατασκευαζομένοις, πᾶσα βραχεῖα καὶ πᾶσα μακρά.

in oratione ſoluta, nec ligata, ſeu heroicum fuerit carmen ſeu melicum, ſive numeris ſive metro, eandem plane habere poteſtatem.

Πρῶτον μὲν δὴ θεώρημα τοῦτο τὸ ἐν ταῖς συλλαβαῖς παθῶν, ἕτερον δὲ τοιόνδε. τῶν γραμμάτων πολλὰς ἐχόντων διαφορὰς οὐ μόνον [a] περὶ τὰ μήκη καὶ τὰς βραχύτητας, ἀλλὰ καὶ περὶ τοὺς ἤχους, ὑπὲρ ὧν ὀλίγῳ πρότερον εἴρηκα, πᾶσα ἀνάγκη τὰς ἐκ τούτων συνισταμένας συλλαβάς, ἢ διὰ τούτων πλεκομένας, ἅμα τήν τε ἰδίαν ἑκάστου σώζειν δύναμιν, καὶ τὴν κοινὴν ἁπάντων, ἣ γίνεται διὰ τῆς κράσεώς τε καὶ τῆς παραθέσεως αὐτῶν· ἐξ ὧν μαλακαί τε φωναὶ γίνονται καὶ σκληραί, καὶ λεῖαι καὶ τραχεῖαι, γλυκαίνουσαί τε τὴν ἀκοὴν καὶ πικραίνουσαι, καὶ στύφουσαι καὶ διαχέουσαι, καὶ πᾶσαν τὴν ἄλλην κατασκευάζουσαι διάθεσιν φυσικήν· αὗται δ᾽ εἰσὶ μυρίαι τὸ πλῆθος οὖσαι.

Hæc itaque prima eſt eorum quæ ſyllabis accidunt diſquiſitio, altera vero hujuſmodi. Cum varias habeant literæ differentias, non ſolum propter longitudinem & brevitatem, ſed etiam ſonos, de quibus paullo ſuperius diximus, fieri non poteſt, quin iſtæ quæ ex iis conſtant & implicantur ſyllabæ, tam propriam ſingularum quam omnium communem poteſtatem conſervent; quæ earum varia ex admiſtione & ſitu naſcitur: ex quibus molles & duræ voces oriuntur, leves atque aſperæ, quæ voluptate aures perfundant, iiſdem etiam quæ ſint peracerbæ, quæ conſtringant ac diffundant,& nullos non affectus naturales, qui quidem infinitæ ſunt multitudinis, eliciant

Ταῦτα δὴ καταμαθόντες οἱ χαριέστατοι ποιητῶν τε καὶ συγγραφέων, τὰ μὲν αὐτοί τε κατασκευάζουσιν ὀνόματα, συμπλέκοντες ἐπιτηδείως ἀλλήλοις τὰ γράμματα, καὶ τὰς συλλαβὰς δὲ οἰκείας, οἷς ἂν βούλωνται παραστῆσαι πάθεσι, ποικίλως φιλοτεχνοῦσιν, ὡς ποιεῖ πολλάκις Ὅμηρος· ἐπὶ μὲν προσηνέμων αἰγιαλῶν τῇ παρεκτάσει τῶν συλλαβῶν τὸν ἄπαυστον ἐμφαίνειν βουλόμενος ἦχον·

His itaque cognitis, politiſſimi quique, tam poëtæ quam * hiſtorici, ipſi ſibi nomina confingunt, opportuna literarum connexione; ſyllabas etiam apposite, ad quoſvis pro lubitu excitandos affectus, vario accommodant artificio: id quod familiare Homero. In deſcribendis litoribus excelſis, continuum illum ſine intermiſſione fremitum exprimere conatus, ſyllabarum extenſione utebatur:

[b] Ἠιόνες [c] βοόωσιν ἐρευγομένης ἁλὸς ἔξω.

Littora mugitus eliſis fluctibus edunt.

ἐπὶ δὲ τοῦ τυφλουμένου Κύκλωπος, τό τε ἀλγηδόνος μέγεθος, [d] καὶ τὴν διὰ τῶν χειρῶν βραδεῖαν ἔρευναν τῆς τοῦ σπηλαίου θύρας·

Verum in Cyclope excæcato, doloris magnitudinem, tardamque illam in veſtigandis ſpeluncæ foribus manuum palpationem:

[e] Κύκλωψ δὲ στενάχων τε καὶ ὠδίνων ὀδύνῃσι,
Χερσὶ ψηλαφόων.

Crebra gemens Cyclops, curiſque ingentibus æger,
Veſtigat manibus.

καὶ ἄλλοθί που δέησιν ἐνδείξασθαι βουλόμενος πολλὴν καὶ κατεσπουδασμένην·

Alio etiam loco, vehementem precandi ardorem, re ſerio ſuſcepta, cum vellet indicare:

[f] Οὐδ᾽ εἴ κεν μάλα πολλὰ πάθοι ἑκάεργος Ἀπόλλων,
Προπροκυλινδόμενος πατρὸς Διὸς αἰγιόχοιο.

Non, ſi multa ferat ſtudioſo pectore, ſummi
Et Jovis ante pedes ſeſe provolvat Apollo.

μυρία ἐστὶν εὑρεῖν παρ᾽ αὐτῷ τοιαῦτα, χρόνου μῆκος, ἢ σώματος μέγεθος, ἢ πάθους ὑπερβολήν, ἢ στάσεως ἠρεμίαν, ἢ τῶν παραπλησίων τι δηλοῦντα, παρ᾽ οὐδὲν οὕτως ἕτερον ἢ τὰς τῶν συλλαβῶν κατασκευάς· καὶ ἄλλα τούτοις ἐναντίως εἰργασμένα εἰς βραχύτητα, καὶ τάχος, καὶ σπουδήν, καὶ τὰ τούτοις ὁμογενῆ· ὡς ἔχει ταυτί·

Innumera hujuſmodi apud illum reperiuntur, quæ temporis diuturnitatem, magnitudinem corporis, affectus exſuperantiam, ſtationis tranquillitatem, & quæ ſunt ejuſdem generis, egregie exprimunt, idque nulla prorſus alia re magis, quam varia ſyllabarum conſtructione: necnon & alia his plane contraria, ad brevitatem expreſſa, celeritatem, feſtinationem, & quæ his ſimilia: quemadmodum hæc ſe habent;

[g] Ἀμβλήδην γοόωσα μετὰ δμωῇσιν ἔειπεν. καὶ,
[h] Ἡνίοχοι δ᾽ ἔκπληγεν, ἐπεὶ ἴδον ἀκάματον πῦρ.

Hæc famulis, largo fundens ſuſpiria fletu. &,
Attoniti aurigæ ſtabant, viſo igne furenti.

ἐφ᾽ ὧν μὲν γὰρ ἡ τοῦ πνεύματος δηλοῦται συγκοπή, καὶ τὸ τῆς φωνῆς ἄτακτον· ἐφ᾽ ὧν δ᾽ ἡ τῆς [i] διανοίας ἔκστασις, καὶ τὸ τοῦ δείγματος ἀπροσδόκητον. ποιεῖ δὲ τούτων ἑκάτερον ἡ τῶν συλλαβῶν τε καὶ γραμμάτων ἐλάττωσις.

Illis etenim oſtenditur ſpiritus præciſio, vociſque perturbatus tenor; his vero mentis emotæ exceſſus, & terriculum inopinato oculis oblatum: quorum utrumque ipſa ſyllabarum efficit literarumque imminutio.

XVI. IPSI

a Περὶ τὰ μήκη & mox περὶ τοὺς ἤχους *Colb.* b *Il.* ρ. v. 265. c Quanta ſit vocis βοόωσιν hic loci efficacia, quanta vis, clare indicat *Ariſtot.* Poët. c. 22. dum aliam ſubſtituit hoc modo, Ἠιόνες κράζουσιν. quæ quidem propria eſt, at humilis & parum ſonora. Hæc autem ejuſmodi eſt ὀνοματοποιΐα, ut, veterum nonnullis ſi fidem habeas, admiratione perculſus *Plato*, ſua combuſſerit poëmata, ne nimium *Homero* videretur inferior. Nec potuit *Maro*, eandem rem aggreſſus, eadem felicitate explicare: " ——— *quem ſuper ingens* " *Porta tonat cæli, & ſcopulis illiſa reclamant* " *Æquora* ——— *Upt.* d Καὶ δὴ τὴν τῆς *Colb.* e *Odyſſ.* ι. v. 415. f *Il.* χ. v. 220. g In vulgatis *Homeri* editionibus, *Il.* χ. v. 476. μετὰ Τρῳῇσιν ἔειπεν. h Ita ex *Il.* σ. v. 225. Prius erat Ἡνίοχον δ᾽ ἔκπληγεν. *Upt.* i *Uptonum* ſequutus lego διανοίας ἔκστασις, ut apud *Ariſtot.* ἔκστασις μανική, & apud *Chryſoſt.* ἔκστασις φρενῶν, & apud *Plut.* ἔκστασις τῶν λογισμῶν. Forſan & ἔκπληξις reponi poſſit. * *Al.* proſaïcæ orationis ſcriptores.

Rei ſubjectæ convenientia eligenda eſſe vocabula.

XVI. IPSI etiam poëtæ, & * hiſtorici, rem ipſam oculis ſubjicientes, propria confingunt & apta argumento vocabula, ut jam ante diximus: multa quoque ex veteribus ſumunt, jam conformata, quæ rerum naturam optime videantur depingere: cujuſmodi ſunt hæc;

Cum gemitu illiſi volvunt ad littora fluctus.
Ipſa volat ſtridens, ventis adjuta, per auras.
Littora pulſa fremunt, vaſtumque immurmurat æquor.
Stridorem jaculûmque ſagittarumque notabat.

ιϛʹ. ΚΑΙ αὐτοί τε δὴ κατασκευάζουσιν οἱ ποιηταὶ καὶ λογογράφοι, [a] πρὸς χρῆμα ὁρῶντες, οἰκεῖα καὶ δηλωτικὰ τῶν ὑποκειμένων τὰ ὀνόματα, ὥσπερ ἔφην· πολλὰ δὲ καὶ παρὰ τῶν ἔμπροσθεν λαμβάνουσιν, ὡς ἐκεῖνοι κατεσκεύασαν, ὅσα μιμητικώτατα τῶν πραγμάτων ἐστίν· ὡς ἔχει ταυτί·

[b] Ῥοχθεῖ γὰρ μέγα κῦμα ποτὶ ξερὸν ἠπείροιο.
[c] Αὐτὸς δὲ κλάγξας πέτετο πνοιῇσ' ἀνέμοιο.
[d] Αἰγιαλῷ μεγάλῳ βρέμεται, σμαραγεῖ δέ τε πόντος.
[e] Σκέπτετ' ὀϊστῶν τε ῥοῖζον καὶ δοῦπον ἀκόντων.

Magnum horum principium magiſtraque natura eſt; quæ nos, imaginibus quibuſdam decoris, mens unde noſtra excitatur, efficit, ut imitari poſſimus & vocabula ſtruere res ipſas exprimentia: quibus edocti ſumus taurorum mugitus, equorum hinnitus, fremituſque hircorum verbis repræſentare, præterea fragorem & ſtrepitum ventorum, rudentum ſtridorem, atque horum ſimilia quamplurima, quorum alia vocem, alia formam, alia rem geſtam, alia affectiones, aut motum, aut quietem, aut quodvis denique aliud imitantur; de quibus multa ab iis ſcripta, qui nos præceſſerunt. Laudem vero præcipuam Platoni Socratico, ut primo nominum ad origines ſuas reductori, equidem aſſigno; qui hac de re cum ſæpe alias, tum potiſſimum *in Cratylo* diſputat. Summa autem noſtri ſermonis huc redit: è varia literarum connexione variam naſci ſyllabarum compoſitionem, è ſyllabis compoſitis omnimodam vocabulorum naturam, ex vocabulorum denique ſtructura orationem prodire multiformem: quo neceſſario factum eſt, ut ea pulcra ſit elocutio, cujus pulcra fuerint vocabula, necnon ex literis & ſyllabis pulcris ut pulcrarum dictionum ſit origo deducenda, adeoque ex iis ſermo jucundiſſimus oriatur, quæ ſuavitate aures perfundunt; ac proinde fieri non poteſt, quin vocabulorum, ſyllabarum, literarumque particulares, quæ his inſunt, differentiæ, quibus exprimuntur mores, affectus, diſpoſitiones, opera perſonarum, & quæ his adjuncta, è prima literarum conſtructione proficiſcantur.

Quibus modis pulcra conſtituatur dictio.

μεγάλη τούτων ἀρχὴ καὶ διδάσκαλος ἡ φύσις, ἡ ποιοῦσα [f] μιμητικοὺς ἡμᾶς [g] καὶ θετικοὺς τῶν ὀνομάτων, οἷς δηλοῦται τὰ πράγματα, κατά τινας εὐλόγους καὶ κινητικὰς [h] διανοίας ὁμοιότητας· [i] ὑφ' ὧν ἐδιδάχθημεν ταύρων τε μυκήματα λέγειν, καὶ χρεμετισμοὺς ἵππων, καὶ φρυαγμοὺς τράγων, [k] πρός τε βρόμον καὶ πάταγον ἀνέμων, καὶ συριγμὸν [l] κάλων, καὶ ἄλλα τούτοις ὅμοια παμπληθῆ, τὰ μὲν φωνῆς [m] μιμητικά, τὰ δὲ μορφῆς, τὰ δὲ ἔργου, τὰ δὲ πάθους, τὰ δὲ κινήσεως, τὰ δὲ ἠρεμίας, τὰ δὲ ἄλλου χρήματος ὁτουδήποτε, περὶ ὧν εἴρηται πολλὰ τοῖς πρὸ ἡμῶν. τὰ κράτιστα δὲ νέμω, ὡς πρώτῳ τὸν περὶ ἐτυμολογίας [n] εἰσαγαγόντι λόγον, [o] Πλάτωνι τῷ Σωκρατικῷ, πολλαχῇ μὲν καὶ ἄλλοθι, μάλιστα δὲ ἐν ΤΩ ΚΡΑΤΥΛΩ. τί δὴ τὸ κεφάλαιόν ἐστί μοι τοῦ λόγου; ὅτι παρὰ μὲν τὰς τῶν γραμμάτων συμπλοκὰς ἡ τῶν συλλαβῶν γίνεται σύνθεσις ποικίλη, παρὰ δὲ [p] τῶν συλλαβῶν συνθέσεις ἡ τῶν ὀνομάτων φύσις παντοδαπή, παρὰ δὲ τὰς τῶν ὀνομάτων ἁρμονίας πολύμορφος ὁ λόγος γίνεται· ὥστε πολλὴ ἀνάγκη καλὴν μὲν εἶναι λέξιν, ἐν ᾗ καλά ἐστιν ὀνόματα, καλῶν δὲ ὀνομάτων συλλαβάς τε καὶ γράμματα καλὰ αἴτια εἶναι, ἡδεῖάν τε διάλεκτον ἐκ τῶν ἡδυνόντων τὴν ἀκοὴν γίνεσθαι· καὶ τὸ παραπλήσιον, ὀνομάτων τε καὶ συλλαβῶν καὶ γραμμάτων τάς τε κατὰ μέρος ἐν τούτοις διαφοράς, καθ' ἃς δηλοῦται τά τε ἤθη, καὶ τὰ πάθη, καὶ αἱ διαθέσεις, καὶ τὰ ἔργα τῶν προσώπων, καὶ τὰ συνεδρεύοντα τούτοις, ἀπὸ τῆς πρώτης κατασκευῆς τῶν γραμμάτων γίνεσθαι τοιαῦτα.

Utar vero, orationis illuſtrandæ gratia, ut clara ſint omnia, paucis exemplis; alia, quæ ſuperſunt multa, tibi, *mi Rufe*, ſubducta ratione invenienda relicturus. Homerus omnium poëtarum dicendi ſublimitate præſtantiſſimus, ſi quando vultus pulcerrimi venuſtatem, aut formam voluptati inducendæ accommodam exhibere ſtatuit, vocalium optimis utitur, & ſemivocalium molliſſimis: non ille mutis denſat ſyllabas, non ſonos

Χρήσομαι δὲ ὀλίγοις δείγμασι τοῦ λόγου τοῦδε, τῆς [q] σαφηνείας ἕνεκα· τὰ γὰρ ἄλλα, πολλὰ ὄντα, ἐπὶ σεαυτοῦ [r] συμβαλλόμενος εὑρήσεις. ὁ δὴ πολυφωνότατος ἁπάντων τῶν ποιητῶν Ὅμηρος, ὅταν μὲν ὥραν ὄψεως εὐμόρφου καὶ κάλλος ἡδονῆς ἐπαγωγὸν ἐπιδείξασθαι βούληται, τῶν τε φωνηέντων τοῖς κρατίστοις χρῆται, καὶ τῶν ἡμιφώνων τοῖς μαλακωτάτοις, καὶ οὐ [ſ] καταπυκνοῖ τοῖς ἀφώνοις τὰς συλλαβάς, οὐδὲ συγκόπτει

τοὺς

a Hoc ſumpſiſſe videtur ex *Ariſtot.* Poët. ſub initium c. 17. *b Odyſſ.* ε. v. 402. *c Il.* μ. v. 207. *d Il.* β. v. 210. *e Il.* π. v. 361. *f* Imitationem natura nobis eſſe inſitam, docet *Philoſophus* Poëtic. c. 4. *Upt.* *g* Non agnoſcunt *Reg.* 1. & *Colb.* *h Wolfius* cum articulo legit τῆς διανοίας. *i* Vide, ſi lubet, *Schotti* Obſerv. Poëtic. lib. 2. c. 51. p. 100. Hæc autem (ut *Taubmanni* verbis utar) deſcribendi ratio *Quinctiliano* dicitur *credibilis rerum imago*, aliis quidem *evidentia & informatio.* Ἔμφασις eſt *Aphthonio*, χαρακτηρισμὸς *Rutilio Lupo*, διατύπωσις *Aquil. Rom.* vulgoque ὑποτύπωσις appellatur. *Upt.* *k* Πρός τε idem quod πρὸς τι. Sed dubium an ὑδάτων reponendum pro ἀνέμων ex p. 27. v. 18. *Upt.* *l* Si mendo caret confirmari poterit *Virgiliano* iſto *Æneid.* 1. v. 87. *Inſequitur clamorque virum ſtridorque rudentum. Upt.* *m* Μιμήματα *Colb.* *n* Εἰσαγαγόντι *Reg.* 1. & *Colb.* *o Phavorinus* in *Var. Hiſt.* l. VIII. apud *Diog. Laërt.* refert *Platonem* primum Grammaticæ vim inſpexiſſe, θεωρῆσαι πρῶτον τὴν γραμματικῆς δύναμιν, vel (ut ipſe *Diog. Laërtius* per *Gloſſam* interpretari videtur) διαλεχθῆναι περὶ ὀνομάτων ὀρθότητος. *Cratylum* adi *Platonis*, & ſtatim noſces non temere à *Dionyſio* dictum, *Platonem* deducendarum Etymologiarum & rectæ nominum compoſitionis primum auctorem fuiſſe &c. *Mauſſac.* in *Diſſert. Critic.* ad *Harpocrat.* p. 383. *Ed. Lugd.* *p* Articulus τὰς deſideratur vel ante vel poſt τῶν συλλαβῶν, ut in ſequenti membro. *Sylb.* *q* Alibi σαφηνείας diphthongos. *Sylb.* atque ita *Reg.* 1. & *Colb.* *r* Ex *Herodoto* in *Polymnia*, συμβαλλόμενος εὑρίσκω. *Upt.* *ſ* Καταπυκνοῖ & mox συγκόπτει *Reg.* 1. & *Colb.* Sed ſi vera ſit lectio, cætera etiam *fut. temp.* mutanda ſunt. * *Al.* ſolutæ orationis ſcriptores.

a Odyſſ.

τοὺς ἤχους, παρατιθεὶς ἀλλήλοις τὰ δυσέκφορα, πρᾳεῖαν δέ τινα ποιεῖται ἁρμονίαν τῶν γραμμάτων καὶ ῥέουσαν ἀλύπως διὰ τῆς ἀκοῆς, ὡς ἔχει ταυτί·

[a] Ἡ δ' ἴεν ἐκ θαλάμοιο περίφρων Πηνελόπεια,
Ἀρτέμιδι ἰκέλη, ἠὲ χρυσῇ Ἀφροδίτῃ. καὶ,
[b] Δήλῳ δήποτε τοῖον Ἀπόλλωνος παρὰ βωμῷ,
Φοίνικος νέον ἔρνος ἀνερχόμενον ἐνόησα. καὶ,
[c] Καὶ Χλῶριν εἶδον περικαλλέα, τήν ποτε Νηλεὺς
Γῆμεν ἑὸν [d] διὰ κάλλος, ἐπεὶ πόρε μυρία ἕδνα.

ὅταν δὲ οἰκτρὰν, ἢ φοβερὰν, ἢ ἀγέρωχον ὄψιν εἰσάγῃ, τῶν [e] τε φωνηέντων οὐ τὰ κράτιστα θήσει, ἀλλὰ τῶν ψοφοειδῶν, ἢ ἀφώνων τὰ δυσεκφορώτατα λήψεται, καὶ καταπυκνώσει τούτοις τὰς συλλαβάς· οἷά ἐστι ταυτί·

[f] Σμερδαλέος δ' αὐτῇσι φάνη κεκακωμένος ἅλμῃ.
[g] Τῇ δ' ἐπὶ μὲν Γοργὼ βλοσυρῶπις ἐστεφάνωτο,
Δεινὸν δερκομένη, περὶ δὲ Δεῖμός τε Φόβος τε.

ποταμῶν δέ γε σύῤῥυσιν εἰς χωρίον ἓν, καὶ πάταγον ὑδάτων [h] ἀναμισγομένων ἐκμιμήσασθαι τῇ λέξει βουλόμενος, οὐκ ἐπὶ λείας συλλαβὰς, ἀλλ' ἰσχυρὰς καὶ ἀντιτύπους θήσει·

[i] Ὡς δ' ὅτε χείμαῤῥοι ποταμοὶ κατ' ὄρεσφι ῥέοντες,
Ἐς [k] μισγάγκειαν συμβάλλετον [l] ὄμβριμον ὕδωρ.

βιαζόμενον δέ τινα πρὸς ἐναντίον ῥεῦμα ποταμοῦ μετὰ τῶν ὅπλων, καὶ τὰ μὲν ἀντέχοντα, τὰ δὲ ὑποφερόμενον εἰσάγων, ἀνακοπάς τε ποιήσει συλλαβῶν, καὶ ἀναβολὰς χρόνων, καὶ ἀντιστηριγμοὺς γραμμάτων·

[m] Δεινὸν δ' ἀμφ' Ἀχιλῆα κυκώμενον ἵστατο κῦμα,
Ὦθει δ' ἐν σάκεϊ πίπτων ῥόος, οὐδὲ πόδεσσιν
Εἶχε [n] στηρίξασθαι. ----

ἀρασσομένων δὲ περὶ πέτρας ἀνθρώπων, ψόφον τε καὶ μόρον οἰκτρὸν ἐνδεικνύμενος, ἐπὶ τῶν ἀνεστάτων τε καὶ κακοφωνοτάτων χρονίζει γραμμάτων, οὐδαμῇ λεαίνων τὴν κατασκευὴν, οὐδὲ ἡδύνων·

[o] Σὺν δὲ δύω μάρψας, ὥστε σκύλακας, ποτὶ γαίῃ
Κόπτ'· ἐκ δ' ἐγκέφαλος χαμάδις ῥέε, δεῦε δὲ γαῖαν.

πολὺ ἂν ἔργον εἴη λέγειν, εἰ πάντων παραδείγματα βουλοίμην φέρειν καὶ κατὰ τὸν τρόπον τόνδε, ὧν ἄν τις ἐπαιτήσειεν· ὥστε ἀρκεσθεὶς τοῖς εἰρημένοις, ἐπὶ τὰ ἑξῆς μεταβήσομαι. φημὶ δὴ τὸν βουλόμενον [p] ἐργάσασθαι λέξιν καλὴν ἐν τῷ συντιθέναι τὰς φωνὰς, ὅσα καλλιλογίαν καὶ μεγαλοπρέπειαν ἢ σεμνότητα περιείληφεν ὀνόματα, εἰς τοῦτο συνάγειν. εἴρηται δέ τινα περὶ τούτων καὶ Θεοφράστῳ τῷ φιλοσόφῳ κοινότερον ἐν [q] ΤΟΙΣ ΠΕΡΙ ΛΕΞΕΩΣ, ἔνθα ὁρίζει τινὰ ὀνόματα φύσει καλά· παραδείγματος ἕνεκα, ὧν συντιθεμένων, καλὴν οἴεται καὶ μεγαλοπρεπῆ γενήσεσθαι τὴν φράσιν· καὶ

præſcindit, non ſecum prolatu aſperrima conjungit; ſed lenem quandam profert literarum ſtructuram, noſtras aures ſine moleſtia ſuaviter permeantem. quo in genere ſunt hæc:

Penelope thalamum, prudens regina, relinquit,
Formoſæ Veneri ſimilis, pulcræve Dianæ. &,
Talem equidem Delo, ſacratam ad Apollinis aram,
Frondentem palmæ ramum proſerpere vidi. &,
Et Chlorin vidi formoſam, quam ſibi Neleus
Duxerat, egregio vultu, ſine dote, puellam.

Quum vero miſerabilem, aut horrendam, aut arrogantem ſpeciem inducit, non optimas jam inſerit vocalium, ſed quæ ſonantiſſimæ ſunt, aut mutarum ſibi eligit prolatu aſperrimas, iiſque ſyllabas condenſat. cujuſmodi hæc ſunt:

Horridus apparet cultu, confectus ab undis.
Triſtia fulſerunt Phorcynidos ora Meduſæ,
Horrendo aſpectu: circum terrorque metuſque.

Fluviorum præterea concurſum in eundem locum, & aquarum ſonitum ſe commiſcentium dictione imitari atque exprimere laborans, non jam leves ſyllabas, ſed robuſtas & ſono duriori concurſantes adhibet:

Non ſecus hyberni ſummis de montibus amnes
Permiſtas volvunt plenis convallibus undas.

Quin & ſub armis quendam vi fluminis adverſi impulſum, modo ſe ſuſtentantem, modo impetu delatum ubi inducit, ſyllabarum eliſiones habet, temporum intervalla, & literarum crebra fulcimenta:

Peliden fremitu immani circumſtetit unda,
Et clypeo incumbens urgebat fluctibus amnis,
Nec poterat ſtabilire pedes.

Quorundam vero hominum, capitibus hinc illinc ad ſaxa alliſis, fragorem & interitum miſerabilem oſtenſurus, inſuaviſſimis maleque ſonantibus literis immoratur; nuſquam ſtructuram lævigat, nuſquam ſuavitate perfundit:

Prenſa manu, ut catulos, ſcopulis duo corpora fregit:
Fluxit humi cerebrum, & rorabat ſanguine tellus.

Immenſi laboris res eſſet, ſi omnium vellem exempla recenſere, quæ huc pertineant, & à nonnullis fortaſſe repoſcantur. his igitur, quæ dicta ſunt, contentus, ad reliqua tranſibo. Dico autem eum, qui vult orationem quam pulcerrimam elaborare, in ſtruendis vocibus ejuſmodi nomina in unum colligere debere, quæ elegantiam aut magnificum quiddam ac grande præ ſe ferant. De quibus à Theophraſto philoſopho communius dictum eſt, in libello *de dictione*: quo ille, natura quæ pulcræ ſunt voces, definit, (ex. gr. quibus conjunctis, pulcram evaſuram arbitratur & magnificam locutionem) & quædam è con-

a *Odyſ.* ρ. v. 36. & *Odyſ.* τ. v. 53. *b* *Odyſ.* ζ. v. 162. *c* *Odyſſ.* λ. v. 280. *d* *Μετὰ κάλλος Colb.* quo modo occurrit in vulgatis *Homeri* editionibus. *e* Sublato τε facilior erit ſtructura. *Upt.* *f* *Odyſ.* ζ. v. 137. Poſt hunc verſum καὶ deſiderari exiſtimat *Upt.* *g* *Il.* λ. v. 36. *h* *Μισγομένων Reg.* 1. & *Colb.* *i* *Il.* δ. v. 452. *k* Scribitur etiam *μισγάγκειαν*: ut ſignificetur locus, in quo *μίσγεται τὰ ἄγκεα*, i.e. in quo miſcentur ſeu conjunguntur valles, convallis. *Sylb.* *l* Ὄβριμον in vulg. *Homeri* editionibus. *m.* *Il.* φ. v. 240. *n* Στηρίξασθαι in vulg. *Homeri* editt. probante *Uptono*, quod durius quiddam ſonet. *o* *Odyſ.* ι. v. 289. Vide *Virgilium* l. 5. *Æn.* v. 478. *p* Aoriſtus pro præſenti tempore ponitur. Mox pro *εἰς τοῦτο*, legendum forſan *εἰς ταὐτὸ συνάγειν*. verum hæc ſententia luxata eſt, & verbum aliquod, puta *δεῖν*, à quo pendeat Infinit. *συνάγειν*, deſideratur. *Upt.* *q* Hujus meminit & in *Lyſia*: quin & *Demetrius* §. 175. ex hoc *Theophraſti* (ut videtur) libello *ἀπεσπασμένον* quoddam affert.

è contra vocabula eſſe omnino humilia atque abjecta, à quibus nec poëma nec orationem ullius precii conſtitui poſſe aſſerit. nec mehercule abs re hæc literis vir ille prodidit. Nam ſi ita res haberet, ut omnes orationis partes, quibus vitæ negotia exprimantur, ſonoræ fuerint & venuſtate plenæ, amentiæ eſſet deteriores quærere: ſin vero id fieri nequit, ut in multis accidit, implicatione, miſtura, ac ſitu, deterrimarum, quantum poteſt, natura eſt obſcuranda. id quod Homerus paſſim ſolet facere. Nam ſi poëtarum aut rhetorum quemvis interroges, quam tandem dignitatem aut pulcritudinem habeant vocabula, Bœotiæ civitatibus impoſita, Hyria, Mycaleſſus, Græa, Eteonus, Scholus, Thiſbe, Oncheſtus, Eutreſis, & alia deinceps, quorum poëta meminit; ne minimam quidem vel unus eorum his nominibus ineſſe reſponderet. quæ tamen omnia adeo pulcre contexuit, adeo ſonoris verborum complementis diſtincta illuminavit, ut ipſa etiam ampliſſima videantur & magnifica:

Agmina Bœotum, bello fortiſſima, ducunt,
Peneleuſque duces & Leïtus, ordine primi,
Arceſilauſque, Prothoënorque, Cloniuſque;
Quique Hyrien coluere, ac Aulidis aſpera ſaxa,
Qui Schœnũ, qui Scolũ, montoſamq; Eteonum,
Theſpiã, Græamq; & qua ſpatia ampla tenebant
Antiquæ Mycaleſſi; qui letho nobile vatis
Argivi Harma, urbes & Erythras Ileſiumque;
Quiq; Eleona habuere, atq; Hylen, & Peteona,
Ocalean, & qui muris Medeona ſuperbam.

Cum autem ad intelligentes loquar, pluribus exemplis uti non neceſſe exiſtimo. Eſt enim tota enumeratio ejuſmodi, ut & multa alia; in quibus coactus verba aſſumere natura minime pulcra, aliis pulcrioribus ea exornat, illorumque aſperitatem horum venuſtate diluit. Sed de his quidem ſatis.

De numeris orationis.

XVII. QUONIAM vero ad grandem orationis compoſitionem & magnificam dixerim numeros non parum conferre; ne quis forte me temere id dixiſſe arbitretur, qui numeros & metra, ſpeculationis muſicæ propria, ſermoni *proſaico*, & numeros & metra reſpuenti, obtrudam, de his etiam conſilii rationem reddam. Sic autem ſe res habet: Omne nomen & verbum & quævis alia pars orationis, modo non ſit monoſyllaba, numero quodam profertur. idem vero & pedem & rythmum voco.

Diſyllabæ quidem vocis tres ſunt differentiæ. aut enim utriſque conſtat brevibus, aut utriſque longis; aut altera longa, altera brevi. Hujus autem tertii pedis duplex eſt for-

αὖθις ἕτερα πικρὰ καὶ ταπεινά, ἐξ ὧν οὔτε ποίημα χρηστὸν ἔσεσθαί φησιν, οὔτε λόγον. καὶ μὰ Δία οὐκ ἀπὸ σκοποῦ ταῦτα τῷ ἀνδρὶ εἴρηται. εἰ μὲν οὖν ἐγχωροίη, πάντα εἶναι τὰ μόρια τῆς λέξεως, ὑφ' ὧν μέλλει δηλοῦσθαι τὸ πρᾶγμα, εὔφωνά τε καὶ καλλιρρήμονα, [a] μανίας ἔργον ζητεῖν τὰ χείρω· εἰ δὲ ἀδύνατον εἴη τοῦτο, ὥσπερ ἐπὶ πολλῶν ἔχει, τῇ πλοκῇ καὶ μίξει καὶ παραθέσει πειρατέον ἀφανίζειν τὴν τῶν χειρόνων φύσιν. ὅπερ Ὅμηρος εἴωθεν ἐπὶ πολλῶν ποιεῖν. εἰ γάρ τις ἔροιτο ὁντινοῦν τῶν ποιητῶν ἢ ῥητόρων, τίνα σεμνότητα ἢ καλλιλογίαν ταῦτα ἔχει τὰ ὀνόματα, ἃ ταῖς Βοιωτίας κεῖται πόλεσιν, Ὑρία, καὶ Μυκαλησσός, καὶ Γραῖα, καὶ Ἐτεωνός, καὶ Σκῶλος, καὶ Θίσβη, καὶ Ὀγχηστός, καὶ Εὔτρησις, καὶ τἆλλα ἑξῆς ὧν ὁ ποιητὴς μέμνηται, οὐδεὶς ἂν εἰπεῖν οὐδ' ἡντινοῦν ἔχοι. ἀλλ' οὕτως αὐτὰ καλῶς ἐκεῖνος [b] συνύφανεν, καὶ παραπληρώμασιν εὐφώνοις διείληφεν, ὥστε μεγαλοπρεπέστατα φαίνεσθαι τούτων ὀνόματα·

Βοιωτῶν μὲν Πηνέλεως καὶ Λήϊτος ἦρχον,
Ἀρκεσίλαός τε, Προθοήνωρ τε, Κλονίος τε·
Οἵ θ' Ὑρίην ἐνέμοντο, καὶ Αὐλίδα πετρήεσσαν,
Σχοῖνόν τε, Σκῶλόν τε, πολύκνημόν τ' Ἐτεωνόν,
Θέσπειαν, Γραῖάν τε, καὶ εὐρύχορον Μυκαλησσόν·
Οἵ τ' ἀμφ' Ἅρμ' ἐνέμοντο, καὶ Εἰλέσιον, καὶ Ἐρυθράς·
Οἵ τ' Ἐλεῶν' εἶχον, ἠδ' Ὕλην, καὶ Πετεῶνα,
Ὠκαλέην, Μεδεῶνά τ' ἐϋκτίμενον πτολίεθρον.

ἐν εἰδόσι λέγων οὐκ οἴομαι πλειόνων δεῖν παραδειγμάτων. ἅπας ἐστὶν ὁ κατάλογος [c] αὐτῶν τοιοῦτος, καὶ πολλὰ ἄλλα, ἐν οἷς ἀναγκασθεὶς ὀνόματα λαμβάνειν οὐ καλὰ τὴν φύσιν, ἑτέροις αὐτὰ κοσμεῖ καλοῖς, καὶ λύει [d] τὴν ἐκείνων δυσχέρειαν τῇ 16
τούτων εὐμορφίᾳ. καὶ περὶ μὲν τούτων ἅλις.

ιζ. ΕΠΕΙ δὲ [e] τοὺς ῥυθμοὺς ἔφην οὐ μικρὰν μοῖραν ἔχειν τῆς ἀξιωματικῆς καὶ μεγαλοπρεποῦς συνθέσεως, ἵνα μή με τις εἰκῇ δόξῃ λέγειν, ῥυθμοὺς καὶ μέτρα μουσικῆς οἰκεῖα θεωρίας, εἰς οὐ ῥυθμικὴν οὐδ' ἔμμετρον εἰσάγοντα διάλεκτον, ἀποδώσω καὶ τὸν ὑπὲρ τούτων λόγον. ἔχει δὲ οὕτως· Πᾶν ὄνομα καὶ ῥῆμα καὶ ἄλλο μόριον λέξεως, ὅ, τι μὴ μονοσύλλαβόν ἐστιν, ἐν ῥυθμῷ τινι λέγεται· τὸ δ' αὐτὸ καλῶ πόδα καὶ ῥυθμόν.

[f] Δισυλλάβου μὲν οὖν λέξεως διαφοραὶ τρεῖς. ἢ γὰρ ἐξ ἀμφοτέρων ἐστὶ βραχειῶν, ἢ ἐξ ἀμφοτέρων μακρῶν, ἢ τῆς μὲν βραχείας, τῆς δὲ μακρᾶς. οὗ δὲ τρίτου τούτου ῥυθμοῦ διττὸς ὁ τρόπος·

a Parum compta videtur hæc lectio, quam luxatam arbitror. Locus erit facilior multo, ſiquis hoc modo legat: *μανίας ἂν εἴη ἔργον ζητεῖν*, ſeu *μανίας ἂν ἔργον εἴη ζητεῖν τὰ χείρω*, *εἴη* mox poſt *ἀδύνατον* è contextu ſublato. *Upt.* b Major erit temporum ſimilitudo, ſi legas *συνύφαγκεν*: ut [*Reg.* 1. & *Colb.* &] infra §. 18. *ἀλλ' εὖ συγκεκρύφασιν αὐτὰς καὶ συνυφάγκασι.* Ibidem paullo ante nota, minorem Bœoticorum oppidorum à *Dionyſio* poni numerum, quam paullo poſt in *Homerico* catalogo: & contra Θίσβην atque Ὀγχηστὸν à *Dionyſio* memorari, quarum hic nulla ſit mentio. Sed hîc memineris non integrum in vulgatis *Dionyſii* Editionibus citari locum, atque addi poſſe ſeptem hos ex *Homeri* exemplaribus verſus; hos ſcilicet: "Κώπας, Εὔτρησίν τε, πολυτρήρωνά τε Θίσβην, "Οἵ τε Κορώνειαν, καὶ ποιήενθ' Ἁλίαρτον, "Οἵ τε Πλάταιαν ἔχον, ἠδ' οἳ Γλίσαντ' ἐνέμοντο. "Οἵ θ' Ὑποθήβας εἶχον ἐϋκτίμενον πτολίεθρον, "Ὀγχηστόν θ', ἱερὸν Ποσιδήϊον, ἀγλαὸν ἄλσος· "Οἵ τε πολυστάφυλον Ἄρνην ἔχον, οἵ τε Μίδειαν, "Νῖσάν τε ζαθέην, Ἀνθηδόνα τ' ἐσχατόωσαν. *Sylb.* c Vide *Var. Lect.* ad *Tom. priorem* p. 643. v. 45. d Locutio infrequentior pro *αὐτὸς τούτων*. *Upt.* e Τοὺς ῥυθμοὺς *Reg.* 1. & *Colb.* f De pedibus ſive numeris orationis agunt (ſed aliquanto brevius) *Ariſt.* Rhet. l. 3. c. 8. *Cicero* de Orat. l. 3. & *Quinctilianus*; obiterque *Dionyſ.* *Longinus* §. 40. *Upt.*

a Ἀπὸ

τρόπος· ὁ μὲν τις, [a] ἀπὸ βραχείας, καὶ λήγων εἰς μακράν· ὁ δὲ, ἀπὸ μακρᾶς, καὶ λήγων εἰς βραχεῖαν. ὁ μὲν οὖν βραχυσύλλαβος, [b] ἡγεμών τε καὶ [c] πυῤῥίχιος καλεῖται, καὶ οὔτε μεγαλοπρεπής ἐστιν, οὔτε σεμνός· σχῆμα δ' αὐτοῦ τοιόνδε,

Λέγε δὲ σὺ κατὰ πόδα νεόλυτα μέλεα.

ὁ δ' ἀμφοτέρας τὰς συλλαβὰς μακρὰς ἔχων, κέκληται μὲν σπονδεῖος, ἀξίωμα δὲ ἔχει μέγα καὶ σεμνότητα πολλήν· παράδειγμα δὲ αὐτοῦ τόδε,

[d] Ποίαν δῆθ' ὁρμάσω, ταύταν ἢ κείναν, κείναν ἢ ταύταν;

ὁ δὲ ἐκ βραχείας τε καὶ μακρᾶς συγκείμενος, ἐὰν μὲν τὴν ἡγουμένην λάβῃ βραχεῖαν, ἴαμβος καλεῖται, καὶ [e] οὐκ" ἔστιν οὐκ ἀγεννής· ἐὰν δὲ ἀπὸ τῆς μακρᾶς ἄρχηται, τροχαῖος, καὶ ἔστι μαλακώτερος θατέρου καὶ ἀγεννέστερος· παράδειγμα δὲ τοῦ προτέρου τοιόνδε,

Ἐπεὶ σχολὴ πάρεστι, παῖ Μενοιτίου.

τοῦ δ' ἑτέρου,

[f] Θυμὲ, θύμ' ἀμηχάνοισι κήδεσι κυκώμενε.

δισυλλάβων μὲν δὴ μορίων λέξεως διαφοραί τε καὶ ῥυθμοὶ καὶ σχήματα τοσαῦτα· τρισυλλάβων δ' ἕτερα πλείω τῶν εἰρημένων, καὶ ποικιλωτέραν ἔχοντα θεωρίαν. ὁ μὲν γὰρ ἐξ ἁπασῶν βραχειῶν συνεστὼς, καλούμενος δὲ ὑπό τινων [g] χορεῖος", τρίβραχυς ποὺς· οὗ παράδειγμα τοιόνδε,

[h] Βρόμιε, δορατοφόρε, ἐνυάλιε, πολεμοκέλαδε·

ταπεινός τε καὶ ἄσεμνός ἐστι [i] καὶ ἀγεννής", καὶ οὐδὲν ἂν ἐξ αὐτοῦ γένοιτο γενναῖον. ὁ δὲ ἐξ ἁπασῶν μακρῶν, μολοττὸν δὲ αὐτὸν οἱ μετρικοὶ καλοῦσιν, ὑψηλός τε καὶ ἀξιωματικός ἐστι καὶ διαβεβηκὼς ὡς ἐπὶ πολύ· παράδειγμα δὲ αὐτοῦ τόδε,

Ω Ζηνὸς καὶ Λήδας κάλλιστοι σωτῆρες.

ὁ δ' ἐκ μακρᾶς καὶ δυοῖν βραχειῶν, μέσην μὲν λαβὼν τὴν μακρὰν [k] ἑκατέρας τῶν βραχειῶν, ἀμφίβραχυς ὠνόμασται· καὶ οὐ σφόδρα τῶν εὐσχημόνων ἐστὶ ῥυθμῶν, ἀλλὰ διακέκλασταί τε καὶ πολὺ τὸ θῆλυ καὶ ἀγενὲς ἔχει· οἷά ἐστι ταυτί,

Ιακχε διθύραμβε, σὺ τῶνδε χορηγέ.

ὁ δὲ προλαμβάνων τὰς δύο βραχείας, ἀνάπαιστος μὲν καλεῖται. σεμνότητα δὲ ἔχει πολλήν· καὶ, ἔνθα δεῖ μέγεθος περιθεῖναι τοῖς πράγμασιν ἢ πάθος, ἐπιτήδειός ἐστι παραλαμβάνεσθαι· τούτου τὸ σχῆμα τοιόνδε,

[l] Βαρύ μοι κεφαλῆς ἐπίκρανον ἔχει.

ὁ δὲ ἀπὸ τῆς μακρᾶς ἀρχόμενος, λήγων δὲ ἐς τὰς βραχείας, [m] δακτυλικὸς μὲν καλεῖται. πάνυ δέ ἐστι σεμνὸς, καὶ εἰς κάλλος ἁρμονίας ἀξιολογώτατος, καὶ τό γε ἡρωϊκὸν μέτρον ἀπὸ τούτου κοσμεῖται ὡς ἐπὶ τὸ πολύ· παράδειγμα δὲ αὐτοῦ τόδε,

ma: aut enim à brevi incipit, & in longam ſyllabam deſinit; aut incipit à longa, & in brevem deſinit. Pes autem, qui è duabus brevibus conſtat, vocatur Hegemon, ſive Pyrrichius: numerus nec magnificus, nec gravis. Hæc ejus figura:

Tu vero refer è veſtigio recens-ſoluta membra.

Qui vero utramque habet longam, Spondeus appellatur; ac magnificum habet inceſſum & plenum gravitatis. Exemplum illius hoc ſit:

Qua tandem via me propere conferam? hac, an illa: illa, an hac?

At qui è longa & brevi conſtat, ſi brevem præeuntem acceperit, vocatur Iambus, pes in primis generoſus: ſin à longa inceperit, Trochæus, priore multo mollior, nec ita generoſus. Prioris exemplum eſt hujuſmodi:

Vacat, Patrocle, mens mihi à negotiis.

hoc vero alterius,

Vita, vita macerata maximis doloribus.

Pedes triſyllabi.

Diſſyllabarum itaque dictionum differentiæ, pedes, & figuræ totidem ſunt: aliæ vero triſyllabarum; quæ plures præcedentibus & multo fuſiorem admittunt conſiderationem. Nam qui totus è brevibus conſtat, vocatus à quibuſdam Choreus, pes tribrachys (cujus hoc exemplo eſt,

Bromie, Thyrſiger, Martie, belli ſtrepitu gaudens)

abjectus eſt, & nullius aut gravitatis aut ponderis; ex quo nihil generoſum fieri poſſit. Qui vero ex omnibus longis conſtat, quem *Moloſſum* rerum metricarum ſcriptores appellant, ſublimis eſt, & dignitatem habet, latis ut plurimum paſſibus incedens. Exemplum illius,

O fratres Ledæi, ſervatores optimi.

Qui longa & duabus conſtat brevibus, ſi mediam acceperit longam, & utrinque breves, Amphibrachys dicitur, numeros inter elegantes vix habendus; nam fractus eſt, & multum in ſe muliebre continet, multum ignobile: qualia ſunt hæc,

Iacche dithyrambe, qui hos choro præis.

At qui duas initio breves ceperit, Anapæſtus vocatur. Pes in primis gravis; &, ſicubi magnitudo rebus fuerit adhibenda, aut affectus majores excitandi, nullus eo numerus poteſt accipi accommodatior. Hujus figura talis eſt;

Grave eſt mihi, capitis geſtare ornamentum.

Sed pedi, qui à longa exorſus brevibus duabus terminatur, nomen eſt Dactylo. Hic gravitate eximia præditus, quam plurima ad felicem ſtruendæ orationis venuſtatem confert, maximum heroici carminis ornamentum. Ejus exemplum eſt,

Ad

a Ἀπὸ βραχείας ἀρχόμενος, *Colb.* *b* Hujus nominis rationem tradit *Dionyſius* in libello περὶ τῆς Δημοσθένους δεινότητος, p. 192. juxta *Ed. Sylb.* *c* De Pyrrichio, Spondeo &c. vide *Voſſium* de Poëmatum cantu, p. 6. &c. *d* En loci ex *Euripidis* Hecuba conſimiles: v. 163. Ποίαν, ἢ ταύταν ἢ κείναν "Στείχω; — v. 1060. Ποίαν, ἢ ταύταν, ἢ τάνδ' ἐξαλλάξω. *Upt.* *e* Deeſt *Reg.* 1. & *Colb.* *f* Exſtat hic *Archilochi* verſus cum paucis aliis apud *Stobæum* ἐν τῷ περὶ Ὀργῆς. *Upt.* *g* Abeſt *Reg.* 1. & *Colb.* *h* Si cum apoſtropho legas δορατοφόρ', erit juſta metri deſinentia. Sic paullo infra, ut juſta fiat deſinentia, legendum videtur διθύραμβε, expuncta ſyllaba θυ: ut Bacchus dicatur δίθυραμβος ex eo quod, cum immaturus à Semele per abortum eſſet editus, Διὸς ἐνεῤῥαμμένος μηρῷ, ita demum ad maturitatem eſt perductus. vel quaſi δὶς ἐῤῥαμμένος: primum ſcilicet Semeles utero, deinde Jovis femori inſutus. *Sylb.* *i* Non agnoſcunt *Reg.* 1. & *Colb.* *k* Ἐξ ἑκατέρας malit *Upt.* *l* Ex *Euripidis* Hippolito, v. 201. *m* Pro δακτυλικὸς ſequenti Sect. legitur δάκτυλος, ὁ δ' ἑξῆς δάκτυλος: itidemque §. 20. οἱ δὲ ἄλλοι πάντες εἰσὶ δάκτυλοι; & alibi. excuſari tamen & hæc lectio poteſt, ut infra ſequenti Sect. ὃν ἢ μήτε πυῤῥίχιός ἐστι ποὺς, μήτε ἰαμβικός: ubi ἰαμβικὸς legitur, ſubaudito ſubſtantivo nomine πούς. *Sylb.* Δάκτυλος *Reg.* 1.

Ad Ciconas tulit Iliacis celer Eurus ab oris.

Metrici quidem ſcriptores longam hujus pedis ſyllabam perfecta breviorem eſſe dicunt: cum vero quantum abſit nequeant dicere, * irrationalem nuncupant. Alium porro pedem, huic altera ex parte quaſi reſpondentem, qui à brevibus exorſus hac terminatur irrationali, quem etiam ab Anapæſto diverſum volunt, appellant Circulum, hoc ipſius allato exemplo;

Æquata ſolo eſt urbs altis portis ornata.

Sed de his alius forte dicendi locus. Veruntamen utrique inter pedes pulcerrimi ſunt. Unum adhuc reſtat pedum triſyllaborum genus, quod è duabus conſtat longis & una brevi, cujus tres ſunt formæ. Nam cum media brevis eſt & extremæ longæ, appellatur Creticus; eſtque non ignobilis. Exemplum autem iſtiuſmodi eſt:

Hi vero contendebant ratibus navigationi aptis, æreis roſtris.

Quod ſi principium duæ occupaverint longæ, finem brevis; (cujuſmodi ſunt,

Tecum, Phœbe Muſæque, ineamus gratiam)

virilis admodum erit hæc forma, & ad dignitatem orationi conciliandam accommoda. Idem eveniet, ſi brevis initio duabus longis præponatur. ſuam etenim dignitatem hic numerus habet atque amplitudinem. En illius exemplum:

Quod tandem ad littus, quam ſylvam curram? quo me conferam?

Horum utrique ſua nomina impoſuerunt rerum metricarum ſcriptores; illo ſcilicet Bacchio, hoc Hypobacchio appellato. Hi vero ſeu rythmi ſeu pedes, numero duodecim, primi ſunt qui omnem emetiuntur orationem, tam vinctam quam ſolutam, ex quibus & verſus & membra proficiſcuntur. nam reliqui omnes numeri & pedes ſunt ex his compoſiti. Rythmus autem ſimplex ſive pes, neque minor eſt duabus ſyllabis, neque tribus major. Ac de his quidem haud ſcio, quid amplius dicendum ſit.

Numerorum vis & poteſtas.

XVIII. AT vero qua cauſa inductus ſum ad hæc præfanda, (neque enim temere præcepta, ad numeros & res metricas pertinentia, propoſui mihi tractanda, ſed omnino neceſſitatis gratia) conſilii mei hæc ratio fuit: *ſc.* quod generoſos propter numeros, graves & ampliſſimos, prodit ſtructura majeſtatis plena, ſtabilis & magnifica; propter ignobiles & abjectos, exilis inde fit & contemnenda, ſeu per ſe numerorum accipiantur ſinguli, ſeu mutua connexione ſibi invicem implicentur. † Quod ſi in noſtra foret poteſtate,

[a] Ἰλιόθεν με φέρων ἄνεμος Κικόνεσσι πέλασσεν.

(ι) [b] μέντοι ῥυθμικοὶ τούτου τοῦ ποδὸς τὴν μακρὰν βραχυτέραν εἶναί φασι τῆς τελείας· οὐκ ἔχοντες δὲ εἰπεῖν πόσῳ, καλοῦσιν αὐτὴν ἄλογον. ἕτερον δὲ ἀντίστροφόν τινα τούτῳ ῥυθμὸν, ὃς ἀπὸ τῶν βραχειῶν ἀρξάμενος ἐπὶ τὴν ἄλογον τοῦτον [c] τελευτᾷ, χωρίσαντες ἀπὸ τῶν ἀναπαίστων, κύκλον καλοῦσι· παράδειγμα αὐτοῦ φέροντες τοιόνδε,

Κέχυται πόλις ὑψίπυλος κατὰ γᾶν.

περὶ ὧν ἂν ἕτερος εἴη λόγος. πλὴν ἀμφότεροί γε τῶν πάνυ καλῶν οἱ ῥυθμοί. ἓν ἔτι λείπεται τρισυλλάβων ῥυθμῶν γένος, ὃ συνέστηκε μὲν ἐκ δύο μακρῶν καὶ βραχείας, τρία δὲ ἔχει σχήματα· μέσης μὲν γὰρ γενομένης τῆς βραχείας, ἄκρων δὲ τῶν μακρῶν, κρητικός τε λέγεται, καὶ ἔστιν οὐκ ἀγεννής· ὑπόδειγμα δὲ αὐτοῦ τοιόνδε,

Οἱ δ᾽ ἐπείγοντο πλωταῖς ἀπήνῃσι χαλκεμβόλοισιν.

ἐὰν δὲ τὴν ἀρχὴν αἱ δύο μακραὶ κατάσχωσι, τὴν δὲ τελευτὴν βραχεῖα· οἷά ἐστι ταυτὶ,

Σοὶ, Φοῖβε Μοῦσαί τε, συμβῶμεν·

[d] ἀνδρῶδες δὲ πάνυ τοῦτο σχῆμα, καὶ εἰς σεμνολογίαν ἐπιτήδειον. τὸ δὲ αὐτὸ συμβήσεται κἂν ἡ βραχεῖα προτεθῇ τῶν μακρῶν. [e] καὶ γὰρ οὗτος ὁ ῥυθμὸς ἀξίωμα ἔχει καὶ μέγεθος· παράδειγμα δὲ αὐτοῦ τόδε,

Τίν᾽ ἀκτὰν, τίν᾽ ὕλαν δράμω; ποῖ πορευθῶ;

τούτοις ἀμφοτέροις ὀνόματα [f] κεῖται ῥυθμοῖς ὑπὸ τῶν μετρικῶν, [g] βακχεῖος μὲν τῷ προτέρῳ, θατέρῳ δὲ ὑποβάκχειος. οὗτοι δώδεκα ῥυθμοί τε καὶ πόδες εἰσὶν (α) πρῶτοι καταμετροῦντες ἅπασαν ἔμμετρόν τε καὶ ἄμετρον λέξιν, ἐξ ὧν γίνονται στίχοι τε καὶ κῶλα. οἱ γὰρ ἄλλοι ῥυθμοὶ καὶ πόδες πάντες ἐκ τούτων εἰσὶ σύνθετοι. ἁπλοῦς δὲ ῥυθμὸς ἢ ποὺς, οὔτ᾽ ἐλάττων ἐστὶ δυοῖν συλλαβῶν, οὔτε μείζων τριῶν. καὶ περὶ μὲν τούτων οὐκ οἶδα ὅ,τι δεῖ πλείω λέγειν.

ιη´. ΩΝ δὲ ἕνεκα νῦν ὑπήχθην ταῦτα προειπεῖν· οὐ γὰρ δὴ τινάλλως γέ μοι προὔκειτο [h] ῥυθμῶν τε καὶ μετρικῶν ἅπτεσθαι θεωρημάτων, ἀλλὰ τοῦ ἀναγκαίου ἕνεκα· ταῦτά ἐστιν, ὅτι διὰ τῶν γενναίων καὶ ἀξιωματικῶν καὶ μέγεθος ἐχόντων ῥυθμῶν, ἀξιωματικὴ γίνεται σύνθεσις καὶ βεβαία καὶ μεγαλοπρεπὴς, διὰ δὲ τῶν ἀγεννῶν καὶ ταπεινῶν, ἀμεγέθης καὶ ἄσεμνος, ἐάν τε καθ᾽ ἑαυτοὺς ἕκαστοι τούτων λαμβάνωνται τῶν ῥυθμῶν, ἐάν τε ἀλλήλοις κατὰ τὰς ὁμοζυγίας [i] συμπλέκωνται. εἰ μὲν οὖν [k] ἔσται δύναμις

ἐξ

a Ex *Odyſſ.* ι. v. 40. q Οἱ μὲν ῥυθμικοὶ *Colb.* c Τελευτᾷ videtur hic active uſurpatum, pro τελευτᾷν ποιεῖ, *deſinere facit. Sylb.* Hac in re *Sylburgio* non aſſentior, qui τελευτᾷ active ſumi putat. nam pro τοῦτον legendum eſt ταύτην potius, ſubaudiendo συλλαβήν. *Upt.* Ἐπί τινα τὴν ἄλογον τελευτᾷ *Colb.* d Legendum videtur ἀνδρῶδές τε: aut δὲ redditive accipienda eſt. vel comma unum & alterum deeſt. In ſequent. vulgati libri corrupte habent εἰς σεμνότητος λογίαν: qua de re monuit etiam *Henricus Stephanus* Schediaſmatum libro 2. c. 14. Σεμνολογίας autem vocabulo ſupra quoque uſus eſt *Dionyſius* §. 11. καὶ τὸ βάρος, καὶ τὴν σεμνολογίαν: & infra aloquoties. Sequens locus citatur à *Petro Victorio*, Var. lect. l. 4. c. 1. ubi notat, pedem quem *Quinctilianus* Bacchium appellat, à *Dionyſio Halicarnaſſeo* Hypobacchium vocari. *Sylb.* Sana eſt hæc lectio. particula δὲ multo eſt ἐμφατικωτέρα: ac ſi dicas, *enimvero, in primis.* qua ſublata, ſua etiam orationi deerit elegantia. *Upt.* e Poſſis etiam legere καὶ γὰρ καὶ οὗτος. *Sylb.* f Κεῖται τοῖς ποσὶν ὑπὸ τῶν *Reg.* 1. & *Colb.* g Quem *Dionyſius* Βακχεῖον hic vocat, *Hephæſtionis Scholiaſtes* p. 82. παλιμβάκχειον nominat. tradit enim τὸν ἐκ βραχείας καὶ δύο μακρῶν appellari βακχεῖον: à quibuſdam etiam ὑποβάκχειον. Βακχεῖον autem ex eo vocatum ſcribunt, quoniam dithyrambici poëtæ hymnos in Bacchum plerumque iſto metri genere contexuerint. *Sylb.* h Poſſis etiam legere ῥυθμικῶν, ut ſequitur καὶ μετρικῶν. *Sylb.* i Συμπλέκοντες *Reg.* 1. & *Colb.* k Pro ἔσται legendum fortaſſe εἴη, & mox ἔσται pro εἴη. ſimili ſenſu ſupra (§. 16.) dixerat, εἰ μὲν οὖν ἐγχωροίη. *Upt.* * *Al.* tacitum. † *Al.* Si igitur facultas erit &c.

α Ἁπλαῦ-

ἐξ ἁπάντων τῶν κρατίστων ῥυθμῶν συνθεῖναι τὴν λέξιν, ἔχοι ἂν ἡμῖν κατ' εὐχήν· εἰ δὲ ἀναγκαῖον εἴη μίσγειν τοῖς κρείττοσι τοὺς χείρονας, ὡς ἐπὶ πολλῶν γίνεται· τὰ γὰρ ὀνόματα ἔγκειται τοῖς πράγμασιν ὡς ἔτυχεν· οἰκονομεῖν αὐτὰ χρὴ φιλοτέχνως, καὶ διακλέπτειν τῇ χάριτι τῆς συνθέσεως τὴν ἀνάγκην, ἄλλως τε καὶ πολλὴν τὴν ἄδειαν ἔχοντας. οὐδὲ γὰρ [a] ἀπολαύεται ῥυθμὸς οὐδεὶς ἐκ τῆς ἀμέτρου λέξεως, ὥσπερ ἐκ τῆς ἐμμέτρου.

Μαρτύρια δὲ ὧν εἴρηκα παραθεῖναι λοιπόν, ἵνα μοι καὶ πίστιν ὁ λόγος λάβῃ. [b] ἔστι δὲ ὀλίγα περὶ πολλῶν. φέρε δή, τίς οὐκ ἂν ὁμολογήσειεν ἀξιωματικῶς τε συγκεῖσθαι καὶ μεγαλοπρεπῶς τὴν Θουκυδίδου λέξιν τὴν ἐν ΤΩ ΕΠΙΤΑΦΙΩ ταύτην; "[c] Οἱ μὲν πολλοὶ τῶν ἐνθάδε ἤδη εἰρηκότων, ἐπαινοῦσι τὸν προσθέντα τῷ νόμῳ τὸν λόγον τόνδε, ὡς καλὸν ἐπὶ τοῖς ἐκ [d] τῶν πολέμων θαπτομένοις ἀγορεύεσθαι αὐτόν." τί οὖν ἐστιν ὃ πεποίηκε ταύτην μεγαλοπρεπῆ τὴν σύνθεσιν; τὸ ἐκ τοιούτων συγκεῖσθαι ῥυθμῶν τὰ κῶλα. τρεῖς μὲν γὰρ οἱ τοῦ πρώτου προηγούμενοι κώλου σπονδεῖοι πόδες εἰσίν· ὁ δὲ τέταρτος, ἀνάπαιστος· ὁ δὲ μετὰ τοῦτον, αὖθις σπονδεῖος· ἔπειτα, κρητικός· ἅπαντες ἀξιωματικοί. καὶ τὸ μὲν πρῶτον αὐτοῦ κῶλον διὰ ταῦτα ἐστι σεμνόν· τὸ δὲ ἑξῆς τοῦτο, "Ἐπαινοῦσι τὸν προσθέντα τῷ νόμῳ τὸν λόγον τόνδε," [e] ὅτι δύο μὲν ἔχει τοὺς πρώτους πόδας ὑποβακχείους, κρητικὸν δὲ τὸν τρίτον, εἶτ' αὖθις ὑποβακχείους δύο, καὶ συλλαβήν, ὑφ' ἧς τελειοῦται τὸ κῶλον· ὡς εἰκότως σεμνόν ἐστι καὶ τοῦτο, ἐκ τῶν [f] εὐγενεστάτων τε καὶ καλλίστων ῥυθμῶν συγκείμενον. τὸ δὲ δὴ τρίτον κῶλον, "Ὡς καλὸν ἐπὶ τοῖς ἐκ τῶν πολέμων θαπτομένοις ἀγορεύεσθαι αὐτόν," [g] ἄρχεται μὲν ἀπὸ τοῦ κρητικοῦ ποδός, δεύτερον δὲ λαμβάνει τὸν ἀνάπαιστον, καὶ τρίτον σπονδεῖον, καὶ τέταρτον αὖθις ἀνάπαιστον, εἶτα δύο τοὺς ἑξῆς δακτύλους, καὶ σπονδείους δύο τοὺς τελευταίους, εἶτα [h] κατάληξιν. εὐγενὲς δὴ καὶ τοῦτο διὰ τοὺς πόδας γέγονε. τὰ πλεῖστα δὲ ἐστι παρὰ Θουκυδίδῃ τοιαῦτα, μᾶλλον δὲ ὀλίγα μὴ οὕτως ἔχοντα. ὥστε εἰκότως ὑψηλὸς εἶναι δοκεῖ [i] καὶ καλλιεπὴς καὶ εὐγενής, ὡς ἐκλέγων τοὺς ῥυθμούς.

Τὴν δὲ δὴ Πλατωνικὴν λέξιν ταύτην τίνι ποτὲ ἄλλῳ κοσμηθεῖσαν, οὕτως ἀξιωματικὴν εἶναι φαίη τις ἂν καὶ καλήν, εἰ μὴ τῷ συγκεῖσθαι διὰ τῶν καλλίστων τε καὶ ἀξιολογωτάτων ῥυθμῶν; ἔστι γὰρ δὴ τῶν πάνυ φανερῶν καὶ περιβοήτων, ἣ κέχρηται ὁ ἀνὴρ κατὰ τὴν ΤΟΥ ΕΠΙΤΑΦΙΟΥ ἀρχήν· "Ἔργῳ μὲν ἡμῖν οἵδ' ἔχουσι τὰ προσήκοντα σφίσιν αὐτοῖς· ὧν τυχόντες, πορεύονται τὴν εἱμαρμένην πορείαν." ἐν τούτοις δύο μέν ἐστιν ἃ συμπληροῖ τὴν περίοδον κῶλα· ῥυθμοὶ δὲ οἱ ταῦτα διαλαμβάνοντες, οἵδε. βακχεῖος μὲν ὁ πρῶτος· οὐ γὰρ δή γε ὡς ἴαμβον ἀξιώσαιμ' ἂν ἔγωγε τὸ κῶλον τοῦτο ῥυθμίζειν, ἐνθυμούμενος ὅτι οὐκ ἐπιτροχάλους καὶ ταχεῖς, ἀλλ' ἀναβεβλημένους καὶ βραδεῖς τοῖς

totam ex numeris præſtantiſſimis orationem componere, pulcre ex voto res ſuccederet: cùm vero nobis neceſſe ſit deteriores præſtantioribus, ut ſæpe accidit, immiſcere, (rebus enim ſua nomina fortuito imponuntur) ita oportet cum artificio diſponamus, ut compoſitionis venuſtate ipſa obſcuretur neceſſitas, idque etiam magna libertate uſi. Neque enim ullus omnino pes, quemadmodum ex ligata, ita ex oratione ſoluta excluditur.

Eorum quæ dixi teſtimonia proferre reliquum eſt, quo majorem auctoritatem habeat oratio. de multis vero pauca. Age igitur, ecquis non fatebitur ſumma dignitate atq; amplitudine eſſe illam Thucydidis orationem in *Laudatione funebri*? "Multi quidem eorum, qui ex hoc loco verba jam fecerunt, eum laudant, qui hanc orationem funebrem veteri inſtituto addidit; propterea quod eam de iis, qui bello interfecti ſepelirentur, haberi præclarum eſſet. Quid tandem eſt quod magnificam hanc collocationem effecit? quod numeris *ſcil.* pedibuſq; ſublimibus tota conſtituuntur membra. Primi ſiquidem membri tres qui præcedunt pedes, Spondei ſunt; quartus Anapæſtus; qui ſequitur, Spondeus; deinde Creticus: omnes dignitatis pleni. Ac primum quidem membrum propterea magnificum eſt & grave. Huic vero proximum, "Eum laudant, qui orationem hanc funebrem veteri inſtituto addidit, quia duos priores pedes Hypobacchios habet, tertium Creticum, deinde etiam Hypobacchios duos, & ſyllabam qua membrum terminatur: jure igitur merito gravitate plena eſt & hæc ſententia, cum nobiliſſimis ex numeris pulcerrimiſque conſtituatur. Quin & tertium membrum, "Propterea quod eam de iis, qui bello interfecti ſepelirentur, haberi præclarum eſſet, incipit à Cretico pede, proximumq; facit Anapæſtum, & tertium Spondeum, quartumq; rurſus Anapæſtum; duos deinde dactylos aſſumit, totidemque ad extremum Spondeos, poſtea Clauſulam. generoſum & hoc factum eſt ſuos ob pedes. Sunt autem plurima apud Thucydidem hujuſmodi; aut potius rariſſima ſunt, quæ ita ſe non habeant: adeo ut merito ſublimis & elegans & nobilis haberi debeat, ob numerorum ſcilicet delectum.

Hæc etiam Platonis ſententia, qua tandem re alia ornata nobis adeo magnifica videtur & venuſta, niſi quod ex numeris præſtantiſſimis conſtat & ſublimibus? Eſt enim notiſſima & celebratiſſima, qua uſus vir ille ad initium *Laudationis funebris*: "Re quidem à nobis illi, quæ ſua ſunt, habent; eaque jam aſſecuti, iter à fatis deſtinatum peragunt. In his duo ſunt membra, quæ totam adeo abſolvunt periodum: numeri vero quibus diſtinguuntur, ſunt hi. Bacchius primus eſt: (non enim mihi poſſum perſuadere, Iambo eſſe hoc membrum dimenſum, ea ratione inductus, quod volubiles motus & velocia tempora nequaquam rebus miſerandis, ſed remiſſa potius & tarda, adhibere

a Ἀπελαύνεται *Reg.* 1. & *Colb.* quo modo legendum eſſe monuerunt *Wolfius* & *Sylb.* b Malim ἔσται. *Upt.* c Ex initio concionis p. 103. *Ed. Oxon.* d Articulum τῶν addidit *Sylb.* agnoſcunt etiam *Reg.* 1. & *Colb.* & *Thucydidis* exemplaria. e Illud ὅτι commode ſatis abeſſe poteſt. f Συγγενεστάτων *Reg.* 1. & *Colb.* g Quam verum ſit hoc diſpiciant alii. ad rem ſatis eſſe videatur, ſi quo modo pedem iſtum referat, aut ad eum quam proxime accedat: nec ad amuſſim rigide exigenda ſunt verba *Dionyſii*. h V. 26. συλλαβήν, ὑφ' ἧς τελειοῦται τὸ κῶλον. i Καὶ καλλίστης εὐγενείας *Reg.* 1. & *Colb.*

a Forſan

adhibere oporteat) hunc ſequitur Spondeus; deinceps,colliſione vocalium reſoluta, Dactylus; rurſus Spondeus: qui vero ſequitur,is potius Creticus, quam Anapæſtus; poſtea,ut mea fert opinio, Spondeus: ultimus Hypobacchius, aut etiam, ſi quis ita voluerit, Anapæſtus: poſtremo Deſinentia. Ex his numeris nullus humilis, nullus ignobilis. Sequentis vero membri, “Eaque jam aſſecuti, iter à fatis de“ſtinatum peragunt, primi duo pedes ſunt Cretici, deinde Spondei duo, quos ſequitur Creticus; ultimus vero Hypobacchius eſt. At vero, orationem venuſtam eſſe, quæ numeris venuſtis tota conſtat, neceſſe eſt. Infinita hujuſmodi apud Platonem ſunt. Erat enim, in perſpicienda orationis modulatione & numerorum concinnitate, homo ingenii plane admirabilis. qui, uti erat in componendis vocibus eximius, ſi paullo etiam ſeligendis fuiſſet curioſior, ipſum utique dicendi pulcritudine Demoſthenem *aut prævertiſſet, aut dubiam ſane victoriam feciſſet*. Sed in delectu verborum ſæpiuſcule peccat; idque præcipue, quum ſublimem & elegantem & nimis elaboratam locutionem aſſequi ſtudet: qua de re alibi nobis dictum eſt. Splendidius autem collocat verba, & mehercule jucunde admodum atque eleganter: nec ſane eſt, cur ab ullo hac parte reprehendi debeat.

Unius præterea locutionem proferam, cui primas in admiranda vi dicendi tribuo. * Eſt enim regula ad quam dirigamur, non tantum in verbis deligendis, ſed pulcerrima etiam collocatione ſtruendis, Demoſthenes. In illa jam *de Corona* oratione, tria ſunt membra quæ primam periodum abſolvunt: ea autem qui emetiuntur, pedes hi ſunt: “In primis quidem, “ô Athenienſes, Deos deaſque omnes obſecro. Incipit hoc membrum à pede Bacchio, quem ſequitur Spondeus, deinde Anapæſtus, poſtea alius etiam Spondeus: tum tres ordine Cretici, poſtremo autem Spondeus. Hujus vero ſecundi membri, “Ut quanta ego benevo“lentia civitatem,& vos univerſos uſque pro“ſequor,pes primus Hypobacchius eſt,deinde Bacchius,aut etiam, ſi quis voluerit,Dactylus; poſtea Creticus: hos duo ſequuntur pedes compoſiti, Pæones appellati; deinceps Moloſſus aut Bacchius, (licet enim utrumlibet eorum eligere) ultimus Spondeus eſt. At tertii hujus membri, “Tanto vos ſtudio in hac “contentione erga me utamini, primum locum obtinent Hypobacchii duo, poſtea Creticus, cui Spondeus annectitur, deinde rurſus Bacchius aut Creticus, ultimus rurſum Creticus, tandemque Clauſula. Quid itaque prohibet, quo minus pulcra ſit orationis ſtructura, in qua nec pes Pyrrichius occurrat, nec Amphibrachys, neque ullus omnino aut ex Choreis, aut etiam Trochæis? Id vero non dico, eorum ſcriptorum neminem vilioribus numeris unquam fuiſſe uſum: nam utuntur quidem; ſed eos arte occultant, & deteriores paſſim pulcrioribus intertexunt.

οἰκλιζομένοις προσῆκεν ἀποδίδοσθαι τοὺς χρόνους· σπονδεῖος δὲ [a] ἕτερος· ὁ δ' ἑξῆς δάκτυλος, διαιρουμένης τῆς συναλοιφῆς· εἶτα μετὰ τοῦτον σπονδεῖος· ὁ δὲ ἑξῆς μᾶλλον κρητικὸς ἢ ἀνάπαιστος· ἔπειθ', ὡς ἡ ἐμὴ δόξα, σπονδεῖος· ὁ δὲ τελευταῖος, ὑποβάκχειος· εἰ δὲ βούλεταί τις, ἀνάπαιστος· εἶτα κατάληξις. τούτων τῶν ῥυθμῶν οὐδεὶς ταπεινός, οὐδεὶς ἀγεννής. τοῦ δὲ ἑξῆς κώλου, “Ὧν τυχόν“τες πορεύονται τὴν εἱμαρμένην πορείαν, δύο μὲν εἰσιν οἱ πρῶτοι πόδες κρητικοί, σπονδεῖοι δὲ οἱ μετὰ τούτους δύο· μεθ' οὓς αὖθις κρητικός, ἔπειτα τελευταῖος ὑποβάκχειος. ἀνάγκη δὴ τὸν ἐξ ἁπάντων συγκείμενον καλῶν ῥυθμῶν, καλὸν εἶναι λόγον. μυρία τοιαῦτά ἐστι καὶ παρὰ Πλάτωνι. ὁ γὰρ ἀνὴρ εὐμέλειάν τε καὶ εὐρυθμίαν συνιδεῖν δαιμονιώτατος· καὶ εἴ γε δεινὸς ἦν [b] οὗτος ἐκλέξαι τὰ ὀνόματα, ὡς συνθεῖναι περιττός, καί νύ κεν ἢ παρέλασσε τὸν [c] Δημοσθένην κάλλους ἑρμηνείας εἵνεκεν, ἢ ἀμφήριστον ἔθηκε. νῦν δὲ δὴ περὶ μὲν τὴν ἐκλογήν ἐστιν ἃ διαμαρτάνει, καὶ μάλιστα ἐν οἷς ἂν τοῦ ὑψηλοῦ καὶ περιττοῦ καὶ ἐγκατασκεύου διώκει φράσιν· ὑπὲρ ὧν [d] ἑτέρωθί μοι δεδήλωται. σαφέστερον δὲ συντίθησι τὰ ὀνόματα, 1 καὶ ἡδέως, καὶ καλῶς νὴ Δία· καὶ οὐκ ἄν τις αὐτὸν ἔχοι κατὰ τοῦτο μέμψασθαι τὸ μέρος.

Ἑνὸς ἔτι παραθήσομαι λέξιν, ᾧ τὰ ἀριστεῖα τῆς ἐν λόγοις δεινότητος καταδίδωμι. ὅρος γὰρ δή τις ἐστὶν ἐκλογῆς τε ὀνομάτων καὶ κάλλους συνθέσεως ὁ Δημοσθένης. ἐν δὴ τῷ ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΣΤΕΦΑΝΟΥ λόγῳ τρία μέν ἐστιν ἃ τὴν πρώτην περίοδον συμπληροῖ κῶλα· οἱ δὲ [e] κατὰ ταῦτα καταμετροῦντες οἵδε εἰσὶν οἱ ῥυθμοί· “[f] Πρῶτον “μὲν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τοῖς θεοῖς εὔχομαι πᾶσι καὶ “πάσαις. ἄρχει δὲ τοῦδε τοῦ κώλου βακχεῖος ῥυθμός, ἔπειθ' ἕπεται σπονδεῖος, εἶτα ἀνάπαιστος, καὶ μετὰ τοῦτον ἕτερος σπονδεῖος, εἶθ' ἑξῆς κρητικοὶ τρεῖς, σπονδεῖος δὲ ὁ τελευταῖος. τοῦ δὲ δευτέρου κώλου τοῦδε, “Ὅσην εὔνοιαν ἔχων ἐγὼ διατελῶ τῇ τε πόλει “καὶ πᾶσιν ὑμῖν, πρῶτος μὲν ὑποβάκχειός ἐστι πούς, εἶτα βακχεῖος, εἰ δὲ βούλεταί τις, δάκτυλος· ἔπειτα κρητικός· μεθ' οὓς εἰσὶ δύο σύνθετοι πόδες, οἱ καλούμενοι [g] παίωνες· οἷς ἕπεται μολοττὸς ἢ βακχεῖος· ἐγχωρεῖ γὰρ ἑκατέρους [h] αὐτὸν διαιρεῖν· τελευταῖος δὲ ὁ σπονδεῖος. τοῦ δὲ τρίτου κώλου, τοῦ “Τοσαύτην ὑπάρξαι μοι παρ' “ὑμῶν εἰς τουτονὶ τὸν ἀγῶνα, ἄρχουσι μὲν ὑποβάκχειοι δύο, ἔπειτα κρητικός, ᾧ συνῆπται σπονδεῖος· εἶτ' αὖθις βακχεῖος ἢ κρητικός, καὶ ὁ τελευταῖος πάλιν κρητικός, εἶτα κατάληξις. τί οὖν ἐκώλυε καλὴν ἁρμονίαν εἶναι λέξεως, ἐν ᾗ μήτε πυρρίχιός ἐστι πούς, μήτε ἰαμβικός, μήτε ἀμφίβραχυς, μήτε τῶν χορείων ἢ τῶν τροχαίων μηδείς; καὶ οὐ λέγω τοῦτο ὅτι τῶν ἀνδρῶν ἐκείνων ἕκαστος οὐ κέχρηταί ποτε καὶ τοῖς ἀγενεστέροις ῥυθμοῖς· κέχρηται γάρ· ἀλλ' εὖ συγκεκρύφασιν αὐτοὺς καὶ συνυφάγκασι διαλαβόντες τοῖς κρείττοσι τοὺς χείρονας.

Οἷς

a Forſan cum articulo legendum ὁ ἕτερος, aut contracte ἅτερος: ſicut ſcilicet paullo ſupra præcedit βακχεῖος μὲν ὁ πρῶτος. *Sylb.* b Non abſurde legeris οὕτως *ſic*. In ſequentibus alludit ad *Homerum* in *Il.* ψ. v. 382. *Sylb.* c De hac terminatione vide *Demetrium Phalereum* §. 177. d Sc. in *Epiſt. ad Pompejum*, p. 125. & rurſum p. 166. & 177. juxta *Ed. Sylb.* e Κατὰ ante ταῦτα vel expungenda videtur, vel in καὶ mutanda. *Sylb.* f Ex initio orationis *de Corona*. g Vide *Ciceronem*, lib. 3. *de Oratore*. h Forſan rectius αὐτῶν *ipſorum*. *Sylb.* Mallem ἑκατέρως αὐτὸν διαιρεῖν, ut ſit ſenſus; *licet enim utrovis modo diſtinguere.*
* *Al.* Eſt enim quaſi meta & terminus, non tantum &c. Familiam ducit non tantum &c.

a Loquendi

Οἷς δὲ μὴ ἐγένετο πρόνοια τούτου μέρους, οἳ μὲν ταπεινάς, οἳ δὲ κατακεκλασμένας, οἳ δὲ ἄλλην τινὰ αἰσχύνην ἢ ἀμορφίαν ἐχούσας ἐξήνεγκαν τὰς γραφάς. ὧν ἐστι [a] πρῶτός τε καὶ τελευταῖος καὶ μέσος ὁ Μάγνης σοφιστὴς Ἡγησίας· ὑπὲρ οὗ, μὰ τὸν Δία καὶ τοὺς ἄλλους θεοὺς ἅπαντας, οὐκ οἶδ᾽ ὅτι χρὴ λέγειν, πότερον τοσαύτη περὶ αὐτὸν ἦν ἀναισθησία καὶ παχύτης, ὥστε μὴ συνορᾶν οἵτινές εἰσιν εὐγενεῖς ἢ ἀγενεῖς ῥυθμοί, ἢ τοσαύτη θεοβλάβεια καὶ διαφθορὰ τῶν φρενῶν, ὥστε εἰδότα τοὺς κρείττους, ἔπειτα αἱρεῖσθαι τοὺς χείρονας; ὃ καὶ μᾶλλον πείθομαι. ἀγνοίας μὲν γάρ ἐστι καὶ τὸ κατορθοῦν [b] πολλαχοῦ· προνοίας δέ, τὸ μηδέποτε. ἐν γοῦν ταῖς τοσαύταις γραφαῖς ἃς καταλέλοιπεν ὁ ἀνήρ, μίαν οὐκ ἂν εὕροι τις σελίδα συγκειμένην εὐτυχῶς· ἔοικε δὲ ταῦτα ὑπολαβεῖν ἐκείνων κρείττω, καὶ μετὰ σπουδῆς αὐτὰ ποιεῖν, εἰς ἃ δι᾽ ἀνάγκην ἄν τις ἐμπεσὼν ἐν λόγῳ σχεδίῳ δι᾽ αἰσχύνης ἔθετο φρόνημα ἔχων ἀνήρ. θήσω δὲ καὶ τούτου λέξιν ἐκ τῆς ἱστορίας, ἵνα σοι γένηται δῆλον ἐξ ἀντιπαραθέσεως, ὅσην μὲν ἀξίωσιν ἔχει τὸ εὐγενὲς ἐν ῥυθμοῖς, ὅσην δὲ αἰσχύνην τὸ ἀγενές.

Τί δὲ ὁ λαμβάνει πρᾶγμα ὁ σοφιστής; τοιόνδε. Ἀλέξανδρος πολιορκῶν Γάζαν, χωρίον τι τῆς Συρίας πάνυ ἐχυρόν, τραυματίας τε γίνεται κατὰ τὴν προσβολήν, καὶ τὸ χωρίον αἱρεῖ χρόνῳ φερόμενος. ὁ δ᾽ ὑπ᾽ ὀργῆς τούς τ᾽ ἐγκαταληφθέντας ἀποσφάττει πάντας, ἐπιτρέψας τοῖς Μακεδόσι τὸν ἐντυχόντα κτείνειν, καὶ τὸν ἡγεμόνα αὐτῶν αἰχμάλωτον λαβών, ἄνδρα ἐν ἀξιώματι καὶ τύχης καὶ εἴδους, ἐξ ἁρματείου δίφρου δῆσαι κελεύσας ζῶντα, καὶ τοὺς ἵππους ἐλαύνων ἀνὰ κράτος, ἐν τῇ πάντων ὄψει διαφθείρει τοῦτον. οὐκ ἂν ἔχοι τις εἰπεῖν δεινότερα πάθη, οὐδὲ ὄψεις φοβερωτέρας. πῶς δὴ ταῦτα ἡρμήνευκεν ὁ σοφιστής, ἄξιον ἰδεῖν, πότερον σεμνῶς καὶ ὑψηλῶς, ἢ ταπεινῶς καὶ καταγελάστως; “Ὁ δὲ βασιλεὺς ἔχων τὸ σύνταγμα προηγεῖτο, καί πως ἐβεβούλευτο τῶν πολεμίων τοῖς ἀρίστοις ἀπαντᾶν εἰσιών. τοῦτο γὰρ ἔγνωστο, κρατήσασιν ἑνός, συνεκβάλλειν καὶ τὸ πλῆθος. ἡ μὲν οὖν ἐλπὶς αὕτη συνέδραμεν εἰς τὸ τολμᾶν, ὥστε Ἀλέξανδρον μηδέποτε κινδυνεῦσαι πρότερον οὕτως. ἀνὴρ γὰρ τῶν πολεμίων, εἰς γόνατα συγκαμφθείς, ἔδοξε τοῦτ᾽ Ἀλεξάνδρῳ τῆς ἱκετείας ἕνεκα πρᾶξαι. [c] προσέμενος δ᾽ ἐγγὺς μικρὸν ἐκκλίνει τὸ ξίφος ἐνεγκόντος ὑπὸ τὰ πτερύγια τοῦ θώρακος, ὥστε γενέσθαι καὶ τὴν πληγὴν οὐ χαλεπωτάτην· ἀλλὰ τοῦτον μὲν αὐτὸς ἀπώλεσε, κατὰ κεφαλῆς τύπτων τῇ μαχαίρᾳ· τοὺς δ᾽ ἄλλους ὀργὴ πρόσφατος [d] ἐπίμπρατο.

Qui vero hac in parte nullam adhibuerunt curam, illi aut humilia, aut fracta, aut turpitudinem aliam quamdam ac deformitatem habentia, in lucem ſcripta protulerunt. Quorum primus & ultimus & medius eſt Magneſſus ſophiſta Hegeſias: de quo, per Jovem & cæteros omnes deos, quid ſit dicendum plane neſcio: utrum ei adeo ſtupidum fuerit & craſſum ingenium, ut perſpicere non potuerit qui numeri generoſi aut ignobiles; an tanta diis iratis eum occupaverit ſtoliditas mentiſque depravatio, ut melioribus perſpectis deteriores tamen præferret? quod quidem ego magis exiſtimo. ignorantiæ enim eſt, identidem res feliciter cedere; nunquam vero, conſilii ac prudentiæ. Nam inter tot ſcripta, quæ nobis vir ille reliquit, ne pagellam quidem unicam inveneris felici ſtructura ornatam: hos utique pedes illis præſtantiores judicabat, & de induſtria viſus eſt adhibere; in quos ſi prudens quiſpiam neceſſitate coactus inciderit, idque in oratione facta ex tempore, non poterit à rubore ſibi temperare. Hominis vero ſermonem ex hiſtoria ſumptum ante oculos ponam, ut tibi ex mutua comparatione appareat, quantum dignitatis illud in numeris generoſum habeat, quantumq; ſordeat ignobilis ſtructura.

Quam vero ſibi rem *illuſtrandam* ſophiſta aſſumit? Hujuſmodi eſt. Alexander, dum Gazam obſidione cingeret, caſtellum Syriæ munitiſſimum, vulnus inter oppugnandum accepit, nec eam niſi longo poſt tempore in poteſtatem redegit. Ira itaque accenſus omnes, quos urbe ſuperſtites invenit, gladio ſuſtulit; Macedonibus permiſſo, ut quemvis occiderent obvium: *ipſum* etiam Imperatorem, quem ceperat, ſummæ tam fortuna quam corporis pulcritudine exiſtimationis, vivum currui bijugo alligari juſſit, atque equis vehementer incitatis omnium in conſpectu interemit. Enimvero calamitatem crudeliorem enarrare, aut quidquam aſpectu horribilius, nemo poterit. Quî vero hæc oratione ſophiſta illuſtraverit, operæ precium erit videre; an dictione ſublimi & plena gravitatis, an humili prorſus ac ridenda? “At rex cum inſtructo agmine præibat, & primoribus hoſtium aliquo modo occurrere conſtituit, prælium ingreſſus. Hoc enim putabat, uno ſuperato, reliquam una ruituram multitudinem. Cui rei audendæ viſa eſt & ipſa ſpes concurrere, adeo ut majori nunquam antea periculo verſaretur Alexander. Vir quidam ex hoſtium numero, in genua procidens, fidem fecit Alexandro, ſupplicandi animo id egiſſe. Eum ergo admittens propius, vix declinavit gladium, quem transfuga ſub ipſas loricæ pinnulas intulerat, ut non acciperet vulnus lethale. Sed eum quidem, impacta in caput machæra, ipſe Rex interemit: cæteris vero militibus ex integro ira exarſit.

“nam

a Loquendi formula uſitatiſſima: ita *Dio Chryſoſtomus* de *Homero*, Ὅμηρος καὶ μέσος καὶ ὕστατος καὶ πρῶτος, παντὶ παιδὶ καὶ ἀνδρὶ καὶ γέροντι. At de *Æſchine* pulcerrime *Demoſthenes*: Ἐν οἷς οὐδαμοῦ σὺ φανήσῃ γεγονώς· οὐ πρῶτος, οὐ δεύτερος, οὐ τρίτος, οὐ τέταρτος, οὐ πέμπτος, οὐχ ἕκτος, οὐχ ὁποστοσοῦν. *Upt.* b Πολλαχῆ *Reg.* 1. & *Colb.* c Ne quid legenti moram injiciat, hæc verba ſupple, τὸν δὲ στρατιώτην προσιέμενος ἐγγὺς ὁ Ἀλέξανδρος: poſt ἐνεγκόντος ſubaudito αὐτῷ. *Upt.* d Activa ſignificatione accipiendum hîc videtur pro *accendebat*, vel legendum εἰς δὲ τοὺς ἄλλους. *Curtius* de *Alexandro*, *Inter primores*, inquit, *dimicat*; *ira quoque accenſus, quod duo in obſidione urbis ejus acceperat vulnera.* Præcedentis periodi mutilæ (ut videtur) ſententia ex eodem *Curtio* peti poteſt: cujus lib. 4. hæc ſunt verba: *Arabs quidam, Darii miles, majus fortuna ſua auſus, clypeo gladium tegens, quaſi transfuga genibus regis advolvitur. Ille aſſurgere ſupplicem, recipique inter ſuos juſſit. At gladio barbarus ſtrenue in dextram tranſlato, cervicem appetit regis: qui exigua corporis declinatione, in vanum manum barbari lapſam amputat gladio. Sylb.* Locum mutilum eſſe indicant *Reg.* 1. & *Colb.* in quibus vacuum reperitur ſpatium.

"nam ſingulorum uſque adeo miſericordiam "immutarat hominis audacia perdita, non ſo-"lum eorum, qui præſentes viderant, ſed qui "ab aliis rem acceperant, ut ad illum tubæ "ſonitum ſex millia barbarorum interficeren-"tur. Ipſum vero regem Leonatus & Philotas "vivum adduxerunt. quem ubi obeſum con-"ſpexerat Alexander, & vaſto corpore, ut ni-"hil fœdius, (erat enim nigro colore) odio, "non tantum ob ea quæ molitus eſſet faci-"nora, ſed etiam ob formam, concepto, juſ-"ſit, ut unco pedes trajectus æreo nudus in "orbem raptaretur. Quibus malis gravatus, "nimia doloris acerbitate clamorem ſuſtulit. "Hoc autem erat, quod dico, cur undique "conflueret multitudo. Quum vero magis "magiſque dolores invaleſcebant, barbara "voce clamabat *Dominum*, ſupplicatione ad-"hibita; factoque ſolœciſmo, omnes in riſum "egit: ipſo autem abdomine & ventris cavi-"tate, ſaginatum aliquod animal Babylonium "oculis ſpectantium ſubjecit. Inſultabat itaq; "multitudo, ac militari affecit contumelia de-"formem aſpectu & moribus rudem hoſtem.

Hæccine tandem Homericis illis ſimilia, in quibus Achilles mortuum Hectorem contumelioſe tractat? Etſi perpeſſio hæc inferior ſit: (corpori enim ſenſu deſtituto injuria facta eſt) operæ tamen precium erit videre, quantum ſophiſtæ poëta antecelluit.

Hæc ait: & facinus molitur in Hectora ſævū.
Lora pedem per utrumque, ferus quos ruperat uncis
A calce ad talos, ferro trajecit: & ipſum,
Pelle boum ſecta raptandum, adnexuit axi
Impius: heu! capite in terram vultuq; profuſo.
Tum currum adſcendens, ſumptis fulgentibus armis,
Acer equis ſcutica inſtabat properantibus ultro.
Quo tracto nubes adſurgunt pulveris: atro
Tellurem verrunt concreti ſanguine crines:
Et caput, olim illud ſacrum, vultuſque decoros
Jam ſordes fœdant. Ipſis ſic Jupiter iram
Hoſtibus indulget, patriæ ſub mœnibus urbis.
Hanc ſortem, hos habuit caſus. At regia mater
Infelix evulſa comas, procul abjicit omnem
Ornatum, & miſeris auras ululatibus implet.
Lamentis gemituque pater crudelia clamat
Sidera: nec fletus ceſſant effundere cives.
Non aliter, quā ſi ruat omne à culmine ſummo
Ilium, & infeſtis conſidant Pergama flammis.

Tanta quidem cum dignitate & gravitate enarrandi ſunt affectus, ab hominibus ingenio judicioque præditis. Non ſecus autem Ma-

"οὕτω γὰρ ἑκάστου τὸν ἔλεον ἐξέστησεν ἡ τοῦ τολ-"μήσαντος ἀπόνοια, τῶν μὲν [a] ἰδόντων, τῶν δ' ἀ-"κουσάντων· ὥστε [b] ἑξακισχιλίους ὑπὸ τὴν σάλπιγ-"γα ἐκείνην τῶν βαρβάρων κατακοπῆναι. τὸν μέν-"τοι βασιλέα [c] αὐτὸν ἀνήγαγον ζῶντα [d] Λεωνάτος "καὶ Φιλώτας. ἰδὼν δὲ πολύσαρκον, καὶ μέγαν, ὡς "[e] βδελυρώτατον· μέλας γὰρ ἦν καὶ τὸ χρῶμα· μι-"σήσας ἐφ' οἷς ἐβεβούλευτο, καὶ τὸ εἶδος, ἐκέλευ- 19 "σε διὰ τῶν ποδῶν χαλκοῦν [f] ψαλλίον διείραντας "ἕλκειν κύκλῳ γυμνόν. πιλούμενος δὲ κακοῖς πε-"ρὶ πολλὰς τραχύτητας ἐκέκραζεν. αὐτὸ δ' ἦν ὃ λέ-"γω, τὸ συνάγον ἀνθρώπους. ἐπέτεινε μὲν γὰρ ὁ "πόνος, βάρβαρον δ' ἐβόα δεσπότην, καὶ ἱκετεύ-"ων· γελᾶν δὲ ὁ σολοικισμὸς ἐποίει· τὸ δὲ στέαρ καὶ "τὸ κύτος τῆς γαστρὸς [g] ἐνέφαινε Βαβυλώνιον ζῶ-"ον ἕτερον ἁδρόν. ὁ μὲν οὖν ὄχλος ἐνέπαιζε, στρα-"τιωτικὴν ὕβριν ὑβρίζων εἰδεχθῆ καὶ τῷ τρόπῳ σκαιὸν "ἐχθρόν.

[h] Ἆρά γε ὅμοια ταῦτά ἐστι τοῖς Ὁμηρικοῖς ἐκείνοις, ἐν οἷς Ἀχιλλεύς ἐστιν αἰκιζόμενος Ἕκτορα μετὰ τὴν τελευτήν; καίτοιγε πάθος ἐκείνου ἔλαττον· εἰς ἀναίσθητον γὰρ σῶμα ἡ ὕβρις· ἀλλ' ὅμως ἄξιόν ἐστιν ἰδεῖν πόσῳ διενήνοχεν ὁ ποιητὴς τοῦ σοφιστοῦ.

[i] Ἦ ῥα, καὶ Ἕκτορα δῖον ἀεικέα μήδετο ἔργα·
Ἀμφοτέρων μετόπισθε ποδῶν τέτρηνε [k] τένοντας
Ἐς σφυρὸν ἐκ πτέρνης, βοέους δ' ἐξῆπτεν ἱμάντας,
Ἐκ δίφροιο δ' ἔδησε· κάρη δ' ἕλκεσθαι ἔασεν.
Ἐς δίφρον δ' ἀναβὰς, ἀνά τε κλυτὰ τεύχε' ἀείρας,
[l] Μάστιξεν δ' ἐλάαν· τὼ δ' οὐκ [m] ἀέκοντε πετέσθην.
Τοῦ δ' ἦν ἑλκομένοιο κονίσαλος· ἀμφὶ δὲ χαῖται
Κυάνεαι πίπλαντο, κάρη δ' ἅπαν ἐν κονίῃσι
Κεῖτο πάρος χαρίεν· τότε δὲ Ζεὺς δυσμενέεσσι
Δῶκεν ἀεικίσσασθαι ἑῇ ἐν πατρίδι γαίῃ.
Ὣς τοῦ μὲν κεκόνιτο κάρη ἅπαν. ἡ δέ νυ μήτηρ
Τίλλε κόμην, ἀπὸ δὲ λιπαρὴν ἔρριψε καλύπτρην
Τηλόσε· κώκυσεν δὲ μάλα μέγα παῖδ' ἐσιδοῦσα.
Ὤμωξεν δ' ἐλεεινὰ πατὴρ φίλος, ἀμφὶ δὲ λαοὶ
Κωκυτῷ τ' εἴχοντο καὶ οἰμωγῇ κατὰ ἄστυ.
Τῷ δὲ μάλιστ' ἄρ' ἔην ἐναλίγκιον, ὡς εἰ ἅπασα
Ἴλιος ὀφρυόεσσα πυρὶ σμύχοιτο κατ' ἄκρης.

οὕτως εὐγενῶς ἅμα καὶ δεινῶς πάθη λέγεσθαι προσήκεν ὑπ' ἀνδρῶν φρόνημα καὶ νοῦν ἐχόντων. [n] ὡς δὲ ὁ Μάγνης εἴρηκεν,

a Ἰδόντων in *Ed. Steph.* errore ambiguo. *Sylb.* b Τετρακισχιλίους *Reg.* 1. & *Colb.* c Accuſativo αὐτὸν legitur etiam ſuperius, καὶ τὴν ἡγεμόνα αὐτὸν αἰχμάλωτον λαβεῖν. ſi quis utrobique αὐτῶν malit, fruatur ſuo judicio. Sic certe *Curtius*; *Betim deſeruerant ſui.* Hiſtoriam hanc *Arrianus* leviter attingit, at *Curtius* multo luculentius: quem hîc cum *Hegeſia* confer. *Sylb.* In *Ed. Steph.* Βασιλέα αὐτοῦ. Βαῖσιν αὐτοῦ *Reg.* 1. Βαίσιον αὐτοῦ *Colb.* d Λεόνατος *Reg.* 1. & *Colb.* e Βλοσυρώτατον *Reg.* 1. & *Colb.* f Rectius ψαλίον, uno λ: ſicut etiam præcedentis tomi p. 102. v. 17. Tarpejam ἐρῶς εἰσέρχεται τῶν ψαλίων, ἃ περὶ τοῖς ἀριστεροῖς βραχίοσιν ἐφόρουν οἱ Σαβῖνοι. itidemque apud *Heſychium* Ψαλία, κρίκοι, δακτύλιοι. alioqui ψαλία dicuntur etiam frena: ut apud eundem *Heſychium* legimus, ψαλίον, χαλινὸς, κωλυτήριον. Apud *Suidam* in freni ſignificatione ψαλίον legitur: at pro armilla ſive circulo ψέλλιον. *Sylb.* At ψάλιον proparoxytonως malit *Stephanus.* Ψαλίον *Reg.* 1. & *Colb.* g Ενεφαίνετο *Reg.* 1. & *Colb.* Ejuſdem quidem *Hegeſiæ* ineptum ac frigidum dictum in *Alexandro* refert *Plutarchus*, ut & *Zonarus*, & *Cicero* l. 2. de *Nat. Deor.* Vide *Petrum Victorium* l. 13. *Var. Lect.* c. 20. & *Turnebum* in *Adverſ.* l. 27. c. 4. *Schottus.* h Ut *Hegeſiæ* locum hîc cum *Homerico* confert *Dionyſius*, ita *Curtius* loco citato, *Per talos ſpirantis*, inquit, *lora trajecta ſunt, religatumque ad currum traxere circa urbem equi; gloriante rege, Achillem, à quo genus ipſe deduceret, imitatum ſe eſſe pœna in hoſtem capienda. Sylb.* i *Il.* χ. v. 395. k In vulgatis *Homeri* editionibus dualiter ſcriptum τένοντε. *Sylb.* l In eiſdem *Homeri* editt. mutata conjunctione ſcriptum Μάστιξεν ῥ' ἐλάαν. & ſequenti verſu πίλναντο pro πίπλαντο. tu non minus apte legeris πίτναντο. *Sylb.* m Contracte ἄκοντε vulgatæ habent *Homeri* Editt. & κονίσσαλος duplici σσ ſcriptum: & mox pro ὡς εἰ conjunctim ὡσεὶ ἅπασα. *Upt.* n Si prius ὡς retineas, proxime ſequens expungendum erit, vel in articulum ὁ mutandum: ſic, ὡς δὲ ὁ Μάγνης εἴρηκεν, ὁ ὑπὸ γυν. aut priore ὡς ſublato ita legendum, ὁ δὲ Μάγνης εἴρηκεν, ὡς ὑπὸ γυναικῶν. *Sylb.* Poſterior *Sylburgii* emendatio videtur præferenda. Quod ſi τοιαῦτά ἐστι, aut aliquid ejuſmodi aliud, poſt verbum εἴρηκε ſubintelligis, nulla opus erit emendatione. *Upt.*

a Deeſt

εἴρηκεν, ὡς ὑπὸ γυναικῶν ἢ κατεαγότων ἀνθρώπων λέγοιτ᾽ ἄν, καὶ οὐδὲ τούτων μετὰ σπουδῆς, ἀλλ᾽ ἐπὶ χλευασμῷ καὶ καταγέλωτι. τί δ᾽ οὖν αἴτιον ἐκείνων μὲν τῶν ποιημάτων τῆς εὐγενείας, τούτων δὲ τῶν φλυαρημάτων τῆς ταπεινότητος; ἡ τῶν ῥυθμῶν διαφορὰ μάλιστα, εἰ καὶ μὴ μόνη. [a] ἐν ἐκείνοις μὲν γὰρ, οὐδὲ εἷς στίχος ἄσημος, οὐδ᾽ ἀδόκιμος· ἐνταῦθα δὲ, οὐδεμία περίοδος ἥτις οὐ λυπήσει. εἰρηκὼς δὲ καὶ περὶ τῶν ῥυθμῶν ὅσην δύναμιν ἔχουσιν, ἐπὶ τὰ λειπόμενα μεταβήσομαι.

ιθ΄. ΗΝ δέ μοι τρίτον θεώρημα τῶν ποιούντων τὴν καλὴν ἁρμονίαν, ἡ μεταβολή. λέγω δὲ οὐ τὴν ἐκ τῶν κρειττόνων ἐπὶ τὰ χείρω· πάνυ γὰρ εὔηθες· οὐδέ γε τὴν ἐκ τῶν χειρόνων ἐπὶ τὰ κρείττω· ἀλλὰ τὴν ἐν τοῖς ὁμοειδέσι ποικιλίαν. [b] κόρον γὰρ ἔχει καὶ τὰ καλὰ πάντα, ὥσπερ καὶ τὰ ἡδέα, μένοντα ἐν τῇ ταυτότητι· ποικιλλόμενα δ᾽, ἐν ταῖς μεταβολαῖς [c] ὡς ἀεὶ καινὰ μένει. [d] ἐν τοῖς μὲν οὖν τὰ μέτρα καὶ τὰ μέλη γράφουσιν οὐχ ἅπαντα ἔξεστι μεταβάλλειν, ἢ οὐχ ἅπασιν, οὐδ᾽ ἐφ᾽ ὅσον βούλονται αὐτίκα. [e] τοῖς μὲν ἐποποιοῖς μέτρον οὐκ ἔξεστι μεταβάλλειν, ἀλλ᾽ ἀνάγκη πάντας εἶναι τοὺς στίχους ἑξαμέτρους· οὐδέ γε ῥυθμὸν, ἀλλὰ τοῖς ἀπὸ μακρᾶς ἀρχομένοις συλλαβῆς χρήσονται, [f] καὶ οὐδὲ τούτοις ἅπασι· τοῖς δὲ τὰ μέλη γράφουσι, τὸ μὲν τῶν στροφῶν τε καὶ [g] ἀντιστρόφων οὐχ οἷόν τε ἀλλάξαι μέλος, ἀλλ᾽ ἐάν τε [h] ἐναρμονίους, ἐάν τε χρωματικὰς, ἐάν τε διατόνους ὑποθῶνται μελῳδίας, ἐν πάσαις δεῖ ταῖς στροφαῖς τε καὶ ἀντιστρόφοις τὰς αὐτὰς ἀγωγὰς φυλάττειν· οὐδέ γε τοὺς περιέχοντας ὅλας τὰς στροφὰς ῥυθμοὺς [i] καὶ ἀντιστροφὰς, ἀλλὰ δεῖ καὶ τούτους τοὺς αὐτοὺς διαμένειν. περὶ δὲ τὰς καλουμένας [k] ἐπῳδὰς ἀμφότερα κινεῖν ταῦτα ἔξεστι, τό, τε μέλος καὶ τὸν ῥυθμόν· τά τε κῶλα, ἐξ ὧν ἑκάστη συνέστηκε περίοδος, ἐπὶ πολλῆς ἐξουσίας δέδοται αὐτοῖς ποικίλως διαιρεῖν,. ἄλλοτε ἄλλα μεγέθη καὶ σχήματα αὐταῖς περιτιθέντας, ἕως ἂν ἀπαρτίσωσι τὴν στροφήν· ἔπειτα πάλιν δεῖ τὰ αὐτὰ μέτρα καὶ κῶλα ποιεῖν.

Οἱ μὲν οὖν ἀρχαῖοι μελοποιοὶ, λέγω δὲ Ἀλκαῖόν τε καὶ Σαπφὼ, μικρὰς ἐποιοῦντο στροφάς· ὥστε ἐν ὀλίγοις τοῖς κώλοις οὐ πολλὰς εἰσῆγον τὰς μεταβολὰς, ἐπῳδοῖς τε πάνυ ἐχρῶντο [l] ὀλίγοις· οἱ δὲ περὶ Στησίχορόν τε καὶ Πίνδαρον, μείζους ἐργασάμενοι τὰς περιόδους, εἰς πολλὰ μέτρα καὶ κῶλα διένειμαν αὐτὰς, οὐκ ἄλλου τινὸς ἢ τῆς μεταβολῆς ἔρωτι. οἱ δέ γε διθυραμβοποιοὶ καὶ τοὺς τρόπους μετέβαλλον, [m] Δωρίους τε καὶ Φρυγίους καὶ Λυδίους [n] ἐν τῷ ᾄσματι ποιοῦντες· καὶ τὰς μελῳδίας ἐξήλλαττον, τοτὲ μὲν ἐναρμονίους ποιοῦντες, τοτὲ δὲ χρωματικὰς, τοτὲ δὲ δια-

gnes ille, ac ſi quid à mulierculis diceretur aut inſanis & male feriatis hominibus; idque cum rem haud ſerio agerent, ſed per jocum riſumque. Quid ergo rei eſt, cur generoſa videantur hæc carmina; iſta autem nugamenta quam viliſſima? numerorum ſcilicet pedumque differentia potiſſimum, etſi ea non unice cauſa ſit. Nam in his ne verſus quidem unus ſua ſine dignitate, aut qui probari non mereatur: at vero in illis ne una periodus, quæ non offendat. Cum itaque jam expoſuerim,quantam vim habeant & poteſtatem numeri,ad reliqua dicenda me conferam.

Quibus mutationibus illuſtranda ſit oratio.

XIX. ERAT autem mihi commutatio,ex iis quæ pulcram faciunt orationis ſtructuram, tertia propoſita diſputatio. Mutationem autem dico,non ex melioribus in deteriora; (id enim fatui hominis eſſet) nec vero in meliora ex deterioribus: ſed eorum, quæ ſunt ejuſdem generis, varietatem. Nam & pulcra omnia, ſicuti & dulcia,ſatietatem habent quamdiu in eodem ſtatu manent: variegata vero ſemper veluti nova ſunt poſt mutationes. Jam vera carmina & verſus Lyricos ſcribentibus non omnia licet permutare, nec in omnibus, aut etiam quantum velint. Nequeunt ſiquidem Epici poëtæ menſuram carminis immutare, cum verſus omnes ſex pedibus conſtent neceſſe eſt; nec quidem numeros, cum iis qui incipiant à longa ſyllaba uti debeant, nec his tamen omnibus: Lyrici etiam nec Stropharum poſſunt nec Antiſtropharum cantus immutare; nam, ſeu melodias Enharmonicas, ſeu Chromaticas, ſeu Diatonicas ſcribant, eoſdem perpetuo ductus in omnibus tam Strophis quam Antiſtrophis ſervare oportet. neque adeo pedes ſunt immutandi, quibus Strophæ & Antiſtrophæ continentur, ſed iidem ipſi permaneant oportet. Verum in Epodis appellatis hæc utraque, & cantum & numeros, movere licet; membra etiam, quibus ſingulæ conſtant periodi, multa cum libertate variis modis diſtinguere conceſſum eſt, aliis atque aliis magnitudinibus atque figuris illis appoſitis, uſque dum totam abſolverint Stropham: deinde eadem metra, eadem iterum membra ſunt conficienda.

Et quidem veteres Lyrici, Alcæum dico & Sappho, parvas fecerunt Strophas; ita ut in paucis membris non crebras mutationes induxerint, atque Epodis uſi fuerint breviſſimis. Steſichorus vero & Pindarus, cum ampliores periodos facerent, in plures verſus & membra eas diviſerunt, non alîus cujuſdam quam permutationis amore & ſtudio. Quin & Dithyrambici modos immutarunt, Dorios & Phrygios & Lydios cantico adhibentes:alias etiam aliaſque fecerunt melodias,modo Enharmonicas, modo Chromaticas, modo Diatonicas;

a Deeſt *Reg.* 1. & *Colb.* *b* Vide *Franc. Junium* l. 3. c. 3. *de Pictura Veterum*, p. 173. *c* Deſunr *Reg.* 1. & *Colb.* *d* Præpoſitio ἐν tollenda eſt. Neque enim ſenſus eſt, *in quibuſdam rebus.* Error fortaſſe ex ſuperiori ἐν τοῖς ortum duxit. quam particulam contextui paullo poſt ante ἅπασιν ſiquis inſerat, haud male, ut puto, fecerit: hoc modo, ἢ οὐκ ἐν ἅπασιν. *Upt.* *e* Forſan, inſerta rationali conjunctione, legendum, τοῖς μὲν γὰρ Ἐποποιοῖς. *Sylb.* *f* Senſus eſt, *nec his tamen perpetuo.* nam interdum μέτροις ἀκεφάλοις, ut vocant, utuntur poëtæ: ut, Ἐπειδὴ νῆάς τε καὶ Ἑλλήσποντον ἵκοντο. Ponitur etiam pro dactylo ſeu ſpondæo anapæſtus; ut, *Fluviorum rex Eridanus*: &, *Vehemens & liquidus, puroque ſimillimus amni. Upt.* *g* Malim ἀντιστρόφων, itidemque paullo poſt ἀντιστροφαῖς, ſicut ſcilicet infra habemus ἀντιστροφάς. *Sylb* *h* Vide *Ariſtoxeni* Harmonic. l. 2. p. 44. *Euclidis* Introduct. Harm. p. 9. *Ariſtiden Quintilianum* de Muſica l. 1. p. 18. & l. 2. p. 111. *Macrobii* Comm. l. 2. c. 4. & *Mart. Capellam* de nuptiis Philol. l. 9. *Ed. Amſtel.* *i* Καὶ τὰς ἀντιστροφὰς *Reg.* 1. & *Colb.* Poſt ἀντιστροφὰς deſiderari videtur μεταβάλλειν ἔξεστι, vel οὐχ οἷόν τε ἀλλάξαι, ut ſuperius, καὶ ἀντιστρόφων οὐχ οἷόν τε ἀλλάξαι μέλος. *Sylb.* *k* Ἐπῳδοὺς *Reg.* 1. & *Colb.* ut mox ἐπῳδοῖς τε πάνυ ἐχρῶντο ὀλίγοις, atque ita legendum eſſe monuit *Sylb.* *l* Rectius ὀλίγαις. *Sylb.* *m* Vide *Ariſtidem Quintilianum* de Muſica l. 2. p. 25. &c. & *Lucianum* ſub initium *Harmodiæ.* *n* Ἐν αὐτῷ ᾄσματι *Reg.* 1. & 2. Ἐν τῷ αὐτῶν ᾄσματι *Colb.*

tonicas; necnon multa uſi libertate, ſeu legibus ſoluti potius, pedes efformarunt, (Philoxenum dico atque Timotheum & Teleſtem) cum jam à veteribus conſtitutus eſſet Dithyrambus. Oratio vero ſoluta nullam non habet libertatem, omni ſepoſito metu, ſuam, ut voluerit, variis mutationibus ornandi compoſitionem.

Quæ dictio præſtantiſſima haberi debeat.

Illa autem omnium præſtantiſſima habenda eſt dictio, quæ plurimis gaudeat intermiſſionibus & ſtructuræ permutationibus; cum quædam periodo incluſa, quædam extra periodum efferantur; cumque altera ex pluribus membris periodus, altera ex paucioribus componatur: tum vero ex membris, cum hoc brevius, illud longius; aliud velocius, aliud remiſſius, aliud denique accuratius ſit: numeri præterea quum diverſi, diverſæ figuræ, vociſque variæ intenſiones, qui accentus vocantur, ſua varietate faſtidium ſatietatemque ſurrepturæ. Nec ſua interim gratia caret quod ita conſtituitur, ut *arte* minime conſtitutum videatur. Neque longo, ut arbitror, ſermone opus eſt, ad hanc partem *confirmandam*: nam in oratione nihil varietate ſuavius eſſe, omnes intelligere perſuaſum habeo. Cujus mihi exemplo eſt tota Herodoti, tota Platonis, tota denique Demoſthenis locutio: (neque enim poſſumus alios reperire, qui epiſodiis frequentioribus, qui varietate affluentiori, qui figuris multiformioribus uſi ſint) illum dico hiſtoriæ conformatione, alterum ſuavitate dialogorum, tertium orationum forenſium uſu. Atqui Iſocratis ejuſque familiarium ſecta, neutiquam videtur illis comparanda; nam multa quamvis hi ſcriptores jucundiſſima componant, & ſatis cum majeſtate; haud tamen in commutanda orationis ſtructura & varietate admodum ſunt felices: eſt enim iis unus idemque periodi circulus, uniformis figurarum ſtructura, eadem vocalium implicatio, aliaque ejuſdem generis multa, quæ aures offendunt. qua in parte ſectam hanc probare equidem non poſſum. Fortaſſe ſane multæ apud Iſocratem effloreſcant gratiæ, quæ nævos hujuſmodi occultent: apud eos vero qui ſecuti ſunt illum, cum multo rarius felici *in ſcribendo* utantur ſucceſſu, id vitium apparet manifeſtius.

Quibus modis decora fiat orationis ſtructura.

XX. ADHUC una mihi reſtat quæſtio explicanda, de Decoro. reliquis enim omnibus dicendi formis adſit decorum neceſſe eſt: quam partem ſi quod opus non fuerit aſſecutum, etſi haud de toto, re tamen præſtantiſſima decidet. Sed de genere quidem univerſo ſermonem inſtituere, non hujus eſt temporis. nam profunda eſt, & quæ copioſa admodum oratione egeat, contemplatio. Quæ vero ad hanc partem, de qua mihi nunc ſermo eſt, pertineant, etſi non omnia, neque adeo plurima, quæ tamen locus ſibi poſtulat, dicentur.

Cum apud omnes in confeſſo ſit, id decorum eſſe quod perſonis rebuſque ſubjectis

τόνους· καὶ τοῖς ῥυθμοῖς κατὰ πολλὴν ἄδειαν ἐνεξουσιάζοντες διετέλουν· οἵ γε δὴ κατὰ Φιλόξενον καὶ Τιμόθεον καὶ Τελεστήν· ἐπεὶ παρά γε τοῖς ἀρχαίοις τεταγμένος ἦν ὁ διθύραμβος. ἡ δὲ πεζὴ λέξις ἅπασαν ἐλευθερίαν ἔχει καὶ ἄδειαν ποικίλλειν ταῖς μεταβολαῖς τὴν σύνθεσιν ὅπως βούλεται.

Καὶ ἔστι λέξις κρατίστη πασῶν, ἥτις ἂν ἔχοι πλείστας ἀναπαύλας τε καὶ μεταβολὰς ἁρμονίας, ὅταν τουτὶ μὲν ἐν περιόδῳ λέγηται, τουτὶ δὲ ἔξω περιόδου· καὶ ἥδε μὲν ἡ περίοδος ἐκ πλειόνων πλέκηται κώλων, ἥδε δὲ ἐξ ἐλαττόνων· αὐτῶν δὲ τῶν κώλων τὸ μὲν βραχύτερον ᾖ, τὸ δὲ μακρότερον· καὶ τὸ μὲν αὐτῶν γοργότερον, τὸ δὲ βραδύτερον, τὸ δὲ ἀκριβέστερον· ῥυθμοί τε [a] ἄλλοι καὶ σχήματα παντοῖα, καὶ τάσεις φωνῆς αἱ καλούμεναι προσῳδίαι διάφοροι, κλέπτουσαι τῇ ποικιλίᾳ τὸν κόρον. ἔχει δέ τινα χάριν ἐν τοῖς τοιούτοις καὶ τὸ οὕτω [b] συγκείμενον ὥστε μὴ συγκεῖσθαι δοκεῖν. οὐ πολλῶν δὲ οἴομαι δεῖν λόγων εἰς τοῦτο τὸ μέρος· ὅτι γὰρ ἥδιστόν τε καὶ κάλλιστον ἐν λόγοις ἡ μεταβολή, πάντας εἰδέναι πείθομαι. παράδειγμα δὲ αὐτῆς ποιοῦμαι πᾶσαν μὲν τὴν Ἡροδότου λέξιν, πᾶσαν δὲ τὴν Πλάτωνος, πᾶσαν δὲ τὴν Δημοσθένους· ἀμήχανον γὰρ εὑρεῖν τούτων ἑτέρους ἐπεισοδίοις τε πλείοσι, καὶ ποικιλίαις [c] εὐχρωτέραις, καὶ σχήμασι πολυειδεστέροις χρησαμένους· λέγω δὲ τὸν μέν, [d] ὡς ἐν ἱστορίας σχηματισμῷ· τὸν δέ, ὡς ἐν διαλόγων χάριτι· τὸν δέ, ὡς ἐν λόγων ἐναγωνίων χρείᾳ. ἀλλ᾽ οὐχ ἥ γε Ἰσοκράτους καὶ τῶν ἐκείνῳ γνωρίμων αἵρεσις ὁμοία [e] ταύταις ἦν· ἀλλὰ καίπερ ἡδέως καὶ μεγαλοπρεπῶς πολλὰ συνθέντες οἱ ἄνδρες οὗτοι, περὶ τὰς μεταβολὰς καὶ τὴν ποικιλίαν οὐ πάνυ εὐτυχοῦσιν· ἀλλ᾽ ἔστι παρ᾽ αὐτοῖς εἷς περιόδου κύκλος, ὁμοειδὴς σχημάτων τάξις, συμπλοκὴ φωνηέντων ἡ αὐτή· [f] ἄλλα πολλὰ τοιαῦτα [g] κόπτοντα τὴν ἀκρόασιν. οὐ δὴ ἀποδέχομαι [h] τὴν αἵρεσιν ἐκείνην κατὰ τοῦτο τὸ μέρος. καὶ αὐτῷ μὲν ἴσως τῷ Ἰσοκράτει πολλαὶ χάριτες ἐπήνθουν ταύτην ἐπικρύπτουσαι τὴν ἀμορφίαν· παρὰ δὲ τοῖς μετ᾽ ἐκεῖνον, ἀπ᾽ ἐλαττόνων τῶν ἄλλων κατορθωμάτων περιφανέστερον γίνεται τοῦτο τὸ ἁμάρτημα.

κʹ. ΕΙΣ ἔτι μοι καταλείπεται λόγος ὁ περὶ τοῦ πρέποντος. [i] ὡς γὰρ τοῖς ἄλλοις σχήμασιν ἅπασι παρεῖναι δεῖ τὸ πρέπον· καὶ εἴ τι ἄλλο ἔργον ἀτυχεῖ τούτου τοῦ μέρους, εἰ καὶ μὴ τοῦ παντός, τοῦ κρατίστου γε ἀτυχεῖ. περὶ μὲν οὖν ὅλης τῆς ἰδέας ταύτης οὐχ οὗτος ὁ καιρὸς ἀνασκοπεῖν· βαθεῖα γάρ τις αὕτη καὶ πολλῶν πάνυ δεομένη λόγων ἡ θεωρία. ὅσα δὲ εἰς τοῦτο συντείνει τὸ μέρος ὑπὲρ οὗ τυγχάνω ποιούμενος τὸν λόγον, εἰ μὴ καὶ τὰ πάντα μηδὲ τὰ πλεῖστα, ὅσα γε οὖν ἐγχωρεῖ, λεγέσθω.

Ὁμολογουμένου δὴ παρὰ πᾶσιν ὅτι πρέπον ἐστὶ τὸ τοῖς ὑποκειμένοις ἁρμόζον προσώποις τε καὶ πράγμα-

a Ἄλλοτε ἄλλοι *Reg.* 1. & 2. & *Colb.* b *Wolfius* pro συγκείμενον legit συγκεῖσθαι. *Sylb.* c Ferri poteſt. poteſt tamen admitti εὐχροωτέραις. illud pulcrius fluentes, hoc elegantius coloratas ſignificat. *Sylb.* d Ὡς ἐν ἱστορίαις σχηματισμῷ, τὸν δὲ ὡς ἐν διαλόγοις χάριτι *Reg.* 1. & *Colb.* e Τούτοις legendum arbitror, ut referatur ad *Demoſthenem* & *Platonem* & *Herodotum*. *Upt.* f Copulativa particula deſideratur, ut ſit καὶ ἄλλα πολλά, vel ἄλλα τε πολλὰ τοιαῦτα. *Upt.* g Hujus rei exempla complura ex *Iſocrate* collegit *Ariſtot.* Rhet. l. 3. c. 9. *Upt.* h Τὴν διαίρεσιν *Reg.* 1. & *Colb.* i Mutila mihi videtur hæc ſententia, & verba iſtiuſmodi (ὑπ᾽ ἐμοῦ πρότερον εἴρηται) è contextu poſt τὸ πρέπον excidiſſe ſuſpicor. *Upt.* Vide §. 11. & 13.

a Vide

πράγμασιν, ὥσπερ ἡ ἐκλογὴ τῶν ὀνομάτων, ἡ μέν τις ἂν εἴη πρέπουσα τοῖς ὑποκειμένοις, ἡ δὲ ἀπρεπής, οὕτω δή που καὶ ἡ σύνθεσις. παράδειγμα δὲ τούτου χρὴ παραλαμβάνειν τὴν ἀλήθειαν. ὃ δὲ λέγω, τοιοῦτόν ἐστιν· οὐχ ὁμοίᾳ συνθέσει χρώμεθα [a] ὀργιζόμενοι καὶ χαίροντες, οὐδὲ ὀλοφυρόμενοι καὶ φοβούμενοι, οὐδ' ἐν ἄλλῳ τινὶ πάθει ἢ κακῷ [b] ὄντες, ὥσπερ ὅταν ἐνθυμώμεθα, καὶ μηδὲν ἡμᾶς ὅλως ταράττῃ μηδὲ παραλυπῇ. δείγματος ἢ παραδείγματος ἕνεκα ταῦτα εἴρηκα ὀλίγα περὶ πολλῶν, ἐπεὶ μυρία ὅσα τις αἴτια εἰπεῖν ἔχοι, τὰς ἰδέας ἁπάσας ἐκλογίζεσθαι βουλόμενος τοῦ πρέποντος. ἓν δὲ, ὃ προχειρότατον ἔχω καὶ κοινότατον εἰπεῖν ὑπὲρ αὐτοῦ, τοῦτο ἐρῶ. οἱ αὐτοὶ ἄνθρωποι ἐν τῇ αὐτῇ καταστάσει τῆς ψυχῆς ὄντες, ὅταν ἀπαγγέλλωσι τὰ πράγματα οἷς ἂν παραγενόμενοι τύχωσιν, οὐχ ὁμοίᾳ χρῶνται συνθέσει περὶ πάντων, ἀλλὰ μιμητικοὶ γίνονται τῶν ἀπαγγελλομένων, καὶ ἐν τῷ συντιθέναι τὰ ὀνόματα οὐδὲν ἐπιτηδεύοντες, ἀλλὰ φυσικῶς ἐπὶ τοῦτο ἀγόμενοι. ταῦτα δὲ παρατηροῦντα δεῖ τὸν ἀγαθὸν ποιητήν τε καὶ ῥήτορα μιμητικὸν εἶναι τῶν πραγμάτων ὑπὲρ ὧν ἂν τοὺς λόγους ἐκφέρῃ, μὴ μόνον κατὰ τὴν ἐκλογὴν τῶν ὀνομάτων, ἀλλὰ καὶ κατὰ τὴν σύνθεσιν. ὃ ποιεῖν εἴωθεν ὁ δαιμονιώτατος Ὅμηρος, καίτοι μέτρον ἔχων ἓν, καὶ ῥυθμοὺς ὀλίγους, ἀλλ' ὅμως ἀεί τι καινουργῶν ἐν τούτοις καὶ φιλοτεχνῶν· ὥστε μηδὲν ἡμῖν διαφέρειν γινόμενα τὰ πράγματα, ἢ λεγόμενα ὁρᾶν. ἐρῶ δὲ ὀλίγα, οἷς ἄν τις δύναιτο παραδείγμασι χρῆσθαι ἐπὶ πολλῶν.

Ἀπαγγέλλων γοῦν πρὸς τοὺς Φαίακας Ὀδυσσεὺς τὴν ἑαυτοῦ πλάνην, καὶ τὴν εἰς ᾅδου κατάβασιν εἰπὼν, τὰς ὄψεις τῶν ἐκεῖ κακῶν ἀποδίδωσιν. ἐν δὲ τούτοις καὶ τὰ περὶ τὸν Σίσυφον διηγεῖται πάθη, ᾧ φασι τοὺς καταχθονίους θεοὺς ὅρον πεποιῆσθαι τῆς τῶν δεινῶν ἀπαλλαγῆς, ὅταν ὑπὲρ ὄχθου τινὸς ἀνακυλίσῃ πέτρον τινά· τοῦτο δὲ ἀμήχανον εἶναι, καταπίπτοντος, ὅταν εἰς ἄκρον ἔλθῃ, πάλιν τοῦ πέτρου. πῶς οὖν δηλοῦται ταῦτα μιμητικῶς, καὶ κατ' αὐτὴν τὴν σύνθεσιν τῶν ὀνομάτων, ἄξιον ἰδεῖν.

[c] Καὶ μὴν Σίσυφον εἰσεῖδον κρατέρ' ἄλγε' ἔχοντα,
Λᾶαν βαστάζοντα πελώριον ἀμφοτέρῃσιν.
Ἤτοι ὁ μὲν σκηριπτόμενος χερσίν τε ποσίν τε,
[d] Λᾶαν ἄνω ὤθεσκε ποτὶ λόφον. ---

ἐνταῦθα ἡ σύνθεσίς ἐστιν ἡ δηλοῦσα τῶν γινομένων ἕκαστον, τὸ βάρος τοῦ πέτρου, τὴν ἐπίπονον ἐκ τῆς γῆς κίνησιν, τὸν διερειδόμενον τοῖς κώλοις, τὸν ἀναβαίνοντα πρὸς τὸν ὄχθον, τὴν μόγις ἀνωθουμένην πέτραν. οὐδεὶς ἂν [e] ἄλλως εἴποι παρὰ τί γέγονε τούτων ἕκαστον· οὐ γὰρ εἰκῇ οὐδὲ ἀπὸ ταὐτομάτου. [f] πρῶτον μὲν τοῖς δυσὶ στίχοις ἐν οἷς ἀνακινεῖ τὴν πέτραν, ἔξω δυοῖν ῥημάτων τὰ λοιπὰ τῆς λέξεως μόρια πάντα ἐστὶν ἤτοι δισύλλαβα ἢ μονοσύλλαβα· ἔπειτα ἡμίσει πλείους εἰσὶν αἱ μακραὶ συλλαβαὶ τῶν βραχειῶν [g] ἐν ἑκατέρῳ τῶν στίχων·

convenit; idcirco ſicuti delectui verborum, alter ut argumento ſit accommodus, alter vero non ita, ita etiam collocationi accidit. Cui rei illuſtrandæ ipſa veritas adducenda eſt. quod autem dico, ita velim accipias. Non eadem nos utimur compoſitione, cum iraſcimur & cum lætamur, cum lugemus & cum timemus, neq; cum in alio quopiam affectu aut malo verſamur, ut ſolemus, cum nobiſcum taciti res reputamus, nihilque nos omnino perturbat, moleſtiamve affert. Vel monendi vel illuſtrandi gratia, hæc à me dicta ſunt, pro multis pauca: ſiquidem cauſæ pene ſunt infinitæ, ſiquis ſingulas decori ſpecies percenſere velit. Unum autem, quod promptiſſimum hac de re habeo, & communiſſimum eſt, id proferam. Iidem homines, quum animorum eadem eſt conſtitutio, res geſtas, quibus intereſſe contigit, aliis enarrantes, non ſimili in omnibus compoſitione utuntur; ſed quæ referunt, figuratis geſtibus imitari conantur, nullam interim curam verborum ſtructuræ habentes; eos ultro ipſa ad id ducente natura. Hæc optimo cuique poëtæ atque oratori obſervanda ſunt, ut res, de quibus ſermonem inſtituit, non ſolum verborum delectu, ſed orationis etiam ſtructura imitetur. Quod in primis Homerus, ingenii vir diviniſſimi, facere conſuevit; uno quanquam carminis genere uteretur, & pedibus pauciſſimis: novitatis tamen ubique adeo ſtudioſus eſt, adeo arti curioſæ deditus, ut parum interſit, remne oculis geſtam intueamur, an ab eo enarratam. Pauca proferam, quibus exemplorum loco ad multa uti liceat.

Ulyſſes ſuos dum Phæacibus errores narrat, deſcenſu ad inferos explicato, malorum iſtius loci expreſſam oculis imaginem repræſentat. Inter alia & Siſyphi miſerias recenſet: cui metam hanc calamitatis finiendæ Deos inferos ferunt conſtituiſſe, ubi ſupra montem quendam ſaxum ingens protruſerit: quod tamen fieri neutiquam poteſt, ſaxo rurſus, ubi ad ſummum pervenerit, relabente. Hæc autem qua imitatione expreſſerit per ipſam verborum ſtructuram, operæ precium eſt videre.

Siſyphon aſpexi duros perferre dolores,
Saxum utraq; manu geſtantem pondere vaſto.
Ille quidem manibuſque humeriſque volubile ſaxum
Ad juga connixus trudit. —

Hîc ſtructura eſt ejuſmodi, ut oculis res ſingulas ſubjiciat; ſaxi pondus, laborioſum ejus è terra motum, Siſyphum modo totis membris connitentem, modo clivum adſcendentem, ſaxumque magno vix demum labore protruſum. * Nemo ſane aliud præterea dicat, à quo hæc ſingula proficiſcantur: neque enim temere, aut caſu facta ſunt. Principio quidem duobus verſibus, in quibus ſaxum protrudit, duabus exceptis vocibus, reliquæ omnes orationis partes ſunt aut diſſyllabæ aut monoſyllabæ: deinde longæ brevibus fere dimidio plures ſunt in utroque verſu: omnes

a Vide *Horatium* de Arte Poëtic. v. 92. &c. *b* Deeſt *Reg.* 1. & *Colb.* *c* Ex *Odyſſ.* λ. v. 492. *d* Vide *Demetrium Phalereum* §. 72. & *Gellium* l. 2. c. 30. & l. 7. c. 20. *e* Arbitror legendum ἄλλως. Fortaſſe etiam hoc modo: οὐδεὶς ἂν εἴποι παρὰ τί ἄλλο γέγονε τούτων ἕκαστον. *f* Πρῶτον τοῖς β'. στίχοις, οἷς &c. *Reg.* 1. & *Colb.* *g* Ἐν ἑκατέρῳ τῷ στίχῳ *Colb.* Quod quidem, de hiſce duobus ultimis verſibus intelligendum, haud adeo verum eſſe notavit *Uptonus.* * Nemo ſane efferret ſingula, ſupra quam facta ſunt. *Bircov.*

omnes præterea vocabulorum harmoniæ latis progrediuntur paſſibus, & ſenſili admodum diſcrimine dirimuntur, aut colliſis inter ſe vocalibus, aut ſemivocalibus mutiſque conjunctis: ex numeris etiam dactylicis ſpondaïciſque, qui longiſſimi ſunt latoque incedunt greſſu, tota componuntur. * Quid igitur valent hæc ſingula? monoſyllabæ quidem & diſſyllabæ dictiones, longo à ſe invicem temporum intervallo diſtantes, referunt moram ac diuturnitatem rei: ſyllabæ autem longæ, ſtabilitate quadam atque tarditate gaudentes, renixum, gravitatem, difficultatemque: facta vero inter vocabula reſpiratio, & denſa literarum aſperrimarum poſitio, operis intermiſſionem, impedimenta, & laboris magnitudinem: numeri denique quoad longitudinem ſpectati, membrorum extenſionem, provolventis molitionem, ſaxique reſiſtentiam obfirmatam repræſentant. Hæc autem non eſſe naturæ, ſua ſe ſponte offerentis, opera, ſed artis omnino, quæ res geſtas imitari conetur, ex his quæ poſtea dicentur, patet. Lapidem etenim è vertice montis relabentem devolutumque, non eodem modo expreſſit; ſed numeris ſtructuræ uſus incitatioribus & contortis. nam cum eadem dicendi forma hæc eſſet elocutus,

—— Sed culmina jam jam
Tacturum, ——

huic membro adjungit,

—— retro fati vis aſpera vertit:
Fertur ad ima ruens lapis improbus æquora campi.

An non una cum ſaxi gravitate provolvitur ipſa verborum collocatio, ſeu potius lapidis curſum prævertit dictionis volubilitas? mihi quidem videtur. Quæ tandem hoc etiam loco cauſa eſt? (nam eam inveſtigari par eſt) verſus *nempe*, qui ſaxi revolutionem exprimit; cum dictionem ne unam quidem monoſyllabam, nec plures duabus habeat diſſyllabas. Id vero imprimis tempora in longum trahi non ſinit, ſed quam citiſſime accelerat: deinde, cum huic verſui ſyllabæ ſint ſeptendecim, earum decem ſunt breves, longæ ſolummodo ſeptem, nec eæ ipſæ perfectæ. neceſſe itaque eſt contrahi & coarctari locutionem, ab ipſa ſyllabarum brevitate coactam. Nomen præterea nullum à nomine intervallo longiuſculo diſtat: neque enim vocali vocalis, neque ſemivocali aut ſemivocalis aut muta addita eſt, quæ ſtructuram orationis aſperare ſoleant & diſtrahere; nihil, *inquam*, horum omnium adjunctum eſt. Nulla etiam ſenſilis eſt diſtantia, divulſis vocibus; ſed eodem omnes lapſu ſecum videntur præcipitari, & deorſum ferri: ut unam quodammodo ex omnibus, ea eſt ſtructuræ perfectio, conflatam

ἐπειδὴ ἅπασαι διαβεβήκασιν αἱ τῶν ὀνομάτων ἁρμονίαι διαβάσεις ἀμεγέθεις, καὶ διεστήκασι πάνυ αἰσθητῶς ἢ τῶν φωνηέντων συγκρουομένων, ἢ τῶν ἡμιφώνων τε καὶ ἀφώνων συναπτομένων· ῥυθμοῖς τε καὶ δακτύλοις καὶ σπονδείοις τοῖς μηκίστοις, καὶ πλείστην ἔχουσι διάβασιν, ἅπαντα σύγκειται. τί δὲ τούτων ἕκαστον δύναται; αἱ μὲν μονοσύλλαβοί τε καὶ δισύλλαβοι λέξεις, πολλοὺς μεταξὺ χρόνους ἀλλήλων ἀπολείπουσαι, τὸ χρόνιον ἐμιμήσαντο τοῦ ἔργου· αἱ δὲ μακραὶ συλλαβαί, [a] στηριγμούς τινας ἔχουσαι καὶ ἐγκαθίσματα, τὴν ἀντιτυπίαν, καὶ τὸ βαρύ, καὶ τὸ μόγις· τὸ δὲ μεταξὺ τῶν ὀνομάτων [b] ψύγμα, καὶ ἡ τῶν τραχυνόντων γραμμάτων παράθεσις, τὰ διαλείμματα τῆς ἐνεργείας, ἐποχάς τε καὶ τοῦ μόχθου μέγεθος· οἱ ῥυθμοὶ δ' ἐν μήκει θεωρούμενοι, τὴν ἔκτασιν τῶν μελῶν, καὶ τὸν διελκυσμὸν τοῦ κυλίοντος, καὶ τὴν τοῦ πέτρου ἔρεισιν. καὶ ὅτι ταῦτα οὐ φύσεώς ἐστιν αὐτοματιζούσης ἔργα, ἀλλὰ τέχνης μιμήσασθαι τὰ γινόμενα πειρωμένης, τὰ τούτοις ἑξῆς λεγόμενα δηλοῖ. τὸν γὰρ [c] ἀπὸ κορυφῆς ἐπιστρέφοντα πάλιν καὶ κατακυλιόμενον πέτρον, οὐ τὸν αὐτὸν ἡρμήνευκε τρόπον, ἀλλ' ἐπιταχύνας τε καὶ συστρέψας τὴν σύνθεσιν. περιειπὼν γὰρ ἐν τῷ αὐτῷ σχήματι,

——ἀλλ' ὅτε μέλλοι
Ἄκρον ὑπερβαλέειν, ——

ἐπιτίθησι τούτῳ,

——τότ' [d] ἀποστρέψασκε κραταιΐς·
[e] Αὖθις ἔπειτα πέδονδε κυλίνδετο λᾶας ἀναιδής.

οὐχὶ συγκαταπεκύλισται τῷ βάρει τῆς πέτρας ἡ τῶν ὀνομάτων σύνθεσις, μᾶλλον δὲ ἔφθακε τὴν τοῦ λίθου φορὰν τὸ τῆς [f] ἀπαγγελίας τάχος; ἔμοιγε δοκεῖ. καὶ τίς ἐνταῦθα πάλιν αἰτία; καὶ γὰρ ταύτην ἄξιον ἰδεῖν· ὁ τὴν καταφορὰν δηλῶν τοῦ πέτρου στίχος, μονοσύλλαβον μὲν οὐδεμίαν, δισυλλάβους δὲ δύο μόνας ἔχων λέξεις. τοῦτο οὐκ ἐᾷ πρῶτον διεστηκέναι τοὺς χρόνους, ἀλλ' ἐπιταχύνει· ἐπειδὴ ἑπτακαίδεκα συλλαβῶν οὐσῶν ἐν τῷ στίχῳ, δέκα μέν εἰσι βραχεῖαι συλλαβαί, ἑπτὰ δὲ μόναι μακραί, καὶ οὐδ' αὗται τέλειοι. ἀνάγκη οὖν [g] κατεσπᾶσθαι καὶ συστέλλεσθαι τὴν φράσιν τῇ βραχύτητι τῶν συλλαβῶν ἐφελκομένην. ἔτι πρὸς τούτοις οὐδὲ ὄνομα ἀπὸ ὀνόματος ἀξιόλογον εἴληφε διάστασιν· οὔτε γὰρ φωνήεντι φωνῆεν, οὔτε ἡμιφώνῳ ἡμίφωνον ἢ ἄφωνον [h] γίνεται, ἃ τραχύνειν πέφυκε καὶ διϊστάνειν τὰς ἁρμονίας, οὐδέν ἐστιν παρακείμενον. οὐ δὴ διάστασις αἰσθητὴ μὴ διηρτημένων τῶν λέξεων, ἀλλὰ συνολισθάνουσιν ἀλλήλαις καὶ συγκαταφέρονται, καὶ τρόπον τινὰ μία ἐξ ἁπασῶν γίνεται διὰ τὴν τῶν ἁρμονιῶν ἀκρίβειαν.

a Vide *Longinum* §. 39. *b* Forſan ψῦγμα legendum. *Upt.* *c* Ἀπὸ τῆς κορυφῆς *Reg.* 1. & *Colb.* *d* Ἐπιτρέψασκε *Reg.* 1. & *Colb.* *e* Ita hunc locum exhibent & *Homeri* vulgatæ Editiones, niſi quod Αὖτις legant. At in tertio *Rhetor.* aliter *Ariſtoteles* citat: Αὖτις ἐπὶ δάπεδόν τε κυλίνδετο. Noſtra confirmat examen quod ſequitur: μονοσύλλαβον μὲν οὐδεμίαν, δισυλλάβους δὲ δύο μόνας ἔχων λέξεις. *Upt.* *f* Ἀπαγγελία idem ac ἑρμηνεία *elocutio*, ut conſtat ex p. 39, 41, & 70. juxta *Ed. Sylb.* atque etiam (ut nos monuit *Uptonus*) ex *Chryſoſt.* in 4to. περὶ ἱερωσύνης, hiſce verbis: καὶ οὐδὲν μοι φράσεως, οὐδὲ ἀπαγγελίας μέλει. *g* Nota hic diſſimilitudinem temporum in κατασπᾶσθαι & συστέλλεσθαι. *Sylb.* Erit quidem eadem temporum diſſimilitudo, ſed verior fortaſſe lectio, ſiquis admittendum cenſeat κατεσπεῦσθαι. eo ſane utitur *Longinus* §. 39. τῷ τὴν ἁρμονίαν μὴ κατεσπεῦσθαι, *eo quod numerus non præcipitetur. Upt.* *h* Forſan, verbo γίνεται in ſequentem periodum tranſlato, ſic legendus locus: οὔτε ἡμιφώνῳ ἡμίφωνον ἢ ἄφωνον, ἃ τραχύνειν πέφυκε καὶ διϊστάνειν τὰς ἁρμονίας, οὐδέν ἐστι παρακείμενον. οὐ δὴ διάστασις αἰσθητὴ γίνεται μὴ διηρτημένων τῶν λέξεων. *Sylb.* Rectius (ut in *Reg.* 1. & *Colb.*) abeſſet verbum γίνεται. * Sed quo hæc pertineant? *Schott.*

a Sc.

βαίνει. ὃ δὲ μάλιστα τῶν ἄλλων θαυμάζειν ἄξιον, ῥυθμὸς οὐδεὶς τῶν μακρῶν, οἳ φύσιν ἔχουσι πίπτειν εἰς μέτρον ἡρῷον, οὔτε σπονδεῖος, οὔτε βακχεῖος, ἐγκαταμέμικται τῷ στίχῳ, πλὴν ἐπὶ τῆς τελευτῆς· οἱ δὲ ἄλλοι πάντες εἰσὶ δάκτυλοι, καὶ οὗτοί γε παραδεδιωγμένας ἔχοντες [a] τὰς ἀλόγους, ὥστε μὴ πολὺ διαφέρειν ἐνίους τῶν τροχαίων. οὐδὲν δὴ τὸ ἀντιπράττον ἐστὶν, εὔτροχον καὶ περιφερῆ καὶ καταρρέουσαν εἶναι τὴν φράσιν ἐκ τοιούτων συγκεκροτημένην ῥυθμῶν.

Πολλά τις ἂν ἔχοι τοιαῦτα δεῖξαι παρ' Ὁμήρῳ λεγόμενα· ἐμοὶ δὲ ἀπόχρην ἐδόκει ταῦθ', ἵνα ἐγγένηταί μοι καὶ περὶ τῶν ἄλλων εἰπεῖν. ὧν μὲν οὖν δεῖ στοχάζεσθαι τοὺς μέλλοντας καλὴν καὶ ἡδεῖαν ποιήσειν σύνθεσιν ἔν τε ποιητικῇ καὶ λόγοις ἀμέτροις, ταῦτα κατ' ἐμὴν δόξαν ἐστὶ, τά γ' οὖν κυριώτατα καὶ κράτιστα. ὅσα δὲ [b] οὐχ οἷά τε ἦν, ἐλάττω τε ὄντα τούτων, καὶ ἀμυδρότερα, καὶ διὰ πλῆθος [c] δυσπερίληπτα γραφῇ, ταῦτ' ἐν ταῖς καθ' ἡμέραν γυμνασίαις προϋποθήσομαί σοι, καὶ πολλῶν καὶ ἀγαθῶν ποιητῶν τε καὶ συγγραφέων καὶ ῥητόρων μαρτυρίαις χρήσομαι. νῦν δὲ τὰ καταλειπόμενα ὧν ὑπεσχόμην, καὶ οὐδενὸς ἧττον ἀναγκαῖα εἰρῆσθαι, ταῦτ' ἔτι προσθεὶς τῷ λόγῳ, παύσομαι· "Τίνες εἰσὶ διαφο-"ραὶ τῆς συνθέσεως, καὶ τίς ἑκάστης χαρακτὴρ ὡς ἐπὶ "τὸ πολὺ, τῶν τε πρωτευσάντων ἐν αὐταῖς [d] μνησθῆ-"ναι, καὶ δείγματα ἑκάστου παρασχεῖν. ὅταν δὲ ταῦτα "λάβῃ μοι τέλος, τότε κἀκεῖνα [e] διευκρινήσω, τὰ πα-"ρὰ πολλοῖς ἀπορούμενα, τί ποτ' ἐστὶν ὃ ποιεῖ τὴν "πεζὴν λέξιν ὁμοίαν ποιήματι φαίνεσθαι, μένουσαν ἐν "τῷ τοῦ λόγου σχήματι, [f] τὴν δὲ ποιητικὴν φράσιν ἐμ-"φερῆ τῷ πεζῷ λόγῳ, φυλάττουσαν τὴν ποιητικὴν σεμ-"νότητα. σχεδὸν γὰρ ταῦτα κράτιστα διαλεχθέντες ἢ ποιήσαντες ταῦτα ἔχουσιν ἐν τῇ λέξει τὰ ἀγαθά. πειρατέον δὴ καὶ περὶ τούτων ἃ φρονῶ λέγειν. ἄρξομαι δὲ ἀπὸ τοῦ πρώτου.

κα'. ΕΓΩ τῆς συνθέσεως εἰδικὰς μὲν πολλὰς διαφορὰς σφόδρα εἶναι τίθεμαι, καὶ οὔτε εἰς σύνοψιν ἐλθεῖν δυναμένας, οὔτε εἰς λογισμὸν ἀκριβῆ. οἴομαί τε ἴδιον ἡμῶν ἑκάστῳ χαρακτῆρα, ὥσπερ ὄψεως, οὕτω καὶ συνθέσεως ὀνομάτων παρακολουθεῖν, οὐ φαύλως παραδείγματι χρώμενος [g] ζωγραφαίῳ. ὥσπερ γὰρ ἐν ἐκείνῃ τὰ αὐτὰ φάρμακα λαμβάνοντες ἅπαντες οἱ τὰ ζῶα γράφοντες, οὐδὲν ἐοικότα ποιοῦσιν ἀλλήλοις τὰ μίγματα, τὸν αὐτὸν τρόπον ἐν ποιητικῇ τε διαλέκτῳ καὶ τῇ ἄλλῃ ἁπάσῃ τοῖς αὐτοῖς ὀνόμασι χρώμενοι πάντες, [h] οὐχ ὁμοίως αὐτὰ συντίθεμεν. τὰς μέντοι γενικὰς αὐτῆς διαφορὰς ταύτας εἶναι πείθομαι τὰς τρεῖς, αἷς ὁ βουλόμενος ὀνόματα θήσεται τὰ οἰκεῖα, ἐπειδὰν τούς τε χαρακτῆρας αὐτῶν, καὶ τὰς διαφορὰς ἀκούσῃ. ἐγὼ μέντοι κυρίοις ὀνόμασιν οὐκ ἔχων αὐτὰς

putes. Quod vero præ aliis egregie admirationem habeat, nullus omnino è longis pes, quorum natura eſt in carmen heroicum incidere; neque Spondeus neque Bacchius, præterquam in fine, verſui admiſcetur: nam reliqui omnes ſunt Dactyli, iique ad naturam *irrationalium* ſyllabas quam proxime accedentes habent, ut plerique à Trochæis non multum abſint. Nihil itaque obſtat, quo minus volubilis ſit oratio, & contorta, ac venuſtate fluat, quæ hujuſmodi numeris temperatur.

Multa ejuſdem generis ab Homero tractata, cujuſvis eſt proferre: mihi vero ſufficere videntur hæc, ut cætera etiam explicandi locum habeam. Quæ igitur illis curæ eſſe debent, qui pulcram cupiunt & jucundam, tam in ligata quam ſoluta oratione, compoſitionem efficere, hæc juxta meam opinionem longe præcipua ſunt & præſtantiſſima. Quæ vero his ſcriptis facile includi nequeunt, eo quod minutiora ſint & obſcura, aut ægre propter multitudinem aſſequenda, hæc tibi exercitationibus quotidianis proponam, optimorum tam poëtarum quam & hiſtoricorum ac oratorum teſtimoniis uſurus. Nunc ubi ea quæ reſtant, quæque eram pollicitus, haud dictu minus neceſſaria, huic ſermoni addidero, finem dicendi faciam: "Quæ *ſc.* compoſi-"tionis ſint differentiæ; quis uniuſcujuſq; ma-"xima ex parte character & nota; ſcriptorum "adeo in ſingulis qui primas meruerint, men-"tionem facturus, ſuis cuique exemplis addi-"tis. Ea ubi finem acceperint, tunc illa etiam "inquiram, de quibus plerique dubitarunt: "Quid tandem ſit, quod efficit, ut ſoluta ora-"tio, quamvis permaneat in ſermonis forma, "ſimillima tamen carmini videatur; atque ut "locutio poëtica pedeſtrem præ ſe ferat ſer-"monem, cum dignitatem tamen poëticam ipſa "tueatur. Hæc etenim orationis ſunt ornamenta, quæ præſtantiſſimi quique ſcriptores proſaïci & poëtæ comprehendunt. Nobis igitur conandum eſt, quæ de his ſentiamus, ea explicare; initio à primis ducto.

Quæ ſint compoſitionis differentiæ.

XXI. EQUIDEM compoſitionis ſpeciales differentias oppido multas eſſe concedo; neque eas in compendium aut in enumerationem accuratam venire poſſe exiſtimo. Puto autem unumquemque noſtrum, quemadmodum in viſu, ſic & in verborum compoſitione, proprium charactera ſequi; haud male exemplo è pictura traducto uſus. Nam veluti in ea arte omnes pingendi artifices, ſumptis iiſdem coloribus, diverſas penitus colorum mixturas faciunt: eodem modo, ſeu ligata fuerit ſeu alia quævis oratio, omnes etſi verbis iiſdem utimur, non tamen eadem ratione illa collocamus. Generales itaque illius differentias tres eſſe arbitror, quibus ſua vocabula pro lubitu quivis imponat, earum ubi à me characteras differentiaſque audiverit. Quoniam autem propria nomina, quibus eas appellem,

a Sc. συλλαβὰς in πέδονδε & κυλίνδετο. Vide p. 30. v. 4. *b* Vix dubium eſt, quin λεχθῆναι, aut περιλαβεῖσθαι, aut ſimile quid è contextu exciderit, niſi ſubintelligi malueris. *Upt.* *c* Illud δυσπερίληπτα γραφῇ eſt carminis hemiſtichium, ſimile illi *Empedoclis* δυσπερίληπτα νόῳ. *Upt.* *d* Nihil eſt, à quo regantur Infinitivi μνησθῆναι & παρασχεῖν: itaque poſt μνησθῆναι, βουλόμενος inſertum velim. *e* Διευκρινήσαι *Reg.* 1. *f* Τί δὲ ποιητικὴν *Colb.* *g* In corrupta voce ζωγραφαίῳ duplicis lectionis eſt veſtigium: ζωγραφικῷ & ζωγραφίᾳ: quorum illud antecedenti, hoc ſequenti reſpondet. *Sylb.* Ζωγραφιαίῳ *Colb.* *h* In libello περὶ τῆς Δημοσθένους δεινότητος, rationes quatuor affert, cur plura apud ſcriptores dicendi genera reperiantur, ita ut ſuo ſibi omnes ſtylo peculiari gaudeant & charactere. Videſis p. 185. juxta *Ed. Sylb. Upt.*

appellem, ipſe non habeo, tanquam ſuis careant nominibus, translatis uſus, hanc *Auſteram* voco, illam *Politam* ſeu *Floridam*, tertiam *Communem*. Atqui hæc tertia quo tandem modo fiat, dubito; atque anceps mihi animus, eſt quo pacto certi quid pronunciem: ſive extremorum utriuſque privatione, ſive eorundem miſtura. neque enim facile eſt, rei veritatem explorare. Num igitur ſatius eſſet affirmare, ex remiſſione & intenſione extremorum terminorum medios conſtitui, qui multi admodum ſunt? non enim, ſicuti in Muſica media ab ima ſupremaque chorda æquali intervallo diſtat, perinde & in orationibus accidit, ut media utrinque ab extremis pari diſtantia dirimatur. eſt enim ex iis, quæ laxius tractanda veniunt, veluti grex & cumulus, aliaq; id genus multa. Huic vero quæſtioni fuſius explicandæ tempus haud commodum eſt: nam de variis dicendi characteribus, quemadmodum propoſui, aliquid ut proferam, à me locus exigit; non tamen quæ poſſim omnia, (id enim copioſam, arbitror, orationem poſtularet) ſed quæ ſint notiora & manifeſta.

Qui ſit auſteræ compoſitionis character.

XXII. AUSTERÆ itaque compoſitionis character hujuſmodi eſt. Sua ut firme collocentur verba, graduſque ſtabiles aſſumant, operam dat; ita ut ſingula veluti ex proſpectu appareant, & partes quæque à ſe invicem ſatis juſto intervallo ſeparentur, tempore etiam ſenſili disjunctæ. Aſperis eadem ſæpiſſime & reſiſtentibus literarum colliſionibus uti, ne minimum gravatur; perinde atque in ædibus ſtruendis, quum lapides cura ſelecti componuntur, ipſa fundamina neque angulis rectis conſtant neque ad amuſſim poliuntur, verum rudia ſunt & temere conjecta. Atque magnis ut plurimum dictionibus, paſſuque grandi incedentibus produci amat. nihil enim huic inimicum adeo, ac brevibus coarctari ſyllabis; niſi id forte neceſſitas poſtulet.

Atque hæc quidem in *ſtruendis* vocabulis conatur aſſequi, horumque eſt amantiſſima: nec minori ſtudio membris incumbit, ut numeros dignitatis majeſtatiſque pleniſſimos eligat; ne ſolicita quidem, ut membra ſibi ipſis æqualia ſint, aut ſimilia, aut conſecutioni neceſſariæ ſerviant, ſed ut generoſa, ut ſimplicia ſint, & libera. Naturæ magis quam arti ea accommodari vult, atque affectibus concitandis aptiora dici quam moratæ orationi. Periodos, quæ ſenſa animi abſolvant, plerumque non requirit: (quod ſi forte in eas aliquando inciderit, negligentiam oſtentare quærit, ornatumque ſimplicem) nec ulla nominum additamenta, ad cogitata illuſtranda parum facientia, tantum ut orbes orationis impleantur, expetit: neque curam adhibet, ut clauſulæ ſententiarum tragico ornatu compoſitæ ſint, aut arte expolitæ; neque adeo mehercule dicentis ut ſpiritui commenſuratæ videantur.

προσαγορεῦσαι, ὡς ἀκατονομάστους, μεταφορικοῖς ὀνόμασι καλῶ, τὴν μὲν αὐστηράν, τὴν δὲ γλαφυρὰν [a] ἀνθηράν, τὴν δὲ τρίτην κοινήν. ταύτην δὲ ὅπως ποτὲ γίνεσθαι φαίην ἂν ἔγωγε, ἀπορῶ, καὶ δίχα μοι νόος [b] ἀτρέκειαν εἰπεῖν, εἴτε κατὰ τὴν στέρησιν τῶν ἄκρων ἑκατέρας, εἴτε κατὰ μίξιν· οὐ γὰρ ῥᾴδιον εἰκάσαι τὸ σαφές. [c] μή ποτ' οὖν κρεῖττον ᾖ λέγειν ὅτι κατὰ τὴν ἄνεσίν τε καὶ τὴν ἐπίτασιν τῶν ἐσχάτων ὅρων, οἱ διὰ μέσου γίνονται πολλοὶ πάνυ ὄντες; οὐ γὰρ ὥσπερ ἐν μουσικῇ τὸ ἴσον ἀπέχει τῆς νεάτης καὶ ὑπάτης ἡ μέση, τὸν αὐτὸν τρόπον καὶ ἐν λόγοις ὁ μέσος ἑκατέρου τῶν ἄκρων ἴσον ἀφέστηκεν· ἀλλ' ἔστι τῶν ἐν πλάτει θεωρουμένων, ὡς ἀγέλη τε καὶ σωρὸς καὶ ἄλλα πολλά. ἀλλὰ γὰρ οὐχ οὗτος ὁ καιρὸς ἁρμόττων τῇ θεωρίᾳ ταύτῃ· λεκτέον δ', ὡς ὑπεθέμην, περὶ τῶν χαρακτήρων οὐχ ἅπανθ' ὅσα εἰπεῖν ἔχοιμι· μακρῶν γὰρ ἂν οἶμαι πάνυ [d] δεήσειν λόγων· ἀλλ' αὐτὰ τὰ φανερώτατα.

κβ'. ΤΗΣ μὲν οὖν αὐστηρᾶς ἁρμονίας τοιόσδε καὶ ὁ χαρακτήρ. ἐρείδεσθαι βούλεται τὰ ὀνόματα ἀσφαλῶς, καὶ στάσεις λαμβάνειν ἰσχυράς, ὥστε ἐκ περιφανείας ἕκαστον ὄνομα ὁρᾶσθαι, ἀπέχειν τε ἀπ' ἀλλήλων τὰ μόρια διαστάσεις ἀξιολόγους αἰσθητοῖς χρόνοις διειργόμενα· τραχείαις τε χρῆσθαι πολλαχῇ καὶ ἀντιτύποις ταῖς συμβολαῖς, οὐδὲν αὐτῇ διαφέρει, οἷαι γίνονται τῶν λογάδην συντιθεμένων ἐν οἰκοδομίαις λίθων αἱ μήτε εὐγώνιοι μήτε συνεξεσμέναι βάσεις, ἀργαὶ δέ τινες καὶ αὐτοσχέδιοι· μεγάλοις τε καὶ διαβεβηκόσιν εἰς πλάτος ὀνόμασιν ὡς τὰ πολλὰ μηκύνεσθαι φιλεῖ. τὸ γὰρ ἐκ βραχείας συλλαβῆς συνάγεσθαι, πολέμιον αὐτῇ, πλὴν εἴποτε ἀνάγκη βιάζοιτο.

Εν μὲν δὴ τοῖς ὀνόμασι ταῦτα πειρᾶται διώκειν, καὶ τούτων γλίχεται· ἐν δὲ τοῖς κώλοις ταῦτά τε [e] οὐχ ἧττον ἐπιτηδεύει, καὶ τοὺς ῥυθμοὺς τοὺς ἀξιωματικοὺς καὶ τοὺς μεγαλοπρεπεῖς ἐκλέγεται, καὶ οὔτε [f] πάρισα βούλεται τὰ κῶλα ἀλλήλοις [g] εἶναι, οὔτε παρόμοια, οὔτε ἀναγκαίᾳ δουλεύοντα ἀκολουθίᾳ, ἀλλ' εὐγενῆ καὶ ἁπλᾶ καὶ ἐλεύθερα. φύσει τ' ἐοικέναι μᾶλλον αὐτὰ βούλεται ἢ τέχνῃ, καὶ κατὰ πάθος λέγεσθαι μᾶλλον ἢ [h] κατ' ἦθος. περιόδους δὲ συντιθέναι [i] συναρτιζούσας τὸν νοῦν τὰ πολλὰ μὲν οὔτε βούλεται· εἰ δέ ποτε αὐτομάτως ἐπὶ τοῦτο [k] κατενεχθείη, τὸ ἀνεπιτήδευτον ἐμφαίνειν ἐθέλει καὶ ἀφελές· οὔτε προσθήκαις τισὶν ὀνομάτων, ἵνα ὁ κύκλος ἐκπληρωθῇ, μηδὲν ὠφελούσαις τὸν νοῦν χρωμένη, οὔθ' ὅπως αἱ βάσεις αὐτῶν γένοιντο θεατρικαί τινες ἢ γλαφυραί, σπουδὴν [l] ἔχουσα· οὐδ' ἵνα τῷ πνεύματι τοῦ λέγοντος ὦσιν αὐτάρκεις συμμετρούμεναι μὰ Δία.

οὐδὲ

a Η ἀνθηρὰν non agnoſcunt *Reg.* 1. & *Colb.* *b* De hoc loco conſule *Petri Victorii* Var. lect. lib. 22. cap. 9. ubi clauſulam *Pindaricam*, ἀτρέκειαν εἰπεῖν, ſignificare arbitratur, *ut verum fatear, & quemadmodum res ipſa ſe habet aperiam. Sylb.* Vide *Ciceronis* Epiſt. 38. ad Attic. lib. 13. Exſtant etiam hæc poëtæ verba in ſecundo *Platonis* de Repub. & apud *Maximum Tyrium* Sermone 2. *Upt.* *c* Ellipſis eſt vocis λογιστέον aut σκεπτέον. itidemque mox poſt ὅρων verbum γίνεται aut ſimile quid ſubintelligas neceſſe eſt. *Upt.* Vide *Dionyſium* fuſius hac de re diſſerentem in libello περὶ Δημοσθένους δεινότητος p. 185. juxta *Ed. Sylb.* *d* Δεήσει *Reg.* 1. & *Colb.* *e* Ὁμοίως ἢ οὐχ ἧττον *Colb.* *f* *Ariſt.* Rhet. l. 3. c. 9. Παρίσωσις, ἐὰν ἴσα τὰ κῶλα· Παρομοίωσις δὲ, ἐὰν ὅμοια τὰ ἔσχατα ἔχῃ ἑκάτερον τῶν κώλων. ἀνάγκη δὲ ἢ ἐν ἀρχῇ, ἢ ἐπὶ τελευτῆς ἔχειν. *Upt.* *g* Deeſt *Reg.* 1. & *Colb.* *h* Ἤθη dicuntur affectus leniores & ſuaviores: contra πάθη, vehementiores. Cicero, *O poëma tenerum, & moratum, atque molle*: ἠθικὸν ποίημα. *Wolfius.* *i* Κατενεχθῇ *Reg.* 1. & *Colb.* *k* Rectius forſan ἀπαρτιζούσας, qua voce & alibi (uti p. 35. v. 35.) utitur *Dionyſius*: necnon *Demetrius Phalereus* περὶ ἑρμηνείας §. 2. quem conſulas velim. *l* In vulgatis *Editionibus* perperam ἔχουσαι. *Sylb.*

a Paulo

οὐδὲ ἄλλην τινὰ πραγματείαν τοιαύτην ἐπιτηδεύει, [a] οὐδὲ ἐπὶ τῆς τοιαύτης ἁρμονίας, κατὰ ταῦτα δὲ πτώσεις, ποικίλη περὶ τοὺς σχηματισμούς, ὀλιγοσύνδεσμος, ἄναρθρος, ἐν πολλοῖς ὑπεροπτικὴ τῆς ἀκολουθίας, ἥκιστα ἀνθηρά, μεγαλόφρων, αὐθέκαστος, ἀκόμψευτος, τὸν ἀρχαϊσμὸν καὶ [b] τὸ πίνον ἔχουσα κάλλος.

Ταύτης δὲ τῆς ἁρμονίας πολλοὶ μὲν ἐγένοντο ζηλωταὶ κατά τε ποίησιν καὶ ἱστορίαν καὶ λόγους πολιτικούς, διαφέροντες δὲ τῶν ἄλλων, ἐν μὲν ἐπικῇ ποιήσει ὅ, τε Κολοφώνιος Ἀντίμαχος καὶ Ἐμπεδοκλῆς ὁ φυσικός· [d] ἐν δὲ μελοποιΐᾳ, Πίνδαρος· ἐν δὲ τραγῳδίᾳ, Αἰσχύλος· ἐν δ' ἱστορίᾳ, Θουκυδίδης· ἐν δὲ πολιτικοῖς λόγοις, Ἀντιφῶν. ἐνταῦθα ἡ μὲν ὑπόθεσις ἀπῄτει πολλὰ παρασχέσθαι τῶν εἰρημένων ἑκάστου παραδείγματα, καὶ ἴσως οὐκ ἂν ἀηδὴς ὁ λόγος ἐγένετο, [e] πολλοῖς ὥσπερ ἄνθεσι ποικιλλόμενος ἐαρινοῖς· ἀλλ' ὑπέρμετρον ἔμελλε φανήσεσθαι τὸ σύνταγμα, καὶ σχολικὸν μᾶλλον ἢ [f] παραγγελτικόν. οὐ μὲν δὴ [g] ἀνέλεγκτα παραλιπεῖν τὰ ῥηθέντα ἥρμοττεν, ὡς δὴ φανερὰ καὶ οὐ δεόμενα μαρτυρίας. ἔδει [h] δέ πως τὸ μέτριον ἀμφοῖν λαβεῖν, καὶ μήτε πλεονάσαι τοῦ καιροῦ, μήτε ἐλλιπεῖν τῆς πίστεως. τοῦτο δὴ πειράσομαι ποιῆσαι, δείγματα λαβὼν ὀλίγα παρὰ τῶν ἐπιφανεστάτων ἀνδρῶν. ποιητῶν μὲν οὖν Πίνδαρος ἀρκέσει [i] παραληφθείς, συγγραφέων δὲ Θουκυδίδης· κράτιστοι γὰρ οὗτοι ποιηταὶ τῆς αὐστηρᾶς ἁρμονίας. ἀρχέτω δὲ Πίνδαρος, καὶ τούτου διθύραμβός τις, οὗ ἐστιν ἀρχή·

" [k] Δεῦτ' [l] ἐν χορὸν Ὀλύμπιοι, ἐπί τε κλυτὰν πέμ-
" πετε χάριν θεοί· πολύβατον οἵτ' ἄστεος ὀμφαλὸν θυό-
" εντα ἐν ταῖς ἱεραῖς Ἀθήναις οἰχνεῖτε, πανδαίδα-
" λόν τ' [m] εὐκλέ' ἀγοράν· ἰοδέτων λάβετε στεφάνων τῶν
" ἐαρδρέπτων λοιβάν. Διόθεν τέ με σὺν Ἀγλαΐᾳ ἴδε-
" τε, πορευθέντες ἀοιδαῖς [n] δεύτερον ἐπὶ κισσοδέταν
" θεόν, ὃν Βρόμιον, ὃν Ἐριβόαν βροτοὶ καλέομεν γό-
" νον ὑπάτων τε πατέρων [o] μελπόμεν, γυναικῶν τε
" Καδμειᾶν Σεμέλαν. ἐν Ἀργείᾳ Νεμέᾳ μάντιν οὐ
" λανθάνει φοίνικος ἔρνος, ὁπότ' οἰχθέντος Ὡρᾶν
" θαλάμου, εὔοδμον ἐπαΐωσιν ἔαρ φυτὰ νεκτάρεα. τό-
" τε βάλλεται, τότ' ἐπ' ἄμβροτον χέρσον ἐραταὶ ἴων
" φόβαι, ῥόδα τε κόμαισι μίγνυνται. ὑμνεῖτε ὀμφᾷ με-

Cætera hujuſmodi artificia prorſus negligit; neque, eodem ſtructuræ genere obſervato, eoſdem caſus ambitioſe conſectatur: varia in figuris orationis eſt, convinctionibus rariſſimis, ſine articulis; conſecutionis ut plurimum negligens, minime florida, ſublimitatis animoſæ, præfracta, incompta, vetuſtatem atque horridum illum & informem ſitum honori ſibi ducens & ornamento.

Hanc orationis ſtructuram ſumma diligentia multi perſecuti ſunt, tam in poëſi, quam in hiſtoria & civili eloquentia: qui vero cæteris videntur præſtitiſſe, ſunt, in Epica poëſi, Antimachus Colophonius & Empedocles phyſicus: in Lyrica, Pindarus: in Tragœdia, Æſchylus: in hiſtoria, Thucydides: in oratione civili, Antipho. Hoc autem loco propoſiti mei ratio poſtulare videatur, ut eorum, quæ à me ſunt dicta, compluria proferam exempla; nec injucunda fortaſſe oratio foret, vernis veluti floribus depicta: ſed in nimiam inde molem excreſceret hæc inſtituta ſcriptio, atque umbraculis otioque magis convenire quam præceptis tradendis videretur. Ea vero, quæ diximus, nullo examine præterire, tanquam ſatis per ſe eſſent manifeſta nec teſtimoniis indigerent, mihi religio erat. modus ſcilicet utriſque habeatur oportet; ut neque prolixior ſim, quam temporis ratio patiatur, nec rei probandæ deſim. Hoc itaque præſtare conabor, è nobiliſſimis ſcriptoribus pauca excerpens exempla. è poëtis Pindarus in partes vocatus, ex hiſtoricis ſufficiet Thucydides: optimi enim illi auſteri dicendi generis auctores. Ordiatur Pindarus cum ſuo dithyrambo, cujus initium eſt: *Adeſte jam ad chorum Cœlicolæ, & inclytam gratiam immittite Dii: qui per celebrem urbis umbilicum thure perfuſum ſacris Athenis oberratis, variiſque inſigne ornamentis & illuſtre forum: violis revinctarum coronarum, quæ vere decerptæ ſunt, libationem accipite. Me, Jovis ædibus relictis, una cum Aglaja inviſite, accedentes non ſine carminibus jã ſecundo ad Deũ hedera redimitũ: quem Bromiũ quem Eriboan nos mortales vocamus. prolem è ſummis ortam parentibus cantu proſequimur, & ex mulieribus Cadmeam Semelen. Apud Nemeam Argivam germen palmæ non latet vatem, quum, recluſo Horarum thalamo, adoratum ver perſenſerint plantæ nectareæ. Tum ſe ſubjicit, tum ſuper immortalem terram amabilis violarum crinis, roſæque miſcentur comis. Celebrate voce carminum*

a Paulo rectius fortaſſe legemus, οὐδὲ ἐπὶ τῆς τοιαύτης ἁρμονίας καὶ ταῦτα αἱ πτώσεις. *Sylb.* Diſplicet *Uptono*, qui verba hoc modo refingi vult, οὐδὲ ἐπὶ τῆς τοιαύτης ἁρμονίας τὰς αὐτὰς πτώσεις. Locum difficilem ſane & perplexum (utpote cui vocabula quædam excidiſſe ſuſpicor) nonnihil adjuvat lectio *Cod. Colb.* οὐδὲ ἄλλην τινὰ πραγματείαν τοιαύτην ἔχουσα ἐπιτηδὲς οὐδεμίαν. ἐπεὶ τῆς τοιαύτης ἁρμονίας καὶ ταῦτα ἴδια· ἀγχίστροφος ἐστι περὶ τὰς πτώσεις &c. *neque aliud aliquod id genus artificium de induſtria adhibet. Et quoniam hujuſmodi orationis ſtructuræ hæc propria ſunt: ſubinde mutat caſus* &c. Nec multum diſcrepat *Reg.* I. οὐδὲ ἄλλην τινὰ πραγματείαν τοιαύτην ἔχουσα ἐπιτηδ' οὐδεμίαν ἐπὶ τῆς τοιαύτης ἁρμονίας καὶ ταῦτα ἴδια ἀγχίστροφος ἐστι περὶ τὰς πτώσεις &c. *b* Forſan rectius τὸ πίνον ſubſtantive, ut infra §. 23. *Sylb.* Hanc conjecturam firmant & alia *Dionyſii* loca: *ſc.* p. 127. 166. 187. juxta *Ed. Sylb.* *c* Ἐπιεικεῖ perperam in vulgatis *Dionyſii* Editionibus; ut conſtat ex iis quæ ſequuntur infra §. 23. & 26. *d* Ἐν μελοποιΐᾳ δὲ Πίνδαρος, ἐν τραγῳδίᾳ δ' Αἰσχύλος *Reg.* I. & *Colb.* *e* Πολλοῖς ὥσπερ ἄνθεσι ποικιλλόμενος τοῖς ἐαρινοῖς *Colb.* *f* Παραγγελματικὸν *Reg.* I. & *Colb.* *g* Οὐδ' ἀνεξέλεγκτα *Reg.* I. & *Colb.* *h* Δή πως *Colb.* *i* Παραληφθεὶς *Reg.* I. & *Colb.* *k* Totum hunc locum vertit *H. Stephanus* in *Lyricorum* fragmentis. In *Codd. MSS.* lectiones quædam variantes occurrunt; quas (licet minutiores ſint) notare non gravabimur: ut Ἴδετ' pro Δεῦτ', & mox v. 32. ἰοδέτων λάχετε. v. 33. ἐαρδρέπτων. v. 43. τὸν κισσοδόταν θεὸν τὸν Βρόμιον Ἐριβόαντε. v. 36. ὑπάτων μὲν πατέρων μέλπετε γυναικῶν. Καδμ. ἔμολον. ἐν Ἀργείᾳ Νεμέᾳ. v. 40. ἀμβρόταν χθόν' ἐρατὰν, ἴων φοιτεράτε κόμαισι μίγνυνται. οἰχνεῖτ' ὀμφαῖς .... οἰχνεῖτε Σεμέλην. *l Camerarius* in ſuo libro pro ἐν repoſuerat ἐν. Sed vulgatæ ſcripturæ patrocinatur, quod *Corinthus* in Doricæ linguæ idiomatibus tradit, Dorienſes pro communibus iſtis εἰς χορὸν, εἰς τὴν ἀγορὰν, dicere ἐν χορὸν, & ἐν τὰν ἀγορὰν: ſicut ſcilicet iidem in verborum genere pro εἰσὶ dicunt ἐντί. *Joannes Grammaticus* Cretenſibus adſcribit hunc metaplaſmum. Contra iidem Dorienſes pro μὲν dicunt μές: itidemque in verborum genere τύπτομες, ποιοῦμες, ὁρῶμες. *Sylburg.* *m Sc.* κυδιάνειραν: ita enim *Homerus*, ἀγορὴν ἐς κυδιάνειραν. *H. Stephanus*, dum vertit *loco aprico ſitum*, εὐάλιον Dorico more aut ſimile quid legiſſe videtur *Upt.* *n* Ex ſecundo itaque *Pindari* dithyrambo hæc videntur deſumpta. *Upt.* *o* Forſan rectius μέλπωμεν, imperativo ſeu hortativo verbi modo. *Sylb.* Nihil mutandum cenſet *Upt.*

minum cum tibiis; *celebrate, ô chori, Semelen nigros renodantem crines.* Hæc vero nervoſa eſſe & robuſta atque majeſtatis plena, multamque præ ſe ferre ſeveritatem; hæc aures, ſine dolore tamen, exaſperare, lenique horrore perfundere; ſuis adeo temporibus retardata, ampliſſimis ut plurimum harmoniis incedere; nihilque illius oſtentari theatrici ornatus, nihil laboratæ pulcritudinis, ſed vetuſti ſermonis cultum, multa aſperitate ſqualentem; omnes, ſat ſcio, confitebuntur, qui vel mediocrem in dicendo peritiam conſecuti ſunt. Quo autem ſtudio ac diſciplina perfecta hujuſmodi evaſerint, (neque enim nullius artis rationiſve miniſterio uſa, ſponte & fortuito caſu, hunc dicendi charactera acceperunt) jam pro virili explicabo.

Primum membrum è quatuor orationis partibus conſtat, verbo, conjunctione, & duobus appellativis. Verbum autem & conjunctio, literis coëuntibus ſibi invicem commiſta, haud injucundam effecere ſtructuram: quin etiam appellativum, conjunctioni adjectum, quam plurimum aſperitatis compoſitioni attulit. Eſt enim illud ἐν χορὸν ſoni durioris, ac minime volubile; conjunctione in ν literam ſemivocalem deſinente, appellativo initium à muta χ ſumente: quas literas miſceri inter ſe & compingi natura non patitur. repugnat enim, ut in una ſyllaba ν ante χ ponatur: quo factum eſt, ut, ſyllabarum duæ cum ſint partes, ſonum mutuo non commiſceant; ſed quoddam in medio inter utramque ſilentium fieri neceſſe ſit, quod utriuſque literæ poteſtatem diſterminet. Ac primum quidem membrum ipſa poſitione aſperitatem ſibi adſcivit. Nolim autem me ita accipias, quaſi ea dicam membra, quibus Ariſtophanes aut alius è metricis ſcriptoribus odas illuminarunt; ſed quibus ipſa natura ſolet orationem dividere, & rhetores ſuas diſtinguunt periodos.

Huic autem membro quod adjungitur, ἐπί τε κλυτὰν πέμπετε χάριν, greſſu haud mediocri à priore membro ſeparatum incedit, & ſtructuræ genus crebra aſperitate refertum continet. Etenim ab ε una vocalium inchoat ſententia, atq; alteri vocali ι adnexa eſt, in quam præcedens membrum deſinebat. Neq; mutua colliſione iſta diluuntur: nam, in eadem ſyllaba, ι nunquam literæ ε præponitur. ſilentium vero & pauſa quædam inter utramque literam facta eſt, partem utramque obfirmans, ſtabilemque greſſum illis attribuens. Quod ſi membra ſigillatim & particulari ſtructura conſiderantur, hiſce ἐπί τε conjunctionibus, (niſi potius præpoſitio earum prima ſit appellanda) à quibus incipit ſententia, adjuncta κλυτὰν, particula appellativa, duram & aſpe-

"λέων σὺν αὐλοῖς· ὑμνεῖτε Σεμέλαν [a] ἑλικάμπυκα χορεί. ταῦθ' ὅτι μὲν ἐστὶν ἰσχυρὰ καὶ στιβαρὰ καὶ ἀξιωματικὰ, καὶ πολὺ τὸ αὐστηρὸν ἔχει, [b] τραχύνει τε ἀλύπως καὶ πικραίνει τὰς ἀκοὰς μετρίως, ἀνακέκληταί τε τοῖς χρόνοις, καὶ διαβέβηκεν ἐπὶ τὸ πολὺ ταῖς ἁρμονίαις, καὶ οὔτε θεατρικὸν δή τοῦτο καὶ γλαφυρὸν ἐπιδείκνυται κάλλος, ἀλλὰ τὸ ἀρχαϊκὸν ἐκεῖνο καὶ τὸ αὐστηρὸν, ἅπαντες ἂν οἶδ' ὅτι μαρτυρήσειαν οἱ μετρίαν αἴσθησιν ἔχοντες περὶ λόγους. τίνι δὲ κατασκευασθέντα ἐπιτηδεύσει τοιαῦτα γέγονεν· οὐ γὰρ ἄνευ γε τέχνης καὶ λόγου τινὸς, αὐτοματισμῷ καὶ τύχῃ χρησάμενα τοῦτον εἴληφε τὸν χαρακτῆρα· ἐγὼ πειράσομαι δεικνύειν.

Τὸ πρῶτον αὐτῷ κῶλον ἐκ τεσσάρων σύγκειται λέξεως μορίων, ῥήματος καὶ [c] συνδέσμου καὶ δυοῖν προσηγορικῶν. τὸ μὲν οὖν ῥῆμα καὶ ὁ σύνδεσμος, συναλοιφῇ κερασθέντα, οὐκ ἀηδῆ πεποίηκε τὴν ἁρμονίαν· τὸ δὲ προσηγορικὸν, τῷ συνδέσμῳ συντιθέμενον, [d] ἀποτετράχυκεν ἀξιολόγως τὴν ἁρμογήν. τὸ γὰρ Ἐν χορὸν" ἀντίτυπόν τε καὶ οὐκ εὐπετὲς, τοῦ μὲν συνδέσμου λήγοντος εἰς ἡμίφωνον στοιχεῖον τὸ ν, τοῦ δὲ προσηγορικοῦ τὴν ἀρχὴν λαμβάνοντος ἀφ' ἑνὸς τῶν ἀφώνων τοῦ χ· ἀσύμμικτα δὲ τῇ [e] ῥύσει ταῦτα τὰ στοιχεῖα καὶ ἀκόλλητα. οὐ γὰρ πέφυκε κατὰ μίαν συλλαβὴν τοῦ χ [f] προτετάχθαι τὸ ν· ὥστε οὐδὲ συλλαβῶν δύο τὰ μόρια γινόμενα συνάπτει τὸν ἦχον, ἀλλ' ἀνάγκη σιωπήν τινα γίνεσθαι μέσην ἀμφοῖν τὴν διορίζουσαν ἑκατέρου τῶν γραμμάτων τὰς δυνάμεις. τὸ μὲν δὴ πρῶτον κῶλον οὕτω τραχύνεται [g] τῇ θέσει. κῶλα δέ με δέξαι νυνὶ λέγειν οὐχ οἷς Ἀριστοφάνης ἢ τῶν ἄλλων τις μετρικῶν διεκόσμησε τὰς ᾠδάς· ἀλλ' οἷς ἡ φύσις ἀξιοῖ διαιρεῖν τὸν λόγον, καὶ ῥητόρων παῖδες τὰς περιόδους διαιροῦσι.

Τὸ δὲ τούτῳ παρακείμενον κῶλον, τὸ Ἐπί τε κλυτὰν πέμπετε χάριν, βέβηκέ τε ἀπὸ τοῦ προτέρου διάβασιν ἀξιόλογον, καὶ περιείληφεν ἐν αὐτῷ πολλὰς ἁρμονίας ἀντιτύπους. ἄρχει μὲν γὰρ αὐτοῦ στοιχεῖον ἓν τῶν φωνηέντων τὸ ε, καὶ παράκειται ἑτέρῳ φωνήεντι τῷ ι· εἰς τοῦτο γὰρ ἔληξε τὸ πρὸ αὐτοῦ. οὐ συναλείφεται δὲ οὐδὲ ταῦτα ἀλλήλοις, οὐδὲ προτάττεται κατὰ μίαν συλλαβὴν τὸ ι τοῦ ε· [h] σιωπὴ δή τις ἡ μεταξὺ ἀμφοῖν γίνεται διερείδουσα τῶν μορίων ἑκάτερον, καὶ τὴν βάσιν ἀποδοῦσα αὐτοῖς ἀσφαλῆ. ἐν δὲ τῇ κατὰ μέρος συνθέσει τῶν κώλων, τοῖς μὲν [i] Ἐπί τε συνδέσμοις, ἀφ' ὧν ἄρχεται τὸ κῶλον· εἴτε ἄρα πρόθεσιν αὐτῶν δεῖ τὸ ἡγούμενον καλεῖν· τὸ προσηγορικὸν ἐπικείμενον μόριον, [k] Κλυτὰν, ἀντίτυπον

πεποίηκε

a Χρυσάμπυκα (ut *Pyth.* γ'. χρυσαμπύκων Μοισᾶν) legiſſe videtur *Stephanus*, dum vertit *crines auro nodantem*. *Upt.* *b* Forſan convenientius τραχύνει, *exaſperat, aſperam reddit*: ut paullo poſt, ἀποτετράχυκεν ἀξιολόγως τὴν ἁρμογήν, & τραχύνεται τῇ θέσει. *Sylb.* *c* Ita etiam v. 45. ἐπὶ vocat σύνδεσμον: addit tamen dubitandi formulam, εἴτε ἄρα πρόθεσιν αὐτὸ δεῖ καλεῖν. *Upt.* *d* Nota ἀποτετράχυκεν ſine characteriſtica γ ſeu ν: quia fortaſſe illius additio cacophonian hîc parit. regularis formationis exemplum ſupra eſt in συμπέφασκασι, §. 18. ἀλλ' εὖ συγκεκρύφασιν αὐτοὺς καὶ συμπέφασκασι. *Sylb.* *e* Etſi ῥύσεως vocabulum infra quoque legitur §. 23. ubi auctor dicit, ἐν φορᾷ ὄντα καὶ ῥύσει συνεχεῖ: vereor tamen ne hîc ῥύσει mendoſe ſcriptum ſit pro φύσει. *Sylb.* Φύσει *Reg.* 1. *f* Negat literam ν in eadem dictione χ unquam præponi poſſe. quod ut facilius intelligatur, pauca adjiciam. Tres tantum mutas hæc litera præcedit, τ ἀντὶ δ ἄνδιχα, θ ἄνθος, & σ ἀνστάς. alias conſonantes præire nunquam reperitur. Sequente autem χ, mutatur in γ, ut ἄγχι. *Upt.* *g* Τῇ συνθέσει *Reg.* 1. & *Colb.* *h* Forſan mutata conjunctione δὴ, & tranſpoſito articulo ἡ, legendum, σιωπὴ δέ τις μεταξὺ ἀμφοῖν γίνεται, ἡ διερείδ. ut paulo ante, ἀνάγκη σιωπήν τινα γίνεσθαι μέσην ἀμφοῖν, τὴν διορίζουσαν. *Sylb.* *i* Ἔπειτα *Reg.* 1. & *Colb.* *k* Τὸ κλυτὰν *Reg.* 1.

a Vide

πεποίηκε καὶ τραχεῖαν τὴν σύνθεσιν. καίτοι τι δήποτε οὐ λέγεται μὲν εἶναι βραχεῖα ἡ πρώτη συλλαβὴ τοῦ Κλυτὰν [a] μακροτέρα δέ ἐστι τῆς βραχείας, ἐξ ἀφώνου τε καὶ ἡμιφώνου καὶ φωνήεντος συνεστῶσα. τὸ δὲ μὴ εἰλικρινῶς αὐτῆς βραχὺ, καὶ ἅμα τὸ ἐν τῇ κράσει τῶν γραμμάτων δυσέκφορον, ἀναβολήν τε ποιεῖ καὶ ἐγκοπὴν τῆς ἁρμονίας. εἰ γοῦν τὸ κ τις ἀφέλοι τῆς συλλαβῆς, καὶ ποιήσειεν Ἐπί τε λυτὰν, λυθήσεται καὶ τὸ βραδὺ καὶ τὸ τραχὺ τῆς ἁρμονίας. πάλιν τῷ Κλυτὰν προσηγορικῷ τὸ Πέμπετε ῥηματικὸν ἐπικείμενον [b] οὐκ ἔχει συνῳδὸν, οὐδ' εὐκέραστον τὸν ἦχον· ἀλλ' ἀνάγκη στηριχθῆναι τὸ ν, καὶ πιεσθέντος ἱκανῶς τούτου ἀκουστὸν γενέσθαι τὸ π· οὐ γὰρ ὑποτακτικὸν τῷ ν τὸ π. τούτου δὲ αἴτιος [c] ὁ τοῦ σχήματος σχηματισμὸς, οὔτε κατὰ τὸν αὐτὸν τόπον, οὔτε τῷ αὐτῷ τρόπῳ τῶν γραμμάτων ἐκφέρων ἑκάτερον, τὸ π καὶ τὸ ν. [d] τοῦ μὲν γὰρ περὶ τὸν οὐρανόν τε γίνεται ἦχος, καὶ τῆς γλώσσης ἄκροις τοῖς ὀδοῦσι προσανισταμένης, καὶ τοῦ πνεύματος διὰ τῶν ῥωθώνων μεριζομένου· τοῦ δὲ π, μύσαντός τε τοῦ στόματος, καὶ οὐδὲν τῆς γλώσσης ἐνεργούσης, τοῦ τε πνεύματος κατὰ τὴν ἄνοιξιν τῶν χειλῶν τὸν ψόφον λαμβάνοντος ἀθρόον, ὡς δὴ καὶ πρότερον [e] εἴρηταί μοι. ἐν δὴ τῷ μεταλαμβάνειν τὸ στόμα σχηματισμὸν ἕτερον ἐξ ἑτέρου, μήτε συγγενῆ μήτε παρόμοιον, ἐμπεριλαμβάνεταί τις χρόνος, [f] δι' οὗ συνίσταται τὸ λεῖον καὶ εὐπετὲς τῆς ἁρμονίας, καὶ ἅμα οὐδὲ ἡ προηγουμένη τοῦ Πέμπετε συλλαβὴ [g] μαλακὸν ἔχει τὸν ἦχον, ἀλλ' ὑποτραχύνει τὴν ἀκοὴν, ἄρχουσά τε ἐξ ἀφώνου καὶ λήγουσα εἰς ἡμίφωνον. τῷ τε Χάριν τὸ Θεοὶ παρακείμενον ἀνακόπτει τὸν ἦχον, καὶ ποιεῖ τὸν [h] διορισμὸν ἀξιόλογον τῶν μορίων· τοῦ μὲν, εἰς ἡμίφωνον λήγοντος, [i] τοῦ ν· τοῦ δὲ, ἄφωνον ἔχοντος ἡγούμενον, τὸ θ. οὐδενὸς δὲ πέφυκε προτάττεσθαι τῶν ἀφώνων τὰ ἡμίφωνα.

Τούτοις ἐπιφέρεται τρίτον κῶλον τουτί, "Πολύβατον οἵτ' "ἄστεος ὀμφαλὸν θυόεντα ἐν ταῖς ἱεραῖς Ἀθήναις οἰχνεῖτε. ἐνταῦθα τῷ τε Ὀμφαλὸν, εἰς τὸ ν λήγοντι, τὸ Θυόεντα παρακείμενον, [k] ἀπὸ τοῦ θ ἀρχόμενον, ὁμοίαν ἀποδίδωσιν ἀντιτυπίαν τῇ πρότερον· καὶ τῷ Θυόεντα, εἰς φωνῆεν τὸ α λήγοντι, ἐπεζευγμένον τὸ Ἐν ταῖς ἱεραῖς, ἀπὸ φωνήεντος τοῦ ε λαμβάνον τὴν ἀρχὴν, διέστακε τῷ μεταξὺ χρόνῳ τὸν ἦχον οὐκ ὄντι ὀλίγῳ. τούτοις ἐκεῖνα ἕπεται, "Πανδαίδαλόν τ' εὐκλέ' ἀγοράν· τραχεῖα κἀνταῦθα καὶ ἀντίτυπος ἡ συζυγία. ἡμιφώνῳ γὰρ ἄφωνον συνάπτεται γράμμα, τῷ ν τὸ τ· καὶ διαβέβηκεν ἀξιόλογον διάστασιν [l] ἡ μεταξὺ οὗ τε προσηγορικοῦ τοῦ Πανδαίδαλον καὶ τῆς συναλοιφῆς τῆς ἐπισυναπτομένης αὐτῷ. μακραὶ γάρ [m] εἰσιν ἀμφότεραι, μείζων δὲ οὐκ ὀλίγῳ τῆς συμμετρίας ἡ συναλείφουσα τὰς δύο συλλαβὰς, ἐξ ἀφώνου τε καὶ δυοῖν συνεστῶσα φωνηέντων. εἰ γοῦν τις ἀφέλοιτο αὐτῆς τὸ τ, καὶ [n] ποιήσει Πανδαίδαλον εὐκλέ' ἀγο-

ram *collidentibus literis* compoſitionem effecit. Ac propterea prima in κλυτὰν ſyllaba corripitur, quanquam brevi ſit longior, quod ex muta & ſemivocali & vocali conſtet. Cujus cum non ſit perſpicua correptio, nec poſſit niſi difficulter propter ipſam literarum commiſtionem proferri, moram offenſionemque ſtructuræ injicit. Quod ſi quis κ à prima ſyllaba ademerit, feceritque ἐπί τε λυτὰν, dilui illico ſentiet & moram orationis atque aſperitatem. Rurſus verbum πέμπετε, dictioni appellativæ κλυτὰν adnexum, neque concordem habet neque attemperatum ſonum: ſed neceſſe eſt, *inter proferendum*, literæ ν vox inhæreat; quæ cum labiis ſat diu fuerit compreſſa, tum denique π exauditur. ipſi enim ν non poteſt una dictione ſubjungi π. Cujus rei cauſa videtur oris conformatio, quæ neque eodem loco nec eadem ratione utramque literarum π & ν exprimit. Alterius enim circa palatum fit ſonus, lingua ad extremos dentes erecta, ſpirituque per nares leniter emiſſo: π vero, ore clauſo, lingua nihil adlaborante, ſpiritu illico apertis labiis ſe in confertum ſonum prorumpente; ſicuti ſuperius à me dictum eſt. Dum vero aliam atque aliam conformationem, nec ejuſdem generis nec ſimilem, os ſubinde accipiat, temporis nonnihil interceptum eſt, unde læve illud ſtructuræ ac volubile retardatum ſubſiſtit; ſimul adeo ne prima quidem ſyllaba dictionis πέμπετε mollem habet ſonum, ſed leni horrore aures perfundit, quippe quæ à muta incipiat & in liquidam deſinat. Quinetiam vocabulo χάριν adjunctum θεοὶ ſonum interrumpit, facto inter voces inſigni intervallo; cum altera in ſemivocalem ν deſinat, altera etiam à muta principium ſumat, nempe θ. nulli autem mutarum ſemivocales præponi ſolent.

His tertium membrum adnectitur, πολύβατον οἵτ' ἄστεος ὀμφαλὸν θυόεντα ἐν ταῖς ἱεραῖς Ἀθήναις οἰχνεῖτε. Hoc loco dictioni ὀμφαλὸν, quæ in ν deſinit, conjuncta vox θυόεντα, quæ à θ incipit, aſperitatem priori non abſimilem attribuit. Huic etiam θυόεντα, quæ in α vocalem deſinit, adnexum ἐν ταῖς ἱεραῖς, quod ab ε vocali initium ſumit, ſonum, non parvo tempore interjecto, in longum produxit. Deinde hæc ſequuntur, πανδαίδαλόν τ' εὐκλέ' ἀγοράν: quæ compoſitio eſt aſperrima, ſonoque duriori prædita, ſecum concurſantibus literis. Etenim ν ſemivocali τ muta connectitur; unde ſat longo dirempta intervallo incedit, quod vocem inter appellativam πανδαίδαλον & ſynalœpham, quæ illi committitur, factum eſt. Sunt enim utræque longæ; hæc autem proportione habita non parvo longior, quæ duas facta eliſione ſyllabas in unum conjunxerit, ex muta & duabus vocalibus conſtituta. Quod ſi quis, τ adempta, fecerit πανδαίδαλον εὐκλέ' ἀγοράν:

a Vide 5. 15. *b* Quoniam litera ν nunquam præcedit π, in eadem dictione: nam in μ, ſequente π, mutatur; ut, συμπόσιον. Paulo poſt fortaſſe particulam πρὶν ante ἀκουστὸν deſiderabis: vel, τότε δή. Hæc poſterior conjectura confirmari poteſt ex his, quæ inferius, ad examen vocato *Thucydide*, ſequuntur: δεῖ δὲ τοῦ σ σιωπῇ καταληφθέντος, τότε ἀκουστὸν γενέσθαι τὸ ξ. *Upt.* *c* Ὁ τοῦ στόματος σχηματισμὸς *Reg.* 1. & *Colb.* quo modo legendum eſſe conjeceras *Uptonus*, ex ſequentibus mox v. 22. 44. & p. 44. v. 6. *d* Litera ν fortaſſe inſerenda poſt γὰρ, ut mox τοῦ δὲ π. *Upt.* *e* Vide p. 22. v. 32. & p. 23. v. 20. *f* Ἐν ᾧ διΐσταται τὸ λεῖον *Reg.* 1. & *Colb.* *g* Μακρὸν *Reg.* 1. & *Colb.* *h* Ἐρισμὸν *Reg.* 1. Μερισμὸν *Colb.* *i* Omnino accuſandi caſu legendum τὸ ν, ut in ſequenti membro τὸ θ. *Sylb.* *k* Illa ἀπὸ τοῦ θ ἀρχόμενον non agnoſcunt *Reg.* 1. & *Colb.* *l* Legend. τὴν μεταξὺ: aut ἡ μεταξὺ dicendumque γίνεται vel ſimile quid deſiderari. *Upt.* *m* Deeſt *Colb.* *n* Major temporum ſimilitudo foret, ſi legeretur ποιήσειε. Eadem verba paulo ſupra: εἰ γοῦν τὸ κ τις ἀφέλοι τῆς συλλαβῆς, καὶ ποιήσειεν: hinc liquet eſſe errorem. Sed an vox ἀφέλοι mutanda ſit in ἀφέλοιτο necne, judicent alii. *Upt.*

γορᾶν : juſta quamvis menſura carminis conſtet, ſtructuram tamen longe volubiliorem reddiderit.

Nec his ſunt diſſimilia, ἰοδέτων λάβετε στεφάνων. Duæ ſimul connectuntur ſemivocales ν & λ, quæ naturalem conjunctionem non habent, cum eadem oris conformatione non efferantur. Quæ adeo proxime dicuntur, & ſyllabis in longum ſunt protracta, & compoſitione *literarum* à ſe invicem quam plurimum diſtant, στεφάνων τῶν ἐαριδρέπτων. Longæ etenim hoc etiam loco ſyllabæ ſibi ipſis colliduntur, juſtam ſupergreſſæ menſuram; tam ultima ſcilicet dictionis στεφάνων, duabus ſemivocalibus utrinque vocalem natura longam amplexa, quam quæ huic adjuncta eſt tribus literis producta, muta & vocali longa & ſemivocali. Eſt autem longitudine ſyllabarum ſeparatio facta, & aſperitate plena offenſio ipſo literarum ſitu; ſiquidem τ cum ν ſono non convenit, ut & ſuperius dixi. Præterea nomini λοιβὰν in ν deſinenti adjuncta vox eſt, quæ à δ incipit, Διόθεν τέ με: huic etiam σὺν Ἀγλαΐᾳ, quod ι vocali terminatur, adnexum ἴδετε πορευθέντες ἀοιδαῖς, quod ab ι incipit. Multa his ſimilia, ſiquis totam odam examinaverit, facile reperire poſſit.

Ut vero & de cæteris mihi dicendi tempus ſit, de Pindaro quidem hactenus. Thucydidis autem ex Præfatione hæc dictio nobis aſſumatur. "Thucydides Athenienſis conſcripſit "bellum, quod inter ſe geſſerunt Peloponneſii & Athenienſes, orſus à primis ejus initiis, "ſperanſque magnum id & ſuperioribus memorabilius futurum: quandoquidem eos "utrinque omni genere apparatus inſtructos, "& cæteros Græciæ populos conjungi cum "alterutris, alios protinus, alios re prius deliberata, videbat. Maximus enim hic motus "fuit, qui non Græciam ſolum ipſam, ſed etiam ex parte barbaros, adeoque, ut ſic dicam, "majorem partem mortalium concuſſit. Quæ "hæc anteceſſerunt, quæque his antiquiora "ſunt, ſat cerni ob temporis intervallum nequibant. cæterum ſignis quibuſdam, quæ "mihi longiſſime ſuperiora repetenti fidem "faciunt, adducor ut credam, non valde "magna, ſive bella ſpectes ſive alia, exſtitiſſe. "Hæc enim regio, quam nunc Helladem nominamus, non ab iiſdem ſemper hominibus "antiquitus habitata; ſed migrationibus crebris prioribus tempeſtatibus obnoxia fuiſſe "videtur: cum facile quilibet ſuum, pulſi "ſemper à multitudine majore, deſererent agrum. Quippe cum nullas negotiationes, "nullum commercium inter ſe terra marive "tutum haberent; quiſque, quantum ad rudem victum ſatis eſſet, poſſiderent; nec pecuniarum copiis abundarent; nec terram co-

ραὶ, εἰς τὸ δίχρονον [a] ἐλθοῦσα μέτρον, συμπεπτώκασι πρὸς τὴν ἁρμονίαν.

Ὅμοια τούτοις ἐστὶ κἀκεῖνα, Ἰοδέτων [b] λάβετε στεφάνων. παράκειται δύο ἡμίφωνα ἀλλήλοις, τὸ ν καὶ τὸ λ, φυσικὴν οὐκ ἔχοντα συζυγίαν, τῷ μὴ κατὰ τοὺς ὁμοίους σχηματισμοὺς τοῦ στόματος ἐκφέρεσθαι. καὶ τὰ ἐπὶ τούτοις λεγόμενα μηκύνεταί τε ταῖς συλλαβαῖς, καὶ διέστηκε ταῖς ἁρμονίαις ἐπὶ πολὺ, Στεφάνων τῶν ἐαριδρέπτων. μακραὶ γὰρ καὶ δεῦρο συγκρούονται συλλαβαὶ τὸ δίχρονον ὑπεραίρουσαι μέτρον· ἥ τε λήγουσα τοῦ Στεφάνων μορίου, δυσὶ περιλαμβάνουσα ἡμιφώνοις φωνῆεν γράμμα φύσει μακρὸν, καὶ ἡ συναπτομένη ταύτῃ τρισὶ μηκυνθεῖσα γράμμασιν, ἀφώνῳ καὶ φωνήεντι μακρῶς λεγομένῳ καὶ ἡμιφώνῳ. [c] διορισμός τε οὖν γέγονε τοῖς μήκεσι τῶν συλλαβῶν, καὶ ἀντιτυπία τῇ παραθέσει τῶν γραμμάτων, οὐκ ἔχοντος οὐδὲ τὸ συνῳδὸν τοῦ ν τὸν ἦχον, ὡς καὶ [d] πρότερον εἴρηκα. παράκειται δὲ καὶ τῷ Λοιβὰν, εἰς τὸ ν λήγοντι, ἀπὸ τοῦ δ ἀρχόμενον ἄφωνον, τὸ Διόθεν τέ με· καὶ τῷ Σὺν Ἀγλαΐᾳ, [e] εἰς τὸ ι λήγοντι, τὸ Ἴδετε πορευθέντες ἀοιδαῖς, ἀρχόμενον ἀπὸ τοῦ ι. πολλά τις ἂν εὕροι τοιαῦτα, ὅλην τὴν ᾠδὴν σκοπῶν.

Ἵνα δὲ καὶ περὶ τῶν λοιπῶν εἰπεῖν ἐγγένηταί μοι χρόνος, Πινδάρου μὲν ἅλις ἔστω· Θουκυδίδου δὲ λαμβανέσθω λέξις ἡ ἐκ τοῦ προοιμίου ἥδε· "Θουκυδίδης Ἀθηναῖος ξυνέγραψε τὸν πόλεμον τῶν Πελοποννησίων καὶ "Ἀθηναίων, ὡς ἐπολέμησαν πρὸς ἀλλήλους, ἀρξάμενος εὐθὺς καθισταμένου, καὶ ἐλπίσας μέγαν τε ἔσεσθαι καὶ ἀξιολογώτατον τῶν προγεγενημένων, τεκμαιρόμενός [f] τε ὅτι ἀκμάζοντές τε ἦσαν ἐς αὐτὸν ἀμφότεροι παρασκευῇ τῇ πάσῃ, καὶ τὸ ἄλλο Ἑλληνικὸν ὁρῶν ξυνιστάμενον πρὸς ἑκατέρους, τὸ μὲν εὐθὺς, τὸ δὲ καὶ διανοούμενον. κίνησις γὰρ αὕτη μεγίστη δὴ τοῖς Ἕλλησιν ἐγένετο καὶ μέρει τινὶ τῶν βαρβάρων, ὡς δὲ εἰπεῖν καὶ ἐπὶ [g] πλείστων ἀνθρώπων. τὰ "γὰρ πρὸ [h] αὐτοῦ, καὶ τὰ ἔτι παλαιότερα, σαφῶς "μὲν [i] εὑρεῖν διὰ χρόνου πλῆθος ἀδύνατον ἦν· ἐκ "δὲ τεκμηρίων, ὧν [k] ἐπιμακρότατον σκοποῦντί μοι πιστεῦσαι ξυμβαίνει, οὐ μεγάλα νομίζω γενέσθαι, οὔτε κατὰ τοὺς πολέμους, οὔτε ἐς τὰ ἄλλα. φαίνεται γὰρ ἡ "νῦν Ἑλλὰς καλουμένη, οὐ πάλαι βεβαίως οἰκουμένη, ἀλλὰ μεταναστάσεις τε οὖσαι τὰ πρότερα, καὶ "ῥᾳδίως ἕκαστοι τὴν ἑαυτῶν ἀπολείποντες, βιαζόμενοι "ὑπό τινων ἀεὶ πλειόνων. τῆς γὰρ ἐμπορίας οὐκ οὔσης, "οὐδ' ἐπιμιγνύντες ἀδεῶς ἀλλήλοις, οὔτε κατὰ γῆν οὔτε "διὰ θαλάσσης, νεμόμενοί τε τὰ ἑαυτῶν ἕκαστοι, ὅσον "ἀποζῆν, καὶ περιουσίαν χρημάτων οὐκ ἔχοντες, οὐδὲ γῆν "φυτεύ-

a Quæ hæc conſtructio? aut ἐλθόντα accuſandi caſu & plurali numero, aut ἐλθοῦσαν legendum eſt, ut ad ἁρμονίαν referatur. *Upt.* *b* Λάβετε & mox (v. 8.) ἐαριδρέπτων in *Codd. MSS.* quo modo & ante habuimus. *c* Διορισμὸς *Reg.* 1. & *Colb.* Vide *Var. Lect.* ad p. 43. v. 28. *d* Vide p. 43. v. 40. &c. *e* Hæc ergo litera, quam nos præcedenti ſubſcribimus, nec ſonum habet inter proferendum, ab antiquis pronunciata eſt. Habent & Latini hanc diæreſin, (neque enim dipthongum eſſe arbitror) imitati Græcos; & ad illorum morem utraſque producunt vocales: ut, *auraï*, *pictaï*. Ex lapidibus vetuſtis, quibus *Coloniaï Beneventanaï* ſunt inſcripta, hanc diphthongi diſſolutionem non modo in uſu carminis fuiſſe, ſed etiam ſolutæ orationis, putat *Erythræus*. *Sylb.* *f* Copulativam, huic verbo annexam, uncis includit *Sylburgius*, nec vulgatæ *Thucydidis* Editiones agnoſcunt: ſuam tamen ſibi vim obtinet; τεκμαιρόμενός τε, —— καὶ ὁρῶν. Quæ cum *Stephano* non eſſet perſpecta, graviter nimis in *Animadverſionibus* in *Thucydidem* ipſum perſtrinxit, eo quod orationis ſtructuram mutarat. Obſervandum tamen eſt, hanc auſteram compoſitionem eſſe τῆς ἀκολουθίας ὑπεροπτικήν. *Upt.* *g* Πλεῖστον *Thucyd.* *h* Αὐτῶν *Colb.* atque ita in vulgatis *Thucydidis* editt. *i* Ἐρεῖν *Reg.* 1. & *Colb.* *k* Ἐπὶ μακρότατον *Thucyd.* & p. ſeq. v. 4. ἐπαιίσαιτο apud eundem.

α Ὀλιοθαίνουσι

« φυτεύοντες ἄδηλον ὂν ὁπότε τις ἐπελθὼν, καὶ ἀτειχί-
« στων ἅμα ὄντων, ἄλλος ἀφαιρήσεται· τῆς καθ' ἡμέ-
« ραν ἀναγκαίου τροφῆς πανταχοῦ ἂν ἡγούμενοι ἐπικρα-
« τεῖν, οὐ χαλεπῶς ἀνίσταντο.

Αὕτη πάλιν ἡ λέξις, ὅτι μὲν οὐκ ἔχει λείας οὐδὲ συνεξεσμένας ἀκριβῶς τὰς ἁρμονίας, οὐδὲ ἐστὶν εὐεπὴς, καὶ λεληθότως [a] ὀλισθαίνουσα τῆς ἀκοῆς, ἀλλὰ πολὺ τὸ ἀντίτυπον καὶ τραχὺ καὶ στρυφνὸν [b] ἐμφαίνει, καὶ ὅτι πανηγυρικῆς μὲν ἢ θεατρικῆς οὐδὲ κατὰ μικρὸν ἐμφαίνεται χάριτος, ἀρχαϊκὸν δέ τι καὶ αὔθαδες ἐπιδείκνυται κάλλος, ὡς πρὸς εἰδότας ὁμοίως [c] τοὺς ἀπαιδεύτους ἅπαντας, οὐδὲν δέομαι λέγειν, ἄλλως τε καὶ αὐτοῦ τοῦτό γε τοῦ συγγραφέως ὁμολογήσαντος, ὅτι εἰς μὲν ἀκρόασιν ἧττον ἐπιτερπὴς ἡ γραφὴ ἐστί· « [d] κτῆμα δὲ εἰσαεὶ μᾶλλον ἢ ἀγώνισμα ἐς τὸ πα-
« ραυτίκα ἀκούειν σύγκειται. τίνα δὲ ἐστὶ τὰ θεωρήματα, οἷς χρησάμενος [e] ἀνὴρ οὕτως [f] εὔπινῆ καὶ αὐστηρὰν πεποίηκε τὴν ἁρμονίαν, δι' ὀλίγων σημανῶ. ῥᾷον γὰρ ἐστὶ μικρὰ μεγάλων εἶναι δείγματα τοῖς μὴ χαλεπῶς ἐπὶ τὴν τοῦ ὁμοίου τε καὶ ἀκολούθου μεταβαίνουσι θεωρίαν.

Αὐτίκα ἐν ἀρχῇ τῷ Ἀθηναῖος προσηγορικῷ τὸ Ξυνέγραψε ῥῆμα ἐφαρμοττόμενον διΐστησιν ἀξιολόγως τὴν ἁρμονίαν. οὐ γὰρ προτάττεσθαι τὸ σ τοῦ ξ κατὰ συνεκφορὰν τὴν ἐν μιᾷ συλλαβῇ γινομένην. δεῖ δὲ, τοῦ σ σιωπῇ καταληφθέντος, τότε ἀκουστὸν γενέσθαι τὸ ξ. τοῦτο δὲ τραχύτητα ἐργάζεται καὶ ἀντιτυπίαν τὸ πάθος. ἔπειθ' αἱ μετὰ τοῦτο γινόμεναι συγκοπαὶ τῶν ἤχων, τοῦ τε ν [g] καὶ τοῦ τ καὶ τοῦ π καὶ τοῦ κ, τετράκις [h] ἑξῆς ἀλλήλαις παραζευγνύμεναι, χαράττουσιν εὖ μάλα [i] τὴν ἀκοὴν, καὶ διασαλεύουσιν ἀξιολόγως τὰς ἁρμονίας, ὅταν φῇ Τὸν πόλεμον τῶν Πελοποννησίων καὶ Ἀθηναίων. τούτων γὰρ τῶν μορίων τῆς λέξεως οὐδὲν ὅ,τι οὐχὶ καταληφθῆναι δεῖ καὶ πιεσθῆναι πρότερον ὑπὸ τοῦ στόματος, πρὶν τὸ τελευταῖον γράμμα, ἵνα τὸ συναπτόμενον αὐτῷ τρανὴν καὶ καθαρὰν τὴν ἑαυτοῦ λάβῃ δύναμιν. ἔτι πρὸς τούτοις ἡ τῶν φωνηέντων παράθεσις, ἡ κατὰ τὴν τελευταίαν τοῦ κώλου τοῦδε γενομένη ἐν τῷ Καὶ Ἀθηναίων, διακέκρουκε τὸ συνεχὲς τῆς ἁρμονίας καὶ [k] δίεστακε, πάνυ αἰσθητὸν τὸν μεταξὺ λαβοῦσα χρόνον· ἀκέραστοί τε γὰρ αἱ φωναὶ τοῦ τε ι καὶ τοῦ α, [l] καὶ ἀποκόπτουσι τὸν ἦχον.

Αὖθις ἐν τῇ δευτέρᾳ περιόδῳ προηγούμενον κῶλον τουτὶ, Ἀρξάμενος εὐθὺς καθισταμένου, μετρίως ἁρμόσας ὁ ἀνὴρ, ὡς ἂν εὔφωνόν τε [m] καὶ μάλιστα φαίνοιτο καὶ μαλακόν· τὸ μετὰ τοῦτο πάλιν ἀποτραχύνει καὶ διασπᾷ τοῖς διαχαλάσμασι τῶν ἁρμονιῶν, Καὶ ἐλπίσας μέγαν τε ἔσεσθαι καὶ ἀξιολογώτατον τῶν προγεγενημένων. τρία γὰρ ἀλλήλοις [n] ἑξῆς οὐ διὰ μακροῦ παράκειται τὰ φω-

" lerent; (incerti, quando quis alius, cum ma-
" xime muris etiam carerent, ſuperveniens
" eriperet) neceſſariumque indies victum ubi-
" que ſe inventuros ſperarent: haud gravatim
" cedebant.

Hanc itidem orationem, nullas habere aut læves verborum ſtructuras aut accurate perpolitas, nec ſuaviter adeo temperatam eſſe, ut ſenſim auribus illabatur; ſed, literis ſecum offenſantibus, multa aſperitate laborare, multa acerbitate, nec minimum attingere aut panegyricæ aut ſcenicæ venuſtatis; antiquam vero, * ſibique ſoli placentem, pulcritudinem oſtentare, cum tam peritis quam imperitis omnibus perſpicuum ſit, non neceſſe habeo plura dicere: præſertim cum ipſe hiſtoricus fateatur, ſuam ſcribendi rationem auribus captandis minus inſervire: " cum poſſeſſionem potius perpetuam, quam " ludicrum auribus in præſentia accomoda- " tum opus confecerit. Quibus autem præceptis uſus & inſtitutis obſoletam adeo & horridam, adeoque auſteram reddiderit compoſitionem, pauciſſimis oſtendam. Nam facile eſt, parvis majora indicare, iis ſcilicet, qui haud difficulter ad ſimilium & ſibimet conſequentium ſpeculationem deſcendunt.

Statim ab initio verbum ξυνέγραψε, appellativo Ἀθηναῖος adnexum, ſenſili intervallo ſtructuram diſparavit. Non enim poteſt σ præponi literæ ξ, ita ut eadem una efferantur ſyllaba. etenim neceſſe eſt, ut ſilentio σ prius ſit involutum, quam ξ exaudiatur. Hoc vero non ſolum aſperitatem, ſed etiam offenſionem ſtructuræ adſcivit. Quæ his proxime ſequuntur ſonorum fractæ concurſiones, literæ ſcilicet ν & τ & π & κ, quater ſibi ipſis ordine objectæ, ſonum auribus validiſſimum impingunt, atque ipſam compoſitionem ſatis inquietam reddunt; cum hæc proferat, τὸν πόλεμον τῶν Πελοποννησίων καὶ Ἀθηναίων. Eſt enim nulla in his orationis partibus, quæ tota comprehendi non debeat, & ab ore ad ultimam literam conſtringi, ut huic adnexa ſuam ſibi puram integramque aſſumat poteſtatem. Poſitio præterea atque ipſa vocalium ſtructura, quæ ad finem membri καὶ Ἀθηναίων facta eſt, continuum compoſitionis tenorem interrupit atque disjunxit, ſenſile admodum temporis intervallum in medio complexa. permiſceri enim nequeunt voces per ι & α expreſſæ, penituſque ſonum præſcindunt.

In ſequenti rurſus periodo, cum membrum quod præcedit, ἀρξάμενος εὐθὺς καθισταμένου, ſtructura mediocri adornarat, ut rotundum in primis & molle appareret; quod ſequitur, καὶ ἐλπίσας μέγαν τε ἔσεσθαι καὶ ἀξιολογώτατον τῶν προγεγενημένων, denuo exacerbat ac divellit, ſtructuræ compage ſubinde reſoluta. Tres enim vocales ſibi invicem haud ita longo intervallo adnectuntur,

a Ὀλισθαίνουσα διὰ τῆς ἀκοῆς Reg. 1. & Colb. quo modo legendum eſſe monuit *Uptonus*. Fruſtra ideo *Sylburgius*, cui placet τῆς ἀκοῆς referre ad præcedens adverbium λεληθότως, aut legere ὀλισθαίνουσα ταῖς ἀκοαῖς. b Ἐμφαίνει edidit *Steph.* c Καὶ ante τοὺς ἀπαιδεύτους excidiſſe ſuſpicatur *Upt.* d Ex *Thucyd.* p. 13. juxta *Edit. Oxon.* e Rectius cum articulo ὁ ἀνὴρ, ut mox v. 43. μετρίως ἁρμόσας ὁ ἀνήρ. *Sylb.* f De ſignificatione vocum πῖνος & εὔπινης vide *Salmaſium* ad *Tertullianum* de Pallio p. 276. & contra illum *Petavium* in *Exercit. Miſcell.* c. 6. p. 372. ut & *Kerkoëtium* (i. e. *Petavium*) in *Animadverſ.* ad *Tertull.* de Pallio p. 65. &c. g Legendum τε τοῦ π καὶ τοῦ τ. ſc. τὸν πόλεμον τῶν Πελοποννησίων καὶ &c. *Upt.* h Ἐξ ἀλλήλαις Reg. 1. & *Colb.* i Καὶ τὴν ἀκοὴν Reg. 1. & *Colb.* k Utrum δίεστακε an διέσπακε legendum dubitant viri eruditi: atque ad ſuam ſententiam ſtabiliendam afferunt v. 23. & v. 44. l Poſt ἀποκόπτουσι τὸν ἦχον *Aldinus Codex* habet τὸ δὲ εὔπινὲς οἱ συνεχεῖς τε καὶ οἱ συμπαρόμενοι ποιοῦσιν ἦχοι. quæ *Stephano* minus congruere viſa ſunt. *Sylb.* Eadem occurrunt in *Cod. Colb.* m Καὶ ante μάλιστα vel tollenda, vel in ὅτι vertenda eſt, ut ſit *quam maxime*. *Sylb.* n Ἐξ ἴσου διὰ μακροῦ Reg. 1. & *Colb.* * *Al.* ſeveram.

ſtruuntur, quæ moram colliſæ faciunt atque impedimenta; nec ſinunt auditum, ut unius continenter membri conceptum percipiat. ipſa etiam periodus, cum in τῶν προειρημένων deſinat, * polito rotundoque fundamento non inſiſtit, tam faſtigio quam fine expers viſa; ita ut ſequentis pars ſit potius, non prioris clauſula.

Hoc idem paſſa eſt & tertia periodus. nam ei quoque gradus eſt nullis limitibus circumſcriptus, nec habili ſatis fundamento nixus, cum in fine hanc partem habeat, τὸ δὲ καὶ διανοούμενοι: qua crebro vocales offenſæ vocalibus & ſemivocales ſemivocalibus colliduntur; unde prodeunt naturaliter diſſona atque aſpera. Sed verbo ut rem expediam: cum ſint duodecim periodi, quas coram propoſui, ſiquis commode ſuo eas ſpiritu metiatur, membra autem, quæ iis includuntur, ad triginta, aut eo plus; ex his omnibus, ſcite quæ ſint compoſita & ſtructura eleganti perpolita, ſex forte aut ſeptem invenerit membra, haud amplius; at vocalium colliſiones in his duodecim periodis fere triginta, ſemivocalium porro mutarumque, quæ duræ & peracerbæ ac prolatu difficillimæ ſunt, concurſus (ex quibus crebræ offenſiones orationi enaſcuntur & frequentes interruptiones) tanta multitudine, ut parum abſit quin aliquid ejuſmodi in ſe quæq; habeat particula. Sunt etiam ſibi ipſis membra admodum diſparia & inconcinna; magna periodorum inæqualitas, multa in ſententiis conformandis novitas, multus ordinis neglectus; & quæcunque id genus alia & inornatæ horridæque compoſitionis ſigna putavi eſſe ſtatuenda. Nam rurſus omnia adductis exemplis percenſere, iiſque tempus noſtrum inſumere, id minime neceſſarium duco.

Quinam character ſit politæ florideque compoſitionis.

XXIII. POLITA vero ac florida compoſitio, quam loco ſecundo poſui, hujuſmodi charactere inſignitur. Non poſtulat, ut ſingulis in verbis ex omni parte eluceat, neque ut cuncta lato ſtabilique incedant fundamento, aut ut longa inter voces temporum ſint intervalla, orationis tarditati ac moræ in primis inimica; ſed locutionem moveri ferrique volubiliter, & verba verbis ſupervenire deſiderat, mutuæ connexioni veluti fundamento inſiſtentia, inſtar fluminum ſemper manantium nec nunquam quieſcentium. præterea implicatæ ſibi ipſis contextæque ut ſint orationis partes, expoſcit, † quæ venuſtatis ſpeciem & pulcritudinem quam maximam concilient. Hoc autem ſtructuræ rationi accuratiſſimæ debetur, quæ nullum temporis intervallum ſenſile inter verba admittit: qua parte texturæ eam eleganti jure comparaveris, aut tabellis pictis, quæ umbris obſcurioribus interfuſos habent colores lucidos. Eadem requirit inſuper ut verba ſonora ſint, & levia, ac mollia, & virgineo quaſi venuſtoque vul-

κρούοντα συγκρούσεις ἐργαζόμενα καὶ ἀνακοπάς, καὶ οὐκ ἐῶντα τὴν ἀκρόασιν ἑνὸς κώλου συνεχοῦς φαντασίαν λαμβάνειν· ἥ τε περίοδος [a] αὐτὴ λήγουσα εἰς τὸ Τῶν προειρημένων, οὐκ ἔχει τὴν [b] βάσιν εὔγραμμον καὶ περιφερῆ, ἀλλ' ἀκόρυφός τις φαίνεται καὶ ἀκατάστροφος, ὥσπερ μέρος οὖσα τῆς δευτέρας, ἀλλ' οὐχὶ τῆς πρώτης τέλος.

Τὸ δὲ αὐτὸ πέπονθε καὶ ἡ τρίτη περίοδος. καὶ γὰρ ἐκείνης ἀπερίγραφός ἐστι καὶ ἀνέδραστος ἡ βάσις, τελευταῖον ἔχουσα μόριον, Τὸ δὲ καὶ διανοούμενοι· πολλὰς ἅμα περιέχουσα καὶ αὐτὴ φωνηέντων τε πρὸς φωνήεντα ἀντιτυπίας καὶ ἡμιφώνων [c] πρὸς ἡμίφωνα, ἅπερ ἐργάζεται τὰ μὴ συνῳδὰ τῇ φύσει καὶ τραχύτητας. ἵνα δὲ συνελὼν εἴπω, δώδεκά που περιόδων οὐσῶν ἃς παρεθέμην, εἴ τις αὐτὰς συμμέτρως μερίζοι πρὸς τὸ πνεῦμα, κώλων δὲ τῶν ἐμπεριλαμβανομένων ἐν αὐταῖς οὐκ ἐλαττόνων ἢ τριάκοντα, τὰ μὲν δεξιῶς συγκείμενα καὶ συνεξεσμένα ταῖς ἁρμονίαις οὐκ ἂν εὕροι τις ἓξ ἢ ἑπτὰ τὰ πάντα κῶλα, φωνηέντων δὲ συμβολὰς ἐν ταῖς δώδεκα περιόδοις ὀλίγου δεῖν τριάκοντα, ἡμιφώνων τε καὶ ἀφώνων [d] ἀντιτύπων καὶ πικρῶν καὶ δυσεκφόρων [e] παραβολὰς ἐξ ὧν αἵ τε ἀνακοπαὶ καὶ τὰ πολλὰ [f] ἐγκαθίσματα τῇ λέξει γέγονε τοσαῦτα τὸ πλῆθος, ὥστε ὀλίγου δεῖν καθ' ἕκαστον αὐτῆς μόριον εἶναί τι τῶν τοιούτων. πολλὴ δὲ ἡ τῶν κώλων ἀσυμμετρία πρὸς ἄλληλα, καὶ ἡ τῶν περιόδων ἀνωμαλία, καὶ ἡ τῶν σχηματισμῶν καινότης, καὶ τὸ τῆς ἀκολουθίας ἀπερίοπτον, καὶ τὰ ἄλλα ὅσα χαρακτηριστικὰ τῆς [g] κομψότητός τε καὶ αὐστηρᾶς [h] ἐπελογισάμην ὄντα ἁρμονίας. ἅπαντα γὰρ ἐπεξιέναι πάλιν ἐπὶ τῶν παραδειγμάτων, καὶ καταδαπανᾶν εἰς ταῦτα τὸν χρόνον, οὐκ ἀναγκαῖον ἡγοῦμαι.

κγ'. Η δὲ γλαφυρὰ καὶ ἀνθηρὰ σύνθεσις, ἣν δευτέραν ἐθέμην τῇ τάξει, χαρακτῆρα τοιόνδε ἔχει· οὐ ζητεῖ καθ' ἕκαστον ὄνομα ἐκ περιφανείας ὁρᾶσθαι, οὐδὲ ἐν ἕδρᾳ πάντα βεβηκέναι πλατείᾳ τε καὶ ἀσφαλεῖ, οὐδὲ μικροὺς τοὺς μεταξὺ αὐτῶν εἶναι χρόνους, οὐδ' ὅλως τὸ βραδὺ καὶ [i] σταθηρὸν τοῦτο φίλον αὐτῇ, ἀλλὰ καὶ κινεῖσθαι βούλεται τὴν ὀνομασίαν, καὶ φέρεσθαι καὶ θάτερα κατὰ τῶν ἑτέρων ὀνομάτων, [k] καὶ ὀχεῖσθαι [l] τὴν ἀλληλουχίαν λαμβάνοντα βάσιν, ὥσπερ τὰ ῥέοντα νάματα καὶ μηδέποτε ἀτρεμοῦντα· συνειλῆφθαί τε ἀλλήλοις ἀξιοῖ καὶ συνυφάνθαι τὰ μόρια τῆς λέξεως ὄψιν ἀποτελοῦντα εἰς δύναμιν. τοῦτο δὲ ποιοῦσιν αἱ τῶν ἁρμονιῶν ἀκρίβειαι, χρόνον αἰσθητὸν οὐδένα τὸν μεταξὺ τῶν ὀνομάτων λαμβάνουσαι· ἔοικέ τε κατὰ τοῦτο τὸ μέρος εὐητρίοις [m] ὑφαῖς, ἢ γραφαῖς συνεφθαρμένα τὰ φωτεινὰ τοῖς [n] σκιεροῖς ἐχούσαις. εὔφωνά τε βούλεται εἶναι πάντα ὀνόματα καὶ λεῖα, καὶ μαλακὰ καὶ παρθενωπά.

τραχείαις

a Αὐτὴ malit *Upt.* b Deeſt *Reg.* 1. & *Colb.* c Πρὸς ἡμίφωνα καὶ ἄφωνα *Reg.* 1. & *Colb.* d Καὶ ἀντιτύπων *Reg.* 1. & *Colb.* e Videtur aliquid hoc loco deſiderari quo numerus ſignificetur: niſi malueris (quod mihi certiſſimum videtur) mox pro τοσαῦτα reponere τοσαύτας, atque illa ἐξ ὧν αἵ τε ἀνακοπαὶ καὶ τὰ πολλὰ ἐγκαθίσματα τῇ λέξει γέγονε parentheſi includere. *Upt.* Eodem modo legiſſe videtur *Bircovius*, ut ex interpretatione licet conjicere. f Συγκαθίσματα *Colb.* Sed voce ἐγκαθίσματα ſupra habuimus p. 38. v. 10. g Ἀκομψότητος perperam in Editis quibuſdam. *Sylb.* h Ἀπελογισάμην *Colb.* i Στιφρὸν *Reg.* 1. & *Colb.* k Illud καὶ non agnoſcunt *Codd. MSS.* atque otioſum eſſe monuit *Upt.* qui legit, καὶ φέρεσθαι, καὶ θάτερα κατὰ τῶν ἑτέρων ὀνομάτων ὀχεῖσθαι. Forſan aliquis καθοχεῖσθαι ſcribendum ſuſpicaretur. l Malim τῇ ἀλληλουχίᾳ λαμβάνοντα βάσιν. aut ſenſus eſt, baſeωs loco niti τῇ ἀλληλουχίᾳ. *Sylb.* m Ὑφαίνων *Reg.* 1. & *Colb.* n Σκιεροῖς *Reg.* 1 & *Colb.* * Non habet gradum elegantem, neque circumductum; ſed videtur eſſe ſine fine & ſine converſione &c. *Bircov.* † Ut ſpecie aſpectuque ipſo robur præ ſe ferant. *Bircov.*

a Εἰς

τραχείαις δὲ συλλαβαῖς καὶ ἀντιτύποις ἀπέχθεταί πως. τὸ δὲ θρασὺ πᾶν καὶ παρακεκινδυνευμένον, καὶ δι' εὐλαβείας ἔχει.

Οὐ μόνον δὲ τὰ ὀνόματα τοῖς ὀνόμασιν ἐπιτηδείως συνηρμόσθαι βούλεται καὶ συνεξέσθαι, ἀλλὰ καὶ τὰ κῶλα τοῖς κώλοις συνυφάνθαι, καὶ πάντα [a] εἰς περίοδον τελευτᾶν, κώλου τε μῆκος, ὃ μὴ βραχύτερον ἔσται μηδὲ μεῖζον τοῦ μετρίου, καὶ περιόδου χρόνον, οὗ πνεῦμα τέλειον ἀνδρὸς κρατήσει· ἀπερίοδον δὲ λέξιν, ἢ περίοδον ἀκώλιστον, ἢ κῶλον ἀσύμμετρον, οὐκ ἂν [b] ὑπομένειεν ἐργάσασθαι. [c] χρῆται δὲ καὶ ῥυθμοῖς οὐ τοῖς μηκίστοις, ἀλλὰ τοῖς [d] μέσοις τε καὶ βραχυτέροις· καὶ τῶν περιόδων τὰς τελευτὰς εὐρύθμους εἶναι βούλεται [e] καὶ βεβηκυίας, ὡς ἀπὸ στάθμης· τἀναντία ποιοῦσα ἐν ταῖς τούτων ἁρμογαῖς ἢ ταῖς τῶν ὀνομάτων. ἐκείνας μὲν γὰρ συναλείφει, ταύτας δὲ διΐστησι, καὶ ὥσπερ ἐκ περιωπῆς βούλεται φανερὰς εἶναι. σχήμασί τε οὐ τοῖς ἀρχαιοπρεπεστάτοις, οὐδ' ὅσοις ἡ σεμνότης τις, ἢ βάρος, ἤ τινος πρόσεστιν, ἀλλὰ τοῖς τρυφεροῖς καὶ [f] μαλακοῖς ὡς τὰ πολλὰ χρῆσθαι φιλεῖ· ἐν οἷς πολὺ τὸ ἀπατηλόν ἐστι καὶ θεατρικόν. ἵνα δὲ κοινότερον εἴπω, τοὐναντίον ἔχει σχῆμα τῇ προτέρᾳ κατὰ μέγιστα· ὑπὲρ ὧν οὐδὲν δέομαι πάλιν λέγειν.

Ἀκόλουθον δ' ἂν εἴη καὶ τοὺς ἐν αὐτῇ πρωτεύσαντας καταριθμήσασθαι. ἐποποιῶν μὲν οὖν ἔμοιγε μάλιστα νομίζω [g] τουτονὶ τὸν χαρακτῆρα ἐπεξεργάσασθαι Ἡσίοδον· μελοποιῶν δὲ Σαπφὼ, καὶ μετὰ ταύτην Ἀνακρέοντά τε καὶ Σιμωνίδην· τραγῳδοποιῶν δὲ μόνον Εὐριπίδην· συγγραφέων δὲ ἀκριβῶς μὲν οὐδένα, μᾶλλον δὲ τῶν πολλῶν Ἔφορόν τε καὶ Θεόπομπον· [h] ῥητόρων τε Ἰσοκράτην. θήσω δὲ καὶ [i] ταύτης παραδείγματα τῆς ἁρμονίας, ποιητῶν μὲν προχειρισάμενος Σαπφὼ, ῥητόρων δὲ Ἰσοκράτην. ἄρξομαι δὲ ἀπὸ τοῦ μελοποιοῦ.

[k] Ποικιλόφρον' ἀθάνατ' [l] Ἀφροδίτη,
Παῖ Διὸς, δολοπλόκε, λίσσομαί σε,
[m] Μή μ' ἄσαισι μηδ' ἀνίαισι δάμνα
Πότνια [n] θῦμον.
[o] Ἀλλὰ τυίδ' ἔλθ', αἴποκα κατέρωτα
Τᾶς ἐμᾶς αὔδως αἴοισα πολλὺ

tu: ab aſperis autem graviterque concurſantibus ſyllabis omnino abhorret; quæcunque etiam audacius, & ſatis cum periculo uſurpantur, ea religioſe cavet.

Non ſolum vero nomina nominibus apte committi atq; cura poliri expetit, ſed membra etiam membris contexta implicari, atque omnia periodo concludi; eam ſibi membri longitudinem requirit, quæ menſura modoque nec brevior nec major haberi poſſit; id periodi tempus, quod ſpiritus viri integer exſuperaverit: at vero orationem periodo non abſolutam, aut periodum ſine membris, aut membrum ſine juſta proportione, effeciſſe ne quidem ſuſtinet. Pedibus etiam utitur non longiſſimis quidem, ſed mediis ac brevioribus: periodorum fines vult eſſe numeroſos, graduque ad amuſſim exæquato incedentes; quarum juncturis committendis, atque iis verborum, plane diverſum facit. Hæc etenim miſtura literiſq; coëuntibus implicat; periodos autem ſeparat, eaſque veluti ex edito loco conſpicuas eſſe deſiderat. Figuris quoque, non quæ antiquitatem oleant, nec quibus aut gravitas aliqua, aut pondus adſit, aut ſordium ſqualor: ſed delicatis, ſed mollibus ut plurimum uti amat; quibus multum lenocinii, multum theatralis inſit pompæ. Sed ut dicam generalius, formam habet priori quam maxime contrariam: de quibus me denuo loqui, haud neceſſe arbitror.

Sequitur, eos jam ut enumerem, qui in hoc dicendi genere excelluerunt. Inter Epicos ſcriptores mihi quidē videtur Heſiodus in hoc charactere plurimum elaboraſſe: inter Lyricos Sappho, & poſt eam Anacreon & Simonides; inter tragicos ſolus Euripides: hiſtoricorum accurate quidam nemo, ſed præ aliis Ephorus atque Theopompus; atque inter rhetoras, Iſocrates. Hujus etiam ſtructuræ *pauca* proferam exempla, è poëtis Sapphone delecta, è rhetoribus Iſocrate. Incipiam à melica poëtria.

Diva verſutæ Cytherea mentis,
Quæ dolos nectis, Jove nata, damnis
Ne domes, regina precor, gravique
Pectora luctu.
Huc veni: quondam mihi ſupplicanti
Si prece audita Venus adfuiſti;

Aurea

[a] Εἰς περίοδον τελευτᾶν ὀρέγουσαν *Reg.* 1. & *Colb.* [b] Rectius ὑπομένειν, vel ὑπομένοι. *Sylb.* [c] Χρῆσται *Reg.* 1. & *Colb.* [d] Μέσοις δὲ καὶ *Reg.* 1. & *Colb.* [e] Deeſt *Reg.* 1. & *Colb.* [f] Κολακικοῖς *Reg.* 1. [g] Τουτονὶ δοκεῖ τὸν χαρακτῆρα ἐπεξεργάσασθαι Ἡσίοδος. *Reg.* 1. & *Colb.* & mox Ἀνακρέων καὶ Σιμωνίδης, dein μόνος Εὐριπίδης, poſtea οὐδεὶς, atque Ἔφορός τε καὶ Θεόπομπος, ῥητόρων τε Ἰσοκράτης. Quæ ferri poſſunt, ſi ſub initium periodi legamus ὡς ἐγὼ μάλιστα νομίζω. [h] Poſſis etiam mutata conjunctione legere ῥητόρων δὲ Ἰσοκράτην. *Sylb.* [i] Malim ταύτης, ut feratur ad τῆς ἁρμονίας. *Sylb.* [k] Hic (ut ubique per totum odarium) ſequutus ſum *Voſſium*, qui (in notis ad *Catullum* p. 113.) odam hanc pulcre emendatam dedit. In vulgatis *Dionyſii* ποικιλόθρον', atque ita ediderunt *Urſinus*, *Stephanus*, *Portus*, & *T. Faber*. In *MSS*. ποικιλόφρον, ut teſtantur *Urſinus* & *Voſſius*. Ποικιλόθρον' malit *Uptonus* quod δολοπλόκε v. ſeq. idem fere quod ποικιλόφρον ſignificet. Verum (ut notavit *Portus*) ſyllaba θρο in voce ποικιλόθρον' præter morem produceretur. Vide *T. Fabri* notas in *Anacreontem*, cap. 6. [l] Ἀφροδίτα *Reg.* 1. & *Colb.* Ἀφροδίτα *Vulg.* [m] Μή μ' ἄταισι *Vulg.* [n] Θυμὸν *Vulg.* [o] In *MSS*. « Ἀλλὰ τυδ' ἔλθ' αἴ ποκα κατ' ἔρωτα « Τας ἐμᾶς αὔδως αἴοισα πολύ. unde fecimus, Ἀλλὰ τυίδ' &c. Citat quoque hæc *Priſcianus* qui habet τυίδ' ἔλθ', & recte omnino, nam τυίδε *Æolicum* pro τῇδε. Nec *Æoles* ſolum, ſed & *Cretes* quoque ſic dicebant, ut ex *Heſychio* conſtat, cum τυΐ interpretatur ὧδε. Apud eundem quoque legas τύδαι, ἐνθάδε. Αἰολεῖς pro τυίδε. Sic quoque legendum apud illos, qui de *Dialectis* ſcripſere. Ex κατ' ἔρωτα fecimus κατέρωτα, quod & ipſum eſt *Æolicum*, pro ἐπηρώτα. *Heſychius* κατερῶτα, καὶ ἄλλοτε. Sic lege. *Apollonius* in *Grammatica*; παρὰ τὸ ἔτερος ἐτερῶθε, ἀφ' οὗ καὶ τὸ παρ' Αἰολεῦσιν ἐτερῶτα. Cum vero in libris ſit, Τᾶς ἐμᾶς αὔδως αἴοισα πολλὺ· id eſt, τῆς ἐμῆς αὐδῆς πολὺ ἀΐουσα· τὸ αὔδως vel potius αὔδως, uti eſt in alio libro, accipi poſſit pro *cultu* & *obſervantia*, quemadmodum ſæpe alibi: ſed libentius credo, ſi recte ſe habet ſcriptura, αὔδως *Æolice* poſitum pro αὐδᾶς, mutatumque ab imperitis in αἰδῶς. Πολλύ pro πολὺ repoſuimus more *Æolum*, qui ſolebant liquidam iſtam geminare, ut ex *Etymologo* & aliis conſtat *Grammaticis*. Itaque & σελλάνα & μέλλος, pro σελάνα & μέλος dicebant. Hinc eſt quod prima in μέλος, non tantum à *Græcis*, ſed & à *Perſio* producatur, ubi tamen vulgo pro μέλος reſcripſere *Nectar*. Hactenus invocatio. Sequitur dein, Ἔκλυες, & mox ἦλθες, & demum Αἶψ' ἀλλ' ἐξίκοντο. *Audiviſti, veniſti, ſed cito veniſti.* *Voſſius.* In *vulgatis*, « — Ἀλλὰ τῇδ' [τυδ' *Reg.* 1. & *Colb.*] ἐλθέ ποτε [ποκα *Reg.* 1. & *Colb.*] κατ' ἔρωτα· « Τὰς ἐμὰς αὐδὰς [αὔδας *Reg.* 1. αὐδᾶς *Colb*] ἀΐοις ἃς πολλάκι « Ἔκλυες &c. *Stephanus* & *Portus* in *Fragmentis Lyricorum* ediderunt, « Ἀλλὰ τῇ δ' ἔλθ' αἴποτε κατ' ἔρωτα, « Τὰς ἐμὰς &c. ut in vulgatis *Dionyſii*. Malit tamen *Portus* τὰ πολλ' ἃς pro ἃς πολλάκι, quod quarta ſedes *Trochæum* poſtulet. ' Ἀλλὰ τυίδ' ἔλθ' αἴ ποτε &c. repoſuit *Urſinus* ex *Farneſiano* exemplari *Hephæſtionis*: quam ſcripturam confirmat *Priſcianus* l. 1. qui poſtquam tradidit, literam V quandoque tam vocalis quam conſonantis vim amittere, ut cum inter Q & aliam vocalem ponitur,

Aurea dignata domo relicta
Viſere Sappho,
Vecta curru. Te tulerunt venuſti
Paſſeres lapſu celeri per orbem,
Crebra jactantes per inane pennas,
Æthere ab alto.
Ilicet ventum eſt: placidoque vultu
Alma ſubridens, rogitas, quid eſſem
Paſſa; Te cœlo quibus invocarem
Anxia curis:
Quid velim; menti maleſana poſcam
Quid meæ: cuinam teneros amores
Suadeam capto: Tibi damna, Sappho,
Intulit ecquis?
Si fugit jam te, cito te ſequetur:
Si tuum ſprevit, dabit ipſe munus:
Suavium avertit? tibi vix volenti
Porriget ultro.
Jam veni, jam nunc; miſeriſque mentem
Libera curis: fieri quod optem,
Id lubens, oro, facias; & armis
Protege ſumptis.

Εκλυες, πατρὸς δὲ δόμον λιποῖσα
Χρύσεον [a] ἦλθες,
Αρμ' ὑποζεύξασα. καλοὶ δέ σ' ἆγον
Ωκέες [b] στρουθοὶ, [c] περὶ γᾶς μελαίνας
Πυκνὰ δινῦντες πτέρ' ἀπ' ὠρανῶ ὠθέ—
ρος διὰ μέσσω.
[d] Αἶψ' ἀλλ' ἐξίκοντο· Τὺ δ', ὦ μάκαιρα,
[e] Μειδιάσασ' ἀθανάτῳ προσώπῳ,
Ηρε' ὅττι δ' ἦυ τὶ πέπονθα, κ' ὅττι
[f] Δηῦτε κάλημμι·
[g] Κ' ὅττ' ἐμῷ μάλιστα θέλω γενέσθαι
[h] Μαινόλᾳ θύμῳ· [i] τίνα δ' αὖτε πείθημ—
Μι σαγηνέσσαι φιλότητα· Τίς σ' ὦ
Σαπφοῖ, ἀδικῇ;
Καὶ γὰρ [k] εἰ φεύγῃ, ταχέως διώξει·
Αἰ δὲ δῶρα [l] μὴ δέκετ', ἀλλὰ δώσει·
Αἰ δὲ μὴ φιλεῖ, ταχέως φιλήσει,
[m] Η οὐκὶ ἐθέλλοις.
Ελθέ μοι καὶ νῦν, χαλεπᾶν δὲ λῦσον
Εκ μεριμνᾶν, [n] ὅσσα δέ μοι τελέσσαι
Θῦμος ἱμέρρει, τέλεσον, σὺ δ' αὐτὰ
Σύμμαχος ἔσσο.

Hujus orationis venuſtas & gratia ex contextu verborum & compoſitionis lævitate proficiſcitur. Nam verba ſibi invicem apponuntur, & neceſſitudine quadam ac naturali conjunctione literarum contexta implicantur. Mutis ſiquidem & ſemivocalibus vocales per totam fere oden, quæ præponi ſoleant aut poſtponi, coaptantur. Sunt autem ſemivocalium cum ſemivocalibus, vocaliumque inter ſe concurſus, qui ſonos perturbent, prorſus pauciſſimi. Mihi quidem totam diligenter oden diſpicienti, inter tot nomina & verba,

ταύτης τῆς λέξεως ἡ εὐέπεια καὶ ἡ χάρις ἐν τῇ συνεπείᾳ καὶ λειότητι γέγονε τῶν ἁρμονιῶν. παράκειται γὰρ ἀλλήλοις τὰ ὀνόματα καὶ συνύφανται κατά τινας οἰκειότητας καὶ συζυγίας φυσικὰς τῶν γραμμάτων. τὰ γὰρ φωνήεντα τοῖς ἀφώνοις τε καὶ ἡμιφώνοις συνάπτεται μικροῦ δεῖν δι' ὅλης τῆς ᾠδῆς, ὅσα προτάσσεσθαί τε καὶ [o] ὑποτάσσεσθαι· ἡμιφώνων δὲ [p] πρὸς ἡμίφωνα, καὶ φωνηέντων πρὸς ἄλληλα συμπλώσεις αἱ διασαλεύουσαι τοὺς ἤχους, ὀλίγαι πάνυ εἰσίν. ἔγωγ' οὖν ὅλην τὴν ᾠδὴν ἀνασκοπούμενος, πέντε ἢ ἕξ

tur, item inter G & aliquam vocalem, necnon inter S & A vel E; ſubjungit: *Quod apud Æoles quoque* u *ſæpe patitur, & amittit vim literæ in metro; ut Sappho,* Αλλὰ τυίδ' ἐλθ', αἴ ποτε κατ' ἔρωτα. Sed (ut inquit *Sylb.*) cum *Herodianus*. in quarta claſſe verborum in μι ſcribat; τὴν υ δίφθογγον οὐκ ἀθελονσεσθαι συμφώνου ἐπιφερομένου, non abſurde ſuſpicetur aliquis *Priſcianum* aut τυίδ' ſcripſiſſe, aut τυίδ'. cujus utriuſque apud *Heſychium* quoque ſunt veſtigia. Nam τυὶ à Cretenſibus uſurpatum ait pro ὧδε: & τυίδαι (ſic enim habent *Editiones*, non τυίδε) ab *Æolenſibus* pro ἐνθάδε. *Faber* autem ſic legendam exiſtimat hanc Strophen: "Αλλὰ τῇ δ' ἔλτ', αἴποτε κατθ' ἔρωτα "Τᾶς ἐμᾶς αὐδᾶς ἀΐ' ἂς σὺ πολλάκ' "Εκλυες. *Sed huc veni, ſi quando alias; & per Amorem audi meam vocem, quam tu ante exaudiebas.* ut κατθ' ἔρωτα ſit pro κατὰ δὲ ἔρωτα, & ἀΐ pro ἀΐε *audi.*

a Ηλυθες perperam in *Vulgatis.* *b* Vide loci hujus expoſitionem apud *Athenæum*, l. 9. c. 10. p. 391. *Ed. Lugd.* *c* In *vulgatis*: — πτέρυγας μελαίνας πυκνὰ δινοῦντες ἀπ' ὠρανῶ, αἰθέρος [δινῆντες πτέρυγας ἀπ' ὠρανῶ θέρος *Reg.* 1. δινῆντες πτερ' ἀπ' ὠρανῶ θέρος *Colb.*] διὰ μέσσω. *Urſinus* edidit. — πτέρυγας μελαίνας "Πυκνὰ δινέοντες ἀπ' ὠρανῶ, αἰθέ "ρος διὰ μέσσω. quem ſequuti ſunt *Steph. Portus* & *Faber.* In *MSS.* (ut inquit *Voſſius*) ſic ſcriptum legimus περὶ γᾶς μελαίνας πυκνὰ δινῦντες πτερ' ἀπ' ὠρανῶ αἰθέρος διὰ μέσσω. Priorem vocem correctores abſurde mutarunt in πτέρυγας, ac ſi Veneris currus à nigris traheretur alitibus. Quis non videat legendum eſſe? ——— περὶ γᾶς μελαίνας "Πυκνὰ δινῦντες πτερ' ἀπ' ὠρανῶ ὠθέ — "ρος διὰ μέσσω. id eſt, περὶ γῆς μελαίνης πυκνὰ δινοῦντες πτερὰ ἀπ' οὐρανοῦ διὰ μέσου αἰθέρος. Paſſim occurrit γαῖα μέλαινα, eſtque perpetuum epithetum. *Voſſ.* *d* Αἶψα δ' ἂρ' ἐξίκοντο *Vulg.* Αἶψα δ' ἐξίκοντο ediderunt *Urſ. Steph. Aliique.* Hanc lectionem ex *Librorum* fide ſe reſtituiſſe profitetur *Voſſ.* *e* Videtur *Horatius* ad hunc locum reſpexiſſe *Carm.* l. 1. *Od* 2. v. 33. niſi forte *Homericum* epithetum, φιλομειδὴς, exprimere voluit. *Urſ.* *f* Ita in *Reg.* 1. δηῦτε κάλημμι *Colb.* In *Vulgatis* δεῦρο καλοῖμι. pro quo δηῦτε κάλημμι ex *Librorum* fide repoſuit *Voſſ.* *g* K' ὦπι hîc & paullo ſupra in *Vulg.* Χὤπι ſeu κὤττι malit *Sylb.* Vide *Porti* Annott. in *Lyricos* p. 183. 184. *h* Valet *inſano & furenti,* quique mentis ſuæ compos non eſt. quod epithetum tribuitur *Baccho* ab incerto poëta, cujus verſus reperiuntur apud *Atilium Fortunatianum*; ubi μαινόλης verbum *Latinis* literis notatum eſt; "*Huc ades ô Lyæe Baſſareu bicornis,* "*Mænola, bimater, crine nitidus apto. Urſ.* *i* Ita ex *Codd. MSS.* Πείθημμι (ut ſupra κάλημμι) σαγηνέσσαι φιλότητα, i. e. πείθω σαγηνεύουσαν φιλότητα: nam σαγηνέσσαν φιλότητα eſt φιλότητα αἰχμαλωτίζουσαν. *Cujus, inquit, ô Sappho, iterum capta amore teneris? Sic* apud Phædrum, *formoſam & oculis venantem viros. Voſſius.* In *Vulgatis* corrupte, τίνα δ' εὖτε πύθωμαι σαγηνεῦσαι φιλότητος σ' ὦ Σαπφῶ, δίκλω. nec quidquam fere ſanius in *Reg.* 1. & *Colb.* niſi quod σαγηνέσσαι præferunt. *Urſinus* & *Steph.* ediderunt. "— τίνα δ' αὖτε πειθῶ, "Καὶ σαγηνεῦσαι φιλότητα. τίς σ' ὦ "Σαπφοῖ ἀδικεῖ; quos ſequutus eſt etiam *Portus,* exiſtimans (p. 184.) poſt hæc verba, τίνα δ' αὖτε πειθῶ, ſubaudiendum eſſe προσοίσω; ut ſenſus ſit, *quam ſuadelam tibi afferam? quam machinam admovebo, quam amicitiam σαγηνεῦσαι?* Sed ſi ſuſpicionem meam (inquit *Faber*) circa locum hunc audiviſſet, facile adducor ut credam, talia non fuiſſe ſcripturum, quæ tam facile refelli queant. Primum omnium exiſtimo legendum eſſe, non πειθῶ [*perſuaſionem*] ſed πείθω mutato accentu; [*induco, ſuaſione impello*] dein legendum non σαγηνεῦσαι φιλότητα, ſed σαγήνευσ' ἂν φιλότητα, idque ſenſu tam eleganti quam facili. *Rogitabas* (nam ἤρεο *interrogabas,* quod in ſuperiori ſtrophe legitur, vinculum eſt horum quatuor verſuum) *rogitabas,* inquam, *quid potiſſimum animo meo furenti fieri vellem; quem adoleſcentem in amorem ſuaſionibus meis inducerem, aut reti amatorio captarem;* addens hoc quoque, *Quis te injuria afficit, quis tibi moleſtus eſt, mea Sappho?* Illud autem ἂν φιλότητα poſitum fuit pro ἀνὰ φιλότητα; inde major totius rei difficultas tollitur. *k* Αἰ φεύγει *Vulg.* *l* Μὴ δέχεται, τὰ πολλὰ δώσει mendoſe in *Vulgatis.* *m* K' ὦπι καὶ θέλεις ἐθέλοιμι. καὶ νῦν χαλεπῶν λῦσον ἐκ μεριμνᾶν in *Vulgatis.* "Χ' ὤπι κελεύῃς, "Ελθέ μοι &c. *Urſ. Steph* & *Portus.* K' οὐκ' ἐθέλοις ἐλθέ μοι καὶ νῦν *Reg.* 1. & *Colb.* Η οὐκὶ ἐθέλοις in *MSS* quibuſdam, teſte *Voſſio*: unde ita reſcribendum eſſe putavit, vel ἢ οὐκὶ ἐθέλλοις more Æolico. *n* Male in *Vulgatis* ὅσα & τελέσαι & ἴσο *o* Poſt ὑποτάσσεσθαι deſideratur verbum φιλεῖ, ut ſupra. ὡς τὰ πολλὰ χρῆσθαι φιλεῖ: aut πέφυκε, ut paullo poſt, τῶν μὴ πεφυκότων ἀλλήλοις κεράννυσθαι, vel aliud conſimile. *Sylburg.* *p* Πρὸς ἡμίφωνα ἢ ἄφωνα *Reg.* 1.

a Si

ἐξ ἴσως εὕροι, [a] ἐν τοῖς τοιούτοις ὀνόμασι καὶ ῥήμασι καὶ τοῖς ἄλλοις μορίοις, ἡμιφώνων τε γραμμάτων συμπλοκὰς τῶν μὴ πεφυκότων ἀλλήλοις κεράννυσθαι, καὶ οὐδὲ ταύτας ἐπὶ πολὺ τραχυνούσας τὴν εὐέπειαν [b] εὑρίσκω. φωνηέντων δὲ παραθέσεις τὰς μὲν ἐν τοῖς κώλοις αὐτοῖς γινομένας, ἔτι ἐλάττους ἢ τοσαύτας· τὰς δὲ συναπτούσας τὰ κῶλα ἀλλήλοις, ὀλίγῳ τινὶ τούτων πλείονας. εἰκότως δὴ γέγονεν [c] ἡ λέξις εὔρους τις καὶ μαλακή, τῆς ἁρμονίας τῶν ὀνομάτων μηδὲν ἀποκυματιζούσης τὸν ἦχον. ἔλεγον δ' ἂν καὶ τὰ λοιπὰ τῆς συνθέσεως ταύτης ἰδιώματα, καὶ ἀπεδείκνυον ἐπὶ τῶν παρα-
7 δειγμάτων τοιαῦτα ὄντα οἷα ἐγώ φημι, εἰ μὴ μακρὸς ἔμελλεν ὁ λόγος γενήσεσθαι, καὶ ταυτολογίας τινὰ δόξαν παρέχειν. ἐξέσται γάρ σοι [d] παντὶ ἄλλῳ καθ' ἓν ἕκαστον τῶν ἐξηριθμημένων ὑπ' ἐμοῦ κατὰ τὴν προέκθεσιν τοῦ χαρακτῆρος, ἐπιλέγεσθαί τε καὶ σκοπεῖν ἐπὶ παραδειγμάτων κατὰ πολλὴν εὐκαιρίαν καὶ σχολήν. ἐμοὶ δ' οὐκ ἐγχωρεῖ τοῦτο ποιεῖν, ἀλλ' ἀπόχρη δεῖξαι μόνον ἀρκούντως ἃ βούλομαι τοῖς δυνησομένοις παρακολουθῆσαι.

Ἑνὸς ἔτι παραθήσω λέξιν ἀνδρὸς εἰς τὸν αὐτὸν [e] κατεσκευασμένην χαρακτῆρα, Ἰσοκράτους τοῦ ῥήτορος, ὃν ἐγὼ μάλιστα πάντων οἴομαι, [f] τῶν πεζῇ τῇ λέξει χρησαμένων, ταύτην ἀκριβοῦν τὴν ἁρμονίαν. ἔστι δὲ ἡ λέξις ἐκ ΤΟΥ [g] ΑΡΕΟΠΑΓΙΤΙΚΟΥ ἥδε· « Πολλοὺς ὑμῶν « [h] οἴομαι θαυμάζειν, ἥν τινά ποτε γνώμην ἔχων περὶ σωτηρίας τὴν πρόσοδον ἐποιησάμην, ὥσπερ τῆς πόλεως ἐν κινδύνοις οὔσης, ἢ σφαλερῶς αὐτῇ τῶν πραγμάτων καθεστώτων, ἀλλ' οὐ πλείους μὲν τριήρεις ἢ διακοσίας κεκτημένης, εἰρήνην δὲ καὶ τὰ περὶ τὴν χώραν ἀγούσης, καὶ τῶν κατὰ θάλατταν ἀρχούσης· ἔτι δὲ συμμάχους ἐχούσης πολλοὺς μὲν, τοὺς ἑτοίμους ἡμῖν, ἤν τι δέῃ, βοηθήσοντας, πολὺ δὲ πλείους τοὺς τὰς συντάξεις ὑποτελοῦντας, καὶ τὸ προσταττόμενον ποιοῦντας. ὧν ὑπαρχόντων, ἡμᾶς μὲν ἄν τις φήσειεν εἰκὸς εἶναι θαρρεῖν, ὡς πόρρω τῶν κινδύνων ὄντας· τοῖς δ' ἐχθροῖς τοῖς ἡμετέροις προσήκειν δεδιέναι, καὶ βουλεύεσθαι περὶ σωτηρίας. ὑμεῖς μὲν οὖν οἶδ' ὅτι τούτῳ χρώμενοι τῷ λογισμῷ, καὶ τῆς ἐμῆς προσόδου καταφρονεῖτε, καὶ πᾶσαν ἐλπίζετε τὴν Ἑλλάδα ταύτῃ τῇ δυνάμει κατασχήσειν· ἐγὼ δὲ δι' αὐτὰ ταῦτα τυγχάνω δεδιώς. ὁρῶ γὰρ τῶν πόλεων τὰς ἄριστα πράττειν οἰομένας, κάκιστα συμβουλευομένας· καὶ τὰς μάλιστα θαρρούσας, εἰς [i] πλείους κινδύνους καθισταμένας. αἴτιον δὲ τούτων ἐστὶν, ὅτι τῶν ἀγαθῶν καὶ τῶν κακῶν οὐδὲν αὐτὸ καθ' αὑτὸ παραγίνεται τοῖς ἀνθρώποις, ἀλλὰ συντέτακται καὶ συνακολουθεῖ τοῖς μὲν [k] πλούτοις καὶ ταῖς δυναστείαις ἄνοια, καὶ μετὰ ταύτης ἀκολασία, ταῖς δὲ ἐνδείαις καὶ ταῖς ταπεινότησι σωφροσύνη καὶ πολλὴ μετριότης. ὥστε χαλεπὸν εἶναι διαγνῶναι, πότεραν ἄν τις [l] δέξαιτο τῶν με-

aliaſque partes orationis, quinque aut etiam ſex literarum ſemivocalium connexiones, quæ ſibi invicem à natura permiſceri nequeant, repertæ ſunt; easque non ita multum invenio dictionis aptam concinnitatem exaſperare: vocalium concurſationes, quæ ipſis membris acciderunt, aut totidem aut etiam pauciores: earum vero quæ mutuo ſibi membra connectunt, paullo plures. Jure itaque facta eſt hæc oratio in primis & pulcre fluens & mollis; ſiquidem verborum ſtructura ſonum non reddit inquietum. Cætera quoque huic compoſitioni quæ familiaria ſunt & propria enarraſſem, & quæ mihi ſunt tradita hac de re allatis exemplis vera eſſe oſtendiſſem, niſi quod in nimium inde excreviſſet oratio, & quandam iterationis otioſæ ſpeciem præbuiſſet. Tibi etenim, *mi Rufe*, & alteri cuilibet facultas erit, ex occaſione data atque otio, hæc ſingula à me in explicando hoc charactere enumerata recenſendi, aliiſque porro adductis exemplis expendendi. Mihi vero id præſtare non licet: nam ea tantum quæ velim non ita perfunctorie demonſtraſſe ſufficit, iis ſcilicet qui paſſibus æquis nos ſequi potuerint.

Unius inſuper ſcriptoris orationem adjungam, eadem dicendi forma & charactere compoſitam, Iſocratis rhetoris: quem ego omnium, quotquot ſoluta utuntur oratione, hoc genus dicendi abſolutiſſimum perfeciſſe arbitror. Eſt autem ex *Areopagitica*: "Multos "veſtrum equidem mirari puto, quidnam mihi in mentem venerit, ut de ſalute reipublicæ pro concione verba facturus prodeam, tanquam civitas in periculo jam verſaretur, aut lubrico rerum ſtatu inſtabilique conſiſteret; quum & triremes amplius ducentas poſſideat, & pacatam habeat regionem, ac imperium maris obtineat; magna tum amicorum ſocietate munita, qui, ſi res poſtulet, nobis auxilio ſint, tum eorum longe plurium, qui & tributa pendant & imperata exſequantur. Quæ cum ita ſint, nos quidem dixerit aliquis ſecuro eſſe animo, ut qui longe à periculis abſimus; hoſtes autem noſtros cauſam habere timoris, ac ſaluti ſuæ conſulere oportere. Vos equidem pulcre ſcio, his fretos rationibus, meum jam vos alloquendi apparatum contemnere, & totius Græciæ imperium hiſce copiis paraturos ſperare; ego vero hanc præcipue ob cauſam in metu ſum: cum videam florentiſſimas, ut ſibi ipſis perſuaſere, civitates peſſimis uti conſiliis; & quæ ſecuriſſimæ ſunt, plurimis periculis circumveniri. In cauſa eſt, quod neque ſecundæ nec adverſæ res ullæ mortalibus ſolæ contingant: ſed ita comparatum eſt, ut opes & potentiam dementia, unaque intemperantia comitetur; inopiam vero ac humilitatem prudentia & vitæ moderatio. Quamobrem difficilie judicatu eſt, utra iſtarum partium ſit præoptanda,

[a] Si quantitatis adjectivum malis, τοσούτοις, per me licet. *Sylb.* [b] Deeſt *Reg.* 1. & *Colb.* [c] Εὔρους τις ἡ λέξις καὶ μαλακὴ *Reg.* 1. [d] Legendum videtur καὶ παντὶ ἄλλῳ. *Sylb.* [e] Κατεσκευασμένου ſcribendum ſuſpicaretur aliquis. [f] Τῶν τῇ πεζῇ λέξει malit *Upt.* [g] Ita in editis *Dionyſii* omnibus & *Iſocratis* editione *Aldina*. In aliis Ἀρεοπαγιτικοῦ. [h] Οἶμαι contracte in *Iſocratis* editt. & mox (v. 29.) in iiſdem καθεστηκότων: & paulo poſt (v. 32.) rectius [ut in editione *Wolfiana*] ἑτοίμως legitur, hac ſcilicet verborum ſtructura, τοὺς ἑτοίμως ἡμῖν βοηθήσοντας, ἤν τι δέῃ. deinde (v. 35.) ὑμᾶς μὲν, & (v. 42.) τὰ κάκιστα συμβουλευομένας. *Sylb.* [i] Πλείστους *Reg.* 1. & *Iſocratis* editt. [k] Quædam *Iſocratis* editiones habent πλουσίοις minus convenienter. *Sylb.* [l] Δέξαιτο pro ἕλοιτο. Sed quid ſi εὔξαιτο. *Wolf.*

*G Συγχί-

"da, quam liberis quiſpiam ſuis à ſe relictam "velit. Siquidem ex ea quæ deterior vulgo "habetur, res incrementa plerumque videmus "ad feliciorem vivendi ſtatum ſibi aſſumere; "ex altera vero, quæ præſtantior judicatur, "recidere ſolere in deterius.

Hæc mutuo complexu cohærere, iiſdemque coloribus elaborata eſſe; nec ſingulis in verbis conſpicuam latamque ſedem ſortita incedere, * neque longis temporum intervallis à ſe invicem disjungi ſegregarique, (cum in motu ſint, & impetu perpetuo fluxuque videantur delata; atque harmoniæ, quibus connectitur oratio, & lenes ſint & molles atque volubiles) teſtimonium perhibebit ipſe audiendi ſenſus, nec arte ulla nec uſu edoctus. Quod vero nihil aliud ſit in cauſa, niſi quæ ſunt à me ſuperius in hac dicendi inſtitutione tradita, facillime colligi poteſt. Nullam etenim reperias vocalium concurſationem in his, quos propoſui numeros; nec ut arbitror in tota oratione, niſi me forte aliquid latuerit: ſemivocalium quidem mutarumque paucæ deprehenduntur, neque illæ aut conſpicuæ aut ſibimet continuæ. Hæ itaque, cur jucunda ſit oratio, cauſæ extiterunt; nec minus & juſta membrorum interſe commenſuratio, orbeſque periodorum, qui illuſtre quiddam in ſe habent, & accurate expreſſum, abſolutiſque temperatum dimenſionibus: ſed præ cæteris omnibus, dicendi figuræ, † quibus multum ineſt juvenile; ſunt enim oppoſita, conſimilia, & comparia, & quæ generis ejuſdem, ex quibus dictio Panegyrica conſtituitur. Sed mihi ulterius ſermonem protrahere, & reliqua percenſere, non arbitror neceſſe eſſe. nam ſatis de hac quæſtione dictum eſt, quod quidem ad inſtitutum pertinere videatur.

Qui communis ſit mediæque compoſitionis character.

XXIV. TERTIA vero mediaque dictarum duarum compoſitionum, (quam *Communem* appello, proprii melioriſque vocabuli inopia) peculiarem ſibi nullam formam habet; ſed ex ſuperioribus mediocriter eſt temperata, delectuque conſtat eorum quæ in utriſque videntur præſtantiſſima. Hæc quidem eſt, ut arbitror, quæ primas ſibi auferat, cum ſit mediocritas. mediocritas autem eſt virtus, & in vita, & in actionibus, & in artibus, ſicut Ariſtoteli videtur & cæteris ejuſdem diſciplinæ philoſophis. Sed ſpectatur, ut ſuperius dixi, non perfectionis abſolutæ ratione habita, ſed in genere; multaſque proprias habet differentias. Qui vero hac uſi ſunt, non iiſdem conſequendis omnes, nec eodem modo, operam dederunt: ſed hæc alii præcipue, alii alia, ſtudio vel majori vel remiſſiori excoluerunt, &

"εἰδῶν τούτων τοῖς παισὶ τοῖς αὐτοῦ καταλιπεῖν. ἴδοι "μὲν γὰρ ἄν ἐκ μὲν τῆς φαυλοτέρας εἶναι δοκούσης, "ἐπὶ τὸ βέλτιον ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ τὰς πράξεις ἐπιδι- "δούσας· ἐκ δὲ τῆς κρείττονος φαινομένης, ἐπὶ τὸ χεῖρον "εἰθισμένας μεταπίπτειν.

Ταῦθ' ὅτι συνείληπταί τε καὶ [a] συγκέχρωσται, καὶ οὐ καθ' ἓν ἕκαστον ὄνομα ἐν ἕδρᾳ περιφανεῖ καὶ πλατείᾳ βέβηκεν, οὐδ' ἐν μακροῖς τοῖς μεταξὺ χρόνοις διείργεται καὶ [b] διαβέβηκεν ἀπ' ἀλλήλων, ἀλλ' ἐν κινήσει τε ὄντα φαίνεται καὶ φορᾷ καὶ ῥύσει συνεχεῖ, πρᾳεῖαί τε αὐτῶν εἰσι καὶ μαλακαὶ καὶ [c] πρεπτεῖς αἱ συνάπτουσαι τὴν λέξιν ἁρμονίαι, τὸ ἄλογον ἐπιμαρτυρεῖ τῆς ἀκοῆς πάθος. ὅτι δ' οὐκ ἄλλα τινὰ τούτων ἐστὶν αἴτια ἢ τὰ προειρημένα ὑπ' ἐμοῦ περὶ τῆς ἀγωγῆς [d] ταύτης τῶν λόγων, ῥᾴδιον ἰδεῖν. φωνηέντων μὲν γὰρ ἀντιτυπίαν οὐκ ἄν τις οὐδεμίαν εὕροι, ἐν γοῦν οἷς παρεθέμην ἀριθμοῖς, οἴομαι δ' οὐδ' ἐν ὅλῳ τῷ λόγῳ, πλὴν εἴ τι με διαλέληθεν· ἡμιφώνων δὲ καὶ ἀφώνων ὀλίγας, καὶ οὐ πάνυ ἐκφανεῖς οὐδὲ συνεχεῖς. ταῦτα δὲ τῆς εὐεπείας αἴτια τῇ λέξει γέγονε, καὶ ἡ τῶν κώλων συμμετρία πρὸς ἄλληλα, τῶν τε περιόδων ὁ κύκλος ἔχων τι περιφανὲς καὶ εὔγραμμον, καὶ τεταμιευμένον ἄκροις ταῖς συμμετρίαις· ὑπὲρ ἅπαντα δὲ ταῦτα οἱ σχηματισμοὶ οἱ [e] πολλοὶ τὸ νεαρὸν ἔχοντες· εἰσὶ γὰρ ἀντίθετοι, καὶ πάρομοιοι, καὶ πάρισοι, καὶ οἱ παραπλήσιοι τούτοις. [f] ἐξ ὧν ἡ πανηγυρικὴ διάλεκτος [g] ἀποτελεῖται, οὐκ ἀναγκαῖον εἶναί μοι δοκῶ μηκύνειν καὶ τὰ λοιπὰ διεξιών· ἱκανῶς γὰρ εἴρηται καὶ περὶ ταύτης [h] τῆς θέσεως ὅσα γε ἥρμοττεν.

κδ'. Η δὲ τρίτη τε καὶ μέση τῶν εἰρημένων δυοῖν ἁρμονιῶν, ἣν κοινὴν καλῶ, [i] ἀπάνει τε κυρίου καὶ κρείττονος ὀνόματος, σχῆμα μὲν ἴδιον οὐδὲν ἔχει, κεκέρασται δέ πως ἐξ ἐκείνων μετρίως, καὶ ἔστιν ἐκλογή τις τῶν ἐν ἑκατέρᾳ κρατίστων. αὕτη δοκεῖ μοι τὰ πρωτεῖα ἐπιτήδεια εἶναι φέρεσθαι, ἐπειδὴ [k] μεσότης μέν ἐστι· μεσότης δὲ ἡ ἀρετὴ καὶ βίων, καὶ ἔργων, καὶ τεχνῶν, ὡς [l] Ἀριστοτέλει δοκεῖ, καὶ τοῖς ἄλλοις ὅσοι κατ' ἐκείνην τὴν αἵρεσιν φιλοσοφοῦσιν. ὁρᾶται δέ, ὥσπερ ἔφην καὶ πρότερον, οὐ κατὰ ἀπαρτισμόν, ἀλλ' ἐν πλάτει, καὶ τὰς ἰδίας πολλὰς ἔχει διαφοράς· οἵ τε χρησάμενοι αὐτῇ, οὐ τὰ αὐτὰ πάντες, οὐδ' ὁμοίως ἐπετήδευσαν, ἀλλ' οἱ μὲν ταῦτα μᾶλλον, οἱ δ' ἐκεῖνα ἐπέτεινάν τε καὶ ἀνῆκαν, ἄλλως ἄλλοι

a Συγκέχρωσται *Colb.* *b* Quod βέβηκεν occurrat verſu præcedente, διαβεβηκόσι (ut ad χρόνοις feratur) malit *Upt.* *c* In *MS.* aliam hic adnotatam fuiſſe lectionem, προσφυεῖς, teſtatur *Stephanus*, quo vocabulo *Dionyſius* utitur, cum dicit ὀνόματα προσφυῆ τοῖς πράγμασι, p. 131. meæ editionis. *Sylb.* Qui locus nihil ad rem præſentem. ſunt enim ὀνόματα προσφυῆ, ut *Horatii* verbis utar, *vocabula rebus cognata. Upt.* *d* Malim τούτων, τούτων τῶν λόγων, ſcilicet, τῆς συνθέσεως ταύτης τῆς ἀνθηρᾶς. *Id.* *e* Rectius opinior legerimus, οἱ πολὺ τὸ νεαρὸν ἔχοντες, *in quibus multum juvenilis affectationis eſt. Sylb.* atque ita *Reg.* 1. & *Colb.* *f* Forſan inſerta conjunctione legendum ἐξ ὧν δὲ ἡ Πανηγυρική. quanquam ſupra quoque ſimiles ellipſes annotatæ ſunt §. 2. v. 1. Forſan etiam ſequenti verſu pro participio διεξιών, reponendum eſt Infinit. verbum διεξιέναι. *Sylb.* Nullus equidem dubito, quin hæc verba ad ſuperiorem periodum referenda ſint; hac ſcilicet interpunctione: καὶ οἱ παραπλήσιοι τούτοις, ἐξ ὧν ἡ πανηγυρικὴ διάλεκτος ἀποτελεῖται. Quin & ſequens membrum laborat. quid enim per ſe μηκύνειν ſignificat? inferas neceſſe eſt τὸν λόγον: quod extra omnem dubitationem locus, ex §. 26. petitus, confirmatum dabit: τί γὰρ δεῖ μηκύνειν τὸν λόγον; ſententiam itaque ita formes licet: οὐκ ἀναγκαῖον δ' εἶναί μοι δοκῶ μηκύνειν τὸν λόγον, καὶ τὰ λοιπὰ διεξιών. neque enim *Sylburgio* aſſentior, Infinitivum reponenti. *Upt.* *g* Συντελεῖται *Reg.* 1. & *Colb.* *h* Rectius, ut opinor, συνθέσεως in *Reg.* 1. & *Colb.* quo modo legendum eſſe docuit *Uptonus.* *i* Vide p. 40. v. 4. *k* Vide *Ariſtot.* Ethic. ad *Nicom.* l. 2. c. 6. *l* Ἀριστοτέλει τι δοκεῖ *Reg.* 1. & *Colb.* * Neque temporibus longis interpoſitis &c. *Bircov.* † Novitatem præ ſe ferentes. *Bircov.*

a Videtur

ἄλλοι τὰ αὐτὰ, καὶ πάντες ἐγένοντο λόγου ἄξιοι κατὰ πάσας τὰς ἰδέας τῶν λόγων.

Κορυφὴ μὲν οὖν ἁπάντων καὶ σκοπὸς, [a] ἐξ οὗ πως πάντες ποταμοὶ καὶ πᾶσα θάλασσα καὶ πᾶσαι κρῆναι, 28 δικαίως ἂν Ὅμηρος λέγοιτο. πᾶς γὰρ αὐτῷ τόπος, οὗ τις ἂν ἅψηται, ταῖς τε αὐστηραῖς καὶ ταῖς γλαφυραῖς ἁρμονίαις εἰς ἄκρον διαπεποίκιλται. τῶν δ' ἄλλων ὅσοι τὴν αὐτὴν ἐκείνῳ μεσότητα ἐπετήδευσαν, [b] ὕστερον μὲν ἐκεῖνοι μακρῷ παρ' Ὅμηρον ἐξεταζόμενοι φαίνοιντ' ἂν· καθ' ἑαυτοὺς δὲ εἰ θεωροίη τις αὐτοὺς, ἀξιοθέατοι. μελοποιῶν μὲν, Στησίχορός τε καὶ Ἀλκαῖος· τραγῳδοποιῶν δὲ, Σοφοκλῆς· συγγραφέων δὲ, Ἡρόδοτος· ῥητόρων δὲ, Δημοσθένης· φιλοσόφων δὲ, κατ' ἐμὴν δόξαν, Δημόκριτός τε καὶ Πλάτων καὶ Ἀριστοτέλης. τούτων γὰρ ἑτέρους εὑρεῖν ἀμήχανον ἄμεινον κεράσαντας τοὺς λόγους. καὶ περὶ μὲν τῶν χαρακτήρων ταῦτα ἱκανά. παραδείγματα δὲ τούτων οὐκ οἴομαι δεῖν φέρειν, φανερῶν πάνυ ὄντων, καὶ οὐδὲν δεομένων λόγου.

Εἰ δέ [c] τινι δοκεῖ καὶ πόνου πολλοῦ ταῦτα καὶ πραγματείας μεγάλης ἄξια εἶναι, καὶ μάλα ὀρθῶς δοκεῖ κατὰ τὸν Δημοσθένην· ἀλλ' ἐὰν [d] λογίσηται τοὺς ἐξακολουθοῦντας αὐ τοῖς κατορθουμένοις ἐπαίνους, καὶ τὸν καρπὸν [e] τῶν ἁπάντων ὡς γλυκὺς, εὐπαθείας ἡγήσεται τοὺς πόνους. Ἐπικουρείων δὲ χορὸν, οἷς οὐδὲν μέλει τούτων, παραιτούμεθα· [f] τὸ γὰρ, οὐκ ἐπιπόνου τοῦ γράφειν ὄντος, ὡς αὐτὸς Ἐπίκουρος λέγει, τοῖς μὴ στοχαζομένοις τοῦ πυκνὰ μεταπίπτοντος κριτηρίου, πολλῆς ἀργείας ἦν καὶ σκαιότητος ἀλεξιφάρμακον.

κε'. ΤΟΥΤΩΝ δή μοι τέλος ἐχόντων, ἐκεῖνά σε οἴομαι ποθεῖν ἔτι ἀκοῦσαι, πῶς γράφεται λέξις ἄμετρος ὁμοία καλῷ ποιήματι ἢ μέλει, καὶ πῶς ποίημά γε ἢ μέλος πεζῇ λέξει καλῇ παραπλήσιον. ἄρξομαι δὲ πρῶτον ἀπὸ τῆς ψιλῆς λέξεως, ἕνα τῶν ἀνδρῶν προχειρισάμενος, ὃν ἐν τοῖς μάλιστα οἶμαι τὴν ποιητικὴν ἐκμεμάχθαι, βουλόμενος μὲν καὶ πλείους, οὐκ ἔχων δὲ χρόνον [g] ἱκανὸν ἐφ' ἅπασι. φέρε δὴ, τίς οὐκ ἂν ὁμολογήσειε τοῖς κρατίστοις ἐοικέναι ποιήμασί τε καὶ μέλεσι τοὺς Δημοσθένους λόγους, καὶ μάλιστα τάς τε ΚΑΤΑ ΦΙΛΙΠΠΟΥ δημηγορίας, τούς τε δικανικοὺς ἀγῶνας τοὺς δημοσίους; ὧν ἐξ ἑνὸς ἀρκέσει [h] προλαβεῖν τὸ προοίμιον τουτί· « [i] Μηδεὶς ὑμῶν, « ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, [k] νομίσῃ με μήτ' ἰδίας ἔχθρας « μηδεμιᾶς ἕνεχ' ἥκειν Ἀριστοκράτους κατηγορήσοντα τουτουῒ, μήτε μικρὸν ὁρῶντά τι καὶ φαῦλον ἁμάρτημα,

nonnulli eadem modis diverſis; omneſque in omnibus, quas perſecuti ſunt, dicendi formis, laude digni evaſere.

Caput vero omnium & ſcopus, *ex quo utique omnes fluvii & totum mare & omnes fontes* profluunt, jure optimo dicendus eſt Homerus. Omnis enim, quemcunque in eo locum attigeris, auſtero politoque ſtructuræ genere ſumma perfectione variatur & diſtinguitur. Alii autem, in eodem quotquot mediocri genere elaborarunt, ſi cum Homero omnes collati examinentur, multo inferiores apparebunt; quos tamen per ſe ſi quis expendat, dignos qui ſint in admiratione judicabit. Inter Lyricos Steſichorus & Alcæus: inter Tragicos Sophocles: inter hiſtoricos Herodotus: inter oratores Demoſthenes: inter philoſophos, mea quidem ſententia, Democritus & Plato & Ariſtoteles. neque enim alios reperias, qui conſtructione meliori orationem temperaverint. Ac de variis quidem dicendi characteribus hæc ſufficiant: quorum omnium exempla proferre, non ita neceſſarium exiſtimo; quum per ſe ſatis ſint manifeſta, nec ulteriori diſquiſitione indigeant.

Quod ſi nonnullis forte videantur hæc laborem ſibi plurimum atque ſtudium vehementius poſtulare; à vero illi non adeo aberrant, juxta Demoſthenem: ſin gloriam, quæ eos ſecuta eſt, qui compoſitioni feliciter operam dederunt, fructumque omnium, quam dulcis ſit, ſecum reputaverint; * voluptatem eſſe judicabunt, haud laborem. Eſt autem Epicureorum turba nobis contemnenda, qui nihil horum curant. Nam ſi *ſcribere laborioſum non eſt*, ut Epicurus cenſet; † id ſane plurimæ ignaviæ ac ineptitudinis, iis qui parum animadvertunt, quam crebro judicium ſenſuſque iſtiuſmodi ſcriptoris labatur, certiſſimum fuerit remedium.

Quomodo ſoluta oratio poëmati pulcro aut odæ ſimilis fiat.

XXV. HIS jam ad finem perductis, ea te adhuc, *mi Rufe*, velle arbitror audire, unde conſcribatur oratio ſoluta poëmati pulcro aut verſibus melicis ſimillima: quibus etiam modis poëma aut carmen lyricum proſaïcæ orationi pulcræque non diverſum videatur. Initium ab oratione pedeſtri ſumam, eo aliis omnibus præpoſito, quem ego in primis egregie poëticen expreſſiſſe arbitror: plures equidem velim, ſed me tempus ad omnes proferendos deficit. Age igitur, quis non orationes Demoſthenis fatebitur eſſe præſtantiſſimis poëmatibus vel odariis ſimiles; in primis *Philippicas* actiones, & judiciaria ad populum certamina? quarum ex una orationum hoc accepiſſe exordium ſufficiat: " Nemo veſtrum, " Athenienſes, exiſtimet, me aut propriarum " omnino gratia inimicitiarum ad accuſandum " hunc Ariſtocratem deſcendere; aut leve ali- " quod exiguumque adſpicere peccatum, ac " propterea

a Videtur alludere ad verba *Homeri, Il.* φ. v. 196. Hac de re vide *Dionyſium Longinum* §. 13. *Upt.* Ἐξ οὗ περ *Colb.* b Fortaſſe rectius ὕστεροι. *Sylb.* atque ita *Colb.* Vulgatam lectionem retineri debere cenſet *Uptonus*, participium ὄντες ſubaudito. c *Τις Reg.* 1. & *Colb.* *Τοι* malit *Upt.* d *Λογίσηταί τις ἐξακολουθοῦντας αὐτοῖς Reg.* 1. e *Αἰώνων* valde placet *Uptono*. quam lectionem & ipſe amplectendam eſſe nullus dubitarem; ſi phraſis hæc, *καρπὸς αἰώνων*, alicubi occurriſſet. f Etiamſi pro *τὸ γὰρ* legamus *καὶ γὰρ*, tamen ne ſic quidem ſatis extricari videtur ſententia. *Sylb.* g Ἱκανὸν ἅπασι *Reg.* 1 & *Colb.* h Illa *προλαβεῖν τὸ προοίμιον τουτί* omittunt *Codd MSS.* i Ex initio orationis contra *Ariſtocratem.* k Ita etiam p. 33. v. 21. in *Vulgatis* tamen *Demoſth.* *νομίσῃ μήτε ἰδίας ἔχθρας ἐμὲ μηδ.* * *Al.* profecto leviſſimos hoſce labores exiſtimabunt. † *Bircovius* vertit, *qui id non aſſequuntur, ſæpiuſque judicio labuntur, ſane proximæ ignaviæ & ineptitudinis fuerit hoc remedium*: ac ſi legiſſet, *τοῖς μὴ στοχαζομένοις καὶ πυκνὰ μεταπίπτουσι κριτηρίου* &c.

α Deeſt

“propterea hoc apparatu me illius infenſo
“animo velle objicere: ſed (ſi rem recte ego
“conſidero atque perſpicio) ut Cherſoneſum
“tuto vos habeatis, neque iterum decepti ea
“privemini. Hoc eſt, in quo omnis mea cura
“ſtudiumque verſatur.

Eſt igitur mihi tentandum, de his quæ ſentio enarrare: quanquam myſteriis hæc ſimillima ſint, nec in multos divulganda. Haud itaque importunus fuerim, ſi eos ipſe adhorter, *quibus fas*, adire ſacra eloquentiæ, *profanis autem* edicam, *ut aurium fores occludant*. Sunt enim, qui propter ignorantiam res maxime ſerias riſu excipiunt: nec fortaſſe abſurdi quicquam patiuntur. Quæ autem *hac de re* habeo dicenda, hujuſmodi ſunt.

Omnis oratio pedibus non conſtricta, ſuam ſcilicet ob compoſitionem, poëticam muſam aut lyricam venuſtatem ſibi non poteſt aſſumere; quanquam & delectus verborum multum valet, & eſt quædam poëtica locutio, cum † inuſitata & peregrina & figurata & ficta, quibus emollitur poëſis, ſolutæ affatim orationi permiſta fuerint. quod tum alii complures faciunt, tum in primis Plato. Verum nunc de delectu *verborum* non dicturus ſum: idcirco in præſentia hæc omittatur diſputatio. etenim de compoſitione jam ſermo inſtituitur, quæ vocabulis uſa communibus, tritis, minimeque poëticis, venuſtatem tamen poëticam præ ſe fert. * Quod igitur jam dixi, proſaïca non poteſt oratio ligatæ eſſe ſimilis pedibuſque vinctæ, niſi incluſos habeat numeros pedeſque, ita tamen ut lateant, interſperſos. At vero minime putandum eſt, eam numeris inſtrui poëticis aut pedibus ligari oportere: nam inde poëma eſſet aut carmen lyricum, & ſuum plane charactera excederet: ſed ſufficit ut duntaxat numeroſa & metrica eſſe videatur. quo pacto evadet poëtica, non tamen poëma: modulata, nec ideo carmen melicum.

Quæ vero ſit horum differentia, facile eſt perſpicere: nam oratio, quæ ſimilia ſibi metra aſſumit, & inſtitutos conſervat pedes, ſive per verſus ſive periodos ſive ſtrophas iiſdem figuris terminata, deinde iiſdem ex integro uſa & pedibus & menſuris, ad ſequentia carmina ſeu periodos ſeu ſtrophas, idque diu etiam multumque, ligata prorſus futura eſt & pedibus conſtricta; cui adeo ſua nomina imponuntur, aut verſus aut lyricum carmen. At vero quæ vagabunda metra & pedes nullo ordine compoſitos includit, nec ſerie eorum obſervata, nec conjugatione, aut converſione, numeroſa quidem habenda eſt, ſiquidem ſuis quibuſdam pedibus diſtinguitur, non tamen numeris adſtricta; eo quod nec iiſdem pedibus, nec eodem in loco ornata eſt. Hujuſmodi autem eſſe omnem orationem numeroſam exiſtimo, quæ aliquam poëticæ lyricæque venu-

“ἑτοίμως [a] οὕτως.” ἐπὶ τούτῳ περιάγειν ἐμαυτὸν εἰς ἀπέχθειαν· [b] ἀλλ' εἴπερ ἄρ' ἐγὼ ὀρθῶς λογίζομαι καὶ σκοπῶ, [c] περὶ τοῦ τὴν Χερρόνησον ἔχειν ἀσφαλῶς ὑμᾶς, καὶ μὴ παρακρουσθέντας ἀποστερηθῆναι πάλιν αὐτῆς. περὶ τούτου τοίνυν ἐστί μοι ἅπασα σπουδή.

Πειρατέον δὲ καὶ περὶ τούτων λέγειν ἃ φρονῶ. μυστηρίοις μὲν οὖν ἔοικεν ἤδη ταῦτα, καὶ οὐκ εἰς πολλοὺς οἷά τε ἐστὶν ἐκφέρεσθαι. ὥστ' οὐκ ἂν εἴην φορτικὸς, εἰ παρακαλοίην, [d] οἷς θέμις ἐστὶν, ἥκειν ἐπὶ τὰς τελετὰς τοῦ λόγου, θύρας δ' ἐπιθέσθαι λέγω ταῖς ἀκοαῖς τοὺς βεβήλους. εἰς [e] γελοῖα γὰρ ἔνιοι λαμβάνουσι τὰ σπουδαιότατα δι' ἀπειρίαν, καὶ ἴσως [f] οὐδὲν ἄτοπον πάσχουσιν. ἃ δ' οὖν βούλομαι λέγειν, τοιάδε ἐστί.

Πᾶσα λέξις ἡ δίχα μέτρου ἐσκευασμένη, ποιητικὴν μοῦσαν ἢ μελικὴν χάριν οὐ δύναται προσλαβεῖν, κατά γ' οὖν τὴν σύνθεσιν αὐτήν· ἐπεὶ καὶ ἡ ἐκλογὴ τῶν ὀνομάτων μέγα τι δύναται, καὶ ἔστι τις ὀνομασία ποιητικὴ, [g] γλωττηματικῶν τε καὶ ξένων καὶ τροπικῶν καὶ πεποιημένων, οἷς ἡδύνεται ποίησις, εἰς κόρον ἐγκαταμιγέντων [h] τῇ ἀμέτρῳ λέξει. ὃ ποιοῦσιν ἄλλοι τε πολλοὶ καὶ οὐχ ἥκιστα Πλάτων. οὐ δὴ λέγω περὶ τῆς ἐκλογῆς· ἀλλ' ἀφείσθω κατὰ τὸ παρὸν ἡ περὶ ταῦτα σκέψις· περὶ τῆς συνθέσεως αὐτῆς ἔστω ἡ θεωρία, τῆς ἐν τοῖς κοινοῖς ὀνόμασι καὶ τετριμμένοις καὶ ἥκιστα ποιητικοῖς τὰς ποιητικὰς χάριτας ἐπιδεικνυμένης. ὅπερ οὖν ἔφην, οὐ δύναται ψιλὴ λέξις ὁμοία γενέσθαι τῇ ἐμμέτρῳ καὶ ἐμμελεῖ, ἐὰν μὴ περιέχῃ μέτρα καὶ ῥυθμούς τινας [i] ἐγκαταμεμιγμένους ἀδήλως. οὐ μέντοι προσήκει γε ἔμμετρον οὐδ' ἔρρυθμον αὐτὴν εἶναι δοκεῖν· ποίημα γὰρ οὕτως ἔσται καὶ μέλος, ἐκβήσεταί τε ἁπλῶς τὸν αὑτῆς χαρακτῆρα· ἀλλ' εὔρυθμον αὐτὴν ἀπόχρη καὶ εὔμετρον φαίνεσθαι μόνον. οὕτω γὰρ ἂν εἴη ποιητικὴ μὲν, οὐ μὴν ποίημά γε· καὶ ἐμμελὴς μὲν, οὐ μέλος δέ.

Τίς δ' ἐστὶν ἡ τούτων διαφορὰ, πάνυ ῥᾴδιον ἰδεῖν. ἡ μὲν ὅμοια περιλαμβάνουσα μέτρα, καὶ τεταγμένους σώζουσα ῥυθμοὺς, κατὰ στίχον ἢ περίοδον ἢ στροφὴν διὰ τῶν αὐτῶν σχημάτων περαινομένη, κἄπειτα πάλιν τοῖς αὐτοῖς ῥυθμοῖς καὶ μέτροις ἐπὶ τῶν ἑξῆς στίχων ἢ περιόδων ἢ στροφῶν χρωμένη, καὶ τοῦτο μέχρι πολλοῦ ποιοῦσα, ἔρρυθμός ἐστι καὶ ἔμμετρος, καὶ ὀνόματα κεῖται τῇ τοιαύτῃ λέξει μέτρον καὶ μέλος· ἡ δὲ πεπλανημένα μέτρα καὶ ἀτάκτους ῥυθμοὺς ἐμπεριλαμβάνουσα, καὶ μήτε ἀκολουθίαν ἐμφαίνουσα αὐτῶν, μήτε ὁμοζυγίαν, μήτε ἀντιστροφὴν, εὔρυθμος μέν ἐστιν, ἐπειδὴ διαπεποίκιλταί τισι ῥυθμοῖς· οὐκ ἔρρυθμος δὲ, ἐπειδὴ οὐχὶ τοῖς αὐτοῖς, οὐδὲ κατὰ τὸ αὐτό. τοιαύτην εἶναι δή φημι πᾶσαν λέξιν [k] ἔμμετρον, ἥτις ἐμφαίνει τὸ ποιητικὸν

a Deeſt in *Editionibus* quibuſdam *Demoſthenis*. *b* In exemplaribus *Demoſthenis* tam *Editis* quam *MSS.* ἀλλ' εἴπερ ἄρα ὀρθῶς ἐγὼ λογίζομαι. nec aliter *Dionyſius* ipſe p. 54. v. 17. niſi quod ἄρ' pro ἄρα reperitur. *c* Ὑπὲρ τοῦ Χερρόνησον & mox ὑμᾶς ἀσφαλῶς atque poſtremo περὶ τούτου μοί ἐστιν ἅπασα ἡ σπουδὴ in *Demoſthenis* Codd. *d* Reſpicit ad celebrem iſtum *Orphei* verſum etiam à *Juſtino Martyre* citatum. [*in Admonitione ad Græcos & libro de Monarchia.*] *Sylb.* *Pythagoræ* etiam attribuitur, laudaturque à *Clemente Alexandrino*, *Cyrillo* in *Julianum*, *Luciano*, ac *Stobæo*. *e* Γέλωτα *Reg.* 1. & *Colb.* *f* Οὐδ' ἄτοπον *Colb.* *g* *Ariſtot.* de Poëtica c. 22. Ξενικὸν δὲ λέγω, γλῶτταν, καὶ μεταφορὰν, καὶ ἐπέκτασιν, καὶ πᾶν παρὰ τὸ κύριον. *Upt.* *h* Ita legendum volo, τῇ ἐμμέτρῳ λέξει. ὃ δ' αὐτὸ ποιοῦσιν: aut, finita cum voce ἐγκαταμιγέντων periodo, ἐν δὲ τῇ ἀμέτρῳ λέξει καὶ αὐτὸ ποιοῦσιν ἄλλοι τε πολλοὶ καὶ οὐχ ἥκιστα ὁ Πλάτων. *Upt.* Vulgatam lectionem retinendam cenſeo, ſi (cum *Cod. Colb.*) tollamus diſtinctionem poſt ποίησις, eandemque collocemus poſt εἰς κόρον. *i* Ἐγκατατεταγμένους ἀδήλως *Reg.* 1. & *Colb.* *k* Ἀμέτρον *Reg.* 1. & *Colb.*
† Vide *Quinctilianum*, p. 12. & 53. *Edit. Oxon.* * *Al.* Ajo itaque &c.

a Sc.

ποιητικὸν καὶ μελικόν· ἣ δὴ καὶ τὸν Δημοσθένη κεχρῆσθαί φημι. καὶ ὅτι ἀληθῆ ταῦτά ἐστι, καὶ οὐδὲν ἐγὼ καινοτομῶ, λάβοι μὲν ἄν τις καὶ ἐκ τῆς Ἀριστοτέλους μαρτυρίας τὴν πίστιν. εἴρηται γὰρ τῷ φιλοσόφῳ τά τε ἄλλα περὶ τῆς λέξεως τῆς πολιτικῆς ἐν τῇ [a] τρίτῃ βίβλῳ ΤΩΝ ΡΗΤΟΡΙΚΩΝ ΤΕΧΝΩΝ, οἵαν αὐτὴν εἶναι προσήκει, καὶ δὴ καὶ περὶ τῆς εὐρυθμίας, [b] ἐξ ὧν ἂν τοιαύτη γένοιτο· ἐν ᾗ τοὺς ἐπιτηδειοτάτους ὀνομάζει ῥυθμοὺς, καὶ τῇ χρήσιμος ἕκαστος αὐτῶν καταφαίνεται, καὶ λέξεις παρατίθησί τινας, αἷς πειρᾶται βεβαιοῦν τὸν λόγον. χωρὶς δὲ τῆς Ἀριστοτέλους μαρτυρίας, [c] ὅτι ἀναγκαῖόν ἐστιν ἐμπεριλαμβάνεσθαί τινας τῇ πεζῇ λέξει ῥυθμοὺς, εἰ μέλλοι τὸ ποιητικὸν ἐπανθήσειν αὐτῇ κάλλος, ἐκ τῆς πείρας [d] αὐτῆς γνώσεται.

Αὐτίκα ὁ ΚΑΤΑ ΑΡΙΣΤΟΚΡΑΤΟΥΣ λόγος, οὗ καὶ μικρῷ πρότερον ἐμνήσθην, ἄρχεται μὲν ἀπὸ Κωμικοῦ στίχου τετραμέτρου δι' ἀναπαίστων τοῦ ῥυθμοῦ ἐγκειμένου· λείπεται δὲ ποδὶ τοῦ τελείου, παρ' ὃ καὶ λέληθεν· Μηδεὶς ὑμῶν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, νομίσῃ με. [e] τοῦτο γὰρ εἰ προσλάβοι τὸν μέτρον πόδα, ἤτοι κατ' ἀρχὰς, ἢ διὰ μέσου, ἢ ἐπὶ τελευτῆς, τέλειον ἔσται τετράμετρον ἀναπαιστικὸν, ὃ καλοῦσί τινες Ἀριστοφάνειον· Μηδεὶς ὑμῶν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, νομίσῃ με παρεῖναι· ἴσον δὲ τῷ,

[f] Λέξω τοίνυν ἀρχαίαν παιδείαν, ὡς διέκειτο.

Τάχα τις ἐρεῖ πρὸς ταῦτα, ὅτι οὐκ ἐξ ἐπιτηδεύσεως τοῦτο, [g] ἀλλ' ἐκ ταὐτομάτου ἐγένετο· πολλὰ γὰρ [h] αὐτοσχεδιάζει μέτρα ἡ φύσις. ἔστω τοῦτο ἀληθὲς εἶναι. ἀλλὰ καὶ τὸ συναπτόμενον τούτῳ κῶλον, εἰ διαλύσειέ τις αὐτοῦ τὴν [i] δευτέραν συναλοιφὴν, ἣ πεποίηκεν αὐτὸ ἄσημον, ἐπισυνάψασα τῷ τρίτῳ κώλῳ, πεντάμετρον ἐλεγειακὸν ἔσται συντετελεσμένον [k] ἀκριβῶς [l] τουτί, Μήτ' ἰδίας ἔχθρας μηδεμιᾶς ἕνεκα· ὅμοιον τούτοις,

[l] Κοῦραι [m] ἐλαφροπόδων ἴχνε' ἀειράμεναι.

† ἐὰν [n] καὶ τοῦτ' ἔτι κατὰ τὸν αὐτὸν ὑπολάβωμεν αὐτοματισμὸν ἄνευ γνώμης γεγονέναι, ἀλλ' ἑνός γε τοῦ μεταξὺ κώλου συγκειμένου λεκτικῶς, τοῦ Ἥκειν Ἀριστοκράτους κατηγορήσοντα τουτί, τὸ συμπλεκόμενον τούτῳ πάλιν κῶλον ἐκ δυοῖν συνέστηκε [o] μέτρων· Μήτε μικρὸν ὁρῶντά τι καὶ φαῦλον ἁμάρτημα, ἑτοίμως οὕτως ἐπὶ τούτῳ. [p] τοιγάρτοι Σαπφικόν τι ΕΠΙΘΑΛΑΜΙΟΝ τουτί,

Οὐ γὰρ ἑτέρα ἦν παῖς, ὦ γαμβρέ, [q] τοιαύτα·

ſtatis ſpeciem præ ſe fert: quâ etiam Demoſthenem uſum fuiſſe affirmo. Atque hæc vera eſſe, nihilque me innovare, quilibet vel ex Ariſtotelis teſtimonio fidem ſibi faciat. Sunt enim à philoſopho cum multa alia de civili dictione in tertio *Rhetoricæ* tradita, qualem eam eſſe oporteat; tum vero de numerorum concinnitate, è quibus conſtituatur; quo etiam libro pedes aptiſſimos recenſet, ac quo loco eorum ſinguli commode appareant; deinde locutiones quaſdam profert, quibus ſententiam confirmare nititur. Veruntamen ſine teſtimonio Ariſtotelis, quod neceſſe ſit quoſdam ſolutæ orationi pedes adhibere, ſi futurum eſt ut in ea poëticæ pulcritudinis effloreſcat gratia, ipſa nos docebit experientia.

Oratio illa *in Ariſtocratem*, cujus paullo ſuperius mentionem feci, à Comico verſu tetrametro, ex pedibus compoſito Anapæſticis, ſtatim incipit: ſed pede integro deſtituitur; quo etiam artem occultavit; "Nemo veſtrum, "Athenienſes, me exiſtimet. Qui numerus, ſi pedem vel principio vel fine acceperit, perfectum ſit tetrametrum carmen Anapæſticum, quod Ariſtophaneum quidam appellant; "Nemo veſtrum, Athenienſes, me exiſtimet ad- "eſſe; & æquale huic,

Dicam itaque priſtinam diſciplinam, ut erat inſtituta.

Sed aliquis fortaſſe objiciet: hæc non ſtudio & dedita opera facta fuiſſe, ſed fortuito ſeſe obtuliſſe, * multos enim verſus ſponte ſolet natura effundere. Sit ita ſane. ſed membrum huic adnexum, ſi ſecundam ipſius eliſionem reſolveris, quæ tertio cum ſit adaptata membro id inobſervatum fecerit, pentametrum erit elegiacum omnibus numeris abſolutum; hoc modo: "Nec mihi privati cauſa dolo- "ris adeſt? his ſimile,

Vos, pernix genitor queis equus, acre genus.

Quod ſi id caſu quoque, nec de induſtria factum cenſuerimus; † membro tamen uno, ex ſoluto ſermone pedeſtrique, interjecto, "Ad "accuſandum hunc Ariſtocratem devenire, alterum, quod huic adjunctum eſt membrum, ex duobus conſtituitur carminum menſuris; "Aut leve me aliquod exiguumque adſpicere "peccatum, ac propterea hoc apparatu in il- "lum. Etenim ſi quis hunc verſum, è Sapphonis *Epithalamio* deſumptum,

Neque enim alia fuit puella, ô gener, talis:

hujuſque

a *Sc.* cap. 9. Vide etiam *Ciceronem* de *Oratore*. l. 3. b Ἐξ ὧν τις τοιαύτη *Reg.* 1. & *Colb.* c Ὅτι ἂν δίκαιον *Reg.* 1. & *Colb.* d Τῆς αὐτῆς *Reg.* 1. Τῆς αὐτῆς *Colb.* e Perperam in vulgatis exemplaribus neutro genere ſcriptum τοῦτο. Jam τοῦτον πόδα ſine articulo hic uſurpatum, ut cum alibi ſæpe, tum infra non longe à fine: Εἶθ' ἑξῆς τὰ ἄλλα τοῦτον παρασκευάζει πρῶτον. *Sylb.* Sine cauſa, ut nobis quidem videtur, antiquam lectionem τοῦτο ſuo loco deturbavit *Sylburgius.* etenim conſtructio vix eſt, *Dionyſiana*, cum deſit articulus, & tanto intervallo à ſe invicem diſtent voces. præterea ſatis frigide pes ſive numerus deſignatur, τοῦτον τὸν πόδα τέλειον. hiſce rationibus τοῦτο, præcipue cum eſſet antiquior, maluimus. *Upt.* f Ex *Ariſtoph.* Νεφέλ. Act. 3. Scen. 3. v. 1. Dicit autem *Hephæſtion*, quare vocantur hi verſus *Ariſtophanei*: Καλεῖται δὲ Ἀριστοφάνειον, οὐκ Ἀριστοφάνους αὐτὸ εὑρόντος πρώτου, ἐπεὶ καὶ παρὰ Κρατίνῳ ἐστί. "Χαίρετε δαίμονες, οἳ Λεβάδειαν Βοιώτιον οὖδας ἐφέπετ'· ἀλλὰ διὰ τὸ τὸν Ἀριστοφάνην αὐτῷ κεχρῆσθαι πολλῷ. addit etiam, *Epicharmum* duas ſcripſiſſe fabulas ante *Cratinum* hoc carminum genere. Idem fere notat & *Scholiaſtes Ariſtophanis. Upt.* g Τοῦτο κῶλον *Colb.* h Vide Annott. i *Sc.* ἑαυτήν. *Upt.* k Deeſt *Reg.* 1. & *Colb.* l Similis ab *Ariſtotele* Rhetor. lib. 3. ex *Simonide* citatur locus in mulas: Χαίρετ' ἀελλοπόδων θύγατρες ἵππων. *Sylb.* m Ἐλαφροπόδων *Reg.* 1. & *Colb.* n Omittunt *MSS.* o Μέτρων *Reg.* 1. p Τοιοῦτον γὰρ, & mox (p. 54. v. 5.) εἰ συνάψειε legendum cenſet *Sylb.* quæ conjectura diſplicet *Uptono*, εἴ τις pro τι reponenti. In *Codd. MSS.* εἰ γέ τοι. q In editis quibuſdam τοιαύτα, atque disjungitur à verſu, & ſequentibus connectitur: quod perperam fieri monuit *Sylb.* cui etiam τοιαύτα pro τοιαῦτα & mox τόδε (ut edidit *Bireovius*) pro τοῦδε reponendum eſſe placuit; ut hic poſterioris loci ſenſus ſit: Si cum hoc loco *Sapphonis*, Οὐ γὰρ ἑτέρα ἦν παῖς, ὦ γαμβρέ, τοιαύτα, copulentur *Ariſtophanei* loci poſteriores pedes tres, cum eorundem deſinentia, καὶ σωφροσύνη νενόμι ∪ ∪ - ∪: nihil diſcrepaturam eſſe hanc compoſitionem ab iſta *Demoſthenis*; μήτε μικρὸν ὁρῶντά τι καὶ φαῦλον ἁμάρτημα ἑτοίμως οὕτως ἐπὶ τούτῳ. * *Al.* multi enim verſus imprudentibus excidunt. † Video (inquit *P. Victorius* in *Ariſtot.* Rhet. p. 617.) *Ciceronem*, linguæ Græcæ peritiſſimum, reddidiſſe λεκτικὸν, *quod ſit orationi ſimillimum.*

« Τὸν

hujuſque Comici tetrametri, quod vulgo Ariſtophaneum appellatur, hujus inquam,

Quum ego juſta dicens florerem, & temperantia jam eſſet more ſancta:

atque tres hoſce extremos pedes, una cum deſinentia, ſecum commiſſos hoc modo connexuerit,

Neque enim alia fuit puella, ô gener, talis:

— & temperantia jam eſſet more ſancta:

nulla erit omnino ab hoc differentia, "Aut "leve me aliquod exiguumque adſpicere pec"catum, ac propterea hoc apparatu illius. Quod ſequitur æquale eſt Iambico trimetro, cui ademptus eſt pes ultimus, "Dare me lu"benter odio obnoxium. nam verſus erit perfectus Iambicus, ſi unum ſibi aſſumpſerit pedem, hujuſmodi numeros adeptum: "Dare "me libenter odio obnoxium gravi. Verum hæc quoque prætereamus, veluti non de induſtria ſed caſu fortuito compoſita. Quid vero ſibi vult proximum huic membrum? eſt enim Iambicum trimetrum rectum, "Hæc "mente mecum recte ſi conſidero: ſi modo ſyllabam priorem conjunctio ἄρα longam ſibi aſſumat, & per Deos è medio illud auferatur καὶ σκοπῶ, unde carmen obſcuratum diſparuit. Quod adeo proxime poſitum eſt membrum, ex Anapæſtis conſtituitur, ad octo uſque productum pedes, eadem obſervata forma; "Ut "Cherſoneſum tuto vos habeatis, nec iterum "decepti: huic ſimile apud Euripedem,

O princeps regionis ſereniſſimæ, Ciſſeu, campus igne reſplendet.

Hæc etiam membri ejuſdem pars annexa, "Ea in poſterum privemini, eſt Iambicum trimetrum, niſi quod pes ei cum dimidio deſit. nam hoc modo eſſet integrum, "In poſterum "nec ipſi vos privemini. Hæc igitur dicemus ſpontanea, hæc ſtudio nullo elaborata, cum tam varia ſint & tam multa? Equidem non arbitror. nam quæ ſequuntur his omnino reperire eſt ſimilia, multis variiſque pedibus referta & carminum menſuris.

Sed ne quis ſuſpicetur ſolam hanc orationem ita eſſe conſtructam, alii jam manum admovebo, quæ divina plane elocutione videtur conſcripta; illam *pro Cteſiphonte* dico, omnium orationum, meo judicio, longe præſtantiſſimam. Video ſtatim à prima Athenienſium compellatione huic pedem ineſſe Creticum, (ſive quis eum Pæana voluerit appellare, nil etenim differt ab iis, qui ex quinque temporibus conſtituuntur) non temere aut fortuito mehercule, ſed quantum pote eſt, maximo ſtudio toti membro intertextum; "Omni"bus Diis deabuſque fundo preces. an non & iſte talis eſt numerus?

Creticis numeris puerum canamus.

καὶ τοῦ Κωμικοῦ τετραμέτρου, λεγομένου δὲ Ἀριστοφανείου, τοῦδε,

[a] Ὅτ' ἐγὼ τὰ δίκαια λέγων ἤνθουν, καὶ σωφροσύνη νενόμιστο·

τούς τε τελευταίους πόδας τρεῖς, καὶ τὴν κατάληξιν ἐμβαλὼν, συνάψειε τοῦτον τὸν τρόπον,

Οὐ γὰρ ἑτέρα [b] ἦν παῖς, ὦ γαμβρὲ, τοιαύτα,

---- καὶ σωφροσύνη νενόμιστο·

οὐδὲν διοίσει τοῦ Μήτε μικρὸν ὁρῶντά τι καὶ φαῦλον ἁμάρτημα, ἑτοίμως οὕτως ἐπὶ τούτῳ. τὸ δ' ἀκόλουθον ἴσον ἐστὶν ἰαμβικῷ τριμέτρῳ, τὸν ἔσχατον ἀφῃρημένῳ πόδα, Προάγειν ἐμαυτὸν εἰς ἀπέχθειαν· τέλειον γὰρ ἔσται προσλαβὸν πόδα, καὶ γενόμενον τοιοῦτον, Προάγειν ἐμαυτὸν εἰς ἀπέχθειάν τινι. παρείσθω μὲν ἔτι καὶ ταῦτα ὡς οὐκ ἐξ ἐπιτηδεύσεως, ἀλλ' αὐτοματισμῷ γενόμενα. τί οὖν βούλεται πάλιν τὸ προσεχὲς τούτῳ κῶλον; ἰάμβειον γάρ ἐστι καὶ τοῦτο τρίμετρον ὀρθὸν, Ἀλλ' εἴπερ ἄρ' ὀρθῶς ἐγὼ λογίζομαι· τοῦ [c] Ἄρα συνδέσμου μακρὰν λαμβάνοντος τὴν προτέραν συλλαβήν· καὶ ἔτι γε, νὴ Δία, μέσου [d] παρεκπεσόντος τοῦ Καὶ σκοπῶ, ὑφ' οὗ δὴ τὸ μέτρον ἐπισκοτούμενον ἠφάνισται. τὸ δ' ἐπὶ τούτῳ λαμβανόμενον κῶλον ἐξ ἀναπαίστων σύγκειται ῥυθμῶν, καὶ προάγει μέχρι ποδῶν ὀκτὼ, τὸ αὐτὸ σχῆμα διασῶζον, Περὶ τοῦ [e] τὴν Χερρόνησον ἔχειν ἀσφαλῶς ὑμᾶς, καὶ μὴ παρακρουσθέντας, ὅμοιον τῷ παρ' Εὐριπίδῃ,

[f] Ὦ βασιλεῦ χώρας τῆς πολυβόλου Κισσεῦ, πεδίον πυρὶ μαρμαίρει.

καὶ τὸ μετὰ τοῦτο πάλιν κείμενον τοῦ αὐτοῦ κώλου [g] μέρος τουτὶ, Ἀποστερηθῆναι πάλιν αὐτῆς, ἰαμβικὸν τρίμετρόν ἐστι, ποδὶ καὶ ἡμίσει λεῖπον. ἐγένετο δ' ἂν τέλειον οὕτως, Ἀποστερηθῆναι πάλιν αὐτῆς ἐν μέρει. [h] ταυτὶ φῶμεν αὐτοσχέδια εἶναι καὶ ἀνεπιτήδευτα, οὕτω ποικίλα [i] καὶ πολλὰ ὄντα; ἐγὼ μὲν οὐκ ἀξιῶ. καὶ γὰρ τὰ ἑξῆς τούτοις ὅμοια εὑρεῖν ἐστι, πολλῶν καὶ παντοδαπῶν [k] ἀνάμεστα μέτρων τε καὶ ῥυθμῶν.

Ἀλλ' ἵνα μὴ τοῦτον ὑπολάβῃ τις μόνον οὕτω κατεσκευάσθαι τὸν λόγον, ἑτέρου πάλιν ἅψομαι τοῦ πάνυ ἡρμηνεῦσθαι δαιμονίως δοκοῦντος, τοῦ ΥΠΕΡ ΚΤΗΣΙΦΩΝΤΟΣ, ὃν ἐγὼ κράτιστον ἀποφαίνομαι πάντων λόγων. ὁρῶ δὲ κἀν τούτῳ μετὰ τὴν προσαγόρευσιν τῶν Ἀθηναίων εὐθέως τὸν Κρητικὸν ῥυθμόν· εἴτε ἄρα [l] παιᾶνά τις βούλεται αὐτὸν καλεῖν, διοίσει γὰρ οὐδὲν τῶν ἐκ πέντε συγκειμένων χρόνων· οὐκ αὐτοσχεδίως, μὰ Δία, ἀλλ' ὡς οἷόν τε μάλιστα ἐπιτετηδευμένως δι' ὅλου τοῦ 3 κώλου πλεκόμενον τοῦτον, [m] Τοῖς θεοῖς εὔχομαι πᾶσι καὶ πάσαις. οὐ τοιοῦτος μέντοι κἀκεῖνός ἐστιν ὁ ῥυθμός;

Κρησίοις ἐν [n] ῥυθμοῖς παῖδα μέλψωμεν.

ἐμοὶ

a Τότ' ἐγὼ *Reg.* 1. Exſtat *Ariſtophanis* verſus in Νεφέλαις Act. 3. Sc. 3. v. 2. *b* Νῦν *Reg.* 1. & *Colb.* ut & paullo ſupra p. 53. v. 42. *c* Prima in ἄρα produci poteſt ob ſequentem liquidam: quemadmodum in hoc *Archiæ* verſu de Alexandro occurrit longa: "Πέλλα δ' Ἀλεξάνδρῳ συναπώλετο. πατρίδες ἄρα "Ἀνδράσιν. —— *Upt.* *d* Forſan rectius παρεμπεσόντος. ſequenti verſu perperam in vulgatis libris eſt ἐπισκοπούμενον. noſtrum ἐπισκοτεῖσθαι [quod agnoſcunt *Reg.* 1. & *Colb.*] ſupra quoque uſurpatum, p. 20. v. 9. ὥστε ὑπὸ τῶν ἐκείνων χαρίτων ἐπισκοτεῖσθαι τὴν τούτων ἀνδίαν. *Sylb.* Quare Sylburgio hæc vox παρεμπεσόντος diſpliceat, non video: eſt enim ſatis expedita, & cum præcedentibus optime congruit. *Si modo*, inquit, *prima in* ἄρα *producatur, & ex oratione furtim hæ voces,* καὶ σκοπῶ, *exciderint: quibus adeo inſertis, veluti velo obducto, carmen diſparuit. Upt.* *e* Deeſt *Reg.* 1. Vide *Var. Lect.* ad p. 52. v. 3. *f* In *MS. Colb.* Τῷ βασιλεῖ πολυβώλου Κισσεῦ πεδὶ πυρὶ μαρμαίρει. *Al.* πολυόντα. *g* Deeſt *Reg.* 1. *h* Ταῦτα τί φῶμεν *Reg.* 1. & *Colb.* *i* Καὶ πολλὰ non agnoſcunt *Codd. MSS.* *k* Ἀναλύεσθαι *Reg.* 1. & *Colb.* *l* Vide p. 32. *m* In editis *Demoſthenis* deſideratur: agnoſcunt tamen *Codd. MSS.* *n* Hic prima in ῥυθμοῖς corripiatur neceſſe eſt, ut apud *Theocritum, Idyll.* 26. v. 23. *Upt.*

a Rectius

ἐμοὶ γοῦν δοκεῖ. ἔξω γὰρ τοῦ τελευταίου ποδὸς, τά γε ἄλλα ἐν πᾶσιν ἴσα ὥρισται. καὶ τοῦτο εἰ βούλεταί τις αὐτοσχέδιον, ἀλλὰ καὶ τὸ συναπτόμενον τούτῳ κῶλον ἰαμβικόν ἐστιν ὀρθὸν, συλλαβῇ τοῦ τελείου δέον, ἵνα κἀνταῦθ᾽ ἄσημον γένηται τὸ μέτρον· ἐπεὶ μιᾶς γε συλλαβῆς προστεθείσης τέλειον ἔσται, Οσην εὔνοιαν ἔχων ἐγὼ διατελῶ· κἄπειτα ὁ Παιὰν, ἢ ὁ Κρητικὸς ἐκεῖνος ὁ πεντάχρονος ἥξει ῥυθμὸς ἐν τοῖς ἑξῆς τούτοις, [a] Τῇ πόλει καὶ πᾶσιν ὑμῖν, τοσαύτην ὑπάρξαι μοι παρ᾽ ὑμῶν εἰς τουτονὶ τὸν ἀγῶνα. τοῦτό γ᾽ οὖν ἔοικεν, ὅτι μὴ [b] κατακεκλασμένους ἔχει δύο πόδας ἐν ἀρχαῖς, κατὰ γοῦν τὰ ἄλλα [c] πάντα τῷ παρὰ Βακχυλίδῃ·

> [d] Οὐχ ἕδρας ἔργον, οὐδ᾽ ἀμβολᾶς,
> Αλλὰ χρυσαιγίδος [e] Ιτωνίας
> Χρὴ παρ᾽ εὐδαίδαλον ναὸν
> Ελθόντας, ἁβρόν τι δεῖξαι.

Υφορῶμαί τινα πρὸς ταῦτα καταδρομὴν ἀνθρώπων, τῆς μὲν ἐγκυκλίου παιδείας ἀπείρων, τὸ δὲ ἀγοραῖον τῆς ῥητορικῆς μέρος οὐδ᾽ οὐ τε καὶ τέχνης χωρὶς ἐπιτηδευόντων· πρὸς οὓς ἀναγκαῖον ἀπολογήσασθαι, μὴ δόξωμεν ἔρημον ἀφεικέναι τὸν ἀγῶνα. ἐροῦσι δὴ ταῦτα· "Ο Δημοσθένης οὖν "οὕτως ἄθλιος ἦν, ὥσθ᾽ ὅτ᾽ εἰ [f] γράφοι τοὺς λόγους, μέ"τρα καὶ ῥυθμοὺς, ὥσπερ οἱ πλάσται, παρατιθέμενος, ἐναρ"μόττειν ἐπειρᾶτο τούτοις τοῖς τύποις τὰ κῶλα, στρέφων "ἄνω καὶ κάτω τὰ ὀνόματα, καὶ παραφυλάττων τὰ μήκη καὶ "τοὺς χρόνους, καὶ τὰς πτώσεις τῶν ὀνομάτων, καὶ τὰς ἐγ"κλίσεις τῶν ῥημάτων, καὶ πάντα τὰ συμβεβηκότα τοῖς "μορίοις τοῦ λόγου πολυπραγμονῶν; ἠλίθιος [g] μέντ᾽ "ἂν εἴη, εἰς τοσαύτην σκευωρίαν καὶ φλυαρίαν ὁ τηλικοῦ"τος ἀνὴρ ἑαυτὸν διδούς. ταῦτα δὲ καὶ τὰ τούτοις παραπλήσια κωμῳδοῦντας αὐτοὺς καὶ καταχλευάζοντας, οὐ χαλεπῶς ἄν τις [h] ἀποκρούσαι, τοσαῦτα εἰπών.

Πρῶτον μὲν, ὅτι οὐδὲν ἄτοπον ἦν, εἰ τοσαύτης ἠξιωμένος [i] ἀνὴρ, ὅσης οὐδεὶς τῶν πρότερον ὀνομασθέντων ἐπὶ δεινότητι λόγων, ἔργα συντιθέμενος αἰώνια, καὶ διδοὺς αὑτὸν ἐξεταστὴν τῷ πάντα βασανίζοντι φθόνῳ καὶ χρόνῳ, μηδὲν εἰκῇ μήτε πρᾶγμα [k] παραλαμβάνει μήτ᾽ ὄνομα· πολλὴν δ᾽ ἀμφοῖν ἔχει τούτων πρόνοιαν, τῆς τε ἐν τοῖς νοήμασιν οἰκονομίας, καὶ τῆς εὐμορφίας τῆς περὶ τὰ ὀνόματα· ἄλλως τε καὶ τῶν τότε ἀνθρώπων οὐ γραπτοῖς, ἀλλὰ γλυπτοῖς καὶ τορευτοῖς ἐοικότας ἐκφερόντων λόγους· λέγω δὲ Ισοκράτους καὶ [l] Πλάτωνος τῶν σοφιστῶν. [m] ὁ μὲν γὰρ τὸν ΠΑΝΗΓΥΡΙΚΟΝ λόγον, ὡς

Mihi quidem videtur. nam ultimo pede excepto, cætera in omnibus æqualia terminantur. Hoc etiam, ſi quis ita velit, ſpontaneum vocet; at membrum quod huic adjungitur Iambicum juſtum eſt, unica ſolum, quo minus abſolutum ſit, ſyllaba deſtitutum, ut facilius hîc quoque carmen occultaretur. (nam unam ſi addideris ſyllabam, perfectum erit: "Amore quanto cordis uſque proſequor)poſtea Pæan, aut pes ille Creticus, quinque conſtans temporibus,in his quæ deinceps ſequuntur, procedit, "Civitatem & vos univerſos, "tanto vos ſtudio in hac contentione erga "me utamini. Hæc quidem, niſi quod duos initio pedes habeant infractos, quod ad cætera omnia, his apud Bacchylidem ſimillima reperiuntur:

> *Non jam ſedendi, non eſt cunctandi locus;*
> *Sed auream quæ geſtat ægida, Itoniæ*
> *Oportet ad ſuperbum templum accedere,*
> *Quiddam profectos exhibere & ſplendidum.*

Quorundam vero adverſus hæc inſultum videre videor,qui *ſcilicet*,orbem doctrinæ non emenſi omnique & rerum diſpoſitione & arte deſtituti, iſtam Rhetoricæ partem circulatoriam vilemque exercent: quibus reſpondere neceſſe eſt, ne deſertum videamur certamen reliquiſſe. Hæc ſane objicient: "Adeone de"mens fuit Demoſthenes, ut, cum ſcriberet "orationes, poëtarum more, menſuras & nu"meros apponens, hujuſmodi modulis mem"bra conaretur adaptare, ſurſum deorſum "torquens vocabula, accurate obſervans lon"gitudines & tempora,& caſus nominum ver"borumque modos, ac cætera quæ partibus "orationis accidunt, ſumma cura ſtudioque "elaborans? Stultitiæ ſane ac ineptiæ pueri"lis merito argueretur vir tantus, ſi tali ſe "apparatu & molimine hujuſmodi nugis tra"diderit. Hæc & alia his ſimilia Comicorum more cavillis inſectantes irridenteſque, tali reſponſo facillime retuderis.

Primo quidem, nihil eſſe abſurdi, ſi tanto vir honore dignatus & gloria, quanta ante eum nemini contigiſſet eorum qui eximia dicendi facultate inclaruerunt, ſcripta componens æterna, ſeque omnium rerum acerrimo judici, invidiæ temporique, examinandum tradens, nec rem ullam nec verbum temere aſſumpſerit; multam vero utrorumque curam habuerit, & rerum diſpoſitionis & verborum elegantiæ; præſertim cum iſtius ævi homines non tam ſcriptis, quam cælatis ſculptiſque operibus conſimiles orationes ediderint; Iſocratem dico & Platonem ſophiſtas. quorum alter orationem *Panegyricam*, ex eorum ſententia,

a Rectius τῇ τε πόλει, ut apud *Demoſthenem*. *b* Legendum videtur κατακεκλασμένους, vel κατακεκλασμένους: ea metaphora qua ſupra p. 33. v 2. dicit κατακεκλασμένας χαρακτῆρας: ut ſenſus ſit, τοῦτο γ᾽ οὖν, ἔοικε, δύο μόνον πόδας ἐν ἀρχαῖς ἔχει κατακεκλασμένους. nam ὅ.. μὴ alibi quoque uſurpatur pro *nonniſi*, *tantum*. Forſan etiam ſequenti verſu pro πάντα legendum ταὐτὸ, *idem*. *Sylb.* κατακεκλασμένως in *Codd. MSS.* Vide *Longinum* §. 40. *c* Forſan legendum ταὐτὸ, inquit *Sylb.* quamobrem equidem non video. nam articulus τῷ pendet à verbo ἔοικεν: & particulæ ὅτι μὴ Latine valent *niſi quod*. *Upt.* *d* Hic primus verſus citatur ab *Athenæo* l. 14 c. 7. eundemque laudat *Lucianus* ad finem *Scythæ*. *Upt.* *e* Minervæ cognomento Ιτωνίας. In mendo itaque cubat *Suidas*, quum dicit Ιτώνη καὶ Ιτωνία ἡ Αρτεμις. Scribe ἡ Αθηνᾶ. *Upt.* *f* Γράφοι *Reg.* 1. & *Colb.* *g* Pro μέντ᾽ ἂν fortaſſe ſcribendum μένγ᾽ ἄν. *Sylb.* *h* Αποκρούσαιτο ταῦτα εἰπὼν *Reg.* 1. Αποκρούσαιτο ταῦτα εἰπὼν *Colb.* *i* Poſt ἀνὴρ deſideratur δόξης, aut aliud ſimile. *Sylb.* Τιμῆς ſuppleri malit *Upt.* quod in *Antiquitatibus* (p. 392. juxta *Ed. Sylb.*) ἄξιοι τιμῆς τυχεῖν habeat, & δόξα exiſtimatio potius ſit apud *Dionyſium*. *k* In vulgatis παραλαμβάνειν, errore manifeſto: dependet enim hoc verbum ab conjunctione εἰ. *Sylb.* *Wolfius* legit Πλάτωνος ἐκ τῶν σοφιστῶν, *Iſocratem* σοφιστὴν appellat *Longinus* in aureolo libello περὶ Υψους §. 4. Σοφιστῶν interpretatur *Uptonus* ἐπὶ σοφίᾳ θαυμαζομένων, quod *Dionyſius* in lib. περὶ Δημοσθένους δεινότητος (p. 194. juxta *Ed. Sylb.*) *Iſocratem* & *Platonem* appellet τοὺς θαυμαζομένους ἐπὶ σοφίᾳ, καὶ κρατίστων ποιητὰς, γλαφυροὺς καὶ περιττοὺς ἐοικότας ἐκφέροντας λόγους. *m* Ο μέν γε *Colb.*

a Deeſt

ſententia, qui tempus aſſignant breviſſimum, decem annis elaboratam compoſuit: Plato autem dialogos ſuos octogeſimo etiam ætatis anno, verborum comptu cincinniſque ornare non deſtitit, nullis non eos refingens modis. Sunt enim omnibus literarum ſtudioſis nota, quæ de labore ejus ac ſtudio memoriæ tradita ſunt; tum vero inter alia, & quæ de tabula feruntur, quam eo mortuo inventam perhibent, varie initium illud librorum *de Republica* tranſpoſitum habentem: "Heri deſcendebam ad Piræeum, cum Glaucone Ariſtonis filio. Quid tandem eſſet abſurdi, ſi & Demoſtheni curæ fuit elegantia verborum & numeroſa concinnitas; ſi, ne quod temere verbum, ne qua inexplorata poneretur ſententia, operam dedit? Nam multo magis, mea quidem opinione, ad eum pertinet, qui componendas in ſe recepit orationes civiles, æterna facultatis ſuæ monumenta, ne minimam quidem rem negligere, quam ad pictores aut tornatores, manuum dexteritatem & labores in materia peritura oſtentantes, ſummam artis peritiam in venulis etiam deſcribendis, in pluma, lanugine, cæteriſque ejuſmodi minutiis inſumere. Quo ſermone ſi quis utatur, nihil mihi præter æquum rectumque videtur poſtulare; hæc idem præterea dicturus: quod ætate dum eſſet juvenili Demoſthenes, doctrinæ præcepta nuperrime aggreſſus, à vero non abſimile eſt, eum omnia circumſpexiſſe, quæ in ſtudium & curam humanam poſſint incidere: poſtquam vero exercitatio tempore confirmata magnas vires acceperat, formaſque omnium rerum quas eſſet aſſecutus & ſigilla animo infixerat, ex uſu jam eadem facillime atque habitu effeciſſe. Id quod aliis etiam artibus accidit, quarum finis eſt aliqua operatio ſeu effectio. Siquidem & ii, qui citharam pulſare, fides movere, tibia canere ſciunt exactiſſime, canticum ubi aliquod inſuetum audiverint, non ita magno labore id illico inſtrumentis attemperatum percenſent; verum ipſa artis peritia, jam longo ſcilicet tempore & labore ſonorum poteſtates edocti, in memoriam revocatum inſtrumentis percurrunt. nec tamen eorum manus è veſtigio aſſuefactæ poterant quælibet imperata cantica accurate præſtare; ſed ſero demum, longa poſtquam eos exercitatio, conſuetudine in naturam mutata, ſtabilierat; tum denique rerum ſuarum peritiſſimi evaſerunt artifices.

Et quid opus eſt de aliis dicere? nam quod univerſi ſcimus, abunde poteſt eorum omnes præcidere ineptias. Quid igitur eſt? Cum diſcimus literas, primo quidem earum nomina, deinde figuras & poteſtates inveſtigamus: ſic demum ſyllabas, earumque affectiones; poſtea dictiones & quæ iis accidunt; productiones *ſc.* literarum & correptiones, & accentuum rationem, & quæ ſunt id genus. quorum omnium cognitione penitus percepta, incipimus ſcribere & legere ſyllabatim, idque tardiuſcule primo. poſtquam vero tempus ſatis lon-

ὁ τὸν ἐλάχιστον χρόνον γράφοντες [a] ἀποφαίνουσιν", ἐν ἔτεσι δέκα συνετάξατο· ὁ δὲ Πλάτων, τοὺς ἑαυτοῦ διαλόγους κτενίζων καὶ βοστρυχίζων, καὶ πάντα τρόπον ἀναπλέκων, οὐ διέλιπεν ὀγδοήκοντα γεγονὼς ἔτη. πᾶσι γὰρ δή που τοῖς φιλολόγοις γνώριμα τὰ περὶ τῆς φιλοπονίας τἀνδρὸς ἱστορούμενα, τά τε ἄλλα, καὶ δὴ καὶ τὰ περὶ τὴν δέλτον, ἣν τελευτήσαντος αὐτοῦ λέγουσιν εὑρεθῆναι, ποικίλως [b] μετακειμένην τὴν ἀρχὴν ΤΗΣ ΠΟΛΙΤΕΙΑΣ ἔχουσαν, τήνδε· "[c] Κατέβην χθὲς εἰς Πειραιᾶ μετὰ "[d] Γλαύκωνος τοῦ Ἀρίστωνος". τί οὖν ἦν ἄτοπον, εἰ καὶ Δημοσθένει φροντὶς εὐφωνίας τε καὶ ἐμμελείας ἐγένετο, καὶ τοῦ μηδὲν εἰκῆ καὶ ἀβασανίστως τιθέναι μήτε ὄνομα μήτε νόημα; πολύ τε γὰρ μᾶλλον ἐμοὶ δοκεῖ προσήκειν ἀνδρὶ κατασκευάζοντι λόγους πολιτικούς, μνημεῖα τῆς ἑαυτοῦ δυνάμεως αἰώνια, μηδενὸς τῶν ἐλαχίστων ὀλιγωρεῖν, ἢ ζωγράφων τε καὶ τορευτῶν παισὶν, ἐν ὕλῃ φθαρτῇ χειρῶν εὐστοχίας καὶ πόνους ἀποδεικνυμένοις, περὶ τὰ φλέβια καὶ τὰ πτίλα καὶ τὸν χνοῦν καὶ τὰς τοιαύτας μικρολογίας κατατρίβειν τῆς τέχνης τὴν ἀκρίβειαν. τούτοις δὴ τοῖς λόγοις χρώμενος δοκεῖ μοι τὶς οὐδὲν ἔξω τοῦ εἰκότος ἀξιοῦν, καὶ ἔτι ἐκεῖνα εἰπών· ὅτι μειράκιον μὲν ὄντα, καὶ νεωστὶ τοῦ μαθήματος ἁπτόμενον αὐτὸν, οὐκ ἄλογον πάντα περισκοπεῖν ὅσα δυνατὰ ἦν εἰς ἐπιτήδευσιν ἀνθρωπίνην [e] ἐλθεῖν· ἐπειδὴ δὲ χρόνιος ἄσκησις, ἰσχὺν πολλὴν λαβοῦσα, τύπους τινὰς ἐν τῇ διανοίᾳ παντὸς τοῦ [f] μεθεπομένου καὶ σφραγίδας ἐνεποίησεν, ἐκ τοῦ ῥᾴστου τε καὶ ἀπὸ τῆς ἕξεως αὐτὰ ἤδη ποιεῖν. οἷόν τι γίνεται κᾀν ταῖς ἄλλαις τέχναις, ὧν [g] ἐνέργειά τις ἢ ποίησις τὸ τέλος· αὐτίκα οἱ κιθαρίζειν τε καὶ ψάλλειν καὶ αὐλεῖν ἄκρως εἰδότες, ὅταν κρούσεως ἀκούσωσιν ἀσυνήθους, οὐ πολλὰ πραγματευθέντες ἀπαριθμοῦσιν αὐτὴν εὐθὺς ἐπὶ τῶν ὀργάνων, ἀλλὰ καὶ νοήσει, μανθάνοντες δέ γε χρόνῳ πολλῷ καὶ πόνῳ τὰς δυνάμεις τῶν φθόγγων, ἀναλαμβάνουσι. καὶ οὐκ εὐθὺς αἱ χεῖρες [h] αὐτῶν ἐν ἕξει τοῦ δρᾷν τὰ παραγγελλόμενα ἦσαν, ὀψὲ δέ ποτε, καὶ ὅτε ἡ πολλὴ ἄσκησις αὐτῶν τὸ ἔθος κατέστησεν εἰς φύσιν, τότε τῶν ἔργων ἐγένοντο ἐπιτυχεῖς.

Καὶ τί δεῖ περὶ τῶν ἄλλων λέγειν; ὃ γὰρ ἅπαντες ἴσμεν, ἀπόχρη καὶ παρ᾽ αὐτῶν διακόψαι τὴν φλυαρίαν. τί δ᾽ ἐστὶ τοῦτο; τὰ γράμματα ὅταν παιδευώμεθα, πρῶτον μὲν τὰ ὀνόματα αὐτῶν ἐκμανθάνομεν, ἔπειτα τοὺς τύπους καὶ τὰς δυνάμεις· εἶθ᾽ οὕτω τὰς συλλαβὰς, καὶ τὰ ἐν ταύταις πάθη· καὶ μετὰ τοῦτο ἤδη τὰς λέξεις, καὶ τὰ συμβεβηκότα αὐταῖς, ἐκτάσεις τε λέγω καὶ συστολὰς καὶ προσῳδίας, καὶ τὰ παραπλήσια τούτοις· [i] ὅταν δὲ τὴν τούτων ἐπιστήμην λάβωμεν, τότε ἀρχόμεθα γράφειν τε καὶ ἀναγινώσκειν κατὰ συλλαβὴν, καὶ βραδέως τὸ πρῶτον.

[a] Deeſt *Reg.* 1. & *Colb.* [b] Comma poſt μετακειμένην tollendum cenſet *Upt.* ut hæc ſit conſtructio, ἣν λέγουσιν εὑρεθῆναι, ἔχουσαν τὴν ἀρχὴν ποικίλως μετακειμένην. [c] Idem refert *Quinctilianus*, Inſtit. Orat. l. 8. c. 6. ut & *Demetrius Phalereus* §. 21. ubi articulum ante Πειραιᾶ inſertum habet. *Upt.* [d] Γλαύκωνος τοῦ Κεφάλου *Reg.* 1. & *Colb.* [e] Ἐλθεῖν *Reg.* 1. & *Colb.* [f] Μελετωμένου *Reg.* 1. & *Colb.* [g] Ex *Ariſtot.* Eth. l. 1. c. 1. hæc accepit. *Upt.* [h] Αὐτῆς εἰς φύσεως ἰσχὺν κατέστησε τὸ ἔθος *Reg.* 1. & *Colb.* [i] Ὅταν τι *Reg.* 1. & *Colb.*

a Forſan

τον. ἐπεὶ δὲ ὁ χρόνος ἀξιόλογος προσελθὼν τύπους ἰσχυροὺς αὐτῶν ἐν ταῖς ψυχαῖς ἡμῶν [a] ποιήσει, τότε ἀπὸ τοῦ ῥᾴστου δρῶμεν αὐτὰ, καὶ πᾶν ὅ,τι ἂν ἐπιδῷ τις βιβλίον, ἀπταίστως διερχόμεθα ἕξει τε καὶ τάχει ἀπίστῳ. τοιοῦτον δὴ καὶ περὶ τὴν σύνθεσιν τῶν ὀνομάτων, καὶ περὶ τὴν εὐέπειαν τῶν κώλων ὑπολαμπτέον γίνεσθαι παρὰ τοῖς [b] ἀθληταῖς τοῦ ἔργου· τοῖς δὲ τούτου ἀπείροις, ἢ ἀτελέσιν ἔργου ὁτουοῦν, θαυμάζειν καὶ ἀπιστεῖν, εἴ τι [c] κεκροτημένως ὑφ' ἑτέρου γίνεται διὰ τέχνης, οὐκ ἄλογον. πρὸς μὲν οὖν τοὺς εἰωθότας χλευάζειν τὰ παραγγέλματα τῶν τεχνῶν, ταῦτα εἰρήσθω.

κϛ'. ΠΕΡΙ δὲ τῆς ἐμμελοῦς καὶ ἐμμέτρου συνθέσεως τῆς ἐχούσης πολλὴν ὁμοιότητα πρὸς τὴν πεζὴν λέξιν, τοιαῦτά τινα λέγειν ἔχω· ὡς πρώτη μὲν ἐστὶν αἰτία κἀνταῦθα τὸν αὐτὸν τρόπον, ὅνπερ ἐπὶ τῆς ἀμέτρου ποιητικῆς, ἡ τῶν ὀνομάτων αὐτῶν ἁρμογή· δευτέρα δὲ, ἡ τῶν κώλων σύνθεσις· τρίτη δὲ, ἡ τῶν περιόδων ἐμμετρία. τὸν δὲ βουλόμενον ἐν τούτῳ τῷ μέρει κατορθοῦν τὰ τῆς λέξεως μόρια, δεῖ πολυειδῶς στρέφειν τε καὶ συναρμόττειν, καὶ τὰ κῶλα ἐν διαστήμασι ποιεῖν [d] συμμέτρως, μὴ συναπαρτίζοντα τοῖς στίχοις, ἀλλὰ διατέμνοντα τὸ μέτρον, ἄνισά τε ποιεῖν αὐτὰ καὶ ἀνόμοια· πολλάκις δὲ καὶ εἰς κόμματα συνάγειν βραχύτερα κώλων, τάς τε περιόδους μήτε ἰσομεγέθεις, μήτε ὁμοιοσχήμονας τὰς γοῦν παρακειμένας [e] ἀλλήλοις ἐργάζεσθαι. ἔγγιστα γὰρ φαίνεται λόγοις τὸ παρὰ τοὺς ῥυθμοὺς καὶ τὰ μέτρα πεπλανημένον. τοῖς μὲν οὖν τὰ ἔπη καὶ τοὺς ἰάμβους καὶ τὰ ἄλλα τὰ ὁμοιοειδῆ μέτρα κατασκευάζουσιν οὐκ ἔνεστι πολλοῖς διαλαμβάνειν μέτροις ἢ ῥυθμοῖς τὰς ποιήσεις, ἀλλ' ἀνάγκη μένειν ἀεὶ ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ σχήματος. τοῖς δὲ μελοποιοῖς ἔξεστι πολλὰ μέτρα καὶ ῥυθμοὺς εἰς μίαν ἐμβαλεῖν περίοδον· ὥσθ' οἱ μὲν τὰ μονόμετρα συντιθέντες, ὅταν [f] διαλίπωσι τοὺς στίχους, τοῖς κώλοις διαλαμβάνοντες ἄλλοτε ἄλλως, διαχέουσι καὶ ἀφανίζουσι τὴν ἀκρίβειαν τοῦ μέτρου· καὶ ὅταν τὰς περιόδους μεγέθει τε καὶ σχήματι ποικίλας ποιῶσιν, [g] εἰς λήθην ἐμβάλλουσι τοῦ μέτρου. οἱ δὲ μελοποιοὶ, [h] συμμέτρους τὰς στροφὰς ἐργαζόμενοι, καὶ τῶν κώλων [i] ἑκάστου πάλιν ἀνίσων ὄντων καὶ ἀνομοίων ἀλλήλοις, ἀνομοίους τε καὶ ἀνίσους ποιούμενοι τὰς διαιρέσεις, δι' ἄμφω ταῦτα οὐκ ἐῶντες ἡμᾶς [k] ὁμοειδῆ ἀντίληψιν λαβεῖν ῥυθμοῦ, πολλὴν τὴν πρὸς τοὺς λόγους ὁμοιότητα κατασκευάζουσιν ἐν τοῖς μέλεσιν. ἔνεστί τε, καὶ τροπικῶν καὶ ξένων καὶ γλωττηματικῶν καὶ τῶν ἄλλων τῶν ποιητικῶν ὀνομάτων μενόντων ἐν τοῖς ποιήμασι, μηδὲν ἧττον αὐτὰ φαίνεσθαι λόγῳ παραπλήσια.

Μηδεὶς δὲ ὑπολαμβανέτω με ἀγνοεῖν, ὅτι κακία ποιήματός ἡ καλουμένη [l] Λογοείδεια δοκεῖ τις εἶναι· μη-

gum acceſſerit, & alta noſtris animis rerum imaginem impreſſerit, tunc ex uſu facillime hæc eadem præſtare ſolemus; omnemque librum, quem quilibet obtulerit, ſine ulla offenſione percurrimus, habitu quodam & celeritate incredibili. Tale quid, tam in componendis vocibus quam membris concinnandis, iis qui diu ſe contentione ſumma exercuerint, accidere poſſe putandum eſt: eos autem, qui hujus rei imperiti ſunt, aut ſimilis cujuſvis negotii rudes, demirari & fidem non habere, ſi quid ab alio propter artis peritiam exquiſite adeo præſtitum fuerit, ut plauſus conſequatur, præter opinionem videri non debet. Hæc quidem in eos dicta ſint, qui ſoleant artium præcepta irridere.

Quomodo oratio ligata ſimillima videatur ſoluta.

XXVI. CÆTERUM de compoſitione metrica & numeris conſtricta, quæ multam cum pedeſtri ſermone ſimilitudinem habeat, hæc mihi dicenda ſuperſunt: quod prima & hîc quoque cauſa ſit (ut & in oratione * poëtica ſoluta) ipſorum verborum diſpoſitio; ſecunda, membrorum collocatio; tertia vero, periodorum exæquata concinnitas. Quicunque igitur hac in parte volet orationem feliciſſime componere, neceſſe eſt eam multis modis variet, & verba verbis coagmentet, atque etiam paribus intervallis membra conſtituat; non ut verſibus coæquentur, ſed ut ipſis quandoque interſectis inæqualia fiant & diſſimilia: ſæpe etiam ad inciſa redigat, membris breviora; & periodos, quæ deinceps ordine conſequuntur, nec pares magnitudine, nec forma conſimiles elaboret. etenim pedeſtri quam proxime orationi acceditur, quum numeris menſuriſque erratum eſt. Idcirco his, qui verſus Epicos & Iambos & cætera ejuſdem formæ carmina componunt, non licet variis numeris pedibuſque ea diſtinguere: (nam eundem ut modulum ſequantur ipſa cogit neceſſitas) ſed venia data eſt Lyricis, etiam varia metrorum genera & pedes diverſos in unam concludendi periodum: adeo ut qui monometra componunt, poſtquam verſus miſſos fecerint, aliis aliiſque membris orationem diſtinguentes, carminum perfectionem confuſam reddant & obſcuratam: cumque periodos & magnitudine & formis varias conſtituerint, faciunt ut verſuum obliviſcamur. Melici vero, qui ſtrophas ſibimet reſpondentes faciunt, cum membra uniuſcujuſque inæqualia ſint inter ſe ac diſſimilia, factis itidem diſſimilibus inæqualibuſque diviſionibus, ob utraque hæc juſtam numerorum perceptionem non ſinentes ut animo teneamus, multam odariis ſuis cum ſoluta oratione ſimilitudinem adſcivere. Quanquam etiam figurata, peregrina, inuſitata, cæteraque vocabula poëtica carminibus obverſentur, nihilominus proſaïcæ orationi ſimillima apparebunt.

Nemo autem me ignorare ſuſpicetur, vitium quoddam in poëmate eſſe quod nuncupatur *Logoeidia*: neque hujuſmodi inſcitiæ me incuſet,

a Forſan rectius ποιήσῃ, *Upt.* *b* Quos p. 60. v. 19. ξένους ἀνταγωνιστὰς appellat. *Upt.* *c* Κεκροτημένον *Colb.* *d* Fortaſſe ἀσυμμέτρως. *Upt.* *e* Omnino ſcribendum ἀλλήλαις. *Sylb.* *f* Διαλύσωσι *Reg.* 1. & *Colb.* g Exemplo ſit *Callimachi* Epigr. XXI. ubi ſententiæ inæquales, diſparia membra: ipſi adeo verſus diſſecti, nec ſenſu, nec verborum ſtructura, niſi in ſequentem uſque progrediatur, abſoluta. quibus factum eſt, ut proſaïcæ orationi, ſalva tamen dignitate, quam proxime accedatur. *Upt.* *h* Πολυμέτρους *Reg.* 1. & *Colb.* *i* Ἑκάστης malit *Upt.* *k* Ὁμοειδοῦς *Reg.* 1. & *Colb.* *l* Λογοείδεια in poëmate eſt, quum nihil cultus ſplendoriſque habet, ſed nugax eſt & futile: aut quum non aſſurgit, ſed humi repit, ſoliſque metris à ſoluta oratione differt. *Steph.* Vide *Cælium Rhodiginum* fuſius hac de re diſſerentem, *Antiq. Lect.* l. 7. c. 6. * *i. e.* numeris poëticis referta.

incuſet, quaſi vitium aliquod inter virtutes poëmatum aut orationum cenſeam enumerandum. verum & hoc loco quo modo à rebus nullius precii bona arbitror ſejungenda, audiendo diſcat. Equidem cum ſciam orationum aliud genus eſſe plebejum, (futile illud dico ac nugatorium) aliud è contra civile, quæ multiplici cultu ſplendida eſt & valde artificioſa; quicquid itaque apud poëtas invenero nugatorio iſti vanoque perſimile, id riſu & contemptu dignum judico; quicquid autem huic elaboratæ atque arte perfectæ concinnitati, ſumma æmulatione & ſtudio proſequendum arbitror. Quod ſi diverſam appellationem utraque aſſecuta eſſet oratio, ſequeretur itidem, utrumque poëma, quod huic affine ſit, diverſis nominibus diſtingui debere atque appellari: quum vero & gravis & quæ precii nullius eſt pariter vocetur oratio, non alienum à re fecerit, quiſquis poëmata, bonis orationibus perſimilia, bona cenſuerit, malis autem, mala, nihil vocum affinitate perturbatus. Etenim nil omnino impedit ſimilitudo nominis, diverſis rebus impoſita, quo minus utriuſque natura perſpiciatur. Ac de his quidem ſatis.

Earum itaque rerum quas propoſui, ubi exempla produxero, finem ſermonis faciam. Ex Epica quidem poëſi hæc decerpta ſufficiant:

Egreditur portu, tenuis quo ſemita ducit:

hoc unum eſt membrum. alterum autem,

Per nemora & ſaltus, ———

brevius hoc priori, & carmen in medio ſecat. tertium autem,

——— *ſuperans juga ſumma*: ———

ſegmentum membro brevius.

——————— *ſubulci*

Ad tecta, auxilio divinæ Palladis:

ex duobus hemiſtichiis compoſitum, nihilque prioribus ſimile. deinde hoc ultimum,

——————— *omnes*

Hic famulos inter cuſtos fidiſſimus unus:

quod imperfectum reddit carmen tertium; quarti vero adjectione, abſolutionem perfectionemque ademit. Deinde iterum,

Veſtibuloque ſedentem invenit,

ne hoc quidem cum carmine æquis paſſibus concurrit.

——— *quo domus alta*

Turribus exſtructa eſt: ———

hoc etiam priori inæquale. Quæ autem deinceps ſequitur ſententia nec membris nec inciſis ad inſtar periodi profertur. hoc etenim adnexo,

——— *quæ deſpectaret in agros*,

rurſus ſubjungit,

Pulcra, ingens: ———

δὲ καταγινωσκέτω μου ταύτην τὴν ἀμαθίαν, ὡς ἄρα ἐγὼ κακίαν τινὰ ἐν ἀρεταῖς τάττω ποιημάτων ἢ λόγων· ὡς δὲ ἀξιῶ διαιρεῖν καὶ τούτοις τὰ σπουδαῖα ἀπὸ τῶν μηδενὸς ἀξίων, ἀκούσας μαθέτω. ἐγὼ τοῦ λόγου τὸν μὲν, ἰδιώτην ἐπιστάμενος ὄντα, τὸν ἀδολέσχην τοῦτον λέγω καὶ φλύαρον· τὸν δὲ, πολιτικὸν, [a] ἐν ᾧ πολὺ τὸ κατεσκευασμένον ἐστὶ καὶ ἔντεχνον· [b] ὅ,τι μὲν ἂν τῶν ποιητῶν ὅμοιον εὑρίσκω τῷ φλυάρῳ καὶ ἀδολέσχῃ, γέλωτος ἄξιον αὐτὸ τίθεμαι· ὅ,τι δ' ἂν τῷ κατεσκευασμένῳ καὶ ἐντέχνῳ, ζήλου καὶ σπουδῆς ἐπιτήδειον τυγχάνειν οἴομαι. εἰ μὲν οὖν διαφόρου προσηγορίας τῶν λόγων ἑκάτερος ἐτύγχανεν, ἀκόλουθον ἦν ἂν καὶ τῶν ποιημάτων, ἃ τούτοις ἔοικε, διαφόροις ὀνόμασι καλεῖν ἑκάτερον· ἐπειδὴ δὲ ὅ,τε σπουδαῖος, καὶ ὁ μηδενὸς ἄξιος [c] καλεῖται λόγος, οὐκ ἂν [d] ἁμάρτοι τις τὰ μὲν ἐοικότα τῷ καλῷ λόγῳ ποιήματα, καλὰ ἡγούμενος, τὰ δὲ τῷ μοχθηρῷ, πονηρά, [e] οὐδὲν ὑπὸ τῆς τοῦ λόγου ὁμωνυμίας παραττόμενος. κωλύσει γὰρ οὐδὲν ἡ τῆς ὀνομασίας ὁμοιότης, κατὰ διαφόρων ταττομένη πραγμάτων, τὴν ἑκατέρου φύσιν ὁρᾶν. καὶ περὶ τούτων μὲν ἅλις.

Ὧν δὲ προὐθέμην τὰ παραδείγματα θεὶς, [f] αὐτοῦ κατακλείσω τὸν λόγον. ἐκ μὲν οὖν τῆς Ἐπικῆς ποιήσεως ταῦτα ἀπόχρη·

Αὐτὰρ ὅγ' ἐκ λιμένος προσέβη τρηχεῖαν ἀταρπὸν·

ἓν μὲν δὴ τοῦτο κῶλον. ἕτερον δὲ,

Χῶρον ἀν' ὑλήεντα, ———

ἔλαττόν τε τοῦ προτέρου, καὶ δίχα τέμνον τὸν στίχον. τρίτον δὲ τουτὶ,

——— δι' ἄκριας· ———

ἔλαττον κώλου κομμάτιον.

——————— ᾗ οἱ Ἀθήνη

Πέφραδε δῖον ὑφορβόν· ———

ἐξ ἡμιστιχίων δύο συγκείμενον, καὶ τοῖς προτέροις οὐδὲν ἐοικός. ἔπειτα τὸ τελευταῖον,

——————— ὅς οἱ βιότοιο μάλιστα

Κήδετο οἰκήων, οὓς κτήσατο δῖος Ὀδυσσεύς·

ἀτελῆ μὲν ποιοῦν τὸν τρίτον στίχον, τοῦ δὲ τετάρτου τῇ προσθήκῃ τὴν ἀκρίβειαν ἀφῃρημένον. ἔπειτ' αὖθις,

Τὸν δ' ἄρ' ἐνὶ προδόμῳ εὗρ' ἥμενον,

οὐ συνεκτρέχον οὐδὲ τοῦτο τῷ στίχῳ.

——— ἔνθα οἱ αὐλὴ

Ὑψηλὴ δέδμητο, ———

ἄνισον [g] καὶ τοῦτο τῷ προτέρῳ. κἄπειτα ὁ ἑξῆς νοῦς ἀπερίοδος ἐν κώλοις τε καὶ κόμμασι λεγόμενος. ἐπιθεὶς γὰρ,

——— περισκέπτῳ ἐνὶ χώρῳ,

πάλιν [h] ἐποίσει,

Καλή τε μεγάλη τε· ———

βραχύτερον

a Εν ᾧ τὸ πολὺ κατεσκευασμένον Reg. 1. & Colb. b Ον τινα μὲν ἂν (notante *Uptono*) legiſſe videtur *Cælius Rhodiginus*, qui locum hunc Latine interpretatus eſt. Malim (ut in *Reg.* 1. & *Colb.*) ὅ,τι μὲν ἂν τῶν ποιημάτων. c Ομοίως καλεῖται Reg. 1. & Colb. d Αμαρτάνοι Reg. 1. e Οὐδὲν &c. uſque ad κωλύσει non agnoſcunt *Codd. MSS.* f Legendum videtur αὐτὸν, *ipſum*. Sequens *Homeri* locus exſtat *Odyſſ.* ξ, initio: ubi pro ὅγ' in vulgat. Editt. legitur ὁ. *Sylb.* Poteſt & αὐτὸς legi. *Upt.* g Κατὰ τοῦτο Reg. 1. & Colb. h Εποίει MS.

a Non

βραχύτερον κώλου κομμάτιον. εἶτα

—— Περίδρομος ——

ὄνομα καθ' ἑαυτὸ νοῦν τινα ἔχον. εἶθ' ἑξῆς τὰ ἄλλα τοῦτον κατασκευάζει τρόπον. τί γὰρ δεῖ μηκύνειν [a] τὸν λόγον;

Ἐκ δὲ τῆς ποιήσεως τῆς Ἰαμβικῆς τὰ Εὐριπίδου ταυτί·

[b] Ὦ γαῖα πατρίς, ἣν Πέλοψ ὁρίζεται,

Χαῖρ'· ——

τὸ πρῶτον ἄχρι τούτου κῶλον.

—— [c] ὅστε πέτρον δυσχειμέρων Ἀρκάδων

Ἐμβατεύεις· ——

τὸ δεύτερον μέχρι τοῦδε.

—— ἔνθεν εὔχομαι γένος·

τοῦτο τρίτον. τὰ μὲν πρότερα, μείζονα [d] στίχου· τοῦτο δὲ, ἔλαττον.

Αὔγη γὰρ Ἀλέου παῖς με τῷ Τιρυνθίῳ

Τίκτει λαθραίως Ἡρακλεῖ. ——

μετὰ τοῦτο,

—— ξυνοιδ' ὄρος

Παρθένιον. ——

οὐδέτερον αὐτῶν στίχῳ συμμετρούμενον. εἶτ' αὖθις ἕτερον στίχου τε ἔλαττον καὶ στίχου μεῖζον,

—— ἔνθα μητέρ' ὠδίνων ἐμὴν

Ἔλυσεν Εἰλείθυια ——

καὶ τὰ ἑξῆς τούτοις παραπλήσια.

Ἐκ δὲ τῆς μελικῆς τὰ Σιμωνίδεια ταῦτα. γέγραπται δὲ κατὰ διαστολάς, οὐχ ὧν Ἀριστοφάνης ἢ ἄλλος τις κατεσκεύασε κώλων, ἀλλ' ὧν ὁ πεζὸς λόγος ἀπαιτεῖ. πρόσεχε [e] δὲ τῷ μέλει, καὶ ἀναγίνωσκε [f] ταῦτα κατὰ διαστολάς, καὶ εὖ ἴσθ' ὅτι λήσεταί σε ὁ ῥυθμὸς τῆς ᾠδῆς, καὶ οὐχ ἕξεις συμβαλεῖν οὔτε στροφὴν, οὔτε [g] ἀντίστροφον, οὔτ' ἐπῳδόν· ἀλλὰ φανήσεταί σοι λόγος, οὑτωσὶ [h] διειρόμενος. ἔστι δὲ ἡ διὰ πελάγους φερομένη Δανάη, τὰς ἑαυτῆς ἀποδυρομένη τύχας·

[i] Ὅτε λάρνακι ἐν [k] δαιδαλέᾳ ἄνεμος
βρέμῃ πνέων, κινηθεῖσα δὲ [l] λίμνα
δείματι [m] ἔρειπεν· οὔτ' ἀδιάντοισι
παρειαῖς, ἀμφί τε Περσεῖ βάλλε
φίλαν χέρα, εἶπέν τε· ὦ τέκνον,
οἷον ἔχω πόνον. [n] σὺ δ' αὖτε γαλαθηνῷ
ἤτορι κνώσσεις ἐν ἀτερπεῖ δώματι,
χαλκεογόμφῳ δὲ, νυκτιλαμπεῖ,

membro inciſum brevius. denique,

—— *Circumflua*, ——

vox una per ſe orationem conficit. reliqua itidem, quæ deinceps ſequuntur, eodem modo elaborata diſponit. Quid enim opus eſt, ulterius ſermonem protrahere?

Ex poëſi autem Iambica, hi verſus Euripidis deſumantur:

O Terra patria, quam Pelops diſterminat,

Salve: ——

huc uſque primum pertingit membrum.

—— *Arcadumque mecum qui calcas ſolum,*

Quos atra vexat hyems: ——

ſecundum uſque huc.

—— *inde duco genus*:

hoc tertium eſt. priora quidem menſuram carminis exſuperant; hoc autem brevius eſt.

Auge namque Alei filia me Tirynthio

Peperit latenter Herculi. ——

deinde,

—— *Mons conſcius*

Parthenius. ——

eorum neutrum eâdem cum verſu menſura. deinde aliud eſt brevius carmine, aliud etiam longius

—— *meam hic partuum doloribus*

Lucina matrem ſolvit ——

& quæ ſequuntur his ſimilia.

Ex lyricis vero carminibus hæc Simonidis. Sunt autem ſcripta per diſtinctiones membrorum, non quæ Ariſtophanes, aut alius è metricis quiſpiam inſtituit, ſed quæ ſibi oratio ſoluta poſtulat. Odario mentem adhibe, totumque his uſus diviſionibus perlege; atque pro certo habeas, te numeros odarii neutiquam ſenſurum, nec Stropham poſſe, aut Antiſtropham, aut Epodum dignoſcere: verum nuda tibi & ſimplex oratio apparebit, hoc modo diſtincta. Eſt autem Danaë, quæ per mare agitata, ſuam deplorat calamitatem:

Quum navigio, eleganti arte compoſito, ventus
infremeret ſpirans, pelagique ſtagna commota
aſpero fluctu id eſſent everſura; haud ſiccis quidem
genis, Perſeo circumque injecit
amicam manum, dixitque: O Fili,
Quos ſuſtineo labores! tu vero infanti
animo dormis, in domo illætabili,
claviſque ferreis compacta, ſub incerta luna,
atraque

a Non agnoſcunt *MSS.* *b* Ex *Euripidis Telepho*, vel *Auge*. Vide *Meurſium* in *Euripidem* pag. 101. *c* Metrum talem quampiam lectionem requirit, —ὅστε πέτρον Ἀρκάδων δυσχειμέρων, "Ἐπιμβατεύεις —— *Sylb.* ——ὅστε πέτρον Ἀρκάδων δυσχειμέρων, "Τόνδ' ἐμβατεύεις —— edidit *Clariſſ. Barneſius* inter Fragmenta *Euripidis*. p. 496. *d* Στίχου legendum eſſe pro vulgato στίχων ſenſus arguit, & confirmat locus ſimilis paulo poſt, ἕτερον στίχου τε ἔλαττον, καὶ στίχου μεῖζον· Αὔγη quoque ibidem reponendum eſſe pro vulgato αὐτὴ, monuerat ante me *P. Leopardus* Emendationum l. 3. c. 24. quod ipſum erratum apud *Pauſaniam* quoque à me notatum eſt, 455. 54. *Sylb.* Hanc hiſtoriam fuſe perſecutus eſt *Alcidamas* in oratione adverſus Palamedem; *Pauſanias* in Arcadicis, & *Diodorus Siculus*. Vide etiam *Schol.* ad *Callimachi* Hymnum in Delum, v. 70. *Upt.* *e* Δὴ *Reg.* 1. & *Colb.* *f* Aut ταὐτὸ legendum, aut ζώντως κατὰ τὰς διαστολάς. *Upt.* *g* Ἀντίστροφον *Codd. MSS.* *h* Εἰσφερόμενος *MSS.* *i* Fuit hæc ode Περσεὺς inſcripta, uti ex *Athenæo* diſcimus, l. 9. c. 12. Σιμωνίδης δ' ἐπὶ τοῦ Περσέως τὴν Δανάην ποιεῖ λέγουσαν. Nos autem, in ea deſcribenda, *Fulvii Urſini* diſtinctionem ſecuti ſumus, quam in notis ſuis *Sylburgius* exhibet. *Upt.* *k* Δαιδαλαίᾳ ἄνεμός τε μὲν πνέων *Reg.* 1. & *Colb.* *l Urſinus* annotat, quoſdam pro λίμνα δείματι reponere πτύματα κύματι. Paulo poſt, v. 40. pro τέκνον *Athenæus* l. 9. (in ſermone περὶ τῶν γαλαθηνῶν) habet τέκος: nulla nec metri nec ſenſus variatione. *Sylb.* Reſtitue poëticum & *Homericum* verbum, ac lege: ὦ τέκος, οἷον ἔχω πόνον· σὺ δ' ἀωτεῖς, γαλαθηνῷ τ' ἤτορι κνώσσεις. *O fili quantos ego cruciatus fero! at tu interea dulcem ſomnum carpis, & infanti animo ſtertis.* Ἀωτεῖν eſt ἀπανθίζεσθαι τὸν ὕπνον, quod vulgo dicimus, primum ſomnum dormire. *Homerus*. "Μηκέτι νῦν εὕδοντες ἀωτεῖτε γλυκὺν ὕπνον. *Caſaub.* ad *Athenæum* p. 679. *m* Ἔρεπεν *MSS.* *n* Repetenda eſt præpoſitio ἐν. *Upt.*

atraque caligine. Tu porro ſiccam
ſupra tuam cæſariem profundam,
aſſilientem fluctum nihil curas;
nec venti ſonos, purpurea ipſe
læna porrectus, infans vultu pulcerrimo.
Quod ſi gravis hæc, itidem & tibi gravis eſſet calamitas,
meis tum ſaltem queſtibus tenuem
ſupponeres auriculam. Jubeo, dormi infans:
dormiat & pontus: dormiat immenſum malū.
Inane autem conſiliū hoc inimicorū reperiatur,
Jupiter pater, per te: quod forte audacius
ſit dictum, filii opera precor mihi vindicatū iri.

Hujuſmodi carmina, tam heroici generis quam lyrici, pulcris videntur orationibus ſimillima, idque ob cauſas ſuperius à me allatas.

Hoc meum munus, *mi Rufe*, habebis, *quo non præſtantius ullum*; ſi modo volueris id aſſidue, veluti quid aliud imprimis utile, manibus verſare, & quotidianis exercitiis pro virili incumbere. Neque enim per ſe poſſunt artium præcepta, abſque meditatione & exercitatione, ſtrenuos dicendi concertatores exhibere: verum & hæc præcepta, ut gravia evadant & digna memoratu, aut etiam vilia nulliuſque precii, in iis ſitum eſt, qui laborem velint moleſtiamque perferre.

κυανέῳ τε δνόφῳ. τὸ δ' αὐαλέαν
ὕπερθε τεὰν κόμαν βαθεῖαν
παριόντος κύματος οὐκ ἀλέγεις,
οὐδ' ἀνέμου φθόγγων, πορφυρέᾳ
κείμενος ἐν [a] χλανίδι, πρόσωπον καλόν·
εἰ δέ τοι δεινὸν τό γε δεινὸν ἦν,
καί κεν ἐμῶν ῥημάτων [b] λεπτὸν
ὑπεῖχες οὖας. κέλομαι, εὗδε βρέφος,
εὑδέτω δὲ πόντος, εὑδέτω ἄμετρον κακόν.
ματαιοβουλία δέ τις φανείη
Ζεῦ πάτερ, ἐκ σέο· ὅ,τι δὴ θαρσαλέον
ἔπος, εὔχομαι τεκνόφι [c] δίκας μοι.

Τοιαῦτά ἐστι τὰ ὅμοια τοῖς καλοῖς λόγοις μέτρα καὶ μέλη, διὰ ταύτας γινόμενα τὰς αἰτίας ἃς προεῖπά σοι.

Τοῦθ' ἕξεις δῶρον ἡμέτερον, ὦ Ῥοῦφε, [d] πολλῶν ἀντάξιον ἄλλων, εἰ βουληθείης ἐν ταῖς χερσί τε [e] αὐτὰ συνεχῶς, ὥσπερ τι καὶ ἄλλο τῶν πάνυ χρησίμων, ἔχειν, καὶ συνασκεῖν [f] αὐταῖς καθ' ἡμέραν γυμνασίαις. οὐ γὰρ αὐτάρκη τὰ παραγγέλματα τῶν τεχνῶν ἐστι δεινοὺς ἀνταγωνιστὰς ποιῆσαι τοὺς βουλομένους δίχα μελέτης τε καὶ γυμνασίας· ἀλλ' ἐπὶ [g] τοῖς πονεῖν καὶ κακοπαθεῖν κεῖται [h] ἢ σπουδαῖα εἶναι τὰ παραγγέλματα καὶ λόγου ἄξια, ἢ φαῦλα καὶ ἄχρηστα.

a Comma poſt χλανίδι tollit *Steph.* vertitque *purpurea in tunicula conditam habens faciem pulcram.* Verum πρόσωπον καλὸν (quo major ſit affectus) vocandi caſu ponit *Uptonus.* b Λεπτῶν *Reg.* 1. & *Colb.* c Δίκας σύγγνωθί μοι *Reg.* 1. d Ex *Homeri* Il. λ. v. 514. e Rectius αὐτὸ ſingulariter: & paulo poſt ταῖς pro αὐταῖς: ut ſupra p. 39. v. 17. ταῦτ' ἐν ταῖς καθ' ἡμέραν γυμνασίαις προϋποθήσομαί σοι. Seq. v. pro ἀνταγωνιστὰς ſcribendum videtur ἂν ἀγωνιστὰς, vel ſimpliciter ἀγωνιστάς. *Sylb.* Αὐτὸ ταῖς καθ' ἡμέραν *Colb.* Disjunctim αὖ ταῖς, (ut p. 51. v. 23. αὖ τοῖς κατορθουμένοις) malit *Upt.* f Αὐτὸ ταῖς καθ' ἡμέραν *Colb.* g Cum τοῖς πονεῖν καὶ κακοπαθεῖν ſubaudiendum participium ἐθέλουσι, βουλομένοις, aut aliud conſimile. *Wolfius* legit, τοῖς πονεῖν αἱρουμένοις καὶ κακοπαθεῖν. *Sylb.* In margine *Cod. Colb.* ἐπὶ τοῖς πονεῖν καὶ κακοπαθεῖν βουλομένοις. Locum ſic refingit *Uptonus*, δεινοὺς ἀνταγωνιστὰς ποιῆσαι δίχα μελέτης τε καὶ γυμνασίας· ἀλλ' ἐπὶ τοῖς βουλομένοις πονεῖν καὶ κακοπαθεῖν κεῖται. h Omittunt *Codd. MSS.*

ΔΙΟ-

ΔΙΟΝΥΣΙΟΥ ΑΛΙΚΑΡΝΑΣΣΕΩΣ ΤΕΧΝΗ.

DIONYSII HALICARNASSENSIS ARS RHETORICA.

ΚΕΦ. α΄.

Περὶ τῶν πανηγυρικῶν.

33 ΠΑΝΗΓΥΡΙΣ εὕρημα μὲν καὶ δῶρον θεῶν εἰς ἀνάπαυσιν τῶν περὶ τὸν βίον [a] μειζόνων παραδιδομένη, ὥς πε ὁ Πλάτων φησὶν, οἰκτειράντων τῶν θεῶν τὸ [b] ἀνθρώπειον ἐπίπονον γένος. συνήχθησαν δὲ ὑπὸ ἀνθρώπων σοφῶν, καθεστάθησαν δὲ ὑπὸ πόλεων κοινῇ κοινῷ δόγματι, εἰς τέρψιν καὶ ψυχαγωγίαν τῶν παρόντων. συντέλεια δὲ ἡ εἰς τὰς πανηγύρεις [c] ἀλλήλων, παρὰ μὲν τῶν πλουσίων, δαπάναι χρημάτων· παρὰ δὲ τῶν ἀρχόντων, κόσμος περὶ τὴν πανήγυριν, καὶ τῶν ἐπιτηδείων εὐπορία. οἱ δὲ ἀθληταὶ τῇ ῥώμῃ τῶν σωμάτων κοσμοῦσι τὴν πανήγυριν, καὶ ὅσοι γε δὴ Μουσῶν καὶ Ἀπόλλωνος ὀπαδοὶ, τῇ μουσικῇ τῇ παρ' ἑαυτῶν. ἀνδρὶ [d] δὴ περὶ λόγους ἐσπουδακότι, καὶ σύμπαντα τὸν ἑαυτοῦ βίον [e] ἀνατεθεικότι τούτοις, πρέποι ἂν, οἶμαι, τοῖς τοιούτοις λόγοις κοσμεῖν τὴν πανήγυριν, τέχνῃ μετιόντι τὸν λόγον, ὡς μὴ κατὰ τοὺς πολλοὺς εἴη αὐτῷ γινόμενος. φέρε οὖν εἰς τοῦτο, ὦ Ἐχέκρατες, λέγωμέν σοι, ὥσπερ ὁδοῦ τινος ἀτριβοῦς τοῖς πολλοῖς ἡγεμόνες γινόμενοι, ἣν πάλαι παρὰ τῶν πατέρων τῆς ἡμεδαπῆς σοφίας παραλαβόντες ἔχομεν· ἐκεῖνοι δὲ, καὶ οἱ ἔτι τούτων ἀνώτεροι, παρ' Ἑρμοῦ τε καὶ Μουσῶν λαβεῖν ἔφασαν, οὐ μεῖον ἢ ὁ Ἀσκραῖος ποιμὴν ποίησιν παρὰ τῶν αὐτῶν τούτων ἐν τῷ Ἑλικῶνι.

β΄. Ἴθι οὖν σὺν τέχνῃ οὑτωσὶ μετιὼν τοὺς λόγους. Θεὸς μέν γέ που πάντως πάσης ἡστινοσοῦν πανηγύρεως ἡγεμὼν καὶ ἐπώνυμος· οἷον, Ὀλυμπίων μὲν, Ὀλύμπιος Ζεύς· [f] τοῦ δὲ ἐν Πυθοῖ, Ἀπόλλων. ἀρχὴ μὲν δὴ τοῦ λόγου τοῦδε, τοῦ Θεοῦ, ὅστις ποτ' ἂν ᾖ, ἔπαινος ἡμῖν γενέσθω, ὥσπερ [g] προσωπεῖόν τι τηλαυγὲς προκείμενος τοῦ λόγου. ἐπαινέσεις δὲ ἀπὸ τῶν προσόντων τῷ Θεῷ· εἰ μὲν Ζεὺς, ὅτι βασιλεὺς θεῶν, ὅτι τῶν ὅλων δημιουργός· εἰ δὲ Ἀπόλλων, ὅτι μουσικῆς εὑρε-

CAP. I.

De Oratione Panegyrica.

* PANEGYRIS eſt inventum & donum deorum, ad intermiſſionem rerum majorum, quæ ad vitam attinent, tradita (ſicuti quodam in loco inquit Plato) cum dii humanum genus ad laborem natum miſerati eſſent. Coacti autem fuerunt à ſapientiſſimis hominibus conventus, & à civitatibus publice communi decreto, ad recreationem atque oblectationem ſpectantium, conſtituti. Tributus vero, ad hos mutuo celebrandos, eſt à divitibus quidem pecuniarum ſumptus, à principibus magnifici apparatus, rerumque neceſſariarum copia. Athletæ quidem corporum robore ornant Panegyrin; & Muſarum ac Apollinis ſectatores muſica, qua pollent. At virum, qui in literarum & eloquentiæ ſtudiis verſatus fuerit, ac univerſum vitæ tempus eis inſumpſerit, in ornanda Panegyri ita ſeſe gerere oportet, ac tanto inniti artificio, uti ejus oratio à vulgari dicendi ratione abhorreat. Age igitur, ô Echecrates, ad hoc tanquam duces viæ pleriſq; intentatæ facti, explicemus tibi quæ olim à noſtratis ſapientiæ parentibus accepimus; illi vero, & illorum etiam ſuperiores, à Mercurio & à Muſis habuiſſe dixerunt; non ſecus ac Aſcræus paſtor ab eiſdem in Helicone poëſim eſt conſecutus.

II. Age itaque, cum hujuſmodi arte orationes ſequere. Deus etenim univerſæ, quæcunque ſit, panegyrios aliquo modo præſes eſt, eique cognominis: ut, Olympiorum, Olympius Jupiter; Pythiorum, Apollo. Principium igitur hujuſmodi orationis, quæcunque fuerit, laus Dei nobis ſit, tanquam perſona quædam ſplendida in ſermonis initio collocata. Exordium ſit ab iis quæ Deo inſunt atque attribuuntur. Si quidem Jupiter fuerit, dicendum, deorum regem, rerumque omnium opificem eſſe: ſi vero Apollo, muſices inventorem

Laudes unde petendæ.

a Μειζόνων agnoſcit etiam *Antimachi* verſio. Sed auctor proculdubio ſcripſit πόνων, ut non tantum infra ſequitur, ſed etiam apud *Platonem* legitur ſub initium ſecundi dialogi *de Legibus*; θεοὶ δὲ οἰκτείραντες τὸ τῶν ἀνθρώπων ἐπίπονον πεφυκὸς γένος, ἀναπαύλας τε αὐτοῖς τῶν πόνων ἐτάξαντο, τὰς τῶν ἑορτῶν ἀμοιβὰς τοῖς θεοῖς &c. *Wolfius* quoque hoc vocabulum aſteriſco notarat in ſuo codice. *Sylb.* b Rectius ἀνθρώπων, ut è *Platonis* loco jam citato manifeſtum eſt. *Sylb.* c Ἀλλήλων agnoſcit etiam *Antimachus*. Si quis tamen verius eſſe putet, ἄλλη παρ' ἄλλων, per me licet. *Sylb.* d *Antimachi* verſio pro δὴ habet δὲ *verum*, atque ita in *Reg.* 1. *Colb.* & *Cant.* e Ita etiam *Reg.* 1. & *Colb.* Ἀνατεθηκότι *Cant.* quo modo ediderunt *Ald.* & *Steph.* f Cum τοῦ ἐν Πυθοῖ ſubaudiendum ἀγῶνος. *Sylb.* g Malit fortaſſe aliquis προσώπῳ. ſic enim apud *Pindarum* eſt *Olympiorum* Od. VI. ἀρχομένου δ' ἔργου πρόσωπον χρὴ θέμεν τηλαυγές. i. e. *frontiſpicium præfulgidum.* * Solennis *ſcilicet* quinquennalium ludorum celebritas ſive conventus.

a Πιντά-

rem exſtitiſſe, & eundem eſſe cum Sole; Solem autem omnium omnibus bonorum auctorem: ſin autem Hercules, Jovis eſſe filium; dein ea quæ mortalium vitæ præbuit, enumerabis. Et locus ferme complebitur ex iis quæ quilibet aut invenerit aut hominibus tradiderit. Verum hæc ſumma cum brevitate; ne præcedens oratio ſequenti major ſit.

III. Deinceps urbis laudes, ubi conventus celebratur, vel à ſitu vel ab ortu, recenſere oportebit. in quo ſane, quis deus aut heros ejus conditor exſtiterit, aut ſi aliquid habebis quod de eo in medium poſſis afferre: ſiquid *viz.* ab eo urbi præclarum vel bello vel pace geſtum fuerit. Congruet etiam de magnitudine, ſi ampla vel parva ſit, aliquid dicere: quod pulcritudine excellit; quod licet parva, potentia tamen cum ampliſſimis eſt adæquata: deinde quæcunque ad templorum, aut in his donariorum, publicorum privatorumque ædificiorum ornamentum attinent: ſicuti Herodotus quodam in loco, quinque & ſex tabulatorum ædificia Babyloni eſſe dicit: dein ſi fluvius ſit magnus, purus, & nitidus, vel regionem incolentibus utilis: ſi itidem aliqua fuerit fabula de civitate; nam & hoc pacto multum ſuavitatis habebit oratio.

IV. Ad hæc de ipſo certamine dicendum erit, quodnam ejus initium, & quæ ipſius conſtitutio, vel quam ob cauſſam inſtitutum ſit. ſi qua ſit fabula, vel aliud priſcum, horum nihil omittendum. Ad id vero cum veneris, non erit locus ſimpliciter tranſeundus: ſed cum aliis certaminibus oportebit hoc comparare. nam & hoc modo augebis orationem, ut ab anni partibus comparans. ſi quidem veris tempore agatur, agi * in temperatiſſimo, ſi in hieme, in validiſſimo atque fortiſſimo (ut quiſpiam dixerit) tempore: ſi in æſtate, ad exercitationem contemplationemque ſpectatorum conſtitui; & voluntatis indicium eſſe deficientibus athletis ſpectatores decertare debere. poteris etiam autumnum à fructuum collectione, non parum laudare; & ab eo quod jam homines à laboribus quieſcant.

V. Spectandum etiam quo modo diſpoſita ſint certamina. Si enim muſicum & gymnicum ſit, plane perfectum eſſe, ac ſtatim corporum robore & vocum concentu ac reliquis muſicæ partibus temperatum. Sin autem gymnicum ſit, muſicam tanquam animum effeminantem abdicaſſe, corporum vero robur ſumpſiſſe atque retinuiſſe: & certaminis modum ad fortitudinem bellicam plurimum conferre.

VI. Coronam præterea, quæcunque ſit, ne ſilentio negligenter prætereas. non enim, cum in hac re verſaberis, tibi laudes deerunt. Nam ſi quercum laudare contigerit, eam Jovi ſacram dices, & primum atque antiquiſſimum fuiſſe hominibus cibum; & nequaquam elinguem: ut quæ in Dodona ſit aliquando locuta. Si autem oliva fuerit celebranda, Palladi dicatam, laborum medelam, & ex hac planta antiquos erexiſſe trophæa; hancque arborem eſſe victoriæ ſymbolum; Pallademque, cum ſupe-

της, ὅτι ὁ αὐτὸς Ἡλίῳ, Ἥλιος δὲ πάντων πᾶσιν ἀγαθῶν αἴτιος· εἰ δὲ Ἡρακλῆς, ὅτι Διός, καὶ ἃ παρέσχε τῷ βίῳ. καὶ σχεδὸν ὁ τόπος συμπληρωθήσεται ἐξ ὧν ἕκαστος ἢ εὗρεν, ἢ παρέσχε τοῖς ἀνθρώποις. ἐν βραχεῖ δὲ ταῦτα, ὡς μὴ τοῦ ἐπιόντος ὁ λόγος ὁ προάγων μείζων γίγνοιτο.

γʹ. Ἐφεξῆς ἐπιέναι χρὴ τὸν ἔπαινον τῆς πόλεως ἐν ᾗ ἡ πανήγυρις· περὶ θέσεως αὐτῆς, περὶ γενέσεως· ἐν ᾧ, τίς ὁ κτίστης, θεὸς ἢ ἥρως, καὶ εἴ τι ἔχεις περὶ αὐτοῦ εἰπεῖν· εἴ τι κατώρθωκε τῇ πόλει ἢ ἐν πολέμοις, ἢ ἐπ᾽ εἰρήνης. ἁρμόσει δὲ καὶ περὶ μεγέθους λέγειν, εἰ μεγάλη ἢ σμικρά, ὅτι κάλλει διαφέρουσα· ὅτι εἰ καὶ σμικρά, ἀλλὰ δυνάμει ἰσοῦται ταῖς μεγάλαις· ὅσα περὶ κόσμον, οἷον ἱερῶν, ἢ τῶν ἐν τούτοις ἀναθημάτων, δημοσίων οἰκοδομημάτων, ἰδιωτικῶν, ὥς που καὶ Ἡρόδοτος [a] πεντόροφα καὶ ἑξόροφά φησιν εἶναι ἐν Βαβυλῶνι· ἂν ποταμὸς ᾖ μέγας, ἢ καθαρός, ἢ συμβαλλόμενος τοῖς ἐνοικοῦσι τὴν χώραν· εἰ δὲ δὴ καὶ μῦθος εἴη λεγόμενός τις περὶ τῆς πόλεως, οὕτω μὲν ἂν καὶ πολλὴν γλυκύτητα ἔχοι ὁ λόγος.

δʹ. Λεκτέον δὲ ἐπὶ τούτοις καὶ περὶ αὐτοῦ τοῦ ἀγῶνος, τίς ἀρχὴ καὶ κατάστασις αὐτοῦ, ἢ ἐφ᾽ οἷς τισιν ἐτέθη· εἴ τε μῦθός τις εἴη, [b] ἤ τι ἄλλο ἀρχαῖον. ἐν τούτῳ δὲ γενόμενος, μὴ ἁπλῶς παρέλθῃς τὸν τόπον, ἀλλὰ παραβαλεῖν χρὴ πρὸς τοὺς ἄλλους ἀγῶνας. [c] τοῦτο δ᾽ εὐπορήσεις τῷ λόγῳ, οἷον ἀπὸ καιροῦ παραβάλλων· εἰ μὲν πρὸς ἔαρ ἄγοιτο, ὅτι ἐν τῷ συμμετροτάτῳ πρὸς ἑκάτερα· εἰ δὲ ἐν χειμῶνι, ὅτι ἐν τῷ ἐρρωμενεστάτῳ καὶ ἀνδρειοτάτῳ, ὡς ἂν εἴποι τις, καιρῷ· εἰ δ᾽ ἐν θέρει, ὅτι πρὸς ἄσκησιν καὶ θεωρίαν τῶν θεωμένων καθεστάθη, καὶ ὅτι ἔλεγχος τῆς προαιρέσεως, καὶ μὴ ὄντων ἀθλητῶν τοὺς θεωμένους ἀγωνίζεσθαι. ἔχοις δ᾽ ἂν καὶ τὸ φθινόπωρον ἐπαινεῖν, [d] καὶ ὅτι ἀπὸ συγκομιδῆς τῶν καρπῶν, καὶ ἀπὸ τοῦ ἤδη παύεσθαι τοὺς ἀνθρώπους τῶν πόνων.

εʹ. Σκοπεῖσθαι δὲ καὶ τὸν τρόπον τῆς διαθέσεως τοῦ ἀγῶνος δεῖ. εἰ μὲν μουσικὸς καὶ γυμνικὸς εἴη, ὅτι τελεώτατος ὁ ἀγών, καὶ ἀνενδεῶς κεκραμένος καὶ ῥώμῃ σωμάτων, καὶ καλλιφωνίᾳ, καὶ τοῖς λοιποῖς μέρεσι [e] τῆς μουσικῆς· εἰ δὲ γυμνικός, ὅτι τὴν μουσικὴν ὡς ἐκθηλύνουσαν τὴν ψυχὴν παρῃτήσατο, τὴν δὲ ῥώμην τῶν σωμάτων παρέλαβε· καὶ ὅτι ὁ τρόπος τῆς ἀγωνίας χρήσιμος πρὸς τὴν ἀνδρείαν τὴν ἐν τοῖς πολέμοις.

ϛʹ. Μὴ παρέργως δὲ μηδὲ αὐτὸν τὸν στέφανον παρέλθῃς ὅστις εἴη· οὐδὲ γὰρ ἐν τούτῳ γενόμενος ἀπορήσεις ἐπαίνου. τὴν μὲν δρῦν, ὅτι ἱερὰ Διός, καὶ ὅτι ἡ πρώτη καὶ πρεσβυτάτη τροφὴ τῶν ἀνθρώπων, καὶ ὅτι οὐκ ἄφωνος, ἀλλὰ καὶ ἐφθέγξατό ποτε ἐν Δωδώνῃ. εἰ δὲ ἐλαία, ὅτι ἱερὰ τῆς Ἀθηνᾶς, καὶ ὅτι ἄκος πόνων, καὶ ὅτι τὰ τρόπαια ἀπὸ τούτου τοῦ φυτοῦ ἀνέθεσαν οἱ παλαιοί, καὶ ὅτι τῆς νίκης τοῦτο σύμβολον τὸ φυτόν, καὶ ὅτι ἡ Ἀθηνᾶ τούτῳ πρώτῳ ἐστέψατο

a Πεντόροφα & ἑξόροφα *Reg.* 1. *Colb.* & *Cant.* Apud *Herodotum* l. 1. c. 180. τὸ δὲ ἄστυ αὐτὸ ἐὸν πλῆρες οἰκιέων τριωρόφων τε καὶ τετρωρόφων &c. an locum alium reſpexerit, nondum mihi compertum. *b* Εἴ τι ἄλλό τι *Reg.* 1. Εἴ τι *Colb.* & *Cant.* *c* Τούτῳ *Cant.* atque ita vel οὕτω legiſſe videtur *Antimachus*, dum vertit, *& hoc modo augebis orationem.* *d* Καὶ & ὅτι tollenda videntur; præſertim vero poſterius, ὅτι. *Sylb.* *e* Τῆς βουλῆς *Cant.* * *Sc.* reſpectu caloris & frigoris.

a Antima-

ἐστέψατο νικήσασα τὸν Ποσειδῶνα, καὶ ὅτι οἰκειότατον τοῖς ἀγωνιζομένοις· τὰ γὰρ γυμνάσια διὰ τοῦ ἐλαίου διαπονεῖται· καὶ ὅτι συναγωνίζεται πρὸς τὸν λόγον, δι' οὗ πανηγύρεις κοσμοῦνται. καὶ τὴν δάφνην δὲ ἐρεῖς, ὅτι καὶ ἱερὰ τοῦ Ἀπόλλωνος, καὶ μαντικὸν τὸ φυτόν. εἰ δὲ βούλει καὶ τοῦ μύθου ἐφάπτεσθαι τοῦ περὶ τῆς Δάφνης, οὐδὲ τοῦτό σοι ἄπο τρόπου εἴη ἂν εἰρημένον. ὁμοίως δὲ καὶ ἕτερον· εἰ ἐπείη, οἷον οἱ καρποὶ Δημητριακοί, ἢ [a] πίστεως. εὐπορήσεις δέ που καὶ περὶ τούτων ἑκάστου. οὐκ ἔξω δὲ φιλοτιμίας οὐδὲ [b] τὸ παραβαλεῖν τὸν στέφανον πρὸς τοὺς παρ' ἄλλοις.

raſſet Neptunum, hac prima coronatam fuiſſe: atque certantium propriam eſſe; (athletarum enim certamina per oleum conficiuntur) necnon orationi ſociam exſiſtere, eique multum conferre, qua publici conventus exornantur. Laurum quoque celebrabis, dum Apollini ſacram, plantamque vatibus dedicatam dices. atque ſi Daphnes fabulam attingere volueris, non utique alienum videbitur. Similiter, ſiquid aliud affuerit; ut Cereris fructus: vel ſi fide non careas, circa unumquodque iſtorum te poteris diffundere. Nec extra magnificentiam erit & gloriam, ſi certaminis coronam cum aliorum coronis comparaveris.

ζ'. Ὁ δέ σοι τοῦ παντὸς λόγου οἱονεὶ κολοφὼν ἐπήχθω τοῦ βασιλέως ἔπαινος, καὶ ὅτι τῷ ὄντι ἀγωνοθέτης πάντων ἀγώνων, ὁ τὴν εἰρήνην πρυτανεύων; δι' ἣν καὶ τοὺς ἀγῶνας ἐπιτελεῖν οἷόντε. ἤδη δέ τινες καὶ τοὺς διαθέντας τοὺς ἀγῶνας ἐπῄνεσαν, εἰ ἄρα ἔνδοξοί τινες οὗτοι, ὅτι καὶ ἐν ἄλλοις πρότερον γενόμενοι χρήσιμοι, καὶ ἐν τούτοις ὅτι [c] φιλοτιμώτατοι. εἰ δὲ μὴ ἄλλα ἔχεις πρεσβύτερα, ὅτι ἀρχὴ τῆς φιλοτιμίας τῆς περὶ τὴν πατρίδα, μεγίστη καὶ Ἑλληνικωτάτη. ἡ δὲ λέξις ἄλλη μὲν, κατὰ τὴν ἑκάστων φύσιν ἢ βούλησιν.

VII. Regis vero laus, à te veluti totius orationis faſtigium, inducatur; & quod vere omnium certaminum præſes, qui pacem tuetur, propter quam certamina perfici queunt. Nonnulli etiam eos qui ludos diſponunt, laudibus proſecuti ſunt: ſi quidem hi gloria inſignes ſint, quod aliis ante in rebus utiles fuerint, ac in his ſplendidiſſimi. Si vero nulla habeas antiquiora, oſtendendum, principium gloriæ, quæ ad patriam pertinet, eſſe maximum, & Græcorum generi maxime innatum. Reliqua elocutio ſit, ut uniuſcujuſque natura & voluntas poſtulat.

η'. Εἰ δὲ δὴ κρατεῖν χρὴ τὴν ἐμὴν γνώμην, οὐ μονότροπον ταύτην συμβουλεύσαιμ' ἂν εἶναι, ἀλλὰ ποικίλην καὶ μεμιγμένην, καὶ τὰ μὲν τῇ ἀφελείᾳ προάγοντα, τὰ δ' ἐν ἀντιθέτοις τε καὶ παρισώσεσιν Ἰσοκράτους, τὰ δὲ [d] διῃρημένοις. ταύτην γὰρ τὴν ὁδὸν καὶ τὸν τοῦ ἡμεδαποῦ χοροῦ ἡγεμόνα τε καὶ κορυφαῖον ὁρῶ μετιόντα, ὡς ἔπος εἰπεῖν, ἢ ἐν τοῖς πλείστοις· εἰ μή τις πρὸς εἶδος γράφειν τι προὔθετο. ἑκάστης δὲ ἰδέας ἔοικεν ἡ ὕλη τὴν [e] ἀφορμήν. δεῖ δὲ τοῖς νοήμασιν ἐπακολουθοῦσαν καὶ τὴν ἑρμηνείαν ἐπάγειν· [f] οἷα τὰ μὲν ἀφηγηματικὰ καὶ μύθου τινὸς ἐχόμενα, ἀφελῶς προάγοντα· ὅσα δὲ περὶ βασιλέων ἢ θεῶν, σεμνῶς· ὅσα δὲ περὶ παραβολῶν καὶ συγκρίσεων, πολιτικῶς· εἰ μὴ ἄρα τις πρὸς τὴν ἀξίαν τινὰ ἰδέαν λόγου διὰ πάντων παρέχοιτο. ἐπιδεικτικώτερον δὲ τὸ προειρημένον καὶ δημοτερπέστερον.

Quo dicendi genere utendum.

VIII. Verum, ſi mea valeret opinio, nunquam auctor fuerim, uti elocutio ſit unius tantum modi, ſed varia ſimul & miſta: & alia ſint cum ſimplicitate, alia oppoſitis & adæquationibus Iſocratis reſpondentia, alia autem diviſis atque diſtinctis expreſſa. Scio enim noſtratis chori ducem & præſultorem hanc viam vel in pluribus (ut ita dicam) ſectatum fuiſſe: niſi quidpiam in aliquo præcipuo genere ſcribere propoſuiſſet. Cujuſque autem formæ dicendi materia videtur facultatem præbere. Verum iis quæ excogitaveris oportet & congruam elocutionem inducere: uti narrationes, & aliquid fabulæ habentia, cum ſimplici oratione. Quæcunque autem de regibus vel de diis dicere volueris, ſint cum dignitate, quæ vero ad ſimilitudines & comparationes pertinent, urbano ſermone: niſi quiſpiam ad hoc, dignum aliquod orationis genus in omnibus præbuerit. quod tamen ante dictum plus habet oſtentationis, & majorem affert populo delectationem.

ΚΕΦ. β'.

Μέθοδος γαμηλίων.

Ἐμοὶ μὲν ἦν τερπνὸν, αὐτὸν παρόντα καὶ συγχορεύοντα καὶ ἀναβακχεύοντα μετὰ σοῦ τῆς φίλης ἐμοὶ κεφαλῆς, ὑμνεῖν τε καὶ ἀνυμνεῖν τὸν μικρὸν ὕστερον ἐπιτελεσθησόμενον γάμον, καὶ ᾄδειν γε τὸν Ὑμέναιον τὸν ἐπὶ τοῖς γάμοις πρέποντα λέγεσθαι. ἐπεὶ δὲ ἔοικε δεσμός τις οὗτος ὁ πρὸς τοῖς λόγοις καὶ τῇ παιδεύσει τῇ παρούσῃ, διαιρεῖν ἡμᾶς τοῖς σώμασι καὶ τοῖς τόποις ἀπ' ἀλλήλων μὴ

CAP. II.

De Oratione Nuptiali.

Mihi profecto jucundum fuiſſet, tuis non ſolum adeſſe ſed intereſſe nuptiis, mi cariſſimum caput: quo tecum ſimul chorum ducerem, tecum baccharer, & paullo poſt conſummandum matrimonium iterum laudibus extollerem, Hymenæumque (quem in nuptiis dici par eſt) canerem. Verum cum vinculum hoc, quod ad literarum ſtudia & præſentem eruditionem attinet, nos invicem ſeparet, (abſit

a *Antimachus* talem quampiam lectionem ſequutus videtur, ἢ εἰ πίστεως εὐπορήσεις, ἀπομηκύνειν δυνήσῃ καὶ περὶ τούτων ἑκάστου, ut plane indicat verſio. Minori mutatione pro πίστεως repoſuerit aliquis πίτυος: ſed haud ſcio quam apte. *Sylb.* Cum in *Cod. Cant.* reperiatur πίστυς, legendum puto πίτυος vel πίτυς: præſertim quod ἐστεφάνουν τῇ πίτυϊ τοὺς Ἴσθμια νικῶντας, ut dicit *Plutarchus.* b Deeſt *Cant.* c Grammaticorum regula poſtulat φιλοτιμότατοι. *Sylb.* d Forſan rectius διῃρημένοις ut infra quidem p. 41. quamvis & alibi (ſc. p. 71. juxta *Ed. Sylb.*) id ipſum nomen eodem modo uſurpatur. e Poſt ἀφορμὴν ſubaudiendum cum *Antimacho* παρέχειν præbere. f Οἷον *Reg.* 1. quo modo legendum eſſe monuit *Sylb.*

Si

ſit enim ut mente, affectu, & cogitationibus, quæ ad animorum conjunctionem ſpectant, unquam ſejungamur) idcirco habeas hoc à me tanquam aliquod munus, ad uſum atque ornamentum nuptiarum, ut nec expers nec ignarus ſis eorum, quæ de his dici conſuevere: ſeu tu id apud teipſum ſervare, ſive alicui tanquam ſymbolum ad promerendam gratiam conferre volueris. Forte igitur & tu quandoque hujuſmodi orationem proluſiſti, dum juvenis admodum primam apud me rhetoricorum viam ingreſſus, tum cæteris conſcribendis rhetoricis exercitationibus operam navares; tum etiam ea quæ quæſtiones vocantur, & ex his ea quæ ad orationem de nuptiis pertinent & cohortationem ad ejuſmodi res perſequeris.

γὰρ δὴ ταῖς ψυχαῖς [a] τε καὶ διαθέσεσι, καὶ ἐννοίαις ταῖς ἐπ' αὐταῖς χωρισθείημεν ποτε· ἀλλ' οὖν ἔστω σοι ὥσπερ τι δῶρον παρ' ἐμοῦ εἰς συντέλειάν τε καὶ κόσμον τῶν γάμων, τὸ μηδὲ τῶν περὶ τούτων εἰωθότων λέγεσθαι μηδὲ αὐτῶν ἀπείρως ἔχειν, εἴτ' οὖν αὐτὸς καὶ παρὰ σεαυτῷ φυλάττειν βούλοιο, εἴτε καὶ ἑτέρῳ τινὶ τοῦτον ὥσπερ ἔρανόν τινα εἰς χάριν συνεισφέρειν. τάχα μὲν οὖν καὶ αὐτὸς ἤδη ποτὲ καὶ ἄλλοτε προανεκρούσω ἐν τοῖς τοιούτοις [b] τῶν λόγων, ὁπηνίκα κομιδῇ νέος ὢν παρ' ἐμοὶ τὴν πρώτην [c] ὁδὸν τῶν ῥητορικῶν μετῄεις, τά τε ἄλλα γράφων καὶ συγγράφων γυμνάσματά τε καὶ ἀσκήματα τῆς ῥητορικῆς, καὶ δὴ καὶ τὰς θέσεις οὕτω λεγομένας, καὶ τούτων τὰ εἰς τὸν περὶ αὐτοῦ τοῦ γάμου λόγον συντείνοντα, καὶ τὴν προτροπὴν τὴν εἰς αὐτά.

Nuptiarum laudes unde petendæ.

II. In illis enim quæ præcipua ſunt, hanc etiam in primis materiam juvenes ad ſcribendum deligunt, An uxor ducenda. Oratio autem quæ nunc in manibus, in ejuſmodi locutionum genere verſatur; nec ab iis quibus in quæſtionibus deorum uti conſuevimus, diſſentire videtur: quod hi ſcilicet invenere oſtendereque hominibus nuptias: Jupiter enim & Juno, primi conjungentes & copulantes. proinde hic quidem omnium Pater vocatur; illa vero Jugalis nuncupatur, quod mari fœminam conjungat. Et ab iſtis diis reliquorum deorum, qui in nuptiis celebrantur ac nuptiales nataleſque appellantur, cœtus in mortalium vitam prodiit: atq; nuptiæ ſunt in cauſa, ut dii iſti ita nominentur, colantur, maximoque in honore habeantur. nam abſque nuptiis, neque horum deorum cultus ad homines perveniſſent.

β'. [d] Προκεχείρηται γὰρ ἐν τοῖς μάλιστα καὶ τοῦτο πρὸ πάντων τοῖς νεωτέροις εἰς γραφήν, Εἰ γαμητέον. οὐ πόῤῥω δὲ οὐδὲ νῦν ὁ ὑφ' ἡμῶν προχειριζόμενος λόγος τῆς περὶ τὰς τοιαύτας ἰδέας τῶν λόγων θήρας, ἀμέλει γέ τοι οὐδὲ τούτοις οἷς πέρ που καὶ ἐν ταῖς θέσεσιν ἀπὸ θεῶν, καὶ ὅτι οὗτοι οἱ εὑρόντες καὶ δείξαντες τοὺς γάμους τοῖς ἀνθρώποις· Ζεὺς γὰρ καὶ Ἥρα, πρῶτοι [e] ζευγνύντες τε καὶ συνδυάζοντες· οὕτω τοι ὁ μὲν καὶ πατὴρ καλεῖται πάντων, ἡ δὲ ζυγία, ἀπὸ τοῦ ζευγνύναι τὸ θῆλυ τῷ ἄῤῥενι. καὶ ἀπὸ τούτων τῶν θεῶν καὶ ὁ τῶν λοιπῶν θεῶν χορὸς παρῆλθεν εἰς τὸν βίον τῶν ἐπιφημισθέντων τοῖς γάμοις, γαμηλίων τε καὶ γενεθλίων οὕτως ὀνομαζομένων· καὶ ὅτι ὁ γάμος αἴτιος τοῦ τε ὀνομασθῆναι τούτους τοὺς θεοὺς καὶ τιμᾶσθαι. ἄνευ γὰρ τῶν γάμων οὐδὲ ἂν αἱ τιμαὶ τούτων παρῆλθον εἰς ἀνθρώπους.

III. Deinceps orationem de natura oportet inducere, quod hoc ipſius eſt opus, generare ſcilicet, & partum ferre. idque per omnia ipſius opera, & animalia & plantas, tranſire. * Adducemus poſtea coitus & ſocietatis differentiam inter homines; quod alia ſane imprudenter & temere miſcentur: homo autem ordinem quendam matrimonii & inſtitutum invenit, non ut gregatim ferarum more coire concedat, ſed qui duorum maxime commodorum conjunctionem ſocietatemque per univerſam vitam excogitaverit. In qua plane re commemorandum, à fera ac erratica vita diſceſſiſſe, & ad manſuetum, ordinatumque victum per nuptias deductos fuiſſe: & hominum genus, cum mortale ſit, ex matrimonii conjunctione & ſocietate, propter continuationis ſeriem, immortale factum eſſe. nam ſuſceptione poſterorum, veluti lumen accenditur: quod & poſteritati per generationem hominis permanet, ac nunquam exſtinguitur. Et hoc utique ſymbolum optimum, non pecuniarum, aut poſſeſſionum, ſed ipſius naturæ & generis, non injuria quiſpiam dixerit.

γ'. Ἐφεξῆς ἐπάγειν χρὴ τὸν περὶ τῆς φύσεως λόγον, καὶ ὅτι τοῦτο αὐτῆς ἔργον, τὸ γεννᾶν τε καὶ κυΐσκειν· καὶ ὅτι διῆλθε διὰ πάντων [f] τῶν ἔργων αὐτῆς καὶ ζώων καὶ φυτῶν. εἶτα τὴν διαφορὰν ἐπάξομεν τῆς ἐν τοῖς ἀνθρώποις μίξεως καὶ κοινωνίας, ὅτι τὰ μὲν, ἁπλῶς καὶ ὡς ἔτυχε μίγνυται· ὁ δὲ ἄνθρωπος, τάξιν τινὰ καὶ νόμον ἐξεῦρε τοῦ γάμου, οὐκ ἀγεληδὸν δίκην θηρίων ἐπιτρέπων μίγνυσθαι, ἀλλὰ σύμμιξιν καὶ κοινωνίαν δυοῖν [g] τοῖν προσφορωτάτοιν εἰς ἅπαντα τὸν βίον μεμηχανημένος. ἐν ᾧ, ὅτι τοῦ μὲν θηριώδους καὶ πεπλανημένου βίου ἀπηλλάγησαν, βίον δὲ ἥμερον καὶ τεταγμένον ἔσχον διὰ τοῦ γάμου· καὶ ὅτι θνητὸν ὄν γε τὸ ἀνθρώπειον, ἐκ τῆς μίξεως καὶ κοινωνίας τοῦ γάμου ἀθάνατον γέγονεν ἐκ τῆς διαδοχῆς τῶν ἐπιγινομένων· ὥσπερ φῶς ἀναπτόμενον καὶ διαμένον καὶ τοῖς ἐπιγινομένοις, τῇ γεννήσει τοῦ ἀνθρώπου, καὶ μήποτε ἀποσβεννύμενον. καὶ τοῦτον ἄν τις εἴποι δικαίως ἔρανον κάλλιστον οὐ χρημάτων οὐδὲ κλημάτων τινῶν, ἀλλ' αὐτῆς τῆς φύσεως καὶ τοῦ γένους.

IV. Scrutaberis & quæres præterea poſt hæc, quot bona eis contingant qui uxores ducunt. Primum quidem, ad gloriæ exiſtimationem: nam temperantiæ fructum, quæ nimi-

δ'. Εἶτα ἐξετάσεις ἐπὶ τούτοις ὅσα προσγίνεται τοῖς γεγαμηκόσι. πρῶτον μὲν πρὸς δόξαν, ὅτι ἐνδοξότεροι· [h] τὸ κάλλιστον μέρος τῆς ἀρετῆς εὐθὺς ἀπὸ τῶν γάμων ἀρχόμενοι καρποῦσθαι,

a Si quis pro τε malit γε, & mox διανοίαις pro ἐννοίαις, ſuo fruatur judicio. *Sylb.* b Τῶν λόγων *Reg.* 1. *Colb.* & *Cant* c Ὁδῶν *Cant.* d Forſan rectius προκεχείρισται, à themate προχειρίζομαι, quo cum alibi ſæpe utitur tum v. 16. *Sylb.* atque hoc modo ſcriptum reperitur in *Reg.* 1. & *Cant.* & infra p. 51. juxta *Ed. Sylb.* e Γήμαντές τε *Cant.* in margine tamen ζευγνύντες τε. f Pro τῶν ἔργων aptius meo judicio legerimus τὸ ἔργον. *Sylb.* g Τὴν προσφορωτάτην in margine *Cod. Colb.* manu *Jacobi Auguſti Thuani*, ut exiſtimat *Clariſſ. Michaël Lequien.* h Καὶ pro τὸ in *Cod. Cant.* * *Al.* Tum vero diſcrimen adducemus, quod intercedit inter coitum & ſocietatem quæ apud homines eſt & eam quæ inter alia animantia reperitur &c.

a Vel

πεῖσθαι, τὴν σωφροσύνην. ὁ γὰρ γάμος, εὐθὺς καὶ σωφροσύνης δόξαν περιτίθησι τοῖς ἀνθρώποις· καὶ οἱ τοιοῦτοι δοκοῦσι τῆς μὲν ἀτάκτου μίξεως ἀπηλλάχθαι, πρὸς δὲ μίαν ἀφορᾶν μόνην τὴν ἑαυτοῦ ἕκαστος γυναῖκα. ἐκ δὲ τούτου καὶ ἐντιμοτέρους ἀνάγκη γίνεσθαι τοὺς ἀνθρώπους, καὶ πιστοτέρους δοκεῖν, καὶ εὐνουστέρους [a] περὶ τὰς αὐτὰς πατρίδας ἐν παντὶ, διὰ τὸ ὥσπερ ὅμηρα δεδωκέναι ταῖς πατρίσι τοὺς ἑαυτῶν παῖδας, δι' οὓς ἀναγκαῖον καὶ μᾶλλον εἰς τὰς συμβουλίας παραλαμβάνεσθαι.

ε'. Καὶ πρὸς λύπας τε καὶ δυσχερῆ τὰ ἐν τῷ βίῳ γάμος χρησιμώτατος, κουφότερα ταῦτα παρασκευάζων, ὥσπερ φορτία μεταδιδόντων ἡμῶν ταῖς ἑαυτῶν γυναιξὶ τῶν δυσχερῶν, καὶ [b] τῆς κοινωνίας παρηγορουμένων. ἐν δὲ τούτῳ καὶ τὰ ἡδέα ἀνάγκη τερπνότερα φαίνεσθαι, μὴ αὐτῶν ἐφ' ἑαυτῶν εὐφραινομένων, ἀλλὰ ἐχόντων καὶ τοὺς συμπανηγυρίζοντας καὶ τοὺς συνευφραινομένους παῖδάς τε καὶ γυναῖκας, καὶ τοὺς ἄλλους συγγενεῖς. καὶ ἑορταὶ δὲ καὶ πανηγύρεις διὰ τοῦτο τερπναὶ, ὅτι ἐν πολλοῖς γίνονται. ἀνάγκη δὲ ἐκ τούτων καὶ τὰς συγγενείας αὐξάνεσθαι. καὶ ὅτι [c] ἐκ τούτου πρῶτον μὲν συνοικίαι ἐγένοντο, εἶτα καὶ κῶμαι, εἶτα καὶ πόλεις. ἐκ δὲ τῶν ἐπιγαμιῶν καὶ ἡ γνῶσις πλειόνων, καὶ ἡ συγγένεια ἐν ὑπερορίοις. ἤδη παραθετέον καὶ μνηστέον καὶ ἐνδόξων γάμων ἢ ἀρχαίων, καὶ ὅσα ἀπὸ τούτων ἀγαθὰ ἐγένετο τοῖς ἀνθρώποις, καὶ ὡς ἡ ἀποτροπὴ τῶν δυσχερῶν διὰ γάμου· οἷον ὅτι Μενέλεως ἀθάνατος ἐγένετο διὰ τὸν γάμον τῆς Ἑλένης, καὶ ὁ Πηλεὺς διὰ τὸν τῆς Θέτιδος· καὶ ὁ Ἄδμητος διὰ τὴν Ἄλκηστιν τὸν ἐκ τῆς εἱμαρμένης θάνατον διέφυγεν.

ς'. Ἐπειδὰν δ' ἱκανῶς περὶ τούτων διέλθῃς, εὐχῇ χρηστέον ἀγαθῶν μὲν αἴτησιν ἐχούσῃ περὶ τῶν γάμων καὶ τῆς παιδοποιίας, ἀποτροπὴν δὲ τῶν κακῶν. εἶτα διατυπωτέον λόγῳ, οἷον προαναφωνοῦντα, ὁποῖος ἂν ὁ βίος ὁ μετὰ τῶν παίδων γένοιτο, ὅτι τερπνότατος χορὸς παίδων εἰ γένοιτο ὁρῶντι, καὶ ὅτι τρόπον τινὰ ἐξ ἀρχῆς [d] ἀνανεάζεσθαι αὐτὸν καὶ ἀνηβάσκειν σὺν τοῖς αὐτοῦ παισίν. ἐν τούτῳ δὲ ἀνάγκη καὶ ἀναμιμνήσκειν ὧν ποτε καὶ αὐτὸς ἐν νεότητι ἐποίησεν. ἡδεῖα [e] καὶ ἡ μνήμη τῶν ἐν παισὶν ἡμῖν πεπραγμένων, καὶ ὅτι οὐδὲν ἕτερόν ἐστι τὸ ποιοῦν ἐξ ἀρχῆς πάλιν βεβιωκέναι. εἰ δὲ εἰκόνα τις ὁρῶν ἑαυτοῦ ἄψυχον ἥδεται, [f] ὅταν καὶ μὴ ἄψυχον ταύτην ὁρᾷ, ἀλλὰ καὶ ἔμψυχον, μηδὲ μίαν, ἀλλὰ πολλὰς, ἂν οὕτω τύχῃ. [g] ἀπακτέον δὲ πάλιν καὶ ἐνταῦθα ἱστοριῶν τινων μνημονεύοντα ὅσοι ἀπὸ παίδων εὐτύχησαν, ὅσοι κακῶν ἀποτροπὰς εὕραντο, [h] οἷον τῷ Ἀγχίσῃ περὶ τοῦ Αἰνείου. δεῖ δὲ μηδὲ τὰ πρόσωπα τῶν γαμούντων τε καὶ γαμουμένων [i] παρεῖναι, ἀλλὰ καὶ τούτων ἐπαίνους λέγειν. ποτὲ μὲν οὖν ἐν ἀρχῇ χρηστέον τῷ [k] τύπῳ τούτῳ, ποτὲ δὲ καὶ ἐπὶ

rum optima virtutis eſt pars, ſtatim ab ipſis nuptiis aſſequi incipiunt. Ob matrimonium enim continuo temperantes homines exiſtimantur: quippe tales, ab illegitimo inordinatoque coitu liberati, ad propriam ſolam uxorem reſpicere videntur. Ex hoc etiam neceſſe eſt homines honoratiores evadant, & fideliores, benevolentioresq; omnibus in rebus erga patrias cenſeantur: eo quod ſuos ipſorum liberos, tanquam obſides, patriis dederint: propter quos in primis neceſſarium eſt, ut in conſilium adhibeantur.

V. Ad dolores etiam, & difficilia quæ ſunt in vita, nuptiæ utiliſſimæ: quippe quæ hæc *tanquam onera reddant leviora, cum moleſtiarum omnium uxores faciamus participes, & ex communicatione non minimam capiamus conſolationem. Hinc ea quæ jucunda ſunt, neceſſe eſt uti videantur jucundiora: cum ipſi non nobiſmet ipſis tantum lætemur, ſed filios, uxores, aliosque conſanguineos habeamus, qui hæc nobiſcum celebrent, ac lætitia ſimul efferantur. Hac de cauſa dies feſti, & conventus publici jucundiores ſunt; quia cum multis communicantur. Qua ex re affinitates augeri neceſſe eſt. Inquies etiam, hinc primum cohabitari cœptum, dein vicos & civitates conſtitui. Ex matrimonio etiam quam plurimorum cognitio, & cum externis affinitas conſequuta eſt. Tunc adjicere oportet & commemorare celebres nuptias vel antiquas; & bona quæ inde hominibus provenere; & mala, quæ depulſa: veluti quod Menelaus propter nuptias Helenæ immortalis factus ſit, & Peleus ob Thetidis matrimonium; & Admetus propter Alceſtim fatalem mortem evitaverit.

VI. Ubi autem de his ſatis dictum fuerit, votis utendum, quæ bonorum petitionem pro nuptiis ac ſuſceptione liberorum habeant, & mala deprecentur. Præterea oratione exprimendum, veluti prædicendo, qualis vita ſit futura cum liberis; & quod eorum chorus, ſi contingat, erit inſpicienti jucundiſſimus; & quod rurſus inſtaurabitur quodammodo, & una cum propriis liberis iterum adoleſcet. Tum etiam memoranda quæ & ipſe aliquando in juventute geſſerit. ſuavis enim & jucunda eſt eorum, quæ in pueritia fecerimus, recordatio: nec aliud eſt quod nos rurſus faciat reviviſcere. Si quis imaginem ſuam inanimatam inſpiciens delectatur; quando hanc non inanimem, ſed vivam & ſpirantem intuetur, & non unam, ſed multas, (ſi ita contingat) quanto magis lætari debebit? Rurſus ex hiſtoriis recenſendum, quot mortales propter liberos floruerint, & mala propulſarint; ut Anchiſæ, Æneæ opera, contigit. Nec perſonæ illorum, qui matrimonia conjunguntur, ſilentio prætereundæ; ſed harum quoque laudes in medium afferendæ. Aliquando igitur hac dicendi forma in principio, aliquando

a Vel legendum περὶ τὰς αὐτῶν πατρίδας, vel περὶ αὐτὰς τὰς πατρίδας, vel ſimplicius περὶ τὰς πατρίδας. *Sylb.* *Wolfius* in ſuo libro repoſuit περὶ τὰς αὐτῶν π. atque ita in *Cod. Cant.* & *Ed. Ald.* b Inſtrumentali caſu legendum videtur τῇ κοινωνίᾳ *communicatione affectionum noſtrarum. Sylb.* c Ἐκ τούτων *Colb.* & *Cant.* d Poſt ἀνανεάζεσθαι αὐτὸν deſideratur verbum ποιεῖ, ut mox v. 39. τὸ ποιοῦν ἐξ ἀρχῆς πάλιν βεβιωκέναι. *Sylb.* e Pro καὶ melius legeris δὲ, vel, ut *Antimachus* maluit, γάρ. *Sylb.* Ἡδεῖα δὲ καὶ, *Reg.* 1. *Colb.* & *Cant.* f Ante ὅταν ſaubaudiendum tale quodpiam commation, πολλῷ μᾶλλον ἡσθήσεται. *Sylb.* Πόσῳ χαρήσεται μᾶλλον in ſuo libro repoſuit *Wolfius*. g Malim ἐπακτέον, ut ſupra (p. 64. v. 29.) ἐφεξῆς ἐπάγειν χρὴ &c. h Structura & ſenſus poſtulat, οἷον ὁ Ἀγχίσης παρὰ τοῦ Αἰνείου, vel οἷον τῷ Ἀγχίσῃ παρὰ τοῦ Αἰνείου συνέβη, *Sylb.* Οἷον τῷ Ἀγχίσῃ παρὰ τοῦ Αἰνείου *Reg.* 1. *Colb.* & *Cant.* i Si παρεῖναι accipias pro aoriſto 2. à them. παρίημι, proba eſt ſcriptura: vel legendum παριέναι *prætermittere. Sylb.* k Si τόπῳ malis (ut ſupra p. 66. v. 3. & 8.) per me licet. *Sylb.* * Conſtat interpretem non diſtinxiſſe poſt παρασκευάζων ſed φορτία.

* I

* Non

do in fine utendum eſt. Si enim celebres fuerint, in principio: ſi minus inſignes, ſubjiciendæ erunt, & ultimo loco memorandæ.

VII. Laus autem eadem quæ in laudationibus continebit; & loci iidem ipſi erunt, à patria, à genere, à natura, ab educatione, & quod æquales & ſimiles, atque conſtantes ambo ſint, atque ex ejuſmodi parentibus atque majoribus: atque profecto ſi ex eadem ſint patria, quod jam diu familiares exſtiterint ex loci vicinitate; ſi autem ex diverſis, quod à diis in hanc ſocietatem coacti fuerint: item ſi ex eodem genere ſint, quod amplificatio affinitatis & neceſſitudo, alia ad aliam, acceſſit; proinde vinculum multo firmius & validius effectum eſſe. Quando autem à variis ſtudiis laus petenda, ut à militia, à literis, dicendum, concentum hunc, cum ſapientiæ ſit adjuncta fortitudo, optimum eſſe; taleſque par eſt futuros illos qui ex his ſuſcipiuntur.

VIII. Si autem tu ipſe, qui orationem haberes, uxorem duceres, de hoc ipſo eleganter exordium faciendum: ſcilicet, ſi amatores delicias ſuas laudant, multo quidem magis te decet matrimonium laudare, quam illos ſuas ipſorum delicias: & quod oratione & diſciplina etiam ex hoc utendum eſt, tanquam jam præfari incipias & de filiis vaticinari, quod & ipſos, in iis quæ ad diſciplinam pertinent, præſtantes evaſuros veriſimile.

Dictio qualis eſſe debet.

IX. Ab elocutione vero ſimplici non erit diſcedendum, ſed Xenophontis & Nicoſtrati veſtigiis inhærendum, in paucis ad gravitatem orationem efferendo, ſi alicubi ſententiarum requirat magnitudo.

τέλει. ἐὰν μὲν οὖν πάνυ ἔνδοξα ᾖ, ἐν ἀρχῇ· ἐὰν δὲ ἥττονα, [a] ὑποβάλλοντα καὶ ὑπὸ πᾶσι λέγοντα.

ζ. Ὁ δὲ ἔπαινος ἅπερ ἐν τοῖς ἐγκωμίοις ἕξει, καὶ τόποι οἱ αὐτοὶ, ὁ ἀπὸ τῆς πατρίδος, ὁ ἀπὸ τοῦ γένους, ὁ ἀπὸ τῆς φύσεως, ὁ ἀπὸ τῆς ἀγωγῆς, καὶ ὅτι ἴσοι καὶ ὅμοιοι καὶ βέβαιοι ἀμφότεροι, καὶ ἐκ τούτων πατέρων καὶ προπατόρων· καὶ εἰ μὲν ἐκ τῆς αὐτῆς πατρίδος, ὅτι ἐκ πολλοῦ προσῳκειωμένοι ὑπὸ τοῦ τόπου· εἰ δὲ ἐκ διαφόρων, ὅτι καὶ ὑπὸ θεῶν συνήχθησαν εἰς τὴν κοινωνίαν· εἰ δὲ δὴ ἐκ τοῦ αὐτοῦ γένους εἰσὶν, ὅτι αὔξησις καὶ οἰκειότης συγγενείας ἄλλη ἐπ' ἄλλῃ γέγονε, καὶ δεσμὸς βεβαιότερος καὶ ἰσχυρότερος. ὅταν δὲ ἀπὸ διαφόρων ἐπιτηδευμάτων, ὁ μὲν ἀπὸ στρατείας, ὁ δὲ ἀπὸ παιδείας, [b] καὶ ἁρμονία αὕτη ἀρίστη, τὸ εἰς ταὐτὸν σοφίαν τε καὶ ἀνδρείαν τελεῖν, καὶ οἵους εἰκὸς τοὺς ἀπὸ τούτων γενέσθαι.

η. Εἰ δὲ δὴ αὐτὸς εἴης ὁ γαμῶν ὁ τὸν λόγον διαθέμενος, περὶ αὐτοῦ τούτου προοιμιαστέον χαριέντως, ὥσπερ οὖν καὶ σοὶ ποιητέον, ὅτι εἰ καὶ οἱ ἐρασταὶ τὰ αὐτῶν παιδικὰ ἐπαινοῦσιν, πολὺ δή που μᾶλλον [c] αὐτῷ [d] πρέπει τὸν γάμον ἐπαινεῖν, ἢ τὰ ἑαυτοῦ παιδικά· καὶ ὅτι τῷ λόγῳ καὶ τῇ παιδείᾳ καὶ ἐκ τούτου χρηστέον, ὥσπερ ἤδη προοιμιαζόμενον, καὶ προκαταμαντευόμενον περὶ τῶν παίδων, ὅτι καὶ αὐτοὺς εἰκὸς διαφέροντας περὶ παιδείαν γενέσθαι.

θ. Λέξει δὲ χρηστέον ἀφελεῖ μᾶλλον, ἐγγὺς Ξενοφῶντός τε καὶ Νικοστράτου βαίνοντα, ὀλιγαχοῦ δὲ [e] ἐξαίροντα τὸν λόγον εἰς σεμνότητα, εἴ που τὰ ἐνθυμήματα ἀναγκάζοι.

CAP. III.

De Oratione Natalitia.

Laudes uni[us] ſu-

SEquitur oratio quæ in puerorum nativitate dici conſuevit: (nuptias enim partus ſubſequatur neceſſe eſt) quam & ipſam hoc modo perficere oportet. Cum nativitatis uniuſcujuſque principium ſit dies in qua in lucem editur, ut pauca de die dicantur æquum eſt, quaſi in laudem occaſionis. ſi utique peculiare aliquid præter alios dies habuerit. Si calendis natus ſit, quod menſis ſint principium: principium autem eſt optimum, & à principio ſunt omnia: & quod eſt totius dimidium, vel totum, auctore Platone. Si vero ſeptimus vel ſextus ſit, diis ſacros hoſce dies, & communitatem quandam eſſe cum ipſis ob nativitatem. Poteris veriſimile etiam de nono dicere, quod eſt Soli conſecratus: & quod par eſt, illum, qui ejuſmodi die natus fuerit, illuſtrem evaſurum, & forte etiam (quoniam ea eſt Solis natura) beneficum. Si autem fuerit quintuſdecimus, hunc itidem Minervæ dicari, & in hoc perfectum eſſe plenilunium: & probabile, hanc viri nativitatem ejuſmodi eſſe, ut in ea nihil deſit. Simi-

ΚΕΦ. γ'.

Μέθοδος γενεθλιακῶν.

Ἐχόμενος δέ σοι τούτου ὁ ἐπὶ ταῖς γενέσεσι τῶν παίδων λεγόμενος λόγος· γάμῳ γάρ που γένεσιν ἀνάγκη ἀκολουθεῖν· ὃν καὶ αὐτὸν τελεῖν χρὴ τοῦτον τὸν τρόπον. ἐπεὶ γὰρ ἀρχὴ τῆς γενέσεως τῆς ἑκάστου, ἡ ἡμέρα ἐφ' ἧς ἐγένετο, ἀναγκαῖόν που ὀλίγα ἄττα καὶ περὶ τῆς ἡμέρας εἰπεῖν, οἷον ἐγκωμιάζοντα τὸ προσὸν, εἰ ἄρα ἴδιόν τι ἔχει παρὰ τὰς ἄλλας ἡμέρας ἐπισημαινόμενον. εἰ μὲν τῇ νουμηνίᾳ, ὅτι ἀρχὴ τοῦ μηνός· ἀρχὴ δὲ κράτιστον, καὶ ἐξ ἀρχῆς τὰ πάντα· καὶ ὅτι ἥμισυ τοῦ παντὸς, ἢ τὸ πᾶν, κατὰ τὸν Πλάτωνα. εἰ δὲ ἑβδόμη ἢ ἕκτη, ὅτι ἱεραὶ τοῖν θεοῖν, καὶ ὅτι κοινωνία πρὸς τὸ κρεῖττον κατὰ τὸ τῆς γενέσεως. ἔχοις δ' ἂν καὶ περὶ τῆς [f] ἐνάτης λέγειν, ὅτι ἱερὰ τοῦ Ἡλίου, καὶ ὅτι εἰκὸς ἐπίσημον [g] τοῦ τοιοῦτον γενέσθαι, τάχα δὲ καὶ εὐεργετικὸν κατὰ τὴν τοῦ Ἡλίου φύσιν. εἰ δὲ πεντεκαιδεκάτη εἴη, ὅτι καὶ αὐτὴ τῆς Ἀθηνᾶς, καὶ ὅτι τέλειος ἐν τούτῳ ὁ κύκλος, καὶ εἰκὸς ἀνενδεῆ τὴν τοιαύτην εἶναι γένεσιν τοῦ ἀνδρός.

ὁμοίως

[a] Non inepte fortaſſe legeris ὑπερβάλλοντα, καὶ ἐπὶ πᾶσι λέγοντα, *differentem & poſt reliqua omnia dicentem.* quo loquendi genere infra (p. 44. & 50. in Editione mea) utitur. *Sylb.* Ἐπὶ πᾶσι *Reg.* 1. *Colb.* & *Cant.* [b] Pro καὶ malim ὅτι. *Sylb.* [c] Rectius αὐτῷ, per enallagen ſcilicet pro σεαυτῷ. *Sylb.* [d] Πρέποι *Reg.* 1. *Colb.* & *Cant.* [e] Ἐξαίροντες *Codd. MSS.* [f] Ἐννάτης *Reg.* 1. & *Colb.* [g] Convenientius eodem caſu leges τὸν τοιοῦτον, ut mox (v. 46.) τὴν τοιαύτην: quo modo & *Wolfius* in ſuo libro emendavit. *Sylb.* atque ita plane in *Codd. MSS.*

a Προσ...

ὁμοίως δὲ εἰ καὶ ἄλλη τις ἡμέρα, ἢ τῇ ἀρχῇ ἢ τῷ τέλει [a] προσβιάζοντας, καὶ τὸ πρόσον θεωροῦντας, οὕτω πειρᾶσθαι τὸν ἔπαινον ποιεῖσθαι.

liter de reliquis diebus, quos aut principio aut fini accommodare ſtudebis; & conſideratis iis quæ in medium poſſis afferre, ſic laudem conficere conaberis.

β'. Ἐπὶ δὲ τῇ ἡμέρᾳ τὸν καιρὸν [b] ἐπιθεωρεῖν ἀναγκαῖον, ὁποῖός τις οὗτος· καὶ τοῦ καιροῦ τὸ μὲν κατὰ τὴν ὥραν, οἷον ἐν χειμῶνι, ἢ ἐν ἦρι, ἢ ἐν τοῖς ἑτέροις μέρεσι τοῦ ἔτους, ὥσπερ ἐν τοῖς περὶ τοῦ ἀγῶνος ἐπαίνοις ἐπεσημαινόμεθα τὰς ἰδιότητας τῶν καιρῶν, τῷ μὲν τὸ ἀνδρεῖον, τῷ δὲ τὸ φαιδρὸν [c] ἀπονέμοντας, καὶ τῷ θέρει τὸ πεπληρῶσθαι τὴν γῆν ἐν τούτῳ τῶν ἀγαθῶν, καὶ τῷ λοιπῷ δὲ τὸ ἐν ἀνέσει καὶ ἀναπαύλῃ τῶν ἔργων γενέσθαι. ἐπισημαίνεσθαι δὲ καὶ τὰ συμβεβηκότα ἐνίοτε τοῖς καιροῖς· οἷον εἰ ἐν ἑορτῇ τις γέγονεν, [d] οἷον ἐν Διονυσίοις, ἢ [e] ἐν μυστηρίοις, ἢ ἐν πανηγύρεσίν τισιν. ἅπαντα γὰρ ταῦτα ἀφορμὰς [f] παρέξει σοι εἰς τὸν ἔπαινον.

II. Poſtmodum vero & tempus, cujuſmodi ſit, conſiderare neceſſe erit; & omnem tempeſtatem aut hiemis, aut veris, aut reliquarum anni partium, ut in laudibus ad ludos attinentibus temporum proprietates indicavimus, hiemi ſane fortitudinem, veri ſpecioſam venuſtatem attribuentes, æſtati agrorum fructus & bonorum copiam, reliquo autem tempori operum vacationem & laborum quietem. Erunt præterea ſignificanda quæ aliquando accidere temporibus: uti ſiquis natus ſit die feſto, ſcilicet Bacchanalibus, aut Myſteriis, aut publico aliquo conventu. Hæc enim omnia argumenti facultatem ad proſequendas laudes tibi ſuppeditabunt.

γ'. Ἀπὸ δὲ τούτου ἰτέον καὶ ἐπὶ τοὺς τόπους ἐν οἷς τις γέγονε. πρῶτον μὲν, ἀπὸ τοῦ περιέχοντος τὸ ἔθνος, Ἀσίαν, Εὐρώπην· καὶ τούτου αὖ πάλιν, Ἑλληνικὸν ἢ [g] βαρβαρικόν· ἢ σοφίαν, ἢ ἀνδρείαν τοῦ ἔθνους, ἤ τι τοιοῦτον ἐπισημαινόμενον. εἶτα ἐπὶ τὸ περιεχόμενον· τίς ἡ πόλις, καὶ ἡ μητρόπολις αὐτῶν· ἐχομένη ἡ πόλις μητροπόλεως τῇ τιμῇ [h] τῇ μεγάλῃ, πολυάνθρωπος, εὔφορος πρὸς ἀνδρῶν ἀρετήν, ἢ ἄν τι ἕτερον ἀνδραγάθημα τῆς πόλεως. ἔπειτα τὰ μὲν περιεχόμενα ἐν τῇ πόλει· ποίας τινὸς οἰκίας, ὅτι οὐ φαύλης, ὅτι οὐκ ἀδόξου, γένους ἐνδόξου, ποίων τινῶν προγόνων καὶ πατέρων, καὶ ἔπαινον ἐν βραχεῖ τούτων ἀπὸ τῶν προσόντων.

III. Hinc ad loca, ubi natus eſt aliquis, deveniendum. primum quidem, ab eo quod nationem continet, ad Aſiam, viz. ad Europam: & hinc rurſus explicandum, ſi natio Græca ſit, vel barbara; ſi ſapientiam aut fortitudinem, vel aliquid ejuſmodi præclarum in ſe habuerit. Dein ad illud quod continetur, ut quænam ſit civitas, & ipſorum metropolis: aut ſi ſit principi civitati in honore proxima, ſi ampla & florens, ſi frequens populo, ac ad virorum virtutem fertilis, aut ſi quod aliud ſit civitatis ſtrenue factum. Tum ea quæ in urbe continentur proſequeris, ex qua familia quis natus ſit, quod non ex humili & ignobili, ſed ex præclaro genere; ex quibus avis & parentibus, quorum laudem (prout res copiam ſuppeditaverit) perſtringes.

δ'. Μετὰ ταῦτα δὲ καὶ ἐπ' αὐτὸν ἤδη τὸν ἔπαινον ἰέναι τοῦ ἐγκωμιαζομένου, καὶ οὗ ἡ γενέθλιος· ποίας τινὸς φύσεως κατὰ σῶμα, [i] κατὰ ἰσχύν. εἰ μέγας ἐστὶ, κατὰ τὸν Αἴαντα· εἰ καλὸς καὶ ἀνδρεῖος, κατὰ τὸν Ἀχιλλέα. καὶ εἰ εὔβουλος, ἢ δίκαιος, ἢ σώφρων εἴη, τὰ ἁρμόζοντα πρόσωπα, τὸν Νέστορα, τὸν Θεμιστοκλέα, τὸν Ἀριστείδην, τὸν Φωκίωνα. εἰ χρηστὸς, ὅτι θυμοειδὴς μετὰ τοῦ πρᾴου, [k] καὶ ὅτι ὀξὺς ἐνθυμηθῆναι. κἂν ᾖ μικρὸς, ὅτι μείζων τὴν τῆς ψυχῆς ἀρετήν, κατὰ τὸν Τυδέα, κατὰ τὸν Κόνωνα.

IV. Ad hæc ad laudem illius de cujus laudatione agitur, cujuſque eſt natalis dies, devenies; cujus ſit naturæ, tum in iis quæ ad corpus ac vires attinent. Si magnus ſit, Ajaci; ſi pulcer & fortis, Achilli ſimilem dices. Si prudens, aut juſtus, aut temperans fuerit, congruentibus perſonis, Neſtori, Themiſtocli, Ariſtidi, Phocioni illum æquiparabis. Si facilis ſit, quod & iram quandam manſuetudini admiſtam habeat, ſitque ad cogitandum celer. Si autem parvus ſit, quod animi virtute excellit, ut Tydeus & Conon.

ε'. Οἷός τις τὰ περὶ τὸν βίον, εἰ φιλόκαλος, εἰ φιλοπρεπής· οἷος πρὸς τοὺς ἰδιώτας, πρὸς τὴν πόλιν, κατὰ τὰς φιλοτιμίας τὰς πρὸς τὴν πόλιν. κἂν εἰ ἐπιστήμης τινὸς ἐπίβολος εἴη, οἷον ἰατρικῆς, ἢ ῥητορικῆς, ἢ φιλοσοφίας, τελικῶς ἐπάγοντα τὸν ἐν τούτοις ἔπαινον, εἰς ὅσα τούτων ἕκαστον χρήσιμον. οὕτω γὰρ ἂν [l] ἀμφιλαφὴς ὁ λόγος γένοιτο· ποῖος ἤδη γέγονεν, ποῖός ἐστιν ἐν τῷ παρόντι, καὶ [m] ποῖον εἰκὸς ἔσεσθαι εἰς τὸν μέλλοντα χρόνον. ἐν τούτῳ δὲ γενόμενοι, οὐκ ἀπὸ τρόπου ἂν ποιοῖμεν καὶ εὐχόμενοι τοῖς τε ἄλλοις καὶ τοῖς [n] γενεθλίοις περὶ τοῦ μέλλοντος βίου, καὶ τοῦ ἀμείνω τοῦ παρεληλυθότος

V. Explicabis etiam, qualis ſit in iis quæ ad vitam pertinent: ſi elegans ſit, ſi magnificus. qualis in privatos, qualis erga civitatem, in iis etiam quæ ad honoris & gloriæ ſtudia ſpectant. Item ſi in aliqua ſcientia emineat, ut in medicina, rhetorica, aut philoſophia; appoſite, ut debet, laus ex iis inducenda erit, ad quæcunque horum ſingula utilia videbuntur. Sic enim copioſa fiet oratio; ut conjicere liceat, qualis olim jam fuit, qualis impræſentiarum, qualemque in poſterum fore veriſimile eſt. In hoc autem cum erimus, non alienum fuerit, ſi tam ab aliis diis, quam ab iis qui nativitatibus præſunt, precibus petierimus; ut vita futura melior ſit quam prætertia,

a Προσβιάζοντας *Reg.* 1. & *Colb.* Προσβιάζοντας *Cant.* *b* Θεωρεῖν *Cant.* *c* Ἀπονέμοντες *Codd. MSS.* *d* Οἷον εἰ ἐν Δ. *Cant.* *e Sc.* ἐν Ἐλευσινίοις. nam Cereris Eleuſiniæ ſacra, Eleuſinia dicta, μυστήρια etiam κατ' ἐξοχὴν appellata ſunt. Vide *Meurſium* de Eleuſiniis. *f* Ita & *Wolfius* legit: nec aliter in *Codd. MSS.* Παρέξαι ediderunt *Ald.* & *Steph.* *g* Βάρβαρον *Codd. MSS.* & mox ἀνδρείαν. *h* Deeſt *Reg.* 1. Ει vel ἢ μεγάλη, π. legiſſe videtur interpres. *i* Καὶ ἰσχὺν *Cant.* *k* Omittit *Cant.* *l* Ἀμφιλαφὴς *Codd. MSS.* *m* Ita etiam *MSS.* ποῖος ediderunt *Ald.* & *Steph.* *n* Γενεθλίοις θεοῖς in *Codd. MSS.*

terita, ac ut confectis multis temporum ſpatiis, ad viridem felicemque ſenectutem perveniat.

CAP. IV.

De Oratione Epithalamia.

ANte orationem de nativitate (id enim me fere præterierat ob tumultum & turbationem diſceſſus) tractanda eſſet oratio quæ apud thalamum dici conſuevit: nam & illa proxima eſt ſimplicibus orationibus, eademque cum nuptiali oratione, niſi quod differt tantum tempore, quia nuptiis conſummatis hæc recitatur: in reliquis tamen prædictæ orationi penitus reſpondere videtur, & poſt nuptias veluti Hymenæorum loco canitur. Sunt igitur etiam apud Sappho hujus formæ exempla, cum odæ *Epithalamii* inſcriptionem habeant. Verum quia carminis & ſolutæ orationis non eadem eſt tractatio; ſed ſicuti metris, ita etiam mentis conceptu & ſententiis hæc differunt; hoc pacto hanc itidem orationem commode tractari poſſe cenſeo, ſi in exordio ſtatim hoc ſignificaveris, alios quidem Hymenæum canere conſueviſſe, nos vero Hymenæi loco orationem habere, non tibiis, aut citharis, neque ædepol aliquo ejuſmodi cantu, ſed eorum laudibus & hymnis qui matrimonio copulantur.

Præcepta de hac oratione.

II. Poſt hæc deinceps adducendum erit, quod hominibus exſiſtentibus nuptiæ neceſſariæ ſunt: (ex his enim humani generis ſalus) & quæcunque alia bona ad nuptias pertinent, oratione proſequeris. Devenies poſtea ad perſonas, quæ ad nuptias convenere, & quænam hæ ſint, explicabis: in quo de ipſarum origine, de educatione, de corporum pulcritudine, de ætate; quot fortunæ bona habeant: atque de ſtudiis eorum & moribus diſſerendum; quod diligentiam, uti matrimonium atque conjunctio efficeretur, adhibuerint; & quo animo ſint nuptiarum cauſa familiares, itemque alieni, & civitas ipſa publice: atque matrimonium plane omnibus curæ eſſe; & nuptias conventui alicui, & calendarum celebrationi, & civitatis ſolenni feſto ſimiles exſiſtere. Sicuti autem in nuptialibus, poſt reliqua, illud inſpicere dignum putamus, uti ſi ex eadem patria, ſi ex eodem genere: ita in his quoque ejuſmodi orationis partem non minimi faciendam eſſe duces.

III. Poſt laudes vero & laudationes, cohortatio quædam nuptias celebrantibus accedat, ad mutuum inter ſe ſtudium exercendum, ac ad unum idemque ſentiendum. Dein memorans quot bona ex hujuſmodi concordia & amore neceſſario contingant, ab univerſali materia ad ſingularem propriamque orationem trahes: videlicet quod concordia omnibus eſt bonorum dux, & potiſſime matrimo-

γενέσθαι τοῦτον, καὶ πολλὰς περιόδους χρόνων τελέσαντα, εἰς λιπαρὸν καὶ εὐδαίμονα γῆρας παρελθεῖν.

ΚΕΦ. δ'.

Μέθοδος ἐπιθαλαμίων.

ΠΡΟ δὲ τοῦ περὶ τῆς γενέσεως λόγου· μικροῦ γάρ με παρῆλθεν ὑπὸ τοῦ θορύβου καὶ τῆς ταραχῆς τῆς περὶ τὴν ἔξοδον· ὁ ἐπὶ τῷ θαλάμῳ λεγόμενος λόγος. [a] ἐχόμενος δέ τοι μάλιστα καὶ ἀκόλουθος εἴη τοῖς ἀμίκτοις τῶν λόγων σχεδὸν, εἷς καὶ ὁ αὐτὸς ὢν τῷ γαμικῷ, πλὴν τῷ χρόνῳ διαφέρων, ἐπὶ τετελεσμένοις τοῖς γάμοις λεγόμενος οὗτος· οὐ μὴν τοῖς γε ἄλλοις ἀπᾴδων τῶν προειρημένων, καὶ ὥσπερ ἀντὶ Ὑμεναίων ἐπᾳδόμενος τοῖς γάμοις ἐστίν. [b] εἰ μὲν οὖν καὶ παρὰ Σαπφοῖ τῆς ἰδέας ταύτης παραδείγματα, [c] ΕΠΙΘΑΛΑΜΙΟΣ οὕτως ἐπιγεγραμμέναις ταῖς ᾠδαῖς· ἀλλ' ἐπειδὴ οὐχ ἡ αὐτὴ [d] μεταχείρησις ποιήσεώς τε καὶ πεζοῦ λόγου, ἀλλ' ὥσπερ τοῖς μέτροις, οὑτωσὶ δὲ καὶ τοῖς ἐννοήμασι διενήνοχε ταῦτα, τοῦτον ἄν μοι δοκεῖ τὸν τρόπον καὶ τοῦτον τὸν λόγον προσφόρως μεταχειρίσασθαι, εἰ ἐν μὲν τῷ προοιμίῳ εὐθὺς αὐτὸ τοῦτο ἐπισημαίνοιο, ὅτι οἱ [e] μὲν ἄλλοι τὸν Ὑμέναιον ᾄδουσιν, ἡμεῖς δὲ ἀντὶ τοῦ Ὑμεναίου τὸν λόγον, οὐχ ὑπ' αὐλοῖς, ἢ πηκτίσιν, ἢ νὴ Δία καλλιφωνίᾳ τινὶ τοιαύτῃ, ἀλλ' ἐπαίνοις καὶ ὕμνοις τῶν γεγαμηκότων.

β'. Εἶτα ἐπὶ τούτοις ἐπάγειν ὅτι ἀναγκαῖος ὁ γάμος ἀνθρώποις γε οὖσι· σωτηρία γὰρ τοῦ γένους· καὶ ὅσα ἀγαθὰ εἰς γάμον. εἶτα μεταβήσῃ ἐπὶ τὰ πρόσωπα τῶν [g] συνιόντων εἰς τὸν γάμον, ὁποῖοί τινες οὗτοι· ἐν ᾧ περὶ γένους ἐρεῖς αὐτῶν καὶ [h] τροφῆς, καὶ περὶ κάλλους σωμάτων καὶ ἡλικίας· ὅσα ἐκ τύχης αὐτοῖς πρόσεστιν· καὶ περὶ ἐπιτηδευμάτων, ὅτι σπουδὴν ἔσχον περὶ τὸν γάμον καὶ τὴν σύζευξιν αὐτήν· ὅπως διάκεινται ἐπὶ τῷ γάμῳ οἱ οἰκεῖοι, οἱ ἀλλότριοι, ἡ πόλις αὐτὴ δημοσίᾳ· ὅτι πᾶσι διὰ σπουδῆς ὁ γάμος ἐστί· καὶ ὁ γάμος ἔοικε πανηγύρει τινὶ, καὶ νεομηνίᾳ, καὶ δημοτελεῖ ἑορτῇ τῆς πόλεως. ὥσπερ δὲ ἐν τοῖς γαμικοῖς ἠξιοῦμεν πρὸς τοῖς ἄλλοις ἐπισκοπεῖν, οἷον, εἰ ἐκ τῆς αὐτῆς πατρίδος, εἰ ἐκ τοῦ αὐτοῦ γένους, οὑτωσὶ δὲ μηδὲ ἐν τούτῳ παρὰ φαῦλον ποιεῖσθαι τὸ μέρος τοῦ λόγου τούτου.

γ'. Ἐπὶ δὲ τοῖς ἐπαίνοις καὶ τοῖς ἐγκωμίοις καὶ προτροπή τις ἔστω τοῖς γαμοῦσι πρὸς τὸ σπουδάζειν περὶ ἀλλήλους καὶ ὁμονοεῖν ὅτι μάλιστα· καὶ ὅσα ἀγαθὰ ἐκ τῆς τοιαύτης ὁμονοίας καὶ φιλίας ἀνάγκη συμβαίνειν, ἀπὸ τοῦ καθόλου ἐπὶ τὸ ἴδιον ἄγοντα τὸν λόγον· ὅτι ὁμόνοια πᾶσι μὲν ἀνθρώποις ἡγεῖται τῶν ἀγαθῶν, μάλιστα δὲ τοῖς γεγαμηκόσι. καὶ εἰς τοῦτο

καὶ

a Ἐχόμενον δέ τι μάλιστα καὶ ἀκόλουθον *MSS.* *b* Pro εἰ μὲν οὖν cum *Antimacho* & *Stephano* legemus ἔτι μὲν οὖν. *Sylb.* Ἦν μὲν οὖν in *Codd. MSS.* *c* Forſan ſic legendum, ἐν ταῖς ἐπιθαλαμίοις οὕτως ἐπιγεγραμμέναις ᾠδαῖς. quanquam etiam nominandi caſu legere poſſumus αἱ ἐπιθαλάμιοι οὕτως ἐπιγεγραμμέναι ᾠδαί, vel ſingulariter ἡ ἐπιθαλάμιος οὕτως ἐπιγεγραμμένη ᾠδή, ut ſupra (p. 53. v. 38.) τοιοῦτον γὰρ Σαπφικόν τι ἐπιθαλάμιον τινί. Loquendi autem genus illud cum adverbio οὕτως uſurpatum etiam ſupra p. 64. v. 12. & alibi. *Sylb.* Cum vulgatis conſentiunt *MSS.* niſi quod ἐπιγραφομέναις pro ἐπιγεγραμμέναις habeant. *d* Ut hîc μεταχείρησις ſcriptum, & mox (v. 19.) μεταχειρίσασθαι, ita & infra p. 64. (juxta *Ed. Sylb.*) ejuſdemque generis alia diverſitas notata ſupra p. 64. v. 14. *Sylb.* Μεταχείρησις legit *Wolfius.* Ἐπιχείρησις in *Cod. Cant.* *e* Omittunt *Colb.* & *Cant.* *f* Ex τῶν γάμων *Reg.* 1. *g* Συνιόντων mavult *Wolfius.* *h* Alibi ἀναστροφῆς.

a Ἐνδέξα

καὶ τὸ τοῦ Ὁμήρου παρακλητέον ᵃ ἐνδόξῳ χρήσει χρώμενον, ὅτι οὐδὲν μεῖζον ἀγαθόν,

ᵇ Ἢ ὅθ' ὁμοφρονέοντε νοήμασιν οἶκον ἔχητον
Ἀνὴρ ἠδὲ γυνή. ———

τινὰ μὲν ἐκ τούτου τοῖς ἐχθροῖς ἀνιαρά, τινὰ δὲ ἡδέα τοῖς φίλοις. ἐπὶ τέλει δὲ καὶ εὐχῇ χρῆσθαι, ὅπως ὅτι τάχιστα παῖδες γένοιντο, ὡς καὶ τούτων ἐπιδεῖν γάμους, καὶ ᾆσαι τὸν Ὑμέναιον, καὶ ὑπόθεσιν ἔχειν αὖθις τοιούτων λόγων.

nio conjunctis. Ad quod illud Homeri omnium ſermone celebratum tibi adducendum erit; nullum majus bonum,

Quam dum concordes conſiliis ædes habitent
Vir atque conjunx. ———

quanto ob eam rem inimici dolore, quantaque amici voluptate afficiantur. Poſtremo precibus uteris, ut quam primum liberi ſuſcipiantur, quo eorum nuptias adſpicere, Hymenæum canere, & ejuſmodi orationum materiam occaſionemque rurſus habere poſſimus.

ΚΕΦ. έ.

Μέθοδος προσφωνηματικῶν.

Ἰσοκράτης μὲν ὁ σὸς ἑταῖρος καὶ ἐμός, ὦ Ἐχέκρατες, εἴπερ ἄλλο τι, φησὶ χρῆναι προσεῖναι τοῖς σπουδαίοις ἀνθρώποις, ἐν ΤΗ ΠΑΡΑΙΝΕΣΕΙ τῇ πρὸς ᶜ τὸν Ἱππονίκου, καὶ τὴν φιλοπροσηγορίαν· ὅπερ ἐστὶ τὸ προσφωνεῖν τοὺς ἀπαντῶντας, ὡς αὐτός φησιν. εἰ δὲ καὶ ἰδίᾳ χρὴ πρὸς ἕκαστον τοῦτο ποιεῖν, ὅπως καὶ τοὺς ἰδιώτας ὡς ὅτι μάλιστα οἰκειοτέρως καὶ εὐμενεστέρως ἔχειν πρὸς ἡμᾶς ᵈ παρασκευάζοιμεν ἐκ τῆς τοιαύτης φιλο-
38 προσηγορίας· πολλῷ δή που ἀναγκαιότερον τὸ πρᾶγμα, καὶ ὁ τοιοῦτος τρόπος τῆς προσφωνήσεως, εἰ πρὸς τοὺς ἐν τέλει καὶ ἐν ἀρχαῖς γινομένους ἀφ' ἡμῶν γίγνοιτο, μάλιστά γε δὴ τοὺς ἑκάστοτε ἐκ βασιλέων εἰς τὰ ἔθνη καὶ τὰς πόλεις τὰς ἡμετέρας παραγινομένους, ὅπως καὶ αὐτοὺς διὰ τοιούτου τρόπου, καὶ πρὸς ἡμᾶς καὶ πρὸς τὰς ᵉ αὐτῶν πατρίδας οἰκειοτέρως διακεῖσθαι παρασκευάσαιμεν. ἐπεὶ δὲ καὶ τὸ πρᾶγμα ἤδη ἐπιχωριάζει ἐπὶ πᾶσι, καὶ καθάπερ τις οὗτος ὁ νόμος καὶ θεσμὸς διελήλυθε διὰ πάντων, ὡς εὐθὺς ἅμα τε τῇ πρώτῃ τῶν πυλῶν, ὡς ἂν εἴποι τις, εἰσόδῳ προσφωνεῖν τούτους δημοσίᾳ τὰς πόλεις ὑφ' ἑνός τινος τῶν ἀρίστων κατὰ τὴν παιδείαν, ὥσπερ δημοσίᾳ τινὶ φωνῇ καὶ κοινῷ προσαγορεύματι ᶠ προσαγορευόντος. φέρε οὖν εἴπωμέν τι καὶ περὶ τούτων τῶν λόγων, ὅπως ἂν καὶ τούτους ἄριστα καὶ ῥᾷστα μεταχειριζοίμεθα.

β'. Καθόλου μὲν ὁ τρόπος αὐτοῦ τοιοῦτος, ὡς σύστασίν τινα ἔχειν τῆς αὐτοῦ πατρίδος πρὸς τοὺς ἄρχειν μέλλοντας. δεῖ δὲ οὐκ αὐτὸ τοῦτο μόνον πραγματεύεσθαι ἐν τῷ λόγῳ, ἀλλὰ μηδὲ αὐτοῦ ἐν τῷ τοιῷδε ὀλιγώρως ἔχειν. ἀρχὴ οὖν ἐμοὶ δοκεῖ ἀναγκαιοτάτη ἂν ᵍ αὐτῇ γενέσθαι περὶ αὐτοῦ τε εἰπεῖν, καὶ τῆς ἑαυτοῦ προαιρέσεως, καὶ δι' ὅ,τι προκεχείρισται ἐκ πάντων ἐπὶ τὸν λόγον, καὶ ὅ,τι ἀναγκαία αὐτῷ ἡ ὑπόθεσις τοῦ λόγου. ἐχέτω δὲ ἐν τούτῳ καὶ θεραπείαν τινὰ τοῦ ἄρχοντος, ὡς ʰ ἀποδεχομένου τοὺς τοιούτους ἅπαντας, καὶ οἷον αὐτοῦ χεῖρα ὀρέγοντος, διόπερ καὶ ἑτοιμότερον ὑπήκουσε· καὶ ὅτι ἦν μὲν καὶ ἀκούειν τοῦτο εὐθὺς περὶ αὐτοῦ, πολὺ δὲ ἔτι ἐναργέστερον τῇ ὄψει αὐτῇ

CAP. V.

De Oratione Compellatoria.

Iſocrates quidem ille tuus meuſque amicus, O Echecrates, inter alia, quæ in *Admonitione* ad Hipponici filium, decere judicat virum probum, facilitatem atque affabilitatem maxime requirit; cujus proprium eſt obvios quoſque ſalutare & blande compellare. Si vero inter noſmet etiam privatim ea conſuetudine uti debeamus, ad familiaritatem nobis ſingulorum amicitiamque tali comitate atque urbanitate conciliandam: multo magis neceſſaria eſt res, ſumma cum humanitate eos excipere, qui clavum tenent reipublicæ rerumque potiuntur; præſertim vero qui à Regibus legati urbium populorumque noſtrorum obtinent principatum: ut hac ratione ipſos erga nos atque adeo patriam univerſam propitios magis atque benevolos reddamus. Nam & hoc more quidem inſtitutoque omnium fere receptum eſt, & quaſi lex quædam ab omnibus ſervanda ſancita videatur; ut illi, primo ſtatim (ut dixerit quiſpiam) ad urbem acceſſu, à docto aliquo & literato viro communi urbis totius voce ſalutentur. Age igitur, atque experiamur aliquid dicere de hujuſmodi orationibus, quo melius faciliuſque à nobis tractari poſſint.

II. In univerſum autem hæc in iis ſervanda methodus, ut quandam præ ſe ferant patriæ commendationem ad eos qui reip. curam ſuſcepturi ſunt: neque hoc ſolum ſibi proponere debet oratio, ſed & noſmet aliquo modo reſpiciat neceſſe eſt. Primo quidem res poſtulat ut de nobis ipſis verba faciamus, necnon inſtitutum noſtrum animique conſilium in medium adferamus; atque argumenti ad hæc neceſſitas eſt explicanda, quam ob cauſam in eam ingreſſi ſumus orationem. Hinc principis gratia prædicanda, utpote tales ad provinciæ adminiſtrationem mittentis, & quaſi manum nobis porrigentis: cui idcirco promptius ſit obtemperatum, quod non tantum auditu perceptum eſt, ſed & manifeſtius in

Methodus hujus orationis.

a Ἐνδόξῳ ῥήσει χρώμενον legit *Wolfius*. b Ex *Homeri* Odyſſ. ζ. v. 183. c Τὸν Ἱππονίκου legendum eſſe, pro vulgato τῇ Ἱππόνικον, *Muretus* quoque pridem monuit in *Var. Lect.* c. 1. ubi etiam ex hoc *Dionyſii* loco docet Παραίνεσιν *Iſocratis* ad Demonicum Hipponici filium ſcriptam, non ad veterem *Iſocratem*, ſed ad recentiorem, *Dionyſii* ſcilicet æqualem & familiarem, eſſe referendam. *Sylb.* Verum inquit *Colomeſius*, ex eo quod *Iſocratem* appellat ἑταῖρον *amicum* (ut vertendum eſſe oſtendit *Cotelerius* ad *Chryſoſt.* in *Danielem*) non recte evincit *Iſocratem* hunc circa *Dionyſii* tempora floruiſſe: nam *amicus* non modo is eſt qui eadem nobiſcum ætate luce fruitur, ſed etiam qui longo tempore ante nos vixit. Vide *Colomeſii* Opuſcula cap. IX. d Παρασκευάζωμεν in *Codd. MSS.* e Αὐτῶν & mox (v. 34.) ἑαυτῶν *Cant.* f Προσαγορεύοντες *Codd. MSS.* g Legendum videtur vel αὕτη vel αὐτῷ. *Sylb.* h Ἀποδεικνυμένου legiſſe videtur interpres.

in vultu perſpectum; ex cujus ſplendore, tanquam in ſpeculo, mores dexteritaſque in negotiis gerendis clare eluceſcant. Ita inſtituta oratione, ad regis ipſius laudes procedendum: ſed levius perſtringantur, quod ad eas celebrandas vix univerſum ſufficiat tempus, & quod alterius, non præſentis, orationis eſſe debeant argumentum. Hæc vero ſit oportet totius laudationis concluſio: inter cæteras ejus laudes eam nequaquam infimam eſſe, quod ad hanc præfecturam obeundam talem virum delegerit, qui virtutibus ejus & veſtigiis inſiſtet.

III. Atque hinc ad prætoris laudes progrediendum: quæ ducendæ à genere, ab animi corporiſque dotibus, & ab inſtitutione. Ea, ſi nota ſint & manifeſta, verbis quam ampliſſimis recenſenda; ſin vero ignota atque incerta, adferantur in medium veriſimilia: certum nimirum eſſe, ei, qui ad hoc munus tam honorifice ſit aſſumptus, nihil defuiſſe vel ad natalium ſplendorem, vel ad ingenii præſtantiam, vel ad educationis curam, ſed ideo ad hanc dignitatem evectum. Quæ autem nota ſunt, ea accuratius oratione illuſtranda: veluti, qui prima ætate talis extiterit, quid non de eo in poſterum exſpectandum? & quod ætate licet juvenis ſit, prudentia tamen ſenex. Si vero ſenectutem attigerit, quod in variis rebus virtutem ſuam teſtatam fecerit, ideoque merito ei hoc imperium commiſſum: atque id felicioris ejus indolis indicium eſſe, quod in ſenectute vigeat floreatque. Quinetiam ſi vultu majeſtatem præ ſe ferat; neque id ſilentio prætereundum. Si vero literis ſit imbutus, doctrinæ encomium adjiciendum; & non niſi viris ſcientia præſtantibus ad honores & imperia aditum patere. Si Romanæ linguæ peritus ſit, cum Romanis; ſi Græce ſciat, cum Græcis præſtantiſſimis comparandus: atque ideo juſtum eſſe, temperantem, & in judiciis æquiſſimum. Itaque & antiquorum exempla proferenda, ut Ariſtidis & Themiſtoclis, quibus illum non modo ſimillimum eſſe & æqualem prædicabis, ſed & ſuperiorem.

IV. Quod ſi ab eo præclara quædam olim geſta fuerint, vel etiam munera primaria in exercitu aut rep. adminiſtrarit, & hæc quoque in laudes adjecta ſunto: quinimo * & honorum etiam, qui majoribus ipſius forte obtigerunt, fiat peculiaris mentio. Atque hinc ſequatur ſermo ad conciliandam civitatis benevolentiam hortatorius, quo oſtendetur ipſam pulcerrimam de eo ſpem habere. manifeſtum enim ex eo quod urbs tam benigne eum exceperit, omneſque humanitate ac comitate adeo ſingulari proſecuta fuerit, cumque iis ſermones miſcuerit, ipſam non ſine ratione hoc feciſſe. Hujuſmodi nimirum eſſe civitatem, quæ ſingulis, de ea bene mereri ſtudentibus, vices rependat.

V. Deinde procedat ad laudes urbis, quæ petendæ ab origine ipſius; à vectigalium magnitudine; ab incolarum eruditione; à regione ſtipendiaria, unde annui cenſus:

πέφυκεν ἀτεχνῶς, οἷον ἐκ τοῦ προσώπου καὶ τῆς φαιδρότητος, ὥσπερ ἐν κατόπτρῳ, τοῦ ἤθους καὶ τῆς πρὸς ταῦτα δεξιότητος φανερῶν γινομένων. οὕτω δὲ προκατασκευασάμενον τὸν λόγον, ἑξῆς ἰτέον ἐπὶ τὸ ἐγκώμιον τοῦ βασιλέως, ἐν βραχεῖ τοῦτο [a] ποιησάμενον, ὅτι οὐδὲ ὁ σύμπας χρόνος [b] ἐξαρκέσαι πρὸς τοῦτο, καὶ ὅτι ἑτέρου καιροῦ, οὐ τοῦ παρόντος. κατακλείσας δὲ τὸ ἐγκώμιον εἰς τοῦτο, ὅτι ἕν τι τῶν καλῶν τοῦ βασιλέως καὶ τοῦτο, τὸ τοιοῦτον ἄνδρα ἐπιλεξάμενον καταπέμψαι ἐπὶ τὸ αὐτὸ ἔθνος οὐ πόρρω βαίνοντα τῆς [c] αὐτοῦ προαιρέσεως.

γʹ. Καὶ ἐντεῦθεν ἀρχέσθω σοι τὸ ἐγκώμιον τοῦ ἡγουμένου. χρήσῃ δὲ καὶ ἐνταῦθα τοῖς ἐγκωμιαστικοῖς λόγοις, ἀπὸ γένους, ἀπὸ φύσεως, ἀπὸ ἀνατροφῆς, εἰ μὲν φανερὰ εἴη, καθ᾽ ἕκαστον ἀκριβῶς διεξιόντα· εἰ δὲ ἄδηλα, κατὰ τὸ πιθανὸν προσάγοντα, ὅτι ἀνάγκη τὸν τηλικούτων καὶ τοιούτων κατηξιωμένον, οὐ γένει, οὔτε φύσει, οὔτε ἀνατροφῇ λείπεσθαί τινων, ἀλλὰ διὰ ταῦτα προκεκρίσθαι. τά γε μὴν φανερὰ ἀκριβέστερον ἐπισημαινόμενον, οἷον, ἐν νέᾳ ἡλικίᾳ τοιοῦτος, τί χρὴ προσδοκᾶν εἰς τὸν μέλλοντα χρόνον; καὶ ὅτι νέος μὲν τὴν ἡλικίαν, πρεσβύτερος δὲ τὴν φρόνησιν. εἰ δὲ πρεσβύτης, ὅτι ἐν πολλοῖς δοὺς πεῖραν ἑαυτοῦ τῆς ἀρετῆς, εἰκότως καὶ τὴν ἀρχὴν ταύτην ἐπιστεύθη· καὶ ὅτι καὶ τοῦτο τῆς εὐμοιρίας τῆς περὶ αὐτόν, τὸ ἐν τῷ γήρᾳ ἀκμάζειν. εἰ δὲ δὴ καὶ σεμνότης τις προσείη τῷ προσώπῳ, μηδὲ τοῦτο παρέργως παρατρέχειν. εἰ φιλόλογος εἴη, ἐγκώμιον παιδείας, καὶ ὅτι οἱ πεπαιδευμένοι μάλιστα ἄξιοι ἀρχῆς καὶ τοιαύτης ἡγεμονίας. καὶ εἰ μὲν τὴν Ῥωμαϊκὴν διάλεκτον εἴη πεπαιδευμένος, τοῖς ἀρίστοις τῶν Ῥωμαίων παραβάλλειν· [d] εἴ τε τὴν Ἑλληνικὴν, τοῖς τῶν Ἑλλήνων· διὰ τοῦτο δὲ καὶ δίκαιος, καὶ σώφρων, καὶ περὶ τὰς δίκας ἀκριβής. παραδείγμασι δὲ καὶ ἐπὶ τούτῳ χρηστέον προσώποις, τῷ Ἀριστείδῃ, τῷ Θεμιστοκλεῖ ἐφαρμόζοντα, καὶ παραβάλλοντα, καὶ τούτων ἀμείνω ἀποφαίνοντα.

δʹ. Ἐὰν δὲ ἔχωμεν καὶ πράξεις τινὰς αὐτοῦ προγεγενημένας, καὶ ἀρχὰς [e] προηγουμένας λέγειν ἢ ἐν στρατείαις ἢ ἐν διοικήσεσιν, καὶ ταύτας παρατιθέναι. ἐὰν δὲ καὶ τιμὰς ἔχωμεν αὐτοῦ πατέρων γενομένας λέγειν, καὶ τούτων χρὴ μνημονεύειν. καὶ ἐντεῦθεν προτροπὴ καὶ παράκλησις πρὸς εὔνοιαν τῆς πόλεως, [f] ἐπισημηνάμενον ὅτι χρηστὴν ἐλπίδα περὶ τούτου ἔχουσι. φανερὸν γάρ τοι ἀπὸ τοῦ οὕτως ἀποδέξασθαι τὴν πόλιν, ἀπὸ τοῦ φιλανθρώπως καὶ εὐπροσηγόρως ἅπασι προσενεχθῆναι καὶ ὁμιλῆσαι, ὅτι [g] εἰκότως τοῦτο ἐποίησεν. τοιαύτη γὰρ ἡ πόλις, οἷα ἀμείβεσθαι τοὺς εὖ χρησαμένους ἑαυτῇ.

εʹ. Καὶ ἐντεῦθεν ὁ ἔπαινος ὁ περὶ τῆς πόλεως, ἐὰν λέγῃς περὶ γένους αὐτῆς, περὶ δυνάμεως τῆς ἐν ταῖς προσόδοις, περὶ παιδείας τῶν ἐνοικούντων, περὶ χώρας τῆς ὑποτελοῦς ἀφ᾽ ἧς ἡ προσο-

a Καὶ αὐτὸ τοῦτο ἐπισημηνάμενον post ποιησάμενον adjicit *Reg.* 1. *b* Si quis malit ἐξαρκέσει vel ἐξαρκέσῃ, per me licet. *c* Ἑαυτοῦ *Cant.* *d* Rectius (opinor) legeris εἰ δέ. *Sylb.* *e* Προηνυσμένας *Reg.* 1. & *Colb.* *f* Accuſativum ἐπισημηνάμενον reſpicit gerundium: ea nimirum ſtructuræ forma qua v. 3. οὕτω δὲ προκατασκευασάμενον τὸν λόγον, ἑξῆς ἰτέον ἐπὶ τὸ ἐγκώμιον τοῦ βασιλέως. Sic etiam v. 11. & pag. ſeq. v. 1. *Sylb.* *g* Εἰκότως καὶ τοῦτο *Cant.* * *Al.* honores quoque dignitateſque à majoribus exhibitæ commemorandæ ſunt.

In

ἡ πρόσοδος, εἰ μὲν πολλὴ εἴη, εἰς ἰσχὺν τῆς πόλεως ἀναφέροντα· εἰ δὲ ὀλίγη, ὅτι ἀρκεῖται καὶ ταύτῃ. ὅπουπερ ἂν οἰκιστὴν ἀναγκαῖον εἰπεῖν, ἐάν τε θεὸς, ἐάν τε ἥρως εἴη, εἴτ' οὖν τῶν ἀρχαίων τις, εἴτ' οὖν τῶν ἔναγχος γεγενημένων βασιλέων. εἰ οὖν καὶ μύθους τινὰς [a] ἔχοιμεν προσόντας τῇ
39 πόλει, μηδὲ τούτους παραλιπεῖν. μετὰ ταῦτα περὶ μεγέθους τῆς πόλεως, περὶ κάλλους, περὶ θέσεως, εἴτε ἠπειρωτικὴ εἴη, εἴτε ἐπιθαλαττίδιος, ἢ νησιῶτις. καὶ εἴ τινας τιμὰς ἔχοιμεν [b] περὶ βασιλέων, μηδὲ ταύτας παραλιπεῖν, κἂν εἰ πράξεις τινὰς προγεγενημένας, ἢ παλαιὰς ἢ νέας, ἢ εἰ τιμὰς προϋπαρξάσας παρ' ἡμῶν πρὸς τοὺς ἄρχοντας τοὺς προγεγενημένους.

quæ ſi ampla ſit, ad urbis robur & potentiam etiam hoc referendum: ſi parva, ei tamen ſufficere dicendum. Ubi & urbis conditorem laudare neceſſe erit; utrum deus fuerit, an heros, aut quis antiquorum regum, ſive ex iis unus qui nuper vixerit, memorandum. Neque demum fabulæ, ſi quæ ad urbem ſpectant, prætereundæ. Adjiciatur & aliquid de magnitudine urbis, ejuſque pulcritudine; atque etiam de ſitu, utrum in continenti ſit, aut mari vicina, aut denique inſula. Recenſendi inſuper honores, ſi quos à regibus acceperit, res item olim aut nuper præclare geſtæ; atque honores, ſi quos principibus prioribus & ipſa exhibuerit.

ϛ'. Ἐν ἅπασι δὲ τούτοις μεμίχθω ἡ προτροπὴ καὶ παράκλησις πρὸς εὔνοιαν τῆς πόλεως· δεῖν γὰρ τοὺς ἀγαθοὺς ἄρχοντας ταῖς τοιαύταις πόλεσι τὰς παρ' ἑαυτῶν εὐνοίας προσνέμειν. ἐπὶ δὲ τῷ τέλει, εὐχῇ χρησόμεθα ὑπὲρ τοῦ βασιλέως, καὶ ὑπὲρ αὐτοῦ τοῦ ἄρχοντος. καὶ ὑπὲρ ἡμῶν δὲ αὐτῶν πάλιν μνησθησόμεθα, εἰ μὲν τῶν ἀρχομένων εἴημεν, ὅτι [c] ἀπὸ τοιούτου ἡμεῖς τιμῆς καὶ δόξης τευξόμεθα· εἰ δὲ τῶν ἤδη προδεδοκιμηκότων καὶ [d] προειρηκότων ἀνεπαχθῶς περὶ αὐτῶν, εἰπόντες τὸ μὴ φυλαχθήσεσθαι μόνον ἐπὶ τούτων τὴν δόξαν ἑαυτοῖς, ἀλλὰ καὶ πολλῷ ἀμείνω πρὸς τὸ λοιπὸν ἔσεσθαι.

VI. Miſcenda autem his omnibus incitamenta & hortationes, ut civitatis benevolentiam demereri ſtudeat: quippe quod bonos principes deceat, hujuſmodi civitates charitate & beneficiis complecti. In extrema autem oratione vota concipienda pro rege, ipſoque prætore: deinde ad noſmet converſi memoremus, quod ſi nunc primum ad honores adſpiremus, eos licet ab illo conſequi; ſi vero jamjam in dignitatibus abſque invidia conſtituti, nos non modo operam daturos ut gloriam illis conſervemus, ſed etiam ut in majus indies eam augeamus.

ζ'. Ἀπαγγελία δὲ πρέποι ἂν μάλιστα μεμιγμένη τῷ τοιούτῳ λόγῳ, ἐνιαχοῦ μὲν συνεστραμμένη, ἐνιαχοῦ δὲ διῃρημένη, τῆς ἐν τοῖς μύθοις ἀφελεστέρα. τὸ δὲ σαφὲς τῆς ἑρμηνείας δι' ὅλου τοῦ λόγου μάλιστα ἐν σπουδῇ ἔστω τῷ λέγοντι. καθόλου ὁ περὶ τῶν πανηγυρικῶν λόγος ὧδέ πως περαίνοιτο

VII. Elocutio quidem mixta maxime propria eſt hujuſmodi orationis, quæ contortis interdum & vibrantibus, nonnunquam vero diviſis ſententiis utatur, cum majori tamen ſimplicitate quam narrationi convenit fabuloſæ. Per totam autem orationem dicenti maxime curæ eſſe debet perſpicuitas. Atque in univerſum panegyricæ orationes hoc modo conficiendæ.

Quali dictione utendum.

ΚΕΦ. ϛ'.

Μέθοδος ἐπιταφίων.

ΟΥ μὴν δὴ οὐδὲ τούτων ἀπείρους ἔχειν τὸν γε δὴ ὁδῷ τινι καὶ ἐπιστήμῃ μετιόντα λόγους χρή. ἀπευκτὰ μὲν γὰρ τὰ τοιαῦτα· ἀναγκαῖα δὲ ἀνθρώποις γε οὖσι, καὶ παρελθοῦσιν εἰς τὸν ἀνθρώπινον βίον. ἀνθρώπῳ γὰρ γενομένῳ, κατὰ τὸν τοῦ [e] Καλαίσχρου τοῦ τῶν τριάκοντα, βέβαιον μὲν οὐδὲν, [f] μὴ ὅτι καὶ τὸ θανεῖν γενομένῳ, καὶ ζῶντι, εἰ μὴ οἷόν τε [g] ἐκτὸς αὐτῆς βαίνειν. ἐπειδὴ τοίνυν ἀμφοῖν δύο λόγοι μεμηχάνηνται, ὁ μὲν κοινὸς πρὸς πόλιν ἅπασαν καὶ δῆμον, [h] ὁ ἐπὶ τοῖς ἐν πολέμῳ πεσοῦσιν· ἰδίᾳ δὲ καὶ καθ' ἕκαστον [i] πρὸς αὐτοῖν, οἷα δὴ τὰ πολλὰ ἐν εἰρήνῃ συμπίπτειν ἀνάγκη, ἐν διαφόροις ἡλικίαις ἑκάστῳ τῆς τελευτῆς συμπεσούσης· ὄνομά γε μὴν ἀμφοῖν ἓν καὶ τὸ αὐτὸ, ἐπιτάφιος οὕτως ὀνομαζόμενος. [k] παραδείγματα αὐτῶν ἐστί που καὶ παρὰ τοῖς ἀρχαίοις, τοῦ μὲν κοινοῦ καὶ πολιτικοῦ παρά γε τῷ τοῦ Ὀλόρου,

CAP. VI.

De Oratione Funebri.

NEque enim formæ hujus orationis imperitos eſſe decet, qui artem oratoriam exercent. Inauſpicatæ quidem ac deprecandæ ſunt ejuſmodi res, omnibus tamen jam viventibus aut victuris neceſſariæ. Nam, ſi Callæſchro quidem uni è triginta tyrannis credimus, nihil in rebus humanis certum eſt, niſi mors ipſa: nullique, ſive recens natus ſit, ſive in provectiori ætate vitæ curſum peragat, hanc noxam evitare licet. Cum igitur hujus orationis duplex ſit forma; una quidem publica ad totam civitatem & populum habita in eos qui mortem in bello oppetierunt; altera vero privata, ut plerumque in pace evenire ſolet, dum cuique diverſæ vitæ tempore fatum obvenit: utraque quidem oratio pariter funebris laudationis nomine inſignitur. Utriuſque vero apud antiquos exſtant exempla: ejus quidem quæ publica & popularis appellatur, apud (*Thucydidem*) Olori filium, ut &

Oratio funebris duplex.

a In *vulgatis* legitur ἔχωμεν, ſtructuræ forma inuſitata. Noſtra lectio reperitur etiam paullo poſt, ſcilicet v. 9. *Sylb.* *b* Παρὰ βασιλέων legit *Wolfius.* *c* Ἀπὸ τοῦ τοιούτου *Reg.* 1. & *Cant.* *d* Ita in *Codd. MSS.* In *Ed. Steph.* προηγηκότων. *e* Apud *Suidam* gemino λ ſcriptum: atque ita alibi apud *Dionyſium* & in *Cod. Reg.* 1. *f* Fortaſſe tranſpoſitione facta ſic legendum, ὅτι μὴ τὸ θανεῖν καὶ γενομένῳ καὶ ζῶντι. *Sylb.* *g* *Wolfius* legit ἐκτὸς ἄτης βαίνειν. *h* In vulgatis legitur ὁ μὲν τοῖς ἐν π. manifeſto errore. *Sylb.* *i* Rectius fortaſſe ὁ ἕτερος αὐτοῖν. *Sylb.* *k* Poſt παραδείγματα deſideratur conjunctio δὲ aut alia conſimilis.

α Κρίτης

& (*Platonem*) Ariſtonis filium: item Lyſias & Hyperides & (*Demoſthenes*) Pæanienſis, Iſocratis denique ſodalis Naucrates multas nobis hujuſmodi orationum formas dederunt. Neque vero privatarum exempla deſunt: nam & poëtæ funebres ſermones, & quæ epicedia & lugubria carmina vocamus, paſſim decantant: nec antiquiores modo, ſed & ii, qui paullo ante nos floruerunt, orationes multas proſaïcas reliquerunt. Neque jam ſiſtendum judico in re quæ tantum in hominum genere per fati neceſſitatem prævalet. Igitur utriuſque orationis funebris methodum ſic pertexamus.

II. Funebris oratio (ut breviter dicam) laudem continet eorum qui fato conceſſerunt: in qua ideo ab iiſdem locis, à quibus encomia ſolent, argumenta depromenda; à patria nimirum, à genere ortus, ab ingenio, educatione, & rebus geſtis: atque hactenus quidem eadem procedendum eſt via. Qui patriam laudabit, ejus magnitudinem, celebritatem, antiquitatem denique, ut ſi inter homines prima exſtiterit, (quemadmodum de Attica Plato diſſerit) memorare debet. Sin parva fuerit, quod virtute gloriam nominis ſui & celebritatem acquiſierit, ſicut Salamis Ajacis fortitudine aut pugnis navalibus, Ægina vero Æaci opera gloriam comparavit. Denique ſiquid his melius occurrat, proferendum: quemadmodum Apollo Pythius Salamina divinam pronuntiavit: aut quod à Deo aliquo condita fuerit, ut Ionia, Byzantium, aut ſi qua alia urbs. In funere igitur eorum qui pugnando occubuerunt hac de re copioſius: in funere tamen privatorum hominum non eſt neceſſe oratio excurrat in laudem patriæ. Laudes itaq; majorum hîc deſcribendæ, ſi indigenæ fuerint non advenæ: aut ſi aliunde advenerint, conſulto non fortuito optimam elegiſſe terram: & quod vel Dorienſibus progeniti, qui generoſiſſimi ſunt; vel Ionibus oriundi, qui ſapientiſſimi habiti; aut denique quod origine Græci. Si de famæ celebritate ſermo incidat, quod parentis optimi, majorumque laudes iterum breviter perſtringendæ; utque rem publice privatimque geſſerint, quales in dicendo exſtiterint, quales in omni vita ſive officiis ſive actionibus publicis ſe præſtiterint; vel ſi quam ad res gerendas habitudinem ex naturæ quibuſdam ſignis ipſa perſonæ qualitas ſuggeret. atque communis eſt hujuſmodi locus.

III. Cum ad vitæ inſtitutum deventum eſt: in oratione publica de ſtatu reip. agendum: an ab optimatibus regatur, an populare ſit imperium. In privata vero, educatio, eruditio, & ſtudia conſideranda ſunt. In publicis negotiis laudatio publica res militiæ præclare fortiterque geſtas & vitæ exitum exhibebit: quod eſt accurate à Platone, Thucydide, aliiſque præſtitum. Cum vero ſingulatim aliquem laudabimus, ſermo inſtituendus eſt de virtute, veluti qualis fuerit erga civitatem fortitudine, juſtitia, & ſapientia: dein

καὶ Πλάτων ὁ τοῦ Ἀρίστωνος· Λυσίας τε καὶ Ὑπερείδης καὶ ὁ Παιανιεὺς, καὶ ὁ τοῦ [a] Σωκράτους ἑταῖρος Ναυκράτης, πολλὰς ἡμῖν τοιαύτας ἰδέας παρέχονται. οὐκ ἀπορήσομεν δὲ οὐδὲ τῶν πρὸς ἕκαστον· ἐπεί τοι καὶ τὰ ποιήματα μεστὰ τούτων, οἱ ἐπικήδειοι οὕτως ὀνομαζόμενοι, θρῆνοί τε ὡσαύτως οὕτως. πολύς τε καταλογάδην ἐπὶ τοιούτων [b] λόγων, ἔν τε τοῖς πάλαι καὶ τοῖς ὀλίγον τι πρὸ ἡμῶν γενομένοις. λήξομεν δὲ δὲ οὐδὲ νῦν, ἔστ' ἂν γένος ἀνθρώπων καὶ τὸ χρεὼν ἐπικρατοῦν ᾖ. [c] μετιοιμεν οὖν αὐτοῖν ἑκάτερον τὸν τρόπον τοῦτον.

β'. Συνελόντι μὲν οὖν, ἐπιτάφιος ἔπαινός ἐστι τῶν κατοιχομένων. εἰ δὲ τοῦτο, δῆλόν που ὡς καὶ ἀπὸ τῶν αὐτῶν τόπων ληπτέον ἀφ' ὧνπερ καὶ τὰ ἐγκώμια, πατρίδος, γένους, φύσεως, ἀγωγῆς, πράξεως· ἄχρι μὲν οὖν τινος τὴν [d] αὐτὴν ἰτέον. οἷ περὶ πατρίδος λέγοντα, ὅτι μεγάλη καὶ ἔνδοξος καὶ ἀρχαία, καὶ εἰ τύχοι αὐτὴ πρώτη παρελθοῦσα εἰς ἀνθρώπους, οἷα καὶ Πλάτων περὶ τῆς Ἀττικῆς διέξεισιν· εἰ δὲ μικρὰ, ὅτι διὰ τούτους ἤδη καὶ τὴν ἀρετὴν τῶν τούτων καὶ δόξαν ἔνδοξος καὶ αὐτὴ ἐγένετο, οἷον ἡ Σαλαμὶς διὰ τὸν Αἴαντα ἢ τὴν ἀρετὴν τῶν ναυμαχησάντων, καὶ ἡ Αἴγινα διὰ τὸν Αἰακόν. ἢ [e] εἴπ βέλτιον περὶ αὐτῆς ἔχοιμεν λέγειν εὑρημένον, ὥσπερ θείαν τὴν Σαλαμῖνα εἶπεν ὁ Πύθιος· ὅτι ἐκ θεοῦ ἐκτίσθη, ὥσπερ Ἰωνία, Βυζάντιον, ἢ εἰ δή τις ἑτέρα πόλις [f] ᾖ. ἐπὶ μὲν οὖν τῶν ἐν πολέμοις πεσόντων κἂν ἐπιδαψιλεύσαιτό τις ἐν τούτοις. ἐπὶ δὲ τῶν καθ' ἕκαστον οὐ πάνυ τι ἀναγκαῖος ὁ πολὺς περὶ τῆς πατρίδος λόγος. [illegible] τοὺς προγόνους, εἰ οἱ πρόγονοι μὴ ἐπήλυδες, ἀλλ' αὐτόχθονες· καὶ εἰ ἐπήλυδες, ἀλλὰ κρίσει τὴν ἀρίστην γῆν λαβόντες, οὐ τύχῃ· καὶ ὅτι ἢ ἐκ τοῦ Δωρικοῦ γένους, ὅπερ ἀνδρειότατον· ἢ ἐκ τοῦ Ἰωνικοῦ, ὅπερ σοφώτατον, καὶ ὅτι Ἕλληνες. εἰ δὲ ἐπὶ τινος εὐκλείας λόγος γίνοιτο, ὅτι πατρὸς ἀγαθοῦ, καὶ προγόνων, καὶ ἐν βραχεῖ περὶ αὐτῶν εἰπεῖν τὸν ἔπαινον, ὁποῖοι δημοσίᾳ, ὁποῖοι ἰδίᾳ, ὁποῖοι ἐν λόγοις, ὁποῖοι ἐν βίῳ, καὶ εἴ τι ἐν ἔργοις ἢ ἐν πράξεσιν, [g] ἤ τινα τοιαῦτα, ἡ ποιότης τοῦ προσώπου παρέχοι ἐκ τῆς φύσεως, ὅτι εὐφυὴς εἰς πάντα, κοινὸς δὲ ὁ [h] τοιοῦτος.

γ'. Ἐν δὲ τῇ ἀγωγῇ γενόμενοι, ἐπὶ μὲν τῶν κοινῶν τὴν πολιτείαν ληψόμεθα, ὅτι ἡ δημοκρατία, ἢ ἀριστοκρατία. ἐν δὲ τοῖς ἰδίοις τὴν ἀναστροφὴν καὶ τὴν παιδείαν, καὶ τὰ ἐπιτηδεύματα· ἐν δὲ ταῖς κοιναῖς πράξεσιν, ὁ μὲν κοινὸς ἕξει τὰ κατὰ πολέμους ἔργα, καὶ ὅπως ἐτελεύτησαν, ὥσπερ ἀμέλει καὶ [i] ὁ Πλάτων γε, καὶ ὁ Θουκυδίδης καὶ τοῖς ἄλλοις εἴρηται. ὁπόταν δὲ περὶ ἑνός τινος λέγωμεν, περὶ τῆς ἀρετῆς ποιησόμεθα τὸν λόγον, οἷ περὶ [k] ἀνδρείας, περὶ δικαιοσύνης, περὶ σοφίας, ὁποῖος περὶ τὴν

a Ισοκράτους *Reg.* 1. & *Colb.* quo modo legendum eſſe docuit *Sylb.* ex eo quod *Dionyſius* infra in *Iſæo* inter ſectatores *Iſocratis* commemoret *Naucratem.* Vide *Meurſii* Attic. Lect. l. 4. c. 4. *b* Fortaſſe λόγος. *Sylb.* *c* Convenientius μετίωμεν. *Sylb.* *d* *Sc.* ὁδόν. *e* Ετι in vulgatis editionibus, parum convenienter. *Sylb.* *f* Rectius forſan εἴη. nam εἰ cum ſubjunctivi modi verbis conſtrui non ſolet. *Sylb.* *g* Η εἴ τινα *Colb.* & mox ἡ ποιότης in margine ex alicujus emendatione. Articulum ἡ ante ποιότης pro conjunctione ἢ ſubſtituendum eſſe voluit *Sylb.* *h* *Sc.* τόπος. *i* Structuræ & ſenſus ratio talem quampiam lectionem requirit, ὥσπερ ἀμέλει καὶ ὁ παρὰ Πλάτωνί γε καὶ ὁ παρὰ Θουκυδίδῃ καὶ τοῖς ἄλλοις εἴρηται. *Sylb.* *k* Ανδρείας in *Codd. MSS.*

a Forſan

τὴν πόλιν· ἐν τούτοις ὁποῖος ἰδίᾳ [a] περὶ ἕκαστα, ὁποῖος περὶ φίλους, ὁποῖος περὶ ἐχθρούς· καὶ ἔτι [b] προστεθείσθω, οἷος περὶ γονέας, οἷος ἐν ἀρχαῖς [c] ἐπί τινα ἦρξεν.

δ΄. Μετὰ ταῦτα δὲ ἐν μὲν τοῖς κοινοῖς ἐπὶ τὸ προτρεπτικὸν μεταβησόμεθα, προτρέποντες ἐπὶ τὰ ὅμοια τοὺς ὑπολειπομένους. καὶ πολὺς ὁ τόπος οὗτος. εἶτα οὕτως ἐπὶ τὸ παραμυθητικὸν τῶν πατέρων, ὅσοι τε ἔτι παιδοποιεῖσθαι ἱκανοί, ὅσοι τε ἔξω τῆς ὥρας ταύτης· καὶ εἴρηται ταῦτα καὶ παρὰ τῷ Θουκυδίδῃ. ἐν δὲ τοῖς ἰδίοις τὸ μὲν προτρεπτικὸν ἐνίοτε μὲν οὐδὲ ὅλως παραλαμβάνομεν, διὰ τὸ τάχα ἄν, εἰ τύχοι, παῖδας εἶναι τοὺς κατοιχομένους· ἐνίοτε δὲ ἐπὶ βραχύ, πλὴν ἐπὶ τοῖς πάνυ ἐνδόξοις. ἐνταῦθα γὰρ [d] οὐδὲν κωλύοι καὶ ἐπὶ πλεῖον χρῆσθαι τῷ εἴδει· [e] οἷον ἐπὶ ἄρχοντός τινος καὶ τοιούτου προσώπου ἐπιτάφιος γίνοιτο, ἀναγκαῖον παρακελεύεσθαι τοῖς παισὶ μιμεῖσθαι τοὺς ἑαυτῶν τοκέας, καὶ ἐπὶ τὰ ὅμοια σπεύδειν. [f] ἀναγκαιότερον δὲ ὁ παραμυθητικὸς παραμυθουμένων ἡμῶν τοὺς προσήκοντας. δεῖ δὲ εἰδέναι καὶ τὴν μέθοδον τοῦ παραμυθητικοῦ. οὐ γὰρ θρηνεῖν οὐδὲ ἀπολοφύρεσθαι τοὺς ἀποθανόντας. οὐ γὰρ ἂν παραμυθοίμεθα τοὺς ὑπολειπομένους, ἀλλὰ μεῖζον τὸ πένθος παρασκευάζοιμεν· καὶ οὐ δόξει εἶναι τῶν κατοιχομένων ἔπαινος, ἀλλὰ ὀλοφυρμός, ὡς τὰ δεινότατα παθόντων. πειρᾶσθαι δὲ ἐν τῷ παραμυθεῖσθαι καὶ ἐνδιδόναι τοῦ πάθους τοῖς ὑπολειπομένοις, καὶ μὴ ἀντιτείνειν εὐθύς· ῥᾷον γὰρ ἐπαξόμεθα. ἅμα δὲ καὶ ἔπαινον ἕξει ὁ λόγος, εἰ λέγοιμεν ὅτι οὐ ῥᾴδιον ἐπὶ τοῖς τοιούτοις ῥᾷον φέρειν. ἐπειδὴ δὲ οἱ ἐν πολέμῳ τελευτήσαντες ὅμοιοι ταῖς ἡλικίαις, οὐδὲν ἀπὸ [g] τούτων ἕξομεν εἰς παραμυθίαν [h] ἐπιχειρεῖν, πλὴν ὅτι ἐνδόξως ἀπέθανον ὑπὲρ τῆς πατρίδος· [i] καὶ οὕτως [illegible] καὶ ἀναίσθητος ὁ τοιοῦτος θάνατος, καὶ ἐκτὸς βασάνων καὶ τῶν κακῶν τῶν ἐκ τῆς νόσου· ὅτι δημοσίας ταφῆς ἔλαχον· ζηλωτὸν δὲ τοῦτο καὶ τοῖς μετὰ ταῦτα· καὶ ἀθάνατος αὐτῶν ἡ δόξα.

ε΄. Ἐπὶ δὲ τοῖς καθ᾽ ἕκαστον καὶ ἀπὸ τῶν ἡλικιῶν πολλὰς ἀφορμὰς παρέξει ὁ λόγος εἰς παραμυθίαν· εἰ μέν τις ἄφνω τελευτήσειε καὶ ἀλύπως, ὅτι μακαρίως αὐτῷ ἡ τελευτὴ συνηνέχθη· εἰ δέ τις νόσῳ καὶ πολὺν χρόνον νοσήσας, ὅτι γενναίως ἐνεκαρτέρησεν ἐν τῇ νόσῳ· ἢ εἴ τις ἐν πολέμῳ, ὅτι ὑπὲρ [k] τῆς πατρίδος ἀγωνιζόμενος· ἢ εἴ τις ἐν πρεσβείᾳ, ὅτι ὑπὲρ τῆς πόλεως· κἂν ᾖ ἐν ἀποδημίᾳ, ὅτι οὐδὲν διενήνοχε· "Μία γὰρ καὶ ἡ αὐτὴ οἶμος, κατὰ τὸν Αἰσχύλον, εἰς ᾅδου φέρουσα·" εἰ δέ τις ἐν τῇ πατρίδι, ὅτι ἐν τῇ φιλτάτῃ καὶ τῇ γειναμένῃ, καὶ τοῖς οἰκειοτάτοις παισίν. ἀπὸ ἡλικίας, εἰ μὲν νέος ὢν τοῦτο πάθοι, ὅτι θεοφιλής· τοὺς γὰρ τοιούτους φιλοῦσιν οἱ θεοί· καὶ ὅτι καὶ τῶν παλαιῶν πολλοὺς ἀνήρπασαν, οἷον τὸν Γανυμήδην, τὸν Τιθωνόν, τὸν Ἀχιλλέα, μὴ βουλόμενοι αὐτοὺς ἐν τοῖς κακοῖς τοῖς ἐν τῇ γῇ [l] κυλινδεῖσθαι, ἢ πολὺν χρόνον ἐγκατορωρύχθαι τὴν ψυχὴν ἐν τῷ σώματι, ὥσπερ ἐν τάφῳ ἢ ἐν δεσμωτηρίῳ, μηδὲ δουλεύειν δεσπόταις κακοῖς, ἀλλὰ ἐλευθεροῦν· καὶ μακάριοι φεύγοντες τὰ ἀλγεινὰ τοῦ βίου, καὶ τὰ πάθη τὰ συμπίπτοντα τοῖς ἀνθρώποις, μυρία ταῦτα ὄντα καὶ ἄπειρα, ὀφθαλμῶν [m] πηρώσεις, ποδῶν,

qualis erga unumquemque privatim, qualis erga amicos, qualis erga inimicos: denique adjiciatur, qualis erga parentes, qualis exſtiterit in imperio, ſi quod nactus fuiſſet.

IV. Poſtea vero in oratione publica ad hortationem procedendum, ut poſteri majorum veſtigiis inſiſterent. qui locus ſatis amplus. Dein aliquid adhibendum in ſolamen parentum, qui vel liberis procreandis apti, vel ætatem iſtam exceſſerint. quod à * Thucydide uſurpatum videmus. In oratione vero privata, aliquando nulla utimur exhortatione, quod forſan in puerili ætate deceſſerint; aliquando vero hortamur, ſed parce admodum, niſi in nobiliorum funeribus: in quibus nihil vetat hortatione paullo liberius uti. quando ſcilicet in obitum principis aut hujuſmodi perſonæ fiat laudatio funebris, tunc neceſſe eſt liberos ad parentum imitationem incitare, atque ut ad eundem honorem feſtinent. Neceſſaria vero magis conſolatio, cum noſmet convertimus ad propinquos: cujus quidem methodum cognoſcere oportet. Abſtinendum enim ab immodico luctu & lamentatione mortuorum. nam iis non ſolabimur ſuperſtites, ſed dolorem illis augebimus: neque defunctos laudare videbimur, ſed lugere, tanquam acerbiſſima illis acciderant. Tentandum etiam in conſolatione affectuum habenas ſuperſtitibus remittere, & non ſtatim adducere; nam ſic facilius alliciemus. ſimul etiam laudationis ſpeciem habebit, ſi dicamus, non facile eſſe ejuſmodi damnum ferre. Cum vero qui pugnando ceciderunt æquales ætate fuerint, nihil inde ad conſolationem in medium adferre poſſumus; illud tantum,glorioſe pro patriæ mortuos; mortemque illis cito & ſine ſenſu doloris accidiſſe, ſine morborum acerbitate & moleſtiis; publice etiam ſepeliri contigiſſe, (quod poſteris merito optandum) gloriamque immortalem eſſe conſequutos.

Methodus hujus orationis traditur §. 2. & deinceps uſque ad §. 6.

V. In oratione vero privata, ex ætate amplam conſolationis materiam habebimus; ſi repente exſtinctus & ſine dolore, quod felicem exitum conſequutus; ſi vero morbo poſt longam valetudinem, quod fortiter dolores pertulerit; aut ſi bello, quod pro patria pugnans; ſi in legatione, quod pro civium incolumitate; ſi in peregrinatione, quod nihil refert, *nam una & eadem via* (ut Æſchylus ait) *ad inferos ducit*; ſi vero in ſolo natali, quod in cariſſima patria quæ ipſum genuerit, & inter amantiſſimos ſui liberos. Ab ætate, ſi adoleſcens periit, quod Diis carus, qui tales amare ſolent, atque olim plurimos è vivorum numero abripuerunt, ut Ganymedem, Tithonum, Achillem, eos in humanæ vitæ fluctibus diutius volutari non permittentes, nec animam longius in corpore tanquam in carcere incluſam habere, ſed, ne amplius injuſtis parerent dominis, in libertatem vindicantes; & quod felices, qui vitæ calamitabus erepti, & malis quæ humanitus ſolent accidere fere infinitis, qualia, cæcitas, claudicatio,

a Forſan rectius περὶ ἕκαστον. *Sylb.* *b* Perperam in vulgatis προστεθείτω. *Sylb.* Προσεθήτω *Cant.* *c* Εἶγε τινὰ legit *Wolfius.* *d* Rectius οὐδὲν ἂν κωλύοι, vel οὐδὲν κωλύει. *Sylb.* *e* Malim οἷον εἰ ἐπὶ, vel οἷον εἰ περὶ ἀρχ. *Sylb.* *f* Ἀναγκαιότερος *Reg.* 1. g Cum τούτων ſubaudiendum τῶν ἡλικιῶν vel τῶν ἰσηλίκων. alioqui legendum foret ἀπὸ τούτου, ſubaudito in fine periodi καὶ αὐτοῖς. *Sylb.* *h* Ἐπιχειρεῖν accipiendum pro ἐπιχείρημα προφέρειν, aut legendum ἐπιφέρειν inferre, ut ſupra ἐπάγειν p. 67. v. 42. *Sylb.* *i* Periodica nota rectius poſt καὶ οὕτως poni videtur quam ante. *Sylb.* *k* Deeſt *Colb.* *l* Καλινδεῖσθαι *Reg.* 1. & *Colb.* *m* Πηρώσεις *Reg.* 1. & *Colb.* * *Sc.* in Oratione funebri.

catio, aut alterius corporis partis mutilatio, morbique cæteris graviores. Si media ætate obierit, quod in vitæ flore, cum virtutis ſuæ ſpecimina dederit; quod valde deſideratus, utpote qui non moleſtus ob ſenectutem exiit è vita, ſed vegeta ætate. Si vero ſenem mori contigerit, quod illi omnium hujus vitæ bonorum uſum benigne præbuerit tempus. Id quoque adjici debet, quod multa ei in conventibus, in nuptiis, in liberorum procreatione, in honoribus à patria acciderint jucunda; (quæ omnia ſuppeditare ſolet longior vitæ uſura) & quod Neſtoris inſtar lætam ſenectutem egerit, ideoque diutius inter vivos manſerit, ut aliis exemplo eſſet: præſertim ſi dignitate fuerit conſpicuus. In fine de anima quoque neceſſe erit dicere, quod immortalitatem ſit conſequuta, magiſque deceat tales viros vita functos in beatorum vivere conſortio. Interdum & exordia ipſa ſuggeret perſona propria etiam & non communia: veluti ſi dicendi peritus fuerit, orationibus ideo dignus eſt qui celebretur: aut ſi alios ipſe pro more laudaverit, par eſt eandem illi gratiam referri: aut ſi quid aliud perſonæ qualitas exhibuerit.

Quali dictione mendum.

VI. Elocutio varia ſit oportet: in contentionibus quidem contorta; quum de rebus illuſtribus & majeſtatem præ ſe ferentibus agitur, veluti de anima, elata & grandis atque dictionis Platonicæ non diſſimilis.

ἑτέρου τινὸς μέρους τοῦ σώματος, καὶ ὅτι τῷ ὄντι ἡ νόσος ἀλγινοτάτη. εἰ δὲ μέσην τὴν ἡλικίαν, ὅτι ἐνακμάσας τῷ βίῳ, καὶ ἐν ᾧ δεῖγμα τῆς ἀρετῆς τῆς ἑαυτοῦ παρέσχε· καὶ ὅτι ποθούμενος, οὐκ ἀηδὴς ἤδη διὰ τὸ γῆρας γενόμενος, ἀπῆλθε τοῦ βίου, ἀλλ' ἐν ἡλικίᾳ. εἰ δὲ ἐν γήρᾳ τις τελευτήσειεν, ὅτι εἰς πᾶσαν ἀπόλαυσιν τῶν ἐν τῷ βίῳ καλῶν [a] συνεμετρήθη αὐτῷ ὁ χρόνος. ἐν τούτῳ παραθεῖναι ἀναγκαῖον, ὁπόσα ἐν πανηγύρεσι τερπνά, ὅσα ἐν γάμοις, παιδοποιΐαις, τιμαῖς παρὰ τῆς πατρίδος· ταῦτα γὰρ ἡ πλείων περίοδος τοῦ χρόνου παρέχειν εἴωθεν· καὶ ὅτι λιπαρὸν γῆρας κατὰ τὸν Νέστορα ἐβίωσεν, ὃς τούτου ἕνεκεν ἐνδιέτριψεν, ἵνα παράδειγμα γένηται τοῖς ἄλλοις, καὶ μάλιστα εἰ ἔνδοξον εἴη τὸ πρόσωπον. ἐπὶ τέλει δὲ περὶ ψυχῆς ἀναγκαῖον εἰπεῖν ὅτι ἀθάνατος, καὶ ὅτι τοὺς τοιούτους ἐν θεοῖς ὄντας ἄμεινον εἰκὸς ἀπαλλάττειν. ἀρχὰς δὲ ἐνίοτε αὐτὸ παρέξει τὸ πρόσωπον ἰδίας καὶ μὴ κοινάς· οἷον εἰ ἀπὸ 41 λόγου εἴη, ὅτι ἀκόλουθον τοῖς λόγοις εὐφημεῖν αὐτόν· ἢ εἴπερ ἐπὶ ἑτέροις αὐτός τι τοιοῦτον εἰρηκὼς εἴη, ὅτι τὸν αὐτὸν ἔρανον καὶ τούτῳ ἀποδοτέον· ἢ ὅ,τι ποτ' ἂν ἡ ἰδιότης τοῦ προσώπου [b] παρέχει.

ς'. Ἡ δὲ ἀπαγγελία ποικίλη, ἐν μὲν τοῖς [c] ἀγωνικοῖς, συνεστραμμένη· ἐν δὲ τοῖς ἐνδόξοις καὶ μέγεθος ἔχουσιν, οἷον ὅσα περὶ ψυχῆς, [d] διηρμένη καὶ μέγεθος ἔχουσα καὶ ἐγγὺς βαίνουσα τῆς τοῦ Πλάτωνος.

CAP. VII.

De Exhortatione ad Athletas.

CONſequens eſt, atque ut ita quis dixerit, his connexa, O Echecrates, oratio in ipſis conventibus habenda, non tamen in ipſam conventus laudem, ſed in certantium Panegyricis in ludis honorem, unde & ſermo dicatur exhortatorius ad Athletas. Primo itaque ſtatim conſiderandum, quodnam certamen ſit: (ut ipſe quidem novi jam in Olympicis ludis noſtra ætate factum, & in ludis Pythicis, & in compluribus locis frequenter) nunc enim civis fortaſſe diſceptet, nunc aliquis è ludorum curatoribus. Ipſe Agonothetam vidi, qui ante certamen hortando alios quaſi ipſemet certavit.

Orationis hortatoriæ methodus.

II. Exordium fortaſſe hinc opportune ducetur. Si civis, quaſi ab Agonotheta atque adeo urbis lege perſuaſus in certamen deſcendat, ſeque periculo objiciat, non minus quam Athletarum moleſto; illud enim corporis eſſe, hoc animi certamen: difficiliores vero ſunt animi, quam corporis concertationes. Corporis quidem certaminum clara eſt victoria oculiſque ſpectatur, qui ſenſus evidentior eſt: ad hæc munerarius ab illo eſt conſtitutus omni major invidia. Judicium vero, non de uno, ſed de pluribus fit; neque tam oculis judicant quam mente, cui multa repugnant, ignoratio nimirum, gloriæ cupiditas,

ΚΕΦ. ζ'.

Προτρεπτικὸς ἀθληταῖς.

ΑΚόλουθος ἂν εἴη καὶ, ὡς εἴποι τις, συνεχής, ὦ Ἐχέκρατες, καὶ ὁ ἐν ταύταις ταῖς πανηγύρεσι λεγόμενος λόγος, οὐκ [e] εἰς αὐτὴν μέντοι τὴν πανήγυριν, ἀλλ' εἰς τοὺς ἀνταγωνιστὰς τοὺς ἐν τῇ πανηγύρει, καὶ τοῖς ἀγωνισταῖς ἀθληταῖς δή που ὁ προτρεπτικὸς οὗτος λεγόμενος. σκεπτέον οὖν πρῶτον εὐθὺς [f] ὅστις ποτὲ ὁ ἀγών· ὡς ἔγωγε οἶδα καὶ Ὀλυμπιᾶσι καὶ ἐπ' ἐμοῦ τοῦτο γενόμενον, καὶ Πυθοῖ, καὶ ἄλλοθι πολλαχοῦ [g] εἰσί· νῦν μὲν γὰρ ἴσως πολίτης, νῦν δὲ καὶ αὐτῶν τῶν περὶ τὸν ἀγῶνά τις. ἐγὼ δὲ ἤδη καὶ τὸν ἀγωνοθέτην εἶδον ἀγωνιστὴν τούτου τοῦ λόγου γεγενημένον.

β'. Τὰς γὰρ ἀρχὰς ἴσως που καὶ ἐντεῦθέν τις οὐκ [h] ἀπὸ καιροῦ ποιήσεται. εἰ μὲν πολίτης εἴη, ὅτι καὶ αὐτός, πεισθεὶς τοῖς ἀγωνοθέταις καὶ [i] περὶ τῶν τῆς πόλεως νόμων, εἰς τὸν ἀγῶνα καθῆκεν ἑαυτόν, καὶ παρεβάλετο κινδύνῳ οὐχ ἧττον ὄντι ἐργώδει ἐκείνου· οἱ μὲν γὰρ σώματος, ὁ δὲ ψυχῆς· χαλεπώτεροι δὲ οἱ ἀγῶνες οἱ τῆς ψυχῆς ἢ τοῦ σώματος. [k] ἐπὶ μὲν γὰρ τῆς ἀγωνίας τῶν σωμάτων καὶ φανερὰ ἡ νίκη καὶ ὑπὸ τοῖς ὀφθαλμοῖς, ἥπερ ἐναργεστάτη τῶν αἰσθήσεων· ἔτι δὲ καὶ βραβευτὴς ἐφέστηκεν ἐπ' αὐτῷ τούτῳ κρείττων τοῦ παρὰ τῶν ἄλλων φθόνου. ἡ δὲ κρίσις οὐχ ἐφ' ἑνί, ἀλλ' ἐπὶ πολλοῖς· καὶ οὐκ ὀφθαλμοῖς κρίνουσιν, ἀλλὰ γνώμῃ, ἐν ᾗ πολλὰ τὰ ἀνθιστάντα, ἄγνοια, καὶ φιλοτιμία,

καὶ

a Συνεμετρήθη *Reg.* 1. & *Colb.* b Rectius παρέχῃ. *Sylb.* c Ἀγωνιστικοῖς in *Codd. MSS.* d Διηρημένη *Cant.* e Εἰς τὴν *Colb.* & *Cant.* f Ὅστις ποτὲ εἴη ὁ ἀγὼν *Cant.* g Illud εἰσι ſupervacaneum. *Sylb.* Verum ἐστι legit *Faber*, Agoniſtic. l. 2. c. 31. h Ut hic ἀπὸ καιροῦ legitur, ita infra alicubi οὐκ ἀπὸ σκοποῦ: cum alioqui in his & ſimilibus paroxytonως ſcribi ſoleat ἄπο. *Sylb.* i Aut tollenda præpoſitio περὶ, ut p. 75. v. 19. aut mutata præpoſitione legendum τῶν παρὰ τῆς πόλεως νόμων. *Sylb.* Deeſt quidem *Reg.* 1 k Prolixe hunc locum tractat *Ariſtot.* Probl. §. 30. qu. 11. ubi quærit cur veteres corporis exercitationibus præmia propoſuerint, non item ſapientiæ. *Sylb.*

a Λόγον

καὶ φθόνος· ἐφ' ἅπασι δὲ τὸ μὴ βούλεσθαι τοὺς ἀκούοντας μείζονα εἶναι τὰ ἐπαινούμενα τοῦ περὶ αὐτῶν λόγου. τούτοις δὲ ὑποβάλλειν κἀκεῖνο ἀναγκαῖον, τὸ ἀνελεῖν ὡς ἀντικείμενον ἐκ τῆς τοῦ προσώπου ποιότητος, εἰ μὴ καταφρονητέον [a] λόγου τοῖς ἀθληταῖς ὅτι ἐν ἔργοις δοκοῦσι. λόγος γὰρ εἰς πάντα ἐπιτήδειος, καὶ πρὸς πᾶν ἐπιῤῥώννυσιν· οὕτω καὶ ἐπὶ πολέμου καὶ ἐπὶ παρατάξεως δέονται στρατιῶται τοῦ παρὰ τῶν στρατηγῶν λόγου καὶ τῆς προτροπῆς, καὶ αὐτοὶ αὑτῶν ἐῤῥωμενέστεροι ἐγένοντο. μάλιστα δὲ οἱ ἀθληταὶ δέοιντο ἂν τῆς ἀπὸ τοῦ λόγου προτροπῆς καὶ ἐπικελεύσεως, ὄντες μὲν καὶ αὐτοὶ Ερμοῦ τε καὶ Ηρακλέους μαθηταί τε καὶ ζηλωταί· ὧν ὁ μὲν, εὑρετὴς τοῦ λόγου, ἢ αὐτόχρημα λόγος· ὁ δὲ, σὺν τῇ Αθηνᾷ πάντα κατώρθωσε τὰ ἐπιταχθέντα· ἡ δὲ τί ἂν ἄλλο εἴη ἢ νοῦς τε καὶ λόγος; καὶ ὁσημέραι δὲ ἐπὶ ταῖς γυμνασίαις ἑκάστοτε τοιούτους τοὺς ἐπικελευομένους ἔχοντες αὐτοῖς.

γ'. Εἶτα διαφορὰν ἐρεῖς, ὅσῳ κρείττων οὗτος [b] ὢν ἐκείνων, εἰδέναι καὶ ταῦτα· ὅτι ὁ μὲν, ἐκ τῶν ἐπιτυχόντων· οὗτος δὲ, ἀπὸ τῶν δεδοκιμασμένων καὶ βίῳ καὶ λόγῳ καὶ δόξῃ· καὶ ἐκεῖνος μὲν, ἔθει τινί· οὗτος δὲ, νόμῳ πόλεως καὶ δόγματι ἀρχόντων· κἀκεῖνος, δι' ὃν ἐπιβόησίς τις, μηδὲν τῶν ἤχων διαφέρων· οὗτος δὲ, μετ' ἐπαίνων καὶ ἀποδείξεων [c] παράκλησις. εἰ ἀκόλουθον τοῖς περὶ τὸ τοῦ σώματος καλὸν σπουδάζουσι, καὶ περὶ τὸ καλὸν τὸ ἐπὶ τῇ ψυχῇ σπουδάσαι καὶ μᾶλλον, ὅσῳ τιμιώτερον ψυχὴ σώματος, εἰ μὴ καὶ αὐτοὺς ἀσκοῦντας, ἀλλὰ τοῖς ἀσκήσασι πειθομένους· ὅπερ οὐδὲ δυσχέρειάν τινα ἔχει, οὐδὲ πόνον, ἄλλως τε καὶ ἐπὶ συμφέροντι τῶν πεισθέντων τῆς πειθοῦς γινομένης. [d] ὥσπερ γὰρ καὶ ἐν στρατοπέδῳ οἱ γνησιώτατοι, παρὰ τῶν στρατηγῶν λόγους ἀκούσαντες, μάλιστα φιλοτιμοῦνται περὶ τὴν [illegible] καὶ οἱ ἐπὶ τοῖς ἀγῶσι προτρεπτικοὺς λόγους οἰκείως ἀναδεξάμενοι· μάλιστα γὰρ ὀρέγοιντο τοῦ περιγενέσθαι. καὶ ὅτι τοῖς ἐπαγγελλομένοις τὴν σωτηρίαν τοῦ σώματος προσήκει καὶ ἀψευδεῖν ἐν τούτῳ. εἰ δή πού τις, καί τοι τῆς ἀπὸ τούτων δόξης ἀδήλου τυγχανούσης, ὅμως ἐφίεται τούτου ἄλλως μηδὲ ἀνάγκης οὔσης, πόσῳ μᾶλλον τοὺς [e] ἐπ' αὐτὸ τοῦτο παρόντας καὶ παραδεδωκότας ἑαυτοὺς, καὶ τούτου ἕνεκεν ἐπὶ τοσοῦτον τοῖς γυμνασίοις χρησαμένους, καὶ ὑπευθύνους ἑαυτοὺς καταστήσαντας, πειθομένους φαίνεσθαι τῷ ἐπὶ τοῦτο [f] ἐπὶ τῆς πόλεως καὶ τῶν ἀγωνοθετῶν καὶ τοῦ νόμου [g] προκεχειρισμένου; εἰ δὲ δὴ καὶ ἀγωνοθέτης εἴη ὁ λέγων, πρὸς τούτοις, ἢ περὶ ἁπάντων τούτων ἁρμόσει εἰπεῖν, ὅτι διατιθεὶς τὸν ἀγῶνα οὐκ ὤκνησεν ἀγωνιστὴν καὶ [h] ἐπ' αὐτὸν καταστῆσαι, καὶ ὑποβαλεῖν τῇ τῶν ἀκουόντων κρίσει, ἕνεκα τοῦ ἀγῶνος καὶ τοῦ ἔνδοξον καὶ μέγαν καὶ περισπούδαστον τοῦτον γενέσθαι, πολλῷ δή που ἀναγκαιότερον αὐτοῖς ἀγωνιζομένοις καὶ κληρονομεῖν μέλλουσι τῆς τοῦ ἀγῶνος δόξης. τῷ δὲ ξένῳ καὶ [i] τούτῳ ἂν [k] ἁρμόζοι λέγειν, ὅτι προσήκων αὐτῷ ὁ λόγος διὰ τὴν ἐπιδημίαν καὶ τὴν μετουσίαν τῆς θέας. οἱ γὰρ τῆς θέας μεταδόντες, καὶ τοῦ λόγου τοῦ περὶ αὐτῆς μετέδοσαν· ἄλλως τε καὶ ἐπὶ τῷ ἐνδοξοτέραν τὴν πανήγυριν γενέσθαι. καὶ ὅτι γνήσιος πολίτης οὐχ ὁ ἐγγεγραμμένος μόνον, ἀλλὰ πολ-

atq; invidia. † in omnibus vero, nolle auditores majora eſſe quæ laudantur ipſa oratione. His & illud adjicere neceſſe eſt, ſuſtuliſſe veluti adverſarium ex perſonæ qualitate, niſi ſi contemnenda Atheletis oratio, ut reipſa oſtendunt. Oratio enim ad omnia utilis eſt & accommoda, valetque in univerſum; ſic & in pugna & inſtructa jam acie ducum indiget oratione & hortatione miles, atque inde novas acquirit vires. Maxime vero Athleta egere videantur exhortatione ſimul atque incitatione, quæ fit oratione; cum ſint hi Mercurii atque Herculis diſcipuli & æmuli: quorum ille quidem ſermonis eſt inventor, aut revera ipſa oratio; hic vero adjutante Minerva omnia quæ præſcripta erant correxit. * ipſa vero quid aliud ſit quam mens & oratio? & quidem tales habent quotidie Gymnycis in ludis incitantes.

III. Dein explicabis diſcrimen, quanto hic illis præſtet, qui hæc noverit: hunc de vulgo eſſe; illum vero numerari inter celebres vita, oratione, ac gloria: ille quidem, inſtituto aliquo; hic vero, civitatis lege & decreto imperantium: illius cauſa acclamatio fuit, nihil ab echo differens; hic vero, cum laudibus & demonſtrationibus fit admonitio. Si corpori operam navantes honeſtum quid conſequuntur; & in honeſto deditum eſſe animo majus eſt, quanto anima corpori præſtat, niſi & ipſi ſe exercentes & exercitatis perſuadeant, quod neque moleſtiam habet aliquam, neque laborem: quin & utilitate perſuaſorum factæ ſuaſiones. Ut enim generoſiſſimi milites, auditis ducum orationibus, maxime de victoria contendendo nituntur; ſic & qui hortatorias in certamine orationes athletæ accipiunt. Valde enim ſuperare adverſarium exoptant & nunciantes corporis incolumitatem mentiri non decet. Si quis vero alibi incertæ jam gloriæ particeps factus, tamen urget hoc alias non neceſſarium; quanto magis ad id negotium præſentes, & qui ſe tradiderunt, eaque de cauſa Gymnicis ludis utentes, ſeque ipſos ſubditos præbentes, perſuaſos ſe dicunt à civitate & Agonothetis & legibus ante oculos poſitis? Quod ſi dicat Agonotheta, præter hæc, vel de his omnibus, dicere par eſt: quod munerarium agone propoſito non piguit certamen ipſis proponere, & ſe auditorum judicio ſubmiſiſſe certandi gratia, ut fieret clarus, magnus, amoreque dignus; multo vero magis neceſſarium ipſis Athletis, quique certaminis gloriæ participes ſunt futuri. Advenæ vero, & hæc dicere conſentaneum ſit, quia illum oratio decet, quod acceſſerit hoſpes, & in ſpectaculi ſocietatem ſit adſcitus. Qui enim in ſpectando communicant, etiam communicant in oratione certaminum, quibus clarior futurus ſit conventus. Quodque civis verus ſit non modo tabulis inſcriptus, ſed is etiam multo magis, qui optime ſit erga civitatem animatus, ſtu-

diofuſque

a Λόγου in *Ed. Steph.* Λόγων *Cant.* *b* Deeſt *Colb.* & *Cant.* *c* In *Cod. Cant.* ἀποδείξεων, παράκλησις εἰ ἀκ. In *Reg.* 1. ἀποδείξεων. ΠΑΡΑΚΛΗΣΙΣ εἰ ἀκ. Hinc ſuſpicaretur aliquis vocem παράκλησις margini olim adſcriptam in textum irrepſiſſe. *d* In *Codd. MSS.* ὅπερ. *e* Nota hic ἐπ' αὐτὸ τοῦτο, & v. 38. ἐπὶ τοῦτο, at p. 14. v. 44. ἐπ' αὐτῷ τούτῳ, ſtructura convenientiore. *Sylb.* *f* Legendum ἀπὸ τῆς πόλεως, finita periodo poſt οὐδὲ πόνῳ. *g* Προκεχειρισμένῳ malit *Sylb.* ut feratur ad dativum τῷ. *h* Rectius (opinor) legerimus ἑαυτὸν *ſeipſum*, ut p. 78. v. 3. *Sylb.* atque ita quidem *Reg.* 1. Ἐπ' αὐτὴν *Cant.* *i* Τούτῳ pro αὐτῷ poteſt accipi. Si quis tamen nominandi caſu τοῦτο malit, per me licet. *Sylb.* *k* Αρμόζει *Reg.* 1. & *Colb.* † Non raro in ſequentibus nec auctorem ipſum aſſequor nec interpretem. * Vel, *quæ injuncta ſibi fuerant perpetravit.* Vide *Fabri* Agoniſtic. l. 1. c. 16.

dioſuſque in primis earum rerum, quæ in civitate bona habentur. Sin vero non exiſtens civis in certamen patiatur ſe adduci, multo illi magis eſt favendum ab athletis, tanquam civibus, ut ita dicam, certaminis exiſtentibus.

IV. His de cauſis & argumentis inſtructis cito quidam orationem etiam Panegyricam accommodaverit talibus perſonis publici conventus, tantorum etiam poëtarum una convenientium. Tali narrationis præmiſſo apparatu, ſubjicienda oratio, laudem continens Panegyricæ narrationis, quod à bellis mutuiſque contentionibus liberi jam urbium incolæ convenerint velut unam in urbem communem patriam omnium, qui ſimul Diis rem faciant divinam, feſtoſque dies agant: præteritarum omnium injuriarum inducta jam oblivione. Neque id ſatis fuit, ſed & ſpectacula, atque acroamata ſexcenta, & his plura exhibuerunt, non ad animi modo oblectationem, verum etiam utilitatis gratia: muſicis quidem canticis nos erudientes hiſce vero exercitationibus corporis ad bellum inſtruentes. Honeſtum itaque peregrinis ſtudioſe in ſpectaculis verſari; honeſtius vero ipſis una certare. Illis quidem temporanea voluptas eſt; his vero immortalis quæritur gloria. Et his quidem bene ſubito ominantur, & digito monſtrant, unico certamine atque victoria, non unius urbis civem factum, ſed totius prope univerſi. Singuli enim præſentes fortitudinis nomine, benevolentia complexi veluti civem, ſibique vicinum adoptant. Hoc nimirum eſt quod Homerus dixit; *Suſpiciunt, numen tota velut panegyri vagetur*: neque id modo, quin & poſt conventum omnes vel ſolum aſpicientes obſervant. Et hæc quidem in certaminibus. Poſt certamina vero per omnem vitam manent fructus victoriæ, illis abunde omnia ſuppeditantes. A funere vero durat è ſtatuis atque imaginibus memoria, & in acta relata rei geſtæ gloria, non monumentis modo conſervata, ſed & titulis carminibuſque per omnem ætatem conſcripta.

V. Hinc & convertas ſermonem ad urbem, quod propter ipſam certaminibus ſtudendum. Laudatio autem ſit moderata, quando non nunc propoſitum eſt. Argumenta ſuppetent ex his, quæ, cum de *Panegyrica* oratione agerem, jam dixi. Similiter & de panegyri ipſa deinceps verba facies: unde duxerit originem, quis auctor, & cui Deorum exhibeantur ludi, & quis Deus nomen hinc traxerit: breviſque erit laudatio ex iis argumentis, quæ inibi ſuppeditavi. Comparatio etiam (cum in his ſimus) neceſſario facienda cum aliis certaminibus. Fiet autem collatio tam à loco certaminis, quam à tempore, quod antiquiſſimi ludi ſint: ſin recentes, ut quantum tempore inferiores,

λῷ μᾶλλον ὁ εὔνους τῇ πόλει, καὶ περὶ τὰ καλὰ μόνον τὰ τῆς πόλεως σπουδάζων. εἰ δὲ δὴ καὶ μὴ πολίτης ὢν ἐπείσθη τοῖς ἐπιτάξασι καθεῖναι [a] ἑαυτὸν εἰς τὸν ἀγῶνα, πολλῷ δή που μᾶλλον τοῖς ἀθληταῖς σπουδαστέον περὶ αὐτὸν τοῖς, ὡς ἂν εἴποι τις, πολίταις τοῦ ἀγῶνος οὖσι.

δ'. Τούτων δὲ τῶν ἀφορμῶν τάχα ἄν τινες καὶ εἰς τὸν πανηγυρικὸν λόγον ἁρμόζοιεν, τοιούτων προσώπων πανηγυριζόντων, καὶ τοιούτων [b] ποιητῶν ἐμπεριειλημμένων. [c] τοιαύτης δὲ προκαταστάσεως γινομένης, ὑποβλητέον καὶ τὸν περὶ τῆς πανηγύρεως καθόλου λόγον ἔπαινον ἔχοντα τῶν προκαταστησαμένων, ὅτι τῶν πολέμων καὶ τῶν πρὸς ἀλλήλους διαφόρων καταπαύσαντες τὰς πόλεις συνήγαγον, ὥσπερ εἰς μίαν πόλιν, τὴν πατρίδα πάντων, ὡς κοινῇ συνελθόντας θύειν καὶ ἑορτάζειν, λήθην ἁπάντων τῶν πρότερον ποιησαμένους· καὶ οὐ ταῦτα ἀπέχρησε μόνον, ἀλλὰ καὶ θεάματα καὶ ἀκροάματα μυρία ἐπὶ μυρίοις προέθεσαν, οὐκ εἰς ψυχαγωγίαν μόνον, ἀλλὰ καὶ πρὸς ὠφέλειαν· διὰ μὲν τῶν μουσικῶν [d] ἀκροαμάτων παιδεύοντες ἡμᾶς, διὰ δὲ τῶν γυμνικῶν συνασκοῦντες εἰς τοὺς πολέμους. καλὸν μὲν οὖν καὶ τοῖς ἐπιδημοῦσι σπουδάζειν περὶ τὴν θέαν, [e] πολὺ δὲ κάλλιον τοῖς ἀγωνιζομένοις αὐτοῖς. τοῖς μὲν γὰρ πρόσκαιρος ἡ τέρψις, τοῖς δὲ ἀθάνατος ἡ δόξα· καὶ παραχρῆμα μὲν γίνεται ἑκάστῳ τούτων εὐφημεῖσθαι καὶ [f] δακτυλοδεικτεῖσθαι διὰ μιᾶς πράξεως καὶ νίκης, οὐ μιᾶς πόλεως [g] γενόμενον, ἀλλὰ σχεδὸν ἁπάσης τῆς οἰκουμένης. ἕκαστος γὰρ τῶν παρόντων τῆς ἀρετῆς ἀποδεχόμενος τῇ εὐνοίᾳ, ὡς πολίτην αὑτοῦ προσοικειοῦται. τὸ τοῦ Ὁμήρου δὴ τοῦτο, „[h] Ἐρχόμενον δ' „ἀνὰ τὴν πανήγυριν θεὸν ὣς εἰσορόωσιν, οὐ μόνον γε, ἀλλὰ καὶ μετὰ τὴν πανήγυριν [illegible] αὐτὸν ἴδωσι μόνον. καὶ ἀγωνιζομένῳ ταῦτα καθ' ἕκαστον ἀγῶνα· [k] παυσαμένῳ παραμένουσι τὸν βίον σύμπαντα οἱ καρποὶ ἀπὸ τῆς νίκης, τὴν περιουσίαν τοῦ βίου ἄφθονον παρέχοντες. μετὰ δὲ τὴν τελευτὴν ἡ μνήμη ἀπὸ τῶν ἀνδριάντων καὶ τῶν εἰκόνων, εἰς τὸ ἀνάγραπτον ἔχειν τὴν δόξαν, οὐκ ἐν ταῖς μνήμαις σωζομένην μόνον, ἀλλὰ καὶ διὰ τῶν συγγραμμάτων συμπαραμένουσαν ἅπαντι τῷ χρόνῳ.

έ. Εἶτα ἐπὶ τούτοις προσάξεις καὶ τὸν περὶ τῆς πόλεως λόγον, ὅτι καὶ διὰ τὴν πόλιν αὐτὴν σπουδαστέον περὶ τὸν ἀγῶνα. σύμμετρος δὲ γινέσθω ὁ ἔπαινος, ἐπειδὴ οὐ περὶ αὐτοῦ νῦν πρόκειται. ἀφορμαὶ δὲ εἰς τοῦτο ἔσονται δή που ἱκαναὶ αἱ προειρημέναι ἐν ταῖς περὶ τοῦ ΠΑΝΗΓΥΡΙΚΟΥ λόγου μεθόδοις. ὁμοίως δὲ καὶ περὶ αὐτῆς τῆς πανηγύρεως ἐρεῖς ἐφεξῆς, καὶ πόθεν ἤρξατο, καὶ τίς ὁ [l] καταστάς, καὶ τίνων θεῶν [m] ἀπάγεται, καὶ τίς ὁ ἐπώνυμος αὐτῆς· [n] καὶ ἔπαινος διὰ βραχέων διὰ τῶν αὐτῶν ἀφορμῶν τῶν ἐκεῖ παραδεδομένων. ἀναγκαῖον δὲ ἐνταῦθα γενόμενον καὶ σύγκρισιν ποιήσασθαι πρὸς τοὺς ἄλλους ἀγῶνας. ἡ δὲ σύγκρισις ἔσται καὶ ἀπὸ τόπου τοῦ ἀγῶνος, [o] εἶτα, ἀπὸ χρόνου, ὅτι ἀρχαιότατος· ἢ εἰ νέος, [p] ὅτι ὅσον τῷ χρόνῳ [q] ὑποδεῖ,

τοσοῦτον

a Deeſt *Cant.* b Illud ποιητῶν ſuſpectum eſt. *Sylb.* c Τοιαύτης δὲ τῆς καταστάσεως γινομένης *Reg.* 1. charactere grandiuſculo. d Ἀκροατῶν *Cant.* e Πολὺ δὲ καὶ *Cant.* f Poſt δακτυλοδεικτεῖσθαι adjiciunt *Codd. MSS.* ἐπὶ τοῖς καλλίστοις, νικᾶν, στεφανοῦσθαι, ἀναγορεύεσθαι. g Γενομένης *Cant.* h *Odyſſ.* Θ. v. 173. Ἐρχόμενον δ' ἀνὰ ἄστυ θεὸν ὣς εἰσορόωσιν. i Ὅποι ἂν αὐτὸν *Cant.* & *Colb.* k Ante παυσαμένῳ deſiderari videtur copulativa καί. *Sylb.* Ἀγῶνα παυσαμένῳ δὲ *Colb.* & *Cant.* l Activa ſignificatione legendum καταστήσας, ut *Wolfius* quoque in ſuo libro emendavit. *Sylb.* atque ita in *Codd. MSS.* m Ἐπάγεται *MSS.* n Illa καὶ ἔπαινος &c. uſque ad ἀναγκαῖον grandiori appinguntur charactere *Cod. Reg.* 1. o *Wolfius* poſt εἶτ' addit ὅτι Ὀλυμπιάσι. requiritur enim hîc exemplum, ut in ſeq. ὅτι ἀρχαιότατος. *Sylb.* p In *Ed. Steph.* ἢ ὅτι. q Ἀποδεῖ *Colb.* & *Cant.*

τοσοῦτον τῇ δόξῃ προέχει· καὶ ὅτι εἰ νῦν περισπούδαστος ἐστὶ, πολλῷ περισπουδαστότερος ἔσται λαβὼν τὸν χρόνον. εἰ θεὸς εἴη ὁ ἐπώνυμος, τὰ προσόντα τῷ θεῷ· [a] εἰ τῶν ἡρώων τις, ὁμοίως τὰς πράξεις· εἰ ἐπιτάφιος, ὅτι καὶ αὐτὸς διὰ τὴν ἀρετὴν τοῦ ἀγῶνος καὶ τῆς τούτου θέσεως ἠξιώθη. ἔτι καὶ τὴν πόλιν παραβαλεῖς πρὸς τὰς ἄλλας, ἀπὸ μεγέθους, ἀπὸ κάλλους, ἀπὸ οἰκιστοῦ, ἀπὸ [b] οἰκειώματος. εἴρηται δὲ καὶ ταῦτα ἤδη. τούτων δὲ ῥηθέντων, οἰκειότατα [c] ἂν ἐπαχθείη ὁ πρὸς τοὺς ἀθλητὰς λόγος κατὰ τὸν Θουκυδίδην. περὶ [d] ταύτης οὖν πόλεως καὶ τοιούτου ἀγῶνος, πολλοὶ μὲν καὶ ἄλλοι καὶ πάλαι ἐφιλοτιμήσαντο, καὶ ἐσπούδασαν νικηφόροι γενέσθαι.

ς'. Ἐπειδὴ δὲ διάφορα τὰ πρόσωπα, τὰ μὲν ἔνδοξα, τὰ δὲ ἧττον, καὶ τὰ μὲν ἀπὸ στεφάνων πολλῶν, τὰ δὲ νῦν πρῶτον ἀρχόμενα, πειρασόμεθα ἕκαστον ἀπὸ τῶν οἰκείων καὶ προσφόρων [e] προτρέψασθαι· τοὺς μὲν πολλοὺς ἔχοντας στεφάνους, ὅτι καλὸν μὴ ὅπως [f] καταισχύνῃ τούτους, ἀλλὰ καὶ προσθεῖναι καὶ πλείους ἀποφῆναι· συναύξεται γὰρ τοῖς στεφάνοις καὶ ἡ δόξα· τοὺς δὲ ὀλίγους, ὅτι δεῖ μὴ τούτοις ἀρκεῖσθαι, ἀλλὰ καὶ βεβαιώσασθαι τούτους, ὅτι καὶ μετὰ τῆς ἀληθείας, καὶ
43 περίεστι τῷ ἐπαγωνίσασθαι [g] καὶ προσλαβεῖν ἑτέρους. τοὺς δὲ νῦν πρῶτον [h] ἀρξομένους· « Ἀρχὴ [i] δέ τοι ἥμισυ παντός»· καὶ τοῖς ἡττημένοις πρότερον καλὸν ἀναμάχεσθαι, ἵνα μὴ [k] καὶ ψυχῇ καὶ σώματι, ἀλλὰ τύχῃ μᾶλλον δοκῶσι τῇ ἥττῃ κεχρῆσθαι. εἶτα συμπροτρέψεις τοὺς μὲν κατὰ τὸ αἰσχρὸν, τοὺς δὲ κατὰ τὸ καλὸν, ὅτι τοῖς μὲν πολλοὺς ἔχουσι καὶ προνενικηκόσιν αἰσχρὸν τὸ ἡττηθῆναι τῶν μήπω νενικηκότων, τοῖς δὲ ἄλλοις ἔντιμον, καὶ οὐδ[illegible] ὑπερβολὴν εἰς δόξης λόγον ἔχον, [illegible]κότας [illegible]ατῆσαι, καὶ δι' ἑνὸς στεφάνου προσλαβεῖν τὴν τούτων δόξαν. εἶτα πειρασόμεθα ἀναιρεῖν, δι' ἃ ἐπὶ τὸ διαφθείρεσθαί τινες τρέπονται τῷ αἰσχρῷ καὶ ἀδόξῳ, ὅτι αἰσχρὸν χρημάτων προέσθαι τὴν νίκην, κατὰ ἀμφότερα τὰ πρόσωπα τὸ αἰσχρὸν προστιθέντες, καὶ κατὰ τὸ τῶν διδόντων καὶ κατὰ τῶν λαμβανόντων, ὅτι οἱ μὲν χρήματα ἀντὶ δόξης ἀλλάσσονται· ἐν ᾧ, οἷα μὲν τὰ χρήματα, οἷα δὲ ἡ δόξα· τὰ μὲν πρόσκαιρα, ἡ δὲ ἀθάνατος· καὶ τὰ μὲν τύχη, καὶ χρόνος, καὶ πόλεμος ἀφεῖλεν· ἡ δὲ, ἀναφαίρετος ὑπὸ τούτων· καὶ τὰ μὲν ζῶντα εὐφραίνει, ἡ δὲ μετὰ τὴν τελευτὴν ζηλωτοὺς ἀποφαίνει· καὶ τὰ μὲν ἀπὸ κακίας περιγίνεται, ἡ δὲ ἀπὸ ἀρετῆς καὶ ἀνδραγαθίας. ἔπειτα καὶ οἱ διδόντες τῷ μὲν δοκεῖν νενικήκασι, τῇ δ' ἀληθείᾳ ἐώνηνται τὴν νίκην· καὶ ὅτι οὐ δόξαν κτῶνται, ἀλλ' αἰσχύνην. τὸ γὰρ μὴ μετὰ ἀληθείας κρατῆσαι, πρὸς αἰσχύνην μᾶλλον τῷ κρατήσαντι, ἢ [m] δόξαν. καὶ ὅτι εἰ καὶ λανθάνοιεν τοὺς ἄλλους, ἀλλ' ἑαυτοῖς συνίσασι· καὶ παρὰ τοῖς ἄλλοις μὲν δοκοῦσι κρατεῖν, παρὰ δὲ ἑαυτοῖς ἥττηνται. καὶ ὅτι οὐδὲ ἡδονὴ [n] ἐπὶ τῆς τοιαύτης νίκης· καὶ ὅτι ὁ τῆς αἰσχύνης ἔλεγχος ἀεὶ συμπάρεστιν αὐτοῖς τῆς

tanto gloria cæteris præſtare: & ſi nunc quidem ſtudio dignum certamen, temporibus multo magis fore expetendum. Si quis Deus hinc nomen traxit, referenda ſunt quæ Deo adſunt: ſi quis heroum præeſt, ejus etiam res geſtæ commemorandæ: ſi humi conditus eſt, talibus certaminum actis eum eſſe dignitatis locum conſecutum. Ad hæc urbem cum aliis conferens, à magnitudine, pulcritudine, & conditore, propriiſque civitati rebus laudanda eſt. Et hæc quidem hactenus. Athletis vero, his jam peractis, propria eſt oratio accommodanda, ut Thucydides fecit. De hujuſmodi urbe ac certamine multi etiam alii contenderunt, optaruntque victoria potiri.

VI. Quoniam vero perſonæ diverſæ ſunt (alii enim gloria clari, alii vero inglorii; & illi quidem multas adepti coronas, hi vero nunc primum) conabimur ſingulos in propriis cujuſque rebus adhortari. His quidem, qui multas acceperunt coronas, pulcrum eſt atque honeſtum eas non dedecorare, ſed alias quam plures adipiſci. augeſcit enim coronis gloria. At qui pauciores coronas ſunt conſecuti; hortandi ne his contenti ſint; quinetiam ſic invaleſcant magis, quod & vere & gratuito certamen repetant & alios excipiant. De nuper vero incipientibus illud, *Principium dimidium eſſe totius*: & victis quidem, honeſtum eſſe certamen redintegrare, ut non tam animo vel corpore quam fortuna ſuperati eſſe videantur. Deinde hos quidem excitari oportet honeſto, alios turpi: quod eos qui multos antea vicerint turpe eſt vinci ab iis, qui nunquam antea vicerunt; illis è contra glorioſum, neque fidem excedit, victores tandem etiam viciſſe, & ſingulari corona aliorum gloriam præcepiſſe. Hinc oſtendere tentabimus, quomodo turpiter quidam & ignominioſe corrupti victoriam vendunt; utriſque turpitudinem applicando, cum iis qui pecuniam nundinantur, tum qui accipiunt. Hi enim pecuniam cum victoria permutant: in quo ſunt pecunia, & gloria: illa quidem temporaria eſt; gloria vero immortalis: illam aufert fortuna, tempus, ac belli calamitas; hæc vero amitti non poteſt: pecunia delectat quidem viventem; gloria etiam poſt mortem claros reddit: illa malo ſæpe paratur, gloria virtute & honeſtate acquiritur. Deinde etiam dantes vincere quidem videntur, dum revera victoriam emunt: neque gloriam, ſed ignominiam ſibi pariunt. etenim non revera viciſſe, dedecus potius quam honorem adfert. Et quamvis alios lateat victor, ipſe tamen ſibi probe conſcius eſt; & dum aliis victor apparet, ſe victum fuiſſe judicabit. Ac ne in tali quidem victoria voluptas eſt: quin pudorem incutiens reprehenſio in turpi victoria

a Εἰ τῶν *Codd. MSS.* b Οἰκείωμα forſan accipi poteſt pro ἰδίωμα. *proprietas civitatis peculiaris*, ut p. 131. (juxta *Ed. Sylb.*) vel pro οἰκοδομήματα, ut ſupra p. 62. v. 15. *Wolfius* legit ἀξιώματος. *Sylb.* c Illa ἂν ἐπαχθείη omittit *Cant.* d Τοιαύτης in *Codd. MSS.* e Προτρέψασθαι *MSS.* quo modo legendum eſſe monuit *Sylb.* f Rectius, opinor, καταισχῦναι: eo ſcilicet modo & tempore, quo mox ſequitur προσθεῖναι. quod & *Wolfio* placuit. *Sylb.* g Καὶ λαβεῖν ἑτέρους *Colb.* Καὶ λαβεῖν ἑταίρους *Cant.* h Rectius ἀρξαμένους, vel ἀρχομένους. *Sylb.* i Δέ τι *Cant.* k Ψυχῇ τε καὶ σώματι *Cant.* l Forſan legendum repetito articulo κατὰ τὸ τῶν λαμβ. Sicut autem hîc taxat eos, qui victoriam pecuniis emunt & vendunt; ita *Pauſanias* Ἠλιακῶν 2. nundinationes illas graviter mulctatas fuiſſe docet, p. 165. 5. *Sylb.* m Δόξης *Codd. MSS.* n Forſan rectius ἐπὶ ταῖς τοιαύταις νίκαις. *Sylb.*

a Παραδιδόντων

ria præſto ſemper eſt. Deteriores etiam ſunt proditoribus: nam hi alios potiſſimum vendunt; illi vero etiam ſemet: ſcortiſque ſimiles ſunt, quæ corpore quæſtum faciunt; at illa forſan ad hoc inducta ex ætatis infirmitate, at hi turpis lucri cauſa ſeſe aliis tradunt. Quin etiam minime ignorantur: conſpicui enim ſtatim ſunt vel corporum mole, vel exercitationibus, aut denique è certaminibus prioribus noti: unde eos manent flagra, convicia, & corporum vulnera, quæ propria ſervorum, non autem liberorum ſunt hominum: conviciis adhæc à ſpectantibus excipi conſueverunt, pro laudatione, plauſu, atque corona: interdum etiam damno affici ſolent, dum ſtadio ac certamine depelluntur: & quamvis de libertate maxime glorientur, ſervorum tamen ſuppliciis ſe videant eſſe obnoxios: (nam ſi quis certantium ſervus eſſe deprehendatur, ſtatim accuſari & tanquam certamine indignus haberi ſolet) ipſoſque, licet ab Athletis libertate inſigniantur, ſervitutis tamen opprobrium ſecum domum reportare.

VII. In his locis dum verſamur, veterum decet etiam meminiſſe, atque proferre exempla eorum, qui clari victoria exſtiterunt; quique invicti fuerunt & victoriam ſæpe pepererunt; & qui paucas licet, glorioſas tamen ſint victorias adepti, & omnes ſine precio; & qui continentia & temperantia victus, corporis denique exercitatione tales evaſerint: quodque illis tale quiddam acciderit; plurimos ſcilicet diis æquales habitos, nonnullos etiam pro diis pridem cultos fuiſſe.

ἐπονειδίστου νίκης. καὶ ὅτι χείρους τῶν [a] προδοτῶν· ἐκεῖνοι μὲν γὰρ τοὺς ἄλλους [b] ποιοῦσιν, οὗτοι δὲ καὶ ἑαυτούς· καὶ ὅμοιοι τοῖς πόρνοις εἰσὶν, ἐπὶ τοῖς σώμασι τοῖς ἑαυτῶν [c] λαμβάνοντες· ἐκεῖνοι μὲν ἴσως καὶ δι' ἡλικίαν ἐξαπατηθέντες, οὗτοι δὲ δι' αἰσχροκέρδειαν ἑαυτοὺς ἐκδόντες. εἶτα ὅτι οὐδὲ λανθάνουσι· ῥᾳδίως γὰρ ὁρῶνται, καὶ ἐκ τῶν σωμάτων, καὶ ἐκ τῶν γυμνασίων, καὶ ἐκ τῶν προγεγενημένων ἀγώνων. ἐν ᾧ, τίνα τὰ ἐπὶ τούτοις, μάστιγες, ὕβρεις, αἰκίαι σωμάτων, ἃ δούλων καὶ οὐκ ἐλευθέρων· τὸ παρὰ τοῖς θεαταῖς βλασφημεῖσθαι, ἀντὶ τοῦ ἐπαινεῖσθαι, κροτεῖσθαι, στεφανοῦσθαι· ἐνίοτε δὲ καὶ ζημία κατὰ τὸ [d] ἐκβαλέσθαι καὶ ἐκ τῶν σταδίων καὶ ἀγώνων· μέγιστον δὲ ἐπ' ἐλευθερίᾳ φρονοῦντας, εἰς τὰς τῶν δούλων τιμωρίας περιορᾶν αὐτοὺς ἐμπίπτοντας· [e] καὶ ἂν μὲν δούλων αἰσθάνωνταί τινα τῶν ἀγωνιζομένων εἶναι, [f] κατηγορίαν αὐτοῦ καὶ ὡς ἀναξίου τοῦ ἀγῶνος ἐκκρίνειν· αὐτοὺς δὲ, τὰς παρὰ τῶν [g] ἀθλητῶν ψήφους τῆς ἐλευθερίας λαμβάνοντας, τὴν τῆς δουλείας οἴκοθεν [h] αὐτὸν φέρειν.

ζʹ. Ἐν δὲ τούτῳ τῷ τόπῳ γενομένους ἀναγκαῖον καὶ τῶν ἀρχαίων μνημονεύειν, καὶ παραδείγματα φέρειν ὅσοι ἔνδοξοι, οἱ μὲν, ὅτι ἀήττητοι, οἱ δὲ, ὅτι πλείστας νίκας ἤραντο, οἱ δὲ, ὅτι εἰ καὶ ὀλίγας, ἀλλὰ τὰς ἐνδοξοτάτας, καὶ ὅτι πάσας προῖκα, καὶ ὅτι ἀπὸ σωφροσύνης, ἀπὸ ἐγκρατείας, ἀπὸ ἀσκήσεως τοιοῦτοι ἐγένοντο· καὶ ὅτι αὐτοῖς [i] τοιοῦτο συνέβη, ὅτι πολλοὶ καὶ [k] ἰσόθεοι ἐνομίσθησαν, οἱ δὲ καὶ ὡς θεοὶ τιμῶνται καὶ τῶν πάλαι.

CAP. VIII.

De Oratione Figurata tract. I.

SUnt qui diſceptationes omnino figuratas eſſe negant, ſed partes earum figuris variari concedunt; integræ vero cauſæ ac controverſiæ ut hoc orationis genere pertractentur fieri ajunt non poſſe. nequaquam enim poſſe auditores intelligere, niſi aperta fuerit oratio, qua de re ſermo habetur; neque veteres eſſe uſas hujuſmodi orationis genere aut diſceptationis. Nos autem quot figuratarum diſceptationum ſint ſpecies dicemus, tractandique methodum indicabimus; veteribus ipſis, quos hac orationis forma uſos negant, in teſtimonium adductis.

Orationis figuratæ formæ tres.

II. Sunt autem dictorum ſchematum ſeu figurarum ſpecies tres: quarum una recto ductu quæ vult dicit, in qua decorum requiritur; ſive ut perſonarum dignitati, ad quos oratio habetur, conveniat; ſive ut majorem apud auditores ſibi comparet fidem. Atque hanc quidem ſpeciem Rhetores non abnuunt, ſed Colorem appellant: gratioſas

Περὶ ἐσχηματισμένων πρῶτον.

ἈΓῶνας ἐσχηματισμένους παντάπασιν οὔ φασιν εἶναί τινες, ἀλλὰ μέρη μὲν ἀγώνων ἐσχηματίσθαι συνομολογοῦσι· τὸ δὲ ὅλας ὑποθέσεις διὰ τούτου τοῦ τρόπου τῶν λόγων περαίνεσθαι, οὐχ οἷόν τε εἶναί φασι. μὴ γὰρ δυνατὸν εἶναι μὴ σαφῶς ἀκούοντας τοὺς ἀκροωμένους συνιέναι περὶ οὗ ὁ λόγος ἐστίν· οὔτε τοὺς παλαιοὺς κεχρῆσθαι τῷ τοιούτῳ [l] εἴδει τῶν λόγων καὶ τῶν ἀγώνων. ἡμεῖς δὲ, καὶ ὅσοι τρόποι τῶν ἐσχηματισμένων ἀγώνων φράσομεν, καὶ [m] τῆς μεταχειρήσεως [n] αὐτὴν τὴν μέθοδον δηλώσομεν, αὐτοὺς τοὺς παλαιοὺς, οὓς οὔ φασί τινες κεχρῆσθαι τῷ τρόπῳ τῶν λόγων, μαρτυρόμενοι.

βʹ. Ἔστι γὰρ τῶν καλουμένων σχημάτων εἴδη τρία· τὸ μὲν ἐστι σχῆμα λέγον μὲν ἃ βούλεται, δεόμενον δὲ εὐπρεπείας, ἢ δι' ἀξίωσιν τῶν προσώπων πρὸς οὓς ὁ λόγος, ἢ δι' ἀσφάλειαν πρὸς τοὺς ἀκούοντας. καὶ [o] τούτῳ μὲν τῷ εἴδει οὐκ ἀντιλέγουσιν οἱ ῥητορικοὶ, ἀλλὰ καλοῦσιν αὐτὸ χρῶμα. τοὺς γὰρ εὐπροσώπους λόγους

a Παραδοτῶν *Colb.* & *Cant.* *b* Πωλοῦσι lego cum *Reg.* 1. *c* Λαβόντες *Cant.* *d* Convenientius ἐκβάλλεσθαι. *Sylb.* *e* Senſus eſt, καὶ ἂν μὴ δούλων τινὰ αἰσθάνωνται τῶν ἀγωνιζομένων εἶναι. *Sylb.* *f* Ut paullo ante δοῦλον, ita hic κατηγορεῖν, & mox ἀνάξιον malit *P. Faber*, Agoniſtic. l. 3. c. 17. *g* Ἀθλοθετῶν *Colb.* & *Cant.* *h* Αὐτὸν tollendum videtur; aut legendum καθ' αὐτῶν *contra ſeipſos. Sylb.* *i* Τοιοῦτον *Colb.* & *Cant.* *k* Ut hic tradit quoſdam ob illuſtres certaminum victorias diis æquiparatos fuiſſe & divinis honoribus affectos, ita Vates Delphica Aſtypalæenſibus oraculum Pythium de Cleomede Olympionica conſulentibus reſpondit, "Ὕστατος ἡρώων Κλεομήδης Ἀστυπαλαιεύς· "Ὃν θυσίαις τιμᾶθ' ὡς οὐκέτι θνητὸν ἐόντα. *Sylb.* *l* Σχήματι *Colb.* in margine εἴδει. *m* Poſſis etiam legere τῆς μεταχειρήσεως αὐτῆς τὴν μέθ. ac nota rurſum hic μεταχείρησις, per ε, ut ſupra p. 68. v. 17. *Sylb.* Μεταχειρίσεως *Reg.* 1. & *Cant.* *n* Αὐτῆς *Cant.* *o* Τοιούτῳ *Cant.*

Forſan

λόγους οὐκ οἶδα ὁπόθεν ὁρμηθέντες οὕτως ὀνομάζουσιν, ὅταν
44 ἢ πρὸς πατρίδα τις διαλέγηται, ἢ πρὸς ἀριστέα, ἢ πρὸς στρατηγὸν, ἢ πρὸς ἀρχήν τινα, ἢ πρὸς ὅλην πόλιν. [a] τὸ δέ τι σχῆμά ἐστι πλαγίως ἕτερα μὲν λέγον, ἕτερα δὲ ἐργαζόμενον ἐν λόγοις. τρίτον σχῆμά ἐστι, τὸ οἷς λέγει τὰ ἐναντία πραχθῆναι πραγματευόμενον.

γʹ. Τοῦ μὲν οὖν καλουμένου ὑπὸ τῶν πολλῶν χρώματος, οὔτε ἀποκεκρυμμένη οὔτε χαλεπὴ μέθοδος. ἐπιείκεια γὰρ [b] προστεθεῖσα τοῖς λόγοις, καὶ τὸ ὑποστέλλεσθαι τῇ παῤῥησίᾳ, καὶ αὐτὸ τοῦτο τὸ αἰδεῖσθαι προσποιεῖσθαι, καὶ τὸ ὁμολογεῖν μὴ βούλεσθαι τολμηρῶς, μηδὲ ἀποκεκαλυμμένως λέγειν, ἡ μέθοδός ἐστι τῶν τοιούτων λόγων. μεγίστη δὲ καὶ βαθυτάτη ἐν τούτοις τοῖς λόγοις [c] μέθοδος, τὸ ἑτέρας αἰτίας ὑποβαλέσθαι εὐσχήμονας πρὸ τῶν λυπούντων λόγων. οἱ δὲ ἕτερα μὲν λέγοντες, ἕτερα δὲ βουλόμενοι, τίνι μεθόδῳ χρῶνται; προτείνουσι μὲν γὰρ ἕτερα κεφάλαια τοῖς ἀκροωμένοις· ἃ δὲ βούλονται πεῖσαι, τοῖς [d] προταθεῖσι συγκατασκευάζουσι. καὶ τρόπον τινὰ διπλοῦν ἀγῶνα ἀγωνίζονται· τῷ μὲν γὰρ λόγῳ τὸ κοινὸν προτείνουσι, τέχνῃ δὲ, οὗ τὴν χρείαν ἔχουσιν. ὁ δὲ οἷς λέγει τὰ ἐναντία βουλόμενος λόγος [e] ἀκοῦσαι, οὑτωσὶ ἄτοπόν τινα τὴν μέθοδον ἔχειν δόξει. δεῖ γὰρ [f] εἰς ἐναντιώσεις ὑποπίπτοντα φαίνεσθαι τοῖς ἀκούουσι· καὶ ἐν τούτῳ τῷ εἴδει τὸ κοινότατον δὴ φαίνεται, τέχνη ῥήτορος οὖσα, τὸ ἐναντία λέγειν. τίς ὁ λόγος; βραχὺς καὶ σαφής. ὥσπερ γὰρ ἐν τοῖς ἁπλοῖς τῶν ἀγώνων ὠφέλειαν ἔχει τὸ μὴ δοκεῖν ἐναντία λέγειν, οὕτως ἐνταῦθα κέρδος αἱ ἐναντιώσεις ἔχουσι· [g] τὸ δὲ δὴ ἐναντία λέγειν, ζημίαν καὶ πάνυ. δικαιώσει γὰρ οἷς λέγει τις τὰ ἐναντία. [h] οἷς γὰρ βούλεται, ἂν λέγων πείσῃ, τὰ ἐναντία πράξει· ἂν δὲ ἃ [i] βούλεται κατεργάζηται, ἐναντία [k] οἷς λέγει πείθειν δόξει. μέθοδος δὲ τούτων τίς; ὥσπερ ἐν τοῖς ἁπλοῖς ἀγῶσι τὰς προτάσεις τὰς οἰκείας ἀσθενεῖς εἶναι δεῖ, τὰς δὴ τοῦ ἀντιδίκου ἰσχυράς, καὶ τὰ μὲν παρ' αὐτοῦ εὐδιάλυτα προβάλλεσθαι, τὰ δὲ παρὰ τοῦ ἐναντιουμένου δυσκαταγώνιστα· αὕτη μία μέθοδος. δευτέρα δὲ, ὥσπερ ἐν τοῖς ἁπλοῖς ἀγῶσιν οὐ χρὴ στρεφόμενα λέγειν, οὐδ' οἷς ἂν καὶ ὁ ἀντίδικος χρήσαιτο, οὕτως ἐν τοῖς τοιούτοις τῶν ἀγώνων τοιαῦτα λέγειν δεῖ, οἷς καὶ ὁ ἀντιλέγων χρήσεται. οἱ μὲν οὖν κυριώτατοι τρόποι τῶν ἐσχηματισμένων λόγων οὗτοι.

δʹ. [l] Ἤρτηται δὲ τοῦτον τὸν τρόπον κἀκεῖν' ἅττα αὐτὰ δοκοῦντα [m] λέγεσθαι ἑτέρῳ προειπόντι ἑτέραν ὑπόθεσιν διοικεῖσθαι τοῦ ἐναντιοῦσθαι δοκοῦντα τῷ λόγῳ, βοηθεῖν τῷ ἔργῳ, προκατασκευάσαντος τοῦ σχήματος τὴν χρείαν τὸ ἐν ἄλλῳ λόγῳ ὑπερβάλλεσθαι τὴν ὑπὲρ αὐτοῦ παῤῥησίαν

enim & plauſibiles orationes, neſcio unde perſuaſi, ſic appellant; cum aut quis alloquitur patriam, aut optimatum quempiam, aut imperatorem, aut magiſtratum aliquem, aut civitatem totam. Altera vero ſpecies eſt, quæ oblique alia dicit, alia dicendo machinatur. Tertia ſpecies eſt, quæ contraria his, quæ dicenda ſibi ſumpſit, efficere conatur.

Colorati dicendi generis methodus quæ ſit.

III. Ejus igitur quem Colorem plerique appellant, neque obſcura admodum neque difficilis eſt methodus ratioque tractandi. Siquidem, modeſtia orationi adhibita, atque dicendi libertate amota, verecundiam præ ſe ferre, & polliceri nihil velle temere nihil doloſe dicere, hujuſmodi forma dicendi poſtulat. Præcipuæ vero & maximæ in hiſce orationibus artis eſt, pro odioſis gratioſas obtendere cauſas. Qui vero aliud dicunt, aliud agunt, qua via & dicendi ratione utuntur? Prætendunt alias auditoribus cauſas atque alium ſcopum; ut, quæ perſuadere volunt, tali obtentu credibilia faciant. Suſtinent autem hi geminam quodammodo controverſiam; oratione enim prætendunt reipub. commodum, arte vero id quod cauſæ ratio & neceſſitas poſtulat. Quæ autem oratio contraria, his quæ dicuntur, intelligi poſtulat, abſurdam pleriſque videbitur habere methodum. Neceſſe eſt enim ipſa auditoribus in contrariam opinionem propenſa videatur; ut ex hac dicendi forma facillime appareat, rhetoricæ artis eſſe contraria dicere. At quæ orationis ratio? brevis & aperta. Ut enim in ſimplicibus & minime fucatis diſceptationibus prodeſt, ſi nulla videantur dici adverſa; ita hic adverſa, ſi adſint, commodum adferunt: ſin autem abſint, noxam omnino. probabit enim cauſſam ſuam, cujus adverſa & pugnantia explicabit. Si enim contraria his, quæ [tecte] conatur & ſtudet, dicendo perſuadeat, negotium confecerit: ſin autem, quod [callide ſecum meditatur ac] vult, efficiat; contraria iis quæ dicit [ac probare conatur] perſuaſiſſe putabitur. Methodus autem horum quæ? Ut enim in ſimplicibus diſceptationibus quibus ſuam cauſſam probare conatur orator ea infirma eſſe oportet; quibus autem adverſarii, firmiſſima: & quæ ipſe objicit, facile diſſolubilia; quæ vero adverſarii nomine profert, ejuſmodi ut redargui facile nequeant. hæc una methodus. Altera vero; ut in ſimplicibus non convenit mutabilia dicere, neque ea quibus adverſarius quoque uti queat; ita in hiſce diſputationibus ea dicenda ſunt, quibus etiam is qui contradicit utatur. Atque hæ ſunt præcipue figuratæ orationis formæ.

IV. Spectant autem huc & illa, ubi quis, cum alio, qui prior dixit, conſentire videtur; interim tamen aliud agens, [adverſæ partis ſententiam confirmans,] ita ut oratione quidem adverſari, reipſa vero probare eam videatur, dicendi figura huic negotio ſubſerviente, ſi alia in oratione hanc [in contrarias

a Forſan ἕτερον δὲ σχῆμα. *Schott.* *b* Προσθεῖσα *Reg.* 1. *c* Κάθοδος in *Codd. MSS.* *d* Προτεθεῖσι *Colb.* ex alicujus emendatione. *e* Pro ἀκοῦσαι. *Schott.* *f* Εἰς τὰς ἐναντιώσεις *Cant.* *g* Τὸ δὲ μὴ *Reg.* 1. & *Colb.* in margine. quo modo legendum eſſe docuit *Schottus.* *h* Omittit *Cant.* *i* Βούλονται *Cant.* *k* Οἷς λέγειν δόξει *Cant.* *l* Aliquis extricabitur ſenſus ſi locum ſic legas: ἤρτηται δὲ τοῦτον τὸν τρόπον κἀκεῖνα· τὰ αὐτὰ δοκοῦντα λέγειν ἑτέρῳ προειπόντι, ἑτέραν ὑπόθεσιν διοικεῖσθαι· τὸ ἐναντιοῦσθαι δοκοῦντα τῷ λόγῳ, βοηθεῖν τῷ ἔργῳ. *Sylb.* *m* Λέγειν in *Codd. MSS.* & mox p. 80. v. 1. δὴ pro δεῖ.

a Μιμνῆσθαι

rias diſſerendi partes] libertatem in aliud tempus rejiciat. Horum ex auctoribus exempla nobis ſunt proferenda. Illa autem ſumemus ex Demoſthene, Thucydide, Xenophonte, Platone, Euripide, è Comœdiis, ex Homero, ex univerſa oratoriæ artis materia, deliberativa, judiciali, demonſtrativa. Meminiſſe vero oportet, quod, qui hac ratione, hiſque dicendi figuris, de contrariis diſputandi viam ingreditur, huic, ut diximus, non leve immineat periculum, ne ab auditoribus deprehendatur dolus, aut quod callide cum adverſario colludat, in ſuſpicionem incidat. Sin autem lateat ars, nec advertatur, eveniet ut diſcrepantes in iis, quæ præ ſe fert, oratori aſſentiantur; non autem, ut, quæ orator ipſe vult, decernantur. Dicemus igitur quomodo callide quiſpiam contrariarum partium orationem tractet.

Contraria dicendo efficere cupienti quæ methodus.

V. Demoſthenes igitur orator, (ut in primis ipſum ſchematis nomen & uſum apud ipſum Demoſthenem nos inveniſſe demonſtremus) in oratione *de Corona*, referens ea, quæ Thebanis indicari ſuaſerat, non ſimplici & recta oratione, ſed artificio quodam in loquendo utitur, atque artis nomen fatetur. "Cum vero (inquit) legati venerint Thebas, "rogo diligenter attendite, quomodo in "hoc negotio ſe gerant velim. Nihil ſimpliciter à Thebanis petant; (alienum enim id "eſt à temporis conditione) ſed auxilium ipſis promittant, tanquam in extremo periculo conſtitutis; cum nos, quid futurum ſit, "melius proſpiciamus: ut, ſi quæ à nobis offeruntur accipiant, nobiſque aſſentiantur, "& quæ volumus aſſequamur, & eo, quod "rempub. decet, ſchemate adminiſtremus. Vides & rei tractationem, & ipſum nomen, *σχῆμα*, rei adjectum. Idem Demoſthenes in oratione *de Legatione male obita*, (ut ad cauſam generis judicialis veniamus) alia prætendens, alia molitur, & per totam orationem hunc tractandi diſſerendique modum ſervat. Præcipua autem cauſſæ Demoſthenis argumenta erant infirma; à quibus ſi exorſus eſſet, redargui facile potuiſſet. Hæc ut perſuaſibilia faceret, alia prætexit; quibus dum auditorem advertit attentum; infirma illa argumenta, his quæ prætendebantur, admiſcet. Ut, verbi gratia, interroget merito Æſchines Demoſthenem; cur priorem legationem non accuſas? Omnia enim in priore legatione geſta erant (ut dicit Æſchines in Apologia) in ſecunda jusjurandum tantum exegerant. Vera igitur cauſa, cur priorem non accuſet, hæc eſt; quod, quæcunque priore legatione geſta erant, Demoſthenes laudarit, decretoque ſuo juſſerit legatis epulum dari in Prytaneo. Hæc eſt vera cauſa, cur prioris legatio-

εἰς ἕτερον χρόνον. τούτων δεῖ καὶ τὰ παραδείγματα λαβεῖν ἐκ τῶν βιβλίων. ληψόμεθα δὲ παρὰ Δημοσθένους, Θουκυδίδου, Ξενοφῶντος, Πλάτωνος, Εὐριπίδου, τῆς κωμῳδίας, Ὁμήρου, ἀπὸ πασῶν ἰδέων τῆς ῥητορικῆς, συμβουλευτικῆς, δικανικῆς, πανηγυρικῆς. [a] μεμνῆσθαι χρὴ ὅτι τῇ μεθόδῳ καὶ περὶ τῶν σχημάτων τῶν ἐναντία βουλομένων οἷς λέγουσιν ἀγωνιζομένοις, εἴ τις [b] πορεύηται, ὡς ἔφαμεν, [c] δι' ἐναντιώσεως, μέγας κίνδυνος περίεστι [d] τῷ μὴ φωραθῆναι ὑπὸ τῶν ἀκροωμένων, [e] ὅτι τεχνάζει τῆς ἐναντιώσεως εἰς δόξαν ἐμπεσεῖν. [f] εἰ γὰρ διαλεχθείη ἡ τέχνη, συμβήσεται φιλονεικοῦντας ἃ προσποιεῖται λέγειν, συγχωρεῖν τῷ ῥήτορι, οὐχ ἃ βούλεται ταῦτα [g] ψηφίσασθαι. φράσομεν οὖν καὶ ὅπως [h] τις ἂν λάθοι μεταχειριζόμενος τὸν [i] δι' ἐναντιώσεως λόγον.

έ. Δημοσθένης τοίνυν ὁ ῥήτωρ· ἵνα πρῶτον καὶ τὸ ὄνομα τοῦ σχήματος καὶ τὴν χρείαν δείξωμεν παρ' αὐτοῦ [k] δεικνύντες· ἐν τῷ ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΣΤΕΦΑΝΟΥ διηγούμενος [l] λόγῳ, ὃν συνεβούλευσαν διαθέσθαι πρὸς Θηβαίους, οὐχ ἁπλοῦν, ἀλλά τινα τεχνικόν, ὧδέ πως λέγει, καὶ ἐπὶ τῷ λόγῳ τὸ ὄνομα ἐπάγει τῆς τέχνης. « [m] Ἐπειδὰν δὲ ἔλθωσιν οἱ πρέσβεις εἰς Θήβας, πῶς χρήσασθαι τῷ πράγματι παραινῶ, τούτῳ πάνυ μοι προσέχετε τὸν νοῦν. μὴ δεῖσθαι Θηβαίων μηδέν· αἰσχρὸς γὰρ ὁ καιρός· ἀλλ' ἐπαγγέλλεσθαι βοηθήσειν, ὡς ἐκείνων μὲν ὄντων ἐν τοῖς ἐσχάτοις, ἡμῶν δ' ἄμεινον ἢ ἐκεῖνοι καὶ τὸ μέλλον προορωμένων, ἵν' ἐὰν μὲν δέξωνται ταῦτα καὶ πεισθῶσιν ἡμῖν, καὶ ἃ βουλόμεθα ὦμεν διῳκημένοι, καὶ μετὰ [n] σχήματ[illegible]ίου τῆς πόλεως ταῦτα πράξωμεν. ὁρᾷς [illegible] ἔργον τῆς διοικήσεως, καὶ τὸ ὄνομα ἐπιφερόμενον τῷ ἔργῳ, τὸ σχῆμα. αὐτὸς τοίνυν Δημοσθένης ἐν μὲν τῷ ΠΕΡΙ ΤΗΣ [o] ΠΡΕΣΒΕΙΑΣ ἀπὸ δικανικοῦ λόγου [p] ἀρξόμεθα· ἄλλα προτείνων, ἄλλα κατασκευάζει, δι' ὅλου τοῦ βιβλίου διοικούμενος διοίκησίν τινα τοιαύτην. κεφάλαιά ἐστιν, ἅπερ ἀσθενῆ ὄντα τῷ Δημοσθένει, ἐὰν ἀπ' αὐτῶν προτείνηται, ἐλέγχεται. [q] ταῦτα ἵνα πιθανὰ ποιήσῃ, ἕτερα μὲν προτείνει, λαβὼν δὲ τὴν ἀκρόασιν προσέχοντα τοῖς προλαβοῦσι, συμπλέκει τὰς πίστεις τῶν ἀσθενῶν τοῖς προτεινομένοις. οἷον, ἵνα ὁ λόγος ἔχῃ παράδειγμα, ἔροιτ' 45 ἂν εἰκότως ὁ Αἰσχίνης τὸν Δημοσθένην, διὰ τί τῆς προτέρας πρεσβείας οὐ κατηγορεῖς; καί τοι τὰ πεπραγμένα πάντα ἐν τῇ προτέρᾳ πέπρακται· ὅ φησιν ὁ Αἰσχίνης ἐν τῇ ἀπολογίᾳ· ἡ δὲ δευτέρα ἀπαίτησιν ὅρκων εἶχε μόνην. ἡ μὲν οὖν ἀληθὴς αἰτία τοῦ μὴ κατηγορεῖν, ἐκείνη· ἐπῄνεσεν ὁ Δημοσθένης τὰ ἐν τῇ προτέρᾳ πρεσβείᾳ [r] πάντα πεπραγμένα, καὶ ψηφίσματα ἔγραψε, καλέσαι ἐπὶ δεῖπνον εἰς τὸ Πρυτανεῖον τοὺς πρέσβεις. αὕτη μὲν οὖν ἡ ἀληθὴς αἰτία ἐστὶ τοῦ μὴ ἐγκα-

a Μεμνῆσθαι δὲ χρὴ malit *Wolfius*. b Rectius πορεύεται indicative: quanquam ſupra quoque hæc ipſa conjunctio & cum ſubjunctivi modi verbo notata eſt (p. 72. v. 26.) c Δι' ἐναντιώσεων in *Codd. MSS.* d Pro dativo articulo τῷ reponendus videtur nominativus τό. *Sylb.* e Vel ὅτι τεχνάζει vel ἐμπεσεῖν omittendum cenſet *Schottus.* f Εἰ δὲ λαθῇ pro εἰ γὰρ διαλεχθείη legit *Schottus.* g Ψηφίζεσθαι in *Codd. MSS.* & mox φράσωμεν. h Τί *Colb.* & *Cant.* i Δι' ἐναντιώσεων in iiſdem. k Pro δεικνύντες ſenſus poſtulat εὑρόντες, vel ſimile quid. *Sylb.* l Λόγον, ὃν συνεβούλευσεν *Reg.* 1. & *Colb.* quo modo legendum eſſe monuit *Sylb.* m In *Ed. Francof.* p. 503. atque aliis *Demoſthenis* exempl. ἐπειδὰν δ' ἔλθωσιν οἱ πρέσβεις εἰς Θήβας, πῶς χρήσεσθε τῷ πράγματι τούτῳ; παρακαλῶ πάνυ &c. mox (v. 23.) δεῖσθε, & (v. 24.) ἐπαγγείλασθε. Verum (ut inquit *Sylb.* noſtra infinitiva repetuntur etiam infra in Tractatu ſecundo de *Figurata Oratione*, p. 56. (juxta *Ed. Sylb.*) ubi & aliæ quædam inveniuntur hujus loci diverſitates. n Προσχήματος in vulgatis *Demoſth.* o Τῆς παραπρεσβείας *Cant.* quod non tantum vulgata *Demoſthenis* & *Æſchinis* habent exemplaria, ſed (ut notavit *Sylb.*) ipſe quoque *Dionyſius* infra p. 58. juxta *Ed. Sylb.* p Ἀρξάμενος *Cant.* q Ταῦτα ἵνα πιθανὰ ποιήσῃ non agnoſcit *Cant.* r Πάντα τὰ πεπρ. *Codd. MSS.*

a Pro

ἐγκαλεῖν ἐν τῇ προτέρᾳ πρεσβείᾳ. ἀλλὰ μὴν αἰτίαν ἱκανὴν οὐδεμίαν ἔχει κατὰ τῆς [a] προτέρας πρεσβείας· δεῖ οὖν αὐτὸν ἐφάπτεσθαι καὶ τῆς προτέρας. [b] κατηγορῶν οὖν ἅμα τῆς προτέρας πρεσβείας, οὐ κατηγορεῖ· δεῖ δὲ αὐτῷ προφάσεως. τίς οὖν ἡ πρόφασις; φησὶν ἠγνοηκέναι τὸν Αἰσχίνην πεπρακότα αὐτὸν ἐν τῇ προτέρᾳ πρεσβείᾳ. τοῦτο οὑτωσὶ μὲν πρὸς ἐρώτησιν τὴν παρ' Αἰσχίνου ἐν παραιτήσεως σχήματι λεγόμενον, ἀσθενὲς καὶ γελοῖόν ἐστιν. ἄλλο δὲ οὐδὲν ἔχων εἰπεῖν ὁ Δημοσθένης, ὅπερ ἔφαμεν, ἑτέρου προφάσει τοῦτο συγκατασκευάζει. . . . .

. . . .

φησὶ γὰρ ἀποδείξειν τὸν Αἰσχίνην αὐτὸν ὑφ' ἑαυτοῦ ἐλεγχόμενον, ὅτι δῶρα εἴληφε· καὶ διέξεισι λόγους οὓς εἶπε πρότερον κατὰ Φιλίππου· εἶτα φησὶν αὐτὸν πρότερον κατὰ Φιλίππου πολιτευσάμενον, ὕστερον μεταβεβλῆσθαι, οὐκ ἂν [c] μεταβαλόντα, εἰ μὴ δώροις πεισθεὶς τοῦτο ἐποίει. ταύτην τὴν ἀπόδειξιν ὑποθεὶς, συγκατασκευάζει τὸ, ὅτι εἰκότως ἔλαθέ με δῶρα λαβὼν ἐπὶ τῆς ἑτέρας πρεσβείας· ᾤμην γὰρ αὐτὸν χρηστὸν εἶναι, τῷ πρότερον κατὰ Φιλίππου πολιτεύεσθαι. αὕτη μὲν ἡ συμπλοκὴ τοῦ ἕτερα συγκατασκευάζειν ἕτερα προτείνοντα.

ϛʹ. Ποιεῖ δὲ αὐτὸ πῶς, ἀκούσωμεν τῆς λέξεως τοῦ ῥήτορος. φησὶ γὰρ ὧδε· “[d] Βούλομαι δὲ πρὸ πάντων ὧν “μέλλω λέγειν, μνημονεύοντας ὑμᾶς οἶδ' ὅτι τοὺς πολ-“λοὺς, ὑπομνῆσαι [e] εἰς τίνα τάξιν αὐτὸν ἔταξεν Αἰσχί-“νης ἐν τῇ πολιτείᾳ τὸ πρῶτον, καὶ τίνας λόγους κατὰ τοῦ “Φιλίππου δημηγορεῖν ᾤετο δεῖν· ἵν' εἰδῆτε ὅτι τοῖς ὑφ' “ἑαυτοῦ πεπραγμένοις καὶ δεδημηγορημένοις ἐν ἀρχῇ, “μάλιστα ἐξελεγχθήσεται δῶρα ἔχων. ἔστι τοίνυν ὁ πρῶ-“τος Ἀθηναίων αἰσθόμενος Φίλιππον, ὡς τότε δημη-“γορῶν ἔφη, ἐπιβουλεύοντα τοῖς Ἕλλησι καὶ διαφθείροντά “τινας τῶν ἐν Ἀρκαδίᾳ προεστηκότων, καὶ ἔχων Ἴσχανδρον τὸν “Νεοπτολέμου δευτεραγωνιστὴν, προσιὼν μὲν τῇ βουλῇ, “προσιὼν δὲ τῷ δήμῳ περὶ τούτων, καὶ πείσας ὑμᾶς “πανταχοῖ πρέσβεις πέμψαι τοὺς συνάξοντας δεῦ-“ρο τοὺς βουλευσομένους περὶ τοῦ πρὸς Φίλιππον “πολέμου, καὶ ἀπαγγέλλων. μετὰ ταῦθ' ἥκων ἐξ Ἀρ-“καδίας, τοὺς καλοὺς ἐκείνους καὶ μακροὺς λόγους “ἐν τοῖς μυρίοις ἐν τῇ Μεγάλῃ πόλει, πρὸς Ἱερώνυ-“μον τὸν ὑπὲρ Φιλίππου λέγοντα, [f] ὑπὲρ ὑμῶν ἔφη “δεδημηγορηκέναι· καὶ διεξιὼν ἡλίκα τὴν Ἑλλάδα πᾶ-“σαν, οὐχὶ τὰς ἰδίας ἀδικοῦσι μόνον πατρίδας οἱ δω-“ροδοκοῦντες καὶ χρήματα λαμβάνοντες παρὰ Φιλίπ-“που. ἐπειδὴ τοίνυν ταῦτα πολιτευομένου τούτου τότε, “καὶ τοῦτο τὸ δεῖγμα ἐξενηνοχότος περὶ αὑτοῦ, “τοὺς περὶ τῆς εἰρήνης πρέσβεις πέμπειν ὡς Φίλιππον “ἐπείσθητε ὑπὸ Ἀριστοδήμου καὶ Νεοπτολέμου, καὶ “τῶν ἄλλων τῶν [g] ἐκεῖθεν ἀπαγγελλόντων οὐδ' ὁτι-“οῦν ὑγιὲς, γίνεται τῶν πρέσβεων τούτων εἷς καὶ οὗτος, οὐχ ὡς

nis nihil accuſet. Atqui nihil habet cur ſecundam culpet legationem: quare, ut in prima aliquid inveniat, neceſſe eſt. ſine hac enim nulla poterat eſſe accuſatio: opus autem erat ipſi Demoſtheni aliquo obtentu & colore. At quis hic tandem fuit color? Affirmat ſe ignoraſſe, quod Æſchines in priore legatione donis fuerit corruptus. Hoc ita ſimpliciter ad Æſchinis interrogationem, defenſionis ſpecie, ſi reſpondeatur; nullam habet vim, atque adeo ridiculum videatur. Aliud autem nihil cum queat dicere Demoſthenes, ut ante audiviſtis, alterius obtentu id probat . . . .

. . . .

demonſtraturum enim ſe ait, Æſchinem ſuo ipſius judicio convinci, quod dona acceperit: refertque orationem, quam prius adverſus Philippum habuit: deinde narrat, quomodo, antea multis rebus adverſus Philippum geſtis, poſtea fuerit immutatus: quod nequaquam fuiſſet futurum, niſi donis ad hoc foret inductus. His ita conſtitutis, concludit, quod non ſine gravi cauſa, ſe inſcio, donis fuerit corruptus in altera legatione: exiſtimabam enim, inquit, eum probum, quod in repub. Philippo adverſaretur. Hæc eſt implexa ipſius oratio, qua aliud ſpectat, aliud dicit.

VI. Quomodo autem id faciat, ex ipſius oratoris verbis diſcamus. Sunt autem hæc: “Volo autem præ cæteris, quæ dicturus ſum, “vos imprimis admonitos; quod pleroſque “memoria tenere confido; quem Æſchines “locum in republica primum obtinere voluerit, quas ſibi conciones in Philippum habendas putarit; ut intelligatis, quod ſuis “ipſe geſtis & concionibus in principio habitis, maxime muneribus eſſe corruptus arguetur. Hic enim omnium Athenienſium “primus, (ut tunc oratione ad populum habita factus eſt) Philippum animadvertit Græcis inſidiari, & quoſdam in Arcadia civitatum “præfectos corrumpere: cumque Iſchandrum “Neoptolemi filium haberet ſibi ſubſervientem, & ſecundas partes agentem, hujus rei “gratia tum ad ſenatum, tum ad populum accedens, vobis perſuaſit, ut quoquoverſum “legatis miſſis huc convocaretis de bello adverſus Philippum deliberaturos. Et poſtea “de Arcadia reverſus, inter ſexcenta alia, refert, in *ſummo ſenatu, egregiam illam & bene “prolixam orationem adverſum Hieronymum, qui Philippi partes tuebatur, pro vobis eſſe habitam: & narrat, quam male mereantur non de ſua modo patria, verum “etiam de univerſa Græcia, qui munera à Philippo accipiunt, eiſque ſe corrumpi ſinunt. “Poſtquam igitur, his ita ab ipſo tunc è repub. adminiſtratis, talique ſpecimine ſui exhibi[illegible] pace ad Philippum legatos mittere perſuaſi eſtis ab Ariſtodemo & Neoptolemo, & quibuſdam aliis, qui nihil inde “ſani renunciabant, adſcribitur legatorum “illorum numero & hic Æſchines; non quod “ex

[a] Pro προτέρας legendum videtur δευτέρας vel ἑτέρας. nam paullo infra v. 18. dicit τῆς ἑτέρας. *Sylb.* [b] Illa κατηγορῶν ἅμα τῆς προτέρας πρεσβείας omittunt *Colb.* & *Cant.* nec in verſione agnoſcit *Schottus.* [c] Μεταβαλόντα in *Codd. MSS.* [d] Vide *Demoſth.* p. 295. *Ed. Francof.* ubi vulgati libri omittunt δὲ poſt βούλομαι, inſerunt εὖ ante οἶδ' ὅτι. & mox legunt εἰς τίνα τάξιν ἔταξεν ἑαυτόν. & (v. 29.) τούτοις μάλιστα πάντων ἐξελεγχθήσεται, & mox οὗτος ὁ πρῶτος· dein (v. 39.) ὡς ἐν τοῖς μυρίοις ἐν τῇ Μεγ. & poſt Νεοπτολέμου (v. 48.) addunt καὶ Κτησιφῶντος, ante ἀναιδῆ (p. 82. v. 10.) omittunt λίαν, & (v. 13.) habent ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι. [e] Deeſt *Codd. MSS.* [f] Ὑπὲρ ὑμῶν *Reg.* 1. & *Cant.* [g] Ἐγγύθεν *Cant.* * Βουλῇ pro πόλει legit *Schottus.*

“ ex iis crederetur, qui veſtra vendituri eſſent, “ aut qui Philippo fidem dediſſent, ſed qui “ alios eſſent obſervaturi. Ob prædictas enim “ orationes, odiumque ejus in Philippum, “ hanc merito opinionem de ipſo conceperatis omnes. Hæc eſt callidæ machinationis in oratione tractatio: jam enim & populum, in eodem ſecum errore verſatum, probarat Demoſthenes. Deinde accedit ad id, in quo maximum artis momentum: “ Poſtea (inquit) me adiit, mecumque convenit, ut pariter hac legatione fungeremur; quo impurum illum & nimis effrontem ambo ſimul obſervaremus Philocratem: multa præterea admonebat, uſque ad reditum à prima legatione. Quare perditus ille, ô Athenienſes, qui fidem ſuam precio venalem habuit, hoc modo me fefellit. Incredibilem ejus caliditatem eo demonſtravit, quod omnes fefellerit. Deinde ſtatim hoc intulit, “ Quemadmodum vos, ita & ego deceptus ſum. Paucis interjectis de Philocrate locutus ipſe ſibi tribuit culpam, ſimplicitatis obtentu propoſiti ſui vafritiem tegens dicendo; “ Quare perditus ille, qui fidem ſuam precio venalem habuit, hoc modo me fefellit”: non autem dixit, “ Me quoque”; ne univerſum inſtitutum domi natum & elaboratum videretur. Ita quidem alia prætendit ac dicit, alia ſpectat & molitur Demoſthenes: ac deinceps per totam orationem id facit, & in reliquis, uſque ad finem contentionis univerſæ. Atque hoc tibi judicialium orationum fuerit exemplum; quæ figura quadam aliud prætendunt, aliud moliuntur.

VII. Suaſorii vero generis artificium idem Demoſthenes per totam *de Curiis* orationem nobis oſtendit. Negotium eſt hujuſmodi: Athenienſes vehementer erant in regem Perſarum concitati oratorum concionibus, extollentium ipſos, majorumque laudibus inflantium, rerum geſtarum memoria contra barbaros renovata: ſed in bello contra Philippum Macedonum regem ſuſcipiendo ſunt ſegniores. At Demoſthenes his contraria ſtudet; cum rege *Perſarum* ipſos bellare non vult, cum Philippo vero vult. Videſne geminos ſcopos ſibi contrarios? Qua ratione in his tractandis verſatur? Duplici utitur ſchemate. adverſus regem non negat pugnandum, ſed ait nondum eſſe opportunum. Si enim aperte ſuaſiſſet, ne pugnarent, animos illorum à ſe alienaſſet, illique audire ipſum recuſaſſent; cum toto animi impetu ad bellum ferrentur. Dicit ergo, bellum eſſe quidem gerendum, concedens ipſis quod vellent; ſed prius ad bellum neceſſaria eſſe comparanda, ut minore cum periculo & juſtiore de cauſa bellum moveretur, non ſine quodam artificio id ita narrans. Sciebat enim quod mora & procraſtinatione animi impetus hebeſceret. Atque ſtatim à procemio, ne videretur regis partibus ſtudere: “ Ego communem omnium Græcorum hoſtem eſſe regem exiſtimo: non ta-

“ τῶν ἀποδωσομένων τὰ ὑμέτερα, οὐδ᾽ ὡς τῶν πεπιστευκότων τῷ Φιλίππῳ, ἀλλ᾽ ὡς τῶν φυλαξόντων τοὺς ἄλλους. διὰ γὰρ τοὺς [a] προειρημένους λόγους καὶ τὴν πρὸς Φίλιππον ἀπέχθειαν, ταύτην εἰκότως περὶ αὐτοῦ πάντες εἴχετε τὴν δόξαν. αὕτη μὲν ἡ μέθοδος τοῦ κατασκευάσαι· ἤδη γὰρ τὸν δῆμον συνεπεσπάσατο ὡς συνεξηπατημένον ἑαυτῷ ὁ Δημοσθένης. εἶτ᾽ ἐπήγαγε τῆς τέχνης τὸ δεινόν· “ Προσελθὼν τοίνυν ἐμοὶ μετὰ ταῦτα συνετάττετο κοινῇ πρεσβεύειν, καὶ ὅπως τὸν μιαρὸν καὶ λίαν ἀναιδῆ φυλάξωμεν ἀμφότεροι τὸν Φιλοκράτην, πολλὰ παρεκελεύσατο, καὶ μέχρι τοῦ δεῦρο ἐπανελθεῖν ἀπὸ τῆς προτέρας πρεσβείας. ἐμὲ γοῦν, ὦ Ἀθηναῖοι, διεφθαρμένος καὶ πεπρακὼς ἑαυτὸν, ἐλάνθανεν. ὡς θαυμαστή γε ἡ τέχνη, πάντας αὐτοὺς ἐξηπατημένους ἀπέδειξεν. ἐπήγαγε δὲ εὐθὺς, τὸ μὲν, “ Ὥσπερ ὑμεῖς [b] ἐξηπατεῖσθε, κἀγώ· διὰ μέσου τὸ περὶ Φιλοκράτους εἰπὼν, αὐτὸς ἐφ᾽ αὑτὸν ἤγαγεν τὴν αἰτίαν, ἁπλότητος προσχήματι [c] βλέπων τὴν πανουργίαν τῆς κατασκευῆς τῷ λέγειν, “ Ἐμὲ γοῦν, ὦ Ἀθηναῖοι, διεφθαρμένος καὶ πεπρακὼς ἑαυτὸν, ἐλάνθανεν”· ἀλλὰ μὴ φάναι, “ Κἀμὲ, ἵνα μὴ δοκῇ τὸ πᾶν ἐπιχείρημα οἰκείας διοικήσεως ἐξειργάσθαι. οὕτω μὲν ἕτερα προτείνων, ἕτερα κατασκευάζει ὁ Δημοσθένης· καὶ ἑξῆς τὸ αὐτὸ ποιεῖ ἐν τῷ λόγῳ, καὶ πάλιν ἑξῆς, καὶ ἄχει τέλους τοῦ παντὸς ἀγῶνος. τοῦτο μέν σοι δικανικῶν λόγων τὸ 46 παράδειγμα, λόγων ἐσχηματισμένων ἕτερα προτεινόντων, ἕτερα κατασκευαζόντων.

η′. Συμβουλευτικῶν δὲ [illegible]ιν αὐτὸς ὁ Δημοσθένης ἐν τῷ ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΣΥΜΜΟΡΙΩΝ δι᾽ ὅλου τὴν τοιαύτην τέχνην ἐξεργάζεται. ἔχει δὲ οὕτως· οἱ μὲν Ἀθηναῖοι ὡρμήκασι μὲν πρὸς βασιλέα τῶν Περσῶν, τοιαῦτα τῶν ῥητόρων συμβουλευόντων, καὶ ἐπαιρόντων αὐτοὺς ἐκ τοῦ ἐπαινεῖν τοὺς προγόνους, καὶ μεμνῆσθαι τῶν πεπραγμένων πρὸς τοὺς βαρβάρους ἔργων· πρὸς δὲ τὸν Φίλιππον τὸν τῶν Μακεδόνων βασιλέα ὀκνοῦσι πολεμεῖν. ὁ δὲ Δημοσθένης αὐτὰ τὰ ἐναντία, πρὸς μὲν τὸν βασιλέα πολεμεῖν αὐτοὺς οὐ βούλεται, πρὸς δὲ τὸν Φίλιππον βούλεται. ὁρᾷς δύο ὑποθέσεις ἐναντίας ἀλλήλαις; πῶς οὖν τοῦτο ποιεῖ; διπλῷ γὰρ τῷ σχήματι χρῆται. πρὸς μὲν τὸν βασιλέα οὔ [d] φησι μὴ δεῖν πολεμεῖν, ἀλλὰ μηδέπω πολεμεῖν· εἰ γὰρ ἁπλῶς ἐκέλευε μὴ πολεμεῖν, οὐκ ἂν αὐτῷ προσεῖχον τὸν νοῦν, ὡρμηκότες πρὸς τὸν πόλεμον. ὁ δὲ, φησὶ μὲν πολεμεῖν δεῖν, ἐνδιδοὺς αὐτοῖς ὃ βούλονται· πρότερον δὲ ἀξιοῖ παρασκευάζεσθαι, ἵνα ἀσφαλέστερος καὶ δικαιότερος ὁ πόλεμος γένοιτο, τέχνῃ τοῦτο ποιῶν. οἶδε γὰρ ὅτι [e] ἡ ἀναβολὴ ἐκλύσει τὴν ὁρμήν. καὶ εὐθύς γε κατὰ τὸ προοίμιον, κλέπτων τὸ δοκεῖν συναγορεύειν βασιλεῖ τι, [f] φησὶν, “ [g] Ἐγὼ νομίζω κοινὸν ἐχθρὸν ἁπάντων τῶν [h] ὄντων Ἑλλήνων εἶναι βασιλέα· οὐ μὴν

διὰ

a Προκειμένους *Cant.* *b* Ἐξηπάτησθε legendum, vel ἐξηπατᾶσθε. *Sylb.* Ἐξηπατῆσθε *Cant.* *c* Pro βλέπων *Wolfius* legit δέπων: valde congruenter. *Sylb.* Κλέπτων *Reg.* 1. qua voce utitur v. 48. *d* Φησὶ *Codd. MSS.* *e* Η βουλὴ ἐκλύσει τὴν ῥώμην *Cant.* *f* Poſſis etiam, tralata diſtinctione, interrogative legere, τί φησιν; *Sylb.* *g* Non longe ab initio *Orationis* περὶ Συμμοριῶν. *h* Illud ὄντων abeſt à vulgatis *Demoſthenis* editionibus, neque infra legitur, (p. 56. juxta *Ed. Sylb.*) ubi hic ipſe *Demoſthenis* locus repetitur. *Sylb.*

a Deeſt

« διὰ ταῦτα παραινέσαιμ' ἂν μόνοις τῶν ἄλλων ὑμῖν πό-« λεμον πρὸς αὐτὸν ἄρασθαι. οὕτω μὲν ἐπέχει τὴν ὁρμὴν, [a] τῇ" αὐτῇ τέχνῃ Θουκυδίδῃ χρώμενος. καὶ γὰρ παρὰ τῷ Θουκυδίδῃ Ἀρχίδαμος, ὅν φησιν ὁ Θουκυδίδης συνετὸν εἶναι καὶ σώφρονα, ἐπειδὴ ἑώρα τοὺς Λακεδαιμονίους καὶ τοὺς Πελοποννησίους ὡρμημένους πρὸς τὸ πολεμεῖν τοῖς Ἀθηναίοις, οὐχὶ μὴ πολεμεῖν κελεύει· ᾔδει γὰρ οὐ πεισομένους· ἀλλὰ μηδέπω τοῦτο ποιεῖν, ἀλλὰ πρότερον παρασκευάζεσθαι. οὕτω μὲν γὰρ, ὅπερ ἔφαμεν, ἐμποδίζει τὴν ὁρμὴν αὐτῶν ὁ Δημοσθένης ὁμοίως τῷ Θουκυδίδῃ. διδάσκει δὲ προελθεῖν τοῦ λόγου τὸν τρόπον· ἧς παρασκευασθείσης, [c] εὐπρεπὴς γίνεται κατὰ Φιλίππου. καὶ οὕτως ἑκάτερος λόγος τεχνικῶς περαίνεται τῷ Δημοσθένει, τῷ βασιλεῖ μὲν μηδέπω πολεμεῖν, τῇ δὲ ἐπὶ βασιλέα παρασκευῇ ἔχειν χρῆσθαι κατὰ Φιλίππου. οὕτω μὲν δι' ὅλου τοῦ λόγου συμβουλευτικοῦ, ἕτερα προτείνεται, καὶ ἕτερα κατασκευάζεται, καὶ ὑποθέσεις [d] ὑποθέσεσι" συμπλέκονται. ἔχεις δύο ταῦτα παραδείγματα ἀγώνων, ἑτέρων προτεινομένων, ἑτέρων συγκατασκευαζομένων, τὸ μὲν δικανικοῦ εἴδους, τὸ δὲ συμβουλευτικοῦ.

η'. Ἐπεὶ μέν τοι συμβουλευτικῶν καὶ δικανικῶν ἐμνήσθημεν, λάβε καὶ παρὰ Πλάτωνος παραδείγματα ἀγώνων πλειόνων συμπεπλεγμένων, καὶ τρόπον τινὰ πάντων μερῶν τῆς ῥητορικῆς συναγομένων. ἡ ΣΩΚΡΑΤΟΥΣ ΑΠΟΛΟΓΙΑ τὴν μὲν πρότασιν ἔχει, ὡς τὸ ἐπίγραμμα δηλοῖ, ἀπολογίαν, ἔστι δὲ καὶ Ἀθηναίων κατηγορία, εἰ τοιοῦτον ἄνδρα εἰς δίκην [e] ὑπήγαγον· καὶ κέκρυπται τὸ πικρὸν τῆς κατηγορίας τῷ ἐπιεικεῖ τῆς ἀπολογίας· ἃ γὰρ ὑπὲρ αὑτοῦ ἀπολογεῖται, Ἀθηναίων κατηγορεῖ. δύο μὲν αὗται συμπλοκαί. τρίτη δὲ, ὁ λόγος ἐπὶ Σωκράτους ἐγκώμιον, καὶ τὸ ἐπαχθὲς τοῦ λόγου ἐπεσκίασται τῷ ἀναγκαίῳ τῆς ἀπολογίας· τρίτη αὕτη συμπλοκή. καὶ γεγόνασι δύο μὲν δικανικαὶ ὑποθέσεις συνημμέναι, ἡ ἀπολογία καὶ ἡ κατηγορία· μία δὲ ἐγκωμιαστική, ὁ ἔπαινος ὁ Σωκράτους. τετάρτη συμπλοκή· ἥπερ μεγίστη ὑπόθεσις τῷ Πλάτωνι· ἔχουσα συμβουλευτικῆς ἰδέας δύναμιν, φιλόσοφον δὲ τὴν θεωρίαν. ἔστι γὰρ τὸ βιβλίον παράγγελμα, ὁποῖον εἶναι δεῖ τὸν φιλόσοφον. τοῦτο, ὡς μὲν ἐν ῥητορικῇ, συμβουλευτικὴ ἰδέα· ὡς δ' ἐν φιλοσοφίᾳ, δόγμα παραδιδόμενον· τοιοῦτον γὰρ εἶναι τὸν φιλόσοφον, [f] ὁποῖος ἐν ΤΗ ΑΠΟΛΟΓΙΑ φαίνεται Σωκράτης. ταύτην τὴν κρᾶσιν τῶν τεττάρων ὑποθέσεων ζηλώσας ὁ Δημοσθένης, ἐν τῷ ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΣΤΕΦΑΝΟΥ τὴν μίμησιν ἐξήνεγκε. καὶ γὰρ ἀπολογίαν ἔχει ὑπὲρ ὧν κατηγορεῖται, καὶ κατηγορίαν ἐλέγχοντος τοὺς ἠδικηκότας καὶ τῶν κακῶν αἰτίους, καὶ φανερῶς ἐγκώμιον δεικνύντος ἐφ' οἷς ἄξιός ἐστι τοῦ στεφάνου, καὶ τὸ δόγμα ὡς ἐν λόγῳ δικανικῷ καὶ πολιτικῷ, ὁποῖον εἶναι τὸν πολιτικὸν ἄνδρα

« men ideo ſuaſerim vobis, ut ſoli, ſine aliis, « bellum adverſus ipſum ſuſcipiatis. Ita impetum ipſorum refrenat, eadem utens arte qua Thucydides: apud quem Archidamus, vir, ut ait, prudens & modeſtus, cum vidiſſet Lacedæmonios & Peloponneſios libidine belligerandi cum Athenienſibus inflammatos, non dehortatur ipſos à bello (ſciebat enim non parituros) ſed monet, nec id modo ſuſcipiant, at prius, quæ belli uſus poſtulat, apparent. Ita quidem Demoſthenes, ut diximus, ad exemplar Thucydidis concitatos ipſorum animos reprimit. Docet autem mores oratione eſſe potiores. quo facto paratus tendit adverſus Philippum. Atque ita utrique ſermoni artificioſe finem imponit Demoſthenes: quod Regi nondum movendum ſit bellum; eo autem apparatu, qui eſt contra Regem, opus eſſe adverſus Philippum. Sic in tota illa oratione deliberativa, aliud dicit, aliud ſpectat, & varia inter ſe argumenta miſcentur. Habes duo hæc controverſiarum exempla aliud dicentium, aliud probantium: quorum illud generis judicialis; hoc vero, deliberativi.

Quomodo in una oratione plurium actionum poſſit fieri complexus.

VIII. Cum autem eorum, quæ ad deliberativum & judiciale genus pertinent, meminerimus; accipe & à Platone variarum exempla diſputationum inter ſe commiſtarum, & quodammodo ex omnibus oratoriæ facultatis partibus contractarum. *Socratis Apologia*, ut inſcriptio indicat, defenſionem ejus pollicetur; ſed & accuſationem continet Athenienſium, quod talem virum (capitalis) criminis reum peregerint; & accuſationis acerbitas defenſionis lenitudine tegitur: quibus enim ipſum [Socratem] defendit, eiſdem Athenienſes accuſat. Atque hîc eſt duplex inter ſe argumentorum conjunctio. Tertia autem accedit, *de Socratis laude* oratio, in qua ſiquid moleſtiarum [aut parti adverſæ odioſum] ineſt, defenſionis excuſatur neceſſitate; [quod defenſioni laus Socratis neceſſario videretur conjungi.] Atque hæc tertia eſt complexio: ſunt autem duo judicialis generis argumenta ſibi cohærentia, excuſatio & accuſatio; tertium vero laudativi generis eſt, laus Socratis. Quarta complexio eſt, (in qua præcipuum Platonis argumentum) quæ quidem in ſe continet ſuaſorii generis facultatem, philoſophicam vero ſpeculationem. Oſtendit enim hic libellus, qualem oporteat eſſe philoſophum. Quod rhetori quidem ſuaſorio generi aſcriberetur, philoſopho vero placitum ac decretum nuncuparetur: quod talem velit eſſe philoſophum, qualis in *Apologia* Socrates deſcribitur. Hinc quatuor argumentorum commiſtionem imitatus Demoſthenes in orat. *pro Corona*, ejus exemplum edidit. Nam excuſatione ea purgat, de quibus accuſabatur, & accuſatione reos agit injuriarum & incommodorum autores; & non obſcure encomio demonſtrat, cur ſit corona dignus; & dogmate (velut in juridicialibus & politicis) qualem conveniat eſſe virum civilem, & eum, qui

a Deeſt *Codd. MSS.* *b* Poſt τὸν τρόπον deſideratur genitivi caſus vocabulum. Si τῆς παρασκευῆς inſeras, efficies tale ſtructuræ genus quale infra eſt in *Epiſt.* ad *Pompejum*, ubi dicit, πλείστην μὲν παρασκευὴν εἰς ταῦτα παρεσκευασμένος: atque ita ſe ſcripſiſſe innuit, (p. 121. juxta *Ed. Sylb.*) hiſce verbis, καὶ τὸν τρόπον τῆς παρασκευῆς αὐτὸς ὑποτίθεται. *Sylb.* *c* Forſan legendum εὐτρεπὴς, ut ſenſus ſit, *paratus & inſtructus tendit adverſus Philippum* in ſua oratione. Sic certe *Wolfium* legiſſe *Hæſchelius* monuit. *Sylb.* *d* Deeſt *Colb.* & *Cant.* *e* Ἀπήγαγον *Cant.* *f* Ὁποῖον *Colb.* & *Cant.*

qui utile reipublicæ conſilium daturus ſit, oſtendit. Refert autem ipſe in oratione ſine ullis ambagibus quæ & qualia faciat bonus ille & probus [ut jactat] Æſchines.

IX. Hæc de Demoſthene & Platone. Cæterum & Thucydides duo commiſcet argumenta in *Funebri* inſcripta oratione. Eſt enim demonſtrativi generis Funebris oratio, cui tamen & deliberativum genus admiſcetur. Non enim minus laudat defunctos, quam vivos ad bellum hortatur. quod quodammodo facere cogitur. Ipſe enim Pericles, qui Funebrem orationem recitat, autor belli fuerat. Præterea cum tria ſint orationis Funebris capita, laus, lamentatio, & conſolatio; horum unum negligit, nimirum lamentationem. non enim conducebat ſuadenti & hortanti lamentari; ut ipſe Thucydides his verbis teſtatur: "Quapropter parentes horum (quotquot nunc "adeſtis) non tam deplorabo quam conſolabor. Quod & ita fieri oportebat; cum initio belli hæc haberetur oratio: qua ſi primos in bello defunctos eſſet miſeratus; eorum, qui pugnaturi erant, animos effeciſſet ignavos & formidoloſos. atque hic eſt duplicati illius argumenti uſus. Quomodo autem hæc ita inter ſe conſtructa miſcuerit, & quomodo ſe miſcuiſſe ipſemet fateatur, videamus. In ipſa enim complexione ars ſchematis eſt ſita. Caput encomii eſt, proſapiæ majorumque laudem explicans oratio. Ideoque, qui ad bella hortantur, dum majorum geſta recenſentur, animum addunt auditoribus. Ita fit ut ſuperiorum laus non parum proſit cohortari volentibus. Adhæc ex præcipuis encomii partibus eſt collatio; qua cum viris illuſtribus & probatis, quos laudamus, comparantur. Sed in ſuaſoriis facile bellum eſſe, ex ſuorum & adverſariorum comparatione, facile quis demonſtret. Quapropter comparatione adhibita, ſimul & laudationem & cohortationem conficit. Hoc enim in ipſo orationis principio erat pollicitus, quod & in fine præſtat; ubi & capitum ſeu ſcoporum ordinem commutat, demonſtrans cohortationem oratori eſſe potiorem laude. Eſt autem hæc ejus oratio: "Quo autem ſtudio, atque induſtria, quibuſve "modis ad hanc amplitudinem pervenerimus, "ubi prius indicavero, veniam ad horum "[pro patria defunctorum] laudem: quod "exiſtimem in præſens non eſſe alienum hæc "referri; nec inutile univerſum populum, tam "cives quam inquilinos, hæc audire. Atque hæc initio: procedente vero oratione, ubi varia inter ſe miſta declaravit, hæc adjungit: "Hac de cauſa prolixior fui in iis, quæ ad "remp. ſpectant, explicandis, ut docerem "imprimis, nobis non eſſe idem [ſed majus] "præmium in hoc certamine propoſitum, "quam quibus nihil horum eſt. Deinde, ut "ſimul laudem eorum, de quibus ſermo eſt, "argumentis illuſtriorem faceremus. Hoc enim, "In præſens non eſſe alienum hæc re-

καὶ σύμβουλον ἀγαθὸν δεῖ. λέγει γοῦν [a] αὐτὸς ἐν τῷ λόγῳ σαφῶς ταῦτα καὶ τοιαῦτα πράττειν Αἰσχίνην τὸν καλὸν κἀγαθὸν πολίτην.

θ΄. Ταῦτα μὲν δή σοι περὶ Δημοσθένους καὶ Πλάτωνος. ἀλλὰ καὶ Θουκυδίδης δύο ὑποθέσεις συμπλέκει, ἐν τῷ ἐπιγραφομένῳ ΕΠΙΤΑΦΙΩ. τῆς μὲν γὰρ ἐγκωμιαστικῆς ἰδέας ἐστὶν ὁ ἐπιτάφιος, συμπλέκεται δὲ ἰδέα συμβουλευτική. οὐ γὰρ μᾶλλον ἐπαινεῖ τοὺς τεθνεῶτας, ἢ τοὺς ζῶντας ἐπὶ τὸν πόλεμον παρακαλεῖ. 47 τοῦτο μέν τοι ἀναγκαίως ποιεῖ. ὁ γὰρ λέγων ἐστὶ τὸν ἐπιτάφιον Περικλῆς, ἀνὴρ τοῦ πολέμου αἴτιος. ἔτι μέν τοι τριῶν ὄντων κεφαλαίων τοῦ ἐπιταφίου, ἐπαίνου, θρήνου, παραμυθίας, τὸ ἓν τῶν κεφαλαίων ὑπερβαίνει, τὸν θρῆνον· οὐ γὰρ συνέφερε τῷ συμβουλευτικῷ οὐδὲ τῇ προτροπῇ τὸ θρηνεῖν, ὥς φησιν αὐτὸς ὁ Θουκυδίδης λέγων ὧδε· "[b] Διόπερ καὶ τοὺς τῶνδε νῦν τοκέας, ὅσοι πάρεστε, οὐκ [c] ὀλοφυρεῦμαι μᾶλλον, ἢ παραμυθήσομαι. ποιεῖ δὲ τοῦτο ἀναγκαίως· ἐπειδὴ ἀρχομένου τοῦ πολέμου τὸν λόγον ποιεῖται· ὡς εἰ ἐθρήνησε τοὺς πρώτους ἀποθανόντας, ἀθύμους ἂν ἐποίησε τοὺς μέλλοντας πολεμεῖν. αὕτη μὲν δὴ τῆς διπλῆς ὑποθέσεως ἡ χρεία. πῶς δὲ ἔμιξε τὰς κατασκευὰς, καὶ πῶς μίξας αὐτὸς ὁμολογεῖ, φέρε θεασώμεθα. ἡ γὰρ κρᾶσίς ἐστιν ἡ τέχνη τοῦ σχήματος ἐν τοῖς λόγοις. κεφάλαιόν ἐστι τοῦ ἐγκωμίου, ὁ τοῦ γένους λόγος. οἱ οὖν προτρέποντες εἰς τοὺς πολέμους, τὰ τῶν προγόνων ἔργα διεξιόντες, παρορμῶσι τοὺς ἀκούοντας. οὕτω συνετέλεσεν ὁ ἔπαινος τοῦ γένους εἰς τὴν συμβουλήν. [d] πάλιν οὖν κεφάλαιόν ἐστιν ἐν τοῖς ἐγκωμίοις ἡ παραβολὴ, τὸ παρεξετάζειν τοὺς ἐπαινους ἑτέροις τοῖς εὐδοκιμοῦσιν. ἀλλὰ μὴν ἐν τοῖς συμβουλευτικοῖς λόγοις, ὅτι ῥᾴδιος ὁ πόλεμός ἐστιν, ἐκ τοῦ παραβάλλειν τὰ τῶν οἰκείων τοῖς τῶν ἐναντίων ἀποδείκνυται. χρώμενος οὖν τῷ τῆς παραβολῆς λόγῳ, καὶ τὸ ἐγκώμιον ὁμοῦ καὶ τὴν συμβουλὴν [e] περαίνει. τοῦτο γὰρ ὑπέσχη μὲν ἀποδείξειν ἀρχόμενος τοῦ λόγου ἐπὶ τέλει δὲ βεβαιούμενος, ὅπου καὶ ἐναλλάττει τὴν τάξιν τῶν κεφαλαίων, καὶ δείκνυσιν ὅτι πρεσβύτερον ἦν τῷ ῥήτορι τὸ τῆς συμβουλῆς τοῦ ἐγκωμιαστικοῦ λόγου. λέγει δὲ ὧδε· "[f] Ἀπὸ οἵας τε ἐπιτηδεύσεως ἤλθομεν ἐπ' αὐτὰ, καὶ τρόπων ἐξ ὧν μεγάλα ἐγένετο, ταῦτα δηλώσας πρῶτον, εἶμι καὶ ἐπὶ τὸν τῶνδε ἔπαινον, νομίζων ἐπί τε τῷ παρόντι οὐκ ἂν ἀπρεπῆ λεχθῆναι [g] δεῖν αὐτὰ, καὶ τὸν πάντα ὅμιλον, καὶ ἀστῶν καὶ ξένων, σύμφορον εἶναι ἐπακοῦσαι αὐτῶν. ταῦτα μὲν ἐπ' ἀρχῇ· προϊόντος δὲ τοῦ λόγου, ἀποδείξας καὶ κεράσας, ἐπάγει λέγων· "[h] Καὶ εἰ ἐμήκυνα τὰ περὶ τῆς πόλεως, διδασκαλίαν τε ποιούμενος, μὴ περὶ ἴσου ἡμῖν εἶναι τὸν ἀγῶνα, καὶ οἷς τῶνδε μηδὲν ὑπάρχει, "καὶ τὴν εὐλογίαν ἅμα ἐφ' οἷς νῦν λέγω φανερὰν σημείοις καθιστάς. τὸ γὰρ, "Ἐπί τε τῷ παρόντι οὐκ ἂν ἀπρεπῆ λεχθῆ-

"ναι

a Omittit *Cant.* *b* Exſtat apud *Thucydidem* p. 109. *Ed. Oxon.* *c* Ὀλοφύρομαι legitur etiam in vulgatis Editionibus *Thucydidis*, cum ſenſus requirit futurum ὀλοφυροῦμαι. *Sylb.* quod notavit etiam *Stephanus*. *d* Πάλιν αὖ κεφάλαιον in *Codd. MSS.* *e* Περαίνει *MSS.* *f* Apud *Thucydidem* [p. 104. v. 10. *Ed. Oxon.*] locus hic ita legitur; ἀπὸ δὲ οἵας τε ἐπιτηδεύσεως ἤλθομεν ἐπ' αὐτὰ, καὶ μεθ' οἵας πολιτείας, καὶ τρόπων ἐξ οἵων μεγάλα ἐγένετο. *g* Verbum δεῖν neque *Thucydidis* exemplaria agnoſcunt, neque mox legitur p. 85. v. 2. ubi membrum hoc repetitur. *Sylb.* *h* In iiſdem exemplaribus [p. 107. *Ed. Oxon.*] διὸ δὲ καὶ ἐμήκυνα, & mox (v. 47.) poſt ὑπάρχειν additum ὁμοίως.

“ναι αὐτά, τῆς ἐγκωμιαστικῆς ἰδέας ἐστίν. τὸ γὰρ κεφάλαιον ἐγκωμίου τόδε. “Καὶ τὸν πάντα ὅμιλον, καὶ ἀστῶν καὶ “ξένων, σύμφορον εἶναι ἐπακοῦσαι αὐτῶν”, τῆς συμβουλευτικῆς ἰδέας ἐστί· κυριώτατον γὰρ ἐν συμβουλῇ κεφάλαιον τὸ συμφέρον. “[a] Διδασκαλίαν ποιούμενος μὴ περὶ “ἴσου ἡμῖν εἶναι τὸν ἀγῶνα, καὶ οἷς τῶνδε μηδὲν ὑπάρ-“χει”, τῆς συμβουλῆς ἀπόδειξιν ἔχει. τὸ δέ, “Τὴν “εὐλογίαν ἅμα ἐφ’ οἷς νῦν λέγω φανερὰν σημεί-“οις καθιστάς”, τοῦ ἐγκωμίου δείκνυσι τὴν ἰσχύν· τὴν δὲ κρᾶσιν αὐτῶν, τὸ “Ἅμα δηλοῖ. Ταῦτά σοι καὶ παρὰ Θουκυδίδου.

ι′. Ἀλλὰ καὶ Εὐριπίδης ὁ ποιητὴς ἐν ὅλῳ δράματι λόγον ἐσχηματισμένον [b] παρήνει, ἐν ΤΗ ΜΕΛΑΝΙΠΠΗ ΤΗ ΣΟΦΗ. κἀκεῖ δὲ τὸ σχῆμα διπλοῦν· τὸ μέν, αὐτοῦ τοῦ ποιητοῦ· τὸ δέ, τοῦ ὑποκειμένου προσώπου τῆς Μελανίππης. συγγέγονε Ἀναξαγόρᾳ ὁ Εὐριπίδης· δόγμα δὲ ἦν Ἀναξαγόρου, “Ὁμοῦ πάντα χρήματα. μετὰ ταῦτα συγγενόμενος Σωκράτει, καὶ κρείττονος λόγου μετασχών, ἀξιώσας, ὡς ἐμοὶ δοκεῖ, καὶ τὸν Ἀναξαγόρου λόγον μνήμης ἐν τοῖς δράμασιν, ἐξήγαγεν [c] αὐτὸ τὸ δόγμα ἐν ΤΗ ΜΕΛΑΝΙΠΠΗ ΤΗ ΣΟΦΗ. ἡ γοῦν ἀρχὴ τοῦ λόγου αὐτῷ αἰνίττεται τὴν πρὸς τὸν διδάσκαλον εὔνοιαν· φησὶ γὰρ ἡ Μελανίππη,

[d] Καὶ οὐκ ἐμὸς ὁ μῦθος, ἀλλ’ ἐμῆς μητρὸς πάρα.

ὁ μὲν [e] Εὐριπίδου σχηματισμὸς οὗτος· ὁ δὲ τῆς Μελανίππης,

--------- Τίς τὰ παιδία
Ἐξέθηκ’ εἰς τὰ τοῦ πατρὸς βουφόρβια;

ὁ δὲ πατήρ, ἡγούμενος εἶναι τοῦτο τέρας, γνώμην ποιεῖται κατακαῦσαι τὰ παιδία· ἡ δὲ σῶσαι βουλομένη τὰ τέκνα, ὅτι μηδέν ἐστι τὸ τέρας, φιλοσοφεῖ. καὶ οὕτω [f] τὴν ἀρχὴν χρείαν διοικεῖται ἐν παραινέσεως σχήματι φιλοσοφοῦσα.

ια′. Ἡ δέ γε κωμῳδία ὅτι πολιτεύεται ἐν τοῖς δράμασι καὶ φιλοσοφεῖ, [g] ἡ περὶ τὸν Κρατῖνον καὶ Ἀριστοφάνην καὶ Εὔπολιν, τί δεῖ καὶ λέγειν; ἡ γάρ τοι κωμῳδία αὐτή, τὸ γελοῖον προστησαμένη, φιλοσοφεῖ. Ξενοφῶν δὲ ὁ καλός, ὃς ἐν [h] ΤΗ ΠΑΙΔΕΙΑ βουλόμενος τοὺς ἐκ τοῦ δήμου τῶν Περσῶν ὁμοσκεύους ποιῆσαι τοῖς ὁμοτίμοις, καὶ πάλιν βουλόμενος κοινὸν ἀγῶνα ἀρετῆς τοῖς ἄριστα στρατευσαμένοις προτιθέναι, τοῖς δὲ ὁμοτίμοις διαλεγόμενος ἐν Κύρου λόγῳ, ὡς αὐτοῖς χαριζόμενος, καὶ τοῖς δημοτικοῖς, ὡς ἐκείνων προνοούμενος ἐν ἑκατέρῳ τῷ λόγῳ, [i] παρείημι λέγειν. ἐν δὲ ΤΗ ΑΝΑΒΑΣΕΙ ὑποπτεύουσι μὲν οἱ στρατιῶται ὡς ἐπὶ βασιλέα ὁ στόλος ἐστί, καὶ οὐκ ἔτι ἕπεσθαι Κύρῳ βούλονται. ὁ δὲ [k] Κλέαρχος ἐν τοῖς στρατιώταις δημηγορεῖ, ὑπισχνούμενος μὲν ἕψεσθαι τοῖς στρατιώταις
3 πανταχόσε, ἐν δὲ τῷ λόγῳ κατασκευάζων τὸ ἀναγκαῖον εἶναι μένειν, μιμούμενος τὸν Ὁμήρου Φοίνικα. καὶ γὰρ [l] ἐκεῖνος ἐν ταῖς λιταῖς προτείνεται τὴν ὑπόθεσιν τῶν λόγων τοῦ Ἀχιλλέως, ὡς οὐ δυνατὸν αὐτῷ μένειν, ἂν ἐκεῖνος [m] ἀπείη, ἀλλὰ

“ferri, laudativi generis eſt: eſt enim id in laudatione primarium. “Et non inutile eſſe “univerſum populum, tam cives quam in-“quilinos, hæc audire”, ſuaſorii generis eſt: præcipuus enim in ſuaſione ſcopus eſt utile. “Ut doceremus imprimis, nobis non eſſe idem “[ſed majus] præmium in hoc certamine pro-“poſitum, quam quibus nihil horum eſt”, ſuaſoriæ orationis probationem continet. Illud vero, “Deinde ut ſimul laudem eorum “de quibus ſermo eſt argumentis illuſtriorem “faceremus”, encomii vim oſtendit; mixturam vero eorum, illud “Simul, manifeſtam reddit. Hæc ex Thucydide.

X. Sed & Euripides poëta oratione utitur figurata in toto dramate, *ſc.* fabula dicta *Melanippe ſapiens*. Atque ibi ipſum ſchema geminatur, tum ipſius Poëtæ, tum perſonæ loquentis, *viz.* Menalippes. Diſcipulus enim fuit Anaxagoræ Euripides; cujus placitum fuit, “Quod eſſent omnia ſimul. Poſtero tempore, etſi à Socrate melius inſtitutus, voluit tamen (ut mihi videtur) Anaxagoræ ſententiæ, in ſuis fabulis, mentionem facere: ac protulit hoc ipſius dogma in Tragœdia, quam *Melanippen ſapientem* appellat. Ac principium quidem orationis ejus erga præceptorem inſinuat benevolentiam: ſic enim Menalippe,

Non hic meus, ſed matris eſt ſermo meæ.

Atque hæc eſt Euripidis poëtæ figurata oratio: illa vero Menalippes,

——— *Quis pueros*
Expoſuit inter patris armenta?

Pater autem exiſtimans eſſe prodigium, cenſet pueros eſſe comburendos: ipſa vero, ut pueros ſervet, philoſophica ratione non eſſe prodigium declarat. atque ita, dum propoſitum tuetur, admonitionis ſpecie ac figura philoſophatur.

XI. Comœdiam quoque, ut videre eſt apud Ariſtophanem & Cratinum & Eupolim, in ſuis actibus de reipub. adminiſtratione tractare ac diſputare, quid refert dicere? Siquidem comœdia ipſa, ludicra & jocoſa præ ſe ferens, ſeria tractat. Egregius autem ille Xenophon quomodo in *Inſtitutione Cyri* (dum vult Perſarum plebejos iiſdem cum nobilitate uti armis; atque iterum dum cupit commune virtutis præmium bellicoſiſſimo cuique ſtatuere) ad nobiles quidem perſona Cyri diſſerit, velut ipſis gratificari ſtudens, apud plebem vero velut commodis ipſorum conſulens, in utraque oratione, dicere jam omitto. In *Expeditione Cyri* ſuſpicantur milites adverſus regem expeditionem eſſe, & Cyrum ſequi amplius recuſant. Clearchus vero, apud milites concionem habens, profitetur quidem coram militibus ſe eos quocunque terrarum ſecuturum: ſed in oratione neceſſario manendum adſtruit, ſecutus Homeri Phœnicem. Etenim ille in ſuis cohortationibus præ ſe fert aſſentiri ſe argumento orationis Achillis, quod fieri nequaquam poſſit ut maneat, ipſo Achille

a In *Ed. Steph.* perperam inculcatum erat μὴ ante διδασκαλίαν. Καὶ διδ. *Colb.* & *Cant.* b Παρήνει in *Codd. MSS.* c Forſan legendum αὐτοῦ τὸ δόγμα. *Sylb.* d Vel dicendum illud καὶ redundare, vel Κ’ οὐκ legendum. e Pag. 57. (juxta *Ed. Sylb.*) ubi iterum Fabulæ hujus mentio fit, dicit quod ἔχει διπλοῦν σχῆμα, τὸ μέν, τοῦ ποιητοῦ· τὸ δέ, τοῦ προσώπου τοῦ ἐν τῷ δράματι, τῆς Μελανίππης. f Τὴν αὐτῆς χρείαν *Reg.* 1. g Ἡ τῶν περὶ *Colb.* & *Cant.* h Lib. 2. non procul ab initio. i Παρίημι *Cant.* k Ejus oratio exſtat Ἀναβάσεως libro primo, non longe ab initio. l *Il.* ι. v. 433. m Rectius ἀπίῃ abierit. *Sylb.*

le deſcedente, ſed omnino eum ſit ſecuturus. In rationibus autem reddendis, cur ab Achille divelli non poſſit; manendum eſſe Achilli aſtute probare conatur: atque ita qui videtur oſtendere cur manendum non ſit, reipſa cupit ſibi gratias referri pro beneficiis in ipſum collatis, quem educaverat & inſtituerat; qua ratione etiam Agamemnoni gratificatur. Quod autem hæc fuerit ejus animi ſententia, quam hoc ſchemate voluit occultare, ipſemet Achilles explicat. Quam conſuetudinem Homerus obſervat; omneſque alii, qui, Homerum ſequentes, hoc figuræ genus tractant, id efficiunt, ut reſpondentium verbis, eorum, qui ante locuti ſint, artem ac dicendi figuram arguant. Dicit igitur Achilles:

Noli me lacrymis turbare, ut fautor Atridæ
Gratificere tuo. ——————

Vides ut artem & diſſimulationem magiſtri diſcipulus detexerit, oſtendens omnia, ut Agamemnoni gratificaretur atque animum Achillis leniret, eſſe dicta. Deinde, quia beneficia in ipſum collata recenſuerat Phœnix, obliqua, oratione ne ingratus eſſe videatur, diluit expoſtulationem:

Cum regni mecum partem vel nomen haberes.

Quomodo aliud proponentes aliud efficiamus.

XII. Atque hæc ſint exempla oratoris, aliud molientis [aliud dicentis.] Reſtat ut dicamus de his, qui ſuæ ſententiæ & opinioni contraria dicunt: quandoquidem hæc dicendi ratio, ſchema continet abſolutiſſimum. In primis quæ apud Homerum ſunt in medium adducamus, aliaſque figuratas orationes proponamus; quæ in eo conſiſtunt, ut quis idem cum alio dicere videatur, cum tamen aliud ſibi probandum ſumat, atque aliis adverſari putetur: (ut in alio libro diſputationum figuratarum argumentis & probationibus adhibitis doceo) cum tamen eo detecto cauſam prodat. Horum exempla ſint, quæ libro II. *Iliados* leguntur, ubi Ulyſſes & Neſtor Græcorum exercitum retinent; qui quidem ambo non ſolum in eandem ſententiam loqui, verum etiam idem plane dicere videntur:

Pectore ita pueri & muliebria corda gerentes,
Ad caros cupiunt natos patriamque reverti.

Hæc Ulyſſes: at Neſtor;

Mollibus aſſimiles pueris, qui bellica nunquam
Munera militiæ, ſed tantum ludicra curant.

Rurſus Ulyſſes:

Non ſtant promiſſis, tibi quæ jurata dederunt
Divite cornipedū cum te ſequerentur ab Argo.

Deinde Neſtor:

Conſilium igne perit, fugiunt curæq; virorum.

Rurſus Ulyſſes Chalchantis vaticinium refert, & prodigium de dracone & de paſſeris pullis in Aulide.

At Neſtor:

Affulſit nobis lætantibus omine dextro.

πάντως ἑψόμενος τῷ Ἀχιλλεῖ. τὰς δὲ αἰτίας λέγων δι' ἃς οὐκ ἂν ἀπολειφθείη τοῦ Ἀχιλλέως, ὅτι χρὴ μένειν τὸν Ἀχιλλέα, κατασκευάζει· τῷ μὲν δοκεῖν δεικνὺς καθ' ἃς προφάσεις οὐ μενετέον αὐτῷ, ἔργῳ δὲ ἀπαιτῶν τὰς χάριτας ἃς εἰς τὸν Ἀχιλλέα κατέθετο, θρέψας καὶ παιδεύσας, Ἀγαμέμνονι δὲ χάριν φέρων τῷ λόγῳ. καὶ ὅτι ταῦτα διανοούμενος, τὸ σχῆμα τῶν λόγων ἐποιήσατο, αὐτὸς Ἀχιλλεὺς ἐπεκδιδάσκει. ὅπερ [a] Ὁμήρῳ ἔθος· καὶ ὅστις ἄλλος μετεχειρίσατο τὸ εἶδος τοῦτο παρ' Ὁμήρου μαθὼν, τοῦτο ποιεῖ, τὸ ἐν ταῖς τῶν ἀποκρινομένων ῥήσεσι τῶν προειπόντων τὰς τέχνας διδάσκειν. λέγει τοίνυν ὁ Ἀχιλλεὺς,

[c] Μή μοι σύγχει θυμὸν ὀδυρόμενος καὶ ἀχεύων,
Ἀτρείδῃ ἥρωϊ φέρων χάριν. ——

ὁρᾷς ὡς τὴν τέχνην ὁ μαθητὴς τοῦ διδασκάλου ἀπεκάλυψε, δεικνὺς ὅτι συνῆκεν ὡς πάντα εἰς χάριν Ἀγαμέμνονος λέγεται, καὶ ἐπὶ τῷ τὸν θυμὸν μαλάξαι τοῦ Ἀχιλλέως. εἶτα ἐπειδὴ χάριτας αὐτῷ κατελογίσατο ὁ Φοίνιξ, ἵνα μὴ δοκοίη ἀχάριστος εἶναι καὶ αὐτὸς, πλαγίως ἀπολύεται τὴν αἰτίαν·

[d] Ἶσον ἐμοὶ βασίλευε, καὶ ἥμισυ μείρεο τιμῆς.

ιβ'. Ταῦτα μὲν [e] παραδείγματα ἕτερα προτείνοντος τοῦ ῥήτορος. ὑπολείπεται δὲ ἡμῖν ὁ λόγος ὁ περὶ τῶν τὰ ἐναντία λεγόντων οἷς βούλονται· [f] ἐπειδὴ οὗτος ὁ λόγος τὸ τελεώτατον σχῆμά ἐστι. πρότερον δείξωμεν παρὰ Ὁμήρῳ, καὶ ἄλλα σχήματα [g] ὑποθώμεθα. ἣν δὲ τάξις, τὸ δοκεῖν τὰ αὐτὰ λέγοντα, ἑτέραν ὑπόθεσιν περαίνειν, καὶ δοκεῖν ἐναντιούμενον, ὡς ἐν ἑτέρῳ λόγῳ τῷ τῶν ἐσχηματισμένων ἀγώνων κατασκευὰς ποιησάμενος, ἀναβολῇ τὸ σχῆμα παραδοῦναι. τούτων τοίνυν ἔστω παραδείγματα τὰ ἐν τῷ δευτέρῳ ΤΗΣ ΙΛΙΑΔΟΣ, ὅτε κατέχουσι τὸ Ἑλληνικὸν ὅ,τε Ὀδυσσεὺς καὶ Νέστωρ, δοκοῦσι μὲν ἀμφότεροι εἰς τὴν αὐτὴν ὑπόθεσιν λέγειν, οὐ μόνον γε, ἀλλὰ καὶ τὰ αὐτὰ λέγειν·

[h] Ὥστε γὰρ ἢ παῖδες νεαροὶ, χῆραί τε γυναῖκες
Ἀλλήλοισιν ὀδύρονται οἶκόνδε νέεσθαι.

ταῦτα μὲν Ὀδυσσεύς· ὁ δέ γε Νέστωρ,

[i] Ὢ πόποι, ἦ δὴ παισὶν ἐοικότες ἀγοράασθε
Νηπιάχοις, οἷς οὔ τι μέλει πολεμήϊα ἔργα.

πάλιν Ὀδυσσεὺς,

[k] Οὐδέ τοι ἐκτελέουσιν ὑπόσχεσιν, ἥνπερ ὑπέσταν,
[l] Ἐνθάδ' ἔτι στείχοντες ἀπ' Ἄργεος ἱπποβότοιο.

εἶτα ὁ Νέστωρ,

[m] Ἐν πυρὶ δὴ βουλαί τε γενοίατο, μήδεά τ' ἀνδρῶν.

καὶ πάλιν Ὀδυσσεὺς τὴν Κάλχαντος μαντείαν λέγει, καὶ τὸ [n] τέρας τὸ περὶ τὸν δράκοντα, καὶ τὰ τοῦ στρουθοῦ τέκνα.

ὁ δέ γε Νέστωρ,

[o] Φημὶ γὰρ οὖν κατανεῦσαι ὑπερμενέα Κρονίωνα.

καὶ

a Ὁμήρου & mox (v. 10.) Ὁμήρῳ Cant. b Ἐπιχειρήσατο Cant. c *Il.* ι. v. 608. d *Il.* eadem v. 612. e Τὰ παραδείγματα Cant. f Legendum videtur ἐπεὶ δὴ, vel ἐπεὶ δ': & mox ἔχει pro ἐστί. *Sylb.* g Ὑποθέμεθα Colb. & Cant. h *Il.* β. v. 289. i *Il.* β. v. 337. k *Il.* β. v. 286. l Ἐνθάδ' ἔτι στείχοντες in vulgatis *Homeri* editionibus. Ἐνθάδ' ἐπιστείχοντες Cant. m *Il.* β. v. 340. n Vide *Il.* β. v. 308. o *Il.* β. v. 350.

a In

καὶ λέγει τὰ οὐράνια σημεῖα καὶ τὰς δεξιὰς ἀστραπάς. ὅθεν καὶ [a] παρέσχητο τοῖς πολλοῖς [b] ζήτησις, πότερος ἀμείνων ὁ ῥήτωρ ἐν τοῖς λόγοις τούτοις, Ὀδυσσεὺς ἢ Νέστωρ· καὶ μαρτύρονταί γε τὸν Ὅμηρον ἑκάτεροι λέγοντα, ὡς τὸν μὲν Ὀδυσσέα ἐπῄνεσεν τὸ πλῆθος, τὸν δὲ Νέστορα ὁ Ἀγαμέμνων· οἱ μέν,

[c] Μῦθον ἐπαινήσαντες Ὀδυσσῆος θείοιο·

ὁ δὲ εἰπών,

[d] Τοιοῦτοι δέκα μοι συμφράδμονες εἶεν Ἀχαιῶν.

καὶ ἄλλην πολλὴν φλυαρίαν περὶ τὴν παραβολὴν τῶν λόγων φλυαροῦσι. [e] τόδε ἦν ἄρα τέχνη· τοσοῦτον γὰρ ἀπέχουσι τοῦ ταὐτὸ λέγειν, ὥστ' οὐδ' εἰς τὴν αὐτὴν ὑπόθεσιν λέγουσι· σόφισμα δὲ τοῦτό ἐστι καὶ πάλαισμα τῶν ἀκουόντων. τί τοῦτο τὸ σόφισμα; ὁ μὲν Ὀδυσσεὺς κατασχεῖν βούλεται τοὺς Ἕλληνας ὡρμημένους ἀπιέναι· ὁ δὲ Νέστωρ, κατεσχημένους ὑπὸ τοῦ Ὀδυσσέως καὶ μένοντας, ἐκστρατεῦσαι βούλεται κατὰ πέντε ἑκάστους ὑπὸ τῷ οἰκείῳ ἡγεμόνι· καὶ ἔστιν αὐτῷ ἡ τῶν λόγων ὑπόθεσις οὐχ ἥπερ τῷ Ὀδυσσεῖ· γελοῖος γὰρ ἂν ἦν πεπεισμένοις ἔτι διαλεγόμενος. ἀλλὰ τίς ἡ ὑπόθεσις τοῦ Νέστορος;

[f] Κρῖν' ἄνδρας κατὰ φῦλα, κατὰ φρήτρας, Ἀγάμεμνον·
Ὡς φρήτρη φρήτρηφιν [g] ἀρήγῃ, φῦλα δὲ φύλοις.

καὶ τὰ τούτοις ἐφεξῆς εἰρημένα. διὰ τοῦτο καὶ πάνυ ἀρέσκει τῷ Ἀγαμέμνονι ὁ λόγος ὁ Νέστορος. ὁ γὰρ Νέστωρ, ὃ μάλιστα βούλεται ὁ Ἀγαμέμνων, τοῦτο περαίνει. βούλεται δὲ ἐκστρατεῦσαι τοὺς Ἕλληνας· διὸ καὶ τὴν ἀπόπειραν πεποίηται,

[h] Ἀλλ' ἄγετ', αἴ κέν πως θωρήξομεν υἷας Ἀχαιῶν.

διὰ τοῦτο ἐπαινεῖ τὸν Νέστορα, βουλόμενος [i] πάντας τοὺς ἡγεμόνας καὶ τὸν δῆμον τῶν στρατιωτῶν ὁμοίως ὁμογνώμονας αὐτῷ γενέσθαι, λέγων,

Τοιοῦτοι δέκα μοι συμφράδμονες εἶεν Ἀχαιῶν.

ἔνθα δὴ καὶ παραμυθούμενος τοὺς Ἕλληνας ὑπὲρ Ἀχιλλέως ἀγανακτοῦντας, ὁμολογίαν ἤδη ποιεῖται τοῦ ἁμαρτήματος, ἐπάγων τάδε τὰ ἔπη·

[k] Καὶ γὰρ ἐγὼν Ἀχιλεύς τε [l] μαχησάμεθ' εἵνεκα κούρης
Ἀντιβίοις ἐπέεσσιν· ἐγὼ δ' ἦρχον χαλεπαίνων.
49 Εἰ δέ ποτ' ἔς γε μίαν βουλεύσομεν, οὐκέτ' ἔπειτα
Τρωσὶν ἀνάβλησις κακοῦ ἔσσεται, οὐδ' ἠβαιόν.

αὕτη οὖν ἡ τέχνη· ἐπειδὴ κατεσχημένους ὁρᾷ τοὺς Ἕλληνας ὑπὸ τοῦ Ὀδυσσέως, μέλλει δὲ ἕτερον ἐπάξειν λόγον τὸν τοῦ, πῶς δεῖ στρατεύεσθαι ἑκάστους, διὰ τῶν πεπεικότων ἤδη λόγων πορεύεται, ἵνα δεξαμένων τῶν ἀκροατῶν ἃ ἐπῄνεσαν, λάθῃ ἐπαγαγὼν τὴν ἰδίαν ὑπόθεσιν. τοῦτο μὲν τὸ παράδειγμα τοῦ τὰ δοκοῦντα [m] ἑτέρῳ λέγων ἕτερα ἀγωνίζεσθαι.

ιγ΄. Ὁ δὲ Διομήδης [n] τί ποτ' αὐτῷ βούλεται, ἀθυμοῦντι τῷ Ἀγαμέμνονι λοιδορούμενος; [o] ἀκαίρως ἄν τις οἰηθείη καὶ

Innuens cœleſtia ſigna & dextros fulgores. Unde multis præbita eſt diſputandi occaſio, uter in his orator fuerit præſtantior, Ulyſſes an Neſtor: & teſtem utrique ſane citant Homerum affirmantem, quod Ulyſſem quidem laudaret populus, Neſtorem vero Agamemnon. Populus enim,

Dulcem divini ſermonem laudat Ulyſſis.

Agamemnon vero,

O utinam tales mihi Dii bis quinque dediſſent.

Ac multa quidem alia, dum hos inter ſe comparant, proferre ſolent. In eo autem artificium, quod tantum abeſt ut eadem dicant, ut non idem argumentum eundemque ſcopum reſpiciant. Commentum quidem hoc & tanquam [ingenii] luctamen auditoribus propoſitum. At qua in re ſita eſt iſtius commenti vis? Ulyſſes quidem retinere vult Græcos, abire jam geſtientes: Neſtor vero detentos ab Ulyſſe, & manere perſuaſos, in hoſtem ducere vult, quoſque ſub proprio ſuo duce. Neque idem eſt ipſi orationis ſcopus, qui Ulyſſi. Ridiculus enim eſſet, ſi manere perſuaſis eandem rem dicendo inculcaret. Quinam igitur ſcopus Neſtoris?

Atrida, has acies nunc ordine rite locato:
Ordine ſtet gens una ſuo, tribus una ſuo ſtet,
Gentilis ferat auxilium ſibi ſanguine juncto.

Et quæ deinceps ſequuntur. Propter hoc vero Agamemnoni admodum placet Neſtoris oratio. quod enim ſummopere deſiderat, id Neſtor conficit. Vult Græcos manus conſerere: unde & ejus rei periculum facere voluit [dicens]

Ergo age nunc Graji perſuaſi tela capeſſant.

Hac de cauſa laudat Neſtorem, & optat ut tam duces quam milites eodem modo ſibi conſentientes habeat, dum inquit,

O utinam tales mihi Dii bis quinque dediſſent

Hic profecto etiam cum Græcos conſolatur, Achillis cauſa indignantes & dolentes, ſuum fatetur peccatum, hiſce adjunctis;

Unius ob pulcræ contendi jura puellæ
Rixis cum forti temere heu congreſſus Achille.
At ſi tempus erit quo mutua noſtra redibit
Gratia, nempe cadent ſubito altæ mœnia Trojæ.

Eſt igitur hac in re artificium: cum videret Græcos Ulyſſis ratione adductos ut manerent, alia de armis unanimiter capiendis adjuncturus, eadem fere verba, quæ fidem ipſis fecerant, uſurpat; ut, cum viderentur eſſe eadem quæ probaverant, clanculum ad ſui propoſiti materiam veniret. Sit hoc tibi exemplum eorum, qui eadem cum aliis dicere videntur, diverſa tamen probare nituntur.

XIII. Diomedes autem quid ſibi vult, dum Agamemnoni è dolore laboranti convicia facit? Importune enim quiſpiam exiſtimet dicta,

a In *Ed. Steph.* παρέσχετο, parum convenienter. *Sylb.* b Ζήτησιν *Cant.* c *Il.* β. v. 335. d *Il.* β. v. 372. e Omnino legendum τὸ δὲ diviſe, id eſt, τοῦτο δέ. cujuſmodi erratum infra correctum p. 57. *Sylb.* f *Il.* β. v. 462. g Ἀρήγῃ *Reg.* 1. & *Colb.* h *Il.* β. v. 72 & 83. i Πάντας *Cant.* k *Il.* β. v. 377. l Μαχεσσάμεθ' in vulgatis *Homeri* editionibus. m Rectius ἑτέρῳ λέγειν, hoc videlicet ſenſu, τοῦ τὰ αὐτὰ ἑτέρῳ λέγειν δοκοῦντα, ἀγωνίζεσθαι ἕτερα, *ejus generis quo idem cum alio dicere videri volumus, & interim aliud agimus. Sylb.* Λέγειν in *Reg.* 1. & *Cant.* n Rectius reciproce legeris, τί ποθ' αὑτῷ βούλεται; *quidnam ſibi vult? Sylb.* o Cum adverbiis ἀκαίρως, ἀσυμφώνως, ἀνακολούθως ſubintelligendum verbum λέγεσθαι. *Sylb.* Λοιδορούμενος ἀκαίρως, ὡς *Reg.* 1. & *Cant.*

dicta, & parum convenienter ejus ſententiæ, & reverentiæ, quam initio adhibet:

Atrida inſipiens ego tecum prælia inibo
Acrius obſiſtens: iram depone ferocem.

Procœmium quidem eſt viri lenis, qui ſequentis orationis libertatem utilitatis cauſa adhibitam mitigat & excuſat. Subdit autem,

Grajorũ in caſtris primus mihi probra dediſti,
Imbellemq; animũ mihi lentaq; pectora dicens:
Quod Græci norunt omnes juveneſq; ſeneſque.
At tibi diviſim donavit Juppiter. ut ſis
Maximus imperio, tribuit: ſed ut inclytus eſſes
Viribus, atq; animi ſuperares robore cunctos,
Non dedit: aſt hæc eſt in bello maxima virtus.

Hæc igitur quomodo inter ſe conſentiunt, Diomedem Agamemnoni in adverſitate præteritas exprobrare injurias: & quum convicium ipſius moderate antea tulerat, & Sthenelum Agamemnoni infenſum ſic increpaverat,

Tu linguam noſtris perſuaſus comprime verbis;
Haud equidem plebis paſtori iraſcar Atridæ:

hîc vero commemorare? Et ſi quis dicat, ideo Diomedem hæc facere, quod inter cæteros in pugna optime ſe geſſerit, declarat virum rerum imperitum parum moderate uſum proſperitate. Quid igitur hæc ſibi volunt? Maxima hæc Agamemnonis accuſatio, à Diomede inſtituta, Regi patrocinatur. Cum enim vellet in gratiam ejus perſuadere Græcis ne diſcederent, ſimulata in ipſum ira & dicendi libertate; ipſos, ut manerent, hortatur, &, velut indigne ferens, quod Agamemnon crederet, Græcis poſſe perſuaderi, ut navibus in patriam redirent, hac orationis libertate apud ipſum utitur; & conviciis ſuæ cauſæ argumentum artificioſe conjungit,

Improbe degenerem ſperaſti poſſe notari
Omnibus è Danais, qui te et tua dicta probaret?

Et quæ deinceps recenſet, jubens Agamemnonem, ſi videatur, navigio diſcedere; Græcos autem non poſſe adduci ut abirent affirmabat. Tandem vero juveniliter admodum ſe jactans,

——— ſin minus ipſi,
Jam patriam repetant ———
Nã mihi cũ Sthenelo mens eſt ſubſiſtere caſtris
Et finẽ exſpectare urbis: nos numina curant.

Hoc tibi habeto exemplum patrocinantis ei, quem accuſat, figuratæ dictionis auxilio.

XIV. Neſtor autem, qui Diomedi in dicendo ſucceſſit, quidnam agat videamus, & in orationis artificium inquiramus; ſi prius conſideraverimus, quæ eſſet orationis futura abſurditas, ſi abſque figura intelligatur. Laudat ſiquidem ob prædicta Diomedem; ſic tamen laudat, ut non omnia ipſum oratione perſecutum dicat, cujus rei cauſam in ætatem [juvenilem] rejicit. pollicetur autem ipſe dicturum ſe, & omnia enarraturum. Deinde longo

ἀσυμφώνως τῇ αὐτοῦ γνώμῃ καὶ ἀνακολούθως τῇ τοῦ προοιμίου θεραπείᾳ,

[a] Ατρείδη, σοὶ πρῶτα [b] μαχήσομαι ἀφραδέοντι,
Η θέμις ἐστὶν ἄναξ ἀγορῇ· σὺ δὲ μή τι χολωθῇς.

τὸ μὲν προοίμιον ἀνδρὸς πρᾴου, τὴν μέλλουσαν παῤῥησίαν ὡς ἐπὶ συμφέροντι γενησομένην παραμυθουμένου· ἃ δὲ ἐπιφέρει,

[c] Αλκὴν μέν μοι πρῶτον ὀνείδισας ἐν Δαναοῖσι,
Φὰς ἔμεν ἀπτόλεμον καὶ ἀνάλκιδα. ταῦτα δὲ πάντα
Ισασ᾽ Αργείων ἠμὲν νέοι ἠδὲ γέροντες.
Σοὶ δὲ [d] διάνδιχ᾽ ἔδωκε Κρόνου παῖς ἀγκυλομήτεω.
[e] Σκήπτρῳ μέν τοι δῶκε τετιμῆσθαι περὶ πάντων·
Αλκὴν δ᾽ οὔ τοι δῶκεν, ὅ, τε κράτος ἐστὶ μέγιστον.

πῶς οὖν ταῦτα ἂν ἀλλήλοις συνᾴδοιτο, ἀτυχοῦντι μνησικακεῖν τῷ Αγαμέμνονι τὸν Διομήδην, καὶ ὅτε μὲν ὠνείδισε, πρᾴως [f] ἐνεγκεῖν, καὶ τῷ χαλεπαίνοντι Σθενέλῳ ἐπιτιμῆσαι;

[g] Τέττα, σιωπῇ ἧσο, ἐμῷ δ᾽ ἐπιπείθεο μύθῳ·
Οὐ γὰρ ἐγὼ νεμεσῶ Αγαμέμνονι ποιμένι λαῶν·

ἐνταῦθα δὲ ἀπομνημονεύειν; εἰ γάρ τις φαίη διὰ τὸ ἠριστευκέναι τὸν Διομήδην ταῦτα ποιεῖν, ἀποφαίνει τὸν ἄνδρα ἀπαίδευτον, οὐ μετρίως [h] τῇ ἀτυχίᾳ χρώμενον. ἀλλὰ τί ταῦτά ἐστι; αὐτὴ ἡ κατηγορία Αγαμέμνονος μεγίστη παρὰ τοῦ Διομήδους, τῷ βασιλεῖ συνηγορία ἐστί. βουλόμενος γὰρ [i] αὐτῷ καὶ κατασχεῖν τοὺς Ελληνας, ἐν προσποιήσει τῆς πρὸς αὐτὸν ὀργῆς καὶ παῤῥησίας, ἀναμένειν παραινεῖ, καὶ ὡς ἀγανακτῶν εἰ οἴεται ὁ Αγαμέμνων τοὺς Ελληνας πεισθήσεσθαι ἀποπλεῖν, οὕτω πρὸς αὐτὸν παῤῥησιάζεται, ἐπιφέρων ταῖς λοιδορίαις τὴν ἐντεχνον ἀπόθεσιν·

[k] Δαιμόνι᾽, οὕτω που μάλα ἔλπεαι υἷας Αχαιῶν
Απτολέμους τ᾽ ἔμεναι καὶ ἀνάλκιδας, ὡς ἀγορεύεις;

καὶ ὅσα ἑξῆς ἐπιλέγει, τὸν Αγαμέμνονα κελεύων εἰ βούλεται ἀποπλεῖν, τοὺς δὲ Ελληνας οὐκ ἀνασχέσθαι ἀπελθεῖν φάσκων· ἐπὶ τέλει δὲ νεανικῶς πάνυ ἐπαπειλῶν,

——— [l] εἰ δὲ καὶ αὐτοὶ,
Φευγόντων ———
Νῶϊ δ᾽, ἐγὼ Σθένελός τε, μαχησόμεθ᾽ εἰσόκε τέκμωρ
Ιλίου εὕρωμεν· σὺν γὰρ Θεῷ εἰλήλουθμεν.

τοῦτό τοι τὸ παράδειγμα τοῦ κατηγοροῦντα συναγορεύειν, ἐσχηματισμένῳ τῷ λόγῳ χρώμενον.

ιδ᾽. Ο δὲ Νέστωρ, διαδεξάμενος τὸν λόγον παρὰ τοῦ Διομήδους, τί ποιεῖ θεασώμεθα, καὶ τῶν λόγων τὴν τέχνην ἐξετάσωμεν· πρότερον τὴν ἀτοπίαν, ἂν ἁπλῶς ἦ λεγόμενος ὁ λόγος, καταμαθόντες. ἐπαινεῖ μὲν γὰρ τὸν Διομήδην τῶν εἰρημένων· ἐπαινέσας δὲ οὔ φησι πάντα ἐκτελέσαι τὸν λόγον, καὶ τοῦ μὴ ἐκτελέσαι τὰ ῥητέα, τὴν ἡλικίαν αἰτιᾶται. ὑπισχνεῖται δὲ αὐτὸς ἐρεῖν καὶ πάντα διεξελεύσεσθαι· εἶτα μακρὰ προοιμια-

a *Il.* ι. v. 32. b Μαχέσομαι *Cant.* Μετέχομαι *Colb.* c *Il.* ι. v. 34. d Διάνδιχα δῶκε in vulgatis *Homeri* libris. e Σκῆπτρον & mox τετιμῆσθαι περὶ in *Cod. Cant.* f Επιτυχεῖν *Cant.* g *Il.* δ. v. 412. h Rectius τῇ εὐτυχίᾳ *proſpera fortuna. Sylb.* i Αὐτῷ βοηθῆσαι καὶ *Reg.* 1. k *Il.* ι. v. 40. l Abbreviatus hic locus *Homeri* exſtat *Il.* ι. v. 46 &c.

a Et

προσοιμιασάμενος καὶ ἐπαναλειψάμενος, λόγους πιστὰς θαυμαστοὺς ὡς ἐρῶν, τοὺς μὲν φύλακας ἐκπέμπει ἐπὶ τὴν φυλακὴν, τῷ δὲ Ἀγαμέμνονι συμβουλεύει δεῖπνα παρασκευάζειν τοῖς γέρουσι· κἀκεῖ φησι πολλῶν λεγόντων τὰ παρὰ τοῦ ἄριστα λέγοντος αἱρήσεσθαι τὸν Ἀγαμέμνονα. Ταῦτα οὑτωσὶ μὲν ἀκοῦσαι ἄτοπά ἐστιν· ἀλλ' εἰδέναι χρὴ ὅτι Νέστωρ καὶ αὐτὸς σχηματίζει, καὶ λέγεται μὲν τὰ παρὰ τοῦ Διομήδους εἰρημένα, οὐχ ᾗ γνώμῃ Διομήδης εἶπεν, ἀλλ' ὡς αὐτοῦ συμφέρει πρὸς τὸν λόγον. ὁ γὰρ Διομήδης, χαριζόμενος τῷ Ἀγαμέμνονι, ἐπέπληξεν αὐτοῦ· ὁ δὲ ἐπῄνεσεν αὐτοῦ τὴν παρρησίαν, ὡς καλῶς αὐτὸν λοιδορησάμενον τῷ Ἀγαμέμνονι. τί οὖν τοῦτο βούλεται; παρασκευάσαι βούλεται τὸν Ἀγαμέμνονα ἱκετεῦσαι τὸν Ἀχιλλέα, καὶ διὰ τοῦτο ἀποδέχεται τοῦ νεανίσκου τὴν εἰς τὸν βασιλέα παρρησίαν.

——— [a] ἀτὰρ οὐ τέλος ἵκεο μύθων, φησίν·
Ἦ μὴν καὶ νέος ἐσσί, ———
——— ——— ἀτὰρ πεπνυμένα βάζεις
Ἀργείων βασιλῆας ———
Ἀλλ' ἄγ', ἐγών, ὃς σεῖο γεραίτερος εὔχομαι εἶναι,
Ἐξείπω καὶ πάντα διΐξομαι. ———

τήρει καὶ τὰ ὀνόματα· τὸ γὰρ "Ἐξείπω", ὥσπερ ἀπορρήτου λόγου ἐξαγόρευσιν ἔχει.

——— ——— [b] οὐδέ κε τίς μοι
Μῦθον ἀτιμήσει, οὐδὲ κρείων Ἀγαμέμνων.

εἶτα πάλιν ἐπάγει τὸ σχῆμα, ὡς διὰ κοινοῦ δόγματος καθαπτόμενος τοῦ Ἀγαμέμνονος·

[c] Ἀφρήτωρ, ἀθέμιστος, ἀνέστιός ἐστιν ἐκεῖνος,
Ὃς πολέμου ἔραται ἐπιδημίου ὀκρυόεντος.

εἶτα δείξας τῷ Ἀγαμέμνονι τὴν ὁρμὴν τοῦ λόγου, τὸ μὲν ἀποκαλύπτειν τὸν λόγον καὶ σαφῶς ἐλέγχειν αὐτὸν παρῆσιν· ἀποπέμπεται δὲ τοὺς νεωτέρους, ὡς ἂν μὴ αἰσχύνοιτο ὁ Ἀγαμέμνων ἐκείνων ἀκουόντων ἐλεγχόμενος·

[d] Ἀλλ' ἤτοι νῦν μὲν πειθώμεθα νυκτὶ μελαίνῃ,
Δόρπα τ' ἐφοπλισόμεσθα· φυλακτῆρες δὲ ἕκαστοι
Λεξάσθων [e] περὶ τάφρον ὀρυκτὴν τείχεος ἐκτός.

εἶτα ἀποπέμψας τοὺς νέους, ἰδίαν σύνοδον πρὸς τὴν παρρησίαν αὐτῷ μηχανᾶται φέρων·

[f] Κούροισιν μὲν ταῦτ' ἐπιτέλλομαι· αὐτὰρ ἔπειτα,
Ἀτρείδη, σὺ μὲν ἄρχε· σὺ γὰρ [g] βασιλεύτερος ἐσσί.
Δαίνυ δαῖτα γέρουσιν· ἔοικέ τοι οὐ [h] τι ἀεικές.
Πολλῶν δ' ἀγρομένων τῷ πείσεαι ὅς κεν ἀρίστην
Βουλὴν βουλεύσῃ. ———

εἶτα ἀναβαλλόμενος, ὡς εἰς τοῦτο ἐρῶν πάλιν, ὑπαινίττεται, καὶ τὰς ἀνάγκας τοῦ ἱκετεῦσαι δεῖν τὸν Ἀχιλλέα, ἐπάγει βιαίως πρὸς τὸν Ἀγαμέμνονα λέγων·

——— [i] μάλα δὲ χρεὼ πάντας Ἀχαιοὺς
Ἐσθλῆς καὶ πυκινῆς, ὅτι δήϊοι ἐγγύθι νηῶν
Καίουσι πυρὰ πολλά. τίς ἂν τάδε γηθήσειε;

uſus prooemio, cum in varias ſe formas vertiſſet, quaſi novo & admirabili dicendi genere delectatus, ad ſtationes mittit excubitores; & Agamemnoni ſuadet, ut cœnam adornet ſenioribus: ut, ibi multis ſua conſilia proferentibus, quæ prudentiſſime dicerentur Agamemnon deligat. Hæc prima fronte abſurda videntur auditu. Sed ſciendum, quod & ipſe Neſtor non ſine figura loquatur, & repetat quæ à Diomede dicta, non quidem qua ſententia Diomedes ea dixerat; ſed ut ſuis rationibus conferre exiſtimabat. Diomedes enim, ut Agamemnoni gratificaretur, cum ipſo jurgabat: Neſtor autem laudabat ejus in dicendo libertatem, proinde ac ſi jure Agamemnoni convicia dixiſſet. Quorſum igitur hæc tendunt? Adducere conatur Agamemnonem, ut Achilli ſupplicet, ideoque adoleſcentis in dicendo libertatem in regem approbat.

Non finem optatum fert conſultatio, ——
Et quamvis juvenili ætate, ———
——— *cordata quidem è pectore promis*
Regibus Argivis ——— ———
Ergo age, qui ſenior te ſum tot euntibus annis,
Eloquar atque recenſebo omnia. ———

Verba abhibet accommoda. Illud enim *Eloquar* velut abditæ cujuſdam orationis ſignificationem habet.

——— ——— ——— *neve revellat*
Quæ dicam, non ipſe etiam Princeps Agamemnon.

Deinde rurſum redit ad * ſchema, veluti communi decreto perſtringens Agamemnonem:

Flagitioſus is eſt, ſceleratus, inutilis, excors,
Quiſquis amat populis bella inteſtina movere.

Ad hæc cum oſtendiſſet Agamemnoni orationis vehementiam; traducere ipſum & palam redarguere ſuperſedit: ſed dimiſit natu minores, ne ipſis audientibus Agamemnon reprehenſus pudore afficeretur:

At nunc (quod ſuadeo) nocti cedamus opacæ,
Corpora feſſa cibo relevabimus, excubiæque
Ad foſſam muri lecto cuſtode locentur.

Deinde miſſa juventute, conventum agere ſibi hiſce verbis molitur, orationis libertati aptum & congruentem:

Hæc acri dabimus per noctē obeunda juventæ.
Cum vero penes imperii te ſumma ſit inter
Argivos, age duc proceres, epuliſque vocatos
Accipe adornatis, ut par: multiſque coactis
Tu multos audire queas, ut & optima poſſis
Eligere & conſulta ſequi. ———

Poſt aliud obtendens, quaſi eadem de re iterum diſſereret, obſcure indicat cur neceſſe ſit Achilli ſupplicare; vehementiaque orationis Agamemnona ſic aggreditur:

——— ——— *Quo tempore noſtris*
Conſilia adferri cuperem pulcerrima rebus,
Quando tot hoſtiles non longe à navibus ignes
Cernimus accenſos. tum lætus quis queat eſſe?

Infert

a Et hic locus, quo modo ſuperior abbreviatus, occurrit *Il.* ι. v. 56. b *Il.* ι. v. 61. c *Il.* ι. v. 63. d *Il.* ι. v. 65. e Παρὰ *Colb. & Cant.* f *Il.* ι. v. 68. g Βασιλεύτατος in vulgatis *Homeri* editionibus. h Οὔ τι in *Codd. MSS.* & vulgatis *Homeri.* i *Il.* ι. v. 75. * Σχῆμα, figuratum dicendi genus.

Infert tandem ſupplicandi neceſſitatem, ut quæ ne dilationem quidem ullam patiatur, ſed quamprimum fieri oporteat:

Nox hæc aut ſervet, vel nos male perdat Achivos.

καὶ ἐπάγει τὴν ἀνάγκην τῆς ἱκετείας, ὡς οὐδ' εἰς ἀναβολὰς δέον αὐτὴν, ἀλλ' ἤδη γενέσθαι·

[a] Νὺξ δ' ἥδ' ἠὲ διαῤῥαίσει στρατὸν, ἠὲ σαώσει.

Hæc publice locutus, majoribus natu jam ſolis & ſegregatis, veluti rem ipſam aperiens, quæ longius commemorare ac referre nihil eſt neceſſe, ſchemate valere juſſo, omnia perſpicue ac dilucide exprimit:

Et quo nemo alius poſſit meliora referre,
Quale ac illud erat nuper, quod diximus iſto
Tempore, quo forti Briſeida ſolus Achilli
Præreptā abductamq; viro in tua caſtra tuliſti,
Materiem præbens iræ cauſamque furoris,
Me tamen invito, & contraria multa loquente
Ne faceres: at tu præceps & fervidus ira,
Per tua facta virum (quo non eſt fortior alter
Quem ſibi honorandū Dii confiteantur & ipſi)
Ipſe nec es veritus dulci ſpoliare puella.

ταῦτα εἰπὼν ἐν κοινῷ· ἐπειδὰν δὲ καθ' αὑτοὺς οἱ γέροντες γένωνται, ὥσπερ ἀποδείξας καὶ οὐ δεόμενος μακρῶν λόγων, ἀποκαλύπτει τὸ σχῆμα φανερῶς λέγων·

[b] Οὐ γάρ τις νόον [c] ἄλλος ἀμείνονα τοῦδε νοήσει,
Οἷον ἐγὼ νοέω, ἠμὲν πάλαι, ἠδ' ἔτι καὶ νῦν,
Ἐξέτι τοῦ, ὅτε, διογενὲς, Βρισηΐδα κούρην
Χωομένου Ἀχιλῆος ἔβης κλισίηθεν ἀπούρας,
Οὔτι καθ' ἡμέτερόν γε νόον· μάλα [d] γάρ τι ἔγωγε
Πολλ' ἀπεμυθεόμην· σὺ δὲ σῷ μεγαλήτορι θυμῷ
Εἴξας, ἄνδρα φέριστον, ὃν ἀθάνατοί περ ἔτισαν,
Ἠτίμησας· ἑλὼν γὰρ ἔχεις γέρας ------

Concludit denique:

Omnia nunc igitur circumſpiciamus, ut ipſum
Et quibus officiis placemus, qualibus autem
Muneribus, quo verborum captemus honore.

εἶτα ἐπάγει,

--------- ἀλλ' ἔτι καὶ νῦν
Φραζώμεσθ' ὥς κέν μιν ἀρεσσάμενοι πεπίθοιμεν
Δώροισίν τ' ἀγανοῖσιν, ἔπεσσί τε μειλιχίοισιν.

Atque his admonitionibus obtemperat Agamemnon. Sit hæc igitur nobis figuratæ orationis forma; quæ aliud, quam dicere conatur, prætexat ac fingat.

καὶ πείθεται τούτοις ὁ Ἀγαμέμνων. οὗτός σοι ὁ τρόπος τοῦ καὶ ὡς ἀναβαλλόμενον ἐρεῖν, ἤδη λέγειν τὸν ἐσχηματισμένον λόγον.

XV. Nunc ad reliquam orationis ſpeciem redeamus: quæ contrariis utatur argumentis, quam propoſitum erat; & contraria iis, quæ proponuntur, probare nititur. Hujus exemplum ſit Agamemnonis iterum apud eundem Homerum oratio, qua Græcos explorat verbis; & rei de qua agitur ex repugnantibus ſpecimen exhibet: ſcopo quodam interim orationi ſuæ propoſito ſic fere;

Verum agite, armati veniant jubeamus Achivi:
Protinus aggrediar verbis tentantibus ipſos,
Claſſē aptent patriā repetendo: & protinus iſtas
Linquamus terras: at vos prohibete volentes
Qua pote, nunc aliis placidiſq; obſiſtite verbis.

ιε'. Ἐπανέλθωμεν ἐπὶ τὸν ὑπόλοιπον λόγον τὸν περὶ τῶν τὰ ἐναντία λεγόντων, καὶ τὰ ἐναντία βουλομένων οἷς λέγουσι. τούτου τοίνυν τοῦ λόγου παράδειγμα ὁ τοῦ Ὁμήρου ἐστὶν Ἀγαμέμνων, ἐν τῇ ἀποπείρᾳ τῶν Ἑλλήνων τὸ εἶδος τῶν λόγων ἡμῖν [e] παραδοὺς, καὶ πρότερον μὲν προτείνας τὴν ὑπόθεσιν·

[f] Ἀλλ' ἄγετ' αἴ κέν πως θωρήξομεν υἷας Ἀχαιῶν·
Πρῶτα δ' ἐγὼν ἔπεσιν πειρήσομαι, [g] ἣ θέμις ἐστὶ,
Καὶ φεύγειν σὺν νηυσὶ πολυκλήϊσι κελεύσω·
Ὑμεῖς δ' ἄλλοθεν ἄλλος ἐρητύειν ἐπέεσσιν.

Artificium nimirum adhibet, debilia in concionem ac levia confirmationis proferens argumenta, contradicendi præbita occaſione iis qui vellent adverſari; dicit etiam interdum quæ facile queant inverti ac commutari. Rurſum verba poëtæ recitemus:

Jupiter ærumnis dejectum affligit acerbo
Vulnere, crudelis nimiū mihi, ſævus, & atrox:
Qui mihi ſpondebat nutu, nos Pergama noſtris
Capturos manibus. ———

ἐπάγει τὴν τέχνην, ἐν τῇ δημηγορίᾳ ἀσθενεῖς προτάσεις προτείνων, καὶ λαβὰς ἀντιλογίας διδοὺς τῷ βουλομένῳ ἐναντιοῦσθαι, καὶ στρεφόμενα λέγων. [h] ἴδωμεν δὲ αὐτὰ τὰ ἔπη·

[i] Ζεύς με μέγας Κρονίδης ἄτῃ ἐνέδησε βαρείῃ
Σχέτλιος· ὃς πρὶν μέν μοι ὑπέσχετο καὶ κατένευσεν
Ἴλιον ἐκπέρσαντ' εὐτείχεον, ἀπονέεσθαι.

Quis Agamemnoni contradicere potuiſſet, ſi quid promiſerit atque annuerit Jupiter: nutus enim maximum eſſe fidei divinæ ſignum, dictis ſe ſtaturum, ipſe apud Homerum teſtatur:

Firmabo æternum promiſſa fidelia nutu.
Hoc etenim ſigno Diis immortalibus exſtat
Præcipue mea certa fides, mea nota voluntas.
Non etenim ulterius cuiquā eſt revocabile fatū
Terrificæ ſimul annuero de vertice frontis.

[k] ἔχοι τις ἀντειπεῖν πρὸς τὸν Ἀγαμέμνονα· εἰ τοίνυν ὑπέσχετο καὶ κατένευσεν, ὅπερ ἐστὶ μέγιστον σημεῖον τοῦ ἀψευδεῖν τὸν Δία, ὡς αὐτὸς ὁ Ζεὺς ὁ Ὁμήρου λέγει·

[l] Εἰ δ' ἄγε τοι κεφαλῇ κατανεύσομαι, ὄφρα πεποίθῃς.
Τοῦτο γὰρ ἐξ ἐμέθεν γε μετ' ἀθανάτοισι μέγιστον
Τέκμωρ. οὐ γὰρ ἐμὸν παλινάγρετον, οὐδ' ἀπατηλὸν,
Οὐδ' ἀτελεύτητον γ' ὅτι κεν κεφαλῇ κατανεύσω.

εἰ

a Il. ι. v. 78. b Il. ι. v. 104. c Ἄλλον in Codd. MSS. & mox (v. 10.) διογενὲς. d Γάρ τι Colb. Cant. atque ita in vulgatis Homeri editionibus. e Παραδιδοὺς Reg. 1. f Il. β. v. 73. g Ei in Codd. MSS. h Εἴδωμεν Reg. 1. & Colb. i Il. β. v. 111. k Ἔχοι τις ἂν ἀντειπεῖν Reg. 1. l Il. α. v. 524.

a Il.

εἰ τοίνυν ὁ Ζεὺς ὑπέσχετό σοι, καὶ κατένευσε, πῶς ἀξιοῖς ἀποπλεῖν; εἶτα πάλιν ἐπάγει·

[a] Νῦν δὲ κακὴν ἀπάτην βουλεύσατο, καί με κελεύει
Δυσκλέα Ἄργος ἱκέσθαι, ἐπεὶ πολὺν ὤλεσα λαόν·

πάλιν ἀντιλαβὴν δίδωσιν ἐν τῷ Δυσκλέα· δικαίως γὰρ ἄν τις ἀντείποι πρὸς αὐτὸν, ὅτι οὐ χρὴ αἰσχρῶς ἀπαλλάττεσθαι. εἶτα ἑξῆς λέγει,

[b] Οὕτω που Διῒ μέλλει ὑπερμενέϊ φίλον -----

τὴν φωνὴν αὐτὴν, ὅτι στοχασμὸν ἔχει, οὐκ ἀπόφασιν [c] σαφῆ. εἶτα ἐφεξῆς,

[d] Ὃς δὴ πολλάων πολίων κατέλυσε κάρηνα,
[e] Ἠδ᾽ ἔτι καὶ λύσει --------

πάλιν εἴποι τις ἂν πρὸς αὐτὸν, εἰ τοίνυν κατέλυσε πόλεις, [f] καταλύσει· πιστευτέον τῷ Διῒ, καὶ μενετέον. τὸ δὲ ἐφεξῆς θαυμασίως στρεφόμενόν ἐστιν, ᾧ χρῆται καὶ ὁ ἀντιλέγων·

[g] Αἰσχρὸν γὰρ τόδε γ᾽ ἐστὶ καὶ ἐσσομένοισι πυθέσθαι,
Μὰψ οὕτω τοιόνδε τοσόνδε τε λαὸν Ἀχαιῶν
Ἄπρηκτον πόλεμον πολεμίζειν, ἠδὲ μάχεσθαι.

αὐτὸ γὰρ τοῦτο τὸ αἰσχρὸν, ὁ μένειν ἀξιῶν προτείνει, καὶ ταῦτα αὐτὰ Ὀδυσσεὺς λέγει. τὸ δὲ τέλος τῶν λόγων, ἰσχυρῶς ἐναντία βουλόμενος ἐστὶν οἷς λέγει·

[h] Ἀλλ᾽ ἄγεθ᾽, ὡς ἂν ἐγὼ εἴπω, πειθώμεθα πάντες,
Φεύγωμεν σὺν νηυσὶ φίλην ἐς πατρίδα γαῖαν.

τὸ γὰρ αἰσχρὸν τοῦ ὀνόματος κατέχει μᾶλλον, ἢ ἀποπέμπει τοὺς Ἕλληνας. τούτῳ γέ τοι τῷ ὀνόματι καὶ Ἥρα πρὸς τὴν Ἀθηνᾶν χρῆται, τούτῳ ἡ Ἀθηνᾶ πρὸς τὸν Ὀδυσσέα, τούτῳ Ὀδυσσεὺς πρὸς τὸ πλῆθος,
51 καὶ ὁ Ἀγαμέμνων πρὸς τὸν Ἀχιλλέα τούτῳ κέχρηται, καὶ ὅλως Ὅμηρος πανταχοῦ τὸ [i] τῆς [l] φυγῆς ὄνομα ἐπ᾽ αἰσχροῦ καὶ [k] δειλίας τάττει. οὕτω μὲν δὴ καὶ ἐνδόσιμα καὶ εὐδιάλυτα προτείνει, καὶ στρεφόμενα καὶ ἐναντία λέγει.

ις'. Λοιπὸς δὲ ἡμῖν ἐστὶ λόγος τοῦ λανθάνειν ἡ τέχνη. τί οὖν ἡ τέχνη; ἡ τοῦ ἤθους προσθήκη. ὡς γὰρ σχετλιάζων τοὺς λόγους ποιεῖται, καὶ ἤρξατο ἀπὸ τοῦ μέμφεσθαι τὸν Δία καὶ βλασφημεῖν εἰς τὸν θεόν· οὕτως ἔκλεψε τὸν ἀκροατήν. οἱ γὰρ ἀκούοντες οἴονται αὐτὸν ὑπὸ ἀκρασίας οὐκ ἀκριβεῖ λόγῳ χρώμενον, ἀλλὰ πάθει ταῦτα διεξιέναι. αὕτη καὶ τὸν σχηματίζοντα τὸν σχηματισμὸν τοῦτον τοῦ λαθεῖν ἡ μέθοδος. ἔχει οὖν συμπλοκὴν [m] πίστεως, ἥπερ μεγίστη σχημάτων μέγεθος, ἅπερ ἂν εἴπες εἰς ἁπλῆν ὑπόθεσιν, τὰ αὐτὰ λέγοντα ἐπὶ τῶν πλαγίων λόγων τὸ σχῆμα περαίνειν, συγκατασκευάζοντα τὸν οἰκεῖον ἀγῶνα τῷ κοινῷ, ὡς ἔμαθες παρὰ Δημοσθένους, παρὰ Θουκυδίδου, παρὰ Πλάτωνος, εὐδιάλυτα λέγειν, στρεφομένοις χρῆσθαι λόγοις ἐν προσποιήσει πάθους. καὶ ὅλως εἰδέναι χρὴ ὅτι τὰ σχήματα οὐχὶ προσκεύματά ἐστιν ὀνομάτων, [n] ἀμφι-

Si igitur Jupiter promiſit & annuit, cur hinc Agamemnon vis navigare? Dein ſubjicit poëta:

Nunc tanto amiſſo populo, ſine nomine laudum,
Indecorē, patrias jubet hinc redeamus ad oras:

rurſus adverſandi anſam, quando dixit *cum infamia*, præbet, jure enim ipſi quis contradixerit, non eſſe diſcedendum cum dedecore. Sequitur deinceps:

Sic etenim cordi eſſe Jovi. ———

Vocem ipſam ſi conſideremus, patebit hæc velut conjecturas, non demonſtrationes manifeſtas, adferri. Subjungit:

Qui Deus innumeras bellis everterit urbes,
Evertetque alias deinceps. ———

Ad quæ rurſum quis reſpondeat; quod ſi everterit urbes, & evertet: fidendum potius Jovi & manendum. Quod vero ſubjicit, admodum eſt ad invertendum facile, atque adeo utrique parti commune, quo adverſarius utatur:

Turpe ait hæc noſtros olim meminiſſe nepotes,
Fruſtra ſic populū tantū & tot millia Grajûm
Tam geſſiſſe viris lacrymoſum & inutile bellū.

Hoc enim ipſum turpe & is, qui manendum cenſet, addit; atque hæc eadem Ulyſſes alibi dicit. Finis autem orationis manifeſte declarat, eum qui dicit propoſito contraria moliri:

Quare agite, unanimi ſenſu conſulta probate,
Et patriæ dulces cuncti redeamus ad oras.

Turpitudo enim dictionis magis retinet Græcos, quam ad diſcedendum inducit. Hoc certe nomine Juno utitur ad Minervam; hoc nomine Minerva ad Ulyſſem; hoc nomine Ulyſſes ad ipſas copias; & Agamemnon ad Achillem hoc nomine uſus eſt; & Homerus ubique plane *fugæ* nomen, tanquam rei turpis, quod timiditatem notet, uſurpat. Hac ratione ea prætendit, quæ refellendi anſam porrigunt, quæque facile diluuntur; & commutabilia ac pugnantia dicit.

XVI. Supereſt ut doceamus, quo occultarit ſchema artificio. At quæ fuit hujus rei ars? Animi habitum & vultum inducit [*propoſito convenientem.*] Nam veluti indignabundus orationem habet, & à Jovis accuſatione ac conviciis in Deum initium duxit; atque ita auditorem fefellit. Exiſtimabant enim, qui intererant, eum, præ animi impotentia, oratione accurata uti non poſſe; ſed perturbatione hæc effundere. Hæc ipſa via ac ratio eſt utendi figurata oratione, quam maxime eam tegere ac diſſimulare. Habet itaque fidei complexionem, quæ figurarum eſt maxima, magnitudo: quæ in ſimplici dixeris argumento, dicendo eadem in obliquo & calido ſermone, figuram terminare, comparando privatam contentionem cum publica, ut jam è Demoſthene, Thucydide, & Platone cognoſcere licuit, adhibere nimirum quæ ſolutu facilia ſint, promptiſque ad invertendum uti, quæſito interim perturbati animi colore ac ſpecie. Denique illud ſemel tenendum, figuras non eſſe

Occultationis artificium.

a *Il. β. v.* 114. b *Il. β. v.* 116. c Poſt σαφῆ deeſſe videtur δηλῶσαι, aut ſimile quodpiam participium. *Sylb.* d *Il. β. v.* 117. e *Il. β. v.* 118. f Καὶ καταλύσει *Reg.* 1. g *Il. β. v.* 119. h *Il. β. v.* 139. i Deeſt *Cant.* k Δειλίας *Colb.* & *Cant.* l Τίς *Cant.* quo modo legendum eſſe conjecerat *Sylb.* m Πίστεων *Reg.* 1. n Ἀμφιβολίαις *Codd. MSS.*

α Λέγειν

eſſe nominum impedimenta, qualia ſint quæ ambiguæ dicuntur, ſed integræ contentiones ſunt arte complexionis digeſtæ. Simplex eſt enim delectus figurarum: ſtructura vero & compoſitio ſingulorum capitum, ut à ſimplicibus oritur, finit obliquas orationes.

CAP. IX.

De Oratione Figurata tract. II.

ASſerere quidam audent, nullam eſſe orationem figuratam. Aut enim ſimplici oratione utendum *ajunt*, vel nulla. Quid enim proficit oratio, in qua ſubintelligendum quid relinquatur. Si enim auditor orationem intelligat, id ei ſatis eſt: ſi vero non intelligat, dicenti nihil prodeſt. Nos vero dicimus tantum abeſſe ut recte dicat, cui placet nullum dari figuratum dicendi genus; ut contra nullam dicamus orationem eſſe figuræ expertem, nullam ſimplicem. Ab iis quæ nobiſcum nata ſunt & ipſo uſu comparata exordiamur. Nulla ſine figura compellatio: alius enim benigne compellat, alius verecunde, hilariter alius, alius irridens, aliuſque veluti admirando. Invitationes etiam ad privatas cœnas indigent figura: neque enim omnes eodem modo invitare conſuevimus, verum apta ſingulis nomina tituloſque tribuimus. In exactione mutui non ſemper eadem procedendum via; nam & id eo quo deceat debeatque modo repoſcere oportet: interdum aſpere, interdum vero benignius, aut cum excuſatione quadam. Ut ſummatim dicam, ipſum ironiæ ſchema ſignum quoddam eſt figuratæ orationis.

Nulla oratio figuræ expers, aut ſimplex.

II. Jamque oſtendamus orationem non tantum in demonſtrativo aut deliberativo dicendi genere, ſed & in diſceptationibus figuratam eſſe; ejuſque tres eſſe ſpecies. Verbi gratia; qui dicit, vel decenter & ſpecioſe dicit; vel aliud dicendo, aliud efficit; vel contraria dicendo, contraria efficit. Horum omnium exempla Homerus magiſter abunde ſuppeditat.

Figuratum dicendi genus triplex.

III. Ejus enim, qui decentem & ſpecioſam ſectatur orationem, exemplum dat in Iride & Neptuno Jovi ſuccenſenti. Iris, quo ſecurior, eſſet oratio, monet ut decenter loquatur; eaque præcipiendi libertate decentem efficit admonitionem, ut ſimul præceptum artemque ipſam tradat.

1. Decenter & ſpecioſe dicere.

Hæc ego cæruleis ſplendens Neptune capillis
Deſero verba Jovi fortiſſima duraque patri.
An quid mutandum?

Admonet quidem ſimulque decentis orationis exemplum adhibet. Sed quomodo hoc? Primo laudibus ejus benevolentiam demereri ſtudet, ut liberiori oratione uti liceat; dein minas ei proponit unico verbo,

βολίαι λεγόμεναι, ἀλλὰ ἀγῶνες ὅλοι τέχνῃ τῆς συμπλοκῆς διοικουμένης. ἡ μὲν γὰρ αἵρεσις ἁπλῆ τῶν σχημάτων· ἡ δὲ κατασκευὴ τῶν κεφαλαίων ἑκάστων, ὡς δι᾽ ἁπλῶν πορευομένη, τοὺς πλαγίους περαίνει λόγους.

ΚΕΦ. θ′.

Περὶ ἐσχηματισμένων δεύτερον.

ΤΟλμῶσί τινες λέγειν ὅτι οὐκ ἔστιν ἐσχηματισμένη ἰδέα λόγων. δεῖ γὰρ ἁπλῶς λέγειν ἢ μὴ λέγειν. καὶ γὰρ οὐδὲν πλέον τοῦ καθ᾽ ὑπόνοιαν [a] λέγει. [b] εἰ γὰρ συνίησιν ὁ ἀκούων, ἐξ ἴσου καθέστηκε τῷ φανερῶς ἀκούοντι· εἰ μὴ συνίησι, πλέον οὐδὲν τῷ λέγοντι. ἡμεῖς δέ φαμεν ὅτι τοσοῦτον ἀπέχει ὀρθῶς λέγειν ὁ λέγων μὴ εἶναι ἐσχηματισμένους λόγους, ὥστε τοὐναντίον οὐδεὶς λόγος ἀσχημάτιστος, οὐδὲ ἁπλοῦς λόγος οὐδείς. καὶ δὴ ἀπὸ τῶν συντρόφων καὶ συνήθων ἀρχώμεθα. τὸ προσαγορεύειν ἄνευ σχήματος οὐ γίνεται· ὁ μὲν, φιλοφρόνως προσαγορεύει· ὁ δὲ αἰδημόνως· ὁ δὲ, σκώπτων· ὁ δὲ, ἱλαρῶς· ὁ δὲ, ὡς θαυμάζων. αἱ κλήσεις εἰς ἴδια δεῖπνα σχηματισμοῦ δέονται· οὐ γὰρ πάντας ὁμοίως τις καλεῖ, ἀλλὰ ἑκάστῳ τὴν πρέπουσαν κλῆσιν προστίθησιν, αἱ τῶν δανεισμάτων ἀπαιτήσεις οὐ πρὸς πάντας ὅμοιαι, ἀλλ᾽ εὐπρεπείας δέονται καὶ διοικήσεως· καὶ αἱ μὲν, εἰσὶ θρασύτεραι· αἱ δὲ, μετριώτεραι· αἱ δὲ, ἄλλης προφάσεως δέονται. [c] ἵνα βραχέως εἴπω, [d] οἷον τὸ τῆς εἰρωνείας σχῆμα ἐσχηματισμένου λόγου σημεῖόν ἐστι.

β′. Δείξωμεν δὲ καὶ ἀγῶνας ὅλους ἐσχηματισμένους, καὶ λόγους δημηγορικοὺς ἐσχηματισμένους, καὶ πανηγυρικὰς ἰδέας, καὶ ἀποφανοῦμεν τῶν σχημάτων τὰ εἴδη. ἔστι δὲ ταῦτα· ἤτοι λέγειν μὲν βούλεται, εὐπρεπῶς δὲ λέγει· ἢ ἕτερα προτείνων, ἕτερα διοικεῖται· ἢ τὰ ἐναντία προτείνων, τὰ ἐναντία διοικεῖται. τούτων τὰ παραδείγματα καὶ [e] ἡ διδασκαλία, Ὅμηρος πάντα παραδίδωσι.

γ′. Τὸν λέγοντα ζητεῖν εὐπρεπῶς λέγειν δείκνυσιν ἐπὶ τῆς Ἴριδος καὶ τοῦ Ποσειδῶνος ἀγανακτοῦντος πρὸς τὸν Δία· παραινεῖ [f] αὐτῷ ἡ Ἶρις εὐπρεπέστερον λέγειν, ἵν᾽ ἀκινδυνότερος ὁ λόγος ᾖ· καὶ ταύτῃ παραινοῦσα ἐν τῇ παρρησίᾳ, τῆς παραινέσεως τὸ εὐπρεπὲς διοικεῖ· ὥστε καὶ τὸ παράγγελμά ἐστι, καὶ ἡ τέχνη παραδιδομένη.

[g] Οὕτω γὰρ δή τοι γαιήοχε κυανοχαῖτα,
Τόνδε φέρω Διῒ μῦθον ἀπηνέα τε κρατερόν τε.
Ἦ τι [h] μεταστρέψεις;--------

[i] Ταῦτα καὶ παραινεῖ τὸ εὐπρεπὲς διδάσκουσα. ποιεῖ δὲ αὐτὴ αὐτὸ πῶς; μετὰ γὰρ ἐπαίνων θεραπεύει αὐτὸν, ἵνα ἀνάσχηται τῆς παρρησίας, καὶ τὴν ἀπειλὴν αὐτῷ ἐπάγει ὀνόματι ἑνὶ λέγουσα,

Διῒ

a Λέγει *Colb.* ex alicujus emendatione. Fortaſſe (inquit *Sylb.*) legendum οὐδὲν πλέον τῷ καθ᾽ ὑπόνοιαν λέγειν (ut v. 9.) nihil proficimus ex orationis figura, qua inter dicendum auditori ſubintelligenda relinquimus, quæ diverſa elocutionis forma tacite innuimus. Sicut ſupra etiam (p. 78. v. 32.) dixit, μὴ δυνατὸν εἶναι μὴ σαφῶς ἀκούοντας τοὺς ἀκροωμένους συνιέναι περὶ οὗ ὁ λόγος ἐστί. *b Wolfius* legit εἰ μὲν γὰρ & ſeq. verſu εἰ δὲ μή. *c* Idem legit ἵνα δὲ βραχέως. *d* Οἷον accipiendum pro *exempli gratia*, ut apud *Ariſtotelem* ſæpe λέγω δὲ οἷον. *Sylb.* *e* Senſus & ſtructuræ ratio talem quampiam lectionem poſtulat, τούτων τὰ παραδείγματα καὶ τὴν διδασκαλίαν Ὅμηρος πάντων παραδίδωσι, vel τούτων τὰ παραδείγματα ἡ διδασκαλία ἡ Ὁμήρου πάντα (vel πάντων) παραδίδωσι. Sequentia vero infinitiva ſic finite intelligenda ſunt, ὅτι [illegible] ὁ λέγων ζητεῖ εὐπρεπῶς λέγειν. *Sylb.* *f* Αὐτοῦ *Cant.* *g Il.* ο. v. 201. *h* In *Ed. Steph.* & *Reg.* 1. & *Colb.* μεταστρέψῃς. *i* Ταῦτα μὲν παραινεῖ. *Cant.*

a Il.

——— Διὶ μῦθον. ———

δʹ. Ὁ δὲ ἕτερα λέγων καὶ ἕτερα διοικούμενος, ὁ λόγος ἐστὶ τῆς Θέτιδος πρὸς τὸν Ἀχιλλέα, ἄλογος εἶναι δοκῶν, ἂν μή τις τὸ σχῆμα γνῷ. παραμυθουμένη γὰρ τὸν υἱὸν ἐπὶ τῷ Πατρόκλου θανάτῳ λέγει·

——— [a] ἀγαθὸν δὴ γυναικί περ ἐν φιλότητι
Μίσγεσθαι. ———

τίς ἂν εἴη ταύτης τῆς παραινέσεως ἀπρεπεστέρα παρὰ μητρός; ἀλλὰ ὡς μητρικῶς παραμυθουμένη ὑπαινίττεται πρὸς τὸν Ἀχιλλέα, ὅτι οὐ χρὴ αὐτὸν τρυφᾶν, ἀλλὰ μεμνῆσθαι καὶ τῆς προτέρας χάριτος τῆς περὶ τὴν Βρισηίδα, ὅτι ἐπήμυνεν αὐτῷ ὁ Ζεύς, καὶ ἵνα ἀπολάβῃ δεινὰ πεπόνθασιν οἱ Ἀχαιοί. ἵν' οὖν μὴ ὀνειδίζοι, τοῦτο ὡς λύπης παραμυθίαν προτείνουσα τὸ καὶ συναναπαύσασθαι τῇ γυναικί, τὴν ἀνάμνησιν ἐποιήσατο. σαφέστερον δὲ εἶδος τοῦτο δηλοῖ ὁ Διομή-
52 δους λόγος πρὸς Ἀγαμέμνονα, ὅτε Ἀγαμέμνων ἀπόπειραν ποιεῖται τῶν Ἑλλήνων τῶν ἀριστέων, τὸ δεύτερον κελεύων φεύγειν·

[b] Ἀτρείδη, σοὶ πρῶτα [c] μαχήσομαι ἀφραδέοντι,
Ἣ θέμις ἐστὶν ἄναξ, ἀγορῇ· σὺ δὲ μή τι χολωθῇς.
Ἀλκὴν μέν μοι πρῶτον ὀνείδισας ἐν Δαναοῖσι,
Φὰς ἔμεν ἀπτόλεμον καὶ ἀνάλκιδα. ταῦτα δὲ πάντα
Ἴσασ' Ἀργείων ἠμὲν νέοι, ἠδὲ γέροντες.
Σοὶ δὲ διάνδιχ' ἔδωκε Κρόνου πάϊς ἀγκυλομήτεω,
Σκήπτρῳ μέν τοι δῶκε τετιμῆσθαι περὶ πάντων·
Ἀλκὴν δ' οὔ τοι δῶκεν, ὅ, τε κράτος ἐστὶ μέγιστον.
Δαιμόνι', οὕτω που μάλα ἔλπεαι υἷας Ἀχαιῶν
Ἀπτολέμους τ' ἔμεναι καὶ ἀνάλκιδας, ὡς ἀγορεύεις;
Εἰ δέ τοι αὐτῷ θυμὸς ἐπέσσυται ὥστε νέεσθαι,
Ἔρχεο· πάρ τοι ὁδός. νῆες δέ τοι ἄγχι θαλάσσης
Ἑστᾶσ', αἵ τοι ἕποντο Μυκήνηθεν μάλα πολλαί.
Ἀλλ' ἄλλοι μενέουσι καρηκομόωντες Ἀχαιοί,
Εἰσόκε περ Τροίην διαπέρσομεν· εἰ δὲ καὶ αὐτοὶ
Φευγόντων σὺν νηυσὶ φίλην ἐς πατρίδα γαῖαν·
Νῶϊ δ', ἐγὼ Σθένελός τε, μαχησόμεθ' εἰσόκε τέκμωρ
Ἰλίου εὕρωμεν· σὺν γὰρ θεῷ εἰλήλουθμεν. ——

οὗτος ὁ λόγος ἂν μή τι ἕτερον διοικῆται [d] ἢ λέγῃ παντάπασιν ἄτοπός ἐστι καὶ ἀσχήμων· τὸ γὰρ ἐν κακοῖς ἐπιτίθεσθαι τῷ βασιλεῖ καὶ λοιδορεῖσθαι, ἀπρεπέστερον. καὶ ἔοικέ πως ὁ Διομήδης ὁμολογεῖν ὅτι εὐπρεπῶς χρῆται τῷ λόγῳ· προοιμιάζεται γοῦν παραιτούμενος, καὶ ἀτοπώτατον πρᾶγμα λέγει· ὅτε μὲν αὐτῷ ὠνείδιζεν ὁ Ἀγαμέμνων, ἤνεγκεν εὐπρεπῶς, καὶ τῷ Σθενέλῳ ἀποκρινομένῳ ἐπετίμησε·

[e] Τέττα, σιωπῇ ἧσο, ἐμῷ δ' ἐπιπείθεο μύθῳ.
Οὐ γὰρ ἐγὼ νεμεσῶ Ἀγαμέμνονι ποιμένι λαῶν
Ὀτρύνοντι μάχεσθαι ἐϋκνήμιδας Ἀχαιούς.

νῦν δ' ἀναμιμνήσκεται καὶ μνησικακεῖ. εἰ δέ τις φαίη, [f] ἐπειδὴ ἠρίστευσεν, θαρρεῖ· τοσούτῳ μᾶλλον [g] ὑβριστικώτερος φαίνεται, εἰ τῇ τύχῃ ἐντρυφᾷ. ἀλλ' εἰδέναι χρὴ ὅτι αὗται αἱ λοιδορίαι αἱ πρὸς Ἀγαμέμνονα, χρυσὸς ἦν τῷ Ἀγαμέμνονι. ἐν γὰρ σχήματι τοῦ

——— *Jovi ſermonem.* ———

IV. Ejus vero, qui aliud dicendo aliud efficit, exemplo ſit Thetidis ad Achillem oratio, quæ figuram ignorantibus à ratione aliena eſſe videatur. Ipſa enim, dum ob Patrocli mortem mœſtum ſolatur filium, dicit, *2. Aliud dicendo aliud efficere.*

——— *dulce eſt in amore*
Fœmineo miſceri. ———

Ecquidnam materna iſta admonitione indecentius? Verum ex affectu matris obſcure indicat deliciis nequaquam eſſe indulgendum, ſed Briſeïdis amorem in memoriam revocandum, quod Jupiter ipſi ſuccurrerit, atque ad eam recuperandam multa paſſus fuerit Græcorum exercitus. Ne igitur exprobrare videatur, muliebres amores profert in medium, quaſi doloris omnis lenimentum. Clarius vero hoc dicendi genus ex Diomedis ad Agamemnonem oratione patebit, cum Agamemnon, tentaturus Græcorum principes, iterum ad fugam ſolicitat:

Atrida inſipiens, ego tecum prælia inibo,
Acrius obſiſtens: iram depone ferocem.
Grajorū in caſtris primus mihi probra dediſti,
Imbellemque animum mihi, lentaque pectora dicens.
Hoc vero Græci norunt, juveneſque ſeneſque.
Aſt utrimque tibi donavit Jupiter: inde
Sceptra tenere manu, majeſtateinq; verendam:
Inde autem vires, quæ gloria ſumma, negavit.
Speraſti infelix Grajûm lenteſcere mentes,
Imbelleſque animos forti concedere Marti?
Si tibi mens reditū ſuadet patriamq; capeſſis,
Vade age, aperta via eſt, conſiſtunt littore naves,
Quæ te è Mycenis vexerunt ordine: noſque
Agmina Græcorū Trojana ad caſtra manemus,
Donec ad exitium ducamus Pergama, & urbē.
Sin minus, & patrias repetat gens cætera terras, [*caſtris*
Tum mihi cum Sthenelo mens eſt ſubſiſtere
Et finem exſpectare urbis: nos numina curant.

Hæc oratio, ſi non aliud dicat atque aliud dicendo efficiat, abſurda omnino & indecens ſit neceſſe eſt: nihil enim magis indecorum, quam Regem in calamitate aggredi & probris inceſſere. Atque hoc quodammodo fateri videtur Diomedes, ſe quidem oratione uti decenti; orditur enim à deprecatione, reique indignitatem ſtatim oſtendit: quando ſc. Agamemnon convicia ſibi fecerit, non gravate id tulit, & Sthenelum ei reſpondentem increpavit:

Tu linguam noſtris perſuaſus comprime verbis,
Haud equidem plebis paſtori iraſcar Atridæ,
Hortanti ad pugnā celeres per caſtra Pelaſgos.

Hoc quidem loco injurias præteritas commemorat eique exprobrat. Si quis vero dicat, Diomedem, quod optime ſe geſſerit, viribus fidere; tanto contumelioſius quiddam videbitur, proſperitate parum moderate uti. Sciendum autem eſt, id genus convicia, in Agamemnonem conjecta, ei in emolumentum cedere.

a Il. ω. v. 130 b Il. ι. v. 32. c Μαχέσομαι in Codd. MSS. d Rectius ἢ λέγει quam quod dicit. Sylb. e Il. δ. v. 412. f Vide pag. 85 & 86. g Ὑβριστότερος Colb. & Cant. a al.

dere. Specie enim indignantis & iraſcentis eidem patrocinatur; dumque Græcorum principes, ut manerent, neve diſcederent, hortari vult; non ſub ſpecie ſuadentis, ſed ſuccenſentis Agamemnoni, hoc præſtat: atque ita animi ſui ſententiam exprimere auſus eſt. Huc enim convicium illud pertinet:

Improbe, ſicne aliquem ſperaſti poſſe notari
Degenerem, fractumq; animo, belliq; fugacem
Omnibus è Danais? ————

Cum enim ſuaſione ad manendum eos induceret, ſpeciem præ ſe fert indignantis, ut ipſos tanquam fugientes manere hortaretur. Primo enim proponit, dein * interjicit; *Tu abeas, alii vero manebunt.* Indignum enim cenſet eis ſuadere ut maneant; ſed quaſi ad perſuaſos verba facit: veritus autem ne cederent, ipſis quoque reditum in patriam concedit. Atque hæc figura eſt, qua aliud quis dicat, aliud dicendo efficiat.

3. *Contraria dicendo contraria efficere.* V. Tertia vero, cujus eſt contraria iis quæ dicimus prætendere, in efficaciſſima Agamemnonis oratione locum habet. Obſervandum etiam in periculis figuras uſu venire. Incertus enim Agamemnon quomodo Græcos in aciem educeret, rei abſurditatem ipſe prætendit:

Dicite quînam bellantes armemus Achivos.
Primum tentabo quantum ſermone licebit,
Armatiſque domum remeare jubebo carinis.
Vos vero contra ſuadete inſiſtere Marti.

Intelligenti manifeſta apparet experimenti ratio: quod cum Achilles à Græcorum exercitu ſe ſubduxiſſet, militiæ jugum ſubire detrectans, (totius enim exercitus ductor erat) tunc Agamemnon quærit quomodo ſine Achille in aciem exirent. Quamvis enim noverat Græcos Achilli infenſos, timet tamen, ne (cum hoc ita ſit) ſi quid juſſerit, imperium recuſent:

Dicite quînam bellantes armemus Achivos.

atque illud,

Primum tentabo quantum ſermone licebit,
Armatoſque domum remeare jubebo carinis.

Si quis forte objiciat Agamemnonem voti compotem nequaquam eſſe factum; ſed tentamine maximum ſubiiſſe periculum, & infeliciter hoc ſermonis genere uſum, cum & Græci in patriam conceſſerint: is hoc ejus eſſe artificium ignoret neceſſe eſt. Non enim oratione eos explorat, quaſi hoc modo retineri poſſe ſperaret. Quænam ideo hujus rei ars? Cum Græci infenſi eſſent Achilli, neque iram oſtenderent, donec diſcedendi urgeret neceſſitas, vult eos Agamemnon indignationem perfringere, bilemque palam facere, & à principibus contineri; quod & præſtitum eſt. Nam ſeſe ad reditum expedire videntur: ſed Ulyſſes & Neſtor in caſtris eos retinent. Hæc itaque dum Agamemnon ſerio tentat, figuratum artificium non obſcure docet; quo aliud dicit, aliud dicendo mo-

ἀγανακτεῖν πρὸς αὐτὸν, συναγορεύει· καὶ βουλόμενος παραινέσαι τοῖς ἀριστεῦσι μένειν καὶ μὴ ἀπαλλάττεσθαι, οὐκ ἐν σχήματι παραινέσεως λέγεται, ἀλλ᾿ ἐν ὀργῆς τῆς πρὸς τὸν Ἀγαμέμνονα σχήματι, καὶ ἐτόλμησε τοιαύτην γνώμην καταθέσθαι εἰς μέσον. ἤδη γὰρ ἡ λοιδορία ἐπὶ τοῦτο ἔρχεται·

ᵃ Δαιμόνι᾿ οὔτω πω μάλα ἔλπεαι υἷας Ἀχαιῶν
Ἀπτολέμους τ᾿ ἔμεναι καὶ ἀνάλκιδας, ὡς ἀγορεύεις;

ἃ γὰρ ἔδει συμβουλεύοντα πείθειν μένειν, ταῦτα λέγει ὡς ἀγανακτῶν, εἰ ἀξιοῖ μένειν αὐτοὺς ὡς φεύγοντας· ᵇ προτείνεται γὰρ εἶθ᾿ ἡ ἐπίτασις, τοῦ, ᶜ Σὺ πορεύου, καὶ ⓐ ἄλλοι μενοῦσιν. οὐ γὰρ ἀξιοῖ συμβουλεύειν μένειν, ἀλλ᾿ ὡς πεπεισμένων διαλέγεται· εἶτα φοβούμενος μὴ ἐνδῶσι, καὶ αὐτοῖς ᵈ συγχωρεῖ φεύγειν. οὗτος ὁ σχηματισμός ἐστι τοῦ ἄλλα λέγοντα ἄλλα διοικεῖν.

ε΄. Τὸ δὲ τὰ ἐναντία οἷς λέγει διοικεῖσθαι, ἐν τῇ ἀναγκαιοτάτῃ ἐστὶ δημηγορίᾳ τῇ Ἀγαμέμνονος. καὶ τηρητέον ὅτι ἐν κινδύνοις οἱ σχηματισμοὶ εὑρίσκονται. ὁ γὰρ Ἀγαμέμνων ἀπόρως ἔχει ἐκστρατεῦσαι τοὺς Ἕλληνας, καὶ προτείνει αὐτὸς τὴν ἀτοπίαν·

ᵉ Ἀλλ᾿ ἄγετ᾿ αἴ κέν πως θωρήξομεν υἷας Ἀχαιῶν.
Πρῶτα δ᾿ ἐγὼν ἔπεσιν πειρήσομαι, ἣ θέμις ἐστὶ,
Καὶ φεύγειν σὺν νηυσὶ πολυκλήϊσι κελεύσω·
Ὑμεῖς δ᾿ ἄλλοθεν ἄλλος ἐρητύειν ἐπέεσσιν.

καὶ τῆς διαπείρας ἡ αἰτία φανερὰ ᶠ τῷ συνέχοντι, ὅτι ἐπειδὴ ὁ Ἀχιλλεὺς ᵍ ἐφέστηκε τοῦ Ἑλληνικοῦ, καὶ οὐ συστρατεύεται· ἦν δὲ ἡγεμὼν παντὸς τοῦ στρατεύματος· ζητεῖ πῶς ἂν δίχα Ἀχιλλέως ἐξέλθοιεν. καὶ οἶδε τοὺς Ἕλληνας ὀργιζομένους ἐπ᾿ Ἀχιλλεῖ, καὶ φοβεῖται μὴ ἄρα, ἂν κελεύσῃ, οὐχ ὑπακούσωσιν, ʰ τούτου ὄντος·

ⁱ Ἀλλ᾿ ἄγετ᾿ αἴ κέν πως θωρήξομεν υἷας Ἀχαιῶν.

καὶ τὸ,

Πρῶτα δ᾿ ἐγὼν ἔπεσιν πειρήσομαι, ἣ θέμις ἐστὶ,
Καὶ φεύγειν σὺν νηυσὶ πολυκλήϊσι κελεύσω.

καὶ ἐάν τις προτείνῃ ἡμῖν, ὅτι οὐ τυγχάνει τῆς προαιρέσεως Ἀγαμέμνων, ἀλλ᾿ ἀποπειρώμενος κινδυνεύει ἡττᾶσθαι, καὶ ἀτυχῶς χρῆται τῷ λόγῳ· ὡρμήκασι γὰρ εἰς τὰς πατρίδας· ἀγνοεῖ ὅτι Ἀγαμέμνονος τέχνη αὕτη ἐστὶ, τὸ ὁρμῆσαι αὐτούς. οὐ γὰρ οἴεται τῇ ἀποπείρᾳ τῶν λόγων ᵏ καθέξειν αὐτούς. ἀλλὰ τίς ἡ τέχνη; ἐπειδὴ ἀγανακτοῦσιν ὑπὲρ Ἀχιλλέως, οὐκ ἐνδείκνυνται δὲ τὴν ἀγανάκτησιν, ἕως ἂν χρεία γένηται ἐξόδου, βούλεται αὐτοὺς ἀπορρῆξαι τὸν θυμὸν, καὶ φανεροὺς γενέσθαι ὀργιζομένους, καὶ ὑπὸ τῶν ἀρίστων κατασχεθῆναι· ˡ τοῦτό σοι καὶ γίνεται. φαίνονται ἑτοίμως ἀπιόντες εἰς τὰς πατρίδας· Ὀδυσσεὺς δὲ καὶ Νέστωρ κατέχουσιν αὐτούς. ταῦτα οὖν ὁ Ἀγαμέμνων ἀποπειρώμενος, φανερῶς τοῦ σχήματος τὴν διδασκαλίαν παραδίδωσι. τὰ γὰρ ἐναντία οἷς βούλεται λέγει.

ἔστι

a *Il.* ι. v. 40. b Sic diſtinguendum cenſeo, προτείνεται γάρ· εἶθ᾿ ἡ ἐπ᾿. c Alludit ad illud *Homeri, Il.* ι. v. 42. “Εἰ δέ τοι αὐτῷ θυμὸς ἐπέσσυται ὥστε νέεσθαι, “Ἔρχεο —— “Ἀλλ᾿ ἄλλοι μενέουσι ——— d Ita etiam in *Codd. MSS.* Perperam in *Ed. Steph.* συγχωρεῖν. e *Il.* β. v. 72. f Τῷ συνέχοντι Rhetorum more accipiendum hîc pro cauſæ firmamento, & eo quod totius negotii ſummum caput continet. *Sylb.* Malim τῷ συνιόντι, vel ut in margine *Reg.* 1. τῷ νῦν ἔχοντι. g Ἀφέστηκεν in *Codd. MSS.* h Τούτου ὄντος *cum hoc ita ſit*: ut infra in *Iſocrate* (p. 101. juxta *Ed. Sylb.*) τούτων ὑπαρχόντων. *Sylb.* Forſan τούτου ἀπιόντος vel ἀπόντος. i *Il.* β. v. 72. k In *Ed. Steph.* καθίξειν errore ambiguo. Sed καθέξειν [cum *Codd. MSS.*] legendum eſſe ſatis eſt perſpicuum, præcipue ex v. 46. *Sylb.* l Τοῦτό τοι *Reg.* 1. * Vide *Voſſii* Inſtit. Poëtic. l. 2. c. 5. a Le-

ἔστι δὲ ἡ μέθοδος τούτων τῶν λόγων θαυμαστή τις καὶ ἄτοπος· τὰς γὰρ ἐν λόγοις ῥητορικοῖς κακίας, ταύτας αὕτη ἡ ἰδέα ἀρετὰς ἀναφαίνει. εἰσὶ δὲ κακίαι λόγων ῥητορικῶν, τό, τε εὐδιάλυτα λέγειν καὶ τὸ ἀντίστροφα· ὧν τὸ μὲν, ἀσθενείας· τὸ δὲ, καὶ κινδύνου. δι' ἀμφοτέρων
53 πορεύεται ὁ Αγαμέμνων εἰκότως. ὥσπερ γὰρ ὅταν τις ἃ βούλεται λέγῃ, οὐ χρὴ αὐτὸν ὑπεναντίοις ἔπεσι χρῆσθαι, οὔτ' εὐδιαλύτοις, οὕτως ὅταν τις ὧν λέγει τὰ ἐναντία βούληται, ἀνάγκη αὐτῷ τὴν κακίαν τὴν ἐκ τῶν λόγων, ἀρετὴν ἐνταῦθα ποιήσασθαι· εἰ δὲ μὴ, συμβήσεται αὐτῷ ἐναντιώσει περιπεσεῖν, [a] ἀλλ' ἔτι πεῖσαι οὐχ ἃ βούλεται. τοῦτο μὲν οὖν καὶ οἱ μελετῶντες ἴσασιν. ὅταν γάρ τις προσέλθῃ τῇ βουλῇ ἀξιῶν ἀποθανεῖν, οὐδεὶς αὐτὸν ἀποθανεῖν βούλεται, ἀλλὰ τὰ ἐναντία βούλεται ὧν λέγει· καὶ οἱ τὰ δῶρα παρὰ τῶν φίλων ἀπωθούμενοι, βουλόμενοι δέξασθαι, λέγουσι μὲν τὰ ἐναντία, προῦλουσι δὲ τὰ ἐναντία. δεῖ οὖν ἡμᾶς διδάξαι, πῶς μὲν λέγει εὐδιάλυτα καὶ στρεφόμενα· τὸ δὲ μέγιστον, πῶς ἔλαθε τοῦτο ποιῶν· ἐπεὶ συμβήσεται, ἂν [b] καταφωρος ἡ τέχνη γένηται, καὶ τὸν ἀκούοντα ἀντιτεχνάζειν καὶ ἀντισχηματίζειν, προσποιούμενον πείθεσθαι καὶ συγχωρεῖν. ὅτι μέντοι εὐδιάλυτα λέγει, ἐκεῖνο σημεῖον·

-----ὅς πρὶν μέν μοι ὑπέσχετο καὶ κατένευσεν
Ἴλιον ἐκπέρσαντ' εὐτείχεον, ἀπονέεσθαι.

εἰ τοίνυν ὑπέσχετο καὶ κατένευσε, περιμενετέον.

Νῦν δὲ κακὴν ἀπάτην βουλεύσατο, καί με κελεύει
Δυσκλέα Ἄργος ἱκέσθαι------

πάλιν ἀντιλαβὴν ἔχει· οὐ γὰρ δεῖ δυσκλέα ἀπιέναι. ταῦτα μὲν εὐδιάλυτα· ἐκεῖνα δὲ, σαφῶς στρεφόμενα·

Αἰσχρὸν γὰρ τόδε γ' ἐστὶ καὶ ἐσσομένοισι πυθέσθαι,
Μὰψ οὕτω τοιόνδε τοσόνδε τε λαὸν Ἀχαιῶν
Ἄπρηκτον πόλεμον πολεμίζειν ἠδὲ μάχεσθαι.

ταῦτα φανερῶς ὁ ἀντιλέγων [c] ἐρεῖ,

Αἰσχρὸν γὰρ τόδε γ' ἐστὶ καὶ ἐσσομένοισι πυθέσθαι.

πῶς οὖν διοικεῖ; ὅτι μὲν γὰρ εὐδιάλυτα λέγει καὶ στρεφόμενα, δῆλον· καὶ ἔτι μᾶλλον, ἂν ἐπεξίῃ τις τὴν τέχνην τῶν ἐπῶν, εὑρήσει. ἀλλὰ τίς ἡ τέχνη τῶν τοιούτων; πάθους ὑπερβολὴ πρὸ τοῦ λόγου, ἵνα δοκῇ ὑπὸ λύπης φέρεσθαι αὐτῷ ὁ λόγος, μὴ ἐξ ἐπιβουλῆς διοικεῖσθαι. διὰ τοῦτο Ἀγαμέμνων ἀπὸ σχετλιασμοῦ ἤρξατο,

Ζεύς με μέγας Κρονίδης ἄτῃ ἐνέδησε βαρείῃ
Σχέτλιος ----------

ὁ οὖν τῷ Διῒ οὕτω προσφερόμενος, καὶ βλασφημῶν, δῆλός ἐστιν ὑπὸ λύπης καὶ ἀσύμφωνα αὐτῷ λέγων. πάθους οὖν προσβολὴ, κλοπὴ γίνεται διοικήσεως τεχνικῆς. τοιοῦτο μὲν ἐστὶ τὸ σχῆμα, τὸ τὰ ἐναντία λέγειν οἷς βούλεται.

ϛʹ. Ἔστι δὲ καὶ τέταρτον σχῆμα βαθύτατον, τὸ δι' ἄλλων πορευόμενον, καὶ παντελῶς ἐπ' ἄλλης ὑποθέσεως τὸν λόγον ποιούμενον, ἄλλην περαίνειν. καὶ τοῦτο Ὅμηρος τὸ παράδειγμα ἔδωκεν, καὶ ἔλαθε τοὺς πολλούς. ἐπὶ γὰρ τῇ ἀποπείρᾳ τοῦ Ἀγαμέμνονος, ἣν ποιεῖται πρὸς τοὺς Ἕλληνας, οἱ κατέχοντες

ficere. Eſt autem hæc methodus plane admiranda & fere abſurda: nam quæ in ſermone oratorio vitia eſſe dicimus, illa virtutes eſſe oſtendit. Nam inter Rhetorum vitia recenſentur ſolutu facilia, & retortu facilia: quorum illud eſt debilitatis ſignum, hoc vero periculi. Per utrumque non ſine ratione incedit Agamemnon. Sicut enim, cum quis eadem dicit quæ prætendit, nec repugnantibus nec ſolutu facilibus uti neceſſe habet; ita cum quis contraria iis, quæ mente concipit, pronunciat, neceſſe eſt illum ex orationis vitiis conficere virtutes: alioqui in contraria incidet, nec id quod intendit perſuadebit. Norunt hoc meditantes orationem. nam cum quis ad curiam accedat mori poſtulans, nemo ipſi moriendum eſſe exiſtimat, ſed contraria iis quæ dicit intendit: ſic qui munera ab amicis oblata rejiciunt, cum tamen accipere volunt, aliud quam ſentiunt præ ſe ferunt. Docendum itaque quomodo ſolutu facilia & retortu facilia dicemus, & (quod maximum) quomodo tecte & occulte hoc præſtabimus: nam continget ut auditor, ſi artificium deprehendatur, artem figuramque æmuletur, ſimulans ſe perſuaſum eſſe atque omnia conceſſurum. *Solutu facilia.* Ejus qui ſolutu facilia dicit hoc ſit exemplum:

Qui mihi promittens ſic Jupiter annuit ultro
Poſt Trojæ excidium patriis ſuccedere tectis.

Si igitur promiſerit & annuerit, manendum.

Nunc me decipiens animum mutavit, & Argos
Infamem rediiſſe jubet ——

Iterum adverſandi anſam præbet: non enim inglorius redeat oportet. Illa quidem, ſolutu facilia; hæc vero, manifeſte retortu facilia: *Retortu facilia.*

Turpe erit & noſtris audire nepotibus iſta,
Incaſſum tantum populum gentemq; Pelaſgam
Bellum haud affectum gerere & committere pugnam.

Palam hæc contradicens poſuit:

Turpe erit & noſtris audire nepotibus iſta.

Quale artificium? perſpicuum eſt ſolutu & retortu facilia dici: idque eo propius deprehendes, quo accuratius verborum expenderis ſtructuram. Sed ars quænam? Orditur ab affectus hyperbole, ut magis videatur doloris vehementia efferri, quam conſilii ratione duci. Quare Agamemnon cum indignatione incipit:

Jupiter ingenti damno Saturnius urget.
Nos valde ——————

Qui ita contumelioſe Jovem aggreditur, manifeſtum eſt quod præ dolore tam diſſonantia eructet. Affectus igitur adjectio tegit & occultat orationis figuratæ artificium. Hujuſmodi quidem eſt figura; qua contraria iis, quæ volumus, dicimus.

VI. Eſt autem & quarta ſpecies admodum abdita; qua alia concludimus oratione quam quæ initio propoſuimus aut argumentis evicimus. Ejus & apud Homerum exemplum reperitur, quod plurimos latuit. In illa tentatione Græcorum quam fecit Agamemnon, *4. Alia via incedere, alium ſcopum reſpicere.*

[a] Legendum videtur ἀλλὰ τι πεῖσει, οὐχ ἃ βούλεται, vel ἀλλ' οὐκ ἔτι πεῖσαι ἃ βούλεται. *Sylb.* [b] Ita in *Codd. MSS.* Perperam κατάφορος in *Ed. Steph.* uti & (v. 16.) ἀποθέμενοι. Κατάφωρος γίνεται idem hic eſt (notante *Sylburgio*) quod ſupra φωραθῇ p. 80. v. 9. [c] Ἀντιρεῖ *Cant.*

Ὑπόθεσις

non, Ulyſſes & Neſtor in Græcorum exercitu retinendo præcipui ſunt. Quænam autem ibi admiratione digna? Duo equidem: videtur Neſtor nihil ex ſe proferre, ſed eadem cum Ulyſſe dicere, * uti diſcipulus magiſtrum imitatur: atque illi laudem tribuit Agamemnon, ut qui Græcorum animos conſilio ſibi ſubjiciat: quod abſurdiſſimum eſt. Nam & ipſi magiſtri affirmant, quod, quoniam Ulyſſes habita oratione à multitudine laudatur, Agamemnon quoque, ne ſenex dejectiori ſit animo, ipſi laudem ſuam attribuit; idemque cum magiſtro facit, qui ſolet diſcipulos, in ludo ſcientiæ ſuæ ſpecimen dantes, ne in fletum prorumpant, [præmiis] excitare. Sed ars quænam eſt? In univerſum quidem non idem dicendi ſcopus Neſtori qui Ulyſſi. Interroget forſan aliquis, qui fit ut idem non ſit? eadem quidem dicunt. Id Neſtoris artificium, quod eadem cum illo dicens non eundem habeat ſcopum [nec in idem deſinat.] Sed quæ hujus rei ars? quod ſuaſurus difficilia, per conceſſa & jam perſuaſa ſe inſinuet. Perſuaſi erant Græci ab Ulyſſe ut manerent, ſimul & reprehenſione permoti & conſolationis ſuavitate inducti. Verum difficilius quiddam Neſtori aggrediendum: ea ideo aſſumit quæ perſuaſerat Ulyſſes, atque eadem plane dicit:

Pectore ita pueri & muliebria corda gerentes,
Ad caros cupiunt natos patriamque reverti.

Sic Ulyſſes: eadem quoque Neſtor;

Mollibus heu! pueris effunditis ore loquelas
Aſſimiles ——————

Promiſſæ vires ubi, ſacramentaque data?
Omnia ceſſerunt flammis mandata virorum.

Efficere, Atrida, nunc te conantur Achivi
Omnibus inviſum mortalibus atque peroſum.

Narrat ille ſigna ex Chalchantis vaticiniis, hic vero fulgura: unde patet eos eadem incedere via. Quodnam ideo diſcrimen? ſcopi differentiam oſtendit laudum diverſitas. Ulyſſi applaudunt Græci univerſi, perſuaſique non diſcedunt: quod factum Ulyſſis ſplendidum:

Grajugenæ tum plus pugnæ Martiſq; laborum
Quā patriæ memores, quā navibus ire per altū.

Scopum plane alium habuit Neſtor. Cum enim videt Græcos ad manendum proclives, acriter ad prælium urget. nam quod maneant parum prodeſſet, niſi ad conflictum veniatur: quod Agamemnon deſiderat & quærit quam maxime.

Nunc agite & quinā celeres armemus Achivos?

Qua ratione vero abſente Achille manus conferendæ? Hoc eſt quod docet Neſtor:

Atrida, has acies nunc ordine rite locato:
Ordine ſtet gens una ſuo, tribus una ſua ſtet,
Gentilis ferat auxilium ſibi ſanguine juncto.
Quod ſi me audieris, Argivique iſta monentem,
Cognoſces quis dux melior, quis miles in armis,
Quæve cohors: pugnabit per ſe ſingula quæque.

τὸ Ἑλληνικόν εἰσιν Ὀδυσσεὺς καὶ Νέστωρ. καὶ θαυμαστὸν τί ἐν τῷ λόγῳ; ἔστι διπλοῦν τὸ θαυμαστόν. ἔοικεν ὁ Νέστωρ μηδὲν ἴδιον λέγειν, ἀλλὰ τὰ αὐτὰ λέγειν τῷ Ὀδυσσεῖ, ὥσπερ μαθητὴς τὰ διδασκάλου· καὶ ἀπονέμει αὐτῷ ἔπαινον ὁ Ἀγαμέμνων, ὡς κρατοῦντι τῶν Ἑλλήνων ἐν ταῖς βουλαῖς· ὅπερ ἐστὶν ἀτοπώτατον. καὶ λέγουσιν οἱ διδάσκαλοι, ὅτι ἐπειδὴ ἐπῄνεσε τὸν Ὀδυσσέα τὸ πλῆθος, ἵνα μὴ λυποῖτο ὁ γέρων, καὶ ὁ Ἀγαμέμνων τὸν γέροντα· ὡς περὶ παιδαρίων ἐν διδασκαλείῳ ἐπιδεικνυμένων, καὶ παραμυθίαν τοῦ διδασκάλου ἀπονέμοντος, ἵνα μὴ κλαίῃ τὰ παιδία. ἀλλ' ἡ τέχνη τίς; ὅλως ἡ αὐτὴ ὑπόθεσις τῶν λόγων οὐκ ἔστιν Ὀδυσσεῖ καὶ Νέστορι. ἔροιτο ἄν τις, καὶ πῶς οὐχ ἡ αὐτὴ [a] ὑπόθεσις; τὰ αὐτὰ γὰρ λέγουσι. τοῦτο ἡ τέχνη ἡ Νέστορος, ὅτι τὰ αὐτὰ λέγων, οὐκ εἰς τὴν αὐτὴν ὑπόθεσιν λέγει. ἀλλ' ἡ τέχνη τίς; ἐπειδὴ μέλλει χαλεπὴν ὑπόθεσιν πείθειν, πορεύεται διὰ τῆς πεπεισμένης ὑποθέσεως. πεπεισμένοι εἰσὶν οἱ Ἕλληνες ὑπὸ τοῦ Ὀδυσσέως μένειν, καὶ ἤνεγκαν αὐτοῦ τὴν ἐπιτίμησιν καὶ τὴν παραμυθίαν. ἀλλ' ἔχει χαλεπωτέραν ὑπόθεσιν ὁ γέρων. ποιεῖται οὖν δι' ὧν ἔπεισεν Ὀδυσσεύς, καὶ τὰ αὐτὰ λέγει Ὀδυσσεῖ·

[b] Ὥστε γὰρ ἢ παῖδες νεαροὶ, χῆραί τε γυναῖκες,
Ἀλλήλοισιν ὀδύρονται οἶκόνδε νέεσθαι.

[c] Ὀδυσσεύς· τὰ αὐτὰ ὁ γέρων,

[d] Ὦ πόποι, ἦ δὴ παισὶν ἐοικότες ἀγοράασθε
Νηπιάχοις ——————

[e] Πῆ δὴ συνθεσίαι τε καὶ ὅρκια βήσεται ἡμῖν;
Ἐν πυρὶ δὴ βουλαί τε γενοίατο, μήδεά τ' ἀνδρῶν.

[f] Ἦ μάλα δή σε ἄναξ —— ἐθέλουσιν Ἀχαιοὶ
Πᾶσιν ἐλέγχιστον θέμεναι μερόπεσσι βροτοῖσι.

λέγει ἐκεῖνος σημεῖον μαντείας [g] τῆς περὶ τὸν Κάλχαντα· οὗτος, τὰ τῆς ἀστραπῆς· ὥστε διὰ τῆς αὐτῆς πορεύονται. τί οὖν ἐστι τὸ παραλλάττον; διδάσκει τὸ παραλλάττον τῆς ὑποθέσεως τῶν ἐπαίνων ἡ διαίρεσις. ἐπῄνεσαν οἱ Ἀχαιοὶ καὶ τὸ πλῆθος τὸ κοινὸν τὸν Ὀδυσσέα· πεισθέντες μένουσιν· καὶ τὸ ἔργον τοῦ Ὀδυσσέως λαμπρόν·

[h] Τοῖσι δ' ἄφαρ πόλεμος γλυκίων γένετ', ἠὲ νέεσθαι
Ἐν νηυσὶ γλαφυρῇσι φίλην ἐς πατρίδα γαῖαν.

ὁ γέρων ἄλλην ὑπόθεσιν ἔχει. ἐπειδὴ γὰρ πεπεισμένοι εἰσὶν οἱ Ἕλληνες μένειν, ζητεῖ αὐτοὺς ἐκστρατεῦσαι. οὐδὲν 54
γὰρ ὄφελος τοῦ μένειν ἄνευ τοῦ ταχθῆναι· ὅπερ μάλιστα ὑπόθεσίς ἐστι καὶ ζήτησις τοῦ Ἀγαμέμνονος.

[i] Ἀλλ' ἄγετ' αἴ κέν πως θωρήξομεν υἷας Ἀχαιῶν·

πῶς ἄνευ τοῦ Ἀχιλλέως ἐκστρατεύσαιντο; ἔστιν οὖν τοῦ Νέστορος ἡ ὑπόθεσις·

[k] Κρῖν' ἄνδρας κατὰ φῦλα, κατὰ φρήτρας, Ἀγάμεμνον·
Ὡς φρήτρη φρήτρηφιν [l] ἀρήγῃ, φῦλα δὲ φύλοις.
Εἰ δέ κεν ὣς ἔρξεις, καί τοι πείθονται Ἀχαιοὶ,
Γνώσῃ ἔπειθ' ὅς θ' ἡγεμόνων κακὸς, ὅς τέ νυ λαῶν,
Ἠδ' ὅς κ' ἐσθλὸς ἔῃσι· κατὰ σφέας γὰρ [m] μαχέονται.

αὕτη

a Ὑπόθεσις τῶν λόγων *Cant.* b *Il.* β. v. 289. c Ὀδυσσεὺς brachyologia elliptica dictum pro ταῦτά φησιν ὁ Ὀδυσσεύς, *hæc Ulyſſes inquit. Sylb.* d *Il.* β. v. 337. e Vulgata *Homeri* exemplaria (*Il.* β. v. 339.) habent Πῆ δή. f *Il.* β. v. 284. ſed in libris vulgatis Ἀτρεΐδη νῦν δή σε ἄναξ ἐθέλουσιν Ἀχαιοί. g Τὰ in *Cod. Colb.* ex alicujus emendatione. h *Il.* β. v. 453. i *Il.* β. v. 72. & 83. k *Il.* β. v. 362. l Ἀρήγῃ *Colb.* & *Cant.* m Μαχέονται *Colb.* & *Cant.* * Μαθητὴς pro καταμαθεὶς legit *Interpres.*

αὕτη ἡ ὑπόθεσίς ἐστιν ἧς χρείαν ἔχει ὁ Ἀγαμέμνων· αὕτη ἡ ἐπικίνδυνος ὑπόθεσις τῶν λόγων τῷ Νέστορι· ὡς ἐν παρέργῳ δὲ αὐτὴν ἔρριψεν.

ᵃ Ἄλλο δέ τοι ἐρέω, σὺ δ' ἐνὶ φρεσὶ βάλλεο σῇσιν·

ὡς προσθήκην τῷ λόγῳ ποιούμενος· καὶ γίνεται ὥσπερ τέλος τῆς δημηγορίας τῆς πεπεικυίας χρεία δημηγορίας ἀναγκαιοτέρας. διὰ τοῦτο Ἀγαμέμνων, τυχὼν ὧν ἐβούλετο, ἐπαινεῖ τὸν γέροντα·

ᵇ Ἦ μὰν αὖτ' ἀγορῇ νικᾷς, γέρον, υἷας Ἀχαιῶν.
Αἲ γὰρ Ζεῦ τε πάτερ, καὶ Ἀθηναίη, καὶ Ἄπολλον,
Τοιοῦτοι δέκα μοι συμφράδμονες εἶεν Ἀχαιῶν.
Τῷ κε τάχ' ἠμύσειε πόλις Πριάμοιο ἄνακτος
Χερσὶν ὑφ' ἡμετέρῃσιν ἁλοῦσά τε περθομένη τε.

ὅτι δὲ αὕτη ἐστὶν ἡ ὑπόθεσις τοῦ Νέστορος, τὸ ἐκστρατεῦσαι, καὶ ὅτι τοῦτο ἐπαινεῖ, σχηματίζει ὁ Ἀγαμέμνων ὡς τυχὼν ὧν ᶜ ἐβούλετο. τίς ὁ ἔλεγχος, καὶ τίς ἡ ἀπόδειξις; φοβεῖται μὴ οὐ πείσῃ ὁ Νέστωρ, καὶ βοηθεῖ αὐτῷ ὅσα δύναται. τί οὖν ἐστι τὸ μὴ ποιοῦν πείθειν τὸν Νέστορα; ὀργὴ ὑπὲρ Ἀχιλλέως τῶν Ἑλλήνων. παραμυθεῖται τὴν ὀργὴν αὐτῶν ὁ Ἀγαμέμνων ὁμολογῶν ἡμαρτηκέναι, καὶ μέμνηται τοῦ Ἀχιλλέως, ἵνα μαλάξῃ αὐτῶν τὸν θυμὸν ἐπ' αὐτῷ. ἐπεὶ τί βούλεται τό;

ᵈ Ἀλλά μοι αἰγίοχος Κρονίδης Ζεὺς ἄλγε' ἔδωκεν,
Ὅς με μετ' ἀπρήκτους ἔριδας καὶ νείκεα βάλλει.
Καὶ γὰρ ἐγὼν Ἀχιλεύς τε μαχεσσάμεθ' εἵνεκα κούρης
Ἀντιβίοις ἐπέεσσιν· ἐγὼ δ' ἦρχον χαλεπαίνων.
Εἰ δέ ποτ' ἔς γε μίαν βουλεύσομεν, οὐκέτ' ἔπειτα
Τρωσὶν ἀνάβλησις κακοῦ ἔσσεται οὐδ' ἠβαιόν.

ἐκίνησεν αὐτοὺς οἰκτεῖραι, εἰ ὁμολογεῖ τὸ ἁμάρτημα, καὶ ἀπεπλήρωσεν αὐτῶν τὸν θυμόν. εἶτα συναγορεύσας τῷ γέροντι καὶ παραμυθησάμενος, ἀφεὶς ταῦτα, ἐπὶ τὸ οἰκειότατον ἔρχεται, ἐπὶ τὸν βασιλέα·

* ᵉ Νῦν δ' ἔρχεσθ' ἐπὶ δεῖπνον, ἵνα ξυνάγωμεν ἄρηα.

ταῦτα κελεύσας ἐπάγει, ᶠ φησί, καὶ τὴν ἀπειλήν, ἐὰν δέ τις χωρίζηται·

ᵍ Ὃν δέ κ' ἐγὼν ἀπάνευθε μάχης ἐθέλοντα νοήσω
Μιμνάζειν παρὰ νηυσὶ κορωνίσιν, οὔ οἱ ἔπειτα
Ἄρκιον ἐσσεῖται φυγέειν κύνας ἠδ' οἰωνούς.

ὥστε ἄρχεται ἀπὸ ἐπαίνου συναγορεύων τῷ Νέστορι· ἔπειτα παραμυθεῖται τὸν θυμόν, ὁμολογῶν ἡμαρτηκέναι· εἶτα κελεύει καὶ ἀπειλεῖ βασιλικῶς. αὕτη οὖν ἡ τέχνη τίς ἐστι; τό, ἐπ' ἄλλης ὑποθέσεως πεπεικυίας πρότερον, ἐπὶ τέλει ὡς πάρεργον ʰ ἐρρίπτειν ἐπὶ οἰκειοτέραν ὑπόθεσιν. ταύτην τὴν τέχνην τίς ἐμιμήσατο, καὶ τίς ἐξηγήσατο; Πλάτων. ἐγκώμιον λέγει ἐν ΤΩ ΣΥΜΠΟΣΙΩ Ἀλκιβιάδης Σωκράτους. ἐπὶ τέλει τοῦ ἐγκωμίου λέγει πρὸς Ἀγά-

Id erat quod valde requirebat Agamemnon: idque propoſitum Neſtoris orationis periculoſæ plenum aleæ, quod quaſi aliud agens injicit,

Tanquã aliud dicam, memori tu mente reconde,

orationi veluti additamentum faciens: eſtque quaſi finis ſuaſionis, quæ per confeſſa ſe inſinuat, ſuaſione magis neceſſaria uti. Agamemnon ideo voti campos factus Neſtorem laudat:

Gratia commendat te, Neſtor, plurima linguæ,
Atq; iterum cunctos ſuperas vinciſq; loquendo.
O utinam tales mihi Dii bis quinque dediſſent,
Jupiter ipſe pater, Pallaſq; & Phœbus Apollo.
Nẽpe brevi noſtris manibus caperentur & alto
Pergama conciderent à culmine. ———

Quod vero hic ſit ſcopus Neſtoris, in hoſtem eos ducere; & quod hoc laudet figurata oratione Agamemnon, ac ſi voti eſſet compos; unde probatur, unde demonſtratur? Neſtorem nihil effecturum ſubveretur: ei ideo pro virili auxilium fert. Quid cauſæ, cur Neſtor minime perſuaſurus videretur? ira Græcorum ob Achillis diſceſſum. Eam mitigare ſtudet Agamemnon, dum ſe reum fatetur; Achillemque memorat, ut Græcorum animos concitatos emolliret. Quorſum igitur hæc tendunt?

Jupiter ipſe dedit vim materiamque doloris,
Tam male cum forti qui me commiſit Achille,
Unius ob pulcræ certantem jura puellæ:
Cujus principium certaminis omne redundat
In caput hoc. Si tempus erit, quo noſtra redibit
Gratia, nempe cadent ſubito altæ mœnia Trojæ.

Ad commiſerationem eos commovit, dum ſibi peccatum imputat, iramque non mediocriter placavit. Tum Neſtori patrocinans & conſolationem adhibens, his omiſſis, venit ad id quod maxime proprium, ad Regem:

Nunc firmare cibo tempus languentia membra,
Poſt Marti libare decet. ———

Hoc dicto minas etiam intentat iis, qui ſe militiæ ſubtraxerint:

Seu qui detrectarit opus pugnæque laborem,
Seu quis ad æratas devitans prælia naves
Reſtiterit, non effugiet, quin corpore ſparſo
Paſcat aves, canibuſq; inhumatus præbeat eſcã.

Adeo ut Neſtori patrocinans ab encomio ejus initium ducat: dein conceptam iram demulcet, dum ſe deliquiſſe fatetur: more denique regio imperat minaſque intentat. At quæ rei hujus ars? Hæc *ſcilicet*, ab eo quod prius propoſuit & perſuaſit, tandem ad quiddam magis proprium (tanquam aliud agens) tranſire. Figuram hanc quis imitatus eſt, ejuſque exemplum dedit? Plato: in cujus *Sympoſio* Socratem laude proſequitur Alcibiades. In fine encomii Agathonem ita alloquitur

a Il. α. v. 297. *b Il. β. v.* 370. *c* Siquis poſt ἐβούλετο ſemiperfectæ periodi punctum ſtatuere velit, præcedens σχηματίζει vertendum fuerit in participium σχηματίζων. qua de re judicent alii. *Sylb.* *d Il. β. v.* 375. *e Il. β. v.* 381. *f* Pro φησὶ & δὲ convenientius legeris φασὶ & δή. vel paullo majori mutatione ſic: ἐπάγει σφίσι καὶ τὴν ἀπειλήν, ἐὰν δή τις χωρίζηται. *Sylb.* *g Il. β. v.* 391. *h* Pro ἐπὶ legendum videtur ἔπι. & cum ἐρρίπτειν hîc compoſite dicat pro ſimplici ἔρριψε (ut v. 3. & p. 98. v. 6.) forſan compoſite legendum ἐνέρριψε *injecit*. Eſt autem ἐρρίπτειν ea compoſitionis forma hîc factum, qua in *Antiquitatibus Rom.* ἐρράπτειν *inſuere*, p. 249. v. 15. *Sylb.* Ἐρρίπτειν in *Cod. Cant.*

α Para-

quitur Alcibiades: “Vide igitur, Agatho, ne “idem tibi, quod aliis pleriſque accidat. Iſte “enim Socrates, qui amatorem ſe eſſe ſimu-“lat, amaſius evadit: ne ſic ille tecum agat, “uti cum omnibus egit. Agathonem amabat quidem Alcibiades, ipſumque à nemine alio amari voluit. Sub finem vero intertexuit excuſationem, quaſi in laude ponens. Ipſe vero Socrates artificium ediſſerit: “Sobrius mihi “videris, Alcibiades: (ebrius autem viſus eſt) “non enim tam artificioſe hanc Satyricam “perſonam induiſſes, niſi ſobrius fuiſſes. at-“que hæc omnia à te dicta ſunt, ut me & A-“gathonem calumnieris, atque ut ego tui & “nullius alterius amator ſim. Id autem in o-“rationis concluſionem reſervaſti, quaſi non “hujus rei gratia cætera omnia protuliſſes: “verum non latuit nos, quid ſibi velit illud “tuum Satyricum figmentum. En perſpicuum hujus rei artificium! Conabimur igitur, poſt Homerica exempla, oſtendere artificium hoc & oratores adhibuiſſe in concionibus & judiciis, & in panegyricis, & dialogis.

Liberiori orationi ſecuritatis aditum præmunire.

VII. Prius vero aliud figuratæ orationis genus inſpiciamus. Duplex autem hoc: unum quidem, liberiori orationi ſecuritatis aditum præmunire, lenitionem quandam præmittendo; alterum vero in narratione ſubinde perſonam mutare, aliis pro aliis loquentem inducendo; atque hoc habet ſecuritatis, quod aliis loquatur alios petat, ipſiſque audientibus ea dicat aliis, quæ his tamen maxime conveniunt. At quale demum utrumque? Sub initium *Iliados*, ſurrexit Achilles, & poſt hunc Calchas vates, uterque Agamemnonem reprehendens, quod ille cauſa exſtiterit luis graſſantis: Achilles quidem conſultoris more illi hujus mali cauſam imputat, ut incertus tamen & in eam inquiſiturus, unde liberius dicendi occaſionem ſumit à vate. Vates Achilli reſpondens cauſæ ſuſpicionem amovet. Achilles, accuratius facta inquiſitione, præſtruit viam ad malorum originem detegendam. Utriuſque igitur ſermones perſpiciamus, ut ſe habeant ad invicem & quale decorum ſervent: atque hinc quidem Achillis ſubtilitas apparebit in re inveſtiganda, inde vero Calchantis tuta & munita reſponſio:

Cenſeo nunc iterum Danaos Artida reverti
Actos per tumidas variis erroribus undas,
Si fatum liceat præſens evadere: leto
Abſumunt parili nunc Mars & peſtis Achivos.
Verum age, jam nobis vatis reſponſa petenda,
Sacrifici aut oracula, vel cui ſomnia parent
Poſce aliquē, (à Divis obſcuræ ſomnia noctis)

θῶνα ὁ Ἀλκιβιάδης· “[a] Ὅρα τοίνυν, ὦ Ἀγάθων, μὴ πάθῃς ὅ-“περ οἱ πολλοί. ὁ γὰρ Σωκράτης οὗτος προσποιεῖται ἐραστὴς “εἶναι· εἶτα ἐρώμενος ἀναφαίνεται. μὴ οὖν καὶ σὺ τὸ αὐτὸ πάθῃς, “ὅπερ καὶ πάντες πεπόνθασι. ἔτυχε δὲ ὁ Ἀλκιβιάδης ἐρῶν τοῦ Ἀγάθωνος, καὶ ἐβούλετο ὑπὸ μηδενὸς ἄλλου [b] αὐτὸν ἐρᾶσθαι. καὶ ἐπὶ τέλει ἔρριψε τὴν παραίτησιν τὴν πρὸς Ἀγάθωνα, ὡς ἐπὶ τοῦ ἐγκωμίου λέγων. αὐτὸς ἐξηγεῖται ὁ Σωκράτης τὴν τέχνην· “[c] Νήφειν μοι δοκεῖς, ὦ Ἀλκιβιάδη· δοκεῖ γὰρ μεθύειν ὁ Ἀλκιβιάδης· οὐ γὰρ ἂν κομψῶς γε, φησὶ, τὸ Σατυ-“ρικὸν δρᾶμα περιέβαλες, εἰ μὴ ἔνηφες. καὶ πάντα ταῦ-“τα εἴρηκας ὑπὲρ τοῦ διαβάλλειν ἐμὲ καὶ Ἀγάθωνα, ἵνα ἐγὼ “μὲν σοῦ ἐρῶ καὶ μηδενὸς ἄλλου. καὶ γὰρ ἐποίησας αὐτὸ, φησὶν, “ὡς οὐδὲν, ἢ ἐπὶ τέλει αὐτὸ εἰπὼν, ὡς οὐχ ἕνεκα τούτου πάν-“τα τὰ ἄλλα εἰρηκώς. ἀλλ' οὐκ ἔλαθες, ἀλλὰ τὸ Σατυρι-“κὸν δρᾶμα τοῦτο [d] ἀνεφάνη. οὕτω γάρ τοι γίνεται ἡ τέχνη καὶ παραδίδοται. [e] πειρασόμεθα οὖν δεῖξαι μετὰ τὰ Ὁμηρικὰ καὶ παρὰ τοῖς ῥήτορσι καὶ ἐν δημηγορίαις, καὶ ἐν δίκαις, καὶ ἐν πανηγυρικοῖς λόγοις, καὶ ἐν διαλόγοις τὸ αὐτὸ εἶδος γινόμενον.

ζ. Πρότερον δὲ καὶ ἄλλο εἶδος εἴδωμεν λόγων ἐσχηματισμένων. διπλοῦν τοῦτο· τὸ μὲν, πρὸς τὴν τῶν μελλόντων λεχθήσεσθαι παῤῥησίαν [f] ἔνδειξιν τῶν λεχθησομένων ἀσφαλῆ προαναχρουομένη τὸ λυπηρὸν τοῦ ἀκούσματος· τὸ δὲ, ἐν διηγήσει προσώπων ὑπαλλαγῆς, ὁ διὰ τῶν πρὸς ἑτέρους ἑτέροις· καὶ ἔχει τὸ ἀσφαλὲς ἐν τῷ μὴ οἷς ἐπιπλήττει αὐτοῖς διαλέγεσθαι, ἀλλ' ἀκουόντων αὐτῶν, ἑτέροις ταῦτα λέγειν ἃ τούτοις προσήκει. τί ποτ' οὖν ἐστιν ἑκάτερον τὸ εἶδος; ὁ Ἀχιλλεὺς ἀνέστη, καὶ μετὰ τὸν Ἀχιλλέα ὁ μάντις, ἐν ἀρχῇ τῆς ΙΛΙΑΔΟΣ, ἐλέγχοντες τὸν Ἀγαμέμνονα, ὅτι τὴν αἰτίαν τοῦ νοσήματος αὐτὸς παρέχει. ὁ μὲν Ἀχιλλεὺς, ἐν συμβούλου σχήματι ἐνδίδωσι τὴν αἰτίαν τῷ Ἀγαμέμνονι τῶν κακῶν, ὡς ἀπόρως διακείμενος, καὶ ζητῶν τὴν αἰτίαν, καὶ ἀφορμὴν ποιεῖται τῆς παῤῥησίας τὸν μάντιν· ὁ δὲ μάντις, ἀντιστοιχῶν τῷ Ἀχιλλεῖ τὴν ἀρχὴν σφῶν ὑπέβαλεν. ὁ Ἀχιλλεὺς, ζητῶν τὰς αἰτίας, προδιοικεῖται τὸ φανερὰν γενέσθαι τὴν αἰτίαν τῶν δεινῶν. ἴδωμεν οὖν τοὺς ἑκατέρων λόγους, πῶς ἔχουσι δι' ἀλλήλων, καὶ πῶς τὸ εὐπρεπὲς ἔχουσιν· οἱ μὲν τοῦ Ἀχιλλέως ἐν βαθύτητι ζητήσεως, οἱ δὲ τοῦ μάντεως, ἀσφαλείᾳ [g] περὶ τῆς ἀποκρίσεως· 55

[h] Ἀτρείδη, νῦν ἄμμε παλιμπλαγχθέντας οἴω
Ἂψ ἀπονοστήσειν, εἴ κεν θάνατόν γε φύγοιμεν·
Εἰ δὴ ὁμοῦ πόλεμός τε δαμᾷ καὶ λοιμὸς Ἀχαιούς.
Ἀλλ' ἄγε δή τινα μάντιν ἐρείομεν, ἢ ἱερῆα,
Ἢ καὶ ὀνειροπόλον· καὶ γάρ τ' ὄναρ ἐκ Διός ἐστιν·

Os

a Paraphraſis hæc eſt loci *Platonis* ſub finem *Sympoſii*. Verba *Platonis* hæc ſunt: καὶ μὲν τοι οὐκ ἐμὲ μόνον ταῦτα πεποίηκεν, ἀλλὰ καὶ Χαρμίδην τὸν Γλαύκωνος, καὶ Εὐθύδημον τὸν Διοκλέους, καὶ ἄλλους πάνυ πολλούς· οὓς οὗτος ἐξαπατῶν, ὡς ἐραστὴς, παιδικὰ μᾶλλον αὐτὸς καθίσταται ἀντ' ἐραστοῦ. ἃ δὴ καὶ σοὶ λέγω, ὦ Ἀγάθων, μὴ ἐξαπατᾶσθαι ὑπὸ τούτου, ἀλλ' ἀπὸ τῶν ἡμετέρων παθημάτων γνόντα, εὐλαβηθῆναι, καὶ μὴ, κατὰ τὴν παροιμίαν, ὥσπερ νήπιον, παθόντα γνῶναι. Quibus ſubjungit *Plato*; εἰπόντος δὴ ταῦτα τοῦ Ἀλκιβιάδου, γέλωτα γενέσθαι ἐπὶ τῇ παῤῥησίᾳ αὐτοῦ, ὅτι ἐδόκει ἔτι ἐρωτικῶς ἔχειν τοῦ Σωκράτους. *b* Deeſt *Cant.* *c* Hæc ibid. paraphraſtica. *Platonis* enim hæc ſunt: Τὸν οὖν Σωκράτη, Νήφειν μοι δοκεῖς, φάναι, ὦ Ἀλκιβιάδη· οὐ γὰρ ἄν ποτε οὕτω κομψῶς κύκλῳ περιβαλλόμενος ἀφανίσαι ἐνεχείρεις οὗ ἕνεκα ταῦτα πάντα εἴρηκας, καὶ, ὡς ἐν παρέργῳ δὴ λέγων, ἐπὶ τελευτῆς αὐτὸ ἔθηκας, ὡς οὐ πάντα τούτου ἕνεκα εἰρηκὼς, τοῦ ἐμὲ καὶ Ἀγάθωνα διαβάλλειν· οἰόμενος δεῖν ἐμὲ μὲν σοῦ ἐρᾶν, καὶ μηδενὸς ἄλλου, Ἀγάθωνα δὲ ὑπὸ σοῦ ἐρᾶσθαι, καὶ μηδ' ὑφ' ἑνὸς ἄλλου. ἀλλ' οὐκ ἔλαθες· ἀλλὰ τὸ σατυρικόν σου δρᾶμα τοῦτο καὶ σιληνικὸν, κατάδηλον ἐγένετο. ἀλλ', ὦ φίλε Ἀγάθων, μηδὲν πλέον αὐτῷ γένηται, ἀλλὰ παρασκεύαζε ὅπως ἐμὲ καὶ σὲ μηδεὶς διαβάλλῃ. *d* Exiſtimavit forſan aliquis legendum ἐνέφηνε. Sed verum eſſe ἀνεφάνη oſtendunt *Platonis* verba jam citata, κατάδηλον ἐγένετο. *Sylb.* *e* Πειρασώμεθα in *Codd. MSS.* *f* Mutilus & corruptus eſt locus. primum enim poſt ἀσφαλῆ deeſſe videtur verbum διοικεῖσθαι, ποιεῖσθαι, vel aliud conſimile: deinde ſequentis membri poſterior pars ſic videtur legenda, προσώπων ὑπαλλαγῇ, διὰ τῶν πρὸς ἑτέρους, ἑτέροις διαλέγεσθαι. Repetuntur hæc duo præcepta p. 100. v. 16. *Sylb.* *g* In *Ed. Steph.* πρὸς τῆς ἀποκρ. Sed περὶ legendum eſſe docet p. 99. v. 36. & p. 100. v. 17. *Sylb.* *h* *Il.* α. v. 59.

a Oi

Ὅς κ' εἴποι ὅτι τόσσον ἐχώσατο Φοῖβος Ἀπόλλων·
Εἴτ' ἄρ' ὅγ' εὐχωλῆς ἐπιμέμφεται, εἴθ' ἑκατόμβης·
Αἴ κέν πως ἀρνῶν κνίσσης αἰγῶν τε τελείων
Βούλεται ἀντιάσας ἡμῖν ἀπὸ λοιγὸν ἀμῦναι.
Ἤτοι ὅγ' ὣς εἰπὼν, κατ' ἄρ' ἕζετο. ------

μέχρι τούτου [a] Ἀχιλλέως λόγοι ἔχουσι ὑπαινιττομένου εἰς Ἀγαμέμνονα, προσκρούοντος ἐκείνῳ, ἐν δὲ σχήματι ζητήσεως καὶ ἀπορίας τοῦ δεινοῦ αἰτίας τὸ ἀσφαλὲς προδιοικουμένου. ἡ δὲ ἔνδειξις εἰς Ἀγαμέμνονα λέγεται ταῦτα, πρῶτον μὲν, τὸ πρὸς Ἀγαμέμνονα ποιεῖσθαι τοὺς λόγους, ἀλλὰ μὴ εἰς τὸ κοινόν·

Ἀτρείδη νῦν ἄμμε παλιμπλαγχθέντας. -----

ὡς γὰρ τιμῶν αὐτὸν διὰ τὸ ἀξίωμα, καὶ τὸν κοινὸν λόγον πρὸς ἐκεῖνον ἀποτεινόμενος, τὴν ἀσφάλειαν ἔχει τοῦ [b] προσκρούματος. εἶτα ἑξῆς ἐπάγει,

Εἰ δὴ ὁμοῦ πόλεμός τε δαμᾷ καὶ λοιμὸς Ἀχαιούς.

αἴτιος τοῦ πολέμου [c] Ἀγαμέμνων ἐστὶ, συναγαγὼν τοὺς Ἕλληνας· συνῆψε καὶ τὸν λοιμὸν τῷ πολέμῳ, καὶ φησιν αὐτὸν αἴτιον γεγονέναι. τί γὰρ ἡ μνήμη τοῦ πολέμου ἐνταῦθα, εἰ μὴ ἐβούλετο ἀμφοτέρων αἴτιον ἀποφῆναι τὸν αὐτόν; εἶτα ἐπειδὴ ἔδειξεν ὅτι αὐτὸς αἴτιός ἐστιν [d] οὗ χάριν σαφῶς εἶπεν, ἐπὶ ζήτησιν ἦλθεν·

Ἀλλ' ἄγε δή τινα μάντιν ἐρείομεν, ἢ ἱερῆα,
Ἢ καὶ ὀνειροπόλον· καὶ γάρ τ' ὄναρ ἐκ Διός ἐστιν·
Ὅς κ' εἴποι ὅτι τόσσον ἐχώσατο Φοῖβος Ἀπόλλων.

ἡ προσθήκη τοῦ Τόσσον δηλοῖ ὅτι τὰς αἰτίας τῆς ὀργῆς, ἃς ὑποβάλλει ὁ Ἀχιλλεὺς, οὐ πιστεύει ἀκούων, ἀλλ' αἰτίαν μείζω περιμένει·

Εἴτ' ἄρ' ὅγ' εὐχωλῆς ἐπιμέμφεται, εἴθ' ἑκατόμβης.

ἐνδέδωκε τὸν Ἀπόλλωνα ἕνεκεν εὐχωλῆς καὶ ἑκατόμβης τόσσον χολωθῆναι. οὕτω μὲν ὁ Ἀχιλλεὺς διοικεῖται τὸν λόγον. ὁ δὲ μάντις, λαβόμενος τῆς ἀφορμῆς, αὐτοῖς τοῖς Ἀχιλλέως λόγοις χρῆται εἰς διατριβὴν τοῦ δεῖξαι τῷ Ἀγαμέμνονι, πρὶν φανερῶς εἰπεῖν· καὶ γίνεται αὐτῷ ἀφορμὴ τῶν λόγων τὸ Τόσσον· λέγει γὰρ,

Οὔτ' ἄρ' ὅγ' εὐχωλῆς ἐπιμέμφεται, οὐθ' ἑκατόμβης.

καὶ πρότερον προδιοικεῖται τὴν ἀσφάλειαν·

[e] Ὦ Ἀχιλεῦ κέλεαί με Διῒ φίλε μυθήσασθαι
Μῆνιν Ἀπόλλωνος ἑκατηβελέταο ἄνακτος.
[f] Τοιγὰρ ἐγὼν ἐρέω· σὺ δὲ σύνθεο, καί μοι ὄμοσσον,
[g] Ἦ μέν μοι πρόφρων ἔπεσιν καὶ χερσὶν ἀρήξειν.

ταῦτα γὰρ ὁμολογοῦντός ἐστιν ὅτι τῷ βασιλεῖ προσκρούει. εἶτα τῷ προοιμίῳ τούτῳ ἐπάγει·

[h] Ἦ γὰρ ὀΐομαι ἄνδρα χολωσέμεν, ὃς μέγα πάντων
Ἀργείων κρατέει, καί οἱ πείθονται Ἀχαιοί.

εἶτα γνωμολογεῖ·

[i] Κρείσσων γὰρ βασιλεὺς ὅτε χώσεται ἀνδρὶ χέρηϊ.

εἶτα τὴν τέχνην τῆς ὀργῆς ἐπάγει·

[k] Εἴπερ γάρ τε χόλον γε καὶ αὐτῆμαρ καταπέψῃ,

Qui gnarus nobis exponat Apollinis iram
Conceptam ex ſacris forſan non rite ſolutis:
Num ſatur agnorum velit aut nidore caprarum
A nobis miſeram placidus depellere peſtem.
His dictis heros reliquis aſſedit. ———

Hactenus Achilles obſcure Agamemnonem ſubinnuit & oblique petit: dubitationis autem & quæſtionis ſpecie ad mali cauſam aperiendam ſibi viam præmunit. Agamemnonem hiſce ſubinnui perſpicuum, quod ad Agamemnonem verba faciat, non ad multitudinem; cum ait:

Atrida, acti iterum variis erroribus. ———

Dum enim regis dignitatem reveretur, eumque communi omnium voce alloquitur, offenſionis periculum amolitur. dein ſubjicit,

Abſumunt leto nunc Mars & peſtis Achivos.

Cauſa belli fuit Agamemnon, Græcorum cogens exercitum. Bello etiam peſtem adjungit, ejuſque originem ei acceptam refert. Quorſum enim illic belli meminit, niſi utriuſque auctorem Agamemnonem declarare voluiſſet? Deinde poſtquam palam fecerat ab illo malum profluxiſſe, quod ſigillatim & diſertim dixerat, ad quæſtionem venit:

Verum age, jam nobis vatis reſponſa petenda
Sacrifici aut oracula; vel cui ſomnia parent.
Poſce aliquem, (à Divis obſcuræ ſomnia noctis)
Gnarum cur ita nos miſere devaſtet Apollo.

Adjectio illa vocis *ita* innuit, Achillem mali cauſæ, quam ſuſpicatur, dubiam habere fidem, & veriorem adhuc exſpectare:

Aut quia vota rite non ſolvimus, aut quia ſacra.

Admittit Apollinem ob vota non perſoluta aut ſacrificia non oblata Græcis infenſum. Et hoc quidem oratione adſtruit Achilles. Vates autem, arrepta occaſione, verba Achillis repetit, ut mora aliqua interpoſita ſit, antequam rem totam patefaciat. Dicendi occaſio ei ſuggeritur ex voce *ita*: inquit enim,

Nec votis damnet, nec ſacra repoſcit Apollo.

Prius enim periculo omni occurrerat, cum dicebat:

Æacida, dilecte Jovi, mandata profari
Præcipis, & cauſas irarum exponere Phœbi.
Pareo, ſi juratus opem promiſeris ipſe
Dictis me ac manibus promptũ te velle tueri.

Hiſce fatetur ſe Regis indignationem incurrere. dein hujuſmodi utitur procemio:

Credo etenim nimiũ quod jã exardeſcit in irã,
Omnibus imperio qui præſidet unus Achivis.

Mox ſententiam adjungit:

Semper enim Regis metuenda eſt ira minori.

Tum iræ artificioſa machinamenta profert:

Et quanquã ad tempus durã concoxerit iram,
Non tamen impreſſæ ſemel obliviſcitur, uſque
Supplicio

a Οἱ Ἀχιλλέως *Cant.* b Προσκρούσματος *Cant.* c Ὁ Ἀγαμέμνων *Cant.* d Illud οὗ Attica brachyologia uſurpatum pro τούτου ὃ *ejus quod. Sylb.* e *Il.* α. v. 74. f Ita etiam legitur in vulgatis *Homeri, Il.* α. v. 76. quamvis convenientius eſſe videatur τοὶ γ' ἄρ. g Pro ſequenti etiam ἦ μὲν in juramentis uſitatius eſt ἦ μὴν, & Dorice ἦ μάν. non in carmine tantum, ſed etiam in proſa oratione: quin & in aſſeverationibus ſine juramento, ſupra p. 89. v. 17. *Sylb.* h *Il.* α. v. 78. i *Il.* α. v. 80. k *Il.* α. v. 81.

Supplicio dum facta gravi commiſſa rependat.
Dic igitur, num me jubeas ſperare ſalutem.

Jamjam oſtendit, antequam verbum eloquatur, Agamemnonem malorum cauſam exſtitiſſe: ac proinde ex adverſo hiſce quædam conſentanea ſtatim adjicit Achilles:

Aude animo vates referens reſponſa Deorum,
Sancta per irati juro tibi numina Phœbi,
Cujus tu Danais promes oracula, Calchas,
Dum ſole intueor, dum ſpiritus hos reget artus,
Nemo manus in te violentas ingeret unquam
Roſtratas juxta naves; non ipſe Agamemnon,
Quem præſtare aliis regnandi viribus ajunt.
Tum confirmatus fidenti pectore vates
Integer his dictis fortem compellat Achillem.

Fatetur poëta aperte artificium. atque prima hæc ſpecioſa figuratæ orationis methodus, ænigmatice animi ſui ſenſa proferre, & quadam quaſi dilatione & cunctatione in proœmio, antequam dicas, exponere, quod offenſionis periculo loquentem objiciat.

Alios alloqui, alios petere.

VIII. Quænam altera ſpecies? Eam methodum eſſe diximus, qua aliis loquendo alios petimus, perſonarum ſubinde mutatione offenſionis periculum evitantes. Hujus exemplum apud Homerum exſtat in Ulyſſis oratione. Ulyſſes enim, priuſquam populum ad concionem vocaret, ut orationem ad manendum ſuaſoriam haberet, quum Græcorum animos tentavit Agamemnon, hiſce verbis utitur:

At ſi quem regem, ſi quem virtute valentem
Prenderet, huc dictis ſuadebat mollibus adſtans.
Optime ſic timidum te non decet eſſe: ſed ipſum
Te recipe, atq; alios firma. nec enim tibi conſtat
Principis Atridæ mens. Nunc attentat Achivos,
At mox, ſi qua notet mala, puniet. ergo cavendũ
(Nã neq; conſilii nota eſt ratio omnibus hujus)
Ne qua furens animo mala forte inducat Achivis;
Magnus enim Regis furor eſt, atq; ira tremenda
Dilecti ſuperis, quem Jupiter altus honorat
Atq; amat. Inde virũ ſi quem de plebe boantem
Ore importuno viſum reperiſſet Ulyſſes,
Hunc ſceptro domitum voce objurgabat amara.

Hac reprehenſione Ulyſſes etiam Reges ad concilium convocat. Qui vero incidit in Homeri exemplaria, exiſtimat, quod & prius dixerat Homerus, hoc ipſum efficere; *ſc.* Reges blando ſermone compellare, populum vero vehementius & aſperius increpare. Quod vero Homericus Ulyſſes præſtat, nemo videt. Nam cum Reges perſtringit, populum alloquitur; cum populum viciſſim reprehendit, ad Reges ſermonem dirigit. Si quæras quid populo Ulyſſes dixerit, audi:

Quin etiam non hic omnes regnamus Achivi.
Nec multos regnare bonum. Rex unicus eſto,
Unius imperium. ——————

Quo modo Reges admonuerit, accipe jam:

Nec vero conſtat quæ ſit ſententia Regis:
Nunc animos tentat mox puniet ipſe ſuorum.

Ἀλλά γε καὶ μετόπιαθεν ἔχει κότον, ὄφρα τελέσσῃ
Ἐν στήθεσσιν ἑοῖσι. σὺ δὲ φράσαι, εἴ με σαώσεις.

καὶ ἤδη ἔδειξεν ὅτι Ἀγαμέμνων τούτων ἁπάντων αἴτιος, μηδέ πω εἰπών· καὶ διὰ τοῦτο ἐπάγει, ἀντίστοιχα λέγων ὁ Ἀχιλλεὺς καὶ ὁμολογούμενα τούτοις·

[a]Θαρσήσας μάλα, εἰπὲ θεοπρόπιον [b]ὅ, τι οἶσθα.
Οὐ μὰ γὰρ Ἀπόλλωνα Διῒ φίλον, ᾧτε σὺ Κάλχαν,
Εὐχόμενος Δαναοῖσι θεοπροπίας ἀναφαίνεις,
Οὔτις ἐμεῦ ζῶντος καὶ ἐπὶ χθονὶ δερκομένοιο,
Σοὶ κοίλης παρὰ νηυσὶ βαρείας χεῖρας ἐποίσει
Συμπάντων Δαναῶν· οὐδ᾽ ἢν Ἀγαμέμνονα εἴπῃς,
Ὃς νῦν πολλὸν ἄριστος ἐνὶ στρατῷ εὔχεται εἶναι.
Καὶ τότε δὴ θάρσησε, καὶ ηὔδα μάντις ἀμύμων.

ὁμολογεῖ ὁ ποιητὴς τῶν λόγων τὴν διοίκησιν. μία μὲν αὕτη εὐπρέπεια ἐσχηματισμένων λόγων, τὸ, δι᾽ αἰνιγμάτων λέγειν ἃ φρονεῖ τις, καὶ τὸ, τῇ διατριβῇ καὶ τῇ μελλήσει τῶν λόγων εἰπεῖν, πρὶν εἰπεῖν, τῷ προοιμίῳ τὸ μέλλον δείκνυσθαι λυπηρόν.

η΄. [c]Ἡ δευτέρα τίς; ἐλέγομεν ἐκείνην εἶναι τὴν μέθοδον, τὸ, ἑτέροις διαλεγόμενον ἑτέρων καθάπτεσθαι, τὸ ἀσφαλὲς τοῦ μὴ προσκρούειν τῇ ὑπαλλαγῇ τοῦ προσώπου ἐνδεικνύμενον. καὶ τοῦτο Ὅμηρος ἔδειξεν ἐν Ὀδυσσέως λόγῳ. ὁ γὰρ Ὀδυσσεὺς, πρὶν συναγαγεῖν τοὺς ὄχλους εἰς τὴν ἐκκλησίαν, ἵνα δημηγορήσῃ περὶ τῆς μονῆς, ὅτε τὴν ἀπόπειραν ὁ Ἀγαμέμνων ἐποιήσατο, οὕτω λέγει·

[d]Ὅντινα μὲν βασιλῆα καὶ ἔξοχον ἄνδρα κιχείη,
Τὸν δ᾽ ἀγανοῖς ἐπέεσσιν ἐρητύσασκε παραστάς.
Δαιμόνι᾽, οὔ σε ἔοικε, κακὸν ὣς, δειδίσσεσθαι·
Ἀλλ᾽ αὐτός τε κάθησο, καὶ ἄλλους ἵδρυε λαούς.
Οὐ γάρ πω σάφα οἶσθ᾽ οἷος νόος Ἀτρείδαο.
Νῦν μὲν πειρᾶται, τάχα δ᾽ ἴψεται υἷας Ἀχαιῶν.
Ἐν βουλῇ δ᾽ οὐ πάντες ἀκούσαμεν οἷον ἔειπε·
Μή τι χολωσάμενος ῥέξῃ κακὸν υἷας Ἀχαιῶν.
Θυμὸς δὲ μέγας ἐστὶ διοτρεφέος βασιλῆος.
Τιμὴ δ᾽ ἐκ Διός ἐστι· φιλεῖ δέ ἑ μητίετα Ζεύς.
Ὃν δ᾽ αὖ [e]δήμου ἄνδρα ἴδοι βοόωντά τ᾽ ἐφεύροι,
Τὸν σκήπτρῳ ἐλάσασκεν, ὁμοκλήσασκέ τε μύθῳ.

ταύταις ταῖς ἐπιτιμήσεσι συνάγει καὶ τοὺς βασιλέας. ὁ μὲν δὴ ἐντυγχάνων τοῖς βιβλίοις, οἴεται, ὅπερ καὶ προείρηκεν Ὅμηρος, τοῦτο ποιεῖν, αὐτοῖς τοῖς βασιλεῦσι φιλοφρόνως διαλέγεσθαι, τοῖς δὲ δήμοις πικρότερον καὶ σφοδρότερον. ὃ δὲ ποιεῖ Ὀδυσσεὺς Ὁμήρου, οὐδεὶς ὁρᾷ. ἃ γὰρ ἐβούλετο καθάψασθαι τῶν βασιλέων, τῷ δήμῳ διελέγετο· ἃ δ᾽ ἐβούλετο ἐπιτιμῆσαι τῷ δήμῳ, τοῖς βασιλεῦσι διελέγετο. ἢ εἰπάτω μοι τὶς, τί ἔδοξε τῷ Ὀδυσσεῖ τοῖς δημόταις λέγειν;

[f]Οὐ μέν πως πάντες βασιλεύσομεν ἐνθάδ᾽ Ἀχαιοί.
Οὐκ ἀγαθὸν πολυκοιρανίη· εἷς κοίρανος ἔστω,
Εἷς βασιλεύς. -------

ἢ τί ἔδοξε τοῖς βασιλεῦσιν ἐπιτιμῶντα λέγειν;

[g]Ἐν βουλῇ δ᾽ οὐ πάντες ἀκούσαμεν οἷον ἔειπε·
Νῦν μὲν πειρᾶται, τάχα δ᾽ ἴψεται υἷας Ἀχαιῶν.

ταῦτα

a *Il.* α. v. 85. b Ὅτι περ οἶσθα *Cant.* c Ἡ δ᾽ ἡ δευτέρα τίς; *Cant.* d *Il.* β. v. 188. e Δήμου τ᾽ ἄνδρα in *Codd. MSS.* & vulgatis *Homeri.* f *Il.* β. v. 203. g *Il.* β. v. 194.

a *Il.*

ταῦτα δὲ οὐ τοῖς δημόταις λέγει, ἀλλὰ τοὺς βασιλέας ἀναμιμνήσκει. γέγονεν οὖν ὁ λόγος πρὸς ἑκατέρους ἑκατέροις κοινός. καὶ τὴν ἐξήγησιν ἐπάγει Ὅμηρος τῶν ἐσχηματισμένων τούτων λόγων δι᾽ ὀνόματος ἑνός, ὃ οὐδὲ ὁρῶσιν οἱ ἀναγινώσκοντες, Ὅμηρος δὲ ὑπὸ φιλανθρωπίας ἐξηγήσατο,

[a] Ὣς ὅ γε κοιρανέων δίεπε στρατόν. ------

τί ἐστι τὸ Κοιρανέων; [b] ὡς κοίρανος διαλεγόμενος; οὐ δή που· ἀλλὰ στρατήγημα τῶν λόγων οὕτως ὀνομάζων, καὶ ἐξήγημα τοῦ στρατηγήματος, καὶ τοῦ "Κοιρανέων δίεπε στρατόν". ἡ γὰρ διοίκησίς ἐστι τέχνη ἐν τῷ ὀνόματι λεγομένη.

θ΄. Ἴωμεν τοίνυν ἐπὶ τὰ [c] πεζὰ παραγγέλματα. Δημοσθένης διδάσκει ἡμᾶς εὐπρεπῶς διαλέγεσθαι ἃ βούλεταί τις· καὶ οἶδε τοῦ σχήματος τούτου τὸ ὄνομα. λέγει δὲ ἐν τῷ ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΣΤΕΦΑΝΟΥ ὧδε τῇ λέξει· "Ἐπειδὰν δὲ ἔλθωσιν οἱ πρέσβεις εἰς Θήβας, πῶς [d] χρήσασθαι τῷ πράγματι παραινῶ, τούτῳ μοι πάνυ προσέχετε τὸν νοῦν." εἶτα ἐπάγει ὥσπερ διδάσκαλος παραδιδοὺς μαθητῇ τὴν διοίκησιν· "Μὴ δεῖσθαι Θηβαίων μηδέν· αἰσχρὸς γὰρ ὁ καιρός· ἀλλ᾽ ἐπαγγέλλεσθαι βοηθήσειν ἐκείνοις, ἂν [e] κελεύωσιν· ὡς ἐκείνων μὲν ὄντων ἐν τοῖς ἐσχάτοις, ἡμῶν δὲ [f] ἄμεινον ἢ ἐκείνων τὸ μέλλον προορωμένων· ἵνα, ἂν μὲν δέχωνται ταῦτα καὶ πεισθῶσιν ἡμῖν, καὶ ἃ βουλόμεθα ὦμεν [g] διοικούμενοι, καὶ μετὰ σχήματος ἀξίου τῆς πόλεως ταῦτα πράξωμεν· ἂν δ᾽ ἄρα μὴ τύχῃ, ἐκεῖνοι μὲν [h] ἑαυτοῖς ἐγκαλῶσιν, ἄν τι ἐξαμαρτάνωσιν· ἡμεῖς δέ, μηδὲν αἰσχρὸν μηδὲ κακὸν [i] ὀφθείημεν πεπεισμένοι."

ι΄. Τὸ δὲ ἕτερα λέγειν καὶ ἕτερα διοικεῖσθαι δείκνυσί σοι πάλιν ὁ αὐτὸς Δημοσθένης ἐν τοῖς συμβουλευτικοῖς, ἔν τε ΠΕΡΙ ΣΥΜΜΟΡΙΩΝ ἐπιγραφομένῳ λόγῳ· ὅσπερ λόγος εἰκότως ἂν καὶ δικαίως ἐπιγράφοιτο [k] ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΒΑΣΙΛΙΚΩΝ, ἐν τῷ, πρῶτος καὶ μόνος παραστὰς ἀντειπεῖν. ἐν τούτῳ τῷ λόγῳ ἐναντιοῦται μὲν τῇ Ἀθηναίων γνώμῃ, ὡρμηκότων αὐτῶν πολεμεῖν βασιλεῖ, καὶ μία μὲν διοίκησις τοῦ λόγου ἐστί, τό, βουλόμενον τὸν ῥήτορα μὴ πολεμεῖν αὐτοὺς βασιλεῖ· κλέπτει δὲ τὴν δόξαν, [l] τὸ συμβουλεύειν βασιλεῖ μήπω πολεμεῖν, καὶ αὕτη ἡ τέχνη ἐστὶ οὗ, ἃ βούλεταί τις λέγειν εὐπρεπῶς. ποιεῖ δὲ τοῦτο οὕτως· "Ἐγὼ νομίζω κοινὸν ἐχθρὸν ἁπάντων τῶν Ἑλλήνων εἶναι βασιλέα· οὐ μὴν διὰ ταῦτα παραινέσαιμ᾽ ἂν [m] μόνοις τῶν ἄλλων ὑμῖν πόλεμον πρὸς αὐτὸν [n] συνάγειν." καὶ ἔτι ἡ τέχνη βαθυτέρα, τὸν κωλύοντα πολεμεῖν [o] ἐπαγγέλλεσθαι περὶ δυνάμεως πολεμήσουσιν. τοῦτο μὲν κλέπτοντός ἐστι τὴν ἐναντίωσιν τοῦ πολέμου. μιμεῖται γὰρ ἐνταῦθα τὸν [p] Ἀρχίδαμον τοῦ Θουκυδίδου.

Hæc non ad populum dicit, ſed Reges commonefacit. Fuit igitur hæc ad utroſque alternatim communis oratio. unico autem vocabulo figuratam orationem explicat Homerus; quod quidem lectorum pauci animadvertunt, Homerus autem pro ſua humanitate ita enarrat,

Sic dominans regit agmina. ——

Quid illud *dominans*? an *dominantis* in morem loquens? nequaquam. Verum in orationis ſtratagemate id nomen eſt ejus quaſi expoſitio: ut patet: *Dominans regit agmina.* Nam artificium in ipſo nomine conſiſtit.

Exempla ex oratione proſaica. I. Decenter dicere quæ volumus.

IX. Jam procedamus ad præceptiones proſaicas. Demoſthenes nos docet decenter dicere quæ volumus: nec hujus figuræ nomen ignorat. In oratione enim *de Corona* hujuſmodi dictione utitur: "Ubi Thebas legati venerint, quomodo rem hanc adminiſtrabitis, magnopere moneo ut mihi auſcultetis. Addit deinde quaſi magiſter diſcipulo artis præcepta tradens: "A Thebanis ne quidquam poſtuletis; (id enim hoc tempore abſurdum) ſed auxilium ipſis promittatis, ſi juſſerint; tanquam in extremo periculo conſtituti ſint, nos vero melius quam illi ventura proſpiciamus: ut ſi hæc admiſerint & nobis paruerint, & quæ volumus conſequamur, & pro dignitate reip. noſtræ conficiamus. Si vero voto fruſtrari contigerit, illi ſemet accuſent, ſi quid nunc deliquerint; nos vero nihil turpe aut humile egiſſe videamur.

2. Aliud proponere, aliud dicere.

X. Aliud vero proponere atq; aliud dicere, oſtendit & idem Demoſthenes in orationibus ſuaſoriis, præſertim in ea quæ *de Claſſibus* inſcribitur: quæ oratio recte & convenienter inſcriberetur *de Regio negotio*, quod primus & ſolus ei reſtiterit. In hac oratione Athenienſium ſententiæ adverſatur, qui ad bellum Perſarum regi inferendum toto animi impetu ferebantur: idque unum aſſequi ſtudet, ut iis ſuadeat, ne bellum moveant Regi. Sententiam autem ſuam occultat, ſuadendo, cum Rege bellum nondum gerendum eſſe: atque hoc artificium eſt, quo decenter ea dicimus quæ volumus. Id autem ita præſtat: "Ego quidem communem Græcorum hoſtem regem Perſarum eſſe exiſtimo: non ideo tamen ſuaſerim, ut ſoli inter omnes vos in eum bellum ſuſcipiatis. Artificium adhuc ſubtilius apparet, quod bellum indici vetet iis qui regnum invadere tentant. Eſt enim hoc belli contrarietatem tegentis. Atque hic quidem imitatur Thucydidis Archidamum. Nam

a Il. β. v. 207. *b* Ὡς κοιρανέων in Codd. MSS. & Ed. Ald. *c* Πεζὰ παραδείγματα Reg. 1. *d* Χρῆσθαι MSS. *e* Pro κελεύωσιν in *Ed. Steph.* καὶ λέγωσιν. *f* In *Ed. Steph.* ἄμεινον ἢ ἐκείνων τὸ μέλλον εἶναι, ἂν μὴ δεχ. nec aliter in *MSS.* niſi quod ἐκεῖνοι habeant pro ἐκείνων. *g* Supra (p. 80. v. 27.) convenientius legitur διῳκημένοι. *h* Ἑαυτῶν κἄν τι ἐξαμαρτάνωσιν in Codd. MSS. *i* Rectius ὀφθῶμεν. Sunt etiam aliæ diverſitates in vulgatis Demoſthenis exemplaribus. quare vulgatam lectionem, ut eam *Steph.* adnotavit, hic adſcribere lubuit: ἐπειδὰν δ᾽ ἔλθωσιν οἱ πρέσβεις εἰς Θήβας, πῶς χρήσεσθε τῷ πράγματι τούτῳ, παραινῶ· πάνυ μοι προσέχετε τὸν νοῦν. μὴ δεῖσθε Θηβαίων μηδὲν· αἰσχρὸς γὰρ ὁ καιρός. ἀλλ᾽ ἐπαγγείλασθε βοηθήσειν, ἐὰν κελεύωσιν· ὡς ἐκείνων ὄντων ἐν τοῖς ἐσχάτοις κινδύνοις, ἡμῶν δὲ ἄμεινον ἢ ἐκεῖνοι τὸ μέλλον προορωμένων· ἵν᾽ ἐὰν μὲν δέξωνται ταῦτα, καὶ πεισθῶσιν ἡμῖν καὶ ἃ βουλόμεθα ὦμεν διῳκημένοι, καὶ μετὰ προσχήματος ἀξίου τῆς πόλεως ταῦτα πράξωμεν· ἐὰν δ᾽ ἄρα μὴ συμβῇ κατατυχεῖν, ἐκεῖνοι μὲν ἑαυτοῖς ἐγκαλῶσιν, ἄν τι νῦν ἐξαμάρτωσιν, ἡμῖν δὲ μηδὲν αἰσχρὸν μηδὲ ταπεινὸν ᾖ πεπραγμένον. Inter alia vero nota in vulgatis exemplaribus hic legi μετὰ προσχήματος, pro eo quod apud *Dionyſium* ſine præpoſitione habent editiones, μετὰ σχήματος ac fortaſſe *Dionyſius* ipſe ita ſcripſit; librarii vero, quod περὶ σχημάτων καὶ ἐσχηματισμένων λόγων hic tractaretur, σχήματος nomen ſubſtituerunt. *Sylb.* *k* Ipſe quoque *Demoſthenes*, in oratione proxima περὶ τῆς τῶν Ῥοδίων ἐλευθερίας, ait eo tempore περὶ βασιλικῶν deliberatum eſſe. *Schottus* in *Parallelis.* *l* Putarit forſan aliquis dandi caſu legendum τῷ συμβουλεύειν. Sed mutatione opus non eſſe, ſatis eſt manifeſtum ex p. 82. v. 48. ubi idem hic locus tractatur. *Sylb.* *m* In *Ed. Steph.* μόνοις τοῖς ἄλλοις ὑμῶν, ſtructura parum congruente. *n* Pro συνάγειν ſupra (p. 83. v. 2.) eſt ἄρασθαι. *o* Malim ἐπαγγέλλεσθαι, ut v. 19. *Sylb.* *p* Illa de Archidamo ſupra etiam tractata p. 83. v. 4.

79848

Nam & ille, cùm viderat Lacedæmonios & Peloponneſios ad bellum inflammatos, voluit quidem impetum eorum reprimere, non tamen auſus eſt dicere, non bellandum eſſe: (non enim paruiſſent) ſuadens itaq; bellum nondum movendum eſſe, non omnino gerendum eſſe voluit. Atq; hoc primum in oratione artificium: alterum vero, cui ipſi bellum parant, inferre vetat Demoſthenes; cui vero ipſi bellum moveri nolunt, eidem movendum eſſe cenſet. Eſtque hæc oratio bifariam figurata. Ipſe enim Regi bellum noluit inferri, cui ipſi tamen volunt; Philippo vero inferendum judicat, cui omnino nolunt ipſi. Quali vero artificio utitur? Ex altera propoſitione, de bello non gerendo cum quo illi volunt, & è contra, ſuadet cum Rege quidem concertandum eſſe, ſed nondum: copias vero contra ipſum parandas. Illud igitur *nondum* impetum ipſorum in Regem cohibet: & conſilium de apparatu faciendo ad Philippum bello invadendum idoneum eſt. Quod vero hujuſmodi ſit artificium, confitentem habemus Demoſthenem. "Quod ſi alia ratio copiarum eſſet, quibus barbari propulſarentur, alia quibus Græci, deprehenſum iri fortaſſe conſentaneum eſſet, nos contra illum inſtrui. Cum autem omnis inſtructionis ratio ſit eadem, & eadem oporteat eſſe copiarum capita, ut hoſtes repelli poſſint, ut ſocii defendantur, ut opes noſtræ conſerventur. Quid, cum habeamus, qui ſe hoſtes fatentur, alios quærimus? ac non potius adverſus hos inſtruimur, & illum quoque ulciſcimur, ſi vobis perſuaſero. In alia quoque oratione occultum mentis conſilium aperit: "Video vos Philippum contemnere, Regem vero ut validum hoſtem pertimeſcere. Si vero illum bello provocare nolumus, huic vero nequaquam inferendum cenſeamus, adverſus quos tandem præliabimur?

XI. Quin & Euripides per integros ſermones & totam fabulam hoc artificio utitur. In *Æolo* Macareus clam cum ſorore rem habuit; at ut ſibi conſulat patri ſuadet, ut ſorores fratribus in conjuges dari velit. Atque ita communi conſilio & ſententia figurata eſt oratio. *Melanippe Sapiens* fabula eſt Euripidis, *Sapiens* quidem inſcripta, quod philoſophetur, & propterea matris ipſius ſermo dicitur, ne abſurda videatur ipſa philoſophia. Habet autem duplicem figuram; unam quidem in poëtæ verbis; alteram vero in ſententia Menalippes, quæ dramatis perſona eſt. Tale quidem poëtæ, tale vero perſonæ. Verſatus eſt cum Anaxagora Euripides. hujus vero dogma fuit, "Simul omnia exſiſtere, poſtea vero ſecreta eſſe." Deinde vero cum Socratem conveniſſet, ma-

καὶ γὰρ καὶ ἐκεῖνος, ἐπειδὴ ἑώρα τοὺς Λακεδαιμονίους καὶ Πελοποννησίους ὡρμηκότας πρὸς τὸν πόλεμον, ἐβούλετο δὲ αὐτοὺς κωλῦσαι πολεμεῖν, τὸ μὲν μὴ πολεμεῖν [a] λέγειν οὐ τολμᾷ· οὐ γὰρ πείσονται· συμβουλεύων δὲ τὸ μήπω πολεμεῖν, τὸ μὴ πολεμεῖν λέγει· μία μὲν αὕτη διοίκησις ἐν τῷ λόγῳ. δευτέρα δὲ ἐκείνη, ᾧ μὲν βούλονται πολεμεῖν, οὐ βούλεται αὐτοὺς πολεμεῖν ὁ Δημοσθένης· ᾧ δὲ οὐκ ἐθέλουσι πολεμεῖν, τούτῳ κελεύει πολεμεῖν. καὶ γίνεται διπλοῦς λόγος ἐσχηματισμένος. βασιλεῖ μὲν γὰρ αὐτοὺς οὐ βούλεται πολεμεῖν, ᾧ πάνυ βούλονται· Φιλίππῳ δὲ ἀξιοῖ πολεμεῖν, ᾧ οὐ βούλονται. [b] τίνα δὲ διοίκησιν ἐποιήσατο; ἐξ ἑτέρας ὑποθέσεως τοῦ πεῖσαι μὴ πολεμεῖν ᾧ βούλονται, καὶ πολεμεῖν ᾧ μὴ βούλονται, συμβουλεύει πολεμεῖν βασιλεῖ, ἀλλὰ μήπω, παρασκευάζεσθαι δὲ πρὸς αὐτόν. 5 τὸ μὲν οὖν "Μηδέπω" τὴν ὁρμὴν τὴν ἐπὶ βασιλέα κωλύει· συμβουλὴ δὲ τῆς παρασκευῆς εὐπρεπῆ τὸν πόλεμον τὸν πρὸς Φίλιππον ἐργάζεται. καὶ ὅτι αὕτη ἡ τέχνη ἐστὶ, λάβε αὐτὸν Δημοσθένην ὁμολογοῦντα· "Εἰ μὲν τοίνυν ἕτερός τις ἦν τρόπος δυνάμεως, [c] ᾧ τοὺς βαρβάρους οἷόν τε ἦν ἀμύνασθαι, ἕτερος δέ τις, ᾧ τοὺς Ἕλληνας, [d] εἰκότως ἂν φανεροὶ πᾶσιν ἐπιγινώμεθα πρὸς ἐκεῖνον ἀντιταττόμενοι· εἰ δὲ πάσης παρασκευῆς ἐστι τρόπος ὁ αὐτὸς οὗτος, τοὺς ἐχθροὺς ἀμύνασθαι δύνασθαι, τοῖς οὖσι συμμάχοις βοηθεῖν, καὶ [e] τὰ ὑπάρχοντα ἀγαθὰ σώζειν, τί τοὺς ὡμολογημένους ἐχθροὺς ἔχοντες, ἄλλους ζητοῦμεν; ἀλλὰ παρασκευαζώμεθα μὲν πρὸς τούτους, ἀμυνώμεθα δὲ κἀκεῖνον, ἂν ἡμᾶς πείσῃ. καὶ ἀληθῶς τὸ ἀπόρρητον τοῦτο τῆς γνώμης μηνύει ἐν ἄλλῳ λόγῳ· "Ὁρῶ δ' [f] ἡμᾶς Φιλίππου μὲν καταφρονοῦντας, βασιλέα δὲ ὡς ἰσχυρὸν ἐχθρὸν φοβουμένους. εἰ δὲ τῷ μὲν πολεμεῖν οὐ θελήσομεν, τῷ δὲ οὐκ ἀξιώσομεν, πρὸς τίνας [g] παραταξόμεθα;

ια'. Ἀλλὰ καὶ Εὐριπίδης δι' ὅλων λόγων διοικήσεως σχῆμα περαίνει ἐν ὅλῳ δράματι, [h] ἐν μέρει τινὶ σχῆμα [i] διοικούμενον. ἐν ΤΩ ΑΙΟΛΩ ὁ Μακαρεύς ἐστιν ὁμιλήσας τῇ ἀδελφῇ καὶ λανθάνων, καὶ συμβουλεύων τῷ πατρὶ τὰς ἀδελφὰς τοῖς ἀδελφοῖς [k] συνοικῆσαι, ἵνα τὸ οἰκεῖον διοικήσηται. καὶ οὕτως ἐσχημάτισται ὁ λόγος κοινῇ γνώμῃ καὶ συμβουλῇ. [l] ἡ ΜΕΛΑΝΙΠΠΗ ΣΟΦΗ, τὸ δρᾶμα Εὐριπίδου, ἐπιγέγραπται μὲν Σοφὴ, ὅτι φιλοσοφεῖ, καὶ διὰ τοῦτο τοιαύτης μητρός ἐστιν, ἵνα μὴ ἀπίθανος ᾖ ἡ φιλοσοφία. ἔχει δὲ διπλοῦν σχῆμα, τὸ μὲν, τοῦ ποιητοῦ· τὸ δὲ, τοῦ προσώπου τοῦ ἐν τῷ δράματι, τῆς Μελανίππης. τὸ μὲν οὖν ποιητοῦ, τοιόνδε· τὸ δὲ τοῦ προσώπου, τοιόνδε· Ἀναξαγόρᾳ προσεφοίτησεν Εὐριπίδης· Ἀναξαγόρου δὲ λόγος ἐστὶν, ὅτι "Πάντα ἐν πᾶσιν· εἶτα ὕστερον διεκρίθη". μετὰ ταῦτα ὡμίλησε καὶ Σωκράτει,

καὶ

a Οὐ τολμᾷ λέγειν Reg. 1. b Τίνα οὖν διοίκησιν Reg. 1. c In *Codd. MSS.* ἢ τοὺς βαρβάρους, & mox ἢ τοὺς Ἕλληνας. d Εἰκότως φανεροὶ πᾶσιν ἐπιγενόμεθα in *MSS.* Verum (inquit *Sylb.*) cum hic locus in vulgatis *Demoſthenis* aliter quam hîc legitur. ideo illum inde huc tranſcribere lubet: εἰ μὲν οὖν ἕτερος ἦν τις τρόπος δυνάμεως, ᾧ τοὺς βαρβάρους οἷόν τε ἦν ἀμύνασθαι, ἕτερος δέ τις ᾧ τοὺς Ἕλληνας, εἰκότως ἂν ἴσως φανεροὶ πρὸς ἐκεῖνον ἐγινόμεθα ἀντιταττόμενοι. ἐπεὶ δὲ πάσης παρασκευῆς ἐστιν ὁ αὐτὸς τρόπος, καὶ δεῖ τὰ αὐτὰ εἶναι κεφάλαια τῆς δυνάμεως, τοὺς ἐχθροὺς ἀμύνασθαι δύνασθαι, τοῖς οὖσι συμμάχοις βοηθεῖν, τὰ ὑπάρχοντ' ἀγαθὰ σώζειν· τί τοὺς ὁμολογοῦντας (rectius τοὺς ὡμολογημένους) ἐχθροὺς ἔχοντες, ἑτέρους ζητοῦμεν, ἀλλ' οὐ παρασκευαζόμεθα μὲν πρὸς τούτους, ἀμυνούμεθα δὲ κἀκεῖνον, ἐὰν ἀδικεῖν ἡμᾶς ἐπιχειρῇ. Extat in oratione *de Claſſibus*; non procul ab initio. Noſtra lectio emendatior erit ſi v. 21. legas ἐγινόμεθα: & v. 29. ἂν ἀδικεῖν ἡμᾶς ἐπιχειρῇ: aut minori mutatione, ἂν ὑμᾶς πείσω, *ſi vobis perſuaſero; ſi mea vobis perſuaſerit oratio.* e Ταῦτα παρέχοντα *Colb. & Cant.* Τά θ' ὑπάρχοντα legit *Wolfius.* f Ὑμᾶς *Colb.* g Ita in *Codd. MSS.* παραταξώμεθα habet *Ed. Steph.* h Πρότερον δὲ δείξωμεν ἐν ὅλῳ δράματι, ἐν μέρει &c. in *Codd. MSS.* i Forſan rectius διοικούμενος. *Sylb.* k Συνοικίσαι *Colb. & Cant.* quo modo legi poſſe conjecerant *Wolfius* & *Sylb.* l Tractatus eſt etiam hic locus ſupra p. 85. v. 12.

a Εὐπορώτερον

ἐπὶ δ᾽ [a] εὐπορώτερον [b] ἤγαγε τὸν λόγον. ὁμολογεῖ οὖν τὴν διδασκαλίαν τὴν ἀρχαίαν παρὰ τῆς Μελανίππης·

[c] Κοὐκ ἐμὸς ὁ μῦθος, ἀλλ᾽ ἐμῆς μητρὸς πάρα,
Ὡς οὐρανός τε γαῖά τ᾽ ἦν μορφὴ μία.

οὕτω μὲν ὁ ποιητὴς σχηματίζει τὸ αὐτοῦ· ἡ δὲ Μελανίππη [d] ἐπαιδεύθη μὲν ὑπὸ τοῦ Ποσειδῶνος, γέγονε δὲ ταύτῃ παιδία· ἐξέθηκε δὲ αὐτὰ εἰς τὰ τοῦ πατρὸς βουφόρβια. ὁ δὲ πατὴρ ἡγεῖται ἐκ βοὸς εἶναι, καὶ ὡς τέρας βούλεται κατακαῦσαι. βοηθοῦσα αὐτῇ ἡ Μελανίππη ἀποφαίνεσθαι πειρᾶται ὅτι τέρας οὐδέν ἐστιν. [e] οὕτω τὸ δρᾶμα ὅλον ἐσχημάτισται· καὶ ἅμα διδάσκει ἡμᾶς Εὐριπίδης ὅτι τῶν σχηματιζόντων ἐγγυτάτω δεῖ εἶναι τοῦ λῦσαι τὸ σχῆμα μετὰ τῆς ἀσφαλείας τοῦ σχήματος. περιερχομένη γὰρ πάσας αἰτίας τοῦ σῶσαι τὰ παιδία, λέγει·

——— [f] εἰ δὲ παρθένος
Φθαρεῖσα ἐξέθηκε τὰ παιδία,
Καὶ φοβουμένη τὸν πατέρα, σὺ φόνον δράσεις;

ὥστε καὶ τὸ αὐτῆς πρᾶγμα λέγει ἐν σχήματι συμβουλῆς.

ιβ΄. Ἀλλὰ καὶ πάλιν ὁ ΠΑΝΗΓΥΡΙΚΟΣ Ἰσοκράτους τοιοῦτόν τι βιβλίον ἐστὶ, καὶ ὁ ΦΙΛΙΠΠΟΣ Ἰσοκράτους, καὶ ὁ ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΑΝΤΙΔΟΣΕΩΣ. ἐν γὰρ τοῖς τρισὶ τούτοις βιβλίοις ἐγκώμια διέρχεται· τὸ μὲν, Ἀθηναίων· τὸ δὲ, Φιλίππου· τὸ δὲ, [g] ἐξ αὐτοῦ. ἀλλὰ τοῖς μὲν Ἀθηναίων ἐγκωμίοις καὶ τοῖς Φιλίππου, συμβουλὴν ὑποθέμενος, τὸ εὐπρεπὲς τοῦ ἐγκωμίου ἐπραγματεύσατο, καὶ πεποίηται ὥσπερ πάρεργον συμβουλῆς τὸ ἐγκώμιον· [h] τὸ δ᾽ ἐστὶν ἔργον τῶν ἐγκωμίων· πάρεργον δὲ ἡ συμβουλή· αὑτῷ δὲ ἔδωκεν ἐπαίνου ἀφορμὴν, [i] ἐν ἀνάγκῃ ἀπολογίας πρὸς τὰ κατηγορημένα. τοῦτο καὶ Δημοσθένης ἐν τῷ ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΣΤΕΦΑΝΟΥ ἐπραγματεύσατο. ἐγκώμιον [k] αὐτοῦ ἠθέλησε γράψαι, καὶ τὴν ἀπολογίαν προετάξατο. τοῦτο καὶ Πλάτων πεποίηκεν ἐν ΤΗ ΑΠΟΛΟΓΙΑ [l] τοῦ Σωκράτους, ἐγκώμιον βουλόμενος γράψαι ἐν ἀπολογίας σχήματι. τοῦτο καὶ Ξενοφῶν ἐν ΤΟΙΣ ΑΠΟΜΝΗΜΟΝΕΥΜΑΣΙΝ· ὡς γὰρ ἀπολογούμενος ὑπὲρ Σωκράτους, ἐγκώμιον Σωκράτους [m] περαίνει· ἔργον δὲ αὐτοῖς ἐστὶ, καὶ πολλὰς ὑποθέσεις ὁμοῦ συμπλέκειν. ἥ γέ τοι ἀπολογία Σωκράτους, καὶ Πλάτωνος ἀπολογία ἐστὶ, καὶ Ξενοφῶντος ἀπολογία ἐστί· καὶ ὁ ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΣΤΕΦΑΝΟΥ τέσσαρας ὑποθέσεις ἔχει, καὶ ἀπολογία ἐστὶ, καὶ κατηγορία, καὶ ἐγκώμιον Δημοσθένους, καὶ ὁποῖον εἶναι δεῖ τὸν πολιτικὸν ἄνδρα. καὶ Ξενοφῶν δὲ, ὁμολογῶν ἐγκώμιον Ἀγησιλάου [n] εὑρεῖν λέγει [o] ΕΝ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΛΟΓΩ τὸ σχῆμα ποιούμενος. καὶ παρὰ τῷ Ξενοφῶντι πάλιν ἔν τε ΤΗ ΠΑΙΔΕΙΑ καὶ ΤΗ ΑΝΑΒΑΣΕΙ [p] εὑρήσεται ἐσχηματισμένους

gis ambiguam amplexus eſt ſententiam. Veterem igitur inſtitutionem per Melanippen agnoſcit:

Non hic meus, ſed matris eſt ſermo meæ,
Figura ut una fuerit & cœli & ſoli.

Verborum poëtæ figuratio talis eſt: Melanippe, gravida facta à Neptuno, ſuſcepit ex eo infantes, eoſque expoſuit juxta patris armenta. Pater autem ſuſpicans ex bove conceptos, voluit eos ut monſtra cremare: quibus opitulata Melanippe demonſtrare conata eſt, monſtroſum in rerum natura nihil eſſe. Sicque tota fabula figurata explicatur: ſimulque nos docet Euripides, ſemper eſſe debere in propinquo ut figuram ipſam ſolvamus, cum ipſius figuræ ſecuritate. Omnes enim rationes liberorum ſervandorum iniens, dicit:

——— *ſi qua ergo ſua*
Corrupta virgo pignora expoſuit, patrem
Reverita, tune cæde maculabis manum?

Adeo ut ſui ipſius negotium indicet ſub figura conſilii.

XII. Immo & Iſocratis oratio *Panegyrica*, eaque quæ *ad Philippum* inſcribitur, denique quæ *de Permutatione* inſtituitur, ejuſmodi omnino eſſe videntur. Nam in hiſce tribus orationibus fuſe tum Athenienſium, tum Philippi, tum ſuas laudes proſequitur. Verum Athenienſium quidem & Philippi laudationi concilium ſubjiciens, laudationi decorum conſiliat, atque encomium quaſi parergon conſiliis intermiſcet: cum in illo tanquam in ſcopum intendat, conſilium vero obiter tantum adferat: ſibimet etiam laudis materiam quæſivit ex neceſſaria ſui defenſione contra inimicorum calumnias. Idem quoque præſtitit Demoſthenes in oratione *de Corona*. nam quum ſemet laudare voluit, ſui defenſionem præmiſit. Idemque egit Plato in *Socratis apologia*, ſub ſpecie defenſionis ſui encomium faciens. Idem & Xenophon in *Memorabilibus*, qui Socratem defenſurus laudes ejus celebrat. Illud enim omnibus propoſitum, plures actiones in una eademque oratione complecti. Nam quæ Socratis eſt apologia, eadem & Platonis & Xenophontis: & oratio *de Corona* quatuor hypotheſes conjunxit, cum ſit & defenſio, & accuſatio, & Demoſthenis laudatio, doceatque qualis eſſe debet qui remp. gerendam ſuſcipit. Et Xenophon qui ſe Ageſilai laudationem dicere fatetur, *in Oratione hiſtorica* hujuſmodi quidem figura utitur. Apud eundem quoque Xenophontem in *Inſtitutione* atque etiam in *Expeditione Cyri* figuratum dicendi genus

Complexus plurium propoſitionum in eadem oratione.

a Εὐπορώτερον in Reg. 1. quod verius eſſe exiſtimo, cum ſupra (p. 85. v. 18.) dixerit καὶ κρεῖττον λόγου κατηχῶν. b Εἰσήγαγεν Cant. c In *Ed. Steph.* ὡς οὐρανὸς γαλατημορφία corrupte. Emendatio loci petita eſt ex *Diod. Sic.* l. 1. p. 5. ut prolixius docet *Theod. Canterus*, Var. Lect. 2. c. 15. *Sylb.* In *Codd. MSS.* γαιατημορφία. quod virorum doctorum conjecturam firmat probatque. d Ἐπαιδεύθη poſitum pro διεπαρθενεύθη ſeu διεκορεύθη, ut ſatis perſpicuum eſt ex participio φθαρεῖσα v. 16. *Sylb.* e Οὕτως Cant. f Rectius cum *Cl. Barneſio* ad *Euripidis* Fragmenta, ——— " εἰ δὲ παρθένος " Φθαρεῖσά γ᾽ ἐξέθηκε τὰ παιδία. " Φοβουμένη τὸν πατέρα, σὺ φόνον δράσεις; g Ἐπῆς δὲ αὐτοῦ Reg. 1. quod indubiam facit conjecturam *Sylburgii*, legentis τῆς δ᾽ ἑαυτοῦ ut v. 31. cujuſmodi erratum ſupra quoque notatum p. 75. p. 41. h In *Ed. Steph.* τόδ᾽ conjunctim: errore manifeſto, ut ſupra p. 87. v. 10. *Sylb.* i Fortaſſe legendum ἡ ἀνάγκη τῆς ἀπολογίας, aut inſerendum aliquod aliud nom. caſus vocabulum. k Αὐτοῦ Reg. 1. & Colb. l Non agnoſcunt *Codd. MSS.* m Perperam in *Ed. Steph.* παραινεῖ. noſtrum περαίνει cum alibi ſic uſurpatum eſt, tum p. 83. v. 12. & p. 86. v. 28. & 87. v. 25. atque paullo ſupra (v. 25. & v. 30.) pro eodem uſurpatum πραγματεύεσθαι. *Sylb.* n Ἐρεῖν Cant. o Sc. ἐν ΤΩ ΕΙΣ ΑΓΗΣΙΛΑΟΝ ΤΟΝ ΒΑΣΙΛΕΑ ΛΟΓΩ. p Εὑρήσεις legendum, vel potius εὑρήσετε. ut hæ τέχνης præceptiones in frequenti auditorum cœtu expoſitæ intelligantur, (ſicut infra quoque in poſtremo capite ait, ὡς ἂν ἐμοὶ δοκεῖ, φράσω πρὸς ὑμᾶς) uni autem præ cæteris dilecto Echecrati ſint inſcriptæ. *Sylb.*

Supple

nus invenietis. Vult enim [in *Inſtitutione*] plebejos eiſdem cum nobilitate uti armis. Ad utroſque decenter loquitur: ad hos quidem, ut honorans ipſos; ad illos vero, quaſi cum commilitonibus & condiſcipulis decertans atque utraque oratio figurata eſt. In *Expeditione*, militibus ſuſpicantibus adverſus Regem expeditionem eſſe, ire recuſant, rei difficultatem obtendentes, Clearchus *fauſta omnia promittit*. Et [Demoſthenes] in oratione *de Legatione falſa*, aliud prætendit atque aliud molitur. In eo enim maxime figuratæ orationis conſiſtit artificium, argumentis propriis aliena commiſcere & intexere: quod fecit etiam Thucydides in *Laudatione funebri*. Cum enim pro concione Athenienſes ad bellum cohortaretur, Funebris orationis capita adhortationi immiſcuit. Laudationem complectitur hortatio à genere & à majorum virtutibus: laudes item continet adhortatio à comparatione deſumpta, à ſuorum & adverſariorum & utriuſque urbis copiarum collatione.

XIII. Ex hiſce videtur (quod in ſermonis inſtituti exordio poſuimus) tantum à veró abeſſe, nullam dari figuratam orationem, ut è contra nulla oratio ſine figura eſſe poſſit. Rurſus itaque ad illud ſermonis principium, quod ſub initium propoſuimus, revertamur. Cum enim rhetorum concertatio omnis in duobus conſiſtat, in rebus ſcilicet & moribus: quæ ad mores ſpectant nunquam non figuras admiſtas habent. Multa hujuſmodi exempla apud Homerum, ubi alia propoſita, alia concluſa reperias. Neque Briſeidis oratio ſine figura eſt, quum diſcedens ab Agamemnone, jacentis Patrocli cadaver ſpectatura, corpori ſuperincidens mortuum luget. Exiſtimat quidem auditor, quod Patroclum lugeat: exhibet autem poëta in hoc mulieris ſapientiam, quæ in ipſo articulo temporis promiſſa ſibi facta à mortuo poſtulat, atque inde lugendi occaſionem narrat Achilli:

O dilecta mihi ac anima mihi carior ipſa,
Heu qualis Patrocle jaces! vivum ipſa reliqui
Hinc abiens, caſſum invenio cum luce reverſa.
Sic mala fata malis miſeræ mihi Jupiter addit.

Hæc ſunt lugentis initia. poſtea dolere pergit, ſpeciem juſti doloris præ ſe ferens:

Me miſeram! cui me nuptam tribuere parentes
Mors tulit atra viru͂,patriæ pro mœnibus auſu͂
Decertare manu: treſque iſto tempore fratres
Hauſit acerba dies genitos ab utroq; parente.

Hæc Achillem perſtringunt, qui marito occiſo eam ſibi in uxorem aſſumpſerat; multaque illi opus eſt conſolatione. Sequitur dein fœderum commemoratio:

λόγοις. [a] βούλεται γὰρ τοὺς δημοτικοὺς τὰ ἴσα ὅπλα [b] λαμβάνειν, καὶ τοῖς ὁμοτίμοις ἑκατέροις διαλέγεται εὐπρεπῶς· τοῖς μὲν, ὡς τιμῶν αὐτούς· τοῖς δὲ, ὡς [c] συναγωνισταῖς καὶ συσχολασταῖς, καὶ ἀγωνιζόμενος· καὶ ὁ ἑκάτερος οὕτω διοικεῖται. καὶ ἐν ΤΗ ΑΝΑΒΑΣΕΙ ὁ Κλέαρχος [d] ἐπὶ τῶν στρατιωτῶν ὑποπτευόντων τὴν ἀνάβασιν τοῦ Κύρου, καὶ μὴ [e] βουλομένων, 58 ἀλλὰ [f] δεικνύντων τὰ ἄπορα. καὶ ἐν τῷ ΠΕΡΙ ΠΑΡΑΠΡΕΣΒΕΙΑΣ ἄλλα προτείνει, καὶ ἄλλα κατασκευάζει. ἔστι γὰρ ἡ τέχνη τῶν ἐσχηματισμένων λόγων μάλιστα αὕτη, τὸ, ἄλλαις κατασκευαῖς συμπλέκειν τὰ οἰκεῖα· ὅπερ πεποίηκε καὶ Θουκυδίδης ἐν ΤΩ ΕΠΙΤΑΦΙΩ. δημηγορῶν γὰρ καὶ παρακαλῶν Ἀθηναίους ἐπὶ τὸν πόλεμον, συνέταξε τοῦ ἐπιταφίου [g] κεφάλαια τῇ παραινέσει. ἐγκώμιόν ἐστιν ἡ παράκλησις ἀπὸ τοῦ γένους, ἀπὸ τῆς τῶν προγόνων ἀρετῆς. ἐγκώμιον ἐστὶν ἐκ παραβολῆς ἡ παράκλησις, ἐκ τοῦ παραβαλεῖν τὰ τῶν ἐναντίων, καὶ τὰς δυνάμεις ἑκατέρας τῆς πόλεως.

ιγʹ. Οὕτω κινδυνεύει, ὅπερ ὑπεστησάμεθα ἐν ἀρχῇ τῶν λόγων, τοσοῦτον [h] ἀποδεῖξαι ἀληθὲς εἶναι τὸ μὴ εἶναί τι ἐσχηματισμένον, ὥστε τὸ ἐναντίον αὐτῷ οὐδεὶς λόγος ἀσχημάτιστος. καὶ πάλιν ἐπανέλθωμεν ἐπὶ τὴν ἀρχὴν τοῦ λόγου ἣν ἐξ ἀρχῆς ὑπεθέμεθα, ὅτι τοῦ ἀγῶνος ὄντος τῷ ῥήτορι διπλοῦ, περὶ τοῦ πράγματος, καὶ τοῦ ἤθους τοῦ κρατοῦντος, ἡ περὶ τῶν ἠθῶν διοίκησις ἀεὶ ἐσχηματισμένους τοὺς λόγους ἔχει. πολλὰ σχήματα παρ᾽ Ὁμήρῳ, πάμπολλα καὶ ἐν ἄλλαις ὑποθέσεσιν, ἄλλα διοικούμενα· ἐπεὶ καὶ ὁ τῆς Βρισηΐδος λόγος οὐκ ἀσχημάτιστος, ὅτι ἥκουσα παρὰ τοῦ Ἀγαμέμνονος [i] θεασαμένη τὸν Πάτροκλον κείμενον, ἐπιπίπτει τῷ σώματι, καὶ θρηνεῖ Πάτροκλον. καὶ οἴεται ὁ ἀκροατὴς ὅτι Πάτροκλον θρηνεῖ· ἐνδείκνυται δὲ ὁ ποιητὴς σοφίαν γυναικὸς ἐν ἀκμῇ καιροῦ ἐπαιτούσης [k] … τῆς γυναικὸς ὑποσχέσεις, καὶ διὰ τοῦτο θρήνου δίκην λεγούσης πρὸς Ἀχιλλέα·

[l] Πάτροκλέ μοι δειλῇ πλεῖστον κεχαρισμένε θυμῷ,
Ζωὸν μέν σε ἔλειπον ἐγὼ κλισίηθεν ἰοῦσα·
Νῦν δέ τεθνειῶτα κιχάνομαι, ὄρχαμε λαῶν,
Ἂψ ἀνιοῦσ᾽. ὥς μοι [m] δέχεται κακὸν ἐκ κακοῦ αἰεί.

ταῦτα προοίμια θρηνούσης. εἶτα τὸ προοίμιον περαίνει [n] ἐπιδεικνυμένῳ τὸν θρῆνον, ὡς ἀπόδειξιν τοῦ δικαίου θρήνου·

Ἄνδρα μὲν ᾧ ἔδοσάν με πατὴρ καὶ πότνια μήτηρ,
Εἶδον πρὸ πτόλιος δεδαϊγμένον ὀξέϊ χαλκῷ.
Τρεῖς τε κασιγνήτους, οὕς μοι μία γείνατο μήτηρ
Κηδείους, οἳ πάντες ὀλέθριον ἦμαρ ἐπέσπον.

ταῦτα ἤδη Ἀχιλλέως καθάπτεται, ὅτι τὸν ἄνδρα αὐτῆς ἀποκτείνας, ἔχει αὐτὴν συνοικοῦσαν, καὶ δεῖ αὐτῇ πολλῆς παραμυθίας. εἶτα συνθηκῶν ἀνάμνησις·

Οὐδὲ

a Supple ἐν ΤΗ ΠΑΙΔΕΙΑ poſt βούλεται γάρ. *b* Sic diſtinguendum cenſeo, λαμβάνειν καὶ τοῖς ὁμοτίμοις. ἑκατέροις &c. Confer cum p. 85. v. 45. ubi idem tractatur locus. *c* Συναγωνιζόμενος legit *Wolfius*. In *Codd. MSS.* ἀγωνιζόμενος ſine conjunctione καί. *d* Υποχόμενος poſt ἐπί, aut ſimile quodpiam participium deſiderari exiſtimat *Sylb.* Verba alia nonnulla excidiſſe ſuſpicor, ut licet conjicere ex p. 85. v. 46. *e* Vocem ἀναβαίνειν poſt βουλομένων adjicit *Reg.* 1. *f* Participium δεικνύντων aſteriſco notavit *Wolfius*. Neſcio igitur an maluerit δεδιότων. *Sylb.* g Vide p. 84. v. 12. *h* Pro ἀποδεῖξαι omnino legendum ἀποδεῖν *abeſſe*; ex p. 92. v. 10. ubi ἀπέχειν dicit. *Sylb.* *i* Forſan rectius θεασομένη *ſpectatura*. *Sylb.* *k* Pro τῆς γυναικὸς ſubſtituendum videtur τοῦ θανόντος *mortui*: ut colligitur paullo poſt ex p. 105. ubi Briſeïs exponit quæ ſibi recens capt. promiſſa fecerit Patroclus. *Sylb.* *l* *Il.* τ. v. 287. *m* Ita etiam in vulgatis *Homeri* editionibus: cum aptius eſſe videatur πλέκεται *nectitur*, fatali ſcilicet *filo*. *Sylb.* *n* Forſan legendum ἐπιδεικνυμένη. *Sylb.*

[a] Οὐδὲ μὲν οὐδέ μ᾽ ἔασκες, ὅτ᾽ ἄνδρ᾽ ἐμὸν ὠκὺς Ἀχιλλεὺς
Ἔκτεινεν, πέρσεν δὲ πόλιν θείοιο Μύνητος,
Κλαίειν, [b] ἀλλ᾽ ἐμ᾽ ἔφασκες Ἀχιλλῆος θείοιο
Κουριδίην ἄλοχον θήσειν, ἄξειν τ᾽ ἐν νηυσὶν
Ἐς Φθίην, δαίσειν δὲ [c] γάμον μετὰ Μυρμιδόνεσσι.

καὶ τὸ τέλος τοῦ ἐπιλόγου τὸ κέντρον τῆς ἐπαιτήσεως ἐπαγωγή·

Τῷ σ᾽ ἄμοτον κλαίω [d] τεθνηκότα μείλιχον αἰεί.

ὡς ἂν ἀκούων ταῦτα Ἀχιλλεὺς δικαιολογουμένης, εἶπεν· "Ἀλλὰ μὴ κλαῖε γύναι, ἐκεῖνα βέβαια γενήσεται.

ιδ΄. Κατὰ ταύτας τὰς [e] ὑφηγήσεις ἐστὶν ἐπιόντα πολλὰ καὶ τῶν ποιητῶν, καὶ τῶν συγγραμμάτων, καὶ τῶν δικανικῶν καὶ τῶν συμβουλευτικῶν λόγων, καὶ τῶν ἐν ταῖς ἱστορίαις, εὑρεῖν πλείους τὰς πλάσεις τῶν σχημάτων, ἢ τὰς ἁπλότητας τῶν κοινῶν λόγων. λέγω δὲ καὶ προστίθημι, ὅτι καὶ ὅταν τις ἁπλῶς λέγῃ, καὶ τοῦτο τέχνῃ σχήματος γίνεται, ἵνα ἡ τῆς ἁπλότητος προσποίησις τὸ πιθανὸν ἔχῃ τῷ ἀκούοντι. καὶ τεκμήριον τούτου ἐστὶν ὁ λόγος ὁ τοῦ Αἴαντος πρὸς Ἀχιλλέα ἐν ταῖς λιταῖς. ὁ μὲν γὰρ Φοῖνιξ τέχνῃ χρῆται πρὸς αὐτὸν, καὶ προτείνας αὐτῷ ἡδίστην ὑπόθεσιν, ἐναντιωτάτην ἀγωνίζεται·

[f] Εἰ μὲν δὴ νόστον γε μετὰ φρεσί, φαίδιμ᾽ Ἀχιλλεῦ,
Βάλλεαι, οὐδέ τι πάμπαν ἀμύνειν νηυσὶ θοῇσι
Πῦρ ἐθέλεις ἀΐδηλον, ἐπεὶ χόλος ἔμπεσε θυμῷ,
Πῶς ἂν ἔπειτ᾽ ἀπὸ σεῖο, φίλον τέκος, αὖθι λιποίμην;

ἡδίστη γὰρ ὑπόθεσις Ἀχιλλεῖ, τὸ λέγειν τὸν Φοίνικα ὅτι οὐκ ἀπολειφθήσεται· εἶτα ἡ αἰτία τοῦ μὴ ἀπολειφθῆναι, ἡ τροφὴ, ἡ ἀγωγὴ [g] τοῦ ἐξ ἀρχῆς συντετράφθαι. ταῦτα δὲ πάντα εἰς τὴν ἐναντίαν ὑπόθεσιν· "Πίθου "μοι· τέτροφα γάρ σε, καὶ χάριτας ὀφείλεις. καὶ ὅτι τοῦτό ἐστιν ἐπὶ τέλει [h] ὁμολογίας·

[i] Ἀλλ᾽, Ἀχιλεῦ, δάμασον θυμὸν μέγαν· οὐδέ τί σε χρὴ
Νηλεὲς ἦτορ ἔχειν· στρεπτοὶ δέ τε καὶ θεοὶ αὐτοί.

τοῦτο τὸ σχῆμα συνιδὼν καὶ ὁ Ἀχιλλεὺς, ἀντισχηματίζει ἑξῆς, μιμούμενος τὴν τέχνην τοῦ διδασκάλου. ἐξηγεῖται γὰρ οὕτω·

[k] Μή μοι σύγχει θυμὸν ὀδυρόμενος καὶ ἀχεύων,
Ἀτρείδῃ ἥρωϊ φέρων χάριν. ----------

[l] αὕτη μὲν ἐξήγησις τῆς τοῦ Φοίνικος τέχνης· εἶτα ὁ ἀντισχηματισμὸς,

[m] Ἶσον ἐμοὶ βασίλευε, καὶ ἥμισυ μείρεο τιμῆς.

τί γὰρ ἐκεῖνος τὸ τοιοῦτον [n] τι εἶπεν, ἢ τίνα χάριν ᾔτησεν; ἀλλ᾽ ἐπειδὴ [o] ἀνέμνησεν εἰπών,

[p] Πολλάκι μοι κατέδευσας ἐπὶ στήθεσσι χιτῶνα
Οἴνου ἀποβλύζων, ἐν νηπιέῃ ἀλεγεινῇ·

τὰς ἐν τῇ νεότητι πάθας προέτεινεν αὐτῷ ὡς [q] ὀφείλαντος χάριτας, καὶ αὐτὸς ἐσχημάτισεν εἰπών, "Ἄλλην χάριν λάμβανε μείζω, μὴ ταύτην αἴτει". ταῦτα μὲν ὁ Φοῖνιξ σχηματίζει.

Tum tu me flentem ſolatus es optime Grajûm,
Pollicitus dare velle operā, quo magnus Achilles
Duceret uxorē me & patriæ deferret ad oras,
Conficiens Phthiæ juga connubilia, mecum
Magna Myrmidonum turba celebrante Hymenæum.

Denique epilogi ſtimulus eſt, quod expoſtulare ſuſtineat:

Ergo querar merito, lachrymas fundamque perempto.

Quaſi Achilles juſtam hanc querelam excipiens, dixiſſet; "Deſine lacrymas, mulier; "illa tibi firma erunt.

XIV. Si quis hujuſmodi enarrationes perſequatur, in poëtarum paſſim, & oratorum ſcriptis, tam in judiciali quam deliberativo dicendi genere, atque etiam in hiſtoriis occurrentes, figuratæ orationis plura inveniet exempla quam ſimplicis. Dico autem, atque inſuper adjicio; quod cum quis ſimplici utitur oratione figurata dictione egeat, ut ſimplicitatis artificio rem probabilem faciat auditoribus. Hujus documentum præbet ſupplex Ajacis ad Achillem oratio. Phœnix quidem artificio utitur adverſus Achillem, & gratum illi prætendens ſermonem, contrarium plane molitur:

Ergo tui quoniam reditus es certus, Achilles,
Nec vis à noſtris depellere navibus ignem;
Poſtquam non molli tibi fervet pectus ab ira;
Care mihi, quanam hîc ſolus ratione relinquar?

Gratiſſimum hoc Achilli Phœnicem audire dicentem, ſe non relinquendum eſſe: ratio deinde additur cur ab eo divelli non debeat, quod nempe ab illo educatus & à prima ætate inſtitutus fuerit. Hæc autem omnia in contrarium tendunt; "Obtempera mihi, nutrivi "enim te, & gratias debes. atque rem ita ſe habere ſub finem fatetur,

Ergo age vince animū, nā te implacabile pectus
Non decet. En ſuperûm mutabilis ira Deorū!

Achilles, cognito hoc artificio, figuram deinceps figuræ opponit, artem magiſtri imitatus: ita enim explicat;

Noli me lacrymis turbare, ut fautor Atridæ
Gratificere tuo. ——————

Hiſce verbis Phœnicis artificium detegit: dein figuram figuræ opponit;

Tu mecum regnes parilem ſortitus honorem.

Quorſum enim ille ita reſponderit, aut qualem gratiam rependerit? quod beneficia exprobrans dixerat;

Sæpe ſinu medio pectus veſtemque rigaſti
Vina vomens, tenera nutans ætate puellus:

pueriles mores Achilli, tanquam ſibi obſtricto, in memoriam revocat: atque ille figurate reſpondit; "Ne ſimile quid poſcas, aliud "majus tibi rependam. Hactenus de Phœnicis artificio. XV. Ajax

a *Il.* τ. v. 299. b Ἀλλά μ᾽ ἔφασκες *Cant.* c Γάμου in *Cod. Colb.* & *Ed. Ald.* Verum γάμον agnoſcunt vulgata *Homeri* exemplaria. d Τεθνηότα *Cant.* e Διηγήσεις *Cant.* f *Il.* ι. v. 434. g Illa τοῦ ἐξ ἀρχῆς συντετράφθαι &c. uſque ad τέτροφα deſiderantur in *Cod. Cant.* h Legendum videtur ὁμολογεῖ, *confitetur*, ſc. *Phœnix*: ut ſupra quoque (ſc. p. 86. v. 10. & p. 101. v. 4.) *Dionyſius* tradit *Homerum*, quæ in præcedentibus dixit tectius, in ſequentibus, ſublato obſcuritatis velo, eloqui explicatius. Poteſt etiam legi, καὶ ὅτι τοῦτό ἐστιν ἐπὶ τέλει ὁμολογία, ſubaudito verbo ſubſtantivo aut paſſivo. *Sylb.* In *Codd. MSS.* ὁμολογία τῆς ἀληθινῆς ὁμολογίας. i *Il.* ι. v. 492. k *Il.* ι. v. 608. l Αὕτη μὲν ἡ ἐξήγησις *Cant.* m *Il.* ι. v. 612. n Illud τι ſuperfluum videtur. *Sylb.* o Αὐτὸν poſt ἀνέμνησεν adjiciunt *Codd. MSS.* p *Il.* ι. v. 486. q Ὀφείλοντος *MSS.*

XV. Ajax vero, licet ſimpliciſſimus, omnium tamen maxime figurato ſermone utitur. Surgit quaſi iratus & plura loqui dedignatus, atque ait;

—— nullum eſt habitura oratio finem

Hac ratione: ——————

Acriter quidem & fervide Achillem reprehendens. Liberior autem oratio, qua maxime ſupplicat, illumque rogat, & quaſi precibus cogit, mox ſequitur:

—— populus tibi genſque domeſtica, Achilles,

Nos ſumus ex Danais. ——————

Talis quidem ſermo ſimplex videtur, atque apertus & liber. Dein [Achilles] artificio utitur, magis perſuaſus. quomodo igitur?

Caſtrorum ductor, Telamonie, nobilis Ajax,
Quæ deceant loqueris, & non niſi juſta profaris.
Sed mihi conſurgit fervens in pectore bilis,
In mentem quoties revoco mecumq; recordor,
Qua me ignominia complerit filius Atrei.

Hæc igitur oratio oſtendit, quod ſimplicitatis ſimulatio figuratum ſermonem efficiat: cum & gratiarum pro beneficiis poſtulatio ſine figura non fiat. Qui enim gratias repoſcunt ab iis quibus benefecerint, à probris tunc abſtinentes, decenter eas repetunt. Docetque nos poëta, quinam cum arte beneficia repoſcant, quinam vero ſine arte. Achilles matrem alloquitur:

Sæpe tui audivi te patris in ædibus ipſe
Jactantē, auxilium è ſuperis quod ſola tuliſſes
Cœlicolum regi, cum numina cætera captum
Injectis voluere illum conſtringere vinclis.

Deinde narrationis perficit ſeriem; matremque hortando, infert:

Hæc illi in mentē memorans revocabis, & ambo
Supplicibus genua aſſiſtens contingito palmis.

Thetis his auditis filio morem gerit; eumque bono animo eſſe jubens, promittit ſe non modo dicturam, ſed & illis ipſis verbis dicit:

Hæcce Jovi dicam rutilo qui fulmine gaudet,
Conſcenſura polum per nubila denſa nivoſum:
Et ſua forte meis flectentur pectora dictis.

His promiſſis, ubi ad Jovem accedit, abſque ulla exprobratione memoriam illi refricat:

Summe pater, ſi te in cœtu venerata Deorum
Seu re ſeu verbis fuerim. ——————

Quo modo honorem exhibuerit, omittit dicere; verum decenter Jovem commonefacit. Similiter & ſacerdos, majori cum ſimplicitate quam Thetis, decenter tamen. nam Deo ſupplicans dicit:

Si tua rite meis veneratus templa ſacerdos
Muneribus fuerim, atq; adolevi viſcera flammis
Pinguia, da hoc potiar conceſſo, maxime, voto.

Ipſe Homerus figuratæ orationis præcepta tradit, ex eo quod non decoro, ſed uſu careat brevitatis. Rerum enim omnium uſus: quan-

ιε. Ὁ δὲ γε Αἴας, ἁπλούςατος ὤν, βαθύτατος ἐν τοῖς λόγοις πάντων ἐςίν. ἀνίςαται γὰρ ὡς ὀργιζόμενος, καὶ ἀξιῶν μηκέτι μηδὲ διαλέγεσθαι, καὶ λέγει[a]

—— [b]οὐ γάρ μοι δοκέει μύθοιο τελευτὴ
Τῇδέ γ' ὁδῷ κρανέεσθαι· ——

καὶ ἐπιτιμᾷ Ἀχιλλεῖ χαλεπώτατα καὶ πικρότατα. ὁ δὲ μάλιςα ἐν τῇ παῤῥησίᾳ ἱκετεύων καὶ δεόμενος καὶ βιαζόμενος Ἀχιλλέα, οὗτός ἐςιν

—— [c]ὑπωρόφιοι δέ τοι εἰμὲν
Πληθύος ἐκ Δαναῶν. ——

καὶ φαίνεταί γε τοιοῦτος ἁπλοῦς δὴ καὶ ἀφελὴς, καὶ παῤῥησίᾳ χρώμενος. εἶτα τῇ τέχνῃ προσχρώμενος φαίνεται μᾶλλον πεπεικώς. πῶς δή;

[d]Αἶαν διογενὲς, Τελαμώνιε, κοίρανε λαῶν,
Πάντα τί μοι κατὰ θυμὸν [e]εἴσω μυθήσασθαι.
Ἀλλά μοι οἰδάνεται κραδίη χόλῳ, ὁππότε κείνων
Μνήσομαι ὥς μ' ἀσύφηλον ἐν Ἀργείοισιν ἔρεξεν.

οὗτος οὖν ὁ λόγος δείκνυσιν ὅτι καὶ ἡ τῆς ἁπλότητος προσποίησις σχήματος ἔργον ἐπιτελεῖ· ἐπεὶ καὶ αἱ τῶν χαρίτων ἀπαιτήσεις οὐκ ἄνευ τοῦ σχηματίζειν γίνονται. οἱ γὰρ αἰτοῦντες τὰς χάριτας παρὰ τῶν εὖ πεπονθότων, ἐν χωρῷ φυλαττόμενοι τὸ ὀνειδίζειν, εὐπρεπῶς ἀπαιτοῦσι. καὶ δείκνυσιν ἡμῖν ὁ ποιητὴς, τίς μὲν ἂν ἡ ἄτεχνος ἀπαιτήσεως τρόπος, τίς δὲ ἔντεχνος. ὁ Ἀχιλλεὺς τῇ μητρὶ λέγει·

[f]Πολλάκι γάρ σεο πατρὸς ἐνὶ μεγάροισιν ἄκουσα
Εὐχομένης, ὅτ' ἔφησθα κελαινεφεῖ Κρονίωνι
Οἴη ἐν ἀθανάτοισιν ἀεικέα λοιγὸν ἀμῦναι,
Ὁππότε μιν ξυνδῆσαι Ὀλύμπιοι ἤθελον ἄλλοι.

καὶ περαίνει τὴν διήγησιν πᾶσαν, καὶ ἐπάγει παραινῶν αὐτῇ·

[g]Τῶν νῦν μοι μνήσασα παρέζεο, καὶ λάβε γούνων.

ταῦτα ὑπακούει τῷ παιδὶ Θέτις, καὶ πείθουσα αὐτὸν θαῤῥεῖν, ἐπαγγέλλεται οὐ μόνον ἐρεῖν αὐτὰ, [h]ἀλλὰ αὐτῇ λέξει λέγει·

[i]Τοῦτο δέ τοι ἐρέουσα ἔπος Διῒ τερπικεραύνῳ,
Εἶμ' αὐτὴ πρὸς Ὄλυμπον ἀγάννιφον, αἴ κε πίθηται.

καὶ ταῦτα ὑποσχομένη, ἐπειδὴ ἀφίκετο πρὸς τὸν Δία, τὸ μὲν ὀνειδίζειν ἀφίησι, τὸ δὲ ὑπομιμνήσκειν ἐπιμελῶς πραγματεύεται·

[k]Ζεῦ πάτερ, εἴ ποτε δή σε μετ' ἀθανάτοισιν ὄνησα,
Ἢ ἔπει ἢ ἔργῳ. ——

τὸ μὲν ἔργον οὐκ εἶπε, τὴν δὲ ἀνάμνησιν εὐπρεπῶς ἐποιήσατο. τοιοῦτός πως καὶ ὁ ἱερεύς ἐςι, γυμνότερος μὲν ἢ κατὰ τὴν [l]Θέτιν, εὐπρεπῶς δέ. ἐπικαλεσάμενος γὰρ τὸν θεὸν λέγει·

—— [m]εἴ ποτέ τοι χαρίεντ' ἐπὶ νηὸν ἔρεψα,
Ἢ εἰ δή ποτέ τοι κατὰ πίονα μηρί' ἔκηα
Ταύρων ἠδ' αἰγῶν, τόδε μοι κρήηνον ἐέλδωρ.

καὶ τὰ μέτρα τῶν ἐσχηματισμένων λόγων παιδεύει ἡμᾶς ὁ Ὅμηρος, ὅτι οὐ τῆς εὐπρεπείας δεῖται, ἀλλὰ καὶ τῆς ἐν χρείᾳ συντομίας.

a Deſunt *Cant.* b *Il.* ι. v. 621. c *Il.* ι. v. 636. Ὑπορρόφιοι *Reg.* 1. & *Colb.* d *Il.* ι. v. 640. e In editione *Romana*, quam vulgatæ ſequuntur, incontracte ἐείσαο, *i. e.* ἔδοξας *viſus es.* atque ita apud *Euſtathium*. *Sylb.* Atque v. 17. in *Homeri* libris Μνήσομαι, ὅς μ'. f *Il.* α. v. 396. Verum v. 27. in libris *Homeri* vulgatis ἀθανάτοισιν. g *Il.* α. v. 407. Sed in vulgatis μιν pro μοι. h Ἀλλὰ καὶ αὐτῇ *Cant.* i *Il.* α. v. 419. In vulgatis tamen τοῦτο δή τοι &c. k *Il.* α. v. 503. l Θεῖον *Cant.* & *Colb.* quo modo legendum eſſe monuit *Sylb.* m *Il.* α. v. 39.

Ita

συντομίας. τῆς γὰρ πάντων χρεία ἐστίν· ὅσων μὴ ἡ χρεία παραδίδωσι, ταῦτα ὁ καιρὸς παραιτεῖται. διδάσκει δὲ τοῦτο ἐν τοῖς Ερμοῦ λόγοις πρὸς Πρίαμον Ομηρος. τοῦτον γὰρ Ερμῆς, ὥσπερ διδάσκαλος ὤν, παιδεύει πῶς χρὴ [a] ἐντυχεῖν Αχιλλεῖ, καὶ παραδίδωσι τὰς μεθόδους τῆς ἱκετείας·

[b] Τύνη δ' εἰσελθὼν λάβε γούνατα Πηλείωνος,
Καί μιν ὑπὲρ πατρὸς καὶ μητέρος ἠϋκόμοιο
Λίσσεο, καὶ τέκεος, ἵνα οἱ σὺν θυμὸν ὀρίνῃς·

καὶ πάντας τοὺς ἀριθμοὺς τῆς ἱκετείας παραλαμβάνει, τὸ γένος τοῦ Αχιλλέως, πατρὸς, μητρὸς, υἱοῦ. ταῦτα μαθὼν ὁ γέρων, οἶδε τέχνην κατὰ τέχνας· προσελθὼν γὰρ τῷ Αχιλλεῖ, τοῦ [c] γενείου ἐπιλαμβάνεται, καὶ λέγει·

[d] Μνῆσαι πατρὸς σεῖο, θεοῖς ἐπιείκελ' Αχιλλεῦ.

καὶ οὔτε τοῦ παιδὸς μέμνηται, οὔτε τῆς μητρὸς, ἀλλὰ τῶν προγόνων. τὴν πολλὴν γὰρ χορηγίαν παρέλιπε τῇ χρείᾳ τοῦ παιδός.

ιϛ'. Οὐκοῦν ὑπολείπεται ἡμῖν ἐκεῖνος ὁ λόγος, ὅτι ὁ Ομηρος ἐπενόησεν ἐσχηματισμένον λόγον δι' εἰκόνος, ἵνα μηνύσῃ μὲν ὃ βούλεται, τὸ δὲ εὐπρεπὲς πρὸς τὴν ἐπιτίμησιν, ἀλλ' εἰκόνι τὸν λόγον διαπεράνας. καὶ οἱ πολλοὶ ἀγνοοῦσιν τὴν εἰκόνα. ἔτι δὲ ἡ εἰκὼν ἐν Οδυσσέως λόγῳ. ἐξάγει τοὺς Ελληνας ὁ Αχιλλεὺς, ὡρμημένους σφόδρα ἐπὶ τῷ Πατρόκλου θανάτῳ. Οδυσσεὺς ἐξιοῦσι αὐτοὺς πρότερον φαγεῖν, καὶ οὕτως ἐξελθεῖν· καὶ ἐπιτιμᾷ τῷ Αχιλλεῖ, ὅτι προπετῶς ταῦτα βούλεται· καὶ λέγει τὴν ἀρχὴν τῆς παραινέσεως τὴν αἰτίαν, εἶτα τὴν παραίνεσιν διαφανοήτως. ἢ εἰπάτω τὶς τί βούλεται τὸ,

[e] Κρείσσων εἶς ἐμέθεν, καὶ φέρτερος οὐκ ὀλίγον περ
Εγχει· ἐγὼ δέ κε [f] σεῖο νοήματί γε προβαλοίμην·
Πολλὸν ἐπεὶ πρότερος γενόμην, καὶ πλείονα οἶδα.

ἤδη τὰ προοίμια τῆς ἐπιτιμήσεως, ὥσπερ καὶ τὸ,

[g] Μηδ' οὕτως, ἀγαθός περ ἐὼν, θεοείκελ' Αχιλλεῦ,
Κλέπτε νόῳ, ἐπεὶ οὐ παρελεύσεαι, οὐδέ με πείσῃς.

εἶτα εἰπὼν τῆς γνώμης τὴν ἀρχὴν, ἐπάγει,

[h] Τῷ τοι ἐπιτλήτω κραδίη μύθοισιν ἐμοῖσιν.
Αἶψά τε φυλόπιδος πέλεται κόρος ἀνθρώποισιν,
Ης τε πλείστην μὲν καλάμην χθονὶ χαλκὸς ἔχευεν,
Αμητος δ' ὀλίγιστος, ἐπὴν κλίνῃσι τάλαντα
Ζεὺς, ὅστ' ἀνθρώπων ταμίης πολέμοιο τέτυκται.

καὶ ἡ εἰκὼν πέρας τῆς συμβουλῆς. εἰδέναι οὖν χρὴ ὅτι αὕτη ἡ εἰκὼν σοφία ἐστὶ τοῦ Οδυσσέως τοῦ [i] Ομήρου. ἐπιτίμησις γάρ ἐστι πικρὰ πρὸς τὸν Αχιλλέα, καὶ δι' ἀπορρήτων λυπηρὰ παραίνεσις. διὰ τοῦτο καὶ προοίμιον αὐτῷ μακρόν ἐστι·

Κρείσσων εἶς ἐμέθεν, καὶ φέρτερος οὐκ ὀλίγον περ
Εγχει· ἐγὼ δέ κε σεῖο νοήματί γε προβαλοίμην·

tum autem quandoque concedit uſus, tantum tempeſtivitas recuſat. quod Homerus oſtendit in oratione Mercurii ad Priamum. Hunc enim inſtar magiſtri inſtruit, quomodo Achillem aggredi deceat, exponitque ſupplicandi methodum:

Tu vero ingreſſus, genua amplexare ſuperbi
Æacidæ, atque per æquævi tibi fata parentis,
Per matrem, natique decus perdulce precare,
Pectora dura, truces animos, faſtumq; remittat.

omnemque obteſtandi modum ſervat, dum genus Achillis recenſet, patris quoque & matris, imo & filii mentionem facit. Senex, hiſce perceptis, artem ex arte cognovit Achillemque aggreſſus, genua amplectitur, dicitque:

Eſto memor Patris, oro, tui, fortiſſime Achilles.

Is neque patris quidem, neque matris, ſed majorum meminit: quo multum omnino filii attribuit neceſſitudini.

XVI. Illud igitur nobis dicendum reſtat, quod Homerus excogitavit figuratum dicendi genus per ſimilitudinem: qua oratio ita exprimitur, ut omnibus quidem patefiat, ſed decorum in reprehenſione ſervatur, & ſimilitudine concluditur oratio. Multi vero ſunt, qui hoc orationis genus, quo rerum vel perſonarum imago exprimitur, ignorant. Habet locum in Ulyſſis verbis: Græcos quidem inducit Achilles, valde turbatos ob Patrocli mortem. Ulyſſes vult eos prius cibum capere, atque ita exire; Achillem reprehendens, quod adeo feſtinet: cauſamque ſubjicit ut hortationis principium, hortaturque deinde ſubobſcure. Vel dicat aliquis, quorſum hæc,

De icone, qua temperatur reprehenſionis offenſio.

Artibus armorum præſtas, & viribus haſtæ:
Verum ego te ingenio ſupero prudente, ferendis
Conſiliis, multo qui ſum provectior annis.

Ecce increpationis initia, ut illud [alterius:]

Mene, Deo forma ſimilis, fortiſſime Achilles,
Poſſe latere putas, quas nectis fraudibus artes?
Nulla unquam ratione mihi perſuaſeris iſtud.

Deinde mentis ſuæ ſententiam adjungens, infert:

Dicta hæc conde animo, queis poſſis vera doceri.
Temporis exigui ſpatio ſatiantur amari
Martis amore homines, cũ ferro et falce manipli
In terram plures recidunt, nec plurima meſſis
Conſequitur, poſtquam plus juſta parte bilancẽ
Jupiter inclinat, vitæ pincerna hominumque.

Atque ſimilitudo conſultationis finis eſt. Scire igitur oportet quod ſimilitudo Homerici Ulyſſis ſapientia eſt. Amare admodũ Achillem increpat, occulteque ſed acriter commovet: quare & proœmium longius extenditur;

Artibus armorum præſtas, & viribus haſtæ:
Verum ego te ingenio ſupero prudente, ferendis
Conſiliis,

a Ita in Reg. 1. & Colb. Εὐτυχεῖν in Ed. Steph. & Ald. & Cod. Cant. b *Il.* ω. v. 465. c Pro γενείου *Stephano* legendum videtur γόνατος ſeu γονάτων: ſicut ſcilicet Mercurius (v. 6.) Priamum jubet εἰσελθόντα λαβεῖν γούνατα Πηλείωνος. *Sylb.* d *Il.* ω. v. 486. e *Il.* τ. v. 217. f In Ed. *Rom.* legitur σοῖο, & mox κεν pro γε. quorum neutrum noſtro præferri jure poteſt. ac repetitur eadem lectio etiam v. 47. *Sylb.* In vulgatis etiam libris diſtinctionis nota non poſt προβαλοίμην ſed poſt πολλὸν ponitur. g *Il.* α. v. 131. h *Il.* τ. v. 220. i Forſan adjective legendum τοῦ Ομηρείου vel τοῦ Ομηρικοῦ. *Sylb.*

Conſiliis, multo qui ſum provectior annis.

Illud procemium eſt figuræ initium: “Vide “ne nimium viribus tuis fidas; alias argues “illas nullas eſſe: verum audi virum re- “rum non imperitum, atque agendarum ex- “perientia præſtantem. Porro quid nunc in eo carpat, obſerva:

Si fame quis pereat non eſt lugendus Achivis:
Quovis nempe die ſpectantur multa cadentum
Funera: qui duri cum ceſſavere labores
Condendi ſub humum ſunt: his quoque qui meliores
Ingenio exiguo concludunt tempore luctum:
Qui vero è duri ſuperant certamine Martis
Hos adhibere decet curam potuſque cibique:
Viribus ut validi venienti audacius hoſti
Occurrant: nec quiſquā alia eſt ratione ciendus
Ad pugnam è populo, nec alta miles Achivûm
Claſſe relinquendus quiſquam, ſed fortibus omnes
In Troas delati animis pugnemus in hoſtem.

Sic ille: quaſi dicat: “Multi quidem ob i- “ram tuam fato occumbunt; nunc igitur, illa “ſublata, dignam animo tuo victoriæ ſpem “concipe [ô Achilles.] Addo, ſi Græci je- “juno ventre ad prælium ſe conferant, ne- “que ſi ipſe Jupiter in tui gratiam illis ſuc- “currat, poterunt famelici ad victoriam re- “portandam perdurare. Vide igitur, ne Jo- “vis auxilio nimium efferaris, neque temere “certamen ineas; ſerius enim militum ar- “gueris imbecillitate:

Nam cito mens hominū bello ſatiatur, & armis
Exigua eſt meſſis, plus juſta parte bilancem
Jupiter inclinat, vitæ pincerna hominumque.

At quid hæc Jovis commemoratio? “Ita fiet “ut non multum capias emolumenti ex tua “ad Jovem petitione, ſi jejuni manus confera- “mus, atque non parum fortitudini tuæ admi- “randæ hæc temeritas derogabit. Cum hæc igitur acrem quandam reprehenſionem contineant, increpandi aſperitatem ſimilitudinis collatio mitigavit.

Πολλὸν ἐπεὶ πρότερος γενόμην, καὶ πλείονα οἶδα.

αὐτὸ τὸ προοίμιον τοῦ σχήματός ἐστιν ἀρχή, “Μὴ πάνυ “θάῤῥει τῇ ἀνδρείᾳ τῇ σαυτοῦ· εἰ δὲ μή, [a] ἐλέγξεις αὐτὴν “τὸ μηδὲν εἶναι· ἀλλ᾽ ἄκουε παρ᾽ ἀνδρὸς ἐμπείρου καὶ ἐπιστήμο- “νος ἐκ πείρας πραγμάτων. τίς οὖν ἐστιν ἡ ἐπιτίμη- σις ἐκείνῳ;

[b] Γαστέρι δ᾽ οὔπως ἐστὶ νέκυν πενθῆσαι Ἀχαιούς.
Λίην γὰρ πολλοὶ καὶ ἐπήτριμοι ἤματα πάντα
Πίπτουσιν· πότε κέν τις ἀναπνεύσειε πόνοιο;
Ἀλλὰ χρὴ τὸν μὲν καταθάπτειν ὅς κε θάνησιν,
Νηλέα θυμὸν ἔχοντας, ἐπ᾽ ἤματι [c] δακρυχέοντας.
Ὅσσοι δ᾽ ἂν πολέμοιο περὶ στυγεροῖο λίπωνται,
Μεμνῆσθαι πόσιος καὶ ἐδητύος, ὄφρ᾽ ἔτι μᾶλλον
Ἀνδράσι δυσμενέεσσι μαχώμεθα νωλεμὲς αἰεί,
Ἑσσάμενοι χροῒ χαλκὸν ἀτειρέα· μηδέ τις ἄλλην
Λαῶν ὀτρυντὺν ποτιδέγμενος ἰσχαναάσθω.
Ἥδε γὰρ ὀτρυντὺς κακὸν ἔσσεται, ὅς κε λίπηται
Νηυσὶν ἐπ᾽ Ἀργείων· ἀλλ᾽ ἀθρόοι ὁρμηθέντες,
Τρωσὶν ἐφ᾽ ἱπποδάμοισιν ἐγείρομεν ὀξὺν ἄρηα.

[d] ὡσεὶ ἔλεγεν· “Πολλοὶ τεθνᾶσιν ἤδη διὰ σὲ μηνιῶντα· νῦν “ἀποῤῥίψας τὴν μῆνιν, ἀξιοῖς τῇ σαυτοῦ προσθήκῃ ἐλπί- “δας τῆς νίκης ἔχειν. ἐὰν οὖν ἐξέλθωσι νήστεις, οὐδ᾽ ἂν ὁ Ζεὺς “χαριζόμενός σοι βοηθῇ τοῖς Ἕλλησι, δυνήσονται διαρκέ- “σαι νήστεις ὄντες πρὸς τὸ κρατῆσαι. ὥστε μὴ φρόνει “μέγα ἐπὶ τῇ προσθήκῃ τοῦ Διός, καὶ προπετῶς στρα- “τεύου· ἐλεγχθήσῃ γὰρ τῇ ἀσθενείᾳ τῶν στρατιω- “τῶν.

Αἶψά τε φυλόπιδος πέλεται κόρος ἀνθρώποισιν,
Ἀμητὸς δ᾽ ὀλίγιστος, ἐπὴν κλίνησι τάλαντα
Ζεύς, ὅστ᾽ ἀνθρώπων ταμίης πολέμοιο τέτυκται.

τί γὰρ τοῦ Διὸς ἡ μνήμη ἐνταῦθα; “Συμβήσεται οὖν οὐ πολ- “λὴν γενέσθαι ἡμῖν ὠφέλειαν ἐκ τῆς παρά σου προτροπῆς “διὰ τὸν Δία, ἂν ἀσθενεῖς ὄντες στρατευσώμεθα· ὥστε ἐλεγχθή- “σεταί σου ἡ ἀνδρεία ἡ θαυμαστὴ ὑπὸ τῆς προπετείας. ἐ- πειδὴ τοίνυν ταῦτα πικρά ἐστι καὶ ἐπιτίμησιν ἔχει, εἰκόνος παραβολὴ τὸ πικρὸν τῆς ἐπιτιμήσεως ἀσφαλὲς ἐποίησεν.

CAP. X.

De Meditatæ orationis Vitiis.

Circa mores & affectus quot & quibus modis peccetur.

INter exercitationem vitia alii orationes [*] mitiorum affectuum expertes requirunt, exiſtimantes omnem de rebus diſceptationem eſſe, moreſque obiter proponentes: alii eorundem qualitatibus non accurate ſatis attendunt; verum ſi ſimplex ſit affectus, & cuivis ad intelligendum expoſitus, illi qui in eum incidunt & intuentur, utuntur; ſi vero duplex ſit & triplex affectio, & variæ ſint paſſiones, neque in differentias earundem inquirunt, neque de qualitate pertractanda magnopere laborant. Unde illis cum paſſionibus dimicare non contingit; ſed in ipſum affectuum

ΚΕΦ. ι΄.

Περὶ τῶν ἐν μελέταις πλημμελουμένων.

ΤΑ δὲ πλημμελούμενα [e] ἐν ταῖς μελέταις. οἱ μέν, ἠθῶν ἀμοίρους τοὺς λόγους ποιοῦνται, οἰόμενοι τοῦ πράγματος εἶναι τὸν ἀγῶνα, τὸ δὲ ἦθος ἐν παρέργῳ τιθέμενοι· οἱ δέ, περὶ τὴν χρῆσιν τῶν ἠθῶν οὐ σπουδαίως ἔχουσιν, ἀλλ᾽ ἐὰν μὲν ἁπλοῦν ᾖ τὸ ἦθος καὶ [f] παντὶ τῷ ἰδεῖν ἐκκείμενον, ἰδόντες καὶ περιπεσόντες χρῶνται τῷ ἤθει· ἂν δὲ διπλοῦν ᾖ, ἢ τριπλοῦν, καὶ ποικιλώτερον, οὔτε τὰς διαιρέσεις τῶν ἠθῶν ζητοῦσιν, οὔτε περὶ τὴν χρῆσιν αὐτῶν πραγματεύονται. ὅθεν αὐτοῖς οὐδὲ ἀγωνίζεσθαι τοῖς ἤθεσιν [g] ὑπάρχειν συμβαίνει. ἀλλ᾽ ὁ τοῦ ἤθους

[a] In *Ed. Steph.* ἐλέγχεις, minus congruenter. *Sylb.* [b] *Il.* τ. v. 225. [c] Vulgatæ *Homeri* editiones habent δακρύσαντας, eodem ſenſu. *Sylb.* [d] Si diviſe ὡς εἰ malis, per me licet. *Sylb.* [e] Poſt ἐν ταῖς μελέταις ſubaudiendum τά δ᾽ ἐστί. cujuſmodi ellipſes infra etiam occurrunt p. 110. v. 17. & alibi. *Sylb.* [f] Male in *Ed. Steph.* παντὶ τῷ. *Sylb.* [g] Ὑπάρχειν etſi videatur ſupervacuum, poteſt tamen & ipſum retineri. *Sylb.* [*] Ἤθη alii reddunt *mores, indolem, naturam.*

ἤθους ἀγών, τὰ καλούμενα ἐπιφωνήματα, περιτυχοῦσαί τινες αὐτόματοι φωναὶ ἠθικαὶ, καὶ παρ᾽ οὗ καὶ τὸν ἔπαινον καρποῦνται γυμνὰ τὰ ἤθη φθεγγόμενοι· δέον καθόλου τούτοις διαγωνίζεσθαι, ὥσπερ σώματι ψυχὴν, πλέκοντας τὰ ἤθη τοῖς πράγμασιν. ἔτι τε οὐχ ὑποτείνουσι τὸ ἓν μέγα ἦθος. ἔστι δὲ τοῦτο ἐκ φιλοσοφίας, οὗ τὰ ἄλλα πάντα κατὰ μέρος ἐξήρτηται, πρόσφορα τοῖς ἑκάστοτε ὑποκειμένοις προσώποις· παρ᾽ ὃ καὶ μικροπρεπεῖς ἐν ταῖς τῶν ἠθῶν χρείαις εἰσὶν, ὁπόταν καὶ τὰ ἤθη μεταχειρίζωνται, οὐδαμοῦ τὸ μεγαλοπρεπὲς διασώζοντες, δέον τοῦτο φυλάττειν πανταχοῦ. ὥσπερ γὰρ ἐν ψυχῇ δεῖ τὸν λογισμὸν κρατεῖν, θυμὸν δὲ καὶ ἐπιθυμίαν τούτῳ ὑπακούειν, καὶ ὅσα γε θυμῷ πράττομεν, μετὰ λογισμοῦ θυμοῦσθαι, ὅσα δὲ ἐπιθυμίαις χαριζόμεθα, μὴ ἄγαν ἀλογίστως χαρίζεσθαι· οὕτω δὲ δεῖ κἀν τῷ λόγῳ ἓν μὲν ἦθος ἐκεῖνο τὸ μέγιστον, [a] ὃ ἐκ φιλοσοφίας, ὥσπερ λογισμὸν ὑποκεῖσθαι τῷ λόγῳ· τὰ δὲ ἄλλα ἐπάγειν, τὰ θυμικὰ λέγω, καὶ τὰ [b] οἰκτρὰ, καὶ τὰ ἀστεῖα, καὶ τὰ πικρὰ, καὶ τὰ ἐπίφθονα, πάντα ταῦτα ἐκείνου ἐξηρτημένα, καὶ ἀλλήλοις συγκεκραμένα κατὰ τὸν τῆς χρείας λόγον.

β΄. Τοῦτο τὸ ἦθος Πλάτων ὑποθέμενος, καὶ τὰ τῶν [c] σοφιστῶν, καὶ τὰ τῶν πολιτικῶν, καὶ τὰ τῶν δημιουργῶν, καὶ τὰ τῶν μειρακίων, καὶ τὰ τῶν ἀνδρῶν, καὶ τὰ τῶν πρεσβυτέρων, καὶ τὰ τῶν γυναικῶν, καὶ τὰ τῶν δούλων, καὶ [d] τὰ ἐλευθέρων ἤθη, κατὰ λόγον τούτῳ συνέπλεξε. τοῦτο καὶ Δημοσθένης ὑποθέμενος, δι᾽ ὅλου μεγαλοπρεπής ἐστιν ἐν τοῖς λόγοις, ὁμοίως ἔν τε τοῖς συμβουλευτικοῖς τὸ τοῦ πολιτικοῦ ἦθος ὑποθέμενος, καὶ τὸ τοῦ κολακεύοντος τούτῳ συμπλέκων, καὶ διαφέρων τὴν δόξαν τοῦ συναγορεύοντος· ἐν οἷς πραχθῆναι συναγωνίζεται κατὰ μίμησιν τοῦ Πλάτωνος. καὶ γὰρ ἐκεῖνος τὰ δόγματα οὐκ αὐτὸς ἀποφαίνεται, εἶτα περὶ αὐτῶν διαγωνίζεται· ἀλλὰ ἐν μέσῳ τὴν ζήτησιν ποιούμενος πρὸς τοὺς διαλεγομένους, εὑρίσκων μᾶλλον τὸ δέον δόγμα, ἢ φιλονεικῶν ὑπὲρ αὐτοῦ φαίνεται, πλὴν ὅσα περὶ τῶν κρειττόνων ἢ καθ᾽ ἡμᾶς λέγεται. τοῦτο καὶ Ὅμηρος πανταχῆ, παρ᾽ ᾧ καὶ πάντα ἤθη, καὶ πάσας φαντασίας [e] ἀπὸ τοῦ ἰσουμένου· καὶ [f] ταύτῃ τέχνῃ μεταχειριζόμενος, πρὸς τὰς διαφορὰς τῶν ὑποκειμένων προσώπων ποιεῖται τὴν διάκρισιν.

γ΄. Ταῦτα μὲν ἐν ἤθει πλημμελοῦμεν, [g] τὸ, μηδὲ ὅλως ζητεῖν· τὸ δὲ, τὸ μὴ πάντα εὑρίσκειν· τὸ δὲ, τὸ μὴ περὶ τὴν κρᾶσιν πραγματεύεσθαι· οἱ δὲ πλεῖστοι, καὶ σχεδὸν ἅπαντες, καὶ τὸ μὴ πρῶτον καὶ μέγιστον ἦθος ὑφίστασθαι, καὶ τὰ ἄλλα ἀκολούθως τούτῳ ἐπάγειν.

δ΄. Περὶ δὲ γνώμην πρῶτον τὰ μέτρα οὐχ ὁρῶμεν· ἀλλ᾽ τὸ μὲν, πάντα διὰ βραχέων ἐπιτρέχουσι, δείξαντες ἕκαστα τῶν ζητουμένων, καὶ παρελθόντες, συντομίαν τινὰ τοῦτο νομίζοντες, τὴν ἀπόλειψιν τῆς τῶν πραγμάτων θεωρίας· οἱ δὲ, ὅπως πλεῖστα εἰς ἕκαστον τῶν ὑποκειμένων ζητημάτων ἐροῦσι σκοποῦντες, οὐκ εἰδότες ὅτι τὰ μὲν φύσει ὁμολογούμενα,

certamen, quæ exclamationes vocantur, ultro incidunt quædam voces moratæ, adeo ut laudentur hi, qui nudos interdum affectus proferunt: cum de his univerſe differere, &, velut anima per corpus diffuſa eſt, ita rebus mores intertexere oporteat. Deinde non unum aliquem magnum ſpondent affectum. Eſt autem id philoſophiæ proprium, ex qua omnia ſingulatim dependent, quæ paſſim ſubjectis perſonis ſunt accommoda. Hinc & in affectuum uſu parciores ſunt, & in iis pertractandis majeſtatem nullam ſervant, cum ubique ſervare conveniat. Quemadmodum enim in animo rationem regere decet, illi vero iram & concupiſcentiam parere neceſſe eſt, ut quandocunque ex animi vehementia quid agimus, cum ratione indignamur, quæ vero amore nobis attrahimus non ſine ratione conciliemus: ita quoque & in oratione maximus & unus affectus, qui ex philoſophia provenit, eſſe debet, & inſtar ratiocinationis rationi ſubjici: tum inducenda cætera, quæ ad iram, quæ ad commiſerationem, quæ ad urbanitatem, quæ ad ſimultatem & invidiam pertinent, quæ ſingula ex illo pendent, & ſibi invicem neceſſitate quadam commiſta ſunt.

II. Ejuſmodi affectus præcepta cum Plato præſcripſit, & rhetorum & politicorum, & artificum, & juvenum, & virorum, nec non ſeniorum ac mulierum, ſervorum denique & liberorum affectus hoc uno comprehendit. Idem & Demoſthenes tradens, nuſquam non majeſtatem ſervat, æqualiter in deliberativis civiles mores conſtituens; hiſque & adulantium ſpeciem, ac denique patronorum laudem admiſcens, quod & ad Platonis imitationem factum eſſe defendit. Ille enim dogmata non ipſa prius recenſet, in diſceptationem deinde adducens: verum coram differentibus quæſtionem in medium proferens, invenire magis quid tenendum quam de eo contendere vel differere videtur; niſi quæ de optimis, & quæ in noſtra ſint poteſtate dicantur. Idem & Homerus paſſim præſtitit, apud quem & omnes perturbationum & phantaſiarum ab æquo & juſto recedentium ſpecies. Is in hujus artis pertractatione, ſecundum perſonarum ſubjectarum differentiam, affectuum declarat diſtinctionem.

III. In affectuum materia peccant alii quidem, nullos omnino quærendo; alii non omnes inveniendo; alii denique eorundem temperiem & qualitatem non ſervando. Plurimi vero, imo vero omnes, delinquunt, id in quo maxima perturbationum vis conſiſtit non ſuſcipiendo, neque cætera omnia quæ conſectanea ſunt adducendo.

In ſententia quot & quibus modis delinquat orator.

IV. Circa ſententiã primum menſura non obſervatur: alii enim omnia breviter percurrunt, indicantes quidẽ ſingula in dubium vocata, ſed prætereuntes, & rerum obſervandarum defectũ compendiũ eſſe exiſtimantes: alii vero dum attendunt, quomodo plurima ad propoſitas quæſtiones dicant, quæ natura ſunt perſpicua,

a Pro relativo articulo ὃ, rectius ſubſtituas demonſtrativum τό. vel poſt ἐκ φιλοσοφίας ſubaudiendum προσγίνεται, aut aliud verbum ſimile. *Sylb.* In *Cod. Cant.* ἐκ φιλοσοφίας τὸ μέγιστον. b Τὰ οἰκτρὰ *Cant.* c Σοφιστικῶν *in Codd. MSS.* d Rectius τὰ τῶν ἐλευθέρων ut in præcedentibus. *Sylb.* In *Cod. Cant.* καὶ τὰ ἐλευθέρων καὶ τὰ τῶν δούλων ἤθη. e Suſpecta ſunt iſta ἀπὸ τοῦ ἰσουμένου, atque deeſt εὑρεῖν ἐστι, vel tale quodpiam commation: niſi forte pro iſto ſubſtituendum ἀποσημειώσασθαί ἐστι. *Sylb.* Ad oram *Cod. Caſ.* ἀπὸ τοῦ ἤθους τοῦ μεγάλου. f Ταύτῃ τῇ τέχνῃ *Cant.* g Lege οἱ μέν.

a Sequen-

perſpicua, & affectibus diſtincta, inſtituto deniq́ue ſeu conſuetudine diſcrepantia, brevi ſententia robur continere non vident: ſi vero quis ea longius producat, frigidiora & imbecilliora reddit. Jam vero in legum inquiſitionibus, earundemque demonſtrationibus multum operæ rhetori neceſſario ponendum eſt: quando non raro occulta brevius dicuntur, aliaque longius producenda ſunt. Et vero de his brevis ſermo ſtatuitur, ſicut & validiſſima argumenta breviſſimo [verborum ambitu] proferenda ſunt; infirmiſſima vero ſunt, quæ majori quam par eſt dicendi indigent artificio. In univerſum vero, neque pauca nimis, neque multa quæ dicantur inquirenda ſunt, verum ubique apta & accomodata, quibus & ſemper confirmatio adjicienda. Nimia vero inveniendi & dicendi cupiditate fit, ut ſæpe orationis ſtructuram corrumpamus. Atque hæc quidem de erratis quæ in ſententia committuntur.

Meditationis artificium quibus rebus violetur.

V. Artis imperitia in meditando prima eſt, nuda capitum propoſitio: cum orator ignorat quid prius laudare aut vituperare debeat ex modo propoſitionum, quæ tribus potiſſimum figuris tractandæ. Vel cum orator multo ante cognoſcit, quæ ab adverſario dicenda ſunt: "Novi quæ dicturus eſt, certe alia per Jovem dicturus eſt. Vel cum ex aliis audivit, ut ſi dicat: "Audio ipſum dicturum: eſt qui mihi rem omnem nunciavit. Vel quaſi conjicientis eſt, quodnam argumentum primo loco collocandum ſit. Quod artificium ſic ſe habet: ut ſi confidimus nos argumentum ſoluturos, dicemus "Nos adverſarium id dicturũ noviſſe; cum de aliquo dubitabimus, "Id nos ſuſpicari ſimulabimus. Quæ vero adverſario fortiſſima & robuſtiſſima eſſe ſciemus, "Illa nos pridem inaudiviſſe dicemus; ne illi nobis ea certo eſſe cognita conſtet.

VI. Illud igitur tenendum primum eſſe vitium, nudam (ut dixi) capitum propoſitionem, quam diviſionis artem quidam exiſtimant. Altera artis imperitia eſt multis apparens ordinis conſequentia, ornamentum eſt quæſtionis, ordinem & modum rerum capitibus præſcribere: ſed non ex uſu certaminis fidem exornare, & appoſita adhibere quædam, ordinem quoque utilem indicare: neque capitibus tanquam elementis uti ſecundum ordinem alphabeticum ab ᾱ. ad ω̄. verum Grammatici inſtar in exercitationum uſu, velut nomina literis, ita res quoq; capitibus coagmentare decet. Alterum vitium eſt, infirma argumentationis capita nuſquam validis inſerere ut horum virtute priora occultentur, deinde nuſquam omnino ab inſtituto ſermone divertere, ac poſt digreſſionem iterum ad propoſitum redire; ut mos eſt antiquis quibuſdam ſcriptoribus, qui in aliarum tempeſtivitatum diſceptationibus aliarum mentionem faciunt, ſolerter admodum iis quæ dicenda ſunt fidem præſtruentes, præſentia ſi-

καὶ τὰ τοῖς ἤθεσι διεγνωσμένα, καὶ τὰ ἔθεσι κεκριμένα, βραχείᾳ ἀποφάσει τὴν ἰσχὺν ἔχει· ἐὰν δέ τις μηκύνῃ, ψυχρότερα καὶ ἀσθενέστερα αὐτὰ ἐξεργάζεται. περὶ δὲ τὰς τῶν νόμων ἐξετάσεις καὶ τὰς τούτων ἀποδείξεις, ἡ πολλὴ πραγματεία ἀναγκαία τῷ ῥήτορι, ὅτε πολλάκις ἀγνοούμενά τε βραχέως δεῖ λέγειν, καὶ οἷς δεῖ μῆκος περιτιθέναι· καίτοι βραχὺς ὁ περὶ τούτων λόγος· ὡς τὰ ἰσχυρότατα βραχύτατα λεκτέον· τὰ δὲ ἀσθενέστατά ἐστι, καὶ τὰ ἀγχώμαλα τὰ τῆς βοηθείας τοῦ ῥήτορος εἰς ῥοπὴν δεόμενα. ὅλως δὲ οὔτε βραχέα οὔτε πολλὰ δεῖ ζητεῖν λέγειν, ἀλλὰ σύμμετρα πανταχοῦ, ζητοῦντας πρὸς τῇ συμμετρίᾳ πανταχοῦ καὶ τὴν ἀσφάλειαν· ἐπιθυμίᾳ δὲ τοῦ πολλὰ δοκεῖν εὑρίσκειν καὶ λέγειν, πολλὰ ἐν τοῖς λόγοις λυμαινόμεθα. ταῦτα μὲν καὶ περὶ τὴν γνώμην ἁμαρτήματα.

ε'. [a] Ἀτεχνία δὲ ἐν μελέταις αὕτη. πρώτη μέν, γυμνὴ τῶν κεφαλαίων πρότασις πανταχοῦ, [b] τὸ μὴ ἐπίστασθαι μηδὲ προδιοικεῖσθαι, ὅπερ ἐστὶ προσυστῆσαι ἢ προδιαβαλεῖν, [c] μὴ τὰς τῶν προτάσεων μεθόδους· αἳ ἐπὶ τριῶν σχημάτων ἀγωνίζονται· ἢ ὡς εἰδότος τοῦ λέγοντος τὰ μέλλοντα λεχθήσεσθαι ὑπὸ τοῦ ἀντιδίκου· "Οἶδα τοίνυν ὅτι ἐρεῖ, καὶ ἄλλα νὴ Δία ἐρεῖ· ἢ ὡς πυθομένου· "[d] Πέπυσμαι τοίνυν αὐτὸν ἐρεῖν. Ἀπήγγειλε τοίνυν τίς μοι· ἢ ὡς στοχαζομένου ὧν ἑκάστη τῶν προτάσεων κατὰ λόγον τέχνης [e] προτείνεται. ὁ δὲ λόγος τῆς τέχνης οὕτω· περὶ ὧν θαρροῦμεν [f] λύσιν, ἐροῦμεν, "Εἰδέναι ἐροῦντα τὸν ἀντίδικον· περὶ ὧν ἀμφιβόλως ἔχομεν καὶ μέσως, "Εἰκάζειν προσποιησόμεθα· ἃ δὲ ἰσχυρὰ ὄντα τῷ ἀντιδίκῳ ἴσμεν, "Ταῦτα ἀκηκοέναι φήσομεν· ἵνα μὴ δοκῶμεν συνειδέναι τὰ ἰσχυρὰ τοῖς ἐναντίοις.

ϛ'. Μία τοίνυν αὕτη ἀτεχνία, [g] ὅπερ ἔφην, ἡ τῶν προτάσεων γυμνότης· ἣν καὶ τέχνην τινὲς διαιρέσεως νομίζουσιν. ἑτέρα δέ, ἡ δοκοῦσα παρὰ τοῖς πολλοῖς τῆς τάξεως ἀκολουθία, τὸ καλὸν τοῦ προβλήματος, τὴν τάξιν διδόναι τοῖς καλουμένοις κεφαλαίοις· ἀλλὰ μὴ κατὰ τὴν χρείαν τοῦ ἀγῶνος διακοσμεῖν τὰς πίστεις, ἔνια καὶ μετατιθέντα, καὶ [h] τάξιν τὸ συμφέρον ἡγούμενον· ἀλλὰ μὴ ὥσπερ στοιχείοις χρῆσθαι τοῖς κεφαλαίοις κατὰ τὴν τάξιν ἀπὸ τοῦ ᾱ ἕως ω̄, ἀλλὰ καθάπερ γραμματικὸν ἄνδρα πρὸς τὴν χρείαν τῶν ἀγώνων, ὥσπερ γράμματα [i] πρὸς τὸ ᾱ πρὸς τὰ ὀνόματα, οὕτω καὶ τὰ κεφάλαια πρὸς τὰ πράγματα διακοσμεῖν. ἕτερον ἐκεῖνο, τὸ μηδαμοῦ συμπλέκειν τοῖς ἀσθενέσι τὰ ἰσχυρά, ἵνα τῇ τούτων ἰσχύϊ ἐκεῖνα ἐπικρύπτηται· ἔτι κἀκεῖνο, τὸ μηδαμοῦ τῶν λόγων ἐκβολὴν ποιεῖσθαι μηδεμίαν καιροὺς ὑπερβαίνοντα, εἶτα πάλιν ἐπανιόντα· ὅπερ ποιοῦσιν οἱ παλαιοί, ἐν ἑτέρων καιρῶν ἀγῶσιν, ἑτέρων μνήμας ποιοῦνται, τεχνικῶς προδιοικούμενοι τὴν τῶν μελλόντων λεχθήσεσθαι πίστιν, καὶ παρόντα

a Sequentibus aſſignatum erat peculiare caput in libris vulgatis, necnon in *MSS.* quibuſdam. Malui tamen (ut placuit etiam *Sylburgio*) cum præcedentibus conjungere. Nec aliter (ut mihi videtur) in *Reg.* 1. & *Colb.* cum in margine habeant titulum, περὶ τῆς ἐν μελέταις ἀτεχνίας; quem novo capiti alii præfigendum eſſe voluerunt. *b* Τῷ μὴ ἐπίστασθαι dandi caſu legit *Wolfius.* *c* Pro μὴ reponendum videtur κατὰ, ut v. 37. *Sylb.* *d* In *Ed. Steph.* [& *Codd. MS.*] πέπεισμαι: quod ad præcedens πυθομένου & ſequens ἀπήγγειλε minus quadrat. *Sylb.* *e* Προτείνεται in *Codd. MSS.* *f* Pro λύσιν opinor legendum potius λύσειν. *Sylb.* *g* Ὥσπερ præferendum cenſet *Sylb.* *h* Τάξιν *Reg.* 1. & *Colb.* *i* Πρὸς τὸ ᾱ &c. in *MSS.* Verum commation illud πρὸς τὸ ᾱ *Wolfius* in ſuo libro linea ſubterducta notarat; forſan ut expungendum. *Sylb.*

a Συμ-

παρόντα ὁμοῦ ταῖς ἐκείνων [a] συμπλέκονται πίστεσιν. ἔτι κἀκεῖνο ἁμάρτημα, τὸ μηδὲν προδιοικεῖσθαι μηδὲ πρότερον ἀποδεικνύναι, εἶτα ἐπιφέρειν· ὅπερ ποιοῦσιν οἱ παλαιοὶ [b] πολλά, καὶ μάλιστα Δημοσθένης [c] κατὰ μίμησιν τὴν Πλάτωνος, εἰδὼς ὅτι πανταχοῦ [d] προστιθέμενα τὰς κατασκευὰς ἀσθενεῖς ἔχει· προκατασκευασθέντα δὲ πιστὰ ἐπενεχθέντα φαίνεται. τί δεῖ λέγειν ὅτι τὴν ἀναγκαίαν ἀκολουθίαν οὐχ ὁρῶμεν, ἥν φησι δεῖν Πλάτων προσθεῖναι τοῖς λόγοις; οὐ χύδην [e] ὡς ἔτυχον βεβλῆσθαι τὰ ἐνθυμήματα, ἀλλ᾽ εἶναι τὸν λόγον ἐοικότα σώματι ἐκ κεφαλῆς ἐπὶ πόδας ἔχοντα τὰ μέρη καὶ τὰ μέλη ἀλλήλοις τε πρέποντα καὶ τῷ ὅλῳ συστήματι τοῦ σώματος. τοῦτο μὲν παρίημι εὐθύνειν, ὅτι ἔοικε σπάνιον εἶναι. ὁπότε γὰρ καὶ Λυσίαν ἐπὶ τούτῳ ἐλέγχει, πᾶσαν τὴν ἡμετέραν ῥητορικὴν ἔοικεν ἐλέγχειν. [f] τοῦτο δὲ, τὸν ἔλεγχον τὸν τοῦ μὴ ἐπίστασθαι τὴν ἀναγκαίαν ἀκολουθίαν, μόνος Δημοσθένης ἐξέφυγε κατὰ μίμησιν τὴν Πλάτωνος· πῶς, καὶ τίνα τρόπον, ἐν τῷ ΠΕΡΙ ΜΙΜΗΣΕΩΣ πειρασόμεθα. τοιαῦτα μὲν καὶ τοσαῦτα, καὶ ἔτι πλείω τούτων, τὰ τῆς ἀτεχνίας πλημμελήματα.

ζ. Περὶ δὲ τὴν λέξιν συχνὰ τὰ ἁμαρτήματα. οἱ μὲν γὰρ πάνυ εὐτελῶς φθέγγονται, καί φασι τὸ κατὰ φύσιν δὴ καὶ γνώριμον μεταδιώκειν, οὐκ εἰδότες τί ἐν τῷ καλῷ μάλιστα γνώριμόν ἐστιν. ἐν δὲ τῷ ἀγοραίῳ τῆς λέξεως οὐδὲ τὸ σαφὲς, μήτιγε γνώριμον φαίνεται. τὸ γὰρ ἀγοραῖον οὔτε τὴν δήλωσιν ἀκριβῆ, οὔτε τὴν φαντασίαν ἐναργῆ παρέχεται. [g] οὔτε τὸ παράσημον τῆς λέξεως ἀναγκάζονται, εἴ πού τι ἀνακεχωρηκὸς ὄνομα ἢ ῥῆμα εἴρηται, τοῦτο θηρῶντες, καὶ πανταχοῦ [h] φθειρόμενοι, ἐπ᾽ ἀρχαιότητι δή τινι σεμνυνόμενοι· γελοῖον πεπονθότες, εἴ γε μὴ λογίζονται ὅτι τὰ βιβλία διὰ τῶν γνωριμωτάτων ἀγωνίζεται, τὰ δὲ ἀνακεχωρηκότα ταῦτα σπάνιά ἐστιν. οὔκουν ἀρχαΐζειν δοκοίη ὁ τὰ ὀλιγάκις εἰρημένα ἀρχαίοις λέγων, ἀλλ᾽ ὁ τοῖς ἀεὶ λεγομένοις καὶ πανταχοῦ χρώμενος. ἀγνοοῦσι δὲ καὶ τὴν χρῆσιν τῶν σπανίων ὀνομάτων, καθ᾽ ἃς αἰτίας [i] ἐστὶ τοῖς βιβλίοις· εἰσὶ δὲ [k] αἱ αἰτίαι αὗται.

η. Πρώτη μὲν ἐκείνη· ἔνια τῶν ὀνομάτων τοῖς τότε καιροῖς συνήθη ἦν καὶ γνώριμα, ὧν νῦν ἡ χρῆσις ἐξερρύηκεν. ἐκεῖνοι μὲν οὖν ὡς γνωρίμοις ἐχρῶντο· ἡμεῖς δ᾽ ἂν αὐτὰ εἰκότως ἐκκλίνοιμεν.

θ. Δευτέρα αἰτία· ἔνια τῶν πραγμάτων τῷ μὴ πολλάκις συνήθη τοῖς ἀνθρώποις εἶναι, ἀήθη [l] πάντα ἔσχεν καὶ τὰ ὀνόματα, οἷον τὸ περὶ τοὺς ὀδόντας πάθος, ὅταν ὑπό τινος δριμέος ἢ στρυφνοῦ μὴ οἷοί τε ὦσι τέμνειν οἱ ὀδόντες, ὥσπερ φρίττοντες. τοῦτο γὰρ σπανίως συμβαίνει· σπανία δὲ [m] καὶ ἡ χρῆσις τοῦ ὀνόματος. ἡμεῖς δὲ [n] ἐγκυκλοῦμεν ἀεὶ τὰ τοιαῦτα ὀνόματα.

ι. Τρίτη δὲ αἰτία ἐκείνη· ἐνίοτε λέγουσι τὰ σπάνια

mul priorum temporum confirmationibus innectentes. Id etiam inter errata cenſendum eſt, ſi quid inferas ex eo quod neque præmunieris, neque ante demonſtraveris; quod antiqui ſæpe factitarunt, maxime vero Demoſthenes ad imitationem Platonis, non ignorans frequentes prætenſiones debilem ſtructuram orationis conficere: quæ vero firmiter præmunita ſunt credibilia magis apparere. Quid vero attinet dicere, quod neceſſariam conſequentiam nequaquam videamus, quam Plato appoſite ait inſerendam, non fuſe & fortuito enthymemata in orationem conjicienda, quæ inſtar corporis eſſe debet, quod à capite ad pedes uſque ſuis conſtet partibus membriſque concinne inter ſe diſpoſitis, ac totius corporis conſtitutioni convenientibus. Illud quidem corrigere omitto, quod rarum eſſe videatur. Cum enim ob hoc Lyſias reprehenditur, omnis dicendi facultas noſtra argui videbitur. Eum vero errorem, qui in neceſſariæ conſequentiæ evidentia committitur, ſolus Demoſthenes Platonem imitatus declinavit. Qua vero id ratione præſtiterit, in Tractatu de *Imitatione* planum faciemus. Talibus igitur & tot, imo pluribus aliis modis orationis artificium ſolet violari.

In verborum delectu quot & quibus modis peccetur.

VII. Circa dictionem vero non pauci etiam defectus exſiſtunt. Quidam enim omnino ſimplici in eloquendo dictione utuntur, qua ſe cognitionem rei ejuſque naturam perſequi profitentur, neſcientes, quod in honeſto maxime cognitum eſt, id in forenſi dictione non ſatis clarum, nedum notum apparere. Nam protritum iſtud dicendi genus neq; declarationem accuratam, neq; vel ſpeciem ſatis manifeſtam exhibere valet. Alii vero ſignum elocutionis neceſſariæ eſſe putant, ſi uſpiam obſoletum aliquod vocabulum prolatum ſit, illud aucupantes, & paſſim abutentes, quaſi de re antiqua inventa glorianturr. Ridiculi omnino evadunt iſti, niſi conſiderent libros è maxime notis componi; hæc autem quæ à communi uſu receſſerunt, inuſitata admodum eſſe. Non igitur is priſco more loquitur, qui ab antiquis rarius uſurpata profert, ſed qui ſæpius decantatis paſſim in oratione utitur. Uſum autem rariorum vocabulorum ignorant, quas ob cauſas inſeruntur libris: ſunt autem ejuſmodi fere.

Raris vocabulis uti cur & quomodo concedatur.

VIII. Primo, quædam ſunt nomina priſcis temporibus familiaria & cognita, quorum nunc uſus periit; quibus illi quidem ut notis utebantur, nos vero merito declinare conſentaneum eſt.

IX. Secundo, res quædam non ita hominibus uſitatæ inſolita quoque obtinent nomina: ſuntque inſtar & dentium doloris, qui præ ſaporis oblati acrimonia & guſtus acerbitate obſtupefacti cibum comminuere nequeunt. Illud vero, ut raro uſu venit, ita rarior verbi uſus. Ejuſmodi ſunt nomina nobis devitanda.

X. Tertio autem, quando quæ ad aliorum

a Συμπλέκοντα Colb. & Cant. b Rectius τὰ πολλὰ, vel πολλάκις. *Wolfius* legit πολλοί. *Sylb.* c Etſi excuſari poteſt κατὰ μίμησιν τῶν Πλάτωνος: verius tamen videri poteſt κατὰ μίμησιν τὴν Πλάτωνος ut mox v. 18. & p. 109. v. 30. *Sylb.* d *Wolfius* cum articulo legit τὰ προσ. e Concinnius ὡς ἔτυχε, ſingulari fine. *Sylb.* f Rectius fortaſſe τοῦτον δὲ τὸν ἔλεγχον, eodem genere. *Sylb.* atque ita in *Codd. MSS.* g Pro οὔτε fortaſſe legendum οἱ δὲ, ut reſpondeat antecedenti οἱ μὲν v. 23. *Sylb.* h Φθεγγόμενος Reg. 1. i Lego ἐνεισι. k Deeſt *Cant.* l Convenientius legeris πάντως. *Sylb.* m Abeſt *Cant.* n Legendum potius ἐκκλίνομεν *declinabimus*, ut v. 43. *Sylb.*

a Pro

rum imitationem rariora efferunt vocabula, ſicuti in forma aliqua comœdiæ. Nos vero, neque elegantiæ vel joci cauſa neque neceſſitate coacti, ejuſmodi nomina quærimus, agreſtes ruſticaſque diſciplinas, quod abſurdiſſimum eſt, conſectantes. Illud præterea in dicendo vitium occurrit: laudis nimia cupiditate dictas voces velle importune uſurpare. Exempli cauſa verbum hiſtoricum, dialecticum, vel poëticum in Tragœdia vel Comœdia proferre. Eſt ea fortaſſe ſcientiæ alicujus oſtentatio, ſed uſus imperitia. Convenit enim diſcernere inter judiciales & dialecticas voces; & quæ hiſtorica, quæ poëtica, vel his propria, demum quæ politica ſint vocabula recenſere, niſi omnium riſui & invidiæ exponi velimus: non quod dialecticæ, hiſtoricæ aut politicæ dictiones in poëticis ſermonibus non reperiantur; verum oratori, & uſus opportunitas ſpectanda, nec ſtructuræ ratio minus obſervanda. Ad opportunitatem quidem pertinet, ubi dictio aliqua ſive poëtica, ſive dialectica, ſive hiſtorica evidentior apparet, tunc ea uti, quod ad majorem efficaciam rhetor præſtare poteſt. Ad ſtructuram vero, prævia narratione rem mitigare, & præmiſſis notioribus nominis novitatem occulere, & prius aperte fateri, vocem ejuſmodi ex alio dicendi genere eſſe deſumptam, quod ad novitatem molliendam ſufficiens eſt. His igitur & pluribus aliis modis in dictione delinquitur.

Opportunitas & modus in uſu.

Figuris quomodo utendum.

XI. Locutionem ſequitur oratio figurata. Quidam ſimplicibus, & ſine figuris, ac plane protritis verbis utuntur; nonnulli vero ſine ordine figurarum adducunt congeriem, ſicuti prius nominum ita nunc figurarum opportunitatem ignorantes. Et hæc quidem univerſim ſunt quæ circa mitiores affectus & ſententias, & circa artificium & dictionem dicenda habuimus.

XII. Nunc igitur quæ in omnibus oratoriæ orationis partibus errata committi ſoleant, ſingulatim conſideremus. Sunt autem orationis oratoriæ partes quatuor: exordium, narratio, confirmatio, peroratio.

Exordii vitia.

XIII. Quæ in exordio committi ſolent vitia hæc ſunt. primum coram judicibus tanquam cauſam perſpectam habentibus, quod perquam ridiculum eſt, orationem exordiri; cum prius ipſi ante meditatam orationem rem nobiſcum expendimus, exiſtimantes materiam ad diſceptandum propoſitam, ut auditoribus, ita judicibus eſſe cognitam. In procemio quidem rei ſumma aperienda eſt; & id de quo diſceptatio inſtituenda ſit, prius dilucide explicandum. Quidam præterea legem ſeu conſuetudinem procemiorum in exordia conjiciunt, quibus nec ſæpius unum ſolum ſufficiens eſſe, alias vero pluribus orationem indigere ſatis cognitum eſt. Vulgaris rhetorum multitudo rerum capita prius in exordio conſumit, cum procemium tantum ſit rei dicendæ commendatio, neque capita ea appellanda ſunt. unde

τῶν ὀνομάτων κατὰ μίμησιν τῶν πρὸς ἑτέρους, καθάπερ [a] ἐν ἰδίῳ τινὶ κωμῳδίας. ἡμεῖς δὲ οὔτε παίζοντες, οὔτε ἀνάγκῃ κατακλειόμενοι, θηρῶμεν τὰ ὀλίγα ταῦτα ὀνόματα, ὀψιμαθίᾳ καὶ ἀπειροκαλίᾳ τοῖς αἰσχίστοις τῶν παθῶν περιπεπτωκότες. ἔτι κἀκεῖνο πλημμέλημα ἐν τῇ λέξει, τὸ ὑπὸ φιλοτιμίας πᾶσι χρῆσθαι τοῖς εἰρημένοις ὀνόμασι πανταχοῦ, τὸν καιρὸν μὴ προστιθέντα· οἷον λέγω ἱστορικόν τι ὄνομα, διαλεκτικὸν, ποιητικὸν, ἐκ τραγῳδίας ἢ κωμῳδίας φθέγγεσθαι ὄνομα. ἔστι δὲ τοῦτο παιδείας μὲν ἴσως ἔνδειξις, χρήσεως δὲ ἀπειρία. δεῖ γὰρ διακρίνειν τίνα δικανικά τε τῶν ὀνομάτων, τίνα διαλεκτικὰ, καὶ τίνα ἱστορικὰ, καὶ τίνα ποιητικὰ, ἑκάτερα τῆς ποιήσεως, καὶ ἐπιλέγεσθαι τὰ πολιτικὰ πανταχόθεν· εἰ δὲ μὴ, καὶ γελοῖοι καὶ ἐπίφθονοι φανούμεθα· οὐχ ὡς οὐκ ἔστι που καὶ διαλεκτικὸν ὄνομα καὶ ἱστορικὸν καὶ πολιτικὸν ἐν τοῖς ποιητικοῖς βιβλίοις, ἀλλ' ἐπίστασθαι δεῖ καὶ τὸν καιρὸν τῆς χρήσεως, καὶ τὴν διοίκησιν. ἔστι δὲ ὁ μὲν καιρὸς ἐκεῖνος, ὅταν ἐναργέστερόν τι ὄνομα ἢ ἀπὸ ποιήσεως, ἢ διαλεκτικῆς, ἢ ἱστορικῆς, [b] χρῆσθαι, ὡς ὁ ῥήτωρ πρὸς τὴν ἐνέργειαν. ἡ δὲ διοίκησις ἐκείνη, τὸ προεξηγήσασθαι [c] καὶ τοῖς προσταχθεῖσιν ἢ ἐπιφερομένοις οὖσι γνωρίμοις ἀφανίσαι τὴν καινότητα τοῦ ὀνόματος, καὶ ὁμολογίᾳ χρῆσθαι, τοῦτο ῥῆμα ἐξ ἄλλης ἰδέας [d] λόγων εἰ[ναι]. ἱκανὴ γὰρ ὁμολογία καὶ παραμυθία τῆς κενότητος. ταῦτα καὶ ἔτι πλείω τούτων κατὰ λέξιν ἁμαρτάνομεν.

ια'. Ἀκόλουθος δὲ τῇ λέξει καὶ ὁ περὶ τῶν σχημάτων λόγος, ὅτι καὶ ἁπλάστως καὶ ἀσχηματίστως λέγουσιν, ὥσπερ καὶ ἀγοραίως, τοῖς ὀνόμασιν. οἱ δὲ καὶ πανταχόθεν σχήματα συνάγουσιν, ἀγνοοῦντες τὸν καιρὸν αὐτῶν, ὥσπερ καὶ τῶν ὀνομάτων. τοιαῦτα μέν τινα καθόλου λέγειν ἔχομεν, ἐν ἤθει, ἐν γνώμῃ, ἐν τέχνῃ, ἐν λέξει.

ιβ'. Φέρε δὴ κατὰ μέρος σκεψώμεθα ἀπὸ τῶν τῆς ὑποθέσεως στοιχείων τὰ ἐν ἑκάστῳ στοιχείῳ πλημμελήματα· ἔστι δὲ τὰ τῆς ὑποθέσεως στοιχεῖα τέσσαρα, προοίμιον, διήγησις, 63
πίστεις, ἐπίλογοι.

ιγ'. Ἃ τοίνυν πλημμελοῦμεν ἐν προοιμίῳ μελετῶντες, ταῦτά ἐστι. [f] πρῶτον μὲν, ὡς εἰδόσι τοῖς δικασταῖς διαλεγόμεθα προοιμιαζόμενοι, γελοιότατον πάσχοντες· ἐπειδὴ προβάλλομεν περὶ τῆς μελέτης τὴν ὑπόθεσιν, ἡγούμενοι καὶ τὸν δικαστὴν, ὥσπερ τὸν ἀκροατὴν, ἐπίστασθαι τὸ πρόβλημα. δεῖ δὲ ἐν τῷ προοιμίῳ καὶ παρανοίγειν τὸ πρᾶγμα ἐπὶ κεφαλαίων, προδηλοῦντα περὶ ὧν ὁ ἀγὼν γενήσεται. ἔπειτα δὲ νόμον τινὰ προοιμίων ἐποιήσαντο τὰ προοίμια, οὐκ εἰδότες ὅτι ἓν ἐξαρκεῖ· πολλάκις δὲ καὶ πλειόνων δεῖ. [g] εἰ τοίνυν πολλοὶ προκαταχρῶνται τοῖς κεφαλαίοις ἐν τοῖς προοιμίοις, [h] οὐδὲ νοοῦντες ὅτι τὰ προοίμια δεῖ σύστασιν μὲν εἶναι τῶν κεφαλαίων, οὐκ [i] ἔστι δὲ αὐτὰ κεφάλαια. ὅθεν καὶ τῶν ἀντιδί-

χων

a Ἐν ἰδίᾳ τινι legit *Caſ.* atque mox (v. 11.) ἢ ἐγγύτερα, (*vel propiora*) malit *Sylb.* b Ante χρῆσθαι ſubaudienda τότε & αὐτῷ. ſenſus enim eſt *tunc eo uti.* Nota ibidem τὴν ἐνέργειαν & verſu 17. ἐναργέστερον. recte fortaſſe utrobique: ut in priore loco *evidentia*, in poſteriore ſignificetur *efficacitas.* c Rectius τοῖς προλεχθεῖσι *præmiſſis. Sylb.* d Τοῦ τὸ . . . λόγων εἶναι *Reg.* 1 & *Colb.* e Καινότητος in *Codd. MSS.* quo modo legendum eſſe monuit *Sylb.* f Fortaſſe legendum, πρῶτον μὲν, ἂν ὡς εἰδόσι τοῖς δικασταῖς διαλεγώμεθα. *Sylb.* g Pro conjunctione εἰ reponendus videtur articulus οἱ, ut ſignificentur *plerique, major pars, vulgaris rhetorum multitudo. Sylb.* Ἐπ pro εἰ in *Cod. Cant.* h Οὐδὲν *Colb.* & *Cant.* i Ἐπ *Reg.* 1.

a Ἀντι-

καὶ ἐν τοῖς ἐπιχειρήμασι τῶν ἀγώνων ἐστὶ φαντασία ἐκείνη ἱκανή, καὶ οὐ δεῖ ἔξωθεν λόγους φαντασίας [a] ἐπικυκλεῖσθαι.

ιή. [b] Περὶ δὲ ἐπιλόγων· ἡγοῦνται τοὺς ἐπιλόγους ὥσπερ ἐν δείπνῳ, τραγήματα εἶναι τῶν λόγων, καὶ ὥσπερ ἐπιφυλλίδας καὶ στωμύλματα· παρ' ὃ καὶ ἐπιφωνήματα καλοῦσι τὰ ἐν ἐπιλόγοις λεγόμενα· οὐκ εἰδότες ὅτι ὥσπερ τὸ προοίμιον διοίκησις τοῦ παντὸς ἀγῶνος, οὕτω καὶ ὁ ἐπίλογος βεβαίωσις, ἢ ἐπανάμνησις τῶν προαποδεδειγμένων πραγμάτων, ἢ ἐν ἠθῶν συστάσει παροξυνόντων ἡμῶν, ἢ οἰκτιζομένων, ἢ καὶ ἄλλα ὅσα ἤθη λόγων διάφορα τῷ ὑποκειμένῳ ἑκάστοτε ἀγῶνι.

ιθ'. Ταῦτα καὶ ὅσα ἐκ τούτων ἤρτηται τηρώμεν ἐν ταῖς μελέταις πλημμελήματα. ἔτι δὲ καὶ τὴν παλαιότητα μὴ ἐν τῇ θέσει τῶν βιβλίων νομίζωμεν εἶναι, ἀλλ' ἐν τῇ χρήσει τῆς ὁμοιότητος. μίμησις γάρ, οὐ χρῆσίς ἐστι τῶν διανοημάτων, ἀλλ' ἡ ὁμολογία τῶν καιρῶν, ἔντεχνος [c] μεταχείρησις. καὶ μιμεῖται τὸν Δημοσθένην, οὐχ ὅτι Δημοσθενικῶς· καὶ τὸν Πλάτωνα ὁμοίως, καὶ τὸν Ὅμηρον. καὶ πᾶσα ἡ μίμησις ὧδε ἔχει, τέχνης ζῆλος, καταμαθὼν ἐνθυμημάτων ὁμοιότητα. μακρότερος ὁ περὶ μιμήσεως λόγος, ὃν ἀλλαχῇ μεταχειριούμεθα. τὸ δὲ νῦν ἔχον, τηρητέον τὰ ~~ἐν μελέτῃ~~ πλημμελήματα, ἐν ἤθει, ἐν γνώμῃ, ἐν τέχνῃ, ἐν λέξει, κατὰ πάντα μέρη τῆς ὑποθέσεως, κατὰ προοίμιον, διηγήσεις, πίστεις, ἐπιλόγους. ταῦτα περὶ τὰ φανερώτατα· πλείω δὲ τὰ ὑπολειπόμενα δείξουσιν αἱ συνουσίαι.

vos rerum caſus deſcribendos ſufficientes eſſe orationum ſpecies, nec aliunde ad rei repræſentationem eſſe accerſendas.

Perorationis vitia. XVIII. Reſtat de peroratione dicendum, quam quidam exiſtimant quaſi orationis bellaria, atque poſt vindemiam racemos & nugamenta quædam; qua propter & rerum narratarum exclamationes vocant: neſcientes quod ut exordium eſt totius orationis ſtructuræ fundamentum, ita peroratio quidem confirmatio eſt, & rerum omnium in medium allatarum commemoratio, ſive in mitiorum affectuum commendatione accendatur orator, ſive commiſeratione afficiatur, ſive quamvis aliam paſſionem induat propoſitæ materiæ convenientem.

Imitatio quid ſit & quomodo fiat. XIX. Hæc ſunt, & quæcunque ex his dependent à nobis in meditandis orationibus obſervata. Antiquitatem autem non in argumento orationum, ſed in uſu ſimilitudinis conſiſtere arbitramur. Imitatio enim non eſt uſus cogitationum, ſed opportunitatum concors & artificioſa aggreſſio. Et imitatur quis Demoſthenem, non ſolum ut Demoſthenem in ſtylo referat; ſimiliter & Platonem, & Homerum. Omnis igitur imitatio artis eſt æmulatio, enthymematum perdiſcens ſimilitudinem. Verum de hac longior nobis erit ſermo, quem alibi pertractabimus. Quod nunc reſtat, obſervanda denuo monemus vitia in affectibus, in ſententiis, in arte, in dictione, in omnibus denique orationis partibus, nempe exordio, narratione, confirmatione, & epilogo. Et hæc quidem circa maxime evidentia: plura vero adhuc relicta familiares congreſſus docebunt.

ΚΕΦ. ιά.

Περὶ λόγων ἐξετάσεως.

Ὁ Μέγιστος κίνδυνός ἐστι καὶ νέῳ καὶ μὴ νέῳ περὶ τὴν τῶν λόγων κρίσιν. ταῖς γὰρ ἡμετέραις δόξαις δίχα ἐπιστήμης εἰκῇ καὶ ἐπαινοῦμεν ἃ ἔτυχεν ἑκάστοτε, καὶ ψέγομεν. καὶ διὰ τοῦτο συμβαίνει [d] ταῦτα καὶ ἐπαινεῖσθαι καὶ ψέγεσθαι· οὐ μόνον ἄλλοτε ὑπ' ἄλλων, ἀλλὰ καὶ ταὐτὰ ὑπὸ τῶν αὐτῶν ποτὲ μὲν ἐπαινεῖσθαι, ποτὲ δὲ ψέγεσθαι. ὥσπερ γὰρ οἱ ἄπειροι τοῦ ἀριθμοῦ οὐδέποτε τὰ αὐτὰ περὶ τῶν αὐτῶν λέγουσιν, οὔτε πρὸς ἀλλήλους, οὔτε πρὸς ἄλλους· ἀλλ' ἡ ἀπειρία παρέχει τεκμήριον, τὴν ἀσυμφωνίαν· οὕτως ἀμέλει καὶ περὶ λόγους ἔχομεν οἱ πλεῖστοι. οὐδέποτε γὰρ τὰ αὐτὰ ἡμῖν δοκεῖ, ἀλλὰ ποτὲ μὲν ἐπαινοῦμεν ταῦτα ἃ ποτὲ ἐψέγομεν, καὶ ἃ ἐψέξαμεν, ἐπαινοῦμεν. ψυχαγωγούμεθα γὰρ τῇ δόξῃ τῶν ἀποφαινομένων, ἢ πρὸς [e] τὸ ἀξίωμα τῶν ἐκείνων ἀποβλέποντες, οὐκ
65 οἰκείᾳ κρίσει χρώμενοι. δεῖ δὲ ὥσπερ κανόνα εἶναι καὶ στάθμην τινὰ καὶ δοκίμιον ὡρισμένον, πρὸς ὅ τις ἀποβλέπων δυνήσεται τὴν κρίσιν ποιεῖσθαι, ἢ ἐπὶ τάδ', ἢ ἐπ'

CAP. XI.

De Orationum examine.

Examinatio ſcriptorum qualis ſit & quomodo fiat. INgens ſane eſt, non juvenibus modo ſed & ſenibus, in dijudicandis aliorum ſcriptis periculum. * Parandæ enim opinionis ſcientiæ gratia varie & temere laudamus quæ in manus noſtras venerunt, & vituperamus. Quo fit eadem interdum laudari & vituperari, non ſolum alia ab aliis, verum eadem à nobis ipſis, alias probata, nunc damnata. Sicuti enim numerorum imperiti nunquam eadem numerando conficiunt; neque ſecum ipſi neque cum aliis conſentiunt: ſed hoc inſcientiæ argumentum eſt ſibi non conſtare. ſic & plerique in orationibus examinandis negligentiores ſumus. Nunquam enim eadem nobis apparent; ſed interdum laudamus quæ alias reprehendimus; & quæ damnavimus, viciſſim laudamus. Rapimur enim viſorum phantaſia, vel ad rei cujuſque dignitatem reſpectum habentes, non proprio utimur judicio. Oportet enim regulam eſſe atq; amuſſim & probationis normam, ad quam quis reſpiciens recte poſſit judicare, vel in hanc, vel in illam ſententiam.

a Illud ἐπικυκλεῖσθαι accipi poteſt pro *agglomerari*. Sed alicui fortaſſe convenientius videatur ἐπικαλεῖσθαι *accerſiri. Sylb.*
b Iterum in *Ed. Steph.* [& *Cod. Cant.*] peculiare incipit caput, cum hoc titulo Περὶ ἐπιλόγων: parum convenienter. qui enim conſentaneum eſſe poteſt, ut cum exordii, narrationis, & confirmationis vitia ſuperioribus attexuerit, epilogi vitia ſeorſim explicare voluerit? Porro in iſto loquendi genere, Περὶ δὲ ἐπιλόγων, ſtructura eſt elliptica, ut ſupra initio capitis, p. 108. v. 37. Senſus eſt, περὶ δὲ ἐπιλόγων ἵνα λέγωμεν, ſeu περὶ δὲ ἐπιλόγων ἵνα τὰ πλημμελήματα ἐκθῶμεν. *c* Nota hîc rurſum μεταχείρησις & mox (v. 23.) μεταχειριούμεθα. qua de re ſupra quoque p. 68. v. 17. *Sylb.* *d* Fortaſſe convenientius ταὐτὰ *eadem*, ut v. ſeq. *Sylb.* *e* Τὸ ἐκείνων *Colb.* quod maluit etiam *Sylb.* * *Al.* Noſtris enim opinionibus nixi ſine ſcientia varie &c.

tentiam. Dicam itaque quod dicendum videatur. Quatuor itaque ſunt ad quæ potiſſimum rectum de orationibus judicium dirigendum exiſtimem: indoles ſeu natura, ſententia, ars, ac dictio. Decet igitur quæ legimus, quæ audimus, & quæ occurrunt conſiderare, an ad naturam, ſententiam, artem, aut dictionem proſint vel obſint. Extra hos nulli fines exiſtunt.

Morum cenſura. II. Igitur quid hic ſervandum? Indolem ſeu naturam duplicem eſſe, communem & propriam. Hæ quid differant nunc exponam. *Mores communes.* Communem eam appello, quæ à philoſophia pendet. Qualis ea demum eſt? ad virtutem nimirum invitans, avertenſque à vitiis. Privatam vero eam dico, quæ ab oratoria dependet. Quæ tandem ea eſt? decentes, puta, aptoſq; de re quaq; propoſita ſermones habere, cum dicentibus tum audientibus, de quibus & ad quos verba facere ſolemus: qua in re libri antiquorum omnes verſantur. Quid igitur dicam? plenos eſſe libros omnes hiſce Etheſi in æquis aut iniquis, in continentibus aut frugi hominibus & nequam, in fortibus aut meticuloſis, doctis vel indoctis, mitibus aut iracundis. Licet itaque, nominibus relictis, mores ſeu naturas capientibus, de vitæ negotiis philoſophari; quorum quædam expetenda, quædam contra fugienda ſunt. Ut ſi quis in Homeri Rhapſodia intueatur Paridis mores, hoſpitis ſui domum violantis, & alienam conjugem [Helenam] rapturi, factum quidem oderit, animum vero cuſtodierit, ratus patriam eo ſcelere familiamque everſurum; pœnam denique Diis hominibuſque exemplo in ſe edito daturum. Pandari præterea noxia eſt indoles juramenta conturbantis: & peccato dignum tandem obvenire ſupplicium. Neſtoris etiam prudentia eluceſcit, quæ virtutem perficit. De Hectore vero Jupiter pietatem ejus prædicans ita loquitur:

Hinc mihi namq; calent ſacris & odoribus aræ:
Qui ſuperis debetur honos, ſemperque manebit.

Et nomina omittens indolis differentias quæras, ut in ſpeculando ad vitæ mores per libros pervenias. Hoc & Plato ſignificat, poëſin, ornando veterum res innumerabiles, poſteros informare. Igitur doctrina eſt morum collectio. Hoc etiam Thucydides aſſerere viſus eſt, hiſtoriam ſic deſcribens, quaſi ſit per exempla philoſophia: "Cæterum, qui res præ-"teritas accurata noſſe & in iis, quæ iterum "eodem conſimilique modo (ut res ſunt hu-"manæ) uſu venient, hæc ad ſuum commo-"dum adhibere voluerit, non deſiderabit plu-"ra. Hiſtoriis ergo utendum ad vitam moreſque formandos. Et hæc quidem, de communi indole, quæ malum fugit, virtutemque amplectitur.

Mores privati. III. De privata vero, quam rhetoricam ap-

ἐκεῖνα. ὡς οὖν ἐμοὶ δοκεῖ, [a] φράσω πρὸς ὑμᾶς. τέτταρα εἶναί φημι, ἀφ᾽ ὧν τὴν δοκιμασίαν καὶ τὴν κρίσιν χρῆναι ποιεῖσθαι τῶν λόγων ἀξιῶ. ἔστι δὲ τὰ τέσσαρα ταῦτα, ἦθος, γνώμη, τέχνη, λέξις. σκεπτέον οὖν ἀεὶ ἡμῖν περὶ ὧν ἢ ἀνέγνωμεν, ἢ ἠκούσαμεν, ἢ ὁπωσοῦν ἐτύχομεν, τί ὠφελεῖ ἢ βλάπτει εἰς ἦθος, τί εἰς γνώμην, τί εἰς τέχνην, τί εἰς λέξιν. ἔξω τούτων οὐκ εἰσὶν ὅροι.

β΄. Τί ποτε ἐστὶν ὃ λέγω, μαθεῖν χρή. τὸ ἦθός φημι διπλοῦν εἶναι, κοινόν τε καὶ ἴδιον. πῇ διορίζω τὸ κοινὸν καὶ τὸ ἴδιον ἀπ᾽ ἀλλήλων, φράσω. κοινὸν λέγω, τὸ φιλοσοφίας ἐχόμενον. ἔστι δὲ τοῦτο τί; τὸ εἰς ἀρετὴν προτρέπον, καὶ κακίας ἀπαλλάττον. ἴδιον δὲ λέγω, τὸ ῥητορικόν. ἔστι δὲ τοῦτο [b] τί"; τὸ πρέποντας καὶ προσήκοντας τοὺς λόγους ποιεῖσθαι περὶ τῶν ὑποκειμένων πραγμάτων τῷ λέγοντι αὐτῷ, καὶ τῷ ἀκούοντι, καὶ περὶ ὧν ὁ λόγος, καὶ πρὸς οὓς ὁ λόγος· ὅ,τι ποτὲ ἐστὶν ὁ ἀγὼν τοῖς βιβλίοις πᾶσι καὶ τοῖς παλαιοῖς. τί οὖν περὶ τούτων λέγω; τὰ βιβλία μεστά ἐστι δικαίων ἠθῶν, ἀδίκων, σωφρόνων, ἀκολάστων, ἀνδρείων, δειλῶν, σοφῶν, ἀμαθῶν, πρᾴων, ὀργίλων. ἔξεστιν οὖν καταλιπόντας τὰ ὀνόματα, ἐκλαβόντας ἤθη, φιλοσοφῆσαι τὰ τοῦ βίου πράγματα· καὶ τὰ μὲν [c] ἐστὶ" μιμήσασθαι, τὰ δὲ φυγεῖν δεῖ, εἴ τις λαβὼν παρὰ Ὁμήρου τὸ ἦθος τοῦ Ἀλεξάνδρου λυμηναμένου ξένου οἰκίαν, καὶ ἁρπαγὴν ποιησαμένου ἀλλοτρίας γυναικός, μισοῖ μὲν τὸ ἦθος, φυλάττοι δὲ καὶ τὴν ψυχὴν, ὡς καὶ τὴν πατρίδα [d] τούτῳ κατασκάψασαν, καὶ τὸν οἶκον ἀνατραπέντα, καὶ μεγίστην τιμωρίαν καὶ παρὰ ἀνθρώπων καὶ [e] θεῶν γενομένην. πάλιν αὖ ἐστὶ πονηρὸν ἦθος τοῦ Πανδάρου συγχέοντος τοὺς ὅρκους· ἡ τιμωρία φαίνεται ἐπαξία τοῦ ἁμαρτήματος. Νέστορός που σωφροσύνη φαίνεται· τοῦτο εἰς ἀρετὴν συντελεῖ. λέγει που ὁ Ζεὺς περὶ τοῦ Ἕκτορος, εὐσέβειαν αὐτῷ μαρτυρῶν·

[f] Οὐ γάρ μοί ποτε βωμὸς ἐδεύετο δαιτὸς ἐΐσης,
Λοιβῆς τε κνίσσης τε· τὸ γὰρ λάχομεν γέρας ἡμεῖς.

καὶ ἂν καταλιπὼν τὰ ὀνόματα, [g] ἐξετάσῃς τῶν ἠθῶν τὰς διακρίσεις, ὥσπερ ἐν θεάτρῳ, τῷ βίῳ διὰ τῶν βιβλίων πορεύσῃ. τοῦτο καὶ [h] Πλάτων εἶπεν, ὅτι ἡ ποιητικὴ, μυρία τῶν παλαιῶν ἔργα κοσμοῦσα, τοὺς ἐπιγινομένους παιδεύει. παιδεία ἄρα ἐστὶν ἡ ἔντευξις τῶν ἠθῶν. τοῦτο καὶ Θουκυδίδης ἔοικε λέγειν, περὶ ἱστορίας λέγων· ὅτι καὶ ἱστορία φιλοσοφία ἐστὶν ἐκ παραδειγμάτων· "[i] Ὅσοι δὲ βουλήσονται τῶν τε γενομένων τὸ σαφὲς "σκοπεῖν, καὶ τῶν μελλόντων ποτὲ αὖθις, κατὰ τὸ ἀνθρώπειον, "τοιούτων καὶ παραπλησίων ἔσεσθαι, ὠφέλιμα, χρῆσθαι ταῖς παλαιαῖς ἱστορίαις, καὶ τοῖς παραδείγμασι τῶν ἐθῶν· ὡς ἱστορία τοῦ βίου. ταῦτα μὲν περὶ τοῦ κοινοῦ ἤθους, κακίας φυγὴ, καὶ ἀρετῆς κτῆσις.

γ΄. Περὶ δὲ τοῦ ἰδίου ἤθους, ὃ ῥητορικὸν καλοῦμεν,

a Φράσων in *Codd. MSS.* *b* Deeſt *Cant.* *c* Omittunt *Colb.* & *Cant.* *d* Τούτου *Cant.* *e* Ex θεῶν *Reg.* 1. *f Il.* δ. v. 48. *g* Ἐξετάσεις in *Codd. MSS.* *h* In *Ione.* *i* Verba hæc *Thucydidis* ſunt è *Proœmio* deſumpta; ſed non integre hic adſcripta. ut enim taceam pro ἀνθρώπειον apud *Thucydidem* legi ἀνθρώπινον, poſt ὠφέλιμα (v. 43.) apud eundem leguntur hæc duo commatia, κρίνειν αὐτὰ, & ἀρκούντως ἕξει: ut plenius ſupra quidem expoſui. Senſus enim loci, intricati alioqui, eſt: Qui vero præteritorum perſpicuam cognitionem ſpectare volent, & de futuris (ut pro humanarum rerum viciſſitudine, talia & conſimilia eventura eſſe conjicere licet) utiliter è ſuperiorum temporum caſibus judicare cupient, iis hæc mea ſufficiet ſcriptio. Quibus verbis ſignificare videtur *Thucydides*, ſe magis in hiſtoria ſua ſpectaſſe τὸ ὠφέλιμον, quam τὸ ἐπιτερπές: ut ſupra quoque in *Dionyſii* loco jam citato (p. 44. & 45.) obſervare licet. Eorum etiam, quæ apud *Dionyſium* hic mutila & corrupta ſequuntur, talis quæpiam requiritur lectio: χρηστέον γοῦν ταῖς παλαιαῖς ἱστορίαις, ὡς παραδείγμασι τῶν ἠθῶν καὶ παιδείᾳ τοῦ βίου: ut colligitur ex v. 38. & 39. In *Ed. Steph.* certe pro βίου mendoſe ſcriptum βία. *Sylb.* In *Codd. MSS.* βίου.

a Rectius

μεν, καὶ τρόπον τινὰ οὗτος ὁ λόγος περὶ διαιρέσεώς ἐστι· περὶ οὗ μηδεὶς γέγραφε μηδὲ εἴρηκέ ποτε. εἰ γὰρ ἀγῶνές εἰσι τῷ ῥήτορι δύο, ὁ τοῦ πράγματος, καὶ ὁ τοῦ ἤθους, [a] πρεσβύτερος δὲ τοῦ ἤθους καὶ κυριώτερος, καὶ ὡς εἰπεῖν τῷ ῥήτορι μόνος ὁ τοῦ ἤθους ἀγών ἐστι. τὸ γὰρ πρᾶγμα οἰκείαν ὕλην εἰς χορηγίαν παρέχει· ἡ τῶν ἠθῶν θεωρία, ἀριθμῷ καταληφθεῖσα, διαίρεσιν ἠθῶν παραδίδωσι. συνέλωμεν οὖν, καὶ τὰ ἤθη ἀριθμῷ [b] καταδησώμεθα, ὥστε μηδὲν ἡμᾶς δύνασθαι διαφυγεῖν. τὰ τοίνυν ἴδια καὶ ῥητορικὰ ἤθη τούτοις διαιρεῖται, κατὰ ἔθνη, γένη, ἡλικίας, προαιρέσεις, τύχας, ἐπιτηδεύσεις. ἑπτὰ οὗτοι τόποι· τὸ γὰρ ἔθνος διπλοῦν, ἔκ τε τοῦ κοινοῦ παντὸς καὶ τοῦ ἰδίου.

δʹ. Τί ποτέ ἐστιν ὃ λέγω, διηγήσομαι. ζητητέον ἐστὶ, πότερον Ελλην ὁ λέγων, ἢ βάρβαρος καθόλου. πολλὴ γὰρ διαίρεσίς ἐστι καὶ διάκρισις Ελληνικοῦ ἤθους καὶ βαρβαρικοῦ. εὑρήσεις γὰρ ἀγροικότερα τὰ βαρβαρικὰ [c] ἔθη καὶ τραχύτερά πως, καὶ ἔχοντά τινα αὐθάδειαν, ὥσπερ καὶ ὁ Πλάτων τὸν Αἰγύπτιον λέγοντα εἰσάγει· "[d] Ω Σόλων Σόλων, Ελληνες ἀεὶ παῖδές ἐστε· μάθημα δὲ οὐδὲν ἔχετε χρόνῳ πολιόν." ἐνταῦθα γὰρ καὶ ἡ τροπὴ τῶν ὀνομάτων δηλοῖ τὸ ἴδιον τῶν βαρβάρων. ὥσπερ ἀμέλει καὶ [e] Ηρόδοτος πεποίηκε διαλεγόμενον τὸν Κανδαύλην πρὸς τὸν Γύγην· "Ωτα γὰρ τυγχάνει ἀνθρώποισιν ἐόντα ἀπιστότερα ὀφθαλμῶν." οὐ γὰρ περὶ ἀκοῆς καὶ ὄψεως διελέχθη, ἀλλ' ἐπὶ τὰ μέρη τοῦ σώματος τὴν γνώμην μετήνεγκεν· ὡς καὶ τὸν τρόπον [f] τῆς λέξεως βαρβαρικόν. καὶ ὁ λέγων, χρῆμα ἑωρακέναι, [g] ὡς παρὰ τοῖς Ελλησιν, ᾧ χρώμενοι μαίνονται· τὴν γυμνασίαν τῶν ἀθλούντων λέγων, καὶ μανίας πόμα λέγων τὸν οἶνον.

εʹ. Καὶ ὅλως τί δεῖ ταῦτα ἐπιλέγεσθαι; μεστὰ γὰρ τὰ βιβλία τῶν τοιούτων ἐστίν. ἴδιον οὖν [h] ἔρις τοῦ ἔθνους Ελληνικὸν ἢ βάρβαρον τὸ ἦθος. ἀλλὰ θῶμεν εἶναι Ελληνικόν, ἢ θῶμεν βάρβαρον, πάλιν κατὰ διαιρέσεις τῶν ἠθῶν· καὶ δεῖ συνεργεῖν ἀμφότερα, καὶ τὸν βάρβαρον καὶ τὸν Θρᾷκα τὸν φονικόν, καὶ τὸν βάρβαρον καὶ τὸν Σκύθην τὸν [i] σύντομον. πάλιν Ελληνικὸν θῶμεν τὸ ἦθος. ἔστω Ελλην· κοινὸν τὸ [k] ἔθος Ελλήνων. Ελλην Αθηναῖος, τορὸς, λάλος, σοφός· Ελλην Ιων, ἁβρὸς, ἀνειμένος· Ελλην Βοιωτὸς, εὐήθης· Ελλην Θετταλὸς, [l] διπλῶσαι ποικίλος. ἐντεῦθεν καὶ ἄνθρωποι φιλοσοφοῦντες τοῦτο καὶ αἰσθανόμενοι τῇ φύσει τῶν πραγμάτων τὰ ἔθνη λοιδορίας ποιοῦνται· οὐκ ἐχόντων τῶν ἐθνῶν τὰς λοιδορίας· ἀλλ' ἐκ τῶν ἐπιπολαζόντων ἠθῶν τοῖς ἔθνεσι τὰς βλασφημίας λαμβάνονται· ὡς καὶ [m] Δημοσθένης οὐκ εἰσάγει ἰσχυρὸν εἶναι τὸν Θρᾷκα τοῦτον· καὶ ἡ διαβολὴ ἐν τῷ, τὸν Θρᾷκα. καὶ τί δεῖ τὰ ἄλλα λέγειν; καὶ γὰρ ὁ [n] Πλάτων φησὶ παγκάλως, ὅτι κατὰ τοὺς τοῦ οὐρανοῦ τόπους

pellamus, & ſic fere diviſionibus conſtans oratio eſt, de qua dixit vel ſcripſit nemo. Cum enim duplex ſit oratori certamen, cum de re, tum de natura cujuſque, hoc longe antiquius eſt magiſque proprium, &, ut ſic dicam, ſolius prope eſt oratoris contentio. Res enim propriam materiam chorago ſuppeditat: morum vero conſideratio, numero comprehenſa, eorum præbet diviſionem. Connectamus itaque & quaſi mente vinciamus ea, ne quid nos rerum effugiat. Hæc itaque privata & oratoria affectio in has partes dividitur: in nationem, genus, ætatem, propoſitum, fortunam, & vitæ inſtitutum. Quare loci iſti ſeptem ſunt, cum natio in duas partes deducatur; communem & privatam.

Mores gentium diverſi.

IV. Hoc quid ſit exponam. Quærendum Græcuſne ſit an barbarus in genere, qui verba facit. Permagni enim intereſt, diverſaque ſunt Græcorum barbarorumque ingenia atque indoles. Agreſtiores enim barbarorum eſſe mores, aſperioreſque comperies, atque arrogantes; qualem Plato inducit Ægyptium ita dicentem: "O Solon, Solon, vos Græci "ſemper eſtis pueri; nulla cana vobis doctri"na. Hic in verbis quidem figura, propria vero barbarorum eſt. Ut denique Herodotus etiam Candaulem facit loquentem ad Gygem: "Auribus mortales minus fidei tribuunt quam "oculis. quod non de auditu & aſpectu ab illo dictum, ſed de corporis humani partibus ſenſum accepit, ut barbarorum ſermo figuratus ſit: & qui pronunciat, ſe aliquid vidiſſe, tanquam apud Græcos, quo utentes inſaniunt; & Athletarum ſignificans exercitationem, vinum inſaniæ potum appellans.

V. In ſumma recenſere ſingula quid attinet? His enim referti ſunt libri. Propriam igitur dixeris gentis Græcam aut barbaram naturam. Demus itaque Græcum vel barbarum eadem naturæ diviſione eſſe, & utrumque ſimul hic agere oportet: barbarum quidem & Thracem, truculentum; barbarum & Scytham crudeli ingenio parem. Ponamus è contra Græcam indolem: ſit Græcus, moſque communis Græcorum. Græcus ſit Athenienſis, ergo vehemens, facundus, ſapiens. Græcus ex Ionia, ergo mollis & remiſſus. Bœotus, ſimplex itaque & obtuſus. Theſſalus eſt è Græcia, duplex itaque & varius. Hinc etiam philoſophi & qui naturas gentium perſpectas habent jacere convitia probri loco ſolent, tametſi irriſione indignæ ſint: ſed * ab emergentibus ad ſumma ingenijs calumniæ ſæpe nationum exiſtunt. Demoſthenes enim Thracem, ut non conſtantem & firmum in fide atque amicitia, Charidemum introducit, ſed omne in eo poſitum convicium, *Thrax eſt*. Plura addere quid attinet? Rectiſſime enim Plato ait, è cœli loco atque condi-

Gentium convicia è moribus.

tione

a Rectius repetito articulo πρεσβύτερος δὲ ὁ τοῦ ἤθους. *Sylb.* *b* Καταδηλωσόμεθα *Colb.* ex alicujus emendatione. *c* Pro ἔθη legendum vel ἔθνη *gentes*, vel ἤθη *mores*. *Sylb.* Ηθη in *Cod. Colb.* *d* In *Timæi* principio. *e* Lib. I. non longe ab initio. *f* Poſt τῆς λέξεως deeſſe videtur participium abſolutum ὄντα, vel infinitivum verbum δηλῶσαι. *g* Deeſt *Reg.* I. *h* Proculdubio legendum ἐρεῖς. *Sylb.* *i* Pro σύντομον legendum videtur ὠμόν, vel ἀπότομον. nam Scythas ſævos ac crudeles fuiſſe, ſatis notum eſt; σκυθρωπὸν, *tetricum*, nimis lene videtur. *Sylb.* *k* Legendum vel ἔθνος vel ἦθος. *Sylb.* *l* Malim διπλοῦς καὶ ποικίλος: *Sylb.* *m* Reſpicere videtur eum *Demoſthenis* locum qui eſt in orat. adverſus *Ariſtocratem*, editionis *Wolfianæ* pag. 445. ταύτην φυλάξετε τὴν πίστιν πρὸς τουτονὶ τὸν Θρᾷκα, καὶ μὴ βουλήσεσθε εἰδέναι, τίνα ἄν, εἰ πίσῃς, ἄρξει τὸν Θρᾴκης, πρὸς ὑμᾶς ἔχειν γνώμην. Et rurſum p. 448. τῷ πόλιν μὲν οὐδ' ἡντινοῦν οἰκοῦντι, Θρᾳκὶ δὲ ἀνθρώπῳ, βασιλεῖ στρατηγοῦντι, καὶ διὰ τὴν ἐκείνου βασιλείας πολλοὺς ἀδικοῦντι. Loquitur autem de Charidemo Thrace, & Thracum regis duce. itaque οὐκ ἰσχυρὸν hoc loco accipiemus, Non conſtantem nec firmum in amicitia & fide. *Sylb.* *n* Vide lib. IV. *de Republ.* editionis *Stephaneæ* p. 435. ubi inter cætera inquit; τὰ αὐτὰ ἐν ἑκάστῳ ἔνεστιν ἡμῶν εἴδη τε καὶ ἤθη, ἅπερ ἐν τῇ πόλει. οὐ γάρ ποθεν ἄλλοθεν ἐκεῖσε ἀφῖκται. γελοῖον γὰρ ἂν εἴη, εἴ τις οἰηθείη τὸ θυμοειδὲς μὴ ἐκ τῶν ἰδιωτῶν ἐν ταῖς πόλεσιν ἐγγεγονέναι, οἳ δὴ καὶ ἔχουσι ταύτην τὴν αἰτίαν· οἷον οἱ κατὰ τὴν Θρᾴκην τε καὶ Σκυθικήν, καὶ

* *Al.* Sed à moribus invaleſcentibus cal. &c.

χεδὸν

tione etiam indolis cujuſque temperamentum exiſtere. Hanc ideo ob cauſam fieri, ut alii diſciplinis perdiſcendis aptiores ſint, ut Græcanicis Græci: quidam vero ad argentariam exercendam accommodi, ut Phœnices & Ægyptii: alii rurſus ad iram procliviores, ut quotquot barbari bellicis rebus dediti ſunt. Et cum ratione hæc dicit. Loca etenim naturam ingenerare affirmat, & ſingulatim in moribus cujuſque. Propterea & à variis reip. formis diverſæ quoque indoles exiſtunt, quaſi à rebuſpublicis naturæ, & contra à naturis reſpublicæ procreentur. Quapropter in indole duplicem ſpectamus nationem, Græcam & barbaram. Sed nunc à communi ad ſingularem tranſeamus. Sit Athenienſis, Lacedæmonius, Bœotus, Ion, Scytha, aut Thrax, vel Celta, aut ex Iberia, vel Ægyptius: in aliquo igitur conveniat oportet. De genere deinceps agendum. Generis vocabula ſunt cognationes. Sic pater barbarus, & barbarus Celta, & Scytha, & Scytha barbarus, & rurſum pater Græcus, & Græcus, pater Lacedæmonius, ac pater Athenienſis.

Ætas, fortuna &c. variant mores.

VI. His accedat neceſſe eſt ætas, & quaterna ſunt comprehendenda. Eſt pater, barbarus, Scytha, & juvenis. Non enim juvenes patreſq; eadem præditi natura, & ſenio jam confecti, ſed ſenum quidem mollior eſt indoles, juvenum vero vividior. Similiter fratrem ſi dicas aut uxorem, aut maritum, vel denique filium. Hinc & proprii conſilii affectio vehementior expenditur. Erga liberos pius quidem eſt, at celer, at acerbus, at avarus, at denique diſſolutus. Conſilium ita cum indole univerſa concurrit. Nunc de fortuna videamus: eaque vel ſecunda eſt vel adverſa. Non enim natura hæc ſunt, ſed fortuna ea dirigit. Hinc de vitæ inſtituto dicendum, hæc enim à cujuſque pendent ſtudio. Milites enim quid ab arte militari, à medica medici, à rhetorica oratores, ab agricultura agricolæ informantur. Medicum enim videas diſſerendo dicere: "Hoc eſt expurgandum, illud "recidendum. Muſicum invenias dicentem: "Hæc extra cantum: dicta illa non concinunt. Demodicus Socrati apud Platonem ait: "Mihi "quidem, ô Socrates, filii mei ſive plantatio, "ſive generatio cenſenda eſt. non eſt hoc ita judicandum, quaſi magna voce à Platone pronunciatum, ſed quia mechanicus & agricola erat Demodicus, artis ſuæ vocabulis uſus videatur.

VII. Et hoc quidem unum eſt exiſtimandum de ſeptem indolis ſpeciebus. Sic comperias per ſingula diſcurrens ac colligens: inops & dives hoſtes ſunt in civili adminiſtratione. In paupere naturam reperies, ſimiliter in opulento: item in hoſtibus, rurſum in republica. Neque enim eadem ſunt odia publicarum vel privatarum rerum, ſed illa ſunt prudenter in vulgus dijudicanda. Deinde pater eſt quiſpiam, vel

καὶ τῶν ἠθῶν αἱ κράσεις· καὶ διὰ τοῦτο τινὰς μὲν ἀνθρώπους εἶναί φησι πρὸς μαθήματα ὀξυτέρους, τοὺς [a] πρὸς τὴν Ἑλλάδα· τοὺς δὲ, πρὸς ἀργυρισμὸν, τοὺς περὶ τὴν Φοινίκην καὶ Αἴγυπτον· [b] ἄλλοι, περὶ θυμὸν, ὅσοι τῶν βαρβάρων εἰσὶ πολέμοις ἀνακείμενοι. καὶ εἰκότως ταῦτα λέγει. καὶ γὰρ τὰ ἤθη φησὶν [c] ἐνδύεσθαι τοὺς τόπους καὶ τοῖς ἔθνεσιν ἀπὸ τῶν καθ' ἕνα. καὶ διὰ τοῦτο ὅσα πολιτειῶν εἴδη, τοσαῦτα ἠθῶν εἴδη· ὡς τὰς πολιτείας ἀπὸ τῶν ἠθῶν, τά τε ἤθη ἀπὸ τῶν πολιτειῶν γινόμενα. ὁρῶμεν οὖν ἀπὸ ἔθνους. διπλοῦν δὲ τὸ ἔθνος, Ἕλλην, ἢ βάρβαρος. μετὰ τὸ κοινὸν ἐρχόμεθα ἐπὶ τὸ ἴδιον. Ἀθηναῖος, ἢ Λάκων, ἢ Βοιωτὸς, ἢ Ἴων, ἢ Σκύθης, ἢ Θρᾴξ, ἢ Κελτὸς, ἢ ἀπὸ Ἰβηρίας, καὶ Αἰγύπτιος· δεῖ οὖν συνελθεῖν τινι. εἶτα ἀπὸ γένους. τὸ γένος ἐστὶ τὰ τῆς συγγενείας ὀνόματα, πατὴρ βάρβαρος, καὶ βάρβαρος Κελτὸς, καὶ βάρβαρος Σκύθης· καὶ πατὴρ Ἕλλην· καὶ Ἕλλην, πατὴρ Λακεδαιμόνιος, καὶ [d] ὁ πατὴρ Ἀθηναῖος.

ς'. Δεῖ προσελθεῖν τούτοις καὶ ἡλικίαν, καὶ τὰ τέσσαρα ἐν γενέσθαι. πατὴρ, βάρβαρος, Σκύθης, νέος. οὐ γὰρ τὰ αὐτὰ ἤθη διασώζονται νέοι καὶ πατέρες ὄντες, καὶ πρεσβῦται γενόμενοι, ἀλλὰ γίνεται τὰ μὲν τῶν πρεσβυτέρων ἤθη μαλακώτερα, τὰ δὲ τῶν νεωτέρων ἀκμαιότερα. ὡσαύτως καὶ εἰ ἀδελφὸν λέγοις, καὶ εἰ γυναῖκα λέγοις, καὶ εἰ ἄνδρα, καὶ εἰ υἱόν. ἐνταῦθα τὸ οἰκεῖον πάθος τῆς προαιρέσεως ἐξετάζεται. [e] φιλόστοργος, ἀλλὰ ταχὺς, ἀλλὰ σκληρὸς, ἀλλὰ φιλάργυρος, ἀλλὰ ἀνειμένος. ἡ προαίρεσις συντρέχει παντὶ ἤθει. εἶτα ἀπὸ τύχης, εὖ πράττων, κακῶς πράττων. οὐ γὰρ ταῦτα ἤθη ἐστὶν, ἀλλὰ ἡ τύχη ῥυθμίζει. εἶτα καὶ ἐπιτήδευσις· ἔστι γοῦν καὶ ἀπὸ ἐπιτηδευμάτων· οἱ στρατιῶται ἔχουσί τι ἀπὸ τῆς στρατιωτικῆς, οἱ ἰατροὶ ἀπὸ τῆς ἰατρικῆς, οἱ ῥήτορες ἀπὸ τῆς ῥητορικῆς, καὶ οἱ γεωργοὶ ἀπὸ τῆς γεωργικῆς. εὑρήσεις τὸν ἰατρὸν διαλεγόμενον λέγοντα, "Δεῖ τοῦτο ἐκκαθᾶραι, ἐκτεμεῖν αὐτό. εὑρήσεις τὸν μουσικὸν λέγοντα, "Παρὰ μέλος λέγεις, οὐ συνᾴδει "τὰ λεγόμενα. παρὰ δὲ τῷ Πλάτωνι ὁ [f] Δημόδικος λέγει πρὸς Σωκράτην· "Ἐμοὶ γὰρ, ὦ Σώκρατες, ἡ "τούτου τοῦ παιδὸς εἴτε φυτείαν, εἴτε παιδοποιίαν χρὴ φάναι· τοῦτο δὲ οὐ χρὴ νομίζειν, ὅτι μεγάλῃ τῇ φωνῇ χρῆται ὁ Πλάτων, ἀλλ' ἐπειδὴ ὁ Δημόδικος [g] ἐργατικὸς καὶ γεωργὸς, φωνὰς ἀφίησι τῆς τέχνης.

ζ'. Ταῦτα [h] τὰ ἑπτὰ ἤθη ἐν γενέσθαι δεῖ. οὕτως εὑρήσεις καθ' ἕκαστον ῥῆμα ὑποθέσεως προβαλλομένης ἠθῶν συναγωγάς· πένης καὶ πλούσιος ἐχθροὶ ἐκ πολιτείας. εὑρήσεις ἐν τῷ πένητι ἦθος, ἐν τῷ πλουσίῳ ἦθος, ἐν τοῖς ἐχθροῖς ἦθος, ἐν τῷ ἐκ πολιτείας ἦθος. οὐ γὰρ ἡ αὐτή ἐστιν ἔχθρα ἐξ ἰδιωτικῶν πραγμάτων καὶ ἐκ πολιτικῶν, ἀλλ' ἕξεις τὸ φρόνημα ἑκατέρου ἀξιοῦντος διαλέγεσθαι τῷ δήμῳ. εἶτα εἰ πατήρ ἐστιν αὐτῶν τις, ἢ οὐ πατὴρ, εἶτα

πόλεμος

σχεδόν τι κατὰ τὸν ἄνω τόπον· ἢ τὸ φιλομαθὲς, ὃ δὴ περὶ τὸν παρ' ἡμῖν μάλιστ' ἄν τις αἰτιάσαιτο τόπον· ἢ τὸ φιλοχρήματον, ὃ περὶ τούς τε Φοίνικας εἶναι καὶ τοὺς κατ' Αἴγυπτον φαίη τις ἂν οὐχ ἥκιστα. Hæc ibi *Plato*. *Sylb.* *a* Rectius περὶ τὴν Ἑλλάδα, ut in loco *Platonis* jam citato, περὶ τὸν παρ' ἡμῖν τόπον. *Sylb.* atque ita in *Cod. Cant.* *b* Rectius ἄλλους. *Sylb.* *c* Ἐμφύεσθαι τοῖς τόποις malit *Sylb.* *d* Rectius (opinor) καὶ πατὴρ Ἀθηναῖος ſine articulo. *Sylb.* *e* Negative legendum videtur οὐ φιλόστοργος *Sylb.* *f* Δημόδοκος & Δημόδοκος in *Codd. MSS.* Verum (ut inquit *Sylb.*) Δημόδικος vera lectio, quod ita apud *Platonem* in *Theage*, non longe ab initio. *Sylb.* *g* Ἐργαστικὸς καὶ γεωργικὸς *Cant.* *h* Legendum videtur τὰ ἑπτὰ τὰ περὶ τὰ ἤθη, vel brevius pro ἤθη ſubſtituendum adverbium ἤδη. *Sylb.*

a Non

οὕτω νεμόμενα. καὶ ὅταν πᾶν εἴπῃ, ἐπὶ τὸ πρῶτον, πάλιν ἐπὶ τὸ δεύτερον· καὶ ὅλως ἡ χρεία τῶν ἀριθμὸν ἀνακαλέσεται. τοῦτο τὸ πολλοστῶς ἐστὶν εἰπεῖν· ἕπεται τούτῳ τὸ ποικίλως. διαφέρει δὲ [a] τὸ ποικίλως τοῦ πολλοστοῦ, τῷ τῶν ἰδεῶν.

ι΄. Τῆς λέξεώς ἐστι διαφορεία καὶ κρίσις φαύλων ὀνομάτων· τοῦτο δικανικὸν ὄνομα, τοῦτο ἱστορικόν, τοῦτο διαλεκτικόν, τοῦτο κωμικόν. καὶ πάλιν μετὰ τὰς ἰδέας, τοὺς ἄνδρας ἐπανελθεῖν· κωμικόν, τοῦτο Ἀριστοφάνειον κωμικόν, τοῦτο Κρατίνειον, τοῦτο Εὐπολίδειον, [b] τοῦτο Εὐριπίδειον, τοῦτο Μενάνδρου· εἶτα δικανικόν, τοῦτο [c] Λύσιον, τοῦτο Δημοσθενικόν· Αἰσχίνῃ πρεπωδέστερον τοῦτο ὄνομα, Ἀντιφῶντι τοῦτο συνήθες μᾶλλον· τοῦτο τὸ ποικίλως ἐστί. αὕτη ἐστὶν ἡ θεωρία καθ' ἣν ἐξετάζεται βιβλίων ἀκροάσει πᾶς λόγος, μετ' ἀσφαλείας πορευομένης τῆς ἐξετάσεως. ζητήσεις γὰρ τί ὠφελεῖ ἢ βλάπτει τὰ ἀνεγνωσμένα, ἢ εἰρημένα, ἢ ἠκουσμένα, εἰς ἦθος, γνώμην, τέχνην, λέξιν. τὸ ἦθος διπλοῦν, κοινὸν καὶ ἴδιον. κοινὸν μέν, τὸ εἰς ἀρετὴν προτρέπον, καὶ κακίας ἀποτρέπον· ἴδιον δέ, τὸ προσήκοντας καὶ πρέποντας τοὺς λόγους [d] τῷ λέγοντι καὶ τοῖς ἀκούουσιν, καὶ περὶ ὧν ὁ λόγος, καὶ πρὸς οὓς ὁ λόγος, [e] παρέχεσθαι. γίνεται δὲ τοῦτο ἐν τοῖς ἀριθμοῖς οἷς εἴπομεν, τοῖς ἑπτά. εἶτα ἡ γνώμη μέτρῳ καὶ ἀσφαλείᾳ ἐπὶ τῶν τριῶν ἀριθμῶν· εἶτα ἡ τέχνη, ἡ κρᾶσις ἠθῶν καὶ πραγμάτων· εἶτα ἡ λέξις, τὸ σαφῶς [f] καὶ καθαρῶς, τὸ πολλοστῶς καὶ ποικίλως. οὗτος ὁ περὶ τῶν λόγων ἐξετάσεως λόγος.

tæ. & cum omne dicat, ad primum, rurſuſque ad ſecundum, omnino neceſſitate reducto numero. Hoc multifariam eſt dicere: ſequitur illud & varie. differunt tamen formis multifariam & varie.

Dictionis cenſura

X. Dictionis denique differentia eſt, ac de vocibus ſequioribus judicium: hoc judiciale eſt vocabulum, illud hiſtoricum, hoc dialecticum, illud comicum. Atque iterum poſt ideas ad ipſos viros ſe conferre: ut ſi comicum eſt, Ariſtophanis eſt, vel hoc Cratini, hoc Eupolidis, hoc Eriphidium, illud Menandri. Si judicialis vox: ergo vel Lyſiæ vel Demoſtheni aut Æſchini uſitata, vel denique Antiphonti familiaris. illud varium eſt. Conſiderandum item in recitatione librorum orationumque ſecure pergere in inveſtigando. Quæ res fortaſſe quid proſint vel obſint lecta dictave vel audita, ad mores, ſententiam, artificium, dictionem? Mos quidem duplex: communis, & privatus. Communis ad virtutem impellens avertenſque à malo; privatus vero, ut apti ſint ac deceant ſermones dicenti ſimul & audienti, item de quibus oratio eſt, & ad quos aptanda. Fit autem quot diximus modis ſeptem. Hinc etiam ſententia ſecuritate ac modo triplex fit: item ars vel vis morum ac negotiorum: dein vocabulum vel perſpicue ac puriter, vel multifariam ac varie. Et hæc quidem de orationis examine dicta ſunto.

a Forſan rectius τὸ ποικίλως τοῦ πολλοστῶς, ſc. εἰπεῖν. & v. 7. μετὰ τὰς ἰδέας ἐπὶ τοὺς ἄνδρας ἐλθεῖν, tranſpoſita ſcilicet præpoſitione. *Sylb.* *b* Tollendum videtur hoc commation, τοῦτο Εὐριπίδειον. nam *Euripidem* tragicum fuiſſe poëtam, non comicum, ſatis notum eſt, aut ejus loco reponendum aliud à comici poëtæ nomine deflexum poſſeſſivum. *Sylb.* Illud quidem τοῦτο Εὐριπίδειον non agnoſcunt *Codd. MSS.* Minima mutatione (inquit *Schottus* Obſervationum l. 4. c. 9. p. 193) legendum Ἐρίφειον ſeu Ἐριφίδειον. Fuit enim *Eriphus* Græcus comicus, cujus laudat *Athenæus* (lib. III. & IV. δειπνοσοφ.) *Æolum, Melibœan* & *Peltaſten.* Affinia quoque ſunt nomina comicorum, *Eunius, Euphemus*, & *Euthycles.* Sed *Eriphi* nomen magis huc quadrare exiſtimo, niſi malis Εὐθυκλήδειον. *c* Λύσιον in *Codd. MSS.* *d* Τῷ τε λέγοντι *Reg.* I. *e* Παρέχεται *Cant.* *f* Τὸ καθαρῶς in *Codd. MSS.*

ΔΙΟ-

[a]ΔΙΟΝΥΣΙΟΥ ΑΛΙΚΑΡΝΑΣΣΕΩΣ
ΤΩΝ
ΑΡΧΑΙΩΝ ΚΡΙΣΙΣ.

*DIONYSII HALICARNASSENSIS
DE
PRISCIS SCRIPTORIBUS CENSURA.

CAP. I.

IN ſcriptis veterum verſari debemus, ut inde non modo materiam, ſed etiam rationem imitandi quod cujuſque proprium, nobis comparemus. Animus enim legentis, perpetua obſervatione, ſimilitudinem quandam generis dicendi elicit. Quale ruſtici uxori accidiſſe fabula refert. Virum agricolam, inquit, deformem timor invaſit, ne liberos ſimiles ſui ſuſciperet: quæ formido artem illum formoſos liberos procreandi docuit. Imaginibus enim, ut arbitror, venuſtis effictis, eas intueri mulierem aſſuefecit: deinde cum ea congreſſus, præclare imaginum pulcritudinem aſſecutus eſt. Exprimendæ etiam orationis ſimilitudo ita demum paritur, ſi quis imitatione expreſſerit quod apud unumquemque videtur eſſe præſtantiſſimum: ut ſi quis multis ex fontibus rivum deducens, in animum ſuum derivet. quod etiam exemplo confirmabo. Zeuxis, ob ſummam pingendi peritiam, in admiratione apud Crotoniatas fuit. Huic, Helenam nudam pingere contendenti, nudas conſpiciendas ejus loci miſerunt puellas: ac poſteaquam multis ex partibus excellentiſſima quæq; cogitatione comprehendiſſet & collegiſſet, ars omnibus numeris abſolutam pulcritudinem conſtruxit. En etiam tibi licet, ut in theatro, formoſorum corporum formas ſpectare, & ex illorum etiam animis delibare id quod eſt optimum: licet, inquam, tibi ſic variæ eruditionis ſymbolum colligenti, imaginem nunquam interituram, ſed immortalem artis pulcritudinem informare; ut quod imitatione expreſſiſti, manifeſtos & apertos delectus iis qui audiunt ſuppeditet.

ΚΕΦ. α'.

[b]ΕΤΙ δεῖ τοῖς [c]τῶν παλαιῶν ἐντυγχάνειν συγγράμμασιν, ἵν' ἐντεῦθεν μὴ μόνον τῆς ὑποθέσεως τὴν ὕλην, ἀλλὰ καὶ τὸν τῶν ἰδιωμάτων ζῆλον χορηγηθῶμεν. ἡ γὰρ ψυχὴ [d]τοῦ ἀναγινώσκοντος, ὑπὸ τῆς συνεχοῦς παρατηρήσεως, τὴν ὁμοιότητα τοῦ χαρακτῆρος ἐφέλκεται. ὁποῖόν τι καὶ γυναῖκα ἀγροίκου παθεῖν ὁ μῦθος λέγει. ἀνδρί, φησί, γεωργῷ τὴν ὄψιν αἰσχρῷ παρέστη δέος μὴ τέκνων ὁμοίων γένηται πατήρ· ὁ φόβος δὲ αὐτὸν οὗτος εὐπαιδίας ἐδίδαξε τέχνην. καὶ εἰκόνας πλάσας, οἶμαι, εὐπρεπεῖς, ὡς αὐτὰς βλέπειν εἴθισε τὴν γυναῖκα· καὶ μετὰ ταῦτα συγγενόμενος αὐτῇ, τὸ κάλλος εὐτύχησε τῶν [e]εἰκόνων. οὕτω καὶ [f]λόγων μιμήσεων ὁμοιότης τίκτεται, ἐπὰν ζηλώσῃ τις ὃ παρ' ἑκάστῳ τῶν πολλῶν βέλτιον εἶναι δοκεῖ· καθάπερ ἐκ πολλῶν ναμάτων εἴ τις κομίσας ῥεῦμά τι, εἰς τὴν ψυχὴν μετοχετεύσει. καί μοι παρίσταται πιστώσασθαι τὸν λόγον τοῦτον ἔργῳ. Ζεῦξις ἦν ζωγράφος, καὶ παρὰ Κροτωνιατῶν ἐθαυμάζετο· καὶ αὐτῷ, τὴν Ἑλένην γράφοντι γυμνήν, γυμνὰς ἰδεῖν τὰς παρ' αὐτοῖς ἔπεμψαν παρθένους· κἀκ πολλῶν μερῶν συλλογίσαντι [g]συνέθηκεν ἡ τέχνη τέλειον καλόν. ἰδοὺ πάρεστι καί σοι καθάπερ ἐν θεάτρῳ, καλῶν σωμάτων ἰδέας ἐξιστορεῖν, καὶ τῆς ἐκείνων ψυχῆς ἀπανθίζεσθαι τὸ κρεῖττον· καὶ τὸν τῆς [h]πολυμαθείας ἔρανον συλλέγοντι, οὐκ ἐξίτηλον χρόνῳ γενησομένην εἰκόνα τυποῦν, ἀλλ' ἀθάνατον τέχνης κάλλος, ἵνα τε ἐκδήλους καὶ σαφεῖς τοῖς ἀκροωμένοις τὰς [i]ἐκλογίας ἔχῃ τὸ μίμημα.

ΚΕΦ.

a In Cod. MS. quem doctiſſimus vir *Pompilius Amuſæus* ad me Bononia miſit, libello huic viridi pigmento præfixus erat hic titulus, ΔΙΟΝΥΣΙΟΥ ΑΛΙΚΑΡΝΑΣΕΩΣ ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΧΑΡΑΚΤΗΡΩΝ ΤΩΝ ΓΡΑΦΟΝΤΩΝ, & rubrica ſeorſum additum ΒΙΒΛΙΟΝ. Quæ inſcriptio etſi ab auctore ipſo non eſt profecta, non omni tamen ex parte eſt rejicienda. Brevior & verior hæc fortaſſe fuerit: ΔΙΟΝΥΣΙΟΥ ΑΛΙΚΑΡΝΑΣΕΩΣ ΤΩΝ ΠΑΛΑΙΩΝ ΧΑΡΑΚΤΗΡΕΣ, ſeu ΤΩΝ ΑΡΧΑΙΩΝ ΚΡΙΣΙΣ. *Sylb.* *b* Forſan ὅτι legendum. Vide *Annott.* *c* Τῶν ἀρχαίων (ut alibi loqui amat *Dionyſ.*) in *Cod. MS. Sylb.* *d* In eodem *Cod.* τοῦ γινώσκοντος, minus recte. *Sylb.* *e* Εἰκόνων etiam habet ſcriptus *Amaſæi* liber. Sed haud ſcio an convenientius ſit ἐκγόνων *prolis*. *Sylb.* *f* Malet fortaſſe aliquis λόγων μιμήσεως, contra ſcripti & preſſi codicis conſenſum. *Sylb.* Verum (inquit *Rutgerſius* Var. Lect. l. 2. c. 10.) puſillum mendum deformavit elegantiſſimum locum. Scribendum ideo, οὕτω καὶ λόγων μιμήσει, ἂν ὁμοιότης τίκτεται &c. *Similiter in oratione facienda; cujus ſimilitudo tum demum paritur, ſi quis aliquid imitari ſtuduerit, quod in unoquoque præſtantiſſimum eſſe videatur.* *g* Συνέθεικεν in *Cod.* MS. contra regulam. *Sylb.* *h* In *Cod. MS.* πολυμαθίας ſine diphthongo, ſicut ὀψιμαθία quoque ſupra legitur p. 112. v. 3. atque ἀμαθία infra. *Sylb.* *i* Rectius fortaſſe ἐκλογάς. nam ἐκλογίας vereor ne ſit inſolentius. *Sylb.* * Al. *De præcipuis linguæ Græcæ auctoribus Elogia.* quo titulo hunc libellum (quem ἐν τινι παλαιῷ ἀντιγράφῳ τοῦ Διονυσίου Ἁλικαρνασέως τέχνης, ἐν τῷ περὶ τοῦ τῶν λόγων ἐξετάσεως κεφαλαίῳ, ſe reperiſſe teſtatur *Sylb.*) inſigniri placuit *Staniſlao Ilovio*, cui verſionem acceptam debemus.

a Titulum

ΚΕΦ. β'.

[ᵃΠΕΡΙ ΤΩΝ ΠΟΙΗΤΩΝ.]

ΟΜΗΡΟΣ.

ΤΗΣ μὲν Ὁμηρικῆς ποιήσεως οὐ μίαν τινὰ τοῦ σώματος μοῖραν, ἀλλ' ἐκτύπωσαι τὸ σύμπαν, καὶ λάβε ζῆλον ἠθῶν τε τῶν ἐκεῖ καὶ παθῶν, καὶ μεγέθους, καὶ τῆς οἰκονομίας, καὶ τῶν ἄλλων ἀρετῶν ἁπασῶν εἰς ἀληθῆ τῶν παρά σοι μίμησιν ἠλλαγμένων. τοὺς δὲ ἄλλους, ἐν οἷς ἀλλήλων πλέον ἔχουσι, χρὴ μιμεῖσθαι.

ΗΣΙΟΔΟΣ.

β'. Ἡσίοδος μὲν γὰρ ἐφρόντισεν ἡδονῆς, καὶ ὀνομάτων λειότητος, καὶ συνθέσεως ἐμμελοῦς.

ΑΝΤΙΜΑΧΟΣ.

γ'. Ἀντίμαχος δὲ εὐτονίας, καὶ ἀγωνιστικῆς τραχύτητος, καὶ τοῦ συνήθους τῆς ἐξαλλαγῆς.

ΠΑΝΤΑΣΙΣ.

δ'. Πανύασις δὲ τάς τε ἀμφοῖν ἀρετὰς ἠνέγκατο, καὶ αὐτῶν πραγματείᾳ καὶ τῇ κατ' αὐτὸν οἰκονομίᾳ διήνεγκεν.

ΠΙΝΔΑΡΟΣ.

ε'. Ζηλωτὸς δὲ καὶ Πίνδαρος ὀνομάτων καὶ νοημάτων εἵνεκα, καὶ μεγαλοπρεπείας καὶ τόνου, καὶ περιουσίας καὶ κατασκευῆς, καὶ δυνάμεως καὶ πικρίας μετὰ ἡδονῆς· καὶ πυκνότητος καὶ σεμνότητος, καὶ γνωμολογίας καὶ ἐνεργείας, καὶ σχηματισμῶν, καὶ ἠθοποιίας, καὶ αὐξήσεως καὶ δεινώσεως· μάλιστα δὲ τῶν εἰς σωφροσύνην καὶ εὐσέβειαν καὶ μεγαλοπρέπειαν ἠθῶν.

ΣΙΜΩΝΙΔΗΣ.

ς'. Σιμωνίδου δὲ παρατήρει τὴν ἐκλογὴν τῶν ὀνομάτων, τῆς συνθέσεως τὴν ἀκρίβειαν· πρὸς τούτοις, καθ' ὃ βελτίων εὑρίσκεται καὶ Πινδάρου, τὸ οἰκτίζεσθαι μὴ μεγαλοπρεπῶς, ἀλλ', ὡς ἐκεῖνος, παθητικῶς.

ΣΤΗΣΙΧΟΡΟΣ.

ζ'. Ὅρα δὲ καὶ Στησίχορον ἔν τε τοῖς ἑκατέρου τῶν προειρημένων πλεονεκτήμασι κατορθοῦντα, οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ ὧν ἐκεῖνοι λείπονται κρατοῦντα· λέγω δὲ ᵇτῆς μεγαλοπρεπείας τῶν κατὰ τὰς ὑποθέσεις πραγμάτων, ἐν οἷς τὰ ἤθη καὶ τὰ ἀξιώματα τῶν προσώπων τετήρηκεν.

ΑΛΚΑΙΟΣ.

η'. Ἀλκαίου δὲ σκόπει τὸ μεγαλοφυὲς καὶ βραχὺ, καὶ ἡδὺ μετὰ δεινότητος, ἔτι δὲ καὶ τοὺς σχηματισμοὺς, ᶜμετὰ σαφηνείας, ὅσον αὐτῆς μὴ τῇ διαλέκτῳ τι κεκάκωται· καὶ πρὸ ἁπάντων τὸ τῶν πολιτικῶν πραγμάτων ᵈἦθος. πολλαχοῦ γοῦν τὸ μέτρον τις εἰ περιέλοι, ῥητορικὴν ἂν εὕροι πολιτείαν.

θ'. Ἴωμεν ἐπὶ τοὺς τραγῳδοὺς, οὐχ ἐπειδὴ μὴ προσήκει πᾶσι τοῖς ποιηταῖς ἐντυγχάνειν, ἀλλ' ἐπεὶ μὴ πάντων καιρὸς ἐν τῷ παρόντι μεμνῆσθαι· τὸ δὲ τῶν ἐξαιρέτων, ἱκανὸν ἐστί.

CAP. II.

[DE POETIS.]

HOMERUS.

EX Homeri Poëſi non unam tantum corporis partem, ſed integrum corpus exprimas ac effingas. ejus etiam imitare mites concitatoſque affectus, amplitudinem, diſpoſitionem, & alias omnes virtutes. Alios vero, iis in rebus in quibus antecellunt, ſequi debemus.

HESIODUS.

II. Heſiodus ſtuduit voluptati, & lenitati verborum, ac concinnæ compoſitioni.

ANTIMACHUS.

III. Contra Antimachus vehementiæ, & forenſi illi aſperitati, & minime vulgari eloquendi generi operam dedit.

PANYASIS.

IV. Panyaſis vero amborum virtutes conſecutus eſt, & eos partim materia, partim diſponendi ratione ſuperavit.

PINDARUS.

V. Imitandus eſt etiam Pindarus, cum verborum & ſententiarum cauſa, tum magnificentiæ, nervorum, ubertatis, compoſitionis, virium & acerbitatis cum voluptate temperatæ: tum etiam continuationis, majeſtatis ſententiarum, contentionis, figurarum, morum expreſſionis, amplificationis, exaggerationis: Ac in primis eorum morum gratia, qui ad temperantiam, pietatem, amplitudinem pertinent.

SIMONIDES.

VI. In Simonide, præter verborum delectum, obſerva accuratam compoſitionis diligentiam: ad hæc in commovenda miſeratione virtutem (in qua parte præferendus etiam Pindaro videtur) non nimis magnificam & vehementem, ſed, qualis illi peculiaris eſt, movendis affectibus idoneam.

STESICHORUS.

VII. Vide etiam Steſichorum in utriuſque virtutibus eorum quos enumeravimus florentem, quin etiam iis quibus illi carent præditum: rerum, inquam, quas tractandas ſumpſit amplitudine; in quibus morum & dignitatis perſonarum rationem habuit.

ALCÆUS.

VIII. Alcæi vero conſidera magnificentiam, brevitatem, ac ſuavitatem, acrimonia & gravitate conditam; præterea configurationes perſpicuitate temperatas, niſi quantum eam proprietas linguæ vitiat: tum imprimis mores rebus civilibus accommodatos. Sæpe ſane, ſi verſum detraxeris, forenſẽ invenies orationẽ.

IX. Nunc ad poëtas tragicos nos conferamus, non quod omnes poëtas volvere non debeamus; ſed quod hic locus minime poſtulet, ut omnium in præſentia mentionem faciamus: de præcipuis dixiſſe ſufficiat.

ÆSCHY-

ᵃ Titulum hunc ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΠΟΙΗΤΩΝ inſerui. ᵇ Scriptus Amaſæi liber habet τῇ μεγαλοπρεπείᾳ: ambigue. *Sylb.* ᶜ Idem habet καὶ τὰς σαφηνείας, minus convenienter: & mox corrupte, τῇ διαλέκτῳ. *Sylb.* ᵈ Illud ἦθος abeſt ab eodem libro. Ibidem mox fortaſſe inverſo verborum ordine legendum, πολιτικὴν ἂν εὕροι ῥητορείαν. *Sylb.*

ᵃ Forſan

ÆSCHYLUS.

IX. Æſchylus igitur primus orationis magnificentiæ & amplitudini ſtuduit, & decorum tum in concitatis affectibus exprimendis ſervavit, tum converſa & propria dictione mirum in modum ornatus: in verbis etiam propriis & rebus condendis atque innovandis frequens eſt. Euripide & Sophocle in ducendis perſonis magis varius.

SOPHOCLES & EURIPIDES.

X. Sophocles autem in concitatis affectibus effingendis excelluit, perſonarum ſervata dignitate. Euripidi non omnino veritas, & præſenti vitæ noſtræ accommodata ratio placuit; ex quo etiam factum eſt, ut ſæpe à decoro aberret. Nec generoſos & præſtantes perſonarum mores & affectus, quemadmodum Sophocles, feliciter expreſſit: contra inhoneſtos, effœminatos, & abjectos videre licet eum ſummo ſtudio expreſſiſſe. Et Sophocles quidem in dicendo ſupervacaneus atque redundans non eſt, ſed neceſſaria tantum perſequitur: Euripides vero in oratoriis inductionibus frequens. Ille novorum verborum fabricator, ac ſæpenumero ex ſumma amplitudine in inanem ſermonis oſtentationem decidens, quaſi omnino ad vulgarem humilitatem delabitur: hic neque ſublimis eſt, neque tamen ſubmiſſus, ſed ex utriſque temperata dictionis mediocritate utitur: * & fere omnes dicendi virtutes Comicorum imitatur; ſunt enim ſententiis nitidi, perſpicui, conciſi, magnifici, acres, & ad vitam & ad mores accommodati. Menandri etiam genus, quod in actione & materia cernitur, ſpectandum atque conſiderandum eſt.

CAP. III.

[DE HISTORICIS.]

HERODOTUS & THUCYDIDES.

Ex Hiſtoricis optime Herodotus eam partem hiſtoriæ quæ res continet elaboravit: ea vero parte quæ elocutionem continet, quandoque ſuperior Thucydides, quandoque è diverſo. Eſt & ubi pares inveniuntur. Accurata verborum electione in ſermocinationibus, in quibus ambo occupantur, uterque ſuam proprietatem ſervat. Sed perſpicuitatis laudem omnes ſine controverſia Herodoto deferunt. Ac brevitas quidem propria eſt Thucydidi: evidentia utrique communis. In moribus primas fert Herodotus; in affectibus Thucydides. Rurſum elegantia ac magnificentia nihil alter ab altero differt, ſed in his & hujuſmodi virtutibus ambo excellunt. Viribus, robore, nervis, & orationis gravitate, ac figurarum varietate Thucydides præcellit: ſuavitate vero & ſuadendi facultate, jucunditate, & ſponte nata ſimplicitate, non elaborata, Herodotum ſuperiorem invenimus; ac nullam compoſitionem & perſonarum fictionem magis ſervavit, quam hanc morum & ingenii ſimplicitatem.

ΑΙΣΧΥΛΟΣ.

θ΄. Ὁ δὲ οὖν Αἰσχύλος, πρῶτος καὶ τῆς μεγαλοπρεπείας ἐχόμενος, καὶ ἠθῶν καὶ παθῶν τὸ πρέπον εἰδώς, καὶ τῇ τροπικῇ καὶ τῇ κυρίᾳ λέξει διαφερόντως κεκοσμημένος· πολλαχοῦ δὲ καὶ αὐτὸς δημιουργὸς καὶ ποιητὴς ἰδίων ὀνομάτων καὶ πραγμάτων. Εὐριπίδου δὲ καὶ Σοφοκλέους καὶ ποικιλώτερος ταῖς τῶν προσώπων ἐπεισαγωγαῖς.

ΣΟΦΟΚΛΗΣ καὶ ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ.

ι΄. Σοφοκλῆς δὲ ἐν τοῖς πάθεσι διήνεγκε, τὸ τῶν προσώπων ἀξίωμα τηρῶν. Εὐριπίδης μέν γε οὐ τὸ ὅλον ἀληθὲς καὶ προσεχὲς τῷ βίῳ τῷ νῦν [a] ἤρεσεν· ὅθεν τὸ πρέπον αὐτὸν καὶ κόσμιον πολλαχοῦ διέφυγε. καὶ οὐχὶ τὰ [b] γενικὰ καὶ μεγαλοφυῆ τῶν προσώπων ἤθη καὶ πάθη, καθάπερ Σοφοκλῆς, κατώρθωσεν· εἰ δέ τι ἄσεμνον καὶ ἄνανδρον καὶ ταπεινόν, σφόδρα ἰδεῖν ἐστιν αὐτὸν ἠκριβωκότα. καὶ Σοφοκλῆς μὲν οὐ περιττὸς ἐν τοῖς λόγοις, ἀλλ' ἀναγκαῖος· ὁ δὲ Εὐριπίδης, πολὺς ἐν ταῖς ῥητορικαῖς εἰσαγωγαῖς. καὶ ὁ μέν, ποιητικός ἐστιν ἐν τοῖς ὀνόμασι, καὶ πολλάκις ἐκ πολλοῦ τοῦ μεγέθους εἰς διακενὸν κόμπον ἐκπίπτων, οἷον εἰς ἰδιωτικὴν παντάπασι ταπεινότητα κατέρχεται· ὁ δὲ Εὐριπίδης, οὔτε ὑψηλός ἐστιν, οὔτε μὴν λιτός, ἀλλὰ κεκραμένῃ τῆς λέξεως μεσότητι κέχρηται. τῶν δὲ κωμῳδῶν [c] μιμεῖται τὰς λεκτικὰς ἀρετὰς ἁπάσας· εἰσὶ γὰρ καὶ τοῖς νοήμασι καθαροί, καὶ σαφεῖς, καὶ βραχεῖς, καὶ μεγαλοπρεπεῖς, καὶ δεινοί, καὶ ἠθικοί. Μενάνδρου δὲ καὶ τὸ πρακτικὸν θεωρητέον.

ΚΕΦ. γ΄.

[[d] ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΙΣΤΟΡΙΚΩΝ.]

ΗΡΟΔΟΤΟΣ καὶ ΘΟΥΚΥΔΙΔΗΣ.

Τῶν μέντοι συγγραφέων Ἡρόδοτος μὲν ἐξείργασται τὸ βέλτιον τὸ [e] πραγματικὸν εἶδος· τῷ δὲ λεκτικῷ ποτὲ μὲν πλεονεκτεῖ Θουκυδίδης, ποτὲ δὲ ἔμπαλιν. ἔστι δ' ἐν οἷς ἐξισοῦνται. τῇ μὲν ἀκριβείᾳ τῶν ὀνομάτων, ἐν οἷς ἑκάτεροι προῄρηνται διαλόγοις, ἀποσώζουσι τὸ ἴδιον· τῆς δὲ σαφηνείας ἀναμφισβητήτως Ἡροδότῳ τὸ κατόρθωμα δέδοται. καὶ τὸ μὲν σύντομόν ἐστι παρὰ Θουκυδίδῃ, τὸ δὲ ἐναργὲς παρ' ἀμφοτέροις. ἐν μέντοι τοῖς ἠθικοῖς κρατεῖ Ἡρόδοτος, ἐν δὲ τοῖς παθητικοῖς ὁ Θουκυδίδης. πάλιν καλλιλογίᾳ καὶ μεγαλοπρεπείᾳ διαφέρουσιν οὐδὲν ἀλλήλων, ἀλλ' ἑκάτεροι τούτων τε καὶ τῶν τοιούτων ἀρετῶν κρατοῦσι. ῥώμῃ δὲ καὶ ἰσχύι καὶ τόνῳ καὶ τῷ περιττῷ καὶ πολυσχηματίστῳ παρευδοκίμησε Θουκυδίδης· ἡδονῇ δὲ καὶ πειθοῖ καὶ χάριτι καὶ τῷ ἀφελεῖ αὐτοφυεῖ ἀβασανίστῳ, μακρῷ διενεγκόντα τὸν Ἡρόδοτον εὑρίσκομεν· καὶ μετὰ τοῦτον τὸν τρόπον, πραγματείαν καὶ προσωποποιΐαν μᾶλλον οὐ τετήρηκε.

ΦΙΛΙ-

a Forſan rectius ἥρμοσεν, *aptavit, accommodavit. Sylb.* b Fortaſſe γενναῖα malet aliquis pro γενικά. ſed vocabulum hoc ſic etiam infra, p. 109. [juxta *Ed. Sylb.*] uſurpatum. *Sylb.* c Proculdubio infinitive legendum μιμεῖσθαι, ſubaudito imperſonali χρή: ut ſatis manifeſtum eſt ex ſeq. v. *Sylb.* d Incluſa iſta, Περὶ τῶν ἱστορικῶν, abſunt à ſcripto libro. *Sylb.* e Idem liber pro πραγματικὸν habet πρακτικόν, ut paulo ante, v. 27. *Sylb.* * *Al.* Comicorum vero imitandæ ſunt virtutes dicendi omnes.

a Opinor,

ΦΙΛΙΣΤΟΣ καὶ ΞΕΝΟΦΩΝ.

β΄. Φιλίστου δὲ καὶ Ξενοφῶντος, ὁ μὲν Ξενοφῶν Ἡροδότου
70 ζηλωτὴς ἐγένετο κατά τε τὰς πραγματικὰς ἀρετὰς καὶ τὰς οἰκονομικὰς, καὶ [a] τὰς ἠθικὰς τῶν διαλεκτικῶν, πῆ μὲν ὅμοιος, πῆ δὲ ἐλάττων. [b] ἐλεγκτικὸς μὲν γὰρ καὶ καθαρὸς τοῖς ὀνόμασι, καὶ σαφὴς καὶ ἐναργὴς, καὶ κατὰ τὴν σύνθεσιν ἡδὺς [c] καὶ εὔχαρις ὡς καὶ πλεῖον ἐκείνου· ὕψους δὲ καὶ μεγαλοπρεπείας καθόλου τοῦ ἱστορικοῦ [d] πράγματος οὐκ ἐπέτυχεν· ἀλλ᾽ οὐδὲ τοῦ πρέποντος τοῖς προσώποις πολλάκις ἐστοχάσατο, περιτιθεὶς ἀνδράσιν ἰδιώταις καὶ βαρβάροις ἔσθ᾽ ὅτε λόγους φιλοσόφους, λέξει χρώμενος λόγοις πρεπούσῃ μᾶλλον ἢ στρατιωτικοῖς κατορθώμασι. ΦΙΛΙΣΤΟΣ δὲ μιμητής ἐστι Θουκυδίδου, ἔξω τοῦ ἤθους· τὸ μὲν γὰρ, ἐλεύθερον καὶ φρονήματος μεστόν· τοῦτο δὲ, θεραπευτικὸν τῆς τυράννων καὶ [e] ἄλλων πλεονεξίας. ἐζήλωκε δὲ πρῶτον μὲν τὸ τὴν ὑπόθεσιν ἀτελῆ καταλιπεῖν, τὸν αὐτὸν ἐκείνῳ τρόπον· οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ τὴν ἀταξίαν αὐτοῦ τῆς οἰκονομίας καὶ δυσπαρακολούθητον τὴν πραγματείαν τῇ συγχύσει τῶν εἰρημένων πεποίηκε. τῆς δὲ λέξεως τὸ μὲν γλωσσηματικὸν καὶ περίεργον οὐκ ἐζήλωκε Θουκυδίδου· τὸ δὲ στρογγύλον καὶ πυκνὸν καὶ εὔτονον καὶ ἐναγώνιον, πάνυ ἀκριβῶς ἀπεμάξατο· οὐ μὴν ὁμοίως τὴν καλλιλογίαν καὶ τὴν σεμνότητα καὶ τὴν ἀφθονίαν τῶν ἐνθυμημάτων, καὶ τὰ βάρη καὶ τὰ πάθη καὶ τοὺς σχηματισμούς. μικρὸς δέ ἐστι καὶ ταπεινὸς κομιδῇ ταῖς ἐκφράσεσιν, ἤτοι τόπων, ἢ ναυμαχιῶν, ἢ πεζῶν παρατάξεων, ἢ οἰκισμοῦ πόλεων. οὐδὲ ὁ λόγος τῷ μεγέθει τοῦ πράγματος ἐξισοῦται. συνετὸς μέντοι, καὶ κατὰ τὴν ἑρμηνείαν, Θουκυδίδου πρὸς τοὺς ἀληθεῖς ἀγῶνας ὠφελιμώτερος.

Philiſtus & Xenophon.

II. Nunc de Philiſto & Xenophonte dicamus. hic quidem, Herodoti æmulus, & in virtutibus rerum tractandarum & diſpoſitionis fuit, & in moribus ſermocinantium imitandis quodammodo ſimilis ac par, quodammodo impar. eſt enim eloquens, verbis purus, perſpicuus ac illuſtris, in compoſitione dulcis & venuſtus, ita ut etiam eum in hac parte antecellere videatur. hiſtoricarum autem rerum illam ſublimitatem atque magnificentiam omnino non eſt aſſecutus: quin nec decorum perſonarum ſæpe ſervavit, attribuens interdum hominibus indoctis ac barbaris ſermones è media philoſophia depromptos, & ea forma dictionis utens quæ palæſtræ magis quam pugnæ conveniat. *Philiſtus* vero Thucydidem ſequitur, moribus exceptis. hic enim liber eſt, & animi magnitudinis ac gravitatis plenus: ille, tyrannorum & aliorum cupiditati plus nimio ſubſervit. Ac primum quidem in eo imitatus eſt Thucydidem, quod eodem modo quo ille inchoatum atq; imperfectum hiſtoriæ argumentum relinquit: tum quod collocationis & diſpoſitionis ordinem perturbat, & quod rerum quæ narrantur confuſione hiſtoriam difficilem reddit. Thucydidis illud obſcurum ac affectatum dictionis genus neglexit: cæterum rotundum, denſum, & acre ac contentioſum, ſumma diligentia expreſſit; non tamen eandem elegantiam, majeſtatem, contentionum copiam, pondera, affectus atque figuras. In deſcribendis enim locis, navalibus pugnis, pedeſtribus copiis, & conſtitutionibus urbium, perexilis eſt atque depreſſus, neque oratio rei amplitudini reſpondet: prudens tamen, & ad * verorum certaminum deſcriptionem Thucydide longe utilior.

ΘΕΟΠΟΜΠΟΣ.

γ΄. [f] Θεόπομπος δὲ ὁ Χῖος, πρῶτον μὲν ἐν τῷ προελέσθαι τοιαύτης ἱστορίας ὑποθέσεις, ἄξιος ζήλου· [g] μετὰ δὲ, οἰκονομίας· ἔχει οὖν τὸ εὐπαρακολούθητον καὶ σαφὲς ἡ γραφή· ἔπι δὲ καὶ τῆς ποικιλίας τῆς ἐν τοῖς πράγμασιν· οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ τῆς ἐφ᾽ ἑκάστοις παῤῥησίας· καὶ μὴν οὐδὲ τοῦ τὰς ἀποῤῥήτους τῶν γενομένων ἢ λεχθέντων αἰτίας ἐγκρύψασθαι, στοχάσασθαι δ᾽ ἀκριβῶς τῆς τῶν εἰπόντων ἢ πεποιηκότων γνώμης. τὸ λεκτικὸν αὐτῷ τῷ Ἰσοκρατικῷ παραπλήσιον, πλὴν ὅσον [h] μικρόν ἐστι καὶ σφόδρα εὔτονον, τὰ δ᾽ ἄλλα ὁμοία ἡ λέξις. καὶ γὰρ κοινὴ, καὶ σαφὴς, καὶ μεγαλοπρεπὴς, καὶ σεμνὴ, καὶ πομπικὴ, συνθέσεως τετυχηκυῖα τῆς πρὸς ἡδονήν. πονηρὰ δὲ καὶ πολλή [i] τις τῶν φωνηέντων ἡ σύγκρουσις· καὶ κατ᾽ ἐπιτή-

Theopompus.

III. Theopompus autem Chius, primum quod hujus generis hiſtoriæ materiam delegerit, imitatione dignus eſt: deinde propter diſpoſitionis elegantiam: (continet enim maximam facilitatem & evidentiam illius ſcriptio) præterea etiam propter rerum, quas tractat, varietatem: quin etiam propter ſummam in ſingulis rebus exponendis libertatem. poſtremo ſuſpiciendus eſt, quod occultas & abditas, ſive geſtorum ſive dictorum cauſas, ſilentio non prætereat; ſed animum eorum, qui vel aliquid dixerunt vel geſſerunt, egregia conjectura ſit aſſecutus. Dicendi ejus forma ab Iſocratea non diſcrepat, niſi quod exilis eſt, & nimis flexibilis: in reliquis omnibus ſimilis ejus oratio Iſocrateæ. eſt enim communis, aperta & clara, ampla, gravis, pompæ ſimilis, ad delectationem compoſita. Vitioſa vero eſt, cum frequens vocalium colliſio, tum de induſtria in orbem

[a] Opinor, poſita poſt τὰς ἠθικὰς hypodiaſtole, pro τῶν διαλεκτικῶν rectius legi τῷ διαλεκτικῷ, ſeu τῷ δὲ λεκτικῷ. *Sylb.* [b] Ἐλεγκτικός; legitur etiam in ſcripto libro. ſed mihi non eſt dubium quin vera lectio ſit ἐκλεκτικός: ut colligere licet ex p. 131. [juxta *Ed. Sylb.*] ubi plenius hæc tractantur. *Sylb.* [c] Scriptus liber habet, καὶ εὔχαρις, καὶ πλείων ἐκείνου. ſed verius fortaſſe, ut infra p. 131. [juxta *Ed. Sylb.*] οὐ μείων ἐκείνου, *Sylb.* [d] Pro πράγματος in ſcripto libro eſt ſpatium vacuum. *Sylb.* [e] Idem liber pro ἄλλων habet δούλων. ſed convenientius δήλων. infra p. 131. [juxta *Ed Sylb.*] ταπεινὸν eſt pro eodem. *Sylb.* [f] In eodem libro eſt Θεόπεμπτος bis. ſed perperam, nam infra quoque Θεόπομπος nominatur, p. 131. [juxta *Ed. Sylb.*] & alibi. *Sylb.* [g] Scriptus liber habet, μετὰ οἰκονομίας, ſine conjunct. δέ. *Sylb.* [h] Pro μικρὸν legendum potius πικρὸν, ut infra p. 132. [juxta *Ed. Sylb*] μικρὸν certe minus huc quadrare, indicant etiam ſequentia. *Sylb.* [i] *Steph. editio* habet τε: *Amaſæi* liber τις, ut nos. ſed talis quæpiam hujus membri lectio requiritur: πονηρὰ δὲ ἡ πολλή τε τῶν φωνηέντων συγκρούσεως εὐλάβεια: ut *Cicero* quoque alicubi *Theopompum* à quibuſdam acriter reprehenſum ſcribit; quod vocalium conjunctionem tantopere fugerit. idemque infra, p. 132. [juxta *Ed. Sylb.*] repetit etiam ipſe *Dion. Sylb.* * Ad vera certamina *Thucydides* magis idoneus, id eſt, ad veras ac ſerias cauſarum actiones.

orbem circumductæ circumſcriptiones, & ſimilis verborum exitus. Peccavit autem in digreſſionibus aliis ſuper alias inducendis, quod maxime ad negotiale genus hiſtoriæ pertinet. Etenim inepte & intempeſtive quædam in his ab eo narrantur: cujuſmodi ſunt illa quæ commemorat de Sileno in Macedonia, & de dracone ad triremẽ navali pugna contendente.

δευμα μὲν αἱ κυκλικαὶ περίοδοι καὶ ὁμοιοειδεῖς τῶν σχηματισμῶν. διήμαρτε δὲ καὶ ὁ μάλιστα [a] ἐντὸς πρακτικῆς, κατὰ τὰς τῶν παρεκβάσεων ἐπεισαγωγάς. καὶ γὰρ ψυχρῶς ἔνια καὶ ἀκαίρως λέγονται· καθάπερ τὰ περὶ τὸν ἐν Μακεδονίᾳ Σειληνὸν ἱστορηθέντα, καὶ τὰ περὶ τὸν δράκοντα τὸν πρὸς τῇ τριήρει ναυμαχοῦντα.

CAP. IV.

DE PHILOSOPHIS.

EX Philoſophis legendi ſunt Pythagorei, non modo gravitatis, morum, præceptionum ac ſententiarum cauſa, ſed etiam elocutionis. Magnifica enim & ampla utuntur oratione, & quæ quodammodo ad poëſin accedit. Neque etiam perſpicuitatem prætereunt, verum mixto genere dicendi utuntur. Sequi autem in primis debemus Xenophontem & Platonem, tum morum, tum ſuavitatis, tum magnificentiæ gratia. Neque ab imitatione excludendus eſt Ariſtoteles, cum propter ſummam, quam in elocutione adhibet, gravitatem & perſpicuitatem, tum propter jucunditatem, & variam eruditionem rerum; quam vel maxime à viro illo mutuari poſſumus. Danda etiam eſt opera, ut in libris diſcipulorum ejus toti ſimus: digni enim ſunt, quibus non minimum ſtudii impendatur.

II. Quoniã igitur de aliorum lectione ſummatim diximus, reſtat ut dicamus ecquidnam à ſingulis oratoribus ſumere liceat: quod jam noſtro inſtituto magis neceſſarium eſt.

ΚΕΦ. δ'.

[b] ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΦΙΛΟΣΟΦΩΝ.

ΤΩΝ φιλοσόφων δ' ἀναγνωστέον τούς τε Πυθαγορείους, τῆς σεμνότητος καὶ τῶν ἠθῶν καὶ τῶν δογμάτων εἵνεκεν· οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ τῆς ἀπαγγελίας. μεγαλοπρεπεῖς γὰρ τῇ λέξει καὶ ποιητικοί. καὶ οὐδὲ παραλείπουσι τὴν σαφήνειαν, ἀλλὰ κεκραμένῃ τῇ διαλέκτῳ χρώμενοι. μιμητέον δὲ μάλιστα Ξενοφῶντα καὶ Πλάτωνα, τῶν τε ἠθῶν χάριν, καὶ τῆς ἡδονῆς καὶ τῆς μεγαλοπρεπείας. παραληπτέον δὲ καὶ Ἀριστοτέλη εἰς μίμησιν τῆς τε περὶ τὴν ἑρμηνείαν δεινότητος καὶ τῆς σαφηνείας, καὶ τοῦ ἡδέος καὶ πολυμαθοῦς· τοῦτο γὰρ ἐστι μάλιστα παρὰ τοῦ ἀνδρὸς λαβεῖν. φιλοτιμώμεθα δ' αὐτοῦ καὶ τοῖς μαθηταῖς ἐντυγχάνειν, οὐδὲν ἐλάττονος οὖσι σπουδῆς ἀξίοις.

β'. Ἐπειδὴ τοίνυν τὰ περὶ τῶν ἄλλων ἀναγνωσμάτων ἐστὶν ἡμῖν κεφαλαιωδῶς ἐξειργασμένα, ῥητέον λοιπὸν καὶ ὃ παρὰ τῶν ῥητορικῶν ἐστιν ἑκάστου λαβεῖν· ὃ δὴ καὶ μᾶλλον ἡμῖν ἀναγκαῖον.

CPP. V.

[DE ORATORIBUS.]

LYSIAS.

LYſiæ oratio, ſi uſum & id quod neceſſarium eſt ſpectes, per ſe ſufficit: ab omni ſiccitate & ſqualore abhorret: in eloquendo prorſus anguſta eſt, tum etiam compta & vera, atque Atticarum elegantiarum venere conſperſa: non tamen perpetuo auget & amplificat; niſi quando ſcopum ſenſim & latenter attingit, cum temperata quadam dicendi voluptate: ita ut dum legitur facilis exiſtimetur; difficilis autem iis, qui eum imitari aggrediuntur. Maxime vero in narrationibus excellit. Subtilitate enim ac dictionis tenuitate apertam atque accuratam continet rerum explicationem.

ISOCRATES.

II. Oratio Iſocratis eſt illa quidem nitida & compta; caſta tamen & modeſta, ac conventibus magis quam foro accommodata. Ornatum autem habet ſumma evidentia temperatum, & apparatum efficientia quadam & utilitate conditum: non tamen foro & contentionibus ac-

ΚΕΦ. ε'.

[[c] ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΡΗΤΟΡΩΝ.]

ΛΥΣΙΑΣ.

Ο Λυσιακὸς λόγος πρὸς τὸ χρήσιμον καὶ ἀναγκαῖον ἐστὶν αὐτάρκης, καὶ τὸ μὲν αὐχμηρὸν ἐκπεφευγώς, πάνυ δὲ [[d] οὗτος καὶ στενὸς κατὰ τὴν ἀπαγγελίαν, ἔτι δὲ] καὶ κομψὸς καὶ ἀληθής, καὶ [e] τῶν ἀττικισμῶν εὔχαρις· οὐ μὴν συνεχῶς αὐξητικός, πλὴν τοῦ σκοποῦ λεληθότως ἐπιτυγχάνων, μετὰ κεχαρμένης τῆς κατὰ τὴν χάριν ἡδονῆς· ὡς ἀναγινωσκόμενον μὲν, οὐχ ὅλον νομίζεσθαι, χαλεπὸν δὲ εὑρίσκεσθαι ζηλοῦν πειρωμένοις. μάλιστα δὲ ἐπιτήδειος ἐν ταῖς [f] διηγήσεσιν. ἰσχνότητι γὰρ τῆς φράσεως σαφῆ καὶ ἀπηκριβωμένην ἔχουσι τὴν τῶν [g] πραγμάτων ἔκθεσιν.

ΙΣΟΚΡΑΤΗΣ.

β'. Ο δὲ [h] Ἰσοκρατικὸς, κομψεύεται μὲν, ἀλλὰ μετὰ σεμνότητος, καὶ πανηγυρικώτερός ἐστι μᾶλλον ἢ δικανικώτερος. ἔχει δὲ τὸν κόσμον μετὰ ἐνεργείας, καὶ πομπικός ἐστι μετὰ τοῦ ἀνυστικοῦ καὶ χρησίμου· οὐ μὴν ἀγωνιστικός· περιγράφων δὲ τὴν ἀπαγγελίαν

a Scriptus *Amaſæi* liber habet ἐν τοῖς πρακτικοῖς. vera lectio proculdubio hæc eſt; διήμαρτε δὲ καὶ ἐν τοῖς πραγματικοῖς, (ſeu ἐν τῷ πραγματικῷ τόπῳ) καὶ μάλιστα κατὰ τὰς τ. ut ex p. 132. [juxta *Ed. Sylb.*] ſatis manifeſtum eſt. *Sylb.* b Scriptus *Amaſæi* liber habet Χαρακτὴρ τῶν φιλοσόφων: non abſurde. *Sylb.* c Ab eodem abſunt incluſa v. 26. & 30. minus recte. *Sylb.* d Malet forſan aliquis σύντομος pro οὗτος: quod ea dicendi virtus in Lyſia præ cæteris infra [p. 83. juxta *Ed. Sylb.*] commendetur. *Sylb.* e Τῶν ἀττικισμῶν εὔχαρις, vel ratione copiæ dictum eſt, vel per ellipſin cauſalis ἕνεκα. *Sylb.* f Scriptus liber habet διηγήσεσι. ſed verum eſſe vulgo διηγήσεσι, ſatis declarant quæ infra [p. 87. juxta *Ed. Sylb.*] tractantur fuſius. *Sylb.* g Idem liber habet τῶν προσώπων: nimis anguſte. *Sylb.* h Cum ὁ Ἰσοκρατικὸς ſubintelligendum λόγος, ut v. 28. *Sylb.*

a Facile

παγγελίαν ταῖς περιόδοις, καὶ ὅλως μεσότητα σωφρονίζων λιτότητι, τὸ δὲ λιτὸν ἐξαίρων. καὶ αὐτοῦ μάλιστα ζηλωτέον τήν τε τῶν ὀνομάτων συνέχειαν, καὶ τὸ τῆς ὅλης ἰδέας ἐπιδεικτικόν.

commodata. Cæterum ambitibus dictionem circumſcribit,ac omnino mediocre dicendi genus tenuitate quadam emendat, & tenue extollit. Atque potiſſimum ipſius verborum continuatio & comprehenſio obſervanda eſt, ac totum dicendi genus demonſtrativum.

ΛΥΚΟΥΡΓΟΣ.

γ'. Ὁ δὲ Λυκοῦργος, ἔτι διαπαντὸς αὐξητικὸς, καὶ [a] διηρημένος, καὶ σεμνὸς, καὶ ὅλος κατηγορικὸς, καὶ φιλαλήθης, καὶ παρρησιαστικός· οὐ μὴν ἀστεῖος, οὐδὲ ἡδὺς, ἀλλ' ἀναγκαῖος. τούτου χρὴ ζηλοῦν μάλιστα τὰς δεινώσεις.

LYCURGUS.

III. Ipſe vero Lycurgus perpetuo increſcit & inſurgit, diſtinctus, gravis, in accuſatione omnino totus, veri ſtudioſus, atque libertatis amans: orator tamen nec urbanus, nec feſtivus;ſed in neceſſariis tantum occupatur.Hujus vehementia & gravitas potiſſimū imitanda eſt.

ΔΗΜΟΣΘΕΝΗΣ.

δ'. [b] Ὁ δὲ Δημοσθενικὸς, εὔτονος τῇ φράσει, κεκραμένος τοῖς ἤθεσι, καὶ λέξεως ἐκλογῇ κεκοσμημένος· καὶ χρώμενος τάξει τῇ κατὰ τὸ συμφέρον, καὶ μετὰ τοῦ σεμνοῦ τὴν χάριν ἔχων, καὶ συνεχής· οἷς μάλιστα δικασταὶ κατέχονται.

DEMOSTHENES.

IV. Demoſthenis oratio dictionis vehementia prædita eſt, remiſſis affectibus condita, ac verborum electione ornata: diſpoſitione commoda utitur, continua, & quæ gravitate condita ſuavitatem habet, quibus vel maxime judices tenentur.

ΑΙΣΧΙΝΗΣ.

ε'. Ὁ δὲ Αἰσχίνης, ἀτονώτερος μὲν τοῦ [c] Δημοσθένους, ἐν δὲ τῇ τῶν λέξεων ἐκλογῇ πομπικὸς ἅμα καὶ δεινός· καὶ οὐ πάνυ μὲν ἔντεχνος, τῇ δὲ παρὰ τῆς φύσεως εὐχερείᾳ κεχορηγημένος· καὶ σφόδρα ἐναργὴς καὶ βαρὺς, καὶ αὐξητικὸς καὶ πικρός. καὶ ἡδὺς μὲν αὐτόθεν ἐντυχόντι, σφοδρὸς δὲ ἐξετασθείς.

ÆSCHINES.

V. Æſchinis autem oratio remiſſior eſt oratione Demoſthenis, in verborum delectu magnifica ac vehemens, neque valde ab arte inſtructa, ſed facilitate, quam natura ſuppeditavit, adjuta, valde illuſtris eſt, & gravis: rem auget & dilatat, & acerbitate perſtringit. Atq; hinc factum ut primo ſuavis ac jucunda, diligenter vero examinata vehemens appareat.

ΥΠΕΡΙΔΗΣ.

ϛ'. Ὁ δὲ Ὑπερίδης, εὔστοχος μὲν, σπάνιον δ' αὐξητικός· καὶ τῇ μὲν τῆς φράσεως [d] κατασκευῇ Λυσίαν ὑπερηρκώς, [e] τῇ δὲ τῆς ... πανουργίᾳ πάντας. ἔτι δὲ τοῦ κρινομένου διαπαντὸς ἔχεται, καὶ τοῖς ἀνάγκαις τοῦ πράγματος [f] πέφυκε, καὶ συνέσει πολλῇ κεχορήγηται, καὶ χάριτος μεστός ἐστι καὶ δοκῶν ἁπλοῦς, οὐκ ἀπήλλακται δεινότητος. τούτου ζηλωτέον μάλιστα τῶν διηγήσεων τὸ λεπτὸν καὶ σύμμετρον, ἔτι δὲ καὶ [g] τὰς ἐφόδους, ἐπὶ τὰ πράγματα βαδίζει.

HYPERIDES.

VI. Hyperides quidem à ſcopo non aberrat, raro tamen rem amplificat & exaggerat: & verborū conſtructione Lyſiā, calliditate vero omnes ſuperat. Adhæc * à cauſæ judicatione nullo tempore deflectit, ſed ſemper in præcipuis ac neceſſariis cauſæ negotiis inſiſtit: multa prudentia locuples, ac venuſtate refertus, & quamvis ſimplex videtur, gravitate tamen non vacat. Hujus in narrationibus ſubtile atque temperatum dicendi genus maxime exprimendum eſt: tum ſpectandæ rationes atque argumenta, quibus ad cauſam accedit.

ζ'. Καί μοι καὶ τῶν ῥητόρων οὗτοι [h] κεχαρακτηρισμένοι, καὶ δεδειγμένοι τίνος ἀρετῆς ἐπειλημμένος [i] εἰς ὠφέλειαν τῶν ἐντυγχανόντων καὶ αὐτὸς συνεισφέρει. τούτου δὲ ἕνεκα τὰς τῶν προειρημένων ἁπάντων ἰδέας διεξῆλθον, [k] ὥστε δεδεῖχθαι τὸν τρόπον τῆς ἐπιμελοῦς ἀναγνώσεως, ἐξ ἧς ὑπάρξει τὸ παρ' ἑκάστοις κατορθούμενον [l] αἱρουμένην, μήτε παρέργως τοῖς παλαιοῖς ἐντυγχάνειν, ([m] μήτε λεληθότως τὴν ὠφέλειαν προσγινομένην περιμένειν) ἀλλ' ἐπιστήμονας, ἄλλως τε καὶ κοσμήσειν μέλλουσι τὸν λόγον τοῖς παρὰ πάντων πλεονεκτήμασιν· ἃ καὶ [n] καθ' αὐτὰ μὲν οἰκείᾳ φύσει τέρπει, εἰ δὲ καὶ κερασθείη διὰ τέχνης εἰς ἑνὸς τύπον λογικοῦ σώματος, βελτίων [o] ἡ φράσις τῇ μίξει γίνεται.

VII. Atque ſic quidem Rhetorum horum characteres exhibuimus, ac virtutes quibus ſinguli excellunt; ut perſpectum habeat lector, quomodo unuſquiſque ad utilitatem ſuam conducat. Hujus rei cauſa Rhetorum iſtorum ideas repræſentavimus, ut accuratæ lectionis methodus pateat, qua id quod in ſingulis præſtantiſſimum aſſequantur,quibus animus in veterum ſcriptis haud perſunctorie verſari, [neque negligenter utilitatem inde profecturam exſpectare,] ſed ſcienter iis uti, orationeſque illorum virtutibus exornare:quæ quidem ſuapte vi delectant, in unum autem quaſi orationis corpus artificioſe redactæ, novam ex mixtura gratiam ei conciliant.

a Facile aſſentior *Stephano*, qui pro διηρημένος legit διηρμένος, ut apud *Hermogenem* eſt σεμνὸς καὶ διηρμένος πρὸς ὄγκον. de quo ſupra quoque ad p. 63. v. 27. & p. 71. v. 26. *Sylb.* b Cum ὁ δὲ Δημοσθενικὸς ſubaudiendum λόγος ut p. 126. v. 40. *Sylb.* c Scriptus *Amaſæi* liber habet τοῦ Δημοσθενικοῦ: quod tum demum ferri poterit, ſi pro antecedenti Αἰσχίνης legamus Αἰσχίνειος, ſubaudito ſubſtantivo λόγος. d *Amaſæi* liber pro κατασκευῇ habet παρασκευῇ. *Sylb.* e Lacunam, quæ in ſcripto etiam libro eſt, *David Hæſchelius* expleri poſſe putat vocabulo πλέξεως. nam ὑποκρίσεως πανουργίαν hic locum non habere; cum *Plutarchus* è veteribus tradat, hunc oratorem ἄνευ ὑποκρίσεως δημηγορῆσαι. Infra ſane in *Dinarcho*, p. 114. [juxta *Ed. Sylb.*] *Hyperidem* ταῖς τε οἰκονομίαις ἀκριβέστερον, καὶ ταῖς κατασκευαῖς ἀνθηρότερον εἶναι τῶν Λυσιακῶν affirmat *Dionyſius*: eidemque p. ſeq. v. 2. inter cæteras virtutes tribuit τῶν πραγμάτων τὸ εὔκαιρον. ac cum *Demoſthenes* ceteros omnes dicendi virtutibus ſuperarit, tamen κατὰ τὸ ἐλλειπὲς τῆς οἰκονομίας, eum à nonnullis ἄγροικον dictum fuiſſe ſcribit, p. 115. [juxta *Ed. Sylb.*] ut hac in parte *Hyperidem* præferre videatur non tantum *Lyſiæ*, ſed ipſi etiam *Demoſtheni*. *Sylb.* Hiatum unius vocis vocabulo εἰρωνείας explendum cenſeo. *Tollius* ad *Longinum*, p. 186. f Ἐμπέφυκε malit *Hæſchelius*. g Poſt τὰς ἐφόδους deſideratur relativum αἷς, vel adverbium ὅτι: ut idem *Hæſchelius* monuit. *Sylb.* h *Amaſæi* liber habet κεχαρισμένοι: minus apte. Ibidem mox poſt ἐπειλημμένος videtur deeſſe ἕκαστος, ut *Stephanus* quoque annotavit. *Sylb.* i *Amaſæi* liber habet ὡς ἐπιδεδεῖχθαι. *Sylb.* k Malim αἱρουμένοις vel αἱρουμένους. *Sylb.* l Incluſa ex *Amaſæi* libro ſunt addita. *Sylb.* m Καθ' αὑτὰ reciprocé malit *Hæſchelius*. n Incluſus articulus ὁ ex *Amaſæi* libro. *Sylb.* * *Al.* à ſumma judicii quæſtione.

[a] ΔΙΟΝΥΣΙΟΥ ΑΛΙΚΑΡΝΑΣΣΕΩΣ
ΠΕΡΙ
ΤΩΝ ΑΡΧΑΙΩΝ ΡΗΤΟΡΩΝ ΥΠΟΜΝΗΜΑΤΙΣΜΟΙ.

DIONYSII HALICARNASSENSIS
DE
ORATORIBUS ANTIQUIS COMMENTARII.

INgentes ætati noſtræ agendæ ſunt gratiæ, optime Ammæe, tum propter alias artes, quæ jam multo quam antea melius excoluntur, tum ſane propter civilis eloquentiæ exercitationem,*qua vehementer homines ad magiſtratum ineundum promoventur. Nam ſuperioribus temporibus antiqua illa ac docta oratoria facultas deſpecta & multis adfecta injuriis interiit; jam inde à morte Alexandri magni ſenſim deficiens paulatimque contabeſcens, noſtra tempeſtate eo pervenit,ut penitus propemodum exſtincta ſit. Alia autem, theatrali quadam impudentia infamis & contumax, in ejus locum ſucceſſit, quæ nec philoſophiam, nec alias humaniores artes amplexa eſt; at imperitam hominum multitudinem decepit: nec ſolum majorem abundantiam, majores delicias,ſplendoremque illuſtriorem ſectata eſt; verum ipſas etiam dignitates, urbiumque magiſtratus,quos doctam illam eloquentiam habere par erat,ad ſe rapuit, & intolerabili ſe faſtu jactans, eo Græciam redegit, ut prodigis, depravatis, & infortunatis familiis eam ſimilem effecerit. Nam ſicuti in illis ingenua & prudens uxor ſedet ingloria, cui omni ſupellectilis uſu interdictum eſt; vecors vero aliqua pellex, quæ alterius necem machinatur,omnem ſupellectilem invadit, ſibique illius uſum arrogat, veram dominam vili pendens & perterrens: ita jam in omni rep. quin & in bene inſtitutis (quod profecto omnium malorum ſummum eſt) antiqua illa & innata Attica Muſa, propriis bonis privata, infamis facta eſt; nova autem hæc è ſpeluncis nonnullis heri & nuperrime exorta, vel Phrygia Muſa, vel Caricum aliquod malum, aut potius barbarum, aliam è civitatibus eliminans,indocta ſcilicet doctam, ſapientem inſipiens, ipſas Græciæ civitates voluit adminiſtrare.

II. Verum tamen tempus non juſtos tantum viros, teſte Pindaro, ſed ipſas etiam artes & ſtudia conſervat. Atq; noſtrum hocce tempus egregie oſtendit, quod, vel Deo quopiam ita dirigente, vel circulo naturæ in antiquum

[b] ΠΟλλὴν χάριν ἦν εἰδέναι τῷ καθ' ἡμᾶς χρόνῳ δίκαιον, ὦ κράτιστε Ἀμμαῖε, καὶ ἄλλων μὲν τινῶν ἐπιτηδευμάτων ἕνεκα νῦν κάλλιον ἀσκουμένων ἢ πρότερον, οὐχ ἥκιστα δὲ τῆς περὶ τοὺς πολιτικοὺς λόγους ἐπιμελείας, οὐ μικρὰν ἐπίδοσιν [c] πεποιημένης ἐπὶ τὰ κρείττω. ἐν γὰρ δὴ τοῖς πρὸ ἡμῶν χρόνοις ἡ μὲν ἀρχαία καὶ φιλόσοφος ῥητορικὴ, προπηλακιζομένη καὶ δεινὰς ὕβρεις ὑπομένουσα κατελύετο, ἀρξαμένη μὲν ἀπὸ τῆς Ἀλεξάνδρου τοῦ Μακεδόνος τελευτῆς ἐκπνεῖν καὶ μαραίνεσθαι κατ' ὀλίγον, ἐπὶ δὲ τῆς καθ' ἡμᾶς ἡλικίας μικροῦ δεήσασα εἰς τέλος ἠφανίσθαι. ἑτέρα δέ τις ἐπὶ τὴν ἐκείνης παρελθοῦσα τάξιν, ἀφόρητος [d] ἀναίδεια θεατρικὴ καὶ ἀνάγωγος, καὶ οὔτε φιλοσοφίας, οὔτε ἄλλου παιδεύματος οὐδενὸς μετειληφυῖα ἐλευθερίου, λαθοῦσα καὶ παρακρουσαμένη τὴν τῶν ὄχλων ἄγνοιαν, οὐ μόνον ἐν εὐπορίᾳ καὶ τρυφῇ καὶ μορφῇ πλείονι τῆς ἑτέρας [e] διῆγεν, ἀλλὰ καὶ τὰς τιμὰς καὶ τὰς προστασίας τῶν πόλεων, ἃς ἔδει τὴν φιλόσοφον ἔχειν, [f] εἰς ἑαυτὴν ἀνηρτήσατο· καὶ ἦν φορτική τις πάνυ καὶ ὀχληρά· καὶ τελευτῶσα παραπλησίαν ἐποίησε γενέσθαι τὴν Ἑλλάδα ταῖς τῶν ἀσώτων καὶ κακοδαιμόνων οἰκίαις. ὥσπερ γὰρ ἐν ἐκείναις ἡ μὲν ἐλευθέρα καὶ σώφρων γαμετὴ κάθηται, μηδενὸς οὖσα τῶν αὐτῆς κυρία· ἑταίρα δέ τις ἄφρων, ἐπ' ὀλέθρῳ τοῦ βίου παροῦσα, πάσης ἀξιοῖ τῆς οὐσίας ἄρχειν, σκυβαλίζουσα καὶ δεδιττομένη τὴν ἑτέραν· τὸν αὐτὸν τρόπον ἐν πάσῃ πόλει, καὶ οὐδεμιᾶς ἧττον ἐν ταῖς εὐπαιδεύτοις· τουτὶ γὰρ ἁπάντων τῶν κακῶν ἔσχατον· ἡ μὲν Ἀττικὴ μοῦσα καὶ ἀρχαία καὶ αὐτόχθων, [g] ἄτομον εἰλήφει σχῆμα, τῶν ἑαυτῆς ἐκπεσοῦσα ἀγαθῶν· ἡ δὲ ἔκ τινων βαράθρων τῆς Ἀσίας [h] ἐχθὲς καὶ πρώην ἀφικομένη μοῦσα, ἢ Φρυγία τις, ἢ Καρικόν τι κακὸν, ἢ βάρβαρον, 81 Ἑλληνίδας ἠξίου διοικεῖν πόλεις, ἀπελάσασα τῶν κοινῶν τὴν ἑτέραν, ἡ ἀμαθὴς τὴν φιλόσοφον, καὶ ἡ μαινομένη τὴν σώφρονα.

β'. Ἀλλὰ γὰρ οὐ μόνον ἀνδρῶν δικαίων χρόνος σωτὴρ ἄριστος, κατὰ Πίνδαρον, ἀλλὰ καὶ τεχνῶν νὴ Δία καὶ ἐπιτηδευμάτων γε, καὶ παντὸς ἄλλου σπουδαίου χρήματος. ἔδειξε δὲ ὁ καθ' ἡμᾶς χρόνος, εἴτε θεῶν τινος ἄρξαντος, εἴτε φυσικῆς

περιόδου

80

a In *Ed. Sylb.* Ἐκ τῶν Διονυσίου τοῦ Ἁλικαρνασσέως περὶ τῶν ἀρχαίων ῥητόρων πρὸς Ἀμμαῖον ὑπομνηματισμῶν ταῦτα εὑρίσκεται.
b Proœmium hoc, in prima editione omiſſum, *Stephanus* in ſecunda editione adjecit ex *Italicis* bibliothecis. *Sylb.* c Πεποιημένοις in *Cod. Reg.* n. 3461. *d* Rectius opinor ἀναιδείᾳ θεατρικῇ, i. e. δι' ἀναίδειαν θεατρικήν. *Sylb.* *e* Forſan rectius διήγαγεν, eodem ſcilicet tempore, quo in ſequentibus ἀνηρτήσατο. *f* Εἰς ἑαυτὴν *Reg.* *g* Convenientius legemus ἄτοπον. *Sylb.* *h* χθὲς *Reg.* * *Al.* quæ non mediocria fecerit incrementa.

q Παραλα[illegible]

περιόδου τὴν ἀρχαίαν τάξιν ἀνακυκλούσης, εἴτε ἀνθρωπίνης ὁρμῆς ἐπὶ τὰ ὅμοια πολλοὺς ἀγούσης· καὶ ἀπέδωκε τῇ μὲν ἀρχαίᾳ καὶ σώφρονι ῥητορικῇ τὴν δικαίαν τιμήν, ἣν καὶ πρότερον εἶχε, καλῶς [a] ἀπολαβεῖν· τῇ δὲ νέᾳ καὶ ἀνοήτῳ παύσασθαι δόξαν οὐ προσήκουσαν καρπουμένῃ, καὶ ἐν ἀλλοτρίοις ἀγαθοῖς τρυφώσῃ. καὶ οὐ καθ' ἓν ἴσως τοῦτο μόνον ἐπαινεῖν τὸν παρόντα χρόνον καὶ τοὺς συμφιλοσοφοῦντας ἀνθρώπους ἄξιον, ὅτι τὰ κρείττω τιμιώτερα ποιεῖν τῶν χειρόνων ἤρξαντο· καίτοι μέρος γε τοῦ παντὸς ἥμισυ ἀρχὴ λέγεταί τε καὶ ἔστιν· ἀλλ' ὅτι καὶ ταχεῖαν τὴν μεταβολὴν καὶ μεγάλην τὴν ἐπίδοσιν αὐτοῦ παρεσκεύασε γενέσθαι. ἔξω γὰρ ὀλίγων τινῶν Ἀσιανῶν πόλεων, αἷς [b] δι' ἀμαθίαν βραδεῖά ἐστιν ἡ τῶν καλῶν μάθησις, αἱ λοιπαὶ πέπαυνται τοὺς φορτικοὺς καὶ ψυχροὺς καὶ ἀναισθήτους ἀγαπῶσαι λόγους· τῶν μὲν πρότερον μέγα ἐπ' αὐτοῖς φρονούντων, αἰδουμένων ἤδη καὶ κατὰ μικρὸν ἀπαυτομολούντων πρὸς τοὺς ἑτέρους, εἰ μή τινες παντάπασιν ἀνιάτως ἔχουσι· τῶν δὲ νεωστὶ τοῦ μαθήματος ἁπτομένων εἰς καταφρόνησιν ἀγόντων τοὺς λόγους, καὶ γέλωτα ποιουμένων [c] τὴν ἐπ' αὐτοῖς σπουδήν.

γ'. Αἰτία δ' οἶμαι καὶ ἀρχὴ τῆς τοσαύτης μεταβολῆς ἐγένετο ἡ πάντων κρατοῦσα Ῥώμη, πρὸς ἑαυτὴν ἀναγκάζουσα τὰς ὅλας πόλεις ἀποβλέπειν· καὶ ταύτης τε αὐτῆς οἱ δυναστεύοντες, κατ' ἀρετὴν καὶ ἀπὸ τοῦ κρατίστου τὰ κοινὰ διοικοῦντες, εὐπαίδευτοι πάνυ καὶ γενναῖοι τὰς κρίσεις γενόμενοι· ὑφ' ὧν [d] κοσμούμενον τό τε φρόνιμον τῆς πόλεως μέρος ἔτι μᾶλλον ἐπιδέδωκε, καὶ τὸ ἀνόητον ἠνάγκασαι νοῦν ἔχειν. τοιγάρτοι πολλαὶ μὲν ἱστορίαι σπουδῆς ἄξιαι γράφονται τοῖς νῦν, πολλοὶ δὲ λόγοι πολιτικοὶ χαρίεντες ἐκφέρονται, φιλόσοφοί τε συντάξεις, οὐ μὰ Δία εὐκαταφρόνητοι· ἄλλαι τε πολλαὶ καὶ καλαὶ πραγματεῖαι καὶ Ῥωμαίοις καὶ Ἕλλησιν εὖ μάλα διεσπουδασμέναι προεληλύθασί τε καὶ προελεύσονται, κατὰ τὸ εἰκός. καὶ οὐκ ἂν θαυμάσαιμι, τηλικαύτης μεταβολῆς ἐν τούτῳ τῷ βραχεῖ χρόνῳ γεγενημένης, εἰ μηκέτι χωρήσει προσωτέρω μιᾶς γενεᾶς ὁ ζῆλος ἐκεῖνος τῶν ἀνοήτων λόγων. τὸ γὰρ ἐκ παντὸς εἰς ἐλάχιστον συναχθέν, ῥᾴδιον ἐξ ὀλίγου μηδὲν εἶναι.

δ'. Ἀλλὰ γὰρ τὸ μὲν εὐχαριστεῖν τῷ μεταβαλόντι τὰ πράγματα χρόνῳ, καὶ τὸ τοὺς τὰ κράτιστα προαιρουμένους ἐπαινεῖν, καὶ τὸ τὰ μέλλοντα ἐκ τῶν γεγονότων εἰκάζειν, καὶ πάντα τὰ παραπλήσια τούτοις, ἃ κἂν ὁ τυχὼν εἰπεῖν δύναιτο, ἀφήσω. ἐξ ὧν δ' ἂν ἔτι μείζω λάβοι τὰ κρείττονα ἰσχύν, ταῦτα πειράσομαι λέγειν, ὑπόθεσιν τοῦ λόγου κοινὴν καὶ φιλάνθρωπον καὶ πλεῖστα δυναμένην ὠφελῆσαι λαβών. ἔστι δὲ [e] ἤδη, τίνες εἰσὶν ἀξιολογώτατοι τῶν ἀρχαίων ῥητόρων τε καὶ συγγραφέων, καὶ τίνες αὐτῶν ἐγένοντο προαιρέσεις τοῦ τε βίου καὶ τοῦ λόγου, καὶ τί παρ' ἑκάστου δεῖ λαμβάνειν ἢ φυλάττεσθαι· [f] καὶ θεωρήματα καὶ ἀναγκαῖα τοῖς ἀσκοῦσι τὴν πολιτικὴν φιλοσοφίαν, καὶ [g] οὐδέ που μὰ Δία κοινά, οὐδὲ καθημαξευμένα τοῖς πρότερον. ἐγὼ γοῦν οὐδεμιᾷ τοιαύτῃ περιτυχὼν οἶδα γραφῇ, πολλὴν ζήτησιν αὐτῶν ποιησάμενος. οὐ μὴν δὴ διαβεβαιοῦμαί γε, ὡς δὴ καὶ σαφῶς εἰδώς· τάχα γὰρ ἂν εἶεν τινες αἱ ἐμὲ διαλανθάνουσαι τοιαῦ-

ſuum ſtatum denuo revoluto, vel humana inclinatione multos in idem ſtudium impellente, antiquæ & doctæ eloquentiæ meritam, quam prius habuerat, dignitatem cum honore reddit; novæ autem & imperitæ, & in alienis bonis enutritæ, honorem, quem immerito poſſidebat, ademit. Nec ob unam hanc fortaſſe rem, ætatem noſtram hominesque, qui etiam philoſophiam ſequuntur, laudare par eſt, quod meliori parti majorem quam deteriori honorem tribuere inceperint; (& ſane initium dimidium totius dici operis ſolet) verum etiam quod tam cita mutatio & incrementum per eos factum ſit. Omnes enim civitates, demptis nonnullis Aſiaticis, quæ, quod non doceantur, difficulter rectam eloquentiam queunt addiſcere, intolerabilem illam, frigidam, ſtupidamque amare deſierunt. Qui enim prius docti in iis erant urbibus, pudore jam ducti, ad alios ſe (niſi incurabiles omnino ſint) accommodant: qui vero jam recenter ad diſcendum ſeſe applicant, hanc eloquentiam derident, & omne quod ei impenditur ſtudium exſibilant.

III. Hujus ſubitæ mutationis unicam cauſam & originem arbitror omnium gentium dominam Romam, quæ omnes gentes oculos in ſe juſſit convertere: hujus quidem rectores, virtute & optime ratione rempublicam adminiſtrantes, & doctrinæ ſe applicant, & optime & prudenter de artibus dijudicant; ſub quibus ipſa civitatis ſapientia & prudentia exculta incrementi multum accepit; ipſaque qui mente carerent, mente intellectuque uti coëgit. Proinde jam multæ & doctæ per homines hujus ætatis prodeunt hiſtoriæ, multæ quoque orationes civiles venuſtæ eduntur, philoſophicique tractatus non ſane contemnendi, aliaque multa tum Romani tum Græci præclara ſumma cum laude ediderunt opera, & adhuc, ut par eſt, edunt. Nec mirarer, cum tanta tam exiguo temporis ſpatio facta ſit mutatio, ſi intra unum ſæculum ſtudium illud erga indoctam eloquentiam penitus intercideret. Nam quod è ſummo in minimum deſcendit, facillime ex tenui in nihil devenit.

IV. Sed omittam hæc, nec gratias ætati & tempeſtati noſtræ agam, quod rem immutarit; nec eos qui optima ſecuti ſunt prædicabo, nec è prioribus de futuris conjecturam faciam; nec his ſimilia tractabo, quæ unuſquiſque etiam imperitus diceret. Sed arrepto vulgari, tum placituro tum hominibus multum profuturo, argumento, hæc dicere aggrediar, unde meliora queant corroborari. Dicam igitur, quinam ſint inter oratores & hiſtoricos maxime inſignes, quæ uniuſcujuſque vivendi dicendique fuerit ratio, quæ in ipſis imitanda, quæ vero cavenda; quæ præcepta ſervanda iis qui civilem philoſophiam addiſcunt, nec ea unquam ſcripta, aut ab aliis dicta. Ego ſaltem hujuſmodi ſcripta non vidi, cum tamen multum inquiſierim. nec etiam aſſero, veluti certo id ſciens: eſſent enim fortaſſe quædam ſcripta,

a Παραλαβεῖν Reg. b Δι' ἀμαθίας Reg. c Τὴν ἀπ' αὐτῶν Reg. d Κοσμούμενοι Reg. in margine κοσμούμενον. e Pro ἤδη legendum puto ἰδεῖν. *Sylb.* f Aptius opinor ἃ θεωρήματα. *Sylb.* g Cum *Haſchelio* non abſurde legemus οὐδέπω nondum. *Sylb.*

pta, quæ ipſe neſciam exſtare. Seipſum autem, certam hiſtoriæ omnium regulam facere, & dicere facta non eſſe quæ fieri potuerunt, temerarium eſt, nec inſaniæ crimen effugit. Hæc igitur, uti prius dixi, certo non aſſeram. Sed cum oratores rerumque geſtarum ſcriptores, de quibus dicimus, multi ſint, iique boni; & de ſingulis quidquam dicere magni temporis foret, de omnibus non loquar. Sed, ex toto numero ſeligens optimos, per ætates ſingulas de ſingulis ſcribam: in præſenti quidem tractatu de oratoribus; ſi vero tempus & vita concedatur, etiam de hiſtoricis. Ex oratoribus tres erunt ex antiquioribus, Lyſias, Iſocrates, & Iſæus; tres è poſterioribus, Demoſthenes, Hyperides, Æſchines, quos ego cæteris cenſeo præſtare. inque duo capita tractatus dividetur: primo quidem de antiquioribus, dein de poſterioribus erit ſermo.

ται γραφαί. τὸ δὲ τῆς ἁπάντων ἱστορίας ὅρον ἑαυτὸν ποιεῖν, καὶ περὶ τοῦ μὴ γεγονέναι τι τῶν δυνατῶν γενέσθαι, λέγειν, αὐθάδες πάνυ καὶ οὐ πόῤῥω μανίας. περὶ μὲν οὖν τούτων οὐδὲν ἔχω, καθάπερ ἔφην, διαβεβαιοῦσθαι. τῶν δὲ ῥητόρων τε καὶ συγγραφέων, ὑπὲρ ὧν ὁ λόγος, πολλῶν πάνυ ὄντων καὶ ἀγαθῶν, τὸ μὲν ὑπὲρ ἁπάντων γράφειν, μακροῦ λόγου δεόμενον ὁρῶν, ἐάσω· τοὺς δὲ χαριεστάτους ἐξ αὐτῶν προχειρισάμενος κατὰ τὰς ἡλικίας, ἐρῶ περὶ ἑκάστου· νῦν μὲν, περὶ τῶν ῥητόρων· ἐὰν δὲ ἐγχωρῇ, καὶ περὶ τῶν ἱστορικῶν. ἔσονται δὲ οἱ μὲν παραλαμβανόμενοι ῥήτορες, τρεῖς μὲν ἐκ τῶν πρεσβυτέρων, Λυσίας, Ἰσοκράτης, Ἰσαῖος· τρεῖς δὲ ἐκ τῶν ἐπακμασάντων τούτοις, Δημοσθένης, Ὑπερείδης, Αἰσχίνης· οὓς ἐγὼ τῶν ἄλλων ἡγοῦμαι κρατίστους. καὶ διαιρεθήσεται μὲν εἰς δύο συντάξεις ἡ πραγματεία· τὴν δὲ ἀρχὴν ἀπὸ ταύτης λήψεται τῆς ὑπὲρ τῶν πρεσβυτέρων γραφείσης. προειρημένων δὴ τούτων, ἐπανάγειν καιρὸς ἐπὶ τὰ προκείμενα.

DE LYSIA JUDICIUM.

[a] ΛΥΣΙΑΣ. 82

Lyſiæ genus, vita, inſtitutum, & ſcripta.

Lyſias Cephali F. parentes habuit Syracuſanos: natus eſt Athenis cum pater eo commigraſſet, & cum nobiliſſimis Athenienſium literis operam dedit. Quindecimum jam annum agens, cum colonia, quam Athenienſes totaque Græcia, duodecimo ante bellum Peloponneſiacum anno, miſerant, cum duobus fratribus in Thurios trajecit, vixitque illic feliciter admodum, uſque ad caſum illum, qui Athenienſes omnes in Sicilia commorantes invaſit. Nam populo paulo poſt hic tumultuante, cum aliis trecentis, quod rebus Athenienſium ſtuderent, accuſatis, in exſilium pulſus eſt. Venit itaque continuo Athenas, anno ætatis, quantum conjectura aſſequi licet, quadrageſimo ſeptimo, Prætore Callia; & ex eo tempore ſe in dicendo Athenis exercuit. Multis autem ſcriptis orationibus judicialibus & deliberativis inſignibus, etiam panegyricis, amatoriis, epiſtolicis, omnium, qui prius floruiſſent aut tum etiam florebant, oratorum gloriam obſcuravit; & admodum paucis eorum qui poſt ſecuti ſunt, in omnibus dicendi generibus, & iis etiam præclaris excellens ceſſit. Nunc autem dicere incipiam, quem dicendi characterem adhibuerit, quas virtutes in dicendo invexerit, qua in re poſt-ſequentes ſuperarit, & qua ab iis viciſſim ſuperatus ſit, quid denique in eo in oratoria imitandum.

ΛΥσίας [b] ὁ Κεφάλου, Συρακουσίων μὲν ἦν γονέων· ἐγεννήθη δὲ Ἀθήνησι μετοικοῦντι τῷ πατρὶ, καὶ [c] συνεπαιδεύθη τοῖς ἐπιφανεστάτοις Ἀθηναίων. ἔτη δὲ πεντεκαίδεκα γεγονὼς, εἰς Θουρίους ᾤχετο πλέων [d] σὺν ἀδελφοῖς δυσὶ, κοινωνήσων τῆς ἀποικίας, ἣν ἔστελλον Ἀθηναῖοί τε καὶ ἡ ἄλλη Ἑλλὰς δωδεκάτῳ πρότερον ἔτει τοῦ Πελοποννησιακοῦ πολέμου· καὶ διετέλεσεν αὐτόθι πολιτευόμενος ἐν εὐπορίᾳ πολλῇ μέχρι τῆς συμφορᾶς τῆς κατασχούσης Ἀθηναίους ἐν Σικελίᾳ. μετ᾽ ἐκεῖνο δὲ τὸ πάθος στασιάσαντος τοῦ δήμου, ἐκπίπτει σὺν ἄλλοις τριακοσίοις ἀττικισμὸν [e] ἐγκληθεῖσι· καὶ παραγενόμενος αὖθις εἰς Ἀθήνας κατὰ ἄρχοντα Καλλίαν, ἕβδομον καὶ τεσσαρακοστὸν ἔτος ἔχων, ὡς ἄν τις εἰκάσειεν, ἐξ ἐκείνου τοῦ χρόνου διετέλεσε [f] διατριβὰς ποιούμενος [g] Ἀθήνησι. πλείστους δὲ γράψας λόγους εἰς δικαστήριά τε καὶ βουλὰς, καὶ πρὸς ἐκκλησίας εὐθέτους, πρὸς δὲ τούτοις πανηγυρικοὺς, ἐρωτικοὺς, ἐπιστολικοὺς, τῶν μὲν ἔμπροσθεν [h] γεγενημένων ῥητόρων, ἢ κατὰ τὸν αὐτὸν χρόνον ἀκμασάντων, ἠφάνισε τὰς δόξας· τῶν δὲ ἐπιγενομένων οὐ πολλοῖς τισι κατέλιπεν ὑπερβολὴν, ἅτ᾽ ἐν ἁπάσαις ταῖς ἰδέαις τῶν λόγων, καὶ μὰ Δί᾽ οὔτοι γε ταῖς φαυλοτάταις εὐδοκιμῶν. τίνι δὲ κέχρηται χαρακτῆρι λόγων, καὶ τίνας ἀρετὰς εἰσενήνεκται, τίνι τε κρείττων ἐστὶ τῶν μετ᾽ αὐτὸν ἀκμασάντων, καὶ ποῖ καταδεέστερος, καὶ τί δεῖ λαμβάνειν παρ᾽ αὐτοῦ, νῦν ἤδη πειράσομαι λέγειν.

Lyſias in elocutione purus.

II. In elocutione purus admodum eſt, & optima Attici ſermonis norma: non antiqui illius, quo uſus eſt Plato cum Thucydide, ſed ejus qui tum temporis vigebat; uti ex orationibus Andocidis, & Critiæ, aliorumque multorum colligitur. Hac eum in parte, quæ in eloquentia prima eſt, & plurimum dominatur in dictione, ſcilicet purum eſſe & nitidum, nemo è poſteris ſuperavit; imo & pauci, uno dempto Iſocrate, qui ſolus poſt Lyſiam, meo quidem judicio, magnam in verbis

β΄. Καθαρός ἐστι τὴν ἑρμηνείαν πάνυ, καὶ τῆς Ἀττικῆς γλώττης ἄριστος κανὼν, οὐ τῆς ἀρχαίας, ᾗ κέχρηται Πλάτων καὶ Θουκυδίδης, ἀλλὰ τῆς κατ᾽ ἐκεῖνον τὸν χρόνον ἐπιχωριαζούσης· ὡς ἔστι [i] τεκμήριον τοῖς τε Ἀνδοκίδου λόγοις, καὶ τοῖς Κριτίου, καὶ ἄλλοις συχνοῖς. κατὰ τοῦτο μὲν δὴ τὸ μέρος, ὅπερ ἐστὶ [k] πρῶτον καὶ κυριώτερον ἐν λόγοις, λέγω δὲ τὸ καθαρεύειν τὴν διάλεκτον, οὐδεὶς τῶν μεταγενεστέρων αὐτὸν ὑπερεβάλετο, ἀλλ᾽ οὐδὲ μιμήσασθαι πολλοὶ δύναμιν ἔσχον, ὅτι μὴ μόνος Ἰσοκράτης· καθαρώτατος δὴ τῶν ἄλλων μετά γε Λυσίαν ἐν τοῖς ὀνόμασιν

οὗτος

a In Cod. Reg. 1. Λυσίου βίος παρὰ Πλουτάρχου. ἕτεροι δὲ λέγουσιν, ὅτι παρὰ Διονυσίου τοῦ Ἀλικαρνασέως. atque in Cod. Reg. 2. Λυσίου βίος γραφεὶς παρὰ Πλουτάρχου. ἕτεροι δὲ ἀντιλέγουσιν ὅτι ἐγράφη παρὰ Διονυσίου τοῦ Ἀλικαρνασέως. Verum hoc de *Lyſia judicium* non *Plutarcho* (cujus etiam *vita Lyſiæ* exſtat in *X. ORATORUM VITIS*) ſed *Dionyſio Halicarn.* adſcribi debere conſtat ex v. 10. *b* Apud *Plutarchum* & *Photium*, ὁ Κεφάλου τοῦ Λυσανίου τοῦ Κεφάλου. *c* Συνεπαιδεύθη *Reg.* 2. *d* Ita etiam apud *Suidam* v. Λυσίας. Σὺν τῷ πρεσβυτάτῳ ἀδελφῷ Πολεμάρχῳ apud *Plutarchum* & *Photium*. *e* Ἐγκληθεῖσι pro vulgo ἐκλυθεῖσι repoſuerat etiam *Xylander* in ſuo *Cod.* & *Wolf.* nec aliter in *Reg.* 2. *f* Τὰς διατριβὰς *Reg.* 1. & 2. *g* Ἐν Ἀθήναις *Reg.* 1. & 2. *h* Γενομένων in *iiſdem*. *i* Τεκμήρασθαι *Reg.* 1. & 2. *k* Rectius πρῶτον καὶ κυριώτατον. *Sylb.*

a Ζήλου

ὗτος ἔμοιγε δοκεῖ γίνεσθαι ὁ ἀνήρ. μίαν μὲν δὴ ταύτην ἀρετὴν ἀξίαν [a] ζήλου μιμήσεως εὑρίσκω παρὰ τῷ ῥήτορι, καὶ παρακελευσαίμην ἂν τοῖς βουλομένοις καθαρῶς γράφειν ἢ [b] καὶ λέγειν, ἐκεῖνον τὸν ἄνδρα ποιεῖσθαι παράδειγμα ταύτης τῆς ἀρετῆς.

γʹ. Ἑτέραν δὲ οὐδὲν [c] ἐλάττω ταύτης, ἣν πολλοὶ μὲν ἐζήλωσαν τῶν κατὰ τὸν αὐτὸν χρόνον ἀκμασάντων, οὐδεὶς δὲ βεβαιότερον ἐπεδείξατο. τίς δ᾽ ἐστὶν αὕτη; ἡ διὰ τῶν κυρίων τε καὶ κοινῶν καὶ ἐν μέσῳ κειμένων ὀνομάτων ἐκφέρουσα τὰ νοούμενα. ἥκιστα γὰρ ἄν τις εὕροι Λυσίαν τροπικῇ φράσει χρησάμενον. καὶ οὐκ ἐπὶ τούτῳ μόνον ἐπαινεῖν ἄξιον, ἀλλ᾽ ὅτι καὶ περίττὰ καὶ σεμνὰ καὶ μεγάλα φαίνεσθαι τὰ πράγματα ποιεῖ τοῖς κοινοτάτοις χρώμενος ὀνόμασι, καὶ ποιητικῆς οὐχ ἁπτόμενος κατασκευῆς. τοῖς δὲ προτέροις οὐχ αὕτη ἡ δόξα ἦν· ἀλλ᾽ οἱ βουλόμενοι κόσμον τινὰ προσεῖναι [d] τοῖς ὅλοις, ἐξήλλαττον [e] ἰδιώτην, καὶ κατέφευγον εἰς τὴν ποιητικὴν φράσιν, [f] μεταβολαῖς τε πολλαῖς χρώμενοι, καὶ ὑπερβολαῖς, καὶ ταῖς ἄλλαις τροπικαῖς ἰδέαις, ὀνομάτων τε γλωττηματικῶν καὶ ξένων χρήσει, καὶ τῶν οὐκ εἰωθότων σχηματισμῶν τῇ διαλλαγῇ, καὶ τῇ ἄλλῃ καινολογίᾳ καταπληττόμενοι τὸν ἰδιώτην. δηλοῖ δὲ τοῦτο Γοργίας τε ὁ Λεοντῖνος, ἐν πολλοῖς πάνυ φορτικήν τε καὶ ὑπέρογκον ποιῶν τὴν κατασκευήν, καὶ οὐ πόρρω διθυράμβων ἔνια φθεγγόμενος· καὶ τῶν ἐκείνου [g] συνουσιαστικῶν οἱ περὶ [h] Λικύμνιόν τε καὶ [i] Πῶλον. ἥψατο δὲ καὶ τῶν Ἀθήνησι ῥητόρων ἡ ποιητική τε καὶ τροπικὴ φράσις, ὡς μὲν Τίμαιός φησι, Γοργίου ἄρξαντος, ἡνίκα Ἀθήναζε πρεσβεύων κατεπλήξατο τοὺς ἀκούοντας ἐν τῇ δημηγορίᾳ. ὡς δὲ τἀληθὲς ἔχει, ὁ καὶ [k] παλαιότερον ἀεὶ θαυμαζόμενος, Θουκυδίδης τοὔνομα, δαιμονιώτατος τῶν συγγραφέων, ἔν τε ΤΩ ΕΠΙΤΑΦΙΩ καὶ ἐν ταῖς δημηγορίαις, ποιητικῇ κατασκευῇ χρησάμενος, ἐν πολλοῖς ἐξήλλαξε τὴν ἑρμηνείαν εἰς ὄγκον ἅμα καὶ κόσμον ὀνομάτων ἀηθέστερον. Λυσίας δὲ τοιοῦτον οὐδὲν ἤσκησεν (ἐν γοῦν τοῖς σπουδῇ γραφομένοις δικανικοῖς καὶ συμβουλευτικοῖς λόγοις) ποιῆσαι, πλὴν εἴ τι μικρὸν ἐν τοῖς πανηγυρικοῖς· περὶ γὰρ [l] δὲ τῶν ἐπιστολικῶν αὐτοῦ καὶ [m] ἑταιρικῶν, καὶ τῶν ἄλλων οὓς μετὰ [n] παιδιᾶς ἔγραψεν, οὐδὲν δέομαι λέγειν. ὁμοίως δὲ τοῖς ἰδιώταις διαλέγεσθαι δοκῶν, πλεῖστον ὅσον ἰδιώτου διαφέρει· καὶ ἐπεὶ ποιητὴς κράτιστος λόγων, λελυμένης ἐκ μέτρου λέξεως, ἰδίαν τινὰ λόγων [o] εὑρηκὼς ἁρμονίαν, ἣ τὰ ὀνόματα κοσμεῖ τε καὶ ἡδύνει, μηδὲν ἔχοντα ὀγκῶδες μηδὲ φορτικόν. ταύτην δευτέραν τὴν ἀρετὴν κελεύω παρὰ τοῦ ῥήτορος τούτου λαμβάνειν, εἴ τινες ἀξιοῦσι τὸν αὐτὸν ἐκείνῳ διαλέγεσθαι τρόπον. ἐγένοντο μὲν οὖν πολλοὶ τῆς προαιρέσεως ταύτης ζηλωταί, συγγραφεῖς τε καὶ ῥήτορες· ἔγγιστα δὲ αὐτῆς μετὰ Λυσίαν ἥψατο τῶν πρεσβυτέρων νέος ἐπασκήσας Ἰσοκράτης. καὶ οὐκ ἂν ἔχοι τις εἰπεῖν προσωτέρω τούτων, σκοπῶν ἑτέρους ῥήτορας, ἰσχὺν καὶ δύναμιν τοσαύτην ἐν ὀνόμασι κυρίοις καὶ κοινοῖς ἀποδειξαμένους.

puritatem adhibet, potuerit imitari. Atque hanc unam in hoc oratore imitatione dignam virtutem reperio; & omnes, quotquot vel ſcribere vel dicere pure cupiant, hunc ſibi virum imitandum velim proponant.

Verbis uſitatis & propriis utitur.

III. Quin & aliam virtutem priori non inferiorem in eo video, quam multi quidem ejus æquales imitari conati ſunt; at nullus eo magis expreſſit. Quænam illa? propriis ſcilicet verbis, & iis communibus & vulgaribus, ſenſa animi efferre. nemo enim tropicis & tralatitiis verbis Lyſiam uſum fuiſſe inveniet. Nec tamen hoc tantum nomine laudare dignus, verum etiam quod verbis maxime communibus, nec poëtico contextu diſpoſitis, efficiat, ut res ipſæ magnæ, grandes, excellenteſque videantur. Eandem profecto priores gloriam non ſunt conſecuti: cum enim illi orationes ſuas inſignes reddere cuperent, vulgarem dicendi formam immutantes, poëticam ſectati ſunt, plurimis metaphoris, hyperbolis, aliiſque tropis utentes, & verborum * ſonantium & peregrinorum uſu, communiumque figurarum immutatione, aliaque novitate populum perterrentes. Oſtendet aperte id Gorgias Leontinus, qui ſæpe moleſtam & intolerabilem compoſitionem ſectatur, ut non raro Dithyrambica eloquatur; ejus item ſocii Licymnus & Polus. Nam, ut Timæus loquitur, poëtica & tropica dicendi forma inter Atticos oratores auctore Gorgia irrepſit; qui ad Athenienſes legatus, auditores in concione perculit. Sed ut verum fateamur, ipſe quoque Thucydides, antiquitatem ſemper ſectatus, hiſtoricus alioqui feliciſſimus, poëtico in *Funebri oratione* & concionibus adhibito contextu, in earum plurimis elocutionem in faſtum ſimul ornatumque inſolentem commutavit. Lyſias autem nihil hujuſmodi in orationibus, tum judicialibus tum deliberativis, quas certe accurate ſcripſit, adhibuit, niſi fortaſſe nonnihil in panegyricis. De epiſtolicis enim, & amatoriis, & aliis orationum generibus, quas nulla adhibita cura conſcripſit, non eſt opus dicere. Adhæc, cum vulgariter loqui videtur, multum ab ipſo vulgi ſermone recedit; cum vero compoſite, ſolutis è verſu dictionibus, peculiarem quandam ſtructuram reperit, qua verba ipſa exornat & dulcia facit, nullam tamen tumorem vel ſuperbiam oſtentantem. Secundam hanc in eo virtutem illos, qui ejus dicendi rationem volunt effingere, velim imitari. Multos quidem hoc in genere æmulatores habuit, tum rerum geſtarum ſcriptores, tum etiam dicendi magiſtros & oratores: ex antiquioribus autem Iſocrates, adhuc juvenis, proxime ad illud poſt Lyſiam acceſſit. Nemo vero præter hos alios oratores inveniet, qui ita in communibus & propriis verbis excelluerint. IV. Ter-

a Ζήλου καὶ μιμήσεως *Reg.* 1. & 2. *b* Omittunt *Codd. MSS.* *c* Poſt ἐλάττω ταύτης deſideratur ἀποφαίνομαι, vel ſimile quidpiam, ut p. 132. v. 1. *Sylb.* *d* Pro τοῖς ὅλοις aptius legemus τοῖς λόγοις. *Sylb.* *e* *Wolfius* malit τὴν ἰδιωτικὴν, ut in ſequ. comm. τὴν ποιητικήν. poteſt tamen & ἰδιώτην retineri, ſubaudito ſubſt. λόγον. *Sylb.* Τὸν ἰδιώτην *Reg.* 1, & 2. *f* Convenientius legemus μεταφοραῖς, quia ſcilicet mox ſubjungit ταῖς ἄλλαις τροπικαῖς ἰδέαις. *g* Συνουσιαστῶν *Reg.* 1. & 2. quo modo legendum eſſe monuerat *Sylb.* *h* Λικύμνιόν τε *Reg.* 1. & 2. quod placuit etiam *Syburgio.* *i* Vide *Meurſii* Comment. in *Apollonium Dyſcolon*, cap. 1. *k* Legendum puto παλαιότερον ἔτι. quod loquendi genus in *Antiqq. Rom.* obſervatum aliquoties. *Sylb.* *l* Pro δὲ malim δή. *Stephanus* in *Oratorum* volumine hanc particulam ſuſtulit, veluti otioſam. *Sylb.* *m* Pro ἑταιρικῶν legendum opinor ἐρωτικῶν, ut paulo ante p. 130. v. 33. *Sylb.* *n* Quoſdam παιδείας legere annotat *Steph.* quæ lectio parum videtur conſentanea. *Sylb.* *o* Cum εὑρηκὼς ſubaudiendum verbum ſubſtantivum ἐστί, vel legendum εὕρηκεν. *Sylb.*

* Vide p. 57. v. 44.

In dicendo perſpicuus.

IV. Tertiam in illo virtutem cenſeo, perſpicuitatem, non in nudis modo verbis, verum & in rebus. eſt enim & perſpicuitas quædam in rerum tractatione, quam multi tamen ignorant. teſtimonium eſt, quod in Thucydidis & Demoſthenis dictione, qui elegantiſſime tamen ſua elocuti ſunt, multa nobis obſcura & vix intelligibilia videntur, quæque interprete indigeant. Tota autem Lyſiæ dictio perſpicua eſt & aperta, * & multum à civili eloquentia remota. Si vero hæc ipſa perſpicuitas oriatur, quod quis nec aliter nec elegantius queat dicere, imitationem illa non meretur: jam vero tantus propriorum verborum theſaurus, ex multa, quæ in eo eſt, copia, hanc ejus virtutem indicat. Quamobrem merito perſpicuitas ejus imitanda eſt. Quin etiam cum perſpicuitate breviter ſententias efferre (cum tamen id perdifficile ſit, hæc duo conjungere, & cum modo ac ratione apte inter ſe miſcere) Lyſias non minus quam cæteri oratores potuit: quare non eſt quod qui hunc oratorem terunt, improprie & obſcure eum locutum dicant. Hujus autem elegantiæ hæc in eo cauſa eſt, quod ipſæ apud illum res verbis non ſubſerviant, ſed rem ipſa ultro ſequantur verba. orationum autem illius ornatus non in vulgarem characterem immutando, ſed imitando potius conſiſtit.

In perorando brevis.

V. At in elocutione non eſt talis, in ipſis vero rebus ineptus, inopportunus, & prolixus: nam præ cæteris ſententias conglobat & convolvit. Atque tantum abeſt, ut quid non dicendum dicat, ut multa etiam, quæ bona alioquin ſunt, relinquere videatur: neque hoc, quod materia illi inventioque defuerit, ſed propter ipſam temporum, ad quam accommodanda oratio, dimenſionem. Ita quidem brevis eſt, ut pro imperito, cupiente rem ipſam tantum indicare, ſufficiat; pro oratore vero, facultatis oratoriæ præſtantiam patefacere cupiente, nequaquam. Imitanda etiam eſt igitur illius brevitas: neque enim apud alium quempiam oratorem temperatior ulla invenietur.

Contorta & rotunda dictione uſus.

VI. Poſt hanc & aliam in Lyſia virtutem reperio admodum egregiam, cujus quidem auctorem Thraſymachum ponit Theophraſtus, ego vero Lyſiam: nam illo hunc antiquiorem puto. (loquor autem de utroque in flore ætatis conſtituto) quod ſi nec hoc mihi concedatur, dico hunc ſaltem in veris cauſis magis quam Thraſymachum hancce virtutem adhibuiſſe. Quamvis non certo, uter hujus auctor exſtiterit, aſſeram; Lyſiam tamen in ea magis excelluiſſe, audacter poſſum aſſerere. Quænam autem eſt, de qua loquor, virtus? ſententias in compendium ſcilicet contrahere, & rotunde efferre; quæ profecto virtus in judiciis omnique vera cauſa propria eſt & admodum neceſſaria. Hanc quidem pauci imitati ſunt, unus autem Demoſthenes etiam ſuperavit; niſi quod non adeo moderate & ſimpliciter, ut Lyſias, ſed ſuperflue

δ'. Τρίτην ἀρετὴν ἀποφαίνομαι περὶ τὸν ἄνδρα, τὴν σαφήνειαν, οὐ μόνον τὴν ἐν τοῖς ὀνόμασιν, ἀλλὰ καὶ τὴν ἐν τοῖς πράγμασιν. ἔστι γάρ τις καὶ πραγματικὴ σαφήνεια, οὐ πολλοῖς γνώριμος. τεκμαίρομαι δὲ, ὅτι τῆς μὲν Θουκυδίδου λέξεως καὶ Δημοσθένους, οἳ δεινότατοι πράγματα ἐξειπεῖν ἐγένοντο, πολλὰ δυσείκαστά ἐστιν ἡμῖν καὶ ἀσαφῆ, καὶ δεόμενα ἐξηγητοῦ· ἡ δὲ Λυσίου λέξις ἅπασά ἐστι φανερὰ καὶ σαφὴς καὶ τῷ πάνυ πόῤῥω δοκοῦντι πολιτικῶν ἀφεστάναι λόγων. καὶ εἰ μὲν δι' ἀσθένειαν δυνάμεως ἐγίνετο τὸ σαφὲς, οὐκ ἄξιον ἦν αὐτὸ ἀγαπᾷν· νῦν δὲ πλοῦτος τῶν κυρίων ὀνομάτων ἐκ πολλῆς αὐτῷ περιουσίας ἀποδείκνυται ταύτην τὴν ἀρετήν. ὥστε τὴν σαφήνειαν αὐτοῦ ζηλοῦν ἄξιον· καὶ μὴν τό γε βραχέως ἐκφέρειν τὰ νοήματα μετὰ τοῦ σαφοῦς, χαλεποῦ τοῦ πράγματος ὄντος φύσει, τοῦ συναγαγεῖν ἄμφω ταῦτα, καὶ κεράσαι μετρίως· [a] ἢ μάλιστα οὐδενὸς ἧττον τῶν ἄλλων ἀποδείκνυται Λυσίας χρώμενος· ὥστε οὐδὲν τοῖς διὰ χειρὸς ἔχουσι τὸν ἄνδρα, οὔτε ἀκυρολογίας, οὔτε ἀσαφείας δόξαν λαβεῖν. τούτου δὲ αἴτιον, ὅτι οὐ τοῖς ὀνόμασι δουλεύει τὰ πράγματα παρ' αὐτῷ, τοῖς δὲ πράγμασιν ἀκολουθεῖ τὰ ὀνόματα. τὸν δὲ κόσμον οὐκ ἐν τῷ διαλλάττειν τὸν ἰδιώτην, ἀλλ' ἐν τῷ μιμεῖσθαι λαμβάνει.

ε'. Καὶ οὐκ ἐπὶ μὲν τῆς ἑρμηνείας τοιοῦτός ἐστιν, ἐν δὲ τοῖς πράγμασιν ἄχαιρός τις καὶ μακρός· συνέστραπται δὲ, εἴ τις καὶ ἄλλος, καὶ πεπύκνωται τοῖς νοήμασι. καὶ τοσούτου δεῖ τῶν οὐκ ἀναγκαίων τὶ λέγειν, ὥστε καὶ πολλὰ τῶν χρησίμων ἂν δόξειε παραλιπεῖν· οὐ μὰ Δί' ἀσθενείᾳ εὑρέσεως αὐτὸ [b] ποιῶν, ἀλλὰ συμμετρήσει τοῦ χρόνου, πρὸς ὃν ἔδει γενέσθαι τοὺς λόγους. βραχύς γε μὴν [c] οὗτος, ὡς μὲν ἰδιώτῃ, δηλῶσαι βουλομένῳ τὰ πράγματα, ἀποχρῶν· ὡς δὲ ῥήτορι, περιουσίαν δυνάμεως ἐνδείξασθαι ζητοῦντι, [d] οὐχ ἱκανός. μιμητέον δὲ καὶ τὴν βραχύτητα τὴν Λυσίου· μετριωτέρα γὰρ οὐκ ἂν εὑρεθείη παρ' ἑτέρῳ ῥήτορι.

ς'. Μετὰ ταύτας ἀρετὴν εὑρίσκω παρὰ Λυσίᾳ πάνυ θαυμαστὴν, ἧς Θεόφραστος μέν φησιν ἄρξαι Θρασύμαχον, ἐγὼ δ' ἡγοῦμαι Λυσίαν· καὶ γὰρ τοῖς χρόνοις οὗτος ἐκείνου προέχειν ἔμοιγε δοκεῖ· λέγω δ' ὡς ἐν ἀκμῇ κοινῇ βίου γενομένων ἀμφοῖν· καὶ εἰ μὴ τοῦτο δοθείη, τῷ γέ τοι περὶ τοὺς ἀληθινοὺς ἀγῶνας ἐκείνου μᾶλλον τετρίφθαι. οὐ μέντοι διαβεβαιοῦμαί γε ὁπότερος ἦρξε τῆς ἀρετῆς ταύτης κατὰ τὸ παρόν· ἀλλ' ὅτι Λυσίας μᾶλλον ἐν αὐτῇ διήνεγκε, τοῦτο θαῤῥῶν ἂν ἀποφηναίμην. τίς δ' ἐστὶν ἣν φημι ἀρετήν; ἡ συστρέφουσα τὰ νοήματα καὶ στρογγύλως ἐκφέρουσα λέξις, οἰκεία πάνυ καὶ ἀναγκαία τοῖς δικανικοῖς λόγοις, καὶ παντὶ ἀληθεῖ ἀγῶνι. ταύτην ὀλίγοι μὲν ἐμιμήσαντο· Δημοσθένης δὲ καὶ [e] ὑπερεβάλετο· πλὴν οὐχ οὕτως εὐτελῶς οὐδὲ ἀφελῶς ὥσπερ Λυσίας χρησάμενος αὐτῇ, ἀλλὰ περιέργως καὶ πικρῶς·

a In Codd. quibuſdam ἢ μάλιστα οὐδενὸς ἧττον, ut Stephanus annotavit. *Sylb.* b Ποιεῖν *Reg.* 2. c Οὕτως *Reg.* 2. quod maluit etiam *Sylb.* d Οὐχ ἱκανῶς *Reg.* 1. e Ὑπερεβάλλετο *Reg.* 2. * *Al.* etiam ipſi qui in forenſi dicendi ratione ne minimum quidem verſatus eſſe videtur.

α Ὡς

πικρῶς· λεγέσθω γὰρ [a] ὡς ἐμοὶ φαίνεται· ὑπὲρ ὧν κατὰ τὸν οἰκεῖον διαλέξομαι καιρόν.

ζʹ. Ἔχει δὲ καὶ τὴν [b] ἐνέργειαν πολλὴν ἡ Λυσίου λέξις· αὕτη δ᾽ ἐστὶ δύναμίς τις ὑπὸ τὰς αἰσθήσεις ἄγουσα τὰ λεγόμενα, γίνεται δὲ ἐκ τῆς τῶν παρακολουθούντων λήψεως. [c] ὁ δὲ προσέχων τὴν διάνοιαν τοῖς Λυσίου λόγοις, οὐχ οὕτως ἔσται σκαιὸς ἢ δυσάρεστος, ἢ βραδὺς τὸν νοῦν, ὃς οὐχ [d] ὑπολήψεται τὰ δηλούμενα ὡς γινόμενα ὁρᾷν, καὶ ὥσπερ παροῦσιν οἷς ἂν ὁ ῥήτωρ εἰσάγῃ προσώποις ὁμιλεῖν· ἐπιζητήσει τε οὐθὲν εἰκὸς, τοὺς μὲν ἄνδρας [e] αἰτοῦσα εἰ παθεῖν, τοὺς δὲ διανοηθῆναι, τοὺς δὲ εἰπεῖν. κράτιστος δὴ πάντων ἐγένετο ῥητόρων φύσιν ἀνθρώπων κατοπτεῦσαι, καὶ τὰ προσήκοντα ἑκάστοις ἀποδοῦναι, πάθη τε, καὶ ἤθη, καὶ ἔργα.

ηʹ. Ἀποδίδωμί τε οὖν αὐτῷ καὶ τὴν εὐπρεπεστάτην ἀρετὴν, καλουμένην δὲ ὑπὸ [f] τῶν [l] πολλῶν ἠθοποιΐαν. ἁπλῶς γὰρ [g] οὐδὲ εὑρεῖν δύναμαι παρὰ τῷ ῥήτορι τούτῳ πρόσωπον, οὔτε ἀνηθοποίητον, οὔτε ἄψυχον. τριῶν τε ὄντων, ἐν οἷς καὶ περὶ ἃ τὴν ἀρετὴν ταύτην συμβέβηκεν εἶναι, διανοίας τε καὶ λέξεως, καὶ [h] τρίτης τῆς συνθέσεως, ἐν
84 ἅπασι τούτοις αὐτὸν ἀποφαίνομαι κατορθοῦν. οὐ γὰρ διανοουμένους μόνον ὑποτίθεται χρηστὰ καὶ ἐπιεικῆ καὶ μέτρια τοὺς λέγοντας, ὥστε εἰκόνας εἶναι δοκεῖν τῶν ἠθῶν τοὺς λόγους· ἀλλὰ καὶ τὴν λέξιν ἀποδίδωσι τοῖς ἤθεσιν οἰκείαν, ᾗ πέφυκεν αὐτὰ ἑαυτῶν κράτιστα δηλοῦσθαι, τὴν σαφῆ, καὶ κυρίαν, καὶ κοινὴν, καὶ πᾶσιν ἀνθρώποις συνηθεστάτην· ὁ γὰρ ὄγκος, [i] καὶ τὸ ἐξ ἐπιτηδεύσεως ἅπαν, ἀνηθοποίητον· καὶ συντίθησί γε αὐτὴν ἁπλῶς πάνυ καὶ ἀφελῶς, ὁρῶν ὅτι οὐκ ἐν τῇ περιόδῳ καὶ τοῖς ῥυθμοῖς, ἀλλ᾽ ἐν τῇ διαλελυμένῃ λέξει γίνεται τὸ ἦθος. καθόλου δὲ, ἵνα καὶ περὶ ταύτης εἴπω τῆς ἀρετῆς, οὐκ οἶδ᾽ εἴ τις ἄλλος ῥητόρων, τῶν γε τῇ ὁμοίᾳ κατασκευῇ χρησαμένων τοῦ λόγου, εἴτε ἥδιον συνέθηκεν, εἴτε πιθανώτερον. [k] δοκεῖ μὲν γὰρ ἀποίητός τις εἶναι καὶ ἀτεχνίτευτος ὁ τῆς ἁρμονίας αὐτοῦ χαρακτήρ. καὶ οὐ θαυμάσαιμ᾽ ἂν εἰ πᾶσι [l] μὲν τοῖς ἰδιώταις, οὐκ ὀλίγοις δὲ καὶ τῶν φιλολόγων, ὅσοι μὴ μεγάλας ἔχουσι τριβὰς περὶ λόγους, τοιαύτην τινὰ παρέχοι δόξαν, ὅτι ἀνεπιτηδεύτως, καὶ οὐ κατὰ τέχνην, αὐτομάτως δέ πως καὶ ὡς ἔτυχε σύγκειται. ἔστι δὲ παντὸς μᾶλλον ἔργου τεχνικοῦ κατεσκευασμένος. πεποίηται γὰρ αὐτῷ τοῦτο τὸ ἀποίητον, καὶ δέδεται τὸ λελυμένον, καὶ ἐν αὐτῷ τῷ μὴ δοκεῖν δεινῶς [m] κατεσκευάσθαι τὸ δεινὸν ἔχει. τὴν ἀλήθειαν οὖν τις ἐπιτηδεύων καὶ φύσεως μιμητὴς γίνεσθαι βουλόμενος, οὐκ ἂν ἁμαρτάνοι τῇ Λυσίου συνθέσει χρώμενος· ἑτέραν γὰρ οὐκ ἂν εὕροι ταύτης ἀληθεστέραν.

θʹ. Οἴομαι δὲ καὶ τὸ πρέπον ἔχειν τὴν Λυσίου λέξιν, οὐθενὸς ἧττον τῶν ἀρχαίων ῥητόρων, κρατίστην ἁπασῶν ἀρετὴν καὶ

nimis & frequenter uſurpet. Hæc enim, meo judicio, hîc dicenda ſunt: de quibus tamen ſuo loco uberius dicam.

Evidentia præ cæteris inſignis.

VII. Habet etiam multam evidentiam dictio Lyſiana: atque hæc ipſa eſt facultas, quæ ea quæ dicuntur ſenſibus quodammodo repræſentat; quod ex ſequentium acceptione provenit. Qui vero attente ipſas Lyſiæ orationes conſideraverit, non adeo ſtupidus, moroſus, aut etiam adeo hebes futurus eſt, quin ea, quæ dicuntur, tanquam ante oculos videre, & cum iis, quas orator inducit, perſonis colloqui ſe putet: probabilitatem quoque nullam requiret, eos quidem ponit * ut expoſtulantes, illos ut cogitantes, alios ut loquentes. Nemo profecto oratorum in hominum vita deſcribenda, & ſingulis proprios affectus, mores, opera attribuendo, illum ſuperavit.

Morum expreſſor optimus.

VIII. Addo & hanc virtutem illi maxime propriam, quæ à multis ethopœia vocatur. Nulla enim omnino apud hunc oratorem perſona invenienda eſt, cujus mores non egregie deſcribat, imo nec inanima. Cum autem tria ſint, in quibus & circa quæ virtus hæc cernatur, mens ſcilicet, dictio, & ipſa denique compoſitio; in ſingulis his eum cenſeo excellere. non enim mente præditos eos tantum putat, qui bona, utilia, & convenientia loquuntur, ut imagines quædam morum verba eſſe videantur: ſed moribus etiam dictionem propriam, claram, omnibuſque hominibus uſitatam accommodat, qua fit ut optimi videantur. (tumor enim & omne quod ſtudio fit indecorum eſt) ille vero ſimplicem tenuemque dictionem adhibet, cum ſciret mores non in ambitu verborum & numeris, ſed in ſoluta dictione apparere. Ut autem in univerſum de hac virtute loquar, neſcio an alius ullus orator, qui ſimili orationis ſtructura uſus eſt, aut ſuavius aut magis ad perſuadendum appoſite dixerit. Videtur enim compoſitionis ejus ſtylus eſſe incompoſitus, ſimplex, nec affectatus. Unde non miror, ſi omnibus quidem imperitis, non paucis etiam doctis, qui in dicendo etiam exercitati fuere, incompoſite, nec artificioſe, ſed non præmeditate quodammodo, & prout in buccam venit dixiſſe videatur. Magis tamen ornatus eſt, quam ſi artificium omne adhibuiſſet. nam in eo quod incompoſite dicere videtur, compoſitus; & quod ſolute, vinctus; & in eo quod gravitatem repudiarit, gravis habetur. Qui vero ſimplicitatem amat, & naturaliter ac ſimpliciter cupit dicere, haud peccabit, ſi Lyſiana compoſitione utatur: nec enim facile aliam magis ſimplicem & ſinceram reperiet.

Simplicitatis artifex egregius.

Decorum religioſe ſervat.

IX. Quin etiam, non minus quam cæteri oratores, Lyſias dictione decorum includit; quæ profecto virtus, ipſius etiam judicio, omnium

a Ὡς ἔμοιγε *Reg.* 2. *b* Opinor veriorem lectionem eſſe ἐνάργειαν, *evidentiam*: ut ſupra p. 111. v. 28. τὸ γὰρ ἀγοραῖον, οὔτε τὴν δήλωσιν ἀκριβῆ, οὔτε τὴν φαντασίαν ἐναργῆ παρέχεται. Sic p. 37. v. 35. *Homerus* ſcribit, ἐν τοῖς ῥυθμοῖς οὕτω φιλοτεχνῆσαι, ὥστε μηδὲν ἡμῖν διαφέρειν γιγνόμενα τὰ πράγματα, ἢ λεγόμενα ὁρᾷν. Infra certe p. 94. [juxta *Ed. Sylb.*] *Iſocrateam* elocutionem τὸ σαφὲς καὶ ἐναργὲς τῇ Λυσιακῇ παραπλήσιον ἔχειν tradit: (ubi vide quæ ex *Wolf.* adnotabuntur) & rurſum p. 98. [juxta *Ed. Sylb.*] τῆς σαφηνείας καὶ τῆς ἐναργείας ἀμφοτέρους κρατεῖν pronunciat. *Iſæo* quoque perinde ac *Lyſiæ* ab eodem tribuitur λέξις σαφὴς, καὶ ἐναργὴς, καὶ σύντομος, p. 104. [juxta *Ed. Sylb.*] itidemque *Herod.* & *Thucydidi*, p. 130. [juxta *Ed. Sylb.*] *Wolfium* quoque ἐνάργειαν legiſſe monuit *Hæſchelius. Sylb.* *c* Ὁ δὴ *Reg.* 1. & 2. *d* Ὑπολήψεως & mox ὁρᾷν *Reg.* 1. & 2. *e* *Aldus* & *Stephanus* in *Oratorum* volumine conjunctim habent εἰπαθεῖν. Sed id quoque corruptum ac depravatum eſt. nec ſatis conveniens lectio eſſe videtur αἰτῆσαι εἰς ἀθρεῖν. *Sylb.* Αὐτοὺς ἀεὶ παθεῖν in margine *Cod. Bod.* *f* Non agnoſcunt *Codd. MSS.* *g* Rectius forſan οὐδὲν. *Sylb.* *h* Τρίτον *Reg.* 1. & 2. *i* Καὶ ξένον καὶ τὸ ἐξ in *Codd. MSS.* *k* Δοκεῖ μὲν γάρ πού τις *Reg.* 2. *l* Omittunt *MSS.* *m* Καλασκευάσασθαι *Reg.* 1.

a Deeſt

mnium eſt præſtantiſſima; & tum dicenti & audienti, tum etiam rebus ipſis utiliſſima. In his enim & circa hæc ſatis ſuperque decorum ſervat; namque ætati, genti, ſtudio, exercitationi, vitæ rationi, aliiſque rebus, quibus inter ſe homines differunt, proprios loquendi modos attribuit: apud auditores etiam egregie orationem temperat, nec eodem modo apud judicem, eodem ad populi conventum, vel in panegyri congregatos dicens; ſed pro ratione rei, de qua loquitur, diverſa eſt dicendi ratio. Incipienti dictio eſt modeſta & morata; narranti perſuaſibilis, nec affectata; demonſtranti rotunda, ſuccincta, & frequens; amplificanti & monenti ſevera & verax; repetenti docta, ſoluta, & brevis. Imitandum etiam eſt decorum, quod in ordine & conſtructione ſervat.

Gratia & venuſtate pollet.

X. At non eſt fortaſſe opus dicere iis qui ſciunt, quod ordo ipſe perſuaſibilis ſit & fidem faciat, multumque naturalis ſit, & alia ejus generis: (hoc enim jam & populo notum eſt) quin & nemo eſt, quæ non fama & reipſa cognoverit & fatebitur, hunc inter oratores cæteros optime perſuadere. Quare & hæc in eo imitanda eſt virtus. Plurima quidem nec contemnendæ de ejus dictione dicenda forent; ſcilicet, quod ſi quis eam imitaretur, in elocutione magis magiſque excelleret, aliaque plurima: ſed tempori & brevitati conſulendo, jam præteribo. Unam tamen adhuc de eo virtutem deprædicabo, quam & eſſe pulcerrimam & notiſſimam puto, ac per quam ſolam ſtylus Lyſianus maxime confirmari poterit, quamque poſteriorum nullus ſuperavit; multi tamen, quod imitati ſint, propter hanc ſolam, cæteris præſtare viſi ſunt, cum tamen in nullo alio excellerent; ex quibus, ſi tantum otii nactus fuero, ſuo loco dicam. Quænam illa eſt virtus, quæ in omnibus effloreſcit? & quænam illa gratia & venuſtas? res eſt prorſus admiranda, & quamvis diſertæ orationis vim exſuperans. Maxime quidem idonea eſt conſpici, & quam indocti juxta & docti facillime judicabunt, cum tamen oratione id explicare longe ſit difficillimum, etiam iis qui in dicendo valent.

XI. Quare ſi quis cupiat quænam illa ſit verbis edoceri, non poterit, quin ſimul multarum rerum pulcrarum & perdifficilium rationem petat; ſcilicet quid ſit in corporis pulchritudine, quod vocamus ὥραν, in * motu vero membrorum & vocis quid dicatur εὐάρμοστον, in dimenſione temporis quid ſit τάξις, & quid εὔρυθμον, & quid in omne demum opere & facto dicatur καιρὸς, & ubi μέτρον. Hæc enim ſenſibus non oratione comprehenduntur. Quare quemadmodum muſici facere jubent eos, qui accurate harmoniam cupiunt attendere, ut ſcilicet ita aures ſuas aſſueſcant, ut in

τελειοτάτην ὁρῶν αὐτὴν πρός τε τὸν λέγοντα, καὶ πρὸς τοὺς ἀκούοντας, καὶ περὶ τὸ πρᾶγμα. ἐν τούτοις γὰρ δὴ καὶ πρὸς [a] ταῦτα" τὸ πρέπον ἀρκούντως [b] ἡρμοσμένη· καὶ γὰρ ἡλικίᾳ, καὶ γένει, καὶ παιδείᾳ, καὶ ἐπιτηδεύματι, καὶ βίῳ, καὶ τοῖς ἄλλοις ἐν οἷς διαφέρει προσώπων τὰ πρόσωπα, τὰς οἰκείας ἀποδίδωσι φωνάς· πρός τε τὸν ἀκροατὴν συμμετρεῖται τὰ λεγόμενα οἰκείως, οὐ τὸν αὐτὸν τρόπον δικαστῇ τε καὶ ἐκκλησιαστῇ, καὶ πανηγυρίζοντι διαλεγόμενος ὄχλῳ· διαφορὰς τε αὐτοῦ λαμβάνει κατὰ τὰς ἰδέας τῶν πραγμάτων ἡ λέξις. ἀρχομένῳ μὲν γάρ ἐστι καθεστηκυῖα καὶ ἠθική· διηγουμένῳ δὲ, πιθανὴ καὶ ἀπερίεργος· ἀποδεικνύντι δὲ, στρογγύλη καὶ πυκνή· αὔξοντι δὲ καὶ παθαινομένῳ, σεμνὴ καὶ ἀληθινή· ἀνακεφαλαιουμένῳ δὲ, διαλελυμένη καὶ σύντομος. [c] ληπτέον δὲ καὶ τὸ πρέπον τῆς τάξεως παρὰ Λυσίου.

ί. Ὅτι μὲν γὰρ πιθανὴ [d] καὶ πειστικὴ" καὶ πολὺ τὸ φυσικὸν [e] ὑποφαίνουσα, καὶ πάνθ' ὅσα τῆς τοιαύτης ἰδέας ἔχεται, πρὸς εἰδότας οὐδὲν ἴσως δεῖ λέγειν· δι' ὄχλου γὰρ ἤδη τοῦτό γε· καὶ οὐδείς ἐστιν ὅστις οὐχὶ καὶ πείρᾳ καὶ ἀκοῇ μαθὼν, ὁμολογεῖ πάντων ῥητόρων αὐτὸν εἶναι πιθανώτατον. ὥστε καὶ ταύτην τὴν ἀρετὴν ληπτέον παρὰ τοῦ ῥήτορος. πολλὰ καὶ καλὰ λέγειν ἔχων περὶ τῆς Λυσίου λέξεως, ἣν λαμβάνων καὶ μιμούμενος ἄν τις ἀμείνων γένοιτο τὴν ἑρμηνείαν, τὰ μὲν ἄλλα, τοῦ χρόνου στοχαζόμενος, ἐάσω· μίαν δὲ ἀρετὴν ἔτι τοῦ ῥήτορος ἐπιδείξομαι, κείνας καλλίστην τε καὶ [f] κοινοτάτην, καὶ μόνην τὴν μάλιστα τῶν ἄλλων τὸν Λυσίου χαρακτῆρα δυναμένην βεβαιῶσαι· ἣν ὑπερεβάλετο μὲν οὐδεὶς τῶν ὕστερον, ἐμιμήσαντο δὲ πολλοὶ, καὶ παρ' αὐτὸ τοῦτο κρείσσους ἑτέρων ἔδοξαν εἶναι, τὴν ἄλλην δύναμιν οὐδὲν διαφέροντες· ὑπὲρ ὧν, ἂν ἐγχωρῇ, κατὰ τὸν οἰκεῖον διαλέξομαι τόπον. τίς δέ ἐστιν ἥδε ἀρετή, [g] ἥτις πᾶσιν ἐπανθοῦσα τοῖς ὀνόμασι; καὶ τίς ἡ χάρις; πρᾶγμα παντὸς κρεῖττον λόγου καὶ θαυμασιώτερον. ῥᾷστον μὲν γὰρ [h] ἐστιν" ὀφθῆναι, καὶ παντὶ ὁμοίως [i] ἰδιώτῃ τε ἢ τεχνίτῃ φανερόν· χαλεπώτατον δὲ [k] λόγῳ δηλωθῆναι, καὶ οὐδὲ τοῖς κράτιστα εἰπεῖν δυναμένοις εὔπορον.

ιά. Ὥστε εἴ τις [l] ἀξιοίη λόγῳ διδαχθῆναι ταύτην τὴν δύναμιν, ἥτις ποτέ ἐστιν, οὐκ ἂν [m] φθάνοι καὶ ἄλλων πολλῶν καὶ καλῶν πραγμάτων δυσεκλαλήτων ἀπαιτῶν λόγον· λέγω δὲ, ἐπὶ κάλλους μὲν σωμάτων τί δή ποτ' ἐστὶν ὃ καλοῦμεν ὥραν· ἐπὶ κινήσεως δὲ [n] μελισμοῦ καὶ πλοκῆς φθόγγων τί λέγεται τὸ εὐάρμοστον· ἐπὶ συμμετρίας δὲ χρόνων τίς ἡ τάξις, καὶ τί τὸ εὔρυθμον· καὶ ἐπὶ παντὸς δὲ συλλήβδην ἔργου τε καὶ πράγματος, τίς ὁ λεγόμενος καιρὸς, καὶ ποῦ τὸ [o] μέτριον. αἰσθήσει γὰρ τούτων ἕκαστον καταλαμβάνεται, καὶ οὐ λόγῳ. ὥσθ' ὅπερ [p] μουσικοὶ παραγγέλλουσι ποιεῖν τοῖς βουλομένοις ἀκούειν ἀκριβῶς ἁρμονίας, ὥστε μηδὲ τὴν ἐλαχίστην

ἐν

a Deeſt Reg. 1. & 2. b Forſan rectius ἡρμοσμένον vel ἥρμοσται. Sylb. c Ληπτέον οὖν καὶ τὸ πρ. Wolf. Ληπτέον δὴ καὶ τὸ πρ. in Codd. MSS. d Deſunt Reg. 1. & 2. e Ἐπιφαίνουσα in iiſd. f Suſpectum eſt κοινοτάτην: nec an verum ſit δεινοτάτην aſſeverare auſim. Mox etiam legendum potius καὶ μόνην καὶ μάλιστα: vel τὴν μόνην καὶ μάλιστα. Sylb. g Exiſtimabit fortaſſe aliquis pro ἥτις reponendum ἡδύτης. ſed verior eſſe videtur hæc lectio, ἥδε ἡ ἀρετὴ, ἡ πᾶσιν ἐπανθοῦσα. Sylb. h Omittunt Codd. MSS. i Rectius copulative in quibuſdam Codd. ἰδιώτῃ τε καὶ τεχνίτῃ. Sylb. k Λόγον habent libri vulgati. Sed verum eſſe λόγῳ, ſatis declarant ſequentia, atque ſic legit etiam Wolfius. Sylb. l Ἀξιοῖ οὖν in Codd. MSS. m Φθάνη in iiſd. n Vide P. Victorium in Demetr. Phalereum, p. 71. & Galeum in eundem, p. 336. o Rectius, opinor, μέτρον, menſura, modus. Sylb. p Malim cum articulo οἱ μουσικοί. Sylb. * In mobili illa modulatione ac flexu vocum quid &c. Junius de Pict. Vet. lib. 1. cap. 5.

a Opinor

ἐν τοῖς [a] διηχήμασι δίεσιν ἀγνοεῖν τὴν ἀκοὴν ἐθίζειν, καὶ μηδὲν ἄλλο ταύτης ἀκριβέστερον ζητεῖν κριτήριον· τοῦτο κἀγὼ τοῖς ἀναγινώσκουσι τὸν Λυσίαν, καὶ τίς [b] ὑπ' αὐτῷ χάρις ἐστὶ βουλομένοις μαθεῖν, ὑποθείμην ἂν ἐπιτηδεύειν χρόνῳ πολλῷ καὶ μακρᾷ τριβῇ, καὶ ἀλόγῳ πάθει τὴν [c] ἄλογον συνασκεῖν αἴσθησιν.
85 ταύτην μέντοι κρατίστην τε ἀρετὴν καὶ [d] χαρακτηριστικωτάτην τῆς Λυσίου λέξεως ἔγωγε πείθομαι, εἴτε φύσεως αὐτὴν δεῖ καλεῖν εὐτυχίαν, εἴτε πόνου καὶ τέχνης ἐργασίαν, εἴτε μικτὴν ἐξ ἀμφοῖν ἕξιν ἢ δύναμιν, ᾗ πάντας ὑπερέχει τοὺς λοιποὺς ῥήτορας. καὶ ὅταν διαπορῶ περί τινος τῶν ἀναφερομένων εἰς αὐτὸν λόγων, καὶ μὴ ῥᾴδιον ᾖ μοι διὰ τῶν ἄλλων σημείων τἀληθὲς εὑρεῖν, ἐπὶ ταύτην καταφεύγω τὴν ἀρετὴν, ὡς ἐπὶ [e] ψῆφον ἐσχάτην. ἔπειτα ἂν μὲν αἱ χάριτες αἱ τῆς λέξεως ἐπικοσμεῖν δοκῶσί μοι τὴν γραφὴν, τῆς Λυσίου ψυχῆς αὐτὴν τίθεμαι, καὶ οὐδὲν ἔτι πορρωτέρω ταύτης σκοπεῖν ἀξιῶ. ἐὰν δὲ μηδεμίαν ἡδονὴν μηδὲ ἀφροδίτην ὁ τῆς λέξεως χαρακτὴρ ἔχῃ, δυσωπῶ καὶ ὑποπτεύω μήποτ' οὐ Λυσίου ἦν ὁ λόγος, καὶ οὐκ ἔτι βιάζομαι τὴν ἄλογον αἴσθησιν, οὐδὲ ἂν πάνυ δεινὸς εἶναι τἆλλα μοι δοκῇ καὶ περιττῶς ἐξειργασμένος ὁ λόγος· τὸ μὲν εὖ γράφειν πολλοῖς οἰόμενος ὑπάρχειν κατά τινας καὶ ἄλλους ἰδίους ἕξεως χαρακτῆρας· πολυειδὲς γὰρ τοῦτο· τὸ δ' ἡδέως καὶ κεχαρισμένως καὶ ἐπαφροδίτως, Λυσίᾳ· τεκμηρίῳ γοῦν οὐκ ἄλλῳ τινὶ κρείττονι χρώμενος, ἢ τῷ καθ' ἡδονὴν ἑρμηνεύεσθαι τὰ ὑπὸ τούτου λεγόμενα.

ιβ'. Ὠ πολλοὺς ἤδη τῶν ἀναφερομένων εἰς αὐτὸν λόγων, καὶ πεπιστευμένων ὑπὸ τοῦ πλήθους ὡς εἰσὶν ἐν τοῖς πάνυ γνησίοις Λυσίου, καὶ τά γε ἄλλα οὐκ ἀτόπως ἔχοντας· ὅτι τὴν χάριν οὐ προσβάλλουσι τὴν Λυσιακὴν, οὐδὲ τὴν εὐστομίαν ἔχουσιν [f] ἐκείνης τῆς λέξεως, ὑποπτεύσας τε καὶ βασανίσας, εὗρον οὐκ ὄντας Λυσίου. ὧν ἐστὶ καὶ ὁ ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΙΦΙΚΡΑΤΟΥΣ ΕΙΚΟΝΟΣ· ὃν οἶδ' ὅτι πολλοὶ καὶ χαρακτῆρα ἡγήσαιντο ἂν καὶ κανόνα τῆς ἐκείνου δυνάμεως. οὗτος μέντοι ὁ λόγος ὁ καὶ τοῖς ὀνόμασιν ἡρμηνεῦσθαι δοκῶν ἰσχυρῶς, καὶ τοῖς ἐνθυμήμασιν εἰρῆσθαι περιττῶς, καὶ ἄλλας πολλὰς ἀρετὰς ἔχων, ἀχαρίς ἐστι, καὶ πολλοῦ δεῖ τὸ Λυσιακὸν [g] ἐπιφαίνειν στόμα· μάλιστα δ' ἐγένετο [h] μοι καταφανὴς, ὅτι οὐχ ὑπ' ἐκείνου τοῦ ῥήτορος ἐγράφη, τοὺς χρόνους ἀναλογισαμένῳ· εἰ γὰρ ὀγδοηκονταετῆ γενόμενον θήσει τις τελευτῆσαι Λυσίαν ἐπὶ Νίκωνος ἢ ἐπὶ Ναυσινίκου ἄρχοντος, ἑπτὰ ἔτεσιν ὅλοις ἂν εἴη προτεροῦσα τῆς γραφῆς τοῦ ψηφίσματος ἡ τελευτὴ τοῦ ῥήτορος. μετὰ γὰρ Ἀλκισθένην ἄρχοντα, ἐφ' οὗ τὴν εἰρήνην Ἀθηναῖοί τε καὶ Λακεδαιμόνιοι καὶ βασιλεὺς ὤμοσε, ἀπολύσας τὰ στρατεύματα Ἰφικράτης, ἰδιώτης γίνεται, καὶ τὸ περὶ τῆς εἰκόνος ἦν τότε ἔτεσιν ἑπτὰ πρότερον τῆς γραφῆς τετελευτηκότος Λυσίου, πρὸ τοῦ συντάξαι τοῦτον τὸν ἀγῶνα Ἰφικράτει. ὁμοίως δὲ καὶ τὴν ἀπολογίαν τοῦ ἀνδρὸς, καὶ αὐτὴν εἰς Λυσίαν ἀναφερομένην, οὔτε τοῖς πράγμασιν ἀτόπως ἔχουσαν, οὔτε τοῖς ὀνόμασιν ἀσθενῶς, δι' ὑποψίας ἔλαβον, οὐκ ἐπανθούσης τῇ λέξει τῆς Λυσιακῆς χάριτος· καὶ παραθεὶς τοὺς χρόνους, οὐκ ὀλίγοις ἔτεσιν εὗρον ὑστε-

diſſonantiis ne minimum quidem ſonum ignorent, nullumque aliud judicium, quo harmonia dignoſcatur, requirant: hoc etiam facere velim eos, qui Lyſiam legunt, & quænam in eo ſit elegantia volunt cognoſcere, nimirum longo tempore longaque exercitatione id diſcant, & cum tacito affectu ſimul tacitum ſenſum exerceant. Hanc ego optimam, & quæ dictionem Lyſiæ potiſſimum oſtendat, virtutem puto, (ſive ea ingenii felicitas, ſive tum laboris tum artis opus, vel mixtus ex ambobus habitus vel facultas dicenda eſt) qua cæteros ipſe oratores antecellit: adeo ut cum de aliqua orationum, quæ ei vulgo tribuuntur, dubito, nec veritatem aliis ſignis valeo inveſtigare, ad unicam hanc virtutem tanquam ad ultimum indicium confugiam. Quare cum à dictionis elegantia exornari orationem video, inter Lyſianas eam numero, nec quidquam ulterius ſpecto; cum vero nullam ſuavitatem venuſtatemque character dictionis præfert, indignor, & quaſi ſpuriam ſuſpicor, nec diutius tacitum ſenſum violenter conſulo, etiamſi alioquin egregia beneque compoſita oratio videatur. nam credo bene quidem ſcribere multis juxta varia dicendi genera ineſſe: (nam hoc multiplex eſt) ſed ſuaviter & eleganter ſoli Lyſiæ. non alia ſane meliori uſus conjectura, quam quod ipſe quæ dicit venuſte eloqui ſoleat.

Venuſtas Lyſianæ dictionis character certiſſimus.

XII. Qua conjectura ductus, multas orationes etiam Lyſiæ attributas, ut vulgo creditas eſſe genuinas, non ineptas alioqui, quia venuſtatem Lyſianam minime oſtendunt, nec eloquentiam ejus dictionis præferunt, dubitans & examinans, inveni non eſſe à Lyſia ſcriptas. inter quas imprimis eſt oratio illa *de ſtatua Iphicratis*, quam multos ejus ſtylo eloquentiæ ſcio adſcripſiſſe. Ipſa quidem oratio quamvis verbis valde excellere, & argumentis præclaris uti, aliaſque virtutes eminentiores habere videatur, invenuſta eſt, multumque quidem à Lyſiana eloquentia diſcrepare reperitur. Maxime autem ſpuriam illam eſſe patet, quia tempus non recte quadrat. Si quis enim Lyſiam octuogeſimo ætatis anno dicat obiiſſe, Archonte Athenis Nicone vel Nauſinico, ſeptem ante annis, quam hoc decretum de ſtatua fieret, mortuus erat Lyſias. Nam poſt Alciſthenem Archontem, cujus quidem tempore Athenienſes & Lacedæmonii & rex pacem inierant, dimiſſo exercitu Iphicrates privatus vixit, & tum de ſtatua oratio habita fuit, ſeptem annis jam mortuo Lyſia, qui prius hanc movere Iphicrati litem non potuit. ſimiliter nec defenſionem quamdam pro Iphicrate, Lyſiæ vulgo attributam, ſatis rebus inſtructam, verbis quoque ornatam, quia in dictione Lyſiæ venuſtas non elucet, ejus eſſe crediderim: nam tempus diligentius attendens, invenio, non paucis, ſed viginti integris

Quomodo orationes adulterinæ à genuinis diſtinguendæ.

a Opinabar legendum eſſe διαστήμασι. ſed facile aſſentior *Petro Victorio*, qui, *Var. lect.* lib. 13. c. 6. locum hunc citans, unius literæ mutatione legit *διηχήμασι, diſſonantiis. Sylb.* b Pro ὑπ' αὐτῷ putabam legendum *ἐπ' αὐτῷ in eo. Victorius* (loco jam citato) legit ἡ παρ' αὐτῷ. *Sylb.* c Vide quæ diximus ad p. 24. v. 24. d *Aldus & Stephanus* in *Oratorum* volumine habent χαρακτηρικωτάτην: itidemque p. 136. v. 17. Noſtra vero lectio firmatur ex p. 46. v. 25. *Sylb.* e Forſan ψῆφον. f Ἐκείνας ferri poteſt, ut p. 137. v. 19. Si quis tamen malit ἐκείνου, ſc. τοῦ Λυσίου, per me licet. *Sylb.* g *Stephanus* in *Oratorum* volumine legit ἐπιφαίνειν, & quidam *Codd.* ὑποφαίνει. paulo infra p. 136. v. 13. legitur ἐμφαίνει. noſtrum ἐπιφαίνειν reperitur p. 136. v. 34. *Sylb.* Malim ὑποφαίνειν. h Illud μὲν omittit *Reg.* 1. Verum μοι pro μὲν habet *Reg.* 2. quo modo legendum eſſe annotarunt *Steph.* & *Sylb.*

a Malet

tegris poſt mortem ejus annis illam eſſe conſcriptam. In bello enim ſociali Iphicrates, de proditione & de rebus perperam in bello factis accuſatus, in judicium vocatus eſt, ut ex ipſa oratione colligitur: hoc autem bellum geſtum Archontibus Agathocle & Elpinice. Certo autem aſſerere non auſim, orationes tum *de ſtatua* tum *de proditione* eſſe Lyſiæ: ſed ambas ab uno dictas multis conjecturis adducor ut credam. Idem enim in utriſque character & facultas, de quibus jam non eſt locus. Crediderim autem ambas eſſe Iphicratis: nam in rebus bellicis & dicendi facultate pariter excelluit; & dictio in utraque admodum auſtera eſt & militaris, & non tam oratoriam prudentiam, quam militarem ſuperbiam, & arrogantiam præ ſe fert. Sed his de rebus alio loco latius.

Lyſianæ dictionis virtutes præcipuæ.

XIII. Revertamur igitur unde digreſſi ſumus. Optima itaque inter Lyſiæ virtutes, & quæ maxime eloquentiam ejus & facultatem declarat, ipſa eſt dictionis venuſtas; quam nec ullus poſterorum ſuperavit, imo nec imitatus eſt. Hæc itaque, ut repetam quæ prius dicta ſunt, quibus in elocutione potiſſimum excellit: puritas in verbis, ſimplicitas in ſermone, ſententias proprio nec tranſlatitio contextu efferre, perſpicuitas, brevitas, compendioſe & rotunde ſententias componere, ſenſibus ea quæ dicuntur ad vivum repræſentare, nullam perſonam non ſuo loco & decoro inducere, compoſitionis venuſtas verbis vulgatis, perſonis ipſis & rebus convenientem ſermonem accommodare, mira vis perſuadendi, elegantia, &, quæ omnia moderatur, ipſa rerum opportunitas. Hæc omnia ſi quis à Lyſia mutuetur, mirum in modum juvabitur. Porro dictio ejus non eſt adeo ſublimis, nec magnifica, non eminens, nec excellens, nullam acrimoniam aut gravitatem præ ſe ferens, nec valida junctura nec virili ſono utitur, neque iracundia aut ſpiritu plena eſt; & ſicut in minoribus affectibus non perſuadet, ita nec in minoribus robuſta eſt; nec uti poteſt demulcere & perſuadere & elegantiam ſectari, ita viciſſim poteſt vi rapere & quodammodo cogere. Simplex adhæc eſſe mavult, quam cum aliquo periculo ſublimis; nec tam artificium oſtendit, quam naturalem veritatem.

Theophraſti de Lyſia judicium.

XIV. Mirum autem eſt quid de eo Theophraſtus ſentiat, qui faſtuoſum & affectatum eum orationis genus, & factitium magis artificium, quam naturalem ſimplicitatem ſectari ait. In iis vero quæ *de dictione* ſcribit, inter illos quos reprehendit, quod in antitheſibus, comparibus, & ſimiliter deſinentibus, aliiſque ſchematibus adhibendis diligentes fuerint, numerat & Lyſiam, & orationem *pro Nicia* Athenienſium duce, quam apud Syracuſios captivus dixit, tanquam ab hoc oratore compoſitam exempli loco pro-

ρῦσι τῆς τελευτῆς τοῦ ῥήτορος, ἀλλὰ καὶ εἴκοσιν ὅλοις. ἣν γὰρ τοῦ συμμαχικοῦ πολέμου τὴν εἰσαγγελίαν Ἰφικράτης ἠγώνισαι, καὶ τὰς εὐθύνας ὑπέσχηκε τῆς στρατηγίας, ὡς ἐξ αὐτοῦ γίνεται τοῦ λόγου καταφανές· οὗτος δὲ ὁ πόλεμος πίπτει κατὰ Ἀγαθοκλέα καὶ Ἐλπινίκην ἄρχοντας. [a] ὅτι μὲν οὖν εἰσι λόγοι τοῦ ῥήτορος περί τι ΤΗΣ ΕΙΚΟΝΟΣ καὶ ΤΗΣ ΠΡΟΔΟΣΙΑΣ, οὐκ ἔχω βεβαίως εἰπεῖν· ὅτι δ' ἑνὸς ἀμφότεροι, πολλοῖς τεκμηρίοις ἔχοιμ' ἂν εἰπεῖν. ἡ γὰρ αὐτὴ προαίρεσίς τε καὶ δύναμις ἐν ἀμφοτέροις· ὑπὲρ ὧν οὐ καιρὸς ἐν τῷ παρόντι σκοπεῖν. εἰκάζω δὲ Ἰφικράτους εἶναι αὐτούς· καὶ γὰρ τὰ πολέμια δεινὸς ὁ ἀνὴρ, καὶ ἐν λόγοις οὐκ εὐκαταφρόνητος· ἥ τε λέξις ἐν ἀμφοῖν πολὺ τὸ φορτικὸν καὶ στρατιωτικὸν ἔχει, καὶ οὐχ οὕτως ἐμφαίνει ῥητορικὴν ἀγχίνοιαν, ὡς στρατιωτικὴν αὐθάδειαν καὶ ἀλαζονείαν. ἀλλ' ὑπὲρ μὲν τούτων ἑτέρωθι δηλωθήσεται διὰ πλειόνων.

ιγ΄. Ἀνιτέον δὲ ὅθεν ἐξέβημεν εἰς ταῦτα. τὸ κράτιστόν ἐστι τῶν Λυσίου ἔργων καὶ τὸ χαρακτηριστικώτατον τῆς δυνάμεως, ἡ κοσμοῦσά τε καὶ ἀνθίζουσα τὴν λέξιν αὐτοῦ χάρις, ἣν οὐθ' ὑπερεβάλετο τῶν [b] ἐπιγινομένων οὐθεὶς, οὔτε εἰς ἄκρον ἐμιμήσατο. καὶ τὰ μὲν περὶ τὴν ἑρμηνείαν ἀγαθὰ τοῦ ῥήτορος, ταῦτα· συγκεφαλαιώσομαι γὰρ τὰ ῥηθέντα· τὸ καθαρὸν τῶν ὀνομάτων, ἡ ἀκρίβεια τῆς διαλέκτου, τὸ διὰ τῶν κυρίων καὶ μὴ τροπικῶν κατασκευῶν ἐκφέρειν τὰ νοήματα, ἡ σαφήνεια, ἡ συντομία, τὸ συστρέφειν τε καὶ στρογγυλίζειν τὰ νοήματα, τὸ ὑπὸ τὰς αἰσθήσεις ἄγειν τὰ δηλούμενα, τὸ μηδὲν [c] ἄτοπον ὑποτίθεσθαι πρόσωπον μηδὲ ἀνηθοποίητον, ἡ τῆς συνθέσεως τῶν ὀνομάτων ἡδονὴ μιμουμένη τὸν ἰδιώτην, τὸ τοῖς ὑποκειμένοις προσώποις καὶ πράγμασι τοὺς πρέποντας ἐφαρμόττειν λόγους, ἡ πιθανότης, καὶ ἡ χάρις, [d] καὶ ὁ πάντα μετρῶν καιρός. ταῦτα παρὰ Λυσίου λαμβάνων ἄν τις ὠφεληθείη. ὑψηλὴ δὲ καὶ μεγαλοπρεπὴς οὐκ ἔστιν ἡ Λυσίου λέξις, οὐδὲ καταπληκτικὴ μὰ Δία καὶ θαυμαστὴ, οὐδὲ τὸ πικρὸν ἢ τὸ δεινὸν ἢ τὸ φοβερὸν ἐπιφαίνουσα, οὐδὲ ἁφὰς ἔχει καὶ τόνους ἰσχυροὺς, οὐδὲ θυμοῦ καὶ πνεύματός ἐστι μεστή· οὐθ' ὥσπερ ἐν τοῖς ἤθεσίν ἐστι πιθανὴ, οὕτως ἐν τοῖς πάθεσιν ἰσχυρά· οὐδ' ὡς ἡδῦναι καὶ πεῖσαι καὶ χαριεντίσασθαι [e] δύναται, οὕτω βιάσασθαί τε καὶ προσαναγκάσαι· ἀσφαλής τε μᾶλλόν ἐστιν, ἢ παρακεκινδυνευμένη, καὶ οὐκ ἐπὶ τοσοῦτον ἰσχύν ἱκανὴ δηλῶσαι τέχνης, ἐφ' ὅσον ἀλήθειαν εἰκάσαι φύσεως.

86

ιδ΄. Καὶ θαυμάζειν ἄξιον τί δή ποτε παθὼν ὁ Θεόφραστος, τῶν φορτικῶν καὶ περιέργων αὐτὸν οἴεται ζηλωτὴν γενέσθαι λόγων, καὶ τὸ ποιητικὸν διώκειν μᾶλλον ἢ τὸ ἀληθινόν. ἐν γοῦν τοῖς ΠΕΡΙ ΛΕΞΕΩΣ γραφεῖσι τῶν τε ἄλλων καταμέμφεται τῶν περὶ τὰς ἀντιθέσεις καὶ παρισώσεις καὶ παρομοιώσεις, καὶ τὰ παραπλήσια τούτοις σχήματα διεσπουδακότων, καὶ δὴ καὶ τὸν Λυσίαν ἐν τούτοις καταριθμεῖ, καὶ τὸν ΠΕΡΙ ΝΙΚΙΟΥ τοῦ στρατηγοῦ τῶν Ἀθηναίων λόγον, ὃν εἶπεν [f] ἐπὶ Συρακουσίων αἰχμάλωτος ὢν, ὡς ὑπὸ τούτου γεγραμμένον τοῦ ῥήτορος προφα-

[a] Malet fortaſſe quiſpiam ὅτι μὲν οὖν εἰσιν οἱ λόγοι ῥήτορος, id eſt, τινος cujus. Sed retineri etiam vulgata lectio poteſt. *Sylb.* [b] Ἐπιγινομένων legitur etiam in *Aldina* editione. *Stephanus* mavult ἐπιγενομένων. *Sylb.* [c] Ἄψυχον *Reg.* 1. & 2. quo modo legitur p. 133. v. 18. [d] *Καὶ ὁ μὲν πάντων* in *Codd. MSS.* [e] Pro δύναται non abſurde repoſueris δυνατὴ, ut præcedit πιθανὴ & ſequitur ἰσχυρά. *Sylb.* [f] Illud ἐπὶ accipiendum pro *coram*, ut infra p. 111. [juxta *Ed. Sylb*] alioqui exiſtimarit aliquis legendum ὑπὸ. *Sylb.*

a Fortaſſe

περιττῆς. κωλύσει δ' οὐδὲν ἴσως καὶ τὴν λέξιν αὐτὴν θεῖναι τοῦ Θεοφράστου. ἔστι δὲ ἥδε· "Ἀντίθεσις δ' ἐστὶ τριττῶς, ὅταν τῷ αὐτῷ τὰ ἐναντία, ἢ τῷ ἐναντίῳ ταὐτὰ, ἢ τοῖς ἐναντίοις ἐναντία [a] προσκατηγορηθείη. τοσαυταχῶς γὰρ ἐνδέχεται συζυγῆναι. τούτων δὲ τὸ μὲν ἴσον καὶ τὸ ὅμοιον, παιδιῶδες καθάπερεὶ ποίημα· διὸ καὶ ἧττον ἁρμόττει τῇ σπουδῇ. φαίνεται γὰρ ἀπρεπὲς, σπουδάζοντα τοῖς πράγμασι τοῖς ὀνόμασι παίζειν, καὶ τὸ πάθος τῇ λέξει περιαιρεῖν. ἐκλύει γὰρ τὴν ἀκρόασιν· [b] οἷον ὡς ὁ Λυσίας ἐν ΤΗ ΤΟΥ ΝΙΚΙΟΥ ΑΠΟΛΟΓΙΑ βουλόμενος ἔλεον ποιεῖν· "Κλαίω τὸν ἀμάχητον καὶ [c] ἀναμάχητον ὄλεθρον. ἱκέται μὲν αὐτοὶ τῶν θεῶν [d] καθίζοντες, προδότας δὲ τῶν ὅρκων ἡμᾶς ἀποφαίνοντες, ἀνακαλοῦντες συγγένειαν, εὐμένειαν. ταῦτα γὰρ εἰ μὲν τῷ ὄντι Λυσίας ἔγραψε, δικαίως ἂν ἐπιτιμήσεως ἀξιοῖτο, χαριεντιζόμενος ἐν οὐ χαρίεντι χωρίῳ. εἰ δὲ ἑτέρου τινός ἐστι λόγος, ὥσπερ ἐστὶν, ὁ κατηγορῶν ἃ μὴ προσῆκε [e] τοῦ ἀνδρὸς, μεμπτότερος. ὅτι δὲ οὐκ ἔγραψε Λυσίας τὸν ΥΠΕΡ ΝΙΚΙΟΥ λόγον, οὐδ' ἔστιν οὔτε τῆς ψυχῆς οὔτε τῆς λέξεως ἐκείνης τὸ γράμμα, πολλοῖς πάνυ τεκμηρίοις ἀποδεῖξαι δυνάμενος, οὐκ ἔχω καιρὸν ἐν τῷ [f] παρόντι λέγειν. ἰδίαν δὲ περὶ τοῦ ῥήτορος πραγματείαν συντάττομενος, ἐν ᾗ τά τε ἄλλα δηλωθήσεταί μοι, καὶ τίνες εἰσὶν αὐτοῦ λόγοι γνήσιοι, τὴν ἀκρίβειαν ἐν ἐκείνοις καὶ περὶ τούτου ἀποδοῦναι πειράσομαι τοῦ λόγου.

ιε'. Νυνὶ δὲ περὶ τῶν ἑξῆς διαλέξομαι, τίς ὁ πραγματικός ἐστι Λυσίου χαρακτὴρ, ἐπειδὴ τὸν ὑπὲρ τῆς λέξεως ἀποδέδωκα· τοῦτο γὰρ ἔτι λείπεται τὸ μέρος. εὑρετικὸς γάρ ἐστι τῶν ἐν τοῖς πράγμασιν ἐνόντων λόγων ὁ ἀνὴρ, οὐ μόνον ὧν ἅπαντες εὕροιμεν, ἀλλὰ καὶ ὧν μηδείς. οὐδὲν γὰρ ἁπλῶς Λυσίας παραλείπει τῶν στοιχείων ἐξ ὧν ὁμολογεῖ, οὐ τὰ πρόσωπα, οὐ τὰ πράγματα, οὐκ αὐτὰς τὰς πράξεις, οὐ τρόπους καὶ αἰτίας αὐτῶν, οὐ καιροὺς, οὐ χρόνους, οὐ τόπους, οὐ τὰς ἑκάστου τούτων διαφορὰς, ἄχρι τῆς εἰς ἐλάχιστον τομῆς· ἀλλ' ἐξ ἁπάσης θεωρίας, καὶ παντὸς μερισμοῦ, τὰς οἰκείας ἀφορμὰς ἐκλέγει. δηλοῦσι δὲ μάλιστα τὴν δεινότητα τῆς εὑρέσεως αὐτοῦ οἵ τε ἀμάρτυροι τῶν λόγων, καὶ οἱ περὶ τὰς παραδόξους συνταχθέντες ὑποθέσεις· ἐν οἷς πλεῖστα καὶ κάλλιστα ἐνθυμήματα λέγει, καὶ τὰ πάντα δοκοῦντα τοῖς ἄλλοις ἄπορα εἶναι καὶ ἀδύνατα, εὔπορα καὶ δυνατὰ φαίνεσθαι ποιεῖ· κριτικὸς ὢν δεῖ λέγειν καὶ ὅτε μὴ πᾶσιν ἐξῆν χρῆσθαι τοῖς εὑρεθεῖσι, τῶν κρατίστων [g] τε καὶ κυριωτάτων ἐκλεκτικὸς, εἰ μὴ καὶ μάλιστα, τῶν ἄλλων ῥητόρων οὐδενὸς [h] ἧττον. τάξει δὲ ἁπλῇ τινι κέχρηται τῶν πραγμάτων, καὶ τὰ πολλὰ ὁμοειδεῖ· [i] περὶ δὲ τὰς ἐξεργασίας τῶν ἐπιχειρημάτων ἀφελής τις καὶ ἀπερίεργος ἐστιν· οὔτε γὰρ προκατασκευαῖς, οὔτ' ἐφόδοις, οὔτε μερισμοῖς, οὔτε ποικιλίαις σχημάτων, οὔτε ταῖς ἄλλαις τοιαύταις πανουργίαις εὑρίσκεται χρώμενος, ἀλλ' ἔστιν ἀπέριττός τις καὶ ἐλεύθε-

fert. Quid autem ſuis loquentem verbis Theophraſtum vetat introducere? quæ ſunt: "Antitheſis fit tripliciter, cum vel eidem contraria, vel contrario idem, vel contraria contrariis tribuuntur; nam tot diverſis modis fiunt conjugata. quod vero his ſimile & affine eſt, puerile eſt; ideo & minus accuratum eſt. Eſt enim indecorum, eum qui rebus ſtudet, in verbis pueriliter nugari, & dictione affectum tollere: auditorem enim languidum reddit, uti Lyſias in *defenſione Niciæ* ad commiſerationem auditores movere cupiens ait: "κλαίω τὸν ἀμάχητον καὶ ἀναμάχητον ὄλεθρον. ἱκέται μὲν αὐτοὶ τῶν θεῶν καθίζοντες, προδότας δὲ τῶν ὅρκων ἡμᾶς ἀποφαίνοντες, ἀνακαλοῦντες συγγένειαν, εὐμένειαν. Hæc quidem reipſa ſi Lyſias ſcripſerit, merito culpandus eſt, quod venuſtatem importune & non ſuo loco & tempore alieno adhibuerit. Si vero alterius, uti revera eſt, & ipſe etiam arbitror, eſt oratio, ipſe Theophraſtus potius, qui hunc ſine crimine reprehendit, reprehendendus eſt. Et ſane multis poſſem conjecturis oſtendere Lyſiam *pro Nicia* non ſcripſiſſe, nec ejus ſpiritus aut dictionis orationem eſſe; ſed jam mihi tempus non ſuppetit: aliud enim de hoc oratore commentarium conſcribam, in quo inter cætera ecquænam orationes ejus propriæ ſint declarabo; ubi & de hac oratione accurate diſputabo.

Qualis in rerum tractatione.

XV. Nunc igitur abſoluto de Lyſiana dictione ſermone, dicam in ſequentibus, qualis in ipſa rerum tractatione ejus ſit ſtylus: hoc enim exponendum reſtabat. Rationes enim rebus ipſis inhærentes appoſite invenit; non ſolum quas cuivis invenire continget, ſed etiam quas nemo inveniret. Nullam enim omnino partem omiſit, è qua argumenta educi queant; non perſonas, non res, nec ipſa facta, non modos & cauſas illorum, non occaſiones aut tempora, non ſingulorum horum diſcrimina, uſque ad minimum etiam punctum: ſed ex univerſo opere & ſingulis partibus argumenta propria ſeligit. Inventionis ejus gravitatem teſtantur imprimis orationes ejus, in quibus nulli producuntur teſtes, & illæ quæ de rebus raris, & quæ præter communem opinionem ſunt, compoſitæ ſunt; in quibus & plurima & optima argumenta profert, & quæ aliis difficilia & fieri vix poſſibilia videntur, ipſe efficit ut facilia & fieri poſſibilia videantur. Ea quæ dicenda ſunt, optime diſcernit & diſtinguit; cumque non omnibus inventis uti licebat, optima & convenientiſſima, ſi non aliis oratoribus melius, ſaltem non minus noc invenuſtius ſeligebat. Ordine rerum ſimplici, & pene ſemper eodem uſus eſt. In Epichirematum artificio ſimplex eſt, nec affectatus: nec enim præparativis, inſinuationibus, partitionibus, nec ſchematum varietate, aliiſve ſimilibus affectatis artificiis uſus eſſe deprehenditur; ſed ſimplex, ſincerus, nec de

[a] Fortaſſe rectius προσκατηγορηθεῖν, ſeu προσκατηγορηθῇ *tribuantur. Sylb.* [b] Illud οἷον ὡς infra quoque ſic uſurpatum, & apud *Ariſtot.* in Rhetoricis. *Sylb.* [c] Ἀναυμάχητοι *Reg.* 2. atque ita in editis *Aldi & Steph.* recte (inquit *Sylb.*) ut ſignificetur clades nec terreſtri nec navali prælio accepta, ſicut infra p. 173. juxta *Ed. Sylb.* [d] Καθίζοντας *Reg.* 2. [e] *Wolfius* ante τοῦ ἀνδρὸς diſtinguit, non poſt. *Sylb.* [f] Παρόντι λόγῳ *Reg.* 1. & 2. [g] Pro τι poſſis etiam legere γε. *Sylb.* Δὲ in *Codd. MSS.* [h] Quidam *Codex* habet adverbialiter ἧττον. *Sylb.* [i] Κἂν τὰς ἐπεξεργασίας ἀφελής τις &c. *Reg.* 1. & 2.

* S a Ex

de inventorum diſpoſitione magnopere ſolicitus. Quapropter velim omnes qui Lyſiam volvunt, ejus in argumentis inveniendis diſtinguendiſque artem imitari, eorundem vero diſpoſitionem & collocationem, non à Lyſia, ut qui hîc nonnihil repat, ſed ab aliis oratoribus, qui melius argumenta diſponunt (de quibus poſtea dicam) mutuari.

Qualis in generibus controverſiarum. XVI. Finito jam tractatu de ejus virtutibus & argumentorum initiis, dicam nunc de generibus controverſiarum, in quibus eloquentia civilis conſiſtat. Cum vero eloquentia rhetorica triplex ſit, & tria genera complectatur, judiciale, ſuaſorium, & id quod vocamus demonſtrativum vel laudativum: in his omnibus Lyſias excellit, maxime autem in judiciali; & in hoc genere melius parva, paradoxa, & difficilia dicit, quam gravia, magna, & facilia. Qui autem Lyſiæ facultatem accurate cupit cognoſcere, è judicialibus illum orationibus potius, quam è laudativis ſuaſoriiſque, attendat. Ut autem de generibus, quod convenit, dicam, hæc prætereo, deque procemio, narrationibus, aliiſque orationis partibus diſſeram, & oſtendam *Qualis in omnibus orationis partibus.* quid in unaquaque Lyſias conſecutus fuerit: & dividam eas, ut Iſocrates ejuſque æquales eas diviſerunt, à procemiis ducto initio.

Exordiorum artifex ſingularis. XVII. Maxime autem in exordiis orationis hunc dico eminere, & ſingularem eſſe; cum probe ſciret bene exordiri perdifficile eſſe, niſi quis propinquo exordio uti velit, & non obvia quæque dicere. non enim quod primo loco dictum eſt, exordium eſt & initium; ſed id quod propoſita oratione nuſquam alibi magis profuerit, quam ubi collocatur. Video autem hunc omnia artis præcepta obſervaſſe, quodque res ſervari ipſa poſtulat. Interdum enim exordiendo ſuas laudes commemorat, interdum adverſarium traducit. Si vero prius calumnia illi irrogata eſt, accuſationes in ſe prolatas primum diluit ac refellit. Interdum judices laudando, & ſe inſinuando ſibiipſi cauſæque reddit benevolos; interdum propriam imbecillitatem & adverſarii potentiam, nec de paribus rebus ſe contendere declarat. interdum rem ait eſſe publicam, omnibuſque neceſſariam, nec auditoribus negligendam; interdum aliud quid ponit, quod ſibi proſit, adverſario noceat. Hæc breviter ſimpliciterq; bonis ſententiis & opportunis atque argumentis convenientibus complectens, ad propoſitionem deſcendit: ubi in argumentis dein dicenda proponit, & auditorem ad futuram orationem docilem reddens, ad narrandum ſe accingit: ipſa autem propoſitio, ut plurimum, vinculum eſt & intermedium harum duarum partium. Interdum ab hac ſola, & ſine exordio incipit, à rei narratione initio ducto: nec tamen hic languet aut friget. Sed in exordiis præſertim ejus facultas pateſcit, cum ap-

ρος καὶ ἀπόνηρος οἰκονομῆσαι τὰ εὑρεθέντα. [a] ἐκ δὲ τούτων παρακελεύομαι τοῖς ἀναγινώσκουσιν αὐτὸν, τὴν μὲν εὕρεσιν τῶν ἐνθυμημάτων καὶ τὴν σύγκρισιν ζηλοῦν· τὴν δὲ τάξιν καὶ τὴν ἐργασίαν αὐτῶν, ἐνδεεστέραν οὖσαν τοῦ προσήκοντος, μὴ ἀπὸ τοῦδε τοῦ ἀνδρὸς, ἀλλὰ παρ' ἑτέρων, οἳ κρείττους οἰκονομῆσαι τὰ εὑρεθέντα ἐγένοντο, [b] περὶ ὧν ὕστερον ἐρῶ, τοῦτο τὸ στοιχεῖον λαμβάνειν.

ιϛ'. Ἀποδεδωκὼς δὲ τὸν ὑπὲρ τῶν ἀρετῶν τε καὶ στοιχείων λόγον, ἐρῶ νῦν καὶ περὶ τοῦ γένους τῶν ἀμφισβητημάτων, ἐν οἷς ἐστι θεωρήμασιν ἡ πολιτικὴ τέχνη. τριχῇ δὲ νενεμημένου τοῦ ῥητορικοῦ λόγου, καὶ τρία περιειληφότος γένη, τό,τε δικανικὸν, καὶ τὸ συμβουλευτικὸν, καὶ τὸ καλούμενον ἐπιδεικτικὸν ἢ πανηγυρικόν, 87 ἐν ἅπασι μὲν τούτοις ἐστὶν ὁ ἀνὴρ λόγου ἄξιος, μάλιστα δὲ ἐν τοῖς δικανικοῖς ἀγῶσι· κἂν τούτοις [c] τε αὐτοῖς ἀμείνων ἐστὶ τὰ [d] μικρὰ καὶ παράδοξα καὶ ἄπορα εἰπεῖν καλῶς, ἢ τὰ σεμνὰ καὶ μεγάλα καὶ εὔπορα δυνατῶς. ὁ βουλόμενος [e] δὴ τὴν Λυσίου δύναμιν ἀκριβῶς καταμαθεῖν, ἐκ τῶν δικανικῶν αὐτὴν μᾶλλον λόγων, ἢ ἐκ τῶν πανηγυρικῶν τε καὶ συμβουλευτικῶν σκοπείτω. ἵνα δὲ καὶ περὶ τῶν ἰδεῶν ἐγγένηταί μοι τὰ προσήκοντα εἰπεῖν, ἐάσω τε ταῦτα· περὶ δὲ προοιμίου καὶ διηγήσεων καὶ τῶν ἄλλων μερῶν τοῦ λόγου διαλέξομαι, καὶ δηλώσω ποῖός ἐστιν ἐν ἑκάστῃ τῶν ἰδεῶν ὁ ἀνήρ· διαιρήσομαί τε αὐτὰς ὡς Ἰσοκράτει τε καὶ τοῖς κατ' ἐκεῖνον τὸν ἄνδρα κοσμουμένοις ἤρεσεν, ἀρξάμενος ἀπὸ τῶν προοιμίων.

ιζ'. Φημὶ δὴ πάντων δεξιώτατον εἶναι τὸν ῥήτορα κατὰ τὰς εἰσβολὰς τῶν λόγων, καὶ χαριέστατον· ἐννοούμενος ὅτι ἄρξασθαι μὲν καλῶς οὐ ῥᾴδιόν ἐστιν, εἰ μή τις τῇ προσηκούσῃ χρῆσθαι βούλοιτο ἀρχῇ, καὶ μὴ τὸν ἐπιτυχόντα λόγον εἰπεῖν. οὐ γὰρ τὸ πρῶτον ῥηθὲν, ἀλλ' ὃ τοῦ προτεθέντος λόγου μηδαμοῦ μᾶλλον ἢ ἐπ' αὐτοῦ ὠφελήσειε, τοῦτο ἀρχή τε καὶ προοίμιον. ὁρῶ δὲ τὸν ῥήτορα πᾶσι κεχρημένον οἷς [f] τέχναι τε παραγγέλλουσι, καὶ τὰ πράγματα βούλεται. τοτὲ μὲν γὰρ ἀπὸ τοῦ ἰδίου ἐπαίνου λέγων [g] αὐτὸς ἄρχεται· τοτὲ δὲ ἀπὸ τῆς διαβολῆς τοῦ ἀντιδίκου· εἰ δὲ τύχοι αὐτὸς προδιαβληθεὶς, τὰς αἰτίας πρῶτον ἀπολύεται τὰς καθ' ἑαυτοῦ. τοτὲ δὲ τοὺς δικαστὰς ἐπαινῶν καὶ θεραπεύων, οἰκείους ἑαυτῷ τε καὶ τῷ πράγματι καθίστησι· τοτὲ δὲ τὴν ἀσθένειαν τὴν ἰδίαν, καὶ τὴν πλεονεξίαν τὴν τοῦ ἀντιδίκου, καὶ τὸ μὴ περὶ τῶν ἴσων ἀμφοτέροις εἶναι τὸν ἀγῶνα, [h] ἀποδείκνυσι. τοτὲ δὲ, ὡς κοινὰ τὰ πράγματα, καὶ ἀναγκαῖα πᾶσι, καὶ οὐκ ἄξια ὑπὸ τῶν ἀκουόντων ἀμελεῖσθαι, λέγει· τοτὲ δὲ ἄλλό τι κατασκευάζεται τῶν [i] δυναμένων αὐτὸν μὲν ὠφελῆσαι, τὸν δὲ ἀντίδικον ἐλαττῶσαι. ταῦτα δὲ συντόμως καὶ ἀφελῶς διανοίαις τε χρησταῖς καὶ γνώμαις εὐκαίροις καὶ ἐνθυμήμασι μετρίοις περιλαβὼν, ἐπὶ τὴν πρόθεσιν ἐπείγεται· δι' ἧς τὰ μέλλοντα ἐν ταῖς ἀποδείξεσι λέγεσθαι προειπὼν, καὶ τὸν ἀκροατὴν παρασκευάσας εὐμαθῆ [k] πρὸς τὸν μέλλοντα λόγον, ἐπὶ τὴν διήγησιν καθίσταται· καί ἐστι μεθόριον αὐτῷ ἑκατέρας τῶν ἰδεῶν ὡς τὰ πολλὰ, ἡ πρόθεσις. ἤδη δέ ποτε ἀπὸ μόνης ταύτης ἤρξατο, καὶ ἀπροοιμίαστός ποτε εἰσέβαλε, τὴν διήγησιν ἀρχὴν λαβών· καὶ οὐκ ἄψυχος οὐδ' ἀκίνητός ἐστι περὶ ταύτην τὴν ἰδέαν. μάλιστα δ'

a Ex δὴ Reg. 1. & 2. b Quod promittit, fortaſſe in ſecunda hujus tractatus parte, aut in libro *de Imitatione* præſtitit; ſed meminit etiam infra in *Dinarcho*. *Sylb.* c Pro τε non male legeris δέ. *Sylb.* d Μακρὰ καὶ ἄπορα εἰπεῖν Reg. 1. & 2. e Δὲ Reg. 2. ut & mox v. 25. f Forſan rectius cum articulo αἱ τέχναι, ut mox τὰ πράγματα. *Sylb.* g Αὐτὰ Reg. 2. quo modo *Aldus* & *Stephanus* in *Oratorum* volumine. *Sylb.* h Ἐπιδείκνυσι Reg. 1. & 2. i Δυναμένων μὲν αὐτὸν Reg. 2. k Εἰς τὸν μέλλοντα Reg. 1. & 2.

a Plutarchus

δ' ἄν τις αὐτοῦ θαυμάσειε τὴν ἐν τοῖς προοιμίοις αὐτοῦ δύναμιν, ἐνθυμηθεὶς ὅτι [a] διακοσίων οὐκ ἐλάττους δικανικοὺς γράψας λόγους, ἐν οὐδενὶ πέφηνεν οὔτε ἀπιθάνως προοιμιαζόμενος, οὔτε ἀπηρτημένῃ τῶν πραγμάτων ἀρχῇ χρώμενος· ἀλλ' οὐδὲ τοῖς ἐνθυμήμασιν ἐπιβέβληκε τοῖς αὐτοῖς, οὐδ' ἐπὶ τὰς αὐτὰς κατενήνεκται διανοίας· καίτοιγε τοῦτο καὶ οἱ τοὺς ὀλίγους γράψαντες εὑρίσκονται πεπονθότες· λέγω [b] δὲ τὸ τοῖς αὐτοῖς ἐπιβάλλειν τόποις· ἐῶ γὰρ ὅτι καὶ τὰ παρ' ἑτέροις εἰρημένα λαμβάνοντες ὀλίγου δεῖν πάντες, οὐκ ἐν αἰσχύνῃ τίθενται τὸ ἔργον. οὑτοσὶ δὲ καινὸς ὁ ῥήτωρ ἐστὶ καθ' ἕκαστον τῶν λόγων, κατά γε οὖν τὰς εἰσβολὰς καὶ τὰ προοίμια· καὶ δυνατὸς ὃ βούλοιτο διαπράξασθαι. οὔτε γὰρ εὔνοιαν κινῆσαι βουλόμενος, οὔτε προσοχὴν, οὔτε εὐμάθειαν, ἀτυχήσειέ ποτε τοῦ σκοποῦ· κατὰ μὲν δὴ ταύτην τὴν ἰδέαν, ἢ πρῶτον, ἢ οὐδενὸς δεύτερον αὐτὸν ἀποφαίνομαι.

ιή. Ἐν δὲ τῷ διηγεῖσθαι τὰ πράγματα, ὅπερ, οἶμαι, μέρος πλείστης δεῖται φροντίδος καὶ φυλακῆς, ἀναμφιβόλως ἡγοῦμαι κράτιστον αὐτὸν εἶναι πάντων ῥητόρων, ὅρον τε καὶ κανόνα τῆς ἰδέας ταύτης αὐτὸν ἀποφαίνομαι. οἴομαί τε καὶ τὰς τέχνας τῶν λόγων ἐν οἷς εἴρηται περὶ διηγήσεως ἀξιολόγου, οὐκ ἐξ ἄλλων τινῶν μᾶλλον, ἢ τῶν ὑπὸ Λυσίου γραφεισῶν εἰληφέναι τὰ παραγγέλματα καὶ τὰς ἀφορμάς. καὶ γὰρ τὸ σύντομον μάλιστα αὗται ἔχουσιν αἱ διηγήσεις, καὶ τὸ σαφές· ἡδεῖαί τέ εἰσιν ὡς οὐχ ἕτεραι, καὶ πιθαναὶ, καὶ τὴν πίστιν ἅμα λεληθότως συνεπιφέρουσιν· ὥστε μὴ ῥᾴδιον εἶναι μήθ' ὅλην διήγησιν μηδεμίαν, μήτε μέρος αὐτῆς ψευδὲς ἢ ἀπίθανον εὑρεθῆναι. τοσαύτην ἔχει πειθὼ καὶ ἀφροδίτην τὰ λεγόμενα, καὶ οὕτω λανθάνει τοὺς ἀκούοντας, εἴτ' ἀληθῆ ὄντα, εἴτε [c] πεπλασμένα. καὶ ὅπερ Ὅμηρος ἐπαινῶν τὸν Ὀδυσσέα, ὡς πιθανὸν εἰπεῖν καὶ πλάσασθαι τὰ μὴ γενόμενα, εἴρηκε, τοῦτό μοι δοκεῖ κἂν [d] ἐπὶ Λυσίου εἰπεῖν·

Ἴσκε ψεύδεα πολλὰ λέγων ἐτύμοισιν ὁμοῖα.

πᾶσί τε καὶ παντὸς μάλιστα τοῦτο [e] παρακελευσαίμην ἀσκεῖν τὸ μέρος, [f] αὐτοῦ Λυσίου παραδείγματα ποιούμενος τὰς γυμνασίας. κράτιστα γὰρ ἀπεδείξατο ταύτην τὴν ἰδέαν ὁ μάλιστα τοῦτον τὸν ἄνδρα μιμησάμενος. [g] ἔν γε τῷ πιστοῦσθαι τὸν
88 ἄνδρα τὰ πράγματα, τοιοῦτός τις ὁ ἀνήρ ἐστιν.

ιθ'. Ἄρξομαι δὲ ἀπὸ τῶν καλουμένων ἐντέχνων πίστεων, καὶ χωρὶς ὑπὲρ ἑκάστου μέρους διαλέξομαι. τριχῇ δὲ νενεμημένων τούτων, εἴς τε τὸ πρᾶγμα καὶ τὸ πάθος καὶ τὸ ἦθος, τὰς μὲν ἐκ τοῦ πράγματος, οὐδενὸς χεῖρον εὑρεῖν τε καὶ ἐξειπεῖν δύναται Λυσίας. καὶ γὰρ τοῦ εἰκότος [h] ἀνὴρ δικαστής· καὶ τοῦ παραδείγματος, πῇ τε ὅμοιον εἶναι πέφυκε, καὶ πῇ διαφέρον, ἀκριβέστατος κριτής· τά τε σημεῖα διελεῖν τὰ παρεπόμενα τοῖς πράγμασι, καὶ εἰς τεκμήριον δόξαν ἀγαγεῖν δυνατώτατος, καὶ τὰς ἐκ τῶν ἠθῶν γε πίστεις ἀξιολόγως πάνυ κατασκευάζειν ἔμοιγε δοκεῖ. πολλάκις μὲν γὰρ ἐκ τοῦ βίου καὶ τῆς φύσεως, πολλάκις δ' ἐκ τῶν [i] προτέρων

pareat in judicialibus eum orationibus, quas non minus ducentis ſcripſit, nunquam non veriſimiliter inchoaſſe, nec violentum turbulentumque exordium adhibuiſſe; neve etiam eiſdem argumentis, iiſdemque ſententiis uſum fuiſſe: quod tamen & ii qui paucas conſcripſere declamationes feciſſe deprehenduntur; dico ſcilicet iiſdem locis inſiſtere: ut taceam interea pene omnes ab aliis dicta libere mutuari, nec ob id tamen erubeſcere aut pudefieri. Hic vero rhetor in ſingularum orationum exordiis proœmiiſque ſemper variat, & quod ſpectat egregie quidem perficit. Neque enim unquam benevolentiam, aut attentionem, aut docilitatem movere deſiderans, à ſcopo aberravit. quare hoc in genere eum vel facile primum, vel ſaltem nemine inferiorem arbitror.

Orationes judiciales quot ſcripſerit, & qualia ſingulis exordia præmiſerit.

XVIII. In rerum vero enarratione, quæ, meo judicio, pars majorem curam accurationemq; deſiderat; omnium illum oratorum ſine dubio principem, & hujus partis normam & regulam eſſe aſſero. Putem autem præcepta quæ de rerum narratione ſunt, non ex ullo oratore magis, quam è Lyſiæ ſcriptis, petita & hauſta eſſe. breves etenim ſunt ejus narrationes & perſpicuæ, præ cæteris ſuaves & veriſimiles, ſimulque occulte fidem faciunt; ut difficile admodum ſit aliquam ejus narrationem vel totam falſam dicere vel aliquam ejus partem. Tantum quæ dicit in perſuadendo valent, adeoque venuſta ſunt, & ita auditores circumveniunt, ſive vera ſive falſa ſint. & quod Homerus in laudibus Ulyſſis, eum tanquam veriſimilia referre & fingere ea quæ facta non ſunt; hæc & ipſe dicere poſſe de Lyſia videar:

Narrationum exemplar & norma optima.

Plurima falſa loquens dicendo ſimillima veris.

omnibuſque qui ſe ad Lyſiæ imitationem componunt, hanc ſe imitari imprimis partem ſuaderem. optime enim hanc virtutem, Ulyſſem imitatus, declaravit. In fide autem argumentis facienda talis eſt.

XIX. Incipiam autem ab argumentis artificioſis, & de eorum generibus diſſeram. Cum vero triplicia argumenta ſint, & in rem, & in affectus, cum majores tum minores, dividantur; argumenta, quæ ex re ipſa petuntur, omnium optime Lyſias & invenire & proferre potuit. Etenim & optimus decori eſt cenſor & arbiter; & quo potiſſimum loco quæque neceſſaria ſint aut dedeceant, accuratiſſime dijudicat: ſigna quoque, quæ rem ultro ſequuntur, & certiſſimas faciunt conjecturas, optime diſtinguit: quin & argumenta ex affectibus ducta minoribus, accurate admodum, mea quidem ſententia, diſponit: ſæpe enim è vitæ ratione naturæque, ſæpe etiam è prioribus actionibus & ſtudiis

Argumentorum diſtinctio & tractatio qualis apud Lyſiam.

a *Plutarchus* quoque hunc numerum memorat, & quidem ex hoc ipſo *Dionyſio* noſtro. quare verba ejus hic adſcribam; φέρονται δ' αὐτοῦ (inquit) λόγοι τετρακόσιοι εἴκοσι πέντε. τούτων γνησίους φασὶν οἱ περὶ Διονύσιον καὶ Καικίλιον εἶναι διακοσίους τριάκοντα· ἐν οἷς δὶς μόνον ἡττῆσθαι λέγεται. *Sylb.* b Δὴ *Reg.* 1. & 2. c Πεπλασμένα, ὥσπερ Ὅμηρος *Reg.* 1. & 2. d Ἐπὶ Λυσίου τις εἰπεῖν *MSS.* Verſus ſequens deſumitur ex *Odyſſ.* τ. v. 203. e Παρακελευσαίμην *Reg.* 1. f Forſan rectius, diſtinctione poſt αὐτοῦ poſita, legendum ποιουμένοις. *Sylb.* g Rectius fortaſſis ἐν δὲ, ut v. 16. atque mox τὸν ἄνδρα videtur expungendum. *Sylb.* h Legendum videtur ἄριστος δικαστής, ut v. 44. ἀκριβέστατος κριτής. *Sylb.* Ἄριστος ἀνὴρ δικαστής *Reg.* 1. Ἄριστος δικαστὴς ἀνὴρ *Reg.* 2. i Προτέρων λέξεων καὶ πρ. *Reg.* 1. & 2.

ſtudiis probando efficit, ut mores fide digni credantur. Cum vero nihil tale ex factis prioribus poteſt elicere, ipſe perſonis mores affingit, & verbis efficit, ut fide dignæ & probæ habeantur; civiles eis agendi rationes accommodans, & affectus convenientes, & verba quæ eas deceant, & pro ſtatu & fortuna ſua ſapientes inducens, & ob injuſta tam dicta quam facta indignantes; juſta vero eos elegiſſe fingens, & alia his ſimilia: atque ita facit ut convenientes & probabiles affectus illi minores eſſe videantur. In affectibus autem gravioribus mollior & effœminatior eſt, nec amplificationes ullas, * aut intenſiones, nullas commiſerationes, aut alia hujuſmodi novo plane modo & valide quidem novit inducere. Hæc enim apud Lyſiam quærenda non ſunt. In epilogis quoque quoad anacephalæoſim moderate & venuſte dicta repetit; quoad affectus concitandos, in quibus adhortatio, miſeratio, obſecratio, & alia hujuſmodi occurrere ſolent, infra decorum ſerpit.

Quibus virtutibus caret.

Lyſianarum virtutum exploratio.

XX. Hic ergo, meo quidem judicio, Lyſiæ ſtylus eſt. Si quis autem plura de eo cognoverit, libere dicat: quæ ſi noſtris veriſimiliora ſint, magnam ei gratiam habebo. Ut autem melius quis ſcire id volens cognoſcat, utrum hæc recte convenienterque ſcripſerimus, num vero in judicando aberraverimus, ſcripta ejus ad examen, aliquam proferendo orationem, (non enim multis uti exemplis tempus patitur) revocabimus, & ex illa facultatem eloquentiamque viri oſtendemus; ingeniis non indoctis & mediocribus ſufficere rati, ſi magnorum parva, plurimorum aliquot exempla protulerimus. Exſtat quædam ejus oratio, inter eas quas de Tutelis compoſuit, *contra Diogitonem*; cujus hocce argumentum.

XXI. Diodotus unus de numero in bellum Peloponneſiacum ſub Thraſyllo duce adlectorum, in Aſiam prætore Glaucippo navigaturus, cum filios impuberes haberet, teſtamentum condidit, iiſdemque Diogitonem fratrem ſuum germanum, filiorum à paterna parte patruum, à materna avum, tutorem aſſignavit. Cum igitur Diodotus Epheſi in pugna occubuiſſet, Diogiton omnem filiorum ſubſtantiam adminiſtrare cœpit, itaque rem ſuam egit, nihil ut de pecuniis admodum copioſis ſuperfuerit: quare ſuperſtes adhuc ab uno filiorum, extra tutelam conſtituto, male adminiſtratæ tutelæ accuſatur. Accuſat eum ipſius è filia nepos, maritus ſororis horum pupillorum.

XXII. Ipſum igitur argumentum præmiſi; ut eo appareret evidentius, utrum convenienti aptoque exordio orator uſus fuerit:

Exordii laudabilis exemplum ex Lyſia.

XXIII. "Niſi profecto magni momenti "res eſſent, Judices, de quibus controvertitur, "haudquaquam permiſiſſem hoſce apud vos "contendere; turpe eſſe ratus affines & con"ſanguineos inter ſe in judicio diſceptare.

πράξεων καὶ προαιρέσεων, ἀξιόπιστα ποιεῖ τὰ ἤθη. ὅταν δὲ μηδεμίαν ἀφορμὴν παρὰ τῶν πραγμάτων τοιαύτην λάβῃ, αὐτὸς ἠθοποιεῖ καὶ κατασκευάζει τὰ πρόσωπα τῷ λόγῳ πιστὰ καὶ χρηστά, προαιρέσεις τε αὐτοῖς ἀστείας ὑποτιθεὶς, καὶ πάθη μέτρια προσώπων, καὶ λόγους ἐπιεικεῖς ἀποδιδοὺς, καὶ ταῖς τύχαις ἀκόλουθα φρονοῦντας εἰσάγων, καὶ ἐπὶ μὲν τοῖς ἀδίκοις ἀχθομένους καὶ λόγοις καὶ ἔργοις, τὰ δὲ δίκαια προαιρουμένους ποιῶν, καὶ πάντα παραπλήσια τούτοις· ἐξ ὧν ἐπιεικὲς ἂν καὶ μέτριον ἦθος φανείη κατασκευάζων. περὶ δὲ τὰ πάθη μαλακώτερός ἐστι, καὶ οὔτε αὐξήσεις, οὔτε δεινώσεις, οὔτε οἴκτους, οὐθ' ὅσα τούτοις ἐστὶ παραπλήσια, νεανικῶς πάνυ καὶ ἐρρωμένως κατασκευάσαι δυνατός. οὐ δεῖ δὴ ταῦτα ἐπιζητεῖν παρὰ Λυσίου. καὶ ἐν τοῖς ἐπιλόγοις δὲ τὸ μὲν ἀνακεφαλαιωτικὸν τῶν ῥηθέντων μέρος, μετρίως τε καὶ χαριέντως ἀπαριθμεῖ· τὸ δὲ παθητικὸν ἐκεῖνο, ἐν ᾧ παράκλησίς τε καὶ ἔλεος καὶ δέησις καὶ τὰ τούτοις ἀδελφὰ ἔνεστιν, τοῦ προσήκοντος ἐνδεεστέρως ἀποδίδωσι.

κ'. Τοιοῦτος μὲν δή ἐστιν ὁ Λυσίου χαρακτήρ, ὡς ἐγὼ δόξης ἔχω περὶ αὐτοῦ. εἰ δέ τις ἄλλα [a] παρὰ ταῦτα ἔγνωκε, λεγέτω· κἂν ᾖ πιθανώτερα, πολλὴν αὐτῷ χάριν εἴσομαι. ἵνα δὲ βέλτιον τῷ βουλομένῳ γένηται μαθεῖν, εἴτε ὀρθῶς ἡμεῖς ταῦτα καὶ προσηκόντως πεπείσμεθα, εἴτε καὶ διημαρτήκαμεν τῆς κρίσεως, τὴν ἐξέτασιν ἀπὸ τῶν ὑπ' ἐκείνου γραφέντων ποιήσομαι, προχειρισάμενός τινα λόγον· οὐ γὰρ ἐγχωρεῖ πολλοῖς χρῆσθαι παραδείγμασιν· ἐξ ἐκείνου δὲ τήν τε προαίρεσιν καὶ τὴν δύναμιν τοῦ ἀνδρὸς ἐπιδείξομεν, ἀποχρῆν οἰόμενοι ψυχαῖς [b] ἀπαιδεύτοις καὶ μετρίαις, μικρά τε μεγάλων καὶ ὀλίγα πολλῶν γενέσθαι δείγματα. ἔστι δὲ ὁ λόγος ἐκ τῶν ἐπιτροπικῶν, ἐπιγραφόμενος [c] ΚΑΤΑ ΔΙΟΓΕΙΤΟΝΟΣ, ὑπόθεσιν δὲ ἔχων τοιάνδε·

κα'. "Διόδοτος, εἷς τῶν μετὰ Θρασύλλου [d] καταλεγέντων ἐν τῷ Πελοποννησιακῷ πολέμῳ, μέλλων ἐκπλεῖν εἰς τὴν Ἀσίαν ἐπὶ [e] Γλαυκίππου ἄρχοντος, ἔχων νήπια παιδία, διαθήκας ἐποιήσατο, καταλιπὼν αὐτοῖς ἐπίτροπον τὸν ἑαυτοῦ μὲν ἀδελφὸν Διογείτονα, τῶν δὲ παιδίων θεῖόν τε καὶ πάππον ἀπὸ μητρός. αὐτὸς μὲν οὖν ἐν Ἐφέσῳ μαχόμενος, ἀποθνήσκει· Διογείτων δὲ πᾶσαν τὴν οὐσίαν τῶν ὀρφανῶν διαχειρισάμενος, καὶ ἐκ πολλῶν πάνυ χρημάτων οὐδὲν ἀποδείξας, αὐτὸς ἔτι περιὼν κατηγορεῖται πρὸς ἑνὸς τῶν μειρακίων δοκιμασθέντος, κακῆς ἐπιτροπῆς. λέγει δὲ [f] κατ' αὐτοῦ τὴν δίκην ὁ τῆς ἐκείνου μὲν θυγατρὸς, τῶν δὲ μειρακίων ἀδελφῆς, ἀνήρ.

κβ'. [g] Προὔλαβον δὲ τὴν ὑπόθεσιν, ἵνα μᾶλλον γένηται καταφανὲς, εἰ μετρίᾳ καὶ προσηκούσῃ ἀρχῇ κέχρηται·

κγ'. "Εἰ μὲν μὴ μεγάλα ἦν τὰ διαφέροντα, ὦ ἄνδρες δικασταί, οὐκ ἄν ποτε εἰς ὑμᾶς εἰσελθεῖν τούτους εἴασα, νομίζων αἴσχιστον εἶναι πρὸς τοὺς οἰκείους διαφέρεσθαι· εἰδὼς ὅτι οὐ μόνον [h] οἱ ἀδικοῦντες

χείρους

a Περὶ ταῦτα *Reg.* 2. b Forſan ψυχαῖς οὐκ ἀπαιδεύτοις, *ingeniis non indoctis*, ut ſupra alicubi. *Sylb.* c Τοῦ πρὸς Διογείτονα περὶ ἐπιτροπῆς meminit *Photius* in *Bibliotheca*, Vol. CCLXI. Vide *P. Victorium*, lib. 24. *Var. Lect.* c. 5. d Καταλλαγέντων *Reg.* 2. e *Aldinum* exemplar habet Γλαυσίππου. Ego cum *Stephano* malui Γλαυκίππου. *Sylb.* f Cum *Stephano* malim κατ' αὐτοῦ. *Sylb.* g Προὔβαλον *Reg.* 1. h Ita *Stephanus*, cui conſentiunt *Codd. MSS.* In aliis perperam συναδικοῦντες. * Vide *Fabri* notas in *Longinum*, p. 252. *Ed. Salm.*

a Τοὺς

89 "χείρους ὑμῖν εἶναι δοκοῦσιν, ἀλλὰ καὶ οἵτινες ἂν ἔλαττον ὑπὸ τῶν προσηκόντων ἔχοντες ἀνέχεσθαι μὴ δύνωνται. ἐπειδὴ μέντοι, ὦ ἄνδρες δικασταί, πολλῶν χρημάτων ἀπεστέρηνται, καὶ πολλὰ δεινὰ πεπονθότες ὑφ' ὧν ἥκιστα ἐχρῆν, ἐπ' ἐμὲ κηδεστὴν ὄντα κατέφυγον, ἀνάγκη μοι γεγένηται εἰπεῖν ὑπὲρ αὐτῶν. ἔχω δὲ τούτων μὲν ἀδελφήν, Διογείτονος δὲ ἀδελφιδῆν· καὶ πολλὰ ἀμφοτέρων δεηθεὶς, τὸ μὲν πρῶτον ἔπεισα [a] τοὺς φίλους ἐπιτρέψαι διαιτᾶν, περὶ πολλοῦ ποιούμενος τὰ τούτων πράγματα μηδένα τῶν ἄλλων εἰδέναι. ἐπεὶ δὲ Διογείτων ἃ φανερῶς ἔχων ἐξήλεγκτο, περὶ τούτων οὐδενὶ τῶν αὐτοῦ φίλων ἐτόλμα πείθεσθαι, ἀλλ' ἐβουλήθη καὶ φεύγειν δίκας, καὶ μὴ οὔσας διώκειν, καὶ ὑπομεῖναι τοὺς ἐσχάτους κινδύνους μᾶλλον, ἢ τὰ δίκαια ποιήσας ἀπηλλάχθαι τῶν πρὸς τούτους ἐγκλημάτων, ὑμῶν δέομαι, ἐὰν μὲν ἀποδείξω οὕτως αἰσχρῶς αὐτοὺς ἐπιτετροπευμένους ὑπὸ τοῦ πάππου, ὡς οὐδεὶς πώποτε ὑπὸ τῶν οὐδὲν προσηκόντων ἐν τῇ πόλει, βοηθεῖν αὐτοῖς τὰ δίκαια· εἰ δὲ μή, τούτῳ μὲν ἅπαντα πιστεύειν, ἡμᾶς δὲ εἰς τὸν λοιπὸν χρόνον ἡγεῖσθαι χείρους εἶναι. ἐξ ἀρχῆς δ' ὑμᾶς περὶ αὐτῶν διδάξαι πειράσομαι.

κδ'. Τοῦτο τὸ προοίμιον ἁπάσας ἔχει τὰς ἀρετάς, ὅσας δεῖ τὸ προοίμιον ἔχειν. δηλώσουσι δὲ οἱ κανόνες αὐτοῦ παρατεθέντες οἱ τῶν τεχνῶν. ἅπαντες γὰρ δή που παραγγέλλουσιν οἱ συνταξάμενοι τὰς τέχνας, ὅταν ᾖ πρὸς οἰκείους ὁ ἀγών, σκοπεῖν ὅπως μὴ πονηροί, μηδὲ φιλοπράγμονες οἱ κατήγοροι φανήσονται. κελεύουσί τε πρῶτον μὲν τὴν αἰτίαν εἰς τοὺς ἀντιδίκους περιϊστάναι καὶ τοῦ ἐγκλήματος καὶ τοῦ ἀγῶνος, καὶ λέγειν ὅτι μεγάλα ἀδικήματα, καὶ οὐκ ἐνῆν αὐτὰ μετρίως ἐνεγκεῖν, καὶ ὅτι ὑπὲρ ἀναγκαιοτέρων προσώπων ὁ ἀγών, καὶ ἐρήμων, καὶ ἧττον ὑπεροφθῆναι ἀξίων, οἷς μὴ βοηθοῦντες κακίους ἂν ἐφάνησαν· καὶ ὅτι προκαλούμενοι τοὺς ἀντιδίκους εἰς διαλλαγάς, καὶ φίλοις τὰ πράγματα ἐπιτρέποντες, καὶ τὰ δυνατὰ ἐλαττοῦσθαι ὑπομένοντες, οὐδενὸς ἠδυνήθησαν τυχεῖν τῶν μετρίων. ταῦτα μὲν δὴ παραγγέλλουσι ποιεῖν οἱ τεχνογράφοι, ἵνα τὸ ἦθος τοῦ λέγοντος ἐπιεικέστερον εἶναι δόξῃ. δύναται δὲ αὐτοῖς εὔνοιαν τοῦτο ποιεῖν· καὶ ἔστι κράτιστον τῆς κατασκευῆς μέρος. ταῦθ' ὁρῶ πάντα διὰ τοῦ προοιμίου τοῦδε γεγονότα. καὶ μὴν εἴς γε τὸ εὐμαθεῖς τοὺς ἀκροατὰς ποιῆσαι, κελεύουσι συστρέψαντας εἰπεῖν τὸ πρᾶγμα, ἵνα μὴ ἀγνοῶσι τὴν ὑπόθεσιν οἱ δικασταί, καὶ οἷά περ ἂν ᾖ τὰ μέλλοντα λέγεσθαι, τοιοῦτο καὶ τὸ προοίμιον ὑποτίθεσθαι ἀπ' ἀρχῆς, καὶ δεῖγμα τοῦ πράγματος ποιουμένους, [b] καὶ εὐθὺς ἀπ' ἐνθυμημάτων πειρᾶσθαι ἄρχεσθαι. ἔχει [c] δὴ καὶ ταῦτα τὸ προοίμιον. ἔτι περὶ τῆς προσοχῆς ὧδέ πως τεχνολογοῦσιν· ὅτι δεῖ τὸν [d] προσεκτικοὺς μέλλοντα ποιεῖν τοὺς ἀκροατάς, καὶ λέγειν θαυμαστὰ καὶ παράδοξα, καὶ δεῖσθαι τῶν δικαστῶν ἀκοῦσαι. φαίνεται [e] δὲ καὶ ταῦτα πεποιηκώς

"Scio enim vobis non ſolum deteriores videri eos, qui injuriam irrogant; ſed & illos qui, minus auxilii ab affinibus habentes, illam moderate ferre nequeant. Quare cum hi ingenti pecuniarum vi fraudati ſint, Judices, & graviſſimum, à quibus minime profecto oportuit, damnum paſſi, ad me affinem ſuum confugerint; neceſſe fuit illorum patrocinium dicendo ſuſcipere. Ego autem horum ſororem, Diogitonis vero è filia neptem, in uxorem duxi: cumque plurimis rogatus eſſem ab utriſque, primum ſuaſi, ut arbitris rem committerent: permagni quippe intereſſe exiſtimabam, horum negotia & cauſas palam non divulgari. Cum vero Diogiton, aperte convictus hæc habere, nihil horum amicis ſuis & arbitris concredere auſus fuerit; ſed cum & judicium ſubterfugeret, cumque nullum jus haberet, ipſum proſequi, & ultimum potius diſcrimen ſubire voluerit, quam juſtum ſe gerendo hanc à ſe accuſationem propulſare: peto à vobis, ut, ſi vobis clare oſtendero, neminem hactenus tam maligne ab ignotis habitum, quam hos ab avo ſuo pupillos, juſtitiam illis adminiſtretis; ſin minus, huic ut in omnibus credatis, nos vero ut nefarios in poſterum habeatis. Porro ab initio rem vobis, ut ſe habet, explicare contendam.

Ejus ad regulas artis examen.

XXIV. Exordium hoc omnes virtutes habet, quod exordium habere par eſt. Oſtendent hoc manifeſte præcepta artis hîc appoſita. Quotquot enim de arte præcepta conſcripſere, præcipiunt; ut quando cum conſanguineis cauſa controvertitur, videant actores, ne ipſi maligni & malitioſi & aliis negotium ultro faceſſere voluiſſe videantur. Primo itaque jubent, cauſam tum criminis tum actionis in adverſarios retorquere: dicere quoque injurias enormes eſſe, & nefas has æquo animo pati; defenſionem eſſe pro neceſſariis ac proximis & orphanis, quoſque deſpici non oporteat, quibus qui non opitulentur, deteriores injuriam inferentibus videntur: addere etiam, quod adverſarios vocantes in judicium, & amicis ſua credendo, & facultates minui ſuſtinendo, nullam æquitatem conſequi potuerint. Hæc facere præcipiunt, qui de arte ſcripſere, quo dicentis ratio & occaſio videatur modeſtior. Hoc nempe judicum illis animos ac benevolentiam conciliare poteſt, & ad confirmationem probationem & plurimum confert. Quæ omnia hoc in exordio obſervata video. Jubent etiam ut auditores dociles reddantur, re compendioſe propoſita, ut nempe judices ipſum orationis ſubjectum perſpectum habeant: & qualia deinde dicenda ſint, tale & exordium fieri; reique ſpecimen oculis ſubjiciendo, ſtatim ab argumentis inchoari volunt. Hæc autem in hoc exordio ſervari certum eſt. Inſuper de attentione paranda artis magiſtri hæc tradidere: quicunque auditores attentos reddere voluerit, dicat & mira & inaudita, judiceſque ut attendant, obſecret. Quod etiam hîc Lyſias feciſſe

a Τὺς φίλυς retinere nihil vetat: poteſt tamen & dandi caſu legi τοῖς φίλοις. *Sylb.* atque ita *Reg.* 1. & 2. b Illud καὶ otioſum videtur. *Sylb.* c Δὲ *Reg.* 1. & 2. d Προτρεπτικὺς in *Codd. MSS.* e Δὴ *MSS.*

feciſſe viſus eſt. quin & expeditam elocutionem & politam, & ſimplicem compoſitionem adhibuiſſe; quæ in primis neceſſaria ſunt iis qui ab his exordiuntur. Par eſt etiam ſcire quomodo narrationem ſuam inſtituerit. quæ ſic ſe habet:

Narrationis Lyſianæ exemplum.

XXV. "Diodotus & Diogiton, Judices, fratres germani erant, iiſdem nati parentibus: ac ſupellectilem quidem & res mobiles diviſerunt; iis vero, quæ erant fundi, communiter utebantur. Ditato vero Diodoto, haud multo poſt rogat eum Diogiton, ſuam ut filiam, quam unicam habebat, in matrimonium capiat. ex qua dein Diodotus duos filios, & filiam procreavit. Poſt vero cum Diodotus ſub Thraſyllo duce ad militiam adlectus eſſet, & uxorem ſuam, quæ fratris erat filia, ſimul & uxoris fratrem, fratrem ſuum germanum & ſocerum, filiorum avum & patruum ad ſe vocaſſet, ratus ob arctum hoc neceſſitudinis vinculum & affinitatem, nemini ſe melius filiorum tutelam poſſe committere, teſtamentum illi in manus conſignat, & quinque argenti talenta apud eum deponit. Oſtendit adhæc ſeptem talenta ad fœnus expoſita, & minas quadraginta; mille vero ſibi in Cherſoneſo deberi. Juſſit quoque, ſi quid ſibi accideret humanitus, unum uxori talentum dari, ſimul & domeſticam ſupellectilem: filiæ quoque talentum relinquit, & viginti minas [uxori,] & triginta ſtateres Cyzicenos. His peractis, & domi horum antigrapho relicto, cum Thraſyllo in militiam profectus eſt. Cum autem Epheſi mortuus Diodotus eſſet, Diogiton filiæ ſuæ mariti mortem non indicavit; & teſtamenti tabellas, quas ille domi obſignatas reliquerat, accepit, dicens ſe hiſce è tabellis nauticas quaſdam merces emere debere. Cum vero tandem Diodoti iis mortem indicaſſet, & juſta perſolviſſent, annum unum principio Pyræei commorabantur: omnis enim ejus ſupellex hîc erat. Qua deficiente pueros quidem in urbem remittit, matrem vero eorum elocat in matrimonium; quinis in dotem aſſignatis drachmarum millibus, detractis mille drachmis quas maritus ipſi dotis nomine reliquerat. Filio autem majori natu octavo poſt anno jam ſui juris facto, vocavit eos ad ſe Diogiton, dicens, patrem illis viginti minas argenti & triginta ſtateres reliquiſſe. ego, *inquit*, multa è facultatibus meis in veſtrum alimentum impendi; & quamdiu quidem res lauta fuit, nihil hoc curavi: jam vero & ipſe miſer ſum & inops. Tu igitur cum jam tui juris factus ſis, & ad virilem ætatem perveneris, proſpice qua ratione tibi victum compares. Hiſce auditis, perculſi & lacrymantes ad matrem venerunt, & ſimul cum illa ad me, hocce malo miſerandum in modum commoti, & miſere ſpe fruſtrati, flentes, meque adhortantes, ne ſe paternis bonis fruſtratos, & pauperes jam factos, &

ὁ Λυσίας. καὶ προσέτι τούτοις τὸ λεῖον τῆς ἑρμηνείας, καὶ τὸ ἀφελὲς τῆς κατασκευῆς· ὧν μάλιστα δεῖ τοῖς [a] ὑπ' ἐκείνων προοιμιαζομένοις. ἄξιον δὲ καὶ τὴν διήγησιν ὡς ᾠκονόμηται καταμαθεῖν. ἔχει δὲ οὕτως·

κε΄. "Ἀδελφοὶ ἦσαν, ὦ ἄνδρες δικασταί, Διόδοτος καὶ Διογείτων, ὁμοπάτριοι καὶ ὁμομήτριοι. καὶ τὴν μὲν ἀφανῆ οὐσίαν ἐνείμαντο, τῆς δὲ φανερᾶς ἐκοινώνουν. ἐργασαμένου δὲ Διοδότου κατ' ἐμπορείαν πολλὰ χρήματα, πείθει αὐτὸν Διογείτων λαβεῖν τὴν ἑαυτοῦ θυγατέρα, ἥπερ ἦν αὐτῷ μόνη. καὶ γίνονται αὐτῷ δύο υἱοὶ καὶ θυγάτηρ. χρόνῳ δὲ ὕστερον καταλεγεὶς Διόδοτος μετὰ Θρασύλλου τοῦ ἐπὶ τῶν ὁπλιτῶν, καλέσας τὴν ἑαυτοῦ γυναῖκα ἀδελφιδῆν οὖσαν, καὶ [b] τὸν ἐκείνης μὲν πατέρα, αὐτοῦ δὲ κηδεστὴν καὶ ἀδελφὸν ὁμοπάτριον, πάππον δὲ τῶν παιδίων καὶ θεῖον, ἡγούμενος διὰ ταύτας τὰς [c] ἀναγκαιότητας οὐδενὶ μᾶλλον προσήκειν ἑτέρῳ εἰς τοὺς παῖδας ἐπιτρόπῳ γενέσθαι, διαθήκην αὐτῷ δίδωσι, καὶ πέντε τάλαντα ἀργυρίου παρακαταθήκην. αὐτίκα δὲ ἐπέδειξεν ἐκδεδομένα ἑπτὰ τάλαντα καὶ τετταράκοντα μνᾶς, χιλίας δὲ ὀφειλομένας ἐν Χερρονήσῳ. ἐπέσκηψε δέ, ἐάν τι πάθῃ, τάλαντον μὲν ἐπιδοῦναι τῇ γυναικί, καὶ τὰ ἐν τῷ δωματίῳ δοῦναι· τάλαντον δὲ τῇ θυγατρὶ κατέλιπε, καὶ εἴκοσι μνᾶς [τῇ γυναικί,] καὶ τριάκοντα στατῆρας Κυζικηνούς. ταῦτα δὲ πράξας, καὶ οἴκοι ἀντίγραφα καταλιπών, ᾤχετο, [d] στρατευσόμενος μετὰ Θρασύλλου. ἀποθανόντος δὲ ἐκείνου ἐν Ἐφέσῳ, Διογείτων τὴν μὲν θυγατέρα ἔκρυπτε τὸν θάνατον τοῦ ἀνδρός, καὶ τὰ γράμματα λαμβάνει ἃ κατέλιπε σεσημασμένα, φάσκων τὰ ναυτικὰ χρήματα δεῖν ἐκ τούτων τῶν γραμματείων κομίσασθαι. ἐπεὶ δὲ τῷ χρόνῳ ἐδήλωσε τὸν θάνατον αὐτοῖς, καὶ ἐποίησαν τὰ νομιζόμενα, [e] τὸν μὲν πρῶτον ἐνιαυτὸν ἐν Πειραιεῖ διητῶντο· ἅπαντα γὰρ αὐτοῦ κατελέλειπτο τὰ ἐπιτήδεια. ἐκείνων δ' [f] ὑπολιπόντων, τοὺς μὲν παῖδας εἰς ἄστυ ἀναπέμπει· τὴν δὲ μητέρα αὐτῶν ἐκδίδωσιν, ἐπιδοὺς πεντακισχιλίας δραχμάς, χιλίαις ἔλαττον ὧν ὁ ἀνὴρ [g] αὐτῆς ἔδωκεν. ὀγδόῳ δ' ἔτει δοκιμασθέντος μετὰ ταῦτα τοῦ πρεσβυτέρου τοῖν μειρακίοιν, καλέσας αὐτοὺς εἶπε Διογείτων, ὅτι [h] καταλίποι αὐτοῖς ὁ πατὴρ εἴκοσι μνᾶς ἀργυρίου, καὶ τριάκοντα στατῆρας. ἐγὼ οὖν πολλὰ τῶν ἐμαυτοῦ δεδαπάνηκα εἰς τὴν ὑμετέραν τροφήν· καὶ ἕως μὲν εἶχον, οὐδέν μοι [i] διέφερε· νῦν δὲ καὶ αὐτὸς ἀπόρως διάκειμαι. σὺ οὖν ἐπειδὴ δεδοκίμασαι καὶ ἀνὴρ γεγένησαι, σκόπει αὐτὸς ἤδη, πόθεν ἕξεις τὰ ἐπιτήδεια. ταῦτ' ἀκούσαντες, ἐκπεπληγμένοι καὶ δακρύοντες, ᾤχοντο πρὸς τὴν μητέρα, καὶ παραλαβόντες ἐκείνην, ἧκον πρὸς ἐμέ, οἰκτρῶς ὑπὸ τοῦ πάθους διακείμενοι, καὶ ἀθλίως ἐκπεπτωκότες, κλαίοντες, καὶ παρακαλοῦντές με μὴ περιιδεῖν αὐτοὺς ἀποστερηθέντας τῶν πατρῴων, μηδ' εἰς πτωχείαν καταστάν-

a Fortaſſe rectius ἀπ' ἐκείνων. *Sylb.* b Omittunt *Reg.* 1. & 2. c Ἀνάγκας & mox τοὺς αὐτοῦ παῖδας in *Codd. MSS.* d Pro vulg. στρατευσάμενος malui cum *Stephano* στρατευσόμενος. *Sylb.* e *Aldus* & *Stephanus* habent adverbialiter τὸ μὲν πρῶτον. *Sylb.* f Et ὑπολιπόντων retineri poteſt & ἐπιλιπόντων ſubſtitui. *Sylb.* g Ita etiam *Ald.* & *Steph.* ſed rectius fortaſſe αὐτῇ. *Sylb.* h Καταλίποι cum *Stephano* malui pro vulgato καταλείποι, nam præteriti temporis hîc ſignificatio eſt. *Sylb.* i Διάφορον *Reg.* 1. & 2.

“καταστάντας, ὑβρισμένους ὑφ' ὧν ἥκιστα ἐχρῆν, ἀλλὰ βοηθῆσαι καὶ τῆς ἀδελφῆς ἕνεκα καὶ [a] σφῶν. πολλὰ ἂν εἴη λέγειν ὅσον πένθος ἐν τῇ ἐμῇ οἰκίᾳ ἦν ἐν ἐκεί-
90 νῳ τῷ χρόνῳ. τελευτῶσα δὲ ἡ μήτηρ αὐτῶν ἠντιβόλει με καὶ ἱκέτευε συναγαγεῖν αὐτῆς τὸν πατέρα καὶ τοὺς φίλους, εἰποῦσα ὅτι εἰ καὶ πρότερον μὴ εἴθισται λέγειν ἐν ἀνδράσι, τὸ μέγεθος αὐτὴν [b] ἀναγκάσει τῶν συμφορῶν, περὶ τῶν σφετέρων κακῶν δηλῶσαι πάντα πρὸς ὑμᾶς. ἐλθὼν δ' ἐγὼ, ἠγανάκτουν μὲν πρὸς Ἡγήμονα τὸν ἔχοντα τὴν τούτου θυγατέρα· λόγους δ' ἐποιούμην πρὸς τοὺς ἄλλους ἐπιτηδείους· ἠξίουν δὲ τοῦτον εἰς ἔλεγχον ἰέναι περὶ τῶν πραγμάτων. Διογείτων δὲ τὸ μὲν πρῶτον οὐκ ἤθελε· τελευτῶν δὲ ὑπὸ τῶν φίλων ἠναγκάσθη. ἐπειδὴ δὲ συνήλθομεν, ἤρετο αὐτὸν ἡ γυνὴ, τίνα ποτὲ ψυχὴν ἔχων, ἀξιοῖ περὶ τῶν παίδων τοιαύτῃ γνώμῃ χρῆσθαι, ἀδελφὸς μὲν ὢν τοῦ πατρὸς αὐτῶν, πατὴρ δ' ἐμὸς, θεῖος δὲ αὐτοῖς καὶ πάππος· καὶ εἰ μηδένα ἀνθρώπων ᾐσχύνου, τοὺς θεοὺς ἐχρῆν σε, φησὶ, δεδιέναι· ὃς ἔλαβες μὲν, ὅτ' ἐκεῖνος ἐξέλιπε, πέντε τάλαντα παρ' αὐτοῦ παρακαταθήκην, καὶ περὶ τούτων ἐγὼ θέλω τοὺς παῖδας παραστησαμένη, καὶ τούτους καὶ τοὺς καὶ ὕστερον ἐμαυτῇ γενομένους, ὀμόσαι ὅπου ἂν αὐτὸς λέγῃς. καίτοι οὐχ οὕτως ἐγώ εἰμι ἀθλία, οὐδ' οὕτω περὶ πολλοῦ ποιοῦμαι χρήματα, ὥστ' ἐπιορκήσασα κατὰ τῶν παίδων τῶν ἐμαυτῆς τὸν βίον καταλιπεῖν, ἀδίκως δὲ ἀφελέσθαι τὴν τοῦ πατρὸς οὐσίαν. ἔτι τοίνυν ἐξήλεγχεν αὐτὸν ἑπτὰ τάλαντα κεκομισμένον αὐτίκα, καὶ τετρακισχιλίας δραχμὰς, καὶ τούτων τὰ γράμματα [c] ἐπέδειξεν. ἐν γὰρ τῇ διοικήσει, ὅτ' ἐκ Κολυττοῦ διῳκίζετο εἰς τὴν Φαίδρου οἰκίαν, τοὺς παῖδας ἐπιτυχόντας ἐκβεβλημένῳ βιβλίῳ, ἐνεγκεῖν πρὸς ταύτην. ἀπέφηνε δ' αὐτὸν ἑκατὸν μνᾶς κεκομισμένον ἐγγύους ἐπὶ τόκῳ δεδανεισμένας, καὶ ἑτέρας δισχιλίας δραχμὰς, καὶ ἔπιπλα πολλοῦ ἄξια· φοιτᾶν δὲ καὶ σῖτον αὐτοῖς ἐκ Χερρονήσου καθ' ἕκαστον ἐνιαυτόν. ἔπειτα σὺ ἐτόλμησας, ἔφη, εἰπεῖν, ἔχων τοσαῦτα χρήματα, ὡς δισχιλίας δραχμὰς ὁ τούτων πατὴρ κατέλιπε, καὶ τριάκοντα στατῆρας; [d] ἅπερ ἐμοὶ καταλειφθέντα ἐκείνου τελευτήσαντος· ἐξέωκας θυγατριδοῦς ὄντας ἐκ τῆς οἰκίας τῆς αὐτῶν ἐν τριβωνίοις, [e] ἀνυποδέτους, [f] οὐ μετὰ ἀκολούθου", οὐ μετὰ στρωμάτων, οὐ μετὰ ἱματίων, [g] οὐ μετὰ τῶν ἐπίπλων, ἃ ὁ πατὴρ αὐτοῖς κατέλιπεν, οὐδὲ μετὰ τῶν παρακαταθηκῶν, ἃς ἐκεῖνος παρὰ σοὶ κατέθετο. καὶ νῦν τοὺς [h] μὲν" ἐκ τῆς μητρυιᾶς τῆς ἐμῆς παιδεύεις ἐν πολλοῖς χρήμασιν εὐδαίμονας ὄντας· καὶ ταῦτα μὲν καλῶς ποιεῖς· τοὺς δ' ἐμοὺς ἀδικεῖς, οὓς ἀτίμως ἐκ τῆς οἰκίας ἐκβαλὼν, ἀντὶ πλουσίων πτωχοὺς ἀποδεῖξαι προθυμῇ. καὶ ἐπὶ τοιούτοις ἔργοις οὔτε τοὺς θεοὺς φοβῇ, [i] οὔτε ἐμὲ τὴν σὴν θυγατέρα αἰσχύνῃ, οὔτε τοῦ ἀδελφοῦ μέμνησαι, ἀλλὰ πάντας ἡμᾶς περὶ ἐλάττονος ποιῇ χρημάτων. τότε μὲν οὖν, ὦ ἄνδρες δικασταὶ, πολλῶν καὶ δεινῶν ὑπὸ τῆς γυναικὸς

“gravi, à quibus non oportuit, injuria affectos deſeram, ſed ſororis ſuaque cauſa eos defenderem. Multa ſane de luctu, quem tunc temporis domi meæ vidi, forent dicenda. Mater tandem oravit, & obteſtata eſt, patrem ut ſuum cæteroſque amicos convocarem, dicens, ſe, etſi inter viros prius loqui non aſſueverit, calamitatum magnitudine coactam de ſuis apud illos injuriis jam conqueri. Ego vero adiens Hegemonem, qui hujus Diogitonis filiam in matrimonio habebat, apud illum conqueſtus ſum; & aliis conſanguineis & amicis hac de re verba feci: * hunc vero orabam ut ad depellenda crimina ſeſe accingeret. Quod quidem Diogiton initio detrectavit, ſed tandem huc ab amicis adactus eſt. Cum igitur conveniſſemus, interrogabat ipſum mater, quid ipſi animi eſſet, qui erga pueros talem ſe præberet; cum (inquit) frater ſis patris eorum, pater meus, & eorum patruus & avus: & ſi hominum nullum verearis, Deos tamen te timere oportebat; qui quidem accepiſti illo diſcedente quinque talentorum depoſitum; quod & ego, & filii, tam hi quam & alii qui poſtea mihi nati ſunt, juramento confirmare parati ſumus, quocunque tandem loco juſſeris. Et profecto non adeo miſera ſum, nec tanti pecuniam facio, ut pro liberis pejerans eos diris devoveam, aut per nefas patri facultates auferre velim. Accuſavit etiam illum, quod ſeptem illa talenta quamprimum receperit, & quatuor drachmarum millia; atque horum rationes & computum protulit. Nam in migratione, quando è Colytti ædibus in Phœdri commigravit, filios ajebat caſu in hunc rationum libellum ejectum incidentes, ad ſe detuliſſe. Oſtendit vero illum & centum minas fœnore auctas, & alia duo drachmarum millia, ac magni precii ſupellectilem accepiſſe. Quin & ſingulis annis frumentum in illorum uſum è Cherſoneſo accepiſſe. Deinde (ajebat) cum tantum penes te haberes pecuniarum, dicere auſum, bis mille drachmas & triginta ſtateres horum patrem tantum reliquiſſe, quæ illo mortuo mihi relicta . . ? Ejeciſti nepotes ex filia tua natos è propriis eorum ædibus, attritis indutos veſtibus, diſcalceatos, ſine famulo, ſine ſtragulis, ſine veſtibus, & ſupellectile, quam eis pater reliquerat; ſine pecunia, quam apud te depoſuerat. Natos vero ex noverca ditare conaris, & opibus abundantes reddere: & hoc quidem honeſte & bene faceres, niſi eos propriis bonis exueres, quos infames domo ejectos è divitibus, ut erant, inopes reddere fatagis. Atque hîc neque Deos times, neque me tuam gnatam revereris, nec fratris tui recordaris; ſed omnes nos pecuniis & commodo proprio poſtponis. Cum itaque tunc, Judices, multa & acerba à muliere dicta eſſent,

a Σφῶν αὐτῶν in *Codd. MSS.* b Si quis malit ἀναγκάζει, per me licet. *Sylb.* c Ἀπέδειξεν *Reg.* 1. & 2. d In *Cod. Reg.* 1. & 2. ἅπερ ἐμοὶ καταλειφθέντα ἐκείνου τελευτήσαντος ἐγώ σοι ἔδωκα, καὶ ἐκβαλεῖν τούτους ἠξίωκας θυγατριδοῦς. e Hanc ſcripturam (inquit *Sylb.*) firmant ὑποδήματα p. 144. v. 37. Verum ἀνυποδύτους in *Ed. Ald.* & *Codd. MSS.* f Non agnoſcunt *MSS.* g Οὐ μετ' ἐπίπλων *Reg.* 2. h Deeſt *Reg.* 1. i Οὔτ' ἐμὲ *Reg.* 1. * *Al.* exiſtimabamque hunc ad hujus negotii crimina depellenda venturum.

a Malet

"ſent, omnes quotquot aderamus, ita rei quam ille geſſit indignitate, & mulieris verbis permoti ſumus, (videntes ſcilicet pupillos hæc omnia paſſos, ſimul vero mortui Diodoti memores, quam nimirum rerum ſuarum indignum tutorem reliquiſſet, atque animo volventes, quam difficile ſit reperire, cui quis ſua tuto credere queat;) [hæc, inquam, omnes ita effecerunt] ut nemo verbum loqui præ commiſeratione potuerit; ſed lacrymantes omnes, non minus quam qui rem ipſam patiebantur, cum ſilentio diſceſſerunt.

Qualis in confirmatione & argumentorum demonſtratione.

XXVI. Ut autem & qualis in confirmatione & argumentorum demonſtratione fuerit, evidens fiat, dicam etiam ſequentia. Propria igitur argumenta, quæ non multis verbis indigent, teſtibus confirmat; aliud nihil dicens quam, "Primo quidem aſcendant teſtes." Adverſarii defenſionem & argumenta dupliciter dividit: nonnulla quidem illum fateri ſe accepiſſe, ſed oſtendere ſe illa in pupillorum educationem inſumpſiſſe: alia autem illum negare ſe accepiſſe, deinde vero hoc refutato de utriſque orationem inſtituit: dicens non illos eſſe factos ſumptus, quos ille refert; in dubiis vero certiſſima profert argumenta:

Iſtius rei exemplum ex Lyſia.

XXVII. "Velim itaque vos, Judices, rationibus meis animum applicare, & diligenter advertere, ut nimirum & pupillorum tam gravia & acerba paſſorum vos capiat miſeratio; illum vero veſtro calculo dignum judicetis, qui ab omnibus civibus rejiciatur. Talem ſiquidem Diogiton omnibus hominibus ſuſpicionem impreſſit, ut neque vivis neque mortuis, nec amicis nec domeſticis, magis quam inimiciſſimis, fidem habendam cenſeant: quæ omnia initio quidem negare auſus fuit, tandem vero confeſſus eſt, in duorum puerorum & puellæ res neceſſarias, octo annorum ſpatio, ſeptem argenti talenta & ſeptem drachmarum millia inſumpta eſſe & expenſa. Quin & eo devenit impudentiæ, ut cum oſtendere non valeat, in quas res pecuniam impenderit, ut in victum duorum puerorum & unius puellæ quinos in diem obolos impenſos numeret; in calceos vero & veſtium tincturam, inque tonſtrinam quæ impenderit, ſibi nec per menſem, nec per annum ſcriptum eſſe, ſed toto illo tempore, ſummatim complectendo, ultra talentum argenti ſe impendiſſe. In patris eorum monumentum cum vix viginti quinque minas inſumpſerit, quinque drachmarum millium partem mediam ..... ſe numerat impendiſſe. In Dionyſia quoque, Judices, (nefas enim hoc foret præterire) ſe decem drachmis ſibi ait agnum emptum, & horum octo puerorum rationibus adſcripſit: quo nomine non parum indignati ſumus. Ita in magnis damnis non minus interdum parva movent injuria affectos, Judices, quam ma-

"ῥηθέντων, οὕτω διετέθημεν οἱ παρόντες ὑπὸ τῶν τούτῳ πεπραγμένων, καὶ τῶν λόγων τῶν ἐκείνης, ὁρῶντες μὲν τοὺς παῖδας οἷα ἦσαν πεπονθότες, ἀναμιμνησκόμενοι δὲ τοῦ ἀποθανόντος, ὡς ἀνάξιον τῆς οὐσίας τὸν ἐπίτροπον κατέλιπεν, ἐνθυμούμενοι δὲ ὡς χαλεπὸν ἐξευρεῖν ὅτῳ χρὴ περὶ τῶν ἑαυτοῦ πιστεῦσαί τινα· ὥστε, ὦ ἄνδρες δικασταί, μηδένα τῶν παρόντων δύνασθαι φθέγξασθαι, ἀλλὰ καὶ δακρύοντας μηδὲν ἧττον τῶν πεπονθότων, ἀπιόντας οἴχεσθαι σιωπῇ.

κϛʹ. Ἵνα δὲ καὶ ὁ τῶν ἀποδείξεων χαρακτὴρ καταφανὴς γένηται, θήσω καὶ τὰ ἐπὶ τούτοις λεγόμενα. τὰς μὲν οὖν ἰδίας πίστεις, ὡς οὐ πολλῶν ἔτι λόγων δεομένας, δι' αὐτῶν βεβαιοῦται τῶν μαρτύρων, οὐδὲν ἕτερον ἢ τοῦτο εἰπών· "Πρῶτον μὲν οὖν τούτων ἀνάβητέ μοι μάρτυρες". τὰ δὲ ἀντιδίκου ἐπιχειρήματα διχῇ νείμας, ὡς τὰ μὲν ὁμολογήσαντος αὐτοῦ λαβεῖν, καὶ εἰς τὰς τροφὰς τῶν ὀρφανῶν ἀνηλωκέναι σκηψαμένου, τὰ δὲ ἐξάρνου γενηθέντος εἰληφέναι, κἄπειτα ἐλεγχθέντος, ὑπὲρ ἀμφοτέρων ποιεῖται τὸν λόγον· [a] τὰς δὲ δαπάνας οὐχ ἃς ἐκεῖνος ἀπέφηνε γενέσθαι λέγων, καὶ περὶ τῶν ἀμφιβόλων τὰς πίστεις ἀποδιδούς·

κζʹ. "Ἀξιῶ τοίνυν, ὦ ἄνδρες δικασταί, τῷ λογισμῷ προσέχειν τὸν νοῦν, ἵνα τοὺς μὲν νεανίσκους διὰ τὸ μέγεθος τῶν συμφορῶν ἐλεήσητε, τοῦτον δ' ἅπασι τοῖς πολίταις ἄξιον ὀργῆς ἡγήσησθε. εἰς τοσαύτην δ' ὑποψίαν Διογείτων πάντας ἀνθρώπους [b] εἰς ἀλλήλους" καθίστησιν, ὥστε μηδὲ ζῶντας, μηδὲ ἀποθνήσκοντας, μηδὲν μᾶλλον τοῖς οἰκειοτάτοις ἢ τοῖς ἐχθίστοις πιστεύειν· ὃς ἐτόλμησε τὰ μὲν ἔξαρνος γενέσθαι, τὰ δὲ τελευτῶν ὁμολογήσας, [c] ἐλθεῖν εἰς δύο παῖδας καὶ ἀδελφήν, λῆμμα καὶ ἀνάλωμα ἐν ὀκτὼ ἔτεσιν, ἑπτὰ τάλαντα ἀργυρείου, καὶ ἑπτακισχιλίας δραχμὰς ἀποδεῖξαι· καὶ εἰς τοῦτο ἦλθεν ἀναισχυντίας, ὥστε οὐκ ἔχων ὅπου στρέψειε τὰ χρήματα, εἰς ὄψον μὲν δυοῖν παιδίοιν καὶ ἀδελφῇ πέντε ὀβολοὺς τῆς ἡμέρας ἐλογίζετο· εἰς ὑποδήματα δέ, καὶ [d] εἰς γναφεῖον ἱμάτια, καὶ εἰς κουρεῖον, οὐκ ἦν αὐτῷ κατὰ μῆνα οὐδὲ κατ' ἐνιαυτὸν γεγραμ- 91
μένα, συλλήβδην δὲ παντὸς τοῦ χρόνου, πλεῖον ἢ τάλαντον ἀργυρείου. εἰς δὲ τὸ μνῆμα τοῦ πατρὸς οὐκ ἀναλώσας πέντε καὶ εἴκοσι μνᾶς, ἐκ πεντακισχιλίων δραχμῶν, τὸ μὲν ἥμισυ [e] αὐτῶν τίθησι τούτοις λελογίσθαι. εἰς Διονύσια τοίνυν, ὦ ἄνδρες δικασταί, οὐκ ἄτοπον γάρ μοι δοκεῖ καὶ περὶ τούτου μνησθῆναι· ἑκκαίδεκα δραχμῶν ἀπέφαινεν ἐωνημένον ἀρνίον· καὶ τούτων τὰς ὀκτὼ δραχμὰς ἐλογίζετο τοῖς παισίν· [f] ἐφ' ὧν ἡμεῖς οὐχ ἥκιστα ὠργίσθημεν. οὕτως, ὦ ἄνδρες, ἐν ταῖς μεγάλαις ζημίαις ἐνίοτε οὐχ ἧττον τὰ μικρὰ λυπεῖ τοὺς ἀδικουμένους. λίαν γὰρ

[a] Malit forſan aliquis πᾶς τι. Fit autem impenſarum iſtarum computatio, p. 146. v. 5. *Sylb.* [b] Εἰς ἀλλήλυς omittunt *Codd. MSS.* [c] Ἑλεῖν *Reg.* 2. ex alicujus emendatione. [d] Forſan εἰς γναφεῖον ἱματίων. *Sylb.* In margine *Cod. Bodl.* εἰς γναφεῖον, καὶ εἰς ἱμάτια. [e] Forſan αὐτοῖς legendum. *Schottus.* [f] Ἐφ' ὧν etiam in *Aldi* & *Stephani* exemplaribus. Sed rectius forſan ἐφ' ᾧ: eodem ſcilicet numero, quo præcedit καὶ περὶ τούτου. *Sylb.* * *Al.* rationem [dati & accepti] diligenter animo perpendatis.

a Ἀπαλλα-

"γὰρ φανερὰν τὴν πονηρίαν τῶν ἀδικούντων ἐπιδείκνυσιν. εἰς τοίνυν τὰς ἄλλας ἑορτὰς καὶ θυσίας ἐλογίσατο αὐτοῖς πλέον ἢ τετρακισχιλίας δραχμὰς ἀνηλωμένας, ἕτερά τε παμπληθῆ, ἃ πρὸς τὸ κεφάλαιον συνελογίζετο· ὥσπερ διὰ τοῦτο ἐπίτροπος τῶν παίδων καταλειφθεὶς, ἵνα γράμματα αὐτοῖς ἀντὶ τῶν χρημάτων ἀποδείξειε, καὶ πενεστάτους ἀντὶ πλουσίων ἀποφήνειε, καὶ ἵνα εἰ μέν τις αὐτοῖς πατρικὸς ἐχθρὸς ἦν, ἐκείνου μὲν ἐπιλάθωνται, τῷ δ', ἐπεὶ τῶν πατρῴων εἰσὶν ἀπεστερημένοι, πολεμῶσι. καίτοι εἰ ἐβούλετο δίκαιος εἶναι περὶ τοὺς παῖδας, ἐξῆν αὐτῷ κατὰ τοὺς νόμους οἳ κεῖνται περὶ τῶν ὀρφανῶν, καὶ τοῖς ἀδυνάτοις τῶν ἐπιτρόπων, καὶ τοῖς δυναμένοις μισθῶσαι τὸν οἶκον, [a] ἀπηλλαγμένοις πολλῶν πραγμάτων, ἢ γῆν πριαμένοις, ἐκ τῶν προσιόντων τοὺς παῖδας τρέφειν· καὶ ὁπότερον τούτων ἐποίησεν, οὐδενὸς ἂν ἧττον Ἀθηναίων πλούσιοι ἦσαν. νῦν δέ μοι δοκεῖ οὐδὲ πώποτε διανοηθῆναι ὡς φανερὰν καταστήσων τὴν οὐσίαν, ἀλλ' ὡς αὐτὸς ἕξων τὰ τούτων· ἡγούμενος δεῖν τὴν αὐτοῦ πονηρίαν κληρονόμον εἶναι τῶν τοῦ τεθνεῶτος χρημάτων. ὃ δὲ πάντων δεινότατον, ὦ δικασταί· οὗτος γὰρ, συντριηραρχῶν Ἀλέξιδι τῷ Ἀριστοδίκου, φάσκων [b] δυεῖν δεούσας πεντήκοντα μνᾶς ἐκείνῳ συμβαλέσθαι, τὸ ἥμισυ τούτων τοῖς ὀρφανοῖς οὖσι λελόγισται, οὓς ἡ πόλις οὐ μόνον παῖδας ὄντας, ἀτελεῖς ἐποίησεν, ἀλλὰ καὶ ἐπειδὰν δοκιμασθῶσιν, ἐνιαυτὸν ἀφῆκεν ἁπασῶν τῶν λειτουργιῶν. οὗτος δὲ, πάππος ὢν, παρὰ τοὺς νόμους, τῆς ἑαυτοῦ τριηραρχίας [c] παρὰ τῶν θυγατριδῶν τὸ ἥμισυ πράττεται. καὶ ἀποπέμψας εἰς τὸν Ἀδρίαν ὁλκάδα δυοῖν ταλάντοιν, ὅτε μὲν ἀπέστειλεν, ἔλεγε πρὸς τὴν μητέρα αὐτῶν, ὅτι τῶν παίδων ὁ κίνδυνος εἴη· ἐπεὶ δὲ ἐσώθη καὶ ἐδιπλασίασεν, αὐτοῦ τὴν ἐμπορίαν ἔφασκεν εἶναι. [d] καὶ μέντοι εἰ μὲν τὰς ζημίας τούτων ἀποδείξει, τὰ δὲ σωθέντα τῶν χρημάτων αὐτὸς ἕξει, ὅπῃ [e] μὲν ἀνήλωται τὰ χρήματα, οὐ χαλεπῶς εἰς τὸν λόγον ἐγγράψει, ῥᾳδίως δὲ ἐκ τῶν ἀλλοτρίων αὐτὸς πλουτήσει. καθ' ἕκαστον μὲν οὖν, ὦ δικασταὶ, πολὺ ἂν εἴη ἔργον πρὸς ὑμᾶς λογίζεσθαι· ἐπειδὴ δὲ μόλις παρ' αὐτοῦ παρέλαβον τὰ γράμματα, μάρτυρας ἔχων, ἠρώτων Ἀριστόδικον τὸν ἀδελφὸν τοῦ Ἀλέξιδος· αὐτὸς γὰρ ἐτύγχανε τετελευτηκώς· εἰ ὁ λόγος αὐτῷ εἴη τῆς τριηραρχίας· ὁ δὲ, ἔφασκεν εἶναι. καὶ ἐλθόντες οἴκαδε, εὕρομεν Διογείτονα [f] τετταράκοντα καὶ εἴκοσι μνᾶς ἐκείνῳ συμβεβλημένον εἰς τὴν τριηραρχίαν· οὗτος δὲ ἐπέδειξε δυεῖν δεούσας πεντήκοντα μνᾶς ἀνηλωκέναι· [g] ὥστε τούτοις λελογίσθαι, ὅσον [h] ὅπερ ὅλου τὸ ἀνάλωμα αὐτῷ γεγένηται. καίτοι τί αὐτὸν οἴεσθε πεποιηκέναι περὶ ὧν αὐτῷ οὐδεὶς συνῄδει, ἀλλ' αὐτὸς μόνος διεχείριζεν, ὃς ἃ

"xima: in quo aperte injurioſorum & improborum hominum perverſitatem oſtendit. Igitur in alias feſtivitates ſacrificiaque numeravit eis haud dubio plus quam quatuor drachmarum millia, aliaque plurima his ſimilia, quæ in ſumma generali recenſuit: ut ideo profecto pupillorum tutor relictus videatur, uti pecuniarum loco ipſas rationes & pro nummis literas oſtenderet, ac pauperrimos loco divitũ, quales erant, declararet; & ut ſi quis illis patris inimicus reſtaret, illius obliviſcerentur, & cum hoc, à quo paternis omnibus bonis privati ſunt, potius inimicitias gererent. * Etenim ſi ſe juſtum erga pueros declarare voluiſſet, licuiſſet ipſi, ſecundum leges latas tam tenuioris fortunæ tutoribus quam potentioribus, aut domum locare exſtruendam, aut agrum emere, ita ex multis moleſtiis laborato ex annis provenientibus pueros alere. Et alterutrum horum ſi feciſſet, non minus hi aliis Athenienſibus divites eſſent. Nunc vero ne ſemel quidem mihi videtur cogitaſſe, quomodo opes eorum adaugeret, ſed potius qua ipſe ratione res eorum invaderet: ratus ſuam ipſius nequitiam in defuncti hæreditatem debere ſuccedere. Quod vero eſt omnium graviſſimum, Judices, hoc eſt: ipſe triremium præfectus cum eſſet una cum Alexide Ariſtodici filio, diceretque quadraginta octo minas in id munus ſe dediſſe, harum mediam partem in pupillorum rationes retulit: quos tamen reſpub. quod pueri eſſent, non ſolum ad quodvis munus ineptos cenſuit; ſed etiam poſtquam jam viri facti eſſent, anno integro ab officiis publicis immunes præſtitit. Ipſe vero avus cum eſſet, contra omnes leges mediam partem ſumptuum, in triremium præfectura factorum, rationibus ſuorum è filia nepotum adſcribit. Cumque navem oneratam, duobus talentis conſtantem, in Adriam emiſiſſet; nave proficiſcente, matri eorum ajebat ſe periculo & damno pupillorum miſiſſe. nave autem incolumi reverſa, & duplicato lucro, ſuum eſſe lucrum dicebat. Et ſane ſi horum dixerit eſſe damna; ſibi vero lucra & pecuniam retinuerit, haud difficulter in rationes referre poterit, ubi pecuniæ conſumptæ ſunt, & facile ex alienis divitiis diteſcet. Magni negotii foret, Judices, ſingulorum vobis rationem reddere: & cum vix ab ipſo literas acceperim, teſtibus adductis interrogabam Ariſtodicum Alexidis fratrem, (ipſe enim jam mortuus erat) num ipſe trierarchiæ rationes haberet. Qui ſe eas habere dixit. Quare domum concedentes invenimus Diogitonem ſexaginta tantum minas illi in trierarchiam contribuiſſe: ipſe vero oſtendit quadraginta octo minas impendiſſe: adeo ut in pupillorum rationes illatum ſit, quidquid pro toto illo negotio inſumpſiſſet. Et profecto quid eum putatis feciſſe in eis quorum nemo conſcius eſt, ſed quæ ipſe ſolus

a Ἀπηλλαγμένος & mox πριάμενος in *Reg.* 1. & 2. b Δυοῖν in *Ed. Ald.* & *Steph.* & *Codd. MSS.* itidemque v. 46. c Παρὰ τῶν αὐτοῦ θυγατριδῶν *Reg.* 1. & 2. d Καίτοι in *Codd. MSS.* e Μὴ pro μὲν in *Reg.* 2. f Puto τέτταρα reponendum pro τετταράκοντα. *Schott.* g Ὡς γε in *Ed. Ald.* minus recte. h Pro ὅπερ ὅλου legendum puto ὑπὲρ ὅλων *pro toto illo negotio*, ſeu *in totam iſtam negotiationem, in univerſum. Sylb.* * Alter interpres reddit: *quamvis ſi æquum erga pupillos gerere ſe vellet, potuiſſet juxta ſtatuta, quæ ſunt de pupillis, tum per ea quæ tutores facere nequeunt, tum per ea quæ poſſunt, domum locare. Cum vero negotiis defuncti eſſent, vel terram emiſſent, è proventibus pueros alere.*

“ius nemine præſente geſſit? Quippe qui & ea, quæ per alios geſſit, & de quibus facile inquirere poteramus, negare auſus fuerit, viginti quatuor minas, ultra quam expenderat, pupillorum rationibus adſcribendo. Hujus autem rei teſtes mihi prodeant. Testes. Teſtes igitur audiviſtis, Judices. ego vero, ex ea, quam ipſe faſſus eſt recepiſſe, pecunia, ſeptem nimirum talentis & quadraginta minis, nulla quæſtus facta mentione, ut ſorti omnia detrahamus, rationem ſubducam, & ſtatuam (quantum nullus unquam in urbe duobus filiis ac filiæ, pædagogo & ancillæ impendit) mille drachmas in ſingulos annos, [quæ efficiunt] paulo minus tribus drachmis in ſingulos dies. Fiunt autem hinc octo annis octo drachmarum millia: & colliguntur ſupereſſe, ex ſeptem talentis & quadraginta minis, ſex talenta & viginti minæ. Neq; enim probare poteſt aut à latronibus furibuſque pecunias ablatas, aut fortunæ iniquitate damnoque amiſſas, aut creditoribus numeratas. . . .

Qualis in orationibus demonſtrativis.

XXVIII. In orationibus autem demonſtrativis, uti dixi, mollior eſt Lyſias & effœminatior. Vult enim æquo ſublimior eſſe & magnificentior; nullique oratorum, vel qui tunc florebant, vel ante ejus ætatem floruerant, inferior: non tamen auditores, more Iſocratis & Demoſthenis, excitat. Cujus etiam rei exemplum proponam.

Oſtenditur exemplo.

XXIX. Scripſit Panegyricum quendam; in quo Græcos in Olympicis congregatos hortatur, Dionyſium tyrannum ut regno exuant, Siciliam ab ejus tyrannide liberent; inimicos ſe ejus & hoſtes quamprimum oſtenderent, ejus tentorium auro & purpura atque aliis ornamentis inſigne diripiendo. Miſerat enim Dionyſius ad panegyrim, ludorum & certaminum ſpectatores, qui victimas Deo immolarent. Horum ſplendidus & magnificus in fanum ingreſſus fuit, ut ita pluris ab univerſa Græcia tyrannus æſtimaretur. Hac occaſione arrepta, ita orationem ſuam orator exorſus eſt:

XXX. “Æquiſſimum eſt, Judices, ob multa quidem præclare geſta Herculis memoriam celebrare; tum præſertim, quod primus ipſe hoc certamen, ad Græciam univerſam conciliandam, inſtituerit. Ad illud enim uſque tempus mutuis inter ſe diſſenſionibus urbes ardebant: poſtquam vero ille tyrannos domuiſſet, & ſibi infeſtos coërcuiſſet, corporum quidem certamen, ſed ſimul contentionem propter divitias, & ſententiæ declarationem in pulcerrimo totius Græciæ loco inſtituit; ut nimirum propter hæc omnia eundem in locum conveniremus, illud quidem videremus, hæc vero audiremus. Credidit enim illum conventum mutuæ Græcis amicitiæ & concordiæ initium quoddam futurum. Hæc igitur ipſius mens fuit & propoſitum. Ego vero hæc non reprehenſurus aut ſugillaturus, vel de verbis certaturus huc veni. Puto namque hæc ſpectare ad homines lucro admodum in-

“δι’ ἑτέρων ἐπεράχθη, καὶ οὐ χαλεπὸν ἦν [a] περὶ τούτων πυθέσθαι, ἐτόλμησε ψευσάμενος, τέτταρσι καὶ εἴκοσι μναῖς τοὺς αὑτοῦ θυγατριδοῦς ζημιῶσαι. Καί μοι ἀνάβητε τούτων μάρτυρες. ΜΑΡΤΥΡΕΣ. Τῶν μὲν μαρτύρων ἀκηκόατε, ὦ δικασταί. ἐγὼ δ’ ὅσα τελευτῶν ὡμολόγησεν αὐτὸς ἔχειν χρήματα, ἑπτὰ τάλαντα καὶ τετταράκοντα μνᾶς, ἐκ τούτων αὐτῶν λογιοῦμαι, πρόσοδον μὲν οὐδεμίαν ἀποφαίνων, ἀπὸ δὲ τῶν ὑπαρχόντων ἀναλίσκων· καὶ θήσω ὅσον οὐδεὶς πώποτε ἐν τῇ πόλει, εἰς δύο παῖδας, καὶ ἀδελφὴν, καὶ παιδαγωγὸν, καὶ θεράπαιναν, χιλίας δραχμὰς ἑκάστου ἐνιαυτοῦ, [b] μικρὸν ἔλαττον ἢ τρεῖς δραχμὰς τῆς ἡμέρας. [c] ἐν ὀκτὼ ἔτεσιν αὗται γίνονται ὀκτακισχίλιαι δραχμαί· καὶ ἀποδείκνυνται [d] ἓξ τάλαντα περιόντα τῶν ἑπτὰ ταλάντων, καὶ εἴκοσι μναῖ. οὐ γὰρ ἂν δύναιτο ἀποδεῖξαι οὔθ’ ὑπὸ τῶν λῃστῶν ἀπολωλεκὼς, οὔτε ζημίαν εἰληφὼς, οὔτε χρήσταις ἀποδεδωκώς. . . .

κη΄. Εν μὲν δὴ τοῖς [e] ἐπιδεικτικοῖς λόγοις μαλακώτερος, ὥσπερ ἔφην. βούλεται μὲν γὰρ ὑψηλότερος εἶναι, καὶ [f] μεγαλοπρεπέστερος, καὶ τῶν γε καθ’ ἑαυτὸν ἢ πρότερον ῥητόρων ἀκμασάντων οὐδενὸς ἂν δόξειεν εἶναι καταδεέστερος· οὐ διεγείρει δὲ τὸν ἀκροατὴν, ὥσπερ Ισοκράτης, ἢ Δημοσθένης. θήσω δὲ καὶ τούτων παράδειγμα.

κθ΄. Εστι δή τις αὐτῷ πανηγυρικὸς λόγος, ἐν ᾧ πείθει τοὺς Ελληνας, ἀγομένης Ολυμπιάσι τῆς πανηγύρεως, ἐκβάλλειν 92 Διονύσιον τὸν τύραννον τῆς ἀρχῆς, καὶ Σικελίαν ἐλευθερῶσαι, ἄρξασθαί τε τῆς ἔχθρας αὐτίκα μάλα, διαρπάσαντας τὴν τοῦ τυράννου σκηνὴν χρυσῷ τε καὶ πορφύρᾳ καὶ ἄλλῳ πλούτῳ πολλῷ κεκοσμημένην. ἔπεμψε γὰρ θεωροὺς εἰς τὴν πανήγυριν ὁ Διονύσιος, ἄγοντας θυσίαν τῷ θεῷ· μεγαλοπρεπής τε κατάγωγὴ τῶν θεωρῶν ἐγίνετο ἐν τῷ τεμένει καὶ πολυτελὴς, ἵνα θαυμασθείη μᾶλλον ὁ τύραννος ὑπὸ τῆς Ελλάδος. ταύτην λαβὼν τὴν ὑπόθεσιν, τοιαύτην πεποίηται τὴν ἀρχὴν τοῦ λόγου·

λ΄. “Αλλων τε πολλῶν καὶ καλῶν ἔργων ἕνεκα, ὦ ἄνδρες, ἄξιον Ηρακλέους μεμνῆσθαι, καὶ ὅτι τόνδε τὸν ἀγῶνα πρῶτος συνήγειρε δι’ εὔνοιαν τῆς Ελλάδος. ἐν μὲν γὰρ τῷ τέως χρόνῳ ἀλλοτρίως αἱ πόλεις πρὸς ἀλλήλας διέκειντο· ἐπειδὴ δὲ ἐκεῖνος τοὺς τυράννους ἔπαυσε, καὶ τοὺς ὑβρίζοντας ἐκώλυσεν, ἀγῶνα μὲν σωμάτων ἐποίησε, φιλοτιμίαν [g] δὲ πλούτῳ, γνώμης δ’ ἐπίδειξιν ἐν τῷ καλλίστῳ τῆς Ελλάδος· ἵνα τούτων ἁπάντων ἕνεκα εἰς τὸ αὐτὸ συνέλθωμεν, τὰ μὲν ὀψόμενοι, τὰ δὲ ἀκουσόμενοι. ἡγήσατο γὰρ τὸν ἐνθάδε σύλλογον ἀρχὴν γενέσθαι τοῖς Ελλησι τῆς πρὸς ἀλλήλους φιλίας. ἐκεῖνος μὲν οὖν ταῦθ’ ὑφηγήσατο. ἐγὼ δὲ ἥκω οὐ μικρολογησόμενος, οὐδὲ περὶ τῶν ὀνομάτων μαχούμενος· ἡγοῦμαι γὰρ ταῦτα, ἔργα μὲν εἶναι σοφιστῶν λίαν [i] χρηστῶν καὶ σφόδρα βίου δεομένων· ἀνδρὸς

a Περὶ retinere nil vetat. Si quis tamen παρὰ malit, fruatur ſuo judicio. *Sylb.* *b* Μικρῷ *Reg.* 2. *c* Εν ὀκτὼ αὐταῖς ἔτεσιν *Reg.* 1. & 2. *d* Deeſſe hic quædam ad calculum animadvertimus. *Schott.* *e* Επιδεικτικοὶ λόγοι ſunt demonſtrativi generis orationes, ut panegyricæ. Sic ſupra, p. 132. v. 12. *Sylb.* In *Codd. MSS.* δικανικοῖς λόγοις. *f* Μεγαλοπρεπέστατος *MSS.* & mox v. 22. οὐθενός. *g* Omittunt *Reg.* 1. & 2. *h* Σοφῶν *Reg.* 2. *i* Χρηστῶν referendum videtur ad nom. ſing. χρήστης *uſurarius*, quo uſus eſt etiam v. 17. *Sylb.*

a Pro

“ἀνδρὸς δ' ἀγαθοῦ καὶ πολίτου πολλοῦ ἀξίου, περὶ τῶν μεγίστων συμβουλεύειν· ὁρῶν οὕτως αἰσχρῶς διακειμένην τὴν Ἑλλάδα, καὶ πολλὰ μὲν αὐτῆς ὄντα ὑπὸ τῷ βαρβάρῳ, πολλὰς δὲ πόλεις ὑπὸ τυράννων ἀναστάτους γεγενημένας. καὶ ταῦτα εἰ μὲν δι' ἀσθένειαν ἐπάσχομεν, στέργειν ἂν ἦν ἀνάγκη τὴν τύχην· ἐπειδὴ δὲ διὰ στάσιν καὶ τὴν πρὸς ἀλλήλους φιλονεικίαν, πῶς οὐκ ἄξιον τῶν μὲν παύσασθαι, τὰ δὲ κωλῦσαι; εἰδότας ὅτι φιλονεικεῖν μέν ἐστιν εὖ πραττόντων, γνῶναι δὲ τὰ βέλτιστα, τῶν αὐτῶν; ὁρῶμεν γὰρ τοὺς κινδύνους, καὶ μεγάλους, καὶ πανταχόθεν περιεστηκότας. ἐπίστασθε δὲ ὅτι ἡ μὲν ἀρχὴ, τῶν κρατούντων τῆς θαλάσσης· τῶν δὲ χρημάτων, βασιλεὺς ταμίας· τὰ δὲ τῶν Ἑλλήνων σώματα, τῶν δαπανᾶσθαι δυναμένων· ναῦς δὲ πολλὰς αὐτὰς κέκτηται, πολλὰς δ' ὁ τύραννος τῆς Σικελίας. ὥστε ἄξιον τὸν μὲν πρὸς ἀλλήλους πόλεμον καταθέσθαι, τῇ δ' αὐτῇ γνώμῃ χρωμένους, τῆς σωτηρίας ἀντέχεσθαι· καὶ περὶ μὲν τῶν παρεληλυθότων αἰσχύνεσθαι, περὶ δὲ τῶν μελλόντων ἔσεσθαι δεδιέναι, καὶ τοὺς προγόνους μιμεῖσθαι, οἳ τοὺς μὲν βαρβάρους ἐποίησαν, τῆς ἀλλοτρίας ἐπιθυμοῦντας, τῆς σφετέρας αὐτῶν ἐστερῆσθαι· τοὺς δὲ τυράννους ἐξελάσαντες, κοινὴν ἅπασι τὴν ἐλευθερίαν κατέστησαν. θαυμάζω δὲ Λακεδαιμονίους πάντων μάλιστα, τίνι ποτὲ γνώμῃ χρώμενοι, καιομένην τὴν Ἑλλάδα περιορῶσιν, ἡγεμόνες ὄντες τῶν Ἑλλήνων, οὐκ ἀδίκως, καὶ διὰ τὴν ἔμφυτον ἀρετὴν, καὶ διὰ τὴν πρὸς τὸν πόλεμον ἐπιστήμην· μόνοι δὲ οἰκοῦντες ἀπόρθητοι, καὶ ἀτείχιστοι, καὶ ἀστασίαστοι, καὶ ἀήττητοι, καὶ τόποις ἀεὶ τοῖς αὐτοῖς χρώμενοι· ὧν ἕνεκα ἐλπὶς ἀθάνατον τὴν ἐλευθερίαν αὐτοὺς κεκτῆσθαι, καὶ ἐν τοῖς παρεληλυθόσι κινδύνοις σωτῆρας γενομένους τῆς Ἑλλάδος, περὶ τῶν μελλόντων προορᾶσθαι. οὐ τοίνυν ὁ ἐπιὼν καιρὸς τοῦ παρόντος βελτίων· οὐ γὰρ ἀλλοτρίας δεῖ τὰς τῶν ἀπολωλότων συμφορὰς νομίζειν, ἀλλ' οἰκείας· οὐδ' ἀναμεῖναι ἕως ἐπ' αὐτοὺς ἡμᾶς αἱ δυνάμεις ἀμφοτέρων ἔλθωσιν, ἀλλ' ἕως ἔτι ἔξεστι, τὴν τούτων ὕβριν κωλῦσαι. τίς γὰρ οὐκ ἂν [a] ἐνορῶν ἐν τῷ πρὸς ἀλλήλους πολέμῳ μεγάλους αὐτοὺς γεγενημένους; ὧν οὐ μόνον αἰσχρῶν ὄντων, ἀλλὰ καὶ δεινῶν, τοῖς μὲν μεγάλα ἐξημαρτηκόσιν ἐξουσία γεγένηται τῶν πεπραγμένων· τοῖς δὲ Ἕλλησιν, οὐδεμία αὐτῶν τιμωρία.

κα'. Ἑνὸς ἔτι παράδειγμα θήσω λόγου συμβουλευτικοῦ, ἵνα καὶ τούτου τοῦ γένους τοῦ λόγου ὁ χαρακτὴρ γένηται σαφής.

κβ'. Ὑπόθεσιν δὲ περιείληφε, περὶ τοῦ μὴ καταλῦσαι τὴν πάτριον πολιτείαν Ἀθήνησι. τοῦ γὰρ δήμου κατελθόντος ἐκ Πειραιῶς, [b] καὶ ψηφισαμένου διαλύσασθαι πρὸς τοὺς ἐν ἄστει, καὶ μηδενὸς τῶν γεγενημένων μνησικακεῖν· δέους δὲ ὄντος μὴ πάλιν τὸ πλῆθος εἰς τοὺς εὐπόρους ὑβρίζῃ τὴν ἀρχαίαν ἐξουσίαν κεκομισμένον, καὶ πολλῶν ὑπὲρ τούτου γινομέ-

“hiantes, ac vitæ hominum maxime inſidiantes: hominis vero boni civiſque optimi partes eſſe, de maximis rebus conſultare; videns ſcilicet Græciam adeo deformatam, multaque illius loca à barbaro occupata, & plurimas à tyrannis urbes vaſtatas. Quæ quidem ſi per noſtram imbecillitatem infirmitatemque paſſi eſſemus, ſortem noſtam ferremus neceſſe eſſet. Cum vero ob ſeditiones mutuamque diſcordiam, quomodo non erit æquiſſimum, his quidem finem ponere, illa vero eliminare ac prohibere; cum noverimus ipſam æmulationem & de gloria contentionem inter viros egregios oriri ſolere; & eoſdem ipſos quid optimum ſit cognoſcere? Undique enim pericula immenſa inſtare videmus. Scitis autem imperium eſſe eorum qui mari dominantur, pecuniarum diſpenſatorem eſſe Regem; Græcorum vero corpora eorum, qui conſumi & deleri poſſunt. Naves ipſe multas poſſidet, multas etiam Siciliæ tyrannus. Ut æquum ſit * bellum commune ſuſcipi, & eos qui ejuſdem ſententiæ ſalutem retinere: de præteritis quidem erubeſcere, de futuris vero metuere, & majores imitari, qui barbaros, dum alienis inhiabant regionibus, ſuis ipſorum exuerant, tyranniſque expulſis communem omnibus libertatem attulerunt. Præ cæteris autem Lacedemonios demiror, quonam tandem animo ardere Græciam patiantur, cum ipſi Græcorum duces ſint & principes; idque non per nefas, ſed virtute propria, reique militaris ſcientia dominatu comparato: ſoli vero portu careant & muris, ſine ſeditione ſint & invincibiles, & iiſdem ſemper locis utentes. Atque ideo ſperandum eſt, perpetuam eos libertatem habituros: cumque in præteritis periculis Græciæ ſoſpitatores exſtiterint, futura prævifuros. Non tamen futura ætas hac præſenti melior: neque enim pereuntium calamitates, ut alienæ ſunt habendæ, ſed propriæ; nec exſpectandum donec nos ipſos amborum potentia opprimat, ſed quamdiu adhuc integrum eſt, eorum injuriam propulſare oportet. Quis enim non videat, bello inteſtino & civili eorum potentiam accreviſſe? quæ cum non ſolum turpia ſint, ſed etiam gravia, iis quidem qui graviſſime deliquerunt licentia commiſſorum data eſt, Græcis vero nullum ob id ſupplicium irrogatum.

XXXI. Verum adhuc exemplum proferam in genere deliberativo; ut appareat qualem in hoc orationis genere ſtylum habuerit. *Qualis in orationibus deliberativis.*

XXXII. Argumentum eſt, non eſſe abolenda patriæ inſtituta, & regimen civitatis Athenienſis. Populo enim è Piræëo reverſo, & decretum ferente reconciliationem cum iis qui in urbe erant faciendam eſſe, nullamque præteritorum commiſſorum memoriam habendam; fuerunt qui timerent, ne iterum plebs, antiquam in libertatem & auctoritatem reſtituta, in ditiores inſoleſceret: multis autem

[a] Pro ἐνορῶν legendum vel ἐνορῶ vel ἐνορῶν. quod *Stephanus* quoque in ſuæ editionis margine adnotavit. *Sylb.* [b] Lego, καὶ ψηφισαμένου διαλύσασθαι τὰς πρὸς τοὺς ἐν ἄστει ἔχθρας. quo modo apud *Iſocratem*, ἐξ ὧν ἐξέσται τὰς πρὸς ὑμᾶς αὐτοὺς ἔχθρας διαλύσασθαι. * *Al.* bellum privatum deponi, communique ſententia ſaluti proſpicere.

νων

tem verbis hac de re habitis, Phormiſius quidam, è numero eorum qui cum populo erant reverſi, ſententiam populi retulit, ſcilicet exſules debere reverti, & remp. non omnibus, ſed iis tantum qui terram incolerent & poſſiderent, committendam; quod & Lacedæmonii ita fieri volebant. Cum itaque decretum hoc jam promulgatum eſſet, quinque pæne Athenienſium millia à reip. regimine amovendi erant. Hoc vero ne fiat, hanc Lyſias orationem ſcripſit uni è ditioribus civibus, & qui è reipub. gubernatoribus erat. An vero tunc habita fuerit, non conſtat. Ita vero ſe habet:

Orationis deliberativæ ſpecimen ex Lyſia.

XXXIII. "Cum putaremus præteritas calamitates, Athenienſis, ſatis evidentia monumenta urbi eſſe, ne poſteri nova inſtituta & aliud regimen peterent, tunc exorti ſunt illi, qui & mala paſſos, & utriuſque [reip.] fortunam expertos, iiſdem, quibus antea, decretis decipere & circumvenire conantur. Idcirco non illos miror, ſed vos, qui hæc auditis, quod omnium videamini maxime obliviosi, qui tam facile induci vos in incommoda à talibus ſinatis: qui caſu ejuſdem fortunæ cum his, qui ex Piræëo redierunt, fuere participes, animo vero illis qui in urbe remanſerant [adhæſere.] Ad quid autem exſules reverti oportet, ſi vos ipſos veſtra ſententia & decreto in ſervitutem redigatis? Ego vero, Athenienſes, qui neque ætate neque genere illis cedo, hanc ſolum urbi eſſe ſalutem puto, ſi omnes cives ad urbis gubernacula admoveantur. Quoniam cum & muros, naves, pecunias, ſocios habuerimus, non ſolum id ſpectavimus, ut Athenienſium hæc eſſent propria, ſed & Euboeenſibus jus connubii faceremus: nunc vero etiam ipſos cives perdemus? Nequaquam, mihi credite. Neque enim cum muris & hæc ipſa noſtra auferemus; multos ſcilicet pedeſtres copias & equeſtres & ſagittarios: quos vos retinentes fortiter & valide rempubl. adminiſtrabitis, inimicos magis magiſque profligabitis, & ſociis veſtris multo utiliores eritis. * Scitis enim tempore Oligarchiæ, nec eos qui terram poſſiderent urbem inhabitaſſe, ſed & plurimos eorum mortuos eſſe, multoſque etiam è civitate expulſos: quos populus reducens, vobis quidem veſtram urbem dedit, † ipſe vero hanc attingere non eſt auſus. Quamobrem, ſi mihi obtemperetis, neque benefactores, prout poteſtis, patria exuetis; nec verbis potius quam operibus, nec futuris magis quam præteritis credetis: præſertim cum eorum recordemini, qui pro Oligarchia depugnant, qui verbis quidem populo adverſantur, reipſa vero veſtris rebus inhiant, quas poſſidebunt, quando vos ſociorum præſidio deſtitutos invadent. Deinde deſiderantibus iis illa quæ nobis ſubjecta ſunt, ecquæ civitati

νων λόγων, Φορμίσιός τις τῶν συγκατελθόντων μετὰ τοῦ δήμου, γνώμην εἰσηγήσατο, τοὺς μὲν φεύγοντας κατιέναι, τὴν δὲ πολιτείαν μὴ πᾶσιν, ἀλλὰ τοῖς τὴν γῆν ἔχουσι παραδοῦναι, βουλομένων ταῦτα γενέσθαι καὶ Λακεδαιμονίων. ἔμελλον δὲ, τοῦ ψηφίσματος τούτου κυρωθέντος, πεντακισχίλιοι σχεδὸν Ἀθηναίων ἀπελαθήσεσθαι τῶν κοινῶν. [a] ἵνα μὴ δὴ τοῦτο γένοιτο, γράφει τὸν λόγον τόνδε ὁ Λυσίας τῶν ἐπισήμων τινὶ καὶ πολιτευομένων. εἰ μὲν οὖν ἐρρήθη τότε, ἄδηλον· σύγκειται γ' οὖν ὡς πρὸς ἀγῶνα ἐπιτηδείως. ἔστι δὲ ὅδε·

λγʹ. "Ὅτε [b] ἐνομίζομεν, ὦ Ἀθηναῖοι, τὰς γεγενημένας συμφορὰς ἱκανὰ μνημεῖα τῇ πόλει καταλελεῖφθαι, 93
ὥστε μηδ' ἂν τοὺς ἐπιγινομένους ἑτέρας πολιτείας ἐπιθυμεῖν, τότε δὴ οὗτοι τοὺς κακῶς πεπονθότας, καὶ ἀμφοτέρων πεπειραμένους, ἐξαπατῆσαι ζητοῦσι τοῖς αὐτοῖς ψηφίσμασιν οἷσπερ καὶ πρότερον. διὸ δὴ καὶ τούτων μὲν οὐ θαυμάζω, ὑμῶν δὲ τῶν ἀκροωμένων, ὅτι πάντων εἰσὶν ἐπιλησμονέστατοι [c] ἢ πάσχειν ἑτοιμότατοι κακῶς ὑπὸ τοιούτων ἀνδρῶν, οἳ τῇ μὲν τύχῃ, τῶν Πειραιῶς πραγμάτων μετέσχον, τῇ δὲ γνώμῃ, τῶν ἐξ ἄστεος. καίτοι τί ἔδει φεύγοντας κατελθεῖν, εἰ χειροτονοῦντες ὑμᾶς αὐτοὺς καταδουλῶσθε; ἐγὼ μὲν οὖν, ὦ Ἀθηναῖοι, [d] οὔτε γένει ἀπολαυνόμενος, ἀλλ' ἀμφότερα τῶν ἀντιλεγόντων πρότερος ὤν, ἡγοῦμαι ταύτην μόνην σωτηρίαν εἶναι τῇ πόλει, ἅπασιν Ἀθηναίοις τῆς πολιτείας μετεῖναι· ἐπεὶ ὅτε καὶ τὰ τείχη, καὶ τὰς ναῦς, καὶ τὰ χρήματα, καὶ συμμάχους [e] ἐκτήμεθα, [f] οὐχ οὕτως ἵνα Ἀθηναίων τινὰ ποιήσωμεν, διενοούμεθα, ἀλλὰ καὶ Εὐβοεῦσιν ἐπιγαμίαν ἐποιούμεθα· νῦν δὲ καὶ τοὺς ὑπάρχοντας πολίτας ἀπολοῦμεν; οὐκ, ἂν ἔμοιγε πειθώμεθα. οὐδὲ μετὰ τῶν τειχῶν καὶ ταῦτα ἡμῶν αὐτῶν περιαιρησόμεθα, ὁπλίτας πολλοὺς καὶ ἱππέας καὶ τοξότας· ὧν ὑμεῖς ἀντεχόμενοι, βεβαίως δημοκρατήσεσθε, τῶν δὲ ἐχθρῶν πλέον ἐπικρατήσετε, ὠφελιμώτεροι δὲ τοῖς συμμάχοις ἔσεσθε. ἐπίστασθε γὰρ ταῖς ἐφ' ἡμῶν ὀλιγαρχίαις γεγενημέναις, καὶ οὐ τοὺς γῆν κεκτημένους ἔχοντας τὴν πόλιν, ἀλλὰ καὶ πολλοὺς μὲν αὐτῶν ἀποθανόντας, πολλοὺς δ' ἐκ τῆς πόλεως ἐκπεσόντας· οὓς ὁ δῆμος καταγαγὼν, ὑμῖν μὲν τὴν ὑμετέραν ἀπέδωκεν, [g] αὐτὸς δὲ ταύτης οὐκ ἐτόλμησε μετασχεῖν. ὥστε, ἂν ἔμοιγε πείθησθε, οὐ τοὺς εὐεργέτας, καθ' ὅσον δύνασθε, τῆς πατρίδος ἀποστερήσετε, οὐδὲ τοὺς λόγους πιστοτέρους τῶν ἔργων, οὐδὲ τὰ μέλλοντα τῶν γεγενημένων νομιεῖτε· ἄλλως τε καὶ μεμνημένοι τῶν περὶ τῆς ὀλιγαρχίας μαχομένων, οἳ τῷ μὲν λόγῳ τῷ δήμῳ πολεμοῦσι, τῷ δὲ ἔργῳ τῶν ὑμετέρων ἐπιθυμοῦσιν· [h] ὅπερ κτήσονται, ὅταν ὑμᾶς ἐρήμους συμμάχων λάβωσιν. [i] εἶτα τοῖς τῶν ἡμῖν ὑπαρχόντων ἐρῶσι, τίς ἔσται σωτηρία τῇ πόλει,

a Ἵνα δὴ μὴ Reg. 1. & 2. b Codices nonnulli νομίζομεν habent præſenti tempore, ut adnotavit *Stephanus*. c Pro conjunctione ἢ in *Codd.* quibuſdam habemus articulum οἱ, ut *Stephanus* adnotat. *Sylb.* d Οὔτε ἡλικίᾳ, οὔτε γένει in *Codd.* aliquibus. *Steph.* e Ἐκτησάμεθα *Reg.* 1. & 2. f Οὐχ ὅπως ἵνα Ἀθηναίων τινα in *Codd. MSS.* notante *Stephano*. g In *Ed. Ald.* αὐτοὺς, perperam. *Sylb.* h Ἅπερ κτήσονται in *Codd.* quibus uſus eſt *Stephanus*. i Forſan legendum, εἶτα οἱ τῶν ἡμῶν ὑπαρχόντων ἐπιθυμοῦντες ἐρῶσι, τίς ἔσται σωτηρία τῇ πόλει. *Schott.* * *Scitis enim iis, quæ noſtro tempore fuerunt, Oligarchiis: ipſorum multos, qui rem non habebant, in urbe remanentes, partim interiiſſe, partim urbe ejectos eſſe* &c. vertit *Vander Heidius*, illud καὶ v. 36. atque iſta ἀλλὰ καὶ v. 37. uncis includens. † *Al.* ipſe ſui loci & gradus nondum compos &c.

a Forſan

“πόλει, εἰ μὴ [a]ποιήσομεν [b]Λακεδαιμονίοις κελεύουσιν. ἐγὼ δὲ τούτοις εἰπεῖν ἀξιῶ, τί τῷ πλήθει περιέσεσθαι, εἰ ποιήσομεν ἃ ἐκεῖνοι προστάττουσιν; εἰ δὲ μή, πολὺ κάλλιον μαχομένους ἀποθνήσκειν, ἢ φανερῶς [c]ὑμῶν αὐτῶν θάνατον [d]καταψηφίσασθαι. ἡγοῦμαι γάρ, ἐὰν [e]μὲν πείθω, ἀμφοτέροις κοινὸν εἶναι κίνδυνον· ὁρῶ δὲ Ἀργείους καὶ Μαντινέας τὴν αὐτὴν ἔχοντας γνώμην, τοὺς μέν, ὁμόρους ὄντας Λακεδαιμονίοις, τοὺς δέ, ἐγγὺς οἰκοῦντας, καὶ τοὺς μέν, οὐδὲν ἡμῶν πλείους, τοὺς δέ, οὐδὲ τρισχιλίους ὄντας. ἴσασι γὰρ ὅτι, κἂν πολλάκις εἰς τὴν τούτων ἐμβάλωσι, πολλάκις αὐτοῖς ἀπαντήσονται, ὅπλα λαβόντες· ὥστε οὐ καλὸς ὁ κίνδυνος αὐτοῖς δοκεῖ εἶναι, ἐὰν μὲν νικήσωσι, τούτους [f]καταδουλώσασθαι· ἐὰν δὲ ἡττηθῶσι, σφᾶς αὐτοὺς [g]ὑπαρχόντων ἀγαθῶν [h]ἀποστερῆσαι· ὅσῳ δ' ἂν ἄμεινον πράττωσι, [i]τοσούτῳ ἐπιθυμοῦσι κινδυνεύειν. εἴχομεν δέ, ὦ ἄνδρες, καὶ ἡμεῖς ταύτην τὴν γνώμην, ὅτε τῶν Ἑλλήνων ἤρχομεν, καὶ ἐδοκοῦμεν καλῶς βουλεύεσθαι, περιορῶντες μὲν τὴν χώραν τεμνομένην, οὐ νομίζοντες δὲ χρῆναι περὶ αὐτῆς διαμάχεσθαι. ἄξιον γὰρ ἦν, ὀλίγων ἀμελοῦντας, πολλῶν ἀγαθῶν φείσασθαι. νῦν δέ, ἐπεὶ ἐκείνων μὲν ἁπάντων μάχῃ ἐστερήμεθα, ἡ δὲ πατρὶς ἡμῖν λέλειπται, ἴσμεν ὅτι ὁ κίνδυνος οὗτος μόνος ἔχει τὰς ἐλπίδας τῆς σωτηρίας. ἀλλὰ χρὴ ἀναμνησθέντας ὅτι ἤδη καὶ ἑτέροις ἀδικουμένοις βοηθήσαντες, ἐν τῇ ἀλλοτρίᾳ πολλὰ τρόπαια τῶν πολεμίων ἐστήσαμεν, ἄνδρας ἀγαθοὺς περὶ τῆς πατρίδος καὶ ἡμῶν αὐτῶν γίνεσθαι, πιστεύοντας μὲν τοῖς θεοῖς, καὶ ἐλπίζοντας ἐπὶ τὸ δίκαιον μετὰ τῶν ἀδικουμένων [k]ἔσεσθαι. δεινὸν γὰρ ἂν εἴη, ὦ Ἀθηναῖοι, εἰ, ὅτε μὲν ἐφεύγομεν, ἐμαχόμεθα Λακεδαιμονίοις, ἵνα κατέλθωμεν· κατελθόντες δέ, φευξόμεθα, ἵνα μὴ μαχώμεθα. [l]οὐκοῦν αἰσχρόν, εἰ εἰς τοῦτο κακίας ἥξομεν, ὥστε οἱ μὲν πρόγονοι καὶ ὑπὲρ τῆς τῶν ἄλλων ἐλευθερίας Ἑλλήνων διεκινδύνευον, ὑμεῖς δὲ οὐδὲ ὑπὲρ τῆς ὑμετέρας αὐτῶν τολμᾶτε πολεμεῖν;”

λδʹ. Ἀλλ' ἅλις ἤδη παραδειγμάτων, ἵνα καὶ περὶ τῶν λοιπῶν ῥητόρων τὸν αὐτὸν διαλεχθῶμεν τρόπον. ἐπεὶ δὲ τῷ ῥήτορι τούτῳ κατὰ τὴν τάξιν τῶν χρόνων Ἰσοκράτης. περὶ δὴ τούτου λεκτέον ἐφεξῆς, ἑτέραν ἀρχὴν λαβοῦσιν.

“ſalus futura eſt, niſi fecerimus quæ Lacedæmonii jubent. Ego vero his dicere velim, quid populo eventurum ſit, ſi illorum juſſa fecerimus? Sin minus, multo laudabilius erit pugnando occumbere, quam mortem nobis ſententia & decreto noſtro inferre. Credo enim,* ſi non perſuadeam, commune ambobus [Athenienſibus & Lacedæmoniis] inſtare periculum: cujus ſententiæ & Argivos & Mantinenſes eſſe video; illos quidem Lacedæmoniis conterminos, hos vero prope admodum habitantes; illos quidem nobis haud plures, hos autem vix tria millia complentes. Sciunt enim ſe, quamvis ſæpe hi in ſuum agrum ſint irrupturi, ſæpe etiam ſumptis armis illis occurſuros: adeo ut periculum illis parum honeſtum videatur, etiamſi vincant, ſe ſervire; ſi vero ſuperentur, bonis ſe præſentibus ſpoliari: † quanto melius agant, tanto magis periculum deſiderant. Ejuſdem & nos aliquando opinionis fuimus, Athenienſes, quando Græcorum principatum habebamus: & profecto recte id facere videbamur, quando regione noſtra, quæ vaſtabatur, neglecta, putabamus non eſſe pro ea dimicandum. ‡ Æquum enim erat, eos qui parva negligerent & pauca, & magnis & multis bonis abſtinere. Jam vero cum omnibus illis bello exuti ſimus, & ſola nobis patria ſit relicta; ſcimus hoc uno periculo omnem ſalutis ſpem contineri. Sed oportet, recordantes, quod olim etiam aliis ſuccurrendo injuria affectis in terra aliena multa trophœa de hoſtibus erexerimus, etiam viros nos præbere, dum pro patria & pro nobis ipſis certamus, diis confidentes, & ſperantes, nos ad jus noſtrum cum cæteris injuria affectis perventuros. Eſſet enim acerbum, Athenienſes, quando exſules fuimus, cum Lacedæmoniis contendere, ut reverteremur; reverſos vero iterum in exſilium agi, ne amplius pugnemus. Nonne igitur turpe erit, * ſi ad tantam calamitatem devenerimus, ut cum majores etiam pro aliorum Græcorum libertate pugnaverint, vos vero pro veſtra ipſorum pugnare non audeatis?”

XXXIV. Sed jam ſatis multa exempla produximus, ut de aliis oratoribus eodem modo agamus. Sequitur autem hunc ordine temporis Iſocrates. De illo deinceps agendum, & aliud initium capiendum.

94 ## ΙΣΟΚΡΑΤΗΣ ΑΘΗΝΑΙΟΣ.

Ἰσοκράτης ὁ Ἀθηναῖος, ἐγεννήθη μὲν [m]ἐπὶ τῆς ὀγδοηκοστῆς καὶ ἕκτης ὀλυμπιάδος, ἄρχοντος Ἀθήνησι [n]Λυσιμάχου, πέμπτῳ πρότερον ἔτει τοῦ Πελοποννησιακοῦ πολέμου, δυσὶ καὶ εἴκοσιν ἔτεσι νεώτερος Λυσίου. πατρὸς δὲ ἦν Θεοδώρου, π-

DE ISOCRATE JUDICIUM.

Natales, præceptores, ſcripta, doctrina, claritas, diſcipuli, divitiæ, obitus Iſocratis.

Iſocrates Athenienſis, natus eſt ſexta & octogeſima Olympiade, prætore Athenis Lyſimacho, quinquennio ante Peloponneſiacum bellum, duobus & viginti annis Lyſia natu minor. Pater ei Theodorus fuit, unus de

a Forſan rectius ποιήσωμεν ut v. 3. *Sylb.* b In *Codd.* quibuſdam ἃ Λακεδαιμόνιοι κελεύουσι, & ſequenti verſu τούτους. Poſſes etiam legere, ποιήσωμεν Λακεδαιμονίοις ἃ κελεύουσιν, vel ποιήσωμεν Λακεδαιμονίοις τὰ κελευόμενα. *Sylb.* c Ὑμῶν habet etiam *Ald.* Ἡμῶν maluit *Steph.* d Καταψηφίσασθαι *Reg.* 1. & 2. e In *Codd.* quibuſdam μὴ πείθω *non perſuadeam.* *Sylb.* f Forſan rectius καταδουλώσασθαι. *Sylb.* g Fortaſſe rectius cum articulo τῶν ὑπαρχ. *Sylb.* h Malim ἀποστερῆσαι *Sylb.* i In *Codd.* quibuſdam τοσούτῳ μᾶλλον ἐπιθυμ. ut *Stephanus* adnotavit. *Sylb.* k Nota hic ἔσεσθαι uſurpatum pro ἐλεύσεσθαι. *Sylb.* *Vander Heidius* legit, καὶ ἐλπίζοντας τὸ δίκαιον μετὰ τῶν ἀδικουμένων ἔσεσθαι, *nobis perſuadentes æquitatem ab iis fore qui injuria ſunt affecti.* l Alii ſine interrogatione legunt, atque interpretantur, *Turpe igitur fores* &c. m *Plutarchus* in *Iſocratis* vita habet κατὰ τὴν ὀγδοηκοστὴν ἕκτην. *Wolfius.* n Ναυσιμάχου reſcribendum cenſent nonnulli. Vide *Menagii* notas ad *Diogenem Laërtium*, pag. 136. * *Videlicet*, ut cum Lacedæmoniis bellum potius ſuſcipiamus, quam in ſervitutem ab ipſis nos redigi ſinamus. † *Al.* ſed potius, ſi qua meliore ſint conditione, expetendum fuerit periculum. ‡ *Al.* Sed æquum eſſe, paucis & exiguis neglectis, multa [& ingentia] bona ſibi conſervare. * *Al.* tantum nos admittere dedecus.

de mediocribus civibus; qui famulos tibiarum fabros habuit, atq; illo quæſtu ſe ſuſtentavit. Honeſte autem educatus & inſtitutus à pueritia, nihilo deterius quam quiſquam Athenienſium, ſtatim cum ad virilem ætatem perveniſſet, ad philoſophiam adjecit animum. Cum igitur & Prodicum Cejum, & Gorgiam Leontinum, & Tiſiam Syracuſanum, qui tum ſapientiæ nomine in Græcia celeberrimi erant, & (ut quidam ſcribunt) etiam Theramenem oratorem, quem triginta tyranni occiderunt, quod popularis videretur, audiſſet; percupidus fuit, cum dicendo tum agendo, adminiſtrandæ reip. Sed quia natura adverſabatur, quæ inſtrumenta oratoris præcipua, audaciam & vocis magnitudinem, ei negarat, ſine quibus ad populum dici non poterat; conſilium illud ſuum omiſit. Quia vero gloriam expetebat, & apud Græcos (ut ipſe ait) excellere opinione ſapientiæ cupiebat; eo confugit, ut ſuas cogitationes literis mandaret. Neque vero parvis de rebus, aut de privatis contractibus verba facere, aut uſitata ſophiſtis cæteris argumenta tractare inſtituit: ſed de rebus Græcorum regiiſque negotiis, unde ſperabat & urbes florentiores, & homines privatos virtute ornatiores fore. Nam in oratione *Panathenaica*, hæc de ſemetipſo ſcribit. Quum autem confuſam dicendi exercitationem à Gorgia & Protagora ſophiſtis accepiſſet; primus, ſubtilitate diſſerendi & naturæ obſcuritate relicta, ad orationes civiles ſe contulit, & in ea facultate conſtanter elaboravit: cujus illum eſſe fructum ait, ut ea eruditi qui ſunt, utilia & deliberent, & dicant, & agant. Clariſſimus fuit inter eos qui eodem tempore floruerunt: & adoleſcentes, cum Athenis tum in reliqua Græcia, præſtantiſſimos erudiit. quorum alii in forenſibus cauſis excelluerunt, alii in publicis negotiis & adminiſtratione reip. alii res, à barbaris & Græcis communiter geſtas, in literas retulerunt. Itaque ſchola ejus, veluti coloniis eloquentiæ deducendis, imaginem quandam civitatis Athenienſis repræſentabat. Unde etiam tantas opes adeptus eſt, quantas eorum nemo qui docenda philoſophia rem fecerunt. Obiit prætore Chæronide, paucis diebus poſt prœlium ad Chæroneam commiſſum. Vixit annos nonaginta octo. ita enim decreverat, ſe reip. cladibus ſupereſſe nolle: cum incertum adhuc eſſet, quomodo fortunam laturus eſſet Philippus ſuſcepto Græciæ principatu. Quæ igitur ſcriptis relata de eo comperimus, ſummatim quidem hæc ſunt.

Cenſura de Iſocratica dictione, & cum Lyſia collatio.

II. Dictio vero, qua uſus eſt, hunc fere characterem habet. Pura eſt, non minus quam Lyſiana, neque ullum temere nomen ponit: ſummumque ſtudium habet communis & uſitatiſſimi ſermonis, qui verborum obſoletorum & obſcurorum inſolentiam fugit: & medio-

νὸς τῶν μετρίων πολιτῶν, θεράποντας αὐλοποιοὺς κεκτημένου, [a] καὶ τὸν βίον ἀπὸ ταύτης ἔχοντος τῆς ἐργασίας. ἀγωγῆς δὲ τυχὼν εὐσχήμονος, καὶ παιδευθεὶς οὐδενὸς Ἀθηναίων χεῖρον, ἐπειδὴ τάχιστα ἀνὴρ ἐγένετο, φιλοσοφίας ἐπεθύμησε. γενόμενος δὲ ἀκουστὴς Προδίκου τε τοῦ Κείου, καὶ Γοργίου τοῦ Λεοντίνου, καὶ Τισίου τοῦ Συρακουσίου, τῶν τότε μέγιστον ὄνομα ἐν τοῖς Ἕλλησιν ἐχόντων ἐπὶ σοφίᾳ· ὡς δέ τινες ἱστοροῦσι, καὶ Θηραμένους τοῦ ῥήτορος, ὃν οἱ τριάκοντα ἀπέκτειναν, δημοτικὸν εἶναι δοκοῦντα· σπουδὴν μὲν ἐποιεῖτο πράττειν τε καὶ λέγειν τὰ πολιτικά. ὡς δὲ ἡ φύσις ἠναντιοῦτο, τὰ [b] πρῶτα καὶ κυριώτατα τοῦ ῥήτορος ἀφελομένη, τόλμαν τε καὶ φωνῆς μέγεθος, ὧν χωρὶς οὐχ οἷόν τε ἦν ἐν ὄχλῳ λέγειν, ταύτης μὲν ἀπέστη τῆς προαιρέσεως. ἐπιθυμῶν δὲ δόξης, καὶ τοῦ πρωτεῦσαι παρὰ τοῖς Ἕλλησιν ἐπὶ σοφίᾳ, καθάπερ αὐτὸς εἴρηκεν, ἐπὶ τὸ γράφειν ἃ διανοηθείη κατέφυγεν· οὐ περὶ μικρῶν τὴν προαίρεσιν ποιούμενος, οὐδὲ περὶ τῶν ἰδίων συμβολαίων, οὐδὲ ὑπὲρ ὧν ἄλλοι τινὲς τῶν τότε σοφιστῶν· περὶ δὲ τῶν Ἑλληνικῶν καὶ βασιλικῶν πραγμάτων, ἐξ ὧν ὑπελάμβανε τάς τε πόλεις ἄμεινον οἰκήσεσθαι, καὶ τοὺς ἰδιώτας ἐπίδοσιν ἕξειν πρὸς ἀρετήν. ταῦτα γὰρ ἐν ΤΩ ΠΑΝΑΘΗΝΑΙΚΩ λόγῳ περὶ αὐτοῦ γράφει. πεφυρμένην δὲ παραλαβὼν τὴν ἄσκησιν τῶν λόγων ὑπὸ τῶν περὶ Γοργίαν καὶ Πρωταγόραν σοφιστῶν, πρῶτος [c] ἐχώρησεν ἀπὸ τῶν ἐριστικῶν τε καὶ φυσικῶν ἐπὶ τοὺς πολιτικούς, καὶ περὶ ταύτην σπουδάζων τὴν ἐπιστήμην διετέλεσεν· ἐξ ἧς, ὥς φησιν αὐτός, τὸ [d] βουλεύεσθαι καὶ λέγειν καὶ πράττειν τὰ συμφέροντα [e] παραγίνεται τοῖς μαθοῦσιν. [f] ἐπιφανέστατος δὲ γενόμενος τῶν κατὰ τὸν αὐτὸν ἀκμασάντων χρόνον, καὶ τοὺς κρατίστους τῶν Ἀθήνησί τε καὶ ἐν τῇ ἄλλῃ Ἑλλάδι νέων παιδεύσας· ὧν οἱ μὲν [g] ἐν τοῖς δικανικοῖς ἐγένοντο ἄριστοι λόγοις, οἱ δ' ἐν τῷ πολιτεύεσθαι καὶ τὰ κοινὰ πράττειν διήνεγκαν, καὶ ἄλλοι δὲ [h] τὰς κοινὰς τῶν Ἑλλήνων τε καὶ βαρβάρων πράξεις ἀνέγραψαν· καὶ τῆς Ἀθηναίων πόλεως εἰκόνα ποιήσας τὴν ἑαυτοῦ σχολήν, [i] κατὰ τὰς ἀποικίας τῶν λόγων, πλοῦτον ὅσον οὐδεὶς τῶν ἀπὸ φιλοσοφίας χρηματισαμένων περιποιησάμενος, ἐτελεύτα τὸν βίον ἐπὶ Χαιρωνίδου ἄρχοντος, ὀλίγαις ἡμέραις ὕστερον τῆς ἐν Χαιρωνείᾳ μάχης, δυοῖν δέοντα βεβιωκὼς ἑκατὸν ἔτη, γνώμῃ χρησάμενος, ἅμα τοῖς ἀγαθοῖς τῆς πόλεως συγκαταλῦσαι τὸν ἑαυτοῦ βίον, ἀδήλου ἔτι ὄντος πῶς χρήσεται τῇ τύχῃ Φίλιππος παραλαβὼν τὴν τῶν Ἑλλήνων ἀρχήν. τὰ μὲν οὖν ἱστορούμενα περὶ αὐτοῦ, [k] κεφαλαιωδῶς ταῦτ' ἐστίν.

β'. Ἡ δὲ λέξις, ᾗ κέχρηται, τοιοῦτόν τινα χαρακτῆρα ἔχει. [l] καθαρὰ μέν ἐστιν οὐχ ἧττον τῆς Λυσίου, καὶ οὐδὲν εἰκῇ τιθεῖσα ὄνομα· τήν τε διάλεκτον ἀκριβοῦσα ἐν τοῖς πάνυ τὴν [m] κοινὴν καὶ συνηθεστάτην· καὶ γὰρ αὕτη πέφευγεν ἀπηρχαιωμένων καὶ σημειωδῶν ὀνομάτων

a Plutarchus habet εὐπορήσαντος ἀπὸ τούτου. quod eſt plus quam τὸν βίον ἔχοντος: niſi βίος *victus* (κατ' ἐπίτασιν) pro *divitiis* accipiatur. *Wolfius.* *b* Ita legere malim, quamvis in exemplari ſit πρῶτα καὶ κυριώτερα, ut ſupra p. 130. v. 46. *Sylb.* *c* Ἐχώρησεν, *abiit, ſe contulit, amplexus eſt,* à verbo χωρέω. apud *Plutarchum* vero χωρίσας πρῶτος *ſeperavit* ſeu *diſtinxit primus,* à verbo χωρίζω. *Wolf.* *d* Si quis malit βούλεσθαι per me licet. *Sylb.* *e* Περιγίνεται præfert *Wolfius.* *f* Periodus hæc prolixa eſt, cujus antecedens participio περιποιησάμενος finitur; verbum ἐτελεύτα periodi apodoſin orditur. *Wolf.* *g* Ἐν τοῖς δικανικοῖς, ut *Hyperides* & *Demoſthenes,* ἐν τῷ πολιτεύεσθαι, ut *Timotheus.* *Sylb.* *h* Id eſt, res à Græcis contra barbaros, & à barbaris contra Græcos geſtas, ut *Ephorus* & *Theopompus.* *Wolf.* *i* Vide *Annott.* *k* Quidam poſt κεφαλαιωδῶς diſtinguunt. Ego cum *Wolfio* adverbium hoc ad ſequentia referre malui, hoc ſenſu; *quæ igitur ſcripta de eo comperimus, ſummatim hæc ſunt.* *l* Vide p. 130. v. 41. *m* Ἡ κοινὴ διαλεκτὸς oppoſita τῇ γλωττηματικῶν καὶ ξένων ὀνομάτων χρήσει. *Wolf.*

ὀνομάτων τὴν ἀπειροκαλίαν. [ᵃ κατὰ δὲ τὴν τροπικὴν φράσιν, ὀλίγον τι διαλλάττει τῆς Λυσίου] καὶ κέκραται συμμέτρως· τό, τε σαφὲς ἐκείνῃ παραπλήσιον ἔχει, καὶ τὸ ἐναργές. ἠθική τέ ἐστι καὶ πιθανή. στρογγύλη δὲ οὐκ ἔστιν, ὥσπερ ἐκείνη, καὶ συγκεκροτημένη, καὶ πρὸς ἀγῶνας δικανικοὺς εὔθετος· ὑπτία δέ ἐστι μᾶλλον καὶ κεχυμένη πλουσίως. οὐδὲ δὴ σύντομος οὕτως, ἀλλὰ καὶ κατασκελὴς καὶ βραδυτέρα τοῦ μετρίου· δι᾽ ἣν δὲ αἰτίαν τοῦτο πάσχει, μετὰ μικρὸν ἐρῶ. οὐδὲ τὴν σύνθεσιν ἐπιδείκνυται τὴν φυσικὴν καὶ ἀφελῆ καὶ ἐναγώνιον, ὥσπερ ἡ Λυσίου, ἀλλὰ πεποιημένην μᾶλλον εἰς σεμνότητα πομπικὴν καὶ ποικίλην, καὶ πῇ μὲν εὐπρεπεστέραν ἐκείνης, πῇ δὲ περιεργοτέραν. ὁ γὰρ ἀνὴρ οὗτος τὴν εὐέπειαν ἐκ παντὸς διώκει, καὶ τοῦ γλαφυρῶς λέγειν στοχάζεται μᾶλλον ἢ τοῦ ἀφελῶς. τῶν τε γὰρ φωνηέντων τὰς παραλλήλους θέσεις, ὡς λυούσας τὰς ἁρμονίας τῶν ἤχων, καὶ τὴν λειότητα τῶν φθόγγων λυμαινομένας, παραιτεῖται· περιόδῳ τε καὶ κύκλῳ περιλαμβάνειν τὰ νοήματα πειρᾶται ῥυθμοειδεῖ πάνυ, καὶ οὐ πολὺ ἀπέχοντι τοῦ ποιητικοῦ μέτρου· ἀναγνώσεώς τε μᾶλλον οἰκειότερός ἐστιν ἢ ᵇ ῥήσεως. τοιγάρτοι τὰς μὲν ἐπιδείξεις τὰς ἐν ταῖς πανηγύρεσι, καὶ τὴν ᶜ ἐκ χειρὸς θεωρίαν φέρουσιν αὐτοῦ οἱ λόγοι· τοὺς δὲ ἐν ἐκκλησίαις καὶ δικαστηρίοις ἀγῶνας οὐχ ὑπομένουσι. τούτου δὲ αἴτιον, ὅτι πολὺ τὸ παθητικὸν ἐν ἐκείνοις εἶναι δεῖ· τοῦτο δὲ ἥκιστα δέχεται περίοδος. ᵈ αἵ τε παρομοιώσεις καὶ παρισώσεις καὶ τὰ ἀντίθετα, καὶ πᾶς ὁ τῶν τοιούτων σχημάτων κόσμος, πολύς ἐστι παρ᾽ αὐτῷ, καὶ λυπεῖ πολλάκις τὴν ἄλλην κατασκευήν, προσιστάμενος ταῖς ἀκοαῖς.

γ'. Καθόλου δὲ τριῶν ὄντων, ὥς φησι Θεόφραστος, ἐξ ὧν γίνεται τὸ μέγα καὶ σεμνὸν καὶ περιττὸν ἐν λέξει, τῆς τε ἐκλογῆς τῶν ὀνομάτων, καὶ τῆς ἐκ τούτων ἁρμονίας, καὶ τῶν περιλαμβανόντων αὐτὰ σχημάτων, ἐκλέγει μὲν εὖ πάνυ, καὶ τὰ κράτιστα ὀνόματα τίθησιν· ἁρμόττει δὲ αὐτὰ περιέργως, τὴν εὐφωνίαν ἐντείνων μουσικήν· ᵉ σχηματίζει τε φορτικῶς, καὶ τὰ πολλὰ γίνεται ψυχρός, ἢ τῷ πόρρωθεν λαμβάνειν, ἢ τῷ μὴ πρέποντα εἶναι τὰ σχήματα τοῖς πράγμασιν, (ᶠ ἢ) διὰ τὸ μὴ κρατεῖν τοῦ μετρίου. ταῦτα μέντοι καὶ μακροτέραν αὐτοῦ ποιεῖ τὴν λέξιν πολλάκις· λέγω δὲ τό, τε εἰς περιόδους ἐναρμόττειν ἅπαντα τὰ νοήματα, καὶ τὸ τοῖς αὐτοῖς τύποις τῶν σχημάτων τὰς περιόδους περιλαμβάνειν, καὶ τὸ διώκειν ἐκ παντὸς τὴν εὐρυθμίαν. οὐ γὰρ ἅπαντα δέχεται οὔτε μῆκος τὸ αὐτό, οὔτε σχῆμα τὸ παραπλήσιον, οὔτε ῥυθμὸν τὸν ἴσον. ὥστε ἀνάγκη παραπληρώμασι λέξεων οὐδὲν ὠφελουσῶν χρῆσθαι, καὶ ἀπομηκύνειν πέρα τοῦ χρησίμου τὸν λόγον. λέγω δὲ οὐχ ὡς διὰ παντὸς αὐτοῦ ταῦτα ποιοῦντος· οὐχ οὕτω μαίνομαι· καὶ γὰρ συντίθησί ποτε ἀφελῶς τὰ ὀνόματα, καὶ λύει τὴν περίοδον εὐγενῶς, καὶ τὰ περίεργα σχήματα καὶ φορτικὰ φεύγει, καὶ μάλιστα ἐν τοῖς συμβουλευτικοῖς τε καὶ δικανικοῖς λόγοις· ἀλλ᾽ ὡς ἐπὶ πολὺ τῷ ῥυθμῷ δουλεύοντος, καὶ τῷ κύκλῳ τῆς περιόδου, καὶ τὸ κάλλος τῆς ἀπαγγελίας ἐν τῷ περιττῷ

criter temperata eſt, & perſpicuitatem ac evidentiam eandem habet, morataque eſt & probabilis. *Quibus differat.* Quod vero ad tropos attinet, nonnihil à Lyſiana diſtat. Neque enim ita vel rotunda vel denſa eſt, vel ad certamina forenſia appoſita; ſed ſupina magis atque elumbis, & copioſe fuſa. Neque etiam ita brevis, ſed & veluti claudicans, & juſto tardior: (cujus rei quæ cauſa ſit, paulo poſt dicam) neque compoſitionem præ ſe fert naturalem illam, & ſimplicem & acrem, ut Lyſiana; ſed comparatam magis ad gravitatem faſtuoſam & variam, quæ quidem eſt aliquando quam illa decentior, aliquando affectatior. Hic enim vir ornatum verborum undique conſectatur, & magis in eo elaborat ut eleganter, quam ut ſimpliciter dicat. Nam & concurſus vocalium, ut qui ſonorum concentum ſolvant, & lenitatem pronunciationis turbent, cavet: & circuitu ac circulo complecti ſententias numeroſo prorſus, & à verſu parum diſtanti, conatur: & eſt ad legendum quam dicendum accommodatior. Ac oſtentationem quidem in ludorum celebritatibus, & lectionem otioſam, ferunt ejus orationes: ſed à forenſi ſtrepitu, concionumque procellis ſunt remotiſſimæ. In cauſa illud eſt, quod multum in illis acrimoniæ & affectuum eſſe oportet: id quod periodus minime recipit. *Iſocraticæ figuræ.* Nam & ſimiliter finita, & comparia, & antitheta, & univerſus talium figurarum mundus, multus apud eum eſt; auriumque ſæpe faſtidiis adhæreſcit, & ſtructuram orationis turbat.

III. Cum autem tria omnino, Theophraſto auctore, ſint, è quibus dictioni granditas, & ſplendor, & magnificentia quædam accedat: primum delectus verborum, deinde quæ ex illis exſiſtat concinnitas; poſtremo figuræ quibus hæc includantur: optimum delectum habet, & verba commodiſſima ponit: affectate vero conjungit eadem, muſicum quendam concentum captans; & figuras adhibet tumidas. Unde ſæpe friget: vel quia figuras illas longius acceſſit, vel quia rebus non ſatis congruentes miſcet, vel quia modum excedit. Hæc porro ſæpe dictionem illius producunt longius, dum includere periodis omnes ſententias, & iiſdem figurarum formis complecti periodos conatur, perpetuoque concinnitatem numerorum captat. Nec enim omnia recipiunt vel eandem longitudinem, vel ſimiles figuras, vel pares numeros. Quare fieri non poteſt, quin explendi gratia voces inculcet, quarum nullus eſt uſus; & longius quam expedit, orationem extendat. Neque vero ſic hæc accipi debent, quaſi perpetua illi eſſe dicam: non ita inſanio. Nam interdum & ſimpliciter vocabula jungit, & comprehenſionem egregie ſolvit: & operoſas figuras ac tumidas fugit; idque in ſuaſionibus & forenſibus orationibus potiſſimum. Sed quia plerumque numeris ſervit, & circulo periodi, atque elocutionis elegantiam in redundantia quadam ponit:

ᵃ Illa uncis incluſa transferenda cenſet *Wolfius*, & inſerenda v. 4. poſt verba illa, ἠθική τέ ἐστι καὶ πιθανή. ᵇ In vulgatis χρήσεως, minus recte. *Wolf.* ᶜ *Ex* χειρὸς βοηθεῖν eſt μετὰ πάσης ἐπιμελείας. utrum vero ἐκ χειρὸς θεωρίαν ſignificet *attentiſſime contemplari*, an *obiter ſpectare*, aut *celeriter percurrere*, vel *recitantem alium audire*, equidem dubito: inclinat tamen animus ut credam, τὴν ἐκ χειρὸς θεωρίαν idem eſſe quod ἀνάγνωσιν. Si quis tamen τὴν ἐκ χειρὸς θεωρίαν interpretari malit τὴν ταχεῖάν τε καὶ ἄσπουδον, ἢ τὴν πρόθυμον καὶ ἑκουσίαν, non repugnabo. *Wolf.* ᵈ Αἵ τε γὰρ ὁμοιώσεις perperam in vulgatis, quod παρισώσεις & παρομοιώσεις ſæpius copulentur à *Dionyſio*. ᵉ Rectius, mutata conjunctione, cum *Wolfio* legemus σχηματίζει δὲ φορτικῶς. *Sylb.* ᶠ Incluſam ἢ addidit *Wolfius*.

nit: generalius hæc de eo pronunciavi. His igitur ajo dictionem Iſocraticam à Lyſiaca vinci; nec parem etiam ſuavitatem habere. Floridus certe quidem eſt, ut ſiquis alius, Iſocrates, & voluptatis illecebris auditores demulcet: non eadem tamen eſt in eo venuſtas. & (quantum ad hanc quidem virtutem attinet) tanto eſt illo inferior, quantum naturali corporum pulchritudini aſcititii ornatus cedunt. Naturalis enim eſt in Lyſiana dictione ſuavitas; affectata, in Iſocratea. Et his virtutibus, mea quidem ſententia, vincitur à Lyſia: contra vincit eundem, his quas jam dicemus. Sublimior eſt illo in elocutione, & longe magnificentior, majeſtateque plenior. Admirabilis enim eſt & magna Iſocrateæ ſtructuræ ſublimitas, heroicæ quam humanæ naturæ propior. Quare ſi quis, gravitate & amplitudine & majeſtate, Iſocratis eloquentiam Polycleti & Phidiæ operibus contulerit, is à ſcopo aberraſſe mihi non videbitur: Lyſianam vero, Calamidis & Callimachi, ob ſubtilitatem & elegantiam. Quemadmodum enim eorum hi feliciores aliis ſunt in minoribus & humanis operibus, illi in majoribus ac divinis: ſic & oratorum alter in parvis dexterior eſt, alter in magnis excellentior: ſive natura ipſa magnanimus, ſive de induſtria quovis modo gravitatem captans & admirabilitatem. Atque hæc de dictione oratoris.

Comparatio rhetorum ad ſtatuarios, & tranſitio ab elocutione ad inventionem, judicium, & diſpoſitionem.

IV. Quod autem ad inquiſitionem rerum & ſententiarum attinet, alias par eſt Lyſiæ, alias eo præſtantior. Argumentorum quidem inventio ſingulis rebus accommodata, multa eſt & denſa, nihiloque Lyſiana inferior: judicium item à magno ingenio profectum. Diſpoſitio vero & diſtributiones rerum, & ſingulorum * epicherematum expolita tractatio, & orationis ſingulari varietate, & novis acceſſionibus, ad levandum ſimilitudinis faſtidium, diſtinctio, & ſiquæ ſunt aliæ virtutes in tractatione rerum: hæc apud Iſocratem longe majora ſunt, & meliora omnia. Præcipuam vero laudem meretur ob inſtitutum orationum, in quibus elaboravit, & propter argumentorum honeſtatem & elegantiam, quæ tractanda ſuſcepit. Hæc enim ſtudioſos ejus non eloquentia tantum augere, ſed ad morum etiam honeſtatem inſtituere, & gubernandæ tum familiæ, tum civitati, tum toti Græciæ, idoneos poſſint reddere. Nam præſtantiſſima præcepta virtutis in orationibus Iſocratis inveniuntur. Ac, mea quidem ſententia, qui non partem aliquam civilis facultatis, ſed rationem gerendæ reip. univerſam complecti animo volet, is hunc oratorem nocturna diurnaque manu verſare debebit. Quod ſi quis veram philoſophiam amplectitur, ſola contemplatione rerum haud contentus, ſed actione virtutis etiam occupatus, nec ſuis commodis metitur omnia, ſed multis prodeſſe ſtudet:

Iſocratem argumentorum honeſtate præferendum eſſe omnibus, exemplis probat.

πιθεμένου, κοινότερον εἴρηκα περὶ αὐτοῦ. κατὰ δὴ ταῦτα φημὶ τὴν Ἰσοκράτους λέξιν λείπεσθαι τῆς Λυσίου, καὶ ἔτι κατὰ τὴν χάριν. καίτοιγε ἀνθηρός ἐστιν, εἰ καί τις ἄλλος, καὶ ἐπαγωγὸς ἡδονῇ τῶν ἀκροωμένων Ἰσοκράτης· ἀλλ' οὐκ ἔχει τὴν αὐτὴν χάριν ἐκείνῳ. τοσοῦτον δ' αὐτοῦ λείπεται κατὰ ταύτην τὴν ἀρετὴν, ὅσον τῶν φύσει καλῶν σωμάτων [a] τὰ συνερανιζόμενα κόσμοις ἐπιθέτοις. πέφυκε γὰρ ἡ Λυσίου λέξις ἔχειν τὸ χάριεν· ἡ δ' Ἰσοκράτους, βούλεται. ταύταις μὲν δὴ ταῖς ἀρεταῖς ὑστερεῖ Λυσίου, κατὰ γοῦν τὴν ἐμὴν γνώμην· προέχει δέ γε ἐν ταῖς μελλούσαις λέγεσθαι. ὑψηλότερός ἐστιν ἐκείνου κατὰ τὴν ἑρμηνείαν, καὶ μεγαλοπρεπέστερος μακρῷ, καὶ ἀξιωματικώτερος. θαυμαστὸν γὰρ δὴ καὶ μέγα τὸ τῆς Ἰσοκράτους κατασκευῆς ὕψος, ἡρωϊκῆς μᾶλλον ἢ ἀνθρωπίνης φύσεως οἰκεῖον. δοκεῖ δή μοι μὴ ἀπὸ σκοποῦ τις ἂν εἰκάσαι τὴν μὲν Ἰσοκράτους ῥητορικὴν, τῇ Πολυκλείτου τε καὶ Φειδίου τέχνῃ, κατὰ τὸ σεμνὸν καὶ μεγαλότεχνον καὶ ἀξιωματικόν· τὴν δὲ Λυσίου, τῇ Καλάμιδος καὶ Καλλιμάχου, τῆς λεπτότητος ἕνεκα καὶ τῆς χάριτος. ὥσπερ γὰρ ἐκείνων οἱ μὲν, ἐν τοῖς ἐλάττοσι καὶ ἀνθρωπικοῖς ἔργοις εἰσὶν ἐπιτυχέστεροι τῶν ἑτέρων, οἱ δ', ἐν τοῖς μείζοσι καὶ θειοτέροις δεξιώτεροι· οὕτω καὶ τῶν ῥητόρων ὁ μὲν, ἐν τοῖς μικροῖς ἐστι σοφώτερος, ὁ δ', ἐν τοῖς μεγάλοις περιττότερος. τάχα μὲν γὰρ καὶ τῇ φύσει μεγαλόφρων τις ὤν· εἰ δὲ μὴ, τῇ γε προαιρέσει πάντως τὸ σεμνὸν καὶ θαυμαστὸν διώκων. ταῦτα μὲν οὖν περὶ τῆς λέξεως τοῦ ῥήτορος.

δ'. Τὰ δ' ἐν τῷ [b] πρακτικῷ τρόπῳ θεωρήματα, τὰ μὲν, ὅμοια τοῖς Λυσίου· τὰ δὲ, κρείττονα. ἡ μὲν εὕρεσις ἡ τῶν ἐνθυμημάτων, ἡ πρὸς ἕκαστον ἁρμόττουσα πρᾶγμα, πολλὴ καὶ πυκνὴ καὶ οὐδὲν ἐκείνης λειπομένη· καὶ κρίσις ὡσαύτως ἀπὸ μεγάλης φρονήσεως γινομένη· τάξις δὲ καὶ μερισμοὶ τῶν πραγμάτων, καὶ ἡ κατ' ἐπιχείρημα ἐξεργασία, καὶ τὸ διαλαμβάνεσθαι τὴν ὁμοειδίαν [c] ἰδίαις μεταβολαῖς, καὶ ξένοις ἐπεισοδίοις, τά τε ἄλλα ὅσα περὶ τὴν πραγματικὴν οἰκονομίαν ἐστὶν ἀγαθὰ, πολλῷ μείζονά ἐστι παρ' Ἰσοκράτει καὶ κρείττονα· μάλιστα δ' ἡ προαίρεσις ἡ τῶν λόγων περὶ οὓς ἐσπούδαζε, καὶ τῶν ὑποθέσεων τὸ κάλλος, ἐν αἷς ἐποιεῖτο τὰς διατριβάς· ἐξ ὧν οὐ λέγειν δεινοὺς μόνον ἀπεργάσαιτ' ἂν τοὺς προσέχοντας αὐτῷ τὸν νοῦν, ἀλλὰ καὶ τὰ ἤθη σπουδαίους, οἴκῳ τε καὶ πόλει καὶ ὅλῃ τῇ Ἑλλάδι χρησίμους. κράτιστα γὰρ δὴ παιδεύματα πρὸς ἀρετὴν ἐν τοῖς Ἰσοκράτους ἐστὶν εὑρεῖν λόγοις. καὶ ἔγωγέ φημι χρῆναι τοὺς μέλλοντας οὐχὶ μέρος τι τῆς [d] πολιτικῆς δυνάμεως, ἀλλ' ὅλην αὐτὴν κτήσασθαι, τοῦτον [e] ἔχειν τὸν ῥήτορα διὰ χειρός· καὶ εἴ τις ἐπιτηδεύει τὴν ἀληθινὴν φιλοσοφίαν, μὴ [f] τὸ θεωρητικὸν αὐτῆς μόνον ἀγαπῶν, ἀλλὰ καὶ τὸ πραγματικὸν, μηδ' ἀφ' ὧν αὐτὸς ἄλυπον ἕξει βίον προαιρούμενος, ἀλλ' ἐξ ὧν πολλοὺς ὠφελήσει, παρακελευσαίμην

a Legi etiam poſſit τὰ συνερανιζόμενα κόσμους ἐπιθέτους, *quæ aliunde colligunt & adſciſcunt ornamenta. Wolf.* b Πρακτικῷ τόπῳ mavult *Wolfius*, quia alibi ſic legitur. Sed cum hoc ipſum τρόπου nomen infra (p. 114. & 194. juxta *Ed. Sylb.*) in eadem ſignificatione repetatur, ac pro eodem uſurpentur τύπος, χαρακτὴρ, εἶδος, ἰδέα, ferri & hæc lectio fortaſſe poterit. *Sylb.* c Quid ſi legas ἡδείαις *jucundis*? cujuſmodi ſunt in *Panegyrico* veteris reip. deſcriptio, in *Helena* Theſei laudatio &c. *Wolf.* d Alibi τὴν πολιτικὴν ἐπιστήμην & τὴν πολιτικὴν φιλοσοφίαν appellat. e Puto deeſſe ἀεὶ ante vel poſt ἔχειν. *Steph.* f Id eſt, τὸ πρακτικόν: quæ philoſophiæ diviſio nemini eſt ignota. *Wolf.* * Id eſt, *argumentorum*: nam ἐπιχείρημα & ἐνθύμημα promiſcue hîc uſurpantur pro eo quo rei dubiæ fides fit. *Wolf.*

96 μὴν ἂν αὐτῷ τὴν ἐκείνου τοῦ ῥήτορος μιμεῖσθαι προαίρεσιν.

έ. Τίς γὰρ οὐκ ἂν γένοιτο φιλόπολίς τε καὶ φιλόδημος· ἢ τίς οὐκ ἂν ἐπιτηδεύσειε τὴν [a] πολιτικὴν καλοκἀγαθίαν, ἀναγνοὺς αὐτοῦ ΤΟΝ ΠΑΝΗΓΥΡΙΚΟΝ; ἐν ᾧ διεξιὼν τὰς τῶν ἀρχαίων ἀρετάς, φησὶν ὡς οἱ τὴν Ελλάδα ἐλευθερώσαντες ἀπὸ τῶν βαρβάρων, οὐ τὰ πολέμια δεινοὶ μόνον ἦσαν, ἀλλὰ καὶ τὰ ἤθη γενναῖοι, καὶ φιλότιμοι, καὶ σώφρονες· οἵ γε τῶν μὲν κοινῶν μᾶλλον ἐφρόντιζον ἢ τῶν ἰδίων, τῶν δὲ ἀλλοτρίων ἧττον ἐπεθύμουν ἢ τῶν ἀδυνάτων· καὶ τὴν εὐδαιμονίαν οὐ πρὸς ἀργύριον ἔκρινον, ἀλλὰ πρὸς εὐδοξίαν· μέγαν οἰόμενοι τοῖς παισὶ καταλείψειν πλοῦτον καὶ ἀνεπίφθονον, τὴν παρὰ τοῖς πλήθεσι τιμήν· κρείττονα δὲ ἡγοῦντο τὸν εὐσχήμονα θάνατον, ἢ τὸν ἀκλεῆ βίον· ἐσκόπουν δὲ οὐχ ὅπως οἱ νόμοι καλῶς καὶ ἀκριβῶς αὐτοῖς ἕξουσιν, ἀλλ' ὡς ἡ τῶν καθ' ἡμέραν ἐπιτηδευμάτων μετριότης μηδὲν ἐκβήσεται τῶν πατρίων· οὕτω δὲ εἶχεν αὐτοῖς τὰ πρὸς ἀλλήλους φιλοτίμως καὶ πολιτικῶς, ὥστε καὶ τὰς στάσεις ἐποιοῦντο πρὸς ἀλλήλους, πότεροι πλείω τὴν πόλιν ἀγαθὰ ποιήσουσιν, οὐχ οἵτινες τοὺς ἑτέρους ἀπολέσαντες, τῶν λοιπῶν αὐτοὶ ἄρξουσι· τῇ δὲ αὐτῇ προθυμίᾳ χρώμενοι καὶ πρὸς [b] τὴν Ελλάδα, τῷ θεραπεύειν προσήγοντο τὰς πόλεις, καὶ τῷ πείθειν ταῖς εὐεργεσίαις μᾶλλον ἢ τῷ βιάζεσθαι τοῖς ὅπλοις, κατεῖχον· πιστοτέροις χρώμενοι τοῖς λόγοις ἢ νῦν τοῖς ὅρκοις, καὶ ταῖς συνθήκαις ἀξιοῦντες μᾶλλον ἐμμένειν, ἢ ταῖς ἀνάγκαις· τοιαῦτα δὲ περὶ τῶν ἡττόνων ἀξιοῦντες γινώσκειν, οἷα περὶ σφῶν αὐτῶν τοὺς κρείττους ἂν ἠξίωσαν φρονεῖν· οὕτω δὲ παρεσκευασμένοι τὰς γνώμας, ὡς ἴδια μὲν ἔχοντες τὰς ἑαυτῶν πόλεις, κοινὴν δὲ πατρίδα τὴν Ελλάδα οἰκοῦντες.

ς'. Τίς δ' οὐκ ἂν ἀγαπήσειε μέγεθος ἔχων ἀνὴρ καὶ δυνάμεώς τινος ἡγούμενος, ἃ ΠΡΟΣ ΦΙΛΙΠΠΟΝ αὐτῷ τὸν Μακεδόνα γέγραπται; ἐν οἷς ἀξιοῖ στρατηγὸν ἄνδρα καὶ τηλικαύτης ἐξουσίας κύριον, διαλλάττειν μὲν τὰς διαφερομένας πόλεις, ἀλλὰ μὴ συγκρούειν πρὸς ἀλλήλας, τὴν δὲ Ελλάδα μεγάλην ἐκ μικρᾶς ποιεῖν· ὑπεριδόντα [c] (δὲ) τὰς περὶ τὰ μικρὰ φιλοτιμίας, τοῖς τοιούτοις ἐπιχειρεῖν ἔργοις, ἐξ ὧν κατορθώσας τε, πάντων ἡγεμόνων ἐπιφανέστατος ἔσται, καὶ ἀποτυχών, τήν γε εὔνοιαν τὴν παρὰ τῶν Ελλήνων κτήσεται· ἧς οἱ τυχόντες, πολλῷ μᾶλλόν εἰσι ζηλωτότεροι τῶν μεγάλας πόλεις καὶ πολλὰς χώρας καταστρεφομένων. ἔτι δὲ παρακελεύεται μιμεῖσθαι τὴν Ηρακλέους τε προαίρεσιν, καὶ τῶν ἄλλων ἡγεμόνων, ὅσοι μετὰ τῶν Ελλήνων ἐπὶ τοὺς βαρβάρους ἐστράτευσαν· καί φησι χρῆναι τοὺς ἑτέρων διαφέροντας, προαιρεῖσθαι μὲν τὰς μέγεθος ἐχούσας πράξεις, ἐπιτελεῖν δὲ αὐτὰς μετὰ ἀρετῆς, ἐνθυμουμένους ὅτι τὸ μὲν σῶμα θνητὸν ἔχομεν, ἀθάνατοι δὲ γινόμεθα δι' ἀρετήν· καὶ τοῖς μὲν πρὸς ἄλλο τι τῶν ἀγαθῶν ἀπλήστως διακειμένοις ἀχθόμεθα, τοὺς δὲ τι-

huic ego auctor ero, ut oratoris hujus imitetur inſtitutum.

V. Quis enim non amore complecteretur & rempublicam & populum: aut quis honeſtati & iis virtutibus quæ in magiſtratu boniſque civibus requiruntur, non ſtuderet, lecto ejus *Panegyrico*? Nam ibi majorum virtutes commemorans, eos qui à dominatu barbarorum Græciam liberarint, non egregios tantum bellatores fuiſſe dicit; ſed animis & moribus etiam generoſis præditos, & gloriæ cupidos & modeſtos: qui quidem rem publicam diligentius curarent, quam privatam; aliena minus concupiſcerent quam ea quæ fieri non poſſent; felicitatem non in opulentia, ſed in honeſta fama ſitam eſſe judicarent: exiſtimantes, ſe liberis magnas divitias & non individioſas relicturos, ſi honorem eis popularem reliquiſſent: honeſtam porro mortem ingloriæ vitæ præferendam ducerent, non in eo elaborantes, ut præclaras & accuratas leges haberent, ſed ut ea eſſet in quotidianæ vitæ conſuetudine civium moderatio, quæ à patriis inſtitutis nequaquam recederet: tam honeſte & civiliter invicem affecti, ut inter ſeſe quaſi per factionem certarent, quinam melius de republica mereri poſſent, non qui oppreſſis adverſariis, ipſi reliquis imperarent; eademque utentes animi propenſione erga Græciam quoque officiis civitates adjungerent, & perſuaſione beneficiorum potius quam armorum coactione in fide retinerent: ita veraces, ut eorum ſimplex oratio minus in dubium vocaretur, quam nunc jurisjurandi religio: itaque conſtantes, ut pacta & fœdera ultro ſervarent diligentius, quam ſi conſtricti neceſſitate tenerentur: non alia in imbecilliores decernentes, quam in ſe à potentioribus ſtatui vellent; & ſic perſuaſum haberent, ſe privatim quidem ſuas tenere civitates, ſed in Græcia, tanquam communi patria, habitare.

Panegyricus.

VI. Quis vero vir magnus & juſti exercitus imperator, ea non magni facit quæ *ad Philippum Macedonem* ſcripſit? cum ducis, præſertim tanta poteſtate præditi, officium eſſe dicit, urbes diſſidentes reconciliare, & non inter eas ſeditionem ac diſcordiam concitare; Græciam è parva magnam reddere, deſpectoque minutarum rerum ſtudio, ea ſuſcipere, quibus & feliciter confectis, omnium ducum clariſſimus futurus ſit; & infectis, ſaltem Græcorum benevolentiam conſecuturus: cujus qui ſint facti compotes, longe lateque præclariores habeantur iis qui magnas urbes evertant, multaſque nationes ſubigant. Præterea hortatur, ut Herculis inſtitutum ac cæterorum principum, qui cum Græcis adverſus barbaros militarunt, imitetur: & iis, ait, qui præſtent reliquis, magnas eſſe res ſuſcipiendas, eaſque fortiter ac ſtrenue conficiendas: cogitantibus, nos, cum mortale corpus habeamus, fieri virtute immortales. Nam eos qui aliorum bonorum inſatiabili cupiditate teneantur, inviſos eſſe: contra, honoris ſubinde

Oratio Philippica.

a Per πολιτικὴν καλοκἀγαθίαν eam probitatem & virtutem intelligit, quæ eſt magiſtratuum aut bonorum civium. *Wolf.*
b Poſt τὴν Ελλάδα diſtinguendum, non poſt τῷ θεραπεύειν, monuit etiam *Wolfius.* c Incluſa δὲ addita ab eodem *Wolfio.*

inde augendi ſtudioſos commendari: & quibus rebus plerique gaudeant, ut opibus, ut imperio, ut potentia, iis ſæpenumero etiam hoſtes potiri; virtutis autem & popularis benevolentiæ, domeſticos cujuſque hæredes eſſe. Omnino enim neceſſe eſt, principes, qui hæc legunt, & majores capere animos, & vehementiore ſtudio virtutis inflammari.

μὴν μείζω τῆς ὑπαρχούσης ἀεὶ κτωμένους ἐπαινοῦμεν· καὶ ὅτι τῶν μὲν ἄλλων ἐφ᾽ οἷς [a] (χαίρουσιν οἱ πολλοί,) τούτε πλούτου καὶ ἀρχῆς καὶ δυναστείας, πολλάκις τοὺς ἐχθροὺς συμβαίνει γίνεσθαι κυρίους, τῆς δὲ ἀρετῆς καὶ τῆς παρὰ τοῖς πλήθεσιν εὐνοίας, τοὺς οἰκείους ἑκάστου κληρονομεῖν. πολλὴ γὰρ ἀνάγκη τοὺς ἀναγινώσκοντας ταῦτα δυνάστας φρονήματός τε μείζονος ὑποπίμπλασθαι, καὶ μᾶλλον ἐπιθυμεῖν τῆς ἀρετῆς.

Socialis ſive de Pace oratio.

VII. Quis vero vehementius ad colendam juſtitiam & pietatem, cum ſingulos privatim, tum publice totas civitates adhortari queat, quam ſcripta *de Pace* oratio? quæ ſuadet Athenienſibus, ne appetant aliena, ſed ut ſuo contenti ſint, parvis oppidis tanquam fundis ſuis parcant; ac ſocios in officio, benevolentia & beneficiis, non vi & neceſſitate coactos, contineant: utque è majoribus imitentur non eos qui ante bellum Decelicum propemodum civitatem evertiſſent; ſed illos qui ante bellum Perſicum perpetuum virtutis ſtudium habuerunt. Oſtendit etiam, non multitudine triremium, aut imperio per vim in Græcos exercendo, rempublicam augeri; ſed juſtis potius actionibus, injuriiſque prohibendis. Benevolentiam item Græcorum, quam ad beate vivendum plurimum conferre exiſtimat, civitati ut concilient, in primis hortatur; & ut ad bellum quidem parati ſint & inſtructi, ſed pacis ita ſtudioſi, ut neminem ullis injuriis afficiant: ac docet, neque ad parandas opes, neque ad gloriam, neque denique ad felicitatem quidquam tantum conferre, quantum virtutem & ejus partes. Eos autem qui aliter ſentiunt, reprehendit, quod exiſtiment, injuſtitiam quidem callidam eſſe, & ad quotidianam vitam utilem; juſtitiam vero incommodam eſſe, & aliis, quam iis penes quos eſt, utiliorem. Ego quidem haud ſcio an quiſquam orationes vel meliores vel veriores, vel magis philoſophiæ conſentaneas habere queat.

ζ. Τίς δὲ ἂν μᾶλλον ἐπὶ τὴν δικαιοσύνην καὶ τὴν εὐσέβειαν προετρέψατο, καθ᾽ ἕκαστόν τε ἄνδρα ἰδίᾳ καὶ κοινῇ τὰς πόλεις ὅλας, τοῦ ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΕΙΡΗΝΗΣ λόγου; ἐν γὰρ δὴ τούτῳ πείθει τοὺς Ἀθηναίους, τῶν μὲν ἀλλοτρίων μὴ ἐπιθυμεῖν, ἐπὶ δὲ τοῖς παροῦσι στέργειν· καὶ τῶν μὲν μικρῶν πόλεων ὥσπερανεὶ κτημάτων φείδεσθαι, τοὺς δὲ συμμάχους (εὐνοίᾳ) τε καὶ εὐεργεσίαις πειρᾶσθαι κατέχειν, ἀλλὰ μὴ ταῖς ἀνάγκαις μηδὲ ταῖς βίαις· τῶν δὲ προγόνων μιμεῖσθαι μὴ τοὺς πρὸ τῶν Δεκελεικῶν γενομένους, οἳ μικροῦ ἐδέησαν ἀπολέσαι τὴν πόλιν, ἀλλὰ τοὺς περὶ τῶν Περσικῶν, οἳ καλοκἀγαθίαν ἀσκοῦντες διετέλεσαν. ἐπιδείκνυταί τε ὡς οὐχ αἱ πολλαὶ τριήρεις, οὐδ᾽ ἡ μετὰ βίας ἀρχομένων Ἕλληνες μεγάλην ποιοῦσι τὴν πόλιν, ἀλλ᾽ αἱ δίκαιαί τε προαιρέσεις, καὶ τὸ τοῖς ἀδικουμένοις βοηθεῖν. παρακαλεῖτε τὴν τῶν Ἑλλήνων εὔνοιαν οἰκείαν ποιεῖν τῇ πόλει, μεγίστην ἡγούμενος πρὸς εὐδαιμονίαν· καὶ πολεμικοὺς μὲν εἶναι ταῖς παρασκευαῖς καὶ ταῖς μελέταις, εἰρηνικοὺς δὲ τῷ μηδένα μηδὲν ἀδικεῖν· διδάσκων ὡς οὔτε πρὸς πλοῦτον, οὔτε πρὸς δόξαν, οὔθ᾽ ὅλως πρὸς εὐδαιμονίαν οὐθὲν ἂν συμβάλοιτο τη- 97 λικαύτην δύναμιν, ἴσην ἀρετὴ καὶ τὰ μέρη ταύτης· καὶ τοῖς μὴ ταῦτα ὑπειληφόσιν ἐπιτιμῶν, οἳ τὴν μὲν ἀδικίαν κερδαλέαν [b] ἡγοῦντο, καὶ πρὸς τὸν βίον τὸν καθ᾽ ἡμέραν συμφέρουσαν· τὴν δὲ δικαιοσύνην, ἀλυσιτελῆ, καὶ μᾶλλον ἑτέροις ἢ τοῖς ἔχουσιν ὠφέλιμον. τούτων γὰρ οὐκ οἶδ᾽ εἴ τις ἂν ἢ βελτίους ἢ ἀληθεστέρους ἢ μᾶλλον πρέποντας φιλοσοφίᾳ δύναιτο λόγους εἰπεῖν.

Areopagitica.

VIII. Quis porro lecta oratione *Areopagitica*, non modeſtior fieret? aut quis inſtitutum oratoris non laudet? qui apud Athenienſes de reipublicæ forma diſputare non dubitarit, ac auctor eſſe ut ea Democratia, quæ tum erat, tanquam civitati pernicioſa, mutaretur. qua de re popularium magiſtratuum nemo referre inſtituebat. Videbat enim ita prolapſam eſſe diſciplinam civitatis, ut jam nec à magiſtratibus homines privati coërceri poſſent, ſed unuſquiſque cum diceret, tum faceret, quidquid collibitum eſſet, ac omnes importunam confidentiam, libertatem popularem exiſtimarent. Suadet igitur, ut à Solone & Cliſthene conſtituta reſpublica revocetur. cujus naturam & inſtituta recenſens, ait: illa ætate gravius exiſtimatum eſſe, natu majoribus dicendo adverſari, quam aciem ſolvere: democratiam eos judicaſſe, non in petulantia, ſed in modeſtia conſiſtere: libertatem poſuiſſe non in contemptu magiſtratuum, ſed in imperatis faciendis: poteſtatem flagitioſo nemini dediſſe, ſed ſpectatiſſimis viris

η΄. Τίς δὲ τὸν ΑΡΕΟΠΑΓΙΤΙΚΟΝ ἀναγνοὺς λόγον, οὐκ ἂν γένοιτο κοσμιώτερος; ἢ τίς οὐκ ἂν θαυμάσειε τὴν [c] ἐπιβολὴν τοῦ ῥήτορος; ὃς ἐτόλμησε διαλεχθῆναι περὶ πολιτείας Ἀθηναίοις, ἀξιῶν μετατίθεσθαι μὲν τὴν τότε καθεστῶσαν δημοκρατίαν, ὡς μεγάλα βλάπτουσαν τὴν πόλιν, ὑπὲρ ἧς [d] (τῶν) δημαγωγῶν οὐθεὶς ἐπεχείρει λέγειν· θεωρῶν εἰς τοσαύτην αὐτὴν προεληλυθυῖαν ἀκοσμίαν, ὥστε μηδὲ τοὺς ἄρχοντας ἔτι τῶν ἰδιωτῶν κρατεῖν, ἀλλ᾽ ἕκαστον ὅ,τι καθ᾽ ἡδονὴν αὐτῷ γίνοιτο, καὶ ποιοῦντα καὶ λέγοντα, καὶ τὸν ἄκαιρον παρρησίαν, δημοτικὴν ἐξουσίαν ὑπὸ πάντων νομιζομένην· ἀνασώσασθαι δὲ τὴν ὑπὸ Σόλωνός τε καὶ Κλεισθένους καταστᾳθεῖσαν πολιτείαν· ἧς τὴν προαίρεσιν καὶ τὰ ἤθη διεξιὼν δεινότερον μὲν ἡγεῖσθαί φησι τοὺς τότε ἀνθρώπους τὸ τοῖς πρεσβυτέροις ἀντειπεῖν, ἢ τὴν τάξιν λύειν· δημοκρατίαν δὲ αὐτοὺς νομίζειν οὐ τὴν ἀκολασίαν, ἀλλὰ τὴν σωφροσύνην· τὸ δὲ ἐλεύθερον, οὐκ ἐν τῷ καταφρονεῖν τῶν ἀρχόντων, ἀλλ᾽ ἐν τῷ τὰ κελευόμενα ποιεῖν τίθεσθαι· ἐξουσίαν τε οὐθενὶ τῶν ἀκολάστων ἐπιτρέπειν, [e] ἀλλὰ τοῖς βελτίστοις ἀναπιθέναι

[a] Itidem incluſa iſta *χαίρουσιν οἱ πολλοί*, quæ in vulgatis libris deerant, ex *Iſocrate* ſupplevit idem *Wolfius*, ut & εὐνοίᾳ v. 13. *b* Ἡγοῦνται legendum cenſet *Wolfius*. *c* Id eſt, ἔννοιαν, ἐγχείρησιν, *cogitationem, conatum*, ſeu *inſtitutum*. *Wolf.* *d* Incluſus articulus τῶν additus ex ejuſdem *Wolfii* editione. Poſſis etiam ibidem legere ὑπὲρ οὗ *qua de re. Sylb.* *e* Pro ἀλλὰ exemplar habet ἀλλ᾽ ἐν. Ego *Wolfium* ſequi malui. *Sylb.*

ἀναθεῖναι τὰς ἀρχάς, τοιούτους ἔσεσθαι τοὺς ἄλλους ὑπολαμβάνοντας, οἷοίπερ ἂν ὦσιν οἱ τὴν πόλιν διοικοῦντες· ἀντὶ δὲ τοῦ τὰς ἰδίας οὐσίας ἐκ τῶν δημοσίων ἐπανορθοῦν, τοὺς ἰδίους πλούτους εἰς τὰ κοινὰ [a] καταχορηγῆσαι. χωρὶς δὲ τούτων, πλείω τὴν ἐπιμέλειαν ποιεῖσθαι τοὺς πατέρας τῶν υἱῶν ἀνδρῶν γενομένων, ἢ παίδων ὄντων ἐποιοῦντο· ἐνθυμουμένους ὡς οὐκ ἐξ ἐκείνης τῆς παιδείας, ἀλλ' ἐκ ταύτης τῆς σωφροσύνης μᾶλλον ὠφελεῖται τὸ κοινόν· κρείττονά τε ὑπολαμβάνειν τὰ χρηστὰ ἐπιτηδεύματα τῆς ἀκριβοῦς νομοθεσίας, σκοποῦντας οὐχ ὅπως ταῖς τιμωρίαις τοὺς ἁμαρτάνοντας ἀνείρξουσιν, ἀλλ' ὡς μηδὲν ἄξιον ζημίας ἕκαστον ἐπιτηδεύειν· καὶ τὴν μὲν πατρίδα δεῖν οἰομένους ἐν ἐξουσίᾳ διάγειν μεγάλῃ, τοῖς δ' ἰδιώταις μηδὲν ἐξεῖναι ποιεῖν ὅ,τι ἂν οἱ νόμοι κωλύωσι· καρτερεῖν δὲ τὰ δεινά, καὶ μὴ ἐκπλήττεσθαι ταῖς συμφοραῖς.

θ'. Τίς δ' ἂν μᾶλλον πείσειε καὶ πόλιν καὶ ἄνδρας τοῦ ῥήτορος, πολλαχῇ μὲν καὶ ἄλλῃ, μάλιστα δ' ἐν τῷ πρὸς Λακεδαιμονίους γραφέντι λόγῳ, ὃς ἐπιγράφεται μὲν ΑΡΧΙΔΑΜΟΣ, ὑπόθεσιν δὲ περιείληφε τὴν περὶ τοῦ μὴ προέσθαι Μεσσήνην Βοιωτοῖς, μηδὲ ποιεῖν τὸ προσταττόμενον ὑπὸ τῶν ἐχθρῶν; ἠτύχητο γὰρ δὴ τοῖς Λακεδαιμονίοις ἥ τε περὶ Λεῦκτρα μάχη, καὶ πολλαὶ μετ' ἐκείνην ἕτεραι· καὶ τὰ μὲν Θηβαίων πράγματα ἤνθει τε καὶ εἰς μέγεθος ἀρχῆς προεληλύθει· τὰ δὲ τῆς Σπάρτης, ταπεινὰ καὶ ἀνάξια τῆς ἀρχαίας ἡγεμονίας ἐγεγόνει. τελευτῶσα οὖν ἵνα τύχῃ τῆς εἰρήνης ἡ πόλις, ἐβουλεύετο εἰ χρὴ Μεσσηνίας ἀποστῆναι, ταύτην ἐπιτιθέντων αὐτῇ Βοιωτῶν τὴν ἀνάγκην. ὁρῶν οὖν αὐτὴν ἀνάξια πράττειν μέλλουσαν τῶν προγόνων, τόνδε τὸν λόγον συνετάξατο Ἀρχιδάμῳ, νέῳ μὲν ὄντι καὶ οὔπω βασιλεύοντι, ἐλπίδας δὲ πολλὰς ἔχοντι ταύτης τεύξεσθαι τῆς τιμῆς. ἐν ᾧ διεξέρχεται πρῶτον μὲν ὡς δικαίως ἐκτήσαντο Μεσσήνην Λακεδαιμόνιοι, παραδόντων τε αὐτὴν τῶν Κρεσφόντου παίδων, ὅτε ἐξέπεσον ἐκ τῆς ἀρχῆς, καὶ τοῦ θεοῦ προστάξαντος δέχεσθαι καὶ τιμωρεῖν τοῖς ἀδικουμένοις· πρὸς δὲ τούτοις ἐπικυρώσαντος μὲν τὴν κτῆσιν τοῦ πολέμου, κάρτερον δὲ καὶ βέβαιον πεποιηκότος τοῦ χρόνου. διδάσκει δὲ ὡς οὐ Μεσσηνίοις τοῖς οὐκέτ' οὖσιν, ἀλλὰ δούλοις καὶ εἵλωσιν ὁρμητήριον καὶ καταφυγὴν παρέξουσι τὴν πόλιν. διεξέρχεταί τε τοὺς κινδύνους τῶν προγόνων, οὓς ὑπέμειναν ἕνεκα τῆς ἡγεμονίας καὶ τῆς δόξης· ὑπομιμνήσκει τῆς παρὰ τοῖς Ἕλλησιν ὑπαρχούσης περὶ αὐτῶν· παραινεῖ τε μὴ συγκαταπίπτειν ταῖς τύχαις, μηδ' ἀπογινώσκειν τὰς μεταβολάς· ἐνθυμουμένους ὅτι πολλοὶ μὲν ἤδη μείζω δύναμιν ἔχοντες ἢ Θηβαῖοι, ὑπὸ τῶν ἀσθενεστέρων ἐκρατήθησαν· πολλοὶ δὲ εἰς πολιορκίαν κατακλεισθέντες καὶ δεινότερα ἢ Λακεδαιμόνιοι [b] πάσχοντες, [c] διέφθειραν τοὺς ἐπιστρατεύσαντας· καὶ παράδειγμα ποιεῖται τὴν Ἀθηναίων πόλιν, [d] ἥτις ἐκ πολλῆς εὐδαιμονίας ἀνάστατος γενομένη, τοὺς ἐσχάτους ὑπέστη κινδύνους, ἵνα μὴ τοῖς βαρβάροις ποιῇ τὸ προσταττόμενον. παρακελεύεται δὲ καὶ καρτερεῖν ἐπὶ τοῖς παροῦσι, καὶ θαρρεῖν περὶ τῶν μελλόντων· ἐπισταμένους ὅτι τὰς τοιαύτας συμφορὰς αἱ πόλεις ἐπανορθοῦνται πολιτείᾳ χρηστῇ καὶ πολέμων ἐμπειρίαις· ἐν οἷς προεῖχεν ἡ Σπάρτη τῶν ἄλλων

magiſtratus mandaſſe; quod exiſtimarent, tales fore cæteros cives, quales eſſent gubernatores civitatis. tantum vero abfuiſſe ut peculatu rem familiarem amplificarent, ut ſuas opes in reipublicæ utilitatem effunderent. præterea, patribus majori curæ fuiſſe filios jam viros, quam pueros, quod illorum modeſtiam plus prodeſſe reipublicæ quam puerilem inſtitutionem, & recta ſtudia legum accuratæ conſtitutioni præſtare cenſerent: exquirentes, non quibus ſuppliciis delinquentes coercerent, ſed qua diſciplina caverent nequid pœna dignum ab ullo committeretur: ac patriam quidem exiſtimantes auctoritate magna florere, privatis autem hominibus licere nihil, quod legibus interdictum eſſet, oportere; ſed eis & pericula ſubeunda, & res adverſas infractis animis eſſe perferendas.

Archidamo ad Lacedæmonios ſcripta oratio.

IX. Quis vero vel civitati vel viris facilius perſuaderet hoc oratore, cum multis aliis in locis, tum in oratione Laconica, quæ *Archidamus* inſcribitur; & illud argumentum continet, neque Meſſenam Bœotiis tradendam, nec hoſtium imperata eſſe facienda? Nam adverſo marte pugnarant Lacedæmonii & ad Leuctra, & deinde multis aliis prœliis: ac Thebanorum quidem opes florebant, & ad imperii magnitudinem proceſſerant: Spartanorum autem res afflictæ erant, & à dignitate veteris principatus degenerarant. Tandem igitur civitas, ut pacem impetraret, deliberabat, eſſetne agro Meſſenio cedendum. nam hæc ei neceſſitas à Bœotiis imponebatur. Cum igitur videret Iſocrates, eam indigna facturam eſſe ſuis majoribus, Archidamo, qui quidem adoleſcens, necdum regno potitus erat, ſed magnam tamen ſpem habebat eum honoris gradum aſſequendi, hanc orationem compoſuit: cujus initio commemorat, jure Meſſenam tenere Lacedæmonios, tum à Creſphontæ liberis regno pulſis traditam, tum oraculo Delphico confirmatam, quo juſſi fuerant & urbem accipere, & affectis injuria opitulari; tum belli jure, & diuturnitate temporis conſtabilita poſſeſſione. Docet etiam non Meſſeniis, qui nulli jam eſſent, ſed ſervis & mancipiis, (quos Helotas vocant) id oppidum, ut portum & receptaculum, tradituros. Enumerat & pericula, quæ majores eorum imperii cauſa adierint: & qua ſint apud Græcos exiſtimatione, commonefacit: hortaturque ne fracti rebus adverſis, animos abjiciant; ſed potius ſpe fortunæ melioris erigantur, & cogitent, multos Thebanis potentiores, ab imbecillioribus eſſe victos, multos cinctos obſidionibus, & gravioribus malis, quam Spartanos, conflictantes, eos à quibus oppugnarentur, deleviſſe. Adducit exemplum civitatis Athenienſium, quæ rebus florentiſſimis everſa, extrema quæque perpeſſa fuerit, ne audiens eſſet dicto barbarorum. Monet ut præſentia perferant, & de futuris bene ſperent: cum tales calamitates à civitatibus emendari ſciant, prudenti conſtitutione reipublicæ & peritia rei militaris: quibus rebus Sparta reliquas urbes ſuperet.

a Ita cum *Wolfio* malui pro vulgato κεχορηγηκόσιν. *Sylb.* b Forſan rectius aoriſtum παθόντες. *Sylb.* c Id eſt, ὥσπερ οἱ Σικελιῶται τοὺς Ἀθηναίους, καὶ οἱ Θηβαῖοι τοὺς Ἀργείους. *Wolf.* d *Lonicerus* vertit *ex ingenti felicitate ſubverſa.* Florebant ut opes Athenienſium ante *Xerxis* expeditionem. is vero urbem à civibus deſertam accendit: *Themiſtocles* eandem reſtituit. *Wolf.*

ſuperet. Cenſet iis potius cum quibus bene agatur, quam ipſis, rebus ſuis adverſis, pacem expetendam eſſe, cum res novas molientibus ſpes fortunæ melioris propoſita ſit. ſi enim belli diſcrimen ſubeant, partas opes ab eis poſſe conſervari. Præterea multis aliis præclaris operibus commemoratis, quæ clariſſimi ex illis publice privatimque in bellis ediderint, colligit quantum dedecus ſuſcepturi, & in quantum apud Græcos crimen venturi ſint; ſin arma ceperint, eis ab omni parte auxilia præſto eſſe futura, à diis immortalibus, à ſociis, ab univerſis hominibus, qui potentiæ Thebanorum incrementis invideant. Denique, oſtenſa confuſione & tumultibus, quibus urbes Græciæ, Bœotis rerum potientibus, agitentur: ut nihil horum eveniat, nec ulla ſpes incolumitatis alia relinquatur: urbem eos deſerere jubet, docens, uxores & liberos, cæteramque turbam in Siciliam & Italiam, & reliqua loca eis amica, mitti; ipſos vero caſtello aliquo munitiſſimo, & ad gerendum bellum commodiſſimo occupato, hoſtes ſummis viribus terra marique perſequi oportere. Nullum enim exercitum auſurum eſſe collatis ſignis, cum viris Græciæ bellicoſiſſimis, qui vitam viliſſimam cenſeant, & quibus juſta ira & cauſa honeſtiſſima eam neceſſitatem impoſuerit, dimicare. Hæc ego non tam Lacedæmoniis, quam aliis quoque Græcis, atque adeo hominibus univerſis, eum ſuadere dixerim, longe melius quam omnes philoſophos, qui ſummum vitæ bonum in virtute & honeſtate ponunt.

Aliarum orationum capita.

X. Quamvis autem illius multas etiam alias orationes recenſere poſſem, ad civitates, ad principes, ad privatos homines ſcriptas, quarum aliis populos ad vitam modeſte agendam hortatur, aliis principes ad moderationem & legitimum imperium inſtituit, aliis privatorum hominum vitam modeſtiorem efficit, præcipiendo quid ſingulis faciendum ſit: veritus ne prolixitate orationis modum excedam, his omiſſis, ut ea quæ ſupra diximus facilius intelligantur, & diſcrimen quod eſt inter Iſocratem & Lyſiam rectius perſpiciatur, virtutibus eorum brevius comprehenſis, ad exempla tranſibo.

Capita comparationis inter Iſocratem & Lyſiam.

XI. Primam igitur orationis virtutem eſſe dixi, puram elocutionem: in qua differentiam ullam apud neutrum invenio. Deinde, diligentem obſervationem ſermonis tunc uſitati: hanc etiam ſimilem apud utrumque video. Poſthæc, propriis & receptis & communibus verbis ambos eſſe uſos, animadverti: Iſocratis autem dictionem tantiſper progreſſam eſſe uſurpatione troporum, ut ne moleſtiam pareret. Perſpicuitatem & evidentiam tenere utrumque pronunciavi: brevitate ſen-

πόλεων. οἴεται δὲ δεῖν αὐτοὺς κακῶς πράττοντας μὴ εἰρήνης 98
ἐπιθυμεῖν, οἷς ἐκ τῆς καινουργίας ἐπὶ τὸ κρεῖττον μεταβάλλειν τὰ πράγματα ἐλπίς, ἀλλὰ τοὺς εὐτυχοῦντας· ἐν γὰρ τῷ κινδύνῳ [a] τὴν τῶν παρόντων ἀγαθῶν εἶναι φυλακήν. πολλὰ δὲ καὶ ἄλλα πρὸς τούτοις διεξελθὼν ὅσα καὶ κοινῇ καὶ ἰδίᾳ τοῖς ἐπιφανεστάτοις αὐτῶν ἐπράχθη κατὰ τοὺς πολέμους λαμπρὰ ἔργα, καὶ ὅσης αἰσχύνης ἄξια δράσουσι, καὶ ὡς διαβληθήσονται παρὰ τοῖς Ἕλλησιν ἐπιλογισάμενος, καὶ ὅτι πάντοθεν αὐτοῖς ἐπικουρία τις ἔσται τὸν ἀγῶνα ποιουμένοις, καὶ παρὰ θεῶν, καὶ παρὰ συμμάχων, καὶ παρὰ πάντων ἀνθρώπων, οἷς ἐπίφθονος ἡ Θηβαίων δύναμις αὐξομένη· καὶ τὴν κατέχουσαν ἀκοσμίαν καὶ ταραχὴν τὰς πόλεις ἐπιτροπευόντων τῆς Ἑλλάδος Βοιωτῶν ἐπιδειξάμενος, τελευτῶν εἰ καὶ μηθὲν τούτων μέλλοι γίνεσθαι, μηδ' ὑπολείποιτό τις ἄλλη σωτηρίας ἐλπίς, ἐκλιπεῖν κελεύει τὴν πόλιν· διδάσκων αὐτούς, ὡς χρὴ παῖδας μὲν καὶ γυναῖκας, καὶ τὸν ἄλλον ὄχλον εἴς τε Σικελίαν ἐκπέμψαι καὶ Ἰταλίαν, καὶ τἄλλα χωρία τὰ φίλια· αὐτοὺς δὲ καταλαβομένους τόπον ὅστις ἂν ὀχυρώτατος ᾖ, καὶ πρὸς τὸν πόλεμον ἐπιτηδειότατος, ἄγειν καὶ φέρειν τοὺς πολεμίους καὶ κατὰ γῆν καὶ κατὰ θάλατταν. οὐδεμίαν γὰρ ἀξιόχρεων δύναμιν ὁμόσε χωρεῖν ἀνδράσι κρατίστοις μὲν τὰ πολέμια τῶν Ἑλλήνων, ἀπονενοημένως δὲ πρὸς τὸ ζῆν διακειμένοις, δικαίαν δὲ ὀργὴν καὶ πρόφασιν εὐπρεπῆ τῆς ἀνάγκης ἔχουσι. ταῦτα γὰρ οὐ Λακεδαιμονίοις συμβουλεύειν φαίην ἂν αὐτὸν ἔγωγε, ἀλλὰ καὶ τοῖς ἄλλοις Ἕλλησι καὶ πᾶσιν ἀνθρώποις, πολλῷ κρεῖττον ἁπάντων φιλοσόφων, οἳ τέλος ποιοῦνται τοῦ βίου τὴν ἀρετὴν καὶ τὸ καλόν.

ι'. Ἔχων δὲ πολλοὺς αὐτοῦ καὶ ἄλλους διεξιέναι λόγους πρὸς πόλεις τε καὶ δυνάστας καὶ ἰδιώτας γραφέντας, ὧν οἱ μὲν [b] εἰς τὸν βίον καὶ σωφροσύνην τὰ πλήθη παρακαλοῦσιν, οἱ δὲ εἰς μετριότητα καὶ νόμιμον ἀρχὴν τοὺς δυνάστας προάγουσιν, οἱ δὲ κοσμίους τῶν ἰδιωτῶν ἀπεργάζονται τοὺς βίους, ἃ δεῖ πράττειν ἕκαστον ὑποτιθέμενοι· δεδοικὼς μὴ πέρα τοῦ δέοντος ὁ λόγος ἐκμηκυνθῇ μοι, ταῦτα μὲν ἐάσω· τοῦ δ' εὐπαρακολούθητα γενέσθαι μοι μᾶλλον τὰ πρόσθεν εἰρημένα, καὶ τῆς διαφορᾶς ἕνεκα ᾗ διαλλάττει Λυσίου, τὰς ἀρετὰς αὐτοῦ εἰς βραχύτερον συναγαγὼν λόγον, ἐπὶ τὰ παραδείγματα μεταβήσομαι.

ια'. Πρώτην μὲν τοίνυν ἔφην ἀρετὴν εἶναι λόγων, τὴν καθαρὰν ἑρμηνείαν· ἐν ᾗ διαλλαγὴν οὐδεμίαν εὕρισκον παρ' οὐδετέρῳ. ἔπειτα, τὴν ἀκρίβειαν τῆς διαλέκτου τῆς τότε συνήθους· καὶ ταύτην εὗρον ὁμοίαν παρ' ἀμφοτέροις. μετὰ ταῦτα ἐπελογιζόμην ὅτι τοῖς κυρίοις καὶ συνήθεσι καὶ κοινοῖς ὀνόμασιν ἀμφότεροι κέχρηνται· ἡ δὲ Ἰσοκράτους λέξις προσλαβοῦσά τι τῆς τροπικῆς κατασκευῆς, [c] μέχρι τοῦ μὴ λυπῆσαι προῆλθε. τῆς δὲ σαφηνείας καὶ τῆς ἐναργείας ἀμφοτέρους κρατεῖν ἀπεφηνάμην· ἐν δὲ τῷ συντόμως ἐκφέρειν

τὰ

a Expones, ἐν τῷ κινδύνῳ ἐστὶν ἡ φυλακὴ τῶν παρόντων ἀγαθῶν, quaſi eſſet, διὰ τοῦ κινδύνου φυλάττειν οἷόν τ' ἐστὶ τὰ παρόντα ἀγαθά, vel ὁ τοῦ πολέμου κίνδυνος φυλάξει τἀγαθά. *Wolf.* b *Wolfius* vertit *ad vitam modeſte agendam*, quaſi legerit εἰς τὴν περὶ τὸν βίον σωφροσύνην, ſeu εἰς τὴν τοῦ βίου σωφροσύνην. Sed quid ſi pro τὸν βίον reponamus κόσμον? articulus certe, qui à ſequentibus membris abeſt, vulgatam lectionem ſuſpectam reddit: & κόσμον ac σωφροσύνην in primis decere promiſcuam civium multitudinem, ſatis notum eſt: ſicut etiam paulo poſt (v. 32.) privatorum hominum vitas eſſe vult κοσμίους. Quod ſi vulgatam lectionem retinere mavis, potes etiam vertere, *ad vitæ ſubſidia augenda, & moderationem in tota vita obſervandam. Sylb.* c Forſan μὴ in καὶ verſo legendum, μέχρι τοῦ καὶ λυπῆσαι προῆλθε; *eouſque proceſſit ut etiam offendat.* ſic certe ſupra, pag. 151. v. 25. tantum apud *Iſocratem* dicit eſſe figurarum ornatum, ut is ſæpenumero reliquam compoſitionem lædat, aureſque auditorum offendat: & p. 159. v. 2. dicit τὸ τῶν σχηματισμῶν ἄμετρον in ejus compoſitione eſſe οὐκ ἀνεκτόν. Sic & *Fabius* de illo; *adeo diligens, ut cura ejus reprehendatur.* Vulgata lectione retenta *Wolfius* vertit, *tantiſper progreſſam eſſe uſurpatione troporum, ut ne moleſtiam pareret. Sylb.*

a Ἠθοποιΐα,

περὶ τὰ νοήματα, Λυσίαν μᾶλλον ἡγούμην ἐπιτυγχάνειν· περὶ τὰς αὐξήσεις Ἰσοκράτην κατορθοῦν ἄμεινον ἐδόκουν. ἐν τῷ συστρέφειν τὰ νοήματα καὶ στρογγύλως ἐκφέρειν, ὡς πρὸς ἀληθινοὺς ἀγῶνας ἐπιτήδειον Λυσίαν ἀπεδεχόμην. ἐν ταῖς [a] ἠθοποιΐαις ἀμφοτέρους εὑρίσκων δεξιούς· τῆς δὲ χάριτος καὶ τῆς ἡδονῆς ἀναμφιλόγως ἀπέδωκα τὰ πρωτεῖα Λυσίᾳ. τὸ μεγαλοπρεπὲς ἡρῷον, παρ' Ἰσοκράτει· τοῦ πιθανοῦ καὶ πρέποντος οὐδέτερον ἐδόκουν ἀπολείπεσθαι. ἐν τῇ συνθέσει τῶν ὀνομάτων Λυσίαν μὲν ἀφελέστερον ἔκρινον, Ἰσοκράτην δὲ περιεργότερον· καὶ τὸν μὲν, τῆς ἀληθείας πιθανώτερον εἰκαστήν, τὸν δὲ, τῆς [b] κατασκευῆς ἀθλητὴν ἰσχυρότερον.

ιβ'. Ταῦτα ἔχων περὶ τῆς λέξεως τῆς ἑκατέρου. τὴν δὲ πραγμάτων ποιούμενος ἐξέτασιν, τὴν μὲν εὕρεσιν θαυμαστὴν παρ' ἀμφοῖν κατελαβόμην, καὶ ἔτι τὴν κρίσιν· τῇ δὲ τάξει τῶν ἐνθυμημάτων, καὶ τοῖς μερισμοῖς τῶν ἐπιχειρημάτων, καὶ τῇ καθ' ἕκαστον εἶδος ἐξεργασίᾳ, τοῖς τε ἄλλοις ἅπασι τοῖς ἐν τῷ πραγματικῷ τόπῳ θεωρήμασι, παρὰ πολὺ προτερεῖν ἡγούμην Ἰσοκράτην Λυσίου. κατὰ δὲ τὴν λαμπρότητα τῶν ὑποθέσεων, καὶ τὸ φιλόσοφον τῆς προαιρέσεως, πλεῖον διαφέρειν ἢ παιδὸς ἄνδρα, ὡς ὁ Πλάτων εἴρηκεν· εἰ δὲ χρὴ τἀληθὲς εἰπεῖν, καὶ τῶν ἄλλων ἁπάντων ῥητόρων, ὅσοι φιλοσόφως τοῦ μαθήματος τούτου προέστησαν. τῆς μέντοι ἀγωγῆς τῆς περιόδων τὸ κύκλιον, καὶ τὸν σχηματισμὸν τῆς λέξεως τὸ μειρακιῶδες, οὐκ ἐδοκίμαζον. δουλεύει γὰρ ἡ διάνοια πολλάκις τῷ ῥυθμῷ τῆς λέξεως, [c] καὶ τοῦ κομψοῦ λείπεται τὸ ἀληθινόν· κράτιστόν τε ἐπιτήδευμα ἐν διαλέκτῳ πολιτικῇ καὶ ἐναγωνίῳ, τὸ ὁμοιότατον τῷ κατὰ φύσιν. βούλεται δὲ ἡ φύσις τοῖς νοήμασιν ἕπεσθαι τὴν λέξιν, οὐ τῇ λέξει τὰ νοήματα. συμβούλῳ δὲ δὴ περὶ πολέμου καὶ εἰρήνης λέγοντι, καὶ ἰδιώτῃ τὸν περὶ ψυχῆς τρέχοντι κίνδυνον ἐν δικασταῖς, τὰ κομψὰ καὶ θεατρικὰ καὶ μειρακιώδη ταῦτα οὐκ οἶδα ἥντινα δύναιτο ἂν παρασχεῖν ὠφέλειαν· μᾶλλον δὲ 99 οἶδα ὅτι καὶ βλάβης ἂν αἴτια γένοιτο. χαριεντισμὸς γὰρ πᾶς, [d] ἐν σπουδῇ καὶ καλῶς γινόμενος, ἄωρον πρᾶγμα καὶ πολεμιώτατον ἐλέῳ.

ιγ'. Οὗτος δὲ [e] οὐχ ἐμὸς ὁ λόγος πρῶτος μὰ Δία· ἐπεὶ πολλοὶ καὶ τῶν παλαιῶν ταύτην ἔσχον ὑπὲρ αὐτοῦ τὴν δόξαν. Φιλόνικος μὲν γὰρ ὁ διαλεκτικὸς, τὴν ἄλλην κατασκευὴν τῆς λέξεως ἐπαινῶν τἀνδρὸς, μέμφεται τῆς [f] καινότητος ταύτης καὶ τοῦ φορτικοῦ· ἐοικέναι τε

tentiarum Lyſiam feliciorem eſſe, amplificationes ſuccedere melius Iſocrati, duxi: ſententiis in compendium contrahendis, & rotunde efferendis, Lyſiam, ut ad vera certamina idoneum, approbavi. In moribus exprimendis utrumque dextrum reperi: ſed gratiæ & jucunditatis, citra controverſiam primas Lyſiæ detuli. Heroica magnificentia apud Iſocratem reperitur: probabilitate & decoro neuter mihi deſtitui viſus. In compoſitione verborum Lyſiam ſimpliciorem, curioſiorem Iſocratem judico: & alterum, inſtar docti pictoris aut ſtatuarii, veritatem artificioſius exprimere; alterum, in confirmando & exornando, veluti pugilem robuſtiorem eſſe.

XII. Hæc ſunt quæ de dictione utriuſque dixerim. Jam cum in res ipſas inquirerem, inventionem apud utroſque admirabilem deprehendi, atque etiam judicium. Collocatione autem enthymematum, & diſtributionibus epicherematum, & cujuſque generis expolitione, & aliis univerſis quæ in rerum tractatione conſiderantur, longe duco Lyſiæ Iſocratem antecellere. Splendore quidem argumentorum, & philoſophico inſtituto, tantum illi præſtare, quantum puero virum, ut Plato dixit, & (ſi vera dicenda ſunt) cæteris oratoribus omnibus, quicunque in hoc doctrinæ genere dextre ac erudite verſati ſunt. Rotundum autem periodorum ductum, & juveniles dictionis conformationes non probavi. Servit enim ſæpe ſententia dictionis numero: nec tam habetur ab eo veritatis, quam elegantiæ ratio. Rectiſſime autem faciunt, qui in orationis civili & ad victoriam comparato genere, proxime naturam ſequuntur. Sic autem natura fert, ut dictio ſententias ſequatur, non ut ſententiæ dictionem. Conſiliario certe de bello & pace diſſerenti, & homini privato apud judices capitis cauſam dicenti, venuſta iſta, & theatrica, & juvenilia, equidem non video quid afferre poſſint utilitatis: immo vero poſſe fieri ſcio etiam pernicioſa. Omnes enim in re ſeria verborum deliciæ, etiam non ineptæ, intempeſtivæ ſunt, & commiſerationi plurimum adverſantur.

Elocutionis Iſocraticæ reprehenſio.

XIII. Neque vero, medius fidius, primus ego hæc dico; ſed & veterum complures idem hoc de eo ſenſerunt. Nam Philonicus dialecticus, cum reliquum dictionis ejus apparatum probet, novitatis affectationem hanc & tumorem reprehendit: eumque pictori compa-

Judicium Philonici dialectici, & Hieronymi philoſophi.

[a] Ἠθοποιΐα, μίμησίς ἐστιν ἤθους ὑποκειμένου προσώπου, & ἠθοποιεῖν, λόγους ἁρμόζοντας ἢ ἤθη ποιεῖν. Supra dixit *Iſocratis* λέξιν εἶναι ἠθικήν, p. 151. v. 4. quare hic ἐν ταῖς ἠθοποιΐαις malim vertere, *in exprimendis lenioribus affectibus*, quam pro rhetorica figura accipere. *Wolf.* [b] Κατασκευὴ rhetoribus fere confirmationem, ut ἀνασκευὴ refutationem ſignificat. ſed latius patet vocabulum τῆς κατασκευῆς, ut pro artificioſa totius orationis compoſitione & ſtructura, ut videre licet, p. 152. v. 12. ſeu pro apparatu & copiis accipiatur. Videtur alludere ad illud *Philippi Macedonis* dictum, qui *Iſocratem* pugili, *Demoſthenem* vero militi comparabat. τῆς κατασκευῆς ἀθλητὴν igitur fortaſſe licebit pro eo exponere, qui magnis viribus in id incumbat quod tractandum ſuſceperit, animoſeque perficiat: idque ita ut tota ratio ejus non tam ad ſeriam pugnam, quam ad pompam & ſpectatorum voluptatem referatur. huc enim pertinet quod ſupra dixit, (p. 151. v. 10.) ejus compoſitionem eſſe πεποιημένην μᾶλλον εἰς σεμνότητα πομπικὴν καὶ ποικίλην. *Wolf.* [c] Faſtu ac nimia elegantia veritas amittitur. Verba ſic conſtrue; τὸ ἀληθινὸν, καὶ τὸ ὁμοιότατον τῷ κατὰ φύσιν, κράτιστον ἐπιτήδευμα (per appoſitionem) ἐν διαλέκτῳ πολιτικῇ, λείπεται τοῦ κομψοῦ. atque eam ego diſtinctionem novæ periodi, & ſubintellectionem, (ſc. ὅπερ ἐστὶ κράτιστον ἐπιτήδευμα) in vertendo ſecutus ſum: non quod eam veram putarem, ſed quia mihi commodior ad vertendum eſſe videbatur. πολιτικὴν autem διάλεκτον hic intellige περὶ τοῦ δημηγορικοῦ καὶ συμβουλευτικοῦ ἢ ἐκκλησιαστικοῦ λόγους, id eſt de ſuaſoriis; ἐναγώνιον, de forenſibus ſeu judicialibus orationibus, ut exempla poſtulant. τὸ ἀληθινὸν *Plato* etiam uſurpavit ad hunc modum in *Cratylo*; νῦν, inquit, τὸ Φερρεφάττης ἐκκλίνουσι τὸ ὄνομα, Φερσεφόνην λέγοντες, δεισμαίνοντες περὶ πλεῖον ποιούμενοι τοῦ ἀληθείας. *Wolf.* [d] Sic ordinanda ſunt verba, πᾶς χαριεντισμὸς, καὶ καλῶς γινόμενος, ἐστὶν ἄωρον πρᾶγμα ἐν σπουδῇ. *Wolf.* Verum ſic lege, χαριεντισμὸς πᾶς ἐν σπουδῇ καὶ κακοῖς γινόμενος ἄωρον πρᾶγμα &c. *omnis affectatio elegantiæ in re ſeria, & in adverſis, intempeſtiva res eſt, & miſericordiæ alieniſſima. Caſaub.* ad *Perſium*, p. 128. [e] Alludere videtur ad locum *Euripidis* in *Melanippe*, citatum ſupra, p. 85. v. 23. *Sylb* [f] Καινότητος vocabulum agnoſcit & *Wolfii* verſio: alioqui putarit fortaſſe aliquis convenientius eſſe κενότητος. *Sylb.*

comparat, qui veſtibus & geſtibus iiſdem picturas omnes exornet. In omnibus certe orationibus ejus, eoſdem tropos dictionis (inquit) inveni. Itaque cum in multis ſingula artificioſe perficit, in toto prorſus indecorus videtur; propterea quod propoſitis rebus non congruenter dicit. Hieronymus vero philoſophus ait, orationes ejus eleganter quidem legi poſſe; ſed in concione, altiore & contentiore voce, & (hac quidem ſtructura) cum actione decenti pronunciari poſſe nequaquam. Nec enim admittere (id quod maximum ſit, & ad permovendum populum aptiſſimum) affectuum vehementiam, & vivum quendam vigorem, cum ipſe lenitati perpetuo ſerviat; temperationem vero & varietatem, cum intentione & remiſſione, tum interpoſitis acrioribus affectibus diſtinctam, tranſilierit. Denique pueri lectoris vocem ita eum repræſentare dicit, ut neque contentionem, neque affectum, neque actionem ferre poſſit. Multi etiam alii hæc & his ſimilia dixerunt, de quibus mihi nihil neceſſe eſt ſcribere. Nam ſi ipſa Iſocratis dictio prolata fuerit, evidenter & periodorum rythmus, undique concinnitatem conſectans, & juvenile quoddam figurarum ſtudium, quod in contentione contrariorum conteritur, & in comparibus & ſimiliter finitis perſpicietur. Neque ego figurarum genus ipſum reprehendo, quo multi cum rerum geſtarum ſcriptores, tum oratores uſi, orationem tanquam floſculis ornare voluerunt; ſed earum rerum redundantiam.

Figuræ Iſocraticæ.

XIV. Quod enim hoc & ſine modo fiat, & intempeſtive, auribus faſtidium quoddam inde oboriri dico. In *Panegyrica* certe, celeberrima illa oratione, multus eſt in figuris hujuſmodi: * "Et plurima beneficia contuliſſe, & laudes maximas meruiſſe". Hic enim non tantum membrum membro reſpondet, ſed etiam verba verbis, videlicet, "Plurima" & "Maxima"; "Beneficia" & "Laudes"; "Contuliſſe" & "Meruiſſe". Et rurſus: "Neque fruebantur ut propriis, negligebant "ut aliena". Secundum enim membrum compar eſt priori; & vocabula, "Fruebantur", & Negligebant", "Propriis" & "Aliena", opponuntur. quibus adjicit: "Sed curabant "tanquam propria, ita vero abſtinebant, ut "abſtinere debet prorſus alienis". Rurſus enim etiam hic oppoſita ſunt, "Curabant" & "Abſtinebant", "Propria" & "Prorſus alienis". Ac ne his quidem eſt contentus, ſed in ea periodo quæ ſequitur, rurſum convertuntur, hoc, "Et ipſe maxime celebrabitur": & quod mox infertur, "Liberis maximam glo- "riam relinquet". Cumque poſuiſſet, "Neque "alter alterius confidentiam mirabantur", ſubjungit, "Neque audaciam contra ſemet- "ipſos exercebant". nulloque plano intervallo interpoſito, infert, "Sed gravius exiſtima- "bant eſſe, male audire à civibus, quam ho-

φησὶν αὐτὸν ζωγράφῳ ταῖς αὐταῖς ἐσθήσεσι καὶ τοῖς αὐτοῖς σχήμασι πάσας ἐπικοσμοῦντι τὰς γραφάς. ἅπαντας γοῦν ([a] φησὶν) εὕρισκον τοὺς λόγους αὐτοῦ τοῖς αὐτοῖς τρόποις τῆς λέξεως [b] κεχρημένους· ὥστε ἐν πολλοῖς τεχνικῶς τὰ καθ' ἕκαστα ἐξεργαζόμενον, [c] τοῖς ὅλοις ἀπρεπῆ παντελῶς φαίνεσθαι, διὰ τὸ μὴ προσηκόντως τοῖς ὑποκειμένοις τῶν ἠθῶν φράζειν. Ἱερώνυμος δὲ ὁ φιλόσοφός φησιν, ἀναγνῶναι μὲν ἄν τινα δυνηθῆναι τοὺς λόγους αὐτοῦ καλῶς, δημηγορῆσαι δὲ τήν τε φωνὴν καὶ τὸν τόνον ἐπάραντα, καὶ ἐν ταύτῃ τῇ κατασκευῇ, μετὰ τῆς ἁρμοττούσης ὑποκρίσεως εἰπεῖν, οὐ παντελῶς. τὸ γὰρ μέγιστον καὶ κινητικώτατον τῶν ὄχλων, παραιτεῖσθαι, τὸ παθητικὸν καὶ ἔμψυχον· δουλεύειν γὰρ αὐτὸν τῇ λειότητι διὰ παντός· τὸ δὲ κεκραμένον καὶ παντοδαπὸν ἐπιτάσει τε καὶ ἀνέσει, καὶ τὸ ταῖς παθητικαῖς [d] ὑποθέσεσι διειλημμένον, ὑπερβεβηκέναι. καθόλου δέ φησιν αὐτὸν εἰς ἀναγνώστου παιδὸς φωνὴν καταδύντα, μήτε τόνον, μήτε πάθος, μήτε ὑπόκρισιν δύνασθαι φέρειν. πολλοῖς δὲ καὶ ἄλλοις ταῦτα καὶ παραπλήσια τούτοις εἴρηται, περὶ ὧν οὐδὲν δέομαι γράφειν. ἐξ αὐτῆς γὰρ ἔσται τῆς Ἰσοκράτους λέξεως τεθείσης καταφανὴς ὅ, τε τῶν περιόδων ῥυθμὸς, ἐκ παντὸς διώκων τὸ γλαφυρὸν, καὶ τῶν σχημάτων τὸ μειρακιῶδες περὶ τὰς ἀντιθέσεις, καὶ παρισώσεις καὶ παρομοιώσεις κατατριβόμενον. καὶ οὐ τὸ γένος μέμφομαι τῶν σχημάτων· πολλοὶ γὰρ αὐτοῖς ἐχρήσαντο καὶ συγγραφεῖς καὶ ῥήτορες, ἀνθίσαι βουλόμενοι τὴν λέξιν· ἀλλὰ τὸν πλεονασμόν.

ιδ'. [e] Τῷ γὰρ μὴ ἐν καιρῷ γίνεσθαι, μηδὲ ἐν ὥρᾳ, προσίστασθαί φημι ταῖς ἀκοαῖς. ἐν γε οὖν ΤΩ ΠΑΝΗΓΥΡΙΚΩ τῷ περιβοήτῳ λόγῳ, πολύς ἐστιν ἐν τοῖς τοιούτοις· "Πλείστων μὲν οὖν ἀγαθῶν αἰτίους, καὶ μεγίστων ἐπαίνων ἀξίους ἡγοῦμαι"· ἐνταῦθα γὰρ οὐ μόνον τῷ κώλῳ τὸ κῶλον ἴσον, ἀλλὰ καὶ τὰ ὀνόματα τοῖς ὀνόμασι· τῷ μὲν "Πλείστων", τὸ "Μεγίστων"· τῷ δὲ "Ἀγαθῶν", τὸ "Ἐπαίνων"· τῷ δὲ "Αἰτίους", τὸ "Ἀξίους". καὶ αὖθις· "Οὐδὲ ἀπέλαυον μὲν ὡς ἰδίων, ἠμέλουν "δὲ ὡς ἀλλοτρίων"· τό, τε γὰρ κῶλον τὸ δεύτερον τῷ κώλῳ (τῷ πρὸ αὐτοῦ) πάρισον· καὶ τῶν ὀνομάτων τῷ μὲν "Ἀπέλαυον", τὸ "Ἠμέλουν" ἀντίθετον· τῷ δὲ "Ἰδίων", τὸ "Ἀλλοτρίων". οἷς ἐπιτίθεσιν· "Ἀλλ' ἐκήδοντο μὲν ὡς οἰκείων, ἀπείχοντο δὲ "ὥσπερ χρὴ τῶν μηδὲν προσηκόντων". ἀντίκειται γὰρ δὲ πάλιν κἀνταῦθα, τῷ μὲν "Ἐκήδοντο", τὸ "Ἀπείχοντο"· τὸ δὲ "Οἰκείων", τὸ "Μηδὲν προσηκόντων". καὶ οὔπω ταῦθ' ἱκανά· ἀλλ' ἐν τῇ μετὰ ταῦτα περιόδῳ πάλιν ἀντιστρέφει, τῷ μὲν, "Αὐτός "τε μέλλοι μάλιστα εὐδοκιμήσειν", τὸ ἐπιφερόμενον, "Καὶ "τοῖς παισὶ μεγάλην δόξαν καταλείψειν"· τὸ δέ, "Οὐδὲ "τὰς θρασύτητας τὰς ἀλλήλων ἐζήλουν", τὸ συναπτόμενον αὐτῷ, "Οὐδὲ τὰς τόλμας τὰς καθ' ἑαυτῶν ἤσκουν". καὶ οὐδὲ μικρὸν διαλιπὼν ἐπιφέρει τούτοις· "Ἀλλὰ δει- "νότερον μὲν ἐνόμιζον εἶναι, κακῶς ὑπὸ τῶν πολιτῶν ἀκού- "ειν, ἢ καλῶς ὑπὲρ τῆς πατρίδος ἀποθνήσκειν". οὐκοῦν καὶ

δεύτερον

[a] Incluſum φησὶν additum ex *Wolfii* verſione. *Sylb.* [b] Quid ſi legamus κεχρωσμένοις *coloratas*? *Wolf.* [c] *Oporini* & *Stephani* editio habet τοῖς ὀλίγοις, quod ad πολλοῖς commode refertur: ſed τοῖς ὅλοις ad τὰ καθ' ἕκαστα magis quadrare videtur. *Sylb.* [d] Malim ὑποτιθέσεσι, i. e. interponendis acrioribus affectibus. *W.* [e] Τῷ γὰρ excuſari poteſt; ut ſit ſignificatio cauſæ, pro διὰ τὸ μὴ γίνεσθαι, ſc. τὸν πλεονασμόν. verior tamen lectio eſſe videtur τὸ γὰρ, accuſandi caſu. *W.* * *Hæc de figuris Iſocraticis è Græcio rectius judicantur. Noſtra enim interpretatio ſenſum præcipue ſpectat, de verbis ac ſyllabis annumerandis non perinde ſollicita. W.*

a Ante

Νεώτερον τῷ μὲν "Καλῶς", τὸ "Κακῶς" ἀντίστροφον· τῷ δὲ "Ἀκούειν", τὸ "Ἀποθνήσκειν" πάρισον. [a] εἰ μέτριος ἦν μέχρι δεῦρο, ἀνεκτός· ἀλλ' οὐκ ἀνίησι. πάλιν γοῦν ἐν τῇ μετ' αὐτὴν περιόδῳ τίθησιν· "Ὅτι τοῖς ἀγαθοῖς τῶν ἀνθρώπων οὐδὲν δεήσει "πολλῶν γραμμάτων, ἀλλ' ὀλίγων συνθημάτων, καὶ περὶ τῶν "κοινῶν καὶ περὶ τῶν ἰδίων ὁμονοήσουσιν". οὐκοῦν τὸ "Γραμμάτων" καὶ "Συνθημάτων" πάρισον· καὶ τὸ "Πολλῶν" καὶ "Ὀλίγων", καὶ "Κοινῶν" καὶ "Ἰδίων" ἀντίθετα. ἔπειθ' ὥσπερ οὐδὲν εἰρηκὼς τοιοῦτον, ἀθρόαις ἐπικλύσει ταῖς παρισώσεσιν, ἐπιφέρων [b] ταὐτίκα· "Τὰ τῶν ἄλλων διῴκουν θεραπεύοντες, ἀλλ' "οὐχ ὑβρίζοντες τοὺς Ἕλληνας· καὶ στρατηγεῖν οἰόμενοι δεῖν "αὐτῶν, ἀλλὰ μὴ τυραννεῖν αὐτῶν· καὶ μᾶλλον ἐπιθυμοῦντες "ἡγεμόνες ἢ δεσπόται προσαγορεύεσθαι, καὶ σωτῆρες ἀλλὰ μὴ "λυμεῶνες ἀποκαλεῖσθαι· τῷ ποιεῖν εὖ προσαγόμενοι τὰς "πόλεις, ἀλλ' οὐ βίᾳ [c] προσκαταστρεφόμενοι· πιστοτέροις μὲν "τοῖς λόγοις, ἢ νῦν τοῖς ὅρκοις χρώμενοι· ταῖς δὲ συνθή"καις ὥσπερ ἀνάγκαις ἐμμένειν ἀξιοῦντες". καὶ τί δεῖ τὰ καθ' ἕκαστα διεξιόντα μηκύνειν; ὀλίγου γὰρ ἅπας ὁ λόγος ὑπὸ τῶν τοιούτων αὐτῷ κεκόμψευται σχημάτων. οἱ μέντοι γε ἐπὶ τελευτῇ τοῦ βίου γραφέντες λόγοι, ἧττόν εἰσι μειρακιώδεις, ὡς ἂν οἶμαι, τελείαν ἀπειληφότες τὴν φρόνησιν παρὰ τοῦ χρόνου. καὶ περὶ μὲν τούτων ἱκανὰ ταῦτα.

ιε'. Ὥρα δὲ ἂν εἴη καὶ τῶν παραδειγμάτων ἅψασθαι, καὶ [d] δεῖξαι τίς ἐστι τούτοις ἡ τοῦ ῥήτορος ἰσχύς. ἅπαντα μὲν οὖν τὰ 100 γένη τῶν προβλημάτων, καὶ πάσας τὰς ἰδέας τῶν λόγων, ἀμήχανον ἐν ὀλίγῳ δηλῶσαι· ἀρκεῖ [e] τε μία τε δημηγορία παραληφθεῖσα, καὶ λόγος εἷς [f] ἐκ δικανικῶν· ὁ μὲν οὖν συμβουλευτικὸς λόγος ἐστὶν ἐν ᾧ παρακαλεῖ τοὺς Ἀθηναίους διαλύσασθαι μὲν τὸν συμμαχικὸν κληθέντα πόλεμον, ὃν ἐπολέμουν πρὸς αὐτοὺς Χῖοί τε καὶ Ῥόδιοι καὶ οἱ τούτων σύμμαχοι· παύσασθαι δὲ πλεονεκτοῦντας καὶ τῆς κατὰ γῆν καὶ κατὰ θάλατταν ἐπιθυμοῦντας ἀρχῆς· διδάσκων ὡς ἔστιν οὐ μόνον κρείττων ἡ δικαιοσύνη τῆς ἀδικίας, ἀλλὰ καὶ ὠφελιμωτέρα. τὸ μὲν οὖν ὕπτιον καὶ ἀναβεβλημένον τῆς ἀγωγῆς, καὶ τῶν περιόδων ὁ χαριεντισμὸς ἔνεστι κᾀν τούτοις· τὰ δὲ θεατρικὰ τῶν σχημάτων τεταμιευμένως παρείληπται. ταῦτα μὲν δὴ παρορᾶν δεῖ τοὺς ἀναγινώσκοντας, καὶ μὴ ἄξια ἡγεῖσθαι σπουδῆς, ὥσπερ κατ' ἀρχὰς ἔφην· τοῖς δὲ ἄλλοις πάνυ προσέχειν τὸν νοῦν. ἄρχεται δὲ ὁ λόγος ἐνθένδε·

ις'. "Ἅπαντες μὲν εἰώθασιν οἱ παριόντες ἐνθάδε, ταῦτα μέ"γιστα φάσκειν (εἶναι), καὶ μάλιστα σπουδῆς ἄξια τῇ πόλει, περὶ "ὧν αὐτοὶ μέλλουσι συμβουλεύειν. οὐ μὴν ἀλλ' εἰ [g] (καὶ) περὶ "ἄλλων τινῶν πραγμάτων ἥρμοσε τοιαῦτα προειπεῖν, δοκεῖ μοι "πρέπειν καὶ περὶ τῶν νυνὶ παρόντων (πραγμάτων) ἐντεῦθεν ποιή"σασθαι τὴν ἀρχήν. ἥκομεν γὰρ ἐκκλησιάσοντες περί τε πολέμου "καὶ εἰρήνης· ἃ μεγίστην ἔχει δύναμιν ἐν τῷ βίῳ τῷ τῶν ἀνθρώ"πων, καὶ περὶ ὧν ἀνάγκη τοὺς ὀρθῶς βουλευσαμένους ἄμει"νον τῶν ἄλλων πράττειν. τὸ μὲν οὖν μέγεθος ὑπὲρ ὧν

"neſte pro patria oppetere". Denuo igitur inter ſe convertuntur "Honeſte" & "Male": item, "Audire" & Oppetere" comparia ſunt. Si hactenus ſibi indulſiſſet, ferri poſſet: ſed non deſinit. Rurſum enim in ſequente periodo ponit, "Bonis viris nihil opus eſſe mul"tis ſcriptis, ſed paucis ſignis, ut de rebus "publicis privatiſque conſentiant". Comparia ſunt "Scriptis & Signis": "Multis" vero & "Paucis", item "Publicis & Privatis" contrapoſita. Poſtea, tanquam nihil tale dixerit, denſis comparibus, tanquam fluctibus obruet, inſerens mox, "Aliorum res admini"ſtrabant, curando, & non exagitando Græ"cos; exiſtimantes, imperandum illis eſſe, "non inſultandum illis eſſe; & duces potius "cupientes, quam domini appellari; & ſer"vatores, non everſores vocari; benefacien"do civitates allicientes, non vi everſas ſubi"gentes; verbis fide majore dignis utentes "quam nunc jurejurando, in fœdere tanquam "in neceſſitate manendum eſſe ſtatuentes". Sed quorſum attinet ſingulis percenſendis immorari? Nam tota fere oratio talibus ab eo figuris, quaſi calamiſtris inuſta eſt. Verum orationes, quas ſub vitæ finem ſcripſit, minus ſunt juveniles; ut quas ipſa ſcilicet ætas prudentius informarit atque perfecerit. Ac de his quidem hæc dixiſſe ſufficiat.

Orationes caneſcentes meliores.

XV. Nunc tempeſtivum fuerit exempla proferre, unde, quæ vis & facultas oratoris ſit, appareat. Nullo autem modo fieri poteſt, ut omnia genera quæſtionum, & omnes formæ orationum, paucis explicentur. Unam tamen concionem aſſumpſiſſe, & unam forenſem orationem, ſatis fuerit. Oratio igitur *de Pace* ſuaſionem continet: qua hortatur Athenienſes, ut compoſito bello ſociali, quod contra eos geſſere Chii & Rhodii, & horum ſocii, miſſam faciant avaritiam, & terræ mariſque imperium affectare deſinant: ac docet, juſtitiam non tantum meliorem eſſe injuria, ſed etiam utiliorem. Ineſt autem etiam in hac ductus ſupinus & extenſus, & periodorum venuſtas: figuræ vero, ad oſtentationem comparatæ, parcius inſertæ ſunt. Hæc igitur negligere lectores debent, & non magno ſtudio digna ducere, ut initio dicebam: cætera vero diligenter animadvertenda ſunt. Hoc autem eſt principium orationis:

Argumentum orationis de Pace, & ſpecimen ſuaſionis.

XVI. "Solent omnes, qui ex hoc loco "verba faciunt, ea dicere maximi eſſe "momenti, & reipublicæ plurimum intereſ"ſe, de quibus ipſi conſilia daturi ſint. Ve"rum ſi ullis aliis negotiis tale convenit "exordium, eo nobis in his quoque nego"tiis utendum eſſe cenſeo. Nam in hoc "conventu de pace & bello deliberatur: "quæ duæ res maximas in vita mortalium "vires habent, aliiſque feliciores neceſſario "reddunt eos à quibus prudenter admini"ſtrantur. Ac magnitudo rerum propter "quas

a Ante εἰ deeſſe videtur copulativa καί. quod loquendi genus alibi occurrit. *W.* Hoc in loco video hærere multos: at ſi interpunctionis ſedem mutent, hærere deſinent. Sic autem eſt mutanda illa ſedes, ut quæ poſt δεῦρο eſt poſt ἦν ponatur, hoc modo: *εἰ μέτριος ἦν, μέχρι δεῦρο ἀνεκτός.* Perinde ac ſi diceret, Si modum tenere ſciret, nequaquam ulterius perrexiſſet, ac tolerari certe huc uſque potuiſſet; verum οὐκ ἀνίησι. *Steph.* Diatrib. in *Iſocr.* p. 13. b *Wolfius* legit αὐτίκα ſtatim. quod ſi non placeat, legere poteris *ταυτὶ hæc. Sylb.* c Καταστρεφόμενοι malit *Steph.* ut duobus modis conveniret cum προσαγόμενοι. i. e. ut non modo eſſent pariſa, ſed etiam ab eadem propoſitione utrumque inciperet. *Diatrib.* IV. p. 14. d Δεῖξαι τίς ἐστιν ἐν τούτοις, vel δεῖξαι τούτοις τίς ἐστιν legendum cenſet *Wolfius.* e *Wolfius* pro priore τε legit δέ. Sed poſſis etiam, retenta priore τε, pro poſteriore ſubſtituere τις, *Sylb.* f Idem pro ἐκ δικανικῶν, in margine ponit τῶν δικανικῶν: & mox poſt ὁ μὲν οὖν inſerendum putat περὶ τῆς εἰρήνης. *Sylb.* g Incluſa καὶ abeſt à *Wolfii* editione. Ex eadem ſeq. v. additum ſubſtantivum πραγμάτων. *Sylb.*

h Wolfius

“quas convehimus, tanta eſt: vos autem non ſimili ſtudio omnium orationes audire video, ſed aliis auſcultare, aliorum ne vocem quidem tolerare. id quod equidem nihil miror. Nam ſuperiori etiam tempore, ſoliti fuiſtis cæteros omnes ejicere, præter eos qui veſtris cupiditatibus aſſentarentur. in quo certe reprehendendi eſtis. Nam cum multas & magnas familias ab aſſentatoribus funditus everſas eſſe ſciatis, & illa præditos arte privatim oderitis, publice non eodem animo erga illos affecti eſtis: ſed cum eos qui adulatores admittunt, eorumque conſuetudine delectantur, accuſetis; vos ipſi plus illis creditis quam reliquis civibus. eaque re effeciſtis, ut oratores non quæ ſint è republica meditentur, ſed orationes vobis gratas excogitent: qualium habendarum cauſa multitudo eorum etiam nunc confluxit. Omnibus enim perſpicuum fuit, vos iis delectari magis, qui ad bellum adhortentur, quam his qui pacem ſuadeant. Nam illi quidem ſpem nobis faciunt & poſſeſſionum, quæ ſunt in urbibus illis, recipiendarum, & veteris potentiæ recuperandæ: hi vero, tale nihil oſtentant, ſed quieſcendum eſſe dicunt; neque res magnas per injuriam appetendas, ſed in pari & æquo jure acquieſcendum: quo maximæ hominum parti factu nihil eſt difficilius. Sic enim ſpe plerique pendemus, & ita inſatiabili cupiditate rerum, quæ aliquam vel injuſti lucri ſpeciem habent, tenemur, ut ne locupletiſſimi quidem re ſua familiari contenti vivant, ſed in appetitione majorum copiarum, etiam quas habent opes in diſcrimen adducant. Quare providendum eſt ne in ſimilem nos quoque amentiam incidamus. Nimis enim mihi quidam ad bellum videntur eſſe incitati, non quaſi plebejus aliquis conſuluiſſet, ſed tanquam dii immortales proſperrima quæque nobis, & facilem hoſtium victoriam promiſiſſent. Eſt autem prudentium hominum, de his quæ comperta habent, non deliberare, (ſupervacaneum enim fuerit) ſed quæ decreverunt, maturare. Quibus autem de rebus conſultant, eas non exploratas ſibi eſſe putare, ſed conjectura quidem uti, & in fortunæ arbitrio eventum eſſe poſitum, exiſtimare debent. Quorum vos neutrum facitis, ſed in maxima verſamini perturbatione. Nam ita quidem conveniſtis, quaſi ex omnibus ſententiis id ſit eligendum, quod maxime conducat: ita vero non niſi eos qui grata & jucunda vobis dicunt, audire vultis, quaſi jam noveritis quid factu ſit optimum. Enimvero decebat, ſi omnino quæreretis quid è republica eſſet, eos audire ſtudioſius qui veſtris ſententiis adverſantur, quam illos qui aſſentantur omnia. Nec enim ignoratis, ab his, qui ea quæ vos vultis, dicunt, facile

“συνεληλύθαμεν, τηλικοῦτόν ἐστιν. ὁρῶ δ' ὑμᾶς οὐκ ἐξ ἴσου τῶν λεγόντων τὰς ἀκροάσεις ποιουμένους, ἀλλὰ τοῖς μὲν προσέχοντας τὸν νοῦν, τῶν δὲ οὐδὲ τῆς φωνῆς ἀνεχομένους. καὶ θαυμαστὸν οὐδὲν ποιεῖτε. καὶ γὰρ τὸν ἄλλον χρόνον εἰώθατε τοὺς ἄλλους ἅπαντας ἐκβάλλειν, πλὴν τοὺς [a] συναγορεύοντας ταῖς ἐπιθυμίαις ὑμῶν· οἷς καὶ δικαίως ἄν τις ἐπιτιμήσειεν, ὅτι συνειδότες πολλοὺς καὶ μεγάλους οἴκους ὑπὸ τῶν κολακευόντων ἀναστάτους γεγενημένους, καὶ μισοῦντες ἐπὶ τῶν ἰδίων τοὺς ταύτην ἔχοντας [b] τὴν τέχνην, ἐπὶ τῶν κοινῶν οὐχ ὁμοίως διάκεισθε πρὸς αὐτούς, ἀλλὰ κατηγοροῦντες τῶν προσιεμένων καὶ χαιρόντων τοῖς τοιούτοις, αὐτοὶ μᾶλλον φαίνεσθε [c] τούτοις πιστεύοντες, ἢ τοῖς ἄλλοις πολίταις. καὶ γάρ τοι πεποιήκατε τοὺς ῥήτορας μελετᾶν καὶ φιλοσοφεῖν οὐ τὰ μέλλοντα τῇ πόλει συνοίσειν, ἀλλ' ὅπως ἀρέσκοντας ὑμῖν λόγους ἐροῦσιν· ἐφ' οὓς καὶ νῦν τὸ πλῆθος αὐτῶν [d] συνερρύηκεν. ἅπασι γὰρ ἦν φανερὸν ὅτι μᾶλλον ἥδεσθε τοῖς παρακαλοῦσιν ὑμᾶς ἐπὶ τὸν πόλεμον, ἢ τοῖς περὶ τῆς εἰρήνης συμβουλεύουσιν. οἱ μὲν γὰρ προσδοκίαν ἐμποιοῦσιν, ὡς τὰς κτήσεις τὰς ἐν ταῖς πόλεσι κομιούμεθα, καὶ τὴν δύναμιν ἀναληψόμεθα πάλιν, ἣν πρότερον ἐτυγχάνομεν ἔχοντες· οἱ δ' οὐδὲν [e] τοιοῦτον ὑποτείνουσιν, ἀλλ' ὡς ἡσυχίαν ἔχειν δεῖ, καὶ μὴ μεγάλων ἐπιθυμεῖν παρὰ τὸ δίκαιον, ἀλλὰ [f] στέργειν τὸ ἴσον· ὃ χαλεπώτατον πάντων τοῖς πλείστοις τῶν ἀνθρώπων ἐστίν. οὕτω γὰρ ἐξηρτήμεθα τῶν ἐλπίδων, καὶ πρὸς τὰς δοκούσας εἶναι πλεονεξίας ἀπλήστως ἔχομεν, ὥστε οὐδὲ οἱ κεκτημένοι τοὺς μεγίστους πλούτους, μένειν ἐπὶ τούτοις ἐθέλουσιν, ἀλλ' ἀεὶ τοῦ πλείονος ὀρεγόμενοι, περὶ τῶν ὑπαρχόντων κινδυνεύουσι. διόπερ ἄξιόν ἐστι δεδιέναι μὴ καὶ νῦν ἡμεῖς ἔνοχοι γενώμεθα ταύταις ταῖς ἀνοίαις. λίαν γάρ τινές μοι δοκοῦσιν ὡρμῆσθαι πρὸς τὸν πόλεμον, ὥσπερ οὐ τῶν τυχόντων συμβεβουλευκότων, ἀλλὰ τῶν θεῶν ἀκηκοότες ὅτι κατορθώσομεν ἅπαντα, καὶ ῥᾳδίως κρατήσομεν τῶν ἐχθρῶν. χρὴ δὲ τοὺς νοῦν ἔχοντας περὶ μὲν ὧν ἴσασι μὴ βουλεύεσθαι· περίεργον γάρ· ἀλλὰ [g] πράττειν ὡς ἐγνώκασι· περὶ ὧν δ' ἂν βουλεύωνται, μὴ νομίζειν εἰδέναι τὸ συμβησόμενον, ἀλλ' ὡς δόξῃ μὲν χρωμένους, ὅτι δ' ἂν τύχῃ γενησόμενον, οὕτω διανοεῖσθαι περὶ αὐτῶν. ὧν ὑμεῖς οὐδέτερον τυγχάνετε ποιοῦντες, ἀλλ' ὡς οἷόν τε ταραχωδέστατα διάκεισθε. συνεληλύθατε γὰρ ὡς δέον ὑμᾶς ἐξ ἁπάντων τῶν ῥηθέντων ἐκλέξαι τὸ βέλτιον· ὥσπερ δ' ἤδη σαφῶς εἰδότες ὃ πρακτέον ἐστίν, οὐ θέλετε ἀκούειν, πλὴν τῶν [h] εἰς ἡδονὴν δημηγορούντων. καίτοι προσήκει ὑμᾶς, εἴπερ ἐβούλεσθε ζητεῖν τὸ τῇ πόλει συμφέρον, μᾶλλον τοῖς ἐναντιουμένοις ταῖς ὑμετέραις γνώμαις προσέχειν τὸν νοῦν, ἢ τοῖς χαριζομένοις· εἰδότας ὅτι τῶν ἐνθάδε παριόντων οἱ μὲν ἃ βούλεσθε λέγοντες, ῥᾳδίως “ἐξαπατᾶν

a *Wolfius* cum vulgatis *Iſocratis* editionibus legit, συναγορεύοντας ταῖς ὑμετέραις ἐπιθυμίαις· ὃ καὶ δικαίως ἄν τις ὑμῖν ἐπιτιμήσειε. *Sylb.* b Pro τὴν τέχνην *Iſocratis* codicem habere τὴν γνώμην, adnotavit *Stephanus.* c *Wolfii* editio pro τούτοις habet τοῖς τοιούτοις. *Sylb.* d Συνερρύηκεν pro vulgato ἐρρύηκεν repoſui ex eadem editione *Wolfiana. Sylb.* e Eadem habet τοιοῦτο προτείνουσι. *Sylb.* f Pro στέργειν τὸ ἴσον vulgatæ *Iſocratis* editiones habent στέργειν τοῖς παροῦσι. Utrumque ferri poteſt: ego tamen poſterius malim, quia ſequitur, οὕτω γὰρ ἐξηρτήμεθα τῶν ἐλπίδων. antitheta igitur ſunt, στέργειν τοῖς παροῦσιν & ἐξηρτῆσθαι τῶν ἐλπίδων. an vero tam eleganter ſibi mutuo reſpondebunt, ſi legas στέργειν τὸ ἴσον? haud opinor. nolo tamen cum ullo digladiari, qui στέργειν τὸ ἴσον ad præcedentia referre maluerit. *Wolf.* g In vulgatis *Iſocratis* exemplaribus legitur, πράττειν ὡς ἐγνώκασιν, ut ad περὶ ὧν ἴσασι referatur conſtructio. *Wolf.* h Πρὸς ἡδονὴν (ut mox p. 161. v. 3.) malit *Wolfius.*

a Incluſum

ἐξαπατᾶν δύνανται. τὸ γὰρ πρὸς χάριν ῥηθὲν ἐπισκοτεῖ τῷ καθορᾶν ([a] ὑμᾶς) τὸ βέλτιστον. ὑπὸ δὲ τῶν μὴ πρὸς ἡδονὴν συμβουλευόντων, οὐδὲν ἂν πάθοιτε τοιοῦτον. οὐ γάρ ἐστιν ὅπως ἂν μεταπεῖσαι δυνηθεῖεν ([b] ὑμᾶς, μὴ φανερὸν τὸ συμφέρον καταστήσαντες. χωρὶς δὲ τούτων, πῶς ἂν ἄνθρωποι καλῶς δυνηθεῖεν) ἢ κρῖναι περὶ τῶν γεγενημένων, ἢ βουλεύσασθαι περὶ τῶν μελλόντων, εἰ μὴ τοὺς μὲν λόγους τοὺς τῶν ἐναντιουμένων παρ' ἀλλήλους ἐξετάζοιεν, αὐτοὶ δ' αὑτοὺς κοινοὺς ἀμφοτέροις ἀκροατὰς παράσχοιεν; θαυμάζω δὲ [c] ταὶ τῶν πρεσβυτέρων, εἰ μηκέτι μνημονεύουσι, καὶ τῶν νεωτέρων, εἰ μηδενὸς ἀκηκόασιν, ὅτι διὰ μὲν τοὺς παραινοῦντας ἀντέχεσθαι τῆς εἰρήνης, οὐδὲν πώποτε κακὸν ἐπάθομεν· διὰ δὲ τοὺς ῥᾳδίως [d] πολεμεῖν αἱρουμένους, μεγάλαις συμφοραῖς περιεπέσομεν. ὧν ἡμεῖς οὐδεμίαν ποιούμεθα μνείαν, ἀλλ' ἑτοίμως ἔχομεν μηδὲν [e] εἰς τὸ πρόσθεν ἡμῖν αὐτοῖς πράττοντες, τριήρεις πληροῦν, καὶ χρημάτων εἰσφορὰς ποιεῖσθαι, καὶ βοηθεῖν, καὶ πολεμεῖν οἷς ἂν τύχωμεν, ὥσπερ ἐν ἀλλοτρίᾳ τῇ πόλει κινδυνεύοντες. τούτων δ' αἴτιόν ἐστιν, ὅτι προσῆκον ὑμᾶς ὁμοίως ὑπὲρ τῶν κοινῶν ὥσπερ τῶν ἰδίων σπουδάζειν, οὐ τὴν αὐτὴν γνώμην ἔχετε περὶ αὐτῶν· ἀλλ' ὅταν μὲν ὑπὲρ τῶν ἰδίων βουλεύησθε, ζητεῖτε συμβούλους τοὺς ἄμεινον φρονοῦντας ὑμῶν αὐτῶν· ὅταν δ' ὑπὲρ τῆς πόλεως ἐκκλησιάζητε, τοῖς μὲν τοιούτοις ἀπιστεῖτε καὶ φθονεῖτε· τοὺς δὲ πονηροτάτους τῶν ἐπὶ τὸ βῆμα παριόντων, ἐπαινεῖτε· καὶ νομίζετε δημοτικωτέρους εἶναι τοὺς μεθύοντας τῶν νηφόντων, καὶ τοὺς νοῦν οὐκ ἔχοντας τῶν εὖ φρονούντων, καὶ τοὺς τὰ τῆς πόλεως διανεμομένους, τῶν ἐκ τῆς [f] (ἰδίας) οὐσίας ὑμῖν λειτουργούντων. ὥστ' ἄξιον θαυμάζειν, εἴ τις ἐλπίζει τὴν πόλιν τοιούτοις συμβούλοις χρωμένην, ἐπὶ τὸ βέλτιον ἐπιδώσειν. ἐγὼ δ' οἶδα μὲν ὅτι πρόσαντές ἐστιν ἐναντιοῦσθαι ταῖς ὑμετέραις διανοίαις, καὶ ὅτι δημοκρατίας οὔσης οὐκ ἔστι παῤῥησία, πλὴν ἐνθάδε μὲν, τοῖς ἀφρονεστάτοις καὶ μηδὲν ὑμῶν φροντίζουσιν· ἐν δὲ τοῖς θεάτροις, τοῖς [g] κωμῳδοδιδασκάλοις· ὃ καὶ πάντων ἐστὶ δεινότατον, ὅτι τοῖς μὲν ἐκφέρουσιν εἰς τοὺς ἄλλους Ἕλληνας τὰ τῆς πόλεως ἁμαρτήματα, τοσαύτην ἔχετε χάριν, ὅσην οὐδὲ τοῖς εὖ ποιοῦσι· πρὸς δὲ τοὺς ἐπιπλήττοντας καὶ νουθετοῦντας ὑμᾶς, οὕτω διατίθεσθε δυσκόλως, ὥσπερ πρὸς τοὺς κακόν τι τὴν πόλιν ἐργαζομένους. ὅμως δὲ καὶ τούτων ὑπαρχόντων, οὐκ ἂν ἀποσταίην ὧν διενοήθην. παρελήλυθα γὰρ οὐ χαριούμενος ὑμῖν, οὐδὲ χειροτονίαν μνηστεύσων, ἀλλ' ἀποφανούμενος ἃ τυγχάνω γιγνώσκων· πρῶτον μὲν, περὶ ὧν [h] ὁ πρύτανις προτίθεσιν· ἔπειτα (καὶ) περὶ τῶν ἄλλων τῶν τῆς πόλεως πραγμάτων. οὐδὲν γὰρ ὄφελος ἔσται [i] τῶν ὑπὲρ τῆς εἰρήνης γνωσθέντων, ἂν μὴ περὶ τούτων ὀρθῶς λοιπὸν βουλευσώμεθα. φημὶ δ' οὖν χρῆναι ποιεῖσθαι τὴν εἰρήνην μὴ μόνον πρὸς Χίους τε καὶ Ῥωδίους καὶ Βυζαντίους καὶ Κῴους, ἀλλὰ

vos poſſe decipi. Nam ad voluptatem audientis inſtituta oratio judicio veluti caliginem offundit, quo minus id quod utile eſt perſpiciatur. Id quod ab his, qui veſtrum favorem non aucupantur, metuendum non eſt. Nec enim unquam à ſententia vos deducent, niſi, quid expediat, evidentiſſime demonſtrarint. Præterea quî fieri poteſt, ut ulli vel de præteritis recte judicent, vel de futuris prudenter deliberent, niſi & contrarias inter ſe rationes contulerint, & æquos utriſque auditores ſe præbuerint? Equidem miror, neque ſenes adhuc meminiſſe, nec adoleſcentes è quoquam audiviſſe, per eos qui pacem retinendam cenſuerunt, nihil unquam nobis accidiſſe mali; eos autem, qui bella temere ſuſceperunt, nos in multas jam & magnas clades conjeciſſe. Quæ nos minime in memoriam revocamus: ſed cum rebus noſtris ea ratione haud conſulatur, tamen & claſſem in mare deducere, & tributa conferre, & auxiliari, & bella inferre quibuſvis parati ſumus, quaſi alienæ urbis periculo dimicemus. Quarum rerum cauſa hæc eſt, quod, cum res publica non minori curæ vobis eſſe debeat quam privata, vos erga illam non eodem modo affecti eſtis. Nam veſtris quidem de rebus deliberantes, in conſilium adhibetis eos qui prudentia vobis antecellunt: cum autem de republica conveniſtis, his quidem diffiditis & invidetis, improbiſſimos vero eorum qui ſuggeſtum conſcendunt, laudatis, & populariores eſſe ducitis ebrios quam ſobrios, & amentes quam cordatos, & eos qui publicam pecuniam diſtribuunt, quam hos qui de ſua re familiari munera vobis obeunt. Quare mirum eſt, quemquam eſſe qui ſperet, dum hi conſultores audiuntur, melius actum iri cum republica. Ego vero, quam arduum ſit adverſari veſtris cupiditatibus, equidem non ignoro, & cum popularis reſpublica ſit, non eſſe libertatem, niſi hîc, ſtolidiſſimo cuique, & veſtri contemptori; in theatro, comœdiarum actoribus. idque omnium acerbiſſimum eſt, in majore apud vos eſſe gratia, qui delicta urbis noſtræ foras ad alios Græcos efferunt, quam eos qui de vobis bene merentur; his vero qui caſtigant & monent, ita infenſos & iniquos eſſe vos, quaſi contra rempublicam feciſſent. Quamvis igitur hæc ita ſint, non tamen ab inſtituto meo recedam. Non enim huc prodii gratificandi gratia, aut magiſtratus ambiendi cauſa; ſed ut ea quæ ſentio, dicerem: primum de his quibus referunt conſules, poſtea de cæteris etiam reipublicæ negotiis. Nec enim ulla erit decretæ pacis utilitas, niſi reliquis etiam rebus recte conſuluerimus. Pacem igitur eſſe faciendam cenſeo, non modo cum Chiis & Rhodiis, & Byzantiis & Cois, ſed

"cum

[a] Incluſum ὑμᾶς abeſt à *Wolfii* editione. [b] Incluſa à librariis omiſſa fuerant, ab uno ſcilicet δυνηθεῖεν ad alterum ſaltu facto. Ego cum *Wolfio* ex *Iſocratis* editione ſupplevi. Sed habent eædem *Iſocratis* editiones ποιήσαντες pro *Wolfiano* καταστήσαντες. *Sylb.* [c] Illud ταὶ in vulgatis *Iſocratis* editionibus rectius omittitur. Sed fortaſſis legendum ταῦτα, quia ſequitur καί. *Wolf.* [d] In iiſdem *Iſocratis* exemplaribus legitur, τὸν πόλεμον ἀναιρουμένους, πολλαῖς ἤδη καὶ μεγάλαις συμφ. ut adnotavit *Steph.* [e] Εἰς τοὔμπροσθεν mavult *Wolf.* [f] Incluſum ἰδίας è vulgatis *Iſocratis* editionibus addidit *Wolf.* requirit ipſa etiam ſententia. *Sylb.* [g] *Wolfii* editio habet κωμοδιδασκάλοις: quæ ſyncope apud *Ariſtotelem* quoque à me obſervata eſt. Ego hîc exemplar noſtrum ſequi malui: atque adeo ſic idem *Wolfius* in ſuo libro emendavit. *Sylb.* [h] In vulgatis *Iſocratis* editionibus pluraliter eſt οἱ πρυτάνεις προστιθέασι. Sequens etiam καὶ incluſa ex iiſd. addita eſt. *Sylb.* [i] *Wolfius* mavult τῶν νῦν περὶ τῆς εἰρήνης γνωσθέντων, ἢν μὴ καὶ περὶ τῶν λοιπῶν ὀρθῶς βουλ.

 a In

"cum hominibus univerſis: & pactionibus utendum, non his quas nunc quidam ſcripſerunt, ſed illis quæ cum rege Perſarum & Lacedæmoniis interceſſerunt, quæ Græcos jubent eſſe liberos, & præſidia ex alienis urbibus educi, & ſuam quoſque civitatem tenere. quibus neque juſtiores invenimus, nec urbi noſtræ utiliores."

XVII. Hæc præfatus, & ſic auditorum animis ad ea quæ ſequuntur commode præparatis, pulcerrimaque juſtitiæ laude inſerta, & illo ſtatu rerum vituperato, ſubjicit collationem hominum ſuæ ætatis cum majoribus, ad hunc modum: "Hæc eo præfatus ſum, quod de cæteris ſine omni diſſimulatione, & prorſus aperte apud vos dicere decrevi. Quis enim obſecro eſt, qui peregre adveniens, noſtrique erroris expers adhuc, ſi his rebus de improviſo interveniat, non delirare nos & inſanire arbitretur? Qui cum res à majoribus præclare geſtas laudi nobis ducamus, & rempublicam noſtram eo nomine celebrandam exiſtimemus, tantum abeſt ut eos ulla ex parte imitemur, ut plane contraria faciamus. Nam illi quidem pro Græcis contra barbaros pugnare non deſtiterunt: nos vero eos, qui in Aſia victum quærebant, huc retractos, contra Græcos duximus. Illis, dum Græcis urbibus libertatem reſtituunt, dum opem ferunt, principatus Græciæ delatus fuit: nos, qui eaſdem ſervitute premimus, qui plane diverſum agimus, indignamur eundem nobis honorem non haberi? cum inter dicta factaque noſtra & illorum tantum interſit, ut ipſi pro conſervandis Græcis" &c. *Et aliquanto poſt*: "Eaſdem ita comtemnimus, ut, cum pœna capitis in eum ſancita ſit (ex uno enim etiam cætera judicabitis) qui ſit ambitus convictus, eos qui palam id faciunt imperatores deligamus; & quo quiſque plures cives corruperit, eo rebus à nobis majoribus præficiatur. Præterea cum de reipublicæ forma non minus ſolliciti ſimus, quam de ſalute totius civitatis, nec ignoremus popularem ſtatum tranquillis & pacatis rebus creſcere & confirmari, bellis vero jam bis ſublatum eſſe, pacis ſtudioſos, quaſi qui omnia ad paucorum arbitrium revocare conentur, odimus; qui autem bella concitant, hos demum & populares & benevolos eſſe putamus. Cum eloquentiſſimi ſimus, & rerum gerendarum peritiſſimi; ea temeritate ſumus, ut eadem die, de rebus iiſdem, non eadem decernamus; ſed quæ domo egreſſi damnabamus, illa ipſa in concione ſuffragiis noſtris comprobemus; & paulo poſt domum regreſſi, quæ hic decreta ſunt denuo cavillemur. Cum nos Græcorum ſapientiſſimos eſſe profiteamur, ab eorum conſiliis pendemus, quos nemo eſt qui non aſpernetur; & ſummæ rerum omnium illos ipſos præficimus, quibus nemo privatim quidquam commiſerit."

"πρὸς πάντας ἀνθρώπους [a] κεχρῆσθαι ταῖς συνθήκαις, μὴ ταῖς ἃς νῦν τινες γεγράφασιν, ἀλλὰ ταῖς γενομέναις [b] (μὲν) πρὸς βασιλέα καὶ Λακεδαιμονίους, προσταττούσαις δὲ τοὺς Ἕλληνας αὐτονόμους (εἶναι), καὶ τὰς φρουρὰς ἐκ τῶν ἀλλοτρίων πόλεων ἐξιέναι, καὶ τὴν αὐτῶν ἔχειν ἑκάστους. τούτων γὰρ οὔτε δικαιοτέρας εὑρήσομεν, οὔτε μᾶλλον τῇ πόλει συμφερούσας.

ιζ. Ταῦτα προειπὼν, καὶ οὕτω διαθεὶς τοὺς ἀκούοντας πρὸς τὸν μέλλοντα λόγον ἐπιτηδείως, ἐγκώμιόν τε κάλλιστον τῆς δικαιοσύνης διαθέμενος, καὶ τὰ καθεστηκότα πράγματα μεμψάμενος, ἐπιτίθησι τούτοις τὴν σύγκρισιν τῶν τότε ἀνθρώπων πρὸς τοὺς προγόνους· "Τούτου δὲ ἕνεκα ταῦτα προεῖπον, ὅτι περὶ τῶν λοιπῶν οὐδὲν ὑποστειλάμενος, ἀλλὰ παντάπασιν ἀνειμένως μέλλω τοὺς λόγους ποιεῖσθαι πρὸς ὑμᾶς. τίς γὰρ ἄλλοθεν ἐπελθὼν, καὶ μή πω συνδιεφθαρμένος ὑμῖν, ἀλλ' ἐξαίφνης ἐπιστὰς τοῖς γενομένοις, οὐκ ἂν μαίνεσθαι καὶ παραφρονεῖν ἡμᾶς νομίσειεν, οἳ φιλοτιμούμεθα μὲν ἐπὶ τοῖς τῶν προγόνων ἔργοις, καὶ τὴν πόλιν ἐκ τῶν τότε πραχθέντων ἐγκωμιάζειν ἀξιοῦμεν, οὐδὲν δὲ τῶν αὐτῶν ἐκείνοις πράττομεν, ἀλλὰ πᾶν τοὐναντίον; οἱ μὲν γὰρ, ὑπὲρ τῶν Ἑλλήνων τοῖς βαρβάροις πολεμοῦντες διετέλεσαν· ἡμεῖς δὲ, τοὺς ἐκ τῆς Ἀσίας τὸν βίον ποριζομένους ἐκεῖθεν ἀναστήσαντες, ἐπὶ τοὺς Ἕλληνας ἠγάγομεν. κἀκεῖνοι μὲν ἐλευθεροῦντες τὰς πόλεις τὰς Ἑλληνίδας, καὶ βοηθοῦντες αὐταῖς, τῆς ἡγεμονίας ἠξιώθησαν· ἡμεῖς δὲ, καταδουλούμενοι, καὶ τἀναντία τοῖς τότε πράττοντες, ἀγανακτοῦμεν εἰ μὴ τὴν αὐτὴν τιμὴν ἐκείνοις ἕξομεν, οἳ τοσοῦτον ἀπολελείμμεθα, καὶ τοῖς ἔργοις καὶ ταῖς διανοίαις, τῶν κατ' ἐκεῖνον τὸν χρόνον γενομένων, ὅσον οἱ μὲν ὑπὲρ τῆς τῶν Ἑλλήνων σωτηρίας, [c] καὶ ἑξῆς· Οὕτως ὀλίγον αὐτῶν φροντίζομεν· ἓν γὰρ ἀκούσαντες, γνώσεσθε καὶ περὶ τῶν ἄλλων· [d] ὡς θανάτου τῆς ζημίας ἐπικειμένης, ἤν τις ἁλῷ δεκάζων, τοὺς τοῦτο φανερώτατα ποιοῦντας, στρατηγοὺς χειροτονοῦμεν, καὶ τὸν πλείστους διαφθεῖραι δυνηθέντα τῶν πολιτῶν, τοῦτον ἐπὶ τὰ μέγιστα τῶν πραγμάτων καθίσταμεν. σπουδάζοντες δὲ περὶ τὴν πολιτείαν οὐχ ἧττον ἢ περὶ τὴν σωτηρίαν ὅλης τῆς πόλεως, καὶ τὴν δημοκρατίαν εἰδότες ἐν μὲν ταῖς ἡσυχίαις καὶ ταῖς ἀσφαλείαις [e] αὐξανομένην καὶ διαμένουσαν, ἐν δὲ τοῖς πολέμοις δὶς ἤδη καταλυθεῖσαν, πρὸς μὲν τοὺς τῆς εἰρήνης ἐπιθυμοῦντας, ὡς πρὸς ὀλιγαρχικοὺς ὄντας, δυσκόλως ἔχο- 102
μεν· τοὺς δὲ τὸν πόλεμον [f] ἀγαπῶντας, ὡς τῆς δημοκρατίας κηδομένους, εὔνους (εἶναι) νομίζομεν. ἐμπειρότατοι δὲ λόγων καὶ πραγμάτων ὄντες, οὕτως ἀλογίστως ἔχομεν, ὥστε περὶ τῶν αὐτῶν [g] τῆς (αὐτῆς) ἡμέρας οὐ ταὐτὰ γινώσκομεν, ἀλλ' ὧν πρὶν εἰς τὴν ἐκκλησίαν ἀναβῆναι, κατηγοροῦμεν, ταῦτα συνελθόντες χειροτονοῦμεν· οὐ πολὺν δὲ χρόνον διαλιπόντες, τοῖς [h] (ἐνταῦθα) ψηφισθεῖσιν, ἐπειδὰν ἀπίωμεν, πάλιν ἐπιτιμῶμεν. προσποιούμενοι δὲ σωφρονέστατοι τῶν Ἑλλήνων (εἶναι), τοιούτοις χρώμεθα συμβούλοις, ὧν οὐκ ἔστιν ὅστις οὐκ ἂν καταφρονήσειε· καὶ τοὺς αὐτοὺς τούτους κυρίους (τῶν κοινῶν) ἁπάντων καθίσταμεν, οἷς οὐδεὶς ἂν τῶν ἰδίων οὐδὲν ἐπιτρέψειε."

ιη'. Τοιου-

a In *Iſocratis* exemplaribus pro κεχρῆσθαι legitur καὶ χρῆσθαι, poſito ſcilicet poſt ἀνθρώπους puncto ſemiperfectæ periodi ſuſpenſo. *Sylb.* b Incluſa μὲν addita ex editione *Wolfii.* c Prætermiſſi hoc loco ſunt verſus circiter ſexaginta: quos, qui volet, ex vulgatis *Iſocratis* orationibus petere poterit. *Wolfius* eos cum ſua verſione inſeruit in hunc tractatum, qui ſubjungi ſolet editionibus *Iſocratis*. *Sylb.* d Ὥστε pro ὡς legit *Wolfius.* e Αὐξομένην malit *W.* f Pro ἀγαπῶντας vulgata *Iſocratis* exemplaria habent ἐμποιοῦντας, ut *Steph.* & *W.* adnotarunt. *Sylb.* g In quibuſdam exemplaribus τῆς ἡμέρας & ſeq. verſu ἐλθόντες: minus recte. *Sylb.* h Incluſum ἐνταῦθα additum è *Wolfii* editione, itidemque τῶν κοινῶν v. 48. *Sylb.*

a Περὶ

ιη'. Τοιοῦτος μὲν δή τις ἐν τοῖς συμβουλευτικοῖς λόγοις ὁ ἀνήρ. ἐν δὲ τοῖς δικανικοῖς τὰ μὲν ἄλλα πάνυ ἀκριβὴς καὶ [a] ἀληθινός, καὶ τῷ Λυσίου χαρακτῆρι ἔγγιστα μὲν προσεληλυθώς· ἐν δὲ τῇ συνθέσει τῶν ὀνομάτων τὸ λεῖον ἐκεῖνο καὶ εὐπρεπὲς ἔχων, ἔλαττον μὲν ἢ ἐν ἄλλοις λόγοις, οὐ μὴν ἀλλ' ἔχων γε. [b] μηδεὶς δ' ἀγνοεῖν ὑπολάβῃ μηδ' ὅτι Ἀφαρεύς, ὁ [c] πρόγονός τε καὶ εἰσποιητὸς Ἰσοκράτει γενόμενος, ἐν τῷ πρὸς Μεγακλείδην ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΑΝΤΙΔΟΣΕΩΣ λόγῳ [d] διορίζεται, μηδεμίαν ὑπὸ τοῦ πατρὸς ὑπόθεσιν εἰς δικαστήριον γεγράφθαι· μηδ' ὅτι δέσμας πάνυ πολλὰς δικανικῶν λόγων Ἰσοκρατείων περιφέρεσθαί φησιν ὑπὸ τῶν βιβλιοπωλῶν Ἀριστοτέλης. οἴδαμεν γὰρ ταῦτα ὑπὸ τῶν ἀνδρῶν ἐκείνων λεγόμενα· καὶ οὔτε Ἀριστοτέλει πειθόμεθα ῥυπαίνειν τὸν ἄνδρα βουλομένῳ, οὔτ' Ἀφαρεῖ τούτου γ' ἕνεκα λόγον εὐπρεπῆ πλαττομένῳ συντιθέμεθα· ἱκανὸν δὲ ἡγησάμενοι εἶναι τῆς ἀληθείας βεβαιωτὴν τὸν Ἀθηναῖον Κηφισόδωρον, ὃς καὶ συνεβίωσεν Ἰσοκράτει, καὶ γνησιώτατος ἀκουστὴς ἐγένετο, καὶ τὴν ἀπολογίαν τὴν πάνυ θαυμαστὴν ἐν ταῖς πρὸς [e] Ἀριστοτέλη ἀντιγραφαῖς ἐποιήσατο, πιστεύομεν γεγράφθαι λόγους τινὰς ὑπὸ τοῦ ἀνδρὸς εἰς δικαστήρια, οὐ μέντοι πολλούς· καὶ χρώμεθα παραδείγματι ἐξ αὐτῶν ἑνί· οὐ γὰρ [f] ἐχώρει πλείοσι· τῷ ΤΡΑΠΕΖΙΤΙΚΩ λεγομένῳ, ὃν ἔγραψε ξένῳ τινὶ τῶν μαθητῶν κατὰ Πασίωνος τοῦ τραπεζίτου. ἔστι δὲ ὁ λόγος οὗτος·

ιθ'. "Ὁ μὲν ἀγών μοι μέγας ἐστίν, ὦ ἄνδρες δικασταί. οὐ γὰρ μόνον περὶ πολλῶν χρημάτων κινδυνεύω, ἀλλὰ καὶ περὶ τοῦ μὴ δοκεῖν ἀδίκως τῶν ἀλλοτρίων ἐπιθυμεῖν· ὃ ἐγὼ περὶ πλείστου ποιοῦμαι. οὐσία γάρ μοι ἱκανὴ [g] καταλειφθήσεται καὶ τούτων στερηθέντι. [h] εἰ δὲ δόξαιμι, μηδὲν προσῆκον, αὐτὰ τὰ χρήματα ἐγκαλέσαι, διαβληθείην ἂν τὸν ἅπαντα βίον. ἔστι δέ, ὦ ἄνδρες δικασταί, πάντων χαλεπώτατον, τοιούτων ἀντιδίκων τυχεῖν. τὰ μὲν γὰρ συμβόλαια πρὸς τοὺς ἐπὶ ταῖς τραπέζαις ἄνευ μαρτύρων γίνεται· τοῖς ἀδικουμένοις δέ, πρὸς τοὺς τοιούτους ἀνάγκη κινδυνεύειν, οἳ καὶ φίλους πολλοὺς κέκτηνται, καὶ χρήματα πολλὰ διαχειρίζουσι, καὶ πιστοὶ διὰ τὴν τέχνην δοκοῦσιν εἶναι. ὅμως δὲ καὶ τούτων ὑπαρχόντων, ἡγοῦμαι φανερὸν πᾶσι ποιήσειν ὅτι ἀποστεροῦμαι τοσούτων χρημάτων ὑπὸ Πασίωνος. [i] ἐξ ἀρχῆς δὲ ὑμῖν ὅπως ἂν δύνωμαι, διηγήσομαι τὰ πεπραγμένα. ἐμοὶ γάρ, ὦ ἄνδρες δικασταί, πατὴρ μέν ἐστι [k] Σινωπεύς· ὃν οἱ πλέοντες εἰς τὸν Πόντον ἅπαντες ἴσασιν οὕτως οἰκείως πρὸς Σάτυρον διακείμενον, ὥστε πολλῆς μὲν χώρας ἄρχειν, ἁπάσης δὲ τῆς δυνάμεως ἐπιμελεῖσθαι ἐκείνου. πυνθανόμενος δὲ καὶ περὶ τῆσδε τῆς πόλεως καὶ περὶ [l] τῆς ἄλλης Ἑλλάδος, ἐπεθύμησα ἀποδημῆσαι. γεμίσας δ' ὁ πατήρ μου δύο ναῦς σίτου, καὶ χρήματα δούς, ἐξέπεμψεν ἅμα κατ' ἐμπορίαν [m] καὶ θεωρίαν· συστήσαντος δέ μοι Πυθοδώρου τοῦ Φοίνικος Πασίωνα, ἐχρώμην τῇ τούτου τρα-

Tranſitio ad forenſe exemplum ex oratione Trapezitica.

XVIII. Talis igitur hic vir in ſuaſionibus eſt. In forenſibus autem, cætera quidem valde accuratus & ingenuus, & Lyſiæ characteri proximus; in compoſitione tamen, molle illud & elegans minus habet ille quidem quam in aliis, ſed habet tamen. Nemo autem me illud ignorare putet, vel quod Aphareus privignus, & adoptivus filius Iſocratis, in oratione *de Antidoſi* contra Megaclidem contendit, nullum argumentum forenſe à patre ſcriptum eſſe: neque illud etiam, quod faſciculos permultos judicialium orationum Iſocratis circumferri dicit à bibliopolis Ariſtoteles. Etſi enim hæc ab illis viris dici ſcio, tamen neque Ariſtoteli credo, qui huic viro ſordidam maculam aſpergere vult, neque propterea tamen Aphareo, honeſtam orationem fingenti, aſſentior: ſed idoneum veritatis approbatorem ratus Athenienſem Cephiſodorum, qui & familiariter cum Iſocrate vixit, & auditor ejus maxime germanus fuit, & præceptoris adverſus Ariſtotelis criminationes defenſionem illam prorſus admirabilem edidit; credo virum hunc ſcripſiſſe nonnullas orationes quæ in judiciis dicerentur, non multas tamen: & exemplo utor una ex illis (plures enim proferre, temporis anguſtia non patitur) quæ *Trapezitica* inſcribitur, quam hoſpiti cuidam contra Paſionem menſarium ſcripſit. Eſt autem hujuſmodi oratio:

XIX. "Magna mea res agitur, Judices. nec enim tantum de pecunia magna in diſcrimen venio, ſed exiſtimatio quoque mea, quam ego plurimi facio, agitur, ne aliena injuſte concupiſcere videar. Satis enim opum, etiam his fraudato, mihi relinquetur. Sed ſi abſque juſta cauſa tantam pecuniam petere videbor, ea res perpetuæ mihi infamiæ fuerit. Eſt autem, Judices, incommodiſſimum, in tales adverſarios incidere. nam quidquid cum menſariis agitur, fit ſine teſtibus. Quod ſi quis ab iſtis circumventus eſt, adverſus eos jus experiri cogitur, qui & amicorum præſidia habent, & multas pecunias tractant, & propter artem fide digni exiſtimantur. Quæ quanquam ita ſunt, tamen perſpicue declaraturum arbitror, à Paſione me tanta pecunia fraudari. Quare in primis, ut potero, vobis rem omnem ordine recenſebo. Mihi, Judices, pater Sinopenſis eſt, quem omnes Pontici negotiatores ita familiarem Satyro eſſe norunt, ut & amplam ditionem regat, & omnibus ejus copiis militum præſit. Ego vero quum & de hac urbe & de tota Græcia audiviſſem, peregre abire deſideravi. Pater igitur duabus navibus frumento plenis, pecuniaque data, me ablegavit, ſimul & mercandi & ſpectandi gratia: & quia Pythodorus Phœnix Paſionem mihi commendarat, ejus menſa uſus ſum. "Ali-

a Περὶ ἀληθινοῦ λόγου vide *Hermogenem* περὶ ἰδεῶν, l. 2. c. 6. *W.* *b* Plenius & rectius legemus, μηδεὶς δέ με ἀγν. ὑπολ. *W.* *c* Πρόγονος *privignus*, natus antequam Iſocrates cum Plathane matrimonium contraxiſſet. alias πρόγονοι majores ſunt; ut Hercules eſt πρόγονος Philippi Macedonis. *W.* *d* Διϊσχυρίζεται pro διορίζεται legendum cenſet *W.* *e* Ἀριστοτέλην mavult *W.* *f* Poſt ἐχώρει ſupple χρῆσθαι. *W.* *g* Ita legendum monuit *Wolfius*, pro vulg. καταλειφθήσεται. *h* Vulgatæ *Iſocratis* editiones habent, εἰ δὲ δόξω μηδὲν προσηκόντως τοσαῦτα χρήματα ἐγκαλεῖσθαι, & mox τὸν ἅπαντα χρόνον, ut adnotarunt *Steph.* & *Wolf.* *i* Eædem editiones habent ἐξ ἀρχῆς οὖν ὑμῖν ὡς ἂν δύν. *Sylb.* *k* Pro Σινωπεὺς quædam *Iſocratis* exemplaria habent Σωπαῖος, ut notavit *Steph.* *Wolfii* editio Σωπαῖος. *Sylb.* *l* In iiſdem pro τῆς ἄλλης legitur τῆς ὅλης. *Sylb.* *m* Καὶ κατὰ θεωρίαν in vulgatis *Iſocratis* editionibus.

"Aliquanto poſt, cum & pater meus regni "affectati apud Satyrum delatus eſſet, & ego "cum exſulibus conſpiraſſe dicerer, Satyrus "& patrem meum in vincula conjicit, & ad "Ponticos negociatores huc ſcribit; ut & "pecunias à me auferrent, & ipſum redire "domum jubeant: quod ni feciſſem, à vobis "expoſcerent. Tantis igitur malis, Judices, "circumventus, apud Paſionem fortunas meas deploro. nam ita eum complectebar familiariter, ut non pecunias tantum, ſed alia "quoque ejus potiſſimum fidei crederem. "Exiſtimabam autem, ſi pecunias univerſas "amiſiſſem, & patri meo aliquid accidiſſet, "me, & hic & illic opibus ſpoliatum, ad "ſummam inopiam redactum iri: ſin eſſe "mihi pecuniam faterer, & poſt Satyri literas eam poſtulantis, non tradidiſſem, id "& patri & mihi graviſſimas calumnias pariturum. Nobis igitur deliberantibus; conſultiſſimum videbatur, ut dicerem, omnia "me facturum quæ Satyrus imperaſſet, & "pecuniam manifeſtam traderem: quæ vero "apud iſtum eſſent, eas non modo negarem, "ſed etiam fœnore ampliorem accepiſſe, tum "ab iſto tum ab aliis, ſimularem; denique "omnia facerem per quæ illis maxime perſuaderetur, mihi non eſſe pecuniam. Tunc "igitur, Judices, putabam Paſionem mihi "cuncta hæc ſuadere ex benevolentia; ſed, "re cum Satyri legatis tranſacta, animadverti eum fortunis meis inſidiari. Quum "enim navigaturus Byzantium, mea recipere vellem, iſte ſibi pulcerrimam occaſionem eſſe datam ratus eſt, quod & pecunia "apud ſe repoſita magna eſſet, ac digna impudentia; & ego multis audientibus negaſſem, me quidquam habere, & nemo ignoraret, cum pecuniam à me legati peterent, "etiam aliis debere me, confeſſum eſſe. Ad "hæc, Judices, putabat, ſi quidem hîc manerem, me à civitate Satyro deditum iri: ſin "alio me contuliſſem, ſe querelas meas nihil "curaturum: ſin in Pontum navigaſſem, me "una cum patre periturum. Hæc igitur cogitans, me fraudare inſtituit: ac apud me "quidem ſimulabat, ſe, in præſentia minus "paratum à pecunia, reddere non poſſe: ſed "cum ego, rem certo cognoſcere volens, Philomelum & Menexenum ad eum miſiſſem, "apud eos ſe meum quidquam habere negavit. Tantis igitur ab omni parte malis oppreſſo mihi, quid animi fuiſſe cenſetis? "Nam ſi tacerem, id conſequebar, ut ab iſto "pecunia fraudarer: ſin dicerem, ut & nihilo plus reciperem, & apud Satyrum mihi "ſimul & patri maximum crimen conflarem. "Optimum igitur eſſe duxi, quieſcere. Poſt "hæc, Judices, advenerunt, qui & patrem

"πέζῃ· χρόνῳ δὲ ὕστερον διαβολῆς πρὸς Σάτυρον γενομένης, ὡς καὶ ὁ πατὴρ [a] οὑμὸς ἐπιβουλεύοι τῇ ἀρχῇ, κἀγὼ τοῖς φυγάσι συγγινοίμην, τὸν μὲν πατέρα μου συλλαμβάνει, ἐπιστέλλει δὲ τοῖς ἐνθάδε ἐπιδημοῦσιν ἐκ τοῦ Πόντου, τὰ χρήματα παρ' ἐμοῦ παραλαβεῖν, καὶ αὐτὸν εἰσπλεῖν κελεύειν· ἐὰν δὲ τούτων μηδὲν ποιῶ, παρ' ὑμῶν ἐξαιτεῖν. ἐν τοσούτοις δὲ κακοῖς ὤν, ὦ ἄνδρες δικασταί, λέγω πρὸς Πασίωνα τὰς ἐμαυτοῦ συμφοράς. οὕτω γὰρ οἰκείως πρὸς αὐτὸν διεκείμην, ὥστε μὴ μόνον περὶ τῶν χρημάτων, ἀλλὰ καὶ περὶ τῶν ἄλλων τούτῳ μάλιστα πιστεύειν. [b] ἡγούμην δέ, εἰ μὲν (μὴ) προείμην ἅπαντα τὰ χρήματα, κινδυνεύσειν, εἴ τι πάθοι ἐκεῖνος, στερηθεὶς καὶ τῶν ἐνθάδε καὶ τῶν ἐκεῖ, πάντων ἐνδεὴς γενήσεσθαι· εἰ δ' [c] ὁμολογῶν εἶναι, ἐπιστείλαντος Σατύρου, μὴ παραδοίην, εἰς τὰς μεγίστας διαβολὰς ἐμαυτὸν καὶ τὸν πατέρα καταστήσειν πρὸς Σάτυρον. [d] βουλευομένοις οὖν ἡμῖν ἐδόκει βέλτιστον εἶναι, τὰ μὲν φανερὰ τῶν χρημάτων παραδοῦναι, περὶ δὲ τῶν παρὰ τούτῳ κειμένων, μὴ μόνον ἔξαρνον εἶναι, ἀλλὰ καὶ ὀφείλοντά με καὶ ἑτέροις ἐπὶ τόκῳ φαίνεσθαι, καὶ πάντα ποιεῖν ἐξ ὧν 103 ἐκεῖνοι μάλιστα ἤμελλον πεισθήσεσθαι μὴ εἶναί μοι χρήματα. τότε μὲν οὖν, ὦ ἄνδρες δικασταί, ἐνόμιζόν μοι Πασίωνα δι' εὔνοιαν ἅπαντα ταῦτα συμβουλεύειν· ἐπειδὴ δὲ ταῦτα πρὸς τοὺς περὶ Σάτυρον διεπραξάμην, ἔγνων αὐτὸν ἐπιβουλεύοντα τοῖς ἐμοῖς. βουλομένου γὰρ ἐμοῦ κομίσασθαι τἀμαυτοῦ, καὶ πλεῖν εἰς Βυζάντιον, ἡγησάμενος [e] αὐτὸς κάλλιστον καιρὸν αὐτῷ παραπεπτωκέναι· τὰ μὲν γὰρ χρήματα, πολλὰ εἶναι τὰ παρ' αὐτῷ κείμενα, [f] (καὶ) ἄξια ἀναισχυντίας· ἐμὲ δὲ πολλῶν ἀκουόντων ἔξαρνον γεγενῆσθαι μηδὲν κεκτῆσθαι, πᾶσί τε φανερὸν ἀπαιτούμενον οὐ καὶ ἑτέροις ὁμολογοῦντα ὀφείλειν· καὶ πρὸς τούτοις, ὦ ἄνδρες δικασταί, [h] ἐνόμιζεν εἰ μὲν αὐτοῦ μένειν ἐπιχειροίην, ἐκδοθήσεσθαί με ὑπὸ τῆς πόλεως Σατύρῳ· εἰ δ' ἄλλοσέ ποι τραποίμην, οὐδὲν αὐτῷ μελήσειν τῶν ἐμῶν λόγων· εἰ δὲ εἰσπλευσοίμην εἰς τὸν Πόντον, ἀποθανεῖσθαί με μετὰ τοῦ πατρός· ταῦτα διαλογιζόμενος, διενοεῖτό με ἀποστερεῖν τὰ χρήματα, καὶ πρὸς μὲν ἐμὲ προσεποιεῖτο [i] (ἀπορεῖν) ἐν τῷ παρόντι, καὶ οὐκ ἂν ἔχειν ἀποδοῦναι. ἐπειδὴ δ' ἐγὼ βουλόμενος εἰδέναι τὸ πρᾶγμα, προσπέμπω Φιλόμηλον αὐτῷ καὶ Μενέξενον ἀπαιτήσοντας, ἔξαρνος γίνεται πρὸς αὐτοὺς μηδὲν ἔχειν τῶν ἐμῶν. πανταχόθεν δέ μοι τοσούτων κακῶν προσπεπτωκότων, τίνα οἴεσθέ με γνώμην ἔχειν; ᾧ γε ὑπῆρχε σιωπῶντι μέν, ὑπὸ τούτου ἀποστερεῖσθαι τῶν χρημάτων, λέγοντι δέ, μηδὲν μᾶλλον κομίσασθαι· πρὸς Σάτυρον δὲ εἰς τὴν μεγίστην διαβολὴν ἐμαυτὸν καὶ τὸν πατέρα καταστῆσαι· κράτιστον οὖν ἡγησάμην ἡσυχίαν ἄγειν. μετὰ δὲ ταῦτα, ὦ ἄνδρες δικασταί, ἀφικνοῦνταί

[a] *Wolfii* editio habet ὡς ὁ πατήρ, & incontracte ὁ ἐμός, itidemque mox καὶ ἐγώ, & deinde συγγινοίμην. *Sylb.* [b] *Wolfius* adnotat quatuor iſtos verſus, quorum initium eſt ἡγούμην δέ, abeſſe à vulgatis *Trapezitici* editionibus. Sed cum repetantur etiam p. 165. v. 25. perperam à librariis omiſſos eſſe, ſatis eſt manifeſtum. Sequens etiam μὴ incluſum *Wolfius* in ſua editione ac verſione præteriit: ſed repetitur & ipſum p. 165. v. 33. atque agnoſcit illud etiam *Dionyſii* paraphraſis, ibid. v. 27. licet reclamare videatur ſententia. *Sylb.* [c] Legendum videtur ὁμολογοίην *faterer*. Confer cum his quæ ſequuntur v. 44. [d] In vulg. *Iſocr.* editionibus ſic eſt: βουλευομένοις νῦν ὑμῖν ἐδόκει, βέλτιον εἶναι προσομολογεῖν πάντα ποιεῖν ὅσα Σάτυρος προσέταττε, καὶ τὰ μὲν φανερὰ. *Sylb.* [e] Pro αὐτὸς *Wolfii* editio habet οὗτος. [f] Incluſa καὶ addita ex eadem. *Sylb.* [g] Vulgata *Iſocratis* exemplaria habent καὶ τούτῳ καὶ ἑτέροις. *Sylb* [h] *Wolfii* editio pro vulgato ἐνόμιζεν habet νομίζων: at infra in repetitione p. 165. v. 29. legit ἐνόμιζεν. quam lectionem ego utrobique ſequendam exiſtimavi. *Sylb.* [i] Incluſum ἀπορεῖν in exemplari hîc omiſſum eſt; ſed in repetitione infra legitur p. 165. v. 40. & viciſſim ibi omittitur commation iſtud, quod hîc legitur, ἐν τῷ παρόντι. ut alterum pro altero à librariis ſuppoſitum videatur. In vulgatis editionibus *Iſocratis* legitur προσεποιεῖτο ἐν τῷ παρόντι οὐκ ἂν ἔχειν ἀποδοῦναι, omiſſo verbo ἀπορεῖν & conjunctione καί. *Sylb.*

a *Wolfius*

“ἥκουσί μοι [a] ἀπαγγέλλοντες ὅτι ὁ πατὴρ ἀφεῖται, καὶ Σατύρῳ οὕτως ἁπάντων μεταμέλει τῶν πεπραγμένων, ὡς πίστεις τε τὰς μεγίστας αὐτῷ δεδωκὼς εἴη, καὶ τὴν ἀρχὴν ἔτι μείζω πεποιηκὼς ἧς εἶχε πρότερον, καὶ τὴν ἀδελφὴν τὴν ἐμὴν γυναῖκα τῷ ἑαυτοῦ υἱεῖ εἰληφώς. πυθόμενος δὲ ταῦτα Πασίων, καὶ εἰδὼς ὅτι φανερῶς ἤδη πράξω περὶ τῶν ἐμαυτοῦ, [b] ἀφανίζει τὸν παῖδα ὃς συνῄδει περὶ τῶν χρημάτων. ἐπειδὴ δὲ ἐγὼ προσελθὼν ἐπεζήτουν αὐτόν, ἡγούμενος ἔλεγχον σαφέστατον τοῦτον ἂν γενέσθαι περὶ ὧν [c] ἐνεκάλουν, λέγει λόγον δεινότατον, ὡς ἐγὼ καὶ Μενέξενος διαφθείραντες καὶ πείσαντες τὸν ἐπὶ τῇ τραπέζῃ καθήμενον, ἓξ τάλαντα ἀργυρίου λάβοιμεν παρ᾽ αὐτοῦ. ἵνα δὲ μηδεὶς ἔλεγχος μηδὲ βάσανος γένοιτο περὶ αὐτῶν, ἔφασκεν ἡμᾶς ἀφανίσαντας τὸν παῖδα, ἀντεγκαλεῖν αὐτῷ, καὶ ἐξαιτεῖν τοῦτον ὃν αὐτοὶ ἠφανίσαμεν. καὶ ταῦτα λέγων καὶ ἀγανακτῶν καὶ δακρύων, εἷλκέ με πρὸς τὸν πολέμαρχον, ἐγγυητὰς αἰτῶν· καὶ οὐ πρότερον ἀφῆκεν, ἕως αὐτῷ κατέστησα ἓξ ταλάντων ἐγγυητάς. καί μοι ἀνάβητε τούτων μάρτυρες.

κ΄. Ταῦθ᾽ ὅτι μὲν ὅλῳ τῷ γένει διαφέρει τῶν ἐπιδεικτικῶν τε καὶ συμβουλευτικῶν κατὰ τὸν χαρακτῆρα τῆς λέξεως, οὐθείς ἐστιν ὃς οὐκ ἂν ὁμολογήσειεν· οὐ μέντοι παντάπασί γε τὴν Ἰσοκράτειον ἀγωγὴν ἐκβέβηκεν· ἀκαρῆ δέ τινα διασώζει τῆς κατασκευῆς τε καὶ σεμνολογίας ἐκείνης ἐνθυμήματα, καὶ ποιητικώτερα μᾶλλόν ἐστιν, ἢ ἀληθινώτερα· οἷον ὅταν φησίν· “Ἡγούμην δέ, εἰ μὲν μὴ προείμην τὰ χρήματα, κινδυνεύσειν”. τὸ γὰρ ἀποίητόν τε καὶ ἀφελές, τοιοῦτον· “Ἡγούμην δέ, μὴ παραδοὺς τὰ χρήματα, κινδυνεύσειν”. ἔτι ἐκεῖνο· “Καὶ πρὸς τούτοις, ὦ ἄνδρες δικασταί, ἐνόμιζεν, εἰ μὲν αὐτοῦ μένειν ἐπιχειροίην, ἐκδοθήσεσθαί με ὑπὸ τῆς πόλεως Σατύρῳ· εἰ δὲ ἄλλοσέ ποι τραποίμην, οὐδὲν αὐτῷ μελήσειν τῶν ἐμῶν λόγων· εἰ δ᾽ εἰσπλευσοίμην εἰς τὸν Πόντον, ἀποθανεῖσθαί με μετὰ τοῦ πατρός”. ἥ τε γὰρ περίοδος ἐκμηκύνεται, [d] (καὶ) πέρα τοῦ δικανικοῦ τρόπου, καὶ ἡ σύνθεσις ἔχει τι τοῦ ποιητικοῦ, τό,τε σχῆμα τῆς λέξεως ἐκ τῶν ἐπιδεικτικῶν εἴληπται παρισώσεων καὶ παρομοιώσεων. τό,τε οὖν “Ἐπιχειροίην”, καὶ “Τραποίμην”, καὶ “Εἰσπλευσοίμην”, ἐν ἑνὶ χωρίῳ κείμενα, [e] καὶ τῶν κώλων τριῶν ὄντων, τὸ μὲν μῆκος ἴσον ὑπάρχον, τεκμήρια τῆς Ἰσοκράτους κατασκευῆς ἐστι. καὶ τὰ τούτοις ἐπιφερόμενα, “Διενοεῖτό με ἀποστερεῖν τὰ χρήματα, καὶ πρὸς μὲν ἐμὲ προσεποιεῖτο ἀπορεῖν καὶ οὐκ ἂν ἔχειν”, παρόμοιά τε καὶ παραπλήσια ἀλλήλοις ἐστί. καὶ πρὸς τούτοις, ἃ μετ᾽ ὀλίγον ἐπιτίθησιν· “Ὡς πίστεις τε μεγίστας αὐτῷ δεδωκὼς εἴη, καὶ τὴν ἀρχὴν ἔτι μείζω πεποιηκὼς ἧς εἶχε πρότερον, καὶ τὴν ἀδελφὴν τὴν ἐμὴν γυναῖκα τῷ ἑαυτοῦ υἱεῖ εἰληφώς”. καὶ γὰρ ἐνταῦθα πάλιν τὸ “Δεδωκὼς”, καὶ “Πεποιηκὼς”, καὶ “Εἰληφὼς”, παρόμοιον, καὶ “Τὴν ἀρχὴν”, καὶ “Τὴν ἀδελφήν”. ἔχοι δὲ ἄν τις καὶ [f] ἄλλα πρὸς τούτοις λέγειν, ἐξ ὧν ὁ χαρακτὴρ τοῦ ῥήτορος ἔσται καταφανής· ἀνάγκη δὲ ἴσως στοχάζεσθαι τοῦ χρόνου.

“carcere liberatum eſſe, & Satyrum ita pœnituiſſe omnium quæ egiſſet, nunciarent, ut & fidem ei ſuam arctiſſime obſtrinxerit, & prius imperium amplificarit, & meam ſororem ſuo filio deſponderit. His Paſio auditis, cum me jus meum aperte perſecuturum ſciret, puerum, qui, quid de pecuniis actum eſſet, conſcius erat, occulit. Quem cum ego quæſiturus acceſſiſſem, quod me nullam actionis meæ probationem evidentiorem habere poſſe crederem, orationem affert audaciſſimam & iniquiſſimam; me & Menexenum, puerum, qui ad menſam ſederit, corrupiſſe, & ſex talenta ab eo per fraudem abſtuliſſe. ne vero id facinus argui, & per tormenta veritas exquiri poſſet, dicebat nos occultaſſe puerum: nunc vero ad ſe accuſandum venire, atque eum poſtulare, quem ipſi occuluiſſemus. Atque hæc dicens, & indignans & lacrymans, ad polemarchum me traxit, ſponſores poſtulans: neque prius deſtitit, quam ſex talentorum ſponſores ei dediſſem. Vos aſcendite qui harum rerum mihi teſtes eſtis.

Demonſtratio etiam in hac oratione Iſocraticas figuras contineri: quæ & ipſæ cognoſcantur è Græcis.

XX. Hæc toto genere differre à laudationibus & ſuaſionibus, dictionis charactere, nemo eſt quin fateatur. neque tamen Iſocrateum ductum penitus excellerunt, ſed minuta quædam retinent ſtructuræ & grandiloquentiæ illius veſtigia: dictioque poëtica magis eſt, & elaborata, quam ſimplex & naturalis. veluti cum ait; “Niſi pecuniam dediſſem, in diſcrimen (ut arbitrabar) veniſſem”. Nam alienum à poëtica, & ſimplex, tale eſſet: “Arbitrabar autem me non tradita pecunia periclitaturum”. Item illud, “Ad hæc, Judices, putabat, ſi hîc manere inſtituiſſem, me à civitate Satyro deditum iri: ſin me alio quopiam convertiſſem, nihil ſe mea verba curaturum: ſin in Pontum navigaſſem, me una cum patre periturum”. Nam & periodus ultra forenſem conſuetudinem extenditur, & compoſitio nonnihil poëticum habet, & figura dictionis ſumpta eſt è laudationum comparibus & ſimiliter finitis. Nam & hæc verba, “Inſtituiſſem”, & “Convertiſſem”, & “Navigaſſem”, in uno loco ſita, & tria membra ejuſdem longitudinis, certiſſima ſunt Iſocrateæ ſtructuræ indicia. Et quæ his ſubjiciuntur: “Inſtituerat me fraudare pecunia, & apud me quidem fingebat ſe egere, & non habere”, ſimiliter finita & vicina inter ſe ſunt. & præter hæc ea etiam, quæ paulo poſt ſubjicit; “Et pignora maxima dediſſe, & imperium prius amplificaſſe, & ſororem meam ſuo filio in matrimonium collocaſſe”. Etenim hîc item, “Dediſſe”, & “Amplificaſſe”, & “Collocaſſe”; iterumque, “Imperium”, & “Matrimonium”, conſimilia ſunt. Poſſent etiam alia præter hæc dici, è quibus character oratoris eluceret: ſed fortaſſe temporis habenda ratio eſt.

D E

a *Wolfius* ante ἀπαγγέλλοντες addit articulum οἱ: recte. *Sylb.* b In *Iſocratis* exempl. legitur, ἀφανίζει Κίττον τὸν παῖδα, & *Wolfius* etiam vertit, *Cittum puerum occulit. Sylb.* c Quidam libri habent ἀνεκάλουν, minus recte. quod *Wolfius* quoque adnotavit. Sic v. 11. τὸν nobiſcum malit, quam cum aliis editionibus αὐτόν. *Sylb.* d Incluſum καὶ redundare putat *W.* e *Wolfii* editio habet, καὶ τῶν μὲν κώλων τριῶν ὄντων, τὸ δὲ μῆκος ἴσον ὑπάρχον. verſio tamen ejus nec μὲν nec δὲ agnoſcit. f Veriſimile eſt *Dionyſium* alia quædam de *Iſocrate* commentatum eſſe: quod *Plutarchus* ex eodem retulit, quas orationes ſcripſerit *Iſocrates*: φέρονται δ᾽ αὐτοῦ λόγοι ἑξήκοντα· ὧν εἰσι γνήσιοι, κατὰ μὲν Διονύσιον, εἰκοσιπέντε· κατὰ δὲ Καικίλιον εἰκοσιοκτώ. οἱ δὲ ἄλλοι, κατεψευσμένοι.

a Ita

DE ISÆO JUDICIUM.

Iſæus unde ortus, quo tempore floruerit, & qua fortuna uſus ſit.

ISæus Demoſthenis præceptor, eoque nomine maxime illuſtris, ut quidam memoriæ prodiderunt, Athenienſis fuit genere; ut autem alii, Chalcidenſis. Floruit poſt bellum Peloponneſiacum, ut ex orationibus ejus colligo; & ad imperium uſq; Philippi pervenit. Nativitatis & exceſſus ejus certum tempus dicere non poſſum; neq; de vita ejus, quali uſus ſit; aut quas in republica functiones geſſerit, vel an magiſtratum aliquem, aut civile regimen habuerit; neque omnino de quoquam iſtorum, quia tale nihil ſcriptum inveni. Nam qui diſcipulos Iſocratis deſcripſit Hermippus, diligens in aliis cum fuerit, de hoc oratore nihil dixit, præter hæc duo; audiſſe Iſocratem,docuiſſe & Demoſthenem, & familiariter uſum præſtantiſſimis philoſophorum.

Lyſiæ & Iſæi collatio.

II. Reliquum eſt ut de ejus inſtituto, & dicendi facultate, & quali ſit uſus orationis genere, dicamus. Unum igitur coluit judiciale genus, eique maximam operam dedit. Lyſiam autem in dicendo præcipue æmulatus eſt: & niſi quis utriuſque valde peritus ſit, & magnum uſum habeat, multas orationes,utrius ſint oratoris, haud facile dignoſcat. fallunt enim inſcriptionibus ac titulis, non uſque eo ſtudio compoſitis, ut ab uno eodemque ſcriptæ videantur. Veruntamen non per omnia ſimilis eſt character, ſed habet differentias aliquas neque parvas, neque paucas, & in elocutione & in rebus: de quibus ut dicam jam tempeſtivum videtur. Quoniam vero in elocutione cum Lyſia maxime convenit,ab hac potiſſimum exorſus, ubi ſimilis, ubi diverſa ſit, oſtendam.

Quales in elocutione.

III. Eſt itaque ea pura, diligens, aperta, propria, perſpicua,& conciſa: præterea probabilis & argumento accommodata. rotunda etiam, ac numeroſa, judiciorumque & certaminum forenſium imaginem præ ſe ferens: atq; in iſtis quidem orationi Lyſiæ non cedit. neque facile quis internoſcat. differre autem in his quæ ſequuntur, videatur. Eſt enim illa ſimplicior & morata magis, & compoſitione magis naturali,minuſq; figurata;ſuavitatis tamen & gratiæ plena. At Iſæi videatur artificioſior & accuratior, quam Lyſiæ, majoriſque & pœne nimiæ circa compoſitionem diligentiæ; tum etiam variis diſtincta ſchematibus: quantumque ab illa ſuperatur gratia ac venuſtate, tantum eam antecedit artificio & gravitate. ac vero fons quidam dici poteſt, unde vim illam & efficaciam Demoſthenes hauſit. Dicendi itaque vim ſic diſtinguere liceat: in rebus vero ad hunc modum. Apud Lyſiam quidem non multum artis & ſolertiæ vel in diviſionibus rerum, vel in ordine enthymematum, eorumque pertractatione (ſimplex enim hic vir) deprehendet. Apud Iſæum autem ar-

Quales in rebus tractandis.

ΙΣΑΙΟΣ.

Ἰσαῖος δὲ, ὁ Δημοσθένους καθηγησάμενος, καὶ διὰ τοῦτο μάλιστα γενόμενος περιφανὴς, ὡς μὲν τινες ἱστοροῦσιν, Ἀθηναῖος ἦν τὸ γένος· ὡς δὲ ἕτεροι γράφουσι, Χαλκιδεύς. ἤκμασε δὲ μετὰ τὸν Πελοποννησιακὸν πόλεμον, ὡς [a] ἐκ λόγων αὐτοῦ τεκμαίρομαι· καὶ μέχρι τῆς Φιλίππου δυναστείας παρεξέτεινε. γενέσεως δὲ καὶ τελευτῆς τοῦ ῥήτορος ἀκριβῆ χρόνον εἰπεῖν οὐκ ἔχω· οὐδὲ δὴ περὶ τοῦ βίου τοῦ ἀνδρὸς, οἷος τις ἦν· οὐδὲ περὶ τῆς προαιρέσεως τῶν πολιτευμάτων· [b] οὐδὲ ἀρχὴν εἰ προείλετό τινα, ἢ πολιτείαν· οὐδ᾽ ὅλως περὶ τῶν τοιούτων οὐδενὸς, διὰ τὸ μηδὲ τοιαύτῃ περιτυγχάνειν ἱστορίᾳ. οὐδὲ γὰρ ὁ τοὺς Ἰσοκράτους μαθητὰς ἀναγράψας Ερμιππος, ἀκριβὴς ἐν τοῖς ἄλλοις γενόμενος, ὑπὲρ τοῦδε τοῦ ῥήτορος οὐδὲν εἴρηκεν, ἔξω δυοῖν τούτων, ὅτι διήκουσε μὲν Ἰσοκράτους, καθηγήσατο δὲ Δημοσθένους, συνεγένετο δὲ τοῖς ἀρίστοις τῶν φιλοσόφων.

β΄. Λείπεται δὲ περὶ τῆς προαιρέσεως καὶ τῆς δυνάμεως αὐτοῦ, καὶ τίνι κέχρηται χαρακτῆρι, λέγειν. γένους μὲν τοι λόγων ἑνὸς ἀσκητὴς ἐγένετο, τοῦ δικανικοῦ· καὶ περὶ τοῦτο μάλιστα ἐσπούδασε. χαρακτῆρα δὲ τὸν Λυσίου κατὰ τὸ πλεῖστον ἐζήλωσε· καὶ εἰ μή τις ἔμπειρος πάνυ τῶν ἀνδρῶν εἴη, καὶ τριβὰς ἀξιολόγους ἀμφοῖν ἔχων, οὐκ ἂν διαγνοίη ῥᾳδίως πολλοὺς τῶν λόγων, ὁποτέρου τῶν ῥητόρων εἰσίν· ἀλλὰ παρακρούσεται ταῖς ἐπιγραφαῖς, [c] οὕτως ἀκριβῶς ἐχούσαις, ὡς διὰ μιᾶς δηλοῦταί μοι γραφῆς. οὐ μὴν ἀπαράλλακτός γε ἐστιν ἡ τοῦ χαρακτῆρος ὁμοιότης, ἀλλὰ ἔχουσα διαφοράς τινας, οὐ μικρὰς, οὐδὲ ὀλίγας, καὶ κατὰ τὴν ἑρμηνείαν, καὶ κατὰ τὰ πράγματα· περὶ ὧν καιρὸς ἂν εἴη λέγειν, ὡς ἡμεῖς ὑπειλήφαμεν. ἐπειδὴ δὲ κατὰ τὴν λέξιν μᾶλλον ἔοικε τῷ Λυσίᾳ, τὴν ἀρχὴν ἀπὸ ταύτης ποιησάμενος, τὰς ὁμοιότητάς τε καὶ τὰς διαφορὰς, ἃς ἔχει πρὸς ἐκείνην, ἐρῶ.

γ΄. Καθαρὰ μὲν καὶ ἀκριβὴς, καὶ σαφὴς, κυρία τε, καὶ ἐναργὴς, καὶ σύντομος· πρὸς δὲ τούτοις, πιθανή τε, καὶ πρέπουσα τοῖς ὑποκειμένοις. στρογγύλη δὲ, καὶ δικανικὴ, φαίνουσα τοὺς δικανικοὺς ἀγῶνας, οὐχ ἧττόν ἐστιν ἡ Ἰσαίου λέξις τῆς Λυσίου. καὶ κατὰ μὲν ταῦτα οὐκ ἄν τις αὐτὴν διαγνοίη. διαφέρειν δὲ ἐκείνης δόξειεν ἂν ἐν τοῖσδε· ἡ μὲν γὰρ, ἀφελής τε καὶ ἠθικὴ μᾶλλον ἐστίν· σύγκειταί τε φυσικώτερον, καὶ ἐσχημάτισται ἁπλούστερον· ἡδονῇ τε καὶ χάριτι πολλῇ κέχρηται. ἡ δὲ Ἰσαίου, τεχνικωτέρα δόξειεν ἂν εἶναι καὶ ἀκριβεστέρα [d] τῆς Λυσίου· τήν τε σύνθεσιν περιεργοτέρα τις, καὶ σχηματισμοῖς διειλημμένη ποικίλοις· ὅσον τε ἀπολείπεται τῆς χάριτος ἐκείνης, τοσοῦτον ὑπερέχει τῇ δεινότητι τῆς κατασκευῆς· καὶ πηγή τις ὄντως ἐστὶ τῆς Δημοσθένους δυνάμεως. τὴν μὲν οὖν λέξιν οὕτως ἄν τις διαγνοίη· ἐν δὲ τοῖς πράγμασι, τοιαύτας τινὰς εὑρήσει διαφοράς. παρὰ Λυσίᾳ μὲν, οὐ πολλὴν τὴν ἐπιτέχνησιν, οὔτ᾽ ἐν μερισμοῖς τῶν πραγμάτων, οὔτ᾽ ἐν τῇ τάξει τῶν ἐνθυμημάτων, οὔτε ἐν ταῖς ἐξεργασίαις αὐτῶν ὄψεται· ἁπλοῦς γὰρ ὁ ἀνήρ. παρ᾽ Ἰσαίῳ δὲ, καὶ τεχνικώ-

a Ita etiam apud *Plutarchum* in *Iſæi* vita: alioqui maluerim cum articulo ἐκ τῶν λόγων. *Sylb.* b Forſan aliquis malit, οὐδὲ ἀρχὴν εἰ προείλετό τινα πολιτείαν, ut, expuncta ἤ, ἀρχὴν adverbialiter ſignificet omnino: ſicuti alibi quoque hæc vox uſurpari ſoleat. *Plutarchus* quoque nihil certe meminit de reip. adminiſtratione: ſed hoc tantum dicit, eum primum cepiſſe χρηματίζειν, καὶ τρέπειν ἐπὶ τὸ πολιτικὸν τὴν διάνοιαν. *Sylb.* c Particulam οὐχ vel ſimile quidpiam excidiſſe ſuſpicor: atque illa quæ ſequuntur, ὡς διὰ μιᾶς δηλοῦταί μοι γραφῆς, innuere videntur, *Dionyſium* alium tractatum reliquiſſe de *Iſæi* orationibus. d Τῆς τοῦ Λυσίου in *MS. Bodl.*

a Pro

τεχνικώτερον ἤδη γινόμενα ταῦτα εὑρήσει. καὶ γὰρ ἐφόδοις χρῆται καὶ προκατασκευαῖς, καὶ μερισμοῖς τεχνικωτέροις· καὶ τίθησιν ἐν οἷς δίδωσι χωρίον ἕκαστον· καὶ μέχρι πολλοῦ προάγει τὰς τῶν ἐγχειρημάτων ἐξεργασίας, σχημάτων τε μεταβολαῖς ἐναγωνίων καὶ παθητικῶν ποικίλλει τοὺς λόγους. καὶ πρὸς μὲν τὸν ἀντίδικον διαπονηρεύεται, τοὺς δὲ δικαστὰς καταστρατηγεῖ· τοῖς δὲ πράγμασιν, ὑπὲρ ὧν ὁ λόγος, ἐκ παντὸς πειρᾶται βοηθεῖν.

tificioſis hæc omnia facta reperiet. Nam & inſinuationes, & præparationes partitioneſque majore cum artificio uſurpat ac ponit, ubi res dat locum; multumque producit & egregie exſequitur quæcunque aggreſſus eſt; ſchematumque commutationibus patheticorum & ad contentionem pertinentium orationem variat. Cum adverſario vero ſæpe contentioſe agit, & in judices incurrit; rem denique, qua de agitur, promovere omni ratione conatur.

δʹ. Ἵνα δὲ μᾶλλον ἡ διαφορὰ τῶν ἀνδρῶν γένηται καταφανής, εἰκόνι χρήσομαι τῶν ὁρατῶν τινι. [a] εἰ δή τινες ἀρχαῖαι γραφαί, [b] χρώμασιν εἰργασμέναι ἁπλῶς, καὶ οὐδεμίαν ἐν τοῖς μίγμασιν ἔχουσαι ποικιλίαν, ἀκριβεῖς δὲ ταῖς γραμμαῖς, καὶ πολὺ τὸ χάριεν ἐν ταύταις ἔχουσαι· αἱ δὲ μετ' ἐκείνας, εὔγραμμοι μὲν ἧττον, ἐξειργασμέναι δὲ μᾶλλον, σκιᾷ τε καὶ φωτὶ ποικιλλόμεναι, καὶ ἐν τῷ πλήθει τῶν μιγμάτων τὴν ἰσχὺν ἔχουσαι. τούτων μὲν δὴ ταῖς ἀρχαιοτέραις ἔοικεν ὁ Λυσίας, κατὰ τὴν ἁπλότητα καὶ τὴν χάριν· ταῖς δὲ ἐκπεπονημέναις τε καὶ τεχνικωτέραις, ὁ Ἰσαῖος. ἣν δὲ περὶ αὐτοῦ δόξα παρὰ τοῖς τότε γοητείας καὶ ἀπάτης, ὡς δεινὸς ἀνὴρ τεχνιτεῦσαι λόγους ἐπὶ τὰ πονηρότερα· καὶ εἰς τοῦτο διεβάλλετο. δηλοῖ δὲ τοῦτο τῶν ἀρχαίων τις ῥητόρων ἐν τῇ Δημοσθένους κατηγορίᾳ, Πυθέας, ὡς ἐμοὶ δοκεῖ. πονηρίαν γὰρ τῷ Δημοσθένει καὶ κακίαν τὴν ἐξ ἀνθρώπων πᾶσαν ἐνοικεῖν [c] φῆσαι· καὶ τόδε τὸ μέρος ὅλον εἰς διαβολὴν ἐπιτίθησιν, ὅτι τὸν Ἰσαῖον ὅλον, καὶ τὰς τῶν λόγων ἐκείνου τέχνας σεσίτισται. καὶ μὰ Δία οὐκ ἀπὸ σκοποῦ τὴν διαβολὴν ταύτην εἶχεν ἑκάτερος. ἐμοὶ γοῦν, οἱ μὲν Ἰσαίου τε καὶ Δημοσθένους λόγοι, καὶ περὶ ἀληθείας καὶ δικαίας συντάξεως αἱ ὑποθέσεις ὕποπτοι δοκοῦσιν εἶναι, τῆς πολλῆς ἐπιτεχνήσεως ἕνεκα· οἱ δὲ Ἰσοκράτους καὶ Λυσίου, παντὸς μάλιστα δίκαιοί τε καὶ ἀληθεῖς· κἂν μὴ τοιαῦτα τὰ πράγματα ἐν αὐτοῖς· ὅτι κακοῦργον οὐδὲν ἐπιφαίνουσιν ἐπὶ τῆς κατασκευῆς, ἀλλ' εἰσὶν ἐλεύθεροί τινες καὶ ἀφελεῖς.

109

Similitudo in quo conſiſtit.

IV. Ut horum autem diſcrimen magis appareat, typo ac ſimilitudine utar eorum, quæ ſub aſpectum cadunt. Siquidem antiquæ tabulæ coloratæ ſunt ſimpliciter, nullaque in miſturis varietate, accuratæ tamen multaque gratia circa lineas; poſteriores autem, ut minus bene delineatæ, ſic magis elaboratæ ſunt, & lumine & umbra diſtinctæ, præcipuamque vim in multiplici miſtura collocatam habent. harum utique antiquioribus ſimilis eſt Lyſias ſimplicitate & gratia; at elaboratis magiſque artificioſis Iſæus. Cæterum apud ejus æquales de fraude in ſuſpicionem venit, quod callide & artificioſe orationem ad ſequiora detorqueret, idque ei crimini dabatur. Declarat hoc antiquorum aliquis oratorum Pytheas, ut opinor, in accuſatione Demoſthenis. Nam omnium hominum malitiam & improbitatem ineſſe Demoſtheni dicit, totamque hanc partem in crimen adducit, quod Iſæo atque ejus in dicendo technis paſtus ſit. Et ſane culpæ illi uterque affinis erat. Mihi quidem certe Iſæi & Demoſthenis orationes & de juſto ac de vero hypotheſes ſuſpectæ ſunt, ut aſtute inventæ atque excogitatæ: verum Iſocratis & Lyſiæ potiſſimum juſtæ & veræ, etiam in iis, ubi talia non tractantur; quoniam fuci fallaciæque nihil in apparatu, ſed liberale quid & ſimplex præferunt.

εʹ. Ταυτί μοι τὰ διαλλάττοντα ἔδοξεν εἶναι, ἐξ ὧν ἄν τις οὐ χαλεπῶς διαγνῶναι τοὺς Λυσίου τε καὶ Ἰσαίου λόγους δυνηθείη. εἰ δὲ ὀρθῶς ὑπείληφα, ἐξέσται τῷ βουλομένῳ σκοπεῖν τὴν ἐξέτασιν· ἄρξομαι δὲ ἀπὸ τῶν περὶ τὴν λέξιν θεωρημάτων. ἔστι [d] δέ τις Ἰσαίου λόγος ΥΠΕΡ ΕΥΜΑΘΟΥΣ, μετοίκου τινὸς τῶν τραπεζιτευόντων Ἀθήνησιν, ὃν εἰς δουλείαν [e] καταλεγόμενον ὑπὸ τοῦ κληρονομήσαντος τὸν ἀπηλευθερωκότα τῶν ἀστῶν ἀφαιρεῖται τις, καὶ τὴν ἀπολογίαν ποιεῖται περὶ αὐτοῦ. τὸ προοίμιον δέ ἐστι τοῦ λόγου τοιόνδε· “Ἄνδρες δικασταί, ἐγὼ καὶ πρότερον Εὐμαθεῖ τούτῳ ἐγενόμην χρήσιμος, καὶ δικαίως· καὶ νῦν, εἴ τι ἐστὶν ἐν ἐμοί, πειράσομαι συσώζειν αὐτὸν μεθ' ὑμῶν. μικρὰ δέ μου ἀκούσατε, ἵνα μηδεὶς ὑπολάβῃ ὑμῶν, ὡς ἐγὼ προπετείᾳ, ἢ ἄλλῃ τινὶ ἀδικίᾳ πρὸς τὰ Εὐμαθοῦς πράγματα προσῆλθον. τριηραρχοῦντος γάρ μου ἐπὶ Κηφισοδώρου ἄρχοντος, καὶ λόγου ἀπαγγελθέντος πρὸς τοὺς [f] ἰδίους, ὡς ἄρα τετελευτηκὼς εἴην ἐν τῇ ναυμαχίᾳ, οὔσης μοι παρακαταθήκης παρ' Εὐμαθεῖ τούτῳ, μεταπεμψάμενος τοὺς οἰκείους τε καὶ φίλους τοὺς ἐμοὺς Εὐμαθής, ἐνεφάνισεν τὰ χρήματα, ἃ ἦν μοι παρ' αὐτῷ, καὶ ἀπέδωκε πάντα ὀρθῶς καὶ

Exemplis illuſtratur.

V. Hæc mea quidem opinione ſunt, ex quibus in proclivi ſit orationes Lyſiæ & Iſæi dignoſcere. Niſi vero me fallit animus, & qui volet eorum inter ſe comparationem, videre licebit: & initium quidem ab elocutione theorematum ſumetur. Exſtat oratio quædam Iſæi *pro Eumathe*, è corpore eorum, qui argentariam Athenis faciebant, quem in ſervitutem adſcriptum ab hærede patroni civis quidam in libertatem adſerit atque defendit: cujus orationis exordium tale: “Viri Judices, & olim hunc Eumathem ego ſuo merito juvi, & nunc, ſi quid in me eſt, una vobiſcum conſervare conabor. Præbete modo paullulum mihi aures, ne quis veſtrum exiſtimet me temere & inique cauſam Eumathis ſuſcepiſſe. Cum enim, Prætore Cephiſodoro, triremi cum imperio præeſſem, & fama perlata ad meos eſſet, quod in prælio navali interiiſſem; cumque pecunia à me depoſita apud Eumathem hunc eſſet, ille accerſitis propinquis & amicis meis, indicavit quæ penes ipſum eſſent; & omnia juſte, &, ut par erat, reſtituit.

a Pro εἰ legendum videtur ὦσιν *ſint*. Infra [p. 114. juxta *Ed. Sylb.*] in *Dinarcho* in ſimili quodam loco legitur ἴσωσαν. *Sylb.* b Χρώμασι μὲν εἰργασμέναι *Bodl.* c Pro φῆσαι incertum eſt φησὶ ne an φήσας auctor ſcripſerit. Sed utrum eorum legeris nihil ad ſententiam intereſt. *Sylb.* d Δὴ in *MS. Bodl.* quo modo legendum eſſe monuit *Sylb.* e Ἀγόμενον in *MS. Bodl.* in margine tamen καταλεγόμενον. f Οἰκείους *Bodl.* voce ἰδίους ſupra poſita.

a Neſcio

"tuit. Quare ſalvus ego cum eſſem, multo "familiarius eo ſum uſus cum argentariam "quæſtus cauſa faceret: & poſtea ducente "eum Dionyſio, vindicavi in libertatem: "probe videlicet ſciens, abſolutum in ju-"dicio ſub Epigene fuiſſe. Sed his ego ſu-"perſedebo.

VI. Eſt & apud Lyſiam non nemo qui hoſpitum hæreditates defendit. Hanc orationem inſcribit Callimachus *De Pherenico ſuper Androclidæ hæreditate*; & eſt habita multis annis ante alteram. in qua cauſam primum exponit hoſpitis patronus, quemadmodum & ille, qui incolam Athenarum in libertatem adſerit; eſtque exordium ejuſmodi: "Neceſſe mihi videtur eſſe, ô Judices, "ut initio de amicitia, quæ mihi cum Phe-"renico intercedit, aliquid vobis dicam; ne "quis veſtrum admiretur, quod, qui nullius "unquam cauſa verba feci, pro iſto nunc di-"cam. Nam hoſpes, Judices, meus erat Cephi-"ſodorus hujus pater, &, cum exſularemus "Thebis, ad ipſum diverti, & ego & quiſ-"quis alius Athenienſium vellet; multiſque "ab eo beneficiis & privatim & publice af-"fecti in patriam poſtliminio redimus. Poſt-"quam illi vero ſimili fortuna uſi Athenas "exſulatum venere, maximam ratus grati-"am eis deberi, tam familiariter excepi ho-"ſpitio, ut ingredientium ſciret nemo, niſi "qui prius intellexiſſet, uter noſtrum do-"mum poſſideret; ſcit quidem igitur Phere-"nicus, Judices, permultos eſſe, qui plus in "dicendo me valeant, & ejuſmodi rerum "peritiores ſint; veruntamen exiſtimat ami-"citiam meam eſſe fidiſſimam. Ideoque tur-"pe mihi videtur, ipſo jubente meamque "opem in cauſa juſta implorante, pati, quod "ad me attinet, ut bonis ab Androclide ei "donatis privetur.

Comparatio duorum procemiorum ſupra poſitorum.

VII. Quid autem hæc procemia inter ſeſe differunt? Apud Lyſiam quidem proprium eſt exordium, nec ob aliud magis, quam quod naturaliter ſimpliciterque dixit: "Ne-"ceſſe mihi videtur eſſe, Judices, ut de ami-"citia mea & Pherenici primum vobis di-"cam. Et quod ſubjicitur, multo magis inornatum videtur, & quemadmodum unus è vulgo poſſet dicere: "Ne quis veſtrum ad-"miretur, quod, qui nullius unquam cauſa "verba fecerim, pro iſto nunc dicam". Apud Iſæum autem adornatum eſt, quod videtur ſimplex, & non fugit oratorium eſſe: "Ego & ante Eumathem hunc juvi, idque "merito, & in præſentia, ſi quid in me eſt, con-"ſervare conabor". Sublimiora enim ſunt hæc, minuſque quam illa ſimplicia, & impendio magis quæ ſubjunguntur: "Paullulum "vero præbete mihi aures, ne quis veſtrum "arbitretur temeritate vel injuſtitia aliqua "cauſam Eumathis à me ſuſceptam". Nam & "Temeritas & Injuſtitia"; & illud, "Ad Eumathis cauſam accedere", arte facta magis referunt quam nativa. Et rurſus quidem

"δικαίως. ἀνθ' ὧν ἐγὼ σωθεὶς ἐχρώμην αὐτῷ ἔτι μᾶλλον τῷ "κατασκευαζομένῳ τὴν τράπεζαν [a] πρὸς εἰς εὐπόριστα ἀργυ-"ρίου. καὶ μετὰ ταῦτα ἄγοντος αὐτὸν Διονυσίου, ἐξειλόμην "εἰς ἐλευθερίαν, εἰδὼς ἀφειμένον ἐν τῷ δικαστηρίῳ ὑπὸ "Ἐπιγένους. ἀλλὰ περὶ μὲν τούτων [b] ὑποσχήσω.

ϛʹ. Ἔστι δὴ καὶ παρὰ τῷ Λυσίᾳ τις ὑπὲρ ἀνδρὸς ξένου, δίκην φεύγοντος περὶ κλήρου, ποιούμενος τὴν ἀπολογίαν. τοῦτον ἐπιγράφει τὸν λόγον Καλλίμαχος ΠΕΡΙ ΦΕΡΕΝΙΚΟΥ ΥΠΕΡ ΤΟΥ ΑΝΔΡΟΚΛΕΙΔΟΥ ΚΛΗΡΟΥ· καὶ ἔστι πολλοῖς πρότερον ἠγωνισμένος ἔτεσι θατέρου. ἐν ᾧ τὴν αἰτίαν πρῶτος ἐπιδείκνυσιν, ὁ περὶ τοῦ ξένου ποιούμενος τοὺς λόγους, ὥσπερ ὁ τὸν μέτοικον ἐξαιρούμενος εἰς ἐλευθερίαν. ἔστι δὲ τὸ προοίμιον τοῦ λόγου τόδε· "Ἀναγκαῖόν μοι δοκεῖ εἶναι, ὦ ἄνδρες δι-"κασταὶ, περὶ τῆς φιλίας τῆς ἐμῆς καὶ τῆς Φερενίκου πρῶτον εἰπεῖν "πρὸς ὑμᾶς· ἵνα μηδεὶς ὑμῶν θαυμάζῃ, ὅτι ὑπὲρ οὐδενὸς "[c] (ὑμῶν) πώποτε εἰρηκὼς πρότερον, ὑπὲρ τούτου νυνὶ λέγω. "ἐμοὶ γὰρ, ὦ ἄνδρες δικασταὶ, ξένος ἦν Κηφισόδοτος, ὁ τούτου "πατήρ· καὶ ὅτε ἐφεύγομεν ἐν Θήβαις, παρ' ἐκείνῳ κατηγόμην, "καὶ ἐγὼ, καὶ ἄλλος Ἀθηναίων ὁ βουλόμενος· καὶ πολλὰ καὶ ἀγα-"θὰ, καὶ ἰδίᾳ καὶ δημοσίᾳ, παθόντες ὑπ' αὐτοῦ, εἰς τὴν ἡμετέραν "αὐτῶν κατήλθομεν. ἐπεὶ δ' οὖν οὗτοι ταῖς αὐταῖς τύχαις "ἐχρήσαντο, καὶ φυγάδες Ἀθήναζε ἀφίκοντο, ἡγούμενος τὴν με-"γίστην αὐτοῖς ὀφείλειν χάριν, οὕτως οἰκείως αὐτοὺς ὑπεδε-"ξάμην, ὥστε μηδένα γνῶναι τῶν εἰσιόντων, εἰ μή τις πρότερον "ἠπίστατο, ὁπότερος ἡμῶν ἐκέκτητο τὴν οἰκίαν. οἶδεν μὲν οὖν καὶ "Φερένικος, ὦ ἄνδρες δικασταὶ, ὅτι πολλοὶ λέγειν εἰσὶν ἐμοῦ "δεινότεροι, καὶ μᾶλλον τοιούτων πραγμάτων ἔμπειροι· ἀλλ' "ὅμως ἡγεῖται τὴν ἐμὴν οἰκειότητα πιστοτάτην εἶναι. αἰσχρὸν "μοι οὖν δοκεῖ εἶναι, κελεύοντος τούτου, καὶ δεομένου τὰ δίκαια "αὐτῷ βοηθῆσαι, περιιδεῖν αὐτὸν, καθ' ὅσον οἷός τ' εἰμὶ ἐγὼ, "τῶν ὑπ' Ἀνδροκλείδου δεδομένων στερηθῆναι.

ζʹ. Τί δὴ ταῦτα τὰ προοίμια ἀλλήλων διαφέρει; παρὰ Λυσίᾳ μὲν [d] ἰδία ἐστὶν ἡ εἰσβολὴ, καὶ δι' οὐδὲν ἄλλο μᾶλλον ἢ ὅτι φυσικῶς πως εἴρηται, καὶ ἀφελῶς· "Ἀναγκαῖόν μοι δοκεῖ "εἶναι, ὦ ἄνδρες δικασταὶ, περὶ τῆς φιλίας τῆς ἐμῆς καὶ τῆς "Φερενίκου πρῶτον εἰπεῖν πρὸς ὑμᾶς". καὶ τὸ ἐπιλεγόμενον τούτῳ, ἔτι μᾶλλον ἀκατάσκευον φαίνεται εἶναι, καὶ ὡς ἂν ἰδιώτης τις εἰπεῖν δύναιτο τὸ εἰρημένον· "Ἵνα μη-"δεὶς ὑμῶν θαυμάσῃ, ὅτι ὑπὲρ οὐδενὸς πώποτε εἰρηκὼς "πρότερον, ὑπὲρ τούτου νῦν λέγω". παρὰ δὲ Ἰσαίῳ κατεσκεύασται τὸ δοκοῦν εἶναι ἀφελὲς, καὶ οὐ λέληθεν ὅτι ἐστὶ ῥητορικόν· "Ἐγὼ καὶ πρότερον Εὐμαθεῖ τούτῳ "ἐγενόμην χρήσιμος, [e] δικαίως· καὶ νῦν, εἴ τι ἐστὶ κατ' "ἐμὲ, πειράσομαι συσσώζειν αὐτόν". [f] ὑψηλότερα ἐστὶ, καὶ ἧττον ἐκείνων ἀφελέστερα, καὶ ἔτι μᾶλλον τὰ ἐπιφερόμενα· "Μικρὰ δέ μου ἀκούσατε, ἵνα μηδεὶς ὑπολάβῃ ὑμῶν, "ὡς ἐγὼ προπετείᾳ, ἢ ἄλλῃ τινὶ ἀδικίᾳ, πρὸς τὰ Εὐ-"μάθους πράγματα προσῆλθον". ἥ τε γὰρ "Προπέτεια", 106 καὶ "Ἡ ἀδικία", καὶ τὸ "Πρὸς τὰ Εὐμάθους πράγματα προσ-ελθεῖν", [g] πεποιημένοις μᾶλλον ἔοικεν, ἢ αὐτοφυέσι. καὶ αὖ-

θις

a Neſcio an verior lectio ſit, πρὸς εὐπορίαν ἀργυρίου, vel πρὸς εὐπόριστον ἀργύριον. *Sylb.* Corrupte in *MS. Bodl.* προσοίστου-πόρησαν. b Rectius, ut opinor, ἐπισχήσω. *Sylb.* c Illud ὑμῶν expungendum videtur, ut infra in repetitione v. 39. *Sylb.* d Ἰδία ἐστὶν ἡ εἰσβολὴ *Bodl.* e Ita & hic loci & ſupra p. 167. v. 42. in *MS. Bodl.* Verum καὶ δικαίως rectius eſſe cenſet *Sylb.* Et p. 167. v. 42. ubi (v. 43.) pro ſequ. κατ' ἐμὲ legitur ἐν ἐμοὶ in impreſſis. f Verior lectio videtur hæc ὑψηλότερα γάρ ἐστι ταῦτα. *Sylb.* In *MS. Bodl.* ὑψηλότερά ἐστι. g Rectius πεποιημένοις, neutro gen. *Sylb.*

Ἴς γε παρὰ μὲν τῷ Λυσίᾳ ἡ πρόφασις λέγεται ἀνεπιτηδεύτως· “Ἐμοὶ γὰρ, ὦ ἄνδρες δικασταὶ, ξένος ἦν Κηφισόδοτος, ὁ τούτου πατήρ· καὶ ὅτε ἐφεύγομεν ἐν Θήβαις, παρ' ἐκείνῳ κατηγόμην, καὶ ἐγὼ καὶ [a] ἄλλος Ἀθηναίων ὁ βουλόμενος”. ἡδέως τε καὶ ἀφοριστικῶς [b] τὰ μετὰ ταῦτα ἐπιτίθεται· “Καὶ πολλὰ καὶ ἀγαθὰ, καὶ ἰδίᾳ καὶ δημοσίᾳ, παθόντες ὑπ' αὐτοῦ, εἰς τὴν ἡμετέραν αὐτῶν κατήλθομεν”. παρὰ δὲ τῷ Ἰσαίῳ πέφρασται περιεργότερον, καὶ οὐ μακρὰν ἀπέχει τῆς Δημοσθένους κατασκευῆς· “Τριηραρχοῦντος γάρ μου ἐπὶ [c] Κηφισοδότου ἄρχοντος, καὶ λόγου ἀπαγγελθέντος πρὸς τοὺς οἰκείους, ὡς ἄρα τετελευτηκὼς εἴην ἐν τῇ ναυμαχίᾳ, οὔσης μοι παρακαταθήκης παρ' Εὐμαθεῖ τούτῳ”. τό, τε γὰρ “Λόγου ἀπαγγελθέντος”, [d] καὶ “Ὡς ἄρα τετελευτηκὼς εἴην”, καὶ τὸ “Οὔσης ἐμοὶ παρακαταθήκης”, οὐκ ἂν φαίην ἔγωγε ἀφελῶς εἰρῆσθαι. [e] ἐκείνῳ γὰρ λεγόμενα μᾶλλον ἀποίητα· “Ὅτε γὰρ ἐτριηράρχουν, καὶ ἀπηγγέλθη τοῖς ἐνθάδε, ὡς ἄρα τετελευτηκὼς εἴην, ἔχων μου παρακαταθήκην Εὐμαθὴς οὑτοσί.

η'. Καὶ τὰ λοιπὰ δὲ τῶν προοιμίων μέρη, παρ' ᾧ μὲν ἀφελέστερον ἄν τις εὕροι λεγόμενα· παρ' ᾧ δὲ ῥητορικώτερον. ἐν ἑτέρῳ τε ἀγῶνι πάλιν, ὁ μὲν Ἰσαῖος ἐπιτρόπῳ τινὶ συντάξας ἀπολογίαν ὑπὸ τῶν [f] ἰδίων ″ ἀδελφῶν κρινομένῳ, τοιαύτῃ κέχρηται ἀρχῇ· “Ἐβουλόμην μὲν, ὦ ἄνδρες δικασταὶ, μὴ λίαν οὕτως ἀγνοηθέντα προσχήματ' ἔχειν αἰσχρῶς, ὥστε τοῖς ἀλλοτρίοις ἐπιβουλεύειν, καὶ δίκας τοιαύτας λαγχάνειν. [g] ἀλλ' οὐ τό γε οὖν [h] ἀδελφιδοῦν ἐμὸν καὶ κύριον τῆς πατρῴας οὐσίας, οὐ μικρᾶς, ἀλλ' ἱκανῆς, ὥστε καὶ λειτουργεῖν ὑφ' ἡμῶν αὐτῶν παραδοθείσης, ταύτης ἐπιμελεῖσθαι, τῶν δ' ἐμῶν μὴ ἐπιθυμεῖν· ἵνα βελτίων τε δοκῇ πᾶσιν εἶναι σώζων αὐτὴν, καὶ πλείω ποιῶν, χρησιμώτερον ὑμῖν πολίτην [i] παρεῖχεν ἑαυτόν. ἐπεὶ δὲ τὴν μὲν ἀνήρηκε, καὶ πέπρακε, καὶ αἰσχρῶς καὶ κακῶς διολώλεκεν, ὡς οὐκ ἂν ἠβουλόμην· πιστεύων δ' ἑταιρείαις, καὶ λόγων παρασκευαῖς, ἐπὶ τὴν ἐμὴν ἐλήλυθεν· ἀνάγκη, ὡς ἔοικε, συμφορὰν μὲν εἶναι νομίζειν, ὅτι τοιοῦτός ἐστιν, οἰκεῖος ὤν· ἀπολογεῖσθαι δὲ περὶ ὧν ἐγκέκληκε, καὶ ἔξω μὲν τοῦ πράγματος διαβέβληκεν, ὡς ἂν οὖν δυνώμεθα προθυμότατα πρὸς ὑμᾶς”. ὁ δὲ Λυσίας ἀνδρὶ ὑπὸ τῶν ἀδελφῶν τῆς ἑαυτοῦ γυναικὸς ἐγκαλουμένῳ κακῆς ἐπιτροπῆς, συγγράψας λόγον, τοιούτῳ κέχρηται τῷ προοιμίῳ· “Οὐχ ἱκανὸν, ὦ ἄνδρες δικασταὶ, τοῖς ἐπιτρόποις, ὅσα πράγματα διὰ τὴν ἐπιτροπίαν ἔχουσιν, ἀλλὰ καὶ διασώζοντες τὰς τῶν φίλων οὐσίας, συκοφαντοῦνται ὑπὸ τῶν ὀρφανῶν πολλοί· ὅπερ κἀμοὶ νῦν συμβέβηκεν. ἐγὼ γὰρ, ὦ ἄνδρες δικασταὶ, καταλειφθεὶς ἐπίτροπος τῶν Ἱπποκράτους χρημάτων, καὶ διαχειρίσας ὀρθῶς καὶ δικαίως τὴν οὐσίαν, καὶ παραδοὺς τοῖς υἱοῖς δοκιμασθεῖσι τὰ χρήματα, ὧν ἐπίτροπος κατελείφθην, συκοφαντοῦμαι νῦν ὑπ' αὐτῶν ἀδίκως.

θ'. Οὐ πολλῶν οἶμαι δεῖν λόγων, ὅτι τοῦτο μὲν ἀφελῶς καὶ

apud Lyſiam cauſa ſive prætextus ſine affectatione profertur: “Mihi enim, Judices, hoſpes erat Cephiſodotus, hujus pater: & cum exſularemus Thebis, ad illum diverti & ego, & alius Athenienſium quiſquis vellet”. Tum ſuaviter & diſtincte ſubjungitur: “Ac multis & privatim & publice beneficiis ab eo affecti in patriam rediimus”. At apud Iſæum dictum eſt accuratius, & non longe abeſt à compoſitione Demoſthenis: “Cum enim triremi cum imperio præeſſem, Archonte Cephiſodoto, & fama perlata ad propinquos eſſet, quod in prælio navali interiiſſem, cumque pecunia à me depoſita apud Eumathem hunc eſſet”. Illud enim “Fama perlata”, & “Quod interiiſſem”, & “Cum eſſet à me depoſita pecunia”, non autumem ego dictum eſſe ſimpliciter. Nam hoc modo dicta ſine arte facta viderentur: “Cum enim triremi præeſſem, & meis illuc nunciatum eſſet, quod jam mortuus eſſem, Eumathes hic habens à me depoſitum.

VIII. Sic & cæteras exordiorum partes ab illo reperias ſimplicius, ab hoc oratorie magis tractatas. In alio judicio Iſæus compoſita defenſione curatori à nepotibus accuſato, tali utitur exordio: “Cupiebamus, Judices, non adeo ignarum indecore pecunias poſſidere, ut alios circumvenire aut judicio vincere contenderet. Sed non hoc ad conſobrinum meum, reique non modicæ ſed lautæ, ut quæ à nobis reipub. commodo impenſa eſt, poſſeſſorem attinet, neque noſtra ut deſideret; ut melior eſſe videatur omnibus eam conſervans, & augens utiliorem cunctis civem ſe præbeat. Poſtquam autem hanc evertit & vendidit, turpiterque & male perdidit, (quod certe factum nollem) credenſque ſodalitiis & ſermonibus compoſitis, in meam invaſit: neceſſe eſſe videtur, ut & adverſæ ſorti tribuam; quod talis ſit mihi propinquus, & apud vos quam paſſim prompte & impigre reſpondeam ad ea de quibus accuſavit, quæque extra rem objecit. At Lyſias in oratione, quam pro eo conſcripſit, qui à fratribus uxoris accuſabatur curationis male adminiſtratæ, ejuſmodi principio utitur; “Non ſufficiunt curatoribus, Judices, quæcunque res eorum curæ commiſſæ ſunt; ſed etiamſi ſarta tecta conſervarint amicorum bona, à pupillis calumnioſe ſæpe accuſantur: quod & mihi nunc uſu venit. Ego enim, Judices, conſtitutus curator bonorum Hippocratis, iiſque bene & juſte adminiſtratis, traditiſque filiis ejus, poſtquam virilem togam ſumpſerunt, injuſte & calumnioſe ab eis nunc accuſor.

Ulterius res illuſtratur ex aliis proœmiis.

IX. Non opus eſſe puto multis verbis, ut oſtendamus, ſimpliciter hoc & ſuaviter eſſe dictum,

Comparatio duorum proœmiorum ſupra poſitorum.

a In *MS. Bodl.* partitive ἄλλος Ἀθηναίων: quo modo & p. 168. v 19. *b* Τὰ μὲν ταῦτα *Bodl.* *c* Pro Κηφισοδότου p. 167. v. 46. legitur Κηφισοδώρου. Infra in *Dinarcho* utriuſque inter Athenienſium ἀρχόντας ſit mentio. Sed Κηφισόδοτος tempore prior nominatur, p. 115. [juxta *Ed. Sylb.*] Κηφισόδωρος autem poſterior, p. 116. [juxta *Ed. Sylb.*] Sed videndum ne hic à vicinia tractum ſit vitium; & ut v. 2. privati cujuſdam Κηφισοδότου facta eſt mentio, ita etiam archon hic eodem à *Librario* appellatus ſit nomine, non à *Dionyſio*. *Sylb.* *d* Καὶ τὸ, Ὡς &c. *MS. Bodl.* *e* Rectius ἐκείνως, ut p. 171. v. 47. *Sylb.* *f* Omittit *Bodl.* & mox in margine ejuſdem, ἰσ. ἀδελφιδῶν vel ἀδελφιδοῦ. *g* Ἀλλ' οὕτω γε *Bodl.* *h* Nota hic τὸ ἀδελφιδοῦν ἐμὸν, ut etiam infra in repetitione p. 171. v. 15. pro οἱ ἀδελφιδοῖ ἐμοί. unde etiam colligere licet v. 22. pro ἀδελφῶν ſcribendum eſſe ἀδελφιδῶν. *Sylb.* *i* Forſan rectius παρέχῃ, eodem ſcilicet tempore, quo præcedit δοκῇ. *Sylb.*

dictum, indolemque præ ſe ferre non fictam, ſed naturalem. Iſtud enim "Non ſufficiunt curatoribus, Judices, quæcunque res eorum curæ commiſſæ ſunt", nemo dixerit oratoris eſſe, ſed cujuſlibet è vulgo in certamine iniquo conſtituti. Verum quæ ex Iſæo protulimus oratorie compoſita ſciteque & eleganter dicta nemo non animadvertat: hæc videlicet; "Volebamus, Judices, non adeo ignarum turpes captare occaſiones, ut alios inſidioſe circumveniret". tum etiam apud Lyſiam lepide omnino ſimpliciterque; "Ego enim, Judices, conſtitutus curator bonorum Hippocratis, iiſque bene & juſte adminiſtratis, traditiſque filiis ejus, poſtquam virilem togam ſumpſerunt". Alterum autem apertius, & non ut privatus tranſpoſuit: "Sed non hoc ad patruelem meum, ac patrimonii non modici ſed lauti, ut à nobis reip. commodo impenſi, poſſeſſorem attinet, neque noſtra ut deſideret". Unum præterea genus commemorabo, ea quo maxime quod inter hos viros ſit diſcriminis palam fiet.

Aliud adhuc proœmiorum exemplum, ad oſtendendum diſcrimen inter Lyſiam & Iſæum.

X. Sumit autem uterque pro argumento, hominem adoleſcentem, privatum, abhorrentem à negotiis, & præter inſtitutum & ingenium in judicio dicere coactum. Et Lyſias quidem in oratione *contra Archebiadem* ad hunc modum: "Quamprimum hanc mihi litem intendit Archebiades, Judices, acceſſi ad eum dicens, adoleſcentem me eſſe, rerum imperitum, ac litium fugitantem. Itaq; te quæſo, ne inventiunculam putes ætatis excuſationem; ſed, advocatis amicis & meis & tuis, unde creatum ſit debitum exponas; & ſi viſus illis fueris vera dicere, non opus erit tibi litibus, ſed eo tibi ſoluto domum ad tua recipere te poteris. Æquum autem eſt ut nihil ſilentio prætereatur, ſed omnia dicantur; quoniam junior ſum, quam ut inſidiarum aliquid ſtruam, ut, auditis quæ ignoramus, conſultemus ſuper his quæ tu dices: ſi forte manifeſtum inde fiat, utrum injuſte mea concupiſcis, an juſte tua recuperare coneris. Hæc me denunciante, nunquam voluit convenire, neque verbum facere de his de quibus expoſtulabat: neque arbitris rem committere ex lege de arbitris à vobis lata. Verum Iſæus in controverſia *ſuper Fundo à Tribubus occupato*, qui pignori oppoſitus erat, hoc utentem inducit exordio: "Maxime quidem voluiſſem, Judices, à nemine me civium injuria affici; aut ſaltem in tales incidere adverſarios, quibuſcum nihil mihi commune eſſet. nunc accidit mihi res omnium longe moleſtiſſima. Afficior enim injuria à tribulibus, quos, ut, impune te defraudent, ferre non eſt facile: permoleſtum

ἡδέως εἴρηται, ἦθός τε οὐ πεπλασμένον, ἀλλὰ φυσικὸν ἐπιφαίνει. τὸ γάρ, "Οὐχ ἱκανόν, ὦ ἄνδρες δικασταί, τοῖς ἐπιτρόποις ὅσα πράγματα διὰ τὴν [a] ἐπιτροπὴν ἔχουσιν", οὐδεὶς ἂν εἴποι ῥήτορος εἶναι, ἀλλὰ παντὸς ἰδιώτου, καταστάντος εἰς ἀγῶνα ἄδικον· τὸ δ' Ἰσαίου πεποίηται ῥητορικῶς καὶ [b] καλλιλογήσασθαι σεμνότερον, ἅπαντες ἂν φήσαιεν· ὅ γάρ, "Ἐβουλόμην μέν, ὦ ἄνδρες δικασταί, μὴ λίαν οὕτως ἀγνοηθέντα προσχήματα ἔχειν αἰσχρῶς, ὥστε τοῖς ἀλλοτρίοις ἐπιβουλεύειν". καὶ ἔτι μᾶλλον παρὰ Λυσίᾳ μὲν χαριέντως πάνυ καὶ ἀφελῶς εἴρηται τό, "Ἐγὼ γάρ, ὦ ἄνδρες δικασταί, καταλειφθεὶς ἐπίτροπος τῶν Ἱπποκράτους χρημάτων, καὶ διαχειρίσας ὀρθῶς καὶ δικαίως τὴν οὐσίαν, καὶ παραδοὺς τοῖς υἱοῖς δοκιμασθεῖσι τὰ χρήματα". θάτερον δὲ τεχνικώτερον, καὶ οὐχ ὡς ἂν ἰδιώτης μετέθηκεν· "Ἀλλ' οὐ τό γε οὖν ἀδελφιδοῦν ἐμὸν καὶ κύριον τῆς πατρῴας οὐσίας, οὐ μικρᾶς, ἀλλ' ἱκανῆς, ὥστε καὶ λειτουργεῖν ὑφ' ἡμῶν αὐτῶν παραδοθείσης, ταύτης ἐπιμελεῖσθαι". ἑνὸς δ' ἔτι μνησθήσομαι γένους, ἐξ οὗ μάλιστα ἡ διαφορὰ τῶν ἀνδρῶν ἔσται καταφανής.

ι'. Ὑποτίθεται δ' ἑκάτερος ἰδιώτην ἄνδρα, καὶ ἀπράγμονα, καὶ νέον, παρὰ τὴν ἑαυτοῦ προαίρεσίν τε καὶ φύσιν ἠναγκασμένον ἐν δικαστηρίῳ λέγειν· ὁ μὲν Λυσίας ἐν τῷ ΠΡΟΣ ΑΡΧΕΒΙΑΔΗΝ λόγῳ, τὸν τρόπον τοῦτον· "Ἐπειδὴ τάχιστα ἔλαχέ μοι ταύτην τὴν δίκην Ἀρχεβιάδης, ὦ ἄνδρες δικασταί, προσῆλθον αὐτῷ λέγων, ὅτι νέος καὶ ἄπειρος τῶν πραγμάτων, καὶ οὐδὲν δεόμενος εἰσιέναι εἰς δικαστήριον. 107 ἐγὼ οὖν σε ἀξιῶ, μὴ [d] εὕρεμα ἡγεῖσθαι τὴν ἡλικίαν τὴν ἐμήν, ἀλλὰ παραλαβόντα τοὺς ἐμοὺς φίλους καὶ τοὺς σαυτοῦ, διηγήσασθαι περὶ τοῦ χρέους, ὅθεν γεγένηται· κἂν δοκῇς ἀληθῆ λέγειν ἐκείνοις, οὐδέν σοι δεήσει πραγμάτων, ἀλλὰ λαβών, [e] ἐπὶ τὰ σαυτοῦ. δίκαιος δέ εἰμι μηδὲν παραλιπεῖν, ἀλλ' εἰπεῖν ἅπαντα, ἐπειδὴ νεώτερός εἰμι τοῦ συμβουλεύειν· ἵνα ἀκούσαντες περὶ ὧν οὐκ ἴσμεν, βουλευσώμεθα περὶ ὧν σὺ λέγεις· ἐάν πως φανερὸν γένηται, πότερον ἀδίκως τῶν ἐμῶν ἐφίεσαι, ἢ δικαίως τὰ σεαυτοῦ ζητεῖς κομίσασθαι. ταῦτ' ἐμοῦ [f] παρακαλουμένου, οὐδεπώποτ' ἠθέλησε συνελθεῖν, οὐδὲ λόγον περὶ ὧν ἐνεκαλεῖτο ποιήσασθαι, οὐδὲ διαιτᾷν ἐπιτρέψαι, [g] ἕως ὑμεῖς τὸν νόμον τὸν περὶ τῶν διαιτητῶν ἔθεσθε. ὁ δὲ Ἰσαῖος [h] ἐν ἀμφισβητήσει χωρίον τὸ ὑπὸ τῶν δημοτῶν κατεχημένον, οἷς τὸ χωρίον ὑπέκειτο, ταύτῃ χρώμενον εἰσαγαγεῖν τῇ ἀρχῇ· "Μάλιστα μὲν ἐβουλόμην, ὦ ἄνδρες δικασταί, μηδ' ὑφ' ἑνὸς ἀδικεῖσθαι τῶν πολιτῶν· εἰ δὲ μή, τοιούτων ἀντιδίκων τυχεῖν, πρὸς οὓς ἂν οὐδὲν ἐφρόντιζον διαφερόμενος. νῦν δέ μοι πάντων πραγμάτων λυπηρότατον συμβέβηκεν. ἀδικοῦμαι γὰρ ὑπὸ τῶν δημοτῶν, οὓς περιορᾷν μὲν ἀποστεροῦντας οὐ ῥᾴδιον· ἀπέχθεσθαι

" δὲ

a Pro ἐπιτροπὴν p.169. v.40. legitur ἐπιτροπίαν, quorum utro ſit uſus Lyſias incertum eſt. *Dionyſius* quidem utroque utitur: nam in *Antiqq. Rom.* p. 227. v. 48. habet ἐπιτροπίαν λαβεῖν. *Sylb.* b Forſan legendum κεκαλλιλογῆσθαι, ut præcedit πεποίηται. *Sylb.* In margine *Cod, Bodl.* ἴσ. καλλιλογίσασθαι. c Τὸ γάρ, ſeu τό γ' οὖν declarative accipiendum pro τοῦτο δηλονότι *hoc videlicet*. Pro ἐβουλόμην vero in priore loci citatione *Attico* augmento ſcriptum ἠβουλόμην, p.169. v. 23. *Sylb.* d Εὕρημα in *MS. Bodl.* e Ἐπὶ τὰ σαυτοῦ ellipticῶs legitur etiam infra, p.171. v. 26. ſubaudito ſcilicet verbo ἀπαλλάξῃ, aut alio conſimili. *Sylb.* Imo mox v. 36. τὰ σαυτοῦ in *Cod. Bodl.* f Rectius προσκαλουμένου, ut infra in repetitione, p.171. v. 28 & προσκλήσεως vocabulum in hac ſignificatione uſurpavit etiam *Dionyſius* in *Antiquitatibus* perſæpe. Infra p. 174. v. 9. diverſo errore ſcriptum προσκαλεῖται. *Sylb.* g Fortaſſe legendum ὡς pro ἕως. *Sylb.* h Legendum videtur ἐν ἀμφισβητήσει ὑπὲρ χωρίου τοῦ ὑπὸ τῶν δημοτῶν κατεχημένου, οἷς τὸ χωρίον ὑπέκειτο, ταύτῃ χρώμενον εἰσάγει τῇ ἀρχῇ. *Sylb.* Infra quidem habemus, ἐν τῇ πρὸς τοὺς δημότας ἀμφισβητήσει περὶ τοῦ χωρίου &c. & εἰσαγαγεῖ pro εἰσαγαγεῖν in *MS. Bodl.*

a Infra

"δὲ [a] ἡδέως μεθ' ὧν ἀνάγκη καὶ συνουσίας κοινὰς ποι-"εῖσθαι. πρὸς μὲν οὖν πολλοὺς χαλεπὸν ἀντιδικεῖν· "μέγα γὰρ μέρος συμβάλλεται [b] πλῆθος αὐτοῖς, "πρὸς τὸ δοκεῖν ἀληθῆ λέγειν· ὅμως δὲ διὰ τὸ "πιστεύειν τοῖς πράγμασι, πολλῶν μοι καὶ δυσκό-"λων συμπιπτόντων, [c] οὐχ ἡγούμην κατοκνῆσαι δι' ὑ-"μῶν πειρᾶσθαι τυγχάνειν τῶν δικαίων. δέομαι οὖν "ὑμᾶς συγγνώμην ἔχειν, εἰ καὶ νεώτερος ὢν, λέγειν "ἐπὶ δικαστηρίου τετόλμηκα· διὰ γὰρ τοὺς ἀδικοῦντας ἀναγ-"κάζομαι παρὰ τὸν ἐμαυτοῦ τρόπον τοιοῦτόν τι ποιεῖν. πει-"ράσομαι δ' ὑμῖν ἐξ ἀρχῆς, ὡς ἂν δύνωμαι, διὰ βρα-"χυτάτων εἰπεῖν περὶ τοῦ πράγματος.

"autem, ut odio te habeant, quibuſcum ver-"ſari conventuſque celebrare neceſſe eſt. "Ad hæc cum multis litigare noxium eſt: "magnam enim partem eos vera dicere mul-"titudo ſibi perſuadet. Quia tamen ipſis "fido, rebus etiam multis difficillimis con-"currentibus, non exiſtimavi cunctari o-"portere, ſed omnino conari, ut per vos "jus meum obtineam. Itaque vos rogo, ve-"niam mihi dari, quod in hac ætatula ver-"ba facere in judicio ſim auſus. Per eos "enim qui me injuria afficiunt, præter ra-"tionem & inſtitutum meum, id facere co-"gor. Conabor equidem, quam potero bre-"viſſime, de re tota ab initio vobis expo-"nere.

ια'. Τίς [d] ἂν οὖν οὐκ ἂν ὁμολογήσειε, τὸν μὲν [e] Λυσίου νέον, καὶ ἰδιώτην, καὶ ἀπράγμονα, ἀρχέτυπόν τινα εἶναι τῆς ἀληθείας, διαφέροντα ἐκείνης οὐδ' ὁτιοῦν· τὸν ἕτερον δὲ, ἀπόγραφόν τινα καὶ οὐ λανθάνοντα ὅτι πέπλασται ῥητορικῇ τέχνῃ; καὶ γὰρ αἱ λέξεις καὶ τὰ νοήματα, παρ' ἐκείνῳ μὲν, τὸ αὐτοφυές· παρὰ δὲ τούτῳ, τὸ κατασκευαστὸν ἀποφαίνουσιν. [f] ὁ μὲν γὰρ, ἀρχῇ κέχρηται, ὅτι νέος τε, καὶ ἄπειρος εἴη πραγμάτων, καὶ οὐδὲν δεόμενος εἰς δικαστήριον εἰσιέναι. καὶ ἐπιφέρει πάνυ ἠθικῶς· "Ἐγὼ οὖν "σε ἀξιῶ, μὴ εὕρεμα ἡγεῖσθαι τὴν ἡλικίαν τὴν ἐμήν". καὶ τὸ μετὰ τοῦτο, ὡς φύσιν εἶχε γενέσθαι τε καὶ ῥηθῆναι, λέγει· ὡς ἐπὶ διαιτητὰς ἠξίουν κοινοὺς ἐλθεῖν φίλους· "[g] Κἂν δόξῃ ἀληθῆ λέγειν ἐκείνοις, οὐδέν σε δεήσει πρα-"γμάτων, ἀλλὰ καὶ λαβὼν, ἐπὶ τὰ σαυτοῦ", καὶ τὰ λοιπὰ ἐν ἤθει χρηστῷ διεξελθὼν, τελευτῶν ἐπιτίθησι· "Ταῦτ' ἐμοῦ προκαλουμένου, οὐδεπώποτε ἠθέλησε συν-"ελθεῖν". ὁ δὲ Ἰσαῖος, τοῦτο μὲν τὸ μέρος, τὸ, "Πα-"ρὰ τὴν ἐμαυτοῦ γνώμην ἠναγκάσθαι λέγειν ἐν δι-"καστηρίῳ, νέον ὄντα", ἐπὶ τελευτῇ τοῦ προοιμίου τίθησιν. ἄρχεται δὲ ἀπὸ διανοίας, οὐ φαύλης μὰ Δία, οὐδὲ ἰδιωτικῆς· [h] ἀνιαρώτερον εἶναι πρὸς τοιούτους ἀπέχθεσθαι, μεθ' ὧν ἀνάγκη τῶν τιμιωτάτων κοινωνεῖν· ἔπειτα ἀπολύεταί τι τῶν μελλόντων αὐτὸν λυπεῖν, [i] τὸ δὴ πολλοὺς ὄντας τοὺς δημότας πρὸς αὐτὸν ἀδικεῖν. συντίθησί τε τὰ ὀνόματα οὐ φαύλως μὰ Δία, οὐδ' ὡς ἂν ἰδιώτης· "Ἀ-"δικοῦμαι γὰρ ὑπὸ τῶν δημοτῶν, φησίν· οὓς πε-"ριορᾶν μὲν οὐ ῥᾴδιον ἀποστεροῦντας· ἀπέχθεσθαι δ' "[k] ἂν ἡδέως, μεθ' ὧν ἀνάγκη καὶ συνουσίας [l] κοινὰς "ποιεῖσθαι". ἡ γὰρ "Ἀηδὴς ἀπέχθεια", καὶ αἱ "Κοιναὶ "συνουσίαι", τεχνικώτερον σύγκεινται μᾶλλον, ἢ ἀφελέστερον. καὶ ἔτι τὸ, "Πολλῶν μοι δυσκόλων συμπι-"πτόντων, οὐχ ἡγοῦμαι δεῖν κατοκνῆσαι δι' ὑμῶν πει-"ρᾶσθαι τυγχάνειν τῶν [m] δικαίων". ἥκιστα γὰρ ἰδιώτης ἂν οὕτως· "Οὐχ ἡγοῦμαι δεῖν κατοκνῆσαι", οὐδέ γε τὸ "Δι' ὑ-"μῶν πειρᾶσθαι τυγχάνειν τῶν δικαίων"· ἀλλ' εἰκείνως

XI. Quis igitur non fateatur Lyſiæ *adoleſcentem & privatum & à negotiis alienum* veram eſſe imaginem veritatis, nec quidquam ab ea differentem; alterum autem, exemplum ejuſmodi quod artem & fucum non occultet oratoris? Nam apud illum & verba & ſententiæ nativæ; apud hunc ex præparato eſſe apparent. Ille enim pro exordio utitur, quod adoleſcens & imperitus rerum ſit, & quem non deceat judicio ſe ſiſtere. & ſubjungit morate prorſus: "Itaque te "quæſo, ne inventiunculam putes meam æ-"tatis excuſationem". Et quod ſequitur, quam native dictum eſt, quod voluerit arbitrio communium amicorum rem committere: "Etſi viſus illis fueris vera dicere, "non opus erit tibi lite, ſed debito ſoluto "domum ad tua recipere te poteris". Et reliqua levi & miti quidem affectu exſecutus, in fine addit: "Hæc me prædicante, nun-"quam voluit convenire". Iſæus vero partem hanc, "Quod præter mentem meam in "judicio verba facere cogatur, cum ſit ado-"leſcens", ſub finem exordii ponit. Incipit autem à ſenſu, non humili, per Jovem, neque vulgari: gravius atque acerbius eſſe, talibus inviſum eſſe quibuſcum res longe cariſſimæ tibi ſint communes. Deinde diluit quod eſſet eum læſurum, quod videlicet cum multis tribulibus litigaret: componitque inter ſe verba, non communi more, per Jovem, neque ut idiota quidam: "Af-"ficior enim injuria à tribulibus, inquit, "quos ut impune te defraudent ferre non "eſt facile. Permoleſtum autem ut odioſus "iis ſis, quibuſcum verſari communeſque "cœtus inire neceſſe ſit". Nam & "Gravis "inimicitia" & "Communes cœtus", artificioſe potius quam ſimpliciter cohærent: atque amplius, "Multis & difficillimis rebus con-"currentibus, non exiſtimo oportere cun-"ctari, ſed conari per vos uti jus meum ob-"tineam". Minime enim aliquis idiota ſic dicat; "Non exiſtimo oportere cunctari", ne-"que, "Conari per vos ut jus meũ obtineam": ſed

Comparatio duorum proœmiorum ſuperiorum.

a Infra in repetitione v. 40. legitur ἂν ἡδέως. vera lectio proculdubio eſt ἀηδὴς. quod indicat etiam paraphraſis *Dionyſiana* v. 33. ἀνιαρώτερον εἶναι πρὸς τοιούτους ἀπέχθεσθαι, & v. 33. ἡ ἀηδὴς ἀπέχθεια. *Sylb.* In margine *Cod. Bodl.* ἴσ. ἀηδής. *b* Malim τὸ πλῆθος. *Sylb.* *c* Οὐχ ἡγησάμην *MS. Bodl.* in margine οὐχ ἡγοῦμαι. Plenius ἡγοῦμαι δεῖν κατοκνῆσαι, ut infra v. 44. & v. 46. *Sylb.* *d* Nota hîc ἂν geminatum. *Sylb.* *e* Λόγον poſt Λυσίου habet *MS. Bodl.* *f* Ὁ μὲν γε *MS.* *g* Pro δόξῃ & σε v. eod. in priore citatione ſcriptum δόξῃς & σοι, p. 170. v. 30. *Sylb.* In *MS.* κἂν δόξας. *h* Ἀνιαρώτερον εἶναι λέγων πρὸς τ. *Bodl.* & mox μεθ' ὧν ἀνάγκη εἶναι τῶν τ. *i* Legendum videtur, τὸ δὴ πρὸς πολλοὺς ὄντας τοὺς δημότας ἀντιδικεῖν, ut colligere licet ex v. 2. *Sylb.* *k* Legendum eſſe ἀηδὴς docuimus paulo ante ad v. 1. *Sylb.* *l* Τινὰς pro κοινὰς habet *MS. Bodl.* Sed κοινὰς legendum eſſe conſtat ex v. 1. *m* In exemplari τῶν ἰδίων. ego τῶν δικαίων repoſui ex v. 1. atque adeo ſic legendum eſſe declarant ſequentia v. 47. *Sylb.*

ſed forte potius ad hunc modum; "Tali-"bus difficultatibus concurrentibus, ad vos "cogor confugere, ut per vos jus meum ob-"tineam.

Eandem rem ulterius proſequitur

XII. Puto quidem ex iſtis non obſcurum eſſe, quod ſit inter viros diſcrimen. magis tamen id erit conſpicuum ex his quæ ſequentur, maximeque ex apodicticis & patheticis orationibus, ubi Lyſias ſimplicior eſt, & in compoſitione vocum, & in ſchematum communione: alter autem magis varius & ornatus. Paſſim id videre eſt, ut in his: "Unde credere fas eſt, quæ Diis dicta ſunt? "nonne è teſtibus? puto equidem. Unde "autem teſtimonia? nonne ex tormentis? "veriſimile id quidem. Unde vero horum "abſiſtere ſermonibus oportet? nonne ac-"cuſationes declinando? neceſſarium ſane. "Patet itaque, me iſta conſectari, remque "ad inquiſitionem perducere, hunc vero in "verbis & calumniis verſari; quod quidem "faciat, qui fraudandi animum habet. O-"portebat autem ipſum, ſi quid æqui juſti-"que cogitat, neque imponere nobis cona-"tur, iſta per Jovem non facere; ſed ad ra-"tiocinationem cum teſtibus venire, & exa-"minare ſingula dicta ad hunc modum ex "me quærentem: Quotnam vectigalia ex-"pendat? & quantum argenti illatum, in "quantum & quot, hæc in quot decreta: "conſiderate decreta; multitudinem penſi-"tationum, quæ fuerint collata quique ac-"ceperint. Et ſi quidem bene res habet; "dictis adhibere fidem poteſtis, ſin minus, "producite jam nunc teſtes, ſi quid mendacii "falſimoniæque in iis quorum ratio eſt in-"veninius.

Iſæum Demoſtheni comparando.

XIII. Hæc quidem inconnexa, & cum interrogatione, quo modo Lyſias minime loquitur: Demoſthenes autem, qui ab illo cauſas accepit, creberrime. Ex.gr. "Οὐκ οὖν σοὶ μισθο-"φορὰν λέγει φήσεις. καὶ παραχρῆμά γε τὴν αὐτὴν σύν-"ταξιν ἁπάντων, ὦ Ἀθηναῖοι· ἵνα τῶν κοινῶν τὸ μέρος "λαμβάνων ἕκαστος, ὅτου δέοιτο ἡ πόλις, τοῦτο παρέχῃ. "ἔξεστιν ἄγειν ἡσυχίαν, οἴκοι μένειν. βέλτιον, εἰ τοῦ δι' "ἔνδειαν ἀνάγκη τι ποιεῖν αἰσχρὸν ἀπηλλαγμένος, συμ-"βαίνειν τι τοιοῦτον, οἷα καὶ τὰ νῦν, στρατιώτης αὐτὸς "ὑπάρχων ἀπὸ τῶν αὐτῶν τούτων λημμάτων, ὥσπερ "ἐστὶ δίκαιον ὑπὲρ τῆς πατρίδος. ἔστι τὶς ἔξω τῆς ἡλικίας "ἡμῶν, ὅσα οὗτος ἀτάκτως νῦν λαμβάνων, οὐκ ὠφελεῖ, "ταῦτα ἐν ἴσῃ τάξει παραλαμβάνων, πάντ' ἐφορῶν "καὶ διοικῶν, ἃ χρὴ πράττεσθαι. ὅλως δὲ οὔτε ἀφελὼν, "οὔτε προσθεὶς, πλὴν τι μικρῷ τὴν ἀταξίαν ἀνελὼν, "εἰς τάξιν ἤγαγον τὴν πόλιν τὴν αὐτὴν, τοῦ λα-"βεῖν, τοῦ στρατεύεσθαι, τοῦ δικάζειν, τοῦ ποιεῖν τοῦθ' "ὅ,τι καθ' ἡλικίαν ἕκαστος ἔχοι, καὶ ὅτου καιρὸς εἴη "τάξιν ποιήσας. Illa vero contorta & * ardua, atque ob conciſam & abruptam & inſoli-

πως μᾶλλον, "Τοσούτων γέ μοι συμπιπτόντων δυσκόλων, "ἐφ' ὑμᾶς ἠνάγκασμαι καταφυγεῖν, ἵνα τῶν δικαίων τύ-"χω δι' ὑμῶν.

ιβ'. Οἶμαι μὲν οὖν καὶ τούτων οὐκ ἄδηλον εἶναι τὴν τῶν ἀνδρῶν διαφοράν. οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ ἐκ τῶν μελλόντων λέγεσθαι μᾶλλον ἔσται καταφανὴς, καὶ μάλιστα ἐκ τῶν [a] ἀποδεικτικῶν καὶ παθητικῶν λόγων· ἐν οἷς ὁ μὲν Λυσίας ἁπλούστερός τίς ἐστι, καὶ κατὰ τὴν σύνθεσιν τῶν ὀνομάτων, καὶ κατὰ τὴν κοινότητα τῶν σχημάτων· οὑτοσὶ δὲ, ποικιλώτερος. πολλὰ γοῦν ἄν τις, ἰδὼν, εὕροι παρ' αὐτῷ, ὡς ἐν τούτῳ· "Πόθεν "χρὴ πιστεύεσθαι τὰ εἰρημένα πρὸς θεῶν; οὐκ ἐκ τῶν μαρ-"τύρων; [b] οἴομαι δέ. πόθεν δὲ τοὺς μάρτυρας; οὐκ ἐκ τῶν "βασάνων; εἰκός γε. πόθεν δέ γε ἀπιστεῖσθαι τοὺς λόγους "τοὺς τούτων; οὐκ ἐκ τοῦ φεύγειν τοὺς ἐλέγχους; ἀνάγκη "μεγάλη. φαίνομαι τοίνυν [c] ἐγὼ διώκων ταῦτα, καὶ τὰ 108 "πράγματα εἰς βασάνους ἄγων· οὗτος δὲ, ἐπὶ διαβο-"λὰς καὶ λόγους καθιστάς· ὅπερ ἄν τις πλεονεκτεῖν βου-"λόμενος ἐποίησεν. ἐχρῆν δὲ αὐτὸν, εἴπερ τι δίκαιον "φρονεῖ, καὶ μὴ [d] παρακρούεσθαι τὰς ὑμετέρας γνώμας "ζητεῖ, μὴ μὰ Δία ταῦτα ποιεῖν, ἀλλ' ἐπὶ τὸν λογισμὸν "μετὰ μαρτύρων ἐλθεῖν, καὶ ἐξετάζειν ἕκαστα τῶν ἐν τῷ "λόγῳ τοῦτον τὸν τρόπον παρ' ἐμοῦ πυνθανόμενον· εἰσφο-"ρὰς λογίζῃ πρὸς τόσας; [e] καὶ πόσον ἀργύριον εἰσενηνεγμένης, "κατὰ τόσον καὶ τόσον, κατὰ πόσα ψηφίσματα ταυτί. ταύ-"τας εἰλήφασί τινες, οἱ καὶ ταῦτα μαρτυρόμενοι. [f] σκέψασθε "τὰ ψηφίσματα, τὸ πλῆθος τῶν εἰσφορῶν, τὰ εἰσενηνεγμέ-"να, τοὺς λαβόντας· καὶ εἰ μὲν εὖ [g] τε τῷ λόγῳ πιστεύ-"ειν· εἰ δὲ μὴ, νῦν παράσχεσθε μάρτυρας, εἴ τι ψεῦδος "ἐστὶν ὧν ἐλογισάμην [h] αὐτῆς.

ιγ'. Ταυτὶ μὲν διαλελυμένα, καὶ ἐξ ἐπερωτήσεως· οἷς ὁ Λυσίας μὲν ἥκιστα κέχρηται· Δημοσθένης δὲ, ὁ παρὰ τούτου τὰς ἀφορμὰς λαβὼν, ἀφειδέστερον. οἷον· "[i] Οὐκ "οὖν σοὶ μισθοφορὰν [k] λέγει φήσεις. καὶ παραχρῆμά "γε τὴν αὐτὴν σύνταξιν ἁπάντων, ὦ Ἀθηναῖοι· ἵνα τῶν "κοινῶν τὸ μέρος λαμβάνων ἕκαστος, ὅτου δέοιτο ἡ "πόλις, τοῦτο παρέχῃ. ἔξεστιν ἄγειν ἡσυχίαν, [l] οἴκοι μέ-"νειν. βέλτιον, εἰ τοῦ δι' ἔνδειαν ἀνάγκη τι ποιεῖν αἰσχρὸν "ἀπηλλαγμένος, συμβαίνειν τι τοιοῦτον, οἷα καὶ τὰ νῦν, στρα-"τιώτης αὐτὸς ὑπάρχων ἀπὸ τῶν αὐτῶν τούτων λημμάτων, "ὥσπερ ἐστὶ δίκαιον ὑπὲρ τῆς πατρίδος. ἔστι τὶς ἔξω τῆς ἡλικί-"ας ἡμῶν, ὅσα οὗτος ἀτάκτως νῦν λαμβάνων, οὐκ ὠφε-"λεῖ, ταῦτα ἐν ἴσῃ τάξει παραλαμβάνων, πάντ' ἐφορῶν "καὶ διοικῶν, ἃ χρὴ πράττεσθαι. ὅλως δὲ, οὔτε ἀφελὼν οὔτε "προσθεὶς, πλὴν τι μικρῷ τὴν ἀταξίαν ἀνελὼν, εἰς τάξιν ἤ-"γαγον τὴν πόλιν τὴν αὐτὴν, τοῦ λαβεῖν, τοῦ στρατεύεσθαι, τοῦ δι-"κάζειν, τοῦ ποιεῖν τοῦθ' ὅ,τι καθ' ἡλικίαν ἕκαστος ἔχοι, καὶ ὅτου "καιρὸς εἴη τάξιν ποιήσας". ἐκεῖνα δὲ κατὰ συστροφὴν καὶ παρακεκινδυνευμένα, τῷ τε βραχέως καὶ ἀγκύλως καὶ ἐκ παραδόξου

a Forſan ἐπιδεικτικῶν. b Rectius οἴομαί γε, ut in proxime ſequenti ſubjectione εἰκός γε. *Sylb.* c Ἐγὼ μὲν διώκων *MS. Bodl.* d Παρακρούσασθαι *MS. Bodl.* quo modo legendum eſſe voluit *Sylb.* e Incertum eſt redditivane an interrogativa hîc ab auctore uſurpata ſint, an mixta. ſi redditiva, legendum hic καὶ τόσον: & ſeq. v. κατὰ τόσα. ſi interrogativa, in primo membro legendum erit πρὸς πόσας; itidemque in ſequentibus. Forſan etiam εἰσενηνεγμένος legendum pro εἰσενηνεγμένης: vel εἰσενηνεγμένας. *Sylb.* f Non ſatis conſtat an verius ſit imperativum σκέψασθε, *conſiderate.* Nec item ſequenti verſu ſatis liquet an legendum ſit, καὶ εἰ μὲν εὖ ἔχει τῷ λόγῳ, πιστεύετε: an καὶ εἰ μὲν εὖ, ἔχετε τῷ λόγῳ πιστεύειν: an alio potius modo. *Sylb.* g Inter τε & τῷ lacuna eſt in *Cod. MS.* h Forſan verius αὐτοῖς: vel ſubaudiendum εἰσφορᾶς. *Sylb.* i Οὐκ οὖν σὲ in *MS. Bodl.* k Oedipum hîc agere, nec facile nec tutum eſt. *Sylb.* l In margine *MS. Bodl.* ἴσ. οἴκοι μένειν βέλτιον εἰ. * Φράσις παρακεκινδυνευμένη *multis periculis opportuna elocutio,* ut alibi interpretatur *Schottus.*

Illa,

ραδόξου συντίθεσθαι, καὶ οὐχ ἅπασιν οὐδὲ ἐκ προχείρου γνωριζόμενα· "[a] Καὶ οὗτος γὰρ ὁ πάντων ἀνθρώπων σχετλιώτατος, οὐ παρεχόμενος αὐτοῦ μάρτυρας δοῦναι, ὧν ἐναντίον ἡμῖν ἀποδοῦναι [b] φησίν, ὡς ἐκείνοις πιστεύειν προσποιεῖται μᾶλλον, ὡς ἀποδεδώκασιν ἡμῖν, ἢ ὡς οὐκ ἀπειλήφαμεν· καί τοι πᾶσι φανερόν, ὡς ἔοικε, τὸν τούτου πατέρα [c] ἀποστεροῦντα ἐπίτιμον· ὅτι ἡμῖν ἑκόντες οὐκ ἂν ἀπέδοσαν εἰσπράξασθαι, οὕτως ἔχοντες, οὐκ ἂν ἐδυνήθημεν". καὶ γὰρ τοῦτό ἐστι τὸ σχῆμα, ᾧ πολλάκις Δημοσθένης κέχρηται· "[d] Εἶτ' οἴεσθε, εἰ οἱ μὲν αὐτὸν οὐδὲν ἠδυνήθησαν ποιῆσαι κακόν, αὐτοὶ δὲ μὴ παθεῖν ἐφυλάξαντ' ἂν ἴσως, τοὺς μὲν ἐξαπατᾶν αἱρεῖσθαι μᾶλλον ἢ προλέγοντα βιάζεσθαι, ὑμῖν δὲ ἐκ προρρήσεως πολεμῆσαι"; καὶ ἔτι γε τὰ τοιαῦτα· "[e] Ὦ γὰρ ἃ μὲν ὑπῆρχεν ἔξω τῶν ἀποτιμηθέντων [f] καταλειτουργηκότα, δανειζομένῳ δ' οὐδεὶς ἂν ἔδωκεν ἐπ' αὐτοῖς ἔτι πλέον οὐδέν. ἀποδεδωκότι τὰς μισθώσεις ἔχειν ἐμοὶ προσῆκον. ἀναμφισβητήτως οὗτοι τηλικαύτην δίκην λαχόντες, καὶ σφέτερα αὐτῶν εἶναι φάσκοντες, ἐκώλυσαν μὲν ἐξ αὐτῶν ποιήσασθαι τὴν ἐπισκευήν". καὶ τί δεῖ τὰ πλείω παρατιθέντι μηκύνειν; πολλὰ γὰρ ἄν τις εὕροι τοῦ Ἰσαίου κατὰ τὴν σύνθεσιν καὶ κατὰ τοὺς σχηματισμοὺς ἐξηλλαγμένα μὲν τῆς Λυσίου λέξεως, ἐοικότα δὲ τῇ Δημοσθένους δεινότητι.

ιδ'. Εἰρηκὼς δὲ καὶ περὶ τῶν πραγμάτων, ὅτι δεινότερός ἐστιν οἰκονομῆσαι Λυσίου, καὶ ὅλους τοὺς λόγους, καὶ τὰ μέρη αὐτῶν, καὶ οὐδὲν ἔξω ποιῶν τῆς τέχνης, ᾗ μετὰ ταῦτα πολλῇ ὁ Δημοσθένης ἐχρήσατο, βούλομαι καὶ τὰς ὑπὲρ τούτων παρασχέσθαι πίστεις· ἔσται δὲ κεφαλαιώδης τε καὶ ὡς πρὸς ἀνεγνωκότας τὸν λόγον ἄνδρας· οὐ γὰρ ἐνεχώρει παραδείγματα πάντων τιθέναι. αὐτίκα τὰς διηγήσεις, [g] τότε μέν, ἀπροκατασκευάστους καὶ συντόμους, καὶ οὐδὲν προκαταλαμβανούσας τῶν ἀποδεικτικῶν, ἐν τῇ προσηκούσῃ τίθησι χώρᾳ, καθάπερ ἐφ' ᾧ ΠΡΟΣ ΜΕΔΟΝΤΑ ποιεῖ λόγῳ, καὶ ἐν τῷ ΠΡΟΣ ΑΓΝΟΘΕΟΝ, καὶ ἐν τῇ ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΔΗΜΟΤΑΣ ἀμφισβητήσει ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΧΩΡΙΟΥ, καὶ ἐν ἄλλοις συχνοῖς· τότε δὲ μερίσας [h] αὐτοῖς τὰ κεφάλαια, καὶ παρ' ἕκαστον αὐτῶν τὰς πίστεις παρατιθείς, ἐκμηκύνει τε μᾶλλον, καὶ ἐκβαίνει τὸ τῆς διηγήσεως σχῆμα, τῷ συμφέροντι χρώμενος. ταύτης ἐστὶ τῆς ἰδέας, ἥ τε ΠΡΟΣ ΕΡΜΩΝΑ ΥΠΕΡ ΤΗΣ ΕΓΓΥΗΣ ἀπολογία· καὶ ἡ ΠΡΟΣ ΕΥΚΛΕΙΔΗΝ ἀμφισβήτησις ΥΠΕΡ ΤΗΣ ΤΟΥ ΧΩΡΙΟΥ ΛΥΣΕΩΣ· καὶ ἡ ΥΠΕΡ ΕΥΦΙΛΗΤΟΥ ΠΡΟΣ ΤΟΝ [i] ΕΡΧΙΕΩΝ ΔΗΜΟΝ ἔφεσις. ἐν γὰρ δὴ [k] τοῖς λόγοις τούτων μακροτέρας τὰς διηγήσεις οὔσας, οὐχ ἅμα τίθησιν ὅλας, ἀλλὰ κατὰ μέρη διαλαμβάνων, ἐφ' ἑκάστῳ κεφαλαίῳ τούς τε μάρτυρας ἐπάγεται, καὶ
109 τὰς ἄλλας παρέχεται πίστεις. δεδοικὼς γάρ, [l] ὅσα γ' οὖν ἐμοὶ δοκεῖ, μὴ δυσπαρακολούθητος γένηται, διὰ τὸ πλῆθος τῶν κεφαλαίων, ὁ λόγος· καὶ πολλάκις αἵ τε πίστεις εἰς ἓν χωρίον ἅπασαι συναχθεῖσαι, πολλαὶ καὶ περὶ πολλῶν οὖσαι πραγμάτων, μὴ συνταράξωσι τὴν σαφήνειαν· τοιγάρτοι μετὰ τὰς διηγήσεις, τὰς οὕτως ᾠκονομημένας,

tam compoſitionem, neque omnibus neque facile cognita: "Καὶ οὗτος γὰρ ὁ πάντων ἀνθρώπων σχετλιώτατος, οὐ παρεχόμενος αὐτῶν μάρτυρας δοῦναι, ὧν ἐναντίον ἡμῖν ἀποδοῦναι φησίν, ὡς ἐκείνοις πιστεύειν προσποιεῖται μᾶλλον, ὡς ἀποδεδώκασιν ἡμῖν, ἢ ὡς οὐκ ἀπειλήφαμεν. καί τοι πᾶσι φανερόν, ὡς ἔοικε, τὸν τούτου πατέρα ἀποστεροῦν ὄντα ἐπίτιμον· ὅτι ἡμῖν ἑκόντες οὐκ ἂν ἀπέδοσαν εἰσπράξασθαι, οὕτως ἔχοντες, οὐκ ἂν ἐδυνήθημεν. Atque hæc figura eſt qua frequenter utitur Demoſthenes: "Εἶτ' οἴεσθε εἰ οἱ μὲν αὐτὸν οὐδὲν ἠδυνήθησαν ποιῆσαι κακόν, αὐτοὶ δὲ μὴ παθεῖν ἐφυλάξαντ' ἂν ἴσως, τοὺς μὲν ἐξαπατᾶν αἱρεῖσθαι μᾶλλον ἢ προλέγοντα βιάζεσθαι, ὑμῖν δὲ ἐκ προρρήσεως πολεμῆσαι; & adhuc alia hiſce ſimilia: "Ὦ γὰρ ἃ μὲν ὑπῆρχεν ἔξω τῶν ἀποτιμηθέντων καταλειτουργηκότα, δανειζομένῳ δ' οὐδεὶς ἂν ἔδωκεν ἐπ' αὐτοῖς ἔτι πλέον οὐδέν. ἀποδεδωκότι τὰς μισθώσεις ἔχειν ἐμοὶ προσῆκον. ἀναμφισβητήτως οὗτοι τηλικαύτην δίκην λαχόντες, καὶ σφέτερα αὐτῶν εἶναι φάσκοντες, ἐκώλυσαν μὲν ἐξ αὐτῶν ποιήσασθαι τὴν ἐπισκευήν. Et quid opus eſt hæc prolixius exſequi? multa ſane eſt invenire Iſæi, & in compoſitione & in ratione figurarum, à dictione Lyſiæ diſcrepantia, & ad Demoſthenis ſublimitatem accedentia.

Differentia inter Lyſiam & Iſæum in rerum diſpoſitione.

XIV. Quandoquidem autem dixi de rebus, quod peritius nempe quam Lyſias diſtribuat, & orationes totas, & partes earum, nihilque prorſus extra artem faciat, qua poſtea multa Demoſthenes uſus eſt, volo & horum auctoritates exhibere; ſed ſummatim, ac velut ad eos qui orationem jam legerunt: non enim hujus loci eſt omnium exempla ponere. Statim itaque narrationes, nunc quidem breviter ac ſine præparatione, & occupatione apodictica, propria ponit ſede: ſicut in oratione *contra Medontem* & *contra Agnotheum*: & in controverſia *de Prædio adverſus Tribules*; atque aliis multis: nunc vero diviſis capitibus, & ſuis unicuique probationibus appoſitis, magis in longum extendit; & egreditur narrationis ſchema, cum id cauſæ conducere videbitur. Hujus eſt genus apologia *de Sponſione contra Hermonem*, & controverſia *cum Euclide ſuper Redemptione agri*: tum etiam provocatio *pro Euphileto ad pagum Erchiam*. In his enim orationibus cum longiores ſint narrationes non ſimul totas ponit, ſed diviſim & ſigillatim & ad unumquodque caput cum teſtes tum alias adhibet probationes. Veritus enim, ut mihi quidem videtur, ne difficilis intellectu propter multitudinem capitum, fieret ſermo, pluraque ſæpe pluribus de rebus argumenta in unum conjecta locum perſpicuitatem perturbarent. Ideo poſt narrationes ita

1. In narrationibus.

a Illa, ut opinor, ex *Iſæo*: nec minus corrupta. b Φασὶν *MS. Bodl.* c Haud ſcio an legendum ſit ἀποστερεῖν. *Sylb.* d Rectius εἶτ' οἴεσθε *deinde putatis*. *Sylb.* e Forſan ex *Iſæo*. f Nota hîc καταλειτουργηκότα ſine augmento: haud ſcio an propter cacophoniam. *Sylb.* g Nota hîc τότε μὲν, & v. 34. τότε δὲ: cum in hac ſignificatione ſcribi ſoleat τοτὲ μὲν, & τοτὲ δὲ. *Sylb.* h Pro αὐτοῖς legendum videtur αὐτὸς vel αὐτοῦ. *Sylb.* i In exemplari eſt Ερχιέων: errore ambiguo. ſed veriorem lectionem eſſe Ερχιέων quam Ερχιαίων, patet ex pag. ſeq. v. 41. nota etiam ἔφεσιν eodem in loco exponi τὸ εἰς τὸ δικαστήριον προκαλεῖν. *Sylb.* k Forſan rectius τοῖς λόγοις τούτοις, eodem caſu. *Sylb.* atque ita in *MS. Bodl.* l Uſitatius ὡς γοῦν ἐμοὶ δοκεῖ. *Sylb.* atque ita in *MS. Bodl.*

diſpoſitas, neque longo ſermone præcedentes demonſtrationes confirmat: neque facit ex more recentium oratorum, ſed adverſariorum argumenta evertenda putat.

XV. Interdum vero præmittit quædam ante narrationes, & occupat futura, probabiliores ſic eas & ad cauſam conducibiliores facturum ratus: quemadmodum in confutatione *contra Ariſtogitonem* & *Archippum* feciſſe reperitur; in qua de hæreditate diſceptans frater defuncti conatur jure cogere eum, qui incerta poſſidet bona, ad certam exhibitionem: at ille, quem penes hæreditas erat, exceptione utitur, dicens data ipſi bona per teſtamentum. Cum autem duplex ſit controverſia; una quidem, factumne ſit teſtamentum, necne; altera, dum de teſtamento litigatur, uter hæreditatem poſſidere debeat: primum exortus à legibus, & ſigillatim demonſtrans, quod non oporteat hæreditatem controverſam ante ſententiam poſſideri, ad narrationem deinde tranſit, eaque oſtendit teſtamentum à mortuo non eſſe conditum. Neque vero ſimpliciter aut abſque præparatione hanc ponit; ſed cum ſit prolixior, abſcindit ac dividit, & circa quamque ſpeciem teſtes producit, & ſtipulationes legit, & pacta profert, ſignisque & conjecturis omnibusque à probabili argumentis utitur. Multas & alias poſſem proferre narrationes ad cauſæ utilitatem ab oratore accommodatas, præſtructionibus, præparationibus, partitionibus, locorum commutationibus, rerumque tranſlationibus; tum ipſorum capitum ordine invertendo, neque ſecundum rationem teſtamenta facta recenſendo, nec omnino quicquam agendo modice mediocriterque, prout, ſine arte, & à quolibet fieret, aliiſque ſexcentis ejuſmodi tropis. Sed neque temporis mihi ſatis eſt, ut de omnibus agam, artificiumque in ſingulis, quemadmodum velim, oſtendam: neque apud peritos à copia exemplorum major eſt fides; ſed ſufficit eis brevis declaratio.

Summatim de Lyſiæ & Iſæi diſſimilitudine in narrationibus.

XVI. Porro autem dicam ſummatim de iſta idea quid ſentiam, & in quo differre putem Iſæum à Lyſia. Lyſiæ igitur narrationes ſi quis legat, nihil credat dici cum artificio & malitia, ſed pro natura rei & veritate; ipſum hoc ignorans, quod præcipuum artis opus ſit, naturam imitari. At in Iſæi narrationibus contrarium prorſus eveniat, nihilque videatur native & nequiter dici, non etiam ſi vere, & prout ſe habet res, exponatur; ſed omnia ex præparato, & ad fraudem & fallaciam compoſita: & illi quidem vel falſa dicenti facile credatur, huic vero ne quidem cum vera dicat, plena fides habeatur. In demonſtrativis autem Iſæus in eo differre à Lyſia vi-

μένας, οὐκ ἔτι τὰς προηγουμένας ἀποδείξεις πολλοῖς βεβαιοῦται λόγοις, οὐδ' ἔστιν ὅμοιος τοῖς νέοις τεχνογράφοις, ἀλλὰ τὰς τῶν ἀντιδίκων πίστεις ἀναιρεῖν οἴεται δεῖν.

ιε'. [a] Τότε δὲ προκατασκευάζεταί τινα πρὸ τῶν διηγήσεων πράγματα, καὶ προλαμβάνει τὰ μέλλοντα, πιστοτέρας αὐτὰς, ἢ κατ' ἄλλο τι χρησιμωτέρας ποιήσειν οἰόμενος, ὡς ἐν τῇ λύσει τῇ ΠΡΟΣ ΑΡΙΣΤΟΓΕΙΤΟΝΑ καὶ ΑΡΧΙΠΠΟΝ εὑρίσκεται πεποιηκὼς, ἐν ᾗ κλήρου τὶς ἀμφισβητῶν, ἀδελφὸς ὢν τοῦ τελευτήσαντος, [b] προσκαλεῖται τὸν ἔχοντα τἀφανῆ χρήματα εἰς ἐμφανῆ κατάστασιν· ὁ δὲ τοῦ κλήρου κρατῶν, παραγράφεται τὴν κλῆσιν, δεδόσθαι λέγων ἑαυτῷ τὰ χρήματα κατὰ διαθήκας. διττῆς δὲ τῆς ἀμφισβητήσεως ὑπαρχούσης, τῆς μὲν, περὶ τοῦ γεγονέναι τὰς διαθήκας, ἢ μή· τῆς δὲ, τῶν διαθηκῶν ἀμφισβητουμένων ἤδη, τίνα δεῖ τοῦ κλήρου κρατεῖν· πρῶτον ἀποδοὺς τὸν ὑπὲρ τῶν νόμων λόγον, [c] καὶ ταῦτα ἀποδείξας τὸ μέρος, ὡς οὐ δεῖ τὸν ἐπίδικον κρατεῖσθαι κλῆρον πρὸ δίκης, οὕτως ἐπὶ τὴν διήγησιν ἔρχεται, δι' ἧς ἀποδείκνυσιν, [d] οὔτε γεγενημένας ὑπὸ τοῦ τετελευτηκότος τὰς διαθήκας. καὶ οὐδὲ ταύτην τὴν διήγησιν ἁπλῶς πως συστρέψας καὶ ἀκατασκευάστως τίθησιν, ἀλλὰ καὶ ταύτην μακροτέραν οὖσαν, ἀποτομαῖς τισι διαλαμβάνει, καὶ καθ' ἕκαστον εἶδος μάρτυρας ἀναβιβάζεται, καὶ προκλήσεις ἀναγινώσκει, καὶ συνθήκας παρέχεται, τεκμηρίοις τε καὶ σημείοις καὶ τοῖς ἐκ τῶν εἰκότων ἐλέγχοις ἅπασι χρῆται. πολλὰς δ' ἂν ἔχοιμι καὶ ἄλλας παραθέσθαι διηγήσεις, πρὸς τὸ συμφέρον ᾠκονομημένας ὑπὸ τοῦ ῥήτορος, προκατασκευαῖς, παρασκευαῖς, μερισμοῖς, χωρίων ἀλλαγαῖς, πραγμάτων μεταγωγαῖς, τῷ τὰ κεφάλαια ἀνεστράφθαι, τῷ μὴ κατὰ τοὺς χρόνους [e] τὰ πραχθέντα εἰρῆσθαι, [f] τῷ ὡς μὴ πάντα μηδαμῶς φύσιν εἶχε πραχθῆναι, μηδ' ὡς ἂν ἰδιώτης τὶς εἴποι, λέγεσθαι μὴ μετρίως μυρίοις ἄλλοις τοιούτοις τρόποις. ἀλλ' οὔτε χρόνον ἱκανὸν ἔχω περὶ πασῶν λέγειν, ἐκδιηγούμενος εὐθὺς ἐφ' ἑκάστης τὴν τέχνην, ὡς ἐβουλόμην ἄν· οὔθ' ὁ πρὸς τοὺς ἐπισταμένους τὰ πράγματα λόγος, ἐν τῷ πλήθει τῶν παραδειγμάτων τὸ πιστὸν ἔχει, ἀλλ' ἀρκεῖ τοῖς τοιούτοις καὶ ἡ βραχεῖα δήλωσις.

ις'. Ἐρῶ δὲ κεφαλαιωδῶς περὶ ταύτης τῆς ἰδέας, ἣν ἐγὼ δόξαν ἔχω, καὶ τίνι διαφέρειν οἴομαι τὸν Ἰσαῖον τοῦ Λυσίου. τοῦ Λυσίου μὲν [g] ἂν τις ἀναγινώσκων τὰς διηγήσεις, οὐδὲν ἂν ὑπολάβοι λέγεσθαι κατὰ τέχνην ἢ πονηρίαν, ἀλλ' ὡς ἡ φύσις καὶ [h] ἡ ἀλήθεια φέρει· αὐτὸ τοῦτο ἀγνοῶν, ὅτι τῆς τέχνης τὸ μιμήσασθαι τὴν φύσιν αὐτῆς μέγιστον ἔργον ἦν. ἐπὶ δὲ τῶν Ἰσαίου διηγημάτων, τοὐναντίον ἂν παθεῖν, μηδὲν ὑπολαβεῖν αὐτοφυῶς καὶ αὐτοπραγματεύτως λέγεσθαι, μηδ' εἴ τινα ὡς ἔτυχε γενόμενα εἴρηται· ἐκ κατασκευῆς δὲ πάντα, καὶ μεμηχανευμένα πρὸς ἀπάτην, ἢ ἄλλην τινὰ κακουργίαν. καὶ τῷ μὲν, [i] ἂν καταψευδῆ λέγοντι πιστεύσειεν ἄν· τῷ δὲ, [k] μηδ' ἂν ἀληθεύῃ, χωρὶς ὑποψίας προσέξειν. ἐν δὲ τοῖς [l] ἐπιδεικτικοῖς διαλλάττειν ἂν δό-

ξειεν

a Forſan rectius τοτὲ δὲ, vel τότε δή. *Sylb.* Mox (v. 7.) κλήσει pro λύσει legendum cenſet *Henricus Valeſius* ad *Harpocrationis Lexicon* pag. 140. v. 16. b Melius προσκαλεῖται ut pag. 175. v. 12. atque ita etiam προκλήσεις ἀναγινώσκει v. 22. *Sylb.* c Singulariter legendum videtur ϗ τοῦτο: vel τὸ μέρος ellipſin habet præpoſitionis κατά. *Sylb.* d Pro οὔτε rectius legemus οὐδὲ, vel membrum hîc deeſt. *Sylb.* e Τὰ πράγματα *MS. Bodl.* f Corrupta ſunt quæ ſequuntur. Verior lectio hæc videtur eſſe, τῷ μὴ πάντα μηδαμῶς ὡς φύσιν εἶχε πραχθῆναι, μηδ' ὡς ἂν ἰδιώτης τὶς εἴποι, λέγεσθαι μετρίως, καὶ μυρίοις ἄλλοις τοιούτοις τρόποις. *Sylb.* g Pro ἂν omnino legendum videtur οὖν. *Sylb.* h Deeſt *MS. Bodl.* i Rectius κἂν ψευδῆ λέγοντι: vel κἂν ψευδῆ λέγῃ, τὶς πιστεύσειεν ἄν. In ſequenti autem membro, quia προσέξειν uſitatum non eſt, legendum erit προσέξει. Paraphraſin hujus loci habemus in ea hiſtoriola quam reperies in *Annott.* ad p. 104. ibi enim Λυσίας μὲν, καὶ ὑπὲρ ἀδίκων ἐπειθε λέγων· Ισαῖος δὲ καὶ ὑπὲρ ἀγαθῶν λέγων, ὕποπτος ἦν. *Sylb.* k Μηδὲν ἂν in *MS. Bodl.* l Legendum videtur ἀποδεικτικοῖς: ut ſupra p. 144. v. 11. & p. 173. v. 45. præſertim cum ſupra (p. 104. v. 14.) dixerit *Iſæum* ſe in uno judiciali orationis genere exercuiſſe. *Sylb.*

a Pro

ξειεν Ἰσαῖος Λυσίου, τῷ τε μὴ κατ' ἐνθύμημά τι λέγειν, ἀλλὰ κατ' ἐπιχείρημα· καὶ τῷ μὴ βραχέως, ἀλλὰ διεξοδικῶς· μηδὲ ἁπλῶς, ἀλλ' ἀκριβῶς· αὔξειν τε μᾶλλον, καὶ δεινότερα ποιεῖν τὰ πράγματα, καὶ τὰ πάθη ποιεῖν γενικώτερον. ἐν γὰρ δὴ τούτοις οὐχ ἧττόν ἐστι φανερὸς τῇ Δημοσθένους τέχνῃ τὰς ἀφορμὰς δεδωκὼς, ἀλλ' οὐ τὴν Λυσίου διώκων [a] ἀσφάλειαν, ὡς ἔκ τε ἄλλων ἐστὶ λόγων, μᾶλλον δὲ ἐκ πάντων τῶν γραφέντων ὑπ' αὐτοῦ τεκμήρασθαι. εἰ δ' ἔτι δεῖ καὶ παραδείγμασι χρῆσθαι, μή τις ἀναπόδεικτα δόξῃ λέγειν ἡμᾶς, ποιήσω καὶ τοῦτο, προχειρισάμενος τὸν ΥΠΕΡ ΕΥΦΙΛΗΤΟΥ λόγον, ἐν ᾧ τὸν Ἐρχιέων δῆμον εἰς τὸ δικαστήριον προσκαλεῖταί τις τῶν ἀποψηφισθέντων, ὡς ἀδίκως τῆς πολιτείας ἀπελαυνόμενος. ἐγράφη γὰρ δή τις ὑπὸ τῶν Ἀθηναίων νόμος, "Ἐξέτασιν γενέσθαι τῶν πολιτῶν κατὰ δήμους· τὸν δὲ ἀποψηφισθέντα ὑπὸ τῶν δημοτῶν, τῆς πολιτείας μὴ μετέχειν· τοῖς δὲ ἀδίκως ἀποψηφισθεῖσιν, ἔφεσιν εἰς τὸ δικαστήριον εἶναι, προκαλεσαμένοις τοὺς δημότας· καὶ ἐὰν τὸ δεύτερον ἐξελεγχθῶσι, πεπρᾶσθαι αὐτοὺς, καὶ τὰ χρήματα εἶναι δημόσια". κατὰ τοῦτον τὸν νόμον ὁ Εὐφίλητος προκαλεσάμενος τοὺς [b] Ἐρχιέας, ὡς ἀδίκως καταψηφισαμένους αὐτοῦ, τὸν ἀγῶνα τόνδε διατίθεται. προ- 110 είρηται μὲν δὴ τὰ πράγματα ταῦτ' ἀκριβῶς, καὶ πεπίστωται διὰ τῶν μαρτύρων· οἷς δὲ βεβαίας βούλεται ποιῆσαι τὰς μαρτυρίας, τάδ' ἐστίν· [c] ὡς μὲν ἐγὼ δόξης ἔχω, πάντ' ἀκριβῶς ἐξειργασμένα· κρινέτω δὲ ὁ βουλόμενος, εἰ τὰ προσήκοντα ἔγνωκα περὶ αὐτῶν·

ιζ'. "Ὅτι μὲν τοίνυν, ὦ ἄνδρες δικασταὶ, ἀδελφὸς ἡμῖν ἐστιν οὑτοσὶ ὁ Εὐφίλητος, οὐ μόνον ἡμῶν, ἀλλὰ καὶ τῶν συγγενῶν ἁπάντων ἀκηκόατε μαρτυρούντων. σκέψασθε δὲ πρῶτον τὸν πατέρα ἡμῶν, τίνος εἵνεκεν ἂν ψεύδοιτο, καὶ τοῦτον μὴ ὄντα αὐτοῦ υἱὸν [d] εἰσποιοῖτο. πάντας γὰρ εὑρήσετε τοὺς τὰ τοιαῦτα πράττοντας, ἢ οὐκ ὄντων αὐτοῖς γνησίων παίδων, ἢ διὰ πενίαν ἀναγκαζομένους, ξένους ἀνθρώπους εἰσποιεῖσθαι, ὅπως ὠφελῶνταί τι ἀπ' αὐτῶν δι' αὐτοὺς Ἀθηναίων γενομένων. τῷ τοίνυν πατρὶ τούτων οὐδέτερον ὑπάρχει. γνήσιοι μὲν γὰρ αὐτῷ ἡμεῖς δύο υἱεῖς ἐσμέν· ὥστε οὐκ ἄν γε δι' ἐρημίαν τοῦτον εἰσποιοῖτο. ἀλλὰ μὴν οὐδὲ τροφῆς τε καὶ εὐπορίας τῆς παρὰ τούτου δεόμενος. ἔτι γὰρ αὐτῷ ἱκανὸς καὶ χωρὶς τούτου μεμαρτύρηται [e] ὑμῖν· τοῦτον ἐκ παίδων τρέφων καὶ ἀσκῶν, καὶ εἰς φράτορας εἰσάγων. καὶ ταῦτα οὐ μικρὰ δαπανήματά ἐστιν, ὥστε τόν τε πατέρα ἡμῶν οὐκ εἰκός ἐστιν, ὦ ἄνδρες δικασταὶ, μηδὲν ὠφελούμενον, οὕτως ἀδίκῳ πράγματι ἐπιχειρῆσαι. ἀλλὰ μὴν οὐδ' ἐμέ γε οὐδεὶς ἀνθρώπων οὕτως τελέως ἂν ἄφρονα ὑπολάβοι, ὥστε τούτῳ μαρτυρεῖν τὰ ψευδῆ, ὅπως τὰ πατρῷα διὰ πλειόνων διανείμωμαι. καὶ γὰρ

detur, quod non dicit ſecundum enthymema, ſed ſecundum Epicherema; non breviter, ſed fuſe; neque ſimpliciter, ſed accurate; quodque magis res amplificet & exaggeret, ac generalius denique moveat affectus. Ex quibus certe apparet eum Demoſtheni quidem viam & aditum ad artem muniviſſe, ſed Lyſiæ ſimplicitatem non eſſe conſectatum; idque etiam colligere eſt ex aliis ejus orationibus, imo ex omnibus quæ ab ipſo ſcriptæ ſunt. Veruntamen ſi adhuc exemplis utendum eſt, ne quis arbitretur dicere nos quæ demonſtrari non poſſint, in mediam etiam proferam orationem *pro Euphileto*, qua pagum Erchiam aliquis abdicatorum tanquam injuria à republica remotus in jus vocat. Nam ſcripta lex eſt ab Athenienſibus, ut "Recenſio civium per tribus fiat, atque is qui à tribulibus fuerit abdicatus, ad rempubl. non accedat: at qui injuſte à magiſtratu repulſi fuerint, iis provocare ac tribules in jus vocare liceat; ſi vero ſecundo rejiciuntur, & ipſi venum dantur, & bona eorum publicantur". Secundum hanc legem Euphiletus, cum dicam Erchienſibus ſcripſiſſet, quaſi injuſte ſuffragiis eorum damnatus, contentionem talem conſtituit. Initio quidem res ipſas exponit accurate, teſtibuſque probat: quibus autem teſtimonia confirmare conatur hæc ſunt, ut mea quidem opinio fert, accurate & ad amuſſim abſoluta. Judicet qui volet, an recte judicem:

XVII. "Quod itaque, Judices, frater noſter hic ſit Euphiletus, non ſolum è nobis, ſed & omnibus agnatis id atteſtantibus cognoviſtis. Conſiderate vero primum patrem noſtrum cujus rei gratia mentiretur, & hunc, ſi revera non eſſet, pro filio haberet. Quotquot enim talia faciunt, repericris id facere; vel quod eis liberi non ſint genuini, vel quod ubi ſint egeſtate coactos extraneos adoptare, ut aliquam ex iis utilitatem capiant, quæ ab Athenienſibus geſta ſunt. Atqui neutrum horum in patre locum habet. Naturales enim filii duo nos ei ſumus; ita ut omnino propter ſolitudinem hunc non aſſeruerit. Sed neque quod alterius facultatibus indigeret. Quod enim abſque hoc ſufficientes ei ſint opes, ipſe declaravit, hunc à pueris educans & erudiens, & in curiam inducens. quæ ſane non parvi ſunt ſumptus; atque adeo non veriſimile eſt, Judices, patrem noſtrum opus tam injuſtum, ex quo nullum perciperet commodum, facere voluiſſe. Neque vero quiſquam me tam imprudentem exiſtimet, ut hujus adſtipuler mendacio, quo bona paterna inter plures diſtribuantur. Non enim amplius

a Hîc pro ἀσφάλειαν non dubitarem legendum eſſe ἀφέλειαν, ut p. 137. v. 47. niſi infra in fragmento *De Atticorum oratorum characteribus*, (p. 164. v. 41. juxta *Ed. Sylb.*) hujus ipſius *Lyſiæ* dictioni tribueretur ἡ ἀσφάλεια καὶ τὸ ἀκίνδυνον, ſicut contra *Thucydidi* ἡ νεωτεροποιΐα καὶ τὸ τολμηρόν. ſiquis tamen utrobique ἀφέλειαν malit, non multum refragabor: quippe quod ea rectius opponatur τῇ νεωτεροποιΐᾳ. *Sylb.* b In exemplari eſt τὰς ἀρχιερείας: perperam. nam Ἐρχιέας legendum eſſe ſatis manifeſtum eſt ex præcedentibus, v. 11. & ex p. 173. v. 41. Erchiam autem fuiſſe pagum Atticum ſub tribu Ægeide, poſt *Harpocrationem* & *Suidam* docuit etiam *Sigonius*. ac mentio ejuſdem etiam apud *Demoſthen.* & *Æſchinem*. Ἐρεχθία *Stephani* incertum pro eodem ne an diverſo. *Sylb.* In *MS. Bodl.* corrupte Ἀρχιέας: quo modo & apud *Steph. Byzant.* & alios, ut adnotavit *Meurſius*: quem videſis in libello *de Pop. Att.* voce Ἐρχιεία. c Ὡς μὲν ἐγὼ in *MS. Bodl.* d Et hîc loci & paulo infra v. 38. εἰσεποιεῖτο in *MS. Bodl.* e Pro ὑμῖν ſententia poſtulare videtur βίος, *vitæ ſubſidia, opes.* quin & alia hîc deeſſe videntur, quæ non tantum nulla ex eo percepta commoda, ſed etiam ſumptus in eum factos ſignificent. *Sylb.*

a Ante

plius controvertere mihi licebit, quod non ſit hic frater meus. neque enim quiſquam veſtrum vocem contineat, ſi, cum nunc reum meipſum conſtituens atteſter fratrem hunc meum eſſe, poſtmodum contrarium adferam. non ſolum autem probabile eſt nos, Judices, vera teſtatos, ſed & cæteros propinquos. Conſiderate enim primum, quod qui ſorores noſtras habent, nunquam adduci poſſent, ut falſa de iſto teſtarentur. Noverca enim hujus mater erat ſororibus noſtris. Solent autem, ut plurimum inter ſe diſſidere noverca & privigni. Itaque ſi hunc ex alio viro noverca ſuſcepiſſet, & non è noſtro patre, nunquam ſane, Judices, ſorores paterentur & permitterent, ut eum ipſarum conjuges teſtimonio ſuo juvarent. Quin etiam avunculus, ſi revera non eſſet talis, neque cognatione eum attingeret, matri ejus falſum præbere teſtimonium voluiſſet, quo damnum nos inſigne caperemus, externum hunc fratrem nobis adſciſcentes. Et præterea quis veſtrum falſitatis arguat hunc Demaratum, Hegemonem, atque Nicoſtratem, qui primum quidem nihil unquam turpe fecerunt, deinde vero, propinqui cum nobis ſint, ac probe nos norint, omnes huic Euphileto cognationis ſuæ teſtimonium dederunt. Itaque libenter è graviſſimo adverſariorum quærerem an aliunde, quam ex his, quibus nos Euphiletum, ſe Athenienſem oſtendere poſſet. Ego certe exiſtimo nihil illum aliud dicturum, quam quod mater ipſa talis ſit, & pater; quodque vere iſta diceret, cognatos daturum eſſe teſtes. Et cum ipſi tali periculo à vobis peterent, ut propinquis ſuis potius quam adverſariis fidem haberetis; nobis iſta nunc omnia præſtantibus petent, ut ipſorum ſermonibus potius, quam patri Euphileti, mihi & fratri, & curialibus ac toti noſtræ cognationi credatur. Sed enim hi nulla in re periclitantes propriarum inimicitiarum cauſa faciunt: nos vero reos nos omnes conſtituentes conteſtamur; ac præter teſtimonia, Judices, primum quidem Euphileti mater, quam hi confitentur ipſam eſſe, juramentum jurare volebat, coram arbitro in fano Apollinis, hunc profecto Euphiletum ex ipſa & patre noſtro genitum eſſe. atqui quemnam oportet melius quam ipſam hæc omnia ſcire? Deinde pater noſter, qui poſt matrem hujus optime filium ſuum noſſe debet, hic & tunc & nunc vobis jurare vult, Euphiletum hunc filium eſſe ſuum ex ſe & legitima uxore prognatum. Ad hæc, Judices, ego annum decimum tertium attigeram; ſicut & primum dicebam, quando hic natus eſt: paratus vero ſum vo-

οὐδ' ἀμφισβητῆσαί μοι ἐξουσία γένοιτ' ἂν ὕστερον, ὡς οὐκ ἔστιν ἀδελφὸς οὗτος ἐμοῦ. οὐθεὶς γὰρ ἂν ὑμῶν τὴν φωνὴν ἀνάσχοιτ' ἂν ἀκούων, [a] νῦν μὲν, ὑπόδικον ἐμαυτὸν καθιστὰς, μαρτυρῶ ὡς ἔστιν ἀδελφὸς ἡμέτερος· ὕστερον δὲ φαινοίμην τούτοις ἀντιλέγων. οὐ μόνον τοίνυν ἡμᾶς, ὦ ἄνδρες δικασταὶ, εἰκός ἐστι τἀληθῆ μεμαρτυρηκέναι, ἀλλὰ καὶ τοὺς ἄλλους συγγενεῖς. ἐνθυμήθητε γὰρ πρῶτον μὲν, ὅτι οἱ τὰς ἀδελφὰς ἡμῶν ἔχοντες, οὐκ ἄν ποτε ἐμαρτύρουν περὶ τούτου τὰ ψευδῆ. μητρυιὰ γὰρ ἡ τούτου μήτηρ ἐγεγένητο ταῖς ἡμετέραις ἀδελφαῖς. εἰώθασι δέ πως, ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ, διαφέρεσθαι ἀλλήλαις αἵ τε μητρυιαὶ καὶ αἱ πρόγονοι. ὥστε εἰ οὗτος ἐξ ἄλλου τινὸς ἀνδρὸς ἦν τῇ μητρυιᾷ, καὶ οὐκ ἐκ τοῦ ἡμετέρου πατρὸς, οὐκ ἄν ποτε, ὦ ἄνδρες δικασταὶ, τοὺς ἑαυτῶν ἄνδρας αἱ ἀδελφαὶ μαρτυρεῖν εἴασαν καὶ ἐπέτρεψαν. καὶ μὴν οὐκ ἂν ὁ θεῖος πρὸς μητρὸς ἡμῖν ὢν, τούτῳ δὲ οὐδὲν προσήκων δήπου, τῇ τούτου μητρὶ ἠθέλησεν ἄν, ὦ ἄνδρες δικασταὶ, μαρτυρῆσαι ψευδῆ μαρτυρίαν, δι' ἣν ἡμῖν γίνεται βλάβη περιφανὴς, εἴ περ ξένον ὄντα τοῦτον [b] εἰσποιοῦμεν ἀδελφὸν ἡμῖν αὐτοῖς. ἔτι τοίνυν, ὦ ἄνδρες δικασταὶ, πρὸς τούτοις [c] ἄν τις ἡμῶν καταγνοίη ψευδομαρτυρίαν Δημαράτου τουτουῒ, καὶ Ἡγήμονος, καὶ Νικοστράτου· οἳ πρῶτον μὲν οὐδὲν αἰσχρὸν οὐδέποτε φανήσονται ἐπιτηδεύσαντες, [d] εἰ τάδ', οἰκεῖοι ὄντες ἡμῖν, καὶ εἰδότες ἡμᾶς, ἅπαντα μεμαρτυρήκασιν Εὐφιλήτῳ τούτῳ τὴν αὐτοῦ συγγένειαν ἕκαστος. ὥστε ἡδέως [e] κἂν τῶν ἀντιδικούντων ἡμῖν τοῦ σεμνοτάτου πυθοίμην, εἰ ἄλλοθέν ποθεν ἔχοιεν ἐπιδεῖξαι [f] αὐτὸν Ἀθηναῖον, ἢ ἐκ τούτων ὧν καὶ ἡμεῖς Εὐφίλητον ἐπιδείκνυμεν. ἐγὼ μὲν γὰρ οὐκ οἶμαι ἄλλό τι ἂν αὐτὸν, ἢ ὅτι ἡ μήτηρ αὐτή τέ ἐστι, καὶ ὁ πατήρ· καὶ ὡς ταῦτ' ἀληθῆ λέγει, παρέχοιτ' ἂν αὐτῷ τοὺς συγγενεῖς μάρτυρας. εἶτα, ὦ ἄνδρες δικασταὶ, εἰ μὲν οὗτοι ἐκινδύνευον, ἠξίουν τοῖς αὐτῶν οἰκείοις [g] ὑμᾶς πιστεύειν μαρτυροῦσι μᾶλλον, ἢ τοῖς κατηγόροις· νυνὶ δὲ ἡμῶν πάντα ταῦτα παρεχομένων, ἀξιοῦσιν ὑμᾶς τοῖς αὐτῶν πείθεσθαι λόγοις μᾶλλον, ἢ τῷ πατρὶ τῷ Εὐφιλήτου, καὶ ἐμοὶ, καὶ τῷ ἀδελφῷ, καὶ τοῖς φράτορσι, καὶ πάσῃ τῇ ἡμετέρᾳ συγγενείᾳ. καὶ μὴν οὗτοι μὲν, οὐδὲν οὐδενὶ κινδυνεύοντες, ἰδίας ἔχθρας ἕνεκα ποιοῦσιν· ἡμεῖς δὲ, πάντας ὑποδίκους [h] ἡμᾶς αὐτοὺς καθιστάντες, μαρτυροῦμεν· καὶ πρὸς ταῖς μαρτυρίαις, ὦ ἄνδρες δικασταὶ, πρῶτον μὲν ἡ τοῦ Εὐφιλήτου μήτηρ, ἣν οὗτοι ὁμολογοῦσιν αὐτὴν εἶναι, ὅρκον ὀμόσαι ἐπὶ τοῦ διαιτητοῦ ἐβούλετο ἐπὶ Δελφινίῳ, ἦ μὴν τουτονὶ Εὐφίλητον εἶναι ἐξ αὐτῆς καὶ τοῦ ἡμετέρου πατρός. καίτοι τίνα προσῆκε μᾶλλον αὐτῆς [i] ἐκείνης τοῦτο εἰδέναι; ἔπειτα, ὦ ἄνδρες δικασταὶ, ὁ πατὴρ ὁ ἡμέτερος, ὃν εἰκός ἐστι μετὰ τὴν τούτου μητέρα ἄριστον αὐτοῦ υἱὸν [k] γινώσκειν, οὗτος καὶ τότε καὶ νυνὶ βούλεται ὀμόσαι [l] ἡμῖν Εὐφίλητον τοῦτον υἱὸν εἶναι αὐτοῦ ἐξ αὐτῆς καὶ γαμετῆς γυναικός. πρὸς τούτοις τοίνυν, ὦ ἄνδρες δικασταὶ, ἐγὼ ἐτύγχανον μὲν τρισκαιδεκαέτης ὤν, ὥσπερ καὶ πρῶτον εἶπον, ὅτε οὗτος ἐγένετο· ἕτοιμος δέ εἰμι

ὀμόσαι

a Ante νῦν μὲν deeſt εἰ: & mox optativo fine legendum μαρτυροίην, ut ſtatim ſequitur φαινοίμην. *Sylb.* *b* Legendum εἰσποιοῖμεν, vel εἰσεποιοῦμεν. Sequenti etiam verſu convenientius ὑμῶν *veſtrum*. *Sylb.* *c* In margine *MS. Bodl.* ἴσ. πῶς ἄν τις, *d* Pro εἰ τάδ' omnino legendum εἶτα δ', *deinde vero*. Siquis etiam ſeq. verſ. pro ἅπαντα malit ἅπαντες, non multum refragabor. *Sylb.* *e* Pro κἂν aptius legitur γ' ἄν. *Sylb.* *f* In ora *Cod. Bodl.* ἴσ. αὐτὸν & v. 27. ἴσ. ἄλλοθεν, v. 28. ἴσ. αὕτη. v. 29. ἴσ. αὐτῷ, v. 31. ἴσ. αὐτῶν. Illud αὐτὴ, v. 28. excuſari poſſe cenſet *Sylb.* ei tamen non repugnat, qui malit αὕτη. *g* In exemplari eſt ἡμᾶς. minus congruenter ſic. v. 45. in eodem eſt ἐγίνωσκεν: contra leges ſyntacticas. *Sylb.* *h* Omittit *Cod. MS.* *i* Ἐκείνης ἄμεινον τοῦτο *Bodl.* *k* In *exemplari* & *Cod. Bodl.* ἐγίνωσκεν, contra leges ſyntacticas. *l* Exiſtimarit forſan aliquis legendum ὑμῖν, *vobis*, ut v. 45. ſed procul dubio utrobique legendum ἦ μὴν, ut v. 40. Ibidem pro ἐξ αὐτῆς ſententia requirit ἐξ αὐτοῦ, *ex ſe*, patre ſcilicet. *Sylb.*

*

a Μαρτυρίαν

" ὀμόσαι ὑμῖν, Εὐφίλητον τουτονὶ ἀδελφὸν εἶναι ἐμαυτοῦ ὁμοπάτριον. ὥστε, ὦ ἄνδρες δικασταί, δικαίως ἂν καὶ τοὺς ἡμετέρους ὅρκους πιστοτέρους νομίζοιτε, ἢ τοὺς τούτων λόγους. ἡμεῖς μὲν γὰρ, ἀκριβῶς εἰδότες, ὀμόσαι περὶ αὐτοῦ θέλομεν· οὗτοι
111 " δὲ, ταῦτα ἀκηκοότες παρὰ τῶν τούτου διαφόρων, ἢ αὐτοὶ πλάττοντες, λέγουσι. πρὸς δὲ τούτοις, ὦ ἄνδρες δικασταί, ἡμεῖς μὲν τοὺς συγγενεῖς μάρτυρας, καὶ ἐπὶ τῶν διαιτητῶν, καὶ ἐφ' ὑμῶν παρεχόμεθα, οἷς οὐκ ἄξιον ἀπιστεῖν· οὗτοι δὲ, ἐπειδὴ ἔλαχεν ὁ Εὐφίλητος τὴν δίκην τὴν προτέραν τῷ κοινῷ τῶν δημοτῶν, καὶ τῷ τότε δημαρχοῦντι, ὃς νῦν τετελεύτηκε, δύο ἔτη τοῦ διαιτητοῦ τὴν δίαιταν ἔχοντος, οὐκ ἠδυνήθησαν οὐδεμίαν μαρτυρίαν εὑρεῖν, ὡς οὑτοσὶ ἄλλου τινὸς πατρός ἐστιν, ἢ τοῦ ἡμετέρου. τοῖς δὲ διαιτῶσι μέγιστα σημεῖα ἦν τοῦ ψεύδεσθαι τούτους, καὶ κατεδιῄτησαν αὐτῶν ἀμφότεροι. καί μοι λάβετε τῆς προτέρας διαίτης τὴν [a] μαρτυρίαν. ὡς μὲν τοίνυν καὶ τότε [b] ὤφειλον τὴν δίαιταν, ἀκηκόατε. ἀξιῶ δὲ, ὦ ἄνδρες δικασταί, ὥσπερ οὗτοι μετὰ ταῦτα ἔφησαν εἶναι σημεῖον, ὡς οὐκ ἔστιν Ἡγησίππου, εἰ οἱ διαιτηταὶ [c] αὐτῶν ἀπεδιῄτησαν, οὕτω τὸ νῦν ἡμῖν τοιοῦτον εἶναι μαρτύριον, ὅτι ἀληθῆ λέγομεν· ἐπεὶ ἔδοξαν αὐτοὶ ἀδικεῖν τοῦτον, Ἀθηναῖον ὄντα, καὶ κυρίως πρότερον ἐγγραφέντα, ὕστερον ἐξαλειψάμενοι. ὅτι μὲν οὖν ἀδελφὸς ἡμῶν ἐστιν οὑτοσὶ Εὐφίλητος, καὶ πολίτης ὑμέτερος, καὶ ἀδίκως ὑβρίσθη ὑπὸ τῶν ἐν τῷ δήμῳ συστάντων, ἱκανῶς οἴομαι ὑμᾶς, ὦ ἄνδρες δικασταί, ἀκηκοέναι.

" bis jurare, Euphiletum fratrem eſſe meum ex eodem patre. quamobrem, judices, æquius eſt noſtris vos juramentis, quam iſtorum ſermonibus credere. Nos enim probe ſcientes jurare ſuper hoc volumus: hi vero audiverunt ab ejus adverſariis, vel ipſi finxerunt quæ in medium proferunt. Inſuper, Judices, nos quidem cognatos teſtes & coram arbitris & coram vobis præbemus, quibus iniquum ſit fidem non habere: hi vero poſtquam Euphiletus priorem intendit litem, communi tribulium, eique qui tunc Demarchus erat, & nunc mortuus eſt, per duos annos arbitro vitam agente, non potuerunt ullum invenire teſtimonium, quod hic ex alio ſit patre quam noſtro. Arbitris autem maxima erant argumenta mentiri iſtos, & condemnarunt utrique eorum. Et accipite mihi prioris arbitrii teſtimonium. Quod utique arbitrio ſint obnoxii, audiviſtis. Puto autem, Judices, quemadmodum hi poſt hæc dixerunt eſſe ſignum, quod non ſit Hegeſippi; ſi arbitri ipſum abſolverint; ita præſens teſtimonium id eſſe, quod vera dicimus, poſtquam patet ipſos contra jus faſque eum ex albo deleviſſe; in quod ſolemniter fuerat relatus. Quod igitur frater hic noſter Euphiletus civiſque veſter, & affectus injuria ab eis, qui è populo conſpirarunt, ſatis opinor vos, Judices, intellexiſſe.

ιη'. Οὗτος ὁ χαρακτὴρ τῶν Ἰσαίου λόγων, καὶ ταῦτα τὰ διαλλάττοντα παρὰ τὴν Λυσίου ἀγωγήν. οὐθὲν δὲ κωλύει καὶ κεφαλαιωδῶς περιλαβόντα, δι' ἐλαχίστης δηλώσεως τὰ φανερώτατα εἰπεῖν· ὅτι μοι δοκεῖ Λυσίας μὲν, τὴν ἀλήθειαν διώκειν μᾶλλον· Ἰσαῖος δὲ, τὴν τέχνην· καὶ [d] ὁ μὲν, στοχάζεσθαι τοῦ χαριέντως· ὁ δὲ, τοῦ δεινῶς. εἰ δέ τις παραθεωροίη ταῦτα ὡς μικρὰ καὶ φαῦλα, οὐκ ἂν ἔτι γένοιτο ἱκανὸς αὐτῶν κρατῆσαι. ἀλλὰ γὰρ αἱ ὁμοιότητες συνταράξουσιν αὐτοῦ τὴν γνώμην, ὥστε μὴ διαγνῶναι τὸν ἴδιον ἑκατέρου χαρακτῆρα. καὶ περὶ μὲν τούτων, ὡς ἔχω δόξης, δεδήλωταί μοι.

XVIII. Hic eſt character orationum Iſæi, & in quibus differat à compoſitione & ſtructura Lyſiæ. Nihil autem vetat ſummaria comprehenſione maxime illuſtria quam breviſſime dicere: quod videlicet Lyſias mihi videatur veritatem magis perſequi; Iſæus autem artem; & ille quidem ad gratiam & venuſtatem; hic ad gravitatem quaſi ſcopum collineare. Verum ſi quis hæc aſpernetur ut parva, nulliuſque rei, eum ego non idoneum habeo ad ea conſequenda. Sed enim ſimilitudo mentem ejus perturbabit, ut non poſſit diſcernere proprium cujuſque characterem. Et hæc quidem, ut opinor, ſatis ſunt explicata.

Brevis comprehenſis diſſimilitudinis Lyſiæ & Iſæi.

ιθ'. Βούλομαι δὲ ἤδη καὶ περὶ τῶν ἄλλων ῥητόρων ἀποδοῦναι τὸν λόγον, [e] ἵνα μή τις ἀγνοίᾳ δόξῃ παραλιπεῖν αὐτοὺς, ἐπιφανεῖς ὄντας, καὶ ὀνόματος ἠξιωμένους οὐ μετρίου· ἢ φυγῇ τοῦ πόνου [f] τὸ ῥᾷστον ἡγούμενον τῶν ἔργων, τὴν περὶ αὐτῶν ἀφεικέναι σκέψιν. ἐγὼ γὰρ οὔτε ἠγνόουν οὓς ἅπαντες ἴσασιν, οὔτε ὤκνουν ὑπὲρ αὐτῶν γράφειν, εἴ τι χρήσιμον ἔμελλεν ἐξοίσειν ἡ γραφή. ἐνθυμούμενος δὲ ὅτι τὴν μὲν ποιητικὴν κατασκευὴν, καὶ τὸ μετέωρον δὴ τοῦτο καὶ πομπικὸν εἰρημένον, οὐδεὶς Ἰσοκράτους ἀμείνων ἐγένετο, παρέλιπον ἑκὼν, οὓς ᾔδειν ἧττον ἐν ταῖς ἰδέαις ταύταις κατορθοῦντας· Γοργίαν μὲν τὸν Λεοντῖνον, ἐκπίπτοντα τοῦ μετρίου, καὶ [g] πανταχοῦ παιδαριώδη γινόμενον ὁρῶν· Ἀλκιδάμαντα δὲ, τὸν ἀκουστὴν αὐτοῦ, παχύτερον ὄντα τὴν λέξιν καὶ κοινότερον· Θεόδωρον δὲ τὸν Βυζάντιον,

XIX. Nunc autem volo de aliis etiam oratoribus verba facere, ne quis eos ignorantia putet omiſſos, cum illuſtres ſint & nominis non mediocris, aut fuga laboris, quaſi arduum nimis exiſtimans conſiderationem eorum abjeciſſem. Ego enim, neque eos ignorabam, quos omnes norunt, neque piguiſſet de iis ſcribere, ſi quid utilitatis ſcripta fuiſſent allatura. Exiſtimans autem quod in poëtico apparatu, & ſublimi illo genere & ad pompam facto, nemo ſuperaret Iſocratem, conſulto prætermiſi, quos minus in iſta ſpecie felices ſciebam. Videbam enim Gorgiam Leontinum citra medium conſiſtentem, & ubique puerilem; Alcidamantem ejus auditorem, pinguem in oratione ac trivialem; Theodorum Byzantium, & antiquum

De aliis oratoribus judicium ſummarium.

a Μαρτυρίαν. ΜΑΡΤΥΡΙΑ. ὡς μὲν &c. in *MS. Bodl.* b Nota hîc ὤφειλον pro ὦφλον. *Sylb.* c Rectius ſingulariter αὐτοῦ: & mox in ſecunda perſona ὑμῖν. *Sylb.* d Lyſias, ut opinor. e Ινα μή τις ἀγνοίᾳ με δόξῃ παραλιπεῖν αὐτοὺς in *MS. Bodl.* f In margine *verſionis Latinæ*, forte οὐ τὸ ῥᾷστον. In *MS. Bodl.* τὸ ῥᾷστον αἱρούμενον. g Πολλαχοῦ in *Cod. Bodl.* voce πανταχοῦ ſupra poſita.

quum & parum in arte diligentem, neque ſufficientem in forenſibus rationibus inquiſitionem inſtituentem; Anaximenem vero Lampſacenum, ut quadratus in omni genere orationis videatur, affectantem. Nam & hiſtorias ſcripſit, & in poëtam [Homerum] commentationes reliquit, & artes protulit, & attigit etiam deliberativas & judiciales orationes, non tamen perfectus in illo genere fuit; ſed in omnibus debilis, & ſine vi perſuadendi. Non certe exiſtimavi, cum Iſocrates in omnibus omnes hos exſuperet, ſermonem de eis habendum; neque de quoquam eorum, qui Iſocratis tempore vixerunt, & characterem locutionis ejus exprimere conati ſunt: Theodectem intelligo, & Theopompum, & Naucratem, & Ephorum, & Philiſtum, & Cephiſiodorum, alioſque permultos. Neque enim illi idonei ſunt, ut cum facultate Iſocratis comparentur.

XX. His quidem omnibus, in illo genere verſantibus, quod illum virum longe præſtare putem, non viſum eſt de eo prolixe diſſerere, & in rebus minime neceſſariis tempus conſumere: nec item de aliis qui accuratum dicendi genus ſibi propoſuere, & in forenſi facultate ſeſe exercuerunt, quales fuere Antiphon Rhamnuſius, Thraſymachus Chalcedonius, Polycrates Athenienſis, & Critias, qui inter triginta eminebat, & Zoilus, qui de Homero commentationes reliquit, & alii quidem tales; quia neminem omnino diligentiorem gratioſioremque Lyſia fuiſſe exiſtimo. Antiphon certe tantum auſterum quid & antiquum habet, neque verſatur in deliberationibus, aut judiciis. Polycrates inanis eſt in veris, frigidus & ineptus in epidicticis; denique invenuſtus in iis, ubi venere & gratiis ſit opus. Thraſymachus autem purus quidem, & tenuis ac ſubtilis; &, ubi vult, in inventione & elocutione præſtans ac rotundus: ſed totus eſt in technographicis & epidicticis; Judiciales autem & deliberativas orationes nullas reliquit. Eadem de Critia & Zoilo dicere quis poſſit, præterquam quod inter ſe differunt in characteribus elocutionis. Ab his, inquam, viris, & his ſimilibus, quod putem differre Lyſiam, ac velut archetypum longe excellere, hujus generis orationum regulam feci. Tertium vero Iſæum, ſi quis ex me quærat, qua cauſa non adjunxerim, cum ſit Lyſiæ æmulus, eam dixerim, quod hic mihi videatur ſublimitatis Demoſthenicæ, quam nemo eſt qui non abſolutiſſimam omnium habeat, ſemina & initia præbuiſſe. His itaque de cauſis iſtos viros potiſſimum elegi. Nam ſi de omnibus voluiſſem ſcribere, inanis & vana fieret oratio: & præterquam quod nihil aut parum multum haberet utilitatis, in infinitam & immodicam creviſſet ſcriptionem. Et de his quidem ſatis. Aliud autem initium ſermonis faciam de Demoſthene & Hyperide, tertio-

ἀρχαῖόν τινα, καὶ οὔτε ἐν ταῖς τέχναις ἀκριβῆ, οὔτε ἐξέτασιν ἱκανὴν ἐν τοῖς ἐναγωνίοις δεδωκότα λόγοις· Ἀναξιμένην δὲ τὸν Λαμψακηνόν, [a] ἐν ἁπάσαις ταῖς ἰδέαις τῶν λόγων τετράγωνόν τινα εἶναι βουλόμενον· καὶ γὰρ ἱστορίας γέγραφε, καὶ περὶ [b] τοῦ ποιητοῦ συντάξεις καταλέλοιπε, καὶ τέχνας ἐξενήνοχεν, ἥπται δὲ καὶ συμβουλευτικῶν καὶ δικανικῶν ἀγώνων· οὐ μήν τοι τέλειόν γε ἐν οὐδεμιᾷ τούτων τῶν ἰδεῶν, ἀλλ᾽ ἀσθενῆ καὶ ἀπίθανον ὄντα ἐν ἁπάσαις θεωρῶν. οὐ δὴ δεῖν ᾠόμην, Ἰσοκράτους ἐν ἅπασι πάντων τούτων ὑπερέχοντος, λόγον τινὰ ποιῆσαι περὶ ἐκείνων· οὐδέ γε περὶ τῶν συμβιωσάντων Ἰσοκράτει, καὶ τὸν χαρακτῆρα τῆς ἑρμηνείας ἐκείνου ἐκμιμησαμένων οὐθενός, Θεοδέκτου λέγω, καὶ Θεοπόμπου, καὶ Ναυκράτους, Ἐφόρου τε καὶ Φιλίσκου, καὶ Κηφισοδώρου, καὶ ἄλλων συχνῶν. οὐδὲ γὰρ ἐκεῖνοι κρίνεσθαι πρὸς τὴν Ἰσοκράτους δύναμιν εἰσὶν ἐπιτήδειοι.

κʹ. Τῶν μὲν δὴ κατὰ ταύτην τὴν ἀγωγὴν κοσμουμένων ἐκεῖνον τὸν ἄνδρα διαφορώτατον ἡγησάμενος, οὐκ ἔτι περὶ τῶν ἄλλων ἠξίωσα μακρολογεῖν, καὶ δαπανᾶν εἰς οὐδὲν ἀναγκαῖον τὸν χρόνον· τῶν δὲ τοὺς ἀκριβεῖς προαιρουμένων λόγους, καὶ πρὸς τὴν ἐναγώνιον ἀσκούντων ῥητορικήν, ὧν ἐγένετο Ἀντιφῶν τε ὁ Ῥαμνούσιος, καὶ Θρασύμαχος ὁ Χαλκηδόνιος, καὶ Πολυκράτης ὁ Ἀθηναῖος, Κριτίας τε ὁ τῶν τριάκοντα ἄρξας, καὶ Ζωΐλος ὁ τὰς καθ᾽ Ὁμήρου συντάξεις καταλιπών, καὶ ἄλλοι τοιοῦτοί τινες, οὐδένα ἡγούμενος οὔτε ἀκριβέστερον οὔτε χαριέστερον γεγονέναι Λυσίου· Ἀντιφῶν γε μὴν τὸ αὐστηρὸν ἔχει μόνον καὶ ἀρχαῖον, ἀγωνιστὴς δὲ λόγων οὔτε συμβουλευτικῶν, οὔτε δικανικῶν ἐστι· Πολυκράτης δέ, κενὸς μὲν ἐν τοῖς ἀληθινοῖς, ψυχρὸς δὲ καὶ φορτικὸς ἐν τοῖς ἐπιδεικτικοῖς, ἄχαρις δὲ ἐν τοῖς χαριεντισμοῦ δεομένοις ἐστί· Θρασύμαχος δέ, καθαρὸς μέν, καὶ λεπτός, [c] καὶ δεινός, εὑρεῖν τε καὶ εἰπεῖν στρογγύλος καὶ περιττὸς ὃ βούλεται· πᾶς δ᾽ ἐστὶν ἐν τοῖς τεχνογραφικοῖς καὶ ἐπιδεικτικοῖς· δικανικοὺς δὲ ἢ συμβουλευτικοὺς οὐκ ἀπολέλοιπε λόγους. τὰ δὲ αὐτὰ καὶ περὶ Κριτίου, καὶ περὶ Ζωΐλου τις 112
ἂν εἰπεῖν ἔχοι, πλὴν ὅσον τοῖς χαρακτῆρσι τῆς ἑρμηνείας διαλλάττουσιν ἀλλήλων· τούτων δή φημι τῶν ἀνδρῶν, καὶ τῶν παραπλησίων τούτοις, διαφέρειν οἰόμενος Λυσίαν, καὶ ὥσπερ ἀρχέτυπον ὑπογραφῶν ὑπερέχειν ἐκεῖνον τὸν ἄνδρα, ταύτης τῆς προαιρέσεως τῶν λόγων ἐποιησάμην κανόνα. τὸν δὲ δὴ τρίτον Ἰσαῖον, εἴ τις ἔροιτό με, τίνος ἕνεκα οὐ προσεθέμην, Λυσίου δὴ ζηλωτὴν ὄντα, ταύτην ἂν αὐτῷ φαίην τὴν αἰτίαν, ὅτι μοι δοκεῖ τῆς Δημοσθένους δεινότητος, ἣν οὐθείς ἐστιν ὃς οὐ τελειοτάτην ἁπασῶν οἴεται γενέσθαι, [d] τὰ σπέρματα καὶ τὰς ἀρχὰς οὗτος ὁ ἀνὴρ παρασχεῖν. διὰ μὲν δὴ ταύτας τὰς αἰτίας, τούσδε τοὺς ἄνδρας μόνους παρέλαβον. εἰ δὲ περὶ πάντων ἠξίουν γράφειν, εἰς κενότητας ἄν μοι ὁ λόγος ἐξέπιπτε. [e] καὶ πρὸς τὸ μηθὲν ἢ πολὺ τὸ χρήσιμον ἔχειν, εἰς ἀπέραντόν τινα καὶ οὐ σύμμετρον ἐξεμηκύνθη γραφήν. καὶ περὶ τούτων μὲν ἅλις. ἑτέραν δὲ ἀρχὴν ποιήσομαι τοῦ λόγου, περί τε Δημοσθένους καὶ [f] Ὑπερείδου καὶ τρίτου

[a] λέγων

a Ἐν ἁπάσαις μὲν ταῖς ἰδέαις *Bodl.* *b* Illud τοῦ ποιητοῦ ambiguum eſt ſignificetne τοῦ ποιητοῦ λόγου γένους, an κατ᾽ ἐξοχὴν poëtarum principis, ut v. 23. *Sylb.* *c* Καὶ δεινὸς εὑρεῖν τε καὶ εἰπεῖν στρογγύλως καὶ περιττῶς ὃ βούλεται in *MS. Bodl.* *d* Auctor vitæ *Homeri* (inter *Opuſc. Mytholog.* edita *Amſtel.* p. 323.) in judicio de principe poëtarum iiſdem fere verbis utitur: ex quibus (ut alia mittam argumenta) conjicit *Cl. Galeus* in præfatione ad *Opuſcula*, vel iſtius libelli parentem fuiſſe *Dionyſium*, vel ſi alius ſit à *Dionyſio*, plurima ab eo tranſumpſiſſe. *e* Legendum videtur καὶ πρὸς τῷ μηθὲν ἢ οὐ πολὺ τὸ χρ. ἔχ. *Sylb.* *f* Ὑπερείδης & hic & paulo infra v. 49. per ει diphthongum legitur: ut ſupra p. 127. v. 25. At alibi, per ι. quo modo & manu exaratus liber ibi habet, & *Suidæ* & *Plutarchi* [& *Longini*] exemplaria. Porro ſecunda hæc pars de *Oratoribus Atticis*, quæ ſupra etiam promittitur in præfatione hujus tractatus p. 130. v. 13. ad nos non pervenit. *Sylb.*

[a] Ad

[a] λέγων Αἰσχίνου. ἡ γὰρ δὴ τελειοτάτη ῥητορικὴ, καὶ τὸ κράτος τῶν ἐναγωνίων λόγων, ἐν τούτοις τοῖς ἀνδράσιν ἔοικεν εἶναι.

ΔΕΙΝΑΡΧΟΣ.

ΠΕρὶ Δεινάρχου τοῦ ῥήτορος οὐδὲν εἰρηκὼς ἐν τοῖς ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΑΡΧΑΙΩΝ γραφεῖσιν, διὰ τὸ μήτε εὑρετὴν ἰδίου γεγονέναι χαρακτῆρος τὸν ἄνδρα, ὥσπερ τὸν Λυσίαν, καὶ τὸν Ισοκράτην, καὶ τὸν Ισαῖον· μήτε τῶν εὑρημένων ἑτέροις τελειωτὴν, ὥσπερ τὸν Δημοσθένη, καὶ τὸν Αἰσχίνην, καὶ Υπερείδην ἡμεῖς κρίνομεν· ὁρῶν δὲ καὶ τοῦτον τὸν ἄνδρα παρὰ πολλοῖς ἠξιωμένον ὀνόματος ἐπὶ δεινότητι λόγων, καὶ ἀπολελοιπότα δημοσίους τε καὶ ἰδίους λόγους, οὔτε ὀλίγους, οὔτε εὐκαταφρονήτους, ἡγησάμην δεῖν μὴ παραλιπεῖν αὐτὸν, ἀλλὰ καὶ περὶ τοῦ βίου, καὶ τοῦ χαρακτῆρος αὐτοῦ διελθεῖν, καὶ διορίσαι τούς τε γνησίους καὶ ψευδεῖς λόγους, πάντων, ἢ τῶν γε πλείστων, ἀναγκαιότερον οἶμαι, τοῖς μὴ ἐκ παρέργου ζώματος ἀσκοῦσι ῥητορικήν· ἅμα δὲ ὁρῶν οὐδὲν ἀκριβὲς οὔτε [b] Καλλίμαχον, οὔτε [c] τοὺς ἐκ Περγάμου γραμματικοὺς περὶ αὐτοῦ γράψαντας, ἀλλὰ παρὰ τὸ μηδὲν ἐξετάσαι περὶ αὐτοῦ, τῶν ἀκριβεστέρων ἡμαρτηκότας, ὡς μὴ μόνον ἐψεῦσθαι πολλὰ, ἀλλὰ καὶ λόγους τοὺς οὐδὲν μὲν αὐτῷ προσήκοντας, ὡς Δεινάρχου, τούτῳ προστίθεσθαι· τοὺς δ' ὑπ' αὐτοῦ γραφέντας, ἑτέρων εἶναι λέγειν. ἀλλὰ [d] Δῆμος ὁ Μάγνης, ὃς ἔδοξε γενέσθαι πολυΐστωρ, ἐν τῇ ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΟΜΩΝΥΜΩΝ πραγματείᾳ, λέγων καὶ περὶ τούτου τοῦ ἀνδρὸς, καὶ ὑπόληψιν παρασχὼν ὡς περὶ αὐτοῦ λέξων τι ἀκριβὲς, διεψεύσθη τῆς δόξης. οὐδὲν δὲ κωλύει καὶ τὰς λέξεις παραθέσθαι τοῦ ἀνδρός. ἔστι δὲ τὰ ὑπ' αὐτοῦ γραφέντα τάδε· "Δεινάρχοις δ' ἐνετύχομεν τέτταρσιν· ὧν ἐστιν ὁ μὲν, ἐκ τῶν ῥητόρων τῶν Αττικῶν· ὁ δὲ, τὰς περὶ Κρήτην συναγήοχε μυθολογίας. ὁ δὲ πρεσβύτερος μὲν ἀμφοῖν τούτοιν, [e] Δήλιος δὲ τὸ γένος, "πεπραγματευμένος τοῦτο μὲν ἔπος, τοῦτο δὲ πρᾶγμα. τέταρτος δὲ, ὁ περὶ Ομήρου λόγον συντεθεικώς. ἐθέλω δὲ "πρὸς μέρος περὶ ἑκάστου διελθεῖν, καὶ πρῶτον περὶ τοῦ ῥήτορος. ἔστι τοίνυν οὗτος, κατά γε τὴν ἐμὴν δόξαν, οὐδὲν ἀπολείπων τῆς Υπερείδου χάριτος, ὡς ἔπος εἰπεῖν, [f] καί νύ κεν ἢ παρέλασεν. ἐνθύμημα γὰρ φέρει πιστικὸν, καὶ σχῆμα παντοδαπόν· πιθανότητός [g] τε μὴν οὕτω εὖ ἥκει, ὥστε "παριστάνειν τοῖς ἀκούουσι, μὴ ἄλλως γεγονέναι τὸ πρᾶγμα, "ἢ ὡς αὐτὸς λέγει. καὶ νομίσειεν ἄν τις εὐήθεις εἶναι τοὺς ὑπολαβόντας τὸν λόγον τὸν ΚΑΤΑ ΔΗΜΟΣΘΕΝΟΥΣ, "εἶναι τούτου. πολὺ γὰρ ἀπέχει τοῦ χαρακτῆρος· ἀλλ' ὅμως "[h] τοσούτους σκοποὺς ἐπιπεπόληκεν, ὥστε τοὺς μὲν ἄλλους "αὐτοῦ λόγους, σχεδὸν που ὑπὲρ ἑξήκοντα καὶ ἑκατὸν ὄντας, "ἀγνοεῖν συμβέβηκε· τὸν δὲ μὴ γραφέντα ὑπ' αὐτοῦ, μόνον "ἐκείνου νομίζεσθαι. ἡ δὲ λέξις ἐστὶ τοῦ Δεινάρχου κυρίως ἠθικὴ, "πάθος [i] κινοῦσα σχεδὸν τῇ πικρίᾳ μόνον, καὶ τῷ τόνῳ τοῦ Δη-

que dicam de Æſchine. Nam in his viris perfecta eloquentia, ac robur forenſium orationum fuiſſe videtur.

DE DINARCHO JUDICIUM.

Dinarchus proprii characteris non inventor.

DE Dinarcho oratore cum nihil dixerim in Commentario *de antiquis Oratoribus*, tum quod proprium quendam characterem non invenerit, uti Lyſias & Iſocrates & Iſæus; tum quod nec ab aliis inventa perfecerit, ut Demoſthenem & Æſchinem & Hyperidem cenſemus feciſſe: viderem vero & hunc à plurimis ob orationum gravitatem celebratum & magni fieri, & plurimas eum tum publicas tum privatas orationes, & eas nec paucas nec contemnendas, ſcripſiſſe, nefas putavi illum prætermittere, ſed æquiſſimum videri de ejus vita dicendique genere nonnihil dicere; imo maxime vel plus cæteris neceſſarium credo, iis qui ſerio ſe eloquentiæ applicant, orationes ejus veras à falſis & ſuppoſititiis diſcernere: cum viderem etiam Callimachum alioſque Grammaticos Pergamenos nihil de illo ſcripſiſſe accurate, verum etiam, præterquam quod nihil de eo inveſtigare curent, in præclarioribus à ſcopo aberraſſe, adeo ut non ſolum multa falſa de eo ſcribant, ſed & orationes, quæ nulla ad eum ratione ſpectent, velut genuinas, Dinarcho attribuant; ejus autem proprias, ſuppoſititias eſſe aſſerant, nec ab illo ſcriptas. Sed Demetrius Magneſius, qui polyhiſtor fuiſſe viſus eſt, in tractatu * *de Homonymis* de hoc etiam oratore loquens, & opinionem concitans, quaſi inſigne quiddam de illo dicturus, à vero aberravit. nihil autem vetat verba illius apponere; quæ hæc ſunt: " Quatuor reperimus Dinarchos: quorum primus, unus eſt ex Atticis oratoribus: ſecundus fabulas quæ de Creta feruntur collegit; " tertius duobus his antiquior, Delius patria " fuit, qui & poëta fuit & dux egregius: quartus de Homero ſcripſit. de ſingulis autem " aliquid dicere volo, & primo quidem de " ipſo oratore. Hic igitur, mea quidem ſententia, ad Hyperidis venuſtatem quam proxime acceſſit, vel etiam ſuperavit. Argumenta enim habet veriſimilia & fidem facientia, & varia ſchemata. Adeo autem " bene perſuadet, ut auditores ſibi perſuadeant, non ſe aliter rem habere, quam ut " ipſe dicit. Credere vero aliquis poſſit perperam ſentire & imperitiæ argui poſſe eos, " qui orationem *contra Demoſthenem* ejus " eſſe putant. multum enim ab ejus ſtylo diſcrepat: verum tamen uſque adeo hæc oratio eminuit, ut cum aliæ orationes ejus, " quæ ſunt ultra centum & ſexaginta, obſcuratæ fuerint, ſola hæc, quæ ab illo ſcripta " non eſt, illius eſſe credatur. Dinarchi dictio, egregie morata eſt, ſola pene acrimonia affectum movens, ipſoque tono Demo- " ſthenico

Quatuor Dinarchi.

Dinarchi dictio qualis.

[a] Ad oram *Cod. Bodl.* ἴσ. λέγω. *b Sc.* ἐν ἀναγραφῇ τῶν ῥητόρων. Vide *Jonſium* de *Script. Hiſt. Phil.* l. 2. c. 4. p. 135. & *Bentleii* Fragm. *Callim.* p. 352. *c* Per τοὺς ἐκ Περγάμου γραμματικοὺς, ſignificare videtur *Cratetem* & *Ariſtarchum*: ut ex *Suida* colligitur, dum *Ariſtarchum* tradit diſcipulum fuiſſe *Ariſtophanis* grammatici, & *Pergami* plurimum concertaſſe cum *Cratete* grammatico *Pergameno. Sylb. d* Δημήτριος pro Δῆμος reponendum eſſe dudum oſtenderunt *Critici. e* Pro Δήλιος perperam in exemplari ſcriptum δῆμος. *Sylb. f* Alludit ad *Homericum* illud, *Iliad.* ψ. Καί νύ κεν ἢ παρέλασσεν, ἢ ἀμφήριστον ἔθηκεν: quod de *Platone* quoque uſurpavit ſupra, p. 17. v. 45. *Sylb. g* Rectius γε μήν. *Sylb. h* Legendum videtur, τοσοῦτον οὗτος ἐπιπεπόληκεν, *uſque adeo hæc eminuit oratio*: & v. 44. paſſivo fine ἀγνοεῖσθαι, *ignorari. Sylb. i* In exemplari hypodiaſtole eſt poſt κινοῦσα: parum apte. *Sylb.* * *Id eſt*, de eodem nomine nuncupatis.

a Sen-

“ ſthenico ſtylo inferior, perſuaſibilitate & “ rerum proprietate nihil illi cedens.

II. Ex his nihil ſolidum aut verum colligere eſt: neque enim oratoris nativitatem, nec tempus quo vixit, nec locum in quo ſe in dicendo exercuit, oſtendit. Verba ſolum vulgaria & obvia ſectatus eſt, & orationum numero præcedentes omnes ſuperavit. Si vero rei veritatem dicere oportet, hæc ſunt quæ ipſe mea induſtria collegi.

Dinarchi parentes, ſtudia, fortuna.

Dinarchus orator Soſtrati filius fuit, patria ei Corinthus; Athenas venit eo tempore, quo ibi philoſophicæ oratoriæque artes efflorebant. Theophraſto & Demetrio Phalereo familiariter uſus eſt. Cum natura ad orationes forenſes aptus eſſet, florente etiam tunc Demoſthene, orationes ſcribere cœpit, & paulatim ad ſummam eloquentiæ laudem pervenit. Poſt Alexandri mortem potiſſimum floruit, cum & Demoſthenes & alii oratores vel in infame exſilium pulſi eſſent, vel morte periiſſent, & nemo tum poſt viros illos alicujus nominis ſuperſtes eſſet. Quindecim annis artem oratoriam exercuit, orationes iis qui opus habebant ſcribens, uſque dum Caſſander urbem occupavit. Prætore enim Anaxicrate, ſub quo Antigonus & Demetrius reges præſidium à Caſſandro in Munichia collocatum everterunt, una cum Athenienſium nobiliſſimis, quamvis alienigena eſſet, quod populum concitaſſet, accuſatus fuit. Cum vero videret Athenienſes in ſe acriter concitatos, præſertimque quod indies diteſceret, metueret ne quod idcirco periculum adiret, in judicium quidem venire non fuit auſus, ſed urbe relicta in Eubœæ civitatem nomine Chalcidem ſeceſſit, & ab Anaxicrate uſque ad principatum Philippi, quindecim ſcilicet annorum ſpatio, ibidem vixit, exſpectans an per Theophraſtum cæteroſque familiares reditus ei Athenas parari poſſet.

III. Cum vero rex ei & aliis exſulibus reditum conceſſiſſet, Athenas veniens, & à quodam amico Proxeno nomine receptus, aurum perdidit, factus jam ſenior & viſus imbecillioris. Proxeno vero, negligenter nec adeo accurate aurum quærenti, actionem de amiſſa pecunia intentavit, cum nunquam antea in judicio peroraſſet. Hæc ejus vitæ ratio fuit. Quæ ex *Hiſtoriis* Philochori deprompta ſunt, & ex iis quæ ipſe de ſe in oratione contra Proxenum; quæ quidem oratio poſt reditum ab exſilio dicta eſt, cujus hæc eſt inſcriptio & argumentum: “Dinarchus “ Soſtrati F. Corinthius, Proxeno, cui cohabito, actionem de duobus amiſſis talentis “ dico. Damnum mihi intulit Proxenus, qui “ me in domum ruralem recepit, cum ab exſilio Chalcidenſi Athenas redii. Habens “ namque octoginta auri ſtateres & ducentos & quinque, quos è Chalcide mecum “ contuli, quod Proxenum non latebat, di“ verti in domum ejus, habens etiam ſu-

“ μοσθενικοῦ χαρακτῆρος λειπομένη, τοῦ δὲ πιθανοῦ καὶ κυ“ ρίου μηδὲν ἐνδέουσα.

β'. Ἐκ τούτων οὐδὲν ἐστὶν οὔτε ἀκριβὲς, ἀλλ' οὔτε ἀληθὲς εὑρεῖν· οὔτε γὰρ γένος τἀνδρὸς, οὔτε χρόνους, καθ' οὓς 11 ἦν, οὔτε τόπον ἐν ᾧ διέτριψε, δεδήλωκε. ὀνόματα δὲ μόνον κοινὰ καὶ περιτρέχοντα ἑαυτοῦ δέδωκε· καὶ πλῆθος λόγων εἰπεῖν [a] οὐδενὶ τῶν . . . σύμφωνον· εἰ δεῖ δὲ τοὐναντίον. ἃ οὖν [b] ἐγὼ" αὐτὸς δι' ἐμαυτοῦ κατελαβόμην, ταῦτ' ἐστίν. Δείναρχος, ὁ ῥήτωρ, υἱὸς μὲν ἦν Σωστράτου· Κορίνθιος δὲ τὸ γένος· ἀφικόμενος δὲ εἰς Ἀθήνας, καθ' ὃν χρόνον ἤνθουν αἵ τε τῶν φιλοσόφων καὶ ῥητόρων διατριβαί. Θεοφράστῳ τε συνεγένετο, καὶ Δημητρίῳ τῷ Φαληρεῖ. εὐφυὴς δὲ περὶ τοὺς πολιτικοὺς λόγους γενόμενος, ἀκμαζόντων ἔτι τῶν περὶ Δημοσθένην, ἤρξατο λόγους γράφειν, καὶ προήει κατὰ μικρὸν εἰς δόξαν· μάλιστα δὲ ἤκμασε μετὰ τὴν Ἀλεξάνδρου τελευτὴν, Δημοσθένους μὲν καὶ τῶν ἄλλων ῥητόρων φυγαῖς ἀϊδίοις καὶ θανάτοις περιπεσόντων, οὐδενὸς δ' ὑπολειπομένου [c] μετὰ τοῦ ἀνδρὸς ἀξίου λόγου. καὶ διετέλεσεν ἔτη πέντε καὶ δέκα χρόνον λόγους συγγράφων τοῖς βουλομένοις, ἕως Κάσσανδρος τὴν πόλιν κατέσχεν. ἐπὶ δὲ Ἀναξικράτους ἄρχοντος, ἐφ' οὗ κατέλυσαν τὴν ἐν τῇ Μουνυχίᾳ φρουρὰν, [d] ὑπὸ Κασσάνδρου καταστασθεῖσαν, οἱ περὶ Ἀντίγονον καὶ Δημήτριον βασιλεῖς, αἰτίαν ἔχων, ἅμα τοῖς ἐπιφανεστάτοις Ἀθηναίοις, καίτοι ξένος αὐτὸς ὢν, καταλῦσαι τὸν δῆμον, ὁρῶν ἠρεθισμένους τοὺς Ἀθηναίους· καὶ μάλιστα τῷ πλουτεῖν ἑαυτὸν, ὑφορώμενος μὴ διὰ τοῦτο πάθῃ τι δεινόν· εἰσελθεῖν μὲν εἰς δικαστήριον οὐχ ὑπέμεινεν, ἐξελθὼν δὲ τῆς πόλεως, καὶ ἐλθὼν εἰς Χαλκίδα τὴν ἐν Εὐβοίᾳ, τὸν ἀπ' Ἀναξικράτους ἕως Φιλίππου, [e] πεντεκαίδεκα ἔτη γενόμενον, ἐκεῖ διέτριψεν, εἴ τις αὐτῷ γένοιτο διὰ Θεοφράστου καὶ τῶν ἄλλων φίλων κάθοδος, περιμένων.

γ'. Συγχωρήσαντος δὲ τοῦ βασιλέως μετ' ἄλλων φυγάδων κἀκείνῳ κατελθεῖν, ἀφικόμενος εἰς Ἀθήνας, καὶ παρ' ἑνὶ τῶν φίλων Προξένῳ καταχθεὶς, χρυσίον ἀπολλύει, γηραιὸς ὢν ἤδη, καὶ τὰς ὄψεις ἀσθενής. ὀλιγώρως δ' ἔχοντος τοῦ Προξένου πρὸς τὴν ζήτησιν, δίκην ἔλαχεν αὐτῷ περὶ τῶν χρημάτων, αὐτὸς οὐδεπώποτε πρότερον εἰς δικαστήριον παρελθών. οὗτος μὲν ὁ βίος τἀνδρός. ἀποδείκνυται δ' ἕκαστον αὐτῶν, ἔκ τε ΤΩΝ ΙΣΤΟΡΙΩΝ τοῦ Φιλοχόρου, καὶ ἐξ ὧν αὐτὸς περὶ αὐτοῦ συνέγραψεν ἐν τῷ λόγῳ τῷ ΚΑΤΑ ΠΡΟΞΕΝΟΥ, ὃς εἴρηται μὲν μετὰ τὴν φυγὴν, προσκειμένην δ' ἔχει τὴν γραφὴν ταύτην· “Δείναρχος Σωστράτου Κο“ ρίνθιος, Προξένῳ, ᾧ σύνειμι, βλάβης ταλάντων δύο. “ Ἔβλαψέ με Πρόξενος, ὑποδεξάμενος εἰς τὴν οἰκίαν τὴν “ ἑαυτοῦ, τὴν ἐν ἀγρῷ, ὅτε πεφευγὼς Ἀθήνηθεν κατῄειν ἐκ “ Χαλκίδος, χρυσοῦ μὲν στατῆρας ὀγδοήκοντα καὶ διακοσίους “ καὶ πέντε, οὓς ἐκόμισα ἐκ Χαλκίδος, εἰδότος Προξένου, “ [f] καὶ εἰσῆλθον ἔχων εἰς τὴν οἰκίαν αὐτοῦ, ἀργυρώματα δὲ οὐκ “ ἐλάττω

a Sententia talem quampiam mutilati hujus loci ſcripturam poſtulat, οὐδενὶ τῶν προτέρων (vel τῶν δοκίμων, τῶν πιθανῶν) σύμφωνον· εἰ δεῖ καὶ τἀληθῆ λέγειν, καὶ τοὐναντίον vel ἤδη δὲ καὶ τοὐναντίον. *Sylb.* Ἔδει pro εἰ δεῖ legit *Caſaub.* *b* Omittit *MS. Bodl.* *c* Proculdubio legendum μετὰ τοὺς ἄνδρας, *poſt illos viros. Sylb.* *d* Ὑπὸ pro vulgato ἀπὸ repoſui ex p. 185. v. 13. *Sylb.* *e* Conjunctè πεντεκαιδεκαέτη in *Cod. Bodl.* quo modo, vel πεντεκαιδεκέτη, legendum eſſe exiſtimabat *Sylb.* *f* Si tranſpoſitione facta, καὶ in præcedentibus ante χρυσοῦ collocetur, & ἔχων ante εἰσῆλθον, ſtructura & ſententia erit planior.

a Πρότερον

"ἐλάττω εἴκοσι μνῶν ἄξια, ἐπιβουλεύσας τούτοις". οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ ἐν αὐτῷ τῷ λόγῳ, εὐθὺς μὲν ἐν ἀρχῇ περὶ τοῦ μηδεμίαν δίκην πρότερον εἰσελθεῖν δεδήλωκεν· ἐν δὲ τοῖς [a] πρότερον μετὰ ταῦτα, προτοῦ μὲν ἐν τῷ προοιμίῳ τὴν βλάβην, τὴν γενομένην αὐτῷ διὰ Προξένου, δεδήλωκεν· ἐν δὲ τοῖς ἑξῆς, περί τε τῆς φυγῆς καὶ τῶν ἄλλων διεξέρχεται πάντων· ἐξ ὧν γίγνεται φανερὰ τὰ προειρημένα. καὶ ἔτι πρὸς τούτοις, ὅτι ξένος διέμεινε, καὶ γέρων ἤδη ὢν εἶπε [b] τὸν λόγον, ἐξ ὧν ἐπὶ τῷ τέλει τῆς δίκης εἴρηκε. ταῦτα μὲν αὐτὸς ὁ Δείναρχος περὶ ἑαυτοῦ. Φιλόχορος δὲ ἐν ταῖς ΑΤΤΙΚΑΙΣ ΙΣΤΟΡΙΑΙΣ, περί τε [c] τῆς αὐτῆς τῶν καλεσάντων τὸν δῆμον, καὶ περὶ τῆς καθόδου πάλιν οὕτως λέγει· "Τοῦ γὰρ Αναξικράτους ἄρχοντος, εὐθὺ μὲν ἡ τῶν Μεγαρέων πόλις ἑάλω· ὁ δὲ Δημήτριος, ὁ κατελθὼν ἐκ τῶν Μεγάρων, κατεσκευάζετο τὰ πρὸς τὴν Μουνυχίαν καὶ τὰ τείχη κατασκάψας, ἀπέδωκε τῷ δήμῳ. ὕστερον δὲ εἰσηγγέλθησαν πολλοὶ πολιτῶν, ἐν οἷς καὶ Δημήτριος ὁ Φαληρεύς. τῶν δὲ εἰσαγγελθέντων, τοὺς μὲν οὐχ ὑπομείναντας τὴν κρίσιν, ἐνεθανάτωσε τῇ ψήφῳ· τοὺς δ' ὑπακούσαντας, ἀπέλυσαν". [d] ταῦτα μὲν οὖν ΤΗΣ ΟΓΔΟΗΣ. ἐν δὲ ΤΗ ΕΝΑΤΗ φησί· "Τοῦ δ' ἐνιαυτοῦ τοῦ διελθόντος, ἑτέρου δ' εἰσιόντος, ἐν ἀκροπόλει σημεῖον ἐγένετο τοιοῦτο. κύων εἰς τὸν τῆς Πολιάδος νεὼν εἰσελθοῦσα, καὶ δῦσα εἰς τὸ Πανδρόσιον, ἐπὶ τὸν βωμὸν ἀναβᾶσα τοῦ Ερκίου Διός, τὸν ὑπὸ τῇ ἐλαίᾳ, κατέκειτο. πάτριον δ' ἐστὶ τοῖς Ἀθηναίοις, κύνα μὴ ἀναβαίνειν εἰς ἀκρόπολιν. περὶ τὸν αὐτὸν δὲ χρόνον καὶ ἐν τῷ ἱερῷ μεθ' ἡμέραν, ἡλίου τ' ἐξέχοντος, καὶ οὔσης αἰθρίας, ἀστὴρ ἐπί τινα χρόνον ἐγένετο ἐκφανής. ἡμεῖς δ' ἐρωτηθέντες ὑπέρ τε τοῦ σημείου, καὶ τοῦ [e] φαντάσματος, εἰς ὃ φέρει, φυγάδων κάθοδον ἔφαμεν προσημαίνειν ἀμφότερα· καὶ ταύτην οὐκ ἐκ μεταβολῆς πραγμάτων ἐσομένην, ἀλλ' ἐν τῇ καθεστώσῃ πολιτείᾳ· καὶ τὴν κρίσιν ἐπιτελεσθῆναι συνέβη.

114 δ'. Προειρημένων δὲ τούτων, ἓν ἔτι λείπεται καὶ ἀναγκαιότατον, τὴν ἡλικίαν αὐτοῦ διορίσαι· ἵνα καὶ περὶ τῶν λόγων τῶν τε γνησίων αὐτοῦ καὶ μή, σαφές τι ἔχωμεν λέγειν· τίθεμεν δὲ αὐτὸν ἑβδομηκοστὸν ἔχοντα ἔτος, ἀπὸ τῆς φυγῆς κατεληλυθέναι· ὡς καὶ αὐτός φησι, γέροντα αὐτὸν ἀποκαλῶν· ἀφ' οὗ χρόνου καὶ καλεῖν τοὺς ἐν τῇ ἡλικίᾳ ταύτῃ μάλιστα εἰώθαμεν. ὑποκειμένων δὲ τούτων ὁλοσχερεῖ λογισμῷ· τὸ γὰρ ἀκριβὲς οὐκ ἔχομεν· εἴη ἂν κατὰ Νικόφημον ἄρχοντα γεγονώς. εἰ δέ τις ἢ πρεσβύτερον ἢ νεώτερον τῶν εἰρημένων χρόνων αὐτὸν εἶναί φησι, πρὸς τῷ μηδὲν ὑγιὲς λέγειν, καὶ λόγους αὖ πολλοὺς [f] ἀφέληται· μᾶλλον δὲ πάντας, πλὴν πέντε, ἢ ἕξ· τῶν μέν, πρεσβύτερον αὐτόν, τῶν δέ, νεώτερον εἶναι λέγων. οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ ἄρξασθαι λέγοντες αὐτὸν λόγους συγγράφειν ἀπὸ τοῦ

"pellectilem argenteam pluſquam viginti "minis æſtimatam; cui ille inſidiatus eſt. Quin & in eadem oratione, ſtatim in principio oſtendit, nunquam ſe antea in judicium veniſſe: mox vero refert in ipſo procemio damnum ſibi à Proxeno illatum, in ſequentibus autem & de exſilio & de cæteris omnibus mentionem facit; unde ea quæ prius poſuimus vera fuiſſe probantur. Adhæc quod peregrinus permanſerit, & ſenex jam factus hancce orationem habuerit, patet ex iis quæ ad finem hujus actionis ſcripſit. Hæc quidem de ſe Dinarchus ipſe. Philochorus vero in *Hiſtoriis Atticis* de eodem exſilio eorum, qui populum ad ſeditionem commoverant, deque eorum reditu hæc commemorat: "Anaxicrate enim Archonte ſtatim ipſa "Megarenſium civitas intercepta eſt: Demetrius autem Megara reverſus præparavit ea "quæ ad Munichiæ defenſionem neceſſaria "videbantur: muros etiam dejectos populo "aſſignavit. Plurimi deinde cives denunciati "ſunt, inter quos fuit Demetrius Phalereus. "denunciatorum vero alii, cum ad judicium "venire non auderent, decreto judicum interfecti ſunt, alii autem morem gerentes "abſoluti". Hæc quidem *libro octavo. nono* vero hæc habet: "Anno hoc elapſo & alio "inchoante, tale in arce prodigium contigit. "Canis in templum Minervæ Poliados ingreſſa, & Pandroſium intrans, ad aram uſque "Hercii Jovis, quæ ſub olea eſt, devenit. apud Athenienſes autem obſervari ſolet, ne "quis canis arcem ſubeat. Eodem etiam tempore in templo circa veſperam, occidente "ſole & ſereno aëre, ſtella quædam ad aliquod "tempus viſa eſt. Nos vero cum de hoc portento & apparitione interrogati eſſemus, "quid miri portenderet, diximus utroque "exſulum reſtitutionem reditumque deſignari: qui tametſi redirent, reipubl. tamen "regimen non mutaretur, ſed idem omnino "quod antea permaneret: & ſic contigiſſe "etiam vidimus.

IV. His prænarratis, reſtat videre, quod imprimis neceſſarium eſt, quo potiſſimum tempore floruerit, ut ita de orationibus ejus certi aliquid dicamus, quæ nimirum propriæ & genuinæ ſint, quæ vero ſpuriæ. Statuendum igitur ſeptuagenarium eum ab exſilio rediiſſe: quo & ipſe reſpexit, cum ſe ſenem nuncupavit, quo nomine dicere ſolemus eos qui ejus ſunt ætatis. Quum hæc veriſimilia videantur, & cum ratione coincidere, (certum enim quid ſcire non poſſumus,) ſub Nicophemo Archonte natus videtur. Si quis vero ſeniorem aut juniorem, quam jam poſuimus, illum dixerit, præterquam quod nihil ſolidi aut ſani dicat, multas ei orationes abjudicabit, & propemodum omnes, quinque vel ſex exceptis; dicens his quidem illum antiquiorem, illis vero poſteriorem. Nec erraremus profecto, ſi illum orationes ſcribere à viceſimo

Ejus ætas & orationum ejus examen.

a Πρότερον è præcedentibus repetitum videtur: ideoque expungendum. *Sylb.* b Poſt τὸν λόγον è præcedentibus ſubaudiendum φανερὸν γίνεται. *Sylb.* c Vera lectio eſſe videtur, τῆς φυγῆς τῶν καταλυσάντων τὸν δῆμον: ut colligitur ex p. 180. v. 22. *Sylb.* d In margine *Cod. Bodl.* ἴσ. ταῦτα μὲν οὖν ἐπὶ τῆς ὀγδόης. & mox v. 22. τοῦ τε διελθόντος, quod poſterius placuit & *Sylburgio*, vel τοῦδ' ἐξελθόντος aut παρελθόντος. e Φάντασμα pro φάσμα notatum in *Antiqq. Rom.* p. 249. v. 27. *Philochorum* autem μάντιν & ἱεροσκόπον fuiſſe, atque inter alia ſcripſiſſe περὶ μαντικῆς, περὶ θυσιῶν, περὶ μυστηρίων τῶν Ἀθήνησι, teſtatur etiam *Suidas*. *Sylb.* f Forſan rectius ἀφελεῖται. *Sylb.*

viceſimo quinto vel ſexto ætatis anno incepiſſe diceremus, Demoſthene alioquin tunc etiam florente. Sextus vero & viceſimus à Nicophemo Archon eſt Pythodemus. Quapropter merito perſuaſum habeamus, orationes quæ hoc Archonte antiquiores ei aſcribuntur, * non eſſe genuinas; ita & orationes, ſcriptas à tempore Anaxicratis uſque ad Philippi, inter ſpurias eſſe referendas. Nulli enim in Chalcidem profecti ſunt, inveſtigaturi quænam orationes privatim ſint habitæ, quæ publice. neque enim ita orationum inopia laborarunt.

πέμπτου ἢ ἕκτου περὶ τοῦ εἰκοστοῦ ἔτους, οὐκ ἂν ἁμάρτοιμεν· ἄλλως τε καὶ τὸν περὶ Δημοσθένη τότε ἀκμαζόντων. ἕκτος δὲ καὶ εἰκοστός ἐστιν ἀπὸ Νικοφήμου, Πυθόδημος. ὥσθ' ὅσους εὑρίσκομεν πρεσβυτέρους τούτου τοῦ ἄρχοντος, [a] τοὺς φερομένους εἰς αὐτὸν, λόγους ἐν τοῖς οὐσίνης εἶθισαι, ἀπιστοίημεν ἂν εἰκότως· ἔτι δὲ καὶ τοὺς ἐπ' Αναξικράτους ἕως Φιλίππου τελελεσμένους ἀγῶνας, ὁμοίως ἐν τοῖς ψευδέσιν ἀναγράφοιμεν ἄν· οὐ γὰρ εἰς Χαλκίδα ἄν τινες ἔπλεον λόγων χάριν, ἢ ἰδίων ἢ δημοσίων· οὐ γὰρ τέλεον ἠπόρουν οὕτω λόγων.

V. Quum vero ætas ejus, quam fieri potuit accuratiſſime, inveſtigata ſit, ad cujus regulam orationes proprias à ſpuriis diſcernemus, jam tempus poſtulat ut de ſtylo ejus nonnihil loquamur. Sed difficulter is ſtatui poterit. Nihil enim aut aliis commune aut ſibi proprium, tum in privatis tum in publicis orationibus, habuit; ſed in nonnullis Lyſiam, in nonnullis Hyperidem, in aliis etiam Demoſthenem videtur imitatus: atque hujus rei plurima producere quis exempla poſſet. Lyſianum characterem imitatur in oratione *de Mneſicle*, in ea quæ *contra Lyſicratem pro Nicomacho*, & aliis plurimis: Hyperidis autem, qui melius ſua dividit quam Lyſias, & in rerum ſtructura eum longe excedit, imitationem, in pluſquam triginta Dinarchi orationibus, reperire eſt, maxime vero in oratione *de conteſtatione Agathonis*. Nec pauciora etiam Demoſthenici characteris, quem potiſſimum ſectatus eſt, imitationis exempla producere quis queat, uti in oratione *adverſus Polyeuctum*. Eadem qua ille ratione exorditur, & in univerſo orationis contextu ei perſimilis eſt.

Orationum ejus character.

ε'. Ἐπεὶ δὲ ὁ χρόνος τἀνδρὸς, ὡς οἷόν τε ἀκριβέστατα, εὕρηται, πρὸς ὃν καὶ τῶν λόγων τούς τε γνησίους καὶ μὴ, διακρινοῦμεν· καιρὸς ἤδη καὶ περὶ τοῦ χαρακτῆρος αὐτοῦ λέγειν. ἔστι δὲ δυσόριστον. οὐδὲν γὰρ οὔτε κοινὸν, οὔτ' ἴδιον ἔσχεν, οὔτ' ἐν τοῖς ἰδίοις, οὔτ' ἐν τοῖς δημοσίοις ἀγῶσιν· ἀλλὰ καὶ τοῖς Λυσίου παραπλήσιός ἐστιν ὅπου γίνεται, καὶ τοῖς Ὑπερείδου, καὶ τοῖς Δημοσθένους λόγοις· καὶ τούτων πολλά δή τις ἔχει παραδείγματα [b] ἐκθέσθαι. τοῦ μὲν Λυσιακοῦ χαρακτῆρος, ἔν τε τῷ ΠΕΡΙ ΜΝΗΣΙΚΛΕΟΥΣ λόγῳ, καὶ ἐν τῷ ΚΑΤΑ [c] ΛΥΣΙΚΡΑΤΟΥΣ ΥΠΕΡ ΝΙΚΟΜΑΧΟΥ, καὶ ἐν ἄλλοις πολλοῖς· τοῦ δ' Ὑπερείδου, ταῖς τε οἰκονομίαις ἀκριβεστέρου, καὶ ταῖς κατασκευαῖς γενναιοτέρου πως ὄντος τῶν Λυσιακῶν, ἐν πλείοσι μὲν ἢ τριάκοντα Δεινάρχου λόγοις, παραδείγματα εὑρεῖν ἐστιν, οὐχ ἥκιστα δὲ καὶ ἐν τῷ ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΑΓΑΘΩΝΟΣ ΔΙΑΜΑΡΤΥΡΙΑΣ. οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ τοῦ Δημοσθενικοῦ χαρακτῆρος, ὃν μάλιστα ἐμιμήσατο, πολὺ πλείω δύναιτ' ἄν τις εἰπεῖν, ὡς καὶ ἐν τῷ ΚΑΤΑ ΠΟΛΥΕΥΚΤΟΥ. προοιμιάζεται γὰρ ὁμοίως ἐκείνῳ, καὶ δι' ὅλου τοῦ λόγου παραπλήσιος μεμένηκε.

VI. Quomodo autem genuinas orationes ejus quis à falſis poterit dignoſcere? Primo quidem, ſi aliorum ſtylum percalleat; deinde ſi huic oratori ſimiles nonnullas Lyſiæ orationes producat: deinde Hyperidis nonnullas, quæ aliquibus Dinarchi eſſe videntur, dicens inſcriptionibus librorum illum maxime delectari; aliquas etiam, quæ ad Demoſthenicas quam proxime accedunt, ut ferme hujus eſſe oratoris aſſerat. Ad alios autem oratores, quos eſt imitatus, dignoſcendos optima regula eſt, ſi ſimiles orationes inter ſe comparentur. Lyſias enim tũ in privatis tum in publicis orationibus quamprimum ſeſe prodit, propter verborum delectum & perſpicuitatem, naturalem & æquabilem eorum collocationem, quæ in tota orationum ejus ſerie cum venuſtate elucet. Hyperides autem quoad verborum delectum Lyſia inferior eſt, quoad res vero & materiam illo ſuperior. multifariam ſua narrat: modo quidem ſimpliciter & naturaliter, interdum à fine ad initium rurſus delabitur, non per enthymemata ſolum, ſed etiam per epicheremata, rem

Quomodo genuinæ à falſis dignoſcendæ.

ς'. Πῶς οὖν ἄν τις δυνηθείη τοὺς γνησίους [d] αὐτῷ γνωρίζειν λόγους; πρῶτον μὲν, εἰ ἐπίσταιτο τοὺς τῶν ἄλλων χαρακτῆρας· ἔπειτα, τοὺς μὲν Λυσίου παραπλησίους λόγους τούτῳ [e] προσφέροι· τούς δ', Ὑπερείδου δόξαντας εἶναί τισι Δεινάρχου λόγους, μακρὰ ταῖς ἐπιγραφαῖς τῶν βιβλίων χαίρειν εἰπών· τοὺς δὲ τῷ Δημοσθενικῷ χαρακτῆρι προσεληλυθότας, ὡς οἷόν τε τούτου τοῦ ἀνδρὸς διαβεβαιοῖτο εἶναι. ἔστι μὲν γὰρ τῶν ἄλλων ῥητόρων, οὓς μεμίμηται, μεγίστη γνῶσις ἡ ὁμοειδία τῶν λόγων. αὐτίκα ὁ μὲν Λυσίας, ἔν τε τοῖς ἰδίοις καὶ τοῖς δημοσίοις ἀγῶσιν, αὐτὸς αὐτῷ ὁμολογούμενός ἐστιν· [f] εἰς δὲ τὸν λεκτικὸν τρόπον, καὶ τὴν τῶν ὀνομάτων σαφήνειαν, καὶ σύνθεσιν, αὐτοφυῆ μὲν, καὶ λείαν εἶναι δοκοῦσαν, παντὸς δὲ λόγου κατὰ τὴν ἡδονὴν διαφέρουσαν. ὁ δ' Ὑπερείδης κατὰ μὲν τὴν ἐκλογὴν τῶν ὀνομάτων ἥτταται Λυσίου· κατὰ δὲ τὸν πραγματικὸν [g] τρόπον, διαφέρει. διηγεῖται δὲ πολλαχῶς· ποτὲ μὲν, κατὰ φύσιν· ποτὲ δὲ, ἀπὸ τοῦ τέλους ἐπὶ τὴν ἀρχὴν [h] πορευόμενος, πιστοῦται οὐ κατ' ἐνθύμημα μόνον, ἀλλὰ

a Sententia talem quampiam lectionem requirit; τοὺς φερομένους εἰς αὐτὸν λόγους, ἐν τοῖς γνησίοις εἶναι ἀπιστοίημεν ἂν εἰκ. & ſeq. verſ. ἀπ' Αναξικρ. *ab Anaxicrate*, ut pag. 181. v. 29. *Sylb.* b Ἐκθεωρεῖν *Cod. MS.* c Pro Λυσικράτους infra [p. 118. juxta *Ed. Sylb.*] legitur Νικοκράτους. *Sylb.* d Rectius αὐτοῦ, ſignificatione ſcilicet poſſeſſiva. *Sylb.* e In exemplari eſt προσφέρει: & v. 38. διαβεβαιοῦντο: corruptis verborum modis. *Sylb.* f Planior erit ſententia, ſi legatur εἰς τε. *Sylb.* g In margine *Cod. Bodl.* ἴσ. τόπον. h Procul dubio ſemiperfectæ periodi puncto poſt πορευόμενος fixo, ſubjungendum, πιστοῦται δὲ οὐ κ. *Sylb.* * Pro corruptis ἐν τοῖς οὐσίνης εἶθισαι interpres legiſſe videtur ἐν τοῖς γνησίοις οὐκ εἶναι, vel ἐν τοῖς οὐ γνησίοις εἶναι.

a Non

ἀλλὰ καὶ κατ' ἐπιχείρημα πλατύνων. ὁ δὲ τούτους τε καὶ τοὺς ἄλλους πάντας ὑπερβαλλόμενος Δημοσθένης, ἅπαντα μιμησάμενος, καὶ πάντων τὰ κάλλιστα ἐκλεξάμενος, δῆλος μὲν καὶ τῇ φωνῇ μόνον, δῆλος δὲ καὶ τῷ καθ' ἕνα ἕκαστον λόγον πρέποντι, οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ συνθέσει, καὶ τῷ τῶν σχηματισμῶν ἀγκύλῳ, καὶ τῇ οἰκονομίᾳ, καὶ τῷ πάθει, καὶ τὸ μέγιστον τῇ δεινότητι. ὁ δὲ Δείναρχος, οὔτε ὅμοιος ἐν ἅπασίν ἐστιν,[a] οὔτε δὴ οὔτινος εὑρετὴς, δι' οὗ γνώσεταί τις αὐτὸν ἀκριβῶς, ἢ τοῦτον τὸν τρόπον. πολὺ γὰρ ἐμφαίνει μιμήσεις τε καὶ αὐτὸς, ὥσπερ τῶν λόγων ἀρχέτυπον [b] διαφόρων· ὡς καὶ ἐπὶ τῶν Ἰσοκράτους [c] μαθημάτων, καὶ αὐτοῦ τοῦ Ἰσοκράτους.

ζ. Ἔστωσαν δή τινες ἐπιγραφόμενοι λόγοι, καὶ ὄντες, Δεινάρχου, πολλὴν ἔχοντες πρὸς τὰ Λυσιακὰ ὁμοιότητα. τούτων ὁ βουλόμενος ποιεῖσθαι τὴν διάγνωσιν, πρῶτον μὲν τὴν ἰδιότητα τοῦ ἀνδρὸς ἐκείνου θεωρείτω· ἔπειτ', ἐὰν μὲν ἀρετήν τε καὶ χάριν τοῖς λόγοις ἐπανθοῦσαν ἴδοι, καὶ τὴν τῶν ὀνομάτων ἐκλογὴν ἐνοῦσαν, καὶ τὸ μηδὲν ἄψυχον εἶναι τῶν λεγομένων, θαῤῥῶν λεγέτω τούτους Λυσίου. ἐὰν δὲ μήτε [d] χαρίεν ὅμοιον εὑρίσκῃ, μήτε τὸ πιθανὸν, καὶ τὸ τῶν ὀνομάτων ἀκριβὲς, μήτε τῆς ἀληθείας ἁπτόμενον, ἐν τοῖς Δεινάρχου λόγοις αὐτοὺς ἐάτω. ὁμοίως καὶ ἐπὶ τοῦ Ὑπερείδου· [e] ἐὰν τὸ μὲν λέξεως τὸ ἰσχυρὸν, τὸ δὲ συνθέσεως τὸ ἁπλοῦν, τὸ δὲ πραγμάτων τὸ εὔχαιρον, τῆς δὲ κατασκευῆς τὸ μὴ τραγικὸν μηδὲ ὀγκῶδες ἔχῃ· ταῦτα γὰρ [f] μέγιστα ἐκείνου τοῦ ἀνδρὸς ἴδιά ἐστιν· Ὑπερείδου λεγέτω. [g] ἐὰν δὲ ἐνδεεστέρως ἐν αὐτοῖς τούτοις ἔχῃ, καὶ τὰ ἄλλα πάντα μὴ φαύλως ᾖ γεγραμμένα, ἐν τοῖς Δεινάρχου πάλιν ἀναγραφέτω. τὸ δ' αὐτὸ καὶ περὶ Δημοσθένους ὑπολαμβάνομεν. ἐὰν μὲν καὶ ἡ τῆς λέξεως μεγαλοπρέπεια, καὶ ἡ τῆς συνθέσεως ἐξαλλαγὴ, καὶ τὸ τῶν παθῶν ἔμψυχον, καὶ τὸ διὰ πάσης κεραίας δῆκον πικρὸν καὶ νοερὸν, τό,τε πνεῦμα, καὶ ἡ δεινότης πᾶσι παρέπηται, μηθὲν ἔτι τὸ κωλύον ἔστω, Δημοσθένους αὐτοὺς ἀναγράφειν. ἐὰν δὲ λίπῃ τὸ ἐν ἑκάστῳ τούτων ἄκρον, ἢ τὸ διὰ πάσης ἰδέας ὅμοιον, μενέτωσαν ἐν τοῖς Δεινάρχου. ὡς δὲ καθόλου εἰπεῖν, δύο τρόπους τῆς διαφορᾶς, καὶ πρὸς τὰ ἀρχαῖα μιμήσεως, εὕροι τις ἄν· ὧν ὁ μὲν, φυσικός τέ ἐστι, καὶ ἐκ πολλῆς κατηχήσεως καὶ συντροφίας λαμβανόμενος· ὁ δὲ τούτῳ προσεχὴς, ἐκ τῶν τῆς τέχνης παραγγελμάτων. περὶ μὲν οὖν τοῦ προτέρου, τί ἄν τις καὶ λέγοι; περὶ δὲ τοῦ δευτέρου, τί ἂν ἔχοι τις εἰπεῖν· ὅτι πᾶσι μὲν τοῖς ἀρχετύποις, αὐτοφυής τις ἐπιπρέπει χάρις καὶ ὥρα· τοῖς δ' ἀπὸ τούτων κατεσκευασμένοις, κἂν ἐπ' ἄκρον μιμήσεως ἔλθωσι, πρόσεστίν τι ὅμως τὸ ἐπιτετηδευμένον, καὶ οὐκ ἐκ φύσεως ὑπάρχον. καὶ τούτῳ τῷ παραγγέλματι, οὐ ῥήτορες μόνον ῥήτορας διακρίνουσιν, ἀλλὰ καὶ ζωγράφοι τὰ Ἀπελλοῦ, καὶ τῶν ἐκεῖνον μιμησαμένων· καὶ [h] πλασταὶ, τὰ Πολυκλείτου· καὶ γλυφεῖς, τὰ Φειδίου.

η. Καὶ οἱ μὲν Πλάτωνα μιμεῖσθαι λέγοντες, καὶ τὸ μὲν ἀρχαῖον, καὶ ὑψηλὸν, καὶ εὔχαρι, καὶ καλὸν, οὐ δυνάμενοι λα-

dilatans & amplificans fidem facit. Demoſthenes vero, qui & hos & alios omnes antecelluit, omnia imitatus in omnibus, & pulcerrima quæque ſelegiſſe videtur, non in dictione ſolum perſpicuus, & in ſingulis orationibus decoro ſervato, ſed & collocatione, ſchematum contorta rotunditate, rerum diſtributione, affectibus majoribus, & præſertim majeſtate. Dinarchus autem nec in omnibus ſimilis eſt, nec aliud aliquid de novo invenit, è quo ejus ſtylum quis dignoſceret, quam hunc imitandi modum. Imitationes enim ipſe evidenter habet, ut quoddam quaſi omnium inſignium orationum archetypum ſit; qualis & Iſocratis diſcipuli & ipſe etiam Iſocrates exſtitit.

Quomodò Lyſiæ & Dinarchi orationes diſtinguendæ.

VII. Sunto vero quædam orationes Dinarcho aſcriptæ, & nonnullæ etiam veræ, quæ Lyſianis perſimiles ſunt. quas qui velit dignoſcere & diſcernere, primo Lyſiæ proprietates perſpiciat; deinde ubi virtutem & orationum venuſtatem perſpexerit, ac verborum delectum, nihilque præter decorum & inepte dictum in eis invenerit, dicat audacter Lyſianas eſſe. Ubi vero talem venuſtatem non advertit, neque ullam perſuadendi vim, nec verborum ſimplicitatem & ſinceritatem, inter Dinarchicas numeret. Similiter & in Hyperidis: ſi dictionis robur & efficacia, & compoſitionis ſimplicitas, rerumque apta collocatio, ipſaque ſtructura nihil tragicum aut tumidum contineat, (hæc enim maxime hujus oratoris propria ſunt) Hyperidis dicantur. cum vero aliquid horum defuerit, licet cætera non uſque adeo perperam dicta ſint, Dinarchi orationibus aſcribantur. Idem etiam in Demoſthene dicimus. Si dictionis magnificentia, compoſitionis varietas, vivi affectus, acrimonia & judicium per totam orationem diſperſa appareant, ipſaque omnibus inhæreat gravitas, nihil omnino obſtat, quo minus inter Demoſthenicas referantur. Si vero in ſingulis his ſummum defuerit, vel ipſa univerſæ orationis ſimilitudo & æqualitas, inter Dinarchi orationes remaneant. Ut vero paucis complectar, duo ſunt modi, quibus antiquorum imitatio poterit dignoſci & diſtingui: quorum unus naturalis eſt, multo exercitio & lectione collectus: alter præcipi poteſt & tradi præceptis artis. de primo quidem quid tandem quis dicat? de ſecundo vero illud dicere queat, quod omnibus archetypis & exemplaribus naturalis quædam venuſtas & gratia conveniat: iis vero quæ ad horum imitationem dein facta ſunt & expreſſa, quamvis ad ſummam imitationis excellentiam perveniant, affectatum quiddam & non naturale accedat. Atque hocce præcepto non oratores modo alios oratores dignoſcunt; ſed & pictores tabulas Apellæas ab iis quæ ad ejus imitationem efformatæ ſunt; ſtatuarii opera Polycletica; & ſculptores Phidiana.

Antiquorum imitatio quomodò dignoſcatur.

VIII. Qui ſe Platonem imitari dicunt, & ad antiquum illud, ſublime, venuſtum, & pulcrum ſcribendi genus pertingere non valentes,

a Non dubito quin vera lectio ſit, οὔτε ἰδίως τινὸς εὑρετὴς: ut colligitur ex pagina præcedente, v. 15. *Sylb.* *b* Διαφόρων in *MS. Bodl.* *c* In margine *ejuſdem*, ἴσ. μαθητῶν: quod convenientius viſum eſt *Sylburgio*. *d* Rectius τὸ χαρίεν cum articulo. *Sylb.* *e* Ἐὰν τὸ τῆς μὲν λέξεως ἰσχυρὸν in exemplari: quæ articuli collocatio cum ſequentibus parum congruit. *Sylb.* *f* Proculdubio legendum μάλιστα. *Sylb.* *g* Ἐὰν δὲ ἐν δὲ ἑτέρως in *MS. Bodl.* In ora codicis notatum, illa ἐν δὲ redundare. *h* Rectius πλάσται paroxytonws. *Sylb.*

a Et

tes, ſi Dithyrambica faſtuoſaque verba proferant, hinc facile culpantur: qui ſe vero Thucydidem imitari ajunt, & ſonorum illud, auſterum, grave, hiſque ſimilia perperam uſurpando, tum ſchemata quæ à ſolœciſmis haud multum diſcrepant, tum obſcuritatem quandam inducunt, juxta hoc quod dedimus præceptum facile deprehendi poſſunt. Ita qui & inter oratores Hyperidem ſibi imitandum propoſuerunt, ſi ab illa venuſtate aliiſque ejuſdem virtutibus deflexerint, in obſcuritatem quandam delapſi ſunt: quales fuere oratores illi Rhodii, Artamenes, Ariſtocles, Philagrius, & Molo. Qui Iſocratem & Iſocratica exprimere ſcripta voluerunt, turgidi, frigidi, & diſſoluti, nec ſinceri fuerunt; horum de numero ſunt Timæus, Plato, & Soſigenes. Qui autem Demoſthenem ſequi & illius facultatem ſectari conati ſunt, ob conatum quidem laudem merentur, veruntamen ad perfectiſſimam illius eloquentiam pertingere non valuerunt. Horum porro omnium optimum dicere licet Dinarchum: cedit tamen Demoſtheni, quoad verborum delectum, majeſtate; quoad eorum compoſitionem, ſchematum varietate & mutatione; quoad argumentorum inventionem, quod non nova & paradoxa adhibeat, ſed clara & in medio poſita; quoad collocationem diſtributionemque, ordine & artificio argumentorum, tum etiam præparamentis, inſinuationibus, aliiſque præceptis quæ in arte circa hoc tradita ſunt: maxime vero illi cedit proportione, & rerum propoſitarum opportunitate. Dicta autem hæc ſunt non univerſaliter, quaſi in his nunquam laudabile quid ſcripſerit, ſed quoniam communiter & ut plurimum ita ſe habuerit. Idcirco enim & Demoſthenem nonnulli ruſticum atque agreſtem dixerunt, quod diſtributioni ejus etiam quid deſit, tale quid de eo ſentientes. Ruſticum enim à civili corpore, non forma, ſed ornatu & diſpoſitione quadam formæ diſcrepat.

Orationum ejus dignoſcendarum ratio.

IX. Quæ igitur de ejus ſtylo reperire potui & ſcribere, hæc fuere. jam dicam quænam ſit orationum ejus dignoſcendarum ratio. Propriis itaque ipſum ſolum apponam titulum; in ſpuriis vero, cur ſimul abjudicentur ratio diligenter inveſtigabitur. Cum vero ad ea neceſſe ſit ipſa temporum notitia & diſcrimen, Prætores Athenienſes, jam inde ab eo tempore quo Dinarchum natum eſſe ſuppoſuimus, uſque ad reditum illius ab exſilio, qui ſeptuaginta fuerunt, præponemus. Sunt vero hi: Nicophemus, Callimedes, Euchariſtus, Cephiſodotus, Agathocles, Elpines, Calliſtratus, Diotimus, Eudemus, Ariſtodemus, Theſſalus, Apollodorus, Callimachus, Theophilus, Themi-

βεῖν, διθυραμβώδη δὲ ὀνόματα καὶ φορτικὰ εἰσφέροντες, κατὰ τοῦτ' ἐλέγχονται ῥᾳδίως· οἵ τε Θουκυδίδην ζηλοῦν λέγοντες, καὶ τὸ μὲν εὔτονον, καὶ στερεὸν, καὶ δεινὸν, καὶ τὰ τούτοις ὅμοια, χαλεπῶς ἐκλαμβάνοντες, τοὺς δὲ σολοικοφανεῖς σχηματισμοὺς, καὶ τὸ ἀσαφὲς προχειριζόμενοι, πάνυ εὐχερῶς ἀνευρίσκοιντο ἐκ τούτου τοῦ παραγγέλματος. ὥσπερ γε καὶ ἐπὶ τῶν ῥητόρων, οἱ μὲν Ὑπερείδην μιμούμενοι, διαμαρτόντες τῆς χάριτος [a] ἐκείνης, καὶ τῆς ἄλλης δυνάμεως, αὐχμηροί τινες ἐγένοντο, οἷοι γεγόνασι [b] Ῥοδιακοὶ ῥήτορες, οἱ περὶ Ἀρταμένην, καὶ Ἀριστοκλέα, καὶ Φιλάγριον, καὶ [c] Μόλωνα. οἱ δ' Ἰσοκράτην καὶ τὰ Ἰσοκράτους ἀποτυπώσασθαι θελήσαντες, ὕπτιοι, καὶ ψυχροὶ, καὶ ἀσύστροφοι, καὶ [d] ἀναλήθεις· οὗτοι δ' εἰσὶν οἱ περὶ Τίμαιον, καὶ Πλάτωνα, καὶ Σωσιγένην. οἱ δὲ Δημοσθένη προχειρισάμενοι, καὶ τὰς ἀρετὰς τὰς ἐκείνου διώκοντες, τῆς μὲν προαιρέσεως ἕνεκα ἐπῃνέθησαν, οὐ μὴν ἴσχυσαν τὰ κράτιστα τῶν ἐκείνου τοῦ ῥήτορος ἔργων λαβεῖν. τούτων ἄριστον ἄν τις θείη τὸν Δείναρχον γενέσθαι· λείπεται δὲ Δημοσθένους, κατὰ [e] μὲν τὴν ἐκλογὴν τῶν ὀνομάτων, τῇ δεινότητι· κατὰ δὲ τὴν σύνθεσιν, τῇ ποικιλίᾳ τῶν σχημάτων, καὶ τῇ ἐξαλλαγῇ· κατὰ δὲ τὴν εὕρεσιν τῶν ἐπιχειρημάτων, τῷ μὴ καινὰ καὶ παράδοξα λαμβάνειν, ἀλλὰ φανερὰ, καὶ ἐν τῷ μέσῳ κείμενα· κατὰ δὲ τὴν οἰκονομίαν, τῇ τάξει, καὶ ταῖς ἐξεργασίαις τῶν ἐπιχειρημάτων, καὶ ταῖς προκατασκευαῖς, καὶ ταῖς ἐφόδοις, καὶ τοῖς ἄλλοις τεχνικοῖς παραγγέλμασιν, ἃ περὶ αὐτήν ἐστι τὴν ἰδέαν· μάλιστα δ' αὐτοῦ λείπεται τῇ συμμετρίᾳ, καὶ τῷ καιρῷ πρέποντι. λέγω δὲ ταῦτα, οὐκ ἐν τῷ καθόλου τρόπῳ, ὡς μηδὲν τούτων κατορθοῦντος, ἀλλ' ἐν τῷ κοινοτέρῳ, καὶ ὡς ἐπιτοπολύ. δι' αὐτὸ γὰρ τοῦτο καὶ ἄγροικόν τινες Δημοσθένην ἔφασαν εἶναι, κατὰ τὸ ἐλλειπὲς τῆς οἰκονομίας ταύτην περὶ αὐτοῦ τὴν δόξαν λαβόντες. τὸ γὰρ ἄγροικον, τοῦ πολιτικοῦ σώματος, οὐ μορφῇ, κατασκευῇ δὲ καὶ διαθέσει τινὶ τῆς μορφῆς διήνεγκεν.

Θ'. Ἃ μὲν οὖν ἐνεδέχετο περὶ τοῦ χαρακτῆρος τοῦ ἀνδρὸς εὑρεῖν τε καὶ γράψαι, ταῦτ' ἐστίν. ἐπὶ δὲ τὴν τῶν λόγων διάγνωσιν τρέψομαι. τοῖς μὲν οὖν γνησίοις, αὐτὸ τὸ τῆς ἀναγραφῆς προστέταχα μόνον· τοῖς δὲ ψευδέσι, τά τε τοῦ ἐλέγχου καὶ τῆς αἰτίας διακριβούμενα, δι' ἣν ἕκαστον ἀθετοῦμεν αὐτῶν. ἐπεὶ δ' ἀναγκαῖα πρὸς ταῦτα ἡ τῶν χρόνων διάγνωσις, τοὺς Ἀθήνησιν ἄρξαντας, ἀφ' οὗ Δείναρχον ὑπεθέμεθα γεγενῆσθαι χρόνου, μέχρι τῆς δοθείσης αὐτῷ, μετὰ τὴν φυγὴν, καθόδου, γενομένους ἑβδομήκοντα, προεθέμην. εἰσὶ δὲ οἵδε· [f] Νικόφημος, Καλλιμήδης, Εὐχάριστος, [g] Κηφισόδοτος, Ἀγαθοκλῆς, [h] Ἐλπίνης, Καλλίστρατος, Διότιμος, Εὔδημος, Ἀριστόδημος, [i] Θεσσαλὸς, Ἀπολλόδωρος, Καλλίμαχος, [k] Θεόμνητος,

a Et ἐκείνης retineri poteſt, & ἐκείνου pro eodem admitti. *Sylb.* *b* Malim cum articulo οἱ Ῥοδιακοί. *Sylb.* *c* Sc. Ἀπολλώνιος: de quo vide *Meurſii* Rhodum, l. 2. c. 10 & Comment. in *Apollonium Dyſcolon*, p. 55. In margine *Cod. Bodl.* Οὗτος διδάσκαλος Κικέρωνος τοῦ Ῥωμαίου. Sed næ ille τὸ αὐχμηρὸν magiſtri ſui egregie deterſit. *d* Ἀναλήθεις propterea fortaſſe dicit, quia fucum magis quam veritatem conſectari ſolerent, ſicut infra, p. 167. [juxta *Ed. Sylb.*] πανηγυρικὴν καὶ ἀληθινὴν διάλεκτον opponit, & utramque à *Demoſthene* conjunctam fuiſſe tradit. *Sylb.* Si *Fabri* conjecturam ad *Longinum* p. 111. ſequi liceret, ἀναλθεῖς pro ἀναλήθεις & hic loci legendum eſſe ſuſpicaretur aliquis. *e* Μὲν in exemplari erat omiſſa. *Sylb.* *f* Archontωn hic catalogus in multis corruptus eſt, quin & duobus mutilus, ut ad p. 185. v. 7. docebitur. *Sylb.* *g* *Cephiſodorus* apud *Sigonium*. Sed cum in *Diodoro* legatur Κηφισόδοτος, non eſt quod noſtra ſcriptura in ſuſpicionem vocetur. *Sylb.* *h* Supra p. 136. v. 5. habuimus κατὰ Ἀγαθοκλέα καὶ Ἐλπίνην ἄρχοντας: adeo ut verum hujus Archontis nomen eſſe videatur Ἐλπίνης. *Sylb.* Vide *Meurſii* Arch. Athen. l. 4. c. 7. *i* Apud *Diodorum* Θέσσαλος, proparoxytonωs. Cujus accentus evidentia veſtigia cernuntur infra in corrupto Θέελλος, p. 121 & Θέελλος, p. 116. [juxta *Ed. Sylb.*] *k* *Diodoro* Θεό[illegible] atque *Dionyſio* ipſi p. 123. [juxta *Ed. Sylb.*] Falſum igitur hic ſive Θεόμνητος ſive Θεόμνηστος: nec magis verum Θεόμανδος, quod infra legitur. *Sylb.* Vide *Meurſii* Arch. Athen. l. 4. c. 9.

a Verum

16 μνητος, Θεμιστοκλῆς, [a] Ἀρχίδας, [b] Εὔδωρος, Λυκίσκος, Πυθόδοτος, Σωσιγένης, Νικόμαχος, Θεόφραστος, Λυσιμαχίδης, [c] Χαιρωνίδας, Φρύνιχος, [d] Πυθόδημος· ἐπὶ τούτου πρῶτον αὐτὸν εἰς δικαστήριον τοὺς [e] συγγραφεῖς ὑπεθέμεθα. μετὰ δὲ τοῦτον, Εὐαίνετος, Κτησικλῆς, Νικοκράτης, [f] Νικήτης, Ἀριστοφάνης, Ἀριστοφῶν, [g] Κησιφῶν, [h] Εὐθύκριτος, Ηγήμων, [i] Κρέμης, [k] Αντικλῆς, Κηφισόδωρος, [l] Φιλοκλῆς· ἐπὶ τούτου τὴν φρουρὰν ἐδέξαντο Ἀθηναῖοι, καὶ ὁ δῆμος κατελύθη. [m] Ἀρχιππος, Νέαιχμος, Ἀπολλόδωρος, Ἀρχιππος, Δημογένης, Δημοκλείδης, Πραξίβουλος, Νικόδωρος, Θεόφραστος, Πολέμων, Σιμωνίδης, Ἱερομνήμων, [n] Δημήτριος, [o] Κάριμος, Αναξικράτης· ἐπὶ τούτου ἡ καταστάθεισα ὑπὸ Κασσάνδρου ὀλιγαρχία κατελύθη, καὶ οἱ εἰσαγγελθέντες ἔφυγον, ἐν οἷς καὶ Δείναρχος ἦν. [p] Κόροιβος, [q] Εὐξένιππος, Φερεκλῆς, Λεώστρατος, Νικοκλῆς, Καλλίαρχος, Ηγέμαχος, Εὐκτήμων, Μνησίδημος, Αντιφάτης, Νικίας, Νικόστρατος, Ολυμπιόδωρος, [r] Φίλιππος· ἐπὶ τούτου κάθοδος ἐδόθη τοῖς τε ἄλλοις φυγάσι, καὶ Δεινάρχῳ, ὑπὸ βασιλέως Δημητρίου.

ſtocles, Archias, Eudorus, Lyciſcus, Pythodotus, Soſigenes, Nicomachus, Theophraſtus, Lyſimachides, Chærondas, Phrynicus, Pythodemus; ſub hoc primum eum in judicio orationes ſcripſiſſe diximus. Poſt hunc ſecutus eſt Euenetus, Cteſicles, Nicocrates, Nicetas, Ariſtophanes, Ariſtophon, Cephiſophon, Euthycritus, Hegemon, Chremes, Anticles, Cephiſodorus, Philocles; ſub hoc Athenienſes præſidium militare receperunt, & populus ad ſeditionem moveri cœpit. Archippus, Neæchmus, Apollodorus, Archippus, Demogenes, Democlides, Praxibulus, Nicodorus, Theophraſtus, Polemon, Simonides, Hieromnemon, Demetrius, Charinus, Anaxicrates; ſub hoc oligarchia à Caſſandro inſtituta ſoluta eſt, & qui denunciati & accuſati erant, in exſilium acti ſunt, inter quos & Dinarchus fuit. Corœbus, Euxenippus, Pherecles, Leoſtratus, Nicocles, Calliarchus, Hegemachus, Euctemon, Mneſidemus, Antiphates, Nicias, Nicoſtratus, Olympiodorus, Philippus; ſub hoc à rege Demetrio exſulibus, & inter cæteros Dinarcho, reditus ab exſilio conceſſus.

Δημόσιοι λόγοι γνήσιοι.

ΚΑΤΑ ΠΟΛΥΕΥΚΤΟΥ ΒΑΣΙΛΕΥΕΙΝ ΛΑΧΟΝΤΟΣ ΔΟΚΙΜΑΣΙΑ· « Πολλὰ καὶ ἀγαθὰ γένοιτο ». ΚΑΤΑ ΠΟΛΥΕΥΚΤΟΥ, ΕΚΦΥΛΛΟΦΟΡΗΘΕΝΤΟΣ ΥΠΟ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ, ΕΝΔΕΙΞΙΣ· « Πάλαι θαυμάζω ὑμῶν ». ΚΑΤΑ ΠΟΛΥΕΥΚΤΟΥ, ΠΕΡΙ ΤΟΥ [ſ] ΤΕΩΦΑΝΙΟΥ· « Περὶ μὲν αὐτῆς τῆς μηνύσεως ». ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΤΕΩΦΑΝΟΥ ΕΠΙΛΟΓΟΣ· « Βραχὺν, ὦ ἄνδρες ». ΚΑΤΑ ΠΥΘΕΟΥ, ΞΕΝΙΑΣ· « Ἱκανὴ μὲν ἡ πρόφασις ». ΚΑΤΑ ΠΥΘΕΟΥ, ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΚΑΤΑ ΤΟ ΕΜΠΟΡΙΟΝ· « Ἐπειδὴ τοῖς μὲν λέγειν τῶν ῥητόρων ». ΚΑΤΑ ΤΙΜΟΚΡΑΤΟΥΣ· « Ὥσπερ δίκαιόν ἐστι ». [t] ΚΑΤΑ ΛΥΚΟΥΡΓΟΥ ΕΥΘΥΝΑΙ· « Οἶδα ὅτι, κἂν μηδὲν ὑμῖν » ΣΥΝΗΓΟΡΙΑ ΑΙΣΧΥΝΗ. ΚΑΤΑ ΔΙΝΙΟΥ· « Βουλοίμην ἂν, ὦ ἄνδρες ». ΚΑΤΑ [u] ΦΩΡΑΣΕΒΕΙΑΣ· « Ἀρά γ' εἴ τινες ». ΚΑΤΑ ΚΑΛΛΑΙΣΧΡΟΥ, ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΤΙΜΩΝ· « Πολλάκις, ὦ Ἀθηναῖοι ». [x] ΠΙΡΗΝΙΚΟΣ· « Ἅπαντα συμβήσεται ». ΕΤΙ ΚΑΤΑ ΔΙΟΝΥΣΙΟΥ, ΤΟΥ ΕΠΙ ΤΗΣ ΔΙΟΙΚΗΣΕΩΣ· « Ἴσως μὲν, ὦ Ἀθηναῖοι ». [y] ΚΑΤ' ΙΜΕΡΙΟΥ ΕΙΣΑΓΓΕΛΤΙΚΟΣ· « Οὐδένα νομίζω, ὦ Ἀθηναῖοι ». ΕΙΣΑΓΓΕΛΙΑ ΚΑΤΑ ΠΙΣΤΙΟΥ· « Ὥσπερ καὶ ὑμῶν ἕκαστος ». [z] ΚΑΤΑ ΠΙΣΙ-

Orationes publicæ genuinæ.

Adverſus Polyeuctum regem declaratum cenſura, cujus initium; Πολλὰ καὶ ἀγαθὰ γένοιτο. *Adverſus Polyeuctum è ſenatu ejectum actio*, cujus initium; Πάλαι θαυμάζω ὑμῶν. *Contra Polyeuctum de Theophanio*, cujus initium; Περὶ μὲν αὐτῆς τῆς μηνύσεως. *De Theophanio allocutio*, cujus initium; Βραχὺν, ὦ ἄνδρες. *Adverſus Pytheam hoſpitalitatis neglectæ reum*, cujus initium; Ἱκανὴ μὲν ἡ πρόφασις. *Adverſus Pytheam de mercibus*, cujus initium; Ἐπειδὴ τοῖς μὲν λέγειν τῶν ῥητόρων. *Contra Timocratem*, cujus initium; Ὥσπερ δίκαιόν ἐστι. *Adverſus Lycurgum repetundarum reum*, cujus initium; Οἶδα ὅτι, κἂν μηδὲν ὑμῖν. *Accuſatio pro Æſchine adverſus Diniam*, cujus initium; Βουλοίμην ἂν, ὦ ἄνδρες. *Contra Phormiſium impietatis reum*, cujus initium; Ἀρά γ' εἴ τινες. *Contra Callæſchrum de honoribus*, cujus initium; Πολλάκις, ὦ Ἀθηναῖοι. *Oratio de Pace*, cujus initium; Ἅπαντα συμβήσεται. *Iterum contra Diniam malæ adminiſtrationis reum*, cujus initium; Ἴσως μὲν, ὦ Ἀθηναῖοι. *Expoſtulatio adverſus Himerium*, cujus initium; Οὐδένα νομίζω, ὦ Ἀθηναῖοι. *Actio adverſus Piſtiam*, cujus initium; Ὥσπερ καὶ ὑμῶν ἕκαστος. *Contra Piſiclem neglectæ hoſpitalitatis*

a Verum Nomen eſt Ἀρχίας apud *Diodorum*, & *Dionyſium* noſtrum infra, p. 123. [juxta *Ed. Sylb.*] Ἀρχίας in *MS. Bodl.* Vide *Meurſ.* Arch. Ath. *b* Male hic loci Εὔδωρος pro Εὔβουλος, qui memoratur apud *Diodorum*, & *Dionyſium* noſtrum, p. 119. 121. 123. nec non proxima pag. v. 29. *c* Reſcribendum eſſe cum *Diodoro* Χαιρώνδας, docuit *Meurſius* in Arch. Athen. l. 4. c. 9. atque apud *Dionyſium* in *Iſocrate*, p. 150. v. 36. Χαιρώνδου pro Χαιρωνίδου reponendum. *d* Apud *Diodorum* dicitur Πυθόδωρος, ſed alibi Πυθοδήμου nomen habuimus apud *Dionyſium*, ut p. 182. v. 4. *Sylb.* *e* In margine *Cod. Bodl.* ἴσ. λόγους συγγράφειν, συγγράψαι, vel tale aliquid. Sententia (inquit *Sylb.*) poſtulat λόγους συγγράφειν, vel τι συγγράφειν. *f* Vide *Meurſium* de Arch. Athen. l 4. c. 13. *g* Non dubito, quin verius nomen ſit Κηφισοφῶν, ut apud *Diodorum*. *Sylb.* Huic conſentit *Meurſius*, de Arch. Athen. l. 4. c. 13. *h* *Scaligero*, in Ἀναγραφῇ Ὀλυμπιάδων, ἴσ. Εὐθυκράτης, neſcio quo auctore. *i* Rectius apud *Diodorum* nominatur Χρέμης. *Sylb.* *k* Poſt Anticlem duo omittuntur Archontes, Σοφοκλῆς & Ἡγησίας, ut cognoſcere licet ex *Diodoro*. Viciſſim apud *Diodorum* & *Sigonium* deſunt viceſimus primus & ſecundus, Ἀρχιππος & Νέαιχμος. *Sylb.* Vide *Meurſium* de Arch. Athen. l. 4. c. 14. *l* Ita etiam apud *Diodorum*. Dioclem vocat *Plutarchus*, ut & *Scholiaſtes Ariſtophanis*. Polycles dicitur Demoſtheni. *Meurſ.* ibid. *m* Phocioni amoto ſtatim ſubſtitutus. *Meurſ.* l. 4. c. 15. *n* Sc. ὁ Φαληρεύς. *o* Mendoſe (ut exiſtimat *Meurſius* l. 4. c. 16.) pro Χαῖνος. *p* Apud *Diodorum* eſt Κόρυβος. minus recte, ut ſuſpicor. *Sylb.* *q* *Diodoro* Ξένιππος, *Plutarcho* in *Hyperide* Ξενίας. *Meurſ.* de Arch. Athen. l. 4. c. 16. *r* Δίφιλος à *Plutarcho* nominatur in *Demetrio*. *Meurſ.* c. 17. *ſ* Θεοφανίου hic & v. ſeq. legendum eſſe demonſtravit *Meurſius* in Att. Lect. l. 3. c. 11. *t* Omnino legendum cenſeo, Κατὰ Λυκούργου, εὔθυναι· Οἶδα ὅτι, κἂν μηδὲν ὑμῖν. Συνηγορία Αἰσχίνῃ κατὰ Δεινίου· Βουλοίμην ἄν. *Meurſ.* Att. Lect. l. 5. c. 24. & in Bibl. Attica, voce Δείναρχος. *u* Reſcribendum cenſeo, Κατὰ Φορμισίου, ἀσεβείας. natum mendum ex compendio ſcriptionis. *Meurſ.* Att. Lect. l. 4. c. 16. *x* *Harpocrat.* & *Suid.* v. Πειραϊκός, Δείναρχος, Τυρρηνικῷ. Vide *Valeſii* notas ad *Harpocr.* p. 48. col. 2. *y* Καθ' Ἱμεραίου legit *Mauſſacus* ad *Harpocr.* v. Ἀμμωνίς. *z* Scribendum Κατ' Ἀγασικλέους. *Meurſ.* in Bibl. Att. v. Δείναρχος.

a Tranſpo-

tatis reum, cujus initium; Οὐδένα πώποτε οἶμαι. *Demonſtratio adverſus Theocrinem*, cujus initium; Τῷ πατρὸς, ὦ Ἀθηναῖοι. Hanc Callimachus Demoſtheni adſcribit. *Contra Stephanum legum violatarum reum*, cujus initium; Ὑπάρχει τοῦ νόμου δεδωκότος, ὦ ἄνδρες. *Actio adverſus Cliſthenem*, cujus initium; Οὐκ ἀγνοῶ, ἄνδρες. *Controverſia Phalereorum contra Phœnices pro ſacerdotio Neptuni*, cujus initium; Εὔχομαι, νὴ τὴν Ἀθηνᾶν, πρέπειν δή. *Contra reſcriptum Cteſiphontis*, cujus initium; Πρῶτον μὲν, ὦ ἄνδρες, δέομαι. *Poſterior*, cujus initium; Τὰ μὲν περὶ τὴν ὠνήν. *Apologia conteſtationis adverſus denunciationem Charetis adverſus Phidiadem ſcribam*, cujus initium; Οὔτ᾽ ἔχθρας οὐδεμιᾶς ἕνεκα. *Contra Philoclem de pecuniis Harpalicis*, cujus initium; Τί χρὴ λέγειν τὸ πρὸς τ. *Contra Gnoſium de Harpalicis*, cujus initium; Οὐκ ἄδηλον. *In Ariſtonicum de Harpalicis*, cujus initium; Εὐτύχημα μὲν ἦν, ὦ ἄνδρες. *Adverſus Demoſthenem, de Harpalicis*, cujus initium; Ο μὲν δημαγωγὸς ὑμῶν. *Contra Ariſtogitonem de Harpalicis*, cujus initium; Πάνθ᾽ ὡς ἔοικεν, ὦ ἄνδρες.

[illegible]ΚΛΕΟΥΣ, ΕΙΣΑΓΓΕΛΙΑ [illegible]ΝΙΑΣ· "Οὐδένα πώποτε οἶμαι". [a]ΚΑΤΑ ΘΕΟΚΡΙΝΟΥ· ΕΝΔΕΙΞΙΣ "Τοῦ πατρὸς, ὦ Ἀθηναῖοι". τοῦτον Καλλίμαχος ἐν τοῖς Δημοσθένους φέρει. [b]ΚΑΤΑ ΣΤΕΦΑΝΟΥ· "Ἰασανόμων ὑπάρχει τοῦ νόμου δεδωκότος, ὦ ἄνδρες". [c]ΚΑΤΑ ΚΛΕΙΣΘΕΝΟΥΣ ΕΙΣΑΓΓΕΛΙΑ· Οὐκ ἀγνοῶ, ἄνδρες". ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΦΑΛΗΡΕΩΝ ΠΡΟΣ [d]ΦΟΙΝΙΚΑΣ, ΥΠΕΡ ΤΗΣ ΙΕΡΩΣΥΝΗΣ ΤΟΥ ΠΟΣΕΙΔΩΝΟΣ· "Εὔχομαι, νὴ τὴν Ἀθηνᾶν, πρέπειν δή". ΠΡΟΣ ΤΗΝ [e]ΚΗΦΙΣΩΝΤΟΣ ΑΠΟΓΡΑΦΗΝ· "Πρῶτον μὲν, ὦ ἄνδρες, δέομαι". Ο ΥΣΤΕΡΟΣ· "Τὰ μὲν περὶ τὴν ὠνήν". ΑΠΟΛΟΓΙΑ ΔΙΑΜΑΡΤΥΡΙΑΣ ΠΡΟΣ ΤΗΝ [f]ΧΑΡΗΤΟΣ ΕΙΣΑΓΓΕΛΙΑΝ ΚΑΤΑ ΦΕΙΔΙΑΔΟΥ ΓΡΑΜΜΑΤΕΩΣ· "Οὔτ᾽ ἔχθρας οὐδεμιᾶς ἕνεκα". ΚΑΤΑ ΦΙΛΟΚΛΕΟΥΣ, ΥΠΕΡ ΤΩΝ [g]ΑΡΠΑΛΙΩΝ· Τί χρὴ λέγειν τὸ πρὸς τοῦ". ΚΑΤΑ ΓΝΩΣΙΟΥ, [h]ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΑΡΠΑΛΙΩΝ· "Οὐκ ἄδηλον". ΚΑΤ᾽ ΑΡΙΣΤΟΝΙΚΟΥ, ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΑΡΠΑΛΙΩΝ, "Εὐτύχημα [i]μὲν ἦν, ὦ ἄνδρες". ΚΑΤΑ ΔΗΜΟΣΘΕΝΟΥΣ, ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΑΡΠΑΛΙΩΝ· "Ο μὲν δημαγωγὸς ὑμῶν". ΚΑΤΑ ΑΡΙΣΤΟΓΕΙΤΟΝΟΣ ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΑΡΠΑΛΙΩΝ· "Πάνθ᾽ ὡς ἔοικεν, ὦ [k]ἄνδρες.

Orationes publicæ ſpuriæ.

Ψευδεπίγραφοι δημόσιοι.

XI. *Contra Theodorum in qua ab eo adminiſtrationis rationem poſtulat*, cujus initium; Ἤκουσα μὲν, ὦ ἄνδρες. Hæc ætatem Dinarchi præcedit. dicta enim eſt Archonte Theophilo vel Themiſtocle, anno poſt Theſſali Archontis tempora tertio, ut ex ipſa oratione manifeſtum eſt; nondum eo quintum, uti oſtendemus, ætatis annum ingreſſo. *Adverſus præcones*, cujus initium; Εἰ μὲν ὁ πατὴρ, ὦ ἄνδρες. Hæc oratio habita eſt Archonte Eubulo vel Lyciſco, qui immediate poſt Eubulum præfuit, cum nondum viginti annorum eſſet orator. Illa quidem oratio de aliquo denunciato habita eſt ſub Archia, qui poſt Themiſtoclem Archon fuit. Quæ ſingula ex oratione ipſa liquido pateſcunt. *Adverſus Moſchionem accuſantem ipſum Nicodemi filium*, cujus initium; Ἀποψηφισάμενον, ὦ ἄνδρες, τουτονὶ Μοσχίωνα συμβαλών. Et hæc oratio habita eſt eadem tempeſtate qua prior; quod ex ipſo orationis exordio & ſequentibus redditur manifeſtum. *Adverſus Meneclem abductionis reum*, cujus initium; ὦ ἄνδρες δικασταί, καὶ τῶν νόμων, καθ᾽ οὕς. Habita eſt Dinarcho adhuc puero. Ipſe e-

ια΄. ΚΑΤΑ ΘΕΟΔΩΡΟΥ, ΕΥΘΥΝΤΙΚΟΣ· "Ἤκουσα μὲν, ὦ ἄνδρες". πρεσβύτερός ἐστι τῆς Δεινάρχου ἡλικίας. εἴρηται γὰρ [l]ἐπὶ Θεοφίλου τῇ Θεμιστοκλέους ἄρχοντος μετὰ Θέσσαλον ἀνιόντα ἐνιαυτῷ τρίτῳ, ὡς ἐξ αὐτοῦ τοῦ λόγου γίνεται φανερόν· [m]οὔπω πέμπτον, ὡς δείξομεν, ἔτος ἔχοντος αὐτοῦ. ΚΑΤΑ ΚΗΡΥΚΩΝ· "Εἰ μὲν ὁ πατὴρ, ὦ ἄνδρες". οὗτος ὁ ἀγὼν εἴρηται ἐπ᾽ ἄρχοντος Εὐβούλου ἢ Λυκίσκου, τοῦ μετ᾽ Εὔβουλον, οὔπω [n]εἴκοσι ὄντος αὐτοῦ. ὁ μὲν γὰρ λόγος, περί τινος ἀποψηφισθέντος, γέγονεν ἐπ᾽ [o]Ἀρχίου, τοῦ μετὰ Θεμιστοκλέα. δῆλον δ᾽ ἕκαστον τῶν εἰρημένων ἐξ αὐτοῦ τοῦ λόγου γίγνεται. ΚΑΤΑ ΜΟΣΧΙΩΝΟΣ, [p]ΑΠΟΓΡΑΨΑΜΕΝΟΥ ΑΥΤΟΝ ΝΙΚΟΔΙΚΟΥ ΥΙΟΝ "Ἀποψηφισάμενον, ὦ ἄνδρες [q]τουὶ Μοσχίωνα συμβαλών". καὶ οὗτος ὁ λόγος κατὰ τοὺς αὐτοὺς χρόνους τῷ προτέρῳ εἴρηται. δηλοῦται δ᾽ [r]ἐκ τῆς αὐτῆς ἀρχῆς τοῦ λόγου, καὶ τῶν ἑξῆς. ΚΑΤΑ ΜΕΝΕΚΛΕΟΥΣ ΑΠΑΓΩΓΗΣ· "[ſ]Ὦ ἄνδρες δικασταί, καὶ τῶν νόμων, καθ᾽ οὓς" καὶ οὗτος εἴρηται, παιδὸς ὄντος ἔτι Δεινάρχου. ὁ μὲν γὰρ κεινόμενος,

a Tranſpoſita diſtinctione legendum, Κατὰ Θεοκρίνου ἔνδειξις· "Τοῦ πατρὸς, ὦ Ἀθηναῖοι". ut manifeſtum eſt ex Demoſthenis editionibus vulgatis, in quibus hæc καὶ Θεοκρίνου ἔνδειξις Demoſtheni adſcribitur. *Sylb.* b Fortaſſe legendum, Κατὰ Στεφάνου, παρανόμων· Ὑπάρχει τοῦ ν. Demoſthenis orationes κατὰ Στεφάνου, ut diverſam habent actionis inſcriptionem, ψευδομαρτυριῶν ſcilicet, ita etiam diverſa initia. *Sylb.* c Scribendum, Κατὰ Καλλισθένους. *Meurſ.* Bibl. Att. v. Δείναρχος, & Att. Lect. l. 3. c. 11. Vide *Mauſſac.* ad *Harpocr.* voce Βουλαία. d Φοινίκων nomen parum huc quadrare videtur: nec certum tamen eſt an κήρυκας reponendum ſit, ut v. 28. *Sylb.* e De Κηφισῶντος nomine paullo ante ad p. 185. v. 6. *Sylb.* f In exemplari poſt Χάρητος finita eſt periodus: & nominandi caſu ſequitur Εἰσαγγελία κατὰ Φειδιάδου: quaſi duæ hic ſignificentur orationes. *Sylb.* g Ἁρπαλίων in ſequentibus etiam conſtanter abſque diphthongo ſcribitur: apud *Suidam* vero & alibi, diphthongus Ἁρπάλεια χρήματα. Nota ibidem ὑπέρ: in ſequentibus autem περί. Paulo poſt vero incertum Γνωσίου ne ſcribendum ſit, an Γνωσιδίκου, an Γνωσιθέου, an aliud. *Sylb.* h Περὶ τῶν Ἁρπάλου in *MS. Bodl.* i Μὲν οὖν *Bodl.* k In oratorum volumine ab *Aldo* & *Stephano* in lucem edito, ἄνδρες legitur Ἀθηναῖοι. *Sylb.* l Legendum puto, ἐπὶ Θεοφίλου ἢ Θεμιστοκλέους ἄρχοντος, μετὰ Θέσσαλον ἄρχοντα ἐνιαυτῷ τρίτῳ: ut ſeq. verſu. quæ lectio colligitur ex præcedentis paginæ verſu 46. & 47. *Sylb.* Ad vocem Θεοφίλου in *Cod. Bodl.* ἰσ. Θεομνήστου ἢ Θεμ. m In margine *Cod. Bodl.* Proculdubio legendum, οὔπω πέμπτον καὶ δέκατον. n Lege εἰκοσαέτους ὄντος: vel εἴκοσι ἔτους ἔχοντος, ut p. 187. v. 15. *Sylb.* o Rectius Ἀρχίου, ut notatum ad p. 185. v. 1. *Sylb.* p Legendum videtur, ἀπογραψαμένου αὐτὸν Νικοδίκου υἱόν "Ἀποψηφισ. *Sylb.* In margine *Cod. Bodl.* ἰσ. αὐτοῦ Νικοδίκου. q Pro τουὶ dubito τουδὶ ne ſcribendum, an τουτουί, an aliud. *Sylb.* r Rectius ἐξ αὐτῆς τῆς ἀρχῆς: & mox καὶ τῶν ἑξῆς, expuncto articulo τά. *Sylb.* ſ Proculdubio ſic diſtinguendum, ὦ ἄνδρες δικασταί, καὶ τῶν νόμων, καθ᾽ οὕς. ut huc uſque verba ſint exordii, eaque abrupta, ut infra p. 18[illegible]. & v. 10. & 11. &, finita hic periodo, ſequatur, καὶ οὗτος εἴρηται παιδὸς ὄντος ἔτι Δεινάρχου. *Sylb.*

a Forſan

νος, ἐστὶ Μενεκλῆς, ὁ τὴν ἱέρειαν [a] Νίνου [b] ἔχων· ὁ δὲ κατηγορῶν, υἱὸς τῆς Νίνου. ἔστι δὲ ταῦτα πρεσβύτερα τῆς Δεινάρχου ἀκμῆς. ὁ μὲν γὰρ Δημοσθένους ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΟΝΟΜΑΤΟΣ [c] δεδηλώκαμεν λόγος, ἐν ᾧ τούτων μέμνηται, κατὰ Θέσσαλον ἢ Ἀπολλόδωρον ἄρχοντα τετέλεσται, ὡς ἐν τοῖς ΠΕΡΙ ΔΗΜΟΣΘΕΝΟΥΣ δεδηλώκαμεν. εἰ δ' ὡς τεθνηκότος ἤδη τοῦ Μενεκλέους ὁ Δημοσθένης ἐκεῖ μέμνηται, λέγων· "Ἑωρᾶτε γὰρ πάντες αὐτὸν χρώμε-"νον, ἕως ἔζη Μενεκλῆς"· παλαιός λόγος τίς ἐστιν. ὅτι δὲ οὗτος ὁ Μενεκλῆς ἐν αὐτῷ τῷ λόγῳ, δεδήλωκεν ὁ κατηγορῶν. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ [d] ΑΘΜΟΝΕΥΣΙ ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΜΥΡΡΙΝΗΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΜΙΛΑΚΟΣ· "Εὔχομαι δὴ "τῇ Δήμητρι καὶ τῇ Κόρῃ". πρεσβύτερός ἐστι τῆς Δεινάρχου ἀκμῆς. εἴρηται γὰρ ἐπὶ Νικομάχου ἄρχοντος, ὡς ἐξ αὐτοῦ τοῦ λόγου γίγνεται δῆλον· ἓν πρὸς τοῖς εἴκοσιν ἔτος τοῦ ῥήτορος ἔχοντος. Οἱ μὲν οὖν [e] τῆς ἀκμῆς αὐτοῦ φερόμενοι ψευδεπίγραφοι εἰς αὐτὸν λόγοι, εἰσὶν οἵδε. μετὰ δὲ τὴν ἐξ Ἀθηνῶν εἰς Χαλκίδα ἀναχώρησιν, οἵδε· ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΤΗΣ ΙΕΡΕΙΑΣ ΤΗΣ ΔΗΜΗΤΡΟΣ ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΙΕΡΟΦΑΝΤΗΝ· "Πολλῶν καὶ παραδόξων, ὦ ἄνδρες δι-"κασταί". οὗτος ὁ λόγος ἤδη πεφευγότος αὐτοῦ εἴρηται, ὡς ἐξ αὐτοῦ γίγνεται φανερόν. μέμνηται γὰρ ἐν αὐτῷ τῆς καταλύσεως ὀλιγαρχίας. [f] Ἔργα ποιεῖς ΚΑΤΑ ΤΙΜΟΚΡΑΤΟΥΣ, ΕΙΣΑΓΓΕΛΤΙΚΟΣ ΔΗΜΟΥ ΚΑΤΑΛΥΣΕΩΣ. οὗτος καὶ ἀπ' αὐτῆς τῆς ἐπιγραφῆς ἐστὶ δῆλος ψευδεπίγραφος ὤν. ΚΑΤΑ ΣΠΟΥΔΙΟΥ· "Καὶ ἐν τῷ δήμῳ "κατηγορήσειν ὑπεσχόμην". μετὰ τὴν κατάλυσιν τῆς ὀλιγαρχίας εἴρηται· καὶ οὗτος ἤδη Δεινάρχου φαίνεται φεύγοντος, ὡς ἐξ αὐτοῦ μάλιστα τοῦ λόγου γίνεται φανερόν. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ [g] ΕΥΔΑΝΕΜΩΝ ΠΡΟΣ ΚΗΡΥΚΑΣ ΥΠΕΡ ΤΟΥ ΚΑΝΩΣ "Οὐδαμῶς· τοιαῦτα πράγματα". καὶ οὗτος κατὰ τοὺς αὐτοὺς χρόνους εἴρηται, πεφευγότος ἤδη τοῦ ῥήτορος, ὡς ἐν αὐτῷ τῷ λόγῳ πάλιν δηλοῦται. ΑΤΤΙΚΟΣ· "Πάντων "ἦσαν ὁμοίως". καὶ οὗτος εἴρηται ἐν ἐκείνοις τοῖς χρόνοις, ὡς καὶ [h] ἐν αὐτῷ τῷ λόγῳ φανερὸν γίνεται. ΑΙΤΩΛΙΚΟΣ· "Καὶ ἡμεῖς, ὦ ἄνδρες Αἰτωλοί, πρέσβεις". οὗτος, καθεστώσης τῆς ὀλιγαρχίας, ὑπὸ τῶν Ἀθήνηθεν φυγάδων εἴρηται, δεομένων [i] τοὺς Αἰτωλοὺς αὐτοῖς βοηθεῖν, ἐπεὶ καὶ ὁ Κάσσανδρος αὐτοὺς ἐλευθεροῦν ἐπεχείρει, ὡς ἐν αὐτῷ τῷ λόγῳ γίνεται τοῦτο δῆλον. οὐκοῦν εἰκός, φίλον ὄντα τὸν Δείναρχον τῶν τὴν ὀλιγαρχίαν καταστησάντων, τοῖς καταλύειν ἐπιχειροῦσιν ἀγωνίζεσθαι. οὐδ' [k] αὐτὸς Ἀθήνηθε λόγους καταλαμβάνειν, οἷόν τε ἐστί. ΔΙΦΙΛΩ ΔΗΜΗΓΟΡΙΚΟΣ, [l] αἰτοῦντι δωρεάς· διὰ τὸ μὴ ῥᾴδιον εἶναι. τοῦτον ἐπείσθην ὑπὸ Δημοσθένους γεγράφθαι τὸν λόγον· ὅτι τὰς δωρεὰς ἔγραψεν αὐτῷ Δημοσθένης ὡς Δείναρχος ἐν τῷ ΚΑΤΑ ΔΗΜΟΣΘΕΝΟΥΣ λόγῳ δεδήλωκε· καὶ ὅτι ἐπὶ τέλει λόγου, ὁ Δίφιλος Δημοσθένην παρακαλεῖ συνήγορον. ἀπι-

nim reus eſt Menecles, qui Ninum ſacerdotem duxerat, accuſator autem, ipſe Nini filius. Hæc autem ante Dinarchi ætatem contigerunt. Nam ipſa oratio Demoſthenis *de Nomine*, in qua horum mentionem fecit, habita eſt Archonte Theſſalo vel Apollodoro, ut in ſcriptis *de Demoſthene* oſtendimus. Si vero Demoſthenes Meneclis, ut jam defuncti, mentionem fecerit, dicens, Ἑωρᾶτε γὰρ πάντες αὐτὸν χρώμενον, ἕως ἔζη Μενεκλῆς, antiqua aliqua eſt oratio; quod hac ipſa in oratione Menecles actor videatur. *Contentio Athmonenſium de Myrrhine & Milace*, cujus initium; Εὔχομαι δὴ τῇ Δήμητρι καὶ τῇ Κόρῃ. Dinarchi ætatem præcedit. habita enim Prætore Nicomacho, uti ex ipſa oratione colligere eſt, cum non niſi unum & viginti annos haberet orator. Hæ igitur ſunt orationes, quæ circa adoleſcentiam falſo ei adſcribuntur. Eæ vero, quæ poſt ejus ſeceſſum ex urbe in Chalcida: *Controverſia pro ſacerdotio Cereris contra ipſum Hierophantam*, cujus initium; Πολλῶν καὶ παραδόξων, ὦ ἄνδρες δικασταί. Hæcce oratio habita eſt illo jam exſulante, uti ex ipſa videre licet. meminit enim in illa oligarchiæ diſſolutæ. *Adverſus Timocratem actio de populi commotione*, cujus initium; Ἔργα ποιεῖς. Hæc oratio vere ſpuria eſt, cum & titulus ipſe id manifeſte indicet. *Contra Spudiam*, cujus initium; Καὶ ἐν τῷ δήμῳ κατηγορήσειν ὑπεσχόμην. Poſt oligarchiæ diſſipationem habita eſt, &, quantum quidem apparet, Dinarcho exſulante jam, uti ex ipſius orationis ſerie colligere datur. *Controverſia Euonymenſium adverſus præcones de caniſtris*, cujus initium; Οὐδαμῶς τοιαῦτα πράγματα. Et hæc circa eadem tempora dicta, exſulante jam, uti ex oratione liquido patet, oratore. *Attica*, cujus initium; Πάντων ἦσαν ὁμοίως. Etiam hæc eodem tempore habita, uti ex ipſa oratione conjicere licet. *Ætolica*, cujus initium; Καὶ ἡμεῖς, ὦ ἄνδρες Αἰτωλοί, πρέσβεις. Illa, conſtituta jam oligarchia, ab exſulibus Athenienſibus dicta eſt, Ætolos rogantibus, ſuum ut negotium ſuſciperent, cum Caſſander eos in libertatem reſtituere ſtatuiſſet; uti oratio ipſa manifeſte indicat. Non igitur eſt veriſimile, Dinarchum, qui favebat iis qui oligarchiam inducebant, pro iis qui eandem deſtruere volebant, orationem habuiſſe, nec ipſos Athenis orationem petiiſſe ſit veriſimile. *Diphilo petenti dona*, popularis oratio. * Crediderim hanc à Demoſthene ſcriptam orationem, quia Demoſthenes dona petens orationem ſcripſit, ut in oratione *adverſus Demoſthenem* oſtendit Dinarchus; & quia in extrema oratione Diphilus Demoſthenem patronum obſecrat.

a Forſan legendum τὴν ἱέρειαν Νῖνον, *Ninum ſacerdotem*: quia ſequitur υἱὸς τῆς Νίνου. *Sylb.* *b* Non ἔχων ſed ἑλὼν legendum cenſet *Valeſ.* ad *Harpocrat.* p. 124. *c* Illud δεδηλώκαμεν proculdubio expungendum, velut è ſequentibus perperam huc inſertum. De oratione autem περὶ τοῦ ὀνόματος meminit rurſum p. 189. v. 50. *Sylb.* *d* Ἀθμονεῖς per *o* ſcribit etiam *Stephanus Byzantius*. at *Suid.* per *ω*. *Sylb.* *e* In margine *Cod. Bodl.* ἴσ. περὶ τῆς ἀκμῆς. *f* Forſan legendum, Κατὰ Τιμοκράτους, εἰσαγγελτικὸς δήμου καταλύσεως· Ἔργα ποιεῖς: ut Ἔργα ποιεῖς orationis illius ſit initium. Sequens κατὰ Σπουδίου diverſa eſt à *Demoſthenica*. *Sylb.* g Forſan legendum, Εὐωνυμέων πρὸς κήρυκας ὑπὲρ τῶν κανῶν· "Οὐδαμῶς τοιαῦτα πράγματα. fuit enim Εὐωνυμία, ſeu Εὐώνυμος, pagus Atticus, cujus cives Εὐωνυμεῖς, teſte *Steph. Sylb.* *h* Ita etiam mox v. 39. at alibi pro ἐν uſitatiore modo uſurpata ἐξ. *Sylb.* *i* In margine *Cod. Bodl.* ἴσ. τῶν Αἰτωλῶν. & paulo infra. v. 41. συναγωνίζεσθαι. quod placuit etiam *Sylburgio*. *k* Sive αὐτὸν legas ſive αὐτοὺς parum expeditur ſententia. *Sylb.* *l* De orationis initio & ſequentium diſtinctione, certi aliquid hîc pronunciare non licet. Sua cuique conjectura eſto libera. *Sylb.* Illa διὰ τὸ μὴ ῥᾴδιον εἶναι initium orationis in *Cod. MS.* * Locus depravatus. *Schott.*

Neque enim credo, Demoſthenem Diphili amicum, qui honores ei decerni volebat, paſſurum fuiſſe, ut à Dinarcho orationem ille ſibi ſcribi poſtularet. *Hermiæ mercatoris apologia ob curam quam erga accuſatos habebat*, cujus initium; Δέομαι ὑμῶν, ὦ ἄνδρες. E ſtylo colligat aliquis, Dinarchi non eſſe; eſt enim lenis, debilis & frigidus: at potius Democlidæ, Meneſæchmo, aut alii cuipiam ejus generis oratori adſcribenda eſt. Abjudicabo & illi ambas orationes *de Meneſæchmo*. quarum una eſt *de ſacrificio Deli*, & incipit; Ἱκετεύομεν ὑμᾶς, καί. altera vero, *in Periclem & Democratem*, cujus initium; Νομίζομεν, ὦ ἄνδρες: tum propter ſtylum, lenis enim eſt & dilutus & frigidus; tum quia qui eam habuit, nobilis fuit, & poſt Lycurgum ærarii publici adminiſtrator: (quæ omnia in orationibus ipſe ſatis oſtendit) quin & in privatis & publicis orationibus multum pollet, ut Dinarcho velut orationum ſcriptore uſus videatur. *De non tradendo Harpalo in manus Alexandri*, cujus initium; Οὐκ ἄξιον ἄρα θαυμάζω. Nec hæc oratio Dinarchi ſtylum redolet. Nam, ut alia omittam, ineptias multas & ſophiſmata in hac reperiemus, quod à Dinarchi ſtylo valde eſt alienum. *Deliaca*, cujus initium; Ἀπόλλωνος, καὶ Ῥοιοῦς τῆς Ταφύλου. Hæc quoque non hujus, ſed alterius cujuſdam eſt, ut ipſe arguit ſtylus; eſt enim antiquus, & ipſam hiſtoriam de Delo & Lero tangit. *Contra Demoſthenem legum violatarum reum*, cujus initium; Εἰώθατε, ὦ ἄνδρες. Hæc in *Tabulis Pergamenis* Callicrati adſcribitur; equidem hujus an ſit neſcio, neque enim ullam præterea Callicratis orationem vidi. Scio autem multum illum à reliquis Dinarchi orationibus diſtare: ſimplex enim eſt, vana, & plebejam nugacitatem ſpirans.

θανὸν δὲ οἶμαι εἶναι, τὰς μὲν τιμὰς ὑπογράφειν εὐνοοῦντα τῷ Διφίλῳ τὸν Δημοσθένην· λόγον δὲ παρὰ Δεινάρχου λαβόντα ἀξιοῦν. [a] ΕΙ ΜΙΑ ΕΜΠΟΡΙΟΥ ΕΠΙ ΜΕΛΕΤΗ ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΚΑΤΗΓΟΡΗΘΕΝΤΩΝ ΑΠΟΛΟΓΙΑ· « Δέομαι ὑμῶν, ὦ ἄνδρες ». ἀπ' αὐτοῦ τοῦ χαρακτῆρος εὕροι τις ἄν, οὐκ ὄντα τὸν λόγον Δεινάρχου· ὑδαρὴς γάρ, καὶ ἀσθενής, καὶ ψυχρός ἐστιν· ἀλλὰ μᾶλλον αὐτὸν ἄν τις θείη Δημοκλείδου, ἢ [b] Μεναισέχμου, ἢ τῶν ἄλλων τῶν τοιούτων τινός. ἀφαιροῦμαι δὲ καὶ τοὺς περὶ Μεναισέχμου λόγους ἀμφοτέρους, αὐτοῦ, ὧν ὁ μὲν ἐστι ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΔΗΛΟΥ ΘΥΣΙΑΣ· « Ἱκετεύομεν [c] ἡμᾶς, καί ». ὁ δέ, ΠΡΟΣ ΠΕΡΙΚΛΕΑ, ΚΑΙ ΔΗΜΟΚΡΑΤΗΝ, οὗ ἡ ἀρχή, « Νομίζομεν, « ὦ ἄνδρες »· διά τε τὸν χαρακτῆρα· ὑδαρὴς γάρ, καὶ κεχυμένος, καὶ ψυχρός· καὶ ὅτι ὁ λέγων αὐτὸς ὢν οὔτε ἄδοξος, καὶ μετὰ Λυκοῦργον τὴν διοίκησιν τῶν δημοσίων χρημάτων παραλαβών, ἐξητασμένος δὲ πολλάκις αὐτός, ὡς ἐν τοῖς λόγοις [d] περὶ ἁπάντων μηνύει καὶ ἐν ἰδίοις καὶ ἐν δημοσίοις ἀγῶσιν οὐκ ἂν ἦν ἀδύνατος, ὥστε Δεινάρχῳ λογογράφῳ χρῆσθαι. ΥΠΕΡ ΤΟΥ ΜΗ [e] ΕΝΔΟΥΝΑΙ ΑΡΠΑΛΟΝ ΑΛΕΞΑΝΔΡΩ· « Οὐκ ἄξιον ἄρα θαυμάζω ». οὐδ' οὗτος ὁ λόγος ἐμφαίνει τὸν Δεινάρχου χαρακτῆρα. εἰ γὰρ [f] κἂν μηδὲν ἄλλο, τό γ' οὖν ἠλίθιον καὶ σοφιστικὸν εὕροι τις ἂν ἐν αὐτῷ πολύ, τὸ πλεῖστον ἀπέχον τοῦ Δεινάρχου χαρακτῆρος. ΔΗΛΙΑΚΟΣ· « Ἀπόλλωνος καὶ Ῥοιοῦς τῆς Ταφύλου ». οὗτος οὐ τοῦ ῥήτορος, ἀλλ' ἑτέρου τινὸς συγγραφέως ἐστί· δηλοῖ δ' ἐκ τοῦ τρόπου, καὶ τοῦ χαρακτῆρος, ἀρχαϊκὸς ὤν, καὶ περιτρέχων τὴν τοπικὴν Δήλου καὶ Λέρου ἱστορίαν. [g] ΚΑΤΑ ΔΗΜΟΣΘΕΝΟΥΣ· ΠΑΡΑ ΝΟΜΩ « Εἰώθατε, ὦ ἄνδρες ». οὗτος ἐν ΤΟΙΣ ΠΕΡΓΑΜΗΝΟΙΣ ΠΙΝΑΞΙ φέρεται ὡς Καλλικράτους. ἐγὼ δέ, εἰ μὲν ἐκείνου ἐστίν, οὐκ οἶδα· οὐδὲ γὰρ ἐνέτυχον τοῦ Καλλικράτους οὐδενί. ὅτι δὲ πάμπολυ τοῦ Δεινάρχου λόγων ἀφέστηκεν, εὐτελής τε ὤν, καὶ κενός, καὶ οὐκ ἀπέχων ἰδιωτικῆς φλυαρίας, πείθομαι.

Privatæ orationes genuinæ.

Ἰδιωτικοὶ γνήσιοι.

XII. *Contra Proxenum damni illati reum*, quam pro ſe ipſe habuit, cujus initium; Εἴ τις μοι θεῶν, ὦ ἄνδρες. *Contra Cephiſoclem ejuſque domeſticos, de damno accepto*, cujus initium; Ἃ μὲν ἐγκαλῶν, ὦ ἄνδρες. *In Phanoclem damni illati defenſio*, cujus initium; Ὤμην μὲν ἐγώ, ὦ ἄνδρες. *Adverſus Nicocratem pro Nicomacho de injuria*, cujus initium; Ἄνδρες δικασταί, ὅτι μὲν ἰδιώτης. *Patrocinium Parmenonti pro mancipio de injuria*, cujus initium; Καὶ παρηγγελμένος ὕστερον, ἄνδρες δικασταί, ἔγωγε ἔγνων ὅτι Παρμένων ἀδικεῖται. *Contra Poſidippum de furto*, cujus initium; Ἀδικηθεὶς, ὦ ἄνδρες. *Contra Hedylam defectionis reum*, cujus initium; Καταλιπόντος ἐνοτίῳ πατρός. *Defectionis ad Archeſtratum*, cujus initium; Πολλὰ καὶ ἀγαθὰ γένοιτο. *Defenſio Hegelochi pro hæredi-*

ιβ'. ΚΑΤΑ ΠΡΟΞΕΝΟΥ, ΒΛΑΒΗΣ, ὃν αὐτὸς εἶπεν ὑπὲρ αὐτοῦ· « Εἴ τις μοι θεῶν, ὦ ἄνδρες ». ΚΑΤΑ ΚΗΦΙΣΟΚΛΕΟΥΣ, ΚΑΙ ΤΩΝ ΟΙΚΕΙΩΝ, ΒΛΑΒΗΣ· « Ἃ μὲν ἐγκαλῶν, ὦ ἄνδρες ». ΠΡΟΣ ΦΑΝΟΚΛΕΑ, ΒΛΑΒΗΣ ΑΠΟΛΟΓΙΑ· « Ὤμην μὲν ἐγώ, ὦ ἄνδρες ». [h] ΠΡΟΣ ΝΙΚΟΚΡΑΤΗΝ, ΥΠΕΡ ΝΙΚΟΜΑΧΟΥ, ΒΛΑΒΗΣ· « Ἄνδρες δικασταί, ὅτι μὲν ἰδιώτης ». ΣΥΝΗΓΟΡΙΑ ΠΑΡΜΕΝΟΝΤΙ ΥΠΕΡ ΑΝΔΡΑΠΟΔΟΥ, ΒΛΑΒΗΣ· [i] « Καὶ παρηγγελμένος ὕστερον, ἄνδρες δικασταί, « ἔγωγε ἔγνων ὅτι Παρμένων ἀδικεῖται ». ΚΑΤΑ [k] ΠΟΣΙΔΙΠΠΟΥ, ΚΛΟΠΗΣ· « Ἀδικηθείς, ὦ ἄνδρες ». [l] ΚΑΤΑ ΕΔΥΚΗΣ, ΑΠΟΣΤΑΣΙΟΥ· « Καταλιπόντος « [m] ἐνοτίῳ πατρός ». ΑΠΟΣΤΑΣΙΟΥ, [n] ΠΡΟΣ ΑΡΧΕΣΤΡΑΤΟΝ· « Πολλὰ καὶ ἀγαθὰ γένοιτο ». ΣΥΝΗΓΟΡΙΑ

a Forſan Ἑρμείᾳ ἐμπορίου ἐπιμελητῇ. *Sylb.* Vide *Valeſ.* ad *Harpocr.* p. 30. b Malim, tranſpoſita diphthongo, Μενεσαίχμου. Apud *Suidam* quoque Μένιχμος legitur pro Μέναιχμος. *Sylb.* c Vel ὑμᾶς legendum, vel ἡμᾶς. *Sylb.* d Forſan περὶ αὐτοῦ μηνύει. & mox v. eod. non abſurde poſt ἀγῶσιν diſtinxeris. *Sylb.* e In margine *Cod. Bodl.* ἴσ. ἐκδοῦναι. f Pro κἂν infra p. 190. v. 1. legitur καί. *Sylb.* g Fortaſſe legendum, Κατὰ Δημοσθένους παρανόμων· « Εἰώθατε, ὦ ἄνδρες. Pergamenas vero tabulas dicere videtur tabulas à *Cratete* vel *Ariſtarcho* grammaticis Pergamenis conſcriptas: qua de re ſupra ad p. 179. v. 19. *Sylb.* h Pro Νικοκράτην ſupra (p. 182. v. 2.) legitur Λυσικράτην. *Sylb.* i Forſan legendum, « Καὶ παρεγγεγυημένος ». Ο ΥΣΤΕΡΟΣ· « Ἄνδρες δικασταί, ἔγωγε &c. k Ibibi Ποσειδίππου diphthongus. *Sylb.* l Fortaſſe rectius Ἡδύλης, *Sylb.* Ita legendum eſſe probavit *Meurſius*, in Att. Lect. l. 5. c. 11. m Pro ἐνοτίῳ quid legendum ſit, mihi ſane conjicere non licet. *Sylb.* n Eſt illa ipſa oratio (ut opinor) quæ *Suida* & *Harpocrat.* inſcribitur κατ' Ἀρχεστράτου.

a Pro

ΡΙΑ ΗΓΕΛΟΧΩ ΥΠΕΡ ΕΠΙΚΛΗΡΟΥ· "Ὥσπερ καὶ "ἡμῶν ἕκαστος". ΕΠΙΚΛΗΡΙΚΟΣ, ΥΠΕΡ ΤΗΣ ΙΟΦΩΝΤΟΣ ΘΥΓΑΤΡΟΣ· "Ἄνδρες δικασταὶ, οὐ πένης "ὤν. [a]ΥΣΤΕΡΟΝ, "Ἄμαχον γὰρ ἦν, ὦ ἄνδρες". ΔΙΑΜΑΡΤΥΡΙΑ, ΩΣ ΟΥΔΕ ΕΙΣΙΝ ΕΠΙΔΙΚΟΙ ΑΡΙΣΤΟΦΩΝΤΟΣ ΘΥΓΑΤΕΡΕΣ· "Τοῦ νόμου δεδωκότος, "ὦ ἄνδρες". ΚΑΤΑ ΠΕΔΙΕΩΣ, ΚΑΚΩΣΕΩΣ ΠΑΙΔΟΣ ΟΡΦΑΝΟΥ· "Μηδεὶς ὑμῶν, ὦ ἄνδρες θαυμάσῃ". ΔΙΑΜΑΡΤΥΡΙΑ ΠΕΡΙ ΤΟΥ [b]ΕΤΙΗΤΤΟΥ ΚΛΗΡΟΥ ΠΡΟΣ ΧΑΡΗΤΑ· "Πολλάκις ἤδη ἤκουσα". ΥΠΕΡ ΤΟΥ ΜΝΗΣΙΚΛΕΟΥΣ ΚΛΗΡΟΥ· "Δικαί"αν, ὦ ἄνδρες, δέησιν". ΚΑΤΑ ΠΡΟΞΕΝΟΥ, ΥΒΡΕΩΣ· "Ὑβριστής ἐστιν, ὦ ἄνδρες, πληγῶν". ἔδει δ' ἐπιγεγράφθαι, ΑΠΟΛΟΓΙΑ ΥΒΡΕΩΣ. ΕΠΙΧΑΡΕΙ ΠΡΟΣ ΦΙΛΩΤΑΔΗΝ· "Τὸν θαυμαστὸν, ὦ ἄνδρες". ΚΑΤΑ ΚΛΕΟΜΕΔΟΝΤΟΣ, ΑΙΚΙΑΣ· "Ὅτι μὲν, ὦ ἄνδρες, καὶ "ὁ πατὴρ Θεόδωρος δή". ΠΡΟΣ ΔΙΟΣΚΟΥΡΙΔΗΝ [c]ΠΕΡΙ ΝΕΩΝ· "Δικαίως ἂν οἶμαι, ὦ ἄνδρες". ΕΡΑΝΙΚΟΣ, ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ [d]ΠΡΟΚΛΕΟΣ ΠΑΙΔΑΣ· "Ἃ μὲν ἀδικούμενος, ὦ ἄνδρες". ΠΡΟΣ ΑΜΕΙΝΟΚΡΑΤΗΝ, ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ [e]ΠΕΡΙ ΚΑΡΠΩΝ ΧΩΡΙΟΥ· "[f]Ἐπὶ τοὐπίσω, ἄνδρες, ἀνάγκη ἐστί. [g]ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΙΠΠΟΥ· "Τοῦ μὲν ἀγῶνος, ὦ ἄνδρες". Ο ΥΣΤΕΡΟΣ· "Ἐ"βουλόμην ἂν, ὦ ἄνδρες". ΛΥΣΙΚΛΕΙΔΟΥ ΚΑΤΑ ΔΑΟΥ, ΥΠΕΡ ΑΝΔΡΑΠΟΔΩΝ· "Ἃ μὲν ἀδικούμενος, "ὦ ἄνδρες". ΠΑΡΑΓΡΑΦΗ ΠΡΟΣ ΒΙΩΤΗΝ· "Ὅτι "μὲν, ὦ ἄνδρες, καὶ αὐτὸς ἄπειρος". ΚΑΤΑ ΘΕΟΔΩΡΟΥ, ΨΕΥΔΟΜΑΡΤΥΡΙΩΝ· "Νομίζομεν, ὦ ἄνδρες". ΑΓΑΘΩΝΙ ΣΥΝΗΓΟΡΙΑ, ὥσπερ καὶ αὐτὸς εἴρηκεν Ἀγάθων. ΑΠΟΣΤΑΣΙΟΥ ΑΠΟΛΟΓΙΑ ΑΙΣΧΥΛΩ ΠΡΟΣ ΞΕΝΟΦΩΝΤΑ· "Χρήσασθαι μὲν, ὦ ἄνδρες". ΚΑΤΑ ΦΙΛΙΠΠΟΥ, ΜΕΤΑΛΛΙΚΟΣ· "Ὅτι μὲν, ὦ ἄνδρες". ΚΑΛΛΙΠΠΟΣ, ΥΠΕΡ ΥΙΟΠΟΙΗΤΟΥ· ἔδει δ' ἐπιγεγράφθαι ΥΠΕΡ ΘΕΟΔΩΡΟΥ, ΟΝ ΕΠΟΙΗΣΑΤΟ ΥΙΟΝ ΑΡΧΕΦΩΝ· "Βουλοίμην ἂν, ὦ ἄνδρες, ὥσπερ κα"λὸν καὶ δίκαιον". ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΑΡΧΕΦΩΝΤΟΣ ΚΛΗΡΟΥ· "Καὶ δίκαιον εἶναι νομίζων".

Ἰδιωτικοὶ ψευδεπίγραφοι.

ιγ'. ΠΡΟΣ ΠΕΔΙΕΑ ΠΑΡΑΓΡΑΦΗ· "Κατὰ τὸν "νόμον τοῦτον". οὗτος ὁ λόγος εἴρηται ἐπὶ Ἀριστοδήμου ἄρχοντος, ὡς ἐξ [illegible] τοῦ λόγου γίνεται δῆλον. οἱ μὲν γὰρ εἰς Σάμον ἀποσ[illegible] κληροῦχοι, κατὰ τοῦτον τὸν ἄρχοντα ἀπεστάλησαν, ὡς Φιλόχορος ΕΝ ΤΑΙΣ ΙΣΤΟΡΙΑΙΣ λέγει. Δείναρχος δ' οὔπω δέκατον ἔτος τηνικαῦτα εἶχε. ΠΡΟΣ ΜΗΛΗΣΑΝΔΡΟΝ ΥΠΕΡ ΤΗΣ ΤΡΙΗΡΑΡΧΙΑΣ· "Ὥσπερ οἱ νόμοι κελεύουσιν, οὓς ἂν ὁ λόγος". ἀλλ' ὁ μὲν λέγων, ὡς ἐπὶ Μόλωνος ἄρχοντος γεγενημένου τοῦ ἀδικήματος, ποιεῖται τὸν λόγον. φησὶ δὲ τῷ ὑστέρῳ ἐπεισιέναι τὸν Ἀγάθωνα, ἐπὶ Νικοφήμου ἄρχοντος, καθ' ὃν εὑρίσκεται γεγενημένος ὁ Δείναρχος. ΠΡΟΣ ΒΟΙΩΤΟΝ, ΥΠΕΡ ΤΟΥ

tate, cujus initium; Ὥσπερ καὶ ἡμῶν ἕκαστος. *Hæreditaria pro Iophontis filia*, cujus initium; Ἄνδρες δικασταὶ, οὐ πένης ὤν. *Altera*, cujus initium; Ἄμαχον γὰρ ἦν, ὦ ἄνδρες. *Conteſtatio, quod non ſit de Ariſtophontis filiabus ambigendum*, cujus initium; Τοῦ νόμου δεδωκότος, ὦ ἄνδρες. *Adverſus Pedieum de injuria in pupillum commiſſa*, cujus initium; Μηδεὶς ὑμῶν, ὦ ἄνδρες, θαυμάζῃ. *Conteſtatio de hæreditate Hetietti ad Charetem*, cujus initium; Πολλάκις ἤδη ἤκουσα. *De hæreditate Mneſiclis*, cujus initium; Δικαίαν, ὦ ἄνδρες, δέησιν. *Contra Proxenum de injuria illata*, cujus initium; Ὑβριστής ἐστιν, ὦ ἄνδρες, πληγῶν. Inſcribi autem debuit, *Defenſio injuriæ. Pro Epichare ad Philotadem*, cujus initium; Τὸν θαυμαστὸν, ὦ ἄνδρες. *Contra Cleomedontem injuriæ fuſtigatione illatæ reum*, cujus initium; Ὅτι μὲν, ὦ ἄνδρες, καὶ ὁ πατὴρ Θεόδωρος δή. *Ad Dioſcoridem de adoleſcentibus*, cujus initium; Δικαίως ἂν οἶμαι, ὦ ἄνδρες. *De collectis contra Proclis filios*, cujus initium; Ἃ μὲν ἀδικούμενος, ὦ ἄνδρες. *Contentio de fructibus agri ad Aminocratem*, cujus initium; Ἐπὶ τοὐπίσω, ὦ ἄνδρες, ἀνάγκη ἐστί. *De equo*, cujus initium; Τοῦ μὲν ἀγῶνος, ὦ ἄνδρες. *Poſterior*, cujus initium; Ἐβουλόμην ἂν, ὦ ἄνδρες. *Lyſiclidæ contra Daum pro ſervis*, cujus initium; Ἃ μὲν ἀδικούμενος, ὦ ἄνδρες. *Præſcriptio ad Bioten*, cujus initium; Ὅτι μὲν, ὦ ἄνδρες, καὶ αὐτὸς ἄπειρος. *Contra Theodorum de falſo teſtimonio*, cujus initium; Νομίζομεν, ὦ ἄνδρες. *Patrocinium pro Agathone*, uti & ipſe Agathon dixit. *Defenſio defectionis pro Æſchylo ad Xenophontem*, cujus initium; Χρήσασθαι μὲν, ὦ ἄνδρες. *Contra Philippum de metallo*, cujus initium; Ὅτι μὲν, ὦ ἄνδρες. *Callippus pro filios adoptante*: ſed inſcribi debuit, *Pro Theodoro, quem in filium adoptavit Archephon*, cujus initium; Βουλοίμην ἂν, ὦ ἄνδρες, ὥσπερ καλὸν καὶ δίκαιον. *De hæreditate Archephontis*, cujus initium; Καὶ δίκαιον εἶναι νομίζων.

Privatæ falſæ & adſcriptitiæ.

XIII. *Præſcriptio adverſus Pedieum*, cujus initium; Κατὰ τὸν νόμον τοῦτον. Habita hæc oratio, ut ex ipſa manifeſtum eſt, prætore Ariſtodemo. Nam coloni qui in Samum deducti ſunt, hoc Archonte miſſi ſunt, uti *in Hiſtoriis* tradit Philochorus. Atqui tunc vix decimum annum agebat Dinarchus. *Ad Meleſandrum pro Trierarchia*, cujus initium; Ὥσπερ οἱ νόμοι κελεύουσιν, οὓς ἂν ὁ λόγος. Qui orationem habuit, videtur innuere, injuriam hanc commiſſam eſſe Archonte Molone. ait vero ultimo ſucceſſiſſe Agathonem, Archonte Nicophemo, quo Dinarchus natus reperitur. *Ad Bœotum, de nomine*, cujus initium; Οὐδεμία φιλοπραγμοσύνη.

[a] Pro ὕστερον fortaſſe legendum ὁ ὕστερος, ut v. 23. *Sylb.* [b] Ἐπήτης nomen ſuſpectum eſt. *Sylb.* [c] Ὑπὲρ τῶν νέων in *Harpocr.* voce παρουσία. [d] Nota hîc Προκλέος, cum ſupra legimus Κηφισοκλέους, Μνησικλέους & Μενεκλέους. *Sylb.* Compendio ſcriptionis corruptus eſt titulus: reſcribendum ideo (ex *Harpocr.* in Ἀλογεῖ ἐρανισταί) [illegible] τοὺς Πατροκλέους π. [e] Lege περὶ χωρίου, καρποῦ. *Valeſ.* ad *Harpocr.* p. 43. col. 1. [f] Fortaſſe verior lectio eſt, ἐπὶ τούτ[illegible], ὦ ἄνδρες. *Sylb.* [g] Plena inſcriptio erat, Πρὸς Ἀντιφάνην, περὶ τοῦ ἵππου, ἀπολογία, ut conſtat ex *Harpocr.* voce Ὀχεῖον. *Meurſ.* in Bibl. Att.

σιώπη. Et ſi qui è Demoſthenicis orationibus hanc eradunt, & Dinarcho adſcribunt, non aliis argumentis convincerentur, ipſum ſane tempus eos errare oſtenderet. Meminit enim excurſionis in Pylas quaſi jam recenter factæ: Athenienſium autem egreſſio in Pylas contigit Archonte Theophilo, tertium decimum annum agente Dinarcho. *Ad Mantitheum de dote*, cujus initium; Πάντων ἐστὶ ἀνιαρότατον. Hæc præcedentem orationem imitatur, & multa habet quoad dictionem ſimilia, quæ ſint ejuſdem oratoris, quæ non quidem ætatis Dinarchicæ: nec multis poſt annis hanc actionem accuſator movit, ſed duobus tantum aut tribus, ut in tractatu *de Demoſthene* melius oſtendimus. *Defenſio pro Athenada ad Amyntichum*, cujus initium; Φίλος μοι καὶ ἐπιτήδειος ὤν. & *Poſterior*, cujus initium; Οἴομαι μὲν ὑμᾶς, ὦ ἄνδρες. Diopithe duce Athenienſi adhuc circa Helleſpontum rem gerente dicta eſt hæc oratio, uti ex ipſa patet: idque factum eſt circa tempora Archontis Pythodoti, ut in hoc Archonte Philochorus & alii oſtendunt, cum Dinarchus nondum viginti annorum eſſet. *Ad Mecythum de metallo*, cujus initium; Πειάμενοι μέταλλον, ὦ ἄνδρες. Hæc ſub Nicomacho Archonte habita. ipſe enim orator ait ſub Eubulo ſe metallum conduxiſſe, & cum tres in eo annos elaboraſſet, & deinde ejectus eſſet ab eo qui proxima metalla habebat, ſe ſub Nicomacho rem judicio commiſiſſe, tum vigeſimum primum annum agente Dinarcho. *Defenſio tutelæ pro Satyro ad Charidemum*, cujus initium; Μὴ μεγάλου κινδύνου συμβεβηκότος. Et hæc ſub Nicomacho habita. *Pro remuneratione pro Megaclide*, cujus initium; Εἰ μὲν ἔδει, ὦ ἄνδρες, πρὸς τρεῖς ἢ τέτταρας. Qui dicit eſt Aphareus, nec eſt veris Dinarchi orationibus annumeranda. Dicta enim eſt duce Timotheo adhuc vivente, circa tempus cum fortuna illi adverſari cœpiſſet, & exercitum in diſcrimen adduxiſſet: quare reus factus, captus eſt. Timotheus autem ſub Diotimo Archonte, qui Calliſtratum ſecutus eſt, in judicium vocatus eſt. *

ΟΝΟΜΑΤΟΣ· «Οὐδεμία φιλοπραγμοσύνη». εἰ καὶ μὴ τοῖς ἄλλοις οἱ Δημοσθένους ἀφαιρούμενοι τοῦτον τὸν λόγον, καὶ Δεινάρχῳ προσάπτοντες, ἐλέγχοιντο, τῷ χρόνῳ γ' οὖν ἐπιδειχθεῖεν ἂν ψευδόμενοι. μέμνηται γὰρ ὡς νεωστὶ τῆς εἰς Πύλας 119 ἐξόδου γεγενημένης· [a] ἡ δ' εἰς Ἀθηναίων ἔξοδος ἐπὶ [b] Θουμήδου ἄρχοντος ἐγένετο, τρισκαιδέκατον ἔτος Δεινάρχου ἔχοντος. ΠΡΟΣ ΜΑΝΤΙΘΕΟΝ, ΠΕΡΙ ΠΡΟΙΚΟΣ· «Πάντων ἐστὶν ἀνιαρώτατον». οὗτος ἀκολουθεῖ τῷ προτέρῳ λόγῳ, καὶ πολλὰ ἔχει κατὰ λέξιν ταὐτά, ἃ εἴη ἂν τοῦ αὐτοῦ ῥήτορος, ἔξω τῆς τοῦ Δεινάρχου ἡλικίας. [c] πολλοῖς ἔτεσιν ὕστερον ἠγώνισται τὸν ἀγῶνα ὁ κατήγορος, ἀλλὰ δύο, ἢ τρισίν, ὡς ἀκριβέστερον περὶ αὐτῶν ἐν τῇ ΔΗΜΟΣΘΕΝΟΥΣ ΓΡΑΦΗ δεδηλώκαμεν. ΑΘΗΝΑΔΗ ΣΥΝΗΓΟΡΙΑ, ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΣΧΕΔΙΑΣ, ΠΡΟΣ [d] ΑΜΥΝΤΙΚΟΝ· «Φίλος μοι καὶ ἐπιτήδειος ὤν». Ο ΥΣΤΕΡΟΣ· «Οἴομαι μὲν ὑμᾶς, ὦ ἄνδρες». Διοπείθους ἔτι περὶ Ἑλλήσποντον ὄντος τῶν Ἀθηναίων στρατηγοῦ διατρίβοντος, εἴρηται ὁ λόγος, ὡς ἐξ αὐτοῦ γίνεται φανερόν. ἔστι δὲ ὁ χρόνος κατὰ Πυθόδοτον ἄρχοντα, ὡς δηλοῖ [e] Φιλόχωρος σὺν τοῖς ἄλλοις τοῖς ἐπὶ τούτου τοῦ ἄρχοντος, οὐδέπω εἰκοστὸν ἔχων ἔτος. ΠΡΟΣ ΜΗΚΥΘΟΝ, ΜΕΤΑΛΛΙΚΟΣ· «Πριάμενοι [f] μετάλλων, ὦ ἄνδρες». ἐπὶ Νικομάχου ἄρχοντος εἴρηται ὁ λόγος οὗτος. φησὶ γὰρ ὁ λέγων· [g] Ἐπὶ Εὐβούλου μὲν μισθώσασθαι τὸ μέταλλον, τρία δὲ ἔτη ἐργασάμενος, ἐκβαλλόμενος ὑπὸ τοῦ πλησίον ἔχοντος μέταλλα, λαχεῖν αὐτῷ τὴν δίκην κατὰ Νικόμαχον ἄρχοντα, Δεινάρχου ἓν καὶ εἰκοστὸν ἔτος ἔχοντος. ΣΑΤΥΡΩ ΠΡΟΣ ΧΑΡΙΔΗΜΟΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΑΠΟΛΟΓΙΑ· «Μὴ μεγάλου κινδύνου συμβεβηκότος», καὶ οὗτος ἐπὶ Νικομάχου εἴρηται. ΥΠΕΡ ΑΝΤΙΔΟΣΕΩΣ, ΜΕΓΑΚΛΕΙΔΗ· «Εἰ μὲν ἔδει, ὦ ἄνδρες, πρὸς τρεῖς ἢ τέτταρας». ὁ μὲν λέγων, ἐστὶν Ἀφαρεύς· [h] ἔξω δὲ πιστῶν Δεινάρχου λόγων. εἴρηται γὰρ [i] ἐπὶ τοῦ στρατηγοῦ Τιμοθέου ζῶντος, κατὰ τὸν χρόνον τὸν τῆς μετὰ [k] νεμεαθέσεως στρατηγίας, ἐφ' ἣ τὰς εὐθύνας ὑποσχών, ἑάλω. Τιμόθεος δὲ τὰς εὐθύνας ὑπέσχηκεν ἐπὶ Διοτίμου, τοῦ μετὰ Καλλίστρατον· ἔτι καὶ *

a Legendum videtur, ἡ δ' εἰς πύλας Ἀθηναίων ἔξοδος. *Sylb.* Aut dicendum particulam εἰς redundare. *b* Θουμήδους accedit ad Θεόμνηστος, ſupra p. 184. v. 46. ſed verius nomen eſſe Θεόφιλος, ibidem docuimus. *Sylb.* *c* Legendum opinor, οὐ πολλοῖς δ' ἔτεσιν ὕστερον. *Sylb.* *d* Rectius, ni fallor, Ἀμύντιχον. *Sylb.* *e* Apud *Suidam* alioſque per ο. *Sylb.* *f* Rectius arbitror μέταλλον, ut v. 23. *Sylb.* *g* Non dubito quin vera lectio ſit ἐπ' Εὐβούλου. Inter *Eubuli* autem & *Nicomachi* præturam tres interceſſiſſe annos perſpicitur ex p. 185. v. 1. & 2. *Sylb.* *h* Ἔξω δ' ἐπιστῶν *Bodl.* In margine, ἴσ. ἐκ τῶν. *i* Pro ἐπὶ ſi ἔτι malis, per me licet. *Sylb.* *k* Legendum puto νεμέσεως, aut νεμεσήσεως, ut ſignificet imperium infenſa Nemeſi, vel cum populi offenſione geſtum. fuerat enim *Timotheus* primis annis adeo felix, ut fortuna ipſa ſe variis ei ſpectris offerret: ideoque pictores, ut felicitatem ejus exprimerent, plures pingebant fortunas, quæ illi cubanti ac dormienti urbes in retia inferrent. ſed cum ea felicitate elatus, ſuæ magis virtuti quam fortunæ benignitati adſcriberet rerum geſtarum gloriam, ἠτύχησεν ὕστερον, νεμεσησάσης αὐτῷ τῆς τύχης: id eſt, fortuna illi poſtmodo infenſa, adverſos ſucceſſus tribuit: ut Ariſtophanis Scholiaſtes & *Suidas* tradiderunt. *Sylb.* Verum Μνησιθέως στρατηγίας rectius, ut opinor, legit *Valeſius* a quem videſis in notis ad *Harpocr.* p. 137. Ed. *Lugd. Bat.* anno 1683. * *Deſunt hic quædam in Græco, & extremum hujus libelli etiam non uſque adeo emendatum, ſed maculis nonnullis aſperſum.*

[a] ΔΙΟΝΥΣΙΟΥ ΑΛΙΚΑΡΝΑΣΣΕΩΣ
ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΠΡΟΣ ΑΜΜΑΙΟΝ ΠΡΩΤΗ.

DIONYSII HALICARNASSENSIS
EPISTOLA AD AMMÆUM I. *

ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ ΑΜΜΑΙΩ ΤΩ ΦΙΛΤΑΤΩ ΠΛΕΙΣΤΑ ΧΑΙΡΕΙΝ.

ΠΟΛΛΩΝ [b] μετ᾽ ἄλλων ξένων τε καὶ παραδόξων ἀκουσμάτων, ὧν ἐξήνοχεν ὁ καθ᾽ ἡμᾶς χρόνος, ἔστι καὶ τοῦτο ἐφάνη μοι πρώτως ἀκούσαντι παρὰ σοῦ· ὅτι τῶν φιλοσόφων τις τῶν ἐκ τοῦ Περιπάτου, πάντα χαρίζεσθαι βουλόμενος Ἀριστοτέλει τῷ κτίσαντι ταύτην τὴν φιλοσοφίαν, καὶ τοῦτο ὑπέσχετο ποιήσειν φανερὸν, ὅτι Δημοσθένης τὰς ῥητορικὰς τέχνας παρ᾽ ἐκείνου μαθὼν, εἰς τοὺς ἰδίους μετήνεγκε λόγους, καὶ κατ᾽ [c] ἐκεῖνα κοσμούμενος τὰ παραγγέλματα, πάντων ἐγένετο τῶν ῥητόρων κράτιστος. κατ᾽ ἀρχὰς μὲν οὖν ὑπελάμβανον τῶν πολλῶν τινα εἶναι τὸν ταῦτ᾽ ἐπιχειρήσαντα λέγειν, καὶ παρῄνουν σοι μὴ πᾶσι τοῖς παραδόξοις προσέχειν. ὡς δὲ καὶ τοὔνομα τοῦ ἀνδρὸς ἐπυθόμην, ὃν ἐγὼ καὶ τῶν ἠθῶν ἕνεκα καὶ τῶν λοιπῶν, ἀποδέχομαι ἐθαύμασα, καὶ πολὺς ἐν ἐμαυτῷ γενόμενος, ἐπιμελεστέρας ᾤμην δεῖσθαι σκέψεως τὸ πρᾶγμα, μή ποτε λέληθέ με τἀληθὲς οὕτως ἔχον, καὶ οὐδὲν εἰκῇ τῷ ἀνδρὶ εἴρηται· [d] ἵνα ἢ μαθὼν ὅτι προτεροῦσι τῶν ΔΗΜΟΣΘΕΝΟΥΣ ΛΟΓΩΝ αἱ ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΟΥΣ ΤΕΧΝΑΙ, ἑκὼν μεταδοξάσω· ἢ τοὐναντίον φωράσας, τὴν δόξαν, ἣν πρότερον αὐτὸς ἔσχον, [e] βεβαιώσω, καὶ τὸν ἄλλως ἐγνωκότα καὶ γράψαι γε παρεσκευασμένον, πρὶν εἰς ὄχλον ἐκδοῦναι τὸ σύνταγμα, μεταβαλεῖν πείσαιμι τὴν δόξαν.

β΄. Οὐκ ἐλαχίστην δέ μοι καὶ σὺ παρέσχου ῥοπὴν εἰς τὸ μὴ παρέργως ἐξετάσαι τὴν ἀλήθειαν, παρακαλῶν φανεροὺς ποιῆσαι τοὺς λόγους οἷς ἐμαυτὸν πε-

DIONYSIUS AMMÆO SUMMO AMICO SUO S. P.

INter cæteras, quas ætas noſtra tulit, præter omnium opinionem ſententias, numeranda & illa, quam ex te primum audivi, Ammæe, philoſophum quendam Peripateticum (quo Ariſtoteli, qui princeps eam familiam ducit, per omnia gratificaretur) clarum facere profeſſum, Demoſthenem ſcilicet, artem Rhetoricam ab illo cum didiciſſet, in orationes ſuas transtuliſſe: hiſque præceptionibus inſtructum oratorum Græciæ facile evaſiſſe principem. Equidem initio unum aliquem è plebe, indoctumque eſſe hominem, qui id aſſerere auderet, exiſtimabam: teque his inopinatis, minime ut animum adjungeres, hortabar. At vero ſimul ac viri nomen inaudivi, cujus ob morum integritatem cæteraſque animi dotes, plurimum apud me auctoritas valet, ſuſtinui me admirabundus, & me ipſe colligens majore conſideratione rem indigere exiſtimabam; ne forſitan nos verum falleret ac lateret, vereque ille ſentiret, nec fruſtra eſſet in eam ſententiam ingreſſus: ut vel ipſe, ſi compertum haberem, *Ariſtotelis Rhetoricorum libros* priores eſſe tempore *Demoſthenicis orationibus*, de priſtina ſententia decederem, vel eum, qui hoc ſibi perſuaſit, mutare cogerem ſententiam, priuſquam foras daret opus ſuum, quod ſe ad ſcribendum comparavit.

II. Et vero tu non leve nobis calcar, ut ad verum evadere poſſemus, ſubdidiſti; hortando inprimis, ut rationes omnes colligerem, quibus adductus in eam potiſſimam ſen-

tentiam

[a] Deeſt titulus in *Græcis exemplaribus* tam *Editis* quam *MSS*. Hic, quem adjectum vides, eſt ab *Interpretibus*. [b] In margine *Cod. Reg.* μετ᾽ ἄλλων &c. [c] *Wolfii* margo pro ἐκεῖνα habet ἐκείνου, itidemque verſio ejuſdem, *ſecundum illius præcepta. Sylb.* [d] In *Stephani* editione [& *Cod. Reg.*] ſic legitur hic locus; ἵνα ἢ τὴν δόξαν ἣν πρότερον αὐτὸς ἔσχον, βεβαιώσω, μαθὼν ὅτι προτεροῦσι τῶν Δημοσθένους λόγων αἱ Ἀριστοτέλους τέχναι, ἢ τὸν οὕτως ἐγνωκ. quam lectionem & ipſe adnotavit minime ad confirmandam *Dionyſii* ſententiam facere; cum is totus in hoc ſit, ut oſtendat anteceſſiſſe *Demoſthenis* orationes. quod ſi ita legas, μαθὼν ὅτι οὐ προτεροῦσι, adjecta negatione, non habere locum particulam quam grammatici disjunctivam appellant, quæ in altera parte ſequitur: quare ſibi verbum βεβαιώσω ſuſpectum eſſe. ſenſum omnino hunc videri eſſe: *Ut ipſe, ſi compertum habuero Ariſtotelis artes Rhetoricas priores eſſe tempore Demoſthenicis orationibus, de ſententia mea deducar: ſin minus, eum qui hoc ſibi perſuaſit, mutare cogam ſententiam.* Hæc de iſto loco *Steph.* ego eam lectionem quam *Morellii Demoſthenes* in margine habebat, ſequi malui: præſertim cum idem ante me feciſſet *Wolfius* in ſua *Demoſthenis* editione. *Sylb.* Mihi tamen (inquit *Schottus* in *Nod. Ciceron.* l. 4. c. 2.) unius vocis parva mutatione locus emendari poſſe videtur: ſi ſcilicet βεβαιώσω in μεταθῶ commutetur, nulla addita negatione. Senſum vero commodum hunc eliciam: *ut priorem ſententiam vel ipſe mutem, cognito priores eſſe Ariſtotelis libros Rhetoricorum orationibus Demoſthenis; vel eum qui ita ſentit, & commentari ea de re parat, antequam opus foras det, de ſententia deducam.* Et vero Græcarum literarum peritis non inſolens forma videbitur, τὴν γνώμην μετατίθημι *ſententiam muto*: nam ita loqui amant *Thucydides*, *Xenophon*, & *Syneſius*. [e] In margine *Cod. Reg.* ἐπανορθῶ. * *Wolfius* ſubjicit, *qua reſpondet de Demoſthene & Ariſtotele; Demoſthenem eloquentiæ præcepta non hauſiſſe ex Ariſtotele.* Verum *Schottus* ſubjungit, *de ætate ſcriptiſque Demoſthenis & Ariſtotelis.*

* Pro

tentiam veniſſem: Demoſthene etiamnum florente, peroratiſque jam aliquot orationibus forenſibus, quibus inclaruit, tum demum Ariſtotelem ad *Artem Rhetoricam* conſcribendam animum appuliſſe. Suadere & illud recte videbaris, ut nec ſignis & conjecturis, nec à reipſa alienis teſtimoniis id confirmarem; quando nihil horum ad fidem faciendam valeat, nec aſſentiri cogat; verum ipſum potius philoſophum, tanquam è domo productum teſtem, ex ſua arte ad cauſam dicendam advocarem. Parui itaque conſiliis tuis, optime Ammæe, cum veritatis habito reſpectu (in cujus inveſtigatione plurimum ſemper operæ ponendum cenſui) tum ut ab omnibus gratiam ineam, qui civilis eloquentiæ ſtudio capiuntur; ne falſo perſuaſum haberent, philoſophiam Peripateticam omnes Rhetoricas præceptiones complecti: quaſi nihil hi laude dignum repererint, Theodorus & Thraſymachus & Antiphon; imo nec Iſocrates, Anaximenes, aut Alcidamas, eorumque æquales Theodectes, Philiſtus, Iſæus, Cephiſodorus, Hyperides, Lycurgus & Æſchines; quorum alii præcepta de bene dicendi arte poſteris reliquerunt, alii etiam forenſes orationes ingenti artificio conſcripſerunt: & quaſi Demoſthenes, (qui oratorum ſui ſeculi omnium, & qui ante illum fuerunt & poſt ſecuti ſunt, facile princeps, nulli ut concedere debeat) talis tantuſque in admiranda vi dicendi nunquam evaliſſet, Iſocratis & Iſæi præceptis inſtructus, niſi *Ariſtotelis artem Rhetoricam* edidiciſſet.

III. Quare falſo ita judicant, mi Ammæe. Neque enim *Ariſtotelis oratoriis præceptis*, quæ diu poſt edita ſunt, *Demoſthenis orationes* conſcriptæ ſunt, ſed aliis quibuſdam inſtructæ: qua tota de re quid ſentiam, alias commentabor. res enim longioris eſt operæ & conſiderationis: quare obiter & quaſi per tranſennam tractari non debet. Illud in præſens conſtituere ſatis habebo, Demoſthene etiam tum in rep. florente, habitiſque præclaris aliquot orationibus forenſibus, partim in judiciis, partim in declarationibus publicis, cum tota Græcia bene dicendi gloria clarus eſſet, tum primum *Artem Rhetoricam* ſcribere Ariſtotelem cœpiſſe. Principio vero ex iis hiſtoricis, qui illuſtrium virorum vitas memoriæ prodiderunt, de tempore conſtet neceſſe eſt. Initium autem faciam à Demoſthene.

IV. Natus hic eſt anno, qui centeſimam Olympiadem anteceſſit; Archonte dehinc ſeu Prætore Athenis Timocrate, ſeptendecim annorum fuit: publicas vero cauſas agere cœpit, Calliſtrato Prætore, annorum jam quinque & viginti. Primam in judiciis orationem habuit eam, quæ *contra Androtionem* eſt: conſcripſitque Diodoro, violatarum legum judicium agenti. Eodem tempore & Archonte, altera *de Immunitate* eſt habita,

πεικα· Δημοσθένους ἀκμάζοντος ἤδη καὶ τοὺς ἐπιφανεστάτους εἰρηκότος ἀγῶνας, τότε ὑπὸ Ἀριστοτέλους ΤΑΣ ΡΗΤΟΡΙΚΑΣ γεγράφθαι ΤΕΧΝΑΣ. ἐδόκεις τέ μοι καὶ τοῦτο ὀρθῶς παραινεῖν, μὴ σημείοις, μηδ᾽ εἰκόσι, μηδ᾽ ἀλλοτρίαις τὸ πρᾶγμα πιστώσασθαι μαρτυρίαις, ἐπειδὴ τούτων οὐδεμία τῶν πίστεων δι᾽ ἀναγκαίων συνάγεται λημμάτων· ἀλλ᾽ αὐτὸν Ἀριστοτέλη παρασχέσθαι διὰ τῶν ἰδίων τεχνῶν ὁμολογοῦντα τἀληθὲς οὕτως ἔχειν. τοῦτο δὴ πεποίηκα, βέλτιστε Ἀμμαῖε, τῆς τε ἀληθείας προνοούμενος, ἣν ἐπὶ παντὸς οἴομαι δεῖν πράγματος ἐξετάζεσθαι, καὶ τῆς ἁπάντων τῶν περὶ τοὺς πολιτικοὺς λόγους ἐσπουδακότων χάριτος· ἵνα μὴ τοῦθ᾽ ὑπολάβωσιν, ὅτι πάντα περιείληφεν ἡ Περιπατητικὴ φιλοσοφία τὰ ῥητορικὰ παραγγέλματα· καὶ οὔτε οἱ περὶ Θεόδωρον καὶ Θρασύμαχον καὶ Ἀντιφῶντα σπουδῆς ἄξιον οὐδὲν εὗρον, οὔτε Ἰσοκράτης καὶ Ἀναξιμένης καὶ Ἀλκιδάμας, οὔτε οἱ τούτοις συμβιώσαντες τοῖς ἀνδράσι, παραγγελμάτων τεχνικῶν συγγραφεῖς καὶ ἀγωνισταὶ λόγων ῥητορικῶν, οἱ περὶ Θεοδέκτην καὶ [a] Φίλιστον καὶ Ἰσαῖον καὶ Κηφισόδωρον, Ὑπερείδην τε καὶ Λυκοῦργον καὶ Αἰσχίνην· οὔτε αὐτὸς ὁ Δημοσθένης ὁ πάντας ὑπερβαλόμενος τούς τε πρὸ αὐτοῦ καὶ τοὺς καθ᾽ ἑαυτόν, καὶ μηδὲ τοῖς γενησομένοις ὑπερβολὴν καταλιπών, τοσοῦτος [b](ἂν) ἐγένετο τοῖς Ἰσοκράτους τε καὶ Ἰσαίου κοσμούμενος παραγγέλμασιν, εἰ μὴ ΤΑΣ ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΟΥΣ ΤΕΧΝΑΣ ἐξέμαθεν.

γ΄. Οὐκ ἔστ᾽ ἔτυμος λόγος οὗτος, ὦ φίλε Ἀμμαῖε, οὐδ᾽ ἐκ ΤΩΝ ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΟΥΣ ΤΕΧΝΩΝ τῶν ὕστερον ἐξενεχθεισῶν ΟΙ ΔΗΜΟΣΘΕΝΟΥΣ ΛΟΓΟΙ συνετάχθησαν, ἀλλὰ καθ᾽ ἑτέρας εἰσαγωγάς τινας· ὑπὲρ ὧν ἐν ἰδίᾳ δηλώσω γραφῇ τὰ δοκοῦντά μοι. πολὺς γὰρ ὁ περὶ αὐτῶν λόγος, ὃν οὐ καλῶς εἶχεν ἑτέρας γραφῆς ποιῆσαι πάρεργον. ἐν δὲ τῷ παρόντι τοῦτο πειράσομαι φανερὸν ποιῆσαι, ὅτι Δημοσθένους ἀκμάζοντος ἤδη κατὰ τὴν πολιτείαν, καὶ τοὺς ἐπιφανεστάτους εἰρηκότος ἀγῶνας, τούς τε δικανικοὺς καὶ τοὺς δημηγορικούς, καὶ θαυμαζομένου διὰ πάσης τῆς Ἑλλάδος ἐπὶ δεινότητι λόγων, τότε ὁ φιλόσοφος ΤΑΣ ΡΗΤΟΡΙΚΑΣ ἔγραψε ΤΕΧΝΑΣ. ἀνάγκη δ᾽ ἴσως πρῶτον ὅσα παρέλαβον ἐκ τῶν κοινῶν ἱστοριῶν, ἃς κατέλιπον ἡμῖν οἱ τοὺς βίους τῶν ἀνδρῶν συνταξάμενοι, προειπεῖν. ποιήσομαι δὲ ἀπὸ Δημοσθένους τὴν ἀρχήν.

δ΄. Οὗτος ἐγεννήθη μὲν ἐνιαυτῷ πρότερον τῆς ἑκατοστῆς ὀλυμπιάδος, ἄρχοντος δὲ Τιμοκράτους εἰς ἔτος ἦν ἐμβεβηκὼς ἑπτακαιδέκατον· δημοσίους τε λόγους ἤρξατο γράφειν ἐπὶ Καλλιστράτου ἄρχοντος, [c] εἰκοστὸν καὶ πέμπτον ἔχων ἔτος. καὶ ἔστιν αὐτοῦ πρῶτος τῶν ἐν δικαστηρίῳ κατασκευασθέντων ἀγώνων ὁ ΚΑΤΑ ΑΝΔΡΟΤΙΩΝΟΣ, ὃν γέγραφε Διοδώρῳ τῷ κρίνοντι τὸ ψήφισμα παρανόμων. καὶ κατὰ τὸν αὐτὸν χρόνον ἕτερος 121
ἐπὶ Καλλιστράτου ἄρχοντος, [d] ὁ ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΑΤΕΛΕΙΩΝ,

ὃν

a Pro Φίλιστον rectius fortaſſe legemus Φιλίσκον, quia *Philiſtus* hiſtorici Siculi nomen eſt, *Philiſcus* autem Mileſius orator fuit, unus ex *Iſocratis* oratoris auditoribus, ut tradit *Suidas*. Supra pag. 178. v. 13. in hoc nomine eſt ambiguitas. *Sylb.* b Incluſa ἂν addita ex *Morellii* & *Wolfii* editionibus. c Corrigendus hic *Dionyſii* calculus, qui in Archonte quidem nobiſcum ſentit, in ætatis vero annis à nobis & *Agellio* diſcedit: ut reſcribendum ſit pro anno xxv. an. xxvii. ut tradit *Agellius*, l. 15. c. 28. *Schottus* in vita *Demoſthenis*, ad Olymp. cvi. an. ii. d Ὁ περὶ τῶν ἀτελειῶν λόγος eſt oratio *contra Leptinem* habita. *Sylb.*

e Omitit

ὃν αὐτὸς διέθετο, χαριέστατος ἁπάντων [a] τῶν λόγων καὶ γραφικώτατος. ἐπὶ δὲ Διοτίμου τοῦ μετὰ Καλλίστρατον, ἐν Ἀθηναίοις πρώτην εἶπε δημηγορίαν, ἣν ἐπιγράφουσιν οἱ τοὺς ῥητορικοὺς [b] πίνακας συντάξαντες, [c] ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΣΥΜΜΟΡΙΩΝ· ἐν ᾗ παρεκάλει τοὺς Ἀθηναίους μὴ λύειν τὴν πρὸς βασιλέα γενομένην εἰρήνην, μηδὲ προτέρους ἄρχειν τοῦ πολέμου, ἐὰν μὴ παρασκευάσωνται τὴν ναυτικὴν δύναμιν, ἐν ᾗ πλείστην εἶχον ἰσχύν· καὶ τὸν τρόπον τῆς παρασκευῆς αὐτὸς ὑποτίθεται. ἐπὶ δὲ [d] Θεοδήμου τοῦ μετὰ Διότιμον ἄρξαντος, τόν τε ΚΑΤΑ ΤΙΜΟΚΡΑΤΟΥΣ λόγον ἔγραψε Διοδώρῳ τῷ κρίνοντι παρανόμων τὸν Τιμοκράτην, καὶ τὸν ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΜΕΓΑΛΟΠΟΛΙΤΩΝ ΒΟΗΘΕΙΑΣ δημηγορικόν, ὃν αὐτὸς ἀπήγγειλε. μετὰ δὲ Θεόδημον ἦν Ἀριστόδημος ἄρχων, ἐφ᾽ οὗ τῶν ΚΑΤΑ ΦΙΛΙΠΠΟΥ δημηγοριῶν ἤρξατο, καὶ λόγους ἐν τῷ δήμῳ διέθετο περὶ τῆς ἀποστολῆς ξενικοῦ στρατεύματος καὶ τῶν δέκα [e] Γαδικῶν τριηρῶν εἰς Μακεδονίαν. ἐν τούτῳ τῷ χρόνῳ καὶ τὸν ΚΑΤΑ ΑΡΙΣΤΟΚΡΑΤΟΥΣ ἔγραψε λόγον Εὐθυκλεῖ τῷ διώκοντι παρανόμων τὸ ψήφισμα. ἐπὶ δὲ [f] Θεέλλου τοῦ μετὰ Ἀριστόδημον, τὴν [g] ΠΕΡΙ ΡΟΔΙΩΝ ἀπήγγειλε δημηγορίαν, ἐν ᾗ πείθει τοὺς Ἀθηναίους καταλῦσαι τὴν ὀλιγαρχίαν αὐτῶν, καὶ τὸν δῆμον ἐλευθερῶσαι. ἐπὶ δὲ Καλλιμάχου τοῦ τρίτου μετὰ Θέελλον ἄρξαντος, τρεῖς διέθετο [h] ΔΗΜΗΓΟΡΙΚΟΥΣ, παρακαλῶν Ἀθηναίους βοήθειαν Ὀλυνθίοις ἀποστεῖλαι τοῖς πολεμουμένοις ὑπὸ Φιλίππου. [i] ΠΡΩΤΟΝ μὲν, οὗ ἐστιν ἀρχή, "Ἐπὶ πολλῶν μὲν "ἰδεῖν ἄν τις, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, δοκεῖ μοι". ΔΕΥΤΕΡΟΝ δέ, "Οὐχὶ ταὐτὰ παρίσταταί μοι γινώσκειν, ὦ ἄνδρες "Ἀθηναῖοι". ΤΡΙΤΟΝ δέ, "Ἀντὶ πολλῶν ἄν, ὦ ἄνδρες "Ἀθηναῖοι, χρημάτων". κατὰ τοῦτον γέγραπται τὸν ἄρχοντα καὶ ὁ ΚΑΤΑ ΜΕΙΔΙΟΥ λόγος, ὃν συνετάξατο μετὰ τὴν [k] χειροτονίαν ἣν ὁ δῆμος αὐτοῦ [l] κατεχειροτόνησε· [m] μέχρι τοῦ περὶ δώδεκα λόγων ὧν εἴρηκα δημοσίων, ἐν οἷς εἰσι δημηγορικοὶ μὲν ζ, δικανικοὶ δὲ ε, ἅπαντες πρότεροι ΤΩΝ ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΟΥΣ ΤΕΧΝΩΝ, ὡς ἔκ τε τῶν ἱστορουμένων περὶ τοῦ ἀνδρὸς ἀποδείξω, καὶ ἐκ τῶν ὑπ᾽ αὐτοῦ γραφέντων, ἐντεῦθεν ἀρξάμενος.

ε΄. ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΗΣ, υἱὸς μὲν ἦν Νικομάχου, τὸ γένος καὶ τὴν τέχνην ἀναφέροντος εἰς Μαχάονα τὸν Ἀσκληπιοῦ· μητρὸς δέ, [n] Φαιστίδος, ἀπογόνου τινὸς τῶν ἐκ Χαλκίδος τὴν ἀποικίαν ἀγαγόντων εἰς Στάγειρα. γεννηθεὶς δὲ κατὰ τὴν ἐνενηκοστὴν καὶ ἐνάτην ὀλυμπιάδα, Διοτρεφοῦς Ἀθήνησιν ἄρχοντος, [o] ιγ΄ ἔτεσι

elegantiſſima & maxime ornata. Diotimi vero tempore, qui Calliſtrati Præturam excepit, apud Athenienſes primum eam dixit, quam qui orationum catalogum texerunt; *de Claſſibus* inſcribunt: qua hortatur ne initam cum Rege pacem prius ſolvant, nec priores bellum inferant, quam rem omnem navalem, qua plurimum valebant, commode inſtruxiſſent; apparatuſque rationem ipſe præſcribit. Theodemo Prætore, qui Diotimo ſucceſſit, eam quæ *contra Timocratem* inſcribitur, ſcripſit Diodoro violatæ legis judicanti Timocratem: orationem item *de ſubſidio Megalapolitis mittendo*; quæ tota ſuaſoria eſt, & ab illo recitata. Ariſtodemo mox Archonte, proxime poſt Theodemum, *contra Philippum* orationes ſcribere cœpit, publiceque habuit, de externo milite parando mittendiſque triremibus Gadicenſibus in Macedoniam. Hoc ipſo tempore conſcripſit & alteram *contra Ariſtocratem*, in gratiam Euthyclis, contra leges latum decretum perſequenti. Sub Theëllo Prætore, qui ab Ariſtodemo Præturam proxime geſſit, habuit orator eam, quæ *de Rhodienſibus* inſcripta circumfertur, qua Athenienſibus, ut diſſolvant paucorum ibi dominationem, auctor eſt, populumque Rhodi velint jubeantque liberum eſſe. Callimacho Prætore, qui à Theëllo tertius in Faſtis numeratur, *Suaſorias* tres publice habuit: quibus Athenienſibus ſuadet, ut ſuppetias Olynthiis à Philippo obſeſſis mittant, auxiliumque portent. *Primæ* quidem hoc principium orationis eſt: Ἐπὶ πολλῶν μὲν ἰδεῖν ἄν τις, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, δοκεῖ μοι. *Secundæ* initium eſt: Οὐχὶ ταὐτὰ παρίσταταί μοι γινώσκειν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι. *Tertia* vero ſic incipit: Ἀντὶ πολλῶν ἄν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, χρημάτων. Hoc etiam Archonte ſcripta oratio eſt *contra Midiam*, quam poſt plebiſcitum, quo illum plebs condemnavit, conſcripſit. Duodecim igitur orationes ab illo publicæ ſunt habitæ, quas jam dixi; ſeptem quidem in deliberationibus, quinque vero in judiciis: omnes ante *Rhetoricos Ariſtotelis libros*; ut planum faciam, cum ex iis ſcriptoribus, qui vitam philoſophi reſque geſtas memoriæ prodiderunt, literiſque conſignarunt; tum ex illius ipſius ſcriptis, hinc auſpicatus.

Quo tempore & ordine orationes habuerit Demoſthenes.

V. ARISTOTELES filius fuit Nicomachi, genus artemque referentis ad Machaonem, Æſculapii F. matris vero Phæſtidos, oriundæ è Chalcidenſi quodam, qui Stagira cum colonia migrarat. Natus autem Olympiade nonageſima nona, Prætore Athenis Diotrephe; tredecim quidem annis major Demoſthene.

Ariſtotelis vita breviter deſcripta.

Demoſthene quot annis major.

a Omittit *Cod. Reg.* *b* Rhetoricæ tabulæ fortaſſe eædem hic ſunt quæ tabulæ Pergamenæ; de quibus ſupra ad p. 188. v. 39. *Sylb.* *c* Videtis *Schotti* vitas Parallel. Olymp. CVI. an. III. *d* Θεδήμυ & mox Θεδημον in *Cod. Reg.* Verum (inquit *Sylb.*) Εὔδημον legendum eſſe, ſatis conſtat ex p. 184. v. 45. *e* Pro Γαδικῶν *Morellii* margo habet ταχεῶν; cui *Wolfius* addit ταχυναυτουσῶν: exegema utrumque. Sunt tamen qui φυγαδικῶν legendum exiſtiment. *Sylb.* *f* Qui Θέλλος hic dicitur, & ſupra in *Dinarcho* (p. 186. v. 26.) Θέλλος, veriori nomine appellabitur Θεσσαλος, ut docuimus ad p. 184. v. 46. *Sylb.* *g* Ἐπὶ Ῥοδίων in *Cod. Reg.* Plenus titulus, περὶ Ῥοδίων ἐλευθερίας. vide *Schotti* vitas Parallel. Olymp. CVIII. an. II. *h* Id eſt, Ὀλυνθιακούς. *i* Ordinem Olynthiacarum eſſe ab edito diverſum, obſervandum moneo. Nam quæ vulgo *prima* eſt, ea recte à *Dionyſio* & ordine *tertia* collocatur: ut *ſecunda* primum locum, *tertia* ſecundum obtineat. Qua de re pluribus in *Vitis Parallelis* Olymp. CVII. an. IV. *Schottus.* *k* *Morellii* & *Wolfii* margo habet καταχειροτονίαν. *Sylb.* *l* Κεχειροτόνηκε in *Cod. Reg.* *m* Fortaſſe legendum μέχρι τῶν δώδεκα. *Sylb.* In *Cod. Reg.* μέχρι οὗ τῶν δώδεκα. *n* Conſentiunt hæc cum epigrammate quod *Ammonius* in *Ariſtotelis* vita, & *Henr. Steph.* in *Anthologiæ* additamento referunt, Φαιστίδος ἦν μητρός, καὶ Νικομάχου γενετῆρος "Τῶν Ἀσκληπιαδῶν δῖος Ἀριστοτέλης. *Sylb.* *o* *Wolfius* pro ιγ΄. legit γ΄. detracta ſcilicet decade: & mox nominandi caſu πρεσβύτερος: itidemque vertit, *triennio Demoſthene major.* atque ita legendum eſſe, perſpicuum eſt ex eo quod *Dionyſius* p. 120. v. 44. *Demoſthenem* natum eſſe dicit anno ante centeſimam Olympiadem. aut neceſſe eſt ibi minoris numeri notationem eſſe omiſſam. *Sylb.* In *Cod. Reg.* habemus γ΄. pro ιγ΄. quem numerum etiam reponendum cenſet *Schottus.*

Demoſthene. Prætore vero Polyzelo cum patrem morte amiſiſſet, annum agens ætatis octavum decimum, Athenas venit; & Platoni commendatus, viginti quidem annos operam illi dedit. Platone vero in Prætura Theophili vita functo, profectus ad Hermiam Atarnei tyrannum: atque triennium apud illum moratus, Archonte Eubulo in Mitylenem diſceſſit: inde vero ad Philippum [Macedoniæ regem] ſe contulit ſub Pythodoto Prætore. Annos apud illum octo manſit inſtituens Alexandrum filium. Mortuo Philippo, ſub Euæneto Prætore Athenas rediens duodecim annos docuit in Lyceo. Anno decimo tertio poſt mortem Alexandri, ſub Cephiſodoro Archonte, cum in Chalcidem tranſiiſſet, ex morbo periit, annos natus tres & ſexaginta.

Rhetoricas præceptiones qua ætate ſcripſerit Ariſtoteles.

VI. Hæc fere ſunt, quæ, qui vitam illius conſcripſerunt, nobis tradiderunt. Quæ vero philoſophus de ſe ipſo ſcribit, omnem eis dubitationem eripiens, qui volunt ei gratum facere in his, quæ non decent, (præter alia multa, quæ in præſens commemorare nihil attinet, quæque retulit, *libro primo* hujus operis: exempli gratia, non juvenili, ſed matura jam ætate fuiſſe, cum *Artem Rhetoricam* ſcriberet, editis nimirum jam *Topicis*, *Analyticis* & *Methodicis*) ea certe plus ponderis probationi addunt, quam ſigna. Cum enim propoſitum eſſet oſtendere, quas oratio Rhetorica contineat utilitates, hæc ad verbum refert: "Utilis autem Rhetorica eſt, propterea "quod natura quidem vera & juſta potentiora falſis & injuſtis; ita ut neceſſe ſit, "niſi judicia, quomodo par eſt, exerceantur, "ea nonnunquam vinci: id autem reprehenſione dignum eſt. Præterea ſunt nonnulli, "quibus, etiamſi alicujus rei ſcientiam exquiſitiſſimam animo comprehenſam teneamus, "perſuadere tamen facile non eſt, ſi ductis "ex ea argumentis utamur. Nam oratio, quæ "ex ipſa rei ſcientia ducitur, docendi ratio "quædam eſt. Ipſi autem doceri non queunt: immo neceſſe eſt è communibus rationes & argumenta ducamus; ut & in "*Topicis* diximus, de ratione agendi cum "vulgo.

VII. De exemplis item differens, quod eandem vim habeant cum Inductionibus & Syllogiſmis, hæc de Analyticis & Methodicis poſuit: "Eorum (inquit) quibus eo fides fit, quod & "qui dicit aut demonſtrat aut demonſtrare videatur; ut in *Analyticis*, aliud quidem Inductio eſt, aliud Syllogiſmus, aliud apparens "Syllogiſmus, & hic ſimiliter. Eſt enim exemplum quædam Inductio; Enthymema vero "Syllogiſmus: apparens vero, Syllogiſmus "apparens eſt. Voco enim Enthymema quidem Syllogiſmum oratorium: Exemplum

Δημοσθένους πρεσβυτέρου. ἐπὶ δὲ Πολυζήλου ἄρχοντος, τελευτήσαντος τοῦ πατρὸς, ὀκτωκαιδέκατον ἔτος ἔχων εἰς Ἀθήνας ἦλθε, καὶ συςαθεὶς Πλάτωνι, χρόνον εἰκοσαετῆ διέτριψε σὺν αὐτῷ. ἀποθανόντος δὲ Πλάτωνος, ἐπὶ Θεοφίλου ἄρχοντος, ἀπῆρε πρὸς Ἑρμείαν τὸν Ἀταρνέως τύραννον, καὶ τριετῆ χρόνον παρ' αὐτῷ [a] τρίψας, ἐπ' Εὐβούλου ἄρχοντος εἰς Μιτυλήνην ἐχωρίσθη· [b] ἐκεῖθεν δὲ πρὸς Φίλιππον ἤρχετο, κατὰ Πυθόδοτον ἄρχοντα, καὶ διέτριψε χρόνον ὀκταετῆ παρ' αὐτῷ καθηγούμενος Ἀλεξάνδρου· μετὰ δὲ τὴν Φιλίππου τελευτὴν ἐπ' Εὐαινέτου ἄρχοντος ἀφικόμενος εἰς Ἀθήνας, ἐσχόλαζεν ἐν Λυκείῳ χρόνον ἐτῶν δώδεκα. τῷ δὲ τρισκαιδεκάτῳ μετὰ τὴν Ἀλεξάνδρου τελευτὴν, ἐπὶ Κηφισοδώρου ἄρχοντος, ἀπάρας εἰς Χαλκίδα, νόσῳ τελευτᾷ, τρία πρὸς τοῖς ἑξήκοντα βιώσας ἔτη.

ϛʹ. Ταῦτα μὲν οὖν ἐστιν ἃ παραδεδώκασιν ἡμῖν [c] οἱ τὸν βίον τοῦ ἀνδρὸς ἀναγράψαντες. ἃ δὲ αὐτὸς ὁ φιλόσοφος ὑπὲρ ἑαυτοῦ γράφει, πᾶσαν ἀφαιρούμενος ἐπιχείρησιν τῶν χαρίζεσθαι βουλομένων αὐτῷ τὰ μὴ προσήκοντα, πρὸς πολλοῖς ἄλλοις, ὧν οὐδὲν δέομαι μεμνῆσθαι κατὰ τὸ παρὸν, ἃ τέθεικεν ἐν ΤΗ ΠΡΩΤΗ ΒΙΒΛΩ ταύτης τῆς πραγματείας, ὡς οὐ μειράκιον ἦν ὅτε τὰς ΡΗΤΟΡΙΚΑΣ [d] συνετάττετο ΤΕΧΝΑΣ, ἀλλ' ἐν τῇ κρατίστῃ γεγονὼς ἀκμῇ, καὶ προεκδεδωκὼς ἤδη τάς τε ΤΟΠΙΚΑΣ ΣΥΝΤΑΞΕΙΣ καὶ τὰς ΑΝΑΛΥΤΙΚΑΣ καὶ τὰς ΜΕΘΟΔΙΚΑΣ, τεκμηρίων ἐστὶν ἰσχυρότερα. ἀρξάμενος γὰρ τὰς ὠφελείας ἐπιδεικνύειν ἃς περιείληφεν ὁ ῥητορικὸς λόγος, ταῦτα κατὰ λέξιν γράφει· "[e] Χρήσιμος δ' ἐστὶν ἡ ῥητορικὴ, [f] διά γε τὸ φύσει εἶναι κρείττω "τἀληθῆ καὶ τὰ δίκαια τῶν ἐναντίων· ὥστε [g] ἐὰν μὴ κατὰ τὸ προσῆκον αἱ κρίσεις γίνωνται, ἀνάγκη δι' αὐτῶν "ἡττᾶσθαι· τοῦτο δ' ἐστὶν ἄξιον ἐπιτιμήσεως. ἔτι δὲ πρὸς "ἐνίους, οὐδ' εἰ τὴν ἀκριβεςάτην ἔχοιμεν ἐπιστήμην, ῥᾴδιον ἀπ' ἐκείνης πεῖσαι λέγοντας. [h] διδασκαλία γάρ "ἐστιν ὁ κατὰ τὴν ἐπιστήμην λόγος. τοῦτο δὲ ἀδύνατον "ἀλλ' ἀνάγκη διὰ τῶν κοινῶν ποιεῖσθαι τὰς πίστεις καὶ "τοὺς λόγους, ὥσπερ καὶ ἐν τοῖς [i] ΤΟΠΙΚΟΙΣ ἐλέγομεν "περὶ τῆς πρὸς τοὺς πολλοὺς ἐντεύξεως.

ζʹ. Περί τε παραδειγμάτων προελόμενος λέγειν, ὅτι τὴν αὐτὴν ταῦτ' ἔχει δύναμιν ταῖς ἐπαγωγαῖς καὶ τοῖς συλλογισμοῖς, ταῦτα περὶ τῆς ἀναλυτικῆς καὶ μεθοδικῆς πραγματείας τίθησι· "Τῶν δὲ διὰ τοῦ [k] δείκνυσθαι ἢ φαίνεσθαι "δείκνυσθαι, καθάπερ καὶ ἐν τοῖς [l] ΑΝΑΛΥΤΙΚΟΙΣ, "τὸ μὲν ἐπαγωγή ἐστι, τὸ δὲ συλλογισμὸς, (τὸ δὲ φαινόμενος συλλογισμὸς,) καὶ ἐνταῦθα ὁμοίως. ἔστι γάρ τὸ μὲν "παράδειγμα, ἐπαγωγή· τὸ δ' ἐνθύμημα, συλλογισμός· "(τὸ δὲ φαινόμενον, φαινόμενος συλλογισμός.) καλῶ γάρ "ἐνθύμημα μὲν, ῥητορικὸν συλλογισμόν· παράδειγμα δὲ, "ἐπαγωγὴν

a Wolfii margo pro τρίψας habet διατρίψας. *Sylb.* *b* Ἐκεῖθεν δὲ πρὶν ἔχετο mendoſe in *Cod. MS.* In margine, ἴσ. ἤχετο. c Si ante ἃ ex *Wolfii* margine inſeramus οἱ, plana eſt ſententia. *Sylb.* *d* Συνέταξε *MS. Reg.* *e* Locus, quem hic ex *Ariſtotele* citat, exſtat *Rhetoricorum* lib. I. c. I. *f* Διά τι in *Ariſtotelis* exemplaribus. g Pro ἐὰν μὴ *Stephani* & *Morellii* editio habet ἐὰν μὲν: itidemque *Wolfii* verſio, *quando judicia ita fiunt ut decet.* ego *Ariſtotelis* exemplaria ſequi malui. *Sylb.* *h Ariſt.* exemplaria habent διδασκαλίας. *Sylb.* *i Stephani, Morellii, & Wolfii* editio habet πολιτικοῖς λέγομεν. ego *Ariſtotelis* exemplaria ſequi malui: è quibus *Morellius* quoque ac *Wolfius* veriorem lectionem margini adnotarunt. *Sylb.* *k Ariſtotelis* exemplaria habent δεικνύναι ἢ φαίνεσθαι δεικνύναι, *Rhetor.* l. I. c. 2. *l* Pro ἀναλυτικοῖς *Ariſtotelis* exemplaria habent διαλεκτικοῖς. ſed *Dionyſium* ἀναλυτικοῖς legiſſe, ſatis declarat pag. hujus v. 24. Incluſa, quæ mox ibidem ſequuntur, addita ſunt ex *Ariſtot.* exempl. At quæ v. 46. incluſa ſunt, ab iiſdem *Ariſt.* exempl. abſunt. Eadem exemplaria eodem v. 46. pro καλῶ γὰρ habent καλῶ δέ. *Sylb.*

a Incluſa

ἐπαγωγὴν ῥητορικήν. πάντες δὲ τὰς πίστεις ποιοῦνται διὰ τοῦ δεικνύναι, ἢ παραδείγματα λέγοντες ἢ ἐνθυμήματα· καὶ παρὰ ταῦτα, οὐδὲν πως. ὥστ' εἴπερ καὶ ὅλως ἀνάγκη συλλογιζόμενον ἢ ἐπάγοντα δεικνύναι ὁτιοῦν [a](ἢ ὁντιναοῦν·) δῆλον δ' ἡμῖν τοῦτο ἐκ ΤΩΝ ΑΝΑΛΥΤΙΚΩΝ· ἀναγκαῖον ἑκάτερον (αὐτῶν ἑκατέρῳ) τούτων τὸ αὐτὸ εἶναι. τίς δ' ἐστὶ διαφορὰ παραδείγματος καὶ ἐνθυμήματος, φανερὸν ἐκ ΤΩΝ ΤΟΠΙΚΩΝ· ἐκεῖ γὰρ περὶ συλλογισμοῦ καὶ ἐπαγωγῆς εἴρηται πρότερον· ὅτι τὸ μὲν, [b]ἐπὶ πολλῶν καὶ ὁμοίων δείκνυσθαι ὅτι οὕτως ἔχει, ἐκεῖ μὲν ἐπαγωγή ἐστιν, ἐνταῦθα δὲ παράδειγμα· τὸ δὲ, τινῶν ὄντων, [c]ἕτερόν τι διὰ ταῦτα συμβαίνειν, παρὰ τὸ ταῦτ' εἶναι ἢ καθόλου ἢ ὡς ἐπιτοπολὺ, ἐκεῖ μὲν συλλογισμὸς, ἐνταῦθα δὲ ἐνθύμημα καλεῖται. [d]φανερὸν δὲ καὶ ὅτι ἑκάτερον ἔχει ἀγαθὸν [e](τὸ) εἶδος τῆς ῥητορείας· καθάπερ (γὰρ) καὶ ἐν ΤΟΙΣ ΜΕΘΟΔΙΚΟΙΣ εἴρηται, καὶ ἐν τούτοις ὁμοίως ἔχει. Ὁ μὲν οὖν Ἀριστοτέλης ὥσπερ ἑαυτοῦ γέγραφε, μαρτυρόμενος διαρρήδην ὅτι τὰς ΡΗΤΟΡΙΚΑΣ ΤΕΧΝΑΣ συνετάξατο πρεσβύτερος ὢν ἤδη καὶ τὰς κρατίστας συντάξεις προεκδεδωκώς. ταῦτ' ἔστιν ἐξ ὧν [f]προειλόμην ποιῆσαι φανερὸν, ὅτι πρεσβύτεροι οἱ τοῦ ῥήτορος ἀγῶνες τῶν τοῦ φιλοσόφου τεχνῶν, [g]ἱκανῶς ἀποδεδεῖχθαι νομίζω· εἴγε ὁ μὲν εἰκοστὸν καὶ πέμπτον ἔτος ἔχων ἤρξατο πολιτεύεσθαι καὶ δημηγορεῖν, καὶ λόγους εἰς δικαστήρια γράφειν· ὁ δὲ κατὰ τοὺς αὐτοὺς χρόνους ἔτι συνῆν Πλάτωνι, καὶ διέτριψεν ἕως ἐτῶν ἑπτὰ καὶ τριάκοντα, οὔτε σχολῆς ἡγούμενος, οὔτε ἰδίαν πεποιηκὼς αἵρεσιν.

η'. Εἰ δέ τις οὕτως ἔσται δύσερις ὥστε καὶ πρὸς ταῦτα ἀντιλέγειν, ὅτι μὲν ὕστερον ἐγράφησαν αἱ ΡΗΤΟΡΙΚΑΙ ΤΕΧΝΑΙ τῶν ΑΝΑΛΥΤΙΚΩΝ τε καὶ ΜΕΘΟΔΙΚΩΝ καὶ ΤΟΠΙΚΩΝ, ὁμολογῶν ἀληθὲς (εἶναι), οὐδὲν δὲ κωλύειν λέγων, ἁπάσας ταύτας κατεσκευακέναι τὸν φιλόσοφον τὰς πραγματείας, ἔτι παιδευόμενον παρὰ Πλάτωνι, ψυχρὰν μὲν καὶ ἀπίθανον ἐπιχείρησιν εἰσάγων, βιαζόμενος δὲ τὸ [h]κακουργότατον τῶν ἐπιχειρημάτων ποιεῖν πιθανώτατον, ὅτι καὶ τὸ μὴ εἰκὸς γίνεταί ποτε εἰκός. ἀφεὶς ἃ πρὸς ταῦτα λέγειν εἶχον, ἐπὶ τὰς αὐτοῦ τρέψομαι τοῦ φιλοσόφου μαρτυρίας, ἃς ἐν ΤΗ ΤΡΙΤΗ ΒΙΒΛΩ τέθεικε ΤΩΝ ΤΕΧΝΩΝ, περὶ τῆς μεταφορᾶς κατὰ λέξιν οὕτω γράφων· "[i]Τῶν δὲ μεταφορῶν τεττάρων οὐσῶν, εὐδοκιμοῦσι μάλιστα αἱ κατ' ἀναλογίαν· ὡς Περικλῆς ἔφη, Τὴν νεότητα τὴν ἀπολομένην ἐν τῷ πολέμῳ, οὕτως ἠφανίσθαι ἐκ τῆς πόλεως, ὥσπερ εἴ τις τὸ ἔαρ ἐκ τοῦ ἐνιαυτοῦ ἐξέλοι· καὶ Λεπτίνης περὶ Λακεδαιμονίων, Οὐκ ἐᾶν περιϊδεῖν τὴν Ἑλλάδα ἑτερόφθαλμον [k]γενομένην· καὶ Κηφισόδοτος, σπουδάζοντος Χάρητος εὐθύνας δοῦναι [l](τοῦ) περὶ τὸν Ὀλυνθιακὸν πόλεμον, ἠγανάκτει, φάσκων, Εἰς πνῖγμα τὸν δῆμον [m]ἀγαγόντα, τὰς εὐθύνας πειρᾶσθαι διδόναι οὕτως."

"autem Inductionem oratoriam. Omnes vero demonſtrando fidem faciunt, aut exempla proferentes, aut Enthymemata, neque quicquam fere aliud. Quocirca ſi omnino neceſſe eſt, eum, qui quid demonſtrat, aut Syllogiſmo aut Inductione id facere: (conſtat autem ita eſſe ex *Analyticis*) neceſſe quoque eſt horum utrumque idem eſſe. Quid vero differant exemplum & Enthymema, ex *Topicis* clarum eſt. Ibi enim de Syllogiſmo & Inductione dictum eſt: primum quidem de multis & variis demonſtrare, ſic ſe habere; illic quidem Inductio eſt, hîc autem Exemplum: at vero quibuſdam poſitis evenire præterea aliud quidpiam & quod illa ſint, vel univerſe vel ut plurimum; illic quidem Syllogiſmus vocatur, hîc autem Enthymema. Illud quoque conſtat, ineſſe utrumque horum in oratorio dicendi genere: nam quemadmodum in *Methodicis* dictum eſt, ita hîc quoque ſe res habet". De ſe igitur Ariſtoteles ſcribens teſtatur aperte, ſe jam *Rhetoricam* aggreſſum, optimis ante editis libris. Ex quibus clarum facere placuit, habitas prius ab oratore forenſes illas orationes, quam præceptiones illæ Rhetoricæ in vulgus apparuerunt; quod nunc ſatis demonſtratum eſſe exiſtimo: ſi quidem ille, cum ageret quintum & viceſimum annum, ad rempublicam ſe contulit, apud populum verba facere cœpit, & orationes judiciis ſcribere; Ariſtoteles vero iis ipſis temporibus cum Platone verſabatur ad annum uſque triceſimum ſeptimum, neque ludum aperiens, neque propriam ſectam conſtituens.

Demoſthenis orationes aliquot Ariſtotelis Rhetorica priores eſſe monſtrat:

VIII. At ſi quis pertinaciter contendat, & adhuc repugnans, fateatur quidem poſt *Analyticos* & *Methodicos* & *Topicos* conſcriptos eſſe *Rhetoricorum libros*, nihil tamen impedire dicat, quo minus philoſophus eos omnes conſcripſerit, dum Platoni adhuc operam daret; frigidum ſane & incredibile adferens argumentum; conatus, quod eſt inopinatum, reddere probabile; quia quod veriſimile non eſt, quandoque veriſimile fit. Eſt quod reſpondeam, ſed ſilentio prætereo, meque refero ad ipſius philoſophi teſtimonia è *libro Rhetoricorum tertio* allata; ubi de tranſlatione agens, hæc ad verbum ſcribit: "Tranſlationum quatuor genera cum ſint, præſtantiores ſunt eæ, quæ per Analogiam fiunt: quemadmodum Pericles dixit, Juventutem bello adeo abſumptam urbi periiſſe, ut ſi quis ver ex anno ſuſtulerit: & Leptines de Lacedæmoniis, Non ferendum Græciam altero lumine orbatam: & Cephiſodotus, ſtudente Charete rationes reddere belli Olynthiaci, graviter ferens dixit, Populo in furnum coacto, conari rationes referre."

Ex Ariſtotelis hac de re teſtimonio.

IX. Clare

a Incluſa addita ſunt ex *Ariſtotelis* exemplaribus, itidemque v. ſeq *Sylb.* b *Morellii* margo pro ἐπὶ πολλῶν habet ἐκ πολλῶν. *Sylb.* c *Ariſtotelis* exemplaria habent ἕτερόν τι διὰ ταῦτα συμβαίνειν παρὰ ταῦτα, τῷ ταῦτα εἶναι. *Sylb.* d Φανερὸν δ' ὅτι καὶ ἑκάτερον in *Ariſtotelis* exemplaribus. e Incluſus articulus τὸ additus ex *Ariſtot.* exemplaribus. In iiſdem pro ῥητορείας legitur ῥητορικῆς. Ex iiſdem etiam addita incluſa conjunctio γάρ. *Sylb.* f Ὁ προειλόμενος in *MS. Reg.* g *Wolfius* ante ἱκανῶς inſerit καί: *Stephanus*, omiſſa conjunctione, verbum νομίζω vertendum cenſet in participium νομίζων. *Sylb.* h *Morellii* & *W.* margo habet πανουργότατον: convenientius. *Sylb.* i Exſtat hic locus *Rhetoricorum* l. 3. c. 10. k *Morellius* & *Wolfius* malint γενομένην. *Sylb.* l Pro incluſo τοῦ *Wolfii* margo reponit plur. τῶν. *Ariſtotelis* exemplaria neutrum agnoſcunt. *Sylb.* m *Ariſtotelis* exemplaria pro ἀγαγόντα habent ἔχοντα: & mox δοῦναι pro διδόναι οὕτως. *Sylb.*

Rhetoricen ſuam quando ſcripſerit Ariſtoteles, fuſius oſtendit.

IX. Clare itaque demonſtrat vel ipſe philoſophus, poſt bellum Olynthiacum ſcriptos eſſe *Rhetoricorum libros*: quod bellum geſtum eſſe Callimacho Athenis Prætore, Philochorus teſtatur *libro ſexto rerum Atticarum*, ſic ſcribens: "Callimachus Pergaſæus. "Sub hoc Olynthiis bello preſſis à Philippo, "& legatis Athenas miſſis, Athenienſes ſocietatem inierunt, & auxilio miſerunt "pedites bis mille, triremes vero triginta, "quæ Chareti parebant, quas & impleverunt militibus". Poſt vero paucis, quæ interea geſta ſunt, interjectis, hæc addit: "Eodem ipſo tempore Chalcidenſibus in "Thracia bello oppreſſis, miſſiſque Athenas legatis, miſerunt Athenienſes Charidemum, Helleſponti ducem; qui octodecim triremes & militum quatuor millia, "equites vero centum & quinquaginta decem, auxilium tulit in Pallenen & Bottiæam cum Olynthiis, & regionem omnem diripuit". Mox de tertia belli ſocietate ſic ait: "Miſſis iterum ab Olynthiis Athenas legatis, qui rogarent ne "bello oppugnantes contemnerent, ſed auxilium præter eas copias, quas haberent, "mitterent, non ex peregrinis militibus, "ſed civibus Athenienſibus: miſit ad eos "populus alias triremes ſeptendecim, civium vero armatorum millia duo, equiteſque trecentos hippaginibus impoſitos; "Charetem vero claſſi præficiunt.

Demoſthenis orationes Ariſtotelis Rhetoricam præceſſiſſe, ulterius probat:

X. Hæc ſatis dicta ſint, quibus gloriæ cupiditas detegatur eorum, qui aſſerunt, ab *Ariſtotelis Rhetoricis* mutuatum eſſe Demoſthenem, qui quatuor jam orationes *Philippicas* antea habuerat, tres vero *de rebus Græciæ*. Declarant & orationes, quas judiciis ſcripſit, quaſque jure nemo queat reprehendere, tanquam leves & falſas, nihilque artificii continentes: quandoquidem ante *Rhetoricos libros* ſcriptæ omnes ſunt. Verum enim vero hucuſque progreſſus nondum tamen conquieſcam, quin & alias orationes, quæ ipſæ maxime probantur in vulgus, deinceps oſtendam, partim deliberatorias, partim judiciales, ſcriptas habitaſque antequam *Rhetoricos* ederet *libros*, eodem ipſo philoſopho in teſtimonium adducto. Poſt Callimachum enim, quo Archonte Olynthiis, auctore Demoſthene, Athenienſes auxilium miſerunt, Prætor creatus eſt Theophilus, ſub quo Olyntho potitus eſt Philippus. Dein Themiſtocle Prætore Demoſthenes *quintam in Philippum* dixit, de inſulanorum cuſtodia, & urbium Helleſponti, cujus orationis hoc initium eſt; Ἃ μὲν ἡμεῖς, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, δεδυνήμεθα εὑρεῖν ταῦτ᾽ ἐστί. Poſt Themiſtoclem prætor Athenis Archias: quo tempore ſuaſit Athenienſibus, non impedire Philippum Amphictyonia uti, neque belli cauſam ut præbeant, nuper inita pace. Principium tale eſt; Ὁρῶ μὲν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τὰ παρόντα πράγματα πολλὴν δυσκολίαν ἔχοντα καὶ ταραχήν. Archiæ vero ſucceſſit Eubulus: huic Ly-

θ΄. Εἰ μὲν δὴ σαφῶς αὐτὸς ὁ φιλόσοφος ἀποδεικνύει μετὰ τὸν Ὀλυνθιακὸν πόλεμον γεγραμμένας ὑπ᾽ αὐτοῦ ΤΑΣ ΤΕΧΝΑΣ, [a] οὗτος δ᾽ ἐπὶ Καλλιμάχου γέγονεν ἄρχοντος, ὡς δηλοῖ Φιλόχορος ἐν ΕΚΤΗ ΒΙΒΛΩ ΤΗΣ ΑΤΘΙΔΟΣ, κατὰ λέξιν οὕτω γράφων "Καλλίμαχος Περγασῆθεν. ἐπὶ τούτου, Ὀλυνθίοις πολεμουμένοις ὑπὸ Φιλίππου καὶ πρέσβεις Ἀθήναζε πέμψασιν, οἱ Ἀθηναῖοι "συμμαχίαν τε ἐποιήσαντο καὶ βοήθειαν ἔπεμψαν, πελταστὰς [b] (μὲν) δισχιλίους, τριήρεις δὲ τριάκοντα τὰς μετὰ Χάρητος, ἃς καὶ συνεπλήρωσαν". ἔπειτα διεξελθὼν ὀλίγα τὰ μεταξὺ γενόμενα, τίθησι ταυτί· "Περὶ δὲ τὸν αὐτὸν χρόνον "Χαλκιδέων τῶν ἐπὶ Θρᾴκης θλιβομένων τῷ πολέμῳ, καὶ "πρεσβευσαμένων Ἀθήναζε, Χαρίδημον αὐτοῖς ἔπεμψαν "οἱ Ἀθηναῖοι τὸν ἐν Ἑλλησπόντῳ στρατηγόν· ὃς ἔχων ὀκτωκαίδεκα τριήρεις καὶ πελταστὰς τετρακισχιλίους, ἱππεῖς "δὲ πεντήκοντα καὶ ἑκατὸν, ἦλθεν εἴς τε Παλλήνην καὶ τὴν "Βοττιαίαν μετ᾽ Ὀλυνθίων, καὶ τὴν χώραν ἐπόρθησεν". Ἐπειθ᾽ ὑπὲρ τῆς τρίτης συμμαχίας λέγει ταυτί· "Πάλιν δὲ τῶν Ὀλυνθίων πρέσβεις ἀποστειλάντων εἰς τὰς Ἀθήνας, καὶ δεομένων μὴ περιϊδεῖν αὐτοὺς καταπολεμηθέντας, ἀλλὰ "πρὸς ταῖς ὑπαρχούσαις δυνάμεσι πέμψαι βοήθειαν, "μὴ ξενικὴν, ἀλλ᾽ αὐτῶν Ἀθηναίων, ἔπεμψεν αὐτοῖς ὁ "δῆμος τριήρεις μὲν ἑτέρας ἑπτακαίδεκα, τῶν δὲ πολιτῶν "ὁπλίτας δισχιλίους καὶ ἱππεῖς τριακοσίους, ἐν ναυσὶν ἱππηγοῖς, στρατηγὸν δὲ Χάρητα τοῦ στόλου παντός.

ι΄. Ἀπόχρη μὲν οὖν καὶ ταῦτα ῥηθέντα φανερὰν ποιῆσαι τὴν φιλοτιμίαν τῶν ἀξιούντων ΤΑΣ ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΟΥΣ ἐζηλωκέναι ΤΕΧΝΑΣ τὸν Δημοσθένη, ὃς ἤδη τέσσαρας μὲν ἐτύγχανεν εἰρηκὼς δημηγορίας ΦΙΛΙΠΠΙΚΑΣ, τρεῖς δὲ ΕΛΛΗΝΙΚΑΣ. περὶ δὲ λόγους δηλώσω, οὓς εἰς δικαστήρια [c] γέγραφως, οὓς οὐδεὶς ἂν ἔχοι διαβαλεῖν ὡς εὐτελεῖς τινας καὶ φαύλας, καὶ μηδὲν ἐπιφαίνοντας τεχνικὸν, ἐπειδὴ πρὸ ΤΩΝ ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΟΥΣ συνετάχθησαν ΤΕΧΝΩΝ. οὐ μὴν ἔγωγε μέχρι τούτου προελθὼν, στήσομαι, ἀλλὰ καὶ τοὺς ἄλλους αὐτοῦ λόγους μάλιστ᾽ εὐδοκιμοῦντας ἐπιδείξω, τούς τε δημηγορικοὺς καὶ τοὺς δικανικοὺς, πρότερον ἀπηγγελμένους τῆς ἐκδόσεως τούτων ΤΩΝ ΤΕΧΝΩΝ, μάρτυρι πάλιν αὐτῷ χρώμενος Ἀριστοτέλει. μετὰ γὰρ ἄρχοντα Καλλίμαχον, ἐφ᾽ οὗ τὰς εἰς Ὄλυνθον βοηθείας ἀπέστειλαν Ἀθηναῖοι πεισθέντες ὑπὸ Δημοσθένους, Θεόφιλός ἐστιν ἄρχων, καθ᾽ ὃν ἐκράτησε τῆς Ὀλυνθίων πόλεως Φίλιππος. ἔπειτα Θεμιστοκλῆς, ἐφ᾽ οὗ τὴν [d] ΕΚΤΗΝ τῶν ΚΑΤΑ ΦΙΛΙΠΠΟΥ δημηγοριῶν ἀπήγγελλε Δημοσθένης, περὶ τῆς φυλακῆς τῶν νησιωτῶν καὶ τῶν ἐν Ἑλλησπόντῳ πόλεων, ἧς ἐστιν ἀρχή· "Ἃ μὲν ἡμεῖς, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, δεδυνήμεθα εὑρεῖν, ταῦτ᾽ ἐστί". μετὰ δὲ Θεμιστοκλέα, Ἀρχίας, ἐφ᾽ οὗ παραινεῖ τοῖς Ἀθηναίοις μὴ κωλύειν Φίλιππον τῆς Ἀμφικτυονίας μετέχειν, μηδὲ ἀφορμὴν διδόναι πολέμου, νεωστὶ πεποιημένους τὴν πρὸς αὐτὸν εἰρήνην. ἀρχὴ [e] καὶ ταύτης τῆς δημηγορίας ἐστὶν ἥδε· "Ὁρῶ μὲν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τὰ παρόντα πράγματα". μετὰ δὲ Ἀρχίαν ἐστὶν Εὔβουλος, εἶτα

a *Wolfius* pro οὗτος habet τοῦτο: minus recte. *Sylb.* b Incluſa μὲν addita ex *Wolfii* editione. *Sylb.* c *Morellii* & *Wolfii* margo habet γέγραφεν. ſed ne ſic quidem plana fiunt omnia. *Sylb.* d *Wolfii* & *Morellii* margo pro ἕκτην habet πέμπτην. *Sylb.* quo modo legendum eſſe monuit *Schottus*, in *Vitis Parallelis*. Olymp. CVIII. an. II. & III. e Pro καὶ malim δὲ, contra exemplarium conſenſum. *Sylb.*

a Ορεξας

Λυκίσκος, ἐφ' οὗ ΤΗΝ ΕΒΔΟΜΗΝ τῶν ΦΙΛΙΠΠΙΚΩΝ δημηγοριῶν διέθετο πρὸς τὰς ἐκ Πελοποννήσου πρεσβείας, ταύτην τὴν ἀρχὴν ποιησάμενος· "Οταν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, λόγοι γίγνωνται". μετὰ Λυκίσκον ἐστὶν ἄρχων Πυθόδοτος, ἐφ' οὗ ΤΗΝ ΟΓΔΟΗΝ τῶν ΦΙΛΙΠΠΙΚΩΝ δημηγοριῶν διέθετο πρὸς τοὺς Φιλίππου πρέσβεις, ἧς ἐστιν ἀρχή· "Ω ἄνδρες Ἀθηναῖοι, οὐκ ἔστιν ὅπως αἱ αἰτίαι". καὶ τὸν ΚΑΤ' ΑΙΣΧΙΝΟΥ συνετάξατο λόγον, ὅτε τὰς εὐθύνας ἐδίδου τῆς δευτέρας πρεσβείας τῆς ἐπὶ τοὺς [a] ὅρκους. μετὰ Πυθόδοτόν ἐστι Σωσιγένης, ἐφ' οὗ ΤΗΝ ΕΝΝΑΤΗΝ διελήλυθε ΚΑΤΑ ΦΙΛΙΠΠΟΥ δημηγορίαν, περὶ τῶν ἐν Χερρονήσῳ στρατιωτῶν, ἵνα μὴ διαλυθῇ τὸ μετὰ Διοπείθους ξενικόν, ἀρχὴν ἔχουσα ταύτην· "Εδει μὲν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τοὺς λέγοντας ἅπαντας ἐν ὑμῖν, μήτε πρὸς ἔχθραν ποιεῖσθαι λόγον μηδένα, μήτε πρὸς χάριν". Καὶ κατὰ τὸν αὐτὸν ἄρχοντα ΤΗΝ ΔΕΚΑΤΗΝ, ἐν ᾗ πειρᾶται διδάσκειν ὅτι λύει τὴν εἰρήνην Φίλιππος, καὶ πρότερος ἐκφέρει τὸν πόλεμον, ἧς ἐστιν ἀρχή· "Πολλῶν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, λόγων γινομένων ὀλίγου δεῖν καθ' ἑκάστην ἐκκλησίαν". μετὰ Σωσιγένην ἄρχων ἐστὶ Νικόμαχος, ἐφ' οὗ ΤΗΝ ΕΝΔΕΚΑΤΗΝ δημηγορίαν διελήλυθε, περὶ τοῦ λελυκέναι τὴν εἰρήνην Φίλιππον, καὶ τοὺς Ἀθηναίους πείθει Βυζαντίοις ἀποστεῖλαι βοήθειαν, ἧς ἐστιν ἀρχή· "Καὶ σπουδαῖα νομίζων, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, περὶ ὧν βουλεύεσθε, καὶ ἀναγκαῖα τῇ πόλει, πειράσομαι περὶ αὐτῶν εἰπεῖν". ἐπὶ Νικομάχῳ Θεόφραστος ἄρχων, ἐφ' οὗ πείθει τοὺς Ἀθηναίους γενναίως ὑπομεῖναι τὸν πόλεμον, ὡς κατηγγελκότος [b] αὐτὸν ἤδη Φιλίππου. καὶ ἔστιν αὕτη ΤΕΛΕΥΤΑΙΑ τῶν ΚΑΤΑ ΦΙΛΙΠΠΟΥ δημηγοριῶν, ἀρχὴν ἔχουσα ταύτην· "Οτι μὲν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, Φίλιππος οὐκ ἐποιήσατο τὴν εἰρήνην πρὸς ὑμᾶς, ἀλλ' ἀνεβάλετο τὸν πόλεμον, πᾶσιν ὑμῖν φανερὸν γέγονεν.

ια'. Οτι δὲ δώδεκα τούτους ἅπαντας τοὺς λόγους οὓς κατηρίθμημαι, πρὸ τῆς ἐκδόσεως ΤΩΝ ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΟΥΣ ΤΕΧΝΩΝ ἀπήγγειλεν ὁ Δημοσθένης, αὐτὸν Ἀριστοτέλη παρέξομαι μαρτυροῦντα. ἀρξάμενος γὰρ ἐν ΤΗ ΔΕΥΤΕΡΑ ΒΙΒΛΩ ΤΩΝ ΤΕΧΝΩΝ τοὺς τόπους ὁρίζειν ἀφ' ὧν τὰ ἐνθυμήματα φέρεται, καὶ τὸν ἐκ τοῦ χρόνου παραλαμβάνει, παρατιθεὶς αὐτῷ τὰ παραδείγματα. θήσω δὲ αὐτὴν τὴν τοῦ φιλοσόφου λέξιν· "Ἄλλος [c] εἰς τὸν χρόνον σκοπεῖ· οἷον, ὡς Ἰφικράτης ἐν ΤΗ ΠΡΟΣ ΑΡΜΟΔΙΟΝ, ὅτι Εἰ πρὶν ποιῆσαι, ἠξίουν τῆς εἰκόνος τυχεῖν, ἐὰν ποιήσω, ἔδοτε ἄν· ποιήσαντι δ' [d] (ἆρ') οὐ δώσετε; μὴ τοίνυν [e] μέλλοντες μὲν, ὑπισχνεῖσθε· παθόντες δ', ἀφαιρεῖσθε. καὶ πάλιν, πρὸς τὸ διὰ Θηβαίων διιέναι Φίλιππον εἰς τὴν Ἀττικήν, ὅτι, Εἰ πρὶν βοηθῆσαι Φωκεῖς ἠξίου, ὑπέσχοντο ἄν· ἄτοπον οὖν

ciſcus, ſub quo *ſextam* habuit *Philippicam* ad Peloponneſiacas legationes, ſic ducto initio; *Οταν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, λόγοι γίγνωνται.* Lyciſci Præturam excepit Pythodotus, quo Prætore *ſeptimam* habuit *Philippicam* ad legatos Philippi, quæ ſic incipit; *Ω ἄνδρες Ἀθηναῖοι, οὐκ ἔστιν ὅπως αἰτίαι.* Alteram item *contra Æſchinem* habuit, cum rationem redderet ſecundæ legationis, ad fœdera ineunda. Pythodoto ſucceſſit Soſigenes: ſub quo *octavam* dixit *in Philippum*, de militibus Cherſoneſi, ne externorum exercitus dimitteretur, qui ſub Diopithe merebant. Tale autem initium habet; *Εδει μὲν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τοὺς λέγοντας ἅπαντας ἐν ὑμῖν, μήτε πρὸς ἔχθραν ποιεῖσθαι λόγον μηδένα, μήτε πρὸς χάριν.* Eodem Prætore & *nonam* habuit: qua docere conatur, ſolvere Philippum pacis fœdera, primumque inferre bellum: quæ incipit; *Πολλῶν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, λόγων γινομένων, ὀλίγου δεῖν καθ' ἑκάστην ἐκκλησίαν.* Poſt Soſigenem Archon fuit Nicomachus, quo Archonte *decimam* habuit, de pace à Philippo rupta; ſuadetque Athenienſibus mature auxilium Byzantinis mittere: quæ oratio ſic inchoatur; *Καὶ σπουδαῖα νομίζων, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, περὶ ὧν βουλεύεσθε καὶ ἀναγκαῖα τῇ πόλει πειράσομαι περὶ αὐτῶν εἰπεῖν.* Poſt Nicomachum Theophraſtus Prætor fuit: ſub quo Athenienſibus ſuadet fortiter bellum, quod indixerit Philippus, ſuſtinere. Eſtque *Philippicarum orationum poſtrema*, cujus initium eſt; *Οτι μὲν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, Φίλιππος οὐκ ἐποιήσατο τὴν εἰρήνην πρὸς ὑμᾶς, ἀλλ' ἀνεβάλετο τὸν πόλεμον, πᾶσιν ὑμῖν φανερὸν γέγονεν.*

Ex ipſius etiam Ariſtotelis teſtimonio.

XI. Has autem undecim orationes, quas ordine recenſui ante editionem *Rhetoricorum Ariſtotelis* habuiſſe Demoſthenem, vel ipſum philoſophum teſtem laudare poſſum. *Libro* enim *Rhetoricorum ſecundo*, cum locos definire inciperet, è quibus enthymemata ducuntur, locum à tempore complectitur, additis etiam exemplis. Sed verba ipſius adſcribam: "Alius locus eſt incipere, an in ipſo tempore aliquid erui poſſit; ut Iphicrates in oratione *adverſus Harmodium*: Si antequam hæc gererem, ſtatuam mihi poſtulaſſem, ſi ea geſſiſſem, certe decreviſſetis: nunc confectis rebus, eam denegabitis? Nolite igitur committere, ut quod facile polliciti eſſetis, cum à me beneficium exſpectabatis, id nunc beneficio affecti denegetis. Et rurſus, ſi quis ſuadeat Thebanis, ut Philippo per fines ſuos iter in Atticam concedant: Nam ſi hoc petiiſſet, priuſquam iis adverſus Phocenſes auxilium ferret, certe promi-

a Ὅρκους legendum eſſe pro vulgo Ὅρκοις manifeſtum ex p. 180. v. 42. *Sylb.* *b* Αὐτὸν refertur ad τὸν πόλεμον. *Morellii* & *Wolfii* margo mavult reciprocum *αὑτὸν*, *ſeipſum*: ſubaudito ſcilicet *πολέμιον*, *hoſtem*. *Sylb.* *c* Exſtat locus l. 2. c. 24. ubi legitur ἐκ τοῦ τὸν χρόνον σκοπεῖν. *d* Incluſa ἆρ' addita ex vulgatis *Ariſtotelis* exemplaribus. *Sylb.* *e* *Wolfii* editio habet *μέλλοντος*: verſio tamen ejuſdem agnoſcit vulgatum *μέλλοντες*, *accepturi beneficium*. *Morellii* margo, itidemque margo *Wolfii*, poſt hoc ipſum *μέλλοντες μὲν*, addit *εὖ πάσχειν*. quod in verſione expreſſit idem *Wolf*. Ibidem mox *Ariſtot.* exemplaria habent πρὸς τὸ Θηβαίους Φίλιππον διιέναι εἰς τὴν Ἀττ. Seq. v. *Ariſtotelis* exemplaria habent βοηθῆσαι εἰς Φωκεῖς: pro quo *Dionyſ.* paulo poſt, p. 198. v. 4. dicit, *πρὸς Φωκεῖς*, *adverſum Phocenſes*. *Sylb.*

"promiſiſſent: valde igitur abſurdum eſt, ſi, quia prior eos beneficio provocavit, fidemque eorum ſecutus eſt, nunc iter ei denegabunt". Temporis vero hujus ratio, quo Philippus volebat Thebanos dare ſibi tranſitum Athenas, facta mentione auxilii bello Phocenſi miſſi, ex edita hiſtoria clareſcit. Res enim ita geſta eſt. Capta Olynthiorum urbe, Prætore Themiſtocle, pactum iniit Philippus amicitiæ ſocietatiſque cum Athenienſibus. Hæc fœdera ſeptem quidem annos durarunt, ad Nicomachi uſque Præturam: tempore vero Theophraſti, qui poſt Nicomachum Archon fuit, rupta ſunt; Athenienſibus cum Philippo expoſtulantibus, quod bellum ipſe moviſſet: Philippus contra de Athenienſibus querebatur. Cauſas vero, ob quas ad arma ventum eſt, cum utrique injurias ſibi illatas eſſe dicerent; atque tempus, quo pax ſoluta eſt, Philochorus accurate refert, *rerum Atticarum libro ſexto*: cujus ea potiſſimum hîc adferam, quæ ad rem præſentem maxime pertinere videbuntur: "Theophraſtus Allæenſis. Sub hoc Philippus prima expeditione irruit in Perinthum. Cumque non ſatis ſucceſſiſſet ex ſententia, hinc Byzantium obſedit, machinaſque admovit". Poſt vero narratis rebus, ob quas Philippus Athenienſes per epiſtolam accuſabat, & Demoſthene ad bellum hortante, & decreta ſcribente, populum ſciviſſe, inquit, "Columnam dejiciendam, quæ de pace & ſocietate cum Philippo inita poſita eſſet, naves vero implendas, parandaque ea quæ ad bellum neceſſaria eſſent". Hæc autem geſta Theophraſto prætore narrat: mox ſubjicit, quæ in ſequenti anno contigerunt, rupta pace Lyſimachide Archonte. Apponam & hujus loci maxime neceſſaria: "Lyſimachides Acharnenſis. Sub hoc navalium opus, & armamentarium intermiſſa ſunt, ob bellum cum Philippo exortum: pecunias vero omnes decreverunt militiæ impendi, rogationem perferente Demoſthene. Philippus vero Elateam cepit, & Cytinium, miſſiſque ad Thebanos legatis Theſſalorum, Ænianorum, Ætolorum, Dolopum, & Phthiotarum; Athenienſes vero eodem tempore cum legatum illis miſiſſent Demoſthenem, decreverunt ſocietatem inire". Tempore jam patefacto, quo Thebas Athenienſium legati, ſocii Demoſthenis, pervenerunt, Philippi item legati, quod tempus in Lyſimachidæ Præturam incidit, paratiſque jam ab utriſque rebus omnibus, quæ ab bellum opus forent, idem Demoſthenes oſtendit, in ea quæ *de Corona* habita ab illo eſt. Recitabo autem, quæ huc pertinent: "Ita Philippus, concitatis inter ſe urbibus, hiſque decretis editis & reſponſionibus, adventavit cum exercitu, & Elateam occupavit; tanquam, etiamſi quid accidiſſet, non jam conſpiraturis vobis & Thebanis". Verum relatis iis, quæ poſt accide-

"εἰ διότι προεῖτο καὶ [a] διεπίστευσε, μὴ δώσουσιν". ὁ δὲ χρόνος οὗτος ἐν ᾧ Φίλιππος ἠξίου Θηβαίους ἐπὶ τὴν Ἀττικὴν αὐτῷ δοῦναι δίοδον, ὑπομιμνήσκων τῆς ἐν τῷ πρὸς Φωκεῖς πολέμῳ γενομένης βοηθείας, ἐκ τῆς κοινῆς γίνεται φανερὸς ἱστορίας. εἶχε γὰρ οὕτως. μετὰ τὴν Ὀλυνθίων ἅλωσιν, ἄρχοντος Θεμιστοκλέους, συνθῆκαι Φιλίππῳ πρὸς Ἀθηναίους ἐγένοντο περὶ φιλίας καὶ συμμαχίας. αὗται διέμειναν ἑπταετῆ χρόνον ἄχρι Νικομάχου· ἐπὶ δὲ Θεοφράστου τοῦ μετὰ Νικόμαχον ἄρξαντος ἐλύθησαν, Ἀθηναίων μὲν Φίλιππον αἰτιωμένων ἄρχειν τοῦ πολέμου, Φιλίππου δὲ Ἀθηναίοις ἐγκαλοῦντος. τὰς δὲ αἰτίας δι' ἃς εἰς τὸν πόλεμον κατέστησαν, ἀδικεῖσθαι λέγοντες ἀμφότεροι, καὶ τὸν χρόνον ἐν ᾧ τὴν εἰρήνην ἔλυσαν, ἀκριβῶς δηλοῖ Φιλόχορος ἐν ΤΗ ΕΚΤΗ ΑΤΘΙΔΟΣ ΒΙΒΛΩ. θήσω δὲ ἐξ αὐτῆς τὰ ἀναγκαιότατα· "Θεόφραστος [b] Ἀλαιεύς. ἐπὶ τούτου, Φί- 124
λιππος τὸ μὲν πρῶτον ἀναπλεύσας, Περίνθῳ προσέβαλεν· ἀποτυχὼν δ' ἐντεῦθεν Βυζάντιον ἐπολιόρκει, καὶ μηχανήματα προσῆγεν". ἔπειτα διεξελθὼν ὅσα τοῖς Ἀθηναίοις ὁ Φίλιππος ἐνεκάλει διὰ τῆς ἐπιστολῆς, καὶ Δημοσθένους παρακαλέσαντος [c] αὐτοὺς πρὸς τὸν πόλεμον καὶ ψηφίσματα γράψαντος, ἐχειροτόνησε, "Τὴν μὲν στήλην καθελεῖν τὴν περὶ τῆς πρὸς Φίλιππον εἰρήνης καὶ συμμαχίας σταθεῖσαν, ναῦς δὲ πληροῦν, καὶ τὰ ἄλλα ἐνεργεῖν τὰ τοῦ πολέμου". ταῦτα γράψας κατὰ Θεόφραστον ἄρχοντα γεγονέναι, τῷ μετ' ἐκεῖνον ἐν αὐτῷ τὰ πραχθέντα μετὰ τὴν λύσιν τῆς εἰρήνης ἐπὶ Λυσιμαχίδου ἄρχοντος διεξέρχεται. θήσω δὲ καὶ τούτων αὐτῆς τὰ ἀναγκαιότατα· "Λυσιμαχίδης Ἀχαρνεύς. ἐπὶ τούτου, τὰ μὲν ἔργα τὰ περὶ τοὺς νεωσοίκους καὶ τὴν σκευοθήκην ἀνεβάλοντο διὰ τὸν πόλεμον τὸν πρὸς Φίλιππον· τὰ δὲ χρήματ' ἐψηφίσαντο πάντ' εἶναι στρατιωτικά, Δημοσθένους γράψαντος. Φιλίππου δὲ καταλαβόντος Ἐλάτειαν καὶ Κυτίνιον, καὶ πρέσβεις [d] πέμψαντος εἰς Θήβας Θετταλῶν, Αἰνιάνων, Αἰτωλῶν, Δολόπων, Φθιωτῶν· Ἀθηναίων δὲ κατὰ τὸν αὐτὸν χρόνον πρέσβεις ἀποστειλάντων τοὺς περὶ Δημοσθένη, τούτοις συμμαχεῖν ἐψηφίσαντο". φανεροῦ δὲ γεγονότος τοῦ χρόνου καθ' ὃν εἰσῆλθον εἰς Θήβας [e] οἵ τε Ἀθηναίων πρέσβεις οἱ περὶ Δημοσθένη, καὶ οἱ παρὰ Φιλίππου, ὅτι κατὰ Λυσιμαχίδην ἄρχοντα πίπτει, παρεσκευασμένων ἤδη τὰ πρὸς τὸν πόλεμον ἀμφοτέρων, αὐτὸς ὁ Δημοσθένης ποιήσει φανερὸν ἐν τῷ ΠΕΡΙ ΣΤΕΦΑΝΟΥ. θήσω δὲ ἐξ αὐτῆς λαβὼν τῆς ἐκείνου λέξεως τὰ συντείνοντα πρὸς τὸ πρᾶγμα· "Οὕτω διαθεὶς ὁ Φίλιππος τὰς πόλεις πρὸς ἀλλήλας διὰ τούτων, καὶ τούτοις ἐπαρθεὶς τοῖς ψηφίσμασι καὶ ταῖς ἀποκρίσεσιν, ἧκεν ἔχων τὴν δύναμιν, καὶ τὴν Ἐλάτειαν κατέλαβεν, ὡς οὐδ' ἄν, εἴ τι γένοιτο, ἔτι συμπνευσόντων [f] ἡμῶν ἂν καὶ τῶν Θηβαίων". ἀλλὰ μὴν τὰ τότε συμβάντα διεξελθὼν,

διεξελθὼν

a *Ariſtot.* exemplaria pro διεπίστευσε habent ἐπίστευσε, & mox δήσουσι pro δώσουσι. *Sylb.* b Ἀλαιεὺς legendum eſſe docent *Mauſſacus* ad *Harpocr.* v. Ἀλαιεὺς, & *Holſtenius* ad *Steph. Byzant.* v. Ἀλαί. Vide etiam *Meurſii* Atticam Reliquam, lib. 1. pag. 7. c *Steph.* & *Morellius* habent αὐτόν: ego cum *Wolfio* malui plurale αὐτοὺς, *Athenienſes* videlicet. Idem *Wolf.* ſeq. v. ad explendam ſententiam legit, ἐχειροτόνησε Δημοσθένης, φησὶ, τὴν μὲν στήλ. Ego hanc lectionem malim; καὶ ὡς Δημοσθένους παρακαλέσαντος αὐτοὺς πρὸς τὸν πόλεμον, καὶ ψηφίσματα γράψαντος, ἐχειροτόνησεν ὁ δῆμος, τὴν μὲν στήλ. *Sylb.* d Malit fortaſſe aliquis πεμψάντων: ſed à Philippo miſſos eſſe legatos hoſce, indicant ſequentia, v. 39. & p. 199. v. 5. & 15. *Sylb.* e *Morellius* habet οἱ τῶν Ἀθηναίων πρέσβεις. *Sylb.* f Ὑμῶν in libris vulgatis *Demoſthenis.*

Poſt

διεξελθὼν δὲ καὶ τοὺς ῥηθέντας ὑφ' ἑαυτοῦ λόγους ἐπὶ τῆς ἐκκλησίας, καὶ ὡς πρεσβευτὴς ὑπ' Ἀθηναίων εἰς Θήβας ἐπέμφθη, ταῦτα κατὰ λέξιν ἐπιτίθησιν· “Ὡς δ' ἀφικόμεθα εἰς “τὰς Θήβας, κατελαμβάνομεν Φιλίππου καὶ Θετταλῶν καὶ τῶν “ἄλλων συμμάχων παρόντας πρέσβεις, καὶ τοὺς μὲν ἡμετέ-“ρους φίλους ἐν φόβῳ, τοὺς δ' ἐκείνου θρασεῖς”. ἔπειτ' ἐπιστολήν τινα κελεύσας ἀναγνωσθῆναι, ταῦτ' ἐπιτίθησιν· “Ἐ-“πειδὴ τοίνυν ἐποιήσαντο τὴν ἐκκλησίαν, προσῆγον ἐκείνους, “διὰ τὸ τὴν τῶν συμμάχων τάξιν ἐκείνους ἔχειν. καὶ παριόντες ἐδη-“μηγόρουν, πολλὰ μὲν Φίλιππον ἐγκωμιάζοντες, πολλὰ δ' “ὑμῶν ἐγκαλοῦντες, πάνθ' ὅσα πώποτε ἐναντία ἐπράξατε “[a] Θηβαίους, ἀναμιμνήσκοντες. τὸ δ' οὖν κεφάλαιον, ἠξίουν, ὧν “μὲν εὖ πεπόνθεσαν ὑπὸ Φιλίππου, χάριν αὐτοὺς ἀποδοῦναι· “ὧν δ' ὑφ' ὑμῶν ἠδίκηντο, δίκην λαβεῖν, ὁποτέρως βούλονται, “ἢ διιέντας [b] αὐτοὺς ἐφ' ὑμᾶς, ἢ συνεμβαλόντας εἰς τὴν Ἀτ-“τικήν”. εἰ δὴ κατὰ Λυσιμαχίδην μὲν ἄρχοντα τὸν μετὰ Θεόφραστον, λελυμένης ἤδη τῆς εἰρήνης οἱ παρὰ Φιλίππου πρέσβεις εἰς Θήβας ἀπεστάλησαν, παρακαλοῦντες αὐτοὺς μάλιστα μὲν συνεισβάλλειν εἰς τὴν Ἀττικήν, εἰ δὲ μή, δίοδον τῷ Φιλίππῳ παρασχεῖν, μεμνημένους τῶν εὐεργεσιῶν αὐτοῦ τῶν περὶ τὸν Φωκικὸν πόλεμον· ταύτης δὲ μέμνηται τῆς πρεσβείας Ἀριστοτέλης, ὡς ὀλίγῳ πρότερον [c] ἐπέδειξα, τὰς ἐκείνου λέξεις παραθέμενος· [d] ἀναμφιλόγοις ἀποδέδεικται τεκμηρίοις ὅτι πάντες οἱ Δημοσθένους ἀγῶνες οἱ πρὸ τῆς Λυσιμαχίδου ἀρχῆς ἐν ἐκκλησίαις τε καὶ δικαστηρίοις γενόμενοι, πρότεροι τῶν Ἀριστοτέλους ΤΕΧΝΩΝ [e] (εἰσιν.)

ιβʹ. Ἑτέραν προσθήσω μαρτυρίαν παρὰ τοῦ φιλοσόφου λαβών, ἐξ ἧς ἔτι μᾶλλον ἔσται φανερὸν ὅτι μετὰ τὸν πόλεμον τὸν συμβάντα τοῖς Ἀθηναίοις πρὸς Φίλιππον, αἱ ΡΗΤΟΡΙΚΑΙ συνετάχθησαν ὑπ' αὐτοῦ ΤΕΧΝΑΙ, Δημοσθένους ἀκμάζοντος ἤδη κατὰ τὴν πολιτείαν, καὶ πάντας εἰρηκότος τούς τε δημηγορικοὺς καὶ τοὺς δικανικοὺς λόγους, ὧν ὀλίγῳ πρότερον ἐμνήσθην. διεξιὼν γὰρ τοὺς τόπους τῶν ἐνθυμημάτων ὁ φιλόσοφος, καὶ τὸν ἐκ τῆς αἰτίας τίθησι. παρέξομαι δὲ τὴν ἐκείνου λέξιν· “Ἄλλος, παρὰ τὸ ἀναίτιον ὡς αἴτιον· οἷον τῷ ἅμα “ἢ μετὰ τοῦτο γεγονέναι. τὸ γὰρ μετὰ τοῦτο, ὡς διὰ τοῦτο “λαμβάνουσι, καὶ μάλιστα οἱ ἐν ταῖς πολιτείαις· [f] ὡς ὁ Δη-“μάδης τὴν Δημοσθένους πολιτείαν πάντων τῶν κακῶν αἰ-“τίαν· μετ' ἐκείνην γὰρ συνέβη ὁ πόλεμος”. ποίους γοῦν ὁ Δημοσθένης κατεσκεύασεν ἀγῶνας, ταῖς Ἀριστοτελείοις τέχναις ὁδηγοῖς χρησάμενος, εἰ πάντες οἱ δημόσιοι λόγοι δι' οὓς ἐπαινεῖταί τε καὶ θαυμάζεται, πρὸ τοῦ πολέμου γεγόνασιν, ὡς πρότερον ἐπέδειξα, πλὴν ἑνὸς τοῦ ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΣΤΕΦΑΝΟΥ; οὗτος γὰρ μόνος εἰς δικαστήριον εἰσελήλυθεν μετὰ τὸν πόλεμον, ἐπ' Ἀριστοφῶντος ἄρχοντος [f] μὲν ἐνιαυτὸν μετὰ τὴν ἐν Χαιρωνείᾳ μάχην, ὀκτὼ δὲ μετὰ τὴν Φιλίππου τελευτήν, καθ' ὃν
125 χρόνον Ἀλέξανδρος τὴν ἐν Ἀρβήλοις ἐνίκα μάχην. εἰ δέ τις ἐρεῖ τῶν πρὸς ἅπαντα φιλονεικούντων ὅτι τοῦτον ἴσως ἔγραψε τὸν λόγον ΤΑΙΣ ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΟΥΣ ἐντετυχηκὼς ΤΕΧΝΑΙΣ, τὸν κράτιστον ἁπάντων λό-

runt, etiam orationibus, quas pro concione habuit, enumeratis, & legatum ſe miſſum ab Athenienſibus ad Thebanos, hæc ad verbum ſcribit: “Simul vero atque Thebas perveni-“mus, Philippi & Theſſalorum & aliorum “ſociorum legatos ibi invenimus; ac noſtros “amicos perterritos, illius confidentes”. Poſt, juſſa recitari epiſtola, hæc addit: “Convo-“cato igitur populo, priores illos produxe-“runt; propterea quod illi ſociorum loco “habebantur: qui progreſſi concionem habe-“bant, multum Philippum laudantes, ac vos “accuſantes; omnia, quæcunque unquam “Thebanis contraria feciſſetis, commemo-“rantes. Sed illud in ſumma petebant, ut “pro acceptis à Philippo beneficiis gratiam “referrent, & veſtras injurias ulciſcerentur, “utro modo mallent, ſive dato eis tranſitu “ad vos, ſive ipſi una in Atticam facta im-“preſſione”. Si igitur Prætore quidem Lyſimachide, qui Theophraſto ſucceſſit, rupta jam pace, miſſi ſunt à Philippo Thebas legati, hortantes potiſſimum, ut in Atticam ſimul irrumperent Thebani; ſin minus, iter Philippo concederent per agros ſuos, memores beneficiorum, quæ bello Phocenſi ab illo accepiſſent: hujus vero legationis meminit Ariſtoteles (ut paullo ante allatis illius verbis oſtendi.) certis itaque indubitatiſque ſignis efficitur, omnes Demoſthenis orationes, cum in concione tum in judiciis verſatas, habitas eſſe ante Præturam Lyſimachidæ, & ante editos ab Ariſtotele *Rhetoricorum libros*.

XII. Aliud teſtimonium adjiciam ex ipſo philoſopho depromptum, quo magis clareſcet *Rhetoricos libros* ab ipſo conſcriptos poſt bellum, quod cum Philippo Athenienſes geſſerunt, Demoſthene jam tum in rep. florente, habitiſque jam orationibus, tam ad populum, quam in ſenatu, quas paulo ante recenſui. Enthymematum autem locos explicans philoſophus etiam locum à cauſa adfert. Verba illius recitabo: “Alius, quæ à cauſa non eſt, “eam ut cauſam ponere: ut quia ſimul, aut “poſtea factum ſit. Quod enim poſtea evenit, “quaſi propterea evenerit, accipiunt, & ma-“xime in reip. tractatione; ut quod Demades “Demoſthenis adminſtrationem malorum o-“mnium cauſam exſtitiſſe: poſtea enim conti-“git, ut bellum excitaretur”. Et quænam igitur certamina Demoſthenes iniit, præceptis inſtructus Ariſtotelis: cum omnes orationes publicæ, ob quas & laudatur vehementer, & in ſumma admiratione eſt, habitæ ſint ante bellum illud, ut paulo ante oſtendimus, una illa excepta quæ *de Corona* eſt? Hoc enim ſolum judicium habitum poſt bellum, Ariſtophonte Prætore, anno octavo poſt pugnam ad Chæroneam, ſexto vero ab exceſſu Philippi: quo tempore victor fuit Alexander pugna in Arbelis commiſſa. At, dixerit quis eorum, qui de re omni contentioſe agunt, hanc ſaltem habitam orationem ab oratore, lectis *Ariſtotelis Rhetoricis*; & quidem optimam omnium

Eadem de re magis adhuc luculentum ex Ariſtotele teſtimonium.

a Poſt Θηβαίους diſtinguunt etiam cæteræ editiones. ſed non minus recte ante id nomen diſtinxerimus: ut accuſativus iſte feratur ad ſequens verbum ἀναμιμνήσκοντες. *Sylb.* In vulgatis *Demoſth.* v. 8. ἐκείνους προτέρους. v. 9. καὶ παρελθόντες. v. 11. ὑμῖν ἐγκαλοῦντες ἅπανθ', ὅσα. v. 12. Θηβαίοις. v. 13. αὐτοῖς. b *Morellii* & *Wolfii* margo habet αὐτὸν, *eum*; recte. ſic enim & *Dionyſ.* pag. præced. v. 3. αὐτῷ δοῦναι δίοδον: & hac ipſa p. v. 19. δίοδον τῷ Φιλίππῳ παρασχεῖν. *Sylb.* c De ἐπέδειξα dicetur infra ad pag. 202. v. 13. d Ἀναμφιβόλοις legitur in *Cod. MS.* e Incluſum εἰσιν additum ex *Ed. Morell.* & *Wolf. Sylb.* f *Ariſtotelis* exemplaria (*Rhetor.* l. 2. c. 24.) pro ὡς habent οἷον ὡς. f *Morellii* & *Wolfii* margo habet ἐνιαυτῷ: unde recte legendum eſſe monuit Cl. *Bentlejus*, ὀγδόῳ μὲν ἐνιαυτῷ —— ἕκτῳ δὲ &c.

a *Ariſtotelis*

orationum: quibus etſi quod reſpondeam ſuppetat, tamen, ne longior ſim, hoc etiam me oſtenſurum recipio, fuiſſe & hanc ſcriptam ante *Rhetoricen Ariſtotelis*; ipſo etiam philoſopho ad teſtimonium advocato. Tractans enim Enthymematum locum ab iis quæ inter ſe conferuntur, ſic ad verbum ſcribit: “Alius locus ex iis quæ inter ſe conferuntur. Si enim alteri ineſt, ut honeſte aut juſte fecerit; alter quoque honeſte perpeſſus eſſe dicetur: &, Si honeſte facit qui mandavit, honeſte etiam qui exſecutus eſt; ut Diomedon publicanus de vectigalibus: Si enim vobis turpe non eſt locare; ne nobis quidem redimere: &, Si quid in quempiam juſte ac honeſte factum eſt, juſte etiam fecit; & contra. Fallit tamen interdum concludendi ratio. Non enim ſi quis juſte quidem perpeſſus eſt, ab hoc juſte etiam pertulit: ut ſi pater morte digna commiſerit, à filio morti addicatur. Quare ſeorſum hæc conſiderare oportet, num qui pertulit, dignus fuerit, qui perferret, & num is qui fecit, dignus qui faceret. Deinde utrum a nobis facit eo uti. Interdum enim nihil vetat, quin hæc diſſideant: ut in *Alcmæone* Theodectis, & ut judicium de Demoſthene, deque iis qui interfecerant Nicanorem.” Quodnam, quæſo, hoc Demoſthenis judicium eſt, eorumque qui Nicanorem trucidarunt, de quo hoc loco philoſophus, (in quo præcipuum controverſiæ caput erat ex loco relatorum) niſi illud adverſus Æſchinem *de Cteſiphonte*, qui decretum tulit, Demoſthenem corona dignum; & accuſatur legum violatarum? In hac enim cauſa quæſtio erat, non in genere; an corona dignus Demoſthenes, præbens de ſua pecunia ſumptus muris ædificandis; ſed ſi, quo tempore accuſatur, interdiceretur lege, ne coronaretur, qui in judicium vocatus eſſet. Hinc enim ductum eſt argumentum ex iis quæ inter ſe conferuntur; Si quemadmodum populo coronam dare licebat, ita & reo accipere. Quare ſic exiſtimo hujus actionis mentionem facere Ariſtotelem: ſin vero quis dicat intelligi actionem *de Donis*, quam Anticle Archonte habuit; qua ſe defendit circa obitum Alexandri, multo ſane poſteriores *Rhetoricos libros Ariſtotelis* fecerit *orationibus Demoſthenis*. Verum non mutuatum oratorem à philoſopho artificium, quo conſcripſit orationes; quin potius contra Demoſthenis aliorumque oratorum exemplis adjutum Ariſtotelem conſcripſiſſe *præceptiones* illas, ſatis jam ſuperque oſtenſum arbitror.

Rhetorica præcepta unde depromſerit Ariſtoteles.

γον· πολλὰ περὶ αὐτὸν εἰπεῖν ἔχων, ἵνα μὴ μακρότερος τοῦ δέοντος ὁ λόγος γένηταί μοι, καὶ τοῦτον ἐπιδείξειν ὑπισχνοῦμαι τὸν ἀγῶνα πρὸ ΤΩΝ ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΟΥΣ ΤΕΧΝΩΝ ἐπιτετελεσμένον, αὐτῷ χρησάμενος τῷ φιλοσόφῳ μάρτυρι. προθεὶς γὰρ τόπον ἐνθυμημάτων τὸν ἐκ τῶν πρὸς ἄλληλα, ταῦτα κατὰ λέξιν γράφει· “Ἄλλος ἐκ τῶν πρὸς ἄλληλα· Εἰ γὰρ θατέρῳ ὑπάρχει τὸ καλῶς [a] καὶ τὸ δικαίως ποιῆσαι, θατέρῳ τὸ πεπονθέναι· καί, Εἰ κελεῦσαι, καὶ τὸ πεποιηκέναι· οἷον, ὡς ὁ τελώνης Διομέδων, περὶ τῶν [b] τελωνῶν· Εἰ γὰρ μηδ᾽ ὑμῖν αἰσχρὸν τὸ πωλεῖν, οὐδὲ ἡμῖν τὸ ὠνεῖσθαι· [c] καί, Εἰ τῷ πεπονθότι τὸ καλῶς καὶ δικαίως ὑπάρχει, τῷ πεπραγμένῳ ὑπάρξει, καὶ τῷ ποιήσαντι ἢ ποιοῦντι. ἔστι δὲ τοῦτο παραλογίσασθαι. Οὐ γὰρ εἰ δικαίως ἔπαθεν ἄν, καὶ δικαίως ὑπὸ τούτου πέπονθεν· ὡς ὁ φόνου ἄξια ποιήσας πατήρ, εἰ ὑπὸ τοῦ υἱοῦ τοῦ ἑαυτοῦ τὴν ἐπὶ θανάτῳ ἀπάγεται, δεῖ σκοπεῖν χωρίς, Εἰ ἄξιος ὁ παθὼν παθεῖν, καὶ ὁ ποιήσας ποιῆσαι· εἶτα χρῆσθαι ὁποτέρως ἂν ἁρμόττῃ. ἐνίοτε γὰρ [d] διαφωνεῖ τὸ τοιοῦτον· ὥσπερ ἐν ΤΩ ΑΛΚΜΑΙΩΝΙ τοῦ Θεοδέκτου, καὶ οἷον ἡ περὶ Δημοσθένους δίκη, καὶ τῶν ἀποκτεινάντων Νικάνορα”. τίς οὖν ἐστιν ἡ Δημοσθένους δίκη, καὶ τῶν ἀποκτεινάντων Νικάνορα, περὶ ἧς ὁ φιλόσοφος γέγραφεν, ἐν ᾗ τὸ κυριώτατον τῆς ἀμφισβητήσεως κεφάλαιον ἦν ἐκ τοῦ πρὸς ἄλληλα τόπου, ἢ ἡ πρὸς Αἰσχίνην, ΥΠΕΡ ΚΤΗΣΙΦΩΝΤΟΣ, τοῦ γράψαντος Δημοσθένει τὸ περὶ τοῦ στεφάνου ψήφισμα, καὶ τὴν τῶν παρανόμων φεύγοντος γραφήν; [e] ἐν ταύτῃ γὰρ τὸ ζητούμενον ἦν, οὐ τὸ κοινόν, εἰ τιμῶν καὶ στεφάνων ἄξιος ἦν Δημοσθένης, ἐπιδιδοὺς ἐκ τῶν ἰδίων κτημάτων τὴν εἰς τὰ τείχη δαπάνην· ἀλλ᾽ εἰ καθ᾽ ὃν χρόνον ὑπεύθυνος ἦν, κωλύοντος τοῦ νόμου τοὺς ὑπευθύνους στεφανοῦν. τὸ γὰρ ἐκ τῶν πρὸς ἄλληλα τοῦτ᾽ ἔστιν, εἰ ὥσπερ τῷ δήμῳ τὸ δοῦναι, οὕτως καὶ τῷ ὑπευθύνῳ τὸ λαβεῖν τὸν στέφανον ἐξῆν. ἐγὼ μὲν οὖν ταύτης οἴομαι τῆς δίκης μεμνῆσθαι τὸν Ἀριστοτέλη. εἰ δέ τις ἐρεῖ ὅτι ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΤΩΝ ΔΩΡΩΝ, ἣν ἐπ᾽ Ἀντικλέους ἄρχοντος ἀπελογήσατο, περὶ τὴν Ἀλεξάνδρου τελευτήν, πολλῶν νεωτέρας ἔτι ποιήσει ΤΑΣ ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΟΥΣ ΤΕΧΝΑΣ τῶν ΔΗΜΟΣΘΕΝΟΥΣ ΑΓΩΝΩΝ. ἀλλὰ γὰρ ὅτι μὲν οὐχ ὁ ῥήτωρ παρὰ τοῦ φιλοσόφου τὰς τέχνας παρέλαβεν, ἃς εἰς τοὺς θαυμαστοὺς ἐκείνους κατεσκεύασε λόγους, ἀλλὰ τοὐναντίον τὰ Δημοσθένους [f] καὶ τὰ τῶν ἄλλων ῥητόρων ἔργα παραθέμενος Ἀριστοτέλης, ταύτας ἔγραψε ΤΑΣ ΤΕΧΝΑΣ, ἱκανῶς ἀποδεδεῖχθαι νομίζω.

a *Ariſtotelis* exemplaria (*Rhet.* l. 2. c. 23.) pro copulativa καὶ habent disjunctivam ἤ. *Sylb.* b *Ariſt.* exemplaria habent πλωτῶν: minus convenienter. *Sylb.* In *Cod. MS.* illa περὶ τῶν πλωτῶν deſunt. c In *Ariſtot.* exemplaribus ſic legitur hic locus; καὶ εἰ τῷ πεπονθότι τὸ καλῶς ἢ δικαίως ὑπάρχει. καὶ τῷ ποιήσαντι· καὶ εἰ τῷ ποιήσαντι, καὶ τῷ πεπονθότι. ἔστι δ᾽ ἐν τούτῳ παραλογίσασθαι. εἰ γὰρ δικαίως ἀπέθανε, δικαίως πέπονθεν· ἀλλ᾽ ἴσως οὐχ ὑπὸ σοῦ. διὸ δεῖ σκοπεῖν χωρ. *Sylb.* d Poſt διαφωνεῖ τὸ τοιοῦτον *Ariſt.* exemplaria habent hoc præterea commation, καὶ οὐδὲν κωλύει. *Alcmæonis* quoque *Theodectei* verba, ab *Ariſtotele* relata, *Dionyſius* brevitatis cauſa omiſit. *Sylb.* e *Wolfianæ* edit. margo pro ἐν ταύτῃ habet ἐν τούτῳ. Sed is qui *Morellianæ* editionis διπλογραφίας ex illo margine in *Wolfianæ* editionis marginem tranſcripſit, *Morellianas* notas parum obſervavit, annotatio enim *Morelliana* ἐν τούτῳ refertur ad τοῦτο, quod eſt v. 15. ſignificans ſcilicet, pro *Dionyſiano* τοῦτο, apud *Ariſtot.* legi ἐν τούτῳ. *Sylb.* f *Ariſtotelem* è veteribus *artis Rhetoricæ* ſcriptoribus ſuas præceptiones collegiſſe, teſtatur etiam *Cicero*, l. 2. de Inventione, & l. 2. de Oratore. *Sylb.*

ΔΙΟΝΥΣΙΟΥ ΑΛΙΚΑΡΝΑΣΣΕΩΣ
ΠΡΟΣ
ΓΝΑΙΟΝ ΠΟΜΠΗΙΟΝ ΕΠΙΣΤΟΛΗ.

DIONYSII HALICARNASSENSIS
AD
CN. POMPEIUM EPISTOLA. *

ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ ΓΝΑΙΩ ΠΟΜΠΗΙΩ ΧΑΙΡΕΙΝ.

ΕΠΙΣΤΟΛΗΝ τινα παρὰ σοῦ κομισθεῖσαν ἐδεξά-
μην, εὐπαίδευτόν τε καὶ πάνυ μοι κεχαρισμένην· ἐν ἧ
γράφεις ὅτι τὰς συντάξεις τὰς ἐμὰς ἐπιχο-
ρηγοῦντός σοι Ζήνωνος τοῦ κοινοῦ φίλου, διαπορευόμενος, καὶ
πάνυ διατιθέμενος οἰκείως ἐν αὐταῖς, τὰ μὲν ἄλλα θαυ-
μάζεις, ἑνὶ δὲ μέρει δυσχεραίνεις τῶν ἐν αὐταῖς κατα-
κεχωρισμένων, τῇ Πλάτωνος κατηγορίᾳ. ὅτι μὲν οὖν
σεβαστικῶς διάκεισαι πρὸς τὸν ἄνδρα, ὀρθῶς ποιεῖς·
ὅτι δὲ περὶ ἡμῶν ταῦτα ὑπείληφας, οὐκ ὀρθῶς. εἰ
γάρ τις ἄλλος ἐκπλήττεται ταῖς Πλατωνικαῖς ἑρ-
μηνείαις, εὖ ἴσθι νῦν κἀγὼ τούτων εἷς εἰμι. ὃ δὲ πέ-
πονθα πρὸς ἅπαντας ὅσοι τὰς αὑτῶν ἐπινοίας εἰς τὴν
κοινὴν φέρουσιν ὠφέλειαν, ἐπανορθοῦντες ἡμῶν βίους τε
καὶ λόγους, ἐρῶ σοι· καὶ πείσω γε νὴ Δία πιστεύειν και-
νὸν οὐδὲν εὑρεῖν οὐδὲ παράδοξον, οὐδ' ὃ μὴ πᾶσιν ὁμοί-
ως δοκεῖ.

Ἐγὼ οὖν νομίζω δεῖν, ὅταν μὲν ἔπαινον προέληται
γράφειν τις πράγματος, εἴτε σώματος ὁποιουγέτινος, τὰς
ἀρετὰς αὐτοῦ καὶ οὐ τὰ ἀτυχήματα, εἴ τι πρόσεστι τῷ πρά-
γματι ἢ τῷ σώματι, δεῖν προφέρειν· ὅταν δὲ βουληθῇ δια-
γνῶναι τί τὸ κράτιστον ἐν ὁτῳδήποτε βίῳ, καὶ τί τὸ βέλτιστον
τῶν ὑπὸ ταὐτὸ γένος ἔργων, τὴν ἀκριβεστάτην ἐξέτασιν προ-
φέρειν, καὶ μηδὲν παραλείπειν τῶν προσόντων αὐτοῖς, εἴτε
κακῶν εἴτε ἀγαθῶν· ἡ γὰρ ἀλήθεια οὕτως εὑρίσκεται
μάλιστα, ἧς οὐδὲν χρῆμα τιμιώτερον. τοῦτο δὲ προ-
θέμενος, ἐκεῖνο λέγω. εἰ μὲν ἐπί μοι κατὰ Πλάτω-
126 νος λόγος τις, καταδρομὴν περιέχων τοῦ ἀνδρὸς,
ὥσπερ Ζωΐλῳ τῷ ῥήτορι, ἀσεβεῖν ὁμολογῶ· καὶ εἴ γε
βουληθεὶς ἐγκώμιον αὐτοῦ γράφειν, λόγους τινὰς συγ-
καταπλέκω τοῖς ἐπαίνοις [b] νόμοις· οὐ γὰρ ὅτι δια-
βολὰς οἴομαι δεῖν γράφειν ἐν αὐτοῖς, ἀλλ' οὐδ' ἀπο-
λογίας. εἰ δὲ χαρακτῆρας λόγου προελόμενος σκο-

DIONYSIUS CN. POMPEIO S.

EPISTOLAM quandam à te miſſam accepi, quæ & docta & mihi valde grata fuit: in qua ſcribis, te meas commentationes, quarum tibi Zeno communis amicus copiam fecit, percurrentem, & amico animo in eis affectum, alia quidem omnia ſuſpicere, ea vero parte offendi, in qua Platonis reprehenſionem collocaverim. Equidem quod tanta reverentia erga virum affectus es, recte facis: quod vero hæc de me ſentis, non recte. Si quis enim alius Platonis eloquentiam cum ſtupore quodam admiratur, tum vel maxime ego. Quo vero animo erga eos omnes affectus ſim, qui ſuas cogitationes in communem utilitatem proferunt, & iis vitam noſtram ac rationem ab errore deducunt, aperiam tibi; faciamque profecto ut credas, nihil me novi attuliſſe, nihil ab opinione hominum alienum, nihil quod à pervagata omnium ſententia abhorreat.

Ego igitur ſic exiſtimo, eum qui cujuſvis rei ſive corporis laudes literis mandare volet, virtutes, non vitia (ſi qua rei aut corpori inſunt) proferre oportere: cum autem volet diſcernere quid optimum in quolibet genere vitæ, quid præſtantiſſimum earum rerum quæ uno eodemque genere continentur, accuratiſſimam inquiſitionem & judicium adhibere, nec quidquam eorum quibus prædita ſunt, ſive ſint mala ſive bona, ſilentio præterire. Hac enim ratione veritas vel maxime invenitur: qua nihil eſt melius, nihil pretioſius. His poſitis, illud dico. Si orationem contra Platonem haberem, ſicuti quondam orator Zoilus habuit, quæ ejus vitia omnia perſtringeret, perperam me facere profiterer: & ſi laudes ejus celebrare volens, orationes quaſdam abſurdas celebrationibus insererem. non enim criminationes eis, ſed ne defenſiones quidem adhibendas ſtatuo. Sin autem formas dicendi animo & cogitatione com-

[a] Nota hîc ἐκπλήττεσθαι ταῖς Πλατωνικαῖς ἑρμηνείαις: cum in *Thucydide* hoc ſtructuræ genus reprehendat, p.135. [juxta *Ed. Sylb.*] ac pro dativo accuſativum caſum hîc uſurpari velit. Incertum ergo an *Dionyſii* voluntate, an librarii incuria, hîc in ſtructura ſit facta ἐξαλλαγή *Sylb.* *b Hæſchelius* pro νόμους legendum putat παρανόμους: ut παράνομοι λόγοι hoc loco idem ſint quod alibi παρανόμων γραφαί. Sed haud ſcio an convenientius ſit ἀνομοίους: vel, ut *Ilovius* interpres legit, ἀτόπους, *abſurdas. Sylb.* * Subjungit interpres, *in qua ille de reprehenſo ab eo Platonis ſtylo conquerebatur.*

complecti volens, & eos philoſophos & oratores, qui primas tulerunt, in eis conſiderare & exquirere, tres quidem ex omnibus elegi, qui principes & clariſſimi habentur, Iſocratem dico & Platonem & Demoſthenem; quibus rurſus Demoſthenem anteteuli: id faciens, nullam me exiſtimo nec Platoni nec Iſocrati injuriam intuliſſe.

Sed mehercule, inquit, non decebat te Platonis errores & vitia coarguere, cum Demoſthenem in cœlum ferre inſtitueres. At quomodo accuratiſſime ponderaſſem & perpendiſſem, ſi præſtantiſſimas orationes Iſocratis & Platonis excellentiſſimis orationibus Demoſthenis non oppoſuiſſem; & qua ex parte ejus orationes antecellunt, veriſſime non oſtendiſſem? non in omnibus eos viros deliquiſſe prædicans, (ſummæ enim hoc eſſet inſaniæ) ſed nec in omnibus etiam eos æque rectam viam ſecutos eſſe. Sin hoc non feciſſem, laudibus vero ornaſſem Demoſthenem, omnes virtutes ejus perſequens, bonum quidem eſſe oratorem perſuaſiſſem lectoribus: præſtantiſſimum autem eſſe eorum omnium qui principatum in dicendo tenent, non perſuaſiſſem, ſi clariſſimos oratores cum eo non comparaſſem. Multa enim quæ per ſe pulcra & ſuſpicienda videntur, aliis melioribus comparata, minora opinione apparent. Sic etiam aurum, auro comparatum, melius vel deterius deprehenditur: tum etiam omne aliud opus manu effectum: denique ea omnia, quorum finis eſt illuſtratio & evidentia.

Quod ſi quis exiſtimet injucundiſſimum in oratione civili judicium ex contentione profectum, & per ſe ſingula velit perpendere, nihil vetabit eandem rationem etiam in aliis ſequi, nec poëſin conferre poëſi, nec compoſitionem hiſtoriæ compoſitioni, nec rempublicam reipublicæ; non legem legi, non ducem duci, non regem regi, non vitam vitæ, non decretum decreto: quod nemo ſanæ mentis concedet. Quod ſi fides etiam, quæ ex teſtimoniis ipſis depromitur, afferenda eſt, quibus planius tibi fiat, optimum id eſſe expendendi genus quod rerum comparatione conſtat; omiſſis aliis, Platonem ipſum teſtem producam: qui cum voluiſſet ſpecimen dare, quantum valeret in oratione civili, non contentus fuit aliis ſcriptis, ſed adverſus clariſſimum oratorem, ex his qui tum florebant, alium ipſe *in Phædro* conſcripſit dialogum, cujus argumentum eſt amatorium. neque eo uſque progreſſus finem fecit ac deſtitit, relicto iis qui lecturi eſſent judicio de orationis eorum pulcritudine: verum etiam Lyſiæ vitia attigit, aſcribens ei virtutes dicendi, auferens vero rerum. Cum igitur Plato, rem moleſtiſſimam & maxime odioſam aggreſſus, ſe ipſum, inquam, quoad oratio pateretur,

πεῖν, καὶ τοὺς πρωτεύοντας ἐν αὐτοῖς φιλοσόφους τε καὶ ῥήτορας ἐξετάζειν, τρεῖς μὲν ἐξ ἁπάντων ἐξελεξάμην τοὺς δοκοῦντας εἶναι λαμπροτάτους, Ἰσοκράτην τε καὶ Πλάτωνα καὶ Δημοσθένη, ἐκ δὲ τούτων αὐτῶν πάλιν προέκεινα [a] Δημοσθένη, οὐδὲν ᾤμην οὔτε Πλάτωνα οὔτε Ἰσοκράτην ἀδικεῖν.

Νὴ Δία, φησίν· ἀλλ' οὐκ ἔδει γε τὰ Πλάτωνος ἁμαρτήματα ἐξελέγχειν, βουλόμενον ἐπαινεῖν Δημοσθένην· ἔπειτα πῶς ἄν μοι τὴν ἀκριβεστάτην βάσανον ὁ λόγος ἔλαβεν, εἰ μὴ τοὺς ἀρίστους λόγους τῶν Ἰσοκράτους τε καὶ Πλάτωνος τοῖς κρατίστοις Δημοσθένους ἀντιπαρέθηκα, καὶ καθ' ὃ μέρος ἥττους εἰσὶ τούτων λόγοι εἰσὶ τῶν ἐκείνου, μετὰ πάσης ἀληθείας [b] ἐπέδειξα; οὐχ ἅπαντα τοῖς ἀνδράσιν ἐκείνοις ἡμαρτῆσθαι λέγων· μανίας γὰρ τοῦτό γε· ἀλλ' οὐδ' ἅπαντα ἐπίσης κατωρθῶσθαι. εἰ δὲ τοῦτο οὐκ ἐποίουν, ἐπῄνουν δὲ Δημοσθένην, πάσας διεξιὼν αὐτοῦ τὰς ἀρετάς, ὡς μὲν ἀγαθὸς ὁ ῥήτωρ, ἔπεισα πάντως ἂν τοὺς ἀναγνωσομένους· ὡς δὲ καὶ κράτιστος πάντων τῶν πρωτευσάντων περὶ λόγους, οὐκ ἂν ἔπεισα, μὴ παραθεὶς αὐτῷ τοὺς ἀρίστους. πολλὰ γὰρ τῶν καθ' αὑτὰ φαινομένων καλῶν καὶ θαυμαστῶν, ἑτέροις [c] ἀντιπαρατεθέντα κρείττοσιν, ἐλάττω τῆς δόξης ἐφάνη. οὕτω γέ τοι καὶ χρυσὸς ἑτέρῳ χρυσῷ παρατεθείς, κρείττων τε καὶ χείρων εὑρίσκεται, καὶ πᾶν ἄλλο χειρούργημα, [d] καὶ ὅσων ἐνάργεια τὸ τέλος.

Εἰ δὲ ἀχάριστον ὑπολήψεταί τις ἐν τοῖς πολιτικοῖς λόγοις τὴν ἐκ τῆς συγκρίσεως ἐξέτασιν, καὶ καθ' ἑαυτὸ ἕκαστον ἀξιώσει σκοπεῖν, οὐδὲν κωλύσει τὸ αὐτὸ τοῦτο καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων ποιεῖν, καὶ μήτε ποίησιν ἀντεξετάζειν ἑτέρᾳ ποιήσει, μήθ' ἱστορικὴν σύνταξιν ἑτέρᾳ συντάξει, μήτε πολιτείαν πολιτείᾳ, μὴ νόμον νόμῳ, μὴ στρατηγὸν στρατηγῷ, μὴ βασιλεῖ βασιλέα, μὴ βίῳ βίον, μὴ δόγματι δόγμα· τοῦτο δ' οὐκ ἄν τις συγχωρήσειε νοῦν ἔχων. εἰ δὲ δεῖ καὶ τὰς ἐκ τῶν μαρτυριῶν παρέχεσθαι σοι πίστεις, ἐξ ὧν μᾶλλόν σοι γενήσεται καταφανές, ὅτι κράτιστος ἐλέγχου τρόπος ὁ κατὰ σύγκρισιν γινόμενος, ἀφεὶς τοὺς ἄλλους, αὐτῷ χρήσομαι μάρτυρι Πλάτωνι. βουληθεὶς γὰρ ὁ ἀνὴρ ἐπιδείξασθαι τὴν αὐτοῦ δύναμιν ἣν εἶχεν ἐν τοῖς πολιτικοῖς λόγοις, οὐκ ἠρκέσθη ταῖς ἄλλαις γραφαῖς, ἀλλὰ καὶ κράτιστον τῶν τότε ῥητόρων ἕτερον αὐτὸς ἐν ΤΩ ΦΑΙΔΡΩ συνετάξατο λόγον, [e] ἐρωτικὸν εἰς τὴν ὑπόθεσιν. καὶ οὐδὲ ἄχρι τούτου προελθὼν ἐπαύσατο, καταλιπὼν ἐν τοῖς ἀναγνωσομένοις τὴν διάγνωσιν, ὁπότερός ἐστι κρείττων λόγος· ἀλλὰ καὶ τῶν ἁμαρτημάτων ἥψατο τοῦ Λυσίου, τὰς μὲν λεκτικὰς μαρτυρῶν τῷ ἀνδρὶ ἀρετάς, τῶν δὲ πραγματικῶν ἐπιλαμβανόμενος. ὁπότε οὖν Πλάτων τὸ φορτικώτατον καὶ ἐπαχθέστατον τῶν ἔργων προελόμενος, αὐτὸν ἐπαινεῖν κατὰ τὴν δύναμιν

[a] Nota hic Δημοσθένη, more perittoſyllaborum: & mox v. 9. Δημοσθένην, more iſoſyllaborum nominum. Verſu 7. pro φησίν malim φήσεις *dices*. *Sylb.* [b] Ἐπέδειξα in hac demonſtrandi ſeu oſtendendi ſignificatione legitur etiam ſupra, p. 199. v. 22, 43. alioqui uſitatius in ea ſignificatione ἀπέδειξα: ut illo ipſo in loco, p. 124. v. 33. Ἐπιδεῖξαι enim oſtentandi ſignificationem habet frequentius, ut paulo poſt, v. 199. & 22. *Sylb.* [c] Παρατεθέντα in *MS. Reg.* [d] Forſan, καὶ ὅσων ἐνέργεια τὸ τέλος. [e] Senſum quidem loci hujus (inquit *Steph.*) mihi videor aſſequi, ſed verborum ſeries & contextus non video qui ſtare poſſit eo modo quo eſt. Hoc enim puto ſibi velle hoc in loco *Dionyſium*; *Platonem* ſtudio reprehendendi *Lyſiam*, adverſus ipſum ſcripſiſſe dialogum; cujus tamen argumentum ſit amatorium; ſed captatam in eo exagitandi *Lyſiæ* occaſionem. lego igitur, ἀλλὰ καὶ κατὰ τοῦ κρατίστου τῶν τότε ῥητ. Illud autem quod ſequitur, ἐρωτικὸν εἰς τὴν ὑπόθεσιν, declarat quod infra legitur, p. 205. v. 13. Hæc *Steph.*

a Pro

ταμιν τῶν λόγων, οὐδὲν ᾤετο ποιεῖν κατηγορίας ἄξιον, εἰ παρὰ τὸν ἄριστον τῶν τότε ῥητόρων τοὺς ἰδίους ἐξετάζειν ἠξίου λόγους, ἐπιδεικνύμενος Λυσίαν τε ἐν οἷς ἡμάρτηκε, καὶ ἑαυτὸν ἐν οἷς κατώρθωκε, τί θαυμαστὸν ἐποίουν ἐγὼ τοῖς Δημοσθένους λόγοις συγκρίνων τοὺς Πλάτωνος, καὶ εἴ τι μὴ καλῶς ἐν αὐτοῖς ἔχειν ᾤμην, ἐπιλογιζόμενος; ἐῶ γὰρ τὰς ἄλλας αὐτοῦ γραφὰς παραφέρειν, ἐν αἷς κωμῳδεῖ τοὺς πρὸ ἑαυτοῦ, Παρμενίδην τε καὶ Ἱππίαν, καὶ Πρωταγόραν, καὶ Πρόδικον, καὶ Γοργίαν, καὶ Πῶλον, καὶ Θεόδωρον, καὶ Θρασύμαχον, καὶ ἄλλους συχνούς, οὐκ ἀπὸ τοῦ βελτίστου πάντα περὶ αὐτῶν γράφων, ἀλλ', εἰ βούλει, καὶ ἀπὸ φιλοτιμίας. ἦν γὰρ [a] ἦν μὲν τῇ Πλάτωνος φύσει πολλὰς ἀρετὰς ἐχούσῃ τὸ φιλότιμον· ἐδήλωσε δὲ τοῦτο μάλιστα διὰ τῆς πρὸς Ὅμηρον ζηλοτυπίας, ὃν ἐκ τῆς κατασκευαζομένης ὑπ' αὐτοῦ πολιτείας ἐκβάλλει, στεφανώσας καὶ μύρῳ χρίσας ὡς δὴ τούτων αὐτοῦ δέον ἐκβαλλομένῳ, δι' ὃν ἥ τε ἄλλη παιδεία πᾶσα παρῆλθεν εἰς τὸν βίον, καὶ τελευτῶσα φιλοσοφία. ἀλλὰ θῶμεν, ἀπὸ τοῦ βελτίστου δι' αὐτὴν τὴν ἀλήθειαν πάντα λέγειν ἀληθῆ Πλάτωνα· τί οὖν ἄτοπον ἐποιοῦμεν, τοῖς ἐκείνου νόμοις χρώμενοι, καὶ ἀντιπαρεξετάζειν αὐτοῦ τοὺς τῶν ἐπακμασάντων λόγους βουλόμενοι;

Ἔπειτ' οὐδὲ μόνος οὐδὲ πρῶτος ἐπιφανήσομαι περὶ Πλάτωνος ἐπιχειρήσας τι λέγειν. οὐδ' ἄν τις ἔχοι καθ' αὐτὸ τοῦτο μέμψασθαί με τὸ μέρος, ὅτι τὸν ἐπιφανέστατον τῶν φιλοσόφων, καὶ πλείοσιν ἢ δώδεκα γενεαῖς ἐμαυτοῦ πρεσβύτερον, ἐξετάζειν ἐπεβαλόμην, ὡς δὴ διὰ τοῦτο δόξης τινὸς τευξόμενος. πολλοὶ γὰρ εὑρεθήσονται πρὸ ἐμοῦ τοῦτο πεποι-
127 ηκότες, οἱ μὲν, κατὰ τὸν ἐκείνου γενόμενοι χρόνον, οἱ δὲ, λίαν ὕστερον ἐπακμάσαντες. καὶ γὰρ τὰ δόγματα διέβαλον αὐτοῦ τινές, καὶ τοὺς λόγους ἐμέμψαντο· πρῶτον μὲν, ὁ γνησιώτατος αὐτοῦ μαθητὴς Ἀριστοτέλης, ἔπειτα οἱ περὶ Κηφισόδωρόν τε καὶ Θεόπομπον καὶ Ζωΐλον καὶ Ἱπποδάμαντα καὶ Δημήτριον, καὶ ἄλλοι συχνοί, οὐ διὰ φθόνον, ἢ διὰ φιλαπεχθημοσύνην κωμῳδοῦντες, ἀλλὰ τὴν ἀλήθειαν ἐξετάζοντες. τοσούτοις δὴ καὶ τηλικούτοις ἀνδράσι παραδείγμασι χρώμενος, καὶ παρὰ πάντας τῷ μεγίστῳ Πλάτωνι, οὐδὲν ἡγούμην τῆς φιλοσόφου ῥητορικῆς ποιεῖν ἀλλότριον, ἀγαθοὺς ἀγαθοῖς ἀντεξετάζων. περὶ μὲν οὖν τῆς προαιρέσεως ἣν ἔσχον ἐν τῇ συγκρίσει τῶν χαρακτήρων, ἱκανῶς ἀπολελόγημαι, καὶ σοί γε, ἡμῖν φίλτατε.

β'. ΛΟΙΠΟΝ δ' ἐστί μοι καὶ περὶ αὐτῶν ὧν εἴρηκα λόγων περὶ τἀνδρός, [b] ἐν τῇ ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΑΤΤΙΚΩΝ πραγματείᾳ ΡΗΤΟΡΩΝ, εἰπεῖν. θήσω δὲ αὐταῖς λέξεσιν ὡς ἐκεῖ γέγραφα· Ἡ δὲ δὴ Πλατωνικὴ διάλεκτος βούλεται μὲν εἶναι καὶ αὐτὴ [c] δεῖγμα ἑκατέρων τῶν χαρακτήρων, τοῦ τε ὑψηλοῦ καὶ ἰσχνοῦ, καθάπερ εἴρηταί μοι πρότερον· πέφυκε δὲ οὐχ ὁμοίως πρὸς ἀμφοτέρους τοὺς χαρακτῆρας εὐτυχής. ὅταν μὲν οὖν τὴν ἰσχνὴν καὶ ἀφελῆ καὶ ἀποίητον ἐπιτηδεύῃ φράσιν, ἐκτόπως

laudibus in cœlum ferendi, nihil ſe dignum reprehenſione facere putabat, ſi cum præſtantiſſimo illius ætatis oratore ſuum dicendi genus contenderet, docens in quibus & Lyſias peccaſſet & ipſe excelluiſſet: quid admiratione dignum feci ego, genus dicendi Demoſthenis cum illo Platonis comparans; & ſiquid mihi in eis non præclare ſe habere videbatur, perpendens? Nolo enim alia ejus ſcripta in medium afferre, in quibus eos qui ante ejus ætatem vixerunt, reprehendit, Parmenidem, Hippiam, Protagoram, Prodicum, Gorgiam, Polum, Theodorum, Thraſymachum, & alios multos, non omnia ſincere de eis ſcribens, ſed, ſi vis, ambitioſe. Inerat enim, inerat Platonis naturæ, quæ multis virtutibus ornata erat, ſtudium honoris. Declaravit autem hoc vel maxime in æmulatione Homeri, quem corona donatum, unguentiſque delibutum, ex ea republica quam conſtituebat, exturbavit: quaſi his ipſe, qui ejiciebatur, egeret; per quem cum omnis alia inſtitutio in vitam ingreſſa eſt, tum etiam ad extremum philoſophia. Sed concedamus Platonem ſincero animo, ipſius (inquam) veritatis cauſa, omnia vera dicere: quid tandem abſurdi faceremus, ſi, ejus leges adhibentes, cum eo pertendere vellemus orationes eorum qui poſt floruerunt?

Deinde neque ſolus ego, neque primus exſiſtam, qui aliquid de Platone ingreſſus eſt dicere. Neque me quiſpiam hoc ipſo reprehendere poterit, quod in clariſſimum philoſophum, & pluſquam duodecim ætatibus me anteeuntem inquirere ſtatui, quaſi aliquid inde gloriæ conſecuturus. Multi enim invenientur qui ante me hoc fecerunt; alii, qui ejuſdem temporibus ſpiritum ducebant; alii, qui multis poſt annis viguerunt. nam & ejus decreta nonnulli reprehenderunt, & dialogos calumnia affecerunt: ac in primis proprius ejus diſcipulus Ariſtoteles, deinde Cephiſodorus, Theopompus, Zoilus, Hippodamas, Demetrius, & alii multi: non ob invidiam aut inimicitias eum reprehendentes, ſed veritatis inveſtigandæ gratia. Tot & tantorum virorum exempla ſecutus, & vel maxime Platonis, nihil me exiſtimavi à philoſophica arte dicendi alienum facturum, ſi bonos bonis contenderem. Sed de ſtudio, quod in comparandis formis poſui, ſatis tibi, V. C.

II. RESTAT ut de dialogis hujus viri, quorum mentionem in libello *de Oratoribus Atticis* fecimus, dicamus. Afferam autem eandem orationem, qua illic uſus ſum: Elocutio Platonis ex utraque forma dicendi, nimirum ex ſublimi & tenui, temperata eſſe videtur, quemadmodum antea diximus: non tamen in utraque dicendi forma æque excellit. Quando enim tenuem, facilem, ſimplicem, ac nulla arte præditam elocutionem affectat, dici non poteſt quam ſuavis & humana

Judicium de Platone.

[a] Pro poſteriori ἦν vel μὲν rectius fortaſſe legemus ἐν, *in. Sylb.* [b] Ex hoc loco intelligimus, tertiam partem *de Atticis ſcriptoribus* (cujus ſupra meminit in *Præfatione ad Ammæum*, p. 81. v. 41.) à *Dionyſio* abſolutam quidem fuiſſe, ſed ad nos non perveniſſe integram. *Sylb.* [c] Pro δεῖγμα quidam Codices habent μίγμα, teſte *Steph.* Atque ita in *Cod. Reg.* quo uſus eſt forſan *Stephanus*, cujuſque variantes lectiones ad nos ſumma cum humanitate tranſmiſit vir egregius *Jacobus Lequien.* Incertum plane utram ſcripturam ſequutus eſt *Sigonius*, qui loci hujus interpretationem elegantiſſimam inſeruit in *Librum de Dialogo.*

mana eſt. Nam & pura ſatis, & dilucida eſt, quemadmodum lucidiſſima corpora: accurata etiam & tenuis magis, quam quævis alia earum quæ ad eam ipſam elocutionem elaboratæ ſunt. Nominibus communibus utitur, perſpicuitati ſtudet, omnem compoſitionem nominis ad nomen appoſiti negligit. In eam etiam ſordes & antiqua illa invenuſtas ſenſim atque latenter incurrit, & jucundum quendam florentemque ac tempeſtivum florem edit, & quaſi à flagrantiſſimis pratis aura quædam ſuavis ex ea manat; & neque vocis ſonitus videtur præ ſe ferre loquacitatem, neque ornatus inſolentiam. Cum autem ad loquacitatem, & præclarius dicendi genus (quod ſæpenumero facere ſolet) immenſo impetu ferri cœpit, multo ſe deterior efficitur. Nam & minus ſuavis, & pejus Græce loqui, & craſſior videtur eſſe quam altera. Diluciditatem enim obſcurat, & tenebris ſimilem facit: longitudinem attrahit, mentem in longius ducens, cum eam paucis nominibus contrahi oporteret, in circumlocutiones honeſtatis expertes effunditur, & divitias orationis vanas oſtentat: verbis propriis, & quæ ſunt in communi uſu poſita, neglectis, novata & peregrina, atque ea quæ antiquitatem decent, inquirit. Maxime autem jactatur in figuratâ elocutione. multa enim & frequens eſt in nominibus ad nomen appoſitis, in appellationibus dandis inepta. dura eſt, nec ſervat proportionem in tranſlationibus. Inverſiones longe petitas & multas, ac eas quæ neque modum ſervant, neque loci & occaſionis rationem habent, aſſumit. Figuris poëticis, quæ ſummam ſatietatem afferunt, & maxime Gorgianis, intempeſtive ac nimis pueriliter gloriatur; in quibus magnificentiam quandam ſervat, quemadmodum quodam in loco Demetrius Phalereus ait, & alii multi. non enim à me hæc eſt profecta oratio.

Neque me aliquis putet hæc dicere, quod omnem ornatum & varietatem orationis, qua utitur Plato, improbem. Non enim ſum adeo excors & ſtupidus, ut hanc ipſam laudem tanto viro prærepta velim: præſertim cum me non prætereat, eum multa & admiratione digna, atque à ſumma vi profecta, in lucem attuliſſe. Sed illud oſtendere volui, eum in compoſitione talia peccata committere conſueviſſe. Ac pejor quidem ſe ipſo fit, quando amplum dicendi genus & eximium perſequitur: longe vero melior, quando tenuem elocutionem, accuratam, & quæ nullo artificio elaborata videtur, ſed exornatam inculpabili & ſimplici exornatione inducit. Aut enim nullum omnino committit peccatum, aut leve admodum, aut nulla reprehenſione dignum. Equidem tantum virum cenſebam omnem vitaſſe reprehenſionem. hæc enim ei omnes, qui ætate ejus vixerunt, vi-

ἡδεῖά ἐστι καὶ φιλάνθρωπος. καθαρά τε γὰρ ἀποχρώντως γίνεται καὶ διαυγὴς, ὥσπερ τὰ διαφανέστατα τῶν [a] ναμάτων· ἀκριβής τε καὶ λεπτὴ παρ' ἡντινοῦν ἑτέραν τῶν εἰς τὴν αὐτὴν διάλεκτον εἰργασμένων· τήν τε κοινότητα διώκει τῶν ὀνομάτων, καὶ τὴν σαφήνειαν ἀσκεῖ, πάσης ὑπερορῶσα κατασκευῆς ἐπιθέτου. ὅ, τε [b] πίνος αὐτῇ καὶ χνοῦς ὁ τῆς ἀρχαιότητος ἠρέμα καὶ λεληθότως ἐπιτρέχει, χλοερόν τέ τι καὶ τεθηλὸς καὶ μεστὸν ὥρας ἄνθος ἀναδίδωσι· καὶ ὥσπερ ἀπὸ τῶν εὐωδεστάτων λειμώνων αὔρα τις ἡδεῖα ἐξ αὐτῆς [c] φέρεται· καὶ οὔτε τὸ λιγυρὸν ἔοικεν ἐμφαίνειν λάλον, οὔτε τὸ κομψὸν θεατρικόν. ὅταν δ' εἰς τὴν περιττολογίαν καὶ τὸ καλλιεπεῖν ἃ πολλάκις εἴωθε ποιεῖν· ἄμετρον ὁρμὴν λάβῃ, πολλῷ χείρων ἑαυτῆς γίνεται. καὶ γὰρ ἀηδεστέρα τῆς ἑτέρας καὶ κάκιον ἑλληνίζουσα καὶ παχυτέρα φαίνεται. μελαίνει τε [d] γὰρ τὸ σαφὲς καὶ [e] ζόφῳ ποιεῖ παραπλήσιον, ἕλκει τε μακρὸν ἀποτείνουσα τὸν νοῦν. συστρέψαι δὲ δέον ἐν ὀλίγοις ὀνόμασιν, ἐκχεῖται εἰς ἀπειροκάλους περιφράσεις, [f] πλοῦτον ὀνομάτων ἐπιδεικνυμένη κενόν· ὑπεριδοῦσά τε τῶν κυρίων καὶ ἐν τῇ κοινῇ χρήσει κειμένων, τὰ πεποιημένα ζητεῖ καὶ ξένα καὶ ἀρχαιοπρεπῆ· μάλιστα δὲ χειμάζεται περὶ τὴν τροπικὴν φράσιν· πολλὴ μὲν γὰρ ἐν τοῖς ἐπιθέτοις, ἄκαιρος δ' ἐν ταῖς [g] ἐπωνυμίαις, σκληρὰ δὲ καὶ οὐ σώζουσα τὴν ἀναλογίαν ἐν ταῖς μεταφοραῖς γίνεται. ἀλληγορίας τε περιβάλλεται μακρὰς καὶ πολλὰς, οὔτε μέτρον ἐχούσας οὔτε καιρόν. σχήμασί τε ποιητικοῖς ἐσχάτην προσβάλλουσιν ἀηδίαν, καὶ μάλιστα τοῖς Γοργιείοις, ἀκαίρως καὶ μειρακιωδῶς ἐναβρύνεται· καὶ πολυτέλειά τις ἐστιν ἐν τοῖς τοιούτοις παρ' αὐτῷ, ὡς καὶ Δημήτριος ὁ Φαληρεὺς εἴρηκέ που, καὶ ἄλλοι συχνοὶ [h] (πρότερον.) οὐ γὰρ ἐμὸς ὁ μῦθος.

Μηδεὶς δέ με ταῦτα ἡγείσθω λέγειν ἁπάσης καταγινώσκοντα τῆς ἐγκατασκεύου καὶ ἐξηλλαγμένης λέξεως, ᾗ κέχρηται Πλάτων· οὐ γὰρ ἂν οὕτω σκαιὸς μηδ' ἀναίσθητος ἐγὼ γενοίμην, ὥστε ταύτην τὴν δόξαν περὶ ἀνδρὸς τηλικούτου λαβεῖν· ἐπεὶ πολλὰ καὶ περὶ πολλῶν οἶδα μεγάλα καὶ θαυμαστὰ, καὶ ἀπὸ τῆς ἄκρας δυνάμεως ἐξενηνεγμένα ὑπ' αὐτοῦ· ἀλλ' ἐκεῖνο ἐνδείξασθαι [i] βουλόμενος, ὅτι τὰ τοιαῦτα ἁμαρτήματα ἐν ταῖς κατασκευαῖς εἴωθεν ἁμαρτάνειν· καὶ χείρων μὲν αὐτὸς αὑτοῦ γίνεται, ὅταν τὸ μέγα διώκῃ καὶ περιττὸν ἐν τῇ φράσει· μακρῷ δέ τινι ἀμείνων, ὅταν τὴν ἰσχνὴν καὶ ἀκριβῆ, καὶ δοκοῦσαν μὲν ἀποίητον εἶναι, κατεσκευασμένην δὲ ἀμωμήτῳ καὶ ἀφελεῖ κατασκευῇ διάλεκτον εἰσφέρῃ. ἢ γὰρ οὐδὲν ἁμαρτάνει καθάπαξ, ἢ βραχύ τι κομιδῇ, καὶ οὐκ ἄξιον κατηγορίας. ἐγὼ δὲ ἠξίουν τηλικοῦτον ἄνδρα πεφυλάχθαι πᾶσαν ἐπιτίμησιν. [k] ταῦτα γὰρ οἵ τε κατ' αὐτὸν γενόμενοι πάντες

a In Codd. quibuſdam, notante Stephano, ναμάτων pro σωμάτων. In Cod. Reg. νασμάτων & σωμάτων, & mox v. 8. ἱλαρὸν & χλωρόν. b In Exemplari illo ex quo tranſcriptum eſt Bodlejanum annotatum eſt ad marginem, πίνος ὁ ῥύπος, ἢ τις ἐπικείμενος χνοῦς ὡς ἐπὶ μήλων. Ἐ ἀπίων. ἢ δαμασκηνῶν. c Διαφέρεται in Cod. Reg. & mox κάλλιστον. In margine tamen, γρ. φέρεται & κάλλιον. Sed loco poſteriore (ut notat Sylb.) rectius forſan compoſite καλλιεπεῖν, ſicut præcedit περιττολογίαν. d Quid ſi abeſſet? e Ζοφοποιεῖ in Cod. Reg. f Πλοῦτον ὀνομάτων ἐπιδεικνυμένης κενὸν τῶν κυρίων in MS. Reg. g Proculdubio legendum μετωνυμίαις. nam ἐπωνυμίαι ad τὴν τροπικὴν φράσιν parum faciunt. Sylb. h Incluſum πρότερον in quibuſdam tantum codicibus legi, adnotat Steph. i Malim βούλομαι. Sylb. k In Codd. quibuſdam ταῦτα μέν τοι, καὶ οἱ κατ' αὐτὸν ἐκεῖνον γενόμενοι, ὡς ἁμαρτάνοντι, τῷ ἀνδρὶ ἐπιτιμῶσιν· ἃ τὰ ὀνόματα οὐδὲν δέομαι λέγειν, teſte Steph. atque ita quidem in MS. Reg.

a In-

πάντες ἐπιτιμῶσιν· ὧν τὰ ὀνόματα οὐδὲν δεῖ με λέγειν· καὶ αὐτὸς ἑαυτῷ· τοῦτο γὰρ δὴ τὸ λαμπρότατον. ᾔσθετο γάρ, ὡς ἔοικεν, τῆς ἰδίας ἀπειροκαλίας, καὶ ὄνομα ἔθετο αὐτῇ τὸν διθύραμβον· ὃ νῦν ἂν ᾐδέσθην ἐγὼ λέγειν, ἀληθὲς ὄν. τοῦτο δὲ παθεῖν ἔοικεν, ὡς ἐγὼ νομίζω, τραφεὶς μὲν ἐν τοῖς Σωκρατικοῖς διαλόγοις ἰσχνοτάτοις οὖσι καὶ ἀκριβεστάτοις, οὐ μείνας δ' ἐν αὐτοῖς, ἀλλὰ τῆς Γοργίου καὶ Θουκυδίδου κατασκευῆς ἐρασθείς. ὥστε οὐδὲν ἔξω τοῦ εἰκότος ἔμελλε πείσεσθαι, σπάσας τινὰ καὶ τῶν ἁμαρτημάτων ἅμα τοῖς ἀγαθοῖς ὧν ἔχουσιν οἱ τῶν ἀνδρῶν ἐκείνων χαρακτῆρες.

Παράδειγμα δὲ ποιοῦμαι τῆς ὑψηλῆς λέξεως ἐξ ἑνὸς βιβλίου τῶν πάνυ περιβοήτων, ἐν ᾧ τοὺς ἐρωτικοὺς διατίθεται
128 λόγους ὁ Σωκράτης πρὸς ἕνα τῶν γνωρίμων Φαῖδρον, ἀφ' οὗ τὴν ἐπιγραφὴν εἴληφε τὸ βιβλίον. ἐν γὰρ δὴ τῷ συγγράμματι τούτῳ πολλὴν μὲν ὥραν ἔχει, καὶ χαρίτων ἐπὶ μεστὰ τὰ πρῶτα ταυτί· "Ὦ φίλε Φαῖδρε, ποῖ δὴ καὶ πόθεν; ΦΑΙ. Παρὰ "Λυσίου, ὦ Σώκρατες, τοῦ Κεφάλου· πορεύομαι δὲ "πρὸς περίπατον ἔξω τείχους. συχνὸν γὰρ ἐκεῖ διέ"τριψα χρόνον, καθήμενος ἐξ ἑωθινοῦ", ([a] μέχρι τῆς ἀναγνώσεως τοῦ Λυσιακοῦ λόγου καὶ μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν, ἕως τινός.) εἶθ' ὥσπερ ἐξ ἀέρος εὐδίου καὶ σταθεροῦ πολὺς ἄνεμος καταρραγεὶς, ταράττει τὸ καθαρὸν τῆς φράσεως, εἰς ποιητικὴν ἐκφέρων ἀπειροκαλίαν, ἐνθένδε ἀρξάμενος· "Ἄγετε δή, ὦ Μοῦ"σαι, εἴτε δι' ᾠδῆς εἶδος λίγειαι, εἴτε διὰ γένος "τὸ Λιγύων μουσικὸν, ταύτην ἔσχετε τὴν ἐπωνυμίαν, "[b] ξύμμοι λάβεσθε τοῦ μύθου". ὅτι δὲ ψόφοι ταῦτ' ἐστὶ καὶ διθύραμβοι, κόμπον ὀνομάτων πολὺν, νοῦν δὲ ὀλίγον ἔχοντες, αὐτὸς ἐρεῖ. διεξιὼν γὰρ ἀφ' ἧς αἰτίας ἔρως ἐτέθη τῷ πάθει τοὔνομα, καὶ τοιῷδε ἐχρήσατο· "Ἡ γὰρ ἄνευ λόγου δόξης ἐπὶ τὸ ὀρθὸν ὁρμώσης "κρατήσασα ἐπιθυμία, πρὸς ἡδονὴν ἀχθεῖσα κάλ"λους, καὶ ὑπὸ αὖ τῶν ἑαυτῆς συγγενῶν ἐπιθυ"μιῶν ἐπὶ σωμάτων κάλλος, ἐρρωμένως ῥωσθεῖσα, "νικήσασα ἀγωγή, ἀπ' αὐτῆς τῆς ῥώμης ἐπωνυμίαν "λαβοῦσα, ἔρως ἐκλήθη. ἀτάρ, ὦ φίλε Φαῖδρε, δο"κῶ τι σοί, ὥσπερ ἐμαυτῷ, θεῖον πάθος πεπονθέναι; "ΦΑΙ. Πάνυ μὲν οὖν, ὦ Σώκρατες, παρὰ τὸ εἰωθὸς "εὔροιά τις σε εἴληφε. ΣΩ. Σιγῇ τοίνυν μου ἄ"κουε. τῷ ὄντι γὰρ θεῖος ἔοικεν ὁ τόπος εἶναι. "ὥστε ἐὰν ἄρα πολλάκις νυμφόληπτος προϊόντος "τοῦ λόγου γένωμαι, μὴ θαυμάσῃς. τὰ νῦν γὰρ "οὐκέτι πόρρω διθυράμβων φθέγγομαι". ἐν τούτοις μὲν οὖν τὸ μὲν πραγματικὸν οὐδαμῇ μέμφομαι τοῦ ἀνδρὸς, τῆς δὲ λέξεως τι μόριον τὸ περὶ τὴν τροπικήν τε καὶ διθυραμβικὴν φράσιν ἐκπῖπτον, ἐν οἷς οὐ κρατεῖ τοῦ μετρίου. ἐπιτιμῶ τε οὐχ ὡς τῶν τυχόντων τῳ, ἀλλ' ὡς ἀνδρὶ μεγάλῳ καὶ ἐγγὺς τῆς θείας ἐληλυθότι φύσεως, ὅτι τοσοῦτον ὄγκον τῆς ποιητικῆς κατα-

tio vertunt, (quorum nomina non neceſſe eſt me proferre) ac ipſe ſibi, quod apertiſſimum eſt. Senſiſſe enim videtur ſuas ineptias, quibus nomen Dithyrambo dedit; quod me in præſentia, quamvis à veritate alienum non ſit, referre pudet. Hoc vero ei (mea quidem ſententia) accidiſſe videtur, quod cum eſſet educatus in dialogis Socratis, tenui genere & accurate conſcriptis, in eis non permanſit, ſed Gorgiæ & Thucydidis compoſitionem ſecutus ſit. Itaque nihil quod à decoro abhorret, amplecti debuit, attrahens ſimul quædam vitia cum virtutibus, quibus illorum formæ dicendi præditæ erant.

Exemplum autem profero ſublimis dictionis ex uno libello eorum qui vel maxime in ſermone omnium verſantur, in quo Socrates ſermones amatorios infert ad Phædrum, qui unus erat ex familiariſſimis ejus, à quo etiam libellus inſcriptionem accepit. In eo enim libello multam habet venuſtatem, & cujus hoc principium ſumma jucunditate refertum eſt; "O amice Phædre, quo"nam, & unde? PHÆ. A Lyſia, ô Socrates, "Cephali filio. Pergo autem deambulandi "gratia extra mœnia. multum enim illic "conſumpſi temporis, ſedens à matutino", uſque ad lectionem Lyſiacæ orationis, & finita lectione huc uſque. Deinde, quaſi ex aëre ſereno & ſtabili coortus ventus, puritatem dictionis turbat, in poëticam inelegantiam tendens, hinc exorſus: "Jam agite, "ô Muſæ dulces, ſive propter cantus ſpeci"em, ſive propter muſicum illud genus, ſua"vium & ſtridularum hoc nomen habuiſtis, "meum adjuvate ſermonem". Hæc autem ſtrepitus eſſe & dithyrambos, qui quidem nullum ornatum habent, exiguamque ſententiam, ipſe dicit. exponens enim, quam ob cauſam impoſitum eſt amoris nomen affectui, his verbis uſus eſt: "Nam cupiditas, "quæ à ratione abhorrens, ſuperavit opini"onem ad id quod rectum eſt contenden"tem, & ad voluptatem formæ rapit, atque "à cognatis cupiditatibus circa corporis for"mam vehementer corroborata vicit & ſu"peravit, ἀπ' αὐτῆς τῆς ῥώμης nomen inve"nit, & ἔρως nominata eſt. Num tibi, ô a"mice Phædre, quemadmodum mihi, videor "motu quodam impulſus, divinum quiddam "paſſus eſſe? PHÆ. Omnino quidem, ô So"crates, præter morem profluens quædam "amplitudo te cepit. SOCR. Silentio igitur "me audi. nam revera divinus hic videtur "locus. Quare ſi forte ſæpius nympharum "afflatu procedente ſermone corripiar, ne "mireris. ea enim quæ modo canebam, à "dithyrambis non multum diſtant". In his quidem genus, quod in rebus cernitur, minime reprehendo: verum elocutionis quandam partem, nempe eam quæ in figuratam & dithyrambicam dictionem delabitur, in quibus modum & decorum non retinet. Reprehendo autem non quorumvis aliquem, ſed virum magnum, & qui prope ad divinam naturam acceſſit; quod faſtum poëticæ compo-

a Incluſa in excuſis *Platonis* exemplaribus deſiderari, annotat *Stephanus*. recte: ſunt enim verba *Dionyſii*. *Sylb.* b Nota poëticam tmeſin ſive hypallagen, ξύμμοι λάβεσθε, pro ξυλλάβεσθέ μοι. Sic paulo poſt, v. 35. καὶ ὑπὸ αὖ τῶν ἑαυτῆς συγγενῶν ἐπιθυμιῶν. *Sylb.*

compoſitionis * & genus dicendi philoſophorum proprium induxit, imitatus Gorgiam: ita ut etiam orationem dithyrambis ſimilem faciat; nec hoc vitium celet, ſed palam profiteatur. Ac tu etiam ipſe, jucundiſſime Cnei, idem quod ego de homine ſentire videris; quantum ex tuis literis intelligere potui, in quibus ad verbum ſic ſcribis: "In aliis quidem dicendi formis facile eſt tenere medium quiddam inter laudem & reprehenſionem: in compoſitione vero, quod non ſucceſſit, omni ex parte aberrat. Itaque mihi ſentire videris, hos viros non ex rebus periculoſiſſimis, neque paucioribus, ſed ex plurimis, & ex iis in quibus rectum curſum tenuerunt, perpendendos eſſe". Et paulo poſt infers: "Equidem quamvis poſſem reſpondere, & rationem reddere horum omnium, aut ſaltem plurium; tamen tibi contradicere non audeo: hoc tamen unum affirmo, eum res magnas nullo modo conſequi poſſe, qui non ejuſmodi etiam audeat & ſuſcipiat, in quibus errare neceſſe eſt". Nulla eſt inter nos diſſenſio. nam & tu fateris neceſſe eſſe, eum qui rebus magnis ſtudet, nonnunquam labi: & ego ajo ſublimem & magnificam ac multis periculis opportunam elocutionem conſectatum Platonem, non in omnibus partibus rectam viam aſſecutum eſſe: minimum tamen locum obtinere peccata, ſi cum recte factis ejus conferantur. Atque hoc uno dico Platonem à Demoſthene vinci, quod apud illum nonnunquam ſublime genus dicendi cadit in vanum & inſuave: apud vero hunc nunquam, aut certe admodum raro. Ac de Platone hactenus.

III. DE Herodoto & Xenophonte quid ſentiam ſcire cupis; ac me etiam de eis ſcribere vis: quod jam feci in illo Commentario quem *de Imitatione* ad Demetrium ſcripſimus. Primus liber, † ipſam imitationem de inveſtigatione comprehendit: ſecundus, qui poëtæ, philoſophi, hiſtorici, & oratores ſequendi ſint: tertius, quomodo imitandi; ſed ea de re nondum abſolutus. In ſecundo vero, de Herodoto, Thucydide, Xenophonte, Philiſto, & Theopompo (hos enim viros ad imitandum aptiſſimos judico) hæc ſcribo: quod ſi etiam de his dicendum eſt, de Herodoto quidem & Thucydide hæc ſentio. Primum officium eſſe puto, & id vel maxime omnibus neceſſārium, qui res geſtas hominum monumentis annalium mandare ſtudent, materiam eligere pulcram & jucundam, ac eam quæ animos legentium voluptare afficiat atque perfundat: quod Herodotus mea quidem ſententia melius vidiſſe & expreſſiſſe videtur, quam Thucydides. Ille enim, communem Græcorum & barbarorum hiſtoriam conſcripſit; ne & res geſtæ majorum obliterarentur, & ne eorum facta & alia quæ enumerat, interciderent, atque ex hominum memoria tollerentur. idem

Judicium de Herodoto & Thucydide.

σκευῆς· [a] ἐπὶ λόγους ἤγαγε φιλοσόφους, ζηλώσας τοὺς περὶ Γοργίαν· ὥστε καὶ διθυράμβοις τινὰ ποιεῖν ἐοικότα, καὶ μηδὲ ἀποκρύπτεσθαι τοῦτο τὸ ἁμάρτημα, ἀλλ' ὁμολογεῖν. καὶ σύ γε αὐτὸς, ὦ βέλτιστε Γναῖε, ὁμοίαν ἐμοὶ γνώμην περὶ τἀνδρὸς ἔχων φαίνῃ δι' αὐτῆς γέ τοι τῆς ἐπιστολῆς, ἐν οἷς κατὰ λέξιν οὕτω γράφεις· "Εν μὲν γὰρ τοῖς ἑτέροις σχήμασι ῥᾴδιον πεσεῖν μέσον τι ἐπαίνου καὶ μέμψεως· ἐν δὲ τῇ κατασκευῇ, τὸ μὴ ἐπιτευχθὲν, πάντῃ ἀποτυγχάνεται. διό μοι δοκεῖ τούτους τοὺς ἄνδρας οὐκ ἐκ τῶν ἐπικινδυνοτάτων, οὐδὲ ἐλασσόνων, ἀλλ' ἐκ τῶν πλείστων καὶ εὐτυχηθέντων ἐξετάζειν". καὶ μετ' ὀλίγα πάλιν ἐπιλέγεις ταυτί. "Εγὼ δὲ, καί περ ἔχων ἀπολογήσασθαι ὑπὲρ ἁπάντων ἢ τῶν γε πλείστων, οὐ τολμῶ σοι ἐναντία λέγειν. ἓν δὲ τοῦτο διϊσχυρίζομαι, ὅτι οὐκ ἔστι μεγάλων ἐπιτυχεῖν ἐν οὐδενὶ τρόπῳ, μὴ τοιαῦτα τολμῶντα καὶ παραβαλλόμενον, ἐν οἷς καὶ σφάλλεσθαί ἐστιν ἀναγκαῖον". οὐδὲν διαφερόμεθα πρὸς ἀλλήλους. σύ τε γὰρ ὁμολογεῖς ἀναγκαῖον εἶναι, τὸν ἐπιβαλλόμενον μεγάλοις, καὶ σφάλλεσθαί ποτε· ἐγώ τε φημι τῆς ὑψηλῆς καὶ μεγαλοπρεποῦς καὶ παρακεκινδυνευμένης φράσεως ἐφιέμενον Πλάτωνα, μὴ περὶ πάντα τὰ μέρη κατορθοῦν, πολλοστὴν μέντοι μοῖραν ἔχειν τῶν κατορθουμένων τὰ διαμαρτανόμενα ὑπ' αὐτοῦ. καὶ καθ' ἓν τοῦτο Πλάτωνά φημι λείπεσθαι Δημοσθένους, ὅτι παρ' ᾧ μὲν ἐκπίπτει ποτὲ τὸ ὕψος τῆς λέξεως [b] τῶν λόγων εἰς τὸ καινὸν καὶ ἀηδὲς, παρ' ᾧ δὲ οὐδέποτε, ἢ σπανίως γε κομιδῇ. καὶ περὶ μὲν Πλάτωνος τοσαῦτα.

γʹ. ΠΕΡΙ δὲ Ἡροδότου καὶ Ξενοφῶντος ἐβουλήθης μαθεῖν τίνα περὶ αὐτῶν ὑπόληψιν ἔχω, καὶ γράψαι με περὶ αὐτῶν ἐβουλήθης. [c] πεποίηκα καὶ τοῦτο εἰς Δημήτριον ὑπομνηματισμὸν ΠΕΡΙ ΜΙΜΗΣΕΩΣ. τούτων ὁ μὲν πρῶτος, αὐτὴν περιείληφε τὴν [d] περὶ τῆς ζητήσεως μίμησιν· ὁ δὲ δεύτερος, περὶ τοῦ, τίνας ἄνδρας μιμεῖσθαι δεῖ ποιητάς τε καὶ φιλοσόφους, ἱστοριογράφους καὶ ῥήτορας· ὁ δὲ τρίτος, περὶ τοῦ πῶς δεῖ μιμεῖσθαι· [e] περὶ τούτου δὲ ἀτελής. ἐν δὲ τῷ δευτέρῳ περὶ Ἡροδότου τε καὶ Θουκυδίδου καὶ Ξενοφῶντος καὶ Φιλίστου καὶ Θεοπόμπου· τούτους γὰρ ἐκκρίνω τοὺς ἄνδρας εἰς μίμησιν ἐπιτηδειοτάτους· τάδε γράφω· εἰ δὲ δεῖ καὶ περὶ αὐτῶν εἰπεῖν, περὶ μὲν Ἡροδότου καὶ Θουκυδίδου ταῦτα φρονῶ. πρῶτον, ὅτι καὶ σχεδὸν ἀναγκαιότατον ἔργον ἁπάντων ἐστὶ τοῖς γράφουσιν [f] ἱστορίας, ὑπόθεσιν ἐκλέξασθαι καλὴν καὶ κεχαρισμένην τοῖς ἀναγνωσομένοις. τοῦτο Ἡρόδοτος κρεῖττόν μοι δοκεῖ πεποιηκέναι Θουκυδίδου. ἐκεῖνος μὲν γὰρ, κοινὴν Ἑλληνικῶν τε καὶ βαρβάρων πράξεων ἐξενήνοχεν ἱστορίαν, ὡς [g] μήτε τὰ γενόμενα ἐξ ἀνθρώπων ἐξίτηλα γένηται, μήτε τὰ ἔργα, καὶ ἅπερ αὐτὸς εἴρηκε. τὸ γὰρ αὐτὸ προοίμιον

a Ἐπὶ pro vulgatis καὶ cum *Hæſchelio* repoſui: nec dubito quin ea ſit vera lectio. *Sylb.* b Τῶν λόγων redundat hoc loco: & pro ſeq. καινὸν legendum fortaſſe κενὸν, *inane. Sylb.* c Legendum hîc videtur vel cum *Hæſchelio* πεποίηκα δὲ τοῦτο ἐν τοῖς πρὸς Δημήτριον ὑπομνηματισμοῖς: vel, (quod minus aptum eſt) πεποίηκα καὶ εἰς τοῦτο πρὸς Δημήτριον ὑπομνηματισμούς: ut infra, p. 214. v. 7. Hujus commentarii (inquit *Steph.*) *Dionyſius* meminit etiam in tractatu de *Thucydide*, quem *Q. Ælio Tuberoni* dicavit. *Sylb.* d Rectius τὴν περὶ τῆς μιμήσεως ζήτησιν. *Sylb.* e Forſan, legendum, οὗτος δὲ ἀτελής. *Sylb.* f Ἱστορίαν in *MS. Reg.* g Principium quidem *Herodoteæ* hiſtoriæ cum his *Dionyſianis* conſentit, at non finis. Ibidem fortaſſe legendum καθάπερ pro καὶ ἅπερ. *Sylb.* * *In ſermones philoſophicos invexit.* † *Ipſam de imitatione diſquiſitionem continet.*

ειμιόν τε καὶ ἀρχὴ καὶ τέλος ἐστὶ τῆς ἱστορίας. ὁ δὲ Θου-
129 κυδίδης πόλεμον ἕνα γράφει, καὶ τοῦτον οὔτε καλὸν οὔτε εὐτυχῆ· ὃς μάλιστα μὲν ὤφειλε μὴ γενέσθαι· εἰ δὲ μὴ, σιωπῇ καὶ λήθῃ παραδοθεὶς, ὑπὸ τῶν ἐπιγινομένων ἠγνοῆσθαι. ὅτι δὲ πονηρὰν εἴληφεν ὑπόθεσιν, καὶ αὐτός γε τοῦτο ποιεῖ φανερὸν ἐν τῷ προοιμίῳ. "Πόλεις τε γὰρ δι' αὐτὸν ἐξερημωθῆναί φησιν "Ἑλληνίδας πολλὰς, τὰς μὲν ὑπὸ βαρβάρων, τὰς "δ' ὑπὸ σφῶν αὐτῶν, [a] καὶ φυγὰς, καὶ φόνους ἀν"θρώπων ὅσους οὔπω πρότερον γενέσθαι, σεισμούς τε "καὶ αὐχμοὺς καὶ νόσους, καὶ ἄλλας πολλὰς συμ"φοράς". ὥστε τοὺς ἀναγνόντας τὸ προοίμιον, ἠλλοτριῶσθαι πρὸς τὴν ὑπόθεσιν, Ἑλληνικῶν μέλλοντας ἀκούειν. ὅσῳ δὲ κρείττων ἡ τὰ θαυμαστὰ ἔργα δηλοῦσα Ἑλλήνων τε καὶ βαρβάρων γραφὴ, τῆς τὰ οἰκτρὰ καὶ δεινὰ πάθη τῶν Ἑλλήνων ἀπαγγελλούσης, τοσούτῳ φρονιμώτερος Ἡρόδοτος Θουκυδίδου κατὰ τὴν ἐκλογὴν τῆς ὑποθέσεως. οὐδὲ γὰρ οὐδὲ τοῦτο ἔνεστιν εἰπεῖν, ὅτι δι' ἀνάγκην ἦλθεν ἐπὶ ταύτην τὴν γραφὴν, ἐπιστάμενος ἐκεῖνα καλλίω, βουλόμενος δὲ μὴ ταὐτὰ ἑτέροις γράφειν. πᾶν γὰρ τοὐναντίον, ἐν τῷ προοιμίῳ διασύρων τὰ παλαιὰ ἔργα, κάλλιστα καὶ θαυμασιώτατα τὰ καθ' αὐτὸν ἐπιτελεσθέντα φησὶν εἶναι· καὶ φανερός ἐστι ταῦτα ἑκὼν ἑλόμενος. οὐ μὴν Ἡρόδοτός γε τοῦτο ἐποίησεν, ἀλλὰ τῶν πρὸ αὐτοῦ συγγραφέων γενομένων Ἑλλανίκου τε καὶ [b] Χάρωνος [c] τὴν αὐτὴν ὑπόθεσιν προεκδεδωκότων, οὐκ ἀπετράπετο, ἀλλ' ἐπίστευσεν αὐτῶν κρεῖσσόν τι ἐξοίσειν· ὅπερ καὶ πεποίηκε.

Δεύτερόν ἐστι τῆς ἱστορικῆς πραγματείας ἔργον, γνῶναι πόθεν τε ἄρξασθαι καὶ μέχρι [d] τοῦ προελθεῖν δεῖ. φαίνεται δὴ κἀν τούτῳ Θουκυδίδου πολὺ Ἡρόδοτος φρονιμώτερος. ἄρχεταί τε ἀφ' ἧς αἰτίας ἤρξαντο πρῶτοι κακῶς ποιεῖν τοὺς Ἕλληνας οἱ βάρβαροι· καὶ προελθὼν, εἰς τὴν βαρβάρων κόλασιν καὶ τιμωρίαν λήγει. ὁ δὲ Θουκυδίδης ἀρχὴν μὲν ἐποιήσατο ἀφ' ἧς ἤρξατο καλῶς πράττειν τὸ Ἑλληνικόν· ὅπερ Ἕλληνα ὄντα καὶ Ἀθηναῖον οὐκ ἔδει ποιεῖν· καὶ ταῦτα, οὐ τῶν ἐπ' εἰρημένων ὄντα, ἀλλ' ὧν ἐν πρώτοις ἦγον Ἀθηναῖοι, στρατηγιῶν τε καὶ τῶν ἄλλων τιμῶν ἀξιοῦντες· καὶ οὔτε γε φανερῶς, ὥστε καὶ τῇ πόλει τῇ ἑαυτοῦ τὰς φανερὰς αἰτίας τοῦ πολέμου περιάπτειν, ἑτέρας ἔχοντα πολλὰς ἀφορμὰς περιάψαι τὰς αἰτίας. καὶ ἄρξασθαί γε τῆς διηγήσεως μὴ ἀπὸ τῶν Κερκυραϊκῶν, ἀλλ' ἀπὸ τῶν κρατίστων τῆς πατρίδος ἔργων, ἃ μετὰ τὸν Περσικὸν πόλεμον εὐθὺς ἔπραξαν· ὧν ὕστερον καὶ ἐν ἐπιτηδείῳ τόπῳ μνήμην ἐποιήσατο φαύλως πως καὶ ἐξ ἐπιδρομῆς. διελθόντα δὲ ταῦτα μετὰ πολλῆς εὐνοίας, ὡς ἄνδρα φιλόπολιν, ἔπειτ' ἐπενεγκεῖν ὅτι [e] τούτων φθόνῳ καὶ δέει προελθόντες

enim eſt ipſum prooemium, idem exorſus & finis hiſtoriæ. Thucydides autem unum tantummodo bellum ſcriptura perſequitur, & id neque honeſtum neque fortunatum, & quod nunquam geri oportuit: ſin minus, oblivioni & ſilentio traditum à poſteris ignorari debuit. Quod autem malam materiam ſibi ſumpſerit, etiam ipſe in exorſu planum facit. "Civitates enim multas (ait) eo bello partim "à barbaris, partim à ſe ipſis vaſtatas & fun"ditus everſas fuiſſe: & exſilia, proſcriptio"nes, cædes hominum tantas factas eſſe, quan"tas poſt hominum memoriam nunquam; & "terræ motus, ſiccitates, morbos, invaletudi"nes, & alias multas calamitates importatas": ita ut ſtatim in principio lectores, qui totius Græciæ calamitates ſint audituri, abalienentur. Quanto autem ea ſcriptio, quæ admiranda opera & facta tam Græcorum quam barbarorum aperit, antecellit eam, quæ miſeranda & funeſta mala Græcorum nunciat; tanto meliores partes Herodotum Thucydide in eligenda materia ſecutum eſſe video. Neque enim illud afferre licet, eum neceſſitate coactum ad eam ſe ſcriptionem contuliſſe; cum eum non præteriret, & illa pulcriora eſſe, & nollet hæc in aliorum manus venire. Aliter enim ſe res habet, dum majorum res geſtas in exordio conviciis afficit, & ſua ætate pulcras & admirandas geſtas eſſe aſſerit: quæ manifeſte declarant, eum non præter voluntatem ad hanc ſe materiam contuliſſe. Hoc tamen Herodotus minime fecit: & quamvis Hellanicus & Charon, qui ante ejus tempora vixerunt, eandem materiam perſecuti ſint, non tamen eum à propoſito avocarunt: quinetiam ſperabat ſe ipſis aliquid pulcrius allaturum; quod etiam fecit.

Secundum munus eſt ejus qui facta hominum memoriæ mandare volet, ſcire unde principium ſumendum eſt, & quouſque progrediendum. qua in re Herodotus longe prudentior Thucydide eſſe videtur. Primo enim loco cauſam deſcribit, ob quam barbari Græcis injurias inferre cœperunt: & progrediens, in barbarorum punitione & ultione deſcribenda conquieſcit. Thucydides vero exordium ſumit ſuæ hiſtoriæ à parum felici & florenti ſtatu rerum Græcarum: quod eum facere (cum & Græcus eſſet & civis Athenienſis) non oportebat; & vel maxime, cum non eſſet ex humili & plebejo genere civium, ſed ex his quibus Athenienſes primas deferebant, & quos militari præfectura ac aliis ſummis honoribus dignos cenſebant: neque ita aperte, ut apertiſſime belli cauſas ſuæ urbi aſcriberet; cum alias multas occaſiones haberet quibus eas attribueret. Ac initium narrationis facere debebat, non à Corcyrenſibus, ſed à præſtantiſſimis patriæ factis, quæ ſtatim poſt bellum Perſicum ediderant: quorum deinde tamen in convenienti loco non ita recte, ſed quaſi curſim, mentionem facit. At cum hæc narraſſet, ſumma cum benevolentia & ſtudio, ut vir amans civitatis, deinde inferre debebat;

Lace-

a Καὶ φυγάδας καὶ φθόρους in *MS. Reg.* & mox v. 21. μετὰ ταῦτα. & v. 22. μάλιστα pro κάλλιστα. b Χάρωνος (*ſc.* Λαμψακηνοῦ, cujus meminit infra p. 138. juxta *Ed. Sylb.*) cum *H. Stephano* legendum puto. c Τὴν αὐτὴν ἔκθεσιν in *MS. Reg.* d Τοῦ interrogative hic accipiendum pro τινὸς, vel legendum τοῦ. *Sylb.* e Τούτῳ in *Cod. Reg.*

a In

Lacedæmonios horum invidia & metu commotos, alias interim cauſas prætendentes, bellum ſuſcepiſſe: ac tum demum Locrenſium res, & contra Megarenſes ſcitum, & ſiqua alia voluit, exponere debuit. Fines autem pluribus erroribus ſcatent. quamvis enim dicat ſe omni bello interfuiſſe, & ſe omnia polliceatur eſſe narraturum: tamen in navale prœlium Athenienſium & Peloponneſiorum, quod prope Cynoſſema geſtum fuit anno xxii. finem facit. Satius vero erat, dum perſequeretur omnia, hiſtoriam terminare admirando & auditoribus gratiſſimo * reditu exſulum à Phyle; qui fuit initium civitati recuperandæ libertatis.

Tertium munus eſt hiſtorici, conſiderare quæ res illi in hiſtoriam referendæ, quæ ſilentio prætereundæ ſint. qua etiam in re poſtremas mihi partes ferre videtur Thucydides. Nam cum Herodotum non præteriret, omnem narrationem, quæ longitudine quadam ſermonis prædita eſſet, ſi reſpirationes & moras quaſdam reciperet, animos auditorum ſumma ſuavitate perfundere: ſin autem in eodem rerum ſtatu permaneret, etiamſi res maxime ſuccederet, auribus tamen quandam ſatietatem parere; Homerum ſecutus, in omnem partem effuſam, ac ſumma varietate conditam efficere voluit ſcriptionem. Libros enim ejus cum in manus ſumimus, uſque ad extremam ſyllabam ſuſpicimus, & ſemper neſcio quid magis requirimus. Thucydides autem unum bellum & aliquot pugnas ſine ulla interſpiratione perſequitur, pugnas pugnis, apparatus belli apparatibus, orationes orationibus congerens; ita ut mens eorum qui audiunt, laborare cogatur. *Satietatem enim gignit*, ait Pindarus, *& mel & dulces res venereæ*. Jam vero & illud in animo meo reputavi, quam jucunda res ſit in hiſtoria, ſcriptionis varietas & immutatio: atque hoc in duobus aut tribus locis fecit, tum in Odryſarum principatu exponendo, quibus de cauſis ad magnam devenerint poteſtatem; tum in Siciliæ urbibus.

Adhæc eſt etiam munus hiſtorici, in partes tribuere, & unumquodque eorum quæ exponuntur, ſuo loco collocare. Quæ eſt igitur utriuſque diſpoſitio? Thucydides tempora ſequitur, Herodotus rerum complexiones. Fit autem Thucydides obſcurus, & cujus ſententiam difficile animo comprehendere poſſis. cum enim multa eadem æſtate & hieme in diverſis (ut fit) locis gererentur, imperfectas primas res geſtas relinquens, alias attingit quæ eadem æſtate & hieme geſtæ fuerunt. Erramus igitur, quemadmodum par eſt, & ſumma cum difficultate res expoſitas mente jam turbata aſſequimur. Herodotus vero initium capiens ab imperio Lydorum, & uſque ad Crœſum deſcendens, ad Cyrum confeſtim, qui Crœſi imperium evertit, tranſit: atque deinde res Ægyptiorum, Scytharum, Libycorum exponere aggreditur, partim propter rerum ſeriem, partim ut jucundiorem redderet narrati-

Λακεδαιμόνιοι, προφάσεις ὑποθέντες [a] ἑτέρας, ἦλθον ἐπὶ τὸν πόλεμον· καὶ τότε λέγειν τὰ Κερκυραϊκὰ καὶ τὸ κατὰ Μεγαρέων ψήφισμα, καὶ εἴ τι ἄλλο τοιοῦτο λέγειν ἐβούλετο. τὰ δὲ τέλη, πλείονος ἁμαρτίας πλήρη· καίπερ γὰρ λέγων ὅτι παντὶ τῷ πολέμῳ παρεγένετο, καὶ πάντα δηλώσειν ὑποσχόμενος, εἰς τὴν ναυμαχίαν τελευτᾷ τὴν περὶ Κυνὸς σῆμα γεγενημένην Ἀθηναίων καὶ Πελοποννησίων, ἣ συνέβη κατὰ ἔτος εἰκοστὸν καὶ δεύτερον. κρεῖττον δὲ ἦν, διεξελθόντα τὰ πάντα, τελευτὴν ποιήσασθαι τῆς ἱστορίας τὴν θαυμασιωτάτην καὶ μάλιστα τοῖς ἀκούουσι [b] κεχαρισμένην, τὴν κάθοδον τῶν φυγάδων τῶν ἀπὸ Φυλῆς, ἀφ' ὧν ἡ πόλις ἀρξαμένη τὴν ἐλευθερίαν ἐκομίσατο.

[c] Τρίτον ἐστὶν ἀνδρὸς ἱστορικοῦ, τίνα τε δεῖ παραλαβεῖν ἐπὶ τὴν γραφὴν πράγματα, καὶ τίνα παραλιπεῖν. δοκεῖ δή μοι κἀν τούτῳ λείπεσθαι Θουκυδίδης. συνιδὼν γὰρ Ἡρόδοτος ὅτι πᾶσα μῆκος ἔχουσα ἀπὸ λόγου διήγησις, ἂν μὲν ἀναπαύσεις τινὰς λαμβάνῃ, τὰς ψυχὰς τῶν ἀκροωμένων ἡδέως διατίθησιν· ἐὰν δὲ ἐπὶ τῶν αὐτῶν μένῃ πραγμάτων, κἂν τὰ μάλιστα ἐπιτυγχάνηται, λυπεῖ τὴν ἀκοὴν τῷ κόρῳ· ποικίλην ἐβουλήθη ποιῆσαι τὴν γραφήν, Ὁμήρου ζηλωτὴς γενόμενος. καὶ γὰρ τὸ βιβλίον ἣν αὐτοῦ λάβωμεν, μέχρι τῆς ἐσχάτης συλλαβῆς ἀγάμεθα, καὶ ἀεὶ τὸ πλεῖον ἐπιζητοῦμεν. Θουκυδίδης δὲ, πόλεμον ἕνα καὶ τινας [d] ἀπνευστὶ διεξέρχεται μάχας ἐπὶ μάχαις, καὶ παρασκευὰς ἐπὶ παρασκευαῖς, καὶ λόγους ἐπὶ λόγοις συντιθείς· ὥστε μοχθεῖν μὲν τὴν διάνοιαν τῶν ἀκροωμένων· [e] “Κόρον δ' ἔχει, φησὶν ὁ Πίνδαρος, καὶ μέλι καὶ τὰ τερπνὰ ἀφροδίσια”. ἤδη δὲ ἐγὼ κἀκεῖνο ἐνεθυμήθην, ὡς ἡδὺ χρῆμα ἐν ἱστορίαις, γραφῆς μεταβολὴ καὶ ποικίλον· καὶ τοῦτο ἐν δύο ἢ τρισὶ τόποις ἐποίησεν, ἐπί τε τῆς Ὀδρυσῶν ἀρχῆς, δι' ἃς αἰτίας ἐγένετο μεγάλη, καὶ ἐπὶ τῶν ἐν Σικελίᾳ πόλεων.

Μετὰ τοῦτο, ἔργον ἐστὶν ἱστορικοῦ, διελέσθαι τε καὶ τάξαι τῶν δηλουμένων ἕκαστον ἐν ᾧ δεῖ τόπῳ. πῶς οὖν ἑκάτερος διαιρεῖ τε καὶ τάττει τὰ λεγόμενα; Θουκυδίδης μὲν, τοῖς χρόνοις ἀκολουθῶν, Ἡρόδοτος δὲ, ταῖς περιοχαῖς τῶν πραγμάτων. καὶ γίνεται Θουκυδίδης μὲν, ἀσαφὴς καὶ δυσπαρακολούθητος· πολλῶν γὰρ κατὰ τὸ αὐτὸ θέρος καὶ χειμῶνα γινομένων ἐν δια- 130
φόροις ὡς εἰκὸς τόποις, ἡμιτελεῖς τὰς πρώτας πράξεις καταλιπὼν, ἑτέρων ἅπτεται [f] τῶν κατὰ τὸ αὐτὸ θέρος ἢ χειμῶνα γινομένων. πλανώμεθα δὴ, καθάπερ εἰκὸς, καὶ δυσκόλως τοῖς δηλουμένοις παρακολουθοῦμεν, ταραττομένης τῆς διανοίας. Ἡρόδοτος δὲ, ἀπὸ τῆς Λυδῶν βασιλείας ἀρξάμενος, καὶ μέχρι τῆς Κροίσου καταβὰς, ἐπὶ Κῦρον εὐθέως τὸν καταλύσαντα τὴν Κροίσου ἀρχὴν μεταβαίνει· Αἰγυπτίων τε ἄρχεται διηγημάτων καὶ Σκυθικῶν καὶ Λιβυκῶν, τὰ μὲν ὡς ἀκόλουθα δηλῶν, τὰ δὲ ὡς χαριεστέραν ποιήσοντα τὴν διήγησιν

a In exemplari [& *MS. Reg.*] ἑτέροις. Ego ἑτέρας, à *Stephano* ex aliis codicibus adnotatum, ſequi malui. *Sylb.* b In margine *Cod. Reg.* κεχαρισμένην. c Poſt τρίτον ἐστὶ ſubaudiendum ſubſtantivum ἔργον, ut p. 207. v. 30. & p. 208. v. 35. *Sylb.* d Αψευστὶ in *Cod. Reg.* In margine, ἴσ. ἀπνευστί. e Apud *Pindarum* (in *Nemeis* Od. VII. v. 78.) ſic ſe habet: ——— “κόρον δ' ἔχει “Καὶ μέλι καὶ τὰ τέρπν' ἄνθε' ἀφροδίσια. atque ita *Dionyſium* ſcripſiſſe ſuſpicor ex veſtigiis corruptæ lectionis in *MS. Reg.* καὶ τὰ τερπνὰ ἀφροδίσια. f Τῶν κατὰ θέρος, ἢ τὴν αὐτὴν χειμῶνα in *MS. Reg.* * *Phylaſiorum exſulum reditu.*

a Poſſis

γησιν, ἐπεισάγων. διεξελθών τε πράξεις Ἑλλήνων καὶ βαρβάρων ἔτεσιν ὁμοῦ διακοσίοις καὶ εἴκοσι γενομένας ἐν ταῖς τρισὶν ἠπείροις, καὶ περιγράψας τῆς Ξέρξου φυγῆς τὴν ἱστορίαν, οὐ διέσπασε τὴν διήγησιν, ἀλλὰ συμβέβηκε, τῷ μὲν, μίαν ὑπόθεσιν λαβόντι πολλὰ ποιῆσαι μέρη τὸ ἓν σῶμα· τῷ δὲ, τὰς πολλὰς καὶ οὐδὲν ἐοικύας ὑποθέσεις προελομένῳ, σύμφωνον ἓν σῶμα πεποιηκέναι.

Μιᾶς δ' ἰδέας [a] ἐπιμνησθήσομαι πραγματικῆς, ἣν οὐδεμιᾶς τῶν εἰρημένων ἧττον ἐν ἁπάσαις ἱστορίαις ζητοῦμεν, τὴν αὐτοῦ τοῦ συγγραφέως διάθεσιν, ᾗ κέχρηται πρὸς τὰ πράγματα περὶ ὧν γράφει. ἡ μὲν Ἡροδότου διάθεσις, ἐν ἅπασιν ἐπιεικὴς, καὶ τοῖς μὲν ἀγαθοῖς συνηδομένη, τοῖς δὲ κακοῖς συναλγοῦσα· ἡ δὲ Θουκυδίδου διάθεσις, αὐθέκαστός τις καὶ πικρὰ, καὶ τῇ πατρίδι τῆς φυγῆς μνησικακοῦσα. τὰ μὲν γὰρ ἁμαρτήματα ἐπεξέρχεται καὶ μάλα ἀκριβῶς, τῶν δὲ κατὰ νοῦν κεχωρηκότων καθάπαξ οὐ μέμνηται, ἢ ὥσπερ ἠναγκασμένως. καὶ κατὰ μὲν τὸν πραγματικὸν [b] τύπον ἥττων ἐστὶν Ἡροδότου διὰ ταῦτα Θουκυδίδης· κατὰ δὲ τὸν λεκτικὸν, τὰ μὲν ἥττων, τὰ δὲ κρείττων, τὰ δ' ἴσος. ἐρῶ δὲ καὶ περὶ τούτων ὡς ὑπείληφα.

Πρώτη τῶν ἀρετῶν γένοιτ' ἂν, ἧς χωρὶς οὐδὲν τῶν ἄλλων τῶν περὶ τοὺς λόγους ὄφελος. [c] τίς; ἡ καθαρὰ τοῖς ὀνόμασι καὶ τὸν Ἑλληνικὸν χαρακτῆρα σώζουσα διάλεκτος. ταύτην ἀκριβοῦσιν ἀμφότεροι. Ἡρόδοτός τε γὰρ, τῆς Ἰάδος ἄριστος κανών· Θουκυδίδης τε τῆς Ἀτθίδος. [d] τρίτην ἔχει χώραν ἡ καλουμένη συντομία· ἐν ταύτῃ δοκεῖ προέχειν Ἡροδότου Θουκυδίδης. καίτοι λέγοι τις ἂν ὡς μετὰ τοῦ σαφοῦς ἐξεταζόμενον, ἡδὺ φαίνεται τὸ βραχύ· εἰ δὲ ἀπολείποιτο τούτου, πικρόν. ἀλλὰ μηδὲν ἔστω παρὰ τοῦτο. ἐνάργεια μετὰ ταῦτα τέτακται πρώτη μετὰ τῶν ἐπιθέτων ἀρετῶν. ἱκανῶς ἐν ταύτῃ κατορθοῦσιν ἀμφότεροι. μετὰ ταύτην συνίσταται τὴν ἀρετὴν, τῶν ἠθῶν τε καὶ παθῶν μίμησις. διήρηνται τὴν ἀρετὴν ταύτην οἱ συγγραφεῖς. Θουκυδίδης μὲν γὰρ, τὰ πάθη δηλῶσαι κρείττων· Ἡρόδοτος δὲ, τά γε ἤθη παραστῆσαι δεινότερος. μετὰ ταῦτα αἱ τὸ μέγα καὶ θαυμαστὸν ἐκφαίνουσαι τῆς κατασκευῆς ἀρεταί. ἴσοι κἀν ταύταις οἱ συγγραφεῖς. ἕπονται ταύταις αἱ τὴν ἰσχὺν καὶ τὸν τόνον καὶ τὰς ὁμοιοτρόπους δυνάμεις τῆς φράσεως ἀρεταὶ περιέχουσαι. κρείττων ἐν ταύταις Ἡροδότου Θουκυδίδης. ἡδονὴν δὲ καὶ πειθὼ καὶ τέρψιν καὶ τὰς ὁμοιογενεῖς ἀρετὰς εἰσφέρεται μακρῷ Θουκυδίδου κρείττονας Ἡρόδοτος. τῆς δὲ φράσεως τῶν ὀνομάτων τὸ μὲν κατὰ φύσιν Ἡρόδοτος ἐζήλωκε, τὸ δὲ δεινὸν Θουκυδίδης, ὁμοειδὴς πᾶς ὢν ἐν λόγοις. ἀρετῶν ἡ κυριωτάτη τὸ πρέπον. ταύτην ὁ Ἡρόδοτος ἀκριβοῖ μᾶλλον ἢ Θουκυδίδης. ὁμοειδὴς γὰρ οὗτος ἐν πᾶσι, κἀν ταῖς δημηγορίαις μᾶλλον ἢ ταῖς διηγήσεσιν. ἐμοὶ μέν-

onem ſuam. Perſequens autem & exponens res geſtas Græcorum & barbarorum, quæ ducentis & viginti annis geſtæ ſunt in tribus continentibus, & fugam Xerxis deſcribens, non divellit orationem: ſed accidit huic quidem, ut, uno ſumpto argumento, unum corpus multas in partes diducat: illi vero, ut, multis & variis argumentis aſſumptis, unum corpus ſibi conſentiens faciat.

Unum * autem genus hiſtoriæ negotioſæ commemorabo; quod, non minus quam quæ recenſuimus, in hiſtoriis requirimus; animum (inquam) ſcribentis, quo in rebus conſcribendis utitur. Herodoti quidem animus in omnibus lenis & manſuetus eſt; & qui bonis quidem collætatur, malis vero condolet: Thucydidis vero animus, natura ſua quadam rigidus & acerbus eſt, ac patriæ exſilii recordatione offenſus. peccata enim accuratiſſime perſequitur: eorum vero, quæ ex animi ſententia geſta ſunt, omnino non meminit, aut velut invitus. Atque ob hæc in ea parte, quæ ad res pertinet, vincitur ab Herodoto Thucydides. In ea vero parte, quæ continet elocutionem, alias ſuperior, interdum inferior: in nonnullis etiam æquas partes tenet. Dicam vero etiam de iis quemadmodum ſentio.

Virtus omnium prima eſt, ſine qua nulla alia eſt orationis utilitas. Quænam illa eſt? Sermo purus, proprietatem linguæ Græcæ retinens. hanc ambo ſtudioſe conſervant. Herodotus enim, Ionicæ linguæ optima regula eſt; Thucydides vero, Atticæ. Tertium locum habet brevitas; in qua videtur Thucydides Herodotum antecelluiſſe. quanquam dicere aliquis poſſet, brevitatem jucundam videri, ſi cum perſpicuitate conjuncta & elaborata fuerit: ſin ea caruerit, acerbam & auſteram. verum nihil eſto præterea. Poſt hæc evidentia collocata eſt; quæ cum virtutibus adjunctis primas tenet: in qua ſatis diligenter ambo elaborarunt. Poſt hanc virtutem conſtituitur lenium & vehementium affectuum imitatio: quam inter ſe partiti ſunt ſcriptores. Thucydides enim, in gravioribus affectibus exprimendis melior; Herodotus in lenioribus effingendis præſtantior. Secundum hæc ſtatuuntur illæ virtutes, quæ ſummum & admirandum ſtudium & apparatum oſtendunt: in quibus hiſtorici pares ſunt. Succedunt iis aliæ, quæ orationis vim & vehementiam & ſimiles facultates complectuntur: quibus Herodotum Thucydides ſuperat. Suavitatem autem, perſuaſionem, delectationem, & alias virtutes cognatas, longe præſtantiores Herodotus Thucydide inducit. In verborum elocutione, proprietatem naturæ Herodotus ſecutus eſt; gravitatem Thucydides, qui & in verbis ſui ſimilis eſt totus. Virtutum omnium maxima & quaſi princeps eſt Decorum: quam diligentius Thucydide Herodotus ſervavit. Similis enim hic in omnibus, ac in concionibus magis quam in narrationibus. Mihi quidem,

a Poſſis etiam legere ἐπιμνηθήσομαι. *Sylb.* b In exemplari [& *MS. Reg.*] τοῦτον: perperam. τύπον vero in hoc loquendi genere ſupra quoque habuimus aliquoties, & p. 210. v. 31. pro eodem χαρακτῆρα dicit; ut & infra alibi. Reperitur tamen & τύπου vocabulum in eadem ſignificatione, ut ſupra adnotavi ad p. 2. v. 5. *Sylb.* c In *MS. Reg.* τίς ἡ; ἡ καθ. &c. d Secunda dicendi virtus hic omiſſa eſt, τὸ κυρίαις καὶ κοιναῖς λέξεσι χρῆσθαι: ut ex *Lyſia* videre licet p. 131. v. 8. p. 136. v. 23. & ex *Iſocrate* p. 150. v. 46. *Sylb.* * *Unam adhuc notam in rebus poſitam comm.*

dem & cariſſimo Cæcilio Demoſthenes ejus enthymemata vel maxime expreſſiſſe & imitatus eſſe videtur. Ut autem uno verbo omnia complectar, elegantiſſimæ ſunt utriuſque poëſes: (non enim verebor poëſes eas appellare) ſed hoc vel maxime à ſe invicem differunt, quod conſtructio Herodoti hilaris eſt, horribilis vero Thucydidis. Sed de his hiſtoricis hæc dixiſſe ſufficiat, cum multa nobis alia dicenda ſint, de quibus alius erit differendi locus.

Judicium de Xenophonte.

IV. XENOPHON autem & Philiſtus, qui iiſdem temporibus floruerunt, neque idem ingenium neque inſtitutum ſecuti ſunt. Xenophon enim Herodotum in utroque genere, tum in eo quod in materia cernitur tum quod in elocutione, imitatur. Nam in primis materiam ſuæ hiſtoriæ elegit pulcram & magnificam, ac eam quæ virum ſapientiæ ſtudioſum decet; ut *Inſtitutionem Cyri*, boni atque felicis regis effigiem; ac etiam *Expeditionem minoris natu Cyri*; (cui ipſe interfuit) quæ maximam commendationem continet eorum Græcorum qui ſimul cum eo militabant; præterea etiam tertium opus, *Græcarum hiſtoriarum*, quod inchoatum & imperfectum reliquit Thucydides; in quo imperium triginta virorum diſſolvitur, & mœnia Athenienſium, quæ Lacedæmonii ſuſtulerant atque funditus everterant, rurſus inſtaurantur. Non ſolum vero ob materiam in cœlum ferendus eſt, (in qua Herodotum ſequitur) ſed etiam propter diſpoſitionem ſuſpiciendus. nam & principiis earum aptiſſimis utitur, & finem convenientem unicuique attribuit. Digeſſit eleganter & diſpoſuit, ac variis ornamentis ſuam ſcriptionem affecit. Mores præ ſe fert ſanctos, juſtos, fortes, faciles; ac in ſumma omnibus virtutibus ornatos. Atque hæc quidem eſt forma rei & argumenti ejus.

Forma vero elocutionis, partim ſimilis Herodoto, partim non adeo redundans & fluens. Purus quidem ſatis in verbis & apertus, quemadmodum & Herodotus: delegit autem verba uſitata, & rebus ipſis à natura inſita; quæ omnino non minus ſuaviter & jucunde quam Herodotus ipſe componit. Excellentiam vero & ſplendorem, amplitudinem jucundam & ſuavem conformationem hiſtoricam, quemadmodum Herodotus, non habet. non modo enim hoc ab ipſo mutuari non potuit, ſed etiam ſi aliquando voluit ſuam excitare elocutionem, paululum inſpirans, veluti * terrena aura extemplo langueſcit & exſtinguitur. In multis enim plus æquo longior fit; nec adeo feliciter ut Herodotus perſonarum dignitatem attingit & exprimit: ſed in multis, ſiquis recte conſideret & perpendat, eum negligentiorem reperiet.

Judicium de Philiſto.

V. PHILISTUS autem ad Thucydidem magis acceſſiſſe videtur, & ejus exemplo formam orationis, ſeu dicendi ſtylum ornaſſe.

τοι καὶ τῷ [a] φιλτάτῳ Καικιλίῳ δοκεῖ τὰ ἐνθυμήματα αὐτοῦ μάλιστά γε καὶ ζηλῶσαι Δημοσθένης. ἵνα δὲ συνελὼν εἴπω, καλαὶ μὲν αἱ ποιήσεις ἀμφότεραι· οὐ γὰρ ἂν αἰσχυνθείην ποιήσεις αὐτὰς λέγων· διαφέρουσι δὲ κατὰ τοῦτο μάλιστα ἀλλήλων, ὅτι τὸ μὲν Ηροδότου κάλλος ἱλαρόν ἐστι, φοβερὸν δὲ τὸ Θουκυδίδου. ἀπόχρη ταῦτα εἰρῆσθαι περὶ τούτων τῶν συγγραφέων, πολλῶν καὶ ἄλλων ἐνόντων λέγεσθαι, περὶ ὧν καὶ ἕτερος ἔσται καιρός.

δ΄. ΞΕΝΟΦΩΝ δὲ καὶ Φίλιστος, οἱ τούτοις ἐπακμάσαντες, οὔτε φύσεις ὁμοίας εἶχον, οὔτε προαιρέσεις. Ξενοφῶν μὲν γὰρ Ηροδότου ζηλωτὴς ἐγένετο καθ' ἀμφοτέρους τοὺς χαρακτῆρας, τόν τε πραγματικὸν καὶ τὸν λεκτικόν. πρῶτον μὲν γὰρ τὰς ὑποθέσεις τῶν ἱστοριῶν ἐξελέξατο καλὰς καὶ μεγαλοπρεπεῖς καὶ ἀνδρὶ φιλοσόφῳ προσηκούσας· τήν τε ΚΥΡΟΥ ΠΑΙΔΕΙΑΝ, εἰκόνα βασιλέως ἀγαθοῦ καὶ εὐδαίμονος· καὶ τὴν ΑΝΑΒΑΣΙΝ ΤΟΥ ΝΕΩΤΕΡΟΥ ΚΥΡΟΥ· ᾧ καὶ αὐτὸς συνανέβη· μέγιστον ἐγκώμιον ἔχουσαν τῶν συστρατευσαμένων Ελλήνων· καὶ τρίτην ἔτι ΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗΝ, καὶ ἣν κατέλιπεν ἀτελῆ Θουκυδίδης· ἐν ᾗ καταλύονταί τε οἱ τριάκοντα, καὶ τὰ τείχη τῶν Αθηναίων, ἃ Λακεδαιμόνιοι καθεῖλον, αὖθις ἀνίστανται. οὐ μόνον δὲ τῶν ὑποθέσεων χάριν ἄξιος ἐπαινεῖσθαι, ζηλωτὴς Ηροδότου γενόμενος, ἀλλὰ καὶ τῆς οἰκονομίας. ταῖς τε γὰρ ἀρχαῖς αὐτῶν ταῖς πρεπωδεστάταις κέχρηται, καὶ τε- 131
λευταῖς ἑκάστῃ τὰς ἐπιτηδειοτάτας ἀποδέδωκε. μεμέρικέ τε καλῶς καὶ τέταχε καὶ πεποίκιλκε τὴν γραφήν. ἦθός τε ἐπιδείκνυται θεοσεβὲς καὶ δίκαιον καὶ καρτερικὸν καὶ εὐπετές, ἁπάσαις τε συλλήβδην κεκοσμημένον ἀρεταῖς· καὶ ὁ μὲν πραγματικὸς τύπος αὐτῷ τοιοῦτος.

Ο δὲ λεκτικός, πῇ μὲν ὅμοιος Ηροδότου, πῇ δὲ ἐνδεέστερος. καθαρὸς μὲν γὰρ τοῖς ὀνόμασιν ἱκανῶς, καὶ σαφής, καθάπερ ἐκεῖνος· ἐκλέγει δὲ ὀνόματα συνήθη τε καὶ προσφυῆ τοῖς πράγμασι, καὶ συντίθησιν [b] αὐτὰ ἡδέως πάνυ καὶ κεχαρισμένως, οὐχ ἧττον Ηροδότου. ὕψος δὲ καὶ κάλλος καὶ μεγαλοπρέπειαν καὶ τὸ λεγόμενον ἰδίως πλάσμα ἱστορικὸν [c] Ηρόδοτος ἔχει. οὐ γὰρ μόνον οὐκ ἴσχυσε τοῦτο παρ' αὐτοῦ λαβεῖν, ἀλλὰ κἄν ποτε διεγεῖραι βουληθείη τὴν φράσιν, ὀλίγον ἐμπνεύσας ὥσπερ ἀπόγειος αὖρα, ταχέως σβέννυται. μακρότερος [d] γὰρ γίνεται τοῦ δέοντος ἐν πολλοῖς καὶ τοῦ πρέποντος, καὶ οὐχ ὡς Ηρόδοτος, ἐφάπτεται τῶν προσώπων εὐτυχῶς, ἀλλ' ἐν πολλοῖς ὀλίγωρός ἐστιν, ἄν τις ὀρθῶς σκοπῇ.

έ. ΦΙΛΙΣΤΟΣ δὲ Θουκυδίδῃ μᾶλλον δόξειεν ἐοικέναι, καὶ κατ' ἐκεῖνον κοσμεῖσθαι τὸν χαρακτῆρα. [e] οὔτε

γὰρ

[a] Ille fuit *Rhetor Siculus*, cujus meminit *Dionyſius Longinus* ſub initium aureoli libelli περὶ ὕψους: & quem, ex hoc ipſo loco, *Dionyſii* familiarem, ſub Julio & Octavio Cæſaribus Romæ vixiſſe conjicit *T. Faber* in notis ad *Longinum*. [b] Πάνυ ἡδέως in *MS. Reg.* [c] *Stephano* videtur legendum Ηροδότου οὐκ ἔχει: vel, ὥσπερ Ηρόδοτος, οὐκ ἔχει. niſi mavis (inquit) particulam quæ ex adverſo reſpondeat τῷ ἧττον, reponere. Sed ſive hoc ſive illo modo legas, deſideratur negatio. *Sylb.* In margine *Cod. Reg.* ἴσ. Ηρόδοτος μεῖζον ἔχει. [d] Pro γὰρ aptius fortaſſe legeris δέ. *Sylb.* [e] In margine *MS. Reg.* ἴσ. ἔτι γὰρ μόνον . . . . ἀλλὰ καὶ μιαν &c. * *Abterranea aura, id eſt, quæ à terra conſurgens per altum pergit: quos altanos ventos Latine nominari docet* Plin. *lib.* 2. *cap.* 43.

a Sane,

γὰρ ὑπόθεσιν εἴληφε πολὺ ἀφελῆ καὶ κοινήν, ὥσπερ Θουκυδίδης, ἀλλὰ μίαν, καὶ ταύτην τοπικήν· διῄρηκε δ᾽ αὐτὴν εἰς ἐπιγραφὰς δύο, ΠΕΡΙ ΣΙΚΕΛΙΑΣ μὲν τὴν προτέραν ἐπιγράφων, ΠΕΡΙ ΔΙΟΝΥΣΙΟΥ δὲ τὴν ὑστέραν. ἔστι δὲ μία· καὶ τοῦτο γνοίης ἂν ἀπὸ τοῦ τέλους ΤΗΣ ΣΙΚΕΛΙΚΗΣ. τάξιν δὲ οὐ τὴν κρατίστην ἀποδέδωκε τοῖς δηλουμένοις, ἀλλὰ δυσπαρακολούθητον, [b] χεῖρον τῆς Θουκυδίδου. καὶ πρᾶγμα ἔξωθεν οὐ βούλεται περιλαμβάνειν, ὥσπερ οὐδὲ Θουκυδίδης, ἀλλ᾽ ἔστιν ὁμοειδής. ἦθός τε κολακικὸν καὶ φιλοτύραννον ἐμφαίνει, καὶ ταπεινὸν καὶ μικρολόγον. τῆς δὲ λέξεως ᾗ Θουκυδίδης κέχρηται, [c] ἡ μὲν σημειῶδες καὶ περίεργον πέφυκε, τὸ δὲ στρογγύλον καὶ πικρὸν καὶ ἐνθυμηματικὸν μέμικται. τῆς μέντοι καλλιλογίας τῆς ἐκείνου καὶ τοῦ πλούτου τῶν ἐνθυμημάτων κατὰ πολὺ ὑστερεῖ. οὐ μόνον δὲ τούτοις, ἀλλὰ καὶ κατὰ τοὺς σχηματισμούς. ἡ μὲν γὰρ, πλήρης σχημάτων· καὶ οὐδὲν οἶμαι περὶ τῶν φανερῶν ἐπιπλέον δεῖν λέγειν· ἡ δὲ Φιλίστου φράσις, ὁμοειδὴς πᾶσα δεινῶς καὶ ἀσχημάτιστός ἐστι· καὶ πολλὰς εὕροι τις ἂν περιόδους ὁμοίως ἐφεξῆς ὑπ᾽ αὐτοῦ σχηματιζομένας, οἷον ἐν ἀρχῇ τῆς δευτέρας τῶν ΠΕΡΙ ΣΙΚΕΛΙΑΣ· "Συρακούσιοι δὲ παραλαβόντες Μεγαρεῖς καὶ Ενναίους, Καμαριναῖοι δὲ Σικελοὺς καὶ τοὺς ἄλλους συμμάχους, πλὴν Γελώων, ἀθροίσαντες, Γελῷοι δὲ [d] Συρακουσίους οὐκ ἔφασαν πολεμήσειν· Συρακούσιοι δὲ πυνθανόμενοι Καμαριναίους τὸν Ὕρμινον διαβάντας". ταῦτα δὲ ἀηδῆ πάνυ ὄντα ἐμοὶ φαίνεται. μικρός τε περὶ πᾶσαν ἰδέαν ἐστὶ καὶ ἀτελὴς, ἐάν τε πολιορκίας διηγῆται, ἐάν τε οἰκισμοὺς, ἐάν τε ἐπαίνους, ἐάν τε ψόγους διαπορεύηται. ἀλλ᾽ οὐδὲ τοῖς μεγέθεσι τῶν ἀνδρῶν συνεξισοῖ τοὺς λόγους, ἀλλὰ ψοφοδεεῖς καὶ τοὺς δημηγοροῦντας καταλείπειν τὰς δυνάμεις καὶ τὰς προαιρέσεις ὁμοίως ἅπαντας ποιεῖ. εὐστομίαν δέ τινα φυσικὴν εἰσφέρεται κατὰ τὴν ἑρμηνείαν, καὶ σύνεσιν ἐπὶ τέχνην τοῦ μετρίου. πρὸς δὲ τοὺς ἀληθινοὺς ἀγῶνας ἐπιτηδειότερος Θουκυδίδου.

neque enim materiam ſumpſit nimis ſimplicem, neque nimis pervagatam, ſicuti & Thucydides; verum unam, * & eam de loco: quam in duas inſcriptiones digeſſit; quarum primam *de Sicilia* inſcripſit; alteram *de Dionyſio.* eſſe vero eas unam & eandem, etiam ex fine *Siculæ hiſtoriæ* cognoſcere poteris. Ordine vero optimo hiſtoriam non ornavit, ſed obſcuro, & quem ſumma cum difficultate animo conſequi poſſis, ac ſane longe pejore quam Thucydides. Res etiam alienas hiſtoriæ ſuæ inſerere noluit, quemadmodum Thucydides: ſed in uno argumento permanet. Mores adulatorios, & tyrannorum ſtudioſos, humiles ac ſordidos præ ſe fert. Dictione eadem utitur qua & Thucydides, nimirum inuſitata & difficili: cæterum rotunditate & acerbitate ac arguto genere temperata eſt. Ab illius bene dicendi ornatu & commentationum divitiis multum abeſt. non ſolum vero ab iis, verumetiam à formationibus & ornamentis. Illius enim elocutio multis figuris & ornamentis referta eſt **: Philiſti vero, uniformis, gravis, ac nullis ornamentis & figuris prædita eſt. cujus etiam multas circumſcriptiones invenire poſſumus, quæ ab ipſo eodem habitu formatæ ſunt; veluti illa in principio ſecundæ inſcriptionis *de Sicilia*: "Syracuſani autem, aſſumptis ſibi ſociis Megarenſibus & Ennæis; Camarinenſes vero, Siculos & alios belli ſocios præter Geloos congregantes: Geloi autem, cum Syracuſanis negarunt ſe bellum geſturos: Syracuſani vero, audientes Camarinenſes Hyrminum trajeciſſe". Hæc mihi omnino nulla jucunditate condita eſſe videntur. Humilis etiam in omni forma ac imperfectus eſt, ſive obſeſſionem exponat, ſive colonias deductas; ſive laudationes, ſive vituperationes perſequatur. Neque ſermones fortitudini & magnitudini virorum aptos adſcribit, ſed ad omnem ſtrepitum expaveſcentes facit: & qui apud eum concionantur, ii ſuas facultates & ſtudia pariter omnes relinquunt. Naturalem autem quandam oris ſuavitatem in elocutione, & prudentiam inducit mediocrem. Cæterum ad vera certamina † exponenda Thucydide accommodatior eſt.

ϛʹ. ΘΕΟΠΟΜΠΟΣ δὲ [e] Χῖος, ἐπιφανέστατος πάντων Ισοκράτους μαθητῶν γενόμενος, καὶ πολλοὺς μὲν πανηγυρικοὺς, πολλοὺς δὲ συμβουλευτικοὺς συνταξάμενος λόγους, ἐπιστολάς τε τὰς [f] ἀρχαϊκὰς γραφομένας καὶ ὑποθήκας ἄλλας, λόγου ἀξίαν ἱστορίαν πεπραγματευμένος, ἄξιος ἐπαινεῖσθαι· πρῶτον μὲν τῆς ὑποθέσεως τῶν ἱστοριῶν· καλαὶ γὰρ ἀμφότεραι· ἡ μὲν, τὰ λοιπὰ τοῦ Πελοποννησιακοῦ πολέμου περιέχουσα· ἡ δὲ, τὰ Φιλίππῳ πεπραγμένα. ἔπειτα τῆς οἰκονομίας· ἀμφότεραι γάρ εἰσιν εὐπαρακολούθητοι καὶ σαφεῖς· μάλιστα

VI. THEOPOMPUS autem Chius, cum ſit clariſſimus inter omnes Iſocratis diſcipulos, & cum multas orationes, tum in genere demonſtrativo tum in deliberativo, conſcripſerit, & epiſtolas ‡ Achaicas, & adhortatorias alias, & memorabilem compoſuerit hiſtoriam, dignus eſt qui laudibus in cœlum feratur: primum quidem, ob materiam hiſtoriarum; (ambæ enim præclaræ ſunt: una quidem, partem belli Peloponneſiaci continet; altera vero res geſtas Philippi comprehendit) deinde etiam propter diſpoſitionem, utræque enim facile percipi poſſunt & apertæ ſunt. Et vel maxime

Judicium de Theopompo.

a Sane pro πολὺ ἀφελῆ rectius, meo judicio, πολυφελῆ: ut infra, p. 161. [juxta *Ed. Sylb.*] Sequentium vero expoſitionem è *Cicerone* habes in Epiſt. ad *Quintum* fratrem, l. 2. qua de re plura *Petr. Vict.* Var. lect. lib. 32. c. 19. *Sylb.* b Forſan rectius χείρονα, & mox παραλαμβάνειν. *Sylb.* c Pro ἡ μὲν convenientius legemus τὸ μέν. Eodem etiam verſu pro πέφυκε legendum videtur πέφυκε: & mox μεμίμηται. pro μέμικται. quæ confer cum p. 125. v. 21. *Sylb.* d *Stephano* legendum videtur Συρακουσίοις οὐκ ἔφασαν πολεμήσειν. *Sylb.* e Supra (p. 125. v. 32.) cum articulo habuimus ὁ Χῖος. *Sylb.* f Pro ἀρχαϊκὰς quidam codices (teſte *Stephano*) habent Ἀχαϊκάς. quæ lectio trahi poſſit ad famoſos libellos ab *Anaximene* ſub *Theopompi* nomine divulgatos; ut ex *Pauſania* annotatum reperies ad p. 178. v. 5. vel ἀρχαϊκαὶ ſunt antiquo ſtilo ſcriptæ: vel de priſci ſæculi virtutibus. *Athenæus* meminit epiſtolæ ad *Alexandrum* ſcriptæ; & alius præterea ad Chios. Forſan etiam compoſite legendum ibidem ἐπιγραφομένας. *Sylb.* * *Eamque localem*, i. e. *unius certi loci.* ** Illa, καὶ οὐδὲν οἶμαι περὶ τῶν φανερῶν ἐπιπλέον δεῖν λέγειν, (i. e. *minimeque neceſſarium puto de manifeſtis plura dicere*) quaſi non ſuo loco poſita, prætermiſit *Interpres.* † *Peragenda.* ‡ al. *Archaïcas, vetere ſtylo.*

maxime laudandus eſt ob diligentiam & ſtudium quod in ſcriptione poſuit. Perſpicuum enim eſt, eum, etiam ſi nihil poſteritati reliquiſſet, multum apparatum huic rei impendiſſe, & maximos ſumptus his colligendis feciſſe. Adhæc multorum ipſe ſpectator fuit, & in multorum hominum, qui tum principatum tenebant, & imperatorum, & oratorum, & philoſophorum * amicitiam veniens, propter conſcriptionem hiſtoriæ, rem omnium maxime neceſſariam ad finem perduxit. Cujus ſtudium & laborem cognoſcere poteris, ſi varietatem ſcriptionis ejus reputaveris. Nam & gentium conſtitutiones retulit, & civitatum exſtructiones narravit; & regum vitas, & mores cujuſque proprios expoſuit: & ſiquid admiratione dignum, aut ab opinione alienum aliqua regio tulit, opere ſuo comprehendit. Nec quiſquam autumet hæc ſolummodo animi oblectationem habere; (non enim ita ſe res habet) ſed omnibus, ut paucis dicam, ſummam utilitatem afferunt.

Ut vero multa alia ſilentio prætaream, quis eſt qui inficias ibit, eos qui philoſophicæ eloquentiæ dant operam, oportere multas gentes & barbarorum & Græcorum cognoſcere, multas leges audire, rerumpublic. formas, vitas virorum atque mortes & fortunam perſpectas habere? His omnibus copiam præbuit Theopompus, non abſtractam à rebus, ſed cohærentem: quæ omnia ad imitationem valent. Adhæc, † quantum ex philoſophia de pietate & de aliis virtutibus, multis pulcris orationibus editis differit? Ultimum eſt ejus opus maxime inſigne, quod à nullo alio eorum qui res geſtas ſcriptura perſecuti ſunt, adeo diligenter elaboratum eſt; nec quiſquam, neque priſcorum neque recentiorum, ejus præſtantiam aſſequi poſſet. Quod vero hoc eſt? illud, inquam, quod in ſingulis rebus non modo ea quæ multis manifeſta ſunt, videat & recenſeat, ſed quod cauſas abditas rerum, & eorum, qui eas effecerunt, animum, quem haud facile eſt multis noſſe, exquirat, & quod omnia ſecreta virtutis fucatæ & vitii latentis detegat ac in apertum proferat. Ac mihi quidem videtur inquiſitio judicum, quæ fit ſcriptis Theopompi, non minus diligens & exacta, quam illa quam fabulantur animis corpore ſolutis apud inferos fieri, ab iis qui illic ſunt judicibus. Proinde etiam obtrectator videtur eſſe, dum nonnullos debitis conviciis afficit, & facta virorum illuſtrium non neceſſaria perſtringit: ſimile quiddam faciens ac medici, qui corruptas corporis partes ſecant & urunt, quam profundiſſime cauteria & ſectiones immittentes, non tamen ſanas corporis partes & bene affectas attingunt. Atque hujuſmodi eſt character Theopompi, qui res continet.

Ea autem forma quæ in elocutione cernitur, maxime ad ſimilitudinem Iſocrateæ accedit. Pura enim dictio, vulgaris, ſimplex,

δὲ τῆς ἐπιμελείας τε καὶ φιλοπονίας τῆς κατὰ τὴν συγγραφήν. δῆλος γάρ ἐστιν, εἰ καὶ μηδὲν ἔγραψεν, πλείστην μὲν παρασκευὴν εἰς ταῦτα παρεσκευασμένος, μεγίστας δὲ δαπάνας εἰς τὴν συναγωγὴν αὐτῶν τετελεκὼς καὶ πρὸς τούτοις, πολλῶν μὲν αὐτόπτης γεγενημένος, [a] πολλοῖς δ' εἰς ὁμιλίαν ἐλθὼν ἀνδράσι τοῖς τότε πρωτεύουσι καὶ στρατηγοῖς δημαγωγοῖς τε καὶ φιλοσόφοις [b] διὰ τὴν συγγραφὴν τῆς ἱστορίας ἐποιήσατο· ἔργον δὲ τὸ πάντων ἀναγκαιότερον. γνοίη δ' ἄν τις αὐτοῦ τὸν πόνον, ἐνθυμηθεὶς τὸ πολύμορφον τῆς γραφῆς. καὶ γὰρ καὶ ἐθνῶν εἴρηκεν οἰκισμοὺς, καὶ πόλεων κτίσεις ἐπελήλυθε, βασιλέων τε βίους καὶ [c] τρόπων ἰδιώματα δεδήλωκε, καὶ εἴ τι θαυμαστὸν ἢ παράδοξον ἑκάστη γῆ καὶ θάλασσα φέρει, συμπεριείληφεν ἐν τῇ πραγματείᾳ. καὶ μηδεὶς ὑπολάβῃ ψυχαγωγίαν ταῦτ' εἶναι μόνον· οὐ γὰρ οὕτως ἔχει· ἀλλὰ πᾶσιν, ὡς ἔπος εἰπεῖν, ὠφέλειαν παρέχει.

Ἵνα δὲ πάντ' ἀφῶ τἄλλα, τίς οὐχ ὁμολογήσει τοῖς 132 ἀσκοῦσι τὴν φιλόσοφον ῥητορικὴν, ἀναγκαῖον εἶναι πολλὰ μὲν ἔθνη καὶ βαρβάρων καὶ Ἑλλήνων ἐκμαθεῖν, πολλοὺς δὲ νόμους ἀκοῦσαι, πολιτειῶν σχήματα, καὶ βίους ἀνδρῶν καὶ πράξεις, καὶ τέλη, καὶ τύχας. τούτοις τοίνυν ἅπασιν ἀφθονίαν δέδωκεν, οὐκ ἀπεσπασμένην τῶν πραγμάτων, ἀλλὰ συμπαροῦσαν· πάντα δὲ ταῦτα ζηλωτὰ τοῦ συγγραφέως. καὶ ἔτι πρὸς τούτοις, ὅσα φιλοσοφεῖ παρ' [d] ὅλην τὴν δικαιοσύνην καὶ εὐσέβειαν, καὶ περὶ τῶν ἄλλων ἀρετῶν πολλοὺς καὶ καλοὺς διεξερχόμενος λόγους; τελευταῖόν ἐστι τῶν ἔργων αὐτοῦ καὶ χαρακτηρικώτατον, ὃ παρ' οὐδενὶ τῶν ἄλλων συγγραφέων οὕτως ἀκριβῶς ἐξείργασται, [e] καὶ δυνάται οὔτε τῶν πρεσβυτέρων, οὔτε τῶν νεωτέρων. τί δὲ τοῦτό ἐστι; τὸ καθ' ἑκάστην πρᾶξιν μὴ μόνον τὰ φανερὰ τοῖς πολλοῖς ὁρᾷν καὶ λέγειν, ἀλλ' ἐξετάζειν καὶ τὰς ἀφανεῖς αἰτίας τῶν πράξεων καὶ τῶν πραξάντων αὐτὰς, καὶ τὰ πάθη τῆς ψυχῆς ἃ μὴ ῥᾴδια τοῖς πολλοῖς εἰδέναι· καὶ πάντα ἐκκαλύπτειν τὰ μυστήρια τῆς τε δοκούσης ἀρετῆς καὶ τῆς ἀγνοουμένης κακίας. καί μοι δοκεῖ ὡς ὁ μυθευόμενος εἶναι τῶν ψυχῶν ἀπολυθεισῶν τοῦ σώματος ἐξετασμὸς ἐπὶ τῶν ἐκεῖ δικαστῶν, οὕτως ἀκριβὴς εἶναι ὁ διὰ τῆς Θεοπόμπου γραφῆς γινόμενος. διὸ καὶ βάσκανος ἔδοξεν εἶναι, προσλαμβάνων τινὰ τοῖς ἀναγκαίοις ὀνειδισμοῖς καὶ τὰ τῶν ἐνδόξων προσώπων οὐκ ἀναγκαῖα πράγματα· ὅμοιόν τι ποιῶν τοῖς ἰατροῖς, οἳ τέμνουσι καὶ καίουσι τὰ διεφθαρμένα τοῦ σώματος, [f] ὡς βάθους τὰ καυτήρια καὶ τὰς τομὰς φέροντες, οὐδὲ τῶν ὑγιαινόντων καὶ κατὰ φύσιν ἐχόντων στοχαζόμενοι. τοιοῦτος μὲν δή τις ὁ πραγματικὸς Θεοπόμπου χαρακτήρ.

Ὁ δὲ λεκτικὸς Ἰσοκράτει μάλιστα ἔοικε. καθαρὰ γὰρ ἡ λέξις, καὶ κοινὴ καὶ σαφὴς, ὑψηλή τε καὶ μεγαλοπρεπὴς,

a Πολλὴν δ' εἰς ὁμιλίαν in *MS. Reg.* *b* Διὰ tollenda videtur: vel addendum ei genitivi caſus nomen τούτων, aut aliud conſimile: vel denique ſic legendum, διὰ τὴν συγγραφὴν, τῆς ἱστορίας ἐποιήσατο. Sequ. v. rectius ſuperl. ἀναγκαιότατον. *Sylb.* *c* Et τρόπων retineri poteſt, & τόπων admitti. *Sylb.* *d* Forſan legendum παρ' ὅλην τὴν ἱστορίαν περὶ δικαιοσύνης καὶ εὐσεβείας, καὶ π. Verſu 29. nota χαρακτηρικώτατον: & p. 215. v. 38. χαρακτηριστικώτατα. *Sylb.* *e* Commation iſtud καὶ δυνάται tollendum eſt: aut pro δυνάται reponendum διαπεπόνηται, διεσκεύασται, vel ſimile quid. *Sylb.* *f* *Hæſchelius* legit εἰς βάθος poſſis etiam legere ὡς οἷόν τε βαθέως. *Sylb.* * *Familiaritatem ſe hiſtoriæ conſcribendæ gratia inſinuavit: rem hiſtoriarum conditori omnium maxime neceſſariam.* † *In quibus philoſophatur de p.*

a De

γαλοπρεπὴς, καὶ τὸ πομπικὸν ἔχουσα πολὺ, συγκειμένη τε κατὰ τὴν μέσην ἁρμονίαν, ἡδέως καὶ μαλακῶς ῥέουσα. διαλλάττει δὲ τῆς Ἰσοκρατείου κατὰ τὴν πικρότητα καὶ τὸν τόνον ἐπ' ἐνίων, ὅταν ἐπιτρέψῃ τοῖς πάθεσι, μάλιστα δ' ὅταν ὀνειδίζῃ πόλεσιν ἢ στρατηγοῖς πονηρὰ βουλεύματα καὶ πράξεις ἀδίκους. πολὺς γὰρ ἐν τούτοις, καὶ τῆς Δημοσθένους δεινότητος οὐδὲ κατὰ μικρὸν διαφέρει, ὡς ἐξ ἄλλων πολλῶν ἄν τις ἴδοι, κἀκ τῶν [a] ἀρχαϊκῶν ἐπιστολῶν, ἃς τῷ πνεύματι ἐπιτρέψας γέγραφεν. εἰ δ' ὑπερεῖδεν ἐν τούτοις ἐφ' οἷς μάλιστα ἂν ἐσπούδακε, τῆς τε συμπλοκῆς τῶν φωνηέντων γραμμάτων, καὶ τῆς κυκλικῆς εὐρυθμίας τῶν περιόδων, καὶ τῆς ὁμοειδείας τῶν σχηματισμῶν, πολὺ ἀμείνων ἂν ἦν αὐτὸς ἑαυτοῦ κατὰ τὴν φράσιν. ἔστι δὲ ἃ καὶ κατὰ τὸν πραγματικὸν [b] τόπον ἁμαρτάνει, καὶ μάλιστα κατὰ τὰς παραβολάς. οὔτε γὰρ ἀναγκαῖαί τινες αὐτῶν, οὔτ' ἐν καιρῷ γινόμεναι, πολὺ δὲ τὸ παιδιῶδες ἐμφαίνουσαι. ἐν οἷς ἐστι καὶ περὶ Σειληνοῦ τοῦ φανέντος ἐν Μακεδονίᾳ, καὶ τὰ περὶ τοῦ δράκοντος τοῦ διαναυμαχήσαντος [c] πρὸς τὴν τριήρη, καὶ ἄλλα τούτοις οὐκ ὀλίγα ὅμοια. [d] τούτοις παραληφθέντες οἱ συγγραφεῖς ἀρκέσουσι τοῖς ἀσκοῦσι τὸν πολιτικὸν λόγον, ἀφορμὰς ἐπιτηδείους παραδειγμάτων παρέχειν εἰς ἅπασαν ἰδέαν.

perſpicua, ſublimis, magnifica, & ſummam pompam præ ſe fert, & quadam harmonia temperata eſt, jucunde & ſuaviter fluens. Differt autem ab elocutione Iſocratis in auſteritate & vehementia in aliquibus; nimirum cum ſe in affectus concitandos dederit, & vel maxime cum urbibus & ducibus improba conſilia & res geſtas exprobrat atque vitio dat. Multus enim eſt in iis, & à Demoſthenis acrimonia ne paululum quidem abeſt: quod tum multis in aliis libris tum ex epiſtolis * Achaicis, quas concitato affectu ſcripſit, perſpici poteſt. Quod ſi in iis, in quibus ſummum ſtudium poſuit, colliſionem vocalium & numeroſas circumſcriptiones ac figuras ſimiles negle-xiſſet, longe melior in elocutione ſe ipſo evaſiſſet. Sunt etiam nonnulla in ea parte hiſtoriæ quæ ad res ſpectat, in quibus deliquit, & potiſſimum in comparationibus. neque enim neceſſariæ quædam earum, neque tempeſtive inducuntur; multas vero ineptias præ ſe fert: ex quo genere illa ſunt quæ de Sileno commemorat, qui in Macedonia apparuit, & quæ de dracone ad triremem pugna navali contendente, & alia nonnulla iis ſimilia. . . . .

a De *Ἀχαϊκῶν* dictum ad pag. 211. v. 41. In ſeq. periodo (inquit *Steph.*) non video quid ſit opus particula *ἂν*. ſed nec illud *ἐν τούτοις* mihi ſatis placet. Senſus autem planus eſt. reprehendit enim *Theopompi* nimiam curam & diligentiam in vitando concurſu & hiatu vocalium: quam etiam *Cicero* & *Quinctilianus* reprehenderunt. *Sylb.* b Et *τύπον* ferri poteſt, & *τύπον* reponi: qua de re ad pag. 2. v. 5. *Sylb.* c In *Cenſura Scriptorum veterum* p. 126. v. 6. (ubi eadem fere habet de *Sileno* & *Dracone*) *πρὸς τῇ τριήρει*. d Senſus eſt, *ταῦτα παραληφθέντα παρὰ τῶν συγγραφέων*. *Sylb.* Verba autem illa & quæ ſequuntur (ut corrupta & mutila) neglexit *Interpres*. * al. *Archaïcis, quas ingenio indulgens ſcripſit.*

ΔΙΟ-

ΔΙΟΝΥΣΙΟΥ ΑΛΙΚΑΡΝΑΣΣΕΩΣ

[a]ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΠΡΟΣ ΑΜΜΑΙΟΝ ΔΕΥΤΕΡΑ

ΠΕΡΙ

ΤΩΝ ΘΟΥΚΥΔΙΔΟΥ ΙΔΙΩΜΑΤΩΝ.

DIONYSII HALICARNASSENSIS

EPISTOLA AD AMMÆUM II.

DE

IIS QUÆ THUCYDIDI PROPRIA SUNT.

DIONYSIUS AMMÆO CARISSIMO S.

PUTABAM ſatis ſufficienterque me Thucydidis characterem & ſtylum jam declaraſſe, ut qui maximas & propriiſſimas ejuſdem proprietates ſim proſecutus; in quibus ſane maxime ab iis, quæ ante illum fuere, oratoribus & ſcriptoribus, diſcrepare mihi viſus eſt: primum quidem in commentariolo, quod *de antiquis Oratoribus* compoſui & tibi dedicavi: deinde haud ita multo ante in tractatu, quem *de hoc ipſo Thucydide* edidi, quem Ælio Tuberoni inſcripſi; in quo omnia, quæ dicenda erant, additis exemplis ab ipſo petitis, ſum pro virili proſecutus. Cum vero tibi hæc parum accurate ſcripta eſſe videantur, ubi omnia, quæ characteri huic accidunt, propoſuero, argumentis evidentibus ad oculum tunc confirmabo: cum vero credas accuratiorem demonſtrationem proprietatum characteris futuram, ſi præter ſingulas propoſitiones, ſcriptoris etiam verba apponerem, (quod qui præcepta & inductiones in artem oratoriam conficiunt, præſtant) & mihi animo ſedeat, nihil omnino prætermittere, hoc etiam præſtiti, docentis officio functus, cum demonſtrare potius deberem.

Thucydidis character à Dionyſio tribus in locis expoſitus.

II. Ut vero quæ dicturus ſum facile aſſequaris, ſummatim, quæ de hoc auctore alias ſcripſi, complexus, ſingulas mox propoſitiones reſumam, & reipſa tibi, uti petiiſti, ad oculum demonſtrabo. Quæ vero demonſtraturus ſum, ſequuntur immediate ea quæ de Herodoto alias tradidi. Huic enim & cæteris, quorum ſuperius memini, ſuperveniens Thucydides, cum quas quiſque dicendi virtutes haberet, animadvertiſſet, propriam ipſe dicendi formam, nec eam omnino pedeſtrem,

Thucydidis character in dicendo quis, & unde formatus.

ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ ΑΜΜΑΙΩ ΤΩ ΦΙΛΤΑΤΩ ΧΑΙΡΕΙΝ.

ΕΓΩ μὲν ὑπελάμβανον ἀρκούντως δεδηλωκέναι τὸν Θουκυδίδου χαρακτῆρα, τὰ μέγιστα καὶ κυριώτατα τῶν ὑπαρχόντων περὶ αὐτὸν ἰδιωμάτων ἐπεξελθών· ἐν οἷς γε δὴ μάλιστα διαφέρειν ἔδοξέ μοι τῶν πρὸ αὐτοῦ ῥητόρων τε καὶ συγγραφέων· πρότερον μὲν [b] ἐν τοῖς ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΑΡΧΑΙΩΝ ΡΗΤΟΡΩΝ πρὸς τὸ σὸν ὄνομα συνταχθεῖσιν ὑπομνηματισμοῖς, ὀλίγοις [c] δὲ πρόσθεν χρόνοις, ἐν τῇ ΠΕΡΙ ΑΥΤΟΥ ΤΟΥ ΘΟΥΚΥΔΙΔΟΥ κατασκευασθείσῃ γραφῇ, προσειπὼν τὸν Αἴλιον Τουβέρωνα· ἐν ᾗ πάντα τὰ δεόμενα λόγου μετὰ τῶν οἰκείων ἀποδείξεων διεξελήλυθα κατὰ τὴν [d] ἐμαυτοῦ δύναμιν. σὺ δὲ ὑπολαμβάνοντος ἧττον ἠκριβῶσθαι τὰς γραφάς, ἐπειδὴ προεκθέμενος ἅπαντα τὰ συμβεβηκότα τῷ χαρακτῆρι, τότε τὰς περὶ αὐτῶν πίστεις παρέχομαι· ἀκριβεστέραν δὲ τὴν δήλωσιν τῶν ἰδιωμάτων τοῦ χαρακτῆρος ἔσεσθαι νομίζοντος, εἰ 133
παρὰ μίαν ἑκάστην τῶν [e] παραθέσεων τὰς λέξεις τοῦ [f] συγγραφέως παρατιθείην· ὃ οἱ τὰς τέχνας καὶ τὰς εἰσαγωγὰς τῶν λόγων πραγματευόμενοι ποιοῦσι· προελόμενος εἰς μηδὲν ἐλλείπειν, καὶ τοῦτο πεποίηκα, τὸ διδασκαλικὸν σχῆμα λαβὼν ἀντὶ τοῦ ἐπιδεικτικοῦ.

β΄. Ἵνα δὲ εὐπαρακολούθητός ὁ λόγος σοι γένηται, προθεὶς κατὰ λέξιν [g] ὅσα περὶ τοῦ συγγραφέως τυγχάνω προειρηκώς, ἐπιτροχάδην ἀναλήψομαι τῶν προθέσεων ἑκάστην, καὶ τὰς ἀποδείξεις παρέξομαι, καθάπερ [h] ἠξίουν. ἕπεται δὲ τοῖς περὶ Ἡροδότου γραφεῖσι τὰ μέλλοντα δηλοῦσθαι. τούτῳ γὰρ Θουκυδίδης τῷ ἀνδρὶ ἐπιβαλών, καὶ τοῖς ἄλλοις ὧν πρότερον ἐμνήσθην, καὶ συνιδὼν ἃς ἕκαστος αὐτῶν ἔσχεν ἀρετάς, ἴδιόν τι γένος χαρακτῆρος, οὔτε πεζὸν αὐτοτελῶς, οὔτε ἔμμετρον

a Verba illa ἐπιστολὴ πρὸς Ἀμμαῖον δευτέρα adjecta eſſe volui ad titulum complendum. *b* Ex hoc etiam loco intelligimus tertiam de *ſcriptoribus Atticis* partem à *Dionyſio* abſolutam fuiſſe: eam ſcilicet qua poſt utriuſque generis oratores egit de philoſophis & hiſtoricis Atticis, ut eſt *Plato* (p.203. v.43.) *Thucydides, aliique. Sylb.* *c* Exemplar habet δὴ. ego *Stephanum* in *Thucydidis* editione ſequi malui. Seq. v. rectius forraſſe περὶ τοῦ αὐτοῦ Θουκ. *de eodem Thuc. Sylb.* *d* Pro vulgato αὐτοῦ legendum vel ἐμαυτοῦ cum *Stephano*, vel reciproce αὐτοῦ. *Sylb.* *e* Haud ſcio convenientiusne παραδόσεων, *traditionum*; an προθέσεων, *propoſitionum*, ut paulo poſt, v. 24. *f* Συγγραφέως *Reg.* 2. *g* Ὅσα περ τοῦ *Reg.* 1. & *Colb.* *h* Fortaſſe rectius ἠξίους, *petiiſti.* Sequentia petita ſunt è tractatu *ad Q. Ælium Tuberonem,* p. 147. juxta *Ed. Sylb.*

a Ut

ἔμμετρον ἀπηρτισμένως, κοινὸν δέ τι καὶ μικτὸν ἐξ ἀμφοῖν εἰργασάμενος, εἰς τὴν ἱστορικὴν πραγματείαν ἐσπούδασεν εἰσαγαγεῖν· ἐπὶ μὲν τῆς ἐκλογῆς τῶν ὀνομάτων τὴν τροπικὴν, καὶ γλωττηματικὴν, καὶ ἀπηρχαιωμένην, καὶ ξένην λέξιν παραλαμβάνων πολλάκις ἀντὶ τῆς κοινῆς καὶ συνήθους τοῖς καθ' ἑαυτὸν ἀνθρώποις· ἐπὶ δὲ τῶν σχηματισμῶν, ἐν οἷς μάλιστα ἐβουλήθη διενεγκεῖν τῶν πρὸ αὐτοῦ, πλείστην εἰσενεγκάμενος πραγματείαν, τοτὲ μὲν λόγον ἐξ ὀνόματος ποιῶν, τοτὲ δὲ εἰς ὄνομα συνάγων τὸν λόγον· καὶ νῦν μὲν τὸ ῥηματικὸν [a] ὀνομαστικῶς ἐκφέρων, αὖθις δὲ τοὔνομα ῥῆμα ποιῶν· καὶ αὐτῶν γε τούτων ἀναστρέφων τὰς χρήσεις, ἵνα τὸ μὲν ὀνοματικὸν, ῥηματικὸν, τὸ δὲ ῥηματικὸν, ὀνοματικὸν [b] λέγηται· καὶ τὰ μὲν παθητικὰ ῥήματα, δραστήρια, τὰ δὲ δραστήρια, παθητικά· πληθυντικῶν δὲ καὶ ἑνικῶν ἀλλάττων τὰς φύσεις, καὶ ἀντικατηγορῶν ταῦτα ἀλλήλων· θηλυκά τε ἀρσενικοῖς, καὶ ἄρρενα θηλυκοῖς, καὶ οὐδέτερα τούτων τισὶ συνάπτων· ἐξ ὧν ἡ κατὰ φύσιν ἀκολουθία πλανᾶται· τὰς δὲ ὀνοματικῶν ἢ μετοχικῶν πτώσεις τοτὲ μὲν πρὸς τὸ σημαινόμενον ἀπὸ τοῦ σημαίνοντος ἀποστρέφων, τοτὲ δὲ πρὸς τὸ σημαῖνον ἀπὸ τοῦ σημαινομένου· ἐν δὲ τοῖς συνδετικοῖς, καὶ τοῖς προθετικοῖς μορίοις, καὶ ἔτι μᾶλλον ἐν τοῖς διαρθροῦσι τὰς τῶν νοημάτων δυνάμεις, ποιητοῦ τρόπον ἐξουσιάζων. πλεῖστα δ' ἄν τις εὕροι παρ' αὐτῷ τῶν σχημάτων προσώπων τε ἀποστροφαῖς, καὶ χρόνων ἐναλλαγαῖς, καὶ τοπικῶν σημειώσεων μεταφοραῖς ἐξηλλαγμένα, καὶ σολοικισμῶν λαμβάνοντα φαντασίαν ἀποστέγειν· ἢ τὰ πράγματα ἀντὶ σωμάτων, ἢ τὰ σώματα ἀντὶ πραγμάτων, καὶ ἐφ' ὧν ἐνθυμημάτων τε καὶ νοημάτων αἱ μεταξὺ παρεμπτώσεις πολλαὶ γινόμεναι, διὰ μακροῦ τὴν ἀκολουθίαν κομίζονται, τά τε σκολιὰ, καὶ [c] πολύπλοκα, καὶ δυσεξέλικτα, καὶ τὰ ἄλλα τὰ συγγενῆ τούτοις. εὕροι δ' ἄν τις οὐκ ὀλίγα καὶ τῶν θεατρικῶν σχημάτων κείμενα παρ' αὐτῷ· τὰς παρισώσεις λέγω, καὶ παρομοιώσεις, καὶ παρονομασίας, καὶ ἀντιθέσεις· ἐν αἷς ἐπλεόνασε Γοργίας ὁ Λεοντῖνος, καὶ οἱ περὶ Πῶλον καὶ Λικύμνιον, καὶ πολλοὶ ἄλλοι τῶν κατ' αὐτὸν ἀκμασάντων. ἐκδηλότατα δὲ αὐτοῦ καὶ χαρακτηριστικώτατά ἐστι [d] πεπειρᾶσθαι δι' ἐλαχίστων ὀνομάτων πλεῖστα σημαίνειν πράγματα, εἰς ἃ καὶ ἔτι προσδεχόμενόν τι τὸν ἀκροατὴν ἀκούσεσθαι καταλείπει. ὑφ' ὧν ἀσαφὲς γίγνεται τὸ βραχύ. ἵνα δὲ συνελὼν εἴπω, τέσσαρα μέν ἐστιν ὥσπερ ὄργανα τῆς Θουκυδίδου λέξεως, τὸ ποιητικὸν τῶν ὀνομάτων, τὸ πολυειδὲς τῶν σχημάτων, τὸ τραχὺ τῆς ἁρμονίας, τὸ τάχος τῆς σημασίας· χρώματα δὲ αὐτῆς, τό, τε στρυφνὸν, καὶ τὸ πικρὸν, καὶ τὸ πυκνὸν, καὶ τὸ αὐστηρὸν, καὶ τὸ ἐμβριθὲς, καὶ τὸ δεινὸν, καὶ τὸ φοβερόν· ὑπὲρ ἅπαντα δὲ αὐτοῦ ταῦτα, τὸ παθητικόν. τοιοῦτοσί μὲν [e] δή τις ἐστὶν ὁ Θουκυδίδης κατὰ τὸν τῆς λέξεως χαρακτῆρα, ᾧ παρὰ τοὺς ἄλλους διήνεγκε.

nec etiam penitus numeroſam, ſed mixtam quandam ex ambabus & novam conſectatus, ad hiſtoricum artificium ſtuduit traducere: in delectu quidem verborum tropicam, gloſſematicam, obſoletam, ac peregrinam dictionem communi ſuaque ætate uſitatæ locutioni antepoſuit: in figuris autem adhibendis, quibus in primis ſuperiores ſuperare contendebat, ſummam diligentiam adhibuit; nunc quidem ex nomine orationem conſtituens, rurſuſque in nomen orationem contrahens, interdum autem verbalia nominatim efferens, ac rurſum nomen verbaliter; atque omnem eorum uſum invertens, ut nominale in verbale, verbale contra in nominale commutaret; atque verba inſuper paſſiva, activa facit; quæ vero actionem denotant, paſſivam iis addit ſignificationem; pluralium etiam & ſingularium naturam & ordinem mutat, & eadem inter ſe libere commiſcet; maſculina inſuper fœmininis, & fœminina maſculinis attribuit; neutra vero ita his connectit, ut tota illa naturalis coaptatio conſtructioque apud illum libera ſit & divagetur; nominum & participiorum caſus ab eo quod ſignificare debet ad id quod ſignificatum eſt, & contra ab eo quod ſignificatum ad ſignificans transfert: in conjunctionibus & præpoſitionibus, iis præſertim quæ ſententiarum robur & vim diſtinguunt, poëtica prorſus utitur licentia. Plurimæ quoque in eo figuræ occurrunt, quæ perſonarum apoſtrophis, temporum commutationibus, & notionum localium diſcrepantia à communi conſuetudine diſcrepant, ac quandam ſolœciſmorum ſpeciem præferunt. Adhæc ſæpius in ipſo res videbis pro corporibus, & vice verſa corpora pro rebus ſumi: in enthymematis vero & ſententiis, (in quibus cum crebræ interjectiones occurrant, longo deinde intervallo ad rem & conſecutionem redit) tortuoſa, perplexa, intricata, aliaque his cognata invenies. Multas quoque figuras theatrales ipſum adhibuiſſe comperies, ut paria, ſimiliter cadentia & deſinentia, & antitheſes: quibus ad nauſeam uſus eſt Gorgias Leontinus, Polus, Licymnius, & alii qui eadem tempeſtate floruere. E quibus autem maxime & potiſſime character illius dignoſci poteſt, hæc fere ſunt: ſtudet ut quam pauciſſimis verbis quamplurima exprimat, ac tum maxime auditorem, cum ſuſpenſus adhuc eſt & exſpectans, deſerat. Atque hinc fit, ut brevitas obſcuritatem quandam inducat. Ut autem paucis complectar, quatuor ſunt in Thucydide velut inſtrumenta & organa dictionis, qua ipſe delectatur; poëtica ſcilicet verborum ſtructura, figurarum multiplex varietas, harmoniæ & concentus aſperitas, & ſignificationis celeritas: colores vero, quibus hic utitur, ſunt acerbus, amarus, denſus, auſterus, vehemens, gravis, & terribilis; & inprimis affectibus majoribus excitandis accommodatior. Talis igitur eſt in charactere dictionis, in quo à cæteris diſcrepat.

Thucydideæ dictionis inſtrumenta & colores.

III. Gloſ-

[a] Ut hic ὀνομαστικῶς ἐκφέρων dicit, ita ὀνομαστικὴν λέξιν infra p. 216. v. 10. itidemque pag. 216. v. 24, 29, 33. ſed verior ſcriptura videtur eſſe ὀνοματικῶς, ut verſu hic proxime ſequenti. & ſupra in libro De compoſitione ſeu collocatione verborum; ut adnotavi ad p. 3. v. 24. atque ita etiam in ſequentibus dicit ῥηματικά, μετοχικά, ἀντωνυμικά. *Sylb.* [b] Forſan rectius γίνηται. *Sylb.* [c] In *Ed. Thucyd.* πολυπλόκα, itidemque infra p. 136. juxta *Ed. Sylb.* [d] Rectius πειρᾶσθαι, præſ. tempore. *Sylb.* [e] Δηλονότι τις *Reg.* 2.

a In

Thucydidearum figurarum exempla in ſequentibus

III. Gloſſematica itaque & obſoleta & populo obſcura ſunt hæc, ἀκραιφνὲς, & περιλογισμὸς, & περιωπὴ, & ἀνακωχὴ, hiſque ſimilia. Poëtica vero ſunt, κωλύμη, & πρεσβευσία, & καταβολὴ, & ἀχθηδὼν, & δικαίωσις, & alia his affinia. Ipſa vero figurarum novitas ac varietas, & à communi loquendi genere diſcrimen, in quo maxime illum ab aliis differre puto, ex his, quæ ſequuntur hîc, fiet manifeſta.

IV. Cum igitur unam dictionem, ſive nominalem ſive verbalem, multis nominibus & verbis, eandem ſententiam varie circumſcribendo, effert, hujuſmodi dictionem conſtituit: Ην γὰρ ὁ Θεμιστοκλῆς βεβαιότατα δὴ φύσεως ἰσχὺν δηλώσας, καὶ διαφερόντως τι ἐς αὐτὸ μᾶλλον ἑτέρου ἄξιος θαυμάσαι. Et ſane in *Funebri oratione* ſcripſit, Οὐδ᾽ αὖ κατὰ πενίαν, ἔχων δέ τι ἀγαθὸν δρᾶσαι τὴν πόλιν, ἀξιώματος ἀφανείᾳ κεκώλυται. Nam & in his ſignificatum ipſum orationem facit, uti in Braſida Lacedæmonio, quando circa Pylon pugnando ſaucius è navi delapſus eſt: lapſum vero ejus ita effert, Εἰς τὴν παρεξειρεσίαν ἡ ἀσπὶς περιεῤῥύη εἰς θάλατταν. vult porro hoc ſignificare, Οντος δὲ αὐτοῦ ἔξω τῆς νεὼς ἐπὶ τὰ προέχοντα μέρη τῆς εἰρεσίας.

V. In quibus partes orationis verbales nominaliter effert, hujuſmodi facit phraſin: nam in *primo libro* Corinthius quidam hæc apud Athenienſes eloquitur; Δικαιώματα μὲν οὖν τάδε πρὸς ὑμᾶς ἔχομεν, παραίνεσιν δὲ καὶ ἀξίωσιν χάριτος τοιάνδε. Nam τὸ παραινεῖν & ἀξιοῦν, cum verba ſint, nomina fecit, παραίνεσις & ἀξίωσις. Hujus formæ eſt, οὐκ ἀποτείχισις τοῦ Πλημμυρίου, quam in *ſeptimo libro* in concione quadam uſurpavit. Nam τὸ ἀποτειχίσαι & ἀπολοφύρασθαι, cum verba ſint, ut nomina effert, ἀποτείχισιν & ὀλόφυρσιν.

VI. Cum vero, ambarum ordinem invertens, nomina commutat in verba, hoc modo dictionem effert, uti *libro primo*, de belli cauſa cum ſcribit: Τὴν μὲν οὖν ἀληθεστάτην αἰτίαν, λόγῳ δὲ ἀφανεστάτην, τοὺς Ἀθηναίους οἴομαι μεγάλους γινομένους ἀναγκάσαι εἰς τὸ πολεμεῖν. Oſtendere ſiquidem volens, Athenienſes, majores jam & potentiores factos, belli ineundi neceſſitatem præbuiſſe, ex τῷ ἀνάγκη & πόλεμος, quæ nomina ſunt, verba facit, ἀναγκάσαι & πολεμεῖν.

VII. Cum vero verborum formas paſſivas

γʹ. Γλωσσηματικὰ μὲν οὖν, καὶ ἀπηρχαιωμένα, καὶ δυσείκαστα τοῖς πολλοῖς ἐστιν, τό, τε "Ακραιφνὲς", καὶ ὁ [a] "Περιλογισμὸς", καὶ ἡ "Περιωπὴ", καὶ ἡ "Ανακωχὴ", καὶ τὰ ὅμοια τούτοις. ποιητικὰ δὲ, ἥ τε Κωλύμη", καὶ ἡ "Πρεσβευσία", καὶ ἡ "Καταβολὴ", καὶ ἡ "Αχθηδὼν", καὶ ἡ "Δικαίωσις", καὶ τὰ παραπλήσια. ἡ δ᾽ ἐν τοῖς σχηματισμοῖς καινότης τε καὶ πολυτροπία, καὶ ἡ ἐξαλλαγὴ τῆς συνήθους χρήσεως, ἐν ᾗ μάλιστα διαφέρειν αὐτὸν ἡγούμεθα τῶν ἄλλων, ἐπὶ τούτων γίγνεται τῶν ἔργων φανερά.

δʹ. Οταν μὲν οὖν μίαν λέξιν, εἴτε ὀνομαστικὴν εἴτε ῥηματικὴν, ἐν πλείοσιν ὀνόμασιν ἢ ῥήμασιν ἐκφέρῃ, περιφράζων τὴν αὐτὴν νόησιν, τοιαύτην ποιεῖ τὴν λέξιν· "Ην γὰρ ὁ Θεμιστοκλῆς βεβαιότατα δὴ φύσεως ἰσχὺν δηλώσας, καὶ [b] διαφερόντως τι ἐς αὐτὸ μᾶλλον ἑτέρου ἄξιος θαυμάσαι". καὶ μὴν ἐν ΤΩ ΕΠΙΤΑΦΙΩ γέγραφεν· "Οὐδ᾽ αὖ κατὰ πενίαν, ἔχων δέ τι ἀγαθὸν δρᾶσαι τὴν πόλιν, ἀξιώματος [c] ἀφανείᾳ κεκώλυται". καὶ γὰρ ἐν τούτοις τὸ σημαινόμενον ποιεῖ [d] τὸν λόγον, ὡς ἐπὶ τοῦ Λακεδαιμονίου [e] Βρασίδα τέθεικεν, ὅτε 134
μαχόμενος περὶ Πύλον ἀπὸ τῆς νεὼς τραυματίας γενόμενος ἐξέπεσε. πεσόντος δὲ αὐτοῦ, φησὶν, "Εἰς τὴν παρεξειρεσίαν ἡ ἀσπὶς περιεῤῥύη [f] εἰς θάλατταν". βούλεται γὰρ δηλοῦν τὸ [g] "Οντος δὲ αὐτοῦ ἔξω τῆς νεὼς ἐπὶ τὰ προέχοντα μέρη τῆς εἰρεσίας".

εʹ. Εν οἷς δὲ τὰ ῥηματικὰ μόρια τῆς λέξεως [h] ὀνομαστικῶς σχηματίζει, τοιαύτην ποιεῖ τὴν φράσιν· ἔστι δὲ αὐτῷ πρὸς Ἀθηναίους ὁ Κορίνθιος ἐν ΤΗ ΠΡΩΤΗ ΒΙΒΛΩ τάδε λέγων· "Δικαιώματα μὲν οὖν τάδε πρὸς ὑμᾶς ἔχομεν, παραίνεσιν δὲ καὶ ἀξίωσιν χάριτος τοιάνδε". τὸ γὰρ "Παραινεῖν" καὶ "Αξιοῦν", ῥήματα ὄντα, ὀνομαστικῶς γέγονε, "Παραίνεσις" καὶ "Αξίωσις". ταύτης δ᾽ ἐστὶ τῆς ἰδέας ἥ τε "Οὐκ ἀποτείχισις τοῦ Πλημμυρίου", ἣν ἐν ΤΗ ΕΒΔΟΜΗ ΒΙΒΛΩ τέθεικεν ἐν δημηγορίᾳ. τὸ γὰρ "Αποτειχίσαι" καὶ "Απολοφύρασθαι", [i] ῥηματικὰ ὄντα, ὀνομαστικῶς ἐσχημάτικεν, "Αποτείχισιν" καὶ "Ολόφυρσιν".

ϛʹ. Οταν δὲ ἀντιστρέψας ἑκατέρου τούτων τὴν φύσιν, τὰ ὀνόματα ποιῇ ῥήματα, τοῦτον τὸν τρόπον ἐκφέρει τὴν λέξιν, ὡς ἐν ΤΗ ΠΡΩΤΗ ΒΙΒΛΩ περὶ τῆς αἰτίας τοῦ πολέμου γράφει· "Τὴν μὲν [k] οὖν ἀληθεστάτην αἰτίαν, λόγῳ δὲ ἀφανεστάτην, τοὺς Ἀθηναίους οἴομαι μεγάλους γινομένους, ἀναγκάσαι εἰς τὸ πολεμεῖν". βούλεται γὰρ δηλοῦν ὅτι μεγάλοι [l] γινόμενοι οἱ Ἀθηναῖοι ἀνάγκην παρέσχον τοῦ πολέμου· πεποίηκε δὲ ἀντὶ τῆς "Ανάγκης" καὶ τοῦ "Πολέμου", [m] ὀνομαστικῶν ὄντων, ῥηματικὰ, τό, τε "Αναγκάσαι" καὶ τὸ "Πολεμεῖν".

ζʹ. Οταν δὲ τῶν ῥημάτων [n] ἀλλάττῃ τὰ εἴδη τῶν παθητικῶν

a In vulgatis *Thucyd.* ἐπιλογισμός: & ſeq. v. πρέσβευσις. Pro ſequenti autem καταβολὴ legas fortaſſe καταβοή. Porro notandum, ex his, quæ hîc in *Thucydide* velut poëtica notantur, ab ipſo *Dionyſio* in *Antiqu. Rom.* uſurpari nonnulla, ut eſt hoc ipſum καταβοή, cum ſeq. duobus ἀχθηδὼν & δικαίωσις. Sic etiam è præcedentibus, quæ notantur ut gloſſematica, obſoleta, & obſcura, uſurpantur ab eodem in iiſdem *Antiqu.* ἀκραιφνὴς & ἀνακωχή. *Sylb.* Pro περιλογισμὸς in *Reg.* 1. & 2. ἐπιλογισμός. pro ποιητικὰ in *Reg.* 2. ποιητική. pro πρεσβευσία in *Reg.* 2. & *Colb.* πρέσβευσις. & pro καταβολὴ in *Reg.* 2. καταβοή. *b* Διαφερόντως τις αὐτὸν μᾶλλον *Reg.* 2. Sed noſtra lectio (inquit *Sylb.*) & infra reperitur p. 136. [juxta *Ed. Sylb.*] ubi *Scholiaſtes* ἐς αὐτὸ exponit ἐς τὴν ἰσχὺν τῆς φύσεως. *c* Ita in *MSS. Reg.* 1. & 2. & *Colb.* In *Ed. Steph.* ἀφανίᾳ: minus uſitate, ut notavit *Sylb.* *d* Τὸν λόγον τοιοῦτον *Reg.* 1. & *Colb.* *e* Βρασίδου *Reg.* 2. *f* In *Codd.* quibuſdam illa εἰς θάλατταν hic omittuntur, & in ſequentis periodi fine poſt τῆς εἰρεσίας collocantur: in aliis tam hîc quam illic reperiuntur. *g* Pro οντος rectius legi πεσόντος manifeſtum eſt ex hoc ipſo loco *Thucydidis* [p. 221. v. 16. *Ed. Oxon*] ubi quid ſit παρεξειρεσία explicat *Scholiaſtes. Sylb.* *h* Ονοματικῶς *Reg.* 1. 2. & *Colb.* ut & v. 29. in *Reg.* 1. & 2. verum ibi ὀνοματικὰ habet *Colb.* Vide *Var. Lect.* ad p. 215. v. 10. *i* Rectius forſan ῥήματα ὄντα ut v. 29. vel ῥηματικὰ ſunt deflexa à verbis ut v. 42. &c. *Sylb.* *k* In *Thucydidis* exempl. vulgatis pro οὖν legitur γὰρ, & mox πρόφασιν pro αἰτίαν. *l* In *Ed. Steph.* & *MSS. Reg.* 1. & *Colb.* γινόμενοι; quod rectius viſum eſt *Sylburgio*. *m* Ονοματικῶν *Reg.* 1. 2. & *Colb.* & ſic ubique. *n* In *Ed. Steph.* eſt ἀπαλλάττῃ: minus uſitate. *Sylb.* Αλλάττῃ habet *Reg.* 2.

a Καὶ

κῶν [a] καὶ ἐνεργητικῶν, οὕτω σχηματίζει τὸν λόγον· «Οὔτε γὰρ ἐκεῖνο κωλύει τὰς σπονδὰς, οὔτε τόδε». τὸ γὰρ «Κωλύει», ῥῆμα ἐνεργητικὸν ὑπάρχον, ἀντὶ τοῦ «Κωλύεται», παθητικοῦ ὄντος, παρείληπται. ἦν δὲ τὸ σημαινόμενον ὑπὸ τῆς λέξεως [b] τοιοῦτον· «Οὔτε γὰρ ἐκεῖνο κωλύεσθαι τὰς σπονδὰς, οὔτε τόδε». καὶ ἔτι τὰ ἐν ΤΩ ΠΡΟΟΙΜΙΩ λεγόμενα· «Τῆς γὰρ ἐμπορείας οὐκ οὔσης, οὐδ' ἐπιμιγνύντες ἀδεῶς ἀλλήλοις». καὶ γὰρ ἐν τούτοις, τὸ «Ἐπιμιγνύντες», ἐνεργητικὸν ὑπάρχον ῥῆμα, τοῦ «Ἐπιμιγνύμενοι», παθητικοῦ ὄντος, χώραν ἐπέχει.

η΄. Ὅταν δὲ ἀντὶ τοῦ [c] ἐνεργητικοῦ τὸ παθητικὸν παραλαμβάνῃ, τοῦτον σχηματίζει τὸν τρόπον· «Ἡμῶν δὲ ὅσοι μὲν Ἀθηναίοις ἤδη ἐνηλλάγησαν». βούλεται μὲν γὰρ δηλοῦν, «Ἡμῶν δὲ ὅσοι μὲν Ἀθηναίοις συνήλλαξαν». παρείληφε δὲ τὸ «Ἐνηλλάγησαν», παθητικὸν ὑπάρχον, ἀντὶ ἐνεργητικοῦ τοῦ «Συνήλλαξαν». καὶ τὸ ἐπιφερόμενον τούτῳ, «Τοὺς δ' ἐν τῇ μεσογείᾳ «μᾶλλον κατῳκημένους». ἀντὶ γὰρ τοῦ ἐνεργητικοῦ ῥήματος, τοῦ «Κατῳκηκότας», τὸ παθητικὸν παρείληφε, τὸ «Κατῳκημένους».

θ΄. Παρὰ δὲ τὰς τῶν ἑνικῶν τε καὶ πληθυντικῶν διαφορὰς, ὅταν ἐναλλάττῃ τὴν ἑκατέρου τούτων τάξιν, ἑνικὰ μὲν ἀντὶ πληθυντικῶν οὕτως ἐκφέρει· «Καὶ οὕτως ἄρα παρέστηκε, τὸν μὲν Συρακούσιον, αὐτὸν δὲ οὐ πολέμιον εἶναι [d] τῶν Ἀθηναίων». βούλεται μὲν γὰρ τοὺς Συρακουσίους λέγειν καὶ τοὺς Ἀθηναίους· πεποίηκε δὲ τῶν ὀνομάτων ἑκάτερον ἑνικόν. καὶ ἐν οἷς φησι· «Καὶ τὸν πολέμιον δεινότερον ἕξομεν, μὴ ῥᾳδίας αὐτοῦ πάλιν οὔσης τῆς ἀναχωρήσεως». τοὺς γὰρ «Πολεμίους» ἐσχημάτικεν ἑνικῶς, οὐχὶ πληθυντικῶς. ἀντὶ δὲ τοῦ ἑνικοῦ, τὸ πληθυντικὸν παραλαμβάνῃ, τοῦτον τὸν τρόπον ἐξαλλάττων τὴν συνήθη φράσιν· κεῖται δὲ ἡ λέξις ἐν τῷ προοιμίῳ ΤΟΥ ΕΠΙΤΑΦΙΟΥ· «Μέχρι γὰρ τοῦδε ἀνεκτοὶ οἱ ἔπαινοί εἰσι περὶ ἑτέρων λεγόμενοι, εἰς ὅσον ἂν καὶ αὐτὸς ἕκαστος οἴηται ἱκανὸς εἶναι δρᾶσαί τι ὧν ἤκουσε». τὸ γὰρ «Ἕκαστος» καὶ τὸ «Ἤκουσεν», ἑνικά· τὰ δὲ ἐπιφερόμενα τούτοις πληθυντικῶς ἐξενήνεκται, [e] «Τῷ δὲ ὑπερβάλλοντι αὐτῶν φθονοῦντες ἤδη καὶ ἀπιστοῦσιν». οὐ καθ' ἑνὸς λέγεσθαι πεφύκασιν, ἀλλὰ κατὰ πολλῶν.

ι΄. Ἀρσενικῶν δὲ καὶ θηλυκῶν καὶ οὐδετέρων ἀντιμεταλήξεις, ἐκβεβηκυῖαι τῶν συνήθων σχημάτων, αἱ τοιαίδε εἰσίν· οἷον, τὴν μὲν ταραχὴν, «Τάραχον» καλεῖ, τὸ θηλυκὸν ἐκφέρων ἀρσενικῶς· καὶ τὴν ὄχλησιν, «Ὄχλον»· τὴν δὲ βούλησιν καὶ τὴν δύναμιν, τὸ «Βουλόμενον» λέγει καὶ τὸ «Δυνάμενον»· ὡς ἐπὶ τῶν Ἀθηναίων τέθεικεν, ὅτε τὴν ἐς Σικελίαν ἀπέστελλον στρατιάν· «Οἱ δὲ Ἀθηναῖοι τὸ μὲν «βουλόμενον οὐκ ἀφῃρέθησαν ὑπὸ τοῦ ὀχλώδους τῆς παρασκευῆς». καὶ ἐν οἷς περὶ τῶν Θετταλῶν εἴρηκεν· «Ὥστε «εἰ μὴ δυναστείᾳ μᾶλλον ἢ ἰσονομίᾳ ἐχρῶντο τῷ ἐπιχωρίῳ «οἱ Θετταλοί». καὶ γὰρ ἐνταῦθα οὐδέτερον πεποίηκε τὸ
135 θηλυκόν. ἦν δὲ τὸ σημαινόμενον [f] ὑπὸ τῆς λέξεως τοιόνδε τι· «Ὥστε εἰ μὴ δυναστείᾳ μᾶλλον ἢ ἰσονομίᾳ ἐχρῶντο τῇ ἐπιχωρείᾳ οἱ Θετταλοί».

& activas commutat, ſic orationem componit: Οὔτε γὰρ ἐκεῖνο κωλύει τὰς σπονδὰς, οὔτε τόδε. nam illud κωλύει, quod verbum activum, pro κωλύεται, quod paſſivum, ſumitur. Ipſa vero ſignificatio talis eſt: Οὔτε γὰρ ἐκεῖνο κωλύεται τὰς σπονδὰς, οὔτε τόδε. Adhæc illa quæ *in proœmio* dicta ſunt: Τῆς γὰρ ἐμπορείας οὐκ οὔσης, οὐδ' ἐπιμιγνύντες ἀδεῶς ἀλλήλοις. nam & τὸ ἐπιμιγνύντες, quod verbum activum eſt, τοῦ ἐπιμιγνύμενοι, quod paſſivum, locum tenet.

VIII. Dum vero pro activo paſſivum uſurpat, ſic orationem efficit; Ἡμῶν δὲ ὅσοι μὲν Ἀθηναίοις ἤδη ἐνηλλάγησαν. Vult enim ſignificare; Ἡμῶν δὲ ὅσοι μὲν Ἀθηναίοις συνήλλαξαν. Uſurpavit enim verbum ἐνηλλάγησαν, quod paſſivum eſt, pro activo συνήλλαξαν. Et quod his proxime ſubnectitur; Τοὺς δ' ἐν τῇ μεσογείᾳ μᾶλλον κατῳκημένους: nam pro activo κατῳκηκότας paſſivum κατῳκημένους adhibuit.

IX. Quoad ſingularium & pluralium commutationes, quando amborum ordinem invertit, ſingularia loco pluralium ita effert: Καὶ οὕτως ἄρα παρέστηκε, τὸν μὲν Συρακούσιον, αὐτὸν δὲ οὐ πολέμιον εἶναι τὸν Ἀθηναῖον. Vult enim & Syracuſanos & Athenienſes in plurali dicere, & tamen utrumque in ſingulari extulit. Et dum dicit: Καὶ τὸν πολέμιον δεινότερον ἕξομεν, μὴ ῥᾳδίας αὐτοῦ πάλιν οὔσης τῆς ἀναχωρήσεως. ſingulariter enim πολεμίους, non pluraliter poſuit. Pro ſingulari plurale ponens, ita communiter locutionem conſtituit: in exordio enim *Funebris orationis* hæc habet; Μέχρι γὰρ τοῦδε ἀνεκτοὶ οἱ ἔπαινοί εἰσι περὶ ἑτέρων λεγόμενοι, εἰς ὅσον ἂν καὶ αὐτὸς ἕκαστος οἴηται ἱκανὸς εἶναι δρᾶσαί τι ὧν ἤκουσε. nam τὸ ἕκαστος & ἤκουσεν ſingularia: quæ vero his ſubnectuntur, pluraliter prolata ſunt, τῷ δὲ ὑπερβάλλοντι αὐτῶν φθονοῦντες ἤδη καὶ ἀπιστοῦσιν: non enim de uno ſed de pluribus dici ſolent.

X. Maſculinorum vero & fœmininorum & neutrorum commutationes, quæ à communi loquendi genere alienæ ſunt, hujuſmodi ſunt: ſcilicet, pro ταραχὴ fœminino maſculinum τάραχον dixit, pro ὄχλησιν quidem ὄχλον, & pro βούλησιν & δύναμιν poſuit βουλόμενον & δυνάμενον; uti uſurpavit de Athenienſibus, cum exercitum in Siciliam miſiſſent: Οἱ δὲ Ἀθηναῖοι τὸ μὲν βουλόμενον οὐκ ἀφῃρέθησαν ὑπὸ τοῦ ὀχλώδους τῆς παρασκευῆς. Et in iis quæ de Theſſalis ſcripſit: Ὥστε εἰ μὴ δυναστείᾳ μᾶλλον ἢ ἰσονομίᾳ ἐχρῶντο τῷ ἐπιχωρίῳ οἱ Θεσσαλοί. hîc enim neutrum fœmininum facit. quod vero deſignare vult, hujuſmodi eſt; Ὥστε εἰ μὴ δυναστείᾳ μᾶλλον ἢ ἰσονομίᾳ ἐχρῶντο τῇ ἐπιχωρείᾳ οἱ Θεσσαλοί.

XI. In

a Καὶ ποιητικῶν *Reg.* 2. & *Colb.* b Τοιοῦτο *Reg.* 1. c Ποιητικοῦ pro ἐνεργητικοῦ *Reg.* 2. ut & mox (v. 15.) *Reg.* 2. & *Colb.* d Τῶν Ἀθηναίων *Reg.* 2. & *Colb.* quæ ſcriptura (inquit *Sylb.*) cum ſequenti expoſitione nequaquam congruit. e Τὸ δὲ ὑπερβάλλον (ut in *Codd.* quibuſdam) nec cum ſtructura uſitatiore nec cum *Thucydidis* exemplaribus conſentit. *Sylb.* f *Stephanus* ante ὑπὸ habet καὶ: neſcio quorſum. *Sylb.*

XI. In quibus nominum, & appellativorum, & participiorum, & partium illis conjunctarum caſus à communi alienos & diſcrepantes inducit, ita componit ſuam phraſin: *Σωφροσύνην γὰρ λαβοῦσαι αἱ πόλεις, καὶ ἄδειαν τῶν προστασσομένων, ἐχώρησαν ἐπὶ τὴν ἄντικρυς ἐλευθερίαν, τῆς ἀπὸ τῶν Ἀθηναίων ὑπούλου εὐνομίας οὐ προτιμήσαντες.* Qui vero communi loquendi genere utuntur, & vulgatem phraſin conſtructionemque ſectantur, fœminino generi appellativi fœmininam apponunt particulam, & caſum accuſativum participii pro genitivo ponere ſolent, hoc modo: *Σωφροσύνην γὰρ λαβοῦσαι αἱ πόλεις καὶ ἄδειαν τῶν προστασσομένων, ἐχώρησαν ἐπὶ τὴν ἄντικρυς ἐλευθερίαν, τὴν ἀπὸ τῶν Ἀθηναίων ὕπουλον εὐνομίαν οὐ προτιμήσασαι.* Alii vero maſculina fœmininis conjunxere, uti hic ipſe præſtitit, genitivos loco accuſativorum uſurpantes. Quin & ſolœciſmos loqui nobis videatur & in aliis ejuſdem generis: *Καὶ μὴ τῷ πλήθει αὐτῶν καταπλαγέντες.* non enim in dandi caſu dictionem conſtrui conveniebat, ſed in accuſativo, *καὶ μὴ τὸ πλῆθος τῶν πολεμίων καταπλαγέντες.* neque enim dicendus eſt aliquis, *τῇ παρὰ τῶν θεῶν ὀργῇ φοβεῖσθαι*, ſed *τὴν τῶν θεῶν ὀργήν.*

XII. Phraſis vero, quæ circa verborum tempora, à compoſitione vulgari convenientique deflectit, hujuſmodi eſt: *Καί τοι εἰ ῥαθυμίᾳ μᾶλλον, ἢ πόνων μελέτῃ, καὶ μὴ μετὰ νόμων τὸ πλέον, ἢ τρόπων ἀνδρείας, ἐθέλοιμεν κινδυνεύειν, περιγίγνεται ἡμῖν τοῖς τε μέλλουσιν ἀλγεινοῖς μὴ προκάμνειν, καὶ ἐς αὐτὰ ἐλθοῦσι, μὴ ἀτολμοτέροις τῶν ἀεὶ μοχθούντων, φαίνεσθαι.* Hîc enim verbum *ἐθέλοιμεν* futurum tempus ſignificat, at *περιγίγνεται* præſens. Conſequens eſſet & populare, ſi cum *ἐθέλοιμεν* illud *περιέσται* conjunxiſſet: *Τοῦ τε γὰρ χωρίου τὸ δυσέμβατον, ἡμέτερον νομίζω, ὃ, μενόντων μὲν ἡμῶν σύμμαχον γίνεται· ὑποχωρήσασι δὲ, καίπερ χαλεπὸν ὂν, εὔπορον ἔσται.* nam *τὸ γίγνεται* præſentis temporis eſt, *ἔσται* vero futuri. Quin circa caſus ipſos ſchematiſmus hic diſſentaneus & novus eſt; in genitivo enim participium *μενόντων* & pronomen *ἡμῶν* poſuit, in dativo vero *ὑποχωρήσασιν.* Convenientius fuiſſet & magis proprium, ſi & hoc in eodem caſu extuliſſet.

XIII. Quando ad ſignificans à re ſignificata convertitur, vel ad ſignificatum à ſignificato, ita ſtructuram efformat: *Τῶν δὲ Συρακουσίων ὁ δῆμος ἐν πολλῇ πρὸς ἀλλήλους ἔριδι ἦσαν.* Præponens enim nomen ſingularis numeri, *τὸν δῆμον*, orationem ab hoc convertit ad rem ſignificatam, quæ pluralis eſt numeri, ſcilicet *Συρακουσίους.* & ſtatim, *Λεοντῖνοι γὰρ, ἀπελθόντων Ἀθηναίων*

ια′. Ἐν οἷς δὲ τὰς πτώσεις τῶν ὀνομάτων, καὶ τῶν προσηγορειῶν, καὶ τῶν μετοχῶν, καὶ συναπτομένων τούτοις ἄρθρων ἐξαλλάττει τοῦ συνήθους, οὕτω σχηματίζει τὴν φράσιν· „Σωφροσύνην γὰρ λαβοῦσαι αἱ πόλεις, καὶ ἄδειαν τῶν „προστασσομένων, ἐχώρησαν ἐπὶ τὴν ἄντικρυς ἐλευθερί„αν, τῆς[a] ἀπὸ τῶν Ἀθηναίων ὑπούλου εὐνομίας οὐ προ„τιμήσαντες”. οἱ μὲν γὰρ ἀκολούθως τῇ κοινῇ συνηθείᾳ σχηματίζοντες τὴν φράσιν, [b] τῷ τε θηλυκῷ γένει τῆς προσηγορείας τὸ θηλυκὸν ἀντέζευξαν μόριον, καὶ πτῶσιν τῆς μετοχῆς τὴν αἰτιατικὴν ἀντὶ τῆς γενικῆς ἔταξαν, τὸν τρόπον τόνδε· „Σωφροσύνην γὰρ λαβοῦσαι αἱ πόλεις, καὶ „ἄδειαν τῶν προστασσομένων, ἐχώρησαν ἐπὶ τὴν ἄντικρυς „ἐλευθερίαν, τὴν ἀπὸ τῶν Ἀθηναίων ὕπουλον εὐνομίαν „οὐ προτιμήσασαι”. [c] οἱ δὲ τὰ ἀρσενικὰ τοῖς θηλυκοῖς συνέταττον, ὥσπερ οὗτος πεποίηκε, τὰς γενικὰς ἀντὶ τῶν αἰτιατικῶν πτώσεων παραλαμβάνοντες. σολοικίζειν ἂν ὑφ᾽ ἡμῶν λέγοιτο καὶ ἔτι τὰ τοιαῦτα· „Καὶ μὴ τῷ πλή„θει αὐτῶν καταπλαγέντες”. οὐ γὰρ ἐπὶ τῆς δοτικῆς πτώσεως ἐσχηματίσθαι τὴν λέξιν ἥρμοττεν, ἀλλ᾽ ἐπὶ τῆς αἰτιατικῆς, „Καὶ μὴ τὸ πλῆθος τῶν πολεμίων καταπλα„γέντες”. οὐδὲ γὰρ „Τῇ παρὰ τῶν θεῶν ὀργῇ φοβεῖσθαι” λέγοιτ᾽ ἄν τις, ἀλλὰ „Τὴν τῶν θεῶν ὀργήν”.

ιβ′. Ἡ δὲ περὶ τοὺς χρόνους τῶν ῥημάτων ἐκβεβηκυῖα τὸ κατάλληλον φράσις, τοιαύτη τις ἐστί· „Καίτοι εἰ „ῥαθυμίᾳ μᾶλλον, ἢ πόνων μελέτῃ, καὶ μὴ μετὰ νόμων τὸ „πλέον, ἢ τρόπων ἀνδρείας, ἐθέλοιμεν κινδυνεύειν, [d] [πε„ριγίνεται ἡμῖν τοῖς τε μέλλουσιν ἀλγεινοῖς μὴ προ„κάμνειν,] καὶ ἐς αὐτὰ ἐλθοῦσι, μὴ ἀτολμοτέροις τῶν ἀεὶ „μοχθούντων, φαίνεσθαι”. ἐνταῦθα γὰρ, τὸ μὲν „Ἐθέλοι„μεν” ῥῆμα, τοῦ μέλλοντός ἐστι χρόνου δηλωτικόν· τὸ δὲ „Περιγίνεται”, τοῦ παρόντος. [e] ἀκόλουθον δ᾽ ἂν ἦν, εἰ συνέζευξε τῷ „Ἐθέλοιμεν” τὸ „Περιέσται”. „Τοῦ τε γὰρ χωρίου τὸ „δυσέμβατον, ἡμέτερον νομίζω, ὃ, μενόντων μὲν ἡμῶν, σύμ„μαχον γίνεται· ὑποχωρήσασι δὲ, καίπερ χαλεπὸν ὂν, „εὔπορον ἔσται”. τὸ μὲν γὰρ „Γίνεται” τοῦ παρόντος ἐστὶ, τὸ δὲ „Ἔσται” τοῦ μέλλοντος χρόνου δηλωτικόν. γέγονε δὲ καὶ περὶ τὰς πτώσεις ὁ σχηματισμὸς ἀκατάλληλος. ἐπὶ μὲν γὰρ τῆς γενικῆς πτώσεως ἐξενήνοχε τό, τε μετοχικὸν ὄνομα τὸ „Μενόντων”, καὶ τὸ [f] ἀντωνυμικὸν τὸ „Ἡ„μῶν”· ἐπὶ δὲ τῆς δοτικῆς τὸ „Ὑποχωρήσασιν”. οἰκειότερον δ᾽ ἦν καὶ τοῦτο κατὰ τὴν αὐτὴν ἐξενηνέχθαι πτῶσιν.

ιγ′. Ὅταν δὲ [g] πρὸς τὸ σημαῖνον ἀπὸ τοῦ σημαινομένου πράγματος τὴν ἀποστροφὴν ποιῆται, ἢ πρὸς τὸ σημαινόμενον ἀπὸ τοῦ σημαίνοντος, οὕτω σχηματίζει τὸν λόγον· „Τῶν δὲ „Συρακουσίων ὁ δῆμος ἐν πολλῇ πρὸς ἀλλήλους ἔριδι ἦ„σαν”. προθεὶς γὰρ ἑνικὸν ὄνομα, „Τὸν δῆμον”, [h] ἀπέστρεψεν ἀπὸ τούτου τὸν λόγον ἐπὶ τὸ σημαινόμενον πρᾶγμα, πληθυντικὸν ὑπάρχον, τοὺς Συρακουσίους”. καὶ αὖθις· „Λε„οντῖνοι γὰρ, ἀπελθόντων Ἀθηναίων ἐκ Σικελίας μετὰ τὴν „σύμβασιν,

a *Thucyd.* ὑπὸ & ὕπουλον εὐνομίαν, p. 502. *Ed. Oxon.* b Τό, τε θηλυκὸν ἀντέζευξαν μόριον, καὶ τὴν πτῶσιν τῆς μετοχ. *Steph.* c *Steph.* ſic habet: εἰ δὲ τὰ ἀρρενικὰ τοῖς θηλυκοῖς συνέταττον, ὥσπερ οὗτος πεποίηκε, τὰς γενικὰς ἀντὶ τῶν αἰτιατικῶν πτώσεων παραλαμβάνοντες, σολοικίζειν ἂν ὑφ᾽ ἡμῶν λέγοιτο. καὶ ἔτι τὰ τοιαῦτα· „Καὶ &c. diverſa ſcilicet periodorum connexione & diſtinctione. *Sylb.* d Incluſa abſunt à *Steph.* editione. *Sylb.* e In exemplari eſt, ἀκόλουθον δ᾽ ἦν, ἂν συνέζ. ego *Stephanum* ſequi malui. *Sylb.* f Idem exemplar habet ἀντωνυματικόν: perperam. *Sylb.* g Structuram, quam hîc velut ἐξηλλαγμένην in *Thucydide* notat, ipſe uſurpat ſupra, p. 119. v. 32. ἑώρα τὸ στρατόπεδον ἀγανακτοῦντας ὑπὲρ Ἀχιλλέως. ibi enim quia τὸ στρατόπεδον ſignificat τοὺς στρατιώτας, propterea pluralis numeri adjectivum ei tribuit, cujus generis alia vide apud *Pauſan. Sylb.* h Ἐπέστρεψεν *Reg.* 1. & *Colb.*

a *Thucyd.*

“συμβάσιν, πολίτας τε ἐπεγράψαντο πολλοὺς, καὶ ὁ δῆμος “ἐπενόει τὴν γῆν ἀναδάσασθαι”. ἀπὸ γὰρ τοῦ πληθυντικοῦ ὀνόματος, τοῦ “Λεοντῖνοι”, ἀπέστρεψε τὸν λόγον ἐπὶ τὸ ἑνικὸν ὄνομα, “Τὸν δῆμον”.

ιδʹ. Πρόσωπα δὲ παρ’ αὐτῷ τὰ πράγματα γίνεται, καθάπερ ἐν τῇ Κορινθίων πρὸς Λακεδαιμονίους δημηγορίᾳ γέγονεν. ἀξιῶν γὰρ ὁ Κορίνθιος τοὺς προεστηκότας τῆς Πελοποννήσου φυλάττειν αὐτῆς τὸ ἀξίωμα πρὸς τὰς ἔξω πόλεις, ὃ παρὰ τῶν πατέρων παρέλαβον, ταῦτα λέγει· “[a] Πρὸς τάδε βουλεύεσθε εὖ, καὶ τὴν Πελοπόννησον πειρᾶσθε μὴ ἐλάττω ἐξηγεῖσθαι, ἢ οἱ πατέρες ὑμῖν παρέδοσαν”. τὸ γὰρ “Ἐξηγεῖσθαι” νῦν τέθεικεν ἐπὶ τοῦ προάγειν ἔξω τὴν Πελοπόννησον ἡγουμένους αὐτῆς. τοῦτο δὲ τῇ χώρᾳ μὲν ἀδύνατον ἦν συμβῆναι, τῇ δὲ δόξῃ, καὶ τοῖς πράγμασι τοῖς περὶ αὐτὴν ὑπάρχουσι, δυνατὸν, καὶ βούλεται τοῦτο δηλοῦν. πράγματα δὲ ἀντὶ σωμάτων τὰ τοιαῦτα ὑπ’ αὐτοῦ γίγνεται. λέγεται δὲ ὑπὸ τοῦ Κορινθίου πρεσβευτοῦ πρὸς Λακεδαιμονίους συγκρίνοντος τά τε Ἀθηναίων καὶ Λακεδαιμονίων· “[b] Οἱ μέν γε, νεωτεροποιοὶ, καὶ ἐπινοῆσαι ὀξεῖς, καὶ ἐπιτελέσαι ἔργῳ ὃ ἂν γνῶσιν· ὑμεῖς δὲ, τὰ ὑπάρχοντά τε σώζειν, καὶ ἐπιγνῶναι μηδὲν, καὶ ἔργῳ οὐδὲ τὰ ἀναγκαῖα ἐξικέσθαι”. μέχρι μὲν οὖν τούτων τὸ σχῆμα τῆς λέξεως σώζει τὴν ἀκολουθίαν, ὡς ἐπὶ προσώπων ἀμφοτέρων κείμενον. ἔπειτα ἀποστρέφεται κατὰ θάτερον τῶν μερῶν ὁ λόγος, καὶ ἀντὶ τῶν σωμάτων πρᾶγμα γίγνεται περὶ τοὺς Λακεδαιμονίους, ὅταν φῇ· “Αὖθις δὲ, [c] οἱ μὲν, καὶ παρὰ δύναμιν τολμηταὶ, καὶ παρὰ γνώμην κινδυνευταὶ, καὶ ἐν τοῖς δεινοῖς εὐέλπιδες· τὸ δὲ ὑμέτερον, τῆς τε δυνάμεως ἐνδεᾶ πρᾶξαι, τῆς τε γνώμης μηδὲ τοῖς βε-
136 βαίοις πιστεῦσαι, τῶν δὲ δεινῶν μηδέποτε οἴεσθαι ἀπολυθήσεσθαι”. τὸ γὰρ “Ὑμέτερον” ἀντὶ τοῦ “Ὑμεῖς” παρείληπται, πρᾶγμα ὑπάρχον ἀντὶ τοῦ σώματος.

ιεʹ. Ἐν δὲ τοῖς ἐνθυμήμασί τε καὶ νοήμασιν, αἱ μεταξὺ παρεμπτώσεις πολλαὶ γινόμεναι, καὶ μόλις ἐπὶ τὸ τέλος ἀφικνούμεναι, δι’ ἃς ἡ φράσις δυσπαρακολούθητος γίνεται, πλεῖσται μέν εἰσι καθ’ ὅλην τὴν ἱστορίαν· ἀρκέσουσι δὲ ἐκ ΤΟΥ ΠΡΟΟΙΜΙΟΥ δύο ληφθεῖσαι μόναι, ἥτε δηλοῦσα τὴν ἀσθένειαν τῶν ἀρχαίων τῆς Ἑλλάδος πραγμάτων, καὶ τὰς αἰτίας ἀποδιδοῦσα· [d] “Τῆς γὰρ ἐμπορείας οὐκ οὔσης, οὐδὲ ἐπιμιγνύντες ἀδεῶς ἀλλήλοις, οὔτε κατὰ γῆν, οὔτε διὰ θαλάσσης, νεμόμενοί τε τὰ αὑτῶν ἕκαστοι ὅσον ἀποζῆν, καὶ περιουσίαν χρημάτων οὐκ ἔχοντες, οὔτε γῆν φυτεύοντες· ἄδηλον ὂν, ὁπότε τις ἐπελθὼν, καὶ ἀτειχίστων ἅμα ὄντων, ἄλλος ἀφαιρήσεται· τῆς τε καθ’ ἡμέραν ἀναγκαίου τροφῆς πανταχοῦ ἂν ἡγούμενοι ἐπικρατεῖν, οὐ χαλεπῶς ἀπανίσταντο”. προστεθὲν τῇ πρώτῃ περιόδῳ καὶ σχηματισθὲν οὕτω, “Τῆς γὰρ ἐμπορείας οὐκ οὔσης, οὐδ’ ἐπιμιγνύντες ἀδεῶς ἀλλήλοις, οὔτε κατὰ γῆν, νεμόμενοι δὲ τὰ ἑαυτῶν ἕκαστοι, ὅσον ἀποζῆν, οὐ χαλεπῶς [e] ἀπανίσταντο”, φανερωτέραν ἂν ἐποίει τὴν διά-

ἐκ Σικελίας μετὰ τὴν σύμβασιν, πολίτας τε ἐπεγράψαντο πολλοὺς, καὶ ὁ δῆμος ἐπενόει τὴν γῆν ἀναδάσασθαι. nam à verbo pluralis numeri, Λεοντῖνοι, orationem convertit ad ſingulare, τὸν δῆμον.

XIV. Perſonæ apud illum interdum res fiunt, uti in Corinthiorum ad Lacedæmonios concione factum. Cupiens enim Corinthius præfectos Peloponneſi illius dignitatem, quam à majoribus acceperant, apud exteras civitates tueri ac protegere, hæc habet: Πρὸς τάδε βουλεύεσθε εὖ, καὶ τὴν Πελοπόννησον πειρᾶσθε μὴ ἐλάττω ἐξηγεῖσθαι, ἢ οἱ πατέρες ὑμῖν παρέδοσαν. Namque ἐξηγεῖσθαι nunc poſuit, cum voluit προάγειν ἔξω τὴν Πελοπόννησον ἡγουμένους αὐτῆς. Illud vero regioni & loco contingere non poterat, gloriæ vero & rebus, quæ ad illam ſpectant, facillime; atque hoc vult dicere. Res vero pro corporibus & perſonis poſitas hujuſmodi efformavit. Dicitur ab eodem Corinthio legato ad Lacedæmonios res Athenienſium & Lacedæmoniorum inter ſe comparante: Οἱ μέν γε, νεωτεροποιοὶ, καὶ ἐπινοῆσαι ὀξεῖς, καὶ ἐπιτελέσαι ἔργῳ ὃ ἂν γνῶσιν· ὑμεῖς δὲ, τὰ ὑπάρχοντά τε σώζειν, καὶ ἐπιγνῶναι μηδὲν, καὶ ἔργῳ οὐδὲ τὰ ἀναγκαῖα ἐξικέσθαι. Huc uſque dictionis ſchema aptam conſequentiam ſervat, ut quod in utraque perſona verſetur; deinde convertitur oratio ad alteram partem, & pro perſonis res prodit circa Lacedæmonios, cum ait: Αὖθις δὲ οἱ μὲν, καὶ παρὰ δύναμιν τολμηταὶ, καὶ παρὰ γνώμην κινδυνευταὶ, καὶ ἐν τοῖς δεινοῖς εὐέλπιδες· τὸ δὲ ὑμέτερον, τῆς τε δυνάμεως ἐνδεᾶ πρᾶξαι, τῆς τε γνώμης μηδὲ τοῖς βεβαίοις πιστεῦσαι, τῶν δὲ δεινῶν μηδέποτε οἴεσθαι ἀπολυθήσεσθαι. nam ὑμέτερον pro ὑμεῖς ſumptum eſt, res quidem pro perſona.

XV. In enthymematis & ſententiis intercurrentes interjectiones, quæ crebræ admodum ſunt, & vix ad finem perveniunt, quibus phraſis ipſa plane turbatur & diſſolvitur, ſæpenumero in univerſa illius hiſtoria occurrunt. Sufficient autem duæ ſolum ex *ipſo procemio* petitæ; quarum prima veterum Græciæ rerum imbecillitatem oſtendit, & ejus rei cauſam reddit: Τῆς γὰρ ἐμπορείας οὐκ οὔσης, οὐδὲ ἐπιμιγνύντες ἀδεῶς ἀλλήλοις, οὔτε κατὰ γῆν, οὔτε διὰ θαλάσσης, νεμόμενοί τε τὰ αὑτῶν ἕκαστοι ὅσον ἀποζῆν, καὶ περιουσίαν χρημάτων οὐκ ἔχοντες, οὔτε γῆν φυτεύοντες· ἄδηλον ὂν, ὁπότε τις ἐπελθὼν, καὶ ἀτειχίστων ἅμα ὄντων, ἄλλος ἀφαιρήσεται· τῆς τε καθ’ ἡμέραν ἀναγκαίου τροφῆς πανταχοῦ ἂν ἡγούμενοι ἐπικρατεῖν, οὐ χαλεπῶς ἀπανίσταντο. Additum primæ periodo, & ita ordinatum, Τῆς γὰρ ἐμπορείας οὐκ οὔσης, οὐδ’ ἐπιμιγνύντες ἀδεῶς ἀλλήλοις, οὔτε κατὰ γῆν, νεμόμενοι δὲ τὰ ἑαυτῶν ἕκαστοι, ὅσον ἀποζῆν, οὐ χαλεπῶς ἀπανίσταντο, clariorem efficeret ſententiam:

a *Thucyd.* p. 40. *Ed. Oxon.* b P. 38. c Locus hic reperitur p. ſeq. v. 44. *Sylb.* d Locus hic citatus etiam ſupra p. 44. v. 3. in auſteræ compoſitionis deſcriptione. exſtat autem in ipſo *Thucydidis* exordio, pag. 2. *Sylb.* e Ἀνίσταντο *Reg.* 1. & *Colb.*

tiam: ſed rerum aliarum multarum interjectio obſcuram & intricatam eam reddidit. Altera vero, de Euryſthei exercitu in Atticam ingreſſo, hæc eſt: Εὐρυσθέως μὲν ἐν τῇ Ἀττικῇ ὑπὸ Ἡρακλειδῶν ἀποθανόντος, Ἀτρέως δὲ μητρὸς ἀδελφοῦ ὄντος αὐτῷ, καὶ ἐπιτρέψαντος Εὐρυσθέως, ὅτ' ἐστράτευε, Μυκήνας τε καὶ τὴν ἀρχὴν, κατὰ τὸ οἰκεῖον, Ἀτρεῖ· τυγχάνειν δὲ αὐτὸν φεύγοντα τὸν πατέρα, διὰ τὸν Χρυσίππου θάνατον· καὶ ὡς οὐκέτι ἀνεχώρησεν Εὐρυσθεὺς, βουλομένων καὶ τῶν Μυκηναίων, φόβῳ τῶν Ἡρακλειδῶν, καὶ ἅμα δυνατὸν δοκοῦντα εἶναι, καὶ τὸ πλῆθος τεθεραπευκότα, τῶν Μυκηναίων τε, καὶ ὅσων Εὐρυσθεὺς ἦρχε τὴν βασιλείαν Ἀτρέα παραλαβεῖν.

XVI. In quibus tortuoſa, implicata, intricataque Enthymematum conſtructio eſt, hoc modo apud illum conſtrui ſolet. In *Funebri* autem *oratione* reperitur hæc dictio: τὴν δὲ τῶν ἐναντίων τιμωρίαν ποθεινοτέραν αὐτῶν λαβόντες, καὶ κινδύνων ἅμα τόνδε κάλλιστον νομίσαντες, ἐβουλήθησαν τοὺς μὲν τιμωρεῖσθαι, τῶν δὲ ἐφίεσθαι, ἐλπίδι μὲν τὸ ἀφανὲς τοῦ κατορθώσειν ἐπιτρέψαντες, ἔργῳ δὲ περὶ τοῦ ἤδη ὁρωμένου σφίσιν αὐτοῖς ἀξιοῦντες πεποιθέναι· ἐν τῷ ἀμύνεσθαι παθεῖν μᾶλλον ἡγησάμενοι, ἢ τῷ ἐνδόντες σώζεσθαι, τὸ μὲν αἰσχρὸν τοῦ λόγου ἔφυγον, τὸ δ' ἔργον τῷ σώματι ὑπέμειναν, καὶ δι' ἐλαχίστου καιροῦ τύχης ἅμα ἀκμῇ τῆς δόξης μᾶλλον ἢ τοῦ δέους ἀπηλλάγησαν. Talia ſunt & ea quæ de Themiſtocle ſcripta ſunt in *libro primo*: Ἦν γὰρ ὁ Θεμιστοκλῆς βεβαιότατα δὴ φύσεως ἰσχὺν δηλώσας, καὶ διαφερόντως τι ἐς αὐτὸ μᾶλλον ἑτέρου ἄξιος θαυμάσαι. οἰκείᾳ γὰρ ξυνέσει, καὶ οὔτε προμαθὼν ἐς αὐτὴν οὐδὲν, οὔτ' ἐπιμαθὼν, τῶν τε παραχρῆμα δι' ἐλαχίστης βουλῆς κράτιστος γνώμων, καὶ τῶν μελλόντων ἐπὶ πλεῖστον τοῦ γενησομένου ἄριστος εἰκαστής. καὶ ἃ μὲν μετὰ χεῖρας ἔχοι, καὶ ἐξηγήσασθαι οἷός τε· ὧν δὲ ἄπειρος εἴη, κρῖναι ἱκανῶς οὐκ ἀπήλλακτο. τό, τε ἄμεινον ἢ χεῖρον ἐν τῷ ἀφανεῖ ἔτι προεώρα, καὶ τὸ ξύμπαν εἰπεῖν, φύσεως μὲν δυνάμει, μελέτης δὲ βραχύτητι, κράτιστος δὲ οὗτος αὐτοσχεδιάζειν τὰ δέοντα ἐγένετο.

XVII. Pueriles vero antitheſεων, comparium, ſimiliterque tum cadentium tum deſinentium ſchematiſmi, quibus Gorgias imprimis ſtuduit, qui characteri hujus auſtero & faſtum ſpiranti minime conveniunt, hoc in ſcriptore occurrentes hi ſunt; Φαίνεται γὰρ ἡ νῦν Ἑλλὰς καλουμένη, οὐ πάλαι βεβαίως οἰκουμένη. quin & hic: Οἱ μὲν, καὶ παρὰ δύναμιν τολμηταὶ, καὶ παρὰ γνώμην κινδυνευταὶ, καὶ ἐν τοῖς δεινοῖς εὐέλπιδες· τὸ δ' ὑμέτερον, τῆς τε δυνάμεως ἐνδεᾶ πρᾶξαι, τῆς τε γνώμης μηδὲ τοῖς βεβαίοις πιστεῦσαι, τῶν δὲ δεινῶν μηδέποτε οἴεσθαι ἀπολυθήσεσθαι. Ubi vero calamitates, Græciam ex ſeditionibus opprimen-

νοιαν· τῇ δὲ παρεμβολῇ τῶν μεταξὺ πραγμάτων πολλῶν ὄντων, ἀσαφῆ καὶ δυσπαρακολούθητον πεποίηκε. καὶ ἡ περὶ τῆς Εὐρυσθέως [a] στρατιᾶς ἐπὶ τὴν Ἀττικὴν, ἥδε, "Εὐρυσθέως μὲν ἐν τῇ Ἀττικῇ ὑπὸ Ἡρακλειδῶν ἀποθανόντος, Ἀτρέως δὲ μητρὸς ἀδελφοῦ ὄντος αὐτῷ, καὶ "ἐπιτρέψαντος Εὐρυσθέως, ὅτ' ἐστράτευε, Μυκήνας τε "καὶ τὴν ἀρχὴν, κατὰ τὸ οἰκεῖον, Ἀτρεῖ· τυγχάνειν δὲ αὐτὸν φεύγοντα τὸν πατέρα, διὰ τὸν Χρυσίππου θάνατον· καὶ ὡς οὐκέτι "ἀνεχώρησεν Εὐρυσθεὺς, βουλομένων καὶ τῶν Μυκηναίων, φόβῳ τῶν Ἡρακλειδῶν, καὶ ἅμα δυνατὸν δοκοῦντα εἶναι, καὶ τὸ "πλῆθος τεθεραπευκότα, τῶν Μυκηναίων τε καὶ ὅσων Εὐρυσθεὺς ἦρχε τὴν βασιλείαν Ἀτρέα παραλαβεῖν".

ιϛ'. Ἐν οἷς δὲ σκολιὰ, καὶ [b] πολύπλοκος, καὶ δυσεξέλικτος ἡ τῶν ἐνθυμημάτων κατασκευὴ γίνεται, τοῦτον τὸν τρόπον ἔχει παρ' αὐτῷ. κεῖται δὲ ἐν ΤΩ ΕΠΙΤΑΦΙΩ ἡ λέξις· "Τὴν δὲ τῶν ἐναντίων τιμωρίαν ποθεινοτέραν "αὐτῶν λαβόντες, καὶ κινδύνων ἅμα τόνδε κάλλιστον νομίσαντες, [c] ἐβουλήθησαν τοὺς μὲν τιμωρεῖσθαι, τῶν δὲ [d] ἐφίεσθαι· ἐλπίδι μὲν τὸ ἀφανὲς τοῦ κατορθώσειν ἐπιτρέψαντες, ἔργῳ δὲ περὶ τοῦ ἤδη ὁρωμένου σφίσιν αὐτοῖς "ἀξιοῦντες πεποιθέναι· [e] ἐν τῷ ἀμύνεσθαι παθεῖν μᾶλλον ἡγησάμενοι, ἢ τῷ ἐνδόντες σώζεσθαι, τὸ μὲν αἰσχρὸν "τοῦ λόγου ἔφυγον, τὸ δ' ἔργον τῷ σώματι ὑπέμειναν, "καὶ δι' ἐλαχίστου καιροῦ τύχης ἅμα ἀκμῇ τῆς δόξης μᾶλλον ἢ τοῦ δέους ἀπηλλάγησαν". τοιαῦτά ἐστι καὶ τὰ περὶ Θεμιστοκλέους [f] εἰρημένα ἐν ΤΗ ΠΡΩΤΗ ΒΙΒΛΩ· "Ἦν "γὰρ ὁ Θεμιστοκλῆς βεβαιότατα δὴ φύσεως ἰσχὺν δηλώσας, καὶ διαφερόντως τι ἐς αὐτὸ μᾶλλον ἑτέρου ἄξιος "θαυμάσαι. οἰκείᾳ γὰρ ξυνέσει, καὶ οὔτε προμαθὼν ἐς "αὐτὴν οὐδὲν, οὔτ' ἐπιμαθὼν, τῶν τε παραχρῆμα δι' "ἐλαχίστης βουλῆς κράτιστος γνώμων, καὶ τῶν μελλόντων ἐπὶ πλεῖστον τοῦ γενησομένου ἄριστος εἰκαστής. "καὶ ἃ μὲν μετὰ χεῖρας ἔχοι, καὶ ἐξηγήσασθαι οἷός τε· ὧν "δὲ ἄπειρος [g] εἴη, κρῖναι ἱκανῶς οὐκ ἀπήλλακτο. τό, "τε ἄμεινον ἢ χεῖρον ἐν τῷ ἀφανεῖ ἔτι [h] προεώρα, καὶ "τὸ ξύμπαν εἰπεῖν, φύσεως μὲν δυνάμει, μελέτης δὲ βραχύτητι, κράτιστος δὲ οὗτος αὐτοσχεδιάζειν τὰ δέοντα ἐγένετο".

ιζ'. Οἱ δὲ μειρακιώδεις σχηματισμοὶ τῶν ἀντιθέτων τε καὶ παρομοίων καὶ παρισώσεων, ἐν οἷς οἱ περὶ τὸν Γοργίαν μάλιστα ἐπλεόνασαν, ἥκιστα τῷ χαρακτῆρι τούτῳ προσήκοντες, αὐστηρὰν ἔχοντι τὴν ἀγωγὴν, καὶ τοῦ κομψοῦ πλεῖστον ἀφεστηκότι, τοιοῦτοί τινές εἰσι παρὰ τῷ συγγραφεῖ· "Φαίνεται γὰρ ἡ νῦν Ἑλλὰς καλουμένη, οὐ πάλαι βεβαίως οἰκουμένη". καὶ ἔτι δὲ, "Οἱ μὲν, [i] καὶ παρὰ δύναμιν "τολμηταὶ, καὶ παρὰ γνώμην κινδυνευταὶ, καὶ ἐν "τοῖς δεινοῖς εὐέλπιδες· τὸ δ' ὑμέτερον, τῆς τε δυνάμεως ἐνδεᾶ πρᾶξαι, τῆς τε γνώμης μηδὲ τοῖς βεβαίοις "πιστεῦσαι, τῶν δὲ δεινῶν μηδέποτε οἴεσθαι ἀπολυθήσεσθαι". καὶ ἐν οἷς τὰς καταλαβούσας τὴν Ἑλλάδα συμφορὰς

a Steph. στρατείας: uſitatius. Idem *Steph.* ſeq. v. habet ἐν μὲν τ. noſtra lectio conſentit cum *Thucyd.* [p. 6. *Ed. Oxon.*] *Sylb.* *b Steph.* πολυπλόκως, ut ſupra dictum ad p. 215. v. 31. *Sylb.* *c Thucydidis* exemplaria habent ἐβουλήθησαν μετ' αὐτοῦ τοὺς μ. *Sylb.* *d* Ὑφίεσθαι *Reg.* 2. *e* In *Thucyd.* [*Ed. Oxon.* p. 77.] καὶ ἐν αὐτῷ τῷ ἀμύνεσθαι καὶ παθεῖν. *Sylb.* *f* Εἰρημένα ὑπὸ τοῦ συγγραφέως *Reg.* 1. *g Steph.* pro εἴη κρῖναι habet ἐπικρῖναι. [atque ita in *Reg.* 1. 2. & *Colb.*] noſtra lectio cum *Thucydidis* exemplaribus conſentit. *Sylb.* *h* In iiſdem exemplaribus cum adverbio legitur προεώρα μάλιστα. *Sylb.* *i* Citatur & hic locus etiam pag. 219. v. 28. *Sylb.*

a In

φορὰς διὰ τὰς στάσεις ἐπεξέρχεται, τοιάδε γράφων· «Τόλμα μὲν γὰρ ἀλόγιστος, [a] ἀνδρεία φιλέταιρος ἐνομίσθη· μέλλησις δὲ προμηθὴς, δειλία εὐπρεπής· τὸ δὲ σῶφρον, πρόσχημα τοῦ ἀνάνδρου, καὶ τὸ εἰσάπαξ συνετὸν, ἐπίπαν ἀργόν». πολλὰ τοιαῦτά τις ἂν εὕροι δι' ὅλης αὐτοῦ τῆς ἱστορίας λεγόμενα. [b] ἱκανὸν δὲ καὶ ταῦτα δείγματος ἕνεκα εἰρῆσθαι. ἔχεις, ὦ φίλε Ἀμμαῖε, τὰ παρατηρήματα καθ' ἕκαστον αὐτῶν, ἐκ τῆς κοινῆς ἐξητασμένα πραγματείας, ὡς ἐπεζήτεις. εὐτυχῶς Ἀμμαίῳ.

tes, exſequitur, hæc habet: Τόλμα μὲν γὰρ ἀλόγιστος, ἀνδρεία φιλέταιρος ἐνομίσθη· μέλλησις δὲ προμηθὴς, δειλία εὐπρεπής· τὸ δὲ σῶφρον, πρόσχημα τοῦ ἀνάνδρου, καὶ τὸ εἰσάπαξ συνετὸν, ἐπίπαν ἀργόν. Plurima hujuſmodi in univerſa illius hiſtoria quis reperiat. Sed ſufficiat hæc, exempli loco demonſtrationiſque gratia, attuliſſe. Habes, cariſſime Ammæe, ipſas de horum ſingulis obſervationes, ex communi tractatu diſquiſitas, uti poſtulaſti. Vale Ammæe.

a In *Thucyd.* (p. 195. *Ed. Oxon.*) ἀνδρεία, & mox (v. 4.) τοῦ ἀνάνδρου πρόσχημα, καὶ τὸ πρὸς ἅπαν ξυνετὸν &c. *b* Ἱκανὰ *Reg.* 1. 2. & *Colb.*

ΔΙΟ-

[a]ΔΙΟΝΥΣΙΟΥ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ ΑΛΙΚΑΡΝΑΣΣΕΩΣ

ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΘΟΥΚΥΔΙΔΟΥ ΧΑΡΑΚΤΗΡΟΣ

ΚΑΙ ΤΩΝ ΛΟΙΠΩΝ ΤΟΥ ΣΥΓΓΡΑΦΕΩΣ ΙΔΙΩΜΑΤΩΝ.

DIONYSII ALEXANDRI HALICARNASSENSIS,

DE THUCYDIDIS CHARACTERE

AC RELIQUIS EJUS PROPRIETATIBUS.

IN iis libris, Q. Æli Tubero, quos jam antea *de Imitatione* conſcriptos emiſimus, tam de iis qui carmine quam qui ſoluta oratione ſcripſerunt, quos quidem præter cæteros putavimus excellere, diſſeruimus; & quas quiſque verborum ac ſententiarum virtutes haberet, breviter oſtendimus. atque illud præterea examinavimus, qua maxime in parte quiſque, à propoſito aberrans, ſe ipſo interdum deterior eſſe videatur; idque, ſive quod, quæ literis mandaret, parum ſcienter delegerit; ſive quod vires ad præſtandum defuerint: ut ii, qui bene ſcribendi ac bene dicendi laudem ſequerentur, rectam & probatam normam haberent, ad quam ſuas exercitationes dirigerent; neque prorſus omnia, quæ apud illos ſcripta reperiuntur, ad imitationem ſibi proponerent; ſed ex illis, ſi quæ ſunt dicendi virtutes, caperent, vitia vero ſtudioſe declinarent. Atque cum de hiſtoricis nonnulla attigiſſem, etiam ea, quæ mihi de Thucydide viderentur, oſtendi, breviter omnia & ſummatim complexus; non contemptu & negligentia, neque quod eorum, quibus propoſitum ſtabilire poſſemus, copia me deficeret; ſed quia iſtam ſcriptionem ad ea quæ maxime ad rem facere viderentur, veluti ad ſcopum, referebam; quemadmodum feci, cum de aliis ſcriptoribus agerem. neque enim fieri poterat, ut, de quibus accurate & copioſe agere ſtatuiſſem, eos ſtrictim ac leviter attingerem. Cum vero cupere te animadvertiſſem, ut ſeparatim *de Thucydide* commentarios conficerem, in quibus omnia animadverſione digna perſequerer, eo libro, quem *de Demoſthene* tum in manibus habebam, rejecto, pollicitus ſum tuæ me voluntati obtemperaturum. nunc vero, re confecta, quod tunc promiſeram, tibi perſolvo.

ΕΝ τοῖς προεκδοθεῖσι ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΜΙΜΗΣΕΩΣ ὑπομνηματισμοῖς ἐπεληλυθὼς, οὓς ὑπελάμβανον ἐπιφανεστάτους εἶναι, ποιητάς τε καὶ συγγραφεῖς, ὦ Κόϊντε Αἴλιε Τουβέρων, καὶ δεδηλωκὼς ἐν ὀλίγοις τινὰς, ἃς ἕκαστος αὐτῶν εἰσφέρεται, πραγματικάς τε καὶ λεκτικὰς ἀρετάς· καὶ πῇ μάλιστα χείρων ἑαυτοῦ γίνεται κατὰ τὰς ἀποτυχίας, εἴτε τῆς προαιρέσεως οὐχ ἅπαντα κατὰ τὸν ἀκριβέστατον λογισμὸν ὁρώσης, εἴτε τῆς δυνάμεως οὐκ ἐν ἅπασι τοῖς ἔργοις κατορθούσης· ἵνα τοῖς προαιρουμένοις γράφειν τε καὶ λέγειν εὖ, καλοὶ καὶ δεδοκιμασμένοι κανόνες ὦσιν, ἐφ' ὧν ποιήσονται τὰς κατὰ μέρος γυμνασίας, μὴ πάντα μιμούμενοι τὰ παρ' ἐκείνοις κείμενα τοῖς ἀνδράσιν, ἀλλὰ τὰς μὲν ἀρετὰς αὐτῶν λαμβάνοντες, τὰς δ' ἀποτυχίας φυλαττόμενοι· ἁψάμενός τε τῶν συγγραφέων, ἐδήλωσα καὶ περὶ Θουκυδίδου τὰ δοκοῦντά μοι, συντόμῳ τε καὶ κεφαλαιώδει γραφῇ περιλαβὼν, οὐ δι' ὀλιγωρίαν καὶ ῥαστώνην, οὐδὲ διὰ σπάνιν τῶν δυνησομένων βεβαιῶσαι τὰς προθέσεις, ἀλλὰ τῆς εὐκαιρίας τῶν γραφομένων στοχαζόμενος, ὡς καὶ [b]περὶ τῶν ἄλλων ἐποίησα. οὐ γὰρ τὴν ἀκριβῆ καὶ διεξοδικὴν δήλωσιν ὑπὲρ ἑκάστου τῶν ἀνδρῶν ποιεῖσθαι προελόμενον, εἰς ἐλάχιστον ὄγκον συναγαγεῖν τὴν πραγματείαν. σοῦ δὲ βουληθέντος ἰδίαν συντάξασθαί με ΠΕΡΙ ΘΟΥΚΥΔΙΔΟΥ γραφὴν, ἅπαντα περιειληφυῖαν τὰ δεόμενα λόγων, ἀναβαλόμενος τὴν ΠΕΡΙ ΔΗΜΟΣΘΕΝΟΥΣ πραγματείαν, ἣν εἶχον ἐν χερσὶν, ὑπεσχόμην τε ποιήσειν, ὡς προῄρου· καὶ τελέσας, τὴν ὑπόσχεσιν ἀποδίδωμι. 137

Suam Thucydidis cenſuram excuſat Dionyſius.

II. De ſingulis autem verba facturus, pauca quædam de me ipſo, deque hujus tractationis genere præmittam; non tua ſane, neque tui ſimilium cauſa, qui nihil non optime judicatis, nihilque ducitis veritate præſtantius; ſed

β'. Μέλλων δὲ τῶν κατὰ μέρος ἅπτεσθαι λόγων, ὀλίγα περὶ ἐμαυτοῦ τε καὶ τοῦ γένους τῆς πραγματείας βούλομαι προειπεῖν· οὐ σοῦ, μὰ Δία, καὶ τῶν σοὶ παραπλησίων ἕνεκα, τῶν ἀπὸ παντὸς τοῦ βελτίστου κρινόντων

a Variant codices in *Titulo* exprimendo. nunc quidem Διονυσίου Ἀλεξ. τοῦ Ἁλικαρ. nunc vero ſimplicius Διονυσίου Ἁλικαρ. nunc demum Διονυσίου Ἀλεξ. Ἁλικαρ. b Περὶ hoc loco per ellipſin quandam ſignificat idem quod ἐπὶ ſeu ἐν. Idem enim eſt ac ſi dixiſſet auctor ἐπὶ τῶν ἄλλων, ſeu ἐν τοῖς περὶ τῶν ἄλλων. *Sylb.*

νόντων τὰ πράγματα, καὶ μηδὲν ἡγουμένων χρῆμα τιμιώτερον τῆς ἀληθείας· ἀλλὰ τῶν ἄλλων, [a] ὅσοις τὸ αὐτὸ φιλαίτιον ἔνεστι τῶν ἀρχαίων γινομένων, εἴτε κατὰ τὴν ταῦτα τὰ πάθη, κοινὰ τῆς ἀνθρωπίνης ὄντα φύσεως. ὑποπτεύω γὰρ ἔσεσθαί τινας τῶν ἀναγνωσομένων τὴν γραφὴν, τοὺς [b] ἐπιτιμήσοντας ἡμῖν, ὅτι τολμῶμεν ἀποφαίνειν Θουκυδίδην τὸν ἁπάντων κράτιστον τῶν ἱστοριογράφων, καὶ κατὰ τὴν προαίρεσίν ποτε τῶν λόγων ἁμαρτάνοντα, καὶ κατὰ τὴν δύναμιν ἐξασθενοῦντα. καὶ οὐδ' οὗτος ἡμᾶς ὁ λογισμὸς εἰσῆλθεν, ὅτι παράδοξα καινοτομεῖν πράγματα πρῶτοι καὶ μόνοι δόξομεν, εἴ τι τῶν ὑπὸ Θουκυδίδου γραφέντων συκοφαντεῖν ἐπιβαλοίμεθα· οὐ ταῖς κοιναῖς μόναις ἐναντιούμενοι δόξαις, ἃς ἅπαντες, ἐκ τοῦ μακροῦ χρόνου παραλαβόντες, ἀναφαιρέτους ἔχουσιν, ἀλλὰ καὶ ταῖς ἰδίαις τῶν ἐπιφανεστάτων φιλοσόφων τε καὶ ῥητόρων μαρτυρίαις ἀπιστοῦντες· οἳ κανόνα τῆς ἱστορικῆς πραγματείας ἐκεῖνον ὑποτίθενται τὸν ἄνδρα, καὶ τῆς περὶ τοὺς πολιτικοὺς λόγους δεινότητος ὅρον. ὧν οὔτε προαιρέσεις ἰσχυράς, ταύτας δὴ τὰς ἐπιτιμήσεις ἀπολύσασθαι βουλόμενος, ἐχούσας τι θεατρικὸν, καὶ τὸ τῶν πολλῶν ἀγωγὸν, περὶ μὲν ἐμαυτοῦ τοσοῦτον ἀρκεσθήσομαι μόνον εἰπεῖν, ὅτι τὸ φιλόνεικον τοῦτο καὶ δύσερι, καὶ προσυλακτεῖν εἰκῆ τισιν, ἐν παντὶ πεφυλαγμένος τῷ βίῳ μέχρι τοῦ παρόντος, καὶ οὐδεμίαν ἐκδεδωκὼς γραφὴν ἐν ᾗ κατηγορῶ τινός, ἔξω μιᾶς πραγματείας, ἣν συνεταξάμην ΥΠΕΡ ΤΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ πρὸς τοὺς κατατρέχοντας αὐτῆς ἀδίκως, οὐκ ἂν ἐπεχείρησα νῦν πρῶτον εἰς τὸν ἐπιφανέστατον τῶν συγγραφέων τὴν οὔτ' ἐλευθέροις ἤθεσι πρέπουσαν, οὔτ' ἐμαυτῷ συνήθη κακοήθειαν ἐναποδείκνυσθαι. περὶ δὲ τοῦ γένους τῆς γραφῆς πλείονα μὲν εἶχον λέγειν, ἀρκεσθήσομαι δ' ὀλίγοις. εἰ δὲ ἀληθεῖς καὶ προσήκοντας ἐμαυτῷ προῄρημαι λόγους, σύ τε κρινεῖς, καὶ τῶν ἄλλων φιλολόγων ἕκαστος.

γ'. Ἔστι δὴ τὸ βούλημά μου τῆς πραγματείας οὐ καταδρομὴ τῆς Θουκυδίδου προαιρέσεώς τε καὶ δυνάμεως· οὐδ' ἐκλογισμὸς τῶν ἁμαρτημάτων, οὐδ' ἐξευτελισμός, οὐδ' ἄλλό τι τοιοῦτον ἔργον οὐδέν, ἐν ᾧ τὰ μὲν κατορθώματα καὶ τὰς ἀρετὰς οὐδενὸς ἠξίω-
138 κα λόγου, τοῖς δὲ μὴ κατὰ τὸ κράτιστον εἰρημένοις ἐπιφύομαι· ἐκλογισμὸς δέ τις τοῦ χαρακτῆρος τῶν λόγων, ἅπαντα περιειληφὼς ὅσα συμβέβηκεν αὐτῷ κοινά τε πρὸς ἑτέρους, καὶ διαφέροντα παρὰ τοὺς ἄλλους. ἐν οἷς ἀναγκαῖον ἦν μὴ τὰς ἀρετὰς λέγεσθαι μόνον, ἀλλὰ καὶ τὰς γειτνιώσας αὐταῖς κακίας. οὐδὲ μία γὰρ αὐτάρκης ἀνθρώπου φύσις, οὔτ' ἐν λόγοις, οὔτ' ἐν ἔργοις, ἀναμάρτητος εἶναι· κρατίστη δέ, ἡ πλεῖστα μὲν ἐπιτυγχάνουσα, ἐλάχιστα δὲ [c] ἀστοχοῦσα. ἐπὶ ταύτην δὴ τὴν ὑπόθεσιν ἀναφέρων ἕκαστος τὰ ῥηθησόμενα, μὴ τῆς προαιρέσεώς μου γενέσθω κατήγορος, ἀλλὰ τῶν ἰδίων τοῦ χαρακτῆρος ἔργων ἐξε-

ad illos ſpectavi, qui veterum ſcripta plus æquo admirantur, ſuam ætatem adſpernatr; quo plerique homines vitio laborant. Suſpicor autem fore nonnullos, qui cum hæc legent, nos reprehendant, quod Thucydidem omnium, qui unquam hiſtorias ſcripſerunt, facile principem, tum in rebus deligendis aberraſſe, tum in narrando defeciſſe, audeamus oſtendere. Neque vero illud quidem nos fugit, ſi Thucydidis ſcripta notare aggrederemur, futurum ut primi ac ſoli res novas, atque ab hominum opinione abhorrentes, tentare videremur: non ſolum adverſantes communi, atque à multis ſæculis receptæ opinioni, quæ vix ex hominum animis evelli poſſit; verum etiam præſtantiſſimorum philoſophorum atque oratorum præclara de illo teſtimonia rejicientes, qui quidem illum veluti regulam quandam ſcribendæ hiſtoriæ proponunt, ac quaſi terminum quendam ſtatuunt, extra quem egredi non liceat iis qui dicendo in republ. volunt excellere. Ad quorum equidem accuſationes refellendas, (quæ theatrale neſcio quid habere, ac ad colligendam multitudinis gratiam peraccommodatæ videntur) illud ſatis fuerit, ſi dixero, ita me totam antea-actam vitam ad hæc uſque tempora inſtituiſſe, ut me à maledicendi ac fruſtra oblatrandi ſtudio quam longiſſime abducerem; neque ullum unquam ſcriptum edidiſſe, quo quenquam inſectarer, præter illud *de Civili philoſophia*, quam, contra eos qui eam immerito oppugnarent, defendi. quod cum ita ſit, non ego nunc primum indignam homine libero, à me vero longe alienam improbitatem, Thucydidis hiſtoricorum omnium clariſſimi ſcripta inſectando, hominibus patefacere ſum aggreſſus. De quo quidem ſcribendi genere multo plura quæ dicerem habebam: ſed ero contentus paucis. nam quam ſint vera quæ attuli, quamque mihi conveniant, & tu ipſe, & qui elegantis doctrinæ ſtudio tenentur, judicabunt.

Quid ſibi in hoc opere propoſitum habuerit Auctor.

III. In Thucydidis vero ſcriptis excutiendis, non id mihi negotii, ut ejus inſtitutum ac dicendi facultatem oppugnarem, ejuſque ſcripta reprehenderem: neque ut vitia ipſius colligerem, aut ejuſmodi aliquid facerem; neque ut, quæ in eo præclare confecta animadverterem, ſilentio præterirem; ea vero quæ non optime dicta eſſent, invaderem: ſed ut, quæ mea de ejus oratione eſſet ſententia, explicarem; atque omnia complectens, quid ille cum aliis commune haberet, qua in re differret, oſtenderem. Quod mihi facere inſtituenti, non virtutes tantum ejus, ſed, quæ virtutibus plerumque annexa ſolent eſſe, vitia quoque perſequi neceſſe fuit. non enim id præſtare poteſt cujuſquam hominis natura, nihil ut neque verbo neque re unquam peccet. illa vero optima eſt exiſtimanda, quæ in plurimis ſcopum attingit, in pauciſſimis aberrat. Ad hanc igitur rationem, ea, quæ dicentur, quiſque examinet; neque meum inſtitutum reprehendat, ſed eorum, quæ de dicendi ratione allaturi

a Vitiatum hoc loco exemplar eſt. *Dudithius* ſic vertit; *ſed ad illos ſpectavi, qui veterum ſcripta plus æquo admirantur ſuam ætatem aſpernentes: quo plerique homines vitio laborant.* ut talis quædam conſtitui poſſit lectio; ὅσοις τὸ αὐτὸ φιλαίτιον ἔνεστι, τὰ μὲν τῶν ἀρχαίων μόνα ἀγάμενοι, τὰ δὲ τῶν κατ' αὐτοὺς παντελῶς περιορῶν· ἃ κοινά ἐστι τῆς ἀνθρωπίνης πάθη φύσεως *Sylb.*

b Scriptus liber habet ἐπιτιμήσοντας: minus recte. Sic v. 29. idem perperam habet συνήθει, dandi caſu. *Sylb.*

c In *Cod. Bodl.* (qui tranſcriptus erat ex exemplario *Dudithiano*) ἀποτυχοῦσα.

Licere veterum cenſuram agere, oſtendit Ariſtotelis exemplo & Platonis.

turi ſumus, æquus ſit æſtimator. Quod vero non ego primus hoc ſcribendi genus aggrediar, ſed multi ante me, & noſtra & veterum memoria, nulla malevolentia ſuffuſi, ſed veritatis ſtudio ducti, in eadem ſe palæſtra exercuerint, poſſum ſexcentis prope teſtibus comprobare. duobus tamen ero contentus, Ariſtotele & Platone. Atque Ariſtoteles quidem non optime omnia à magiſtro ſuo Platone tradita exiſtimat: qualia ſunt quæ Plato de ideis, de ipſo bono, de rep. diſſeruit. Plato etiam ipſe, Parmenidis, Protagoræ, Zenonis, atque aliorum, qui rerum materia conſtantium philoſophiam profiterentur, errores conatur indicare. neque tamen eſt quiſquam, qui hoc illi vitio vertat: cum ſciat, unam veritatis cognitionem recte philoſophantibus eſſe propoſitam; quæ etiam optimam ineundæ vitæ rationem nobis oſtendit. Cum igitur nemo illos, qui in dogmatibus diſſentiunt, propterea reprehendat, quod non omnia veterum dicta probent; quis eſt qui eos reprehendendos exiſtimet, qui cujuſque dicendi generis proprietates explicet? niſi ſiquis tantum veteribus tribuat, ut iis etiam virtutibus eos ornet, quibus omnino caruerunt?

IV. Supereſt unum, quod à nobis refelli oporteat, invidioſum illud quidem & plauſibile in vulgus crimen; ejuſmodi tamen, quod in ſe nihil boni continere, oſtendi facile poſſit. Non enim ſi ea, qua Thucydides aliique viri polluerunt, ingenii vi deficimur; idcirco fit ut eorum judicandi facultate careamus. Nam neque iis, de Apellis, aut Zeuxidis, aut Protogenis, aut aliorum pictorum, qui fama claruerunt, artibus judicare, plane illicitum, qui earum artium ſcientia deſtituti ſunt: neq; de Phidiæ, aut Polycleti, aut Myronis operibus cæteri opifices ſententiam minus ferre poterunt; cum ab eorum tamen laude longe diſtarent. ut illud prætermittam, quod ſæpe uſu contingit, ut homo inſcius atque idiota, ſi quid ſit judicandum iis in rebus quæ ſub ſenſum cadunt, ne artifice quidem ipſo ſit inferior. hoc enim omnis ars intendit, hincque judicandi ſumit initium. Verum ne longiorem hac in parte imprudens ſermonem conſumam, hæc procemii loco ſufficiant.

De Hiſtoricis qui ante Thucydidem, iiſdemque temporibus floruerunt.

V. Sed antequam aggrediar ad ea quæ de Thucydide ſum dicturus, pauca quædam libet commemorare de cæteris hiſtoricis, tum vetuſtioribus, tum iis qui temporibus iiſdem, quibus ille, floruerunt. ex quo & illius in rebus deligendis conſilium, quo ſuperiores vicit; & in exponendis facultas, dilucide patebit. Veteres igitur hiſtorici, ante bellum in Peloponneſo geſtum, & multi & multis in locis fuere: in his Eugeon Samius, & Deiochus Proconneſius, & Eudemus Parius, & Democles Phygeleus, & Hecatæus Mileſius, & A-

ταστὴς δίκαιος. ὅτι δ' οὐκ ἐγὼ τοῦτο πρῶτος ἐπικεχείρηκα ποιεῖν, ἀλλὰ πολλοί, καὶ πάλαι, καὶ καθ' ἡμᾶς, οὐ φιλαπεχθήμονας προελόμενοι γραφάς, ἀλλὰ θεωρητικὰς τῆς ἀληθείας, μυρίους παρασχέσθαι δυνάμενος μάρτυρας, δυσὶν ἀνδράσιν ἀρκεσθήσομαι μόνοις, Ἀριστοτέλει καὶ Πλάτωνι. Ἀριστοτέλης τε γὰρ οὐχ ἅπαντα κατὰ τὸ κράτιστον εἰρῆσθαι πείθεται τῷ καθηγητῇ Πλάτωνι· ὧν ἐστὶ καὶ τὰ περὶ τῆς ἰδέας, καὶ τὰ περὶ τἀγαθοῦ, καὶ τὰ περὶ τῆς πολιτείας. αὐτός τε ὁ Πλάτων Παρμενίδην, καὶ Πρωταγόραν, καὶ Ζήνωνα, καὶ τῶν ἄλλων φυσιολόγων οὐκ ὀλίγους, ἡμαρτηκότας ἀποδεικνύναι βούλεται· καὶ οὐδεὶς αὐτῷ κατ' αὐτό γε τοῦτο ἐπιτιμᾷ· ἐνθυμούμενος ὅτι τῆς φιλοσόφου θεωρίας σκοπός ἐστιν ἡ τῆς ἀληθείας γνῶσις· ἀφ' ἧς καὶ τὸ τοῦ βίου τέλος γίνεται φανερόν. ὅπου δὴ τοὺς περὶ δογμάτων διαφερομένους οὐδεὶς μέμφεται τῆς προαιρέσεως, εἰ μὴ πάντα τὰ τῶν πρεσβυτέρων ἐπαινοῦσιν· ἦ που τούς γε προελομένους χαρακτήρων ἰδιότητα δηλῶσαι, μέμψαιτ' ἄν τις, εἰ μὴ πάσας μαρτυροῦσι τοῖς πρὸ αὐτῶν καὶ τὰς μὴ προσούσας ἀρετάς;

δ'. Ἓν ἔτι λείπεταί μοι μέρος ἀπολογίας δεόμενον, ἐπίφθονον [a] μέν τι κατηγόρημα, καὶ τοῖς πολλοῖς κεχαρισμένον, ῥᾳδίως δ' ἐξελεγχθῆναι δυνησόμενον ὡς οὐκ ἔστιν ὑγιές. οὐ γὰρ εἰ τῇ δυνάμει λειπόμεθα Θουκυδίδου τε καὶ τῶν ἄλλων ἀνδρῶν, καὶ τὸ θεωρητικὸν αὐτῶν ἀπολωλέκαμεν. οὐδὲ γὰρ τὰς [b] Ἀπέλλου, καὶ Ζεύξιδος, καὶ Πρωτογένους, καὶ τῶν ἄλλων γραφέων τῶν διωνομασμένων τέχνας, οἱ μὴ τὰς αὐτὰς ἔχοντες ἐκείνοις ἀρετάς, κρίνειν κεκώλυνται· οὐδὲ τὰ Φειδίου, καὶ Πολυκλείτου, καὶ Μύρωνος ἔργα οἱ μὴ τηλικοῦτοι δημιουργοί. ἐῶ γὰρ λέγειν ὅτι πολλῶν ἔργων οὐχ ἥττων τοῦ τεχνίτου κριτὴς ὁ ἰδιώτης, τῶν τε δι' αἰσθήσεως ἀλόγου [c] τοῖς πάθεσι καταλαμβανομένων· καὶ ὅτι πᾶσα τέχνη τούτων στοχάζεται τῶν κριτηρίων, καὶ ἀπὸ τούτων λαμβάνει τὴν ἀρχήν. ἅλις ἔστω μοι προοιμίων, ἵνα μὴ λάθω περὶ ταῦτα κατατρίψας τὸν λόγον.

ε'. Μέλλων δὲ ἄρχεσθαι τῆς περὶ Θουκυδίδου γραφῆς, ὀλίγα βούλομαι περὶ τῶν ἄλλων συγγραφέων εἰπεῖν, τῶν τε πρεσβυτέρων, καὶ τῶν κατὰ τοὺς αὐτοὺς ἀκμασάντων ἐκείνῳ χρόνους. ἐξ ὧν ἔσται καταφανὴς ἥ τε προαίρεσις τοῦ ἀνδρός, ᾗ χρησάμενος διήλλαξε τῶν πρὸ αὐτοῦ, καὶ ἡ δύναμις. ἀρχαῖοι μὲν οὖν συγγραφεῖς πολλοί, καὶ κατὰ πολλοὺς τόπους ἐγένοντο πρὸ τοῦ [d] Πελοποννησιακοῦ πολέμου· ἐν οἷς ἐστιν [e] Εὐγέων τε ὁ Σάμιος, καὶ Δηΐοχος ὁ [f] Προικονήσιος, καὶ Εὔδημος ὁ Πάριος, καὶ Δημοκλῆς ὁ [g] Φυγελεύς, καὶ Ἑκα-

ταῖος

a In ſcripto libro particula poſt μὲν pinguiori litura eſt obſcurata; ita ut neſcias τι ne ſit, an τε, an mixta ex hiſce τι. ſed cum accentus habeat encliſin, videtur referre voluiſſe μέν τι aut μέν τοι. *Sylb.* b Frequentius Ἀπελλοῦ, ut cum alibi, tum ſupra p. 183. v. 46. etiam in manuſcripto. *Sylb.* c Καὶ τοῖς πάθεσι. *H. Steph.* d Nota hîc Πελοποννησιακοῦ ſimplici ν ſcriptum, in ſequentibus autem gemino: quam poſteriorem ſcripturam agnoſcit apud *Dionyſium Periegeten* etiam *Euſtathius. Sylb.* Malim geminare liquidam auctoritate *Strabonis*, l. 13. p. 618. *Ed. Pariſ.* e Apud *Suidam* diphthongus habemus Εὐγαίων. An is ipſe ſit cujus hîc loci meminit *Dionyſius*, plane incertum. Sed de eo non opus eſt ut contendamus, quum & γέα & γαῖα dicatur. f Gentile eſt Προκονήσιος apud *Steph. Byzant.* verum *Straboni* cum duplici ν Προκοννήσιος, l. 13. p. 618. g Vera lectio eſt Φυγαλεύς. De prima quidem ſyllaba diſcrepant ſcriptores: quia alii Φυγάλεια malunt, ut *Polybius* l. 5. alii item Φιγάλεια ut eſt apud *Steph. Byzant.* alii Φιγαλία ut apud *Athenæum* l. 11. Sed tamen de ſecunda vocali omnes conſpirant. *Voſſ.*

a Heſychio

ταῖος ὁ Μιλήσιος, ὅ,τε Ἀργεῖος Ἀκουσίλαος, καὶ ὁ Λαμψακηνὸς Χάρων, καὶ ὁ Χαλκηδόνιος [a] Ἀμελησαγόρας. ὀλίγῳ δὲ πρεσβύτεροι τῶν Πελοποννησιακῶν, καὶ μέχρι τῆς Θουκυδίδου παρεκτείναντες ἡλικίας, Ἑλλάνικός τε ὁ Λέσβιος, καὶ Δαμάστης ὁ [b] Σιγεύς, καὶ Ξενομήδης ὁ Χῖος, καὶ Ξάνθος ὁ Λυδός, καὶ ἄλλοι συχνοί. οὗτοι προαιρέσει τε ὁμοίᾳ ἐχρήσαντο περὶ τὴν ἐκλογὴν τῶν ὑποθέσεων· καὶ δυνάμεις οὐ πολύ τι διαφερούσας ἔσχον ἀλλήλων. οἱ μὲν, τὰς Ἑλληνικὰς ἀναγράφοντες ἱστορίας· οἱ δὲ, τὰς βαρβαρικάς· [c] καὶ αὐτάς τε ταύτας οὐ συνάπτοντες ἀλλήλαις, ἀλλὰ κατ' ἔθνη καὶ κατὰ πόλεις διαιροῦντες, καὶ χωρὶς ἀλλήλων ἐκφέροντες, ἕνα καὶ τὸν αὐτὸν φυλάττοντες σκοπὸν, ὅσαι διεσώζοντο παρὰ τοῖς ἐπιχωρίοις μνῆμαι κατὰ ἔθνη τε καὶ κατὰ πόλεις, εἴτ' ἐν ἱεροῖς, εἴτ' ἐν βεβήλοις ἀποκείμεναι [d] γραφαὶ, ταύτας εἰς τὴν κοινὴν ἁπάντων γνῶσιν ἐξενεγκεῖν, οἵας παρέλαβον· μήτε προστιθέντες αὐταῖς τι, μήτε ἀφαιροῦντες· ἐν αἷς καὶ μῦθοί τινες ἐνῆσαν ὑπὸ τοῦ πολλοῦ πεπιστευμένοι χρόνου, καὶ θεατρικαί τινες περιπέτειαι, πολὺ τὸ ἠλίθιον ἔχειν τοῖς νῦν δοκοῦσαι. λέξιν τε ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ τὴν αὐτὴν ἅπαντες ἐπετήδευσαν, ὅσοι τοὺς αὐτοὺς προείλοντο τῶν διαλέκτων χαρακτῆρας, τὴν σαφῆ καὶ κοινὴν, καὶ καθαρὰν, καὶ σύντομον, καὶ τοῖς πράγμασι προσφυῆ, καὶ μηδεμίαν σκευωρίαν ἐπιφαίνουσαν τεχνικήν. ἐπιτρέχει μέντοι τις
139 ὥρα τοῖς ἔργοις αὐτῶν· καὶ χάρις τοῖς μὲν πλείων, τοῖς δ' ἐλάττων· δι' ἣν ἔτι μένουσιν αὐτῶν αἱ γραφαί. ὁ δ' Ἀλικαρνασσεὺς Ἡρόδοτος, γενόμενος [e] ὀλίγῳ πρότερον τῶν Περσικῶν, παρεκτείνας δὲ μέχρι τῶν Πελοποννησιακῶν, τήν τε πραγματικὴν προαίρεσιν ἐπὶ τὸ μεῖζον ἐξήνεγκε καὶ λαμπρότερον, οὔτε πόλεως μιᾶς, οὔτ' ἔθνους ἑνὸς ἱστορίαν προελόμενος ἀναγράψαι· πολλὰς δὲ καὶ διαφόρους πράξεις ἔκ τε τῆς Εὐρώπης, ἔκ τε τῆς Ἀσίας, ἐς μίαν περιγραφὴν πραγματείας ἀγαγεῖν. ἀρξάμενος οὖν ἀπὸ τῆς τῶν Λυδῶν δυναστείας, μέχρι τοῦ Περσικοῦ πολέμου κατεβίβασε τὴν ἱστορίαν, πάσας τὰς ἐν τοῖς [f] τεσσαράκοντα καὶ διακοσίοις ἔτεσι γενομένας πράξεις ἐπιφανεῖς Ἑλλήνων τε καὶ βαρβάρων, μιᾷ συντάξει περιλαβών· καὶ τῇ λέξει προσεπέδωκε τὰς [g] παραληφθείσας ὑπὸ τῶν πρὸ αὐτοῦ συγγραφέων ἀρετάς.

ϛʹ. Τούτοις ἐπιγενόμενος Θουκυδίδης, οὔτ' ἐφ' ἑνὸς ἐβουλήθη τόπου καθιδρύσαι τὴν ἱστορίαν, ὡς οἱ περὶ τὸν Ἑλλάνικον ἐποίησαν, οὔτε τὰς ἐξ ἁπάσης χώρας Ἕλλησιν ἢ βαρβάροις ἐπιτελεσθείσας πράξεις εἰς μίαν ἱστορίαν συναγαγεῖν, μιμησάμενος Ἡρόδοτον· τῆς μὲν προτέρας ὑπεριδὼν, ὡς εὐτελοῦς καὶ ταπεινῆς, [h] καὶ πολλὰ οὐ δυνησομένης τοὺς ἀναγινώσκοντας ὠφελῆσαι· τῆς δὲ [i] ὑστεραίας, ὡς μείζονος ἢ δυνατῆς πεσεῖν εἰς σύνοψιν ἀνθρωπίνου λογισμοῦ, κατὰ τὸ ἀκριβέστατον τῶν τρόπων· ἕνα δὲ προχειρισάμενος πόλεμον, ὃν ἐπολέμησαν Ἀθηναῖοι καὶ Πελοποννήσιοι

cuſilaus Argivus,& Charon Lampſacenus, & Ameleſagoras Chalcedonius. qui autem paulo ante Peloponneſiaca tempora vixerunt, & ad uſque Thucydidis ætatem proceſſerunt, Hellanicus Lesbius, & Damaſtes Sigieus, & Xenomedes Chius, & Xanthus Lydus, & alii complures; quorum & conſilium in deligendo argumento non diſſimillimum fuit, & facultas pene par. Hiſtorias porro alii Græcas, alii barbaricas conſcripſere; neque has ipſas mutuo inter ſe connectere, ſed per nationes & urbes dividere, & ſeparatim placuit emittere; ſcopo ſcilicet eodem ſibi propoſito, ut, quæ apud incolas monumenta rerum per nationes atque urbes, ſive in ſacris locis ſive in profanis, aſſervata jacebant, ea ipſa, qualia plane accepiſſent, nulla re addita, nulla detracta, ad communem omnium ſcientiam emitterent. atque in iis monumentis tum fabulæ quædam inerant, quibus à vetuſtate fides acceſſerat; tum theatrales nonnullæ caſuum viciſſitudines, quæ fatuitatis multum noſtri temporis hominibus habere videantur. Genus autem dicendi, qui eadem lingua ſcripſerunt, omnes idem fere ſecuti ſunt; perſpicuum, uſitatum, purum,breve, ad rerum ipſarum naturam accommodatum, nullo prorſus, quod quidem emineat, artificio elaboratum. quorum ſcripta ſpecies quædam exornat: & venuſtatis quidem in aliis plus, in aliis minus elucet. quo fit, ut adhuc eorum ſcripta vigeant. Herodotus autem Halicarnaſſeus, qui ad Peloponneſiaca tempora vitam perduxit, cum paulo ante Perſica natus eſſet, tum materiam hiſtoriæ paulo altius extulit atque illuſtravit; neque unius tantum urbis,aut unius gentis, ſed Europæ Aſiæque res geſtas, eaſque multas & varias, uno in libro complexus eſt: (nam à Lydorum imperio exorſus, ad uſque bellum Perſicum opere perducto, quæcunque per annos ducentos & quadraginta geſta à Græcis & à barbaris erant, ex iis illuſtriora quæque delegit, & in unum quaſi corpus hiſtoriæ contulit) tum omiſſas à ſuperioribus dicendi virtutes ad ſuam orationem adjunxit.

VI. Succeſſit Thucydides: qui neque,ut Hellanicus,quaſi deſidem eſſe hiſtoriam,& in uno loco conſiſtere paſſus eſt; neque, Herodoti exemplo, Græcorum barbarorumque facta ex omni regione in unum eſſe colligenda exiſtimavit: cum quidem inſtitutum illud Hellanici ob eam cauſam contemneret, quod abjectum & humile videretur,planeque ejuſmodi, quod legentibus haud multum utilitatis afferre poſſet: Herodoti autem rationem ideo non probaret,quod latior ac fuſior eſſet,quam ut eam humana cogitatio perfecte poſſet univerſam comprehendere. unum autem bellum, quod inter Athenienſes & Peloponnenſes geſtum

a Heſychio, Clementi Alex. & *Max. Tyrio* Μελησαγόρας. *Antigonus Caryſtius* meminit Ameleſagoræ, ſed Athenienſis. Utrum rectius, non facile dixerim. *Voſſ.* *b Al.* Σιγειεύς. *c* Poſſis etiam legere, καὶ αὐτὰς δὲ ταύτας, repoſita ſcilicet δὲ pro τε. & mox pro ἕνα perperam in exemplari eſt ἵνα. *Sylb.* *d* Rectius γραφαῖς, dandi caſu. *Sylb.* *e* Hæc verba non ἁπλῶς de bello Perſico, ſed de expeditione Xerxis in Græciam, vera ſunt. *Voſſ.* de *Hiſt. Gr.* l. 1. c. 3. Non opus ideo eſt conjectura *T. Fabri*, qui, in notis ad *Dionyſ. Longinum*, ὀλίγῳ ὕστερον reponit pro ὀλίγῳ πρότερον. Vide *Scaligeri* Animadverſiones in *Euſebium*, ad an. MDLXXII. *f* Pro τεσσαράκοντα ſupra (p. 209. v. 2.) legitur εἴκοσι, per librariorum incuriam confuſis notis numeralibus κʹ. & μʹ. *Sylb.* Atque ρκʹ. non ρμʹ. legendum eſſe docuit *Scalig.* in *Animadverſionibus* ad *Euſebium*, an. MCCCXVIII. *g Dudithius* mavult παραλειφθείσας, *omiſſas*. videtur tamen & hæc ferri poſſe lectio: ſicut ſcilicet infra dicit auctor, [p. 147. juxta *Ed. Sylb.*] συνιδὼν ἃς ἑκάστη αὐτῶν ἔχει ἀρετάς. *Sylb.* *h* Poſſis etiam tranſpoſita negativa legere, καὶ οὐ πολλὰ δυν. *Sylb.* *i* Ὑστεραίας poſitum pro ὑστέρας, ut infra p. 144. juxta *Ed. Sylb.*

a De

ſtum eſt, animo complexus, in eo componendo, cum & corpore & animo æque valeret, ſuum ſtudium induſtriamque collocavit: cumque ad exitum belli vita proceſſiſſet, non quæcunq; in ſermonibus audiſſet, ſed quibus ipſe affuiſſet, quæque eſſet expertus, in ſua ſcripta retulit; quæ vero propter exſilium ſuum noſſe minus potuit, ea ſumpſit ab iis qui optime ipſi cognoviſſent. Ac ſuperiores quidem hiſtoricos duabus rebus excelluit: una, quod ſcribendi argumentum delegit neque ſimplex omnino, ex uno tantum quaſi membro formatum, neque valde permixtum, in multa atque incongrua capita diſſectum: altera, quod fabuloſum in ſuos libros nihil induxit, neque in eam partem deflexit, ut multitudini fraudem & tanquam impoſturam faceret. quo in genere ſuperiores omnes peccaverant: qui Lamias commemorarunt neſcio quas in ſilvis & ſaltibus, è terra prodeuntes; & Naïdas in terra atque aqua pariter degentes ab inferis profectas, pelago innatantes, ſemiferas, cum hominibus coëuntes, & ex mortali divinoque concubitu ſemideam ſobolem, & alia quædam, quæ noſtra ætas, ut incredibilia planeque delira, contemnat.

Quibus rebus ſuperiores hiſtoricos excelluerit.

VII. Neque vero ut hæc dicerem, eo ſum adductus, quod illos viros accuſem: quibus etiam veniæ multum tribuo, ſi, cum in explicanda nationum & locorum hiſtoria verſarentur, fabuloſa figmenta receperint: quandoquidem apud omnes homines, tum communiter de locis, tum proprie de urbibus, monumenta quædam ſervabantur hujuſmodi, quas dixi, rerum auditione perceptarum: quas filii à patribus acceptas, ſuis deinde poſteris ut traderent, elaborarunt. quod ſi qui literis eas conſignare vellent, ab his ut ita plane exponerentur quo modo de veteribus acceperant, dignum putabant. quapropter illos viros, ut locorum deſcriptiones fabuloſis additamentis variarent, neceſſitas compulit. Thucydidem autem, qui materiam unam ad ſcribendum cepiſſet eorum quibus ipſe affuerat, theatrales ludificationes inducere non decebat; neque ſe ad eum errorem, quem ejuſmodi ſcripta parere conſueverunt, ſed potius ad utilitatem legentium accommodare: quod ipſe in hiſtoriæ *prooemio* teſtatum reliquit; in quo hæc ſcripſit ad verbum: "Et auditu quidem, "ut quæque pars fabularum expers, ita minus jucunda videbitur. quicunque autem "& præteritas res, &, * quantum humano "conſilio licet, etiam futuras, præteritis ſimiles, conſiderare planeque inſpicere voluerint, his, dum illa utilitatem pariant, ſatis erit. emolumentumque potius, quod ſemper idem ſit, quam ſpectaculum, quod in "præſens oblectet, in ſcribendo cogitamus.

VIII. Ac de ipſo quidem & philoſophi & oratores omnes, aut, ſi non omnes, plerique certe, ita conſentiunt; de retinenda veritate, cui conſecratam eſſe hiſtoriam volumus, plurimum laboraſſe; nihil addidiſſe re-

πρὸς ἀλλήλους, τοῦτον ἐσπούδασεν ἀναγράψαι· ἐρρωμένος τε τὸ σῶμα, καὶ τὴν διάνοιαν ὑγιαίνων, καὶ μέχρι παντὸς αὐτοῦ βιώσας· καὶ οὐκ ἐκ τῶν ἐπιτυχόντων ἀκουσμάτων, τὰς πράξεις συνθείς· ἀλλ' οἷς μὲν αὐτὸς παρῆν, ἐξ ἐμπειρίας· ὧν δ' ἀπελείφθη διὰ τὴν φυγὴν, παρὰ τῶν ἄριστα γινωσκόντων πυνθανόμενος. πρῶτον μὲν δὴ κατὰ τοῦτο διήλλαξε τῶν πρὸ αὐτοῦ συγγραφέων, λέγω δὲ κατὰ τὸ λαβεῖν ὑπόθεσιν, μήτε μονόκωλον παντάπασιν, μηδ' εἰς πολλὰ μεμερισμένην καὶ ἀσυνάρτητα κεφάλαια· ἔπειτα κατὰ τὸ μηδὲν αὐτῇ μυθῶδες προσάψαι, μηδ' εἰς ἀπάτην καὶ γοητείαν τῶν πολλῶν ἐντρέψαι τὴν γραφὴν, ὡς [a] οἱ πρὸ αὐτοῦ πάντες ἐποίησαν, λαμίας τινὰς ἱστοροῦντες ἐν ὕλαις καὶ νάπαις ἐκ γῆς ἀνιεμένας, καὶ ναΐδας ἀμφιβίους ἐκ ταρτάρων ἐξιούσας, καὶ διὰ πελάγους νηχομένας καὶ μιξοθήρας, καὶ ταύτας εἰς ὁμιλίαν ἀνθρώποις συνερχομένας, καὶ ἐκ θνητῶν καὶ θείων συνουσιῶν γονὰς ἡμιθέους, καὶ ἄλλας τινὰς ἀπίστους τῷ καθ' ἡμᾶς βίῳ, καὶ πολὺ τὸ ἀνόητον ἔχειν δοκούσας ἱστορίας.

ζ'. Ταῦτα δ' εἰπεῖν προήχθην, οὐκ ἐπιτιμῶν ἐκείνοις τοῖς ἀνδράσιν, ἀλλὰ καὶ πολλὴν ἔχων συγγνώμην, εἰ καὶ τῶν μυθικῶν ἥψαντο πλασμάτων, ἐθνικὰς καὶ τοπικὰς ἐκφέροντες ἱστορίας· ἐν ἅπασι γὰρ ἀνθρώποις, καὶ κοινῇ κατὰ τόπους, καὶ κατὰ πόλεις ἰδίᾳ, μνῆμαί τινες ἐσώζοντο καὶ τῶν τοιούτων ἀκουσμάτων, ὥσπερ ἔφην· ἃς διαδεχόμενοι παῖδες παρὰ πατέρων, ἐπιμελὲς ἐποιοῦντο παραδιδόναι τοῖς ἐκγόνοις· καὶ τοὺς βουλομένους αὐτὰς εἰς τὸ κοινὸν ἐκφέρειν, οὕτως ἠξίουν συγγράφειν, ὡς παρὰ τῶν ἀρχαίων ἐδέξαντο. ἐκείνοις μὲν οὖν τοῖς ἀνδράσιν ἀναγκαῖον ἦν ποικίλλειν τοῖς μυθώδεσιν ἐπεισοδίοις τὰς τοπικὰς ἀναγραφάς. Θουκυδίδῃ δὲ, τῷ προελομένῳ μίαν ὑπόθεσιν, ᾗ παρεγένετο αὐτὸς, οὐχ ἥρμοττεν ἐγκαταμιγνύειν τῇ διηγήσει τὰς θεατρικὰς γοητείας, οὐδὲ πρὸς τὴν ἀπάτην ἁρμόττεσθαι τῶν ἀναγνωσομένων, ἣν ἐκεῖναι πεφύκασι φέρειν αἱ συντάξεις· ἀλλὰ πρὸς τὴν ὠφέλειαν, ὡς αὐτὸς ἐν ΤΩ ΠΡΟΟΙΜΙΩ τῆς ἱστορίας δεδήλωκε, κατὰ λέξιν οὕτω γράφων· "Καὶ "ἐς μὲν ἀκρόασιν ἴσως τὸ μὴ μυθῶδες αὐτῶν ἀτερ"πέστερον φανεῖται· ὅσοι δὲ βουλήσονται τῶν τε γε"νομένων τὸ σαφὲς σκοπεῖν, καὶ τῶν μελλόντων ποτὲ "αὖθις κατὰ τὸ ἀνθρώπινον, τοιούτων καὶ παραπλη"σίων ἔσεσθαι, ὠφέλιμα κρίνειν αὐτὰ, ἀρκούντως ἕξει· "[a] κτῆμά τε ἐς αἰεὶ μᾶλλον, ἢ ἀγώνισμα ἐς τὸ παρα"χρῆμα ἀκούειν ξύγκειται".

η'. Μαρτυρεῖται δὲ τῷ ἀνδρὶ τάχα μὲν ὑπὸ πάντων φιλοσόφων τε καὶ ῥητόρων, εἰ δὲ μὴ, τῶν γε πλείστων, ὅτι καὶ τῆς ἀληθείας, ἧς [b] ἱερὰν εἶναι τὴν ἱστορίαν βουλόμεθα, πλείστην ἐποιήσατο πρόνοιαν· οὔτε προστιθεὶς

a De hoc loco ita *Plinius* Ep. lib. 5. ep. 8. *Nam plurimum refert, ut Thucydides ait, κτῆμα ſit an ἀγώνισμα: quorum alterum oratio, alterum hiſtoria eſt.* Κτῆμα res perpetuæ poſſeſſionis eſt, ut memoria hiſtoriarum: ἀγώνισμα conflictus ut in contentione oratorum. *Quinctilianus* l. 10. c. 1. huc videtur reſpexiſſe. *Hiſtoria*, (inquit) *ſcribitur ad narrandum, non ad probandum: totumque opus non ad actum rei pugnamque præſentem, ſed ad memoriam poſteritatis & ingenii famam componitur. Cellarius.* b In margine *Cod. Bodl.* ἱσ. ἱερὰν. * *Ut res humanæ ferunt.*

a Malim

προστιθεὶς τοῖς πράγμασιν οὐδὲν ὃ μὴ δίκαιον, οὐδὲ ἀφαιρῶν, οὐδὲ ἐνεξουσιάζων τῇ γραφῇ· ἀνέγκλητον δὲ καὶ καθαρὰν τὴν προαίρεσιν ἀπὸ παντὸς φθόνου, καὶ πάσης κολακείας φυλάττων, μάλιστα δ' ἐν ταῖς περὶ τῶν ἀγαθῶν ἀνδρῶν γνώμαις. καὶ γὰρ Θεμιστοκλέους ἐν ΤΗ ΠΡΩΤΗ ΒΙΒΛΩ μνησθεὶς, τὰς ὑπαρχούσας αὐτῷ ἀρετὰς ἀφθό-
140 νως ἐπελήλυθε· καὶ τῶν Περικλέους πολιτευμάτων ἁψάμενος ἐν ΤΗ ΔΕΥΤΕΡΑ ΒΙΒΛΩ, τῆς διαβεβοημένης περὶ αὐτοῦ δόξης ἄξιον εἴρηκεν ἐγκώμιον· περί τε Δημοσθένους τοῦ στρατηγοῦ, καὶ Νικίου τοῦ [a] Νικοστράτου, καὶ Ἀλκιβιάδου τοῦ Κλεινίου, καὶ ἄλλων στρατηγῶν τε καὶ ῥητόρων ἀναγκασθεὶς λέγειν, ὅσα προσήκοντα ἦν ἑκάστῳ, δεδήλωκε. παραδείγματα δὲ περὶ αὐτῶν φέρειν οὐ δέομαι τοῖς διεληλυθόσιν αὐτοῦ τὰς ἱστορίας. ταῦτα μὲν οὖν ἂν ἔχοι τις εἰπεῖν, ἃ περὶ τὸν πραγματικὸν τόπον ὁ συγγραφεὺς κατορθοῖ, καλὰ, καὶ μιμήσεως ἄξια. κράτιστον δὲ πάντων, τὸ μηδὲν ἑκουσίως ψεύδεσθαι, μηδὲ μιαίνειν τὴν αὐτοῦ συνείδησιν.

θ'. Ἃ δ' ἐλλιπέστερον κατεσκεύασε, καὶ ἐφ' οἷς ἐγκαλοῦσιν αὐτῷ τινὲς, περὶ τὸ τεχνικώτερον μέρος ἐστὶ τοῦ πραγματικοῦ, τὸ λεγόμενον μὲν οἰκονομικὸν, ἐν ἁπάσαις δὲ γραφαῖς ἐπιζητούμενον, ἐάν τε φιλοσόφους προέληταί τις ὑποθέσεις, ἐάν τε ῥητορικάς. ταῦτα δέ ἐστι τὰ περὶ τὴν διαίρεσιν, καὶ τὰ [b] περὶ τάξιν, καὶ τὰ περὶ τὰς ἐξεργασίας. ἄρξομαι δ' ἀπὸ τῆς διαιρέσεως, προειπὼν, ὅτι τῶν πρὸ αὐτοῦ γενομένων συγγραφέων, ἢ κατὰ τόπους μεριζόντων τὰς ἀναγραφὰς, ἢ κατὰ χρόνους εὐπαρακολουθήτους, ἐκεῖνος οὐδετέραν τούτων τῶν διαιρέσεων ἐδοκίμασεν. οὔτε γὰρ τοῖς τόποις, ἐν οἷς αἱ πράξεις ἐπετελέσθησαν, ἀκολουθῶν ἐμέρισε τὰς διηγήσεις, ὡς Ἡρόδοτός τε καὶ Ἑλλάνικος καὶ ἄλλοι τινὲς τῶν πρὸ αὐτοῦ συγγραφέων ἐποίησαν· οὔτε τοῖς χρόνοις, ὡς οἱ τὴν τοπικὴν ἐκδόντες ἱστορίαν, προείλοντο, ἤτοι ταῖς διαδοχαῖς τῶν βασιλέων μερίζοντες τὰς ἀναγραφὰς, ἢ ταῖς τῶν ἱερέων, ἢ ταῖς περιόδοις τῶν ὀλυμπιάδων, ἢ τοῖς ἀποδεικνυμένοις ἄρχουσιν ἐπὶ τὰς ἐνιαυσίους ἀρχάς. καινὴν δέ τινα καὶ ἀτριβῆ τοῖς ἄλλοις πορευθῆναι βουληθεὶς ὁδὸν, θερείαις καὶ χειμερείαις ἐμέρισε τὴν ἱστορίαν. ἐκ δὲ τούτου συμβέβηκεν αὐτῷ τοὐναντίον ἢ προσεδόκησεν. οὐ γὰρ σαφεστέρα γέγονεν ἡ διαίρεσις τῶν χρόνων, ἀλλὰ δυσπαρακολουθητοτέρα κατὰ τὰς ὥρας. ἐφ' ᾧ θαυμάζειν ἄξιον, πῶς αὐτὸν ἔλαθεν, ὅτι πολλῶν ἅμα πραγμάτων κατὰ πολλοὺς τόπους γινομένων, εἰς μικρὰς κατακερματιζομένη τομὰς ἡ διήγησις, οὐκ ἀπολήψεται τὸ τηλαυγὲς φῶς ἐκεῖνο καὶ καθαρὸν, ὡς ἐξ αὐτῶν γίνεται τῶν πραγμάτων φανερόν. ἐν γοῦν ΤΗ ΤΡΙΤΗ ΒΙΒΛΩ· ταύτῃ γὰρ ἀρκεσθήσομαι μόνον· τὰ περὶ Μιτυληναίους ἀρξάμενος γράφειν, πρὶν ὅλην ἐκπληρῶσαι τὴν διήγησιν, ἐπὶ τὰ Λακεδαιμονίων ἄπεισιν ἔργα· καὶ οὐδὲ ταῦτα συγκορυφώσας, τῆς Πλαταιέων μέμνηται πολιορκίας. ἀφεὶς δὲ καὶ ταύτην ἀτελῆ, τοῦ Μιτυληναϊκοῦ μέμνηται πολέμου· εἶτ' ἐκεῖθεν ἄγει τὴν

bus, quod juſtum non eſſet, nihil detraxiſſe, * nihil ad ſuam libidinem ſcripſiſſe; viam ſecutum eſſe, quæ ab omni prorſus invidia, omnique aſſentatione, præſertim ubi de inſignibus ad laudem viris judicat, longiſſime abeſſet. Nam cum in *primo libro* de Themiſtocle loqueretur, virtutes, quibus ille floruit, copioſe admodum commemoravit: cum vero de Periclis in adminiſtranda rep. conſiliis mentionem in *ſecundo libro* faceret, laudes in eum effudit, quas tanti viri gloria poſtulabat. eodemque modo cum de Demoſthene duce, cum de Nicia Nicerati, de Alcibiade Cliniæ filio, deque aliis, & ducibus & oratoribus, dicendum ei neceſſario eſſet; quæ cuique conveniebant, expoſuit. quæ probare exemplis non puto mihi opus eſſe apud eos, qui hiſtorias ejus peragrarunt. Hæc igitur, quæ Thucydides, quod ad res attinet, egregie præſtet, poſſit aliquis dicere. Quæ cum præclara ſint, atque imitatione digna; tamen hoc in illo ſummum eſt, quod neque mendacium voluntario dicit, neque ſuam ipſe conſcientiam contaminat.

Quæ in Thucydide deſiderentur.

IX. Quæ autem in eo minus abſoluta videntur, & in quibus carpitur à nonnullis, in ea hiſtoricæ materiæ parte ſunt poſita, quæ plus habet artificii, atque œconomiæ nomine appellata, in omnibus, ſive quis philoſophicam ſive oratoriam materiem ſumpſerit, inprimis requiritur. Hæc vero ea ſunt, quæ ad diſtributionem, ad ordinem, ad amplificandi ſtudium pertinent. Ordiar autem ab ipſa diviſione; præfatus illud, quod, cum ſuperiores hiſtorici ſua ſcripta, vel locis vel temporibus apte continuatis, diſtinxerint; unus hic ex his diviſionibus neutram probarit. narrationes enim ita diſpoſuit, ut neque loca perſequeretur, ubi geſtæ res erant; (quod Herodotus, Hellanicuſque, & alii nonnulli ante illius ætatem hiſtorici fecerant) neque tempora, quod eos, qui agentem de locis hiſtoriam edidere, ſecutos eſſe conſtat: quibus vel ad regum aut ſacerdotum ſucceſſiones, vel ad Olympiadum ambitus, vel ad Archontum annuos principatus, ſuorum librorum diviſionem placuit accommodare. Cumque novam quandam, neque ab aliis tritam viam inire voluiſſet, in æſtates & hiemes hiſtoriam partitus eſt. cujus conſilii non is, quem ipſe putaverat, exitus eſt conſecutus. factum eſt enim, non ut apertior fuerit temporum diſtributio ad anni partes facta; ſed ejuſmodi, quam animi minus facile aſſequerentur. Qua in re licet illum jure mirari, qui non viderit futurum, ut, cum multæ ſimul res multis in locis gererentur, brevibus quaſi ſegmentis conciſa narratio, præclarum illud purumque lumen capere nequiret. quod ipſis ex rebus perſpicue patet. Nam in *tertio libro* (ut hoc uno exemplo contentus ſim) de Mitylenæis aggreſſus ſcribere, narrationem prius quam univerſam abſolveret, ad Lacedæmoniorum res geſtas divertit: quibus nondum impoſito fine, Platæenſium obſidionem commemorat. eamque mox imperfectam dimittens, Mitylenenſis belli mentionem infert: deinde ſermonem eo convertit, ut

Partitionem hiſtoriæ non recte inſtituit.

[a] Omnino cum *Thucydidis* exemplaribus ſcribendum Νικηράτου. Sylb. [b] Malim cum articulo περὶ τὴν τάξιν, ut in præced. & ſeq. commate. *Sylb.*

* *Nulla in ſcribendo licentia uſum eſſe.*

a Bary-

ut quo modo Corcyræ, ſeditione facta, alii Lacedæmonios, alii Athenienſes accerſiverint, exponat. Hanc vero partem omittens inchoatam, de Athenienſium priori expeditione in Siciliam pauca narrat. poſtea, cum Athenienſium in Peloponneſum navigationem & Lacedæmoniorum adverſus Dorienſes expeditionem demonſtrare eſſet exorſus, ad ea quæ ad Leucadem à Demoſthene duce geſta ſunt, & ad Ætolorum bellum tranſit. inde Naupactum abit. nec, * Epiroticis bellis ad exitum perductis, Siciliam rurſus attingit. poſtea, quemadmodum Delus expurgaretur, oſtendit; Argoſque Amphilochicos, ab Ambraciotis oppugnatos, relinquit. Quid multis opus eſt? totus enim liber ita conciſus perpetuam hiſtoriæ ſeriem amiſit. Accidit autem, id quod conſentaneum eſt, ut vagemur, nec facile, quæ traduntur, ſtudio conſequamur; cum ex divulſione rerum perturbata mens, imperfectas notitias ipſa ſibi commode perfecteve referre non poſſit. hiſtoricam enim narrationem perpetuo veluti filo ductam & colligatam oportet eſſe; præſertim ubi res exponuntur & multæ & quæ percipi non facile queant. Non eſſe autem rectam, qua ille uſus eſt, neque aptam hiſtoriæ regulam, ſatis conſtat. neque enim de poſterioribus hiſtoricis, qui ſua ſcripta in æſtates & hiemes diſtribueret, quiſquam fuit: omneſque potius id maluerunt, ut ad perſpicuas rerum intelligentias tritis itineribus narrationem perducerent.

Ordo ejus & diſpoſitio reprehenditur.

X. Sunt etiam qui, quod ad ordinem ſpectat, illum accuſent; quod hiſtoriam neque, quo opus erat, principio ſit ingreſſus; neque, quo decebat, fine concluſerit: cum ita dicant, diſponendi laudem non eſſe minimam, principium, quo non aliquid ſit prius, capere, & fine, cui nihil videatur deeſſe, comprehenſam narrationē terminare: quarum rerum ab ipſo neutram ſatis accurate animadverſam eſſe. Occaſionem porro hujus accuſationis hiſtoricus præbuit, qui cum ita propoſuiſſet; omnium bellorum, & temporum diuturnitate & multarum calamitatum eventis, illud fuiſſe maximum quod in Peloponneſo geſtum eſt, in extremo *prooemio* cauſas primum, unde principium duxit, aggreditur explicare. duaſque cum oſtendiſſet, unam veram, nec tamen vulgo notam, Athenienſium civitatis incrementum; alteram falſam, quam tamen Lacedæmonii fingerent, ſubſidium Corcyræis adverſus Corinthios ab Athenienſibus miſſum: non à vera cauſa, neque ab ea quam ipſe probaret, ſed ab altera ſumpſit initium. ſcripſit enim hæc ad verbum: "Origo autem ipſius ab "Athenienſibus & Peloponneſiis, ſoluto, "quod in annos triginta poſt captam Eubœam "percuſſum erat, fœdere, manavit. qui cur "initum fœdus diremerint, & cauſas, & diſſenſiones, primum oſtendi; ne quis, unde tantum inter Græcos bellum exſtiterit, aliquando poſſet exquirere. Veriſſimam enim cauſam, licet in ſermonibus occultam, opinor

διήγησιν ἐπὶ τὰ περὶ Κέρκυραν, ὡς ἐστασίασαν, ὧν μὲν Λακεδαιμονίους, οἱ δ' Ἀθηναίους ἐπαγόμενοι. ἀφεὶς δὲ καὶ ταῦτα ἡμιτελῆ, περὶ τῆς εἰς Σικελίαν στρατείας τῆς προτέρας Ἀθηναίων ὀλίγα λέγει. εἶτα Ἀθηναίων ἔκπλουν ἐπὶ Πελοπόννησον ἀρξάμενος λέγειν, καὶ Λακεδαιμονίων τὴν ἐπὶ Δωριεῖς στρατείαν, τὰ περὶ Λευκάδα πραχθέντα ὑπὸ Δημοσθένους τοῦ στρατηγοῦ, καὶ τὸν πρὸς Αἰτωλοὺς πόλεμον ἐπιπορεύεται· ἐκεῖθεν δὲ ἄπεισιν ἐπὶ Ναύπακτον. ἀτελεῖς δὲ καὶ τοὺς ἠπειρωτικοὺς πολέμους καταλιπὼν, Σικελίας ἅπτεται πάλιν, καὶ μετὰ τοῦτο Δῆλον [a] καθαιρεῖ, καὶ τὸ Ἀμφιλοχικὸν Ἄργος πολεμούμενον ὑπὸ Ἀμβρακιωτῶν, καταλείπει. καὶ τί δεῖ πλείω λέγειν; ὅλη γὰρ ἡ βίβλος οὕτω συγκέκοπται, καὶ τὸ συνεχὲς τῆς ἀπαγγελίας ἀπολώλεκε. πλανώμεθα δὴ, καθάπερ εἰκὸς, καὶ δυσκόλως τοῖς δηλουμένοις παρακολουθοῦμεν; ταραττομένης ἐν τῷ διασπᾶσθαι τὰ πράγματα τῆς διανοίας, καὶ τὰς ἡμιτελεῖς τῶν ἀκουσθέντων μνήμας οὐ ῥαδίως οὐδ' ἀκριβῶς ἀναφερούσης. χρὴ δὲ τὴν ἱστορικὴν πραγματείαν εἰρομένην καὶ ἀπερίσπαστον εἶναι, ἄλλως τε ἐπειδὰν περὶ πολλῶν γίνηται πραγμάτων καὶ δυσκαταμαθήτων. ὅτι δὲ οὐκ ὀρθὸς ὁ κανὼν οὗτος, οὐδ' οἰκεῖος ἱστορίᾳ, δῆλον. οὐδεὶς γὰρ τῶν μεταγενεστέρων συγγραφέων θερείαις καὶ χειμῶσι διεῖλε τὴν ἱστορίαν· ἀλλὰ πάντες [b] τὰς τετριμμένας ἄγειν ἐπὶ τὴν σαφήνειαν μετῆλθον.

ι'. Αἰτιῶνται δὲ καὶ τὴν τάξιν αὐτοῦ τινὲς, ὡς οὔτε ἀρχὴν τῆς ἱστορίας εἰληφότος, ἣν ἐχρῆν, οὔτε τέλος ἐφηρμοκότος αὐτῇ τὸ πρέπον· οὐκ ἐλάχιστον μέρος εἶναι λέγοντες οἰκονομίας ἀγαθῆς, ἀρχήν τε λαβεῖν, ἧς οὐκ ἂν εἴη τι πρότερον, καὶ τέλει περιλαβεῖν τὴν πραγματείαν, ᾧ δόξῃ μηδὲν ἐνδεῖν· ὧν οὐδετέρου πρόνοιαν αὐτὸν πεποιῆσθαι τὴν προσήκουσαν. τὴν δὲ ἀφορμὴν αὐτοῖς τῆς κατηγορίας ταύτης ὁ συγγραφεὺς παρέσχηται· προειπὼν γὰρ, ὡς μέγιστος ἐγένετο τῶν πρὸ αὐτοῦ πολέμων ὁ Πελοποννησιακὸς, χρόνου τε μήκει, καὶ παθημάτων πολλῶν συντυχίαις, τελευτῶν ΤΟΥ ΠΡΟΟΙΜΙΟΥ τὰς αἰτίας βούλεται προτοῦ 141 εἰπεῖν, ἀφ' ὧν τὴν ἀρχὴν [c] ἔλαβε. διττὰς δὲ ταύτας ὑποθέμενος, τήν τε ἀληθῆ μὲν, οὐκ εἰς ἅπαντας δὲ λεγομένην, τὴν αὔξησιν τῆς Ἀθηναίων πόλεως· καὶ τὴν οὐκ ἀληθῆ μὲν, ὑπὸ δὲ Λακεδαιμονίων πλαττομένην, τὴν Ἀθήνηθεν ἀποσταλεῖσαν Κερκυραίοις κατὰ Κορινθίων συμμαχίαν, οὐκ ἀπὸ τῆς ἀληθοῦς καὶ αὐτῷ δοκούσης, τὴν ἀρχὴν πεποίηται τῆς διηγήσεως, ἀλλ' ἀπὸ τῆς ἑτέρας, κατὰ λέξιν οὕτω γράφων· [d] "Ἤρξαντο δὲ Ἀθηναῖοι αὐτοῦ "καὶ Πελοποννήσιοι, λύσαντες τὰς τριακοντούτεις σπονδὰς, αἳ αὐτοῖς ἐγένοντο [e] μετὰ τὴν Εὐβοίας ἅλωσιν. "διότι δὲ ἔλυσαν, τὰς αἰτίας προέγραψα πρῶτον, "καὶ τὰς διαφορὰς τοῦ μή τινας ζητῆσαί ποτε, ἐξ "ὅτου τοσοῦτος πόλεμος τοῖς Ἕλλησι κατέστη. "τὴν μὲν γὰρ ἀληθεστάτην πρόφασιν, ἀφανεστάτην

δὲ

[a] Barytonωs legendum *καθαίρει, purgat, expiat*: ut manifeſtum eſt ex his *Thucyd.* [p. 207. *Ed. Oxon.*] τοῦ δ' αὐτοῦ χειμῶνος καὶ Δῆλον ἐκάθηραν Ἀθηναῖοι, κατὰ χρησμὸν δή τινα. *Sylb.* [b] *Sc.* ὁδούς. [c] *Sc.* ὁ πόλεμος. [d] In *Thucyd.* [*Ed. Oxon.* p. 14.] tranſpoſito pronomine ſic legitur, ἤρξαντο δὲ αὐτοῦ Ἀθ. καὶ Πελ. itidemque infra p. 146. [juxta *Ed. Sylb.*] *Sylb.* [e] Μετὰ Εὐβοίας ἅλωσιν in *Thucyd.* exemplaribus, & mox δ' ἔλυσαν & ἔγραψα. * *Abſolutis bellis quæ per continentem gerebantur. Sic. r.*

In

"δὲ λόγῳ, τοὺς Ἀθηναίους ἡγοῦμαι, μεγάλους γινομένους, "καὶ φόβον παρέχοντας τοῖς Λακεδαιμονίοις, ἀναγκάσαι ἐς "τὸ πολεμεῖν. αἱ δὲ ἐς τὸ φανερὸν λεγόμεναι αἰτίαι, "αἵδ' ἦσαν ἑκατέρων· ἀφ' ὧν λύσαντες τὰς σπονδὰς, ἐς "τὸν πόλεμον κατέστησαν. Ἐπίδαμνός ἐστι πόλις ἐν δε-"ξιᾷ ἐσπλέοντι τὸν Ἰόνιον κόλπον. προσοικοῦσι δ' αὐ-"τὴν Ταυλάντιοι βάρβαροι, Ἰλλυρικὸν ἔθνος". καὶ μετὰ τοῦτο διεξέρχεται τὰ περὶ Ἐπίδαμνον, καὶ τὰ περὶ Κέρκυραν, καὶ τὰ περὶ Ποτίδαιαν, καὶ τὴν Πελοποννησίων σύνοδον εἰς Σπάρτην, καὶ τοὺς ῥηθέντας ἐκεῖ κατὰ τῆς Ἀθηναίων πόλεως λόγους. ταῦτα δὲ μέχρι δισχιλίων ἐκμηκύνας στίχων, τότε περὶ τῆς ἑτέρας αἰτίας τὸν λόγον ἀποδίδωσι τῆς ἀληθοῦς τε καὶ αὐτῷ δοκούσης, ἐνθένδε ἀρξάμενος· "Ἐψηφίσαντο δὲ οἱ Λακεδαιμόνιοι τὰς σπονδὰς "λελύσθαι καὶ [a] πολεμεῖν Ἀθηναίοις, οὐ τοσοῦτον τῶν συμμά-"χων πεισθέντες τοῖς λόγοις, ὅσον φοβούμενοι τοὺς Ἀθη-"ναίους, μὴ [b] ἐπὶ μεῖζον δυνηθῶσιν, ὁρῶντες αὐτοῖς τὰ "πολλὰ τῆς Ἑλλάδος ὑποχείρια ἤδη ὄντα. οἱ γὰρ Ἀθηναῖοι "τρόπῳ τοιῷδε ἦλθον ἐπὶ τὰ πράγματα, ἐν οἷς ηὐξή-"θησαν". οἷς ἐπιτίθησι τὰ ἔργα τῆς πόλεως, ὅσα μετὰ τὸν Περσικὸν πόλεμον ἕως τοῦ Πελοποννησιακοῦ διεπρά-ξατο, κεφαλαιωδῶς καὶ ἐπιτροχάδην ἐν ἐλάττοσιν ἢ πεντακοσίοις στίχοις. ἀναμνησθεὶς δ' ὅτι πρότερα τῶν Κερκυραϊκῶν ἦν, καὶ οὐκ ἀπ' ἐκείνων ἔλαβε τὴν ἀρχὴν ὁ πόλεμος, ἀλλ' ἀπὸ τούτων, ταῦτα πάλιν κατὰ λέξιν γράφει· "Μετὰ ταῦτα δὲ ἤδη γίνεται οὐ πολλοῖς ἔτεσιν ὕστε-"ρον τὰ προειρημένα, τά τε Κερκυραϊκὰ καὶ τὰ Ποτι-"δαιατικὰ, καὶ ὅσα πρόφασις [c] (μεταξὺ) τοῦδε τοῦ πολέ-"μου κατέστη. ταῦτα δὲ ξύμπαντα, ὅσα ἔπραξαν οἱ "Ἕλληνες πρός τε ἀλλήλους καὶ (πρὸς) τὸν βάρβαρον, ἐγένετο "ἐν ἔτεσι πεντήκοντα μάλιστα, μεταξὺ τῆς τε Ξέρξου ἀνα-"χωρήσεως, καὶ τῆς ἀρχῆς τοῦδε τοῦ πολέμου· ἐν οἷς οἱ Ἀθηναῖοι "τήν τε ἀρχὴν ἐγκρατεστέραν κατεστήσαντο, καὶ αὐτοὶ ἐπὶ "μέγα ἐχώρησαν δυνάμεως· οἱ δὲ Λακεδαιμόνιοι, αἰσθόμε-"νοι, οὔτε ἐκώλυον, εἰ μὴ ἐπὶ βραχὺ, [d] ἡσυχάζοντες τὸ "πλέον τοῦ χρόνου, ὄντες μὲν καὶ πρὸ τοῦ μὴ ταχεῖς ἰέναι "ἐς τοὺς πολέμους, εἰ μὴ ἀναγκάζοιντο, τὸ δέ τι καὶ πο-"λέμοις οἰκείοις ἐξειργόμενοι· πρὶν δὴ ἡ δύναμις τῶν Ἀθη-"ναίων σαφῶς ἤρετο, καὶ τῆς ξυμμαχίας αὐτῶν ἥπτοντο· "τότε δὲ οὐκέτι ἀνασχετὸν ἐποιοῦντο, ἀλλ' ἐπιχειρητέα "ἐδόκει (εἶναι) πάσῃ προθυμίᾳ, καὶ καθαιρετέα ἡ ἰσχὺς, [e] ἢν "δύνωνται, ἀραμένοις τόνδε τὸν πόλεμον".

"hanc fuiſſe, quod, Athenienſibus eas vires "adeptis, ut Lacedæmoniis formidabiles eſ-"ſent, bellum neceſſario ſit excitatum. quæ "vero palam jactabantur cauſæ, quibus fa-"ctum eſt ut fœdera rumperentur & bellum "inter eos gereretur, hujuſmodi erant. Epi-"damnus eſt urbs ad dexteram ſita navi-"gantibus in Jonium ſinum. incolunt autem "ipſam, Illyrica natio, barbari Taulantii". Mox, quæ ad Epidamnum, ad Corcyram, ad Potidæam geſta ſunt, & Peloponnenſium conventum in urbem Spartam, & orationes illic habitas adverſus Athenienſium civitatem, commemorat; atque hæc ita producit, ut ad verſuum duo millia conſumat. quo demum in loco altera de cauſa, quæ & eſt & ipſi videtur eſſe vera, diſſerit; hinc exorſus: "De-"creverunt autem Lacedæmonii, ſolutum eſſe "fœdus, atque Athenienſibus inferri bellum "oportere: non tam ſociorum ſermonibus "in eam mentem adducti, quam metu ne ni-"mium creſcerent vires Athenienſium, quo-"rum ditioni jam ſubjectam Græciæ majorem "partem viderent. Athenienſes enim ad eas "res, quæ incrementum illis attulerunt, hu-"juſmodi ratio perduxit". Deinde ea, quæ à Perſico bello ad Peloponneſiacum civitas geſſit, per capita curſimque ſubjungit, in paucioribus quam quingentis verſibus. Rurſus, cum illa rebus Corcyræis anteire, neque ab illis ſed ab his manaſſe principium belli recordatus eſſet; ſcribit hæc ad verbum: "Poſt "hæc autem, quæ jam expoſuimus, haud mul-"tis poſt annis, conſecutæ ſunt * inter Cor-"cyram & Potidæam diſſenſiones, & quæcun-"que hoc bellum ſuſcitarunt. quæ ſimul o-"mnia, & quæ inter ipſos, & quæ adverſus "barbarum Græci geſſerunt, annis ſummum "quinquaginta perfecta ſunt; quot à diſceſſu "Xerxis ad hujus belli principium numeran-"tur: cum interim Athenienſes & principa-"tum confirmarunt, & majores opes ipſi ſibi "compararunt. quod Lacedæmonii cum in-"telligerent, non tamen, ut obſiſterent, niſi "ad breve ſpatium, adducebantur; & majorem "temporis partem quieſcebant: quippe qui "nec antea, niſi neceſſitas cogeret, facile bella "ſuſciperent; & tunc domeſticis etiam con-"tentionibus diſtinerentur. † Verum enim-"vero cum Athenienſes opibus manifeſto "creſcerent, initamque inter eos ſocietatem "læderent: tunc non jam eſſe ultra ferendum "cenſuerunt, ſed omni ſtudio conandum, ut "eorum potentiam, ſumptis armis, ſi fieri "poſſet, everterent".

ια'. Ἐχρῆν δὲ αὐτὸν, ἀρξάμενον τὰς αἰτίας τοῦ πολέμου ζητεῖν, προτέραν ἀποδοῦναι τὴν ἀληθῆ καὶ ἑαυτῷ δοκοῦσαν. ἥ τε γὰρ φύσις ἀπῄτει τὰ πρότερα τῶν ὑστέρων ἄρχειν, καὶ τἀληθῆ πρὸ τῶν ψευδῶν λέγεσθαι· ἥ τε τῆς διηγήσεως εἰσβολὴ κρείττων ἂν ἐγίνετο μακρῷ, τοιαύτης οἰκονομίας τυχοῦσα. οὐδὲ γὰρ ἐκεῖνό τις ἂν εἰπεῖν ἔχοι, τῶν ἀπολογεῖσθαι περὶ αὐτοῦ βουλομένων, ὅτι μικρὰ καὶ οὐκ ἄξια λόγου τὰ πράγματα ἦν, ἢ κοι-

XI. Oportebat autem illum, cum belli cauſas indagare cœpiſſet, eam, quæ vera eſſet quæque ipſi probaretur, primo loco tradere: cum & natura poſtulabat ut priora poſterioribus anteirent, vera prius quam falſa dicerentur; & ipſe narrationis ingreſſus, ſi ejuſmodi ordine inſtitutus eſſet, longe futurus erat præſtantior. non enim, ſi quis partem illius tueri velit, ea ratione poſſit uti, quod vel parvæ res eſſent, nec ſatis dignæ oratione; vel

a In *Thucyd.* p. 49. *Ed. Oxon.* πολεμητέα εἶναι pro πολεμεῖν. b In margine *Cod. Bodl.* ἰσ. ἐπ. c Incluſum μεταξὺ additum è vulg. editionibus. & rurſum ab eiſdem abeſt incluſa πρὸς v. 30. Exſtat autem locus [*Ed. Oxon.* p. 64.] *Sylb.* d In *Thucyd.* & *Cod. Bodl.* ἡσύχαζόν τε *quieſcebantque.* ſeq. v. 37. (ut notavit *Sylb.*) τὸ δέ τι ſignificat *partim etiam.* e Pro ἢν ſcriptus liber habet articulum ἣν: perperam. *Sylb.* * *Res Corcyraïcæ ac Potidæaticæ, & quæcunque huic bello anſam præbuere.* † *Interea.*

vel communes, & ab aliis antea ſic protritæ, ut nihil opus eſſet ab his initium ducere. ipſe enim hunc locum, ut à veteribus prætermiſſum, hiſtoria dignum exiſtimavit, qui ad verbum ita ſcripſerit: "Scripſi autem ea, & ab "inſtituto ſermone propterea diverti, quod "ſuperiores omnes hunc locum omiſerunt,& "aut res Græcas ante Medicas, aut Medicas "duntaxat compoſuerunt. Eas autem res,quas "& Hellanicus in Attica hiſtoria perſecutus "eſt, neque copioſe, neque temporibus ſatis "accurate diſtinctis, explicavit: ſimul etiam "quod Athenienſium principatus qua ratione "ſit conſtitutus, declarat".

XII. Satis igitur & hinc aperte colligitur, narrationem ab ipſo non optime, id eſt, non ut natura poſtulat, eſſe digeſtam. Huc accedit, quod nec hiſtoriam quo debuit fine concluſit. cum enim annos VII & XX bellum comprehenderit; atque, hoc quantum temporis eſt, uſque ad belli exitum ipſe vixerit; tamen uſque ad annum XXII hiſtoria perducta, octavum librum maritima illa pugna, quæ ad eum locum quē Cynoſſema appellant,eſt commiſſa, terminavit. * Adde quod, cum in *proœmio*, quæcunque hoc in bello geſta ſunt, omnia ſe eſſe perſcripturum affirmaſſet; itemque in *quinto libro* tempora collegiſſet, & unde ortum bellum eſt,& quouſque proceſſit, ſcripſit hæc ad verbum: "Hoc ſolum exitu "comprobatum ex iis quæ futura ex oraculis "affirmabantur. ſemper enim, & initio belli, "& uſque ad extrema tempora, recordor à "multis eſſe nunciatum, oportere ad annos "XXVII bellum perdurare. mihi autem per to"tum illud tempus vita ſuppeditavit: cum & "id ætatis eſſem, ut rerum ſenſum haberem, "& in eam curam animum intenderem, ut "ſingulas notitias optime conſequerer. cum"que † anno XX poſt Amphipolitanam expe"ditionem patria mea exſularem, & apud u"troſque, dum res agerentur, nec minus apud "Peloponnenſes ob exſilium, verſatus eſſem; "factum eſt ut aliquid ego peritius ipſis po"tuerim in otio cognoſcere.Diſſenſionem igi"tur poſt decem annos exortam, & fœderum "perturbationem, & quæ deinde in bello con"ſecuta ſunt, explicabo".

a capitum tractatione non ſatis accuratus eſt.

XIII. Præterea & ubi amplificationibus res perſequitur, minus illum eſſe diligentem; & vel ea, quæ brevitatem poſtulant, verboſius exponere; vel, quæ longiori ſunt oratione pertractanda, leviter nimis attingere, multis argumentis probare poſſim: ſed paucis tamen utar, & à navalibus primum Athenienſium Peloponnenſiumque pugnis, quæ in extremo *ſecundo libro* narrantur, initium capiam: cum

να καὶ [a] κατημαξευμένα τοῖς περὶ αὐτοῦ, ὥστε μηδὲν δεῖν ἀπὸ τούτων ἀρχὴν ποιεῖσθαι. αὐτὸς γὰρ ὡς ἐκλειφθέντα τὸν τόπον τοῦτον ὑπὸ τῶν ἀρχαίων, ἄξιον ἱστορίας ὑπείληφεν, αὐταῖς λέξεσιν οὕτω γράφων· "Ἔγραψα δὲ "αὐτὰ, καὶ τὴν ἐκβολὴν τοῦ λόγου ἐποιησάμην διὰ τόδε, ὅτι "τοῖς πρὸ ἐμοῦ ἅπασιν [b] ἐκλιπὲς τὸ χωρίον τοῦτο ἦν· καὶ ἢ "τὰ πρὸ τῶν Μηδικῶν Ἑλληνικὰ ξυνετίθεσαν, ἢ αὐτὰ τὰ "Μηδικά. τούτων δὲ, ὧν περ καὶ ἥψατο ἐν τῇ Ἀττικῇ "ξυγγραφῇ Ἑλλάνικος, βραχέως τε καὶ τοῖς χρόνοις οὐκ "ἀκριβῶς ἐπεμνήσθη· ἅμα δὲ καὶ τῆς ἀρχῆς ἀπόδειξιν ἔχει "τῆς τῶν Ἀθηναίων, ἐν οἵῳ τρόπῳ κατέστη".

ιβʹ. Ἱκανὸν μὲν οὖν καὶ τοῦτο τεκμήριον ἦν τοῦ μὴ κατὰ τὸν ἄριστον τρόπον ᾠκονομῆσθαι τὴν διήγησιν ὑπ᾽ αὐτοῦ· λέγω 142 δὴ τὸ μὴ κατὰ φύσιν ἔχειν· προσέστι δὲ τούτῳ καὶ τὸ μὴ, εἰς ἃ δεῖ κεφάλαια, τετελευτηκέναι τὴν ἱστορίαν. ἔτη γὰρ ἑπτὰ καὶ εἴκοσι περιειληφότος τοῦ πολέμου, πάντα τὸν χρόνον τοῦτον ἕως τῆς καταλύσεως αὐτοῦ βιώσας, μέχρι τοῦ δευτέρου καὶ εἰκοστοῦ κατεβίβασεν ἔτους τὴν ἱστορίαν, τῇ περὶ Κυνὸς σῆμα ναυμαχίᾳ τὴν ὀγδόην βίβλον παρεκτείνας· καὶ ταῦτα προειρηκὼς ἐν ΤΩ ΠΡΟΟΙΜΙΩ, πάντα περιλήψεσθαι τὰ πραχθέντα κατὰ τόνδε τὸν πόλεμον· καὶ ἐν ΤΗ ΠΕΜΠΤΗ ΒΙΒΛΩ πάλιν συνανακεφαλαιῶν τε τοὺς χρόνους ἀφ᾽ οὗ τε ἤρξατο, καὶ μέχρις οὗ προελθὼν κατελύθη, ταῦτα κατὰ λέξιν γέγραφε· "Καὶ τοῖς [c] (ἀπὸ) χρησμῶν τι ἰσχυρισα"μένοις, μόνον δὴ τοῦτο ὀχυρῶς ξυμβάν. ἀεὶ γὰρ ἐγὼ "μέμνημαι, καὶ ἀρχομένου τοῦ πολέμου, καὶ μέχρις "οὗ ἐτελεύτησε, προφερόμενον ὑπὸ πολλῶν, ὅτι τρὶς "ἐννέα ἔτη δέοι γενέσθαι αὐτόν. ἐπεβίων δὲ διὰ παντὸς "αὐτοῦ, αἰσθανόμενός τε τῇ ἡλικίᾳ, καὶ προσέχων τὴν γνώ"μην, ὅπως ἀκριβῶς τι εἴσομαι· καὶ ξυνέβη μοι φεύγειν τὴν "ἐμαυτοῦ, ἔτη εἴκοσι μετὰ τὴν ἐς Ἀμφίπολιν στρατηγίαν· καὶ "γενομένῳ παρ᾽ ἀμφοτέροις τοῖς πράγμασι, καὶ οὐχ ἧσ"σον [d] τοῖς Πελοποννησίοις διὰ τὴν φυγὴν, καθ᾽ ἡσυχίαν "τι αὐτῶν μᾶλλον αἰσθέσθαι. τὴν οὖν μετὰ (τὰ) δέκα ἔτη δια"φορὰν τε καὶ ξύγχυσιν τῶν σπονδῶν, καὶ τὰ ἔπειτα, ὡς ἐπο"λεμήθη, ἐξηγήσομαι.

ιγʹ. Ὅτι δὲ καὶ περὶ τὰς ἐξεργασίας τῶν κεφαλαίων ἧττόν ἐπιμελής ἐστιν, ἢ πλείονας τοῦ δέοντος λόγους ἀποδιδοὺς τοῖς ἐλαττόνων δεομένοις, [e] ἢ ῥαθυμότερον ἐπιτρέχων τὰ δεόμενα πλείονος ἐξεργασίας, πολλοῖς τεκμηρίοις βεβαιῶσαι δυνάμενος, [f] ὀλίγοις χρήσομαι, τὰς μὲν πρώτας Ἀθηναίων καὶ Πελοποννησίων ναυμαχίας ἀμφοτέρας περὶ τὴν τελευτὴν ΤΗΣ ΔΕΥΤΕΡΑΣ ΒΙΒΛΟΥ γράφειν ἀρξάμενος· [f] ἐν

αἷς

a Κατημαξευμένα legitur etiam apud *Heſychium*; apud *Suidam* vero καθημαξευμένα: ſicut etiam ἅμαξαν alii malunt, alii ἄμαξαν: hi, quaſi ἅμα ἄγουσαν; illi, velut ἅμα ἀγουσαν τὰ ἐπιτιθέμενα. *Sylb.* b In *Thucyd.* p. 54. *Ed. Oxon.* ἐκλιπὲς τοῦτο ἦν τὸ χωρίον, & v. 8. ὥσπερ. In *Editis* tamen quibuſdam ὥσπερ. c Incluſa præpoſitio ἀπὸ addita ex vulgatis *Thucydidis* exemplaribus. in iiſdem ſeq. v. pro ὀχυρῶς legitur ἰσχυρῶς: & mox ἔγωγε pro ἐγώ. Iidem libri v. 31. habent ἀκριβές τι. alioqui ἀκριβῶς τι ſic accipiendum foret ut διαφερόντως τι ſupra p. 216. v. 14. *Sylb.* d Iidem libri habent τοῖς Πελοποννησίων, ſc. πράγμασι. Ex iiſdem ſequenti verſu inſertus eſt incluſus articulus τά. Exſtat autem locus [p. 306, 307. *Ed. Oxon.*] *Sylb.* e Scriptus liber copulative habet καὶ ῥαθυμότερον. ſed disjunctivam ἢ ſenſus ipſe poſtulat; & ſic legendum eſſe declarant etiam ſequentia, p. 231. v. 11. & p. 233. v. 11. *Sylb.* f Mutilatus eſt locus, & hoc fere modo complendus. primum poſt ὀλίγοις χρήσομαι, ponenda eſt diſtinctio periodica. deinde poſt μένοι, p. 231. v. 2. tale quidpiam inſerendum; ἐμαχέσαντο, μακρᾷ καὶ διεξοδικῇ χρῆται διηγήσει· τοὐναντίον δὲ ἐν τῇ ὀγδόῃ βίβλῳ, βραχέως πάνυ ἐπιτρέχει τήν τε πεζομαχίαν, καὶ τὴν ναυμαχίαν, ἐν ᾗ οἱ Ἀθηναῖοι πρὸς κτλ. τ. β. Significare enim vult, alterum navale prælium, in quo minorem virtutis ſplendorem cum Peloponneſiis dimicatum fuit, prolixius à *Thucydide* denarratum eſſe: alterum vero, quo terra marique, uno eodemque die, ſumma cum gloria *Perſæ* ſuperati fuerunt, admodum breviter ab eo eſſe perſtrictum. *Sylb.* * *Præſertim cum.* † *Annum, poſtquam ad Amphipolim dux fuiſſem, vigeſimum primum.*

a Illud

αἷς πρὸς ἑπτὰ καὶ τετταράκοντα ναῦς Πελοποννησίων εἴκοσι ναυσὶν Ἀθηναῖοι μόνοι πρὸς πολλαπλασίους τῶν βαρβάρων ναυμαχήσαντες, ἃς μὲν διέφθειραν, ἃς δὲ αὐτάνδρους ἔλαβον οὐκ ἐλάττους ἢ ὅσας ἔστειλαν ἐπὶ τὸν πόλεμον. θήσω δὲ καὶ τὴν λέξιν αὐτοῦ· "Ἐγένετο [a] (δὲ) μετὰ ταῦτα καὶ ἡ ἐπ' Εὐρυμέδοντι ποταμῷ ἐν Παμφυλίᾳ πεζομαχία, καὶ ναυμαχία "Ἀθηναίων καὶ τῶν ξυμμάχων πρὸς Μήδους· καὶ ἐνίκων τῇ "αὐτῇ ἡμέρᾳ ἀμφότερα Ἀθηναῖοι, Κίμωνος τοῦ Μιλτιάδου "στρατηγοῦντος, καὶ εἷλον τριήρεις Φοινίκων, καὶ διέφθειραν τὰς "πάσας ἐς διακοσίας". ὅμοια δ' ἐστὶ παρ' αὐτῷ καὶ τὰ κατὰ τὰς πεζικὰς μάχας, ἢ μηκυνόμενα πέρα τοῦ δέοντος, ἢ συναγόμενα εἰς ἔλαττον τοῦ μετρίου. τὰ μέν γε περὶ Πύλον Ἀθηναίοις πραχθέντα, καὶ τὰ περὶ τὴν Σφακτηρίαν καλουμένην νῆσον, ἐν ᾗ Λακεδαιμονίους κατακλείσαντες ἐξεπολιόρκησαν, ἀρξάμενος ἐν ΤΗ ΤΕΤΑΡΤΗ ΒΙΒΛΩ διηγεῖσθαι, καὶ μεταξὺ τοῦ πολέμου τοῦδε πράξεις τινὰς ἑτέρας παραδιηγησάμενος· εἶτ' αὖθις ἐπιστρέψας ἐπὶ τὴν ἀπόδοσιν τῶν ἑξῆς, ἅπαντα τὰ γενόμενα κατὰ τὰς μάχας ὑπ' ἀμφοτέρων διελήλυθεν ἀκριβῶς καὶ δυνατῶς· πλείους ἢ τριακοσίους στίχους [b] αὐτοῖς ἀποδεδωκὼς ταῖς μάχαις· καὶ ταῦτα οὐ πολλῶν ὄντων, οὔτε τῶν ἀπολομένων, οὔτε τῶν παραδόντων τὰ ὅπλα. αὐτός γέ τοι συγκεφαλαιούμενος τὰ περὶ τὴν μάχην, κατὰ λέξιν οὕτω γράφει· "Ἀπέθανον δὲ ἐν τῇ νήσῳ, καὶ ζῶντες ἐλήφθησαν "τοσοίδε· εἴκοσι μὲν ὁπλῖται διέβησαν καὶ τετρακόσιοι οἱ πάν"τες. τούτων ζῶντες ἐκομίσθησαν ὀκτὼ ἀποδέοντες τριακόσιοι· "οἱ δ' ἄλλοι, ἀπέθανον. καὶ Σπαρτιᾶται τούτων ἦσαν τῶν ζών"των [c] (περὶ) εἴκοσι καὶ ἑκατόν· Ἀθηναίων δὲ οὐ πολλοὶ δι"εφθάρησαν".

ιδʹ. Τῆς δὲ Νικίου στρατηγίας μνησθείς, ὅτι ναῦς ἑξήκοντα καὶ δισχιλίους ὁπλίτας Ἀθηναίων ἐπαγόμενος, ἐπὶ Πελοπόννησον ἔπλευσε· κατακλείσας δὲ Λακεδαιμονίους εἰς τὰ φρούρια, τοὺς ἐν [d] Κυθάροις κατοικοῦντας ἐξεπολιόρκησε, καὶ τῆς ἄλλης Πελοποννήσου πολλὴν ἐδῄωσεν· ἐξ ἧς αἰχμαλώτων πλῆθος [e] ἐπαγόμενος, ἀπέπλευσεν εἰς τὰς Ἀθήνας· οὕτως εἴρηκεν ἐπιτροχάδην, περὶ μὲν τῶν ἐν Κυθήροις πραγμάτων· [f] "Καὶ μάχης γενομένης, ὀλίγον μέν τινα χρόνον "ὑπέστησαν οἱ Κυθήριοι· ἔπειτα τραπόμενοι, κατέφυγον εἰς τὴν "ἄνω πόλιν· καὶ ὕστερον ξυνέβησαν πρὸς Νικίαν καὶ τοὺς ξυνάρ"χοντας, Ἀθηναίοις ἐπιτρέψαι περὶ σφῶν αὐτῶν, πλὴν "θανάτου". περὶ δὲ τῆς Αἰγινητῶν ἁλώσεως τῶν ἐν Θυρέᾳ· [g] "Ἐν τούτῳ δ' οἱ Ἀθηναῖοι κατασχόντες, καὶ χωρήσαντες εὐ"θὺς πάσῃ τῇ στρατιᾷ, αἱροῦσι τὴν Θυρέαν· καὶ τήν τε πόλιν "κατέκαυσαν, καὶ τὰ ἐνόντα ἐξεπόρθησαν. τούς τε Αἰγινήτας, "ὅσοι μὴ ἐν χερσὶ διεφθάρησαν, ἄγοντες, ἀφίκοντο εἰς τὰς Ἀθή"νας". γενομένων δὲ περὶ τὰς [h] πόλεις ἀμφοτέρας εὐθὺς ἐν
143 ἀρχῇ τοῦ πολέμου μεγάλων συμφορῶν, δι' ἃς ἐπεθύμησαν ἀμφότεραι τῆς εἰρήνης, περὶ μὲν τῆς [i] προτέρας, ὅτε Ἀθηναῖοι, τετμημένης μὲν αὐτοῖς τῆς χώρας, [k] οἰκοφθορημένης δὲ τῆς πόλεως ὑπὸ λοιμοῦ, πάσας ἀπογνόντες βοηθείας ἄλλην, ἀπέστειλαν πρεσβείαν εἰς Σπάρτην, εἰρήνης τυχεῖν δεόμενοι· οὔτε τοὺς ἀπο-

Athenienſes, contra naves Peloponnenſium XLVII ſoli XX navium claſſe * adverſus barbaros multis partibus plures, ita maritimo prœlio decertarunt, ut, quot ad bellum naves emiſerant, totidem plane alias depreſſerint, alias cum ipſis hominibus ceperint. qua de re ipſius verba ſubjiciam: "Poſtea ſimul "cum ſociis Athenienſium, apud flumen Eu"rymedontem in Pamphylia, terreſtri nava"lique certamine adverſus Medos pugnarunt: "eodemque die bis Athenienſes, duce Cimone, "Miltiadis filio, victoria potiti ſunt, captis ac "depreſſis omnibus Phœnicum navibus ad "ducentas". Atque his quidem non diſſimilia ſunt ea, quibus de terreſtribus prœliis agit: nam aut longius, quam par ſit, provehitur; aut rem præter modum contrahit. Cum enim ea quæ ab Athenienſibus circa Pylum & Sphacteriam inſulam geſta ſunt, cum obſeſſos in ea Lacedæmonios Athenienſes expugnarunt, in *quarto libro* narrare cœpiſſet, atque interim pauca quædam leviter attigiſſet, ad ea tum demum, quæ ſunt poſt conſecuta, ſermonem convertit; atque omnes utrinque commiſſas pugnas, cum neque multi in illis cecidiſſent, & perpauci ſeſe dedidiſſent, diligenter & accurate pluribus quam verſibus CCC eſt perſecutus. quam quidem pugnam ipſe ſummatim explicans, hæc ad verbum ſcribit: "In inſula quidem cæſi, aut vivi "capti, tot fuerunt. armati in eam traje"cerant CCCCXX. ex his vivi capti CCXCII, reliqui "occiſi. ac ex illis quidem, qui vivi capti fu"erant, Spartani erant numero CXX: ex A"thenienſibus, pauci ſunt interempti".

XIV. De Niciæ autem imperio illata mentione, qui ſexaginta navibus & duobus Athenienſium gravis armaturæ millibus in Peloponneſum ductis, ac Lacedæmoniis in caſtella concluſis, Cytherios expugnavit; magnamque Peloponneſi partem depopulatus, ingenti captivorum multitudine abducta, Athenas renavigavit, ſic curſim de rebus ad Cythera geſtis ait: "Pugna commiſſa, Cy"therii, cum non diu reſtitiſſent, fuga ſe in "ſuperiorem urbis partem receperunt; ac "poſt, cum Nicia & collegis ſalutem pacti, ſe "cum rebus omnibus ei dediderunt". De Æginetis vero captis, qui Thyreæ erant, ita ſcribit: "Interea Athenienſes, cum appuliſ"ſent, ſtatim omni exercitu admoto, Thy"ream capiunt, oppidum incendunt, omnia "diripiunt. Æginetis autem, ſiqui à cæde "ſervati erant, abductis, Athenas reverte"runt". Cum autem magnis utraque civitas in ipſo ſtatim belli initio calamitatibus conflictaretur, fiebat ut pacis utraque cupiditate teneretur. Jam de priori verba faciens, cum Athenienſes, omni ſua regione vaſtata, civitate vero propter peſtilentiam exhauſta, auxilium prorſus omne deſperantes, Spartam legatos miſerunt, † qui pacem, qua maxime egebant, poſcerent, non modo legatorum nomina prætermiſit,

a Illud δὲ additum ex *Thucyd.* exemplar. p. 55. *Ed. Oxon.* *b* Pro αὐτοῖς rectius fortaſſe legerimus ταύταις, *hiſce. Sylb.* *c* Incluſa περὶ addita ex vulg. libr. *Thucyd.* [p. 238. *Ed. Oxon.*] *Sylb.* *d* Nota hic Κυθάροις: & mox v. 35. Κυθήροις: vereor ne librariorum vitio. alioquin illud Doricæ, hoc communi linguæ adſcribendum foret. *Sylb.* *e* In margine *Cod. Bodl.* ἴσ. ἀπαγόμενος. *f Thucyd.* pag. 244. *Ed. Oxon.* *g* Exſtat locus, pag. 246. *ejuſdem Editionis.* *h Id eſt*, Spartam & Athenas. *i* Referri poteſt ad Athenas. *k* Nota hic οἰκοφθορημένης ſine augmento initiali: at non item ᾠκονομημένος, p. 230. v. 13. *Sylb.*
* *Locus in Græco mutilatus.* † Al. *pacem conſequi poſtulantes.*

a Exſtat

termiſit, ſed illud ſimul, quam apud eos orationem habuerint, quique eorum petitioni adverſantes effecerint ut fœdus Lacedæmonii rejicerent. quæ leviter ac negligenter, quaſi contemnenda, his verbis expoſuit: “Poſt ſecundum Peloponneſiorum irruptionem, Athenienſes, cum jam iterum eorum vaſtata eſſet regio, ac bello & morbo vexarentur, mutata voluntate, Periclem, quod bellum ſuaſiſſet, incuſabant, illius effectum opera exiſtimantes, ut in tot calamitates inciderent: ac cum cedere Lacedæmoniis ſtatuiſſent, miſſis eo de re legatis, nihil apud eos effecerunt”. De poſteriore vero verba faciens, cum Lacedæmonii captos ad Pylum trecentos, miſſa Athenas legatione, recuperare quam maxime vellent, eam orationem, quam Spartanus ad Athenienſes habuit, & cauſas, cur pactionibus non ſteterint, percenſet.

XV. Quod ſi ergo capita rerum ab Athenienſium legatis geſtarum perſequi ſatis fuiſſet; neque adhortationes, neque orationes, quibus uſi ſunt, aut qui ſuaſerunt, aut qui fœdus admiſerunt, commemorare opus eſſet: cur non idē in iis, qui Lacedæmone Athenas venerunt, inſtitutum ſervavit, cum illi quoque pace infecta diſceſſerint? Sin autem & hîc diligentia opus eſſe non ignoravit, cur illa per negligentiam prætermiſit? neque enim putandum, eum facultatis imbecillitate prohibitum, ne aut invenire, aut, quæ utrobique rebus ipſis convenirent; eloqui poſſet. Quod ſi, ſuis rationibus quibuſdam adductus, alteram legationem exaggerare maluit; nequeo ſane conjicere, cur Laconicam Atticæ, hoc eſt, eam quæ poſterior eſſet, ei quæ præiret tempore, anteferret; cur propriam alienæ; cur eam denique quæ minorum, quam quæ majorum calamitatum cauſa miſſa fuerat. Cum vero urbium expugnationes & everſiones, & hominum ſervitutem, aliaque id genus ſcribere cogitur, ita interdum animos crudelium, gravium, & miſerabilium commemoratione perturbat, ut nullam reliquis hiſtoricis, nullam poëtis rei altius extollendæ facultatem relinquat: interdum vero adeo puſilla, adeoque humilia nobis oſtendit, ut eorum cognitio ne leviter quidem animos afficiat. Cum autem de Platæenſium, cum de Mitylenenſium ac Melienſium civitatibus ageret, ſummam in illarum calamitatibus deſcribendis vim adhibuit. ac verba quidem, quibus calamitates eorum ſummis viribus exaggeravit, non puto neceſſarium eſſe nunc in medium adducere. ea vero loca, in quibus hanc diligentiam vitavit, & ærumnas eorum propemodum extenuat, quod in hiſtoria ſua non raro fecit, afferam: “Iiſdem temporibus Athenienſes, Scionæis expugnatis, omnem juventutem deleverunt; &, pueris ac mulieribus in ſervitutem abductis, regionem ipſam Platæenſibus utendam dederunt”. “Et Athenienſes rurſum cum in Eubœam duce Pe-

σταλέντας ἄνδρας εἴρηκεν, οὔτε τοὺς ῥηθέντας ἐκεῖ λόγους ὑπ' αὐτῶν, οὔτε τοὺς ἐναντιωθέντας ὑφ' ὧν πεισθέντες Λακεδαιμόνιοι τὰς διαλλαγὰς ἀπεψηφίσαντο. φαύλως δέ πως καὶ ῥαθύμως, ὡς περὶ μικρῶν καὶ ἀδόξων πραγμάτων, ταῦτα εἴρηκε· [a] “Μετὰ δὲ τὴν δευτέραν εἰσβολὴν τῶν Πελοποννησίων, οἱ Ἀθηναῖοι, ὡς ἥ τε γῆ αὐτῶν ἐτέτμητο τὸ δεύτερον, καὶ ἡ νόσος ἐπέκειτο ἅμα καὶ ὁ πόλεμος, ἠλλοίωντο τὰς γνώμας· καὶ τὸν Περικλέα ἐν αἰτίᾳ εἶχον, ὡς πείσαντα σφᾶς πολεμεῖν, καὶ δι' ἐκεῖνον ταῖς συμφοραῖς περιπεπτωκότες· πρὸς δὲ τοὺς Λακεδαιμονίους ὥρμηντο ξυγχωρεῖν. καὶ πρέσβεις τινὰς πέμψαντες [b] πρὸς αὐτοὺς, ἄπρακτοι ἐγένοντο”. περὶ δὲ τῆς [c] ὑστέρας, ὅτε Λακεδαιμόνιοι τοὺς περὶ Πύλον ἁλόντας τριακοσίους κομίσασθαι προθέμενοι, πρεσβείας ἀπέστειλαν εἰς τὰς Ἀθήνας· καὶ τοὺς λόγους εἴρηκε τοὺς ὑπὸ τοῦ Λακεδαιμονίου ῥηθέντας τότε, καὶ τὰς αἰτίας [d] ὑπελήλυθε, δι' ἃς οὐκ ἐπετελέσθησαν αἱ σπονδαί.

ιε'. Εἰ μὲν οὖν ἡ ἐπὶ τῆς Ἀθηναίων πρεσβείας τὰ κεφάλαια τῶν γινομένων περιειληφυῖα δήλωσις, ἤρκει· λόγων δὲ καὶ παρακλήσεων, αἷς ἐχρήσαντο οἱ πρέσβεις, οὐδὲν ἔδει, μήτε πεισθέντων μήτε δεξαμένων τὰς σπονδὰς Λακεδαιμονίων· τί δή ποτε οὐ τὴν αὐτὴν προαίρεσιν ἐφύλαξε καὶ ἐπὶ τῶν ἐκ τῆς Σπάρτης ἀφικομένων εἰς τὰς Ἀθήνας; οὐδὲ γὰρ ἐκεῖνοι διαπραξάμενοι τὴν εἰρήνην ἀπῆλθον. εἰ δ' ἀκριβῶς δεῖ ταῦτα εἰρῆσθαι, διὰ τί παρέλιπε ῥαθύμως ἐκεῖνα; οὐ γὰρ δή γε ἀσθενείᾳ δυνάμεως ἐξείργετο περὶ ἀμφοτέρων τοὺς ἐνόντας εὑρεῖν τε καὶ ἐξειπεῖν λόγους. εἰ δὲ δὴ κατὰ λογισμόν τινα τὴν ἑτέραν προείλετο πρεσβείαν ἐξεργάσασθαι, οὐκ ἔχω συμβαλεῖν, κατὰ τί τὴν Λακωνικὴν προέκρινε τῆς Ἀττικῆς μᾶλλον, τὴν ὑστέραν τοῖς χρόνοις ἀντὶ τῆς προτέρας, καὶ τὴν ἀλλοτρίαν ἀντὶ τῆς ἰδίας, καὶ τὴν ἐπ' ἐλάττοσι κακοῖς γενομένην, ἀντὶ τῆς ἐπὶ μείζοσι. πόλεων δὲ ἁλώσεις καὶ κατασκαφὰς, καὶ ἀνδραποδισμοὺς, καὶ ἄλλας τοιαύτας συμφορὰς πολλάκις ἀναγκασθεὶς γράφειν, ποτὲ μὲν οὕτως ὠμὰ, καὶ δεινὰ, καὶ οἴκτων ἄξια φαίνεσθαι ποιεῖ τὰ πάθη, ὥστε μηδεμίαν ὑπερβολὴν μήτε ἱστοριογράφοις μήτε ποιηταῖς καταλιπεῖν· ποτὲ δὲ οὕτω ταπεινὰ καὶ μικρὰ, ὥστε μηδ' εἰς αἴσθησιν ἡμῶν τι πεσεῖν γνώρισμα τοῖς ἀναγινώσκουσι τοῦ ἀνδρὸς. λέγων τε ἃ περὶ τῆς Πλαταιέων πόλεως εἴρηκε, καὶ περὶ τῆς Μιτυληναίων, καὶ περὶ τῆς Μηλίων, οὐδὲν δέομαι τὰς λέξεις ἐκείνας φέρειν, ἐν αἷς ἀπὸ τῆς ἄκρας δυνάμεως ἐξείργασται τὰς συμφορὰς αὐτῶν· ἐν αἷς δ' ὑποτρέχει καὶ μικρὰ ποιεῖ τὰ πάθη αὐτῶν, κατὰ πολλοὺς τόπους τῆς ἱστορίας, τούτων μνησθήσομαι· “Περὶ δὲ τοὺς αὐτοὺς χρόνους [e] τούτους Σικυωνείους Ἀθηναῖοι ἐκπολιορκήσαντες, ἀπέκτειναν τοὺς ἡβῶντας· παῖδας δὲ καὶ γυναῖκας ἠνδραπόδισαν· καὶ τὴν γῆν Πλαταιεῦσιν [f] ἔδωκαν νέμεσθαι”. “Καὶ Ἀθηναῖοι πάλιν ἐς Εὔβοιαν διαβάντες, Περικλέους στρατηγοῦντος,

a Exſtat locus *Thucyd.* p. 116. *Ed. Oxon.* *b* In vulgatis *Thucydidis* ὡς αὐτούς. *c* Spartam quidem innuit. *d* Rectius forſan ἐπελήλυθε: itidemque paulo infra, v. 43. ἐπιτρέχει. ſic enim & pag. 230. v. 40. dicit ῥαθυμότερον ἐπιτρέχων, & pagina quidem proxima, v. 11. ῥαθύμως ἐπιτετροχασμένα, *negligenter percurſa, leviter perſtricta. Sylb.* *e* Pro τούτους in *Thucyd.* [p. 310. *Ed. Oxon.*] legitur τοῦ θέρους τούτου, & mox Σκιωναίους μέν: quam vocis Σκιωναίους ſcripturam confirmat diphthongus αι in corrupto Σικυωνείους. *Sylb.* *f* In *Thucydidis* exemplaribus ἔδοσαν: in margine tamen ἔδωκαν.

"στρατηγοῦντος, κατεστρέψαντο πᾶσαν· καὶ τὴν μὲν ἄλλην ὁμολογίᾳ [a] κατέστησαν. Ἑστιαιεῖς δ' ἐξοικίσαντες, αὐτοὶ τὴν γῆν ἔσχον". [b] "Ἀνέστησαν δὲ Αἰγινήτας τῷ αὐτῷ θέρει τούτῳ ἐξ Αἰγίνης Ἀθηναῖοι, αὐτούς τε, καὶ γυναῖκας, καὶ παῖδας· ἐπικαλέσαντες, οὐχ ἥκιστα τοῦ πολέμου σφίσιν αἰτίους εἶναι· καὶ τὴν Αἴγιναν [c] ἀσφαλέστερον ἂν φαινόμενον, τῇ Πελοποννήσῳ ἐπικειμένην, αὐτῶν πέμψαντες ἐποίκους, ἔχειν".

ιϛ'. Πολλὰ καὶ ἄλλα τις ἂν εὕροι δι' ὅλης τῆς ἱστορίας, ἢ τῆς ἄκρας ἐξεργασίας τετυχηκότα, καὶ μήτε πρόσθεσιν δεχόμενα, μήτ' ἀφαίρεσιν· ἢ ῥαθύμως ἐπιτετροχασμένα, καὶ οὐδὲ τὴν ἐλαχίστην ἔμφασιν ἔχοντα τῆς δεινότητος ἐκείνης, μάλιστα δὲ ἐν ταῖς δημηγορίαις, καὶ ἐν τοῖς διαλόγοις, καὶ ἐν ταῖς ἄλλαις ῥητορείαις. ὧν προνοούμενος, ἔοικεν ἀτελῆ τὴν ἱστορίαν καταλιπεῖν, ὡς καὶ Κράτιππος, ὁ συνακμάσας αὐτῷ, καὶ τὰ [d] παραλειφθέντα ὑπ' αὐτοῦ συναγαγών, γέγραφεν οὐ μόνον ταῖς πράξεσιν αὐταῖς ἐμποδὼν γεγενῆσθαι λέγων, ἀλλὰ καὶ τοῖς ἀκούουσιν ὀχληρὰς εἶναι. τοῦτό γέ τοι συνέντα αὐτόν, ἐν τοῖς τελευταίοις τῆς ἱστορίας φησὶ μηδεμίαν τάξαι ῥητορείαν, πολλῶν μὲν κατὰ τὴν Ἰωνίαν γενομένων, πολλῶν δ' ἐν ταῖς Ἀθήναις, ὅσα [e] διὰ λόγων καὶ δημηγοριῶν ἐπράχθη. εἰ γέ τοι ΤΗΝ ΠΡΩΤΗΝ καὶ ΤΗΝ ΟΓΔΟΗΝ ΒΙΒΛΟΝ ἀντιπαρεξετάζοι τις ἀλλήλαις, οὔτε τῆς αὐτῆς ἂν προαιρέσεως δόξειεν ἀμφοτέρας ὑπάρχειν, οὔτε τῆς αὐτῆς δυνάμεως· ἡ μὲν γάρ, ὀλίγα πρά-
144 γματα καὶ μικρὰ περιέχουσα, πλήθει τῶν ῥητορειῶν· ἡ δέ, περὶ πολλὰς καὶ μεγάλας συνταχθεῖσα πράξεις, δημηγορικῶν σπανίζει λόγων.

ιζ'. Ἤδη δὲ ἔγωγε καὶ ἐν αὐταῖς ἔδοξα ταῖς ῥητορείαις τοῦτο συμβεβηκέναι τῷ ἀνδρὶ τὸ πάθος, ὥστε περὶ τὴν αὐτὴν ὑπόθεσιν, καὶ ἐν τῷ αὐτῷ χρόνῳ τεθεῖναι μέν, ἃς οὐκ ἔδει, παραλιπεῖν δέ, ἃς ἔδει λέγεσθαι. οἷόν τι καὶ περὶ τὸ Μιτυληναίων πόλεως ἐν ΤΗ ΤΡΙΤΗ ΒΙΒΛΩ πεποίηκε. μετὰ γὰρ τὴν ἅλωσιν αὐτῆς, καὶ τὴν τῶν αἰχμαλώτων ἄφιξιν, οὓς ἀπέστειλεν ὁ στρατηγὸς Πάχης, διττῶν ἐκκλησιῶν γενομένων ἐν ταῖς Ἀθήναις, τοὺς μὲν ἐν τῇ προτέρᾳ ῥηθέντας ὑπὸ τῶν δημαγωγῶν λόγους παρέλειπεν, ὡς οὐκ ἀναγκαίους· ἐν ᾗ τούς τε αἰχμαλώτους ἀποκτεῖναι ὁ δῆμος ἐψηφίσατο, καὶ τοὺς ἄλλους Μιτυληναίους ἡβηδόν, γυναῖκας δὲ καὶ παῖδας ἀνδραποδίσαι· τοὺς δ' ἐν τῇ ὑστεραίᾳ πάλιν ὑπὸ τῶν αὐτῶν ῥηθέντας, ἐν ᾗ μετάνοιά τις ὑπεισῆλθε τοὺς πολλούς, περὶ τὴν αὐτὴν συνταχθέντας ὑπόθεσιν, παρέλαβεν ὡς ἀναγκαίους.

ιη'. Ὁ δὲ περιβόητος ἐπιτάφιος, ὃν ἐν ΤΗ ΔΕΥΤΕΡΑ ΒΙΒΛΩ διελήλυθε, κατὰ τίνα δὴ ποτὲ λογισμὸν ἐν τούτῳ κεῖται τῷ τόπῳ μᾶλλον, ἢ οὐκ ἐν ἑτέρῳ; εἴτε γὰρ ἐν ταῖς μεγάλαις συμφοραῖς τῆς πόλεως, ἐν αἷς Ἀθηναίων πολλοὶ καὶ ἀγαθοὶ μα-

"ricle pertranſiſſent, univerſam ſubegerunt: ac reliqua quidem ejus regionis parte pactionibus in deditionem recepta, Heſtiæis vero ſedibus ſuis ejectis, eorum terram ipſi occuparunt". "Æginetas quoq; eodem tempore Athenienſes, una cum uxoribus ac liberis, Ægina ejecerunt; incuſantes, quod belli cauſam potiſſimum præbuiſſent; atque exiſtimantes, ſi ex ſuis incolas eo mitterent, propterea quod Ægina Peloponneſo adjaceret, tutius ſe Æginæ imperium habituros".

XVI. Nec vero pauca præterea in illius hiſtoria liceat invenire, quorum aliis ſummam in ſcribendo amplificationem adhibuit, ut neque addi quidquam, neque detrahi poſſit: alia ita ſunt negligenter decurſa, ut eximiam illius in dicendo facultatem ne nimium quidem præ ſe ferant; potiſſimum in concionibus, in colloquiis, atque aliis ejuſmodi elaboratis orationibus. quæ cum diligenter curaſſet, hiſtoriam ipſam reliquiſſe videtur imperfectam; uti Cratippus (qui & ejus fuit æqualis, & quæ ipſe omiſerat in unum coëgit) ſcriptum reliquit; eas orationes ita adhibitas dicens, ut non modo rebus ipſis ſint impedimento, verum etiam auditoribus permoleſtæ: idque ſentientem Thucydidem, nullas in ultima hiſtoriæ parte orationes adjunxiſſe, etſi multa in Ionia ac multa Athenis eveniſſent, quæ ſermonum & orationum interventu tranſigerentur. Quod ſiquis *primum* cum *octavo libro* conferat, neque idem in illis inſtitutum, neque eandem in explicando vim ineſſe judicabit. alter enim, cum paucas admodum, nec magni momenti res habeat, totus concionibus ad artem factis abundat: in altero contra, & multis & magnis rebus referto, magna eſt concionum infrequentia.

XVII. Jam vero & in ipſis concionibus lapſum illum in hunc errorem videor animadvertiſſe, ut in eodem argumento, eodemque tempore, quæ ad rem facerent, omiſerit; quæ vero maxime aliena eſſent, in orationem induxerit. cujus generis illud in *tertio libro*, ubi de Mitylenenſium civitate verba facit, videtur eſſe. Nam poſt urbem captam, ac poſt captivorum adventum, quos Paches dux miſerat, cum bis conventus Athenis ageretur, orationes ab iis, qui populi factionum principes erant, habitas, quaſi minime neceſſarias, omiſit: in quo quidem conventu populus decreverat, ut captivi atque omnis Mitylenæorum juventus trucidaretur, ac mulieres cum pueris in captivitatem abducerentur. ea vero, quæ in ſecundo conventu ab iiſdem eſſent dicta, tanquam maxime neceſſaria, aſſumpſit; in quo conventu populum, qui eadem de re iterum coactus erat, prioris decreti pœnituit.

XVIII. Illa vero tam celebrata Funebris laudatio, quam in *ſecundo libro* collocavit, qua factum eſt ratione, ut eum potius quam alium locum occupaverit? Nam ſive id factum eſt quod in magnis urbis calamitatibus, in quibus multi fortesque ex Athenienſibus viri pugnantes

a Locus occurrit *Thucyd.* p. 62. *Ed. Oxon.* ubi pro κατέστησαν media forma ſcriptum κατεστήσαντο, & mox Ἑστιαιᾶς δὲ ἐξ.
b *Thucyd.* p. 100. legitur, ἀνέστησαν δὲ καὶ Αἰγινήτας τῷ αὐτῷ θέρει τούτῳ ἐξ Αἰγίνης Ἀθηναῖοι, αὐτούς τε καὶ παῖδας καὶ γυναῖκας.
c Apud *Thucyd.* ibid. ἀσφαλέστερον ἐφαίνετο τῇ Πελοποννήσῳ. Poſſes etiam (inquit *Sylb.*) conjuncte legere ἀνφαινόμενον: vel ἂν cum infinitivo ἔχειν juncta futuri ſignificationem efficit. d Scriptus liber habet παραληφθέντα: parum apte. In eodem, v. 20. perperam ſcriptum αὐτῶν. *Sylb.* e In margine *Cod. Bodl.* ἴσ. διαλόγων.

* Incluſum

nantes occubuerunt, uſitatos luctus commemorare neceſſe fuit; ſive quod eos qui cecidiſſent, propter magnas res feliciter geſtas, ex quibus civitati ipſi & vires acceſſerunt & gloria eſt parta, laudationibus Funebribus proſequendos exiſtimavit: hæc profecto Funebris laudatio cuivis alii potius, quam huic loco convenire videatur: ſiquidem qui in prima Peloponnenſium irruptione cecidiſſe in hoc libro memorantur, perpauci numero Athenienſes erant; neque ita memorabile facinus ullum, ut ipſe teſtatur Thucydides, ediderant. nam cum antea de Pericle dixiſſet: Quod nimirum is cu“ſtodia civitatem contineret, ac, quantum quidem poſſet, quietam conſervaret, ita tamen, ut frequenter equites aliquot emitteret, qui hoſtium emiſſarios ab agris, qui vicini urbi erant, prohiberent, nequid ipſis agris damni inferretur; deinde brevem quandam pugnam ab Athenienſium equitum turma, una cum Theſſalis, in Phrygiis (ait) eſſe commiſſam cum Bœotorum equitibus: in quo conflictu Athenienſes & Theſſalos nihilo fuiſſe inferiores, quoad, gravis armaturæ militibus ſubſidio Bœotis miſſis, in fugam ſint converſi. qua in pugna Theſſali atque Athenienſes occubuere pauci: quos tamen illi eodem die ſine ulla pactione receperunt: ſequenti vero die Peloponnenſes trophæum erexerunt”. At illi quorum in *quarto libro* meminit, qui, Demoſthene duce, circa Pylum & terra & mari contra Lacedæmoniorum exercitum dimicarunt, ac utriuſque pugnæ victoriam reportarunt, quæ amplam civitati attulit gloriandi materiam, multo profecto illis & numero & virtute ſuperiores erant. Quid igitur venit in mentem Thucydidi, ut cum paucis iſtis equitibus, qui neque gloriam ullam, neque potentiam civitati pepererunt, publica monumenta aperuerit, ac clariſſimum oratorem Periclem arduam illam tragœdiam induxerit agentem; illis vero, qui & plures & fortiores erant, quorum opera factum eſt, ut, qui bellum Athenienſibus intulerant, ii ſe ad illorum pedes abjicerent, quique longe, ut hoc honore afficerentur, digniores erant, cur (inquam) nullam iis Funebrem laudationem ſcriberet? Ac, ut omnes alias & terreſtres & navales pugnas præteream, in quibus multi ſunt interempti, quos quidem multo juſtius Funebribus illis laudationibus exornaſſet, quam * plebem illam ex Attico agro collectam, qui vix decem aut quindecim equitum numerum explerent; nonne illi Athenienſes, eorumque ſocii, qui in Sicilia cum Nicia & Demoſthene in pugnis, quæ terra marique fierent, ac poſtremo in illa infelici fuga ceciderunt: nonne, inquam, hi, quibus ne ſepultura quidem legitima contigit, cum paullo eſſent quadraginta millibus pauciores, multo erant digniores quos & luctu & ornamentis Funebribus proſequeretur? quos tamen viros ita ille con-

χόμενοι διεφθάρησαν, τοὺς εἰωθότας ὀλοφυρμοὺς ἐπ' αὐτοῖς ἔχρην λέγεσθαι· εἴτ' ἐπὶ ταῖς μεγάλαις εὐπραγίαις, ἐξ ὧν δόξα τις ἐπιφανὴς ἢ δύναμις ἐγένετο τῇ πόλει, τιμᾶσθαι τοῖς ἐπιταφίοις ἐπαίνοις τοὺς ἀποθανόντας· ἐν ᾗ βούλεταί τις μᾶλλον βίβλῳ, ἢ ἐν ταύτῃ, τὸν ἐπιτάφιον ἥρμοττεν εἰρῆσθαι. ἐν ταύτῃ μὲν γὰρ, ὁ κατὰ τὴν προτέραν τῶν Πελοποννησίων εἰσβολὴν πεσόντες Ἀθηναῖοι, κομιδῇ τινες ἦσαν ὀλίγοι, καὶ οὐδ' οὗτοι λαμπρόν τι πράξαντες ἔργον, ὡς αὐτὸς ὁ Θουκυδίδης γράφει. προειπὼν γὰρ περὶ τοῦ Περικλέους, ὅτι τὴν πόλιν ἐφύλασσε, καὶ δι' ἡσυχίας μάλιστα, ὅσον ἐδύνατο, εἶχεν· “Ἱππέας μέν τοι [a] (τινὰς) ἐξέπεμπεν ἀεὶ, τοῦ μὴ προδρόμους ἀπὸ τῆς στρατιᾶς ἐπιπίπτοντας ἐς τοὺς ἀγροὺς τοὺς ἐγγὺς τῆς πόλεως, κακουργεῖν· καὶ ἱππομαχίαν, φησὶ, γενέσθαι βραχεῖαν ἐν Φρυγίοις, τῶν τε Ἀθηναίων τέλει ἑνὶ τῶν ἱππέων, καὶ Θεσσαλοῖς μετ' αὐτῶν, πρὸς τοὺς Βοιωτῶν ἱππέας· ἐν ᾗ οὐκ ἔλαττον ἔσχον οἱ Θεσσαλοὶ καὶ Ἀθηναῖοι, μέχρις οὗ προσβοηθησάντων τοῖς Βοιωτοῖς τῶν ὁπλιτῶν, τροπὴ ἐγένετο αὐτῶν· καὶ ἀπέθανον τῶν Θεσσαλῶν καὶ Ἀθηναίων οὐ πολλοί· ἀνείλοντο μέν τοι αὐτοὺς αὐθημερὸν ἀσπόνδους· καὶ οἱ Πελοποννήσιοι τρόπαιον τῇ ὑστεραίᾳ ἔστησαν. ἐν δὲ ΤΗ ΤΕΤΑΡΤΗ ΒΙΒΛΩ οἱ μετὰ Δημοσθένους, περὶ Πύλον, ἀγωνισάμενοι πρὸς Λακεδαιμονίων δύναμιν καὶ ἐκ γῆς καὶ ἐκ θαλάττης, καὶ νικήσαντες ἐν ἀμφοτέραις ταῖς μάχαις, δι' οὓς ἡ πόλις αὐχήματος ἐπληρώθη, πολλῷ πλείους τε καὶ κρείττους ἦσαν ἐκείνων. τί δή ποτε οὖν ἐπὶ μὲν τοῖς ὀλίγοις ἱππεῦσι, καὶ οὐδεμίαν οὔτε δόξαν οὔτε δύναμιν τῇ πόλει κτησαμένοις, τάς τε ταφὰς ἀνοίγει τὰς δημοσίας ὁ συγγραφεὺς, καὶ τὸν ἐπιφανέστατον τῶν δημαγωγῶν Περικλέα, τὴν ὑψηλὴν τραγῳδίαν ἐκείνην εἰσάγει διατιθέμενον· ἐπὶ δὲ τοῖς πλείοσι καὶ κρείττοσι, δι' οὓς ὑπέπεσον Ἀθηναίοις οἱ τὸν πόλεμον ἐξενέγκαντες κατ' αὐτῶν, ἐπιτηδειοτέροις οὖσι ταύτης τῆς τιμῆς τυγχάνειν, οὐκ ἐποίησε τὸν ἐπιτάφιον; ἵνα δὲ πάσας ἀφῶ τὰς ἄλλας μάχας, τάς τε κατὰ γῆν καὶ κατὰ θάλατταν, ἐν αἷς πολλοὶ διεφθάρησαν, οὓς πολὺ δικαιότερον ἦν κοσμεῖσθαι τοῖς ἐπιταφίοις ἐπαίνοις, ἢ τοὺς [b] πολλοὺς τῆς Ἀττικῆς, ἱππεῖς δέκα, ἢ πεντεκαίδεκα ὄντας· οἱ ἐν Σικελίᾳ μετὰ Νικίου καὶ Δημοσθένους ἀποθανόντες Ἀθηναίων καὶ τῶν συμμάχων, ἔν τε ταῖς ναυμαχίαις, ἔν τε τοῖς κατὰ γῆν ἀγῶσι, καὶ τὸ τελευταῖον ἐν τῇ δυστήνῳ φυγῇ τετρακις μυρίων οὐκ ἐλάττους ὄντες, καὶ οὐδὲ ταφῆς δυνηθέντες τυχεῖν τῆς νομίμου, πόσῳ μᾶλλον ἦσαν ἐπιτηδειότεροι τυγχάνειν οἴκτων τε καὶ κόσμων ἐπιταφίων; ὁ δ' οὕτως ἠμέληκε

a Incluſum τινὰς abeſt à vulg. exemplaribus *Thucydidis*: & ſeq. v. in iiſdem legitur ἐσπίπτοντας: [p. 98, 99. *Ed. Oxon.*] *Sylb.*
b Pro πολλοὺς rectius cum *Dudithio* legemus περιπόλους, *circuitores*: quo vocabulo utitur etiam *Thucyd.* lib. 4. p. 252. ubi *Scholiaſtes* adnotat duo eſſe φυλάκων genera. nam alteros vocari ἱδρυμένους, qui ſcilicet perpetuo unum eundemque locum inſident vel obſident: alteros autem περιπόλους dici, qui agros & caſtella obeunt, ad hoſtiles incurſiones vel arcendas vel ſignificandas. Sic *Ariſtoph.* in *Avib.* περιπόλους ἔχρην πέμψαι. & *Simocatus* apud *Suidam*, τῆς περιπόλου δυνάμεως. Ejuſmodi περιπόλους intelligit etiam *Dionyſius* ipſe *Antiq. Rom.* p. 172. v. 22. & alibi, at p. 130. v. 2. περιπόλους ἀγρῶν tales circuitores vocat, qui obſervant an agri diligenter à ruſticis colantur. *Sylb.*
* *Atticæ regionis circuitores, quod.*

ἠμέληκε τῶν ἀνδρῶν, ὥστε μηδὲ τοῦτο αὐτὸ εἰπεῖν, ὅτι πένθος δημοσίᾳ προὔθετο ἡ πόλις, καὶ τοὺς εἰωθότας ἐναγισμοὺς τοῖς ἐπὶ ξένης ἀποθανοῦσιν, ἐπετέλεσε, καὶ τὸν ἐροῦντα ἐπ' αὐτοῖς ἀπέδειξεν, ὃς τῶν τότε ῥητόρων λέγειν ἦν ἱκανώτατος. οὐ γὰρ δὴ εἰκὸς ἦν Ἀθηναίους ἐπὶ μὲν τοῖς πεντεκαίδεκα ἱππεῦσι δημοσίᾳ πενθεῖν· τῶν δ' ἐκ καταλόγου πλείους διαφθαρέντας ἢ πεντακισχιλίους μηδὲ μιᾶς ἀξιῶσαι τιμῆς. ἀλλ' ἔοικεν ὁ συγγραφεύς· εἰρήσεται γὰρ ἃ φρονῶ· τῷ Περικλέους προσώπῳ βουλόμενος ἀποχρήσασθαι, καὶ τὸν ἐπιτάφιον ἔπαινον ὡς ὑπ' ἐκείνου ῥηθέντα συνθεῖναι· ἐπεὶ [a] δὲ κατὰ τὸ δεύτερον ἔτος ἐτελεύτησεν ἀνὴρ τοῦδε τοῦ πολέμου, καὶ οὐδὲ μιᾶς τῶν μετὰ ταῦτα γενομένων
145 τῇ πόλει συμφορῶν παρεγένετο, εἰς ἐκεῖνο τὸ μικρὸν, καὶ οὐκ ἄξιον σπουδῆς ἔργον, τὸν ὑπὲρ τὴν ἀξίαν τοῦ πράγματος ἔπαινον ἀποθέσθαι.

ιθ'. Ἔτι δὲ μᾶλλον ἴδοι τις ἂν τὸ περὶ τὰς ἐξεργασίας τοῦ συγγραφέως ἀνώμαλον, ἐπιλογισάμενος, ὅτι πολλὰ καὶ μεγάλα πράγματα παραλιπὼν, προοίμιον τῆς ἱστορίας μέχρι πεντακοσίων ἐκμηκύνει στίχων, τὰ πρὸ τοῦδε τοῦ πολέμου πραχθέντα τοῖς Ἕλλησι, μικρὰ βουλόμενος ἀποδεῖξαι, καὶ οὐκ ἄξια τῷδε παραβάλλεσθαι. οὔτε γὰρ τἀληθὲς οὕτως εἶχεν, ὡς ἐκ πολλῶν ἐστι παραδεῖξαι πραγμάτων· οὔτε ὁ τῆς τέχνης ὑπαγορεύει λόγος, οὕτω μεθοδεύειν τὰς αὐξήσεις. οὐ γὰρ εἴ τι τῶν μικρῶν μεῖζόν ἐστι, διὰ τοῦτό ἐστιν ἤδη μέγα· ἀλλ' εἴ τι τῶν μεγάλων ὑπερέχει. γέγονέ τε αὐτῷ τὸ προοίμιον τοσαύτας εἰληφὸς ἀποδεικτικὰς τῆς προθέσεως ἐξεργασίας, ἱστορία τις αὐτὴ καθ' αὑτήν. οἱ δὲ τὰς ῥητορικὰς συνταξάμενοι τέχνας, παραγγέλλουσι δείγματα τῶν λόγων τὰ προοίμια ποιεῖν, αὐτὰ τὰ κεφάλαια τῶν μελλόντων δηλοῦσθαι προσλαμβάνοντας. ὃ δὴ καὶ πεποίηκεν ὁ ἀνὴρ ἐπὶ τῷ τέλει ΤΟΥ ΠΡΟΟΙΜΙΟΥ, μέλλων ἄρχεσθαι τῆς διηγήσεως, ἐν ἐλάττοσιν ἢ πεντήκοντα στίχοις. ὥστε τὰ πολλὰ ἐκεῖνα καὶ καταβλητικὰ τοῦ μεγέθους τῆς Ἑλλάδος, οὐκ ἀναγκαίως αὐτῷ παρέλκεσθαι· ὅτι κατὰ τὸν Τρωϊκὸν πόλεμον οὔπω σύμπασα ἐκαλεῖτο ἑνὶ ὀνόματι ἡ Ἑλλάς· καὶ ὅτι περαιοῦσθαι ναυσὶν ἐπ' ἀλλήλους, οἱ τροφῆς ἀπορούμενοι ἤρξαντο· καὶ προσπίπτοντες πόλεσιν ἀτειχίστοις καὶ κατὰ κώμας οἰκουμέναις, ἥρπαζον, καὶ τὸ πλεῖστον τοῦ βίου ἐντεῦθεν ἐποιοῦντο. τί δ' ἦν ἀναγκαῖον περὶ τῆς Ἀθηναίων τρυφῆς, ᾗ τὸ παλαιὸν ἐχρῶντο, λέγειν; ὅτι κρωβύλους τε ἀνεπλέκοντο, καὶ χρυσοῦς τέττιγας εἶχον ἐπὶ ταῖς κεφαλαῖς· καὶ ὅτι Λακεδαιμόνιοι ἐγυμνώθησάν τε πρῶτοι, καὶ εἰς τὸ φανερὸν ἀποδύντες, λίπα μετὰ τοῦ γυμνάζεσθαι ἠλείφοντο; ὁ δὲ δὴ ναυπηγὸς ὁ Κορίνθιος Ἀμεινοκλῆς, ὁ κατασκευάσας Σαμίοις πρῶτος τέτταρας τριήρεις· καὶ ὁ Σάμου τύραννος Πολυκράτης ὁ Ῥήνειαν ἑλὼν, καὶ ἀναθεὶς τῷ Ἀπόλλωνι τῷ Δηλίῳ· καὶ οἱ Φωκαεῖς οἱ Μασσαλίαν [b] οἰκίσαντες, ὅτι ναυμαχίᾳ Καρ-

temptui habuit, ut ne hoc quidem diceret; civitatem publice eos luxiſſe, ac, quæ in peregrina terra cadentibus juſta fieri ſolent, perſolviſſe: ac in illis alteris talem laudationem fingit, ut, qui illam haberet, omnium oratorum præſtantiſſimũ eligeret. Ac ſane non decebat Athenienſes publice xv hominum caſum lugere; *iis vero, quos vel ex tabulis, in quibus militum nomina ſcribebantur, amplius quinque millibus occiſos conſtat, nullum honorem impertiri. Verum cum Periclis perſonam ad ſuum uſum vellet accommodare, (dicam enim quod ſentio) ideo Funebrem laudationem, ut ab ipſo Pericle habitam, compoſuiſſe videtur. ac, quoniam is ſecundo illius belli anno vita functus eſt, nec ullis aliis urbis calamitatibus ſuperſtes fuit, idcirco in res tam minutas, quæque infra operæ pretium, tantas, præter illarum dignitatem, laudes contulit.

Proœmii vitia.

XIX. Porro quam inæquali ſit ratione uſus in amplificando, facile quis animadvertat, ſi conſideret, multis eum magniſque rebus prætermiſſis hiſtoriæ ſuæ proœmium ad D verſus protraxiſſe, ut, quæ ante hoc bellum geſta à Græcis, non magnum habuiſſe momentum, neque ejuſmodi fuiſſe, ut conferri cum hoc debeant, monſtraret. Nam præterquam quod hæc veritatem non habent, ut ex multis rebus oſtendi poteſt; non hæc eſt ratio ſecunda iis qui ex arte rem exaggerare volunt. non enim, quæ res inter minimas excellit, ſed quæ magnas exſuperat, vera magna eſt judicanda. Ipſius vero proœmium ita eſt comparatum, itaque multas ad inſtitutum ſuum demonſtrandum exaggerationes habet, ut ipſum per ſe hiſtoria quædam eſſe videatur. At qui de arte dicendi præcepta tradiderunt, proœmia veluti notas quaſdam volunt eſſe, quibus capita rerum, de quibus eſt dicendum, commonſtremus. quod quidem & ille in extremo *proœmio*, cum narrationem exordiri vellet, videtur paucioribus quam L verſibus feciſſe. ut ſatis appareat, nihil opus fuiſſe ut multa illa, quæ de Græciæ dignitate detraherent, in medium proferret: quod ſcilicet Trojani belli tempore nondum uno nomine univerſa Græcia appellaretur: quod illi primum, qui cibi inopia laborarent, navibus inter ſe ultro citroque commeare cœperint; qui ſi in civitates nondum muris ſeptas, quæque vicatim habitabantur, incidiſſent, eas diripiebant, hincque majorem ſibi victus partem petebant. Quid autem hîc de Athenienſium luxu, quo illorum majores diffluebant, meminiſſe neceſſe fuit? quod nimirum illi capillos cincinnis intorquerent; quod aureas cicadas in capite geſtarent: quod primi Lacedæmonii in publico, veſtibus detractis, nudati in palæſtra ſe oleo inunxerint: quod Aminocles Corinthius, navium fabricator, primus Samiis quatuor triremes exſtruxerit: quod Sami tyrannus Polycrates Rheniam à ſe captam Apollini Delio dedicaverit: quod Phocaënſes, qui Maſſiliam condidere, navali prœlio

[a] Δὲ redditive accipienda: vel legendum ἐπειδή. atque mox malim ὁ ἀνὴρ, cum articulo. *Sylb.* [b] Scriptus liber habet οἰκήσαντες: & mox Καλχηδονίους: ego impreſſos ſequi malui. Exſtat autem locus in *proœmio*, [pag. 6. *Ed. Oxon.*] Porro ſequens proœmium à *Dionyſio* correctum hoc uno diſcrepat à *Thucydideo*, quod *Dionyſius* ea omnia quæ à paginæ primæ verſu 9. uſque ad pag. 12. v. 17. interjecta ſunt, omittit. *Sylb.* * *At quinque millibus & amplius, ſolenni delectu conſcriptis, & prœlio cæſis, nullum honorem impertiri.*

lio Carthaginenſes ſuperarint: atque alia, quæ his ſunt ſimilia, cur ante narrationem commemoranda eſſe voluit?

XX. Quod ſi, quæ mea ſit ſententia, fas eſt dicere; optime proœmium inſtituiſſet, ſi, omnibus, quæ in medio ſunt poſita, ſublatis, extremaque ejus parte cum propoſitione conjuncta, in hunc modum confeciſſet: “Thucydides Athenienſis bellum, quod inter ſe Peloponnenſes & Athenienſes geſſerunt, conſcripſit, incipiens ſtatim exorto eo, & magnum, atque omnium, quæ unquam antea geſta ſint, memoratu digniſſimum exiſtimans: hac conjectura ductus, quod utraque pars, rebus maxime florentibus, omni cum apparatu id geſſerit; cum videret aliam quidem Græciæ partem ſtatim alteri parti adhærere, aliam id facere cogitare. Hic autem fuit Græcis maximus motus, neque vero illis ſolum, ſed & barbaris, atque adeo pleriſque mortalibus. Ac ea quidem quæ ante hæc geſta eſſent, quæque his vetuſtiora, plane in apertum produci, propter vetuſtatem, nulla ratione potuerunt: ſed, quantum ex ſignis quibuſdam colligere licet, equidem, cum hæc ab ultima origine repeto, non puto illorum res neque in bellis, neque aliis in rebus inſignes fuiſſe. in his vero neque magnam poëtis, qui res plerumque extollunt, fidem adhibui; neque hiſtoricis, qui ſe totos in rebus non optime examinatis ad demulcendas aures magis, quam ad veritatem tradendam, compoſuerunt. quarum quidem rerum maxima pars temporis diuturnitate in fabularum naturam abiit: ſed tamen, ut in rebus obſoletis fieri potuit, ſatis ex clariſſimis conjecturis rem ſibi videtur in apertum produxiſſe. Atque hoc quidem bellum; etſi homines, quibus ipſi bellis interſunt atque depugnant, ea omnium arbitrantur eſſe maxima; abſoluta vero cum ſunt, vetera admirantur; tamen oſtendet iis qui ex rebus geſtis judicabunt, longe maximum exſtitiſſe. Ac omnia quidem, quæ dicerent ſinguli, qui aut geſturi bellum eſſent, aut jam gererent, quæ aut ipſe audivi, aut aliis narrantibus cognovi, difficile fuerit exacte memorare. verum, ut quiſque ſemper de rebus præſentibus maxime conſentanea dicere mihi videbatur, & proxime ad veritatem accedere, ita à me commemorata ſunt. Res vero in bello geſtas, non quas à quocunque audivi, hiſtoria dignas exiſtimavi, nec ut mihi libitum eſſet; ſed eas quibus ipſe interfui, quaſque ex aliis quam potui diligentiſſime perquiſivi. nec facillima fuit inventio: propterea quod qui ſingulis rebus affuerant, non eadem de eiſdem affirmabant; ſed ut quiſque aut in alterutram partem ſtudio propenſior erat, aut reminiſcebatur. Et auditu quidem, ut quæque pars fabularum expers in ipſis eſt, ita minus jucunda fortaſſe videbitur. quicunque autem & præteritas res, &, quantum humano conſilio licet, etiam futuras, præteritis ſimiles, conſiderare planeque inſpi-

χειδονίους ἐνίκων· καὶ τὰ ἄλλα ὅσα τούτοις ἐστὶν ὅμοια, τίνα χρείαν εἶχε πρὸ τῆς διηγήσεως λέγεσθαι;

κʹ. Εἰ δ' ἔστιν ὅσιόν μοι καὶ θεμιτὸν εἰπεῖν ἃ φρονῶ, δοκεῖ μοι κράτιστον ἂν γενέσθαι προοίμιον, εἰ τὸ τελευταῖον αὐτοῦ μέρος τῇ προθέσει προσήρμοσε, πάντα τὰ ἐν μέσῳ παραλιπών· καὶ τοῦτον τὸν τρόπον αὐτὸ κατεσκεύασε· “Θουκυδίδης Ἀθηναῖος ξυνέγραψε τὸν πόλεμον τῶν Πελοποννησίων καὶ Ἀθηναίων, ὡς ἐπολέμησαν πρὸς ἀλλήλους· ἀρξάμενος εὐθὺς καθισταμένου, καὶ ἐλπίσας μέγαν τε ἔσεσθαι καὶ ἀξιολογώτατον τῶν προγεγενημένων· τεκμαιρόμενος, ὅτι ἀκμάζοντές τε ἦσαν ἐς αὐτὸν ἀμφότεροι παρασκευῇ τῇ πάσῃ, καὶ τὸ ἄλλο Ἑλληνικὸν ὁρῶν ξυνιστάμενον πρὸς ἑκατέρους, τὸ μὲν εὐθύς, τὸ δὲ καὶ διανοούμενον. κίνησις γὰρ αὕτη μεγίστη δὴ τοῖς Ἕλλησιν ἐγένετο, καὶ μέρει τινὶ τῶν βαρβάρων, ὡς δ' εἰπεῖν, καὶ ἐπιπλεῖστον ἀνθρώπων. τὰ γὰρ πρὸ αὐτῶν, καὶ τὰ ἔτι παλαιότερα, σαφῶς μὲν εὑρεῖν διὰ χρόνου πλῆθος ἀδύνατον ἦν· ἐκ δὲ τεκμηρίων, [a] ὧν ἐπὶ μακρότατον σκοποῦντί μοι πιστεῦσαι ξυμβαίνει, οὐ μεγάλα νομίζω γενέσθαι, οὔτε κατὰ τοὺς πολέμους, οὔτε ἐς τὰ ἄλλα· οὔτε, ὡς ποιηταὶ ὑμνήκασι περὶ αὐτῶν, ἐπὶ τὸ μεῖζον κοσμοῦντες, μᾶλλον πιστεύων· οὔτε, ὡς λογογράφοι ξυνέθεσαν ἐπὶ τὸ προσαγωγότερον τῇ ἀκροάσει ἢ ἀληθέστερον, ὄντα ἀνεξέλεγκτα, καὶ τὰ πολλὰ ὑπὸ χρόνου αὐτῶν ἀπίστως ἐπὶ τὸ μυθῶδες ἐκνενικηκότα· εὑρῆσθαι δὲ ἡγησάμενος ἐκ τῶν ἐπιφανεστάτων σημείων, ὡς παλαιὰ εἶναι, ἀποχρώντως. καὶ ὁ πόλεμος οὗτος, καίπερ τῶν ἀνθρώπων, ἐν ᾧ μὲν ἂν πολεμῶσι, τὸν παρόντα ἀεὶ μέγιστον κρινόντων, παυσαμένων δὲ, τὰ ἀρχαῖα μᾶλλον θαυμαζόντων, ἀπ' αὐτῶν τῶν ἔργων σκοποῦσι, δηλώσει ὅμως μείζων γεγενημένος αὐτῶν. καὶ ὅσα μὲν λόγῳ εἶπον ἕκαστοι, ἢ μέλλοντες πολεμήσειν, ἢ ἐν αὐτῷ ἤδη ὄντες, χαλεπὸν τὴν [b] (ἀκρίβειαν) αὐτὴν τῶν λεχθέντων (διαμνημονεῦσαι) ἦν, ἐμοί τε ὧν αὐτὸς ἤκουσα, καὶ τοῖς ἄλλοθέν ποθεν ἐμοὶ [c] ἀπαγγέλλουσιν. ὡς δ' ἂν ἐδόκουν μοι ἕκαστοι περὶ τῶν ἀεὶ παρόντων τὰ δέοντα μάλιστα εἰπεῖν, ἐχομένῳ ὅτι ἐγγύτατα τῆς ξυμπάσης γνώμης τῶν ἀληθῶς λεχθέντων, οὕτως εἴρηται. τὰ δ' ἔργα τῶν πραχθέντων ἐν τῷ πολέμῳ, οὐκ ἐκ τοῦ παρατυχόντος πυνθανόμενος ἠξίωσα γράφειν, οὐδ' ὡς ἐμοὶ ἐδόκει· ἀλλ' οἷς τε αὐτὸς παρῆν, καὶ παρὰ τῶν ἄλλων, ὅσον δυνατὸν, ἀκριβείᾳ περὶ ἑκάστου [d] ἐπεξελθών. ἐπιπόνως δὲ εὑρίσκετο, διότι οἱ παρόντες τοῖς ἔργοις ἑκάστοις, οὐ ταὐτὰ περὶ τῶν αὐτῶν ἔλεγον, ἀλλ' ὡς ἑκατέρων τις εὐνοίας ἢ μνήμης ἔχοι. καὶ ἐς μὲν ἀκρόασιν ἴσως τὸ μὴ μυθῶδες αὐτῶν ἀτερπέστερον φανεῖται· ὅσοι δὲ βουλήσονται τῶν τε γενομένων τὸ σαφὲς σκοπεῖν, καὶ τῶν μελλόντων ποτὲ αὖθις κατὰ τὸ ἀνθρώπινον, τοιούτων καὶ παραπλησίων ἔσεσθαι, ὠφέλιμα κρίνειν αὐτὰ, ἀρκούντως

a Ὡς pro ὧν in margine *Cod. Bodl.* b Incluſa in ſcripto libro deſunt. *Sylb.* c Ἀπαγγέλλουσι legitur etiam in vulg. libris: cum aptius eſſe videatur præteritum ἀπαγγείλασιν, *Sylb.* d Participium ἐπεξελθὼν agnoſcit etiam ſcholiaſtes *Thucydidis*, qui exp. ἐρευνῶν *inveſtigans. Sylb.*

a Incluſa

“ἀρκούντως ἕξει· κτῆμά τε ἐς αἰεὶ μᾶλλον, ἢ ἀγώνισμα ἐς τὸ παραχρῆμα ἀκούειν ξύγκειται. τῶν δὲ πρότερον ἔργων μέγιστον ἐπράχθη τὸ Μηδικόν· καὶ τοῦτο ὅμως δυεῖν ναυμαχίαιν [a](καὶ πεζομαχίαιν ταχεῖαν) τὴν κρίσιν ἔσχε· τούτου δὲ τοῦ πολέμου μῆκός τε μέγα προὔβη, παθήματά τε ξυνηνέχθη γενέσθαι ἐν αὐτῷ τῇ Ἑλλάδι, οἷα οὐχ ἕτερα ἐν ἴσῳ χρόνῳ. οὔτε γὰρ πόλεις τοσαίδε ληφθεῖσαι ἠρημώθησαν, αἱ μὲν ὑπὸ βαρβάρων, αἱ δ' ὑπὸ σφῶν αὐτῶν ἀντιπολεμούντων· εἰσὶ δὲ αἳ καὶ οἰκήτορας μετέβαλον ἁλισκόμεναι· οὔτε φυγαὶ τοσαίδε ἀνθρώπων, καὶ φόνος, ὁ μὲν κατ' αὐτὸν (τὸν) πόλεμον, ὁ δὲ διὰ τὸ στασιάζειν. τά τε πρότερον ἀκοῇ μὲν λεγόμενα, ἔργῳ δὲ σπανιώτερον βεβαιούμενα, οὐκ ἄπιστα κατέστη, σεισμῶν τε πέρι, οἳ ἐπὶ πλεῖστον ἅμα μέρος γῆς καὶ ἰσχυρότατοι (οἱ) αὐτοὶ ἐπέσχον, ἡλίου τε ἐκλείψεις, αἳ πυκνότεραι [b]παρὰ τὰς ἐκ τοῦ πρὶν χρόνου μνημονευομένας ξυνέβησαν· αὐχμοί τε ἔστι παρ' οἷς μεγάλοι, καὶ ἀπ' αὐτῶν καὶ λιμοί· καὶ ἡ οὐχ ἥκιστα βλάψασα, καὶ μέρος τι φθείρασα, ἡ λοιμώδης νόσος· ταῦτα γὰρ πάντα μετὰ τοῦδε τοῦ πολέμου ἅμα [c]ξυνεπέθετο. ἤρξαντο δὲ αὐτοῦ Ἀθηναῖοι καὶ Πελοποννήσιοι, λύσαντες τὰς τριακοντούτεις σπονδάς, αἳ αὐτοῖς ἐγένοντο μετὰ Εὐβοίας ἅλωσιν. διότι δὲ ἔλυσαν, τὰς αἰτίας [d]προέγραψα πρῶτον, καὶ τὰς διαφορὰς τοῦ μή τινας ζητῆσαί ποτε, ἐξ ὅτου τοσοῦτος πόλεμος τοῖς Ἕλλησι κατέστη”.

“cere voluerint, his, dum illa utilitatem pariant, ſatis erit; emolumentumque potius, quod ſemper idem ſit, quam ſpectaculum, quod in præſenti tantum oblectet, in ſcribendo cogitamus. Ac earum quidem rerum, quæ ſuperiore ætate geſtæ ſunt, maximæ erant Medicæ; quæ tamen duobus navalibus prœliis, totidemque pedeſtribus, ad exitum pervenerunt. Hujus vero belli tum longitudo in immenſum proceſſit, tum magnas in univerſam Græciam calamitates invexit; quales eodem ſpatio temporis nulle unquam contigerunt. nam neque tot urbes expugnatæ vaſtatæque ſunt, vel barbarorum impetu, vel domeſticis contentionibus; (ſunt etiam quæ incolas captæ mutaverunt) neque tot exitia, totve neces audivit quiſquam, vel belli vel ſeditionum cauſa. Atque ſuperiora illa, quæ auditione quidem percipiuntur, re autem ipſa rariſſime confirmantur, fidem tamen acceperunt: qualia narrantur de terræ motibus qui hoc in bello pleriſq; orbis terræ partibus exſtiterunt; quæ de ſolis defectionibus crebrioribus quã unquã antea; quæ de ſiccitatibus, unde fames ingens, ex fame vero peſtilentia exorta; quæ non mediocribus civitatem malis afflixit: quæ ſimul omnia cum hoc bello civitatem invaſerunt. Origo autem ipſius ab Athenienſibus & Peloponneſiis, ſoluto, quod in annos xxx poſt captam Eubœam percuſſum erat, fœdere, manavit. qui cur initam fœderis ſocietatem diremerint, & cauſas & diſſenſiones, primum oſtendi; ne quis, unde tantum inter Græcos bellum, aliquando poſſet exquirere”.

κα'. Τὰ μὲν δὴ περὶ τὸ πραγματικὸν μέρος ἁμαρτήματά τε καὶ κατορθώματα τοῦ συγγραφέως, ταῦτά ἐστι· τὰ δὲ περὶ τὸ λεκτικόν, ἐν ᾧ μάλιστα ὁ χαρακτὴρ αὐτοῦ διάδηλός ἐστι, μέλλω νυνὶ λέγειν. ἀνάγκη δὲ ἴσως καὶ περὶ ταύτης τῆς ἰδέας προειπεῖν, εἰς πόσα μέρη διαιρεῖσθαι πέφυκεν ἡ λέξις, καὶ τίνας περιείληφεν ἀρετάς· ἔπειτα δηλῶσαι, πῶς ἔχουσαν αὐτὴν ὁ Θουκυδίδης παρὰ τῶν πρὸ αὐτοῦ γενομένων συγγραφέων παρέλαβε· καὶ τίνα μέρη πρῶτος ἁπάντων ἐκαίνωσεν, εἴτ' ἐπὶ τὸ κρεῖττον, εἴτ' ἐπὶ τὸ χεῖρον, μηδὲν [e]ἀποκρυψάμενος.

XXI. Hæc ſunt quæ in Thucydidis ſcriptis recte, quæque male, quod ad eam partem ſpectat quæ res continet, compoſita arbitramur. nunc ad eam partem, quæ in elocutione eſt poſita, aggrediamur: in qua quidem, qualis ſit ejus dicendi ratio, conſpicitur. Quod ante quam faciamus, non abs re fortaſſe fuerit, ſi hoc de genere nonnulla prius attingamus; quotque in partes ipſa diſtribuatur dictio, quaſque in ſe habeat virtutes, indicemus; tum qualis illa fuerit, quam à vetuſtioribus uſurpatam aſſumpſit Thucydides; qualeſque illas partes, aut in melius aut in deterius, commutarit, nihil occultantes oſtendamus.

Thucydideæ dictionis character.

κβ'. Ὅτι μὲν οὖν ἅπασα λέξις εἰς δύο μέρη διαιρεῖται τὰ πρῶτα, εἴς τε τὴν ἐκλογὴν τῶν ὀνομάτων, ὑφ' ὧν δηλοῦται τὰ πράγματα, καὶ εἰς τὴν σύνθεσιν τῶν ἐλαττόνων τε καὶ μειζόνων μορίων· καὶ ὅτι τούτων αὖθις ἑκάτερον εἰς ἕτερα μόρια διαιρεῖται· ἡ μὲν ἐκλογὴ τῶν στοιχειωδῶν μορίων, ὀνοματικῶν λέγω καὶ ῥηματικῶν καὶ συνδετικῶν, εἴς τε τὴν κυρίαν φράσιν, καὶ εἰς τὴν τροπικήν· ἡ δὲ σύνθεσις εἴς τε τὰ κόμματα, καὶ τὰ κῶλα, καὶ τὰς περιόδους· καὶ ὅτι τούτοις ἀμφοτέροις συμβέβηκε, λέγω δὴ τοῖς τε ἁπλοῖς καὶ ἀτόμοις ὀνόμασι, καὶ τοῖς ἐκ τούτων συνθέτοις, τὰ καλούμενα σχήματα· καὶ ὅτι τῶν καλουμένων ἀρετῶν αἱ μέν εἰσιν ἀναγκαῖαι, καὶ ἐν ἅπασιν ὀφείλουσι παρεῖναι τοῖς λόγοις· αἱ δ' ἐπίθετοι, καὶ ὅταν [f]ὑφιστῶσιν αἱ πρῶται,

XXII. Primum illud perſpicuum eſt, omnem dictionem in duas diſtribui partes; in verborum delectum, per quæ ipſæ res explicantur; atque in partium majorum vel minorum compoſitionem: atq; horum unumquodque rurſus in alias particulas diſpertitur; delectus particularum (ut ita dicam) elementarium, i. e. nominalium, verbalium, & conjunctivarum, in propriam elocutionem, aut in figuratam; compoſitio vero in inciſa, membra, circuitus: atque huic quidem utrique parti, hoc eſt, tam ſimplicibus inſectilibuſque, quam ex his compoſitis nominibus, inſunt figuræ quædam, quæ ſchemata vocantur; atque earum quæ virtutes appellantur, aliæ ſunt neceſſariæ, quas quidem in omnibus adhiberi ſermonibus oporteat; aliæ vero adjectitiæ, quas tum primum

vires

a Incluſa deſunt in ſcripto libro: itidemque articulus τοῦ v. 11. *Sylb.* b Vulgati libri *Thucydidis* habent παρὰ τὰ μνημονευόμενα. *Sylb.* c In ſcripto libro ξυνεπίθετο: minus apte. *Sylb.* d Vulgati libri *Thucydidis* habent ἔγραψα, ſine præpoſitione. *Sylb.* e Convenientius ἀποκρυψάμενον, vel pluraliter ἀποκρυψαμένους. *Sylb.* f Ὑφιστῶσι poſitum hic videtur pro ὑποστῶσι. *Sylb.*

α Προηγ-

vires aſſumere, cum primæ illæ ſubſiſtunt, uberius antea oſtendimus. Adeo ut nihil ſit neceſſe nunc de illis denuo orationem inſtituere: neque vero quibus ex præceptis aut rebus harum virtutum quælibet enaſcatur, cum multæ illæ ſint, meminiſſe oportet: cum hæc jam à nobis omnia ſint quam diligentiſſime pertractata.

XXIII. Quo vero dicendi genere ſint uſi qui ante Thucydidem hiſtorias ſcripſere, quaſque ex his leviter attigerint partes, ab initio, ut eram pollicitus, rem repetens, ſummatim percurram. ſic enim proprium hujus viri characterem pernoſcere cuivis licebit. Ac veteres quidem illi, qui multo antea fuerunt, quique non niſi ex ipſis ſunt nominibus noti, quam ſint dicendi rationem ſecuti, non ſatis queo conjicere, ſimplex ne illa fuerit & inornata, ac nihil ſupervacaneum, nihil non utile, non neceſſarium habuerit; aut contra magnifica fuerit, & plena dignitatis & opificii rhetorici, varioque ornamentorum fuco depicta. maximæ enim partis ſcripta ad noſtra tempora non pervenerunt; aut, ſi qua ſervata ſunt, non omnes eſſe illorum, quibus tribuuntur, exiſtimant: ut ſunt illa quæ Cadmo Mileſio, quæque Ariſtæo Proconneſio & ejuſmodi aliis adſcribuntur. Scriptores autem qui ante Peloponneſiacum bellum fuerunt, atque ad Thucydidis uſque ætatem pervenerunt, omnes fere idem conſilium ſecuti ſunt. quos quidem aut Ionica lingua, ut quæ illis temporibus maxime floreret; aut Attica illa vetus, non admodum ei diſſimilis, oblectavit. Hi ſane omnes, ut eſt ante dictum, ſermonis proprietatem magis, quam dicendi tropos adamaverunt; tropos vero velut condimenta orationi inſperſerunt. verborum autem compoſitionem omnes eandem fere affectarunt, ſimplicem & minime affectatam: neque vero in ſententiis figura aliqua exornandis tantum diligentiæ poſuerunt, ut ſupra communem vulgoque tritam, atque ab omnibus uſurpatam dicendi rationem efferrent. Itaque virtutes neceſſarias illorum omnium habet dictio. eſt enim & pura, & perſpicua, & brevis, ſatis proprium cujuſque dialecti characterem ſervans. virtutes autem adjectitias, quibus omnis oratoria vis maxime fit perſpicua, neque omnes, neque ſummas adhibuerunt, ſed paucas, ac modice: ſublimitatem videlicet, elegantiam, gravitatem, magnificentiam: neque item contentionem, neque pondus, neque affectum ullum, quo animi excitarentur; neque ſpiritus illos magnos & certaminibus aptos, ex quibus illa (quæ dicitur) admiranda dicendi vis; uno Herodoto excepto. Is enim & in verborum delectu, & in compoſitione, atque in ipſa figurarum varietate, longe cæteris antecelluit; & ita orationem inſtituit, ut vel optimæ poëſi ſimilem faciat, propter ſuadelam illam & venuſtatem, ac ad ſummam uſque perductam voluptatem: qui ne illas quidem maximas, & præclariſſimas dicendi virtutes omiſit, præter genus illud certaminibus aptum; idque ſive

τότε τὴν ἑαυτῆς ἰσχὺν λαμβάνουσιν, εἴρηται πολλοῖς πρότερον. ὥστε οὐδὲν δεῖ περὶ αὐτῆς ἐμὲ νυνὶ λέγειν· οὐδ' ἐξ ὧν θεωρημάτων τε καὶ πραγμάτων τούτων τῆς ἀρετῆς ἑκάστη γίνεται, πολλῶν ὄντων· καὶ γὰρ ταῦτα τῆς ἀκριβεστάτης τέτευχεν ἐξεργασίας.

κγ'. Τίσι δὲ αὐτῆς ἐχρήσαντο πάντες οἱ πρὸ Θουκυδίδου γενόμενοι συγγραφεῖς, καὶ τίνων ἐπὶ μικρὸν ἥψαντο, ἐξ ἀρχῆς ἀναλαβὼν ὥσπερ ὑπεσχόμην, κεφαλαιωδῶς διέξειμι. ἀκριβέστερον γὰρ οὕτω γνώσεταί τις τὸν ἴδιον τοῦ ἀνδρὸς χαρακτῆρα. οἱ μὲν οὖν ἀρχαῖοι πάνυ, καὶ ἀπ' αὐτῆς μόνον γινωσκόμενοι τῶν ὀνομάτων, ποίαν τε λέξιν ἐπετήδευσαν, οὐκ ἔχω συμβαλεῖν, πότερα τὴν λιτὴν, καὶ ἀκόσμητον, καὶ μηδὲν ἔχουσαν περιττὸν, ἀλλ' αὐτὰ τὰ χρήσιμα καὶ ἀναγκαῖα· ἢ τὴν πομπικὴν καὶ ἀξιωματικὴν, καὶ ἐγκατάσκευον, καὶ τοὺς ἐπιθέτους προσειληφυῖαν κόσμους. οὔτε γὰρ διασώζονται τῶν πλειόνων αἱ γραφαὶ μέχρι τῶν καθ' ἡμᾶς χρόνων· οὔθ' αἱ διασωζόμεναι, παρὰ πᾶσιν, ὡς ἐκείνων οὖσαι τῶν ἀνδρῶν, πιστεύονται· ἐν αἷς εἰσιν αἵ τε Κάδμου τοῦ Μιλησίου, καὶ Ἀριστέου τοῦ [a] Προικοννησίου, καὶ τῶν παραπλησίων τούτοις. οἱ δὲ πρὸ τοῦ Πελοποννησιακοῦ γενόμενοι πολέμου, καὶ μέχρι τῆς Θουκυδίδου παρεκτείναντες ἡλικίας, ὁμοίας ἔσχον ἅπαντες ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ προαιρέσεις· οἵ τε τὴν Ἰάδα προαιρούμενοι διάλεκτον, [b] τήν 147 τε τοῖς τότε χρόνοις μάλιστα ἀνθοῦσαν, καὶ οἱ τὴν ἀρχαίαν Ἀτθίδα, μικράς τινας ἔχουσαν διαφορὰς παρὰ τὴν Ἰάδα. πάντες γὰρ οὗτοι, καθάπερ ἔφην, περὶ τὴν κυρίαν λέξιν μᾶλλον ἐσπούδασαν, ἢ περὶ τὴν τροπικήν· ταύτην δὲ ὥσπερ ἥδυσμα παρελάμβανον. σύνθεσίν τε ὀνομάτων ὁμοίαν ἅπαντες ἐπετήδευσαν, τὴν ἀφελῆ καὶ ἀνεπιτήδευτον· καὶ οὐδ' ἐν τῷ σχηματίζειν τὰς λέξεις, τὰς νοήσεις ἐξέβησαν ἐπὶ πολὺ τῆς τετριμμένης καὶ κοινῆς καὶ συνήθους ἅπασι διαλέκτου. τὰς μὲν οὖν ἀναγκαίας ἀρετὰς ἡ λέξις αὐτῶν πάντων ἔχει· καὶ γὰρ καθαρὰ, καὶ σαφὴς, καὶ σύντομός ἐστιν, ἀποχρώντως σώζουσα τὸν ἴδιον ἑκάστης διαλέκτου χαρακτῆρα· τὰς δ' ἐπιθέτους, ἐξ ὧν μάλιστα διάδηλος ἡ τοῦ ῥήτορος γίνεται δύναμις, οὔτε ἁπάσας, οὔτε εἰς ἄκρον ἡκούσας, ἀλλ' ὀλίγας καὶ ἐπὶ βραχύ· ὕψος λέγω, καὶ [c] καλλιρρημοσύνην, καὶ σεμνολογίαν, καὶ μεγαλοπρέπειαν· οὐδὲ δὴ τόνον, οὐδὲ βάρος, οὐδὲ πάθος, διεγεῖρον τὸν νοῦν· οὐδὲ τὸ ἐρρωμένον καὶ ἐναγώνιον πνεῦμα, ἐξ ὧν ἡ καλουμένη γίνεται δεινότης, πλὴν ἑνὸς Ἡροδότου. οὗτος δὲ κατὰ τὴν ἐκλογὴν τῶν ὀνομάτων, καὶ κατὰ τὴν σύνθεσιν, καὶ κατὰ τὴν τῶν σχηματισμῶν ποικιλίαν, μακρῷ δή τινι τοὺς ἄλλους ὑπερεβάλετο, καὶ παρεσκεύασε τῇ κρατίστῃ ποιήσει τὴν πεζὴν φράσιν ὁμοίαν γενέσθαι, πειθοῦς τε, καὶ χαρίτων, καὶ τῆς εἰς ἄκρον ἡκούσης ἡδονῆς ἕνεκα· ἀρετάς τε τὰς μεγίστας καὶ λαμπροτάτας, ἔξω τῶν ἐναγωνίων οὐδὲν ἐν ταύταις ἐνέλιπεν· εἴτε

οὐκ

a Προικοννήσιος ſupra quoque diphthongo ſcriptum, p. 224. v. 45. ſed unico ο apud *Herodotum* p. 143. legitur Ἀριστέης Προκοννήσιος, aliquoties: apud *Suidam* Ἀριστέας Προικοννήσιος, ut hic. *Sylb.* b Illud τε poſt articulum τὴν rectius expungendum. *Sylb.* c Scriptus codex habet καλιρρημοσύνην, uno λ: contra morem. *Sylb.*

a Hic

οὐκ εὖ πεφυκὼς πρὸς αὐτὰς, εἴτε κατὰ λογισμόν τινα ἑκουσίως ὑπεριδὼν, ὡς οὐχ ἁρμοττούσας ἱστορίαις. οὐδὲ γὰρ δημηγορίαις πολλαῖς ὁ ἀνὴρ, οὐδ' ἐναγωνίοις κέχρηται λόγοις, οὐδ' ἐν τῷ παθαίνειν καὶ δεινοποιεῖν τὰ πράγματα, τὴν ἀλκὴν ἔχει.

κδ'. Τούτῳ δὲ δὴ τῷ ἀνδρὶ Θουκυδίδης ἐπιβαλὼν, καὶ τοῖς ἄλλοις, [a] ὧν πρότερον ἐμνήσθην, καὶ συνιδὼν ἃς ἕκαστος αὐτῶν εἶχεν ἀρετὰς, ἴδιόν τινα χαρακτῆρα, καὶ παρεωραμένον ἅπασι, πρῶτος εἰς τὴν ἱστορικὴν πραγματείαν ἐσπούδασεν ἀγαγεῖν· ἐπὶ μὲν τῆς ἐκλογῆς τῶν ὀνομάτων τὴν τροπικὴν, καὶ γλωττηματικὴν, καὶ ἀπηρχαιωμένην, καὶ ξένην λέξιν προελόμενος ἀντὶ τῆς κοινῆς καὶ συνήθους τοῖς καθ' αὐτὸν ἀνθρώποις· ἐπὶ δὲ τῆς συνθέσεως τῶν τ' ἐλαττόνων καὶ τῶν μειζόνων μορίων, τὴν ἀξιωματικὴν, καὶ αὐστηρὰν, καὶ στιβαρὰν, καὶ βεβηκυῖαν καὶ τραχύνουσαν ταῖς τῶν γραμμάτων ἀντιτυπίαις τὰς ἀκοὰς, ἀντὶ τῆς λιγυρᾶς, καὶ μαλακῆς, καὶ συνεξεσμένης, καὶ μηδὲν ἐχούσης ἀντίτυπον· ἐπὶ δὲ τῶν σχηματισμῶν, ἐν οἷς μάλιστα ἐβουλήθη διενέγκαι τῶν πρὸ αὐτοῦ, πλείστην εἰσενεγκάμενος σπουδήν. διετέλεσε γέ τοι τὸν ἑπτακαιεικοσαετῆ χρόνον τοῦ πολέμου ἀπὸ τῆς ἀρχῆς ἕως τῆς τελευτῆς, τὰς ὀκτὼ βίβλους, ἃς μόνας κατέλιπεν, στρέφων ἄνω καὶ κάτω, καὶ καθ' ἓν ἕκαστον τῶν τῆς φράσεως μορίων ῥινῶν καὶ τορεύων· καὶ τοτὲ μὲν λόγον ἐξ ὀνόματος ποιῶν, τοτὲ δ' εἰς ὄνομα συνάγων τὸν λόγον· καὶ νῦν μὲν τὸ ῥηματικὸν [b] ὀνομαστικῶς ἐκφέρων, αὖθις δὲ τοὔνομα ῥῆμα ποιῶν, καὶ αὐτῶν γε τούτων ἀναστρέφων τὰς χρήσεις, ἵνα τὸ μὲν ὀνομαστικὸν προσηγορικὸν γένηται, τὸ δὲ προσηγορικὸν ὀνομαστικῶς λέγηται· καὶ τὰ μὲν παθητικὰ ῥήματα, δραστήρια, τὰ δὲ δραστήρια, παθητικά· πληθυντικῶν τε καὶ ἑνικῶν ἐναλλάττων τὰς φύσεις, καὶ [c] ἀντικατηγορῶν ταῦτα ἀλλήλων· θηλυκά τε ἀρσενικοῖς, καὶ ἀρσενικὰ θηλυκοῖς, καὶ οὐδέτερα τούτων τισὶ συνάπτων, ἐξ ὧν ἡ κατὰ φύσιν ἀκολουθία πλανᾶται· τὰς δὲ τῶν ὀνοματικῶν ἢ μετοχικῶν πτώσεις ποτὲ μὲν πρὸς τὸ σημαινόμενον ἀπὸ τοῦ σημαίνοντος ἀποστρέφων, ποτὲ δὲ πρὸς τὸ σημαῖνον ἀπὸ τοῦ σημαινομένου· ἐν δὲ τοῖς συνδετικοῖς καὶ τοῖς προθετικοῖς μορίοις, καὶ ἔτι μᾶλλον ἐν τοῖς διαρθροῦσι τὰς τῶν ὀνομάτων δυνάμεις, ποιητοῦ τρόπον ἐνεξουσιάζων. πλεῖστα δ' ἄν τις εὕροι παρ' αὐτῷ σχήματα, προσώπων τε ἀποστροφαῖς, καὶ χρόνων ἐναλλαγαῖς, καὶ τοπικῶν σημειώσεων διαφοραῖς ἐξηλλαγμένα τῶν συνήθων, καὶ σολοικισμῶν λαμβάνοντα φαντασίας· ὁπόσα τε γίνεται πράγματα ἀντὶ σωμάτων, ἢ σώματα ἀντὶ πραγμάτων· καὶ ἐφ' ὧν ἐνθυμημάτων αἱ μεταξὺ παρεμπτώσεις πολλαὶ γινόμεναι, διὰ πολλοῦ τὴν ἀκολουθίαν κομίζονται· τά τε σκολιὰ, καὶ πολύπλοκα, καὶ [d] δυσεξέλικτα, καὶ τὰ ἄλλα τὰ συγγενῆ τούτοις. εὕροι δ' ἄν τις οὐκ ὀλίγα καὶ τῶν θεατρικῶν σχημάτων κείμενα παρ' αὐτῷ· τὰς παρισώσεις λέγω, καὶ παρονομασίας, καὶ ἀντιθέσεις· ἐν αἷς ἐπλεό-
148 νασε Γοργίας ὁ Λεοντῖνος, καὶ οἱ περὶ Πῶλον, καὶ

quod natura ab eo abhorrebat, ſive quod rationibus quibuſdam adductus, ſponte illud, tanquam hiſtoriis minus aptum, contempſit. is enim neque concionibus multis, neque aliis ad contentionem accommodatis orationibus utitur; neque ullam ad concitandos affectus & res amplificandas vim habet.

XXIV. * Huic, & cæteris quorum ſuperius eſt facta mentio, ſuperveniens Thucydides, cum, quas quiſque dicendi virtutes haberet, vidiſſet, ipſe propriam quandam dicendi formam, ab aliis non animadverſam, primus in hiſtoriam induxit; in electione quidem verborum, figuratam, cuique genti peculiarem, & obſoletam ac peregrinam dictionem, communi ſuoque tempore uſitatæ linguæ anteponens; in jungendis autem majoribus & minoribus particulis, grandem, auſteram, nervoſam, firmam, & literarum aſperitate aures ferientem compoſitionem, pro ſuavi, molli, & polita, nihilque in ſe aſperitatis habente, conſectatus eſt; in figuris autem adhibendis, quibus in primis vetuſtiores ſuperare contendebat, nimiam diligentiam poſuit. Totos certe XXVII annos in illis octo libris, quos ſolos reliquit, immutandis conſumpſit; quos ſurſum deorſum volutans, ſingulas locutionum particulas limabat, nunc ex uno nomine orationem conficiens, rurſuſque in nomen orationem contrahens: interdum autem verbalia nominaliter proferens, ac rurſus nomen verbum faciens, atque omnem eorum uſum pervertens; ita ut, quod proprium eſt, eo pro appellativo abutatur; quod vero eſt appellativum, pro nomine proprio uſurpet: inſuper verba patiendi, activa facit; quæ vero actionem notant, iis ipſe paſſionem attribuit: eorum item quæ multitudinis, quæve unius numero efferri debent, naturam commutat, atque alia de aliis dici cogit: maſculina fœmininis conjungit; & fœminina rurſus maſculinis attribuit; quæ autem neutrius ſunt generis, ita his connectit, ut tota naturalis illa coaptatio & conſecutio divagetur: nominum & participiorum caſus ab eo quod ſignificare debet, ad id quod eſt ſignificatum; & contra, quod eſt ſignificatum, ad ſignificans transfert: in conjunctivis autem ac præpoſitivis particulis, iis præſertim quæ vocabulorum vires diſtinguunt, poëtica prorſus utitur licentia. Plurimas etiam in eo figuras invenias, quæ perſonarum apoſtrophis, temporum commutationibus, & localium notationum diſcrepantia, à communi conſuetudine ſint deflexæ, ac ſolœciſmorum ſpeciem præferant: præterea, quot in ipſo res videas pro corporibus, & corpora viciſſim pro rebus ſumi? in enthymematibus vero (in quibus interpoſitiones cum multæ ſint, longo intervallo conſecutionem ſuam recuperant) adſunt tortuoſa illa, & perplexa, & inextricabilia, atque alia his ſimilia Nec paucas item figuras theatrales ab eo uſurpatas invenias, ut paria paribus relata, adnominationes, oppoſitiones; quibus nimio frequenter uſus eſt Gorgias Leontinus, Polus, Licymnius,

a Hic locus ſupra citatur à *Dionyſio* iiſdem prope verbis, p. 215. v. 2. *Sylb.* b De ὀνομαστικῶς ſupra dictum ad ejuſdem p. 215. v. 10. c Scriptus codex habet ἐγκατηγορῶν: parum convenienter. *Sylb.* d Δυσέλικτα in *Cod. Bodl.* vitioſe, ut puto: quum & antea habuerimus δυσεξέλικτα, p. 215. v. 31. * *In hunc & cæteros conjectis oculis, Thucyd.*

a Rectius

Licymnius, & multi alii, qui eodem tempore floruerunt. Maxime vero inſignia, & ex quibus character ejus præcipue cognoſcitur, hæc ſunt; ſtudere, ut pauciſſimis verbis quamplurimas res comprehendat, multaſque in unum ſententias cogat, ac tum maxime auditorem, cum exſpectat adhuc aliquid, relinquat: quo fit ut brevitas obſcuritatem pariat. Sed ut hæc paucis complectar, quatuor eſſe animadverto veluti inſtrumenta Thucydideæ dictionis; poëticam verborum ſtructuram, in figuris multiplicem varietatem, concentus aſperitatem quandam, & ſignificationis celeritatem. Colores autem quibus utitur, ſunt acerbus, denſus, amarus, auſterus, vehemens, gravis, & terribilis; atque in primis † affectionibus movendis peraccommodatus. Talis quidem eſt Thucydides in ſuo illo charactere dicendi, quo cæteros anteivit. Cum autem & inſtitutum ejus & facultas una decurrunt, perfectam abſolutamque, atque adeo divinam orationem efficit. cum vero non eſt par viribus, quippe cum nervi illi ob dicendi celeritatem non uſquequaque perdurent, oratio fit obſcura; vitia quædam, quæ minime deceant, ſecum afferens. Nam præclara illa, rebuſque in omnibus neceſſaria præcepta, quibus traditur qua ratione ſit peregrinis ac novatis utendum, ac quatenus illa ſint aſſumenda, non per omnes hiſtoriæ partes ſervavit.

Λικύμνιον, καὶ πολλοὶ ἄλλοι τῶν κατ' αὐτὸν ἀκμασάντων. ἐκδηλότατα δὲ αὐτοῦ καὶ [a] χαρακτηρικώτατά ἐστι, τό, τε πειρᾶσθαι δι' ἐλαχίστων ὀνομάτων πλεῖστα σημαίνειν πράγματα, καὶ πολλὰ συντιθέναι νοήματα εἰς ἕν, καὶ ἔτι προσδεχόμενόν τι τὸν ἀκροατὴν ἀκούσεσθαι, καταλιπεῖν· ὑφ' ὧν ἀσαφὲς γίνεται τὸ βραχύ. ἵνα δὲ συνελὼν εἴπω, τέτταρα μέν ἐστιν ὥσπερ ὄργανα τῆς Θουκυδίδου λέξεως· τὸ ποιητικὸν τῶν ὀνομάτων, τὸ πολυειδὲς τῶν σχημάτων, τὸ τραχὺ τῆς ἁρμονίας, τὸ τάχος [b] τῶν σχημάτων. χρώματα δὲ αὐτῆς, τό, τε στρυφνὸν, καὶ τὸ πυκνὸν, καὶ τὸ πικρὸν, καὶ τὸ αὐστηρὸν, καὶ τὸ ἐμβριθὲς, καὶ τὸ δεινὸν, καὶ τὸ φοβερόν· ὑπὲρ ἅπαντα δὲ ταῦτα τὸ παθητικόν. τοιοῦτος μὲν δή τίς ἐστιν ὁ Θουκυδίδης κατὰ τὸν τῆς λέξεως χαρακτῆρα, ᾧ περὶ τοὺς ἄλλους διήνεγκεν. ὅταν μὲν οὖν ἥ τε προαίρεσις αὐτοῦ καὶ ἡ δύναμις συνεκδράμῃ, τέλεια γίνεται κατορθώματα καὶ δαιμόνια· ὅταν δὲ ἐλλείπῃ τὸ τῆς δυνάμεως, οὐ παραμένοντος μέχρι πάντων τοῦ τόνου διὰ τὸ τάχος τῆς ἐπαγγελίας, ἀσαφής τε ἡ λέξις γίνεται, καὶ ἄλλας τινὰς ἐπιφέρει κῆρας οὐκ εὐπρεπεῖς. τὸ γὰρ ἐν ᾧ δεῖ [c] τρόπῳ τὰ ξένα καὶ πεποιημένα λέγεσθαι, καὶ μέχρι πόσου προελθόντα πεπαῦσθαι, καλὰ καὶ ἀναγκαῖα θεωρήματα ἐν πᾶσιν ὄντα τοῖς ἔργοις, οὐ διὰ πάσης τῆς ἱστορίας φυλάττει.

XXV. Jam, cum hæc per capita attigerimus, ſupereſt ut jã ad ea demonſtranda deveniamus. Non autem de ſingulis ſeparatim Thucydidis dicendi formis ſermonem faciemus, illius verba ſubjungendo; ſed diverſis ex locis particulas quaſdã ſumendo narrationis & orationũ, hiſq; cauſas apponendo, ex quibus facile appareat, quibus in locis, tam in rebus quam verbis, bene maleve ſe geſſerit: illud iterum abs te, Q. Æli, atque ab aliis philologis, ſiqui forte hæc legent, enixe petentes, ut conſilium noſtrum perpendant; nihil enim aliud conamur, quam ut characterem Thucydidis oſtendamus, ac ſimul omnia animadverſione digna, quæ illi contigerint, comprehendamus; nihil omnino, præter eorum, qui ad hujus ſe viri imitationem componere volunt, utilitatem, propoſitum habentes. Itaque in ipſo ſtatim *proœmii* exordio hac utens propoſitione, bellum Peloponneſiacum, de quo ſcripturus erat, omnium, quæ antea geſta eſſent, fuiſſe maximum, hæc ad verbum ſcribit: "Ac bella quidem ante geſta, "atque his vetuſtiora, in apertum produci, "temporis longinquitas vetuit. ſed, quantum "ex ſignis colligere licet, equidem, hæc à vetuſtiſſima origine repetens, magnas fuiſſe "illorum res, neque in bello, neque aliis in rebus, exiſtimo. Nam in ea quæ nunc Græcia "appellatur, perpetuum olim incolas domicilium habuiſſe, non videtur. nam cum à majore aliqua multitudine coactus, ſuam quiſque patriam facile relinqueret, perſæpe migrationes fiebant: quippe cum nulla adhuc "inter eos negotiatio eſſet, neque ullum citra

κέ. Προειρημένων δὲ τούτων κεφαλαιωδῶς, ἐπὶ τὰς ἀποδείξεις αὐτῶν ὥρα τρέπεσθαι· ποιήσομαι δὲ οὐ χωρὶς ὑπὲρ ἑκάστης ἰδέας τὸν λόγον, ὑποτάττων αὐταῖς τὴν Θουκυδίδου λέξιν, ἀλλὰ κατὰ περιοχάς τινας καὶ τόπους, μέρη λαμβάνων τῆς τε διηγήσεως καὶ τῶν ῥητορειῶν, καὶ παρατιθεὶς τοῖς τε πραγματικοῖς καὶ τοῖς λεκτικοῖς κατορθώμασιν ἢ ἁμαρτήμασι τὰς αἰτίας, δι' ἃς τοιαῦτά ἐστι· δεηθείς σου πάλιν, καὶ τῶν ἄλλων φιλολόγων, τῶν ἐντευξομένων [d] τῇ γραφῇ, τὸ βούλημά μου τῆς ὑποθέσεως, ἧς προῄρημαι, σκοπεῖν, ὅτι χαρακτῆρός ἐστι δήλωσις, ἅπαντα περιειληφυῖα τὰ συμβεβηκότα αὐτῷ καὶ δεόμενα λόγου, σκοπὸν ἔχουσα τὴν ὠφέλειαν αὐτῶν τῶν βουλησομένων μιμεῖσθαι τὸν ἄνδρα. ἐν ἀρχῇ μὲν οὖν ΤΟΥ ΠΡΟΟΙΜΙΟΥ προθέσει χρησάμενος, ὅτι μέγιστος ἐγένετο τῶν πρὸ αὐτοῦ πολέμων ὁ Πελοποννησιακὸς, κατὰ λέξιν οὕτω γράφει· "Τὰ γὰρ πρὸ "αὐτῶν, καὶ τὰ ἔτι παλαιότερα, σαφῶς μὲν εὑρεῖν "διὰ χρόνου πλῆθος ἀδύνατον ἦν· ἐκ δὲ τεκμηρίων, ὧν ἐπὶ μακρότατον σκοποῦντί μοι πιστεῦσαι ξυμβαίνει, οὐ μεγάλα νομίζω γενέσθαι, οὔτε κατὰ τοὺς πολέμους, οὔτε ἐς τὰ ἄλλα. φαίνεται γὰρ ἡ νῦν Ἑλλὰς καλουμένη, οὐ πάλαι βεβαίως οἰκουμένη· ἀλλὰ "μεταναστάσεις τε οὖσαι τὰ πρότερα, καὶ ῥᾳδίως ἕκαστος τὴν ἑαυτῶν ἀπολείποντες, βιαζόμενοι ὑπό "τινων ἀεὶ πλειόνων. τῆς γὰρ [e] ἐμπορίας οὐκ οὔσης, οὐδ'

"ἐπιμιγνύντες

a Rectius χαρακτηριστικώτατα ut ſupra p. 215. v. 38. ſed & alibi tamen χαρακτηρικώτατα legitur perſæpe. *Sylb.* *b* Pro τῶν σχημάτων congruentius legemus τῆς σημασίας, ut ſupra p. 215. v. 45. quo modo etiam paulo poſt, v. 18. hic ſequitur, τὸ τάχος τῆς ἀπαγγελίας *enunciationis celeritas*. Sic etiam v. 14. pro περὶ rectius legemus παρὰ, ut ſupra p. 215. v. 50. & p. 238. v. 27. *Sylb.* *c* Τρόπῳ agnoſcit etiam *Dudithii* verſio. ſiquis malit τόπῳ, per me licet. *Sylb.* *d* Τῇ γραφῇ ταύτῃ in *Cod. Bodl.* *e* Scriptus codex habet ἐμπειρίας: minus apte. ἐμπορίας legitur non tantum in vulg. editionibus *Thucydidis* p. 1. ſed etiam ſupra p. 44. v. 43. & p. 217. v. 7. & p. 219. v. 41. *Sylb.* † Al. *affectibus majoribus excitandis peraccom.*

a Thucydi-

“ἐπιμιγνύντες ἀδεῶς ἀλλήλοις, οὔτε κατὰ γῆν, οὔτε
“διὰ θαλάσσης, νεμόμενοί τε τὰ αὑτῶν ἕκαστοι ὅσον
“ἀποζῆν, καὶ περιουσίαν χρημάτων οὐκ ἔχοντες, οὐδὲ γῆν
“φυτεύοντες[a] . . . .
. . . . (τῶν δὲ
“Λακεδαιμονίων οὐκέτι ὀξέως ἐπεκθεῖν, ᾗ προσπίπτοιεν,
“δυναμένων, γνόντες αὐτοὺς οἱ ψιλοὶ βραδυτέρους ἤδη ὄν-
“τας τῷ ἀμύνασθαι, καὶ αὐτοὶ τῇ ὄψει τοῦ θαρσεῖν τὸ
“πλεῖστον εἰληφότες, πολλαπλάσιοι φαινόμενοι, καὶ
“ξυνειθισμένοι μᾶλλον μηκέτι δεινοὺς αὐτοὺς ὁμοίως
“σφίσι φαίνεσθαι, ὅτι οὐκ εὐθὺς ἄξια τῆς προσδοκίας
“ἐπεπόνθεσαν, ὥσπερ ὅτε πρῶτον ἀπέβαινον τῇ γνώ-
“μῃ) δεδουλωμένοι ὡς ἐπὶ Λακεδαιμονίους. καταφρο-
“νήσαντες (οὖν αὐτῶν,) καὶ ἐμβοήσαντες, ἀθρόοι ὥρμησαν
“ἐπ᾽ αὐτούς”. ἦν δ᾽ ἡ περιοχὴ ὠφελίμη κατεσκευάσθαι
μὴ τοῦτον ὑπ᾽ αὐτοῦ τὸν τρόπον, ἀλλὰ κοινότερον μᾶλ-
λον καὶ ὠφελιμώτερον, τοῦ τελευταίου μορίου τῷ πρώ-
τῳ προστεθέντος, τῶν δὲ διὰ μέσου, τὴν μετὰ ταῦτα
χώραν λαβόντων. ἀγκυλωτέρα μὲν οὖν ἡ φράσις οὕτω σχη-
ματισθεῖσα γέγονε, καὶ δεινοτέρα· σαφεστέρα δὲ καὶ ἡδίων
ἐκείνως ἂν κατασκευασθεῖσα· “Τῶν δὲ Λακεδαιμο-
“νίων οὐκέτι ἀπελθεῖν ἢ προσπίπτειν δυναμένων, γνόν-
“τες αὐτοὺς οἱ ψιλοὶ βραδυτέρους ἤδη, συστραφέντες
“καὶ ἐμβοήσαντες, ὥρμησαν ἐπ᾽ αὐτοὺς ἀθρόοι· ἔκ τε
“τῆς ὄψεως τὸ θαρρεῖν προσειληφότες, ὅτι πολλαπλά-
“σιοι ἦσαν· καί, ἐκ τοῦ μηκέτι δεινοὺς αὐτοὺς ὁμοίως
“σφίσιν φαίνεσθαι, καταφρονήσαντες, ἐπειδὴ οὐκ εὐθὺς
“ἄξια τῆς προσδοκίας ἐπεπόνθεσαν, ἣν εἶχον ὑπόλη-
149 “ψιν ὅτι πρῶτον ἀπέβαινον, τῇ γνώμῃ δεδουλωμένοι,
“ὡς ἐπὶ Λακεδαιμονίους”.

κϛʹ. Ὑπεξαιρουμένης δὲ τῆς περιγραφῆς πάσης, τἆλλα πάν-
τα ὠνόμασται τοῖς προσφυεστάτοις ὀνόμασι, καὶ περιεί-
ληπται τοῖς ἐπιτηδειοτάτοις σχηματισμοῖς. ἀρετῆς τε οὐ-
δεμιᾶς, ὡς εἰπεῖν, οὔτε λεκτικῆς, οὔτε πραγματικῆς ἐν-
δεῶς ἔσχηκεν ἃς οὐδὲν δέομαι πάλιν ἐξαριθμεῖσθαι. ἐν δὲ
ΤΗ ΕΒΔΟΜΗ ΒΙΒΛΩ τὴν ἐσχάτην ναυμαχίαν Ἀθη-
ναίων καὶ Συρακουσίων ἀφηγούμενος, οὕτως ὠνόμακέ τε καὶ
ἐσχημάτικε τὰ πραχθέντα· “Ὁ δὲ Δημοσθένης καὶ Μέ-
“νανδρος καὶ [b] Εὐθύδημος· οὗτοι γὰρ ἐπὶ τὰς ναῦς τῶν Ἀθηναίων
“στρατηγοὶ ἐπέβησαν· ἄραντες ἀπὸ τοῦ ἑαυτῶν στρατοπέδου,
“εὐθὺς ἔπλεον πρὸς τὸ ζεῦγμα τοῦ λιμένος· καὶ τὸ [c] παρα-
“λειφθέντα διέκπλουν βουλόμενοι βιάσασθαι ἐς τὸ ἔξω. προ-
“εξαναγόμενοι δὲ Συρακούσιοι καὶ οἱ ξύμμαχοι ναυσὶ πα-
“ραπλησίαις τὸν ἀριθμόν, καὶ πρότερον κατά τε τὸν ἔκπλουν,
“μέρει αὐτῶν ἐφύλασσον, καὶ κατὰ τὸν ἄλλον κύκλῳ λιμένα,
“ὅπως πανταχόθεν ἅμα προσπίπτοιεν τοῖς Ἀθηναίοις· καὶ ὁ
“πεζὸς αὐτοῖς ἅμα παρεβοήθει, ᾗπερ καὶ αἱ νῆες κατίσχοιεν.
“ἦρχον δὲ τοῦ ναυτικοῦ τοῖς Συρακουσίοις [d] Σικανὸς μὲν καὶ Ἀγά-

“formidinem vel terra vel mari commerci-
“um haberent; ſed ita ſuis rebus uterentur,
“quatenus ad vitam exiliter traducendam ſa-
“tis eſſe exiſtimarent; pecuniæ copiam non
“habentes, neque terram ſerentes. . . . .
. . . . “(Sed cum La-
“cedæmonii non amplius irruere poſſent,
“qua impetum feciſſent; milites levitèr ar-
“mati, cum ipſos ſemet defendendo fatigatos
“animadvertiſſent, & ipſi ſpectaculo animis
“magis confirmati, quod longe plures eſſent,
“& jam aſſueti minus illos formidabiles exiſti-
“mare, quia non tam gravia perpeſſi fuerant,
“ac ſperaverant, quum primum egreſſi ſunt)
“abjecto ſervilique animo, ut qui contra La-
“cedæmonios proficiſcerentur. eos igitur con-
“temnentes, ſublato clamore, confertim im-
“petum in eos fecere”. Multo autem hæc
comprehenſio erat utilior futura, ſi ipſe non
hoc modo eam comprehendiſſet, ſed commu-
niorem & utiliorem ſecutus fuiſſet rationem;
atque ita hæc verba collocaſſet, ut extremam
cum prima parte conjungeret, quæ vero in
medio, ea rejiceret in ſequentem locum. hoc
ſane pacto contorta & gravior eſt oratio;
multo vero fuiſſet clarior & jucundior, hoc
ordine collocata: “Cum Lacedæmonii non
“jam amplius abire, aut irruere in illos poſ-
“ſent, levis armaturæ milites, tardiores eos
“eſſe factos animadvertentes, facto globo ac
“clamore ſublato, confertum in illos impetum
“fecerunt. ex quo fiebat ut, cum ſe plurimos
“eſſe cernerent, animus etiam accederet; &,
“cum non æque ac prius eſſe terribiles illos
“arbitrarentur, contemptu haberent: cum
“non ſtatim, quæ exſpectaverant, experti
“ſunt, ut, cum primum in terram deſcende-
“rent, putabant, dejecti animo tanquam ad-
“verſus Lacedæmonios pugnaturi”.

XXVI. Detracta hac tota circumſcriptione, reliqua omnia nominibus ac figuris maxime accommodatis comprehendit. neque ullam, prope dixerim, aut ad dictionem, aut ad res ſpectantem, virtutem prætermiſit: quas quidem virtutes denuo enumerare nihil neceſſe eſt. In *ſeptimo* autem *libro* extremam Athenienſium & Syracuſanorum navalem pugnam narrans, ſic & verbis & figuris in explicandis rebus uſus eſt: “Demoſthenes autem & Me-
“nander & Euthydemus, qui duces Atheni-
“enſium naves conſcenderant, cum ſe loco
“moviſſent, ſine mora ad portus fauces, ca-
“ptas jam & occupatas, adnavigarunt, ut per
“vim ſibi exitum pararent. quibus Syracuſani
“eorumque ſocii cum totidem navibus oc-
“currerunt: ac primum partem illarum ad
“exitum cuſtodiendum collocarunt, altera to-
“tum undique portum tutabantur. quod eo
“faciebant, ut omni ex parte à peditatu ad-
“juti, quocunque in loco naves conſtituiſſent,
“in Athenienſes irruerent. Præerant autem
“claſſi apud Syracuſanos Sicanus & Aga-
“tharchus,

[a] *Thucydidis* verba, ſententiæ explendæ deſunt, facile potuiſſent è vulgatis libris addi. ſed quia non conſtat quo-uſque locum citarit *Lyſias*, & qua phraſi planiore *Thucydidis* mentem expreſſerit, ideo manca hæc relinquere malui. In ſequenti autem loco *Thucydide* addenda putavi, ſine quibus *Dionyſiana* non potuiſſent intelligi; ea ſcilicet quæ à v. 5. uſque ad 12. his ſignis ( ) incluſa ſunt. Quæ vero mox verſu 14. iiſdem ſignis incluſa ſunt, οὖν & αὐτῶν, a vulgatis *Thucydidis* exemplaribus ſunt. *Sylb.* Exſtat autem locus apud *Thucyd.* p. 235. *Ed. Oxon.* [b] In *Thucydide* p 455. *Ed. Oxon.* Εὔδημος. Vide notas quæ illi ſubjectas. [c] Apud *Thucyd.* καταλειφθέντα. *Dudithius* legit καταληφθέντα, *occupatum.* Seq. v. *Thucyd.* exempl. habet προεξαναγόμενοι: & v. 47. παρεβοήθει, præſ. temp. *Sylb.* [d] Scriptus liber habet Εἰκανός: perperam. *Sylb.*

tharchus, alterum uterque totius exercitus cornu tenens: Pythen & Corinthii medium habebant. Atque Athenienſes quidem alii, poſtquam ad fauces ſubiere, primo impetu navium, quæ ad eum locum erant, potiti, clauſtra conabantur aperire. ſed mox, invectis in eos undique Syracuſanis ac ſociis, non jam pro anguſtiis exitus tantum, ſed etiam intra portum navale prælium gerebatur: quod quidem omnium, quæ ante facta eſſent, atrociſſimum fuit. Magnum enim erat utriuſque partis nautarum ſtudium ad naves in hoſtes impellendas, cum juberentur: magna gubernatorum artis æmulatio, mutuaque contentio. eorum qui naves conſcenderant, hæc erat cura, ut, ſi navis in navem incurreret, ne ii, qui in tabulatis inſiſtebant, reliquorum deſtituerentur artificio: ac quiſque, in eo quem ſortitus erat loco, primus eſſe contendebat. Cæterum, multis non magno in ſpatio navibus inter ſe concurſantibus, ac prælio decertantibus, cum paulo ducentis eſſent pauciores, rari fiebant excurſus; propterea quod neque progredi neque inhiberi naves poſſent; ſed frequentiores implicationes erant, ut quæque, ſive fugiendo ſive alteram incurſando, in alteram incidiſſet. Interea vero dum naves mutuo ſibi occurrerent, ii qui in tabulatis erant, miſſilium, ſagittarum, ſaxorum ingentem in illos vim conjiciebant: cum vero conſerebantur, milites, commiſſa pugna, in adverſariorum naves inſilire conabantur. Fiebat autem locorum anguſtiis, ut, dum alterutri una ex parte hoſtes adorirentur, ipſi altera ex parte invaderentur; ac duæ interdum naves cum una, alicubi etiam plures, neceſſario inter ſe complicarentur; cum gubernatores partim adoriendis aliis, partim ſibi cavendo, idque non una in parte, ſed undequaque, occuparentur. Magnus autem erat multarum inter ſe concurſantium navium ſtrepitus, qui & terrorem nautis incutiebat, & earum rerum, quæ à præfectis juberentur, auditum auferebat. multa enim utraque ex parte adhortatio, & ingens præfectorum clamor exaudiebatur, tum ex arte gubernatoria, tum ex præſenti contentione vincendi: cum Athenienſes quidem ſuos, ut exitum ſibi per vim pararent, clamore incitarent, utque, ſi unquam alias, nunc majore contentione pro incolumi in patriam reditu elaborarent: Syracuſanis vero ac ſociis pulcrum videretur, prohibere ne ſui fugam caperent, ſed vincendo ſuam quiſque patriam honeſtaret. Præterea vero duces ipſi utriuſque partis, ſi quam navem ulla neceſſitate coactam cedere animadvertiſſent, trierarchum nomine appellabant: atque Athenienſes quidem ita percunctabantur, num terram inimiciſſimam magis hoſpitalem, quam mare non exiguo labore partum, arbitraren-

θαρχος, κέρας ἑκάτερος τοῦ παντὸς ἔχων, Πυθὴν δὲ καὶ οἱ Κορίνθιοι τὸ μέσον. [a] ἐπειδὴ καὶ οἱ ἄλλοι Ἀθηναῖοι προσέμισγον τῷ ζεύγματι, τῇ μὲν πρώτῃ ῥύμῃ ἐπιπλέοντες, ἐκράτουν τῶν τεταγμένων νεῶν πρὸς αὐτῷ, καὶ ἐπειρῶντο λύειν τὰς κλείσεις· μετὰ δὲ τοῦτο, πανταχόθεν σφίσι τῶν Συρακουσίων [b] καὶ τῶν ξυμμάχων ἐπιφερομένων, οὐ μόνον πρὸς τῷ ζεύγματι ἡ ναυμαχία, ἀλλὰ καὶ κατὰ τὸν λιμένα ἐγίνετο· καὶ ἦν καρτερά, καὶ οἵα οὐχ ἑτέρα τῶν προτέρων. πολλὴ μὲν γὰρ ἑκατέροις προθυμία ἀπὸ τῶν ναυτῶν ἐς τὸ ἐπιπλεῖν ὁπότε κελευσθείη ἐγίνετο, πολλὴ δ' ἡ ἀντιτέχνησις τῶν κυβερνητῶν, καὶ ἀγωνισμὸς πρὸς ἀλλήλους. οἵ τε ἐπιβάται ἐθεράπευον, ὅτε προσπέσοι ναῦς νηΐ, μὴ λείπεσθαι τὰ ἀπὸ τοῦ καταστρώματος τῆς ἄλλης τέχνης· πᾶς τέ τις, ἐν ᾧ προσετέτακτο, αὐτὸς ἕκαστος ἠπείγετο πρῶτος φαίνεσθαι. ξυμπεσουσῶν δ' ἐν ὀλίγῳ πολλῶν νεῶν· πλεῖσται γὰρ δὴ αὗται [c] ἐν ἐλαχίστῳ ἐναυμάχησαν· βραχὺ γὰρ ἀπέλιπον ξυναμφότεραι διακόσιαι γενέσθαι· αἱ μὲν [d] ἐκβολαί, διὰ τὸ μὴ εἶναι τὰς ἀνακρούσεις καὶ διέκπλους, ὀλίγαι ἐγίνοντο· αἱ δὲ προσβολαί, ὡς τύχοι ναῦς νηῒ προσπεσοῦσα, ἢ διὰ τὸ φυγεῖν, ἢ ἄλλῃ ἐπιπλέουσα, πυκνότεραι ἦσαν. καὶ ὅσον μὲν χρόνον προσφέροιτο ναῦς, οἱ ἀπὸ τῶν καταστρωμάτων τοῖς ἀκοντίοις καὶ τοξεύμασι καὶ λίθοις ἀφθόνως ἐπ' αὐτὴν ἐχρῶντο· ἐπειδὴ δὲ προσμίξειαν, οἱ ἐπιβάται εἰς χεῖρας ἰόντες ἐπειρῶντο ταῖς ἀλλήλων ναυσὶν ἐπιβαίνειν. ξυνετύγχανέ τε πολλαχοῦ, διὰ τὴν στενοχωρίαν τὰ μὲν, ἄλλοις ἐμβεβληκέναι, τὰ δέ, αὐτοὺς ἐμβεβλῆσθαι, δύο τε περὶ μίαν, καὶ ἔστιν ᾗ καὶ πλείους ναῦς κατ' ἀνάγκην ξυνηρτῆσθαι· καὶ τοῖς κυβερνήταις τῶν μὲν φυλακήν, τῶν δ' ἐπιβουλήν, μὴ καθ' ἓν ἕκαστον, κατὰ πολλὰ δὲ πανταχόθεν περιεστάναι· καὶ τὸν κτύπον [e] (μέγαν) ἀπὸ πολλῶν (τῶν) νεῶν ξυμπιπτουσῶν, ἔκπληξίν τε ἅμα καὶ ἀποστέρησιν τῆς ἀκοῆς ὧν οἱ κελευσταὶ ἐφθέγγοντο παρέχειν. πολλὴ γὰρ δὴ ἡ παρακέλευσις καὶ (ἡ) βοὴ ἀφ' ἑκατέρων τοῖς κελευσταῖς κατά τε τὴν τέχνην καὶ πρὸς τὴν αὐτίκα φιλονεικίαν ἐγίγνετο· τοῖς μὲν Ἀθηναίοις βιάζεσθαί τε τὸν ἔκπλουν ἐπιβοῶντες, καὶ περὶ τῆς ἐς τὴν πατρίδα σωτηρίας νῦν, εἴ ποτε καὶ αὖθις, προθύμως [f] ἀντιλαμβάνεσθαι· τοῖς δὲ Συρακουσίοις καὶ ξυμμάχοις, καλὸν εἶναι κωλῦσαί τε αὐτοὺς διαφυγεῖν, καὶ τὴν οἰκείαν ἑκάστου πατρίδα νικήσαντας ἐπαυξῆσαι. καὶ οἱ στρατηγοὶ προσέτι ἑκατέρων, εἴ τινά που ὁρῷεν μὴ κατ' ἀνάγκην πρύμναν κρουόμενον, ἀνακαλοῦντες ὀνομαστὶ τὸν τριήραρχον, ἠρώτων· οἱ μὲν Ἀθηναῖοι, εἰ τὴν πολεμιωτάτην [g] (γῆν) οἰκειοτέραν τῆς οὐ δι' ὀλίγου (πόνου) κεκτημένης θαλάσσης ἡγούμενοι ἀποχωροῦσιν· οἱ δὲ

a In *Thucyd.* exempl (p.456.) ἐπειδὴ δ' οἱ Αθ. omiſſo καὶ & ἄλλοι. eadem v.5. habent κλήσεις: quod quoque *Thucydidi* cum tragicis commune eſſe adnotat. *Sylb.* b In *Thucyd.* καὶ ξυμμ. & mox οὐ πρὸς τῷ ζεύγματι ἔτι μόνον ἡ ναυμαχία. c Script. lib. h. ἐν ὀλίγῳ, ut in præced. membro. mihi vulgata ſcriptura viſa eſt magis conſentanea. *Sylb.* d Vu. *Thucyd.* exempl. habent ἐμβολαί: & v.21. φεύγειν, pr. temp. *Sylb.* e Incluſa addita ſunt è vulg. ex. V.35. eadem habent ...ἐστα: & mox omittunt incluſum articulum ἡ. *Sylb.* f Eadem habent ἀντιλαβέσθαι: & v. 43. ἑκάστους, ſingulos. *Sylb.* g ...uſum γῆν additum ex iiſdem. Ex iiſdem etiam mox τῆς οὐ δι' ὀλίγου repoſitum pro eo quod in ſcripto libro vitioſe legitur οὐδ' ὀλίγου. Sequens incluſum πόνου abeſt quidem à vulg. exemplaribus: ſed agnoſcit illud cum ſcripto *Dudithii* librum ſcholiaſtes *Thucydidis*, cum ait τῆς μετὰ πόνου κεκτημένης θαλάσσης. *Sylb.*

“δὲ Συρακούσιοι, εἰ οὓς σαφῶς ἴσασι προθυμουμένους Ἀθηναίους παντὶ τρόπῳ διαφυγεῖν, τούτους αὐτοὶ φεύγοντας φεύγουσιν. ὅ, τ' ἐκ τῆς γῆς πεζὸς ἀμφοτέρων, ἰσορρόπου τῆς ναυμαχίας καθεστηκυίας, πολὺν τὸν ἀγῶνα καὶ ξύστασιν τῆς γνώμης εἶχε· φιλονεικῶν μὲν ὁ αὐτόθεν περὶ τοῦ πλείονος ἤδη καλοῦ· δεδιότες δὲ ὁ ἐπελθόντες μὴ τῶν παρόντων ἔτι χείρω πράξωσι. πάντων γὰρ δὴ ἀνακειμένων τοῖς Ἀθηναίοις ἐς τὰς ναῦς, ὅ, τε φόβος ἦν ὑπὲρ τοῦ μέλλοντος οὐδενὶ ἐοικώς, καὶ [a] διὰ τὸ, ἀνώμαλον καὶ τὴν ἔποψιν τῆς ναυμαχίας ἐκ τῆς γῆς ἠναγκάζοντο ἔχειν· δι' ὀλίγου γὰρ οὔσης τῆς θέας, καὶ οὐ πάντων ἅμα ἐς τὸ αὐτὸ σκοπούντων, εἰ μέν τινες ἴδοιέν πῃ τοὺς σφετέρους ἐπικρατοῦντας, ἀνεθάρσησάν τε ἄν, καὶ πρὸς ἀνάκλησιν θεῶν, μὴ στερῆσαι σφᾶς τῆς σωτηρίας, ἐτρέποντο· [b] οἱ δὲ, ἐπὶ τὸ ἡσσώμενον βλέψαντες, ὀλοφυρμῷ τε ἅμα μετὰ βοῆς ἐχρῶντο· καὶ ἀπὸ τῶν δρωμένων τῆς ὄψεως, καὶ τὴν γνώμην μᾶλλον τῶν ἐν τῷ ἔργῳ ἐδουλοῦντο· ἄλλοι δὲ, καὶ πρὸς [c] ἀντίπαλόν τι τῆς ναυμαχίας ἀπιδόντες, διὰ τὸ ἀκρίτως ξυνεχὲς τῆς ἁμίλλης, καὶ τοῖς σώμασιν αὐτοῖς ἴσα τῇ δόξῃ περιδεῶς ξυναπονεύοντες, ἐν τοῖς χαλεπώτατα διῆγον· ἀεὶ γὰρ παρ' ὀλίγον ἢ διέφευγον, ἢ ἀπώλλυντο· ἦν τε ἐν τῷ στρατεύματι τῶν Ἀθηναίων, ἕως ἀγχώμαλα ἐναυμάχουν, πάντα ὁμοῦ ἀκοῦσαι, ὀλοφυρμὸς, βοὴ, νικῶντες, κρατούμενοι, ἄλλα ὅσα ἐν μεγάλῳ κινδύνῳ μέγα στρατόπεδον πολυειδῆ ἀναγκάζοιτο φθέγγεσθαι. παραπλήσια δὲ καὶ οἱ ἐπὶ τῶν νεῶν αὐτοῖς ἔπασχον· πρίν γε δὴ οἱ Συρακούσιοι καὶ οἱ ξύμμαχοι, ἐπὶ πολὺ ἀντισχούσης τῆς ναυ-

150 μαχίας, ἔτρεψάν τε τοὺς Ἀθηναίους, καὶ ἐπικείμενοι λαμπρῶς, πολλῇ κραυγῇ καὶ διακελευσμῷ χρώμενοι, κατεδίωκον ἐς τὴν γῆν. τότε δὴ ὁ μὲν ναυτικὸς στρατὸς, ἄλλος ἄλλῃ, ὅσοι μὴ μετέωροι ἑάλωσαν, κατενεχθέντες, ἐξέπεσον ἐς τὸ στρατόπεδον. ὁ δὲ πεζὸς, οὐκέτι διαφόρως, ἀλλ' ἀπὸ μιᾶς ὁρμῆς, οἰμωγῇ τε καὶ στόνῳ, πάντες δυσανασχετοῦντες τὰ γιγνόμενα, οἱ μὲν ἐπὶ τὰς ναῦς παρεβοήθουν, οἱ δὲ, πρὸς τὸ λοιπὸν τοῦ τείχους ἐς φυλακήν· ἄλλοι δὲ, καὶ οἱ πλεῖστοι ἤδη, περὶ σφᾶς αὐτοὺς καὶ ὅπῃ σωθήσονται διεσκόπουν. ἦν τε ἐν τῷ παραυτίκα οὐδεμιᾶς δὴ τῶν ξυμπασῶν ἐλάσσων ἔκπληξις· παραπλήσιά τε ἐπεπόνθεσαν καὶ ἔδρασαν αὐτοὶ ἐν Πύλῳ. διαφθαρεισῶν γὰρ τῶν νεῶν τοῖς Λακεδαιμονίοις, προσαπώλλυντο [d] αὐτοῖς καὶ οἱ ἐν τῇ νήσῳ ἄνδρες διαβεβηκότες. καὶ τότε τοῖς Ἀθηναίοις ἀνέλπιστον ἦν τὸ κατὰ γῆν σωθήσεσθαι, ἢν μή τι παρὰ λόγον γίγνηται. γενομένης δ' ἰσχυρᾶς τῆς ναυμαχίας, πολλῶν νεῶν ἀμφοτέροις καὶ ἀνδρῶν ἀπολομένων, οἱ Συρακούσιοι καὶ οἱ ξύμμαχοι [e] ἐπικρατοῦντες, τά τε ναυάγια τοὺς νεκροὺς ἀνείλοντο· καὶ ἀποπλεύσαντες πρὸς τὴν πόλιν τρόπαιον ἔστησαν.

ιζʹ. Ἐμοὶ μὲν δὴ ταῦτα καὶ τὰ παραπλήσια τού-

“tur: Syracuſani vero, num Athenienſes, quos certo ſcirent de fuga cogitare, hos fugientes ipſi fugerent. Interea dum iſti æquo marte navali pugna decertant, utrorumque peditatum, qui in terra ſtabat, ingens certamen & contentio tenebat; Syracuſanis quidem, majoris gloriæ cupiditate incenſis; Athenienſibus vero, ne ſecum pejus quam ante ageretur, metuentibus. Nam cum omnis in navibus Athenienſium ſpes eſſet, ſummus de rei exitu erat timor; quippe cum pugna videretur anceps, & eam illi è terra ſpectare cogerentur: nam cum eſſet propinquum ſpectaculum, & non omnes pariter eodem intuerentur, ſiqui ſuos alicubi vincentes aſpexiſſent, animos attollebant, & ad deorum opem implorandam, ne ſe dereſerent, convertebantur: qui vero ſuos ſuperari videbant, ii magno cum ejulatu lugebant; adeo ut magis ex earum rerum aſpectu, quam illi ipſi qui in opere verſarentur, animum abjicerent: alii autem cum anceps certamen viderent, adverſariis acriter reſiſtentibus, ipſo corporum motu animi affectionem imitarentur, præque metu modo huc modo illuc nutarent, & magna ex eo moleſtia afficerentur; aſſidue enim exiguum intra ſpatium aut fugiebant, aut trucidabantur: licebatque ex Athenienſium exercitu, quam diu æquo marte pugnabatur, omnia ſimul exaudire; lamentationes, clamores; victores, victos; & alia ejuſmodi quæ magno in periculo magnus exercitus multis modis clamare cogitur. His æqualia & iis eveniebant qui in navibus erant: donec Syracuſani ac ſocii, cum inter eos diu pugnatum eſſet, Athenienſium claſſem in fugam vertunt; ſtrenueque invecti, magno clamore & inhortatione terram verſus perſequuntur. Tunc ex nautico exercitu, alia atque alia parte, quicunque in alto capti non erant, in caſtra ſe receperunt. pedites autem non jam diverſi, ſed uno eodemque impetu, ea quæ jam evenerant, & luctu & gemitu proſequentes, partim ad ſubveniendum navibus, partim ad reliquam murorum partem tuendam contendunt: alii, quorum maxima erat pars, jam, qua ſibi ſalutem parent, pro ſe ipſis circumſpectant. Fuit autem eo tempore tantus pavor, ut major nunquam exſtiterit: ac tale quiddam perpeſſi ſunt, quale ipſi fecerant ad Pylum. nam cum Lacedæmonii naves amiſiſſent, homines etiam ipſos, qui in inſulam deſcenderant, una perdiderunt. ac tum quidem Athenienſes, niſi quid inopinatum divinitus accideret, omnem in terra ſalutem deſperabant. Poſt decertatam acerrime hanc navalem pugnam, in qua multæ naves utrinque & multi viri perierunt, Syracuſani eorumque ſocii, victoria potiti, navium etiam fragmenta & cæſorum corpora obtinuerunt; revectique ad urbem, trophæum erexerunt.

XXVII. Hæc quidem, hiſque ſimilia, digna mihi

[a] Ad διὰ τὸ, in ſcripti exemplaris margine, appoſitum hoc exegema, διὰ τοῦτο. *Sylb.* [b] Idem exemplar habet ἐδὴ. rectius in libris vulg. οἱ δὲ. *Sylb.* [c] ...m libri habent ἀντιπάλου τι. & mox (v. 24.) τῷ αὐτῷ στρατ. *Sylb.* [d] Codices nonnulli habent αὐταῖς. V. 45. ſcriptus ...r pro ἢν habet εἰ. ſed cum ea conjunctione mutato verbi modo legendum eſſet γένοιτο, vel γίγνοιτο. Ibidem vulg. libri ...mpoſite habent παράλογον: & v. 47. ἀνθρώπων, pro ἀνδρῶν. *Sylb.* [e] In vulgatis *Thucydidis* exemplaribus legitur ἐπικρατήσαντες, præt. aor. *Sylb.*

mihi imitatione viſa ſunt; in quibus & magnificentiam ſcriptoris, & venuſtatem, & gravitatem, atque alias virtutes in hiſce perfectiſſime adhibitas judicavi; conjectura inde ducta, quod omnium hominum mentes hoc dicendi genus maxime afficit, neque vero expers illud rationis judicium, quo jucunda moleſtave percipimus, hoc averſatur, neque alterum rationis particeps, qua, quid in quaque ſit arte pulcrum, dignoſcimus: neque eſt quiſquam, aut ex iis qui non admodum ſunt in civilibus orationibus exercitati, qui dicere poſſit quibus aut verbis aut figuris offendatur; aut ex iis qui ſunt exquiſiti, quique promiſcuæ multitudinis inſcitiam contemnunt, qui dictionis hujus apparatum incuſare queat: ſed eadem erit & multitudinis & peritorum ſententia. ille enim ex imperita multitudine homo idiota & inſcius, moleſto illo & tortuoſo atque obſcuro dicendi genere non offendetur: ille autem qui raro invenitur, ac non ex vulgari aliqua diſciplina factus artifex, humile illud, minimeque generoſum, & incompoſitum genus non damnabit. quo fit, ut tam illud quod rationis eſt expers, quam quod ejuſdem eſt particeps, judicium conſentiat. à quorum utroque omnia quæ ad artes attinent, judicari volumus. . . .

τοις, ἄξια ζήλου τε καὶ μιμήσεως ἐφάνη· τήν τε μεγαληγορίαν τοῦ ἀνδρὸς, καὶ τὴν καλλιλογίαν, καὶ τὴν δεινότητα, καὶ τὰς ἄλλας ἀρετὰς, ἐν τούτοις τοῖς ἔργοις ἐπείσθην τελειοτάτας εἶναι· τεκμαιρόμενος ὅτι πᾶσα ψυχὴ τούτῳ τῷ γένει τῆς λέξεως ἄγεται, καὶ οὔτε τὸ ἄλογον τῆς διανοίας κριτήριον, ᾧ πεφύκαμεν ἀντιλαμβάνεσθαι τῶν ἡδέων ἢ ἀνιαρῶν, ἀλλοτριοῦται πρὸς αὐτό· οὔτε τὸ λογικὸν, ὑφ' οὗ διαγιγνώσκεται τὸ ἐν ἑκάστῃ τέχνῃ καλόν· οὐδ' ἂν ἔχοιεν οὐδ' οἱ μὴ πάνυ λόγων ἔμπειροι πολιτικῶν, εἰπεῖν ἐφ' ὅτῳ δυσχεραίνουσιν ὀνόματι ἢ σχήματι· οὐδ' οἱ πάνυ περιττοί, καὶ τῆς τῶν πολλῶν ὑπερφρονοῦντες ἀμαθίας, μέμψασθαι τὴν κατασκευὴν ταύτης τῆς λέξεως· ἀλλὰ καὶ τὸ τῶν πολλῶν καὶ τῶν [a] ἀλόγων τὴν αὐτὴν ὑπόληψιν ἕξει. ὁ μέν γε πολὺς ἐκεῖνος ἰδιώτης οὐ δυσχεραίνει τὸ φορτικὸν τῆς λέξεως καὶ σκολιὸν καὶ δυσπαρακολούθητον· ὁ δὲ σπάνιος, καὶ οὐδ' ἐκ τῆς τυχούσης ἀγωγῆς γινόμενος τεχνίτης, οὐ μέμψεται τὸ ἀγενὲς καὶ χαμαιτυπὲς καὶ ἀκατάσκευον· ἀλλὰ συνῳδὸν ἔσται τό, τε λογικὸν καὶ τὸ ἄλογον κριτήριον· ὑφ' ὧν ἀμφοτέρων ἀξιοῦμεν ἅπαντα κρίνεσθαι κατὰ τὰς τέχνας [b] ἐργάσηται θάτερον οὐκέτι καλὸν οὐδὲ τέλειον ἀποδίδωσι τὸ ἕτερον.

XXVIII. Ego vero non video quo pacto illa quæ magna atque admirabilia quibuſdam videntur, laudibus afficiam; quæ tantum abeſt ut primas illas maximeque communes habeant virtutes, ut, cum & nimiam & inanem diligentiam præ ſe ferant, neque jucunditatem neque fructum afferant. ex quibus pauca quædam exempla afferam; ſimul & cauſas, cur à virtutibus ad vitia declinarint, commonſtrabo. Atque in *tertio* quidem *libro*, ubi crudelia illa atque nefaria, quæ in Corcyrenſi ſeditione contra potentiſſimos quoſque à populo commiſſa ſunt, enarrat, quouſque intra communis uſitatæque linguæ terminos manſit, perſpicue omnia, breviter, pleneque dixit: ſed ſimul atque tragico more communes Græcorum calamitates exaggerare incipit, animoque extra conſueta evagatur, longe ſe ipſo fit deterior. Sunt autem de illo priore genere hæc; quæ vix errata eſſe quiſquam opinetur: "Corcyrenſes vero, ubi inimicas diſcedentes, "& Atticas naves adventantes ſenſere, in "urbem Meſſenios, qui prius extra erant, in"ducunt; navibuſque, quas expleverant, juſſis "Hyllaïcum adire portum, dum circumve"huntur, ſiquem hoſtium nacti eſſent, occide"bant. illis vero, quibus ut in naves ingrede"rentur perſuaſerant, ejectis, abierunt; atque "in Junonis templum delati, cum ex ſuppli"cibus circiter triginta, ut judicium ſubirent, "perſuaſiſſent, omnes morte damnarunt. Quæ "cum cæteri ſupplices vidiſſent, qui perſuaſi "non fuerant, in eodem ſe fano mutuo inter"emerunt; quidam ſe ex arboribus laqueis

κή. Ἐγὼ γοῦν οὐκ ἔχω πῶς ἐκεῖνα ἐπαινέσω τὰ δοκοῦντα μεγάλα καὶ θαυμαστὰ εἶναί τισιν, ὅσα μηδὲ τὰς πρώτας ἀρετὰς ἔχει καὶ κοινοτάτας, ἀλλ' ἐκνενίκηται τῷ περιέργῳ καὶ περιττῷ, μήτε ἡδέα εἶναι μήτε ὠφέλιμα· ὧν ὀλίγα παρέξομαι δείγματα, προσθεὶς εὐθὺς ἑκάστοις τὰς αἰτίας δι' ἃς περιέστηκεν εἰς τὰς ἐναντίας ταῖς ἀρεταῖς κακίας. ἐν μὲν οὖν τῇ ΤΡΙΤΗ ΒΙΒΛΩ τὰ περὶ Κέρκυραν ὠμὰ καὶ ἀνόσια ἔργα διὰ τὴν στάσιν εἰς τοὺς δυνατωτάτους ἐκ τοῦ δήμου γενόμενα διεξιὼν, ἕως μὲν ἐν τῷ κοινῷ καὶ συνήθει τῆς διαλέκτου τρόπῳ τὰ πραχθέντα δηλοῖ, σαφῶς τε καὶ συντόμως καὶ δυνατῶς ἅπαντα εἴρηκεν· ἀρξάμενος δὲ ἐπιτραγῳδεῖν τὰς κοινὰς τῶν Ἑλλήνων συμφορὰς, καὶ τὴν διάνοιαν ἐξαλλάττειν ἐκ τοῦ ἐν ἔθει, μακρῷ τινι γίγνεται χείρων αὐτὸς ἑαυτοῦ. ἔστι δὲ τὰ μὲν πρῶτα, ὧν οὐδεὶς ἂν ὡς ἡμαρτημένων ἐπιλάβοιτο, ταῦτα· "Κερκυραῖοι δὲ, [c] αἰ"σθανόμενοι τάς τε Ἀττικὰς ναῦς προσπλεούσας, τὰς "τε τῶν πολεμίων οἰχομένας, λαβόντες τούς τε Μεσση"νίους ἐς τὴν πόλιν ἤγαγον, πρότερον ἔξω ὄντας· καὶ τὰς "ναῦς περιπλεῦσαι κελεύσαντες ἃς ἐπλήρωσαν, ἐς τὸν "[d] Ὑλλαϊκὸν λιμένα, ἐν ὅσῳ περιεκομίζοντο, τῶν ἐχθρῶν "εἴ τινα λάβοιεν, ἀπέκτεινον. καὶ ἐκ τῶν νεῶν ὅσους ἔπει"σαν ἐσβῆναι, ἐκβιβάζοντες, ἀνεχώρησαν· ἐς τὸ Ἡραιόν τε "ἐλθόντες, τῶν ἱκετῶν ὡς πεντήκοντα ἄνδρας δίκην ὑπο"σχεῖν ἔπεισαν, καὶ κατέγνωσαν ἁπάντων θάνατον. οἱ δὲ πολ"λοὶ τῶν [e] ἱκετῶν, ὅσοι οὐκ ἐπείσθησαν, ὡς ἑώρων τὰ γιγνόμενα, "διέφθειραν αὐτοῦ ἐν τῷ ἱερῷ ἀλλήλους· καὶ ἐκ τῶν δένδρων τινὲς

a Pro ἀλόγων legendum fortaſſe ἀκριβολόγων. V. 10. dicit λόγων πολιτικῶν ἔμπειροι & mox περιττοί. *Sylb.* *b* Mutilus eſt locus: & aliquis quidem elici poteſt ſenſus, ſi pro ἐργάσηται reponantur hæc, ἐρεῖ γὰρ ἁμάρτοι θάτ'. Sed vereor ne majus ſubſit mendum. *Sylb.* *c* Vulgata *Thucydidis* exemplaria (p. 193. *Ed. Oxon.*) hab. αἰσθόμενοι. Ibid. ſcriptus liber habet τοὺς τε: & tamen mox fœm. gen. οἰχομένας. *Sylb.* *d* In libris vulgatis Ὑλλαϊκόν, genere m. V. 44. eadem ex. habent ἀπεχώρησαν, & mox Ἥραιόν τι. Apud *Suid.* quoque legitur Ἡραῖον, ὁ τῆς Ἥρας ναός. ſed agnoſcit tamen idem etiam Ἡραιον. *Stephanus Byzantius* hoc videtur ſtatuere diſcriminis, ut adjective quidem dicatur Ἡραιον ὄρος, ſubſtantive autem Ἡραῖον, ſive oppidi nomen ſit, ſive Junonis ædem ſignificet. *Sylb.* *e* Scriptus liber habet οἰκετῶν, ſed verius eſſe ἱκετῶν, ſatis tum præcedentia declarant, tum ſequentia. *Sylb.*

a Idem

"νὲς ἀπήγχοντο· οἱ δ', ὡς ἕκαστοι ἐδύναντο, ἀνηλοῦντο. ἡμέρας τε ἑπτά, ἃς ἀφικόμενος ὁ Εὐρυμέδων ταῖς ἑξήκοντα ναυσὶ παρέμεινεν, οἱ Κερκυραῖοι σφῶν αὐτῶν τοὺς ἐχθροὺς [a] δοκοῦντας εἶναι ἐφόνευον, τὴν μὲν αἰτίαν ἐπιφέροντες τοῖς τὸν δῆμον καταλύουσιν· ἀπέθανον δέ τινες καὶ ἰδίας ἔχθρας ἕνεκα, καὶ ἄλλοι χρημάτων σφίσιν ὀφειλομένων ὑπὸ τῶν λαβόντων. πᾶσά τε ἰδέα κατέστη θανάτου· καὶ, οἷον φιλεῖ ἐν τῷ τοιούτῳ γίνεσθαι, οὐδὲν ὅ,τι οὐ ξυνέβη, καὶ ἔτι περαιτέρω. καὶ γὰρ πατὴρ παῖδα ἀπέκτεινε, καὶ ἀπὸ τῶν ἱερῶν ἀπεσπῶντο, καὶ πρὸς αὐτοῖς ἐκτείνοντο· οἱ δέ τινες καὶ [b] (οἱ) περιοικοδομηθέντες ἐν τοῦ Διονύσου τῷ ἱερῷ ἀπέθανον. οὕτως ὠμὴ στάσις προὐχώρησε, καὶ ἔδοξε μᾶλλον, διότι ἐν τοῖς πρώτη ἐγένετο· ἐπεὶ ὕστερόν γε καὶ πᾶν, ὡς εἰπεῖν, τὸ Ἑλληνικὸν ἐκινήθη, διαφορῶν οὐσῶν ἑκασταχοῦ, τοῖς τε τῶν δήμων προστάταις τοὺς Ἀθηναίους ἐπάγεσθαι, καὶ τοῖς ὀλίγοις τοὺς Λακεδαιμονίους".

κθ'. Ἃ δὲ τούτοις ἐπιφέρει, σκολιὰ καὶ δυσπαρακολούθητα, καὶ τὰς τῶν σχηματισμῶν πλοκὰς σολοικοφανεῖς ἔχοντα· καὶ οὔτε τοῖς κατ' ἐκεῖνον τὸν βίον γενομένοις ἐπιτηδευθέντα, οὔτε τοῖς ὕστερον ὅτε μάλιστα ἤκμασεν ἡ πολιτικὴ δύναμις· ἃ μέλλω νυνὶ λέγειν· [c] "Ἐστασίαζόν τε οὖν τὰ τῶν πόλεων, καὶ τὰ ἐφυστερίζοντά που, πύστει τῶν προγενομένων, πολὺ ἐπέφερε τὴν ὑπερβολὴν τοῦ καινοῦσθαι τὰς διανοίας, τῶν τ' ἐπιχειρήσεων περιτεχνήσει, καὶ τῶν τιμωριῶν ἀτοπίᾳ". ἐν τούτοις τὸ μὲν πρῶτον
151 τῶν κώλων περιπέφρασται πρὸς οὐδὲν ἀναγκαῖον· [d] "Ἐστασίαζετο οὖν τὰ τῶν πόλεων". ὑγιέστερον γὰρ ἦν εἰπεῖν, "Ἐστασίαζον αἱ πόλεις". τὸ δ' ἐπὶ τούτῳ λεγόμενον, "Καὶ τὰ ἐφυστερίζοντά που", δυσείκαστόν ἐστι. σαφέστερον δ' ἂν ἐγένετο ῥηθὲν οὕτω· "Αἱ δ' ὑστεροῦσαι πόλεις". οἷς ἐπικεῖται, [e] "Ἐπὶ πύστει τῶν προγεγενημένων, πολλὴν ἐπέφερε τὴν ὑπερβολὴν ἐς τὸ καινοῦσθαι τὰς διανοίας". βούλεται μὲν γὰρ λέγειν· Οἱ δὲ ὑστερίζοντες, ἐπιπυνθανόμενοι τὰ γεγενημένα παρ' ἑτέρων, ἐλάμβανον ὑπερβολὴν ἐπὶ τὸ διανοεῖσθαί τι καινότερον. χωρὶς δὲ τῆς πλοκῆς, οὐδὲ οἱ τῶν ὀνομάτων σχηματισμοὶ ταῖς ἀκοαῖς εἰσιν ἡδεῖς. τούτοις ἐπιφέρει κεφάλαιον ἄλλο ποιητικῆς, μᾶλλον δὲ διθυραμβικῆς σκευωρίας οἰκειότερον· "Τῶν τ' ἐπιχειρήσεων [f] ἐπιτεχνήσει, καὶ τῶν τιμωριῶν ἀτοπίᾳ· καὶ τὴν εἰωθυῖαν τῶν ὀνομάτων ἀξίωσιν ἐς τὰ ἔργα ἀντήλλαξαν τῇ δικαιώσει". ὃ γὰρ βούλεται δηλοῦν ἐν τῇ δυσεξελίκτῳ πλοκῇ, τοιοῦτόν ἐστι· "Πολλὴν τὴν ἐπίδοσιν ἐλάμβανον εἰς τὸ διανοεῖσθαί τι καινότερον περὶ τὰς τέχνας τῶν ἐγχειρημάτων, καὶ περὶ τὰς ὑπερβολὰς τῶν τιμωριῶν· τά τε εἰωθότα ὀνόματα ἐπὶ τοῖς πράγμασιν λέγεσθαι μεταθέντες, ἄλλως ἠξίουν αὐτὰ καλεῖν". [g] ἡ δ' "Ἐπιτέχνησις" καὶ ἡ "τῶν τιμωριῶν ἀτοπία", καὶ ἡ "Εἰωθυῖα τῶν ὀνομάτων ἀξίωσις", καὶ ἡ "Εἰς τὰ ἔργα ἀντηλλαγμένη δικαίωσις", περι-

"ſuſpenderunt: omnes, ut cuique licuit, ſibi mortem conſciverunt. Corcyrenſeſque ſeptem intra dies, quibus Eurymedon cum ſexaginta navibus eſt commoratus, quos ex ſuis inimicos ſuſpicarentur, occiderunt; crimini dantes, quod ſtatum popularem diſſolverent: quidam etiam ob privatas inimicitias; quidam & à debitoribus, creditarum pecuniarum cauſa, interfecti. nullum denique mortis genus non viſebatur: nec fieri quidquam in hujuſmodi caſu ſolet, quod tum non evenerit; immo vero & majora. nam pater filium trucidabat: abſtractique à templis ſupplices, ad ea ipſa necabantur: quidam etiam, in Bacchi templo ædificiis circumſepti, in eo mortem obierunt. Eo uſque cruenta hæc ſeditio proceſſit; ob id quoque viſa major, quod prima hæc apud eos exſtitit. nam poſtea in omni prope Græcia graſſata eſt, ubique factionibus exortis, cum ii qui in populo eſſent principes, Athenienſes; optimates vero, Lacedæmonios accerſerent".

XXIX. Quæ vero his adjungit, perplexa ſunt, & quæ facile percipi nequeunt, quæque figurarum nexus quoſdam ſolœciſmis ſimiles habent: quorum nec illa ætate, neque vero poſt, cum maxime civilis floreret eloquentia & dicendi vis, ullus erat uſus. atque ea nunc oſtendam: Ἐστασίαζόν τε οὖν τὰ τῶν πόλεων, καὶ τὰ ἐφυστερίζοντά που, πύστει τῶν προγενομένων, πολὺ ἐπέφερε τὴν ὑπερβολὴν τοῦ καινοῦσθαι τὰς διανοίας, τῶν τ' ἐπιχειρήσεων περιτεχνήσει, καὶ τῶν τιμωριῶν ἀτοπίᾳ. In his in prima membri parte, ſine neceſſitate, circumlocutione uſus eſt, cum dixit; ἐστασίαζετο οὖν τὰ τῶν πόλεων. quod multo ſane melius erat hoc modo: ἐστασίαζον αἱ πόλεις. Quod deinde ſequitur, καὶ τὰ ἐφυστερίζοντά που, difficulter conjectare licet quid ſibi velit. ſic vero magis fuiſſet perſpicuum, αἱ δὲ ὑστεροῦσαι πόλεις. Quibus ſubjungit, ἐπὶ πύστει τῶν προγεγενημένων, πολλὴν ἐπέφερε τὴν ὑπερβολὴν ἐς τὸ καινοῦσθαι τὰς διανοίας. Vult enim ita dicere; "Ii vero qui poſteriores fuerunt, cum res ab aliis geſtas audirent, magis ad res novas excogitandas incitabantur". In quibus, ſi ſtructuram demas, ne verborum quidem figuræ audientibus jucundæ ſunt. His poſtea aliud caput adjungit, quod poëtico, vel potius dithyrambico apparatui magis, quam huic loco, videtur convenire: Τῶν τ' ἐπιχειρήσεων περιτεχνήσει, καὶ τῶν τιμωριῶν ἀτοπίᾳ· καὶ τὴν εἰωθυῖαν τῶν ὀνομάτων ἀξίωσιν ἐς τὰ ἔργα ἀντήλλαξαν τῇ δικαιώσει. Quod autem in hoc perplexo ac difficili nexu intelligi vult, tale eſt: "Multa illis eſt facta acceſſio ad cognoſcendam rem aliquam novam, quæ ad aggreſſionum artes & ad exquiſitas pœnas valeret: quæ vero vulgo rebus vocabula tribuebantur, ea ipſi immutantes, alia nomina rebus impoſuerunt". nam illa τῶν τ' ἐπιχειρήσεων περιτέχνησις, & illa τῶν τιμωριῶν ἀτοπία, & illa εἰωθυῖα τῶν ὀνομάτων ἀξίωσις, & illa εἰς τὰ ἔργα ἀντηλλαγμένη δικαίωσις, periphraſi cuidam

a Idem liber habet δοκοῦντες, nominandi caſu: quod retinere ſi velis, accipiendum erit pro νομίζοντες. *Sylb.* b Incluſus articulus οἱ abeſt à vulgatis libris. *Sylb.* c Iidem libri ſingulari fine habent ἐστασίαζέ τε οὖν: more Attico. *Sylb.* d Rectius ἐστασίαζέ τε οὖν: ut modo dictum eſt. *Sylb.* e Præpoſitio ἐπὶ ante πύστει nec in vulgatis *Thucydidis* exemplaribus [p. 194. *Ed. Oxon.*] nec paulo ante v. 23. Pro προγεγενημένων etiam habemus προγενομένων: & pro πολλὴν ibid. πολύ. *Sylb.* f Rectius περιτέχνησις ut v. 25. *Sylb.* g Rectius ἡ δὲ τῶν ἐπιχειρήσεων περιτέχνησις. *Sylb.*

cuidam poëticæ ſunt accommodatiores. Quibus addit etiam figuras iſtas theatrales, *Τόλμα μὲν γὰρ ἀλόγιστος, ἀνδρία φιλέταιρος ἐνομίσθη· μέλλησις δὲ προμηθής, δειλία εὐπρεπής*. Hæc utraque eas figuras habent, quæ paria paribus, ſimilia ſimilibus referunt; quibus epitheta fuci cauſa accedunt. talis autem fuiſſet neceſſaria, minimeque theatrica figura: "Audaciam illi fortitudinem; cunctationem, timiditatem nominabant". Atque his quidem ea etiam quæ ſubſequuntur, ſimilia ſunt: *Τὸ δὲ σῶφρον, τοῦ ἀνάνδρου πρόσχημα· καὶ τὸ πρὸς ἅπαν ξυνετὸν, ἐπὶ πᾶν ἀργόν*. Magis autem proprie ſic dixiſſet: "Qui prudentes, ii parū viriles: qui ad omnia ſe caute comparant, in omnibus ignavi vocantur".

XXX. Quod ſi hucuſque, partim orationem fucando, partim vero duriter tractando, progreſſus, ceſſaſſet, non ita moleſtum ſe fortaſſe præbuiſſet. ſed alia etiam his adjungit: *Ἀσφάλεια δὲ τὸ ἐπιβουλεύσασθαι, ἀποτροπῆς πρόφασις εὔλογος. καὶ ὁ μὲν χαλεπαίνων, πιστὸς ἀεί· ὁ δ' ἀντιλέγων αὐτῷ, ὕποπτος*. In his rurſus illud incertum eſt, cui vocabulum *χαλεπαίνων* accommodari, aut de quo dici velit; ita illud *ἀντιλέγων*, ad quem referatur, & qua de re ſit dictum. Deinde ait; *Ἐπιβουλεύσας δέ τις, τυχών τε, ξυνετός· καὶ ὑπονοήσας, ἔτι δεινότερος· προβουλεύσας δὲ ὅπως μηδὲν αὐτῶν δεήσει, τῆς τε ἑταιρείας διαλυτής, καὶ τοὺς ἐναντίους ἐκπεπληγμένος*. Hîc quid ſibi *τυχὼν* velit, non apparet; neque cognoſcitur an ad unum eundemque hæc duo verba, *τυχὼν* & *ὑπονοήσας*, ſint referenda. Quod ſi *τυχὼν* ad eum referri debet, qui, re bene geſta, quod ſperaverat eſt conſecutus; illud autem *ὑπονοήσας*, ad eum qui rem nondum effectam ante præſenſerit: res adhuc pejus habebit. purus autem, atque undique conſpicuus horum verborum talis eſſe poterat intellectus: "Qui ſociis inſidiantur, ſi rem bene geſſiſſent, ingenioſi; qui inſidias præſentientes, ſibi caviſſent, ingenioſiores dicebantur: qui ita cavebat, ut nec inſidiis nec cautione opus eſſet, is amicitias diſſolvere & inimicos horreſcere videbatur".

XXXI. His unam contorte, potenter, perſpicueque prolatam periodum adjungit: *Ἁπλῶς δὲ ὁ φθάσας τὸν μέλλοντα κακόν τι δρᾷν, ἐπῃνεῖτο· καὶ ὁ ἐπικελεύσας τὸν μὴ διανοούμενον*. mox poëtica uſus eſt metalepſi: *Καὶ μὴν καὶ τὸ ξυγγενὲς τοῦ ἑταιρικοῦ ἀλλοτριώτερον ἐγένετο, διὰ τὸ ἑτοιμότερον εἶναι ἀπροφασίστως τολμᾷν*. Hoc in exemplo *ξυγγενὲς*, & *ἑταιρικὸν* commutata inter ſe ſunt: illud autem, *ἀπροφασίστως τολμᾷν*, incertum eſt, ad *ξυγγενὲς* an ad *ἑταιρικὸν* referri debeat. Nam, cum cauſam afferat cur propinquos ac neceſſarios amicis judicarent eſſe alieniores; addit, quod audaciam, nulla allata excuſatione, afferebant. Perſpicua fuiſſet oratio, ſi ſic eam protuliſſet, ſuis, quibuſcunque libuiſſet, figuris eam exornans: *Καὶ μὴν καὶ τὸ ἑταιρικὸν, οἰκειότερον ἐγένετο τοῦ συγγενοῦς, διὰ τὸ ἑτοιμότερον εἶναι ἀπροφασίστως τολμᾷν*. Quod enim ſequitur, per circuitionem enun-

φράσεως ποιητικῆς ἐστὶν οἰκειοτέρα· οἷς ἐπιτίθησι τὰ θεατρικὰ σχήματα ταυτί· [a] "Τόλμα μὲν γὰρ ἀλόγιστος, ἀνδρία φιλέταιρος ἐνομίσθη· μέλλησις δὲ προμηθής, δειλία εὐπρεπής". παρομοιώσεις γὰρ ἀμφότερα ταῦτα καὶ παρισώσεις περιέχει, καὶ τὰ ἐπίθετα καλλωπισμοῦ χάριν κεῖται· τὸ γὰρ οὔτε θεατρικὸν ἀλλ' ἀναγκαῖον τῆς λέξεως σχῆμα, τοιοῦτ' ἂν ἦν· "Τὴν μὲν γὰρ τόλμαν, ἀνδρίαν ἐκάλουν· τὴν δὲ μέλλησιν, δειλίαν". ὅμοια δὲ τούτοις ἐστὶ καὶ τὰ συναπτόμενα· "Τὸ δὲ σῶφρον, τοῦ ἀνάνδρου πρόσχημα· καὶ τὸ πρὸς ἅπαν ξυνετὸν, ἐπὶ πᾶν ἀργόν". κυριώτερον δ' ἂν οὕτως ἐλέχθη· "Οἱ δὲ σώφρονες, ἄνανδροι· καὶ οἱ συνετοὶ πρὸς ἅπαντα, ἐν ἅπασιν ἀργοί.

λ'. Εἰ μέχρι τούτων προελθὼν ἐπαύσατο, τὰ μὲν καλλωπίζων, τὰ δὲ σκληραγωγῶν τὴν λέξιν, ἧττον ἂν ὀχληρὸς ἦν. νῦν δ' ἐπιτίθησιν [b] ἀσφαλείᾳ· "Ἀσφάλεια δὲ τὸ ἐπιβουλεύσασθαι, ἀποτροπῆς πρόφασις εὔλογος. καὶ ὁ μὲν χαλεπαίνων, πιστὸς ἀεί· ὁ δ' ἀντιλέγων αὐτῷ, ὕποπτος". καὶ γὰρ ἐν τούτοις πάλιν ἄδηλον μέν ἐστι τίνα βούλεται δηλοῦν τὸν χαλεπαίνοντα καὶ περὶ τίνος· τίνα δὲ τὸν ἀντιλέγοντα, καὶ ἐφ' ὅτῳ. "Ἐπιβουλεύσας δέ [c] τι, φησὶ, τυχών τε, ξυνετός· καὶ ὑπονοήσας, ἔτι δεινότερος· προβουλεύσας δὲ ὅπως μηδὲν αὐτῶν [d] δεήσῃ, τῆς τε ἑταιρείας διαλυτής, καὶ τοὺς ἐναντίους ἐκπεπληγμένος". οὔτε γὰρ ὁ "Τυχὼν" ἐμφαίνει μᾶλλον ὃ βούλεται δηλοῦν, οὔτε ὁ αὐτὸς "Τυχών" τε καὶ "Ἐπινοήσας" ἅμα [e] νοῆσθαι δύναται· εἴ γε ὁ μὲν "Τυχὼν" ἐπὶ τοῦ κατορθώσαντος καὶ ἐπιτυχόντος οὗ ἤλπισε λέγεται· ὁ δὲ "Νοήσας" ἐπὶ τοῦ προαισθομένου τὸ μήπω πραχθὲν ἀλλ' ἔτι μᾶλλον κακόν. καθαρὸς δὲ καὶ τηλαυγὴς ὁ νοῦς οὕτως ἂν ἦν· "Οἵ τ' ἐπιβουλεύοντες ἑτέροις, εἰ κατορθώσειαν, δεινοί· καὶ οἱ τὰς ἐπιβουλὰς προεπινοοῦντες, εἰ φυλάξαιντο, ἔτι δεινότεροι· ὁ δὲ προειδόμενος, ὅπως μηδὲν αὐτῷ δεήσει μήτ' ἐπιβουλῆς, μήτε φυλακῆς, τάς τε ἑταιρείας διαλύειν ἐδόκει, καὶ τοὺς ἐναντίους ἐκπεπλῆχθαι".

λα'. Μίαν δὲ τούτοις ἐπιθεὶς περίοδον ἀγκύλως εἰρημένην καὶ δυνατῶς μετὰ τοῦ σαφῶς· "Ἁπλῶς δὲ ὁ φθάσας τὸν μέλλοντα κακόν τι δρᾷν, ἐπῃνεῖτο· καὶ ὁ ἐπικελεύσας τὸν μὴ διανοούμενον". ποιητικῇ πάλιν ἐχρήσατο μεταλήψει· "Καὶ μὴν καὶ τὸ ξυγγενὲς τοῦ ἑταιρικοῦ ἀλλοτριώτερον ἐγένετο, διὰ τὸ ἑτοιμότερον εἶναι ἀπροφασίστως τολμᾷν". τὸ γὰρ "Συγγενὲς" καὶ τὸ "Ἑταιρικὸν" κείμενον μετείληπται· τό,τε "Ἀπροφασίστως τολμᾷν", ἄδηλον, εἴτε ἐπὶ τῶν φίλων κεῖται νῦν, εἴτε ἐπὶ τῶν συγγενῶν. αἰτίαν γὰρ ἀποδιδοὺς, δι' ἣν τοὺς συγγενεῖς ἀλλοτριωτέρους ἔκρινον τῶν φίλων, ἐπιτίθησιν ὅτι τόλμαν ἀπρόφασιστον παρείχοντο. σαφὴς δ' ἂν ἦν λόγος, εἰ τοῦτον ἐξήνεγκε τὸν τρόπον, κατὰ τὴν ἑαυτοῦ βούλησιν σχηματίζων· "Καὶ μὴν καὶ τὸ ἑταιρικὸν, οἰκειότερον ἐγένετο τοῦ συγγενοῦς, διὰ τὸ ἑτοιμότερον εἶναι ἀπροφασίστως τολμᾷν", περιπέφρασται δὲ καὶ τὰ ἐπὶ τούτοις, καὶ οὔτε

a Hic locus etiam exſtat *Thucyd.* p. 195. *Ed. Oxon.* *b* Poſterius *ἀσφάλεια* nominandi caſu legitur etiam in vulg. ex. *Thucyd.* Sed cum *Scholiaſtes* ſic exponat, *τὸ ἐπὶ πολὺ βουλεύσασθαι δι' ἀσφάλειαν*, videtur & ille dandi caſu legiſſe *ἀσφαλείᾳ*, & is qui hæc tranſcripſit, utramque lectionem in contextum inſerſiſſe. veriorque ſcriptura videtur eſſe hæc; *νῦν δ' ἐπιτίθησιν· "Ἀσφαλείᾳ δὲ τὸ ἐπιβ.* *Sylb.* *c* Rectius *τις*, ut in vulg. libris eſt, & infra [p. 146. juxta *Ed. Sylb*] Seq. v. conjunctio *τε* poſt *τυχὼν*, abeſt à vulg. libris; ſed infra quoque in altero exemplari ſcripto exſtat, [p. 164. juxta *Ed. Sylb.*] & ſenſum magis explet. *Sylb.* *d* Vulg. libri habet *δεήσοι*, opt. verbi modo. noſtrum *δεήσῃ* legitur etiam infra] pag. 164. juxta *Ed. Sylb.*] *e* In *νοῆσθαι* ambiguus eſt error. convenientius tamen eſſe videtur *νοεῖσθαι* quam *νοῆσαι*. Seq. etiam v. legendum fortaſſe *ὁ δ' ὑπονοήσας*, ut v. 21. *Sylb.*

a Apud

οὔτε ἰσχυρῶς οὔτε σαφῶς ἀπήγγελται· “Οὐ γὰρ μετὰ τῶν “κειμένων νόμων ὠφελείας αἱ τοιαῦται ξύνοδοι, ἀλλὰ “παρὰ τοὺς καθεστῶτας πλεονεξίᾳ”. ὁ μὲν νοῦς ἐστὶ τοιόσδε· “Οὐ γὰρ ἐπὶ ταῖς κατὰ νόμον ὠφελείαις αἱ τῶν ἑταιρειῶν ἐ-“γίγνοντο σύνοδοι, ἀλλ’ ἐπὶ τῷ παρὰ τοὺς νόμους τι “πλεονεκτεῖν”. “Καὶ ὅρκοι, φησὶν, εἴ πυ ἄρα [a]ἐγίγνοντο “ξυναλλαγῆς, ἐν τῷ αὐτίκα πρὸς τὸ ἄπορον ἑκατέρῳ
52 “διδόμενοι, ἴσχυον, οὐκ ἐχόντων ἄλλοθεν δύναμιν”. ἐν τού-τοις ὑπέρβατόν τε καὶ περίφρασις· οἱ μὲν γὰρ “Ορκοι τῆς συν-αλλαγῆς” τὸ σημαινόμενον ἔχουσι τοιοῦτον, “Οἱ δὲ περὶ τῆς φιλίας ὅρκοι εἴ πυ ἄρα γένοιντο”. τὸ δὲ “Ισχυον, δι’ [b]ὑπερβάτου κείμενον, τῷ “Αὐτίκα” ἕπεται· βούλεται γὰρ δηλοῦν, “Εν τῷ παραυτίκα ἴσχυον”. τὸ δὲ, “Πρὸς τὸ ἄπορον ἑκατέρῳ διδόμενοι, οὐκ ἐχόντων ἄλλοθεν δύναμιν”, σαφέστερον ἂν ἦν οὕτως ἐξενεχθέν· “Διὰ τὸ μηδὲ μίαν ἄλλην “ἔχειν δύναμιν, κατὰ τὸ ἄπορον ἑκατέρῳ [c]διδόμενοι”. τὸ δὲ κατάλληλον τῆς διανοίας ἦν ἂν τοιοῦτο· “Οἱ δὲ περὶ τῆς φι-“λίας ὅρκοι, εἴ πυ ἄρα γένοιντο, ἀπορίᾳ πίστεως ἄλλης, “ἑκατέρῳ διδόμενοι, ἐν τῷ παραχρῆμα ἴσχυον”.

λβ′. Σκολιώτερα δὲ τούτων ἐστὶ καὶ ἃ μετὰ ταῦτα τίθη-σιν· [d]“Εν δὲ τῷ παρατυχόντι ὁ φθάσας θαῤῥῆσαι, εἰ ἴδοι “ἄφρακτον, ἥδιον διὰ τὴν πίστιν ἐτιμωρεῖτο, ἢ ἀπὸ τοῦ “προφανοῦς· καὶ τό, τε ἀσφαλὲς ἐλογίζετο, καὶ ὅτι “ἀπάτῃ περιγενόμενος, ξυνέσεως ἀγώνισμα προσε-“λάμβανε”. τὸ δὲ “Παρατυχὸν” ἀντὶ τοῦ “Παραχρῆ-μα” κεῖται· τό, τε “Αφρακτον” ἀντὶ τοῦ “Αφυλάκτου”· καὶ τό, “Ηδιον τιμωρεῖσθαι διὰ τὴν πίστιν μᾶλλον, ἢ ἀπὸ τοῦ προφανοῦς”, σκοτεινῶς περιπέφρασται, καὶ ἐλλεί-πει τι μόριον εἰς τὸ συμπληρωθῆναι τὴν νόησιν. εἰκά-ζειν δέ ἐστιν ὅτι τοῦτο βούλεται λέγειν· “Εἰ δέ πυ πα-“ρατύχοι τινὶ καιρὸς, καὶ μάθοι τὸν ἐχθρὸν ἀφύλακτον, “ἥδιον ἐτιμωρεῖτο, ὅτι πιστεύσαντι ἐπέθετο μᾶλλον ἢ φυ-“λαττομένῳ· καὶ συνέσεως δόξαν προσελάμβανε, τό, τε “ἀσφαλὲς λογιζόμενος, καὶ ὅτι διὰ τὴν ἀπάτην αὐτοῦ “περιεγένετο”. “Ρᾷον δ’ οἱ πολλοὶ κακοῦργοι, φησὶν, “ὄντες, δεξιοὶ κέκληνται, ἢ ἀμαθεῖς ἀγαθοί· καὶ τῷ “μὲν αἰσχύνονται· ἐπὶ δὲ τῷ, ἀγάλλονται”. ταῦτα γὰρ ἀγκύλως μὲν εἴρηται καὶ βραχέως, ἐν ἀφανεῖ δὲ κεί-μενον ἔχει τὸ σημαινόμενον. χαλεπὸν γὰρ μαθεῖν, τίνας δή ποτε νοεῖ τοὺς ἀμαθεῖς τε καὶ ἀγαθούς. εἴτε γὰρ ἀν-τιδιαστέλλεται πρὸς τοὺς κακούργους, οὐκ ἂν εἴησαν ἀμα-θεῖς οἱ μὴ κακοί· εἴτ’ ἐπὶ τῶν ἀνοήτων καὶ ἀφρόνων τίθησι τοὺς ἀμαθεῖς, κατὰ τί δή ποτε τούτους ἀγαθοὺς καλεῖ; “Καὶ τῷ μὲν αἰσχύνονται”, τίνες; ἄδηλον γὰρ, πότεροι ἀμφό-τεροι, ἢ οἱ ἀμαθεῖς. “Ἐπὶ δὲ τῷ, ἀγάλλονται”· κἀνταῦθα ἄδηλον τίνες. εἰ μὲν γὰρ ἐπ’ ἀμφοτέρων τίθησιν, οὐκ ἔχει νοῦν· οὔτε γὰρ ἐπὶ τοῖς κακούργοις οἱ ἀγαθοὶ ἀγάλλονται, οὔτ’ ἐπὶ τοῖς ἀμαθέσιν οἱ κακοῦργοι αἰσχύνονται.

λγ′. Οὗτος ὁ χαρακτὴρ τῆς ἀσαφοῦς καὶ πε-πλεγμένης λέξεως, ἐν ᾗ πλείων ἔνεστι τῆς λέξεως ἡ σκοτίζουσα τὴν διάνοιαν ὄχλησις, ἕως ἑκατὸν ἐκ-

ciatum, neque vim ullam neque perſpicuitatem habet: οὐ γὰρ μετὰ τῶν κειμένων νόμων ὠφελείας αἱ τοιαῦται ξύνοδοι, ἀλλὰ παρὰ τοὺς καθεστῶτας πλεονεξίᾳ. Sententia vero eſt hujuſmodi; “Neque vero ad utilitates legibus conſtitu-“tas ſocietatum fiebant coitiones; ſed eo, ut “quiſque aliquid contra legum præſcriptum “poſſet adipiſci”. Deinde ait: Καὶ ὅρκοι, εἴ πυ ἄρα ἐγίγνοντο, ξυναλλαγῆς, ἐν τῷ αὐτίκα πρὸς τὸ ἄπορον ἑκατέρῳ διδόμενοι, ἴσχυον, οὐκ ἐχόντων ἄλλοθεν δύναμιν. In his ineſt & hyperbatum & periphraſis: nam ὅρκοι τῆς συναλλαγῆς ſignificant, οἱ δὲ περὶ τῆς φιλίας ὅρκοι εἴ πυ ἄρα γένοιντο. Illud autem ἴσχυον, quod cum αὐτίκα conjungi debet, per hyperbaton dictum eſt. hoc enim vult ſignificare, ἐν τῷ παραυτίκα ἴσχυον. Illud autem, πρὸς τὸ ἄπορον ἑκατέρῳ διδόμενοι, οὐκ ἐχόντων ἄλλοθεν δύναμιν, clarius ſic prolatum fuiſſet; διὰ τὸ μηδὲ μίαν ἄλλην ἔχειν δύναμιν, κατὰ τὸ ἄπορον ἑκατέρῳ διδόμενοι. Quod autem ſententiæ optime reſpondiſſet, tale fuiſſet: “Jusjurandum ſi quod inter utroſ-“que de amicitia fiebat, quod omni alia fide “carerent, eo tempore vim obtinebat”.

XXXII. His autem duriora etiam ſunt quæ ſequuntur: Ἐν δὲ τῷ παρατυχόντι ὁ φθάσας θαῤῥῆσαι, εἰ ἴδοι ἄφρακτον, ἥδιον διὰ τὴν πίστιν ἐτιμωρεῖτο, ἢ ἀπὸ τοῦ προφανοῦς· καὶ τό, τε ἀσφαλὲς ἐλογίζετο, καὶ ὅτι ἀπάτῃ περιγενόμενος, ξυνέσεως ἀγώνισμα προσελάμβανε. Hîc παρατυχὸν pro παραχρῆμα poſitum eſt; ἄφρακτον pro ἀφύλακτον; atque illud, ἥδιον τιμωρεῖσθαι διὰ τὴν πίστιν μᾶλλον ἢ ἀπὸ τοῦ προφανοῦς, circuitione eſt obſcuratum, ſimulque aliqua ad ſententiam abſolvendam particula deeſt. quantum autem conjicere licet, hoc voluit dicere: “Quod “ſi cui talis occaſio objiciebatur, ut inimicum “imparatum animadverteret, majori cum vo-“luptate pœnas ab eo ſumebat, quod fiden-“tem & imparatum inſidiis circumveniſſet: “ideoq; prudentiæ opinionem conſequebatur, “quod ſuam animo ſecuritatem providiſſet, “quodque adverſarium per dolum viciſſet”. Deinde ita ait: Ῥᾷον δ’ οἱ πολλοὶ κακοῦργοι ὄντες, δεξιοὶ κέκληνται, ἢ ἀμαθεῖς ἀγαθοί· καὶ τῷ μὲν, αἰσχύνονται· ἐπὶ δὲ τῷ, ἀγάλλονται. Hæc, contorte ac breviter dicta cum ſint, in obſcuro latentem habent ſententiam. non enim facile eſt intelligere, quos indoctos, quoſque bonos eſſe ſignificet. Nam ſi imperitos malis opponit; certe, qui probi non ſunt, minime erunt imperiti: quod ſi pro amentibus atque inſipientibus indoctos ponit, cur hos ipſos bonos vocet? inquit autem, καὶ τῷ μὲν αἰσχύνονται. qui, quæſo? dubium eſt enim; utrique ne, an indocti tantum. Ἐπὶ δὲ τῷ, ἀγάλλονται: hîc quoque, qui ſint iſti, incertum eſt. Nam, ſi hæc, de utriſque accipi vult, nullum illius verba habebunt ſenſum. neque enim improbis boni lætantur; neque ob imperitos mali erubeſcunt.

XXXIII. Atque hîc quidem obſcuræ ac perplexæ dictionis eſt character, in quo magna eſt toti ſententiæ tenebras offundens orationis perturbatio; quæ quidem ad centum uſque

a Apud *Thucyd.* (p. 195. *Ed. Oxon*) γένοιτο: itidemque v. 11. & 18. & infra p. 164. juxta *Ed. Sylb.* b Nota hîc (inquit *Sylb.*) ὑπερβάτου, cum v. 9. ſcriptus liber habeat ὑπερβατόν, oxytonως: itidemque infra p. 162. juxta *Ed. Sylb.* c Idem exemplar habet διδόμενοι: at non item v. 14. & v. 19. *Sylb.* d *Thucyd.* p. 196. *Ed. Oxon.*

a Pag.

uſque verſus porrigitur. apponam autem & ea quæ ſequuntur, nihil jam de meo adjiciens: “Quarum rerum omnium cauſa eſt principatus ob avaritiam & ambitionem: quæ faciunt ut homines ad contentionem reddantur alacriores. Nam qui in civitatibus erant principes, honeſto utrique nomine, alteri ſtatum popularem, æqualitatem; alteri, paucorum imperium, optimatum appellantes, præferebant; cum populum verbis paſcerent, ipſi vero inter ſe contenderent. Et cum omni modo alii alios ſuperare vellent, graviſſima quæque audebant, ac pœnas atrociores irrogabant: non ex juſtitia, aut ex utilitate civitatis; ſed ſua illos voluptate metientes. atq; illam voluptatem, ſive per iniqua ſuffragia condemnatis, ſive vi oppreſſis civibus, in hoc certamine explere cupiebant. neutri pietatem adhibebant: ſed, qui aliquid colore verborum, cum alterius injuria tranſigebant, ii melius audiebant ſiquis autem inter utroſq; medius, is ab utraque parte, vel quod ab altera non ſtaret, vel * quod malorum immunis, ob invidiam occidebatur. Ita propter ſeditiones omne facinoris genus in Græcia extitit: & ſimplicitas, cujus plurimum generoſitas participat, cum ludibrio, exterminabatur; mutuo vero inter ſe ſententiis pugnare, præclarum putabatur. nulla enim res, neque oratio; nec ullius jusjurandi terror apud eos quicquam valebat. cumque omnes cogitatione ad diffidendum potius quam ad fidendum eſſent propenſiores, eo intendebant, ut cavere potius ne quid mali caperent, quam credere cuiquam mallent. & qui conſilio inferiores erant, ut plurimum vincebant: quippe qui & ſuæ imbecillitatis conſcii & adverſariorum prudentiæ, veriti ne illorum & diſertæ orationi eſſent impares, & ingenii præſtantia ſuperarentur, audacter ad res gerendas aggrediebantur. at illi, tum præ horum contemptu, quod longius providerent, tum quia non oportebat ea quæ conſilio agere licet, facto aggredi, incauti magis opprimebantur”. Poſſem equidem multis præterea exemplis perſpicuum facere, hunc noſtrum, cum communem uſitatamque dicendi formam in narrationibus retinet, majorem laudem mereri; tum vero, cum abducit à conſuetudine ſermonem, ac ad peregrina vocabula, & quaſi per vim figuras fertur, quarum nonnullæ etiam ſolœciſmi præbent ſpeciem, multo deteriorem fieri. ſed, ne noſtra longius labatur oratio, his ero contentus.

μηκύνεται στίχων. θήσω δὴ καὶ τὰ ἑξῆς, οὐδὲ μίαν ἔτι λέξιν ἐμαυτοῦ προστιθείς· “[a] Πάντων δ' αὐτῶν αἴτιον ἡ ἀρχὴ ἡ διὰ πλεονεξίαν καὶ φιλοτιμίαν· ἐκ δ' αὐτῶν καὶ ἐς τὸ φιλονεικεῖν καθισταμένων τὸ πρόθυμον. οἱ γὰρ ἐν ταῖς πόλεσι προστάντες, μετ' ὀνόματος ἑκάτεροι εὐπρεποῦς, πλήθους τε ἰσονομίας πολιτικῆς, καὶ ἀριστοκρατίας σώφρονος προτιμήσει, τὰ μὲν κοινὰ λόγῳ θεραπεύοντες ἆθλα ἐποιοῦντο· παντὶ δὲ τρόπῳ ἀγωνιζόμενοι ἀλλήλων περιγίγνεσθαι, ἐτόλμησάν τε τὰ δεινότατα, ἐπεξήεσάν τε, τὰς τιμωρίας ἔτι μείζους, οὐ μέχρι τοῦ δικαίου καὶ τῇ πόλει ξυμφόρου, προστιθέντες, ἐς δὲ τὸ ἑκατέροις που αἰεὶ ἡδονὴν ἔχον ὁρίζοντες· καὶ ἢ μετὰ ψήφου ἀδίκου καταγνώσεως, ἢ χειρὶ κτώμενοι τὸ κρατεῖν, ἕτοιμοι ἦσαν τὴν αὐτίκα φιλονεικίαν ἐκπιμπλάναι. ὥστ' εὐσεβείᾳ μὲν οὐδέτεροι ἐνόμιζον, εὐπρεπείᾳ δὲ λόγου, οἷς ξυμβαίη ἐπιφθόνως τι διαπράξασθαι, ἄμεινον ἤκουον· τὰ δὲ μέσα τῶν πολιτῶν ὑπ' ἀμφοτέρων, ἢ ὅτι οὐ ξυνηγωνίζοντο, ἢ φθόνῳ τοῦ περιεῖναι, διεφθείροντο. οὕτω πᾶσα ἰδέα κατέστη κακοτροπίας, διὰ τὰς στάσεις, τῷ Ἑλληνικῷ· καὶ τὸ εὔηθες, οὗ τὸ γενναῖον πλεῖστον μετέχει, καταγελασθὲν ἠφανίσθη· τὸ δὲ ἀντιτετάχθαι ἀλλήλοις τῇ γνώμῃ ἀπίστως, ἐπὶ πολὺ διήνεγκεν. οὐ γὰρ ἦν ὁ διαλύσων οὔτε λόγος ἐχυρὸς, οὔτε ὅρκος φοβερός. [b] κρείττους δὲ ὄντες ἅπαντες λογισμῷ ἐς τὸ ἀνέλπιστον τοῦ βεβαίου, μὴ παθεῖν μᾶλλον προεσκόπουν, ἢ πιστεῦσαι ἐδύναντο. καὶ οἱ φαυλότεροι γνώμην, ὡς τὰ πλείω περιεγίγνοντο. τῷ γὰρ δεδιέναι τό,τε αὐτῶν ἐνδεὲς, καὶ τὸ τῶν ἐναντίων ξυνετὸν, μὴ λόγοις τε ἥττους ὦσι, καὶ ἐκ τοῦ πολυτρόπου αὐτῶν τῆς γνώμης φθάσωσι προεπιβουλευόμενοι, τολμηρῶς πρὸς τὰ ἔργα ἐχώρουν· οἱ δὲ καταφρονοῦντες, κἂν προαισθέσθαι, καὶ ἔργῳ οὐδὲν σφᾶς δεῖν λαμβάνειν ἃ γνώμῃ ἔξεστιν, ἄφρακτοι μᾶλλον διεφθείροντο”. ἐκ πολλῶν ἔτι δυνάμενος παραδειγμάτων ποιῆσαι φανερὸν ὅτι κρείττων ἐστὶν ἐν τοῖς διηγήμασιν, ὅταν ἐν τῷ συνήθει καὶ κοινῷ τῆς διαλέκτου χαρακτῆρι μένῃ, χείρων δὲ ὅταν ἐκτρέψῃ τὴν διάλεκτον ἐκ τῆς συνήθους ἐπὶ τὰ ξένα ὀνόματα, καὶ βεβιασμένα σχήματα, 153 ὧν ἔνια σολοικισμῶν παρέχεται δόξαν, ἀρκεσθήσομαι τούτοις, ἵνα μὴ περαιτέρω τοῦ δέοντος ἡ γραφή μοι προβῇ.

Concionum Thucydidearum examen.

XXXIV. QUONIAM vero polliciti ſumus, etiam quod noſtrum de illius concionibus eſſet judicium oſtendere, in quibus ſummam quandam ineſſe vim nonnulli opinantur, totam hanc tractationem in duas partes diſtribuentes, in eam ſcilicet quæ ad res, & eam quæ ad verba petinet, de iis utriſque ſeparatim agemus, ab ea parte quam ad res pertinere diximus, initium ſumentes. Cujus quidem pars prima eſt enthymematum & ſententiarum inventio: ſecunda vero, in uſu rerum quæ inventæ ſunt. atque illa quidem prior, omnem

λδ'. ΕΠΕΙ δὲ καὶ περὶ τῶν δημηγοριῶν αὐτοῦ τὰ δοκοῦντά μοι φανερὰ ποιήσειν ὑπεσχόμην, ἐν αἷς οἴονταί τινες τὴν ἄκραν τοῦ συγγραφέως εἶναι δύναμιν, διελόμενος καὶ ταύτην διχῇ τὴν θεωρίαν, εἴς τε τὸ πραγματικὸν μέρος, καὶ εἰς τὸ λεκτικὸν, χωρὶς ὑπὲρ ἑκατέρου ποιήσομαι τὸν λόγον· ἀρξάμενος ἀπὸ τοῦ πραγματικοῦ. ἐν ᾧ πρώτην μὲν [c] ἔχοι μοῖραν ἡ τῶν ἐνθυμημάτων τε καὶ νοημάτων εὕρεσις, δευτέραν δὲ ἡ τῶν εὑρεθέντων χρῆσις· ἐκείνη μὲν ἐν τῇ φύσει μᾶλλον ἔχουσα τὴν

a Pag. 196. b In vulgatis *Thucydidis* libris habemus κρείσσους, itidem (v. 29.) ἥσσους. *Sylb.* c Malim ἔχει, indicativo verbi modo. *Sylb.* * *Ob invidiam quod ſuperſtes foret, occid.*

a Conveni-

τὴν ἰσχύν, αὕτη δὲ ἐν τῇ τέχνῃ. τούτων ἡ μὲν πλέον ἔχουσα τοῦ τεχνικοῦ τὸ φυσικὸν, καὶ διδαχῆς ἐλάττονος δεομένη, θαυμαστή τις ἐστὶ παρὰ τῷ συγγραφεῖ· φέρει γὰρ ὥσπερ ἐκ πηγῆς πλουσίας ἄπειρόν τι χρῆμα νοημάτων καὶ ἐνθυμημάτων περιττῶν καὶ ξένων καὶ παραδόξων. ἡ δὲ πλεῖον ἔχουσα τὸ τεχνικὸν, καὶ λαμπροτέραν ποιοῦσα φαίνεσθαι τὴν ἑτέραν, ἐνδεεστέρα τοῦ δέοντος ἐστὶ πολλῶν. ὅσοι μὲν οὖν ἐκτεθαυμάκασιν αὐτὸν ὑπὲρ τὸ μέτριον, ὡς μηδὲν τῶν θεοφορήτων διαφέρειν, διὰ τὸ πλῆθος ἐοίκασι τῶν ἐνθυμημάτων τοῦτ' ἐσχηκέναι τὸ πάθος. οὓς ἐὰν διδάσκῃ τις ἐφ' ἑκάστῳ πράγματι [a] περιτιθεὶς τὸν λόγον, ὅτι ταυτὶ μὲν οὐκ ἦν ἐπιτήδεια ἐν τούτῳ τῷ καιρῷ, καὶ ὑπὸ τούτων τῶν προσώπων λέγεσθαι, ταυτὶ δ' οὐκ ἐπὶ τούτοις τοῖς πράγμασιν, οὐδὲ μέχρι τούτου, δυσχεραίνουσιν, ὅμοιόν τι πάσχοντες τοῖς κεκρατημένοις ὑφ' οἵας δή τινος ὄψεως ἔρωτι, μὴ πολὺ ἀπέχοντι μανίας. ἐκεῖνοί τε γὰρ πάσας τὰς ἀρετὰς, [b] ὁπόσαι γίνονται περὶ μορφὰς εὐπρεπεῖς, ταῖς καταδεδουλωμέναις αὐτοὺς προσεῖναι νομίζουσι, καὶ τοὺς [c] ἐξονειδίζειν ἐπιχειροῦντας, εἴ τις περὶ αὐτὰς ὑπάρχει σῖνος, ὡς βασκάνους καὶ συκοφάντας προβέβληνται· οὗτοί τε ὑπὸ τῆς μιᾶς ταύτης ἀρετῆς κεχαρωμένοι τὴν διάνοιαν, ἅπαντα καὶ τὰ μὴ προσόντα τῷ συγγραφεῖ μαρτυροῦσιν. ἃ γὰρ ἕκαστος εἶναι βούλεται περὶ τὸ φιλούμενόν τε καὶ θαυμαζόμενον ὑφ' ἑαυτοῦ, ταῦτα οἴεται. ὅσοι δὲ ἀδέκαστον τὴν διάνοιαν φυλάσσουσι, καὶ τὴν ἐξέτασιν τῶν λόγων ἐπὶ τοὺς ὀρθοὺς κανόνας ἀναφέρουσιν, εἴτε φυσικῆς τινος κρίσεως μετειληφότες, εἴτε καὶ [d] διδαχῆς ἰσχυρὰ τὰ κριτήρια κατασκευάσαντες, οὔτε ἅπαντα ἐπαινοῦσιν ἐπίσης, οὔτε πρὸς ἅπαντα δυσχεραίνουσιν· ἀλλὰ τοῖς μὲν κατορθώμασι τὴν προσήκουσαν μαρτυρίαν ἀπονέμουσιν· εἰ δέ τι διημάρτηται μέρος ἐν αὐτοῖς, οὐκ ἐπαινοῦσιν.

λε΄. [e] Οὔτ' οὖν ἐπὶ πάντων ἐγὼ τῶν ἐμαυτοῦ θεωρημάτων κανόνας ὑποτιθέμενος, οὔτε πρότερον ὤκνησα τὰ δοκοῦντά μοι φέρειν εἰς μέσον, οὔτε νῦν ἀποστρέψομαι. διδοὺς δὴ τὸ πρῶτον, ὥσπερ κατ' ἀρχὰς ἔφην, τὸ περὶ τὴν εὕρεσιν τοῦ συγγραφέως εὔστοχον, [f] (καὶ εἴτις ἄλλως προσυπείληφεν, εἴτε διὰ φιλονεικίαν, εἴτε δι' ἀναισθησίαν, ἁμαρτάνειν αὐτὸν οἰόμενος,) θάτερον οὐκέτι δίδωμι, τὸ περὶ τὰς οἰκονομίας αὐτοῦ τεχνικὸν, πλὴν ἐπ' ὀλίγων πάνυ δημηγοριῶν. ὁρῶ δὲ καὶ περὶ τὴν λέξιν ἐλαττώματα, περὶ ὧν ἤδη προείρηκα, πλεῖστα καὶ μέγιστα ταύταις συμβεβηκότα ταῖς ἰδέαις. καὶ γὰρ αἱ γλωττηματικαὶ καὶ ξέναι καὶ πεποιημέναι λέξεις ἐν ταύταις μάλιστα ἐπιπολάζουσι, καὶ τὰ πολύπλοκα καὶ ἀγκύλα καὶ βεβιασμένα σχήματα, πλεῖστα περὶ ταῦτα ἐστίν. εἰ δὲ τὰ εἰκότα ἔγνωκα, σύ τε κρινεῖς, καὶ τῶν ἄλλων ἕκαστος, ἐπὶ τὴν ἐξέτασιν ἀγόμενος τῶν ἔργων. ἔστω δὲ κατὰ ταῦτα ἡ

à natura vim habet; hæc accipit ab arte. Harum in altera, quæ ſcilicet plus habet à natura quam ab arte, quæque minus eget diſciplina, admirabilis ſane fuit Thucydides: affert enim, ac, velut ex uberrimo quodam fonte, ingentem ſententiarum & enthymematum acervum ſecum trahit; quæ quidem & exquiſita & peregrina & admirabilia ſunt. Illa vero pars altera quæ plus artis habet, quæque efficit ut illa altera etiam præſtantior eſſe videatur, multis in rebus in eo minor eſt quam par ſit. Quicunque autem eum plus æquo admirantur, atque ita ſtupent, ut nihil ab eis qui divino aliquo ſunt numine afflati differant, ii omnes propter enthymematum copiam id videntur facere. Quos ſiquis ita admoneat ac doceat, ut rationem afferant, cur hoc non ſuo loco ſit poſitum, illud vero non iis perſonis, quibus opus erat, accommodatum; item, non hæc hiſce rebus convenire, neque eo uſque progreſſum fieri debuiſſe; magnâ quidem eis moleſtiam afferet. * qui mihi ſane iis perſimiles videntur, qui incredibili alicujus rei aſpiciendæ cupiditate flagrant; quæ à furore non multum abeſt. Illi enim rei amatæ eas pulcritudines, quas egregiæ habent formæ, omnes ineſſe arbitrantur: ac, ſi quis eſt qui aliquod in ea vitium reprehendere conetur, ab eo, tanquam ab invido & calumniatore, ſibi cavent. Atque hi quidem, hac una virtute decepti, omnia, etiam ea quibus caret, huic ſcriptori attribuunt. neque id mirum. nam quæ quiſque illi, quod amat & admiratur, ineſſe vult, eadem re ipſa ineſſe arbitratur. At qui judicio ſunt minime depravato, & rationes ad rectas regulas examinant; (ſive id naturali quodam judicio faciunt; ſive † quod, ſtabilem judicandi rationem ſecuti, ita ſunt diſciplinis exculti) neque omnia ex æquo laudibus proſequuntur, neque ex omnibus offenſionem capiunt: ſed rebus bene & cum ratione adhibitis meritas laudes tribuunt; ea vero in quibus peccatum eſt, commendatione indigna arbitrantur.

XXXV. Quapropter, quod antea feci, ut omnibus meis commentationibus regulas quaſdam ſubjicerem; idem nunc faciam, ut, quæ mihi videntur, in medium proferam. Sicut igitur in prima parte, de qua initio dixi, quæ in inventione rerum conſpicitur, præclare hunc noſtrum ſcriptorem verſatum eſſe conceſſerim: ita altera in parte, quæ in collocationis ac diſtributionis arte conſumitur, eum excelluiſſe non facile dederim; niſi in perpaucis quibuſdam concionibus. quarum in verbis quoque vitia, de quibus antea dixi, plurima & maxima animadverto: ſiquidem inſunt in illis plurima cujuſque linguæ propria, & peregrina, ac facta vocabula; figuræ vero perplexæ, contortæ, coactæque non paucæ. Quam vero hæc, quæ attuli, rationi ſint conſentanea, tu, & quilibet alius, qui hæc ad rerum ipſarum examinationem accommodabit, judicare poterit. Exempla vero ita mihi apponenda

a Convenientius παραπθεὶς ut infra p.250.v.1. *Sylb.* *b* Scriptus liber habet ὁπόσοι, maſcu. genere: minus apte. *Sylb.* *c* Legendum videtur ἐξουδενίζειν; & mox πίνος pro σῖνος, vel etiam σπίλος. *Sylb.* *d* Rectius fortaſſe διδαχῇ, vel pluraliter διδαχαῖς. aut ſaltem poſt διδαχῆς diſtinguendum: ut referatur ille caſus ad participium μετειληφότες. *Sylb.* *e* In margine *Cod. Bodl.* ἱσ. τούτους ὄν. *f* Incluſa prætermiſſa ſunt à *Dudithio*: non videntur tamen eſſe ſupervacua. *Sylb.* * *Quibus ſane idem accidit quod iis, qui, qualiſcunque formæ aſpectu, tanto amore capiuntur, ut is parum à furore diſtet.* † *Quod etiam diſciplinis judicium confirmarunt, neque.*

ponenda ſtatui, ut, quæ optima judico, cum
iis conferam, quæ neque quod ad ipſam diſpo-
ſitionem, neque quod ad elocutionem attinet,
culpa vacent.

XXXVI. In *ſecundo* igitur *libro*, Lacedæ-
moniorum & ſociorum contra Platæenſes bel-
lum ſcripturus, ſubjungit miſſam à Platæen-
ſibus ad Archidamum, Lacedæmoniorum re-
gem, legationem, cum ille regionem vaſtare
ac diripere vellet. quo loco orationem, quam
veriſimile eſt ab utriſque habitam, perſonis il-
lis & rebus accommodatam, ac neque modum
excedentem neque infra modum ſubſiſten-
tem, affingit. ibi tum locutione pura admo-
dum, perſpicua, ac brevi, adhibitis aliis, quæ
in hoc genere requiruntur, virtutibus, uſus
eſt; tum, qui ex his enaſcitur, concentum
recte temperatum effecit, qui jucunditatem
omnem æquare poſſit. ‘Inſequente æſtate,
‘Peloponnenſes ſociique, non in Atticam, ſed
‘[a] adverſus Platæam cum exercitu venerunt,
‘duce Archidamo, Zeuxidami filio, Lacedæ-
‘moniorum rege. quem caſtra jam metatum,
‘ac regionem vaſtare cogitantem, miſſi pro-
‘tinus à Platæenſibus legati adiere, hiſq; ver-
‘bis allocuti ſunt’: “Archidame voſque La-
“cedæmonii, neque juſte neque è dignitate
“veſtra patrumque veſtrorum facitis, quod in
“agrum Platæenſem copias inducitis. Nam
“Pauſanias Lacedæmonius, Cleombroti filius,
“qui Græciam Medorum dominatu liberavit,
“cum iis Græcis qui pugnæ apud nos commiſ-
“ſæ ultro ſubiere diſcrimen, victimis in foro
“Platæenſi Jovi liberatori immolatis, convo-
“catiſque omnibus ſociis, & urbem & agrum
“Platæenſibus reddidit, uti ſuis legibus vive-
“rent, ne quis injuſte, neve dominandi cau-
“ſa, arma illis inferret: alioqui eos qui ade-
“rant ſocios pro viribus auxilio futuros. Hæc
“patres veſtri, virtutis ergo operæque ſtre-
“nue navatæ, dedere nobis. At vos contra
“quam illi agitis: qui cum Thebanis nobis in-
“feſtiſſimis, ad redigendos nos in ſervitutem,
“veniſtis. itaque deos, tum illos per quos tunc
“fœdus juratum eſt, tum veſtros patrios, &
“noſtros indigenas teſtati, dicimus vobis, ne-
“quod agro Platæenſi damnum inferatis, neve
“jusjurandum violetis, ſed noſtro nos jure,
“quemadmodum Pauſanias ſtatuit, vivere per-
“mittatis”. ‘Hæc tantum locutis Platæenſibus,
‘excepit Archidamus’: “Æqua dicitis, viri
“Platæenſes, ſi verbis facta reſpondebunt.
“Quemadmodum enim Pauſanias vobis, ut
“veſtris legibus vivatis, conceſſit: ita vos eo-
“rum libertatem, qui & periculorum & juriſ-
“jurandi vobis ea tempeſtate participes fue-
“runt, nunc vero Athenienſibus ſerviunt, ad-
“juvate: quorum cauſa, & ut cæterorum li-
“bertati conſulatur, tantus eſt apparatus, tan-
“tumque bellum excitatum. Cujus liberatio-
“nis ſi ſimul curam ſuſceperitis, ita maxime
“jusjurandum ſervaveritis: ſin minus, eadem
“quæ jam antea hortamur, otium agite, co-

παράθεσις αὐτῶν ἀντιπαρεξεταζομένων τοῖς ἄριστά μοι δο-
κοῦσιν ἔχειν τῶν οὔτε κατὰ τὰς οἰκονομίας κατορθουμένων, οὔτε
κατὰ τὴν φράσιν ἀνεγκλήτων.

λϛʹ. Ἐν μὲν οὖν ΤΗ ΔΕΥΤΕΡΑ ΒΙΒΛΩ ἐπὶ
Πλαταιὰς Λακεδαιμονίων τε καὶ τῶν συμμάχων ἔλα-
σιν ἀρξάμενος γράφειν, ὑποτίθεται, τοῦ βασιλέως
τῶν Λακεδαιμονίων Ἀρχιδάμου μέλλοντος δῃώσειν
τὴν γῆν, πρέσβεις παρὰ τῶν Πλαταιέων ἀφιγμένους
πρὸς αὐτὸν, καὶ λόγους ἀποδίδωσιν οὓς εἰκὸς ἦν ὑ-
πὸ ἀμφοτέρων εἰρῆσθαι τοῖς προσώποις πρέποντας, καὶ
τοῖς πράγμασιν οἰκείους· καὶ μήτε λείποντας τοῦ με-
τρίου, μήτε ὑπεραίροντας· λέξει τε κεκόσμηκεν αὐ-
τοὺς καθαρᾷ καὶ σαφεῖ καὶ συντόμῳ, καὶ τὰς ἄλλας
ἀρετὰς ἐχούσῃ· τήν τε ἁρμονίαν οὕτως ἔναυλον ἀποδέδω-
κεν ἅμα τοῖς ἡδίστοις παρεξετάζεσθαι· ‘Τοῦ δ’ ἐπιγιγνο-
‘μένου θέρους, οἱ Πελοποννήσιοι καὶ οἱ ξύμμαχοι ἐς μὲν
‘τὴν Ἀττικὴν οὐκ ἐσέβαλον· ἐστράτευσαν δ’ ἐπὶ Πλά-
‘ταιαν. ἡγεῖτο δ’ Ἀρχίδαμος ὁ Ζευξιδάμου, Λακε-
‘δαιμονίων βασιλεύς· καὶ καθίσας τὸν στρατὸν, ἔμελλε δῃ-
‘ώσειν τὴν γῆν. οἱ δὲ [a] Πλαταιεῖς, εὐθὺς πρέσβεις πέμ- 154
‘ψαντες πρὸς αὐτὸν, ἔλεγον τοιάδε· “Ἀρχίδαμε, καὶ
“Λακεδαιμόνιοι, οὐ δίκαια ποιεῖτε, οὐδὲ ἄξια [b] οὔθ’ ὑμῶν
“οὔτε πατέρων ὧν ἐστὲ, ἐς γῆν τὴν Πλαταιέων στρατεύ-
“οντες. Παυσανίας γὰρ ὁ Κλεομβρότου Λακεδαιμό-
“νιος, ἐλευθερώσας τὴν Ἑλλάδα ἀπὸ τῶν Μήδων, μετὰ Ἑλ-
“λήνων τῶν ἐθελησάντων ξυνάρασθαι τὸν κίνδυνον τῆς μάχης, ἣ
“παρ’ ἡμῖν ἐγένετο, θύσας ἐν τῇ Πλαταιέων ἀγορᾷ Διῒ ἐ-
“λευθερίῳ [c] ἱερὰ, καὶ ξυγκαλέσας πάντας τοὺς ξυμμάχους,
“ἀπεδίδου Πλαταιεῦσι, γῆν καὶ πόλιν τὴν σφετέραν ἔχοντας,
“αὐτονόμους οἰκεῖν, στρατεῦσαί τε μηδένα ποτὲ ἀδίκως ἐπ’
“αὐτοὺς, μηδ’ ἐπὶ δουλείᾳ· εἰ δὲ μὴ, ἀμύνειν τοὺς πα-
“ρόντας ξυμμάχους κατὰ δύναμιν. τάδε μὲν ἡμῖν πατέρες
“οἱ ὑμέτεροι ἔδοσαν, ἀρετῆς ἕνεκα, καὶ προθυμίας τῆς ἐν ἐκεί-
“νοις τοῖς κινδύνοις γενομένης. ὑμεῖς δὲ, τἀναντία [d] (ἐκεί-
“νοις) δρᾶτε· μετὰ γὰρ Θηβαίων τῶν ἡμῖν ἐχθίστων, ἐπὶ δου-
“λείᾳ τῇ ἡμετέρᾳ ἥκετε. μάρτυρας δὲ θεοὺς, τούς τε ὁρκίους
“τότε γενομένους ποιούμενοι, καὶ [e] τοὺς ἡμετέρους πατρῴους, καὶ
“ἡμετέρους ἐγχωρίους, λέγομεν ὑμῖν, γῆν τὴν Πλαταιΐδα μὴ
“ἀδικεῖν, μηδὲ παραβαίνειν τοὺς ὅρκους· ἐᾶν δὲ οἰκεῖν αὐτο-
“νόμους, καθάπερ Παυσανίας ἐδικαίωσε”. ‘τοσαῦτα εἰπόν-
‘των [f] (τῶν) Πλαταιέων, Ἀρχίδαμος ὑπολαβὼν εἶπεν’· “δί-
“καια λέγετε, ὦ ἄνδρες Πλαταιεῖς, ἢν ποιῆτε ὅμοια τοῖς
“λόγοις. καθάπερ γὰρ Παυσανίας ὑμῖν παρέδωκεν, αὐτοί τε
“αὐτονομεῖσθε, καὶ τοὺς ἄλλους ξυνελευθεροῦτε, ὅσοι μετα-
“σχόντες τῶν τότε κινδύνων, ὑμῖν τε ξυνώμοσαν, καὶ εἰσὶ νῦν ὑπ’ Ἀ-
“θηναίοις· παρασκευή τε τοσήδε καὶ πόλεμος γεγένηται αὐ-
“τῶν ἕνεκα καὶ τῶν ἄλλων ἐλευθερώσεως. ἧς μάλιστα μὲν με-
“τασχόντες, καὶ αὐτοὶ ἐμμείνατε τοῖς ὅρκοις· εἰ δὲ μὴ, ἅπερ
“καὶ τὸ πρότερον ἤδη προὐκαλεσάμεθα, ἡσυχίαν ἄγετε, νε-
μόμενοι

[a] In *Thucyd.* (p. 125. *Ed. Oxon.*) & hic & in ſeq. legitur Πλαταιῆς, vetere ſcilicet Atticiſmo; ut ſupra quoque p. 242. v. 5. κλῄσεις pro communi κλείσεις. *Sylb.* [b] Οὔτε ὑμῶν apud *Thucyd.* [c] Scriptus liber habet ἱερᾷ: quaſi pertineat ad ſubſtantivum ἀγορᾷ: cum tamen referendum ſit ad participium θύσας. *Sylb.* [d] Incluſum ἐκείνοις abeſt à vulg. editt. *Thucyd.* *Sylb.* [e] In eiſdem rectius legend. τοὺς ὑμετέρους, *veſtros*: ita ſcilicet ut prior locus tribuatur Lacedæmoniis, poſterior Platæenſibus: ſicut infra p. 251. v. 41. V. 38. in eiſdem editt. duplicato articulo legitur, τὴν γῆν τὴν Πλ. *Sylb.* [f] Incluſus articulus τῶν abeſt ab eiſdem editt. *Thucyd.*

“μόμενοι τὰ ὑμέτερα αὐτῶν· καὶ ἔστε μηδὲ μεθ' ἑτέρων· δέχεσθε δ' ἀμφοτέρους φίλους, ἐπὶ πολέμῳ δὲ μηδ' ἑτέρους. καὶ τάδε ἡμῖν [a] ἀρκέσει”. ‘ὁ μὲν Ἀρχίδαμος τοσαῦτα εἶπεν. οἱ δὲ Πλαταιῶν πρέσβεις, ἀκούσαντες ταῦτα, ἐσῆλθον ἐς τὴν πόλιν· καὶ τῷ πλήθει τὰ ῥηθέντα κοινώσαντες, ἀπεκρίναντο αὐτῷ· “Ὅτι ἀδύνατα σφίσιν εἴη ποιεῖν ἃ προκαλεῖται, ἄνευ Ἀθηναίων· παῖδες γὰρ σφῶν καὶ γυναῖκες παρ' ἐκείνοις εἴησαν. δεδιέναι δὲ καὶ [b] περὶ πάσῃ τῇ πόλει, μὴ ἐκείνων ἀποχωρησάντων, Ἀθηναῖοι ἐλθόντες σφίσιν οὐκ ἐπιτρέπωσιν· ἢ Θηβαῖοι, ὡς ἔνορκοι ὄντες, κατὰ τὸ ἀμφοτέρους δέχεσθαι, αὖθις σφῶν τὴν πόλιν πειράσωσι καταλαβεῖν”. ‘ὁ δέ, θαρσύνων αὐτούς, πρὸς ταῦτα ἔφη· “Ὑμεῖς δὲ πόλιν μὲν καὶ οἰκίας παράδοτε ἡμῖν τοῖς Λακεδαιμονίοις· καὶ γῆς ὅρους ἀποδείξατε, καὶ δένδρα ἀριθμῷ τὰ ὑμέτερα, καὶ ἄλλο εἴ τι δυνατὸν εἰς ἀριθμὸν ἐλθεῖν· αὐτοὶ δὲ μεταχωρήσατε ὅποι βούλεσθε, ἕως ἂν ὁ πόλεμος ᾖ· ἐπειδὰν δὲ παρέλθῃ, ἀποδώσομεν [c] (ὑμῖν ἃ ἂν παραλάβωμεν.) μέχρι δὲ τοῦδε ἕξομεν παρακαταθήκην, ἐργαζόμενοι καὶ φορὰν φέροντες, ἣ ἂν ὑμῖν μέλλῃ ἱκανὴ ἔσεσθαι”. ‘οἱ δέ, ἀκούσαντες, αὖθις ἐσῆλθον ἐς τὴν πόλιν, καὶ βουλευσάμενοι μετὰ τοῦ πλήθους, ἔλεξαν· “Ὅτι βούλονται ἃ προκαλεῖται, Ἀθηναίοις κοινῶσαι πρῶτον· καί, ἢν πείθωσιν αὐτούς, ποιεῖν ταῦτα”. ‘μέχρι δὲ τούτου σπείσασθαι σφίσιν ἐκέλευον, καὶ τὴν γῆν μὴ δῃοῦν. ὁ δ' ἡμέρας τε ἐσπείσατο ἐν αἷς εἰκὸς ἦν κομισθῆναι, καὶ τὴν γῆν οὐκ ἔτεμνεν. ἐλθόντες δὲ οἱ Πλαταιεῖς πρέσβεις ὡς τοὺς Ἀθηναίους, καὶ βουλευσάμενοι μετ' αὐτῶν, πάλιν ἦλθον ἀπαγγέλλοντες τοῖς ἐν τῇ πόλει τοιάδε· “Οὔτ' ἐν τῷ προτοῦ χρόνῳ, (ὦ) ἄνδρες Πλαταιεῖς, ἀφ' οὗ ξύμμαχοι ἐγενόμεθα, Ἀθηναῖοί φασιν ἐν οὐδενὶ ἡμᾶς προέσθαι ἀδικουμένους, οὔτε νῦν περιόψεσθαι, βοηθήσειν δὲ κατὰ δύναμιν· ἐπισκήπτουσί τε ὑμῖν πρὸς τῶν ὅρκων οὓς οἱ πατέρες ὤμοσαν, μηδὲν νεωτερίζειν περὶ τὴν ξυμμαχίαν”. ‘τοιαῦτα τῶν πρέσβεων ἀπαγγειλάντων, οἱ Πλαταιεῖς ἐβουλεύσαντο Ἀθηναίους μὴ προδιδόναι, ἀλλ' ἀνέχεσθαι καὶ γῆν τεμνομένην, [d] εἰ δέοι, ὁρῶντας, καὶ ἄλλο πάσχοντας ὅ,τι ἂν ξυμβαίνῃ· ἐξελθεῖν τε μηδένα ἔτι, ἀλλ' ἀπὸ τοῦ τείχους ἀποκρίνασθαι’, “Ὅτι ἀδύνατα σφίσι ποιεῖν ἐστὶν ἃ Λακεδαιμόνιοι προκαλοῦνται”. ‘ὡς δ' ἀπεκρίναντο, ἐντεῦθεν δὴ πρῶτον μὲν ἐς ἐπιμαρτυρίαν καὶ θεῶν καὶ ἡρώων τῶν ἐγχωρίων Ἀρχίδαμος ὁ βασιλεὺς κατέστη, λέγων ὧδε’· “Θεοί, ὅσοι γῆν τὴν Πλαταιΐδα ἔχετε, καὶ ἥρωες, ξυνίστορές ἐστε, ὅτι οὔτε τὴν ἀρχὴν ἀδίκως ἐκλιπόντων τῶνδε προτέρων τὸ ξυνώμοτον, ἐπὶ γῆν τήνδε ἤλθομεν· ἐν ᾗ οἱ πατέρες ἡμῶν εὐξάμενοι ὑμῖν Μήδων ἐκράτησαν, καὶ παρέσχετε αὐτὴν εὐμενῆ
155 ἐναγωνίσασθαι τοῖς Ἕλλησιν· οὔτε νῦν, ἤν τι ποιῶμεν, ἀδικήσομεν· προκαλεσάμενοι γὰρ πολλὰ καὶ εἰκότα, οὐ τυγχάνομεν. ξυγγνώμονες δὲ ἔστε, τῆς μὲν ἀδικίας κολάζεσθαι τοῖς

“lentes quæ veſtra ſunt; neque ab altera parte ſtate; & tamen utroſque pro amicis recipite, neutros pro hoſtibus. Hæc ſat nobis erunt”. ‘Quæ cum eſſet locutus, tum legati Platæenſes, ingreſſi in urbem, re cum multitudine communicata, Archidamo reſponderunt’; “Facere ſe non poſſe quæ ſuaderentur, ſine Athenienſibus; apud quos ipſorum liberi atque uxores eſſent. timere quoque ſe toti civitati; ne ſcilicet illis digreſſis, aut Athenienſes venirent, talia non permiſſuri; aut Thebani, qui & ipſi jurejurando continebantur, dum utraque pars recipitur, rurſus urbem occupare conarentur”. ‘Ille, bene eos ſperare jubens, reſpondit’: “Vos vero urbem ac domos nobis Lacedæmoniis tradite; fines agri demonſtrate; arbores,& quidquid aliud poteſt ſub numerum cadere, numerate: ipſi, quocunque libuerit, abſcedite, quoad bellum fuerit: quo confecto, reddemus vobis quæcunque acceperimus, habebimuſque ea interim pro depoſito; colemus, vobiſque fructus, qui ad uſum vitæ ſuppetant, reddemus”. ‘Ea cum audiſſent legati, urbem iterum ingreſſi, habito cum multitudine conſilio, dixerunt’; “Ea quæ ſuadentur, velle ſe prius communicare cum Athenienſibus; accepturoſque conditionem, ſi illis perſuaſerint”. ‘Interea juſſerunt ſibi fidem dari, in ipſorum regione nihil eos hoſtiliter acturos. atque ita, interpoſita fide, intra quot dies credibile fuit acceptum iri reſponſum, à regionis vaſtatione temperarunt. Aditis Athenienſibus legati Platæenſes, agitatoque cum eis conſilio reverſi, hæc civitati renunciant’: “Neque in ſuperiori tempore, viri Platæenſes, ex quo ſocietatem inivimus, inquiunt Athenienſes,ſe permiſiſſe vobis injuriam fieri, neque nunc eſſe neglecturos, ſed pro viribus adjuturos: voſque jurisjurandi admonent, quo veſtri ſe patres obſtrinxere, nihil novi ſe, quod ad ſocietatem attineat, tentaturos”. ‘Hæc cum legati renunciaſſent, Platæenſes ſtatuerunt, non prodere Athenienſes,ſed reſiſtere, &, ſi etiam res ferat, ut vel ante ipſorum oculos agri vaſtentur, atque alia, quæcunque accidant, pati; neque ullum emittere, ſed de muro reſpondere’, “Ea quæ Lacedæmonii vellent,ſe facere nullo modo poſſe”. ‘Qui cum reſpondiſſent, tum vero Archidamus rex adſtitit, deos atque heroes indigenas his verbis conteſtatus’: “Dii, quicunque terram Platæenſem tenetis, voſque heroes, teſtes eſtote; jurejurando prius ab iſtis violato, non incipere à nobis injuriam, quod in hanc terram venimus, in qua patres noſtri, votis apud vos nuncupatis, Medos ſuperaverunt, quamque vos propitii adjutricem Græcis in prælio præſtitiſtis; neque nunc nos, ſi quid faciemus, injuſte facturos. nam multis eos juſtiſque rationibus adhortati, nihil profecimus. Itaque concedite, ut & ii, qui injuriam “facere

a Apud *Thucyd.* p. 126. ἀρέσκει: & mox Πλαταιέων. Πλαταιῶν certe, licet ita contractum dici poſſit ut Πειραιῶς ex Πειραιέως, tamen nec in præced. uſurpatum fuit, (p. 250. v. 27. & 41.) nec in ſequentibus. *Sylb.* *b* Vulgati libri tranſpoſito articulo habent, περὶ τῇ πάσῃ πόλει. Pro εἴησαν vero, quod præcedit, haud ſcio an rectius legerimus ἦσαν: vel γὰρ pro ὅτι poſita eſt. *Sylb.* *c* Incluſa abſunt à vulg. ed. itidemque ὦ v. 30. *d* Vulgati libri habent εἰ δεῖ. *Sylb.*

“facere cœperunt, pœnas luant; & qui “merito punire parant, pœnas ſumere queant. ‘His deos precatus, militi bellum permittit’.

XXXVII. Jam huic tam præclare tamque exquiſite conſcripto dialogo, alium quendam, quem iſti ejus characteris admiratores maxime extollunt, conferamus. is autem eſt eo in loco, ubi, miſſo ab Athenienſibus contra Melios, Lacedæmoniorum coloniam, exercitu, ante initium belli, ducem Athenienſium ait ad colloquium cum Meliorum ſenatoribus veniſſe, in quo de belli ſolutione ageretur: cumque ab ipſo ſtatim initio, quæ ab utriſque dicta ſunt, ex ſua perſona indicaſſet, in uno tantum reſponſo narratione uſus continua, poſt toto dialogo perſonas inducit loquentes, & veluti drama quoddam efficit. ita autem Athenienſis exorditur: *Ἐπειδὴ οὐ πρὸς τὸ πλῆθος οἱ λόγοι γίγνονται, ὅπως δὴ μὴ ξυνεχεῖ ῥήσει οἱ πολλοὶ ἐπαγωγὰ καὶ ἀνέλεγκτα ἐσάπαξ ἀκούσαντες ἡμῶν, ἀπατηθῶσι· γινώσκομεν γὰρ ὅτι τοῦτο φρονεῖ ἡμῶν ἡ ἐς τοὺς ὀλίγους ἀγωγὴ, ὑμεῖς οἱ καθήμενοι, ἔτι ἀσφαλέστερον ποιήσετε καθ' ἕκαστον· καὶ μηδ' ὑμεῖς ἐν ὀλίγῳ, ἀλλὰ πρὸς τὸ μὴ δοκοῦν ἐπιτηδείως λέγεσθαι, εὐθὺς ὑπολαμβάνοντες, κρίνετε· καὶ πρῶτον εἰ ἀρέσκει ὡς λέγομεν, εἴπατε. οἱ δὲ τῶν Μηλίων ξύνεδροι ἀπεκρίναντο· Ἡ μὲν ἐπιείκεια τοῦ διδάσκειν καθ' ἡσυχίαν ἀλλήλους, οὐ ψέγεται· τὰ δὲ τοῦ πολέμου, παρόντα ἤδη, καὶ οὐ μέλλοντα, διαφέροντα αὐτοῦ φαίνεται.* Atque hoc poſtremum ſi quis inter figuras numerare velit, is profecto, nihil obſtat, quin omnes etiam ſolœciſmos, qui vel in numeris vel in caſibus admittuntur, figuras dicendi vocet. Nam cum præpoſuiſſet, *ἡ μὲν ἐπιείκεια τοῦ διδάσκειν καθ' ἡσυχίαν, οὐ ψέγεται*: deinde ad ſingulare & nominativum accommodaſſet pluralia, *τὰ δὲ τοῦ πολέμου, παρόντα ἤδη, καὶ οὐ μέλλοντα*: his ſingulare & genitivum *αὐτοῦ* conjungit; ſive quis articulum vocet id demonſtrativum, ſive pronomen. nam neque ſi cum fœminino & ſingulari atque nominativo jungatur, neque ſi cum plurali ac neutro accuſativo, aptam efficiet compoſitionem & ordinem. Quod ſi ita dixiſſet, aptam & congruam otationem effeciſſet: *Ἡ μὲν ἐπιείκεια τοῦ διδάσκειν καθ' ἡσυχίαν ἀλλήλους, οὐ ψέγεται· τὰ δὲ τοῦ πολέμου, παρόντα ἤδη, καὶ οὐ μέλλοντα, διαφέροντα αὐτῆς φαίνεται.* His ſubjungit enthymema, non inepte quidem excogitatum, ſed obſcure explicatum: “Si de “futuris igitur conjecturam facturi, aut aliud “quidpiam de ſalute civitatis deliberaturi “conveniſtis, diverſum ab eo quod adeſt, “quodque cernitis, ſilebimus: ſin autem ad “hoc veniſtis; loquemur.

XXXVIII. Poſtea, narratione ſublata, dialogum ſcenicis collocutionibus ſimilem efficit; Athenienſem ita reſpondentē inducens: “Conſentaneum eſt ac venia dignum, homines “in tali conditione conſtitutos multa dicere, “& multa conſilia mutare”. Dein, ſpecioſam eſſe illam propoſitionem opinatus, ait: “Et “conventus quidem hic de ſalute noſtra in-“ſtitutus eſt; & eo modo, ſi videtur, verba

“ὑπάρχουσι προτέροις, τῆς δὲ τιμωρίας τυγχάνειν τοὺς “ἐπιφέρουσι νομίμως”. ‘τοσαῦτα ἐπιθειάσας, καθίστη ἐς ‘πόλεμον τὸν στρατόν’.

λζʹ. Ἐξετάσωμεν δὴ παρὰ τοῦτον τὸν διάλογον, οὕτω καλῶς καὶ περιττῶς ἔχοντα, ἕτερον αὐτοῦ διάλογον, ὃν μάλιστα ἐπαινοῦσιν οἱ τοῦ χαρακτῆρος τούτου θαυμασταί. ὑποτίθεται δὴ στρατιὰν ἀποστειλάντων Ἀθηναίων ἐπὶ Μηλίους Λακεδαιμονίων ἀποίκους, πρὶν ἄρξασθαι τοῦ πολέμου, τὸν στρατηγὸν τῶν Ἀθηναίων, καὶ τοὺς πρεσβύτας τῶν Μηλίων, [a] συνιόντας εἰς λόγους περὶ καταλύσεως τοῦ πολέμου· καὶ κατ' ἀρχὰς μὲν ἐκ τοῦ ἰδίου προσώπου δηλοῖ τὰ λεχθέντα ὑφ' ἑκατέρων· ἐπὶ μιᾶς δ' ἀποκρίσεως τοῦτο τὸ σχῆμα διατηρήσας, τὸ διηγηματικὸν, προσωποποιεῖ τὸν μετὰ ταῦτα διάλογον καὶ δραματικόν. ἄρχεται δ' ὁ Ἀθηναῖος τάδε λέγων· “Ἐπειδὴ οὐ πρὸς τὸ πλῆθος οἱ λό-“γοι γίγνονται, ὅπως δὴ μὴ ξυνεχεῖ ῥήσει οἱ πολλοὶ ἐπαγωγὰ “καὶ ἀνέλεγκτα ἐσάπαξ ἀκούσαντες ἡμῶν, ἀπατηθῶσι· γι-“νώσκομεν γὰρ ὅτι τοῦτο φρονεῖ [b] ἡμῶν ἡ ἐς τοὺς ὀλίγους ἀγω-“γή, ὑμεῖς οἱ καθήμενοι, ἔτι ἀσφαλέστερον ποιήσετε καθ' “ἕκαστον· καὶ μηδ' ὑμεῖς ἐν ὀλίγῳ, ἀλλὰ πρὸς τὸ μὴ δοκοῦν “ἐπιτηδείως λέγεσθαι, εὐθὺς ὑπολαμβάνοντες, κρίνετε· καὶ “πρῶτον εἰ ἀρέσκει ὡς λέγομεν, εἴπατε”. ‘οἱ δὲ τῶν Μη-‘λίων ξύνεδροι ἀπεκρίναντο· “Ἡ μὲν ἐπιείκεια τοῦ διδάσκειν “καθ' ἡσυχίαν ἀλλήλους, οὐ ψέγεται· τὰ δὲ τοῦ πολέμου, πα-“ρόντα ἤδη, καὶ οὐ μέλλοντα, διαφέροντα αὐτοῦ φαίνεται”. τοῦτο τὸ τελευταῖον εἴ τις ἐν τοῖς σχήμασιν ἀξιώσει φέρειν, οὐκ ἂν φθάνοι πάντας τοὺς σολοικισμοὺς, ὅσοι γίγνονται παρὰ τοὺς ἀριθμοὺς καὶ παρὰ τὰς πτώσεις, σχήματα καλῶν. προθεὶς γὰρ, “Ἡ μὲν ἐπιείκεια τοῦ διδάσκειν καθ' ἡσυχίαν, οὐ ψέγεται”· ἔπειτα συνάψας τῷ ἑνικῷ καὶ κατὰ τὴν ὀρθὴν [c] ἐξενηνεγμένα πτῶσιν, “Τὰ δὲ τοῦ πολέμου, παρόντα ἤδη, καὶ οὐ μέλλοντα”, ἐπιζεύγνυσι τούτοις ἑνικὸν, καὶ κατὰ τὴν γενικὴν ἐσχηματισμένον πτῶσιν, εἴτε ἄρθρον δεικτικὸν βούλεταί τις αὐτὸ καλεῖν εἴτε ἀντονομασίαν, τὸ “Αὐτοῦ”· τοῦτο δὲ οὔτε τῷ θηλυκῷ καὶ ἑνικῷ καὶ ὀνομαστικῷ προσαρμοττόμενον σώζει τὴν ἀκολουθίαν, οὔτε τῷ πληθυντικῷ καὶ οὐδετέρῳ κατὰ τὴν αἰτιατικὴν ἐσχηματισμένῳ πτῶσιν. ἦν δ' ἂν ὁ λόγος κατάλληλος, οὕτως σχηματισθείς· “Ἡ μὲν ἐπιείκεια τοῦ διδάσκειν καθ' “ἡσυχίαν ἀλλήλους, οὐ ψέγεται· τὰ δὲ τοῦ πολέμου παρόντα “ἤδη, καὶ οὐ μέλλοντα, διαφέροντα αὐτῆς φαίνεται”. τούτοις ἐπιτίθησιν ἐνθύμημα νενοημένον μὲν οὐκ ἀτόπως, ἡρμηνευμένον δὲ οὐκ εὐπαρακολουθήτως· “Εἰ μὲν τοίνυν ὑπονοίας τῶν “μελλόντων λογιούμενοι, ἢ ἄλλο τι, ξυνήκετε, ἢ ἐκ τῶν πα-“ρόντων, καὶ ὧν ὁρᾶτε, περὶ σωτηρίας [d] βουλεύσαντες τῇ πό-“λει, παυοίμεθ' ἄν· εἰ δ' ἐπὶ τοῦτο, λέγοιμεν ἄν”.

ληʹ. Καὶ μετὰ τοῦτο ἀποστρέψας τοῦ διηγήματος τὸν διάλογον ἐπὶ τὸ δραματικὸν, ταῦτα τὸν Ἀθηναῖον ἀποκρινόμενον ποιεῖ· “Εἰκὸς μὲν καὶ ξυγγνώμη, ἐν τῷ τοιῷδε καθεστῶτας, “ἐπὶ πολλὰ καὶ λέγοντας καὶ δοκοῦντας τρέπεσθαι”. ἔπειτα εὐσχήμονα πρόθεσιν ὑποθέμενος· “Ἡ μέντοι ξύνοδος καὶ “περὶ σωτηρίας ἥδε πάρεστι· καὶ ὁ λόγος, ᾧ προκα-

“λεῖσθε

a Συνόντας pro συνιόντας ſupra quoque notatum, ad p. 68. v. 28. *Sylb.* b In vulgatis *Thucydidis* editionibus (p. 340. *Ed. Oxon.*) habemus ὑμῶν ἡ ἐς τοὺς ὀλίγους ἀγωγή· ὑμεῖς οἱ καθήμενοι ἔτι ἀσφαλέστερον ποιήσατε. καθ' ἕκαστον γὰρ καὶ μηδ' ὑμεῖς ἑνὶ λόγῳ, ἀλλὰ πρ. *Sylb.* c Rectius ἐξενηνεγμένα. Rectius etiam v. 33. ἀντωνυμίαν. *Sylb.* d Rectius βουλεύσοντες in vulg. editt. *Thucydidis*: ſicut ſcilicet v. præced. λογιούμενοι. Mox etiam rectius fortaſſis ἐπὶ τούτῳ. *Sylb.*

a Vulg.

"λεῖσθε τρόπῳ, εἰ δοκεῖ, γιγνέσθω". πρῶτον μὲν εὕρηκεν ἐνθύμημα οὔτε τῆς Ἀθηναίων πόλεως ἄξιον, οὔτ' ἐπὶ τοιούτοις πράγμασιν ἁρμόττον λέγεσθαι· "Ἡμεῖς τοίνυν "οὔτε αὐτοὶ μετ' ὀνομάτων καλῶν, ὡς ἢ δικαίως τὸν Μῆδον "καταλύσαντες ἄρχομεν, ἢ ἀδικούμενοι νῦν ἐπεξερχόμε-"θα, λόγων μῆκος ἄπιστον παρέξομεν". τοῦτο δέ ἐστιν ὁμολογοῦντος τὴν ἐπὶ τοὺς μηδὲν ἀδικοῦντας στρατείαν· ἐπειδὴ περὶ μηδετέρου τούτων βούλεται τὸν λόγον ὑπέχειν. οἷς ἐπιτίθησιν· "Οὔθ' ὑμᾶς ἀξιοῦμεν, ἢ ὅτι Λακεδαιμο-"νίων ἄποικοι ὄντες, οὐ ξυνεστρατεύσατε· ἢ ὡς ἡμᾶς οὐδὲν "ἠδικήκατε, λέγοντας, οἴεσθαι πείσειν· τὰ δυνατὰ δ' "ἐξ ὧν ἑκάτεροι ἀληθῶς φρονοῦμεν διαπράσσεσθαι". τοῦτο δέ ἐστιν· "Ὑμεῖς μὲν ἀληθῶς φρονοῦντες ὅτι ἀδι-"κεῖσθε, τὴν ἀνάγκην φέρετε, καὶ εἴκετε· ἡμεῖς δέ, οὐκ "ἀγνοοῦντες ὅτι ἀδικοῦμεν ὑμᾶς, τῆς ἀσθενείας ὑμῶν πε-"ριεσόμεθα τῇ βίᾳ". ταῦτα γὰρ ἑκατέροις δυνατά. ἔπειτα τὴν αἰτίαν ἀποδοῦναι τούτου βουληθεὶς, ἐπιλέγει· "Ὅτι δίκαια μὲν ἐν τῷ ἀνθρωπείῳ λόγῳ ἀπὸ τῆς ἴσης "ἀνάγκης κρίνεται· δυνατὰ δὲ οἱ προὔχοντες πράσσουσι, καὶ "οἱ ἀσθενεῖς ξυγχωροῦσι.

λθʹ. Βασιλεῦσι γὰρ βαρβάροις ταῦτα πρὸς Ἕλληνας ἥρμοττε λέγειν· Ἀθηναίοις δὲ πρὸς τοὺς Ἕλληνας, οὓς ἠλευθέ-
156 ρωσαν ἀπὸ τῶν Μήδων, οὐκ ἦν προσήκοντα εἰρῆσθαι, ὅτι τὰ δίκαια τοῖς ἴσοις ἐστὶ πρὸς ἀλλήλους, τὰ δὲ βίαια τοῖς ἰσχυροῖς πρὸς τοὺς ἀσθενεῖς. ὀλίγα δὲ πρὸς ταῦτα τῶν Μηλίων ἀποκρινομένων, ὅτι καλῶς ἂν ἔχοι τοῖς Ἀθηναίοις προνοεῖν τοῦ δικαίου, μὴ καὶ αὐτοί ποτε, σφαλέντες ὑπ' ἄλλων, ἐν ἐξουσίᾳ γένωνται, καὶ τὰ αὐτὰ πάσχωσιν ὑπὸ τῶν ἰσχυροτέρων, ἀποκρινόμενον ποιεῖ τὸν Ἀθηναῖον· "Ἡμεῖς δὲ τῆς ἡμετέρας "ἀρχῆς, ἢν καὶ [a] παυθῇ, οὐκ ἀθυμοῦμεν τὴν τελευτήν". τούτου δ' αἰτίαν ἀποδιδόντα, ὅτι κἂν καταλύσωσιν αὐτῶν Λακεδαιμόνιοι τὴν ἀρχὴν, συγγνώμην ἕξουσι, καὶ αὐτοὶ πολλὰ τοιαῦτα πράσσοντες. θήσω δὲ καὶ τὴν λέξιν αὐτοῦ· "Οὐ γὰρ οἱ "ἄρχοντες ἄλλων, ὥσπερ καὶ Λακεδαιμόνιοι, οὗτοι δεινοὶ τοῖς "νικηθεῖσι". τοῦτο δὲ ὅμοιόν ἐστι τῷ λέγειν, ὅτι παρὰ τοῖς τυράννοις οὐ μισοῦνται τύραννοι. οἷς ἐπιτίθησι· "Καὶ περὶ "μὲν τούτου ἡμῖν ἀφείσθω κινδυνεύεσθαι". ὃ μόλις ἂν εἴποι τῶν καταποντιστῶν τις ἢ λῃστῶν, οὐδὲν ἐπιστρεφόμενος τῆς μετὰ ταῦτα τιμωρίας, χαριζόμενος ἐπιθυμίαις ἐν τῷ παρόντι. ἔπειτ' ὀλίγων τῶν μεταξὺ γενομένων ἀμοιβαίων, καὶ τῶν Μηλίων εἰς ἐπιεικῆ συγκαταβαινόντων αἵρεσιν· "Ὥστε δὲ ἡσυχίαν ἄγοντας ἡμᾶς, φίλους μὲν εἶ-"ναι ἀντὶ πολεμίων, ξυμμάχους δὲ μηδετέρων, οὐκ ἂν "δέξαισθε"; ἀποκρινόμενον ποιεῖ τὸν Ἀθηναῖον· "Οὐ γὰρ "τοσοῦτον ἡμᾶς βλάπτει ἡ ἔχθρα ὑμῶν, ὅσον ἡ φιλία μὲν, "ἀσθενείας· τὸ δὲ μῖσος, δυνάμεως παράδειγμα τοῖς "ἀρχομένοις δηλούμενον". ἐνθύμημα πονηρὸν καὶ σκολιῶς ἀπηγγελμένον. εἰ δὲ τὸ νόημα βούλεταί τις αὐτοῦ σκοπεῖν, τοιόνδε ἐστίν· "Ὅτι φιλοῦντες μὲν ἡμᾶς, ἀσθε-"νεῖς φαίνεσθαι πρὸς τοὺς ἄλλους ποιήσετε· μισοῦντες "δὲ, ἰσχυρούς. οὐ γὰρ ζητοῦμεν εὐνοίᾳ τῶν ὑπηκόων ἄρ-"χειν, ἀλλὰ φόβῳ.

"fiant, quo ſtatuiſtis". Primum quidem argumentationẽ adhibuit, quæ nec Athenienſium civitate erat digna, nec præſentibus rebus accommodata: "Nobis igitur nec verborum ele-"gantia nec longa & incredibili oratione "utendum, ut oſtendamus, vel jure penes nos, "qui Medum ejecerimus, imperium eſſe, vel "nulla injuria nos laceſſitos nunc ad bellum "exire". Hæc oratio confitentis eſt bellum innocentibus illatum; cum de neutro iſtorum rationem reddere velit. quibus addit: "Nec "volumus vos cogitare, ſi dicatis Lacedæmo-"niorum vos eſſe coloniam, ideoque nobiſ-"cum non militaſſe, neque ullam nobis in-"juriam feciſſe, nobis perſuaſuros: ſed ea ab "utriſque dicenda judicamus, quibus effici "poſſit ut inter nos tranſigatur". Hoc ſane eſt: "Vos, cum certo ſciatis injuria vos affici, "neceſſitatem perferte, ac redite. nos contra, "cum non ignoremus * injuriam nos inferre "imbecillitati veſtræ, per vim erimus ſuperio-"res. Hæc enim utrique poſſunt evenire". Deinde cauſſam hujus afferre volens, addit: "Ju-"ſta quidem humana ratione ea judican-"tur, quæ à pari neceſſitate: poſſibilia vero "ſuperiores faciunt, inferiores admittunt.

XXXIX. Hæc ad Græcos oratio barbaris regibus fortaſſe convenire potuiſſet: Athenienſes ſane ad Græcos,† quorum auxilio è Medorum manibus erepti eſſent, minime dicere decebat, *nim.* juſta quæ ſunt, æqualium eſſe; quæ vero per vim, ea potentioribus adverſus imbecilles eſſe licita. Quibus cum Melii paucis reſpondiſſent, recte Athenienſes facere, qui juſtorum curam gererent, ne, ſiquando ipſi quoque lapſi, in aliorum poteſtatem venirent, eademque à potentioribus pati cogerentur, Athenienſem facit reſpondentem: ‡"Nos "vero ſi noſtri imperii finem conſpiciamus, "ejus interitu non deſpondebimus". cujus rei cauſſam affert; etiamſi Lacedæmonii imperium ipſorum diſſolvant, veniam tamen daturos eſſe; quod & ipſi multa faciant talia. Sed ponam etiam ipſa ejus verba: "Neque enim "qui aliis imperant, ut Lacedæmonii, durio-"res ſunt in victos". Hoc non abſimile eſt ab eo, ac ſiquis dicat, tyrannos tyrannis odio non eſſe. Deinde addit: "Sed de his noſtrum "eſto periculum". Hoc vix pirata aliquis aut prædo dixiſſet, qui, modo in præſentia animo obſequatur ſuo, de futuro nihil laborat. Deinde paucis ultro citroque dictis, cum Melii æquas conditiones admitterent, dum inquiunt: "Itaque ſi nos quieſcamus, & vobis pro "inimicis amici ſimus, neque ad alteram par-"tem accedamus, nonne nos recipietis"? Athenienſem ita facit reſpondentem: "Inimi-"citia enim veſtra minus mali affert, quam "boni amicitia. ſiquidem amicitia, imbecilli-"tatis; odium vero, potentiæ noſtræ, qui "præſumus, argumentũ ſubditis præbet." Prava ſane argumentatio atque implicite prolata. ſi quis ejus ſententiam exquirat, talis erit: "Si enim amici, nobis ſitis, aliis imbecilles "eſſe videbimur: ſin inimici, potentes judica-"bimur. Non enim, ut diligentibus nos, ſed "ut metuentibus imperemus, quærimus.

XL. His

[a] Vulg. *Thucyd.* Edd. habent παυσθῇ & mox v. 32. poſt αὐτοὶ diſtinguunt, non ante. * Al. *injuriam nos inferre, imbecillitate veſtra per vim erimus ſuperiores.* † *Quos à Perſis liberaverant, m.* ‡ *Nos vero de imperii noſtri fine, etiamſi antiquetur, non deſpondemus animum.*

XL. His iterum affectata quædam & amara reſpondentes ſubjungit Melios: communem eſſe inimicis belli fortunam; ei vero qui ceſſerit, nullam ſpem ſupereſſe; inter agendum autem, adhuc melioris fortunæ ſpem eſſe. ad quæ Athenienſis reſpondet quædam ipſis labyrinthis intricatiora de ſpe, quæ plerumque homines fallere ſoleat; ita ad verbum: "Spes, periculi ſolatium, etſi damno afficiat, "non evertit eos qui illa ſupra modum utuntur; ſed ab eis, qui omnia in fortunæ aleam "projiciunt, (infert enim detrimentum è ſua "natura, & cognoſcitur poſtquã decepti ſunt) "à qua qui ſibi cavet jam eam expertus, non "errat. Quod vobis, qui infirmi eſtis, quorumque ſalus in diſcrimen adducta, ne velitis evenire; neque iis ſimiles eſſe, qui, cum "adſit facultas, quatenus homini licet, evadendi, omni aperta ſpe deſtituti, ad obſcura ſe conferunt, ad divinationem, & oracula, & ſiqua ſunt hujus generis, quæ homines ſpe illectos perdunt". Hæc ſane neſcio qua ratione quis ita laudet, ut ea ab Athenienſium ducibus dici oportuiſſe putet; homines *nimirum*, quam in diis ſpem collocant, ea ſæpe fruſtrari, neque eos aut oraculis, aut vaticiniis opus habere, qui vitam piam ac juſtam delegerint. Nam ſiqua alia eſt Athenienſium laus, hæc ſane in primis eſt maxima, quod omnibus in rebus, atque adeo temporibus omnibus, deos duces ſecuti ſunt, neque ſine vaticiniis aut oraculis quidquam perficere voluerunt. Cum vero Melii dicerent, ſe, præter deorum auxilium, Lacedæmoniis quoque confidere; quos, ſi nullam aliam ob rem, certe ob verecundiam affuturos crederent, neque paſſuros ut propinqui perirent; ita Athenienſem imprudentius inducit reſpondentem: "Quod ad benevolentiam erga deos attinet, exiſtimamus nos aliis inferiores non "eſſe. nihil enim extra humanum inſtitutum, "vel quod ſpectat ad opinionem de diis, vel "ad voluntatem erga nos ipſos, aut ſentimus "aut agimus. Nam quod ad numina pertinet, "de illis, quod opinione receptum eſt, ſentimus: de hominibus ita naturæ neceſſitate "comparatum, ut is victo dominetur, qui vicerit". Horum quidem ſententia perdifficilis: etiam iis, qui non mediocrem in ejus ſcriptis uſum habere videntur. huc tamen ejus oratio videtur ſpectare; numen quidem ipſum opinione omnes cognoſcere; quæ vero inter homines juſta, communi naturæ lege judicari; quæ ſuadet, ut iis aliquis imperet, quos ſubjicere poteſt. Sunt & iſta à primis illis diverſa: quæ quidem neque Athenienſes, neque vero Græcos ipſos dicere decebat.

XLI. Multa præterea afferre poſſem, quæ prudentiam vafram præ ſe ferunt. ſed ne præter modum excreſcat oratio, ultimam tantum partem additamenti loco aſſumam, quam Athenienſis à conventu diſcedens dixit: "Cæterũ quæ vos vehementiſſime ſperatis, futura "ſunt; at præſens breve eſt tempus, ad ea ſu-

μ'. Τούτοις ἕτερα προσθεὶς πάλιν ἀμοιβαῖα περίεργα καὶ πικρὰ, τοὺς Μηλίους ὑποτίθεται λέγοντας, ὅτι κοινὰς τὰς τύχας φέρουσιν οἱ πολέμιοι· καὶ τὸ μὲν εἶξαι εὐθὺς, ἀνέλπιστον, μετὰ δὲ τοῦ δρωμένου ἔτι καὶ στῆναι ἐλπὶς ὀρθῶς. πρὸς ταῦτα ποιεῖ τὸν Ἀθηναῖον ἀποκρινόμενον λαβυρίνθων σκολιώτερα περὶ τῆς ἐλπίδος, ἐπὶ κακῷ τοῖς ἀνθρώποις γινομένης, κατὰ λέξιν οὕτως γράφων· "Ἐλπὶς δὲ, "κινδύνῳ παραμύθιον οὖσα, τοὺς μὲν ἀπὸ περιουσίας "χρωμένους αὐτῇ, κἂν βλάψῃ, οὐ καθεῖλε· τοῖς δὲ "ἐσάπαν τὸ ὑπάρχον [a] ἀναῤῥίπτουσι· δάπανος γὰρ φύσει, "ἅμα τε γινώσκεται σφαλέντων· καὶ ἐν ὅτῳ ἔτι φυλάξεταί τις αὐτὴν γνωρισθεῖσαν, οὐκ ἐλλείπει. ὃ ὑμεῖς, "ἀσθενεῖς τε καὶ ἐπὶ ῥοπῆς μιᾶς ὄντες, μὴ βούλεσθε "παθεῖν, μηδ' ὁμοιωθῆναι τοῖς πολλοῖς, οἷς παρὸν ἀνθρωπείως ἔτι σώζεσθαι, ἐπειδὰν πιεζομένους αὐτοὺς ἐπιλείπωσιν αἱ φανεραὶ ἐλπίδες, ἐπὶ τὰς ἀφανεῖς καθίστανται, μαντικήν τε καὶ χρησμοὺς, καὶ ὅσα τοιαῦτα "μετ' ἐλπίδων λυμαίνεται". Ταῦτα οὐκ οἶδα πῶς ἄν τις ἐπαινέσειεν ὡς προσήκοντα εἰρῆσθαι στρατηγοῖς Ἀθηναίων, ὅτι λυμαίνεται τοὺς ἀνθρώπους ἡ παρὰ τῶν θεῶν ἐλπὶς, καὶ οὔτε χρησμῶν ὄφελος οὔτε μαντικῆς τοῖς εὐσεβῆ καὶ δίκαιον προῃρημένοις τὸν βίον. εἰ γάρ τι ἄλλο τῆς Ἀθηναίων πόλεως, καὶ τοῦτ' ἐν πρώτοις ἐστὶν ἐγκώμιον, τὸ περὶ παντὸς πράγματος, καὶ ἐν παντὶ καιρῷ τοῖς θεοῖς ἕπεσθαι, καὶ μηδὲν ἄνευ μαντικῆς καὶ χρησμῶν ἐπιτελεῖν. λεγόντων τε τῶν Μηλίων ὅτι σὺν τῇ παρὰ τῶν θεῶν βοηθείᾳ, καὶ Λακεδαιμονίοις πεποίθασιν, οὓς εἰ καὶ διὰ μηδὲν ἄλλο, διὰ γοῦν τὴν αἰσχύνην αὐτοῖς βοηθήσειν, καὶ οὐ [b] περιόψεσθαι καὶ συγγενεῖς ἀπολλυμένους· αὐθαδέστερον ἔτι τὸν Ἀθηναῖον ἀποκρινόμενον εἰσάγει· "Τῆς μὲν τοίνυν πρὸς τὸ θεῖον "εὐμενείας οὐδ' ἡμεῖς οἰόμεθα λελείψεσθαι· οὐδὲν γὰρ "ἔξω τῆς ἀνθρωπείας, τῶν μὲν, ἐς τὸ θεῖον νομίσεως, "τῶν δὲ, ἐς σφᾶς αὐτοὺς βουλήσεως, δικαιοῦμεν ἢ "πράσσομεν. ἡγούμεθα γὰρ τό,τε θεῖον δόξῃ, [c] τἀνθρώπειόν τε σαφῶς διὰ παντὸς ὑπὸ φύσεως ἀναγκαίως, "οὗ ἂν κρατῇ, ἄρχειν". Τούτων ὁ νοῦς ἐστὶ μὲν δυσείκαστος, καὶ τοῖς πάνυ δοκοῦσιν ἐμπείρως τοῦ ἀνδρὸς ἔχειν· κατακλείεται δ' εἰς τοιοῦτόν τι πέρας· ὅτι τὸ μὲν θεῖον δόξῃ γινώσκουσιν ἅπαντες, τὰ δὲ πρὸς ἀλλήλους δίκαια τῷ κοινῷ τῆς φύσεως κρίνουσι νόμῳ· οὗτος δ' ἐστὶν, ἄρχειν ὧν δύνηταί τις κρατεῖν. [d] ἀκόλουθα καὶ ταῦτα τοῖς πρώτοις, καὶ οὔτε Ἀθηναίοις οὔτε Ἕλλησι πρέποντα εἰρῆσθαι.

μα'. Πολλὰς δυνάμενος [e] εἰς διανοίας παραθέσθαι, τὸ συνετὸν ἐχούσας πονηρόν· ἵνα μὴ πλείων ὁ λόγος γένοιτό μοι τοῦ μετρίου, τὴν τελευταίαν ἔτι προσθήκην παραλήψομαι μόνην· ἣν ἀπαλλαττόμενος ἐκ τοῦ συλλόγου ὁ Ἀθηναῖος εἴρηκεν· "Ἀλλ' ὑμῶν τὰ μὲν [f] ἰσχυρὰ ὄντα ἐλπιζόμενα μέλλεται· τὰ δὲ παρόντα, βραχέα πρὸς τὰ

"ἤδη

[a] Apud *Thucyd.* (p. 443. *Ed. Oxon.*) ἀναῤῥιπτοῦσι, more verborum circumflexorum. *Sylb.* [b] Forſan legendum περιόψεσθαι τοὺς συγγ. ἀπολλ. V. 32. ſcriptus liber habet λελήψεσθαι: minus convenienter. *Sylb.* [c] In vulgatis *Thucydidis* τὸ ἀνθρώπειον ſine contractione. & ſeq. v. φύσεως ἀναγκαίας, eodem caſu. *Sylb.* [d] Ανακόλουθα legiſſe videtur *Interpres.* [e] Pro εἰς non dubito quin legendum ſit ἔτι, ut ſupra p. 152. v. 45. *Sylb.* [f] In vulgatis *Thucydidis* libris pro ἰσχυρὰ ὄντα habemus ἰσχυρότατα: & mox ὑπάρχοντα pro παρόντα. *Sylb.*

a Vulg.

157 „ἤδη ἀντιτεταγμένα [a] περιγενέσθαι. πολλήν γε ἀλογίαν φησὶ „τῆς διανοίας παρέχετε, εἰ μὴ μεταστησάμενοι (ἔτι) ἡμᾶς, „ἄλλό τι τῶνδε σωφρονέστερον γνώσεσθε". οἷς ἐπιτίθησιν· „Οὐ „γὰρ δὴ ἐπί γε τὴν ἐν τοῖς αἰσχροῖς καὶ προὔπτοις κινδύνοις „πλεῖστα διαφθείρουσαν ἀνθρώπους αἰσχύνην τρέψεσθε. πολ„λοῖς γὰρ προορωμένοις ἔτι ἐς οἷα φέρονται, τὸ αἰσχρὸν καλού„μενον, ὀνόματος ἐπαγωγοῦ δυνάμει ἐπεσπάσατο ἡσσηθεῖσι „τοῦ ῥήματος, ἔργῳ ξυμφοραῖς ἀνηκέστοις ἑκόντας περιπεσεῖν". τούτων τῶν λόγων ὅτι μὲν οὔτε αὐτὸς μετεῖχεν ὁ συγγραφεύς, τῷ συλλόγῳ τότε παρατυχών, οὔτε τῶν διαθεμένων αὐτοὺς Ἀθηναίων ἢ Μηλίων ἤκουσεν, ἐξ ὧν αὐτὸς ἐν τῇ πρὸ αὐτῆς βίβλῳ περὶ αὐτοῦ γράφει, μαθεῖν ῥᾴδιον· ὅτι μετὰ τὴν ἐν Ἀμφιπόλει στρατηγίαν ἐξελαθεὶς τῆς πατρίδος, πάντα τὸν λοιπὸν τοῦ πολέμου χρόνον ἐν Θρᾴκῃ διέτριψε. λείπεται δὴ σκοπεῖν εἰ τοῖς τε πράγμασι προσήκοντα, καὶ τοῖς συνεληλυθόσιν εἰς τὸν σύλλογον προσώποις ἁρμόττοντα πέπλακε διάλογον ἐχόμενον, [b] ὡς εἴ τις τὰ τῆς συμπάσης γνώμης τῶν ἀληθῶς λεχθέντων, ὡς αὐτὸς ἐν ΤΩ ΠΡΟΟΙΜΙΩ τῆς ἱστορίας προείρηκεν. ἆρ' οὖν ὥσπερ τοῖς Μηλίοις οἰκεῖοι καὶ προσήκοντες ἦσαν οἱ περὶ τῆς ἐλευθερίας λόγοι, παρακαλοῦντες τοὺς Ἀθηναίους μὴ καταδουλοῦσθαι πόλιν Ἑλληνίδα μηδὲν ἁμαρτάνουσαν εἰς αὐτούς, οὕτως καὶ τοῖς Ἀθηναίων στρατηγοῖς πρέποντες ἦσαν οἱ περὶ τῶν δικαίων, μήτ' ἐξετάζειν ἐῶντες, μήτε λέγειν, ἀλλὰ τὸν τῆς βίας καὶ πλεονεξίας νόμον εἰσάγοντες, καὶ ταῦτ' εἶναι δίκαια τοῖς ἀσθενέσιν ἀποφαίνοντες, ὅσα τοῖς ἰσχυροτέροις δοκεῖ; ἐγὼ μὲν γὰρ οὐκ οἴομαι τοῖς ἐκ τῆς εὐνομωτάτης πόλεως ἐπὶ τὰς ἔξω πόλεις ἀποστελλομένοις ἡγεμόσι ταῦτα προσήκειν λέγεσθαι· οὐδ' ἂν ἀξιώσαιμι τοὺς μὲν μικροπολίτας καὶ μηδὲν ἔργον ἐπιφανὲς ἀποδειξαμένους Μηλίους, πλέονα τοῦ καλοῦ ποιεῖσθαι πρόνοιαν ἢ τοῦ ἀσφαλοῦς, καὶ πάντα ἑτοίμους εἶναι τὰ δεινὰ ὑποφέρειν, ἵνα μηδὲν ἄσχημον ἀναγκασθῶσι πράττειν· τοὺς δὲ προελομένους τήν τε χώραν καὶ τὴν πόλιν ἐκλιπεῖν κατὰ τὸν Περσικὸν πόλεμον Ἀθηναίους, ἵνα μηδὲν αἰσχρὸν ὑπομείνωσιν ἐπίταγμα, τῶν ταῦτα προαιρουμένων ὡς ἀνοήτων κατηγορεῖν. οἴομαι δ' ὅτι κἂν εἴ τινες ἄλλοι παρόντων Ἀθηναίων ταῦτα ἐπεχείρουν λέγειν, ἐπαχθῶς ἤνεγκαν ἂν οἱ τὸν κοινὸν βίον ἐξημερώσαντες. ἐγὼ μὲν δὴ διὰ ταύτας τὰς αἰτίας οὐκ ἐπαινῶ τὸν λόγον τοῦτον, ἀντιπαρεξετάζων τὸν ἕτερον. ἐν ἐκείνῳ μὲν γάρ, Ἀρχίδαμος ὁ Λακεδαιμόνιος δίκαιά τε προκαλεῖται τοὺς Πλαταιεῖς, καὶ λέξει κέχρηται καθαρᾷ καὶ σαφεῖ, καὶ οὐδὲν ἐχούσῃ [d] σχῆμα βεβασανισμένον οὐδὲ ἀνακόλουθον· ἐν τούτῳ δέ, οἱ φρονιμώτατοι τῶν Ἑλλήνων αἴσχιστα μὲν ἐνθυμήματα φέρουσιν, ἀηδεστάτῃ δ' αὐτὰ περιλαμβάνουσι λέξει· εἰ μὴ ἄρα μνησικακῶν ὁ συγγραφεὺς τῇ πόλει διὰ τὴν καταδίκην, ταῦτα τὰ ὀνείδη κατεσκέδασεν αὐτῆς, ἐξ ὧν ἅπαντες μισήσειν αὐτὴν ἔμελλον. ἃ γὰρ οἱ προεστηκότες τῶν πόλεων, καὶ τηλικαύτας ἐξουσίας πιστευόμενοι, φρονεῖν τε καὶ λέγειν πρὸς τὰς πόλεις ὑπὲρ τῆς αὐτῶν [e] πατρίδος, ταῦτα κοινὰ ὑπο-

„peranda quæ præſto ſunt. magnamque de„claratis amentiam, niſi, nobis iterum ſemo„tis, aliud prudentius decernatis. Quibus ſubjungit: „Non enim vos ad verecundiam, „quæ hominibus in fœdis & apertis pericu„lis exſtitit plerumque pernicioſa, converte„tis. multos enim proſpicientes quo ferantur, „id quod turpe vocatur, nominis allicientis „vi adduxit, ut, victi verbo, re in calamita„tes graviſſimas ſponte prolaberentur". Quod vero horum ſermonum minime fuerit particeps Thucydides, cum neque ipſi conventui interfuerit, neque quæ ab Athenienſibus aut Meliis dicerentur, audiverit, ex iis quæ ipſe præcedente libro commemorat, facile eſt cognoſcere. nam, poſtquam in urbe Amphipoli dux fuiſſet, ejectus ex patria, per reliquum belli tempus in Thracia vixit. Reſtat ergo, ut conſideremus an vel rebus ipſis, vel perſonis ad id colloquium convenientibus, aptum dialogum finxerit; cum ejus fuerit muneris, ſic ut in ipſo hiſtoriæ *proœmio* ſe facturum profitetur, ut quæ vera eſſent, diceret. Num igitur, ſicuti illa Meliis de libertate oratio conveniebat, qua Athenienſes admonebant ne civitatem Græcam, quæ nihil mali admiſiſſet, ſervire cogerent; ita & illa altera Athenienſium ducibus erat accommodata, qui de rebus juſtis nec quærere nec dicere permittebant, ſed, violentiæ atque avaritiæ legem invehentes, ea demum juſta eſſe dicebant in imbecilliores, quæ potentioribus viderentur? Equidem ducibus, ab optime conſtituta rep. ad exteras civitates miſſis, hanc orationem minime dignam arbitror. Neque vero placet ut Melii, parvæ civitatis incolæ, qui nihil illuſtre præſtiterunt, majorem dignitatis quam ſecuritatis rationem habuiſſe, ac, nequid indignum facere cogerentur, ad graviſſima perferenda prompti fuiſſe videantur: Athenienſes vero, qui Perſico bello & civitatem & regionem relinquere quam turpi alicui mandato obtemperare malebant, Meliorum ſtultitiam reprehendant; qui idem, quod ipſi ante feciſſent, ſibi proponerent. Exiſtimo equidem, ſi quis hæc coram Athenienſibus, qui vitam communem ad elegantiorem cultum traduxerunt, dicere aggreſſus eſſet, ejus orationem ipſis futuram fuiſſe permoleſtam. His ſane adductus, hanc orationem cum illa altera conferens, minime laudo nam in illa Archidamus Lacedæmonius ad ea quæ juſta eſſent, Platæenſes hortatur, dictione utens pura, & dilucida, quæque nullam dicendi figuram habeat vel coactam vel inconſequentem: in hac vero, Græcorum ſapientiſſimi turpiſſimas ſententias maxime injucunda oratione comprehendunt; niſi forte Thucydidem odio, quod eum ejeciſſent, hac labe civitatem ſuam aſperſiſſe dicamus, ut omnibus eam inviſam redderet. quæ enim civitatum principes, quibus rerum ſumma concredita, & ſentire & dicere de ſua patria apud alias civitates conſueverunt,

a Vulgatæ *Thucydidis* editiones habent περιγίγνεσθαι: & mox πολλήν τι. Ex eiſdem v. 2. addita eſt incluſa particula ἔτι. *Sylb.* *b* Vitiatus eſt locus. paulo melior lectio hæc eſſet; λεγόμενον ὡς εἴ τι μετὰ τῆς συμπάσης γνώμης καὶ ἀληθείας (ut infra p. 161. juxta *Ed. Sylb.*) λεχθείη, *quod ſcilicet colloquium ita haberetur, ac ſi quid ſerio animi ſtudio & vere diceretur.* Sed, ut verum fatear, ea lectio mihi non ſatisfacit. *Sylb.* *c* Et ταῦτα ferri poteſt, & ταὐτὰ reponi. *Sylb.* *d* Convenientius σχῆμα βεβιασμένον, ut p. 256. v. 10. & ſupra p. 249. v. 48. *Sylb.* *e* Poſt πατρίδος deeſt verbum εἰώθασιν, εἰσάγονται, vel aliud ſimile. *Sylb.*

a Scriptus

ſueverunt, ea omnes communia arbitrantur eſſe ejus civitatis quæ eos legaſſet. Sed de dialogis quidem hactenus.

XLII. Ex concionibus vero illam admiratus ſum, in *primo libro* Athenis à Pericle habitam, in qua agitur ne Lacedæmoniis Athenienſes cedant: cujus hoc eſt initium: "Sententiam equidem eandem ſemper retineo, "Athenienſes, ne Lacedæmoniis cedamus". quæ,ſi ſententias ſpectemus, divine eſt enunciata;ſi vero compoſitionē partiū,& figurarū non cohærentium & coactarum mutationes, minime auribus eſt moleſta, omneſq; virtutes, quæ in concionibus uſurpantur, adhibitas in ea videmus. Eodem modo ſuſpicio illam Niciæ ducis concionem Athenis habitam, qua de mittenda in Siciliam expeditione agit: & epiſtolam ab eodem ad Athenienſes miſſam; in qua, cum morbo laboraret, auxilium & ſucceſſorem ſibi dari poſtulat: item exhortationem illam, qua ante poſtremum prælium navale uſus eſt ad milites: & conſolationem illam, cum, amiſſis triremibus omnibus, exercitum terreſtri itinere vellet abducere; ac ſiquæ ſunt aliæ ejus generis conciones, puræ ac dilucidæ, & ad veras contentiones accommodatæ. Illam profecto Platæenſium reſponſionem ſupra omnes, quæ ſeptem libris continentur, admiratus ſum; non aliam ob cauſſam magis, quam quod nullis fucatis & curioſe conquiſitis, ſed veris & naturalibus coloribus ſit depicta. Sententiæ in ea ſunt commiſerationibus plenæ; ipſa vero dictio minime aures offendit: compoſitio jucunda, figuræ rebus in primis aptæ. Atque hæc quidem ſunt è Thucydide ad imitationem aſſumenda, quæ hiſtoriam ſcribentibus propoſita eſſe debent.

XLIII. Illam vero Periclis orationem in *ſecundo libro*, (qua reſpondet Athenienſibus ad iracundiam commotis, quod eis, ut bellum ſuſciperent, perſuaſiſſet) non plane totam probo: neque vero illas quæ *tertio libro* à Theone & Diodoto de Mitylenæorum civitate ſunt habitæ: neque Hermocratis Syracuſani ad Camarinæos: neque Euphemi Athenienſis legati, quæ huic eſt adverſaria: neque alias, quæ his ſunt conſimiles, conciones laudo. alias præterea, quæ ad eandem dicendi formam ſunt elaboratæ, nunc enumerare non placet. Sed ne cui videar res dicere, quas demonſtrare nequeam, cum multa alia, quibus fidem orationi meæ facerem, afferre queam; ne tamen longius excurrat oratio, duabus concionibus ero contentus, Periclis defenſione, & Hermocratis ad Camarinæos Athenienſium urbis accuſatione.

XLIV. Ac Pericles quidem hæc: "Veſtra "in me indignatio, cum cauſſas minime "ignorarem, non fuit inexſpectata: atque "ea gratia concionem convocavi, ut in me"moriam revocem, ac reprehendam, ſiqua in "re immerito mihi ſuccenſetis, aut rebus ceditis adverſis". Hæc quidem Thucydidi, de hoc viro ſcribenti, ab hiſtorica dicendi figura minime abhorrent; ſed Pericli, ad iracundia

λαμβάνουσιν ἅπαντες εἶναι τῆς ἀποστελλούσης πόλεως αὐτούς. καὶ περὶ μὲν τῶν διαλόγων ἅλις.

μβʹ. Τῶν δημηγορικῶν λόγων τεθαύμακα μὲν τὴν ἐν τῇ ΠΡΩΤΗ ΒΙΒΛΩ ῥηθέντα ἐν Ἀθήναις [a] ὑπὸ Περικλέους περὶ τοῦ μὴ εἴκειν Λακεδαιμονίοις, τὴν ἔχοντα τήνδε τὴν ἀρχήν· "Τῆς μὲν γνώμης, ὦ Ἀθηναῖοι, ἀεὶ τῆς αὐτῆς ἔχο"μαι, μὴ εἴκειν Πελοποννησίοις"· ὡς καὶ τοῖς ἐνθυμήμασιν ἡρμηνευμένον δαιμονίως, καὶ οὔτε κατὰ τὴν σύνθεσιν τῶν μορίων, οὔτε κατὰ τὴν ἐξαλλαγὴν τῶν σχηματισμῶν τῶν ἀνακολούθων καὶ βεβιασμένων ἐνοχλοῦντα τὰς ἀκοάς, πάσας δὲ περιειληφότα τὰς ἀρετὰς ὁπόσαι γίγνονται περὶ δημηγορικούς· καὶ τοὺς ὑπὸ Νικίου τοῦ στρατηγοῦ ῥηθέντας ἐν Ἀθήναις ὑπὲρ τῆς εἰς Σικελίαν στρατείας· τήν τε πεμφθεῖσαν ὑπὸ αὐτοῦ τοῖς Ἀθηναίοις ἐπιστολήν, ἐν ᾗ χρήζει συμμαχίας ἄλλης καὶ διαδόχου, κάμνων τὸ σῶμα ὑπὸ νόσου· καὶ τὴν παράκλησιν τῶν στρατιωτῶν, ἣν ἐποιήσατο πρὸ τῆς τελευταίας ναυμαχίας· καὶ τὸν παραμυθητικὸν λόγον, ὅτε πεζῇ τὴν στρατιὰν ἔμελλεν ἀπάγειν, ἀπολωλεκὼς τὰς τριήρεις ἁπάσας· καὶ εἴ τινες εἰσὶν ἄλλαι τοιαῦται δημηγορίαι καθαραὶ καὶ σαφεῖς, καὶ εἰς τοὺς ἀληθινοὺς ἀγῶνας ἐπιτήδειοι. ὑπὲρ ἁπάσας δὲ τὰς ἐν ταῖς ἑπτὰ βίβλοις φερομένας, τὴν Πλαταιέων ἀπολογίαν τεθαύμακα, παρ᾽ οὐδὲν οὕτως ἕτερον, ὡς τὸ μὴ βεβασανίσθαι μηδὲ [b] κατεπιτηδεῦσθαι, ἀληθεῖ δέ τινι καὶ φυσικῷ κεκοσμῆσθαι χρώματι. τά τε γὰρ ἐνθυμήματα πάθους ἐστὶ μεστά, καὶ ἡ λέξις οὐκ ἀποστρέφουσα τὰς ἀκοάς· 158 ἥ τε γὰρ σύνθεσις εὐεπής, καὶ τὰ σχήματα τῶν πραγμάτων ἴδια. ταῦτα δὴ τὰ Θουκυδίδου ζηλωτὰ ἔργα, καὶ ἀπὸ τούτων τὰ μιμήματα τοῖς ἱστοριογραφοῦσιν [c] ὑποτίθεται λαμβάνειν.

μγʹ. Τὴν δ᾽ ἐν τῇ ΔΕΥΤΕΡΑ ΒΙΒΛΩ, Περικλέους ἀπολογίαν, ἣν ὑπὲρ αὑτοῦ διετίθετο, τραχυνομένων Ἀθηναίων ὅτι τὸν πόλεμον ἔπεισεν αὐτοὺς ἀναλαβεῖν, οὐχ ὅλην ἐπαινῶ· οὐδὲ τὰς περὶ τῆς Μιτυληναίων πόλεως δημηγορίας, ἃς διέθετο Κλέων καὶ Διόδοτος ἐν τῇ ΤΡΙΤΗ ΒΙΒΛΩ· οὐδὲ τὴν Ἑρμοκράτους τοῦ Συρακουσίου πρὸς Καμαριναίους· οὐδὲ τὴν Εὐφήμου τοῦ πρεσβευτοῦ τῶν Ἀθηναίων τὴν ἐναντίαν ταύτης· οὐδὲ τὰς ὁμοίας ταύταις. οὐ γὰρ ἀνάγκη πάσας ἐξαριθμεῖσθαι τὰς εἰς τὸν αὐτὸν κατεσκευασμένας τῆς διαλέκτου χαρακτῆρα. ἵνα δὲ μὴ δόξῃ τις φάσεις ἀναποδείκτους με λέγειν, πολλὰς παρέχεσθαι πίστεις δυνάμενος, δυσὶν ἀρκεσθήσομαι δημηγορίαις, ἵνα μὴ μακρὸς ὁ λόγος γένηται, τῇ Περικλέους ἀπολογίᾳ, καὶ τῇ Ἑρμοκράτους πρὸς Καμαριναίους κατηγορίᾳ κατὰ τῆς Ἀθηναίων πόλεως.

μδʹ. Ὁ μὲν οὖν Περικλῆς ταῦτα λέγει· [d] "Καὶ προσ"δεχομένῳ μοι τὰ τῆς ὀργῆς ὑμῶν ἐς ἐμὲ γεγένηται· "αἰσθάνομαι γὰρ τὰς αἰτίας· καὶ ἐκκλησίαν τούτου ἕνε"κα ξυνήγαγον, ὅπως ὑπομνήσω καὶ μέμψωμαι εἴ τι "μὴ ὀρθῶς ἢ ἐμοὶ χαλεπαίνετε, ἢ ταῖς ξυμφοραῖς εἴκετε. ταῦτα Θουκυδίδῃ μέν, γράφοντι περὶ τοῦ ἀνδρὸς ἐν ἱστορικῷ σχήματι, προσήκοντα ἦν· Περικλεῖ δέ, ἀπολο-

γουμένῳ

a Scriptus liber habet ὑπὲρ Περικλέους. ſed ὑπὸ legendum eſſe, ſatis declarant iſta *Thucydidis* (p. 78. *Ed. Oxon.*) καὶ παρελθὼν Περικλῆς ὁ Ξανθίππου, παρῄνει τοιάδε. *Sylb.* b Nota hic (inquit *Sylb.*) κατεπιτηδεῦσθαι, ſine augmento; ut ſupra οἰκοφθορημένης, p. 231. v. 48. at non item infra p. 161. & 172. juxta *Ed. Sylb.* c Rectius plur. ὑποτίθενται, *præcipiunt*: ſc. *Thucydidis* admiratores. *Sylb.* d Locus apud *Thucyd.* eſt p. 117. *Ed. Oxon.*

a Thucyd.

γνωμένῳ πρὸς ἠρεθισμένον ὄχλον, οὐκ ἦν ἐπιτήδεια εἰρῆσθαι· καὶ ταῦτα ἐν ἀρχαῖς τῆς ἀπολογίας, πρὶν ἑτέροις τισὶν ἀπομειλίξασθαι λόγοις τὰς ὀργὰς τῶν εἰκότως ἐπὶ ταῖς συμφοραῖς ἀχθομένων, τετμημένης μὲν ὑπὸ Λακεδαιμονίων τῆς κρατίστης γῆς, πολλοῦ δὲ κατὰ τὸν λοιμὸν ἀπολωλότος ὄχλου, τὴν δ' αἰτίαν τῶν κακῶν τούτων τοῦ πολέμου παρεσχηκότος, ὃν ὑπ' ἐκείνου πεισθέντες ἀνεδέξαντο. σχῆμά τε οὐ τοῦτο τῇ διανοίᾳ πρεπωδέστατον ἦν τὸ ἐπιτιμητικόν, ἀλλὰ τὸ παραιτητικόν. οὐ γὰρ ἐρεθίζειν προσῆκε τὰς τῶν ὄχλων ὀργὰς τοὺς δημηγοροῦντας, ἀλλὰ πραΰνειν. τούτοις ἐπιτίθησι διάνοιαν, ἀληθῆ μὲν καὶ δεινῶς ἀπηγγελμένην, οὐ μήν τοι γε τῷ παρόντι καιρῷ χρησίμην· "Ἐγὼ γὰρ ἡγοῦμαι, φησί, πόλιν [a]πλείω ξύμπασαν ὀρθουμένην ὠφελεῖν τοὺς ἰδιώτας, ἢ καθ' ἕκαστον τῶν πολιτῶν εὐπραγοῦσαν, ἀθρόαν δὲ σφαλλομένην. καλῶς μὲν γὰρ φερόμενος ἀνὴρ τὸ καθ' ἑαυτόν, διαφθειρομένης τῆς πατρίδος, οὐδὲν ἧσσον ξυναπόλλυται· κακοτυχῶν δὲ ἐν εὐτυχούσῃ, πολλῷ μᾶλλον διασώζεται". εἰ μὲν γὰρ ἰδίᾳ τινὲς ἐβλάπτοντο τῶν πολιτῶν, εὐτύχει δὲ τὸ κοινόν, καλῶς ταῦτ' ἔλεγεν· ἐπεὶ δ' ἐν ταῖς ἐσχάταις συμφοραῖς ἦσαν ἅπαντες, οὐκέτι καλῶς. οὐδὲ γὰρ ἡ περὶ τοῦ μέλλοντος ἐλπίς, ὅτι ταῦτα πρὸς ἀγαθοῦ τῇ πόλει γενήσεται τὰ δεινά, βέβαιον εἶχέν τι· ἀφανὲς γὰρ ἀνθρώπῳ τὸ μέλλον· καὶ πρὸς τὰ παρόντα, τὰς περὶ τῶν ἐσομένων γνώμας αἱ τύχαι τρέπουσι.

με'. Τούτοις ἐπιτίθησιν ἔτι φορτικωτέραν διάνοιαν, καὶ ἥκιστα τῷ παρόντι καιρῷ πρέπουσαν· "Καί τοι ἐμοὶ τοιούτῳ ἀνδρὶ ὀργίζεσθε, ὃς οὐδενὸς οἴομαι ἥσσων εἶναι γνῶναί τε τὰ δέοντα, καὶ ἑρμηνεῦσαι ταῦτα· φιλόπολίς τε, καὶ χρημάτων κρείσσων". θαυμαστὸν γὰρ εἰ Περικλῆς, ὁ μέγιστος τῶν τότε ῥητόρων, ἠγνόει τοῦτο, ὃ μηδεὶς ἂν τῶν ἐχόντων μέτριον νοῦν ἠγνόησεν, ὅτι πανταχῇ μὲν οἱ μὴ τεταμιευμένως ἐπαινοῦντες τὰς ἑαυτῶν ἀρετάς, ἐπαχθεῖς τοῖς ἀκούουσι φαίνονται· μάλιστα δ' ἐν τοῖς πρὸς τὰ δικαστήρια καὶ τὰς ἐκκλησίας ἀγῶσιν· ἐν οἷς γε δὴ μὴ περὶ τιμῆς αὐτοῖς ἐστιν, ἀλλὰ περὶ τιμωριῶν ὁ κίνδυνος. τότε γὰρ οὐκ ἐπαχθεῖς μόνον εἰσὶν ἑτέροις, ἀλλὰ καὶ δυστυχεῖς ἑαυτοῖς, ἐμβαλόμενοι τὸν παρὰ τῶν πολλῶν φθόνον. ὅταν δὲ τοὺς αὐτοὺς τις ἔχῃ δικαστάς τε καὶ κατηγόρους, μυρίων αὐτῷ δεῖ δακρύων τε καὶ οἴκτων εἰς αὐτὸ [b]τοῦτο, πρῶτον τὸ μετ' εὐνοίας ἀκουσθῆναι. ὁ δὲ δημαγωγὸς οὐκ ἀρκεῖται τούτοις· ἀλλ' ἐπεξεργάζεταί τε τούτοις, καὶ μεταφράζει τὰ ῥηθέντα. "Ὅ τε γὰρ γνούς, φησί, καὶ μὴ σαφῶς διδάξας, ἐν ἴσῳ εἰ καὶ μὴ ἐνεθυμήθη· ὅ,τε ἔχων ἀμφότερα, τῇ δὲ πόλει δύσνους, οὐκ ἂν ὁμοίως τι οἰκείως φράζοι. προσόντος δὲ καὶ τοῦδε, χρήμασι δὲ νικωμένου, τὰ ξύμπαντα τούτου ἑνὸς ἂν πωλοῖτο". οὐδ'. οἶδ' εἴ τις ἂν ὁμολογήσειεν, ὥσπερ ἀληθῆ ταῦτα ἦν, οὕτως

permotum populum verba facienti, ſeque purganti, minime conveniunt; præſertim in ipſo ſtatim defenſionis exordio, antequam aliis ſermonibus eorum animos demulceret, qui non abs re ob calamitates moleſtia afficiebantur; ut quorum regionis pars optima à Lacedæmoniis vaſtata eſſet, ac peſtilentia non exigua multitudo interiiſſet; quique harum calamitatum cauſſam, quod ipſe belli ſuſcipiendi auctor exſtitiſſet, in eum conferebant. præterea non hac dicendi figura, quæ reprehenſionem habet, ſed, qua deprecatio continetur, utendum erat. non enim multitudinis irritare iracundiam, ſed mitigare, oratoris eſt munus. Deinde adjungit his ſententiam quandam, veram illam quidem, graviterque prolatam, ſed præſenti tempori minime utilem: "Exiſtimo equidem, ſi civitas recte ſe habeat, multo cum civibus melius agi privatim, quam ſi cives ſinguli bene habeant, civitas vero univerſa male ſit affecta. Nam cum patria evertitur, is, cui privatim bene eſt, non minus tamen & ipſe una cum ea interit; qui autem fortuna non optima utitur, is in patria fortunata, multo magis incolumis ſervatur". Siqui cives privatim detrimenta caperent, ipſa vero reſp. præclare ſe haberet; hæc bene dixiſſet: ſed, cum omnes in extremis calamitatibus eſſent, non jam bene eum dixiſſe conſtat. Neque vero de rebus futuris ulla ſpes, quæ has calamitates in melius commutaret, quidquam firmi habebat: ignotum enim eſt hominibus id quod futurum eſt: ac fortuna quidem ſententias noſtras, quæ de futuris ſunt, ad præſentium rerum ſtatum convertit.

XLV. His ſententiam multo etiam moleſtiorem addit, minimeque præſenti negotio congruentem: "Atqui mihi, tali viro, ſucceſetis, qui nullo me inferiorem eſſe arbitror, vel in pernoſcendis, vel in explicandis rebus opportunis, vel in amanda patria, vel in pecunia contemnenda". Mirum mihi ſane videatur, Periclem, omnium qui tunc eſſent oratorum maximum, ignoraſſe, quod mediocribus etiam ingeniis ſatis eſt exploratum; eorum, qui ſe præter modum laudant, orationem auditoribus eſſe permoleſtam: idque in illis præſertim concionibus, quæ vel in judiciis, vel ad populum habentur; in quibus non de præmiis, ſed de pœnis eſt periculum. tum enim non ſolum aliis moleſtiam, verum etiam, dum multitudinis invidiam concitant, infortunium ſibi parant. Nam qui eoſdem & judices habet & accuſatores; in hoc ipſo, ut eos ad audiendum ſibi benevolos reddat, infinitis lacrymis ei opus eſt. ſed hic noſter orator hiſce rebus non contentus, curioſius rem perſequitur, & quæ dicta ſunt latius explicat. "Nam qui (inquit) rem intelligit, neq; tamen clare docet, perinde eſt ac ſi ne cogitaſſet quidem. qui vero utrumque habet, nec eſt reip. ſtudioſus, is eodem pacto nihil è re dicet. cui autem hoc etiam ineſt, ſi is à pecunia vincatur, pro hac una cuncta habebit venalia". Neſcio equidem, an aliquis, ut hæc vera eſſe fatebitur,

a *Thucydidis* editiones habent πλέω, ſine ι. p. 117. *Ed. Oxon. Sylb.* b Diſtinctio poſt τοῦτο eſt etiam in ſcripto libro. *Sylb.*

tur, ita Pericli convenire exiſtimabit, præſertim ad irritatos Athenienſes verba facienti. Neque enim ſententiarum aut optimorum argumentorum inventio ipſa per ſe multo ſtudio digna videtur, niſi etiam rebus & perſonis ac temporibus, cæteriſque rebus omnibus conveniant: ſed, ut initio quoque dicebam, quæ ſua eſſet de Periclis virtutibus ſententia, oſtendere cupiens Thucydides, hanc illi intempeſtivam orationem affingit. Oportebat autem ipſum prius, quid de hoc viro ſentiret, declarare; deinde vero eidem in periculo verſanti orationem, qua iracundiam deprecaretur, humilem adjungere. Hoc ſane facere decebat eum hiſtoricum, qui veritatem imitari vellet.

XLVI. Illa vero permoleſta ſunt, quæ puerilia dictionis ornamenta, & nomina quædam in ſententiis valde perplexa & intricata habent: *Ἰέναι δὲ τοῖς ἐχθροῖς ὁμόσε, καὶ ἀμύνεσθαι μὴ φρονήματι μόνον, ἀλλὰ καὶ καταφρονήματι. φρόνημα μὲν γὰρ καὶ ἀπὸ ἀμαθίας εὐτυχοῦς καὶ δειλῷ τινι ἐγγίνεται· καταφρόνησις δέ, ὃς ἂν καὶ γνώμῃ πιστεύῃ τῶν ἐναντίων προέχειν· ὃ ἡμῖν ὑπάρχει. καὶ τὴν τόλμαν ἀπὸ τῆς ὁμοίας τύχης ἡ ξύνεσις ἐκ τοῦ ὑπέρφρονος ὀχυροτέραν παρέχεται· ἐλπίδι τε ἧσσον πιστεύει, ἧς ἐν τῷ ἀπόρῳ ἡ ἰσχύς· γνώμῃ δὲ ἀπὸ τῶν ὑπαρχόντων, ἧς βεβαιοτέρα ἡ πρόνοια.* Hic vides & ipſas ſententias frigidiores eſſe, & ejuſmodi quæ Gorgiæ potius inſtituto convenire videantur. nominum expoſitio plane ſophiſtica, ac prorſus inepta eſt. hæc vero, *ἥ τε τόλμα, ἣν ἀπὸ τῆς ὁμοίας τύχης ἡ ξύνεσις ἐκ τοῦ ὑπέρφρονος ὀχυρωτέραν παρέχεται*, obſcuriora ſunt Heracliti tenebris. Illa vero, *ἥ τε τῆς ἐλπίδος ἐν τῷ ἀπόρῳ ἰσχὺς*, &, *ἡ τῆς γνώμης ἀπὸ τῶν ὑπαρχόντων βεβαιοτέρα πρόνοια*, poëtico more ſunt per circuitionem prolata. Vult enim ſignificare, nos ei opinioni magis aſſentiri oportere, quam ex rebus præſentibus colligimus; quam ſpei, cujus tota vis in futuris eſt.

XLVII. Jam vero illud etiam conſideravi, cum illorum in ſe iram, propter præſentes calamitates concitatam, mitigare vellet, quarū quidem partem maximā præter opinionem & exſpectationem ſubibant; ac hortaretur, ut fortiter atque ita ea mala ferrent, ne civitatis dignitatem labefactarent; ac, rerum privatarum dolore depoſito, de communi ſalute eſſent ſolliciti: deinde oratione percurrens, illos, cum tam firmum in mari imperium tenerent, neque à Perſarum rege, neque à Lacedæmoniis, neque ab ullo præterea hominum genere, regno ſpoliari poſſe; quarum rerum fides non præſens, ſed futura erat; non in providentia, ſed in ſpe vim ſuam obtinens; horum poſtea oblitus, non jam eos ullam in ſpe, cujus in dubio vis ſit poſita, fidem vult habere. Hæc ſane pugnant inter ſe: ſiquidem, quod dolorem illis faciebat, id præſentem jam ſenſum habebat; utilitatis vero ſignificatio adhuc aberat. Sed ſicut hæc, neque quod ad res ipſas, neque quod ad verba attinet, laudo; ita iſta, ut acute excogitata, & excellenter expoſita, jucundeq; coagmentata,

οὕτως καὶ προσήκοντα εἶναι ὑπὸ Περικλέους ἐν Ἀθηναίοις ἠρεθισμένοις πρὸς αὐτοὺς λέγεσθαι. ἦν δέ γε οὐχ ἡ τῶν κρατίστων ἐνθυμημάτων τε καὶ νοημάτων εὕρεσις αὐτὴ καθ' 159
ἑαυτὴν ἀξία σπουδῆς, εἰ μὴ καὶ τοῖς πράγμασιν εἴη προσήκοντα, καὶ τοῖς προσώποις, καὶ τοῖς καιροῖς, καὶ τοῖς ἄλλοις ἅπασιν· ἀλλ', ὅπερ καὶ κατ' ἀρχὰς ἔφην, τὴν ἑαυτοῦ γνώμην ἀποδεικνύμενος ὁ συγγραφεύς, ἣν εἶχεν περὶ τῆς Περικλέους ἀρετῆς, παρὰ τόπον ἔοικεν εἰρηκέναι ταῦτα. ἐχρῆν δέ γε αὐτὸν μὲν ὅτι βούλεται περὶ τοῦ ἀνδρὸς ἀποφαίνεσθαι, τῷ δὲ κινδυνεύοντι τοὺς ταπεινοὺς καὶ παραιτητικοὺς τῆς ὀργῆς ἀποδοῦναι λόγους. τοῦτο γὰρ ἦν πρέπον τῷ μιμεῖσθαι βουλομένῳ συγγραφεῖ τὴν ἀλήθειαν.

μϛʹ. Ὀχληρὰ δὲ κἀκεῖνα τὰ μειρακιώδη καλλωπίσματα τῆς λέξεως, καὶ τὰ πολύπλοκα τῶν ἐνθυμημάτων ὀνόματα· "Ἰέναι δὲ τοῖς ἐχθροῖς ὁμόσε, [a](καὶ ἀμύνεσθαι) μὴ φρονήματι μόνον, ἀλλὰ καὶ καταφρονήματι. φρόνημα μὲν γὰρ καὶ ὑπὸ ἀμαθίας εὐτυχοῦς καὶ δειλῷ τινι ἐγγίνεται· καταφρόνησις δέ, ὃς ἂν καὶ γνώμῃ πιστεύῃ τῶν ἐναντίων προέχειν· ὃ ἡμῖν ὑπάρχει. καὶ τὴν τόλμαν ἀπὸ τῆς ὁμοίας τύχης ἡ ξύνεσις ἐκ τοῦ ὑπέρφρονος, ὀχυροτέραν παρέχεται· ἐλπίδι τε ἧσσον πιστεύει, ἧς ἐν τῷ ἀπόρῳ ἡ ἰσχύς· γνώμῃ δὲ ἀπὸ τῶν ὑπαρχόντων, ἧς βεβαιοτέρα ἡ πρόνοια". τά τε γὰρ φρονήματα ψυχρότερά ἐστι, καὶ τῆς Γοργίου προαιρέσεως μᾶλλον οἰκειότερα· ἥ τε τῶν ὀνομάτων ἐξήγησις ἀμφοτέρων, σοφιστικὴ καὶ ἀπειρόκαλος· "ἥτε τόλμα, ἣν ἀπὸ τῆς ὁμοίας τύχης ἡ ξύνεσις ἐκ τοῦ ὑπέρφρονος[b] ὀχυρωτέραν παρέχεται", τῶν Ἡρακλητείων σκοτεινῶν ἀσαφεστέραν ἔχει τὴν δήλωσιν· "ἥτε τῆς ἐλπίδος ἐν τῷ ἀπόρῳ ἰσχὺς", καὶ "ἡ τῆς γνώμης ἀπὸ τῶν ὑπαρχόντων βεβαιοτέρα πρόνοια", ποιητικώτερον περιπέφρασται. βούλεται γὰρ λέγειν, ὅτι δεῖ τῇ γνώμῃ πιστεύειν μᾶλλον, ἣν ἐκ τῶν παρόντων λαμβάνομεν, ἢ ταῖς ἐλπίσιν, ὧν ἐν τῷ μέλλειν ἐστὶν ἡ ἰσχύς.

μζʹ. Ἤδη δ' ἔγωγε κἀκεῖνο ἐνεθυμήθην, ὅτι παραμυθούμενος τὴν ὀργὴν τὴν κατειληφυῖαν αὐτοὺς ἐπὶ ταῖς παρούσαις συμφοραῖς, ὧν αἱ πλείους παράλογοί τε συνέβησαν αὐτοῖς καὶ ἀπροσδόκητοι, καὶ παρακαλῶν τὰς συμφορὰς γενναίως ὑφίστασθαι, μὴ ἀφανίζοντας τὴν τῆς πόλεως ἀξίωσιν, ἀπαλγήσαντας δὲ τὰ ἴδια, τοῦ κοινοῦ τῆς σωτηρίας ἀντιλαμβάνεσθαι· καὶ μετὰ τοῦτο διεξελθών, ὅτι τὴν κατὰ θάλατταν ἀρχὴν βεβαίως ἔχοντες, οὔτε ὑπὸ βασιλέως, οὔτε ὑπὸ Λακεδαιμονίων, οὔτε ὑπ' ἄλλου ἀνθρώπων ἔθνους οὐδενὸς καταλυθήσονται· ὧν ἡ πίστις οὐχ ἡ παροῦσα ἦν, ἀλλ' ἡ μέλλουσα· οὐδ' ἐν τῇ προνοίᾳ τὸ βέβαιον ἔχουσα, ἀλλ' ἐν ταῖς ἐλπίσιν· ἔπειτα τούτων ἐπιλαθόμενος, ἀξιοῖ μὴ πιστεύειν τῇ ἐλπίδι, ἧς ἐν τῷ ἀπόρῳ ἡ ἰσχύς. ἐναντία γὰρ ταῦτα ἀλλήλοις· εἴ γε δὴ τὸ μὲν λυποῦν τὴν αἴσθησιν εἶχεν ἤδη παροῦσαν, τῆς δ' ὠφελείας ὁ δήλωσις ἔτι ἀπῆν. ἀλλ' ὥσπερ ταῦτα οὐκ ἐπαινῶ, οὔτε κατὰ τὸ πραγματικὸν μέρος, οὔτε κατὰ τὸ λεκτικόν, οὕτως ἐκεῖνα τεθαύμακα, ὡς νενοημένα τε ἀκριβῶς, καὶ ἡρμηνευμένα περιττῶς, καὶ συγκείμενα ἡδέως·

[a] Incluſa abſunt à vulg. libr. *Thucyd.* [p. 119. *Ed. Oxon.*] Iidem v. ſeq. pro φρόνημα habent αὔχημα: (quod ibi agnoſcit etiam *Scholiaſtes*) & mox ἀπὸ pro ὑπό. *Sylb.* [b] Nota hîc ὀχυρωτέραν per ω, & v. 20. ὀχυροτέραν per ο. vulgatæ *Thucyd.* editiones habent ἰσχυροτέραν, per ι in prima ſyllaba, per ο in tertia. Nota ibidem etiam Ἡρακλητείων, per η in tertia ſyllabâ: cum apud *Suid.* & alibi legatur Ἡράκλειτος. *Sylb.*

Apud

ἡδέως· "Καὶ γὰρ οἷς μὲν αἵρεσις γεγένηται [a] τὰ ἄλλα εὐτυχοῦσι, πολλὴ ἄνοια πολεμῆσαι· εἰ δ' ἀναγκαῖον ἦν, ἢ εἴξαντας εὐθὺς τοῖς πέλας ὑπακοῦσαι, ἢ κινδυνεύσαντας περιγενέσθαι, ὁ φυγὼν τὸν κίνδυνον τοῦ ὑποστάντος μεμπτότερος. καὶ ἐγὼ μὲν ὁ αὐτός εἰμι, καὶ οὐκ ἐξίσταμαι· ὑμεῖς δὲ μεταβάλλετε· ἐπειδὴ ξυνέβη ὑμῖν πεισθῆναι μὲν ἀκεραίοις, μεταμέλειν δὲ κακουμένοις". καὶ ἔτι ἐκεῖνα· "Δουλοῖ γὰρ φρόνημα τὸ αἰφνίδιον καὶ [b](τὸ) ἀπροσδόκητον, καὶ τὸ πλείστῳ παραλόγῳ ξυμβαῖνον· ὃ ὑμῖν πρὸς τοῖς ἄλλοις οὐχ ἥκιστα καὶ κατὰ τὴν νόσον γεγένηται. ὅμως δὲ πόλιν μεγάλην οἰκοῦντας, καὶ ἐν ἤθεσιν ἀντιπάλοις αὐτῇ τεθραμμένους, χρεὼν καὶ τὰς συμφορὰς ἐθέλειν ὑφίστασθαι, καὶ τὴν ἀξίωσιν μὴ ἀφανίζειν· ἐν ἴσῳ γὰρ οἱ ἄνθρωποι δικαιοῦσι τῆς τε ὑπαρχούσης δόξης αἰτιᾶσθαι, ὅστις [c] ἂν μαλακίᾳ ἐλλείπῃ, καὶ τῆς μὴ προσηκούσης μισεῖν τὸν θρασύτητι ὀρεγόμενον". καὶ ἔτι τὰ διεγείροντα τὰς ψυχὰς τῶν Ἀθηναίων ἐπὶ τὸ φρόνημα τὸ πάτριον, ταυτί· "Τῆς τε πόλεως ὑμᾶς εἰκὸς τῷ τιμωμένῳ ἀπὸ τοῦ ἄρχειν, [d] ᾧ ὑπὲρ ἅπαντας ἀγάλλεσθε, βοηθεῖν καὶ μὴ φεύγειν τοὺς πόνους, ἢ μηδὲ τὰς τιμὰς διώκειν· μηδὲ νομίσαι περὶ ἑνὸς μόνου δουλείας ἀντ' ἐλευθερίας ἀγωνίζεσθαι· ἀλλὰ καὶ ἀρχῆς στερήσεως καὶ κινδύνου, ὧν ἐν τῇ ἀρχῇ ἀπήχθεσθε. ἧς οὐδ' ἐκστῆναι ἔτι ὑμῖν ἐστιν, εἴτις καὶ τόδε ἐν τῷ παρόντι δεδιὼς ἀπραγμοσύνῃ ἀνδραγαθίζεται. ὡς τυραννίδα γὰρ ἤδη ἔχετε αὐτήν, ἣν λαβεῖν μὲν ἄδικον δοκεῖ εἶναι, ἀφεῖναι δὲ ἐπικίνδυνον". καὶ τὰ τούτοις ὅμοια· ὅσα τάς τε ἐξαλλαγὰς τῶν ὀνομάτων καὶ τῶν σχημάτων μετρίας ἔχει, καὶ οὔτε περιέργους, οὔτε δυσπαρακολουθήτους.

μη'. Ἐκ δὲ τῆς Ἑρμοκράτους δημηγορίας ἐπαι-
160 νεῖν μὲν ἔχω ταῦτα τὰ κατορθώματα τοῦ συγγραφέως· "Ἀλλ' οὐ γὰρ δὴ τὴν [e](τῶν) Ἀθηναίων εὐκατηγόρητον οὖσαν πόλιν νῦν ἥκομεν ἀποφανοῦντες ἐν εἰδόσιν ὅσα ἀδικεῖ· πολὺ δὲ μᾶλλον ἡμᾶς αὐτοὺς αἰτιασόμενοι, ὅτι ἔχοντες παραδείγματα τῶν ἐκεῖ Ἑλλήνων, ὡς ἐδουλώθησαν οὐκ ἀμύνοντες σφίσιν αὐτοῖς· καὶ νῦν ἐφ' ἡμᾶς [f] ταὐτὰ παρόντα σοφίσματα, Λεοντίνων τε ξυγγενῶν κατοικίσεις, καὶ Αἰγεσταίων ξυμμάχων ἐπικουρίας, οὐ ξυστραφέντες βουλόμεθα προθυμότερον δεῖξαι αὐτοῖς, ὅτι οὐκ Ἴωνες ταῦτά εἰσιν, οὐδὲ Ἑλλησπόντιοι καὶ νησιῶται, ἢ δεσπότην ἢ Μῆδον, ἢ ἕνα γέ τινα ἀεὶ μεταβάλλοντες δουλοῦνται· ἀλλὰ Δωριεῖς

admiror: "Etenim quibus optio datur, ſi ii pacem quam bellum malunt, cum ſecunda fortuna utuntur, amentiſſimi ſunt: ſin vero neceſſe ſit, aut finitimis cedentes imperata facere, aut pro victoria belli adire diſcrimen, qui cedunt, iis qui reſiſtunt reprehenſione ſunt digniores. equidem idem, qui antea, ſum, neq; à ſententia mea diſcedo: vos vero inconſtantes; qui, antequam detrimentum ſuſtineretis, mihi aſſentiebamini; nunc vero calamitate accepta, conſilium mutaſtis". Præterea illa etiam: "Repentina, minimeque exſpectata, quæque præter omnem rationem eveniunt, faſtum dejiciunt. quod vobis præter alia in hoc potiſſimum morbo uſu venit. Verumtamen cum in magna civitate vivamus, iiſque inſtitutis, quæ illius amplitudini conveniant, ſimus educati: decet nos calamitatibus nolle ſuccumbere, neque noſtram delere dignitatem. Nam qui per ignaviam gloriæ, quam obtinet, deſertor eſt, is merito ab omnibus reprehenſione dignus judicatur; is vero malevolentia, qui temere gloriã, ad ſe non pertinentẽ, appetit". Deinde illa addit, quæ Athenienſium animos ad majorem faſtum excitent: "Decet item vos publicæ ob imperium dignitati, qua lætamini, conſulere, neq; ullum laborẽ recuſare; aut, ſi hoc non vultis, honores ne quæratis; neque exiſtimate una tantum de re, de libertate in ſervitutem commutanda, ſed de imperii privatione, deque periculo, ob offenſas in imperio contractas, impendente, certamen eſſe. Quod quidem vobis imperium jam non eſt integrum deponere; etiamſi quis veſtrum, hoc veritus, quietam vitam agere inſtitueret. ſiquidem imperium jam uti tyrannidem adminiſtratis: quam ſumere quidem, videtur injurium eſſe; relinquere vero, periculoſum". atque alia his ſimilia, quæcunque & nominum & figurarum mediocres immutationes, neque affectatas neque difficiles, habent.

XLVIII. In Hermocratis vero concione illa præclara videntur laudanda, in quibus hic noſter ſe præclare geſſit: "Neque vero huc venimus, ut, quantam Athenienſes, qui reprehenſu ſunt faciles, injuriam faciant, apud vos, qui hæc optime intelligitis, oſtendamus; ſed multo magis ut nos accuſemus; quod, cum multa Græcarum urbium exempla nobis obverſentur, ut illæ in ſervitutem ſint redactæ, non tamen nobis ipſis ſubvenimus, nec præſentes fallacias, in nos confictas, diſſolvimus, Leontinorum *ſcil.* propinquorum reſtitutiones, atque Egeſtanorum ſociorum auxilium; ac non potius, viribus collectis, conamur oſtendere illis, non eſſe nos Iones, neque Helleſpontios, neque inſulanos, qui dominum, aut Medum aut quemlibet alium, commutantes, ſerviunt; "ſed

a Apud *Thucyd.* [p. 117.] contracte τἄλλα. *Sylb.* *b* A vulgatis *Thucydidis* libris (p. 118.) abeſt incluſus articulus τό. iidemque mox habent καὶ ξυμφορὰς τὰς μεγίστας ἐθέλειν ὑφίστασθαι. *Sylb.* *c* Illud ἂν non agnoſcunt editiones *Thucyd.* *d* Eædem *Thucydidis* editiones (p. 119.) habent ᾧπερ ἅπαντες ἀγάλλεσθε. *Sylb.* *e* Incluſus articulus τῶν, additus è vulg. editt. *Thucyd.* [p. 392. *Ed. Oxon.*] Eædem v. 40. legunt, τῶν τ' ἐκεῖσ' Ἑλλήνων. Ibidem mox ſcriptus liber habet ἀμύνοντας: quod congruit quidem cum præced. accuſ. ἡμᾶς αὐτοὺς, at non item cum conjunctione ὅτι. quare vel ἀμύνοντες cum vulg. editt. legendum, vel ἀμυνόμενοι, poſita ſcilicet poſt ἐδουλώθησαν diſtinctione. *Sylb.* *f* Vulg. *Thucyd.* editt. (p. 393.) habent ταῦτα, *hæc.* Ibidem mox non cum ſcripto libro κατοικήσεις, ſed cum vulg. editt. κατοικίσεις legendum eſſe, ſatis declarat verbum κατοικίσαι p. 260. v. 27. Mox eædem *Thucyd.* editt. habent Ἐγεσταίων, per ε in prima ſyllaba: de qua ſcripturæ diverſitate in ſuperiore tomo dictum ad pag. 41. v. 37. & 47. Eædem v. 45. legunt τινὲς εἰσὶν, pro ταῦτά εἰσιν. Eædem ibidem mox rectius habent οἳ δεσπότην *qui dominum. Sylb.*

"ſed Dores, liberos, è libera Peloponneſo, Siciliam habitantes. an exſpectamus quoad omnes oppidatim capiamur; cum ſciamus hac una nos ratione in poteſtatem venire poſſe"? Hæc cum in perſpicuo & puro orationis genere ſint prolata, fulmina quædam verborum, & pulchritudinem, & vim, & magnificentiam, & acrimoniam habent; ſuntque affectibus ad concertationes accommodatis referta; quibus quidem & in foro, & in concionibus, & in amicorum collocutionibus, locus eſſe poteſt. Præterea & illa quoque: "Verum, ſiquis aut invidet nobis, aut nos metuit, (hæc enim utraque faciunt inferiores) & ob id Syracuſas vult damno affici, ut nos modeſtiores fiamus; ac ſupereſſe, ut tutius degat; is non ea quæ in humana ſunt poteſtate, ſperat. non enim poſſunt homines & deſiderium & fortunam in ſuo arbitrio habere". Deinde, quæ in extrema oratione ſunt collocata: "Oramus vos, ſimulque proteſtamur, niſi perſuadebimus, nos ab Ionibus quidem perpetuis hoſtibus, inſidiis appeti; à vobis autem Dorienſibus, cum & ipſi Dorienſes ſimus, prodi. qui, ſi ab Athenienſibus ſuperemur, propter veſtra conſilia ſuperabimur: ſed victoriæ laus tamen penes illos tantum erit, qui non aliud certaminis præmium conſequentur, quam vos ipſos, qui victoriæ auctores exſtitiſtis". Hæc equidem, hiſque ſimilia, tum pulchra, tum etiam imitatione digna exiſtimo: illa vero non video cur laudari debeant: "In Siciliam eo quidem nomine, quod audiſtis, veniunt; animo autem eo, quem omnes ſuſpicamur. ac, ut mihi videtur, non ideo ut Leontinos in ſedem ſuam reducant, ſed ut nos potius è ſede noſtra abducant". Frigida hæc adnominatio eſt, neque ullum movet affectum, ſed affectationem potius oſtendit. Hæc præterea perplexa, quæ figuras habent intricatas: "Neque vero aut iſti pro Græcorum, aut Græci pro ſua libertate Medo reſtiterunt; ſed hi, ut ſibi, non Medo, ſerviretur; illi, ut dominum commutarent non expertem prudentiæ, ſed prudentia male utentem". Ac præterea illud, quod ſatietatem affert; cum à plurali ad ſingulare, ex eo vero ſermone qui eſt de perſona ad dicentis perſonam fit tranſitio: "Quod ſi quis ſtatuit, non ſe, ſed Syracuſanum, Athenienſi inimicum eſſe; & grave ſibi eſſe putet pro mea patria periclitari; is cogitet, dum pugnat in mea, non magis pro mea ſe, quam pro ſua ipſius pugnare: idque eo tutius, quod me non jam perditum, ſed ſocium habens, non deſtitutus pugnabit. cogitet item, Athenienſem nolle ulciſci inimicitiam Syracuſanorum". Hæc ſane & puerilia, & nimium ſtudioſe conquiſita, & iis quæ ænigmata vocantur obſcuriora ſunt. Illa præterea: "Nam ſi aliter quam exſpectavit eveniat, tum calamitatem ſuam deflens, forſitan velit rurſus, ut antea, fortunæ meæ poſſe

"ἐλεύθεροι ἀπ' αὐτονόμου τῆς Πελοποννήσου τὴν Σικελίαν οἰκοῦντες. ἢ μένομεν ἕως ἂν ἕκαστοι κατὰ πόλεις ληφθῶμεν· εἰδότες ὅτι ταύτῃ μόνον ἁλωτοί ἐσμεν"; ταῦτα γὰρ ἐν τῷ σαφεῖ καὶ καθαρῷ τῆς διαλέκτου τρόπῳ λεγόμενα προσείληφε καὶ τὸ τάχος, καὶ τὸ κάλλος, καὶ τὸν τόνον, καὶ τὴν μεγαλοπρέπειαν, καὶ τὴν δεινότητα· καὶ πάθους ἐστὶν ἐναγωνίου μεστά· οἷς ἂν καὶ ἐν δικαστηρίῳ χρήσαιτό τις, καὶ ἐν ἐκκλησίαις καὶ φίλοις διαλεγόμενος. καὶ ἔτι πρὸς τούτοις ἐκεῖνα· "Εἴ τέ τις φθονεῖ μὲν, ἢ καὶ φοβεῖται· ἀμφότερα γὰρ τάδε πάσχει τὰ μείζω· διὰ δὲ αὐτὰ τὰς Συρακούσας κακωθῆναι μὲν, ἵνα σωφρονισθῶμεν, βούλεται· περιγενέσθαι δὲ ἕνεκα τῆς [a] ἑαυτοῦ ἀσφαλείας, οὐκ ἀνθρωπείας δυνάμεως βούλησιν ἐλπίζει. οὐ γὰρ οἷόν τε ἅμα τῆς τε ἐπιθυμίας καὶ τῆς τύχης τὸν αὐτὸν ὁμοίως ταμίαν γενέσθαι". καὶ τὰ ἐπὶ τελευτῇ κείμενα τοῦ λόγου· "Δεόμεθα οὖν καὶ μαρτυρόμεθα (ἅμα,) εἰ μὴ πείσομεν, ὅτι ἐπιβουλευόμεθα μὲν ὑπὸ Ἰώνων ἀεὶ πολεμίων· προδιδόμεθα (δὲ) ὑφ' ὑμῶν Δωριεῖς Δωριέων. καὶ εἰ καταστρέψονται ἡμᾶς Ἀθηναῖοι, ταῖς μὲν ἡμετέραις γνώμαις κρατήσουσι, τῷ δ' αὐτῶν ὀνόματι τιμηθήσονται, καὶ τῆς νίκης οὐκ ἄλλον τινὰ ἆθλον ἢ τὸν τὴν νίκην παρασχόντα λήψονται". ταῦτα μὲν δὴ, καὶ τὰ παραπλήσια τούτοις, καλὰ καὶ ζήλου ἄξια ἡγοῦμαι· ἐκεῖνα δ' οὐκ οἶδ' ὅπως ἂν ἐπαινέσαιμι· [b] "Ἥκουσι γὰρ ἐς τὴν Σικελίαν, προφάσει μὲν, ᾗ πυνθάνεσθε· διανοίᾳ δὲ, ἣν πάντες ὑπονοοῦμεν. καί μοι δοκοῦσιν οὐ Λεοντίνους βούλεσθαι κατοικίσαι, ἀλλ' ἡμᾶς μᾶλλον ἐξοικίσαι". ψυχρὰ γὰρ ἡ παρονομασία, καὶ οὐ προσβάλλουσα πάθος, ἀλλ' ἐπιτήδευσιν. καὶ ἔτι τὰ πεπλεγμένα καὶ πολλὰς τὰς ἕλικας ἔχοντα σχήματα ταυτί· "Καὶ οὐ περὶ τῆς ἐλευθερίας ἄρα, οὔτε [c] οἵδε τῶν Ἑλλήνων, οὔτε οἱ Ἕλληνες τῆς ἑαυτῶν, τῷ Μήδῳ ἀντέστησαν· περὶ δὲ (τοῦ,) οἱ μὲν σφίσιν, ἀλλὰ μὴ ἐκείνῳ, καταδουλώσεως· οἱ δ', ἐπὶ δεσπότου μεταβολῇ, οὐκ ἀξυνετωτέρου, (κακοξυνετωτέρου) δέ". καὶ ἔτι τὸ κατακορὲς τῆς μεταγωγῆς ἔκ τε τοῦ πληθυντικοῦ εἰς τὸ ἑνικὸν, καὶ ἐκ τοῦ περὶ προσώπου λόγου εἰς τὸ τοῦ λέγοντος πρόσωπον· [d] "Καὶ εἴτῳ ἄρα παρέστηκε, τὸν μὲν Συρακούσιον, ἑαυτὸν δ' οὐ πολέμιον εἶναι τῷ Ἀθηναίῳ· καὶ δεινὸν ἡγεῖται ὑπέρ γε τῆς ἐμῆς κινδυνεύειν· ἐνθυμηθήτω οὐ περὶ τῆς ἐμῆς μᾶλλον, ἐν ἴσῳ δὲ καὶ τῆς ἑαυτοῦ, ἅμα ἐν τῇ ἐμῇ μαχούμενος· τοσούτῳ δὲ καὶ ἀσφαλέστερον, [e] ὅσον οὐ προδιεφθαρμένου ἐμοῦ, ἔχων δὲ ξύμμαχον ἐμὲ, καὶ οὐκ [f] ἔρημος, ἀγωνιεῖται· τόν τε Ἀθηναῖον μὴ τὴν τοῦ Συρακουσίου ἔχθραν κολάσασθαι". ταῦτα γὰρ καὶ μειρακιώδη καὶ περίεργα, καὶ τῶν λεγομένων αἰνιγμάτων ἀσαφέστερα. καὶ ἐκεῖνα ἔτι πρὸς τούτοις· "Καὶ εἰ γνώμῃ ἁμάρτοι, τοῖς αὐτοῦ κακοῖς ὀλοφυρθεὶς, τάχ' ἂν ἴσως καὶ τοῖς ἐμοῖς ἀγαθοῖς ποτὲ βουληθείη αὖθις φθονῆσαι·

a Thucyd. editt. (p. 394.) habent αὐτοῦ, & mox v. ſequ. ἀνθρωπίνης: & v. 16. δὲ pro οὖν. Ex eiſdem (p. 395.) addita ſunt incluſa iſta, ἅμα & δὲ, v. 16, & 18. Eædem v. 20. legunt ὑμετέραις, *veſtris. Sylb.* *b Thucyd.* p. 392. *c* Eædem ibid. pro οἵδε habent οὔτοι: quod ſcripti quoque codicis margo agnoſcit. Ab eiſdem editt. ſeq. v. abeſt incluſus articulus τοῦ: ſicut viciſſim v. 35. in ſcripto codice deeſt incluſum κακοξυνετωτέρου. De ſequenti autem μεταγωγῇ dixit auctor etiam ſupra p. 217. v. 20. *Sylb.* *d Thucyd.* p. 393. *e* Eædem *Thucyd.* editt. ibid. dandi caſu habent ὅσῳ. *Sylb.* *f* Scriptus cod. habet ἔρημον: ut feratur ad præced. accuſ. ἐμέ. *Sylb.*

a Rectius

« φθονῆσαι· ἀδύνατον δὲ προεμένῳ, καὶ μὴ τοὺς αὐτοὺς κιν« δύνους οὐ περὶ τῶν ὀνομάτων, ἀλλὰ περὶ τῶν ἔργων ἐθελήσαντι « προσλαβεῖν». οἷς ἐπιτίθησιν οὐδὲ μειρακίῳ προσῆκον ἐπιφώνημα· « Λόγῳ μὲν γὰρ, τὴν ἡμετέραν δύναμιν σώζοι ἄν « τις· ἔργῳ δὲ, τὴν ἑαυτοῦ σωτηρίαν».

μθʹ Ἔστι δὲ καὶ ἄλλα ἐν τῇ δημηγορίᾳ ταύτῃ μέμψεως ἄξια· περὶ ὧν οὐδὲν δέομαι τὰ πλείω λέγειν· ἱκανῶς δὲ οἴομαι καὶ διὰ τούτων φανερὸν πεποιηκέναι τὸ προκείμενον, ὅτι τῆς Θουκυδίδου λέξεως κρατίστη μὲν ἐστὶν ἡ μετρίως ἐκβεβηκυῖα τὰ συνήθη, καὶ τὰς πρώτας καὶ ἀναγκαίας ἀρετὰς φυλάττουσα· χείρων δὲ, ἡ λαμβάνουσα πολλὴν ἐκτροπὴν ἐκ τῶν κοινῶν ὀνομάτων τε καὶ σχημάτων εἰς τὰ ξένα καὶ βεβιασμένα καὶ ἀνακολούθητα· δι' ἣν οὐδὲ τῶν ἄλλων ἀρετῶν οὐδὲ μία τὴν ἑαυτῆς ἐπιδείκνυται δύναμιν. οὔτε γὰρ ἐν ταῖς ἐκκλησίαις χρήσιμόν ἐστι τοῦτο τὸ γένος τῆς φράσεως, ἐν αἷς ὑπὲρ εἰρήνης καὶ πολέμου καὶ νόμων εἰσφορᾶς καὶ πολιτειῶν κόσμου, καὶ τῶν ἄλλων τῶν κοινῶν καὶ μεγάλων αἱ πόλεις βουλευσόμεναι συνέρ-
161 χονται, οὔτ' ἐν τοῖς δικαστηρίοις, ἔνθα περὶ θανάτου καὶ φυγῆς, καὶ ἀτιμίας, καὶ δεσμῶν, καὶ χρημάτων ἀφαιρέσεως, οἱ λόγοι πρὸς τοὺς ἀνειληφότας τὴν ὑπὲρ τούτων ἐξουσίαν λέγονται, [a] αἳ λυποῦσι τὸν πολιτικὸν ὄχλον, οὐκ ὄντα τῶν τοιούτων ἀκουσμάτων ἐν ἔθει· οὐδ' ἐν ταῖς ἰδιωτικαῖς ὁμιλίαις, ἐν αἷς περὶ τῶν βιωτικῶν διαλεγόμεθα πολίταις ἢ φίλοις ἢ συγγενέσιν, διηγούμενοί τι τῶν συμβεβηκότων ἑαυτοῖς, ἢ συμβουλευόμενοι περί τινος τῶν ἀναγκαίων, ἢ νουθετοῦντες, ἢ παρακαλοῦντες, ἢ συνηδόμενοι τοῖς ἀγαθοῖς, ἢ συναλγοῦντες τοῖς κακοῖς· ἐῶ γὰρ λέγειν ὅτι τῶν οὕτως διαλεγομένων οὐδὲ αἱ μητέρες ἂν καὶ οἱ πατέρες ἀνάσχοιντο διὰ τὴν ἀηδίαν· ἀλλ' ὥσπερ ἄλλου ἔθνους γλώσσης ἀκούοντες, τῶν ἑρμηνευσόντων ἂν δεηθεῖεν. ταῦτά ἐστιν ἃ περὶ τοῦ συγγραφέως ἐπείσθην, μετὰ πάσης ἀληθείας εἰρημένα, κατὰ τὴν ἐμὴν δύναμιν.

νʹ. Ἀνάγκη δὲ καὶ τὰ λεγόμενα ὑπὲρ αὐτοῦ τισὶν ἐξετάσαι διὰ λόγων, ἵνα μηδὲν παρεικέναι δοκῶ. ὅτι μὲν οὖν οὔτ' εἰς τοὺς πολιτικοὺς ἀγῶνας ἐπιτήδειός ἐστιν, οὔτ' εἰς τὰς ὁμιλίας τὰς βιωτικὰς οὗτος ὁ χαρακτὴρ, ἅπαντες ὁμολογήσουσιν οἱ μὴ διεφθαρμένοι τὴν διάνοιαν, ἀλλ' ἐν τῷ κατὰ φύσιν τὰς αἰσθήσεις ἔχοντες. ἐπιχειροῦσι δέ τινες οὐκ ἄδοξοι σοφισταὶ λέγειν, ὅτι τοῖς μὲν πρὸς τὰς ὀχλικὰς ἐντεύξεις παρεσκευασμένοις καὶ τὰ δίκαια λέγουσιν, οὐκ ἔστιν ἐπιτήδειος οὗτος ὁ χαρακτήρ· τοῖς δὲ τὰς ἱστορικὰς πραγματείας ἐκφέρουσιν, αἷς μεγαλοπρεπείας τε δεῖ καὶ σεμνολογίας καὶ καταπλήξεως, παντὸς μάλιστα προσήκει ταύτην ἀσκεῖν τὴν φράσιν τὴν γλωττηματικήν τε καὶ ἀπηρχαιωμένην, καὶ τροπικὴν, καὶ ἐξηλλαγμένην τῶν ἐν ἔθει σχημάτων ἐπὶ τὸ ξένον καὶ περιττόν. οὐ γὰρ ἀγοραίοις ἀνθρώποις, οὐδ' ἐπιδιφρίοις ἢ χειροτέχναις, οὐδὲ τοῖς ἄλλοις, οἳ μὴ μετέσχον ἀγωγῆς ἐλευθερίου, ταύτας κατασκευάζεσθαι τὰς γραφάς· ἀλλ' ἀνδράσι διὰ τῶν ἐγκυκλίων μαθημάτων ἐπὶ ῥητορικήν τε καὶ φιλοσοφίαν ἐληλυθόσιν,

« invidere: quod ab eo qui deſertor exſtitit, « quique eadem non de nominibus, ſed de re« bus pericula ſuſcipere recuſavit, prorſus jam « fieri nequit». Quibus epiphonema addit, quod ne puero quidem conveniat: « Qui enim no« ſtram potentiam tutatur, is verbo quidem « noſtram, re autem ipſa ſuam ſalutem ſervat.

XLIX. Sunt alia etiam in hac concione reprehenſione digna; quæ nihil opus eſſe arbitror in medium producere: cum jam ſatis explicatum ſit, Thucydidis dictionem tum optimam eſſe, cum verbis à conſuetudine remotis modice utitur, primaſque ac neceſſarias virtutes retinet; tum vero peſſimam, cum à communi verborum ac figurarum uſu plurimum recedit, & peregrina quædam ac minime cohærentia conſectatur. quo fit ut nulla aliarum virtutum ſuam in dicendo vim queat oſtendere. Quod genus orationis, neque in concionibus utilitatem habet, in quibus de pace, de bello, de legum latione, de rep. ordinanda, deque aliis rebus magnis & ad remp. ſpectantibus, à civitatibus deliberatio ſumitur; neque in foro, ubi de morte, de exſilio, de infamia, de vinculis, de pecunia abrepta, ad eos, penes quos harum eſt rerum poteſtas, fiunt orationes; quæ multitudini, raro hæc audienti, moleſtiam afferunt: neque vero in ſermonibus familiaribus, in quibus de rebus ad vitam ſpectantibus agimus, aut cum civibus, aut amicis, aut propinquis: quibuſcum, aut de rebus quæ ipſis evenerunt, diſſerimus; aut neceſſaria aliqua de re conſilium capimus; aut admonemus; aut hortamur; aut bonis illorum gratulamur; aut rebus adverſis una dolore afficimur. ut interim illud taceam, ſermones ejuſmodi, propterea quod ſint injucundi, ne patres aut matres pati poſſe; ſed illos quoque, non ſecus ac ſi alterius gentis lingua utentem audirent, interprete opus habituros. Atque hæc quidem ſunt quæ de Thucydide à me quam veriſſime pro viribus explicata ſunt.

L. Nunc non ab re fuerit, ea etiam perſequi, quæ de ipſo nonnulli dixerunt; ne quid prætermiſiſſe videamur. Ac neque civilibus certaminibus, neque familiaribus collocutionibus hanc illius dicendi formam convenire, omnes, ſana mente præditi, fatentur. Sed ſunt ſophiſtæ quidam haud obſcuri, qui ad populares quidem ſe congreſſus parantibus, & de rebus juſtis diſſerere volentibus, minime accommodatam eſſe hanc dicendi formam; ſed iis qui ad hiſtoricas res tractandas accedunt, quæ magnifico ac ſublimi dicendi genere, quod admirabilitatem faciat, opus habent, omnino aptum eſſe dicant: quibus quidem maxime convenire, ut in hoc ſe dictionis genere exerceant, in quam non uſitata, & obſoleta vocabula, & tropi, ac figuræ à communi conſuetudine abhorrentes, & peregrinæ, & magnificum quiddam habentes, inducuntur. Non enim hæc forenſibus, aut iis qui ſeden- Ne... (ut vocant), & manuarias artes exertarias ...iis qui nulla liberali doctrina ſint cent, aut a... viris in omni diſciplinarum genere, tum in rhe... exculti; ſed ...torica ac philoſophia exercitatis;

[a] Rectius neutro genere ἅ. *Sylb.*

a Poſt

citatis, quibus nihil horum peregrinum videbitur, ſcripta eſſe affirmant. Sunt etiam qui dicant, hunc hiſtoricum,cum ita ſuam hiſtoriam conſcriberet, non ad poſteros ſpectaſſe; ſed ad eos, qui ſuo tempore viverent; quibus hæc dicendi ratio in uſu erat. quæ neque ad ea certamina, in quibus aut conſilia capiuntur aut judicia exercentur, utilitatem ullam affert: ad quæ quidem certamina neque ſenatores, neque judices ejuſmodi convenire ſolent quales vult Thucydides.

οἷς οὐδὲν φανήσεται τούτων ξένον. ἤδη δέ τινες ἐπεχείρησαν λέγειν ὡς οὐ τῶν μεθ' ἑαυτὸν ἐσομένων στοχαζόμενος ὁ συγγραφεὺς, οὕτως ἔγραψε τὰς ἱστορίας, ἀλλὰ τῶν καθ' ἑαυτὸν ὄντων, οἷς ἦν [a] ἡ διάλεκτος χρήσιμος οὗτος ὁ χαρακτήρ· οὔτ' εἰς τοὺς συμβουλευτικοὺς, οὔτ' εἰς τοὺς δικανικοὺς ἀγῶνας, ἐν οἷς οἵ τ' ἐκκλησιάζοντες, καὶ οἱ δικάζοντες, οὐχ οἵους ὁ Θουκυδίδης ὑπέθετο, συνέρχονται.

LI. Ad eos igitur, qui Thucydidis orationem ab eruditis tantum viris & legi & intelligi debere arbitrantur, hæc habeo quæ dicam: quod res neceſſarias atque omnibus utiles (nihil autem his aut utilius aut magis neceſſarium) è communi vita tollunt, ac paucis tantum hominibus propria faciunt, ut in civitatibus, quæ aut paucorum dominatu aut tyrannide premuntur, fieri ſolet. Qui omnia quæ in Thucydide, conjectura aſſequi poſſint, ii facile numerari queunt: & ne illi quidem pauci nonnulla ſine grammatica explicatione conſequantur. Ad eos autem, qui Thucydidis orationem ad veterem ac illis temporibus uſitatam dicendi ratione̅ referunt, neq; obſcuro neque prolixo mihi ſermone opus erit. quibus illud dici poteſt; cum multi eſſent Athenis & oratores & philoſophi, quum bellum inter Peloponnenſes atque Athenienſes gerebatur, neminem tamen repertum eſſe, qui hunc dicendi modum uſurparit, neque Andocidem, neque Antiphontem, neque Lyſiam, qui oratores erant; neque Critiam, neque Antiſthenem, neque Xenophontem, qui * Socratici omnes. Ex his omnibus hunc primum exſtitiſſe conſtat, qui hanc dicendi formam affectarit, ut omnibus aliis hiſtoricis in dicendo præſtaret. quam quidem rationem cum mediocriter ac parce adhibet, ita ſe admirabilem præſtat, ut nemo cum eo conferatur: cum vero eam inepte & ad ſatietatem uſque aſſumit, ut nec temporis nec menſuræ rationem ducat, tum vero reprehendi debet. Equidem neque ſqualidam & incomptam, aut rudem in hiſtoria tractanda orationem probo; ſed talem, quæ poëticum quiddam habeat; neque vero omnino ſit poëtica, ſed tamen paullo extra communem uſum evagetur. nihil enim eſt moleſtius, nihil ſatietate injucundius: modus autem rebus in omnibus utilis eſt.

να'. Πρὸς μὲν οὖν τοὺς οἰομένους μόνων εἶναι τῶν εὐπαιδεύτων, ἀναγνῶναί τε καὶ συνεῖναι τὴν Θουκυδίδου διάλεκτον, ταῦτα λέγειν ἔχω, ὅτι τὸ τοῦ πράγματος ἀναγκαῖόν τι καὶ χρήσιμον ἅπασιν· οὐδὲν γὰρ ἀναγκαιότερον γένοιτο, οὐδὲ πολυωφελέστερον· ἀναιροῦσιν ἐκ τοῦ κοινοῦ βίου, ὀλίγων παντάπασιν ἀνθρώπων τοῦτο ποιοῦντες, ὥσπερ ἐν ταῖς ὀλιγαρχουμέναις ἢ τυραννουμέναις πόλεσιν. εὐαρίθμητοι γάρ τινες εἰσὶν οἱ πάντα τὰ Θουκυδίδου συμβαλεῖν δυνάμενοι, καὶ οὐδ' οὗτοι χωρὶς ἐξηγήσεως γραμματικῆς ἔνια. πρὸς δὲ τοὺς ἐπὶ τὸν ἀρχαῖον βίον ἀναφέροντας τὴν Θουκυδίδου διάλεκτον, ὡς δὴ [b] τότε ἀνθρώποις οὖσαν συνήθη, βραχὺς ἀπόχρη μοι λόγος καὶ σαφὴς, ὅτι πολλῶν γενομένων Ἀθήνησι κατὰ τὸν Πελοποννησιακὸν πόλεμον ῥητόρων τε καὶ φιλοσόφων, οὐδεὶς αὐτῶν κέχρηται ταύτῃ τῇ διαλέκτῳ, οὐδ' οἱ περὶ Ἀνδοκίδην καὶ Ἀντιφῶντα καὶ [c] Λυσίαν ῥήτορες, οὐδ' οἱ περὶ Κριτίαν καὶ Ἀντισθένη καὶ Ξενοφῶντα, Σωκρατικοί. ἐκ δὴ τούτων ἁπάντων δῆλός ἐστιν [d] ἀνὴρ πρῶτος ἐπιτετηδευκὼς ταύτην τὴν ἑρμηνείαν, ἵνα διαλλάξῃ τοὺς ἄλλους συγγραφεῖς. ὅταν μὲν οὖν τεταμιευμένως αὐτῇ χρῆσθαι καὶ μετρίως, θαυμαστός ἐστι, καὶ οὐδὲ [e] συγκριτικὸς οὐδ' ἑτέρῳ· ὅταν δὲ κατακόρως καὶ ἀπειροκάλως, μήτε τοὺς καιροὺς διορίζων, μήτε τὴν ποσότητα ὁρῶν, μεμπτός. ἐγὼ δὲ οὔτε αὐχμηρὰν καὶ ἀκόσμητον καὶ ἰδιωτικὴν τὴν ἱστορικὴν εἶναι πραγματείαν ἀξιώσαιμ' ἂν, ἀλλ' ἔχουσάν τι καὶ ποιητικόν· οὔτε παντάπασι ποιητικὴν, ἀλλ' [f] ἐπ' ὀλίγον ἐκβεβηκυῖαν τῆς ἐν ἔθει. ἀνιαρὸν γὰρ ὁ κόρος, καὶ τῶν πάνυ ἀηδῶν· ἡ δὲ συμμετρία, πανταχῆ χρήσιμον.

Thucydidem imitati qui ſunt.

LII. Supereſt adhuc, ut de iis oratoribus & hiſtoricis, qui hunc noſtrum ſunt imitati, aliquid dicam: quod ad hujus operis abſolutionem vel maxime requiri videtur.quæ res verendum nobis eſſe monet,ne qua̅ reprehenſionis occaſionem iis præbeamus qui omnia calumniari ſolent; qui talem poſtea de nobis accuſationem proponant, quæ à noſtra modeſtia, qua̅ & in moribus & in ſermonibus ſecuti ſumus, longe abſit. quibus ſtatim odio

νβ'. Εἷς ἔτι μοι καταλείπεται λόγος περὶ τῶν μιμησομένων τὸν ἄνδρα, ῥητόρων τε καὶ συγγραφέων, [g] ὥσπερ τις καὶ ἄλλος, εἰς τὴν συντέλειαν τῆς ὑποθέσεως, ὄκνον δέ τινα καὶ πολλὴν εὐλάβειαν ἡμῖν παρέχων, μή τινα παράσχωμεν ἀφορμὴν διαβολῆς τοῖς πάντα συκοφαντεῖν εἰωθόσιν, ἀλλοτρίαν τῆς ἐπιεικείας ἣ κεχρήμεθα καὶ περὶ τοὺς λόγους καὶ περὶ τὰ ἤθη· οἷς τάχα βάσκανόν τι καὶ κακόηθες

a Post ἡ διάλεκτος locus meo judicio mutilatus [illegible] μος, quod in ſequenti eſſet poſitum, tranſiluiſſe [illegible], videturque librarius à γνώριμος, quod hoc membrum finiret, ad χρήσιμος [illegible] incorrupto exemplari fuiſſe lectionem, οἷς [illegible]. quod ſæpe in conſcriptionibus accidit. conjicio igitur talem quampiam in ἐὰν ἀκριβέστεροι τὰ ὑπ' ἀμφοτέρων λεγόμενα ἴδ[illegible]ῃ ἡ διάλεκτος γνώριμος. (ut infra in concluſione hujus loci, p. 265. v. 49) ἀλλ' [illegible] τοὐναντίον εὑρήσομεν, ὡς οὔτ' εἰς ἱστορικὰς πραγματείας χρήσιμος οὗτος ὁ χαρ. *Sylb.*
b Malim cum articulo τοῖς τότε ἀνθρώ[illegible] infra quoque hæc articuli ellipſis re[illegible]ποις. *Sylb.* c Perperam in exemplari eſt Αὐσίαν. *Sylb.* d Malim ὁ ἀνήρ: quanquam [illegible]cipi hoc loco poteſt ut ἐπὶ βραχὺ [illegible]petitur. *Sylb.* e Omnino legendum συγκριτὸς, *comparabilis. Sylb.* f Ἐπ' ὀλίγον ſic ac[illegible]deeſſe videtur tale quodpiam con[illegible] ſupra p. 238. v. 40. alioqui poſſet etiam legi ἐπ' ὀλίγων, *in paucis. Sylb.* g Ante ὥσπερ vel aliud ejus generis verbum. [illegible]mation, συμφέρων μὲν, *conducens quidem.* Sic p. ſeq. v. 1. poſt πρᾶγμα deſideratur ἐπιχειρεῖν, ποιεῖν, *Sylb.* * i. e. *Socraticam philoſophandi rationem ſectabantur.*

θεὶς πρᾶγμα δόξομεν, εἰ τοὺς μὴ καλῶς τῇ μιμήσει χρησαμένους παραγόμεθα καὶ [a] παρεχόμεθα τὰς γραφὰς αὐτῶν, ἐφ' αἷς μέγιστον ἐφρόνουν ἐκεῖνοι, καὶ δι' ἃς πλούτους τε μεγάλους ἐκτήσαντο, καὶ δόξης λαμ-
162 πρᾶς κατηξιώθησαν. ἵνα δὲ μηδὲ μία ὑποψία καθ' ἡμῶν τοιαύτη γένηται, ὃ μὲν ἐπιτιμᾶν τισι καὶ μεμνῆσθαι τῶν ἡμαρτημένων αὐτοῖς, ἐάσομεν· περὶ δὲ τῶν κατορθωσάντων ἐν τῇ μιμήσει, μικρὰ προσθέντες ἔτι, καταπαύσομεν αὐτοῦ τὸν λόγον. συγγραφέων μὲν οὖν ἀρχαίων, ὅσα κἀμὲ εἰδέναι, Θουκυδίδου μιμητὴς οὐδεὶς ἐγένετο, κατὰ ταῦτά γε καθ' ἃ δοκεῖ μάλιστα τῶν ἄλλων διαφέρειν, κατὰ τὴν [b] γλωσσηματικὴν, καὶ ἀπηρχαιωμένην, καὶ ποιητικὴν, καὶ ξένην λέξιν, καὶ κατὰ τὰς ὑπερβατοὺς καὶ πολυπλόκους, καὶ ἐξ ἀποκοπῆς πολλὰ σημαίνειν πράγματα βουλομένας, καὶ διὰ μακροῦ τὰς ἀποδόσεις λαμβανούσας νοήσεις· καὶ ἔτι πρὸς τούτοις κατὰ τοὺς σκαιοὺς καὶ πεπλανημένους ἐκ τῆς κατὰ φύσιν συζυγίας, καὶ οὐδ' ἐν ἁπάσῃ ποιητικῇ χώραν ἔχοντας σχηματισμοὺς, ἐξ ὧν ἡ πάντα λυμαινομένη τὰ καλὰ, καὶ σκότον παρέχουσα ταῖς ἀρεταῖς ἀσάφεια παρῆλθεν εἰς τοὺς λόγους.

νγ'. Ῥητόρων δὲ Δημοσθένης μόνος, ὥσπερ τῶν ἄλλων ὅσοι μέγα τι καὶ λαμπρὸν ἔδοξαν ποιεῖν ἐν λόγοις, οὕτω καὶ Θουκυδίδου ζηλωτὴς ἐγένετο κατὰ πολλὰ, καὶ προσέθηκε τοῖς πολιτικοῖς λόγοις παρ' ἐκείνου λαβὼν, ἃς οὔτε Ἀντιφῶν, οὔτε Λυσίας, οὔτε Ἰσοκράτης, οἱ πρωτεύσαντες τῶν τότε ῥητόρων, ἔσχον ἀρετάς, [c] τὰ τάχη λέγω καὶ τὰς συστροφὰς, καὶ τοὺς τόνους, καὶ τὸ πικρὸν, καὶ τὸ στρυφνὸν, καὶ τὴν ἐξεγείρουσαν τὰ πάθη δεινότητα. ὃ δὲ κατὰ γλῶτταν τῆς λέξεως, καὶ ξένον, καὶ ποιητικὸν, οὐχ ἡγησάμενος ἐπιτήδεια τοῖς ἀληθινοῖς ἀγῶσι, παρέλιπε. καὶ οὐδὲ τῶν σχημάτων τὸ πεπλανημένον ἐκ τῆς κατὰ φύσιν ἀκολουθίας, καὶ τὸ σολοικοφανὲς, ἠγάπησεν· ἀλλ' ἐν τοῖς συνήθεσιν ἔμεινε, ταῖς μεταβολαῖς καὶ τῇ ποικιλίᾳ, καὶ τῷ μηδὲν ἁπλῶς ἀσχημάτιστον ἐκφέρειν νόημα, κοσμῶν τὴν φράσιν· τὰς δὲ πολυπλόκους νοήσεις, καὶ πολλὰ δηλούσας ἐν ὀλίγοις, καὶ διὰ μακροῦ κομιζομένας τὴν ἀκολουθίαν, καὶ ἐκ παραδόξου τὰ ἐνθυμήματα φερούσας, ἐζήλωσέ τε καὶ προσέθηκε τοῖς τε δημηγορικοῖς καὶ τοῖς δικανικοῖς λόγοις, ἧττον μὲν ἐπὶ τῶν ἰδιωτικῶν, δαψιλέστερον δὲ ἐπὶ τῶν δημοσίων ἀγώνων.

νδ'. Θήσω δὲ ἐξ ἀμφοτέρων παραδείγματα, πολλῶν ὄντων ὀλίγα, καὶ τοῖς ἀνεγνωκόσι τὸν ἄνδρα ἀρκοῦντα. ἔστι δή τις αὐτῷ δημηγορία, τὴν μὲν ὑπόθεσιν ἔχουσα ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΠΡΟΣ ΒΑΣΙΛΕΑ ΠΟΛΕΜΟΥ, παρακαλοῦσα δὲ τοὺς Ἀθηναίους μὴ προχείρως αὐτὸν ἄρασθαι, ὡς οὔτε τῆς οἰκείας αὐτῶν δυνάμεως ἀξιομάχου πρὸς τὴν τοῦ βασιλέως ὑπαρχούσης, οὔτε τῆς συμμαχικῆς πιστῶς καὶ βεβαίως τὸν

ac malevolentia facere videbimur, ſi quos in medium proferamus, qui rectam Thucydidis imitandi viam ignorarunt; eorumque ſcripta producamus, quibus illi magnopere gloriantur, ac magnas etiam divitias cumularunt, illuſtremque ſunt gloriam conſecuti. Sed, ne qua de nobis ejuſmodi in animis hominum ſuſpicio hæreat, ab omni reprehenſione abſtinebimus, nulla de cujuſquam erratis mentione facta. de iis tantum paucula cum dixerimus, quæ ad ejus imitationem recte ſunt expreſſa, orationi noſtræ finem imponemus. Hiſtoricorum ergo veterum nullus, quod equidem ſciam, Thucydidem eſt imitatus in iis, in quibus ille maxime differre ab aliis videtur: qualia ſunt; * vocabula gloſſematica; item vetuſtarum, poëticarum, peregrinarumque dictionum uſus, hyperbata, & perplexitates quædam, ſententiæ breves, quæ paucis plurimarum rerum ſignificationem comprehendant; in quibus redditiones, quæ priori particulæ reſpondeant, longe petuntur; præterea rudes atque à naturali connexione abhorrentes quædam figuræ, quæ vix in ipſa arte poëtica ullum reperiant locum; ex quibus illa in oratione obſcuritas exſiſtit, quæ tum omnes venuſtates corrumpit, tum orationis virtutibus tenebras offundit.

LIII. Ex oratoribus vero Demoſthenes repertus eſt unus, qui ut alios quoque, qui magnum aliquid atque illuſtre in oratione habere viderentur, ita & Thucydidem in multis eſt rebus imitatus, ac civilibus orationibus eas ab illo ſumptas virtutes adjunxit, quas neque Antipho habuit, neque Lyſias, neque Iſocrates, oratorum ſui temporis principes: illa, inquam, quæ veluti fulmina quædam ſunt in oratione, & maximam quandam vim obtinent; atque illa quæ acerbum quiddam, & auſterum, & acrimoniam illam habent, quæ ad motus animi concitandos plurimum valet. Illam autem obſcuram, quæ unius gentis eſt peculiaris, & peregrinam, ac poëticam dictionem, veris certaminibus minime aptam ratus, omiſit. neque, quod in figuris vagum eſt & à conſequentia naturali aberrat, ac ſolœciſmi ſpeciem præ ſe fert, id adamavit: ſed inter conſueta ſe continuit, orationem commutationibus ac varietate exornans, cum nullam ſententiam ſimpliciter ac ſine aliqua figura proferat. perplexas vero & intricatas illas ſententias, quæ brevibus multa ſignificant, quæque in longum protenduntur, atque admirabilia enthymemata habent, & imitatus eſt, & in forenſem ac civilem orationem intulit; parcius quidem in privatis, copioſius in publicis ac popularibus orationibus.

LIV. Ex multis autem pauca quædam exempla proferam; quæ tamen iis qui in ejus ſcriptis verſati ſunt, ſatis eſſe queant. Eſt autem apud illum concio quædam, cujus argumentum eſt *de bello adverſus regem*; in qua hortatur Athenienſes, ne temere illud ſuſcipiant; quippe qui neque pares copias habeant, neque ſociis fideliter ac firmiter periculum

a Rectius forſan παρερχόμεθα, *præterimus. Sylb.* *b* ſcriptus codex habet γλωσσηματικὴν: quæ ex γλῶσσα & σημαίνειν facta ſit compoſitio. ſed eam ſcripturam tum compoſitionis inſolentia redarguit, tum duplici τῷ ſcriptum γλωττηματικὴν pag. præced. v. 16. & alibi. *Sylb.* *c* Vide p. 260. v. 5. * Vocabulis, quæ non ab omnibus paſſim, ſed proprie ab aliqua gente uſurpantur.

lum ſubituris uti poſſint. Hortatur autem eos, ut, comparato exercitu, Græcis oſtendant, ſi quis adverſus Græciam bellum ſuſcipiat, ſe periculum pro communi libertate adituros. antequam autem res comparentur, legationem ad cæteros Græcos, quæ eos ad bellum cohortetur, quod ſcilicet illi non ſint obtemperaturi, mittendam non arbitratur. quo quidem ſumpto argumento, ita hanc ſententiam diſpoſuit ac conformavit: “Nemo Græco- “rum omnium ita fretus erit ſuis opibus, “quin, ubi viderit vobis præſto eſſe & mille “equites, & armatos pedites quot voletis, & “naves trecentas, venturus & ſupplicaturus “ſit, illis adjutoribus tutiſſime ſe putans in- “columem fore. proinde ſi vos vocabitis, ro- “gandi erunt; ac ſi preces non valebunt, ſpe “decidetis: ſin autem, copiis inſtructis, ve- “ſtra continueritis, rogantes ſervabitis; neque “dubium eſt quin omnes ad vos venturi ſint”. Hæc quidem à communi & uſitata dicendi forma abhorrent, atque iis præſtantiora ſunt quibus multitudo uti conſuevit; neq; tamen ita ſunt obſcura, ut enarratione egeant. Ab ipſo autem belli apparatu exorſus, hæc ſubjungit: “Prima itaque & maxima inſtructio- “nis pars, Athenienſes, hæc eſt; ut quiſque “ultro alacriter omni officio fungi velit. il- “lud enim videtis, Athenienſes; quæcunque “unquam univerſi vos voluiſtis, & poſtea “quiſque pro ſe gerenda exiſtimavit, nihil “unquam vobis è manibus eſt elapſum: quæ “vero voluiſtis quidem, poſt autem alius ali- “um reſpexiſtis, tanquam ipſe nihil, proxi- “mus omnia facturus eſſet, in iis nihil un- “quam præſtitiſtis”. Hæc ſententia multis eſt modis involuta, ita tamen explicata, ut à communi uſu loquendi ad inſolitum dicendi genus tranſierit. ſervata eſt tamen in perſpicuitate granditas. In maxima autem illa *adverſus Philippum* oratione, ſtatim initium quoque hoc pacto eſt comparatum: “Cum mul- “tæ, Athenienſes, orationes in omni fere “conſilio de iis injuriis habeantur, quæ non “vobis modo, ſed reliquis etiam Græcis à “Philippo, ex quo pacem fecit, inferuntur; “cumque certum mihi plane ſit, dicturos eſſe “omnes, etſi re non idem præſtent, oportere “tum verbis tum vero rebus ipſis proſpice- “re, ut ille abſtineat ab injuria, meritaſque “pœnas luat: eo deducta projectaque omnia “cerno, ut verear ne, quod dicam, contume- “lioſe illud quidem, ſed vere tamen dici poſ- “ſit. ego, ſi, quod maxime contra remp. fo- “ret, oratores omnes ſuadere, voſque ſuffra- “giis veſtris comprobare voluiſſetis, nihilo “deteriore loco, quam nunc eſt, fuiſſe remp. “futuram arbitror”. His ſimilia ſunt & illa: “An exiſtimatis, cum ille eos qui nihil ei no- “cere, forſan, nequod detrimentum accipe- “rent, cavere potuerunt, per fraudem oppri-

κινδύνων ἀντιληψομένους. παρακαλεῖ τε αὐτοὺς, παρασκευασαμένους τὴν ἑαυτῶν δύναμιν, φανεροὺς εἶναι τοῖς Ἕλλησιν ὅτι τὸν ὑπὲρ τῆς ἁπάντων ἐλευθερίας κίνδυνον ὑπομενοῦσιν, ἐάν τις ἐπ' αὐτοὺς ἴῃ· πρὸ δὲ τοῦ παρεσκευάσθαι, πρέσβεις οὐκ ἐᾷ πρὸς τοὺς Ἕλληνας ἀποστέλλειν, τοὺς καλέσοντας αὐτοὺς ἐπὶ τὸν πόλεμον, ὡς οὐχ ὑπακουσομένους. τοῦτο λαβὼν τὸ νόημα, κατεσκεύακέν τε καὶ ἐσχημάτικεν οὕτως· “Οὐδεὶς δήπου τῶν ἁπάντων Ἑλλήνων “τηλικοῦτον ἐφ' ἑαυτῷ φρονήσει, ὅστις ὁρῶν ὑμῖν χιλίους μὲν “ἱππέας [a] (ὑπάρχειν,) ὁπλίτας δὲ ὅσους ἂν ἐθέλῃ “τις, ναῦς δὲ τριακοσίας, οὐχ ἥξει καὶ δεήσεται, μετὰ τού- “των ἀσφαλέστατ' ἂν ἡγούμενος σωθῆναι· οὐκοῦν, ἐκ μὲν “τοῦ καλεῖν ἤδη, τὸ δεῖσθαι, κἂν μὴ τύχητε, ἐφαμαρ- “τεῖν· ἐκ δὲ τοῦ μετὰ τοῦ παρασκευάσασθαι τὰ ὑμέτερα αὐ- “τῶν, ἐπισχεῖν, δεομένους σώζειν, καὶ εὖ εἰδέναι πάντας ἥξον- “τάς ἐστι”. Ταῦτα ἐξήλλακται μὲν ἐκ τῆς πολλῆς καὶ συνήθους τοῖς πολλοῖς ἀπαγγελίας, καὶ κρείττονά ἐστιν ἢ κατὰ τὸν ἰδιώτην· οὐ μὲν ἐσκότισταί γε, οὐδὲ ἀσαφῆ γέγονεν, ὥστε ἐξηγήσεως δεῖσθαι. ἀρξάμενός τε ἀπὸ τῆς παρασκευῆς λέγειν, ταῦτα ἐπιτίθησιν· “Ἔστι τοίνυν πρῶτον μὲν τῆς παρα- “σκευῆς, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, καὶ μέγιστον, οὕτω διακεῖ- “σθαι τὰς [b] γνώμας ὑμᾶς, ὡς ἕκαστον ἑκόντα προθύμως “ὅτι ἂν δέῃ ποιήσοντα. ὁρᾶτε γὰρ, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ὅτι “ὅσα μὲν πώποθ' ἅπαντες (ὑμεῖς) ἐβουλήθητε, καὶ μετὰ “ταῦτα τὸ πράττειν αὐτὸς ἕκαστος ἑαυτῷ προσήκειν “ἡγήσατο, οὐδὲν πώποθ' ὑμᾶς ἐξέφυγεν· ὅσα δὲ ἐβουλή- “θητε μὲν, μετὰ ταῦτα δὲ ἀπεβλέψατε εἰς ἀλλήλους, ὡς “αὐτὸς μὲν ἕκαστος οὐ ποιήσων, τὸν δὲ πλησίον (τὰ “δέοντα) πράξοντα, οὐδὲν πώποθ' ὑμῖν ἐγένετο”. καὶ γὰρ ἐνταῦθα πέπλεκται μὲν ἡ διάνοια πολυπλόκως, λέλεκται δ' ἐκ τῆς κοινότητος εἰς τὴν ἀσυνήθη φράσιν ἐκβεβηκότα· φυλάττεται δὲ τὸ περιττὸν αὐτῶν ἐν τῷ σαφεῖ. ἐν δὲ τῇ μεγίστῃ τῶν ΚΑΤΑ ΦΙΛΙΠΠΟΥ δημηγοριῶν καὶ τὴν ἀρχὴν εὐθὺς οὕτως κατεσκεύακεν· “Πολλῶν, “ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, λόγων γιγνομένων, ὀλίγου δεῖν καθ' “ἑκάστην ἐκκλησίαν, περὶ ὧν Φίλιππος, ἀφ' οὗ τὴν “εἰρήνην ἐποιήσατο, οὐ μόνον ὑμᾶς, ἀλλὰ καὶ τοὺς ἄλλους 163
“[c] (Ἕλληνας) ἀδικεῖ· καὶ πάντων εὖ οἶδ' ὅτι φησάντων γ' “ἂν, εἰ καὶ μὴ ποιοῦσι τοῦτο, καὶ λέγειν (δεῖν) καὶ πράτ- “τειν ἅπασι προσήκειν ὅπως ἐκεῖνος παύσεται τῆς “ὕβρεως καὶ δίκην δώσει, εἰς τοῦτο ὑπηγμένα πάντα “τὰ πράγματα καὶ προειμένα ὁρῶ, ὥστε δέδοικα μὴ “βλάσφημον μὲν εἰπεῖν, ἀληθὲς δὲ ᾖ, εἰ καὶ λέγειν ἅπαν- “τες ἐβούλονθ' οἱ παριόντες, καὶ χειροτονεῖν ὑμεῖς, ἐξ ὧν “ὡς φαυλότατα ἔμελλε τὰ πράγμαθ' ἕξειν, οὐκ ἂν ἡγοῦ- “μαι δύνασθαι χεῖρον ἢ νῦν διατεθῆναι”. ὅμοια δὲ τού- τοις ἐστὶ κἀκεῖνα· [d] “Εἶτ' οἴεσθε, οἳ μὲν οὐδὲν ἂν αὐτὸν ἐδυνή- “θησαν ποιῆσαι κακὸν, μὴ παθεῖν δ' ἐφυλάξαντ' ἂν ἴσως, “τούτους

a Illud ὑπάρχειν additum ex *Demoſthenis* exemplaribus (in oratione *de Claſſibus*, p. 134. *Ed. Francof.*) ſed cum id verbum neque *Morelliana* editio agnoſcat, malim pro eo participium ὄντας: ſicut etiam *Ulpianus* in ſua expoſitione dicit, ὁρῶν ὑμᾶς μεγίστην δύναμιν ἔχοντας. Sequ. v. ſcriptus liber habet τριακοσίους, communis generis fine. quod cum uſitatum non ſit, ego vulgata exemplaria ſequi malui. In iiſdem v. 13. legitur ἀφαμαρτεῖν. *Sylb.* *b* Eadem exempl. habent γνώμας ὑμῶν. Ex iiſdem v. 24. additum incluſum ὑμεῖς. Eadem v. 27. habent πρὸς ἀλλήλους. Ab iiſdem ibidem abſunt incluſa, τὰ δέοντα. *Sylb.* *c* Incluſum Ἕλληνας, & ſeq. v. δεῖν, addita ex vulg. editionibus; in quibus hæc oratio inſcribitur *Philppica tertia.* *Sylb* *d* Locus hic ſupra quoque citatus eſt p. 173. v. 9. & infra p. 168. juxta *Ed. Sylb.* at utroque in loco αὐτοὶ δὲ μὴ παθεῖν. eſt autem deſumptus ex eadem *Philippica*. *Sylb.*

a Scriptus

"τούτους μὲν ἐξαπατᾷν αἱρεῖσθαι μᾶλλον, ἢ προλέγοντα βιάζεσθαι· ὑμῖν δὲ ἐκ προρρήσεως πολεμήσειν; καὶ ταῦθ' ἕως ἂν ἑκόντες ἐξαπατᾶσθε". ἐν δὲ τῷ κρατίστῳ τῶν δικανικῶν τῷ ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΣΤΕΦΑΝΟΥ γραφέντι λόγῳ, τῆς Φιλίππου δεινότητος, [a] ᾗ κατεστρατήγει τὰς πόλεις, μνησθεὶς, οὕτω τὴν διάνοιαν ἐσχημάτικεν· "Καὶ οὐκέτι προστίθημι ὅτι τῆς μὲν ὠμότητος, ἣν ἐν οἷς καθάπαξ τινῶν κατέστη κύριος ὁ Φίλιππος, ἔστιν ἰδεῖν, ἑτέροις πεπρᾶχθαι συνέβη, τῆς δὲ φιλανθρωπίας, ἣν τὰ λοιπὰ τῶν πραγμάτων ἐκεῖνος περιβαλλόμενος πρὸς ὑμᾶς ἐπλάττετο, ὑμεῖς καλῶς ποιοῦντες τοὺς καρποὺς ἐκομίσασθε". καὶ ἐν οἷς τοὺς προδιδόντας τῷ Φιλίππῳ τὰ πράγματα, πάντων αἰτίους ἀποφαίνει τῶν συμβεβηκότων τοῖς Ἕλλησι κακῶν, κατὰ λέξιν οὕτως γράφων· "Καίτοι, νὴ τὸν Ἡρακλέα καὶ πάντας τοὺς θεοὺς, εἴ γ' ἐπ' ἀληθείας δέοι σκοπεῖσθαι [b] (εἰς) τὸ καταψεύδεσθαι καὶ δι' ἔχθραν τι λέγειν ἀνελόντας ἐκ μέσου, τίνες ὡς ἀληθῶς ἦσαν, οἷς ἂν εἰκότως καὶ δικαίως τὴν τῶν γεγενημένων αἰτίαν ἐπὶ τὴν κεφαλὴν ἀναθεῖεν ἅπαντες, τοὺς ὁμοίους τούτων παρ' ἑκάστῃ τῶν πόλεων εὕροιτ' ἄν, οὐχὶ τοὺς ἐμοί· οἳ ὅτ' ἦν ἀσθενῆ τὰ Φιλίππου πράγματα καὶ κομιδῇ μικρὰ, πολλάκις προλεγόντων ἡμῶν καὶ παρακαλούντων καὶ διδασκόντων τὰ βέλτιστα, τῆς ἰδίας ἕνεκ' αἰσχροκερδείας τὰ κοινῇ συμφέροντα προΐεντο, τοὺς ὑπάρχοντας ἕκαστοι πολίτας ἐξαπατῶντες καὶ διαφθείροντες, ἕως δούλους ἐποίησαν".

νε. Μυρία παραδείγματα φέρειν δυναίμην ἂν ἐκ τῶν τοῦ Δημοσθένους λόγων, τῶν τε δημηγορικῶν καὶ τῶν δικανικῶν, ἃ παρὰ τὸν Θουκυδίδου κατεσκεύασται χαρακτῆρα, τὴν ἐν τῇ κοινῇ καὶ συνήθει διαλέκτῳ τὴν ἐξαλλαγὴν ἔχοντα. ἀλλ', ἵνα μὴ μακρότερος τοῦ δέοντος ὁ λόγος γένοιτό μοι, τούτοις ἀρκεσθεὶς [c] ἱκανῶς οὖσι βεβαιῶσαι τὸ προκείμενον, οὐκ ἂν ὀκνήσαιμι τοῖς ἀσκοῦσι τοὺς πολιτικοὺς λόγους ὑποτίθεσθαι, τοῖς γε δὴ τὰς κρίσεις ἀδιαστρόφους ἔτι φυλάσσουσι, Δημοσθένει συμβούλῳ χρησαμένους, ὃν ἁπάντων ῥητόρων κράτιστον γεγενῆσθαι πειθόμεθα, ταύτας μιμεῖσθαι τὰς κατασκευὰς, ἐν αἷς ἥ τε βραχύτης, καὶ ἡ δεινότης, καὶ ἡ ἰσχὺς, καὶ ὁ τόνος, καὶ ἡ μεγαλοπρέπεια, καὶ αἱ συγγενεῖς ταύταις ἀρεταὶ, πᾶσιν ἀνθρώποις εἰσὶ φανεραί· τὰς δὲ αἰνιγματώδεις καὶ δυσκαταμαθήτους, καὶ γραμματικῶν ἐξηγήσεων δεομένας, καὶ [d] πολὺ τὸ βεβασανισμένον, καὶ τὸ σολοικοφανὲς ἐν τοῖς σχηματισμοῖς ἐχούσας, μήτε θαυμάζειν, μήτε μιμεῖσθαι. ἵνα δὲ συνελὼν εἴπω, ἀμφότερα μὲν ἐπ' ἴσης ζηλωτὰ εἶναι, τά τε μὴ σαφῶς εἰρημένα ὑπὸ τοῦ συγγραφέως, καὶ τὰ προσειληφότα σὺν ταῖς ἄλλαις ἀρεταῖς τὴν σαφήνειαν, οὐκ ἔχει λόγον. ἀνάγκη δὲ ὁμολογεῖν κρείττονα τῶν ἀτελεστέρων εἶναι τὰ τελειότερα, καὶ τῶν ἀφανεστέρων τά γ' ἐμφανέστερα. [e] τί οὖν μαθόντες ἅπασαν τὴν διάλεκτον τοῦ συγγραφέως ἐπαινοῦμεν, καὶ βιαζόμεθα λέγειν ὅτι τοῖς καθ' ἑαυτὸν οὖσιν ἀνθρώποις αὐτὰ ὁ Θουκυδίδης ἔγραψε, συνήθη πᾶσι καὶ γνώριμα ὄντα, ἡμῶν δὲ λόγος αὐτῷ τῶν ὕστερον ἐσομένων οὐκ ἦν;

"mere, quam indicto bello aggredi maluerit; prædicturum vobis bellum eſſe, ac denunciaturum antequam inferat? præſertim dum ad illius fraudes ita connivetis, ut voluntario decipi videamini". In illa autem omnium judicialium optima oratione, quæ *de Corona* ſcripta eſt, de Philippi calliditate, qua civitates devicit, mentione illata, ſic ſententiam conformavit: "Sed nihil præterea addo de crudelitate, qua Philippus, contra eos quos unquam ſuperavit, uſus eſt, quamque alii etiam experti ſunt; humanitatis autem, quam ille apud vos ſimulabat, qua reliquas ſibi res ſubjecit, vos, quod fauſtum felixque ſit, fructum tuliſtis". Præterea ubi eos qui res Philippo prodidiſſent, omnium Græciæ calamitatum auctores fuiſſe oſtendit; hæc ad verbum ſcribens: "Atque hoc, per Herculem, atque omnes deos, ſi, mendaciis remotis, ac omni in dicendo malevolentia è medio ſublata, ex veritate conſiderari oporteat, qui fuerint illi ad quos merito ac jure eorum quæ evenerunt cauſſa referri debeat; ii ſane in omnibus civitatibus, iſti, non mihi, ſimiles eſſe reperientur: qui, cum adhuc parvæ nec ſatis firmæ eſſent Philippi vires, et ſi nos quæ optima eſſent & doceremus & ad ea hortaremur, ipſi tamen, privati ac turpis lucri cauſſa, ſingulis decipiendis ac ſuis civibus corrumpendis, communem utilitatem perdiderunt; donec eos ſervos effecerunt".

LV. Poſſem quidem ſexcenta ex iis Demoſthenis orationibus, quæ vel in deliberativo vel in judiciali genere ſcriptæ ſunt, exempla proferre; quæ, à communi & uſitato dicendi genere abducta, ad Thucydidis imitationem ſunt expreſſa. ſed ne longius, quā par ſit, excurrat oratio, iis ero contentus, quibus rem propoſitam ſatis confirmatam putamus. Illud interim eos qui ſe in civilibus orationibus exercent, quique judicio ſunt integro, admonere non pigebit, ut Demoſthene, quem omnium oratorum optimum fuiſſe ſcimus, conſiliario uſi, ea tantum ab illo petant, in quibus & brevitas, & acrimonia, & vis, & robur, & magnificentia, aliæq; his affines virtutes omnibus perſpectæ inſunt: ænigmatica autem illa, & intellectu difficilia, ac grammaticis enarrationibus indigentia, quæque figuras nimis curioſe conquiſitas & ſolœciſmi ſimiles habent, neque admirentur, neque imitanda ſibi proponant. atque (ut paucis dicam) ſi quis & ea quæ obſcuritatem habent, & quæ cum aliis virtutibus etiam perſpicuitate ſunt prædita, pariter imitanda ſtatuat; id rectum non eſt. neceſſe eſt enim fateri, perfectiora imperfectis, clariora obſcuris eſſe meliora. Quo igitur argumento Thucydidis univerſam dicendi formam laudamus; quæve nos ratio cogit, ut illum ſuæ tempeſtatis hominibus, quibus nimirum illa & nota eſſent & uſitata, conſcripſiſſe; noſtri vero, qui poſt eramus futuri, nullam rationem habuiſſe dicamus? Neque

a Scriptus liber habet κατεστρατηγήκει, errore ambiguo. mihi imperfectum κατεστρατήγει viſum eſt convenientius quam plusquam perfectum κατεστρατηγήκει. *Sylb.* b Incluſa εἰς abeſt à vulg. editt. In eiſdem v. 17. εἰσὶν ſcriptum pro ἦσαν: & v. 19. εὕροι τις ἄν. Eſt autem petitus locus ex orat. *pro Corona*. *Sylb.* c Forſan rectius ἱκανοῖς οὖσι. *Sylb.* d Fere affirmare auſim legendum eſſe πολὺ τὸ βεβιασμένον: de qua commutatione ſupra quoque dictum, ad p. 255. v. 41. *Sylb.* e Τί μαθόντες alibi quoque notaſſe memini. alioqui uſitatius τί παθόντες. *Sylb.*

que vero omnem Thucydidis orationem, tanquam inutilem, è foro atque judiciis ejiciendam eſſe putamus; ſed eam quidem partem, quæ in narrationibus conſumitur, præter pauca quædam, mirabiliter adhibitam, atque ad omnes uſus accommodatam, confitemur: eam vero quæ conciones habet, non plane omnem ad imitandum idoneam eſſe; & quæ ejuſmodi eſt, facilem quidem omnibus ad intelligendum eſſe, ſed imitatione prorſus exprimi nequaquam poſſe. His ego tibi, Q. Æli Tubero, vir optime, jucundiora quidem de Thucydide potuiſſem ſcribere, non tamen veriora.

οὐδ' ἐκβάλλομεν ἐκ τῶν δικαστηρίων καὶ τῶν ἐκκλησιῶν ἅπασαν τὴν Θουκυδίδου λέξιν ὡς ἄχρηστον· ἀλλ' ὁμολογοῦμεν, τὸ διηγηματικὸν μέρος αὐτῆς πλὴν ὀλίγων πάνυ θαυμαστῶς ἔχειν, καὶ εἰς πάσας εἶναι τὰς χρείας εὔθετον· τὸ δὲ δημηγορικὸν οὐχ ἅπαν εἰς μίμησιν ἐπιτήδειον εἶναι, ἀλλ' ὅσον ἐστὶν αὐτοῦ μέρος, γνωσθῆναι μὲν ἅπασιν ἀνθρώποις εὔπορον, κατασκευασθῆναι δ' οὐχ ἅπασι δυνατόν. τούτων [a] ἡδίω μὲν εἶχόν σοι περὶ Θουκυδίδου γράφειν, ὦ βέλτιστε Κόϊντε Αἴλιε Τουβέρων, οὐ μὴν ἀληθέστερα.

[a] Perperam in exemplari ſcriptum ἰδίω. Sylb.

ΔΙΟ-

[[a]ΔΙΟΝΥΣΙΟΥ ΑΛΙΚΑΡΝΑΣΣΕΩΣ

ΠΕΡΙ ΤΗΣ

ΛΕΚΤΙΚΗΣ ΔΗΜΟΣΘΕΝΟΥΣ ΔΕΙΝΟΤΗΤΟΣ.]

[DIONYSII HALICARNASSENSIS

DE

ADMIRANDA VI DICENDI IN DEMOSTHENE.]

164 [b] . . . . "ων, καὶ τὰ [c] ἐφυστερίζοντά που, πύστει τῶν [d] προγενομένων, πολὺ ἐπέφερε τὴν ὑπερβολὴν ἐς τὸ καινοῦσθαι τὰς διανοίας, τῶν τ' ἐπιχειρήσεων περιτεχνήσει, καὶ (τῇ) τῶν τιμωρειῶν ἀτοπίᾳ. καὶ τὴν εἰωθυῖαν ἀξίωσιν τῶν ὀνομάτων, ἐς τὰ ἔργα ἀντήλλαξαν τῇ δικαιώσει. τόλμα μὲν ἀλόγιστος, ἀνδρεία φιλέταιρος ἐνομίσθη· μέλλησις δὲ προμηθὴς, δειλία εὐπρεπής· τὸ δὲ σῶφρον, τοῦ ἀνάνδρου πρόσχημα· καὶ τὸ πρὸς ἅπαν ξυνετὸν, ἐπίπαν ἀργόν· τὸ δ' ἐμπλήκτως ὀξὺ, ἀνδρὸς μοίρᾳ προσετέθη· [e] ἀσφάλεια δὲ τὸ ἐπιβουλεύσασθαι, ἀποτροπῆς πρόφασις εὔλογος. καὶ ὁ μὲν χαλεπαίνων, πιστὸς ἀεί· ὁ δὲ ἀντιλέγων αὐτῷ, ὕποπτος· ἐπιβουλεύσας δέ τις, τυχὼν [f] (τε,) ξυνετός· καὶ ὑπονοήσας, ἔτι δεινότερος· προβουλεύσας δὲ, ὅπως μηδὲν αὐτῷ δεήσει, τῆς τε ἑταιρείας διαλυτὴς, καὶ τοὺς ἐναντίους ἐκπεπληγμένος. ἁπλῶς δὲ, ὁ φθάσας τὸν μέλλοντα κακόν τι δρᾷν, ἐπῃνεῖτο, καὶ ὁ ἐπικελεύσας τὸν μὴ διανοούμενον. καὶ μὴν καὶ τὸ ξυγγενὲς τοῦ ἑταιρικοῦ ἀλλοτριώτερον ἐγένετο, διὰ τὸ ἑτοιμότερον εἶναι ἀπροφασίστως τολμᾷν. οὐ γὰρ μετὰ τῶν κειμένων νόμων ὠφελείας αἱ τοιαῦται ξύνοδοι, ἀλλὰ παρὰ τοὺς καθεστῶτας πλεονεξίᾳ. καὶ τὰς ἐς σφὰς αὐτοὺς πίστεις οὐ τῷ θείῳ καὶ νομίμῳ μᾶλλον ἐκρατύνοντο, ἢ τῷ κοινῇ τι παρανομῆσαι· τά τε ἀπὸ τῶν ἐναντίων καλῶς λεγόμενα, ἐνεδέχοντο ἔργων φυλακῇ, [g] εἰ προὔχοιεν, καὶ οὐ γενναιότητι. ἀντιτιμωρήσασθαί τε τινὰ, περὶ πλείονος ἦν, ἢ αὐ-

. . . "& illæ, quæ ſerius, res, quas alibi acciđiſſe acceperant, ſuperare ſtudebant, ut, propter rerum à ſe inventarum novitatem, ingenii laudem quærerent, quod novas inimicorum adoriendorum rationes magna cum ſolertia inveniſſent, & nova ſuppliciorum genera excitaſſent. Quin etiam uſitatam vocabulorum ſignificationem in rebus arbitrio ſuo mutarunt. Nam inconſiderata audacia, fortitudo amicorum ſtudioſa exiſtimata eſt: conſiderata vero cunctatio, timiditas: ſpecioſa vero modeſtia, ignaviæ prætextus: & adhibere prudentiam, ad rem omnem, quæ ſuſcipitur, in re qualibet ſegnities exiſtimabatur: at veſana celeritas, viri fortis officio adſcribebatur: cautio vero in iteranda deliberatione, ſpecioſa negotii detrectandi materia, qui iracundus is fide dignus, at qui ei reſiſtebat ſuſpectus: qui vero inſidias paraverat, ſi res ipſi ſucceſſiſſet, prudens dicebatur: & ſi aliorum ſibi paratas providiſſet, prudentior habebatur. qui vero proſpexiſſet, ne qua re indigeret, is amicitiæ diſſolutor, & adverſariorum timens vocabatur. In ſumma is laudabatur, qui alterum in injuria prævertiſſet, & qui alium nihil tale cogitantem, ad hoc ipſum impuliſſet. quin etiam ſodales cognatis anteponebantur, quod ſodales ad audendum ſine mora paratiores eſſent. Nam hujuſmodi cœtus, non utilitatis cauſa ex legibus, ſed avaritia contra leges ſtabilitas fiebant: nec tam jurisjurandi religione, quam ſcelerum communicatione, fidem inter ſe confirmabant; & quæ ab adverſariis probe dicebantur, ea admittebant, ſi opibus præſtarent ita, ut illorum inſidias cavere poſſent, non autem ex generoſitate animiq; ſimplicitate. Et unuſquiſque hoc pluris faciebat, ſi alium pro injuria ulciſci poſſet, quam ſi ipſe ab alio non laceſſeretur.

a Vide *Annott.* *b* Ad explendum hoc *Thucydidis* exemplum deſunt quinque voces cum dimidia, "Ἐστασίαζέ τε οὖν τὰ τῶν πόλε—. *Sylb.* *c* In exemplari ἀφυστερίζοντα. Sed ἐφυστερίζοντα non ſolum in *Thucyd.* [p. 194. *Ed. Oxon.*] ſed & in præcedenti tractatu p. 245. v. 23. & p. 245. v. 30. *Sylb.* *d* In exemplari addita etiam alia ſcriptura προγεγενημένων, quæ ſupra quoque exſtat p. 245. v. 32. Ibidem ἐς τὸ καινοῦσθαι legitur etiam ſupra, p. 245. v. 33. ſed in *Thucydidis* exemplaribus eſt τῷ καινῶσαι, itidemque ſupra p. 245. p. 24. *Sylb.* *e* De ἀσφάλεια dictum ad p. 246. v. 15. *Sylb.* *f* Incluſa τε abeſt à *Thucyd.* exemplaribus: minus recte. Seq. v. eædem *Thucyd.* editiones habent, μηδὲν αὐτῶν δεήσει. Ibidem codex noſter barytonως habet διαλύτης: ſed convenientius ſupra διαλυτὴς p. 246. v. 22. itidemque in *Thucyd.* editt. Sic v. 24. rectius σφᾶς αὐτοὺς, ut in *Thucyd.* exempl. & ſupra p. 243. v. 39. Ibidem *Thucyd.* editt. habent τῷ θείῳ νόμῳ. ſed noſtra lectio videtur magis conſentanea. *Sylb.* *g* Corrupte in exemplari eſt εἴπως ἔχοιεν. In eodem exempl. deſunt incluſa p. 268. v. 3. *Sylb.*

“ ceſſeretur. Et ſi forte reconciliandæ gratiæ “ cauſa, jusjurandum inter utroſque interpo- “ neretur; id tum valebat, propter difficulta- “ tem præſentem, quod vires aliunde non ha- “ bebant”. Talis ſcilicet eſt dicendi modus, qui à communi ſermone deflectit, & multa habet ſuperflua, & artificio rhetorico varioq; ornamentorum fuco plenus eſt; cujus Thucydides aliis norma eſt & regula, quem è poſterioribus nemo unquam vel ſuperavit, vel imitatus eſt.

Simplex genus dicendi, quod Lyſias perfecit.

II. Alterum autem dictionis genus, tenue *nimirum* & ſimplex, quod & compoſitione & robore communi & vulgari loquendi modo perſimile apparet, plurimi quidem egregii auctores, cum hiſtorici tum philoſophi & oratores, amplexi ſunt. Nam & qui genealogias, reſque certo loco geſtas conſcripſere, quique de naturalibus ſcientiis tractavere, & qui dialogos morales, uti tota Socratis ſchola, uno excepto Platone, & orationes vel ad populum vel ad judices compoſuere, hoc pœne omnes dicendi genus uſurparunt. Verum ipſe Lyſias Cephali F. qui Gorgiæ Thucydidiſque æqualis, illud perfecit & ad ſummum perduxit, ut hoc illi proprium fuiſſe videatur. Quis autem ejus fuerit character, & quænam ipſius eloquentia, in priori tractatu demonſtravimus, ſic ut de iiſdem jam quidquam dicere non ſit neceſſe. Hoc ſolum dixero, duos hoſce ſcriptores harmoniam quandam perfectam, quam διαπασῶν vocant, inter ſe feciſſe; quod utriuſque ſtyli extremitates, multum à ſe invicem diſtantes, divino ſane ſtudio conatuque ſuam quiſque perfecerit.

Lyſiæ & Thucydidis comparatio.

Quantum porro apud Muſicos, à ſummæ & gravis chordæ ſono ipſe acutus & imus diſtat; tantum Lyſiana dictio, in civili loquendi genere, à Thucydidea. Hæc enim animum percellere, illa demulcere valet: hæc contorquere mentē & incitare, illa diſſolvere & languidam reddere: hæc concitatos & graves affectus, illa lenes & mites in animum ingerere. Quin & alia utriuſque effecta. Nam ſibi proprium hoc habet Thucydides, ut violenter ad aliquid hominem impellat & abripiat; Lyſias autem furtim irrepat, & res clanculo demonſtret. Et ipſa quidem nova ſcribendi forma & audax hujus Hiſtorici propria eſt: ſimplex vero tuteque incedens * inſtituti ipſius oratoris; quia artificio in oratione non videtur † uti, ſed eam incompoſitam nec affectatam eſſe vult. Uterque igitur artificium ſectatur, & ad faſtigium ornatus quiſque ſui pertingit: ille ſpectat, ut major, quam ſit, eſſe videatur; hic vero, ut tenuior. Cæterum arbitror jam opus non eſſe exempla utriuſque producere. Hæc igitur duo ſunt dictionis genera multum inſtituto & ratione inter ſe diverſa. Scriptores quoque qui

“ τὸν μὴ περιπαθεῖν. καὶ ὅρκοι εἴ που ἄρα γένοιντο “ ξυναλλαγῆς ἐν τῷ αὐτίκα πρὸς τὸ ἄπορον (ἑκατέ- “ ρῳ διδόμενοι, ἴσχυον, οὐκ ἐχόντων ἄλλοθεν) δύναμιν”. ἡ μὲν οὖν ἐξηλλαγμένη καὶ περιττὴ [a] καὶ ἐγκατάσκευος, καὶ τοῖς ἐπιθέτοις κόσμοις ἅπασι συμπεπληρωμένη λέξις, ἧς ὅρος καὶ κανὼν ὁ Θουκυδίδης, ὃν οὐθεὶς οὐθ’ ὑπερεβάλετο τῶν ἐπιγενομένων, οὔτε [b] ἐμιμήσατο, τοιαύτη τις ἦν.

β΄. Η δὲ ἑτέρα λέξις, ἡ λιτὴ καὶ ἀφελὴς, καὶ δοκοῦσα κατασκευήν τε καὶ ἰσχὺν τὴν πρὸς ἰδιώτην ἔχειν λόγον καὶ ὁμοιότητα, πολλοὺς μὲν ἔσχε καὶ ἀγαθοὺς ἄνδρας προστάτας, συγγραφεῖς τε καὶ φιλοσόφους καὶ ῥήτορας. καὶ γὰρ οἱ τὰς γενεαλογίας ἐξενέγκαντες, καὶ οἱ τὰς τοπικὰς ἱστορίας πραγματευσάμενοι, καὶ οἱ τὰ φυσικὰ φιλοσοφήσαντες, καὶ οἱ τῶν ἠθικῶν διαλόγων ποιηταὶ, ὧν ἦν τὸ Σωκρατικὸν διδασκαλεῖον πᾶν, ἔξω Πλάτωνος· καὶ οἱ τοὺς δημηγορικοὺς ἢ δικανικοὺς συντατόμενοι λόγους, ὀλίγου δεῖν πάντες ταύτης ἐγένοντο τῆς προαιρέσεως. ἐτελείωσε δ’ αὐτὴν καὶ εἰς ἄκρον ἤγαγε τῆς ἰδίας ἀρετῆς [c] Λυσίας ὁ Κεφάλου, κατὰ τοὺς αὐτοὺς χρόνους Γοργίᾳ τε καὶ Θουκυδίδῃ γενόμενος· τίς δὲ ἦν ἡ προαίρεσις αὐτοῦ, καὶ τίς ἡ δύναμις, ἐν τῇ πρὸ ταύτης δεδήλωται γραφῇ, καὶ οὐδὲν δεῖ νῦν πάλιν ὑπὲρ τῶν αὐτῶν λέγειν· ἀρκέσει δὲ τοσοῦτο μόνον εἰπεῖν, ὅτι τὴν διαπασῶν ἁρμονίαν οὗτοι πρὸς ἀλλήλους οἱ ἄνδρες [d] ἡρμόσαντο, τὰς ἀκρότητας ἀμφοτέρας τῆς λέξεως, αἳ πλεῖστον ἀλλήλων ἀπέχουσι, δαιμονίᾳ σπουδῇ προελόμενοί τε καὶ τελειώσαντες. καὶ ὅνπερ ἡ νήτη [e] πρὸς ὑπάτην ἐν μουσικῇ λόγον ἔχει, [f] τοσοῦτον ἡ Λυσίου λέξις ἐν πολιτικῇ διαλέκτῳ πρὸς τὴν Θουκυδίδου. ἡ μὲν γὰρ, καταπλήξασθαι δύναται τὴν διάνοιαν· ἡ δὲ, ἡδῦναι. καὶ ἡ μὲν, συστρέψαι καὶ συντεῖναι τὸν νοῦν· ἡ δὲ, ἀνεῖναι καὶ μαλάξαι· καὶ εἰς πάθος ἐκείνη προσαγαγεῖν, εἰς δὲ ἦθος αὕτη καταστῆσαι. [g] ἤδη τἄλλα. καὶ τὸ μὲν βιάσασθαι, καὶ προσαναγκάσαι τι, τῆς Θουκυδίδου λέξεως ἴδιον· τὸ δὲ ἀπατῆσαι, καὶ κλέψαι τὰ πράγματα, τῆς Λυσίου. καὶ ἡ μὲν νεωτεροποιία καὶ [h] τολμηρὸν, τῆς τοῦ συγγραφέως οἰκεῖον ἰδέας· ἡ δὲ ἀσφάλεια καὶ τὸ ἀκίνδυνον, τῆς τοῦ ῥήτορος· . . . ὅτι οὐκ ἐπιτηδεύσει φαίνεται . . . .

. ἀνεπιτήδευτον εἶναι θέλει. [i] κατεσκεύασται μὲν οὖν ἑκατέρα, καὶ εἰς ἄκρον γε ἥκει τῆς ἰδίας κατασκευῆς· ῥέπει δὲ ἡ μὲν, ἐπὶ τὸ μᾶλλον ἢ πέφυκεν εἶναι δοκεῖν· ἡ δὲ, ἐπὶ τὸ ἧττον. παραδειγμάτων δὲ καὶ ταύτης τῆς λέξεως οὐθὲν ἐν τῷ παρόντι οἶμαι δεῖν. δύο μὲν δὴ χαρακτῆρες οὗτοι λέξεως, τοσοῦτον ἀλλήλων διάφοροι κατὰ τὰς ἀγωγάς· καὶ ἄνδρες οἱ προστάντες ἐν αὐτοῖς, οὓς διεξῆλθον·

δεινοὶ

a In *Cod. Bodl.* καὶ ἡ ἐγκατ. *b* In exempl. eſt ἐπιμήσατο, ſed ἐμιμήσατο legendum eſſe, perſpicuum eſt etiam ex p. 263. v. 10. Ibidem mox ἡ δ’ ἑτέρα legitur etiam in *Lollini* ſchedis. alioqui maluerit fortaſſe aliquis ἡ δευτέρα: ſicut & p. 269. v. 3. τρίτη λέξις ἦν ἡ μικτή. *Sylb.* *c* Perperam in exemplari eſt Λύσας, etiam in ſequentibus: & quidem aliquoties. V. 22. cum ait ἐν τῇ πρὸ ταύτης γραφῇ, ſubaudiendum τῇ περὶ τῶν ἀρχαίων ῥητόρων, qua veterum oratorum Atticorum characteres expoſuit, Lyſiæ ſcilicet & Iſocratis & Iſæi. unde etiam cognoſcimus, quo ordine & loco poni debuerit hic tractatus; poſt *Iſæum* ſcilicet. *Sylb.* *d* In ora *Cod. Bodl.* ἴσ. συνηρμόσαντο vel ἐφηρμόσαντο, aut tale quippiam. *e* Malim cum articulo πρὸς τὴν ὑπάτην *Sylb.* *f* In ora *MS. Bodl.* ἴσ. τοῦτον. *g* Imperfectum iſtud comma, ἤδη τἄλλα, ſi expungatur, aptior erit membrorum cohærentia. *Sylb.* *h* Malim cum articulo, τὸ τολμηρόν. Seq. v. ἀσφάλεια ſat belle quadrat ad ſequens comma, καὶ τὸ ἀκίνδυνον. ſed cum potius antitheton in præcedenti membro reſpicere debeat, opinor verius eſſe ἀφέλεια. ut enim hic τὸ ἀκίνδυνον opponitur τῷ τολμηρῷ, ita τῇ νεωτεροποιίᾳ magis oppoſita eſt ἡ ἀφέλεια quam ἡ ἀσφάλεια. Eadem commutatio ſupra quoque notata eſt, ad p. 175. v. 7. *Sylb.* *i* In *MS. Bodl.* ἴσ. κατεσκεύασθη. * Supplevi in Græco προαιρέσεως. *Mart.* † Addidi & χρώμενος ἀλλὰ τῶν λόγων. *Mart.*

a Forſan

δεινοὶ μὲν ἐν τοῖς αὐτῶν ἔργοις ἀμφότεροι· καθ' ὃ δὲ ἴσοι ἀλλήλων ἦσαν, ἀτελεῖς.

165 γ'. Τρίτη λέξεως ἦν ἡ μικτή τε καὶ σύνθετος ἐκ τούτων τῶν δυεῖν· ἣν ὁ μὲν πρῶτος ἁρμοσάμενος καὶ καταστήσας εἰς τὸν νῦν ὑπάρχοντα κόσμον, εἴτε Θρασύμαχος ὁ Χαλκηδόνιος ἦν, ὡς οἴεται Θεόφραστος· εἴτε ἄλλος τις, οὐκ ἔχω λέγειν. οἱ δὲ ἐκδεξάμενοι καὶ ἀναθρέψαντες, καὶ οὐ πολὺ ἀπολιπόντες τοῦ τελειῶσαι, ῥητόρων μὲν, Ισοκράτης ὁ Αθηναῖος ἐγένετο· φιλοσόφων δὲ, Πλάτων ὁ Σωκρατικός. τούτων γὰρ ἀμήχανον εὑρεῖν τῶν ἀνδρῶν ἑτέρους τινὰς, ἔξω Δημοσθένους, ἢ τἀναγκαῖα καὶ χρήσιμα κρεῖττον ἀσκήσαντας, ἢ τὴν καλλιλογίαν καὶ τὰς ἐπιθέτους κατασκευὰς βέλτιον [a] ἀποδεξαμένους. ἡ μὲν οὖν Θρασυμάχου λέξις ἡ λοιπὴ, τῷ ὄντως μεσότητος αὐτὴν τὴν προαίρεσιν ἔοικεν ἔχειν σπουδῆς ἀξίαν· κέκραται γὰρ εὖ πως, καὶ αὐτὸ τὸ χρήσιμον εἴληφεν ἑκατέρας δυνάμεως· ὡς δὲ οὐκ ἴσῃ [b] βουλήσει κέχρηται, παράδειγμα ἐξ ἑνὸς (θήσω) τῶν δημηγορικῶν λόγων τόδε· "Εβουλόμην μὲν, ὦ Αθηναῖοι, "μετασχεῖν ἐκείνου τοῦ χρόνου τοῦ παλαιοῦ καὶ τῶν πραγμά-"των, ἡνίκα σιωπᾶν ἀπέχρη τοῖς νεωτέροις, τῶν τε πραγμά-"των οὐκ ἀναγκαζόντων ἀγορεύειν, καὶ τῶν πρεσβυτέρων "ὀρθῶς τὴν πόλιν ἐπιτροπευόντων. [c] καὶ ἐπειδὴ εἰς [d] τοσοῦ-"τον ἡμᾶς ἀνέθετο χρόνον ὁ δαίμων, ὥστε . . . " . τῆς πόλεως ἀκούειν· τὰς δὲ συμφορὰς . . "αὐτοὺς καὶ τούτων τὰ μέγιστα μὴ θεῶν ἔργα εἶναι, μηδὲ τῆς "τύχης, ἀλλὰ τῶν [e] ἐπιμεληθέντων, ἀνάγκη δὲ λέγειν. ἢ "γὰρ ἀναίσθητος, ἢ καρτερώτατός ἐστιν, ὅστις ἐξαμαρ-"τάνειν ἑαυτὸν ἔτι παρέξει τοῖς βουλομένοις, καὶ τῆς ἑτέρων "ἐπιβουλῆς τε καὶ κακίας αὐτὸς ὑποσχήσει τὰς αἰτίας. "ἅλις γὰρ ἡμῖν ὁ παρελθὼν χρόνος. καὶ ἀντὶ μὲν εἰρή-"νης, ἐν πολέμῳ γενέσθαι, καὶ διὰ κινδύνων, εἰς τόνδε τὸν "χρόνον τὴν μὲν παρελθοῦσαν ἡμέραν ἀγαπῶσι, τὴν δ' "ἐπιοῦσαν [f] δεδιόσιν· ἀντὶ δ' ὁμονοίας, εἰς ἔχθραν καὶ τα-"ραχὰς πρὸς ἀλλήλους ἀφικέσθαι. καὶ τοὺς μὲν ἄλλους "τὸ πλῆθος τῶν ἀγαθῶν ἐσωφρονοῦμεν· ἐν δὲ τοῖς κα-"κοῖς [g] ἡμάνη μὲν ὃς τοὺς ἄλλους σωφρονίζειν εἴωθεν. τί δῆ-"τα μέλλοι τις ἂν γινώσκειν εἰπεῖν, ὅτῳ γε λυπεῖσθαι "ἐπὶ τοῖς παροῦσι καὶ νομίζειν εἴωθεν; τί δῆτα [h] ἔχειν "τοιοῦτον, ὡς μηδὲν ἔτι τοιοῦτον ἔσται; πρῶτον μὲν οὖν τοὺς "διαφερομένους πρὸς ἀλλήλους καὶ τῶν ῥητόρων καὶ τῶν ἄλλων ἀπο-"δείξω γε, προλέγων πεπονθότας πρὸς ἀλλήλους ὅπερ "ἀνάγκη τοὺς ἄνευ γνώμης [i] φιλονικοῦντας, πάσχειν· οἰό-"μενοι γὰρ ἐναντία λέγειν ἀλλήλοις, οὐκ αἰσθάνονται τὰ "αὐτὰ πράττειν πράττοντες· οὐδὲ τὸν τῶν ἑτέρων λόγον ἐν "τῷ ἑτέρῳ λόγῳ ἐνόντα. σκέψασθε γὰρ ἐξ ἀρχῆς ἃ ζητοῦ-"σιν ἑκάτεροι. πρῶτον μὲν, ἡ πάτριος πολιτεία ταρα-"χὴν αὐτοῖς παρέχει, [k] ῥᾴστη γνωσθῆναι, καὶ κοινοτάτη τοῖς

in iis excelluerunt, quos recenſui, in ſuo quiſque charactere & ſtylo excellunt, ſed ſibi mutuo prorſus diſſimiles ſunt.

III. Tertium dicendi genus mixtum eſt, & ex duobus his compoſitum; quod quiſnam primus ita temperarit, & ad illum, quo nunc eſt, ornatum perduxerit, ſive Thraſymachus Chalcedonius, judicio Theophraſti, ſive quis alius, non auſim equidem affirmare. Verum ex oratoribus Iſocrates Athenienſis, è Philoſophis Plato Socraticus, id coluerunt, reſumpſeruntque, & ad faſtigiū pœne perduxerunt. Nam præter hos vix ulli, unico excepto Demoſthene, reperiantur; qui aut ea, quæ ad dicendum & neceſſaria & utilia ſunt, diligentius ſectati ſint, aut venuſtatem orationis, & adventitium verborum ornamentum & ſplendorem melius demonſtrarint. Ipſe quidem poſtremus ſcribendi Thraſymachi modus mediatatem illam præfert, & profecto concinnam. Decenter enim temperatus eſt, & ex utroque genere, quod ſibi utile foret, delegit. Oſtendam autem exemplo, una ſcilicet ex orationibus popularibus, eum non ſimile ubique inſtitutum tenuiſſe; quæ eſt: "Vellem, Athenienſes, in antiqua illa tempora & cauſſas "incidiſſem, cum junioribus tacere ſatis erat, "ipſis cauſis ad dicendum non compellenti-"bus, ipſiſque ſenibus remp. probe admini-"ſtrantibus. Verum, cum jam neſcio quo fa-"to in hæc tempora incidimus, ut . . . . civi-"tatis attendere. damna autem . . . . . eos & "horum præcipua, non eſſe deorum opera, "nec fortunæ, ſed ipſorum rectorum, neceſ-"ſario dicendum eſt. Nam profecto vel ſtupi-"dus, vel patientiſſimus eſt, qui ſeipſum offerat iis, qui eum damno afficere geſtiunt, "& ita aliorum perfidiæ malitiæq; occaſionem "præbeat. * Præterita enim tempora ſatis id "nobis oſtendunt, qui & in hoc uſque tem-"pus per pericula præteritos dies amemus, fu-"turos metuamus, ſatis, inquam, oſtendunt, "cum pro pace bellum, pro concordia mutua "diſſidia inter not habeamus. Et alios qui-"dem abundantia bonorum ſapere docuimus: "at is in malis inſanire viſus eſt, qui alios ſa-"pientiores reddere ſolet. Quid ſcilicet quis "commemorare queat, quo & ipſe dolere, & "quod quaſi amplectendum aliis ſtatuere "conſuevit? Quid vero conſequetur hujus "modi, quod non amplius tale futurum eſt? "Primum quidem digladiari inter ſe orato-"res & alios demonſtrabo, dicamque id ſibi "mutuo illos feciſſe, quod qui ſine ratione "contendunt facere æquum eſſet. Rati enim "ſibi mutuo contraria dicere, non intelligunt "ſe eadem omnino agere, & alterius verba in "alterius contineri. Attendite quæſo ab ini-"tio, quod utrique intendant. Primum qui-"dem ipſa reip. conſtitutio diſſenſionis illis "cauſſa eſt, quæ tamen cognitu facilis eſt, & "omnibus

Medium dicendi genus, & mixtum à Thraſymacho adinventum, ab Iſocrate & Platone excultum, à Demoſthene perfectum.

Thraſymachi dictio.

a Forſan rectius ἀποδειξ. V. 15. perperam in exemplari ſcriptum εἶ πως. *Sylb.* b In exemplari eſt βουλήσει: errore ambiguo. ego βουλήσει ex *Lollini* ſchedis repoſui. ſed videtur ante hoc ipſum βουλήσει deſiderari adverbium ἀεὶ, vel dativi caſus nomen. Sequens incluſum θήσω ex iiſdem *Lollini* ſchedis additum eſt. *Sylb.* c Paulo convenientius ſic legeris; νῦν δ', ἐπειδὴ εἰς τοιοῦτον. Ad ſequentium expletionem integrioribus libris opus eſt. *Sylb.* d In margine *Cod. Bodl.* ἰσ. τοῦτον e Rectius forſan ἐπιμελητῶν, *curatorum*: & mox δή. Quin & v. 28. rectius fortaſſis ἑαυτὸν ἐπιπαρέξει. *Sylb.* f Haud ſcio an verius ſit δεδίασιν, *metuunt*: & mox plur. ἔχθρας. *Sylb.* g Forſan legendum μανῆναι πέφυκεν ὃς τ. Seq. v. perperam in exempl. eſt μέμοι. *Sylb.* h In *MS. Bodl.* ἔχειν τι τοιοῦτον. i Φιλονικοῦντας monophthongus in exempl. quoque ſcriptum eſt. V. 44. redundare videtur alterum, πράττειν, vel πράττοντες. *Sylb.* k In exempl. eſt ῥᾴστην, accuſ. caſu: minus convenienter. P. 270. v. 2. legendum τοῖς τῶν παλαιοτέρων: vel τοὺς παλαιοτέρους. *Sylb.* * *Corrupta videntur & intricata.*

a Rectius

"omnibus civibus communis. Quæcunque "igitur ex iis rebus, quæ noſtri inſtituti eſſent, "licuit audire, ſeniores ipſi dicant: quæ vero "ſciunt ſeniores, hæc nos ab iis, cum ſciant, "inveſtigemus". Tali itaq; elocutionis modo utitur Thraſymachus, qui inter duos alios medius eſt, & concinne commixtus, &, quaſi jaculum perappoſitum, ad utrumque ſtylum comparatum.

Iſocratis dictio. IV. Ipſa vero Iſocratis dictio, cujus eloquentiam tota obſtupuit Græcia, quique nullam quidem forenſem cauſam nec privatim nec publice peroravit, orationes tamen inſignes quamplurimas in omni orationum genere compoſuit, quem ſtylum conſectetur, ante hæc latius oſtendi; nihil autem vetat iterum ea, quæ cognitu perneceſſaria ſunt, breviter & ſummatim complecti. Lyſiam itaq; in verborum puritate & diligenti contextu imitatur: nec enim verbis obſoletis, nec fucatis, nec ſonoris, ſed maxime vulgaribus & in communi uſu poſitis uſus eſt: moribus eſt accommodatus, ad perſuadendum appoſitus, venuſtus, omne figuratum locutionis genus evitans, ſimplicem & tenuem phraſin ad ejus imitationẽ amplexus: magnificentiam vero, gravitatẽ, ſplendorem, à Thucydidis & Gorgiæ dictione accepit: atque ut auditori quam apertiſſime ea, quæ intendit, explicet, ſimplicem & inornatam Lyſiæ dictionem adhibet: ut autem ornatu verborum in admirationem auditorem rapiat, & gravitatem ſplendoremq; rebus ipſis addat, fictam illam & compoſitam Gorgianam expreſſit. Verum à decoro deflectit, cum pueriles Gorgiæ figuras interdum imitans efflorеſcere ſatagit. Antitheta enim & ſimiliter deſinentia, aliaque id genus ornamenta, ſine modo nedum ſuo loco collocata, magnificentiam illam pervertunt; & præſertim cum numeroſe dicere, & inſtar verſus fluere geſtiens, religioſe & timide vocales evitat, cavetque ne concurſus aſperitatem quandam inducat. Omni autem modo periodicam compoſitionem quærit, & eam non rotundam conſtipatamque, ſed deductam & dilatatam, & multis anfractibus, ut flumina, quæ non recto impetu, ſed multis flexibus deducta, feruntur, inſignitam. Illi autem flexus periodum longiorem faciunt, & ubique etiam veriorem, quin & affectus tollunt, ut magis cauſa panegyrica quam forenſis eſſe videatur. Paulo poſt autem exemplis, cum fuerit opus, id oſtendemus.

Platonis dictio. V. Forma autem loquendi Platonica etiam à duobus dicendi generibus, ut antea diximus, compoſita eſt, è ſublimi *nimirum* & tenui: veruntamen in utroque non æque excellit. Quando enim tenuem, ſimplicem, & nulla arte præditam elocutionem affectat, dici non poteſt quam ſuavis & humana ſit. Nam

"πολίταις οὖσα πᾶσιν. ὁπόσα μὲν οὖν ἐκείνων τῆς "ἡμετέρας γνώμης ἐστὶν ἀκούειν, ἀνάγκη λέγειν τῶν πα"λαιοτέρων· ὁπόσα δ᾽ αὐτοὶ ἐπεῖδον [a] πρεσβύτεροι, "ταῦτα δὲ παρὰ τῶν εἰδότων πυνθάνεσθαι. τοιαύτη μὲν οὖν τις ἡ Θρασυμάχειος ἑρμηνεία, μέση τοῖν δυεῖν, καὶ εὔκρατος, καὶ εἰς . . . πρὸς τοὺς χαρακτῆρας ἐπίκαιρον ἀφετήριον.

δ΄. . . . . κράτους λέξις, ὃς μέγιστον ὄνομα ἐν τοῖς Ἕλλησιν . . . ἀγῶνα μὲν οὔτε ἴδιον οὔτε δημόσιον οὐδένα . . . νισάμενος, γραφὰς δὲ συνταξάμενος πολλὰς καὶ καλὰς, εἰς ἅπασαν ἰδέαν λόγων, ὅντινα χαρακτῆρα ἔχειν ἐφαίνετό μοι, διὰ πλειόνων μὲν ἐδήλωσα πρότερον· οὐθὲν δὲ κωλύσει καὶ νῦν ἐπὶ κεφαλαίων αὐτὰ τὰ ἀναγκαιότατα εἰπεῖν· ὅτι τῆς μὲν Λυσιακῆς λέξεως τὸ καθαρὸν ἔχει, καὶ τὸ ἀκριβές· οὔτε γὰρ ἀρχαίοις, οὔτε πεποιημένοις, οὔτε γλωττηματικοῖς ὀνόμασιν, ἀλλὰ τοῖς κοινοτάτοις καὶ συνηθεστάτοις κέχρηται· ἠθική τε καὶ πιθανὴ καὶ ἡδεῖά ἐστι, καὶ πέφευγε τὴν τροπικὴν, ὥσπερ ἐκείνη τὴν ἁπλῆν φράσιν· τῆς δὲ Θουκυδίδου καὶ Γοργίου τὴν μεγαλοπρέπειαν καὶ σεμνότητα καὶ καλλιλογίαν ἀνείληφε· καὶ εἰς μὲν τὸ διδάξαι τὴν ἀκροατὴν σαφέστατα ὅ,τι βούλοιτο, τὴν ἁπλῆν καὶ ἀκόσμητον ἑρμηνείαν ἐπιτηδεύει τὴν Λυσίου· εἰς δὲ τὸ καταπλήξασθαι τῷ κάλλει τῶν ὀνομάτων, σεμνότητά τε καὶ μεγαληγορίαν περιθεῖναι τοῖς πράγμασι, τὴν ἐπίθετον καὶ κατεσκευασμένην φράσιν τὴν περὶ Γοργίαν ἐκμέμακεν. ἁμαρτάνει δὲ, ἐν οἷς ὡραΐζεταί [c] ποτε, τοὺς Γοργίου νεαροὺς σχηματισμοὺς ζηλοῦσα. τὰ γὰρ ἀντίθετά τε καὶ πάρισα, καὶ τὰ παραπλήσια τούτοις, οὔτε μετριάζοντα οὔτε καιρῷ γινόμενα, καταισχύνει τὴν μεγαλοπρέπειαν αὐτῆς, καὶ ἔτι μᾶλλον ἐν οἷς τὴν εὐέπειαν διώκουσα καὶ τὴν εὐρυθμίαν, δι᾽ εὐλαβείας μὲν λαμβάνει τὸ συγκροῦσαι τὰ φωνήεντα τῶν γραμμάτων, δι᾽ εὐλαβείας δὲ ποιεῖται τὸ χρήσασθαί τινι τῶν τραχυνόντων· διώκει δ᾽ ἐκ παντὸς τρόπου τὴν περίοδον, οὐδὲ ταύτην στρογγύλην καὶ πυκνὴν, ἀλλ᾽ ὑπαγωγικήν τινα καὶ πλατεῖαν, καὶ πολλοὺς ἀγκῶνας, ὥσπερ οἱ μὴ [d] κατ᾽ εὐθείας ῥέοντες ποταμοὶ ποιοῦσιν, [e] ἐγκαλλωπιζομένην. ταῦτα μέντοι πολλαχῇ μακροτέραν τε αὐτὴν ποιεῖ καὶ ἀληθεστέραν, ἀπαθῆ τε . . . καὶ πανηγυρικὴν μᾶλλον ἢ [f] ἐναγώνιον. τοῖς δὲ παραδείγμασιν ὀλίγον ὕστερον, ὅταν ὁ καιρὸς ἀπαιτῇ, χρήσομαι.

ε΄. Ἡ δὲ δὴ Πλατωνικὴ διάλεκτος βούλεται μὲν εἶναι καὶ αὐτὴ [g] μίγμα ἑκατέρων τῶν χαρακτήρων, τοῦ τε ὑψηλοῦ καὶ ἰσχνοῦ, καθάπερ εἴρηταί μοι πρότερον· πέφυκε δὲ οὐχ ὁμοίως πρὸς ἀμφοτέρους τοὺς χαρακτῆρας εὐτυχής. ὅταν μὲν οὖν τὴν ἰσχνὴν καὶ ἀφελῆ καὶ ἀποίητον ἐπιτηδεύῃ φράσιν, ἐκτόπως ἡδεῖά ἐστι καὶ φιλάνθρωπος. καθαρά [h] (τε) γὰρ

a Rectius τῶν δυεῖν, ut p. 269. v. 4. vel τοῖν δυοῖν, ut habent ſchedæ *Lollini*. Ibidem in exempl. eſt ἔγκρατος: parum apte. Sequens comma ſic explendum videtur, καὶ εἰς ἀμφοτέρους τοὺς χ. Verſu etiam 8. locus expleri ſic poteſt; ἡ δὲ Ισοκράτους λέξις, τοῦ μέγιστον ὄνομα ἐν τοῖς Ἕλλησιν ἐπὶ λόγοις ἐσχηκότος, καὶ ἀγῶνα μὲν οὔτε δημόσιον οὐδένα πώποτ᾽ ἀγωνισαμένου, κ. Iſocratem autem à forenſibus actionibus abſtinuiſſe, ſupra quoque auctor docuit p. 150. v. 11. *Sylb.* *b* Poſt τὴν ἁπλῆν deeſſe puto verbum διώκει, vel aliud ſimile. *Sylb.* *c* Ποτὲ poſt ὡραΐζεται, & mox νεαροὺς habent etiam *Lollini* ſchedæ, alioqui & illud expungendum exiſtimarit aliquis, & pro hoc κενοὺς fortaſſe maluerit: ſicut ſupra μειρακιώδη, καλλωπισμόν, p. 258. v. 13. quamquam νεαρὸς ſupra quoque pro καινὸς uſurpatum p. 50. v. 25. *Sylb.* *d* Κατ᾽ εὐθείας, ſcil. γραμμάς. alioqui & ſingulariter invenitur κατ᾽ εὐθεῖαν. *Sylb.* *e* In exempl. eſt ἐγκαλλοπιζομένην: mendoſe. Siquis ἐγκαλλωπιζομένην malit, fruatur ſuo judicio. Infra ſane κεκαλλωπισμένη λέξις eſt, p. 174. [juxta *Ed. Sylb.*] Sequens ἀληθεστέραν ita ferri hoc loco poteſt, ut p. 273. v. 40. πανηγυρικὴ & ἀληθινὴ opponuntur. *Sylb.* *f* In exemplari eſt ἐξάνιον: mendoſe. Sequens locus de *Platonis* dictione, ſupra in epiſtola ad *Pompejum*, p. 203. v. 45. ex hoc libro citatus eſt; ubi tractatus hic latiori appellatione nominatur Πραγματεία περὶ τῶν Ἀττικῶν ῥητόρων. *Sylb.* *g* Supra p. 203. v. 46. legitur δεῖγμα: minus convenienter. *Sylb.* *h* Incluſa τε addita ex p. 204. v. 1. *Sylb.*

a Ad

γὰρ ἀποχρώντως γίνεται καὶ διαυγὴς, ὥσπερ τὰ διαφανέστατα τῶν ναμάτων· ἀκριβής τε καὶ λεπτὴ παρ' ἡντινοῦν ἑτέραν τῶν εἰς τὴν αὐτὴν διάλεκτον εἰργασμένων. τήν τε κοινότητα διώκει τῶν ὀνομάτων, καὶ τὴν σαφήνειαν ἀσκεῖ, πάσης ὑπεριδοῦσα κατασκευῆς ἐπιθέτου. ὅ,τε [a] πῖνος αὐτῇ καὶ ὁ χνοῦς ὁ τῆς ἀρχαιότητος ἠρέμα καὶ λεληθότως ἐπιτρέχει· χλοερόν τέ τι καὶ τεθηλὸς καὶ μεστὸν ὥρας ἄνθος ἀναδίδωσι· καὶ, ὥσπερ ἀπὸ τῶν εὐωδεστάτων λειμώνων, αὔρα τις ἡδεῖα ἐξ αὐτῆς φέρεται· καὶ οὔτε τὸ λιγυρὸν ἔοικεν ἐμφαίνειν λάλον, οὔτε τὸ κομψὸν θεατρικόν. ὅταν δὲ εἰς τὴν περιττολογίαν καὶ τὸ [b] καλλιεπεῖν, ὃ πολλάκις εἴωθε ποιεῖν, ἄμετρον ὁρμὴν λάβῃ, πολλῷ χείρων ἑαυτῆς γίνεται· καὶ γὰρ ἀηδεστέρα τῆς ἑτέρας, καὶ κάκιον ἑλληνίζουσα, καὶ παχυτέρα φαίνεται· μελαίνει τε [c] (γὰρ) τὸ σαφὲς, καὶ ζόφῳ ποιεῖ παραπλήσιον· ἕλκει τε μακρὸν ἀποτείνασα τὸν νοῦν, συστρέψαι δέον ἐν ὀνόμασιν ὀλίγοις· χεῖται δ' εἰς ἀπειροκάλους περιφράσεις, πλοῦτον ὀνομάτων ἐπιδεικνυμένη κενόν· ὑπεριδοῦσά τε τῶν κυρίων καὶ ἐν τῇ κοινῇ χρήσει κειμένων, τὰ πεποιημένα ζητεῖ καὶ ξένα καὶ ἀρχαιοπρεπῆ. μάλιστα δὲ χειμάζεται περὶ τὴν τροπικὴν φράσιν· πολλὴ μὲν [d] (γὰρ) ἐν τοῖς ἐπιθέτοις, ἄκαιρος δ' ἐν ταῖς μετωνυμίαις· σκληρὰ δὲ καὶ οὐ σώζουσα τὴν ἀναλογίαν ἐν ταῖς μεταφοραῖς γίνεται. ἀλληγορίας τε περιβάλλεται μακρὰς καὶ πολλὰς, οὔτε μέτρον ἐχούσας, οὔτε καιρόν. σχήμασί τε ποιητικοῖς ἐσχάτην προσβάλλουσιν ἀηδίαν, καὶ μάλιστα τοῖς [e] Γοργίοις, ἀκαίρως καὶ μειρακιωδῶς ἐναβρύνεται· καὶ πολυτέλειά τις (ἐστὶν) ἐν τοῖς τοιούτοις παρ' αὐτῷ, ὡς καὶ Δημήτριος ὁ Φαλερεὺς εἴρηκέ που, καὶ ἄλλοι συχνοὶ πρότερον. οὐ γὰρ ἐμὸς ὁ μῦθος.

ϛ'. Μηδεὶς δέ με [f] τὰ τοιαῦτα [g] ὑπολάβῃ λέγειν ἁπάσης καταγινώσκοντα τῆς ἐξηλλαγμένης καὶ ἐγκατασκεύου λέξεως, [h] (ᾗ) κέχρηται Πλάτων· μὴ γὰρ ἂν οὕτω σκαιὸς μηδ' ἀναίσθητος ἐγὼ γενοίμην, ὥστε ταύτην τὴν δόξαν ὑπὲρ ἀνδρὸς τηλικούτου λαβεῖν· ἐπεὶ πολλὰ (καὶ) περὶ πολλῶν οἶδα μεγάλα καὶ θαυμαστὰ, καὶ ἀπὸ τῆς ἄκρας δυνάμεως ἐξενηνεγμένα ὑπ' αὐτοῦ· ἀλλ' ἐκεῖνο ἐνδείξασθαι βουλόμενος, ὅτι (τὰ) τοιαῦτα ἁμαρτήματα ἐν ταῖς κατασκευαῖς εἴωθεν ἁμαρταίνειν· καὶ χείρων μὲν αὐτὸς αὑτοῦ γίνεται, ὅταν τὸ μέγα διώκῃ καὶ περιττὸν ἐν τῇ φράσει· μακρῷ δέ τινι ἀμείνων, ὅταν τὴν ἰσχνὴν καὶ ἀκριβῆ καὶ δοκοῦσαν μὲν ἀποίητον εἶναι, κατεσκευασμένην δὲ [i] ἀμωμήτῳ καὶ ἀφελεῖ κατασκευῇ διάλεκτον εἰσφέρῃ. ἢ γὰρ οὐδὲν ἁμαρτάνει καθάπαξ, ἢ βραχύ τι κομιδῇ, καὶ οὐκ ἄξιον κατηγορίας. ἐγὼ δὲ ἠξίουν τηλικοῦτον ἄνδρα πεφυλάχθαι πᾶσαν ἐπιτίμησιν. [k] ταῦτα μέντοι καὶ οἱ κατ' αὐτὸν ἐκεῖνον γενόμενοι, ὡς ἁμαρτάνοντι, τῷ ἀνδρὶ ἐπιτιμῶσιν· ὧν τὰ ὀνόματα οὐθὲν δέομαι λέγειν· καὶ (αὐτὸς) αὐτῷ· τοῦτο γὰρ δὴ τὸ λαμπρότατον. ᾔσθετο γὰρ, ὡς ἔοικε, τῆς ἰδίας ἀπειροκαλίας, καὶ ὄνομα ἔθετο αὐτῇ τὸν διθύραμβον· ὃ νῦν ἂν ᾐδέσθην ἐγὼ λέγειν, ἀλη-

& pura ſatis & perſpicua eſt inſtar aquæ limpidiſſimæ: ſimplex etiam & tenuior, quam ulla alia earum, quæ ad eandem elocutionis formam elaboratæ ſunt. Nominibus utitur communibus, perſpicuitati ſtudet, omnem acceſſitum ornatum negligit. In eam etiam ſordes & antiqua illa invenuſtas, ſenſim atque latenter irrepit; & jucundum quendam vernantemque florem ſpirat, & tanquam à fragrantiſſimis pratis aura quædam blanda & mollis ex illa promanat;& neq; ſonorã & ſtridulam loquacitatem, nec ornatus inſolentiam videtur præ ſe ferre. Cum autem ad excellentem loquendi modum, & præclarius genus dicendi, ut ſæpenumero conſuevit, ingenti impetu ferri cœpit, multo ſeipſo fit deterior. nã & minus ſuavis eſt,& pejus loquitur Græce, craſſiorque videtur quam in altero: perſpicuitati etiam offundit tenebras, ſententiaſq; longius deducit, quas contraxiſſe oportuit. Adhibet autem circumlocutiones invenuſtas, & inanem verborum copiam oſtentat: verbis propriis & in communi ſermone poſitis rejectis, novata, peregrina, obſoleta ſectatur. Maxime autem in figurata locutione inſoleſcit. multus enim eſt & frequens in * epithetis, in metonymiis vero ineptus: quin & durior, nec ullam in tranſlationibus proportionem ſervat. frequenter allegoriis longe deductis, & iis, quæ nec modum ſervant, nedum loci temporiſque rationem habent, utitur: In figuris poëticis, quæ faſtidium pariunt, & præſertim Gorgianis, intempeſtive nimium & pueriliter ſe jactat; quibus tamen ſæpe, ut & alibi Dem.Phalereus,atq; ante eum plures pronunciarunt,utitur. non enim hoc à me judicium.

VI. Nemo itaque putet, hæc me ideo dicere, quaſi omnem ornatum orationiſque varietatẽ,quam ipſe etiam Plato adhibet,improbem. Non enim ſum adeo excors & ſtupidus, ut hanc ipſam laudem tanto viro præreptam velim: præſertim cum me non prætereat, eum multa admiratione digna, atque à ſumma eloquentia profecta, in lucem protuliſſe. Sed unum hoc oſtendere volui, eum in compoſitione hoc modo errare conſueviſſe: qui quidem ſeipſo fit deterior, quando amplum dicendi genus & eximium quærit; longe vero melior, cum tenuem, ſimplicem, & nullo artificio elaboratam elocutionem, ſed inculpabili & ſimplici exornatione ornatam, inducit. tunc enim aut nihil omnino peccat, aut leviter admodum, aut vix illa reprehenſione dignus eſt. Equidem tantum virum omnem vitaſſe reprehenſionem arbitrabar. Sed hæc ei omnes, qui eodem tempore vixerunt, (nomina tamen eorum hic non commemorabo) vertunt vitio, atque adeo ipſe ſibi, quod aperiſſimum eſt. Suam enim videtur invenuſtatem percepiſſe, ut cui nomen dithyrambi dedit; quod me in præſentia, quamvis à veritate

non

a Ad πῖνος in exemplaris margine adſcriptum eſt hoc ſcholion, ὁ ῥύπος, ἤτοι ὁ ἐπικείμενος χνοῦς, ὡς ἐπὶ μήλων καὶ ἀπίων καὶ δαμασκηνῶν. *Sylb.* b Forſan rectius καλλιεπεῖν. *Sylb.* c Γὰρ addita ex p. 204. v. 17. ubi etiam mox legitur ἀποτείνουσα τὸν νοῦν, συστρέψαι δὲ δέον ἐν ὀλίγοις ὀνόμασιν, ἐκχεῖται εἰς &c. d Γὰρ addita ex p. 204. v. 24. Ibidem mox in exemplari ſcriptum μετωνυμίαις: ſupra p. 127. v. 26. ἐπωνυμίαις, parum ad rem. *Sylb.* e Supra diphthongõs Γοργείοις ſcriptum p. 204. v. 30. itidemque infra p. 179. v. 12. Sequens incluſum ἐστὶν additum ex p. 204. v. 31. *Sylb.* f Pro τὰ τοιαῦτα p. 204. v. 34. legitur ταῦτα. *Sylb.* g Supra ἡγείσθω. h Incluſum ᾗ additum ex eodem loco: itidemque καὶ v. 34. & τὰ v. 36 *Sylb.* i In exemplari eſt ἀμωμήτως: minus belle. k Supra p. 204. v. 49. ſic legitur hic locus, ταῦτα γὰρ εἴ τι κατ' αὐτὸν γενόμενοι πάντες ἐπιτιμῶσιν: atque verſu 46. δεῖ με, pro δέομαι. Ex eodem loco additum incluſum αὐτὸς: quod hic in exemplari deerat. *Sylb.* * Sex nominibus ad nomen appoſitis.

a Incluſa

non alienũ adeo ſit, referre puderet. Hoc porro ei, mea quidẽ ſententia, adhæſit, quod eſſet in dialogis Socratis, tenuiter & ſimpliciter conſcriptis, educatus; in quibus tamen non permanſit, ſed Gorgiæ & Thucydidis compoſitionem ſecutus eſt. Itaque nihil admodum feciſſe, cur reprehendi debeat, videtur; quod attraxerit una cum virtutibus, quæ illorum ſcriptorum charačteri inerant, etiam vitia.

VII. Exemplum autem ſublimis dictionis, ex uno eorum, qui vel maxime in ſermone omnium verſantur, libello proferam; in quo Socrates cum Phædro, qui ex intimis ejus erat, à quo etiam libellus nomen accepit, de amore diſputat. In eo enim libello multam habet venuſtatem, & cujus hoc principium admodum venuſtum eſt & ſuave: "Phædre, quonam & "unde? PHÆD. A Lyſia, ô Socrates, Cephali "filio. Pergo autem deambulandi gratia extra "mœnia. multum enim illic conſumpſi tem"poris, ſedens à matutino, uſque ad lectio"nem Lyſiacæ orationis, & finita lectione "huc uſque. Deinde, quaſi ex aëre ſereno & ſtabili coortus ventus, puritatem dictionis turbat, in poëticam invenuſtatem tendens, ita exorſus: "Jam agite, ô dulces Muſæ, ſive pro"pter cantus ſpeciem, ſive propter muſicam "illam Ligurum nationem, hoc nomen inve"niſtis, mecum adjuvate ſermonem". Hæc autem ſtrepitus eſſe & dithyrambos, qui magnam quidem verborum jactantiam habeant, ſed ſerii nihil, etiam ipſe de ſe teſtatur. exponens enim quam ob cauſam impoſitum ſit amoris nomen affectui, his verbis uſus eſt: "Nam cupiditas, quæ à ratione abhorret, ſu"peravit opinionem ad id quod rectum eſt "contendentem, & ad voluptatem formæ ra"pit, atque à cognatis cupiditatibus circa "corporis formam vehementer corroborata "vicit & ſuperavit, ἀπ᾽ αὐτῆς τῆς ῥώμης nomen in"venit, & ἔρως nominata eſt". Et hanc periphraſin, cum paucis res verbis explicari poſſet, late extendens, ſeipſum inſulſæ nec ſuo loco poſitæ compoſitionis arguit, & ſubjungit: "Si"lentio igitur me audi. nam revera divinus "hic videtur locus. Quare ſi forte ſæpius "nympharum afflatu procedente ſermone "corripiar, ne mireris. ea enim quæ modo lo"quor, non multum à dithyrambis diſtant". . . . eorundem verbis capimur. . . . divinissime Plato, dithyrambicos ſtrepitus & ineptias amantes. Hæc autem ſunt quæ Socrates in palinodia amorem reſpuendo locutus eſt, hinc incipiens: "Magnus ille dux in cœ"lo Jupiter, volucri incitato curru, procedit, "omnia adornans & præparans: hunc ſequi"tur totus Deorum Divûmque exercitus, un"decim partibus ordinibuſq; diſtinctus. Nam "ſola Veſta Deorum in ædibus manet: cæteri,

θὲς ὄν. τοῦτο δὲ παθεῖν ἔοικεν, ὡς [a](μὲν) ἐγὼ νομίζω, τραφεὶς μὲν ἐν τοῖς Σωκρατικοῖς διαλόγοις ἰσχνοτάτοις (οὖσι) καὶ ἀκριβεστάτοις, οὐ μείνας (δ᾽) ἐν αὐτοῖς, ἀλλὰ τῆς Γοργίου καὶ Θουκυδίδου κατασκευῆς ἐρασθείς. ὥστ᾽ οὐθὲν ἔξω τοῦ εἰκότος ἔμελλε πείσεσθαι, σπάσας τινὰ καὶ τῶν ἁμαρτημάτων ἅμα τοῖς ἀγαθοῖς ὧν ἔχουσιν οἱ τῶν ἀνδρῶν ἐκείνων χαρακτῆρες.

ζ. Παράδειγμα δὲ ποιοῦμαι τῆς γε ὑψηλῆς λέξεως ἐξ ἑνὸς βιβλίου τῶν πάνυ περιβοήτων, ἐν ᾧ τοὺς ἐρωτικοὺς διατίθεται λόγους ὁ Σωκράτης πρὸς ἕνα τῶν γνωρίμων Φαῖδρον, ἀφ᾽ οὗ τὴν ἐπιγραφὴν εἴληφε τὸ [b]βυβλίον. ἐν γὰρ δὴ τῷ συγγράμματι τούτῳ πολλὴν μὲν ὥραν ἔχει, καὶ χαρίτων ἐστὶ μεστὰ τὰ πρῶτα ταυτί· "Ὦ "φίλε Φαῖδρε, ποῖ δή, καὶ πόθεν; [c](Φ.) Παρὰ Λυσίου, "ὦ Σώκρατες, τοῦ Κεφάλου. πορεύομαι δὲ πρὸς περίπα"τον ἔξω τείχους. συχνὸν γὰρ ἐκεῖ διέτριψα χρόνον "καθήμενος ἐξ ἑωθινοῦ, (μέχρι τῆς ἀναγνώσεως τοῦ Λυ"σιακοῦ λόγου, καὶ μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν ἕως τινός.") εἶθ᾽, ὥσπερ ἐξ ἀέρος εὐδίου καὶ σταθεροῦ πολὺς ἄνεμος καταρραγείς, ταράττει τὸ καθαρὸν τῆς φράσεως, εἰς ποιητικὴν ἐκφέρων ἀπειροκαλίαν, ἐνθένδ᾽ ἀρξάμενος· "Ἄγετε δὴ "(ὦ) Μοῦσαι, εἴτε δι᾽ ᾠδῆς εἶδος λίγειαι, εἴτε διὰ γέ"νος τὸ Λιγύων μουσικόν, ταύτην ἔσχετε τὴν ἐπωνυμί"αν· ξύμμοι λάβεσθε τοῦ μύθου". ὅτι δὲ ψόφοι ταῦτ᾽ εἰσὶ καὶ διθύραμβοι, κόμπον ὀνομάτων πολύν, νοῦν δ᾽ ὀλίγον 167 ἔχοντες, αὐτὸς ἐρεῖ. διεξιὼν γὰρ ἀφ᾽ ἧς αἰτίας ἔρως ἐτέθη τῷ πάθει τοὔνομα, καὶ [d]τῇδε χρησάμενος· "Ἡ γὰρ ἄνευ λόγου "δόξης ἐπὶ τἀγαθὸν ὁρμώσης κρατήσασα ἐπιθυμία, "πρὸς ἡδονὴν ἄγουσα κάλλους, καὶ (ὑπὸ αὖ) τῶν ἑαυτῆς συγ"γενῶν ἐπιθυμιῶν λαβοῦσα, ἐρρωμένως ῥωσθεῖσα (καὶ) νική"σασα ἀγωγῇ, ἀπ᾽ αὐτῆς τῆς ῥώμης ἐπωνυμίαν λαβοῦσα, "ἔρως ἐκλήθη". καὶ τοσαύτην ἐκμηκύνας περίφρασιν ὀλίγοις τοῖς ὀνόμασι δυναμένου περιληφθῆναι πράγματος, ἐπιλαμβάνεται τῆς ἀκαιρίας αὐτὸς αὑτοῦ, καί φησι· "Σιγῇ τοίνυν μου ἄκουε. τῷ ὄντι γὰρ θεῖος "[e](ἔοικεν) εἶναι ὁ τόπος. ὥστε ἂν ἄρα πολλάκις νυμ"φόληπτος γένωμαι, προϊόντος τοῦ λόγου, μὴ θαυμάσῃς. τὰ "νῦν γὰρ οὐκέτι πόρρω διθυράμβων [f](τινῶν) φθέγγομαι" . . . . πάλλων τοῖς [g]αὐτῶν λόγοις ἁλισκόμεθα . . ἂν δαιμονιώτατε Πλάτων διθυράμβων ψόφους καὶ λήρους ἠγαπηκότες. ἃ δ᾽ ἐν τῇ παλινῳδίᾳ τὸν ἔρωτα ἀφοσιούμενος αὖθις ὁ Σωκράτης εἴρηκεν, ἐνθένδε ἀρξάμενος· "Ὁ μὲν "δὴ μέγας ἡγεμὼν ἐν οὐρανῷ Ζεύς, ἐλαύνων πτηνὸν ἅρ"μα, πρῶτος πορεύεται, διακοσμῶν πάντα καὶ ἐπιμελού"μενος· τῷ δ᾽ ἕπεται στρατιὰ θεῶν [h](τε) καὶ δαιμόνων, κατὰ ἕνδε"κα μέρη κεκοσμημένη· μένει γὰρ Ἑστία ἐν θεῶν οἴκῳ μόνη· τῶν "(δὴ)

a Incluſa μὲν abeſt à p. 205. v. 5. & ſine jactura expungi poteſt. rurſum ex eodem loco huc ſequenti verſu addita ſunt incluſa οὖσι & δή. *Sylb.* *b* Βυβλίον in exemplari quoque per υ hic ſcriptum eſt: at non item verſu 40. & licet βύβλος papyri ſignificatione habeat υ, βίβλος tamen, cum liber ſignificatur, per ι ſcribitur etiam apud *Suidam. Sylb.* *c* Incluſum Φ. quo Φαίδρου perſona ſignificatur, ab exemplari abeſt: itidemque ὦ verſu ſequ. *Sylb.* *d* Supra p. 205. v. 32. (ubi eadem fere occurrunt) paulo convenientius ſcriptum τοῖσδε ἐχρήσατο. Ibidem pro τἀγαθὸν legitur τὸ ὀρθόν. Sequenti verſu ibidem ἀχθεῖσα legitur pro ἄγουσα. Ibidem ſequens membrum ſic legitur, ὑπὸ αὖ τῶν ἑαυτῆς συγγενῶν ἐπιθυμιῶν ἐπὶ σωμάτων κάλλος ἐρρ. Ex eodem loco ſequenti verſu addita eſt incluſa καί. & mox verſu 31. pro ῥώμης & ἐπωνυμίαν, in exemplari eſt γνώμης ἐπιθυμίαν: parum apte. *Sylb.* *e* Incluſum ἔοικεν deeſt in exemplari. *Sylb.* *f* Incluſum τινῶν non exſtat ſupra p. 205. v. 45. *g* In margine *Cod. Bodl.* ἴσ. αὐτοῦ. *h* Incluſum τε addita eſt ex vulgatis *Platonis* editionibus: itidemque δὴ pag prox. v. 1. Rurſum θεῶν eodem verſu ab eiſdem editionibus abeſt. In eiſdem editionibus verſu 3. legitur δώδεκα: & verſu quinto ἐκ γῆς αὐτῶν τὸ αὐτοῦ: & mox, tranſpoſito articulo, ἕπεται δ᾽ ὁ ἀεὶ θέλ. Exſtat autem locus apud *Platonem* in *Phædro*, editionis *Stephaneæ* p. 246. E. *Sylb.*

"(δὲ) ἄλλων ὅσοι ἐν τῷ τῶν δώδεκα (θεῶν) ἀριθμῷ τεταγμένοι θεοὶ ἄρχοντες, ἡγοῦνται κατὰ τάξιν ἣν ἕκαστος ἐτάχθη. πολλαὶ μὲν οὖν καὶ μακάριαι θέαι τε καὶ ἔξοδοι ἐντὸς οὐρανοῦ, ἃς θεῶν γένος εὐδαιμόνων ἐπιστρέφεται, πράττων ἕκαστος δι' αὐτοῦ τὰ αὑτῶν· ἕπεται δ' ἀεὶ ὁ θέλων τε καὶ δυνάμενος, φθόνος γὰρ ἔξω θείου χοροῦ ἵσταται". Ταῦτα καὶ τὰ ὅμοια τούτοις, ἃ πολλά ἐστιν, εἰ λάβοι μέλη καὶ ῥυθμοὺς, ὥσπερ οἱ διθύραμβοι καὶ τὰ ὑπορχήματα, τοῖς Πινδάρου ποιήμασιν ἐοικέναι [a] δόξειεν ἄν, τοῖς εἰς τὸν ἥλιον εἰρημένοις, ὥς γ' ἐμοὶ φαίνεται· "Ἀκτὶς ἀελίου, τί πολύσκοπ' ἐμῆς θεῶ μ' ἄτερ ὀμμάτων. ἄστρον ὑπέρτατον ἐν ἀμέρᾳ κλεπτόμενον ἔθηκας ἀμάχανον ἰσχὺν πλανὸν ἀνδράσι, καὶ σοφίας ὁδὸν [b] ἐπισκότειν ἄτροπον ἐσσαμένα ἐλαύνειν τι νεώτερον ἢ πάρος. ἀλλά σε πρὸς Διὸς ἵππος θοὰς ἱκετεύω, ἀπήμονα ἐς ὄλβον τινὰ τέρποιο Θήβαις ὦ πότνια, πάγκοινον τέρας πολέμου δὶς ἅμα φέρεις τινὸς, ἢ καρποῦ φθίσιν, ἢ νιφετοῦ σθένος ὑπέρφατον, ἢ στάσιν οὐλομένην, ἢ πόντου κενεῶσιν ἀλλὰ πέδον, ἢ παγετὸν χθονὸς, ἢ νότιον θέρος ὕδατι ζακότῳ ῥέον, ἢ γαῖαν κατακλύσασα, θήσεις ἀνδρῶν νέον ἐξ ἀρχῆς γένος ὀλοφυ" . . . πάντων μεταπείσομαι· καὶ ταῦτα οὐ . . . . . . ὡς παρὰ Πλάτωνι.

η. Ἀλλὰ γὰρ, [c] ἵνα μὴ . . ὁ λόγος μοι προβῇ, Πλάτωνα μὲν ἐάσω, πορεύσομαι δ' ἐπὶ τὸν Δημοσθένην, οὗ δὴ χάριν τούς τε χαρακτῆρας τῆς λέξεως οὓς ἡγούμην εἶναι κρατίστους, καὶ τοὺς δυναστεύσαντας ἐν αὐτοῖς, κατηριθμησάμην, οὐχ ἅπαντας. Ἀντιφῶν γὰρ δὴ καὶ Θεόδωρος [d] καὶ Πολυκράτης, Ἰσαῖός τε καὶ Ζώιλος καὶ Ἀναξιμένης, καὶ οἱ κατὰ τοὺς αὐτοὺς γενόμενοι τούτοις χρόνους, οὐθὲν οὔτε καινὸν οὔτε περιττὸν ἐπετήδευσαν, ἀλλὰ ἀπὸ τούτων τῶν χαρακτήρων, καὶ παρὰ τούτους τοὺς κανόνας τὰς ἑαυτῶν λέξεις κατεσκεύασαν. τοιαύτην δὴ καταλαβὼν τὴν πολιτικὴν λέξιν ὁ Δημοσθένης, οὕτω κεκινημένην ποικίλως, καὶ τηλικούτοις ἐπεισελθὼν ἀνδράσιν, ἑνὸς [e] οὐθενὸς ἠξίωσε γενέσθαι ζηλωτὴς, οὔτε χαρακτῆρος, οὔτε ἀνδρός· ἡμιέργους τινὰς ἅπαντας οἰόμενος εἶναι καὶ ἀτελεῖς· ἐξ ἁπάντων δ' αὐτῶν ὅσα κράτιστα καὶ χρησιμώτατα ἦν, ἐκλεγόμενος, συνύφαινε, καὶ μίαν ἐκ πολλῶν διάλεκτον ἀπετέλει, μεγαλοπρεπῆ, λιτήν· περιττὴν, ἀπέριττον· ἐξηλλαγμένην, συνήθη· πανηγυρικὴν, ἀληθινήν· αὐστηρὰν, ἱλαράν· σύντονον, ἀνειμένην· ἡδεῖαν, πικράν· ἠθικὴν, παθητικήν· οὐδὲν διαλλάττουσαν τοῦ μεμυθευμένου παρὰ τοῖς ἀρχαίοις ποιηταῖς [f] Πρωτέως· ὃς ἁπάσας ἰδέας μορφῆς ἀμογητὶ μετελάμβανεν· εἴτε θεὸς ἢ δαίμων τις ἐκεῖνος ἄρα ἦν, παρακρουόμενος ὄψεις τὰς ἀνθρωπίνας· εἴτε διαλέκτου ποικίλον [g] δή χρῆμα, ἐν ἀνδρὶ σοφῷ, πάσης ἀπατηλὸν ἀκοῆς· ὃ μᾶλλον ἄν τις εἰκάσειεν· ἐπειδὴ ταπεινὰς καὶ ἀσχήμονας ὄψεις οὔτε θεοῖς οὔτε δαίμοσι περιάπτειν ὅσιον. ἐγὼ μὲν τοιαύτην τινὰ δόξαν ὑπὲρ

"qui in numero duodeno ſunt, Dii majorum "gentium, ducunt eo, quo collocati ſunt, ordine. Multa igitur in cœlo & beata ſunt "ſpectacula & diſcurſus, quos beatorum turba exhibet, unuſquiſque officium ſuum peragens. ſubſequitur porro libenter & valenter, nam à divino conſortio ipſa exſulat "invidia". Hæc & ſimilia, quæ plurima ſunt, ſi in certos modulos & numeros diſtincta eſſent, ut ſunt & dithyrambi ſaltantiumque cantilenæ, Pindaricis meo judicio verſibus, quos in Solem compoſuit, ſimilia viderentur: "*Multituens ſolis ocelle, ne te cæcum lumine "cernam. Sidus nempe ſupremum fuſcatum "medio die reddis, robur ingens illud renovabile mortalibus, & viam ſapientiæ; obſcuram gradiens viam, quo prius haud veheris tramite. At te per Jovis optimi numen obteſtor, quadrijugos equos in lætum "magis omen Thebis non averſus agas. O "lux, orbis nunc terror univerſi, ſeu belli "tu ſigna refers mala, ſeu blandæ interitum "Cereris, ſive vim nivis horridam, ſeu populi fera damna rebellis, ſive inductum frugibus æquor, ſeu glaciem, aut ver nimis humidum, undanti vehemens pluvia, ſeu terram diluvio obruens, humanum nunc iterum genus miſerabile peſſundabis". . . . omnium mutabo ſententiam; atque hæc non . . . ut apud Platonem.

VIII. Sed † ne immenſum creſcat oratio, Platonē omittam, ac ad Demoſthenem me convertam, cujus profecto in gratiam aliquot dicendi genera, quæ *nimirum* cæteris præſtare exiſtimavi, & eorum principes artificeſque enumeravi, non tamen omnes. Antiphon enim, Theodorus, Polycrates, Iſæus, Zoilus, Anaximenes, cæterique qui iiſdem temporibus claruerunt, nullam novitatem & excellentiam ſectati ſunt; ſed ad hæc dicendi genera, & ad has normas & regulas dictionem ſuam conformarunt. Talem itaque civilem dictionem amplectens Demoſthenes, adeo variam, & poſt tantos oratores natus, nullum omnino voluit imitari, nec ſtylum, nec oratorem; ſed cæteros omnes medium tantum aſſecutos eſſe, nec partem aliquam perfeciſſe ratus, ex omnibus quæ optima eſſent, & quæ plurimum illum juvarent, delegit, & e multis unum genus abſolvit perfecitque, ſplendidum, tenue; ſupervacaneum, non ſupervacaneum; novum, commune, ‡ panegyricum, verum; rigidum, jucundum; incitatum, remiſſum; venuſtum, amarum; lene, patheticum; ut nihil à Proteo antiquis poëtarum fabulis celebrato differat; qui omnes ſibi nullo negotio formas adaptabat; ſive Deus ſive Dæmon aliquis fuerit, hominum oculos præſtigiis faſcinans, ſeu homo qui variis loquendo linguis hominum aures falleret & demulceret; quod magis veriſimile eſt: cum nefas ſit & Diis & Divis humiles ineptaſque formas affingere.

Demoſthenis ſtylus.

a In exemplari eſt δέξειαν: corrupte. *Sylb.* b *Henricus Stephanus* in *Pindari* fragmentis legit ἐπισκόττω. Verſu autem 16. rectius fortaſſe τρέποιο. Sic v. 20. convenientius fortaſſe δίερον. *Sylb.* c Poſt ἵνα μὴ breve commatium deeſt, πέρα τοῦ μετρίου, vel ſimile. *Lollini* ſchedæ, ut in ſuperioribus, ita & hic brevius habent, ἀλλὰ Πλάτωνα μὲν ἐάσω, πορ. *Sylb.* d In exemplari eſt καὶ Πολυκέλλου Πολυκράτης: unde ſuſpicari aliquis poſſit, legendum hic eſſe καὶ Πολυκράτης καὶ Κριτίας: ſicut in *Iſæo* ſupra p. 178. v. 22. poſt Polycratem nominatur etiam Critias. *Sylb.* e Οὐθενὸς poſitum hic pro adverbio negativo οὐκ. Sequenti v. corrupte in exemplari ſcriptum ἡμιέργους. *Sylb.* f Simile quid in Polydeuce ſeu Polluce refert *Philoſtratus. Sylb.* g Et δὴ ferri poteſt, & τι pro eodem ſubſtitui. * Ex interpretatione Cl. *Barneſii* in Græcis mortalium doctiſſimi. Vide Annott. † *Μακρὸν* addidi. *Mart.* ‡ Al. *Panegyricum & ornatu compoſitum.*

affingere. Idem omnino de Demoſthene ſentio, & hujuſmodi ei ſtylum attribuo, qui ex omni genere compoſitus eſt.

IX. An autem recte ſenſerim, videre poterit is, qui orationes ejus cupiet examinare. Hæc igitur ſunt, quæ ad formam Thucydideam compoſita ſunt: "Cum multæ, Athenienſes, orationes in omni fere conſilio, de injuriis, quæ non modo vobis, ſed reliquis etiam Græcis à Philippo, ex quo pacem fecit, inferuntur, habeantur: cumque probe ſciam dicturos eſſe omnes, etſi re non idem præſtent, oportere tum verbis tum rebus ipſis proſpicere, ut ille ab injuria deſiſtat, debitaſque pœnas luat: eo deducta projectaque omnia cerno, ut verear, ne, quod dicam, contumelioſe illud quidem, ſed vere tamen dici poſſet. Ego, ſi quod maxime contra rempublicam foret oratores omnes ſuadere, voſque ſuffragiis veſtris comprobare voluiſſetis, nihil deteriore loco quam nunc eſt, remp. arbitror futuram fuiſſe". In quo autem putem hanc dictionem eſſe ſimillimam Thucydideæ? quia cæteris prorſus diſſimilis eſt: hoc eſt, quod ſententias non recta & vulgari ratione proferat, neve, ut alii ſolent, ſimpliciter ingenueque: ſed ſermonem loquendi vulgarem & communem in novum & affectatum convertat commutetque. Ita porro ſe res, ut dico, habet. Sed ſi hoc illam collocaſſet modo, ſimplex omnino oratio fuiſſet, & rectam elocutionis formam habuiſſet: Πολλῶν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, λόγων γιγνομένων καθ᾽ ἑκάστην σχεδὸν ἐκκλησίαν, περὶ ὧν ἀδικεῖ Φίλιππος ἐς ὑμᾶς τε καὶ τοὺς ἄλλους Ἕλληνας, ἀφ᾽ οὗ τὴν εἰρήνην ἐποιήσατο. Nunc vero illud ὀλίγου δεῖν ſumptum eſt loco vocis σχεδόν: & illud ἀδικεῖ Φίλιππος diviſum à prioribus, & longo intervallo ſubſequens: atque hoc οὐ μόνον ὑμᾶς ἀλλὰ καὶ τοὺς ἄλλους Ἕλληνας, cum poſſet ſine negatione rem continenter ſignificare, inuſitatam & ſupervacaneam dictionis formam adhibet. Ad eundem etiam modum id quod mox ſequitur, ſi ſimpliciter & non artificioſe dixiſſet, hac pene ratione fuiſſet proferendum: Καὶ ἁπάντων λεγόντων, καὶ εἰ τινες τοῦτο μὴ ποιοῦσι, ὡς δεῖ καὶ λέγειν καὶ πράττειν ταῦτα ἐξ ὧν ἐκεῖνος παύσεται τῆς ὕβρεως, καὶ δίκην δώσει. Similiter illud, καὶ πάντων εὖ οἶδ᾽ ὅτι φησάντων γ᾽ ἄν, non debitum & legitimum ordinem ſervat. Nam illud οἶδ᾽ ὅτι non neceſſario ponendum fuit; atque φησάντων γ᾽ ἂν pro φασκόντων acceptum, non ſimplici ſermone ſed novo prorſus & ſupervacaneo dictum eſt. His ſimilia ſunt & illa: "An exiſtimatis, cum ille eos, qui nihil ei nocere, fortaſſe autem, ne quod ipſi detrimentum acciperent, cavere potuerunt, per fraudem opprimere, quam in dicto bello aggredi

Dictio Demoſthenis Thucydideæ ſimilis eſſe oſtenditur.

τῆς Δημοσθένους λέξεως ἔχω, καὶ τὸν χαρακτῆρα τοῦτον ἀποδίδωμι αὐτῷ, τὸν ἐξ ἁπάσης μικτὸν ἰδέας.

θʹ. Εἰ δὲ τὰ προσήκοντα ἔγνωκα, πάρεστι τῷ βουλομένῳ σκοπεῖν, ἐπ᾽ αὐτῶν ποιουμένῳ [a] τὸν λόγων . . . μάτων τὴν ἐξέτασιν. ἃ μὲν οὖν παρὰ τὸν Θουκυδίδου χαρακτῆρα κατεσκεύασται τῷ ῥήτορι· "(Πολλῶν,) ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, λόγων γινομένων, ὀλίγου δεῖν καθ᾽ ἑκάστην ἐκκλησίαν, περὶ ὧν Φίλιππος, ἀφ᾽ οὗ τὴν εἰρήνην ἐποιήσατο, οὐ μόνον ὑμᾶς, ἀλλὰ καὶ τοὺς ἄλλους [b] (Ἕλληνας) ἀδικεῖ, καὶ πάντων εὖ οἶδ᾽ ὅτι φησάντων γ᾽ ἄν, εἰ καὶ μὴ ποιοῦσι τοῦτο, καὶ λέγειν 168
[c] (δεῖν) καὶ πράττειν (ἅπασι προσήκειν,) ὅπως ἐκεῖνος παύσεται τῆς ὕβρεως καὶ δίκην δώσει, εἰς τοῦτο ὑπηγμένα πάντα τὰ πράγματα καὶ προειμένα ὁρῶ, ὥστε δέδοικα μὴ βλάσφημον μὲν εἰπεῖν, ἀληθὲς δὲ ᾖ· εἰ καὶ λέγειν ἅπαντες ἐβούλοντο οἱ παριόντες, καὶ χειροτονεῖν ὑμεῖς, [d] (ἐξ ὧν) ὡς φαυλότατα τὰ πράγματα ἔμελλεν ἕξειν, οὐκ ἂν ἡγοῦμαι δύνασθαι χεῖρον ἢ νῦν διατεθῆναι". κατὰ τί δὴ ταύτην ἡγοῦμαι τὴν λέξιν ἐοικέναι τῇ Θουκυδίδου; καθ᾽ ὃ κἀκείνην πείθομαι μάλιστα διαφέρειν τῶν ἄλλων. [e] τοῦτο δ᾽ ἐστὶ τὸ μὴ κατ᾽ εὐθεῖαν ἑρμηνείαν ἐξενηνέχθαι τὰ νοήματα, μηδ᾽, ὡς ἐστὶ τοῖς ἄλλοις συνήθες, λέγειν ἁπλῶς καὶ ἀφελῶς· ἀλλὰ ἐξηλλάχθαι καὶ ἀπεστράφθαι τὴν διάλεκτον ἐκ τῶν ἐν ἔθει καὶ κατὰ φύσιν, εἰς τὰ μὴ συνήθη τοῖς πολλοῖς, μηδ᾽ ὡς ἡ φύσις ἀπαιτεῖ. ὃ δὲ λέγω, τοιοῦτόν ἐστιν. [f] ἁπλῶς ἂν ὁ λόγος ἐστὶ καὶ κατ᾽ εὐθεῖαν ἑρμηνείαν ἐκφερόμενος, εἴ τις οὕτως κατεσκεύασεν αὐτόν· "Πολλῶν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, λόγων γινομένων καθ᾽ ἑκάστην σχεδὸν ἐκκλησίαν, περὶ ὧν ἀδικεῖ Φίλιππος ἐς ὑμᾶς τε καὶ τοὺς [g] (ἄλλους) Ἕλληνας, ἀφ᾽ οὗ τὴν εἰρήνην ἐποιήσατο". νυνὶ δὲ τό, τε "Ὀλίγου δεῖν" παρειληφθὲν ἀντὶ τοῦ "Σχεδόν"· καὶ τὸ "Ἀδικεῖ Φίλιππος" διαιρεθέν, καὶ διὰ μακροῦ τὴν ἀκολουθίαν κομισάμενον· καὶ τὸ "Οὐ μόνον ὑμᾶς, ἀλλὰ καὶ τοὺς ἄλλους Ἕλληνας", δυνάμενον καὶ χωρὶς ἀποφάσεως διὰ τῆς [h] συμπλοκῆς τὸ πρᾶγμα δηλῶσαι, οὐ συνήθους ἐξηλλαγμένην καὶ περίεργον πεποίηκε τὴν λέξιν. ὁμοίως δὲ καὶ (τὸ) ἐπιλεγόμενον τούτῳ, εἰ μὲν ἁπλῶς καὶ ἀπερίεργως ἔδει ῥηθῆναι, [i] τοῦτον ἂν δή που τὸν τρόπον ἀπηγ . . . "ἁπάντων λεγόντων, καὶ εἰ τινες τοῦτο μὴ ποιοῦσι . . . " . . . δεῖ καὶ λέγειν (καὶ) πράττειν ταῦτα ἐξ ὧν ἐκεῖνος παύσεται τῆς ὕβρεως καὶ δίκην δώσει". οὕτω δὲ ἐξενεχθέν, "Καὶ πάντων εὖ οἶδ᾽ ὅτι φησάντων γ᾽ ἄν", οὐ σώζει τὴν εὐθεῖαν τῆς λέξεως ὁδόν. τό, τε γὰρ "Οἶδ᾽ ὅτι" χώραν οὐκ ἀναγκαίαν ἔχει"· καὶ τὸ "Φησάντων γ᾽ ἄν", ἀντὶ τοῦ "Φασκόντων" παρειλημμένον, οὐ τὴν ἀφελῆ διάλεκτον, ἀλλὰ τὴν ἐξηλλαγμένην καὶ περίεργον ἐμφαίνει. ὅμοια δὲ τούτοις ἐστὶ κἀκεῖνα· "Εἶτ᾽ οἴεσθε οἳ μὲν [k] (οὐδὲν) ἂν αὐτὸν ἐδυνήθησαν ποιῆσαι κακόν, αὐτοὶ δὲ μὴ παθεῖν ἐφυλάξαντ᾽ ἂν ἴσως, τούτους μὲν "ἐξα-

a Forſan legendum τῶν λόγων καὶ τῶν νοημάτων (vel ἐνθυμημάτων) τὴν ἐξ. Verſu mox ſequenti incluſum πολλῶν additum è vulg. editt. *Demoſthenis.* ſed deſiderari videntur ibidem etiam alia. *Sylb.* *b* Incluſum Ἕλληνας, in exemplari omiſſum, infra in metaphraſi exprimitur, verſu 26. Eſt autem locus hic initium tertiæ *Philippicæ* in vulg editt. *Dem.* & citatus eſt etiam ſupra p. 264. v. 34. *Sylb.* *c* Incluſa addita ſunt ex eiſdem editt. Ibidem exempl. habet περιείμενα: minus convenienter. *Sylb.* *d* Ἐξ ὧν addita ex vulg. editionibus: atque ita ſupra etiam legitur p. 264. v. 44. *Sylb.* *e* In *Lollini* ſchedis pro τοῦτ᾽ ſcriptum τοιοῦτο: minus recte. *Sylb.* *f* Ἁπλῶς ferri poteſt. ſi quis tamen ἁπλοῦς malit, per me licet. Pro ἐστὶ ſane mox legendum εἴη, vel ἦν. *Sylb.* *g* Incluſum ἄλλους deeſt in exemplari. *Sylb.* *h* Συμπλοκῆς nomine intelligit copulativas particulas τε & καί. brevius enim dicere orator potuiſſet ὑμᾶς τε καὶ τοὺς ἄλλους Ἑλλ. Sequenti verſu incluſum τὸ deeſt in exemplari. *Sylb.* *i* Locus ſic videtur explendus, τοῦτον ἂν δή που τὸν τρόπον ἀπήγγελτο· Καὶ ἁπάντων λεγόντων, εἰ δὲ τινὲς τοῦτο μὴ ποιοῦσιν, ὡς δεῖ καὶ λέγειν καὶ πρ. *Sylb.* *k* Incluſum οὐδὲν in exemplari omiſſum eſt, & corrupta ibidem etiam alia. Citatus idem locus etiam ſupra p. 264. v. 71. & p. 173. v. 9. *Sylb.*

a Forſan

"ἐξαπατᾷν αἱρεῖσθαι μᾶλλον, ἢ προλέγοντα βιάζεσθαι"; ἐνταῦθοῖ γὰρ οὐθὲν ἂν εἶχεν περίεργον ἡ λέξις, οὐδὲ σκολιὸν, εἰ τοῦτον ἐξήνεγκε τὸν τρόπον· "Εἶτ᾽ οἴεσθε αὐτὸν, οὓς μὲν ἑώρα μηδὲν [a] δυναμένους αὐτῶν, αὐτὸν διαθεῖναι κακὸν, φυλαξαμένους δὲ ἂν ἴσως μὴ παθεῖν, τούτους μὲν ἐξαπατᾷν αἱρεῖσθαι μᾶλλον, ἢ προλέγοντα βιάζεσθαι"; ἐναλλαγείσης δὲ τῆς πτώσεως, καὶ τῶν συνδέσμων πολλῶν εἰς βραχὺ συναχθέντων, οἶμαι, περίεργός τε καὶ ἀσυνήθης καὶ ἐξηλλαγμένη γέγονεν ἡ διάλεκτος. ἔτι κἀκεῖνα τῆς αὐτῆς ἐστιν ἰδέας· "Νῦν δὲ τοῦτο μὲν οὐκ ἐποίησεν, ἐν ᾧ τὸν δῆμον ἐτίμησεν ἂν, οὐδ᾽ ἐνανιεύσατο τοιοῦτον οὐδέν. ἐμοὶ δὲ, ὃς εἴτέ τις, ὦ Ἀθηναῖοι, βούλεται νομίσαι μανίαν· μανία γὰρ ἴσως ἐστὶν ὑπὲρ δύναμιν [b] τι ποιεῖν· εἴτε καὶ φιλοτιμίαν· χορηγὸς ὑπέστην· οὕτω φανερῶς ἱματίων, μηδὲ τοῦ χοροῦ, μηδὲ τοῦ σώματος, τὼ χεῖρε τελευτῶν ἀποσχέσθαι μου". τί δὴ πάλιν ἐστὶν ἐν τούτοις τὸ συνταράττον τὴν κατὰ φύσιν ἀπαγγελίαν; πρῶτον μὲν, τὸ, πρὶν ἀπαρτίσαι τὸ ἡγούμενον, εἴτε νόημα χρὴ λέγειν, εἴτε κῶλον, ἕτερον παρεμβαλεῖν· καὶ μηδὲ τοῦ δευτέρου τέλος ἔχοντος, τὸ τρίτον ἐπιζεῦξαι· εἶτα τὴν τοῦ δευτέρου νοήματος ἀκολουθίαν ἐπὶ τῷ τρίτῳ τέλος εἰληφότι, θεῖναι· κἄπειτα ἐπὶ πᾶσιν, ὃ τοῦ πρώτου μέρος ἦν, διὰ μακροῦ, καὶ [c] οὐκ τῆς διανοίας αὐτοῦ προσεχομένης, ἀποδοῦναι. . . γὰρ ὅς . οὔπω τοῦτο τέλος ἔχει. "Εἴτέ τις, ὦ Ἀθηναῖοι, βούλεται νομίσαι μανίαν"· ἕτερον τοῦτο κεχωρισμένον τοῦ προτέρου, ἀτελὲς καὶ αὐτό. "Μανία γὰρ ἴσως ἐστὶν ὑπὲρ δύναμιν τι ποιεῖν· [d] οὐδέτερου τοῦ πάλιν τῶν προειρημένων μέρος, ἀλλ᾽ αὐτὸ καθ᾽ αὐτό· κεφαλαιώδης γάρ τις ἐστιν ἀπόφασις ἡ φιλοτιμία· τοῦτο δὲ τοῦ δευτέρου μέρος ἦν. τὸ, "Εἴτέ τις βούλεται νομίσαι μανίαν. τὸ δ᾽ ἐπὶ τούτοις λεγόμενον ἅπαν, τὸ, "Χορηγὸς ὑπέστην", τοῦ πρώτου μέρος ἦν, τὸ, "Ἐμοὶ δὲ, ὅς". μυρία τοιαῦτα ἐστὶ παρὰ Δημοσθένει, καὶ μάλιστα ἐν τοῖς ΚΑΤΑ ΦΙΛΙΠΠΟΥ λόγοις· [e] μᾶλλον δὲ μὴ οὕτως ἔχοντα· πλὴν ἑνὸς λόγου τοῦ ΠΕΡΙ ΑΛΟΝΗΣΟΥ· πολλὰ δὲ καὶ ἐν τοῖς δικανικοῖς ἀγῶσι τοῖς γε οὖν δημοσίοις· καὶ σχεδὸν ἔν τε τούτοις, καὶ ταῖς δημηγορίαις· ὥσπερ ἔφην ἂν διαγνοίης σημείῳ προχειροτάτῳ τὸν Δημοσθένους χαρακτῆρα. τῷ δὲ ἧττον ἢ μᾶλλον αὐτοῖς κεχρῆσθαι τὸν ἄνδρα πρὸς τὰς φύσεις ἀποβλέποντα τῶν ὑποθέσεων, καὶ τὰς ἀξιώσεις τῶν προσώπων, πλανηθήσεταί τις· ὅπερ ἴσως οὐκ ἄλογον.

ί. Φέρε δὴ καὶ τίνι διαλλάττει τῆς Θουκυδίδου λέ-
169 ξεως ἡ Δημοσθένους, ἡ παρὰ τὸν αὐτὸν κατεσκευασμένη χαρακτῆρα, εἴπωμεν. ἀπαιτεῖ γὰρ ὁ λόγος. οὐχὶ τῷ ποιῷ, μὰ Δία· τοῦτο μὲν γὰρ ὁμοίως ἐπιτηδεύουσιν ἀμφότεροι· λέγω δὲ τὸ ἐξαλλάττειν ἐκ τοῦ συνήθους, καὶ μὴ τὸ κοινὸν, ἀλλὰ τὸ περιττὸν διώκειν· τῷ δὲ πόσῳ, καὶ ἔτι μᾶλλον τοῖς καιροῖς. ὁ μὲν γὰρ ἀταμιεύτως τῇ κατασκευῇ κέχρηται καὶ [f] ἄγεται μᾶλ-

"maluerit? Nihil ſupervacaneum, nec otioſum, nec intortum, ſi hoc modo dixiſſet: Εἶτ᾽ οἴεσθε αὐτὸν, οὓς μὲν ἑώρα μηδὲν δυναμένους αὐτῶν, αὐτὸν διαθεῖναι κακὸν, φυλαξαμένους δὲ ἂν ἴσως μὴ παθεῖν, τούτους μὲν ἐξαπατᾷν αἱρεῖσθαι μᾶλλον, ἢ προλέγοντα βιάζεσθαι; mutato enim caſu & conjunctionibus multis in unum compactis, eum in ſupervacaneam & inuſitatam atque novam loquendi formam exiſtimo incidiſſe. Quin & hæc illis non admodum diſſimilia ſunt: "Jam vero id quidem non fecit, in quo populum honore afficere potuiſſet, nec ullum tale generoſitatis ſpecimen edidit. Sed me, ſive quis, Athenienſes, inſaniam exiſtimare vult, (eſt enim fortaſſe inſaniæ, niti ſupra vires) ſive liberalitatem (quod ultro ædilitatem ſubii,) *adeo palam & nefarie inſultans affectatus eſt, ut neque à ſacris veſtibus, neque à choro, denique nec à corpore meo manus abſtineret". Quid iterum hîc naturalem elocutionem turbat & confundit? Primum quidem, quod antequam abſolvat quod prius poſitum erat, ſive ſententia ſive colon dicendum eſt, aliud interjecerit; & cum ſecundum nondum finitum ſit, tertium novum ſubjunxerit; deinde quod ſecundæ ſententiæ conſequentiam in tertia jam finita poſuerit; & tertio in omnibus, quod primi membri partem longo intervallo, cum nihil amplius intelligeretur, reddiderit. Nam illud, ἐμοὶ δὲ, ὃς, ſuſpenditur, nec finem habet. Εἴτέ τις, ὦ Ἀθηναῖοι, βούλεται νομίσαι μανίαν: aliud iterum membrum ſeparatum à priore, & etiam imperfectum. Μανία γὰρ ἴσως ἐστὶν ὑπὲρ δύναμιν τι ποιεῖν: nec etiam illud membrum ad præcedentia pertinet, ſed ipſum per ſe ſubſiſtit. eſt namque ſententia ad alias non ſpectans. ἡ φιλοτιμία eſt pars ſecundi membri, nempe, εἴτέ τις βούλεται νομίσαι μανίαν. quod mox ſequitur totum, viz. χορηγὸς ὑπέστην, primi pars eſt, ejus ἐμοὶ δὲ, ὅς. Sexcenta hujuſmodi in Demoſthene aliquis reperiat, præſertim vero *in Philippicis*: & vero pauca admodum ſunt, quæ ita tranſlata non ſint, præter unicam orationem *de Haloneſo*: plurima autem in cauſis judicialibus iiſque publicis occurrunt, & ferme in ſolis his & concionibus popularibus, quo ſigno optime Demoſthenis ſtylum, ut dixi, agnoſcas. Si quis autem putet, hunc oratorem, quod ad argumentorum naturam perſonarumque dignitatem reſpexerit, his minus ſæpe uſum eſſe, errabit profecto: quod fortaſſe non abſurdum fuerit.

X. Age ergo, qua in re Demoſthenica dictio à Thucydidea, quæ ad eundem modum compoſita eſt, differat, attendamus. res enim poſtulat ut dicatur, non quantum diſtet qualitate & forma; (eandem enim uterque ſectatur, à vulgari nimirum ſermone ut deflectant, nec communem ſed eximium quærant) at quantum quantitate, & adhuc magis opportunitate. Hic quidem aperte compoſitione uſus eſt, & ab ea magis ducitur quam ducat; verum

Diſcrimen Thucydidis & Demoſthenis.

[a] Forſan rectius, δυναμένους αὐτὸν διαθ. expuncto genitivo αὐτῶν. Sequenti verſu exemplar habet ἀναλλαγείσης: quod non eſt uſitatum. *Sylb.* [b] In eodem hîc eſt ἔτι: at non item infra v. 27. Sequenti verſu poſt φανερῶς mutilatus videtur locus. *Sylb.* [c] Forſan legendum οὐκέτι τῆς δ. Sequentia ſic videtur explenda; τὸ γὰρ, Ἐμοὶ δ᾽, ὅς, ἀπήρτηται, καὶ οὔπω τέλος ἔχει. *Sylb.* [d] Fortaſſe legendum, οὐδὲ τοῦτο πάλιν τῶν προειρ. μέρος. V. 29. ἡ φιλοτιμία reſpicit membrum illud v. 14. εἴτε καὶ φιλοτιμίαν. *Sylb.* [e] Forſan legendum μᾶλλον δὲ ὀλίγα τὰ μὴ οὕτως ἐχ. *Sylb.* [f] Forſan legendum ἄγεται μᾶλλον ὑπ᾽ αὐτῆς, ἢ αὐτὸς ἄγει. *Sylb.* * Hoc modo locum ſupplevi, καὶ μιαρῶς ἐπηρεάζων παρηκολούθησεν, ὥστε μηδὲ τῶν ἱερῶν &c. *Mart.*

verum occaſionem & locum ejus accipiendæ non probe novit: ſed ſæpenumero in hoc delinquit, ideoque inconveniens locutionis novitas dictionem ejus obſcuram reddit, &, quia occaſiones non captat, etiam invenuſtam. Ipſe autem Demoſthenes, cum ſatis tum etiam tempore & loco ea utitur; non modo dictionem ad oſtentationem componens, ut Thucydides, verum etiam ad hominum uſum. Quare & perſpicuitati, quæ maxime in cauſis forenſibus requiritur, ſtuduit, gravitatem ut in dicendo, quam eum quæſiviſſe apparet, coluiſſe videretur. Hæc ſunt nonnulla, quæ ad ſublimis, elaborati, & inuſitati ſtyli imitationem, cujus tota vis eſt in gravitate, Thucydidem, qui in eo unus excelluit, æmulando Demoſthenes formavit.

Lyſiæ cum Demoſthenis dictione comparatio.

XI. Quæ vero ad imitationem characteris ſimplicis, accurati, puri, & imitatione digni, (qui Lyſianus merito dici debet, ab eo qui in illo nimirum excelluit) orator reddidit, hæc ſunt. Nihil autem vetabit, imo tractatum noſtrum venuſtiorem reddet, Lyſiæ verba primum ponere, deinde ea Demoſthenis, quæ putem Lyſianis eſſe quam ſimillima. Lyſiæ ſunt narratio quædam injuriæ acceptæ: "Archippus iſte, Athenienſes, & Tiſis ille, qui modo reus eſt, in eandem palæſtram devenere. iracundia autem motus uterque calumniari, litigare, jurgare, conviciarique inceperunt. Pytheas vero adoleſcentis amator (vera enim vobis omnibus narrabo) ei à patre tutor relictus eſt. Cum itaque huic Tiſis convicia in ſe in palæſtra narraſſet; ipſe gratificari, & videri callidus, & inſidiari cupiens, ſuaſit (ut quidem nos è rei ſerie cognovimus, & ab iis qui probe noverunt intelleximus) inpræſentiarum quidem in gratiam redire, at occaſionem quærere, ut eum ſolum alibi nanciſceretur. His ille credens & ab injuria deſiſtens, & cum adverſario familiariter loquens, ſeque amicum ſimulans, eo inſaniæ, cum tam juvenis eſſet, redactus eſt . . . . . .
" . . . . . . cum cœnaſſemus, circa veſperum egreſſi pulſamus oſtium. illi nos ingredi juſſerunt. Cum jam eſſemus ingreſſi, me domo exturbant; hunc autem rapientes ad columnam ligaverunt: & ecce non nemo accepto flagello multa ei verbera inflixit, & in domum concluſit. neque his contentus, ſed peſſimos in civitate adoleſcentes imitatus, propter paternas opes recens jam acceptas jactans ſe & juvenem & divitem, juſſit jam iterum, exorto ſole, famulos, qui eum ad columnam ligaverant, flagellare. Jam itaque tali modo conſtituto adverſario Antimachum arceſſivit, qui tum forte cœnabat. Ille vero ebrius venit, pulſatoq; vehementius oſtio, in-

λον ὑπ' αὐτῆς ἄγει· ϗ οὐδὲ τὸν καιρὸν αὐτῆς ἐπίσταται λαβεῖν δεξιῶς, ἀλλὰ ϗ παρὰ τοῦτον πολλάκις ἁμαρτάνει. [a] καθ' ὃ ἡ μὲν ἀμετρία τῆς ἐξαλλαγῆς, ἀσαφῆ ποιεῖ τὴν λέξιν αὐτοῦ· τὸ δὲ μὴ κρατεῖν τῶν καιρῶν, ἀηδῆ. ὁ δὲ ῥήτωρ, οὗ τε ἀρκοῦντος στοχάζεται, ϗ τοὺς καιροὺς συμμετρεῖται· οὐκ εἰς ἀνάθημα ϗ κτῆμα [b] κα . . . . . . τὴν λέξιν μόνον, ὥσπερ ὁ συγγραφεύς, ἀλλὰ ϗ εἰς χρῆσιν. ὥστε οὔτε τὸ σαφὲς ἐκβέβηκεν, οὗ πρώτου τοῖς ἐναγωνίοις λόγοις δεῖ· τό, τε δεινὸς εἶναι δοκεῖν, ἐφ' ᾧ μάλιστα φαίνεται σπουδάζων, προσείληφε. τοιαῦτα μὲν δή τινά ἐστιν, ἃ παρὰ τὸ ὑψηλὸν ϗ ἐγκατάσκευον ϗ ἐξηλλαγμένον τοῦ συνήθους [c] χαρακτῆρος, οὗ τὸ κράτος ἅπαν ἦν ἐν τῇ δεινότητι, ϗ Θουκυδίδην τὸν ἐν αὐτῷ πείσαντα μιμούμενος ὁ Δημοσθένης κατεσκεύακεν.

ια'. [d] Α δὲ παρὰ τὸ βο . . τε ϗ ἀκριβῆ ϗ καθαρὸν ϗ ζηλωτὸν ἀπὸ τοῦ διαλάμψαντος ἐν αὐτῷ· Λυσιακὸς δ' ἂν εἰκότως λέγοιτο· τοιαῦτα. κωλύσει δ' οὐδέν, ἴσως δὲ χαριεστέραν ποιήσει τὴν θεωρίαν, τεθεῖσα πρῶτον ἡ Λυσίου λέξις, ᾗ τὴν Δημοσθένους ἐοικέναι πείθομαι, διήγησίν τινα περιέχουσα ὑβριστικήν· "Ἄρχιππος γὰρ [e] οὗτος, ὦ Ἀθηναῖοι, ἀπεδύσατο μὲν εἰς τὴν αὐτὴν παλαίστραν, οὗπερ ϗ Τίσις ὁ φεύγων τὴν δίκην. ὀργῆς δὲ γενομένης, ἐς κόμματά τε αὐτῆς ϗ ἀντιλογίαν ϗ ἔχθραν ϗ λοιδορίαν κατέστησαν. ἐστιν οὖν Πυθέας ἐραστὴς μὲν τοῦ μειρακίου· πάντα γὰρ εἰρήσεται τἀληθῆ πρὸς ὑμᾶς· ἐπίτροπος δὲ ὑπὸ τοῦ πατρὸς καταλελειμμένος. οὗτος, ἐπειδὴ Τίσις πρὸς αὐτὸν [f] (τὴν) ἐν τῇ παλαίστρᾳ λοιδορίαν διηγήσατο, βουλόμενος χαρίζεσθαι, ϗ δοκεῖν δεινὸς ϗ ἐπίβουλος εἶναι, ἐκέλευσεν αὐτόν, ὡς ἡμεῖς ἔκ τε τῶν πεπραγμένων ᾐσθήμεθα, ϗ τῶν εὖ εἰδότων ἐπυθόμεθα, ἐν μὲν τῷ παρόντι διαλλαγῆναι, σκοπεῖν δὲ ὅπως αὐτὸν μόνον που λήψεται. πεισθεὶς δὲ ταῦτα ϗ ἀπαλλαγείς, ϗ χρώμενος, ϗ προσποιούμενος ἐπιτήδειος εἶναι, εἰς τοῦτο μανίας, [g] τηλικοῦτος ὤν, ἀφίστατο . . τ' ἐτύγχανεν μὲν οὖσα ἱπποδρομία ἀνακείων . . . δ' αὐτὸν μετ' ἐμοῦ παρὰ τὴν θύραν παριόντων . . . . ἀλλήλων τυγχάνουσιν ὄντες· τὸ μὲν πρῶτον . . . ἐκέλευεν· ἐπειδὴ δὲ οὐ μετ' αὐτοῦ . . . δειπνήσαντες οὖν, ἤδη συσκοτάζοντος, ἐλθόντες, κόπτομεν τὴν θύραν. οἱ δ' ἡμᾶς ἐκέλευον εἰσιέναι. ἐπειδὴ δὲ ἔνδον ἐγενόμεθα, ἐμὲ μὲν ἐκβάλλουσιν οἰκίας· τουτονὶ δὲ συναρπάσαντες, ἔδησαν πρὸς τὸν κίονα· ϗ λαβὼν μάστιγά τις, ἐντείνας πολλὰς πληγάς, εἰς οἴκημα αὐτὸν καθεῖρξε. ϗ οὐκ ἐξήρκεσεν αὐτῷ ταῦτα μόνον ἐξαμαρτεῖν· ἀλλ' ἐζηλωκὼς μὲν τῶν νέων τοὺς πονηροτάτους ἐν τῇ πόλει, νεωστὶ δὲ τὰ πατρῷα παρειληφώς, ϗ προσποιούμενος νέος ϗ πλούσιος εἶναι, πάλιν τοὺς οἰκέτας ἐκέλευεν ἡμέρας ἤδη [h] γενομένης, πρὸς τὸν κίονα αὐτὸν δήσαντες μαστιγοῦν. οὕτω δὲ τοῦ σώματος ἤδη πονήρως διακειμένου, Ἀντίμαχον μεταπεμψάμενος, [i] τὸν μὲν δειπνῶν τύχοι· οὗτος δὲ μεθύων ἔλθοι· "ἐκκόψας

[a] In exemplari καθ' ὃ ἡ μὲν τῇ ἀμετρείᾳ: nullo plane ſenſu. Sequenti etiam verſu perperam ibidem ſcriptum ἀμηδῆ. *Sylb.* [b] Quatuor tantum ſyllabarum additione locus ſic videtur explendus, οὐκ εἰς ἀνάθημα ϗ κτῆμα κατασκευάζων τὴν λέξιν μόνον. reſpicit autem ad ſententiam illam quam *Thucydides* ipſe de ſua hiſtoria dicit ſupra p. 226. v. 45. *Sylb.* [c] Concinnius χαρακτῆρα, accuſ. caſu. Sequenti verſu pro πείσαντα requirit ſenſus προὔχοντα, vel ſimile quid. *Sylb.* [d] Talis quæpiam hîc inſtituenda lectio; ἃ δὲ παρὰ τὸ λιτόν τε καὶ ἀκριβῆ ϗ καθαρὸν ϗ ζηλωτόν· Λυσιακὸς δ' ἂν εἰκότως λέγοιτο, ἀπὸ τοῦ διαλάμψαντος ἐν αὐτῷ· τοιαῦτα. *Sylb.* [e] Pro οὗτος mendoſe in exemplari ſcriptum ὁ τὸρ. Sequenti verſu legendum opinor, ἐς σκώμματά τε ἐξ αὐτῆς. *Sylb.* In margine *Cod. Bodl.* ἴσ. εἰς σκώμματά τε αὐτοῖς. [f] Incluſus articulus τὴν in exemplari omiſſus eſt. Ibidem verius meo judicio eſt ἐπίβολος: id eſt εὔστοχος. *Sylb.* [g] Τηλικοῦτος ſignificat hîc *tam parvo natu.* Sequentia integrioris codicis opem deſiderant. nam inter vulgatas *Lyſiæ* orationes hæc non exſtat. *Sylb.* [h] In exemplari eſt γινομένης, errore ambiguo. *Sylb.* In ora *Cod. Bodl.* ἴσ. γιγνομένης. [i] Hic quoque mutilatus & corruptus eſt locus. *Sylb.* Forſan reponendum, ὁ μὲν δειπνῶν τυχὼν, quanquam nondum recte. *Mart.*

a Ad

"ἐκκόψας δὲ τὴν θύραν, καὶ εἰσελθὼν, κακῶς λέγοι αὐτὸν, "καὶ τὸν Ἀντίμαχον, καὶ τὰς γυναῖκας αὐτῶν. Ἀντίμα-"χος δὲ, ὠργίζετο μὲν αὐτοῖς, ὡς μεγάλα ἡμαρτηκό-"σιν· ὅμως δὲ μάρτυρας παρακαλέσας, ἠρώτα αὐτὸν "πῶς εἰσέλθοι· ὁ δὲ, κελεύσαντος Τίσιδος καὶ τῶν οἰκείων, ἔ-"φασκε. συμβουλευόντων δὲ τῶν εἰσελθόντων ὡς τάχιστα λῦ-"σαι, καὶ τὰ γεγενημένα δεινὰ νομιζόντων εἶναι, ἀπέδοσαν αὐ-"τὸν τοῖς ἀδελφοῖς. οὐ δυνάμενον δὲ βαδίζειν, ἐκόμισαν "αὐτὸν εἰς τὸ [a] Δεῖγμα ἐν κλίνῃ, καὶ ἐπέδειξαν πολ-"λοῖς μὲν Ἀθηναίων, πολλοῖς δὲ καὶ τῶν ἄλλων ξένων, οὕτως "διακείμενον· ὥστε τοὺς ἰδόντας μὴ μόνον τοῖς ποιήσασιν ὀρ-"γίζεσθαι, ἀλλὰ καὶ τῆς πόλεως κατηγορεῖν, ὅτι οὐ δημοσίᾳ οὐδὲ "παραχρῆμα τοὺς τὰ τοιαῦτα ἐξαμαρτάνοντας τιμωρεῖται.

ιβ'. Αὕτη μὲν ἡ [b] Λυσίου διήγησις ἐκ τοῦ ΚΑΤΑ ΤΙΣΙΔΟΣ λόγου· ἣν δὲ νῦν μέλλω λέγειν, Δημοσθένους, ἐκ τοῦ ΚΑΤΑ ΚΟΝΩΝΟΣ· ἧς τὴν πραγματικὴν ὁμοιότητα ἐάσαντες, [c] . . . . τὴν ἐν τῇ λέξει σκοπῶμεν·

"[d] Ἐξήλθομεν ἔτος (τουτὶ τρίτον) εἰς Πάνακτον,
170 "φρουρᾶς ἡμῖν προγραφείσης. [e] (ἐσκήνωσαν οὖν οἱ "υἱεῖς) οἱ τουτουῒ Κόνωνος ἐγγὺς ἡμῶν, (ὡς) οὐκ ἂν "ἐβουλόμην. ἡ γὰρ ἐξ ἀρχῆς ἔχθρα καὶ τὰ προσ-"κρούματα ἐκεῖθεν ἡμῖν συνέβη· ἐξῆς δὲ ἀκούσε-"σθε. ἔπινον ἑκάστοτε [f] οὗτοι τὴν ἡμέραν ὅλην ἐπει-"δὴ τάχιστα ἀριστήσειαν· καὶ τοῦθ' [g] ἕωσπερ ἦμεν ἐν "τῇ φρουρᾷ, διετέλουν ποιοῦντες. ἡμεῖς δ' ὥσπερ "ἐνθάδε εἰώθειμεν, οὕτω διήγομεν καὶ ἔξω· [h] καὶ ἣν "δειπνοποιεῖσθαι τοῖς ἄλλοις ὥραν συμβαίνει, ταύ-"την ἂν οὗτοι ἐπαρῴνουν ἤδη, τὰ μὲν πολλὰ εἰς τοὺς "ἀκολούθους ἡμῶν, τελευτῶντες [i] (δὲ καὶ εἰς) ἡμᾶς "αὐτούς. φήσαντες γὰρ καπνίζειν αὐτοὺς ὀψοποιου-"μένους τοὺς παῖδας, ἢ κακῶς λέγειν ὅ,τι τύχοιεν, "ἔτυπτον, καὶ τὰς ἀμίδας [k] κατεσκεδάννυσαν, καὶ "προσεούρουν, καὶ ἀσελγείας καὶ ὕβρεως οὐδ' ὁτιοῦν "ἀπέλειπον. ὁρῶντες δὲ ἡμεῖς ταῦτα, καὶ λυπούμε-"νοι, τὸ μὲν πρῶτον ἀπεπεμψάμεθα· ὡς δ' ἐχλεύαζον "ἡμᾶς, καὶ οὐκ ἐπαύοντο, [l] (τῷ στρατηγῷ) τὸ πρᾶ-"γμα εἴπομεν, κοινῇ πάντες οἱ σύσσιτοι προσελθόντες, "οὐδὲν ἐγὼ τῶν ἄλλων ἔξω. λοιδορηθέντος δὲ αὐτοῖς "ἐκείνου, καὶ κακίσαντος αὐτοὺς, οὐ μόνον περὶ ὧν εἰς "ἡμᾶς ἠσέλγαινον, ἀλλὰ καὶ [m] περὶ ὧν ἐποίουν ὅλως ἐν "τῷ στρατοπέδῳ, τοσούτου ἐδέησαν παύσασθαι ἢ αἰσχυν-"θῆναι, ὥστε ἐπειδὴ θᾶττον συνεσκότασεν, εὐθὺς ὡς ἡμᾶς "εἰσεπήδησαν ταύτῃ τῇ ἑσπέρᾳ· καὶ τὸ μὲν πρῶτον "κακῶς ἔλεγον, [n] ἔπειτα δὲ καὶ πληγὰς ἐνέτειναν ἐ-"μοί· καὶ τοσαύτην κραυγὴν καὶ θόρυβον περὶ τὴν σκηνὴν ἐ-"ποίησαν, ὥστε [o] (καὶ τὸν στρατὸν) καὶ τὸν στρατηγὸν καὶ τοὺς ταξιάρ-

"traſis, ei & Antimacho & eorum uxori-"bus conviciari cœpit. Antimachus quidem "illis iratus eſt, quia multum deliquerant, "tamen advocatis teſtibus rogat, quomodo "hic intrarit: ille, hortatu Tiſidis & do-"meſticorum, dixit. Suadentibus autem iis, "qui ingreſſi erant, ut quam citiſſime ſol-"veretur, & putantibus hæc acerba eſſe, tra-"diderunt eum fratribus ſuis. cum autem "incedere nequiret, tulerunt eum lecto in "Digma, multiſque Athenienſibus adeo cru-"deliter afflictum, & multis etiam peregri-"nis oſtenderunt: ut qui viderent non mo-"do iis, qui feciſſent, iraſcerentur; verum "etiam civitatem injuſtitiæ coarguerent, "quod non publice & ex tempore hujus in-"juriæ auctores caſtigaret.

Demoſthenis locus in Cononem de injuria.

XII. Hæc eſt narratio Lyſiæ ex oratione *adverſus Tiſidem.* hæc vero, quam jam ſum dicturus, ex oratione Demoſthenis *in Cononem* deprompta eſt: cujus ſimilitudinem, quæ in reipſa conſiſtit, cum Lyſiana, omittentes, quaſi nihil ad ea, quæ tractanda ſuſcepimus, neceſſariam, eam, quæ in dictione ipſiſque verbis conſiſtit, conſideremus: "Abhinc triennium cuſtodia nobis de-"nunciata, Panactum ingreſſi ſumus. ha-"buerunt autem Cononis filii tabernacula "prope nos, quod utinam factum non eſſet. "primæ enim inimicitiæ & offenſæ inde no-"bis ortæ ſunt, ſicut audietis. Potabant iſti "quotidie, cum primum pranſi eſſent totos "dies: idque, dum in præſidio fuimus, facere "non deſtiterunt. Nos vero, ut hîc ſoliti "eramus, ita foris quoque degebamus. Qua "igitur hora alii cœnam parare conſueve-"runt, ea iſti jam bacchabantur plerunque "in pueros noſtros pediſſequos, tandem et-"iam in noſmetipſos. illos enim, dum cibos "coquerent, fumo, aut conviciis, quicquid "eis in buccam veniebat, moleſtos ſibi eſſe "cum dicerent, & matulis petebant & per-"mingebant, neque ullum petulantiæ genus "aut contumeliæ prætermittebant. quæ cum "nos videremus & ægre ferremus, primum "diſſimulavimus: ut autem nos ſubſanna-"bant, nec deſinebant, duci rem indicavi-"mus, eumque communiter omnes contu-"bernales convenimus, non ego ſeorſim ab "aliis. qui cum eos objurgaſſet, & eorum "vecordiam accuſaſſet; non ob ea ſolum, de "quibus nos queſti eramus, ſed propter o-"mnia eorum in exercitu edita facinora: tan-"tum abfuit ut deſinerent, & erubeſcerent; "ut, cum primum tenebræ factæ eſſent, ſta-"tim in nos eodem die veſperi impetum fe-"cerint. ac primum maledixerunt, tandem "verberibus etiam me affecerunt, & tantum "clamorem & tumultum circa tentorium ex-"citarunt, ut & exercitus & dux & centu-"riones

a Ad Δεῖγμα in exemplari additum hoc ſcholion: ὁ τόπος ἐν τῷ Πειραιεῖ, ἔνθ' ἐδείκνυτο σῖτος καὶ τἄλλα, ὥσπερ ὑποδείγματα. quod idem fere cum *Harpocratione* tradit *Suidas. Sylb.* *b* In exemplari pro Λυσίου corrupte ſcriptum Λώρου. *Sylb.* *c* Si quid hîc deeſt, tale quodpiam deſideratur comma, ὡς οὐδὲν πρὸς τὰ ἐν χερσὶ προσήκουσαν. *Sylb.* *d* In vulg. editt. *Demoſth.* ſingulariter legitur ἐξῆλθον. Sequentia incluſa deſunt in exemplari. *Sylb.* *e* Incluſa addita ſunt è vulgatis editionibus; in quibus ibidem ſublato poſteriore articulo, & poſtpoſito pronomine demonſtrativo, ſic legitur, οἱ υἱεῖς Κόνωνος τουτουΐ. Sequenti verſu eædem pro ἐξῆς δὲ, habent ἐξ ὧν, *ex iis occaſionibus quas audietis. Sylb.* *f* In vulgatis libris, οὗτοι τὴν ἡμέραν, ἐπειδὴ τάχιστα ἀριστήσαιεν, ὅλην καὶ τοῦτο. *g* In exemplari eſt ὥσπερ: quod pro *dum* uſurpari non ſolet. *Sylb.* *h* Vulg. editt. pro καὶ ἥν, habent ἣν οὖν, *quam igitur,* & mox συμβαίνοι, ταύτην ἂν ἤδη ἐπαρῴνουν (al. ἐπαροίνουν) οὗτοι, τὰ μὲν πολλὰ εἰς τοὺς παῖδας ἡμῶν τοὺς ἀκολούθους· τελ. *i* Incluſa deſunt in exemplari. *Sylb.* *k* In vulgatis κατεσκεδάννυον. *Sylb.* *l* Τῷ στρατηγῷ deeſt in exemplari. Paulo poſt, vulg. editt. pro οὐδὲν habent οὐκ: verius fortaſſe οὐδὲ. *Sylb.* *m* Περὶ ὧν ὅλως ἐποίουν in editis *Demoſth.* *n* Vulgati pro ἔπειτα habent τελευτῶντες. *Sylb.* *o* Incluſum iſtud comma, καὶ τὸν στρατὸν, abeſt à vulgatis editionibus: recte. *Sylb.*

“riones venirent, & aliorum militum quidam, qui obſtiterunt, nequid in nos gravius conſulerent, aut à nobis paterentur, ea debacchatione irritatis. Re hactenus progreſſa, ut huc redivimus, iræ, ut fieri ſolet, inter nos & inimicitiæ ſane fuerunt: non tamen ego vel in jus propterea vocandos, vel ullam rationem eorum, quæ acciderant, habendam putabam. Sed illud omnino decreveram, cavere ac dare operam, ne poſthac in ſimiles homines inciderem. Exhibito igitur imprimis de his, quæ dixi, teſtimonio; poſtea quid ab eo ſim perpeſſus, oſtendam: ut ſciatis, eum, cui prima delicta caſtiganda fuiſſent, ipſum priorem multo atrociora commiſiſſe. TESTES. Quæ igitur prorſus negligenda eſſe duxi, hæc ſunt. Non multo autem poſt deambulante me pro meo more veſperi in foro cum Phanoſtrato Cephiſienſe, quodam ex æqualibus meis: præterit Cteſias, filius iſtius, ebrius, circa Leocorium, prope Pythodori ædes. Conſpicatus autem nos, clamore ſublato, ſecumque murmurans more ebrii hominis, ut non intelligeremus quid loqueretur, præteriit, Melitem verſus adſcendens. Potarant autem ibi apud Pamphilum fullonem, Conon, Theotimus quidam, Alcibiades, Spintharus Eubuli filius, Theagenes Andromenis F. multique alii. Quibus Cteſias concitatis in forum venit: atque ita accidit, nobis à Proſerpinæ fano revertentibus & deambulantibus, ut iterum prope Leocorium eſſemus, & in iſtos incideremus. Ut autem congreſſi ſumus, unus eorum homo ignotus, in Phanoſtratum irruit, eumque detinet. Conon autem & filius ejus, & Andromenis filius, in me facto impetu, primum me exuunt: deinde ſupplantatum & proſtratum in cœnam ſic tractarunt, inſultando & contumelioſe vexando, ut labrum diſcinderent & oculos occluderent, & tam male affectum relinquerent, ut neque ſurgere neque loqui poſſem. Jacens autem multa ex iis & amara audiebam; ac cætera quidem convicia ſunt, quorum quædam apud vos nominare erubeſcerem. Quod vero inſolentiæ Cononis ſignum, & argumentum eſt ductu ejus & auſpiciis facta eſſe omnia, id vobis dicam. Cantabat enim gallos victores imitans, alii autem jubebant eum alarum vice latera cubitis plangere.

XIII. Nonne hæc pura ſunt & admodum accurata, aperta, propriis vulgaribuſque verbis more Lyſiano compoſita? ſic equidem

“χοῦς ἐλθεῖν, [a] καὶ τῶν ἄλλων τινὰς στρατιωτῶν· οἳ διεκώλυσαν μηδὲν ἡμᾶς ἀνήκεστον παθεῖν, μηδ' αὐτοὺς ποιῆσαι, παροινουμένους ὑπὸ τούτων. τοῦ δὲ πράγματος εἰς τοῦτο [b] παρελθόντος, ὡς δεῦρο ἀνήλθομεν, (ἰοῦ ἡμῖν,) οἷον εἰκός, ἐκ τούτων ὀργὴ καὶ ἔχθρα πρὸς ἀλλήλους· [c] οὐ μὴν ἔγωγε (μὰ τοὺς θεοὺς) ᾤμην δεῖν οὔτε δίκην λαχεῖν αὐτοῖς, οὔτε λόγον ποιεῖσθαι τῶν συμβάντων [d] (οὐδένα·) ἀλλ' ἐκεῖνα ἁπλῶς ἐγνώκειν, τὸ λοιπὸν εὐλαβεῖσθαι καὶ φυλάττεσθαι μὴ πλησιάζειν ὡς τοὺς τοιούτους. πρῶτον μὲν οὖν, ὧν εἴρηκα, τούτων βούλομαι τὰς μαρτυρίας παρασχόμενος, μετὰ ταῦτα ὅσα ὑπὸ τούτου πέπονθα, ἐπιδεῖξαι· ἵνα [e] εἰδῆτε ὅτι (ᾧ) προσῆκε τοῖς τὸ πρῶτον ἁμαρτηθεῖσιν ἐπιτιμᾶν, οὗτος [f] αὐτὸς πρὸς τούτοις πολλῷ δεινότερα διαπέπρακται. ΜΑΡΤΥΡΕΣ. ὧν μὲν τοίνυν [g] οὐθένα ᾤμην δεῖν λόγον ποιεῖσθαι ταῦτα ἐστί. χρόνῳ δ' ὕστερον οὐ πολλῷ, περιπατοῦντος, ὥσπερ εἰώθειν, (ἑσπέρας) ἐν ἀγορᾷ μου μετὰ Φανοστράτου τοῦ [h] Κηφισιέως τῶν ἡλικιωτῶν τινος, παρέρχεται Κτησίας ὁ υἱὸς ὁ τούτου, μεθύων, κατὰ τὸ Λεωκόριον, ἐγγὺς [i] ἰὼν Πυθοδώρου. κατιδὼν δὲ ἡμᾶς, καὶ κραυγάσας, καὶ διαλεχθείς τι πρὸς αὐτὸν οὕτως ὡς ἂν μεθύων, ὥστε μὴ μαθεῖν ὅ,τι λέγει, παρῆλθε πρὸς μελέτην ἄνω. ἔπινον δ' ἄρα [k] ἐνταῦθα παρὰ Παμφίλῳ τῷ γραφεῖ Κόνων οὑτοσί, Θεόδωρός τις, Ἀλκιβιάδης, Σπίνθαρος ὁ Εὐβούλου, Θεογένης ὁ Ἀνδρομένους, πολλοί τινες· οὓς ἐξαναστήσας ὁ Κτησίας, ἐπορεύετο εἰς τὴν ἀγοράν, καὶ ἡμῖν συμβαίνει ἀναστρέφουσιν [l] ἐκ τοῦ Φερεφαττίου καὶ περιπατοῦσι πάλιν κατ' αὐτό πως τὸ Λεωκόριον εἶναι, καὶ τούτῳ περιτυγχάνομεν. ὡς δ' ἀνεμίχθημεν, εἷς μὲν αὐτῶν, [m] ἀγνώς τις, τῷ Φανοστράτῳ προσπίπτει, καὶ κατεῖχεν ἐκεῖνον· Κόνων δὲ οὑτοσί, καὶ ὁ υἱὸς αὐτοῦ, καὶ ὁ Ἀνδρομένους υἱός, ἐμοὶ περιπεσόντες, τὸ μὲν πρῶτον [n] ἐξέδυον· εἶτα ὑποσκελίσαντες καὶ ῥάξαντες (εἰς τὸν βίον) εἰς τὸν βόρβορον, οὕτω διέθηκαν ἐναλλόμενοι καὶ ὑβρίζοντες, ὥστε τὸ μὲν χεῖλος διακόψαι, τοὺς δ' ὀφθαλμοὺς (συγκλεῖσαι.) οὕτω δὲ κακῶς ἔχοντα κατέλιπον, ὥστε μὴ ἀναστῆναι μήτε φθέγξασθαι δύνασθαι. κείμενος δ' αὐτῶν ἤκουον πολλὰ καὶ δεινὰ λεγόντων· καὶ τὰ μὲν ἄλλα [o] βλασφημίας ἔχει τινάς, ἃς καὶ ὀνομάζειν ὀκνήσαιμι· ὃ δὲ τῆς ὕβρεώς ἐστι τῆς τούτου σημεῖον, καὶ τεκμήριον ὡς πᾶν τὸ πρᾶγμα ὑπὸ τούτου γενόμενον, τοῦθ' ὑμῖν ἐρῶ. ᾖδεν γάρ, (τοὺς) ἀλεκτρυόνας μιμούμενος τοὺς νενικηκότας· [p] οἱ δὲ κροτεῖν αὐτὸν ἠξίουν τοῖς ἀγκῶσιν ἀντὶ πτερύγων τὰς πλευράς”.

ιγ'. Ταῦτα οὐ καθαρὰ καὶ ἀκριβῆ καὶ σαφῆ καὶ διὰ τῶν κυρίων καὶ κοινῶν ὀνομάτων κατεσκευασμένα, ὥσπερ τὰ Λυσίου; ἐμοὶ μὲν

γὰρ

a In iiſdem editt. καὶ τῶν ἄλλων στρατιωτῶν τινάς, οἵπερ ἐκώλυσαν. *b* Vulg. Editt. habent προσελθόντος: rectius. & mox, ὡς δεῦρ' ἐπανήλθομεν. Ex eiſdem addita ſunt ſequentia incluſa. *Sylb.* *c* In vulgatis, μὰ τοὺς θεοὺς, οὐ μὴν ἔγωγε ᾤμην. *d* Incluſum οὐδένα additum è vulgatis, in quibus mox ἁπλῶς ἐκεῖνο, & ſequ. v. πλησιάζειν τοῖς τοιούτοις. πρῶτον μὲν, οὖν τούτων. ὧν εἴρηκα, βούλ. τ. μ. π. μ. ταῦτα, εἶτα ὑπ' αὐτοῦ τούτου πεπ. *e* Pro εἰδῆτε in exemplari eſt ἴδητε: errore ambiguo. mox ᾧ additum ex vulgatis. *Sylb.* *f* Pro αὐτὸς perperam in exemplari eſt αὖθις. Mox in vulg. editt. πρότερος πολλῷ δεινότερα εἴργασται. ΜΑΡΤΥΡΙΑΙ. *Sylb.* *g* In vulgatis οὐδένα & mox ποιήσασθαι. & mox ex eiſdem v. 16. additum ἑσπέρας. *Sylb.* *h* In exemplari proparoxytonως ſcriptum Κηφίσεως: minus recte. Perperam idem ibidem pro ὁ υἱὸς habet οὗς. *Sylb.* *i* In vulgatis editt. τῶν Πυθοδώρου, & v. 20. λέγει. Eædem pro μελέτην habent Μελίτην. *Stephano Byzantio* Μελίτη eſt pagus Oeneidis tribus: cujus localia adverbia eſſe dicit, εἰς Μελίτην, ἐκ Μελίτης, ἐν Μελίτῃ. ſed intelligendus hic potius locus urbanus. *Sylb.* *k* Poſt ἐνταῦθα in eiſdem legitur hæc parentheſis; ταῦτα γὰρ ὕστερον ἐπυθόμεθα. Eædem pro γραφεῖ habent κναφεῖ: verius, opinor. Eædem pro Θεόδωρος & Ἀλκιβιάδης habent Θεότιμος & Ἀρχεβιάδης. Ibidem exemplar noſtrum habet Ἀνδρομίδους. ſed cum verſu 29. pro eodem habeat Ἀνδρομένους, ego utrobique eandem cum vulgatis editionibus ſcripturam ſum ſecutus. *Sylb.* *l* Vulg. editt. habent ἀπὸ τοῦ Φερρεφαττίου: & ſequenti verſu pluraliter τούτοις, *hiſce*. *Sylb.* *m* Perperam in exemplari eſt ἐγνώστως: paulo rectius ἀγνώστως, *ita ut agnoſci non poſſet*. *Sylb.* *n* Vulg. editt. habent ἐξέδυσαν, εἶθ' ὑπο. Ibidem mox in exemplari ſcriptum ῥέξαντες: errore ambiguo. Sequens commation, εἰς τὸν βίον, abeſt à vulg. editt. nec immerito. Contra ex eiſdem v. 33. additum συγκλεῖσαι. Eædem ſeq. v. hab. καταλιπεῖν: & mox, μήτε ἀναστῆναι. *Sylb.* *o* Eædem habent βλασφημίαν ἔχει τινὰ καὶ ὀνομάζειν ὀκνήσαιμ' ἂν ἐν ὑμῖν ἔνια: & ſeq. v. τεκμήριον τοῦ πᾶν τὸ πρᾶγμα ὑπὸ τούτου γεγενῆσθαι. Ex eiſdem additus articulus τοὺς v. 39. *Sylb.* *p* In vulgatis οἱ δὲ κρατεῖν τοῖς ἀγκῶσι αὐτὸν ἠξίουν.

a Legendum

γὰρ ὑπάρχειν δοκεῖ. τί δὲ οὐχὶ σύντομα, καὶ στρογγύλα, καὶ ἀληθείας μεστά, καὶ τὴν ἀφελῆ καὶ ἀκατάσκευον ἐπιφαίνοντα φύσιν, καθάπερ ἐκεῖνα; πάντων μὲν οὖν μάλιστα. οὐχὶ δὲ καὶ πιθανά, καὶ ἐν ἤθει λεγόμενά τινι, καὶ τὸ πρέπον τοῖς ὑποκειμένοις προσώποις τε καὶ πράγμασι φυλάττοντα; ἡδονῆς δὲ ἄρα, καὶ πειθοῦς, καὶ χαρίτων, καιροῦ τε,[a] καὶ τοῖς ἄλλοις ἅπασιν ἃ τοῖς Λυσιακοῖς ἐπανθοῦσιν, ἆρα
171 οὐχὶ πολλὴ μοῖρα; οὐκ ἔνεστ' ἄλλως εἰπεῖν. εἰ γοῦν μὴ διὰ τῆς ἐπιγραφῆς, οὗτινός ἐστιν, ἑκάτερος τῶν λόγων γνώριμος ἦν, ἀλλ' ἀνεπιγράφοις περιετυγχάνομεν αὐτοῖς, οὐ πολλοὺς ἂν ἡμῶν οἴομαι διαγνῶναι ῥᾳδίως[b] πότερος Δημοσθένους ἐστὶν ἢ Λυσίου. τοσαύτην οἱ χαρακτῆρες ὁμοιότητα πρὸς ἀλλήλους ἔχουσι. τοιοῦτός ἐστι καὶ ὁ ΠΡΟΣ ΑΠΟΛΛΟΔΩΡΟΝ ΥΠΕΡ ΦΟΡΜΙΩΝΟΣ, καὶ ὁ ΚΑΤ' ΟΛΥΜΠΙΟΔΩΡΟΥ ΤΗΣ ΒΛΑΒΗΣ, καὶ ὁ ΠΡΟΣ ΒΟΙΩΤΟΝ ΥΠΕΡ ΤΟΥ ΟΝΟΜΑΤΟΣ· ἥ τε ΠΡΟΣ ΕΥΒΟΥΛΙΔΗΝ ἔφεσις, καὶ ἡ ΠΡΟΣ ΜΑΚΑΡΤΑΤΟΝ διαδικασία, καὶ οἱ ἄλλοι πάντες οἱ ἰδιωτικοὶ λόγοι, οὐ πολλῷ πλείους τῶν εἴκοσι ὄντες· οἷς γε δὴ κατὰ τὸ παρὸν ἐντετυχηκώς,[c] γνώσῃ οἷς οἶδα ἐγώ. καὶ τῶν δημοσίων δὲ ἀγώνων πολλὰ μέρη τούτῳ κατεσκεύασται τῷ χαρακτῆρι. ἔφερον δ' ἂν ἐξ ἑκάστου τὰ παραδείγματα· εἰ μὴ πλείων ἔμελλε τοῦ μετρίου γενέσθαι ὁ λόγος· ἐν οἷς δῆλός ἐστι περὶ καλλιλογίαν καὶ σεμνότητα, καὶ πάσας τὰς ἐπιθέτους κατασκευὰς μᾶλλον ἐσπουδακὼς ἢ περὶ τὴν ἀκρίβειαν.[d] ὁ δὲ ΠΕΡΙ ΤΗΝ ΕΠΙΣΤΟΛΗΝ ΚΑΙ ΤΟΥΣ ΠΡΕΣΒΕΙΣ ΤΟΥΣ ΠΑΡΑ ΦΙΛΙΠΠΟΥ ῥηθεὶς λόγος, ὃν ἐπιγράφει Καλλίμαχος ΥΠΕΡ ΑΛΟΝΗΣΟΥ· ὁ τὴν ἀρχὴν ἔχων τήνδε, "Ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, οὐκ ἔστιν ὅπως αἱ αἰτίαι, ἃς Φίλιππος αἰτιᾶται"· ὅλος ἐστὶν ἀκριβὴς καὶ λεπτός, καὶ τὸν Λυσιακὸν χαρακτῆρα ἐκμεμακτὸς εἰς ὄνυχα· ἐξαλλαγῆς δέ, ἢ σεμνολογίας, ἢ δεινότητος, ἢ τῶν ἄλλων τινός, ἃ τῇ Δημοσθένους δυνάμει παρακολουθεῖν πέφυκεν, ὀλίγην ἐπίδειξιν ἔχει. τίς οὖν ἐστι κἂν τούτοις ἡ διαφορά; καὶ πῶς ἂν διαγνοίη τις, ὅταν εἰς τὸν ἀναγκαῖον καταβῇ χαρακτῆρα ὁ Δημοσθένης,[e] τῇ κρείττων ἐστὶ Λυσίου καὶ κατὰ τὴν λέξιν; ἄξιον γὰρ δὴ καὶ τοῦτο μαθεῖν. φυσική τις ἐπιτρέχει τοῖς Λυσίου λόγοις εὐστομία καὶ χάρις, ὥσπερ ἔφην καὶ πρότερον· ἣ προὔχει, πλὴν Δημοσθένους, τῶν ἄλλων ῥητόρων. αὕτη μέντοι, καθάπερ νότιός τις αὔρα, μέχρι προοιμίου καὶ διηγήσεως αὐτὸν ἄγει. ὅταν [f](δὲ) εἰς τοὺς ἀποδεικτικοὺς ἔλθῃ λόγους, ἀμυδρά τις γίνεται καὶ ἀσθενής· ἐν δὲ δὴ τοῖς παθητικοῖς εἰς τέλος ἀποσβέννυται· τόνος γὰρ οὐ πολὺς αὐτῇ πρόσεστιν, οὐδ' ἰσχύς. παρὰ δὲ τῷ Δημοσθένει πολὺς μὲν ὁ τόνος, αὐτάρκης δ' ἡ χάρις· ὥστε κἂν [g]ταύτῃ τῷ διαρκεῖ καὶ μετρίῳ νικᾶν, κἀν ἐκείνῳ τῷ παντὶ προέχειν. τοῦτο παρατήρημα δεύτερον ᾧ διαγνοίη τις ἂν τὸν Δημοσθένους διάλεκτον, ὅταν εἰς ταὐτὰ τἀναγκαῖα συνάγῃ. οὐ γὰρ ὥσπερ τὴν ἐξαλ-

cenſeo. Quid, nonne brevia & rotunda & omnino vera ſunt, ac ſimplicem nec affectatum naturæ ſtylum, ut illa Lyſiæ, exprimunt? maxime. Nonne etiam veriſimilia ſunt, morata, ipſiſque perſonis & rebus convenientia decoro ſubſerviunt? annon & magnam venuſtatem, perſuadendi vim, ſuavitatem, opportunitatem, aliaſque virtutes quamplurimas, quæ in Lyſiæ orationibus emicant, oſtendunt? Omnino, nec aliter dicere fas eſt. Si igitur non è titulo oratio aperte oſtenderet, cujuſnam foret, ſed in eas incideremus titulo carentes; paucos fore putem, qui ex tempore internoſcerent, utra Demoſthenis, utra vero Lyſiæ foret. Adeo illæ inter ſe orationes ſimiles ſunt. Hujus generis etiam eſt oratio *adverſus Apollodorum pro Phormione*, & illa *adverſus Olympiodorum damni dati*, & iſta *adverſus Bœotum de nomine*, ut & appellatio *adverſus Eubulidem*, diſceptatio *adverſus Macartatum*, & aliæ plurimæ orationes privatæ, fere viginti: in quas ſi jam incideris, cognoſces ex eis argumentis, quibus ego ipſe novi. Quin etiam orationes de cauſis publicis ut plurimum hoc ſtylo compoſitæ ſunt. De ſingulis autem, in quibus plus de ſplendore, gravitate, aliiſque accerſitis ornamentis, quam de verborum ornatu ſolicitus fuiſſe apparet, exempla produxiſſem, niſi vererer, ne multitudine modum ipſa excederet oratio. Ipſa autem oratio *ad Philippi epiſtolam & ejus legatos*, quam Callimachus *de Haloneſo* inſcribit, (cujus initium; Ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, οὐκ ἔστιν ὅπως αἱ αἰτίαι, ἃς Φίλιππος αἰτιᾶται) tota ſimplex eſt, & ad amuſſim Lyſiæ characterem expreſſit: raro autem novitatem, magnificentiam, gravitatem, & alias virtutes, quas adhibere Demoſthenes ſolet, oſtentat. Quomodo autem hi inter ſe differant, & quomodo diſcernere licebit, qua ratione Lyſiam in dictione Demoſthenes, cum debito & neceſſario loquendi modo utitur, ſuperet, cupies hoc forſitan intelligere. Naturalem quandam venuſtatem & elegantiam Lyſiæ orationes præ ſe ferunt, ut & anteà à me dictum eſt; qua alios omnes oratores ſuperat, præter Demoſthenem. Hæc autem elegantia, veluti auſtralis quidam ventus, ultra exordium narrationemque non extenditur. Cum vero ad confirmationem deſcendit, paulatim deficit; tandem circa finem in concitatis affectibus omnino exſtinguitur: non enim nervoſa eſt, nec valida. in Demoſthene vero vires magnæ, venuſtas etiam ſatis multa; ut venuſtate ſatis eum vincat, nervoſitate & robore omnino antecellat. Hæc ſecunda eſt obſervatio, qua quis Demoſthenis loquendi modum, cum debite loquitur & prout res exigit, queat dignoſcere. non enim ut novitatem & ſupervacaneam locutionem, & omnes non ad rem pertinentes elegantias

a Legendum videtur, καὶ τῶν ἄλλων ἃ πᾶσι τοῖς Λυσιακοῖς ἐπανθεῖ λόγοις: & ſequenti verſu πολλὴ αὐτοῖς μοῖρα. *Sylb.* b Si adverbialiter malis πότερον, per me licet. *Sylb.* c Clauſulæ hujus, ſi mendo caret, ſententia eſt; *cognoſcas ex iis argumentis quibus ego rem perſpectam habeo.* (alloquitur autem *Ammæum*, ſicut infra in epilogo) cujuſmodi locutione *Demoſthenes* infra p. 176. [juxta *Ed. Sylb.*] quoque utitur. *Sylb.* d Rectius, ὁ δὲ πρὸς τὴν ἐπιστολήν: ut ſignificet orationem, qua orator reſpondet ad Philippi epiſtolam. *Sylb.* Hæc etiamnum exſtat, & in libris vulgatis inſcribitur *de Haloneſo*: ſed rectius fortaſſe (ut inquit *Libanius*) inſcriberetur, *reſponſio ad Philippi epiſtolam.* Idemque ille, contra quam ſentit *Dionyſius*, hanc orationem *Hegeſippo* potius quam *Demoſtheni* adſcribendam eſſe arbitratur. Videſis *Argumentum Libanii.* e In exemplari pro τῇ perperam eſt τῇ. *Sylb.* f Incluſa δὲ deeſt in exempl. Sic p. 280. v. 26. deeſt in eodem articulus τὰ. ſic enim hic τὰ ἑπόμενα dicit, ut pag. ſeq. v. 48. τὰ συνεπτόμενα. *Sylb.* g *Scil.* χάριτι: & mox ἐκείνῳ, *ſc.* τόνῳ.

h Scil.

elegantias omittit; ita & magnitudinem & nervos: ſed adeo firmiter & conſtanter eos adhibet, ut vel ei adnati, vel ipſa exercitatione ad dictionem parati & in promptu eſſe videantur. nam eos cum proportione quadam intendit & remittit. Et hæc, quæ dico, perſpicua ſunt,ita ut exemplis nullis opus ſit rem aſſerere.

XIV. Jam autem de medio illo ſtylo aliquid dicamus, quem ab Iſocrate, & prius à Thraſymacho, demum à Platone imperfectum mutuatus Demoſthenes, quantum humano ingenio fas erat, perfecit. cujus rei multa aliquis exempla proferre queat ex orationibus *in Philippum* aliiſque publicis, plurima & pulcerrima ex oratione *pro Cteſiphonte*: (hæc enim optime & maxime temperata in verbis compoſita videtur) ſi ſatis temporis habuiſſem, & verba ipſa appoſuiſſem. Sed cum etiam multa & quidem neceſſaria omiſerim, hoc etiam relinquam, breviſſimis modo exemplis uſurus, & dicis gratia dicturus. Exempla è medio genere petita ſunt, hæc ex accuſatione *adverſus Æſchinem*: "Semper quidem par eſt proditores, & eos qui ſe muneribus corrumpi patiuntur, Athenienſes, odiſſe & punire. & hoc præſertim tempore ſi fieret, multis hominibus magnam publice utilitatem afferret. Gravis enim & periculoſus, Athenienſes, morbus Græciam invaſit, qui magnam opem diligentiamque à vobis efflagitat &c." Ex oratione etiam *adverſus Ariſtocratem*: "Multa apud nos ſunt talia, qualia apud alios non reperiuntur; unum porro maxime proprium & ſanctiſſimum Areopagitarum judicium, de quo tot præclaræ narrationes, tum fabuloſæ, tum noſtris teſtimoniis confirmatæ, dicendæ ſunt, quot de ullo alio in terris judicio &c". Ex oratione autem *de Immunitate*: "Primum igitur Cononem intuemini, utrum par ſit, vel illum virum, vel res ab eo geſtas reprehendi, ac donationes illi factas abrogari. Is enim, ut è veſtrum quibuſdam, qui æquales illius fuerunt, audire licet, poſt populi è Pyræeo reditum, urbe noſtra imbecilla &c." Ex oratione autem *de Corona*: "Sed quæ antequam ego me reipublicæ traderem, & conciones ad populum haberem, Philippus invaſit & occupavit, jam præteribo. Eorum autem, quæ jam ab eo tempore, quo ego ad remp. acceſſi, occupare prohibitus eſt,mentionem faciam,& de iis dicam,ſi hoc præpoſuero: Magnam,Athenienſes, Philippus prærogativam habuit. nam Græcos, non aliquos ſed univerſos, ingens proditorum & largitionibus inhiantium, hominum diis inviſorum, copia exſtitit, qualis vix antea fuit" &c.

XV. Hunc ſtylum egregie convenienter-

λαγὴν καὶ περιττολογίαν, καὶ πάντας τοὺς ἐπιθέτους ἐκδύεται κόσμους, οὕτως καὶ τὸ μέγεθος καὶ τὸν τόνον· ἀλλ' ἔστιν ᵃ αὐτῆς ἀναφαίρετος οὗτος, εἴτ' ἄρα συγγενής, εἴτ' ἀσκήσει παρὼν εἰς ῥῆσιν. ἐπιτάσεις μέν τοι καὶ ἀνέσεις λαμβάνει τινὰς ἀναλόγους. καὶ ταῦτ' ἤδη γνώριμα οἷς λέγω, καὶ οὐθὲν δεόμεθα παραδειγμάτων.

ιδʹ. ᵇὭστε περὶ μὲν τοῦ μεταξὺ τῶν ἄκρων ἑκατέρου, ὃν ἀτελῆ παραλαβὼν ὁ Δημοσθένης παρ' Ἰσοκράτους τε καὶ ἔτι πρότερον Θρασυμάχου καὶ τελευταίου Πλάτωνος, ἐτελείωσεν ὅσον ἦν ἀνθρωπίνῃ φύσει δυνατόν, πολλὰ μὲν ἄν τις ἐκ τῶν ΚΑΤΑ ΦΙΛΙΠΠΟΥ δημηγοριῶν, πολλὰ δ' ἐκ τῶν δημοσίων λόγων παραδείγματα λάβοι· πλεῖστα δὲ καὶ κάλλιστα ἐκ τῆς ΠΕΡΙ ΚΤΗΣΙΦΩΝΤΟΣ ᶜἀπολογίας· οὗτος γὰρ δή μοι δοκεῖ καλλίστῃ καὶ μετριωτάτῃ κατασκευῇ λέξεως κεχρῆσθαι ὁ λόγος· εἰ μὲν οὖν χρόνον ἀρκοῦντα εἶχον, καὶ τὰς λέξεις αὐτὰς ἂν παρετίθην. πολλῶν δέ μοι καὶ ἀναγκαίων ἔτι καταλειπομένων, τοῦτο μὲν ἐάσω, δείγμασι δὲ μόνον ἐν τῷ παρόντι χρήσομαι βραχυτάτοις, ὡς ἐν εἰδόσι λέγων. ἔστι δὴ τὰ τοιαῦτα τοῦ μέσου χαρακτῆρος παραδείγματα, ἐκ μὲν ᵈ ΤΗΣ ΑΙΣΧΙΝΟΥ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑΣ· "Ἀεὶ μὲν γάρ, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, προσήκει μισεῖν καὶ κολάζειν τοὺς προδότας καὶ δωροδόκους· μάλιστα δὲ νῦν ἐπὶ τοῦ καιροῦ τούτου γένοιτ' ἄν, καὶ πάντες ὠφελήσειεν ἀνθρώπους κοινῇ. νόσημα γάρ, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, δεινὸν ἐμπέπτωκεν εἰς τὴν Ἑλλάδα, καὶ χαλεπὸν καὶ πολλῆς τινος εὐτυχίας καὶ παρ' ὑμῶν ἐπιμελείας δεόμενον"· καὶ (τὰ) ἑπόμενα τούτοις. ἐκ δὲ τῆς ΑΡΙΣΤΟΚΡΑΤΟΥΣ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑΣ· "Πολλὰ μὲν δὴ παρ' ἡμῖν ἐστι τοιαῦτα, οἷα οὐχ ἑτέρωθι· ἓν δ' οὖν ᵉἰδιώτατον πάντων καὶ σεμνότατον, τὸ ἐν Ἀρείῳ πάγῳ δικαστήριον, περὶ οὗ τοσαῦτα ἐστὶν (εἰπεῖν) καλὰ παραδεδομένα καὶ μυθώδη, καὶ ὧν αὐτοὶ μάρτυρές ἐσμεν, ὅσα περὶ οὐδενὸς ἄλλου δικαστηρίου"· καὶ τὰ ἑξῆς. ἐκ δὲ τοῦ ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΑΤΕΛΕΙΩΝ λόγου· "Πρῶτον μὲν τοίνυν Κόνωνα σκοπεῖτε, εἰ ἄρα ᶠἄξιον καταμεμψαμένους ἢ τὸν ἄνδρα, ἢ τὰ πεπραγμένα (αὐτῷ,) ἄκυρόν τι ποιῆσαι τῶν ἐκείνῳ δοθέντων. οὗτος γὰρ (ἀνήρ,) ὡς ὑμῶν τινων ἔστιν ἀκοῦσαι, τῶν κατὰ ᵍ τὴν αὐτὴν ἡλικίαν ὄντων, μετὰ 172 τὴν τοῦ δήμου κάθοδον, τὴν ἐκ Πειραιέως, ἀσθενοῦς ἡμῶν τῆς πόλεως οὔσης· καὶ τὰ ἀκόλουθα". ἐκ δὲ τῆς ΠΕΡΙ ΚΤΗΣΙΦΩΝΤΟΣ ἀπολογίας· "Ἃ μὲν οὖν πρὸ τοῦ πολιτεύεσθαι (καὶ) δημηγορεῖν ἐμὲ προύλαβε καὶ κατέσχε Φίλιππος, ἐάσω· οὐδὲν γὰρ ἡγοῦμαι τούτων (εἶναι) πρὸς ἐμέ· ἃ δὲ ἀφ' ἧς ἡμέρας ἐπὶ ταῦτα ἐπέστην ἐγώ, ʰ διεκώλυον λαβεῖν, ταῦτα ἀναμνήσω, καὶ (περὶ) τούτων ὑφέξω λόγον, τοσοῦτον ὑπειπών· πλεονέκτημα, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, μέγα ὑπῆρξε Φιλίππῳ. παρὰ γὰρ τοῖς Ἕλλησιν, οὔ τισιν, ἀλλὰ πᾶσιν ὁμοίως, ⁱ φορὰ προδοτῶν καὶ δωροδόκων καὶ θεοῖς ἐχθρῶν ἀνθρώπων συνέβη, ὅσην οὐδείς τὸ πρότερον μέμνηται γεγονυῖαν· καὶ τὰ συνεπόμενα τούτοις.

ιεʹ. ᵏ Τοῦτον ἔγωγε τὸ χαρακτῆρα, εἴ τις μὴ μά-

a Scil. τῆς Δημοσθένους διαλέκτου. b Illud ὥστε redundare mihi videtur. c In editis aliis hoc modo diſtinguitur: ἀπολογίας. οὗτος γὰρ —— ὁ λόγος. εἰ μὲν — παρετίθην· πολλῶν &c. d *Sc.* ex oratione *de Falſa Legatione*. e Vulgatæ editiones *Demoſthenis* habent ἰδιαίτατον: & mox ὑπὲρ οὗ. Ex eiſdem verſu 30. additum incluſum εἰπεῖν. V. 32. ὁ περὶ τῶν ἀτελειῶν λόγος eſt oratio *adverſus Leptinem* de immunitatibus. *Sylb.* f Perperam in exempl. eſt ἄξιον μέμψασθαι μεμψαμένους. Sequens αὐτῷ additum ex vulg. editt. itidemque ἀνήρ v. 35. *Sylb.* g In exemplari eſt τὴν αὐτῶν. Ibidem mox vulg. editt. habent ἐκ τοῦ Πειραιῶς. Ex eiſdem v. 3. addita incluſa καί. *Sylb.* h In eiſdem paſſive legitur διεκωλύθη: & mox, καὶ τούτων ὑφέξω λόγον, ſine præpoſitione. *Sylb.* i Eædem habent, φορὰν, προδ. — συνέβη γενέσθαι, καὶ τοσαύτην, ὅσην οὐδείς πω πρότ. μ. *Sylb.* k Mutilus videtur locus, primum enim ἐπίκρισις requiri videtur, talis quæpiam: τοῦτον ἔγωγε τὸν χαρακτῆρα, ὡς μετρίως καὶ προσφυῶς κεκραμένον, μάλιστα ἀποδέχομαι: deinde progreſſio ad ſequentia: περὶ δὲ τῶν ἑτέρων, εἴ τις ἔροιτό με τὴν αἰτίαν, δ. De auditorum vero diverſitate quod ſequitur, tractatum etiam in præcedenti libro, p. 261. v. 48. *Sylb.*

a Ἐπι-

λιστα ἀποδέχοιτο τὴν αἰτίαν, δι᾽ ἣν οὔτε τὰ Θουκυδίδου ἐκεῖνα, περιττὰ καὶ ἐξηλλαγμένα τοῦ συνήθους, κράτιστα ἡγοῦμαι, οὔτ᾽ ἐπὶ τοῖς Λυσιακοῖς τοῖς ἰσχνοῖς καὶ συνεσπασμένοις, τὴν τελείαν τῆς λέξεως ἀρετὴν τίθεμαι, τοῦτ᾽ ἂν εἴποιμι πρὸς αὐτόν· οἱ συνιόντες εἰς τὰς ἐκκλησίας καὶ τὰ δικαστήρια καὶ τοὺς ἄλλους συλλόγους, ἔνθα πολιτικῶν δεῖ λόγων, οὔτε δεινοὶ καὶ περιττοὶ πάντες εἰσί, καὶ τὸν Θουκυδίδου νοῦν ἔχοντες, οὔθ᾽ ἅπαντες ἰδιῶται, καὶ κατασκευῆς λόγων γενναίων ἄπειροι· ἀλλ᾽ οἱ μὲν, ἀπὸ γεωργίας· οἱ δ᾽, ἀπὸ θαλαττουργίας· οἱ δ᾽, ἀπὸ τῶν βαναύσων τεχνῶν συνερρυηκότες· οἷς ἁπλούστερον καὶ κοινότερον διαλεγόμενος, μᾶλλον ἄν τις ἀρέσαι. τὸ γὰρ ἀκριβὲς καὶ περιττὸν καὶ ξένον, καὶ πᾶν ὅ,τι μὴ συνήθες αὐτοῖς ἀκούειν τε καὶ λέγειν, ὀχληρῶς διατίθησιν αὐτούς· καὶ ὥσπερ τι τῶν πάνυ ἀνιαρῶν ἐδεσμάτων ἢ ποτῶν ἀποστρέφει τοὺς στομάχους, οὕτως ἐκεῖνα ὀχληρῶς διατίθησι τὰς ἀκοάς. οἱ δέ, πολιτικοί τε, καὶ ἀπ᾽ ἀγορᾶς καὶ διὰ τῆς ἐγκυκλίου παιδείας ἐληλυθότες· οἷς οὐκ ἔνι τὸν αὐτὸν ὄνπερ ἐκείνοις διαλέγεσθαι τρόπον, ἀλλὰ δεῖ τὴν ἐγκατάσκευον καὶ περιττὴν καὶ ξένην διάλεκτον τούτοις προσφέρειν. εἰσὶ μὲν οὖν ἴσως ἐλάττους οἱ τοιοῦτοι τῶν ἑτέρων, μᾶλλον δὲ πολλοστὸν ἐκείνων μέρος· καὶ τοῦτο οὐδεὶς ἀγνοεῖ· οὐ μὴν καταφρονεῖσθαί γε διὰ ταῦτα ἄξιοι. ὁ μὲν οὖν τῶν ὀλίγων καὶ εὐπαιδεύτων στοχαζόμενος λόγος, οὐκ ἔσται τῷ φαύλῳ καὶ ἀμαθεῖ πλήθει πιθανός· ὁ δὲ τοῖς πολλοῖς καὶ ἰδιώταις ἀρέσκειν ἀξιῶν, καταφρονηθήσεται πρὸς τῶν χαριεστέρων· ὁ δ᾽ ἀμφότερα τὰ κριτήρια πείθειν ζητῶν, ἧττον ἀπολεύξεται τοῦ τέλους. ἔστι δὲ οὗτος, ὁ μεμιγμένος ἐξ ἀμφοτέρων τῶν χαρακτήρων. διὰ ταῦτα ἐγὼ τὴν οὕτως κατεσκευασμένην λέξιν μετριωτάτην εἶναι τῶν ἄλλων νενόμικα· καὶ τῶν λόγων τούτους μάλιστα ἀποδέχομαι, τοὺς πεφευγότας ἑκατέρου τῶν χαρακτήρων τὰς ὑπερβολάς.

ιϛ΄. Εἰρηκὼς δὲ κατ᾽ ἀρχὰς ὅτι μοι δοκοῦσιν Ἰσοκράτης τε καὶ Πλάτων κράτιστα τῶν ἄλλων ἐπιτετηδευκέναι τοῦτο τὸ γένος τοῦ χαρακτῆρος, καὶ προαγαγεῖν μὲν αὐτὸ ἐπὶ μήκιστον, οὐ μὴν καὶ τελειῶσαι· ὅσα δ᾽ ἐνέλιπεν ἐκείνων ἑκάτερος, ταῦτα Δημοσθένην ἐξειργασμένον [a] ἐπιδείξειν ὑποσχόμενος, ἐπὶ τοῦτ᾽ ἤδη πορεύσομαι, τὰς ἄριστα δοκούσας ἔχειν παρ᾽ ἑκατέρῳ τῶν ἀνδρῶν λέξεις προχειρισάμενος, καὶ ἀντιπαραθεὶς αὐταῖς τὰς Δημοσθένους ὅσαι παρὰ τὰς αὐτὰς συνετάχθησαν ὑποθέσεις· ἵνα μᾶλλον αἱ τῶν ἀνδρῶν προαιρέσεις τε καὶ δυνάμεις γένωνται καταφανεῖς, τὴν ἀκριβεστάτην βάσανον ἐπὶ τῶν ὁμοίων ἔργων λαβοῦσαι.

ιζ΄. Εἰσαγέσθω δὲ πρῶτος Ἰσοκράτης, καὶ τούτου λαμβανέσθω λέξις [b] ἐκ τοῦ τε ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΕΙΡΗΝΗΣ λόγου, χαριέστατα δοκοῦσα ἔχειν· ἣν αὐτὸς ἐν τῷ ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΑΝΤΙΔΟΣΕΩΣ λόγῳ προφέρεται, μέγα ἐπ᾽ αὐτῇ φρονῶν· δι᾽ ἧς συγκρίνει τὴν ἐπὶ τῶν προγόνων πολιτείαν τῇ τότε καθεστώσῃ, καὶ τὰς πράξεις τὰς παλαιὰς ἀντιπαρατίθησι ταῖς νέαις, τὰς μὲν ἀρχαίας ἐπαινῶν, τὰς δ᾽ ἐν τῷ καθ᾽ ἑαυτὸν χρόνῳ μεμφόμενος, τῆς τε μεταβολῆς τῆς ἐπὶ τὰ χείρω τοὺς δημαγωγοὺς ἀποφαίνων αἰτίους, ὡς οὐ τὰ κράτιστα εἰσηγουμένους,

que temperatum & commixtum maxime probo, de aliis ſi quis me interroget cauſam, cur nec ſublimia illa & novata Thucydidea optima cenſeam, nec in Lyſiacis illis tractis & divulſis perfectam dictionem conſtituam, hoc ei reſponderem. Non omnes, qui ad populares conciones, judicia, alioſque conventus, ubi civilibus orationibus opus eſt, veniunt, graves & ſublimes ſunt, neque Thucydidis ingenium habent, neque etiam omnes imperiti, & compoſitionis oratoriæ ignari ſunt: ſed hi quidem à re ruſtica, alii à re nautica, alii ab aliis opificiis confluunt; quibus magis is qui ſimplicius & vulgarius dicit, placebit. At omnis accurata conſtructio, varietas, redundantia, ac novitas, & ea demum omnia, quæ nec audire nec dicere conſueverunt, moleſte illis accidunt; & ut ſtomachus inſuavem cibum vel potum reſpuit, ſic & eorum aures moleſte hæc audiunt. Alii vero ſunt civiles, quique forum tractaverunt, & omnium artium liberalium genere inſtructi; quibus non eodem ſemper, ſicut illis, modo dicendum eſt: ſed elaboratum, & excellens, & novum loquendi genus illis depromendum. Sunt fortaſſe illi aliis pauciores, & iſtorum maxima pars eſt, idque nemo ignorat; non ideo tamen contemnendi ſunt. Oratio ſane à paucis doctiſque expetita, ignobili & indoctæ plebeculæ non videbitur veriſimilis: qui autem populo & imperitis cupiet placere, à doctioribus exſibilabitur: qui autem utriuſque voluntati conabitur ſatisfacere, neutrum conſequetur. Hic autem orator ex utroque dicendi genere compoſitus eſt. ideoque dictionem ejus tali modo temperatam & compoſitam cæteris omnibus præſtare exiſtimavi; & eas illius orationes maxime probo, quæ nimirum neutro genere valde excellere & eminere volunt.

Auditorum differentia.

XVI. Dixi autem initio, Platonem Iſocratemque præ cæteris hoc dicendi genus quam rectiſſime coluiſſe, magnumque ei quidem incrementum dediſſe, non tamen omnino ad ſummum perduxiſſe. Quæ vero uterque perficienda aliis reliquit, ea Demoſthenem noſtrum perfeciſſe me demonſtraturum pollicitus, illud oſtendere incipiam cum primum orationes, quæ apud utrumque optimæ videntur, produxero, & eis orationes Demoſthenis, quas ad idem argumentum compoſuit, oppoſuero: ut inſtitutum eorum & facultatem evidentius perſpicias, quæ valde affines inter ſe ſunt.

XVII. Proferam primum Iſocratem; ejuſque orationis partem, quæ *de Pace* eſt, & optima omnium habetur, excutiam: (quam ipſe orationem, in ea quæ de *de Permutatione*, citat, magnum quid & ſublime de illa ſentiens) qua nimirum remp. majorum cum ea quæ tunc erat, & res geſtas antiquas cum recentibus comparat, antiquas laudat, præſentes redarguit, oſtendens oratores tum deterioris mutationis cauſam exſtitiſſe, quod non optima quæque dicerent, ſed populum ad

Iſocratis oratio de Pace.

[a] Ἐπιδείξειν pro ἀποδείξειν, ſupra quoque notatum aliquoties. Seq. v. exemplar habet ἑκατέρων: minus apte. *Sylb.* [b] Rectius ἐκ τοῦ ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΕΙΡΗΝΗΣ, ſublata conjunctione τε. *Sylb.*

ad voluptatem & delicias incitarunt. Sed cum æquo longior ea ſit comparatio, quæ maxime ad rem ſunt ponam. Ita porro incipit: “Quis enim obſecro eſt, qui peregre “adveniens, & noſtri erroris expers adhuc, “ſi his rebus de improviſo interveniat, “nonne delirare nos & inſanire arbitretur? “qui cum res præclare à majoribus geſtas “laudi nobis ducamus, & remp. noſtram eo “nomine celebrare poſſumus, tantum abeſt “ut eos ulla ex parte imitemur, ut plane “contraria faciamus. Nam illi quidem pro “Græcis contra barbaros pugnare non deſtiterunt: nos vero eos, qui in Aſia victum quæritabant, huc retractos, contra “Græcos duximus. Illi dum Græcis urbibus “libertatem reſtituunt, dum opem ferunt, “Græciæ principatum acceperunt: nos qui “ſervitute eas premimus, qui plane diverſum “agimus, indignamur, eundem honorem no“bis non haberi: cum inter dicta & facta “noſtra atque illorum tantum interſit, ut “ipſi pro conſervandis Græcis patriam “deſerere non dubitarint, & terra marique “barbaros vicerint; cum nos ne pro no“ſtris divitiis dimicare velimus, verum o“mnes quidem imperio premere ſtudemus, “ſed militare recuſamus. Ac nemo fere eſt “mortalium omnium, quem bello non la“ceſſamus, ſed rei militaris exercitationem “prorſus negligimus: & cum hi quorum “operas conducimus, partim exſules, partim “transfugæ, partim omni flagitiorum gene“re cooperti, huc confluxerint, (ſic animati, “ut ſi quis plus ſtipendii numeret, ejus “ductu nos oppugnaturi ſint) adeo tamen “eos diligimus, ut etiamſi liberis noſtris “vim aut injuriam fecerint, pœnas eos dare “nollemus; ſed illorum rapinis & violen“tiæ & avaritiæ (tametſi nobis crimini da“ri ſoleat quod illi commiſerint) adeo non “ſuccenſemus, ut lætemur etiam, ſi quid “eos hujuſmodi perpetraſſe audierimus. In “eam denique ſtultitiam incidimus, ut ipſi, “annonæ penuria laborantes, peregrinum “alere militem ſtudeamus, & à ſociis no“ſtris per injuriam tributa extorqueamus, “quæ mercedem communibus omnium ho“ſtibus numeremus. Poſtremo tanto dete“riores ſumus majoribus noſtris, non lau“datis illis tantum, ſed iis etiam qui in “odio fuerunt: ut illi, ſi quibus inferre bel“lum decreviſſent, quamvis auro & argen“to refertum eſſet ærarium, tamen ſuis cor“poribus exſequenda, quæ ſtatuerant, cen“ſerent; nos ad tantam egeſtatem redacti, “in tanta civium multitudine, perinde ut “magnus rex conductitiis exercitibus uta“mur. Illi, claſſe in mare deducta, pere“grinos & ſervos navibus agendis præficie-

ἀλλὰ καὶ πρὸς ἡδονὴν τῷ πλήθει δημαγωγοῦντας. μακροτέρας δὲ οὔσης τῆς συγκρίσεως, αὐτὰ τὰ κυριώτατα ὑπ' ἐμοῦ παρειλήπται. ἔστι δὲ ταυτί· “Τίς γὰρ [a] (ἂν) ἄλλοθεν ἐπελθὼν, καὶ “μὴ (πω) συνδιεφθαρμένος ἡμῖν, ἀλλ' ἐξαίφνης ἐπιστὰς “τοῖς γινομένοις, οὐκ ἂν μαίνεσθαι καὶ παραφρονεῖν ἡμᾶς νομί“σειεν; οἳ φιλοτιμούμεθα μὲν ἐπὶ τοῖς τῶν προγόνων ἔργοις, καὶ τὴν “πόλιν ἐκ τῶν τότε πραχθέντων ἐγκωμιάζειν ἀξιοῦμεν, οὐδὲν “δὲ τῶν αὐτῶν ἐκείνοις πράττομεν, ἀλλὰ πᾶν τοὐναντίον. οἱ “μὲν γὰρ, ὑπὲρ τῶν Ἑλλήνων τοῖς βαρβάροις πολεμοῦντες διε“τέλεσαν· ἡμεῖς δὲ, τοὺς ἐκ τῆς Ἀσίας τὸν βίον ποριζομένους, “ἐκεῖθεν ἀναστήσαντες, ἐπὶ τοὺς Ἕλληνας ἠγάγομεν. κα- 173 “κεῖνοι μὲν, ἐλευθεροῦντες τὰς πόλεις τὰς Ἑλληνίδας, καὶ βοη“θοῦντες [b] αὐταῖς, τῆς ἡγεμονίας ἠξιώθησαν· ἡμεῖς δὲ, καταδου“λούμενοι, καὶ τἀναντία τοῖς τότε πράττοντες, ἀγανακτοῦμεν “εἰ μὴ τὴν αὐτὴν ἐκείνοις τιμὴν ἕξομεν. οἳ τοσοῦτον ἀπολε“λείμμεθα καὶ τοῖς ἔργοις καὶ ταῖς διανοίαις τῶν κατ' ἐκεῖνον τὸν “χρόνον γενομένων, ὅσον οἱ μὲν, ὑπὲρ τῆς τῶν Ἑλλήνων σωτηρίας “τήν τε πατρίδα τὴν [c] ἑαυτῶν ἐκλιπεῖν ἐτόλμησαν, καὶ “μαχόμενοι καὶ ναυμαχοῦντες τοὺς βαρβάρους ἐνίκη“σαν· ἡμεῖς δ', οὐδ' ὑπὲρ τῆς ἡμετέρας (αὐτῶν) πλεο“νεξίας κινδυνεύειν ἀξιοῦμεν· ἀλλ' ἄρχειν μὲν ἁπάντων “ζητοῦμεν, στρατεύειν δ' οὐκ ἐθέλομεν. καὶ πόλεμον μὲν “μικροῦ δεῖν πρὸς πάντας ἀνθρώπους ἀναιρούμεθα, πρὸς “δὲ τοῦτον οὐχ ἡμᾶς αὐτοὺς ἀσκοῦμεν· ἀλλ' ἀνθρώπους τοὺς “μὲν ἀπόλιδας, τοὺς δ' αὐτομόλους, τοὺς δ' ἐκ τῶν ἄλλων “κακουργιῶν συνερρυηκότας· οἷς [d] ὁπόταν τινὲς διδῶσι πλείω “μισθὸν, μετ' ἐκείνων ἐφ' ἡμᾶς ἀκολουθήσουσιν· ἀλλ' ὅμως “οὕτως αὐτοὺς ἀγαπῶμεν, ὥσθ' ὑπὲρ μὲν τῶν παίδων τῶν “ἡμετέρων, [e] εἴπερ τινὲς ἐξαμαρτάνοιεν, οὐκ ἂν ἐθελήσαιμεν “δίκας ὑποσχεῖν· ὑπὲρ δὲ τῆς ἐκείνων ἁρπαγῆς καὶ βίας “καὶ [f] παρανομίας μελλόντων τῶν ἐγκλημάτων ἐφ' ἡ“μᾶς [g] ἥκειν, οὐχ ὅπως ἀγανακτοῦμεν, ἀλλὰ καὶ χαίρομεν, “ὅταν ἀκούσωμεν αὐτοὺς τοιοῦτόν τι διαπεπραγμένους. “εἰς τοῦτο δὲ μωρίας ἐληλύθαμεν, ὥστ' αὐτοὶ μὲν ἐνδεεῖς “ἐσμεν τῶν καθ' ἡμέραν, ξενοτροφεῖν δὲ ἐπικεχειρήκαμεν· “καὶ τοὺς συμμάχους τοὺς ἡμετέρους αὐτῶν [h] (ἰδίᾳ) λυμαι“νόμεθα, καὶ δασμολογοῦμεν, ἵνα τοῖς ἁπάντων κοινοῖς “(ἀνθρώπων) ἐχθροῖς τὸν μισθὸν ἐκπορίζωμεν. τοσού“τῳ δὲ (καὶ) χείρους ἐσμὲν τῶν προγόνων, οὐ μόνον τῶν εὐδοκι“μησάντων, ἀλλὰ καὶ τῶν μισηθέντων, ὅσον ἐκεῖνοι μὲν, εἰ πο“λεμεῖν πρός τινας ψηφίσαιντο, μεστῆς οὔσης ἀργυρίου καὶ “χρυσίου τῆς ἀκροπόλεως, ὅμως ὑπὲρ τῶν δοξάντων “τοῖς αὐτῶν σώμασιν ᾤοντο δεῖν κινδυνεύειν· ἡμεῖς δ', “εἰς [i] (τοσαύτην ἀπορίαν ἐληλυθότες, καὶ) τοσοῦτοι “τὸ πλῆθος ὄντες, ὥσπερ βασιλεὺς ὁ μέγας, μισθωτοῖς “χρώμεθα τοῖς στρατοπέδοις. καὶ τότε μὲν, εἰ τριήρεις [k] ἐπλη“ροῦμεν, τοὺς μὲν ξένους καὶ τοὺς δούλους ναύτας ἐνεβιβά-ζομεν,

a Incluſa ἂν abeſt à vulg. editt. *Iſocratis*: & rurſus ex eiſdem ſeq. v. additum πω: ſicut etiam ſupra in *Iſocrate*, p. 162. v. 14. at non item infra in repetitione, p. 284. v. 19. Mox verſu 5. exemplar habet γινομένοις: minus convenienter. ſermo enim eſt de præſentibus. *Sylb.* *b* Exemplar accuſandi caſu habet αὐτὰς, etiam infra in repetitione, p. 284. v. 36. contra ſyntaxeως conſuetudinem. *Sylb.* *c* Vulg. editt. habent τὴν αὐτῶν. Ex eiſdem v. 20. additum αὐτῶν. Verſu mox ſequenti eædem habent στρατεύεσθαι, forma paſſiva. *Sylb.* & v. 23. ἅπαντας pro πάντας. *d* Eædem habent ὁπόταν τις πλείονα μισθὸν διδῷ, μετ' ἐκείνου ἐφ' ἡμ. ἀκ. *Sylb.* *e* In vulg. ἤν περί τινας. *f* Eædem pro παραν. habent πλεονεξίας. *Sylb.* *g* Eædem habent ἥξειν: & v. 33. διαπεπραχότας. *Sylb.* In editis nonnullis διαπεπραγμένους. *h* Incluſum ἰδίᾳ abeſt à vulg. editionibus: itidemque v. 38. ἀνθρώπων, & καὶ v. 39. *Sylb.* *i* Incluſa deſunt in exemplari: at non item infra in repetitione, p. 285. v. 14. *Sylb.* *k* Vulg. editt. habent πληροῖεν: itidemque in ſeq. εἰσεβίβαζον & ἐξέπεμπον. *Sylb.*

a Poſt

"ζομεν, τοὺς δὲ πολίτας μεθ' ὅπλων ἐξεπέμπομεν· νῦν δὲ, τοῖς μὲν ξένοις ὁπλίταις χρώμεθα, τοὺς δὲ [a] πολίτας ἐλαύνειν ἀναγκάζομεν· ὥσθ', ὁπόταν [b] ἀναβαίνωσιν εἰς τὴν τῶν πολεμίων, οἱ μὲν ἄρχειν τῶν Ἑλλήνων ἀξιοῦντες, ὑπηρέσιον ἔχοντες ἐκβαίνουσιν· [c] (οἱ δὲ τοιοῦτοι τὰς φύσεις ὄντες, οἵους ὀλίγῳ πρότερον διῆλθον, μεθ' ὅπλων κινδυνεύουσιν.) ἀλλὰ γὰρ [d] (καὶ) τὰ κατὰ τὴν πόλιν ἰδὼν ἄν τις καλῶς διοικούμενα, καὶ περὶ τῶν ἄλλων θαρσήσειεν, ἀλλ' οὐκ ἂν ἐπ' αὐτοῖς τούτοις μάλιστ' ἀγανακτήσειεν; οἵτινες αὐτόχθονες μὲν εἶναι φαμὲν, καὶ τὴν πόλιν ταύτην προτέραν οἰκισθῆναι τῶν ἄλλων· προσῆκον δ' ἡμᾶς [e] εἶναι τῶν ἄλλων παράδειγμα τοῦ καλῶς τε καὶ τεταγμένως πολιτεύεσθαι, χεῖρον καὶ ταραχωδέστερον τὴν ἡμετέραν αὐτῶν διοικοῦμεν, τῶν ἄρτι τὰς πόλεις οἰκιζόντων. καὶ σεμνυνόμεθα μὲν καὶ [f] μεγαλοφρονοῦμεν ἐπὶ τῷ βέλτιον τῶν ἄλλων γεγονέναι· ῥᾷον δὲ μεταδίδομεν τοῖς βουλομένοις ταύτης τῆς εὐγενείας, ἢ Τριβαλλοί τε καὶ Λευκανοὶ τῆς [g] (αὐτῶν) δυσγενείας".

ιη'. Ἡ μὲν οὖν Ἰσοκράτους λέξις ἡ κάλλιστα τῶν ἄλλων δοκοῦσα ἔχειν, τοιαύτη τίς ἐστι, πολλῶν μὲν ἕνεκα θαυμάζειν ἀξία· καθαρεύει τε γὰρ εἴ τις ἄλλη τοῖς νοήμασι, καὶ τὴν διάλεκτόν ἐστιν ἀκριβής· φανερά τ' ἐστὶ καὶ κοινή· καὶ τὰς ἄλλας ἀρετὰς ἁπάσας περιείληφεν ἐξ ὧν ἂν μάλιστα γένοιτο διάλεκτος σαφής· πολλοὺς δὲ καὶ τῶν ἐπιθέτων κόσμων ἔχει. καὶ γὰρ ὑψηλὴ, καὶ σεμνὴ, καὶ ἀξιωματικὴ, καλλιρρήμων τε, καὶ ἡδεῖα, καὶ εὔμορφος ἀποχρώντως ἐστίν· οὐ μὴν τελεία γε κατὰ τοῦτο τὸ μέρος· ἀλλ' ἔστιν ὧν ἄν τις αὐτὴν ὡς ἐλλιπόντων μέμψαιτο, καὶ οὐ μὰ Δία τῶν φαυλοτάτων. πρῶτον μὲν, τῆς συντομίας· στοχαζομένη γὰρ τοῦ σαφοῦς, ὀλιγωρεῖ πολλάκις τοῦ μετρίου· ἐχρῆν δὲ ὁμοίως προνοεῖν ἀμφοτέρων. μετὰ τοῦτο, τῆς συστροφῆς· ὑπτία γάρ ἐστι καὶ [h] ἐπαγωγικὴ καὶ περιρρέουσα τοῖς νοήμασιν, ὥσπερ εἰσὶν αἱ τῶν ἱστορικῶν· ἡ δ' ἐναγώνιος στρογγύλη τε εἶναι βούλεται, καὶ συγκεκροτημένη, καὶ μηδὲν
174 ἔχουσα κολπῶδες. ἔτι πρὸς τούτοις κἀκεῖνα πρόσεστι τῷ ἀνδρί. ἄτολμός ἐστι περὶ τὰς τροπικὰς κατασκευὰς, καὶ ψοφοδεὴς, καὶ οὐκ εἰσφέρεται τόνους κραταιούς· καίτοι γε τοῖς ἀθληταῖς τῆς ἀληθινῆς λέξεως ἰσχυρὰς τὰς ἁφὰς προσεῖναι δεῖ, καὶ ἀφύκτους τὰς λαβάς. παθαίνειν τε οὐ δύναται τοὺς ἀκροωμένους ὁπόσα βούλεται· τὰ πολλὰ δὲ οὐδὲ βούλεται· πείθεται δὲ ἀποχρῆν τῷ πολιτικῷ διάνοιαν ἀποδείξασθαι σπουδαίαν, καὶ ἦθος ἐπιεικές· καὶ τυγχάνει μέντοι γε τούτων ἑκατέρου· δεῖ γὰρ τἀληθῆ μαρτυρεῖν. ἦν δὲ ἄρα πάντων ἰσχυρότατον τῷ μέλλοντι πείθειν δῆμον ἢ δικαστήριον, ἐπὶ τὰ πάθη τοὺς ἀκροατὰς ἀγαγεῖν. οὐδὲ δὴ τοῦ πρέποντος ἐν ἅπασιν ἐπιτυγχάνει· ἀνθηρὰν δὲ καὶ θεατρικὴν ἐκ παντὸς ἀξιῶν εἶναι τὴν διάλεκτον, ὡς τῆς ἡδο-

"bant, cives armis ornatos mittebant: nos conductitiis militibus gravem armaturam damus, cives remigrare cogimus. unde fit, ut in hoſtilem agrum ingreſſi, qui ſibi imperium in Græcos arrogant, nauticum inſtrumentum geſtent: illi vero talibus ingeniis præditi, qualia paulo ante deſcripſimus, armati in acie verſentur. At vero domi reſpublica ſic adminiſtratur, ut in eam intuenti bona ſpes fiat etiam de cæteris? imo illud ipſum eſt, quod maxime indigneris. Nam cum nos indigenas eſſe atque hanc urbem ante cæteras eſſe conditam dicamus, & nos univerſis exemplum præbere conveniat bonæ ordinatæque reip. noſtram civitatem deterius & perturbatius adminiſtramus iis qui oppida modo condunt. Splendore porro natalium ſuperbimus, & aliis generoſiores eſſe volumus: ſed facilius quibuſvis hanc nobilitatem impertimus, quam Triballi aut Lucani ſuam ignobilitatem".

Cenſura orationis Iſocratis de Pace.

XVIII. Hæc quidem Iſocratis eſt oratio, quæ cæteris omnibus præſtare videtur, & multis de cauſis admiratione digna eſt. In ſententiis enim magis pura eſt quam cæterorum, in loquendo accurata, aperta, communis, & omnes virtutes undique colligit, quibus ſermo apertior reddi ſolet: multa etiam ornamenta adſcititia continet. nam & ſublimis & gravis, & plurimum habens dignitatis, & fluens, & ſuavis, & venuſta ſatis: licet in hoc genere etiam non adeo perfecta ſit, cum in ea ſint nonnulla, ob quæ eam imperfectionis non nemo arguat, nec id in rebus parvi momenti. Primum quidem nimiæ brevitatis accuſabitur: nam cum perſpicuitati ſtudet, ſæpe modum excedit, cum æqualiter utramque virtutem adhibere debuiſſet. deinde nimiæ contorſionis; humi enim pene repit & ſerpit, ac ſententiis circumfluit, quale eſt loquendi genus hiſtoricum: forenſis autem dictio rotunda, contorta, incitata, & denſa ſit, & ſine anfractibus recta fluat, oportet. Quin etiam hæc in eo reprehenduntur. In conſtructionibus figuratis nimis timidus eſt & formidoloſus, neque vehementius incitatiuſve dicere audet; tametſi athletis orationis veræ ineſſe lacertos oporteat, & comprehenſiones quas non facile effugias. Auditoribus non tantum quantum vellet affectum movet, ſæpe etiam omnino aliquos facere recuſat: verum forenſi oratori, ſi ſimplices ſententias miteſque affectus proferat, ſufficere putat: & utrumque hoc aſſecutus eſt: fatendum eſt enim, quod res eſt. Plurimum tamen accederet roboris oratori, qui perſuadere populo vel judicibus conatur, ſi affectus graves & patheticos orationi immiſceret. Deinde nec in omnibus decorum ſervat: ſed cum dictionem floridam & ſpectatu dignam efficere ſatagit, quaſi ipſa ſola venuſtas

[a] Poſt πολίτας in exemplari è ſuperioribus repetitum commation iſtud, μεθ' ὅπλων ἐξεπέμπομεν: perperam. *Sylb.* [b] Vulg. editt. habent ἀποβαίνωσιν: ſicut infra quoque legitur p. 285. v. 37. *Sylb.* [c] Incluſa, omiſſa hic erant in exemplari: at non infra p. 285. v. 39. *Sylb.* [d] Incluſa καὶ abeſt à vulg. editt. & mox habent ἄν τις ἰδών. *Sylb.* [e] Vulg. editt. habent ἅπασιν εἶναι παράδειγμα τ. *Sylb.* [f] Eædem ſoluta compoſitione habent μέγα φρονοῦμεν, & mox γεγονέναι τῶν ἄλλων. *Sylb.* [g] Incluſum αὐτῶν additum ex eiſdem editionibus. Λευκανοὺς *Lucanos* agnoſcit ibidem etiam *Wolfii* verſio. ubi ſiquis miretur ab *Iſocrate* cum Triballis conjungi *Lucanos*, hæc afferri poterit ratio: quod mari tantum diremptæ ſunt iſtæ gentes, ſunt autem Triballi gens Illyrica, ut Lucani Samnitica, teſte *Strabone*. *Sylb.* [h] Pro ἐπαγωγικὴ ſupra legitur ἀπαγωγικὴ, p. 270. v. 35. perperam hic in exemplari ſcriptum ἐπαγικὴ, omiſſa tertia ſyllaba. *Sylb.*

venuſtas eleganſque compoſitio orationi robur addat; interdum à debito decoro deflectit. Non enim eundem unaquæque res dicendi modum deſiderat; ſed ut hominum corporibus ipſa veſtis, ita etiam ipſis ſententiis nomina accommodanda ſunt. Neque enim auditores venuſtate omni ex parte delectare, ac verborum ſuavium inſigniumque delectus, omneſque periodos numeroſa rotunditate concludere, & theatralibus figuris orationem conveſtire, ubique expedit: quod nos poëtæ heroici, tragici & lyrici, cæterique carminum artifices ſatis docent; cum non tantum de venuſtate & gratia, quantum de veritate & ſinceritate ſoliciti ſint.

XIX. An vero hæc recte judicarim, & an revera hiſce virtutibus orator ille careat, videre poterit, cui orationem paulo ante poſitam latius viſum fuerit examinare. Initio primam ſententiam, quæ paucis verbis efferri poterat, producit periphraſtice & dilatat, bis terque eadem dicendo. Erat in hoc primo membro, ſcil. *Τίς γὰρ ἂν ἄλλοθεν ἐπελθὼν*, illud, *Καὶ μὴ συνδιεφθαρμένος ἡμῖν, ἀλλ' ἐξαίφνης ἐπιστὰς τοῖς γινομένοις*. nam poteſtate & valore hæc eadem ſunt. Et in hoc, *Οἱ φιλοτιμούμεθα μὲν ἐπὶ τοῖς τῶν προγόνων ἔργοις*, illud, *Καὶ τὴν πόλιν ἐκ τῶν τότε πραχθέντων ἐγκωμιάζειν ἀξιοῦμεν*. nam idem eſt omnino *φιλοτιμεῖσθαι* & *ἐπαινεῖν*. Et in hoc, *Οὐδὲν δὲ τῶν αὐτῶν ἐκείνοις πράττομεν*, iſtud, *Ἀλλὰ πᾶν τοὐναντίον*. alterutrum enim horum dixiſſe ſuffeciſſet. Quinetiam licebat è duabus unam periodum & breviorem & gratiorem compoſuiſſe, hoc modo: *Τίς γὰρ ἂν ἄλλοθεν ἐπελθὼν, οὐκ ἂν μαίνεσθαι νομίσειεν ἡμᾶς· οἱ φιλοτιμούμεθα μὲν ἐπὶ τοῖς τῶν προγόνων ἔργοις, οὐδὲν δὲ τῶν αὐτῶν ἐκείνοις πράττομεν*; Hujuſmodi fere ſupplementa in ſingulis periodis continentur, quæ etiamſi abeſſent, nihil ſenſui decederet, quæ efficiunt potius, ut inepta magis compoſitio & periodi magis affectatæ videantur. Itaque ad hunc modum longa nimis oratio. lata vero & tarda quo modo? *Κἀκεῖνοι μὲν ἐλευθεροῦντες τὰς πόλεις τὰς Ἑλληνίδας, καὶ βοηθοῦντες αὐταῖς, τῆς ἡγεμονίας ἠξιώθησαν· ἡμεῖς δὲ, καὶ καταδουλούμενοι καὶ τἀναντία τοῖς τότε πράττοντες, ἀγανακτοῦμεν εἰ μὴ τὴν αὐτὴν ἐκείνοις τιμὴν ἕξομεν*. Hæc deducta magis conſtringere, & rotundiora facere ſic potuiſſet: *Κἀκεῖνοι, μὲν ἐλευθεροῦντες τὴν Ἑλλάδα καὶ σώζοντες, ἐπὶ τὴν ἡγεμονίαν προσῆλθον· ἡμεῖς δὲ, καταδουλούμενοι καὶ διολλύντες, ἀγανακτοῦμεν εἰ μὴ τῶν ἴσων τευξόμεθα*. Et ſententia quæ ſequitur latius dicta eſt, & tarde procedit: *Οἱ τοσοῦτον ἀπολελείμμεθα καὶ ταῖς διανοίαις καὶ τοῖς ἔργοις τῶν κατ' ἐκεῖνον τὸν χρόνον γενομένων, ὅσον οἱ μὲν ὑπὲρ τῆς τῶν Ἑλλήνων ἐλευθερίας τήν τε πατρίδα τὴν ἑαυτῶν ἐκλιπεῖν ἐτόλμησαν, καὶ μαχόμενοι καὶ ναυμαχοῦντες, τοὺς βαρβάρους ἐνίκησαν*. Potuiſſet hanc latitudinem & longitudinem contraxiſſe, & ſic dixiſſe: *Οἱ τοσούτῳ χείρους ἐσμὲν τῶν προγόνων, ὅσον οἱ μὲν, ὑπὲρ τοῦ σῶσαι τοὺς*

νῆς ἅπαν ἐχούσης ἐν λόγοις τὸ κράτος, ἀπολείπεταί ποτε τοῦ πρέποντος. οὐχ ἅπαντα δέ γε τὰ πράγματα τὴν αὐτὴν ἀπαιτεῖ διάλεκτον· ἀλλ' ἔστιν ὥσπερ σώμασι πρέπουσά τις ἐσθὴς, οὕτως καὶ νοήμασιν ἁρμόττουσά [a] τις ὀνομασία. τὸ δ' ἐκ παντὸς ἡδύνειν τὰς ἀκοὰς, εὐφώνων τε καὶ [b] ἐκλέκτων ὀνομάτων ἐκλογὴ, καὶ πάντα ἀξιοῦν εἰς εὐρύθμους κατακλείειν περιόδων ἁρμονίας, καὶ διὰ τῶν θεατρικῶν σχημάτων καλλωπίζειν τὸν λόγον, οὐκ ἦν πανταχῆ χρήσιμον· ἀλλὰ τοῦτό γε διδάσκουσιν ἡμᾶς καὶ οἱ τὰ ἔπη, καὶ οἱ τὰς τραγῳδίας, καὶ οἱ τὰ μέλη τὰ σπουδαῖα γράψαντες, οὐ τοσαύτην ποιούμενοι τῆς ἡδονῆς [c] δόσιν, ὅσην τῆς ἀληθείας.

ιθʹ. Εἰ δ' ὀρθῶς ἐπιλογίζομαι ταῦτ' ἐγὼ, καὶ ἔστιν ἐν ταύταις ταῖς ἀρεταῖς ἐνδεέστερος ὁ ἀνὴρ, πάρεστι τῷ βουλομένῳ σκοπεῖν ἐπὶ τῆς ἀρτίως παρατεθείσης λέξεως ποιουμένῳ τὴν ἐξέτασιν. εὐθέως οὖν τὴν πρώτην διάνοιαν ὀλίγοις ὀνόμασιν ἐξενεχθῆναι δυναμένην, μακρὰν ποιεῖ, κυκλογραφῶν, καὶ δὶς ἢ τρὶς τὰ αὐτὰ λέγων. [d] ἐνῆν μὲν οὖν ἐν τῷ πρώτῳ κώλῳ τῷ, "Τίς γὰρ ἂν ἄλλοθεν ἐπελθὼν", τὸ, "Καὶ μὴ συνδιεφθαρμένος ἡμῖν, ἀλλ' ἐξαίφνης ἐπιστὰς τοῖς γινομένοις"· δυνάμει γὰρ ἄμφω ταὐτά. καὶ ἐν τῷ, "Οἱ φιλοτιμούμεθα μὲν ἐπὶ τοῖς τῶν προγόνων ἔργοις", τὸ, "Καὶ τὴν πόλιν ἐκ τῶν τότε πραχθέντων ἐγκωμιάζειν ἀξιοῦμεν"· τὸ γὰρ αὐτὸ "Φιλοτιμεῖσθαι" καὶ "Ἐπαινεῖν". καὶ ἐν τῷ, "Οὐδὲν δὲ τῶν αὐτῶν ἐκείνοις πράττομεν", τὸ, "Ἀλλὰ πᾶν τοὐναντίον". ἤρκει γὰρ αὐτῶν εἰρῆσθαι θάτερον. ἐξῆν τε γὰρ μίαν ἐκ τῶν δυεῖν ποιῆσαι περίοδον, καὶ συντομωτέραν καὶ χαριεστέραν· "Τίς γὰρ ἂν ἄλλοθεν ἐπελθὼν, οὐκ ἂν μαίνεσθαι νομίσειεν ἡμᾶς· οἱ φιλοτιμούμεθα μὲν ἐπὶ τοῖς τῶν προγόνων ἔργοις, οὐδὲν δὲ τῶν αὐτῶν ἐκείνοις πράττομεν"; πολλὰ τοιαῦτά ἐστι παραπληρώματα καθ' ἑκάστην ὀλίγου δεῖν περίοδον, οὐκ ἀναγκαίαν ἔχοντα χώραν, ἃ ποιεῖ τὴν [e] ἑρμηνείαν ἀμετροτέραν, τὴν δὲ περίοδον κομψοτέραν. μακρὰ μὲν οὖν ἡ λέξις οὕτως ἐστὶν αὐτῷ· πλατεῖα δὲ [f] (καὶ) ἀσυγκρότητος πῶς; "Κἀκεῖνοι μὲν, ἐλευθεροῦντες τὰς πόλεις τὰς Ἑλληνίδας, καὶ βοηθοῦντες αὐταῖς, τῆς ἡγεμονίας ἠξιώθησαν· ἡμεῖς δὲ, καὶ καταδουλούμενοι, καὶ τἀναντία τοῖς τότε πράττοντες, ἀγανακτοῦμεν εἰ μὴ τὴν αὐτὴν ἐκείνοις τιμὴν ἕξομεν". ταῦτα κεκολπωμένα σφίγξαι μᾶλλον ἦν, καὶ στρογγυλώτερα ὧδέ πως ποιῆσαι· "Κἀκεῖνοι μὲν, ἐλευθεροῦντες τὴν Ἑλλάδα καὶ σώζοντες, ἐπὶ τὴν ἡγεμονίαν προῆλθον· ἡμεῖς δὲ, καταδουλούμενοι καὶ διολλύντες, ἀγανακτοῦμεν εἰ μὴ τῶν ἴσων τευξόμεθα". καὶ ἡ μετὰ ταῦτα διάνοια πλατέως τε εἴρηται, καὶ ἀσυγκρότητός ἐστιν· "Οἱ τοσοῦτον ἀπολελείμμεθα καὶ ταῖς διανοίαις καὶ τοῖς ἔργοις τῶν κατ' ἐκεῖνον τὸν χρόνον γενομένων, ὅσον οἱ μὲν ὑπὲρ τῆς τῶν Ἑλλήνων ἐλευθερίας τήν τε πατρίδα τὴν ἑαυτῶν ἐκλιπεῖν ἐτόλμησαν, καὶ μαχόμενοι καὶ ναυμαχοῦντες, τοὺς βαρβάρους

"[g] ἐνίκησαν" . . . . . αὐτῆς ἐπιστρέψαι τὸ πλάτος, οὕτως ἐξενεγκών· "Οἱ τοσούτῳ χείρους ἐσμὲν

a Pro *τις ὀνομασία* in exemplari eſt *τοῖς ὀνόμασι*: mendoſe. *Sylb.* *b* Ἐκλέκτων, quod ferri alioqui poteſt, ſuſpectum redderet ſequens *ἐκλογή*. *Sylb.* *c* Δόσιν infra quoque ſic uſurpatum, p. 192, & 194. [juxta *Ed. Sylb.*] ſed valde metuo ne mendoſe pro *φροντίδα*. *Sylb.* *d* Ἐνῆν (inquit *Sylb.*) pro *inerat* ſeu *continebatur*, uſurpatum etiam infra p. 178. [juxta *Ed. Sylb.*] *e* Ἑρμηνείαν retinere nil vetat, pro *ἀπαγγελίαν* ſcilicet. ſiquis tamen *ἁρμονίαν* malit, id eſt *σύνθεσιν*, fruatur ſuo judicio. *Sylb.* *f* Incluſa καὶ abeſt ab exemplari. ſed inſerendam eſſe ſatis ſuperque conſtat. Verſu mox ſequenti idem exemplar contra morem habere *βοηθοῦντες αὐτάς*, ſupra quoque monui, ad p. 282. v. 12. *Sylb.* *g* Si poſt *ἐνίκησαν* inſeras *ἐδύνατο γὰρ*, plena erit ſententia. Pro *ἐπιστρέψαι* quoque rectius fortaſſe legemus *συστρέψαι*, ut paulo poſt, p. 285. v. 6. quod idem *σφίγξαι τὰ κεκολπωμένα* v. 39.

a Poſ-

"τῶν προγόνων, ὅσον ἐκεῖνοι μὲν, ὑπὲρ τοῦ σῶσαι τοὺς Ἕλληνας, τήν τε πατρίδα τὴν ἑαυτῶν ἐξέλιπον, καὶ μαχόμενοι πρὸς τοὺς βαρβάρους ἐνίκησαν". μυρία καὶ ταύτης ἔστι λαβεῖν τῆς ἀσθενείας δείγματα· ἔξω γὰρ ὀλίγων τινῶν, οἷς οὐκ ἐκ προνοίας μᾶλλον ἢ κατ' αὐτοματισμὸν συμβέβηκε τὸ συνεστράφθαι, τἄλλα ἐν πλάτει λέγεται.

κ'. Ἄτονος δὲ δὴ καὶ λαβὰς οὐ κραταιὰς ἔχουσά[a] πως ἐστὶν ἡ λέξις, τῷ ἐπιφέρειν τινὰ τοῖς εἰρημένοις διάνοιαν ταύτην· "Τοσοῦτον δὲ χείρους ἐσμὲν τῶν προγόνων, οὐ μόνον τῶν εὐδοκιμησάντων, ἀλλὰ καὶ τῶν μισηθέντων, ὅσον ἐκεῖνοι μὲν, εἰ πολεμεῖν[b] πρός τινα ψηφίσαιντο, μεστῆς οὔσης ἀργυρίου καὶ χρυ-
175 σίου τῆς ἀκροπόλεως, ὅμως ὑπὲρ τῶν δοξάντων τοῖς ἑαυτῶν σώμασιν ᾤοντο δεῖν κινδυνεύειν· ἡμεῖς δὲ, εἰς τοσαύτην ἀπορίαν ἐληλυθότες, καὶ τοσοῦτοι τὸ πλῆθος ὄντες, ὥσπερ βασιλεὺς ὁ μέγας, μισθωτοῖς χρώμεθα τοῖς στρατοπέδοις". φέρε δὲ πῶς ἐνῆν αὐτὴν[c] εἰπεῖν στρογγυλωτέραν; "Ἀλλὰ ταῦτα μὲν ἴσως χείρους ἐσμὲν τῶν προγόνων, τὰ δ' ἄλλα βελτίους· οὐ λέγω τῶν εὐδοκιμησάντων· πόθεν γάρ; ἀλλὰ τῶν μισηθέντων. καὶ τίς οὐκ οἶδεν ὅτι ἐκεῖνοι μὲν πλείστων ποτὲ πληρώσαντες χρημάτων τὴν ἀκρόπολιν, οὐ κατεμισθοφόρουν τὸν κοινὸν πλοῦτον εἰς τοὺς πολεμίους· ἀλλ' ἀπὸ τῶν ἰδίων εἰσφέροντες, ἔστιν ὅτε καὶ τοῖς ἑαυτῶν σώμασι κινδυνεύειν ἠξίουν· ἡμεῖς δὲ, οὕτως ὄντες ἄποροι, καὶ τοσοῦτοι τὸ πλῆθος, μισθοφόροις τοῖς στρατεύμασι πολεμοῦμεν, ὥσπερ καὶ βασιλεὺς ὁ μέγας". ἀλλὰ μὴν ὅτι γε ἄψυχός ἐστιν ἡ διάλεκτος αὐτοῦ, καὶ οὐ παθητικὴ, πνεύματός τε, οὗ μάλιστα δεῖ τοῖς ἐναγωνίοις λόγοις, ἐλαχίστην ἔχουσα μοῖραν, οἴομαι μὲν ἔγωγε καὶ χωρὶς ὑπομνήσεως ἅπασιν εἶναι φανερόν. εἰ δὲ ἄρα καὶ παραδειγμάτων δεῖ, πολλῶν ὄντων ἅ τις ἂν εἰπεῖν ἔχοι, μιᾷ διανοίᾳ χρησάμενος ἀρκεσθήσομαι. διαδέχεται δὴ τὴν ὀλίγῳ πρότερον ἐξετασθεῖσαν ἀντίθεσιν ἑτέρα τοιαύτη τις ἀντίθεσις· "Καὶ τότε μὲν, εἰ τριήρεις ἐπληροῦμεν, τοὺς μὲν ξένους καὶ δούλους ναύτας ἐνεβιβάζομεν, τοὺς δὲ πολίτας μεθ' ὅπλων ἐξεπέμπομεν· νῦν δὲ τοῖς μὲν ξένοις ὁπλίταις χρώμεθα, τοὺς δὲ πολίτας ἐλαύνειν ἀναγκάζομεν. ὥσθ', ὁπόταν ἀποβαίνωσιν εἰς τὴν τῶν πολεμίων, οἱ μὲν ἄρχειν τῶν Ἑλλήνων ἀξιοῦντες, ὑπηρέσιον ἔχοντες ἐκβαίνουσιν· οἱ δὲ τοιοῦτοι τὰς φύσεις ὄντες, οἵους ὀλίγῳ πρότερον εἶπον, μεθ' ὅπλων κινδυνεύουσιν". ἐν τούτοις οὐ μέμφομαι τὸν ἄνδρα τοῦ[d] λήμματος· γενναία γὰρ ἡ διάνοια, καὶ δυναμένη κινῆσαι πάθος· τὸ δὲ τῆς λέξεως λεῖον καὶ μαλακὸν, αἰτιῶμαι. τραχεῖαν γὰρ ἔδει καὶ πικρὰν εἶναι, καὶ πληγῇ τι παραπλήσιον ποιεῖν· ἡ δ' ἔστιν ὑγρὰ καὶ ὁμαλὴ, καὶ ὥσπερ ἔλαιον ἀψοφητὶ διὰ τῆς ἀκοῆς ῥέουσα, θέλγειν[e] γέτοι καὶ ἡδύνειν ζητοῦσα τὴν ἀκοήν. ἀλλ' ἐν τοῖς σχήμασιν ἔχει τοὺς ἀγῶνας, πολλοῖς οὖσι καὶ ποικίλοις· καὶ διὰ τούτων παθαίνει τοὺς ἀκούοντας; πολλοῦ γε καὶ δεῖ. τὰ γὰρ ἐκλύοντα μάλιστα[f] τὴν δύναμιν αὐτοῖς, καὶ ἀποστρέφοντα τὴν ἀκοὴν, τουτέστι τὰ μειρακιώδη πάρισα, καὶ τὰ ψυχρὰ ἀντίθετα, καὶ τὰ παραπλήσια τούτοις, αὐτίκα ἐν αὐτῇ ταύτῃ τῇ λέξει, περὶ ἧς ὁ λόγος.

Ἕλληνας, τήν τε πατρίδα τὴν ἑαυτῶν ἐξέλιπον, καὶ μαχόμενοι πρὸς τοὺς βαρβάρους ἐνίκησαν. Plurima ejuſdem vitii exempla apud eum reperire poſſum, in quibus ſe ipſo longe inferior eſt, in nimia ſcilicet ſententiarum productione: exceptis admodum paucis, quæ non conſulto potius quam caſu breviter dicta ſunt, cum cætera omnia longis dilatationibus ampliarit.

XX. Oratio denique ejus elumbis eſt, & acribus deſtituta commiſſuris, eo quod iis quæ prius dixit, hujuſmodi mox ſententiam ſubjungat: *Τοσοῦτον δὲ χείρους ἐσμὲν τῶν προγόνων, οὐ μόνον τῶν εὐδοκιμησάντων, ἀλλὰ καὶ τῶν μισηθέντων, ὅσον ἐκεῖνοι μὲν, εἰ πολεμεῖν πρός τινα ψηφίσαιντο, μέσης οὔσης ἀργυρίου καὶ χρυσίου τῆς ἀκροπόλεως, ὅμως ὑπὲρ τῶν δοξάντων τοῖς ἑαυτῶν σώμασιν ᾤοντο δεῖν κινδυνεύειν· ἡμεῖς δὲ, εἰς τοσαύτην ἀπορίαν ἐληλυθότες, καὶ τοσοῦτοι τὸ πλῆθος ὄντες, ὥσπερ βασιλεὺς ὁ μέγας, μισθωτοῖς χρώμεθα τοῖς στρατοπέδοις.* Age, quomodo hæc brevius dici potuiſſent? *Ἀλλὰ ταῦτα μὲν ἴσως χείρους ἐσμὲν τῶν προγόνων, τὰ δ' ἄλλα βελτίους· οὐ λέγω τῶν εὐδοκιμησάντων· πόθεν γάρ; ἀλλὰ τῶν μισηθέντων. καὶ τίς οὐκ οἶδεν ὅτι ἐκεῖνοι μὲν πλείστων ποτὲ πληρώσαντες χρημάτων τὴν ἀκρόπολιν, οὐ κατεμισθοφόρουν τὸν κοινὸν πλοῦτον εἰς τοὺς πολέμους· ἀλλ' ἀπὸ τῶν ἰδίων εἰσφέροντες, ἔστιν ὅτε καὶ τοῖς ἑαυτῶν σώμασι κινδυνεύειν ἠξίουν· ἡμεῖς δὲ, οὕτως ὄντες ἄποροι, καὶ τοσοῦτοι τὸ πλῆθος, μισθοφόροις τοῖς στρατεύμασι πολεμοῦμεν, ὥσπερ καὶ βασιλεὺς ὁ μέγας.* Quin etiam tenuem eſſe ejus loquendi rationem, nec affectibus refertam, & parum ſpiritus, qui in orationibus foro & contentionibus accommodatis requiritur, habere, arbitror vel me tacente clarum eſſe. Si vero exemplis opus ſit, multa ſunt, quæ quis poſſet proferre, ſed unicam ſententiam ſufficere puto. Sequitur antitheſim paulo ante poſitam alia hujuſmodi: *Καὶ τότε μὲν, εἰ τριήρεις ἐπληροῦμεν, τοὺς μὲν ξένους καὶ δούλους ναύτας ἐνεβιβάζομεν, τοὺς δὲ πολίτας μεθ' ὅπλων ἐξεπέμπομεν· νῦν δὲ τοῖς μὲν ξένοις ὁπλίταις χρώμεθα, τοὺς δὲ πολίτας ἐλαύνειν ἀναγκάζομεν. ὥσθ', ὁπόταν ἀποβαίνωσιν εἰς τὴν τῶν πολεμίων, οἱ μὲν ἄρχειν τῶν Ἑλλήνων ἀξιοῦντες, ὑπηρέσιον ἔχοντες ἐκβαίνουσιν· οἱ δὲ τοιοῦτοι τὰς φύσεις ὄντες, οἵους ὀλίγῳ πρότερον εἶπον, μεθ' ὅπλων κινδυνεύουσιν.* Jam enim ejus aſſumptionem non reprehendo; egregia eſt enim ſententia, quæque affectum poſſet concitare: at dictionis lenitatem & mollitiem reprehendo. Debebat enim incitata eſſe & amara, & quaſi vulnus infligere: ſed ipſa fluida eſt, lenis, & inſtar olei ſine remora in aures influens, demulcere cupiens, & aures ſcilicet ſuavitate delectare. Sed in ipſis ſchematibus contenditne, quæ multa ac varia ſunt, illiſque auditores movet? Nequaquam. nam vim ejus maxime infringunt, & auditorum animos abſterrent puerilia illa comparia, & frigida epitheta, & ſimilia, idque in hac ipſa oratione, de qua eſt ſermo. quin & ipſa

a Poſſis etiam interrogative legere *πῶς ἐστὶν ἡ λέξις*. Ibid. ſequens *τινὰ* ſuperfluum videtur. *Sylb.* b Supra pluraliter ſcriptum *πρός τινας* p. 284. v. 41. *Sylb.* c Poſſis etiam legere *εἰπεῖν στρογγυλώτερον*: & v. 22. *εἰς τοὺς πολέμους*. *Sylb.* d *Λήμματος* reperitur etiam paulo poſt, v. 41. alioqui hoc loco maluerit forſan aliquis *λήματος*: præſertim cùm ſequatur, *γενναία γὰρ ἡ διάνοια*. *Sylb.* e *Γέτοι* accipiendum hic pro *ſcilicet, videlicet*. *γέ τι*, & *γ' ἔτι*, minus videntur apta. *Sylb.* f Legendum videtur *τὴν δύναμιν αὐτὴν*: vel *τὴν δύναμιν αὐτῆς*, ſcilicet *τῆς λέξεως*. *Sylb.*

ipſa tota res contraria eſt; & unaquæque periodus ex contrariis conſtat, ut auditorum aures moleſtia & nimietate affligat. Quod dico veriſſimum eſt. nam omnes ſententiæ periodique & aſſumptiones, ab his pene initiis incipiunt: Ἐκεῖνοι μὲν γάρ, Ἡμεῖς δέ, & Τοῦτο μέν, Τοῦτο δέ. Hæc ab initio ad finem uſque in orbem feruntur. nullique ſunt tropi, mutationes, & ſchematum varietates, quæ ſenſum ſolvunt. Multa alia quis in Iſocrate reprehendat vitia, quæ ille in dicendi modo commiſit. ſed hæc ſufficient.

Iſocratis cum Demoſthene collatio.

XXI. Producatur deinde Demoſthenes, & examinetur ejus dictio ex una orationum *in Philippum*; qua cum majorum rebus geſtis res ſui temporis, & novos oratores cum antiquis comparat, non ſingula majorum operâ novis opponens, nec omnia minuta comparatione conſectans, ſed in genere totam & univerſam materiam hoc modo: “Atqui conſiderate, Athenienſes, quæ capita rerum & ſuperiorum & horum temporum commemorari poſſint. brevis autem erit, & nota vobis oratio. Non enim alienis vos utentes exemplis, ſed domeſticis, Athenienſes, felices fieri licet. Illi igitur quibus non adulabantur oratores, quos non ita amabant, ut vos iſti nunc, quinque & ſexaginta annos Græcis volentibus imperarunt: amplius decies mille talenta in Arcem congeſſerunt: & regem iſtius provinciæ dicto audientē habuerunt: (ſicut æquum eſt parere Græcis barbarum) & multa præclaraque tropæa terra marique parta erexerunt, tum ipſi militarent: & ſoli mortalium eam rerum geſtarum gloriam, ad quam nullus invidiæ pateret aditus, reliquerunt. Et in tuenda Græcia fuere tales. In ipſa vero urbe quales & publicis & privatis in rebus ſe præbuerint, attendite. Publice igitur ædificia & ornamenta talia & tanta inſtruxere nobis fanorum, & quæ in his continentur donariorum, ut nihil ad eorum elegantiam à poſteris addi poſſit. Privatim autem adeo modeſti fuerunt, tantaque cura reipub. inſtitutum obſervarunt, ut ſi quis forte veſtrum Ariſtidis & Miltiadis & illuſtrium hominum ætatis illius ædes novit, cujuſmodi ſint, vicini ædibus non ſplendidiores videat. Neque enim rei familiaris amplificandæ gratia rempub. gerebant, ſed quiſque ſibi rem communem augendam eſſe putabat. Cum autem res Græcorum fideliter, religionem Deorum immortalium pie, commercia inter ſe æquabiliter adminiſtrarent, non injuria magnam ſibi felicitatem pepererunt. Tunc igitur

τό, τε πρᾶγμα ὅλον ἐστὶν [a] ἀντίκειται· καὶ τῶν περιόδων ἑκάστη δι' ἀντιθέτων κατεσκεύασται, ὥστ' ἀποκναίειν τοὺς ἀκούοντας ἀηδίᾳ καὶ κόρῳ. ὃ δὲ λέγω, τοιοῦτόν ἐστι. πάσης διανοίας καὶ περιόδου καὶ λήμματος αἵ τε ἀρχαὶ καὶ αἱ ἐπιφοραὶ τοιαῦταί εἰσιν· “Ἐκεῖνοι μὲν γάρ”, Ἡμεῖς δέ”, καὶ “Τοῦτο μέν”, “Τοῦτο δέ”. ταῦτ' ἀπὸ τῆς ἀρχῆς [b] ἕως τελευτῆς κύκλῳ· [c] καὶ τροπαὶ δὲ καὶ μεταβολαί, καὶ ποικιλίαι σχημάτων, ἃ πέφυκε λύειν τὸν τῆς διανοίας σκοπόν, οὐδαμοῦ. πολλὰ ἄν τις ἔχοι πολλὰ ἐπιτιμᾶν Ἰσοκράτει, τῶν περὶ τὴν διάλεκτον [d] ἐμμάτων. ἀλλὰ καὶ ταῦθ' ἱκανά.

κα'. Εἰσαγέσθω δὴ μετὰ τοῦτον ὁ Δημοσθένης, καὶ λαμβανέσθω κἀκείνου λέξις ἐκ μιᾶς τῶν [e] ΚΑΤΑ ΦΙΛΙΠΠΟΥ δημηγορείας, δι' ἧς καὶ αὐτὸς συγκρίνει τὰ καθ' ἑαυτὸν ἔργα τοῖς ἐπὶ τῶν προγόνων, καὶ τοὺς νέους δημαγωγοὺς τοῖς παλαιοῖς· οὐ καθ' ἓν ἔργον ἕκαστον ἀρχαῖον ἔργῳ καινῷ παρατιθείς, οὐδὲ πάντα μικρολογῶν συγκρίσει, ἀλλὰ ὅλη ποιούμενος ὅλην τὴν ἀντίθεσιν διεξοδικήν· οὕτως· “Καίτοι σκέψασθε, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ἅ τις ἂν κεφάλαια εἰπεῖν ἔχοι, τῶν τε ἐπὶ τῶν προγόνων [f] (ἔργων,) καὶ τῶν ἐφ' ἡμῶν. ἔσται δὲ βραχὺς (καὶ) γνώριμος ὑμῖν ὁ λόγος. οὐ γὰρ ἀλλοτρίοις χρωμένοις ὑμῖν παραδείγμασιν, ἀλλ' οἰκείοις, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, εὐδαίμοσιν ἔξεστι [g] γίγνεσθαι. ἐκεῖνοι τοίνυν, οἷς οὐκ ἐχαρίζοντο οἱ λέγοντες, οὐδ' ἐφίλουν αὐτοὺς ὥσπερ ὑμᾶς [h] οὗτοι νῦν, πέντε μὲν καὶ τετταράκοντα ἔτη τῶν Ἑλλήνων ἦρξαν ἑκόντων· πλείω δ' ἢ μύρια τάλαντα εἰς τὴν ἀκρόπολιν συνήγαγον· ὑπήκουε δὲ ὁ ταύτην τὴν χώραν ἔχων αὐτοῖς βασιλεύς, ὥσπερ ἐστὶ προσῆκον βάρβαρον Ἕλλησι· πολλὰ δὲ καὶ καλὰ καὶ [i] πεζοὶ καὶ ναυμαχοῦντες ἔστησαν τρόπαια αὐτοὶ στρατευόμενοι· μόνοι δ' ἀνθρώπων κρείττω τὴν ἐπὶ τοῖς ἔργοις δόξαν τῶν φθονούντων κατέλιπον. ἐπὶ μὲν δὴ τῶν Ἑλληνικῶν ἦσαν τοιοῦτοι· ἐν δὲ τοῖς κατὰ τὴν πόλιν αὐτήν, θεάσασθε ὁποῖοι ἔν [k] (τε) τοῖς κοινοῖς καὶ ἐν τοῖς ἰδίοις. [l] δημοσίᾳ μὲν τοίνυν οἰκοδομήματα καὶ κάλλη τοσαῦτα καὶ τοιαῦτα κατεσκεύασαν ἡμῖν ἱερῶν καὶ τῶν 170 ἐν τούτοις ἀναθημάτων, ὥστε μηδενὶ τῶν ἐπιγιγνομένων ὑπερβολὴν λειφθῆναι. ἰδίᾳ δὲ οὕτω σώφρονες ἦσαν καὶ σφόδρα ἐν τῷ τῆς πολιτείας ἤθει μένοντες, ὥστε τὴν Ἀριστείδου καὶ Μιλτιάδου καὶ τῶν τότε λαμπρῶν οἰκίαν, εἴ τις ἄρ' οἶδεν ὑμῶν ὁποία ποτ' ἐστίν, ὁρᾷ τῆς τοῦ γείτονος οὐδὲν σεμνοτέραν οὖσαν. οὐ γὰρ εἰς περιουσίαν αὐτοῖς ἐπράττετο τὰ τῆς πόλεως, ἀλλὰ τὸ κοινὸν αὔξειν ἕκαστος ᾤετο δεῖν. ἐκ δὲ τοῦ τὰ μὲν Ἑλληνικὰ πιστῶς, τὰ πρὸς τοὺς θεοὺς εὐσεβῶς, τὰ δ' ἐν αὐτοῖς ἴσως διοικεῖν, μεγάλην εἰκότως ἐκέκτηντο εὐδαιμονίαν. τότε μὲν δὴ

a Pro ἀντίκειται ſtructura & ſenſus poſtulant ἀντικείμενα, ſeu ἀντικειμένων. *Sylb.* b Malim cum articulo ἕως τῆς τελευτῆς, ut præcedit ἀπὸ τῆς ἀρχῆς. *Sylb.* c Neſcio an rectius αἱ τροπαὶ δέ. Ibidem mox in exemplari eſt ποικιλίαις, dandi caſu: parum congruenter. Sicut vero hic dicit, λύειν τὸν τῆς διανοίας σκοπόν. ita p. 191. [juxta *Ed. Sylb.*] παραμυθήσασθαι τὸν τῆς διανοίας σκοπόν. ut σκοπὸς hic ſit intenſior quædam ad rem propoſitam collimatio. οὐδαμοῦ ſequenti verſu cum mente auctoris pugnare videtur. ſed ſupra etiam, pag. 283. verſu 36. *Iſocratem* dixit eſſe ἄτολμον περὶ τὰς τροπικὰς κατασκευάς, καὶ ψοφοδεῆ. Verſu mox ſequenti pro poſteriore πολλὰ legendum videtur ἄλλα, vel πρὸς τούτοις. *Sylb.* d Pro corrupto ἐμμάτων exigua mutatione reponi poteſt σκεμμάτων. ſed neſcio an convenientius ſit ἁμαρτημάτων vel πλημμελημάτων. *Sylb.* In ora *Cod. Bodl.* ἐλλειμμάτων. e Phillippica hæc in vulgatis editt. *Demoſthenis* nominatur Olynthiaca tertia. *Sylb.* f Incluſum ἔργων, additum ex eiſdem editt. *Demoſthenis*: itidemque mox incluſa καί. Ibidem exemplar noſtrum in ſecunda perſona habet ἐφ' ὑμῶν: minus apte. *Sylb.* g Vulg. editt. habent γενέσθαι. *Sylb.* h In exemplari noſtro ſcriptum ὃν τοίνυν: nihil ad rem. Ibidem pro τετταράκοντα vulg. editt. habent ἑξήκοντα. Verſu 27. pro articulo ὁ perperam in exempl. eſt adverb. neg. οὐ. *Sylb.* i In vulg. editt. eſt πεζῇ: in exemplari, πεζοί, errore ambiguo. *Sylb.* k Incluſa τε, addita ex vulg. editt. *Sylb.* l In exempl. eſt δημόσια: quod non congruit ad ſeq. oppoſitum ἰδίᾳ, verſu 37. Eodem v. 37. vulg. editt. habent λελεῖφθαι. Ex eiſdem addita δὲ poſt ſequens ἰδίᾳ. Eædem v. 45. habent ἐκτήσαντο. *Sylb.*

a Incluſa

“δὴ τοῦτον τὸν τρόπον εἶχε τὰ πράγματα [a](ἐκείνοις, χρωμένοις οἷς εἶπον προστάταις.) νυνὶ δὲ πῶς ὑμῖν ὑπὸ τῶν χρηστῶν τῶν νῦν τὰ πράγματα ἔχει; ἆρά γε ὁμοίως καὶ παραπλησίως; [b] τὰ μὲν ἄλλα σιωπῶ, πολλὰ ἔχων εἰπεῖν· ἀλλ' ὅσης πάντες ὁρᾶτε ἐρημίας ἐπειλημμένοι, καὶ Λακεδαιμονίων μὲν ἀπολωλότων, Θηβαίων δ' ἀσχόλων ὄντων, τῶν δ' ἄλλων οὐδενὸς ὄντος ἀξιόχρεω περὶ τῶν πρωτείων ὑμῖν ἀντᾶραι· ἐξὸν (δ') ἡμῖν καὶ τὰ ἡμέτερα αὐτῶν ἀσφαλῶς ἔχειν, καὶ τὰ τῶν ἄλλων δίκαια βραβεύειν, ἀπεστερήμεθα μὲν χώρας οἰκείας, πλείω δ' ἢ χίλια καὶ πεντακόσια τάλαντα ἀνηλώκαμεν εἰς οὐδὲν δέον· οὓς δὲ ἐν τῷ πολέμῳ συμμάχους ἐκτησάμεθα, εἰρήνης οὔσης ἀπολωλέκασιν οὗτοι· ἐχθρὸν δ' ἐφ' ἡμᾶς αὐτοὺς τηλικοῦτον ἠσκήκαμεν. ἢ φρασάτω τις ἐμοὶ παρελθών, πόθεν ἄλλοθεν ἰσχυρὸς γέγονεν, ἢ παρ' ἡμῶν αὐτῶν ὁ Φίλιππος; ἀλλ' [c] ὦ τᾶν εἰ ταῦτα φαύλως, τά γε ἐν αὐτῇ τῇ πόλει νῦν ἄμεινον ἔχει. [d] καὶ τί δὴ εἰπεῖν τις ἔχοι; τὰς ἐπάλξεις ἃς κονιῶμεν, καὶ τὰς ὁδοὺς ἃς ἐπισκευάζομεν, καὶ κρήνας, καὶ λήρους; ἀποβλέψατε δὴ πρὸς τοὺς ταῦτα πολιτευομένους, ὡς οἱ μὲν ἐκ πτωχῶν πλούσιοι γεγόνασιν, οἱ δ' ἐξ ἀδόξων ἔντιμοι· ἔνιοι δὲ τὰς ἰδίας οἰκίας τῶν δημοσίων οἰκοδομημάτων σεμνοτέρας εἰσὶ κατεσκευασμένοι· ὅσῳ δὲ τὰ τῆς πόλεως ἐλάσσω γέγονε, τοσούτῳ τὰ τούτων ηὔξηται. τί δὴ τὸ πάντων αἴτιον τούτων; καὶ τί δή ποτ' εἶχεν ἅπαντα καλῶς τότε, καὶ νῦν οὐκ ὀρθῶς; ὅτι τὸ μὲν πρῶτον καὶ στρατεύεσθαι τολμῶν αὐτὸς ὁ δῆμος δεσπότης τῶν πολιτευομένων ἦν, [e](καὶ κύριος αὐτὸς ἁπάντων τῶν ἀγαθῶν καὶ ἀγαπητὸν ἦν) παρὰ τοῦ δήμου τῶν ἄλλων ἑκάστῳ καὶ τιμῆς καὶ ἀρχῆς καὶ ἀγαθοῦ τινος μεταλαβεῖν. νῦν δὲ τοὐναντίον, κύριοι μὲν τῶν ἀγαθῶν οἱ πολιτευόμενοι, καὶ διὰ τούτων ἅπαντα πράττεται· ὑμεῖς δὲ ὁ δῆμος ἐκνενευρισμένοι καὶ περιῃρημένοι χρήματα, συμμάχους, ἐν ὑπηρέτου καὶ προσθήκης μέρει γεγένησθε, ἀγαπῶντες [f]ἂν μεταδῶσι θεωρικὸν ὑμῖν, ἢ βοΐδια πέμψωσιν οὗτοι· καί, τὸ πάντων ἀνανδρότατον, τῶν ὑμετέρων αὐτῶν χάριν προσοφείλετε. οἱ δ' ἐν αὐτῇ τῇ πόλει καθείρξαντες ὑμᾶς, ἐπάγουσιν ἐπὶ ταῦτα, καὶ τιθασεύουσι, χειροήθεις αὐτοῖς ποιοῦντες. ἔστι δὲ οὐδέ ποτ' οἶμαι μέγα καὶ νεανικὸν φρόνημα λαβεῖν, μικρὰ καὶ φαῦλα πράττοντας. ὁποῖ' [g]ἄττα γὰρ (ἂν) τὰ ἐπιτηδεύματα τῶν ἀνθρώπων ᾖ, τοιοῦτον ἀνάγκη καὶ τὸ φρόνημα ἔχειν. ταῦτα, μὰ τὴν [h]Δήμητρα, οὐκ ἂν θαυμάσαιμι εἰ μείζων εἰπόντι μοι γένοιτο παρ' ὑμῶν βλάβη τῶν πεποιηκότων αὐτὰ ἑκάστῳ. οὐδὲ γὰρ παρρησία περὶ πάντων ἀεὶ παρ'

“ad hunc modum, dum illi, quos dixi, ſummæ reip. præerant, ſe res habuerunt. Nunc, cum lenes iſti præſint, quis rerum veſtrarum ſtatus eſt? Idemne & ſimilis? Ac cætera quidem taceo, cum haberem multa dicere. Sed quanquam in tantam incidimus ſolitudinem, quantam videtis omnes, cum & Lacædemonii perierint, & Thebani aliis rebus occupati ſint, & cæterorum nemo tantas vires habeat, ut nobiſcum de principatu contendere auſit; cumque nobis liceret & privata noſtra ſine periculo tenere, & reliquorum controverſias diſceptare, tamen privati ſumus noſtra provincia, & amplius MD. talenta nullo cum fructu inſumpſimus: & quos in bello ſocios paravimus, hi pacis tempore perierunt; & tantum erga nos hoſtem inſtruximus. Alioqui progreditur aliquis, & mihi dicat, unde, niſi per noſmet ipſos, ita ſunt auctæ opes Philippi? Sed heus tu, ſi hæc male ſe habeant, at urbanarum rerum ſtatus melior eſt. Ecquid autem dici queat? num propugnacula quæ tectorio inducimus, & viæ quas reficimus, & fontes, & nugæ? Eos quæſo intuemini, quorum hæc acta ſunt in repub. quorum alii è mendicis facti ſunt divites, alii ex obſcuris clari; nonnulli privatas ædes publicis ſubſtructionibus ſplendidiores compararunt: & quanto reſp. plus detrimenti cepit, tanto res iſtorum factæ ſunt ampliores. Quæ igitur cauſa eſt horum omnium? & cur tandem ſe omnia tum præclare habuerunt, & nunc haud recte? Primum quod & populus, cum ipſe militare auderet, dominus erat magiſtratuum, & bona omnia in ſua poteſtate habebat; & bene ſecum agi putabant cæteri omnes, ſi à populo & magiſtratum & honorem & beneficium aliquod eſſent conſecuti. Nunc contra bona omnia in poteſtate ſunt magiſtratuum, & per hos geruntur omnia; vos populus enervati, & pecunia ſociiſque ſpoliati, famuli & additamenti vicem obtinetis; contenti Theatrali pecunia, quam iſti vobis impertiunt, aut bucculis, ſi quas forte miſerint. & quod eſt omnium graviſſimum, cum ea vobis dantur, quæ ſunt veſtra; gratiam etiam habetis, quaſi beneficia in vos conferantur. Qui vero vos in hanc urbem tanquam carcerem incluſere, ad talia vos alliciunt, & cicurant, ut vos ad nutum paratos habeant. Neque vero mea quidem ſententia fieri unquam poteſt, ut magnos & generoſos animos ſumant ii, qui parvis & vilibus rebus occupantur. Nam qualiacunq; hominum ſtudia fuerint, talibus eos & animis eſſe præditos neceſſe eſt. Hæc profecto non mirabor, ſi mihi, quæ dixerim, plus apud vos nocuerint, quam iis qui ea fecerunt. Neque enim ſemper apud vos omnibus de rebus

[a] Incluſa in exemplari noſtro deerant. *Sylb.* [b] Vulg. editt. habent, καὶ τὰ μὲν ἄλλα σιωπῶ, πολλὰ ἂν ἔχ. εἰπ. & mox v. 8. ἡμῖν ἀντιτάξασθαι *ſe nobis opponere. Sylb.* [c] In ὦ τᾶν exemplar noſtrum ſecutus ſum. ſed reperiuntur etiam aliæ ejuſdem compellationis ſcripturæ, ut prolixius docui ad *Clenardum Anteſignani*. p. 219. v. 45. *Sylb.* [d] Vulg. editt. habent καὶ τί ἄν τις εἰπεῖν ἔχοι: & v. 20. λήρους: ut *Wolf.* quoque vertit *nugas.* Eædem ibid. pro ταῦτα habent τὰ τοιαῦτα: & ſeq. v. ὧν pro ὡς. *Sylb.* [e] Incluſa addita ſunt ex eiſdem editt. *Sylb.* [f] Eædem habent, ἐὰν μεταδιδῶσι θεωρικῶν: & v. 40. ὑπάγουσι. *Sylb.* [g] In ἄττα conſentit cum exemplari noſtro vulgata etiam ſcriptura. ſed rectius ἄττα: ſicut ſcilicet Ammonius ἄττα ſine aſpiratione ſignificare ait τινά: aſpiratum vero, ἅτινα. Sequens ἂν inſerta ex vulg. editt. *Sylb.* [h] In exemplari eſt Δήμητραν, contra flexionis regulam. Mox v. 48. pro ἑκάστῳ in vulg. editt. eſt γενέσθαι. *Sylb.*

Pro

"bus libere loqui libet. idque ego vel nunc "licuiſſe miror". Quis non aſſerat, hanc orationis partem per omnia Iſocratea eſſe præſtantiorem? Nam præſtantius & majori cum dignitate rem explicat & complectitur; verba magis collidit & contrahit & elaborat; robore majori uſus eſt & nervis fortioribus; & inania pueriliaque ſchemata devitat, quæ illa Iſocratis ultra modum conſectatur; maxime autem in rebus ſeriis, ubi vehementia affectibuſque opus eſt, hæc univerſim priorem antecellit. Equidem, quid de utriuſque dictione ſentiam, libere dicam: in quo me arbitror communem omnium, non meam unius opinionem, dicturum.

Comparatio dictionis Iſocratis ac Demoſthenis. Iſocratis orationes conſtantiam inducunt.

XXII. Cum aliquam orationem Iſocratis lego, ſive ex judicialibus, ſive popularibus, ſive ex iis quæ privatim adhortandi & monendi cauſa ad aliquos ſcripſit, ſedatus fio, & magnam conſtantiam induo, more eorum, qui ſpondaïcos modulos vel Doricas Lydiaſve harmonias audiunt. Quum autem Demoſthenis aliquam orationem arripio, numine pene quodam corripior, & huc & illuc agitor, variis affectibus immutatus, nunc diffidens, nunc contendens, nunc metuens, nunc contemnens, nunc odio inflatus, nunc miſericordia delinitus nunc benevolentia, nunc ira æſtuans & invidia, omneſque affectus aſſumens, qui hominum animos ſoliti ſunt occupare; & inſtar eorum, qui matris Magnæ, & Corybantia ſacra, hiſque ſimilia celebrant, (ſive illi, odore quodam, ſive ſono, ſeu ipſo dæmonum ſpiritu agitati, varias illas & diverſas inducant imaginationes) furere videor. Interdum ſane mecum ipſe conſideravi, quo tandem affectu hi, qui illum perorantem audiverunt, concitarentur. Cum enim nos, qui adeo ab illis tempore remoti ſumus, & quibus nihil eorum, quæ in orationibus commemorat, evenerit, ita rapiamur & trahamur, & eo, quo oratio ducat, ultro aliquando ſequamur: qua ratione Athenienſes cæterique Græci, ab oratore ipſo, in veris & propriis cauſis rem ſuam ea, quæ fuit ei propria, dignitate perorante, tum permoti fuerunt; cum & robur & audaciam oſtenderet, & inſigni ſingula pronunciatione (qua nimirum unice excelluit, ut omnium teſtimonio palam eſt, & ex ejus orationibus, quas modo adduximus, fas eſt perſpicere) condecoraret. quas porro cuivis non voluptatis gratia quaſi lectionem ſcholaſticam licet recitare; ſed ipſæ quodammodo, qua via & ratione pronunciari debeant, oſtendunt, nunc quidem jocando, nunc cum dolore, nunc indignando, modo terrendo, modo demulcendo, alias decernendo & ſtatuendo, alias commovendo, & omnia, prout verborum vis poſtulat, ita in pronunciatione demonſtrando. Quod ſi profecto ſpiritus orationibus immixtus tantum

"ὑμῖν ἐστιν. ἀλλ' ἔγωγ', ὅτι καὶ νῦν γέγονε, θαυμάζω". ταύτην τὴν διάλεξιν τίς οὐκ ἂν ὁμολογήσειε καὶ [a] κατ' ἄλλα μὲν πάντα διαφέρειν τῆς Ἰσοκράτους; καὶ γὰρ εὐγενέστερον ἐκείνης καὶ μεγαλοπρεπέστερον ἡρμήνευκε τὰ πράγματα καὶ περιείληφεν [b] ὀνόμασι· συγκεκρότηταί (τε) καὶ συνέσπασται καὶ περιτετόρευται τοῖς ὀνόμασιν ἄμεινον· ἰσχύϊ τε πλείονι χρῆται καὶ τόνοις ἐμβριθεστέροις· καὶ πέφευγε τὰ ψυχρὰ καὶ μειρακιώδη σχήματα, οἷς ἐκείνη καλλωπίζεται [c] πέρα τοῦ μετρίου· μάλιστα δὲ κατὰ τὸ δραστήριον καὶ ἐναγώνιον καὶ ἐμπαθές, ὅλῳ καὶ τῷ παντὶ κρεῖττον ἔχει ἐκείνης. ἐγὼ γοῦν ὃ πρὸς ἀμφοτέρας πάσχω τὰς λέξεις, ἐρῶ· οἴομαι δὲ κοινόν τι πάθος ἁπάντων ἐρεῖν, καὶ οὐκ ἐμὸν ἴδιον μόνον.

κβʹ. Ὅταν μὲν τινα τῶν Ἰσοκράτους ἀναγινώσκω λόγων, εἴτε τῶν πρὸς τὰ δικαστήρια καὶ τὰς ἐκκλησίας γεγραμμένων, [d] ἢ τῶν ἐν ἤθει, σπουδαῖος γίνομαι, καὶ πολὺ τὸ εὐσταθὲς ἔχω τῆς γνώμης, ὥσπερ οἱ τῶν σπονδείων αὐλημάτων ἢ [e] τῶν Δωρίων τε καὶ ἁρμονίων μερῶν ἀκροώμενοι. 177 ὅταν δὲ Δημοσθένους τινὰ λάβω [f] λόγων, ἐνθουσιῶ τε, καὶ δεῦρο κἀκεῖσε ἄγομαι, πάθος ἕτερον ἐξ ἑτέρου μεταλαμβάνων, ἀπιστῶν, ἀγωνιῶν, δεδιώς, καταφρονῶν, μισῶν, ἐλεῶν, εὐνοῶν, ὀργιζόμενος, φθονῶν, ἅπαντα τὰ πάθη μεταλαμβάνων ὅσα [g] κρατεῖν ἀνθρωπίνης γνώμης· διαφέρειν τε οὐδὲν ἐμαυτῷ δοκῶ τῶν τὰ μητρῷα καὶ τὰ κορυβαντικὰ, καὶ ὅσα τούτοις παραπλήσιά ἐστι, τελουμένων· εἴτε ὀσμαῖς ἐκεῖνοί γε, εἴτε ἤχοις, εἴτε τῶν δαιμόνων πνεύματι αὐτῷ κινούμενοι, τὰς πολλὰς καὶ ποικίλας ἐκεῖνοι λαμβάνουσι φαντασίας. καὶ δή ποτε καὶ ἐνεθυμήθην τί ποτε τοὺς τότε ἀνθρώπους ἀκούοντας αὐτοῦ λέγοντος [h] ταῦτα, πάσχειν εἰκὸς ἦν. ὅπου γὰρ ἡμεῖς, οἱ τοσοῦτον ἀπηρτημένοι τοῖς χρόνοις, καὶ οὐθὲν πρὸς τὰ πράγματα πεπονθότες, οὕτως ὑπαγόμεθα καὶ κρατούμεθα, καὶ ὅποι ποτ' ἂν ἡμᾶς ὁ λόγος ἄγῃ, πορευόμεθα· πῶς τότε Ἀθηναῖοί τε καὶ οἱ ἄλλοι Ἕλληνες ἤγοντο ὑπὸ τοῦ ἀνδρὸς ἐπὶ τῶν ἀληθινῶν τε καὶ ἰδίων ἀγώνων, αὐτοῦ λέγοντος ἐκείνου τὰ ἑαυτοῦ μετὰ τῆς ἀξιώσεως ἧς εἶχε τὴν αὐτοπάθειαν, καὶ τὸ παράστημα τῆς ψυχῆς ἀποδεικνυμένου, κοσμοῦντος ἅπαντα καὶ [i] χρηματίζοντος τῇ πρεπούσῃ ὑποκρίσει, ἧς δεινότατος ἀσκητὴς ἐγένετο, ὡς ἅπαντές τε ὁμολογοῦσι, καὶ ἐξ αὐτῶν ἰδεῖν ἐστι τῶν λόγων ὧν ἄρτι προηνεγκάμην, οὓς οὐκ ἔνι τῷ βουλομένῳ ἐν ἡδονῇ ὡς ἀνάγνωσμα διελθεῖν, ἀλλ' αὐτοὶ διδάσκουσι πῶς αὐτοὺς ὑποκρίνεσθαι δεῖ, [k] νῦν μὲν εἰρωνευόμενον, νῦν δ' ἀγανακτοῦντα, νῦν δὲ νεμεσῶντα· δεδιττόμενον αὖ καὶ θεραπεύοντα, καὶ νουθετοῦντα, καὶ παρορμῶντα, καὶ πάνθ' ἃ βούλεται ποιεῖν ἡ λέξις, ἀποδεικνύμενον ἐπὶ τῆς προφορᾶς. εἰ δὴ τὸ διὰ τοσούτων [l] ἐγκαταμιγόμενον τοῖς βιβλίοις πνεῦμα τοσαύτην ἰσχὺν ἔχει, καὶ οὕτως

ἄγων

a Pro κατ' ἄλλα non minus apte legas πάλαι: & διότι pro ſeq. γάρ. *Sylb.* *b* Ὀνόμασιν hoc loco ſuſpectum facit id quod proxime ſequitur. Eodem v. 5. incluſa τε deeſt in exempl. *Sylb.* *c* Idem exempl. pro πέρα habet παρά: perperam. *Sylb.* *d* Pro ἢ τῶν ſenſus tale quodpiam requirit membrum, εἴτε τῶν ἰδίᾳ συντεταγμένων παραινέσεων: vel εἴτε τῶν πανηγύρεσι διατεθειμένων: ſicut ſcil. infra p. 192. (juxta *Ed. Sylb.*) τοῖς πρὸς δικαστήρια ἢ πρὸς ἐκκλησίας γεγονόσι λόγοις opponuntur οἱ πανηγυρικοί: & τοῖς ἐναγωνίοις οἱ ἐπιδεικτικοί. *Sylb.* *e* Legendum fortaſſe τῶν Δωρίων τε καὶ Λυδίων μελῶν: ſicut ſcilicet *Ariſtot.* quoque Politicωn libro & capite ultimo teſtatur, τὴν δωριστὶ καὶ τὴν λυδιστὶ ἁρμονίαν, ita compoſitas ac ſedatas eſſe, ut puerili quoque ætati concedi poſſint: at non item τὴν φρυγιστί. *Sylb.* *f* Si λόγον malis, per me licet. *Sylb.* *g* Vel finite legendum κρατεῖ: vel in clauſula poſt γνώμης addendum πέφυκε, aut tale quodpiam verbum. *Sylb.* *h* Pro ταῦτα neſcio an rectius legerimus τηνικαῦτα, *tunc*: ut verſu 32. & p. 289. v. 1. *Sylb.* *i* Convenientius σχηματίζοντος. *Sylb.* *k* De actione oratoria, qua *Demoſthenes* præ cæteris polluit, prolixius infra p. 195. juxta *Ed. Sylb.* *l* Legendum ἐγκαταμεμιγμένον, vel ἐγκαταμιγνύμενον. Mox infra (p. 289. v. 1.) pro ἄγων ſyntaxis poſtulat ἄγει. *Sylb.*

a Exemplar

ἄγων ἐπὶ τῶν αὐτῶν, ἢ πῦ τότε ὑπέρφυές τι καὶ δεινὸν χρῆμα ἦν ἐπὶ τῶν ἐκείνου λόγων.

κγ'. Ἀλλὰ γὰρ, ἵνα μὴ περὶ ταῦτα διατρίβων ἀναγκασθῶ παραλιπεῖν τι τῶν περιλειπομένων, Ἰσοκράτην μὲν, καὶ τὸν χαρακτῆρα τῆς ἀγωγῆς ἐκείνης ἐάσω, περὶ δὲ Πλάτωνος ἤδη διαλέξομαι τά γ' ἐμοὶ δοκοῦντα, μετὰ παρρησίας, οὐδὲν οὔτε [a] τῇ δόξῃ τἀνδρὸς προστιθεὶς, οὔτε τῆς ἀληθείας ἀφαιρούμενος· καὶ μάλιστα ἐπεί τινες ἀξιοῦσι πάντων αὐτὸν ἀποφαίνειν φιλοσόφων τε καὶ ῥητόρων ἑρμηνεῦσαι τὰ πράγματα δαιμονιώτατον, παρακελεύονταί τε ἡμῖν ὅρῳ καὶ κανόνι χρῆσθαι καθαρῶν [b] ἅμα καὶ ἰσχυρῶν λόγων τούτῳ τῷ ἀνδρί. ἤδη δέ τινων ἤκουσα ἐγὼ λεγόντων, ὡς εἰ καὶ παρὰ θεοῖς διάλεκτός ἐστιν, ἣν ὁ τῶν ἀνθρώπων κέχρηται γένος, οὐκ ἄλλως ὁ βασιλεὺς ὢν αὐτῶν διαλέγεται [c] θεὸς, ἢ ὡς Πλάτων. πρὸς δὴ τοιαύτας ὑπολήψεις καὶ τερατείας ἀνθρώπων ἡμιτελῶν περὶ λόγους, οἳ τὴν εὐγενῆ κατασκευὴν οὐκ ἴσασιν ἥτις ποτ' ἐστὶν, οὐδὲ [d] δύνανται . . . . . πᾶσαν εἰρωνείαν ἀφεὶς, ὡς πέφυκα, διαλέξομαι. ὃν δὲ ἀξιῶ τρόπον ποιήσασθαι τὴν ἐξέτασιν αὐτοῦ, βούλομαι προειπεῖν. ἐγὼ τὴν μὲν ἐν τοῖς διαλόγοις δεινότητα τοῦ ἀνδρὸς, καὶ μάλιστα ἐν οἷς ἂν φυλάττῃ τὸν Σωκρατικὸν χαρακτῆρα, ὥσπερ ἐν ΤΩ ΦΙΛΗΒΩ, πάνυ ἄγαμαί τε καὶ τεθαύμακα· τῆς δὲ ἀπειροκαλίας αὐτὸν οὐδεπώποτ' ἐζήλωσα τῆς ἐν ταῖς ἐπιθέτοις κατασκευαῖς, ὥσπερ ἔφην καὶ πρότερον, καὶ πάντων ἥκιστα ἐν οἷς ἂν εἰς πολιτικὰς ὑποθέσεις [e] συγκραθεὶς, ἐγκώμια καὶ ψόγους, κατηγορίας τε καὶ ἀπολογίας ἐπιχειρῇ γράφειν. ἕτερος γάρ τις αὐτοῦ γίνεται τότε, καὶ καταισχύνει τὴν φιλόσοφον ἀξίωσιν· καί μοι γε πολλάκις ἐπῆλθεν εἰπεῖν ἐπὶ τῶν τοιούτων αὐτοῦ λόγων, ὃ πεποίηται παρ' Ὁμήρῳ πρὸς τὴν Ἀφροδίτην ὁ Ζεὺς λέγων,

Οὔ τοι, τέκνον ἐμὸν, δέδοται πολεμήϊα ἔργα·
Ἀλλὰ σύ γ' ἱμερόεντα μετέρχεο ἔργα γάμοιο.

[f] Σωκρατικῶν διαλόγων· ταῦτα δὲ πολιτικοῖς καὶ ῥήτορσιν ἀνδράσι μελήσει. ποιοῦμαι δὲ τῆς ἐμαυτοῦ δόξης κοινοὺς κριτὰς τοὺς φιλολόγους ἅπαντας, ὑπεξαιρούμενος εἴ τινές εἰσι φιλότιμοι, καὶ πρὸς τὰς δόξας, ἀλλὰ μὴ πρὸς τὴν ἀλήθειαν κρίνοντες τὰ πράγματα. τὸ μὲν οὖν ἐκλέγειν ἐξ ἁπάντων αὐτοῦ τῶν λόγων εἴ τι κάκιστον εἴρηται, ὃ ποιοῦσιν ἕτεροί τινες, κἄπειτα τούτοις ἀντιπαραθεῖναι τὴν κράτιστα ἔχουσαν Δημοσθένους λέξιν, [g] οὐκ ἐδοκίμαζον· [h] τὸ δ' ἐκ τῶν ἀμφοτέρων μάλιστα εὐδοκιμούντων, ταῦτα παρ' ἄλληλα θεὶς, ἐξετάζειν τὰ κρείττω, τοῦτ' ἔδοξεν εἶναι δίκαιον· καὶ ἐπ'
178 αὐτὸ δὴ τρέψομαι τὸ μέρος. δικανικὸς μὲν οὖν λόγος εἷς ἐστι Πλάτωνι, ΣΩΚΡΑΤΟΥΣ ΑΠΟΛΟΓΙΑ, δικαστηρίου μὲν ἢ ἀγορᾶς οὐδὲ θύρας ἰδὼν, κατ' ἄλλην δέ τινα βούλησιν γεγραμμένος, οὔτ' ἐν λόγοις τόπον ἔχων, οὔτ' ἐν διαλόγοις· [i] τοῦτο μὲν οὖν ἐῶ. δημηγορία δὲ οὐδεμία· πλὴν εἴ τις ἄρα τὰς ἐπιστολὰς βούλεται δημηγορίας καλεῖν· [k] ἀφίστωσαν δὴ καὶ αὗται.

ideo robur habeat, & adeo moveat, divinum ſane quid & vehemens in ejus orationibus interdum admixtum fuit.

XXIII. Sed ne de his tractans aliquid cogar præterire eorum, quæ adhuc dicenda ſunt, Iſocratem & ſtylum illum dicendi omittam: de Platone quod ſentio, nec ejus gloriæ quidquam adjungendo, neque à veritate deflectendo, libere proferam; præſertim cum illum nonnulli omnium philoſophorum atque oratorum in elocutione principem cenſeant, & hoc auctore ad pure & acriter loquendum quaſi regula & norma nos uti jubeant. Quin etiam quoſdam dicentes audivi, Dii immortales, ſi ſermone loquerentur humano, non alio ſermone principem deorum Jovẽ uſurum, quam Platonico. Adverſus has hominum opiniones & ineptias, oratoriæ & eloquentiæ parvam habentium cognitionem, qui ſcilicet quæ egregia ſit compoſitio ignorant, veritatemque perſpicere nequeunt, omni, ut ſoleo, omiſſo joco, reſpondebo. Quo autem modo eum examinaturus ſim, cupio præfari. Equidem gravitatem ejus in Dialogis, præſertim in quibus Socratis ſtylum ſequitur, quemadmodum in *Philebo*, multum demiror & hactenus etiam demiratus ſum; ineptias vero ejus & nugas, quæ in fucatis & accerſitis ornamentis conſiſtunt, nunquam amavi, uti etiam prius dicere memini; & omnium minime, ubi forenſi aſſumpto argumento laudes & vituperia, accuſationes & defenſiones ſcribere aggreditur. tum enim prorſus ſui diſſimilis eſt, & philoſophorum dignitatem obſcurat. Mihi autem ſæpe de hujus orationibus in mentem venit dicere, quod apud Homerum Jupiter ad Venerem:

Ne tibi bellantum ſint cordi, nata, furores;
At tu connubia & ſponſalia perge fovendo.

Sic & tu, Plato, inter Socraticos te dialogos contine; illa autem forenſibus actoribus & oratoribus curæ ſunto. Omnes porro philoſophos judices opinionis meæ advoco, rejectis tamen iis, qui forte contentioſi ſunt; & potius ex propria opinione, quam rei veritate de rebus judicium ferunt. Colligere equidem ex univerſis ejus libris more quorundam nolui, quæ omnium inelegantiſſime & ineptiſſime compoſuit, & tunc illis ea, quæ omnium elegantiſſime Demoſthenes protulit, opponere: ſed quæ apud utrumque optima videntur, inter ſe comparando, examinare, utra præſtent, mihi æquum & juſtum viſum eſt. quem modum jam hîc ſequar. Unicam orationem judicialem ſcripſit Plato, nim. *Apologiam pro Socrate*, quæ curiæ vel fori limen nunquam vidit; ſed alio conſilio ſcripta, nec inter orationes nec inter dialogos numeranda eſt: hanc igitur præteribo. Concionem etiam ad populum nullam ſcripſit, niſi quis epiſtolas concionis nomine appellare voluerit: omittantur igitur & illæ.

Judicium de Platonis ſtylo.

Laus Platonis.

a Exemplar habet τῇ λέξει: quod non eſt uſitatum. *Sylb.* *b* In eodem exempl. eſt ἅμα ἰσχυρῶν ὁ λόγος: nullo ſenſu. *Sylb.* *c* Pro θεὸς legendum fortaſſe Ζεὺς *Jupiter*: ut in *Platonis* elogio apud *Cic.* in *Bruto*. Siquis etiam διαλέγοιτο ibidem malit, facile patiar. *Sylb.* *d* Poſt δύνανται deſideratur tale quodpiam comma, τέλη δὲ; διαγνῶναι. Ibidem exemplar habet εἰρωνίαν penultima monophthongo. *Sylb.* *e* Συγκραθεὶς *immiſcens ſeſe*. quo ſenſu in *Antiq. Rom.* dicit συγκραθεὶς, p. 236. v. 29. *Sylb.* *f* Poſt *Homeri* locum deeſt applicatio, οὕτω καὶ σὺ ὦ Πλάτων μετέρχου τὰ ἔργα τῶν Σωκρ. διαλόγων: vel brevius, τῶν Σωκρατικῶν δηλαδὴ διαλόγων. *Sylb.* *g* In exemplari eſt οὐ δοκιμάζων: perperam. *Sylb.* *h* Τὸ retinere nihil vetat. ſed mox rectius fortaſſe, ἐκ τῶν παρ' ἀμφοτέροις κάλ. Mox pro θεὶς regula ſyntactica poſtulat potius accuſ. θέντας. *Sylb.* *i* In ora *Cod. Bodl.* ἰσ. τοῦτον. *k* Ἀφίστωσαν ſyncopen habet pro ἀφιστάσθωσαν. Sequens commation (p. ſequ. v. 1.) συμφέροντι videtur expungendum. *Sylb.*

illæ. In inſigni illo *Sympoſio* encomia multa ſunt amoris, quorum aliqua nullius precii ſunt, & Socrate ipſo indigna, qualecunque demum illud ſit. in præſenti nihil horum omnino commemorabo. In politicis libris ejus primas fert *Menexenus*, in quo funebrem habet orationem; qua, meo quidem judicio, Thucydidem eſt imitatus, ut ipſe vero ait, Archinum & Dionem. Hanc orationem in manus ſumam, & cum illa Demoſthenis aliqua verba comparando, examinabo; non ex *Funebri* Demoſthenis, quam ab eo ſcriptam non exiſtimem, ſed ex aliis ejus orationibus, quas de honeſtate & virtute habuit, aut ex unica potius oratione: non enim tantum temporis mihi eſt, ut omnibus exemplis uti poſſem, quamvis omnibus ſane uti cuperem. Talem porro in comparando ordinem ſervabo.

Examinatio Funebris orationis Platonicæ.

XXIV. Proferam primo dictionem Platonis. & quandoquidem in delectu accurato verborum & magnificentia excellere viſus eſt, hæc ipſa in eo, num ita ſint, diligentius examinabo, inde orationem, unde & ille, inchoando: "Re quidem ipſa juſta à nobis illi ha"bent; quæ jam conſecuti viam fatalem per"agunt". Ingreſſus ſane laudabilis, & rei, de qua agitur, apprime quadrans, tum ob pulcritudinem nominum & gravitatem, tum etiam ob elegantem & concinnam compoſitionem. quæ autem ſequuntur, prioribus non adeo ſimilia ſunt; "Publice à civitate, privatim ab "amicis portati ſunt ad tumulum". In hoc enim, *πάντα τὰ προσήκοντα σφίσιν αὐτοῖς ἔχειν θαπτομένους*, inerat & hoc, *προπεμφθῆναι τὰ σώματα τῶν ἐπὶ τὰς ταφὰς δημοσίᾳ τε καὶ ἰδίᾳ*. Quare non neceſſario idem repetendum erat, niſi præſtantiſſimum & pulcerrimum illud in veris funeribus auctor eſſe putaverit; multos nimirum homines exſequiis intereſſe: nec abſurdum quid feciſſe viſus eſt, illud cum aliis comprehendendo, & deinde ſigillatim de hoc ſolum loquendo. At ſtolidus fuerit profecto, ſi quis hoc pulcerrimum morientibus eſſe judicet ornamentum, quo eos reſp. ornavit. Ut enim omittam cætera, quanto pulcrius & ſplendidius eſt, filios eorum uſque ad pubertatem publice ali, quam corpora eorum ad tumulum publice deferri? longe ſane meo judicio honorificentius. Quare non neceſſaria erat ſecunda Platonis ſententia. Sed ſi non neceſſitatis, venuſtatis ſaltem gratia, vel alterius addititii ornamenti, hoc membrum additum fuerit? multum ſane abeſt: periodum enim præcedentem corrumpit, & menſuram ejus & venuſtatem ſoni aufert. Jam enim duobus comprehenſa membris periodus modulate cecidit, & concinna eſt & rotunda, ac tute deſiit. Cum vero hoc tertium membrum acceſſit, omnia luxata ſunt; & non oratoriam, ſed hiſtoricam dicendi formam accipiunt. Sin

ἐγκώμια δ' ἐν τῷ συμφέροντι ΤΩ ΣΥΜΠΟΣΙΩ πολλὰ μὲν ἔρωτος· ὧν ἔνια οὐκ ἄξια σπουδῆς οὐδὲ Σωκράτους, ὁποῖόν τι δή ποτε. [a] νῦν δὲ οὐθὲν δέομαι περὶ τούτου λέγειν. κράτιστος δὴ πάντων τῶν πολιτικῶν λόγων Ο ΜΕΝΕΞΕΝΟΣ, ἐν ᾧ τὸν ἐπιτάφιον διεξέρχεται λόγον, ὡς μὲν ἐμοὶ δοκεῖ, Θουκυδίδην παραμιμούμενος· ὡς δὲ αὐτός φησιν, Ἀρχῖνον καὶ Δίωνα. τοῦτον δὴ παραλήψομαι τὸν λόγον, καὶ παρ' αὐτὸν ἐξετάσω Δημοσθένους λέξεις τινάς· [b] οὐκ ἐκ τούτου τὸν μὲν γὰρ οὐχ ἡγοῦμαι ὑπ' ἐκείνου τοῦ ἀνδρὸς γεγράφθαι· ἀλλ' ἐκ τῶν ἄλλων αὐτοῦ λόγων, ὅσοι περί τε τοῦ καλοῦ καὶ τῆς ἀρετῆς εἴρηνται· μᾶλλον δὲ ἐξ ἑνὸς ἀγῶνος· οὐ γὰρ ἔχω καιρὸν ὅσοις βούλομαι παραδείγμασι χρήσασθαι, πάντων μάλιστα βουληθεὶς ἄν. τοιοῦτος μὲν [c] οὖν τις ὁ τρόπος ἔσται μοι τῆς συγκρίσεως.

κδʹ. Λαμβανέσθω δὴ πρότερος Πλάτων. καὶ ἐπειδὴ μέγα φρονεῖν ἔοικεν ἐπί τε ἀκριβείᾳ καὶ σεμνότητι ὀνομάτων, ταῦτα ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ βασανίσω, ἀρξάμενος ὅθεν περ κἀκεῖνος τοῦ λόγου. [d] "Ἔργῳ μὲν ἡμῖν οἵδε ἔχουσι τὰ "προσήκοντα σφίσιν αὐτοῖς· ὧν τυχόντες, πορεύονται τὴν "εἱμαρμένην πορείαν". ἡ μὲν εἰσβολὴ, θαυμαστὴ καὶ πρέπουσα τοῖς ὑποκειμένοις πράγμασι, κάλλους τε ὀνομάτων ἕνεκα, καὶ σεμνότητος, καὶ ἁρμονίας· τὰ δ' ἐπιλεγόμενα, οὐκέθ' ὅμοια τοῖς πρώτοις αὐτίκα· "Προπεμφθέν"τες κοινῇ μὲν ὑπὸ τῆς πόλεως, ἰδίᾳ δὲ ὑπὸ τῶν οἰκείων". ἐν γὰρ τῷ, "Πάντα τὰ προσήκοντα σφίσιν αὐτοῖς ἔχειν θαπτομένους", ἐνῆν καὶ τὸ "Προπεμφθῆναι τὰ σώματα [e] τῶν "ἐπὶ τὰς ταφὰς δημοσίᾳ τε καὶ ἰδίᾳ". [f] ὥστε ἀναγκαῖον ἦν πάλιν ταὐτὸ λέγειν· εἰ μὴ κράτιστον . . . τῶν περὶ τὰς ταφὰς νομίμων τοῦτο ὑπελάμβανεν ὁ ἀνὴρ εἶναι· λέγω δὴ τὸ παρεῖναι πολλοὺς ταῖς ἐκκομιδαῖς· καὶ οὐθὲν ἄτοπον ἐδόκει ποιεῖν συμπεριλαβών τε αὐτὸ τοῖς ἄλλοις, καὶ χωρὶς ὑπὲρ αὐτοῦ μόνου λέγων. ἠλίθιος ἄρα τις ἦν, εἰ τοῦτον ἐδόκει τελευτήσασι λαμπρότατον εἶναι [g] τῶν κόσμων, οἷς ἡ πόλις αὐτοὺς ἐκόσμει. ἵνα γὰρ ἀφῶ πάντα τὰ ἄλλα, τὸ δημοσίᾳ [h] γηροτροφεῖσθαι τοὺς υἱεῖς ἕως ἥβης, πόσῳ κρεῖττον ἦν τοῦ προπέμπεσθαι τὰ σώματα δημοσίᾳ; ἐμοὶ μὲν δοκεῖ μακρῷ. οὐκοῦν οὐκ ἀναγκαία Πλάτωνι ἡ προσθήκη. ἀλλ' ἆρά γε εἰ μὴ τοῦ ἀναγκαίου, κάλλους γε, ἢ τῶν ἄλλων τινὸς τῶν ἐπιθέτων ἕνεκα κόσμων, παρείληπται τὸ κῶλον αὐτῷ τουτί; πολλοῦ γε καὶ δεῖ· [i] προσδιαφθείρει καὶ τὴν πρὸ αὐτῆς περίοδον, λυμαίνεται γοῦν τήν τε συμμετρίαν αὐτῆς καὶ τὴν εὐφωνίαν. νῦν μὲν γὰρ δυσὶ περιλαμβανομένη κώλοις, σύμμετρός ἐστι καὶ ἐναρμόνιος καὶ στρογγύλη, καὶ βάσιν εἴληφεν ἀσφαλῆ· ἐὰν δὲ προσλάβῃ [k] τουτὶ κῶλον, ἅπαντα ταῦτα ἀπεκείθησαν, καὶ μεταλήψεται τὸν ἱστορικὸν ἀντὶ τοῦ λογικοῦ τύπον. εἰ δὲ

[a] In exemplari perperam ſcriptum *οὐθὲν δέομαι νῦν δὲ*. tu ſi noſtram lectionem nolis, hanc reponere poteris, *οὐθὲν δὲ νῦν δέομαι περὶ τ. λ.* *Sylb.* [b] Forſan legendum *οὐκ ἐκ τοῦ αὐτοῦ· τοῦτον γὰρ οὐχ ἡγ.* ut ſignificet, *non ex ejuſdem argumenti oratione*, funebri ſcilicet. Sicut autem hic *τὸν ἐπιτάφιον Δημοσθένους λόγον* inter adulterinas ejus orationes refert, ita etiam infra p. 291. [juxta *Ed. Sylb.*] at non item ſupra p. 72. v. 2. ubi funebrium orationum ſcriptores commemorat. *Sylb.* [c] In exemplari pro *οὖν* ſcriptum *ἂν*: parum apte. *Sylb.* [d] Initium *Platonici Επιταφίου* citatum etiam ſupra p. 31. v. 43. in ſermone de numerorum vi. *Sylb.* [e] Tollendus articulus *τῶν*: vel legendum *τὰ σώματ' αὐτῶν*. *Sylb.* [f] Legendum videtur, *ὥστε οὐκ ἀναγκ.* ut v. 37. Seq. v. poſt *κράτιστον* ſi quid deeſt, deeſt tale quodpiam commation, *καὶ κάλλιστον*. *Sylb.* [g] In exemplari eſt *τῶν κόσμου οἷς*: errore ambiguo. tu ſi noſtram ſcripturam nolis, legere poteris *τὸν κόσμον ὃν*, vel *ᾧ*. *Sylb.* [h] Aptius *κουροτροφεῖσθαι*: vel plenius ſic legendum, *γηροτροφεῖσθαι μὲν τοὺς γονεῖς, παιδεύεσθαι δὲ τοὺς υἱεῖς*: ut infra in *Platonis* loco eſt, p. 182. v. 18. *Sylb.* [i] Poſt *προσδιαφθείρει* non inepte inſerueris *γάρ*. & pro *αὐτῆς* rectius legeris *αὐτοῦ*; ut feratur ad præcedens ſubſt. *κῶλον*. *Sylb.* [k] Uſitatius *τουτὶ τὸ κῶλον*, ut p. ſeq. v. 1. *Sylb.*

δὲ χωρίσαντες τοῦτο τὸ κῶλον ἀπὸ τῶν προηγουμένων, αὐτὸ καθ' αὑτὸ ἐξοίσομεν, οὐ περίοδος ἡμῖν γενήσεται καθ' ἑαυτὸ γενόμενον, οὔτε ἦθος ἢ πάθος ἕξει μὰ Δία, οὔτε ἄλλην πειθὼ καὶ χάριν οὐδεμίαν. εἰ δὴ μήτε τῆς ἀναγκαίας χάριν ἡ προσθήκη παρείληπται, μήτε [a] τοῦ περιττοῦ· περὶ ταῦτα δὲ καὶ ἐν τούτοις ἡ τῆς λέξεως κατασκευή, τίς ἂν τοῦτο ἔτι ἕτερον ὀνομάσειεν εἰ μὴ τοῦθ' ὅπερ ἐστὶν ἀληθὲς ὡς ἀκαιρίαν. τούτοις ἐκεῖνα ἐπιτίθησιν ὁ ἀνήρ· "Λόγῳ δὲ δὴ τὸν λειπόμενον κόσμον "ὅ,τε νόμος προστάττει (τούτοις) ἀποδοῦναι τοῖς ἀνδρά-"σι, καὶ χρή". τὸ "Καὶ χρή", [b] πάλιν . . . . . κείμενον ἐπὶ τελευτῆς, τίνος ἕνεκα παρείληπται, καὶ διὰ τί; πότερα σαφεστέραν ποιῆσαι τὴν λέξιν; ἀλλὰ καὶ χωρὶς τῆς προσθέσεως ταύτης ἐστὶ σαφής. εἴγε οὖν οὕτως εἶχε, "Λόγῳ δὲ δὴ τὸν λειπόμενον κόσμον ὁ νόμος ἀπο-"δοῦναι προστάττει τοῖς ἀνδράσι", τίς ἂν ταύτην ἐμέμψατο ὡς οὐ σαφῆ; ἀλλὰ τοῦτο ἥδιον ἀκουσθῆναι, καὶ μεγαλοπρεπέστερον; πᾶν μὲν οὖν τοὐναντίον ἠφάνικεν αὐτῆς τὸ σεμνόν, καὶ λελύμανται· καὶ τοῦτο οὐ λόγῳ δεῖ μαθεῖν ἕκαστον, ἀλλ' ἐκ τῶν ἑαυτοῦ γνῶναι παθῶν. ταῖς γὰρ ἀλόγοις αἰσθήσεσιν ἅπαντα τὰ ὀχληρὰ καὶ ἡδέα κρίνεται, καὶ οὐθὲν δεῖ ταύταις [c] οὔτε παραμυθίας.

hoc membrum, à præcedentibus rejiciamus, & ſeparatim protulerimus, nec per ſe periodum aliquam aut comprehenſionem efficiet, nec lenes nec graves habebit affectus, neque alia quadam venuſtate perſuadendique vi pollebit. Quare ſi neque neceſſitatis cauſa, neque venuſtatis, (nam circa hæc duo, & in his omnis orationis compoſitio conſiſtit) hoc membrum additum ſit, quo convenientiori nomine quam * τῆς ἀκαιρίας, quod revera illi quadrat, dici queat? Prioribus mox hæc ſubjungit auctor: " Reliquam autem laudem & ornatum oratione tribui his viris lex jubet, & " ita ſane fieri oprotet". Illud καὶ χρή hîc in fine poſitum, qua de cauſſa additum eſt, & quomodo? an dictionem magis illuſtrat? Verum, etiamſi non addidiſſet, clara & aperta fuiſſet. ſi enim hoc modo dixiſſet, Λόγῳ δὲ δὴ τὸν λειπόμενον κόσμον ὁ νόμος ἀποδοῦναι προστάττει τοῖς ἀνδράσι, quis eam unquam quaſi obſcuram reprehendiſſet? Sed eſtne hoc fortaſſis auribus jucundius & magnificentius? nequaquam: ſed è contra dignitatem ejus obſcuravit & perdidit. at ſingulatim hæc verbis explicanda non ſunt, ſed ſinguli judicium ſuum conſulant. Senſibus enim, qui nullis exprimi verbis queunt, omnia & aſpera & dulcia diſcernuntur, & ſenſus illi non ſunt verbis inducendi.

κε'. Συκοφαντεῖς τὸ πρᾶγμα, τάχ' ἂν εἴποι τις, εὐέπειαν ἀπαιτῶν καὶ καλλιλογίαν παρ' ἀνδρὸς οὐ ταῦτα σοφοῦ· τὰς νοήσεις ἐξέταζε, εἰ καλαὶ καὶ με-
179 γαλοπρεπεῖς εἰσι, καὶ [d] παρ' οὐδὲν τῶν ἄλλων κεῖνται. περὶ ταύτας ἐκεῖνος ἐσπούδαζεν, ἐν ταύταις δεινὸς ἦν· τούτων εὐθύνας παρ' αὐτοῦ λάμβανε, τὸν δὲ τρόπον τῆς λέξεως ἔα. καὶ πῶς ἔνι ταῦτ' εἰπεῖν; τοὐναντίον γὰρ ἅπαντες ἴσασιν ὅτι πλείονι κέχρηται φιλοτιμίᾳ περὶ τὴν ἑρμηνείαν ὁ φιλόσοφος, ἢ περὶ τὰ πράγματα. μυρία τούτου τεκμήρια φέρειν ἔχοι τις ἄν· ἀλλ' ἀπόχρη λόγος εἷς οὗτος ἐπιδεῖξαι τὴν κενοσπουδίαν τοῦ ἀνδρός, [e] ᾗ κέχρηται περὶ τὸν περιττὸν καλλωπισμὸν τῆς ἀπαγγελίας. αὐτίκα γε οὖν τοῖς προειρημένοις ἐπιθεὶς διάνοιάν τινα οὔτε περιττὴν οὔτε θαυμαστήν, ἀλλ' ὑπὸ πολλῶν εἰρημένην, καὶ πολλάκις· ὅτι γὰρ ὁ τῶν καλῶν ἔργων ἔπαινος ἀθανάτους τὰς τιμὰς καὶ τὰς μνήμας δύναται ποιεῖν τοῖς ἀγαθοῖς, μυρίοις τῶν ἔμπροσθεν εἴρηται· [f] συνιδὼν οὐθὲν οὔτε σοφὸν οὔτε περιττὸν τὴν γνώμην ἔχουσαν, ὅπερ οἶμαι λοιπὸν ἦν . . . . . τῆς ἑρμηνείας αὐτὴν ἡδύνειν βούλεται. ἔπειθ' ὥσπερ τὰ μειράκια, καταβὰς ἀπὸ τῶν γενναίων καὶ μεγαλοπρεπῶν ὀνομάτων τε καὶ σχημάτων, ἐπὶ τὰ θεατρικὰ τὰ Γόργεια ταυτὶ παραγίνεται· τὰς ἀντιθέσεις καὶ τὰς παρισώσεις λέγω· καὶ διὰ τῶν λήρων τούτων κοσμεῖ τὴν φράσιν.

XXV. Statim autem quis objiciat; Rem ipſam reprehendis, venuſtatem & verborum elegantiam, ab illo, qui in hoc genere non ſapiebat, exigens: ſententias potius examina, utrum pulcræ & ſplendidæ ſint, & apud alios non reperiantur. in his ſtudium ipſe poſuit, in his excelluit; in his eum, ſi quid repereris, redargue: modum autem dicendi, rationemque verborum inquirere deſine. Et quomodo hæc quis dicat? contrarium enim omnes norunt, eum ſcil. majori ſtudio, cum philoſophus eſſet, in elocutione, quam in rebus ipſis elaboraſſe. ad hoc firmandum ſexcenta quis exempla proferret: ſed una ſufficit oratio, ad oſtendendam ejus inanitatem, qua in ſublimi excellentique dicendi genere uſus eſt. Prioribus itaque ſtatim hujuſmodi ſententiam annectit, non ſane excellentem, nec adeo inſignem, ſed à multis jam & ſæpe antea commemoratam; rerum ſcilicet bene geſtarum commendationem immortales bonis viris honores & memoriam ſempiternam comparare: quod plurimi ante eum dixere. Ipſe autem cum ſciret nihil doctum aut elegans ſententiam habere, egregio elocutionis ornamento (quod mea quidem ſententia reſtabat) ſuavem & venuſtam reddere conatur. deinde ab inſignibus illis & magnificis verbis more puerili declinans, ad theatralia illa Gorgiana, antitheta videlicet & comparia, deflectit, & iis nugis elocutionem veſtit.

κϛ'. Ἀκούσωμεν δὲ αὐτοῦ πῶς λέγει· "[g] Ἔργων γὰρ

XXVI. Audiamus quomodo dicat: " Nam " auditores;

a Poſt τοῦ περιττοῦ ſi diſtinguas, & in ſeq. parentheſi ſubaudias ſubſtantivum verbum ἐστί, ſatis conſtabit ſententia. Mox v. 8. ὡς expungendum eſt: vel diverſa hic lectio ſignificatur, ἀληθὲς, & ἀληθῶς. *Sylb.* b Si poſt πάλιν addas ἐνταῦθα, vel ſimile quid, plena erit ſententia. *Sylb.* c Οὔτε pro οὐδὲ poſitum eſt: vel omiſſum aliquod comma. ſic infra p. 191. οὔτ' ἐν τοῖς &c. *Sylb.* d Procul dubio legendum *παρ' οὐδενί, apud nullum. Sylb.* e In exemplari eſt, ᾗ κέχρηται περὶ τὸν περὶ τὸν καλλωπισμόν: facta geminatione. poſterius igitur περὶ τὸν vel in περιττὸν vertendum eſt, vel plane expungendum. *Sylb.* f In συνιδὼν redditio eſt periodi. Seq. v. poſt λοιπὸν ἦν deeſt τοῦ καλλωπισμοῦ, vel tale quodpiam commation: ut cum ex ipſa ſententia manifeſtum eſt, tum ex p.292. v. 16. *Sylb.* g Pro ἔργων perperam in exemplari poſitus articulus τῶν: omiſſo etiam ſeq. ſubſtantivo λόγων. *Sylb.* * i. e. *quod ſuo loco & tempore poſitum non ſit.*

"auditores, rebus bene factis, oratione ele-"ganter dicta, eorum qui fecerunt memori-"am & laudem celebrant". Hic oratio rebus oppoſita eſt, factis dicta: *καλῶς* mutatum eſt pro *εὖ*: paria ſunt tria membra tribus. cumque jam ſine ullo periculo deſiiſſet, &,quod nihil neceſſe amplius addere, periodus jam finita fuiſſet, additum eſt *παρὰ τῶν ἀκουσάντων*. Annon itaque hac ſententia poëtas imitatus eſt, quos tamen ipſe philoſophus deſpicit, & è repub. pellit? Annon hoc elegantius & præclarius quod in Alexandrum Macedonem Pindarus, magis de verſu & numero, quam de pulcra dictione & compoſita ſolicitus, fecit? "Viri "inſignes & probi inſignibus verſibus cele-"brandi ſunt. Hoc enim ſolum carmen im-"mortalibus eos honoribus afficit: res vero "bene geſtæ taciturnitate pereunt". Plato vero, qui ſapientiam profitetur, mollibus & affectatis ſchematibus verba ſua exornare ſat-agit: neque in hoc ſolum loco, ſed & in ſe-quenti periodo idem feciſſe deprehenditur. Ait enim: "Tali porro oratione opus eſt, "qua & mortui abunde laudentur, & vivi "clementer benigneque moneantur". Adver-bium hîc adverbio nonne opponitur, verboq; verbum; *ἱκανῶς* iſti *εὐμενῶς*, ac *ἐπαινέσει* ver-bo *παραινέσει*, atque illa comparia? Non ſunt Licymnii vel Agathones qui hæc dicunt . . . . ſed divinus ipſe Plato, qui in elocutione primas ferre dicitur. Neque ſche-mata illius reprehendo: afferunt enim ora-tioni interdum decus, & non mediocrem ele-gantiam; nec conatum & operam caſtigo, ſed quod illa ſuo loco poſita non ſint, præſertim in tali viro, quo tanquam directore & nor-ma ad numeroſitatem acquirendam uti opus eſſet. In hac enim oratione & illa ſunt; "Quæ vero nondum, ut rerum dignitas exi-"git, à poëta aliquo decantata ſunt". Et de-inde: "Structis muris & navibus, & bello "ſuſcepto". Ad hæc: "Quare omni ratione "primo & poſtremo omnino conemini".Mox: "Atqui ſi æquo animo calamitates tolerarint, "fortium filiorum patres eſſe revera vide-"buntur". Quin etiam illa: "Hos ingenue "inſtituunt, hos ad ſenium uſque digne enu-"triunt". Mox iterum: "Et pro eis rogo, "juvenes, ut ſuas res præclaras æmulentur, "ſeniores, ut de ſe optime ſperent". Et illa: "Reſpublica eſt nutrix, bona bonorum, ma-"la malorum". Tum etiam hæc: "Hoſtem "profligantes, amicos liberantes, indigno fa-"ne caſu circumventi". His ſcilicet figuris & ſchematibus tota hæc *Funebris oratio* ſcatet. Sed de his minutis accurate non diſſeram, ad alia procedam: &, quamquam erubeſcam, ac pene dicere verear, dicam tamen,cum craſſam quandã imperitiam & ignorationẽ redoleant.

"εὖ πραχθέντων, λόγῳ καλῶς ῥηθέντι μνήμη καὶ κόσμος "τοῖς πράξασι γίνεται παρὰ τῶν ἀκουσάντων". ἐνταῦθα τοῖς μὲν ἔργοις ὁ λόγος ἀντίκειται, τῷ δὲ πραχθῆναι τὸ ῥηθῆναι· μετωνόμασται δὲ ἀντὶ τοῦ "Εὖ" τὸ "Καλῶς"· παρισοῦνται δὲ τὰ τρία μέρη τοῦ λόγου τοῖς τρισί. οὐ δὴ ἀσφαλῶς βῆναι τὴν περίοδον ἕνεκα, καὶ οὐδενὸς ἀναγκαίου, τέλος ἤδη τῆς διανοίας ἐχούσης, προσείληπται τὸ "Παρὰ τῶν ἀκουσάντων". ἆρά γε ὁμοίως ἡρμήνευται ὁ αὐτὸς νοῦς τούτοις τοῖς ποιηταῖς, οὓς περιφρονεῖ καὶ ἀπελαύνει τῆς πολιτείας ὁ φιλόσοφος· ἢ κάλλιον καὶ γενναιότερον; "Πρέπει δὴ [a] ὄλοισιν ὑμνεῖσθαι καλλίσταις ἀοι-"δαῖς. τοῦτο γὰρ ἀθανάτοις τιμαῖσι ποτιψαύει μόνον ῥηθέν· "θνάσκει δ' ἐπιλαθὲν καλὸν ἔργον". Πίνδαρος τοῦτο πεποίηκεν εἰς Ἀλέξανδρον τὸν Μακεδόνα, περὶ τὰ μέλη καὶ τοὺς ῥυθμοὺς μᾶλλον ἢ περὶ τὴν λέξιν ἐσπουδακώς. Πλάτων δὲ, ὃς ἐπαγγέλλεται σοφίαν, τρυφεροῖς καλλωπίζει καὶ περιέργοις σχήμασι τὴν φράσιν. καὶ οὔπω τοῦθ' ἱκανόν· ἀλλὰ καὶ ἐν τῇ μετ' αὐτὴν περιόδῳ τὰ αὐτὰ ποιῶν φαίνεται. φησὶ γάρ· "Δεῖ δὴ "τοιούτου τινὸς λόγου, ὅστις τοὺς μὲν τετελευτηκότας ἱκανῶς [b] ἐ-"παινέσεται, τοῖς δὲ ζῶσιν εὐμενῶς παραινέσεται". οὐκοῦν ἐπίρρημα ἐπιρρήματι παράκειται, καὶ ῥήματι ῥῆμα· τὸ μὲν "Ἱκανῶς" τῷ "Εὐμενῶς", τῷ δ' "Ἐπαινέσεται" τὸ "Παραινέσεται", καὶ ταῦτα πάρισα; οὐ Λικύμνιοι ταῦτ' εἰσὶν οὐδ' Ἀγάθωνες οἱ λέγοντες ὕβριν [c] ἢ κύπριν μισθῷ ποθὲν ἢ μόχθον πατρίδων· ἀλλ' ὁ δαιμόνιος ἑρμηνεῦσαι Πλάτων. καὶ οὐ τοῖς [d] χρήμασιν ἐπιτιμῶ· φέρει γάρ ποτε καὶ ταῦτα τοῖς λόγοις ὥραν οὐ χαρ . . . . οὐδ' αὐτὴν τὴν ἐπιτήδευσιν αὐτῶν, καὶ τὴν ἀκαιρίαν αὐτῶν· καὶ μάλιστα ὅταν ὑπὸ τοιούτου γίνηται ἀνδρὸς, ᾧ κανόνι ὀρθοεπείας χρήσασθαι ἀξιοῦμεν. ἐν γὰρ δὴ τῷ αὐτῷ λόγῳ τούτῳ κἀκεῖνά ἐστιν· "Ὧν δ' οὔτε ποιητής πω δόξαν ἀξίαν "ἐπ' ἀξίοις λαβὼν ἔχει". καὶ αὖθις, "Τειχισάμενοι δὲ, καὶ "ναυπηγησάμενοι, ἐκδεξάμενοι τὸν πόλεμον". καὶ ἔτι, "Ὧν "ἕνεκα καὶ πρῶτον, καὶ ὕστατον, καὶ διὰ παντὸς, πᾶσαν πάντως "προθυμίαν πειρᾶσθε ἔχειν". καὶ πάλιν, "Φέροντες μὲν "τὰς συμφορὰς ἀνδρείως, [e] δόξουσι τῷ ὄντι ἀνδρείων παί-"δων πατέρες εἶναι". κἀκεῖνά γέ τοι, "Τοὺς μὲν παιδεύον-"τες κοσμίως, τοὺς δὲ γηροτροφοῦντες ἀξίως". καὶ πάλιν που, "Καὶ αὐτὸς δέομαι ὑπὲρ ἐκείνων, τοὺς μὲν, [f] μιμεῖσθαι τοὺς "ἑαυτῶν, τοὺς δ', ἐγκαρτερεῖν ὑπὲρ ἑαυτῶν". καὶ ταυτί, "Πο-"λιτεία γὰρ ἀνθρώπων τροφός ἐστι· καὶ ἡ μὲν ἀγαθὴ ἀγαθῶν· "[g] μὴ καλὴ δὲ, κακῶν". κἀκεῖνα δ' ἔτι, "Νικήσαντες μὲν "τοὺς πολεμίους, λυσάμενοι δὲ τοὺς φίλους, ἀναξίου τύχης "τυχόντες". πολὺς ἐστι τῶν τοιούτων σχημάτων ὄχλος δι' ὅλου ΤΟΥ ΕΠΙΤΑΦΙΟΥ. ἀλλ' ἐάσας τὸ περὶ τούτων ἀκριβολογεῖν, ἐπ' ἐκεῖνά τ' ἐλεύσομαι, καί μοι πάνυ μὲν αἰδουμένῳ καὶ ὀκνοῦντι εἰπεῖν, ὅμως δ' εἰρήσεται, ὅτι παχύτητος καὶ ἀδυνασίας ἔδοξεν εἶναι [h] μηνύματα τοιαῦτα. κζ.

a Si pro ὄλοισιν legas ἐσλοῖσιν, id eſt ἀγαθοῖς, & mox v. 13. ἐπιλαθὲν, pro ἐπιπαθὲν, ſatis conſtabit locus. *Sylb.* Vide *Annott.* *b* Vulgatæ *Platonis* editiones habent ἐπαινέσεται & παραινέσεται, media forma, ſed activa ἐπαινέσει & παραινέσει repetuntur etiam paulo poſt, v. 22. in loci examinatione. *Sylb.* *c* Corruptus eſt locus è *Licymnio* vel *Agathone* petitus. videtur autem totus conflatus eſſe ex paronomaſiis & pariſis. *Sylb.* *d* Pro χρήμασιν ſenſus poſtulat χρώμασιν, vel potius σχήμασιν, ut perſpicuum eſt ex v. 43. Sequentium ſententia ſic fere compleri poteſt; φέρει γάρ ποτε καὶ ταῦτα τοῖς λόγοις ὥραν καὶ χάριν οὐ μετρίαν· οὐδ' αὐτὴν τὴν ἐπιτήδευσιν αὐτῶν μέμφομαι, ἀλλὰ τὴν ἀκαιρίαν αὐτῶν. *Sylb.* *e* Exemplar noſtrum habet δεξάζουσι. ego vulgatos *Platonis* libros ſequi malui. Seq. v. pro γέτοι aptius legemus γ' ἔτι, vel δ' ἔτι, ut paulo poſt verſu 41. *Sylb.* *f* In exemplari noſtro eſt μισεῖσθαι, & ſeq. v. ἐγκαρτερεῖν: mendoſe. vulgati *Platonis* libri pro ἐγκαρτερεῖν habent θαῤῥεῖν. ἑαυτῶν autem in utroque membro agnoſcit etiam *Ficini* verſio. Ibidem vulgatæ *Platonis* editiones habent τροφή: exemplar noſtrum τροφῆς, mendoſe. ego τροφὸς malui, ſicut etiam *Serranus* vertit, *nutrix*. *Sylb.* *g* In vulg. editt. ἡ δ' ἐναντία. Aliæ etiam (in locis ſupra citatis) occurrunt varietates; quæ tamen ſenſum non mutant. *h* Perperam in exempl. ſcriptum μλώντα. Quod ſi etiam ἀδυνασίας ibidem malis, vel ἀδυναμίας, facile patiar. *Sylb.*

a Incluſa

κζ΄. Προειπὼν γὰρ ὁ ἀνὴρ ποῖόν τι σχῆμα λαβεῖν ἁρμόττει τὸν λόγον, ἐπιτίθησι ταυτί· "Ἐπὶ ([a] δὲ) τούτοις τὴν τῶν ἔργων πρᾶξιν ἐπιδειξώμεθα, ὡς καλὴν (καὶ) ἀξίαν ἀποφηνάμενοι". οὐκ οἶδα εἴ τις ἂν ἠξίωσεν εἰπεῖν τῶν τὴν λεπτὴν καὶ ἀκριβῆ καὶ καθαρὰν διάλεκτον ἐπιτηδευόντων. πράττεται μὲν γὰρ τὰ πράγματα, ἐργάζεται δὲ τὰ ἔργα, ἀποφάσεως ἀξιοῦνται
180 τὰ [b] ἄληπτα. τουτὶ μὲν δὴ παχὺ εἴρηται· τὸ [c] τῷ τούτῳ λεγόμενον ἐνθύμημα, ἀσθενότερον. διά μακροῦ τε γάρ, καὶ ἀκατάλληλον, καὶ οὔτε δεινότητα ἔχον, οὔτε σύνταξιν· "Τῆς δ' εὐγενείας πρῶτον ὑπῆρξε τοῖσδε ἡ τῶν προγόνων γένεσις, οὐκ ἔπηλυς οὖσα, οὐδὲ τοὺς ἐκγόνους τούτους ἀποφηναμένη μετοικοῦντας ἐν τῇ χώρᾳ, ἄλλοθεν σφῶν ἡκόντων, ἀλλ' αὐτόχθονας [d] καὶ τῷ ὄντι πατρίδι οἰκοῦντας· καὶ ζῶντας καὶ τρεφομένους οὐχ ὑπὸ μητρυιᾶς, ὡς οἱ ἄλλοι, ἀλλ' ὑπὸ μητρὸς τῆς χώρας ἐν ᾗ ᾤκουν· καὶ νῦν κεῖσθαι τελευτήσαντας ἐν οἰκείοις τόποις, τῆς τεκούσης τε καὶ θρεψάσης καὶ ὑποδεξαμένης". ποῖον ἔθνος ἀνθρώπων, καθαρᾷ διαλέκτῳ χρώμενον, ἐρεῖ γένεσιν, τὴν μὲν, αὐτόχθονα, τὴν δ', ἐπήλυδα; ἡμῖν γὰρ δή τι συμβεβηκός ἐστι τὸ εἶναι αὐτόχθοσιν ἢ μὴ ἐπιχωρίοις, οὐχὶ τῇ γενέσει. δύναται γοῦν τις ἀλλαχῇ γενόμενος ἀνήρ, ἑτέρωσε μετοικῆσαι. [e] ἢ τίς ἂν ἀξιώσειε τῶν εὖ διαλέγεσθαι σπουδαζόντων εἰπεῖν, ὅτι ἡ γένεσις ἡ τῶν προγόνων τοὺς ὕστερον γενησομένους ἀπεφήνατο αὐτόχθονας καὶ μὴ μετοίκους εἶναι τῆς χώρας ἐν ᾗ ἐγένοντο; οὔτε γὰρ ἡ γένεσις αὐτή τι ἀποφαίνεσθαι φύσιν ἔχει, οὔτε μετοικεῖν τις ἐν ᾗ ἂν γένηται· ἀλλ' ἀποφαινόμεθα μὲν ἡμεῖς τὰ λεκτά, μετοικοῦσι δ' οἱ ἐξ ἄλλης ἀφικόμενοι χώρας ἐν τῇ ὑποδεξαμένῃ. τίς δὲ βουλόμενος σώζειν τὴν ἀκολουθίαν, εἶπεν τὴν γένεσιν· καὶ περὶ ταύτης τὸν λόγον ἀποδιδούς, ἐπιζεύξειεν ἂν τό, "Ἄλλοθεν σφῶν ἡκόντων"· τὸ ἀρρενικὸν τῷ θηλυκῷ, καὶ τὸ ἑνικὸν τῷ πληθυντικῷ; ἦν γὰρ δή που κατάλληλος ὁ λόγος, εἰ πρὸς τὴν γένεσιν ἀναφέρων, ὑπὲρ ἧς ὁ λόγος ἦν, ἐπέθηκεν, "Ἄλλοθεν αὐτῆς ἡκούσης"· ἐπὶ δὲ τῶν ἀνδρῶν μέλλων ποιεῖσθαι τὸν λόγον, ἐξ ἀρχῆς οὕτως ἂν κατεστήσατο τὴν φράσιν· "Τῆς δ' εὐγενείας πρῶτον ὑπῆρξαν τοῖσδε οἱ πρόγονοι, οὐχὶ ἐπήλυδες ὄντες, οὐδὲ τοὺς ἐκγόνους τούτους ἀποφήναντες μετοικοῦντας ἐν τῇ χώρᾳ, ἄλλοθεν σφᾶς ἥκοντας, ἀλλ' αὐτόχθονας".

κη΄. Ἄξιον δὲ ὃ καὶ περὶ τῆς εὐγενείας τῶν ἀνδρῶν εἴρηκε, τὴν χώραν πρῶτον ἐπαινῶν, ἐξ ἧς ἐγένοντο, μὴ παρέργως ἰδεῖν. φησὶ δὲ θεοφιλῆ αὐτὴν εἶναι· καὶ παρέχεται τούτου μάρτυρας τοὺς ἀμφισβητήσαντας περὶ αὐτῆς θεούς, κοινόν τι πρᾶγμα, καὶ ὑπὸ πάντων σχεδὸν τῶν ἐπαινεσάντων τὴν πόλιν εἰρημένον. καὶ οὐ τοῦτο συκοφαντεῖν ἄξιον, ἀλλὰ πῶς ἡρμήνευκεν [f] αὐτὴν, καταμαθεῖν· "Μαρτυρεῖ δ' ἡμῖν τῷ λόγῳ ἡ τῶν ἀμφισβητησάντων περὶ αὐτῆς θεῶν ἔρις. ἣν δὲ θεοὶ ἐπῄνεσαν, πῶς οὐχ ὑπ' ἀνθρώπων γε συμπάντων δίκαια ἐπαινεῖσθαι"; ταπεινή μοι δοκεῖ καὶ ἄζηλος ἡ λέξις, καὶ οὐδὲν ἔχουσα τῆς περιμαχήτου πόλεως ἄξιον, ὡς ἐμοὶ δοκεῖ. ποῖος γὰρ ἐνθάδε πλοῦτος ὀνομάτων; ποία σεμνότης; ποῖον ὕψος; τί οὐ μαλακώτερον τῆς ἀξίας; τί δ' οὐκ ἐνδεέστερον τῆς ἀληθείας; οὕτως

XXVII. Præfatus enim, qua forma & ordine orationem eſſet diſtributurus, dicit: "Quinetiam rerum geſtarum facta,quaſi præclara,& iis digna pronunciata demonſtrabimus". Neſcio ſane, an quis eorum, qui tenuiter & ſimpliciter & pure loqui ſtudent,hoc modo loqui cuperet. fiunt enim facta,res geſtæ geruntur, in ſententia ponuntur à Platone verba, quæ poni nequeunt. Craſſe quidem & pingui quodam modo hoc dictum eſt. Cæterum enthymema, quod mox ſequitur, adhuc tenuius eſt, longe deductum, & concinnitatis expers, nec gravitatem nec ordinem habens: "Prima quidem horum laus eſt,quod majorum origo haud peregrina fuit,neque ſucceſſores hos ita hic reliquit, quaſi inquilinos novoſque homines ex advenis genitos, ſed indigenas ac revera in patria habitantes, viventeſque & nutritos, non à noverca quidem, ut alii, ſed ab ipſa matre ipſorum regione, quam habitarunt,in qua conduntur & nunc vita functi, ipſi in viſceribus ejus,quæ peperit eos, & nutriit,& excepit". Quæ ulla hominum natio, pure loqui cupiens, dixit γένεσιν αὐτόχθονα & ἐπήλυδα? Nobis enim accidentarium eſt,eſſe indigenas,vel non eſſe ejus regionis, non tamen origine. Poteſt igitur quis alibi natus eſſe,& alibi habitare. An quis eorum, qui bene ratiocinari ſtudent, dicere audeat, quod origo majorum poſteros faciat & denominet indigenas, & non inquilinos ejus regionis in qua nati ſunt? nec enim prima origo poteſt aliquid denominare, nec quis inquilinus eſſe in ea regione, in qua natus eſt. Sed denominamus nos ea quæ dicimus: at inquilini illi ſunt, qui ex alia venientes regione, in novam migrant. Quis porro bona ſervata conſequentia dixerit γένεσιν, &, cum hujus γενέσεως mentionem feciſſet, hoc addere vellet, ἄλλοθεν σφῶν ἡκόντων, maſculinum fœminino, & ſingulare plurali? Quadraſſet autem, ſi ad γένεσιν, de qua agebat, referendo, dixiſſet ἄλλοθεν αὐτῆς ἡκούσης. nam,de viris locuturus,initio ſic dictionem compoſuiſſet: Τῆς δ' εὐγενείας πρῶτον ὑπῆρξαν τοῖσδε οἱ πρόγονοι, οὐχὶ ἐπήλυδες ὄντες, οὐδὲ τοὺς ἐκγόνους τούτους ἀποφήναντες μετοικοῦντας ἐν τῇ χώρᾳ, ἄλλοθεν σφᾶς ἥκοντας, ἀλλ' αὐτόχθονας.

XXVIII. Par autem eſt id, quod de nobilitate virorum dixit, primum regionem, in qua nati ſunt, celebrando, non leviter tranſire. Ait enim gratam & caram eſſe Diis, teſteſque producit Deos ipſos qui de illa contendant; rem plane notã, & ab omnibus pene,qui urbẽ laudarunt, decantatam. nec id æquum eſt reprehendere; verum,qua ratione id explicarit, cognoſcere: "Teſtatur id Deorum ſuper hac urbe contentio & judicium. ea vero, quam Dii laudarunt, cur ab hominibus omnibus non merito collaudetur"? Simplex id & vile, & nihil urbe bellicoſa dignum continere,meo quidem judicio, videtur. Quæ enim hîc verborum ubertas, quæ gravitas,quæ ſublimitas? quid eſt quod non præ mollitie præter decorum ſit? quid non contra veritatem? Itane debuit

a Incluſa δὲ addita ex vulg. editionibus: itidemque καὶ ſeq. v. In eiſdem eodem v. legitur, ἀξίαν τούτων ἀποφῄναντο. Sylb. b Pro ἄληπτα reponendum fortaſſe λεκτά, ut colligitur ex verſu 27. Sylb. c Procul dubio legendum τὸ δ' ἐπὶ τούτῳ λεγ. & mox ἀσθενέστερον: ſicut p. 292. v.12. ὀλιγώρως καὶ ἀσθενῶς εἰπεῖν. Sylb. d In vulg. editt. ἐν τῷ ὄντι ἐν πατρίδι οἰκοῦντας καὶ ζῶντας· καὶ τρεφ. & mox ὡς οἱ ἄλλοι. & v. 46. θεῶν ἔρις τε καὶ κρίσις. ἣν δὴ θεοὶ &c. e Pro ἢ τίς perperam in exemplari eſt ἡ δ'. Sic v.38. pro σφᾶς idem perperam habet σφῶν. Sylb. f Pro αὐτὴν convenientius legemus αὐτό: ut feratur ad πρᾶγμα. Sylb.

a Pro

buit à Platone Palladis Neptunique de Attica contentio judiciumque explicari? ſic amor & ſtudium, quod in urbe celebranda Dii adhibuerunt, vilibus & mediocribus verbis enunciari? Ἣν δὲ θεοὶ, inquiens, ἐπῄνεσαν: addit hiſce etiam alia, quæ in urbis encomio uſurpat; quod primi ſcilicet homines in hac nati ſint, & mites benignoſque fructus illis ediderit: "Ex omnibus animantibus hominem produxit, qui intellectu omnia excedit, juſtitiamque ac Deos obſervat". Neſcio an res alia illuſtriori loco à Platone dicta ſit tenuius & vulgarius, quam hæc. Permittamus eum tam humile & imbecille hominis encomium proferre. Sed cum de nutrimento illius loquitur, inſignemne phraſim adhibet? "Nam & ſola & prima tunc alimentum humanum produxit, tritici hordeique fruges". Dii Divique! ubi Platonicus ille fluxus, abundans, & adeo concitatus? Itane minutus contractuſque eſt, tamne anguſte duodecim ſcaturiginum divini viri os fluit? at occultaſſe ſe profecto, & compoſitionem elegantem & concinnam ſponte omiſiſſe, forte quis dixerit. & quî tandem? qui nomen ipſum lactis quaſi abſurdum rejicit, ſed fontem alimenti loco ejus perverſe dicere deinceps maluit.

XXIX. Quin & illud tranſeamus: ſed quî doni magnitudinem explicarit, conſideremus; "Quo optime atque commodiſſime humanum genus nutritur". Si quis è nobis, qui è terra conſtamus & per terram incedimus, dixiſſet, κάλλιστα καὶ ἄριστα, quo riſu exciperetur? Verum & illud omittamus: "Cæteris hominibus donum id non invidit, ſed aliis diſtribuit". Si quis rectum ordinem in dictione ſequi velit: terra, quæ non invidit aliis fructum, primo loco, mea quidem ſententia, ponenda erit. Sed quæ terra de ſuis bonis omnibus hominibus dedit, & hujuſmodi divitiis barbaram & Græcam gentem fœcundavit, nonne his ornari verbis digna fuit; quod non invideat communicationem ſeminis, & aliis diſtribuat? Nonne ubique hoccine, μὴ φθονῆσαι τοῖς πέλας atque νείμασθαι τοῖς πέλας uſus eſt? & illud νεῖμαι τοὺς καρποὺς, nonne elegantiori & graviori nomine, vel doni vel beneficii, vel ſimilis alicujus, dicere potuiſſet? Hæc relinquo. Donum autem Minervæ ſic expoſuit: "Dehinc oleum, laborum ſubſidium, dedit poſteris". Hic iterum circumlocutiones & dithyrambicos ſtrepitus adhibuit. Et quid pluribus opus eſt? Si quis enim totam orationem percurrat, quædam non accurate, quædam etiam ſimpliciter, alia puerili quodam modo & inani, alia dithyrambico quodam faſtu & tumore dicta reperiet. Equidem omnia eximia & omnino imitanda optarem. Plato enim hæc ſcripſit, qui ſi primas in dictione non feret, de ſecundis tamen cum multis certaturus eſt. Sed de his ſatis.

ἐχρῆν ὑπὸ Πλάτωνος εἰρῆσθαι τῆς Ἀθηνᾶς καὶ Ποσειδῶνος ὑπὲρ τῆς Ἀττικῆς στάσιν, ἔριν τε, καὶ κρίσιν; οὕτως τὸν ἔρωτα, ὃν ἔσχον οἱ θεοὶ περὶ τὴν ἐν αὐτῇ τιμῶν, εἰς φαῦλόν τι καὶ μέτριον ῥῆμα ἀγαγεῖν; "Ἣν δὲ θεοὶ ἐπῄνεσαν", εἰπών· τὰ ἄλλα γὰρ [a] ἅμα τὰ ταῦτα ἐπιτίθησιν εἰς ἔπαινον τῆς γῆς, ὅτι γένος τότε ἀνθρώπων πρώτη ἐγεννήσατο, καὶ καρποὺς ἡμέρους [b] αὐτῶν συνεξήνεγκεν, ἄξιον ἰδεῖν· "Ἐξελέξατο δὲ τῶν ζώων καὶ ἐγέννησεν ἄνθρωπον· ὃ συνέσει τε ὑπερέχει τῶν ἄλλων, καὶ δίκην καὶ θεοὺς μόνον νομίζει". οὐκ οἶδα εἰ ἐπὶ λαμπροτάτου ἄλλο πρᾶγμα τούτου εὐτελέστερον εἴρηται Πλάτωνι καὶ ἰδιωτικώτερον. δῶμεν αὐτῷ ὃ τοῦ ἀνθρώπου ἐγκώμιον οὕτως εἰπεῖν ὀλιγώρως καὶ ἀσθενῶς· ἀλλὰ περί γε τῆς τροφῆς αὐτοῦ γενναίᾳ χρῆται καὶ φράσει· "Μόνη γὰρ ἐν τῷ τότε καὶ πρώτη τροφὴν ἀνθρωπείαν ἤνεγκεν, τὸν τῶν πυρῶν καὶ κριθῶν καρπόν". ὦ θεοὶ καὶ δαίμονες, ποῦ τὸ Πλατωνικὸν νᾶμα, ὃ πλούσιον καὶ τὰς μεγάλας κατασκευὰς καχλάζον; οὕτως μικρολογεῖ, καὶ κατὰ σταγόνα ῥεῖ τὸ δωδεκάκρουνον ἐκεῖνο στόμα τοῦ σοφοῦ; ἐταμιεύσατο νὴ Δία, καὶ ὑφῆκε τῆς κατασκευῆς ἑκών, ἴσως τις ἐρεῖ. καὶ πῶς; ὃς οὐκ οἴεται τὸ γάλα σεμνὸν εἶναι ὄνομα, ἀλλὰ πηγὴν τροφῆς αὐτὸ μετονομάζει διὰ τῆς ἑξῆς.

κθ'. Ἐῶμεν καὶ τοῦτο· πῶς δὲ τῆς δωρεᾶς αὐτῆς εἶπε τὸ μέγεθος, ἐξετάσωμεν· "Ὦ κάλλιστα καὶ ἄριστα τρέφεται τὸ ἀνθρώπειον γένος". εἰ τῶν ἐπιγείων τις ἡμῶν καὶ χαμαὶ ἐρχομένων "Κάλλιστα [c] (καὶ) ἄριστα" εἶπεν, ὅσον ἐκίνησε γέλωτα; πλὴν ἀφείσθω καὶ τοῦτο· "[d] Τούτου δὲ τοῦ καρποῦ οὐκ ἐφθόνησεν, ἀλλ᾽ ἔνειμε καὶ τοῖς ἄλλοις". εἴ τις βουλήσεται παράδειγμα λαβεῖν μένην λέξεως, ἡ τοῦ καρποῦ μὴ φθονήσασα γῆ [e] οὐχ ἡ πρώτη παραχείσεται; ἐμοὶ μὲν γὰρ δοκεῖ· ἡ δὲ μεταδοῦσα τῶν ἑαυτῆς ἀγαθῶν ἅπασιν ἀνθρώποις, καὶ τηλικούτῳ καταπείρασα 18 πλούτῳ βάρβαρόν τε καὶ Ἑλλάδα [f] γῆ, τούτοις ἀξία κοσμεῖσθαι τοῖς ῥήμασιν, ὅτι οὐκ ἐφθόνησε τῶν σπερμάτων, καὶ ὅτι ἔνειμεν αὐτὰ τοῖς ἄλλοις; οὐ τοῦ μὲν "Μὴ [g] φθονῆσαι τοῖς πέλας", οὐδὲ "Μεμνῆσθαι τοῖς πέλας" παντάπασι κέχρηται· οὐδὲ "Νεῖμαι τοὺς καρπούς", σεμνοτέρῳ ὀνόματι δωρεᾶς, ἢ χάριτος, ἢ ἄλλου τινὸς τῶν τοιούτων, περιλαβεῖν; ἐῶ ταῦτα. τὴν δὲ τῆς Ἀθηνᾶς δωρεὰν οὕτως εἴρηκεν· "Μετὰ δὲ [h] ταῦτα τὴν ἐλαίου γένεσιν, πόνων ἀρωγήν, ἀνῆκεν τοῖς ἐγγόνοις". περιφράσεις πάλιν ἐνταῦθα καὶ διθύραμβοι. καὶ τί δεῖ τὰ πλείω λέγειν; δι᾽ ὅλου γὰρ ἄν τις εὕροι τοῦ λόγου πορευόμενος τὰ μὲν, οὐκ ἀκριβῶς οὐδὲ λεπτῶς εἰρημένα· τὰ δὲ, μειρακιωδῶς καὶ ψυχρῶς· τὰ δὲ, [i] οὐκ ἔχοντα δὲ διθυραμβώδη καὶ φορτικά. ἐγὼ δ᾽ ἠξίουν πάντα γενναῖα εἶναι καὶ σπουδῆς ἄξια. Πλάτων γάρ ἐστιν ὁ ταῦτα γράφων· ὃς εἰ μὴ καὶ τὰ πρωτεῖα οἴσεται τῆς λέξεως, περί γε τῶν δευτερείων πολὺν ἀγῶνα παρέξει τοῖς [k] διαμιλλησομένοις. ἀλλὰ περὶ μὲν τούτων ἅλις.

λ'. Ἀ δὲ

a Pro ἅμα τὰ ſi reponas ἃ κτ, ſatis bene conſtabit ſententia. *Sylb.* *b* Rectius αὐτοῖς συνεξήνεγκεν. Sic v. 13. legendum videtur, γενναίᾳ χρῆται τῇ φρ. *Sylb.* *c* Incluſa καὶ abeſt ab exemplari. ſed inſerendam eſſe, ſatis perſpicuum eſt ex v. 23. Verſu etiam 24. exemplar noſtrum habet ἀνθρώπειον, errore quidem ambiguo. ego vulgatos *Platonis* libros ſecutus ſum. *Sylb.* *d* Idem exemplar noſtrum ſine articulo habet τούτου δὲ καρποῦ: minus belle. Seq. v. pro corrupto μένην ſenſus poſtulat εὖ κειμένης, vel ſimile quid. *Sylb.* *e* In ora *Cod. Bodl.* ἴσ' ἐχ. *f* Et γῆ retineri poteſt, & γῆν reponi. *Sylb.* *g* In exemplari eſt φθονῆσαι, errore ambiguo. Forſan etiam ibidem pro οὐδὲ μεμνῆσθαι legendum πῇ τι νείμασθαι: ut hæc quoque periodus ſit interrogativa. Rurſum pro ſeq. οὐδὲ ſi ponamus τὸ δὲ, & in clauſula poſt περιλαβεῖν addamus ἐδύνατο, vel ſimile aliquod verbum, melius conſtabit ſententia. *Sylb.* *h* In vulg. editt. τοῦτο. *i* Si comma iſtud οὐκ ἔχοντα δὲ, vel expleatur, vel penitus expungatur, ſat bene conſtabit ſententia. expleri autem tali fortaſſe modo poteſt, οὐκ ἔχοντα καιρὸν, τὰ δὲ, διθυρ. *Sylb.* *k* In exemplari eſt, διαμιλησομένοις: mendoſe. *Sylb.*

a Incluſa

λʹ. Ἃ δὲ δὴ κράτιστα εἰρῆσθαι τῷ ἀνδρὶ δοκοῦσί τινες ἐπὶ τῇ τελευτῇ τοῦ λόγου, κἀγὼ σύμφημι, ταῦτα παραθεὶς, ἐπὶ τὸν Δημοσθένην τρέψομαι. ὁ δὲ τὸν ἔπαινον αὐτῶν διεξιὼν, φησὶν ἐπισκῆψαι τοῖς παροῦσιν ἐν τῷ πολέμῳ τοὺς μέλλοντας τελευτᾶν, ἃ χρὴ πρὸς τοὺς ἑαυτῶν παῖδάς τε καὶ πατέρας ἀπαγγέλλειν, εἴ τι παθεῖν αὐτοὺς συμβαίη κατὰ τὴν μάχην. ἔστι δὲ τάδε· “Φράσω δὲ ὑμῖν ἅ τε αὐτῶν ἤκουσα ἐκείνων, καὶ οἷα νῦν ἡδέως [a] (ἂν) εἴποιεν ὑμῖν, ἀναλαβόντες δύναμιν· τεκμαιρόμενος ἐξ ὧν τότ᾽ ἔλεγον. ἀλλὰ χρὴ νομίζειν ἀκούειν αὐτῶν ἐκείνων ἃ (ἂν) ἀπαγγέλλω. ἔστι δὲ τάδε· ὦ παῖδες, ὅτι μέν ἐστε πατέρων ἀγαθῶν, αὐτὸ μηνύει τὸ νῦν παρόν. ἡμῖν γὰρ ἐξὸν ζῆν μὴ καλῶς, [b] (καλῶς) αἱρούμεθα μᾶλλον τελευτᾶν, πρὶν ὑμᾶς τε καὶ τοὺς ἔπειτα εἰς ὀνείδη καταστῆσαι, καὶ πρὶν τοὺς ἡμετέρους πατέρας καὶ πᾶν τὸ πρόσθεν γένος αἰσχῦναι· ἡγούμενοι τῷ τοὺς αὐτοῦ αἰσχύνοντι ἀβίωτον εἶναι, καὶ τῷ τοιούτῳ οὔτε τινὰ ἀνθρώπων οὔτε θεῶν φίλον εἶναι, οὔτ᾽ ἐπὶ γῆς, οὔθ᾽ [c] ὑπὸ γῆς τελευτήσαντι. χρὴ οὖν μεμνημένους τῶν ἡμετέρων λόγων, ἤν τι καὶ ἄλλο ἀσκῆτε, ἀσκεῖν μετ᾽ ἀρετῆς· εἰδότας ὅτι τούτου λειπόμενα πάντα καὶ κτήματα καὶ ἐπιτηδεύματα, αἰσχρὰ καὶ κακά. οὔτε γὰρ πλοῦτος κάλλος φέρει [d] τῷ κεκτημένῳ ἀνδρείαν· ἄλλοις γὰρ ὁ τοιοῦτος πλουτεῖ, καὶ οὐχ ἑαυτῷ· οὔτε κάλλος σώματος οὔτ᾽ ἰσχὺς δειλῷ καὶ κακῷ ξυνοικοῦντα, πρέποντα φαίνεται, ἀλλ᾽ ἀπρεπῆ, καὶ [e] ἐπιφανεστέραν ἔχοντα τὴν δειλίαν· πᾶσά τε ἐπιστήμη χωριζομένη δικαιοσύνης καὶ τῆς ἄλλης ἀρετῆς, πανουργία, (ἀλλ᾽) οὐ σοφία γίνεται. ὧν ἕνεκα [f] πρῶτα καὶ ὕστατα καὶ διὰ παντὸς πᾶσαν πάντως προθυμίαν πειρᾶσθε ἔχειν, ὅπως μάλιστα μὲν ὑπερβαλεῖσθε καὶ ἡμᾶς καὶ τοὺς πρόσθεν εὐκλείᾳ· εἰ δὲ μὴ, ἴστε ὡς ἡμῖν, ἂν μὲν νικῶμεν ὑμᾶς ἀρετῇ, ἡ νίκη αἰσχύνην φέρει· ἡ δὲ ἧττα, ἐὰν ἡττώμεθα, εὐδαιμονίαν. [g] μᾶλλον δ᾽ ἂν νικῴμεθα, καὶ ὑμεῖς νικῷτε, εἰ παρασκευάσεσθε τῇ τῶν προγόνων δόξῃ μὴ καταχρησάμενοι, μηδ᾽ ἀναλώσαντες ταύτην· γνόντες ὅτι ἀνδρὶ, οἰομένῳ τὶ εἶναι, οὐκ ἔστιν αἴσχιον [h] (οὐδὲν,) ἢ παρέχειν ἑαυτὸν τιμώμενον μὴ δι᾽ αὐτὸν, ἀλλὰ διὰ δόξαν προγόνων. εἶναι μὲν γὰρ τιμὰς γονέων ἐκγόνοις, καλὸς θησαυρὸς καὶ μεγαλοπρεπής· καταχρήσασθαι δὲ χρημάτων καὶ τιμῶν [i] θησαυρῷ, καὶ μὴ τοῖς ἐκγόνοις παραδιδόναι, αἰσχρὸν καὶ ἄνανδρον, ἀπορίᾳ ἰδίων αὐτοῦ κτημάτων τε καὶ εὐδοξιῶν. καὶ ἢν μὲν ταῦτα ἐπιτηδεύσητε, φίλοι παρὰ φίλους ἡμᾶς ἀφίξεσθε, ὅταν [k] (δὴ) ὑμᾶς ἡ προσήκουσα μοῖρα κομίσῃ· ἀμελήσαντες δὲ ὑμᾶς καὶ κακισθέντας, οὐδεὶς εὐμενῶς ὑποδέξεται. τοῖς μὲν οὖν παισὶ ταῦτ᾽ εἰρήσθω. πατέρας (δὲ ἡμῶν, οἷς εἰσι, καὶ μητέρας) ἀεὶ χρὴ παραμυθεῖσθαι, ὡς

XXX. Quæ vero optime eum in fine orationis quidam dixiſſe volunt, illa optima cenſeo; quæ ubi poſuero, ad Demoſthenem deſcendam. Ille itaque, in iis laudandis perſiſtens, ait, eoſdem in bello jam morituros præſentibus mandaſſe, quæ filiis ſuis & parentibus, ſi quid ſibi in prælio accideret humanitus, renunciarent. Sunt autem hæc: “Dicam vobis quæ ex ipſis audivi, & quæ, ſi reviviſcerent, libenter dicerent; quod conjicio ex iis quæ tum dixerunt. ſed exiſtimate vos audire ea ex iis ipſis, quæ ego dico. Sunt autem hæc. Quod ex præclaris orti parentibus eſtis, ô filii, præſentia teſtantur. Profecto cum nobis liceret turpiter vivere, cum honore emori maluimus, quam vos cæteroſque poſteros infamiæ ſubjicere, ac parentibus noſtris majoribuſque dedecori eſſe: putantes, homini dedecoranti ſuos non eſſe vivendum; ei namque, neque in vita neque poſt mortem, amicum aliquem eſſe vel hominum vel Deorum. Oportet igitur vos verborum noſtrorum memores, ſi quid aliud exercebitis, cum virtute exercere; ſcientes abſque virtute exercitationes & poſſeſſiones omnes turpes malaſque eſſe. Divitiæ namque ſplendorem afferunt nullum, eas cum ignavia poſſidenti: (neque enim ſibi hic ſed alteri parat divitias) neque forma corporis, neque robur, timido atque ignavo cum inſunt, decorem præſtant; eum namque dedecent, notiorem efficiunt, ignaviam patefaciunt. Præterea ſcientia, quæ eſt remota à juſtitia aliaq; virtute, non ſapientia ſed calliditas eſſe videtur. Quorum cauſa & primo & poſtremo atque per omnia omni diligentia contendite, ut & nos & majores noſtros virtutis gloria ſuperetis. Alioquin ſcitote, ſi vobis virtute præſtemus, victoriam hanc nobis dedecus allaturam; ſin ſuperemur à vobis, felicitatem. Ita vero maxime nos ſuperabimur, vos autem ſuperabitis, ſi ea ratione vitam inſtitueritis, ut majorum gloria non abutamini, neque eam (ut ita dixerimus) dilapidetis; ſcientes viro, aliquid eſſe ſe exiſtimanti, nihil turpius poſſe accidere, quam ſeipſum honorandum, non propter virtutem propriam, ſed propter gloriam majorum, præbere. Gloria parentum natis præclarus eſt magnificuſque theſaurus: uti vero pecuniarum honorumque theſauro, & hunc ad poſteros non transfundere, propriæ poſſeſſionis gloriæque penuria, turpe & à viri generoſitate alienum. Si igitur hæc exercueritis, vitæ demum fatis exactis cari ad nos filii caros parentes proficiſcemini. Sin autem neglexeritis hæc, & improbi evaſeritis, nemo vos libens excipiet. Natis quidem noſtris hæc ſint dicta. Patres autem noſtros aut matres, ſi cui noſtrum ſuperſint, atque conſola-

[a] Incluſa ἂν addita ex vulg. editt. *Platonis*: quæ ibidem habent λαβόντες, ſine præpoſitione. Eædem ſeq. v. habent νομίζειν χρὴ αὐτῶν ἀκούειν ἐκείνων, mutato verborum ordine. Ibidem in exemplari omiſſus erat articulus relativus ἅ. Pro ἔστι vulg. editt. ibidem habent ἔλεγον. Eædem v. 12. pro ἡμῖν γὰρ habent ἡμῖν δέ. *Sylb.* [b] Incluſum καλῶς additum ex eiſdem editt. mox v. 14. ἡμᾶς. V. 15. in exempl. καταστῆσαι, minus recte. *Sylb.* [c] Pro ὑπὸ γῆς idem minus congruenter habet ὕστερον. Pro ſeq. ἢν vulgati libri habent ἐάν: itidemque infra v. 43. *Sylb.* [d] In iiſdem legitur, τῷ κεκτημένῳ μετ᾽ ἀνανδρίας: & mox, ἄλλῳ γὰρ ὁ τοιοῦτος πλουτεῖ. & ſeq. v. οὔτε σώματος κάλλος καὶ ἰσχύς. *Sylb.* [e] Iidem libri habent ἐπιφανέστερον ποιεῖ τὸν ἔχοντα, καὶ ἐκφαίνει τὴν δειλίαν & v. 28. φαίνεται pro γίνεται. *Sylb.* [f] Iidem habent καὶ πρῶτον καὶ ὕστατον: concinnius. atque ita ſupra etiam eſt p. 292. v. 33. *Sylb.* [g] Iidem libri pro μᾶλλον habent μάλιστα: & ſeq. v. παρασκευάσησθε. Iidem v. 36. habent αὐτὴν pro ταύτην. *Sylb.* [h] Incluſum οὐδὲν abeſt ab iiſdem. Iidem v. 38. habent μὴ δι᾽ ἑαυτὸν, & v. 40. χρῆσθαι καὶ χρ. quod melius congruit ad ſeq. παραδιδόναι. *Sylb.* [i] Exemplar noſtrum accuſ. caſu habet θησαυρὸν, contra legem ſyntaxεως. *Sylb.* [k] Incluſum δὴ additum è vulg. editt. Sic. v. 46. & p. ſeq. v. 1. & 2. *Sylb.*

* Vulg.

“ conſolatione indigent, conſolari oportet; “ quia par eſt quæcunque acciderint ferre, “ neque cum illis una deplorandus eſt caſus: “ (lamentationibus enim aliorum non indige- “ bunt) ſatis namque ſors triſtitiæ illis adfe- “ ret. Mederi profecto lenireque nos oportet, “ & in primis illud commemorare, quod ma- “ xima eorum, quæ exoptare ſolent, propitii “ Dii jam conceſſerint. Neque enim immor- “ tales ſibi filios dari, ſed bonos & illuſtres, “ optabant: cujus quidem voti compotes effe- “ cti ſunt, quod maximum exiſtimandum eſt “ bonum: omnia vero mortali viro ad votum “ in vita accidere, haud facile eſt. Atqui ſi “ ſortem æquo animo tolerabunt, videbuntur “ revera fortium filiorum parentes, ipſique “ fortes eſſe. Sin autem dolori ſuccumbent, “ ſuſpicionem hominibus inferent, ne forte aut “ parentes noſtri minime ſint, aut qui nos lau- “ dibus efferant, mentiantur. At horum neu- “ trum evenire oportet, verum laudatores no- “ ſtros reipſa præcipue illos eſſe, oſtendentes “ ſe revera parentes viros eſſe virorum. Enim- “ vero vetus illud proverbium, *Ne quid ni-* “ *mis*, ſcite dictum videtur. Nam cui vere “ ex ſeipſo apta ſunt omnia, quæ ad bene vi- “ vendum faciunt, nec ſuſpenſa aliorum aut “ bono caſu aut contrario, pendere ex alte- “ rius eventis & errare coguntur, huic opti- “ ma vivendi ratio comparata eſt. Hic eſt ille “ moderatus, hic fortis, hic ſapiens, hic & na- “ ſcentibus & cadentibus cum reliquis commo- “ dis, tum maxime liberis, parebit præcepto “ illo veteri; neque mœrebitur unquam, neque “ lætabitur nimis, quia ſemper in ſeipſo omnẽ “ ſpem reponet ſui. Tales eſſe & noſtros de- “ bere judicamus, & volumus. Atqui & in “ præſentia nos ipſos tales penitus exhibemus, “ haud ſane perturbatos, vel nimio metu per- “ territos, ſi nunc vita decedere nos oporteat. “ Oramus quoque patres noſtros & matres, ut “ ſimiliter affecti futuram vitam agant, ſcien- “ tes quod non lamentationibus ejulationi- “ buſque maxime nobis gratificabuntur; ve- “ rum ſi quis eſt his qui defuncti ſunt ſenſus “ viventium, ita maxime nobis moleſti futuri “ ſunt, ſi ſeipſos perdiderint & inique ſortem “ tulerint. Sin autem moderate & leviter, no- “ bis ſummopere obſequentur. Noſtra porro “ eum jam finem habebunt, qui hominibus “ eſt pulcerrimus. Quamobrem collaudanda “ ſunt potius quam deflenda. profecto ſi uxo- “ res noſtras filioſque & nutrient, & his in- “ cumbent, ita maxime caſus oblivioni man- “ dabunt, pulcriuſque & rectius nobiſque “ gratius vitam agent. Hæc igitur noſtro no- “ mine noſtris nunciare ſufficiet: civitati “ vero mandamus, ut parentium noſtrorum fi- “ liorumque curam habeat, & hos honeſte “ enutriat, illorum ſenium honeſte foveat. “ Scimus autem vos, etiamſi hæc minime præ- “ ceperimus, curaturos. Hæc igitur, ô filii de- “ functorum atque parentes, ut moneremus,

“ (χρὴ) ῥᾷστα φέρειν τὴν συμφοράν, (ἐὰν ἄρα ξυμβῇ γενέ- “ σθαι καὶ μὴ ξυνοδύρεσθαι· οὐ γὰρ) τοῦ λυπήσοντος προσ- “ δεήσονται· ἱκανὴ γὰρ ἔσται καὶ ἡ γενομένη τύχη τοῦτο [a] πο- “ ρίζειν. ἀλλ’ ἰωμένους καὶ πραΰνοντας, ἀναμιμνήσκειν “ αὐτοὺς ὅτι, ὧν εὔχοντο, τὰ μέγιστα αὐτοῖς οἱ θεοὶ ἐπή- “ κοοι γεγόνασιν. οὐ γὰρ ἀθανάτους σφίσι (τοὺς) παῖδας εὔ- “ χοντο γενέσθαι, ἀλλ’ ἀγαθοὺς καὶ εὐκλεεῖς· ὧν ἔτυχον, μεγί- “ στων ἀγαθῶν ὄντων· πάντα δ’ οὐ ῥᾴδιον θνητῷ ἀνδρὶ κατ’ “ νοῦν ἐν τῷ σφετέρῳ βίῳ ἐκβαίνειν. καὶ φέροντες μὲν τὰς “ συμφορὰς ἀνδρείως, δόξουσι τῷ ὄντι ἀνδρείων παίδων πα- “ τέρες εἶναι, καὶ αὐτοὶ τοιοῦτοι· ὑπείκοντες δ’, ὑποψίαν πα- “ ρέξουσιν ἢ μὴ ἡμέτεροι εἶναι, ἢ ἡμῶν τοὺς ἐπαινοῦντας καταψεύδεσθαι. χρὴ δὲ οὐδέτερα τούτων· ἀλλ’ ἐκείνους μά- “ λιστα [b] (πάντων) ἐπαινέτας ἡμῶν εἶναι, ἔργῳ παρέχοντας 182 “ αὐτοὺς φαινομένους τῷ ὄντι πατέρας ὄντας, ἄνδρας ἀνδρῶν. “ πάλαι γὰρ [c] (δὴ) τὸ Μηδὲν ἄγαν λεγόμενον, καλῶς δο- “ κεῖ λέγεσθαι· τῷ ὄντι γὰρ εὖ λέγεται. ὅτῳ γὰρ ἀνδρὶ εἰς ἑαυ- “ τὸν ἀνήρτηται πάντα τὰ πρὸς εὐδαιμονίαν φέροντα, ἢ “ ἐγγὺς τούτου, καὶ μὴ ἐν ἄλλοις ἀνθρώποις αἰωρεῖται, ἐξ ὧν “ ἢ εὖ ἢ κακῶς πραξάντων πλανᾶσθαι ἠνάγκασθη καὶ τὰ “ ἐκείνου, τούτῳ ἄριστα παρεσκεύασται ζῆν, οὗτός ἐστι ὁ σώ- “ φρων, καὶ οὗτος ἀνδρεῖος, καὶ φρόνιμος οὗτος, γιγνο- “ μένων παίδων καὶ χρημάτων, καὶ διαφθειρομένων, καὶ μά- “ λιστα πείθεται τῇ παροιμίᾳ· οὔτε γὰρ χαίρων οὔτε λυπού- “ μενος ἄγαν φανήσεται, διὰ τὸ αὐτῷ πεποιθέναι. τοιού- “ τους δὴ ἡμεῖς (γε) ἀξιοῦμεν καὶ τοὺς ἡμετέρους εἶναι, καὶ βου- “ λόμεθα, καὶ φαμέν· καὶ ἡμᾶς αὐτοὺς νῦν παρέχομεν “ τοιούτους, οὐκ ἀγανακτοῦντας, οὐδὲ φοβουμένους ἄγαν, εἰ “ δεῖ τελευτᾶν ἐν τῷ παρόντι. δεόμεθα δὲ καὶ πατέρων καὶ “ μητέρων, τῇ αὐτῇ ταύτῃ διανοίᾳ χρωμένους, τὸν ἐπί- “ λοιπον βίον διάγειν, καὶ εἰδέναι ὅτι οὐ θρηνοῦντες οὐδ’ “ ὀλοφυρόμενοι ἡμᾶς, ἡμῖν μάλιστα χαριοῦνται· ἀλλ’ “ εἴ τις ἐστὶ τοῖς τετελευτηκόσιν αἴσθησις τῶν ζών- “ των, οὕτως ἀχάριστοι εἶεν ἂν μάλιστα, (ἑαυτούς τε “ κακοῦντες, καὶ βαρέως φέροντες τὰς ξυμφοράς· “ κούφως δὲ καὶ μετρίως, μάλιστ’ ἂν) χαρίζοιντο. “ τὰ μὲν γὰρ ἡμέτερα, τελευτὴν ἤδη ἕξει, ἥπερ καλλί- “ στη γίγνεται ἀνθρώποις· ὥστε πρέπει αὐτὰ μᾶλλον κο- “ σμεῖν ἢ θρηνεῖν. γυναικῶν δὲ τῶν ἡμετέρων καὶ παίδων “ ἐπιμελούμενοι, (καὶ τρέφοντες) καὶ ἐνταῦθα τὴν νοῦν τρέπον- “ τες, τῆς τε τύχης μάλιστ’ ἂν εἶεν ἐν λήθῃ, καὶ “ ζῷεν κάλλιον, καὶ ὀρθότερον, καὶ ἡμῖν προσφιλέ- “ στερον. ταῦτα δὴ ἱκανὰ τοῖς ἡμετέροις παρ’ ἡμῶν “ ἀπαγγέλλειν· τῇ δὲ πόλει παρακελευόμεθα, ὅ- “ πως ἡμῖν καὶ πατέρων καὶ υἱῶν ἐπιμελήσονται· τοὺς “ μὲν, παιδεύοντες κοσμίως· τοὺς δὲ, γηροτροφοῦν- “ τες ἀξίως. νῦν δ’ ἴσμεν, ὅτι κἂν μὴ ἡμεῖς παρα- “ κελευώμεθα, ἱκανῶς ἐπιμελήσεται. [e] ταῦτ’ οὖν, ὦ γονεῖς “ καὶ παῖδες τῶν τετελευτηκότων, ἐκεῖνοί τ’ ἐπέσκηπτον

ὑμῖν

a Vulg. editt. habent πορίζεσθαι. V. 5. exemplar noſtrum pro εὔχοντο habet ἔτυχον: perperam. Mox v. 6. incluſus articulus τοὺς abeſt à vulg. editt. Eædem verſ. 9. habent τῷ ἑαυτοῦ βίῳ. *Sylb.* *b* Incluſum πάντων additum ex eiſdem editt. *Sylb.* *c* Incluſum δὴ additum ex vulg. editt. Eædem v. 20. pro ἠναγκάσθη habent ἠνάγκασται: & ſeq. v. οὗτος ὁ ἀνδρεῖος καὶ φρόνιμος οὗτος, γιγνομένων παίδων καὶ χρημάτων, καὶ διαφθειρομένων, μάλιστα πείσεται τῇ π. Ex eiſdem addita incluſa γε v. 26. itidemque v. 35. & 36. Eædem v. 44. habent ἀγγέλλειν, ſine præpoſitione: & mox, τῇ δὲ πόλει παρακελεύοιμεθ’ ἄν: & rurſum υἱέων pro υἱῶν. Mox v. 47. eædem habent καὶ ἐὰν pro κἂν. *Sylb.* *d* In vulgatis παρακελεύοιμεθ’ ἄν, & v. ſeq. υἱέων. *e* Exemplar noſtrum ſingulariter habet τοῦτ’: minus apte. In eodem omiſſa erant ſequentia incluſa pag. ſeq. v. 1. *Sylb.*

a In

“ὑμῖν (ἀπαγγέλλειν, καὶ ἐγὼ, ὡς δύναμαι, προθυμότατα) ἀπαγγέλλω”. αὕτη [a] δοκεῖ κάλλιστα ἔχειν Πλάτωνι ἡ λέξις ἐν τούτῳ τῷ λόγῳ. ἔχει μέντοι τὰ πλείω καλῶς. οὐ γὰρ [b] δοκεῖ ψεύδεσθαι, πλὴν ὅτι πολιτικόν γε τὸ σχῆμα αὐτῆς ἐστιν, οὐκ ἐναγώνιον.

λα'. Ἀντιπαρεξετάσωμεν οὖν ταύτῃ Δημοσθένους λαβόντες λέξιν ἐκ τοῦ [c] ΚΑΤΑ ΚΤΗΣΙΦΩΝΤΟΣ λόγου. ἔστι δ᾽ οὐ παράκλησις Ἀθηναίων ἐπὶ τὸ καλὸν καὶ τὴν ἀρετὴν, ὥσπερ παρὰ τῷ Πλάτωνι, ἀλλ᾽ ἐγκώμιον τῆς πόλεως ὅτι πάντα ἡγεῖται τἄλλα ἐλάττω [d] τιμῆς δόξης, ἧς φέρουσι καλαὶ πράξεις, κἂν εἰ μή τις αὐτὰς μέλλῃ κατορθοῦν. ἔστι δ᾽ ἡ λέξις ἥδε· “Ἐπειδὴ δὲ πολὺς τοῖς συμβεβηκόσιν ἔγκειται, βούλομαί τι καὶ παράδοξον εἰπεῖν· καί μου, πρὸς Διὸς καὶ θεῶν, μηδεὶς τὴν ὑπερβολὴν θαυμάσῃ, ἀλλὰ μετ᾽ εὐνοίας [e] ἃ λέγω θεωρησάτω. εἰ γὰρ ἦν ἅπασι πρόδηλα τὰ μέλλοντα γενήσεσθαι, καὶ προῄδεσαν ἅπαντες, καὶ σὺ προὔλεγες, (Αἰσχίνη,) καὶ διεμαρτύρου, βοῶν καὶ κεκραγώς· ὃς οὐδ᾽ ἐφθέγξω· οὐδ᾽ οὕτως ἀποστατέον τῇ πόλει τούτων ἦν, εἴπερ [f] (ἢ) δόξης ἢ προγόνων ἢ τοῦ μέλλοντος αἰῶνος εἶχε λόγον. νῦν μέν γε ἀποτυχεῖν δοκεῖ τῶν πραγμάτων· ὃ πᾶσι κοινόν ἐστιν ἀνθρώποις, ὅταν τῷ Θεῷ ταῦτα δοκῇ· τότε δ᾽ ἀξιοῦσα προεστάναι τῶν Ἑλλήνων, εἶτα ἀποστᾶσα τούτου, Φιλίππῳ προδεδωκέναι πάντας ἂν ἔσχεν αἰτίαν. εἰ γὰρ ταῦτα προεῖτο ἀκονιτὶ περὶ ὧν οὐδένα κίνδυνον ὅντιν᾽ οὐχ ὑπέμειναν οἱ πρόγονοι, τίς οὐχὶ κατέπτυσεν ἄν σου; μὴ γὰρ τῆς πόλεώς γε, μηδ᾽ ἐμοῦ. τίσι δ᾽ ὀφθαλμοῖς, πρὸς Διός, ἑωρῶμεν ἂν τοὺς εἰς τὴν πόλιν ἀνθρώπους ἀφικνουμένους, εἰ τὰ μὲν πράγματα εἰς ὅπερ νυνὶ περιέστη, ἡγεμὼν δὲ καὶ κύριος ᾑρέθη Φίλιππος ἁπάντων· τὸν δ᾽ ὑπὲρ τοῦ μὴ γενέσθαι ταῦτα ἀγῶνα, ἕτεροι [g] (τινες) χωρὶς ἡμῶν ἦσαν πεποιημένοι; καὶ ταῦτα μηδεπώποτε τῆς πόλεως ἐν [h] τοῖς πρόσθε χρόνοις ἀσφάλειαν ἄδοξον μᾶλλον, ἢ τὸν ὑπὲρ τῶν καλῶν κίνδυνον ᾑρημένης. τίς γὰρ οὐκ οἶδεν Ἑλλήνων, τίς δὲ βαρβάρων, ὅτι καὶ παρὰ (Θηβαίων καὶ παρὰ) τῶν ἔτι τούτων πρότερον ἰσχυρῶν γενομένων Λακεδαιμονίων, καὶ παρὰ τοῦ Περσῶν βασιλέως, μετὰ πολλῆς χάριτος τοῦτ᾽ ἂν ἀσμένως ἐδόθη τῇ πόλει, ὅ,τι βούλεται λαβούσῃ, καὶ τὰ ἑαυτῆς ἐχούσῃ, τὸ κελευόμενον ποιεῖν, καὶ ἐᾶν ἕτερον τῶν Ἑλλήνων προεστάναι; ἀλλ᾽ οὐκ ἦν, ὡς ἔοικε, ταῦτα τοῖς [i] (τότε) Ἀθηναίοις πάτρια, οὐδ᾽ ἀνεκτὰ, οὐδ᾽ ἔμφυτα· οὐδ᾽ ἐδυνήθη πώποτε τὴν πόλιν οὐδεὶς ἐκ παντὸς τοῦ χρόνου πεῖσαι τοῖς ἰσχύουσι μὲν, μὴ δίκαια δὲ πράττουσι, προστιθεμένην, ἀσφαλῶς δουλεύειν·
183 ἀλλ᾽ ἀγωνιζομένη περὶ πρωτείων καὶ [k] (ὑπὲρ) τιμῆς καὶ δόξης, κινδυνεύουσα πάντα τὸν αἰῶνα διετέλεσε. καὶ ταῦθ᾽ οὕτως σεμνὰ (καὶ καλὰ) καὶ προσήκοντα τοῖς ὑμετέροις ἤθεσιν ὑμεῖς ὑπολαμβάνετε εἶναι, ὥστε καὶ τῶν προγόνων τοὺς ταῦτα πράξαντας μάλιστα ἐπαινεῖτε εἰκότως. τίς γὰρ οὐκ

"illi mandarunt; ego vero quantum poſſum diligentiſſime moneo". Hæc mihi in hac oratione pulcerrima viſa ſunt. nam in his multa præclara ſunt. In nullo enim peccare videtur, niſi quod civilem dicendi formam adhibuerit, non forenſem.

Demoſthenis pars orationis de Corona cum Platonica compoſita.

XXXI. Opponemus his Demoſthenis verba ex oratione *pro Cteſiphonte* deſumpta: in qua non ad honeſtatem virtutemque Athenienſes hortatur, quemadmodum Plato, ſed urbem ipſam & remp. celebrat, eo quod gloriam, quæ ex rebus bene geſtis oritur, omnibus præponat, tametſi facinus ullum dignum aggredi quis nolit. Ita autem verba ſe habent: "Cum autem eventum acriter urgeat, aliquid etiam dicam admirabile: (at quæſo per Deos, ne quis meam miretur inſolentiam, ſed id quod dicam conſideret cum benevolentia.) Si omnibus perſpicua fuiſſent ea quæ futura erant, & præſciſſent omnes, & tu prædixiſſes, Æſchine, & obteſtatus eſſes clamitans ac vociferans, qui nec os aperuiſti; ne tum quidem hæc miſſa reip. facienda fuiſſent, ſi modo vel gloria majorum vel memoriæ poſteritatis rationem habuiſſet. Nunc enim fruſtrata eſſe conatibus judicatur, quod omnibus commune eſt mortalibus, ſi Deo viſum ita fuerit. Tum vero ſi principatum ſibi in alios arrogaſſet, eoque poſtea ceſſiſſet, omnes Græcos ab ea Philippo eſſe proditos, crimini daretur. Nam ſi illa ſine certamine abjeciſſet, propter quæ nulla non pericula majores adierunt: quis te non conſpuiſſet? neque enim rempublicam aut me. Quibus (Deum immortalem) oculis, qua fronte aſpexiſſemus hoſpites in noſtram urbem ventitantes, ſi res eo quo nunc rediſſent, & dux & dominus omnium Philippus eſſet creatus; & prælium, ad ea prohibenda ſuſceptum, alii ſine nobis commiſiſſent? præſertim cum ſuperioribus temporibus reſp. noſtra nunquam ingloriam ſecuritatem periculis honeſtatis cauſa ſuſceptis præpoſuerit. Quis enim Græcorum neſcit, quis barbarorum, & à Thebanis, &, qui ante hos potentes fuere, Lacedæmoniis, & à rege Perſarum, cum optima gratia hoc libenter conceſſum fuiſſe reip. ut quidquid vellet, acciperet, & ſua teneret, imperata faceret, & alium Græcis ſineret imperare? Verum ea non erant Athenienſibus patria nimirum, nec tolerabilia, nec inſita, neque unquam quiſquam reip. noſtræ ab omni ævo perſuadere potuit, ut cum potentibus quidem ſed injuſta agentibus conjuncta, tuto ſerviret: ſed dimicare de principatu, de honore & gloria periclitari, nullo unquam ævo deſtitit. atque ea vos ita ſplendida & convenientia veſtris moribus eſſe putabatis, ut & è majoribus eos, qui hæc fecerunt, maxime laudetis, nec injuria. Quis enim non admira-

[a] In exemplari vitioſa repetitione ſic legitur, δοκεῖ μάλιστα ἔχειν Πλάτων κάλλιστα μάλιστα ἔχειν Πλάτων ἡ λέξ. *Sylb.* [b] In ora *Cod. Bodl.* ἴσ. δεῖ. [c] Pro κατὰ Κτησιφῶντος contrario ſenſu legendum ὑπὲρ Κτησιφῶντος, *pro Cteſiphonte*: ſicut ſupra quoque habuimus p. 280. v. 13. ἐκ τῆς περὶ Κτησιφῶντος ἀπολογίας. *Sylb.* [d] Rectius τιμῆς καὶ δόξης mox v. 44. V. 12. exemplar noſtrum habet πολλαῖς: perperam. *Sylb.* [e] Vulgatæ editt. *Demoſthenis* ſingulariter habent ὃ λέγω, *quod dico*. Ex eiſdem mox v. 17. additum incluſum Αἰσχίνη. *Sylb.* [f] Incluſa ἢ addita ex eiſdem editt. Eædem ibidem pro μέν γε habent μὲν γάρ. Eædem v. 23. pro τῶν Ἑλλήνων habent τῶν ἄλλων: & mox πάντες pro πάντας. *Sylb.* [g] Incluſum τινὲς abeſt ab eiſdem editt. *Sylb.* [h] Eædem habent τοῖς ἔμπροσθεν χρ. V. 35. exemplar noſtrum habet παρὰ τούτων ἔτι πρότ. ſenſu mutilato. *Sylb.* [i] Incluſum τότε abeſt à vulg. editt. Eædem v. 43. habent προσθεμένην. *Sylb.* [k] Incluſa ὑπὲρ addita ex vulg. editt. quæ ibidem mox præterito perfecto habent διατετέλεκε. Ab eiſdem ſeq. v. abſunt incluſa καὶ καλά. Eædem ibidem habent τοῖς ἡμετέροις *noſtris*. *Sylb.*

“admirabitur virtutem illorum virorum, qui & regionem & urbem relinquere voluerunt, triremibus conſcenſis, ne imperata facere cogerentur: & ejus rei ſuaſorem Themiſtoclem, ducem elegerunt; eum autem qui pronunciarat imperium exſequendum eſſe, Cyrſilum lapidarunt, non ipſum ſolum, ſed & mulieres veſtræ uxorem ejus? Non enim quærebant illius temporis Athenienſes, vel oratorem vel ducem, per quem feliciter ſervirent; ſed nec vivendum ſibi cenſebant, niſi cum libertate vivere liceret. Nam eorum quiſque putabat, ſe non patri & matri duntaxat eſſe natum, ſed etiam patriæ. Quid vero intereſt? quod is qui ſe parentibus tantum natum eſſe putat, fatalem & naturalem mortem exſpectat. qui autem & patriæ: is, ne hanc ſervire videat, emori volet; & magis metuendas eſſe ducet contumelias & ignominias, quas in ſerviente urbe ferre neceſſe eſt, quam interitum. Quod ſi & ego hoc dicere aggrediar, vos à me excitatos eſſe ad elationem animorum dignam majoribus, nemo eſt quin jure me reprehenderet. Nunc ego veſtra eſſe hæc inſtituta declaro, & oſtendo etiam ante me hoc animo rempub. fuiſſe: cæterum miniſterii partem in ſingulis rebus geſtis ad me quoque eſſe referendam affirmo. Iſte autem dum omnium me accuſat, & ſuccenſere mihi vos jubet, ut qui terrorum & periculorum cauſſa reipubl. fuerim; non mihi tantum hunc honorem eripere ſtudet, ſed laudationibus etiam vos ad omnem poſteritatem privat. Nam ſi hunc virum, quaſi reipub. non optime præfuerit, condemnabitis, erraſſe videbimini, non fortunæ temeritate cladem accepiſſe. Sed fieri non poteſt, Athenienſes, ut erraveritis, defenſione libertatis & ſalutis omnium cum periculo ſuſcepta. non ſane, per majores noſtros, qui in Marathone pro aliis dimicarunt, & qui ad Platæas in acie ſteterunt, & qui ad Salaminem navale prælium commiſerunt, & qui ad Arteміſium; & multos alios, qui in publicis monimentis ſepulti ſunt, fortes viros, quos univerſa æque reſpub. eodem dignata honore ſepeliit, Æſchine; non eos ex illis qui vicerunt, ac rem bene geſſerunt, ſolos, idque merito. Quod enim fortium virorum officium fuit, omnes præſtiterunt: ea autem fortuna, quam cuique numen tribuit, uſi ſunt”.

XXXII. Neminem profecto fore confido, quin, ſi aliquam modo orationum cognitionem habeat, nec malevolus neque litigioſus ſit, tantum dictionem hanc poſtremo loco prolatam à priore diſcrepare fateatur, quantum arma bellica ab iis quæ oſtentandi cauſſa fiunt, quantum veræ imagines à fictis, quantum corpora in ſole & laboribus enutrita ab eis quæ in umbra & deliciis molliter

“ἂν ἀγάσαιτο τῶν ἀνδρῶν ἐκείνων τῆς ἀρετῆς, οἳ καὶ τὴν χώραν καὶ τὴν πόλιν ἐκλιπεῖν ὑπέμειναν, εἰς τὰς τριήρεις ἐμβάντες, ὑπὲρ τοῦ μὴ τὸ κελευόμενον ποιῆσαι· τὸν μὲν ταῦτα συμβουλεύσαντα Θεμιστοκλέα στρατηγὸν ἑλόμενοι, τὸν δ’ ὑπακούειν ἀποφηνάμενον τοῖς ἐπιταττομένοις Κυρσίλον καταλιθώσαντες, οὐ μόνον αὐτὸν, ἀλλὰ καὶ αἱ γυναῖκες αἱ ὑμέτεραι τὴν γυναῖκα αὐτοῦ; οὐ γὰρ ἐζήτουν οἱ τότε Ἀθηναῖοι οὔτε ῥήτορα οὔτε στρατηγὸν, δι’ ὅτου δουλεύσουσιν εὐτυχῶς· ἀλλ’ οὐδὲ ζῆν ἠξίουν εἰ μὴ μετ’ ἐλευθερίας [a] (αὐτοῖς) ἐξέσται τοῦτο ποιεῖν. ἡγεῖτο γὰρ αὐτῶν ἕκαστος, οὐχὶ τῷ πατρὶ καὶ τῇ μητρὶ μόνον γεγενῆσθαι, ἀλλὰ καὶ τῇ πατρίδι. διαφέρει δὲ τί; ὅτι ὁ μὲν τοῖς γονεῦσι μόνον γεγενῆσθαι νομίζων, τὸν τῆς εἱμαρμένης καὶ τὸν αὐτόματον θάνατον περιμένει· ὁ δὲ καὶ τῇ πατρίδι, ὑπὲρ τοῦ μὴ ταύτην ἐπιδεῖν δουλεύουσαν, ἀποθνήσκειν ἐθελήσει, καὶ φοβερωτέρας ἡγήσεται (τοῦ θανάτου) τὰς ὕβρεις καὶ τὰς ἀτιμίας, ἃς ἐν δουλευούσῃ τῇ πόλει φέρειν ἀνάγκη. εἰ μὲν τοίνυν τοῦτ’ [b] ἐπεχείρησα (νῦν) λέγειν ὡς ἐγὼ προήγαγον ὑμᾶς ἄξια τῶν προγόνων φρονεῖν, [c] τίς οὐκ ἂν εἰκότως ἐπετίμησέ μοι; νῦν (δ’) ἐγὼ μὲν ὑμετέρας τὰς τοιαύτας προαιρέσεις ἀποφαίνω, καὶ δείκνυμι ὅτι καὶ πρὸ ἐμοῦ τοῦτ’ εἶχε τὸ φρόνημα ἡ πόλις· τῆς μέντοι διακονίας τῆς ἐφ’ ἑκάστοις τῶν πεπραγμένων, καὶ ἐμαυτῷ μετεῖναί φημι. οὗτος δὲ (ὁ) τῶν ὅλων κατηγορῶν, καὶ κελεύων ὑμᾶς ἐμοὶ πικρῶς ἔχειν, ὡς φόβων καὶ κινδύνων αἰτίῳ τῇ πόλει (γεγενημένῳ,) τῆς μὲν εἰς τὸ παρὸν τιμῆς ἐμὲ ἀποστερῆσαι γλίχεται, τὰ δ’ εἰς ἅπαντα τὸν (λοιπὸν) χρόνον ἐγκώμια ὑμῶν ἀφαιρεῖται. εἰ γὰρ ὡς οὐ τὰ βέλτιστα ἐμοῦ πολιτευσαμένου (τουδὶ) καταψηφιεῖσθε, διημαρτηκέναι δόξετε, οὐ τῇ τῆς τύχης ἀγνωμοσύνῃ τὰ συμβάντα παθεῖν. ἀλλ’ [d] οὐκ ἔστιν ὅπως ἡμάρτετε, ἄνδρες Ἀθηναῖοι, (οἱ) τὸν ὑπὲρ τῆς ἁπάντων ἐλευθερίας καὶ σωτηρίας κίνδυνον ἀράμενοι. οὐ μὰ τοὺς ἐν Μαραθῶνι προκινδυνεύσαντας τῶν προγόνων, καὶ τοὺς ἐν Πλαταιαῖς παραταξαμένους, καὶ τοὺς ἐν Σαλαμῖνι ναυμαχήσαντας, καὶ τοὺς ἐπ’ Ἀρτεμισίῳ, καὶ πολλοὺς ἑτέρους τοὺς ἐν τοῖς δημοσίοις μνήμασι κειμένους ἀγαθοὺς ἄνδρας· οὓς ἅπαντας ὁμοίως ἡ πόλις τῆς αὐτῆς ἀξιώσασα τιμῆς, ἔθαψεν, Αἰσχίνη, οὐχὶ τοὺς [e] κρατήσαντας αὐτῶν, οὐδὲ τοὺς κατορθώσαντας μόνους· δικαίως. ὃ μὲν γὰρ ἦν ἀγαθῶν ἀνδρῶν ἔργον, ἅπασι πέπρακται· τῇ τύχῃ δὲ, ἣν ὁ δαίμων [f] ἔνειμεν ἑκάστοις, ταύτῃ κέχρηνται”.

λβ΄. Οὐθείς ἐστιν ὃς οὐχ ὁμολογήσειεν, εἰ μόνον ἔχοι μετρίαν αἴσθησιν [g] περὶ λόγους, καὶ μήτε βάσκανος ᾖ μήτε δύσερις τις, οὕτω διαφέρειν τὴν ἀρτίως παρατεθεῖσαν λέξιν τῆς προτέρας, ὅσῳ διαλλάττει πολεμιστήρια μὲν ὅπλα πομπευτηρίων, ἀληθιναὶ δὲ ὄψεις εἰδώλων, ἐν ἡλίῳ δὲ καὶ πόνοις τεθραμμένα σώματα τῶν σκιὰς καὶ ῥᾳστώνας διωκόντων. ἡ

μὲν

a Incluſum αὐτοῖς additum ex eiſdem. & contra v. 16. ab eiſdem abeſt commation iſtud, τοῦ θανάτου. *Sylb.* b Eædem habent ἐπιχείρων λέγειν. *Sylb.* c Eædem ſine interrogatione habent οὐκ ἔστιν ὅστις οὐκ ἂν εἰκότως ἐπιτιμήσειέ μοι. Ex eiſdem ibidem addita incluſa δ’. rurſum ab eiſdem abeſt incluſus articulus ὁ, v. 23. Ex eiſdem rurſum addita ſunt incluſa v. 25. 26. 28. Eædem eodem v. 28. habent ἡμαρτηκέναι, ſine præpoſ. *Sylb.* d Eædem per epizeuxin habent, οὐκ ἔστιν οὐκ ἔστιν ὅπ. Ab eiſdem etiam abeſt incluſus articulus οἱ. *Sylb.* e Eædem mutatis ſedibus, κρατήσαντας in poſteriori commate ponunt & κατορθώσαντας in priori. Pro δικαίως ſeq. v. exemplar noſtrum habet δικαίους: parum apte. *Sylb.* f Vulg. editt. compoſite habent ἐπένειμεν. *Sylb.* g In exempl. περὶ λόγου: parum congruenter. *Sylb.*

a Paulo

μὲν γὰρ, οὐδὲν ἔξω τῆς εὐμορφίας ἐπιτηδεύει, καὶ παρὰ τοῦτ' ἔστιν [a] αὐτοῖς τὸ κακὸν ἐν ἀληθεύσιν· ἡ δὲ, οὐδὲν ὅ,τι οὐκ ἐπὶ τὸ χρήσιμον καὶ ἀληθινὸν ἄγει. καί μοι δοκεῖ τις οὐκ ἂν ἁμαρτεῖν, τὴν μὲν Πλάτωνος λέξιν εἰκάσας ἀνθηρῷ χωρίῳ καταγωγὰς ἡδείας ἔχοντι καὶ τέρψεις ἐφημέρους, τὴν δὲ Δημοσθένους διάλεκτον [b] εὐκάρπῳ καὶ παμφόρῳ γῇ, καὶ οὔτε τῶν ἀναγκαίων εἰς βίον οὔτε τῶν περιττῶν εἰς τέρψιν σπανιζούσῃ. δυνάμενος δ' ἂν, εἰ βουλοίμην, καὶ τὰ κατὰ μέρος [c] ἑκάτερα κατορθώματα ἐξετάζειν, καὶ δεικνύειν ὅσῳ κρείττων ἐστὶν ἡ Δημοσθένους λέξις τῆς Πλατωνικῆς, οὐ μόνον κατὰ ἀληθινὸν καὶ πρὸς ἀγῶνας ἐπιτήδειον· τοῦτο μὲν γὰρ, ὡς [d] προειδότας ὁμοίως ἅπαντας, οὐδὲ λόγου δεῖν οἴομαι· ἀλλὰ καὶ [e] κατὰ τὸ τροπικὸν, περὶ ὃ μάλιστα δεινὸς ὁ Πλάτων δοκεῖ εἶναι. καὶ πολλὰς ἔχων ἀφορμὰς λόγων, ταύτην μὲν εἰς ἕτερον καιρὸν ἀναβάλλομαι τὴν θεωρίαν, εἴπερ προσέσται μοι χρόνος· ἰδίαν γὰρ οὐκ ὀκνήσω περὶ αὐτῆς ἐξενέγκαι πραγματείαν· νυνὶ δὲ, ὅσα ἐν τῷ παρόντι ἥρμοττεν, εἴρηται. ἐπειδὴ δὲ παρελθεῖν ἡμῖν οὐκ ἐνῆν Πλάτωνα, ᾧ τὰ πρωτεῖα τινὲς ἀπονέμουσι, κατατρῖψαι δὲ τὸν χρόνον περὶ μίαν ταύτην θεωρίαν, ἐπιλελησμένον τῆς ὑποθέσεως, ἐῶ, τῇδέ μοι περιγεγράφθω. βούλομαι δὲ δὴ καὶ συλλογίσασθαι τὰ εἰρημένα ἐξ ἀρχῆς, καὶ δεῖξαι πάνθ' ὅσα ὑπεσχόμην ἀρχόμενος τῆς θεωρίας τοῦ λεκτικοῦ τόπου, [f] πεποιη-
184 κότα ἐμαυτόν.

λγ'. Ἡ πρόθεσις ἦν μοι [g] καὶ τὸ ἐπάγγελμα τοῦτο, τῇ κρατίστῃ λέξει καὶ πρὸς ἅπασαν ἀνθρώπου φύσιν ἡρμοσμένῃ, μετριώτατα Δημοσθένη κεχρημένον ἐπιδεῖξαι, καὶ τοῦτό γε συνάγειν ἐπὶ ῥώμην, οὐκ ἐξ αὐτῆς ἐκείνης μόνης τὰς πίστεις διδούς· ᾔδειν γὰρ ὅτι οὐδὲν αὔταρκές ἐστιν ἐφ' ἑαυτοῦ θεωρούμενον [h] οἷόν ἐστιν ὀφθῆναι καὶ καθαρῶς· ἀλλ' ἀντιπαραθεὶς αὐτῇ τὰς τῶν ἄλλων ῥητόρων τε καὶ φιλοσόφων λέξεις τὰς κράτιστα δοκούσας ἔχειν, καὶ τῇ δι' ἀλλήλων βασάνῳ φανερὰν ποιῶν τὴν ἀμείνω· ἵνα τὴν φυσικὴν ὁδὸν ὁ λόγος μοι [i] λάβῃ, τοὺς χαρακτῆρας τῶν διαλέκτων τοὺς ἀξιολογωτάτους κατηριθμησάμην, καὶ τοὺς πρώτους ὄντας ἐν αὐτοῖς ἄνδρας ἐπῆλθον· ἔπειτα, δείξας ἀτελεῖς ἅπαντας ἐκείνους, καὶ καθ' ὃ μάλιστα [k] ἀδέκαστον ὑπελάμβανον τὸ τέλος ἐκλογισάμενος διὰ βραχέων, ἦλθον ἐπὶ τὸν Δημοσθένη. τοῦτον δὲ ἑνὸς μὲν οὐδενὸς ἀποφηνάμενος οὔτε χαρακτῆρος οὔτ' ἀνδρὸς ζηλωτὴν γενέσθαι, ἐξ ἁπάντων δὲ τὰ κράτιστα ἐκλεξάμενον, κοινὴν καὶ φιλάνθρωπον τὴν ἑρμηνείαν κατεσκευακέναι, [l] κατὰ τοῦτο μάλιστα διαφέρειν τῶν ἄλλων, πίστεις ὑπὲρ τούτου παρεσχόμην· διελόμενος μὲν τὴν λέξιν εἰς τρεῖς χαρακτῆρας τοὺς γενικωτάτους, τόν τε ἰσχνὸν, καὶ τὸν ὑψηλὸν, καὶ τὸν μεταξὺ τούτων· ἀποδεικνὺς δ' αὐτὸν ἐν τοῖς τρισὶ γένεσι κατορθοῦντα τῶν ἄλλων μάλιστα, λέξεις τινὰς αὐτοῦ λαμβάνων, αἷς ἀντιπαρεξήταζον ἑτέρας ὁμοειδεῖς, λόγου μὲν ἀξίας, οὐ μὴν ἀνεπιλήπτους γε τελέως, οὐδ' ὥσπερ

vixerunt. Illa nihil præter elegantiam ſectatur; ideo in cauſis veris & ſeriis ſæpenumero peccat: hæc autem quicquid utile & verum eſt quærit. ut bene & convenienter feciſſe mihi viſus ſit, qui Platonicam dictionis formam florido prato deliciis & jucunditatibus perbrevibus pleno; Demoſthenis autem phraſim agro fertili & uberi, in quo tum nihil ad vitam neceſſarium, tum etiam nihil ad delectationem deſideretur, comparaverit. Poſſem, ſi modo vellem, ſingulas, in quibus uterque emicat, partes examinare; & quanto diſcrimine Demoſthenica Platonicam dictionem ſuperet, oſtendere, non modo quod verior ſit & cauſis forenſibus magis idonea, (hoc enim omnes vulgo cum noverint, demonſtratione opus habere longiori non puto) ſed etiam quod figurato loquendi genere excellat, in quibus Plato inſignis admodum fuiſſe viſus eſt. Cum ergo plurima forent dicenda, hanc tractationem in aliud tempus reſervo; nam, de hoc, ſi tempus permittat, ſingularem tractatum contexam: nunc vero quantum dixiſſe oportuit, dixi. Cum autem Platonem tranſire nefas fuiſſet, ut cui principatum nonnulli deferunt, & unam eandemque ſerram toto tempore reciprocare extra argumentum eſſet, in illum tractatum reliqua rejiciam. Cupio autem quæ initio dixi ſimul jam complecti, & oſtendere me omnia, quæ, de dictione agere incipiens, facturum me promiſi, feciſſe. *Quid interſit inter Demoſthenis & Platonis dictionem.*

XXXIII. Primum dixi, optimum dicendi genus, & ad uniuſcujuſque ingenium accommodatum convenientiſſime à Demoſthene uſurpatum eſſe, & conſummatum; neque id ex ejus ſolum dictione probavi: (ſciebam enim nihil in ſeipſo conſideratum per ſe ſufficere, ut liquide perſpici poſſit) ſed oppoſui illi aliorum & oratorum & Philoſophorum loquendi modos, qui cæteris præſtare viderentur, &, mutua collocatione facta, quis primas ferret, oſtendi: utque naturaliter & debito ordine contextus procederet, optimas dicendi formas enumeravi, & principes earum recenſui; deinde oſtendendo omnes illos imperfectos fuiſſe, &, in quo maxime perfectum finem conſiſtere putarem, breviter diſſerendo, ad Demoſthenem perveni. hunc vero nullum penitus aut ſtylum aut oratorem imitatum eſſe indicavi: ex omnibus autem optima elegiſſe, communem & facilem elocutionem reddidiſſe, & hac parte longo cæteros intervallo poſt ſe reliquiſſe affirmavi: diviſaque dictione in tria, quæ aliis præſtant, genera, tenue nimirum, ſublime, & horum medium, eum in ſingulis his omnibus antecelluiſſe demonſtravi, idque acceptis nonnullis ex ejus orationibus ſententiis, quibus ſimiles ex aliis ſcriptoribus, egregias quidem & laudabiles, verumtamen non ſummas & perfectas, nec omnes virtutes, ut Demoſthenicæ, in

[a] Paulo rectius legemus *αὐτῆς*, & mox *ἐν ἀληθεύσι*, vel *ἐν ἀληθέσι*, *in veris ac ſeriis cauſarum actionibus. Sylb.* [b] Exemplar habet *ἐγκάρπῳ*, & ſeq. v. *σπανιζούσῃ*: parum congruenter. *Sylb.* [c] Rectius *ἑκατέρου*, *utriuſque*. Seq. v. rectius cum articulo legemus *κατὰ τὸ ἀληθινὸν*, ut mox v. 14. *κατὰ τὸ τροπικόν*. *Sylb.* [d] *Προειδότας* abſolute accipiendum, quaſi dixiſſet, *ὡς προειδότων ὁμοίως ἁπάντων*: vel diviſe legendum *πρὸς εἰδότας*. *Sylb.* [e] Exemplar vitioſa ſyncope habet *κατὸ τροπικόν*. *Sylb.* [f] Nota *δεῖξαι πεποιηκότα ἐμαυτὸν*, pro *demonſtrare me feciſſe*. *Sylb.* [g] Pro *καὶ τὸ ἐπάγγελμα* perperam in exemplari eſt *κατὰ τὸ ἐπαγγέλημα*. *Sylb.* [h] Poſt *οἷόν ἐστι* deſideratur *εἰλικρινῶς*, vel ſimile quodpiam adverbium. *Sylb.* [i] Paulo convenientius *λάβοι*, optativo verbi modo. *Sylb.* [k] Forſan legendum, *ἀδικάστους*: ut *ἀδικάστους τοῦ τέλους* dixerit pro *ἀτυχοῦντας*, *ſcopum non aſſecutos*. *Sylb.* [l] Legendum puto *καὶ κατὰ τοῦτο*, vel *καὶ τούτῳ*. *Sylb.*

in ſe continentes, oppoſui. Porro non injuria Iſocratis, Platonis, aliorumque præclarorum virorum mentionem feci, & cum Demoſthene illos comparavi: ſed cum illi medium & optimum ſtylum non ſine gloria coluerint, oſtendi eos, etſi veteres & ſuperiores oratores antecellant, eſſe tamen indignos qui cum Demoſthene de principatu contendant. ubi autem his nonnulla adhuc de dictione addidero, ad reliquam tractationis partem me accingam.

XXXIV. Hæc ſcilicet ſunt in tribus dicendi generibus indicia, è quibus ſtylus maxime perſpicitur & dignoſcitur. Dicam vero primum virtutes illas, quas aliis generibus proprias eſſe dixi, Demoſtheni & Lyſiæ contigiſſe; quo perſpicua magis fiat oratio. Demoſthenes quidem omnes, quotquot ſublime & excellens & novum dicendi genus habuerunt, perſpicuitate & claritate & communi elocutione antecedere videtur. Illam enim in omni compoſitione gravi adhibet, & hiſce clariſſimis virtutibus quam maxime in ſublimi & elato & peregrino dicendi ſtylo uſus eſt: eos autem qui tenue & humile & inaffectatum genus ſectantur, meo quidem judicio, nervoſa dictione & gravitate & acerbitate & frequenti aculeo & acrimonia ſuperat. Hæc ſcilicet & his ſimilia ſunt, quæ hoc genus in illo oſtendunt. Illos vero qui medium coluerunt, quod præſtantiſſimum cenſeo, varietate, proportione, opportunitate, ad hæc concitandis affectibus, acrimonia, efficacia, demum etiam decoro ipſo, quod apud illum ſummum eſt, ut aſtra quodammodo attingere videatur, ſuperavit. Hæc itaque ſingillatim in unoquoque genere eum dixi adhibuiſſe, & hinc volui Demoſthenis facultatem & virtutes examinare: qui quidem, cum alia genera adhibere noverit, hiſce locis & virtutibus maxime eminebat. Si quis autem diviſionem meam reprehendat, quod virtutes, quæ communiter omnibus generibus inhæreant, trifariam diviſerim, & ipſe ſingulis proprium quoddam genus attribuat, hæc ei reſponderem; me quo loco ſingulæ virtutes optime conveniant & utiliſſimæ ſint, eo ipſas collocare velle: quin & ii qui artis præcepta ſcripſerunt, perſpicuitatis, brevitatis, perſuaſibilitatis locum cenſent proprium eſſe in narratione, quia non alibi has virtutes licet inveſtigare. ſed alibi eas ponere abſurdum eſt: in narratione vero potiſſimum adhibentur.

Decorum à Demoſthene ſervatum.

XXXV. Agedum, his abſolutis, dicamus jam, quam in verbis ipſis compoſitionem adhibuerit. Eximiam quandam eſſe Demoſthenicæ dictionis compoſitionem, & multum à cæteris oratoribus diſcrepare, non mea unius ſententia eſt. Scio enim omnes, qui civilium orationum ignari non ſunt, hanc illi virtutem attribuere, cum æquales ejus in hoc eum

ἐκείνη πάσας τὰς ἀρετὰς ἐχούσας. καὶ γὰρ ἥ τε Ἰσοκράτους καὶ Πλάτωνος καὶ τῶν θαυμασιωτάτων ἀνδρῶν μνήμη καὶ σύγκρισις, οὐκ ἔξω τοῦ εἰκότος ἐγίγνετό μοι· ἀλλ' ἐπὶ τοῦ μέσου καὶ κρατίστου χαρακτῆρος οὗτοι [a] ζηλωταὶ γινόμενοι, μεγίστης δόξης ἔτυχον· ἵνα δείξαιμι κἂν εἰ τῶν ἄλλων ἀμείνους εἰσί, Δημοσθένους γε οὐκ ἀξίους ὄντας ἁμιλλᾶσθαι περὶ τῶν ἀριστείων. ὀλίγα τούτοις ἔτι προσθεὶς περὶ τῆς λέξεως, ἐπὶ τὸ καταλειπόμενον τῆς θεωρίας μέρος μεταβήσομαι.

λδʹ. Ταῦτα δ' ἐστὶν ἃ τοῖς τρισὶ πλάσμασιν ἔφην ἰδίας ἀρετὰς συμβεβηκέναι [b] τοῖς Δημοσθενικοῦ, μηνύματα χαρακτηριστικὰ καὶ ἀνυφαίρετα. ὑπομνήσω δὲ πρῶτον μὲν ἃ τοῖς ἄλλοις πλάσμασιν ἔφην ἰδίας ἀρετὰς συμβεβηκέναι τοῖς Δημοσθένους ἢ Λυσίου· ἵν' εὐσυνοπτότερος μᾶλλον γένηταί μοι ὁ λόγος. δοκεῖ δή μοι τῶν μὲν ὑψηλῇ καὶ περιττῇ καὶ ἐξηλλαγμένῃ λέξει κεχρημένων, κατὰ τὸ σαφέστερον καὶ κοινότερον τῇ ἑρμηνείᾳ κεχρῆσθαι, προὔχειν ὁ Δημοσθένης. [c] τούτων γὰρ ἐν πάσῃ κατασκευῇ στοχάζεται μέγεθος ἐχούσῃ, καὶ ταύταις κέχρηται χαρακτηρικωτάταις ἀρεταῖς ἐπὶ τῆς ὑψηλῆς καὶ ξενοπρεποῦς ὀνομασίας, ὥς γε μάλιστα· τῶν δὲ τὴν λιτὴν καὶ ἰσχνὴν καὶ ἀπέριττον ἐπιτηδευόντων φράσιν, τῷ τόνῳ τῆς λέξεως ἐδόκει μοι διαλλάττειν, καὶ τῷ βάρει, καὶ τῇ στρυφνότητι, καὶ τῷ πικραίνειν ὡς ἐπὶ τὸ πολύ· ταῦτα γάρ ἐστιν ἐκείνου χαρακτηρικὰ τοῦ πλάσματος παρ' αὐτῷ, καὶ τὰ παραπλήσια τούτοις. τῶν δὲ τὴν μέσην διάλεκτον ἠσκηκότων, ἣν δὴ κρατίστην ἀποφαίνομαι, [d] κατὰ ταύτην διαφέρειν αὐτὸν ὑπελάμβανον, κατὰ τὴν ποικιλίαν, κατὰ τὴν συμμετρίαν, κατὰ τὴν εὐκαιρίαν· ἔτι πρὸς τούτοις κατὰ τὸ παθητικόν τε καὶ ἐναγώνιον καὶ δραστήριον, καὶ τελευταῖον τὸ πρέπον, ὃ τῶν ἄστρων ψαύει παρὰ Δημοσθένει. ταῦτα μὲν οὖν χωρὶς ἑκάστῳ τῶν τριῶν πλασμάτων παρακολουθεῖν ἔφην, καὶ ἐκ τούτων ἠξίουν τὴν Δημοσθένους [e] δύναμιν· πεφυκότα μὲν καὶ τοῖς ἄλλοις παρακολουθεῖν πλάσμασι, κρατίστην δὲ ὄψιν ἔχοντα καὶ ἐκπρεπεστάτην ἐν τούτοις τοῖς χωρίοις. εἰ δέ τις ἀξιώσει συκοφαντεῖν τὴν διαίρεσιν, ἐπειδὴ τὰς κοινῇ παρακολουθούσας πᾶσι τοῖς πλάσμασιν ἀρετὰς [f] τρίχα διανείμασα, τὸ ἴδιον ἑκάσταις ἀποδίδωσιν, ἐκεῖνα ἂν εἴποιμι πρὸς αὐτόν, ὅτι καθ' ὃ μάλιστα χωρίον ἑκάστη τῶν ἀρετῶν ὄψιν ἡδίστην ἔχει καὶ [g] χρῆσιν ὠφελιμωτάτην, κατὰ τοῦτο τάττειν αὐτὴν ἀξιῶ· ἐπεὶ καὶ τῆς σαφηνείας καὶ τῆς συντομίας καὶ τοῦ πιθανοῦ χωρίον ἀποφαίνουσιν οἱ τεχνογράφοι τὴν διήγησιν· ὡς οὐκ ἀλλαχοῦ οὐδαμοῦ δέον ἐξετάζεσθαι τὰς ἀρετὰς ταύτας. πάνυ γὰρ ἄτοπον ἄλλως· ἐν τῇ διηγήσει δὲ μάλιστα.

λεʹ. [h] Φέρε δὲ τούτων εἰρ[illegible] λέγωμεν ἤδη καὶ τῶν ὀνομάτων ἣ κέχρηται [i] ὁ ἀνήρ. ὅτι μὲν οὖν περ[illegible] ἡ τῆς λέξεως τῆς Δημοσθένους ἁρμονία, καὶ μακρῷ δή τινι διαλλάττουσα τὰς τῶν ἄλλων ῥητόρων, οὐκ ἐμὸς ὁ μῦθος. ἅπαντες γὰρ εὖ οἶδ' ὅτι ταύτην αὐτοῦ τὴν [k] ἀρετὴν μαρτυρήσειαν, ὅσοι μὴ παντάπασι πολιτικῶν εἰσιν ἄπειροι λόγων·

ὅπου

a Rectius ζηλωτοὶ γενόμενοι. *Sylb.* *b* Locus, vitioſa tranſmutatione vitiatus, talem quampiam videtur lectionem requirere, ἃ τοῖς τρισὶ πλάσμασιν ὑπάρχει μηνύματα χαρακτηριστικὰ καὶ ἀνυφαίρετα. ὑπομνήσω δὲ πρῶτον μὲν ἃς τοῖς ἄλλ. *Sylb.* In ora *Cod. Bodl.* τοῦ Δημοσθενικοῦ μηνύματα χαρακτῆρος. *c* Τούτων referendum ad τὸ σαφέστερον καὶ τὸ κοινότερον τῇ ἑρμηνείᾳ κεχρῆσθαι. *Sylb.* *d* Rectius κατὰ ταῦτα. *Sylb.* *e* Ante δύναμιν deſideratur ἐξετάσαι, vel ſimile quodpiam verbum. *Sylb.* *f* Τρίχα uſurpatum videtur ut δίχα. alioqui uſitatius τριχῇ. *Sylb.* *g* Pro χρῆσιν, in exemplari eſt χρὴ, amputata finali ſyllaba. *Sylb.* *h* Juxta *Cod. Bodl.* hic incipit pars ſecunda hujus tractatûs. *i* Poſt ὁ ἀνὴρ deſideratur συνθέσει. *Sylb.* Forſan autem ſic legendum, λέγωμεν ἤδη καὶ περὶ τῆς συνθέσεως τῶν ὀνομάτων ᾗ κέχρηται ὁ ἀνήρ. *k* Duplex in exemplari eſt ſcriptura, ἀρετὴν, & λέξιν: atque ἀρετὴν primo deletum, deinde margini adſcriptum. *Sylb.*

a Proculdubio

185 ὅπου γε καὶ οἱ κατὰ τὴν αὐτὴν ἡλικίαν ἀκμάσαντες ἐκείνῳ, θαυμάζοντες δὲ, δῆλοί εἰσιν [a] αὐτὸν καλοῦντες ταύτης μάλιστα τῆς εὐτεχνίας· καίτοι τινὲς οὐδ' οἰκείως διακείμενοι πρὸς αὐτὸν, ὥστε κολακείας ἐξενέγκασθαι δόξαν· ἀλλ' ἔνιοί γε καὶ σφόδρα ἐπαχθεῖς, καὶ ἀδιαλλάκτους ἐπανῃρημένοι πολέμους· ὧν ἦν Αἰσχίνης ὁ ῥήτωρ, ἀνὴρ λαμπροτάτῃ φύσει περὶ λόγους χρησάμενος· ὃς οὐ πολὺ ἂν ἀπέχειν δοκεῖ τῶν ἄλλων ῥητόρων, καὶ μετὰ Δημοσθένην μηδενὸς δεύτερος ἀριθμεῖσθαι. οὗτος μὲν δὴ τῆς ἄλλης δεινότητος, ἣ περὶ τὸν ἄνδρα τοῦτον ἐγένετο, [b] κατὰ τὸ λεκτικὸν ἔπι διακνίζει καὶ συκοφαντεῖ, πρᾶγμα ἐχθροῦ ποιῶν. καὶ γὰρ καινότητα ὀνομάτων, καὶ [c] ἀηδίαν, καὶ περιεργίαν, καὶ τὸ σκοτεινὸν δὴ τοῦτο καὶ πικρὸν, καὶ ἄλλα πολλὰ τοιαῦτα προσρίπτεται αὐτῷ, βασκαίνων μὲν, ὥσπερ ἔφην, καὶ [illegible]· ὅμως δ' οὖν ἀφορμάς γέ τινας τοῦ συκοφαντεῖν εὐλόγους λαμβάνων· περὶ δὲ τῆς συνθέσεως τῶν ὀνομάτων [d] οὐδὲν οὔτε μεῖζον ἢ κατὰ γέλωτα φέρων. ἢ οὐχὶ τοῦτό πω θαυμάζειν, ἀλλ' ὅτι καὶ μαρτυρῶν πολλαχῇ τὴν ἀρετὴν τῷ ῥήτορι καταδηλός ἐστι καὶ ζηλῶν. φανερὸν δὲ τοῦτο γένοιτ' ἂν ἐξ ὧν αὐτὸς εἴρηκεν, τοτὲ μὲν οὕτω πως γράφων· „Ὅταν δὲ ἄνθρωπος ἐξ ὀνομάτων συγκείμενος, καὶ τούτων πικρῶν καὶ περιέργων". ἐν γὰρ δὴ τούτοις αὐτὴν ἐκλογὴν ἐπαινεῖ τῶν ὀνομάτων αὐτοῦ, [e] νὴ Δία. τίς γὰρ ἂν γένοιτο πικρὰς καὶ περιέργους ζῆλος ὀνομασίας ἐν ἀηδίᾳ; [f] ἑτέρῳ δὲ λόγῳ οὑτωσί πως λέγων· „Ὡς ὑμᾶς ὀρρωδῶ κακῶς πάσχοντας, τὴν σύνθεσιν τῶν Δημοσθένους ὀνομάτων ἀγαπήσαντας". καὶ γὰρ ἐνταῦθα πάλιν οὐ δέδοικε μὴ τὸ κάλλος καὶ τὴν μεγαλοπρέπειαν αὐτοῦ τῶν ὀνομάτων ἀγαπήσωσιν Ἀθηναῖοι, ἀλλὰ μὴ λάθωσιν [g] ὑπὸ τῆς συνθέσεως γοητευθέντες· ὥστε καὶ τῶν φανερῶν αὐτὸν ἀδικημάτων ἀφεῖναι διὰ τὰς σειρῆνας τὰς ἐπὶ τῆς ἁρμονίας. ἐκ δὲ τούτων οὐ χαλεπὸν ἰδεῖν ὅτι δεινότητα μὲν αὐτῷ ὅσην οὐχ ἑτέρῳ μαρτυρῶν, καὶ ταῖς σειρῆσιν ἀπεικάζων αὐτοῦ τὴν μουσικὴν, ἀγάμενος δὲ οὐ τῆς ἐκλογῆς τῶν ὀνομάτων αὐτὸν, ἀλλὰ τῆς συνθέσεως, ἀναμφιλόγως αὐτῷ ταύτην παρακεχώρηκε τὴν ἀρετήν.

mirentur, & aperte teſtentur, ſe illum hîc quam maxime imitari: quanquam nonnulli inique erga eum affecti fuerint, ut adulatorem eum fuiſſe jactarint. quin & alii admodum illi moleſti, & inſigni erga eum odio; inter quos fuit Æſchines orator, in eloquentia non poſtremus; qui quidem aliis oratoribus nihil videtur cedere, & primas à Demoſthene in dicendo ferre. hic quidem dictionem ejus, propter gravitatem & granditatem, quæ in Demoſthene ſingularis fuit, quaſi hoſtis & inimicus mordet & redarguit. Etenim verborum ipſorum novitatem, tumorem, affectationem, obſcuritatem, acerbitatemque, & his ſimilia, moleſte iſta ferens, ei, ut dixi, objicit; in nonnullis tamen non ſine ratione & merito eum reprehendit. In compoſitione vero nominum reprehendenda nec magnum nec parvum quid profert, quodque mirandum ſit: ſed etiam ubique fatetur aperte, hanc propriam eſſe hujus oratoris virtutem, & hanc in eo etiam imitatur. Quod conſtat ex iis quæ ſic in eum dixit: „Cum „homo ex verbis compoſitus & iis acerbis & „ſupervacaneis". In his enim non ipſum verborum delectum, ſed compoſitionem laudat. Quis enim acerba & affectata verba cum invenuſtate amaret? In alia etiam oratione eadem pene dicit: „Quia vos timeo male faci„entes, cum Demoſthenis compoſitionem a„metis". Et hîc iterum non metuit, ne venuſtatem & ſplendorem verborum Athenienſes nimium ament; ſed ne ab eo ducantur, & quaſi præſtigiis in compoſitione verborum illudantur, ut eum, ubi merito propter concinnitatis artificium accuſare poſſet, indemnem præſtet. Hinc manifeſtum eſt, gravitatem illum Demoſtheni talem attribuere, qualem non alteri, & Sirenibus ejus venuſtatem & ſuavitatem comparare; cum non ob verborum delectum, ſed ob compoſitionem eorum illum admirans, hanc ei ſine dubio virtutem conceſſerit.

Æſchinis laus.

λϛʹ. Τουτὶ μὲν οὖν τὸ μέρος, ὡς οὐ πολλοῦ λόγου δεόμενον, λέγω δὴ τὸ περιττὸν εἶναι συνθεῖναι ὀνόματα τὸν Δημοσθένην, μαρτυρίαις τε ἀξιοχρέοις καὶ τῷ μηδένα τἀναντία ἔχειν εἰπεῖν βεβαιούμενον, ἐάσω. τίς δὲ ὁ τῆς ἁρμονίας αὐτοῦ χαρακτὴρ, καὶ ἀπὸ ποίας γέγονεν ἐπιτηδεύσεως τοιοῦτος, καὶ πῶς ἄν τις αὐτὸν διαγνοίη παρεξετάζων ἑτέροις, ταύτῃ πειράσομαι λέγειν, ἐκεῖνα προειπών· Πολλή τις ἐγένετο ἐν τοῖς ἀρχαίοις ἐπιθυμία καὶ πρόνοια τοῦ καλῶς ἁρμόττειν τὰ ὀνόμα[illegible] τε μέτροις, καὶ δίχα μέτρων· καὶ [illegible]τες [illegible] σπουδαίας ἐβουλήθησαν ἐξενεγκεῖν γραφάς, οὐ μόνον ἐζήτησαν ὀνομάσαι τὰ νοήματα καλῶς, ἀλλὰ καὶ αὐτὰ [h] εὐκόσμῳ συνθέσει περιλαβεῖν· πλὴν

XXXVI. Hanc quidem partem, quod non multis verbis indigeat, quia ſcilicet ſupervacaneum eſt oſtendere, Demoſthenem verba diligenter collocaſſe, teſtimoniis eximiis & locupletibus confirmare, opus non puto, cum nemo ne hiſcere quidem contra audeat; itaque pertranſibo. Quis autem ſit compoſitionis illius character, & unde hanc adeptus ſit, & quomodo quis eum cum aliis conferendo internoſcet, jam dicere, his præpoſitis, aggrediar. Magnam olim antiqui oratores curam diligentiamque adhibuerunt, ut numeroſe & concinne verba, tum in verſu tum extra verſum, collocarent: omneſque, qui accurate orationes ſcribere cuperent, non modo ut ſententias pulcris verbis adornarent, ſed etiam ut eleganter & appoſite collocarent, operam

Numeroſæ orationis ſtudium.

a Proculdubio legendum αὐτὸν ζηλοῦντες ταύτης μάλιστα τῆς εὐτεχνίας. *Sylb.* In ora *Cod. Bodl.* ἴσ. ἐπαινοῦντες ταύτης &c. b Pro κατὰ τὸ rectius legemus καὶ τό. *Sylb.* c Exemplar diphthongus habet ἀηδείαν. quod nec regulare nec uſitatum eſt. Idem v. 14. pro γέ habet γή: errore ambiguo. *Sylb.* d Legendum puto, οὐδὲν οὔτε μεῖζον οὔτε ἔλαττον φέρων: quod loquendi genus in ſuperiori tomo tum alibi legitur, tum p. 332. v. 19. quin & in hoc poſteriori tomo uſurpatum p. 9. v. 48. Seq. v. vel pro οὐχὶ legendum οὐ χρή: vel θαυμάζειν vertendum in θαυμαστόν. *Sylb.* In margine *Cod. Bodl.* ἴσ. deeſt ἄξιον poſt θαυμάζειν. e In exemplari eſt μὰ Δία. quod ſiquis retinere velit, pro αὐτὴν legendum fuerit οὐ τήν: ut ſenſus ſit, laudari eo in loco non electionem ſed collocationem verborum *Demoſthenicam*. Addi autem his *Dionyſianis* poſſunt illa ejuſdem *Æſchinis* in orat. contra *Cteſiph.* p. 299. περὶ δ' εὐγνωμοσύνην καὶ λόγου δύναμιν πῶς πέφυκε; δεινῶς λέγειν, κακῶς βιῶναι. & mox, οἱ μὲν λόγοι καλοὶ, τὰ δ' ἔργα φαῦλα. ac rurſum p. 305. δεινὸς δημιουργὸς λόγων. & in *Epiſt.* ad ſen. populumque Athen. καὶ οὐδὲν θαυμαστὸν εἰ παρὰ τῶν νόμων τῶν ὑμετέρων καὶ τῶν ἐμῶν λόγων ἡ Δημοσθένους δεινότης κρείσσων ἐγένετο. *Sylb.* f Rectius cum præpoſitione ἐν ἑτέρῳ. *Sylb.* g Pro ὑπὸ in exemplari eſt ἀπό: contra morem. *Sylb.* h In exemplari ἐγκόσμῳ: ambigue. *Sylb.* In ora *Cod. Bodl.* ἴσ. ἐγκοσμίῳ.

operam dabant: non eidem omnes tamen compoſitioni ſtudebant, ideoque non una eademque ratione omnes proceſſere. Cujus rei plurimas cauſas eſſe arbitror. primum, uniuſcujuſque naturam, qua ad diverſa diverſi propenſi ſumus. deinde proprium uniuſcujuſque arbitrium & voluntatem innatam, per quam alia amplectimur, alia faſtidimus. tertio, opinionem ex longi temporis conſuetudine collectam, ut dignorum imitationem & excellentium conſuetudinem amemus. quarto, ipſam ambitionem, qua de honore contendimus; ut, qualia alii ſectantur, talia & ipſi exprimere & imitari geſtiamus. Alias etiam plures quis cauſas diceret. ſed, cum dixerim quæ notiſſimæ ſunt, reliquas omitto: unde fit ut hi quidem conſtantem, gravem, auſteram, vetuſtam, ſeveram, omneque ornamentum fugientem compoſitionem quærant; illi venuſtam, ſuavem, theatralem, & magnum præ ſe ornatum ferentem, qua in conventibus panegyricis auditores, & qua plebs confluens demulcetur; alii componentes è duabus elegantiſſimam, mediam & mixtam rationem ſecuti ſint.

οὐ τὴν αὐτήν γε πάντες ἐπετήδευσαν ἁρμονίαν· ὥστε οὐδὲ κατὰ τὰς αὐτὰς ἦλθον ἅπαντες ὁδούς. τούτου δ᾽ αἰτίας οἴομαι γενέσθαι πολλάς. πρῶτον μὲν, τὴν ἑκάστου φύσιν, ἣ ἄλλοι πρὸς ἄλλα πεφύκαμεν εὖ. δευτέραν δὲ, τὴν ἐκ λόγου καὶ προαιρέσεως ἐμφυομένην δόξαν, δι᾽ ἣν τὰ μὲν ἀσπαζόμεθα τοῖς, δ᾽ ἀπεχθόμεθα. τρίτην δὲ, τὴν ἐκ συνηθείας χρονίου κατασκευαζομένην ὑπόληψιν, ὡς σπουδῆς ἀξίων ὧν ἂν τοὺς ἐθισμοὺς λάβωμεν. τετάρτην [a] ἐπὶ τὴν προσοῦσαν φιλοτιμούμενοι τυγχάνομεν ὁποῖ᾽ αὐτὰ ἂν ἐκεῖνοι ζηλῶσιν, ἀναφορὰν τε καὶ μίμησιν. ἔχοι δ᾽ ἄν τις καὶ ἄλλα λέγειν. ἀλλὰ ἐγὼ τὰ φανερώτατα εἰπὼν, ἐῶ τὰ λοιπά, ὅθεν οἱ μὲν, τὴν [b] εὐσταθῆ καὶ βαρεῖαν καὶ αὐστηρὰν καὶ φιλάρχαιον καὶ σεμνὴν καὶ φεύγουσαν ἅπαν τὸ κομψὸν, ἐπιτηδεύουσιν ἁρμονίαν· οἱ δὲ, τὴν γλαφυρὰν καὶ λιγυρὰν καὶ θεατρικὴν, καὶ πολὺ τὸ κομψὸν καὶ [c] μάλα ἐπιφαίνουσαν, ἣ πανηγύρεις τε κηλοῦνται, καὶ ὁ συμφορητὸς ὄχλος· οἱ δὲ, συνθέντες ἀφ᾽ ἑκατέρας χρησιμωτάτην, μικτὴν καὶ μέσην ἐζήλωσαν ἀγωγήν.

Compoſitionis tria genera.

XXXVII. Tres enim ſunt inſignis compoſitionis characteres, qui cæteris præſtant: alii vero, qui præter hos & ab his efformati ſunt, plurimi ſunt, & tum intentione tum remiſſione inter ſe diſcrepant. Una vero & pura compoſitio, & ſincerus omnino character apud nullum penitus, aut poëtam aut oratorem, invenitur, nec de hoc teſtimonia ab ullo petenda ſunt. Cum enim nec in elementis primis, è quibus omnia compoſita ſunt, (terra, aqua, aëre, & igne) aliquid purum ſit; ſed ſingula à ſingulis quid participent, & unumquodque eorum à majore parte denominatum ſit: quid mirum ſi dictionis compoſitiones, quæ tres ſunt numero, non unicam & puram naturam habeant; ſed ex iis quæ ſæpius eis accidunt, nomen & ſtylum ſortiantur? Quare quando utriuſque exempla proferens, & teſtimoniis rem confirmans, aliqua verba poëtarum orationiſque ſolutæ ſcriptorum, qui iis uſi ſunt, inter ſe comparo, nemo comparationem eorum & affinitatem aut particulare eorum artificium reprehendat; ſed à majori parte ſingulos eorum, quos prolaturus ſum conſideret, ſibi perſuadens, quod etſi ſæpe iſta ſit ſimilitudo, quod non ſemper.

λζ´. Τρεῖς γὰρ δὴ συνθέσεως σπουδαίας [d] χαρακτῆρες οὗτοι οἱ γενικώτατοι· οἱ δὲ ἄλλοι, παρὰ τούτους τε καὶ ἀπὸ τούτων εἰσὶ κατεσκευασμένοι, πολλοὶ σφόδρα ὄντες, ἐπιτάσει τε καὶ ἀνέσει διαφέροντες ἀλλήλων. εἰλικρινὴς μὲν οὖν ἁρμονία, καὶ ἀκραιφνὴς χαρακτὴρ κατὰ πᾶν, οὐκ ἂν εὑρεθείη παρ᾽ οὐδένι, οὔτε ἐμμέτρων οὔτε πεζῶν ποιητῇ λόγων, οὐδὲ χρὴ μαρτύρια τοιαῦτα παρ᾽ οὐδενὸς ἀπαιτεῖν. ὅπου γὰρ οὐδὲ τῶν στοιχείων τῶν πρώτων, ἐξ ὧν ἡ τοῦ παντὸς συνέστη φύσις, γῆς τε καὶ ὕδατος, καὶ ἀέρος καὶ πυρὸς, οὐδὲν εἰλικρινές ἐστιν, ἀλλὰ πάντα μετέχει πάντων, ὠνόμασται δ᾽ ἕκαστον αὐτῶν κατὰ τὸ πλεονάζον· τί θαυμαστὸν εἰ αἱ τῆς λέξεως ἁρμονίαι, τρεῖς οὖσαι τὸν ἀριθμὸν, οὐκ ἔχου- 186
σιν εἰλικρινῆ τὴν φύσιν οὐδ᾽ ἀνεπίμικτον, ἀλλ᾽ ἐκ τῶν ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ συμβεβηκότων αὐταῖς ὀνόματός τε ἠξίωνται καὶ χαρακτῆρος ἰδίου; ὥσθ᾽ ὅταν παρέχωμαι δείγματα ἑκάστης, καὶ μαρτύρια φέρω, λέξεις τινὰς παρατιθεὶς τῶν χρησαμένων αὐταῖς ποιητῶν τε καὶ συγγραφέων, μηδεὶς συκοφαντείτω τὰς ἐπιπλοκὰς καὶ τὰς κατὰ μόρια ποιότητας αὐτῶν· ἀλλὰ κατὰ τὸ πλεονάζον ἕκαστον τῶν [e] παραλαμβανόντων σκοπείτω, τεκμαιρόμενος εἰ πολλαχῇ τοιοῦτόν ἐστι τὸ δεικνύμενον, οὐκ εἰ ἁπανταχῇ.

Gravis compoſitio.

XXXVIII. Is porro eſt character auſteræ, vetuſtæ, nec ornatæ, ſed gravis compoſitionis. Nominibus uti gaudet magnis & longis, ut firmiter admodum & late deſinant, & temporibus & ſpatiis majoribus à ſe mutuo dividantur. hujuſmodi porro compoſitionem vocales ſe invicem ſequentes efficiunt, cum prior dictio in eam vocalem deſinit à qua ſequens incipit. Neceſſe eſt enim tempus quod-

λη´. Τῆς μὲν οὖν [f] αὐστηρᾶς καὶ φιλαρχαίου καὶ μὴ τὸ κομψὸν, ἀλλὰ τὸ σεμνὸν ἐπιτηδευούσης ἁρμονίας, τοιόσδε ὁ χαρακτήρ· ὀνόμασι χρῆσθαι φιλεῖ μεγάλοις καὶ μακροσυλλάβοις, καὶ [g] τὰς ἕδρας αὐτῶν εἶναι πλουσίως πάνυ βεβηκύας, χρόνων δὲ ἀξιολόγων ἐμπεριλήψει διείργεσθαι θάτερα ἀπὸ τῶν ἑτέρων. τοῦτο τὸ σχῆμα τῆς ἁρμονίας ποιοῦσιν αἱ τῶν φωνηέντων γραμμάτων παραθέσεις, ὅταν ἥ τε προηγουμένη λέξις εἰς ἓν τούτων λήγῃ, καὶ ἡ συνάπτουσα ταύτῃ τὴν ἀρχὴν ἀπὸ τούτων τινὸς λαμβάνῃ. [h] ἀναγκαῖον γάρ ἐστι χρόνον τινὰ μέσον

a Pro ἐπὶ legendum videtur ἔτι. Sequentium etiam talis quæpiam requiritur lectio; τὴν προσοῦσαν φιλοτιμίαν, ᾗ φιλοτιμούμενοι τυγχάνομεν, ὁποῖ᾽ ἄττα ἂν ἐκεῖνοι ζηλῶσι, τοιαῦτα καὶ αὐτοὶ ἀναφέρειν τε καὶ μιμεῖσθαι. *Sylb.* In ora *Cod. Bodl.* ἴσ. ἔτι τῶν πρὸς οὓς ἂν φιλοτ. *b* Exemplar habet εὐσταθῆ: quod non eſt uſitatum. *Sylb.* *c* Μάλα etſi ferri poteſt: tamen ſiquis μαλακὴν malit, facile feram. *Sylb.* *d* Vide p. 39. v. 35. &c. *e* Potius paſſivo fine legendum παραλαμβανομένων. *Sylb.* *f* Vide pag. 40. v. 18. &c. *g* In exemplari dativo caſu ſcriptum ταῖς ἕδραις βεβηκύαις: perperam. Pro πλουσίως quoque omnino legendum ibidem πλατέως. ſupra p. 40. v. 22. ubi itidem auſteræ compoſitionis characterem deſcribit, dicit, ἀπέχειν ἀπ᾽ ἀλλήλων τὰ μόρια διαστάσεις ἀξιολόγους αἰσθητοῖς χρόνοις διειργόμενα. *Sylb.* *h* Exemplar infinitive habet ἀναγκαῖον γὰρ εἶναι: parum congruenter. Idem p. 303. v. 10. habet ἀντιστηρισμὸς, per σ: quod cum regulæ adverſetur, malui ἀντιστηριγμὸς, ut ſupra p. 27. v. 26. *Sylb.*

a In

ἀμφοῖν ἀξιόλογον ὑπολαμβάνεσθαι. καὶ μηδεὶς εἴπῃ, "Τί δὲ τοῦτό ἐστιν", ἢ πῶς ἄν τις γένοιτο χρόνος, ὃς μεταθῇ ὀνόματα ἀπ' ἀλλήλων διεστάναι κατὰ τὰς τῶν φωνηέντων συμβολάς; δείκνυται γὰρ ὑπό τε μουσικῶν καὶ μετρικῶν ὁ μεταξὺ μέσος τῶν φωνηέντων χρόνος, ἑτέρων παρεμβολῇ γραμμάτων ἡμιφώνων ἀναπληροῦσθαι δυνάμενος. τοῦτο δ' οὐκ ἂν ἐγίγνετο μὴ σιωπῆς τινος ἀξιολόγου διειργούσης τὰ φωνήεντα ἀπ' ἀλλήλων. πρῶτον μὲν δὴ τοῦτο τῆς ἁρμονίας ταύτης ἐστὶν ἰδίωμα, ὡς ἐπὶ τὸ πολύ. ἕτερον δὲ, τοιοῦτον· ἀνακοπὰς καὶ ἀντιστηριγμοὺς λαμβάνειν καὶ ᵃτραχύτητα ἐν ταῖς συμπλοκαῖς τῶν ὀνομάτων, ἐπιστυφούσας τὴν ἀκοὴν ἡσυχῇ ᵇβοβλῖται. ἔνθα πάλιν ἡ τῶν ἀφώνων τε καὶ ἡμιφώνων ᶜγραμμάτων δύναμις αἰτία, ὁπότ' ἂν τὰ λήγοντα τῶν ἡγουμένων μορίων ἢ γράμματα τοῖς ἡγουμένοις ὡς μηδὲν τῶν ἐπιφερομένων μήτε συναλείφεσθαι μήτε συγχεῖσθαι φύσιν ἔχῃ. πολὺ γὰρ δὴ τὸ ἀντίτυπον ἐν ταῖς τούτων συμβολαῖς γίνεται, ὥσπερ γε καὶ ἐν αὐτοῖς ὀνόμασιν, ὅτ' ἂν ἐκ τῶν τραχυνόντων τὴν φωνὴν γραμμάτων αἱ καλούμεναι συλλαβαὶ συντεθῶσι. πολλῆς δέ τινος ἐνταῦθα δεῖ τῆς τεχνήσεως, ἵνα μὴ ᵈκακόφωνον μηδὲ ἀηδὲς, μηδὲ ἄλλην τινὰ ὄχλησιν ἐνεσχημέναι ταῖς ἀκοαῖς λάθωσιν αἱ τοιαῦται συζυγίαι, ἀλλ' ἐπανθῇ τις αὐταῖς χνοῦς ἀρχαιοπινὴς καὶ χάρις ἀβίαστος. ἀρκεῖ γὰρ, ὡς ἐν εἰδόσι λέγοντας, ὅτι φύσιν ἔχει μηδὲν τῶν σπουδαίων ῥημάτων ἄμοιρον ὥρας εἶναι καὶ χάριτος ἰδίας, τοσοῦτον μόνον εἰπεῖν.

λθ'. Ἐν μὲν δὴ τοῖς ἐλαχίστοις τε καὶ στοιχειώδεσι μορίοις τῆς λέξεως ταῦτα χαρακτηρικὰ τῆς πρώτης ἐστὶν ἁρμονίας· ἐν δὲ τοῖς καλουμένοις κώλοις, ἃ συντίθεται μὲν ἐκ τῶν ὀνομάτων, συμπληροῖ δὲ τὰς περιόδους, οὐ μόνον ταῦτα, ἀλλὰ καὶ τοὺς ῥυθμοὺς τοὺς καταμετροῦντας αὐτὰ, μὴ ταπεινοὺς μηδὲ μαλακοὺς μηδ' ἀγεννεῖς εἶναι, ὑψηλοὺς δὲ καὶ ἀνδρώδεις καὶ μεγαλοπρεπεῖς. οὐ γὰρ δὴ φαῦλόν τι πρᾶγμα ῥυθμὸς ἐν λόγοις, οὐδὲ προσθήκης τινὸς μοῖραν ἔχον οὐκ ἀναγκαίας· ἀλλ' εἰ δεῖ τἀληθὲς, ὡς ἐμὴ δόξα, εἰπεῖν, ἁπάντων κυριώτατον τῶν γοητεύειν δυναμένων, κηλεῖν τὰς ἀκοάς. πρὸς δὲ τοῖς ῥυθμοῖς καὶ τὸ τοὺς σχηματισμοὺς τῶν ἐννοιῶν γενναίους εἶναι καὶ ἀξιωματικοὺς, οὐ μόνον τοὺς κατὰ τὰς νοήσεις, ᵉἀλλὰ καὶ κατ' αὐτὴν τὴν λέξιν συνισταμένους. ἐξαριθμεῖσθαι δὲ νῦν ὅσα γένη σχηματισμῶν ἐστι, τῶν τε κατωνομασμένων καὶ τῶν ἀκατονομάστων, καὶ τίσιν αὐτῶν ἡ τοιαύτη μάλιστα πέφυκεν ἁρμονία χαίρειν, οὐκ ἔχω καιρόν· ἐπεὶ τῆς ἁρμονίας ταύτης οἰκεῖόν ἐστι καὶ τὸ τὰς περιόδους αὐτουργούς τινας εἶναι καὶ ἀφελεῖς, καὶ μήτε συναρπαζούσας ἑαυταῖς τὸν νοῦν, μήτε συμμετρουμένας τῷ πνεύματι τοῦ λέγοντος, μηδέ γε παραπληρώμασι τῶν ὀνομάτων οὐκ ἀναγκαίοις, ὡς πρὸς τὴν ὑποκειμένην διάνοιαν, χρωμένας, μηδ' εἰς θεατρικούς τινας καὶ γλαφυροὺς καταληγούσας ῥυθμούς. καθόλου δέ γε οὐδ' ἀσπάζεται τὸ ἐμπερίοδον ἤδη ἡ σύνθεσις ὡς τὰ πολλά· ἁπλῶς δέ πως καὶ ἀφελῶς, καὶ τὰ πλείω κομματικῶς κατεσκευάσθαι βούλεται, παράδειγμα ποιουμένη τὴν ἀκατάσκευον φύσιν. εἰ δέ ποτε ἀκο-

dam notabile medium inter utramque interſeri. & nemo dicet, quid hoc eſt, aut quomodo aliquod erit ſpatium, ſi tranſponuntur verba, & à ſe invicem disjunguntur, ne vocalium concurſu elidantur? Oſtenditur enim à muſicis & poëtis, tempus inter vocales duas aliarum interpoſitione ſemivocalium compleri poſſe. Hoc non fit, niſi cum ſilentio quodam notabili vocales à ſe invicem diviſæ proferuntur. Talis quidem hujuſce compoſitionis prima eſt plerumque proprietas. alia vero hæc: literas ſcilicet reciprocare, & alias rejicere, aſperitatem in connexionibus verborum inducere, quæ aures ſedatas & quietas offendat. Hoc autem mutarum & ſemivocalium vis poteſtaſque efficit; quando nimirum præcedentia membra in iiſdem literis deſinunt, à quibus ſequens comma incipit, nihil ut è ſequentibus abſumi & abſorberi queat: magna enim in harum concurſu ſita eſt aſperitas, quin & in ipſis verbis, quando ſyllabæ è duris compoſitæ ſunt literis. Magna porro hîc opus eſt induſtria, ne quem malum ſonum, aut invenuſtatem, aut aliam quandam moleſtiam auribus illæ vocalium colliſiones clanculo pariant; ſed videndum ut lanugine quadam molli & ſponte irrepente venuſtate condiantur. Hoc enim ſolum quaſi ſpecimen dixiſſe ſufficit, nullum inſigne verbum eſſe poſſe, quod elegantia & debita venuſtate careat.

XXXIX. Hæc itaque ſunt, quæ in minimis dictionis partibus, iiſque quæ in literis conſiſtunt, primum compoſitionis genus oſtendunt. In iis vero quæ cola & inciſa dicuntur, quæ è verbis pluribus componuntur, periodos autem complent, non hæc modo quæ dixi; ſed & numeri, qui illa demetiuntur, nec humiles, fracti, molles, aut ignobiles eſſe debent, ſed ſublimes, viriles & ſplendidi. non enim in oratione numerus parvi momenti res eſt, aut inſtar additamenti alicujus non neceſſarii: ſed ſi veritas, mea quidem ſententia, dicenda eſt, nihil adeo ex iis, quæ auditores movent & ducunt, aures demulcet. Præter numerum etiam requiritur, ut figuræ ſententiarum præſtantes ſint & egregiæ, nec modo ſententiarum, ſed etiam verborum. Sed hic locus non poſtulat, ut enumerem quot ſint figurarum, tum earum quæ in verbis conſiſtunt, tum earum quæ in ſententiis, genera, & quibus in hac potiſſimum compoſitione opus ſit; cum huic ſit proprium, ut ambitus periodici non ſint affectati ſed ſimplices, ſecumque animum non rapiant & vi trahant, nec ad ſpiritum dicentis menſurati ſint, nec ſupervacanea verborum & ad ipſam ſententiam non neceſſaria complementa habeant, nec in theatrales quoſdam molleſque numeros deſinant. In ſumma nihil periodicum & latum amat hæc compoſitio; at ſimpliciter quodammodo & non affectate, & potius per brevia commata & ſuccincta inciſa dici amat, ſimplicitatem ipſam imitans. Si vero interdum

a In ora *Cod. Bodl.* ἴσ. τραχύτητας. b Βοβλίται plane corruptum eſt: ac licet expungatur, ſenſui tamen nihil prorſus decedet, ἡσύχοις βολαῖς minus huc quadrat. ſupra (p. 40. v. 24.) dicit, τραχείαις χρῆσθαι πολλαχῆ καὶ ἀντιτύποις ταῖς συμβολαῖς. *Sylb.* In margine *Cod. Bodl.* ἴσ. βούλεται. c Pro γράμματα ſenſus poſtulat ἄργματα *initia*, ſeu ἀρχικὰ γράμματα *initiales litteræ.* Sequens etiam membrum ſic videtur legendum; ὧν μηδὲν τῷ ἐπιφερομένῳ μήτε συναλείφεσθαι μήτε συνηχεῖσθαι φύσιν ἔχει. *Sylb.* d In ora *Cod. Bodl.* κακόφωνα & mox ἀηδεῖς. e Malim repetito articulo, ἀλλὰ καὶ τοὺς κατ' αὐτ. *Sylb.*

dum membra elaborata adhibuerit, vel periodos, vel finem habeat numeroſum, quod forte caſu acciderit, non ideo rejicietur. Quin & hæc antiquam & auſteram compoſitionem indicant, raris ſcilicet uti copulis, nec articulis continuis, ſed interdum etiam paucioribus quam deceat; frequenter mutare caſus, non ſemper continuare cum prioribus ſententias, correſpondentiam ipſam & connexionem frangere, eminenter & proprio quodam modo, non vulgari hominibuſque noto membra copulare. Satis magnam exemplorum copiam (è poëtis & lyricis) Æſchylus, qui hoc pene omnia ſtylo compoſuit, & Pindarus dabunt, demptis ſolis Partheniis, & ſi qua ſunt his ſimilia: atque hiſce ineſt excellentia & gravitas compoſitionis antiquum ſqualorem ſervans. Ex hiſtoricis autem cæteros longe antecelluit, & in hoc genere principem locum tenuit Thucydides. Si igitur teſtimoniis opus eſſe viſum fuerit, omiſſis poëtis ex Thucydidis dictione hæc decerpam: "Hujus belli "longitudo in immenſum proceſſit, & magnas "in univerſam Græciam calamitates invexit, "quales eodem ſpatio temporis non contige- "runt. Nam neque tot urbes expugnatæ va- "ſtatæque ſunt, vel barbarorum impetu vel "domeſticis contentionibus, (ſunt etiam quæ "incolas captæ mutaverunt) neque tot exitia, "totve neces audivit quiſquam, vel belli "vel ſeditionum cauſa. Atque ſuperiora illa, "quæ auditione quidem percipiuntur, re au- "tem ipſa rariſſime confirmantur, fidem ta- "men acceperunt: qualia narrantur de terræ "motibus, qui in hoc bello pleriſque orbis "partibus exſtiterunt: quæ de ſolis defectio- "nibus crebrioribus quam unquam antea: quæ "de ſiccitatibus, unde fames ingens, ex fame "vero peſtilentia exorta, quæ non mediocri- "bus malis civitatem afflixit". Talis itaque eſt in ſtylo compoſitio illa prima, naturalis, auſtera, elata, antiquum præ ſe ferens decorum.

Æſchylus atque Pindarus gravis compoſitionis ſectatores; ut & Thucydides.

λυθήσειεν [a] τοῖς ἀνδυπιτοθεμένοις κώλοις ἢ περιόδοις, ἢ βάσεσιν εὐρύθμοις, ὃ συμβὰν ἐκ τῆς αὐτομάτου τύχης, οὐκ ἀπωθεῖται. καὶ ταῦτα δ' ἔτι τῆς ἀρχαίας καὶ αὐστηρᾶς ἁρμονίας ἐπὶ χαρακτηρικά· τὸ μήτε συνδέσμοις χρῆσθαι πολλοῖς, μήτ' ἄρθροις συνεχέσιν, ἀλλ' ἔστιν ὅτε καὶ τῶν ἀναγκαίων ἐλάττοσιν· ὃ μὴ χρονίζειν ἐπὶ τῶν αὐτῶν πτώσεων τὸν λόγον, ἀλ- 187 λὰ θαμινὰ [b] μεταπέμπειν· [c] ὃ τῆς ἀκολουθίας τῶν προεξενεχθέντων ὑπεροπτικῶς ἔχειν τὴν φράσιν, μηδὲ κατάλληλον· τὸ περιττῶς καὶ ἰδίως καὶ μὴ κατὰ τὴν ὑπόληψιν ἢ βούλησιν τῶν πολλῶν συζεύγνυσθαι τὰ μόρια. καὶ παραδείγματα δὲ αὐτῆς ποιητῶν μὲν καὶ μελοποιῶν ἥ τε Αἰσχύλου λέξις ὀλίγου δεῖν πᾶσα, καὶ ἡ Πινδάρου· χωρὶς [d] ὅτι μετὰ Παρθένεια, καὶ εἴ τινα τούτοις ὅμοια· [e] κἂν τούτοις εὐγένεια καὶ σεμνότης ἁρμονίας τὸν ἀρχαῖον φυλάττουσα πῖνον. συγγραφέων δὲ λαμπρότατός τε καὶ μάλιστα τῶν ἄλλων κατορθῶν περὶ ταύτην τὴν ἰδέαν Θουκυδίδης. εἰ δέ τῳ δοκεῖ μαρτυρίων ἔτι δεῖν τῷ λόγῳ, παρελθὼν τοὺς ποιητὰς, ἐκ τῆς Θουκυδίδου λέξεως ταυτί· "Τούτου δὲ τοῦ πολέμου μῆκός τε μέγα προύβη, παθή- "ματά τε [f] ξυνέβη γενέσθαι ([g] ἐν αὐτῷ) τῇ Ἑλλάδι (πολ- "λὰ,) οἷα οὐχ ἕτερα ἐν ἴσῳ χρόνῳ. οὔτε γὰρ πόλεις τοσαίδε "ληφθεῖσαι ἠρημώθησαν, αἱ μὲν ὑπὸ βαρβάρων, αἱ δὲ σφῶν "αὐτῶν ἀντιπολεμούντων· εἰσὶ δὲ αἳ καὶ οἰκήτορας μετέβα- "λον ἁλισκόμεναι· οὔτε φυγαὶ τοσαίδε ἀνθρώπων, καὶ φόνος, ὁ "μὲν, καθ' αὐτὸν τὸν πόλεμον, ὁ δὲ, διὰ τὸ στασιάζειν. τά τε "πρότερον ἀκοῇ μὲν λεγόμενα, ἔργῳ δὲ σπανιώτερον βεβαι- "ούμενα, οὐκ ἄπιστα κατέστη, σεισμῶν τε πέρι, οἳ ἐπὶ πλεῖ- "στον ἅμα μέρος γῆς καὶ ἰσχυρότατοι οἱ αὐτοὶ ἐπέσχον· ἡλίου "τ' ἐκλείψεις αἳ πυκνότεραι παρὰ τὰ ἐκ τοῦ πρὶν χρόνου "μνημονευόμενα ξυνέβησαν· αὐχμοί τ' ἔστι παρ' οἷς με- "γάλοι· καὶ ἀπ' αὐτῶν καὶ λιμοί· [h] καὶ οὐχ ἥκιστα καὶ ἡ "βλάψασα καὶ μέρος τι φθείρασα, ἡ λοιμώδης νόσος". ἡ μὲν δὴ πρώτη τῶν ἁρμονιῶν ἡ γενικὴ καὶ αὐστηρὰ καὶ μεγαλόφρων καὶ τὸ ἀρχαιοπρεπὲς διώκουσα, τοιάδε τίς ἐστι κατὰ τὸν χαρακτῆρα.

XL. Alia vero, quæ mollis, & theatralis eſt, & magis ornatum quam gravitatem quærit, hujuſmodi. Verba ubique lenta & mollia ſectatur, ſuavi ſtudet ſono & numeroſitati, &, quæ hinc oritur, venuſtati; deinde non temerario hæc ordine collocat, nec inconſiderate alia aliis annectit, ſimulque conglobat; ſed diſcernens quæ quibus annectendo venuſtior effici ſonus queat, perſpicienſque quo potiſſimum ſchemate copulæ gratiores reddantur, tali ſingula ratione componere conatur; multum ſolicita, tum ut ſingula inter ſe bene cohæreant & apte connectantur, tum etiam ut citatæ fluidæque ſint omnes ſententiæ. Ideoque omni ratione vocalium concurſus evitat, æquabilitatem vero & fluidam con-

Compoſitio tenuis quæ ſit, & quæ exigat.

μ'. Ἡ δὲ μετὰ ταύτην [i] γλαφυρὰ καὶ θεατρικὴ, καὶ τὸ κομψὸν αἱρουμένη πρὸ τοῦ σεμνοῦ, τοιαύτη· ὀνομάτων αἰεὶ βούλεται λαμβάνειν τὰ λειότατα καὶ μαλακώτατα, τὴν εὐφωνίαν θηρωμένη καὶ τὴν [k] ἐμμέλειαν, ἐξ αὐτῶν δὲ τὸ ἡδύ· ἔπειτα οὐχ ὡς ἔτυχεν ἀξιοῖ ταῦτα τιθέναι, οὐδὲ ἀπερισκέπτως συναρμόττειν θάτερα τοῖς ἑτέροις, ἀλλὰ [l] διακρίνουσα τὰ ποῖα τοῖς ποίοις παρατιθέμενα μουσικωτάτους ποιεῖν δυνήσεται τοὺς ἤχους· καὶ σκοποῦσα κατὰ ποῖον σχῆμα ληφθέντα χαριεστέρας ἀποτελέσει τὰς συζυγίας, οὕτως συναρμόττειν ἕκαστα πειρᾶται, πολλὴν σφόδρα ποιουμένη φροντίδα τοῦ συνεξέσθαι συνειλῆφθαι, καὶ προσηνεῖς ἁπάντων αὐτῶν εἶναι τὰς ἁρμονίας. καὶ διὰ τοῦτο φεύγει μὲν ἁπάσῃ σπουδῇ τὰς τῶν φωνηέντων συμβολὰς, ὡς τὴν

λειότητα

a Si legas τοῖς ἐπιτετηδευμένοις κώλοις, (ut ſupra p. 40. v. 42.) aliquatenus conſtabit ſententia. τοῖς μετὰ πόθους κειμένοις vereor ne nimis longe petitum ſit. *Sylb.* *b* Omnino legendum videtur μεταπίπτειν, id eſt, μεταβάλλειν, *mutari caſus*. *Sylb.* *c* In ora *Cod. Bodl.* τῷ τῆς &c. *d* Senſus videtur requirere, ὅτι μὴ τὰ Παρθένεια, *niſi Parthenia ſeu Virginalia*. *Sylb.* Τὰ δὲ λεγόμενα Παρθένια (inquit *Proclus* in *Chreſtom.*) χοροῖς Παρθένων ἐγράφετο. De his *Scholiaſtes Ariſtophanis* in *Avibus*. Παρθένεια δὲ ἃ αἱ Παρθένοι ᾖδον. De quibus (inquit *Nunneſius*) non memini me plura legiſſe. Sed quoniam ſub idem genus atque τὰ δαφνηφορικὰ cadunt, non magnopere laborandum, quando τῶν δαφνηφορικῶν tam accurata afferatur à *Proclo* explicatio. *e* Legendum videtur κἂν τούτοις δ' οὖν. *Sylb.* *f* Pro ξυνέβη in *Thucyd.* [p. 13. *Ed. Oxon.*] legitur ξυνηνέχθη: itidemque ſupra p. 237. v. 6. *Sylb.* *g* Incluſa, ἐν αὐτῷ, addita ſunt ex eiſdem editionibus: & viciſſim ab eiſdem abeſt ſeq. incluſum πολλά. Mox v. 20. exemplar noſtrum habet λειφθεῖσαι: minus congruenter. *Sylb.* *h* In vulg. editt. & ſupra p. 237. v. 6. legitur. καὶ ἡ οὐχ ἥκιστα βλάψ. *Sylb.* *i* Vide pag. 40. v. 30. *k* In exemplari contrario ſenſu ſcriptum ἐκμέλειαν. ego ἐμμέλειαν repoſui, ex p. 52. v. 32. & ex medio pag. 194. [juxta *Ed. Sylb*] ſed, ne quid diſſimulem, verius fortaſſe εὐμέλειαν: ut infra dicetur plenius ad p. 192. & p. 193. [juxta eandem *Edit.*] de ἐκμελείᾳ vero viſe p. 17. v. 7. *Sylb.* *l* Exemplar habet διακρίνουσα τὰ ποῖα τοῖς ὁποίοις, & παρατιθέμενα, μουσ. perperam. *Sylb.*

a Incluſa

λειότητα καὶ τὴν εὐέπειαν διασώσας· φεύγει δέ, ὅση δύναμις αὐτῇ, τῶν ἡμιφώνων τε καὶ ἀφώνων γραμμάτων τὰς συζυγίας, ὅσαι τραχύνουσι τοὺς ἤχους, καὶ ταράττειν δύνανται τὰς ἀκοάς. ἐπειδὴ γὰρ οὐκ ἐνδέχεται πᾶσαν σημαίνουσαν σῶμα ([a] ἢ) πρᾶγμα λέξιν ἐξ εὐφώνων συγκεῖσθαι, τὰς αὐτὰς καὶ κακῶς ἐνδέχεται. ὃ δὴ δίδωσιν ἡ φύσις, τοῦτο πειρᾶται λαμβάνειν ταῖς συζυγίαις αὐταῖς, καὶ ποιεῖν ἡδίους καὶ μαλακωτέρας λέξεις ὑπομένει, πρὸς τὸ ὑποκείμενον νοῦν οὔτ' ἀναγκαίας, οὔτ' ἴσως χρησίμας, δεσμοῦ δέ τινος ἢ κόλλης τάξιν ταῖς περὶ αὐτῶν καὶ μετὰ ταύτας κειμέναις ὀνομασίαις παρεξομένας· ἵνα μὴ συναπτόμεναι πρὸς ἀλλήλας αἵ καταλήγουσαί τε εἰς τραχὺ γράμμα, καὶ αἱ τὴν ἀρχὴν ἀπό τινος τοιούτου λαμβάνουσαι, σπαδονισμοὺς τῶν ἤχων ποιῶσι καὶ ἀντιτυπίας, τῇ δὲ παρεμπιπτούσῃ λέξει προσαναπαυόμεναι, μαλακοὺς φαίνεσθαι ποιῶσι τοὺς ἤχους καὶ συνεχεῖς· τὸ γὰρ ὅλον ἐστὶν αὐτῆς βούλημα, καὶ ἡ πολλὴ πραγματεία, περὶ τὸ συναρμοσθῆναί τε καὶ συνυφάνθαι πάντα τὰ μόρια τῆς περιόδου, μιᾶς λέξεως ἀποτελοῦντα φαντασίαν· καὶ ἔτι [b] πρὸς τούτῳ περὶ τὸ πᾶσαν εἶναι τὴν λέξιν, ὥσπερ ἐν ταῖς μουσικαῖς συμφωνίαις, ἡδεῖαν καὶ λιγυράν. τούτων δὲ τὸ μέν, αἱ τῶν ἁρμονιῶν ἀκρίβειαι ποιοῦσι, τὸ δέ, αἱ τῶν πραγμάτων δυνάμεις οἰκείως ἐχόντων πρὸς ἄλληλα ταῖς κατὰ τοὺς νόμους συμπαθείαις· ὑπὲρ ὧν ἑτέρας ἐπιστήμης θεωρία. ἐπιτρόχαλος δή τις γίνεται καὶ καταφερὴς ἡ ῥύσις τῆς λέξεως, ὥσπερ κατὰ πρανοῦς φερόμενα χωρίου σώματα μηδενὸς [c] αὐτῆς ἀνακρούοντος· καὶ διαρρεῖ διὰ τῆς ἀκοῆς ἡδέως πως καὶ ἀσπαστῶς, οὐδὲν ἧττον ἢ τὰ δι' ᾠδῆς καὶ ὀργάνου μουσωθέντα κρούματα καὶ μέλη. [d] ἔτι τῆς συνθέσεως ταύτης ἐστὶ καὶ τὰ κῶλα [e] δεῖνα ποιήμασιν ἐμφερῆ, μαλακόφωνα καὶ λεῖα, πολὺ τὸ κωτίλον ἔχοντα, κατά τινα φιλότητα φυσικὴν συζευγνύμενα ἀλλήλοις, ἐξ ὧν ἡ περίοδος συνέστηκεν. οὐδὲν γὰρ ἔξω περιόδου συντίθησιν ἐπὶ τῶν ῥυθμῶν. εἰς ἃς δὲ ἀποτελεῖται περιόδους, οὐ [f] τοὺς ἀξιωματικοὺς βούλεται λαμβάνειν, ἀλλὰ τοὺς χαριεστάτους· • εὐκόρυφοι δὴ φαίνονται καὶ εὔγραμμοι διὰ τοῦτο, καὶ εἰς ἕδραν
188 ἀσφαλῆ τελευτῶσι· τῶν δὲ σχημάτων διώκει τὰ κινητικώτατα τῶν ὄχλων· καλλωπίζεται γὰρ καὶ τέθηλε τούτοις, ἂν ἄχρι τοῦ μὴ λυπῆσαι τὰς ἀκοὰς προβαίνῃ· ὥς εἰσιν αἵ τε παρισώσεις καὶ παρομοιώσεις καὶ ἀντιθέσεις, καὶ τὰ παρωνομασμένα, τά τε ἀντιστρέφοντα, καὶ τὰ ἐπαναφερόμενα, καὶ ἄλλα πολλά. τοιαῦτά τινά μοι καὶ ταύτης εἶναι φαίνεται χαρακτηριστικὰ τῆς ἁρμονίας. παραδείγματα δ' αὐτῆς ποιοῦμαι, ποιητῶν μὲν Ἡσίοδόν τε καὶ Σαπφὼ καὶ Ἀνακρέοντα· τῶν δὲ πεζῇ λέξει χρησαμένων, Ἰσοκράτην τε τὸν Ἀθηναῖον, καὶ τοὺς ἐκείνῳ πλησιάσαντας. εἴρηνται μὲν οὖν πρότερον ἤδη λέξεις τινές, ἐν αἷς τὸν ὅλον χαρακτῆρα αὐτοῦ τῆς λέξεως ὑπέγραφον· ἐξ ὧν καὶ τὰ περὶ τὴν σύνθεσιν, εἰ τοιαῦτά ἐστιν οἷα λέγομεν ἡμεῖς, οὐ χαλεπῶς ἄν τις ἴδοι. ἵνα δὲ μὴ δόξωμεν διαρτᾶν τὰς ἀκολουθίας, τοὺς ἀναγινώσκοντας ἐπὶ τὰ ἐν ἀρχαῖς ῥηθέντα παραδείγματα κελεύοντες ἀναστρέφειν, λαμβανέσθω κἀνταῦθα ἐκ τῶν

ſtructionem quærit; & pro virili etiam cavet, ne mutæ & ſemivocales inter dicendum concurrant, quæ ſonum exaſperant, & auditorum aures perturbant. Cum enim vix eſt, ut omnis dictio, vel perſonam vel rem ſignificans, è literis bene ſonantibus componatur; hinc nec fieri poteſt, ut aures eodem etiam modo afficiantur. Quod nimirum naturale & ſimplex eſt, hoc in connexionibus illis adhibet, verbaque venuſtiora & blandiora reddere conatur, ad ipſam tamen ſententiam, nec neceſſaria, nec fortaſſe etiam conducibilia, ſed tantum ut præcedentia cum ſequentibus veluti vinculo quodam connectantur & cohæreant; ne ſcilicet ſibi mutuo ſint juncta, & dictio prior in aſperam quandam literam deſinens, & ſequens à ſimili incipiens, ſonum depravatum & durum reddant: ſed interpoſito aliquo verbo emollitæ efficiant, ut ſonus lenis & continuatus videatur. Hoc unum ſectatur hæc compoſitio, & eo ſpectat, ut omnia membra periodique conſtipentur, & inter ſe quodammodo contexta ſint, ut nonniſi unica dictio & colligata appareant: quinetiam ut omnia, quemadmodum in muſicis ſymphoniis, verba ſint venuſta & ſuavia. Hoc quidem accurata & congrua compoſitio efficit, illud autem res ipſæ ſe mutuo apte ſequentes, & debite colligatæ: quod alterius ſcientiæ commentatio eſt. Incitatus autem & citus dictionis fieri poteſt fluxus, inſtar corporum in aperto & libero campo nemine impediente aut remorante currentium, ac concinne dulciterque per aures fluere, uti per cantum & organa ipſi muſici pulſus & verſus. Quin etiam hujus compoſitionis eſt, ut membra ſint verſibus ſimilia, mollia, æquabiliter fluentia, magnamque elegantiam præ ſe ferant, & inter ſe quaſi naturalis cujuſdam amicitiæ vinculo conjuncta ſint ea, è quibus periodus compoſita eſt. * Periodi autem, quas adhibet, cum non ſublimes numeros, ſed venuſtos ſectetur, hinc ſublimes & bene compoſitæ videntur, & tuto deſinunt. Adhæc ſchemata, quæ populum maxime moveant, inveſtigat; ornatur enim his, illaque eatenus adhibet, ne auditoribus moleſta ſint; qualia ſunt comparia, & ſimiliter deſinentia, & oppoſita, & paronomaſiæ, converſiones, repetitiones, & alia multa. Hæc porro ad hanc compoſitionem viſa mihi ſunt pertinere. Exempla hujus proferam, poëtarum quidem, Heſiodi & Sapphus & Anacreontis; oratorum vero & eorum qui pedeſtri oratione uſi ſunt, Iſocratis Athenienſis & aliorum qui proxime ad eum acceſſerunt. Poſui jam antea orationes quaſdam, in quibus totum ejus dicendi ſtylum deſcripſi, in quibus & compoſitionem, utrum talis, qualem nos dicimus, ſit, facile quis perſpiciat. ne autem à propoſito deflectere videar, & cœptum ordinem interrumpere, lectorem ad præpoſita exempla reverti jubeo, hîc autem dictionem

a Incluſa ἢ in exemplari eſt omiſſa. tu hæc confer cum p. 31. v. 1. Mox legendum videtur, ἐξ εὐφώνων συγκεῖσθαι, καὶ τὰς ἀρχὰς οὐχ ὁμοίως (vel ἡδέως) διατίθεσθαι ἐνδέχεται. *Sylb.* b In exemplari eſt πρὸς τοῦτο: & v. 21. τῶν ἁρμονικῶν: minus congruenter. *Sylb.* c Legendum videtur αὐτοῖς ἀντικρούοντος. *Sylb.* d Ἔτι δὲ τῆς in margine *Cod. Bodl.* e Si pro corrupto δεῖνα legamus εἶναι, ſatis bene conſtabit ſententia. *Sylb.* In ora *Cod. Bodl.* Forſan ποιῶν deſideratur, aut tale quidpiam. f Vel ἀξιωματικοὺς legendum: vel potius poſt λαμβάνειν addendum ῥυθμούς. Seq. v. in exemplari ſcriptum εὐκόρυφοι: errore ambiguo. *Sylb.* * Deſunt hic aliquot verba, ab interprete (ut puto) omiſſa, quod ex Græcis ſenſum nullum exſculpere potuerit.

In

Iſocrates compoſitionem tenuem ſectatus eſt.

onem è *Panegyrica* ejus, quod non admodum ad intelligendum lectori difficilis futura eſt, in qua res Athenienſium in Salamine bello navali geſtas commemorat, excutiam, ita porro incipit: “Cum enim fieri “non poſſet, ut contra utraſque copias ſi“mul exercitum inſtruerent; aſſumpta o“mni oppidana multitudine, in vicinam “inſulam trajecerunt, ut per vices cum al“teris copiis, & non ſimul contra ambos “exercitus, Martis aleam experirentur. E“nimvero viri præſtantiores illis, aut Græ“corum amantiores, oſtendi quî poſſint: “qui, ne ſervitutis cauſa Græcis eſſent, & “urbem deſolatam, & agros vaſtatos, & ſa“cra direpta, & templa incenſa, univerſi “denique belli molem in patriam ſuam con“verſam intueri non recuſarunt? Ac ne “his quidem contenti contra naves mille “& ducentas ſoli pugnare aggreſſi, non tamen “etiam ſiti fuerunt. Peloponnenſes enim “eorum virtute pudore affecti, &, ſi noſtri “periiſſent, ne ſe quidem fore incolumes: “ſin viciſſent, ſuas urbes in ignominia fore “cogitantes, adire periculorum ſocietatem “ſunt coacti. Ac tumultus, qui in ea re “inciderunt, & clamores & cohortationes, “quæ communia ſunt omnium bellorum na“valium, non video quorſum attineat com“memorare. Quæ autem hujus loci pro“pria ſunt, & digna principatu, & ſupra “dictis conſentanea, ea demum eſt officii “mei dicere. Tantum enim noſtra urbs, “dum incolumis eſſet, cæteris antecelluit, ut “everſa etiam plures triremes ad id præ“lium, in quo Græciæ ſalus agebatur, con“tulerit, quam cæteri omnes qui pugnæ “interfuerunt. Neque vero quiſquam adeo “animos à nobis habet alienos, quin fa“teatur, id navale prælium victoriæ toti“us belli cauſam exſtitiſſe: atque id ipſum “noſtræ urbi eſſe acceptum referendum. E“nimvero cum bello petendi erant barbari, “quorum eſſe decet principatum? non eo“rum qui bello ſuperiore præclariſſime ſe “geſſerunt? qui & privatim pericula pro “aliis ſæpe adierunt, & primas in com“munibus diſcriminibus meruerunt? non “eorum, qui pro ſalute Græciæ patriam de“ſeruerunt? non eorum, qui & olim plu“rimas urbes condiderunt, & eaſdem ma“ximis è calamitatibus denuo eripuerunt? An“non vero iniquiſſime nobiſcum ageretur, qui “maximam partem laborum exantlavimus, “ſi in judicio dignitatis minus honoris con“ſequeremur?

Tertiæ compoſitionis genus.

XLI. Tertiæ autem compoſitionis, quam dixi miſtam eſſe è duabus & ex utraque optimum quodque delegiſſe, nullus eſt pro-

ΠΑΝΗΓΥΡΙΚΩΝ αὐτοῦ ΛΟΓΩΝ λέξις οὐ πολλὴν διατριβὴν παρέξουσα τοῖς ἀναγινωσκομένοις, ἐν ᾗ διεξέρχεται τὰ πραχθέντα Ἀθηναίοις περὶ τὴν ἐν Σαλαμῖνι ναυμαχίαν. ἔστι δὲ ἥδε· “Ἐπειδὴ γὰρ οὐχ οἷοί τε “ἦσαν πρὸς ἀμφοτέρας ἅμα παρατάξασθαι τὰς δυ“νάμεις, παραλαβόντες ἅπαντα [a] τὸν ὄχλον, ἐκ τῆς “πόλεως εἰς τὴν ἐχομένην νῆσον ἐξέπλευσαν, ἵν’ ἐν “μέρει καὶ μὴ πρὸς ἑκατέρας κινδυνεύωσι. καίτοι πῶς “ἂν ἐκείνων ἄνδρες ἀμείνους ἢ μᾶλλον φιλέλληνες ὄντες “ἐπιδειχθεῖεν, οἵτινες [b] ἔτλησαν ἐπιδεῖν ὥστε μὴ τοῖς “πολλοῖς αἴτιοι γενέσθαι τῆς δουλείας, ἐρήμην μὲν [c] (τὴν) “πόλιν γιγνομένην, τὴν δὲ χώραν πορθουμένην, ἱερὰ δὲ “συλώμενα, καὶ νεὼς [d] ἐμπεπρησμένους, ἅπαντα δὲ τὸν πό“λεμον περὶ (τὴν) πατρίδα τὴν αὐτῶν γενόμενον; καὶ μηδὲ “ταῦτ’ [e] ἀπεχρησεν αὐτοῖς, ἀλλὰ πρὸς διακοσίας καὶ “χιλίας τριήρεις μόνοι διαναυμαχεῖν οὐκ ἐμέλλησαν, οὐ “μὴν εἰάθησαν (γε.) καταισχυνθέντες (τε) γὰρ Πελο“ποννήσιοι τὴν ἀρετὴν αὐτῶν, καὶ νομίσαντες προδιαφθα“ρέντων μὲν τῶν ἡμετέρων, οὐδ’ αὐτοὶ σωθήσεσθαι, κατορθω“σάντων δ’, εἰς ἀτιμίαν τὰς αὐτῶν πόλεις καταστήσειν, “ἠναγκάσθησαν μετασχεῖν τῶν κινδύνων. καὶ τοὺς μὲν θο“ρύβους τοὺς ἐν τῷ πράγματι [f] γιγνομένους, καὶ τὰς κραυ“γὰς καὶ τὰς παρακελεύσεις, ἃ κοινὰ πάντων ἐστὶ τῶν “ναυμαχούντων, οὐκ οἶδ’ ὅ,τι δεῖ λέγοντας διατρίβειν· “ἃ δ’ ἐστὶν ἴδια καὶ τῆς ἡγεμονίας ἄξια, καὶ τοῖς προειρημέ“νοις ὁμολογούμενα, ταῦτα δ’ ἐμὸν ἔργον ἐστὶν εἰπεῖν. [g] το“σοῦτο γὰρ ἡ πόλις ἡμῶν διέφερεν, ὅτε ἦν ἀκέραιος, ὥστε “ἀνάστατος γενομένη, πλείους μὲν συνεβάλετο τριήρεις “εἰς τὸν κίνδυνον τὸν ὑπὲρ τῆς Ἑλλάδος, ἢ σύμπαν“τες οἱ [h] (ναυμαχήσαντες. οὐδεὶς δὲ πρὸς ἡμᾶς οὕτως ἔ“χειν δυσμενῶς, ὅστις οὐκ ἂν ὁμολογήσειε, διὰ μὲν τὴν) “ναυμαχίαν ἡμᾶς τῷ πολέμῳ κρατῆσαι, [i] ταύτην δὲ “τὴν πόλιν αἰτίαν γεγενῆσθαι. καίτοι μελλούσης στρατείας “ἐπὶ τοὺς βαρβάρους ἔσεσθαι, τίνας χρὴ τὴν ἡγεμονίαν “ἔχειν; οὐ τοὺς ἐν τῷ προτέρῳ πολέμῳ μάλιστα εὐδοκι“μήσαντας, καὶ πολλάκις μὲν [k] ἰδίᾳ προκινδυνεύσαντας, “ἐν δὲ τοῖς κοινοῖς τῶν ἀγώνων, ἀριστείων ἀξιωθέντας; οὐ “τοὺς [l] τὴν αὐτῶν καταλιπόντας περὶ τῆς τῶν ἄλλων “σωτηρίας, καὶ τό γε παλαιὸν οἰκιστὰς πλείστων πόλεων “γενομένους, καὶ πάλιν αὐτὰς ἐκ τῶν μεγίστων συμφο“ρῶν διασώσαντας; πῶς δ’ οὐκ ἂν δεινὰ πάθοιμεν, εἰ τῶν “κακῶν πλεῖστον μέρος μετασχόντες, [m] ἔλαττον ταῖς τιμαῖς “ἔχειν ἀξιωθείημεν, καὶ τότε προταχθέντες πρὸ τῶν ἄλλων, “νῦν ἑτέροις ἀκολουθεῖν ἀναγκασθῶμεν”.

μα΄. Τῆς δὲ [n] τρίτης ἁρμονίας, ἣν ἔφην [o] μικτὸν ἐξ ἀμφοῖν εἶναι, τὰ χρησιμώτατα ἐκλέγουσαν ἀφ’ ἑκατέρας, οὐδεὶς

a In *Iſocratis* editione *Wolfiana* p. 87. cum duplici articulo legitur τὸν ὄχλον τὸν ἐκ τῆς πόλ. & mox, ἐν μέρει πρὸς ἑκατέραν τὴν δύναμιν, ἀλλὰ μὴ πρὸς ἀμφοτέρας ἅμα κινδυνεύσωσι. *Sylb.* b Eadem pro ἔτλησαν habet ἐτόλμησαν: & mox λοιποῖς pro πολλοῖς. *Sylb.* c Incluſus articulus τὴν additus ex eadem. *Sylb.* d In eadem ſcriptum ἐμπιπρ. omiſſo altero μ: & mox, περὶ πατρίδα τὴν αὐτῶν γενόμενον: & rurſum οὐδὲ pro μηδέ. *Sylb.* e In exemplari eſt ἀποχρῆσαι: parum congruenter. Ibidem pro οὐκ ἐμέλλησαν *Iſocr.* editt. habent ἐτόλμησαν. Seq. v. incluſa γε & τε, abſunt ab eadem edit. *Sylb.* f Eadem habet γενομένους, præt. aor. & v. 24. οὐχ ὁρῶ τί δεῖ λέγοντα διατρίβειν. *Sylb.* g Eadem habet τοσοῦτον, accuſ. caſu. *Sylb.* h Incluſa in exemplari noſtro erant omiſſa. *Sylb.* i In *Iſocratis* editt. concinnius & plenius legitur, ταύτης δὲ τὴν ἡμετέραν πόλιν αἰτίαν γενέσθαι. *Sylb.* k In exemplari noſtro ſcriptum διακεκοκινδ. parum recte. *Sylb.* l *Iſocratis* editio habet τὴν ἑαυτῶν ἐκλιπόντας ὑπὲρ τῆς τ. Seq. v. eadem habet τό τε παλ. & mox cum artic. τῶν πλείστων. *Sylb.* m Eadem habet ἐν ταῖς τιμαῖς ἔλαττον ἔχειν: & mox ὑπὲρ ἁπάντων pro πρὸ τῶν ἄλλων. *Sylb.* n Vide pag. 50. v. 30. o *Μικτὸν* ſubſtantive accipiendum pro μικτόν τι ſeu μίγμα, ut ſupra vocat p. 270. v. 42. niſi μικτὸν communi genere uſurpatum hic velis, ut συμφορητὸς πόλις, *Antiq. Rom.* p. 141. v. 36. communis enim loquendi ratio poſtulat fœminino fine μικτήν. Mox etiam pro αὐτοῦ ſenſus & ſtructura poſtulant αὐτήν, vel αὐτόν: vel ſaltem αὐτῶν. *Sylb.*

a Poſt

οὐδεὶς ἐστὶ χαρακτὴρ ἴδιος· ἀλλ' ὡς ἂν οἱ μετιόντες αὐτοῦ προαιρέσεως ἔχωσιν ἢ δυνάμεως, τὰ μὲν φυγεῖν, τὰ δὲ λαβεῖν, οὕτως κίρνανται, καθάπερ ἐν τῇ ζωγραφίᾳ τὰ μίγματα. ταύτης τῆς ἁρμονίας κράτιστος μὲν ἐγένετο κανὼν ὁ ποιητὴς Ὅμηρος, καὶ οὐκ ἂν τις εἴποι λέξιν ἄμεινον ἡρμοσμένην τῆς ἐκείνου πρὸς ἄμφω ταῦτα· λέγω δὲ τήν τε ἡδονὴν, καὶ τὸ σεμνόν. ἐζήλωσαν δὲ αὐτὸν ἐπῶν τε πολλοὶ ποιηταὶ καὶ μελῶν, ἔτι δὲ τραγῳδίας τε καὶ κωμῳδίας συγγραφεῖς τε ἀρχαῖοι καὶ φιλόσοφοι καὶ ῥήτορες· ὧν ἁπάντων μεμνῆσθαι πολὺ ἂν ἔργον εἴη. ἀρκέσει δὲ τῶν ἐν λόγοις δυναστευσάντων, οὓς ἐγὼ κρατίστους εἶναι πείθομαι, δύο παραθέσθαι μόνους· συγγραφέων μὲν, Ἡρόδοτον, φιλοσόφων δὲ, Πλάτωνα· καὶ γὰρ ἀξίωμα καὶ χάρις [a] αὐτῶν ἐπιτρέχει τῆς ἁρμονίας. εἰ δὲ ὀρθὰ ἐγὼ καὶ εἰκότα ἔγνωκα περὶ αὐτῶν ἐξετάσας, τῷ βουλομένῳ σκοπεῖν ἐστιν. φέρε δὴ τίς οὐκ ἂν ὁμολογήσειε τῆς τε αὐστηρᾶς καὶ τῆς
189 ἡδείας ἁρμονίας μέσην εἶναι τήνδε τὴν λέξιν, καὶ τὰ κράτιστα εἰληφέναι παρ' ἑκατέρας, ᾗ κέχρηται Ἡρόδοτος Ξέρξῃ περιτιθεὶς τὸν λόγον, ὅτε [b] ἐβουλεύετο περὶ τῆς πρὸς τοὺς Ἕλληνας στρατείας; μετακεκόμισται δ' εἰς τὴν Ἀτθίδα διάλεκτον ἡ λέξις· „Ἄνδρες Πέρσαι, οὔτ' αὐτὸς καθηγήσομαι νόμον „τόνδ' ἐν ὑμῖν τιθείς· παραδεξάμενός τε αὐτῷ χρήσομαι. „ὡς ([c] γὰρ) ἐγὼ πυνθάνομαι τῶν πρεσβυτέρων, οὐδένα χρόνον „ἠτρεμήσαμεν, ἐξ οὗ παρελάβομεν τὴν ἡγεμονίαν τήνδε „παρὰ (τῶν) Μήδων, Κύρου καθελόντος Ἀστυάγην· ἀλλὰ „θεός τε οὕτως ἄγει, καὶ αὐτοῖς ἡμῖν πολλὰ ἐπιοῦσι συμ-„φέρεται ἐπὶ τὸ ἄμεινον. ἃ μὲν δὴ Κῦρός τε καὶ Καμβύσης, „πατήρ τε ὁ ἐμὸς Δαρεῖος, κατειργάσαντο (καὶ προσεκτή-„σαντο) ἔθνη, ἐπισταμένοις οὐκ ἄν τις λέγοι. ἐγὼ δ', ἐπειδὴ „παρέλαβον τὸν θρόνον, τοῦτο ἐφρόντιζον ὅπως μὴ λείψω-„μαι τῶν πρότερον γενομένων ἐν (τῇ) τιμῇ τῇδε, μηδ' ἐ-„λάσσω προσκτήσωμαι δύναμιν Πέρσαις. φροντίζων δὲ εὑ-„ρίσκω ἅμα μὲν κῦδος ἡμῖν [d] προσγινόμενον, χώραν τε ἧς „νῦν κεκτήμεθα οὐκ ἐλάσσονα οὐδὲ φαυλοτέραν, παμφορωτέ-„ραν [e] τε, ἅμα δὲ τιμωρίαν καὶ τίσιν γινομένην. διὸ δὴ „ταῦτα νῦν ὑμᾶς ἐγὼ συνέλεξα, ἵνα ἃ διανοοῦμαι πράτ-„τειν, ὑποθῶ ὑμῖν. μέλλω, ζεύξας τὸν Ἑλλήσποντον, ἐλαύ-„νειν στρατὸν διὰ τῆς Εὐρώπης ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα, ἵνα Ἀθη-„ναίους τιμωρήσωμαι, ὅσα δὴ πεποιήκασι Πέρσας τε καὶ πα-„τέρα τὸν ἐμόν. ὁρᾶτε μὲν δὴ καὶ ([f] πατέρα τὸν ἐμὸν) Δαρεῖον „προθυμούμενον στρατεύεσθαι ἐπὶ τοὺς ἄνδρας τούτους· ἀλλ' „ὁ μὲν τετελεύτηκε, καὶ οὐκ ἐξεγένετ' αὐτῷ τιμωρήσασθαι· „ἐγὼ δ' ὑπέρ τε ἐκείνου καὶ τῶν ἄλλων Περσῶν οὐ πρότερον „παύσομαι, πρὶν ἕλω τε καὶ πυρώσω τὰς Ἀθήνας· οἵ γε „ἐμέ τε καὶ πατέρα τὸν ἐμὸν ὑπῆρξαν ἄδικα ποιοῦντες. πρῶ-„τα μὲν εἰς Σάρδεις ἐλθόντες [g] ἅμα Ἀρισταγόρᾳ τῷ Μιλη-„σίῳ, δούλῳ δὲ ἡμετέρῳ, ἐνέπρησαν τά τε ἄλση καὶ τὰ ἱερά· „δεύτερα δὲ, ὑμᾶς οἷα ἔδρασαν, εἰς τὴν γῆν τὴν σφετέραν ἀπο-„βάντας, ὅτε Δᾶτίς τε καὶ [h] Ἀρταφέρνης ἐστρατήγουν, ἐπίστα-„σθέ που πάντες. τούτων μέντοι ἕνεκα ἀνώρμημαι ἐπ' αὐ-

prius character. Veruntamen ut ii, qui inſtitutum & facultatem ejus ſectantur, ſciant quæ fugienda, quæ amplectenda; itaque temperata & commixta eſt, uti in pictura temperari colores ſolent. Hanc compoſitionem poëta Homerus optime ſecutus eſt, neque etiam aliquis dictionem quandam ex his utriſque, gravitate ſcilicet & venuſtate, rectius efformatam, quam ſit ejus, proferret. Imitati ſunt eum multi epici & lyrici, tragœdi etiam & comœdi, ſcriptores veteres, tum philoſophi tum oratores, quos omnes recenſere longum foret. Sufficient è ſcriptoribus ſolutæ orationis duo, quos principes exiſtimo: ex hiſtoricis quidem Herodotus, è philoſophis autem Plato; nam magnificentiam una cum venuſtate quadam eorum compoſitio continet. num vero ego recte & convenienter de iis judicarim, attendat qui velit. Agedum, quis non fatebitur, inter auſteram & venuſtam compoſitionem mediam eſſe dictionem illam, & optima ex utraque ſelegiſſe, qua utitur Herodotus, Xerxem de bello Græcis inferendo conſulentem & perorantem inducens? Verſa autem eſt in dialectum Atticam oratio: „Viri Perſæ, equidem ego non ero „hujus inſtituti auctor, ſed ab aliis traditi „imitator. Nam ſicut à majoribus natu ac-„cipio, ex quo imperium hoc à Medis eripu-„imus, Aſtyage per Cyrum amoto, nunquam „timore vacavimus; ſed ita Deus nos agit, & „multa nobis ſe ſequentibus in melius con-„fert. Atque ea quidem, quæ Cyrus Camby-„ſeſque ac pater meus Darius fecere, quas „gentes imperio adjunxere, non attinet re-„ferre apud probe ſcientes: ego autem, poſt-„eaquam hunc thronum accepi, dedi operam, „ne ab iis, qui hoc honore ſunt functi, de-„generarem, neve minus potentiæ Perſis ac-„quirerem. Quod animo verſans, invenio „nobis acceſſuram gloriam pariter & hono-„rem, & regionem neque inferiorem neque „deteriorem ea quam recuperavimus, ſed fe-„raciorem, una cum ultione & vindicta. Id-„eoque nunc ego vos contraxi, ut id quod „agere inſtitui vobis exponerem. Conſtituo, „juncto Helleſponto, copias per Europam „traducere in Græciam, ut Athenienſium „ulciſcar injurias, quas tum Perſis aliis tum „patri meo intulere. Noveratis autem & Da-„rium adverſus hos viros bellum movere „deſtinaſſe: verum ei, morte prævento, non „contigit, ut illos ulciſceretur. Ego vero, „ejus vicem aliorumque Perſarum ulciſcens, „non prius deſinam quam expugnavero in-„cenderoque Athenas: cujus cives & me & „patrem meum priores injuria affecerunt. „Primum cum Sardis una cum Ariſtagora „Mileſio ſervo noſtro cremaverunt lucoſ-„que ac delubra: deinde in vos quid fece-„rint terram ſuam ingreſſos, cum Datis & „Artephernes duces fuere, ſcitis omnes. His „de cauſis irritor ad inferendum eis bellum: quos

a Poſt αὐτῶν perperam in exemplari ex præcedentibus repetitum δὲ Πλάτωνα. Idem v. 16. pro ἡδείας perperam habet ἰδίας, *Sylb.* b In exemplari eſt ἐβούλετο: parum congruenter. ego *Herodoti* editionem *Stephaneam* (p. 243.) ſequi malui. *Sylb.* c Incluſa γὰρ addita ex eadem edit. itidemque τῶν v. 24. Ex eadem additum καὶ προσεκτήσαντο, v. 27. & viciſſim ab eadem abeſt incluſus artic. τῇ v. 30. *Sylb.* d In exemplari noſtro aor. eſt προσγινόμενον: minus congruenter. *Sylb.* e In *Herodoti* editione *Stephanea* pro τε convenientius legitur δέ. *Sylb.* f Ex eadem editione *Stephanea* additum καὶ πατέρα τὸν ἐμόν. *Sylb.* g Exemplar noſtrum habet παρὰ Ἀρισταγ. & v. 47. ἡμᾶς, nos; parum apte. *Sylb.* h Idem habet Ἀτφέρνης, omiſſo priore ρ. ibidem mox *Herodoti* editio habet ἀνάρτημαι. *Sylb.*

"quos atque ipſorum finitimos, regionem "Pelopis Phrygis incolentes, ſi in poteſta"tem redegerimus, tot bona futura eſſe ra"tiocinando comperio: Terram Perſidem "ætheri Jovis conterminam reddemus; nul"lam enim regionem ſpectabit ſol finitimam "noſtræ, ſed ego omnem permenſus Euro"pam, una vobiſcum cunctas regiones in "unam redigam. Nam ita rem habere au"dio, nullam reliquam eſſe hominum ne"que civitatem neque gentem, quæ nobiſ"cum dimicare poſſit, iis quos dixi ſubmo"tis. Atque ita fiet, ut & qui in culpa ſunt, "& qui culpa vacant, ſervile jugum ſuſti"neant. In quo ſi mihi vos gratificari vo"lueritis, ubi tempus vobis indicavero quo "vos præſto eſſe oportet, tunc unuſquiſque "debebit impigre adeſſe. Quorum qui or"natiſſimis copiis aderit, eum donabo iis "quæ in noſtra domo pretioſiſſima haben"tur. Et hæc quidem ita agenda ſunt. Sed "ne ſolus videar in conſilio ſententiam di"cere, rem pono in medio, mandans unicui"que quam libet ſententiam dicere".

XLII. Plura quidem exempla proferre, è quibus hujus auctoris ſtylus oſtenderetur, cupiebam, ita enim rem magis confirmaſſem. Sed, quia ad alia feſtino, omittam, atque ita ſimul faſtidii culpam effugiam. Ignoſcet mihi etiam ipſe divinus Plato, ſi & verba ejus non protulero. Nam commentarium hunc nonniſi curſim & ſpecie tenus ſcribo. Cæterum hæc poſui, ut compoſitionum diverſitates, tum & earum formam, tum etiam principes illarum ſectatores oſtenderem, ut, poſtquam ſententiam pronunciavero, Demoſthenem ſc. mediam & temperatam compoſitionem ſectatum eſſe, nemo mihi dicat; Quæ ſunt igitur aliæ duæ compoſitiones extremæ, & quæ utriuſque natura? & quæ eſt illa mixtura & temperamentum? nam extremis ipſis opus non eſt. Hac de cauſa primum, ut dixi, hæc coactus fui præfari. deinde, ne unus ſemper idemque ſit orationis tractus, iſque durus, ſed ut habeat doctas quaſdam digreſſiones: indecens quippe & iniquum eſſet, hiſce additamentis velle fidem facere, illaque, cum id ſermo poſtulet, omittere.

Demoſthenes compoſitionem coluit mixtam.

XLIII. Cum oſtenderim itaque, hoc eſſe oratoris noſtri inſtitutum, jam quæ ipſe dixit quis examinet, conſiderans tum ea quæ graviter & auſtere & ſplendide dixit, tum & ea quæ venuſte & eleganter. Si vero & hîc demonſtratione aliqua opus fuerit, aliquam ex orationibus ejus in manus ſumat, & unde volet incipiens, per omnia deſcendat & rimetur ſingula quæ dicta ſunt: annon alia late & periodis dilatatis diducta ſint; alia vero conglobatis & condenſatis: illa quidem exaſperent, & offendant aures; hæc vero mitigent & demulceant: illa auditores ad affectus majores excitent; hæc ad remiſſiores,

"τοὺς στρατεύεσθαι. ἀγαθὰ δ' ἐν αὐτοῖς τοσάδε ἀνευρίσκω [a] λογιζόμενος, εἰ τούτους τε καὶ τοὺς τούτοις πλησιοχώρους καταστρεψόμεθα, οἳ Πέλοπος τοῦ Φρυγὸς νέμονται χώραν, γῆν τε τὴν Περσίδα ἀποδείξομεν τῷ Διὸς αἰθέρι [b] ὁμουρέουσαν. οὐ γὰρ δὴ χώραν γε οὐδεμίαν κατόψεται ὁ ἥλιος ὁμουρέουσαν τῇ ἡμετέρᾳ, ἀλλ' αὐτὰς ἁπάσας ἐγὼ ἅμα ὑμῖν μίαν χώραν θήσω, διὰ πάσης ἐξελθὼν τῆς Εὐρώπης. πυνθάνομαι γὰρ ὧδε ἔχειν· οὔτε τινὰ πόλιν αὐτῶν οὐδεμίαν οὔτε ἔθνος ἀνθρώπων οὐδὲν ὑπολείπεσθαι ἡμῖν, ὃ οἷόν τε ἔσται ἐλθεῖν εἰς μάχην, τούτων ὧν ἔλεξα ὑπεξῃρημένων. οὕτως οἵ τε ἡμῖν [c] ἀντίοι ἕξουσι δοῦλον ζυγόν, οἵ τε Ἀθηναῖοι. ὑμεῖς δ' ἄν μοι τάδε ποιεῦντες χαρίζεσθε, ἐπειδὰν ὑμῖν σημήνω τὸν χρόνον εἰς ὃν ἡμῖν ἥκειν δοκεῖ, προθύμως ὑμᾶς ἅπαντας δεῖ παρεῖναι. ὃς δ' ἂν ἔλθῃ ἔχων κατεσκευασμένον στρατὸν κάλλιστα, δώσω αὐτῷ δωρεὰν ἣ δὴ τιμιωτάτην ἢ νομίζεται [d] ἐν ἡμετέρᾳ. ποιητέα μὲν δὴ ταῦτ' ἐστὶν οὕτω. ἵνα δὲ μὴ ἰδιοβουλεύειν ὑμῖν δοκῶ, τίθημι τὸ πρᾶγμα ἐς μέσον, γνώμην κελεύων ὑμῶν τὸν βουλόμενον ἀποφαίνεσθαι".

μβ'. Ἐβουλόμην ἔτι πλείω παρέχεσθαι παραδείγματα τῆς τοῦ συγγραφέως ἀγωγῆς· ἰσχυροτέρα γὰρ ἡ πίστις οὕτως ἂν ἐγένετο. νῦν δὲ ἐξείργομαι, σπεύδων ἐπὶ τὰ ὑποκείμενα, καὶ ἅμα δόξαν ὑφορώμενος ἀκαιρίας. συγγνώσεται δέ μοι καὶ Πλάτων ὁ θαυμάσιος, εἰ μὴ παραθήσομαι κἀκείνου λέξεις. ἡ γὰρ ὑπόμνησις ὡς ἐν εἰδόσι. καὶ ταῦτα δὲ δὴ βουλόμενος τάς τε διαφορὰς τῶν ἁρμονιῶν, καὶ τοὺς χαρακτῆρας αὐτῶν, καὶ τοὺς πρωτεύσαντας ἐν αὐτοῖς [e] δίηλθον· ἵν' ἐπειδὰν ἀποφαίνωμαι γνώμην ὅτι τὴν μέσην τε καὶ μικτὴν ἁρμονίαν ἐπετήδευσεν ὁ Δημοσθένης, μηδεὶς ὑποτυγχάνῃ μοι, ταῦτα λέγων· Αἱ γὰρ ἄκραι τίνες εἰσὶν ἁρμονίαι; καὶ τίς αὐτῶν ἑκατέρας φύσις; καὶ τίς ἡ μίξις ἢ ἡ κρᾶσις [f] αὐτή; οὐδὲν γὰρ δεῖ τῶν ἄκρων. τούτου μὲν δὴ πρώτου χάριν, ὥσπερ ἔφην, ἠναγκάσθην προειπεῖν. ἔπειτα, ἵνα μοι μὴ μονόκωλος ᾖ μηδὲ αὐστηρὸς ὁ λόγος, ἀλλ' ἔχῃ τινὰς εὐπαιδεύτους διαγωγάς· οὔτε γὰρ [g] πιστεύειν τὰς τοιαύτας προσθήκας, οὔτε ἀπαιτοῦντος λόγου παραλιπεῖν καλῶς ἂν ἔχοι.

μγ'. Δεδειγμένης δή μοι τῆς διαιρέσεως τοῦ ῥήτορος ταύτης, ἤδη τις παρ' ἑαυτῷ σκοπείτω τὰ λεχθέντα ὅτι τοιαῦτ' ἐστίν, ἐνθυμούμενος μὲν ὅσα σεμνῶς [h] κατεσκεύασται τῷ ἀνδρὶ καὶ αὐστηρῶς καὶ ἀξιωματικῶς· ἐνθυμούμενος δὲ ὅσα τερπνῶς καὶ ἡδέως. εἰ δὲ κἀνταῦθα δόξει τι δεῖν ἡ πίστις ἀποδείξεως, ὅντινα βούλεται τῶν λόγων αὐτοῦ προχειρισάμενος, καὶ ἀφ' οὗ 190
βούλεται μέρους ἀρξάμενος, καταβαινέτω τε καὶ σκοπείτω τῶν λεγομένων ἕκαστον, εἰ τὰ μὲν ἀναβεβλημένας ἔχει τὰς ἁρμονίας καὶ διεστώσας, τὰ δὲ [i] προσκολλώσας καὶ συμπεπυκνωμένας· καὶ τὰ μὲν ἀποτραχύνει τε καὶ πικραίνει τὴν ἀκοήν, τὰ δὲ πραΰνει καὶ λεαίνει· καὶ τὰ μὲν εἰς πάθος ἐκτρέπει τοὺς ἀκού-

οντας,

[a] In exemplari noſtro poſt λογιζόμενος poſitum eſt punctum ſemiperfectæ periodi ſuſpenſum: & mox εἰς pro εἰ. quæ ſcriptura non plane videtur rejicienda. *Sylb.* [b] *Herodoti* editio habet compoſite ὁμουρέουσαν. Ibidem pro γε exemplar noſtrum habet τε: parum congruenter. *Sylb.* [c] Pro ἀντίοι & Ἀθηναῖοι, in *Herodoti* editione *Stephanea*, & αἴτιοι & ἀναίτιοι. & ſeq. v. χαρίζοισθε: & mox, ἐς ὃν ἥκειν δεῖ. *Sylb.* [d] Exemplar noſtrum habet ἐν ἡμετέρᾳ. *Stephani* editio ἐν ἡμετέρῳ: ego malui ἐν ἡμετέρᾳ, ſ. χώρᾳ. *Sylb.* [e] Vel δηλῶσαι inſerendum ante δίηλθον: vel legendum διελθεῖν. *Sylb.* [f] Pro αὐτή legendum vel αὕτη, vel αὐτῶν. Mox pro δεῖ perperam in exemplari eſt δή. *Sylb.* [g] Pro πιστεύειν ſenſus requirit πιστοῦν ſeu πιστῶσαι, vel aliud hujuſmodi. V. 38. pro διαιρέσεως proculdubio legendum προαιρέσεως. *Sylb.* [h] Rectius (opinor) κατεσκεύασται. *Sylb.* [h] Pro προσκολλώσας ſtructuræ norma poſtulat προσκεκολλημένας. *Sylb.*

a Inclu-

ὄντας, τὰ δ' εἰς ἦθος ὑπάγοντα, τὰ δ' ἄλλας τινὰς ἐργάζεται καὶ πολλὰς διαφορὰς περὶ αὐτὴν τὴν σύνθεσιν, οἷά ἐστι ταυτί· χρήσομαι δὲ παραδείγμασιν οὐκ ἐξ ἐπιτηδεύσεως, ἀλλ' οἷς ἐνέτυχον, ἐξ ἑνὸς ΤΩΝ ΦΙΛΙΠΠΙΚΩΝ λαβών· "Εἰ δέ τις ὑμῶν, ὦ ([a] ἄνδρες) Ἀθηναῖοι, τὸν Φίλιππον εὐτυ- "χοῦντα ὁρῶν, ταύτῃ φοβερὸν προσπολεμῆσαι νομίζει, σώ- "φρονος μὲν ἀνθρώπου προνοίᾳ χρῆται· μεγάλη γὰρ ῥοπή, "[b] μᾶλλον δὲ ὅλον ἡ τύχη παρὰ πάντ' ἐστὶ τὰ τῶν ἀνθρώ- "πων πράγματα. οὐ μὴν ἀλλ' ἔγωγε, εἴ τις αἵρεσίν μοι "δοίη, τὴν τῆς ἡμετέρας πόλεως τύχην ἂν ἑλοίμην, ἐθελόντων "ἃ προσήκει ποιεῖν ὑμῶν καὶ κατὰ μικρόν, ἢ τὴν ἐκείνου". ἐν ταῖς τρισὶ περιόδοις ταύταις τὰ μὲν ἄλλα ὀνόματα πάντα εὐφώνως τε σύγκειται καὶ ἡ... τῷ συγκεῖσθαι [c] σφόδρα, καὶ μαλακὰς αὐτῶν εἶναι τὰς ἁρμονίας· ὀλίγα δ' ἐστὶ παντάπασιν ἃ διΐστησι τὰς ἁρμονίας, καὶ τραχείας φαίνεσθαι ποιεῖ αὐτάς. ἐν μὲν τῇ πρώτῃ περιόδῳ κατὰ δύο τρόπους τὰ φωνήεντα συγκρουόμενα, ἔν τε τῷ, "Ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι", καὶ ([d] ἐν τῷ) "Εὐτυχοῦντα ὁρῶν"· ἃ καὶ διΐστησι τὸ συναφές. καὶ κατ' ἄλλους δύο τρόπους ἢ τρεῖς τὰ ἡμίφωνα παραπίπτοντα ἀλλήλοις τὰ φύσιν οὐκ ἔχοντα συναλείφεσθαι, ἔν τε τῷ "Τὸν Φίλιππον", καὶ ἐν τῷ "Ταύτῃ φοβερὸν προσπολεμῆσαι", παράττει τοὺς ἤχους μετρίως, καὶ οὐκ ἐᾷ φαίνεσθαι μαλακούς. ἐν δὲ τῇ δευτέρᾳ περιόδῳ τραχύνεται μὲν ἡ σύνθεσις ἐν τῷ, "Μεγάλη γὰρ ῥοπή", διὰ τὸ μὴ συναλείφεσθαι τὰ δύο ρρ· καὶ ἐν τῷ "Ἀνθρώπων πράγματα", διὰ τὸ μὴ συλλεαίνεσθαι τῷ ἑξῆς· διασπᾶται δ' ἐν τῷ "Μᾶλλον δὲ ὅλον ἡ τύχη", βραχέων φωνηέντων πολὺν τὸν μεταξὺ χρόνον περιλαμβανόντων. ἐν δὲ τῇ τρίτῃ περιόδῳ τὰ φωνήεντα μέν, εἴ τις αὐτὰ βούλοιτο συναλείψας ἐκθλίβειν, ὥσπερ τὸ [e] "Οἴομαι" καὶ "Δέον", οὐκ ἂν εὕροις συμπλεκόμενα ἀλλήλοις. τῶν δὲ συμφωνουμένων δυσὶν ἢ τρισὶν χωρίοις τὴν λειότητα μὴ φυλάττουσαι [f] συνυπαμένοις εὑρεθήσονται, ἐν τῷ "Αἵρεσίν μοι δοίη", καὶ ἐν τῷ "Τῆς ἡμετέρας πόλεως". μέχρι μὲν δὴ τοῦ, ἡ δευτέρα τὰ πρωτεῖα ἁρμονίᾳ φέρει· ἐν δὲ τοῖς ἑξῆς, ἡ προτέρα διέσπασται μᾶλλον τῆς ἑτέρας· [g] "Πολὺ γὰρ πλείους ἀ- "φορμὰς εἰς τὸ τὴν παρὰ τῶν θεῶν εὔνοιαν ἔχειν ὁρῶ ὑμῖν ἐνού- "σας ἢ ἐκείνῳ. ἀλλ' οἴομαι καθήμεθα οὐδὲν ποιοῦντες· οὐκ "ἔνι δ' αὐτὸν ἀργοῦντα οὐδὲ φίλοις ἐπιτάττειν, μή τι γε "θεοῖς". ἐν τούτοις γὰρ δὴ τὰ φωνήεντα πολλαχῇ συγκρουόμενα δῆλά ἐστι, καὶ τὰ ἡμίφωνα καὶ ἄφωνα· ἐξ ὧν στηριγμούς τε καὶ ἐγκαθισμοὺς αἱ ἁρμονίαι λαμβάνουσι, καὶ τραχύτητας αἱ φωναὶ συχνάς· [h] ἔπειθ' αἱ ταύταις ἐπιβάλλουσι φωνηέντων· καὶ παρὰ τοῦτο ἐπιτρόχαλος αὐτοῦ ἐστιν ἡ σύνθεσις. ἀφώνων δὲ καὶ ἡμιφώνων συμβολαῖς διαχαραττόμεναι, τραχύνουσι τὴν φωνὴν συμμέτρως. καὶ τἆλλα δὲ κατὰ αὐτὸν ἅπαντα κατεσκεύασαι τρόπον.

& aliis multis in compoſitione differant modis; cujuſmodi ſunt illa. Utar autem exemplis non ſtudio conquiſitis, ſed obviis, ex una in *Philippum* oratione: "Si quis veſtrum, Athenienſes, ideo Philippum, quod "floreat & magnis opibus polleat, oppugnare metueret, is quidem ſapienti digna viro prudentia utitur. magna enim "vis eſt in fortuna, vel ipſa potius omnes "res humanas ſibi vendicat. Equidem ſane "ſi quis mihi ad eligendum daret, noſtræ urbis felicitatem potius eligerem, cupientibus vobis etiam parum facere ea "quæ fieri par eſt, quam illius". In tribus hiſce periodis omnia verba pene concinna & blande & eleganter compoſita; quia numeroſe admodum & ſuaviter & harmonice digeſta ſunt. pauca omnino ſunt, quæ conſtructionem collocationemque depravant ac duram reddunt. In prima quidem periodo duobus modis vocales concurrunt, & in hoc ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι & in hoc εὐτυχοῦντα ὁρῶν, quæ etiam connexionem interrumpunt. ut aliis etiam duobus vel tribus locis ſemivocales coincidentes, quæ ſibi mutuo connecti nequeunt, ut hîc τὸν Φίλιππον & in hoc ταύτῃ φοβερὸν προσπολεμῆσαι, ſonum nonnihil perturbant, & non ſinunt ut gratus & lenis videatur. In ſecunda periodo aſpera eſt compoſitio, & in hoc μεγάλη γὰρ ῥοπή, quia duo ρρ non eliduntur, & in hoc ἀνθρώπων πράγματα, quia nullo ſequenti verbo emollitur: frangitur vero & emollitur in hoc μᾶλλον δὲ ὅλον ἡ τύχη, cum breves multæ vocales interjectum temporis ſpatium tollant. In tertia periodo, ſi quis vocales conjungendo voluerit elidere, ut in οἴομαι & δέον, non inveniet vocales concurrentes. ſed conſonantes, duobus vel tribus locis interſertæ, æquabilitatem adferunt, & in hoc αἵρεσίν μοι δοίη, & in hoc τῆς ἡμετέρας πόλεως. In his quidem, ſecunda compoſitio & concinnitas eminet; in ſequentibus vero, prima ſecundam multis partibus ſuperat: "Multo enim plures occaſiones vobis ineſſe video ad Deorum vo- "bis amorem conciliandum, quam illi. Sed "domi ſedemus otioſi: non licet autem illum "ceſſantem, nec amicis imperare, nec diis". In his enim vocales ubique aperte colliſæ ſunt, & ſemivocales ac mutæ; quibus compoſitiones firmantur & tardiores redduntur: breves adhæc vocales hîc concurrunt, ideoque cita & incitata eſt compoſitio. ſed quoniam mutarum & ſemivocalium connexionibus abundat, hinc ſonus nonnihil exaſperatur. Hoc itaque modo & cætera omnia compoſuit.

Quid

[a] Incluſum ἄνδρες additum ex vulg. editt. *Demoſthenis*: in quibus ſequentia ſic leguntur, ὁρῶν εὐτυχοῦντα, φοβερὸν εἶναι νομίζει καὶ δυσπολέμητον, σώφρονος μὲν ἀνδρὸς χρῆται προνοίᾳ. *Sylb.* [b] Eædem ſic habent: μᾶλλον δὲ τὸ ὅλον ἡ τύχη ἐστὶ πρὸς ἅπ. τὰ τῶν ἀνθρ. πρ. Sequens etiam periodus plane aliter in eiſdem legitur; ſic κατὰ πολλοὺς μέν τοι τρόπους ἕλοιτ' ἂν τις οὐχ ἧττον τὴν ἡμετέραν εὐτυχίαν, ἢ τὴν ἐκείνου. Exſtat autem locus in oratione ad Philippi epiſtolam. *Sylb.* [c] Poſt σφόδρα deſiderari videtur εὐμελῶς, εὐρύθμως, vel ſimile quodpiam adverbium. *Sylb.* [d] Incluſum iſtud comma, ἐν τῷ, in exemplari deeſt. *Sylb.* [e] Non video in prioribus *Demoſthenis* verbis, hæc quæ hîc repetit *Dionyſius*; ut quid vel deeſſe ſuperius vel hic redundare videatur, niſi legatur, οὐ μὴν, & δοίη. *Mart.* [f] Etiamſi legas συνυφαινόμεναι, tamen nec ſic quidem vel ſtructura vel ſententia conſtabit. videtur enim locus & mutilatus eſſe & corruptus. *Sylb.* [g] Locus hic in vulg. editt. *Demoſth.* plane aliter legitur. quapropter eum inde huc totum lubet tranſcribere. ſic ergo ibi: ἔτι δὲ τοσούτῳ πλείους ἀφορμὰς αὐτοῦ πρὸς τὴν τῶν θεῶν εὔνοιαν ἔχομεν, ὅσῳ διατελοῦμεν εὐσεβέστερα καὶ δικαιότερα πράττοντες. τί ποτ' οὖν ἐκεῖνος ἐν τῷ προτέρῳ πολέμῳ πλείω κατώρθωσεν ἡμῶν; ὅτι, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι· παῤῥησιάσομαι γὰρ πρὸς ὑμᾶς. ὁ μέν, αὐτὸς στρατεύεται, καὶ ταλαιπωρεῖ, καὶ τοῖς κινδύνοις πάρεστιν, οὔτε καιρὸν παραλείς, οὔτε ὥραν ἔτους παραλείπων οὐδεμίαν· ἡμεῖς δέ, εἰρήσεται γὰρ τἀληθές, οὐδὲν ποιοῦντες, ἐνθάδε καθήμεθα, μέλλοντες ἀεί, καὶ ψηφιζόμενοι, καὶ πυνθανόμενοι κατὰ τὴν ἀγορὰν εἴ τι λέγεται νεώτερον. Noſtra lectio paulo conſtabit melius, ſi v. 37. pro οἴομαι legamus οἴκοι. *Sylb.* [h] Videtur talis quæpiam requiri lectio; ἔπειτα ταύταις ἐπιβάλλουσι συστολαὶ φωνηέντων, ſeu βραχέα φωνήεντα. *Sylb.*

[a] In

Quid porro pluribus opus eſt? non modo autem in verborum conjunctione mixtam mediamq; compoſitionem ipſe adhibet, ſed & in ipſis membrorum ſtructuris collocationibuſque, periodorum longitudine & ornamentis; quin & in numeris, qui tum periodos tum ſingula membra & cola ambiunt. Etenim & per commata multa hic orator dixit, & horum pleraque ad eundem modum compoſita ſunt, in ipſis autem periodis non pauciora. Periodos alias ſublimes & denſas, quaſi tortiles effecit; alias ſupinas, humiles, & admodum tenues, quaſi fuſas, quæ non adeo firmiter & validæ deſinunt; alias etiam ob longitudinem celeriores, quaſi ad ſpiritum ſuum & animi reſpirationem dimenſas; alias multo etiam longiores, ut ad quartam uſque reſpirationem perveniant, & tum demum finiantur. Schemata vero interdum gravia ſunt, auſtera, vetuſta, & redundantia, interdum vero arguta & venuſta, juvenilia & theatralia; ubique quidem numeri viriles, ſplendidi & magnifici; raro vero ſaltantes, Ionii, & fracti: de quibus paulo poſt dicemus. alius enim locus magis illis opportunus erit. Nunc vero quod oratio requirere videbatur etiam addens, ad ſequentia tranſibo.

Cur non eadem ſemper via Demoſthenes incedat.

XLIV. Quid vero hoc eſt? ſcilicet, cum dixerim compoſitionem mixtam & temperatam cæteris præſtare, hancque optime omnium Demoſthenem uſurpaſſe, & eam, prout res exigebat, inſigniter intendiſſe & remiſiſſe, interdum ſplendidius, interdum demiſſius ſe gerentem: cur autem non eodem ſemper modo ac ratione procedit? aut quem ordinem aut normam ſequitur in hoc vel illo componendi genere adhibendo? Næ ipſe mihi orator ingenio & exercitatione hoc primum percepiſſe videtur, non ſimilem dicendi rationem poſcere eos qui ad panegyricos conventus & ſcholas confluunt, & eos qui ad judicia & conciones: alii enim decipi quodammodo, & quovis modo duci ac trahi volunt; alii vero unicam doctrinam & utilitatem ſpectant. Indecorum etiam putavit in orationibus judicialibus temere quævis effutire & jocari, & in laudationibus ac demonſtrationibus ſordes quaſdam & ſqualorem inducere. Sed de ejus panegyricis nihil omnino dicendum eſt, quoniam ejus nullas habemus: omnes enim, quæ illi attribuuntur, alienas, nec ejus eſſe, atque ejus ſtylum non redolere, ac tum ſententiis tum etiam tota conſtructione ejus dicendi charactere cenſeo inferiores eſſe: inter quas arrogans illa *Funebris oratio*, inanis ac mere puerilis, numeranda venit; item encomiaſtica illa, ſophiſticis referta nugis, *in Pauſaniam*. Sed non eſt jam opus illud demonſtrare.

XLV. In orationibus vero forenſibus, quotquot vel ad judices vel ad populum habitæ ſunt, idem quod in aliis oratorem ſe-

τί γὰρ δεῖ τὰ πλείω λέγοντα μηκύνειν; οὐ μόνον δὲ αἱ τῶν ὀνομάτων συζυγίαι τὴν μικτὴν ἁρμονίαν λαμβάνουσι [a] παρ' αὐτοῦ καὶ μέσην, ἀλλὰ καὶ αἱ τῶν κώλων κατασκευαί τε καὶ συνθέσεις, καὶ τὰ τῶν περιόδων μήκη τε καὶ σχήματα, καὶ οἱ περιλαμβάνοντες αὐτάς τε καὶ τὰ κῶλα ῥυθμοί. καὶ γὰρ καὶ κατὰ κόμματα πολλὰ εἴρηται τῷ ἀνδρί· καὶ τὰ πλεῖστά γε οὕτως κατεσκεύασται· καὶ ἐν περιόδοις οὐκ ὀλίγα. τῶν δὲ περιόδων αἱ μέν εἰσιν εὐκόρυφοι καὶ στρογγύλαι ὥσπερ ἀπὸ τόρνου· αἱ δὲ ὕπτιαί τε καὶ κεχυμέναι, καὶ οὐκ ἔχουσαι τὰς βάσεις περιττάς· μήκει τε αἱ μὲν, θάττους, ὥστε συμμετρηθῆναι πρὸς ἀνδρὸς πνεῦμα· αἱ δὲ, πολλῷ μείζους, οἷαι καὶ μέχρι τῆς τετάρτης ἀναπαύσεως προελθοῦσαι, τότε λῆξιν εἰς πέρας. τῶν τε σχημάτων ἔνθα μὲν ἄν τις εὕροι τὰ σεμνὰ καὶ αὐστηρὰ καὶ ἀρχαῖα πλεονάζοντα· ἔνθα δὲ τὰ [b] λυρὰ καὶ γλαφυρὰ καὶ ἀρχαῖα καὶ θεατρικά· καὶ τῶν ῥυθμῶν πολλαχῇ μὲν τοὺς ἀνδρώδεις καὶ ἀξιωματικοὺς καὶ εὐγενεῖς, σπανίως δέ που τοὺς ὑπορχηματικούς τε καὶ Ἰωνικοὺς καὶ διακλωμένους· ὑπὲρ ὧν ὀλίγον ὕστερον ἐροῦμεν· ἕτερος γὰρ ἐπιτηδειότερος αὐτοῖς ἔσται τόπος. νυνὶ δὲ, ὃ προσαπαιτεῖν ἔοικεν ὁ λόγος, ἔτι προσθεὶς, ἐπὶ τὰ λοιπὰ τῶν προκειμένων μεταβήσομαι.

μδ'. Τί δὲ τοῦτ' ἔστιν; ἐπειδὴ κρατίστην μὲν ἔφην εἶναι τὴν μικτὴν σύνθεσιν, ταύτῃ δὲ κεχρῆσθαί φημι τὸν Δημοσθένην ἁπάντων μετριώτατα τῶν ἄλλων, ἐπιτάσεις δὲ καὶ 191
ἀνέσεις ἀξιολόγους ἐν αὐτῇ ποιεῖσθαι, ποτὲ μὲν ἀξιωματικωτέραν, ποτὲ δὲ εὐπρεπεστέραν ποιοῦντα τὴν ἀγωγήν· τί δή ποτε βουλόμενος οὐ πορεύεται μίαν αἰεὶ καὶ τὴν ([c] αὐτὴν) ὁδόν; καὶ τὸ ἐν τῷδε ἢ τῷδε πλεονάζειν χαρακτῆρι, ποίοις τισὶν ὁρίζει κανόσι; δοκεῖ δή μοι φύσει τε καὶ πείρᾳ διδαχθεὶς ὁ ἀνὴρ, πρῶτον μὲν ἐκεῖνο καταμαθεῖν, ὅτι οὐχ ὁμοίας ἀπαιτοῦσι κατασκευὰς λέξεως οἵ τε πρὸς τὰς πανηγύρεις καὶ σχολὰς συῤῥέοντες ὄχλοι τοῖς εἰς τὰ δικαστήρια καὶ τὰς ἐκκλησίας ἀπαντῶσιν· ἀλλ' οἱ μὲν ἀπάτης ὀρέγονται καὶ ψυχαγωγίας, οἱ δὲ [d] διδαχῆς ὧν ἐπιζητοῦσι καὶ ὠφελείας. οὔτε δὴ τὸν ἐν δικαστηρίοις λόγον ᾤετο δεῖν κωτίλλειν καὶ λιγαίνειν, οὔτε τὸν ἐπιδεικτικὸν αὐχμοῦ μεστὸν εἶναι καὶ πίνου. πανηγυρικοὺς μὲν οὖν λόγους οὐκ ἔχομεν αὐτοῦ [e] παραφέρεσθαι· πάντας γὰρ ἔγωγε τοὺς ἀναφερομένους εἰς αὐτὸν, ἀλλοτρίους εἶναι πείθομαι, καὶ οὐδὲ κατὰ μικρὸν ἔχοντας τὸν ἐκείνου χαρακτῆρα, [f] οὔτ' ἐν τοῖς νοήμασι, τῆς δὲ συνθέσεως ὅλῳ καὶ τῷ παντὶ λειπομένης· ὧν ἐστιν ὅ, τε φορτικὸς καὶ κενὸς καὶ παιδαριώδης ΕΠΙΤΑΦΙΟΣ, καὶ τὸ τοῦ σοφιστικοῦ λήρου μεστὸν ἐγκώμιον ΕΙΣ ΠΑΥΣΑΝΙΑΝ. τὰς δὲ περὶ τούτων ἀποδείξεις οὐχ οὗτος ὁ καιρὸς λέγειν.

με'. Ἐκ δὲ τῶν ἐναγωνίων αὐτοῦ λόγων, ὁπόσοι πρὸς δικαστήρια γεγόνασιν ἢ πρὸς ἐκκλησίας, τεκμαίρομαι ὅτι ταύτην

a In exemplari eſt παρ' αὐτῶν: minus apte. *Sylb.* *b* Pro λυρὰ procul dubio ſcribendum λιγυρά. ſic enim ſupra quoque (p. 302. v. 15.) copulantur λιγυρὰ καὶ γλαφυρὰ ἁρμονία: & p. 305. v. 20. ἡδεῖα καὶ γλαφυρὰ λέξις. Pro ſequenti autem ἀρχαῖα, ſi plena eſſe debet antitheſis, reponendum νεαρὰ, καινὰ, vel ſimile quid. νεαρὸν vero in ejuſmodi loquendi genere habuimus ſupra p. 50. v. 25. & p. 270. v 27. *Sylb.* *c* Incluſum αὐτὴν in exemplari omiſſum eſt. *Sylb.* *d* Legendum videtur διδαχῆς ἐπιζητοῦσι. *Sylb.* *e* In exemplari eſt παρέχεσθαι: errore ambiguo. *Sylb.* *f* Οὔτ' accipiendum hic pro οὐδ': aut deeſt membrum quodpiam, cujuſmodi locus notatus etiam ſupra p. 291. v. 22. Ibid. mox rectius accuſ. caſu legemus λειπομένους. *Sylb.*

a In

ταύτην τὴν γνώμην ὁ ἀνὴρ εἶχεν. ὁρῶ γὰρ αὐτὸν, εἴ ποτε λάβοι πράγματα χαλεπωτέρας δεόμενα κατασκευῆς, πανηγυρικὴν αὐτοῖς ἀποδιδόντα τῆς λέξεως ἁρμονίαν, ὡς ἐν τῷ ΚΑΤΑ ΑΡΙΣΤΟΚΡΑΤΟΥΣ πεποίηκε λόγῳ, πολλαχῇ μὲν καὶ ἄλλῃ, μάλιστα δ᾽ ἐν οἷς τὸν περὶ τῶν νόμων ἀποδίδωσι λόγον, καὶ τὸν περὶ τῶν φονικῶν δικαστηρίων, ἐφ᾽ ἧς χρείας ἕκαστον αὐτῶν τέτακται· [a] κἀν τῷ ΚΑΤΑ ΛΕΠΤΙΝΟΥ ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΑΤΕΛΕΙΑΣ, κατὰ πολλὰ μέρη, μάλιστα δ᾽ ἐν τοῖς ἐγκωμίοις τῶν εὐεργετῶν τῆς πόλεως Χαβρίου τε [b] καὶ Κόνωνος καὶ τινων ἑτέρων· κἀν τῷ ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΣΤΕΦΑΝΟΥ, καὶ ἐν ἄλλοις συχνοῖς. τοῦτο δὲ δή μοι πρῶτον ἐνθυμηθεὶς δοκεῖ συμμεταρμόζεσθαι ταῖς ὑποθέσεσι τὸν χαρακτῆρα τῆς συνθέσεως τοῖς ὑποκειμένοις πράγμασι. καὶ ἔτι μετὰ τοῦτο τὰς ἰδέας τοῦ λόγου καταμαθὼν, ὅτι οὐχ ἅπασαι τὸν αὐτὸν ἀπαιτοῦσιν οὔτε ἐκλογῆς ὀνομάτων κόσμον, οὔτε συνθέσεως, ἀλλ᾽ αἱ μὲν τὸν [c] γλαφυρώτερον, αἱ δὲ τὸν αὐστηρότερον· καὶ τῇ τούτων ἀκολουθήσας χρείᾳ, τὰ μὲν προοίμια καὶ τὰς διηγήσεις ποιεῖ τὸ πλεῖον ἐχούσας τοῦ σεμνοῦ τὸ ἡδύ· τὰς δὲ πίστεις καὶ τοὺς ἐπιλόγους, τῆς μὲν ἡδείας συνθέσεως ἐλάττω μοῖραν ἐχούσας, τῆς δὲ αὐστηρᾶς καὶ πεπινωμένης πλείω. [d] ἐν αἷς μὲν γὰρ δεῖ κολακευθῆναι τὸν ἀκροατὴν, καὶ παρακολουθῆσαι [e] τοῖς πράγμασι, κακῶν ἀλλοτρίων διηγήσεσιν αὐχμηρὰς, ἐνίοτε καὶ ἀηδεῖς ἀκούοντας· ἔνθα εἰ μὴ τὸ παρηδῦνον ἡ σύνθεσις ἐπενέγκοι, ἢ παραμυθήσαιτο τὸν τῆς διανοίας σκοπὸν, οὐχ ἕξουσιν αἱ πίστεις βάσιν ἀσφαλῆ· ἐν οἷς δὲ τὰ πρὸς τὴν ἀλήθειαν καὶ τὸ συμφέρον συντείνοντα [f] λέγεσθαι, ταῦτα δὲ ἁπλοϊκῶς πως καὶ γενναίως καὶ μετὰ σεμνότητος αὐστηρᾶς ἀπαιτοῦσιν οἱ πολλοὶ μανθάνειν· τὸ δὲ κωτίλον ἐν τούτοις καὶ ἁπαλὸν, ὥραν οὐκ ἔχει ἐπὶ τῶν ἐναγωνίων λόγων. οὐ τὴν αὐτὴν οὖν ἐπιστάμενος ἁπάντων φύσιν, οὐδὲ τοὺς αὐτοὺς ᾤετο δεῖν πᾶσι προσήκειν κόσμους· ἀλλὰ τοῖς μὲν δημηγορικοῖς τὸ ἀξίωμα καὶ τὴν μεγαληγορίαν μᾶλλον ἁρμόττειν, τοῖς δὲ δικανικοῖς, ἔνθα τῶν ἀλλοτρίων ἀκουστὴς γίνεται κακῶν ὁ δικαστὴς, ψυχῆς τε καὶ τῶν ἄλλων ὅσα τιμιώτατά ἐστιν ἀνθρώποις [g] ἀχρειῶν, τὴν χάριν καὶ τὴν ἡδονὴν, καὶ τὴν ἀπάτην, καὶ τὰ παραπλήσια τούτοις. διὰ τοῦτο ἐν μὲν ταῖς συμβουλαῖς, καὶ μάλιστα ταῖς ΚΑΤΑ ΦΙΛΙΠΠΟΥ, καλακορεστέραις κέχρηται ταῖς τοιαύταις ἁρμονίαις· ἐν δὲ τοῖς πρὸς τὰ δικαστήρια συνταχθεῖσι, ταῖς γλαφυραῖς· καὶ αὐτῶν δὲ τῶν δικανικῶν πάλιν ἐν μὲν τοῖς δημοσίοις, ἔνθα τὸ ἀξίωμα ἔδει τῆς πόλεως φυλάξαι, ταῖς μεγαλοπρεπεστέραις πλείοσιν· ἐν δὲ τοῖς ἰδιωτικοῖς, ἐλάττοσι.

μς´. Συνελόντι δ᾽ εἰπεῖν, οὐ μόνον [h] περὶ τὰς ἰδιότητας τῶν λόγων καὶ τὰς παραλλαγὰς τῶν ὑποθέσεων, διαφόρους ᾤετο δεῖν ποιεῖσθαι τὰς κράσεις τῶν ἐν τῇ συνθέσει χαρακτήρων, ἀλλὰ καὶ παρ᾽ αὐτὰ τὰ γένη τῶν ἐπιχειρημάτων, τὰ συμπληρωτικὰ μέρη διαφόρους ἔχοντα τὰς φύσεις

ſtatum conjicio. Nam ſi quando quid occurrit, quod ſplendidiorem quendam apparatum requireret, panegyrica quadam elegantia & venuſtate id adornare illum video, uti in oratione *adverſus Ariſtocratem* per totam quidem orationem, ac præſertim ubi de legibus & judiciis capitalibus rationem reddit, cui ſcilicet uſui unumquodque horum ſit deſtinatum. Quin & in oratione *adverſus Leptinem de immunitate*, multis quidem in locis, ac maxime ubi de benefactoribus reip. Chabria & Conone atque aliis: & in ea quæ *de Corona*, aliiſque plurimis. Hoc igitur primum mihi videtur feciſſe, ut ſimul cum argumentis compoſitionis formam rebus ipſis accommodaret. ipſas dehinc ſermonis ideas perſpectas habuit: non omnes ſcilicet eundem, nec in delectu verborum, nec in eorum ſtructura, ornatum poſtulare; ſed alias venuſtiorem, alias ſublimiorem & magis rigidum. Et hanc praxin ſecutus procemia & narrationes venuſtiores potius quam graviores facit; confirmationes & epilogos, minus dulces, ſed magis rigidas & aſperas. Nam in quibus auditor oratione demulcendus eſt, & rebus ipſis ut credat inducendus, non ſemper elegantia & ſuavia eſſe argumenta poſſunt: ſed interdum alienorum ſcelerum commemoratione arida, interdum etiam invenuſta. Deinde niſi elegantiam & dulcorem ipſa compoſitio attulerit, vel ſententias mollierit, non tuto & firmiter argumenta deſinent: in quibus vero veritas & utilitas ſpectanda eſt, illa ſimpliciter & naturaliter & cum gravitate auſtera multi audire volunt; at garrulitas & deceptoria ars in orationibus forenſibus locum non habent. Cum autem ipſe probe ſciret, non omnium rerum eandem eſſe naturam, ideo nec ſingulis eadem ornamenta accommodanda cenſuit: ſed popularibus magnificentiam & ſplendorem potius adhibendum; at in judicialibus (ubi aliorum crimina & ſcelera, animum, mentemque, & quæcunque homo cariſſima habet, judex audit) venuſtatem, elegantiam, & quæcunque animos judicum occulte valent permovere, & his ſimilia, regnare oportere. Ideo in orationibus deliberativis & conſultationibus, & maxime *Philippicis*, ſæpe & ad faſtidium uſque hancce compoſitionis formam uſurpavit; in judicialibus venuſtam: rurſus in judicialibus quidem publicis, ubi dignitas & auctoritas reip. ſervanda eſt, ſæpius magnificentiorem; in privatis ad populum, rarius.

XLVI. Ut itaque rem breviter complectar, non ſolum in ipſis generibus orationum & diverſitate argumentorum varie ſibi putavit compoſitionis ſtylum temperandum eſſe; ſed cum videret etiam, præter diverſa epicherematum genera, partes expletivas diverſæ eſſe naturæ,

a In exemplari eſt καὶ τῷ. ſed κἀν τῷ legendum eſſe, ſatis eſt manifeſtum tum ex præced. tum ex ſeq. Idem v. 9. habent ἐναργικῶν: duplicato errore. *Sylb.* *b* Pro commate iſto Κόνωνος, exiſtimarit forſan aliquis legendum eſſe καὶ Κίμωνος. ſed ei conjecturæ obſtat, quod Cononis tantum, Chabriæ, ac Themiſtoclis, eo in loco à *Demoſthene* fit mentio; Cimonis vero, nulla. *Sylb.* *c* Idem exemplar ſuperlative habet γλαφυρώτατον. ſed id ad ſequens comparativum αὐστηρότερον non congruit. *Sylb.* *d* Rectius ἐν οἷς μὲν: ut v. 26. ἐν οἷς δέ. *Sylb.* *e* Poſt τοῖς πράγμασι corrupta & mutilata eſt ſententia: ac talis quæpiam requiri videtur lectio; οὐκ ἀεὶ ἀνθηρὰς καὶ γλαφυρὰς τὰς πίστεις εἶναι οἷόν τε, ἀλλ᾽ ἐνίοτε κακῶν ἀλλ. Quo modo ſi legamus, in ſequenti etiam membro pro ἀκούοντας reponendum erit ἀκούουσι, vel ἀκούειν. *Sylb.* In ora *Cod. Bodl.* διηγήσεις αὐχμηρὰς & mox ἀκούοντα. *f* Poſt λέγεσθαι deſideratur χρή: vel indicative ſcribendum λέγεται. *Sylb.* *g* Pro ἀχρειῶν ſtructuræ norma poſtulat προτείνας δεῖν, vel ſimile quid. *Sylb.* *h* In ora *Cod. Bodl.* ἴσ. παρὰ τὰς.

a Pro

naturæ, diverſis ipſam compoſitionem ornamentis conatus eſt adornare, aliter gnomas & ſententias, aliter enthymemata, aliter etiam exempla componens. Longum foret omnes differentias enumerare, quas divinus ille orator videndo, & ad quodcunque argumentum orationem ſemper accommodando, & intenſione ac remiſſione utramque compoſitionem temperando, egregias illas & divinas orationes condidit. Sed exemplis jam, quo oratio credibilior fiat, opus non exiſtimo, maxime cum ſtructuram verborum ejus jam examinaverimus, num ita, ut dixi, ſe habeant. longius enim jam tractatum produximus, atque metuo ne tandem aliquando in genus dicendi ſcholaſticum hic commentarius immutetur: pauca vero, quæ poſuimus, ſatis ad confirmationem futura ſunt, tum præſertim apud eos, qui hæcce probe norunt; neque enim iis, qui oratoris hujus nomen ignorant, hæc contexo. Breviter itaque rem oſtendiſſe ſuffecerit. Revertar igitur ad reliquam partē eorum quæ initio propoſui dicere.

Qua via Demoſthenes compoſitionem mediam acquiſierit.

XLVII. Secundum itaque caput fuit, quibus præceptis & viis, & quo exercitationis genere optimam compoſitionem ſibi acquiſierit, oſtendere. de quibus dicam quod ſentio. Cum duo ſint in quacunque re, ut ſic loquar, fines, naturalis nempe & artificialis, honeſti ſcilicet & voluptatis, vidit ille in oratione tum poëtica tum ſoluta utrumque horum adhibendum eſſe. cum enim alter ab altero longe diſtat, præterquam quod uterque perfectus non ſit, tum etiam propriam virtutem obſcure habet. Hæc cum ſciret orator, & putaret auſteræ compoſitionis finem eſſe honeſtatem, venuſtæ vero voluptatem, quæſivit & ea quæ venuſtatem & quæ voluptatem adferent. invenit itaque utriuſque cauſam eandem eſſe, modulos ſcilicet, numeros, mutationes, & decorum quod omnibus his adhæreat: ſed hæc diverſe collocata & adhibita. Qua autem ratione unumquodque adhiberi debeat, docere conabor.

XLVIII. Elementalibus orationis partibus, quæ à nonnullis elementa vocantur, ſive tres ſint, ut Theodectes & Ariſtoteles volunt, nomina & verba & conjunctiones, ſive plura, hæc duo adhærent, ſonus ſcilicet ac tempus, æqualia. nam in eorum accentu acuto & gravi ſonus conſiſtit, in longitudine vero & brevitate tempus. Hinc autem fit pes, ſive duabus conſtans brevibus, uti quidem nonnulli arbitrantur, & vocant pedem ita compoſitum *Hegemonem*, quod primo loco ponatur inter tempora, quæ æqualia ſunt *arſi & theſi*; ſive tribus, ut placuit Ariſtoxeno, qui in duplici ſe ratione dicendi primum exercuit. Moduli vero iis, quæ è primis orationis partibus conſtant, ad auxeſin conducunt; at pedes & numeri ad menſuram valent. quando autem utrumque modum ex-

ὁρῶν, διαλλαττούσαις κατασκευαῖς τὰς ἁρμονίας ἐπειρᾶτο κοσμεῖν, ἄλλως μὲν τὰς γνωμολογίας συντιθείς, ἄλλως δὲ τὰ ἐνθυμήματα, διαφόρως δὲ τὰ παραδείγματα. πολὺς ἂν εἴη λόγος εἰ τὰς διαφορὰς ἁπάσας βουλοίμην λέγειν, ὅσας ἐκεῖνος ὁ δαιμόνιος ἀνὴρ ὁρῶν, καὶ πρὸς [a] χρῶμα 192
ἕκαστον ἀεὶ σχηματίζων τὸν λόγον, ἀνέσει τε καὶ ἐπιτάσει ταμιευόμενος τὴν ἁρμονιῶν ἑκατέραν, τοὺς καλοὺς ἐκείνους λόγους ἀνέπλασεν. παραδειγμάτων δ' οὐκ οἴομαι δεῖν ἐνταῦθα, ἵνα μοι μείζονα πίστιν ὁ λόγος λάβῃ, τῶν ἔργων τοῦ ῥήτορος ἐξεταζομένων εἰ τοιαῦτά ἐστιν οἷα λέγω. πολὺ γὰρ ἡ σύνταξις τὸ μῆκος λάβοι, καὶ δέος μή ποτε εἰς τοὺς σχολικοὺς ἐκβῇ χαρακτῆρας ἐκ τῶν [b] ὑπομνηματισμῶν· ὀλίγα δὲ λεχθέντα, τῶν πολλῶν ἱκανὰ τεκμήρια, καὶ ἅμα πρὸς ἐπισταμένους· οὐ γὰρ δή γε τοῖς ἀπείροις τοῦ ἀνδρὸς τάδε γράφω. τὸ δεῖξαι τὰ πράγματα συμβολικῶς ἀπόχρη. ἐπάνειμι δ' οὖν ἐπὶ τὰ λοιπὰ ὧν ἐν ἀρχῇ προὐθέμην ἐρεῖν.

μζ'. Δεύτερον δὴ κεφάλαιον ἦν ἐπιδεῖξαι τίσι θεωρήμασι χρώμενος, καὶ διὰ ποίας ἀσκήσεως προελθών, τὸ κράτιστον μέρος ἔλαβε τῆς ἁρμονίας. ἐρῶ δὴ καὶ περὶ τούτων ὡς ἔχω δόξης. δυεῖν ὄντων τελῶν περὶ πᾶν ἔργον, ὡς εἰπεῖν, ὧν τε [c] φύσις δημιουργός, καὶ ὧν αἱ τέχναι μητέρες, τοῦ καλοῦ, καὶ τῆς ἡδονῆς, [d] εἶδεν ὅτι κἀν τοῖς λόγοις, τοῖς τε ἐμμέτροις καὶ τοῖς [e] ἔξω τοῦ ἐμμέτρου κατασκευαζομένοις, ἔμελλεν ἀποχρώντως ἕξειν ἀμφοτέρων τούτων. χωρισθὲν γὰρ ἑκάτερον αὐτῶν θατέρου, πρὸς τῷ μὴ τέλειον εἶναι, καὶ τὴν ἰδίαν ἀρετὴν ἀμαυροτέραν ἴσχει. ταῦτα δὴ συνιδών, καὶ τῆς μὲν αὐστηρᾶς τὸ καλὸν ὑπολαβὼν εἶναι τὸ τέλος, τῆς δὲ γλαφυρᾶς τὸ ἡδύ, ἐζήτει τίνα ποιητικὰ τοῦ κάλλους ἐστί, καὶ τίνα τῆς ἡδονῆς. εὕρισκε δὴ τὰ μὲν αὐτὰ ἀμφοτέρων ὄντα αἴτια, τὰ μέλη, καὶ τοὺς ῥυθμούς, καὶ τὰς μεταβολάς, [f] καὶ τὸ παρακολουθοῦν ἅπασιν αὐτοῖς παραίτιον· οὐ μὴν κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον ἑκάτερα σχηματιζόμενα. ὃν δὲ λόγον ἔχει τούτων ἕκαστον, ἐγὼ πειράσομαι διδάσκειν.

μη'. Τοῖς πρώτοις μορίοις τῆς λέξεως, ἃ δὴ στοιχεῖα ὑπό τινων καλεῖται, εἴτε τρία ταῦτ' ἐστίν, ὡς [g] Θεοδέκτῃ τε καὶ Ἀριστοτέλει δοκεῖ, ὀνόματα καὶ ῥήματα καὶ σύνδεσμοι, εἴτε πλείω, δύο ταῦτα ἀκολουθεῖ, μέλος καὶ χρόνος ἴσα. κατὰ μὲν δὴ τὰς ὀξύτητάς τε καὶ βαρύτητας αὐτῶν, τάττεται τὸ μέλος· κατὰ δὲ τὰ μήκη καὶ τὰς βραχύτητας, ὁ χρόνος. οὗτος δὲ γίγνεται ῥυθμός, εἴτε ἀπὸ δυεῖν ἀρξάμενος συνίσταται βραχειῶν, ὥσπερ οἴονταί τινες, καὶ καλοῦσι τὸν οὕτως κατασκευασθέντα ῥυθμὸν ἡγεμόνα, πρῶτον ἔχοντα λόγον τῶν ἴσων ἄρσει τε καὶ θέσει χρόνων· εἴτε ἀπὸ τριῶν βραχειῶν, ὡς τοῖς περὶ Ἀριστόξενον ἔδοξεν, ὃς ἐν τῷ διπλασίῳ [h] κατεσκεύασται λόγῳ πρῶτον. τοῖς δ' ἐκ τῶν πρώτων μορίων τῆς λέξεως συντιθεμένοις τό, τε [i] μέρος εἰς αὔξησιν ἤδη συμπροάγει, καὶ οἱ ῥυθμοὶ προβαίνουσιν εἰς τὰ καλούμενα μέτρα. ὅταν δὲ μέλλῃ τούτων ἑκάτερον ὑπεραίρειν

a Pro χρῶμα convenientius fortaſſe legemus χρῆμα: ut ſit, *ad quamque rem ſeu negotium. Sylb.* b In exemplari eſt ὑπομνηματικῶν: minus apte. *Sylb.* c Malim cum artic. ἡ φύσις, ut in ſeq. comm. αἱ τέχναι. *Sylb.* d In ora *Cod. Bodl.* ἴσ. οἶδεν. e Rectius, opinor, ἔξω τοῦ μέτρου: & mox, ἀμφότερον τούτων, *utrumque iſtorum. Sylb.* f In exemplari ſic ſcriptum hoc membrum, καὶ τὸ παρακολουθεῖν, καὶ τί τὸ παρακολουθοῦν ἅπασιν αὐτοῖς παραίτιον. *Sylb.* Τὸ πρέπον loco vocis παραίτιον reponendum eſſe monuit interpres *Mar. Martinius.* g Vide pag. 3. v. 17. h Idem exemplar habet κατασκευάσθαι: errore ambiguo. *Sylb.* In ora *Cod. Bodl.* κατεσκευάσθη. i Pro μέρος fortaſſe legendum μέλος. *Sylb.*

a Pro

ὑπεραίρειν τῷ μέτρῳ, ἡ μεταβολὴ τότε εἰσελθοῦσα, ταμιεύεται τὸ οἰκεῖον αὐτῶν ἀγαθὸν ἑκατέρου. ἐπειδὰν δὲ τὴν ἁρμόττουσαν ταῦτα χώραν λάβῃ, τότε ἀποδίδωσιν αὐτοῖς τὴν προσήκουσαν ὥραν τὸ πρέπον· καὶ τοῦτο οὐ χαλεπὸν ἐπὶ τῶν τῆς μουσικῆς ἔργων καταμαθεῖν. φέρε γὰρ εἴ τις ᾠδαῖς ἢ κρούμασιν ὀργάνων τὸ κάλλιστον ἐντείνας μέλος, ῥυθμοῦ μηδένα ποιῆται λόγον, [a] ἔσθ᾽ ὅπως ἄν τις ἀνάσχοιτο τῆς τοιαύτης μουσικῆς; [b] τί δέ, εἰ τούτων μὲν ἀμφοτέρων προνοηθείη μετρίως, μένοι δ᾽ ἐπὶ τῆς αὐτῆς μελῳδίας καὶ τῶν αὐτῶν ῥυθμῶν, οὐδὲν ἂν ἐξαλλάττων οὐδὲ ποικίλλων; ἆρ᾽ οὐχ ὅλον διαφθείροι τὸ ἀγαθόν; εἰ δὲ καὶ τούτου στοχάσαιτο, μηδεμίαν δὲ πρόνοιαν ἔχων φαίνοιτο τοῦ πρέποντος τοῖς ὑποκειμένοις, οὐκ ἀνόνητος [illegible] πᾶς ὁ περὶ ἐκεῖνα ἔσται πόνος; ἐμοί γ᾽ οὖν δοκεῖ. ταῦτα δὴ καταμαθὼν ὁ Δημοσθένης, τά τε [c] μέλη τῶν ὀνομάτων καὶ κώλων, καὶ τοὺς χρόνους αὐτῶν ἐπιλογιζόμενος, οὕτω συναρμόττειν [d] αὐτὰ ἐπειρᾶτο, ὥστ᾽ ἐμμελῆ φαίνεσθαι καὶ εὔρυθμα. ἐξαλλάττειν τε καὶ ποικίλλειν ἑκάτερον αὐτῶν ἐπειρᾶτο μυρίοις ὅσοις σχήμασι καὶ τρόποις· καὶ τοῦ πρέποντος ὅσην οὐδεὶς τῶν περὶ λόγους σπουδαζόντων ἐποιεῖτο [e] δόσιν. ἐνθυμηθεὶς δέ, ὥσπερ ἔφην, ὡς διὰ τῶν αὐτῶν τούτων θεωρημάτων ὅ,τε ἡδὺς γίνεται λόγος καὶ ὁ καλός, ἐσκόπει πάλιν τί ποτε ἦν τὸ αἴτιον ὅτι τὰ αὐτὰ οὐ τῶν αὐτῶν ἦν ποιητικά. εὕρισκε δὴ τῶν τε μελῶν οὔσας διαφοράς, αἳ ποιοῦσιν ἃ μὲν ἀξιωματικὰ φαίνεσθαι αὐτῶν, ἃ δὲ γλαφυρά, ὥσπερ ἐν τοῖς μουσικοῖς ἔχει πρὸς τὴν ἁρμονίαν τὸ χρῶμα· κἀν τοῖς ῥυθμοῖς δὲ τὸ παραπλήσιον γινόμενον, ὥστε τοὺς μέν, ἀξιωματικοὺς αὐτῶν φαίνεσθαι καὶ μεγαλοπρεπεῖς, τοὺς δέ, τρυφεροὺς καὶ μαλακούς· ἔν τε ταῖς μεταβολαῖς τοτὲ μὲν ἀρχαιοπρεπὲς καὶ αὐστηρόν, [f] τό,τε λεγόμενον ἐχθρὸν καὶ φιλόκαινον ἐμφαινόμενον· τό,τε δὴ πρέπον, ἁπάντων μάλιστα μεγάλην παρέχον εἰς ἑκάτερον αὐτῶν
193 [g] ῥοπήν. συνιδὼν δὴ ταῦτα, ὁπότε μὲν τοῦ καλοῦ πλείονα δεῖν αὐτῷ τὴν κατασκευὴν ὑπολάβοι, τά τε μέλη ἐποίει μεγαλοπρεπῆ, καὶ τοὺς ῥυθμοὺς ἀξιωματικούς, καὶ τὰς μεταβολὰς γενναίας· ὁπότε δὲ τῆς ἑτέρας αὐτῷ φανείη δεῖσθαι συνθέσεως ἡ λέξις, πάντα ταῦτα κατεβίβαζεν ἐπὶ τὸ μουσικώτερον. καὶ μηδεὶς ὑπολάβῃ θαυμαστὸν εἶναι τὸν λόγον εἰ καὶ τῇ πεζῇ λέξει φημὶ δεῖν [h] ἐμμελείας καὶ εὐρυθμίας καὶ μεταβολῶν, ὥσπερ ταῖς ᾠδαῖς καὶ τοῖς ὀργάνοις, εἰ μηδενὸς τούτων ἀντιλαμβάνεται τῆς Δημοσθένους ἀκούων λέξεως· μηδὲ κακουργεῖν ὑπολάβῃ τὰ [i] προσόντα τῇ ψιλῇ λέξει προσμαρτυροῦντα. ἔχει γὰρ ταῦτα ἡ καλῶς κατεσκευασμένη λέξις, καὶ μάλιστά γε ἡ τοῦδε τοῦ ῥήτορος· τῇ δ᾽ εὐκαιρίᾳ καὶ τῇ ποσότητι τὴν αἴσθησιν διαλανθάνει· τὰ μὲν γάρ, συγκέχυται· τὰ δέ, [k] συνέφθαρται· τὰ δέ, ἄλλῳ τινὶ τρόπῳ τὴν ἀκρίβειαν ἐκβέβηκε τῆς κατασκευῆς· ὥστε αὐτὸν ἐξηλλάχθαι δοκεῖν τῷ παντί, καὶ κατὰ μηδὲν ἐοικέναι τοῖς ποιήμασιν.

cederet, tunc ipſa mutatio accedens virtutem utriuſque & bonum temperat. Cum autem debito ambo loco collocata fuerint, tunc decorum convenientem illis venuſtatem tribuit: quod in muſicis facile eſt advertere. Age, ſi quis verſibus, cantiunculis, vel inſtrumentis muſicis pulcerrimos accommodet modulos, nullam autem numerorum rationem habeat; ecquis erit qui non hanc muſicam repudiet? Quid autem ſi utrinque hoc adhibuerit, ſemper tamen in iiſdem modulis & numeris maneat, nihil nec varians nec immutans, nonne is omnem venuſtatem perdet? Si vero & variaverit interdum, nullam vero rationem decori in rebus ipſis habuerit, nonne in cæteris inaniter cenſendus eſt laboraſſe? Ita ſane. Hæc Demoſthenes cum ſciverit, ac modulos verborum & membrorum, tum etiam horum tempora expenderit; ita conjungere illa ſtuduit, ut egregie modulata & numeroſa videantur. Deinde variis ſchematis & tropis utrumque variare & mutare aggreſſus eſt; adhæc tantam decori, quantam nemo orator unquam, curam habuit. Sciens, quemadmodum dixi, eadem omnino ratione orationem & venuſtam fieri & honeſtam, cauſam etiam inveſtigavit, cur eadem non eoſdem affectus habeant. Invenit igitur ſonorum diſcrimina in cauſa eſſe, qui ſcilicet efficiunt, ut hæc grandia, illa venuſta videantur, quemadmodum in muſicis ſe habet ad harmoniam chroma: inque numeris ſimiliter accidere, ut nempe alii ſplendidi, alii molles & lenes videantur; quin & in mutationibus interdum vetuſtatem & auſteritatem, interdum venuſtatem & novitatem apparere, tum etiam decorum omnium maxime utrique pondus addere. His cognitis, cum majorem ſibi rationem habendam eſſe honeſtatis putaret; modulos & ſonos inſignes, numeros ſublimes, & mutationes egregias adhibuit: cum vero jucunditatem & voluptatem requirere dictio videretur, eadem hæc jucundiora effecit. Nemini autem novum & inſolitum videatur, quod pedeſtri dictioni modulos & numeros & mutationes, uti cantionibus & inſtrumentis muſicis, dixerim eſſe neceſſarios, ſi nihil horum Demoſthenis orationem legendo audiendoque percipiat; nec me errare putet aut decipere velle, cum ea proferam in teſtimonium, quæ in orationibus reperiri nequeunt. hoc enim omnis egregie compoſita oratio proprium habet, & maxime hujus oratoris. Senſus enim id non animadvertunt, adeo opportune & artificioſe eam componit: illa quidem lata & diffuſa ſunt, hæc contorta; alia vero alio quodam modo vulgatam compoſitionem egrediuntur, ut omnino novus, & nullo modo artificium ſectatus eſſe videatur.

XLIX.

a Pro ἔσθ᾽ exemplar habet ἔθ᾽: perperam. *Sylb.* b In margine *Cod. Bodl.* ἴσ. τί δή. c Μέλη ὀνομάτων hic ea ſignificari dicuntur, quæ paulo ante, v. 21. *Sylb.* d In exemplari eſt αὐτοὺς: perperam. Pro ſeq. etiam ἐμμελῆ rectius legemus εὐμελῆ: ut ita hic copulentur εὐμελῆ καὶ εὔρυθμα, ſicut ſupra p. 20. v. 3. & diſcrimen eſſe inter εὐμελὲς & ἐμμελὲς, auctor ipſe docuit p. 18. v. 40. & p. 57. v. 13. Ibid. exemplar ſing. numero habet εὔρυθμον: perperam. *Sylb.* e Δόσιν (inquit *Sylb.*) in hac ſignificatione habuimus etiam ſupra p. 284. v. 12. & infra p. 194 [juxta *Ed. Sylb.*] non ſine mendi ſuſpicione. *Sylb.* f Forſan legendum τοτὲ δὲ τὸ λεγόμενον γλαφυρὸν καὶ φιλόκ. In ſeq. etiam membro ſi pro τότε δὴ legamus τὸ δὲ δή, ſat bene conſtabit ſententia. *Sylb.* g Pro ῥοπὴν exemplar habet τρόπον: parum ad rem. Idem ſequ. v. habet αὐτῶν: perperam. Perperam idem mox habet τάς τε ἐμμελῆ ἐποίει μεγαλοπρεπεῖς. Idem v. 38. habet τὴν πεζὴν λέξιν: contra leges ſyntacticas. *Sylb.* h Pro ἐμμελείας rectius fortaſſe εὐμελείας: qua de re dictum ad v. 16. *Sylb.* In ora *Cod. Bodl.* τάς τε ἐμμελείας. i Forſan negative legendum τὰ οὐ προσόντα, ſeu τὰ μὴ προσόντα. *Sylb.* k Ad συνέφθαρται in exemplaris margine adſcriptum hoc ſcholion, ἀντὶ τοῦ συγκέκραται. *Sylb.*

XLIX. Exiget hîc à me quiſpiam, ut de modulis & numeris aliquid dicam; & ſcire deſiderabit, tum quæ ſunt in mutationibus ſchemata, tum eos qui in ſingulis excelluerunt, dein quænam ex illis ſint, quibus antiqua & ſevera compoſitio gaudeat, & quibus puerilis & mollis; vel uſitatam jam inde ab infantia proferens conſonantiam, (quam ex Muſica & Grammatica petere hæc præcepta ſolent, quæ jubent, ut in communibus & notis rebus oratio temporibus quibuſdam ornetur) non reprehendet: præſertim cum appareat menſuras temporum aliter atque aliter ſe habere. Quare incipiendo à te, cariſſime Ammæe, è tuis elegantiis principium ſumo. Si quis vero & hæc vult cognoſcere, legat, ſi antea non habuit, librum noſtrum, quem *de Compoſitione verborum* edidimus; ubi videbit omnia quæ ſcire deſiderat; de quibus hîc quidquam dicere nolumus. Quum ergo alibi in eo libro de hac re ſcripſerim, quod reliquum eſt jam aggrediar.

Demoſthenis ſtylus quomodo dignoſcatur.

L. Promiſeram ante, me id adhuc demonſtraturum, quomodo ſcilicet ſtylus Demoſthenicus dignoſci, & quibus rationibus ab aliorum diſtingui poſſit. Unum igitur quid ita illum proprie non indicat & oſtendit, ut ſolum ejus & nullum alium alterius indicet. Sed frequentia ipſa & copia, ob quæ cæterarum rerum & perſonarum ſignificatu reprehendi ſolet, proprium ejus ſtylum indicat: quod ſimilitudine aperta, quæ in ſingulis corporibus hominum videri poſſit, oſtendam. omnibus enim nobis quædam longitudo, color, figura, membra, & in iis ipſis membris aliquis etiam numerus accidit, & his ſimilia. Si quis igitur ex unoquoque horum ſeparatim characterem hominis cupiat cognoſcere, nihil tandem perfecte ſciet. In multis aliis enim formis inveniet tale quid, quod unius formæ eſſe ſignum & characterem poſuit. Cum vero omnia pro more illi formæ acciderint, vel horum plurima, vel maxime propria, cito admodum eam dignoſcet, nec ipſa eum affinitate ſimilitudo decipiet. Hoc facere velim eos, qui perfecte Demoſthenis genus dicendi cupiunt cognoſcere: ut ſcilicet ex multis proprietatibus, optimis ſcilicet & maxime propriis, id explorent. * Primum ex modulis & bono ſono, quem ſenſus ipſe, qui verbis exprimi nequit, optime dijudicat. Ad eum porro cognoſcendum uſus & longa exercitatio requiritur. Neque enim ſculptores & pictores, niſi magnam experientiam, eamque longo tempore collectam, habeant, & dudum in artificioſis antiquorum operibus oculos triverint, facile ea internoſcent, nec ſatis affirmare poterunt, eo quod ſolum fama audiverunt, hoc eſſe Polycleti opus, hoc

μθ'. Ἀρ᾽ ἄν γε ἀπαιτήσῃ μέ τις ἐνταῦθα λόγον μελῶν τε καὶ ῥυθμῶν, καὶ τῶν ἐν ταῖς μεταβολαῖς σχημάτων, [a] καὶ τοὺς ἐν ἑκάστῳ πρέποντας ἀξιῶν ἀκοῦσαι, τίνα τε αὐτῶν ἐστιν οἷς ἡ φιλάρχαιος ἁρμονία κοσμεῖται, καὶ τίνα τῆς κωτίλης γένοιτ᾽ ἂν ἁρμονίας· ἢ οἰκειοτέραν τὴν ἐκ παιδὸς [b] εὐφαιρόμενος εὐμουσίαν, ἣν ἔκ τε μουσικῆς καὶ γραμματικῆς ἐσχηκέναι ταῦτ᾽ ἔχουσι τὰ θεωρήματα παραλαβόντα τὸ χρονίζειν ἐν τοῖς κοινοῖς καὶ γνωρίμοις τὸν λόγον οὐ συκοφαντήσει· ἄλλως τε καὶ τοῦ [c] ῥοῦ τὰ μέτρα ὁρῶν ἄλλων ἔχων ἀρξάμενος ἀπὸ σοῦ, φίλτατε Ἀμμαῖε, καὶ ἐκ τῆς εὐμουσίας τῆς σῆς λαμβάνω. εἰ δέ τις ἀπαιτήσει καὶ ταῦτ᾽ ἔτι μαθεῖν, [d] ὁ μή ποτ᾽ ἔχει τοὺς ὑπομνηματισμοὺς ἡμῶν λαβὼν οὓς ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΣΥΝΘΕΣΕΩΣ ΤΩΝ ΟΝΟΜΑΤΩΝ πεπραγματεύμεθα, πάντα ὅσα ποθεῖ τῶν ἐνθάδε παραλειπομένων εἴσεται. ἐγὼ δὲ τῇδέ πῃ περιγράψας τὸν ὑπὲρ τούτων λόγον, ἐπὶ [e] τὸ παραλειπόμενον ἐλεύσομαι μέρος.

ν'. Ὑπεσχόμην γὰρ καὶ τοῦτο δείξειν ἔτι, πῶς ἄν τις διαγνοίη τὸν χαρακτῆρα τῆς Δημοσθένους συνθέσεως, καὶ ποίοις χρώμενος σημείοις ἀπὸ τῶν ἄλλων διορίσειεν. ἓν μὲν οὖν οὐδέν ἐστι παράσημον αὐτῆς ἐκφανὲς οὕτως ὥστε μόνῃ ταύτῃ καὶ μηδεμιᾷ τῶν ἄλλων παρακολουθεῖν. ἡ δὲ συνδρομή τε καὶ πλεονασμὸς οἷς ἐλέγχεσθαι πέφυκε παντὸς πράγματος καὶ σώματος γνῶσις, ἴδιος αὐτῆς γίνεται χαρακτήρ· χρήσομαι δ᾽ εἰκόνι φανερᾷ τῆς σαφηνείας ἐν ἑκάστοις σώμασι τῶν ἀνθρώπων. ἅπασι δή που συμβέβηκε μέγεθός τε καὶ χρῶμα καὶ σχῆμα καὶ μέλη, καὶ ῥυθμός τις τῶν μελῶν, καὶ τὰ παραπλήσια τούτοις. εἰ δή τις ἀφ᾽ ἑνὸς τούτων ἀξιώσει τὸν χαρακτῆρα σκοπεῖν, οὐδὲν ἀκριβὲς εἴσεται. ἐν πολλαῖς γὰρ ἂν εὕροι μορφαῖς [f] τοιοῦτον δὴ ἕτερον, οἷον ἔθετο τῆς μιᾶς μορφῆς σύμβολον. ἐὰν δὲ πάντα τὰ συνήθη συμβεβηκότα τῇ μορφῇ, ἢ τὰ πλεῖστα, ἢ τὰ κυριώτατα, ταχεῖάν τε πάνυ τὴν [g] γνῶσιν λήψεται, καὶ οὐκ ἐπισεῖται ταῖς ὁμοιότησι. τοῦτο δὴ ποιεῖν ἀξιώσαιμ᾽ ἂν καὶ τοὺς βουλομένους τὴν σύνθεσιν ἀκριβῶς εἰδέναι τὴν Δημοσθένους, ἐκ πολλῶν αὐτὴν δοκιμάζειν ἰδιωμάτων· λέγω δὴ τῶν κρατίστων τε καὶ κυριωτάτων· πρῶτον ἐκ τῆς ἐμμελείας, ἧς κριτήριον ἄριστον ἡ [h] ἄλογος αἴσθησις. δεῖ δὲ αὐτῇ τριβῆς πολλῆς καὶ κατηχήσεως χρονίου· [i] οὐ γὰρ δὴ πλάσται μὲν καὶ ζωγράφων παῖδες, εἰ μὴ πολλὴν ἐμπειρίαν λάβοιεν, χρόνῳ τρίψαντες τὰς ὁράσεις μακρῷ περὶ τὰς τῶν ἀρχαίων δημιουργῶν τέχνας, οὐκ ἂν εὐπετῶς αὐτὰς [k] διαγνοῖεν, καὶ οὐκ ἂν ἔχοιεν εἰπεῖν βεβαίως, ὅτι τῇ φήμῃ παραλαβόντες τουτὶ μέν ἐστι Πολυκλείτου τὸ ἔργον,

a Vel καὶ tollenda videtur, vel pro ἀξιῶν reponendum ἀξιώσει. *Sylb.* *b* Paulo convenientius ἐκφερόμενος, id eſt προφερόμενος *proferens*. Seq. v. pro ἔχουσι ſenſus poſtulat εἰωθε. *Sylb.* *c* Illud ῥοῦ ſuſpectum eſt: nec ſat congruere videtur καιροῦ. mox tamen rectius ἄλλως ἔχοντα. *Sylb.* *d* Rectius εἰ μήποτ᾽ ἔχει, *ſi nondum habet*. *Sylb.* *e* Exemplar habet τὸ παραλειπόμενοι: parum apte. *Sylb.* *f* Poſſis etiam legere τοιοῦτόν τι ἕτερον. Seq. v. ſtructuræ lex poſtulat συμβεβήκῃ, *acciderint*. *Sylb.* *g* Pro corrupto ἐπίσεται parva mutatione reponi poſſet ἐποίσεται. ſed ſenſus magis poſtulare videtur ἀπατηθήσεται, *decipietur*. *Sylb.* *h* Ἄλογον αἴσθησιν quidam reddunt *ſenſum rationis expertem* vel *ſenſum ratione carentem*. Tullio l. 3. de Oratore dicitur *naturalis ſenſus*, cum ait, *Bonis verbis aut non bonis utatur aliquis, non arte aliqua perpenditur, ſed quodam quaſi naturali ſenſu judicatur.* Eidem rurſus de perfecto Oratore *tacitus ſenſus* vocatur: *Verſuum modum notat ars, ſed aures ipſæ tacito cum ſenſu ſine arte definiunt.* Vide *Pet. Victorium* Var. Lect. l. 13. c. 6. *Junius.* *i* Similitudine hac ſupra quoque uſus eſt in *Dinarcho*, p. 183. v. 46. *Sylb.* *k* In exemplari eſt διαγνοῖεν: ambigue. Ibidem mox pro ὅτι legendum potius ὅτι μὴ, id eſt, μόνον, *tantum modo*. ut videlicet τουτὶ μέν ἐστι & ſequentia abſolute ac μιμητικῶς proferantur. *Sylb.* * Sic *Junius* vertit: *Primum ex concinnitate, cujus indicium optimum eſt ſenſus, qui verbis nequit exprimi. Ad eum vero longa opus eſt mora & inſtructione divina. Neque enim ſtatuarii &c.*

a Incluſa

γον, τουτὶ δὲ Φειδίου, τουτὶ δὲ Ἀλκαμένους· καὶ τῶν γραφῶν Πολυγνώτου μὲν αὕτη, Τιμάνθους δὲ ἐκείνη, αὕτη [a] (δὲ) [b] Παρρασίου. λόγων δὲ ἄρα τινὲς ἀκριβῶς ἐξ ὀλίγων παραγγελμάτων καὶ προσκαίρου κατηχήσεως, ἐμμελοῦς ἁρμονίας εἴσονται φύσιν; πολλοῦ γε καὶ δεῖ. τοῦτο μὲν δὴ πρῶτον οἴομαι δεῖν σκοπεῖν· ἐπιστήμῃ γε καὶ ἔθει· μετὰ δὲ τοῦτο, τὴν εὐρυθμίαν. οὐ γάρ ἐστι λέξις οὐδεμία Δημοσθένους, ἥτις οὐκ ἐμπεριείληφε ῥυθμοὺς [c] καὶ μέτρα μὲν ἀπηρτισμένα καὶ τέλεια, τὰ δ' ἀτελῆ, τοιαύτην ἐπιπλοκὴν ἔχοντα ἐν ἀλλήλοις, καὶ οὕτως συνηρμοσμένα ὥστε μηδ' ἡμῖν νοεῖν ὅτι ἐστὶ μέτρα. οὐ γὰρ ἂν ἄλλως γένοιτο πολιτικὴ λέξις παρ' αὐτὴν τὴν σύνθε-
194 σιν ἐμφερὴς ποιήμασιν, ἂν μὴ περιέχῃ μέτρα καὶ ῥυθμοὺς τινας ἐγκατακεχωρισμένους [d] ἀδήλους. οὐ μέντοι γε προσήκει αὐτὴν ἔμμετρον οὐδ' ἔρρυθμον εἶναι δοκεῖν, ἵνα μὴ γένηται ποίημα ἢ μέλος, ἐκβᾶσα τὸν αὐτῆς χαρακτῆρα· ἀλλ' εὔρυθμον αὐτὴν ἀπόχρη φαίνεσθαι καὶ εὔμετρον. οὕτω γὰρ ἂν εἴη ποιητικὴ μέν, οὐ μὴν ποίημά γε· καὶ μελίζουσα μέν, οὐ μὴν μέλος. τίνα δ' ἔχει ταῦτα διαφορὰν, οὐ χαλεπὸν ἰδεῖν. ἡ μὲν ὅμοια παραλαμβάνουσα μέτρα καὶ ῥυθμοὺς τεταγμένους, εἴτε κατὰ στίχον εἴτε κατὰ περίοδον, ἣν καλοῦσιν [e] μουσικοὶ στροφήν· κἄπειτα πάλιν τοῖς αὐτοῖς ῥυθμοῖς καὶ μέτροις ἐπὶ τῶν αὐτῶν στίχων ἢ περιόδων, ἃς ἀντιστρόφους ὀνομάζουσι, χρωμένη, καὶ τῷ σχήματι τούτῳ τῆς κατασκευῆς ἀπὸ τῆς ἀρχῆς μέχρι τοῦ τέλους προβαίνουσα, ἔμμετρός τ' ἐστὶ καὶ ἔρρυθμος, καὶ ὀνόματα κεῖται τῇ τοιαύτῃ λέξει μέτρον καὶ μέλος· ἡ δὲ περιπεπλανημένα μέτρα καὶ ῥυθμοὺς ἀτάκτους ἐμπεριλαμβάνουσα, καὶ μήτε ἀκολουθίαν αὐτῶν φυλάττουσα, μήτε ὁμοζυγίαν, μήτ' ἄλλην ὁμοιότητα τεταγμένην μηδεμίαν, εὔρυθμος μέν ἐστι καὶ εὔμετρος, ἐπειδὴ διαπεποίκιλται μέτροις τε καὶ ῥυθμοῖς τισιν, οὐ μὴν ἔρρυθμός γε οὐδὲ ἔμμετρος, ἐπειδὴ οὐχὶ τοῖς αὐτοῖς οὐδὲ κατὰ ταὐτὰ ἔχουσι. τοιαύτην δέ φημι πᾶσαν εἶναι λέξιν πολιτικὴν, ἐν ᾗ τὸ ποιητικὸν ἐμφαίνεται κάλλος· ᾗ καὶ τὸν Δημοσθένη κεχρημένον ὁρῶ. τὰς δὲ περὶ τούτου τοῦ μέρους πίστεις ἐν τοῖς ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΣΥΝΘΕΣΕΩΣ γραφεῖσιν ἀποδεδωκὼς, οὐκ ἀναγκαῖον ἡγοῦμαι κἀνταῦθα λέγειν. τρίτον ἔτι καὶ τέταρτον ἰδίωμα τῆς συνθέσεως τοῦ ῥήτορος ἦν, τό, τε ἐξαλλάττειν παντοδαπῶς, καὶ τὸ σχηματίζειν ποικίλως τὰ κῶλα καὶ τὰς περιόδους. οὐδὲ γάρ ἐστιν οὐδεὶς ἁπλῶς τόπος [f] ὃς οὐχὶ διαπεποίκιλται ταῖς τε ἐξαλλαγαῖς καὶ τοῖς σχηματισμοῖς, ὡς ἅπαντες ἴσασι· καί μοι δοκεῖ ταῦτα μὴ λόγων δεῖσθαι, γνώριμα καὶ τοῖς φαυλοτάτοις ὄντα.

να'. Ταυτί μοι δοκεῖ μηνύματα τῆς συνθέσεως εἶναι τῆς Δημοσθένους, καὶ [g] χαρακτηρικὰ, ἐξ ὧν ἄν τις αὐτὴν διαγνοίη πᾶσαν ἐξετάζειν βουληθείς. εἰ δέ τις ὑποτεύξεται πρὸς ταῦτα, θαυμάζειν λέγων εἰ καὶ κακοδαίμων οὕτως ἦν ὁ τη-

Phidiæ, hoc Alcamenis; & inter pictores, illam eſſe Polygnoti, illam Timanthis, illam Parrhaſii tabulam. An igitur quiſpiam è paucis omnino obſervationibus & brevis intelligentia temporis, accurate orationem boni ſoni cognoſcet? nequaquam; ſed longo tempore opus eſt. Hoc igitur primum obſervandum puto, (quod ipſum ſcientia & conſuetudine parandum eſt) deinde bonos numeros. Nullam enim Demoſthenes orationem habet, quæ non ſuos habeat numeros, & menſuram, aliam perfectam & abſolutam, aliam vero imperfectam, itaque inter ſe compoſitam & copulatam, vix ut diſcernere poſſimus, modulata ſit nec ne. non enim aliter dictio orationum civilium ſimilis verſibus fieret, niſi menſuram & pedes aliquos ſolutos, qui non ita ſtatim appareant, habeat. Non quidem par eſt, ut metrica & nimis numeroſa ſit, ne vel carmen vel verſus præter illius inſtitutum fiat; ſed ſufficit, ut bonos numeros & aptam dimenſionem habeat. Sic enim futura eſt inſtar carminis numeroſa, non tamen carmen; & inſtar verſus torta, non tamen verſus. Quid vero hæc inter ſe differant, perſpectu facillimum eſt. Quæ quidem dictio menſuras & numeros artificio quodam ordinatos habet, ſive ad ſingulos verſus ſive ad ſingulas periodos, quas muſici ſtrophas vocant; deinde eoſdem iterum numeros & menſuras iiſdem in verſibus & comprehenſionibus, quas antiſtrophas vocant, uſurpat, quos deinde numeros ab initio ad finem uſque deducit, metrica eſt & poëtica, & hiſce dicitur nominibus carmen & melos: quæ vero vagas dimenſiones & numeros incertos adhibet, nec ullam eorum conſequentiam, vel aliam æqualitatem ordinatam ſervat, numeroſa eſt & bene dimenſa, cum menſuris & numeris quibuſdam diſtincta ſit, non tamen metrica vel poëticis numeris adſtricta, cum non eoſdem ſemper numeros & menſuras iiſdem locis habeat. Talem autem eſſe cenſeo omnem orationem civilem, quæ poëtico aliquo ornamento inſignitur. qua etiam Demoſthenem uſum video. Hujus porro rei cauſas dedi in commentario *de Compoſitione verborum*, quare non iterum eadem hîc opus puto repetere. Tertio & quarto, proprium eſt huic oratori mutare ubique & variare, & membra periodoſque diverſis ornamentis efformare. Non enim eſt ullus adeo ſimplex locus, qui non varietate, mutationibus, & ornamentis quibuſdam variatus & diſtinctus ſit, ut omnibus notum eſt. Mihi autem hæc verbis indigere non videntur, ut quæ etiam vulgo notiſſima ſint.

LI. Hæc mihi Demoſthenicæ compoſitionis ſigna & indicia videntur; è quibus, ſi quis eam examinare cupiat, facili negotio ab aliis diſcernet. Si quis vero ad hæc reſpondeat, mirari ſe, quamvis divinus adeo hic orator

a Incluſa δὲ abeſt ab exemplari. Mox rectius ἄρα, ut pag. ſeq. v. 37. licet in exemplari quoque interrogationis nota ſit addita clauſulæ. *Sylb.* b *Al.* Παῤῥασίου. c Proculdubio legendum καὶ μέτρα τὰ μὲν, ἀπηρτ. Mox etiam v. 11. pro ἡμῖν rectius accuſ. caſu legemus ἡμᾶς *nos*. *Sylb.* d In exemplari eſt ἀδήλου. ſed vel ἀδήλους legendum, vel ἀδήλως. Idem v. 17. habet ἔμμετρον: errore ambiguo. ſed verius eſſe εὔμετρον quam ἔμμετρον, ſatis clare cognoſcitur ex p. 52. v. 40. & ex hujus ipſius pag. 315. v. 31. *Sylb.* e Malim cum articulo, οἱ μουσικοί. Mox v. 24. ἀντιστρόφους ſupra quoque ſic habuimus, p. 35. v. 25. ſed vereor ne librariorum vitio pro ἀντιστροφάς. *Sylb.* f In exemplari eſt οἷος: errore ambiguo. verius tamen ὃς quam οἷος. Sic p. ſeq. v. 3. idem ambigue itidem habet συντεθειμένα. ſed convenientius præſens συντιθέμενα quam præteritum συντεθειμένα. *Sylb.* g In ora *Cod. Bodl.* χαρακτηριστικά, & p. ſeq. v. 1. ὅτ' ἔγραφε, & v. 2. τρίπειν.

orator fuerit, eum, quando orationes componit, ſurſum & deorſum partes orationis invertere, & membra ex his compoſita, adhæc bonum ſonum, numeros, & menſuras, quæ proprie ad muſicam & poëticam ſpectant, civili & forenſi dicendi generi accommodare, cum tamen horum nihil illi quadret. Primum iſtud ſciat, illum, qui tantam ex eloquentia gloriam perceperit, quantam è prioribus nemo, æternis & duraturis compoſitis operibus, quæ tempori omnia & ſingula examinanti tradidit, nihil fortuito & temere ſcripſiſſe; ſed,quemadmodum magnam in ſententiarum diſtributione, ita & in compoſitione verborum operam impendiſſe. Videns porro orator Iſocratem & Platonem, ſapientia celebres & optimos olim oratores exiſtimatos, cælatis & tornatis operibus orationes ſuas ſimiles effeciſſe; ſcienſque duplicem eſſe bene dicendi modum, tum eum, qui in rerum tractatione, tum qui in verborum conſiſtit, & hos duos iterum in duas partes ſubdividi; rerum quidem tractationem, in apparatum, quem veteres inventionem appellant, & in inventorum uſum, quem diſtributionem vocant; verborum vero modum, in delectum verborum, & in delectorum collocationem: in utroque horum ſæpius uſurpavit primum quam ſecundum: diſtributio ſiquidem in rerum tractatione, compoſitio in dictionis modo conſiſtit. de quibus tempus non eſt longe diſſerere. Hoc enim facile quis intelliget, niſi alioquin ſtupidus admodum & contentioſus ſit; & non mirabitur Demoſthenem fuiſſe de membris, numeris, & ornamentis, & aliis omnibus, quæ compoſitionem ſuavem & egregiam reddunt, ſollicitum: at contrarium exiſtimabit laborioſus & ſeverus aliquis, nec ſumme ſapiens, tenuem ſcilicet eum eſſe & auſterum, neque ullam concinnitatis oratoriæ, vel parvam admodum, cum cuperet tamen ingenii ſui immortalem relinquere memoriam,rationem habuiſſe. Annon enim ſculptores pictoreſque, in materia corruptibili artem oſtendentes, venulas aliquas, lanuginem, & glabras quaſdam plumulas, & id genus alia artificioſe efficiunt, & in iis ſortem conſumunt? Civiliſne igitur orator, qui omnes æquales ingenio & labore ſuperavit, minuta aliqua, quæ ad bene dicendum conferunt,ſi tamen minima dicenda ſunt, neglexit?

Demoſthenis laus.

LII. Cuperem equidem hîc noſcere eos, qui dictis his perſuaderi nequeunt, quod veriſimile ſit eum, quod jam inde à puero & juventute diſciplinas amplexus ſit, & hæc & alia omnia magna diligentia & cura collegiſſe. Cum vero longi temporis exercitatio magnum illi habitum induxerit, & ea quæ ſemper ſectatus eſt firmiter in illo impreſſerit; hinc factũ,ut id tunc facillime & habitu quodã dexterrimo fecerit; uti accidit & in aliis artibus, & maxime in ea quæ Grammatica nuncupatur.

λικοῦτος ἀνήρ, ὥσθ' ὅτε γράφει τοὺς λόγους, ἄνω καὶ κάτω στρέφειν τὰ μόρια τῆς λέξεως, καὶ τὰ ἐκ τούτων συντιθέμενα κῶλα, ἐμμελείας τε καὶ ῥυθμοὺς καὶ μέτρα, μουσικῆς οἰκεῖα θεωρίας πράγματα καὶ ποιητικῆς, εἰς τὴν πολιτικὴν ἐναρμόττειν φράσιν, ᾗ τούτων οὐδενὸς μέτεστιν. πρῶτον μὲν ἐκεῖνο ἐνθυμηθήτω, ὅτι ὁ τοσαύτης δόξης ἠξιωμένος ἀνὴρ ἐπὶ λόγοις, ὅσης οὐδεὶς τῶν πρότερον, αἰώνια συντατλόμενος ἔργα, καὶ τῷ πάντα βασανίζοντι χρόνῳ παραδιδοὺς, οὐδὲν ἐκ τοῦ ἐπιτυχόντος ἔγραφεν· ἀλλ' ὥσπερ τὴν ἐν τοῖς νοήμασιν οἰκονομίαν πολλὴν ἐποιεῖτο [a] δόσιν, οὕτω καὶ τὴν ἐν τοῖς ὀνόμασιν ἁρμονίας. ὁρῶν γε δὴ τοὺς θαυμαζομένους ἐπὶ σοφίᾳ, καὶ κρατίστων λόγων ποιητὰς νομιζομένους, Ἰσοκράτην καὶ Πλάτωνα, γλυπτοῖς καὶ τορευτοῖς ἐοικότας ἐκφέροντας λόγους· ἐνθυμούμενος δ', ὅτι τοῦ λέγειν εὖ διττὴ ἡ διαίρεσίς ἐστιν, εἴς τε τὸν πραγματικὸν [b] τρόπον καὶ εἰς τὸν λεκτικὸν, καὶ τούτων πάλιν ἀμφοτέρων εἰς τὰς ἴσας διαιρεθέντων τομάς, τοῦ πραγματικοῦ μὲν, εἴς τε τὴν παρασκευὴν, ἣν οἱ παλαιοὶ καλοῦσιν εὕρεσιν, καὶ εἰς τὴν χρῆσιν τῶν παρεσκευασμένων, ἣν προσαγορεύουσιν οἰκονομίαν· τοῦ λεκτικοῦ δὲ, εἰς τὴν ἐκλογὴν τῶν ὀνομάτων, καὶ εἰς τὴν σύνθεσιν τῶν ἐκλεγέντων· ἐν ἑκατέρῳ τούτων πλείω μοῖραν ἔχει τὰ δεύτερα τῶν προτέρων· τὸ μὲν οἰκονομικὸν, ἐν τῷ πραγματικῷ· τὸ δὲ συντιθέμενον, ἐν τῷ λεκτικῷ· περὶ ὧν οὐ καιρὸς ἐν τῷ παρόντι [c] μηκύνειν. ταῦτα γὰρ ἐννοηθείη ἄν, εἴ τις εἴη κομιδῆ σκαιὸς ἢ δύσερις, καὶ οὐκ ἂν θαυμάσειεν εἰ φροντὶς ἐγένετο Δημοσθένει ἔτι μελῶν καὶ ῥυθμῶν καὶ σχημάτων, καὶ τῶν ἄλλων πάντων οἷς ἡδεῖα καὶ καλὴ γίνεται σύνθεσις· τοὐναντίον γὰρ, μᾶλλον ὑπολάβοι τις ἀνὴρ μήτε ὀλιγόπονος, μήτε [d] τερψίχορος, μήτε ἀκρόσοφος, ἄπορον εἶναι καὶ ἀμήχανον, ἢ μηδεμίαν ἐπιμέλειαν πεποιῆσθαι τὸν ῥήτορα τῆς ἁρμονίας τῶν λόγων, ἢ φαύλην τινὰ, βουλόμενον μνημεῖα τῆς ἑαυτοῦ διανοίας ἀθάνατα καταλιπεῖν. οὐ γὰρ δή τοι πλάσται μὲν καὶ γραφεῖς ἐν ὕλῃ φθαρτῇ [e] χείροντες πόνους, ὥστε καὶ φλέβια καὶ πτίλα καὶ χνοῦς, καὶ τὰ τούτοις ὅμοια εἰς ἄκρον ἐξεργάζεσθαι, καὶ κατατήκειν εἰς ταῦτα τὰς τέχνας· πολιτικὸς δ' ἄρα δημιουργὸς, πάντας ὑπεράρας 195 τοὺς καθ' αὑτὸν φύσει τε καὶ πόνῳ, τῶν ἐλαχίστων τινὸς εἰς τὸ εὖ λέγειν, εἰ δὴ καὶ ταῦτα ἐλάχιστα, ὠλιγώρησε.

νβ΄. Βουλοίμην δ' ἂν [f] κἀνταῦθα ἐνθυμηθῆναι [g] διότι τοὺς ἔτι δυσπίστως ἔχοντας πρὸς τὰ εἰρημένα, ὅτι μειράκιον μὲν ἔτι ὄντα καὶ νεωστὶ τοῦ μαθήματος ἁπτόμενον αὐτὸν, οὐκ ἄλογον ἦν καὶ ταῦτα καὶ τἄλλα πάντα διὰ πολλῆς ἐπιμελείας τε καὶ φροντίδος ἔχειν· ἐπειδὴ δ' ἡ χρόνιος ἄσκησις ἕξιν αὐτῷ ἐνεποίησε πολλὴν καὶ τύπους ἰσχυροὺς ἐνειργάσατο τῶν ἀεὶ μελετωμένων, τότε ἀπὸ τοῦ ῥᾷστου τε καὶ τῆς ἕξεως αὐτὸ ποιεῖν· οἷόν τι γίνεται καὶ περὶ τὰς ἄλλας τέχνας, καὶ οὐχ ἥκιστα περὶ τὴν καλουμένην γραμ-

a De δόσιν ſupra dictum, ad p. 284. v. 12. Ibid. exemplar accuſ. caſu habet τὴν ἐν τοῖς ὀνόμασιν ἁρμονίαν: contra legem ſyntaxeως. Idem mox pro τοὺς habet τούτους: perperam. Quod vero v. 13. *Dionyſius* ſcribit, Iſocratem & Platonem orationes ſuas cælatis ac tornatis operibus feciſſe ſimiles, idem ſupra quoque (p. 55. v. 42.) iiſdem prope verbis dixit. *Sylb.* *b* Τρόπον ſupra quoque ſic uſurpatum eſſe, prolixius docui ad p. 2. v. 5. *Sylb.* *c* In exemplaris textu eſt μήδειν: vera lectio μηκύνειν adſcripta erat margini. Sequentia vero ſic fortaſſe legemus rectius, ταῦτα γὰρ ἐννοηθείη ἄν τις μὴ κομ. σκ. *Sylb.* *d* Αψίκορος legit *Cauſaub.* ad *Perſium* p. 17. qui locum hoc modo vertit: *contrarium potius ſentiat, qui modo nec ignavus, nec faſtidioſus, neque ſemidoctus fuerit.* *e* Pro χείροντες proculdubio legendum χειρῶν ἐπιδεικνύντες, ex p. 56. v. 18. ubi hæc ipſa tradens ait, χειρῶν εὐστοχίας καὶ πόνους ἐπιδείκνυνται. *Sylb.* *f* In exemplari eſt καὶ ταῦθα: errore ambiguo. *Sylb.* In ora *Cod Bodl.* καὶ ταῦτα. g Illud διότι ſupervacaneum eſt. Si quis etiam ibidem mox diphthongως malit δυσπείστως, non multum refragabor. Sequentia iiſdem prope verbis ſupra ſunt expoſita, p. 56. v. 19. *Sylb.*

a Rectius

ματικήν. ἱκανὴ γὰρ αὕτη καὶ τὰς ἄλλας τεκμηριῶσαι, φανερωτάτη πασῶν οὖσα καὶ θαυμασιωτάτη. ταύτην γὰρ ὅταν ἐκμάθωμεν, πρῶτον μὲν τὰ ὀνόματα τῶν στοιχείων τῆς φωνῆς ἀναλαμβάνομεν, ἃ καλεῖται γράμματα· ἔπειτα τύπους τε αὐτῶν καὶ δυνάμεις· ὅταν δὲ ταῦτα μάθωμεν, τότε τὰς συλλαβὰς αὐτῶν, καὶ τὰ [a] περὶ ταῦτα πάθη· κρατήσαντες δὲ τούτων, τὰ τοῦ λόγου μόρια· ὀνόματα λέγω καὶ ῥήματα καὶ συνδέσμους· καὶ τὰ συμβεβηκότα τούτοις, συστολάς, ἐκτάσεις, ὀξύτητας, βαρύτητας, γένη, πτώσεις, ἀριθμούς, ἐγκλίσεις, τὰ ἄλλα παραπλήσια τούτοις μυρία ὀνόματα. ὅταν δὲ τὴν τούτων ἁπάντων ἐπιστήμην περιλάβωμεν, τότε ἀρχόμεθα γράφειν τε καὶ ἀναγινώσκειν, κατὰ συλλαβὴν μὲν καὶ βραδέως τὸ πρῶτον, ἅτε νεαρᾶς οὔσης ἔτι τῆς [b] λέξεως· προβαίνοντος δὲ τοῦ χρόνου, καὶ τὸν νοῦν ἰσχυρὸν τῇ ψυχῇ περιτιθέντος ἐκ τῆς συνεχοῦς μελέτης, τότε ἀπταίστως τε καὶ κατὰ πολλὴν εὐπέτειαν· καὶ πᾶν ὅ,τι ἂν ἐπιδῷ τις [c] βυβλίον, οὐδὲν ἐκείνων ἔτι τῶν πολλῶν θεωρημάτων ἀναπολοῦντες, ἅμα νοήσεις διερχόμεθα. τοιοῦτον δή τι καὶ περὶ ταύτην ὑποληπτέον γενέσθαι τὴν τέχνην, ἐκ τῶν μικρῶν καὶ γλίσχρων θεωρημάτων αὐξομένην τὴν [d] λέξιν σὺν χρόνῳ ῥᾳδίως αὐτῶν κρατεῖν, ὥστε ἅμα νοήσει κεκριμένον τε καὶ ἄπταιστον αὐτῆς εἶναι τὸ ἔργον. εἰ δέ τῳ δοκεῖ ταῦτα καὶ πόνου πολλοῦ καὶ πραγματείας μεγάλης ἔργα εἶναι, καὶ μάλα ὀρθῶς δοκεῖ κατὰ τὸν Δημοσθένην· οὐδὲν γὰρ τῶν μεγάλων, μικρῶν ἐστι πόνων ὤνιον· ἀλλ' ἐὰν ἐπιλογίσηται τοὺς ἀκολουθοῦντας αὐτοῖς καρπούς, μᾶλλον δὲ ἂν ἕνα μόνον τὸν ἔπαινον ὃν ἀποδίδωσιν ὁ χρόνος καὶ ζῶσι καὶ μετὰ τὴν τελευτήν, πάσης ἡγήσεται [e] τὴν πραγματείαν ἐλάττω τῆς προσηκούσης.

νγ΄. Εἷς ἔτι μοι καταλείπεται λόγος, ὁ περὶ τῆς ὑποκρίσεως, [f] ὡς κεκόσμηκε τὴν λέξιν ἀνήρ, ἀναγκαίας ἀρετῆς οὔσης περὶ λόγους, καὶ μάλιστα τοὺς πολιτικούς· ἧς παρούσης μέν, καὶ ταῖς ἄλλαις ἀρεταῖς γίνεται χώρα καὶ τότε· ἀπούσης [g] δὲ ὁποῦν ὄφελος οὐδ' ἐκείνων οὐδεμιᾶς. τεκμήραιτο δ' ἄν τις ἡλίκην ἰσχὺν τοῦτο τὸ στοιχεῖον ἔχει, καταμαθὼν ὅσον ἀλλήλων διαλλάττουσιν οἱ τραγῳδίας τε καὶ κωμῳδίας ὑποκρινόμενοι· τὰ γὰρ αὐτὰ ποιήματα λέγοντες, οὐχ ὡσαύτως ἡμᾶς κηλοῦσιν ἅπαντες, ἀλλ' ἐνίοις τε ἀχθόμεθα, καὶ ὥσπερ ἀδικούμενοί τι, καθυποκρινομένοις καὶ διαφθείρουσι τὰς βουλήσεις τῶν ποιημάτων, χαλεπαίνομεν. ταύτης δή φημι τῆς ἀρετῆς πάνυ δεῖν τοῖς ἐναγωνίοις λόγοις, εἰ μέλλουσιν ἕξειν πολὺ τὸ ἀληθινὸν καὶ ἔμψυχον· ἧς πλείστην, ὥσπερ καὶ τῶν ἄλλων, πρόνοιαν ἔσχεν οὗτος ὁ ἀνήρ. διττὴν δὲ τὴν φύσιν αὐτῆς οὖσαν ὁρῶν, περὶ ἄμφω τὰ μέρη σφόδρα ἐσπούδασε. καὶ γὰρ τὰ πάθη τὰ τῆς φωνῆς, καὶ τὰ σχήματα τοῦ σώματος, [h] οἷς κράτιστα ἕξειν ἔμελλεν, οὐ μικρῷ πόνῳ κατειργάσατο· καίτοι φύσει πρὸς ταῦτα οὐ πάνυ εὐτυχεῖ χρησάμενος, ὡς Δημήτριος ὁ Φαληρεύς φησι, καὶ οἱ ἄλλοι πάντες οἱ τὸν βίον αὐτοῦ συγγράψαντες. τί δὴ ταῦτα πρὸς τὴν λέξιν αὐτοῦ συντείνει; φαίη τις ἄν. ἡ λέξις μὲν οὖν, εἴποιμ' ἄν, οἰκείως κατεσκεύασται πρὸς ταῦτα, μεστὴ πολλῶν οὖσα ἠθῶν καὶ παθῶν, καὶ διδάσκουσα οἵας

ex hac enim una poſſumus & de cæteris judicare, tum quod omnium clariſſima eſt, tum quod excellentiſſima. Hanc enim cum ediſcimus, primum nomina ipſa elementorum, quibus vox conſtat, diſcimus, quæ vocantur literæ: deinde formas & valores. Cum hæc didicerimus, tunc earum ſyllabas & ſyllabarum affectiones; his ſuperatis, orationis partes, (verba ſcilicet, nomina, & conjunctiones) & quæ his accidunt, contractiones, dilatationes, accentus acutos & graves, genera, caſus, numeros, declinationes, ſimiliaque mille nomina. His perceptis, tunc legere & ſcribere incipimus, primum quidem articulatim & lente, cum habitus nondum firmus eſt; ſed accedente tempore, & intellectu ex continua exercitatione melius formato, tum ſine errore & facillime, & quemcunque librum, ad nullum præceptum jam amplius habito reſpectu, ſimulatque cogitamus, perlegimus. Hoc etiam de arte hac oratoria credendum eſt, habitum è parvis & tenuibus præceptis, jam auctum una cum tempore, facillime hæc præcepta ſuperare, ut ſimul atque cogitamus etiam ſine errore dicamus. Si cui vero videantur hæc magni laboris eſſe & moleſtiæ, is ſibi perſuadeat in Demoſthene id maxime locum habuiſſe. Nihil enim magnum exiguis venundatur laboribus. Sed ſi reputet fructus hunc laborem ſequi ſolitos, unicam laudem potius, quam tempus & vivis & poſt mortem dare conſuevit; omnem laborem parvum & tanto præmio inferiorem arbitrabitur.

Diſcendi ordo & ratio.

LIII. Unum reſtat dicendum, de pronunciatione ſcilicet, qua ille dictionem ornavit, quæ omnino in oratione requiritur, & maxime forenſi: quæ ubi adfuerit, tunc & aliis virtutibus locus eſt; ubi autem abfuerit, cætera nullo pacto juvant. Porro quanti hæc valeat, videre quis poterit, conſiderando quantum tragœdiarum comœdiarumque hiſtriones inter ſit diſcrimen. eadem enim carmina pronunciantes non ſimiliter nos audientes movent; ſed aliquibus iraſcimur, &, quod carminum elegantiam & vim depravant ac corrumpunt, quaſi aliqua nos injuria affeciſſent, indignamur. Hæc, inquam, virtus in orationibus forenſibus potiſſimum requiritur, ſi modo veræ & vivæ eſſe velint; atque hujus maximam rationem Demoſthenes, ut etiam aliarum, habuit. Cæterum, cum videret eam duplicem eſſe, utrique ſtuduit. etenim vocis ſuæ affectiones, & figuram corporis, quibus maxime illa optima redditur, ingenti contentione exercuit: quamquam (ut Demetrius Phalereus, & cæteri omnes, qui vitam ejus ſcripſere, tradunt) natura ad iſta parum eſſet aptus. Dicet quis, quid hæc ad dictionem ejus faciunt? reſpondeo: dictionem ejus hiſce proprie ornatam eſſe, utpote quæ plena affectibus eſt, tum remiſſioribus tum gravioribus; ipſaque indicat, qualem potiſſimum

Pronunciatio.

a Rectius περὶ ταύτας, fœmin. gen. *Sylb.* b Convenientius (opinor) *ἕξεως, habitu. Sylb.* c De βυβλίον ſupra dictum ad p. 272. v. 11. Seq. v. rectius ἅμα νοήσει, ut paulo poſt, v. 20. id eſt, *ſimulatque cogitamus. Sylb.* d Hic quoque convenientius legerimus ἕξιν, *habitum*. Seq. v. exemplar habet ἅμα νοήσειν: parum congruenter. *Sylb.* e Idem exemplar habet πλὴν τι πρ. ſed quorſum hîc ſit opus conjunctione τι, ego certe non video. *Sylb.* f Pro ὡς convenientius legimus ᾗ, *qua*. Mox malim cum artic. ὁ ἀνήρ: quanquam ſupra quoque hæc ellipſis articuli obſervata eſt aliquoties, cum alibi, tum p. 262. v. 27. *Sylb.* g Rectius proculdubio οὐδὲν vel μηδὲν. Sic v. 34. rectius compoſ. διαλλάττουσι. Seq. v. exemplar habet οὐχ ὡς οὕτως ἡμᾶς καλοῦσι: parum ad rem. *Sylb.* h In ora *Cod. Bodl.* ὡς κράτιστα.

mum actionem requirat. Quare qui hunc legunt, diligenter animadvertant, ut hoc, quo ipſe legi vult, modo ſingula legant. Ipſa enim dictio docet eos, qui natura ſunt mobili, & omnem in partem moventur facile, qua pronunciatione efferri velit. quod reipſa & exemplo probabo.

LIV. Agedum, incipiam aliquos numeros proferre: "Taceo Olynthum, Methonam, "Apolloniam,& urbes in Thracia XXXII. quas "omnes ille crudeliter evertit; ut qui acceſ-"ſerint haud facile dicere queant, an un-"quam urbes ibi conditæ atque habitatæ fue-"rint: & taceo tantam Phocenſium gentem "everſam". Hæc verba ejus oſtendunt, qua ratione pronunciari debeant. dinumeratis enim urbibus à Philippo everſis in Thracia, non ait ſe eas dicturum. Nonne hæc ironice efferri oportuit,& ſimul indignantis ſono, ac vehementi? Deinde ait,ſe non illa commemoraturum, quaſi gravia & pluſquam acerba ſint; tamen deplorat urbium numerum, & celerem everſionem proſequitur, ut ne tenue quidem antiquæ habitationis earum veſtigium ſuperſit. nonne hæc iracunde, & miſeranda voce pronuncianda ſunt? Qui ſunt igitur ſoni iracundiæ, commiſerationis, & miſericordiæ, qui corporis geſtus & manuum? quos illi oſtendunt, quibus hæc revera acciderunt. Stultum profecto eſſet, aliud quoddam actionis ejus indicium & teſtimonium, veritate omiſſa, quærere. Atque ſtatim ſubjungit: "Sed Theſſalia quomodo affecta eſt? "nonne urbes & remp. eorum evertit, & tri-"erarchias in eis conſtituit; ut non ſolum "urbes, ſed & nationes integræ ſervitutem "ſerviant? urbes in Eubœa jam nonne op-"primuntur tyrannide, & hac in inſula juxta "Thebas & Athenas"? Hæc iterum alium pronunciandi modum deſiderant. Interrogat enim, deinde ſibi reſpondet, & in ſingulis conqueritur, & plagam auget. proprium eſt enim ſchema interrogationis, proprium reſponſionis, & proprium amplificationis: & nequeunt hæc una eademque voce & ſono efferri. dein ſequitur: *"Hæc per epiſtolas "non indicat, ſed reipſa facit: ſed in Helleſ-"pontum procedit, & pridem Ambraciam "aggreſſus eſt: Elidem occupat tantam Pe-"loponneſi urbem: Megarenſibus inſidiatus "eſt: nec Græcia, nec barbara regio cupidita-"tem ejus explet". Hæc molliter & ſuaviter licet proferre, ut in verſibus parodicis fieri ſolet, quaſi hiſtoriam. Annon clamat, & oſtendit, qua ratione hæc dicenda ſint,tantum non dicens: hîc urbanum ſonum da: hæc feſtinanter dic; illud vero lente: hîc item

ὑποκρίσεως αὐτῇ δεῖ. ὥστε τοὺς ἀναγινώσκοντας τὸν ῥήτορα τοῦτον, ἐπιμελῶς χρὴ παρατηρεῖν ἵνα τοῦτον ἕκαστα λέγηται τὸν τρόπον, [a] ᾧ ἐκεῖνος ἐβούλετο. αὐτὴ γὰρ ἡ λέξις διδάσκει τοὺς ἔχοντας ψυχὴν εὐκίνητον, μεθ' οἵας τῆς ὑποκρίσεως ἐκφέρεσθαι δέησει. ὃ δὴ ἐγὼ [b] σαφὲς ἐπὶ τῶν πραγμάτων ποιήσω.

νδ΄. Φέρε γάρ, ἐπιχειρείτω τις προφέρεσθαι τούσδε ἀριθμούς· "Ὄλυνθον μὲν δὴ καὶ Μεθώνην καὶ Ἀπολλωνίαν, καὶ δύο καὶ τριάκοντα πόλεις ἐπὶ Θρᾴκης ἐῶ, "ἃς ἁπάσας οὕτως ὠμῶς ἀνῄρηκεν, [c] ὥστ' εἰ μηδεπώποτε ᾠκίσθησαν, ῥᾴδιον ἦν προσελθόντας εἰπεῖν· καὶ 196
"τὸ Φωκέων τοσοῦτον ἔθνος ἀνῃρημένον σιωπῶ". ἐνταῦθα ἡ λέξις αὐτὴ διδάσκει τίνος ὑποκρίσεως δεῖ αὐτῇ. [d] διηρηκὼς γὰρ τὸ πλῆθος τῶν ἀνῃρημένων ὑπὸ Φιλίππου πόλεων ἐπὶ Θρᾴκης, οὔ φησιν ἐρεῖν. οὐχὶ ταῦτ' οὖν εἰρωνευόμενον δεῖ λέγειν, καὶ ἅμα συναγανακτοῦντα, καὶ παρεντείνοντα τὸν ἦχον; ἔπειτα φησὶν οὐκ ἔχειν ἐρεῖν ταῦθ' ὥσπερ δεινὰ καὶ πέρα δεινῶν· ὅμως ὀδύρεται πόλεων κατάλογον, καὶ ταχεῖαν αἵρεσιν διέξεισιν, ὡς οὐδ' ἴχνος ἔτι λοιπὸν ἐχουσῶν τῆς παλαιᾶς οἰκήσεως. οὐ δι' ὀργῆς γοῦν ταῦτα ὑπερβαλλούσης καὶ οἴκτου λέγεσθαι προσήκει; τίνες οὖν εἰσιν ὀργῆς καὶ ὀλοφυρμοῦ τόνοι, καὶ ἐγκλίσεις, καὶ σχηματισμοὶ προσώπου, καὶ φοραὶ χειρῶν; ἃς οἱ κατ' ἀλήθειαν ταῦτα πεπονθότες ἐπιτελοῦσι. πάνυ γὰρ εὔηθες ἄλλό τι ζητεῖν ὑποκρίσεως διδασκάλιον, ἀφέντας τὴν ἀλήθειαν. καὶ αὖθις ἐπιφέρει ὁ ἀνήρ· "Ἀλλὰ Θετταλία πῶς ἔχει; οὐχὶ [e] (τὰς "πόλεις καὶ) τὰς πολιτείας αὐτῶν ἀφῄρηται, καὶ "τετραρχίας καθέστακεν· ἵνα μὴ μόνον κατὰ πόλεις, "ἀλλὰ καὶ κατὰ ἔθνη δουλεύωσιν; αἱ δ' ἐν Εὐ-"βοίᾳ πόλεις οὐκ ἤδη τυραννοῦνται, καὶ ταῦτα ἐν νήσῳ "(πλησίον) Θηβῶν καὶ Ἀθηνῶν"; ταῦτα πάλιν ἑτέραν ὑπόκρισιν ἀπαιτεῖ. πυνθάνεται γάρ, εἶτ' ἀνθυποφέρει, καὶ παρ' ἕκαστον ἀγανακτεῖ, καὶ τὸ δεινὸν αὔξει. ἴδιον δὲ δὴ τοῦ σχῆμα πεύσεως, ἴδιον δ' ἀνθυποφορᾶς, ἴδιον δ' αὐξήσεως· οὐ δύναται ταῦτα ἑνὶ τόνῳ καὶ μιᾷ μορφῇ φωνῆς λέγεσθαι. τούτοις ἐκεῖνα ἕπεται· "Καὶ οὐ γράφει μὲν ταῦτα, "τοῖς δ' ἔργοις οὐ ποιεῖ· ἀλλ' ἐφ' Ἑλλήσποντον οἴχεται· πρό-"τερον ἧκεν ἐπ' Ἀμβρακίαν· Ἦλιν ἔχει, τηλικαύτην "πόλιν ἐν Πελοποννήσῳ· Μεγάροις ἐπεβούλευσεν (πρῴην·) "οὔθ' ἡ Ἑλλάς, οὔθ' ἡ βάρβαρος χωρεῖ τὴν πλεονεξίαν "τοῦ ἀνθρώπου". ταῦτα ἔνεστι προφέρεσθαι ἡδονῇ ἐν παρῳδικοῖς μέλεσιν ὥσπερ ἱστορίαν· οὐ καταβοᾷ, καὶ διδάσκει πῶς αὐτὰ δεῖ λέγεσθαι, μόνον οὐ φωνὴν ἀφιέντα· ἐνταῦθα ἀστεῖον ἦχον· ταῦτα ἐσπευσμένως εἰπέ, ταῦτ' ἀναβεβλημένως· δευ-

εἰ

a Pro ᾧ in exemplari eſt disjunctiva ἤ. Sed vel ᾧ legendum, vel ſaltem ᾗ, *qua ratione*. Quod mox ſequitur, rem & dictionem ipſam, præmonſtrare quanam in perorando utendum ſit actione, ſupra quoque iiſdem prope verbis dictum eſt, p. 288. v. 41. *Sylb.* In ora *Cod. Bodl.* ὧν. *b* In exemplari eſt σαφῶς: parum congruenter. Seq. v. nota ἀριθμοὺς pro τοὺς ῥυθμούς. *Sylb.* *c* Vulgatæ *Demoſthenis* editiones habent ὥστε μηδένα, μηδ' εἰ πώποτ' ᾠκίσθησαν, εἶναι ῥᾴδιον προσελθόντα εἰπεῖν. noſtra lectio è vulgata ſic inſtituetur melius; ὥστε μηδ', εἰ πώποτε ᾠκίσθησαν, ῥᾴδιον εἶναι, προσελθόντας (vel παρελθόντας) εἰπεῖν: *ut ne ſi qui acceſſerint vel præterierint, facile dicere queant an unquam urbes ibi conditæ atque habitatæ fuerint.* Eſt autem locus deſumptus ex tertia Philippica *Sylb.* *d* Convenientius (opinor) διηριθμηκώς. Sic v. 18. convenientius eſſe videtur ἀναίρεσιν, *ſublationem, deletionem*. *Sylb.* *e* Incluſa addita ſunt ex vulg. editt. *Demoſthenis*. In eiſdem ſeq. v. legitur τετραδαρχίας καθέστηκε παρ' αὐτοῖς. Ex eiſdem v. 31. additum incluſum πλησίον. In eiſdem v. 37. tranſpoſita conjunctione legitur τοῖς ἔργοις δέ. Eædem ſeq. v. ſine aſpir. habent Ηλιν, ſicut etiam *Stephanus*. Noſtri codicis ſcriptura nomen & originem illius urbis refert ad Solem: quod *Pauſanias* quoque nonnullos ad auguſtius eam prædicandam factitaſſe tradit. ex eiſdem v. 39. additum πρῴην. In eiſdem loci clauſula ſic ſcripta eſt, τὴν πλεονεξίαν χωρεῖ τἀνθρώπου. *Dionyſii* verba, quæ ſequuntur, rectius fortaſſe interrogative legentur: ut quæ v. 43. poſt ἀφιέντα ſubjunguntur, μίμησιν habeant: p. ſeq. v. 3. in membro iſto, ἐμοὶ μὲν δοκεῖ, ſubjecta ſit poſt interrogationem reſponſio. Alioqui infinitive ibi legendum foret ἐμοὶ μὲν δοκεῖν: eo ſcilicet modo quo ſupra p. 263. v. 10. ὅσον κἀμὲ εἰδέναι. Rurſum v. 43. pro ἦχον legendum videtur ἤχει vel ἤχησον, *ſona, ſonum ede*. *Sylb.*

a Etiamſi

εἰ δ᾽ ἀπόλιπε τὸ συνεχὲς, ἐνταυθοῖ σύναψον τὰ ἑξῆς· τούτοις συνάλγησον, τούτων καταφρόνησον· ταῦτα ἐκδειματώθητι, ταῦτα διάσυρον, ταῦτα αὔξησον. ἐμοὶ μὲν δοκεῖ, οὐκ ἔνεστιν ἀλόγου ζώου ψυχὴν ἔχοντα, μᾶλλον δὲ λίθου φύσιν νωθρὰν, ἀναίσθητον, ἀκίνητον, ἀπαθῆ τὴν Δημοσθένους προφέρεσθαι λέξιν. πολλοῦ γε καὶ δεῖ· ἐπεὶ τὸ κάλλιστον αὐτῆς ἀγαθὸν ἀπολεῖται, τὸ πνεῦμα, καὶ οὐδὲν διοίσει σώματος καλοῦ μὲν, ἀκινήτου δὲ καὶ νεκροῦ. πολλά τις εἰς τοῦτο τὸ μέρος εἰπεῖν ἔχοι· τοῦ δὲ συντάγματος ἱκανὸν εἰληφότος ἤδη μῆκος, αὐτοῦ που καταπαῦσαι χρὴ τὸν λόγον, ἐκεῖνο ἔτι νὴ Δία τοῖς εἰρημένοις προσαποδόντας, ὅτι πάσας ἔχουσα τὰς ἀρετὰς ἡ Δημοσθένους λέξις, λείπεται εὐτραπελίας, ἣν οἱ πολλοὶ καλοῦσι χάριν· πλεῖστον γὰρ αὐτῆς μετέχει μέρος·

Οὐ γάρ πως ἅμα πάντα θεοὶ δόσαν ἀνθρώποισι.

ὡς καὶ τοὺς ἀστεϊσμοὺς [a] ἅμα ἐν τοῖς Δημοσθένους λόγοις. οὐδὲν γὰρ ὧν ἑτέροις πᾶσιν ἔδωκεν ἀγαθῶν ὁ δαίμων, ἐκείνῳ ἐφθόνησεν.

νε´. Ἃ δέ γε Αἰσχίνης περὶ αὐτοῦ γράφει συκοφαντῶν, ὥσπερ ἔφην, τοτὲ μὲν ὡς πικροῖς καὶ περιέργοις ὀνόμασι χρωμένου, τοτὲ δ᾽ ὡς ἀηδέσι καὶ φορτικοῖς, ῥᾳδίας ἔχει τὰς ἀπολογίας. εἴ γέ τοι βουληθείη τις χωρὶς ἕκαστον τῶν ἐγκλημάτων σκοπεῖν, τὰ μὲν, ἐπαίνου μᾶλλον ἢ κατηγορίας ἄξια εὑρήσει· τὰ δ᾽, οὐκ ἀληθῶς εἰρημένα ὑπ᾽ αὐτοῦ. τὸ μὲν γὰρ πικραίνειν τὴν διάλεκτον, ὅταν ἀπαιτῶσιν οἱ καιροί· πολλάκις δὲ ἀπαιτοῦσι, καὶ μάλιστα ἐν τοῖς παθητικοῖς τῶν ἐπιχειρημάτων· ἐγκώμιόν ἐστι τοῦ ῥήτορος· [b] εἴ γε δὴ τὸ ποιεῖν τὸν ἀκροατὴν αὐστηρὸν τῶν νόμων φύλακα, καὶ πικρὸν ἐξεταστὴν τῶν ἀδικημάτων, καὶ τιμωρὸν ἀπαραίτητον τῶν παρανομούντων, παρὰ τῆς ῥητορικῆς δυνάμεως ἢ μόνον ἢ μάλιστα τῶν ἄλλων ἐπαινοῦμεν· ἀμήχανον δὲ τρυφεροῖς ὀνόμασι καλλωπίζοντα τὴν διάλεκτον, ὀργὴν ἢ μῖσος ἢ τῶν παραπλησίων τι κινῆσαι παθῶν· ἀλλ᾽ ἀνάγκη καὶ νοήματ᾽ ἐξευρεῖν, ἃ δὴ τῶν τοιούτων ἐστὶ παθῶν ἀγωγὰ, καὶ ὀνόμασι τοιούτοις αὐτὰ περιλαβεῖν οἷς πέφυκεν ἀκοὴ πικραίνεσθαι. εἰ μὲν οὖν μὴ κατὰ τὸν οἰκεῖον καιρὸν τῇ πικραινούσῃ διαλέκτῳ χρώμενον ἀπεδείκνυεν αὐτὸν, ἢ πλεονάζοντα ἐν αὐτῇ, καὶ τῆς ποσότητος ἀστοχοῦντα, εἰκότως ἂν ὡς ἁμαρτάνοντα διέβαλλεν. ὁ δὲ, τούτων μὲν οὐθέτερον ἔχει δεικνύναι, κοινῶς δὲ διαβάλλει τὴν παθητικὴν διάλεκτον, ἣν ἐπιτηδειο-
197 τάτην εἰς πολιτικοὺς παραλαμβάνεσθαι λόγους, λεληθότα ἐγκώμια μεταφέρων εἰς τὰς κατηγορίας, ὥσπερ ἔφην.

νϛ´. Τὰ δ᾽ αὐτὰ καὶ περὶ τῆς περιέργου λέξεως ἔχοι τις ἂν εἰπεῖν πρὸς τὸν Αἰσχίνην, ἐπειδὴ καὶ ταύτην αὐτοῦ χλευάζει τὴν ἀρετήν. δεχέσθω δέ τις τὴν περιεργίαν τῶν ὀνομάτων ὑπ᾽ αὐτοῦ λέγεσθαι νυνὶ, περιττὴν ἐργασίαν καὶ ἐξηλλαγμένην τῶν ἐν ἔθει. οὐ γὰρ δή γε εἰ ὁ καθ᾽ ἡμᾶς βίος πολλὰ καὶ ἄλλα εἰκῇ τιθεὶς ἐπὶ τοῖς πράγμασιν ὀνόματα, καὶ ταύτην ἀδιαφόρως καλεῖ τὴν λέξιν ἐπὶ τῆς πολυπραγμοσύνης, οὕτω καὶ τοὺς ἀρχαίους εἰκὸς αὐτῇ κεχρῆσθαι. εἰ μὲν οὖν τὴν ἀκαιρίαν ἢ τὸν πλεονασμὸν τῆς ἐξηλλαγμένης ἑρμηνείας διασύρων, καὶ ταῦτα εἴρηκεν ὡς τοῦ Δημοσθένους περὶ ἑκάτερον αὐτῶν ἁμαρτάνοντος, ψεύδεται περιφανῶς.

omitte continuationem, inde conjunge ſequentia: his condole, hæc contemne: his terreare, hæc reprehende, hæc denique auge. Ita mihi quidem videtur. * idcirco non licet bruto homini, vel potius lapideo, ſtupido, immobili, qui nullis movetur affectibus, Demoſthenis verba proferre. Nequaquam profecto: cum ille ſpiritus, qui eum maxime exornat, peſſum eat, & nihil penitus à corpore pulcro quidem, ſed immobili & mortuo, differat. Multa in hanc partem dici queant. Sed cum jam longius opus perduximus, finem imponemus, hoc unum addentes: Demoſthenis dictionem, etiamſi omnes virtutes complexa ſit, in urbanitate tamen, quam multi venuſtatem appellant, quod ei plurimum venuſtatis interſit, ſerpere:

Nō etenim ſimul uni homini dant omnia Divi.

nec etiam Demoſtheni urbanitates. nullum enim bonum, quod quidem aliis dedit, huic Deus invidit.

LV. Quæ vero Æſchines, ut dixi, in eo reprehendit, quaſi acerbis & ſupervacaneis interdum verbis uteretur, interdum tumidis & faſtidioſis, facile refutari poſſunt. Si quis autem enucleatim haſce calumnias cupiat examinare, inveniet quædam plus ei laudis quam vituperationis afferre; alia autem non vere ab eo objecta. Quod enim dixerit, amaris eum verbis orationem componere, id quando opus eſt (& quidem ſæpe eſt opus, & maxime in argumentis patheticis) laudi potius oratori vertitur. Quod auditores ad leges obſervandas, ad crimina acriter inquirenda, & ad delinquentes & reos puniendos acriter adhortaretur, illud in eloquentia vel ſolum vel ſaltem inprimis laudamus. Fieri enim non poteſt, ut qui mollibus in compoſitione verbis utitur, iram, vel odium, vel ſimilem aliquem affectum moveat: ſed ſententiæ quærendæ ſunt quæ hujuſmodi affectus inducunt, & iis verbis eas veſtire oportet, quibus auditores exacerbari ſolent. Si vero illum acerbo loquendi modo non opportune oſtendiſſet uſum, vel nimis frequenter adhibuiſſe, vel à moderatione deflexiſſe; merito eum quaſi culpabilem arguiſſet. Sed nihil tale in eo oſtendere potuit, ſed in genere eum ſermonem qui affectibus concitandis eſt idoneus, qui tamen in orationibus forenſibus requiritur, cavillatur, occulte, ut dixi, laudans in quibus vituperat.

Æſchines calumniator Demoſthenis.

LVI. Hæc ipſa quoad affectatum & comptum ſermonem contra Æſchinem, cum & hanc ei virtutem exprobret, etiam quis dicat. Sed ſibi perſuadeat comptam & affectatam verbórum ſtructuram ab ipſo appellari hîc ſupervacaneam compoſitionem, & à communi loquendi genere deflectentem. Non enim, ſi noſtra ætas multa nomina rebus temere accommodet, & hanc dictionem indifferenter de curioſitate uſurpet, ita & veteres hac uſos fuiſſe ſit veriſimile. Si igitur vel inopportunū vel nimis frequentē novæ & ſingularis elocutionis uſum reprehendat, & ad hæc in utroque dicat Demoſthenem peccaſſe, aperte mentitur.

a Etiamſi εὑρεῖν legeris pro ἅμα, tamen ne ſic quidem expletus videtur locus. *Sylb.* b Exemplar habet εἶτε: parum apte. *Sylb.* * Interpres ἐστιν πλείω poſt verbum δοκεῖ poſuiſſe videtur, atque etiam ἔχειν pro οὐκ legiſſe.

Ipſe enim orator, in publicis & forenſibus cauſis ad magnificentiam & ſplendorem argumentorum reſpectu habito, hoc elocutionis genere ſæpius eſt uſus: at in cauſis privatis, in quibus de rebus tenuibus ad plebem peroravit, commune & tritum loquendi genus adhibuit, raro autem excellens & affectatum, nec illud aperte, ſed occulte. Si hæc Æſchines, omni novitati inimicus, objicit, ineptit, hanc in eo vehementiam arguens, quæ oratori maxime neceſſaria eſt. Non enim more vulgi & ſimpliciter ſententias efferre, ſed ſplendide & compoſite verba collocare, in forenſi eloquentia potiſſimum requiritur. Hæc cum in Demoſthenis vehementia laudanda ſint potius, quaſi errata reprehendit Æſchines, non quidem vere, ſed fortaſſe veriſimiliter, cum ejus inimicus fuerit; cum vero nihil aliud in eo potuerit reprehendere, inconſiderate meo judicio illum ſugillat.

Demoſthenes non utitur turgidis verbis.

LVII. Porro quod intolerabilium & faſtidioſorum verborum uſum ei objecerit, equidem valde miratus ſum. Nihil enim tale apud Demoſthenem reperio, qualia eum dixiſſe Æſchines refert, ut ſunt hæc: "Neque amicitiæ rumpere communionem": &, "Suffodiunt nonnulli remp. quaſi vineam": &, "Succiſi ſunt populi nervi": &, "Inſtar corbis in anguſtias conſuimur": &, "Nos quidam veluti acus trajiciunt". Quibus ille alia comicos imitatus addit: "Nonne eſt illa humana vulpes? exotica ſane hæc ſunt verba & faſtuoſa, nec alia ſimilia in aliqua oratoris noſtri potui oratione reperire, cum tamen quinquaginta vel ſexaginta verſuum millia reliquerit. An autem orationes aliquæ, quæ falſo illi tributæ ſunt, faſtidioſa verba contineant, & tumida ac ruſtica in eis ſit compoſitio, ut, in oratione *adverſus Ariſtogitonem* ſecunda, & in defenſione *de acceptis muneribus*, & in orat. *de non expellendo Harpalo*, & in orat. *contra Neæram*, & in orat. *de fœdere Alexandrino*, aliiſque pluribus, quas ipſe orator non compoſuit, in alio de Demoſthene tractatu demonſtratur. De his itaque, quæ illi Æſchines objecit, ſatis multa diximus.

Demoſtheni falſo adſcriptæ orationes.

LVIII. Jam vero, quod eandem rem multis & ſimilibus aliquando verbis exprimat, nonnulli hoc ut proprium ejus ſtylum, nonnulli ut vitium interpretantur: ut ſunt illa, "Philippo licebit & agere & facere quidquid velit": &, "Neſcio qualis ſit hic Midias, nec novi": &, "Coram ſorore mea, quæ adhuc juvencula, & admodum juvenis erat": & alia hujuſmodi. Qui hoc ut proprium charactéri ejus & ſtylo adſcribunt, recte ſentiunt: hoc enim nemo commodius & convenientius quam hic orator uſus eſt, uti & inciſis & brevitate ſermonis. Qui vero ei vitio hoc vertunt, cum rationes non

ὁ γὰρ ἀνὴρ ἐν μὲν ταῖς δημηγορίαις καὶ τοῖς δημοσίοις ἀγῶσι πρὸς τὸ μέγεθος καὶ τὸ ἀξίωμα τῆς ὑποθέσεως ἀποβλέπων, κέχρηται τῇ τοιαύτῃ κατασκευῇ πολλάκις· ἐν δὲ τοῖς ἰδιωτικοῖς λόγοις, οὓς περὶ μικρῶν συμβολαίων ἰδιώταις ἀνθρώποις ἔγραψε, τὴν κοινὴν καὶ συνήθη λέξιν ἐπιτηδεύει, σπανίως δέ ποτε τὴν περιττὴν, καὶ οὐδὲ ταύτην ἐπ' αὐτοφώρῳ, ἀλλ' ὥστε λαθεῖν. εἰ δὲ κἀνταῦθα τῷ γένει τῆς ἐξαλλαγῆς ὅλῳ πολεμῶν ταῦτ' εἴρηκεν Αἰσχίνης, ἄτοπόν τι ποιεῖ πρᾶγμα, ταύτην διασύρων τὴν δεινότητα, ἧς πλείστης τῷ ῥήτορι δεῖ. τὸ γὰρ μὴ τοῖς πολλοῖς ὁμοίως ἐκφέρειν τὰς νοήσεις, ἀλλ' ἐπὶ τὸ σεμνότερον καὶ ποικιλώτερον ἐκβιβάζειν τὴν ὀνομασίαν, παρὰ τῆς πολιτικῆς δυνάμεως μάλιστα[b] ἀπαιτεῖται. ταῦτα μὲν οὖν, ἐγκώμια τῆς Δημοσθένους δεινότητος ὄντα, ὡς ἁμαρτήματα φέρων Αἰσχίνης, οὐκ ἀληθῶς μὲν, εὐλόγως δ' ἴσως, ἐχθρὸς ὢν, καὶ οὐδὲν μᾶλλον διαβάλλειν δυνάμενος, ἀπερισκέπτως, ὡς ἐγὼ κρίνω, συκοφαντεῖ.

νζ'. Τὸ δὲ φάσκειν φορτικοῖς καὶ ἀηδέσι τοῖς ὀνόμασιν αὐτὸν κεχρῆσθαι, πόθεν ἐπῆλθεν αὐτῷ λέγειν, ὑπὲρ πάντα ἔγωγε τεθαύμακα. οὐδὲν γὰρ εὑρίσκω τούτων παρὰ Δημοσθένει κείμενον, ὧν εἰρηκέναι φησὶν αὐτὸν Αἰσχίνης· οἷόν ἐστιν ὅτι [c]"οὐδὲ τῆς φιλίας ἀπορρῆξαι τὴν συμμαχίαν"· καὶ ὅτι "ἀμπελουργοῦσί τινες τὴν πόλιν"· καὶ [d]"ὑποτέτμηται τὰ νεῦρα τοῦ δήμου"· καὶ "φορμορραφούμεθα"· καὶ "ἐπὶ τὰ στενά τινες ὥσπερ τὰς βελόνας διείρουσιν"· οἷς αὐτὸς ἐπιτίθησι διακωμῳδῶν· [e]"ταῦτα δὲ οὐ κίναδός τις ἐστὶ" ῥήματα, ἢ θαυμαστά; οὐδέ γε ἄλλα τινὰ φορτικὰ καὶ ἀηδῆ ὀνόματα ἐν οὐδενὶ τῶν Δημοσθένους λόγων εὑρεῖν δεδύνημαι· καὶ ταῦτα πέντε ἢ ἓξ μυριάδας στίχων ἐκείνου τοῦ ἀνδρὸς καταλελοιπότος. εἰ μέντοι ἔνιοι ψευδεπίγραφοί εἰσι λόγοι ἀηδεῖς, καὶ φορτικαὶ καὶ ἄγροικοι κατασκευαὶ, ὡς ἐν ΤΗ ΚΑΤ' ΑΡΙΣΤΟΓΕΙΤΟΝΟΣ β', καὶ ἐν ΤΗ ΑΠΟΛΟΓΙΑ ΤΩΝ ΔΩΡΩΝ, καὶ ἐν ΤΩ ΜΗ ΕΚΔΟΥΝΑΙ ΑΡΠΑΛΟΝ, καὶ ἐν ΤΩ ΚΑΤΑ ΝΕΑΙΡΑΣ, καὶ ἐν ΤΩ ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΠΡΟΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΝ ΣΥΝΘΗΚΩΝ, ἐν ἄλλοις τε συχνοῖς, οὓς ὁ Δημοσθένης οὐκ ἔγραψεν, [f]ἐν ἑτέρᾳ δηλοῦταί μοι πραγματείᾳ τῇ περὶ Δημοσθένη, καὶ περὶ μὲν ὧν Αἰσχίνης ἐπιτετίμηκεν αὐτῷ, ταῦτα ἱκανά.

νη'. Ἤδη δέ πού κἀκεῖνό τινες οἱ μὲν ὡς χαρακτηριστικὸν, οἱ δ' ὡς ἁμάρτημα τοῦ ῥήτορος ἐσημειώσαντο· λέγω δὲ τὸ πολλοῖς ὀνόμασι τὸ αὐτὸ πρᾶγμα δηλοῦν ἐνίοτε· οἷά ἐστι ταυτὶ, [g]"Φιλίππῳ δέξασθαι καὶ πράττειν καὶ ποιεῖν ὅ,τι βούλεται"· καὶ, "Τὸν Μηδίαν τοῦτον, οὐκ εἰδὼς ὅστις ποτ' ἐστὶν, οὐδὲ γινώσκω"· καὶ, "Τῆς ἀδελφῆς ἐναντίον, κόρης ἔτι καὶ παιδὸς οὔσης"· καὶ πάντα τὰ τοιαῦτα. ὅσοι μὲν οὖν ἰδίωμα τοῦ χαρακτῆρος αὐτὸ ἀποφαίνουσι τοῦ Δημοσθένους, ὀρθῶς λέγουσι· κέχρηται γὰρ αὐτῷ χρησίμως ὁ ἀνὴρ, ὥσπερ τῇ τμητικῇ καὶ τῇ βραχυλογίᾳ, πάντων γε μᾶλλον καὶ εὐχειρότερον. ὅσοι δ' ἐν ἁμαρτήματος αὐτὸ μοίρᾳ φέρουσι, τὰς αἰτίας οὐκ

[a] Exemplar habet τῷ γὰρ, dandi caſu: parum apte. *Sylb.* [b] In exemplari ἀπαιτοῦντες: incongruenter. *Sylb.* [c] Vide *Photii* Bibliothecam, p. 800. [d] Ad phraſin iſtam, ὑποτέτμηται τὰ νεῦρα τοῦ δήμου, alludit ſupra ἐκνενευρισμένοι p. 287. v. 34. *Sylb.* [e] Locus hic in orat. *pro Corona* ſic legitur in vulg editt. τοῦτο δὲ καὶ φύσει κίναδος τἀνθρώπιόν ἐστιν, οὐδὲν ἐξ ἀρχῆς ὑγιὲς πεποιηκός. Eodemque vocabulo utitur etiam *Ariſtophanes*: & *Sophocles* Ulyſſem vocat ἐπίτριπτον κίναδος. quem *Homerus* κερδαλεόφρονα, vulpina mente ſeu vulpina aſtutia præditum. Forſan ergo ſic à *Dionyſio* clauſus fuit hic locus; τοῦτο δὲ ὡ κίναδος τἀνθρώπιόν ἐστι; ταῦτα δὴ τὰ ῥήματα τὰ θαυμαστά: vel ταῦτα δὴ ῥημάτων θαύματα. exemplar ſane ambiguo errore habet θαύμαστα. *Sylb.* [f] In ora *Cod. Bodl.* ἐν ἑτέρᾳ δηλοῦταί μοι πραγματείᾳ τῇ περὶ Δημ. & mox v. 38. ἤδη δή που. [g] Rectius fortaſſe legemus, Φιλίππῳ δ' ἐξέσται, *Philippo autem licebit.* Porro ut ibidem Μηδίας per η ſcriptum legitur, ita etiam apud *Suidam*, Μηδίας, ὁ ῥήτωρ. *Sylb*

Poſſumus

οὐκ ἐξητακότες δι' ἃς εἰώθει πλεονάζειν ἐν τοῖς αὐτοῖς ὀνόμασιν, οὐ δεόντως αὐτοῦ κατηγοροῦσιν, ἀλλ' ἐοίκασιν οἱ τοῦτο συκοφαντοῦντες, τὴν βραχυλογίαν ἐκ παντὸς ἀπαιτεῖν μόνην, [a] ὅσπερ εἶπον, παντὸς μᾶλλον καὶ εὐκαιρότερον παρέχεται· τῶν δὲ ἄλλων ἀρετῶν οὐδεμίαν οὐκέτι συνορῶντες, ὅτι καὶ τῆς σαφηνείας δεῖ στοχάζεσθαι τὸν ῥήτορα, καὶ τῆς [b] ἐνεργείας, καὶ τῆς αὐξήσεως, καὶ τῆς περὶ τὴν σύνθεσιν τῶν ὀνομάτων εὐρυθμίας· ὑπὲρ ἅπαντα δὲ ταῦτα, τὴν παθητικήν τε καὶ ἠθικὴν καὶ ἐναγώνιον ποιεῖν τὴν λέξιν· ἐν οἷς ἐστιν ἡ πλείστη τοῦ πιθανοῦ μοῖρα. τούτων δὲ τῶν ἀρετῶν ἑκάστην οὐχ ἡ βραχυλογία κράτιστα δύναται ποιεῖν, ἀλλὰ καὶ ὁ πλεονασμὸς
198 ἐνίων ὀνομάτων, ᾧ καὶ ὁ Δημοσθένης κέχρηται. ἔφερον δ' ἄν σοι παραδείγματα τῶν εἰρημένων, εἰ μὴ κοπώδης ἔμελλον φανεῖσθαι, πρὸς σὲ [c] δῆτα λέγων. ταῦτα, ὦ κράτιστε Ἀμμαῖε, [d] γράφειν εἴχομέν σοι περὶ τῆς Δημοσθένους λέξεως. ἐὰν δὲ σώζῃ τὸ δαιμόνιον ἡμᾶς, καὶ περὶ τῆς πραγματικῆς αὐτοῦ δεινότητος, ἔτι μείζονος ἢ τοῦδε καὶ θαυμασοτέρου θεωρήματος, ἐν τοῖς ἑξῆς γραφησομένοις ἀποδώσομέν σοι τὸν λόγον.

inquirant ob quas ejuſdem ſignificationis verba conglobet, immerito eum accuſant: verum accuſatores illi ubique brevitatem in illo requirere videntur, (quam tamen, ut dixi, nemo eo congruentius & convenientius adhibuit) ad nullam vero aliam virtutem intuitum habent, cum tamen perſpicuitati, efficaciæ, amplificationi, in verborum collocatione numeroſitati ſtudere debeat orator, & efficere, ut dictio tum concitatos tum lenes affectus habeat, & quodammodo vi contendat, in quibus maxima perſuadendi vis conſiſtit. Harum porro virtutum nullam omnino efficere poteſt brevitas, ſed quorundam verborum redundantia, quam ipſe Demoſthenes uſurpavit. Cæterum niſi vererer, ne quam moleſtiam tibi parerem, exempla horum, quæ dixi, proferrem. Hæc tibi porro, cariſſime Ammæe, habui, quæ de Demoſthenica gravitate, quæ in dictione ſita eſt, ſcriberem. Si autem vitam nobis Deus concedat, etiam de gravitate, quæ in rerum tractatione conſiſtit, tractatu hoc & majorem & inſigniorem poſtea tibi dabimus.

a Poſſimus etiam legere *ὥσπερ εἶπον*, *ſicut dixi. Sylb.* *b* Ενεργείας defendi fortaſſe poteſt eo quod ſupra habuimus p. 246. v. 35. δυνατῶς εἰρημένον. & p. 244. v. 33. δυνατῶς ἅπαντα εἴρηκεν. ſiquis tamen ἐναργείας malit, fruatur ſuo judicio. *Sylb.* *c* In ora *Cod. Bodl.* ἴσ. πάδε. *d* In exemplari eſt γράφειν: errore ambiguo. γράφειν autem ſic uſurpatum etiam in præcedentis tractatus epilogo, p. 266. v. 9. Idem exemplar v. 17. poſt δεινότητος nullam habet diſtinctionem. Sequens tractatus de *Demoſthene*, an idem ſit cum eo qui ſupra in *Dinarcho* promittitur p. 190. v. 12. tum demum ſciri poterit, ſi ii qui *Dionyſii* opuſcula apud ſe detinent, *Dudithii* liberalitatem imitati, tandem in lucem ea per nos aut alios emiſerint. *Sylb.*

IN
DIONYSII HALICARNASSEI
TOMUM PRIOREM
ANNOTATIONES.

PAG. I. v. 7. Ἀναξίλαος] De Anaxilao hiſtoriarum ſcriptore mirum eſt tantum eſſe in veterum monumentis ſilentium. Verum ille præmium hoc maledicentiæ ſuæ merito eſt conſequutus. *Caſaub.* Exiſtimat tamen *Voſſius* iſtum Anaxilaum, ex quo *Laërtius* lib. I. *Myſonem fuiſſe Arcadem* refert, eundem eſſe cum hoc Anaxilao, cujus meminit *Dionyſ.*

V. 8. Θεόπομπος] De Theopompi maledicentia cum *Dionyſio* conſentiunt *Cicero* in Epiſt. 6. ad Atticum, l. 2. *Cornelius Nepos* in Alcibiade, *Lucianus* in lib. de Hiſtoria conſcribenda, *Fl. Joſephus* l. I. contra Apionem, *Polybius* in *Excerptis* de Virt. & Vitiis, *Plutarchus* in libello de Herodoti malignitate, & *Suidas* in voce Ἔφορος.

P. 2. v. II. Εἰκόνας εἶναι] Sententiam hanc iiſdem prope verbis extulit *Ariſtot.* in Rhetor. ad Alexandrum, οἱ δὲ λόγοι τῶν ἠθῶν καὶ τῶν τρόπων εἰσὶν οἷον εἰκόνες. *Sylb.*

V. 13. Εἰκῇ δὲ καὶ ῥαθύμως] Hîc Timæum Tauromenitam (ut conjicit *Caſaubonus*) videtur notare, qui (teſte *Gellio* Noct. Attic. l. II. c. I.) hiſtorias in oratione Gr. de rebus populi Romani compoſuit; verum (ut ait *Polyb.* ap. Suid. v. δεισιδαιμονία) ἐνυπνίων καὶ τεράτων καὶ μύθων ἀπιθάνων πλήρης ἦν, atque διὰ τὸ τὰ τυχόντα ἀναγράφειν, Γραοσυλλεκτρίας (ut teſtatur *Heſychius Illuſtr.*) erat appellatus. quod in tam moroſo alienorum ſcriptorum cenſore (qualem Timæum extitiſſe conſtat ex *Strab.* l. 14. p. 640. *Diodoro Sic.* libri quinti initio, *Dionyſ. Longino* §. 4. *Polybio* l. 12. & in *Excerptis* de Virt. & Vitiis, & apud *Suid.* loco ſupra citato) plane erat intolerabile.

V. 25. Κοινῆς ἱστορίας] *Hiſtoriæ generalis* interpretandum. atque ut mox v. 31. ἡγεμονίαν magis apte *principatum* reddi oſtendit nomen ἡγεμὼν, unde illud ortum habet; ita p. ſeq. v. 47. κοινῆς ἡγεμονίας, *generalem principatum* interpretari nos debere perſuaſum habeo. *Steph.* in Oper. Var. in *Dionyſ.* p. 45. & 46.

V. 37. Εἰς τοὺς μυθικοὺς ἀναγ. χρόνους] Μυθικὸν temporis intervallum à priore Cataclyſmo, quem Ogygium dicunt, ad Olympiadem primam cenſebatur, uti vel ex *Varrone* apud *Cenſorinum* (c. 2I.) intelligimus. Quot vero fuerit annorum, inter ſcriptores non convenit. Utut ſit, certum tamen eſt, Aſſyriorum imperium ad μυθικὸν illud intervallum, maximam ſane partem, aſſurgere; qualeſcunque, ſive *Cteſiæ*, ſive *Herodoti*, rationes ſequamur. Juxta *Cteſiam*, apud *Diodorum* (l. 2. p 77. & 81.) Trojanum excidium (quod plerique cum ipſo *Diodoro* ad annum, ante Olympiadem primam, CCCCIV. referunt) contigit regnante viceſimo Aſſyriorum rege, cum ii *Aſiæ imperaſſent plus mille annis*; atque imperium illud everſum fuit, quum duraſſet à Nino *generationes* XXX. annos 1400, vel 1300: ſiquidem ita variant numeri. Itaque ex iis quæ *Cteſias* tradit, res Aſſyriorum multis annis vetuſtiores ſunt quam res Græcæ, uti obſervat *Clemens Alexandrinus*, l. I. p. 320. Quinimo ex iſtius calculis Aſſyriorum initia non modo χρόνον μυθικὸν ſed & ἄδηλον attingunt. (Vide Cl. *J. Marſhami* Can. Chron. Sæc. X) Juxta vero *Herodoti* calculos, Medi ab Aſſyriis defecerunt cum hi *quingentis & viginti annis ſuperiorem Aſiam obtinuiſſent*; (l. I. c. 95.) deinde aliquod tempus, quod non definit ille, aſſerta libertate uſi, quatuor habuerunt reges, quibus 150 annos aſſignat, uſque ad Cyrum, qui, Aſtyage poſtremo rege devicto, Aſſyriorum ac Medorum imperium arripuit. Jam vero cum vel *Africano* teſte apud omnes ſit in confeſſo, Cyrum anno I *Olymp.* 55. (i. e. ante Chriſtum 560.) imperium fuiſſe auſpicatum, ſi illi 150 anni inde demantur, cum annus 4 Olymp. 17, (ſive ante Chr. 709) fuerit Dejocis primus, à cujus initio ſi rurſus illos 520 annos retro computemus, ad annum ante Chr. 1228 deveniemus, quo Aſſyriorum imperium cœperit, ſcil. annis ante primam Iphyti Olympiadem 450, qui proinde ad μυθικὸν intervallum pertinuerint.

V. 38. Ἡ δὲ Μηδικὴ καθεῖλεν τὴν Ἀσσυρίων] Aſſyriorum quidem imperium à Medis everſum & deletum eſſe, conſentiunt antiquiſſimi ſcriptores, *Herodotus* atque *Cteſias*. At ex *Cteſiæ* Chronologia Aſſyrii à Medis deficientibus uno quaſi ictu & impetu devicti & deleti fuerunt, atque continuo ad ipſos Medos tranſiit imperium. Pro *Herodoti* vero mente, Medi ab Aſſyriis deficientes in libertatem primum ſeſe vindicarunt; deinde per aliquot annos ſuis regibus ſubjecti ipſos Aſſyrios oppugnarunt, atque iis gradatim imperium eripuerunt: atque tandem, Ninive à Cyaxare Medorum tertio ac penultimo rege expugnata, Aſſyriorum imperium funditus ruit, cum Medi ſub tribus ex his regibus annos minimum 105 degiſſent. Utrum horum ſequatur *Dionyſius* quoad Epocham everſionis Aſſyriorum imperii, non ſatis diſerte aperuit: manifeſto tamen in ſequentibus de duratione imperii Medici *Herodoti* veſtigia premit, cum ait ἐπὶ τῆς τετάρτης κατελύθη γενεᾶς, i. e. ut *Herodotus* dicit, *cum à Medis quatuor* regnatum eſſet regibus, Dejoce, Phraorte, Cyaxare, & Aſtyage.

V. 44. Οὐ πολλῷ πλέονα διακοσίων] Si Perſarum imperium à primo Cyri ac primo Olympiad. 55 deducatur, per 230 annos ſteterit ad 2 Olymp. 112. quo Darius Perſarum ultimus ab Alexandro devictus eſt. At vero ſi juxta *Ptolemæi* canonem initium ſumatur ab eo tempore quo Cyrus Babylonem cepit, i. e. anno Nabonaſſ. 210. ſive anno Chr. 538, hinc ad Ium Alexandri reperientur anni 206. adeoque non male *Dionyſius* in genere dixit, *non multum ultra ducentos annos permanſerunt in rerum faſtigio*. Atqui *Strabo*, qui 250 annos huic imperio aſſignat, pingui Minerva numerat, & rotundo, qui à vero non longe abeſt, utitur numero.

P. 3. V. 18. Δυοῖν δέοντα ἑβδομήκοντα] Ex Annalibus *Diodori Siculi* intelligimus, Civitates Græciæ ſocias Athenienſium imperio ſe anno 4° Olymp. 75 ſubjeciſſe; atque maritimum à Lacedæmoniis Athenas tranſlatum eſſe imperium. Ab hac autem Epocha LXXI anni, utroque termino excluſo, numerantur ad annum uſque 4 Olymp. 93. quo Lyſander inſigni victoria ad Ægos fluvium Athenienſes proſtravit, poſtquam ii *à maris imperio abſtinuerunt*; uti habet idem *Diodorus* (lib. 13.) Huic calculo non male ſuffragatur *Lyſias*, cum rotundo uſus numero gloriatur, Athenienſes annos LXX. Θαλάττης ἦρξαν, *maris potentes fuiſſe*. At vero *Dionyſius*, dum hic annos LXVIII Athenienſium dominationi adſcribit, ſuas ab alio termino rationes inire debuit: ſcil. ab 3°. excluſive, Ol LXXVI. quo quidem argumento motus, ex illorum temporum Hiſtoria certo mihi non conſtat. Anſam forte præbuit *Diodorus*, ad an. 2. Ol. 76 ſcribens, *Lacedæmonios tunc demum Athenienſibus maris imperium*, (quod tamen paulo ante jam arripuerant) *permiſiſſe, Hetæmarida ſuadente.*

V. 21. Λακεδαιμόνιοι δὲ] Cum ex unanimi ſatis inter ſcriptores antiquos conſenſu conſtet, *Lacedæmonios* ad Leuctra anno 2. Olymp. cu ingenti clade victos à Thebanis, à quibus *Dionyſius* hoc loco tradit illos imperio ſpoliatos fuiſſe: inde ſi retro computus inſtituatur, ad 4. an. Olymp. XCIII. (quo certum Lacedæmonios, devictis ad Ægos fluvium Athenienſibus, imperium ſibi vindicaſſe,) XXXIII anni, excluſo utroque termino, occurrent. Nec ſane plures quam XXXIV inter utramque cladem numerat *Eratoſthenes* apud *Clementem Alex.* Strom lib. I. Ut mirum ſit eruditiſſimum *Iſaac. Caſaubonum* (Comment. ad l. I. *Polyb.*) ſcribere ſuſtinuiſſe, quod *hocce intervallum vere dixerit Dionyſius impleſſe annos* XL. *ſunt enim*, addit, XXXIX *duntaxat.* Atque proinde vix admitti poteſt ejus emendatio, qua hoc loco ſcribendum autumat, τετταράκοντα, pro τριάκοντα: quandoquidem rotundus XXX annorum numerus, hîc à *Dionyſio* Lacedæmoniorum dominationi aſſignatus, vero tribus vel ſummum quatuor annis minor eſt.

V. 44. Γενεὰν ἑβδόμην] Dum in genuino vocabuli γενεᾶς ſenſu

ſenſu eruendo verſor, opportune ad manus venerunt Schedæ aliquot, à viro Clariſſimo *Henrico Dodwello* ad me perquam humaniter tranſmiſſæ. Quas ego (cum, præter ea quæ habent de *Dionyſii* ætate, plurima non vulgaria de vocis γενεᾶς ſignificatu complectantur) integras, uti accepi, & ea qua par eſt fidelitate, hîc loci repræſentabo.

HENRICI DODWELLI DISSERTATIO

De ætate *Dionyſii Halicarnaſſei*:

Obiterque de γενεᾶς *modo* quem adhibet in *Chronologia* ſua *Dionyſius*.

§ 1. *Hiſtoriam* ſuam anno *Varr.* 747. edidit *Dionyſius.*

ANNUM quo *Hiſtoriam* ſuam edidit his deſignavit verbis ipſe *Dionyſius*: Προὔβαινεν (loquitur de Urbe *Roma*) ἀεὶ πᾶν δυλυμένη τὸ ἀντίπαλον. ταῦτα δὲ πέντε καὶ τετταράκοντα ἤδη πρὸς τοῖς ἑπτακοσίοις ἔτεσιν ὄντα εἰς ὑπάτους, Κλαύδιον Νέρωνα τὸ δεύτερον ὑπατεύοντα, καὶ Πίσωνα Καλπούρνιον, οἳ κατὰ τὴν τρίτην ἐπὶ ταῖς ἐννενήκοντα καὶ ἑκατὸν Ὀλυμπιάσιν ἀπεδείχθησαν. ἐξ οὗ δὲ ὅλης ἐκράτησεν Ἰταλίας, καὶ ἐπὶ τὴν ἁπάντων ἀρχὴν ἐθάρρησε προελθεῖν, ἐκβαλοῦσα μὲν ἐκ τῆς θαλάττης Καρχηδονίους, οἳ πλείστην εἶχον ναυτικὴν δύναμιν, ὑποχείριον δὲ λαβοῦσα Μακεδονίαν, ἣ τέως ἐδόκει μέγιστον ἰσχύειν κατὰ γῆν, οὐδὲν ἔτι ἀντίπαλον ἔχουσα, οὔτε βάρβαρον φῦλον οὔτε Ἑλληνικὸν, γενεὰν ἑβδόμην ἤδη τὴν ἐπ' ἐμοῦ διαμένει παντὸς ἄρχουσα τόπου. L. I. p. 3. *Conſulatus* recte ſe habet. Inibat enim menſe *Januario* qui *Olymp.* 193.1. anno *exeunti* competebat, pro more perpetuo quo *Magiſtratuum* annuorum *initia* deſignare ſolet *Dionyſius*. Erat enim *Varronianus* 747. *Olymp.* 193¾ *Catonianus* nempe 745. qui calculus erat *Dionyſii*. Hæc certa ſunt, nec quicquam continent difficile explicatu.

2. Et *ſeptima* ante ſuam γενεᾶ ab ann. *Varroniano* 608. incipiente. Sic tamen ut *certum* aliquem *annorum* numerum nullum γενεᾷ aſſignaverit.

Non item *manifeſta* ſunt quæ ſequuntur de *intervallo* quod per numerum γενεῶν deſignavit noſter idem *Dionyſius*. Initium hujus intervalli, ut agamus quam liberaliſſime, certe ultra Belli primi *Punici* initium repetendum non eſt. Tum demum enim, *Italia univerſa* in ditionem redacta, *primum* cenſetur Bellum *Romanorum extra Italiam*. Tum quoque viribus *maritimis* cum *Carthaginienſibus* certatum eſt. *Secundo* autem *tertioque* cum iiſdem Bello *nullum* legimus prœlium *maritimum*. *Secundo* autem Bello *Punico* profligato, mox ſequebatur Bellum cum *Philippo*, quod *primum* erat *Romanorum* cum *Macedonibus*. Sic ergo *inibit* hoc ſpatium ab anno *Varroniano* 490. pertingetque ad annum *ejuſdem* Epochæ 747. Proinde annos complectetur, in *univerſum*, 257. Ita ſpatium γενεᾶς laxiſſimum ſuperabit *Herodoti*, qui ternas γενεᾶς *ſingulis* aſſignat annorum *centenariis*. Tam longe abeſt ut *ſeptenæ* γενεαὶ numerum illum annorum conficiant pro γενεῶν modis *arctioribus* quorum mentio occurrit apud *Græcos*. Nec *ullus* plane numerus eſt qui *ſepties* repetitus prædictum numerum conficiat examuſſim. *Septima* quidem illius pars eſt in numero annorum 36. Sic tamen ut reliqui anni 5 ultra *redundent*. Num ergo *Bellum* potius intellexit *Dionyſius* fortaſſe cum *Philippo*, quod primum erat cum *Græcis*? Sic enim alibi: οὐθὲν ἂν ἐκώλυσεν ἅπαν ἐκβεβαρβαρῶσθαι τὸ Ἑλληνικὸν ὑπὸ Ῥωμαίων, ἑβδόμην ἤδη κρατούμενον ὑπ' αὐτῶν γενεὰν, εἴπερ ἦσαν βάρβαροι. L. VII. p. 457. Cœpit Bellum illud anno *Varroniano* 553. Detrahatur numerus ille ex anno *Varroniano* 747. Reliqui erunt anni 194. quem numerus *nullus* annorum *ſepties* repetitus explet. Nedum aliquis quem pro γενεᾶς modo habuerint *Græci*. Sed ne quidem *illam* Epocham intelligebat, hoc in loco, *Dionyſius*. Loquitur enim de *initio* illo quo *æmulum* nullum habebat potentia *Romana*, οὔτε βάρβαρον φῦλον οὔτε Ἑλληνικόν. Quod de *Belli* (quodcunque demum illud fuerit) *fine* potius quam initio intelligendum eſt. Loquitur, inquam, de Bello illo quo *Græcia univerſa* in Populi *Romani* poteſtatem venit. Antea enim, ut *Barbaros* nullos *æmulos* habuiſſent *Romani*, *Græcos* tamen illos habebant qui *nondum* jugum acceperant. Loquitur denique de *illo Græcorum jugo*, quo non amplius *precarium* in *Græcos* Imperium exercebant, quale fuit ſub *Tito Quinctio Flaminino* primi Belli *Macedonici* profligatore; quale etiamnum erat, exſtincto Regno *Macedonico*, ſub *L. Æmilio Paullo*. Hucuſque jure *ſuo* vivebant *Græci*, & *moribus* adeo *Legibuſque* ſuis. Nec ullum adeo fuiſſet *Dionyſii* Argumentum, de *Græcorum* moribus in *Barbariem* depravandis, ſi quidem *Barbara* origine fuiſſet gentium domina *togata*. Finem ergo illum intelligit, qui non fuerit *proprius Macedonum*, ſed cum *illis* communis *Pœnis* etiam atque *Græcis*. Hujus ſi *annum* deſignare velimus, alium nullum, ut puto, opportuniorem reperiemus quam qui Epochæ *Varronianæ* 608. numerabatur. Hoc enim anno de *Pœnis* ultimum *triumphum* egit *Scipio Africanus* II. qui idem erat *Æmilianus*; & Bellum *Achaicum* profligavit *Mummius*, qui inde nomen reportavit *Achaici*. Hæc eadem eſt, ni fallor, Epocha quam alibi etiam ſua ætate οὐ πολλαῖς γενεαῖς antiquiorem facit L. I. p. 2. & *Macedonum Pœnorumque* clade ſimiliter inſignem. Ita *ſeptem* etiam erunt, pro ſententia *Dionyſii*, illæ quoque οὐ πολλαὶ γενεαί. Inter annum *Varr.* 608. & 747. anni *medii* ſunt 139. quos *numerus* annorum nullus *ſepties* repetitus implebit. Proxime tamen accedit numerus 19. quem modum γενεᾶς nulli, quod quidem ſciam, *Veteres* agnoſcunt. Hinc etiam potius intelligimus ad *ſeptimi* in gente Julia *heredis*, quorum *alii* aliis *vivaciores* fuerint, hæc eſſe referenda. Nec ſane, ut videtur, abſurde. De *ultimorum* duorum, *Cæſaris* nimirum & *Auguſti*, ætate conſtat. Inivit *Cæſar* anno *Varr.* 705. Inde ad annum *Varr.* 747. (quo ſcripſit *Dionyſius*) anni ſunt 42. inter *Cæſarem* & *Auguſtum* partiendi. Superſunt anni 97. inter *quinque* reliquos *Juliæ* gentis *heredes* diſtribuendi, quod ſatis commode fiet ſi 19 *ſingulis* aſſignentur. Supererunt enim anni tantummodo *duo* quibus reliquos ſuperarint ejuſdem familiæ heredes *vivaciores*, quod facile credibile eſt. Perperam ergo ſentiunt qui *Dionyſium*, de *certo* aliquo *annorum* numero, qui γενεὰς ſingulas expleverint, interpretantur. Sequitur ille γενεῶν calculum ſæpiſſime. Nec tamen vel *ſemel* innuit quem *numerum* ipſe in γενεαῖς agnoverit, cum tamen fuerint apud *Græcos* calculi γενεῶν invicem *diverſiſſimi*. Sed ne quidem illud ſaltem innuit, *annorum* certumne aliquem *numerum* in γενεαῖς ſingulis agnoverit. Refragatur autem hic ipſe locus *Dionyſii*, ſi quidem veram illius ſententiam aſſecuti fuerimus. Nec *horum* erat profecto *temporum*, in quibus *accurati* ſuppetebant rerum geſtarum *Annales*, ut per γενεῶν numerum, de *annorum* numeris conjecturam facerent. Subſidium hoc *illorum* erat præſertim *Seculorum* quæ *ſtirpes* tantummodo hominum illuſtrium ſuppeditabant *Genealogicas*, nullis adhuc rerum *geſtarum*, nedum temporum *Annaliumque*, notis invicem internoſcendas, è quibus conſtare poſſet quanto Succeſſionis cujuſque *ſinguli* heredes alii aliis fuiſſent *vivaciores*. Tum enim *media* quædam methodus inſtituenda erat inter *vivaciſſimos* ætatiſque *breviſſimæ* ſucceſſores quæ *rarius* falleret, nec *longe* a veritate aberraret. Minime tamen neceſſaria, imo prorſus *repudianda*, cum *certa* eſſent è bonis exploratæque fidei Archivis *monumenta* quæ *ſingulorum*

torum Succeſſorum *ætatem* teſtatam facerent. Supponebant enim illi è *γενεῶν numeris* collecti Succeſſionum *anni* pares annorum in ſingulis ſucceſſoribus numeros, quos tamen *pares* in nulla hominum plurium ſucceſſione reperimus. Tanta autem eſt inter *γενεῶν* modos *contractiſſimos ampliſſimoſque* varietas, ut quanto *major* eſt numerus *γενεῶν*, tanto etiam *inſigniorem* factura ſit annorum *diſcrepantiam* in Chronologia, quæ non aliunde quam è *γενεῶν numeris* arceſſitur. *Primorum* itaque *Hiſtoricorum* Mythicorumque *Chronologia* eſt quæ per *γενεὰς* deducitur, cum certiora *non* ſuppeterent. *Poſterioribus* hiſce temporibus,quibus *certiora* ſuppetunt atque *accuratiora* monumenta, nec erat *neceſſe* ut ad *rudiorem* illam, quæ per *γενεὰς* inſtituitur, *Chronologiam* confugeretur: nec adeo legimus, *his* certe *temporibus*, qui virorum Principum *annos* è *γενεῶν* in ſtirpe Genealogica *numeris* collegerint.

3. *Mos* non erat, ætate *Dionyſii*, etiam in temporibus *antiquiſſimis*, annorum *numeros* è *γενεῶν numeris* colligere, cum notæ *Chronologicæ* ſuppeterent *accuratiores*.

Enimvero tantum abeſt ut his noſtris *Dionyſii* temporibus *mos* fuerit *Chronologiam* è *γενεῶν numero* conſtituere; ut ne quidem *antiquiſſimorum* temporum normas à notis adeo *incertis* fallacibuſque collegerint coævi *Dionyſio* Scriptores. Erant quidem *Hiſtoriis Græcorum* omnibus antiquiores *Stirpes* illæ *Genealogicæ* nominibus hominum ex earum ſtirpium originibus oriundorum inſignitæ. Hæ dum exſtarent *ſolæ*, de hominum inſignium *ætate* aliter pronunciari non potuit quam è *loco* quem tenerent in ſerie ſtirpium *Genealogicarum*. Eſtque ſane Scriptorum *antiquiſſimorum*, quique Traditionum *memoria* proxima vixerint, cum *nullæ* prorſus, vel *raræ* admodum, proſtarent *Hiſtoriæ*, mos ille ſupputandi per *γενεὰς*. Poſtea prodibant *Hiſtoriæ*, quæ tamen ægre ultra *regionum* limites evagabantur quarum *patrias Traditiones* complectebantur, *exteris* aliis inacceſſæ præterquam *peregrinantibus*. Nondum enim erant *commercia literaria*, nondum *Librarii*, aut *Bibliopolæ*, qui ex illo commercio *lucrum* facerent. Nondum *exterarum Traditionum* pretium in *ſingulis* gentibus quod efficeret ut *diverſarum gentium* de *iiſdem hominibus* Traditionum ſtudio tenerentur. Nondum inſignes, unde calculi procederent, *Epochæ*. His tamen ortum debebant inter ſe *conſentientibus* notæ temporum *certiſſimæ* atque *accuratiſſimæ*, progreſſu demum *temporis* colligendæ, cum & *multæ* paſſim exſtarent gentium *earundem* Hiſtoriæ,& *gentium* etiam *multarum*, vel *finitimarum*, vel *commercio* invicem junctarum, quæ lucem ſibi mutuo fænerarentur, interque ſe contendi poſſent. Quod ſane fieri non potuit antea quam conderentur *Bibliothecæ*, & quidem *Publicæ*, quæ ſtudioſis facile paterent. Sed vero *Bibliothecæ* librorum cujuſcunque generis copia inſignes nullæ erant ante Reges *Alexandrinos* & *Pergamenos*. *Piſiſtratidarum* Bibliotheca *Poëtis* præcipue conſtabat, nec aliis præterquam *Græcis*, à quibus *Hiſtoriam* accuratam nemo prudens exſpectarit, nedum *Chronologiam*. Paulo copioſior erat Bibliotheca *Ariſtotelis* & *Theophraſti*; ſed *privata* tantummodo, nec fere aliorum præterquam *Peripateticorum*. Sed *Chronicorum Canonum* conditores *nullos* legimus prædictis *Bibliothecis* antiquiores. Tum vero *numeros* habemus *annorum* quibus *ſinguli* quique tenuerint in *unaquaque* ſerie Principes. Nec in *recentioribus* tantummodo *Macedonum* Imperio *Seculis*, verumetiam in *temporibus* omnium *antiquiſſimis*. Sic ante *Olympiades*, quam *veræ Hiſtoriæ* Epocham antiquiſſimam cenſet *Varro*, annos legimus Regum *Lacedæmoniorum* ex utraque domo, tam *Proclidarum*, quam *Euryſthenidarum*, & *Argivorum Regum*, & *Sacerdotiſſarum* etiam *Argivarum*. Imo Epocham *Trojanam* ſuperant *Argivæ* *διαδοχαὶ*, ne quidem ipſæ ſuis annorum *numeris* deſtitutæ. Et *ipſas* viciſſim vincunt *antiquitate* numeri Regum *Sicyoniorum*. Imo annum deſignant *Agamemnonis* XVIII. quo contigerit Expeditio *Trojana*, & *Herculis* annum *ætatis* quem egerit cum ſe incendio *Oetæo* conficeret, & *Regum Atticorum numeros*, ſaltem à *Cecrope*, ne jam alia temporum antiquiſſimorum intervalla memorem, quæ tamen *γενεῶν* numeris *nullis* reſpondeant. Hæc cum ubique paſſim obtinerent, quæ, quæſo, potuit eſſe *neceſſitas*, ut è parium ubique *γενεῶν modis*, iiſque admodum *incertis*, de *annorum numeris* ſtatuerent, cum *diſerta* ſuppeterent de *annis*, quos quiſque exegiſſet, teſtimonia? Non equidem dubito quin *commentitii* fuerint *omnes* illi à *primorum* Hiſtoricorum memoria *admodum* remoti *numeri*. Sed & *γενεῶν* fidem ſubleſtam in *Phalaride* probavi. Cum tamen *exſtarent* paſſim, & *fide* digni *haberentur*, illi *διαδόχων* ſingulorum *numeri*; nemo certe dubitare potuit quin fuerint illis de *γενεῶν* multitudine *conjecturis* longe anteferendi. Nec ſane legimus qui poſt *Chronicos Canones* vixerint Auctorum *ratiocinia* tam frequentia *annorum numeros* è *γενεῶν numeris* colligentium. Nedum ut *mos* ille fuerit ætate *Dionyſii*, qui numeros annorum *Seculis* etiam *antiquiſſimis* exhibet, non modo *Urbe Condita* vetuſtiores, verumetiam *Olympiadibus*, etiam ipſo excidio *Trojano*. Dedimus ex illo Regum *Albanorum* annos ab *Ænea*. Dedimus *Latini annum* quo appulerit *Æneas*, & *Fauni* quo acceſſerit *Hercules*. His ergo fretus tam *accuratis*, ut credebat, temporum etiam *antiquiſſimorum* rationibus, *neceſſe* utique non habebat ut ad *Chronologiam* fugeret è *γενεῶν numero* colligendam.

4. *Γενεῶν modi* prorſus *inepti* ad deſignandos *annorum* numeros quibus tenuerint *Principum ſucceſſiones*.

Γενεῶν certe ſupponebat notio illa *γενεᾶς*, quæ *certum* quendam *annorum numerum* & ubique *parem* ſingulis aſſignabat *γενεαῖς*, & *lineam directam* à communi quodam propaginis auctore deſcendentem. *Parem* nempe *ætatem* *γεννητικὴν* in ſingulis *ſtirpis* cujuſque patribus. Inde enim colligitur *par* ſpatium inter *parentes liberoſque*. quà ſcilicet de *ætate* filiorum ſtatuitur ex *ætate* parentum *γεννητικῇ*. Quod ſane neceſſe erat, cum *nulla* aliunde ſuppeterent *Hiſtorica* de *filiorum ætate* monumenta, unde conſtare poſſet, *primane* Parentem *pubertate*, an ætate potius *provecta* vel ad *ſenium* vergente, filium ſuſcepiſſent. *Familiarum* ergo *ſingularum* neceſſe erat has fuiſſe *γενεὰς*, non autem *Regiminum Monarchicorum*, quæ nec *diu* in *eadem* erant *familia*, nedum in ejuſdem familiæ *linea* ſemper *deſcendente*. Nullum enim eſt profecto ſtemma *Principum* paullo *numeroſius* in quo non locum habeant *variæ*, nec ulla *cognatione* ſibi invicem junctæ *familiæ*. Nullum in quo non fratres ſæpe *fratribus* ſuccedant, qui tamen ad *eandem* ſpectarint *γενεὰν*, nec *novæ* impleverint *γενεᾶς numerum* quotcunque demum fuerint, & quocunque tandem poſt ſe invicem intervallo, *fratres*. Nullum porro in quo non locum aliquando habeant *avunculi*, aut *majoris γενεᾶς*, etiam ex *alia* familia ſucceſſores, qui *γενεῶν* numero *detrahere*, potius quam *accedere*, videbuntur. His certe *γενεαῖς*, quas tamen fere perpetuo numerat *Dionyſius*, ne quidem *proportio* illa *æqua* utrobique reſpondet, quæ tamen *ſola* ratio erat *Chronologiæ* è *γενεῶν numeris* colligendæ. Et tamen mixta illa *Principum ſtemmata* pro *γενεαῖς* habet noſter *Dionyſius*.

5. Quas tamen *Principum* ſucceſſiones pro *γενεαῖς* habet plerumque *Dionyſius*. Impares utique, nec *uno* aliquo *γενεᾶς modo* cenſendas.

Sic ille *Regum* tempora pro *ſeptem* habet *γενεαῖς*, propter *numerum* nempe Regum *ſeptenarium*, in quo tamen nemo *filius Patri* ſucceſſit. Sic apud illum *L. Junius* Tribunus Plebis qui *Bruti* Conſulis cognomen affectabat: *μέχει γενεᾶς ἑβδόμης ταύτῃ χρώμενοι διετέλεσαν τῇ πολιτείᾳ.* L. VI. p. 382. Ita *Pythagoram Numa τέσσαρσι γενεαῖς ὅλαις ὕστερον* cenſet *Dionyſius*, quem μετὰ τὴν *πεντηκοστὴν Ὀλυμπιάδα* in *Italia* verſatum ſcribit. L. II. p. 116, 117. Hujus *Olympiadis* anno 4°. ini-

tium

…tium *Servii Tullii* aſſignat *Dionyſius* L. IV. p. 198. qui *Rex* erat à *Numa* IV. ſub quo etiam *Pythagoræ* adventum ſtatuit *Cicero.* Aliter *Plutarchus*, qui ſub *Tarquinio* potius *Superbo Pythagoram* appuliſſe credidit. Nam γενεαῖς πέντε *Numa* juniorem cenſet. In eo nempe *Dionyſio* ſuffragatus, quod *quintum* a *Numa Regem* pro γενεᾷ habeat *quinta.* Nec aliter in *Metio Fufetio*, Conditam *Urbem* τῇ τρίτῃ γενεᾷ πρὸ ταύτης memorat, Regnante *Tullo Hoſtilio* Urbis Rege *tertio.* L. III. p. 140. Fruſtra hoc ad *ſpatium* annorum XXVII retulit *Xylander*, quem modum γενεᾶς nulli prorſus, quod quidem ſciam, agnoſcunt *Græci.* Et *Numæ* anno *ultimo* convenit annus U. C. *Catonianus* LXXXI *ineunti*, nondum adepto Regnum *Hoſtilio*, cujus tamen anno I *recentiorem* fuiſſe neceſſe eſt illam *Fufetii* orationem, quo nondum regnavit *Fufetius*, ſed *Fufetii* deceſſor *Cluilius.* Eodem rurſus exemplo γενεᾷ ἑκκαιδεκάτῃ μετὰ τὸν Τρωϊκὸν πόλεμον *Urbem Conditam* ſtatuit noſter idem *Dionyſius* L. II. p. 76. *Secundo* nempe *Numitoris*, & alibi oſtendit, anno. L. I. p. 8. 35. & 56. qui *Rex* erat ab *Ænea* XVI. Hoc idem *intervallum* ſpatio annorum 432. concludit idem *Dionyſius.* L. II. p. 76. I. 56. Fruſtra tamen inde colligunt, *modum* γενεᾶς, qui annos XXVII complectatur, a *Dionyſio* probari. Quod ſcilicet is numerus *decies ſexieſque* repetitus prædictam abſolvat annorum 432 ſummam ab Excidio *Trojano* ad *Urbem Conditam*, pro rationibus *Dionyſii.* Nec enim è *numero* γενεῶν, ſed è *Regum* ſingulorum annis, quales ab ipſo *Dionyſio* exhibentur, (L. I. p. 56.) ſummam illam *univerſalem*, cum qua accuratiſſime conſentiunt, *Dionyſium* elicuiſſe manifeſtum eſt. Et ne quidem ſunt in illo ſtemmate *ſedecim* γενεαὶ, qua quidem *novi* ab eadem *ſtirpe* conſanguinitatis *gradus*, & quidem in linea *deſcendenti*, γενεῶν nomine intelliguntur. Nam ad *eandem* ſpectant γενεὰν *Æneæ* filii *Aſcanius*, & *Sylvius.* Ad eandem rurſus ſimiliter fratres *Amulius* atque *Numitor.* Sic *duæ* deerunt, pro ſententia *Dionyſii* γενεαὶ, qua quidem *Chronologia* è γενεῶν *numero* colligenda eſt. *Quatuor* præterea γενεῶν *Medorum* Imperium cenſet *Dionyſius* I. 2. Recte quidem ille, ut ex *Herodoto* conſtat, qui & nomina docuit, *Dejocem* ſcilicet, *Phraortem*, *Cyaxarem*, *Aſtyagem.* Sic item ut *Patri* ſemper *filius* ſucceſſerit. Sed idem *Herodotus annos* addit quibus hujus ſtirpis Princeps quiſque tenuerit, non è γενεῶν *proportionibus*, quæ ſunt ubique *pares*; ſed ab invicem *diverſos*, qui proinde aliunde colligi non potuerint præterquam è majorum *Traditionibus*, vel *Hiſtoricis* potius fortaſſe monumentis. *Macedonici* præterea Imperii ætatem *Dionyſius* ἄχρι τῆς δευτέρας ἢ τρίτης ab *Alexandri* morte γενεᾶς porrigit. *Familiam* intelligit, ni fallor, *Alexandri*, in *Philippo Alexandri fratre*, duobuſque ejuſdem *Alexandri filiis.* L. I. p. 2. *Tres* ſunt profecto *homines*, ſed *unica* duntaxat γενεά, qua quidem illa è Poſterorum *gradibus* æſtimanda eſt, tantummodo nempe *filiorum.* Nec ſane locum hic habet *ſecundæ* γενεᾶς *modus* vel *arctiſſimus*, quem *dubium* agnoſcit ipſe *Dionyſius*, dum de eo dubitandum cenſet *ſecundæne* γενεᾶς, an potius *tertiæ*, fuerit illa ſucceſſio, quod *ſimul* regnarint ambo *fratres*, quorum tamen *alter* alteri fuerit *ſuperſtes.* Et *certior* eſt, hoc ſæculo, è monumentis *Chronologia* quam ut fuerit ad incertiſſimas de γενεῶν *numero* conjecturas exigenda. Idem præterea δευτέρᾳ poſt *Herculis* adventum γενεᾷ contigiſſe ſcribit, quod anno LV. contigit. I. 35. Hic certe *numerus* in *pares annos* tribui non poteſt, qui γενεαῖς *ſingulis* aſſignandi ſint. Nec volebat *Dionyſius* ut ita tribuerentur. *Annos* enim hujus numeri XXXV *Latino* largitur. Sic reliqui erunt *anni* tantummodo XX. qui *Fauno* concedi poſſint. Non certe pro diſciplina *numerorum* è γενεαῖς colligendorum, qui adeo invicem *impares* eſſe non poterant. Sic denique ὀγδόην γενεὰν anno U. C. *Varr.* 268. ætate *Coriolani* cenſet L. VIII. p. 481. Inivit ὀγδόη γενεὰ à pulſis *Tarquiniis.* Nam *ſeptem Regum ſeptem* γενεὰς, pro *Dionyſii* calculo, fuiſſe vidimus. *Certum* ergo γενεᾶς calculum *nullum* agnoſcit *Dionyſius*, qualem agnoſcunt in Chronologiæ Epochis *minus* accuratis *Chronologi*, ipſi quoque *minus* accurati, feliciori *Dionyſii* ſæculo ſuperiores. Habet tamen aliquoties *Chronologiam* γενεῶν *numero* deſignatam, ex Auctoribus *antiquiſſimis*, quam tamen ipſe nuſpiam ad *certum* aliquem annorum *numerum* redigendam cenſuit. Sic ille L. I. p. 9, 14, 17, 20, 57, 58. L. III. p. 193. L. VII. 403. 456. Hæc, cum *toties* occurrant, non eſt profecto, cur *caſui* imputanda cenſeamus. Nec quod illum *latuerint* ſupputationes è γενεῶν *modis* invicem *diverſiſſimis* collectæ. Eo potius referenda cenſuerim, quod *fide* prorſus *indignas* arbitratus fuerit, cum jam meliora ſuppeterent è *Chronicis Canonibus* è *diverſorum Annalium* fide inter ſe *conſentientium* ſtabilitis & ubique receptis. Minus eſt cur hoc miremur in *Dionyſio*, quod *Veteres* ipſi Epocham γενεᾷ deſignatam *aliunde* tamen ad *annum* redegerint, cum ad manum eſſent *certiores Annales.* Exemplum dedit ex *Hellanico* Scriptore antiquiſſimo *Dionyſius. Siculorum* ex *Italia* diſceſſum ait fuiſſe, ὡς μὲν ὁ Ἑλλάνικος ὁ Λέσβιός φησι, τρίτῃ γενεᾷ πρότερον τῶν Τρωϊκῶν, Ἀλκυόνης ἱερωμένης ἐν Ἄργει κατὰ τὸ ἕκτον καὶ εἰκοστὸν ἔτος. L. I. p. 18. Hic annum τρίτης γενεᾶς non ex ipſo γενεᾶς numero, ſed ex Epocha Sacerdotis *Argivæ*, ſtatuit *Hellanicus*, qui diu *antea* ſcripſit quam è diverſarum gentium Annalibus *Canones Chronicos* Bibliothecarum ope collegiſſent *accuratiores* Grammatici.

6. Γενεὰς *Dionyſius* è gentis *Juliæ* poſteris ſupputaſſe videtur, quorum *gradus* tam è *Publicis Annalibus*, quam è *domeſticis* illius *familiæ* monumentis exploratos habuerit.

Certum ergo *annorum* numerum *nullum* intellexit *Dionyſius*, cum ſuam γενεὰν ἑβδόμην cenſet ex quo *Græci* in *Romanorum* fidem acceſſiſſent. Id tamen ſaltem volebat, in *ſtirpe* aliqua gentis *Romanæ* ſeptimum fuiſſe ſucceſſorem cum ipſe Hiſtoriam ederet. Et quidem *antiquiſſima* gens illa fuerit oportet. Nec enim ad *aliam* locum illum alium retulerim, quo ſpatium temporis deſcribit ab ætate *Tarquinii Priſci* ad *ſuam*: καὶ μέχρι τῶν κατ' ἐμὲ χρόνων ἀληθὲς ἦν αὐτῶν ἑκάτερον, εἰκοστὴν ἤδη καὶ τετάρτην γενεάν. L. III. p. 193. Agnoſcit enim *familias* quaſdam *Romanas* non *Urbe* modo *Condita* antiquiores, ſed *Trojanorum* in *Italiam* adventui coævas, numero *quinquaginta.* Sic enim alibi: ἐκ δὲ τῶν Τρωϊκῶν τὸ διασῶσαν δὴ νομιζόμενον. ἐξ ὧν καὶ γενεαί τινες ἔτι περιῆσαν εἰς ἐμέ, πεντήκοντα μάλιστα οἶκοι. L. I. p. 70. Γενεὰ hoc in loco *Dionyſii* tantundem valet quod *gens* apud *Romanos*, proles nempe ex eadem *ſtirpe* oriunda. Sic γενεὰν καταλιπεῖν, *prolem* poſt ſe relinquere. L. II. p. 115. 130. L. V. p. 280. Et γενεὰν ἔχειν. L. II. p. 93. *prolem* habere. Et alibi ſimpliciter γενεὰ pro *liberis.* L. VI. p. 391. L. VIII. p. 492. Hæ *gentes* in *familias* diſpeſcebantur quas οἴκους appellat *Dionyſius.* Sed quæ demum eſt *gens* illa *antiquiſſima* ad cujus gradus *Romanæ* Hiſtoriæ *Epochas* exigendas cenſet? Non alia, ut opinor, quam illa, quæ, ſcribente *Dionyſio*, rerum potiebatur. Nempe *Julia. Iülum* enim *ſtirpis* auctorem venditabat ipſe *Julius*, *Æneæ* ſcilicet, vel *filium*, ut plerique; vel *nepotem*, ut noſter mavult *Dionyſius.* Huic ἱεράν τινα ἐξουσίαν conceſſam teſtatur, τῷ τε ἀκινδύνῳ προὔχουσαν τῆς μοναρχικῆς, καὶ τῇ ῥᾳστώνῃ τοῦ βίου. ἣν ἔτι, inquit, καὶ εἰς ἐμὲ τὸ ἐξ αὐτοῦ γένος ἐκαρποῦτο. L. I. p. 56. Intelligit nempe *Pontificatum Maximum*, quem habuit *Julius*, &, poſt *Lepidi* mortem, etiam *Auguſtus*, *Julii* per adoptionem *filius*, in *gentem* proinde *Juliam* adſcitus, & *Julii* nomine etiam inſignitus. *Duas* ergo hic tenemus poſtremas *Dionyſii* memoria γενεὰς, genti *Juliæ* proprias. In eadem præterea *ſtirpe* erant (qua quidem à *Romulo* cenſebantur) VII *Regum* VII *Dionyſianæ* γενεαί. In eadem Regum *Albanorum* γενεαὶ quas XVII vidimus numeraſſe *Dionyſium.* Ab *Ænea* omnes, & *Venere Genetrice*, (cujus tam celebris

lebris memoria eſt in *Nummis* aliiſque *gentis Juliæ* monumentis. In eadem proinde *majores* etiam *Latini* Reges ex cujus filia *Lavinia* natum *Iülum* volunt à quo nomen gentis *Juliæ*. Ita continuam repererit in hac una *ſtirpe* ſeriem *Dionyſius* γενεῶν. Erat porro *gens* illa *Julia*, ut *antiquiſſima*, ita etiam ab origine *Patricia*. Honorum ergo omnium *jus* habebat, & *imaginum* quæ majores honoribus *curulibus* geſtis inſignes in *atriis* repræſentarent. Quæ quidem *imagines* in *gentis Juliæ funeribus* aderant, & *oratoribus* cognatione proximis *funebrium orationum* in defunctorum laudem argumenta ſuppeditabant. Hic ergo *longus* majorum *ordo* cujus meminit *Juvenalis*, qui quo *longior*, eo *gens* communibus illis orta majoribus *nobilior* habebatur. Docebant porro *ſtemmata* imaginum quem *patrem* habuerit qui ab *imagine* repræſentabatur. Hinc ergo diſcere potuit *Dionyſius*, quot fuerint in *gente Julia*, ab *Ænea* uſque, γενεαὶ. Et è rebus *geſtis honoribuſque* quo *Seculo* quiſque vixerit, & quos habuerit *coævos*. Quas quidem *res honoreſque* docebant non *publici* modo *Pontificum Maximorum Annales*, verumetiam *domeſtica* gentis monumenta, *Orationeſque*, quas dixi, gentis Juliæ *funebres*. Maxime vero ſi *jus* aliquod *ſingulare* fuerit gentis *Juliæ* ad *Pontificatum Maximum*, ut ſaltem, cæteris paribus, candidati *gentis Juliæ* aliarum gentium *candidatis* anteferrentur, quod videtur innuere *Dionyſius*. Eſt enim alioqui certum, non gentis *Juliæ* proprium, ſed cum aliis *Patriciis* gentibus communem olim fuiſſe *Pontificatum Maximum*; recentioribus vero Seculis, etiam gentibus *Plebejis* aditum fuiſſe ad illud omnium *ſupremum Sacerdotium*. Quod ſi *jus* aliquod fuerit in gente *Julia*, ut *frequentiores* ſaltem ex *illa* gente, quam ex aliis ad *Pontificatum Maximum* admitterentur candidati (quod ex illo *primo* gentis conditore *Iülo* incredibile non eſt, quem *Regni* loco *ſupremum* illud *Sacerdotium* accepiſſe putat *Dionyſius*) hinc ſaltem diſcimus, cur *frequentior* exſpectanda fuerit gentis *Juliæ* mentio in *Annalibus Publicis* quam *aliarum* gentium, propter *frequentiores* ex *illa* gente *Pontifices Maximos* quam ex alia quacunque gente. Eademque erit ratio de *aliis* Magiſtratibus *Publicis*, qui etiam ipſi *Archivorum Annaliumque Publicorum* jus habebant, *Quindecemvirorum* ſaltem atque *Cenſorum*, cum etiam *hos* a gente *Julia* geſtos ſæpe fuiſſe veriſimillimum ſit. Hinc ergo *ſupellex* fuerit ſatis copioſa ad *hujus* gentis *Traditiones* in poſterorum uſum conſervandas. Et quidem de *Cenſoriis commentariis* in uſum *privatarum* familiarum deſcriptis teſtis ipſe *Dionyſius* eſt. Sic enim habet : ἃ διαδέχεται παῖς παρὰ πατρὸς, καὶ περὶ πολλοῦ ποιεῖται τοῖς μεθ᾽ ἑαυτὸν ἐσομένοις, ὥσπερ ἱερὰ πατρῷα, παραδιδόναι. Πολλοὶ δ᾽ εἰσὶν (inquit) ἀπὸ τῶν τιμητικῶν οἴκων ἄνδρες ἐπιφανεῖς οἱ διαφυλάττοντες αὐτά. L. I. p. 59. Nihil eſt cur dubitemus quin & *aliorum* Magiſtratuum *Archiva* à ſua *familia* geſtorum in uſum *poſterorum* deſcripta habuerit gens *Julia*. Accedebant præterea *funebres* gentis *Juliæ* Orationes ἱερῶν πατρῴων maxime propriæ, quæ *Hiſtoriis* etiam *Publicis* argumenta ſuppeditabant, ut docent *Livius* atque *Cicero*. His tam luculentis inſtructus gentis *monumentis* facile potuit *Dionyſius* ſtirpis *Juliæ* gradus non à XXIV. tantummodo γενεῶν, verumetiam à *gentis*, quæ ferebatur, *origine* deducere.

7. *Diu* poſt editam à ſe *Hiſtoriam*, non videtur ſuperſtes fuiſſe *Dionyſius*.

Hucuſque ergo *adhuc* in vivis erat *Dionyſius*. Poſtea etiam *aliquantiſper* ſuperfuiſſe diſcimus è *Photio*. Hos enim *Hiſtoriarum* Libros *viginti* in *Synopſin* illum redegiſſe teſtatur, quæ *quinque* fuerit ipſa Librorum. Sic ille *Cod.* LXXXIV. Id certe *poſtea* quam aliquandiu editæ placuiſſent, & *prolixior* illa forma aliquibus diſplicuiſſet. *Quamdiu* autem *poſtea* ſuperfuerit, è paucis, quæ poſtea occurrunt, de *Dionyſio*, monumentis ſtatuere difficillimum eſt. Eo tamen potius propendeo, ut *diu* poſtea ſuperſtes *non* fuerit. Eo retulerim, quod Operibus ejuſdem *Criticis Hiſtoriæ* nuſpiam meminerit à ſe conſcriptæ. Operis nempe palmarii, cum tamen à ſe in arte *Critica* & *Sophiſtica* edita ſæpe memorarit, imo de præſtantiſſimis ſui Seculi *Hiſtoricis*. Ne quidem illud ſaltem monet, ſe in *animo* habere, ut poſt tot *Hiſtoricorum veterum* errores à ſe obſervatos, Hiſtoriam *ipſe* conderet, periculum facturus ecquid ipſe poſſet accuratius. *Novum* tamen illius illud *non* fuiſſe conſilium, ſed ab eo uſque tempore conceptum, quo ipſe veniſſet in *Italiam*, profligato *Bello Civili* in *Præfatione* ipſe docet. Ab anno ſcilicet, ſui calculi, XXII. Facilis inde ſuſpicio eſt, *Hiſtoriam* tamdiu à ſe meditatam, *poſtremo* tamen loco à ſe fuiſſe lucubratam. *Strabo* certe *Dionyſium Halicarnaſſeum* συγγραφέα *ſuæ ætatis* Scriptoribus accenſet. Hoc enim vult phraſi illa, καθ᾽ ἡμᾶς. L. XIV. ut mox oſtendemus, *ſua* quidem *ætate* vixiſſe *Dionyſium*; non tamen forte amplius fuiſſe, cum ſcriberet illa *Strabo*. Aliter certe intelligi non poſſunt verba *Strabonis* de majore *Juba*: καθ᾽ ἡμᾶς δὲ Ἰόβας ὁ πατὴρ τοῦ νεωστὶ τελευτήσαντος Ἰόβα. L. XVII. p. 829. Nam ſub *Julio* perierat ille *Juba* pater, quem tamen *ſua* monet *ætate* fuiſſe *Strabo*. Hic ergo καθ᾽ ἡμᾶς fuiſſe dicitur, qui jam *olim* fuiſſet *exſtinctus*, infantiam, ut videtur, vix egreſſo *Strabone*. Hæc *Strabo*, Imperante *Tiberio*. L. III. p. 156. L. VI. p. 288. L. XIII. p. 627. Nec tamen Imperio illo admodum affecto. Sunt quidem, in illo Opere elaboratiſſimo, *multæ*, diverſorumque annorum, *notæ*, quas impræſentiarum excutere ſigillatim non vacat. Nec incredibile eſt *multorum anorum* fuiſſe tanti Operis molem. Eſt tamen locus qui *annum* ipſum deſignat, quo in *illa* ſaltem Operis *parte* verſabatur. De *Rhætis* loquitur, & *Noricis* & *Tauriſcis* in *Italiam* graſſantibus: Πάντας δ᾽ ἔπαυσε τῶν ἀνέδην καταδρομῶν Τιβέριος καὶ ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ Δροῦσος θερείᾳ μιᾷ. ὥστ᾽ ἤδη τρίτον καὶ τριακοστὸν ἔτος ἐστὶν, ἐξ οὗ καθ᾽ ἡσυχίαν ὄντες, ἀπευτακτοῦσι τοὺς φόρους. *Strab.* L. IV. p. 206. Annus erat quo, *Dione* teſte, rem geſſerunt in illos ipſos hoſtes communibus auſpiciis *Tiberius* cum fratre *Druſo*. Epochæ nimirum *Varronianæ* 739. A quo XXXIII. erat ejuſdem *Epochæ* 772. *Tiberii* nempe ab *Auguſti* morte V. ab anno autem, quo *Hiſtoriam* edidit *Dionyſius*, XXV. Is ipſe ſcilicet quo periit *Germanicus*. Hujus etiamnum ſuperſtitis meminerat L. VI. fine *Strabo*, & Belli etiam *Parthici* L. I. p. 10. quæ cauſa cur in *Orientem* mitteretur *Germanicus*. Huic ſi Argumento fidendum ſit, jam multis *antea* annis deceſſerit *Dionyſius*, cum ne quidem *mortis* illius, ut *nuperæ*, mentionem faciat, qui tamen illi mos eſt in illis qui memoria *recenti* deceſſiſſent. Idem autem *Tiberii* ipſius eadem forma meminit, τοῦ καθ᾽ ἡμᾶς ἡγεμόνος. L. XIII. p. 627. Libro enim, qui præceſſerat, XII. *Strabo* ultra XI. *Tiberii* annum progreſſus non fuerat. Tum enim *Cyzicenam* Urbem diſertis verbis liberam fuiſſe teſtatur. Ἐστιν, inquit, ἐλευθέρα μέχρι νῦν. L. XII. p. 576. Quam tamen *libertatem* anno *Varroniano* 778. perdidit, teſte *Tacito*. Annal. IV. c. 36. Potuit ergo etiamnum in *vivis* fuiſſe *Dionyſius*. Idque unum adeo *hac* potuit *forma* docere *Strabo*, ejuſdem cum *ſe ætatis* fuiſſe noſtrum, quod erat ſane veriſſimum. Nec enim *ætatis anno* multo invicem diſcrepabant hi Scriptores ætatis ſuæ celeberrimi. *Priori* ergo *Argumento* potius fidendum arbitror.

8. Anno *Varroniano* 725. *Olymp.* 187 $\frac{3}{4}$. *Romam* venit *Dionyſius*.

Fine ergo *Dionyſii* ita, qua licet, explicato; Age jam *initium* ejuſdem ſimiliter exploremus. Ait ſe ante annum XXII. in *Italiam* appuliſſe. Inde *Romæ* verſatum, *Latinæ* linguæ gentiſque *Romanæ* Antiquitatibus explorandis operam navaſſe. Is annus fuerit *Varronianus* 725. ſi quidem ad *Conſulatum* (ante *Conſulatum*, quo *Hiſtoriam* edidit, XXII.) calculus exigatur. Sed alias addidit ejuſdem anni *notas* præterea *duas*. Ait fuiſſe ἅμα τῇ

καταλυ-

καταλυθῆναι τὸν ἐμφύλιον πόλεμον ὑπὸ τοῦ Σεβαστοῦ Καίσαρος. L. I. p. 6. Hæc nota convenit potius anno *Varroniano* 724. ſi quidem a *recepta Alexandria*, quæ hujus anni *menſe* contigit *Sextili*, ut nos docet *Senatuſconſultum*, quo *menſis* nomen in nomen migravit *Auguſti*, apud *Macrob.* Saturnal. I. 12. Hoc nempe, inter alia, nomine *receptæ* in eo *Alexandriæ*. Sed aliam etiam addidit notam, ἑβδόμης καὶ ὀγδοηκοστῆς καὶ ἑκατοστῆς Ὀλυμπιάδος μεσούσης. Sed vero *medius* annorum *quatuor* Olympiadicorum annus *unus Olympiadicus* eſſe non poteſt. Quod ſi accurate partiri velimus, in anni *Olympiadici* ſecundi *fine*, tertii autem *initio*, *Olympias* ſaltem *media* ſtatuenda eſt. *Tertio* ergo *Olympiadis* anno quærendus erit annus, de quo loquitur *Dionyſius*, *Romanus*. Et quidem *ea* anni Olympiadici *parte* qua annorum Romanorum *exordia* cenſet *Dionyſius*. Ea autem erat anni *Olympiadici* ſemper *deſinentis*. In eam enim *anni Olympiadici* partem conveniebant tam *veteris* anni *Romani* exordia a *Palilibus*, vel ab *initio* anni *Cyclici*; quam etiam novi *Julianique* à menſe *Januario*. Sic ergo *Olymp.* 187¾. *Romam* venerit *Dionyſius*, qui annus erat *Varronianus* 725. Idque recte ſe habere exinde firmatur, quod is annus fuerit (ante annum quo ſcribebat) XXII. Exinde etiam, quod hoc anno *triumpharit Auguſtus*; quod hoc etiam anno templum *Jani* Senatuſconſulto clauſum fuerit. Hoc certe *Auguſto* gratiſſimum teſtatur fuiſſe *Dio*, ὡς καὶ πάντων σφίσι τῶν πολέμων πεπαυμένων αὐτοῖς. L. LI. De hoc ergo *Belli fine* Dionyſius omnino intelligendus eſt. *Superiori* enim anno, etiam recepta *Alexandria*, in *Oriente* tamen *hyemavit Auguſtus*. Poſt *hyemem mediam* rediit in *Italiam*. Sic tamen, ut rurſus in *Orientem* fuerit reverſus. Hujus anni denique *Æſtate Romam* reverſus *triumphavit*. Hinc quoque intelligimus, *hoc* demum *anno* verum *Bellorum Civilium* fuiſſe *finem*, quo tutum fuerit *Dionyſio Romam* venire. Tum certe *Juveni*, vel ſaltem *Adoleſcentiam* adepto. Hoc autem *ſpatio* XXII. quos *Romæ* egit, annorum *Critica* ſcripſit, ni fallor, omnia. Nihil ergo video, quo minus *Cn.* ille *Pompejus*, cujus meminit tanquam ſibi amiciſſimi, idem fuerit cum eo quem anno *Varroniano* 723. menſe *Octobris* Conſulem ſuffectum agnoſcit Tabula *Capuana*; nec quo minus alius *Dionyſii* Patronus *Q. Ælius Tubero* is idem eſſe potuerit, qui *Conſul* fuit anno *Varroniano* 743. *quarto* nimirum antea anno quam *Hiſtoriam* ederet. Hoc tamen obiter.

9. *Inter annum Varronianum 676. & 700. natus eſt Dionyſius.*

Cæterum, ut *initium Dionyſii* exploremus, antiquiſſima quærenda ſunt eorum quæ *ſua ætate* contigiſſe ipſe teſtatur *Dionyſius*. Huc ergo refert quæ a *Julii Cæſaris exordio* geſta ſunt. Exemplum primi Dictatoris *T. Largii* narrat, qui mox creatus *Sp. Caſſium* Magiſtrum Equitum nominavit. Additque eo exemplo ad *ſuam* uſque *ætatem* ſine *Magiſtris Equitum* nunquam fuiſſe *Dictatores*. Τοῦτο τὸ ἔθος ἕως τῆς κατ᾽ ἐμὲ γενεᾶς ἐφυλάττετο ὑπὸ Ῥωμαίων καὶ οὐδεὶς εἰς τόδε χρόνου δικτάτωρ αἱρεθεὶς, χωρὶς ἱππάρχου τὴν ἀρχὴν διετέλεσε. L. V. p. 324. Intelligit nempe *primam Julii Cæſaris Dictaturam* anno *Varroniano* 705. quæ paucorum erat tantummodo *dierum*, in eo tamen *ſingularis exempli*, quod collegam nullum *Magiſtrum Equitum* in eo Magiſtratu adſciviſſet. Hæc anni *fine*. Etiam aliud exemplum eodem anno habemus *ineunte*. Is idem *Cæſar* violatos à *Pompejanis Tribunos Plebis M. Antonium* & *Q. Caſſium* in ſuum patrocinium recepit, & læſam jurisjurandi à majoribus ſuſcepti fidem pro Belli cauſa præferebat, ἐπὶ τῆς ἐμῆς ἡλικίας, inquit *Dionyſius*. L. VIII. p. 531. Idem præterea *Dionyſius Craſſi* in *Parthos* infelicem Expeditionem *ſua* ſtatuit *ætate*; κατὰ τὴν ἐμὴν, inquit, ἡλικίαν. L. II. p. 80. Proinde anno *Varroniano* 700. quo periit *Craſſus*, jam editus fuerat in lucem. Ut proinde, cum *Romam* appelleret, annum egerit, ad minimum, XXV. cum vero Opus ederet *Hiſtoricum*, ad minimum, XLVII. Hoc autem anno *Varroniano* 700. *natum* eſſe nihil vincit. Γενεὰν autem & ἡλικίαν ſuam à *Natalibus* uſque ſuis ſupputare, nihil eſt cur dubitemus. *Patrum* itaque *ætatem* ſimiliter illum cenſere veriſimillimum eſt, à *nato patre*, & tamen *ante* ſuum utique *Natalem*. Huic Epochæ tribuit *reſtauratum*, poſt *Capitolii* veteris incendium, *Capitolium*. *Scipione* & *Norbano* COSS. *vetus Capitolium* arſiſſe teſtatur *Tacitus*. Anno nempe *Varroniano* 671. Sed *Templi novi* inſtaurationem *memoria patrum* ponit *Dionyſius*. Sic enim habet: ἐπὶ γὰρ τοῖς αὐτοῖς θεμελίοις ὁ μετὰ τὴν ἐμπρησιν οἰκοδομηθεὶς κατὰ τοὺς πατέρας ἡμῶν, εὑρέθη. L. IV. p. 248. Ad vocem enim οἰκοδομηθεὶς verba illa referenda eſſe manifeſtum eſt. Ea autem *reſtauratio* multis annis incendio recentior erat. *Annum* ipſum docuit *Plutarchus* in *Poplicola*. Τὸν δεύτερον (inquit) ἀνέστησε μὲν Σύλλας, ἐπεγράφη δὲ τῇ καθιερώσει Κάτουλος, Σύλλα προαποθανόντος. *Conſul* erat ipſe ille *Catulus* ipſo illo anno quo *Sulla* defunctus eſt, U. C. *Varroniano* 676. à quo *Templi Capitolini novi Dedicatio*, Sulla *antea* exſtincto, peracta eſt. Muneris enim *Conſularis* fuiſſe *Dedicationes*, è multis conſtat Dedicationum *exemplis*, & è *Jure* etiam *Pontificio* docet *Livius*. IX. 46. Nec aliunde quam à *Dedicationibus* procedebant Epochæ *Templorum*, pro more apud Veteres receptiſſimo. Ita, ne longius abeamus, hoc ipſum *Templum Capitolinum* antiquiſſimum *exorſus* fuerat *Tarquinius Superbus*. Ejuſdem tamen Templi *Epocham* ab *Horatii* dedicatoris *Conſulatu* arceſſit *Plinius*. Medio ergo anno aliquo inter annum *Varronianum* 676. & 700. *natus* fuerit oportet noſter *Dionyſius*. Nec enim alios quam *Conſules* Templorum *Dedicatores* fuiſſe conſentaneum eſt, cum *Tribunatus Plebeji* Poteſtatem *nuper* fregiſſet *Sulla*, & *Patriciis* jura Patriciatus *vetera* reddidiſſet.

10. *Syllæ tempora tam Avi, quam Patris, quam etiam ſuæ ætati videtur tribuere Dionyſius.*

Hucuſque *conſtat* ſibi *Dionyſius*, ne ſit proinde cur de ejus *fide* dubitemus. In *Syllæ* initio deſignando admodum varius eſt. Veterum *Romanorum* æquitatem obſervavit in cauſa *Spurii Caſſii* de Tyrannide affectata cæſi, quod *Caſſii* liberi hoc *Patris* facinus impune tulerint. Aliter factum *ætate ſua* queritur. Verba ſunt: Ἐξ ἐκείνου τὸ ἔθος τοῦτο Ῥωμαίοις ἐπιχώριον ἕως τῆς ΚΑΘ᾽ ΗΜΑΣ διατηρούμενον ἡλικίας. L. VIII. p. 525. Mox in eandem ſententiam addit: καταλῦσαι τὸ ἔθος τοῦτο ἐπιβαλόμενοι ΚΑΤΑ τοὺς ΗΜΕΤΕΡΟΥΣ ΧΡΟΝΟΥΣ, περὶ τὴν συντέλειαν τοῦ Μαρσικοῦ τε καὶ ἐμφυλίου πολέμου, καὶ τοὺς παῖδας τῶν ἐπικηρυχθέντων (legendum ἀποκηρυχθέντων) ἐπὶ Σύλλα πατέρων, ἀφελόμενοι τὸ μετεῖναι τὰς πατρίους ἀρχὰς καὶ βουλῆς μετέχειν, καθ᾽ ὃν ἐδυνάστευον αὐτοὶ χρόνον, ἐπίφθονόν τε ἀνθρώποις, καὶ νεμεσητὸν θεοῖς ἔργον ἔδοξαν ἀποδείξασθαι. Belli *Marſici*, & *Civilis* cum *Marianis*, finis in annum convenit *Varronianum* 672. Tum Legem tulit *Sylla* jam *Dictator*, ne proſcriptorum filii ad *honores* Patriciarum gentium & Senatoriarum ambiendos condidati admitterentur. Quam Legem *bis*, ut vidimus, *ſuo Sæculo* aſſerit *Dionyſius*. Si quidem *recte*, ſic anno *Varroniano* 672. recentior eſſe non potuit *Dionyſii* natalis, ut annum proinde (cum *Hiſtoriam* ederet anno *Varroniano* 747.) egerit, ad minimum LXXV. Non equidem, ſi alia conveniſſent, incommode. Sed annum *Varronianum* 676. ad *parentum* memoriam vidimus eundem retuliſſe *Dionyſium*. Similiter & *Dictaturam Syllæ* ἐπὶ τῆς κατὰ τοὺς ΠΑΤΕΡΑΣ ἡμῶν ΗΛΙΚΙΑΣ fuiſſe refert. L. V. p. 325. Idem tamen *Dionyſius* paulo antea *civiliorem Dictaturam*, quæ nullo unquam ſævitiæ nomine male audierit, ad *tertiam* ante ſe *ætatem* pertigiſſe monet. ἄχρι τῆς ΤΡΙΤΗΣ πρὸ ἡμῶν ΓΕΝΕΑΣ. p. 325. *Tertia* autem *ætas* illa *Patrum* eſſe non potuit, ſed *Avorum*. Sic triplici γενεᾷ accenſita fuerint eadem illa tempora *Syllana*: tam *ſuæ*, nimirum ipſius *Dionyſii*, quam *Patrum*, quam etiam *Avorum*. Quæ certe omnia *vera* eſſe non poſſunt, cum à *ſuo* cujuſque *Natali* γενεὰς arceſſit *Dionyſius*.

nyſiu. Ita γενεὰ *Avorum* ad natum uſque *Dionyſii* patrem pertigerit, *Patris* autem uſque ad *natalem* ipſius *Dionyſii*, cujus γενεὰ ab illo ipſo *Natali*, pro hujus Chronologiæ, quæ à γενεαῖς æſtimatur, norma cenſenda eſt. Inde conſtabit ad *partes* trium ætatum *concurrentes*, quibus Avo Patrique coævus *ipſe* fuerit, ne quidem referri potuiſſe hæc adeo invicem *diverſa* teſtimonia *Dionyſii*. Fieri quidem potuit ut paulo ante *Syllam* alius fuerit *Dictator*, clementium æquorumque Dictatorum *ultimus*, quem γενεᾷ ante ſe τρίτῃ aſſignaverit *Dionyſius*. Id ſi verum, paulo *antea* natus fuerit *Dionyſii* pater *Alexander*, ut *Avi* γενεᾷ imputari poſſit *nuperus* ille recentique tum memoria *Dictator*. Sic anno U. C. *Varroniano* 700. (quo annum ætatis XXVIII *multo* ſuperare non potuit *Dionyſii pater*) proinde ne quidem *multo* major ipſe potuit eſſe *Dionyſius*. Sed vero ante *Syllam* Dictatorem alium neminem, annorum CXX ſpatio, agnoſcunt *Vellejus* & *Plutarchus*. Nec adeo quenquam qui *Avo* Dionyſii *coævus* eſſe potuerit, ſi quidem *Sylla Dictatore* natus fuerit *Pater* ejuſdem *Dionyſii*. Itaque aliunde quærendus erit, ſiquis fortaſſe reperiri poſſit, par huic nodo & idoneus cuneus.

11. Pater *Dionyſii Alexander*, ſi *Sylla* Dictaturam tenente *natus* fuerit, efficere potuit ut *duæ*, ante *Dionyſium*, ætates in *Sylla* Dictaturam convenire potuerint.

Quid ſi dicamus, *unum annum* nullum à *Dionyſio* deſignari per *Syllæ Dictaturam*; ſed *ſpatium* illud *univerſum* quo illo fuerit in Magiſtratu *Sylla*? Ita potuerit, *Sylla Dictatore* naſci *Dionyſii* pater *Alexander*, ſed *Dictaturæ* (quæ data fuerat *Perpetua*) tempore affecto, & ad *exitum* fortaſſe vergente. Sic demum fiet ut *exordium* Dictaturæ in *Avi* γενεὰν conveniat, *ſævitia* autem in γενεὰν *Alexandri* patris. Et *mitis* adeo *Dictatura* ad τρίτην Avi γενεὰν porrigetur, non quod *Avus* Dionyſii priorem aliquem *Sylla* Dictatorem viderit priſca illa Veterum manſuetudine inſignem; ſed quod *Syllæ* ipſius *Dictaturam* ineuntis *exordia* nulla adhuc feritatis infamia laboraverint, quæ quidem *feritas* ab eo uſque tempore cœperit quo editus eſt in lucem *Dionyſii* pater *Alexander*. Ita, *Sylla* Dictaturam tenente, *natus* fuerit *Alexander* inter annum U. C. *Varronianum* 672. & 675. quo Dictaturam *Sylla* depoſuiſſe dicitur, ſi tamen vere *eouſque* deponendi conſilium proceſſerit. Paucis enim, ante *mortem*, diebus *cædes* ab eo decretas editaſque narrat *Plutarchus*, quæ nondum amandatos *lictores* & *ſatellites*, ni fallor, arguunt. Ægri autem *Syllæ* mitem aliquem *annum* reperiemus, quo naſci potuerit *Alexander*, dum *ipſe* rerum potiretur. *Sævitia* autem, quæ *Dictaturam* præceſſit, non erat *Dictaturæ* fortaſſis imputanda. *Dictaturæ* autem *initio* natus eſſe non potuit *Alexander*, ſi *Dictaturam* ipſam recte ad *tertiam* à ſe γενεὰν retulerit *Dionyſius*. Imo *Dictaturæ ſævæ* ſpecimina *aliqua* natalem *Alexandri* oportet *antevertiſſe*, ut enormis illa & à *majorum* exemplis aliena *Dictatura* ad *tertiam* ſpectaret *ætatem* ante natum *Dionyſium*. Sic ergo conſtitutus *Alexandri* Natalis idem efficiet ne anno *Varroniano*, quem dixi, 700 *multo* antiquior eſſe potuerit noſtri quoque Natalis *Dionyſii*. Sic ergo conciliabuntur invicem, quod ætates ambæ tam *Avi* quam *Patris* in tempora inciderint *Dictaturæ Syllanæ*.

12. *Dionyſius* ipſe, æde *Capitolina reſtaurata* junior, ſub *Sylla* naſci non potuit.

Supereſt quærendum porro quâ demum ratione fieri potuerit ut *Tyrannidis* ejuſdem acta *ſuis*, qui multis à *Syllæ morte* annis *natus* eſt, temporibus attribuerit *Dionyſius*. Id quidem facile eſſet, ſi de *fine* Legis de *Proſcriptorum liberis*, ne ad *Avitos* familiæ ſuæ honores Candidati admitterentur, intellexiſſet. *Legem* enim illam à *Cæſare* revocatam anno *Varroniano* 705. docet *Dio* XLI. Ipſa proinde *Dionyſii* γενεᾷ, ut γενεὰς invicem, pro mente *Dionyſii*, internoſcendas oſtendimus. Sed Legis *initium* potius quam *finem*, aliis, quas dedit, notis deſignavit *Dionyſius*, Belli nimirum *Marſici Civiliſque* fine. Et *Civilis* utique, non alterius quam *Syllani*, quod *exitum* communem habuit cum *Marſico*. Hanc autem Epocham *ætati ſuæ* attribuere ne quidem potuiſſe *Dionyſium* oſtendimus, qui *Templi Capitolini* reſtaurationem κατὰ τοὺς πατέρας agnoſcit, quæ tamen Epocha *Bello* illo utroque, tam *Marſico*, quam etiam *Civili*, recentior erat. Sed χρόνοι forſitan ἡμέτεροι aliud valent quam vel γενεὰ vel ἡλικία. Imo plures uno χρόνους complectitur forma vocis *Pluralis*. Antiquioribus enim χρόνοις opponuntur χρόνοι quos ipſe vocat ἡμετέρους. Sic ſpatium illud omne complectentur quo *Traditiones* majorum *Orales* majorum Poſterorumque *vivo* commercio deduci poſſunt. Ut nempe, viceverſa, *veterum* χρόνοι illi cenſendi ſint, quorum memoria *ſine* Libris ad *Poſteros* emanare non poſſit. Ita *tres* ad minimum γενεὰς ambitu ſuo concludet Phraſis illa *Dionyſii*, *Avorum* ſcilicet, *Patrum* atque *Filiorum*, quorum *converſatio* frequentior eſt. Ne dicam *alios* majorum gradus *antiquiores*, qui ad remotiores *poſteros* ſæpe pertingunt. Nobis enim (qui id unum agimus ut ſaltem *conſtet* ſibi *Dionyſius*) abunde ſufficit ſpatium τρίτης γενεᾶς, quod ſane eſt in vita humana frequentiſſimum.

13. Ἡλικίας alia apud *Dionyſium* ſignificatio, quæ *tres* complectebatur *minoris formæ* ἡλικίας.

Sufficeret profecto ſi nota *alia* nulla eſſet ejuſdem temporis in *Dionyſio*, quæ hanc non pateretur Interpretationem. Ait autem hanc *Syllæ* in proſcriptorum *liberos* ſævitiam *ſua* fuiſſe ἡλικίᾳ. Imo *contrariam* huic ſævitiæ manſuetudinem à *Spurii Caſſii* ætate ad *ſuam* uſque pertigiſſe: ἕως τῆς καθ' ἡμᾶς ἡλικίας. Quaſi nimirum tum *primum* cœperit mos ille inhumanus, quo *Poſteri* majorum peccata luebant. Ita certe innuit *Legem* illam, de proſcriptorum liberis, *Corneliam*, ſua illa latam fuiſſe ἡλικίᾳ. Tantundem autem apud illum valet γενεὰ quod ἡλικία, ut jam ſupra vidimus. *Opponitur* etiam, apud eundem, forma καθ' ἡμᾶς, illi quam appellat κατὰ τοὺς πατέρας ἡμῶν. *Alia* itaque fuerit oportet ἡλικία illa *ſua* ab ἡλικίᾳ πατέρων. Et tamen verbis pariter diſertis quod hic *ætati ſuæ* tribuit, ſupra illum *Parentum ætati* tribuiſſe, nec *uno* in *loco* vidimus. *Ambo* certe *vera* eſſe non poſſunt. Supereſt ergo ut teſtimonium *alterum* pro alterius *norma* habeamus. Id ſi concedamus, facile intelligemus, *normam* inde potius deſumendam, quod *frequentius* aſſeritur, & *conſentientius*. Quid ſi *trium ætatum* ſpatium *vivo* commercio ſibi connexarum, pro una habeat ἡλικίᾳ, qua quidem *defunctorum* ἡλικίᾳ opponitur, ipſi quoque ſimiliter ubique *triplici*? Sic fiet ut *tres* minoris formæ ἡλικίας *unica* tamen complectatur majoris modi ἡλικία. Eritque unius ejuſdemque vocis *duplex* tantummodo *ſignificatio*, quarum altera tanto altera laxior ſit, ut *triplici* proportione ea *major* ſit. Et quidem utriuſque ſignificationis è *Dionyſio* exempla dedimus. Hoc enim ipſo in loco *Legem*, de qua agit, *Corneliam* ſuæ ἡλικίας fuiſſe cenſet, quæ tamen τρίτης fuerit ante ſe ἡλικίας. Et tamen alibi quæ *ſuæ* erant γενεὰς (quæ *Patrum Avorumque* γενεαῖς opponitur) *ſuæ* viciſſim cenſet ἡλικίας, γενεὰς *eundem* modum ſtatuens, qui fuerit etiam *contractioris* ἡλικίας. Ita conſtabit ſibi *Dionyſius* in numero γενεῶν ab ætate *Syllæ*. Et quidem ita conſtabit, ut nihilominus *natalis Alexandri* ſub *Sylla* ſtatuendus ſit.

14. Res *Romanæ Dionyſio* ipſi exploratæ XXII. annorum ſpatio quo *Romæ* aderat.

Cæterum res *Romanæ*, quas *ſua* memoria geſtas memorat, prædicto *viginti duorumque annorum* ſpatio, quibus *Romæ* verſabatur *Dionyſius*, omnino ſtatuendæ ſunt. Harum enim *tantummodo* teſtis idoneus ipſe eſſe potuit. *Suffragiorum* in *Comitiis Centuriatis* morem *ſua* tempeſtate mutatum eſſe ſcribit, & quidem in *favorem Plebis*. Ἐν τοῖς καθ' ἡμᾶς (inquit) κεκίνηται χρόνοις, καὶ μεταβέβληται εἰς τὸ δημοτικώτερον. L. IV. p. 216. Nempe οὐ τῶν λόχων

καταλυ-

κατακλυσθέντων, ἀλλὰ τὸ κρείσσως αὐτῶν ἔκ ἔτι τὴν ἀρχαίαν ἀκρίβειαν φυλαττέσης, ὡς ἔγνων ταῖς ἀρχαιρεσίαις αὐτῶν πολλάκις παρών. *Aderat* ipſe *Romæ* cum hæc fieret innovatio. *Eadem*, ni fallor, illa de qua verba illa *Suetonii* intelligenda ſunt: *Comitiorum priſtinum jus reduxit.* Auguſt. c. 40. Eademque de qua in *Julio* ita: *Comitia cum Populo partitus eſt.* c. 41. Quæ tamen *Julii* Lex ita in deſuetudinem abierit, ut denuo ab *Auguſto* fuerit inſtauranda, cum adeſſet *Dionyſius*. Hæc enim *partitio* cum *Populo* recte εἰς τὸ δημοτικώτερον facta cenſetur. Hæc anno *Varroniano* 727. *Dio* L. LIII. quo & *Auguſti* nomen accepit, & VII geſſit *Conſulatum*, quo *Dionyſium Romæ* fuiſſe, etiam ipſo teſte, probavimus. *Eundem*, ni fallor, intelligit *annum*, cum de *Sacris* agit à *Conſule* peragendis cum *Comitia Centuriata* haberentur, quorum nonnulla ad *ſua* etiamnum *tempora* pertigiſſe refert. Καὶ μέχρι τῦ καθ' ἡμᾶς χρόνε τινὰ ἐξ αὐτῶν ἔτι γίνεται. L. VII. p. 447. Hic numero *ſingulari* uſus eſt in eodem tempore quod antea *Plurali* potius deſignandum arbitrabatur. Hinc obiter intelligimus non *perpetuum* illi *Pluralis* formæ fuiſſe uſum qui *plures* una γενεὰς complectabatur, de quo modo diximus. Nec tamen eſt quod in eo miremur uſum χρόνων adeo *diſſimilem*, qui *diſſimiliorem* vocis ἡλικίας uſum ex ipſius teſtimoniis adeo diſertis oſtendimus.

P. 4. V. 30. Συγγραφέων τινὲς ἐτόλμησαν] Haud ſcio an hîc notet *Hieronymum Cardianum*, & *Timæum Siculum*, [aliosque forſan Hiſtoricos infra memoratos] qui multa in Pyrrhi Epirotæ [aliorumque regum imperii Romani oſorum] gratiam parum vere ſcripſerunt. *Sylb.*

P. 3. v. 24. Η δὲ Ρωμαίων πόλις ἁπάσης μὲν ἄρχει γῆς, ὅση μὴ ἀνέμβατός ἐστιν, ἀλλ' ὑπ' ἀνθρώπων κατοικεῖται.] Eleganter τὴν οἰκουμένην περιφράζει. Nam hoc vult, totam οἰκουμένην Romanis parere. Quod, obſecro te, quam oratorie dictum! nam falſiſſimum eſt totam οἰκουμένην Romano imperio fuiſſe unquam ſubjectam, nedum *Dionyſii* ætate: quo quidem tempore conſtat Romanos vix ultra Euphratem perveniſſe. Mira ergo in hoc *Dionyſii* dicto ὑπερβολή. Ego vero in hiſtorico, cujus oratio debet eſſe ἀπλυστάτη, hanc ποιητικὴν ἀπόφασιν, (ſic enim libet appellare) vix putem ferendam. Ejuſmodi eſt quod ſequitur, imperii Romanorum terminos eſſe ἀνατολὴν καὶ δύσιν. quod aliter verum eſſe nequit, quam ſi, ut fecere caſci illi homines, Phaſin ſtatuas ἀνατολῆς πέρας. quod *Dionyſii* ætate nemo non imperitiſſimus harum rerum feciſſet. Paris ἀκριβείας eſt etiam illud paullo poſt, nullam omnino eſſe gentem quæ de principatu cum Romanis contendat, aut iis parere recuſet. Quis enim neſcit Parthos tunc temporis, etſi multis cladibus attritos, imperium tamen retinuiſſe, nec Romanis paruiſſe? niſi fortaſſe, quod pacis obſides Romanis dederunt, & reges ab Auguſto aliquando petierunt, ideo Romanis parere dici potuerunt. Quanto circumſpectius *Dionyſii* æqualis *Strabo*, καὶ νῦν, inquit, loquens de Parthis, ἐπάρχουσι τοσαύτης γῆς, καὶ τοσέτων ἐθνῶν, ὥστε ἀντίπαλοι τῶν Ρωμαίων τρόπον τινὰ γεγόνασι κατὰ μέγεθος τῆς ἀρχῆς. Eleganter etiam & vere *Dionyſius poëta* de Parthis,

Αλλ' ἔμπης κατὰ δῆριν ἀμαιμακέτες περ ἐόντας,
Αὐσονίε βασιλῆος ἐπιτρηνύνει ἀκωκή.

Vide *Strabonem* libro ſexto ſub finem. *Caſaub.*

V. 43. Επιδείξαντο] Cum *Stephano* ἀπεδείξαντο ſcribendum cenſeo, quo modo in *Cod. Vat.* p. 2. v. 30.

P. 5. v. 22. Εν τῇ περὶ τῶν Επιγόνων πραγμ.] Qui Alexandro proxime ſucceſſerunt non in toto imperio, ſed in parte unicuique aſſignata, dicti erant διάδοχοι, eorumque liberi ἐπίγονοι. Similiter filii Ducum qui ad Thebarum portas occiſi ſunt ἐπίγονοι nominati erant; de quibus ſcripta eſt à *Sophocle* Tragœdia Επίγονοι dicta, ut ante ab *Æſchylo* Επτὰ ἐπὶ Θήβαις. Unde perſpicuum quod vox ἐπίγονοι in hoc *Dionyſii* loco (uti obſervavit *Cl. Pearſonus* in Diſſ. I. *De Succeſſione primorum Romæ Epiſcoporum*, c. IX. p. 70.) proprie *filios ſucceſſorum* ſignificet, non *Succeſſores* ut *Scaliger* exiſtimavit, neque *Poſteros* ut *Voſſius*, quos voce ἀπόγονοι deſignari conſtat ex *Joſepho*, Antiquitatum l. x. c. 17. Ulterius conſtat hîc intelligendos eſſe ἐπιγόνες Alexandri, non ἐπιγόνες τῶν ἐπὶ Θήβαις, ut ſomniavit *Portus*, ex eo quod *Hieronymum* iſto opere res Romanas curſim attigiſſe teſtatur *Dionyſius*. Quid vero (ut ait *Voſſius* de *Hiſtor. Gr.* l. I. c. II.) res Romanæ ad priores ἐπιγόνες, quorum ætate Roma nondum erat?

V. 27. Αντιγόνε] Antigonus, (niſi forſan *Antiochus* legendum, ut conjicit *Voſſius* de Hiſt. Gr. l. IV. c. 7.) ut *Italicæ Hiſtoriæ Scriptor*, laudatur à *Feſto* in Roma, & *Plutarcho* in Romulo. Sed quiſnam fuerit utrum *Caryſtius* ille cujus multi Scriptores meminere, an alius, incertum eſt. Præter *Voſſium* de Hiſt. Gr. videſis *Meurſii* notas in *Antigonum Caryſtium* de Mirabilibus.

V. *eod.* Σιληνῦ] Silenus hic eſt is quem teſtatur *M. Tullius* diligentiſſime res Hannibalis eſſe perſequutum: [ejuſque de his rebus Hiſtoriæ meminit *Livius* l. XXVI. c. 49. ubi de iiſdem ipſe agit.] Laudant Græci Scriptores & Σειλήνε ἱστορίας, & Sileni Chii μυθικά. *Caſaub.* Vide etiam *Voſſium* de Hiſt. Gr.

P. 7. v. 22. Ατθίδας] Ατθίδων vero quos auctores intelligat, incertum eſt. *Philochoro* Atthidis libros tribuit *Euſebius* in Chronico: & *Pherecydem Athenienſem* περὶ τῆς Αττικῆς Αρχαιολογίας edidiſſe libros decem, Αὐτόχθονας inſcriptos, auctor eſt *Suidas*. itidemque *Pauſanias* in Phocicis *Androtionis* Ατθίδα συγγραφὴν citat. ipſe vero *Dionyſius* infra *Phanodemi* Αττικὴν ἀρχαιολογίαν allegat. *Sylb.* Vide *Jonſium* de Scripr. Hiſt. Phil. l. II. c. 9.

V. 23. Εξ ἁπάσης ἰδέας μικτὸν] Forſan interpretandum, *mixtam ex quolibet genere orationis, tum forenſi tum philoſophico*: quo modo vertendum eſſe monuit *Stephanus* [in *Op. Var.* ad *Dionyſ.* p. 41. & 42.] qui ἰδέαν hîc non ad res, uti alii interpretes omnes, ſed ad ſtylum hiſtoriæ refert; atque per ἰδέαν ἐναγώνιον intelligit ἐναγωνίων λόγων ἰδέαν. nam *Dionyſius* in multis librorum *Rhetoricorum* locis ἰδέαν λόγε habet, atque in iiſdem libris, cum varias λόγε ſeu λόγων ἰδέας recenſet, ſæpe mentionem facit ἐναγωνίων λόγων, tanquam ad agendam pro judicio aut in concione cauſam aliquam aptorum. quo λόγων genere cum toties in hac Hiſtoria opus ſit, utpote cum tot cauſæ in concione agantur, hæ voces ἰδέα ἐναγώνιος non aliter videntur intelligendæ (ſecundum eundem *Stephanum*) quam de eo genere orationis quod ad judiciales ἀγῶνας eſt accommodatum.

V. 27. Αναγνώσμασιν] In *Ven. Cod.* ἀγωνίσμασιν. quam lectionem ſequutus eſt *Lapus*, dum vertit, *in hiſtoricis certaminibus. Sylb.*

P. 8. v. 4. Οκτακόσιά πε στάδια] Ex accurata *Strabonis* deſcriptione [p. 232. & 233.] colligitur intervallum inter oſtia duorum fluviorum, qui Latium antiquum terminabant, Tiberis & Liris, ſtadiorum DCCCLXX. *Caſaub.*

V. 10. Αὐταῖς] Quum locus corruptus eſſe videatur, ἄλλοις καὶ ἄλλαις pro αὐταῖς legendum eſſe, ſuſpicaretur aliquis, aut (minori cum mutatione) ὀνόμασιν ἄλλοις καὶ ἄλλοις οἱ αὐτοὶ &c.

V. 12. Αρχαίων τῶν Αβοριγίνων ὀνομασίαν] Aboriginum nomine, ego (cum doctiſſimo *Perizonio* ad *Ælianum*, l. IX. c. 16.) puto antiquiſſimos & omnium primos alicujus regionis incolas communiter à Latinis appellari, ſed ſpeciatim & potiſſimum primos Latii: quaſi dixeris qui à prima rerum Latinarum Origine iſti habitarint. Haud enim credo iſtos populos unquam, quum exiſterent, ſic vocitatos, licet ita exiſtimaſſe videatur *Dionyſius*, dum aſſerit eos ſic appellatos fuiſſe uſque ad bellum Trojanum.

V. 26. Τὰς δὲ Αβοριγῖνας] Quanquam *Aborigines* quidam ſic appellatos eſſe ſcribunt, quod eſſent *Indigenæ*, Αὐτόχθονες, ut in *Veteribus Gloſſis*: proprie tamen *Aborigines* ſunt, qui, ab origine ſeu patriis ſedibus profecti, externas regiones occupaverunt, ſicut indicat *Feſtus Pompejus*. Vide *Valeſ.* ad *Ammian.* Marcell. l. V. c. 9.

P. 9. v. 6 Ελληνας αὐτὰς εἶναι λέγεσι] Sc. *Cato Cenſorinus* & *Sempronius Aſellio*. Nec dubito quin Græci (qui Javanis poſteri, quod Javani ſive ejus ſtirpi Græcia obvenerit: unde Alexander à *Daniele* (c. 8. v. 21.) *rex Javan* dicitur) primi Latii coloni illi ſint, qui aliis ſubinde accedentibus Aborigines ſunt appellati. Quum enim *Cato Cenſorinus* & *Sempronius Aſellio* id tradant, tantos viros illud haud temere affirmaſſe, ſed ex antiquioribus deprompſiſſe monumentis certo certius eſt. *Ryckius* in Diſſ. *de primis Italiæ Colonis.* p. 399.

V. 14. Οὐκ ἂν ἑτέρε τινὸς εἶησαν γένες ἢ Αρκαδικῦ] Infelix, meo judicio, eſt hæc *Dionyſii* ſententia. Nam ſi Aborigines primi Italiæ incolæ fuerint, fieri non poteſt ut Arcades ſub Oenotro Aborigines fuerint, quoniam ante Oenotri tempora Italiam incolas habuiſſe ex *Hiſtoria Sacra* evincitur. ut taceam Aborigines & Oenotros diſtinctas gentes fuiſſe, & in diverſis locis habitaſſe: nec Janum, cæteroſque, quorum celebratur memoria, Oenotrorum reges fuiſſe, ſed Aboriginum. *Ryckius* p. 400.

V. 16. Πρῶτοι γὰρ Ελλήνων ἔτοι] Hîc *Dionyſius*, diligentiſſimus licet & perſpicaciſſimus alias, humanitus aliquid nobis paſſus videtur, non ſolum in eo quod Aborigines putaverit eſſe Oenotros, (de quo errore ad v. 14.) deinde quod Oenotros contra communem ſententiam ante Pelaſgos adventaſſe crediderit: quos primos fuiſſe, qui poſt Aborigines è Græcia in Italiam venerint, firmiter crediderunt Romani, ut conſtat ex *Plinio* l. III. c. 5. cui concinit *Scymnus Chius* in Periegeſi v. 221. *Ryckius* p. 412. quem conſulas velim.

P. 9. v. 20. Ταύτης δὲ υἱὸς καὶ Διὸς Πελασγὸς] Vide *Pauſaniam* in Arcadicis, *Apollodorum* l. II. c. 1. & l. III. c. 8. *Palmerium* in Græcia Antiq. p. 41. 42. & *Ryckii* Diſſertationem

tationem de *Primis Italiæ colonis*, c. 4. p. 416, 417. &c.

V. 30. & 31. Οἰνωτρὸς καὶ σὺν αὐτῷ Πευκέτιος] De deductoribus hujus coloniæ haud conſentiunt veteres: qua de re videſis *Ryckium*, loco ſupra citato.

P. 10. v. 10. Ἐν Τριπτολέμῳ] Triptolemi Sophoclei etiam *Strabo*, *Athenæus*, atque alii meminere. Vide *Caſaub.* notas ad *Strab.* p. 18. & *Meurſium* ad *Sophoclem* p. 79.

V. 40. Φερεκύδης ὁ Ἀθ. γενεαλόγος] De Athenienſi hoc Pherecyde, quem fere Genealogum veteres appellant, vide *Suidam*, *Salmaſium* in Exercit. *Plin.* p. 590. &c. *Ed. Ultraject.* *Voſſium* de Hiſt. Gr. l. IV. c. 4. & *Menagii* Obſervationes ad *Diog. Laërt.* p. 68.

P. 11. v. 6. Τούτων ἔκγονον αὐτὸ τῶν Οἰνώτρων. & v. 7. τὸ γὰρ δὴ τὸ Πελασγικὸν &c.] Videſis quæ paullo ſupra annotata ſunt ad p. 9. v. 14. & 16.

P. 12. v. 13. Χρηστήριον Ἄρεος] Martem etiam ſuum habuiſſe oraculum apud Ægyptios, teſtatur *Herodotus* l. II. p. 134. *Ed. H. Steph.* Vide *Begerum* in *Theſauro ex Theſauro*, p. 14.

P. 13. v. 5. Ἱερά τις ἐξελθοῦσα νεότης] Nemo veterum diſertius morem *Ver ſacrum vovendi* explicavit *Dionyſio*, hîc loci, & libro ſecundo non longe à principio. Vide *Scaligeri* Animadverſiones in *Euſebium* ad MDXCVI. Notas *Variorum* ad *Juſtini* l. IV. c. 24. & *Harduini* Emendationes ad *Plinii* l. III. n. 73.

P. 14. v. 8. Ἐχρήσατο δὲ τύχαις δυσπότμοις] Gentem Pelaſgicam vagam exſtitiſſe, docet *Herodotus* l. V. §. 56. dum vocat τὸ Πελασγικὸν πολυπλάνητον κάρτα. ut & *Strabo* l. XIII. p. 621. Pelaſgorum ἔθνος appellans πολύπλανον καὶ ταχύ. Sed in eo falli videtur *Halicarnaſſeus*, quod infortunatos cenſeat Pelaſgos, eo quod ſedes mutaverunt ſæpe & iiſdem agris immorari non ſuſtinebant. Imo in eo certe eſt eorum gloria, quod non eidem ſemper glebæ addicti alias terras ſibi acquirere ſatagebant, quum eos abundantia juventutis ſolum natale capere non potuit. *Palmer.* in Gr. Antiq. p. 58. & 60.

V. 11. Ἀχαϊκὸν Ἄργος ᾤκησαν αὐτόχθονες ὄντες] Hanc opinionem (inquit *Palmerius*) amplecti videtur *Dionyſius*, eo quod Pelaſgus quidam ex Niobe Phoronei genitus erat Argivi regis. At aliorum mihi videtur potior ſententia, qui Pelaſgos in montibus Arcadiæ ortos & locis circa Cyllenen putant. Vide *Græc. Antiq.* p. 53. &c.

V. 27. Οἱ νῦν Αἰτωλοὶ καὶ Λοκροί] Curetes ἐν μέρει παντὶ τῶν Αἰτωλικῶν docet *Strabo* l. IX. p. 429. Lelegas etiam poſtea Locros dictos fuiſſe aſſerit *Scymnus Chius*, in eo *Heſiodo* concors, qui in *Fragmentis* Lelegas ſub duce Locro ponit, qui Locridem ex ſuo nomine appellavit.

V. 37. Καὶ τὴν νῦν καλουμένην Λέσβον] Inde Lesbos olim Pelaſgia dicebatur, teſte *Strabone* l. V. p. 221. ut & *Herod.* l. I. & *Euſtath.* ad *Dionyſii* Periegeſin.

P. 15. v. 10. Δεκάτας εἰς Δελφούς] Solenne erat veteribus diis ſuis decimas offerre, præcipue vero Apollini & Herculi. Exempla habemus apud *Herodotum*, l. II. & III. *Thucyd.* l. III. *Juſtinum*, l. VIII. & XX. *Plutarchum* in *Camillo* & *Lucullo*. *Liv.* l. V. *Xenoph.* de rebus Græcis, l. III. *Ariſtot.* in Oeconom. l. II. *Schol. Ariſtoph.* ad ἱππεῖς. *Plinium*, l. XII. c. 14. *Dionyſium* noſtrum lib. IV. & *Harpocrat.* v. δεκατεύειν.

P. 16. v. 18. Γάμμα διπλοῦς] Hinc ea litera apud Æoles, quibus propria erat, δίγαμμα appellabatur. *Dionyſii* autem opinio de *Velia* confirmari poteſt etiam *Plinii* loco non abſimili l. III. c. 16. *Dein* (inquit) *Volane, quod ante Olane dicebatur*; ut & ex vulgaribus quibuſdam & quotidiano uſu tritis vocabulis, qualia ſunt *Veneti* ex Ἐνετοί, *Veſta* ex Ἑστία, *Veſpera* ex Ἑσπέρα, *vis* ex ἴς, *ver* ex ἦρ, *veſtis* ex ἐσθής, *vinum* ex οἶνος. unde manifeſtum eſt *Æolicum digamma* apud Græcos reſpondere conſonanti *v* apud Latinos: ideoque apud *Priſcianum* Lib. I. *vau* appellatur, eodem nomine quo litera Hebræa ejuſdem poteſtatis. Eodem facit quod apud *Servium* habemus: *Fuit Helia, ſed accepit digamma, & facta Velia*, ut Ἐνετος *Venetus*. *Sic Hebris, Febris, Haleſus, Faliſcus, Hormiæ, Formiæ.* Notandum inſuper apud *Heſychium*, in litera Γ, vocabula quamplurima illud præfixum habere F. etſi ibi ſimplex ſit Γ.

V. 24. Αἱροῦσι Κρότωνα] Diverſa hæc Croton eſt ab ea, quæ cum Sybaritis bellum geſſit: ea enim in Calabria, hæc in Etruria ſita. Videſis *Cluverii* Ital. Antiq. p. 573. 574. & *Ryckii* Diſſertat. c. 3. p. 415.

P. 17. v. 4. Λεγομένη Κανηφόρος] Κανηφόροι virgines erant, quæ in magnis ſolennitatibus res ad ſacra peragenda neceſſarias ἐν κάνῳ *in caniſtro* incluſas pompa quadam ferebant. Vide *Pauſan.* in Atticis. *Harpocrat.* & *Heſych.* in κανηφόρος, & *Meurſium* in Eleuſiniis.

V. 21. Καὶ Λάρισσαν] Hujus *Stephanus* meminit hiſce verbis, Λάρισσα καὶ ἡ ἀκρόπολις τοῦ Ἄργους. atque memoriam ejus celebrant *Strabo* l. IX. p. 440. & *Antoninus Liberalis* c. 28.

V. 28. Κοπέντα τὸν ῥοῦν] Quid appellet ῥοῦν κοπέντα in Siculo freto, non omnes intelligunt. Id vero explicatur à *Strabone* libro primo, τὴν μὲν οὖν πλημμυρίδα, inquit, λέγουσιν ὁμολογεῖν τὴν ἐκ τοῦ Τυῤῥηνικοῦ πελάγους εἰς τὸ Σικελικὸν καταφερομένην, ὡς ἂν ἐκ μετεωροτέρας ἐπιφανείας· ὃν δὴ καὶ κατιόντα ὀνομάζεσθαι. *Thucydides* [p. 349. *Ed. Oxon.*] in eadem re κατιόντα ἄνεμον dicere maluit, lib. ſexto. Σικελοὶ, inquit, ἐξ Ἰταλίας, (ἐνταῦθα γὰρ ᾤκουν) διέβησαν ἐς Σικελίαν, φεύγοντες Ὀπικούς, ὡς μὲν εἰκὸς καὶ λέγεται, ἐπὶ σχεδιῶν τηρήσαντες τὸν πορθμὸν κατιόντος τοῦ ἀνέμου. *Caſaub.*

V. 29. Κατεῖχον δ' αὐτὴν Σικανοὶ] Vide *Thucyd.* l. VI. qui etiam addit, eos Sicanos dictos fuiſſe à fluvio Sicano in Iberia, ad cujus ripas prius ſedes ſuas habuere. Fuſe de his *Cluverius* in Sicil. Antiq. l. I.

P. 19. v. 7. Καὶ τοῖς Καβείροις] De Cabiris eorumque numero inter veteres diſceptatur. Sunt qui Vulcano & Cabera Protei filia genitos dicunt, eoſque æris ferrique fabricam docuiſſe mortales: alii, ex antiqua Inſcriptione, cujus meminit *Sponius*, eos Caſtorem & Pollucem eſſe arbitrantur. Ut res habeat ſeſe, certum eſt Cabyros fuiſſe Deos Samothraciæ; de quibus tractatus bene prolixus, à *Joanne Canabutio* conſcriptus, exſtat in *Bibliotheca Vindobonenſi*. Videſis *Fabretti* Colum. Trajan. p. 74. & 76. &c. & *Nic. Pinellum*, p. 545. Tom. IX. *Theſ. Antiq. Rom.* & *Sponii* libellum *de Deorum ignotorum aris*.

V. 10. Ὡς δὴ κατὰ τούτων μόνων δεξάμενοι] Εὔχεσθαι κατά τινος eſt *vovere aliquid*: ſolebant autem veteres (quod de Romanorum imperatoribus ſæpe legimus apud *Livium*) bellum ſuſcepturi, aut præliumerituri, vovere aliquid ſi hoſtem fudiſſent. Imitatur vero *Demoſthenem*, qui in *Epiſt.* l. ſimiliter dixit εὔχεσθαι κατὰ νικητηρίων, quod eſt *vovere donaria victoriæ ergo*; ſive *dicanda ſi hoſtem fudiſſent*. Etiam *Dionyſius* l. VI. εὔχεσθαι τι eodem ſenſu uſurpavit, minus eleganter. *Caſaub.*

V. 11. Μυρσίλος ὁ Λέσβιος] Utrum ἐν τοῖς Λεσβιακοῖς, quorum meminit *Antigonus Caryſtius* c. 5. aut in aliis quos ſcripſiſſe perhibetur libris, plane incertum.

P. 20. v. 14. Οἱ αὐτοὶ Τυῤῥηνοὶ καὶ Πελασγοὶ] Ipſos vero Tyrrhenos alii αὐτόχθονας, i. e. *indigenas* eſſe ſtatuunt; alii ἐπήλυδας, i. e. *advenas*. Qui hoc volunt, attamen (ut ait *Dionyſ.* p. 21.) *de auctore coloniæ & de tempore multum variant*. Ducem namque Tyrrhenum multi ferunt Atyos eſſe, quidam Herculis, nonnulli vero Telephi filium. *Herodotus* & alii Lydos fuiſſe tradunt: hoc (teſte *Dionyſio* p. 22) pertinaciter negat *Xanthus Lydus*, antiquitatis peritus, ſi quis alius, & (ut inquit ille) *in patria hiſtoria nulli ſecundus*. Eos igitur *Hellanicus* decernit fuiſſe primo Pelaſgos, poſtea Tyrrhenos dictos. Atque hæc ſententia, (quod miror) etiam *Cl. Bocharto* (l. I. de Phœnicum coloniis cap. 33.) placuit. Quum tamen *Myrſilus Lesbius*, (vir probatiſſimæ ſemper auctoritatis, & quem *Dionyſius* totum fere ſequitur) eos in initio Tyrrhenos, ſerius autem Pelaſgos, ob rationem mox dicendam, vocatos aſſerit. Tantum abeſt, ut laudatiſſimus ille de rebus Italicis Scriptor, Tyrrhenos à Pelaſgis oriundos cenſeat. *Et mihi quidem videntur* (inquit Dionyſius p. 22. & 23.) *omnes errare; qui credunt unam & eandem gentem fuiſſe Tyrrhenicam & Pelaſgicam. Diverſam fuiſſe vel hoc argumento eſt* (inquit) *quod Tyrrheni linguæ ſpeciem, dialecto Crotoniatarum vicinorum ſuorum, qui à Pelaſgis orti fuerunt, plane diſſimilem habuerint.* Ideoque cum (præterpropter aliorum inter ſe diſcrepantiam) *Xanthum Lydum*, *Myrſilum Lesbium*, & *Dionyſium* (qui ex probatiſſimus, ut inquit, apud Romanos auctoribus, v. g. *Porcio Catone*, *Fabio Maximo*, *Licinio Macro*, &c. collegit antiquitates ſuas) auctores habeam; Tyrrhenos nec Lydos fuiſſe, nec Pelaſgos è Græcia profectos, audacter adſtruam. Non tamen *indigenæ* ſunt Tyrrheni, niſi cum Tyrrhenis etiam Tuſcos (quod à nonnullis haud recte factum) confunderemus: illos igitur uti colonos unde deducam? certe à Tyro è qua prorſus innumeri fere, non mercandi tantum, ſed & novas ſedes acquirendi ſtudio, tum in Græciam tum in Italiam delati ſunt. Ideoque à Græcis appellati ſunt Pelargi, quod (ut *Myrſili* apud *Dionyſ.* p. 22. verbis utar) τῶν ὀρνέων τοῖς καλουμένοις πελαργοῖς εἰκασθέντες κατ' ἀγέλας ἐφοίτων εἴς τε τὴν Ἑλλάδα, καὶ τὴν βάρβαρον, i. e. *quadam alitum Pelargorum* (ciconiarum) *ſimilitudine, agminatim oberrarent per Græcas regiones & Barbaras.* Tyrrheni igitur à divagando Pelargi: & r in s mutata, Pelaſgi: à Patria vero quam reliquerant, Tyro ſcilicet, Τυῤῥηνοί; & mox ρ in σ mutato, Τυρσηνοί, i. e. *Tyrſeni* dicti ſunt. Ἐπωνομάσθαι δ' ὑφ' Ἑλλήνων αὐτοὺς τῇ προσηγορίᾳ ταύτῃ οὐδὲν κωλύει, καὶ διὰ τὰς ἐν τύρσεσιν οἰκήσεις, καὶ ἀπ' ἀνδρὸς δυνάστου, i. e. *hoc autem nomine appellatos eſſe nihil vetat* (inquit Dionyſius p. 21.) *vel propter domicilia turrita; vel ab aliquo præpotente Principe.* Hæſitat igitur *Dionyſius*; non peremptorie decernit. Annon & Τυρσηνοὶ quoque ſuam originem Tyro debeant? profecto צור *Tſur*, i. e. *Tyrus*, Phœnicum ſermone *rupem, montem*, & *locum munitum* ſonat. Unde vox Hetruſca *turris*: & Græca τύρσις (*Heſychio* περίβολος τοῦ τείχους: i. e. *ambitus muri, turris*) ut & τύρσις *Heſychio* πύργος, ἔπαλξις, προμαχών. i. e. *turris, pinna muri, & propugnaculum.* Τυρσηνοὺς ergo ſic dictos arbitror, eo quod à *Tyro*, civitate muris, turribus,

pro-

propugnaculis, aut rupibus optime munita, profecti ſint. Tyrus enim, ſi *Inſulam* velis, rupibus undequaque tanquam muris & propugnaculis cingebatur; teſte *Nonno* in Dionyſiacis l. XI. Et ſi *urbem* ſeu *Palætyrum* intelligas, omnis generis munitionibus adeo inſtructa fuit, ut κατ' ἐξοχὴν (Joſ. 19. 29.) diceretur, *civitas munita Tyrus.* ad quod alluſit *Zacharias* propheta, cap. 9. v. 3. *Dickinſonus* (ſeu verius *Henr. Jacobius*) in *Delph. Phœniciſſ.* c. 3. Verum *Th. Ryckius* (quem conſulas velim in Diſſertationis ſuæ cap. 6.) *Herodoti* opinionem tuetur, qui Tyrrhenos origine *Lydos* prodit: cujus auctoritatem ſequuti ſunt *Timæus Siculus, Scymnus Chius, Strabo, Plutarchus, Appianus, Virgilius, Vellejus, Plinius, Feſtus* & *Servius.* Tyrrhenos autem appellatos eſſe exiſtimat à *Tyrrheno* duce, qui nomen ſortitus eſſe videatur ab antiquiſſima Lydiæ urbe *Tyrrha*, in qua Gigem regnaſſe *Etymologus* ſcribit, v. Τύῤῥηνος.

V. 23. Σοφοκλεῖ] Videſis *Meurſium* in *Sophoclem*, v. Ἴναχος. p. 54.

P. 22. v. 16. Οὐδαμοῦ τῆς γραφῆς] Non dubito quin innuit *Lydiaca*, quorum mentio eſt apud *Athenæum* lib. XII. Vide *Voſſium* de Hiſt. Gr

V. 30. Ἐν Φορωνίδι] Hujus meminit *Athenæus* extremo lib. IX.

V. 35. Ἐν τῷ Ἰονίῳ κόλπῳ] Attende quid appellet Ionium Sinum. nam ad ipſum μυχὸν ſinus Adriatici hoc nomen extendit, contra veterum Geographorum auctoritatem, qui Adrianum mare ab Ionio diſtingunt diligenter. Sed, quantum video, hac in parte à Geographis diſcedunt Hiſtorici: quorum opinionem ſequutus eſt *Dionyſius* ipſe ſupra in ejuſdem rei narratione, ἐντυχόντες μάλιστα τῶν περὶ τὸν Ἰόνιον οἰκούντων. Et libro ſeptimo ita accipiendum, ubi de Etruſcis loquitur, qui ſinum Ionium accolebant, priuſquam inde à Gallis pellerentur. mitto *Appianum* & alios quos proferre poſſum. Sane *Dionyſius* quoque *Periegetes* Adriaticum ſinum cum Ionio eundem eſſe putat. poſtquam enim deſcripſit Adrianum mare, ſubjicit: Ἣν τε καὶ Ἰονίην προκαλεῖται ἠνδάξαντο. *Caſaub.*

V. 40. Ἐν τῇ πλάνῃ μετονομασθῆναι Πελαργούς, τῶν ὀρνίων τοῖς καλουμένοις πελαργοῖς εἰκασθέντας] Ita eos non ſine venuſtate appellarunt homines Attici. *Strabo* libro quinto, Καὶ οἱ τὴν Ἀτθίδα συγγράψαντες ἱστοροῦσι περὶ τῶν Πελασγῶν, ὡς ἐν Ἀθήναις γενομένων τῶν Πελασγῶν, διὰ τὸ πλάνητας εἶναι, καὶ δίκην ὀρνέων ἐπιφοιτᾶν ἐφ' οὓς ἔτυχε τόπους, Πελαργοὺς ὑπὸ τῶν Ἀθηναίων κληθῆναι. Vide eundem libro nono. At *Etymologici magni* auctor longe aliam iſtius appellationis rationem affert. Non enim ab errore aut peregrinatione ſic dictos Pelaſgos Tyrrhenoſve fuiſſe: ſed à lineis tunicis quas ferebant. Verba ejus hæc ſunt, Πελαργικὸν, τὸ ὑπὸ Τυῤῥηνῶν (Tyrrhenos cum Pelaſgis confundit, quo de errore mox *Dionyſius*) κατασκευασθὲν τεῖχος. οὓς καὶ θεασάμενοί τινες Πελαργοὺς ἐκάλουν, διὰ σινδόνας ἃς ἐφόρουν. *Caſaub.*

V. 46. Ἐμοὶ μέντοι δοκοῦσιν ἅπαντες ἁμαρτάνειν, οἱ πεισθέντες ἓν καὶ τὸ αὐτὸ ἔθνος εἶναι τὸ Τυῤῥηνικὸν καὶ τὸ Πελασγικόν] Mirum tamen, grammaticos, opinor, omnes qui de Pelaſgico muro agunt, in eo peccare. Nam præter auctorem *Etymologici*, en tibi *Heſychium* Pelaſgos cum Tyrrhenis confundentem. Πελασγικὸν τειχίον, inquit, οὕτω ἐν Ἀθήναις καλούμενον, Τυῤῥηνῶν κτισάντων. Idem *Plutarchi* & *Polyæni* noſtri error in lepida narratione cujuſdam Tyrrhenidum ſtratagematis. Nam Pelaſgi fuere, non Tyrrheni, qui Imbrum & Lemnum tenuerunt. *Caſaub.* Quod vero (inquit *Ryckius* Diſſert. 6.) confundantur hi populi ab auctoribus, minime novum eſt: ſolet enim hoc evenire populis vicinis, aut ex promiſcua habitatione adhuc magis permiſtis, ut ab exteris alter pro altero nominetur. Sic Perſæ appellantur Medi, Parthi Perſæ, Franci Galli, Angli Britanni, & vice verſa.

P. 23. v. 35. Οὐ μὲν δὴ οὐδὲ Λυδῶν τοὺς Τυῤῥηνούς] Videſis *Ryckii* Diſſertat. cap. 6. ubi *Dionyſii* argumentis reſpondet.

P. 24. v. 28. Τῇ πατρῴᾳ γλώσσῃ Καρμέντα] De Carmenta *Plutarchus* hæc in *Romulo* ſcribit. Τὴν δὲ Καρμέντην οἴονταί τινες μοῖραν εἶναι, κυρίαν ἀνθρώπων γενέσεως. διὸ καὶ τιμῶσιν αὐτὴν αἱ μητέρες. οἱ δὲ τὴν τοῦ Εὐάνδρου τοῦ Ἀρκάδος γυναῖκα, μαντικήν τινα, καὶ φοιβαστικὴν ἐμμέτρων χρησμῶν γενομένην, Καρμένταν ἐπονομασθῆναι. τὰ γὰρ ἔπη κάρμινα καλοῦσι. Νικοστράτη δὲ ἦν ὄνομα κύριον αὐτῇ. καὶ τοῦτο μὲν ὁμολογεῖται. τὴν δὲ Καρμένταν ἔνιοι πιθανώτερον ἀφερμηνεύουσιν, οἷον ἐστερημένην νοῦ διὰ τὰς ἐν τοῖς ἐνθουσιασμοῖς παραφροσύνας. τὸ μὲν γὰρ στέρεσθαι κάρερε, μέντεμ δὲ τὸν νοῦν ὀνομάζουσιν. Plura vide de Themide & Carmenta apud *Carolum Neapolim* ad *Ovidii* Faſt. p. 32. *Foreſtellum* de Feriis Rom. p. 797. Vol. VIII. *Theſauri Antiquitatum Rom.* & *Steph. Pighium* p. 1157. Vol. IX. *Theſauri Antiquitatum Græcarum.*

P. 25. v. 36. Λουπερκάλιον] Vide *Onuphrium Panvinium* de Civitate Rom. c. 12. & *Petrum Foreſtellum* de Feriis Rom. p. 798. Vol. VIII. *Theſ. Antiquitatum Rom.*

P. 26. v. 10. Νηφαλίους ἔθυσαν] Νηφάλια hîc dicuntur Cereris ſacra, haud aliter ac de Eumenidum apud Athenienſes ſacris ait *Æſchylus* Eumen. v. 107. aut de aliorum etiam apud eoſdem Numinum libationibus ἀοίνοις *Sophoclis Schol.* ad Oedip. Col. v. 201. aut de ſacris Rumeliæ apud Romanos *Plutarchus* in *Romulo* p. 19. aut vero de ſacrificiis Hebræorum *Philo* de Monarch. p. 825. προσέτακται νηφάλια θύειν, *inſtitutum eſt ſacrificium abſtemium*, ſeu ut ſacrificarent abſtemii apud eos Sacerdotes. *Spanhem.* ad *Callimachum*, p. 671. 672.

V. 37. Ἃ δὴ λύρεά τε καὶ λυδοὶ καλοῦνται] Fit quidem paſſim apud veteres muſicorum ὀργάνων Lydiorum mentio: ſed λυδοῦ πέρι nihil legere memini. niſi quis velit eo referre carmen hoc veteris poëtæ *Ionis Chii*,

Λυδός τε μάγαδις αὐλὸς ἡγείσθω βοῆς.

de quo tamen carmine lege *Athenæum* libro XIV. *Caſaub.*

P. 29. v. 42. Δαίμονα τοῦτον οἰομένους εἶναι πάσης εὐδαιμονίας δοτῆρα] Tamen notum eſt apud Poëtas Saturnum ejuſque ſydus male audire, & Aſtrologos Saturnum κακοποιὸν vocare. Notum etiam Cronium mare quale ſit, & unde ſic dictum. *Caſaub.* Non alius intelligendus eſt quam Sol, ut tradit *Macrobius*, l. I. Saturnal. c. 22. Vide *Voſſii* Etymolog. v. Saturnalia.

P. 30. v. 7. Παρὰ Κέλτοις] Vide quæ congeſſit *Elias Schedius* de DIs Germanis, p. 375. 376.

V. 29. Ἀργείους αὐτὰ καλοῦντες] Oſcilla iſta cur Romani Ἀργείους vocarint, docet *Plutarchus* in Quæſt. Rom. p. 272. *Ed. Pariſ.* ubi hanc ἱερὰν γέφυραν nominat ξυλίνην γέφυραν: Latini *ſublicium pontem* vocant. De Sacris hiſce vide *Macrobii* Saturnal. l. I. c. 7. & *Feſtum. Sylb.*

P. 32. v. 38. Ἐπειδὰν καὶ τοῦτο γένωμαι] Quoniam in his *Dionyſii* reliquiis nulla hac de re fit mentio, ex *Origine gentis Romanæ* locum huc pertinentem adſcribam: *Cum ergo Recaranus ſive Hercules patri Inventori aram Maximam conſecraſſet, duos ex Italia, quos eadem ſacra certo ritu adminiſtranda edoceret, adſcivit; Potitium & Pinarium. Sed eorum Potitio, qui prior venerat, ad comedenda exta admiſſo, Pinarius, eo quod tardius veniſſet, poſterique ejus, ſubmoti: unde hodieque ſervatur: nemini patritio Pinariæ gentis in eis ſacris veſci licet: eoſque alio vocabulo prius appellatos nonnulli volunt. Poſt vero Pinarios dictos* ἀπὸ τοῦ πεινᾶν, *quod videlicet jejuni, ac per hoc eſurientes, ab ejuſmodi ſacrificiis diſcedant. iſque mos permanſit uſque Appium Claudium cenſorem, ut Potitiis ſacra facientibus, veſcentibuſque de eo bove, quem immolaverant, poſtquam inde nihil reliquiſſent, Pinarii deinde admitterentur. Verum poſtea App. Claudius accepta pecunia Potitios illexit, ut adminiſtrationem ſacrorum Herculis, ſervos publicos edocerent, necnon etiam mulieres admitterent. Quo facto ajunt intra dies triginta omnem familiam Potitiorum, quæ prior in ſacris habebatur, exſtinctam; atque ita ſacra penes Pinarios reſediſſe, eoſque tam religione quam etiam pietate edoctos, myſteria ejuſmodi fideliter cuſtodiſſe.*

P. 33. v. 3. Ἐν ἱστορίας σχήματι] Vertendum potius *hiſtorica forma* quam *hiſtorico ſtylo*: quod ad nihil minus quam ad ſtylum reſpicere *Dionyſium* exiſtimem ubi σχῆμα ἱστορίας dicit. Ad res enim illud, non ad ipſam referri eloquentiam puto: id eſt, primum ad rerum quæ hiſtorica ſcriptione præ aliis dignæ ſunt delectum: deinde ad talem illarum ſcriptionem, ut nequaquam nudam narrationem vel nudas narrationes habeat, verum quidpiam præterea quo hiſtoricus ἔξωθεν allato utiliorem hiſtoriæ ſuæ lectionem reddat: ſive, quo eam velut condiens, jucundiorem efficiat. Talia autem ſunt quæ in digreſſionibus (quæ & epiſodia vocari queunt) afferri ab illis videmus. Sic tamen ut ex illis quæ hiſtoriæ per digreſſionem intexi ſolent, nonnulla ſint quæ paucis etiam verbis comprehenduntur: ſive aliquo epiphonemate (vel ſententia quapiam locum epiphonematis tenente) factum ſeu dictum alicujus laudet aut vituperet: ſive ſuum de aliquo facto dictove, aut alia etiam quapiam de re, judicium interponat. Nam & paucis id verbis (tanquam obiter) fieri interdum videmus. *Steph.*

P. 35. v. 33. Ἐν Προμηθεῖ Λυομένῳ] Æſchylus triplicem Promethea ſcripſiſſe fertur, ſc. Πυρφόρον (Igniferum) *Gellio* memoratum l. III. c. 17. Δεσμώτην (Vinctum) qui hodie ſupereſt, & Λυόμενον (Solutum) cujus præter *Dionyſium* meminere *Strabo* l. I. *Hyginus* in Poët. Aſtronom. lib. II. *Athenæus* l. XV. *Arrianus* in Periplo, & plures alii. Inſuper apud *Pollucem* in Onomaſtic. l. IX. c. 8. reperitur Πυρκαεὺς (Incendens) qui forſan idem ſit cum Πυρφόρῳ.

P. 37. v. 31. Σκαμάνδριος] Ad hiſtoriam hanc pertinet quod *Euſebii* Chronicon tradit, XVIII poſt *Trojam* captam anno Hectoris filios Ilium recepiſſe, expulſis Antenoris poſteris, Heleno eis ſubſidium ferente. *Sylb.*

V. 37. Ἑλλήσποντον, ἐπὶ τῆς ἔγγιστα κειμένης χεῤῥονήσου — ἣ πρόκειται τῆς Εὐρώπης, καλεῖται δὲ Παλλήνη] Multi eruditi ita male mentem *Dionyſii* perceperunt, ut quæ hîc de Pallene Macedonica dixit, illi de Thraciæ Cherſoneſo ſint interpretati. quibus equidem errandi opportunam cauſam præſtiterit ipſe *Dionyſ.* Quamvis enim è toto loco manifeſte appareat illum de Pallene Macedonica agere, ita tamen de ea loquitur, ut nemo non primo aſpectu illum de Thracum Cherſoneſo ſermonem facere exiſtimet. Navigan-

tibus enim in Helleſpontum, ea non ulla Cherſoneſus erat propior, quam hæc Thraciæ. Quorſum ergo Pallenen proximam facit, quæ aliquot dierum navigatione hinc aberat? Fatendum eſt igitur, vel erraſſe *Dionyſium* & confudiſſe utramque hanc Cherſoneſum, vel impegiſſe in artem ſuam, & non ſatis diſtinċte eſſe loquutum. Ratio quamobrem multi has Cherſoneſos confuderint, ea eſt, quod utraque dicatur Thraciæ. Itaque *Stephanus* & alii Παλλήνην vocant πόλιν Θρᾴκης: nempe quia Thraces eam aliquando tenuere. Sciendum enim uti olim Græcia dicebatur, ubicunque eſſent Græci; ita quoque Thraciæ nomine veniſſe omnia ea, quæ aliquando Thraces inhabitavere. Hinc fit ut non tantum pleraque Macedoniæ loca, ſed & Theſſaliæ & Atticæ, quæcunque Eumolpus Thrax tenuit, Thracia ſæpe nominentur. Cæterum & hoc quoque monendum, veram lectionem eſſe Εὐρωπίης. Europia enim eſt regio Macedoniæ, ſic dicta ab Europo urbe. Huic regioni objacet Pallene. *Voſſ.* ad *Melam*, p. 131. Confer quæ occurrunt in *Var. Lect.* & in *Ryckii* Diſſertatione, c. 10. p. 443.

P. 38. v. 1. Ἐν Λακωνικῇ] Hujus fabulæ meminerunt *Heſychius, Harpocrat. Ariſtophanis Schol.* & *Stobæus.*

V. 34. Κεφαλῶν τε Γηρύόν&] Vide *Leonem Allatium* de patria *Homeri*, c. 1. ubi plurima habet de *Cephalone* perquam ſcitu digna.

P. 40. v. 17. Ἀφροδίτης Αἰνειάδος] Notandum quod ſicut hominibus Deorum, ita Diis quoque ac Deabus indita virorum ac mulierum cognomina: ut pluribus oſtendit *Cl. Spanhemius* in Diſſert. V. *de Præſtantia & uſu Numiſm.* p. 398.

V. 32. Ἐκ δὲ Βουθρωτοῦ παρὰ γῆν κομισθέντες, ἄχρι λιμένος Ἀγχίσου μέν τινι ὀνομασθέντος, νῦν δὲ ἀσαφεστέραν ἔχοντος ὀνομασίαν] Quærunt eruditi viri, *Glareanus* aliique, ecquem portum his verbis deſignet? deinde ſtatuunt, Caſſiopen portum Buthroto vicinum eſſe intelligendum. Sed velim doceant me quid eos moverit ut ita putarent. Nobis enim aliter videtur: & profecto nunquam ita pronunciaſſent docti viri, ſi iſta verba attendiſſent, νῦν δὲ ἀσαφεστέραν ἔχοντος ὀνομασίαν. Ex quibus manifeſtiſſime apparet locum aliquem deſignari, cujus nomen veſtigia retineat vocis Ἀγχίσης. Nam hoc ait *Dionyſius* illis verbis, Appuliſſe Anchiſem, poſtquam Buthroto ſolvit, ad portum quendam, qui ab ipſo λιμὴν Ἀγχίσου: poſtea autem, aliter quidem paulo ſit appellatus: ita tamen ut recens nomen veteris appellationis veſtigia retineat. Similiter libro quinto ait Latinos Græcam vocem εὐάστην dixiſſe οὐάστην, παρεγκλίναντες εἰς τὸ ἀσαφές. His cognitis, non poſſumus jam ignorare, niſi plane ἐθελοκωφῶμεν, quis locus à *Dionyſio* intelligatur. Is ergo eſt qui à *Ptolemæo* Ὀγχησμὸς λιμὴν vocatur, poſt Buthrotum & Caſſiopen: *Straboni* Ὀγχισμὸς dictus, ut ex vett. libris nuper nos docuimus. Hæc etſi certiſſima ſunt, poſſumus tamen auctoritate *Ciceronis* ſententiam noſtram munire: cujus locum vel ideo aſcribemus, quod doctiſſimos noſtræ ætatis viros mirifice in eo fuiſſe impeditos, nec multum tamen profeciſſe videmus. Sic ille ſcribit ad Atticum, lib. ſeptimo, *Brundiſium venimus vii. Kal. Decemb. uſi tua felicitate navigandi. Ita belle nobis flavit ab Epiro leniſſimus Anchesmites.* Ita habent hunc locum omnes manuſcripti codices, ut doctiſſimi viri teſtantur. Recte ſane: nam Oncheſmum poſtea dictam, prius Ancheſmum ſive Anchiſmum nominabant: nondum videlicet tanta facta nominis depravatione, quod dictum eſt ab Anchiſe, ut *Dionyſius* ait. Quare etiam ventum inde ſpirantem Ancheſmiten dixere: quod nomen mirum non eſt etiam tum manſiſſe minus corruptum, quum oppidi nomen corruptius pronunciari cepit. Oncheſmus, pro Ancheſmo. nam id in aliis vocabulis pene infinitis facile quivis obſervare poterit. Habemus igitur, & quem Epiri locum ab Anchiſa dictum fuiſſe intelligat hîc *Dionyſius*: & hoc amplius, quis ſit Ancheſmites ventus apud *M. Tullium*: quorum utrumque videtur etiam eruditiſſimis hominibus fuiſſe uſque adhuc obſcurum, ne dicam incognitum. *Caſaub.* Vide *Palmerii* Gr. Antiq. l. II. c. 2. p. 245.

V. 44. Ταύτης ὑπομνήματα τῆς εὐεργεσίας, Ἀκαρνᾶσι Ῥωμαῖοι Λευκάδα &c.] Hiſtoriam tangit & *Strabo* libro decimo, ubi cauſa alia affertur. nam poſtquam retulit, ſolos Acarnanes non interfuiſſe bello Trojano cum reliquis Græcis, ſubjicit, τούτοις δ', ὡς εἰκὸς, τοῖς λόγοις ἐπαχθλυθήσαντες οἱ Ἀκαρνᾶνες, σοφίσασθαι λέγονται Ῥωμαίους, καὶ τὴν αὐτονομίαν παρ' αὐτῶν ἐξανύσασθαι· λέγοντες ὡς οὐ μετάσχοιεν μόνοι τῆς ἐπὶ τοὺς προγόνους τοὺς ἐκείνων στρατείας. Id autem eo maxime probant argumento Acarnanes, quod nuſquam *Homerus* eorum meminiſſet. Vide etiam *Juſtinum* libro XXVII. eadem referentem. *Caſaub.*

P. 41. v. 6. Κατὰ τὸ καλούμενον Ἀθήναιον, ἔνθα καὶ Αἰνείας ἐτύγχανεν ἐπιβὰς Ἰταλίας] De Ænea videtur *Virgilius* idem ſentire: facit enim eum appellere ad portum ubi erat Minervæ templum, quod Græcis eſt Ἀθήναιον. Satis id liquet ex iſtis, ——— *portuſque pateſcit*

Jam propior, templumque apparet in arce Minervæ.

Videntur autem Athenienſes, qui Scylletium ſive Scyllaceum poſt bellum Trojanum in eo tractu obtinuerunt, in multis locis ejus oræ Ἀθήναια ſive Minervæ fana exſtruxiſſe, ſedeſque juxta poſuiſſe. *Caſaub.*

V. 23. Κελμισσὸν] Fluvii hujus meminerunt etiam *Antigonus* Mirabilium c. 148. *Plutarchus, Lycophron, Diodorus,* & *Gemiſtus Pletho* in Excerptis.

P. 42. v. 24. Λευκασίαν] Leucaſiam inſulam à *Sirene ibi ſepulta appellatam* refert *Plinius*, l. III. c. 7. itidemque *Strabo* initio l. VI. Sed apud *Strabonem* (uno loco excepto p. 123.) Λευκωσία paſſim ſcriptum per ω. quod annotarat & *Glareanus.*

V. 30. Γυναικῶν ἀποθανουσῶν βουλόμενοι μνημεῖα ποιῆσαι τὰ χωρία] Non placuit *Plinio*, Prochytam ab Æneæ nutrice, quæ ibi obiit, appellatam fuiſſe; ſed *quia profuſa ab Ænaria erat.* i. e. quia motu terræ avulſa, ac veluti in altum projecta ab Ænaria, ſeu Pithecuſa, foret. Vide *Strab.* lib. V. p. 247.

P. 43. v. 5. Τὴν ἀνακομιδὴν τοῦ Αἰνείου ἀναπλάττουσι.] Aut manſiſſe potius Æneam in Troja, & in regnum ſucceſſiſſe. Alii, ut huic objectioni occurrant, legunt in *Homeri* carmine πάντεσσι pro Τρώεσσι. idque videtur ſequutus *Virgilius*, quum poëtæ carmen ita eſt interpretatus,

Hîc domus Æneæ cunctis dominabitur oris.

At *Homerus* in hymno Veneris iterum ſic canit, ſub Veneris perſona Æneam alloquentis,

Σοὶ δ' ἔσται φίλος υἱὸς, ὃς ἐν Τρώεσσιν ἀνάξει,
Καὶ παῖδες παίδεσσι διαμπερὲς ἐκγεγάονται. *Caſaub.*

Vide *Strab.* l. XIII. p. 608.

P. 47. v. 39. Λαουίνιον — & mox v. 41. λύκον μὲν κομίζοντα] Quod *Dionyſius* de *Lavinio* loquitur, id *Urſinus* (in *Familiis Rom.*) de *Lanivio* accipiendum aſſerit. Sed *Begerus* (in *Obſervationibus & Conjecturis* in *Numiſm. Antiq.*) *Urſini* rationes diluit; oſtenditque *Dionyſium* de urbe loqui, quam Æneas condidit, non de *Lanivio* à Diomede condita, ut ex *Appiano* diſcimus. Ambo tamen in hoc conſentiunt (nummis conjecturam firmantibus) *Lupam* non *Lupum* ore aggeſſiſſe fomitem aridum: proinde λύκον μὲν κομίζοντα, aut *Dionyſii* aut *Librarii* errore, ſcriptum pro λύκαιναν μὲν κομίζουσαν.

P. 49. v. 32. Ἀττικὴν γράψας ἀρχαιολογίαν.] *Phanodemi Atthidos* meminerunt plurimi, quos vide in *Voſſii* Hiſt. Gr. p. 399.

P. 50. v. 8. Ἐμοὶ μέντοι δοκοῦσιν οἱ δευτέρῳ μετὰ τὴν ἔξοδον τὴν ἐκ Τροίας] Hiſce *Solinus* conſentit: *Nec omiſſum ſit Æneam æſtate ab Ilio capto ſecunda, Italiæ litoribus appulſum, ut Hemina tradit.* Longe aliter alii ſentiunt, ut *Virgilius*, & *Clemens Alex.* quem vide *Strom.* l. I.

V. 11. Ὀγδόῃ φθίνοντος] Suſpicatur *Gaza*, quem maximi viri ſequuntur, hæc ſumpſiſſe *Dionyſium* ab *Ephoro*, propter ea quæ apud *Plutarchum* in *Camillo* leguntur. Verum in *Plutarchi* codicibus hodie legitur ἑβδόμῃ, non ὀγδόῃ. Verba ejus ſunt, καὶ Καρχηδόνιοι περὶ Σικελίαν ὑπὸ Τιμολέοντος ἡττῶντο τῇ ἑβδόμῃ φθίνοντος. περὶ ἣν δοκεῖ τὸ Ἴλιον ἁλῶναι Θαργηλιῶνος, ὡς Ἔφορος καὶ Καλλισθένης καὶ Δαμάστης καὶ Φύλαρχος ἱστορήκασιν. Sed vel ὀγδόῃ ille ſcripſerat: vel etiam vulgata lectio excuſari fortaſſe poteſt, quia dicit περὶ ἣν. Nam de *Calliſthene* quidem, quem citat, non eſt dubium φθίνοντος Thargelionis eum tradidiſſe captum fuiſſe Ilion. Sunt enim hæc verba *Calliſthenis*, quæ in antiquis commentariis *Euripidis* reperimus, ex ipſius lib. ſecundo Ἑλληνικῶν, Ἑάλω δὲ ἡ Τροία Θαργηλιῶνος μηνὸς, ὡς μέν τινες τῶν ἱστορικῶν, ὀγδόῃ ἱσταμένου. ὡς δὲ ὁ τὴν μικρὰν Ἰλιάδα, ὀγδόῃ φθίνοντος. διορίζει γὰρ αὐτὸς τὴν ἅλωσιν, φάσκων συμβῆναι τότε τὴν κατάληψιν, ἡνίκα

Νὺξ μὲν ἔην μεσάτη, λαμπρὰ δ' ἐπέτελλε σελήνη.

Μεσονύκτιος δὲ μόνον τῇ ὀγδόῃ φθίνοντος ἀνατέλλει. Cur autem ſubjiciat *Dionyſius* hæc verba, ὡς Ἀθηναῖοι τοὺς χρόνους ἄγουσι, apparet ex iſto *Clementis Alexandrini* loco, Στρωματ. lib. primo: ubi variorum ſententias proferens de tempore quo captum eſt Ilium, καί τινες, ait, τῶν τὰ Ἀττικὰ συγγραψαμένων ὀγδόῃ φθίνοντος βασιλεύοντος τὸ τελευταῖον ἔτος Μενεσθέως, πληθυούσης σελήνης. Cæterum hujus loci explicationem petes non ab immanibus iſtis commentatoribus, qui gloriari tamen audent, ſe nihil quicquam obſcuri præteriiſſe: ſed è libris aureis, De emendatione temporum, *Joſephi Scaligeri.* Interpretes quare malint vertere *octava deſinentis* aut *deficientis Thargelionis die*, potius quam, *23 die Thargelionis*, non video. *Caſaub.*

V. 40. Ἐπικλήρου τῆς Λαουίνου γενομένης] Atticos virgines illas, quas Galli vulgo vocant *des heretieres*, qualis fuit Lavinia, ἐπικλήρους appellaſſe certum eſt ex *Harpocrat.* v. Ἐπίδικος.

P. 52. v. 40. Ἄλβας Λόγγας] De Albæ Longæ ſitu vide *Kircheri* Latium Vet. & Nov. p. 33.

P. 53. v. 32. Ῥωμαῖοι μὲν Πενάτας καλοῦσι &c.] Hîc *Dionyſium* reprehendit *Hadr. Junius* l. XIV. ſui *Nomenclatoris*, quod *Deos Patrios* & *Penates* eoſdem eſſe dixiſſet. Verum *Dionyſii* ſententiam (ut notavit *Gevartius*) omnino confirmat *Statii* locus l. XIV. Sylv. Carm. VII. ubi eoſdem *Patrios Penates* vocat, quos paullo ante *Deos Patrios* appellavit: ut etiam *Marcianus Capella*; *Poſt ipſum Jovem Dii Conſentes & Penates, qui & Patrii & Genethlii.* --- Jam quod attinet ad Græcas *Penatium* interpretationes,

tationes, priores duæ, πατρῷοι & γενέθλιοι, eam etymologiam, qua *Penates* dictos volunt quaſi penes nos natos: tertia, κτήσιοι, (quorum mentio reperitur infra lib. VIII.) id ſpectat etymon quod penates penui conſervando & augendo præficit: poſtremæ duæ, μύχιοι & ἕρκιοι, eam exprimunt nominis rationem, qua *Penates* eſſe tradunt intimarum rerum, ſeu intimorum penetralium, cuſtodes. Meminit harum etymologiarum etiam *Cicero*, lib. II. De nat. deorum, his verbis: *Nec longe abſunt ab hac vi* (cuſtodiendarum rerum intimarum) *dii penates, ſive à penu ducto nomine; (eſt enim omne, quo veſcuntur homines, penus) ſive ab eo quod penitus inſident: ex quo etiam Penetrales à poëtis vocantur.* Meminit etiam *Macrobius* lib. *Saturn.* III. c. 4. ubi *Penates* eſſe dicit per quos penitus ſpiramus, per quos habemus corpus, per quos rationem animi poſſidemus. ubi alia etiam de his diis viſe. Ad primam etymologiam pertinet quod *Virgilius* dicit; *Dii patrii ſervate domum, ſervate nepotem*: & rurſum, *patriique penates. Sylb.*

P. 54. v. 2. Ἐπὶ Καρίναις] Carinas *Glareanus* ex *Servio* fuiſſe ſcribit ædificia in carinarum modum facta intra templum Telluris. *Landinus* addit, Carinas viam ſacram pertigiſſe, ac vincula *divi Petri* in illis eſſe. *Sylb.*

V. 7. Τῷ μήκει σύγκρισιν] Arbitror primitus *Penates* fuiſſe: poſtea ex literæ P productione obliterata, viſum eſſe D, quod fuerat P. Cum *Vive* cenſeo *Penates* fuiſſe *Caſtorem* & *Pollucem*. Hos enim coluere Romani: & potuere eos credere urbis cuſtodes, propter operam nobilem quam bello navaſſe Latino dicebantur. *Voſſ.* de *Idololatr.* l. I. c. 12.

P. 55. v. 7. Ἀρκτῖνος] Ex *Joanne Canabutio* ἀνεκδότῳ in *Bibl. Vindob.* adſervato omnino legendum Ἀρκτῖνος. Is eſt *Mileſius* quem *Homeri* diſcipulum fuiſſe tradunt *Suidas* & *Tzetzes*: & quidem *Suidas* auctore *Artemone Clazomenio*. Vide *Scalig.* in *Euſeb.* p. 65. *Voſſ.* de Poët. Gr. p. 10. & *Dodwelli* Differt. III. *de Cyclis*, §. 9. p. 128.

V. 8. Παλλάδιον] De *Palladio* vide in *Lycophronis* commentariis ad carmen 355. Sed veterum commenta de *Iliaco Palladio* egregie refellit *Strabo*. l. VI. & alibi: cui non male convenit cum magno ſcriptore *Clemente Alex.* quem hac de re conſules, ſi liber. *Caſaub.*

P. 56. v. 10. Σιλβίῳ δ' ἑνὸς δέοντα τρ.] De Regum Albanorum ſerie vide *Th. Ryckii* Differt. XI. p. 453.

P. 57. v. 1. Ἀμφισβητήσεως δὲ πολλῆς] Varias etiam variorum auctorum ſententias adfert *Plutarchus* in Romulo. Vide *Rutgerſii* Var. Lect. l. I. c. 20.

V. 4. Κεφάλων ὁ Γεργίθιος] Hunc ipſum *de Adventu Æneæ in Italiam* ſcripſiſſe refert *Feſtus* in voce *Roma*. Verum utrum ἐν τοῖς Τρωϊκοῖς (quorum plures meminerunt) an peculiari aliquo ſcripto, incertum eſt.

V. 18. Ἐμπρῆσαι τὰ σκάφη] De claſſe à Troadibus accenſa meminit etiam ſupra p. 42. v. 5. & *Polyæn.* l. VII. necnon & *Plutarch.* de Virt. mul. Sed *Polyæni* narratio in loci & perſonæ primariæ nomine diſcrepat. *Sylb.*

V. 21. Ἀριστοτέλης δὲ ὁ φιλόσ.] Locum *Ariſtotelis* adfert *Plutarchus* in *Quæſtionibus Rom.* Sed quod ait *Dionyſius* claſſem eam fuiſſe Achivorum, haud ſcio an ita *Ariſtoteles*. aliter *Plutarchus* ſuadere videtur: quem vide amplius ἐν τῷ Γυναικῶν ἀρετῇ, & Romulo. At *Solinus* ex *Heraclide* de Achivis idem narrat: *Heraclidi placet*, inquit, *Troja capta quoſdam ex Achivis in ea loca ubi nunc Roma eſt deveniſſe per Tiberim: deinde ſuadente Roma, nobiliſſima captivarum, quæ his comes erat, incenſis navibus poſuiſſe ſedes, ſtruxiſſe mœnia, & oppidum ab eo Romen vocaviſſe. Caſaub.*

V. 35. Καλλίας δὲ ὁ τὰς Ἀγαθοκλέους] Mirum eſt quum *Feſtus* & *Dionyſius* eundem auctorem laudent, tamen non per omnia inter eos convenire. Sic ait *Feſtus* voce *Roma*: *Callias, Agathoclis Siculi qui res geſtas conſcripſit, arbitratur è manu Trojanorum, fugientium Ilio capto, cuidam fuiſſe nomen Latino: eumque habuiſſe conjugem Romam, à quo ut Italia ſit potitus, urbem condiderit, quam Romam appellaviſſe.* *Calliam* autem hunc ſcriptorem rerum Agathoclis non ſemel laudat Græcus *Apollonii* interpres. *Caſaub.*

V. 40. Ξεναγόρας ὁ συγγραφεύς] *Xenagoræ* veteres non raro mentionem faciunt: in his *Stephanus*, & Scholiaſtæ *Ariſtophanis*, *Apollonii*, *Lycophronis*. Scripſerat περὶ χρόνων: ita enim laudatur à veteribus. *Caſaub.*

V. 43. Διονύσιος δὲ ὁ Χαλκιδεὺς οἰκιστὴν ἀποφαίνει] Sc. in κτίσεων libris, quos memorant *Apollonii Schol. Harpocrat.* & alii.

P. 58. v. 21. Ῥώμην δὲ Καπύην μὲ ἀπὸ τοῦ ἀδελφοῦ Κάπυος.] De Capua, & unde ei nomen, conſule geographos & *Feſtum*. Non prætermittam quæ ex vetuſtiſſimis auctoribus ſuper hoc reperio in Etymologico magno. Καπύη, ait, πόλις Ἰταλίας, ἣν Ῥῶμος ὁ Ῥωμύλου υἱὸς Αἰνείου ἔκτισεν, ὥς φησι Κεφάλων ὁ Γεργίθιος. οὕτως Ὦρος. ἄλλοι δὲ ἀπὸ τοῦ Τρωϊκοῦ. Hæc non parum iſtum locum illuſtrant. *Caſaub.*

V. 35. Ἣν δὲ ποτε Ἰταλία ἡ ἀπὸ Ταράντος ἄχρι Ποσειδωνίας παραλίος.] Ait, *Antiochi Syracuſani* tempore, Italiæ nomine fuiſſe intellectum illud Italiæ cornu quod claudit iſthmus anguſtus inter Tarantem & Pæſtum. Atqui *Strabo* diſerte docet, Italiam vocari ab *Antiocho*, in eo libro quem *de Italia* compoſuit, non id totum cornu, ſed ejus tantum partem: quam duo ſinus, Scylleticus & Napetinus ſive Hipponiates, cingunt: quamque terminant, hinc Laus, inde Metapontum. Addit deinde *Strabo*, *Antiochum* Tarentinorum regionem vocare ἐκτὸς Ἰταλίας. quæ Italiæ περιγραφὴ longe alia eſt, quam quæ à *Dionyſio* commemoratur, cum hîc tum initio libri ſecundi. An igitur minus accurate hæc à *Dionyſio* ex *Antiocho* referuntur? An potius verum eſt, *Antiochi* quidem tempore Italiam fuiſſe appellatam regionem quam περιγράφει *Dionyſius*: ipſum vero *Antiochum* Italiæ nomen anguſtius cepiſſe ex antiquiorum conſuetudine potius quam ſuæ ætatis hominum? Sed hoc vix patitur alter *Dionyſii* locus, quem vide initio libri ſecundi. *Caſaub.*

P. 59. v. 10. Ὁ δὲ χρόνος ὅστις ἀναμετρηθεὶς τοῖς Ἐρατοσθένους χρονογραφίαις] Ut mire cæcutierunt veteres Græci in tota ratione temporum explicanda, ita mira inter eos diſſenſio. *Dionyſius* autem ſe maxime *Eratoſthenem* probare & ſequi ait: cujus chronographiam paſſim laudant veteres. *Plutarchus* vero quodam loco omnes chronologos qui ante ſuam ætatem ſcripſerant, ὑπὸ μίαν μόνοιν, quod ajunt, σωκέγει: ſic ſcribens de Chronicis canonibus, οὓς μυρίοι διορθοῦντες ἄχρι σήμερον, εἰς οὐδὲν αὐτοῖς ὁμολογούμενον δυνάμενοι καταστῆσαι τὰς ἀναλογίας. *Caſaub.*

V. 15. Ἐν ἑτέρῳ δεδήλωται μοι λόγῳ.] Apparet ex iſto loco *Dionyſium* librum ſcripſiſſe edidiſſeque, de ratione temporum: ejuſque operis non ſemel meminit *Clemens Alexandrinus*. ut *Stromat.* lib. primo, ubi ita ſcribit, παλαίτερα δὲ τῶν Ἑλληνικῶν τὰ Ἀργολικά, τὰ ἀπὸ Ἰνάχου λέγω, ὡς Διονύσιος ὁ Ἀλικαρνασσεὺς ἐν τοῖς χρόνοις διδάσκει. *Caſaub.*

V. 18. Οὐδ' ἐπὶ τοῦ παρὰ τοῖς Ἀγχισεῦσι κειμένου πίνακος] Vetus mos fuit tabulas diis conſecrare, quæ hiſtoriam aliquam continerent: maxime ſi quis ex aliquo inſigni periculo fuiſſet liberatus, ut de Mario notatum eſt *Plutarcho*. Notæ etiam ſunt naufragorum & eorum qui ex morbo convaluerunt tabulæ, iis dicatæ numinibus quibus ſalutem ferebant acceptam. Sed & ad conſervandam rerum geſtarum memoriam certum eſt ſolitos veteres earum narrationem alicui lapidi inſculpere: cujus moris vel inſignis ille lapis qui eſt Ancyræ in Aſia, (ut lapides triumphales omittam qui in Capitolio Romæ ſunt) teſtis ſit. Videtur ergo *Polybius* nactus apud Anchiſenſes aliquod iſtiuſmodi antiquitatis monumentum, ubi notatum erat conditæ Romæ tempus. Ei lapidi plus tribuiſſe *Polybium*, quam oportuerit, queritur *Dionyſius*. *Caſaub.*

V. 24. Ἡ Κελτῶν ἔφοδος καθ' ἣν ἡ Ῥωμαίων πόλις ἑάλω] Non temere utitur hac epocha ad componenda Romanorum tempora cum temporibus Græcorum. Nam etſi Græci non omnino ignorarint nomen Romanorum, ad ea uſque tempora quibus contigit illa Romano nomini infauſta Allienſis pugna: tamen conſtat, eo caſu cœpiſſe Romam Græcis hominibus maxime innoteſcere. Et refert *Plutarchus*, ſtatim urbe capta, obſcuram ejus rei famam ad Græcos perveniſſe: ita ut *Heraclides Ponticus* & *Ariſtoteles* veterrimi auctores ejus meminerint. quod & à *Theopompo* factum fuiſſe annotat *Plinius* libro tertio. Non potuit igitur *Dionyſius* antiquiorem epocham adhibere, de qua apud Græcos conſtaret. *Caſaub.*

P. 71. v. 4. Ἔστι δὲ τὸ χωρίον ἐπιτήδειον &c.] At *Feſtus* à *Dionyſio* noſtro diſſentit, dum ſcribit; *Sed & locus in ſummo Aventino Remoria dicitur, ubi Remus de urbe condenda fuerat auſpicatus. Dionyſius* enim Aventinum & Remoriam diſſita eſſe, aperte ſignificat his verbis, Ῥώμη δὲ (ſc. οἰωνιστήριον ἦν) προσεχὴς ἐκείνῳ (ſc. τῷ Παλλαντίῳ) λόφος, Αὐεντῖνος καλούμενος· ὡς δέ τινες ἱστοροῦσιν, ἡ Ῥεμορία. niſi forte duæ fuerunt Remoriæ ſive Remuriæ. quod colligere aliquis poſſit ex iis quæ apud *Feſtum* præcedunt eum locum quem modo citavi. *Remurinus ager* (inquit) *dictus, quia poſſeſſus eſt à Remo, & habitatio Remi Remona.* Quo in loco pro *Remona* putarem legendum eſſe *Remoria*; niſi apud *Plutarchum* in Romulo, p. 42. itidem inveniſſem, ἐν τῇ Ῥεμωνίῳ τὸν Ῥῶμον. Sic idem *Plut.* pag. præced. *Remonion* vocat priorem *Feſti* Remoriam: Ῥῶμος δὲ (ſc. ἔκτισε) χωρίον τι τοῦ Αὐεντίνου καρτερόν, ὃ δι' ἐκεῖνον μὲν ὠνομάσθη Ῥεμώνιον, νῦν δὲ Ῥιγνάριον καλεῖται. In *Stephani* Gentilibus Ῥεμουρία legitur, ac dicitur eſſe πόλις πλησίον Ῥώμης, cujus cives nominantur Ῥεμουριᾶται & Ῥεμουρεῖνοι. In *Veneto* etiam *codice* hoc loco pro Ῥεμορίαν ſcriptum Ῥεμωρίαν: & mox τοῦ Τίβεως, more Attico. *Sylb*

P. 74. v. 15. Ἣν ἐστὶν ἡ πλεῖον Αἰολίς] Æolicum idioma in Romana lingua dominari *Glareanus* ſe intelligere negat, cum Dorica pleraque in verſis dictionibus appareant. Sed cum *Dionyſio* faciunt quæ à *Priſciano* & aliis *Grammaticis* in eandem ſententiam ſunt prodita. *Sylb.* Hanc ſententiam firmat *Quinctilianus* Inſtit. l. I. c. 6. *Vocabula Latina plurima ſunt ex Græcis orta, præcipueque Æolica ratione, cui eſt ſermo noſter ſimillimus, declinata.*

V. 22. Οὐδ' ἀφ' οὗ τῶν ὀρέων ὡρίχθησαν τῷ ἀλφαριτὸν] Quo hæc pertineant, ex illo ſuperiori loco perſpicuum eſt, ubi quoſdam

dam

dam eſſe dicebat, qui argumentum, quod ſibi ipſe delegiſſet, parum eſſe dignum cenſerent in quo aliquis multum laboraret: quippe Romam, quæ nunc ita floreret, ab humilibus & parvis admodum principiis eſſe profectam, nec ante multos annos in hominum notitiam veniſſe: quando videlicet bella geſſit cum Macedonibus & Carthaginienſibus. Eos autem qui ita ſentirent reprehendit *Dionyſius*: eo igitur hæc ſunt referenda. *Caſaub.*

V. 25. Καὶ ὐδὲν εὐπρεπέστερον ἐπιτηδεύοντες &c.] Poſſet dicere quiſpiam, Romanos nunc ob ambitionem, ne viderentur barbari, ſtudere civilitati & moribus Græcis, cum eorum majores aliter vixerint. id negat hoc loco *Dionyſius*, oſtendens nihil eos nunc magis quam ante ad virtutem niti; & creditum eſt ab omnibus. *Glareanus.*

P. 77. v. 14. Ἀλλ' ἕτερα εἶναι τὰ σώζοντα, & ποιῦντα μεγάλας ἐκ μικρῶν τὰς πόλεις] Quid illud ſit præclare explicat etiam *Geographus*, de hac ipſa re loquens. Scribit enim ille, videri ſibi antiquiſſimos Romæ conditores ita de ſe ac poſteris ſuis ſtatuiſſe, decere Romanos, οὐκ ἀπὸ τῶν ἐρυμάτων, ἀλλὰ ἀπὸ τῶν ὅπλων καὶ τῆς οἰκείας ἀρετῆς ἔχειν τὴν ἀσφάλειαν & τὴν ἄλλων εὐπορίαν· ὑπολαμβάνοντας οὐ τὰ τείχη τοῖς ἀνδράσιν, ἀλλὰ τὰς ἄνδρας τοῖς τείχεσι. *Caſaub.*

P. 79. v. 9. Δεξιὰ δὲ περὶ μεσημβρ.] De dextris ſiniſtriſque fulguribus vide *Ciceronem*: de partibus autem mundi celſioribus & humilioribus, ut omittam *Plinium*, *Juſtinium*, & alios, vide *Ariſtotelem* Problematum §. 26. & Meteorolog. libro ſec. *Caſaub.*

P. 80. v. 30. Τὰς μείζες μοίρας, τρίβυς] Plurimi (magno errore) *tribum* dictam eſſe volunt, quod ſit tertia pars populi, cum vocem hanc Græciæ quoque debeat Latium. Eſt enim à τριττὺς, quod apud Athenienſes tertiam tribus partem denotabat; ſed Romulus non ad tertiam tribus, ſed ad tertiam totius populi partem retulit. Pro τριττὺς Æoles dixerunt τρίπτυς, unde *tribus*, ut pro πύππος τυπφὸς *puppus*. quod *Sulmaſio* referimus acceptum. *Grævius* in *Præfat.* ad Vol. I. *Theſ. Antiq. Rom.*

V. 31. Τὰς δ' ἐλάττυς κυρίας] Vocabulum *Curia* à Græcis accepit Romulus: nam iis, præſertim Athenienſibus, dicebatur κυρία ἐκκλησία, & ſimpliciter κυρία tota populi concio, legitime convocata ad vetandum jubendumve quod è rep. cenſeret eſſe. Romulo non toti populo, ſed parti ejus trigeſimæ, quæ, ſi cum cæteris viginti novem curiis legitime conveniſſet, jus habebat ſciſcendi quod ſalutare reip. duceret, nomen κυρίας ſeu *curiæ* placuit imponere, ut præclare docuit *J. Fr. Gronovius* in *Epiſtola* ſubjecta *Commentariis* de Seſtertio. *Grævius* in *Præfat.* ad Vol. I. *Antiq. Rom.*

P. 81. v. 43. Παρακαταθήκας δὲ ἔδωκε τοῖς πατρικίοις τὰς δημοτικὰς] *Patriciis plebejos commendavit* reddunt omnes interpretes; quaſi ſcriptum eſſet, συνίστησι δὲ τοῖς πατρικίοις τὰς δημοτικὰς. Sed multo ſignificantiore loquendi genere, eoque metaphorico, utens, intelligi à nobis (ut opinor) voluit, *eum plebejos fidei patriciorum, tanquam aliquod depoſitum, commiſiſſe*. *Steph.* in *Op. Var.* ad *Dionyſ.* p. 33.

V. 45. Νέμειν προστασίαν] Quid ſit νέμειν προστασίαν conſtare videatur ex *Harpocrat.* v. ἀπροστασίου. & *Suid.* v. νέμειν προστάτην; ubi dicit, καὶ τὸ ἔχειν προστάτην καλεῖται νέμειν προστασίαν.

P. 82. v. 1. Πληγὰς ἐντείνοντες] Minus recte *verbera intentantes*: quum *intentatio* videatur eſſe potius *minantis*, fuſtem aut baculum ad verberandum attollendo, (quod Græci ἐπανατείνειν τὴν βακτηρίαν interdum dicunt) quam *verbera infligentis* ſive *impingentis*; quomodo intelligenda ſunt verba Græca. *Steph.* in *Op. Var.* in *Dionyſ.* p. 34.

V. 2. Ἐκάλυν δὲ Ἀθηναῖοι μὲν θῆτας τὰς πελάτας, ἐπὶ τῆς λατρείας· Θετταλοὶ δὲ, πενέστας] Neſcio quam bene θῆτας Athenienſium cum peneſtis Theſſalorum conjungat, eos cum Romanorum clientibus comparans. Nam certiſſimum eſt [ut oſtendit *H. Steph.* Schediaſm. L. V. Sched. 15. & 16.] parum omnino ſimilem fuiſſe conditionem peneſtarum ac clientum Romanorum. Athenienſium quidem θῆτες & πελάται liberi ſaltem fuere: (etſi infra τὰς βαναύσους poſiti, ut docet [*Steph.* in *Theſauro* voce θὴς ex] *Ariſtot.* nec ita ſerviebant ut δῦλοι θεράποντες: ſed [ut patet ex *Schol.* in *Odyſſ.* δ. v. 644.] veluti egeni & plerumque ære alieno oppreſſi, operas divitibus ac creditoribus ſuis locabant, quos χρήστας appellabant, non προστάτας aut δεσπότας. Theſſalorum vero peneſtarum alia fuit conditio: quos conſtat fuiſſe pene ſervos, hoc eſt, μεταξὺ δούλων & ἐλευθέρων, ut veteres [ſpeciatim *Jul. Pollux* l. III. c. 9.] eos vocant. qui domeſtica quoque miniſteria obibant, θητοικέται ideo etiam dicti. Quæ omnia de Romanorum clientibus ne ſuſpicari quidem licet: qui ſuos patronos ſæpe fortunis æquabant, non raro ſuperabant. Ait autem *Dionyſius* θῆτας fuiſſe appellatos ἐπὶ τῆς λατρείας, quaſi eſſent ἀπὸ τῦ θητεύειν ſic dicti, quod eſt *mercede ſervire*: non contra. Sed grammatici ἀπὸ τῦ τητᾶσθαι, quod eſt *carere* & *egere*, dictos ſic tradunt. Vide *Athenæum* libro ſexto. *Caſaub.* — Verba hæc & ſequentia paullo ſeveriori examini ſubjicit *Steph.* in *Schediaſm.* ſupra citatis. Nam non ſolum negat (rationibus allatis *Sched.* 16.) Græcam πελατῶν (qua voce uſi ſunt *Dionyſius* & *Plutarchus*) appellationem Romanæ ſive Latinæ *clientum* non ſatis reſpondere: ſed & aſſerit (*Sched.* 14.) *Dionyſium*, quum recte Theſſalicam πενεστῶν appellationem deduxerit à verbo πένεσθαι, male exiſtimaſſe (dum dicit ὀνειδίζοντες αὐτοῖς ἐν τῇ κλήσει τὴν τύχην) in ea Theſſalos ad eam verbi hujus ſignificationem reſpexiſſe qua ſonat *pauperem eſſe*; quum potius à πένεσθαι veniat, ut *ſtruere*, *parare*, & *apparare* ſignificat. Dein (*Sched.* 15.) in illud inquirit, Theſſalis quidem *Peneſtas*, Athenienſibus vero *Thetas* fuiſſe *clientes*, aut ſaltem *clientium* inſtar; tandemque fatetur convenientium iſtam inter clientes Romanos & illos Græcos minime à ſe agnoſci: quum vix tantulum inter illos Græcorum miniſtros & ſervos eſſe videatur diſcriminis, at multum inter Romanorum *clientes* & *ſervos* fuiſſe conſtet; præcipue in eo, quod *clientes* ſibi *patronos* eligebant, ſed *peneſtæ* & *thetæ* ab iis, quibus operam præſtabant, eligi ſolebant. Vide *Valeſii* notas ad *Harpocrat.* v. ἀπροστασίου.

P. 86. v. 8. Ὅτῳ δὲ θεῶν ἢ δαιμόνων, οὐκ ἔχω τὸ σαφὲς εἰπεῖν] *Dionyſius* (caute, ne Græcus in Romano etymo erraret) *Vejovem* incertum quendam δαίμονα appellavit. *Car. Neapolis* in *Ovidii* Faſt. p. 131.

P. 88 v. 34. Θυσίας μὲν γὰρ αὐτῇ καὶ ἀγῶνας ἄγει κατὰ τὰς Ρωμαίων νόμους] Deos peregrinos coli, non Romanorum more, ſed eorum à quibus accepti ſunt, probat *Ant. Clarus Sylvius* (in *Commentario* ad Leges &c. c. 3.) ex *Feſto* & *Arnobio* l. II. & *Val. Max.* l. I. atque hac in re *Dionyſium* in errorem impegiſſe oſtendit.

V. 36. Μητραγύρτοις] Vide *Majoragium* in *Ariſtot.* Rhet. l. III. c. 2. p. 354. & *Petrum Victorium* in eandem, p. 559. ut & *Philippum à Turre* de Mithra, p. 244.

P. 89. v. 36. Τὰς ἱεράς] Duo hæc vocabula expungi debere cenſet *Steph.* Schediaſm. l. IV. Sched. 19. non ſolum quod à *Lapo* & *Gelenio* [& *Cod. Vat.*] non agnoſcantur; ſed quod, ſi accuſativus additus fuiſſet, *Dionyſius* potius τὰς ἱερωσύνας addere voluiſſet. Verum *Dionyſium* voluiſſe nos τὸ τίμιον repetere, conſtat. quam vocem ipſum recte (meo quidem judicio) *hunc honorem* vertiſſet *Lapus*. & *Gelenius* eum recte ſequutus eſſet; non debuit *Portus*, ab utroque diſcedens, *hujus honoris pretium* interpretari.

P. 90. v. 15. Νῦν παρὰ Ρωμαίων Κάμιλλοι] *Plutarchus* in Numa ex *Juba* tradit, Κάμιλλον dictum fuiſſe τὸν ὑπηρετοῦντα τῷ ἱερεῖ τῦ Διὸς ἀμφιθαλῆ παῖδα, *puerum patrimum & matrimum qui ſacerdoti Jovis miniſtrat*: quo modo & Mercurium à Græcorum nonnullis Κάμιλλον appellari ἀπὸ τῆς διακονίας *à miniſterio*. *Sylb.* Præter auctores memoratos in *Var. Lect.* Vide *Kuhnium* ad *Pauſaniam* p. 790. *Commentarios* in *Lycophr.* v. 162. *Etymol. Magn.* p. 482. v. 27. & *Bulengerum* de *Conviv.* p. 2.

P. 90. v. 33. Ὀνομα δὲ τοῖς ἑστιατορίοις ἦν, ὅπερ ταῖς φρατρίαις, κυρίαι] Huc pertinent quæ *Varro* ſcribit lib. IV. De lingua Latina; *Curiæ duorum generum. nam & ubi curarent ſacerdotes res divinas; ut Curiæ veteres: & ubi ſenatus humanas; ut Curia Hoſtilia.* Item aliquanto ante; *Curiones dicti à Curiis, qui fiunt, ut in his ſacra faciant.* Sic *Feſtus* quoque ſcribit Romulum in triginta curias diviſiſſe populum, ut in ſua quiſque curia ſacra publica faceret, feriaſque obſervaret. Idem poſtquam Curiam eſſe dixit ubi curas publicas gerebant, ſubjungit hæc de altero curiarum genere: *Calabra curia dicebatur, ubi tantum ratio ſacrorum gerebatur.* & mox; *Curiales, ejuſdem curiæ, ut tribules & municipes. Curiales flamines, curiarum ſacerdotes. Curiales menſæ, in quibus immolabatur Junoni, quæ Curis eſt appellata.* & rurſum; *Curionia ſacra, quæ in curiis fiebant.* *Sylb.*

P. 91. v. 8. Καὶ πινακίσκοις κεραμίοις] De fictilium vaſorum uſu in ſacris vide *Brodæi* Miſcell. l. V. c. 19.

P. 92. v. 31. Ἱερὸς γάμος] Ἱεροὶ γάμοι ſunt vel *Sacerdotum* nuptiæ, quibus *confarreatio* & *diffarreatio* peculiaris fuiſſe dicitur: vel nuptiæ ſacris ceremoniis confirmatæ. Sic *Plinius* in loco mox citando, *in ſacris nihil religioſius confarreationis vinculo.* *Sylb.*

V. 32. Φαρρακίαν] *Farracia* nuſquam reperi apud Latinos, ſed *Confarreationem*. ad quam vocem hic alludere videtur particip. προσλαμβάνοντες & nomen κοινωνία. Nam *Confarreatio* erat novorum conjugum, adhibito libo farreo, conjunctio: & contra *Diffarreatio*, conjugii per idem libum farreum diſſolutio. Hinc *Plinius* l. XVIII. c. 3. *Quin & in ſacris nihil religioſius confarreationis vinculo erat; novæque nuptæ farreum præferebant.* Cornel. Tacit. l. IV. *Patricios confarreatis parentibus genitos.* & mox, *Omiſſa confarreandi aſſuetudine, aut inter paucos retenta.* Item Apulejus lib. X. De aſino aureo, *Talis mulieris publicitus matrimonium confarreaturus.* Non autem farre tantum uxor in viri manum conveniebat, ſed etiam coëmptione, & uſu, ut prolixe docet *Briſſonius* in lib. *De ritu nuptiarum.* meminit etiam *Boëthius* in Top. Cicer. *Sylb.*

P. 97. v. 18. Κωνσυάλια] Ludos, quos antiquiſſimi Romanorum *Conſuales*, poſteriores vero *Circenſes* appellaverunt,

runt, Romulus à Græcis mutuatus in raptu Sabinarum edidit, & *Conſo* deo, εἴτε βουλαίῳ ὄντι, εἴτε ἱππίῳ Ποσειδῶνι (ut dicit *Plutarchus* in Romulo) ſacravit. Vide *Jo. Argoli* notas in *Onuphrium Panvinium* de Ludis Circenſibus, p. 19. & 20. Vol. IX. *Antiq. Rom. Grævii*, & *Bulengerum* de iiſdem, l. I. c. 9.

P. 98. v. 41. Καὶ ἵνα τὸ βασίλειον ἀξίωμα σώζῃ, τεθρίππῳ παρεμβεβηκώς] Annotaram jampridem, falſum mihi hoc videri, vererique me, ne decepiſſet *Dionyſium* hominem Græcum vox Latina *ferculum*. quam ille videtur exiſtimaſſe ſignificare ἅρμα vel τέθριππον. Movebat me *Livius*, qui hac de re ita ſcribit, *Inde exercitu victore reducto, ipſe cum factis vir magnificus, tum factorum oſtentator haud minor, ſpolia ducis hoſtium cæſi ſuſpenſa, fabricato ad id apte ferculo, gerens, in Capitolium aſcendit.* Ergo *Dionyſius*, quum in eo Latino hiſtorico, unde hæc ſumebat, vocem *ferculum* inveniſſet, interpretatus eſt τεθρίππῳ: perperam, ut omnes ſciunt, quum ferculum ſit potius inſtrumentum, factum in eum uſum ut poſſint commode oſtentari ſpolia, dum pompa ducitur & triumphus agitur. Hæc quum pridem ſcripſiſſem, vehementer lætatus ſum poſtea, quum caſu in hunc *Plutarchi* gravis auctoris locum incidiſſem, Ρωμύλον δὲ οὐκ ὀρθῶς φησὶν ἅρματι χρήσασθαι Διονύσιος. Vides, *Plutarchum* eundem errorem in *Dionyſio* notaſſe, & nobiſcum ſentire, etſi ille erroris fontem non aperit. Quare non jam dubitamus affirmare, *Dionyſium* ignorantia linguæ Latinæ graviter eſſe lapſum: ſicut alibi quoque errat, ubi *Puteal* interpretatur φρέαρ. quum ſit potius τὸ πῶμα τοῦ φρέατος, vel περιστόμιον, ut in *Gloſſario* vertitur. Porro *Plutarchus* ferculum interpretatur τρόπαιον. idque deſcribit his verbis, de hoc Romuli agens. δρῦν ἐκτεμὼν, inquit, ὑπερμεγέθη, καὶ διαμορφώσας ὥσπερ τρόπαιον, καὶ τῶν ὅπλων τοῦ Ἄκρωνος ἕκαστον ἐν τάξει περιήρμοσε καὶ κατήρτησε. deinde ſubjicit de Romulo, ὑπολαβὼν δὲ τῷ δεξιῷ τὸ τρόπαιον ὁμοῦ προσερειδόμενον ὀρθὸν, ἐβάδιζεν ἐξάρχων ἐπινικίου παιᾶνος. Idem docet L. Tarquinium Priſcum primum curru vectum triumphaſſe: quod & *Zonaras* in ejus vita annotat. *Caſaub.*

P. 101. v. 45. Εσκυλῖνον κατέχουσι λόφον] Eſquilini montis meminit etiam *Varro*, necnon Eſquilini luci, Eſquilinæ tribus, & Eſquilinæ regionis. Eſquilias vero, à quibus hæc deducta ſunt, alii ab Excubiis regis dictas volunt, alii ab eo quod excultæ à rege Tullio eſſent. itaque minus recte in *Euſebiani Chronici* membranis *Æſchylinus* ſcribitur. *Sylb.*

P. 109. v. 5. Ζηνόδοτος] *Plutarchus* in hiſtoria raptarum Sabinarum eundem *Zenodotum* laudat, refellitque. Quod ait de Sabinis ab Umbris ortis, multi reclamant, qui Sabinos gentem eſſe antiquiſſimam & αὐτόχθονας tradunt. *Plutarchus* eos ſequitur qui origine Laconas fuiſſe volunt. *Caſaub.*

V. 11. Επὶ Σαβίνου τοῦ Σάγκου] Quum ex his *Silii* carminibus, l. VIII.

Ibant & læti pars Sanctum voce canebant,
Auctorem gentis, pars laudes ore ferebant,
Sabe, tuas, qui de patrio cognomine primus
Dixiſti populos magna ditione Sabinos.

plane conſtet, primum Sabinorum regem *Sabum* fuiſſe, & gentis auctorem *Sanctum* ſive (ut legendum puto) *Sancum*: non dubito quin vera ſit *Sylburgii* conjectura, Σάβου pro Σαβίνου reponentis. *Sancus* vero ille non alia ratione Sabinæ gentis auctor fuit, quam quod Sabini (ut nos docent *Dionyſ.* p. 109. v. 26. *Plutarchus* in Numa, & *Servius* ad Æneid. l. VIII.) forent à Lacedæmoniis; Lacedæmonii ab *Hercule* (quem lingua Sabina *Sancum* indigitari certum eſt ex *Varrone* & *Feſto*) genus ducerent, utpote qui Ηρακλειδῶν ἀποικία, ut ait *Plato* in v. *de Legibus*. Vide *Joſ. Caſtalionis* Obſervatt. Dec. 3. c. 10. *Voſſium* de Idololatria l. I. c. 12. & *Kircheri* Latium vetus & novum, p. 216.

V. 12. Τοῦτον δὲ τὸν Σάγκον ὑπό τινων Πίστιον καλεῖσθαι Δία] Quum *Dionyſius* (hîc loci & alibi) *Fidium* transferat Πίστιον, voluiſſe videtur *Sancum* (i. e. *Herculem*) facere *Fidei præſidem*. Verum (inquit *Voſſius* in *Etymolog.* v. MEDIUS-FIDIUS) etſi non ignoro apud *Chariſium* & *Feſtum* quoque legi, velle aliquos *Medius-fidius* eſſe juramentum per *Divi fidem* [ſive *Dium Fidium*:] tamen longe veriſimilius eſt quod apud eundem *Feſtum* legitur, voce ea ſignificari *Jovis filium*, i. e. *Herculem*, quod *Jovem* Græci Δία appellent, *Fidius* autem ponatur pro *filio*, litera D pro L ab antiquis uſurpata.

V. 27. Επιτροπεύων Εὐνόμου τοῦ ἀδελφιδοῦ Λυκοῦργος] Lycurgum non Eunomi ſed Laboræ patruum & tutorem facit *Pauſanias* 82, 29. & *Herod.* l. I. p. 16. Eunomum vero Prytanidis filium facit idem *Pauſanias*, 79, 13. 87, 34. *Sylb.*

P. 110. v. 12. Ρωμύλος μὲν Ορθωσίῳ Διΐ] Statorem vertit Ορθώσιον. Potes magis ad verbum Ορθωτῆρα. ut apud *Pindarum* θεὸς ὀρθωτὴρ, qui male affectum ſanitati reſtituit. *Plutarchus* ait, Romulum inclinata acie petiiſſe à Jove στῆσαι τὸ στράτευμα, καὶ τὰ Ρωμαίων πράγματα πεσόντα μὴ περιϊδεῖν, ἀλλ' ὀρθῶσαι. Inde igitur ὀρθώσιος dictus Jupiter, quomodo Diana à Græcis Ορθωσία eſt appellata, quaſi ὀρθοῦσα τὰς γυναῖκας, καὶ εἰς σωτηρίαν ἐκ τῶν τοκετῶν ἄγουσα. Ipſe tamen *Plutarchus* ἐπιστάσιον maluit interpretans dicere. *Caſaub.*

V. 12. Μυκωνίσι πύλαις] Μυκωνίδας πύλας denominatas διὰ τὸ μυκᾶσθαι agnoſcit etiam *Varro* de Lingua Lat. l. IV. his verbis: *In Palatio porta mugionis, à mugitu* &c. At *Feſtus* dicit, *mugioniam portam dictam eſſe à Mugio quodam, qui eidem tuendæ præfuit. Sylb.* Male igitur qui avorum memoria *Mugoniam* appellavere, quæ *Mugionia* eſſe debet. *Schottus*: quem videſis in *Obſervatt. Hiſtor.* l. III. cap. 9.

V. 19. Ηρα Κυρῖτις] *Curis* (ut *Feſti* verbis utar) *Sabina lingua haſta: unde Curitim Junonem appellabant, quia eandem ferre haſtam putabant.* Legimus etiam *Curim* apud eundem paullo ante, ubi ſcribit; *Curiales menſæ, in quibus immolabatur Junoni, quæ Curis eſt appellata.*

P. 112. v. 41. Καὶ ἀπὸ τῶν λαφύρων τέθριππον χάλκεον ἀνέθηκε τῷ Ηφαίστῳ] Ambiguum an ex præda quadrigas has Romulus ipſe conflandas curarit, an ipſæ pars prædæ fuerint: ſed *Plutarchus* rem expedit: ἐν δὲ τοῖς ἄλλοις λαφύροις, καὶ χαλκοῦν ἐκόμισε τέθριππον ἐκ Καμερίας. τοῦτο δὲ ἀνέστησεν ἐν τῷ ἱερῷ τοῦ Ηφαίστου, ποιησάμενος ἑαυτὸν ὑπὸ νίκης στεφανούμενον. *Livius* hæc omittit cum tota hiſtoria utriuſque belli Camarini. *Caſaub.*

P. 116. v. 8. Βαρυτονεῖν] Accipiendum hic erit pro περισπᾶν, quia in circumflexione gravis tonus ultimum locum, & fere potiſſimam vim obtinet. vel referenda hæc ſunt ad Latinam pronunciationem, in qua prior hujus nominis ſyllaba, acuto; poſterior, gravi accentu profertur. nam Græco accentu Νομᾶς dicitur; Latino, Νόμας, ut Σύλλας, Ακύλας, & ſimilia. *Sylb.*

V. 34. Πυθαγόρας δὲ μετὰ τὴν πεντηκοστὴν Ολυμπιάδα διέτριψεν ἐν Ἰταλίᾳ] Εξηκοστὴν omnino legendum. Nam regnante Tarquinio Superbo venit in Italiam Pythagoras, ut ait *Gellius* l. XVIII. c. 21. regnare autem cœpit Tarquinius anno 4° *Olymp.* 60. quod firmat etiam Laërtius qui Olymp. 60. Pythagoram floruiſſe ſcribit. *Valeſius* in *Notis* ad *Excerpta* ex *Diodoro*, p. 41. Hac de re præclare *Dodwellus* in aureolo libello *de Ætate Phalaridis* & *Pythagoræ*.

P. 120. v. 12. Επὶ τῆς φορήσεως] *Joſeph. Scalig.* Not. in *Feſt. Pomp.* legit ἀπὸ τῆς φορήσεως πίλωντε καὶ στεμμάτων: ſicut ſcilicet *Plutarch.* in Numa 117, ἀπὸ τῶν ἐπιχωρίων πίλων. at *Turn.* adverſ. lib. XXIX. c. 21, vulgatam lectionem retinet. ἐπὶ certe pro ἀπὸ jam plus tricies habuimus: & πιλωτὰ ſubſtantive apud alios etiam dicuntur τὰ πιλώματα, coactiliarii ſeu pilearii operis geſtamina. Idem *Scaliger* mox pro φλάμμα legit φλάμινα: atque inde flamines denominatos cenſet: at *Turnebus* φιλάμινα. quæ poſterior lectio receptæ vocis etymologiæ magis reſpondet. Nam veteres grammatici (ut idem *Scaliger* annotavit) Flamines dictos ajunt quaſi filamines; quod, cum ipſis ſine apice, ac capite nudo, ſub divum prodire fas non eſſet, in æſtu apicem pone regererent, & filo velati incederent. Quid ſit autem *filum*, explicat *Livius*, cum dicit filum lanæ velamen eſſe. *Plut.* in Numa 117, τοὺς Φλάμινας denominatos ait ἀπὸ τῶν περικεφαλίων πίλων, οὓς περὶ ταῖς κεφαλαῖς φοροῦσι, πιλάμινάς τινας ὄντας. Porro deſinebant iſti flaminum pilei (ut ejuſdem *Scaligeri* conjectanea in *Varronem* docent, & infra *Dionyſius* noſter, 124, 41.) in conum; unde *Apices* dicti. Summum autem faſtigium vocabant *Tutulum*. addebatur virgula ex felici arbore, quæ in flaminibus dicebatur *Stroppus*, in flaminicis, *Inarculum*. Totus apex filo laneo velabatur; quod dicebatur *Apiculum*: à quo putat quaſi Filamines dictos *Varro*. Infra mentum pertinebant amenta, quæ pileum retinebant. eæ dicuntur *Offendices*, quod ſe mutuo offenderent, & convenirent. Solius tamen Flaminis Dialis pileum dicebatur *Albogalerus*. fiebant enim ex hoſtia alba Jovi cæſa, quæ dicebatur *Idulis*. Ita igitur πίλων ſive πιλωτῶν nomine hic cum *Scaligero* & *Turnebo* accipiemus ipſos flaminum apices, ſeu faſtigiatos in conum galeros: per στεφάνην vero & στέμμα, laneum ſive velamen ſive filamentum, à quo *Virg.* Æn. l. VI. *lanigeros apices* dicit, *Turn.* ſane στεφάνας & στέμματα non modo velamina interpretatur, ſed etiam filamina & infulas. Sic enim *Varro* lib. VI. De lingua Lat. *Velamenta è lana quæ adduntur, infulæ.* Et *Feſtus* etiam, *Infulæ ſunt filamenta lanea, quibus ſacerdotes, & hoſtiæ, templaque velabantur.* Et *Gloſſaria* itidem, *Infulæ*, στέμματα. *Sylb.*

P. 124. v. 37. Τηβέννας] Vide *Albertum Rubenium* de *Re Veſtiaria*, l. I. c. 2. & 5. *Octav. Ferrarium* de *Re Veſtiaria*, l. II. c. 3. ejuſdemque *Analecta*, c. 5.

P. 128. v. 33. Ιερὸν ὀνομασθῆναι εἶναι τοῦ θεοῦ] Manſit hæc lex quam diutiſſima, pari vigore prædita, aut ſaltem non multum infracta, uſque ad ſera valde Romanæ reip. tempora, ut conſtat ex *Papiniano*, Reſp. tit. 39. Vide *Doughtei* Analecta Sacra, p. 182. Excurſ. 63.

P. 175. v. 4. Εντειχίσας τὸ λεγόμενον Αὐεντῖνον] *Livius* ſub finem l. XLI. Aventinum extra portam trigeminam, i. e. extra veterem murorum ambitum fuiſſe indicat: ac *Dionyſius* è contra eum mœnibus includit. Sed nullo negotio lis hæc dirimi poteſt. *Livius* murorum ambitum inte-

riore gyro, quem ſequebatur pomœrium, urbem definivit: *Dionyſius*, neglecto (ut diximus) pomœrio, ſolos habuit propoſitos muros, qui Aventino urbi addito erant amplificati. *Contarenus* in *Var. Lect.* c. 10. p. 43.

P. 192. v. 5. Πρῶτον ὑποςέγους περὶ αὐτὸν ποιήσας καθέδρας] Notandus autem eſt hic locus diligenter, cui ſimillimus eſt apud *Tacitum*, Annalium lib. XIV. ita ſcribentem: *Quippe erant qui Cn. quoque Pompejum incuſatum, quod manſuram Theatri ſedem poſuiſſet. Nam ante à ſubitariis gradibus, & ſcena in tempus ſtructa ludos edi ſolitos: vel, ſi vetuſtiora repetas, ſtantem populum ſpectaviſſe.* Notus etiam eſt *Auſonii* locus in prologo ludi ſeptem Sapientum: ubi habes & de Athenienſibus, qui pariter olim ſpectarunt ἀπὸ τῆς ἰκρίων, ut hîc loquitur *Dionyſius*. Vide *Suidam* in ἴκρια. *Caſaub.*

P. 193. v. 23. Καὶ νῦν μὲν ἑτερός ἐςιν ἐν τῷ προνάῳ] Sic placet interpretari: *& nunc altera*, ara, *eſt in veſtibulo Minervæ, altera in ipſo delubro prope marginem ſeu murum. Donatus* de *Urbe Roma.* l. II. c. 4.

P. 198. v. 4. Τελευτᾷ, υἱὲς τε δύο] Illud υἱὲς reperit *Lapus* in ſuo codice, dum vertit, *duos filios parvulos*. Quam ſcripturam ſi auctor ipſe nobis reliquit, ſecutus eſt alienam, non ſuam ſententiam. nam infra, & in Tanaquilis oratione, & in ſua diſputatione, aſſerit pueros iſtos Tarquinii regis non υἱὲς fuiſſe, ſed υἱωνὲς: niſi forte (inquit) natura nepotes, adoptione filii regis facti ſunt. *Sylb.*

P. 210. v. 3. Ηὔξησε τὸν περίβολον τῆς πόλεως] Belle huc faciunt quæ de urbis ambitu poſt *Dionyſii* tempora ſcripſit *Plinius* l. III. c. 8. cui adjicias licet *Voſſium* de *Magnitud. Rom. vet.* & *Contarenum* in *Var. Lect.* c. 12.

V. 35. Κατὰ τὰς τρεῖς φυλὰς τὰς γενικὰς] Γενικὰς φυλὰς *Gelenius* verterat *tribus generales*. atque in *Lapi* verſione *generales ſive originales*. aptius *Sigonius* Emendationum lib. I. c. 37. *tribus diſtinctas per gentes*: quippe quas Romulus, triplicem gentium rationem ſecutus, fecerit: *Ramnenſem*, in qua Romani erant, à ſe vocatam, in Palatio: *Tatienſes*, à Tatio, in Capitolio: *Luceres*, in qua reliquus erat populus adventitius, à luco, in quem confugerant. quibus deinceps, ut quæque pars urbis addita, ita aſſignata eſt. Sed quoniam (inquit idem *Sigonius*) adventitius populus veterem jam tandem multitudine ſuperabat, placuit Servio populum urbanum in quatuor tribus conjicere; & qui Capitolium Palatiumque, & quod inter Capitolium & Palatium eſt ſpatii incolerent, in *Palatinam* tranſtulit; qui Suburam tenerent, in *Suburanam*; qui Eſquilias, in *Eſquilinam*; qui Viminalem Quirinalemque collem, in *Collinam*. Quare illud γενικὰς *Dionyſii* non ad centurias pertinet, ſed ad tribus à Romulo inſtitutas. *Sylb.*

V. 40. Ἔπειτα κατὰ πάντας ἐκέλευσε τοὺς ςενωπὲς ἱερὰς κατασκευασθῆναι καλιάδας ὑπὸ τῶν γειτόνων ἥρωσι προνωπίοις] Ἥρωας vocat quos Latini *Lares*. Gloſſarium vetus Ἥρως, *Lares*. Item alibi, *Lares*, θεοὶ κατοικίδιοι. Itaque ἥρωες προνώπιοι ſunt *Lares compitales*. Siquidem *Dionyſius* mox προνώπια compita appellat. quæ vocis illius notio mihi quidem valde nova eſt: ut neſciam an ſit legendum ibi potius, ſublata ἐν vocula, ἱερὰ συντελῶσι τοῖς προνωπίοις, vel θεοῖς προνωπίοις. Quinetiã, ſi nihil mutemus, voce προνωπίοις putem intelligi ſacraria illa ſive lararia ubi Larum compitalium imagines erant (*Dionyſius* καλιάδας appellat eleganter. cujuſmodi nidos ſive καλιάδας hodie alicubi videas in compitorum angulis, cum ſanctorum imaginibus) ſicut intra ædes ἐνώπια appellabantur ubi imagines aſſervabantur. Auctor *Heſychius*. Equidem Lares præſtites putarem à *Dionyſio* intelligi, quos *Plutarchus* προεςῶτας interpretatur: niſi moveret me quod præſtites Lares ad privatorum ſacra pertinebant, quum videatur *Dionyſius* Lares προνωπίους ad diſtinctionem Larum domeſticorum ſive familiarium ita nuncupare. Porro Laribus ſacra fuiſſe compitalia, ex *Varrone* & aliis vulgo notum. *Caſaub.*

P. 218. v. 33. Ἐτύγχανον δὴ τοῖς Ῥωμαίοις αἱ τῶν θεραπόντων κτήσεις κατὰ τὰς δικαιοτάτους γενόμεναι τρόπους] Hæc melius juriſconſulti explicant: quos tu conſule, in primis *Marciani* in Pandectas relatam legem v. tit. De ſtatu homin. l. V. *Caſ.*

V. 48. Καὶ κράτιστος ἀπαλλαγῆς διαφορῶν τρόπος ὅτος ἦν.] Libertorum ſtatus fuit olim multiplex: optima vero & pleniſſima libertas fuit eorum qui fiebant cives Romani: deterior eorum qui Latini Juniani: peſſima dedititiorum. Quod ait, quoſdam fuiſſe ſervos qui ſuis ſe nummis redimerent, id qua ratione verum ſit, & quomodo interpretandum, diſces ex juriſconſultis, maxime *Ulpiano*, lege IV, tit. primo, lib. Pand. XL. *Caſaub.*

P. 220. v. 38. Ἐκ τῆς Εὐρώπης εἰς τὰ παραθαλάττια μέρη τῆς Καρίας] Dixiſſem Aſiæ. nam etſi pleraque illius tractus oppida Cares & Leleges ante Ionum adventum tenuerunt: tamen quis veterum, de colonia Ionica loquens, ad maritimam partem Cariæ eos appuliſſe dixit? *Caſaub.*

P. 221. v. 46. Γραμμάτων ἔχουσα χαρακτῆρας Ἑλληνικῶν] Huc faciunt quæ *Plinius* habet: *Veteres*, inquit, *Græcas fuiſſe eaſdem pene quæ nunc ſunt Latinæ, indicio erit Delphica tabula antiqui æris quæ eſt hodie in palatio, dono principum, Minervæ dicata in bibliotheca, cum inſcriptione tali.* ΝΑΥCΙΚΡΑΤΕC. ΤΙCΑΜΕΝΟΥ. ΑΘΕΝΑΙΟC. ΚΟΡΑΙ. ΚΑΙ. ΑΘΕΝΑΙ. ΑΝΕΘΕΚΕΝ. *Caſaub.*

P. 223. v. 1. Καὶ ναὺς δύο κατασκευασάμενος τύχης] Imo multo plures quam duos. Vide omnino *Plut.* in *Quæſt. Rom.* 74. Virilem tamen fortunam non à Servio ſed ab Anco fuiſſe conſecratam idem auctor eſt in libro *de Fortuna Roman. Caſaub.*

P. 225. v. 14. Καὶ γὰρ ἐὰν τἄλλα τις ἀδικεῖν ὀκνῇ] Alludit ad Eteoclis illud apud *Euripidem* in *Phœniſſis*, Εἴπερ γὰρ ἀδικεῖν χρὴ, τυραννίδος πέρι κάλλιστον ἀδικεῖν· τἄλλα δ' εὐσεβεῖν χρεών. quod apud *Cicer.* (l. III. *Officiorum*) ſic verſum legitur, *nam ſi violandum eſt jus, regnandi gratia violandum eſt: aliis rebus pietatem colas. Sylb.*

P. 235. v. 10. Βαρὺς καὶ χαλεπὸς ὀργήν.] Accipe ὀργὴν hîc, ut docent veteres grammatici non ſolum apud poëtas, ſed etiam apud *Thucydidem* ſæpe accipi, pro ingenio ac moribus. Similis locus *Thucyd.* lib. primo. δυσπρόσοδόν τε αὐτὸν παρεῖχε, καὶ τῇ ὀργῇ οὕτω χαλεπῇ ἐχρῆτο ἐς πάντας ὁμοίως, ὥστε μηδένα δύνασθαι προσιέναι. Alio ſenſu Coriolanus l. VIII. dicitur χαλεπὸς ὀργήν. *Caſaub.*

P. 237. v. 16. Ὀκτάϊος] Si nomen gentis hujus eſt Mamilius, ut *Dionyſius* & *Feſtus* ſcribunt, ergo Octavius prænomen eſt; quod alias Octaviæ gentis eſt nomen. Quia vero nuſquam nomina loco prænominum uſurpata ſunt, propterea ſuſpicor *Octavo Mamilio* legendum eſſe. ut *Octavus* ſit prænomen, perinde ac in viris *Quintus, Sextus, Decimus*; & in fœminis *Prima, Secunda, Tertia, Quarta, & Quinta*: auctore *Varrone*. *Livius* etiam lib. III. L. Mamilio Tuſculano datam civitatem ſcribit. *Sigonius.*

P. 237. v. 34. Κορίλλη] *Lapus* nec Corillam nec Coriolam ei patriam tribuit, ſed Ariciam, ex *Livio*, qui lib. I. dicit, *Turnus Herdonius ab Aricia. Sylb.*

P. 243. v. 37. Καὶ τῆς πόλεως πρὸς τὰς Γαβίους φέροντα] Locum hunc belle illuſtrant & confirmant iſta *Plinii*, lib. III. c. 5. *Clauditur ab oriente aggere Tarquinii Superbi, inter prima opere mirabili. namque eum muris æquavit, qua maxime patebat aditu plano. cætero munita erat præcelſis muris, aut abruptis montibus; niſi quod exſpatiantia tecta multas addidere urbes. Sylb.*

P. 245. v. 8. Τὰς ὑπερέχοντας τῶν ςαχύων ἀποθραύων] *Polyænus* in Tarquiniani facti narratione dicit, Τὰς ὑψηλοτάτας μήκωνας ἀποκλάσαι: *Herodotus* vero in Thraſybulei ſtratagematis hiſtoria, ἐκόλουε αἰεὶ ὅκως τινὰ ἴδοι τῶν ἀςαχύων ὑπερέχοντα· ἔκλων δὲ, ἔῤῥιπτε ἐς ὃ τοῦ λήϊου τὸ κάλλιςόν τε καὶ βαθύτατον διέφθειρε τρόπῳ τοιούτῳ. *Sylb.*

P. 246. v. 34. Διομόσαντο κατὰ τῶν σφαγίων] Jurisjurandi, quod aram tenentes, tactiſque ipſis adeo ſacris concipiebant, frequens mentio apud ſcriptores. *T. Livius* l. XXI. *altaribus admotum, tactis ſacris jurejurando adactum.* ἁψάμενον τῶν ἱερῶν dicit *Polybius* l. III. *Appianus* in Hannabalica Hiſtoria, ἐπὶ ἐμπύρων. quod etiam dicebant ὀμνύναι κατὰ vel ἐπὶ τῶν σφαγίων. *Plutarchus* in Poplicola, ἐβούλετο ἐπὶ σφαγίων ὁρκῶσαι τὴν βουλήν. item ἐπὶ τομίων. unde ὅρκια τέμνειν & ὁρκοτομεῖν. *Deſ. Heraldus* in *Digreſſionum* l. I. c. 16.

V. 36. Οἱ Ῥωμαῖοι Σάγκον καλοῦσι] Cum *Caſtalione* (in *Obſervatt. Dec.* III.) malim Σάγκτον. non enim *Sancti* cognomen (ut quam plurimi credunt) Herculi peculiare & proprium eſt, cum *Sanctus* ſit vox Latina, & non minus Herculi, quam cæteris omnibus diis tribuatur, ut ex Inſcriptionibus innumeris conſtat. Unam autem proferre non gravabor in *Lapide Tiburtino* inciſam, quo in lapide & proprium Herculis cognomen ab lingua Sabina, & quod cum cæteris deis commune habetur à Latinis legitur. SANCO. SANCTO. DEO. FIDIO. SACRUM. Hac de re pluribus agit *Caſtalio*, quem videſis.

P. 247. v. 7. Εὑρῆσθαι κεφαλὴν νεοσφαγοῦς ἀνθρώπου] Belle ad hujus loci illuſtrationem pertinent, quæ *Plinius* refert lib. XXVIII. c. 2. *Multi vero magnarum rerum fata & oſtenta verbis permutari. Cum in Tarpejo fodientes delubro fundamenta, caput humanum inveniſſent, miſſis ob id à ſenatu legatis, Etruriæ celeberrimus vates Olenus Calenus, præclarum id fortunatumque cernens, interrogatione in ſuam gentem transferre tentavit; ſcipione prius determinata templi imagine in ſolo ante ſe*: Hoc ergo dicitis Romani; Hic templum Jovis optimi maximi futurum eſt? Hic caput invenimus? *conſtantiſſima annalium affirmatione, tranſiturum fuiſſe fatum in Etruriam, ni præmoniti à filio vatis legati Romani reſpondiſſent*, Non plane hic, ſed Romæ inventum caput dicimus. *Sylb.*

P. 248. v. 14. Ἐξ ἐκείνε καλεῖται Καπιτωλῖνος ὁ τόπος] Non deſunt viri doctiſſimi qui hæc omnia conficta putant nobilitati gentis propagandæ: unamque nominis cauſam adferunt, quod *Capitolium* eſſet ἄκρα ἢ κορυφὴ τῆς πόλεως. Vide *Rycquium* de *Capitolio Rom.* c. X.

V. 26. Ἐπὶ γὰρ τοῖς αὐτοῖς θεμελίοις ὁ μετὰ τὴν ἔμπρησιν οἰκοδομηθεὶς κατὰ τὰς πατέρας ἡμῶν] *Taciti* verba erunt pro commentario, ita ſcribentis de Capitolio, *Hiſtoriarum* lib. III. *Pulſis regibus, Horatius Pulvillus iterum conſul dedicavit. ea magnificentia, quam immenſæ poſtea pop. Rom. opes*

eruarent

ornarent potius quam augerent. Iiſdem rurſus veſtigiis ſitum eſt, poſtquam interjecto CCCCXV *annorum ſpatio, L. Scipione, C. Norbano Coſſ. flagraverat. Curam victor Sylla ſuſcepit, neque tamen dedicavit. hoc ſolum felicitati opus negatum. Lutatii Catuli nomen inter tanta Cæſarum opera uſque ad Vitellium manſit. Plutarchus* etiam fuſius in Poplicola iſta perſequitur. *Caſaub.*

V. 33. Ὑφ' ἑνὸς αἰετοῦ καὶ μιᾶς στέγης.] Αἰετὸς ſive αἴτωμα eſt ædificii faſtigium, ſive id quod faſtigium ſuſtinet, Corinthiorum inventum, ut canit *Pindarus* in Olympionicis, ode XIII. Latini quoque aquilas vocant. *Tacitus* de Capitolini templi incendio loquens, *Inde*, inquit, *lapſus ignis in porticus appoſitas ædibus. mox ſuſtinentes faſtigium aquilæ, vetere ligno traxere flammam alueruntque.* Dicit *Tacitus* numero multitudinis *aquilas*, ſicut *Pindarus* δίδυμον αἰετόν. In optimo *Gloſſario* corrupta verba ita emendabis, *Faſtigium*, αἴτωμα. Vulgo peſſime, *Faſtidium*, Αἴτωμα. In altero *Gloſſario* ita ſcriptum eſt, Αἴτωμα, *faſtigium. Caſaub.*

V. 37. Γυνή τις ἀφίκετο πρὸς τὸν Τύραννον, οὐκ ἐπιχωρία] De Sibyllinis libris, Tarquinio oblatis, cum *Dionyſio* conſentit *Gellius* (l. I. c. 19) *ab anu hoſpita & incognita* oblatos eſſe. *Plinius* (l. XIII. c. 13) dicit *Sibyllam libros ad Tarquinium attuliſſe*: anum illam extraneam ideo fortaſſe (ut ait *Salmaſius* in *Exercit. Plin. cap.* 2.) Sibyllam appellans, quod Sibyllinos libros attuliſſet. *Suidas* (v. Ἡροφίλη & v. χρηματίζεσθαι) *Herophylam* fuiſſe dicit *quæ & Sibylla Erythræa.* Vide *Salmaſ.* loco jam citato & *Gallæum* in *Diſſertat.* de *Sibyllis* p. 148. & *Petitum* de *Sibylla.*

P. 254. v. 3. Τῇ πρώτῃ τὴν μητέρα φιλήσαντι] *Plinius* Brutum non Italam ſed Delphicam tellurem oſculatum refert, ſub finem lib. XV. ibi enim de lauro verba faciens, ſic ſcribit; *quia ſpectatiſſima in monte Parnaſſo: idque etiam grata Apollini, aſſuetis eo dona mittere jam & regibus Romanis, teſte L. Bruto: fortaſſis etiam in argumentum, quoniam ibi libertatem publicam is meruiſſet, lauriferam tellurem illam oſculatus ex reſponſo. Sylb.*

P. 265. v. 22. Ἐλαύνων τοὺς ἵππους ἀπὸ ῥυτῆρος] Ἀπὸ ῥυτῆρος, id eſt, ἀφειμένων τῶν χαλινῶν, ut lib. VI. vel *effuſiſſimis habenis*, ut loquitur *Livius*. cui loquendi generi ſimile eſt in re nautica apud *Livium* eundem *Sublatis dolonibus effuſe fugere.* Quod *Cicero* dixit *Paſſis velis*, aut *Velis remiſque.* Sic autem *Dionyſius* ſæpiſſime loquitur. *Diodorus* ſemel lib. XIX. ἤλαυνεν ἀπὸ ῥυτῆρος. Sic accipiendum apud *Sophoclem* in Oedipo Coloneo, ——πάντ' ἀναγκαίᾳ λιὼν

Ἀντιπόνων ἱππόταν τε θυμάτων ἄπο

Σπεύδειν ἀνὰ ῥυτῆρος.

qui tamen locus mirum eſt quas cruces fixerit veteribus ejus poëtæ interpretibus. *Caſaub.*

P. 267. v. 6. Πρῶτος ἱερῶν βασιλεὺς Μάνιος Παπύριος] Poſt reges exactos primus, qui vice Regis ſacra faceret, rex Sacrificulus factus eſt Sicinnius Bellutus, teſte *Feſto.* Sed (ut ait *Dacerius*) alios Hiſtoricos, quam *Livius* & *Dionyſius*, ſequutus eſt *Verrius.*

P. 271. v. 11. Ἀρμοῖ τινι τῆς θύρας διαφανεῖ τὴν ὄψιν προσβαλὼν] *Plutarchus* aliter paullo hæc narrat in vita Poplicolæ. Sic etiam Aquillios domi repertos fuiſſe à Valerio *Dionyſius* ait, negat *Plutarchus*. nec paucis locis pugnam reperies inter illos duos magnos ſcriptores: quod non eſt hujus inſtituti annotare. *Caſaub.*

P. 275. v. 44. Λαουίνιον τὴν μητρόπολιν τῶν Λατίνων] In *Steph. Byzant.* Λαούινιον, μητρόπολις τῶν Λατίνων. Διονύσιος ε'. Ῥωμαϊκῆς ἱστορίας. Vide *Berkelium* & *Holſtenium* in locum.

P. 276. v. 7. Αὐτοδίδακτος ἐγένετο περὶ αὐτὸν] Αὐτοδίδακτον φιλοσοφίαν *Gelenius* reddit (ſicut & *Portus* eum ſequens) *innatum philoſophiæ ſtudium.* Scimus tamen ſonare quaſi quis dicat *philoſophiam quam à ſeipſo edoctus eſſet*: ac non male fortaſſe *naturalem* quis vocarit. *Steph.* in *Op. Var.* ad *Dionyſ.* p. 28.

V. 20. Συνεπλήρωσεν ἐξ αὐτῶν τὴν βουλὴν] *Livius* (l. II.) dicit, Senatores à Junio Bruto adlectos fuiſſe: cui conſentit *Tacitus.*

P. 279. v. 42. Ὀψὲ γάρ ποτε Ἀθηναῖοι προσέθεσαν τὸν ἐπιτάφιον ἔπαινον τῷ νόμῳ] Intelligit legem Athenis quondam latam de laudationibus eorum qui pro ſalute reip. occubuiſſent. Ejus legis meminit Pericles apud *Thucydidem*, cujus locum imitatur *Dionyſius.* Οἱ μὲν πολλοὶ (ait Pericles) τῶν ἐνθάδε ἤδη εἰρηκότων ἐπαινοῦσι τὸν προσθέντα τῷ νόμῳ τὸν λόγον τόνδε, ὡς καλὸν ἐπὶ τοῖς ἐκ τῶν πολέμων θαπτομένοις ἀγορεύεσθαι αὐτόν. Ejus autem legis auctor multis viſus eſſe Solon: quem *Laërtius* teſtatur modis omnibus faviſſe virorum fortium, & qui pro patria oppetiiſſent, memoriæ. Itaque de eo ſuperiorem *Thucydidis* locum interpretatur *Græcus ſcholiaſtes.* & *Plutarchus* quoque in Poplicola ſic ſcribit, Λέγεται δὲ καὶ τὸν Ἑλληνικὸν ἐπιτάφιον ἐκεῖνος γενέσθαι πρεσβύτερος. εἴγε μὴ καὶ τοῦτο Σόλωνός ἐστιν, ὡς Ἀναξιμένης ὁ ῥήτωρ ἱστόρηκεν. At *Diodorus Siculus* lib. XI. teſtatur ludos funebres Athenis primum fuiſſe actos in memoriam eorum qui bello Perſico fortiter pugnantes obierant: quo etiam tempore lege cautum ait, ut de laudibus eorum quos reſpublica cenſuiſſet publice ſepeliendos, orationem oratores, quibus id à civitate mandaretur, haberent. Quod & orationes funebres, quæ exſtant apud *Demoſthenem* & *Lyſiam*, docent. *Caſaub.*

V. 43. Εἴτ' ἀπὸ τῶν ἐπ' Ἀρτεμισίῳ] Hoc eſt quod ex *Diodoro* retulimus: cujus verba ſunt, ὁ τῶν Ἀθηναίων δῆμος ἐκόσμησε τοὺς τάφους τῶν ἐν τῷ Περσικῷ πολέμῳ τελευτησάντων &c. *Caſaub.*

P. 280. v. 25. Γενεὰν οὔτε ἄρρενα καταλιπὼν οὔτε θήλειαν] Quod *Dionyſius* tradit, nullos à priſco Bruto relictos fuiſſe liberos, *Glareano* quoque videtur veriſimilius. quare *Ciceronem*, cum *de Claris oratoribus* hunc Brutum Juniorum principem facit, videri hoc in gratiam Bruti dixiſſe, quem ut numen coluit. *Sylb.*

P. 291. v. 22. Οὐ μικρὸν τῇ πόλει χαρισάμενος] Ex hac Porſenæ erga Romanos magnificentia, quæ prolixius à *Livio* exponitur, *Bona Porſenæ* in proverbium veniſſe, annotat *Glareanus* ex *Eraſmi* Chiliadibus.

V. 39. Εἰς τὸ ἔξω μέρος ἀνοίγονται] Non tantum apud Romanos, ſed apud veteres Græcos honorificum fuit, fores domus habere quæ in publicam viam aperirentur: quam publicæ viæ ſervitutem privatos magno ære ſolitos emere, liquet ex iis quæ de Iphicrate apud *Ariſtotelem* in Oeconomicis leguntur. Nec me movet *Plutarchus* aliter ſentiens. *Caſaub.*

V. 40. Ταύτην ἡμεῖς μὲν οὐκέτι κειμένην εὕρομεν] *Plinius* tamen, qui multo poſt *Dionyſium* ſcripſit, ita de hac ſtatua loquitur, lib. XXXIV. c. 6. *Equeſtrium tamen origo perquam vetus eſt, cum fœminis etiam honore communicato. Clœliæ enim ſtatua eſt equeſtris. Plutarchus* ſimillime in Poplicola, Ἀνάκειται δὲ τὴν ἱερὰν ὁδὸν πορευομένοις εἰς παλάτιον ἀνδριὰς αὐτῆς ἔφιππος. *Caſaub.*

P. 294. v. 37. Ἄγειν τε καὶ φέρειν] Ionicum eſt de hoſtilibus direptionibus *Herodoto* perquam familiare, ut lib. I. c. 88. & 166. *Camerar.*

P. 195. v. 44. Τὴν μεταξὺ Φιδήνης καὶ Πικετίας] Oportet hoc loco oppida duo intelligere ad fluvium Anienem ſita, ut diſerte annotat *Plutarchus*. *Livius* ait, trans Anienem. Semper autem vox Πικετία mihi aliena ab hoc loco viſa: quam tamen quidam defendere conantur auctoritate *Stephani*, qui dicat Πικετίαν fuiſſe Τυῤῥηνίας πόλιν. Sed quis non videt eſſe eam συχνὴν ἐπικουρίαν? In *Plinio* vero quam egregie fallantur nihil attinet dicere. Non enim libenter facio ut illorum errores qui paſſim obvii ſunt refellam. Conſule *Plutarchum. Caſaub.*

Pag. 300. v. 44. Ὃν καλοῦσιν εὐάστην] Ἐκ τοῦ συμβεβηκότος, ſeu ex re, propterea τὸν εὐάστην θρίαμβον dictum intelligo, quia ut in Græcorum bacchanalibus Libero, ita in hoc triumphi genere primum Deo victoriæ auctori, deinde etiam imperatori, acclamabatur εὐοῖ, ſeu εὐάν. quod cum εὐάζειν dicant Græci, & Latini itidem *evari*, (unde *Virg. Æn.* 6. *evantes origia circum Ducebat Phrygias*) ſignificat *Dionyſius* Latinos iſtiuſmodi εὐασμοὺς appellaſſe primum *evationes*, ſervatis Græcæ originis veſtigiis: deinde, corrupta & obſcura origine, ovationem; facta ſcilicet ὀάσει ex εὐάσει. Notandum etiam, pro εὐάστης, quod barytonως hic legitur, alibi oxytonως reperiri εὐαστής: ut in *Epigram.* εὐαστῆς σωτῆρος: ea nimirum forma, qua σαλπιστής, σφενδονιστής, & ſimilia. De ovatione ipſa prolixius diſſerit *Sigonius* Comment. in Faſt. & Triumph. Rom. *Sylb.* Vide etiam *Plutarchum* in Marcello p. 310. *Plinium*, Vol. III. p. 214. *Feſtum* cum *Dacerii* notis p. 318. & *Voſſii* Etymolog.

P. 301. v. 8. Στέφανον δὲ ἐπίκειται δάφνης] Falſum hoc. myrtus enim, non laurus, corona ovantis fuit. *Plutarchus* in Marcello diſerte negat ovantem ſolitum lauro coronari, μυῤῥίνης στέφανον ἐπικείμενον: deinde cauſam pluribus explicat: à *Plutarcho* autem ſtare Latinos ſcriptores, *Plinium*, *Feſtum*, & *Gellium*, pridem eſt ab eruditiſſimo *Sigonio* indicatum. Quare fallitur *Dionyſius*. *Caſaub.*

V. 25. Παντὸς μάλιστα] Πάντων μάλιστα, vel παντὸς μᾶλλον ſcribendum cenſet *Stephanus*, in *Op. Var.* ad *Dionyſ.* p. 31.

P. 302. v. 11. Μόνῳ τῶν μέχρις ἐμοῦ γενομένων] Miror ſane, cur ſolum Publicolam hoc honore affectum dicat: cum & *Cicero* l. II. *de Legibus*, & *Plutarchus* in Ῥωμαϊκοῖς, idem jus tributum eſſe volunt etiam C. Fabricio &c. *Kirchmannus* de *Funeribus Rom.* l. II. c. 26.

P. 308. v. 16. Ἄλλος μὲν οὖν ἄν τις ἀπέχρην ὑπέλαβεν αὐτὸ τὸ κεφάλαιον εἰπεῖν, ὅτι συλλ. &c.] Id eſt, *Enimvero alius quiſpiam hoc ſatis eſſe putaſſet, ipſum rei caput dicere, illum eos qui ſecreta conſilia inter ſe agitaverant, morte mulctaſſe: tanquam rebus hujuſmodi brevis declaratio ſufficiat: at ego, ipſum etiam, modo quo illi comprehenſi fuerunt, memoria dignum ratus, ſtatui minime ſilentio prætерire: quippe qui conſiderem, hiſtoriarum lectores non ſatis ex iis utilitatis capere, ſi tantum quis rerum exitus fuerit intelligant, ſed eorum unumquemque poſtulare ut ſibi commemoretur & cur & quo ſingula modo acta fuerint, & mentem illorum qui ea egerunt: necnon quæ divinitus intervenerint: ac nihil non audire illorum quæ res comitari conſueverunt.* Hæc ille, ſi quidem ejus mentem aſſequuta eſt mea interpretatio: in qua non ubique eam quam editiones typographicæ habent lectionem ſequutus ſum. nam

perinde verti ac ſi legeretur, ὡς ὀλίγης τούτοις πράγμασι δηλώσεως δέον. vel τοῖς τοιούτοις. item non aliter quam ſi ἄξιον μνήμης, vel ἄξιον λόγου ſcriptum eſſet. quorum genitivorum alterutrum illi nomini interdum jungit, alicubi & utrumque (ut lib. II. πόλεμοι λόγου καὶ μνήμης ἄξιοι) & pro illo ἱστορῆσαι, quod noviſſimus interpres vertit *quærere* ἱστορεῖσθαι *Dionyſium* ſcripſiſſe exiſtimavi. Nam, ut omittam, ἱστορῆσαι in illa ſignificatione eſſe potius poëticum, non convenit cum ea quod præcedit verbum ἀπαιτεῖ: quum non ſoleamus ἀπαιτεῖν ea quæ in noſtra ſunt poteſtate: ut certe eſt quærere. Ideoque ἱστορῆσαι retinens, potius redderem *cognoſcere*: de quo uſu alibi dicam. Cæterum κεφάλαιον verti *caput*, magis ad verbum quam qui *ſummam* reddunt: ſic tamen ut ne hanc quidem interpretationem damnem. Ac ſcio quidem certe, adverbium κεφαλαιωδῶς ſatis apte verti, *per ſumma capita*: & quod dixit *Virgilius*: — *ſed ſumma ſequar faſtigia rerum*, nihil aliud eſſe quam κεφαλαιωδῶς διηγήσομαι: ſed hîc animadvertendum eſt, τὸ κεφάλαιον eadem de re dici de qua paulo poſt τὸ τέλος dicentem audimus. *Steph.* in *Op. Var.* in *Dionyſ.* p. 38.

P. 309. v. 25. Μυρίαις δραχμαῖς] Μυρίαι δραχμαὶ faciunt pecunia Romana (inquit *Glareanus*) centena millia æris, ut ſæpius eſt apud *Livium*. erat enim hoc pretium conſtitutum publice omnibus conjurationum indicibus. Apud *Salluſtium* tamen centum ſeſtertia dantur in *Catilina*. ſed fortaſſe mutatis tum temporibus etiam pretium auctum. *Sylb.*

P. 322. v. 34. Οἱ μὲν γὰρ αἰσυμνῆται καλούμενοι παρ' Ἕλλησι τὸ ἀρχαῖον, ὡς ἐν τοῖς περὶ βασιλείας ἱστορεῖ Θεόφραστος, αἱρετοί τινες ἦσαν τύραννοι] Antiquiſſima fuit αἰσυμνητῶν apud Græcos appellatio: traditque *Scholiaſtes Sophoclis* ex *Ariſtotelis* πολιτείᾳ Κυμαίων, ſic fuiſſe quondam Græce appellatos qui poſtea τύραννοι ſunt dicti. quod plane confirmant antiquiſſimorum auctorum χρῆσαι. Nam ita *Thales* ſcribit ad *Solonem* ἢν δ' ἀπαλλάσσῃς ὅτι καὶ Μιλήσιοι τυραννεύομεθα, ἐχθαίρεις γὰρ πάντας αἰσυμνήτας. & ita quoque *Thraſybulus* in celebri epiſtola ad *Periandrum* Corinthi tyrannum, (cujus tyrannis fuiſſe ex διαδοχῆς & πατροπαραδότος videtur, non αἱρετή.) ἢν γ' ἐθέλῃς (inquit) καρτύνασθαι τὴν αἰσυμνητείην. & mox, ὕποπτος ἀνδρὶ αἰσυμνήτῃ καὶ τῶν τις ἑταίρων. Apud *Homerum* notum eſt ita appellari qui ab aliis βραβευταὶ τῶν ἀγώνων nuncupantur. Mirum vero quantum ſe fatigent grammatici in etymo vocis hujus inquirendo. Mitto *Homeri* interpretes. In *Etymologico* autem magno ita ſcriptum eſt: Αἰσυμνητήρ, ὁ βασιλεὺς ὁ τὸ καθῆκον ὑμνῶν καὶ σώζων. ἢ αἰσυμνητής, ὁ ἐν τῷ καθήκοντι μένων. οἱ δὲ, παρὰ τὸ αἰσυμνᾶν. ὅ ἐστι τὸ αἴσιον μνήμην ποιεῖσθαι. ἢ ὁ αἰσιομήτης, ὁ αἴσια βουλευόμενος. ὁ γὰρ τύραννος τοὐναντίον. Sciendum vero, *Theophraſtum*, quem *Dionyſius* [ἐν τοῖς περὶ βασιλείας, quorum meminit *Plutarchus* in Themiſtocle] laudat, totum iſtum locum qui hîc refertur à ſuo *præceptore* eſſe mutuatum. Ecce enim tibi eadem *Ariſtotelis* verba Πολιτ. lib. III. capite 10. quod eſt de quatuor regni formis. Ἕτερον δ' ὅπερ ἦν ἐν τοῖς ἀρχαίοις Ἕλλησιν οὓς καλοῦσιν αἰσυμνήτας. ἔστι δὲ τοῦθ' ὡς ἁπλῶς εἰπεῖν, αἱρετὴ τυραννίς, διαφέρουσα δὲ τῆς βαρβαρικῆς, οὐ τῷ μὴ κατὰ νόμον, ἀλλὰ τῷ μὴ πάτριος εἶναι μόνον. *Caſaub.* Plura de Αἰσυμνήταις vide in *Meurſii* notis ad *Helladii* Chreſtom. p. 69.

V. 37: Ἦρχον δὲ αὐτοὺς κατὰ καιροὺς αἱ πόλεις, οὔτε εἰς ἀόριστον χρόνον, οὔτε συνεχῶς, ἀλλὰ πρὸς τοὺς καιροὺς] Paullo aliter *Ariſtoteles*, Ἦρχον δὲ οἱ μὲν διὰ βίου τὴν ἀρχὴν ταύτην, οἱ δὲ μέχρι τινῶν ὡρισμένων χρόνων ἢ πράξεων. *Caſaub.*

V. 40. Ὥσπερ καὶ Μιτυληναῖοί ποτε εἵλοντο Πιττακὸν πρὸς τοὺς φυγάδας τοὺς περὶ Ἀλκαῖον τὸν ποιητὴν] Hæc quoque omnia *Theophraſtus* ex ſuo *præceptore* habet: ſequitur enim apud *Ariſtotelem*, οἷον εἵλοντό ποτε Μιτυληναῖοι Πιττακὸν πρὸς τοὺς φυγάδας, ὧν προειστήκεισαν Ἀντιμενίδης καὶ Ἀλκαῖος ὁ ποιητής. Vide reliqua. *Caſaub.*

V. 43. Κατ' ἀρχὰς μὲν γὰρ ἅπ.] Nempe heroïcis temporibus, ut ait *Philoſophus*, cujus quarta ſpecies βασιλείας hîc intelligitur. Agnoſcis etiam ejus vocem, δεσποτικῶς βασιλεύεσθαι. *Caſ.*

V. 48. Δικασπόλων] Mentio eſt apud *Hom.* Il. α. ubi de ſceptro loquens ait; Ἐν παλάμῃς φορέουσι δικασπόλοι, οἵτε θέμιστας Πρὸς Διὸς εἰρύαται. & Od. λ. de conviviis, ἃς ἐπέοικε δικασπόλον ἄνδρ' ἀλεγύνειν. alterius vero θεμιστοπόλοι nullum exemplum ex eodem affertur. *Sylb.*

P. 323. v. 1. Καὶ μέχρι πολλοῦ διέμειναν ἐπὶ ῥητοῖς τισὶν αἱ βασιλεῖαι διοικούμεναι] *Thucydides*, πρότερον δὲ ἦσαν ἐπὶ ῥητοῖς γέρασι πατρικαὶ βασιλεῖαι. *Caſaub.*

V. 20. Θετταλοὶ μὲν γὰρ ἀρχὰς] Imo ταγοὺς teſte *Xenophonte* non ſemel, & *Homero* Il. ψ. *Valeſ.* ad *Harpocrat.* v. ἁρμοσταί. Vide *Mauſſac.* ibid.

V. 21. Λακεδαιμόνιοι δὲ ἁρμοστὰς καλοῦντες] Notabis quos appellet harmoſtas Lacedæmoniorum. *Grammatici* enim aliter tradunt, auctoremque citant omni exceptione majorem *Eratoſthenem*, qui ſic appellari tradiderit à Lacedæmoniis magiſtratus quos illi urbibus ſibi ſubditis præficiebant: quos ab Athenienſibus epiſcopos fuiſſe appellatos, ex *Ariſtophanis Avibus*, & grammaticis Græcis diſcimus. *Eratoſthenis* autem ſententiam mille locis & amplius Græci hiſtorici confirmant. *Diodorus Siculus* in primis, qui diſerte id notat lib. XIII. Notabis hoc quoque, ab iiſdem hiſtoricis appellari hoc nomine etiam eos quos aliæ civitates mitterent cum imperio in ſocias vel devictas à ſe urbes. *Xenophon* Ἑλληνικῶν lib. ſeptimo, ἔδοξε Θηβαίοις πέμψαι ἁρμοστὰς εἰς τὰς Ἀχαΐδας πόλεις. & alibi, de aliis. *Caſaub.*

P. 330. v. 8. Ὄρος τι καλῶς ἐν παρόδῳ κείμενον τοῖς παραχειμαζομένοις Λατίνοις ἀγορὰς εἰκόθεν] *Thucydidis* imitatio cum alibi in *Dionyſio* tum hîc quoque elucet. Eſt enim *Thucydideum* plane loquendi iſtud genus, quod multi poſtea ſunt imitati. Sic ille lib. primo, de Corcyra loquens, ἅμα δὲ τῆς τε Ἰταλίας καὶ Σικελίας καλῶς ἐφαίνετο αὐτοῖς ἡ νῆσος ἐν παράπλῳ κεῖσθαι. Paullo aliter alibi de eadem, τῆς τε γὰρ Ἰταλίας καὶ Σικελίας καλῶς παράπλου κεῖται, ὥστε μήτε ἐκεῖθεν ναυτικὸν ἐᾶσαι Πελοποννησίοις ἐπελθεῖν, τό,τε ἐνθένδε πρὸς τἀκεῖ παραπέμψαι. quo modo dixit alibi idem, καὶ ἅμα τὸν πρὸς Ἀθηναίους πόλεμον καλῶς αὐτοῖς ἐδόκει ἡ πόλις καθίστασθαι. quod etiam imitatur *Dionyſ.* lib. IX. καὶ τῆς ἀπὸ Ῥώμης ἐπὶ τὸ στρατόπεδον ἰοῦσι κωλύσεως ἐν καλῷ κείμενον. *Diodorus Siculus* locum *Thucydidis* de Corcyra planius ita expreſſit lib. XII. προείλετο ὁ δῆμος συμμαχεῖν τοῖς Κερκυραίοις, διὰ τὸ τὴν Κέρκυραν εὐφυῶς κεῖσθαι πρὸς τὸν εἰς Σικελίαν πλοῦν. At *Xenophon* ita, Ἔτι δὲ κεῖσθαι τὴν Κέρκυραν ἐν καλῷ τοῦ Κορινθιακοῦ κόλπου καὶ τῶν πόλεων αἳ ἐπὶ τοῦτον καθήκουσιν, ἐν καλῷ δὲ τοῦ τὴν Λακωνικὴν χώραν βλάπτειν, ἐν καλλίστῳ δὲ τῆς τε ἀντιπέρας ἠπείρου καὶ τοῦ εἰς Πελοπόννησον ἀπὸ Σικελίας παράπλου. Locus eſt Ἑλλην. lib. VI. *Dionyſius* iterum lib. VIII. de Echetra urbe, αὕτη γὰρ ἐδόκει ἐν καλλίστῳ κεῖσθαι σφίσιν ταῖς ἄλλαις ἡ πόλις. Reperies & apud auctores alios veteres. *Caſ.*

P. 335. v. 16. Λικίνιος μὲν γὰρ καὶ οἱ περὶ Γέλλιον] Adjunge his etiam *Livium*, qui tamen de ætate Tarquinii parum apta bello quod ait *Dionyſius* haud ignoravit. *In Poſthumium*, inquit, *prima in acie ſuos adhortantem inſtruentemque, Tarquinius Superbus, quanquam jam ætate & viribus erat gravior, equum infeſtus admiſit.* Non fugiebat videlicet *Livium*, etiam alios multos ſenatores Romanos in ea ætate domi ac foris rem præclare geſſiſſe: regemque Maſiniſſam nonaginta annos natum exſequi ſolitum omnia regis officia & munera. Anteam quoque Scytharum regem ſtrenue pugnantem in bello adverſus Philippum Macedonem cecidiſſe, quum nonagenario eſſet major. Eadem de Bardyle Illyrici rege & Aſandro Boſpori rege, itemque aliis, narrantur. Atque huc pertinet quod inter exempla felicis ſenectutis & vegetæ Tarquinius hic à Græcis refertur. *Lucianus*, Ταρκύνιος ὁ τελευταῖος Ῥωμαίων βασιλεὺς φυγαδευθεὶς καὶ ἐπὶ Κύμης διατρίψας, ὑπὲρ τὰ ἐνενήκοντα ἔτη λέγεται ἐρρωμενέστατα βιῶσαι. Alia ergo *Dionyſius* afferat ſententiæ ſuæ, ut vincat, rationem. Vide vero quæ lib. IV. initio hac de re cum cura docet. *Caſaub.*

V. 46. Μάρκος Οὐαλέριος] Poplicolæ fratrem intelligit; qui nono ante anno conſul fuit, cum P. Poſthumio Tuberto. *Livius* nihil adjicit epitheti. ut neſcias, de patre ne an de filio intelligi voluerit. nam undecimo poſt conſulatum anno *Livius* ait dictatorem factum patrem M. Valerium, Poplicolæ fratrem: atque idem *Dionyſius*. hic vero ait occiſum. Locus meo judicio inexplicabilis. *Glar.*

P. 336. v. 3. Πόπλιος] Ab initio ſeptimi libri P. Valerius Poplicolæ filius in Siciliam mittitur; hic occiditur. quapropter & hic locus ſuſpectus. niſi quis dicat Poplicolæ duos fuiſſe filios Publios. *Sylb.*

V. 11. Καὶ ἀπὸ τῶν ἀριστερῶν] Hoc eodem latere T. Æbutius pulſus erat, & Valerii ei ſuccedentes occiſi. at ſuperius in aciei ordinatione erratum eſt, auctoris (ut puto) lapſu memoriæ, qui T. Æbutium magiſtrum equitum Sexto Tarquinio opponit, Titum autem Virginium Mamilio: at deinde in pugna concurrentes facit T. Æbutium & Octavium Mamilium. Quidam putant omnem errorem tolli, ſiquis in acierum inſtructione in Romano exercitu ſiniſtrum ac dextrum invertat. Sed id ſequentes loci non admittunt. *Glar.*

P. 337. v. 8. Πολεμικὰς ἐνδεδυκότες στολὰς] *Militaribus indutas veſtibus* perperam in *Porti* verſione. Rectius *Gelenius* interpretatur *adoleſcentes militari cultu*: cum vox στολὴ ſignificet qualecunque corporis *ornamentum* ad aliquam rem peragendam, ut (ad *Æliani* l. III. c. 24.) notavit *Cl. Perizonius*: qui prætera nos monuit πολεμικὰς στολὰς diſerte hîc loci pro *Loricis* poni.

P. 339. v. 24. Πονηρὰ βουλεύματα χρηστοῖς ἀμφιεννύντες λόγοις] Alludere videtur ad iſtud Æthiopici regis apud *Herodotum* libro III. p. 107. qui exploratoribus Perſicis ſub legationis prætextu miſſis reſpondet, δολεροὺς μὲν τοὺς ἀνθρώπους εἶναι, δολερὰ δὲ αὐτῶν τὰ εἵματα: ſignificans, ut purpuræ colorem, ſic Perſarum verba eſſe doloſa. *Sylb.*

P. 341. v. 32. Δι' ἣν καὶ παρὰ γνώμην τολμηταὶ γίνονταί τινες καὶ ὑπὲρ δύναμιν μαχηταὶ] Videmus ut ſtudioſe magnum illum virum imitetur! *Thucydidem* dico: quem velim legat ſtudioſa juventus aſſidue. Sic igitur ſcribit *Thucydides* libro primo, Athenienſes & Lacedæmonios inter ſe contendens, Αὖθις δὲ οἱ μὲν καὶ παρὰ δύναμιν τολμηταὶ, καὶ παρὰ γνώμην κινδυνευταὶ καὶ ἐν τοῖς δεινοῖς εὐέλπιδες. Ipſe *Dionyſius* elegantiam loci *Thucydidei* in rhetoricis annotat. *Livius* vero libro XLV. in oratione legatorum Rhodiorum locum eundem

Thucydidis

Thucydidis Latine eſt interpretatus. *Athenienſium* *populum* (inquit) *fama eſt celerem & ſupra vires audacem eſſe ad conandum: Lacedæmonium, cunctatorem, & vix in ea quibus fidit ingredientem. Caſaub.*

P. 343. v. 22. Δίκαιον μὲν ἦν &c.] Hoc modo placet interpretari: *Juſtum erat* (vel *eſſet*) *vos extrema pati eaque ipſa quibus nos affeciſſetis, ſi cœpta vobis per eas quas tentabitis vias ſucceſſiſſent: ſed nequaquam Romanorum eſt juſta æquis anteferre. Steph.* in Op. *Var.* ad *Dionyſ.* p. 20.

P. 352. v. 25. Ἀρικείας, ἣ διέχει σταδίους ρξ'.] *Strabo* (lib. V.) ait Ariciam ab urbe diſtare ſtadiis 160. *Acron* autem, in quintam *Horatii* Satyram, decem millia paſſuum. *Glar.*

P. 354. v. 44. Τοιγάρτοι χειρὶ τὸ δίκαιον ἤδη παρ' ἀλλήλων λαμβάνομεν] Alludit ad proverbium Græcum, τίθεσθαι τὸ δίκαιον ἐν τῇ χειρί. cui affine eſt ἔχειν παρ' ἑαυτῷ τὸ δίκαιον. quod aliquando notavimus apud *Æſchylum* & *Dionem*. *Caſaub.*

P. 357. v. 40. Μάνιον Οὐαλέριον] Hic M. Valerius, ſupra 335. 46. in pugna ad Regillum lacum occiditur, tertio ab hoc anno: hic fit dictator. Quidam excuſant Poplicolæ duos fuiſſe fratres Marci prænomine. ſed hæc conjectura eſt incerta. Alii L. Valerium forſitan legendum putant, qui etiam Poplicolæ frater ab hoc auctore dicitur lib. VIII. Sed hic hactenus non fuit conſul: & frequenter conſulares creabantur in dictatores, quamquam haud ſum neſcius hoc non perpetuo ſervatum eſſe. itaque hunc locum ſupra inexplicabilem aſſeruі. *Glar.*

P. 360. v. 6. Καὶ περιέστηκεν] *Henricus Stephanus* Schediaſmatum lib. II. cap. 4. mirum videri annotat, *Dionyſium*, qui multa in *Thucydide*, præſertim quod ad ἑρμηνείαν attinet, reprehenderit, hic tamen phraſin ejus imitatum eſſe. nam ut *Thucydides* lib. I. in concione Corcyræorum dicit, περιέστηκεν ἡ δοκοῦσα ἡμῶν πρότερον σωφροσύνη, νῦν ἀβουλία καὶ ἀσθένεια φαινομένη: ita hic *Dionyſium* noſtrum, περιέστηκεν ἡ δοκοῦσα ἡμῶν τοῦ κοινοῦ πρόνοια, ἰδίᾳ πρὸς ἑκάτερον μέρος ἀπέχθεια φερομένη. [Tale eſt fere & *Pauſaniæ* illud in *Bœoticis*, ἥτι πρότερον εὐτυχία δοκοῦσα ἐς τοιοῦτο περιῆλθεν αὐτοῦ τέλος.] Quin & Græca hic poſſis reddere; *& res eo devenit, ut quæ penes nos eſſe videtur procuratio reipublicæ, privata eſſe cum utraque parte ſimultas videatur.* Infra etiam utitur hoc loquendi genere, 437. 7. *Sylb.*

P. 362. v. 37. Ὀργῇ δὲ μᾶλλον ἢ λογισμῷ τὰ συμφέροντα κρίνοντες] Niſi fallit me memoria, ſunt ipſiſſima *Thucydidis* verba. Sic mox, ἐ ζητοῦσιν ἀπολύσασθαι τὰς ἁμαρτίας. ſicut apud *Thucyd.* lib. III. τὴν ἁμαρτίαν καταλῦσαι. ubi etiam malit fortaſſe aliquis ἀπολῦσαι. *Caſaub.*

P. 372. v. 34. Δημοκοπίαν] Λέγεται δὲ δημοκοπία ἡ δοξοκοπία. *Suid.* in v. δημοκοπεῖν.

P. 374. v. 17. Αἷς οἱ γεωμόροι] Hos γεωμόρους *Herod.* Sicula ſeu Dorica forma γαμόρους nominat, p. 275. his verbis; τοὺς γαμόρους καλεομένους τῶν Συρηκοσίων, ἐκπεσόντας ὑπό τε τῶν δήμων καὶ τῶν σφετέρων δούλων, καλεομένων δὲ Κυλλυρίων, (rectius Καλλικυρίων, ut eſt apud *Suidam*, & in *Aldinis* Proverbiorum collectaneis) ὁ Γέλων καταγαγὼν ἐκ Κασμένης πόλιος ἐς τὰς Συρηκούσας, ἔσχε καὶ ταύτας. ubi etiam nota δούλους vocari, quos noſter hic πελάτας nominat. *Sylb.*

P. 375. v. 42. Ἐκ τῆς ἔγγιστα γενομένης τιμήσεως] Quod dicit, proximo cenſu inventas fuiſſe XIII myriadas, ad alium cenſum videtur eſſe referendum quam ad eum, qui à primo dictatore T. Largio inſtitutus fuit 324. 22. is ergo hic intelligendus, quem *Sigonius* conjicit in annum ab V. C. CCLX. quo tamen ille cenſa fuiſſe refert civium capita amplius CX millia. *Sylb.*

P. 393. v. 7. Τῷ κακίστῳ τῶν μόρων λιμῷ] *Thucydides* famem appellat mortis genus turpiſſimum, l. III. ἐλοίμεθα γὰρ ἂν πρὸ γε τούτου τῷ αἰσχίστῳ ὀλέθρῳ λιμῷ τελευτῆσαι. *Homerus* οἴκτιστον *Odyſſ.* μ. *Dionyſ.* l. VI. τῶν κακοδαιμονεστάτων τῶν μόρων. *Vegetius* quoque l. III. *Et ferro*, ait, *ſævior fames eſt. Caſ.*

P. 395. v. 3. Καὶ ὅσον μέλλοι σπέρμα κακῶν βαλεῖν τῇ πολιτείᾳ] Sic dixit *Clemens Alexandrinus* in *Protreptico*, quoſdam σπέρματα κακίας καὶ φθορᾶς ἐγκαταφυτεῦσαι τῷ βίῳ, τὰ μυστήρια. Locum vero *Dionyſii* etiam *Plutarchus* in eadem hiſtoria illuſtrabit, apud quem queritur Coriolanus, populares iſtos & πρὸς τὰς τῆς δημοκρατίας σπέρματα πονηρὸν θρασύτητος καὶ ὕβρεως εἰς ὄχλον ἀφειμένα, τρέφειν κατ' αὐτῶν. *Caſaub.*

V. 26. Ἰκίλλιον Ῥουγαῖον] In primorum tribunorum nominibus (inquit *Glareanus*) non prorſus conveniunt *Livius* atque *Dionyſius*. *Livius* duos primum creatos ait, C. Licinium ac L. Albinum; hos autem, tres ſibi collegas creaſſe: in his Sicinium fuiſſe, ſeditionis auctorem. de alteris duobus, qui fuerint, minus convenire. At *Dionyſius* L. Junium Brutum, C. Sicinium Bellutum primos; deinde C. & P. Licinios, & C. Icilium Rugam. Hæc *Glareanus*. Similiter *Sigonius*; Primos duos creatos *Livius* C. Licinium & L. Albinum vocat: *Pædianus* L. Sicinium, L. F. Bellutum, L. Junium C. F. Paterculum: *Dionyſius* C. Sicinium Bellutum, L. Junium Brutum: *Plutarchus* in Poplicola, Junium Brutum, & Sicinium Bellutum: *Suidas* in voce Δήμαρχοι, Sicinium & Brutum. Ex tribus reliquis, unum Sicinium nominat *Livius*: de reliquis parum ait convenire. *Dionyſius* autem eos C. & P. Licinios, & C. Icilium Rugam vocat. *Sylb.*

V. 34. Ὁ δὲ ὁ νόμος ἐστὶν] Huc pertinent quæ *Briſſonius*, de Formulis l. II. p. 155. annotat è *Livii* lib. III. *Ipſis quoque Tribunis, ut ſacroſancti viderentur, relatis quibuſdam ex magno intervallo ceremoniis, renovarunt: & cum religione inviolatos eos, tum lege etiam fecerunt; ſanciendo*, UT QUI TRIBUNIS PL. ÆDILIBUS, JUDICIBUS, DECEMVIRIS NOCUISSET, EJUS CAPUT JOVI SACRUM ESSET; FAMILIA AD ÆDEM CERERIS, LIBERI LIBERÆQUE VENUM IRET. Similiter hoc legis caput, quod habent *Scaligeri* Notæ in Feſtum; QUEI. ALITER. FAXIT. CUM. PEQUNIA. FAMILIAQUE. SACER. ESTO. SEI. QUIS. EM. OCCISIT. PARICEIDA. NEC. ESTO. quod idem erat, SE. FRUDE. SUA. LICETO: &, SINE. CAPITALI. NOXA. ESTO: &, JURE. CÆSUS. ESTO. *Sylb.*

P. 402. v. 25. Τύραννοι δὲ τότε κατὰ πόλεις μὲν ἦσαν, ἐπιφανέστατος δὲ Γέλων ὁ Δεινομένους, νεωστὶ τὴν Ἱπποκράτους τοῦ ἀδελφοῦ τυραννίδα παρειληφώς] Magnus *Dionyſii* error in his verbis: ſi verba hæc *Dionyſii*. Ait Gelonem Dinomenis filium ſucceſſiſſe Hippocrati fratri. Atqui falſum hoc: nam neque fratres fuere Hippocrates & Gelon: & Gelæ oppidi non Syracuſarum tyrannidis fuit ea ſucceſſio. Sane ſucceſſiſſe Hippocrati Gelonem, verum eſſe fatemur: ſed nec fratri ſucceſſit, nec in tyrannide Syracuſarum: quam primus Gelo occupavit, & fratribus ſuis Hieroni ac Thraſybulo tradidit. Hæc ita eſſe, ex *Herodoto*, *Ariſtotele*, *Diodoro*, *Juſtino*, *Pindarique* Græcis interpretibus, facile cuivis fuerit colligere. Quare fatendum eſt, *Dionyſium* noſtrum lapſum hîc non mediocriter: ſed lapſum in lubrico admodum loco. Nam quem mihi dabis vel ex veteribus hiſtoricis, qui non interdum iſto modo peccet? adeo obſcura & difficilis res eſt ſtemma nobilium ſeu Græcarum ſeu Romanarum familiarum. Tu vero, lector optime, dabiſne mihi veniam, ſi paululum iſto loco exorbitaverim, & regiam hanc apud Syracuſanos ſtirpem, nondum (quod ſciam) accurate à quoquam deſcriptam, paucis tibi explicuero, atque oculis ſubjecero? Dabis ſane, ut ſpero: quum non parvi momenti ea res ſit ad hiſtoriæ lucem, & quidem Romanæ æque ac Græcæ. Nam quoties apud *Polybium*, *Livium*, *Ciceronem*, *Herodotum*, *Pindarum*, occurrunt Hierones, Gelones, Dinomenes? quæ ὁμωνυμίαι ne ſtudioſis adoleſcentibus fraudi ſint, minus verſatis in veteri hiſtoria, ecce familiæ ejus ſtemma cum cura à nobis collectum.

Tellines.

.
.
.

Dinomenes.

Gelo. Hiero. Thraſybulus. Polyzelus.

Dinomenes.

.
.
.

Hierocles.

Hiero.

Damarata uxor Andronodori. | Gelo. Obiit vivo patre. | uxor Zoili. | Heraclea. Soſippi uxor.

Hieronymus, qui avo puer ſucceſſit. | Harmonia uxor Themiſtii.

Nunc paucis iſtud ſtemma exponemus, Traxit Gelo ſuum genus ab antiquiſſimo quodam viro, qui ex Telo inſula profugus in Siciliam venit, & in ejus oppido Gela ſedes fixit. eum quidam Oecetorem vocant: decepti videlicet *Herodoti* verbis, quæ non intelligunt. Ex hujus profugi poſteris fuit Tellines quidam, qui ſibi ac poſteris ſuis ſacerdotium deorum inferorum conciliavit, ut *Herodotus* explicat. Fuere igitur ἱεροφάνται τῶν χθονίων θεῶν, cum ipſe, tum qui ex eo deſcenderunt omnes, uſque ad Gelonem Dinomenis filium. Hunc Dinomenem filios quatuor reliquiſſe ſuperſtites, ex *Diodoro* liquet: & notatum id à *Scholiaſte Pindari*: apud quem exſtat hoc carmen, quo omnes Dinomenis filii nominantur,

Φημὶ Γέλων', Ἱέρωνα, Πολύζηλον, Θρασύβουλον,
Παῖδας Δεινομένευς, τοὺς τρίποδας θέμεναι.

Hippocratem habuiſſe eum filium, quod vult *Dionyſius*, nemo veterum tradidit: & omnino falſum eſt. Hippocrates enim, cui Gelo ſucceſſit, fuit Gelæ tyrannus, Cleandri frater: quo mortuo quum Gelenſes liberis ejus Euclidi & Cleandro parere recuſarent, Gelo, tanquam illorum cauſam defendens, bellum adverſus Gelenſes movit, eoſque prœlio fudit. Victor vero tyrannidem Gelæ ipſe occupavit, liberis Hippocratis ademptam. Non ita multis poſt annis orta Syracuſis ſeditione, pulſiſque urbe Gamoris

(quorum & *Dionyſius* meminit) Gelo eadem opera & Gamoris patriam reſtituit, & ſibi Syracuſarum tyrannidem paravit. Contigiſſe id videtur circa principium Olympiadis ſeptuageſimæ quartæ. Nam *Diodorus* auctor eſt, Gelonem, quum annos ſeptem regnaſſet, obiiſſe circa annum tertium Olympiadis ſeptuageſimæ quintæ. ut falli neceſſe ſit eos qui potitum Syracuſis tradunt Olympiadis ſeptuageſimæ ſecundæ anno ſecundo. Atque hinc apparet, quando legati Romani in Siciliam venere (veniſſe autem ait *Dionyſius* anno ſecundo Olympiadis ſeptuageſimæ ſecundæ) recens tum potitum *Dionyſium* non Syracuſis, ſed Gela. Neque aliter *Dionyſii* verba accipienda. Regnum porro virtute partum tanta prudentia adminiſtravit Gelo hic, ut inter exempla raræ virtutis ac felicitatis, vel cum primis cenſeatur. Eximie vero nobilitavit eum celeberrima illa victoria adverſus Carthaginienſes eodem die parta, quo ad Thermopylas Leonidas cum immortali ſua laude Perſas occidit. Eo prœlio deſiderata fuiſſe ait *Dionyſius* Carthaginienſium centum quinquaginta millia. Fuit Gelo Syracuſanis unice charus: uxorem habuit Demaretam, Theronis Acragantinorum tyranni filiam: qui & ipſe in uxorem duxit filiam Polyzeli, Gelonis fratris. Hominem exuit ſub finem anni tertii (ut diximus) Olympiadis ſeptuageſimæ quintæ. ita *Diodorus*. Non deſunt tamen qui ſub ipſum exitum ejuſdem Olympiadis obiiſſe tradant: ita ut ſucceſſum ei ſit initio Olympiadis ſeptuageſimæ ſextæ. Regnum moriens Hieroni tradidit. is erat fratrum natu maximus. Hic eſt Hiero quem tot locis atque adeo tot odis laudat *Pindarus*, ſubſcribente etiam *Plutarcho*. Non ita *Diodorus*: qui Hieronem φιλάργυρον καὶ βίαιον appellat, & τῆς ἁπλότητος καὶ καλοκαγαθίας τἀδελφοῦ ἀλλοτριώτατον. Addit etiam, nihil æque animos ſubditorum, quum ſæpenumero defectionem cogitaſſent, in officio continuiſſe, ac fratris optimi memoriam. Sane fuiſſe eum civibus parum gratum, vel ex *Xenophontis* Hierone ſive Tyrannico liquet. Poëtices tamen ſtudioſus in primis fuit, & erga poëtas egregie liberalis ac munificus, ut ex *Pindaro* & *Æliano* intelligitur. Habuit duas uxores: alteram, Anaxilæ filiam, Theronis ἀνεψιάν: alteram, Nicoclis Syracuſani: ex qua Dinomenem filium ſuſtulit, cujus etiam meminit *Pindarus* variis locis. Fato functus eſt quum regnaſſet annos undecim: (ita *Diodorus* tradit: *Ariſtoteles* ait decem:) relicto regni hærede Thraſybulo fratre. quanquam & hîc vide *Ariſtotelem* libro quinto De republica, ubi tyrannidum καταλύσεως varios modos recenſet. Polyzelus vero videtur ante Hieronem vita exceſſiſſe: & alias parum Hieroni dilectus, ut eſt apud *Diodorum* in undecimo. Thraſybulus hic Hierone longe deterior, ſuis flagitiis regnum amiſit, quod virtute partum fratres ejus obtinuerant. Pulſus igitur, Locros conceſſit, ubi quod ſupererat vitæ privatus egit. Sic libertatem conſecuti ſunt Syracuſani. quam tamen haud longum tempus conſervare potuerunt: orta eſt enim poſt ſexaginta plus minus annos à morte Thraſybuli, Dionyſiorum tyrannis, & poſtea Agathoclis: deliteſcente interea Gelonis familia: quæ vix poſt multa ſecula tandem emerſit: quo tempore Hieron Hieroclis filius virtute ſua majorum imperium per tot ſecula intermortuum recuperavit. Factum id, teſte *Pauſania*, anno ſecundo Olympiadis centeſimæ & vigeſimæ. De hoc *Juſtinus* lib. XXIII. *Poſt profectionem à Sicilia Pyrrhi, magiſtratus Hiero creatur: cujus tanta moderatio fuit, ut conſentiente omnium civitatum favore, dux adverſus Carthaginienſes primum, mox rex crearetur. Hujus futuræ majeſtatis ipſa infantis educatio quaſi prænuntia fuit: quippe genitus erat patre Hieroclyto* (legi malim *Hierocle*. ita enim Græci ſemper) *nobili viro, cujus origo à Gelo* (legendum *Gelone*) *antiquo Siciliæ tyranno manabat: ſed maternum illi genus ſordidum atque adeo pudibundum fuit.* Atque hic eſt Hiero amicitia populi Romani ac fide erga eum inſignis: de cujus rebus geſtis *Polybius*, & *Livius*, qui Hieronem annos vixiſſe XC indicat, *Suidas* πλείους τῶν ζ. Hic etiam eſt ad quem idyllium elegantiſſimum Charitas miſit *Theocritus*. *Lucianus* quoque hunc intelligit quum ita ſcribit, Ἱέρων δὲ ὁ Συρακουσίων τύραννος, δύο καὶ ἐνενήκοντα ἐτῶν γενόμενος, ἐτελεύτα νοσῶν, βασιλεύσας ἑβδομήκοντα ἔτη (*Suidas* regnaſſe ait annos LIII, ut puto verius) ὥσπερ Δημήτριός τε ὁ Καλλισιανὸς (ſcribe Καλλατιανὸς) καὶ ἄλλοι λέγουσι. De utroque Hierone vide *Pauſaniam* Ἠλιακῶν lib. II. Quæ ſequuntur in ſuperiori ſtemmate, omnia ex *Livio* deſumpta ſunt. Andronodorus *Polybio* dicitur Ἀδρανόδωρος, & Ζώιππος, qui *Livio* Zoilus. *Caſaub.*

P. 405. v. 27. Εἰκοστῷ δὲ ὕστερον ἔτει τῆς πρὸς βαρβάρους μάχης] Pugna adverſus barbaros pugnata eſt anno primo Olympiadis ſexageſimæ quartæ: Aruns autem infeſto exercitu Ariciam invaſit anno quarto ab exactis regibus, qui erat annus quartus Olympiadis ſexageſimæ octavæ. *Caſaub.*

P. 437. v. 41. Ἔγνωσαν οἱ πλείους ὑμῶν] Hunc locum parum ab interpretibus intellectum ita cenſeo legendum, ἔγνωσαν οἱ πλείους ὑμῶν (οὐ γὰρ δὴ πάντες) παρακρουσθέντες ὑπὸ τῶν συμβούλων, (ὡς μή ποτε ὤφελον) ἀκυρῶσαι ἐπὶ τῇ πίστει τεθέντας νόμους. hoc eſt, *Statuerunt plerique veſtrum, (non enim omnes) pravis conſiliis inducti, (quod utinam nunquam contigiſſet) delendas eſſe leges illas quibus fides contractuum ſtabat.* Verum ut recte cum ſuperioribus hæc connectantur, adjiciendum eſt aliquod orationis vinculum voci ἔγνωσαν. Et ἀκυρῶσαι poſtulat ſenſus, non ἐπικυρῶσαι. niſi aliud gravius mendum ſubeſt. Illa autem verba ὡς μή ποτε ὤφελον, ita omnino accipi debent ut ſumus interpretati. Longe enim falluntur qui locum putant corruptum, & reponunt ὠφέλιμον pro ὤφελον. Eſt enim elegantiæ Atticæ genus: quod paſſim apud *Demoſthenem*, *Xenophontem*, *Euripidem*, atque *Homerum* etiam ipſum, reperitur. Solent enim illi in rei triſtis narratione uti hac formula, ad dolorem animi ſummum indicandum, ὡς μή ποτε ὤφελον. *Homerus*,

——— ἣ μάλα λυγρῆς
Πεύσεαι ἀγγελίης (ἣ μὴ ὤφελλε γενέσθαι)
Κεῖται Πάτροκλος.

Demoſthenes in epiſtola de reditu ſuo, ἐμοὶ δὲ ταῦτα συνέβη πάρεστιν, ὡς μήποτ' ὤφελε, λύπαι καὶ δάκρυα, καὶ τῆς πατρίδος καὶ ὑμῶν πόθος. & alibi multis locis. *Lucianus* Δραπέταις, Οὕτω ἔπεισαν ὀλίγον ἐπιμετρῆσαι τῆς μονῆς· ὡς μή ποτε ὤφελον. *Dionyſius* ipſe libro ſequenti. καὶ ἦν ἄρα μάντις ἀληθῶς, ὡς μή ποτε ὤφελεν, τῶν ἐσομένων. *Caſaub.*

P. 452. v. 27. Μιᾶς καὶ εἴκοσι τότε φυλῶν οὐσῶν] Ego quo tempore Coriolanus eſt accuſatus, tribus XXXI Romæ fuiſſe puto; ſi quis vero ſolas XXI tribus in eo judicio ſuffragium tuliſſe dixerit (non quia plures tribus Romæ tum non fuerint; ſed quia non univerſus populus, verum major populi pars ad judicium illud citata ſit) cum hoc non magnopere pugnabo: miror tamen, hoc de genere judicii, quod ita rarum fuit, ut exemplum ego quidem præterea nullum invenerim, nullam omnino neque ab ipſo *Dionyſio* neque à *Plutarcho* mentionem eſſe factam; nec ſatis æquo animo laturam fuiſſe eam populi partem crediderim, quæ judicandi poteſtate privaretur. *P. Manutius* de *Comitiis Rom.* c. 2. — Verum alii (ut *Sigonius* de *Civitate Rom.* c. 2. & *Onuphrius Panvinius* c. 8.) perſuaſum habent, non plures quam XXI tribus tunc temporis Romæ exſtitiſſe: atque *Gruchius* (de *Comitiis Rom.* l. II. c. 1.) ad locum *Dionyſii*, (p. 211. v. 11.) cujus auctoritate nititur *Manutii* opinio, hoc modo reſpondet. Si locum hunc non eſſe corruptum cenſeamus, neceſſe eſt ut dicamus *Dionyſium* non eo citaſſe *Fabium* & *Venonium* auctores, quod cum iis conſentiret: quandoquidem hic tribus XXXI ſub Servio fuiſſe dicit, ille XXX. aut ſane in numeris hîc loci mendum eſſe. Ut legatur *Fabium* ſcribere agrum diviſum eſſe in partes XVI. ubi legitur XXVI. quæ ſedecim partes adjectæ quatuor Urbanis tribus efficiunt XX. non XXX. ut illic legitur: *Venonium* autem memoriæ mandaſſe ſub hoc Rege tribus fuiſſe XXI. ubi legitur XXXI. Sane locus hic integer non eſt, nec ſenſum perfectum ullum habet: id quod mihi eum magis ſuſpectum reddit, ut etiam in numeris mendum eſſe ſuſpicer. *Gruchius* de *Comitiis Rom.* l. II. c. 1. Vide *Sigonium* ad *Livii* l. II. c. 21. p. 152. *Ed. Amſtelod.* 1679.

V. 29. Ὥστε εἰ δύο προσῆλθον αὐτῷ φυλαί, διὰ τὴν ἰσοψηφίαν ἀπελύετο ἄν, ὥσπερ ὁ νόμος ἠξίου] Legem intelligit quæ jubebat ut reus, ſi paria eſſent damnantium & abſolventium ſuffragia, liberaretur. qua de lege vide in primis *Ariſtotelis* diſputationem in Problem. ſect. XXX, quæſt. XIII. Quod autem ait, potuiſſe Coriolanum ſervari ſi duæ adhuc tribus fuiſſent quæ abſolverent: id dextre & ex mente *Dionyſii* eſt intelligendum. Is enim exiſtimavit, duabus tantum plures fuiſſe tribus quæ condemnarent, quam quæ abſolverent. Quod ſi verum fuit, verum etiam illud, ſi duæ tribus adhuc fuiſſent adjectæ tribubus Romanis, eaſque Coriolanus tuliſſet, futurum omnino, ut beneficio ejus legis quæ erat de æqualitate ſuffragiorum, abſolveretur Coriolanus. Id exiſtimaſſe *Dionyſium* quod diximus, apparet ex aliis ejuſdem locis, ubi ait, Coriolanum δυσὶ μόνον ἁλῶναι ψήφοις. quæ verba non uno loco poſita reperies. Putavit videlicet tribus omnino undecim fuiſſe quæ condemnarent; falſo ſane & abſurde. nam duodecim eas fuiſſe πᾶσα ἀνάγκη: ſi quidem verum eſt quod ipſe ait, & certum eſt, tribus Romæ tum fuiſſe unam & viginti. Quare etiam *Plutarchus* non δυσί, ut *Dionyſius*, ſed τρισὶ ψήφοις victum Coriolanum ſcribit. Τέλος δ' αὖ ait τῆς φυλαῖς τῆς ψήφου δοθείσης, αἱ καθαιροῦσαι τρεῖς ἐγένοντο. Hanc ἀτοπίαν quum recte quidem animadvertiſſet *Portus*, rurſus in eo graviter eſt lapſus, quod tolli poſſe difficultatem omnem, ac pulchre locum reſtitui arbitratus eſt, ſi ſic legeretur, διὰ τὴν οὐκ ἰσοψηφίαν. de quo loquendi genere dicemus ad librum decimum. Mihi vero videtur ille nihil aliud quam τὸ κακὸν τῷ κακῷ ἰᾶσθαι dum ſic emendat. Quis enim non videt quantum ſit futurum ſententiæ frigus aut gelu potius, ea lectione admiſſa? ut taceam, aliis *Dionyſii* locis repugnare hanc emendationem: quod jam docuimus. *Caſaub.*

V. 31. Αὕτη πρώτη πρόσκλησις πρὸς τὸν δῆμον] Marcius à Patriciis non fuerat damnatus, ut provocatione ad populum indigeret:

indigeret: ſed à Tribunis ad populi judicium fuerat vocatus. Quare, πρόκλησιν, non *provocationem*, ſed *vocationem* verti debet. Hic autem eſt hujus loci ſenſus, Tunc primum contra virum patricium Romæ populi judicium eſt conſtitutum, & tunc primum vir patricius ad populi judicium vocatus cauſam dixit, & de eo ſuffragia à populo tributim diviſo ſunt lata: hanc noſtram conjecturam confirmant verba iſta *Dionyſii*: Τοῦτο μέντοι τὸ ἔθος, τὸ καλεῖσθαι τοὺς ἐν τῇ πόλει δυναστεύοντας ἐπὶ δίκην, ἧς ὁ δῆμος ἐγένετο κύριος, πολλὰς ἂν παράσχοι λόγων ἀφορμὰς &c. *Port.*

P. 456. v. 9. Ὀρχηστῆς προηγουμένου] Miraculum hoc narrat non modo *Livius*, ſed etiam *Cicero* l. I. de *Divinatione*. Imo *Macrobius* (*Saturnalium* l. I. c. 11.) eandem recenſet hiſtoriam, ſed in *Urbis* anno & *Ruſtici* nomine diſſentit. *Sylb.*

V. 19. Καὶ ξύλον] Hoc *Cicero* & *Livius* ſpeciali vocabulo *Furcam* appellant. *Plutarchus* in *Quæſt. Rom.* n. 70. *Furcam* dicit eſſe ἁπλῶν ξύλον ὃ ταῖς ἁμάξαις ὑφίστησιν, alio nomine στήριγμα dictum. *Macrobius* patibulum vocat. *Sylb.* Vide etiam *Plutarchum* in Coriolano.

P. 460. v. 28. Ελληνες ἐν τοῖς δώδεκα] *Herodotus* (lib. II.) refert hos Deos ab Ægyptiis accepiſſe Græcos. *Apollonii* interpres eos eſſe ait; Jovem, Apollinem, Mercurium, Neptunum, Martem, Vulcanum, Junonem, Dianam, Palladem, Cererem, Venerem, & Veſtam. Heroas, & ex hominibus Semideos, non oportet huic miſceri numero, neque horum Deorum parentes, ut ſatis eleganter hic auctor docet. *Glarean.*

P. 462. v. 2. Τρίτος παρείπετο σειραῖος ἵππος, ζυγῷ μὲν οὐ συνεζευγμένος] Equi funalis, ſive παρήορος ac σειραίος uſus hic fuit apud veteres, ut ſi forte alter τῶν ζυγίων occideretur in prœlio, eſſet ad manum qui in ejus locum ſubſtitueretur. Similes fuere imperatorum equi, qui συρτοὶ vocabantur, quorum uſus eſt hodieque. Συρτοὺς autem equos appellabant, qui manu ducebantur quoteſcunque imperator equitaret, qui mos cœpit temporibus Theophili imperatoris, Michaelis Balbi filii: nam is primus τὴν τῶν συρτῶν ἵππων ἀκολούθησιν inſtituit. Auctor *Curopalates*, nuper à doctiſſimo viro *Franciſco Junio* editus. cujus librum nos quoque habemus manuſcriptum, cum aliis ejuſdem generis nonnullis: quos Deo dante publici aliquando juris faciemus. *Caſaub.*

V. 4. Παρήορον] *Euſtathius* in *Homerum* παρήορον deducit ἀπὸ τοῦ παραείρεσθαι, ὅ ἐστι παρεζεῦχθαι, ut ſit ὁ παρεζευγμένος, ἤγουν ὁ ἐγγὺς τῶν ζυγίων, ſeu (ut *Comicus* loquitur) τοῦ ζυγίου. eundemque à poſterioribus appellatum ait παράσειρον, & à *Sophocle* σειραῖον. Idem (p. 1319.) tradit hos παρηόρους equos non ſtricte nec firmiter ad currum alligari ſolitos, ſicut ζυγίους, ſed ἀφέτως παρείρεσθαι ἤτοι παραζεύγνυσθαι. E quibus duobus loc.. ſi quis pro συνεζεῦχθαι (v. eod.) reponere velit παρεζεῦχθαι, per me licet. παρασειρεῦσαι vero & παρείρεσθαι ejuſdem ho loco ſignificationis ſunt. Sunt qui eundem eſſe putan σειραφόρον. *Helciarius* vero appellatur, qui applicato ad ..ctus Helcio, currum onuſve trahit, vel ſolus, vel cum aliis. *Sylb.*

P. 463. v. 28. Ἱκέτης τοῦ ἀνδρὸς γίνεται καθεζόμενος ἐπὶ τῆς ἑστίας] Legendum καθεζόμενος: quod & præcedentia probant, & ſequentia confirmant: ſi quis non nimis negligenter ea legat. Fuit enim apud veteres ſupplicum mos, ut ad focum aſſiderent. Notus *Homeri* locus de Ulyſſe in ædibus Alcinoi. *Thucydides* lib. primo, de Themiſtocle, ὁ δὲ, τῆς γυναικὸς ἱκέτης γενόμενος, διδάσκεται ὑπ' αὐτῆς, τὸν παῖδα σφῶν λαβὼν καθίζεσθαι ἐπὶ τὴν ἑστίαν. addit deinde *Thucydides*, fuiſſe μέγιστον ἱκέτευμα τοῦτο, hoc eſt, *maximam vim hoc ſupplicium habuiſſe*. Aſcribam *Plutarchi* locum de hoc ipſo Coriolano, ex ejus vita, Εἰσελθὼν εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ Τύλλου καὶ παραχρῆμα ἀνῆλθεν ἄφνω πρὸς τὴν ἑστίαν, ἐκάθιζε σιωπῇ, καὶ τὴν κεφαλὴν ἐγκαλυψάμενος ἡσυχίαν ἦγεν. quæ poſteriora verba valde ſunt notanda: nam ſolemne id quoque erat, ut qui in foco ſupplices ſederent, ſilentio uterentur. *Apollonius* lib. IV.

Τὼ δ' ἄνεω καὶ ἄναυδοι ἐφ' ἑστίῃ ἀΐξαντες
Ἵζανον, ἥτε δίκη λυγροῖς ἱκέτῃσι τέτυκται. *Caſaub.*

P. 487. v. 48. Οὐκ ἀνθρώπων ἡμῖν τινων τινὸς θεμένων τὸν νόμον] Eſt non abſimilis loco huic *Ciceronis* iſte in oratione pro Milone; *Eſt enim hæc non ſcripta, ſed nata lex; quam non didicimus, accepimus, legimus; verum ex natura ipſa arripuimus, hauſimus, expreſſimus; ad quam non docti, ſed facti; non inſtituti, ſed imbuti ſumus. Sylb.*

P. 488. v. 31. Οἱ ἐπὶ ἐπιτηδείοις ὄντες] Demoſthenes in epiſtolis, Ἐκ' αὐτοῦ γὰρ τοῦ πεπεισμένους ὀλιγωρεῖν μὴ ἐθέλοντας, οὐδ' ἐπιτήδειον ἀπάγειν εἶναι, οὐδ' ἀπολωλέναι. Idem, ὃ γὰρ δῆτα τοῖς αὐτοῖς γε λόγοις ὑπὸ τῆς αὐτῆς βουλῆς ἀποφανθέντος ἐκεῖνον μὲν ἀφεῖσθαι δίκαιον εἶναι φήσετε, ἐμὲ δὲ ἀπολωλέναι. οὐχ οὕτως ὑμεῖς ἀλογίστως ἔχετε. οὔτε γὰρ ἄξιος, οὔτε ἐπιτήδειος, οὔτε χείρων. Et *Plutarchus*, in lib. Περὶ σαρκοφαγίας, refert, Athenarum tyrannos, quo facilius poſſent in optimos quoſque ſævire, cædis initium duxiſſe ab improbo quodam ſycophanta, quem omnes erant faſſuri quovis ſupplicio dignum: eumque ab ea re Ἐπιτήδειον fuiſſe appellatum. Sic quoque *Dionyſius* lib. XI. ait tribunos conſtituta poſt ſublatos decemviros republ. quum ab iis vellent pœnas exigere, optimum factu judicaſſe ultionis initium ducere ab Appio, ὡς ἐπιτηδειοτάτου. & addit rationem, ῥᾷον γὰρ οὕτως ὑπελάμβανον εὐμεταχειρίστους ἔσεσθαι. *Livius* eodem plane ſenſu opportunum dicere ſolet: ut lib. primo de Sexto Tarquinio, *Primores civitatis, criminando alios apud populum, alios ſua ipſos invidia opportunos, interemit.* Sic fere lib. II. *Eam ætatem potiſſimum liberari ab hoſte quæ maxime opportuna injuriæ eſſet.* Accipitur & in bonam partem ἀπὸ τοῦ ἀξίου: ut in loco *Dionyſ.* lib. VI. ἀνδρὶ παρ' ὁντινοῦν ἄλλον ἐπιτηδείῳ ταύτης τυχεῖν τῆς τιμῆς. *Caſaub.*

P. 493. v. 37. Οἷς θεοὶ δοῖεν εἰς ἄνδρας ἐλθοῦσι τύχῃ μὲν κρείττονι τοῦ πατρὸς, ἀρετὴν δὲ μὴ χείρονι] Omnino imitatione *Sophoclis* dictum hoc videtur. Nam ita Ajax apud *Sophoclem*,

Ὦ παῖ γένοιο πατρὸς εὐτυχέστερος,
Τὰ δ' ἄλλ' ὅμοιος· καὶ γένοι' ἂν οὐ κακός. *Caſaub.*

V. 41. Θεοὶ κτήσιοι καὶ Ἑστία πατρῴα] Θεοὶ κτήσιοι ſunt Dii poſſeſſionum præſides, atque θεοὶ πατρῷοι vocantur illi qui à longa progenitorum ſerie ſunt relicti, quales fuere *Penates*, quos unà cum *Veſta* (inter *deos Penates* recenſeri ſolita) credebatur Æneas advexiſſe Troja. Unde factum ut κτήσιοι dei (qui à Græcis in penetralibus ædium, ubi *penus* ſeu ταμεῖον, colebantur, ac inde *Penates* à Romanis dicti) cum *Veſta Patroa* opportune hic conjungantur. Vide p. 53. v. 34. ut & *Lipſii* & *Spanhemii* diatribas *de Veſta* &c.

P. 504. v. 44. Εν ᾧ ἐποιήσαντο λιταῖς χωρὶς] *Gelenii* [& *Cod. Vat.*] lectioni patrocinatur quod apud *Valer. Max.* legimus, lib. I. c 8. *Fortunæ etiam muliebris ſimulacrum; quod eſt via Latina ad quartum miliarium, eo tempore cum æde ſua conſecratum, quo Coriolanum ab excidio urbis maternæ preces repulerunt.* ut intelligamus, Coriolanum primo acceſſu caſtra poſuiſſe ad foſſas Cluilias, quinque ab urbe millibus: ſecundo, propius admoviſſe copias; & eo in loco poſtea matronas Fortunæ muliebri templum & aram ædificare voluiſſe; quæ poſteritati teſtarentur, victum ibi matronarum interceſſione Marcium. *Sylb.*

V. 45. Τέμενός τι] Clare hic docet, quid ſit τέμενος, nimirum area ſacra, à profano agro reciſa, muroque aut alio ſepimento incluſa, cum æde, ara, & aliis ad cultum divinum pertinentibus. In *vet. Gloſſ.* exponitur *templum, fanum.* non abſurde fortaſſis; cum augures quoque templum vocarint locum conceptis verbis definitum, è quo avium geſtus ſpecularentur. & *Cicero* pro domo ſua dicit, *curiam eſſe ſedem ac templum publici conſilii.* Sic non diſplicet, quod in iiſdem gloſſis *Fanum* exponitur ἱερόν. nam *Feſtus* quoque *fanum* à fando denominatum tradit, quod fando conſecretur; ſeu, quia pontifex in ejus dedicatione certa verba fatur. Præterea ut *Feſtus* idem *delubrum* eſſe dicit fuſtem delibratum, hoc eſt decorticatum, quem pro deo venerata ſit antiquitas: ita in eiſdem gloſſis *delubrum* Græce redditur ξόανον, καθίδρυμα, ἀφίδρυμα: ξόανον inquam, quod à ξέω deductum, ſignificat proprie ligneum ſimulacrum, radendo poliendoque factum, ut *Pauſanias* multis in locis indicat. & ut hic in gloſſis iſtis ξόανον & καθίδρυμα pro eodem ponuntur, ſic *Dionyſius* noſter hoc Fortunæ muliebris delubrum primo ξόανον vocat, p. 505. 32. deinde mox v. 36. ἀφίδρυμα, *ſtatuam*: παρὰ τὸ ἱδρῦσθαι, à ſtatuendo. Denique ut *Feſtus* tradit veteres fuſtem delibratum pro deo veneratos eſſe, ſic apud *Pauſan.* 257. 2. legimus, τὰ δὲ ἀγάλματα ἐπὶ τανοῦ ξύλα, *ſimulacra ſunt è ligno procero*: & rurſum, πρόσωπα δέ σφισι καὶ χεῖρες ἄκραι καὶ πόδες, εἰσὶ Παρίου λίθου. Si ergo gloſſarum iſtarum & *Feſti* auctoritatem ſequi volumus, ut fortaſſe debemus, τέμενος erit *templum*, ſeu *tempulum*: ναός, *ædes*, à ναίω ſeu *habito*: ἱερόν, *fanum*: ξόανον, *delubrum*: ἀφίδρυμα, καθίδρυμα, ſeu ἵδρυμα, *ſtatua*: εἰκών, *ſimulacrum, effigies*: & ſic accipi poteſt *delubri* vocabulum in hoc *Virgilii* Æn. 2. *Nos delubra deum velamus fronde per urbem.* at quum idem Æn. 4. dicit, *Principio delubra adeunt, pacemque per aras Exquirunt*: & Georg. 3. *jam nunc ſolennes ducere pompas Ad delubra juvat, cæſoſque videre juvencos*, non tam pro ligneis ſimulacris quam pro ſacris ædibus & areis accipere poſſumus. Simili ambiguitate legimus Georg. 4. *Quatuor his aras alta ad delubra dearum Conſtitue, & ſacrum jugulis demitte cruorem.* In fine 8. Æn. *delubrum* à *templo* diverſum facit, ubi canit; *votum immortale ſacrabat, Maxima tercentum totam delubra per urbem, Lætitia ludiſque viæ plauſuque fremebant: Omnibus in templis matrum chorus, omnibus aris: Ante aras terram cæſi ſtravere juvenci.* Quo in loco *delubra* pro ſacris ædibus, *templa* pro ſacris areis & lucis accipere, non video quid vetet: præſertim cum lib. II. dicat, *Hic primum ex alto delubri culmine telis Noſtrorum obruimur.* ibi enim aperte hoc nomine ſignificatur *ædes ſacra.* Attamen τέμενος quoque *delubri* appellatione apud Latinos interdum ſignificatur; ut perſpicuum eſt non tantum è *Virgilianis* teſtimoniis, ſed etiam ex *Plinii* loco, libro XXVII. c. 7. *in Tarpejo fodientes delubro fundamenta*, ἐν τῷ Ταρπείῳ τεμένει θεμελίους ὀρύττοντες. Sed de his fortaſſe nimis multa. *Sylb.*

P. 509. v. 16. Εἰ μὲν ἐν ἄμμι τοῖς σώμασι] Ex hoc loco oſten-

dit *Voſſius* (in l. I. *de Idololatr.* c. 10.) *Dionyſium* credidiſſe proborum animas poſt mortem ſupereſſe, non tamen in æternum duraturas: ideoque *Dionyſium* in Stoicorum hæreſim delapſum eſſe exiſtimat.

P. 524. v. 40. Εἰ δέ γε ὁ πατὴρ] Ad hoc *Dionyſii* argumentum reſponderi poſſet, quod eſt apud *Livium*: *patrem eum cognita domi cauſſa verberaſſe ac necaſſe, peculiumque filii Cereri conſecraviſſe: ſignum inde factum eſſe, & inſcriptum, ex Caſſia familia datum.* Sed libet alteram quoque narrationem, breviter à *Livio* contextam, hic ſubjungere: *Invenio apud quoſdam, (idque propius fidem eſt) à quæſtoribus Cæſone Fabio & L. Valerio diem dictam perduellionis; damnatumque populi judicio, dirutas publice ædes. ea eſt area ante Telluris ædem. Cæterum ſive illud domeſticum, ſive publicum fuit judicium, damnatur Ser. Cornelio, Q. Fabio conſulibus.* Eam narrationem ſequitur & *Val. Max.* lib. VI. c. 3. ubi etiam addit: *interempto domum ſuperjecit, ut penatium quoque ſtrage puniretur.* item: *In ſolo autem ædem Telluris fecit.* Sic *Cic.* pro domo ſua. *Sp. Caſſii domus ob eandem cauſſam everſa; atque in eodem loco ædes poſita Telluris. Sylb.*

P. 525. v. 25. Παρ' Ἑλλήνων] *Ariſtot. Rhet.* lib. I. & II. docet, inimicorum liberos, etiam inſontes, apud Græcos occidi ſolitos: & pro ea conſuetudine citat illud, Νήπιος ὃς πατέρα κτείνας παῖδας καταλείπει. Sic & Achilles *Homericus* Il. σ. Δώδεκα δὲ προπάροιθε πυρῆς ἀποδειροτομήσω Τρώων ἀγλαὰ τέκνα, σέθεν κταμένοιο χολωθείς. *Sylb.*

P. 529. v. 22. Νῦν δὲ τοῦ πλέονος] Notandum hîc *Dionyſium*, ſicut & in aliis hujuſmodi locis, particulis νῦν δὲ uti ἐν ἄρσει, ut quidam loqui amant. Ideoque ipſe νῦν δὲ in talibus locis reddendum cenſeo, *at contra*. Verum cum ſuſpenſa ante νῦν δὲ oratio maneat, perperam ante νῦν habetur στιγμὴ τελεία, proinde ac ſi præcedentia ſententiam omnino clauderent. quare integram periochen hoc modo diſtinguendam eſſe ac vertendam puto: εἰ μὲν οὖν ἐπὶ τῆς τότε νίκης —— ἐλήφει τέλος ὁ ἀγών· Ῥωμαῖοι γὰρ —— τὴν ἄδοξον ἡγησάμενοι φυγήν· νῦν δὲ τοῦ πλείονος ὀρεγόμενοι &c. *Si igitur huic victoriæ acquieviſſent, nihilque præterea tentaſſent (nam Romani non auſi fuiſſent è caſtris ad præliandum progredi* &c.) *at contra dum aliquid amplius appetunt, eam etiam gloriam quam ex priori victoria conſequuti erant amiſerunt. Steph.* in *Op. Var.* ad *Dionyſ.* c. 8. p. 16.

P. 545. v. 49. Διὰ φυλακῆς εἶχον] Legendum potius ἔχον, cùm præcedat ἐπιμελούμενος. & mox p. 546. v. 2. fortaſſe ἀναψύχοντες ἑαυτούς. Verum verſu præcedenti poſt voculas νῦν δὲ placet interpungere, ut ferantur ad ἀφηρεῖσθαι non ad τρεπόμενοι. νῦν δὲ, πρὸς ἁρπαγὴν &c. *at contra ad rerum relictarum direptionem verſi* &c. *Steph.* in *Op. Var.* ad *Dionyſ.* c. 8. p. 16.

P. 555. v. 36. Πρᾶγμα οὐ μόνον ἀπίθανον] Vide *Cl. Perizonium* contra hanc *Dionyſii* opinionem acutiſſime diſſerentem, in *Animadverſionibus ſuis Hiſtoricis*, cap. 5.

P. 557. v. 16. Περὶ τὰς θερινὰς] Converſio æſtiva eſt octavo calend. Sextiles, in Junio, non in Julio, ut latius lib. I. dictum eſt, ad 50. 11. quare hunc locum non bene habere puto. *Glareanus.* Infra p. 700. v. 24. Geganium & Quintium iniiſſe conſulatum ait τῇ διχομηνίδι τοῦ Δεκεμβρίου μηνός. unde ſuſpicari poſſit aliquis legendum hic, περὶ τὰς χειμερινὰς μάλιστα τροπάς, Δεκεμβρίου μηνός, *ferme circa ſolſtitium hibernum, menſe Decembri*: ſicut etiam primi tribuni plebis (410. 24.) magiſtratum iniiſſe dicuntur τετάρτῃ πρὸ εἰδῶν Δεκεμβρίων. *quarto die ante idus Decembres.* Decemviri inierunt Idibus Majis. p. 650. v. 38. *Sylb.*

P. 570. v. 2. Εἰ μὲν οὖν μηδὲν ἔτι πολυπραγ] Cenſeo ita vertendum eſſe: *Si conſules nimium ſatagere noluiſſent* &c. *ſed contra converſis ad ſuperbiam & plebis contemptum eorum animis* &c. *Steph.* ibid.

P. 574. v. 14. Ὁ μὲν οὖν Κοίντιος τά τε ἄλλα ἐπιεικὴς ἦν ἀνήρ, καὶ δῆμον οἰκειώσασθαι λόγῳ πιθανώτατος] Id eſt, *Ac Quinctius quidem, vir moderatus, & ad demerendum verbis favorem populi aptiſſimus, primus, petita dicendi poteſtate, præſenti rerum ſtatui convenientem & gratam omnibus concionem habuit: adeo ut qui legi patrocinabantur, omnino conſilii inopes eſſent, quum nihil vel juſtius vel quod plus moderationis haberet, poſſent proponere: & ſane, ſi ejus collega nihil ultra circa hanc rem moliri voluiſſet, populus apud ſe reputans, præter jus & fas eſſe quod petebat, legem illam abrogaſſet: at contra, quum ille ſuperbam & pauperibus auditu gravem orationem habuiſſet, acrem populus & implacabilem iram concepit, & magis pervicaciter contendere quam antea cœpit.* Quinetiam addit quæ potiſſimum tantam iram illi accenderint. *Non enim* (inquit) *tanquam ingenuos & cives alloquens, qui pro arbitratu legem ſancire vel abrogare valerent, ſed velut inter illos qui honorum minime capaces forent, aut peregrinos, aut qui libertatem non ſatis certam haberent, poteſtatem uſurpans*, &c. Obſerva autem, illum hîc, quemadmodum & in aliis hujuſmodi locis, particulis νῦν δὲ uti ἐν ἄρσει, ut quidam loquuti ſunt: qui talem ſermonem in quo per particulam εἰ ponitur quod fieri debuit, & illi redditur νῦν δὲ, opponendo ei quod fieri debuit, id quod factum contra fuit, appellant λόγον κατὰ θέσιν καὶ ἄρσιν. ideo certe νῦν δὲ in talibus locis reddo ac reddendum cenſeo *at contra*, vel *ſed contra*. Verum quum ſuſpenſa ante νῦν δὲ oratio maneat, perperam ante νῦν ſtigme τελεία, perinde ac ſi præcedentia ſententiam omnino clauderent, ponitur. *Steph.* in *Op. Var.* ad *Dionyſ.* c. 8. p. 14.

V. 19. Καὶ εἰ μηδὲν ἔτι πολυπραγμονεῖν] Placet hunc locum periphraſtice interpretari, ad hunc modum: *ac ſi collega ejus maluiſſet, non nimium ſatagens, nihil amplius tentare*; vel ita, *non nimium ſatagere ac nihil amplius tentare maluiſſet*: dein νῦν δὲ, v. 21. vertere *at contra*, ut in aliis locis quam plurimis. Quin & notandum, quod male hîc στιγμὴ τελεία poſt νόμον poſita eſt: quum ſuſpendat particula εἰ ſententiam, & illi reſpondeat νῦν δὲ. *Steph.*

P. 575. v. 23. Μυρίων ἄλλων. νῦν δὲ ἐπεὶ] Quum præcedant εἰ μὲν οὖν ἤδη ἡ ἀρχή, & ſequantur hæc quæ velut ἀνταπόδοσις ſunt, νῦν δὲ ἐπεὶ βίᾳ αὐτὴν εἰσήγαγε καὶ παρανομίᾳ, &c. perperam ita interpungitur poſt ἄλλων ac ſi ibi ſuam ſententia clauſulam haberet. *Steph.* ibid.

P. 580. v. 6. Ὡς δῆμον αἱρούμενος πρὸς αὑτὸν] Omnino legendum ἀναιρούμενος. Nam verbum ἀναιρεῖσθαι uſurpare Atticos obſervavimus pro, *allicere in ſui amorem, & demereri.* Ita *Xenophon* Κυρ. παιδ. lib. II. Πρὸς τῶν θεῶν, ὦ Σαμβαύλα, ποῖόν ποτέ σοι ἔργον ἀνὴρ οὗτος ἀνήρηται; Idem lib. I. ταχὺ δὲ τοὺς πατέρας αὐτῶν ἀνήρητο προσιών, καὶ εὔδηλος ἦν ὅτι ἠσπάζετο αὐτῶν τοὺς υἱεῖς. Ita enim emendandus eſt hic *Xenophontis* locus, ubi vulgo ἀνήρτητο legitur. *Caſaub.* Vid. *Var. Lect.* paginæ huic ſubjectas.

582 v. 34. Ἀλλ' ἀνθρώπεια] Videtur hîc reſpexiſſe ad locum illum *Thucydidis*, quem in epiſtola ad Ammæum notat; τόλμα μὲν γὰρ ἀλόγιστος, ἀνδρεία φιλέταιρος ἐνομίσθη· μέλλησις δὲ προμηθής, δειλία εὐπρεπής. τὸ δὲ σῶφρον, τοῦ ἀνάνδρου πρόσχημα· καὶ τὸ πρὸς ἅπαν ξυνετόν, ἐπὶ πᾶν ἀργόν. *Sylb.*

P. 589. v. 44. Ἐνυάλιον λόφον] Non conſentiunt hîc interpretes. nam *Lapus*, retento appellativo nomine, mutavit proprium; in *Capitolino colle.* at *Gelenius*, proprio retento, mutarat appellativum; *in luco Bellonæ.* Ego repoſueram in *Quirinali colle*: quoniam ipſe *Dionyſius* ſupra (p. 108. v. 33) tradit Ἐνυάλιον à Sabinis & Romanis appellari Quirinum: ubi itidem τοῦ Πιστίου Διὸς fit mentio; ſed nihil de templo ejus additur. Verum cum recordarer, Quirinalem collem ab auctore noſtro ſupra vocari Κυρίνιον ὄχθον, 110. 2. non aſpernandam putavi conjecturam *Joſephi Scaligeri*, qui ἐνυάλιον λόφον hic interpretatur *collem Martialem*: atque ex hoc ipſo *Dionyſii* loco pro *Mutialis* apud Varronem reponit *Martialis*. Verba *Varronis*, ex Argeorum ſacris hæc ſunt, lib. IV. De lingua Latina; *collis Mutialis quinticepſos apud ædem Dei Fidii in delubro, ubi æditumus habere ſolet. Lapus* ſuæ lectionis rationem ſumpſiſſe videtur ex eo quod ſupra narravit *Dionyſius*, templum Capitolini à Tarquinio inchoatum (248. 17.) tertio ab inde conſulatu abſolutum fuiſſe dedicatumque, 291. 45. *Sylb.*

P. 638. v 7. Τῆς ἐπιχειρήσεως] Imitatur autem etiam hîc *Thucydidem*: qui libro primo dixit ſimiliter τὴν τῶν γεφυρῶν οὐ διάλυσιν. & libro quinto, τὴν οὐκ ἀπόδοσιν dixit, & iterum eodem libro, τὴν οὐκ ἔξοδον. item alibi, διὰ τὴν οὐ περιτείχισιν, quod eſt διὰ τὸ ἀτείχιστον, ut *Euſtathius* interpretatur: qui *Epicurum* quoque dixiſſe annotat τὴν οὐ παραγίνεσιν pro τὴν ἀποδημίαν. Sic dixit *Euripides* in Hippolyto, τὴν οὐκ ἀπόδειξιν. *Ariſtophanes*, τὴν μὴ ἐμπειρίαν. *Xiphilinus* ex *Dione* in M. Antonino, ὃ δ' οὖν τοῦτο ἐς τὴν οὐκ εὐδαιμονίαν αὐτοῦ συνηνέχθη. Et apud ipſum *Dionem* (quod jam ante nos maximus criticorum *Scaliger* monuit) libro quadrageſimoquinto, διὰ τὴν τῶν σφαγέων οὐ τιμωρίαν. & lib. quadrageſimonono, αἴτιον τῆς οὐ διώξεως αὐτοῦ. Quid quod in lingua ſancta hoc loquendi genus aliquando obſervavimus? ut *Eccleſiaſtæ* cap. X. commate octavo, בלוא לחש quod Græci verterunt ἐν οὐ ψιθυρισμῷ. *Caſaub.*

P. 681. v. 37. Εἰς οἵας ὕβρεις καὶ προπηλακισμοὺς ἐλθόντος ἐξ οἵων ἀγαθῶν] Imitatur interdum tragicos *Dionyſius*. Tale illud apud *Sophoclem* in Ajacem,

Οἵας λατρείας ἀνθ' ὅσου ζήλου τρέφει.

Eſt autem locus aptiſſimus πρὸς τὸ κινεῖν ἔλεον, & ad frangendos vel duriſſimorum animos. Quem non prætermiſit *Ariſtoteles* in Rhetoricis, ubi profert illud *Iphicratis* ἐξ οἵων εἰς οἷα. Sic *Plutarchus* in Marcello, ἐννοήσας οἷον ἐξ οἵου σχήματος καὶ μορφὴν ἀμείψει μετὰ μικρόν. *Syneſius* quoque epiſtola LVII. [illegible] ἄρα ἐν οἵοις γεγόναμεν. *Caſaub.*

P. 693. v. 3[illegible] Μάρκος Γεγ...] In ſequentibus *Lapum* quoque defecit codex Græcus, vetuſtate, ut queritur, corroſus. Itaque, ut breve hujus defectus ſupplementum ex *Livio* hic inſeram, Herminii & Virginii conſulatu, domi ac foris otium fuit. itidemque ſequentis anni conſules, M. Geganius & C. Julius, (vel ut apud *Diodorum* eſt, L. Julius) plebem decreto ad bellum Volſcorum & Æquorum delectu ſuſtinendo, rem ab ſeditionibus continuere. Tertio deinde anno, quo conſulatum geſſere T. Quinctius & Agrippa Furius, Æquis Volſciſque, qui ad mœnia ipſa Romæ populabundi venerant, fuſis, triumphus nec à con-

ſulibus

ſulibus ipſis poſtulatus eſt, nec ab ſenatu eis delatus. Ager, de quo inter Aricinos & Ardeates erat controverſia, teſtimonio P. Scaptii à tribubus populo Romano adjudicatus eſt. reliquum anni quietum ab urbanis motibus & ab externis manſit. Ejus hiſtoriæ fragmentum in auctore noſtro deinceps ſequitur. *Sylb.*

P. 700. v. 17. Ἀποθέτων βίβλων] Ἀποθέτους βίβλους vocat libros, qui in ſacris aut publicis ſcriniis repoſiti aſſervarentur: eoſdem fortaſſe cum ἱερῶν δέλτων ſupra p. 58. v. 6. Pulcre huc faciunt *Liviana* iſta; conſules eos illo anno fuiſſe, qui neque in *Annalibus priſcis* neque in *Libris Magiſtratuum* inveniantur. at *Licinium Macrum* auctorem eſſe, & in fœdere Ardeatino, & in *Linteis libris* ad monetæ inventos. Ejuſdem generis eſſe videntur *Annales Pontificum*, qui citantur in lib. *de Origine Gentis Rom.* citantur ibidem etiam Cæſaris & aliorum *Libri Pontificalium. Sylb.*

P. 701. v. 1. Ὅτι Μάρκος Φούριος] Hæc ad librum XII. pertinere cenſui. quæ enim in exemplari noſtro præcedebant fragmenta, ea ad priores *Dionyſii* libros ſpectabant, quæ quia in editis exſtabant, conſulto prætermiſi. Libros autem *Dionyſii* undecim duntaxat priores integros habemus ex XX. quos ſcripſerat. quorum librorum ipſe Epitomen conſcripſerat libris quinque, ut teſtis eſt *Photius.* Eam Epitomen laudat *Stephanus Byzantius* in Ἀρικεία & Κοριόλλα. *H. Valeſ.*

V. 14. Τῶν Τυσκλανῶν] *Livius* lib. VI. ad annum urbis 373. hujus rei ſic meminit. *Tantum fere verborum à Tuſculanis in Senatu factum. Pacem in præſentia nec multo poſt civitatem impetraverunt.* & anno urbis 377. *Incenſos Latinos ea rabie impetus Tuſculum tulit, ob iram quod deſerto communi concilio Latinorum non in ſocietatem modo Roman. ſed etiam in civitatem ſe dediſſent.* Civitatem porro cum ſuffragii jure iis datam eſſe ſatis indicant verba *Dionyſii* quæ ſequuntur, πάντων μεταδόντες ἂν τοῖς φύσει Ῥωμαίοις μετῆν. Secus quam opinatus eſt *Onufrius* in libro de Imperio Rom. *H. Valeſ.*

V. 29. Σαμίους ἀποίκους] Samii Athenienſium coloni dicuntur eo quod Neleus, Codri filius Athenienſis, Ionicæ coloniæ auctor fuit. unde Iones omnes Athenienſium habentur coloni, tametſi multi extranei ex omni Græcia collecti cum Neleo profecti ſint, iique varias in ea parte Aſiæ urbes fundaverint: verbi gratia Samum, de qua hîc ſermo eſt, Tembrion & Procles Nelei comites occuparunt, quorum Procles quidem Epidaurius fuit, teſte *Pauſania* in Achaïcis; Tembrion vero cujus fuerit ignotum eſt. Ambo ſocietate facta cum Caribus, circa Cheſium amnem conſederunt, urbemque Samum in duas tribus diviſere; alteri Cheſiæ nomen inditum à præfluente fluvio, alteri Aſtypaleæ, ut ex *Themiſtagora* ſcribit Auctor *Etymologici* in Ἀστυπαλαία, ubi Προκλῆς, legendum eſt, non Πατροκλῆς. ex *Pauſania*, & *Strabone*, & *Clemente Alex.* lib. I. στρωματ. legendum quoque eſt Χησίαν, & Χησίου ποταμοῦ, non Σχησίαν, auctore *Plinio* l. V. & *Scholiaſte Nicandri* in Alexipharm. Χησιεῖς δὲ πρότερον ᾤκησαν ἐν Σάμῳ, εἶτα Ἀστυπαλαιεῖς. Vide *Stephanum* in Χήσιον. Porro de crudelitate qua Athenienſes tractarunt Samios, vide *Plutarchum* in Pericle. *H. Valeſ.*

V. 30. Μεσσηνίους ἀδελφῶν οὐδὲν διαφέροντας] Temenus & Cteſiphontes & Ariſtodemus, Ariſtomachi filii, Pindo profecti, Peloponneſum occuparunt. quorum Temenus quidem Argos cum comitibus ſuis ſortitus eſt. Cteſiphonti Meſſene ceſſit. Procles & Euryſthenes in locum defuncti patris Lacedæmonem ſortito obtinuerunt. Hinc ergo apparet fraternam quandam inter Lacedæmonios ac Meſſenios cognationem interceſſiſſe. *Herodotus* lib. V. Meſſenios vocat Lacedæmoniorum ἰσοπαλίας, id eſt, conſortes, ut feliciter vertit *Valla*. De ſævitia autem qua in Meſſenios uſi ſunt Spartani, conſulendus eſt *Pauſanias*. *H. Valeſ.*

P. 702. v. 17. Πολιτείαν τὴν διὰ μέσου] Duo ſemper in civitate Rom. fuerunt genera eorum qui in Repub. verſari vellent. alteri optimates, alteri populares dicebantur. qui ea quæ faciebant, quæque dicebant, multitudini grata eſſe volebant, populares: qui autem ita ſe gerebant, ut ſua conſilia optimo cuique probarent, optimates habebantur, ut præclare ait *Cicero* in Orat. pro Sextio. Sed & tertium quoddam genus fuit eorum qui nec multitudini, nec patribus nimis faverent, ſed mediam quandam inter optimates ac populares viam tenerent, quam πολιτείαν τὴν διὰ μέσου, hîc vocat *Dionyſius*. *Salluſtius* lib. III. hiſt. *factionem mediam*, cum ait, *Niſi forte C. Cotta ex factione media Conſul aliter quam metu jura quædam Tribunis pl. reſtituit. H. Valeſ.*

V. 20. Πολλάκις ἐμφανιζόντων] Videtur deeſſe accuſativus τοῦτο, aut alias quiſpiam. *Steph.*

P. 703. v. 1. Γενναίως] Fortaſſe γενναίους à *Dionyſio* ſcriptum fuit: ſic tamen ut altera ferri ſcriptura poſſit. *Steph.*

V. 33. Εὐλογον] Germanam ſcripturam eſſe puto εὐλόγιστον qua voce & alibi utitur, ſicut & ἀλόγιστος. *Steph.*

P. 705. v. 5. Πεμφθέντες] Scribendum puto οἱ πεμφθέντες: quum non dictum ſit quinam miſſi eſſent. *Steph.*

V. 8. Εἰς σωτηρίαν κοινῇ] Lectionem germanam eſſe arbitror κοινήν. Nam ne κοινῇ retineamus obſtant hæc quæ ſequuntur, οὐ μὴν οὐδὲ τούτῳ γε τῷ ἔργῳ τὸ κοινὸν ὑμᾶς τῶν Σαυνιτῶν ἠδίκησεν. Repugnantia enim loquerentur, ſi, poſtquam dixiſſent, βοήθειάν τινα κοινῇ παρεχόμεθα, poſtea illud dicerent. Poſſet tamen & τῷ κοινῷ ſenſu eodem legi, ſed majori cum mutatione. *Steph.*

V. 36 Πατρικοὺς νόμους] Πατρίους pro πατρικοὺς reponendum cenſeo. *Steph.*

P. 706. v. 5. Πλημμελοῦσι] Vel πλημμελοῦσιν εἰς τὰ περὶ τῆς φιλίας ὅρκια ſcribendum eſſe dixerim, inſerta præpoſitione εἰς, vel certe præpoſitioni περὶ aliam ſedem dari debere: hoc modo, πλημμελοῦσι περὶ τὰ τῆς φιλ. Dici enim ſolet πλημμελῶ, aut etiam πλημμελῶ τι, ſequente εἰς vel περὶ. *Steph.*

V. 8. Ὡς διελύθησαν] Scribo ὡς δὲ διελύθησαν: quamvis pag. præcedente habeamus μετὰ τοῦτο, non μετὰ δὲ τοῦτο, minus enim hîc quam illic neceſſaria hæc eſſe vocula videtur. *Steph.*

V. 14. Εποίκους] Aut ἐποίκους idem valere quod ἀποίκους (quod etiam habuimus ſupra) dicendum eſt, aut potius hîc, ſicut & in aliis pleriſque hujus ſcriptoris locis, ἀποίκους pro ἐποίκους ſubſtituendum, ubi coloni, non advenæ, (velut ubi ἐποίκους opponit ἐπιχωρίοις) ſignificantur. *Steph.*

V. 29. Τόν τε πόλ.] Eſſet quidem facilis mutatio ex τόν τε in τόνδε: ſed potius τόνδε τὸν πόλεμον, aut τοῦτον τὸν πόλεμον, quam τόνδε πόλεμον, aut τοῦτον πόλεμον, Græci ſermonis conſuetudo poſtulat. Adde quod *Dionyſius* in ſimilibus locis, & quibus idem etiam verbum adhibet, articulo contentus eſſe ſolet. *Steph.*

P. 707. v. 7. Οὐ πρότερον] Malim οὐ πολὺ πρότερον, vel οὐ πολλῷ πρότερον. *Steph.*

V. 23. Καὶ πάτριον ἔθος &c.] Non dubito quin deſideretur particula ὂν poſt ἔθος ſive poſt πόλει, ut Attico more dicatur pro eo quod alioqui per genitivum efferretur, hoc modo: ὡς κοινοῦ δή τινος τούτου καὶ πατρίου ἔθους ὄντος. *Steph.*

V. 28. Ἀδικούντων τε χειρωθέντων] Scribendum videtur, Ἀδικούντων τε γὰρ χειρωθέντων, vel καὶ γὰρ, Ἀδικούντων τε χειρωθέντων. *Steph.*

P. 714. v. 38. Εἰς τὸ ταμιεῖον] Porro ex hoc *Dionyſii* loco, quo Fabricius dicit υ τάλαντα μετὰ τὸν θρίαμβον εἰς τὸ ταμιεῖον εἰσενέγκαι, ſatis manifeſte apparet, in ſupplendo *Capitolino fragmento*, quod eſt ante triumphum Q. Marcii conſulis, feliciorem *Panvinii* conjecturam fuiſſe, qui C. Fabricium, ad quem ſine dubio pertinet illud fragmentum, de Samnitibus, Lucaneis, Bruttieiſque triumphaſſe ſcripſit; quam ea fuerit qua ductus *Sigonius* de Etruſceis Galleiſque eum egiſſe triumphum affirmavit: hic quidem, *Polybii* ſecutus auctoritatem; ille vero, *Livianæ Epitomæ* teſtimonium. quod apud eos qui Romanos triumphos poſt *Sigonium* & *Panvinium* ediderunt, non fuit tanti, ut *Polybianis* monumentis præferendum putarint. itaque ipſi quoque C. Fabricium C. F. Luſcinum conſ. ann. CDLXXI, de Etruſceis Galleiſque triumphaſſe tradiderunt. Sed in tantis hiſtoriæ Romanæ tenebris doctiſſimos etiam viros offendiſſe aliquando, non eſt mirandum. ad quorum manus ſi *Dionyſii* fragmentum, quod nobis videre licuit, perveniſſet, ſatis ex eo intellexiſſent, C. Fabricio, Q. Æmilio conſſ. creatis, Æmilio Etruriam provinciam, Fabricio Samnites bello perſequendos obveniſſe: ſed de Etruſcis Æmilium, rebus aliquoties proſpere geſtis, non tamen triumphaſſe: Fabricium vero, Samnitibus, Lucaneis, Bruttieiſque bello ſæpius ſuperatis, agro vaſtato, urbibus captis, argenti talentis in ærarium populi Romani quadringentis relatis, præda militibus auctis, ſtipendio plebi, quod in bellum contulerat, reddito inſignem hunc, qui in *Capitolino lapide* deſideratur, egiſſe triumphum. *Urſ.*

IN
DIONYSII HALICARNASSEI
TOMUM POSTERIOREM
ANNOTATIONES.

PAG. I. Tit. v. 5. & 6. ΠΕΡΙ ΣΥΝΘΕΣΕΩΣ ΟΝΟΜΑΤΩΝ] *Dionyſium Longinum* idem argumentum duobus libris (ut ex Sect. XXXVIII. libelli Περὶ Ὕψους conſtare videtur) tractaſſe exiſtimo. Sed, cum hi libri injuria temporis perierint, jacturam aliquatenus reſarcire licet ex *Longini* Sect. XXXVIII. & XXXIX. & *Cicerone* de Orat. c. XLIV.

V. I. Textus. ΔΩΡΟΝ τοι ἐγώ] Verſum hunc affert & explicat Scriptor ille *de Vita Homeri*, quem inter *Opuſcula Mythologica* edidit *Cl. Galeus*, & *Dionyſio Halicarnaſſeo* adſcribendum eſſe cenſet, in *Præfationis* p. VII. *Ed. Amſtel.*

P. 2. v. 18. Ἐπτόηται γὰρ ἅπασα νέου ψυχή] Placet interpretari, *Mens enim fere omnis adoleſcentum inſana quadam elocutionis pulchritudinis admiratione afficitur*, (vel *inſano* ejus rei *ſtudio rapitur*) *& ad eam tacito entheoque impetu defertur.* Vide *Annott.* ad *Marcum Antoninum* p. 2. *Ed. Oxon.* & *Var. Lect.* ad *Dionyſium*, p. 24. v. 24.

V. 19. Ἑρμηνείας ὡραϊσμόν] Hoc ſenſu etiam voce ἑρμηνείας uſus eſt *Demetrius Phalereus*, quem videſis cum *P. Victorii* Commentariis, p. 1. & 2. alio autem *Ariſtoteles*, ut nos docet *Ammonius* initio *Commentar.* in *Ariſtotelis* lib. Περὶ Ἑρμηνείας. Οὐ γὰρ δὴ καθάπερ Δημήτριος τὸ περὶ λογογραφικῆς ἰδέας βιβλίον συγγράψας, καὶ οὗτος αὐτὸ ἐπιγράψας περὶ ἑρμηνείας ἀξιοῖ καλεῖν ἑρμηνείαν τὴν λογογραφικὴν ἰδέαν &c. *Neque enim Demetrius, qui librum de forma orationis conſcripſit, ita hic* (Ariſtoteles) *cum librum inſcripſit* περὶ ἑρμηνείας, *per* ἑρμηνείαν *intelligi voluit formam orationis conſcribendæ* &c.

V. 22. ὅπλιχον ἐπ' ἀκαιρίᾳ μὲν] Simile adagium habemus apud *Platonem* l. VIII. de Rep. ex *Æſchylo*, & *Iſocratem* in Panathen. Verum huic plane geminum eſt quod uſurpant *Athenæus* Deipnoſoph. l. V. & *Lucianus* in lib. de Conſcribenda Hiſt. ὅ,τι κεν ἐπ' ἀκαιρίαν γλῶτταν ἔλθῃ.

P. 3. v. 21. Οἱ τῆς Στωϊκῆς] *Ariſtotelis* ac *Theodectis* in *Grammatica* inventis plurima addidiſſe philoſophos ſequentes præſertim Stoicos, cognoſcere eſt ex *Cicerone* de Offic. l. I. *Fabio* l. I. c. 6. *Diogene Laërtio* in vita Zenonis, necnon *Apollonio Alexandrino*, & noſtro etiam *Dionyſio* cap. IV. Vide *Menagii* notas ad *Diog. Laërt.* p. 288.

P. 5. v. 1. Τὼ δ' αὖτ' ἐν κλισίῃς.] Virgilius etiam res humiles pari elegantia conſcripſit, *Georg.* 2. v. 385.

Nec non Auſonii, Troja gens miſſa, coloni
Verſibus incomptis ludunt, riſuque ſoluto;
Oraque corticibus ſumunt horrenda cavatis.
Et te, Bacche; vocant per carmina læta, tibique
Oſcilla ex alta ſuſpendunt mollia pinu.

Æneid. quoque. lib. V. v. 328.

——— *Levi cum ſanguine Niſus*
Labitur infelix: cæſis ut forte juvencis
Fuſus humum, virideſque ſuper madefecerat herbas.

& infra, v. 357.

Et ſimul his dictis faciem oſtentabat, & udo
Turpia membra fimo. riſit pater optimus olli. **Bircov.**

V. 31. Οὐδὲ δὲ γλῶτται πολλαί τινες, οὔτε ξένα ἢ πεποιημένα ὀνόματα] *Ariſtoteles* (in Poëtic. c. 21.) γλώττας cum ξένοις confundit, cum dicit ἅπαν δὲ ὄνομά ἐστιν ἢ κύριον ἢ γλῶττα, dein ſubjungit, λέγω δὲ κύριον μὲν, ᾧ χρῶνται ἕκαστοι· γλῶτταν δὲ ᾧ ἕτεροι. *Dionyſius* vero hîc loci à peregrinis manifeſta diſtinguit; ac per γλώττας idem intelligere videtur cum *Galeno* (in τῇ τῶν Ἱπποκράτους γλωσσῶν ἐξηγήσει) hiſce verbis: ὅσα τοίνυν τῶν ὀνομάτων ἐν μὲν τοῖς πάλαι χρόνοις συνήθη ἦν, νῦν δὲ οὐκ ἔτι ἐστὶ, τὰ μὲν τοιαῦτα γλώττας καλοῦσι. Vide *Robortellum* in *Ariſtot.* Poëtic. p. 214.

P. 6. v. 9. Γύγη, οὐ γάρ σε δηκῶ] Pari verborum ſuavitate, & elegantia Collocationis, ea quæ in operto fuerunt, T. Livius lib. XXXIX. c. 9. deſcripſit. *Scortum*, inquit, *nobile libertina Hiſpala Fecenia, non digna quæſtu cui ancillula aſſueverat; etiam poſtquam manumiſſa erat, eodem ſe genere tuebatur. Huic conſuetudo juxta civitatem cum Æbutio fuit; minime adoleſcentis aut rei aut famæ damnoſa: ultro enim amatus appetituſque erat. & maligne omnia præbentibus ſuis, meretriculæ munificentia ſuſtinebatur. Quin eo proceſſerat conſuetudine capta, ut poſt patroni mortem, quia in nullius manu erat, tutore à tribunis & prætore petito, quum teſtamentum faceret, unum Æbutium inſtitueret hæredem. Hæc amoris pignora quum eſſent, nec quicquam ſecretum alter ab altero haberent, per jocum adoleſcens vetat eam mirari, ſi per aliquot noctes ſecubuiſſet. Religionis ſe cauſa, ut voto pro valetudine ſua facto liberetur, Bacchis initiari velle. Id ubi mulier audivit, perturbata,* Dii meliora! *inquit*: mori & ſibi & illi ſatius eſſe, quam id faceret, & in caput eorum deteſtari minas periculaque qui id ſuaſiſſent. *Admiratus quum verba, tum perturbationem tantam adoleſcens, Parcere exſecrationibus jubet: matrem id ſibi, aſſentiente vitrico, imperaſſe* &c. Cic. in Orat. pro Milone: *Milo autem cum in Senatu fuiſſet eo die, quoad Senatus dimiſſus eſt; domum venit: calceos, & veſtimenta mutavit: pauliſper, dum ſe uxor (ut fit) comparat, commoratus eſt: deinde profectus eſt id temporis, cum jam Clodius, ſiquidem eo die Romam venturus erat, redire potuiſſet.* **Bircov.**

V. 11. Ἀλλ' ἔχον ὥστε] Exemplis his utitur etiam Hermogenes de Ideis. Sed & Dionyſius Homeri verſus alio genere carminis immutat, ut vim Collocationis oſtendat: ita nobis facere liceat in Virgilio, cujus carmina ex Æneid. lib. VIII. Ithyphallica faciamus. Sunt autem hæc:

Inde, ubi prima quies medio jam noctis abactæ
Curriculo expulerat ſomnum, cum fœmina primum,
Cui tolerare colo vitam tenuique Minerva,
Impoſitum cinerem & ſopitos ſuſcitat ignes,
Noctem addens operi; famulaſque ad lumina longo
Exercet penſo; caſtum ut ſervare cubile
Conjugis, & poſſit parvos educere natos.

Ithyphallica autem erunt hoc modo:

Curriculo veluti noctis medio jam abactæ
Fœmina, cui tolerare colo & tenui Minerva
Vitam, impoſitum cinerem ſuſcitat, & ſopitos
Ignes, noctem addens operi, famulaſque longo ad
Lumina penſo exercet, conjugis ut cubile
Caſtum ſervare, atque educere poſſit natos. **Bircov.**

P. 7. v. 23. Τοιαῦτά ἐστι τὰ Πριάπεια] Priapeiorum (quæ carmina erant ludicra, fracta, & laſciva in honorem Priapi) varia ſunt genera. Uſitatiſſimus tamen *numerus Priapeius* (ut inquit auctor *Fragmenti incerti*, quod *Cenſorino* tribui ſolebat) *tertium pedem pro dactylo creticum habet, alioqui hexametros eſſet, ut; Hunc lucum tibi dedico conſecroque Priape.* Vide *Voſſium* ad *Catullum* p. 344, 345.

V. eod. Ἰθυφάλλια] Phallica & Ithyphallica mimorum genera inſtituta erant in honorem Bacchi, nomenque ex eo habuerunt, quod ii qui carmina hæc canerent, (fuligine faciem obducti & ebriorum perſonas induti &c.) φαλλὸν ſive ἰθύφαλλον perticæ impoſitum manibus geſtarent. De metris Ithyphallicis vide *Voſſii* Inſtit. Poëtic. l. III. c. 18. & *Caſauboni* notas ad *Athenæum*, l. VI. c. 15. p. 444.

V. 35. Σωτάδειο] *Sotades* (quem omiſit *Voſſius* in recenſione *Poëtarum Gr.*) erat (teſte *Suida*) Cretenſis Maronites, & primus Cinædici ſermonis auctor, ut narrat *Strabo* l. XIV. p. 648. Sotadeorum (quos à pueris amoveri ſuadet *Quinctil.* l. II.) variæ ſunt ſpecies: at vulgatiſſimæ τῶν παλινδρομούντων ſeu *recurrentium*; de quibus *Martialis* l. II. Ep. 66. *Nec retro lego Sotadem Cinædum.* Horum exempla habemus apud *Quinctil.* l. IX. c. 4. & *Hephæſtionem*. Compoſitio eorum erat Anapæſtica, & (ut dicit *Demetrius* de Elocut. Sect. 193.) μάλιστα ἐοικυῖα τοῖς κεκλασμένοις καὶ ἀσέμνοις μέτροις, ut Σείων μελίην πηλιάδα δεξιὸν κατ' ὦμον pro illo Σείων πηλιάδα μελίην κατὰ δεξιὸν ὦμον. Hîc verſus (pergit *Demetrius*) videtur in aliam formam mutatus, ut illi qui feruntur è maribus in fœminas converſi.

P. 8. v. 11. Οὕτως καὶ ἡ πεζὴ λέξις] Solutam quoque orationem, quod & ligata, pati poſſe, ut alia atque alia, mutata collocatione, eſſe videatur, *Cicero* in Oratore prope finem docet his verbis: *Quantum autem ſit apte dicere, experiri licet, ſi aut compoſiti oratoris bene ſtructam collocationem diſſolvas permutatione verborum. corrumpetur enim tota res, ut & hæc noſtra in Cornelia, & deinceps omnia,* Neque me divitiæ movent, quibus omnes Africanos & Lælios multi venalicii mercatoreſque ſuperarunt. *Immuta paullum, ut ſit,* multi ſuperarunt mercatores venaliciique; *perierit tota res. Et quæ ſequuntur,* Neque veſtis, aut cælatum aurum, & argentum, quo noſtros ve-

teres

teres Marcellos, Maximoſque, multi eunuchi è Syria Ægyptoque vicerunt. *Verba permuta ſic, ut ſit*, Vicerunt eunuchi è Syria Ægyptoque. *Adde tertium*, Neque vero ornamenta iſta villarum, quibus L. Paullum, & L. Mummium, qui rebus his urbem Italiamque omnem referſerunt, ab aliquo video perfacile Deliaco aut Syro potuiſſe ſuperari: *Fac ita*, potuiſſe ſuperari ab aliquo Syro, aut Deliaco. *Videſne, ut ordine verborum paullum commutatio, iiſdem verbis, ſtante ſententia, ad nihilum omnia recid*[illegible] *ſint ex aptis diſſoluta? aut ſi alicujus inconditi arripias diſſipatam aliquam ſententiam, eamque, ordine verborum paullum commutato, in quadrum redigas, efficiatur aptum illud, quod fuerit antea diffluens ac ſolutum. Age, ſume de Gracchi apud cenſores illud*, Abeſſe non poteſt, quin ejuſdem hominis ſit, probos improbare, qui improbos probet. *Quanto aptius, ſi ita dixiſſet*, quin ejuſdem hominis ſit, qui improbos probet, probos improbare? *Hoc modo dicere nemo unquam noluit: nemoque potuit, quin dixerit. Bircov.*

V. 37. Ἡγησιακὸν τὸ σχῆμα] Fuere *Hegeſiæ* plures: at hic, de quo ſermo, Sophiſta ex Magneſia: cujus ſtylum, ut fractum & conciſum, minutum & puerilem, damnat *Cicero* de Oratore c. 67. & in Bruto c. 83. ut & *Theon* in Progymn. c. 2. & *Longinus* Sect. 3. Vide *Dionyſium* infra Sect. 18.

P. 9. v. 23. Σάων] Saon hìc loci eſt Pſaon ille Platæenſis Hiſtoricus, qui hiſtoriam triginta libris contexuit, juxta *Diodorum Siculum* l. XXI. inter Fragmenta Sect. 5. Eſtque *Pſaon* ille mea quidem ſententia diverſus à *Saon* cujus meminit *Athenæus* lib. IV. *Saus* autem (qui illic truncus eſt) eſt *Perſæus Citienſis*, quem citat *Athenæus* XIII. 8. quemque Antigoni regis præceptorem facit *Ælianus* in Var. Hiſt. l. III. c. 17. *Jonſius* de Script. Hiſt. Phil. l. I. c. 2.

V. 24. Ἀντιλόχου] Viri docti (ut ait *Voſſius* de Hiſt. Gr. l. III.) legere jubent Ἀντιόχου. quod ſi rectum eſt, plane veriſimile ſit ſignari *Antiochum Syracuſanum*. Sed ego Ἀντιλόχου malim propter locum hunc *Clementis* l. I. Στρωμ. p. 309. Ἀντίλοχος δ᾽ αὖ ὁ τὰς ἱστορίας συγγραψάμενος &c. & alterum *Theodoreti* Therapeut. l. VIII.

P. 10. v. 27. Ἄνδρα μοι ἔννεπε] Similiter *Virgilius* Æneid. lib. I. à nomine inchoat:

Arma virumque cano.

& Æneid. XI.

Oceanum interea ſurgens Aurora reliquit. Bircov.

V. 36. Κλῦθί μοι] Eodem modo *Virgilius* à verbo incipit Æneid. lib. VII.

Pandite nunc Helicona Deæ, cantuſque movete.

& lib. I. v. 319.

——— *dederatque comas diffundere ventis. Bircov.*

V. 47. Τὸν δ᾽ ἐπιστροφάδην] Virgilius etiam id obſervavit: nam primum verba poſt adverbia poſuit: ut Æneid. lib. I. v. 389. *Perge modo, atque hinc te reginæ ad limina perfer.* & v. 401.

Perge modo, & qua te ducit via, dirige greſſum.

& ibidem,

Corripuere viam interea, qua ſemita monſtrat. Birc.

P. 11. v. 7. Βοτρυδὸν δὲ πέτονται] Etiam Virgilius non obſervavit verba præponere adverbiis. ut Æneid. lib. VII.

Nunc age qui Reges Erato.

& lib. VIII.

Ocyus ire equites Tyrrheni ad littora regis. Bircov.

V. 15. Αὖ ἔρυσαν μέν] Sic Terentius in Andria ſequitur rerum ordinem, dum dicit,

Effertur, imus, ad ſepulchrum venimus:
In ignem poſita 'ſt, fletur.

& Virg. Æneid. XI. v. 858.

Dixit: & aurata volucrem Threiſſa ſagittam
Deprompſit pharetra, cornuque infenſa tetendit,
Et duxit longe; donec curvata coirent
Inter ſe capita, & manibus jam tangeret æquis,
Læva aciem ferri, dextra nervoque papillam. Bircov.

V. 22. Πλῆξεν ἀναχόμενος] Etiam Virgilius hac ὑστερολογίᾳ uſus eſt: ut Æneid. I. v. 178.

* *Et torrere parant flammis, & frangere ſaxo.*

& v. 175.

Suſcepitque ignem foliis, atque arida circum
Nutrimenta dedit, rapuitque in fomite flammam. Bircov.

* Nulla eſt in his, ut falſo autumat Bircovius, ὑστερολογία. adi *Servium. Upt.*

V. 22. Τοῦτο τὸ τειχίον] Sic etiam Latini Poëtæ, *Gnatus* pro *natus*. Virg. Æneid. IX. v. 55. *Evandre* pro *Evander*: — *At non Evandre, pudendis Volneribus pulſum aſpicis. Temnere* pro *contemnere*. Sic etiam Cicero ſynalœpha uſus eſſe videtur: *Cred' ego vos mirari, &c.* cum hic nulla eſſe videatur. *Ego omni officio.* Sic *conficere*, pro *facere*: *amarunt*, pro *amaverunt*. Hujus generis ſunt Comicorum etiam verba: *Dic ſodes*: &, *apage ſis*: &, *Ædipol*, & *Æcaſtor*. Etiam hiſtoricorum, *Mehercule*, *medius fidius*, Sic etiam cum dicitur, *agier*, pro *agi*: *dicier*, pro *dici*. De transformatione vocabulorum vide Ciceronem in Oratore. *Bircov.*

P. 13. v. 40. Ὑμεῖς τι ὦ Λακεδαιμόνιοι] Sic *Cicero* in *Oratore* cap. 66. L. *Craſſi* dictionem transformat, & ex bona malam efficiens oſtendit, quæ vis ſit Collocationis, his verbis: *Ex hoc genere illud eſt Craſſi*, Miſſos faciant patronos: ipſi prodeant. *Niſi intervallo dixiſſes*, —— ipſi prodeant, ——*ſenſiſſet profecto effugiſſe ſenarium: omnino melius caderet*, prodeant ipſi. Jam vero, cap. 63. de induſtria ex bono facit deteris: Patris dictum ſapiens temeritas filii comprobavit. *Hoc dichoreo tantus clamor concionis excitatus eſt, ut admirabile eſſet. Quæro nonne id numerus effecerit?* verborum ordinem *immuta*; *fac ſic*, comprobavit filii temeritas: *jam nihil erit. Bircov.*

P. 14. v. 19. Εἰ τοῦτον ἐξάγαγοι τὸν τρόπον] Simili gradatione per negationem *Cicero* 12. *Philip.* cap. 3. uſus eſt. *Quid enim, per Deos immortales! poteſt Reipublicæ prodeſſe noſtra legatio? prodeſſe dico? quid ſi etiam obfutura eſt? obfutura? quid ſi etiam nocuit?* Si autem protuliſſet, *Noſtra legatio non poterit prodeſſe Reip. immo obfutura eſt, & jam nocuit*, univerſa elegantia corrueret. Similiter 1. *Offic.* cap. 1. eſt gradatio: *Quamobrem diſces tu quidem à principe hujus ætatis Philoſophorum, & diſces, quamdiu voles: tamdiu autem velle debebis, quoad te, quantum proficias, non pœnitebit.* Quod quidem hac ſimplici forma potuiſſet proferre, *Quomobrem tu quidem diſces à principe Philoſophorum hujus ætatis, quamdiu voles, & quoad te, quantum proficias, non pœnitebit. Bircov.*

V. 33. Ποιηταί τι καὶ συγγραφεῖς] Συγγραφεὺς vulgari ſignificatione *Hiſtoricus* eſt: hìc vero, ut & alibi, pro quolibet Proſaico ſcriptore ſumitur, necnon apud *Longinum* §. 9. atque hoc egregie firmatur ex *Sexto Empyrico* l. I. adv. Mathem. c. 3.

V. 35. Τίς γὰρ οὐκ ἂν ὁμολογήσαι] Sic pleno orbe utitur *Salluſtius* in *bello Jugurthino*, cap. 4. *Quod ſi reputaverint, & quibus ego temporibus magiſtratum adeptus ſim; & quales viri idem aſſequi nequiverint; & poſtea quæ genera hominum in Senatum pervenerint: profecto exiſtimabunt, me magis merito, quam ignavia, judicium animi mei mutaviſſe.* Plenus eſt orbis hujus ſententiæ: verumtamen addidit adhuc duo membra, *majuſque commodum ex otio meo, quam ex aliorum negotiis, Reipublicæ venturum.* Etiam verbi ſit adjectio; ut apud eundem ibidem: *Verum ego liberius, altiuſque proceſſi, dum me civitatis morum piget, tædetque.* poſtremum additum non ſolum ſententiam pleniorem facit, ſed etiam clauſulam reddit numeroſiorem. Et *Cicero* lib. III. Accuſ. in C. Verrem, *Nam ſi poteſt iſta pecunia ſine aratorum injuria detrahi, Populus Romanus habeat: præſertim in tantis ærarii anguſtiis.* hìc ultima verba adjecta ſunt, κατ᾽ ἐπιφώνημα. Idem lib. IV. Accuſ. in C. Verrem, *Itaque hoc nefario ſcelere concepto, nihil poſtea tota in Sicilia neque ſacri neque religioſi eſſe duxit.* verbum non neceſſarium (*neque religioſi*) adjectum eſt. *Bircov.*

P. 15. v. 1. Τί δ᾽ ἦν τὸ παρ᾽ Αἰσχίνῃ] Cicero ejuſmodi etiam converſione utitur, rarius tamen propter nimiam illius elegantiam; ut pro Milone: *Quis eos ſervos poſtulavit? Appius. Quis produxit? Appius. Unde? ab Appio.* Si autem dixiſſet, *Appius eos ſervos poſtulavit, & produxit*, nulla gratia eſſet. Et pro domo ſua, *Dico igitur, & quam poſſum maxima voce dico.* Non haberet autem hanc gratiam, ſi dixiſſet, *Dico igitur maxima voce. Bircov.*

V. 10. Τῆς δὲ Ἀφαιρέσεως τίς.] Cicero in Divinatione, cap. 18. uſus eſt periodo nimis conciſa: *Hic tu, ſi læſum te à Verre eſſe dices; patiar, & concedam: ſi injuriam tibi factam quereris; defendam, & negabo.* dicere ſiquidem Cicero potuit, *defendam Verrem, & negabo tibi eſſe injuriam factam.* Et pro Cornelio Balbo, *Quid eſt, Judices, non ſolum in legibus poſitum, ſed etiam in privatorum voluntate?* ſi adjeciſſet *poſitum*, nulla eſſet orationis ſuavitas. Periodos ejuſmodi Græci μειούρους appellant. *Bircov.*

P. 16. v. 28. Ἐν ἑκατέρῳ τι & ἐν ἀμφοτέροις] Præſtat vertere *& in alterutro & in utroque*: nam de *duobus*, non *pluribus* hìc agitur.

P. 17. v. 38. Διαλέκτῳ μὲν ἓν] Pronunciationis occulta vis in componendo, μέλος, id eſt, *modulatio*, dicitur. Melos enim eſt modulatio vocis ſuavis, quam intentio facit, & remiſſio, in certis quibuſdam & definitis locis. Hæc intentio aut remiſſio dicitur Græcis διάστημα, Latine ſpatium. Vox autem triplex eſt: Cantus, ſermo, & clamor. Cantus proprie dicitur vox διαστηματική, hoc eſt, *ſpatiis diſtincta*, quæ varie reſonando ſurſum deorſumque ſubſiſtit. cernitur non tantum in homine, ſed & in inſtrumentis muſicis. Sermo dicitur vox συνεχής, *confuſa* hæc continue & tractim progreditur, ita ut vix ſignato ſpacio, mox continuo recurrat. Clamor autem μέλος non recipit, nec tono comprehenditur. Spatia hæc διαστήματα dicuntur, tonorum quædam rationes & modi. Quæ licet non appareant adeo in ſermone, atque in cantu, ſunt tamen: ſed aliter in ſermone, aliter in cantu obſervantur, ut Dionyſius

ſius notat. Intentionem autem & remiſſionem modulationis ſyllabarum in ſermone, intra diapente, ex quo μέλος naſcitur, metiendam eſſe Rhetores docent. primum ex quantitate: deinde, ex accentu dictionis proprio; tertio, ex natura vocalis argutæ; quarto, ex allocutionis forma, ſeu figura ſententiæ, quæ ſeparatur à dictione. Ex quantitate: nam ſemper longa elevatur, brevis deprimitur. Ex accentu: nam & ſyllabæ breves accentu acuto notatæ elevantur. Ex natura vocalis: nam una vocalis longa, longior aliquando fit ex complexu conſonantium; ſimiliter brevis brevior: ergo elevatur longior magis, quam ſimpliciter longa. Item vocalis brevis eadem fit aliquando brevior propter complexionem conſonantium: ideo magis deprimenda, quam ſimpliciter brevis. Sed de his aget auctor noſter, cum μέλος in oratione bona explicabit. Porro allocutiones ſuas intentiones & depreſſiones habent. Nam interrogatio finalem acuit; ut, *Qua ſpe inimica in gente moraris?* unde eam Varro caſum verbi appellat. Obſecratio circumflectit penultimas, etiamſi breves; ut, *Serva me obſecro.* Sic oratio virilis, commota, religioſa, lamentabilis, varia, flexa, flebilis, ſuavis, intenſa, remiſſa, furibunda, plana, moderata, gravis, magnifica. — Nunc examinemus exemplum Euripidis, quo Dionyſius utitur:

Σῖγα σῖγα, λευκὸν ἴχνος ἀρβύλης Τιθεῖτε, μὴ κτυπεῖτε.
Ἀπὸ προβᾶτ' ἐκεῖσ' ἀπόπροθι κοίτας.

Imprimis dicit tres dictiones Σῖγα, σῖγα, λευκὸν, in uniſono proferri, ſine differentia accentuum: ratio eſt, quia eſt oratio virilis cohortans, & habet ab initio ſyllabarum intentionem, unde nec accentus valent. Hæc autem dictio λευκὸν etiam in uniſono profertur: quoniam primæ ſyllabæ longæ ſine accentu, poſterior brevis cum accentu æqualis eſt. ſimiliter & ἴχνος. Hæc autem dictio ἀρβύλης duas poſteriores acuit: quoniam prima ſyllaba eſt ſine accentu, media acuitur, etſi ſit brevis, propter ultimam longam; ultima etiam acuitur, quia longa. Hæc rurſus dictio τιθεῖτε, etſi mediam circumflectit, tamen quia eſt adhortantis vox, duas poſteriores acuit: ſimiliter κτυπεῖτε. Porro ἀπὸ προβᾶτ' perdit ſuum accentum in πρό. nam dictionis ἀπὸ ultima ſyllaba longa eſt, propter ſequentes conſonantes: προβᾶτε autem brevia ſunt; ideo major ratio in elevando longe habenda eſt, quam brevis. Quare ut ex accentu μέλος apparet, omiſſis propriis accentibus, in his carminibus, ubi elevatio aut depreſſio eſſe debeat, ſic annotemus. — *Σιγά σιγά, λευκόν ἰχνός ἀρβύλης τιθέιτέ μή κτυπέιτέ. ἀπό προβᾶτ' ἐκέισ' ἀπόπροθι κοίτας.* Hæc ſyllabarum elevatio, aut depreſſio intra ſpatium *diapente* contineri debet. Sed quæ ſyllabæ ſuperius aut inferius ponantur, (nam poteſt ſyllaba longa longior eſſe) quæ ſyllabæ intra *diapente* uno tono eleventur, aut deprimantur, quæ deinde ditono, quæ per quartam, quæ per ſemitonium uſque ad ſummum *diapente*, jam ſcrupuloſioris inveſtigationis eſt. Auctor tamen noſter infra, cum de vocalibus ſonoris, mediis, & infimis docet, & de conſonantium generoſitate & ignobilitate tractat, annotare videtur locos modulandi ſermonis intra *diapente*. Nam quæ vocales ſonoræ ſupra, quæ minus ſonantes infra ponentur. Hoc idem & de conſonantibus intelligendum. — In Latinis etiam eam modulationem conſideremus exemplis. *Terentius* in Andria, *Juno Lucina fer opem. ſerva me obſecro.* — Iſta dialectus intra *diapente* non continetur: quia vox clamantis potius mulierculæ eſt, quam dicentis: habet tamen tonos ſuos. Imprimis tres priores ſyllabæ in unitono proferuntur: quoniam omnes ſunt longæ, nec prima elevatur, quia eſt oratio erecta. Media in dictione *Lucina* uſque ad quintam elevatur: quoniam vox implorantis eſt, tum quia natura accentum circumflexum habet. Ultima deprimitur duobus tonis & ſemitonio: quoniam eſt brevis natura, longior tamen quam tres illæ ſyllabæ priores: ideo ſuperior erit illis tono. Illa deinde dictio *Fer*, tono inferior eſt primis tribus ſyllabis, atque deprimitur tono ſub *diapente*: quia, ut dixi, magis clamor eſt, quam ſermo, mulierque quam maxime poteſt intendit & remittit vocem: deprimitur autem adeo graviter, quod neque conſonantes, neque vocalem generoſam habet. Aſſurgit tono dictionis prima ſyllaba, *Opem*, quam poſterior tono ſuperat: quoniam O vocalis generoſa eſt, ſed ſyllaba *pem* longior. Porro tres ſyllabæ ſequentes ſemitono aſcendunt ſupra: inſurgit enim, & molleſcit ſimul oratio. Ultima dictio *Obſecro*, deprimit primam ſyllabam ſemitono, alteram ſemitono eodem elevat, tertiam ſemitono & tono deprimit: quoniam, ut dixi, obſecratio penultimas attollit, etſi breves ſint: unde catalexis illius convenit cum principio. — Illud etiam, (*Cic.* in *Oratore* c. 49.) *Auratos aries Colchorum*, magnificum & venerandum eſt; quod diatonico genere clauſulam complet. *Horatii* illud,

Mecænas, atavis edite regibus:

nunc tono, nunc ſemiditono, nunc ditono, progreditur. Illud præterea,

Lydià, dìc, pèr ómnés
Té Deós óro, Sybarin cùr próperàs ámándo
Pérdere.

deſcendit ſtatim ditono; frequentiuſque deſcendit, & tonum flectit, cum catalexi ditona. Illud vero,

Scribéris Varió fórtis, & hoſtiúm
Victór, Mæóniì cárminìs álitè,
Quám rém cunqúe fèróx návibùs aút èquìs
Milès, te dùcè géſſerít.

Hîc hemitonum ſpatium bis repetit, deinde ſemiditonum & toniœum, attollens ultimam in catalexi. Sic Cicero in Oratione pro Milone, *Etſi vereor, judices, ne turpe ſit, pro fortiſſimo viro dicere incipientem, timere.* Nam huc uſque progrediens ſyſtema fecit in *diapente*: hinc deſcendit & in eadem chorda hæret; præterquam in penultima hujus membri, quam ſemitonio inflexit, & denique clauſula quievit pentaſyllaba. Ad perfectam autem eorum omnium cognitionem, cognoſcendi ſunt toni, videlicet Dorius, Phrygius, Lydius, Sublydius: qui ſuo more inflectere harmoniam docent. Sed hæc ſcrupuloſius perſequi nimis operoſum. *Bircov.*

V. eod. Μετρεῖται] Sc. *terminatur, coërcetur.* nam (ut notavit etiam *Voſſius* in aureolo libello *de Poëmatum cantu*) tota vocis modulatio in communi loquela intra *diapente* ſubſiſtit. Quandocunque enim, propter *emphaticam* aut *patheticam* aliquam rationem, vox majorem in modum intenditur, vix ultra *diapente* id fiet in communi ſermone. In cantu vero Muſico non raro ad *dia-paſon*, aut etiam ultra, intenditur. Quippe aliud eſt *Cantus* (ſeu *Accentus*) *Grammaticus*, aliud *Cantus Muſicus* ſeu *Harmonicus*.

V. 41. Οὔτε ἀνίεται] Verte *neque remittatur*: quippe *intendi* & *remitti* reſpondent Græcis ἐπιτείνεσθαι & ἀνίεσθαι. Quanquam enim hodie (& per aliquot Secula) nos *Acutum* in *Alto* ponimus & *Grave* in *Imo*: ſciendum autem (quod tamen pauci advertunt) Græcorum Muſicorum veterrimos feciſſe contrarium. Adeoque, quum eorum Lyra erat Tetrachordis, *Graviſſima* dicebatur *Hypate* (ὑπάτη) *Summa*, & *Acutiſſima* quidem Nete (νήτη vel νεάτη) *Ima* vel *Ultima*. Sic utique cenſebantur, & hoc ordine, *Hypate, Parypate, Paranete, Nete*: i.e. *Summa, Prope-ſumma, Prope-ima, Ima.* Quod quum poſteriores aliquot Scriptores (per aliquot retro ſecula) non bene notaverint, multum ſibi fecerunt negotii, ſeque mire torſerunt in exponendis veterum nominibus & loquendi formulis. Vide *Walliſii* τοῦ μακαρίτου Append. ad *Ptolemæi* Harmonica ab ipſo edita.

V. 42. Καθ' ἓν μόριον λόγου] Malim interpretari *una ſermonis* (quam *orationis*) *particula.* Non enim hîc agitur de *octo partibus Orationis* (ut in Grammatica loqui ſolent) ſed de *ſermonis* ſeu *prolationis* particulis. Quippe hoc vult; non omnem dictionem, quæ uno prolationis membro continetur (monoſyllabam intellige) ſic poſſe vel gravi tenſione (pariter ac acuta) proferri: ſed nec (omnem) utraque: (quippe monoſyllaba vox brevis, accentum ſiquem habet, acutum natura ſua poſtulat; longa vero, nunc acutum, nunc circumflexum) quæ vero dictiones utraſque admittunt tenſiones, earum aliæ habent in eadem ſyllaba cum acuto commiſtum grave, quas tenſiones circumflexas vocamus; aliæ in alio atque alio loco (ſeparatim) utrumque, propriam ſui naturam retinens. Si qua vero vox accentum inclinat ſuum, vel nullum habet, hoc eſt præter naturam rei.

P. 18. v. 5. Διεστήκασι] Diſcrimen illud quo alter φθόγγος (ſc. vox ſimplex & utcunque miſſa) acutior eſt, alter gravior appellatur διάστημα. Vide *Cenſorinum* c. X. *Macrob.* in *Somn. Scip.* c. 1. l. II. & *Ariſtoxenum* Harmon. l. I. *Upt.*

P. 19. v. 26. Διαμβύειν] Ita *Lucianus* in lib. *de Conſcribenda Hiſtoria* habet διαγραφειν quod nonnulli mutandum cenſent in ἐνδιαγραφειν. *Upt.*

P. 21. v. 20. Ὁ ἀριθμὸς δὲ αὐτῶν] Cum multæ ſint opiniones de numero, & ſufficientia Latinarum literarum, licebit nobis naturam ipſam ſequi, nec plures ſtatuere, quam quot Latini ſtatuerunt. Natura enim diſcimus, ſi principia & originem literarum ſcrutemur, non plures eſſe, quam quas Latini delegere. Quinque vocales A, e, i, o, u: unam aſpirationem, h: quatuor mutas molles, b, d, g, q: totidemque tenues, b, c, t, k: quatuor liquidas, l, m, n, r: unam ſemivocalem ſ. Aliæ autem literæ, ſi quæ ſunt, partim ab his corruptæ, partim compoſitæ, partim ſecundum idioma cujuſcunque linguæ immutatæ, partim Græcæ. Nam f longo tempore Latini caruerunt; nihilque aliud eſt, niſi aſpiratum p. Porro x, y, z, Græcorum ſunt. *Bircov.*

V. 31. Ἔτι δὲ ταῦτα] Septem vocales Græcorum Latini habent. α Græcum, a Latinum exprimit: ε, Latinum e breve: η, e longum: ο Græcum, o breve Latinum: υ, u commune Latinum: ω, o longum Latinum: η enim Græcorum, duplex, e e valet, ω autem duplex o o. *Bircov.*

V. 32. Δίχρονα *communes*] Vertendum potius *ancipites*: cum dubii ſint temporis, quandoque breves, quandoque longæ. Vide *Sext. Empyricum* adv. Mathemat. c. V.

V. 37. Οὐδὲν στεγμάτων τὸ μένον (?)] Excipe literas λ & ρ. nam in

in his proferendis moventur motu tremulo linguæ latera. dum profertur λ, & extremum linguæ dum profertur ϱ. in aliis literis proferendis requiritur non tam linguæ motus, quam debita poſitio, ut & reliquarum oris partium.

P. 22. v. 3. Εὐφωνότατον τὸ α] A longum non tantum apud Græcos, ſed apud Latinos etiam ſonantiſſimum eſt, ut *fatum amabant*. *Cicero* Accuſ. 6. *Propter eſt ſpelunca quædam, converſa ad Aquilonem, infinita altitudine.* Apud eundem (in Tuſc. Quæſt. c. 9. l. II.) exſtant è Trachiniis Sophoclis converſa carmina, mira ſuavitate repetita.

Hæc dextra Lernam tætram, mactata excetra,
Placavit: hæc bicorporem afflixit manum:
Erymanthiam hæc vaſtificam abjecit beluam:
Hæc à Tartarea tenebrica extractum plaga
Tricipitem eduxit Hydra generatum canem.

Virgil. Æneid IX. v. 50.

Maculis quem Thracius albis
Portat equus, criſtaque tegit galea aurea rubra.

& lib. VII. v. 785.

— Crinita juba galea alta Chimæram. *Bircov.* Vide etiam *Voſſium* de Poëmatum cantu.

V. 5. Δεύτερον δὲ τὸ η.] Secundum locum obtinet apud Latinos E longum.

Ovid. *Ut flerent, oculos erudiere ſuos.*

Virg. Æneid. II.

Conticuere omnes, intentique ora tenebant.
&, *Quæ tantæ tenueræ moræ?* — &, *Incubuere mari.* — &, *O terque quaterque beati.* *Bircov.*

V. 7.] Τρίτον δὲ τὸ ω.] Tertium locum obtinet O longum: *Cicero, Ego omni officio cæteris ſatisfacio omnibus.* Et pro *Roſcio* cap. 1. *Credo ego vos, judices, mirari.* Et, *Video P. C. in me omnium ora atque oculos eſſe converſos: video vos non ſolum de veſtro ac Reipublicæ, verum etiam, ſi id depulſum ſit, de meo periculo eſſe ſollicitos.*

Virg. Æneid. V. v. penult.

O nimium cælo & pelago confiſe ſereno. *Bircov.*

V. 10. Ἔστι δὲ ἧττον τούτου τὸ υ.] Non inferiorem vim habet u Latinorum; ſed tum ſonantius, cum eſt longum: ut *Virg.*

Nos patriam fugimus: tu, Tityre, lentus in umbra. *Birc.*

V. 12. Ἔσχατον δὲ πάντων τὸ ι.] I Latinum, quemadmodum duplex eſt, longum & breve: ita etiam ſuave vel inſuave eſt. I breve minus ſuave eſt, ut *imitari.* cum longum eſt, ſemper eſt ſonans, & tum præſertim, cum inſignis eſt collocatio: ut *Virg.* Ecl. VIII. v. 41.

Ut vidi, ut perii, ut me malus abſtulit error!

In *perii* tantam vim habet littera I, ut ab inſequente u non ſit abſorpta. *Bircov.*

V. 15. Τῶν δὲ βραχέων] E Latinum breve minus aures fecit: O autem breve laudatur magis, propter ſonum pleniorem & rotundiorem. Exemplum e brevis apud *Ciceronem* in Tuſc. *Neque te mei miſeret, ſurge & ſepeli natum:* & Virg. Æneid. I.

Contigit oppetere. *Bircov.*

V. 44. Ἡδύνει μὲν γὰρ αὐτὴν τὸ λ] Littera L ſuavis eſt, ut Virg. *Qui legitis flores.*

& Æneid. VIII. v. 140.

At Majam, auditis ſi quicquam credimus, Atlas,
Idem Atlas generat, cœli qui ſidera tollit.

Contrariam autem naturam l & r obtinent. Nam ut r aſperum quid, ita l humile denotat. ideo res humiles litera l deſignat. ut, *Labella, tenella, mollicellum, ſuaviolum.* Virg. *Mollia luteola pingit vaccinia caltha.* & Catullus, *Turgiduli ocelli:* Virg. *Si quis mihi parvulus aula Luderet Æneas.* Auctor ad Heren. lib. IV. *Qui tuo nomine velis ex aliorum laude libare laudem.*

V. 46. Μύωπος δέ πως] M adhibetur, ubi res magna vel machina deſcribitur: Virg. I. v. 61. *Molemque & montes inſuper altos.* Propter mollitiem autem apud Latinos contrahitur: quanquam ſuam gravitatem retinet. *Bircov.*

P. 43. v. 2. Ἀχαρὲς δὲ καὶ ἀηδὲς τὸ σ.] Ideo propter frequentem repetitionem *S*, non ſatis illa Ciceronis initio Topicorum congruunt: *Majores nos res ſcribere ingreſſos, C. Trebati, & iis libris, quos brevi tempore ſatis multos edidimus, digniores, è curſu ipſo revocavit voluntas tua.* Quanquam animadvertitur, quoties moderate ſumitur, neque mollem, neque barbarum ſonum efficere: ſuavis enim verſus ille 1 Georg. v. 389.

Et ſola in ſicca ſecum ſpatiatur arena.

& ille virilis, Æneid. V. v. 46.

Annuus exactis completur menſibus orbis. *Bircov.*

V. 9. Τελῶν δὲ τῶν ἄλλων] Ψ litera apud Latinos non eſt, nec ζ: fulciunt tamen hæc duo elementa imitatione, quæ à ſimilibus literis fieri ſolet. Nam una quæpiam vox in qua ζ ſit, adjuncta aliis ubi *S* repetitur, illam adjuvat. Ψ vero, etſi non eſt apud Latinos, tamen ejus ſonum imitatur ſyllaba ex duabus conſonantibus *P S.* ut Æneid I. v. 114. *Ipſius ante oculos ingens à vertice pontus.* Cum autem eſt vehemens aliquid exponendum, non *P S* rectum ponitur, ſed etiam inverſum: ut, Æneid. VII. v. 568. *Hic ſpecus horrendum, ſævi ſpiracula Ditis.* Z autem Virg. uſurpat: ut, *Troia gaza per undas.* &, *nemoroſa Zacynthos.* &, *Liquitur, & Zephyro putris ſe gleba reſolvit.* X etiam non inſuave. ut *Ovid:* *Xanthe retro propera.* &, *Pabula guſtaſſent Trojæ, Xanthumque bibiſſent.* Virg. Æneid. I. v. 473. *Bircov.*

V. 16. Τῶν δὲ καλουμένων ἀφώνων] Mutæ quia per ſe ſonare non poſſunt, hoc nomen ſortitæ ſunt. Harum omnium eſt, ut linguam inter pronunciandum remorentur, & quaſi cum faſtidio ſine labore quodam vocum pronunciationem efficiant. Latini autem carent mutis, quæ referunt χ & ϑ: quanquam loco χ, utantur c cum aſpiratione: ut, *Achaïca caſtra.* Et ϑ fit apud Latinos ex T & aſpiratione; ut, *thorus, thalamus.* Additur vocalis *V* conſonans facta, quæ etiam mutæ naturam referre videtur. Habent autem & apud Latinos ſimilitudinem inter ſe mutæ. Nam β π φ, ſunt inter ſe ſimilia, tenuitateque & denſitate differunt. Latini autem *b p f* habent: aliquando *p* cum aſpiratione ponunt, & referunt Græcorum φ. Deinde γ κ χ Latinis efferuntur per g c & ch. Tantam autem ſimilitudinem inter ſe *G* & *C*, habent, ut altera in alteram tranſeat: ut *Gurgulio Curculio.* Immo & pronunciationis ſimilitudo fallit aliquando aures; ut, *Longa canoros,* &, *— Pelago confice.* &, *— Grates perſolvere.* &, *— Umbonum crates.* — Quod apparet itaque in illo lib. IV. Georg. v. 35. *Nam frigore mella Cogit hyems.* Eandem autem vim concedere poterimus ipſi *C*, quæ eſt *G.* diſcrimen tamen eſt inter hæc duo elementa, quod cum *G* pronunciamus, lingua verſus interiorem partem retrocedit, & ſonum ipſius *C* quodammodo aſperat. *C* vero etiam ſi palato proferatur, non tamen lingua intus coit: ex qua retroceſſione, fieri remorationem putandum eſt. Quoniam autem *G* & *C* ſimilia ſunt, *Q* autem pariter ſimile eſt ipſi *C*: ſequetur inter *Q* & *C* eſſe etiam convenientiam. Solum intereſt, quod *Q* vocalem *U* ſemper quærit, & hoc facit ſonum etiam paullo differentem. Verum ubi poſt *G* etiam *U* ponitur: vix agnoſci poteſt pronunciationis diſcrimen, ut, *linguam, & linquam.* Verum, quod *Q* ſimilis ſit ipſi *C*, ex eo colligere licet, quia nonnulla ſunt nomina, quæ in inflexione partim per *Q*, partim per *C*, variantur: ut, *Quis, quem, cui, cujus.* Et verba, ut, *Sequor, ſecutus; alloquor, allocutus.* Hinc aliqui *Quotidie* ſcribunt; alii malunt *Cotidie.* quidam *Quum*, alii *Cum.* Præterea δ τ ϑ Græcorum, referunt Latinorum d, t, th. Quæ autem hîc ab auctore obſervantur de qualitate harum conſonantium, etiam apud Latinos obſervari poſſunt. *Bircov.*

P. 24. v. 14. Ἔστι δὲ τοῦτο φανερόν.] Hoc idem apud Latinos obſervatur, apud quos brevibus ſyllabis ſunt breviores, & longis longiores. Nam *E* in dictione *Ego*, brevis eſt: ſi addideris *r*, & dicas *rego*, eſt quidem brevis, non tamen ſimiliter. tum ſi adhuc addas unam conſonantem, & dicas *tremo*; jam plus eſt additum: quod ſi dicas *Strepo*, prima ſyllaba eſt longior, quam ille quæ breviſſima eſt. Similiter longa eſt prima τοῦ *Ora.* longior eſt *Os*, longior hac *dos*: porro longiſſima *Glos*: quod ſi dicas * *Scrobi*, omnes illas ſuperabit. Ejuſdem itaque legis non eandem quantitatem ſyllaba retinet, ſed longior breviorque fit additione detractioneque conſonantis, quæ vocalem præcedit. Nec immerito Græci non à ſequente, in pleriſque quantitatem, ſed à feriente vocalem litera metiuntur: conſiderantque, non quanta ſit vocalis, ſed quæ majoris ponderis & ſoni. Inde A. Gellius (lib. IX. c. 6.) minus intellexit, quid Grammatici doctiſſimi de duobus hiſce verbis, *Dictito & Actito*, pronunciarunt; quia non originis, aut conjugationis proculdubio rationem haberi voluerunt, ſed literarum. Nam in *Actito* latioris literæ hiatus, primam ſyllabam diutius retinet ac remoratur: in *Dictito* autem, (quandoquidem linguæ plectrum, eodem modo actum, eodem recutit, cumque ejuſdem literæ ſono in eodem ſitu reperitur) ſine mora, & celeri ſeu frequenti motu ſyllabam confecit. Quare longam dixerunt primam in *Actito*, brevem in *Dictito*: non quod brevis hæc ſit, & unius temporis ſyllaba, quæ poſitione producitur duarum conſonantium: ſed non ita longa, atque alia eſt. Quare non tantum literarum coitione augeſcunt ſyllabæ, aut decreſcunt: ſed etiam ipſa vocalium natura, uti oſtendimus. *Bircov.*

V. 25. Ἀνάλογον] Vox ἀνάλογον hîc loci ſonat *congruum, conſimile, proportionale.*

P. 25. v. 22. Ἐπὶ μὲν ϖϑομίμων] Sic Virg. extendit ſyllabas, frequenti O, rerum extenſionem imitatus: ut Æneid. l. IV.

Et fœmineo ululatu. & Æneid. III. v. 672.
Clamorem immenſum tollit: quo pontus, & omnes
Intremuere undæ. & Æneid. V. v. 245.
Victorem magna præconis voce Cloanthum.

Jam vero illud in Græco ἐῤῥωγμένης vehementiam & impetum undarum ſignificat. ϱ enim celeritatem notat. Sic Virg.

Intremuere undæ. & lib. I. Æneid. v. 117. — *Rapidus vorat æquore vortex.* *Bircov.*

* Parum recte. quia litera o in voce *ſcrobs*, brevis eſt: ut videmus ex obliquis caſibus. *Upt.*

[illegible]] Doloris magnitudo, & ponderis gravitas oſtenditur ab Homero dictione στενάχων. Nam ι gemitum ſignificat & dolorem: ut, Æneid. II. v. 69.

Heu! quæ nunc tellus, inquit, quæ me æquora poſſunt.
Accipere?

Gravitas ponderis exprimitur verbis illis, χερσὶ ψηλαφόων. φ enim & ν coire non poſſunt; unde mora quædam in allevando pondere. Sic Virg. Æneid. III. v. 566. gravitatem percuſſionis expreſſit his verſibus,

Ter ſcopuli clamorem inter cava ſaxa dedere:
Ter ſpumam eliſam, & rorantia vidimus aſtra.

Ρ vero ſignificat perſeverantiam ſive ſtudii ſive mandati; nam non violento motu fertur, ut, Æneid. IV. v. 238.

— Ille patris magni parêre parabat Imperio.

Ubi vero ipſi ν admiſcetur, quædam aſſiduitatis compreſſio, atque agitatio denotatur. ut, Æneid. I. v. 114.

Ipſius ante oculos, ingens à vertice pontus,
In puppim ferit. Bircov.

V. 32. Οὐδ' εἰ καὶ μάλα.] Celeritatem dactylis expreſſit Homerus. Virg. Æneid. IV. de eodem Mercurio,

—— Turbida tranat
Nubila: jamque volans apicem, & latera ardua cernit
Atlantis duri. Bircov.

V. 34. Χρόνῳ μακρῷ] Temporis longitudo. ut Virgilius, Æneid. I. v. 272.

Hic jam tercentum totos dominabitur annos.

vocali O diduxit temporis ſpatium. Et Æneid. III. v. 284.

Interea magnum ſol circumvolvitur annum. Bircov.

V. 35. Σώματος μέγεθος] Corporis magnitudo. ut, Virg. Æneid. VII. v. 783.

Ipſe inter primos præſtanti corpore Turnus. Nam ipſo P quaſi plauſum quendam facit, & I elevationem. Bircov.

V. eod. Πάθος ὑπερβολή.] ut, Æneid. IX. v. 176.

Excuſſi manibus radii, revolutaque penſa.

Et gaudii magnitudo celeritate carminis lib. VII. v. 122. Æneid. exprimitur:

Hic domus, hæc patria eſt. genitor mihi talia, (namq;. Birc.

V. 41. Αμολόδην] Dolor per ſyllabam βλυ, & vocales ο ο ω. exprimitur. Sic Virg. IX. Æneid. v. 477. litera L dolorem notat, & gemitum per vocales e, o, u: ut,

Evolat infelix, & fœmineo ululatu, Sciſſa comam. Birc.

V. 42. Ηνίοχοι] Exemplum de equis Achillis. Sic Virg. Æneid. XII. v. 469.

Aurigam Turni media inter loca Metiſcum
Excutit, & longe lapſum temone relinquit. Bircov.

P. 26. v. 6. Ῥοχθεῖ γὰρ μέγα] Sic Virgil. Æneid. I. v. 108. fluctum frementem exprimens, utitur litera r:

Tres Notus abreptas in ſaxa latentia torquet. Bircov.

V. 7. Αὐτὰς δέ.] Similiter Virg. de columba, Æn. V. v. 512.

Illa notos atque atra volans in nubila fugit. Bircov.

V. 8. Αἰγιαλῷ] Sic Virg. lib. I. v. 107. tempeſtatem furentem exprimit,

—— His unda dehiſcens
Terram inter fluctus aperit. furit æſtus arenis. Birc.

V. 9. Σκίπτετ.] Virg. lib. V. v. 438.

Corpore tela modo atque oculis vigilantibus exit. Birc.

V. 13. Υφ' ἂν ἰδιάχθημεν] Animalibus voces ita attributæ ſunt, ut naturam eorum exprimere videantur. Unde cervorum eſt, *bardire & rugire*. Gloſſ. * ἔλαφος κρώζει, *bardit & rugit*. Varro Aboriginibus: *Mugit bos, ovis balat, equi hinniunt, gallina pipat, grunnit ſus: tepido lacte ſatur molâ mactatus porcus*, Ælius Spartianus in Getæ vita: *Familiare illi fuit has quæſtiones Grammaticis proponere, ut dicerent, ſingula animalia quomodo vocem emitterent: velut, agni balant, porcelli grunniunt, palumbes minurriunt, urſi ſæviunt, leones rugiunt, leopardi rictant, elephanti barriunt, ranæ coaxant, equi hinniunt, aſini rudunt, tauri mugiunt.* Sic etiam dices, *hirundines fritinnire, corvos crocitare, turtures gemere, lupos ululare*: ut & caninum genus, cui etiam attribuitur *rictare, latrare, gannire, hirrire, ringere*: aſini *rudunt*, hirci *hirquitalliunt*, *ganniunt* vulpes, cygni *drenſant*, anſeres *gingriunt*, cameli *blaterant*, gallinæ *glociunt & glocitant*, milui *jugerunt*, grues *gruunt*, minutæ aves *minuriunt*: ut Feſtus docet. *Bircov.*

P. 27. v. 4. Η δ' ἴεν ἐκ θαλάμοιο.] Sic Virg. Æn. I. v. 496.

Regina ad templum forma pulcerrima Dido
Inceſſit, magna juvenum ſtipante caterva.
Qualis in Eurotæ ripis, aut per juga Cynthi
Exercet Diana choros.

& Æneid. XII. v. 67.

Indum ſanguineo veluti violaverit oſtro
Si quis ebur, aut miſta rubent ubi lilia multa
Alba roſa: tales virgo dabat ore colores. Bircov.

V. 14. Σμερδαλέος δ'] Sic Virg. Æneid. XII. v. 332.

Sanguineus Mavors clypeo increpat, atque furentes
Bella movens immittit equos. &,
Iræque Inſidiæque, Dei comitatus aguntur.

&, X. v. 591. *Quem pius Æneas dictis affatur amaris.*

&, Æneid. VIII. v. 433.

Parte alia Marti currumque rotaſque volucres
Inſtabant; quibus ille viros, quibus excitat urbes:
Ægidaque horriferam turbatæ Palladis arma,
Certatim ſquamnis ſerpentum, auroque polibant,
Connexoſque angues, ipſamque in pectore Divæ
Gorgona, deſecto vertentem lumina collo. Bircov.

V. 21. Ὡς δ' ὅτε χειμάῤῥοι] Virg. Æneid. X. v. 603.

—— Torrentis aquæ vel turbinis atri
More furens,

&, Æneid. II. v. 496.

Non ſic, aggeribus ruptis cum ſpumeus amnis
Exiit, oppoſitaſque evicit gurgite moles,
Fertur in arva furens cumulo, campoſque per omnes
Cum ſtabulis armenta trahit. Bircov.

V. 26. Αἰγινεχύμενος] Vide *Longinum* §. 39. & *Dionyſium* ipſum p. 38. v. 9.

V. 27. Δεινὸν δ' ἀμφ' Αχιλῆα] Sic Virg. Æneid. X. v. 305. de nave Tarchontis,

Solvitur, atque viros mediis exponit in undis:
Fragmina remorum quos & fluitantia tranſtra
Impediunt, retrahitq; pedem ſimul unda relabens. Birc.

V. 34. Σὺν δὲ δύω μάρψας] Virg. Æneid. III. v. 623.

Vidi egomet, duo de numero cum corpora noſtro
Prenſa manu magna, medio reſupinus in antro
Frangeret ad ſaxum, ſanieque adſperſa natarent
Limina: vidi, atro cum membra fluentia tabo
Manderet, & tepidi tremerent ſub dentibus artus.

&, Æneid. I. v. 44.

Illum exſpirantem tranſfixo pectore flammas
Turbine corripuit, ſcopuloque infixit acuto. Bircov.

P. 28. v. 19. Βοιωτῶν μὲν Πηνέλεως] Sic Virg. Georg. 4. v. 334.

—— Eam circum Mileſia vellera Nymphæ
Carpebant, hyali ſaturo fucata colore:
Drymoque, Xanthoque, Ligeaque, Phyllodoceque,
Cæſariem effuſæ nitidam per candida colla:
Neſæe, Spioque, Thaliaque, Cymodoceque,
Cydippeque, & flava Lycorias; altera virgo,
Altera tum primos Lucinæ experta labores:
Clioque & Beroë ſoror, Oceanitides ambæ,
Ambæ auro, pictis incinctæ pellibus ambæ;
Atque Ephyre, atque Opis, & Aſia Deïopea;
Et tandem poſitis velox Arethuſa ſagittis.

&, Æneid. II. v. 261.

Theſſandrus, Sthenelusque duces, & dirus Ulyſſes,
Demiſſum lapſi per funem, Acamaſque, Thoaſque,
Pelideſque Neoptolemus, primuſque Machaon,
Et Menelaus, & ipſe doli fabricator Epëos.

&, lib. VII. v. 710.

Una ingens Amiterna cohors, priſcique Quirites,
Ereti manus omnis, oliviferæque Mutuſcæ:
Qui Nomentum urbem, qui Roſea rura Velini,
Qui Tetricæ horrentis rupes, montemque Severum,
Caſperiamque colunt, Foruloſque, & flumen Himellæ:
Qui Tiberim Fabarimque bibunt, quos frigida miſit
Nurſia, & Hortinæ claſſes, populique Latini:
Quoſque ſecans infauſtum interluit Allia nomen. Birc.

V. 40. Τὸ δ' αὐτὸ κῶλα, πόδας ἓν ῥυθμόν] Dicam falli eos, & in iis *Halicarnaſſeum*, qui exiſtimant rhythmum & pedes idem eſſe, ut conſtat ex *Longino* §. 38. ubi dicit rhythmos dactylicos eſſe ψόφησμα, & τῇ πόλει &c. quum dactyli non ſint. Videlicet longe alia res eſt μέτρον, longe alia ῥυθμός, qui plerumque ex pronunciatione naſcitur. *Faber.* Vide etiam *Dacerii* notas, & *Voſſium* de Poëmatum cantu.

P. 29. v. 6. Λέγε δὲ σύ.] Simile carmen ex pyrrhichiis apud Marium Victorinum lib. III.

Id agite, peragite celeriter. Bircov.

V. 10. Ποίαν δῆθ' ἡμέραν] Sic ille verſus Ennii ex puris ſpondeis: *Olli reſpondit rex Albai longai.*

& Lucretii lib. VI. v. 1133.

An cœlum nobis naturam intro corruptam. Bircov.

V. 16. Εκὰς χολῆ.] Horat. Epod. 2.

Beatus ille, qui procul negotiis. Bircov.

V. 18. Θῦμε θῦμ'.] Exemplum trochæorum erit in illo carmine Marii Victorini, lib. I.

Roma, Roma cerne, quanta ſit Deûm benignitas.

&, lib. II.

Phœbe, tu lyra ſonante, flecte corda, cum ſorore canticiſque.

V. 24. Βρόμιε δορυφόρε] Apud eundem ſunt tribrachi, ſeu proceleuſmatici, in his:

Nemus ave reticuit, ager homine ſonat. item,
Perit, abit avipedis animula leporis. Bircov.

V. 30. Ὦ Ζηνὸς.] Moloſſi in hoc carmine apud eundem, eodem libro:

Ite ô Parcæ primores fauſtæ, nunc Parcas ducentes. Birc.

V. 36. Ιακχε διθύραμβε] Sic ille apud Virgil. Ecl. VIII. ex Amphibrachis conſtabunt,

— Ab urbe domum, mea carmina, ducite Daphnim. Birc.

V. 41. Βαρύ μοι] Cicero anapæſtis utitur,

* *Andreas Schottus* Obſervat. Poët. lib. II. cap. 51. ἰαύζει legit. quamobrem non video. *Gloſſarium* conſule. *Upt.*

Tibi

Tibi cauſam aliquam reditus darem.

purum anapæſticum apud Marium Victorinum tale eſt:

Nitet aurea purpurea Veneris coma roſcida, lactea cervix.

P. 30. v. 1. Ἰλιόθεν μοι] Ex dactylis illud Virg. Æn. IX. v. 503. conſtat:

At tuba terribilem ſonitum procul ære canoro.

& illud Georg. lib. III. v. 284.

Sed fugit interea, fugit irreparabile tempus. Bircov.

V. 4. Ἄλογον] *Sc.* improportionatam, ſeu non debita proportione longam, qualis hîc in capite verſus dactylici ſperari poſſet.

V. 7. Κύκλον] Forte κῶλον legendum. Quippe quod innuit hoc eſt, longam Anapæſti ſyllabam ultimam, quaſi claudicare, utpote longam quidem, ſed minus longam quam oportuit.

V. 16. Οἱ δ' ἐπάγοντο] Sic Cretici apud Terentium in Andria, Act. 4. Sc. 1. v. 8. licet quarto in loco reſolvitur:

Tum coacti neceſſario ſe aperiunt: & timent. Bircov.

V. 17. Ἐὰν δὲ τὴν ἀρχὴν] Rufinus de metris Comicis: *Ful. Cariſius de numeris Comicis ſic dicit, Bacchium metrum tale eſt:*

Bacchare, lætare, præſente Frontone.

Porro exemplum Antibacchii habes apud Marium Victorinum lib. II. in hoc carmine; ſed tantum in primis tribus pedibus:

Ab Euro ſonorum, qui Ætnæ per maria. Bircov.

P. 31. v. 13. Οἱ μὲν πολλοὶ τῶν ἀνδρῶν] Apud Livium primam periodum elegantiſſimam dicere poſſumus. propter pedes ex quibus conficitur elegantes. Nam & quidam non admodum videantur exornare orationem; tamen adeo quorundam bonitate vincuntur, ut non appareant. Eſt igitur principium hiſtoriæ ejus: *Facturuſne operæ pretium ſim, ſi à primordio Urbis res Populi Romani perſcripſerim; nec ſatis ſcio: nec ſi ſciam, dicere auſim. Quippe qui quum veterem tum vulgatam eſſe rem videam, dum novi ſemper ſcriptores, aut in rebus certius aliquid allaturos ſe, aut ſcribendi arte rudem vetuſtatem ſuperaturos credunt.* Periodus hæc elegantiſſimis pedibus conſtat. Primum membrum duodecim pedes continet. Primus eſt ſpondeus, gravis & honorandus: alter (* non colliſis vocalibus) dactylus pulcer & ſplendidus: tertius amphibrachys, qui mollis quidem, ſed à ſequenti hypobacchio, qui gravis & magnificus eſt, excipitur, duobus ſpondeis conſequentibus, cum hypobacchio, deinde & ſpondeo. ſequitur deinde anapæſtus, quem venerandum, & amplitudini aptiſſimum dixit Dionyſius: hunc duo ſpondei, cum ultimo Cretico, quem generoſum auctor docet, conſequuntur. Alterum membrum, *Nec ſatis ſcio: nec ſi ſciam, dicere auſim.* Hîc quinque pedes contineri videas. Primus eſt Creticus, alter hypobacchius, tertius Creticus, quartus dactylus, quintus ſpondeus. Ad finem periodi, viginti quatuor pedes numerantur, omnes elegantes, quarto decimo excepto. Horum primus eſt Creticus, alter dactylus: tum duo ſpondei; quintus Bacchius, qui virilis cenſetur, ſextus dactylus cum ſpondeo ſeptimo; octavus hypobacchius, cum quatuor ſequentibus ſpondeis: tertius decimus eſt Bacchius: quartus decimus tribrachys, ſed à quinque ſpondeis ſequentibus obſcuratur: vigeſimus, & vigeſimus primus ſunt hypobacchii, vigeſimus ſecundus eſt dactylus, vigeſimus tertius eſt moloſſus, ſummæ dignitatis & amplitudinis: ultimus ſpondeus. *Bircov.*

V. 43. Ἔργῳ μὲν ἡμῖν.] Salluſtius in bello Catilinario, *Omnes homines, qui ſeſe ſtudent præſtare cæteris animalibus, ſumma ope niti decet, ne vitam ſilentio tranſeant, veluti pecora; quæ natura prona, atque ventri obedientia finxit.* Periodo hac viginti tres pedes continentur: Primus ſpondeus, alter anapæſtus, tertius ſpondeus, quartus Creticus, quintus Bacchius, ſextus dactylus, ſeptimus anapæſtus, octavus hypobacchius, nonus dactylus, decimus Bacchius: undecimus cum duodecimo ſpondei, decimus tertius amphibrachys: hunc ſequitur ſpondeus, quem denuo duo amphibrachii. Hic quoque nullus pes eſt, qui gravitatem orationis impediat. Rufinus lib. de metris Comicis, *Nunc ſi videatur*, inquit, *Salluſtianæ periodi numeros inſpiciamus.* Res popu- *dactylus* | li Romani Marco, *tres ſpondes* | Lepido, *anapæſtus* | Quinto Catulo, *ſpondeus, & anapæſtus* | Conſulibus, *Pæan primus* | ac deinde, *dichoreus, ſive ditrochæus* | militi- *dactylus* | æ & domi, *Creticus* | geſtas, *ſpondeus* | compoſui, *choriambus, ex longa & brevi, brevi & longa.*

P. 32. v. 16. Ἢ παρέλασσεν] Adhibet carmen Homeri ex Iliad. ψ. quod etiam Virg. V. Æneid. v. 325. expreſſit,

Tranſeat elapſus prior, ambiguumque relinquat. Bircov.

V. 23. Ἑνὸς ἔτι πειραθήσομαι.] Demoſtheni Ciceronem opponamus, qui orationem poſt reditum in Senatu, à graviſſimis pedibus inchoat. Ejuſque itaque prima periodus eſt; *Si, Patres conſcripti, pro veſtris immortalibus in me, fratremque meum, liberoſque noſtros meritis, parum vobis cumulate gratias egero.* In hoc primo membro pedes præſtantiſſimi quindecim ſunt. Primi tres moloſſi, quartus ſpondeus, quintus dactylus, hunc ſequitur ſpondeus cum Bacchio, mox amphibrachii duo, quos excipit ſpondeus cum anapæſto: rurſus † amphibrachys cum hypobacchio, ad extremum duo Cretici. Alterum membrum: *Quæſo, obteſtorque, ne meæ naturæ potius, quam magnitudini veſtrorum beneficiorum, id tribuendum putetis.* In hoc membro ſunt pedes tredecim: primi duo ſpondei, tertius Creticus, quartus hypobacchius, quintus Bacchius; hunc ſequitur hypobacchius, mox Creticus cum hypobacchio, hunc ſequitur Bacchius: decimus eſt tribrachys, ſed bonitate aliorum pedum obſcuratur; undecimo loco ponitur Creticus, duodecimo anapæſtus: hos claudit dichoreus, familiaris Ciceroni. Sic in oratione pro Milone, *Etſi vereor, Judices, ne turpe ſit, pro fortiſſimo viro dicere incipientem, timere.* Primus pes ſpondeus, ſecundus anapæſtus, ſpondeo par intervallo, non ſyllabis: tertius amphimacer, utroque gravior: quartus rurſum ſpondeus: quintum locum tenet iambus, ſexto loco ſpondeus, ſeptimo iterum amphimacer: octavo iambus ſecundus: nono amphimacer tertius: decimo tertius anapæſtus, omnes pedes nobiles, & generoſi. *Bircov.*

P. 33. v. 1. Οἷς δὲ μὴ ἐγένετο.] Quod Dionyſius in Hegeſia oſtendit exemplum ineptæ collocationis, etiam in Latino hiſtorico Hegeſippo oſtendi poteſt, quanquam in alio affectu. Nam apud hunc equis diſtrahitur rex vivus: apud illum autem mater deplorat filium, quem putavit interfectum. Hunc ergo affectum ita deſcribit lib. V. de excidio urbis Hieroſolymitanæ, Cap. 23. *Comperto mater filii ſui vulnere, & inſultantium latronum conſternata vocibus, mortis ejus formidinem ſimul & fidem induit. miſerabiliter quoque deplorare occœpit, ad hos fructus fæcunditatis ſe reſervatam, ut nec officio viventis filii potiretur, nec ſepeliret defunctum. Voti quidem ſui fuiſſe, ut ipſe potius matri ſepulturam daret: inter ejus manus ſupremum halaret ſpiritum: ille frigidos artus deficientis foveret: ille ultimos ore anhelitus legeret: ille oculos morientis clauderet; ille ſpirantia adhuc ora componeret. Sed quia voto exciderat, ſolatium fuiſſe, ſi vel ipſa intereſſe potuiſſet filii morientis ſupremis. Miſerabili quidem ſorte, ſed tolerabili tamen, ut quem ſuperſtitem optaverat, ejus vel funus teneret. Verumtamen vel de muro, inquit, ſpectare mihi mea funera liceat: & ſi contingere non licet, utinam quidem nemo arceret. Sed quem metuam tanto deſtituta filio? Quid pertimeſcam, cui beneficium eſt mori? utinam in me tela ſua omnes contorqueant, omnes gladio me transfigant: quod vivens non potui, ſaltem filii mei caput veſte mea protegam. Abundat unius veſtimentum ad ſepulturam duorum: & fortaſſe quiſquam hoſtium miſerebitur, ut amictu filii matris oculos tegat, & oculos oculis, manus manibus, ori ora connectat. Proripiens itaque ſe ad muros, cœlum ipſum miſerabili queſtu replebat. Inſultabant ſui, flebant Romani: apud ſocios crudelitas, apud hoſtes miſericordia.* Figite (*inquit*) me, ſi qua eſt pietas; ego genui, quem perſequendum putatis. Ego infelicia ubera dedi; me exſtinguite, ſi de illo vindictam quæritis. Eundem affectum Virgilius quanta ſuavitate protulerit, lib. Æneid. 9. ver. 473. legenti conſpicuum erit.

Interea pavidam volitans pennata per urbem
Nuntia fama ruit, matriſque adlabitur aures
Euryali. at ſubitus miſeræ calor oſſa reliquit.
Excuſſi manibus radii, revolutaque penſa.
Evolat infelix, & femineo ululatu,
Sciſſa comam, muros amens atque agmina curſu
Prima petit. non illa virûm, non illa periclî
Telorumqne memor: cœlum dehinc queſtibus implet.
Hunc ego te, Euryale, aſpicio? tunc ille ſenectæ
Sera meæ requies? potuiſti linquere ſolam,
Crudelis? nec te, ſub tanta pericula miſſum,
Adfari extremum miſeræ date copia matri?
Heu, terra ignota canibus data præda Latinis
Alitibuſque jaces! nec te tua funera mater
Produxi, preſſive oculos, aut vulnera lavi,
Veſte tegens; tibi quam noctes feſtina dieſque
Urguebam, & tela curas ſolabar aniles.
Quo ſequar? aut quæ nunc artus, avolſaque membra
Et funus lacerum tellus habet? hoc mihi de te,
Nate, refers? hoc ſum terraque marique ſecuta?
Figite me, ſiqua eſt pietas; in me omnia tela
Conjicite, ô Rutuli. me primam deſumite ferro:
Aut tu, magne pater divom, miſerere, tuoque
Inviſum hoc detrude caput ſub tartara telo:
Quando aliter nequeo crudelem abrumpere vitam.
Hoc fletu concuſſi animi, mœſtuſque per omnes
It gemitus. Bircov.

P. 34. v. 24. Ἡ ῥοὴ καὶ Ἐχλορος.] Eundem affectum Virg. expreſſit lib. II. Æneid. ver. 268.

* Male. colliduntur enim vocales; quemadmodum multi annotarunt; ut ſit heroici carminis hemiſtichium, *Facturuſne opera pretium ſim. Upt.* † Perperam *vobis* omiſerat *Bircovius*: hic ergo amphibrachys conficitur ex *parum* & prima in *cumulate. Upt.*

Tempus erat, quo prima quies mortalibus ægris
Incipit, & dono divûm gratiſſima ſerpit.
In ſomnis, ecce, ante oculos mœſtiſſimus Hector
Viſus adeſſe mihi, largoſque effundere fletus;
Raptatus bigis, ut quondam, aterque cruento
Pulvere, perque pedes trajectus lora tumentes.
Hei mihi, qualis erat! quantum mutatus ab illo
Hectore; qui redit exuvias indutus Achillei,
Vel Danaûm Phrygios jaculatus puppibus ignes!
Squalentem barbam, & concretos ſanguine crines,
Vulneraque illa gerens, quæ circum plurima muros
Accepit patrios. Bircov.

P. 35. v. 20. Αὐτίκα] Ab illo αὐτίκα, quod perperam jungitur cum βέλοντες, incipere debet ſequens comma, ut conſtat ex p. 53. v. 14. & p. 56. v. 31. *Upt.*

V. 44. Δωρίεις] Vide *Schottum* ad *Procli* Chreſtom. p. 44.

P. 36. v. 2. Τιμόθεον] Intellige *Cytherium*: de quo videndus eſt *Voſſius* in *Inſtitut. Poët.* l. III. c. 16.

V. 4. Η δὲ πεζὴ λέξις] Numerum atque concentum ad amuſſim examinari, veteres in ſolo carmine & poëmate voluerunt, non item in ſermone. Cauſa fuit, quoniam in illis totum hoc quærebant, quod Græce dicunt ἐμμελὲς & ἔρρυθμον. In oratione itaque ſoluta, non cernitur hæc harmoniæ perfectio: ſed tamen obſcure adhibetur. Hæc diligentia cum commendetur à Dionyſio in Græcis, in Cicerone etiam obſervari poteſt. Proponamus igitur loco exempli verba hæc, ex oratione pro Milone: *Eſt enim, judices, hæc non ſcripta, ſed nata lex: quam non didicimus, accepimus, legimus; verum ex natura ipſa arripuimus, hauſimus, expreſſimus: ad quam non docti, ſed facti: non inſtituti, ſed imbuti ſumus.* In hoc exemplo quatuor *metaboles* concinnitatis partes obſervare poteris, ſi paullum ordinem mutaveris: erit enim ſtrophe, *Hanc non didicimus, accepimus, legimus*: ſequitur antiſtrophe, principio ſimilis, *Verum ex natura ipſa arripuimus, hauſimus, expreſſimus.* poſtea ſequitur extenſio, *Ad quam non docti, ſed facti: non inſtituti, ſed imbuti ſumus.* clauditur epiphonemate, tanquam epodo, *Hæc enim lex, judices, non ſcripta, ſed nata eſt.* Hujus ergo loci in hunc modum diſpoſita concinnitas, quatuor *metaboles* partes habebit manifeſtas. *Bircov.*

V. 48. Ομολογουμένη δὴ πανθ.] Decorum poſitum eſt, vel in ſermone moribus perſonæ idoneo, ſcilicet ut temere loquatur puer, ſollicite mater, perturbatus exclamet: ut, Æneid. II. v. 66.

Namque, ut conſpectu in medio turbatus inermis
Conſtitit, atque oculis Phrygia agmina circumſpexit:
Heu! quæ nunc tellus, inquit, quæ me æquora poſſunt
Accipere?

vel in apta compoſitione verborum, quaſi res ipſa ante oculos habeatur: non ſolum enim perſonæ moribus neceſſe eſt convenire dictionem, ſed etiam rebus. *Bircov.*

P. 37. v. 22. Ο ποιῶν ἄνθει ὁ δαιμονιώτατος.] Hoc idem πάθος in Virgilio videre poſſumus. Examinemus enim eadem forma aliquot exempla, & primo ex lib. II. Æn. v. 237.

—— Scandit fatalis machina muros
Fœta armis.

hîc quaſi oculis tarditas illa primum ſpondei, deinde moloſſi, & literarum ἀντιτυπία trahentium conatum, ipſiuſque machinæ pondus & reſiſtentiam oſtendit. *Scandit fatalis*, hîc videtur vix poſſe ſubduci: deinde quaſi in declive aliquod protracta, paullulum decurrit dactylo & ſpondeo, *Machina muros.* Rurſum reſiſtens, ut fieri ſolet, ſuccumbentibus molliter viribus hominum, ſubſiſtit etiam, *Fœta armis.* nec tantum ſubſiſtit ratione pedum, ſed etiam laſſitudinem trahentium, interceptionem ſpiritus colliſione vocalium expreſſit. Item illud, quod ſequitur,

Illa ſubit, mediæque minans illabitur urbi.

Hîc ſyllaba *Nans*, veluti pendentem, & tanquam ſuſpenſam anteriorem partem equi oſtendit. Nam literæ *N* natura ſurſum ſpiritum trahit, & linguam palato ſuſpendit: tum quies inter hanc & ſecundam dictionem, motum dirimit, ut paullulum ex eo loco proſpectaſſe urbem totam undique arbitreris. Jam poſt parvam quietem, ſtatim illa machina prona ruit: *Illabitur urbi.* Hic ergo pedes exprimunt rei naturam. Quomodo vero litteræ exprimant naturas rerum, apud eundem multis locis notari poteſt. & primum in illo, Æneid. X. v. 336.

Et jacit: illa volans clypei tranſverberat æra.

Nam tres ſunt in hoc verſu varietates, à totidem rebus. Primo enim jactus eſt, qui per *T* repræſentatur, quia conatum oſtendit: deinde volatum exprimit, qui per *L* literam ſæpius inculcatam notatur: poſtremo, eſt armorum tranſverberatio, qui motus, quia eſt in re dura ferrea, ideo per literam *R* exprimitur. Item lib. II. Æneid. v. 304. multam vocum aſperitatem, multumque horrorem in iis quæſivit, quæ natura ſic erant:

In ſegetem veluti cum flamma furentibus Auſtris
Incidit, aut rapidus montano flumine torrens
Sternit agros, ſternit ſata læta, boumque labores;
Præcipiteſque trahit ſylvas: ſtupet inſcius alto
Accipiens ſonitum ſaxi de vertice paſtor.

Hic plures ſunt renitentiæ aſperitates, quam dictiones. *Flamma furentibus Auſtris*: *Torrens rapidus*: omnia hæc aſpera ſunt, & furorem imitantia: *Montano* vaſtum: in *Flumine* prima ſyllaba inſuavis eſt. *Sternit* aſperum eſt, cum natura caninæ literæ, tum *antitypiâ* ejuſdem cum *N. Agros ſternit* aſperum. *Sternit ſata læta* diſſyllabæ dictiones tres, duæ vaſtæ, una aſpera. *Boumque* mugitum refert, & ſonitum, quem inter montes referunt *cataclyſmi. Præcipiteſque*, hîc eſt rictus caninæ literæ, nulla vero conſonans ſuavis, aut liquida mixta: quin etiam ipſæ vocales ſtridulæ, minimumque jucundæ ſunt. *Trahit ſylvas, antitypia T & S, L & V* conſonantis, & pluſquam agreſtis expreſſa natura ſemivocali *S.* quæ ſequuntur, non tam horrida videntur, quam affecta. *Stupet* enim brevitate ſyllabarum & tenuitate conſonantium, ac vocalium ingratitudine, ſpiritum tanquam defeciſſe docet paſtoris illius, quem ſolitudo etiam deterrebat. *Inſcius alto*, ſuavius eſt, & dignum miſericordia. Sic & mœſtum, quod ſequitur, ob vocalium triſtitiam. *Accipiens ſonitum ſaxi de vertice paſtor.* Aliud exemplum ex eodem lib. II. Æneid. v. 172.

Vix poſitum caſtris ſimulachrum; arſere coruſcæ
Luminibus flammæ arrectis, ſalſuſque per artus
Sudor iit. terque ipſa ſolo (mirabile dictu)
Emicuit, parmamque ferens haſtamque trementem.

Hæc non tam à Sinone dicta quam timore & horrore ſignata eſſe videntur. Sic Cicero in Miloniana cap. 10. exiguas voces accumulans, muliebrem certe moram expreſſit: *Pauliſper, dum ſe uxor, (ut fit) comparat, commoratus eſt.* Dionyſii exemplum (ex Homero allatum) refert illud Virg. lib. VI. *Saxum ingens volvunt alii.* Nam denſitatem conſonantium inſuavium habet: canina ſiquidem litera in principio ponitur *S*; *A* vero amplitudinem habet: eliſio vero hiatum, & defatigationem deſignat: *antitypiam* vero, *S & V* conſonantes. *Bircov.*

P. 41. v. 27. Ποιητῶν μὲν ἐν Πινδάρῳ.] Quæ in Pindari ode obſervavit Dionyſius; eadem obſervari poſſunt in illa Horatii Ode 12. Carm. lib. I.

Quem virum, aut heroa, lyra, vel acri
Tibia ſumes celebrare, Clio?
Quem Deum? cujus recinet jocoſa
Nomen imago.

Hîc ſunt duo membra, duobus verbis clauſa. Primum membrum habet nomina appellativa quinque, unum adjectivum, præpoſitiones duas, infinitum unum. omnia appellativa aſpera. Nam *virum, heroa, lyra, acri*, propter frequens *R*, caninum quendam & aſperum ſonitum faciunt. *Tibia*, propter repetitum *I*, motum ſignificat. Jam *ſumes* ingratum propter ſibilum, & *V* vocalem, & *M* quod os claudit. *Celebrare* vero, propter mutam & liquidam *B R*, aſperum. *Clio*, propter vocalium concurſum, ingens. Alterum membrum duo nomina ſubſtantiva habet, unum epitheton cum relativo, & unum verbum: quæ etſi ita grandia non ſunt, tamen ἀντιτυπίαν habent. Hæc de ſingulis verbis. Jam conjunctio verborum habent *antitypiam.* Nam *Quem virum*, propter *M & V* conſonantes, quæ in unam ſyllabam coire non poſſunt, *antitypiam* faciunt. Conjunctio *aut*, hiat propter eliſionem: *Heroa* amplum, propter vocalium διαίρεσιν, & amplitudinem: *Lyra, vel acri*, propter *I & A* repetitum, amplum eſt: & *ſumes celebrare*, propter *S & C*, *antitypiam* habent, & ſilentium inferunt: *Clio*, hiatum refert.

Quem Deum? cujus retinet jocoſa
Nomen imago.

Habent ἀντιτυπίαν *M D*: deinde *M & C*, poſtea *S R*, poſt *T & J* conſonans. *Nomen imago*, propter *O* repetitum, & *A* penultimum, magnificam rationem habet. *Bircov.*

P. 41. v. 29. Δεῦτ' ἐν χορὸν] Hos *Pindari* verſus ſuis numeris reſtituit, Latine interpretatus eſt, & pro ea, qua pollet, humanitate mecum communicavit Vir egregius, quo nemo fere mortalium de Græcis literis præclarius meritus eſt, *J. Barneſius*, amicorum optimus & integerrimus.

Δεῦτ' ἐν χορὸν, Ολύμπιοι,
Επί τε κλυτὰν πέμπετε χάριν, θεοί·
Πολύβατον οἵ τ' ἄστεος ὀμφαλὸν θυόεντα
Εν ταῖς ἱεραῖς Αθήναις
Οἰχνεῖτε, πανδαίδαλόν τ' εὐκλεᾶ ἀγοράν,
Ιοδέτων λάβετε στεφάνων
Τῶν ἐαριδρέπτων λοιβάν.
Διόθεν, τέ με σὺν Αγλαΐα ἴδετε
Πορευθέντες ἀοιδαῖς δεύτερον
Επὶ κισσοδέταν Θεόν,
Ον Βρόμιον, ὃν Εριβόαν βροτοὶ καλέομεν·
Γόνον ὑπάτων πατέρων μελπόμεν
Γυναικῶν τε Καδμειᾶν Σεμέλαν.
Εν Αργείᾳ Νεμέᾳ μάντιν οὐ λανθάνει

Φοίνικος

Φοίνικ☉ ἔρνος, ὁπότ᾽,
Οἰχθέντ☉ Ὠρᾶν θαλάμυ,
Εὔοδμον ἐπαΐωσιν ἔα
Φυτὰ νεκτάρεα·
Τότε βάλλεται,
Τότ᾽ ἐπ᾽ ἄμβροτον χέρσον,
Ἐρατὰ τ᾽ ἴων φόβα,
Ῥόδα τε κόμαισι μίγνυται.
Ὑμνεῖτ᾽ ὀμφὰ μελέων σὺν αὐλοῖς,
Ὑμνεῖτε Σεμέλαν ἑλικάμπυκα, χοροί.

Noſtris adeſte, Numina ſancta, Chorus;
Et celebrem, Dii, affundite Gratiam:
Qui frequentem populis, urbis umbilicum, ſuffitibus
Caſtis in Athenis, [*odorum*
Adventatis, varium nobilemque Cœtum.
Cinctæ violis vere decerptis
Dona accipite blanda Corollæ.
Meque de Cœlo reſpicite benigne
Carmine nunc iterum canentem
Hedera coronatum Deum,
Quem Bromium, quem Graviſtrepum vocant mortales.
Prolem canamus ſuperum Parentum,
Cadmæamque decus Semelen Puellis.
Argiva in Nemea Vatem haud latebunt
Virgulta Palmæ, quando,
Horarum thalamo recluſo,
Nectareæ olfaciant plantæ
Veris odores.
Tum diffunditur,
Tum Tellure virenti
Formoſa Violarum Juba,
Miſcenturque comis Roſæ.
Tibiis mixta Carminum voce
Celebrate, Chori, Semelen celebrate decentem.

P. 44. v. 1. Εἰς τὸ δίκαιον ἐλθοῦσα μέτρον] Jam non dubitat *Cl. Uptonus*, quin participium ἐλθοῦσα ad ἡ συλλαβὴ ſubintellectum referatur.

P. 44. v. 24. Θουκυδίδου δὲ λαμβανέσθω] Apud Salluſtium, in principio belli Jugurthini, ſummum dicendi genus & collocationis neglectum obſervare licebit. Verba illius ſunt: *Bellum ſcripturus ſum, quod populus Romanus cum Jugurtha rege Numidarum geſſit: primum, quia magnum & atrox, variaque victoria fuit: dein, quia tum primum ſuperbiæ nobilitatis obviam itum eſt. quæ contentio divina & humana cuncta permiſcuit, eoque væcordiæ proceſſit; ut ſtudiis civilibus bellum, atque vaſtitas Italiæ finem facerent.* In eo exemplo eadem, quæ in Thucydidis Dionyſius annotavit, obſervari poterunt. In primis membrum hoc, * *Bellum ſcripturus ſum*, propter *M S*, manifeſtam διάστασιν habet, & geminatum *S* ſibilum facit. alterum membrum. *Quod populus Romanus cum Jugurtha rege Numidarum geſſit*, propter vocalium amplitudinem, & propter manifeſtam dictionum diſtantiam amplum eſt. Nam & *D P* coire in unam ſyllabam non poſſunt, & *S* cum *R*, & cum *C*, & *M* cum *J* conſonante pugnant, aſperumque ſonitum faciunt, ut & *M* cum *G* ἀντιτυπίαν. præterea *R* quater repetitum, mutæ etiam *P D C G* orationis ſplendorem obtundunt: & *V* vocalis, gratiam aufert. Tertium membrum, *Primum, quia magnum & atrox, variaque victoria fuit*, nullam gratiam habet. primo, quia ter repetit *ia*, nimis ingrate: deinde, quia ἀντιτυπίαν *M* & *Q*, *X* & *V* conſonantes habent. Quartum membrum, *Dein, quia tum primum ſuperbiæ nobilitatis obviam itum eſt.* Hæc oratio magnifica eſt propter res amplas: verba quoque *nobilitatis obviam itum*, magnifica; ἀντιτυπίαν autem literarum *N* & *Q*, *M* & *P*, *M* & *S*, ultimum membrum, *Eoque væcordiæ proceſſit; ut ſtudiis civilibus bellum, atque vaſtitas Italiæ finem facerent*, verba habet ſatis ampla, & quæ ſuis baſibus innituntur, quanquam non adeo frequens ἀντιτυπία, niſi *S* & *B*, & *M* cum F, jam membrorum harmonia neglecta eſſe videtur: nam continuis ſpondeis primum membrum abſolvit. Alterum membrum huic in quantitate minime reſpondet: nam multis dictionibus protenditur varios pedes habentibus, licet duobus ſpondeis claudatur. Tertium membrum, quod dactylo clauditur, ſtudioſe effectum eſſe videtur. Quartum membrum dicoreo terminatum eſt, ſed hiat propter eliſionem. Quintum membrum aliud quiddam, & diverſum a tota periodo, infert. Unde in periodo hac nullus circulus, nulla certa baſis, ſed omnia diviſa, omnia diſſipata. *Bircov.*

P. 45. v. 7. Οὐ διὰ τῆς ἀκοῆς] Lectio *Codd. MSS.* (διὰ τῆς ἀκοῆς) ulterius firmatur ex p. 305. v. 26. ubi habet Διαφέρει διὰ τῆς ἀκοῆς. de quo nos monuit *Cl. Uptonus.*

P. 46. v. 41. Τὰ μέλη τῆς λέξεως] Locus hic (ex pag. 305. v. 17.) hoc modo ſuppleri poteſt: πάντα τὰ μέλη τῆς περιόδου, μιᾶς λέξεως ὄψιν ἀποτελοῦντα &c. *Upt.*

P. 47. v. 33. Ποικιλόφρον] Huic ode Sapphus etſi ex Horatio commodum exemplum comparari poſſit, tamen quoniam hujus Poëtriæ aliam oden Catullus vertit, eam ob rem illius exemplum examinabo. Incipit autem illius Ode, Φαίνεταί μοι κῆνος ἴσος θεοῖσιν.
Eam ſic vertit Catullus,

Ille mi par eſſe Deo videtur,
Ille, ſi fas eſt, ſuperare Divos,
Qui ſedens adverſus, identidem te
Spectat, & audit
Dulce ridentem; miſero quod omnis
Eripit ſenſus mihi: nam ſimul te,
Lesbia, adſpexi, nihil eſt ſuper mi,
Quod loquar amens.
* * * *
Lingua ſed torpet. tenuis ſub artus
Flamma demanat: ſonitu ſuopte
Tintinant aures: gemina teguntur
Lumina nocte.

In eo carmine cauſæ hujus elegantiæ eædem annotari poſſent, quas in Poëtriæ ſuæ odario Dionyſius obſervavit. Imprimis, dictiones ita ſecum conjunguntur, ut naturali complexione conjunctæ eſſe videantur. Nam, exceptis ſex locis, in quibus diverſæ dictiones ἀντιτυπίαν habent, aliæ omnes molliſſimæ & leniſſimæ ſunt. Jam vocales frequentius ſubjunguntur mutis, conſonantibus, & ſemivocalibus, quam præponuntur. Præterea ſemivocales ſecum non pugnant: vocalium vero concurſus, & hiatus haud frequens eſt. Ad extremum, membra membris ita cohærent, ut nullum manifeſtum tempus inter ea appareat; ſed ut verbum ex verbo, ſic membrum ex membro, fluere videatur. Quare, quod auctor ait, non ultra examinanda ode hæc, ne ταυτολογίας vitium incurramus. De natura enim vocalium, & conſonantium ſatis jam dixit. *Bircov.* —
Quum hanc *Sapphonis* oden primus omnium (quod ſciam) ediderit *Aldus*; placet eam, utut corruptam multiſque in locis luxatam, ex *Aldi* Rhetoribus (p. 537.) αὐτολεξεὶ deſcribere:
Ποικιλόθρον᾽ ἀθάνατ᾽ ἀφροδίτη, παῖ διὸς δολοπλόκε λίσσομαί σε, μή μ᾽ ἄσαισι μή δ᾽ ἀνίαισι δάμνα πότνια θυμόν· ἀλλὰ τυίδ᾽ ἐλθέ ποι κατ᾽ ἔρωτα, τὰς ἐμὰς αὐδῶς ἀΐοις ἔπολλας, ἔκλυες πατρὸς δὲ δόμον λιποῖσα χρύσειον ἦλθες ἅρμα ὑποζεύξασα· καλοὶ δέ σ᾽ ἄγον, ὠκέες στρουθοὶ πτέρυγας μελαίνας, πυκνὰ δινῆντες πτέρ᾽ ἀπ᾽ ὠρανῶ; θέρος δ᾽ ἄμευς πω, αἶψ᾽. ἀλλ᾽ ἐξίκοντο· τὺ δ᾽ ὦ μάκαιρα, μειδιάσαις ἀθανάτῳ προσώπῳ, ἦρε ὅττι δ᾽ ἦν, τὸ, πέπονθε κ᾽ ἄττι δ᾽ ἰῶ τε κάλημμι; κ᾽ ὅττι ἐμῷ μάλιστα θέλω γενέσθαι· καινόλα θυμῷ· τίνα δ᾽ αὖτε πείθωμαι σαγηνεῦσαι φιλότατά τις σ᾽ ὦ ψαπφαδίκη· καὶ γὰρ εἰ φεύγει ταχέως διώξει. αἰ δὲ δῶρα μὴ δὲ κέτ᾽ ἄλλα δώσει· αἰ δὲ μὴ φιλεῖ, ταχέως φιλήσει, κωὐκ ἐθέλοι, ἐθέλοιμι καὶ νῦν· χαλεπὰν δὲ λῦσαι ἐκμέριμναν· ὅσα δέ μοι τελέσαι, θυμὸς ἱμέρει, τέλεσον σὺ δ᾽ αὐτὰ, σύμμαχ☉.
Poſtea eandem *Venetiis* (anno 1554.) edidit *Jovita Rapicius* in Libello *de Numero Oratorio*, p. 41. hoc plane modo:

Ποικιλόφρων ἀθάνατ᾽ ἀφροδίτα
Παι διὸς δολοπλόκε, λίσσομαί σε,
Μήμ᾽ ἄσαισι, μηδ᾽ ἀνίαισι δάμνα
Πότνια θυμόν.
Αλλὰ τῇ δ᾽ ἐλθοίς ποτε κατ᾽ ἔρωτα
Τὰς ἐμᾶς αὐδᾶς ἀΐοις, ἃς πολλάκ᾽
Εκλυες, πατρὸς δὲ δόμον λιποῦσα,
Χρύσεον ἦλθες.
Αρμ᾽ ὑποζεύξασα, καλοὶ δέσ᾽ ἄγον
Ωκέες στρουθοί, περὶ γᾶν μέλαιναν
Πυκνὰ δινεῦντες πτέρ᾽ ἀπ᾽ ὠρανῶ, αἰθέ-
Ρος διὰ μέσσω.
Αἶψα δ᾽ ἐξίκοντο, τὺ δ᾽ ὦ μάκαιρα
Μειδιάσαισ᾽ ἀθανάτῳ προσώπῳ
Ηρε᾽, ὅτι δ᾽ ἰῶ τὸ πέπονθα, κ᾽ ὤτι
Δεῦρο κάλημμι.
Κῶτ᾽ ἐμῷ μάλιστ᾽ ἐθέλω γενέσθαι
Μαιν᾽ λαθυμῷ, τίνα δ᾽ αὖτε πειθὼ
Καὶ σαγηνεῦσαι φιλότητα. τίς ὦ.
Σαφὼ δίκη.
Καὶ γὰρ αἰ φεύγει, ταχέως διώξει,
Αἰ δὲ δῶρα μὴ δέχετ᾽, ἀλλὰ δώσει
Αἰ δὲ μὴ φίλει, ταχέως φιλήσει.
Κὰν εἰκ᾽ ἐθέ-
Λοις ἐλθὲ καὶ νῦν, χαλεπᾶν δὲ λῦσον
Ἐκ μερεῖ μνᾶν, ὅσσα δέμοι τελέσσαι
Θυμὸς ἱμέρει τέλεσον. σὺ δ᾽ αὐτὰ
Σύμμαχ☉ ἔσσο.

Varietates omnes *Urſinianæ* & *Sylburgianæ* editionis &c. exhibuimus in *Var. Lect.*

* Obſerves carmen eſſe heroicum, quinto pede ſpondeo: *Bellum ſcripturus ſum, quod populus Romanus. Upt.*

P. 49. v. 21. Ἑνὸς ἔτι προςθέσθαι] Apud Ciceronem vero, quem Iſocrati opponimus, etſi ſtudioſe omnia inflexa ſunt; (vir enim ſummus, ab humilitate, vulgique ſermone abhorruit) tamen, quoniam ipſe orationem pro Cæcina in hoc genere eſſe ſcribit, ideo principium hujus orationis exemplo huic Iſocratis opponamus. eſt autem hoc, *Si, quantum in agro locisque deſertis audacia poteſt, tantum in foro atque in judiciis impudentia valeret: non minus nunc in cauſa cederet A. Cæcina Sex. Æbutii impudentiæ, quam tum in vi facienda ceſſit audaciæ. Verum & illud conſiderati hominis eſſe putavit, qua de re jure decertari oporteret, armis non contendere: & hoc conſtantis, quicum vi & armis certare noluiſſet, eum jure judicioque ſuperare.* In hoc exemplo verba ſecum ita cohærent, ut ἀντιτυπία rara ſit, membra autem ita exæquata & directa, ut quod in auſtero dicendi genere vitium eſſet, hîc cum ſumma elegantia & venuſtate poſitum ſit. Quare & ea omnia, quæ Dionyſius ineſſe in exemplo Iſocratis oſtendit, hic nullo negotio reperies. *Bircov.*

P. 51. v. 20. Εἰ δέ τινι] In editis aliis εἰ δέ ποι δοκεῖ. Verum alibi *Dionyſius* (ſc. p. 304. v. 16.) habet εἰ δέ τῳ δοκεῖ. quo modo *Lucianus* (ut notavit *Uptonus*) aliiq; loquuntur.

V. 21. Ἄξια] Ἔργα pro ἄξια reponendum eſſe ſuadet *Upt.*

V. 39. Φέρε δή τις σὺν ἂν ὁμολογήσειε] Ab iſta diligentia Cicero nunquam abhorruit, qui ſtudioſe numeris orationem ſuam exornabat, & de numero multa conſcripſit. Illius exempla aliquot adducenda ſunt, ut fidem oratio habeat. Ac primum occurrit locus ex oratione pro Plancio; in qua cum dixiſſet, *Victoriæ noſtræ graves adverſarios paratos*, ad ſenſus perfectionem ſubjunxit, *Interitus nullos ultores eſſe videbam.* Et in oratione poſt reditum ad Quirites ita habet: *Sed etiam rerum mearum,*

Auctores, teſtes, laudatoresque fuere.

Præterea in principio Archianæ, integro hexametro utitur, cum enim ait, *Aut ſi qua exercitatio dicendi*, ſubjungit verſum,

In qua me non inficior mediocriter eſſe
Verſatum. Et in reliquo Academicæ, *Quæ*
Cum ſint dicta in conſpectu, conſedimus omnes.

& Tuſcul. 4. *Illud*, inquit, *animorum corporumque diſſimile eſt, quod animi valentes*, addit verſum:

Morbo tentari non poſſunt, corpora poſſunt.

& Tuſcul. 5. ubi ita Cicero, *Hoc loco multa ab Epicureis diſputantur:*

Hæque voluptates ſingillatim extenuantur.

Magis autem eſt artificioſum in orationibus verſus admiſcere, ubi ad impellendos animos non parum juvat numeri ſuavitas; ut Cicero in Orat. ſcribit: qui gloriatur ſeſe orationem numeroſam adhibuiſſe, in Accuſ. in Verrem ſecundo, ubi de Siciliæ laude dixit: & in Senatu, de Conſulatu ſuo. Sic & in quarto Accuſ. de Ennenſi Cerere; de Segeſtana Diana; de Syracuſarum ſitu: ſed & in principio orationis pro Sex. Roſcio Amerino, hoc obſervari poteſt: ejus loca aliquot annotabo. ſunt verba Ciceronis, *Credo ego vos, judices, mirari quid*

Sit, quod, cum tot ſummi oratores homineſque,

nobiliſſimi ſedeant: en ſtatim hexametrum integrum collocavit. deinde proſequitur, *Ego potiſſimum ſurrexerim, qui neque ætate, neque ingenio, neque auctoritate*, ſequitur carmen hendecaſyllabum, una ſyllaba in medio abundante obſcuratum: *Sim cum iis, qui ſedeant, comparandus. omnes*: &c. Paullo poſt: *At tanto officioſior, quam cæteri?* trimeter choreum habens in ſecundo pede, rurſuſque paullo poſt, duas trimetros ponit, nonnullis interjectis, oratione ſoluta: *His de cauſis ego huic cauſæ patronus exſtiti*, deinde interponit, *Non electus unus, qui maximo ingenio, ſed relictus.* alter trimeter, *Ex omnibus, qui minimo periculo Poſſem dicere*, &c. Multi etiam ſunt dimetri: ut, *Tales viros impediat.* ſunt etiam alia carmina artificio occultata, quod facile obſervari poteſt. in quarta etiam Verrina multa carmina obſervari poſſunt. Primum quidem, primis remotis verbis, incipit à dimetro hypercatalectico ſic: *Venio nunc, * Ad iſtius, quemadmodum ipſe* &c. deinde hemiſtichium hexametri proponit illis, *Neſcio, rem vobis proponam* &c. Tum Alcaicum dactylicum, cum inquit, *Genus * Ipſum prius cognoſcite, judices*; ſicut & illud Horatianum, O *matre pulchra filia pulchrior.* Deinde ſenarium, & ſimul dimetrum hypercatalecticum, *Nego in Sicilia tota, * Tam locupleti, tam vetere provincia, * Tot oppidis, tot familiis.* paullo poſt hendecaſyllabum habet: nam inquit, *Nego ullam picturam neque in * Tabula, neque textili fuiſſe.* paullo poſt Sapphicum hypercatalecticum: * *Non enim verbi, neque criminis cauſa.* Poſt hexametrum integrum, latentem tamen ob compoſitionem ſolam: nam cum dixiſſet, *Unde igitur potius incipiam, quam ab ea civitate, quæ tibi una in amore, atque in*

Deliciis fuit? aut ex quo potius numero, quam ex

ipſis laudatoribus. jam vero in Milonianæ orationis peroratione, c. 35. ſimilia obſervari poſſunt. primum eſt hexametrum carmen integrum, cum ſic ait, *Eſſe hanc,*

Unam, quæ brevitatem vitæ poſteritatis

memoriâ conſolaretur. & deinde ſubſequuntur verſus hexametri ſpondaici; ut cum dicit, *De me, inquit, ſemper populus Romanus, ſemper * Omnes gentes loquentur.* & poſt ſic, *Quam*

Fines imperii populi Romani ſunt,

ea non ſolum fama jam de illo &c. & paullo poſt, *Omnibus in terris. & jam verſatur, & ſemper.* ſed in quinto vice dactyli Creticum habet. Rurſus hendecaſyllabum ſequitur, uno tantum tempore longius, *Sed, quo eſt illa magis divina virtus.* poſt paullo acephalum hexametrum, *Quodnam ego concepi tantum ſcelus? aut quod in me tantum facinus admiſi?* rurſus duo fines hexametri, *Meoſque redundant* †. &, *Ex iſto fonte dolores.* Non vitavit itaque Cicero carmina, imo ſtudioſe accerſivit; ut ex multis aliis locis colligi poſſet. Ut & illud ad Varronem, *Latent iſta omnia, Varro,*

Magnis obſcurata, & circumfuſa tenebris. & in Verrinis plenum verſum una ſyllaba inutilem fudit, *Cum loquerer, tanti fletus gemituſque fiebant.* Nec finem vitavit elegi, *Oderat ille bonos.* incurrit etiam in hendecaſyllabum, *Succeſſit tibi Lucius Metellus.* & multis aliis locis probari poſſet Ciceronem verſus non vitaſſe. Alii quoque Auctores Latini effugere non poterant: Salluſtius ab hexametro incipit bellum Jugurthinum: *Bellum ſcripturus ſum, quod populus Romanus.* & Plinius Panegyricum incipit à fine hexametri, cui ſubjunxit integrum hexametrum: *Bene ac ſapienter,*

Patres Conſcripti, majores inſtituerunt.

& Livius Lib. I. hexametrum habet, *Pugnatum eſt*

Porta Collina totius viribus urbis.

& ibid. *Ipſe ubi illuxit, in radicibus montium extendere aciem cœpit*

Sedulo, ut adverſus montes conſiſteret hoſtis.

Sed de his ſatis eſt. nam ſi quis vellet Hieronymi Peripatetici more (quod Cicero dicit) verſus apud ipſum Ciceronem & alios ſcriptores obſervare, fortaſſe nullum eſſet verbum, quod non in aliqua metri lege collocatum eſſet. Illud vero multo artificioſius eſt, quod annotat Hermogenes de formis Orat. lib. II. (pag. 381. ver. 2. Edit. Porti 1569.) cum de Politica oratione agit, Homerum in ſuis carminibus omnia genera poëmatum effinxiſſe. Cum enim poëſis omnium ſit imitatio, optimus in omni genere Homerus eſt dicendus: vivam enim accommodatamque ſubjectis perſonis imitationem, & in his quæ ad dictionem pertinent, & inductionem perſonarum, & varias differentias metrorum præſtitit; ex quibus varia quoque carmina fieri contingit. Verba Hermogenis hæc ſunt de Homero: Ἄριστος οὖν κατὰ πάντα λόγων εἴδη, καὶ ποιητῶν ἁπάντων, καὶ ῥητόρων, καὶ λογογράφων Ὅμηρος. καὶ γὰρ μεγέθη, καὶ ἡδονὰς, καὶ ἐπιμελείας, καὶ δεινότητας, καὶ τὸ μέγιστον ποιήσεως, μίμησιν ἐναργῆ, καὶ πρέπουσαν τοῖς ὑποκειμένοις, κἂν τοῖς κατὰ λέξιν, καὶ ταῖς εἰσαγωγαῖς τῶν προσώπων, καὶ μύθων διατυπώσεις, καὶ μέτρων διαφόρους τομὰς, ἐξ ὧν καὶ διάφορά πως συμβαίνει γίνεσθαι τὰ μέτρα, καὶ ταῦτα ἐν δέοντι, καὶ κατὰ λόγον μεταβαλλόμενα πρός τι, καὶ τὸ φύσει πάντων ἄριστον μέτρον προῃρῆσθαι, καὶ ὅλως τὸ ποικίλον, καὶ ἐξ ἁπάντων ἓν ὅ τι κάλλιστον, ὁ μάλιστα ἐργασάμενος παρὰ πάντας ποιητὰς, οὗτός ἐστιν. Id eſt, *Omnibus igitur dicendi figuris, præſtantiſſimus omnium poëtarum, & oratorum, & ſcriptorum Homerus. Nam & orationis amplitudines, & ſuavitates, & ſcriptiones accuratas, & gravitates, & quod maximum eſt in poëſi, apertam imitationem & convenientem rebus perſoniſque ſubjectis, tum verborum genere & ornamentis, tum perſonarum productione, deſcriptione & fabularum conformatione, tum verſuum ſectionibus variis, quibus varia & differentia verſuum genera fieri ſolent, & hæc ipſa convenienter, & ratione certa inter ſe variata, ut hoc illudve, quod natura præſtantiſſimum ſit, carminis genus propoſitum habeat: denique ut varium, & ex omnibus præſtantiſſimum qui effecerit, præ cæteris poëtis ſit Homerus.* deinde (pag. 385. ver. 5.) multis interjectis ait, Ἐξίσταται γὰρ καὶ τοῦ οἰκείου πολλάκις τὸ μέτρον ῥυθμοῦ κατὰ τὰς ποιὰς τῶν στίχων τομὰς, καὶ ἀναπαύσεις ἐννοιῶν κατὰ τὰ κῶλα. τὸ γοῦν, — Αὐτοὺς δ' ἑλώρια τεῦχε κύνεσσιν — ἀναπαιστικόν πώς ἐστι, γενομένης ἀναπαύσεως ἐν τῷ, Ἡρώων. Id eſt, *Sæpe enim verſus declinat à ſuo numero proprio, & ſectiones varias verſuum habet: & clauſulas ſententiarum in ipſis membris. Nam illud,* Αὐτοὺς δ' ἑλώρια τεῦχε κύνεσσιν, *anapæſtitus eſt numerus, cum clauſula facta fuerit in primo verbo* Ἡρώων. Quod etiam nos in Latino poëta obſervare poſſumus. is enim pro diverſitate materiarum, diverſis carminibus uti videtur: ita, ut paucis mutatis, genus aliud carminis manifeſtum ſit. Nam lyrica carmina inter hexametra inſeruit, cum lyricam materiam narrabat: ſimiliter elegiaca, cum elegi cantandi

* Nugatorie ſatis: nam hæc eſt Ciceronis ſententia: *Non enim verbi, neque criminis augendi cauſa complector omnia. Upt.* † At vera lectio eſt, *omnes in me, meoſque redundant ex fonte illo dolores. Upt.*

eſſent.

eſſent. Exemplis rem demonſtrabo: lib. V. Æneid. ver. 245. carmen Sapphicum miro artificio in hexametrum immiſcuit. nam in his,

Victorem magna præconis voce Cloanthum
Declarat, viridique advelat tempora lauro :

abjice vocem *Cloanthum*, & in verbo *advelat* præpoſitionem omittre, erit Sapphicum.

Voce declarat, viridique velat
Tempora lauro.

Ibidem eſt carmen,

Cuncti adſint, meritæque exſpectent præmia palmæ :

quod videtur Sapphicum præ ſe ferre, ſi pauca mutaveris. Sic in Ecloga 6. ver. 30.

Nec tantum Rhodope miratur & Iſmarus Orphea :

fiet ex eo Aſclepiadeum,

Nec tantum Rhodope & Iſmarus Orphea.

tum illud,

Tum durare ſolum, & diſcludere Nerea ponto
Cœperit :

refert Aſclepiadeum,

Tum durare ſolum, & cludere Nerea
Ponto cœperit.

& Eclog. 9. v. 53.

Nunc oblita mihi tot carmina: vox quoque Mœrin
Ipſa fugit :

fiet Aſclepiadeum,

Nunc oblita mihi carmina: vox quoque
Mœrin ipſa fugit.

Et innumera ejuſmodi alia quis inveniet apud Maronem, quæ non ſine ſumma induſtria atque incredibili artificio elaborata ſunt. Sed non licet præterire Eclogam illam, quæ Gallus inſcribitur; quæ, quia lacrymabiles elogos continet, ipſa quoque carmina elegiaca eſſe videntur. en ſecundum carmen,

Pauca meo Gallo, quæ legat ipſa Lyco—ris. Et,
Najades, indigno cum Gallus amore periret :

abjice *cum*, & ultimam ſyllabam, erit pentameter,

Najades, indigno Gallus amore perit.

hoc carmen ſi conjungeretur cum ſuperiori hexametro, quam miram ſuavitatem faceret? Sic & in illo verſu,

Omnes, unde amor iſte, rogant, tibi? venit Apollo :

abjice primam voculam, & verba tranſpone, erit pentameter;

Unde amor iſte, rogant? venit Apollo, tibi,

ſic ex eo verſu,

Veſtra meos olim ſi fiſtula dicat amores :

abjice *ſi*, & ultimam ſyllabam, erit pentameter.

Similiter ex eo,

Hic gelidi fontes: hic mollia prata, Lycori :

abjice alterum *hic* cum ultima ſyllaba; ſenſus quidem pervertitur, aut nullus erit; ſed nos numerum, non ſenſum quærimus, dum ex hexametro pentametrum elicere volumus. Sunt ergo in hac ultima Ecloga multa, quæ duobus dactylis cum cæſura finiunt, quæ potius imaginem retinent finis pentametri, quam principium hexametri: ut,

Me ſine ſola vides. &, *Omnia vincit amor.*

quapropter hæc mira dulcedine aures complent. Sed de his ſatis ſit. *Bircov.*

P. 52. v. 47. Εμμετρον] Πολιτικὸν loco τοῦ ἔμμετρον ſubſtitui placuit *Uptono.*

P. 53. v. 14. Αὐτίκα ὁ κατὰ Αριστοκράτους λόγος.] Exemplum Demoſthenis examinat Dionyſius: in quo obſervavit primum metrum eſſe anapæſticum, uno pede mutilum. huic autem adhæret pentameter elegiacus exactiſſimus, ſi ſynalœphen auferas: deinde paucis ſolute interjectis, adeſt Sapphicum metrum Epithalamium, & Ariſtophaneum tetrametrum: poſthæc duplex iambicum dimetrum: rurſus anapæſticum pedum octo, ac demum iambicum. quare verba Demoſthenis ita digeri poſſunt:

Μηδεὶς ὑμῶν, ὦ ἄνδρες Αθηναῖοι, νομίσῃ με
Μήτ᾽ ἰδίας ἔχθρας μηδεμιᾶς ἕνεχ᾽
Ηκειν Αριστοκράτους κατηγορήσοντα τουτουΐ.
Μήτε μικρὸν ὁρῶντά τι καὶ φαῦλον ἁ-
Μάρτημα, ἑτοίμως οὕτως ἐπὶ τούτῳ
Προάγειν ἐμαυτὸν εἰς ἀπέχθειαν·
Αλλ᾽ εἴπερ ἄρ᾽ ὀρθῶς ἐγὼ λογίζομαι,
καὶ σκοπῶ,

περὶ τοῦ τὴν Χερρόνησον ἔχειν ἀσφαλῶς ὑμᾶς, καὶ μὴ παρακρουσθέντας ἀποστερηθῆναι πάλιν αὐτῆς. *Bircov.*

V. 23. Λέξιν τοίνυν ἀρχαίαν] Ex *Ariſtophane* articulum τὴν ante ἀρχαίαν colloca, ut melius ſibi invicem reſpondeant Poëtæ atque Oratoris numeri. *Upt.*

V. 25. Αὐτοσχεδιάζει] Nullos fere non verſus ex antiquis ſcriptoribus cujuſvis eſt, ſi, repudiata accentuum ratione, quantitatem ſyllabarum diligentius attenderit, minimo negotio colligere. At Iambi longe frequentiores aliis occurrunt: magnam enim partem ex Iambis noſtra conſtat oratio: Ο δὲ Ιαμβος, ait Demetrius, τῇ τῶν πολλῶν λέξει ὅμοιος. πολλοὶ γοῦν μέτρα ἰαμβικὰ λαλοῦσιν, οὐκ εἰδότες. Id vero ex Ariſtotele deſumptum videtur, lib. III. de arte dicendi: ὁ δὲ ἴαμβος αὐτή ἐστιν ἡ λέξις ἡ τῶν πολλῶν· διὸ μάλιστα πάντων τῶν μέτρων ἰαμβεῖα φθέγγονται λέγοντες. Idem etiam confirmat ἐν τῷ περὶ Ποιητικῆς: quo loco rarius ſcribi heroicos, & à ſermone communi magis abhorrere tradit. Atque adeo, miſſis Iambicis, haud abs re fuerit aliquot heroici generis indicare exempla. Ordiamur à Cicerone; apud quem integrum diſtichon, lib. de Oratore, quod mireris, annotavimus: Craſſus loquitur: *Ac mihi quidem veteres illi majus quiddam animo*

Complexi, plus multo etiam vidiſſe videntur,
Quam quantum noſtrorum ingeniorum acies

intueri poteſt &c. Sed ad Græcos redeam. Demoſthenes pro Cteſiphonte, ὑπὸ

Τῶν ἄλλων Ελλήνων πολλάκις ἐστεφανῶσθαι.

Noſter etiam ſtatim ab initio hujus libelli: Οὔτε εἰς γάμους μόνοι

Ωραι, καὶ γαμέτης χάριν εὔθετον· ἀλλὰ ποίημα

μὲν καὶ γέννημα παιδείας. ultimum tibi, quod proferam, dabit Chryſoſtomus in tertio περὶ Ιερωσύνης: ideo autem majori animadverſione dignum, quod periodum terminat: Καὶ τῶν ἡλιακῶν ἀκτίνων λαμπρότερος ὅσα τύχῃ, ἀπ᾽ ἐκείνου

Τοῦ κονιορτοῦ περιέφλεξε καὶ ἠμαύρωσεν ἅπασαν.

Ex his exemplis, & hujuſmodi mille aliis, quæ otioſe quivis legat, non adeo vitioſum videtur, in oratione ſoluta verſum feciſſe, ut omnes fere artis Rhetoricæ magiſtri ſcribunt. *Upt.*

P. 54. v. 40. Παιᾶνα] Optime hunc locum *Cicero* in tertio de *Oratore* illuſtrat: *Eſt autem Pæan hic poſterior (qui à brevibus deinceps tribus oritur, extrema producta atque longa, ſicut illa ſunt*, domuerunt, ſonipedes) *non ſyllabarum numero, ſed aurium menſura, quod eſt acrius judicium & certius, par fere Cretico, qui eſt ex longa & brevi & longa.* Syllaba etenim producta duabus brevibus par eſt muſico tempore. *Upt.*

P. 55. v. 11. Καταχεκλασμένους] In ſequentibus (p. 310. v. 18.) habemus ῥυθμοὺς Ιωνικοὺς καὶ διακεκλασμένους. *Upt.*

V. 34. Εἰ τοσαύτης ἠξιωμένος ἀνὴρ] Ex p. 316. v. 6. forſan legendum, εἰ ὁ τοσαύτης δόξης ἠξιωμένος. *Upt.*

P. 58. v. 21. Ων δὲ προὔθέμην] Quæ præcepta exemplis Homeri, Euripidis, & Simonidis illuſtrat, nos eadem apud Virgilium, Terentium, & Horatium oſtendemus, in Virgilio itaque, cum omnia pene ſcripta ſic examinari poſſunt, tum etiam locus ille in lib. Æneid. I. v. 180. *Æneas ſcopulum interea conſcendit,* — unum membrum: alterum, *& omnem Proſpectum late pelago petit,* — id membrum longius eſt, & hemiſtichia duo amplectitur, jam vero, quod ſequitur, longius eſt,

———— *Anthea ſi qua*
Jactatum vento videat, Phrygiaſque biremes:
Aut Capyn, aut celſis in puppibus arma Caici.

Hæc prima periodus tria membra inæqualia habet: nullum vero uno carmine abſolvit. Alterius periodi primum membrum:

Navem in conſpectu nullam: tres littore cervos
Proſpicit errantes:

alterum membrum minus priori, *hos tota armenta ſequuntur A tergo*: tertium adhuc minus, *& longum per valles paſcitur agmen.* Tertiæ periodi primum membrum exiguum, *Conſtitit hic,* — alterum huic prorſus inæquale, — *arcumque manu, celereſque ſagittas*

Corripuit; tertium autem καὶ παρέθησαν proferri poteſt, — *fidus quæ tela gerebat Achates.* deinde quartum majus,

Ductoreſque ipſos primum, capita alta ferentes
Cornibus arboreis, ſternit;

hemiſtichio clauſit membrum: & ſequens carmini integro additum membrum facit, — *tum volgus, & omnem*

Miſcet agens telis nemora inter frondea turbam.

Hæc periodus. obſervabis hic non tantum compoſitionem ſolutæ orationi ſimilem, ſed & carmina, ita ſecum cohærere, ut epitheta ſequentia trahant vocabula: verba diverſa carmina conjungant, eaque prorſus omnia, quæ diſſipatam & fluxam, ſed ſibi cohærentem, orationem faciant. *Birc.*

P. 59. v. 5. Εκ δὲ τῆς ποιήσεως] Hoc idem in Phormione Terentii demonſtrari poteſt, ubi Davus loquitur:

Amicus ſummus meus, & popularis Geta
Heri ad me venit:

Membrum primum ex integro carmine & hemiſtichio conflatum. aliud membrum majus hoc priori,

———— *erat ei de ratiuncula*
Jampridem apud me reliquum pauxillulum
Nummorum:

Reliquum membrum minus prioribus, — *id ut conficerem.* — deinde duo verba, ſeorſim ſuas ſententias habentia, *Confeci*: *adfero.* alterius periodi primum membrum,

Nam herilem filium ejus duxiſſe audio
Uxorem:

alterum membrum minus eſt, *ei credo munus hoc conraditur.* Periodus altera. tertia periodus membrum parvum habet, nec carmen implet,

Quam inique comparatum eſt, — alterum prolixius, quod

 hemi-

hemiſtichio, & carmine integro conſtat: ut, — *ii qui minus habent,*

Ut ſemper aliquid addant divitioribus! Bircov.

V. 27. Ἐκ δὲ τ μελικῶς] Sic & illa apud Horat. III. Carm. Ode 27. legi poſſunt, ut pauca veſtigia carminum appareant. Etſi enim ſunt ſtrophæ, tamen collocatione membrorum ita diſſident, ut non tam repetitum carmen, quam continua oratio eſſe videatur. eſt autem Europa, errorem ſuum incuſans: *Quæ ſimul centum tetigit potentem oppidis Creten: Pater, ô relictum filiæ nomen, pietaſque! dixit victa furore. Unde? quo veni? levis una mors eſt virginum culpæ. vigilanſne ploro turpe commiſſum? an vitiis carentem ludit imago vana, quæ porta fugiens eburna, ſomnium ducit? meliuſne fluctus ire per longos fuit, an recentes carpere flores? Si quis infamem mihi nunc juvencum dedat iratæ, lacerare ferro, & frangere enitar modo multum amati cornua tauri. Impudens liqui patrios Penates: impudens orcum moror! ô Deorum ſi quis hæc audis, utinam inter errem nuda leones: antequam turpis macies decentes occupet malas, teneræque ſuccus defluat prædæ, ſpecioſa quæro paſcere tigres.* Hæc, & multa alia apud hunc poëtam videntur eſſe ſimilia ſolutæ orationi, id autem maxime ob eas cauſas, quas auctor memoravit. *Birc.*

V. 35. Ἀποδυρομένη] *Simonidem* Θρήνους ſcripſiſſe auctor eſt *Suidas*: ex quo opere Odarium hoc deſumptum videtur. Fuit hujus poëtæ, teſte *Fabio*, præcipua *in commovenda miſeratione virtus.* atque hac in parte eum *Pindaro* anteponit *Dionyſius* in *Cenſura Veterum*; καθ' ὃ βελτίων εὑρίσκεται καὶ Πινδάρου ἐν τῷ παθητικῶς οἰκτίζεσθαι. Unde illud *Catulli* notiſſimum, *Mæſtius lachrymis Simonideis. Upt.*

V. 36. Scripturam *Aldinam* (pag. 544. *Rhetorum*) placet hîc quoque exhibere; quo melius de *Emendationibus* quas adhibuerunt *Critici*, feratur judicium: Ὅτι λάρνακι ἐν δαιδαλαίᾳ ἄνεμος τ' ἐμῇ πνέων. κινηθεῖσα δὲ λίμνα δείματι ἔρειπεν οὔτ' ἀδίαν τοῖσι παρειαῖς ἀμφί τε Περσεῖ βάλλε φίλαν χέραν. εἶπέν τε, ὦ τέκνον, οἷον ἔχω πόνον, οὐ δ' αὐταῖς ἐγαλαθηνῶδει δεικνοώσσεις ἐν ἀτερπεῖ δούνατι, χαλκεογόμφῳ δὲ νυκτιλαμπεῖ κυανίῳ τε δνόφῳ. τάδε εἰς αὐλέαν δ' ὕπερθεν τεὰν κόμαν βαθεῖαν παριόντος κύματος οὐκ ἀλέγεις οὐδ' ἀνέμου φθόγγον πορφυρέᾳ κείμενος ἐν χλανίδι πρόσωπον καλὸν πρόσωπον. εἰ δέ τοι δεινὸν τόγε δεινὸν ἦ, κἄκεν ἐμῶν ῥημάτων λεπτῶν ὑπεῖχες οὖας, κέλομαι εὗδε βρέφος εὑδέτω δὲ πόντος εὑδέτω ἄμετρον κακὸν ματαιοβουλία δέ τις φανείη Ζεῦ πάτερ ἐκ σέο ὅτι δὲ θαρσαλέον ἔπος εὔχομαι κνοφιδίκας, σύγγνωθί μοι.

P. 66. v. 26. Νικοστράτου] Præter *Nicoſtratum* Comicum fuit & *Nicoſtratus* Macedo, Orator; de quo *Dionyſius Halicarnaſſeus* & *Hermogenes*. *Menagius* ad *Diog. Laërt.* l. II. §. 57. Verum hic *Nicoſtratus* Macedonum orator (teſte *Suida*) æqualis erat *Ariſtidis* & *Dionis Chryſoſtomi*; ideo diverſus ab eo cujus mentio fit hîc loci. niſi dicamus (quod nonnullis ante nos in mentem venit) falſo hunc libellum *Dionyſio* adſcriptum eſſe.

P. 68. v. 60. Ἐπιθαλάμιος] Scripſiſſe autem *Sapphonem* libellum *epithalamiorum*, docet nos præter *Dionyſium* etiam *Servius*. cujus *Dionyſii* verba è ſcriptis libris ita ſunt reformanda: Ἦν μὲν οὖν καὶ παρὰ Σαπφοῖ τῆς ἰδέας ταύτης παραδείγματα ἐπιθαλαμίοις οὕτως ἐπιγραφομένοις ταῖς ᾠδαῖς. *Voſſ.* ad *Catullum*, p. 189.

P. 69. v. 11. Ἰσοκράτης μὲν ὁ σὸς ἑταῖρος καὶ ἐμός] Tres (nonnullorum ſententia) fuere *Scriptores*, quorum quiſque *Iſocrates* nominatus eſt. Primus celeberrimus ille Athenienſis *Platonis* æqualis. Alter (ut teſtatur *Suidas*) Apolloniates, diſcipulus ac ſucceſſor magni illius *Iſocratis*. Tertius *Dionyſii* & *Echecratis* amicus, quem *Stephanus* non infirmis rationibus, (in prima *Diatribe* ad *Iſocratem*) probat auctorem eſſe *Opuſculi* ad *Demonicum* ſcripti: quod tamen *Harpocrat.* (v. ἐπακτὸς ὅρκος) *Iſocrati Apolloniatæ* adſcribit. Vide *Var. Lect.*

P. 122. v. 1. Ἔτι δεῖ] In *Cod. MS. Pompilii Amaſæi* non ἔτι legitur: ſed, poſterioribus duabus literis atramento exaratis, in vacuo ſpatio viridi pigmento præſcriptum eſt ε. quaſi libellus hic non à *Dionyſio* conſcriptus ſit, ſed è *Dionyſii* plenioribus commentariis excerptus. Nam in Ἐκλογαῖς atque Ἐπιτομαῖς abbreviatores uſurpaſſe particulam ὅτι (ſubaudito φησὶ ὁ συγγραφεύς) ſatis manifeſtum eſt è *Cteſiæ*, *Agatharchidæ*, aliorumque *Excerptis*. Sequentia tamen *Præfationis* verba diverſum videntur arguere: ubi ſcilicet ſcriptor non in tertia, ſed in prima & ſecunda perſona loquitur. nec veri eſt abſimile, *Dionyſium* in hoc ultimo τέχνης capite, quod eſt περὶ λόγων ἐξετάσεως, cum bonorum ſcriptorum magna fuerit multitudo (ut infra teſtatur p. 130. v. 5.) curſim ac breviter hic attingere voluiſſe, quæ alioqui copioſe ac plene diſſeri potuiſſent. niſi forte aliquis hoc velit eſſe *Fragmentum* eorum librorum, quos *de Imitatione* ſe ſcripſiſſe dicit, p. 206. v. 32. Verum hac de re aliorum eſto judicium. *Sylb.*

P. 123. v. 5. Καὶ λαοῖς ζῆλον ἰδοῦν] Optimum nobis viſum eſt, etiam hîc loci repræſentare *Elogia* ſequentia, quæ in *Sylburgiana Editione* inſerta reperiuntur ad p. 71.

HENRICUS STEPHANUS

LECTORI S.

CUJUS ſint cenſoris ea quæ hic appoſui de ſcriptoribus Græcis Elogia, ne te lateret, lector, locum unde ea ſumpſiſſem, tibi indicavi. Nam quum ſtudioſe cum alios libros, tum Dionyſii Halicarnaſſei exemplaria conquirerem De Arte rhetorica, quæ paſſim in Italiæ bibliothecis exſtant, idque ut animo meo ſatisfacerem: venit tandem in manus meas unum, in quo non ea quæ maxime reperta deſiderabam, ſed hæc de ſcriptoribus Græcis elogia inveni. Cui tamen exemplari ſiquis fidem derogare velit, Dionyſio hæc adſcribenda negans, fateatur certe neceſſe eſt alicujus eſſe, qui ab eo acceperit: quum eadem hic de multis ſcriptoribus dicta reperiantur, quæ alibi apud ipſum Dionyſium: nullumque ſit inter hæc atque illa diſcrimen, niſi quod quæ hic breviter perſtringuntur, fuſius illic tractentur. Verum ut incertus ſit auctor, Quinctilianum profecto, qui quamplurima alia è libris Dionyſii in ſuas Inſtitutiones tranſtulit, multa hinc etiam mutuatum conſtat: quibus modo, nomine ſuppreſſo, pro ſuis utitur: modo addito verbo Putant, *ſua non eſſe declarat. Sed quum alicubi etiam verbum de verbo expreſſiſſe videatur, utriuſque verba hic adſcribere, & inter ſe conferre operæ pretium putavi: tum ut alter alteri lucem afferat, tum etiam ut intelligas, Græca hæc, cujuſcunque ſint, non pœnitendi auctoris eſſe; ſiquidem & Fabius ejus judicium & teſtimonium ſequi, turpe ſibi non putaverit.*

Primum ergo verba faciens de Homero Dionyſius, (ita enim eum appellabo) inter cætera, hæc ait, καὶ λαοῖς ζῆλον ἰδοῦν τε τῶν ἐκεῖ καὶ παθῶν. *Fabius ſic,* Affectus quidem vel illos mites, vel hos concitatos, nemo erit tam indoctus, qui non in ſua poteſtate hunc auctorem habuiſſe fateatur.

De Heſiodo.

Dionyſius, Ἡσίοδος μὲν γὰρ ἐφρόντισεν ἡδονῆς, καὶ ὀνομάτων λειότητος, καὶ συνθέσεως ἐμμελοῦς.

Fabius, Magnaque pars ejus in nominibus eſt occupata; tamen utiles circa præcepta ſententiæ, lenitaſque verborum & compoſitionis probabilis.

De Antimacho.

Dionyſius, Ἀντίμαχος δὲ εὐτονίας καὶ ἀγωνιστικῆς τραχύτητος, καὶ τοῦ συνήθους τῆς ἐξαλλαγῆς.

Fabius, Contra in Antimacho vis & gravitas, & minime vulgare eloquendi genus, habet laudem.

De Panyaſi.

Dionyſius, Πανύασις δὲ τάς τε ἀμφοῖν ἀρετὰς ἠνέγκατο, καὶ αὐτῶν πραγματείᾳ καὶ τῇ κατ' αὐτὸν οἰκονομίᾳ διήνεγκεν.

Fabius, Panyaſin ex utroque mixtum putant, in eloquendo neutrius æquare virtutes: alterum tamen ab eo materia, alterum diſponendi ratione ſuperari.

De Pindaro.

Dionyſius, Ζηλωτὸς δὲ καὶ Πίνδαρος ὀνομάτων καὶ νοημάτων ἕνεκα, καὶ μεγαλοπρεπείας, καὶ τόνου, καὶ περιουσίας, καὶ κατασκευῆς, καὶ &c.

Fabius, Novem vero Lyricorum longe Pindarus princeps, ſpiritus magnificentiis, ſententiis, figuris, beatiſſima rerum verborumque copia.

De

De Simonide.

Dionyſius, Σιμωνίδου δὲ παρατήρει τὴν ἐκλογὴν τῶν ὀνομάτων, τῆς συνθέσεως τὴν ἀκρίβειαν.

Fabius, Simonides tenuis alioqui, ſermone proprio, & jucunditate quadam commendari poteſt. *Addit Dionyſius*, πρὸς τούτοις, καθ᾽ ὃ βελτίων εὑρίσκεται καὶ Πινδάρου, τὸ οἰκτίζεσθαι μὴ μεγαλοπρεπῶς, ἀλλ᾽ ὡς ἐκεῖνος, παθητικῶς. *Fabius*, Præcipua tamen ejus in commovenda miſeratione virtus; ut quidam in hac eum parte omnibus ejuſdem operis auctoribus præferant.

De Steſichoro.

Dionyſius, Ὅρα δὲ καὶ Στησίχορον ἔν τε τοῖς ἑκατέρων τῶν προειρημένων πλεονεκτήμασιν, οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ ὧν ἐκεῖνοι λείπονται, κρατοῦντα· λέγω δὲ τῆς μεγαλοπρεπείας τῆς κατὰ τὰς ὑποθέσεις πραγμάτων, ἐν οἷς τὰ ἤθη καὶ τὰ ἀξιώματα τῶν προσώπων τετήρηκεν.

Fabius, Steſichorum, quam ſit ingenio validus, materiæ quoque oſtendunt; maxima bella & clariſſimos canentem duces, & epici carminis onera lyra ſuſtinentem. Reddit enim perſonis in agendo ſimul loquendoque debitam dignitatem.

De Alcæo.

Dionyſius, Ἀλκαίου δὲ σκόπει τὸ μεγαλοφυὲς καὶ βραχὺ καὶ ἡδὺ μετὰ δεινότητος· ἔτι δὲ καὶ τοὺς σχηματισμοὺς μετὰ σαφηνείας, ὅσον αὐτῆς μὴ τῇ διαλέκτῳ τι κεκάκωται· καὶ πρὸ ἁπάντων τὸ τῶν πολιτικῶν πραγμάτων ἦθος.

Fabius, Multum etiam moribus confert; in eloquendo quoque brevis, & magnificus, & diligens.

De Æſchylo.

Dionyſius, Ὁ δ᾽ οὖν Αἰσχύλος, πρῶτος καὶ τῆς μεγαλοπρεπείας ἐχόμενος, καὶ ἠθῶν καὶ παθῶν τὸ πρέπον εἰδὼς, καὶ τῇ τροπικῇ καὶ τῇ κυρίᾳ λέξει διαφερόντως κεκοσμημένος.

Fabius, Tragœdias primus in lucem Æſchylus protulit, ſublimis, & gravis, & grandiloquus, ſæpe uſque ad vitium.

De Sophocle, & Euripide.

Dionyſius, Καὶ οὐχὶ τὰ γνωμικὰ μεγαλοφυῆ τῶν προσώπων ἤθη καὶ πάθη, καθάπερ Σοφοκλῆς, κατώρθωσεν· εἰ δέ τι ἄσεμνον καὶ ἄνανδρον καὶ ταπεινὸν, σφόδρα ἰδεῖν ἔστιν αὐτὸν ἠκριβωκότα. καὶ Σοφοκλῆς μὲν οὐ περιττὸς ἐν τοῖς λόγοις, ἀλλ᾽ ἀναγκαῖος· ὁ δ᾽ Εὐριπίδης, πολὺς ἐν ταῖς ῥητορικαῖς εἰσαγωγαῖς· καὶ ὁ μὲν, ποιητικός ἐστιν ἐν τοῖς ὀνόμασι &c.

Fabius, Illud quidem nemo non fateatur neceſſe eſt, iis qui ſe ad agendum comparant, utiliorem longe Euripidem fore. Namque is ſermone, quo ipſum reprehendunt, quibus gravitas & cothurnus & ſonus Sophoclis videtur eſſe ſublimior, magis accedit oratorio generi.

DE HISTORICIS.

De Herodoto & Thucydide.

Dionyſius, Καὶ τὸ μὲν σύντομόν ἐστι παρὰ Θουκυδίδῃ, τὸ δὲ ἐναργὲς παρ᾽ ἀμφοτέροις. ἐν μέντοι τοῖς ἠθικοῖς κρατεῖ Ἡρόδοτος, ἐν δὲ τοῖς παθητικοῖς ὁ Θουκυδίδης. *Paulo poſt*, ῥώμῃ δὲ καὶ ἰσχύϊ καὶ τόνῳ καὶ τῷ περιττῷ καὶ πολυσχηματίστῳ παρηυδοκίμησε Θουκυδίδης. ἡδονῇ δὲ καὶ πειθοῖ καὶ χάριτι καὶ τῷ ἀφελεῖ αὐτοφυεῖ ἀβασανίστῳ, μακρῷ διενεγκόντα τὸν Ἡρόδοτον εὑρίσκομεν.

Fabius, Denſus, & brevis, & ſemper inſtans ſibi Thucydides: dulcis & candidus & effuſus Herodotus: ille concitatis, hic remiſſis affectibus melior; ille concionibus, hic ſermonibus: ille vi, hic voluptate. *Idem alibi de Herodoto*; In Herodoto vero cum omnia (ut ego quidem ſentio) leniter fluunt, tum ipſa διάλεκτος habet eam jucunditatem, ut latentes etiam numeros complexá videatur.

De Philiſto.

Dionyſius, Φίλιστος δὲ μιμητὴς ἐστὶ Θουκυδίδου. οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ τὴν ἀπαξίαν αὐτοῦ τῆς οἰκονομίας καὶ δυσπαρακολούθητον τὴν πραγματείαν τῇ συγχύσει τῶν εἰρημένων πεποίηκε. *Paulo poſt*, οὐ μὴν ὁμοίως τὴν καλλιλογίαν καὶ τὴν σεμνότητα καὶ τὴν ἀφθονίαν τῶν ἐνθυμημάτων, καὶ τὰ βάρη καὶ τὰ πάθη καὶ τοὺς σχηματισμοὺς Θουκυδίδου ἀπεμάξατο· μικρὸς δέ ἐστι καὶ ταπεινὸς κομιδῇ ταῖς ἐκφράσεσιν ἤτοι τόπων &c.

Fabius, Philiſtus quoque meretur qui turbæ quamvis bonorum poſt hos auctorum eximatur, imitator Thucydidis: & ut multo infirmior, ita aliquatenus lucidior. *Habes apud Dionyſium quod apud Quinctilianum deſideras, quibus in rebus Philiſtus Thucydide infirmior, quibus item lucidor: nam* τὸ παρακολούθητον *&* σαφὲς *conjungit Dionyſius, quibus opponitur* τὸ δυσπαρακολούθητον.

De Xenophonte.

Dionyſius, Καθαρὸς τοῖς ὀνόμασι καὶ σαφὴς καὶ ἐναργὴς, καὶ κατὰ τὴν σύνθεσιν ἡδὺς καὶ εὔχαρις ὡς καὶ πλεῖον Ἡροδότου.

Fabius, Quid ego commemorem Xenophontis illam jucunditatem inaffectatam, ſed quam nulla affectatio conſequi poſſit? ut ipſæ ſermonem Gratiæ finxiſſe videantur.

De Theopompo.

Dionyſius, Τὸ λεκτικὸν αὐτῷ τῷ Ἰσοκρατικῷ παραπλήσιον, πλὴν ὅσον μικρόν ἐστι καὶ σφόδρα εὔτονον· τὰ δ᾽ ἄλλα ὁμοία ἡ λέξις· καὶ γὰρ κοινὴ, καὶ σαφής.

Fabius, Theopompus iis proximus, ut in hiſtoria prædictis minor, ita oratori magis ſimilis.

DE PHILOSOPHIS.

Dionyſius, ***De Ariſtotele***: Παραληπτέον δὲ καὶ Ἀριστοτέλη εἰς μίμησιν τῆς τε περὶ τὴν ἑρμηνείαν δεινότητος καὶ τῆς σαφηνείας καὶ τοῦ ἡδέος καὶ πολυμαθοῦς· τοῦτο γάρ ἐστι μάλιστα παρὰ τοῦ ἀνδρὸς λαβεῖν.

Fabius, Quid Ariſtotelem? quem dubito ſcientia rerum, an ſcriptorum copia, an eloquendi ſuavitate, an inventionum acumine, an varietate operum clariorem putem. Platoni *autem tribuit Fabius quod Dionyſius Pythagoricis in genere. ait enim eum eſſe* præcipuum philoſophorum acumine diſſerendi, & eloquendi facultate divina quadam & Homerica. multum enim, *inquit*, ſupra proſam orationem, & quam pedeſtrem Græci vocant, ſurgit. *Dionyſius autem de Pythagoricis loquens*, μεγαλοπρεπεῖς γὰρ τῇ λέξει καὶ ποιητικοί. *Statim addit*, μιμητέον δὲ μάλιστα Ξενοφῶντα καὶ Πλάτωνα, τῶν τε ἠθῶν χάριν καὶ τῆς ἡδονῆς καὶ τῆς μεγαλοπρεπείας.

DE ORATORIBUS.

Dionyſius, ***De Lyſia***: Ὁ Λυσιακὸς λόγος πρὸς τὸ χρήσιμον καὶ ἀναγκαῖόν ἐστιν αὐτάρκης, καὶ τὸ μὲν αὐχμηρὸν ἐκπεφευγὼς, πάνυ δὲ οὗτος καὶ στενὸς κατὰ τὴν ἀπαγγελίαν· ἔτι δὲ καὶ κομψὸς καὶ ἀληθὴς, καὶ τῶν ἀστεϊσμῶν εὔχαρις· οὐ μὴν συνεχῶς αὐξητικός.

Fabius, *quum de Demoſthene, Æſchine, & Hyperide jam verba feciſſet*, His, *inquit*, ætate Lyſias major, ſubtilis atque elegans, & quo nihil, ſi oratori ſatis ſit docere, quæras perfectius. nihil enim eſt inane, nihil arceſſitum: puro tamen fonti, quam magno flumini propior. *Idem alibi de eodem*; Nam neque illud in Lyſia dicendi textum tenue atque rarum lætioribus numeris corrumpendum erat. Perdidiſſet enim gratiam, quæ in eo maxima eſt, ſimplicis atque inaffectati coloris: perdidiſſet fidem quoque.

De Iſocrate.

Dionyſius, Ὁ δὲ Ἰσοκρατικὸς λόγος κομψεύεται μὲν, ἀλλὰ μετὰ σεμνότητος. καὶ πανηγυρικώτερός ἐστι μᾶλλον ἢ δικανικώτερος· ἔχει δὲ τὸν κόσμον μετ᾽ ἐνεργείας, καὶ πομπικός ἐστι μετὰ τοῦ ἀνυστικοῦ καὶ χρησίμου. οὐ μὴν ἀγωνιστικός· περιγράφων δὲ τὴν ἀπαγγελίαν ταῖς περιόδοις, καὶ ὅλως, &c.

Fabius, Iſocrates in diverſo genere dicendi nitidus & comptus, & palæſtræ quam pugnæ magis accommodatus: omnes dicendi veneres ſectatus eſt. nec immerito. auditoriis enim ſe, non judiciis compararat. inventione facilis; honeſti ſtudioſus; in compoſitione adeo diligens, ut cura ejus reprehendatur.

De Demoſthene.

Dionyſius, ὁ δὲ Δημοσθενικὸς λόγος, εὔτονος τῇ φράσει, κεκραμένος τοῖς ἤθεσι, καὶ λέξεως ἐκλογῇ κεκοσμημένος, καὶ χρώμενος τάξει τῇ κατὰ τὸ συμφέρον, καὶ μετὰ τοῦ σεμνοῦ τὴν χάριν ἔχων, καὶ συνεχής. οἷς μάλιστα δικασταὶ κατέχονται.

Fabius, Decem oratorum, quos ſimul Athenis ætas una tulit, longe princeps Demoſthenes, ac pene lex orandi fuit: tanta vis in eo, tam denſa omnia; ita quibuſdam nervis intenta ſunt; tam nihil otioſum, is dicendi modus, ut nec quid deſit in eo, nec quid redundet, invenias.

De Æſchine.

Dionyſius, ὁ δὲ Αἰσχίνης, ἀτονώτερος μὲν τοῦ Δημοσθένους, ἐν δὲ τῇ τῶν λέξεων ἐκλογῇ πομπικὸς ἅμα καὶ δεινός· καὶ οὐ πάνυ μὲν &c.

Fabius, Plenior Æſchines, & magis fuſus, & grandiori ſimilis, quo minus ſtrictus: carnis tamen plus habet, minus lacertorum.

De Hyperide.

Dionyſius *inter cætera hæc de eo dicit*; καὶ χάριτος μεστός ἐστι, καὶ δοκῶν ἁπλοῦς, οὐκ ἀπήλλακται δεινότητος. τούτου ζηλωτέον μάλιστα τῶν διηγήσεων τὸ λεπτὸν καὶ σύμμετρον· ἔτι δὲ, &c.

Fabius, Dulcis in primis & acutus Hyperides eſt: ſed minoribus cauſis, ut non dixerim utilior, magis par.

CICERONIS ELOGIA DE ALIQUOT SCRIptoribus Græcis: quæ iis quæ Dionyſius de iiſdem tum in his tum in aliis libris dixit, multum & ipſa lucis allatura videntur.

DE LYSIA;

Cicero in libro De optimo genere Oratorum.

Imitemur, ſi poterimus, Lyſiam, & ejus quidem tenuitatem potiſſimum: eſt enim multis in locis grandior. ſed quia & privatas ille pleraſque, & eas ipſas aliis, & parvarum rerum cauſulas ſcripſit, videtur eſſe jejunior; quoniam ſe ipſe conſulto ad minutarum genera cauſarum limaverit. *Paulo poſt*, Ita fit ut Demoſthenes certe poſſit ſummiſſe dicere, elate Lyſias fortaſſe non poſſit.

Idem in Oratore,

Dicat igitur Attice venuſtiſſimus ille ſcriptor ac politiſſimus Lyſias. Quis enim id poſſit negare? dum intelligamus, hoc eſſe Atticum in Lyſia, non quod tenuis ſit atque inornatus, ſed quod nihil habeat inſolens aut ineptum.

In Bruto,

Quanquam in Lyſia ſunt ſæpe etiam lacerti, ſic ut fieri nihil poſſit valentius: verum eſt certe genere toto ſtrigoſior. Sed habet tamen ſuos laudatores, qui hac ipſa ejus ſubtilitate admodum gaudeant.

DE ISOCRATE;

Cicero III de Oratore,

Suavitatem Iſocrates, ſubtilitatem Lyſias, acumen Hyperides, ſonitum Æſchines, vim Demoſthenes habuit.

Idem in Oratore,

Nam quum conciſus Iſocrati Thraſymachus minutis numeris videretur, & Gorgias, Thucydides autem præfractior, primus inſtituit dilatare verbis & mollioribus numeris explere ſententias.

Idem III de Oratore,

Idque princeps Iſocrates inſtituiſſe fertur, ut inconditam antiquorum dicendi conſuetudinem, delectationis atque aurium cauſa (quemadmodum ſcribit diſcipulus ejus Naucrates) numeris adſtringeret.

DE DEMOSTHENE.

Cicero in Oratore,

Hoc nec gravior exſtitit quiſquam; nec callidior, nec temperatior.

Idem in Bruto,

Sed tamen Antonius in verbis & eligendis (neque idipſum tam leporis cauſa, quam ponderis) & collocandis, & comprehenſione devinciendis, nihil non ad rationem, & tanquam ad artem dirigebat: verum multo magis hoc idem in ſententiarum ornamentis & conformationibus. quo genere quia præſtat omnibus Demoſthenes, idcirco à doctis oratorum eſt princeps judicatus.

Idem in Oratore,

Demoſthenes nihil Lyſiæ ſubtilitate cedit; nihil argutiis & acumine Hyperidi, nihil lenitate Æſchini, & ſplendore verborum. Multæ ſunt ejus totæ orationes ſubtiles, ut contra Leptinem: multæ & totæ graves, ut quædam Philippicæ: multæ variæ, ut contra Æſchinem, Falſæ legationis, ut contra eundem pro cauſa Cteſiphontis.

Ibidem,

Nec enim nunc de nobis, ſed de re dicimus. in quo tantum abeſt ut noſtra miremur, ut uſque eo difficiles ac moroſi ſimus, ut nobis non ſatisfaciat ipſe Demoſthenes; qui quanquam unus eminet inter omnes in omni genere dicendi, tamen non ſemper implet aures meas.

Idem in Bruto,

Nam plane quidem perfectum, & cui nihil admodum deſit, Demoſthenem facile dixeris. nihil acute inveniri potuit in eis cauſis quas ſcripſit, nihil (ut ita dicam) ſubdole, nihil verſute, quod ille non viderit: nihil ſubtiliter dici, nihil preſſe, nihil enucleate, quo fieri poſſit aliquid limatius: nihil contra grande, nihil incitatum, nihil ornatum vel verborum gravitate vel ſententiarum, quo quicquam eſſet elatius.

Idem in Oratore,

Demoſthenes minus facetus habetur: quo quidem mihi nihil videtur urbanius; ſed non tam dicax fuit, quam facetus.

DE ÆSCHINE;

Cicero III De Oratore,

Suavitatem Iſocrates, ſubtilitatem Lyſias, acumen Hyperides, ſonitum Æſchines, vim Demoſthenes habuit.

Idem De Optimo genere Oratorum,

Nihil enim illo oratore arbitror cogitari poſſe divinius.

DE HYPERIDE;

Cicero I de Oratore,

Jam vero de legibus inſtituendis, de bello, de pace, de ſociis, de vectigalibus, de jure civium generatim in ordines ætateſque deſcripto, dicant vel Græci, ſi volunt, Lycurgum aut Solonem (quanquam illos quidem cenſemus in numero eloquentium reponendos) ſciſſe melius quam Hyperidem aut Demoſthenem, perfectos jam homines in dicendo & perpolitos.

Idem III de Oratore,

Acumen Hyperides, ſonitum Æſchines, vim Demoſthenes habuit.

Idem in Bruto,

Atticam ſubtilitatem Hyperidæ volunt eſſe & Lyſiæ.

Idem in Oratore,

Ex Atticis non omnes faceti: Lyſias ſatis & Hyperides, Demades præter cæteros fertur.

DE HISTORICIS.

DE HERODOTO.

Cicero in Oratore, prius de Herodoto, deinde de Thucydide loquens;

Alter ſine ullis ſalebris, quaſi ſedatus amnis, fluit; alter incitatior fertur, & de bellicis rebus canit etiam quodammodo bellicum.

Idem

Idem II de Oratore,

Namque & Herodotum illum qui princeps genus hoc ornavit, in cauſis nihil omnino verſatum eſſe accepimus. atqui tanta eſt eloquentia, ut me quidem (quantum ego Græce ſcripta intelligere poſſum) magnopere delectet.

Idem in Oratore,

Itaque & Herodotus, & eadem ſuperiorque ætas numero caruit, niſi quando temere ac fortuito.

Idem in I De legibus,

Quanquam & apud Herodotum patrem hiſtoriæ, & apud Theopompum ſunt innumerabiles fabulæ.

DE THUCYDIDE;

Cicero in Oratore,

Thucydides autem res geſtas & bella narrat & prœlia, graviter ſane & probe: ſed nihil ab eo transferri poteſt ad forenſem uſum & publicum. Ipſæ illæ conciones ita multas habent obſcuras abditasque ſententias, vix ut intelligantur: quod eſt in oratione civili vitium vel maximum.

Ibidem paulo poſt,

Quis porro unquam Græcorum Rhetorum à Thucydide quicquam duxit? at laudatus eſt ab omnibus: fateor: ſed ita ut rerum explicator prudens, ſeverus, gravis, non ut in judiciis verſaret cauſas, ſed ut in hiſtoriis bella narraret. Itaque nunquam eſt numeratus orator. Nec vero ſi hiſtoriam non ſcripſiſſet, nomen ejus exſtaret, quum præſertim fuiſſet honoratus & nobilis. Hujus tamen nemo neque verborum neque ſententiarum gravitatem imitatur: ſed quum mutila quædam & hiantia locuti ſunt, quæ vel ſine magiſtro facere potuerunt, germanos ſe putant eſſe Thucydidis.

Ibidem,

Ut in Thucydide orbem modo orationis deſidero, ornamenta comparent.

Ibidem,

Thucydides autem præfractior, nec ſatis (ut ita dicam) rotundus.

Ibidem,

Quo magis ſunt Herodotus Thucydideſque mirabiles; quorum ætas quum in ea tempora, quos nominavi, incidiſſet, longiſſime tamen ipſi à talibus deliciis, vel potius ineptiis abfuerunt. Alter enim ſine ullis ſalebris, quaſi ſedatus amnis fluit: alter incitatior fertur, & de bellicis rebus canit etiam quodammodo bellicum: primiſque ab his (ut ait Theophraſtus) hiſtoria commota eſt, ut auderet uberius quam ſuperiores & ornatius dicere.

Idem II De Oratore, quum de Herodoto verba feciſſet,

Et poſt illum Thucydides omnes dicendi artificio mea ſententia facile vicit; qui ita creber eſt rerum frequentia, ut verborum prope numerum ſententiarum numero conſequatur: ita porro verbis aptus & preſſus, ut neſcias utrum res oratione, an verba ſententiis illuſtrentur.

Ibidem,

Antiquiſſimi fere ſunt, quorum quidem ſcripta conſtent, Pericles atque Alcibiades, & eadem ætate Thucydides; ſubtiles, acuti, breves, ſententiis magis quam verbis abundantes.

Idem in Bruto.

Huic ætati ſuppares, Alcibiades, Critias, Theramenes: quibus temporibus quod dicendi genus viguerit, ex Thucydidis ſcriptis, qui ipſe tum fuit, intelligi maxime poteſt. grandes erant verbis, crebri ſententiis, compreſſione rerum breves, & ob eam ipſam cauſam interdum ſubobſcuri.

Idem in Bruto,

Sed nimia vetuſtas nec habet eam quam quærimus ſuavitatem, nec eſt jam ſane tolerabilis. Num igitur qui hoc ſentiat, ſi is potare velit, de dolio ſibi hauriendum putet? Minime: ſed quandam ſequatur ætatem. Sic ego iſtis cenſuerim & novam iſtam quaſi de muſto ac lacu fervidam orationem fugiendam, nec illam præclaram Thucydidis nimis veterem, tanquam Anitianam notam perſequendam. Ipſe enim Thucydides, ſi poſterius fuiſſet, multo maturior fuiſſet & mitior.

DE PHILISTO;

Cicero II De Oratore,

Thucydidem conſecutus eſt Syracuſius Philiſtus; qui quum Dionyſii tyranni familiariſſimus eſſet, otium ſuum conſumpſit in hiſtoria ſcribenda; maximeque Thucydidem eſt, ſicut mihi videtur, imitatus.

Idem in Bruto,

Amatores huic deſunt, ſicuti multis jam ante ſeculis & Philiſto Syracuſio & ipſi Thucydidi. Nam ut horum conciſis ſententiis, interdum etiam non ſatis apertis, cum brevitate, tum nimio acumine, officit Theopompus elatione atque altitudine orationis ſuæ: quod idem Lyſiæ Demoſthenes: ſic Catonis &c.

Idem I De divinatione,

Dionyſii mater, ejus qui Syracuſiorum tyrannus fuit, ut ſcriptum apud Philiſtum eſt, & doctum hominem & diligentem, & æqualem temporum illorum, quum prægnans &c.

Idem Epiſt. ad Quintum fratrem lib. 2,

Siculus ille, capitalis, creber, acutus, brevis, pene puſillus Thucydides: ſed utros ejus habueris libros, (duo enim ſunt corpora) an utroſque, neſcio. me magis de Dionyſio delectat. ipſe eſt enim veterator magnus, & perfamiliaris Philiſto Dionyſius. *de quo loco viſe Petr. Vict. Var. lect. lib. 32. cap. 19.*

DE XENOPHONTE;

Cicero in Oratore,

Xenophontis ſermo, eſt ille quidem melle dulcior, ſed à forenſi ſtrepitu remotiſſimus.

Idem in Bruto,

Librum conſcriptum molli & Xenophonteo genere ſermonis.

Idem in Oratore,

Xenophontis voce Muſas quaſi locutas ferunt.

Idem II de Oratore,

Denique etiam à philoſophia profectus princeps Xenophon Socraticus ille, poſt ab Ariſtotele Calliſthenes comes Alexandri, ſcripſit hiſtoriam: & hic quidem rhetorico pene more, ille autem ſuperior leniore quodam ſono eſt uſus, & qui illum impetum oratoris non habeat; vehemens fortaſſe minus, ſed aliquanto tamen eſt, ut mihi quidem videtur, dulcior.

DE THEOPOMPO;

Cicero in Bruto,

Philiſti & Thucydidis conciſis ſententiis, interdum etiam non ſatis apertis, cum brevitate, tum nimio acumine, officit Theopompus elatione atque altitudine orationis ſuæ.

Idem in Oratore,

Quod quidem Latina lingua ſic obſervat, nemo ut tam ruſticus ſit, qui vocales nolit conjungere. In quo quidam etiam Theopompum reprehendunt, quod eas literas tantopere fugerit; &, ſi id magiſter ejus Iſocrates, at non Thucydides.

DE PHILOSOPHIS.

DE PLATONE;

Cicero in Oratore,

Longe omnium, quicunque ſcripſerunt, aut locuti ſunt, exſtitit & gravitate princeps Plato.

Ibidem,

Itaque video viſum eſſe nonnullis, Platonis & Democriti locutionem, etſi abſit à verſu, tamen quod incitatius feratur, & clariſſimis verborum luminibus utatur, potius poëma putandum, quam Comicorum poëtarum.

Idem III de Oratore,

Plato non linguæ ſolum, verum etiam animi ac virtutis magiſter.

Idem in Bruto,

Quis enim uberior in dicendo, Platone? Jovem ſiquidem ajunt philoſophi, ſi Græce loquatur, ſic loqui.

Idem in Oratore,

Has rerum formas appellat ideas ille non intelligendi ſolum, ſed etiam dicendi graviſſimus auctor & magiſter Plato.

Idem III de Oratore,

Neque enim quiſquam noſtrum, quum libros Platonis mirabiliter ſcriptos legit, in quibus omnibus &c.

Idem I Tuſcul.

Credamus igitur Panætio à Platone ſuo diſſentienti. Quem enim omnibus locis divinum, quem ſapientiſſimum, quem ſanctiſſimum, quem Homerum philoſophorum appellat, hujus hanc unam ſententiam de immortalitate animorum non probat.

DE ARISTOTELE;

Cicero in Bruto,

Quis Ariſtotele nervoſior? Theophraſto dulcior?

Idem in Oratore,

Quanquam enim & philoſophi quidam ornate locuti ſunt, (ſiquidem & Theophraſtus divinitate loquendi nomen invenit, & Ariſtoteles Iſocratem ipſum laceſſivit) tamen horum oratio neque nervos, neque aculeos oratorios ac forenſes habet.

Idem III De Oratore,

Itaque Ariſtoteles ornavit & illuſtravit doctrinam illam omnem: rerumque cognitionem cum orationis exercitatione conjunxit.

Idem in Topicis,

Quibus philoſophis eo minus ignoſcendum eſt, quod non modo rebus iis quæ ab Ariſtotele dictæ & inventæ ſunt, allici debuerunt; ſed dicendi quoque incredibili quadam cum copia, tum etiam ſuavitate.

Idem in Oratore;

Sed quis omnium doctior? quis acutior? quis in rebus vel inveniendis vel judicandis acrior Ariſtotele fuit? quis porro Iſocrati eſt adverſatus infenſius?

Idem II De inventione,

Ac veteres quidem ſcriptores artis, uſque à principe illo atque inventore Tiſia repetitos, unum in locum conduxit Ariſtoteles, & nominatim cujuſque præcepta magna conquiſita cura perſpicue conſcripſit, atque enodata diligenter expoſuit; ac tantum inventoribus ipſis ſuavitate & brevitate dicendi præſtitit, ut nemo illorum præcepta ex ipſorum libris cognoſcat, ſed omnes qui quod illi præcipiant, velint intelligere, ad hunc, quaſi ad quendam multo commodiorem explicatorem, revertantur.

Idem II in Oratore,

Erat enim ab iſto Ariſtotele, à cujus inventis tibi ego videor non longe aberrare. atque inter hunc Ariſtotelem, cujus & illum legi librum, in quo expoſuit dicendi artes omnium ſuperiorum, & illos in quibus ipſe ſua quædam de eadem arte dixit, & hos germanos hujus artis magiſtros, hoc mihi viſum eſt intereſſe, quod ille eadem acie mentis, qua rerum omnium vim naturamque viderat, hæc quoque aſpexit, quæ ad dicendi artem, quam ille deſpiciebat, pertinebant: illi autem qui hoc ſolum colendum ducebant, laborarunt in hac una ratione tractanda, non eadem prudentia qua ille, ſed uſu in hoc uno genere, ſtudioque majore.

Idem V De fin. bon. & mal.

Sed etiam Peripatetici veteres, quorum princeps Ariſtoteles, quem, excepto Platone, haud ſcio an recte dixerim principem philoſophorum.

Idem I Tuſcul.

Ariſtoteles longe omnibus (Platonem ſemper excipio) præſtans & ingenio & diligentia.

Hactenus *Cicero*: *ex cujus verbis apertiora fore videntur ea quæ à Dionyſio de iiſdem ſcriptoribus dicta ſunt. Conſulto autem ea adſcripſi, quod nonnulla ſint apud Dionyſium quæ ope alterius exemplaris egeant: quod quum nobis defuerit, tu locorum collatione damnum ejus repende, in quo potiſſimum Quintiliani quæ appoſuimus verba te juvabunt.*

P. 127. v. 13. *Φίλιστος δὲ μιμητὴς ἐπὶ Θουκυδίδου*] Ὁ Φίλιστος (inquit *Theon*) *τὸν Ἀττικὸν ὅλον πόλεμον ἐν τοῖς Σικελικοῖς ἐκ τοῦ Θουκυδίδου μετενήνοχε*: Unde intelligimus (ut obſervavit *Cl. Schefferus*) quid voluerit *Tullius*, quando *Philiſtum* in *Epiſtola* ad Quintum fratrem *Puſillum Thucydidem* appellat.

P. 159. v. 20. *Ἠττόνως εἰσὶ μειρακιώδεις, τελείαν ἀπειληφότες τὴν φρόνησιν*] Quantum ætate procedebat, tantum relaxabat ſeſe à numerorum neceſſitate, ut ſcribit *Cicero* in Oratore. Verum, pace tantorum virorum, non judicio id fecit *Iſocrates*; ſed deſperatione præteriti ornatus: quod ſcribit ipſe oratione ad Philippum Macedonem. Quare minorem eo nomine laudem meretur *Iſocrates*, quam Oratores illi, quos judicio modum huic rei ſtatuiſſe conſtat. Vide *Victorium* l. II. c. 17. Var. Lect. *Voſſ.* de Inſtit. Orat. l. IV. c. 5.

P. 163. v. 19. *Ἐν ταῖς πρὸς Ἀριστοτέλη ἀντιγραφαῖς*] Siculum illum *Ariſtotelem* male cum *Stagirita* confundunt *Cicero*, *Dionyſius*, *Athenæus*, & *Euſebius*, ut bene *Jonſius* in Diſſertatione de Philoſophia Peripatetica obſervavit. *Menagius* ad *Diog. Laërt.* p. 199. *Ed. Amſtel.*

P. 168. v. 9. Καλλίμαχος] *Sc.* Cyrenæus, magni nominis Grammaticus, in libro (ut puto) de *Rhetoribus* cujus meminerunt *Athenæus* l. XV. c. 3. & *Schol. Ariſtoph.* ad Aves, p. 395. Vide *Jonſium* de Script. Hiſt. Philoſ. p. 135.

P. 174. v. 7. Ἐν τῇ λύσει] Legendum exiſtimo *ἐν τῇ λήξει*, vel potius *ἐν τῇ κλήσει*. *Valeſ.* ad *Harpocrat.* p. 140. v. 16.

P. 178. v. 22. Καὶ Ζωΐλος] *Zoilus* hic Rhetor fuit, cujus meminit *Dionyſius*, p. 201. v. 29. diverſus (ut inquit *Faber* ad *Longinum*) ab illo *Amphipolitano* qui *Homeromaſtix* dicitur. Male itaque hîc confunduntur.

V. 26. *Ἀγωνιστὴς δὲ λόγων οὔτε συμβουλευτικῶν*] Locus hoc modo verti debuit: *neque vero decertavit orationibus deliberativis aut judicialibus.* Vide Illuſtriſſ. *Ezech. Spanhemium* ad *Julianum*, p. 12.

P. 186. v. 15. *Ὑπὲρ τῶν Ἁρπαλείων*] De pecunia, quam Harpalus Macedo, expilator Theſaurorum Alexandri, Athenas deportavit. cujus ut à *Demoſthene* æque ac ab aliis acceptæ meminit *Plutarchus* in vita *Demoſth.* Hanc tamen infamiam à capite *Demoſthenis* depellit *Pauſanias*; quod habita quæſtione de iis omnibus qui pecuniam ab Harpalo ceperunt, *Demoſthenis* nullam prorſus mentionem fecerit Alexander in iis literis quibus nomina eorum percenſuit.

P. 188. v. 19. *Ὑπὲρ τοῦ μὴ ἐκδοῦναι Ἅρπαλον Ἀλεξάνδρῳ*] Harpalus Macedo anno tertio Olymp. cxiii. Athenas cum pecuniis aufugit. unde requiſitus ad ſupplicium in Cretam profugit, ubi à Thimbrone quodam familiari ſuo (à Pauſania quodam ait *Pauſanias*, à viatore quodam *Curtius*) interfectus pœnas perfidiæ dedit.

P. 227. v. 38. *Θερείαις ϗ χειμερίοις ἡμέραις τὴν ἱστορίαν*] Carpit hic *Thucyd.* quod in æſtates & hyemes hiſtoriam ſuam diviſerit. quo factum ſit, ut res minime perpetua ſerie cohærentes, ſed brevibus conciſæ ſegmentis, obſcuram & difficilem narrationem effecerint. Hæc ille. Ego autem non video, quomodo hæc in æſtates & hyemes rerum diviſio ita conciſam & minutam efficiat narrationem. Tollatur enim hyemis, tollatur æſtatis mentio: nihilo minus eodem res ordine ſtabunt. Nec dubito, quin, ſi omiſſa hac partitione ſecundum Archontum vel Olympiadum annos *Thucydides* narraſſet, eadem intervalla & eundem rerum ordinem obſervaturus fuerit. Inſpiciatur autem totus *Thucydides*, nuſquam æſtatis vel hyemis mentione narrationem conſcindere, vel in medio rerum ordine ſeriem abrumpere, coactum ſcriptorem reperies. Nec dubia cauſa eſt: cum hyemis namque adventu arma plerumque & res omnes ponuntur, interim alia tempori apta & convenientia aguntur: æſtatis initio, omnia reſumuntur, & res de integro geruntur. Unde qui ſecundum æſtates & hyemes ſcribit auctor ipſam rerum geſtarum naturam ſequitur, neque res cohærentes divellit, ſed per ſe ſeparatas ſeparatim recenſet. Quod vero non ſemper integram aliquam abſolvit, ſed aliquo uſque perducta narratione ſubſiſtit, & aliis quibuſdam interjectis, tandem cœpta pertexit: id profecto cum omnibus fere Hiſtoricis, qui modo vel paulo amplam hiſtoriam ſcripſere, *Thucydidi* commune eſt. Nec id eorum vitio evenit, ſed rerum geſtarum conditio & eventus requirit. Nam cum in uno bello ſæpe res quatuor aut quinque locis diverſæ gerantur; & ſæpe in alio loco res fiant, ſine quarum cognitione ea quæ poſtea in hoc evenerunt intelligi non poſſint: non ſane video, quid aliud agere Hiſtoricus poſſit, quam ut una narratione ad ſtabilem quandam terminum, ut urbis alicujus obſidionem, inducias, aut ſimile, perducta, ea quæ in aliis locis eodem tempore geſta ſunt recenſeat, indeque ad priora reverſus una cum modo rerum geſtarum vel ſubſiſtat in narrando vel pergat. Si hoc à ſcriptore requiras, ut ſingula plane ſeparatim, & ſecundum loca potius, quod placet *Dionyſio*, recen-

recenſeat: de uno plerumque bello hiſtoriæ decem vel plures erunt ſcribendæ. ut de præſente bello, alio libro erunt explicanda quæ per 27. annos in Attica geſta ſunt, alio quæ in Sicilia, alio quæ in Peloponneſo (niſi & hunc in quinque ſuas regiones dividere malis) alio quæ in Thracia, alio quæ apud Acarnanes, alio quæ in Aſia, *&c.* quo modo hiſtoria fieret plane nulla, & nec intelligi nec retineri quidquam poſſet. Unum enim hoc fuit & cohærens bellum, & ſæpe quæ in Sicilia vel Thracia evenerunt, cauſſa fuerunt illorum quæ in Attica aut Peloponneſo acciderunt: rurſus in his locis geſta ſunt, quæ in illis effectum ſunt ſortita. *Acacius.*

P. 228. v. 37. Δευτέρας δὲ ταύτης ὑποθέμενος] Hîc ordinem narrationis *Thucydideæ* reprehendit *Dionyſius*; quod cum duas præpoſuiſſet belli cauſas, alteram veram, de potentia Athenienſium, alteram fictam & prætextam, de rebus ad Epidamnum & Potidæam geſtis: falſam tamen & poſteriorem prius, veram de incrementis & viribus Athenienſium poſterius narrarit. At vero naturam poſtulare, ut priora poſterioribus, vera falſis, prius narrentur. Ego autem viciſſim non video, cur ſemper priora ſequentibus, & multo minus, cur vera falſis, in narrando ſint præponenda. *Fabius* certe oratorem non ſemper eo ordine, quo quid eſt actum, narrare jubet, ſed eo modo quo expedit: itaque interim, ait, re expoſita, cauſſas ſubjungi poſſe, quæ anteceſſerunt. Quod ſi *Thucydides*, præmiſſa falſa cauſa, ipſum bellum narrare orſus, poſtea demum veram aperuiſſet: reprehendi fortaſſe poſſet. Nunc antequam belli initium faciat, utramque cauſſam abſolute, tam veram quam falſam, enarrans, nihil hac in parte pervertit. Sed nec illud omnino verum eſt, quod *Thucydides* falſas cauſſas ante veras enarret. Veram enim cauſſam ait fuiſſe Athenienſium potentiam, quæ Lacedæmoniis nimis creſcere viſa, eos in arma compulerit. Hanc vero in ipſo procemio (utpote rem ſui judicii, non ab omnibus approbatam & conclamatam) ſtatim indicaverat, oſtendens, quomodo ex parva & humili maximam & florentiſſimam rempub. fecerint Athenienſes, quomodo cum Medis bella geſſerint, quomodo Græcos ſibi ſubjecerint, quomodo cum Lacedæmoniis contenderint. Tandem vero, apertiſſimis verbis indicata vera cauſſa, ad reliquas belli occaſiones, quibus tamdiu ſopitus ignis eruperit, enarrandas tranſit. Nam ut illas priores pluribus explicaret, nec *Dionyſius* nec alius iniquior requirere potuiſſet. peculiarem enim illa potius & longiorem inſtituto hiſtoriam flagitarent: & cauſſæ bellorum repetendæ ſunt proximæ, non ultimæ; ut monet *Ant. Viperanus* in lib. de ſcribenda hiſt. Potius igitur longe fuit, *Thucydidem* indicata perſpicuis & paucis verbis vera belli cauſſa, inde ad occaſiones (& illas belli cauſſas tantas, ut ſi non intervenïſſent, nondum protinus bellum cooriturum fuiſſe, multæ circumſtantiæ doceant) percenſendas tranſire: quam ab ipſis Athenarum primordiis auſpicando, ingens ſibi præter animi ſententiam onus imponere. quod ſi faciendum neceſſario eſſet, nemo quiſquam particularem hiſtoriam ſcribere, ſed omnes quam longiſſime res arceſſere deberent; quandoquidem is eſt rerum humanarum ordo, ut mutuo quodam nexu omnia cohæreant, & ſemper poſteriora habeant aliquam cognationem cum prioribus. At vero, inquit *Dionyſius*, ipſe *Thucyd.* hunc locum hiſtoria dignum, utpote ab aliis prætermiſſum, judicavit. itaque & ſuo ordine & copioſius omnia narrare debuiſſet. Sed nego id ex *Thucydidis* verbis ſequi. digreſſione enim illum locum *Thucyd.* non abſoluta hiſtoria, ſe expoſiturum, dicit. Id vero non potuiſſet commodiore loco facere. poſuit enim ante initium belli, & poſuit eo in loco, ubi maxime de bello ſuſcipiendo deliberatur. Quod ſi ab initio hanc hiſtoriam collocaſſet, copioſius omnia, præter inſtitutæ hiſtoriæ argumentum explicari oportuiſſet, ne vel principium ſequenti narrationi belli Peloponneſiaci inæquale videretur, vel ipſe negligentiæ alicujus aut imprudentiæ accuſari poſſet. *Acacius.*

P. 233. v. 33. Ἐν τῷ αὐτῷ καιρῷ τεθῆναι μὲν, ἃ οὐκ ἔδει, παραλιπεῖν δὲ, ἃ ἔδει λέγεσθαι] Inceſſit hic *Thucydidem Dionyſius*, quod prioribus orationibus, quibus impulſi Athenienſes decretum de nece Mitylenæorum fecerant, omiſſis: poſteriores has, non æque magni momenti, prodiderit. At ego multis de cauſſis ita evenire potuiſſe puto, ut melius & commodius fuerit, illis omiſſis, has potius nobis relinqui. Et cum ita fecerit *Thucydides*, pro eo potius præſumendum puto, ita conſultius fuiſſe, donec aliud edoceamur. Nam ſi ſibi vult credi *Dionyſius*, neceſſe eſt, ut illas priores nobis orationes proferat, unde judicemus, fuerintne æque aut potius, ac hæ poſteriores, edendæ. *Acacius.*

P. 234. v. 5. Ἐν ᾗ βέλτιστ τις μᾶλλον βιῶν, ἢ ἐν ταύτῃ] Objicit hoc loco *Thucydidi*, cur ex multis funebribus laudationibus, quæ hoc toto bello in honorem pro patria cæſorum habitæ ſunt, hanc unam & ſolam expoſuerit: cum hoc primo anno perpauci, nec inſigni morte, aliis vero annis, ad Pylum in Sicilia, multo plures & fortiores, majoreque præconio digni, occubuerint. Sed multæ potuerunt eſſe cauſſæ, cur hanc, & non alias, nobis tradiderit *Thucyd.* laudationem: quas etſi nec *Dionyſio* nec nobis indicavit, non tamen idcirco poterit reprehendi. Forte enim illas, quas maxime voluit, cognoſcere nequivit: aut nullam reliquarum dignam, quæ huic operi insereretur, judicavit: aut quia nihil aliæ ab hac prima (quod verba ejus aliquo modo velle videntur, cum dicit, hunc fuiſſe ritum ſepeliendi quo toto bello ſint uſi Athenienſes) differebant, hiſque primis & laudator Periclis & omnium pulcerrima oratio contigit, primo ſtatim anno exemplum inſequentium dare voluit. *Acacius.*

P. 235. v. 18. Προοίμιον τῆς ἱστορίας μέχρι πεντακοσίων ἐκμηκύνει στίχων] *Thucydidem*, multis magniſque rebus prætermiſſis, procemium ſuum ad quingentos verſus protraxiſſe, ut ea quæ ante hoc bellum à Græcis ſunt geſta, parvi fuiſſe momenti oſtenderet. hanc vero non artificioſam amplificationem eſſe. nec enim quod inter minima excellat, ſed quod magna exſuperet, vere magnum eſſe. adhuc procemia notas tantum eſſe debere, quibus capita eorum, de quibus dicturi ſumus, demonſtremus. Sic *Dionyſius*. At vero quæ illa multa magnaque ab *Thucydide* prætermiſſa ſint, non video: nec *Dionyſius* ullum oſtendit. Sed poſtea id procemium corrigens, nihil adjicit, ſed detractis ſolum quibuſdam, cætera ut recta relinquit; tacite quaſi, nihil abeſſe, confeſſus. Quod vero de comparationis ratione dicit, quod omnia præcedentia parva fuiſſe abſolute *Thucydides* contendat: id falſum eſt, nec ab *Thucydide* inſtitutum. Manifeſte quippe demonſtrat, imo argumentis aliquando probat, priorum quoque rerum ab Græcis geſtarum aliquas magnas fuiſſe. Non autem ab una parte narrationis de toto, quod *Dionyſius* facit, argumentatio juſta eſt. Antiquiſſimas enim res Græcorum parvas & humiles fuiſſe dicit. nec id diſſimile veri eſt: cum nulla gens non aliquando parva fuerit & obſcura. Poſtea vero paulatim creviſſe, hominum numero, urbibus, opibus, armis, imperiis, ſociis, rebus geſtis, terra marique auctam Græciam, multis argumentis, multis exemplis, oſtendit. Simul hoc uno labore multa utilia nobis & neceſſaria præſtat. Primo namque continua comparatione, quantæ quantæ res præcedentes fuerint, non tamen Peloponneſiaco bello fuiſſe majores, demonſtrat. Inde pulcerrime faciem nobis & imaginem priſcæ Græciæ depingit, & hiſtoriam à Poëtarum fabulis, veritatem à figmentorum involucris ſeparando, quid de unoquoque poſteritas credere debeat & ſentire, oſtendit. Denique eadem opera, totam hiſtoriam ſequentem mirifice illuſtrat, & multa, quæ alias per digreſſionem ab hiſtoria fieri debuiſſent, in exordio præmittit. Si enim alioquin gentis alicujus vel civitatis, cujus in hiſtoria mentio occurrit, originem, mores, incrementa, memorari ab Hiſtorico, utile & neceſſarium eſt: quis hoc loco id alienum eſſe putabit, ſi ea gens, cujus longe maximum hîc & internecinum ad narrandum propoſitum eſt bellum, paulo diligentius deſcribatur? in præfatione præſertim & principio, quod inprimis in hiſtoria liberum eſſe graviſſimi ſcriptores tradiderunt. Ipſe quidem *Dionyſius*, tam rigidus *Thucydidis* cenſor, in præfatione ſuæ hiſtoriæ bene longa, argumentum ſe delegiſſe elegans, magnificum, utile oſtenſurus, Romanum imperium, de quo ſcribere propoſuit, comparat cum Aſſyrio, Medico, Perſico, Macedonico, Attico, Lacedæmonio, imperiis; hiſque omnibus illud, velut exemplo Thucydidis, majus fuiſſe contendit. In ipſa vero hiſtoria ſua, de antiquiſſimis Italiæ cultoribus, Aboriginibus, Pelaſgis, Oenotris &c. dum ſedes ſingulorum & migrationes inveſtigat, dum ab Græcis oriundos Romanos, ambitioſo magis quam utili aut certo labore, contendit: tam copioſus, tam minutus eſt, ut qui eum carpere vellet juſtius id profecto & ſpecioſius, quam ipſe *Thucydidem* reprehendit, facere poſſet. *Acacius.*

P. 253. v. 21. Βασιλεῦσι γὰρ βαρβάροις] Hæc, inquit *Dionyſius*, ad Græcos oratio, barbaris fortaſſe regibus conveniebat: Athenienſes vere (omnium Græcorum ſapientiſſimos, quique Perſico bello urbem & omnem regionem relinquere, quam turpi Perſarum mandato parere, maluerunt) ad Græcos, quos è manibus Medorum eripuerant, minime talia dicere decebat; nimirum, juſta quæ ſunt, æqualium inter ſe eſſe; quæ vero per vim fiant, ea adverſus imbecilles fieri à potentioribus debere. Tota hæc argumentatio *Dionyſii*, plane ſimilis eſt orationi *Athenagoræ* lib. VI. *Thucydidis*: qui Syracuſanis perſuadere volens, nunquam venturos in Siciliam cum exercitu Athenienſeis, ſic argumentatur: Athenienſes ſi nos oppugnatum venirent, nihil penitus efficere poſſent. Athenienſes ſunt ſapientiſſimi & prudentiſſimi. Unde hoc ipſum jampridem eos ſcire & conſiderare, ideoque nunquam ad nos oppugnandos animum adjicere, certum eſt. Sed illum tunc *Athenagoram*, & una noſtrum *Dionyſium*, egregie ipſo facto Athenienſes refutarunt. Nam ipſi omnium Græcorum ſapientiſſimi, ſtultiſſimo conſilio maximum apparatum in Siciliam miſerunt, & perdiderunt. Athenienſium

 ſapien-

ſapientiam prudentiamque multis celebrari non ignoro: ſed eoſdem raro his virtutibus uſos, cupiditatibus potius & ſtolidis conſiliis obſequi ſolitos, adeo pervulgatum fuit, ut in proverbium abierit: Athenienſes peſſimis conſiliis, optima fortuna uti. Mirabimur ergo, illos qui tot imprudenter, tot injuſte egerunt, quædam etiam injuſta dixiſſe? Meliis quoque hoc loco per vim potius quam jure Athenienſes intuliſſe arma, non negat *Dionyſius*; ac ne poteſt quidem: verbis enim talia deſignari non poſſe opinatur; quaſi difficilius ſit, dicere quid injuſtum (præſertim quod is juſtum cenſeat, ut hîc Athenienſes id pro jure allegant) quam perpetrare. Ego ſi omnino ſcirem, colloquium hoc à *Thuc.* confictum, nihil tamen hac in parte reprehendere poſſem, quod factis Athenienſium orationem convenientem adjunxiſſet. Ubique enim ſunt apud veros hiſtoricos factorum & verborum injuſtorum exempla. *Acacius.*

P. 255. v. 9. *Τούτων τῶν λόγων ὅτι μὲν οὔτε αὐτὸς μετέχειν ὁ συγγραφεὺς*] Hoc colloquium multis modis exagitat *Dionyſius*. Ac de univerſo primum: Quod vero horum ſermonum (inquit) minime fuerit particeps *Thucydides*, cum neque ipſe conventui interfuerit, neque quæ ab Athenienſibus aut Meliis dicerentur audiverit, ex iis quæ proxime ſuperiore libro commemorat facile poſſumus cognoſcere. Nam poſtquam Amphipoli dux fuiſſet, ejectus è patria, per omne reliquum belli tempus in Thracia vixit. Hic primo manifeſte falſum *Dionyſius* dicit, *Thucydidem* patria ejectum, poſtea ſemper in Thracia longe à bello remotum vixiſſe. Ipſe enim de ſe *Thucyd.* ſcribit, cum in exſilium poſt Amphipolitanam præfecturam ejectus fuiſſet, factum eſſe, ut utriuſque partis rebus geſtis interfuerit, nec parum Peloponneſiorum res, ob id exſilium, cognoverit. Hic aperte *Thucyd.* ſe, poſtquam patria pulſus ſit, rebus geſtis affuiſſe dicit. Et teſtatur in ejus vita *Marcellinus*, *Thucydidem* patria pulſum, in Æginam ſe (quæ ut plurimum unius diei navigatione ab Melo diſtat) contuliſſe. Deinde nihil magis miror, quam id quærere *Dionyſium*, quo modo colloquium hoc potuerit edere *Thucydides*, cum conventui non interfuerit. quo modo omnium hiſtoricorum fides elevari poſſet: qui certe pleriſque rebus, quas ſcripſerunt, non modo non interfuerunt, ſed nec eodem tempore vixerunt. Sic ipſe *Dionyſius* res Romanorum ſcripſit, quibus aliquot ſeculis poſterior fuit. Optimum quidem foret, ab iis qui ipſis rebus interfuerunt omnia prodita eſſe, ſed quia id res humanæ non patiuntur, non idcirco falſa ſcriptorum fides eſt, qui ab aliis accepta memoriæ mandarunt. *Thucydides* tamen noſter, his omnibus difficultatibus quam minime laboravit: qui totius Peloponneſiaci belli tempore vixit, & cum id inciperetur, non puer, ſed jam in ætate fuit. rebus vero geſtis plurimis ipſe interfuit: cæteris ita in propinquo erat, ut quotidie homines qui rebus interfuerunt percontandi audiendique amplam habuerit facultatem. Igitur ſi quiſquam alius, certe *Thucydides* is eſt, cui minime omnium, quaſi incomperta ſcripſerit, objici queat. Ex *Dionyſio* ego multo libentius, & ni fallor juſtius, quærerem; unde orationes Æneæ, Latini, Romuli, & inprimis elegans illud, omnique artificio oratorio elaboratum, Tulli Hoſtilii Romani regis cum Metio Suffetio Albano colloquium, non brevius hoc *Thucydideo*, acceperit: cum ipſe plus quam ſeptingentis annis poſterior vixerit. *Acacius.*

P. 256. v. 51. Περικλεῖ δὲ ἀπολογουμένῳ] Hanc orationem iracundiæ quidem Periclis, non tamen præſenti tempori, convenire *Dionyſius* ait. Potius enim deprecationem humilem, quam iracundam & vehementem orationem, ei tribuendam fuiſſe; utpote ipſi reo & auctori præſentium malorum. Verum *Dion.* multo minus ſe rhetorum præcepta conſiderare declarat, dum non videt, eandem cauſſam aliter ab aliis agi debere. Hanc quoque orationem (quæ nec eſt adeo ferox & inſolens, ut *Dionyſio* videtur) optime Periclis magnitudini convenire, quivis intelliget, qui mores, inſtituta, & gravitatem viri conſiderabit; quæ tum alii, tum egregie Plutarchus in Vitis, & poſt orationem præſentem *Thucydides*, deſcribunt. Tali igitur viro, ne in capitis quidem periculo (in quo hoc loco Pericles non verſabatur) oratione humili & abjecta, ad plebem inprimis, utendum eſt. Quod illuſtri exemplo *T. Livius* lib. II. depingit in *Appio Claudio*, capitis ad plebem reo. Hoc nimirum eſt illud, quod adeo nobis Oratores commendant, decorum: cujus, ſi quiſquam alius, *T. Livius* præclarus eſt artifex, qui aliter *Fabium Maximum* & *Scipionem Africanum*, aliter *Sp. Poſthumium* & *Terentium Varronem* loquentes & agentes facit. Nec ignotum eſt *Socratis* exemplum, qui quamvis in capitis judicio verſans, non tamen oratione humili (quam ei attulerat *Lyſias*) voluit uti. de quo *Cicero* lib. I. de Oratore. *Acacius.*

P. 257. v. 33. Θαυμάζειν γὰρ εἰ Περικλῆς] Mirum mihi videtur, inquit *Dionyſius*, Periclem, omnium qui tunc eſſent oratorum maximum, ignoraſſe, quod mediocribus etiam ingeniis eſt exploratum, eorum qui ſe præter modum laudant orationes auditoribus eſſe permoleſtas: idque in illis præſertim concionibus, quæ vel in judicio vel ad populum habentur, in quibus non de præmiis, ſed de pœnis, eſt periculum. tunc enim non ſolum aliis moleſtiam, verum & ſibi, dum multitudinis invidiam concitant, infortunium pariunt. Nam qui eoſdem & judices habet & accuſatores, in hoc ipſo, ut eos ad audiendum benevolos reddat, infinitis lacrymis opus habet &c. Huic objectioni ſufficerent, quæ modo in exordio hujus orationis contra aliam ejuſdem objectionem dixi. ſed tamen, ut appareat etiam in capitis periculo laudationes aliquando gratas eſſe, aliud perilluſtre exemplum ex *T. L.* lib. 38. de Scipione Africano, domitore Annibalis & Carthaginis, in judicium vocato, hic apponam: Juſſus dicere, inquit, cauſſam, ſine ulla criminum mentione, orationem adeo magnificam de rebus ab ſe geſtis exorſus eſt, ut ſatis conſtaret, neminem unquam neque melius neque verius laudatum eſſe; dicebantur enim ab eodem animo ingenioque, à quo geſta erant. & aurium faſtidium aberat quia pro periculo, non in gloriam referebantur. *Acacius.*

P. 273. v. 10. Ἀκτὶς ἀελίου] Hoc *Pindari* canticum aperte & *Plinius* & *Philo* innuerunt. Sed nuſpiam tam correctum quam hîc leges. *Scaliger* ad *Propertii* l. 3. Eleg. 4 Nuperrime tamen vir amiciſſimus doctiſſimuſque *J. Barneſius* verſiculos aliquos ipſo *Scaligero* felicius aliquanto reſtituit: & canticum integrum ſumma cum elegantia tranſtulit. Utrumque hoc ſcilicet modo:

Ἀκτὶς ἀελίου πολύσκοπε,
Μή σε θεῶμ' ἄτερ ὀμμάτων·
Ἄστρον ὑπέρτατον ἐν ἁμέρᾳ
Κλεπτόμενον ἔθηκας, ἀμάχανον
Ἰσχὺν ποτανὸν ἀνδράσι,
Καὶ σοφίας ὁδόν·
Ἐπισκότειον ἀτραπὸν ἐσσαμένα γ'
Ἐλαύνεις τι νεώτερον, ἢ πάρος.
Ἀλλὰ Σὲ, πρὸς Διὸς,
Ἵππους θοὰς, ἱκετεύω,
Ἀπήμον' ἐς ὄλβον τινὰ
Τράποιο Θήβαις.
Ὦ πότνια, πάγκοινον τέρας,
Πολέμου δ' ἢ σᾶμα φέρεις τινὸς,
Ἢ καρποῦ φθίσιν,
Ἢ νιφετοῦ σθένος ὑπέρφατον,
Ἢ στάσιν οὐλομέναν,
Ἢ πόντου πλημμύραν ἀμπεδίον,
Ἢ παγετὸν χθονὸς, ἢ νότιον θέρος,
Ὕδατι ζακότῳ διερὸν,
Ἢ γαῖαν κατακλύσασα θήσεις [ἰσ. κατακαύσασα.
Ἀνδρῶν νέον ἐξαρχῆς
Γένος ὀλοφυδνόν.

Multituens ſolis Ocelle,
Ne te cæcum lumine cernam!
Sydus nempe ſupremum
Fuſcatum medio die
Reddis, robur ingens illud renovabile mortalibus,
Et viam ſapientiæ:
Obſcuram gradiens viam
Quo prius haud veheris tramite.
At te per Jovis optimi
Nomen obteſtor, quadrijugos equos
In lætum magis omen
Thebis non averſus agas.
O Diva dux, orbis nunc terror univerſi
Seu belli tu ſigna refers mala
Seu blandæ interitum Cereris,
Sive vim nivis horridam,
Seu populo fera damna rebelli,
Sive inductum frugibus æquor,
Seu glaciem, aut ver nimis humidum
Undanti vehemens pluvia;
Seu terram diluvio obruens
Humanum nunc iterum genus
Miſerabile peſſundabis.

P. 292. v. 11. Πρέπει] Hoc etiam *Pindari* Fragmentum ita diſpoſuit & interpretatus eſt idem Poëſeos Græcæ inſtaurator maximus:

Πρέπει δ' ἐσλοῖσιν ὑμνεῖσθαι
Καλλίσταις ἀοιδαῖς·
Τοῦτο γὰρ ἀθανάτοις
Τιμαῖσι ποτιψαύει,
Μόνον ῥηθῆναι.
Θνάσκει δὲ σιγαθὲν καλὸν ἔργον.

Convenit uſque bonis laudarier
Excellentibus hymnis:
Hoc etenim haud morituris
Honoribus admiſcet,
Tantum dicier, *Hic eſt*:
At res geſta ſilens moritur.

INDEX

INDEX

VERBORUM & FORMULARUM

QUÆ IN

DIONYSII HALICARNASSENSIS

ANTIQUITATIBUS ROMANIS

VISÆ SUNT MEMORABILIORES.

Notandum, indicem hunc accommodari paginis Editionis Sylburgianæ, *quas ad oram textûs interiorem apponi curavimus. Illud inſuper obſervandum, priorem numerum accurate paginam denotare; poſteriorem vero verſum, ſed minus exacte. quem tamen retinendum eſſe voluimus, quod non multum ab editionis noſtræ numero deficiat, illumve ſuperet.*

A

Ἀβασάνιστον ἀπολιπεῖν 60, 28
ἀβασανίστως 11, 27. 418, 13
ἀβασίλευτον εἶναι 61, 20
ἄβατον, *adytum* 56, 3 *idem* ἄδυτον 55, 39
ἀβέβαιος ἡ τύχη 355, 36
Ἀβεντῖνος *pro* Αὐεντῖνος 725, 8
ἀβίωτος βίος 485, 33
Ἀβοριγινέων κοτύλη 16, 6
ἀβούλητοι ἀνάγκαι 58, 33. 403, 8. 435, 33 ἀβούλητοι συμφοραὶ 337, 20 τῶν ἀβουλήτων τι ὑπομένειν 667, 28
ἄβουλος δυσμένεια 699, 30
ἀβροδίαιτον ἔθνος 575, 30
ἄβυσσος λίμνη 12, 39
ἐπὶ τῷ πάντων ἀγαθῷ 590, 31. 608, 33
ἄγαμαι, *ſuſpicio* 90, 4 ἀγάμενοι τοὺς λόγους 478, 32 ἀγάμενοι τὸν ἄνδρα τῆς γενναιότητος 414, 30
ἀγαπᾶν *gratum habere, contentum eſſe* 80, 24 ἀγαπᾷ τυχὼν 454, 34 ἀγαπήσουσιν ἀφεθέντες τῶν χρεῶν 387, 23 ἀγαπᾶν ὅ τι ἂν γένηται 120, 2 ἀγαπᾶν εἰ 171, 1 ἀγαπᾶν ἐὰν 517, 38 ἀγαπητῶς ἀκούσαντες 734, 44 ἀγαπητῶς δέχεσθαι 145, 24. 174, 26. 605, 23. 614, 30 ἀγαπητῶς λαμβάνειν 581, 28
ἀγγέλλεται παροῦσα 612, 1
ἄγε δὴ 456, 13
ἄγειν τε καὶ φέρειν 307, 14 ἄγοντάς τε τὰ ἑαυτῶν καὶ φέροντας 172, 18 ἄγειν ἐπὶ τὴν δίκην 667, 9 ἄγειν ἐπὶ τὸν δῆμον, *in populi judicium citare* 667, 24 ἄγειν τὴν ἀρχὴν, *imp. gerere*, 216, 18 ἄγεσθαι *in matrimon. ducere*, 184, 39. 713, 14
ἀγείρειν δυνάμεις πολλὰς 635, 8 ἀγείρειν στρατὸν 288, 37. 739, 22. 723, 11
ἀγέλαις ἵππων καὶ βοῶν 623, 6
ἀγεννὴς *degener* 188, 12. 591, 22. 655, 30 ἀγεννὲς ποιεῖν οὐδὲν 610, 35
ἀγέννητος *pro* ἀβέβαιος 406, 44
ἀγεννέστεροι τὰς φύσεις 703, 21
ἀγερμοὶ 91, 4
ἀγέρωχος *petulans* 94, 41. 632, 32
ἀγεώργητος 29, 29. 678, 1
ἁγιάζεσθαι *pro* ἁγίζεσθαι, *adoleri* 479, 2
ἁγιασμοὶ καὶ θυσίαι 17, 8. 26, 21
ἁγίζειν, *adolere* 46, 11. 207, 15
ἱερὸν ἅγιον, *fanum ſacroſanctū* 173, 6
ἁγιστεύειν τὴν ἱερουργίαν, *ſacrum peragere* 32, 31 ἁγιστευόμενος βωμὸς 33, 6
ἐπ᾽ ἀγκάλαις ἔχειν 513, 27 εἰς ἀγκάλας ἐμβάλλ. 210, 35
ἀγκύλαι, *popl. vel cub.* 534, 46
ἀγκὼν θαλάττης 183, 29
ἁγνεύειν ἀπὸ κακίας π. 528, 44
ἁγνεῖαι καὶ θρησκεῖαι 124, 16
ἁγνὸν ὕδωρ 62, 37 ἁγνὴ γάμων κόρη 17, 15. 35, 1. 62, 24
ἁγνίσαι, *expiare* 31, 42. 159, 35
ἁγνισμὸν ποιεῖν, *expiare* 160, 3
ἀγνώμων ἀντίδικος 239, 4
ἀγνὼς, *ignotus* 156, 44
ἀγνωσία, *obſcuritas* 83, 32
ἀγορὰ, *mercatus* 98, 39. 99, 36 ἀγοραὶ, *nundinæ* 463, 19 ἀγορὰ, *commeatus* 116, 5. 427, 7 ἀγορᾶς δεόμενοι 98, 39 ἀγορὰ, *forum, locus mercatus* 612, 32 ἀγορὰ *concilium* 247, 10 ἀγοραὶ κοιναὶ, *communia concilia* 317, 3 ἀγορὰν ποιεῖσθαι, *concilium cogere* 104, 20. 307, 33. 318, 22 ἀγορᾶς συναχθείσης 326, 5 εἰς ἀγορὰν συνελθεῖν, 188, 46 ἀγορὰν ποιεῖσθαι, *concionem convocare* 78, 32. 662, 7.
ἀγορανόμοι *iidem fere qui Ædiles* 411, 25 ἀγορανομεῖν 673, 19 ἀγορανομία, *ædilitas* 292, 9 ἀγορανομικὴ ἐξουσία 415, 37. 438, 10
ἄγος τίθεσθαι *piaculo ducere* 13, 36 ἄγει μεγίστῳ ἔνοχος 410, 47 τὸ ἄγος ἀφανίσασθαι 128, 40
ἄγρα, *captura, præda* 569, 24
ἀγρυπνίαι *in expedit.* 374, 45
ἄγραφοι ἐθισμοὶ 681, 4
ἀγριαίνειν *cum dat.* 65, 26 ἀγριαίνουσαν ὀργὴν προσάγειν 520, 33 ἀγριαίνεσθαι πρὸς 384, 27
ἀγριοῦσθαι 596, 42 ἠγριωμένος, *exaſperatus* 713, 39
ἄγροικοι *Athen.* 83, 14
ἀγροιότατοι * 76, 20
ἀγχίστροφον ἡ τύχη 226, 17. 355, 36 ἀγχίστροφοι ἀγῶνος τύχαι 349, 6
ἀγχόνη, *ſuſpendium, ſtrangulatio* 140, 1. 272, 2. 595, 47
ἀγχοῦ ἀλλήλων 23, 4 ἀγχοῦ τῆς πόλεως 256, 27. 647, 43 ἀγχοῦ τῆς Ῥώμης 294, 3 ἀγχοῦ Φιδήνης 193, 2
ἀγχοτάτω 532, 11
ἀγχώμαλοι πλήθει καὶ ὁπλισμοῖς 671, 12 ἀγχωμάλως ἀγωνίζεσθαι 109, 29. 173, 27. 534, 38
ἀγωγαὶ *educatio* 424, 25
ἀγώγιμον γίνεσθαι 328, 27. 333, 11. 370, 12
ἀγὼν *pro* ἀγαπητὸν 615, 45 ἀγῶνα δημόσιον ἔχειν, *cauſam apud populum agere* 727, 2
ἀγωνίαι, *certamina* 476, 2 ἀγωνίας πλήρεις, *anxii* 720, 25
ἀγώνισμα καλὸν 606, 12 ἀγωνίσματα, *lites* 465, 5
ἐν ἀγωνισμῷ εἶναι 366, 42
ἀδαμάντινοι δεσμοὶ 450, 17
ἀδελφὰ διανοεῖσθαι 72, 40 ἀδελφὰ τούτοις 551, 18
ἀδελφοκτόνος συμφ. 156, 39
ἄδενδρος γῆ 29, 4
ᾄδεσθαι καὶ ὑμνεῖσθαι 530, 20
ἄδεσμος φυλακὴ 70, 29
ἀδέαστοι φῆμαι 729, 17
ἀδήλως, *pro* ἀκλεῶς 670, 25
ἀδημονεῖν 45, 46 *idem* ἀμηχανεῖν *ibidem* 25 ἀδημονεῖν ἐπὶ 202, 43. 551, 37. 719, 8
ἀδῄωτος γῆ 495, 20
ἀδιακόσμητος πόλις 147, 10
ἀδιάλλακτος πόλεμος 698, 13 ἀδιάλλακτος ἀπέχθεια 697, 45 ἀδιάλλακτον μῖσος 357, 17. 453, 5 ἀδιαλλάκτως ἔχειν πρὸς 383, 38. 442, 11. 521, 15
ἀδιάλυτοι φιλίαι 346, 4
ἀδιάτακτος πόλις 147, 10
ἀδιόρθωτα ἀδικεῖν 357, 9
ἀδόκητος 197, 22. 524, 42. 548, 47 ἐκ τοῦ ἀδοκήτου 562, 32
ἀδοκίμαστα, *inexplorata* 147, 15. 733, 5
ἄδολος ἄφεσις 144, 3

ἄδυλος;

ἄδυλος, ἄπορος 513, 37
Αδριανὴ θάλασσα 3, 1. 113, 11
εἰς τὸ ἀδύνατον ἀπάγειν 700, 32
ἀδυνάτως ἔχω διαλ. 358, 32
ἄδυτα *in templ.* 54, 36 *idem* χωρίον ἄβατον *ibid.* 9
ἀειφυγίᾳ ζημιοῦν 210, 19. 245, 14. 547, 34 ἀειφυγίαν λύσαι 499, 33
ἀζεύκτων ἵππων δρόμος 475, 37. 479, [29
ἄζηλος 127, 31. 202, 30
ἀζήμιον εἶναι 347, 44 ἀζημίους ἀφεῖναι 356, 36 ἀζήμιον μεθιέναι 383, 20
ἄζευγμα πνεῖ 30, 20
ἄζυγα δάμαλιν 32, 19, 30
ἀθέατος τῶν τῆς φύσ. ἔργ. 13, 4
ἀθέμιτος 33, 23. 164, 8. 387, 43. 636, 36
ἄθεοι φιλοσοφίαι 128, 14
ἀθεράπευτον διατελεῖν 158, 37
τῶν εἰς θεοὺς ἀθετημάτων, *pro* ἀσεβημάτων 231, 32
τὸν ἆθλον τελεῖν 31, 5
ἆθλα ἀρετῆς φέρεσθαι 503, 19
ἀθλήματα τρία 480, 5
ἀθληταὶ πολλῶν πολέμων 669, 35
ἀθρόα φυγὴ 350, 36 ἀθρόον *adverb.* 586, 45 ἀθρόον μεθιστάναι, *in totum ſummovere* 591, 2
ἀθύρματα κόμης 720, 1
ἄθυτον γίνεσθαι 499, 12
ἀθῷοι καὶ ἀβλαβεῖς 671, 43. *ſic* 292, 40. 373, 22. 636, 15
αἰγονόμος γῆ 29, 23
αἰδεσθεὶς τὴν μητέρα 503, 11 αἰδεσθεὶς ἐπὶ τῷ ἔργῳ 413, 5
αἰδῶ καὶ εὐλάβειαν ἀποθέσθαι ἅπασαν 396, 3 αἰδῶ ἱκετῶν ποιεῖσθαι 458, 36 αἰδὼς, *pudicitia* 274, 7 αἰδὼς, τὰ αἰδοῖα 67, 16
αἴθριος ἀνεῖται ὁ τόπος 546, 38
Αἰκανοὶ, *Æqui, pop.* 368, 20 *& al.*
αἰκίαι καὶ περιυβρ. 402, 23 σὺν αἰκίαις καὶ βασάνοις ἀποθανεῖν 346, 14
αἰκίσασθαι μάστιξι 180, 25
αἱμάττειν 134, 4. 177, 10
αἱμοφύρτοις χερσὶ 274, 32
αἰπόλια καὶ ποίμναι 623, 7
αἴρειν *pro* αἱρεῖν 179, 9, 11, 18. 192, 3, 22. 646, 13. 648, 8 αἴρουσι τὸ χάρακα 582, 18 ἄραντες τοῖς ἐπαίνοις 416, 9 ἆραι τῶν ἵππων, *deſc.* 351, 9 αἴρεσθαι, *tollere, act. ſign.* 117, 22 αἴρεται, *tollit, proſtratum ſc.* 568, 30 αἴρωνται, *tollant è medio* 209, 11 ἄρασθαι πόλιν, *toll. excid.* 359, 24 ἄρασθαι, *ſuſcipere* 574, 15. 566, 22 ἄρασθαι παρὰ, *impetrare* 385, 29 αἴρεται νίκην, *vict. reportat* 193, 31
αἱρεῖν κατὰ κράτος 495, 5 αἱρεῖσθαι ὕπνον 364, 47
αἵρεσις, *inſtitutum* 731, 21
αἷς μὲν, αἷς δὲ 736, 36
αἴσθεσθε, *ſentite* 456, 30
αἴσθησις ἐγγίνετο τοῖς τ. 302, 37. 612, 24
αἴσιον *pro* ὅσιον 523, 28
αἰσυμνῆται, αἱρετοί τινες τύραννοι, *ut Romæ dictatores* 336, 35
δι' αἰσχύνης ἔχειν 73, 32 δι' αἰσχύνης λαμβάνειν 452, 28. 581. 37 ὑπ' αἰσχύνης κρατεῖσθαι, *pudore retineri* 329, 43 αἰσχύναι τῆς πόλεως, *propudia civitatis* 332, 12
αἰσχυνομένως λαμβάνειν 455, 5
αἰτήματα μέτρια 395, 14
αἰτίᾳ, *cauſſa, nomine* 503, 22 δι' αἰτίας ἔχειν 491, 1 ἐν αἰτίᾳ ἔχειν, *incuſare* 548, 4 οἱ ἐν αἰτίαις, *rei* 132, 18 ὑπὸ τὰς αἰτίας ἄγεσθαι 667, 13
αἴτιοι τῆς ἀποστάσεως 116, 36 αἰτιωτάτη ἡγουμένη 136, 34
αἰφνίδιος ἔφοδος 625, 19 τὸ αἰφνίδιον τῆς παρουσίας 316, 4 αἰφνίδιον, *adverb.* 532, 4
αἰφνιδίως 311, 4. 398, 12
αἰχμὴ, *haſta* 112, 39
αἰχμάλωτος 288, 47. 324, 3. *alibi* αἰχμάλωτος *pro eodem.*
αἰχμοφόροι, *haſtati* 86, 40
αἰωνίῳ αἰσχύνῃ 662, 44
αἰώρα ἐγκύκλιος 184, 17
αἰωρεῖσθαι 298, 8. 522, 19
ἄκαιρον φῶς 52, 46
ἀκαρῆ χρόνον ἀνθεῖν 291, 46
οὐδ' ἀκαριαῖον διαλιπ. 538, 22
ἀκατάγγελτος πόλεμος 47, 6
ἀκατάλυτον κράτος 658, 24
ἀκαταπλήκτως 46, 31. 366, 43. 459, 5
ἀκαταστάτου τῆς πολ. οὔσης 398, 10
ἐν ἀκαταστασίαις εἶναι 365, 37
ἀκέραιος *incol.* 252, 13. 593, 27 ἀκέραιοι, *integri, in judiciis & factionibus* 384, 39. 420, 16. 717, 13
ἀκερδὲς 347, 43
ἄκλειστος 172, 9. 646, 12
ἄκλειτος *pro* ἄκλειστος 101, 37
ἀκμάζων τὰ πολέμια πράττειν 118, 22
ὑπὸ τὴν ἀκμὴν τοῦ σίτου 175, 42
ἀκμῆτες 174, 1. 532, 27, 37
ἀκμῆται *pro* ἀκμῆτες 117, 25 ἀκμῆτιν δύναμιν 572, 1
ἀκοινώνητα φρονεῖν πρὸς- 403, 17
τὰ ἀκόλουθα τούτοις 401, 16
ἀκονᾶν λόγους 670, 13
ἀκονιτὶ καὶ δίχα πόνου 143, 10. 411, 46
ἄκος, *remedium* 145, 20
ἀκούσιον ἀνάγκην 169, 38 *& mox v.* 47 ἀκουσίας ἀνάγκας
ἤκουσαν τὸν ἄνδρα τόνδε ὀνομασθέντα 599, 33
εἰς ἁπάντων ἀκοὴν 283, 9
ἀκούσματα παράδοξα 470, 46. 635, 26. 654, 23
ἄκρα, *promontorium* 41, 26. *arx* 532, 3 ἄκρα βάρβαρος, *plane barb.* 76, 21
ἀκραιφνὴς, *integer, recens* 156, 13. 352, 26. 531, 7. 532, 34.
ἀκρατῆ χειρῶν ποιεῖν 30, 24
ἄκρατος ὀργὴ 524, 23. 576, 33 ἄκρατος χολὴ 443, 43
ἀκρατῶς ἀγωνίζεσθαι 164, 40
ἀκριβὲς *certum, expl.* 635, 22
ἀκριβολογεῖσθαι περί- 122, 47. 144, 35. 395, 27. 400, 47
ἀκριβοῦν τοὔνομα 24, 12 ἀκριβοῦσαι τέχνην τινὰ 202, 24
ἄκριτον ἀπολείπειν 385, 20
ἀκροᾶσθαι, *auſcult. cl.* 282, 26 ἀκροώμενοι Ῥωμαίων, *obedientes R.* 141, 11. 680, 34. 719, 27
ἀκροβολισμοὶ καὶ ψιλῶν συμπλοκαὶ 574, 44. 618, 22 ἀκροβολισμοὺς ποιεῖσθαι 189, 25
ἀκροθίνια λαφύρων 101, 47
ἀκροστιχίδες *in Sibyll. or.* 260, 32
ἀκταὶ καὶ ἠϊόνες 677, 20
Ἀκύλλιος, *Aquilius* 531, 16
ἄκυρον ποιεῖν τῆς προστασίας, *regiminis jure privare* 440, 36 ἀκυροῦν, *irritum facere* 131, 41. 401, 25
ἀκύρωσις τῆς καταδίκης 496, 27
ἀκωλύτως 282, 42
ἀλαζὼν πολυτέλεια 93, 46
Ἁλαὶ, *Salinæ* 118, 9. 181, 24
ἀλαλάξαντες μέγα 311, 17 ἀλαλάξαντες ὁμόσε ἔθεον 348. 37. 532, 17 ἀλαλαγμὸς, *rei aggrediendæ ſignum* 319, 43 ἀλαλαγμὸς *in acierum congr.* 419, 35. 568, 4
ἀλάστωρ πατρῷος 502, 16
τῆ Ἄλβας 54, 23. 172, 8. 175, 14 ἐν Ἄλβᾳ 125, 19 ἡ Ἀλβανὴ, *ſc.* χώρα 138, 4
Ἀλβιῆται, *civ. Lat.* 509, 14
ἀλγηδόνες δειναὶ 473, 24
Ἀλγηδόνι πόλει, *Algido* 687, 6 Ἀλγιδόνα πόλιν 647, 13
ἐν Ἀλγιδῷ 705, 19. 709, 25 πρὸς Ἀλγιδῷ 720, 15
ἀλεξήματα, *remedia* 428, 9. 732, 40
ἀλεξήματα κακῶν 602, 8
ἀλεξητήρια, *remedia* 21, 38
τὰς ἀληθείας λέγειν 70, 3 μετὰ πάσης ἀληθείας εἰρημένα, *veriſſime dicta* 633, 16
ἀληθεύειν, *verum eſſe* 254, 29. 262, 35
ἀλῆται, *errones, vagi* 47, 18. 408, 23. 617, 15
ἀλίμενοι αἰγιαλοὶ 183, 1
ἅλις ἔχω τούτων 80, 2
ἁλίσκεσθαι, *damnari* 581, 17 ἁλοὺς ἐπὶ θανάτῳ 546, 6 ἁλώσεται, *capietur* 564, 3
ἀλιτήριος γυναικὸς 502, 16
ἀλκὴ, *defenſio* 582, 32 πρὸς ἀλκὴν τρέπεσθαι 114, 8. 192, 19. 569, 46. 647, 23. 704, 6
ἄλκιμον ἔθνος 538, 12 ἄλκιμος τὰ πολεμικά 247, 17
ἀλλ' οὐ γάρ 529, 5
ἀλλάττεσθαι, *permutare* 683, 19 ἀλλαξαμένων ἀντὶ 640, 42
ἅλλεσθαι καὶ πηδᾶν, *ſalire* 130, 4
ἀλληλοκτόνος 53, 15. 94, 37
ἀλληλοφθονία 230, 15
ἀλληλοφθορίαι ἄπαυστοι 330, 46
ἀλλοεθνὴς πόλεμος 135, 25. 280, 44. 376, 34. 634, 9
ἄλλοθί που 563, 26
ἄλλοι ἐπ' ἄλλοις πόλ. 356, 39
ἀλλοτρίους αἰτίας 470, 31 ἀλλότρια τοῖς τυρ. ἐστὶ, *abalienata ſunt à tyrannis* 266, 37
ἀλλοτρίως διακείμενος τῇ- 376, 31
ἀλλοτρίως ἔχοντες πρὸς- 308, 11
ἄλλως δὲ οὐ 517, 35. 567, 36 ἄλλως ἔχειν πρὸς, *pro* ἀλλοτρίως ἔχειν 379, 17
ἀλογεῖν, *negligere* 30, 21
ἀλοιᾶν ῥοπάλῳ 31, 38
ἀλουργὴς ἐσθὴς 102, 2
ἀλουργὰς ἐσθῆτας 650, 39
ἀλουργίδες *veſt. purp.* 196. 32. *eædem* πορφυραῖ ἐσθῆτες 195, 37 *&* 196, 20
Ἄλπεις 8, 15 Ἀλπίων ὀρῶν 33, 44
ἁλύσεις καὶ πέδας ἔχοντες 362, 6, 45
ἀλφίτων μᾶζαι 93, 39
ἅλωνες, *areæ* 288, 10. 492, 29
ἀλώμενον, *vagans* 123, 27
ἅμα ἡμέρᾳ 412, 40. 164, 25 ἅμα τῇ κινήσει

κινήσει 417, 14 ἅμα τοῖς ἐναντίοις, *una cum reis* 72, 2 *ſic* 43, 17
ἀμαξιαῖοι λίθοι 200,18
ἁμαρτὰς, *peccatum* 103,17. 432,26 ἁμαρτάδα μεταγνῶναι 581, 36
ἁμαρτάνειν τοῦ ἀληθοῦς 133,9
ἀμάρτυρα συμβόλαια 134, 22,41
ἀμαυρότεραι πράξεις 231, 1
ἀμαχητὶ, *ſine pugna* 144, 29. 198, 22. 344, 30
ἄμαχος, *inexpugnabilis* 566, 41. 707,41. 738, 26
ἀμεῖψαι, *pro* βιῶναι 202, 31 ἀμείβεσθαι, *compenſare* 47, 24 ἀμείψασθαι ὑμᾶς εὐεργεσίαις 374, 13 ἄμειψις, *permutatio* 29,36. 463, 22
ἀμοιβὰς ἀποδοῦναι καλὰς 397, 23 ἀποτίνειν 214,28 ἀπολαμβάνειν 216, 42
ἀμείλικτος 522,33. 601,3 ἀμείλικτος πρὸς- 283, 25
ἀμελεία παραδοῦναι 205,11. 368,41
ἀμετακίνητος ἐν τοῖς κεφ. 542, 9
ἀμεταμέλητος, *non pœnitendus* 103, 17. 695, 30
ἀμεταστρεπτὶ ἀναστρέφειν 354, 9
ἀμηχανὴς *pro* ἀχανὴς 65, 19
ἀμήχανον, *impoſſibile* 43, 38
ἀμηχανία κατέχει τ. 159, 14
ἅμιλλαι ἱππικαὶ 479, 31
ἁμιλλῶνται δρόμον σταδιαῖον 480, 1
ἀμνημόνευτον παρελθεῖν 199,35
ἀμνησία *promittitur* 280,20
ἄμοιρος οἰκίας 137, 19 τιμῶν 25, 24
ἀμοχθὶ παρειληφὼς 107, 20
ἀμπέχεσθαι χλανιδίοις λ. 424, 32 ἀμπεχόμενοι τηβέννας 351, 36
ἀμπεχόνη 268, 26
ἀμύνειν ἑαυτῷ 363, 14. 375, 9. *ſic* 438, 21. 459, 13 ἀμύνειν ἀλλήλοις 578, 46 ἀμύνεσθαι καὶ τιμωρεῖσθαι, *ulciſci & punire* 497, 37 ἀμύνεσθαι ὑπὲρ- 187, 46
ἀμυντήρια ὅπλα 313,5. 535,1
ἀμφὶ, *circiter* 73,5. 310, 18. 315, 30 ἀμφὶ τοὺς ἡμίσεις διεφθάρησαν 677, 4 ἀμφὶ θυσίαν 479,3 ἀμφὶ ταῦτα ἦσαν 642, 14
οἱ ἀμφ' αὐτὸν 37,11. 574,28
ἀμφιασμὸς μέλας 530, 17
ἀμφίασμα, *veſt.* 195, 40
ἀμφιβόλους γραφὰς ἔχειν 457, 13
ἀμφιέσαι λόγοις χρηστοῖς πονηρὰ βουλεύματα 353, 23 ἠμφιεσμένος ἀλουργίδα 102,2 *ſic* 361, 31 ἠμφιεσμένος πενθ. τεύχεσι 517, 5
ἀμφιθαλεῖς παῖδες, *patrimi & matrimi pueri* 92, 30. 130, 47
ἀμφιθέατρον ἱππόδρ. 246,24
ἀμφιλαφεῖς ὗλαι 88, 29
ἀμφίλογος, *controverſus* 56,39. 173, 28. 730, 9,42 ἀμφίλογος πρὸς- 541, 22 ἀμφίλογον, *controverſia* 66, 25. 134, 42
ἀμφιλογία ἐγένετο περὶ- 558,19
ἀμφίοις μέλασι 270, 11
ἀμφίπολοι, *ſacerdotes* 40, 44 ἀμφίπολοι τῆς Ἑστίας 200,4 *eædem* θυηπόλοι *ibid.* 1
ἀμφισβητήσιμος γῆ 149,16. 729, 45
ἂν *potentialis cum verbo indicativo* 249,4 ἐκ ἂν *cum ſubjunct.* 637, 51, 7 ἂν *cum infinitivo v.* 469, 29. 595,29 *cum participio* 414, 24. 487, 17 *cum participio abſoluto* 47, 10. 63, 13
ἀνὰ κράτος, *per vim, totis virib.* 167, 11. 199,24. 703, 38. 707, 34 ἀνὰ πᾶν ἔτος 32,31. 348, 34 ἀνὰ τὸν ποταμὸν 297, 34 ἀνὰ χρόνον, *poſt* 16, 44. 100, 47
ἀναβῆναι, *in ſugg. aſc.* 465, 31 ἀναβῆναι ἐπὶ τὸ ἀπολογ. 528, 3 ἀνέβη τὸ ἵππον 718, 14
ἀναβάλλειν, *reprimere* 634, 27 ἀναβάλλεσθαι τὸν παρόντα καιρὸν 164,18
ἀναβολὴν ποιεῖσθαι μηδ. 714, 46
ἀναβολὴν ἔλαβεν ἡ δίκη 633,24 ἀναβολῆς τυχεῖν, *differri* 624, 45
ἀναβιβάζειν 61,14. 581, 33 ἀναβιβάζονται τοὺς μίμους 322, 40
ἀναβλαστάνειν ἐκ- 602, 9
ἀναβλέψατε ὀρθοῖς ὄμμασι πρὸς- 722, 19
ἀναβοήσεις ἐξ ἀπ. ἐγίν. 567, 14
ἀναγγέλλειν τοῖς σφετέροις 413,35 ἀναγγέλλειν πόλεμον 139, 15 *idem* προειπεῖν πόλ. 138, 41
ἀναγκαίας τροφῆς 450, 36, 47 ἐν ἀναγκαίοις ἀσχολίαις εἶναι 138, 28 τοὺς ἀναγκαιοτάτους τῶν φίλων 161, 16
ἀναγκαιότης, *neceſſitudo* 169,23
ἀναγκαιότητες συγγενικαί, *cognationis neceſſitudines* 85, 3
ἀναγκαστήρια δικαιοσύνης 135, 1
ἠναγκακέναι 541, 11
ἀναγκοφοροῦντες τὰ ξένα 643, 13
ἀναγνωσθεισῶν, *recitatis* 143, 20
ἀναγνώσματα ἰσοειχῆ 7, 32
ἀναγορεύει αὐτὸν δικτάτορα 336,13
ἀναγραφαὶ, *comment.* 418, 8
ἀναδασμὸς γῆς 423,10. 608, 21
ἀναδέξαι πόλεμον πρὸς- 179, 41 399,5. 739,39
ἀναδέχεσθαι, *exſpectare* 153,21 ἀναδέχεται τὴν δίκην δικάσαι 301,40
ἀναδιδάσκειν τὸν δῆμον 443, 39
ἀναδιδόναι, *ſcaturire* 351, 11 ἀναδοῦναι γράμματα, *reddere litteras* 634, 34. 638, 23 ἀναδοῦναι ψῆφον τοῖς π. 681, 16. 689, 35
ἀνάδικον δίκην ποιεῖν 703,8
ἀνάδοσις τῆς τροφῆς 677, 25
ἀνάδοχοι, *ſponſores* 406, 7
ἀναδύεσθαι, *detrect.* 318,11. 679,21
ἀνάζευξιν ποιεῖν 705, 17
ἀναζωπυρεῖν 459,29. 550,4. 554,6
ἀναθαρρεῖν ἐκ- 155, 42
ἀναθαρρύνειν τὸ κάμνον 366, 15 ἀναθαρσύνειν τὸ δεδιὸς 369, 35
ἀνάθημα 41, 5. 745, 20
ἀνάθου τὴν γνώμην 669,46
ἀναιμωτὶ 381,4
ἀναίνομαι, *renuo* 79,46. 681,43 ἐκ ἀναινόμενος ἄρχεσθαι 645, 41 ἀναινόμενοι τὰ διδόμενα 644, 35
ἀναιρεῖν : *quære* ἀνελεῖν
ἀνακαλεῖσθαι καὶ ἱκετηρίας προσηγορίαις 422, 23 ἀνακαλεῖσθαι τοὺς ὅρκους 601,12. 617, 17 ἀνακαλούμεναι *pro* ἀνακλαόμεναι, *deplorantes* 513,8
ἀνακαλύπτειν, *retegere* 152, 7
ἀνακεφαλαίωσις, *repetitio* 76,39
ἀνακινεῖν τὸ πλῆθος 615, 36
ἀνακλαίειν μόρον τ. 157, 42 ἀνακλαυσαμένη τὰς αὐτοῦ τύχας 472,1. 621, 12. 712, 17. 716, 18
ἀνάκλαυσις συμφορᾶς 591,20
ἀνακλαυσμὸς- 376, 7
ἀνακλητικὸν σημαίνειν 533, 18
ἀνακομιδὴ, *reditus* 43,33. 745, 38
ἀνακομίζεσθαι, *recuperare* 161, 40
ἀνακόπτειν 183, 20
ἀνακτᾶσθαι, *recreare* 107,46. 551,36
ἀνακωχὰς ποιεῖν 152,45 *idem* ἀνοχὰς ποιεῖν *ibid. v.* 20
ἀνακωχεύειν, *repellere* 574, 18
ἀναλαμβάνειν, *refovere, refocil.* 123, 31. 137, 18. 172, 24 ἀναλαβεῖν, *reparare* 489,23 ἀναλαβεῖν ἑαυτὸν ἐκ- *recoll. ſe* 109, 19. 456, 18. 516,46 ἀναλαβεῖν ἐξ ἀρχῆς, *altius repetere* 684, 32 ἀναλαβόντες τὰ ὅπλα 654, 33 ἀνελάβοντο μεταβολῆς, *mutationem arripiebant* 640, 30
ἀναλγησίας ἔργον 357, 10
ἀναλέγεσθαι, *perlegere* 75, 28
ἀναλήμμασιν ὑψηλοῖς περιλαμβάνειν 201, 25
ἀνάλλεσθαι ἐκ δίφρου 523, 37
ἀναλοῦσθαι εἰς- 475, 18. 541,26 ἀνάλωται 454, 21. *Sic* ἀπαν- ἐξαν- καταν-.
ἀνάλωμα 416, 19. 745, 17 ἀναλώματα *pro* ἀναλήμματα 257, 21
ἀναλύσασθαι ἔργον αἰσχρὸν καλῷ ἀγῶνι 606, 16. *ſic* 377, 10
ἀνάλωτα τείχη 79, 14
ἀναμάρτητον εἶναι, *pro* οὐχ ἁμαρτάνειν 258, 11
ἀναμαχέσασθαι τὰ σφάλματα 117, 36
ἀνάμεστος αἵματος 718, 10
ἀναμετρεῖν, *metiri* 60, 19
ἀνέμνησεν ἕκαστον τῶν κακ. 403, 25
ἀναμὶξ μαχόμενοι 348,40
ἀναμφίβολος νίκη 193, 31
ἀναμφίλεκτος 249, 25. 321,27. 601, 34
ἀναμφιλόγως κατέχειν 181,26
ἀναμφισβήτητα τεκμήρ. 707, 12
ἀνάνδρως φεύγειν 648, 3
ἀνανεούμενος, *renovans* 216, 10
ἀνανήψας ἐκ μέθης 238, 38
ἀναντλῆσαι πόνους 215, 8. 521,45
ἀναξίως τῆς ἀρετῆς πράττειν 745, 18
ἀναξιοπαθεῖν 216, 47
ἀνάπαυλα πολέμου 526, 41. 645, 16 ἀνάπαυλαι πόνων 90, 28 ἀνάπαυλαι κακῶν 549, 45
ἀναπαύσει διδόναι τὸ σῶμα 582, 42
ἀνάπαυσιν λαμβάνειν 246, 35
ἀναπέμπειν ἐπὶ τ. βουλ. 536, 43
ἀναπίμπλασθαι αὐθαδείας 524, 11
ἀνάπλεως δέους 473,31 ὕλης 657, 45 πληγῶν 467, 19 ἀνάπλεω, *neutro gen.* 362, 1
ἀναπλεῖσθαι, *navib. aſc.* 183,7
ἀναπνεῖν ἐκ τοῦ δέους 583,11
ἀναπολεῖσθαι, *computari* 61, 32
ἀναπολόγητος 452,47
ἀναπράττειν, *recuperare* 293, 27 ἀναπεπρᾶχθαι τιμωρίας 360,7 ἀναπράξασθαι δίκας ὑπὲρ- 403, 11 ἀνάπραξις τῶν δανείων 341, 16. 405, 28 τῆς δίκης 497, 38 τῆς τιμωρίας 627,13 τῶν συναλλαγμάτων 360, 2
ἀναπετάσαι τὰς χεῖρας 408,26 ἀναπεπταμέναι πύλαι 426, 15 ἀναπεπταμένοι τόποι 641,4
ἀναπληροῦσθαι ταῖς γνώμαις 379, 42
ἀναφθὲν αὐτομάτως πῦρ 48, 26
ἀναπτύσσειν, *amplecti* 406, 40
ἀναρπάσασθαι, *è med. toll.* 140, 45. 665, 9. ἀνηρπάσθαι, *abreptum eſſe* 118,29. 455, 46
ἀνάῤῥησις, *renunciatio* 335,31. 336, 22.

22. 701, 42 ἀναγγελίας, *prædicatio* 480, 9
ἀναγγελτίζειν 48, 29. 429, 39
ἀναγγέλλειν κτ' κριτ. 241, 27 ἀναγγέλλειν κίνδυνον 189, 36. 515, 45 ἀναγγέλλεσθαι κύβον ὑπὲρ- 162, 12
ἀναγγέλλεσθαι τ' ὕλαν 313, 12 *idem* ἐπανορθῶσαι 311, 47 & ἀναλύσ.
ἀναρτήσασθαι, *ſuſpendere* 726, 35
ἀναρχία, *cum magiſtratus nullus eſt* 624, 42 ἀναρχία & στάσις *in turba incompoſita* 389, 10 ἀναρχίας *exempl. ſingul.* 561, 28
ἀνασείειν τὸ πλῆθος 548, 19
ἀνασεισμὸς τ' ἀποστατῶν 388, 44
ἀνασκαφεῖν, *refoſſum* 107, 16
ἀνασκευάσασθαι ἐκ- 536, 11. 572, 17. 647, 35.
ἀνασκέψασθαι, *inſpic.* 354, 31
ἀνάσκητος στρατιά 531, 11
ἀνασκολοπίζεσθαι 317, 43
ἀνασκοπεῖν, *cognoſc. dijud.* 680, 35
ἀνάσπαστος ἐκ- 34, 35
ἀναστέλλειν, *reprimere, ſummov.* 296, 1. 587, 16. 682, 44 ἀναστέλλειν ἀπὸ- 306, 19
ἀναστέφειν ἐλαίᾳ 32, 8
ἀναστρατοπεδεύειν ἐκ πολ. 303, 26
ἀναστρέφειν τ' τάξιν 440, 37 ἀναστρέψαι, *pro* ἀνατρ. 377, 31
ἀναστροφὴν ποιεῖσθαι, *morari* 646, 37 ἀναστροφὴν αὐτοῖς δοὺς ἐδεήμαν 648, 4. 688, 22 ἀναστροφὴν λαμβάνειν, *curam capeſſere* 584, 1 εἰς ἀναστροφὴν δημοσίαν ἄγεσθαι 178, 11
ἀνασύρασθαι τ' περιβολὴν 743, 20
ἐκ ἀναχετὸν πρᾶγμα 52, 34
ἀνασώζεσθαι ἐκ τροπῆς 190, 25
ἀνατάσεις, *minæ* 561, 26
ἀνατιθέναι, *dedicare* 102, 29 *idem* χαριστήριον *ibid.* 26 ἀναθεῖναι *committere* 350, 3 ἀνατίθεσθαι τ' γνώμην, *mutare ſeu retractare ſent.* 540, 25. *ſic* 525, 47. 675, 23 ἀναθέσθαι τὰ συγχωρηθ. 543, 11 ἀναθέσθαι τὰς ἑορτὰς, *inſtaurare ludos* 472, 46
ἀνατρέπειν, *dejicere* 719, 7
ἀνατρέψαι *evert.* 698, 15 *ſic* 591, 12. 624, 31 ἀνετράποντο *pro* ἀπετρ. 606, 10
ἀνατροπὴ 370, 36. 601, 18
ἀναφανδὸν, *propalam, aperte* 73, 47. 293, 42. 375, 19. 434, 33. 619, 11
ἀναφανήσεται, *exſiſtet* 505, 22
ἀναφαίρετος 95, 37. 238, 7. 542, 24
ἀναφέρειν, *ſuperiorem eſſe* 613, 33
ἀναφέρειν τ' πόνον, *perf. l.* 651, 17
ἀναφέρειν ἐπὶ τ' βουλ. 87, 32. 169, 39 ἀνοίσειν πρὸ συνεδρίῳ, *rel. ad ſen.* 678, 27 ἀνοίσουσα, *ſe recoll.* 263, 29
ἀναχαιτίζειν 289, 38
ἀνακεχωσμ 108, 42
ἀναψύχειν, *reſpirare* 569, 24
ἀνδραγαθῆσαι 421, 45
ἐν ἀνδραπόδων λόγῳ πραθῆναι 188, 13
ἀνδραποδώδως παρέχειν ἑαυτὸν 451, 6
εἰς ἄνδρας ἐγγράφεσθαι 220, 41
ἀνδρείκελα εἴδωλα 30, 25
ἀνδρηλατεῖν 458, 22
ἀνδροφόνοι θυσίαι 30, 17
ἀνδρῶδες φρόνημα 424, 24
ἀνδρῶνος θύραι 282, 17
ἀνέγγυοι ἀφροδισιασμοὶ 94, 46
ἀνέθιστος *non receptus more* 132, 42
ἀνείκαστος *pro* ἀνήκεστος 263, 6
ἀνεῖλεν, *reſpondit orac.* 19, 33. 265, 6
ἀνεῖπεν ὁ κῆρυξ 363, 42
ἀνείργειν τ' ἀκοσμίαν 391, 47 τοὺς ὄντας 411, 42 ἐκ- 630, 29. 718, 45 ἀπὸ- 174, 8. 713, 29
ἀνείσφοροι τῶν εἰς τὰ στρ. 294, 14
ἐκ ἀνεκτὸν εἶναι Ῥωμαίοις 332, 27
ἀνέλεγκτον ἐᾶσαι 608, 34
ἀνελέσθαι ἐκ μέσου 699, 16 ἀνελέσθαι, *tollere ad ſepult.* 189, 46
ἀνέμβατος γῆ 3, 17
ἀνεξέταστον παραλιπεῖν 580, 18
ἀνέξοδος 63, 13. 194, 45
ἀνέορτον γίνεσθαι 499, 11
ἀνεπίληπτος τ' βίον 124, 26. 340, 7 ἀνεπίληπτος βίος 504, 16. 734, 29
ἀνεπίληπτος ἐξουσία 87, 28
ἀνευρέθη, *pro* ἐνέτε. 186, 38
ἀνεγγίζειν *pro* ἀνεγγίζον 643, 31
ἀνεστακότες, *ſurrex.* 647, 23
ἄνευ *pro* ἅμα 514, 43
ἀνεύθυνος *pro* ἀνυπεύθ. 370, 45
ἀνεύρεσις σώματος 708, 20
ἀνέχον τὰ ξίφη 171, 20. 579, 24 ἀνασχεῖν *exſtare* 207, 16 πρὶν ἀνασχεῖν τ' ἥλιον 138, 33 ἀνέχεσθαι, *ſuſtentari* 191, 40 ἀνάσχεσθέ μου 484, 23. 718, 39
ἀνεψιά, *patruelis* 64, 33
ἀνήκεστα εἰσφορά 220, 35
ἀνήκεστος συμφορὰ 175, 40
ἀνήκοοι γίνεσθαι τῶν- 321, 47. 685, 3
ἀνήκοον, *inobedientia* 368, 47
ἀνήμερος 33, 23. 34, 17
ἀνήνυτος πόνος 344, 20
ἀνθεῖν ἀνδράσιν 13, 35 ἀνθεῖν περὶ τέχνην 204, 42
ἀνθέλκεσθαι ὑπὸ- 171, 47
Ἀνθηφόρος, *Feronia* 173, 9
ἄνθρωποι, *viri* 63, 31
ἡ ἀνθρωπεία φύσις 163, 46. 164, 3. 207, 24 ἀνθρώπειον σῶμα 382, 34. 407, 21
ἀνθύπατος, *proconſ.* 574, 31 ἀνθύπατος ἐξουσία 574, 29. 736, 18
ἀνιαρῶς φέρειν 185, 6. 703, 19
ἀνιάτως ἔχειν 454, 3
ἀνίδρυτος, *inſtabilis* 12, 47
ἀνιερῶσαι, *conſecrare* 415, 30
ἀνιέρωσις ναοῦ 304, 7
ἐκ ἀνίσου διώκοντες 671, 36 *ſic* 215, 39 ἀνέντες ἱερὸν τ' τόπον 411, 7
ἀνειμέναι πύλαι 640, 21
Ἀνίων ποταμὸς 161, 11 *Eundem* Ἀνίητα *vocat* 191, 36, 45. 197, 2, 42. 305, 45. 375, 37
ἀνίππος τόπος 86, 47
ἀνίσαται πόλ. *exoritur* 161, 44
ἀνισχούσης σελήνης 310, 2
ἀνίσχυρος πόλις 253, 41
ἀνομοθέτητον δίκαιον 448, 31
ἀνόνητος ἀγαθῶν βίος 518, 16. 532, 10. 529, 28 ἀνόνητος πόνων χάρις 400, 41
ἄνοπλοι, *inermes* 67, 19. 552, 13
ἀνοχαὶ τοῦ πολέμου 536, 39. 594, 34 ἀνοχὰς ποιεῖν μετὰ- 174, 40 ἀνοχὰς καὶ διαλύσεις πρὸς τοὺς ἐχθροὺς ποιεῖν 181, 2
ἀντᾶραι πρὸς 378, 12
ἀντεγκαλεῖν 531, 39
Ἀντέμνης πόλεως 208, 17
ἀντεξάγειν τ' δύναμιν 532, 15
ἀντεπεξήεσαν 552, 33
ἀντεπιχείρησις 572, 19
ἀντέρεισαι *pro* ἀνέρ. 530, 32
ἀντέχειν τοῖς δεινοῖς 350, 28 ἀντέχεσθαι *cum accuſ.* 283, 18
ἀντὶ παντὸς ἀγαθοῦ τίθεσθαι 652, 28
ἀντιβασιλεῖς, *interreges* 624, 40
ἀντιβολεῖν, *ſuppl.* 172, 13. 283, 20 ἀντιβολῶν ἕκαστον 336, 9 τοῦτο ὑμᾶς ἀντιβολοῦμεν καὶ δεόμεθα 409, 11
ἀντιγραφὴ, *exſcriptio* 260, 29
ἀντίγραφος 174, 22. 537, 12
ἀντιδιαλλάττεσθαι 71, 2. 744, 25, 42
ἀντιδιατάγειν 368, 2
ἀντικαθιστάναι, *reſtituere* 349, 27. 495, 41 ἀντικαθίστασθαί τινι 101, 19
ἀντικαλεῖσθαι, *viciſſim petere* 740, 43
ἀντικαταλλάττεσθαι ἀντὶ- 237, 30
ἀντικατασκευάσαι 4, 39
ἀντικαταστρατοπεδεύειν ἐπὶ- 550, 27
ἄντικρυς, *ex adverſo* 165, 16 *aperte* 434, 19 *diſerte* 327, 20. 595, 21
ἀντιλαμβάνεσθαι αὐτῶν, *eos arripere* 362, 7
ἀντιλέγεται πρὸς θατέρου 540, 18
ἀντιμαχήσεις λόγων 527, 37
ἀντιμετάστασις 155, 14
ἀντιμεταπίπτεσθαι 165, 23
ἀντιμυχᾶσθαι 31, 34
Ἀντία, *opp. Volſc.* 304, 25. 551, 45. 616, 3 *Idem frequentius* Ἄντιον 343, 3. 433, 16. 481, 14. 669, 2
Ἀντιατῶν πόλις 343, 8
εἰς ἀντίπαλα χωρεῖν 349, 20
ἀντιπαραστρατοπεδεύεις ἡμῖν 499, 42
ἀντιπαρατάξεις 359, 1
ἀντιπαρατείνοντοι 432, 12
ἀντιπαρεξετάζειν 147, 37. 715, 32
ἀντιπαραγαγεῖν 651, 39
ἀντιποιεῖσθαι *vindicare* 711, 14 ἀντιποιεῖσθαι ἀρετῆς 151, 21 ἀντιποιεῖται πρὸς ἡμᾶς ὑπὲρ τῆς ἡγεμονίας 148, 17
ἀντιποίησις, *vindiciæ* 711, 43
ἀντιπόλεμοι, *hoſt.* 560, 46 *Idem* ἀντιπολέμιοι 346, 38. 349, 3
ἀντιπολιτευομένων φθόνος 140, 22
ἀντιπράττειν καὶ ἐνοχλεῖν 407, 36 ἀντιπράττειν λόγοις καὶ ἔργοις 456, 45
ἀντιπράξεις ἐγίνοντο 730, 25
ἀντιπροτείνειν ἱκετηρίας 495, 8
ἀντιστράτηγοι 344, 32
ἀντιστρατηγοῦντες ἡμῖν 717, 21
ἀντιστρατοπεδεύεσθαι 613, 20
ἀντίστροφος τύχη 109, 16
ἀντίταξις ὑπὲρ τ' ἀσθ. *infirmiorum protectio* 680, 39
ἀντιτεχνῶν φθόνος 204, 44
ἀντιτιμᾶν ἴσοις 537, 19
ἀντιτιμωρεῖσθαι 501, 30
ἀντιφιλοτιμεῖσθαι τἀναντία 486, 23
ἀντιφιλοτιμεῖσθαι πρὸς- 416, 24
ἀντλεῖν κινδύνους μεγ. 398, 8
ἀνύεσθαι, *perfici* 72, 35
ἀνυπεύθυνος ἀρχὴ 187, 33. 721, 39. 748, 12 ἀνυπεύθυνος ἐξουσία 462, 5
ἀνυπεύθυνος ὧν αἱ πράξεις 333, 43
ἀνύποιστος μανία 429, 34
ἀνυπομόνητος, *pro* ἀνυπομένητος 380, 36. 601, 8
ἀνυπόστατος τ' ἔφοδον 708, 43
ἀνώνυμοι, *ignobiles* 338, 3
τὰς ἀξίας, *pretia* 301, 6 κτ' τ' ἀξίαν, *pro mer.* 158, 9 παρ' ἀξίαν, *præter merit.* 733, 37
ἄξιος τιμῆς τυχεῖν 392, 19

ἀξιώμα

ἀξιοῦμεν ὑμᾶς μίαν ἡμῖν δοῦναι δωρεὰν 217, 44. 517, 19
ἀξίωμα *pretium* 37, 17
ἀξιολογούμενα 64, 7
ἀξιονικότερος 217, 45
ἀξιόχρεως φρουρὰ 116, 37. 641, 36 ἀξιόχρεῳ φυλακῇ 619, 19 ἀξιόχρεων μοῖραν 411, 36 ἀξιόχρεως ἐξηγητὰς 711, 15. 713, 5 ἀξιοχρέῳ δυνάμει 569, 7. 701, 30 ἀξιοχρέῳ φυλακῇ 427, 43 ἀξιοχρέοις δυνάμεσι 288, 39 ἀξιοχρέοις γραφαῖς 546, 10. 580, 15 ἀξιοχρέους μάρτυρας 715, 21
οἱ ἐν ἀξιώμασι 438, 17
ἀξίωσις, *dignitas* 120, 27. 693, 40
ἄξονος πόλος 81, 3
ἀοίδιμος 4, 9. 126, 37
Αορνος, *Avernus* 426, 2
ἀόχλητος διαγωγὴ 7, 31
ἀπαίρειν, *demigrare* 184, 13 ἀπῆρας ἐκ- 517, 12 ἀπαίρειν εἰς- 35, 20
ἄπαις ἐκγόνου ἄρρενος 59, 20
ἀπαλλαγὴ, *diſceſſus* 303, 30, 35 ἀπαλλαγὴ τοῦ βίου 263, 24 τοῦ πολέμου 142, 19 τῶν κακῶν 13, 25 ἀπαλλαγῆς τυχεῖν 594, 31
ἀπαλλάττειν, *ſummovere* 483, 16 ἀπαλλάττειν, *amandare* 678, 21 ἀπαλλάττειν τοῦ βίου τὴν γυναῖκα- 234, 8 ἀπαλλάξαι με τῆς ἀρχ. 239, 7 ἀπαλλάττεσθαι εἰς χάρακα 107, 44 ἐπὶ τὰ οἰκ. 300, 39
ἀπαναλοῦσθαι, *abſumi* 557, 29 ἀπαναλώκεσαν 594, 20 ἀπανάλωσε 245, 45
ἀπανασομεῖν, *aperire* 180, 16
ἀπάνθρωπα καὶ ὠμὰ 403, 42
ἀπανιστάναι τὸν στρατὸν 318, 47 ἀπαναστῆναι, *demigrare, ſeu emigr.* 8, 1. 72, 23. 432, 32
ἀπαντᾷ παρὰ γνώμ. 236, 47 ἀπήντηται *pro* ἀπήντηκε 280, 22. 409, 31. 462, 35. 506, 33. 518, 14 ἀπηντῆσθαι, *occurriſſe* 346, 23
ἀπαξίωσις τῆς ἀρχῆς 335, 6
ἀπαραίτητος ὀργὴ 96, 7 ἀπαραίτητοι τιμωρ. 246, 13. 428, 29 ἀπαραίτητος ὀργὴν 499, 15 ἀπαραιτήτως ἔχειν πρός- 581, 20
ἀπαράλλακτος ὁμοιότης 130, 34
ἀπαράπειστος δικαιοσύνη 529, 19
ἀπαρασκεύαστος 315, 45 ἀπαράσκευος 162, 10. 489, 6
ἀπαράττειν, *decutere* 255, 10. 494, 41 ἀπαράττονται τοῦ λόφου 553, 17 ἀπαραχθέντες ἀπο- 551, 24 ἀπαράχθαι τὴν κεφαλὴν 38, 44
ἀπαραχώρητος, *inconceſſ.* 679, 6 τὸ ἀπαραχώρητον τῆς ἐξουσίας, *non decedere de magiſtratu* 645, 42
οὐκ ἀπαρέσκει 146, 4
ἀπαριθμεῖν, *denum.* 216, 4. 586, 29
ἀπαρκεῖ, *ſufficit* 684, 37
ἄπαρσις, *diſceſſus* 35, 31. 194, 5 ἄπαρσιν ἐκεῖθεν ποιούμενος 58, 33. 211, 28
ἀπάρχειν τῶν ὀρχηστῶν, *præſulem eſſe* 480, 20 ἀπάρχεσθαι τῶν ἐμπύρων 32, 39 ἀπαρχαὶ *in ſacrificiis* 478, 45 *in funere* 709, 18 *frugales, apud Rom.* 95, 28
ἁπάσῃ σπουδῇ 359, 20
ἀπατηλὸς 473, 2. 745, 41
ἀπαυλισθῆναι τῆς πόλεως 554, 31
ἄπαυστος πόλεμος 455, 1
ἀπείθεια, *inobedientia* 598, 3 ἀπειθείᾳ διεχρῶντο 606, 18 ἀπειθεῖν τῷ πατρὶ 96, 34. 597, 49
οὐκ ἀπεικὸς 137, 43
ἀπεῖναι *pro* ἀπιέναι 362, 22. 408, 36. 424, 13. 661, 15. 725, 7
ἀπεῖπε, *interdixit* 510, 43. 721, 38 ἀπειπάμενοι τὴν ἐξουσίαν, *magiſtratum abdicantes* 736, 24
ἀπείργειν, *abercere* 62, 2
ἀπειρηκότες τοῖς κακοῖς 575, 34
τὸ ἀπειροπόλεμον 510, 16
ἄπειρος πολέμου 487, 19. 490, 11
ἀπελαθεὶς ἀγαθοῦ παντὸς 486, 4. 586, 27
ἀπελεύθεροι 227, 9
ἀπεμπολεῖν, *vendere* 468, 3 *ſic* 259, 26. 434, 8. ἀπεμποληθεὶς, *venumdatus* 97, 29. *idem* πραθεὶς *ib.* 26
Απεννινὰ ὄρη 8, 5. 11, 34. Απέννινα ὄρη 182, 46
ἀπερίμεριμνοι, *neglig.* 338, 3
ἀπερίσκεπτον καὶ τολμ. 348, 47 ἀπερισκέπτως καὶ ῥᾳθ. 211, 21. 379, 21
τῶν ἀπερριμμένων τις 567, 18
ἀπευθύνειν πρός- 60, 22. 681, 6
ἀπέχειν, *abeſſe, diſt.* 582, 45 ἀφέξει με, *abſtinebit me, ſeu prohibebit* 454, 16. ἀπέχεται τὰς χεῖρας τῶν ἡμετ. σωμάτων 451, 21
ἀπεχθάνεσθαί μοι 692, 24 ἀπεχθόμενος, *infenſus* 247, 20 ἀπεχθόμενος θεοῖς 57, 20
ἀπέχθεια πρός- 374, 26. 697, 44
ἀπέχθειαν ἀδιάλλακτον ἔχουσι πρός- 697, 44
ἀπεχθῶς διακεῖσθαι πρός- 441, 38. 691, 15 ἀπεχθῶς ἔχειν πρός- 734, 20
ἀπεωθεῖτο τὰς δεήσεις 678, 40 ἀπεώσατο τὸ δεινὸν 569, 47
ἀπηλλάξατε *pro* ἀπηλάσατε 448, 6
ἀπήνη, *carpentum* 242, 15. 262, 42
ἀπηρτισμένως, *perfectè* 76, 21
ἀπιστεῖσθαι ἄξιος 76, 36
ἄπλοια 39, 34. 40, 22
ἁπλῶς, *in ſumma* 401, 9
ἀπὸ *pro* ὑπὸ 213, 43. 569, 5 ἀπὸ βελτίστου, *optimo animo, opt. conſil.* 62, 33 ἀπὸ τοῦ βελτίστου 432, 30. 451, 38. 675, 18 ἀπὸ τοῦ κρατίστου 124, 9. 470, 11, 30. 637, 38 ἀπὸ παντὸς τοῦ βελτίστου, *optimo animo* 140, 20. 221, 6. 468, 39 ἀπὸ παντὸς βελτίστου γινόμενος 166, 16 ἀπ᾽ ὀρθῆς γνώμης 676, 26 ἀπὸ φρονίμου 370, 37 ἀπὸ τοῦ φανεροῦ, *palam, aperte* 210, 26. 706, 4. 722, 3 ἀπὸ παντὸς τρόπου 386, 25 *Similes formulæ in* ἐκ. ἀπὸ τύχης τινὸς 366, 11 ἀπὸ στόματος ἀκούειν 143, 22
ἀπόβασιν ποιεῖσθαι 41, 25 ἀποβάται *in lud. circ.* 480, 1
ἀποβλέπει εἰς σε 689, 4
ἀπογεμίζεσθαι 183, 27
ἀπογινόμενοι *deced.* 220, 41
ἀπογνοὺς ἁπάσης ἐλπίδ. 350, 31 ἀπογνοὺς πᾶσαν βοήθειαν 517, 2 ἀπογνωσθῇ πᾶσα ἐλπὶς 290, 8 ἀπόγνωσις 140, 23. 290, 16. 580, 1
ἀπογράφεσθαι, *nomen dare* 315, 47 ἀπογραφόμενοι πρὸς τοὺς ἡγεμόνας τὰ ὀνόματα 642, 11 αἱ ἀπογραφαὶ, *nomina* 216, 2
ἀποδάσασθαι τῶν αὐτῶν 16, 19 ἀποδασμῷ ζημιοῦσθαι 141, 3. 168, 40
ἀποδεικνύναι ἐπὶ τὴν ἀρχὴν 630, 14. 650, 28 ἀποδειχθεὶς ἐπὶ τὴν ἀρχὴν τὸ τρίτον 618, 4 ἀποδειχθεῖσα ἀγορὰ, *indicta comitia* 527, 47 ἀποδεῖξειν ὑμῖν 210, 2 ἀποδείκνυσθαι γνώμην, *ſententiam dicere* 542, 8, 14 ἀποδείκνυσθαι εὔνοιαν- 374, 29 ἀποδείξασθαι ἐν τοῖς ἀγῶσιν ἀρετὴν 374, 12. 535, 7 ἀποδεδειγμένος πράξεις καλὰς 734, 30. & 452, 8 *Eadem ſignif.* ἐπιδεικν.
ἀποδειλιᾶν 476, 14
πλήθει ἀποδέοντες ἀλλήλων 189, 33 δυεῖν χιλιάδων ἀποδέοντες εἶναι δισμύριοι 419, 16 οὐ πολὺ ἀποδέῃ πεντηκονταέτης εἶναι 233, 25
ἀποδέχεσθαι, *exſpectare* 300, 22
ἀποδημεῖ στρατευόμενος 711, 26
ἀποδίδοσθαι, *tribui, adſcribi* 589, 8 ἀποδοῦναι, *reddere, efficere* 431, 3. 564, 39. 670, 24 ἀποδοῦναι λόγον, *dicendi copiam facere* 318, 23
ἀποδιδράσκειν, *ſubterfug.* 670, 8
ἀποδυθῆναι τὸ σῶμα 475, 43
ἀποδύρασθαι 266, 24. 719, 43
ἀποζεύγνυσθαι ἀπο- 472, 9
ἄποθεν 308, 41. 513, 9
ἀποθεραπεῦσαι 204, 17. 248, 31. 607, 4
ἀπόθεσις τῶν βρεφῶν 70, 46
ἀποθεσπίσαι 374, 7
ἀπόθετοι βίβλοι 736, 39
ἀποθραύειν, *defringere* 255, 19
ἀποικίζειν 13, 17
ἀποιμώξας ἑαυτὸν τῆς- 283, 39
ἀποκαταβαίνειν, *deſcend.* 575, 9
ἀποκαταστῆσαι, *reſtituere* 41, 22. 191, 10. 434, 31. 547, 31 ἀποκατέστη εἰς, *reſtit.* 307, 17 ἀποκατάστασις τοῦ σώματος 633, 33
ἀποκείρεσθαι ἀρετὴν 581, 19
ἀπόκειται παθεῖν- 283, 32
ἀποκινδυνεῦσαι π. τῆς δυν. 189, 24
ἀποκλαῦσαι τὰς τύχας 408, 35
ἀποκομίζειν, *adducere* 67, 7
ἀπεκόπησαν τοὺς αὐχένας 194, 18
ἀπόκρισις *pro* ἀπόφανσις 107, 9
ἀποκρούεσθαι, *repellere* 36, 32
ἀποκρυψάμενος μηδὲν, *nil. cel.* 235, 16. *ſic* 674, 36. 705, 34. 714, 29
ἀποκλιννύειν 528, 7 ἀποκλιννύναι 88, 10. 96, 45. 683, 29 ἀποκλιννύντα 410, 35
ἀπόκλισις 39, 16. 43, 46
ἀποκυῆσαι, *parere* 56, 29
ἀπολαμβάνων ἑκάστου χωρὶς 604, 41
ἀπολανθάνεσθαι τῶν ἀλγ. 246, 38
ἀπολαχεῖν μέρος 21, 45
ἀπολείπεσθαι, *relinquere* 616, 5 ἀπελείφθη πείρας οὐδεμιᾶς 495, 45 ἀπολείπεσθαι τῶν σημείων 375, 24 ἀπολειφθῆναι τῆς μάχης 413, 30 τῆς στρατιᾶς 363, 47. 421, 15. 646, 39 ἀπόλειψις, *deſertio* 95, 11
ἀπόλεμος ἡσυχία 135, 27. 178, 3 ἀπόλεμοι ἡγεμόνες 482, 4
ἀπολίτευτα φρονεῖν πρός- 403, 17
ἀπολιχμᾶν, *ablambere* 65, 15
ἀπολογεῖσθαι δίκην 301, 46. 426, 41. 544, 31 ἀπολογησόμενος ταῦτα 403, 34 ἀπολογήσασθαι ἐπὶ- 498, 13 ἀπολογεῖσθαι περὶ 484, 17. 715, 6 ἀπελογοῦντο πρὸς ταῦτα 660, 39. 666, 28
ἐκεῖνά μοι ἀπολογητέα ἦν 374, 31
ἀπολόγημα ἔχειν 451, 44. 695, 9

ἀπολογίαν αὐτῆς δοῦναι 284, 3
ἀπολοφύρεσθαι 380, 15
ἀπολύειν τῆς αἰτίας 159, 22. 591, 25 φόνε 159, 15, 28 θανάτε 424, 11 ἀπολύειν διαβολὰς 129, 7. 386, 24, 44. 734, 1 ἀπολύειν pro ἀπολύεσθαι 681, 44 ἀπολυθῆναι τῆς ἐξόδε 673, 44
ἀπολελυμένος στρατείας 706, 26
ἀπολυτρῶσαι τὰς αἰχμ. *captivos dimittere* 744, 24
ἀπομανθάνειν, *dediſcere* 75, 46
ἀπομάχεσθαι, *ſe defend.* 261, 21. *ſic* 188, 5. 494, 39 ἀπομάχεσθαι, *refragari* 702, 28 ἀπομάχεσθαι *detrect.* 452, 32 ἀπομαχόμενος μὴ λαβεῖν, *detrectans accipere* 121, 32 *ſic* 604, 5
ἀπομειλίσσεσθαι, *mitigare* 30, 22
ἀπομερίζειν 172, 23. 616, 35
ἀπομνημονεύειν, *memorare* 80, 8
ἀπομόσαι 660, 36
ἀπονίπτειν ἀπὸ λιβάδ. 351, 10
πρὸς ἀπόνοιαν τρέπεσθαι 359, 44
ἀπόπλους 51, 18
ἐν ἀπόπτῳ, *l. conſpic.* 117, 7. 352, 13
ἄπορος ἦν ἡ σωτηρία 252, 4 ἐν ἀπόρῳ ἦσαν, *nequibant* 720, 19
ἀπόρως εἶχον συμβάλλειν 352, 18
ἐν ἀπορίᾳ χρήματος 53, 19
ἀπορούμενος, *hæſitans* 69, 42 ἀπορεῖσθαι, *egere* 215, 30
ἀποῤῥάξας ἀπὸ τῆς λ. 344, 11. 494, 41
ἀποῤῥαγῶσιν ἐλπίδ. ἅπασαι 340, 10
ἀπόῤῥητος, *infandus* 265, 21. 363, 15. 483, 32 ἀπόῤῥητος βελαὶς, *ſecr. conſ.* 233, 4 ἀπόῤῥητα βελεύματα 733, 11 ἀπόῤῥητα ποιήσασθαι 161, 27 ἀπόῤῥητον φυλάττειν 320, 18 ἀπόῤῥητον ἦν, *vetitum erat* 491, 31
ἀποσαλεύειν 446, 11
ἀποσείεσθαι τὴν ἐπιβάτην 289, 38
ἀποσκευὴ, *impedimenta* 41, 43. 248, 39. 717, 29 ἀποσκευὴν ἔχων βαρεῖαν, *impedimentis onuſtus* 593, 28 ἀποσκευὰς ἔθεντο ἐν- 613, 24
ἀποσκευάσασθαι, *imped. aſp.* 582, 20
ἀποσκήπτειν εἰς- 429, 25. 461, 4. 604, 17 ἀποσκήπτειν τὴν ὀργὴν εἰς- 383, 10
ἀποσκίδνασθαι τὸ στρατοπ. 339, 22
ἀποσκιρτᾶν τῆς ἀγέλης 28, 6
ἀποσκοπεῖν τὸ ἴδ. ἀσφ. 396, 24
ἀποσπασμὸς τῶν ἀναγκ. 321, 17
ἀποσπεύδειν τὸν πόλεμον 326, 6
ἀποστασία & ἀπόστασις pro eodem 428, 11, 47 ἀπόστασις, *demigratio* 563, 21
ὁ πατρὸς ἀποστάτης 254, 37
ἀποσταυρῶσαι πόλιν 496, 15
ἀποστερῶν τὰς θεὰς 676, 34
ἀποστολὴ, *emiſſio* 104, 20. 531, 26
ἀποστολὴ ἐπὶ τὸν θάνατον 672, 5
ἀπόστολος, *de colonis* 616, 1
ἀποσυληθεὶς τὴν ἀκμὴν 352, 25. 579, 38
ἀποστρέψαι pro ἀποτρ. 628, 35 ἀπέστραπται ἡμᾶς 512, 47
ἀποστροφὴ, *refugium* 95, 35 ἀποστροφὴ τῶν κακῶν 584, 4
ἀποσφάττειν, *jugul.* 70, 42. 422, 40
ἀποταφρεύειν καὶ ἀποσταυρεῦν 565, 9
ἀποταφρεύειν καὶ περιχαρακεῦν 647, 47
ἀποταφρεύσεις 566, 42
ἀποτείνειν pro ἀποτείνειν 678, 46
ἀποτειχίζειν αὐτὸς 564, 22
ἀποτέμνειν γῆν τοῖς κληρ. 325, 45 ἀποτετμημένος μέρος 92, 4
ἀπότομος 624, 15. 405, 28
ἀποτρέπεσθαι τὰς πρεσβ. 180, 16
ἀποτροπὴ τῆς πράγματος 729, 40 ἀποτροπαὶ, *piacula* 272, 9
ἀποτρόπαιοι θυσίαι 320, 14 ἀποτρόπαιοι θεοὶ 628, 38
ἀποτροφὴν ἔχειν 439, 20
ἀποτυχία, *fruſtratio* 524, 23. 610, 17
ἀποφαίνειν, *affirmare* 111, 44 ἀποφαίνεσθαι γνώμην 543, 45. 605, 4
ἀπόφασις, *ſententiæ dictio* 224, 21. 318, 25. 702, 25. 713, 45
ἀπόφασιν δοῦναι 488, 14
ἀποφέρειν θεὸ χόλον ἐκ- 458, 4
ἀποφεύγειν τὴν ἐξέτασιν 637, 4. 708, 7 ἀποφυγὼν δίκην, *abſolutus* 593, 16
ἀποφθαρῆναι ἀπὸ τ. π. 332, 15
ἀποφορὰ πτώματος βαρ. 677, 22
ἀποφορτίζεσθαι, *exonerari* 183, 27
ἀποφράς ἡμέρα 581, 22
ἀποχρῆν, *ſufficere* 101, 25 *idem* ἀποχρῆναι 159, 29 ἀπέχρη, *ſufficiebat* 16, 29 ἀποχρῶσι, *ſatis poſſunt* 76, 17
ἀπόχρησις 47, 44
ἀποψηφίσασθαι αὐτῆ 468, 25
ἀπραγμον πολιτεία 178, 25
ἄπρακτος ἡσυχία 703, 37. *ſic* 139, 39. 109, 37 ἄπρακτοι ἀνέστρεψαν 418, 25
ἀπροσβάλευτοι νόμοι 455, 15. 605, 12. 629, 46 ἀπροσβάλευτον ἀφεῖσθαι 267, 13
ἀπρόθυμος 342, 8. 564, 27
ἀπροσδοκήτως ἐπιφ. 190, 17
ἄπτωτες νεοττοὶ 261, 8
ἅπτεσθαι τῆς ἀληθείας, *veriſim.* 577, 30
ἅπτεσθαι πράξεως 506, 35. 691, 22
ἀπώλεια, *enecatio* 728, 33
ἀπώσασθαι φίλων δέησιν 466, 18
ἆρά γε, *num.* 265, 18. 272, 12
ἀράττειν λίθοις 67, 5
ἀργία καὶ βλακία 135, 17
ἀργυρικὴ ζημία 661, 42 ἀργυρικὸν τίμημα 84, 34. 674, 23, 33
ἀργυρώνητοι δῆλοι 84, 84 217, 11. 273, 9
ἄρδην φθείρεσθαι 116, 30
Ἄρειον πεδίον, *camp. Mart.* 464, 9. 728, 23
ἀρέσκεσθαι, *probare* 453. 31 ἀρέσασθαι, *placare* 74, 46
ἀρεστήριοι θυσίαι, *placamina* 54, 16
Ἄρειος, *pro* Ἄρεως 24, 42. 62, 37. 78, 20
ἀριθμὸν ἐλάττες 727, 45
Ἀρίκεια, *Aricia, opp. L.* 366, 46. 421, 22
Ἀρικηνοὶ, *Aricini* 304, 19 317, 10, 30. 326, 9, 32. 420, 23, 41
ἀριστεῖα τῆς μάχης 150, 21 ἀριστεῖα λαβεῖν ἐν ταῖς μάχαις 351, 41
ἀριστεῖα λαβεῖν ἐκ- 361, 37. 503, 30
ἀριστείας στεφάνοις κοσμεῖσθαι 208, 10
ἀριστείοις στεφάνοις ἀναδῆσαι 414, 17. 503, 26 ἀριστείοις στεφάνοις κοσμ. 290, 40. 546, 27
ἀριστίνδην ἀποδείκνυσθαι 627, 30
ἀριστοκρατία, *ſeu* ἡ τῶν κρατίστων ἡγεμονία, *non eſt* ὀλιγαρχία 387, 5 ἀριστοκρατία ἐκ μοναρχίας 277, 28
ἀριστοκρατικοὶ 391, 6
ἀριστοκρατικὴ πολιτεία 420, 19
ἀριστοκρατεῖσθαι 389, 18
ἄριστον αἱρεῖσθαι, *prandium capere* 44, 33
ἀρκεῖσθαι, *contentum eſſe.* 414, 27
ἅρματα pro ἔργα *ſeu* ἀγάλματα 137, 24
ἁρμάτιος δίφρος 313, 44
ἁρμοδιώτατον, *conven.* 30, 10
ἁρμὸς θύρας, *commiſſ. j.* 282, 27
ἁρμοσταὶ, *magiſtr. Lacon.* 337, 27
ἁρμόττει μοι, *conv. m.* 270, 30. *ſic* 109, 42. 480, 15. 515, 43 ἥρμοττεν, *conveniebat, dec.* 725, 22
ἁρμόττων καιρὸς 554, 5 ἁρμόσαι, *accommodare ſe* 208, 27 ἁρμόττειν τὰς βίας 94, 33. ἁρμοσθῆναι, *connubio junctam eſſe* 711, 31
Ἀρόντας, *Aruns* 198, 39. 289, 18 *Idem* Ἄῤῥος, & Ἄρων.
ἄῤῥαι πίονες 28, 45. 29, 3
ἁρπαγαὶ ξιφῶν 540, 39
ἡρπασμένος 138, 9
Ἄῤῥος, *Aruns* 304, 18. 420, 38 *Idem* Ἄρων, & Ἀρόντας
ἀῤῥενώπως ἀφεῖσθαι 372, 30
ἀῤῥήτως διαφεῖσθαι 427, 12
ἀρτᾶσθαι ἀπὸ, *ſuſpendi ex* 130, 20
ἀρτίως, *modo* 592, 34
ἀρχαῖα pro ἀρχεῖα, *archiva* 96, 31
ἀρχαϊκὴς τὴν κατασκ. 242, 5. *ſic* 40, 43. 476, 23 ἀρχαϊκὰ γράμματα 257, 10 ἀρχαϊκὴ ἱερουργίαι 479, 41
ἀρχαιολογία, *parum ſplendoris habere videtur* 4, 17
ἀρχαιολογουμένη ἱστορία 60, 16
ἀρχαιρεσίαι νόμιμοι τινὲς 630, 16 *ſic* 235, 32. 434, 23 ἀρχαιρεσίας προτιθέναι 736, 26 ἀρχαιρεσίας προθεῖναι 553, 37 εἰς ἀρχαιρεσίας συνάγειν 184, 8 ἀρχαιρεσιῶν ἡμέρα 378, 33. 643, 44 ἀρχαιρεσιῶν ἡμέραν προθ. 292, 23. *ſic* 218, 20 ἀρχαιρεσιῶν καιρὸς 472, 20. 553, 23 ἐν ἀρχαιρεσίαις 276, 9
ἀρχαιρέσια προθέντες 678, 29 ἀρχαιρεσίων ἐπιστάντων 549, 16. 597, 14 ἀρχαιρεσίων καθηκόντων 606, 40 ἀρχαιρεσίων τελεσθέντων 410, 25. 599, 31 τὰ ἀρχαιρέσια διαλύειν 557, 6
ἀρχαιρεσιάζειν 87, 26. 276, 17. 557, 7
ἀρχεῖον, *magiſtratus* 600, 16. 603, 28 ἀρχεῖα *magiſtratus* 595, 25. 680, 41 ἀρχεῖον, *collegium* 428, 42. 444, 18. 736, 46 ἀρχεῖον ἱερὸν, *ſacrum collegium* 131, 7 *idem* σύστημα *ibid.* 3, 12
ἀρχέτυπον 56, 4
ἀρχὴ, *magiſtratus, ſeu perſona magiſtratum gerens* 292, 44. 710, 21 οἱ ἐν ἀρχῇ, *qui in magiſtratu ſunt* 674, 34 ἀρχὴ pro ἑορτὴ 482, 39 τὴν ἀρχὴν ποιεῖσθαι ἀπὸ- 90, 20
ἀρχὴν *omnino, plane* 443, 25 τὴν ἀρχὴν, *omnino* 476, 28
ἐν ἀρχαῖς, *initio* 700, 11 *idem mox v.* 14 κατ' ἀρχάς.
ἀρχηγὸς τῆς διχοστασίας 405, 26 *ſic* 206, 14. 373, 45 ἀρχηγὸς ἀνοσίε ἔργε 527, 46
ἀρχῆθεν, *ab initio* 23, 26. 50, 47. 164, 8 ἀρχῆθεν, *prorſus* 607, 42
τὸ ἀρχικὸν ἔχειν 334, 47

ἀρχοὶ, *magiſtr. Theſſ.* 337, 26
ἄρχον *pro* ἀρχεῖον 657, 8
ἄρχειν ἀπό τινος, *oriundum eſſe* 8, 31 ἄρχειν τινὶ γενέσεως, *ortus auctorem eſſe* 8, 36 ἄρχομαι διηγούμενος 72, 10 ἀρξάμενος εἶπον, *initio dixi* 398, 47
ἀρωγὸς ἐπικαλέσασθαι 164, 14. 413, 46
Ἄρων, *Aruns* 184, 40. 260, 46 *Idem* Λέρτας. *&* Ἄρρος.
ἀσεβὴς ξενωπὸς 242, 28
ἀσεβεῖν τὸν ὅρκον 725, 15
ἀσελγῆ πράττοντες 686, 34
ἀσινεῖς ἔμειναν 489, 25
ἀσκεῖν τὰ δίκαια 345, 23
ἄσκοπον βέλος 553, 16
ἀσκύλευτος 350, 2. 708, 31
ἄσμενον ἐγένετο, *gratum fuit* 416, 13. 428, 15 ἀσμένοις ἐγένετο τοῖς πλείσοις τι- 463, 12
ἀσμένως δέξασθαι 516, 32. 735, 1
ἀσπαίρειν, *in ira* 437, 27
ἀσπασμοὺς τοὺς ἐσχάτους προσαγορεύσαι 209, 26
ἀσπασιώτερον ἐλευθερίας 279, 4
ἄσπειστος πόλεμος 143, 30. 546, 1
ἀσπίδης Ἀργολικοὶ 221, 21
τὸ ἀσπίδιον περὶ τὴν ἀρχὴν 336, 7
ἀσσάρια, *aſſes* 586, 11. 674, 23
ἀστάθμητον ἡ τύχη 226, 16
ἀστράγαλος καὶ ἀτενὴς 283, 41
ἀστὸν ποιεῖσθαι 185, 8. 227, 21 ἀστῶν οἱ πρῶτοι 185, 3 ἀστῇ παρθένῳ 710, 35. 711, 30
ἀστρατηγήτως ἔργα 589, 38 *ibid. v.* 19 *dicit* ἀπειρίαν τοῦ στρατηγεῖν.
ἄσυλον ἱερὸν 230, 22 ἄσυλος ἀρχὴ 455, 7. 665, 15
ἀσυλία ἱερέως 706, 45
ἀσυλάρχης, *pro* ἀσύλου ἀρχῆς 451, 23
ἀσυνάλλακτοι ὁμιλίαι 33, 28. 330, 33
τὸ ἀσφαλὲς παρέχειν 630, 40 ἀσφαλισμένος ἀδαμαντίνοις δεσμοῖς 450, 18. *ſic* 603, 22
ἀσχημονεῖται εἰς πατέρας 96, 40
ἀσχημοσύνη θανάτου 262, 37
ἄσχολοι 83, 42
ἐν ἀσχολίαις εἶναι 138, 28
ἀσχολεῖσθαι 257, 47
ἄτη, *noxæ* 529, 10
ἀτάκτως ἀπιόντες 561, 45. 566, 11
ἀταλαίπωρον ἐν τοῖς πόνοις 550, 41
ἀταλαίπωρον περὶ- 234, 35
ἀτάρβητος στρατὸς 34, 7
ἅτε, *tanquam, quippe* 659, 38
ἄτεγκτος ὄψις 283, 37 ἄτεγκτος καὶ στερρὸς 516, 14
ἀτέκμαρτον ἀνθρώποις 583, 39 ἀτέκμαρτος ἡ τύχη 357, 43. 744, 38
ἀτελὴς τοῦ ἔργου 527, 11
ἀτενῆ εἶναι, *non flecti* 336, 9 ἀτενέσι τοῖς ὀφθαλμοῖς ὁρᾶν εἰς- 157, 24 τὸ ἀτενὲς τῆς ὄψεως 283, 36
ἄτερ ἀνδρῶν φυλακῆς 515, 41 ἄτερ δόλου καὶ ἀπάτης 394, 21 ἄτερ ὠνῆς 583, 34 οὐκ ἄτερ αἰτίας 146, 16. 223, 29. 484, 20. 693, 31
Ἀτθίδες, *libri de rebus Atticis* 7, 26
ἀτιμάζεσθαι ὑπό- 335, 6
ἄτιμος, *incenſus* 737, 16
ἀτιμώρητον ἀφεῖσθαι 499, 6
ἄτιτος, *inhonorus* 38, 46
ἀτελεῖς ὁδοὶ 425, 46. 344, 6 ἀτελεῖς ἀγῶνες 189, 33
ἀτεχνῶς καρδία 511, 39. 513, 43
ἀτυχεῖν, *fruſtrari* 231, 37. 640, 32
Αὐέντιον ὄρος 66, 28. 71, 17 Αὐεντῖνος λόφος 73, 23. 104, 32 Αὐεντῖνος, *Aventinus coll.* 657, 44
αὐθάδεια *nominatur à nonnullis* ἡ σεμνότης 609, 44
αὐθαίρετος τυραννὶς 334, 1
αὐθημερὸν, *eodem die* 156, 39. 725, 8
αὐθημερινὸν *pro* αὐθημερὸν 412, 9
αὐθιγενεῖς, *indigenæ* 383, 23. 544, 47 αὐθιγενὲς ἔθνος 7, 40. 21, 9 αὐθιγενὲς νᾶμα 12, 38
αὐλαὶ, *villæ* 380, 9. 489, 22
αὔλεια θυρορεῖων 77, 47
αὐλίζεσθαι ἐν- 495, 21 αὐλίζεσθαι περὶ- 244, 20
αὐλίσκοι βραχεῖς 476, 24
αὐλὸς *pro* αὐλῶν 182, 34
αὐλῶν στενὸς 419, 39
αὔξουσι τὴν πόλιν 654, 37
Αὐσονίων, *pro* Αὐσόνων 18, 8
αὐστηρὸς καὶ μισοπόνηρος 94, 16
αὐτανδροι διεφθάρησαν 82, 3. 465, 41
αὐταρκείας *exemplum ſingulare* 314, 45
αὐτίκα δὴ μάλα 582, 27. 711, 17
αὐτογνώμων ἐπανόρθ. 337, 23
αὐτόγραφοι ἐπιστολαὶ 282, 5. 285, 15
τὸ αὐτίκα, *præſens* 608, 35
αὐτοκέλευστος 533, 28. 605, 40
αὐτοκέλευστος δύναμις 366, 5
αὐτοκράτωρ ἀρχὴ 160, 47 αὐτοκράτωρ ὧν ἂν βούληται 333, 43 αὐτοκράτορας εἰρήνης τε καὶ πολέμου στρατηγοὺς 175, 31 αὐτοκράτωρ ἐξετὸς 456, 25
αὐτοκρατορικὴ ἐσθὴς 528, 22
αὐτόματοι *pro* αὐτόματοι 44, 22
αὐτοματισμὸς 4, 26
αὐτομολίαι συνεχεῖς 380, 23
αὐταὶ καθ' ἑαυτὰς, *ipſæ per ſe* 101, 24
αὐτῷ χάρακι, *cum ipſ. caſtr.* 673, 12 αὐτὰ τὰ ἀναγκαιότατα λέγειν, *pro* μόνα τὰ ἀναγκ. 161, 30 *ſic* αὐτὰ τὰ προσήκοντα 711, 24
αὐτοῦ μένειν, *ibi manere* 118, 16
αὐτόεφοι σκηναὶ 66, 18
αὐτουργὸς βίος 646, 4. 652, 31 αὐτουργὸς δίαιτα 66, 17
αὐτοσχέδιος βωμὸς 32, 19. 200, 17 αὐτοσχέδια ποιήματα 102, 7
αὐτοχειρίᾳ 101, 40. 102, 27. 421, 35
αὐτόχθονες Ἰταλίας 8, 31
αὔχημα, *gloria, ſeu gloriandi materia* 499, 38 αὔχημα ἀνέκτον 471, 43. 537, 23 αὔχημα ὑπερήφανον 451, 45 αὐχήματος μεγάλου ἐμπιμπλάναι 492, 39 σὺν πολλῷ τῷ αὐχήματι 189, 47
ἀφανὴς ἄφνω γίνεται 204, 46
ἀφανισμοὶ *pro* ἀφαγισμοὶ, *piacula* 272, 10
ἀφεγγὴς τόπος 522, 44
ἀφειδῶς ἐπιδιδόναι 329, 40
ἀφειστήκει, *defecerat* 648, 41 ἀφειστήκει, *diſtabat* 618, 27
ἀφελεῖται, *adimet* 674, 5
ἄφεσιν στρατείας αἰτεῖσθαι 27, 11 ἄφεσιν χρεῶν χαρίσασθαι 390, 8 ἀφέσεις, *carceres in circo* 414, 46
ἄφετοι καὶ κοιναὶ μίξεις 94, 35
ἀφίδρυμα, *ſtatua* 92, 44. 526, 8
ἀφήκασι *pro* ἀφῆκαν 661, 47 ἀφέμενοι τῶν ἔργων, *interm. op.* 446, 31 ἀφῆκαν τῶν ἐγκλημ. 323, 14 ἀφεῖσθαι τῶν χρεῶν 341, 19. 547. 11, 16 ἀφειμένης ἅπαντα διοικεῖν 342, 27
ἀφιλοσόφητος ὄχλος 91, 44
ἄφιξις, *reditus* 422, 7 *adventus* 481, 42. 507, 12. 533, 37 ἄφιξις εἰς ὑμᾶς 447, 36
ἀφιππάζει πρὸς- 166, 35
ἀποσπᾶσθαι ἀπὸ τῶν ὅπλ. 518, 47 ἀποστῆναι τοῦ βίου 586, 32
ἀφοράσθαι 184, 15
ἀφόρητος 52, 32. 631, 37
ἀφορία καρπῶν 21, 35. 439, 12
ἀφορμαὶ πρὸς τὰ πρ. 233, 35
ἀφορολόγητοι πόλεις 195, 22
ἀφοσιοῦσθαι, *expiare* 115, 42. 131, 43 ἀφοσιώσασθαι τὰς διαβολ. 271, 29
ἀφοσίωσις, *expiatio* 115, 13
ἀφρούρητοι πόλεις 195, 22
ἀφύες καὶ βαρὺ 586, 10
ἄφυκτος 143, 9. 204, 37. 289, 34
ἀφύλακτος ἀνθρώποις 583, 39 ἀφύλακτοι πρὸς αὐτὰς ἐσμὲν, *ab eis nobis non cavemus* 144, 26
ἀφυστεροῦντες 653, 3
ἀχαλινώτοις ἵπποις 622, 16
ἀχανὴς ἦν ἑστὼς 473, 32
ἀχαριστεῖν καλῶν ἔργων 466, 10
ἀχθεσθῆτε ἀκούοντες 440, 6 ἀχθεσθῆτέ μοι 238, 41 ἀχθεσθῆναι τῷ πάθει 63, 5 ἄχθεσθαι ἐπὶ- 137, 30. 576, 26 ἀχθηδόνα παρέχειν 572, 22
ἀχθοφόρα ὑποζύγια 72, 30. 554, 25
ἀχρηματία 436, 29
ἄχρι θεμελίων 167, 17
ἀψιμαχίαι, *rixæ* 66, 31. 189, 29 ἀψιμαχίαι λόγων καὶ ἔργων 368, 8. 598, 30 ἀψιμαχίαι ἀχαρεῖς 306, 22 ἀψιμάχους ἐμοῦ ἐμνήσθη 386, 21
ἄωρος 213, 12. 637, 22. 697, 3

B.

Βαβουράνη, *Suburana* 219, 20
βάδην 108, 27. 190, 23
ἐπὶ βάθος τάττειν 582, 11
βάθρον, *ſcabellum* 242, 22 βάθρα *collocandis ſtatuis* 45, 7 ἐκ βάθρων ἀναιρεῖσθαι 480, 44 *ſic* 507, 45. 610, 5
βεβηκότες ἐπ' εὐτυχίας μεγάλης 395, 37. 519, 39
βακχεῖαι, *bacchationes* 91, 4
ἐβάλοντο εἰς τὴν ὑστερ. *differ.* 688, 5
βάρβαρος πόλις 5, 18. 25, 7 τὸ βάρβαρον τρόπον 419, 36
βάναυσοι τέχναι 98, 20. 382, 12. 583, 27
βάψας εἰς πλευρὰς 289, 35
βαρηθεὶς, *gravatus* 11, 33
βάρημα, *pondus* 643, 11
βαρυνόμενοι ὑπὸ καμάτου 622, 38
βαρύνεσθαι, *gravius ferre* 220, 5 ὑ βαρύνεσθαι πενίαν 644, 33
βαρύτης, *inſolentia* 631, 41 βαρύτητα 239, 20
βαρυτονεῖν 120, 25
βασανίζεσθαι τῷ ἔργῳ 670, 19
βασίλειον γένος 66, 13
βάσεως περίφρασις, *claud.* 296, 40 τὴν βάσιν βλάπτει 296, 16
βάσκανος ἑαυτοῦ 602, 12 βάσκανοι καὶ μισόχρηστοι 467, 39
Βατία, *op. Aborig.* 12, 17

 βέβαιος

βέβαιος τὴν γνώμην 283, 43 βεβαίως ἀλλήλοις φίλ. 345, 45 βέβαιος οἴκησις 14, 16 βέβαιος φιλία 170, 16. 488, 7 βεβαίαν εἰρήνην 141, 7 βεβαίας συμμαχίας 161, 26 βεβαίως ὁμολογίας 154, 29. 509, 45 βέβαια τηρεῖν τὰ συγκ. 449, 45 ἐκ ἦν αὐτῷ βέβαιον ὅτι, non conſtabat ei certo quod 177, 5
βεβαιοῦν ὑπόληψίν τινα 261, 43 βεβαιοῦτε ἀληθεῖς εἶναι τὰς καθ᾽ ὑμῶν διαβολὰς 441, 29 βεβαιοῦντες αὐτοῖς τὰς ἐξουσίας 196, 12. 214, 31
βεβαιωτὴς, confirmator 9,17. 39, 28
βέλος, de fulmine 563, 32 ἐντὸς βέλους γίνεσθαι 164, 32
κατὰ τὸ βέλτιστον εἴρηται, optime dictum eſt 700, 31 ἀπὸ τοῦ βελτίστου, opt. animo 520, 7. plura quære in ἀπό.
βιασμὸς, violatio virg. 63, 7,21
Βιβολάνε, pro Οὐιβολάνε 689, 1
τὸν βίον ἐν ἀγρῷ ἔχειν, ruri degere 693, 10 ἐνδεεῖς βίου 327, 47 βίοι, vitæ genera 98,29 βίοι, vitæ ſedes 58,34. 170,35 οἱ βίοι, vitæ ſubſidia, opes 221, 15 ἐκ τῶν βίων ἐκπίπτειν, fortunis ſuis exui 332, 12
βιοτεύειν ἑτέρωθί πη 371, 36
Βιρτὼν pro Ορτων 653,4
ὁ βιοτὸν ἐν- 274, 13
βλάβαι τῆς πόλεως, noxæ civitatis, mali cives 332, 13
βλάβος ἔσται οὐδὲν 656,19 & mox v. 30 βλάβην οὐδεμίαν φέρειν.
βλακεία καὶ ἀργία 135, 17
βλακεύειν καὶ ἀποδειλιᾶν 589, 43
βλάπτειν μεγάλα 487, 29 βλάπτειν ἑαυτοὺς ὅσα πολεμίους 369, 34 βλάπτεσθαι εἰς χρήμ. 449, 29
βλάσφημον ὄνομα 601, 37
βλῆμα, jactus 643, 11
βονθὸς, fæm. gen. 533, 35
βοήθεια παντὸς κακοῦ 340, 9 βοήθεια τῆς χώρας, defenſio regionis 425, 33. ſic 304, 11
βοϊκὰ ζεύγη 554, 25. 573, 31
Βολαὶ pro Βοΐλλαι 495, 25
βόστρυχοι πλοκάμων 720,2
βοστρυχίζεσθαι 424, 29
βοτὰ & βοσκήματα 578, 35,42
βοτῆρες, paſtores 78, 1
βότρυς, uva 202, 40
βουθυτεῖν 478, 37
βουκόλια, boum armenta 578,20
βουκολὶς γῆ 29,24 πτα 31,7
τὸ βουλευτικὸν τῶν γερόντων συνέδριον, Senatus 86, 24. 347, 26
βουλὴν ὑπὲρ τινος καθιστάναι, ſenatum aliqua de re habere 369,22 βουλὴν ποιεῖσθαι περὶ, conſultare 102, 35
βέλημα pro βέλευμα 638, 6 βέλημα θεοῦ 81, 46
βουλομένοις ἡμῖν ἦν 395, 35 ὅτῳ βουλομένῳ ἦν 598, 28 τὸ βουλόμενον, voluntas 437, 5. 565, 21. 720, 35
βουπέροι ὀβελοὶ, verua 115, 27
βουστάσεις, boum ſtab. 66, 28
βούτομον, carex, herba 13, 2
βραβεύειν, tribuere 363,37. 372,28
βραχὺς ἔρρει ὁ ποταμὸς 306, 12 βραχεῖα τιμὴ, exig. pret. 433, 46
βρέτη, ſtatuæ 26,20. 54,13
Βρέττιοι, Bruttii, pop. 744,10
βυκάνης φωνὴ 83, 31
βυκανίζειν 223,5. 464, 33
βύσσινον φᾶρος 38, 34
Βωλανοὶ pro Βοϊλλανοὶ 494, 35
βωμὸς ἐγείροντες ὑψηλὰς : de ſtrue ex faſciculis congeſta 642, 42
βωμολοχία 610, 2

Γ

Γάναξ, pro ἄναξ 16,27 ſic Γανὴρ, pro ἀνὴρ 16,27 Γελένη, pro Ἑλένη 16, 26 Γοῖκος, pro οἶκος 16, 27
Γάβιοι, opp. Lat. 252,47 Γάβιοι, pro Γαβῖνοι 253, 10 & in ſeq. conſtanter. ἐν Γαβίων πόλει 279, 2
Γαλατία, Gallia 554, 43
Γαλατικὸς πόλ. Gall.bell. 546, 25
γὰρ pleonaſt. 609, 9 ἀλλ᾽ οὐ γὰρ 614, 44
γαμεταὶ γυναῖκες, matronæ 526, 12
γάμοι ἱεροί τινες 95, 19
γὲ in ironia 506, 26 γέ τοι, ſaltem 385, 9. 442, 11 γέ τοι, tamen 409, 30
γεγωνεῖν 31, 35
γεγωνὸν φωνῇ φθέγξ. 526, 10
γεγωνοτέρᾳ φωνῇ 295, 46
γεμίσαντες σκάφας τροφῆς 297, 33
γέμουσα ἄγος 274, 33
γενάρχαι, Aborigines 8, 37
γενεὰ ἄρρην, proles maſc. 88,9 γενεὰν ἔχειν, prolem hab. 95,44 ſic γενεὰν ἐξ αὐτοῦ καταλιπεῖν 119,20. 136, 1. 292,1 γενεὰς τὰς ἑαυτῶν, natos noſtros 406, 8. 512, 19 ἐπὶ τῆς ἡμετέρας γενεᾶς, noſtra ætate 151, 33 γενεᾷ τρίτῃ πρὸ ταύτης 146, 23
γενέθλιοι θεοὶ, Penates 54, 30
γενέσεις τέκνων, act. ſign. 213, 14
γενικαὶ φυλαὶ 219, 29
γενναῖος κατὰ χεῖρα 422,11. 728,25
γενναῖος τῇ κατὰ χεῖρα πράξει 150, 26
γένος καταλιπεῖν, prolem relinquere 184, 44 γένος, ſexus 220, 37
γέρα, munia 87, 6, 16. 447, 5
γεραίρειν θυσίαις καὶ ᾠδαῖς 24,44. 160, 11. 220,28. 696,21
γεραίτεροι, ſeniores 19,22. 373, 1
γεραίτατοι 361, 1
γέρεα ἱερὰ, ſacerdotia 38, 47
γερηφορεῖαι 84, 37
γέροντες, priſcis dicebantur οἱ πρεσβύτατοι καὶ ἄριστοι 86, 13
γερουσία ſenatus unde dictus 86, 8
γέῤῥα, crates obſid. 412, 24
γεωμόροι, Syracuſ. 388, 36. γεωμόροι, agri diviſ. 665, 7
γεωμορικὸς νόμος 665, 22 idem
γεωνομικὸς νόμος 662, 9
γεωργεῖν ἀγρὸν 408, 2
ὁ γεωργὸς ὄχλος 677, 27
γήλοφον ὁ μέγα 541, 39. 746, 11
γηγενεῖς ἐπὶ νικ. 167, 25
γήλοφος, tumulus terr. 551, 34
γήμασθαι, nupſiſſe 58, 41
γηραιὸς, ſenex 287, 19
ὑπὸ γήρως μαρανθεὶς 135, 42
γηράσκειν ἐν- 458, 28
γηροβοσκὸς 513,30. 518,14. 522,1
γίνεσθαι ἐν- incidere in 501, 34 γίνεσθαι περὶ, occupari 180, 7 γινόμενον, cum eſſet 398, 3
γινώσκειν περὶ- ſentire ſeu ſtatuere de- 484, 16. 459, 45 idem διαγνῶναι 466, 13 ἔγνωσαί σοι, decreviſti 669, 47 ἐγνωσμένος θάν. certa mors 670, 28
γλίσχρως διασπείρεσθαι 607, 41
γλιχομένοις μένειν 103, 16 γλιχόμενοι τῆς οἰκαδε ὁδοῦ 585, 15
γλωττῶν θατέρᾳ 296, 14
γλώσσης ἤτοι διαλέκτου χαρακτὴρ 23, 22, 33
γνώμης ἄρχειν 123, 12 γνώμην ἀποδείκνυσθαι, ſententiam dicere 484, 28. 524, 47 γνώμην διδόναι, ſent. dic. 600, 24. γνώμην ἔσχον ἐλθεῖν, animum induxerunt ire 515, 41. ſic 231,24 γνώμην εἶχον ὡς ἀποστησόμενοι 709, 21 γνώμην ἐποιοῦντο, decr. 681,31. ſic 536, 15. 615, 21 γνώμῃ χρησάμενοι τῆς ἱερείας, ſacerdotis ſuaſu 526, 27 γνώμῃ χρησάμενοι μιᾷ, unanimi conſenſu 400, 16 ſic 275, 22. 458, 13 κοινῇ γνώμῃ χρησάμενοι, uno conſenſu 371, 8 ἀπὸ γνώμης ὀρθῆς 676, 26 κατὰ γνώμην χωρεῖν 557, 43 οὐ κατὰ γνώμην ἦν, non probabatur 686, 3
γνωμικὸν πυνθάνεσθαι 514, 39
γνωσιμαχεῖν 192, 39. 559, 12
γοητεία λόγων 707, 5
γοναὶ παίδων, proles 721, 16 γονὰς αὐτοῦ, natos 90, 39
γόνος, fœtus, proles 64, 1. ſic 35, 33 γόνῳ, nativitate 213, 22
γραμματεῖα, tabulæ 221, 14
γραμματικὸς, litterator 709, 38
Γράβχος pro Γράκχος 649, 2
γραφαὶ, ſcripta, comment. 75, 28. 580, 14
γεγραμμένον, cum ſcriptum ſit 317, 1
ἐγρηγορυῖα φυλακὴ 426, 21
γυμνέμενα πελόλα μέρη 493, 21
γωνιαία συλὶς 160, 14

Δ.

Δ olim pro Π 55, 3
δαίμων, pro θεὸς 30, 2 ὁ δαίμων, fortuna, fors 275, 19. 642, 25 δαίμονα ἑαυτοῦ κακοδύσ. 243, 29 τὸν αὐτῆς δαίμονα φέρειν 232, 40 κατὰ δαίμονα, divinitus, ſeu forte f. 202, 45. 526, 20 δαίμονες, genii 122, 16. 124, 22 δαίμονες ἐπιχώριοι, dii indigetes 24, 44 δαιμονίῳ πνεύματι κατάσχετος 24,36 δαιμόνιον φθόνος 25, 25 ὁ δαιμόνιος χόλος 164, 10 δαιμόνια σημεῖα 142, 37 δαιμόνιοι φωναὶ 290, 27 τῆς δαιμονίου προνοίας 151, 11
δεδακρυμένος, lacrymans 403, 32
δέκτυλοι pro δακτύλιοι 105, 34
ὁ δάμαλις, vitulus 28, 14
δάνεισμα ἔχειν- 521, 19 δανείσματα ποιεῖν 215, 17
δανειστικοὶ, fœneratores 403, 41
δαπάνη, abſumptio 339,5 τὴν δαπάνην ἀναδέξασθαι, ſumptus in ſe recipere 416, 12
δαψιλὴς ἅπασι 28, 30 δαψιλὴς cum infin. v. 29, 7
δὴ pro γὲ ſaltem 532, 40 ἢ δὴ 381, 22. 400, 13. 498, 35. 499, 1

δή τι *pro* δ' ἔτι 121, 5
τὸ δειλὸς, *metus* 369, 35
δεδίξονταί με 387, 46
δέησιν ποιήσομαι τοῦ υἱοῦ 514, 4 δεήσεις ποιεῖσθαι ὑπὲρ- 517, 20
δεῖν *pro* δέον 321, 39 τοῦ παντὸς δεήσει πιστὸς εἶναι, *omnino fidem impetrare non poterit* 471, 1 ὀλίγου ἐδέησαν ἅπαντες ἀπολέσθαι 677, 3 μικροῦ δεῖν πάντες 705, 29
δείγματα δαιμόνια 472, 23. 628, 8
δεδιότα πόλεμον 366, 39 δείσαντες περὶ τῷ φρουρ. 669, 26 *ſic* 249, 28
ἐδεδοίκεσαν μὴ γένηται 635, 3
δείλαιοι, *miſeri* 402, 9
περὶ δείλην ὀψίαν 174, 3
δεῖμα φέρειν 290, 26 δεῖμα περὶ τοῦ μέλλ. 257, 1 δείματα, *terricula, pavores* 320, 14 δείματα *pro* δείγματα 628, 8
Δειμάτιος Ζεὺς 411, 6
δεινὰ καὶ πέρα δεινῶν πεπονθότες 450, 8
δεινοπαθεῖν 286, 10
δεινὸς σπουδάζειν περὶ- 385, 39
δεκάδες, *decuriæ, denæ curiarum partes* 82, 25
δεκάδαρχοι, *decemviri* 683, 23, 43.
at 82, 26 *decuriones interpretatur* δεκαδάρχους
δεκαδαρχία, *decemviratus* 684, 15. 709, 21. 724, 24. 725, 26 *pro eodem ſæpius* δεκαρχία
δεκαρχία *Athen. princ.* 58, 1. 61, 63
δέκαρχοι, *decuriones* 85, 47
δεκαρχία, *decemvirale imperium in interregno* 119, 41 δεκαρχία, *decemviratus* 680, 37, 43. 681, 23, 28, 40. 697, 23. 700, 27. 703, 30 δεκαρχία & δεκαδαρχία *pro eodem decemviratu ſcil.* 709, 21, 37.
δεκασμὸς ἀργυρικὸς 539, 14. *ſic* 469, 22. 549, 19 δεκασμοὶ καὶ δωροδοκ. 242, 34
δεκάτευσις, *decimatio* 19, 35. 33, 8
εἰς δέλτον γράφειν 167, 33 αἱ δώδεκα δέλτοι *XII tab.* 684, 1. 725, 20
δέλτοι ἱεραὶ 59, 11
ΔΕΝΑΣ ΠΕΝΑΤΕΣ 55, 2
δένδρεσι, *pro* δένδροις 18, 40. 25, 46
δενδρῖτις γῆ 29, 6
δεξιὰς παρασπονδεῖν 452, 44
δεξιοῦσθαι, *dextram tangere* 516, 12, 21. *ſic* δεξιώσονται τὸν ἡγεμόνα 353, 5 δεξιοῦσθαι κρότῳ, *plauſu excipere* 422, 25
οὐ δέομαι γράφειν 725, 37 οὐδὲν δέομαι λέγειν, *non opus habeo dicere* 691, 10 δέομαι τῶν πολιτῶν- *pet.* 467, 10
δέον *pro* δεῖν 678, 25 δέον αὐτοῖς- 566, 37
δέος σφίσιν εἶναι 355, 39 δέος οὐδὲν ἔχων περὶ- 260, 47
δέσμη, *faſcis* 195, 46
δέσμιον κατέχειν 96, 44
δεσποτικὴ ἐξουσία 695, 35
δεχήμεροι ἀνοχαὶ 152, 21, 46
δέχομαι τοῦτο ποιεῖν 152, 41 πρὸς ὀργὴν δέξασθαι 733, 27
δὴ, *demum* 247, 3 δὴ, *ſcilicet* 719, 26 δὴ *pro* δὲ 696, 24 τε δὴ 610, 41. ἢ δὴ *quære ſupra in* δέ.
δημαγωγοὶ ἴδια κέρδη παρασκευάζοντες 355, 4
δημαγωγεῖν τὰ πλήθη 660, 5. 690, 20 δημαγωγία 469, 21
δημαρχία, *tribunatus* 658, 23 δημαρχίας κράτος, *trib. pot.* 340, 20
δημεύειν τοὺς ἀγροὺς 379, 47
δημεύσεις τῶν ὑπαρχόντων 210, 19. 211, 13. *ſic* 288, 24. 725, 43
Δημοκηδὴς, *ſeu Poplicola, unde cognominatus Valerius* 293, 10
δημοκόλακες 387, 10
δημοκόπος 329, 7. 362, 28
δημοκοπία 387, 9. 429, 24
δημὸν πίονα 479, 18
εἰς τὸ δημόσιον ἀναφέρειν, *in ærarium referre* 648, 9 δημόσιος *pro* δημοτικὸς 660, 37
δημοσιεύειν τὸ σῶμα 71, 21
δημοσιωθέντα, *publicata* 542, 36
δημοτελὴς 134, 35. 426, 17
ὁ δημότης ὄχλος 278, 26
δημοτικοὶ, *plebeji* 83, 5
δημοτικὸς *pro* δημόσιος 468, 18. 525, 30
δῃοῦν τὴν ὅμορον 101, 31. 376, 44
δῆτα, *ſcilicet* 233, 39
διὰ βίου, *per totam vitam* 187, 34, 18 δι' εὐλαβείας, *timide* 434, 18 διὰ κενῆς, *inaniter* 346, 29. 629, 12 ὁ διὰ μακροῦ 254, 35 ὁ διὰ μέσου, *intermedius* 480, 7. 648, 43. 698, 18. *ſic* ἡ διὰ μέσου τάξις, *medius ordo* 693, 41 διὰ τάχους, *celeriter* 362, 39. 536, 40. 646, 46 δι' ἀπορρήτων εἰπεῖν, *ſecreto dicere, clanculum d.* 482, 31 δι' ἀθυμίας γίνεσθαι 399, 39 δι' αἰσχύνης ἦν, *pudori erat* 453, 24 δι' αἰσχύνης ἔχειν, *vereri* 473, 9. 476, 1. 553, 24 δι' αἰσχύνης ἔχειν αἰτεῖσθαι 361, 19 δι' αἰσχύνης λαμβάνειν 416, 15. 467, 16, 27 δι' αἰτίας εἶναι, *accuſari, incuſari* 56, 33. 501, 26. 374, 27 δι' αἰτίας ἔχειν, *culpare* 148, 36. 452, 18 δι' ἀσφαλείας γίνεσθαι, *tutum reddi* 700, 41 δι' ἐλπίδος ἔχειν 584, 21 δι' εὐλαβείας λαβεῖν 286, 19 δι' εὐλαβείας ἔχειν, *vereri* 365, 10. 434, 26. 635, 26 δι' εὐλαβείας εἶχον ἀλλήλ. 306, 7 δι' ἐνοίας ἔχειν 526, 42 διὰ μέσου γίνεσθαι, *impedire* 451, 4 δι' οἴκτου λαβεῖν, *miſerari* 670, 39 δι' ὄκνου λαμβάνειν, *reformidare* 153, 9 δι' ὀλιγωρίας ποιεῖσθαι 385, 5 δι' ὀργῆς τῳ γίνεσθαι, *iraſci alicui* 529, 14 δι' ὀργῆς ἔχειν 203, 28. 403, 45. 428, 4 δι' ὀργῆς λαμβάνειν 590, 29. 718, 34 δι' ὀργῆς φέρειν 198, 7 δι' ὑποψίας λαμβάνειν 537, 14 δι' ὑποψίας ἔχειν 432, 13 δι' ὑποψίας γίνεσθαι 489, 28 δι' ὑποψίας ὄντες 734, 7 διὰ φυλακῆς ἔχειν, *obſervare* 220, 31 διὰ φυλακῆς ἔχειν, *ſervare* 474, 26 διὰ φυλακῆς ἔχειν, *tueri* 491, 33. 611, 40. 642, 21 διὰ φυλακῆς καὶ φροντίδος ποιεῖσθαι, *curare ac tueri* 213, 35 διὰ χειρὸς ἔχων 720, 17 δι' ὠφελείας δεῖσθαι 446, 13 δι' ἐκείνου, *per illum* 505, 20
διαβάθραι 309, 21
διαβῆναι τὸν ποταμὸν 288, 43
ὁ διαβεβλημένος ὑπ' αὐτῶν 439, 38
διαβεβαιοῦσθαι, *affirmare* 106, 24
διαγγελέσεις τῆς ψήφ. 104, 6
διαγενομένων ἐτῶν ι'. ἀπὸ- 340, 13
διαγνῶναι περὶ- 466, 13 τὴν διάγνωσιν ἀποδοῦναι τῇ βουλῇ 196, 17 διαγνώσεις, *cauſſ. cogn.* 470, 12
διαγορεύει *jubet* 64, 23 διηγορεύθησαν αἱ γνῶμαι 700, 8
διαγράψαι νόμον, *l. præſc.* 410, 11
διαδακρῦσαι 644, 25
οἱ διαδικαζόμενοι, *litig.* 134, 44 εἰς διαδικασίαν καλεῖν 238, 36 διαδικασίαν γνωμῶν προθεῖναι 702, 22
διάδοχος οἰκίας λαμπρᾶς 393, 34
διαδρᾶναι, *evadere* 276, 25
διάθεσις, *diſtractio* 281, 24 διάθεσις, *diſpenſatio* 434, 4
διαθρύπτεσθαι, *perfringi* 579, 38
διαιρεῖν τὰ δίκαια, *reſpondere de jure* 627, 29 διαιρεῖσθαι, *interpretari* 563, 31 *ſic* διελέσθαι 258, 9, 26 διήρηκεν ὑμᾶς ἀπ' ἀλλήλων 402, 3
διαίρειν, *transfretare* 9, 35. 28, 7. 41, 12 διᾶραι τὸ στόμα, *biſcere* 664, 38
δίαιταν ἔχειν ἐν τοῖς ἀγροῖς 424, 15 δ. ἐ. ὑπὸ σκιαῖς 424, 33 δ. ἐ. παρά τινι 127, 20 δίαιταν ποιεῖσθαι 31, 17 διαίτης τῆς ἐν Ῥώμῃ 341, 30 δίαιται *atria, cœnacula* 582, 24
δίαιτα, *arbitrium* 135, 30
διαιτᾶν τὰ νείκη 457, 39 διῄτων τὰ συμβόλαια 680, 31 διαιτήσειν αὐτοῖς τὰς συμβάσεις, *ſe futuros illis reconciliationis arbitros* 327, 33 οὐ τὰ δίκαια διαιτᾷς, *non recte judicas* 498, 31 διαιτᾶσθαι μετά τινος *deg.* 264, 30
διαιτηταὶ, *arbitri* 374, 16. 658, 47
διακαρτερεῖν 21, 39
διακαταβληθεὶν 387, 7
διακατέχειν τὰ πράγματα 218, 10 διακατέχειν τὰ κοινὰ 541, 29. *ſic* 179, 22 διακατέχειν ἐπὶ- 450, 37
ἐπὶ διακειμένοις καὶ ῥητοῖς, *certis conditionibus* 588, 21
διακενῆς, *fruſtra* 688, 43
διακλεῖσαι τὰς ἐξόδους 549, 9 διακλείειν τῆς ὁδοῦ 622, 28. 696, 14
διακλέψαι τὸν χρόνον 678, 34
διακοῦσαι πάντων 317, 32
διακρατεῖν τὴν κοινὴν 66, 30 διακρατεῖσθαι ὑπὸ ξύλ. 183, 40
διακρίνει ἀπὸ- 338, 35. 387, 28 διακρίνειν, *dirim.* 109, 31. 645, 22
διακρούσασθαι, *differre* 138, 29 *recuſare* 297, 28 *eludere* 643, 43 διακρούσασθαι τὰς ἐπιβουλ. 300, 8
διαλαγχάνειν 184, 41. 605, 35
διαλαλοῦντες πρὸς ἀλλήλ. 716, 14. 384, 29
διαληφθεὶς λόγος 723, 5
διαλιπὼν ὀλίγας ἡμέρας 422, 30
διάλεκτος & γλῶσσα *pro eodem* 23, 22, 33. *ſic* 6, 37. 131, 4
μηδὲ διαλλάττειν ἐρημίας 405, 3 διήλλαττον ὀλίγῳ τινὶ 680, 27 *ſic.* διηλλαγμέναι φωναὶ 23, 17 διαλλάττειν πρὸς, *reconcil.* 585, 47 διαλλαττόμενοι τὴν ἔχθραν 456, 38 διαλλάττεσθαι, *permutare* 71, 5 διαλλαγὰς πράττειν πρὸς- 285, 2 διάλλαγμα, *diſcrimen* 469, 32 διαλλακτὴρ, *conciliator* 135, 30 διαλλακτηρίων

λακωνείων λόγων ἄρχειν 300, 30. *Idem* συμβατ. λ. ἄρχ.

διαλογίζομαι, *animo agito* 163, 1. 391, 10 διαλογίζεσθαι, *diſput.* 637, 26 διαλογισμὸς, *cogitatio* 422, 30 τὰ ἐκ διαλογισμῶν, *cogitata* 723, 2

διαλύειν τὰς βλάβας, *damna perſolvere* 181, 38 διαλύειν τὰς ἀξίας *perſ. pret.* 301, 9 διαλύσασθαι τὰ χρέα 215, 11. 332, 5 διαλύσομαι τὴν πρὸς αὐτοὺς πόλ. 517, 35 διαλύσασθαι πρὸς- *in gratiam redire cum-* 466, 13

διαμαντεύεσθαι, *orac. conſ.* 55, 27 διαμαντεύεσθαι εἰ 204, 1 διαμαντεύεσθαι περὶ 201, 41 διαμαντεύεσθαι ὑπὲρ- 202, 6

διαμείβειν οἰκήτορας 17, 23 διαμεῖψαι τὴν στάσιν 54, 13 διαμεῖψαι τὴν θνητὴν φύσιν 32, 15 διαμείβεσθαι τὰς ἀγορὰς 330, 36. 433, 39 διαμείψασθαι τοῖς δανεισταῖς δοῦλα σώματα ὑπὲρ ἐλευθέρων 333, 19 διαμείβεσθαι, *mut. præſt. op.* 683, 36

διαμελλήσαντες οὐδὲν 600, 13

διαμένειν ἐπὶ τῶν ἐγνωσμ. 370, 26

διαμηχανήσασθαι πολλὰ 21, 37

διαμιλλᾶσθαι περὶ τῶν ἴσων 399, 19

διαμεμνῆσθαι τὰς εὐεργεσίας 214, 18

διαμονὴ τῶν πραγμ. 278, 25

διαναπαύεσθαι 364, 46

διανήχεσθαι, *tranare* 28, 8. 296, 19

διανίστησιν. *excitat* 207, 45 διαναστῆσαι, *erigere* 349, 45 διαναστῆναι πρὸς- 603, 26 τὴν διάνοιαν τεταράχθαι 270, 25 διανοίᾳ χρησάμενοι μιᾷ 721, 11

διανοούμενος *pro* διακείμ. 379, 41

διαντλεῖν βίον κακὸν 502, 29 διαντλῶν γῆρας ἐλ. 358, 16

διαπαννυχισμοὶ ἐν ἱεροῖς 91, 4

διαπεπεικὼς χάριτι 293, 44

διάπειραν ἀλλήλων λαβόντ. 289, 5

διαπέμψασθαι, *arceſſere* 193, 23

διαπεραιοῦται τὸν ποταμὸν 306, 44

διαπερονηθεὶς σαυνίῳ 621, 26

διαπίπτει τὸ βούλευμα 169, 12

διαποιήσαντες 312, 12

διαπολεμεῖν τὸν πρὸς αὐτοὺς πόλ. 692, 4

διαπόντιος ἀρχὴ 475, 8 διαπόντια ἀγαθὰ 183, 34. 330, 37 ἡ διαπόντιος, *tranſmarina orbis pars* 76, 30

διαπορήσαντες εἰ- 439, 1

διαπορθεῖν πόλεις συμμ. 520, 29

διαποσολαὶ ἀπόρρητοι 427, 16

διαπραγματεύεσθαι, *moliri* 204, 33

διάπρασις σίτου 439, 47

διαπράξασθαι, *perpetrare* 217, 17 διαπεπραγμένος ὠμὰ 403, 42 διαπεπράξεται, *paſſ. ſign.* 481, 8

διαπρεσβεύεσθαι πρὸς- 189, 1

διαριθμεῖν τοὺς στρατιώτας 289, 43

διαρκέσαι ἐπὶ πολὺ 407, 42 διαρκὴς ἐπὶ πολὺ 382, 36 διαρκὴς πρὸς- 89, 44. 226, 45

διαρρηξόμεναι τάφροι 200, 33

διαρρήδην ἀπεῖπεν 292, 37

διαρτᾶσθαι, *diſtineri* 31, 26. 37, 9 διηρτημένος ὑπ' αὐτοῦ 73, 44

διασαλεύειν 575, 7

διασαφεῖν, *indicare, expon.* 167, 23. 515, 22. 619, 11. 650, 20

διασαφήνισαι, *indicare* 714, 28

διασημάνας τὸν ὀρρωδοῦντα, *timentis hominis indicia edens* 299, 14

διασκέπτεσθαι, *perluſtr.* 283, 5 διάσκεψις καὶ κρίσις 224, 13

διαστασιάζειν τὴν πόλιν 441, 14. 690, 20 διαστασιάζειν πρὸς- 399, 26. 408, 7

διασῶσαι τὸ σῶμα 418, 24

διαταράττεσθαι 444, 36

διατάχυς 688, 11 διαταχέων 66, 46. 68, 6. 73, 30

διατείνειν, *durare* 20, 42 διατείνεσθαι, *eniti, cont.* 557, 41. 639, 27

διατηρεῖν ἔθος 547, 15

διαθέσθαι, *teſtamentum cond.* 95, 42 διαθέσθαι περὶ τῶν ἰδίων 209, 23 διέθετο λόγους ὑπὲρ- 404, 42 διαθέμενος κατηγορίαν πολλὴν τῶν φονευθ. 423, 3. 466, 43 διαθεῖναι αὐτοὺς τὰ ὅμοια 651, 40

διατρέφεσθαι 424, 21

διατρίβειν τὸν πόλεμον, *ter. b.* 669, 12 διατριβὴ, *mora* 489, 2 διατριβὰς ποιεῖσθαι, *commorari* 693, 9

διαυγάσης τῆς ἡμέρας 316, 1

διαφαίνειν εὐγ. φρόνημα 264, 16

διαφανέστατοι ἄνδρες 510, 33

διαφέρειν σφίσι, *ſua intereſſe* 542, 39. *ſic* 258, 12. 292, 13 τὰ διαφέροντα ἡμῖν οὐ μικρά ἐστι, *non parum noſtra intereſt* 450, 5. 697, 1 διαφέρειν τὸν πόλεμον 107, 21, 42. 741, 45 διαφέρειν τὰς ψήφους ὑπὲρ 121, 45. 610, 22 διαφέρειν πρὸς- *diſcept.* 437, 39 διαφέρεσθαι, *diſſentire* 64, 27. 111, 42 διαφέρεσθαι, *diſceptare* 282, 18. *ſic* 150, 3 οἱ διαφερόμενοι, *diſceptantes* 729, 31

διαφιέναι 400, 35. 414, 41

διαφύγοιεν αὐτὸν 256, 21. 655, 19

διαφημίζειν 726, 35

διαφθεῖραι χρήμασι 710, 2

διεφθόνηνται 36, 14

διαφορὰ πρὸς, *diſſid. c.* 254, 14

διάφορος Μαμιλίῳ, *à Mamilio diſſidens* 247, 19 διάφοροι, *adverſarii* 355, 37. 387, 44. 430, 42 τὸ διάφορον, *pars adverſa* 369, 20 *idem* ἀντίπαλον *ibid.* 18. *ſic* 594, 47 τὰ διάφορα, *controverſia* 441, 3 τὸ διάφορον, *quod intereſt* 541, 38 διάφορον, *pecunia, tributum, pret.* 385, 39. 416, 25. 245, 43 περὶ μικροῦ διαφόρου πολεμεῖν 329, 10, 33 διαφόρου ὀλίγου πείθεσθαι μεγάλα 328, 15 διαφόρου πολλοῦ μικρὰ ὠνεῖσθαι 432, 18 διάφορος ῥώμη, *præſt. rob.* 643, 24

διαφυλάττεται ὁ νόμος 674, 46

διαφωνία & ὁμοφ. 23, 29. 76, 9

διαχεῖν τὰ βουλεύματα, *diſſip.* 141, 40

διεχρῶντο ἀπειθείᾳ 606, 18

δίγλωττοι ἄνθρωποι 20, 24

διδασκαλεῖα 424, 34. 709, 42

δίδυμα βρέφη 64, 10

διεζωνήσαντες τὰ σώματα χρημάτων 426, 45. 711, 18 διεζωνηθεὶς χρήμασι 633, 28 διεζώνησις τοῦ σώματος 713, 44 διεζώνησιν δεῖξαι 714, 1

διειλῆφθαι, *diſpeſci* 666, 13

διείργειν, *dir. diſpeſc.* 26, 48. 154, 24

διειστήκεσαν, *diſſidebant* 557, 3

διεκπαισάμενος τὰς πύλ. 718, 13

διεκπορεύεσθαι πρόσω 584, 46

διενοχλεῖν περὶ- 284, 17

διέξειμι, *percenſebo* 685, 41. *ſic* 7, 17 διεξίεσαν *pro* διεξῄεσαν 738, 42 διεξιόντες τοὺς στενωποὺς 724, 9 διεξιὼν διά- 255, 9

διεξεργάζεσθαι, *confic.* 369, 8

διέξοδοι, *tranſitus* 313, 33 διέξοδος, *expeditio* 16, 30

διεπιφώσκει 620, 18

διερειδόμενος θυρεῷ 156, 7 διήρεισε τὴν λόγχην ἄχρι- 568, 41

διερευνώμενοι τὰς ὁδοὺς 577, 34 *ſic* 166, 20, 255, 40

διεληλύθεσαν, *præterierant* 194, 27

διερωτᾶσθαι τὰς γν. 224, 47

διεσπουδασμένως 5, 35

διετήσιος 12, 43. 26, 6

διευτυχεῖν 156, 36

διευφήμιζον. *pro* διεφήμιζον 726, 35

διευθρονίζειν τινὶ 266, 10

διϊστᾶν ἀπὸ- 576, 39 διαστῆσαι τὴν πόλιν 554, 40 διέστησε *pro ſimpl.* ἔστησε 204, 21 διαστάντας ἀπὸ τῶν ἑτέρων 113, 20 διειστήκει, *diſſidebat* 557, 3. 596, 42. 604, 32

δικάζειν τοὺς ὄχλους 516, 31 δικάζεσθαι, *jus experiri* 114, 45. 138, 21 δικαζόμενοι, *judicio diſcept.* 730, 1

ἐπὶ δικαιοδοσίαν ἥκειν 645, 25

δικαιολογίας φέρειν 497, 46 δικαιολογίας γινομένης 302, 2

δίκαιός ἐστιν ἀποθανεῖν 457, 42. *ſic* 210, 26. 214, 18. 238, 16 δίκαιος ἀπολωλέναι 271, 15

τὸ δίκαιον, *jus* 445, 25. 627, 27 τὰ δίκαια τοῦ δήμου, *plebis jura ſeu privilegia* 656, 26 τῶν δικαίων ἐπιτυγχάνειν, *jus ſuum conſequi* 330, 28 τὰ δίκαια διαιρεῖν, *de jure reſpondere* 627, 29 τὰ δίκαια λέγειν, *jus dicere, cauſſam ſuam agere* 448, 19 τὰ δίκαια ὑφέξομεν ὑμῖν 649, 28 ἐπὶ συγκειμένοις τισὶ δικαίοις, *certis conditionibus* 188, 41 ἐπὶ τούτῳ συνέβησαν τῷ δικαίῳ, 120, 10 ἐκ τοῦ δικαίου *jure* 630, 10. 632, 7 σὺν τῷ δικαίῳ, *jure* 683, 33

δικαιοῦν, *juſtum cenſere* 146, 10, 15 δικαιώματα τῆς ἀρχῆς παρέχειν, *imperii jura allegare* 146, 28

δικαίωσις, *juris prætext.* 73, 47 δικαίωσις, *jus* 430, 15 παρὰ δικαίωσιν κοινὴν 507, 35 δικαιώσεις ἀνθρώπιναι 146, 24

δικάσιμοι χρόνοι 712, 31

δικασπόλοι *reges* 337, 4

δικαστήρια καθίσαι τοῖς ὑπαιτίοις 172, 4. 321, 19

δίκῃ ὑπάγειν 610, 19 *idem* ὑπὸ δίκην ἄγειν 159, 3. 633, 10 ὑπὸ δίκην εἰσάγειν 630, 47 ὑπὸ δίκην κατέστησεν 665, 6, 33 ἐπὶ τὴν δίκην ἄγειν 595, 25 δίκην τινὶ ἐπάγειν 457, 37 δίκην ἐπήνεγκε Μαλίῳ 595, 19 δίκην προθεῖναι τῷ ἀνδρὶ 445, 7 δίκας αὐτοῖς προθέντες 210, 16 δίκας λαγχάνειν 84, 24 τὴν δίκην ἐπιτελεῖν 463, 32. 595, 36. 667, 36 *idem* τὴν δίκην συντελεῖν 445, 32. 667, 39 δίκας ἐρήμους ἐκλείπειν 217, 18 δίκαις ἁλόντες, *damnati* 84, 33 δίκαις ἁλόντες 405, 34 δίκας αὐτοῖς ἐπιθήσει 118, 6 δίκας ὑπέχειν 84, 25 δίκας τοῖς θεοῖς τίνειν οὐ μεμπτὰς 144, 40 σὺν δίκῃ, *jure* 436, 18

ποταμοῦ δίκην ἢ πυρὸς 599, 15

δικτατωρεία 336, 33. 403, 37 *eadem* δικτάτωρος ἀρχὴ 340, 11, 18 & δικτατωρεία 359, 7

διμνῶν τροφαὶ 594, 24. & 575, 45

διμνείαν

διμοιρίαν λαμβάνειν 544, 46
δινεύειν, in ſaltat. 477, 23
διόδους παρέχειν διά- 326, 34 ſic 305, 3. 579, 26
διοιδοῦσα πόλις 604, 31
διοικίζεσθαι 369, 11
  διοικισμὸς τῆς πόλεως 403, 30
διολέσαι κρύφα 209, 36. 401, 42
διόμνυσθαι, dejerare 262, 35. 284, 30
  διομόσασθαι κατά- 257, 5. 731, 14 διομοσάμενος ὅρκους ἰσχυροὺς περί- 645, 46
διομολογεῖσθαι, polliceri 363, 39 διομολογεῖσθαι, tranſig. 111, 2 διομολογηθῆναι πρὸς ἀμφοτέρων, confeſſum eſſe apud utr. 734, 39
διονομασθεὶς, celebratus 296, 45
Διονυσιακαὶ θυσίαι 480, 10
διοπετὲς Παλλάδιον 127, 5 διοπετὴς πέλτη 130, 22 eadem διόπεμπτος ibidem 25. ſic 708, 38
διορθοῦσθαι, corrigere 405, 29 idem ἐπανορθοῦσθαι ibid. 39
  διόρθωσις 356, 28. 456, 42
διπλασίαν τῆς προτέρου 174, 42
διπλαῖς μάχαις ἐνίκησαν 588, 10
διφθέρας ἔχοντες 426, 6
δίχα τῶν ἄλλων, ſemotis ceteris 105, 43. 110, 12 δίχα ὁσίας, ſine rel. cerem. 605, 26 ἡμῶν δίχα, ſine nobis 402, 5
διχόθεν, duobus è locis 688, 8
διχομηνὶς ἡμέρα 30, 32 τῇ διχομηνίδι τοῦ μηνὸς 737, 3
διχοστασία, diſſidium 539, 45 & al.
δίψη πιέζεσθαι 579, 17 δίψει κάμνειν 571, 45
διώκειν ſequi 69, 34 διώκουσιν ἐκείνους δίκας, judicio illos perſeq. 457, 36 διώκεσθαι, incitari 73, 47 διάξεσθαι, paſſ. ſignif. 156, 16
διώρυγες τοῦ τείχους 180, 13
δόγμα τῆς βουλῆς 394, 16 δόγμα ἐκφέρειν, decern. 576, 5
Δοέλλιος, Duellius 727, 4
δοιὰς παῖδας 39, 25
δοκῶ, puto 184, 31. 418, 45 δόξαν, cum viſum eſſet 36, 45. 73, 10. 120, 31 δεδογμένον ὑμῖν ἦν 170, 5
  δόκησις, opinio 163, 11. 268, 21
δολίου ψυχῆς ἀξίως 117, 36
  δόλον ῥάπτειν κατά- 143, 9 ἄνευ δόλου καὶ ἀπάτης 488, 3
δόξα ἀγαθὴ, bona exiſtim. 654, 19
δοξοκοπία κενὴ 228, 8
δόρατι ἑλεῖν 615, 41
  ὑπὸ δόρυ πωλεῖσθαι 227, 26
δορίκτητα 34, 38. 373, 33. 402, 21. 652, 23
δορυάλωτον ἔχειν 227, 28
δορύκτητα 488, 39. 747, 41
δοτὴρ, dator 30, 3
δεδουλῶσθαι, act. ſignif. 386, 35 ſic δεδουλωμένος 716, 21
δούριος ἵππος 36, 18
δραματικὴ ἀπάτη 71, 1
οἱ δεδρακότες, facinoris patratores 115, 30. 211, 1 δρώμενα, pro ὑφορώμ. 155, 9
δραπέται, fugitivi 75, 30
δρασμὸν ποιεῖσθαι, aufugere 615, 19
δραστήριος ἀνὴρ 24, 43. 334, 36
δράττεσθαι, corripere 579, 43
δρυμοὶ βαθεῖς 311, 14. 670, 42
δρυοκολάπτης, picus 12, 24
Δυάλιος pro Δυέλλιος 682, 9
δυεῖν, fœm. gen. 341, 33. 361, 36. 419, 16
δύεσθαι κατὰ γῆς 655, 39 δεδυκότος ἡλίου 166, 24
τὸ δυνάμενον, facultas 437, 6. 664, 30
  ἐπιεικείαις μεγάλα δυνάμενοι 667, 3
δύναμις αὐτοῖς ἦν, poterant 653, 11
  δύναμιν ἔχον, poterant 582, 21
  μετὰ δύναμιν τὴν ἐμὴν 696, 27
δυναστεύειν τῆς πόλεως 688, 42
δυνατὸς χρήμασι 99, 24. 308, 4 δυνατοὶ χρήμασι καὶ φίλοις 662, 15 δυνατὸν αὐτῇ προσεῖναι 203, 39 ἐν δυνατῷ σφίσιν ἦν 169, 38
Δυὼν, pro Φιδιὼν 648, 42
δυσάγωγος 98, 15. 564, 45
δυσανασχετεῖν δουλεύειν 164, 7 δυσανασχετοῦντες τὴν παρρησίαν αὐτοῦ 596, 22 ſic 437, 34 δυσανασχετοῦντες τοῖς κακοῖς 379, 47 δυσανασχετοῦντες ἐπὶ τοῖς 397, 45. 444, 8. 565, 9. 623, 45
δυσαπόλεκτος 292, 5. 474, 21
δυσαπάλλακτος νόσος 678, 38
δύσβατος λόφος 343, 14. 650, 3
δυσγένεια, generis obſcuritas 645, 27
δυσδιάγνωστος 130, 33
δυσείκαστος τόπου φύσις 25, 41
δυσεξέλεγκτα φάρμακα 140, 14
δυσεύρετος πληθὺς 220, 24
δυσημερεῖν κατὰ μάχην 46, 22
δυσκάθαρτοι ῥύποι 228, 26
δυσκαταγώνιστος ἰσχὺς 142, 18. 360, 19
δύσκολον γίνεσθαι πρ. 500, 2
δύσκριτος αἵρεσις 267, 29
δυσοργήτως 377, 30. 441, 36
  δυσπολέμητος ἰσχὺς 162, 16
δυσπειθὴς 29, 32
δύσποτμοι τύχαι 14, 14
  δυσποτμία, infortunium 587, 23
δυσπρόσιτος πόλις 253, 42
δυσέκμαρτον τέλος 233, 41
δύστηνον πάθος 356, 42
δυσφημίαι καὶ κατηγορίαι 378, 24
δυσχεράναντες τὸ πρᾶγμα 337, 10
  δυσχεραίνουσί μοι 239, 35. 693, 1
  δυσχεραίνειν ἐπί- 629, 35
εἰς δυσχωρίας καταπλεῖσαι 701, 11. 707, 32
δωμάτιον, cubiculum 209, 15. 262, 7
δωρεὰν διδόναι, donare 206, 47 δωρεὰν λαβεῖν, gratis accip. 664, 6
δωρεῖσθαι πολλῇ χώρᾳ 32, 25
  δωρηματικὸς 528, 46
δωροδοκηθεὶς χρήμασι 254, 45
  δωροδοκίας λόγον ὑποσ. 748, 16

E.

ἐάν τε cum dupl. m. verb. 341, 23
ἔαρος ἀρχομένου 196, 12
ἑαυτοῦ pro σεαυτοῦ 745, 28, 40 ὑφ' ἑαυτῶν γνόντες, ſuopte judicio 696, 13
Ἐβικλοι pro Αἴκικλοι, Æquicolæ 131, 8
ἔγγιστα, nuperrime 390, 16. 434, 23
ἔγγονον pro ἔκγονον, progen. 11, 14
  ἔγγονα, nati 341, 25 ἔγγονοι, nepotes 45, 38. 370, 11 ἔγγονοι, poſteri 81, 23. 450, 1. 512, 29, 36 ἔγγονοι, nepotes, poſteri 695, 29
ἐγγραψάμενοι ταῖς συνθήκ. 326, 16
  ἐγγραφὴ ἡ εἰς τὰ ἀρχεῖα 96, 31
ἔγγραφοι νόμοι 133, 21
ἐγγύην ὁμολογεῖν περί- 714, 2 ἐπὶ τὴν ἐγγύην παραγίνεσθαι 714, 17 ἐπὶ τὴν ἐγγύην προάγεσθαι 714, 11
ἐγγυητὴς ἐγένετο τοῦ- 88, 31. 499, 39
  ἐγγυητὰς ἔδωκα θεοὺς 507, 11. 517, 27 ἐγγυητὰς δοῦναι τῆς ἀφίξ. 633, 26 ἐγγυητὰς καταστῆσαι ἀξιόχρ. 711, 14. 713, 5 ἐγγυητὰς ποιεῖσθαι 231, 32
ἔγγυα ἔχειν παρά- 515, 4
ἐγγυῆσαι θυγατέρα 208, 33 ἐνεγγύησε θυγατέρας 150, 37 ἐγγυᾶσθαι ſpondere, polliceri 78, 40. 372, 25 οἷς ἐνεγγυήσατο 209, 32 ἐνεγγυήσατο, ſibi deſpond. 709, 33 ἐγγεγυημένος τὴν κόρην 710, 31 ἐγγεγυημένην ἑτέρῳ 709, 44
ἐγγὺς ἐτῶν φ. 145, 47
ἐγείρειν pro ἀγείρειν 739, 43 ſic ἐγείρειν βοηθείας 162, 13
ἐγκαθέζεσθαι ἐν- 619, 23
ἐγκάθηται ὑμῖν φθόνος 407, 14 ἐγκαθημένους δηοῦν 722, 44
ἐγκαθίζειν λόχους ἐν- 578, 28
ἐγκαταστῆσαι φρουρὰν 615, 29
ἐγκαταληφθεὶς 342, 46
ἐγκαταλείπειν ὀρφανοὺς 214, 14. ſic 369, 36 ἐγκαταλιπὼν τὴν ἐρημίαν αὐτῆς 516, 24 ἐγκαταλιπεῖν καὶ προδοῦναι 514, 8 ἐγκαταλιπεῖν τοῖς δεινοῖς 676, 3 ἐγκαταλελοίπασι, deſer. 346, 32 ἐγκατελείφθη τῷ χάρακι 615, 10 ἐγκαταλειφθέντα ἐν τῷ χάρ. 575, 26. ſic 582, 41
ἐγκαταμιγνύειν τοῖς λόχ. 342, 21
ἐγκαταχῶσαι, obruere 580, 4
ἐγκείσεται ὑμῖν βαρὺς 388, 25. 437, 4
ἐγκελεύεσθαι τοῖς σφετέροις 156, 22
ἐγκέλευστοι, juſſi 218, 12
ἔγκλημα ποιεῖσθαι, cauſſari 577, 9
ἐγκλίνουσι τὰ νῶτα 584, 34 ἐγκλίνειν εἰς φυγὴν 622, 20 ἐγκλίνειν ἐπὶ θάτερον μέρος 426, 42 ἐγκλίνειν τινὶ- 320, 38
ἐγκοσμηθεὶς ἀρχῇ μεγάλῃ 679, 5
ἔγκοτον ἔχειν οὐδὲν 176, 4 κατὰ τὸ ἔγκοτον τῆς- 564, 30
ἐγκρατὴς ἡδονῆς βίος 85, 14 ἐγκρατεῖς γαστρὸς 98, 29 ἐγκρατῆ γίνεσθαι potiri 101, 46
  ἐγκρατῶς, firmiter 244, 28 ἐγκρατῶς κατέχειν 255, 15. 256, 44. 298, 16 ἐγκρατῶς ἄρχειν 334, 41
ἐγκύκλιον ἦν τῇ πόλει 659, 32
ἐγκυλισθεὶς εἰς πολ. πρ. 717, 5
ἐγκύμονα ποιεῖν 35, 2
  ἐγκυμονοῦσα, gravida 206, 46 τὸ ἐγκυμονούμενον, fœtus 56, 28
ἔγκυοι γυναῖκες 580, 40
ἐγκυρῆσαι δυσχωρίαις 194, 45
ἐγκώμιον, laus 515, 14
ἐγχειρήματα καλὰ 275, 20 ἐγχείρημα παράνομον 457, 6 ἐγχειρημάτων ἀπιστη 204, 16
ἐγχειρίδια, gladii 555, 45
ἐγχώριοι, indigenæ 44, 22
ἕδη θεῶν, ſtatuæ deorum 54, 7 eadem ἱδρύματα & βρέτη ibid. 9 & 13. ſic 38, 11. 45, 5. 46, 15
ἕδρα, conſeſſus, conſult. 738, 36
  ἕδρας λαμβάνειν 73, 26
ἐθάδες πολλῶν ἀγώνων 107, 31
ἐθελόκακος 564, 27 ἐθελοκακεῖν ἐν- 606, 1
ἐθελούσιος συμπλεῖ 41, 13
ἐθισμοὺς καὶ νόμους 272, 15
ἔθνη, gentes, ſeu familiæ 684, 5
  ἔθνη de hominum generibus in

una eademque civ. 407, 47. 408, 6
ἐν ἔθει ἦν τῇ πόλει 659, 33 ἐν ἔθει ὄντα 677, 32 ἔθη καὶ νόμιμα 462, 8. 474, 15 ἔθη καὶ νόμους 244, 14
εἰ *cum ſubjunct. modi verbo* 292, 29 εἴγε δὴ, *ſiquidem* 211, 44 εἰ δὴ μή γε 359, 38. 391, 11. 465, 17. 636, 35 εἰ δὴ, *ſi modo* 267, 42
εἰάκαμεν, *ſivimus* 146, 45
εἴδετε, *vidiſtis* 565, 24 ἰδὼν ἐπίσταμαι 479, 21
εἰδοὶ, *idus* 351, 30. 410, 24
εἰδοφορεῖν *repræſ.* 476, 35. 477, 30
εἴδωλα & φάσματα, *ſpectra* 531, 22. *ſic* 62, 46. 63, 1. 472, 3 εἰδώλων μορφαὶ παντοῖαι 628, 13 εἴδωλα, *ſimulacra* 30, 25. 48, 43 εἴδωλα καὶ σκιαὶ τιμῶν 695, 24
εἶεν δὴ, *ſit ita* 540, 6
εἰκάσας τὴν διάνοιαν αὐτῶν 707, 31
εἰκάζεσθαι, *aſſimilari* 22, 42 εἰκασθεὶς εἰς Σιληνὸν 477, 31
εἰκασμῷ τεκμαίρεσθαι 507, 39 εἰκασμοῖς χρῆσθαι δεῖ. 395, 11
εἰκαστὴς κακὸς 462, 39
κατὰ τὸν εἰκότα λογισμὸν, *ex veriſimili conjectura* 424, 5. 569, 40
εἰκόνες θεῶν 478, 12
Εἰλείθυια, *Juno Lucina* 220, 43
εἴργειν, *excludere* 96, 43 *arcere, prohib.* 690, 15 εἴργειν τῆς διαβάσεως 295, 26
εἰρεσία, *remiges* 739, 2
εἴρετο *pro* ἤρετο 68, 34. 73, 37
εἰρηνοδίκαι, *fetiales* 131, 5. 410, 15. 740, 17. 741, 6
εἱρκτὴ ἄδηλος 64, 28
εἰρωνεία, *diſſimulatio* 733, 8. 236, 29
εἰς *pro* ἐν 276, 41. 616, 8 εἰς *pro* πρὸς 282, 9, 33 εἰς τέλος, *perpetuo* 430, 46 εἰς τέλος, *tandem, in totum* 678, 7. 563, 13
εἰσαγγέλλειν εἰς τὸν δῆμον, *deferre ad populum ſeu accuſare* 544, 30 *ſic* 466, 35
εἰσαγγελίας ποιεῖν κατὰ- 726, 12
εἰσαγήοχεν 632, 2 εἰσῆγε *pro* εἰσῄει 186, 45
εἰσακοντίζειν λόγχας 534, 44
εἰσήκουον αὐτῶν οὐδὲν 709, 12
εἰσβολὰς ποιεῖσθαι 231, 17
εἰσελαύνει τὸν ἵππον 350, 17
εἰσέρχεται αὐτοῖς γέλως 394, 34 εἰσελθέτω λογισμὸς ἕκαστον 721, 4
εἰσηγεῖσθαι γνώμην 702, 6
εἰσηγήματα, *inſtituta* 656, 35
εἰσιέναι εἰς τὰ πράγματα, *res adire, ſeu capeſſere* 140, 19 εἰσῄει πολλοῖς λογισμὸς 290, 17 εἰσῄει αἰδὼς τοὺς ὑπ. 729, 35 εἰσιόντες ὕπατοι, *futuri conſſ.* 543, 35. 544, 11
εἰσόδιον εἶναι, *itare ad* 710, 43
εἰσπίπτει αὐτοῖς λογισμὸς 216, 20
εἰσπράττειν τοὺς Σαβίνους ἀρχὴν, *Sabinis imperium vindicans* 640, 5 εἰσπέπραξαι δίκας παρά- 499, 7
εἴσπραξις χρεῶν 333, 25
εἰσποιήσασθαι τοὺς βίους 217, 6
εἰσφέρειν νόμους 455, 16
εἰσφοραὶ χρημάτων 215, 16. 220, 22
εἰωθυῖα ἐδωδὴ 427, 11
ἐκ *pro* ἀπὸ, *ab* 375, 20 ἐκ *pro* μετὰ- 587, 28 ἐκ τοῦ ἀδοκήτου 197, 22. 382, 18 ἐκ τοῦ ἀνελπίστου 622, 2 ἐκ τοῦ απροσδοκήτου 109, 18. 548, 40 ἐκ τοῦ ἀναγκαίου; *neceſſario* 589, 44 ἐκ τοῦ ἀσφαλοῦς, *tuto* 107, 21 ἐκ τοῦ ἀσφαλεστέρου, *tutius* 13, 42 ἐκ τοῦ βιαίου, *vi* 662, 17. 703, 33 ἐκ τοῦ δικαίου, *jure* 235, 30. 699, 3 (*ſic* ὁ ἐκ τοῦ δικαίου, *juſte partus* 747, 43) ἐκ τοῦ δικαιοτάτου, *juſtiſſime* 445, 36 ἐκ τοῦ τεθαῤῥηκότος, *confidenter* 460, 36 ἐκ τοῦ ῥᾴστου, *facillime* 204, 35 ἐκ τοῦ προφανοῦς, *palam* 187, 15 ἐκ τοῦ φανεροῦ, *aperte* 209, 42. 648, 42, & *alibi.* ἐκ τοῦ φανεροῦ, *palam* 722, 28, & *alibi ſæpiſſime.* ἐκ πολλῆς ἐπιμελείας, *admodum accurate* 466, 43 ἐκ πολλῆς ὑπεροψίας λαμβάνειν 705, 41 ἐκ προνοίας καὶ ἐπιβουλῆς 429, 4. 451, 42 ἐκ δικαίου, *juſte* 238, 18 ἐκ βιαίου τρόπου, *violento modo* 162, 17 ἐκ παντὸς τρόπου, *omnibus modis* 64, 7. 384, 13. 459, 37 ἐκ παντὸς, *omnibus modis* 213, 16. 468, 34. *Similes formulæ in* ἀπό. ἐκ ποδὸς ἕπεσθαι 101, 35. 182, 14
ἑκατοντάρχαι 86, 38. 87, 42
ἑκατόνταρχοι *centuriones* 722, 37. *iidem* ἡγεμόνες τῶν λόχων 722, 27
ἐκβαίνειν τοὺς ὅρους 440, 47 ἐκβαίνειν ἐκ- 355, 84. 461, 7 ἐκβέβηκεν εἰς δέον 456, 34 ἐκβάντα παρὰ γνώμην 501, 17
ἐκβάλλειν, *eruptionem fac.* 189, 4
ἐκβαρβαροῦσθαι 474, 43
ἐκβιβάζειν 640, 19
ἐκβολαὶ, *eruptiones hoſt.* 699, 2 ἐκβολαὶ ποταμοῦ 183, 3, 9. *Eædem* ἐμβ.
ἔκγονοι, *nati, proles* 13, 35 *pro eodem* τὰ ἔκγονα 146, 25. 711, 9 *ſic* ἔκγονον ἄῤῥεν 59, 20
ἔκγονοι, *nepotes, poſteri* 721, 40
ἐκδέχεσθαι, *exſpectare* 233, 37. 283, 13. 445, 29 ἐκδέχεσθαι εἰ- 462, 47
ἐκδημαγωγεῖν τὸ πλῆθος 420, 27
ἐκδημαγωγούμενος ὑπό- 236, 35
ἐκδιαιτᾶσθαι τῶν πατρ. οὐδὲν 337, 3
ἐκδιδόναι, *ſe exonerare* 77, 10 ἐκδοῦναι γραφὴν περὶ- 474, 14
ἐκδικήματα *pro* ἀδικ. 316, 40
ἔκδοτον ἐπὶ τιμωρίᾳ παραδοῦναι 458, 30. 501, 36
ἐκεῖνος *pro* αὐτὸς 73, 2
ἐκεχειρίαι καὶ πανηγύρεις 90, 27 ἐκεχειρίαι πολέμου καὶ ἀνοχαὶ πρὸς ἀλλήλους 482, 10 ἐκεχειρίας εἶναι πᾶσι 250, 17 ἐκεχειρίαι *feſt. temp.* 475, 23
ἐκηβόλα 550, 35. ἐκηβόλοις χρῆσθαι μάχαις 643, 7
ἐκθειῶσαι καὶ καθοσιῶσαι 134, 28
ἐκθεραπεύειν φιλανθρωπίαις 339, 29
ἐκθηλῦναι τὰς ἀγωγὰς 424, 24
ἐκθύμως ἀγωνίζεσθαι 117, 12. 532, 36. 552, 26. 618, 15
ἐκκαλεῖσθαι, *invocare* 437, 44
ἐκκαῦσαι τὸ δεινὸν 429, 21 ἐκκαῦσαι τοὺς θυμοὺς 444, 15
ἐκκλησία, *comitia* 463, 44 ἐκκλησία τῶν δικαστηρίων 273, 46
ἐκκλησιάζειν δεῖ- 273, 8
ἐκκλησιαστήριον, *comitium* 241, 29. 666, 11
ἐκκολυμβᾶν εἰς γῆν 296, 21
ἐκκομιδὴν ποιεῖσθαι, *exſequiari* 709, 17
ἐκκόπτειν χωρίον 554, 21
ἐκκυμαίνεσθαι, *à fluct. ejici* 677, 20
ἐκλαμπρύνεσθαι, *inclareſcere* 79, 2
ἐκλείπει ἡ χρῆσις 476, 27 ἐκλείπειν, *defungi* 238, 4 ἐκλειφθεὶς, *omiſſus* 338, 21 ἐκλειφθεὶς, *intermiſſus* 439, 14 ἐκλειφθεὶς, *deſertus* 307, 11. 570, 18
ἐκλιμνοῦσθαι 49, 39
ἐκλιπαρηθεὶς, *exoratus* 425, 4
ἐκλογίζεσθαι, *enumerare* 720, 44
ἐκλύεσθαι κακοῦ 68, 47. *ſic* 595, 39
ἐκλελυμένα ἤδη 97, 21
ἐκμαρτυρεῖν 442, 44
ἐκμάττειν, *extergere* 567, 44. 718, 3
ἐκμηκύνεσθαι εἰς ἄπειρον 219, 7
ἐκνομὴ, *paſtio* 31, 9
οἷς ἦν ἑκούσιον, *qui volebant* 654, 9
ἐκπαγλέμενοι τὴν ὄψιν 32, 4
ἐκπαυθῆναι τῆς ἀρχῆς 62, 5
ἐκπικραίνεσθαι πρὸς 743, 34 ἐκπικρανθεὶς ἐπὶ- 241, 21
ἔκπλεω, *accuſ. caſu* 30, 8
ἐκπληροῦν τὰς κατὰ νόμον στρατείας 706, 29
ἐκπλήρωσις τῶν ἐπιθυμ. 407, 38
ἐκπλήσσειν 396, 14
ἐκποδὼν ἀκολουθεῖν 582, 38. 615, 8 *ſic* 156, 21 ἐκποδὼν, *è veſtigio* 116, 7
ἐκπολεμῶσαι τὰς πόλεις 137, 32 ἐκπολεμῶσαι τοῖς πατρικίοις τὸ δημοτικὸν 641, 41 ἐκπολεμοῦσθαι πρὸς- 328, 31. 550, 9. ἐξεπολεμώθη πρὸς αὐτοὺς 709, 23. *Legitur etiam* ἐκπολεμεῖσθαι πρὸς- 574, 10. *ſed ſuſp.*
ἐκπολιορκῆσαι τὸν χάρ. 561, 13
ἐκπομπὴ κληρούχων 374, 47
ἐκπορίζειν τὰ ἐπιτήδεια 407, 26
ἐκπρεπεῖς δωρεαὶ 575, 25
ἔκπλευσις *pro* ἐκβολὴ 212, 44
ἐκρήγνυσθαι, *erumpere* 72, 44
ἔκσπονδον εἶναι 326, 15 ἔκσπονδα πάσχειν 131, 35
ἐκστρατεύεσθαι πρὸς τ. πυλῶν 626, 14
ἐξεστρατευμένοι 101, 30
ἐκτάσσειν τὰς δυνάμεις 344, 43. 552, 31
ἐξέτεινεν πολλὰς ὑπὲρ αὐτῶν δεήσεις 284, 11
ἐκτεμνομένη γῆ 613, 12
ἐκτήκειν τὰ ὄμματα 716, 6
ἐκτιμᾶν, *ſummo honor.* 121, 39 ἐκτιμᾶν, *æſtimare* 437, 16
ἐκτῖσαι χρήματα 174, 29
ἔκτισις ζημίας 432, 2
ἐκτίσματα 586, 5. 676, 28. ἐκτίσματα βοῶν 586, 16
ἐκτίθεσθαι, *exponere, indic.* 696, 7
ἔκτοπος ἡλίκος 85, 9
ἐκτόπως ἀχθόμενοι 312, 3
ἐκτρέπεσθαι τὴν ἀρχὴν, *ced. imp.* 603, 43 ἐκτρέπεσθαι τὰ δεινὰ 347, 24 *ſic* 283, 28
ἐκφαίνειν τὸν λόγον 460, 36
ἐκφανέστατα ἀπέδειξε. 427, 20
ἐκφέρειν, *proferre* 537, 11 ἐκφέρειν ἐπὶ μέσον 482, 24 ἐκφέρειν εἰς τὸν δῆμον, *referre ad pop.* 509, 28. 698, 28, 40. 734, 38 ἐκφέρειν πρός τινα 297, 47 ἐξοίσῃ δόξαν πονηρὰν 501, 42
ἐκφορὰ *funebris* 127, 44
ἐκχέαι τὴν χολὴν 667, 42 ἐκχεῖσθαι τοῖς δάκρυσι 403, 26 ἐξεχεῖτο ἁπάντων δάκρυα 408, 33
ἔλασις, *irruptio* 311, 2. 350, 19

ἔλασις

ἔλασις ἐπὶ σφᾶς 308, 37
ἐλασθέντες δαιμονίοις ποτ χόλοις 18, 32
ἐλαττοῦσθαι, *detrimentum pati* 383, 17
ἐλαττοῦσθαι περὶ τὴν δίκην 713, 8
ἐλαττώματα, *detrimenta* 188, 25
ἐλάττωμα κτ. τὴν ὄψιν, *oculi vitium* 295, 16
ἐλαττώσεις, *detrim. clad.* 705, 22
ἐλαθεὶς φυγῇ ἀϊδίῳ 480, 46
ἐν ἐλαφρῷ ποιεῖσθαι, *flocci facere* 673, 25
ἐλεγεῖον, *carm. eleg.* 39, 23
ἑλεπόλεις μηχαναί 624, 36
ἐλευθεριάζειν 368, 47
ἐλευθεροστομία 396, 36
ἐλευθεροῦν ἀπό- 664, 32. 721, 12
ἔλευσις, *itio* 194, 24
ἐλεφάντινος θρόνος 195, 35. 196, 22
Ελία, *Velia, loc. R.* 292, 21
ἐλιννύειν ἔργων, *vacare ab opere* 26, 18
ἐλίττειν *in acie* 413, 38
Ελλὰς πόλις 5, 18 Ελλάδι φωνῇ, *Gr. lingua* 27, 3. 76, 12 Ελλάδα γλῶτταν 270, 2 Ελλάδα παιδείαν μαθεῖν 71, 31
ἐλλείπειν τινὸς 165, 46
τὸ ἐλλειπὲς ἐκπληροῦν 555, 6
Ελλωὶς ἱστορία 5, 24
τὸ ἐλλιπὲς ἐκπληροῦν 553, 43
ἐλπίδας εἶχον ἐπὶ τῷ 301, 42. 673, 24 ἐλπίδας λαβόντες 723, 8 κατ' ἐλπίδα τοῦ προσλ. 647, 32
ἐλπίσαντες, *opinati* 572, 17. 688, 21
ἐμβατεύειν τῷ χωρίῳ 63, 6
ἐμβατὸς, *pervius* 65, 17
ἐμβοήσαντες ἑαυτοῖς 718, 41
ἐμβολὴ, *oſtium fl.* 8, 6 ἐμβολαὶ, *oſtium fl.* 35, 38. 118, 10. *id.* ἐκβ.
τὰ ἔμβολα, *roſtra, in foro Romano* 74, 16. 97, 3
ἐμβύθιοι κρηνίδες 25, 45. 351, 11
ἐμβυκανῶντες κέρασι βοείοις 83, 29
ἐμπεδοῦν ὁμολογίας 271, 37 ἐμπεδῶν τὰς ὑποσχέσεις 703, 42 ἐμπεδοῦν ὅρκον, *ſerv. jur.* 723, 28
ἐμπέδωσις ὅρκων 285, 32
ἐμπεριεχόμενος τῇ πόλει 657, 46 ἐμπεριεχόμενοι ἐν- 724, 13
ἔμπειροι πολέμων 531, 17. 583, 14
ἐμπειροπόλεμος 352, 28
ἔμπηρα κνήματα 19, 3
ἐμπίπλασθαι αὐθαδείας 382, 42
ἔμπλεως ἡδονῆς 29, 11
ἐμποδὼν ἵστασθε ἡμῖν 430, 32
ἐμπολίζεσθαι 77, 40
ἔμπονον καὶ φερέπονον 182, 11
ἐμπορεύεσθαι, *importare* 408, 4 ἐμπορεύεσθαι, *negotiari* 585, 31
ἐμπορεία μεσόγεια 433, 38
ἐμπορπᾶσθαι 129, 36
ἐμπρόσθια τραύματα 663, 25
ἐμπύρου θυσίας κατήρχοντο διὰ ζέας 95, 26. *quære & τόμια.*
ἐμφανῆ ἔργα 565, 45
ἐμφορεῖσθαι λόγων κτ.- 719, 34
ἐμφράττεσθαι 183, 15
ἔμφρων ἡγεμὼν 481, 4
ἐμφύλιοι διχοστασίαι 82, 5. 340, 3 ἐμφύλιον ἄγος 274, 33
ἐμφῦσαι, *ingenerare* 747, 14 ἐμφύεσθαι, *innaſci* 328, 22 ἐμφύεται αὐτῆς, *complect. e.* 713, 14
ἔμφυτοι ἀρχαὶ 203, 10
ἔμψυχον *pro* εὔψυχον 589, 44
ἐν *pro* εἰς 59, 38. 433, 43. 662, 44
ἐν αὐτοῖς, *pro* ἐπ' αὐτοὺς 187, 16
ἐν αἰτίαις ἔχειν, *culp.* 227, 22
ἐν αἰσχύνῃ θέσθαι 534, 23 ἐν ἀρετῆς μοίρᾳ τιθέναι 528, 43 ἐν δυνατῷ ἦν 529, 6 ἐν φροντίδι εἶχον 717, 6 ἐν χειρῶν νόμῳ ἀποκτ. 528, 14
ἐν ἀρχαῖς, *initio* 349, 2 ἐν μέρει, *per vices* 268, 40
ἐνάγειν τὸν πόλεμον, *belli auctorem eſſe* 101, 30 ἐνῆγον αὐτοὺς ψηφίζεσθαι 428, 2 ἐνάγεσθαι πρὸς δίκην 114, 44
ἐναγεῖς κολάσαι 159, 8
ἐναγισμοὶ *defunct.* 128, 2
ἔναγχος, *recens, nuper* 158, 29. 169, 25 ἔναγχος τοῦ χρόνου 400, 13. 452, 17
ἐναγώνιος ἰδέα 7, 28 ἐναγώνιος ὄρχησις 477, 24 ἐναγώνιος προσδοκία 604, 1 ἐναγώνια πάθη 155, 6
ἐναλλαγὴ ὀνομάτων 23, 14
ἐναντιωθήσεσθαι, *act. ſign.* 48, 39
ἐναπειλεῖν *pro* ἐπαπειλ. 320, 8
ἐναργὲς μίμημα 122, 15
ἐναρμόττοντες σφενδόναις 642, 40
ἐναρχόμενοι ἡμερῶν 350, 46
ἔναυλα ἦν ἔτι 564, 29
ἐναυλίσασθαι 127, 22
προθυμίας ἐνδεῶς ἔχοντας 364, 17
ἐνδείκνυσθαι ἅπασαν φιλοφροσύνην 102, 10. 306, 33 ἐνδείκνυσθαι εὔνοιαν 502, 19
ἔνδημοι πόλεμοι 549, 45
ἐνδημεῖν, *in urbe eſſe* 320, 24
ἐνδιαίτημα ἄχαρι 29, 9
ἐνδιαμένειν 530, 3
ἐνδιδόναι ὀρχήσεως σχήματα τοῖς ἄλλοις 476, 34. 477, 19 ἐνδοῦναι, *prodere* 38, 46 ἐνδοῦναι, *cedere* 532, 46 ἐνδοῦναι μαλακὸν οὐδὲν 283, 41. 488, 27 ἐνδοῦναι μηδὲν πρὸς- 283, 22
ἐνδοὺς οἴκτῳ 545, 37
ἐνδοιάσασα ἔτι οὐδὲν 617, 26. *ſic* 266, 14 ἐνδοιαζόμενον πρᾶγμα 465, 8
ἐνδοιάστως ἔχειν πρὸς- 161, 5. 380, 1 ἐνδοιάστως ἀκροᾶσθαι 680, 33
ἐνδυόμενοι τὰ ὅπλα 592, 34
ἐνέδρα τις 606, 9 ἐνέδραις κατέχεσθαι 573, 42
ἕνεκα *omiſſum* 400, 9
ἐνεργὸς ἦν περὶ ταῦτα 253, 35 ἐνεργὸς γῆ, *terra quæ colitur* 29, 21
ἐνεχυράζειν 363, 45
ἐνῆν, *licebat* 491, 47. 683, 40 ὡς ἐνῆν μάλιστα 428, 43 ἐνόντα, *quæ licet* 449, 1
ἔνθα, *ubi* 603, 15
ἐνθάπτεσθαι 315, 15
ἔνθεος ἄφνω γίνεται 112, 28
ἐνθύμημα, *inventum* 432, 8 ἐνθυμήματα, *cogitata* 590, 7. 691, 34
ἐνθύμιον, *cogitatum* 30, 21
ἐνθύμως ἀγωνίζεσθαι 532, 22
ὡς ἔνι μάλιστα 434, 13
ἐνιαύσιος ἀρχὴ 119, 47. 177, 24 ἐνιαύσιοι ἀναγραφαὶ 234, 30 ἐνιαύσιοι πραγματεῖαι, *annales* 213, 21
ἐνιαυσίων ἱστορία 220, 39
ἐνιαυσιαῖοι ἀνοχαὶ 339, 33 ἐνιαυσιαῖοι ἄρχοντες 337, 35
ἐνιδρύμενος, *act. ſignif.* 33, 29 ἐνιδρυσάμενοι πόλεις 229, 35
ἐνίστασθαι, *obſiſtere* 103, 7. 320, 16
ἐνίστασθαι πρὸς- 489, 9 ἐνίστασθαι πόλεμον κτ.- 506, 39
ἐνόδια ὅπλα 249, 35
ἐνοίκησις 77, 17
ἐνοικοῦσα φρουρὰ 342, 44
ἐνόπλιοι ὀρχήσεις 173, 44. 477, 16
ἐνόπλιοι μελέται 288, 3
ἔνορκον ψῆφον ἐπιφέρειν 451, 36
ἐνορμίσασθαι ἀγαθὸς 45, 24
ἔνοχοι ταῖς αἰτίαις 180, 4. *at* ἔνοχοι τῆς αἰτίας 323, 10 *ſuſpectum.*
ἐνσείει πλαγίοις τ. ἱππ. 306, 46 ἐνσείει τοῖς πολεμίοις 575, 6. 614, 1
ἔνσπονδος πόλις 131, 29. 293, 42 ἔνσπονδοι καὶ φίλοι 531, 21
ἐνστρατοπεδεύεσθαι 724, 14
ἐντάφιοι κόσμοι 128, 1
ἐντείνειν πληγὰς 84, 8
ἐντειχίσαι 182, 22
ἐντείχιοι οἰκήσεις 21, 12
ἐντετηκυῖα σπλάγχνοις φροντὶς 518, 15
ἐντετηκὼς ἐπὶ ταῖς ψυχ. 396, 14
ἔντιμος ταφὴ 115, 39
ἐντόπιοι πόλεμοι 550, 5
ἐντρέπεσθαι φίλους ἄνδρας 520, 36 ἐντραπεὶς μητρὸς λιτὰς 526, 45 οὐκ ἐντραπέντες τὴν ἀνθρωπίνην νέμεσιν 169, 27
ἐντείβεται πληγὰς 451, 20
ἐντρυφᾶτε ἡμῖν 395, 39
Ενυάλιος, *Quirinus* 112, 21 Ενυαλίου ναὸς 114, 10 Ενυάλιος λόφος 617, 41
ἐνύπνιος ὄψις 46, 3
ἐξ *pro* παρὰ, *ab* 554, 4 ἐξ ἐπιταγῆς τῶν δημάρχων 726, 33 ἐξ ἀπροσδοκήτου 626, 10 ἐξ ἑτοίμου, *prompte* 329, 46 ἐξ ἴσου, *æqualiter* 332, 22 ἐξ ἑωθινοῦ, *à mane* 73, 14
ἐξάγιστος, *exſecratus* 271, 38. 288, 12. 410, 37 ἐξάγιστον ποιεῖν ἀραῖς, *diris devovere* 12, 34
ἐξαγριῶσαι, *exaſp.* 704, 35
ἐξαγωγίμους τάφρους 246, 22
ἐξαιμάττειν τὰς λύπας 404, 11
ἔξαιμος, *exſanguis* 108, 30. 568, 20
ἐξαίρειν εἰς ἐπιφ. 156, 38 ἐξαίρειν ἐπὶ μεῖζον 483, 40
ἐξαιρεῖσθαι ταραχὰς ψυχῆς 91, 35 ἐξελόντες τὸ φρούριον 552, 35 ἐξαιρεθέντες, *expugn.* 579, 11
ἐξαίρετον λαμβάνειν 206, 46 ἐξαίρετον ποιεῖσθαι 379, 45 μηδὲν ἐξαίρετον ἀφεῖσθαι 499, 6
ἐξαίσιος θόρυβος 391, 5 κραυγὴ 218, 9 κρημνὸς 444, 24 ἐξαίσιον τραῦμα 570, 41
ἐξαιτεῖσθαι παρὰ- 418, 30
ἐξακεῖσθαι, *ſarcire* 66, 23
ἐξακεστήριοι θυσίαι 320, 15 ἐξακεστήριοι θεοὶ 628, 38
ἐξακοντίζειν 312, 40
ἐξάκεστος ἦν ὁ λόγος 666, 21
ἐξαλεῖψαι τὰ φύσ. δίκ. 521, 24
ἐξαλλοτριῶσαι, *abalienare* 719, 36
ἐξαμβλοῦσθαι 18, 47
ἐξαναλῶσαι 402, 16. 550, 35 ἐξαναλοῦσθαι 572, 36 ἐξαναλωμένος δαπ. 358, 36
ἐξανθίζεσθαι 424, 29
ἐξανιστάναι *ejicere* 49, 14 ἐξαναστῆναι, *expulſos eſſe* 18, 17

ἐξαπάτη,

ἐξαπάτη, *fraus* 106,41. 482,21
ἐξαπιναίως παρῆσαν 352, 29
ἐξαπορεῖσθαι ἀργυρίου 432, 18
ἐξάπτεσθαι τοῦ πολέμου 361,9 ἐξαφθέντες ὑπ' ὀργῆς, 306, 10
ἐξαριθμεῖσθαι, *enumerare* 267, 16. 383, 13
ἐξαρνεῖσθαι τὰ νόμιμα πάντα 630, 21
ἔξαρνος ἦν ὑπὲρ ἔθνους 443, 22
ἐξαρπάσας ἀπὸ τῆς πε. 718, 5
ἐξαρτύσαι, *inſtruere* 312, 18 ἐξηρτυμένη στρατιὰ 324, 27
ἐξάρχειν μολπῆς 477, 23
ἐξ ἀρχῆς, *ab initio* 702, 23 οἱ ἐξ ἀρχῆς *priſtini* 736,28
ἐξέγερσις, *à ſomno* 202, 35
ἐξειπεῖν, *enunciare* 114, 11
ἐξείργεσθαι 38, 47. 66, 35
ἐξελαθεὶς ἐκ τῆς πατρ. 497,32
ἐξηλέγχθη παρασπονδῶν 171, 40
ἐξελευθερικὸν φῦλον 226, 8
ἐξελίττειν τοὺς λόχους 535, 12
ἐξεμπλῆσαι τὸν φόρτον 184,21
ἐξεναντίας βαλλόμενα 707, 47
ἐξεράσαι τὸ ὕδωρ 129, 15
ἐξεργάζεσθαι, *precib. expugn.* 678, 45
ἐξερεύγεται, *exoneratur* 8, 8
ἐξερημοῦν ἱερὰ πατρῷα 145, 46
ἐξερμηνεύειν εἰς τὴν Ἑλλάδα γλῶσσαν 54, 28. 526, 11
ἐξετάζειν τὸ μέγεθος 219, 3 ἐξετάζειν ἤθεσι, *met. m.* 226, 15 ἐξετάζειν παρὰ τὸν νοῦν 158,8. 583,18 ἐξετάζεσθαι, *comperiri* 208,37. 239,29 ἐξετάζεσθαι ἐν πολέμοις, *operam ſuam probare, ſeu ſpectandum ſe præbere* 213,1. *Sic mox*, αὐτὸς ἐν τοῖς πράγμασιν ἐξεταζόμενος. ἐξεταζόμενος ἐν ἀρχαῖς ταῖς μεγίσταις 96, 47 ἐξητασμένος ἐν ἅπασιν ἀγαθοῖς ἔργοις 591, 36 ἐξετάζεσθαι μετὰ τῶν ἐχθρῶν 84, 41 μετὰ πάντων ἐξετάζεσθαι 590,13
ἐξέτασιν ποιεῖσθαι τῶν ἀμ. 238, 34
ἐξετασταὶ καὶ κολασταὶ 127, 39
ἐξιδρυθεὶς 69, 19
ἐξέχεσθαι μητρὸς, *hærere* 65,24
ἐξηττᾶσθαι τῶν δεήσεων 392, 26. 391, 24
ἐξιλάσασθαι εὐχαῖς 521, 9
ἐξιστάναι, *cedere* 175,26. *idem* παραχωρεῖν *ibid.* 20
ἐξισῶσαι ταῖς βλάβαις τὰς ὠφελείας 307, 47
ἐξίτηλος 146, 21. 530, 19
ἔξοδος τῆς χώρας 21,42 ἐπ' ἐξόδῳ τῆς ἀρχῆς ἦν, *magiſtratus ejus exibat* 599, 17 ἔξοδος, *expeditio* 503, 24. 734,35 ἔξοδον ποιεῖσθαι 531,14
ἐξοικίζειν πόλεις ὅλας 340, 21 ἐξοικίζεσθαι εἰς *emigrare* 686, 18
ἐξολέσαι τὸ ἀντίπ. 369, 18
ἐξόμνυται τὴν ὑπατείαν 336, 14
ἐξομοιοῦσθαι αὐτοῖς κατὰ 185, 45
ἐξομολόγησις, *confeſſio* 404, 12
ἐξορισμὸς, *relegatio* 287, 11
ἐξουσία, *magiſtratus* 713, 28
ἐξουσιάζειν ἐν ἀτίμοις 601, 7
ἐξωθεῖ τῆς τάξεως 307, 5 ἐξωθεῖσθαι τῆς στάσεως 313, 18
ἐξωλείας αὐτῶν 731, 34 *ſic* ἀπωλ.
ἐξωνούμενοι χρήμασι 234, 4
ἑορταῖοι καιροὶ 268, 27
ἐπαγγέλλειν *pro* ἀπαγγ. 195, 29. 309, 24. 316, 26. 613, 6 ἐπαγγελθεὶς, *mandatus* 649, 20
ἐπάγειν & ἐπάγεσθαι, *ambo ſignif. act.* 500,33,36. *Sic* ἐπάγεσθαι, *ſecum ducere* 211,10. 704,2 ἐπαχθήσεσθαι, *act. ſignif.* 388,32 ἐπάγωσί τινι δίκην 457, 37
ἐπαγωγαὶ, *impreſſiones* 534, 33
ἐπαγωγὰ εἰς τὸ ἀνδρεῖον 344,13 *ſic* 348,27. 519,9. 567,7. 575,38.
ἐπαγωγὸς ἐπι- 495, 44 ἐπαγωγὰ πρὸς ἐπιείκ. 195, 8
ἐπαινεῖν, *probare, accept.* 594, 27
ἐπαίρειν εἰς εὐτολμίαν 165, 25
ἐπαίτιοι, *rei* 72, 2 *iidem* ὑπαίτιοι
ἐπακτὸς ἔξωθεν ἀνὴρ 120, 19
ἐπαληθεύεσθαι 47, 47
ἐπαλλαγαὶ γάμων 684, 5
ἐπάλληλοι γίνονται 527, 38
ἐπάλξεις μεσταὶ ὅπλ. 276, 32
ἐπανάγειν, *reverti* 213, 25. 480, 16
ἐπάναγκες εἶναι σφίσι- 734, 45. 580, 25 ἐπάναγκες, *neceſſario* 686, 27
ἐπαναλῶσαι, *abſumere* 72,17. *id.* ἀπ.
ἐπανασείειν, *intentare* 690, 2
ἐπανάστασις, *inſurrectio* 143, 34 261, 17 ἐπανάστασις *pro* ἀπανάστασις, *ſeceſſio* 19,39. 20,6
ἐπανατείνεσθαι ἀπειλὰς 378,18. 459,4
ἐπανήσουσι τὴν ἐπιθυμ. 541, 35
ἐπαναστάντες αὐτῷ 424, 46
ἐπανορθῶσαι τὸν οἶκον χρήμασι 372, 35 ἐπανορθῶσαι τὴν πενίαν πλούτῳ δικαίῳ 652,25 ἐπανορθώσασθαι τὴν ἧτταν 194, 28. 311, 47 ἐπανορθωσόμενοι τὰς ἐλαττώσεις 705, 22 *pro compenſare* 191,13
ἐπανόρθωσις ἀπορίας 401, 9
ἐπανορθωτὴς τοῦ κάμνοντος 534, 29
ἐπαξίωσις τῶν καλῶν 746, 39
ἔπαρχος τῆς πόλεως 273, 29
ἐπαυλίζεσθαι, *in tentorio agere* 81, 37. 80, 30
ἐπεὶ, *quoniam* 665, 3 ἐπεὶ δὲ *pro* ἐπειδὴ 702, 20
ἐπειδὰν τάχιστα, *cum primum* 722, 40
ἐπειδὴ, *quoniam* 584, 22 ἐπειδὴ τάχιστα, *cum primum* 32,16. 283, 3 & *al.*
ἐπείγεσθαι, *urgeri* 162, 11 ἐπείγεσθαι ἐπι- 180, 37
ἐπέκεινα τοῦ ποτ. 183,34. 192,21
ἐπεμβάσεις, *aſſultus* 155,13
ἐπεξαμαρτεῖν 103, 18
ἐπέξεισιν ἄχει τέλους 459, 34
ἐπεξελθεῖν ἔργῳ 374, 24
ἐπέρεσθαι, *interrogare* 19, 31
ἐπέρχεσθαι, *obire* 541, 15 ἐπελθὸν αὐτῷ, *abſol.* 202, 45
ἐπέτειοι θυσίαι 130, 28
ἔπηλυν ὄχλον 146, 45
ἐπήλυτος, *advena* 205, 19
ἐπὶ *pro* ἀπὸ 86, 34,37. 95,21. 111, 15, 17. 112, 37, 39. 130, 43. 186,1. 207, 6. *bis.* 219, 19,45. 270,5. 411,4. 533,19. & *alibi* ἐπ' ἐμοῦ *pro* ἀπ' ἐμοῦ 80, 1 ἐφ' ἡμῶν, *à nobis* 402, 39 ἐφ' ἑνὸς, *ab uno* 104,10 ἐφ' ἧς, *pro* ἀφ' ἧς 182, 26 ἐπὶ *pro* μετὰ, *cum* 562, 21 ἐπὶ *pro* ὑπὸ 572, 27 ἐφ' ἑαυτοῦ βουλεύεσθαι 334, 33 ἐπὶ τοῦ δήμου ἔστω ἡ κρίσις, *judicium eſto penes pop.* 432, 5 ἐπὶ σοῦ, *apud te, magiſtr.* 711,17 ἐπὶ σφῶν, *apud ſe* 120, 15 ἐπ' ἐξουσίας, *coram magiſtratu* 717, 41 ἐπ' ἐμαυτοῦ, *mea ſponte* 746, 9 ἐφ' ἑαυτῶν, *per ſe* 637, 28 ἐπ' οἴκου, *domum* 41,16. 111,25. 193, 7. (*pro eodem* οἴκαδε, *ibidem* 35) 326,1 ἐπ' οἴκων, *ſuam quiſque domum* 175,43 (*ſed reperitur etiam cum accuſ.* ἐπ' οἶκον 277,6. 307,15) ἐπὶ τοῦ στρατοπέδου, *in caſtra* 45,47 ἐπὶ προαιρέσεως γένηται τῆς αὐτῆς, *idem ſibi proponat inſtitutum* 694,24 ἐπὶ κεφαλαίων εἰπεῖν 124, 6 ἐπὶ τῶν ἐμπύρων ὀμνύειν 154, 27 ἐπὶ θεῶν πίστεις δοῦναι 299, 30. 641, 20. *quære &* τόμια
ἐπ' ἀγαθῷ τῆς πόλεως 724, 10 ἐπὶ τῷ πάντων ἀγαθῷ 601, 47 ἐπὶ τῷ σφετέρῳ συμφέροντι 435, 47. *ſic* 245, 22. ἐπὶ κακῷ τῆς πόλεως ἀφῖγμαι 745,30 ἐπ' οὐδενὶ χρηστῷ γινόμενον, *nullo bono conſilio factum* 544,34 ἐφ' οἷς δικαίοις, *quib. cond.* 195, 16 ἐπὶ ῥητοῖς, *certis cond.* 195,11 ἐπὶ ῥητοῖς τισι καὶ διωρισμένοις 641, 17. *ſic* 337,6 ἐπὶ τούτοις χαρίζεσθαι. ἐφ' ᾧ τε, *ea conditione ut* 645, 15 ἐπὶ τούτῳ. ἐπὶ τῷ- *ea conditione ut* 742, 25 ἐπὶ τοιούτοις, *talib. freti* 566, 21 ἐφ' ἡμῖν ὑπάρχει, *in nobis ſitum eſt* 380, 13. *ſic* 700,26. ἐφ' ἡμῖν γινόμενον, *cum in nobis poſitum eſſet* 398, 4 ἐπὶ τοῖς δημόταις ἦν, *penes plebem erat* 430, 9 (*Sic* ὥσπερ ἐφ' ἑαυτῷ, *in quantum ſe eſt* 697, 14 τὸ ἐφ' ὑμῖν εἶναι μέρος 654, 30 τὸ γοῦν ἐφ' ὑμῖν 395,42) ἐπὶ τῷ δήμῳ ποιεῖν τι, *populi arbitrio permittere* 216,22. 738,40. ἐπ' ἐκείνῳ ποιήσας οὓς βούλοιτο λαβεῖν 414, 20. 744,40 ἐπ' ἐμοὶ πεποιήκασι τὰ πάντα 506,21 ἐφ' ἑαυτῷ ποιεῖν, *ſibi vind.* 119,47 ἐφ' ἑαυτῷ βάλλεσθαι, *ſuo arbitratu moliri* 658, 18 ἐπὶ τοῖς πολεμίοις γίνεσθαι 67,30 ἐφ' ὑμῖν γίνεσθαι 396,45, 689,41 (*pro eodem* ὑπὸ 517,1) ἐφ' ὑμῖν γενέσθαι δικαστῆς, *veſtrum ſubire judicium* 448,29 ἐπὶ τῇ πόλει, *in urbe* 599,46 ἐπ' αὐτοῖς ἐπίκειται, *eis incumbit* 407,25. *ſic mox. v.* 29. ἐπ' αὐτοῖς κομίζεται ἐπὶ τοῖς τείχεσι, *ſuper m.* 612, 7 ἐπὶ τοῖς πένησι, *adv. p.* 583, 37. ἐπ' ἐκείνοις, *poſt illos* 464,28 ἐπὶ τούτῳ, *poſt hunc* 596, 32 ἐπὶ τούτοις, *poſt ea* 567, 26 ἐπὶ πάσαις, *poſt omnes* 223,6 ἐπὶ νομὰς ἐξιέναι 297, 12 ἐπὶ δόρυ στρέφειν 190, 13 ἐπὶ τὰ χείρω λαμβάνειν 91, 45 ἐπὶ πάδε τοῦ Τιβ. *cis* 118,19 ἐπ' οἶκον, *domum* 277,6. 307, 15. *idem frequentius* ἐπ' οἴκου, *ut paulo ante eſt expoſitum.*
ἐπιβαίνειν τοῦ τείχους 494,40. 643,21. 533, 16 ἐπέβησαν τῶν ἐρυμάτων 705, 25 ἐπιβᾶσα ἀπιούσης 262, 42 ἐπιβὰς Ἰταλίας 41, 29 ἐπιβῆναι πατρῴας γῆς 346,20. *item cum dat.* ἐπιβαίνοντας τῷ χάρ. 620, 33. ἐπέβη τείχεσι 631,30. 663,31 ἐπιβαίνειν τοῖς θησαυρ. 535,15. 620,25 ἐπιβαίνοντες ἀλλήλοις 671,14
ἐπιβαλοῦσι τοῦ τείχους 495, 32 *pro* ἐπιβαίνουσι, *ut* 494, 40 & *alibi.* ἐπιβάλλειν, *ingruere* 33, 40 ἐπιβαλόντες αὐλαῖς 365, 45 τὸ ἐπιβάλλον, *competens portio* 215, 20. *Sic*

τὸ

τὸ ἐπιβάλλον λάχος 542, 27. τὸ ἐπιβάλλον ἑκάστῳ μέρος 223, 13, 19. 544, 8 τὴν ἐπιβάλλουσαν μοῖραν λαβεῖν, *debitam portionem acc.* 332, 10 ἐπιβάλλομαι, *apprehendor, manus mihi injic.* 719, 31. *item aggredior, conor: ut* ἐπιβάλωνται κινεῖν τι 360, 14 ἐπεβάλοντο ἁρπάζειν 432, 17. *ſic* 403, 40. 593, 42. 722, 4. ἐπιβαλόμενος μεγάλοις 296, 47 τὸ ἐπιβαλλόμενον μέρος 170, 12

ἐπιβαρεῖσθαι, *aggrav.* 215, 17. 542, 3

ἐπιβασία χάρακος 309, 1

ἐπιβάται, *claſſ. mil.* 739, 1

ἐπίβατος 535, 19

ἐπιβοῶντες καὶ ἐπιβοώμενοι 533, 31

ἐπιβοώμενος πίστεις 728, 41

ἐπιβοηθεῖν τοῖς σφετ. 189, 29

ἐπιβολαὶ χειρῶν ἐγίνοντο 660, 14. *ſic* 444, 30 ἐπιβολαὶ, *conatus* 586, 47 ἐπιβολαὶ, *mulctæ irrog.* 586, 18. 661, 44

ἐπιβουλεύειν *cum infin.* 62, 4

ἐπιβούλευμα, *inſidiæ, ſeu facinus per inſidias patratum* 709, 16

ἐπιβουλὴν στήσασθαι κτλ. 176, 29

ἐπίβουλος προαιρέσεις 356, 40

ἐπιβούλως, *per inſid.* 728, 38 ἐπιβούλως διακεῖσθαι πρός- 319, 34

ἐπίγαμος κόρη 709, 36

ἐπιγαμίαν συνάψαι πρός- 684, 3

ἐπιγαμίαις οἰκειώσασθαι 99, 20

ἐπιγραφομένης σφίσιν 197, 23

ἐπιγινώσκειν, *agnoſcere* 256, 4 ἐπιγνῶναι, *animadvert.* 213, 47 ἐπιγνῶναι *cognoſcere, cert. f.* 711, 6. 718, 20. 724, 26 ἐπιγνῶναι, *adjudicare* 730, 5

ἐπιγράφειν, *attribuere* 455, 22

ἐπιδεῖν κρατοῦντας τῆς πόλ. 560, 17

ἐπιδέη ἄλλης βοηθείας 390, 13

ἐπιδειξάμενος ἀρετὰς τοιαύτας 503, 43 *eadem ſignif.* ἀποδεικν.

ἐπίδειξις, *oſtentatio* 102, 17

ἐπιδέξιος δημηγορία 600, 42

ἐπιδιαιρεῖν τὰς φράτρας 118, 18. *idem* ἐπιμερίζειν 114, 27. *ſic* ἐπιδιεῖλεν τὰς φρατρείας 172, 20

ἐπιδοῦναι τὸ σῶμα τῇ πατρίδι 152, 34

ἐπιδικάσασθαι 466, 40

ἐπίδικος 463, 10

ἐπιδίφριοι τέχναι 98, 19

ἐπίδοσιν λαμβάνειν εἰς- 529, 4

ἐπιδρομὴ, *incurſio hoſtil.* 314, 15 ἐξ ἐπιδρομῆς ἐπελθεῖν 58, 4

ἐπιεικεῖς ἔφερεν αἰτίας 595, 28

ἐπιείκεια *legem interdum aut jusjurandum violat* 285, 23

ἐπιεικῶς, *clementer* 177, 5. ὑψηλὸς ἐπιεικῶς, *leniter ſeu mediocriter altus* 182, 23. 260, 43. 292, 20. 614, 42. 657, 45

ἐπιθαλάττιος πολίχνη 612, 32

ἐπιθανάτιοι 444, 35

ἐπιθαρρύνειν τὸν λέγοντα 666, 23

ἐπίθεσις & ἐπιχείρησις *pro eodem* 319, 38, 40 ἐπίθεσιν ποιήσασθαι 282, 8

ἐπιθειάζειν δι' οἰωνῶν αἰσίων 80, 27 ἐπιθειάσαι αὐτῷ τὴν βασιλείαν, *regnum ei addicere* 177, 8 ἐπιθειάσαι *pro* ἀποθειῶσαι. 743, 39

ἐπίθετος, *adjectitius* 203, 25 *affectatus, ſimulatus* 264, 19. 265, 39. 270, 38

ἐπιθορυβεῖν, *fremitu approbare* 371, 3. 404, 39

ἐπιθύειν 33, 4

ἐπιθυσιάζειν 25, 1

ἐπικαθημένη λόφον, *in colle ſita* 11, 43

ἐπίκαιροι τόποι 571, 32. 705, 46 ἐπίκαιρα φρούρια 179, 38 ἐπίκαιρα χωρία 319, 44. 578, 28

ἐπικαλοῦμαί σε, *appello te* 689, 1 ἐπικαλεῖσθαι τὴν ἐξ ἀνθρώπων ἐπικουρίαν 361, 33 ἐπικαλεῖν *pro* ἐγκαλ. 546, 28. 589, 17

ἐπικαρπίαι αἱ ἐκ γῆς 193, 40

ἐπικαλλιεροῦντες ἐκ- 579, 14

ἐπικαταράττεσθαι, *immitti* 643, 1. 708, 1 ἐπικαταρραγεὶς, *immiſſus* 643, 20

ἐπικατασκάπτειν 31, 41

ἐπικατασφάττειν 156, 32. 262, 28

ἐπικαταψεύδεσθαι 138, 10

ἐπικατέχειν, *detinere* 617, 19

ἐπικατηγόρησις 53, 33

ἐπικατορθῶσαι 347, 41

ἐπικείμενον στεφάνους 157, 13, 31

ἐπικελεύεσθαι, *inhortari* 413, 4 τὸ ἐπικελευόμενον, *juſſio* 720, 36 ἐπικέλευσις, *inhort.* 107, 36. 550, 32

ἐπικερασθῆναι συνουσίαις 23, 7

ἐπικερτομεῖσθαι 68, 26. 362, 45

ἐπίκηρον σπέρμα 529, 8

ἐπικηρυκεύειν περί- 616, 13 ἐπικηρυκεύσασθαι πρός- 297, 39

ἐπικλᾶσθαι καὶ εἴκειν 382, 43 ἐπικλᾶσθαι εἴς τι *flecti* 64, 30. 716, 19 ἐπικλασθῆναι τὰς γνώμας 466, 17

ἐπίκληρος τῇ ἀρχῇ 56, 44

ἐπίκλητος δῆμος 381, 43 ἐπίκλητον ἄγειν, *arceſſere* 135, 38

ἐπικλύζειν, *inundare* 33, 30 ἐπικλύσαι, *affluere, abundare* 354, 40

ἐπικουρίαν παρέχειν 362, 42 ἐπικουρίας τοῦ συνάρχοντος ἕνεκα, *ad op. coll. fer.* 576, 21. *ſic* 621, 47

τὸ ἐπικουρικὸν, *auxil. cop.* 562, 27

ἐπικρατεῖν τῷ πολέμῳ 341, 35 ἐπικρατοῦντες πλήθει τῶν ἑτέρων 373, 43. 374, 20

ἐπικρέμαται αὐτοῖς δεινὸν 639, 32

ἐπικρίνειν, *adjudicare* 730, 1

ἐπικρίσεις περὶ συμβ. 244, 32

ἐπικτᾶσθαι, *acquir.* 45, 37

ἐπικτήσεις 609, 5

ἐπίκτητος τέχνη 203, 16

ἐπικυροῦσι τὴν γνώμην 487, 25 ἐπικυρῶσαι τὰ δόξαντα τῷ πλήθει 121, 47 νόμους 87, 26 πόλεμον 131, 32 ἐπικυρῶσαι, ψῆφον ἐπενέγκαντας 411, 10 ἐπικυροῦσθαι & ἐπιψηφίζεσθαι *pro eodem* 600, 18

ἐπίκωποι νῆες 183, 22

ἐπιλαμβάνει τὸ ἔαρ ἡ νύξ 430, 18 ἐπέλαβεν ἡ νύξ 307, 5. *ſic* 117, 13. νυκτὸς ἐπιλαβούσης 189, 38. ἐπιλαμβανόμενοι τοῦ ἀνδρὸς 438, 12 ἐπιλαμβανόμενος τοῦ σώματος 604, 9 ἐπειλημμένος ἰσχύος μεγ. 243, 15

ἐπιλαμπρῦναι τιμαῖς 372, 35. 606, 13

ἐπιλέγεσθαι τὸν ἀριθμὸν 31, 22 ἐπιλέγεσθαι ὅσα- 528, 11 ἐπιλέξασθαι, *deligere* 86, 3, 29 ἐπιλέξασθαι *pro* ἀπολέξ. 734, 46

ἐπιλείποι ἄν με ὁ χρόνος 662, 29

ἐπίλεκτοι ἱππεῖς 164, 41 ἐπίλεκτοι ἄνδρες 612, 22 ἐπίλεκτος ἀκμὴ 352, 7

ἐπίληπτος ἐξουσία 87, 28

ἐπιλογίζεσθαι, *perpend.* 151, 31. 266, 40

ἐπιλογισμοὶ, *comput.* 68, 29

ἐπιμαρτύρεσθαι, *proteſt.* 466, 42 ἐπιμαρτυρόμενος θεοὺς, *deos atteſtans* 409, 43. 649, 36. *ſic* 132, 14

ἐπίμαχα πόλ. μέρη 253, 32 ἐπίμαχοι λαγόνες 571, 31 ἐπίμαχον χωρίον 624, 23

ἐπιμελὴς τῶν ἀναγκαίων 135, 4 οἷς ἐπιμελὲς ἐγένετο 220, 18 ἐπιμέλειαν τῆς πόλεως παρέλαβον 237, 24

ἐπιμελητὴς τῶν κοινῶν 210, 5

ἐπίμεμψιν φέρει 148, 5

ἐπιμένειν ἐπὶ τῆς αὐτῆς γνώμης 387, 39

ἐπιμερίζειν τὰς φράτρ. 114, 27

ἐπιμηχανώμενοι πάντα 627, 47

ἐπιμιξίαι βαρβάρων 75, 45. 184, 35

ἐπίνειον 612, 32

ἐπινίκιος καὶ τροπαιοφόρος πομπὴ, *triumphus* 102, 15 ἐπινίκιον πομπὴν καὶ θρίαμβον κατάγειν 181, 18 ἐπινίκιοι κόσμοι 664, 22 ἐπινίκιοι στέφανοι 157, 13. 467, 3 ἐπινίκια θύειν 158, 32 ἐπινικίων μοῖραν ἀποφέρειν 167, 30

ἐπιξενωθεὶς Μόργητι 10, 41

ἐπίπεδοι στοαὶ 201, 3

ἐπιπέμπειν δεινὰ τοῖς- 502, 27

ἐπίπλων συναγωγὴ 281, 24

ἐπιπολάζειν, *eminere* 690, 14 ἐπιπολασμὸς κτλ. τῶν ὑπάτων 391, 26

ἐπιπορευθέντες 724, 2

ἐπιπρεσβεύειν 112, 4 ἐπιπρεσβεύοντας πρὸς ἡμᾶς ἐλθεῖν 384, 1

ἐπίπροσθεν ποιεῖν 603, 40

ἐπιπροστιθέναι 348, 2

ἐπιῤῥαίνειν καρποὺς Δ. 478, 40

ἐπιῤῥάττειν τὰς πύλας 494, 22 ἐπιῤῥάξας αὐτοῖς τὴν ἵππον 165, 29 ἐπιῤῥάττειν τοῖς κατόπιν 534, 43

ἐπιῤῥοθεῖν, *adſtrepere* 404, 47

ἐπιῤῥῶσαι τὸν πρὸς θ. 493, 7 ἐπιῤῥώσθη εἰς ταῦτα 468, 35. *ſic* 674, 19

ἐπισείειν τὸν δῆμον 370, 26

ἐπισημαίνειν, *obſignare* 256, 3 ἐπισημαίνειν τινὶ, *conſpectui alicujus ſe offerre* 73, 33. 74, 3 ἐπισημαίνειν βοῇ μεγάλῃ 487, 33 ἐπισημασίας γινομένης αὐτῷ μεγάλης 539, 47 ἐπισημασίας τυχεῖν 396, 11

ἐπισιτίζεσθαι ἐκ- 432, 46 ἐπισιτισμοὺς εἰσάγεσθαι 142, 15 ἐπισιτισμὸν λαμβ. ἐκ- 541, 47

ἐπίσκεψις εἰ- *ſpeculatio* 105, 28 ἐπισκέψεις *augurales* 203, 19

ἐπισκευάζειν, *reficere* 621, 17 ἐπισκευὴ, *refectio* 200, 34

ἐπίσκηνος ὄχλος 381, 44

ἐπισκήπτειν, *mandare* 208, 35. 706, 1. 707, 23 ἐπισκήπτειν περὶ τῶν κοιν. 209, 24 ἐπισκήπτειν θεοὺς, *per deos obteſtari* 636, 29

ἐπίσκοπος, *inſpector* 135, 9

ἐπισπᾶσθαι, *attrahere* 31, 18 ἐπεσπάσατο φθόνον 365, 35

ἐπισπεύδειν τὸν πόλεμον, *urgere bellum, ſeu ſuadere* 318, 40

ἐπίστασις *idem quod* ἐπίθεσις, *aggreſſio* 365, 40, 42

ἐπιστέλλειν, *mandare, jub.* 465, 32. 510, 39. *ſic* ἐπιστεῖλαι 295, 44. 513, 36. ἐπιστείλας *pro* ἐπιστήσας 284, 38

ἐπίσημα, *ſepulcrale* 128, 1

ἐπιστολὰς ἀναδοῦναι 638, 23

ἐπιστρατεία 531, 22

ἐπιστρατεύουσι τῇ πόλει 625, 3

ἐπιστρα-

ἐπιστρατοπεδεύειν ἑτέροις 380, 7
ἐπιστρέφειν *abſolute pro convertere ſe* 442, 46. 540, 15 ἐπιστρέφεσθαι τῶν κοινῶν, *cur.* 703, 36 οὐδὲν ἐπιστρέφεσθαι τοῦ ἀν. 157, 10 οὐδὲν ἐπιστραφεὶς εἰ- 97, 18
ἐπιστρεφεστέρας γινομένας 660, 11
ἐπιστρεφῶς διαλογίζεσθαι 508, 18
ἐπιστρεφῶς καθάπτεσθαι 443, 36
ἐπιστροφὴ αὐτῶν ἐκ τοῦ δαιμονίου γέγονεν οὐδεμία, *nihil ea curavit numen* 677, 34
ἐπισυνάπτειν, *annectere* 126, 46
ἐπισυρρεῖν τινι 254, 30
ἐπισφαλεῖς καιροὶ 321, 35 ἐπισφαλὴς ἡ πεῖρα 669, 47
ἐπιταγὴ, *injunctio* 223, 9 ἐπιταγὴ πατέρων 302, 17 ἐπιταγαὶ, *juſſa* 133, 3. 297, 41
ἐπιτάγματα βαρέα 327, 6. *ſic* 247, 6. 336, 20. ἐξ ἐπιτάγματος ποιεῖν 509, 32
ἐπιταλαιπωρεῖν 593, 5
ἐπιταράττειν τοὺς λογισμ. 283, 44
ἐπιταραχθεὶς τὴν διάνοιαν 165, 5
ἐπιταραχθέντες τὴν γνώμ. 117, 33. 258, 34
ἐπιτάττεσθαί τι 109, 47
ἐπιτάφιοι λόγοι, *à quib. inventi, & rectius uſurpati, Latiniſne an Græcis* 291, 5 ἐπιτάφιοι ἀγῶνες 291, 14
ἐπιταχύνειν, *accelerare* 626, 9
ἐπιτειχίσαι, *munire contra* 168, 19
ἐπιτείχισμα κατὰ τῆς πόλ. 182, 33. 294, 7
ἐπιτελεῖν πράξεις πολ. 200, 15 ἐπιτελέσαι τὰς δίκας 667, 39 *idem* συντελέσαι *ibid.* 36
ἐπιτελῆ γίνεσθαι 161, 28. 184, 30 ἐπιτελῆ ἡμῖν γέγονε 374, 34 ἐπιτελῆ κρίσιν λαμβάνει 671, 17
ἐπιτέμνειν, *incidere* 204, 11
ἐπιτεχνᾶσθαι ἄλλο ἐπ' ἄλλῳ 356, 39
ἐπιτεχνᾶσθαι πάσας πείρας 254, 8
ἐπιτήδειος *fœm. gen.* 5, 11 ἐπιτήδειος εἰς- 734, 31 ἐπιτήδειοι *pro* ἐπαίτιοι 508, 7 οἱ ἐπιτήδειοι αὐτῶν, *neceſſ. amici* 281, 28. 556, 16 ἐπιτήδεια, *res ad vict. neceſſ.* 556, 9, *& al.*
εἰς ἐπιτηδεύσεις ἀχθέντα 133, 22
ἐπίτιμοι πολῖται 330, 14
ἐπιτιμία πολίτου 372, 30 ἐπιτιμίαν ἀπολωλεκὼς 235, 35
ἐπίτομος ὁδὸς, *compend.* 54, 45
ἐπιτραγῳδεῖσθαι εἰς- 102, 20
ἐπιτρέπειν, *indulgere* 675, 18 καταφρονήσει ἐπιτρέπειν, *negligere* 286, 36 ἐπιτέτραπται, *commiſſa ſunt* 411, 23 ἐπιτραπήσεται 470, 38
ἐπιτρέφειν τέκνα ἕτερα 522, 1 ἐπιτρέφεσθαι αὐτῷ 424, 6
ἐπιτρίβεσθαι 228, 22
ἐπίτροπος, *tutor, cur.* 213, 32
ἐπιτροπεῦσαι ὀρφανοὺς 716, 38
ἐπιτροπεύειν τὰ δημόσια 679, 44
ἐπιτροπεύειν τὴν πόλιν 120, 7 ἐπιτροπεύειν τῆς πόλεως 335, 22 ἐπιτροπεύεσθαι ὑπό- 210, 10. *ſic* 88, 18
ἐπιτροπεία, *tutela* 716, 39
ἐπιτροπίαν λαβεῖν 237, 2
ἐπιτροπικὴ, *ſ.* προστασία 237, 19
ἐπιτυχὴς, *fortunatus* 490, 29
ἐπιτυχία τῶν μαντευμ. 203, 21
οἱ ἐπιτυχόντες, *vulgares* 597, 47
ἐπιφάνηθί μοι καὶ βοήθησον 128, 37
ἐπιφάνεια θεῶν, *cum manifeſtis documentis præſentiam ſuam declarant* 128, 10. 129, 18. 207, 35
ἐπιφάνεια τῶν δαιμόνων 351, 20 εἰς ἐπιφάνειαν προελθ. 291, 46 ἐπιφανείας ἐπὶ μήκιστον προελθεῖν 434, 38
ἐπιφέρειν, *in colloquio* 430, 32 ἐπιφέρειν, *crim. impon.* 704, 12 ἐπιφέρεσθαι τοῖς πολεμ. 584, 42
ἐπίφθονος τόπος 292, 19
ἐπιφθονουμένη πόλις 599, 44
ἐπιφορὰ, *impetus* 713, 35
ἐπιφοροῦντες γῆν 158, 18
ἡ ἐπίφορος ἐπ' αὐτὸν ὁδὸς 671, 9 ἐπιφόρῳ ἀνέμῳ παραδοῦναι 642, 44
ἐπιχειρεῖν τὸ ἔργον 162, 39 ἐπιχειρεῖν πρᾶξιν μεγ. 203, 38 ἐπιχειρήσαντες ἀμφοτέρους 485, 9
ἐπιχείρητός ἐστιν 233, 29
ἐπιχορηγῆσαι τὰς δαπ. 315, 11. 739, 4
ἐπιχορηγούμενοι λαμπραῖς δαπάναις ἀγῶνες 678, 9
ἐπιχώριον ἔθνος 24, 1 ἐπιχώριαι χαραὶ 184, 18. 314, 2
ἐπιχωριάζουσα ὕβρεις 691, 43
ἐπιψηφίζειν δίκην 56, 42 νόμον 432, 5
ἐπιψηφίεται ἡ βουλὴ ταῦτα 406, 2
ἐπομβρία, *diluvium* 55, 17. *idem* κατακλυσμὸς 49, 38
ἐπομοσάμενος ἦ μὴν- 733, 43
ἐπονείδιστος φυγὴ 609, 29
ἐποπτεύειν, *inſpectare* 217, 38
ἐπορέγεσθαι, *appetere* 28, 3
ἐποχὴ σίτων 586, 32
ἑπτακαιδέκατον ἔτος 398, 9
ἐπώνυμον τῶν γυναικῶν ποιεῖν 112, 3
ἐρανισμὸς κατ' ἄνδρα 416, 17
ἐρῶντες δυναστείας 318, 34
ἐραστὴς πονηρ. πολιτ. 365, 17
ἐργάζεσθαι θάλατταν τὴν αὐτὴν, *tractare idem mare* 184, 25 ἐργάζεται, *colitur* 554, 26
ἐργάτις τῶν ἀγαθῶν 135, 5
ἐρείπειν, *diruere* 612, 43
ἔρευναν ἐποιεῖτο τῶν οἰκιῶν 423, 31. *ſic* 63, 28
ἐρήμη νῆσος 50, 3 *& mox v.* 32 ἔρημος γῆ. ἐρήμους ἀφῶσι δίκας 210, 18
ἐρήμους τὰς δίκας ἀλόντες 667, 46
ἐρημίαν ποιεῖν τοῦ αὐτ. 686, 34
ἐρημίαν ποιεῖν τοῦ κρείττ. μέρ. 638, 37
ἕρκιοι θεοὶ, *Penates* 54, 31
ἕρματα ὕφαλα 42, 19
Ἕρνικες, *ſive* Ἕρνικες, *Hernici, pop.* 250, 5. 372, 13, *& alibi*
ἐρράπτειν, *inſuere* 260, 4
ἐρύκειν τοὺς ἐπιόντας 551, 34
ἔρυμα πολέμου 16, 34 ἐρύματα τοῦ χάρακος 551, 11
ἐρυμνοὶ τόποι 319, 41. 669, 32 ἐρυμνὰ χωρία 34, 18
ἔρχομαι λέξων 137, 26
ἔρως γνησίας τέκνων 607, 42 ἔρως τοῦ νικᾶν 621, 15 ἔρωτα ἔχειν ἀδυνάτων 500, 3
ἡ ἑσπέριος Ἰταλία 10, 23
ἑστία πατρῴα 513, 21 ἑστία φρατριακὴ 93, 18 *& mox v.* 20 ἑστία κοινὴ τῶν φρατριῶν: *pro foco, ſeu atrio epulari. quidam aulam vertunt.* ἑστία τῆς πόλεως 125, 18. 25, 39
ἑστιάδες παρθένοι, *Veſtales virgines* 125, 7
ἑστίασις ὀχλικὴ 122, 21 ἑστιάσει ὑποδέχεσθαι 32, 23. 158, 22 ἑστίασιν προθεὶς 291, 1 ἑστίασιν αὐτοῖς παραθεῖναι 122, 22 ἑστίασις κοινὴ, *commune penuarium* 408, 18
ἑστιατόριον, *cœnaculum ſeu atrium epulatorium* 93, 18
τὰς ἐσχάτας, *ultimas vices* 621, 45
τὰ ἔσχατα παθεῖν 357, 36
ἑταῖραι, *lupæ, meretrices* 71, 25
ἑταιρεία, *ſodalitium, factio* 376, 10. 213, 27. *ſic plur.* ἑταιρεῖαι 205, 14. 687, 8. 689, 9. 705, 38. ἑταιρείαν συνῆγον 683, 15
ἑταιρία *quoque pro* ἑταιρεία *invenitur* 398, 30 *& alibi. Sic* ἑταιρία μεγάλη 434, 34 ἑταιρίας συνάγειν 234, 42. 235, 10 ἑταιρίαις μεγάλα δυνάμενοι 667, 3
ἑτέρα τοσαύτη 570, 8. 577, 24
ἔτι μᾶλλον 563, 23
ἕτοιμοι, ἐπὶ τὰ ὅπλα 661, 35 ἑτοίμη ἡ νεότης 360, 18
ἔτει τῷ παρελθόντι 370, 18. *Compoſ. hinc* διετεῖς σπονδαὶ 482, 11
ἑξαετεῖς ἀνοχαὶ 194, 26. 192, 42
δεκαετὴς πόλεμος 47, 17. *Sic* τριετῆ χρόνον 193, 39 τετραετῆ χρόνον 201, 31 πενταετῆ χρόνον 541, 24. ὀκταετῆ χρόνον 57, 14 τριακονταετῆ χρόνον 127, 23. 128, 35 τετταρακονταετεῖ χρόνῳ 238, 20. *item barytonωs,* ἐννεακαιδεκαέτης χρόνος 457, 16. *Sic* ἑπτακαιεικοσαέτης 212, 38. 662, 38. *è compoſ. derivatum* τετταρακονταετία 120, 26
εὖ ἔχοντες χρημάτων 438, 18 πλεῖστα ὑμᾶς εὖ ποιήσαντα 271, 43
εὐαγεστάτων ἱππέων 638, 42
εὐανδρία, *felix virilis ſexus proventus* 13, 22
εὐαρεστεῖν πᾶσι, *probare omnia* 735, 4
ἡ κοινὴ εὐαρέστησις 681, 6
εὐαρίθμητοι, *pauci* 700, 21
εὐάστης θρίαμβος, *ovatio* 313, 46. 314, 6. *pro eodem corrupte* ὤα 535, 47. *magis ad Latinum vocabulum accedit* ὤασις, *deflexum è Græco* εὔασις: *mutata prima tantum ſyllaba.*
εὔβοτος χώρα 16, 35. 45, 33
τὸ εὐγενὲς κατάγειν ἀπό- 295, 20
εὐγενῶς πράττειν 454, 15
εὐγνωμόνων λόγων ἄρχειν 143, 4
εὐγνωμονεῖν 636, 42
εὐδάπανα καὶ λιτὰ 93, 41
εὐδιάλλακτον εἶναι 240, 43. 521, 7
εὐδιόρθωτος συμφορὰ 667, 44
εὐδοκεῖν, *probare* 106, 5 εὐδοκῶ τῇ ἀνδρ. αἱρέσει 542, 32
εὐδόκησις, *approbatio, conſ.* 557, 34 κατὰ πολλὴν εὐδόκησιν, *magno applauſu* 150, 18
εὐδοξεῖν ἐν πατρίδι 502, 4
εὐεστία, *pro* ἑστία 426, 20
εὐετηρία γίνεται 354, 34. *ſic* 411, 16. 585, 32
εὔζωνος στρατιὰ 179, 43. 188, 21 εὔζωνος νεότης 197, 3. 572, 9 εὐζώνῳ ὁπλίσει ἐσταλμένοι 707, 17
εὐθηνῶν *pro* εὐκλείας 695, 24
εὔθετος εἰς- 10, 4. 29, 31. 560, 47
εὐθυνῆσαι ἀγέλαι 29, 27
εὐθύνειν, *in judicium vocare* 726, 17

κεραύνιος, *paſſive* 38, 33
ἃ κερδανεῖς ἐκ τῶ- 694, 23
κερδαλεώτερα 542, 29
κέρδος αὐτὰς ποιεῖσθαι καὶ ὠφέλειαν 515,47
κέρκειν *pro* κρέκειν 476, 26
κέρτομος ὄρχησις 477, 27,39
Κετία, *pro* Σητία 509, 11
κεφαλαί, *capita* 258, 46 κατὰ κεφαλὴν ἕκαστος 296, 33 ἐπὶ κεφαλὴν ὠθεῖσθαι, *præcipitanter agere* 445, 20
κεφάλαιον τῆς γνώμης ἦν 356, 19 ἐπὶ κεφαλαίῳ διελθεῖ 98, 9. *rectius* ἐπὶ κεφαλαίων 124, 6
κεφαλαιώδει ὑπογραφῇ δηλοῦν 131, 27
κεφαλαιωδῶς διεξελθεῖν 418, 46
κηδεία καὶ συγγένεια 169, 39 κηδείας οἰκειότης 51, 35 κηδείας συνάπτειν 49,5 κηδεία, *funeratio* 158, 15
κηδείας τυχεῖν, *funerari* 416, 11
κηδεμόνων δεόμενοι 237,13
κηδεστής, *affinis* 51, 41 κηδεστὴν ποιεῖσθαι, *affinem ſibi adſciſcere* 208, 32
κηδεστὴν λαβεῖν 236,45 κηδεστής, *de genero* 205, 26 κηδεστὴς *pro* μνηστὴρ 718, 26
κήδεσθαι νηπίων 214,5 κήδεσθαι τῶν μητρὸς 503,4 κηδομένων ἔρημος 158, 19
κηδεύειν, *elocare* 44,6 κηδεύειν ὀθνείους, *peregrinos affinitate ſibi jungere* 51, 42 κηδεύειν, *funerare*, 611, 38
κήδη, *funera* 315, 25. 720,6
κηλεῖν καὶ κατάδειν 233, 46
κῆρες καὶ ἆται 529, 10 κῆρες σύμφυτοι 79, 41. 340, 38
κηρύκεια σιδηρᾶ 54, 35
Κικιννάτος, *Cincinnatus* 630, 32. 650, 29
κινδυνεύουσι δυοῖν θάτερον 600,7
κινδύνευμα δεινὸν 524, 26 κινδύνευμα ὑπομένειν 396,18. 605,40
κίνδυνον ὑπὲρ ψυχ. τρέχειν 209, 28
κίνδυνον τρέχειν περὶ- 249,13
κινδυνωδῶς ἀγωνίσασθαι 421,21
κινήσεις, *motus, turbæ* 599,46
Κικινάτος *pro* Κικιννάτος 697,30
Κιρκαία, *Circeji opp.* 260, 40. 490, 32 *cujus cives* Κιρκαῖοι 490, 25
κλεινοὶ καὶ περιβόητοι 573, 3
κλεισιάδες 53, 45. *ead.* κλισιάδες
κλέος μέγιστον 148, 2 κλέος ἀρετῆς ἀθάνατον 512, 35. *ſic* 135, 38
κλέπτειν τὴν ἀρχὴν 216, 26 κλέπτειν τὰς ἐξόδους 573, 46
κλῆρος, *portio ſorte data* 543, 30
κληροῦχος γῆ 543, 29
κληρουχῆσαι τὴν γῆν 325, 46. 595,30
κληρουχεῖν τὰ ἡμέτερα 542, 17
κλήσεις, *olim* καλέσεις 222,4
κλησιάδες θύραι 307, 26. *ead.* κλεισιάδες.
κλίμα μεσημβρινὸν 8, 10
κλίνειν τὰς ἐξόδους 523, 20
κλίνη, *lectica* 528, 25
κλινίδια, *lecticulæ* 472, 39. 623, 36
κλινοπετὴς ἦν 570, 42
κλοιοῖς δεθέντες 402, 23
κλοπῇ ληφθῆναι δύναται. 105, 29
κλοπαῖος, *furtivus* 130, 30
Κλυσιανοὶ *pro* Κλυσῖνοι 293, 18. *iidem* Κλυσινοὶ 303, 32
κλύδωνες μεγάλοι 358, 31 ἐν κλύδωνι σαλεύειν 521, 1. 692, 26. *item* ἐν κλυδῶνι σαλεύεσθαι 123, 29
Κλώσιος *pro* Κλοίλιος 736, 17
κνῆμαι, *pro* περικνημίδες, *ocreæ* 221, 22
κνυζόμενα βρέφη, *vag.* 65, 11
Κοθωρνία, *ſeu Cortona, olim Croton* 21, 3
Κοίλιος *prr* Κλοίλιος 649, 2
κοιμίσαι τὴν στάσιν 596, 8
κοινῇ καὶ καθ' ἕκαστον 329, 45
τὸ κοινὸν τῶν Λατίνων 320,33 τὸ κοινὸν αὐτῶν, *remp.* 517,27
κοινοπαθῆ πολιτεύματα 33,26
κοινότης, *ambiguitas* 106, 17
κοινωνοὶ κινδύνων 333, 35
Κοΐντια ὁδὸς 11, 41
Κοΐντιλιος μὴν, *Quintilis* 525, 31
κοίτη, *lectus, cub.* 595,45. 592,33
κολακεύειν ἡδοναῖς, *indulgere volupt.* 683, 25 κολακεύειν τὴν ὀλιγαρχίαν 687, 42
κόλασις *pro* κώλυσις 719, 8
Κολλατίνη *pro* Κολλίνη 219, 20
κολωνοὶ πετρώδεις 367, 12
κομίσαι, *adducere* 70, 19 κομίζεσθαι, *recuperare* 179, 16 κομίσασθαι τὰ αὐτῶ 280, 34 κομισθῆναι Ταρκύνιον τοὺς πελέκεις, *allatas eſſe Tarquinio ſecures* 196, 9
κομῶντες δοῦλοι 362, 6
κοπετός, *planctus* 90, 45. 713, 12
κόρη ἐπίγαμος 709, 36
Κόριλλα, *opp. Lat.* 247, 16
Κοριόλα, *Corioli, opp. L.* 412, 17 τὰ Κοριόλας 412,40
Κοριολάνος 480,45. *ſic* Κοριολάνοι 412, 27,42. *& alibi. Sed reperitur etiam oxytonws* Κοριολανοὶ 503, 40. *itidemque* Κοριολανῶν πόλις 495,13. *accentu magis analogo.*
Κορκοτουλανοί, *Querquetulani, opp. Latii* 326, 22
Κόρνικλα ὄρη 13, 46
Κορνικόλανοι 188, 5. *rectius* Κορνικολανοὶ
Κόρνοι, *ſeu Corani, pop. Lat.* 326,19
Κορσόλα, *op. Abor.* 12, 10
κορυβαντιασμοὶ 91, 3
Κορυεντινοί, *pro* Κορνεντανοί, *Cornetani, pop. Latii* 326.19
κόρυμβος, κορυφὴ 581, 31
κορυφαιότατοι τῶν περὶ 731, 17 ὁ κορυφαιότατος τῆς δεκαρχ. 703, 41
κορυφὴ φοίνικος, *cac. p.* 261, 7 κατὰ κορυφῆς ἐγίνοντο τῶν φυλάκων, *vertici imminebant* 671, 23
κορῶναι, *cum faſcib. præferuntur alteri conſuli* 278, 22
κοσμεῖσθαι τιμαῖς 506, 23 κοσμεῖσθαι, *pro* τάττεσθαι 221, 39 κεκοσμημένη στρατιά, *ordin. inſtruct.* 727, 27
κοσμιώτερον αὐτὸν ποιῆσαι 644,18
κότος παλαιὸς εἰς- 607, 2
Κοτύλη, *op. Aborig.* 15, 43
Κοτυλία, *op. Aborig.* 12, 36
Κοτωΐαι, *pro* Κοτυλίαι, *Cutiliæ, opp. Aborig. in Reatino* 113, 7
Κόραντες *unde dicti* 130,2
κουρητισμὸς 130, 36
κουριάτης ψηφοφορία 603, 7
κοῦρον καὶ κόρην 92, 27
κούφη ἐλπὶς 584, 21 κουφοτέρας αὐτοῖς ποιοῦντες τὰς συμφορὰς 503, 5
ἡ κουφότης τοῦ ἀνδρ. 431, 9
κραδαίνεσθαι ἐπὶ προσδοκ. 635,16
κρατεῖν τοῦ ἐγχειρήματος, *perficere inceptum* 298, 4 κρατῶν τῆς φρενός, *compos mentis* 426,24 κρατούμενος ὑπὸ τοῦ πάθους 709,42 κρατεῖσθαι ὑπὸ τοῦ νόμου, *lege teneri* 608, 24 κρατυνομένους τοῖς ὅρκοις 645,5
κρατῆρα μέγαν στῆσαι 451, 11 κρατῆρες οἴνῳ κεκραμένοι 102, 12. *pro* κεκραμένοι
κράτιστος, *firmiſſ.* 535,3 ἀπὸ τοῦ κρατίστου 590,30. 698,1. *plura in* ἀπὸ
κράτος ὅπλων 79, 8
κρατύνασθαι κατασκευαῖς 294, 4 κρατύνασθαι φυλακὴν 344, 26 κρατύνασθαι τὸν χάρακα 352,44. 367,2 κρατύνασθαι τὴν ἀρχὴν 243,23. 250,30
κρατυνεῖται τὴν τυραννίδα περὶ φυλακαῖς 423,34 κρατύνεσθαι, *tueri ſe* 74,5 κρατύνεσθαι, *niti* 205,7. 457, 10. 527,41
κρείττους τῶν ἐχθρῶν ἐσόμεθα, *ſuperiores er.* 654, 39. *ſic* 628, 35.
Κρέμερα, τὰ 615, 35. *eadem* Κρεμέρα 573,17. 577,10. 581, 7
κρημνώδη χωρία 373, 24
κρηνῖδες ἐμβύθιοι 25,45
κρηπὶς καταβληθήσεται συμφορῶν μεγάλων 731,39 κρηπῖδες, *gradus* 241, 28. 511, 13
κρησφύγετα κατασκ. 220, 14
κρῖναι τὰ πράγματα ὀξείᾳ μάχῃ 344, 28 κρίνειν, *decernere, ſtatuere* 659, 42 ἔκριναν ἀποστεῖλαι 740, 5 κρίνειν ἐπὶ τυραννίδι, *accuſare tyrannidis* 553, 40. *ſic* 589, 38
κρίσις τοῦ πολέμου ταλαντευομένη τῇδε καὶ τῇδε 592, 47
Κρόνος καὶ Χρόνος, *Saturnus* 30, 5
Κρόνια, *Saturnalia* 219, 43 Κρόνιος λόφος, *Saturnius collis* 27,3, 16,32. *idem* Σατόρνιος ὄχθος 35, 22
κρότῳ δεξιοῦσθαι 422, 25 μετὰ κρότου καὶ εὐφημ. 240, 29
Κρυσομέρεια 652, 44. 705, 18. 706, 42. 709,22. *eadem* Κρυσομερεία 101, 7. 383, 12. *&* Κρυσομέρειον 104,4. *In civium quoque appellatione triplex eſt diverſitas:* Κρυσομερεῖνοι 103, 46 Κρυσομερεινοὶ 186, 41,47 Κρυσομέριοι 116, 6
κρυπτώμεθα, *celemus* 209, 46
κρύφα δηλῶσαι 209,36. *ſic* 492, 11
κτησάμενος πολέμῳ 247, 35 κτηθεὶς, *acquiſitus* 654, 5 κτηθέντα *pro* κτηθέντα 721, 19
κτήματα, *prædia* 616,36
κτηνοτροφία 177, 45
κτήσιοι θεοί, *penates* 54,30. 513,21
κτήσεις, *prædia* 489, 25. 495, 21
κτήσεων τρόποι δύο 175,19
κτίσμα, πόλισμα 48,15
κυβιστητῆρες 477, 22
κυδαίνειν 72, 38. 102,7
κυΐσκεσθαι, *concipere* 212, 13 κύουσα, *gravida* 710, 42
κυκλῶσαι *pro* πυκνῶσαι 552, 19
κυκλοῦσθαι, *act. ſign.* 164,47. 579, 14. 568, 27 κυκλωσάμενοι, *paſſ. ſign.* 165, 2
κύκλωσις τῶν πολεμίων 163, 23. 169, 18
κυλίεσθαι περὶ τοῖς αὐτοῦ γόνασι 511,41
κυλίσκαι ὀστράκιναι 93, 43

Κυλλήνης νύμφη 50, 7
Κύμη Καμπανὴς 304, 26. 358. 19
Κύμη Ιταλιῶτις, *Cumæ*, *opp. in Opicis* 418, 27. 419, 1. *ejus cives* Κυμαῖοι.
κύρβασιαι, *apices* 129, 41
Κυείνιος λόφος, *Quirinalis collis* 105, 15. *idem* Κυείνιος ὄχθος 113, 42: & Κυείνος λόφος 123, 38
κύειος αὐτῦ, *ſui juris* 97, 27. 519, 32 κυείας ἑαυτῶν εἶναι, ἐάν τε- 341, 22 κύειος τῆς ἰδίας γνώμης, *qui ſui eſt arbitrii* 153, 16 κύειος σωτηείας 55, 41 κύειον γίνεσθαι, *potiri* 101, 34. 256, 29 κύειον κριθῆναι, *rat. hab.* 734, 46 κύεια εἶναι, *rata eſſe* 286, 7 ἡ κυεία τῶν ἡμερῶν 392, 28 κυεία πρόξεως ἡμέρα 73, 20
Κυρὶς, *oppidum Sab.* 104, 22
Κύρεις *apud Sabinos & oppidi nomen eſt & haſtas ſignificat* 112, 36, 39. 113, 11
Κυεῖται, *Cures* 104, 24. 120, 28
Κυειτῶν πόλις, *Cures* 112, 16. 315, 30
Κυρῖται, *Quirites*, *à Curibus Tatii patria, denominantur Romani univerſi* 111, 19
κωκυτὸς ὀξὺς 523, 35
κώλυμα ϗ ἐμπόδ. εἶναι 427, 44 κωλύματα γίνονται ἄλλοις 566, 22
κωλυταὶ τῆς συμφ. ἐγένοντο 528, 17
κωλυτήεια τῦ περὶ. γιν. 736, 23
κωμάζειν σὺν ἑταίροις 632, 32
κωμάρχαι, *vic. præf.* 219, 32
κωμηδὸν οἰκεῖν 7, 45
κωμῆται, *vicani* 66, 41. 68, 5. 219, 24
κωμητῶν σύνοδοι 246, 1
κωτίλος ϗ λάλος 394, 30

Λ.

Λαβίνιον, *Lavinium*, *opp.* 115, 23 *Cives* Λαβινιᾶται 114, 33. *idem* Λαουίνιον 48, 24, & *alibi.*
λαχὼν ἐπιεικεστέρας φύσ. 564, 43 λέλογχεν, *ſortita eſt* 159, 36. 275, 16
λαγὼν ὄρος 164, 31. 581, 26 λαγόνας στενωτέρους 129, 45 *pro* στενοτέρας.
λαιὸν κέρας 290, 2
λακτίζειν, *calcib. impet.* 632, 39
λαβόμενοι τηλικαύτης ἐξουσίας 681, 34
ἕως λαμπρὰν ἡμέραν γενέσθαι 561, 41. *ſic* 167, 12, & *alibi.*
λαμπρῶς ἠγωνίσαντο 583, 11
Λαύνιοι, *pro* Λαυΐνιοι *ſeu* Λαυϊνιοι, *pop. Latii* 326, 20
Λαρατῖνοι, *pro* Λαυρεντῖνοι, *pop. Latii* 326, 20
λάρναξ λιθίνη 260, 20
Λάρος, *Lar*, (*ſeu Lars*) *prænomen* 293, 18. 729, 22
λάσιος δρυμὸς 25, 43
ἐν Λατίνοις ὄρεσι 617, 38
λατομεῖν 273, 10
λατρεύειν ἄλλῳ 137, 18
λατρεία, *famulatus* 84, 10
Λαυΐνα, *Lavina* 34, 45. 48, 17. & *in ſeq.*
Λαύρεντον, *Laurentum*, *opp. L.* 320, 5
λάφυρα & λεία *pro eodem* 468, 9, 15 λαφύρων ϗ λείας ἴσον μέρος λαγχάνειν 415, 18
λαφυροπώλιον 612, 38
λάχος, *portio ſorte data* 19, 15, 26. 539, 32. 542, 27
λέγω δὲ, *ſcilicet* 158, 27. *idem* λέγω δὴ 685, 36. ἔφη τε λέγων 329, 41
Λέλεγες *à veteribus qui dicti* 8, 45
λεηλασίας ποιεῖσθαι συνεχεῖς 468, 44
λειμωνία βοτάνη 29, 24
λείπεσθαι, *vinci*, *ſuperari* 611, 37 ἀρετῇ λειπόμενος ὀυδενὸς 455, 32. *ſic* 151, 25 πλήθει λειπόμενοι τῶν πολεμίων 197, 13. λειπόμενοι, *act. ſign.* 50, 10
λειποστρατίαν ἐπιφέρειν 704, 11
λειποτακτῶν τιμωρία 172, 5. 606, 26
λειτουργοὶ τῶν θεῶν 93, 7. 132, 40. *iidem* θεραπευταὶ τῶν θεῶν 92, 8
λήτουργὸς τῶν ἱερῶν 525, 17
λειτουργεῖν τὰ καθήκοντα 92, 35
λειτούργημα, *miniſterium*, *munus* 63, 13. 523, 29. 371, 47
λειτουργίαι, *ritus*, *ceremoniæ* 24, 10 λειτουργία περὶ τὰ θεῖα δημοτελὴς 510, 31. 677, 35 λειτουργία, *munus*, *functio* 681, 44 λειτουργία πολεμικὴ 278, 9
Λεύκιος, *pro* Δέκιος 447, 17
τῦ λεὼ, *populi* 72, 21 τὸν λεὼ, *pro* τὸν λεὼν, *populum* 75, 16
λήξαντα ϗ παυσάμενον 722, 36
ληΐζεσθαι τὴν ὅμορον 174, 31 ληΐσασθαι ἐκ- 728, 11
λῆμα ϗ προθυμία 350, 5. 620, 37
λήματος πλήρης 71425
ληστρικὸς πόλεμος 137, 41 ληστρικοὶ ἔφοδοι 425, 23. 558, 6
λιβάδες αὐτόμαται 44, 22. 351. 10 λιβάδας δακρύων ἐκμ. 718, 2
Λιγυστικὴ, *ſc.* χώρα 10, 29
Λικίννιοι 410, 21, & *alibi.*
λιπαρεῖν, *aſſiduum eſſe* 109, 34 λιπαρεῖν, *precari* 202, 10 λιπαρῶν τοὺς δυνατοὺς 307, 38 λιπαρεῖν πολλὰ 446, 4 λιπαρεῖν περὶ- 280, 27 λιπαρῶν μὴ λαβεῖν 336, 1 λιπαρήσεις, *preces* 68, 30
λιτὰς ποιεῖσθαι περὶ- 525, 10 λιταῖς ἐπικαλεῖσθαι 567, 46 λιτὰς ἱκετῶν ὑφίσαι 521, 2
λιτανεύειν εὐχαῖς 270, 9 λιτανείας ποιεῖσθαι 263, 21 λιτανείαις παραιτεῖσθαι 231, 36 λιτανείαι περὶ ἔλεει θεῶν 597, 25. 599, 6
λιτοδίαιτον 113, 32
λιτραῖον βάρος 586, 12
λιχνεύειν τὰ δημόσια 541, 1
λογάδας ἔχων ἱππεῖς 349, 9
Λογγύλα, *Longula*, *opp. Volſc.* 411, 38
τῆς Λογγύλας 412, 5
λογιώτατοι ἄνδρες 6, 41 λογιώτατοι συγγραφέων 291, 13
λογισμὸς, *ſupputatio* 61, 36
λόγος ἀπεδόθη τοῖς- 355, 24 λόγου δοθέντος τοῖς δεομένοις 451, 35 ὁ λόγος ἀλλ' ἔργον εἰσὶν αἱ διαλλαγαὶ 409, 12 μέχρι λόγου τοιαῦτα 389, 41 ἀγροίκων τῷ λόγῳ, *ſimulata agreſtium ſpecie* 206, 1 λόγος, *pro* μῦθος, *fabula* 407, 16 λόγον ἔχειν, εὔλογον εἶναι 347, 14 λόγον ὑπέχειν τῦ βίου 470, 9. εἰς χρημάτων λόγον, *ſi pecuniarium pretium ſpectetur* 303, 29 ἐν ἀνδραπόδων λόγῳ ποιήσασθαι 357, 29 ἐν ὁμήρων κατέχειν λόγῳ 192, 45
λογογράφος, *fab. ſcriptor* 59, 10
λοιμικὴ νόσος 116, 29
εἰς τὸ λοιπὸν 676, 29
Λοκόμων, *Lucumo* 104, 40. *idem* Λυκόμων 184, 40
Λοκρὸς ἐξ Ὀπῦντος 316, 17
Λύκιος *pro* Λεύκιος 701, 7
λοχαγὸς, ὁ λόχων ἡγεμὼν 596, 18 λοχαγοὶ *ſeu* φρατρίαρχοι, *curiones* 82, 34
λοχᾶν, *inſidere* 577, 37 λοχῶντες ἐν τοῖς ὄρεσι 141, 24 λοχῶντες τὰς ὁδοὺς 705, 7 λοχῶσι τὰ μειράκια 66, 37 λοχῆσαι *pro* λοχίσαι 197, 21
λοχεία, *puerperium* 715, 36
λοχίσαι, *in inſid. colloc.* 117, 18 λελοχισμένον χωρίον 67, 2 λοχισθῆναι, *centuriari* 572, 28
λοχῖτις ἐκκλησία, *centuriata comitia* 224, 20. 464, 2, 6. 549, 31
λόχος *ſeu* φράτρα, *curia* 82, 31 λόχος, *centuria* 221, 20, & *in ſeq.* λόχος, *inſidiæ* 577, 41. 578, 28 λόχον ὑποκαθίσαι 612, 21 λόχους ἐγκαθίζειν ὕλαις 198, 2
λυδοὶ, *inſtr. muſica* 26, 30
λύειν τὴν πόλιν τῆς ταραχῆς 328, 11 λύσασθαι τῆς ἴσης τιμῆς, *æquo pretio redimere* 668, 3 λύσασθαι, *perſolvere* 84, 35
Λυκαῖον, *Lupercal*, *mons* 25, 40. 67, 15
Λύκαια θύειν 67, 11
Λυκόμων, *quære* Λοκόμων.
λυμεῶνας ϗ ὀλέθρους τῆς πατρίδος 723, 22. *ſic* 437, 28
λύμη ϗ διαρπαγὴ ἀγρῶν 623, 45 λῦμαι ἀνήκεστοι 529, 26
λυπηρὰ γῆ, *pro* λυπρὰ 486, 35
λυπρὸν γήδιον 747, 4
λυσιτελεῖς *pro* ἀτελεῖς 445, 42
λύσσα ϗ θεοβλάβεια 531, 3
λύτρα καταβάλλειν 84, 31 λύτρα κατατεθῆναι 227, 40 ἄνευ λύτρων ἀφιέναι 118, 15. 191, 9
λύττα τὸν δῆμον κατεῖχεν 362, 9
λώβαι ἀνηλεεῖς 363, 18 λώβαις ἐσχάταις διαχρῆσθαι 389, 32
λωβήσασθαι πυρὶ ϗ σιδήρῳ 499, 9
λωβουμένη *pro* λωβωμένη 33, 22
Λωρεντὸν, *Laurentum*, *op.* 35, 36
λωφήσειν τὴν στάσιν 428, 35 λωφήσαντος τῦ δεινῦ 598, 6. 593, 17. *ſic* 391, 30

M.

Μαγειρικὸν ἐργαστήριον, *coquina*, *ſeu macellum* 718, 4
μαινάδες, *bacchæ* 157, 10
μακρηγορεῖν 59, 8
ὁ διὰ μακρῦ ὢν 614, 22 μακρῷ κρατήσεις 63, 8 μακρῷ πολλῷ 423, 40
μαλακία, *animi mollities* 564, 25
μαλακίζεσθαι 240, 36
μαλακὸς *unde cognominatus Ariſtodemus Cumanus* 418, 38 μαλακὸς εἰς ὀργὴν 418, 42 μαλακὸν ἐνδῦναι μηδὲν τοῖς ἀπειθεῦσι 334, 42

Μάλιος, *Manlius* 594,10. 724,29. *idem* Μάλλιος 562, 11, & *alibi*.
μάλιςα μὲν· εἰ δὲ μήγε 391, 9, 33. 425, 43 τὰ μάλιςα, *maxime* 747, 23
Μάλλιος: *quære* Μάλιος
μᾶλλον *cum compar.* 311, 9 μᾶλλον *inter duo compar.* 456,31. 459, 36. 460, 26, & *alibi paſſim.* μᾶλλον ἢ οὐ- 655, 14. 715, 13
μᾶλλον δὲ, *immo* 637, 39
μαλλωτοὶ χιτῶνες 477, 31
μανδρεύματα, *ſtabula* 66, 38
μαθέτωσαν τὰ μὴ δεινὰ δεδιότες, *norint ſe timere quæ timenda non ſunt* 346, 39
μαντεῖον, *oraculum*: *de loco* 264,46
μαντεύεσθαι τὰς φύσεις 273, 24 μαντεύομαι περὶ ἐκείνων ταῦτα 152, 14 μαντευόμενοι *cum infin.* 634, 38 μαντεύομαι *cum fut. infin.* 275,19
μαρανθῶσιν αἱ ὀργαὶ 445, 46
μαρτυρῶ σοι τοῦτο 632,9. *ſic* οἷς ἀρετήν τινα ἐμαρτύρουν ἅπαντες 199, 41 ἐμπειρίαν μοι μαρτυροῦντες 486,28 μαρτυρόμενος θεοὺς 454, 47
μαρτύριον τῆς ἀρετῆς 160, 13
μαςεύειν ἀνὰ τὴν χώραν 31, 25 μάςευσις 45, 28
μαςοὺς ἐπέχειν τ. παιδ. 71, 1
μάχην πρὸς αὐτοὺς τίθεται 181, 24. 669,25 μαχεσάμενοι 151,14. 193, 47. 197,11. 485,44. 490,7. & *alibi. Sic aor.* μαχησάμενοι 324,17 μαχούμεθα, *pugnabimus* 669,21
μαχηταὶ ἄνδρες 79, 16. 196, 36
μέγα ποιεῖν τῷ λόγῳ 519,27 μεγάλα, *magnopere* 487, 29
μεγάλαυχα φρονήματα 499,28
μεγαληγορεῖν 397, 18
μεγαλοφρονεῖν 550, 12
Μεδύλλεια, *Medullia, opp.* 175, 45. 179,5,15. *eadem* Μεδυλλία 136, 26
μεθαρμόσασθαι πλ. κόσμον 267, 36. 158,47 μεθαρμόσασθαι βίον ἀσφαλ. 703,25 μεθαρμόσασθαι πρὸς- 675, 38
μεθερμηνεύειν Ἑλληνικῷ ὀνόματι 130,1
μεθιδρύσασθαι, *tranſmigr.* 381, 34
μεθίενται αὐτοῖς τῆς γῆς 17,34 μεθήσεσθαι αὐτῷ τῆς ἀπ. 73,45 μεθεῖσθαι *pro* μεθίεσθαι 714, 10 μεθεῖναι φέρεσθαι, *ſinere ferri* 192,9
μεταςῆναι ἐκ- *ſeced. ex* 409, 17
μεθοδεύειν τέχνας 98, 23
μεθόριον δυοῖν δρυμῶν 88, 28
μεθύειν τῷ μεγέθει τῆς ἐξουσ. 689, 27 μεθύσκεσθαι ταῖς ἐξουσίαις 268, 42
μειλίχιοι καὶ εὐμενεῖς εἶναι 393, 25
μειονεκτεῖν ἐν- 448, 8 μειονεκτεῖν τῶν ἑτέρων 123, 16 μειονεκτεῖν τῶν δικαίων 395, 36 μειονεκτοῦντες τοῦ δικαίου 683, 39
μειῶσαι θώρακι 221, 43
μειρακιώδης φιλοτιμία 631,17
μελανείμων ἑορτὴ 90,45
μελεδωνοὶ τῶν ἱερῶν 54,25
μελίσαι, *membr. concid.* 478, 45
μέλλησιν καὶ ἀναβολὴν ἐπιδέχ. 635, 38
μελλησμὸς, *cunctatio* 431, 44
μέμνησαι σεαυτὸν ἐξ ὧν ἔφης 497, 43
μέμφεσθαι τοῖς νόμοις 681, 12 οὐ μεμπτὸς ὑπάρχων 103, 10 οὐ μεμπτὸς θεοῖς 424, 45 οὐ μεμπτὴ δίκη 547,27. 655,19
μὲν *pro* μὴν 506, 13 μὲν γε *pro* μὲν γὰρ 232,25. 360, 17. 500,44. 693, 36. 748, 4
μέντοι *pro* μὲν δὴ 675, 2
μένων ἐφ' ἑνὸς τόπου 628, 12 μένειν ἐπὶ τῶν ἐγνωσμένων 384, 38 μένειν ἐπὶ τῆς ὀργῆς 499, 46. 604, 45 μένειν ἐπὶ τοῖς καθεςῶσι 656, 45 μένειν ἐπὶ τοῖς πατρ. 314, 32 μένειν ἐπὶ τούτῳ 399, 2 μενετέον ἐφ' ἡσυχίας 439, 3
μένος καὶ θάρσος περιθέσθαι 590, 3
ἐν μέρει, *viciſſim* 430,2. *idem* ἐν τῷ μέρει 506, 5. ἐν εὐεργεσίας μέρει λαμβάνειν 447, 39 εἰς ἀμφότερα τὰ μέρη λεχθέντων πολλῶν 594. 32
ὁ διὰ μέσου, *medius*: *quære in* διὰ
μεσοβασιλεὺς, *interrex* 120, 31. *ſic plur.* μεσοβασιλεῖς 184,7. 736,25. & *alibi.* μεσοβασιλεῖος ἀρχὴ, *interregnum* 119,26. 136,23. 177,16. 701,43
μεσολαβεῖν τὸν λόγον 431,47
μεσόδεια *pro* μεσόγεια 191, 24
μεσούσης ἡμέρας 205,41
μεσόχθων, *mediterraneus* 39, 14. *alibi* μεσόγειος
μεςὴ βοσκημάτων χώρα 647, 34 μεςὴ ξένων ἡ πόλις 540, 33 μεςὴ θορύβου πόλις 591, 39 μεςὰ πολέμου πάντα 641,9 μεςὸς τραυμάτων 414,2 μεςὸς φρονήματος 491, 3
μετὰ μαρτύρων, *coram teſtibus* 134,20 μετὰ πάσης ἀληθείας εἴρηται, *veriſſime dicta ſunt* 591, 15
μεταγινώσκω οὐδὲν 370,23. 719,30 μετεγνωκότες, *pœnitentes* 377, 12
μεταίχμιον ποιεῖν 154, 23
μετάκειται τὸ ἔθος 87, 33
μεταλλάττειν ὑπονόμους 246, 29
μεταμαθεῖν τὰ κρείττω 475, 5
μεταμελόμενος ἐπὶ- 549, 17
μεταναςῆναι 21, 17
μετανάςασις, *tranſmigr.* 21,33. 287, 11 μετανάςασις, *mutatio* 703, 27
μετανίςασθαι πανοικίᾳ 104, 10 μετανίςασθαι πρὸς 381, 23
μεταξὺ δειπνοῦντες, *inter cœnandum* 720, 23 τῷ μεταξὺ τούτῳ χρόνῳ 518, 38. 593, 43
μετάπεμπτον γίνεσθαι 38, 3
μεταπηδᾶν ἐπὶ θάτερον 736, 4
μεταποιεῖσθαι τῶν ἴσων 389, 20 μεταποιεῖσθαι ἐλευθερίας 407, 39 μεταποιεῖσθαι ἀρετῆς 411,40 μεταποιεῖσθαι τι ἐλπίδων τῶν ἐκ- 399,26
μεταπορεύεσθαι, *ambire, pet.* 681,32
τὰ μετάρσια ἐξετάζειν 563,26
μετασκευάσασθαι τὸν οἶκον 211,26
μετάςασις, *ſubmotio* 282,25
μεταςρατοπεδεύειν ἐπὶ- 46, 14 μεταςρατοπεδεύεσθαι ἐν- 619,43
μετατίθεσθαι ὡς- 175, 47 μεταθέσθαι πρὸς τοὺς ἐξ. 398,4 μεταθέσθαι τὴν οἴκησιν 432, 32 μεταθέσθαι τὰ βουλεύμ. 320, 21 μεταθέσθαι τὴν προαίρεσιν 335, 7 μεταθήσεσθαι *pro* μεθήσεσθαι 603,46
μετεῖναι *pro* μετιέναι 547,23. 736,29
μετιέναι τὰ ἴδια 531, 37
μετεωρίζειν τι 360, 14
τὰ μετέωρα τῆς πόλεως 582, 30. 641,3 μετέωρον τίθεται χάρ. 251,33 ἀπὸ τοῦ μετεώρου 292, 28 ἐκ τοῦ μετεώρου 647,6 ἐπὶ τὰ μετέωρα βάλλειν 643, 8 μετέωρος τὸ πνεῦμα 710,34 μετέωροι φῆμαι, *leves & incerti rumores* 635,23
μετριάσαι, *moderatum ſe præbere* 280, 4 μετριάζειν περὶ- 388, 20. 497, 8
μετριοπαθὲς 529,14
μέτριοι τοῖς τιμήμασι τῶν βίων, *mediocris cenſus cives* 328,13 μέτριοι, *æqui arbitri* 588,39 μέτριον ἑαυτὸν παρέχειν ἐν- 379, 31 μετρίους τιμωρίας 359,43
μέχρι παντὸς ἀντέχειν 188, 9 μέχρι τότε ἕως 207,43
μὴ ἀνάσχησθε αὐτῶν 397, 25. 406, 25 μὴ ἀνάσχεσθε αὐτῶν 404, 35 μὴ οὐ παίειν 368,15 ἀμήχανον μὴ οὐχὶ γενέσθαι 670,46 μὴ ἂν ἁλῶναι 469,29
μηδέ τι *pro* μηδὲν 731, 14
τὸ μηδὲν ποιεῖν, *in nihilum redigere* 506, 13. *idem* τὸ μηδὲν ἀποδεῖναι 670,24. τὸ μηδὲν ἔτι οὖσαι 517, 13
Μηΐονες, *pro* Μαίονες 21,33
Μηϊονία, *Mæonia, reg.* 21, 20
μηλόβοτον ἀνιέναι 89, 1 μηλόβοτον ποιεῖν 520,27 μηλόβοτον εἶναι 395,43
μηνιμάτων δαιμονίων δεῖμα 13, 24. 474,28 μηνίματα παρὰ θεοῦ 159,8
μῆνις θεοῦ 30,23
μηνύει πρὸς τὸν ὕπ. 309,15 μηνυθέντες ἐκ- *cum eis indicatum eſſet ab* 425,12
μηνύσεις περὶ τούτ. ἐγένετο 217, 20
μήνυσιν ἀποφέρειν πρὸς 608, 28
μηνυτὴς γίνεται τῷ δεσπ. 707, 32
μηνυτὴς ὧν εἶδε γίνεται 282,37
μητραγυρτεῖν 91, 21, 24
μῆτραι *pro* μίτραι 129, 36
μητροκτόνον ἄγος 521, 35
μητροπάτωρ, *avus maternus* 25, 19
μητρόπολις γῆ, *pro* πατρὶς 23, 43
μητρῷα μέλη 91, 23
Μηφύλα, *op. Aborig.* 11,47
μηχαναὶ πλέκονται καθ' ἡμῶν 143,8
μηχάνημα, *inſidiæ* 67,1
μία *pro* τις, *aliqua* 131, 29 μία *pro* πρώτη 184, 12
μιαιφονεῖν ἀλλήλους 151, 43. 458, 22
μιγάδες ἄνθρωποι 8,46
μικρὸν ὕςερον 297,1 μικροῦ δεήσας ἑλεῖν 304, 24
μικρόθυμος 694,40
μικροπολῖται 500, 26
μίμημα παλλαδίου 127,8
μισάλληλος βίος 330, 33
μισητὰ 609, 46
μισθαρνεῖν τὰ ἀφροδίσια 71,24
μισθοῦ ἐργάζεσθαι 607,41
μισθῶσαι χρημάτων πολλ. 416, 20
μίσθωσις, *elocatio* 541,27
μισοδημόται 449, 31
μισοπόνηρος, *ſeverus* 687,16. 158,3
μίτραι χάλκεαι 129,36 μίτραις *decoratur funus* 719,44
μνῆμαι *pro* εἰκόνες 528, 24
μνημόσυνον, *monumentum* 403, 6
μνησικάκου ὀργῆς 231, 39
μνησικακεῖν ἐχθροῖς 170, 22 μνησικακεῖν ἀλλήλοις περὶ μηδενὸς 144, 9 μνησικακεῖν πρὸς- 520, 6, 19
Μογιλλανὸς, *Mugilanus* 736, 31
Μογιλλανοὶ, *civ. Lat.* 509, 14
μοῖραι, *partes, in civitate* 82, 23 ἐν ἀνδραπόδου μοίρᾳ θέσθαι 597, 8 μοίρας θανάτου πλησίον οὔσης 642, 9 μοῖραν τὴν ὀφειλομένην δέξασθαι, *fato concedere, mori* 451, 12 μοῖραν τὴν

τλὼ ὀφειλομβύλω ἐκπληρῶν 140, 25 τ̃ ἑαυτȣ̃ μοῖραν ἐκπεπλήρωκε 6, 3. 209, 22
μόναρχ☉, *monarcha* 336, 15 μονάρχȣ *vocabulum Brutus è Rom. rep. exterminat* 268, 11
μοναρχικὴ ἐξȣσία 537, 29. *eadem* μόναρχ☉ ἐξȣσία 461, 19
μοναρχέμβμοι 627, 25
κτ̃ μόνας λαβὼν 284, 11
μονογνώμονες τῶν- 335, 23
μονόςολος ἀφίκετο 33, 33
μόνως ἂν ὅτως 370, 16. 595, 29
μόρος, *interitus, mors* 53, 17. 68, 32. 157, 24, 42. 407, 44 μόρον οἴκτισον ἀπολέσθαι 297, 46. 346, 13 μόρῳ λελησότι διαχειρίσασθαι 166, 47
μορφαὶ θεῶν 90, 23
μόσυνες, *turres ligneæ* 21, 16
μοσχεύεσθαι, *pullulare* 453, 14
μυσοκόλακας 424, 35
μύδροις διδέντες 402, 23
μυθογράφοι 11, 10
Μυκωνίδες πύλαι 114, 5
τὸ μύσος, *ſeu* τὸ ἄγος 115, 43. 271, 24
μυσαρὸν πάθ☉ 242, 27
μύχιοι θεοὶ, *Penates* 54, 30
Μωρεανοὶ, *pro* Νωρβανοὶ, *pop. Latii* 326, 21

N.

νᾶμα, *fluentum* 12, 38, 42 νάματα κ̀ ποταμοὶ 622, 40 νᾶμα, *de lacu* 108, 36
νάπος τὸ, & νάπη ἡ 65, 32. 68, 38. *idem* χῶρος ὕλη βαθεῖα συνηρεφὴς 65, 30
ναῦς, *accuſ. plur.* 183, 5
ναυλοχεῖσθαι ἐν- 35, 16
ναυπηγήσιμος ὕλη 29, 30
ναυσιπέρατ☉ ποτ. 183, 18
ναυσάθμα Τρωϊκȣ̃ 39, 2
ναυτιλία, *navigatio* 41, 12
νεανικὸν ἔργον, *virile fac.* 664, 14
Νεαπολῖται 738, 7
νεαροὶ, *recentes* 494, 45
νεῖν, *natare* 117, 32. 165, 45
νεὸν σχίζουσι, *novale ſcind.* 644, 14
νεκρὺς ἐποίησαν πολλὺς 622, 12 ὁ νεκρὸς τῆς θυγατρὸς 158, 14
νεμεσᾶν, *ſuccenſere* 672, 38
νεμεσητὸν θεοῖς ἔργον 547, 25
νέμεσις ἡ παρ' ἀνθρ. 164, 11 ἡ θεία νέμεσις 140, 21. *idem* χόλος δαιμόνι☉ *ibidem* 7.
νέας ἀρχὰς ἀποδεικν. 700, 29. 735, 35
νέον, *nuper* 100, 17
νεοδύτων δοραὶ 67, 17
νεόκτιστοι πόλεις 485, 37
νεοπολῖται, *novitii cives* 119, 3
νεοσσιὰς πλάττειν 261, 7
νεοσύλλεκτοι, *novitii* 510, 16. 705, 5
νεοσύλλεκτος ςρατιὰ 490, 10. 625, 35
νεοσφαγὲς σῶμα 241, 12
νεοτόκος λύκαινα 65, 13
νεοχμῶσαι, *innovare* 76, 10. 337, 17
νεώρεια, *navalia* 422, 43
νεὼς, *templum* 11, 46 τȣ̃ νεὼ 54, 10 τῆς νεὼς, *navis* 45, 6
νεώσοικοι 612, 42
εἰς νέωτα, *vere novo* 104, 26 εἰς τὸν νέωτα 679, 36
νεώτεροι, *novitii* 120, 8
νεωτερισμοὶ 338, 25
νεωτεροποιεῖν 399, 3
νῆας, *Ionice pro* ναῦς, *naves* 22, 36
νῆις νύμφη 11, 3
νήπια τέκνα 392, 28
νηποινὶ τεθνάναι, *impune occidi*, 84, 46. 334, 10. 441, 20
νήσαντες πυρὰν ὑπερμεγ. 709, 18
νηφάλιοι θυσίαι 26, 13
νίκημα ἀμφίλογον 173, 29 ἐπὶ νικήματι κοινῷ γεγηθὼς 167, 25
νικητήριον λαμβάνειν 40, 26 νικητήρια θῦσαι τοῖς θ. 352, 3
Νομᾶς, *Numa, prænom.* 120, 24
νομευτικὸν πλῆθος 72, 6
νομιζόμενα ἱερὰ, *ſolennia ſacra* 13, 23. 73, 16
Νομίκιος, *Numicius* 611, 47
νόμιμα Ἑλλωικὰ 31, 47
νόμον καταλῦσαι 227, 3
νομοθεσίας ἐξέτασις 681, 9
νόνναι, *nonæ menſis* 617, 41
νοσηρὰ χωρία 429, 13
τὺς νοσοποιὺς ἐξελεῖν 557, 18
νυθετῆσαι, *caſtigare* 383, 14
νυμλωία, *calendæ* 525, 27
νῦν περὶ ἄλλῳ ἔχειν 526, 17 εἰς νῦν βάλλεσθαι, *animum inducere* 36, 42. 672, 5. 717, 38 εἰς νῦν λαμβάνειν 491, 14 ἐπὶ νῦν ἄγειν 741, 19 ἐπὶ νῦν ἦλθε 589, 40 κτ̃ νῦν χωρεῖν 584, 18 ὐκ εἶναι κτ̃ νῦν 318, 10
νυκτὸς, *noctu* 621, 41 μέσαι νύκτες ἦσαν 309, 33. 620, 9. 672, 3 περὶ μέσας νύκτας 584, 11, & *al.*
νυμφαγωγεῖν μετ̀ μαςίγων 722, 22
νύττειν κ̀ παίειν ταρσ. 261, 12
νῶτα δεῖξωσι 669, 27 μετὰ νώτȣ τῆς ςρατ. 190, 10. 626, 26

Ξ.

ξαίνειν, *virgis cædere* 99, 10 ξαίνειν μάςιξι 171. 42. 573, 46 ξαίνειν ῥάβδοις 596, 24
ξένη ἀρχὴ, *novus magiſtr.* 679, 1
ξενηλατȣ̃ντες 89, 23
ξενία, *hoſpitium* 32, 9
ξενίζειν πάσῃ φιλοφροσιώῃ 138, 27
ξενίζεσθαι παρά τινι 273, 33
ξενοκτονίαις χρῆσθαι 33, 23
ξόανον ἀναςῆσαι 525, 25 ξόανα ἕςηκεν 40, 28 ξοάνων ἱδρύσεις 90, 23
ξυλίζεσθαι, *lignari* 198, 13
ξυλισμὸς, *lignatio* 309, 18
ξυλόφρακτ☉ γέφυρα 191, 40. 295, 42. 624, 22

O.

ὀβελίσκοι *verucula* 312, 41
ὀδύρεσθαι, *queri* 609, 10 ὀδυρόμβυ☉ τὴν αὑτȣ̃ τύχην 746, 19. 609, 4
ὄζειν, *olere, halare* 628, 27
ὀθνεῖα βρέφη, *alieni inf.* 71, 6 ὀθνείοις τε κ̀ οἰκείοις παραδείγμασι 453, 12 ὀθνείως τε κ̀ ἐμφυλίως πολέμως 509, 37. *ſic* 7, 13. 378, 11. *idem* ἀλλοεθνεῖς π. 376, 34
οἷα δὴ, *quære in* οἷ☉.
οἰδῶν τὴν ψυχὴν 716, 16
οἰκημβύοι περὶ Πόντον 76, 18
οἰκεῖον ἔχειν, *famil. hab.* 137, 5 οἰκεῖον αὐτῷ ποιῆσαι 199, 37
οἰκειότης ἀδιάλυτος 95, 33
οἰκετικὸς ὄχλ☉ 176, 14. 312, 24
οἰκεῖν ἔχειν ἐν- 137, 22 τὰς οἰκήσεις μετατιθέναι 693, 7
οἰκήτορας ἤλλαξε 21, 2
οἰκίδιον φαῦλον 746, 11
εἰς μικρὸν οἶκον συνάγεσθαι 148, 31
οἶκοι, *domum* 593, 29
οἰκόπεδα, *ædif. areæ* 659, 18
οἰκεῖα μητρὸς 156, 43
οἰκοφθορία 18, 38
οἰκτιζομβύῳ ξυμπαθῶν 632, 16
οἰκτίρμονα κ̀ συμπαθῆ γενέσθαι πρὸς 514, 7
οἴκτισα πάσχειν 705, 22
οἶκτος εἰσήει 427, 37 οἶκτον κινεῖν ἐξ- 210, 37
οἶμαι 542, 17. & *mox incontracte* οἴομαι, *v.* 42 & 44
οἰνόφυτος γῆ 29, 18
οἴομαι 51, 10. 169, 43. 268, 25, 33. *utitur contracto* οἶμαι *ὡήθ.* *putaſtis* 399, 7
οἷ☉ μηδὲν ἂν ψεύσασθαι 124, 27 οἷ☉ τοῖς ἀνιαροῖς ἀντέχειν 516, 15 οἷός τε ὄντ☉, *ſimulante* 218, 8
οἷα δὴ, *velut, tanquam* 362, 38. 716, 15 οἷα δὴ, *quippe* 332, 2. 722, 15
οἰςρεῖν 716, 23
οἶςροι ἐρωτικοὶ 94, 37
οἰχήσεται καταλιπόντα 217, 47
οἰωνιςήριον, *auguraculum* 73, 21
οἰωνοῖς χρῆσθαι, *aves conſulere* 552, 46 οἰωνοῖς μαντευόμβυοι 80, 41 οἰωνὸς αἰσίυς φυλάττειν 73, 17 δὲ οἰωνȣ̃ λαμβάνειν, *pro ominoſo habere* 127, 32 περὶ οἰωνȣ̃ λαμβάνειν ἀγαθȣ̃, *fauſti ominis loco habere* 150, 41
οἰωνομάντεις *conſuluntur* 201, 41. 204, 43
οἰωνομαντικὴ ἐπις. 202, 26
οἰωνοπόλοι, *augures* 202, 5
οἰωνοσκοπία Τυῤῥηνικὴ 184, 23
οἰωνοσκοπικὴ τέχνη 203, 15
ὀκνηρῶς ἔχειν 189, 24
ὀκτάπλεθρος τλὼ περίοδ. 259, 6
ὄλβι☉ ςενωπὸς 242, 26
ὀλιγάρχαι 719, 20. 720, 7. 723, 44. 727, 2
ὀλιγαρχία *non eſt* ἡ τῶν κρατίςων ἡγεμονία 387, 5
ὀλιγαρχικοὶ, *paucorum dominatus ſtudioſi* 686, 30 ὀλιγαρχικοὶ & ὀλιγαρχικὴ 719, 26 οἱ ὀλιγαρχικώτεροι 434, 11
ὀλιγαρχέμβυοι 694, 12
ὀλίγȣ, *fere, vel brevi* 500, 17. 567, 44 ὀλίγȣ δεῖν πάντες 342, 10. *ſic* 385, 26. 623, 8
ὀλιγωρία παραδȣ̃ναι 635, 28
ὀλισθαίνειν ἐπὶ τλὼ φύσιν 98, 19
ὁλκάδες μεγάλαι 183, 9
ὁλόκληροι, *integer animo & corpore* 135, 40 ὁλόκληρον κ̀ ἀπαθῆ ἀπαγάγων τὴν δύναμιν 560, 37
ὀλολυγὴ, *ululatus* 45, 8
ὁλοσχερὴς μάχη 198, 6 ὁλοσχερὴς φόνος 175, 38 ὁλοσχερὴς πάρεσις 446, 5 ὁλοσχερὲς τέλ☉ ἔλαβεν 198, 30 τῆς ὁλοσχερȣ̃ς νίκης αἴτι☉ 706, 33
Ὀλυμπιάσι 475, 44. 479, 30
ὁμαιχμία, συμμαχία 174, 38. 398, 31
Ὀμβρικοὶ,

Ὀμβρικοὶ, *Umbri* 15, 31
ὅμηρα, *ſc.* σώματα 118, 11 ὅμηρα λαμβάνειν 168, 35 ὅμηρα ἔχειν 275, 6 ὁμηρεῖαι τέκνων 48, 10 εἰς ὁμηρείαν δοῦναι 34, 47 ὁμηρειῶν πίστεις 365, 10 ὁμηρεύειν, *obſidem eſſe* 59, 17. 301, 34
ὁμιλεῖν πολέμῳ 532, 26 ὁμιλῆσαι πολεμίοις, *cum hoſte congr.* 670, 12
ὁμιλητὴς Διὸς 122, 40
ὁμιλία πρὸς τοὺς δαίμονας, *converſatio cum geniis* 122, 16 εἰς ὁμιλίαν αὐτῷ συνελθεῖν, *cum eo coire* 207, 27
ὁμιλία ἡ πρὸς γυν. 94, 32
ὅμιλος ποιμενικὸς 65, 29
ὠμοσμένος, *juratus* 649, 12
ὁμόγλωσσα καὶ ὁμοδίαιτα ἔθνη 76, 7
ὁμόγνιοι θεοὶ 357, 43
ὁμογνώμονας ἔχειν 442, 38 ὁμογνώμονας λαβεῖν ἅπαντας 700, 23
ὁμογνωμονεῖν 391, 34
ὁμοδίαιτον ἔθνος 24, 3. 76, 7
ὁμόδουλοι τοῖς- 402, 20
ὁμοθυμαδὸν 372, 18. 435, 29
ὁμοιογένεια 151, 32
ὁμοιότης πρὸς- 644, 39
ὁμολογεῖν, *conſentire* 58, 21 ὁμολογεῖν ἀλλήλοις κατὰ τὴν φωνὴν 23, 36 οὐχ ὁμολογεῖ αὐτοῖς τοῦτο 112, 5 ὁμολογεῖν, *promittere, ſpond.* 181, 40 ὡμολόγησαν ἀποστελεῖν 189, 7 ὁμολογούμενα ταῦτα λαμβάνοντες 121, 28 ὁμολογούμενος, *congruens* 382, 47 ὁμολογούμενα τῇ σκέψει ἔργα 163, 25 ὡμολογημένος, *confeſſus* 734, 47 ὁμολογηθεὶς, *promiſſus* 374, 33, ὁμολογηθέντα πρὸς- *pacta cum* 577, 5 ὁμολογουμένως 701, 23 ὁμολογίαι, *pacta, cond.* 199, 31
ὁμόπαγοι 220, 32
ὁμορούσης αὐτοῖς γῆς 531, 23
ὁμόσε, *ſimul, ſeu in ſumma* 379, 11 ὁμόσε χωρεῖν τοῖς π. 705, 12. *& alibi. ſic* ὁμόσε τοῖς βιαζομένοις ὠθοῦνται 713, 35
ὁμόσκηνοι 44, 41. 398, 37
ὁμοτέρμονες 7, 47. 13, 9 ὁμοτέρμονα γῆν 686, 44 ὁμοτέρμονες ἀγροὶ 316, 32 ὁμοτέρμονες οἰκήσεις 21, 5
ὁμοτροπία 232, 18
γυναιξὶν ὁμοῦ καὶ τέκνοις 188, 14 ὁμοῦ, *prope, circiter* 163, 39. 340, 12. 426, 36
ὁμοῦ τι, *prope, propemodum, circiter* 64, 2. 358, 13. 530, 18
ὁμοφροσύνη 230, 14
ὁμοφωνία, *&* διαφ. 23, 28
ὁμωνυμία, *nominum ſimilitudo* 294, 32
ὅμως *in fine commatis* 565, 29. *ſic* ἐρῶ δ' οὖν ὅμως 283, 3. 693, 33
ὀνείρατα, *ſomnia* 346, 31
ὤναντο, *fruebantur* 18, 31
ὄνησις ἦν οὐδεμία 643, 6
ὀνόματος ἀξιωθῆναι μεγάλου 640, 6 εἰς ὄνομα προῆλθον 229, 10 κατ' ὄνομα, *nominatim* 567, 10 μετ' ὀνομάτων καλῶν προειπεῖν τι 62, 27
ὀξέως, *celeriter* 163, 32
ὀξὺς τῇ γνώμῃ προϊδεῖν τι 394, 28 ὀξὺς καιρὸς 269, 32 ὀξὺ ῥεῦμα 624, 20
ὅπερ *pro* ὥσπερ 735, 3
ὀπίσθιοι πόδες 289, 37
ὀπισθοφύλακες 551, 7
Ὀπίτωρ, *Opiter,* 315, 27
τὰ ὅπλα τίθεσθαι, *pro* τὸν χάρακα τίθεσθαι, *ſeu* στρατοπεδεύεσθαι 193, 3. 311, 24. 549, 6. 571, 25. 581, 31 ἐν ὅπλοις εἶναι 446, 19. 531, 41
ὅπλα νεῶν 612, 40
ὁπλοποιοὶ καὶ τέκτονες 222, 19
ὁπλοφόροι *ſtipatores* 70, 25
ὁποῖα ἄττα 331, 5 ὁποιαδήποτε τύχη 131, 1. *ſic* 1, 31
ὁπόσα, *inſtar* 12, 13 ὁπόσην γοῦν, *quantamcunque* 667, 43
ὅπου, *&* ὅπου γε: *quum* 4, 31. 236, 41
ὅπως ἂν διαλυσαίμεθα, *quomodo dirimamus* 144, 44 ὅπως ποτὲ, *quomodocunque* 272, 37 ὁπωσδήποτε 370, 39. 456, 39
ὁράσεις, *oculi* 516, 13
ὀργάς, *ſc.* γῆ 29, 25. 66, 29
ὀργῇ ἐπιτρέπειν 451, 43. 465, 43 ὀργῇ φέρειν 192, 42 ὀργὴν ἔχοντες τοῖς *iraſ.* 730, 1, 42 δι' ὀργῆς ἔχειν 610, 16 δι' ὀργῆς λαμβάνειν 524, 23. 716, 20 πρὸς ὀργὴν λαμβάνειν 735, 2. *idem* πρὸς ὀργὴν δέχεσθαι 153, 9. 395, 32. 733, 27 ὀργαῖς χαρίζεσθαι, *iræ indulgere* 587, 39 ταῖς ὀργαῖς χείρους 428, 36
ὄργια καὶ τελεταὶ 50, 19
ὀργιάζειν θεοὺς 56, 10 ὀργιάζεσθαι ὑπ' ἀνδρῶν 92, 33 ὀργιαζομένων θεῶν σύμβολα 510, 35. *ſic* οἱ ὀργιασμένοι τῶν θεῶν 474, 31
ὀρεωκόμος, *mulio* 242, 16
ὄρθιοι σκοπαὶ 643, 5
ὀρθοεπεῖν τοῖς φθόγγοις 76, 25
ὀρθὰς καταλείπειν κάλασι. 303, 26 ὀρθὸν εἶναι, *ſtare* 17, 23 ὀρθὸν διαμένειν 170, 27 ὀρθὴ πλεῖ ἡ πόλις 94, 22 κατ' ὀρθὸν χωρεῖ ἅπ. 506, 42 ὀρθοῖς ὄμμασιν ἀναβλ. 722, 19 ὀρθῆς ἁπάσης τῆς βουλῆς οὔσης 393, 32 ὀρθὸς καὶ μετέωρος ἐπὶ τῇ προσδοκίᾳ 610, 44 ὀρθὸς καὶ περίφοβος ἐπὶ 538, 24
ὀρθότειχες φόβαι 477, 34
βουλὰς ὀρθοῦν αὐτοῖς 741, 23
ὑπ' αὐτὸν τὸν ὄρθρον 647, 15
Ὀρθώσιος Ζεὺς, *Jupiter Stator* 114, 4
ὀριγνώμενος οἱ ἔχειν 50, 13
ὀρικὰ ἡμιόνων ζεύγη 515, 28
ὅρια, *fines* 362, 35
ὅριος Ζεὺς 133, 29 ὅριοι θεοὶ 133, 33, 44
ὁρισταὶ δημοσίας γῆς 542, 31
ὅρκια ποιεῖσθαι πρὸς- 51, 12. 303, 19
ὅρκια τέμνειν 277, 42
ὅρκοις ἕκαστον αὐτῶν καταλαβὼν 164, 22
ὁρμᾶν ἐπὶ τὰ ὅπλα 171, 19 ὥρμησε βάλλειν τοὺς Οὐ. 353, 43. 216, 16 ὡρμηκότες διαλῦσαι τὴν στάσιν 409, 45 ὁρμηθέντες, *impulſi* 741, 43 ὥρμηντο εἰς τὸν πόλεμον 364, 4 ὡρμημένοι πρὸς πόλεμον 189, 34. 191, 46 ὥρμητο ἀπολέσαι τὴν ἄνθρ. 64, 7 ὡρμημένος καταλῦσαι 266, 31 ὁρμώμενοι, *erupt. fac.* 582, 47. 616, 40 ὁρμηθέντες ἐκ τῆς ἑαυτῶν 366, 44 ὁρμωμένους ἐκεῖθεν 661, 18 ὥρμηται, *profectum ſeu ortum eſt* 49, 12, 26 ὁρμώμενος ἐκ Τούσκλου 293, 38: *ſenſu ambig.*
ὁρμὴ προθυμοτέρα 674, 29 τὴν ὁρμὴν λαμβάνειν 716, 28 ὁρμὴν ἐπὶ τὰ ὅπλα λαβ. 321, 17
ὁρμητήριον, *belli ſedes* 179, 4 ὁρμητήριον πολέμου 193, 8. 342, 45
ὁρμίσας τὰς ναῦς 421, 43 ὁρμίζεσθαι, *appellere* 41, 37. 421, 22
ὅρμος θερινὸς 41, 30
ὀρνιθεύεσθαι, *aves conſulere* 218, 43
ὀρνιθοσκόποι, *auſpices* 81, 40
Ὀρὲς *pro* Ὀρτωνα 558, 8
ὀρρωδῶν πληγὰς 202, 36 ὀρρωδῶν τὴν δίκην 308, 18 ὀρρωδοῦσι τὸν πόλεμον 389, 44
ὀρφανὰ παιδία 209, 27 ὀρφανὴ μητρὸς κόρη 710, 4 ὀρφανὸν τέκνων ἔθηκε 69, 7
ὀρχησταὶ, *ſaltatores* 130, 6 ὀρχηστὴς ἡγούμενος, *præſultator* 472, 45
ὀρχηστῆρες κοῦροι 477, 5
ὃς, *is* 241, 16 ὃς ἐὰν, *quicunque* 79, 44 οὓς μὲν, οὓς δὲ 114, 39. 288, 41. 571, 15
ὅσιος πρὸς θεοὺς 214, 13 ὅσιος ἀρχὴ, *legit. mag.* 335, 25 ὅσιαι καὶ δίκαιαι ἐργασίαι 227, 40 οὔτε δίκαια, οὔτε ὅσια 676, 34 καὶ θέμις, *jus & fas* 84, 39 ὅσιον ἦν, *licitum erat* 84, 45 οὐχ ὅσιον σφίσιν 337, 28 οὐχ ὅσιον αὐτοῖς ὂν 297, 28 τὰ ὅσια ποιεῖν 138, 45 ὁσίῳ νόμῳ, *rite* 526, 12
τῆς ὁσίας ἕνεκα, *religionis ergo* 81, 36. 134, 2. 269, 3
ὁσίως καὶ δικαίως 128, 24 ὁσίως καὶ σὺν δίκῃ 554, 47
ὁσίωσις, *expiatio* 75, 7
ὅση μοι δύναμις 5, 4. 485, 41 ὅση δύναμις ἦν ἡμῖν 635, 29 ὅση σπουδὴ καὶ δύναμις ἑκάστῳ πάρεστι 402, 27 ὅση δύναμις ἐν σοὶ 745, 29 ὅσον ἐφ' ἑαυτοῖς, *q. in ſe f.* 317, 12 ὅσον πλεῖστον ἐδύνατο 174, 44 ὅσους ἐδύνατο πλείστους 293, 11. *ſic* 181, 6. ὅσους με εἰδέναι 121, 28 ἐν ὅσῳ, *interim dum* 669, 22 ὅσα ἔτη, *quotannis* 25, 27
ὅταν, *cum, quia* 446, 46 ὅταν προῃρέμην 700, 15
ὅτε *pro* ὅτι 688, 37
ὅτι, *pleonaſt. initio or.* 672, 33 ὅτι μὴ, *niſi* 2, 45. 541, 42. 554, 32. μηδὲν ὅτι μὴ 616, 25 οὐδὲν ὅτι μὴ τὰ ὅπλα 672, 16
ὅτου *pro* τινος 59, 15 ὅτου δή τινος 692, 37 ὁτῳδὴ, *cuicunque* 13, 19
ὀττεία, *religio, ſuperſtitio* 30, 27 ὀττείας καὶ δειμάτων μεστὰ 473, 11 ὀττείας τινὸς ἐπλήσθη 597, 16 ὀττείας πατρίου 510, 22
ὀττεύεσθαι, *religioni habere, reformidare* 91, 29. 581, 24. 611, 26. 682, 33
ου, *ſeu digamma Æolicum* 16, 26
οὐ γάρ γε, *omiſſo verbo* φησω. 458, 25 οὐ μετ' οὐ πολὺ 433, 18. 597, 21 οὐ τολμῶντες οὐκέτι χωρ. 647, 44 ἢ οὐ προεπιχείρησις 669, 6
οὐ μέντοι γε, *non tamen* 373, 22. 416, 3 οὐ μὴν γε, *non tamen* 254,

254, 12. 595, 43. *ſic* οὐ μὴν ἅπαν γε 333, 29
Οὐαλετέρναι, *Volaterræ* 189, 9
οὐδαμόθι γῆς 271, 39. 419, 19
οὐδαμοῦ τῆς γραφῆς 22, 15
οὐδὲ- οὔτε 358, 43 οὐδ' οὕτω 330, 31 οὐδ' οὕτως 174, 6. 520, 6 οὐδ' ὁποτέραν, *neutram* 733, 32
οὐδεὶς οὔτε μείζων οὔτε ἐλάττων 191, 47 οὐδὲν οὔτε μεῖζον οὔτε ἔλαττον 346, 15. 517, 9 οὐδὲν οὔτε μικρὸν οὔτε μεῖζον 672, 34 οὐδὲν ἧττον 594, 1
οὐδὸς γήρως 508, 30
Οὐέλιτρα, *op.* 427, 28. *idem* Οὐέλιτραι 373, 12. 427, 39. 428, 31. *ejus cives* Οὐελιτρανοί, *Veliterni* 326, 24. 534, 11
Οὐεργίνιος, *Virginius* : *paſſim obvium.*
Οὐισσόλα, *Sueſſula, op. Abor.* 11, 43
οὐθὲν οὔτε μεῖζον οὔτε ἔλαττον ἀδικηθεὶς 506, 24. *plura in* οὐδεὶς
Οὐϊεντανοί, *Vejentes ſeu Vejentani* 117, 34 Οὐϊοί, *Veji* 116, 41
οὐλαί, *mola ſalſa* 95, 24 οὖλαις (*vel potius* οὐλαῖς, *ut apud Euſtath. & Heſych. eſt*) χρῆσθαι, *immol.* 479, 6
οὐλοχύτας ἀνελέσθαι 479, 7
οὑμός, *pro* ὁ ἐμὸς 713, 26
οὖν *pro* ἂν 507, 46 οὖν *pro* γοῦν *ſeu* γοῦν 695, 19 δ' οὖν 579, 3. 649, 19 οὐδ' ἂν βούλησθε οὖν 505, 44
Οὐολοῦσκοι, *Volſci* 181, 31. 483, 33. *& alibi. Sed reperitur etiam* Οὐολέσκοι 372, 19. 379, 44. 400, 15. 482, 32
Οὐολέσκιος, *Volſcius, trib. pl.* 632, 18
οὐρανομήκεις γίνονται 521, 23
οὔριον πνεῦμα 41, 42. 192, 8 οὔριος πνεύσα τύχη 506, 40
οὔτε μεῖζον οὔτε ἔλαττον 216, 45
καὶ οὗτοι, *pro* αὐτοὶ 626, 2 τουτωνὶ Τυσκλάνων, *omiſſo* τῶν 649, 24 οὑτωσί 698, 26. *& alibi.*
οὐχ ὅπως- ἀλλὰ- 158, 11. 650, 42 οὐχ ὅπως- ἀλλὰ καὶ 89, 41. 492, 15 οὐχ ὅπως - ἀλλὰ πολὺ μᾶλλον 387, 43 οὐχ ὅπως ἀλλ' οὐδὲ 53, 9. 185, 5. οὐχ ὅσον- ἀλλὰ καὶ- 442, 30 οὐχ ὅτι- ἀλλ' οὐδὲ 90, 33. 447, 7. 500, 14 οὐχὶ λέγει μὲν πράττει δὲ 451, 14 οὐχὶ μὲν- οὐχὶ δὲ 507, 31
ὀφείλεις συγκληρονομ. 233, 18 ὀφείλεται σφίσι πάντα τὰ δεινὰ παθεῖν 103, 3 ὀφείλεται πᾶσιν ἀποθανεῖν 348, 25 πολλὴν ὀφείλοντες αἰσχύνην 205, 30. *ſic* ὤφειλε, *pro* ὦφλε, *damn.* 585, 46
ὄφελος ἦν αὐτοῖς τοῦ πλήθους οὐδὲν 642, 47 μικρὸν τούτου ὄφελος τῷ κοινῷ 676, 5
ὄχθοι ὀρεινοὶ 220, 14
ὀχθηρὸν χωρίον 707, 26
ὀχθώδη χωρία 367, 27
ὀχληρὰ λειτουργία 681, 44
ὀχλικός, *frequens* 122, 21
τὰ ὀχυρὰ 169, 7
ὀχυρότης τείχους 188, 2
ὀχυρῶσαι τὰς πόλεις 536, 10 ὀχυρῶσαι τὰ στρατόπεδα 562, 47
ὀψέ ποτε, *tandem aliq.* 155, 15 ὀψὲ τῆς ὥρας 551, 24
ὀψισμὸς 247, 42. (*idem* χρονισμὸς *ibid.* 27) 740, 20
ὀψωνιάζεσθαι ἐκ τῶν ἀλλ. 223, 39 ὀψωνιασμοὶ τῶν στρατευομένων 541, 26. *ſic* 536, 36. 594, 24. 616, 16. ὀψωνιασμοὺς διαγράφειν 289, 44

Π.

παθαίνεσθαι ἄγριον τρόπον 206, 5
παθήματα, *clades* 252, 41 παθήματα παιδεύματα 507, 3
πάθος, *clades* 494, 8 πάθος, *voluptas* 609, 31
παιᾶνες *in læto nuncio* 524, 41 παιανίζειν ἐπὶ τῇ νίκῃ 551, 46. *ſic* 156, 24. 533, 24 παιανισμὸς 107, 37
Παιδανοί, *pro* Πεδανοί, *Pedani, pop. Latii* 326, 22
παῖδας ποιεῖν, *lib. procr.* 580, 32
παιδεύματα, *documenta* 519, 10
παίειν κατὰ βραχίονος 534, 46 παίων εἰς τὸ πρόσωπον 596, 30
πάλαι, *jamdudum* 69, 13 ἔτι πάλαι, *jam pridem* 712, 13 ἔτι πάλαι, *jam dudum* 724, 21, ἔτι καὶ πάλαι 271, 26
παλαιοί, *veterani mil.* 290, 7 ἐκ παλαιοῦ φίλος 689, 14 τὸ παλαιόν, *olim* 230, 42
παλαίτερον ἔτι 196, 3. 293, 34. 476, 42. 527, 8. 542, 19. 565, 23. 673, 31. 716, 34
παλίγκοτος τύχη 80, 4
παλινπροδοσία 165, 21. 166, 12. *uſitatius* παλιμπροδοσία 506, 27
παλίντροπος μάχη 535, 16. 551, 14
παλλόμενοι τρόμῳ 320, 12
παλτῷ βαλὼν 568, 40 παλτῶν βολαὶ 620, 27
παλύνας ἀλφίτου ἀκτῇ 479, 19
παμπληθία 38, 35
πάμφορος γῆ 29, 2
παναγεῖς ἀρχαὶ 554, 45. 601, 24 ἱεροὶ καὶ παναγεῖς 731, 32
πανδημεί 178, 43. 446, 21
πανδοκεύεσθαι 253, 1
πανήγυρις, *feſta celebritas, ſeu conventus ſolennis* 99, 34. 173, 13 πανηγυρισμοὶ 475, 22
πανικά, *Fauni opus* 290, 25
παντὸς μάλιστα 642, 30, 681, 29 τῷ πάντι κάκιον, *omni ex parte pejus* 381, 38
πανοικίᾳ μετανίστασθαι 104, 10
πανοικεσίᾳ ἀπαναστάντες 432, 32. 686, 28
πανοίκιος ἀπόλλυται 57, 27
πανστρατιᾷ ἐξιέναι 154, 17 πανστρατιᾷ ἐπέρχεσθαι 141, 14. 378, 12
παντελὴς τροπὴ 190, 21. 313, 22
πάντολμος γυνὴ 232, 22
πανώλεθροι ἀπώλοντο 82, 2 πανώλεθρα 163, 14. 331, 2
παρὰ τῆς βουλῆς ὁμολογηθὲν, *pro* ὑπὸ- 374, 33 παρά, *cum accuſ.* propter 79, 3. *ſic* παρ' οὐδὲν ἕτερον, *nullā aliam ob cauſſam* 379, 21. 560, 41 παρὰ τὴν ἰδίαν ἀρετήν, *ſua virtute* 672, 27 παρὰ τοὺς ἄλλους, *præ cæteris* 132, 3 παρ' ὀντιναοῦν ἄλλον ἐπιτήδειος, *ut quivis alius* 385, 2, 29 παρὰ τοὺς κινδύνους, *inter pericula ſeu in periculis* 433, 2 ἡ παρὰ τὰ δεινὰ εὐτολμία 668, 39 παρ' ἕκαστα 286, 11 παρ' ἕκαστα σχεδὸν ἐλθεῖν 451, 30 παρὰ πολύ, *multo, longe* 182, 12. 642, 46 παρὰ πολὺ κρατεῖν 700, 9 παρ' ἑαυτόν, *pro* παρὰ ἑαυτὸν 451, 17 παρὰ τὴν ὑπόληψιν, *præter opinionem* 714, 40
παραβάλλεσθαι παρασήμασι καλοῖς 589, 24
παραβάται *in lud. circ.* 479, 45
παραβοηθεῖν 376, 38
παραγγέλλειν, *denunciare* 644, 45 παραγγέλλειν, *ambire magiſtr.* 553, 34. 736, 11. *itidemque* οἱ συμπαραγγέλλοντες, *competitores* 681, 45 παράγγελμα ἐξόδου 561, 33 ἀφ' ἑνὸς παραγγέλματος ἀφιέναι 364, 23
παράγειν, *in judicium adducere* 445, 44 παράγειν μάρτυρας 631, 6 παραχθεὶς ἔχθρα 301, 30
παραγίνεσθαι, *intereſſe* 528, 16
πάραδος, *pro* πάροδος 713, 9 παραδοῦναι λόγον 631, 6 παραδοῦναι ἀμελείᾳ καὶ λήθῃ 401, 2 παραδοῦναι ἐπὶ τιμωρίᾳ 473, 38
παράδοσις ἐπὶ θανάτῳ 445, 4
παραδοχὰς πατ. φυλ. 239, 26
παραζευγνύειν, *adjung.* 259, 47
παραζώννυσθαι, *accingi* 129, 42
παραθαρρύνειν 494, 10. 495, 42. 533, 1
παραθήγειν, *irritare* 483, 37. 527, 6
παρεῖλον τὸν χρόνον 110, 10: *pro* παρεῖλκον.
παραιτεῖσθαι τὰς ὀργὰς 443, 3 παραιτούμενοί σε τῆς τιμωρίας 452, 22 παραίτησιν ἢ συγγνώμην οὐδεμίαν ἐπιδέχεται 631, 42 παραίτησιν οὔτε συγγνώμην οὐδενὶ διδόντες οὐδεμίαν 660, 1
παραιωρεῖσθαι 479, 39
παρακαθιστάναι, *addere* 260, 10
παρακαλεῖν, *petere* 736, 44. 742, 20
παρακέλευμα, *invitamentum* 347, 25 ἐξ ἑνὸς παρακελεύματος 376, 36
παρακέλευσις, *juſſio* 67, 7
παρακινδυνεύειν, *audere* 126, 41 παρακεκινδυνευμέναι μάχαι 588, 29 παρακινδύνευσις 46, 32
παρακινεῖν τι 427, 44
παράκλησις, *petitio* 623, 32 παράκλησις ἵνα μὴ- 715, 3 παράκλητοι, *advocati* 717, 14 παρακλητικὸς ὁμονοίας 230, 10 παρακλητικὰ σωφροσύνης 134, 47 τὸ παρακλητικὸν τῆς ὀργῆς 596, 36 παρακλητικὰ τῆς μάχης 348, 36 παρακλητικὰ τοῦ πολέμου σημαίνειν 222, 22
παράκουσμα 580, 17
παρακροτεῖν 453, 4
παρακρούσασθαι τὸ σημεῖον 258, 39 παρακρουσθέντες 170, 9
παραλαβεῖν ἐκ, *cognoſc.* 684, 37 παράληψις, *aſſumptio* 644, 20
ἡ παράλιος, *ſc.* γῆ 3, 9 παράλιοι, *Athen.* 11, 25
παραλλάττειν *præterire* 67, 2
παραλλὰξ 130, 12. 278, 24. 680, 29
παραλελογίσμεθα, *decepti ſumus* 374, 36
παραλύσασθαι *pro* ἀποκρούσασθαι, *propulſare* 363, 20

παρα

παραμιλεῖν τοῦ βίου 473, 21 παραμελεῖσθαι, *negligi* 216, 10 παρημελημένος 537, 35
παραμυθεῖσθαι τὰς φίλου συμφ. 517, 15 πολλὰ παραμυθεῖσθαι, *prolixe conſolari* 158, 40
παραμύθια, *ſolatia* 78, 45 παραμύθια τῆς ἐρημίας 513, 16 παραμύθιον τῆς συμφ. 286, 46
παρλυόμενον 686, 13 παρλυόμενοι εἰς- 661, 23
ἐκ παρανομίης 680, 29
τὸ παράπαν 443, 15
παραπέμπειν, *deducere* 121, 44
παρέπεσεν, *accidit* 375, 7
παραπλάγχθεις τῆς ὀρθῆς ὁδοῦ 696, 4
παραπλησίον, *prope* 343, 11
παραῤῥήγνυται τὸ κέρας 164, 39. 535, 10 παραῤῥήγνυται ἡ φάλαγξ 190, 7. 350, 9. 568, 14
παράσημα τῆς ἀρχῆς, *inſignia* 241, 2. 516, 9. 682, 36, 40
παρασκευάζειν, *efficere ut* 686, 15 παρασκευάζομαι καταλιπεῖν, *paro deſerere* 376, 5 παρεσκευάσμαι πράξειν 236, 36 παρεσκεύασμαι κωλύειν 285, 4. 470, 29 παρεσκευασμένους μάχεσθαι 419, 35 παρεσκευασμένοι *act. ſignif.* 493, 45 παρασκευὴ τ. πολέμου 705, 32 τῆς παρασκευῆς ἁλώσεως 190, 30 ἐκ παρασκευῆς συγκείμενος λόγος 676, 19
παρασπίζειν τινὶ 155, 35
παρασπισταὶ, *protectores* 86, 42. 87, 3
παρασπονδεῖν δεξιὰς 452, 44 παρασπονδεῖν ὁμηρειῶν πίστεις 365, 11 παρασπονδεῖν εἰς- 131, 30 παρεσπονδημένος, *contra fœderis pacta violatus* 403, 7
παραστάσιν καταλιπ. 93, 30
παραστήματι θείῳ κινηθεὶς 511, 12
παραστρατηγεῖν 670, 7
παρεστρατοπεδευκότες τῷ χ. 621, 15
παράταξις, *contentio* 556, 38 παράταξις, *in cauſæ actione* 463, 35
παραθέσθαι, *commendare* 472, 14 παραθέσθαι, *reponere, recond.* 583, 45
παρατρέπειν ἔξω τοῦ ἀληθοῦς τὸν λόγον 398, 46
παραφέρειν, *proferre* 441, 46 *differre* 22, 25
παραφυλάττειν τὰς ἐξόδους 556, 8
παραχωρήσαντες αὐτοῖς τῆς ἀγορᾶς 430, 45. 661, 21 παρακεχωρημένος, *conceſſus* 729, 31
παραψύχειν, *pro* παραψύχειν 453, 3
παρεῖναι πρὸς αὐτὸν 514, 2 παρεῖναι τῇ ζητήσει, *intereſſe* 637, 43 παρὸν, *cum liceret* 154, 43. 529, 35
παρεισπεσεῖν 426, 8
παρέκβασις, *digreſſio* 43, 15
παρελαύνειν ἐπὶ- 614, 8
παρέλκειν, *protrahere, diff.* 320, 29. 643, 35 παρέλκεσθαι, *ſuperv. eſſe* 224, 43
παρειλκυσμένα, *extracta, dilata* 608, 1. 645, 21
παρεμβολικῷ ἅρματι 535, 33. 479, 42
παρεμβολικὼς ἐπὶ τεθρ. 626, 39
παρεμβάλλειν, *caſtra m.* 352, 14 παρεμβολὴ, *caſtra* 174, 9. 180, 8. 182, 7. 563, 38 παρεμβολὴν ποιεῖσθαι 308, 32 παρεμβολὴν ὀχυρώσαι 581, 34 παρεμβολὰς τίθεσθαι 375, 29 παρεμβολὰς τρεῖς θέμενος 198, 37 τὰς παρεμβολὰς λύσαντες 199, 16
παρέργως διελθεῖν 36, 15
παρέρχεται εἰς- *intrat* 493, 24 παρέρχεσθαι εἰς τὰς πολιτικὰς πράξ. *acced. ad remp.* 458, 27 παρελθὼν ἐπὶ τὸ βῆμα 537, 45
πάρεσις, *dimiſſio* 446, 5
παρέχειν εἰς τὸ κοινὸν 407, 28 παρέχεσθαι, *proferre in med.* 715, 44 παρέχομαι, *præbui* 696, 25 παρεχὸν, *cum liceat* 47, 10
παρημελημένος 427, 13
παρήορος ἵππος 479, 40
παρίημι σκοπεῖν 292, 13 παριέναι τὸν καιρὸν 395, 43 παρέντες τὸν νῦν καιρὸν 722, 24 παρεὶς ἅπ. εἰρωνείαν 603, 44 παριέναι τὴν ἁμαρτάδα ἄζημ. 103, 12 παριέναι εἴσω, *intromit.* 316, 7 παρήσει, *permittet, ſinet* 719, 15 παρήσειν βωμοῖς προσιόντα 177, 11 παρέντες αὐτοῖς ἀναβῆναι 553, 9 παρειμένος τὸ σῶμα 45, 46
παρεῖσθαι, *præteriri* 123, 25
παριὼν *pro* προσελθὼν 688, 7, 20
παρεισταταί μοι, *in mentem mihi venit* 500, 7 οἷς παρεστῶτα δόξα οὐκ ἀληθὴς 484, 19. *ſic* 655, 29. 122, 30. παρέστη Ρωμαίοις αὐτοῦ πόθος 121, 37 παρέστη δέος ἅπασι 460, 16. *ſic* 163, 41 παρέστη θάρσος 312, 32 *ſic* παρεστήκει, *in ment. ven.* 604, 38. παραστήσασθαι, *ſtatuere juxta ſe* 345, 18 παραστήσασθαι, *ſubigere* 104, 1 παραστῆναι, *dedere ſe* 564, 23
πάρεργα ἔχοντες 130, 41
παροιμιάζεσθαι, *proverbio jactari* 129, 12
παρῴχηκε, *præteriit* 689, 31
παρὸν *cum liceret*: *qu.* παρεῖναι.
παρορμᾶν, *incitare* 492, 16 παρορμήσαι ἐπὶ, *inſtig. ad-* 496, 36. 698, 19. 745, 29
παρορχεῖσθαι, *pro* παρεχ. 477, 44
παρέχεσθαι τῷ ἡνιόχῳ 479, 44
παροχαὶ, *impenſæ, ſeu præbitio rerum ad opus neceſſariarum* 416, 21
παρώσαντες τὸ ἴσον 72, 42 παρώσασθαι, *rejicere, repell.* 513, 28
πάσῃ παῤῥησίᾳ χρώμενος, *ſumma dicendi libert. utens* 732, 27 μετὰ πάσης ἐπιεικείας, *æquiſſime* 680, 35
πασσυδεὶ διαφθαρῆναι 313, 28. 569, 30. *reperitur etiam ſine diphthongo* πασσυδὶ 44, 1. 531, 8
παστὰς τῶν βασιλέων 207, 38 παστὰς ἐν ἀγορᾷ 160, 14 παστάδας ἐγείρειν 246, 31 παστάσιν προσέχοις περιλαβεῖν 246, 25 παστάδων ἐρείπια 57, 29
πάσχειν τι πρὸς, *affici* 460, 10. 561, 25. 674, 11 παθεῖν πρὸς ἄλλου 722, 6
πάταγος, *ſtrep. arm.* 289, 42. 309, 11
πατέρες ἔγγραφοι, *PC.* 86, 14 πατέρων ἦν οὐκ ἀσήμων 412, 36
πατρικὴ ἑστία 693, 4 πατρικὴ οὐσία 184, 35 πατρικὸς πλοῦτος 185, 1 πατρικὴ θεράπαινα 710, 41 πατρικὸν συνέδριον 666, 5
πατρικίοι, *pro Patroni* 84, 19. 85, 12
πάτριος γλῶσσα 411, 5. 28, 13 πατρίους θυσίας 25, 47. 176, 18
πατροπαράδοτος οὐσία 314, 44
πατρωνία, *patronatus* 84, 13. 85, 7
πατρῷοι θεοὶ 46, 11. *iidem* πάτριοι θεοὶ *ibidem* 4. πατρῷοι θεοὶ, *Penates* 54, 29 πατρῴαν ἀρχὴν 21, 28. 22, 21
παύεσθαι τὴν κεφαλὴν ἄνθεσι 154, 21
παυθῆναι, *ſine* σ 238, 16. *ſic* πεπαῦσθαι 428, 1
παῦλαν πολέμου δέχεσθαι οὐδεμίαν 364, 47 παῦλαν αὐτοῖς ἔφερον τῶν κακῶν 597, 27
πεδιὰς, *campi* 305, 47
πεζικὴ φάλαγξ 344, 22
πείθεσθαι, *obedire* 175, 16 πεποιθότες, *freti* 188, 2
πεῖραν παραλαβεῖν, *ex. acc.* 590, 8
πεῖρα, *conatus, auſa* 578, 16
πειρασάμενος τῆς πόλεως 412, 26 πειρώμεναι τὰς τροφὰς, *ſollicitantes, tentantes* 710, 6
πειρατικὸν, *navis pirat.* 446, 10
πελάγιος φόρησις 113, 27
πέλανοι δήμητρος 134, 4. 250, 27 πελάνους εἰσφέρειν 219, 37. π. ἐπὶ τὸ πῦρ φέρ. 207, 18
Πελασγιῶτις, *Hæmoniæ, ſeu Theſliæ pars, ab Pelaſgo denominata* 14, 30
πελάτας ἐπάγεσθαι 572, 45 πελατῶν *ſive clientum officia* 84, 29
τὸ πελατικὸν αὐτῶν 581, 11
πενέσται *Theſſalorum* 84, 10 πενέστας ἐπαγόμενοι 562, 41
πενέσται τῶν πολιτῶν 484, 37
πενθήμερος ἑορτὴ 90, 45
πενταετία 543, 26
πενταπλάσια τῶν πολεμίων 614, 23
πεντηκονθήμερος προθεσμία 119, 38
πεντηκονταετίας ἀπέχων 236, 28
πεπαιτέρων γίνεσθαι, *mit. f.* 604, 44
πέπλοι ποικίλοι 157, 15
πέρα τοῦ δέοντος 347, 43. 357, 12. 388, 25. 437, 15. 480, 15 πέρα τοῦ μετρίου 360, 9 πέρα τοῦ μέτρου 449, 8 πέρα δεινῶν 450, 9. 632, 23. 719, 22
περαίνειν οὐδὲν 101, 19. 564, 22. 660, 10
περαιτέρω προελθεῖν 544, 14 περαιτέρω τοῦ δέοντος 725, 25 περαιτέρω, *amplius* 96, 36
τὸ πέρας τῶν πραγμ. *r. exitus* 685, 9 πέρας ἐπέθηκαν οὐδὲν 470, 20 πέρας ἐγίνετο οὐδὲν 527, 42. 540, 38. 604, 40 πέρας ἔσται κακῶν 429, 15 πέρας, *tandem* 371, 7
περὶ ἁπάντων, *ſupra omnes* 375, 36 περὶ παντὸς θέλειν, *præ omnibus cupere* 384, 35 περὶ παντὸς ποιεῖσθαι 294, 5. 295, 37. 459, 13 περὶ πολλοῦ ποιεῖσθαι 452, 18 περὶ πολλοῦ ἐπὶ, *magnopere cupitur* 488, 1 περὶ ὧν, *pro* ἀνθ' ὧν 651, 47
περὶ ὕδατι 618, 22 περὶ τοῖς σκόλοψι 190, 36 περὶ ταῖς θύραις 426, 20 περὶ τοῖς σώμασιν ἔχετε 722, 25

περὶ

περὶ τοῖς βραχίοσι 105, 34. 106, 5 περὶ τοῖς ἄκροις 312, 44 περὶ τοῖς αὐτοῖς ἔμβρυ 555, 26 περὶ αὐτῷ σφάλλεσθαι 390, 30. 419, 45
περὶ δύσιν ἡλίκ ἦν 533, 23 περὶ δείλίω ὀψίαν 364, 13 περὶ λύχνων ἀφὰς 426, 7. 714, 33. 720, 14 περὶ μέσας νύκτας 561, 30. 614, 27 περὶ τὸν ὄρθρον ἦν 515, 25 περὶ τὰ δεινὰ εἶναι 606, 17. *at* 643, 3 παρὰ τὰ δεινὰ, & *alibi ſæpe.* κακοὶ περὶ ἡμᾶς γινόμενοι 397, 15 χρηςὸς περὶ ἡμᾶς ἀνὴρ 400, 24
περιαγγέλλειν εἰς τὰ ἔργ. 99, 35
περιαγνίσαι καθ' ὅδ. 478, 39
περιαιρέσαι 296, 32
περιαίρεσις τῶν χωρίων 75, 13
περιαυχένιοι ςρεπτοὶ 663, 34
περιβάλλειν ἀλλήλοις τὰ χεῖρε 406, 41 περιβάλλειν ἀλλήλους, *complecti ſe mutuo* 154, 40 περιβάλλειν τείχει καὶ τάφρῳ 182, 35. *ſic* 36, 8. 77, 46. περιβάλλειν, *irretire* 639, 19
περιβαλόντες αἰτίᾳ ψευδεῖ 491, 3
περιβάλλεσθαι πόλιν 35, 47 περιβάλλεσθαι κέρδη μεγάλα 184, 24
περιβόητοι περάξεις 347, 40 περιβόητος ἀνὰ- 419, 9
περιβολαὶ, *amplexus* 502, 34 ὑπὸ τῶν περιβολαῖς, *ſub veſtibus* 167, 42. 176, 39
περιβόλαιον πορφ. 195, 37
περίβολοι πολυανδρείων 12, 16
περιβραχιόνια χρύσεα 663, 35
περιδύσαι, *exuere* 708, 34
περιείδετο ἀναρπασθέντας 675, 30 περιϊδεῖν δεινὰ παθοῦσαν 263, 7 μὴ περιίδης ἀποθανεῖν 128, 37
περιεῖναι, *ſuperare* 384, 14. 437, 19 περιεῖναι τοῖς δικαίοις 317, 25 περίεισι, *ſuperſunt* 41, 6. *ſic* περίεστιν ἡμῖν ὁ πατὴρ 153, 20. περιών, *ſuperſtes* 398, 18. 643, 32 τὰ περιόντα σώζειν 489, 36 περιέσται μοι τὸ ἄρχειν, *conſequar imperium* 216, 24 περιέςι, *ſupervacuum eſt* 602, 8
περιείρξαντες σέμμασι 12, 41
περιελαύνειν, *abigere* 578, 24, 42
περιέπειν εὖ, *bene tract.* 59, 19
περιέςατα 65, 10
περιεχόντες τὸ ςρατόπεδον 364, 30
περιέχεσθαι ἀριστοκρατίας 386, 47
περιέχεσθαι ἀλλοτρίων 508, 21. 517, 43
περιζωμάτιον ἔχων 644, 14
περιιςάναι εἰς ἄλλον τὴν αἰτίαν 138, 16 περιςῆσαι τὰ πράγματα εἰς δημοκρ. 454, 43. *ſic* 461, 36. περιςάντες αὐτοῖς πανταχ. 577, 44 περιεςήκει Οὐολούσκοις τὸ δεινὸν πάντοθεν 535, 4 περιέςαντα, *pro* περιεςῶτα 690, 1 περιέςηκε φαινομένη 374, 25 περιεςήκασιν ὑμῖν αἱ χάριτες εἰς φθόνους 453, 44 περιεςήκει εἰς μείζ. ἀγ. 596, 43 περιεςήκει, *liceb.* 581, 44
περικατεαγὼς λόφος 534, 21
περικαταρρῆξαι τὴν ἐσθῆτα 596, 24
περικλειόμενος ὄρεσι 650, 2
περίκλυςος ἐκ ποταμοῦ 288, 16
περικυΐζειν, *accidere* 591, 4
περικόπτειν τὰς ὁσίας 248, 14 περικόπτειν ἀγορὰς 669, 8 περικόπτεσθαι, *amputari* 676, 1
περικυλίειν εἰς τὴν γῆν 579, 44
περιλαμβάνειν χαρακώματι 104, 33
περιλαβεῖν, *complecti* 523, 39. 539, 38
περιλαβὼν, *amplexus* 516, 17
περιμάχητα 340, 32
ὁ περίμετρος, *ambitus* 182, 24
περινήχεσθαι 12, 47
πέριξ αὐτοῦ 200, 46
περίοικοι 486, 36
οὐ περιοψομένους γινόμενον, *non paſſuros fieri* 733, 24
περιορᾷν τὰ γινόμενα 468, 46 περιορᾷν *cum accuſ.* & *cum genit.* 536, 11, 17
περιορισμὸς τῆς χώρας 543, 23
περιουσία, *copia, ab.* 1, 31. 389, 8. 516, 32
περιουσία χρόνου, *ſatis longum temporis ſpatium* 381, 15
περιουσιάζειν δυναςείᾳ 399, 15
περιπετὴς π. κινδ. 89, 40
περιπετείας παραδόξους λαβόντα 160, 24
περιπεσεῖν εἰς αὐτοὺς 204, 34 περιπεσεῖν ἐν αἰσχύνῃ 662, 43
περιπλέκειν, *amplecti* 523, 33
περιπόλια 612, 2
περίπολοι ἀγρῶν 135, 9 περίπολοι τῆς γῆς 179, 35. 573, 32. 618, 30
περιπόρφυρος ἐσθὴς 268, 31. 644, 22
περιπόρφυροι τήβενναι 129, 36
περιρρεόμενος αἵματι 241, 33
περίρρυτος λίμνη 12, 11
περισκελὴς 116, 47. 573, 13
περισκοπεῖν, *deſtinare* 639, 18
περισπάσαι, *abſtrahere* 489, 13. 659, 44
περισπᾷν, *diſtinere* 599, 37
περισταυρῶν 104, 37
περισταυρώματα 309, 45. 535, 15. 552, 16. 575, 20
περιστεφανῶν τὸν ὄχλον 171, 19 τὰ τείχη 582, 29 τὸν χάρακα 533, 38. 569, 28
περιστολὴ *funebris* 158, 15
περιστρατοπεδεύσας αὐτὴν 364, 44
περισχοινίσαι 463, 45
περισωρεύεσθαι 107, 2
περιταφρεύειν καὶ περιχαρακοῦν 650, 10
περιταφρεύειν ὑψηλῷ χάρακι 651, 20
περιτείχισμα 643, 22
περιτειχισμὸς 324, 1
περιτιθέναι τὰ ὅπλα, *armare* 661, 7
περίτομος λόφος 292, 20
ἐκ περιτροπῆς 278, 23
περιττεύει αὐτῇ τὸ φρόνιμον, *eximia eſt prudentia* 149, 1
περιτυγχάνειν, *incid. in-* 632, 31
περιφανὴς ὄχθος 708, 28 περιφανῆ πεδία 270: 14 περιφανὴς γίνεται ἡ τιμωρ. 473, 39 περιφανὲς τεκμήριον 715, 39 περιφανῆ γίνεσθαι, *incláreſcere* 31, 36
περίφοβοι ὄντες ἐπὶ- 429, 23
περιφρονεῖν τὰ δαιμόνια, *d. contemn.* 57, 21. *ſic* 431, 9. 675, 26
περιχαρακῶσαι 172, 40
περιωθεῖσθαι, *vinci* 437, 25
περονῆσαι βραχίονα 349, 32
πέτρος ὑπερμεγέθης 643, 21
πετροβόλων ἄνωθεν ἐπὶκ. 643, 1
πετρώδης λόφος 534, 20
πέρυσι, *ſuperiori anno* 370, 25. 468, 9 οἱ περυσινοὶ ὕπατοι 673, 20
πηδᾷν, *ſalire* 130, 4
πημαίνειν, *lædere* 29, 44
πιθανὸς τοῖς πολλοῖς 363, 5 πιθανὸς ἦν ταῦτα λέγων 702, 25 πιθανώτατος λόγῳ δῆμον οἰκειώσασθαι 600, 41
πικρὸς ἦν περὸς- 545, 42
πιλῆσαι τοὺς λόχους 614, 46. *idem* πυκνῶσαι *ibid.* 37. πιλεῖσθαι ἐν βραχεῖ χωρίῳ 553, 16
πῖλος, *pileus* 184, 17 πῖλοι, *pileati* 228, 26
πιλωτὰ, *pilei* 124, 41
πινακίσκοι κεράμεοι 93, 38
Πισᾶτις γῆ 27, 16
πισεύσαντες, *freti* 323, 46. 550, 8
οὐ πιςεύετο λέγων 65, 21
πίςις ἀκριβὴς καὶ ἀναμφίλεκτος, *arg. c.* & *irrefr.* 315, 2 πίςεις ὑπέχεσθαι 745, 36 πίςεις φέρειν περὶ- 466, 36
Πίςιος Ζεὺς, *Jupiter Fidius, ſeu Dius Fidius* 113, 2. *idem Sancus* 257, 7
Πιςίου Διὸς ναὸς 617, 39
πιςοὶ σύμμαχοι 345, 46 τὸ πιςὸν, *fides* 71, 7 τὸ πιςὸν εἶναι δι' ὅρκων 299, 35 τὸ πιςὸν παρέχειν 302, 18. 393, 46 τὸ πιςὸν παρασχεῖν τοῦ μηδὲν ἔτι νεωτερίσαι 118, 11 πιςὸν εἶναι, *fidem mereri* 347, 4 τὸ πιςὸν *fiducia* 313, 8 πιςῶσασθαι, *confirmare* 371, 46
πίσυνοι, *freti* 553, 7
πλαγία ὁδὸς 584, 38
πλάνης, *vagus, erro* 8, 43. 279, 19
πλάνητα βίον ἔχειν 43, 41
πλανῆται καὶ ἀνέςιοι 146, 39
πλανῶσα ἐλπὶς 640, 31
χάκιςα πλεύσας ναῦς 421, 12
πλεῖςα ὅσα, *plurima* 133, 21
πλέον ἔχοντες ἀπῄεσαν, *ſuperiores diſcedebant* 705, 10 τί πλέον μοι γενήσεται: 700, 23 τί πλέον ἡμῖν ἔςαι ἐάν- 328, 25. *ſic* 217, 16. πλέον μοι ἔςαι οὐδὲν 587, 33 μηδὲν εἶναί μοι πλέον ἀσκοῦντι, *nihil emolumenti me percip.* 746, 15 πλέον οὐδὲν μοι γίνεται ἐκ- 673, 4
πλεονάζειν ἐν- 1, 9
πλεονέκται περὶ χρημ. 385, 38
πλεονεκτεῖν τοὺς πολεμίους 564, 10
πλεονεκτήματα καὶ ἐλαττώματα 188, 25 πλεονεκτήματα δωρεῖσθαι 224, 1 πλεονεκτήματα μεγάλα παρέχειν 344, 19
πλεονεξία, *majus commodum* 601, 21
πλέω, *plura* 552, 29
πλήβειοι, *plebeji* 292, 7
πληγὰς λαβὼν μάςιξι 361, 45
πλήθειν, *redundare* 44, 26
πλῆθος ἅπασα 82, 22. *ſic alibi.*
πληθυούσης ἀγορᾶς 614, 31 πληθύων ὕδασι 306, 13 πληθύοντα ὅπλων 626, 13
πληθύοντος τοῦ νεὼ 526, 19 πληθύουσι νάμασι 113, 45
πλημμελές τι δρᾷν 336, 30
πλήμμη τοῦ ποταμοῦ 65, 7
πλημμύραν λαμβάνειν 57, 26
πλὴν εἰ μὴ, *niſi* 268, 27
πλήρωμα ἀξιόμαχον, 380, 20 πληρώματα ναυτικὰ 25, 4
πλησιόχωροι πόλεις 100, 23. 148, 33
πεπληγότες, *icti* 197, 25
πλοκάμων βόστρυχοι 720, 2
πλοκαμίδων κεκρύφαλοι 424, 30

πλείους καρποὺς ἀνιέναι 354, 38 πλείους ἐξενεγκεῖν 54, 1
πλησίοι χρήμασι πολλοῖς 496, 3
πλωΐμων ἡμιολίων 51, 23
ποδαῖον ὕψος 12, 47
πόθεν; πολλὴ γε καὶ δεῖ 286, 3. 400, 5 πόθεν γάρ; 456, 41
ἐποίει πάντα δεδιότας 727, 17 ἐν καλῷ ποιεῖσθαι, pulcrum ducere 516, 33 ἐν πολεμίων ποιεῖσθαι μοίρᾳ 600, 26 ποιήματα χάλκεα 65, 38
ποίησις, adoptio 213, 23
ποικίλοις ἀλεξήσι 196, 31
πολεμεῖν cum accuſ. 304, 20. 701, 19 πολεμεῖν pro πολιορκ. 368, 27
πολέμοις pro πολεμίοις 691, 27 εἰς πόλεμον ἡμῖν καταστῆναι, bellum contra nos ſuſcip. 167, 45
τὸ πολεμικὸν σημαίνειν 568, 4 τὰ πολεμικὰ πράττειν 529, 1 τὰ πολεμικὰ ἀγαθός 707, 31
πολέμιον ἔργον, res bellica 736, 41. ſic τὰ πολέμια ἔργα διαφανὴς 104, 40. ſæpius abſolute τὰ πολέμια, res bellicæ 5, 17. 20, 8. 63, 8. 534, 35. Sic τὰ πολέμια ἀγαθοὶ 90, 19. 150, 33. 151, 6. 152, 16. 352, 32. 423, 40. 673, 43 τὰ πολέμια ἄριστοι 107, 30 τὰ πολέμια ἄλκιμος 99, 19. 104, 29. 567, 19 τὰ πολέμια γενναῖος 198, 42. 651, 3 τὰ πολέμια δεινοὶ 181, 47. 492, 45 τὰ πολέμια δεινότατος 653, 45 τὰ πολέμια ἐμπειρότατος 727, 45 τὰ πολέμια οὐ κακὸς 651, 15 τὰ πολέμια κράτιστος 442, 3. 591, 28 τὰ πολέμια λαμπρὸς ἀνὴρ 109, 7. 112, 33. 421, 3. 458, 33. 596, 17. Sic τὰ πολέμια ἀσκεῖν 79, 12 τὰ πολέμια πράττειν 118, 22 τὰ πολέμια παρασκευάζεσθαι 487, 42 τὰ πολέμια bellica ſacra peragere 144, 22. Sic denique κατὰ τὰ πολέμια, in rebus bellicis 469, 8. item in altera ſignif. τὰ πολέμια, hoſtes 376, 19. 531, 3. 572, 26. 613, 25
πολεμιστὴς ἀνὴρ 491, 1
πολεμιστήρια ὅπλα 17, 3. 563, 12 πολεμιστήριον χρῆμα 367, 33
Πολιὰς Ἀθηνᾶ 393, 36
πολίζεσθαι σὺν- 24, 23
πολιορκεῖν τὸ φρούριον 577, 12 πολιορκούμενοι, obſidendi 510, 46
πολιορκητικοὶ στέφανοι 663, 31
πολιορκία τῆς πόλεως 186, 29
πόλεως σχῆμα, forma reip. 79, 33. idem πολιτείας σχῆμα ibid. 18 & 40 κατὰ πόλιν, in urbe 446, 29 οἱ κατὰ τὴν πόλιν, oppidani, urbani 705, 33. & mox v. 45, οἱ κατὰ πόλιν, omiſſo articulo, ut 650, 47. 673, 32. τὰ κατὰ πόλιν, urbana 679, 40
πολισμάτια 15, 36
πολισμὸς τοῦ Λαουινίου 48, 24
πολιτείας ἀγωγὴ 177, 41 πολιτείας μεταδοῦναι τιμῶν 287, 35
πολιτεύειν ἐν Ῥώμῃ 111, 19 πολιτεύεσθαι, in civ. deg. 279, 44 πολιτευόμενοι τὰ τοῦ δήμου, remp. ad plebis gratiam adminiſtr. 674, 37 πολιτεύεσθαι πάντα τὰ συμφέροντα τῷ δήμῳ 725, 34 οἱ τὰ κοινὰ πολιτευόμενοι, belli reip. adminiſtratores 655, 14
τὸ πολίτευμα, reip. admin. 702, 34. 731, 27
πολιτικοί, oppidani 132, 11 τὸ πολιτικὸν πλῆθος 703, 47. 705, 1 πολιτικὴ δύναμις, urbanæ copiæ 250, 35. 536, 6 πολιτικὸν σῶμα, pro πολιτῶν σῶμα 362, 20 πολιτικαὶ οἰκονομίαι 700, 34 πολιτικοὶ στέφανοι, civicæ coronæ 663, 29
πολίτιδες 514, 33
Πολιτώριον & Πολιτώριοι 178, 45
πολίχναι μικραί 188, 43
πολλοστόν, multoties 576, 31
πολὺς ἦν ἐν τῷ σκοπεῖν 444, 40 πολὺς ἦν ἐν τῷ αὐτῷ λόγῳ 64, 11 πολὺς ἦν ἐν ταῖς κατηγ. 539, 2 πολὺς ἦν ἀπειλῶν 262, 33 πολὺς ἦν ἐνταῦθα ὀλοφυρόμενος 460, 29 πολὺς ἐμπνεύσας, magno ſpiritu 444, 16 πολὺς ἔπνει αὐθαδείας 456, 27 πολὺς ἔπνεις ἐναντιούμενος ὑπέρ. 522, 16 πολὺς ἐπεξάξας ὁ φθ. 522, 24 πολὺς ἔρρει κατὰ τῶν δημ. 630, 36. Item paſſ. ſignif. πολὺς ὑπὸ πάντων ἐπαινούμενος ἦν 681, 39
πολὺ ἔργον ἂν εἴη 475, 23. idem compoſite 340, 24
πολλή γε καὶ δεῖ 272, 13. 286, 4. 400, 5. πολὺ μᾶλλον ἢ πρὸ 387, 46 πολὺ πλείων, 490, 47 πολὺ ἐλάττους 428, 22
οἱ πολλοί, plebs 429, 3, & al. ſc.
πολυάνδρεια 12, 6
πολυαρκὴς χώρα 28, 46
πολύβοτος γῆ 29, 9
πολύγονος φύσις 29, 41
πολύεργον ἂν εἴη λέγειν 340, 24. idem diviſe 475, 23
πολυετεῖς πραγματεῖαι 418, 3
πολυκέφαλος τυραννὶς 721, 44
πολυοχλῆσα πόλις 281, 36 πολυοχλοῦσαι δυνάμεις 390, 29
πολύπλανος οἴκησις 14, 15
πολυπραγμονεῖν εἰ- 226, 29 πολυπραγμονεῖν περὶ- 722, 46
Πολυσκανοί 509, 12
πολυχειρία 229, 14. 573, 17
πολυχρήματοι βασιλ. 315, 20
πολυωφελὴς γῆ 29, 2
πομπαὶ Romanorum 130, 38 πομπὴν στέλλειν 475, 26 πομπὴ θριάμβων 672, 42
πομπεύειν 127, 43. 228, 13 πομπεύειν δι' ἀγορᾶς 556, 31
πομπευταὶ 477, 42
Πομπηΐα, Pompeji, op. 35, 17
πονηρεύματα 406, 26
πονηροκρατεῖσθαι 505, 2
πονηροκρατίαν ὑφορώμενοι 485, 2
Ποντιφίκιος, Pontificius 562, 17
πόπανα, liba 93, 39
Πόπλιος, Publius: prænomen paſſim obvium. pro eodem ſemel Πούπλιος ſcriptum 263, 35
πόρον εὑρεῖν 378. 23 πόρους εὑρεῖν ἐν ἀπόροις 444, 44 σωτηρίας οὐδένα πόρον εὑρεῖν 190, 39
πορίζεσθαι δικαίαν προφ. 486, 31
Πορσίνος, Porſena 293, 18. & in ſeq.
Ποσειδῶν Ἵππιος 26, 15 Ποσειδῶν σεισίχθων, Conſus 100, 32
Ποσειδωνία, Pæſtum 59, 43
Ποσειδωνιάτης, Pæſtanus 611, 44
ποταμηγοὶ σκάφαι 116, 6. 117, 47. 183, 27. 427, 5. eadem ποταμηγὰ σκάφη 183, 7
ποταπὸς pro ποῖος 7, 6. 263, 9. 273, 20
ποτὲ σὺν χρόνῳ 721, 8
πότερος ἐξ αὐτῶν 335, 42
πότερα, utrum 687, 21
ἐν πότοις εἶναι 426, 16
Πούπλιος: quære Πόπλιος.
Πουτέλλιος pro Ποιτέλιος 682, 9. pro eodem Πουτέλος 704, 42
πράγματα pro παράσημα 680, 23
μετὰ πολλῆς πραγματείας, magno negotio 179, 25
πραγματεύεσθαι, moliri 540, 30 πραγματευθεὶς οὐ πολλά, parvo negotio, facile 648, 7 πραγματεύεσθαι εἰς- 233, 38
Πραίνεστον, Præneſte 252, 46
Πραινεστῖνοι, Præneſtini 532, 9
πρανές, declive 163, 7 κατὰ πρανοῦς φεύγειν 494, 15. 495, 36 κατὰ πρανοῦς ὠθούμενοι 412, 46. 551, 17
πράττειν, moliri 434, 33 πράττειν ἑαυτῷ ἐξουσίαν 463, 6 πράττουσα τιμὴν τῷ ἡγεμόνι 605, 41 πράττοντες ἐμοὶ τιμωρίαν 722, 16 πράττειν ὅπως παύσωνται 483, 35. ſic 269, 24 πράττειν τὰ δίκαια ἑτέροις, aliis jura præſcribere 474, 37: pro τάττειν, ut 504, 7. τὰ κράτιστα πράττειν, proſpera fortuna uti 256, 33
πρᾳῢ καὶ φαιδρὸν 529, 11
πρεσβεύειν, ætate antecellere 56, 40 πρεσβεύειν ἡλικίᾳ τῶν ἄλλων 83, 6 πρεσβευτής, legatus, vicarius 650, 22
πρεσβευτικὴ ἐξουσία 706, 43
πρεσβῦται, veterani 606, 27
πρεσβύτατος, priſcus 301, [illegible]
πρεπωδέστατος τῇ τύχῃ 377, 2. ſic 143, 47
πρίν, potius quam 621, 14
ὁ πρίν, prior, ſuperior 533, 2
πρὸ ὀμμάτων εἶναι 564, 29 πρὸ πολλοῦ τῆς πόλεως ὄντι, id eſt, πρόσω ſeu πόρρω 593, 30
προάγειν, prodire 714, 42 προαγόμενος, pro προηγούμενος 473, 34
προαγωνίζεσθαι τῆς φάλ. 221, 28 προαγωνιζόμενοι τῶν ἄλλων 613, 19
προαίρεσις pro αἵρεσις, electio 216, 23 προαίρεσις, inſtitutum 733, 38 ἐκ προαιρέσεως πονηρᾶς 468, 38 ἐπὶ τῆς αὐτῆς προαιρέσεως εἶναι, eodem eſſe animo 218, 15 προαιρέσεως ἐγένοντο τῆς αὐτῆς 700, 3 προαιρέσεως τῆς ἑτέρας γενόμενος 675, 21 προαίρεσιν ἔχω διαιρεῖμαι 608, 7
προασπίσαντες τὸν Μάρκιον 414, 8
προασπιστὰς προλιπεῖν 151, 14
προάστειον, ſuburbium 528, 27
προβάλλειν, rejicere 546, 33. ſic προβεβλῆσθαι τὸ ἔθος, repud. 228, 18 προβάλλεσθαι, prætendere 679, 22. 728, 29 προβάλλεσθαι αἰτίαν 595, 15 προβαλλόμενοι ἀγαθὰς τῶν ἔργων ἐλπίδας 654, 35
προβάτων δίκην 426, 25
προβατεύεσθαι 29, 7
προβιβάζειν 3, 14
προβλέπετε, cavete 702, 12
πρόβλημα, tutamen 296, 5

προβολὴ, *munimen* 156, 4
προβόλων, *pro* πυργ. 643, 1
πρόβουλοι, *conſules* 270, 3. 277, 33 πρόβουλοι, *conſules, prætores, antiſtites* 724, 33 προβούλων συνέδριον 110, 42 πρόβουλοι Λατίνων 326, 17 πρόβουλοι τῶν Σαυνιτῶν 739, 25
προβουλεύειν, *ſenatus conſultum fac.* 497, 13 προβουλεύειν περὶ 272, 16. 734, 45 προβούλευμα, *S.C.* 301, 22
προγενὴς, *priſcus* 244, 38
προγονικαὶ ἀρχαὶ 236, 2 προγονικὴ δόξα 362, 37 προγονικαὶ ἑστίαι 145, 47. 171, 5
προγράφειν ἡμέραν 553, 44
πρόδηλος θάνατος 552, 5
πρόεδροι Λατίνων 247, 29. 317, 4
προειδέναι τούτων, *proſp. his* 634, 41 προϊδεῖν τῶν γινομένων, *proſpicere quæ geruntur* 636, 1 προείδετο, *providerat* 515, 15. 428, 7 προειδόμενος τὴν ἔφοδον 52, 45 προειδόμενοι τὸ κράτιστον 449, 35
προειπεῖν, *proloqui* 394, 29 προεῖπεν, *edixit* 246, 3 προειπεῖν ἡμέραν, *diem dicere* 527, 42. *ſic* 463, 32. προειπόντες ἀρχαιρεσίας 736, 25 προεῖπεν αὐτοῖς τὸν πόλ. *bellum indix.* 138, 41. 488, 39
προειρήκατε ἡμῖν τὸν πόλεμον 139, 5
προεξανίστασθαι 101, 28. 690, 14 προεξαναστῆναι 543, 21
προεπιχείρησις 139, 32. 669, 6
προελθεῖν *pro* παρελθεῖν 483, 14. 527, 47
προθεσμία, *præſtitutum tempus* 119, 39. 288, 22. 405, 33.
προθεσπίζειν, *prædicere* 101, 4. 261, 3
προθῦσαι 73, 15. 80, 32
πρόθυμοι περὶ ὑμᾶς 656, 7. *ſic* 497, 45
προΐεσαν, *prodibant* 189, 41. *ſic* ἀντεπεξῄεσαν *ibid.* 45
τὸ προϊὸν, *proventus* 541, 25
προῖκα δοῦναι 422, 17. 433, 47 προῖκα λαβεῖν 745, 4 προῖκα τυγχάνειν 227, 38
προΐστασθαι, *tueri, juvare* 734, 17 προεστηκότες *pro* παρεστηκ. 518, 21
προΐσχεσθαι δίκαια, *prætendere jura* 146, 11
προκαθηγεῖσθαι 329, 5
προκαθήμενοι, *procub.* 572, 16 προκαθήμενοι Τυρρηνίας 574, 17
προκαλεῖσθαι, *de forenſi provocatione, ſeu appellatione* 292, 43 προκαλέμενοι ἐπὶ δίκην 451, 34 προκαλεῖσθαι ἐπὶ τὴν διάγνωσιν τοῦ δήμου 334, 7 προκαλεῖσθαι τὰς κρίσεις ἐπὶ τὸν δῆμον 448, 13
προκάλυμμα ἀπάτης 400, 11
προκαταλύσασθαι τὰ ἔχθη 144, 13. 326, 12 προκαταλύσασθαι τὸν πόλ. 517, 28
προκατάρχεσθαι τῆς ὀργ. 477, 20
προκατασκέψασθαι, *proſpic.* 707, 14
προκεῖσθαι ἁπάντων, *pro omnib. ſe opponere periculo* 572, 39
προκελευσματικοὶ ῥυθμοὶ 476, 36
προκηρύττειν, *per præconem edicere* 180, 23 προκηρύξας σιωπὴν 283, 13. 634, 39
προκινδυνεύουσαι ὑπὲρ 159, 20
πρόκλησις ἐπὶ τὸν δῆμον 448, 27 πρόκλησις εἰς τὸν δῆμον ἐπὶ δίκῃ 469, 37 τὰς προκλήσεις δέχεσθαι 144, 34. 579, 28
Πόπλιος, *pro* Πρόκλος 536, 4: *utrumque prænomen.*
προκυλίεσθαι τῶν ξοάνων 511, 5 προκυλιόμενος ἑκάστου 362, 15
προκύπτειν 265, 12
προλαβεῖν, *animo præcip.* 672, 39
προλέγειν, *denunciare, indicere* 639, 23
προλέλοιπεν, *deſeruit* 654, 37
προλοχίσαι χωρίον 62, 8. 66, 36
πρόμαχοι, *anteſignani* 86, 42. 221, 40. 606, 6, 31 προμάχων διαφθαρέντων 622, 19
προμηχανᾶσθαι 37, 3. 428, 8
προνοεῖν δικαίου 87, 11 προνοούμενος τῶν πόλεων 151, 2 φυγῆς μᾶλλον ἢ ἀλκῆς προνοουμένους 163, 5 οὐδὲν προνοούμενοι τῆς ἰδίας ψυχῆς 568, 33 προνοεῖσθαι ἵνα μ- 87, 13
πρόνοιαν ποιεῖσθαι τῆς αὐξ 225, 43. *ſic* 538, 30: & 384, 6: *ubi mox* προνοεῖσθαι *pro eodem.* πρόνοιαν τῆς ἑαυτοῦ ψυχῆς οὐδεμίαν ποιούμενος 313, 14 πρόνοιαν ἔχειν τοῦ κοινοῦ 538, 16 ἡ τοῦ δημοτικοῦ πρόνοια, *plebis cura, paſſive* 680, 38
ἐπὶ προνομὰς ἐξιέναι 705, 7
προνομεύειν 175, 42 προνομεῦσαι τὴν τῶν πολεμίων 489, 3. *ſic* 364, 12. 376, 19. προνομεύειν τοὺς συμμάχους 605, 32 προενομεύθη ἡ χώρα 373, 15
προνώποι ἥρωες 219, 35 προνώπια, *compitalia* 219, 39
πρόξενοι Νεαπολιτῶν 738, 20
προορᾶσθαι καὶ μηχανᾶσθαι 487, 22. *ſic* 276, 36. 379, 23
πρόπαππος, *proavus* 59, 27
προπαθὼν εὖ 374, 30
προπάτωρ, *avus* 59, 28
προπέμπει, *deducere* 127, 45. 321, 2
προπηλακισθεὶς εἰς τὸ σῶμα 660, 32
προπηλακισμοὶ εἰς παρθ. 239, 15
προπιστεύειν 702, 14
προπολεμεῖν τῆς πόλεως 221, 37 τῆς γῆς 691, 13 τῆς ἀρχῆς 379, 29
πρόπολοι Ἑστίας 62, 32. *eædem* ἱέρειαι *ibid.* 21
πρόρριζον ἐξορύττειν 435. 30 πρόρριζον ἀνελεῖν 426, 29. 507, 44. 512, 9 πρόρριζος ἀπόλλυται 424, 46. 458, 42
πρὸς *pro* ὑπὸ, *ab* 5, 22. 8, 13. 203, 8. 206, 12. 335, 35. 342, 42. 412, 22. *ſic* πρὸς ἑνὸς ἄρχεσθαι, *ab uno regi* 388, 12. 609, 24. πρὸς ὑμῶν τιμώμενοι 395, 8 πρὸς αὐτῶν κωλύεσθαι 666, 15. 700, 12 πρὸς ἐχθρῶν παθεῖν 348, 19. 396, 35 πρὸς ἐκείνων λαβὼν 483, 11 πρὸς ἁπάντων ὡμολόγητο 643, 18 πρὸς τῆς βουλῆς ἐστὶν, *ea re ſenatus eſt* 657, 4 πρὸς *cum genit.* contra 457, 46 πρὸς πάντας, *apud omnes* 672, 24 πρὸς αὐτοὺς, *cum eis* 199, 30. & *alibi ſæpiſſime:* τὰ πρὸς θεοὺς ὅσια 218, 44 πρὸς φιλίαν, *amice* 47, 11, 45 πρὸς βίαν, *vi* 47, 46 πρὸς ὀργὴν, *irato animo* 47, 29. πρὸς ὀργὴν ἢ ὕβριν λαμβάνειν 576, 19 πρὸς τοῦτο, *pro* πρὸς τούτῳ, *præterea* 580, 28 πρὸς, *propter* 235, 35. *ſic* πρὸς τὰ χρέα, *ob debita* 215, 12. 328, 27. 333, 16. 362, 5. 386, 31. *pro quo mox* διὰ χρέος, *v.* 35
προσαγανακτεῖν 650, 43
προσαγγέλλειν τοῖς ὑπ. 514, 36. 718, 25
προσάγειν τοὺς πρέσβεις, *legatos admittere* 649, 19 προσάγειν, *adventare* 496, 47 προσάγειν τῷ τείχει, *ad mœnia accedere* 490, 36
προσάγειν, *copias admovere* 698, 36
προσαγωγὸς ἐπιθυμιῶν 98, 20
προσαναγκάζειν 429, 21. 471, 8 προσαναγκάζειν βίᾳ 659, 47
προσανακλαίεσθαι τὴν συμφ. 674, 2
προσανατρέχειν 45, 20
προσαναφέρειν τῇ βουλῇ 384, 20
προσαπολαύειν 385, 34
προσάπτειν θεοῖς ἀνάξια 90, 37. 439, 23
προσαρτᾶν, *annectere* 171, 44
προσβοηθεῖν τινι 37, 12
προσβολὰς ἐποιήσατο π. 198, 9. *ſic* 251, 2. 412, 41. 493, 47
πρόσγραφοι πολῖται 118, 35. *iidem ib.* ἐπεισαχθέντες.
προσδέχεσθαι καιρὸν 270, 42
προσδικάζειν ἑαυτῷ 729, 38. 730, 43
προσεγκαλεῖν 452, 33
προσεμφερὴς, *aſſimilis* 13, 3
προσελθὼν & παρελθὼν, *progreſſus ad dicendum* 688, 7, 20
προσεσπέριος 11, 18. 20, 34
προσέσχατα 342, 47
προσεταιρίσασθαι τοὺς- 461, 39
οὐ προσεῖχεν αὐτῷ τὸν νοῦν 373, 40 οὐ προσεῖχε τοῖς λόγοις 716, 18
πρόσηβοι κοῦροι 130, 40. 475, 30
προσηλοεία λόγων θεραπευτὴν 429, 28
προσηγορικὸν ὄνομα, *prænomen* 185, 44. 198, 43
προσήγορος, *familiaris* 56, 25
προσῆκον *pro* προσεῖχον 678, 34 οὐ προσῆκόν μοι, *abſol.* 484, 25 προσήκοντες ὑμῖν, *conjuncti vobis* 693, 12 προσήκουσαι, *propinquæ, cognatæ* 514, 47, 515, 7
προσηκόντως ἔχειν 158, 12
πρόσθεν *pro* πρόσωθεν 579, 31
πρόσθετον ποιεῖσθαι, *obnoxium ſibi facere* 386, 37
προσθήκης μοῖραν ἐπέχειν 331, 47
προσιέναι πρὸς τὰ κοινὰ 746, 36 προσιοῦσαι τοῖς ἱεροῖς 200, 11 προσῄεσαν *pro* προσῄεσαν, *accedebant* 65, 25
προσιππεύειν 564, 10
προσίστασθαι, *offendere* 7, 27. 656, 12
προσκαθέζεσθαι πόλει 178, 39. 181, 35
προσκαθημένους καὶ λιπαροῦντας, *aſſiduis precib. inſtant.* 678, 21
προσκαλεῖσθαι *pro* παρακαλεῖσθαι *petere* 740, 7
προσκαταγράφειν ἄλλην στρατιὰν 490, 23
προσκαταγραφέντες βουλ. 111, 42
προσκαταλέγειν 111, 35. 199, 46. 375, 5
πρόσκειται, *obtigit* 593, 34 προσκείμενοι ταῖς ὠφελείαις, *prædæ intenti* 413, 23 προσέκειντο λιπαροῦντες 121, 33
προσκρούσματα πολιτικὰ 657, 32. 697, 44 πρόσκρουσμα πρὸς 229, 44. 230, 27. 565, 36
προσκυλίεσθαι τοῖς γόνασι 523, 29

προσκυλισμοὶ ἀχήμονες 591, 21
προσλέγειν 711, 19
προσλιπαίνειν 288, 18
προσμαθόντες παρ᾽ ἑτ. 476, 19
προσμεταπέμπεσθαι. ἑτέρους 109, 31. 353, 17
προσμηχανᾶσθαι 446, 6
προσνέμειν, *attribuere* 72, 37. 605, 37
προσνέμειν ἑαυτοὺς ταῖς ἑταιρείαις, *adjungere ſe ſodal.* 683, 39 προσνέμειν ἑαυτὸν τῇ κρείττονι μοίρᾳ 539, 12. *ſic* προσνέμεσθαι, *adjungere ſe* 673, 32
προσοικοδομεῖσθαι 65, 35
προσομορῦσαι αὐτοῖς 189, 16
προσορμίσασθαι 43, 6
μετὰ προσοχῆς ἀκούειν 407, 17
πρόσοψις καταπληκτική 99, 8
προσπελάσαντες, *advol.* 261, 9
προσπίπτειν τοῖς γόνασι 110, 39 προσπίπτει τοῖς πολεμίοις 366, 6
προσποίημα, *ſimulatio* 264, 22. 353, 31 ἐν προσποιήματι φίλων 639, 34
προσποίησις φιλίας 205, 36
προσποιητὸς καὶ πεπλασμένος 460, 33. 715, 1
προαπολεμεῖσθαι ῥᾳδίως 435, 31
προσπταίσει λίθω 65, 10
προσσπένδειν οἶνον 479, 2
προστασία τῆς πόλεως 83, 14 προστασία τῆς Ἑλλάδος 89, 31
προστειχίζειν τῇ πόλει 137, 19
προστίθεσθαι γνώμῃ τινὸς 391, 21 προστεθειμένοι τῷ Μαρκίῳ, *qui ſe dediderant M.* 496, 19 προσθεῖναι λόγον *dicendi copiam facere: (quod alibi* προθεῖναι *)* 409, 38. 487, 34. 656, 46. *Sic* προσθεῖναι γνώμην εἰς τὸν δῆμον, *pro* προθεῖναι 496, 31. *itidemque* 642, 4. 662, 2. *Sic item* προσθεῖναι χρόνον, *præfinire tempus* 445, 31 προσθεῖναι δίκας 725, 12. *quare & προτιθέναι.*
τὸ προστυχὸν, *quod in mentem venit* 417, 38 κατὰ τὸ προστυχὸν, *prout in mentem venit* 418, 13
προσφέρεσθαι πρὸς ἐπ. 163, 9 προσφέρεσθαι τοῖς πολεμίοις 164, 38 προσφέρεσθαι αὐτῷ, *cum eo agere* 456, 15 ἐπιεικέστατα πάσαις προσηνέχθη 191, 3
πρόσφορος *cum dat.* 72, 31
προσφύσαι, *aſpergere* 718, 11
προσχωρῆσαι τῇ κρείττονι μοίρᾳ 391, 9. *ſic* 190, 46
προσψηφίζεσθαι 396, 41
πρόσω ἀπ᾽ ἀλλήλων 375, 29 οὐ πρόσω τῆς Ῥώμης 375, 38 οὐ πρόσω τοῦ στρατοπέδου 614, 41 οὐ πρόσω τινὸς 45, 12. 63, 35
προσωτέρω χωρεῖν 134, 43 τὰ προσωτέρω, *remotiora* 59, 36 προσωτάτω ἀπέχειν 42, 7
πρόσωθεν ὁρᾶν *è long. c.* 582, 36 πρόσωθεν ἄρξασθαι, *rem altius repetere* 484, 39
προσωφελεῖν 367, 14. 599, 8
προτείνειν, *proponere* 394, 38. 452, 13 *idem* προτείνεσθαι 401, 8. προτείνεσθαι, *promitt. poll.* 636, 16
προτειχίσματα 52, 41. 620, 26
προτερεῖν, *priorem eſſe* 60, 1
πρότερον ἤ, *potius quam* 455, 43. 610, 37. 730, 24
προθεῖναι ἡμέραν 562, 14 προθεῖναι ἀνδρὶ δίκην 445, 7, 31. *ſic* 676, 23. προθέντες δίκην 597, 34 προθέντες στρατολογίαν 596, 12 προθεῖναι τοῖς ὑπάτοις λόγον 333, 23. *ſic* 629, 37. προθεῖναι λόγον περὶ 531, 18 προθεῖναι γνώμην 541, 10
προτρέπειν, *propellere* 296, 1 προτρέπειν *pro* ὅπως. 456, 44
προτροπάδην ἐλαύνειν 351, 2 προτροπάδην φεύγειν 165, 40. 364, 27. 625, 41
προὔλαβον, *cogit. præcep.* 691, 38
προὔλεγον 634, 11
προὐνοούμην ὅπως. 504, 25
προὔπεσον τῶν βασ. γον. 111, 4
προὐπιλέκησαν 375, 8
προὔπνοσας τοὺς πολεμίους 413, 25
προὖπτος ὄλεθρος 165, 8. 421, 18. 590, 11
προὔργου γίνεσθαι 216, 28. 629, 14
προὔστησαν τοῦ Μαρκίου 438, 14
προὔχειν ἀξιώσει 403, 35 ἀρετῇ 448, 43 ἡλικίᾳ 497, 44 προὔχοντες ὀσελίσκοι 312, 42
προυχειρίσαντο, *elegerunt* 120, 22
προφανὴς ὄλεθρος 429, 13
προφανῶς, *aperte* 344, 26
προφερόμενος νόμους 658, 38
προφῆται, *interpretes* 133, 2
προχειρίζεσθαι, *deligere* 259, 46. 377, 39
πρόχοι, *gutturnia* 93, 44
προχωρεῖν κατὰ γνώμην 493, 2
πρῶτον φῦλος, *primarium genus* 112, 20
πρωτόγονοι, *Aborigenes* 8, 37 πρωτόγονοι, *primigeni* 88, 20
πρωτόπλεια γάμων 234, 15
πρωτοστάται 464, 21
πρωτότοκοι γοναὶ, *primi partus proles* 150, 40
πταῖσμα, *clades* 305, 23. 593, 38
πταίσειν 456, 17
πτῶμα, *caſus, ruina* 581, 39 πτῶμα, *pro* πταῖσμα, *clades* 349, 45 πτῶμα, *cadaver* 242, 21. 718, 26
πυγμὴ καὶ πάλη 476, 9 πυγμαῖς παίειν εἰς. 596, 31
πυκνοῖς τοῖς λόχοις ἐμβάλλειν 532, 33 πυκνῶσαι τοὺς λόχους 553, 8. 614, 37. *idem* πιλῆσαι 614, 46
πυλὶς, *portula* 105, 41. 106, 29
πέπυσαι παρ᾽ ἑτέρων 746, 10
πυρὶ δοῦναι, *incendere* 364, 40. 619, 2
πυργηδὸν ἐξωθεῖν 367, 22
πυργοῦσθαι, *efferri, extolli* 609, 46
πυρκαϊαὶ, *rogi* 75, 5
πυροῦσθαι 582, 35. 642, 40
πυρσοὶ *in trepid. nocturna* 582, 33
πύσις 68, 37
Πωμεντῖνα πεδία 113, 25 Πωμεντίνων χωρίον, *Pomentinus campus* 364, 11

P.

τοῖς ῥάβδοις, *pro* ταῖς ῥ. 196, 23
ῥαβδοῦχοι, *lictores* 211, 10. 338, 18
ῥαβδοφόρος, *lictor* 195, 46
ἐκ τοῦ ῥᾴστου, *facillime* 589, 7
ῥᾳδιουργεῖν 64, 3
ῥᾳδιουργήματα 63, 12
ῥᾷον, *melius hab.* 211, 6. 623, 40
ῥαχίας πελαγίου 183, 20
ῥᾶχις ἔρημος 311, 23 ῥᾶχις ὀρεινὴ καὶ ἔχυρὰ 343, 39
ῥαψῳδεῖν διαρκέσιν 700, 21
Ῥέατον, *Reate, op. Abor.* 11, 39. 12, 8
Ῥεατίνη γῆ 11, 34
ῥεῖθρον ποταμῶν 191, 39
ῥεῖν, *invehi, inceſſere*, 630, 36 πολὺς ἔῤῥει κατὰ τῆς βουλῆς 428, 43
ῥητὰ καὶ ἄῤῥητα λέγειν 718, 28 ῥητὴν ἡμέραν προειπεῖν 456, 20. 544, 31 ἐπὶ ῥητοῖς δικαίοις, *certis conditionibus & legibus* 630, 5
ῥιγοῦν, *frigere* 747, 10
ἐῤῥιζωμένη δυναστεία 684, 29
ῥιπίδες, *flabella* 424, 36
ῥιπτεῖν εἰκῇ τὰ καλὰ 227, 23
τὸ ῥόθιον τῆς ἵππου ἀνέχεσθαι 348, 46
ῥοπὴ, *incl. in acie* 350, 11
Ῥότολοι, *Rutuli, pop.* 46, 22. 327, 19
ῥοῦς ὀξὺς 296, 21 κατὰ ῥοῦν φέρεσθαι 192, 10
Ῥυσελλῖνοι, *Ruſellani* 189, 10
ῥύμασι παρέλκεσθαι 183, 25
ῥύμη τῆς φορᾶς 289, 36
ῥυπαίνειν, *maculare* 689, 43
ῥύσασθαι ἐκ. 333, 18. 512, 26
ῥύσια κατέχειν 302, 36. 418, 32
ῥύσις, *fluxus* 8, 4
ῥυτῆρσι μακροῖς 171, 45 ῥυτῆρσι συνεχόμενος 479, 38 ὑπὸ ῥυτῆρος ἐλαύνειν 276, 30 ὑπὸ ῥυτῆρος καὶ κατὰ μάστιγος ἐλάσαι 714, 26. 720, 13. *at* ὑπὸ ῥυτῆρος ἐλαύνειν 306, 43, *ſuſpectum. eadem ſignif.* ἀφειμένων τῶν χαλινῶν 350, 18
Ῥωμοεία, *Remuria* 73, 2, 24
ἔῤῥωμαι τὴν ὀργὴν 387, 47

Σ.

σαθρόν τι ἦν τῆς πολ. 7.., 34
σαλεύειν ἐπ᾽ ἀγκυρ. 183, 27 ἐν κλύδωνι 692, 27 ἐν κινδύνῳ 636, 28
σαλπιστῶν λόχος 222, 21
σανίδες δρύιναι, *tabulæ quernæ, ſeu aſſeres, leg. inſcr.* 178, 9. 245, 38 σανίδες, *tabulæ, aſſeres, in ſublicii pontis ſtruct.* 295, 43 σανίδες, *ſudes* 296, 7
Σαρδὼν, *Sardinia* 89, 35
Σατόρνιος αἶα 16, 5 Σατόρνιος ὄχθος 35, 22. *Idem* Κρόνιος λόφος 27, 35. 16, 32
σατυρικαὶ χορεῖαι 478, 1
σαυνία καὶ σφενδόναι, *quintæ claſſis tela* 222, 15. 464, 35 σαυνία, *tela* ἐκηβόλα 550, 35 σαυνίοις καὶ λόγχαις βάλλ. 553, 14. 577, 45. 707, 43 σαυνίων βολαῖς 532, 17 *Gelenius quidem* σαυνίον *generalius vertit Jaculum, ex Heſychio, ut puto; qui exponit* ἀκόντιον βαρβαρικόν. *Verrius & Feſtus haſtæ genus fuiſſe ajunt, dum Samnitum genti nomen impoſitum tradunt propter genus haſtarum quæ* σαυνία *appellant Græci. Ego non male Verutum reddi poſſe arbitror. nam ut Dionyſius noſter* σαυνία *quintæ claſſi tribuit, ita Livius quartæ haſtam & verutum: & belle veruto convenit quod Dionyſius noſter 621, 26 dicit,* σαυνίῳ διαπερονηθεὶς, *veruto transfixus. Præterea ut Verrius & Feſtus Samnites*

Samnites ἀπὸ τῶν σαυνίων *denominatos ſcribunt, ita de Etruſcis Æneid. lib. 7. legimus, Pila manu ſævoſque gerunt in bella dolones; Et tereti pugnant mucrone, veruq; Sabello. ibi enim Sabellum veru poëta nominat verutum Samniticum*, σαυνίον: *ut Georg. 2. Marſos pubemque Sabellam dicit pro juventutem Samniticam.*
Σαυνιτικοὶ ὅροι 741, 38
τὸ σαφὲς εἰδέναι 292, 13 τὸ σαφὲς εἰπεῖν 291, 8
σαφηνισμοῦ ἕνεκα 53, 31
σβεστήρια πυρὸς 192, 14
σέβας ἄφθιτον 55, 30
θεῖα σεβάσματα 24, 10 σεβάσματα περὶ τὰ θεῖα 278, 8
σεβασμὸς θεῶν 499, 10 σεβασμὸς θεῶν προτείνειν *in ſuppl. legat.* 520, 39 σεβασμοῦ μεστὸς, *venerab.* 403, 38
σεβαστὸν πρᾶγμα 134, 38
σέβειν τοὺς πατρ. θεοὺς 91, 11. *ſic* 125, 24. 177, 31. σέβειν θυσίαις 55, 31 σέβειν τοὺς πατέρας 96, 22
σειραῖος ἵππος 479, 38
σεισίχθων Ποσειδῶν, *Conſus* 100, 32
Σεκίνιος, *Sequinius* 150, 38
σέλας ἰοῦ 312, 46 σέλατα ἐν οὐρ. φερόμενα 628, 11 σέλατα λαμπάδων 533, 27
σεμνοὶ καὶ βαρεῖς 400, 18
Σέρβιος, *Servius* 394, 32. *Hæc ſcriptura facit ut pro* Σερούϊος, *quod paſſim conſtanter retinetur, malim retracto accentu* Σερουῖος: *itidemque* Οὐλάουϊος *pro* Οὐλαουΐος: *ut ſcilicet* ου *in his non vocalis, ſed conſonantis vicem expleat, ſicut in* Λαουίνιον, Κουιντῖνος, *& ſimilib.*
σηκὸς θεοῦ, *cella dei* 112, 29 σηκοὶ παράλληλοι 259, 16 σηκὸς ὑπόγειος 127, 47
σῆμα, *monumentum* 243, 31. *idem* μνῆμα *ibidem* 38
σημαῖαι, *ſigna milit.* 533, 6 ὑπὸ τὰς σημαίας καταγράφεσθαι 555, 5 παρὰ ταῖς ἰδίαις σημαίαις μένειν 352, 11 τὰς σημαίας ἀποθεῖναι 570, 37
σημαίνειν τὸ πολεμικὸν 550, 32
σημεῖαι *pro* σημαῖαι 532, 3 σημεῖαι *&* σημεῖα *pro eodem* 606, 6. 32, 37. *Sic* ὑπὸ σημείαις τάττεσθαι 577, 34. 578, 2. ὑπὸ σημείαις εἶναι 572, 27 ἀπὸ σημειῶν ἀριθέντες 572, 9. *Sed vereor ne his in locis pro* αι *perperam à librariis ſubſtituta ſit* ει. *Romanus certe codex* 528, 14: *ubi vulgata exemplaria* σημείας *habent, per* αι *ſcriptum habet* σημαίας: *quod nos ibidem ſequi maluimus.*
σημεῖα πολέμου προθεῖναι 548, 12 σημεῖα τῆς μάχης αἴρειν 532, 14 σημεῖα ἤρθη τῆς μάχης 344, 41. 413, 38 σημεῖα τῶν λόγων 533, 3. *Sæpe ſine adjectione* σημεῖα *dicit ſimpliciter, ſicut Latini quoque Signa: ut* ὑπὸ σημείοις τετάχθαι 288, 34. ὅπλων καὶ σημείων κύριοι 375, 31. *Sic* τὰ σημεῖα ἀράμενοι 723, 24 τὰ σημεῖα καταλείπειν 197, 18. 723, 32 τῶν σημείων ἀπολύσαι 576, 35 ἀπολείποντες τῶν σημείων 375, 24 σημαῖαι *&* σημεῖα *pro eodem* 400, 31, 35. σημεῖα, *ſigilla epiſt.* 283, 6
σημειοῦν, *obſignare* 255, 42
σημειοφόροι, *ſigniferi* 533, 4
σήπειν τὰ τῆς πόλ. πράγμ. 717, 27
σήραγγας μεταλλεύειν 246, 29
Σιβύλλειοι λόγοι 27, 33
σιγῇ παρέρχεσθαι 450, 22
Σιγναία, *Signia, col.* 260, 37. *rectius* Σίγνεια 324, 14
Σικελικὸν ἔθνος 7, 47 Σικελικὰ *Italiæ loca* 77, 16
Σικελιών, *locus in Tiburtinorum urbe* 14, 1
σῖτα προσενέγκαντες 46, 1 σῖτα μέτρια λαμβ. 246, 26
σιτικοὶ καρποὶ 439, 13 σιτικὴ δωρεὰ 538, 35
σιτεῖσθαι τὰ κοινὰ 537, 33
σιτηγοὶ ὁλκάδες 434, 2
σιτοδεία 361, 42. 428, 10. 439, 10
σιτοδοσία 452, 17
σιτώνιος ἄρουρα 255, 18
σιτωνία 427, 1
σιωπῇ ἀπιόντες 510, 12
σκαιὸς καὶ πικρὸς 284, 32
μωρίας σκαιότητος 722, 13
Σκαπτήνιοι, *pro* Σκαπτηνοὶ *ſeu* Σκαπτῖνοι, *Scaptini, pop. Latii* 326, 23
σκαφίον, *ſeu* σκαφεῖον, *rutrum ſeu raſtrum* 74, 42
σκάφεσι *&* σκάφαις 183, 7, 28
σκεπάζοντες ὅπλοις 155, 19
σκεπαστήρια ὅπλα 105, 38. 106, 16. 555, 42. *eadem abſolute* σκεπαστήρια 295, 33 σκεπαστήρια τῶν ὅπλων 567, 44
σκευαὶ, *habitus* 476, 29. 478, 14
σκευὴ, *inſtrumenta* 554, 26
σκευοφόρα, *ſarcinæ* 248, 43. 249, 36
σκευωρεῖσθαι, *moliri* 281, 26
σκηνοῦσθαι, *tent. fig.* 115, 3
σκηνοφύλακες 669, 35
σκήπτεσθαι, *fing. ſim.* 270, 38. 610, 47
σκήπτωνι ἀποσκήπτειν 255, 10
σκήψεις, *prætextus, cauſif.* 643, 38 σκῆψιν προβαλλόμενοι τὴν ἀρχὴν 679, 22
σκίρτημα, *ſaltus* 130, 7
σκόλοπες, *valli* 190, 37
σκοπαὶ, *ſpeculæ* 578, 30 σκοπαὶ ὄρθιοι, *ſcopuli ard.* 643, 5 ἐπὶ σκοπὰς ἀποστέλλ. 548, 42
σκοπεῖν, *exſpectare* 683, 45
σκόπελοι 27, 40
σκοποὶ, *ſpeculatores, expl.* 342, 40. 426, 5 σκοποὺς τάττειν ἐν- 491, 43
σκοταία νὺξ 481, 14
σκοτία *pro* σκιὰ 695, 24
σκότους, *ſc.* ὄντος 561, 44
ἐν σκότῳ 582, 34
σκυλεύειν τοὺς νεκροὺς 562, 6
σκυλοφόρος Ζεὺς, *Feretrius Jupiter* 102, 30
σκυτάλῃ παίειν 478, 43. 479, 10
σοβαρὸν βάρος, *faſtus* 395, 32 σοβαροὶ καὶ θρασεῖς περιῄεσαν 703, 15 σοβαρῶς ἐπιτιθέντες 388, 30
σὸς πόθος, *tui deſiderium* 501, 47
σπαῖρον σῶμα 242, 13. *idem* ἀσπαῖρον.
τῇ σπάνῃ τῶν ἐπιτηδ. 198, 11: *pro* σπάνει.
σπανίζουσι τῶν ἀναγκαίων 324, 30
ἐσπάνιζε καρπῶν 439, 17
σπάνιος φύσις 150, 35 σπάνιοι ἀφορμαὶ 436, 29
σπαργῶσα τοὺς μαστοὺς 65, 13
σπᾶται τὸ ξιφίδιον, *ſtringit gl.* 289, 47
κατὰ σπείρας τάττειν 669, 19 κατὰ σπείρας καὶ λόχους συμβάλλειν 550, 34 κατὰ σπείρας μάχεσθαι 532, 21
σπένδεσθαι τὸν πόλεμον 594, 33 σπένδεσθαι τοῖς πολεμίοις 651, 30 σπένδεσθαι πρὸς 576, 10
τὰ σπέρματα καὶ τὰς ἀρχὰς αὐτοῖς παρασχὼν 94, 6
σπεύδοντες ἐκποδὼν ποιεῖν 706, 37. *ſic* 68, 19: *pro ſtudere, operam dare.*
σπερμολόγος ἄνθρωπος 743, 17
σπιλῶσαι, *maculare* 563, 13
σπινθὴρ, *ſcintilla* 128, 44
ἐσπλαγχνευμένων ἤδη τῶν ἱερῶν 32, 43
σπονδοφόροι, *fetiales* 17, 7
σποράδες οἰκοῦσι 7, 45
σπόριμος γῆ 354, 29
σπουδάζειν ἐπί τινα 486, 17 πλεῖστα σπουδάσας ὑπὲρ αὐτοῦ, *qui ſummo ſtudio ejus cauſam egerat* 497, 29. *ſic* 496, 32 σπουδάσειν ὅπως ἀχθῇ 642, 6 τοῦτο ἐσπούδαζεν ὡς- 495, 18
σπουδαία περὶ αὐτὸν γενομένη 271, 47
σπουδαία τύχη, *bona fort.* 589, 8
σπουδαία χρεία 79, 29 σπουδαῖον πίνοντες 18, 45: *pro* χρηστὴν πίνοντες 677, 23
σπουδὴ *ſtudium, favor* 272, 23 σπουδὴ, *conatus* 590, 32 σπουδὴν ποιεῖται τρέφειν 65, 42
σπουδῇ, *feſtinanter* 69, 21. 578, 38. *ſic* σπουδῇ χωροῦντες 672, 19. *idem* κατὰ σπουδὴν 362, 33. 587, 15, *& alibi, ut videbis in* κατὰ
σταδιαῖος δρόμος 480, 1
σταδίους τέτταρας 43, 14 *ſic* 11, 42 *& alibi. item neutro g.* στάδια εἴκοσι 364, 14
σταθερὸς βυθὸς 57, 29
στάσις, *erectio* 303, 46 στάσις, *factio* 391, 12 στάσεις, *factionum partes* 123, 22
στασιάζεσθαι *pro* στοχάζ. 577, 46
στασιωδέστατοι 491, 14
στασιωτικῶς πολιτευόμενοι 360, 42
σταύρωμα 553, 10
στεγανὰ οἰκήσεις 21, 12
ἀπὸ τῶν στεγῶν βάλλειν 413, 16
στεῖρα γυνὴ 96, 17
στέλλειν ἀποικίαν 123, 11 στέλλειν πόλεμον ἐπὶ πολέμῳ 522, 10 ἐσταλμένος ὁπλίσει κούφῃ 309, 8 ἐσταλμένος ὁπλίσει οὕτ. 707, 17
στέμματα, *infulæ* 124, 41. 127, 28 στέμματα *in vertice geſtabant Veſtales virgines* 556, 31 στέμματα θεῶν *in ſupplici legationis ritu* 520, 38 στέμμασι καὶ λιτανείαις παραιτούμενοι 231, 36
στένειν, *gemere* 241, 32. 717, 33
στενόπορον χωρίον 707, 27
στενοχωρουμένη ὄχλοις ἀγορὰ 392, 29
εἰς στενοχωρίας ἐσχάτας ἄγειν 361, 39
στενωπὸς, *vicus* 242, 26 στενωποὶ, *compita* 219, 45
στενώτερος 129, 45

στέργειν

στέργειν τὴν τύχην 217,37 στέργειν ἐπὶ τοῖς παροῦσι 216,19
στερεὰ κ) ἀτεράμων καρδία 511,39
στέρεσθαι ἑστίας 221,11
στερρὸς κ) ἄτεγκτος 516,15. ſic 158,19. στερρὸς τὴν διάνοιαν 403,25
στεφανηφόροι, flamines 124,39
στεφηφορεῖν 158,28
ἐστεμμένος τὴν ψ. ὅπλ. 225,31
στῆλαι ἀντίγραφοι 174,22
στῖβος ἵππων 708,35
στίφος ἀνδρῶν ἐξακοσ. 367,16 στίφος καρτερὸν 391,19. 493,25 στίφος νέων πολὺ κ) καρτ. 604,14 στίφη πολ. καρτερὰ 310,4 στίφος ἐποίουν 707,29
στίχειν πλείοσι γνώμαις 391,14
στίχος κιόνων τετραπλοῦς 259,15
στοιχηδὸν πεφυκότα δένδρα 52,20 στοιχηδὸν πορεύεσθαι 130,41. 351,34
στολαὶ πολεμικαὶ 351,6
ἐξ ἑνὸς στόματος, uno ore 275,36 στόματα Πάδου, oſtia P. 15,12
στόμια, oſtia fluv. 419,23
στοχάζεσθαι τῆς εὐπρεπείας, ſpectare decorum 143,8 στοχάζεται τοῦ βουλήματος τῶν ἀκουόντων 405,5
στρατεία pro στρατιὰ 247,5. 490,22. 491,10. ſic στρατείαν ἐξάγειν 359,16,25
στρατεύεσθαι ὑπὲρ τῆς πατρίδος 662,32 στρατεύεσθαι τέλεσιν οἰκείοις 359,47 ἐστρατευμένος πάσας τὰς στρατείας 361,35
τὰ στρατεύματα, exerc. 174,46
στρατεύσιμος ἡλικία 198,31. 312,24
στρατηγεῖν πολέμου 178,27. 247,1 κακῶς ἐστρατηγηκὼς τοῦ πολέμου 160,46 item στρατηγῆσαι πολέμους 545,46 στρατηγῆσαι pro καταστρατ. 299,32
στρατήγημα, & στρατηγικὴ ἀγχίνοια 192,1,3 στρατηγήματα κ) πλάσματα 169,19
στρατηγίας ἄπειρος 343,47
στρατηγικὴ σκηνὴ 139,46 στρατηγικὸν βῆμα tribunal prætorium 516,35
στρατήγιον, prætorium 289,36. 563,11,33. 565,5. 722,33. 723,4
στρατηλάτης κράτιστος 33,17. 334,41
στρατιὰ pro στρατεία, expeditio 116,39. 122,3. 186,5. 195,47. 257,15. 469,15. 492,23. 528,16. 544,39. 576,47, & alibi
στρατιωτικὸς ὅρκος 359,30
στρατολογεῖν ἐκ- 705,42 στρατολογία 375,5 στρατολογίαν ψηφίζεσθαι 687,21 στρατολογίαν προθέντες 596,17 τῆς στρατολογίας ἀπολύειν 660,9
στρατοπεδάρχης τοῦ τάγματος, tribunus legionis 663,2,6 στρατοπεδαρχία τοῦ τάγμ. 663,12
στρατοπεδεία pro caſtris pariter & caſtrorum metatione 191,44. 302,35. 364,14. 564,6. 592,28. 649,47. 727,18. atque etiam ſine diphth. στρατοπεδία 561,15
στρατοπεπεδευκὼς 303,22: pro ἐστρατοπεδευκώς. ſic enim ἐστρατοπεδεύκει 192,7 & ἐστρατοπεδευκότες 52,47. 252,16. 343,12,19. 364,11. 419,16. 561,8 στρατοπεδεύεσθαι χωρὶς 308,38
στρεβλοῦν, torquere 426,28
στρεπτοὶ περιαυχένιοι, torques 663,34
στρέφει τὴν ψυχὴν 695,31
κατὰ στροφὰς διαλέγεσθαι 300,37. pro quo alibi paſſim κατ᾽ ἀντιστροφάς.
ἐστραμμένοι ἀνὰ τὴν ὁδὸν 585,15
στυλίς, columella, pila 160,14,17
σὺν omiſſa 46,29. 54,25. 106,19. 117,6,42. 179,43. 308,7. 362,35. 477,42. 673,12 σὺν ἱκετηρίαις ἐξελθεῖν 181,37 σὺν θεοῖς, deo juvante 163,28. 167,46 σὺν ἀγαθαῖς τύχαις, bonis avib. 184,31 σὺν ὁσίαις, religioſis ritib. 602,1 σὺν τῷ δικαίῳ, jure 301,4 σὺν οὐδενὶ δικαίῳ, nullo jure 538,33 σὺν δίκῃ, juſte, jure 470,13. 498,21. 587,36. σὺν τῷ ἀσφαλεῖ, tuto 600,22 σὺν τάχει, cito 605,33 σὺν χρόνῳ, progr. temp. 476,20 σὺν χρόνῳ, tandem 108,41 σὺν χρόνῳ, per otium 494,30
συγγενὴς τῶν ἑαυτοῦ 193,17. ſic 115,19. συγγενικὴ ἀναλκεστάτης 85,3 συγγενικαὶ ἱερωσύναι 92,10 συγγενικὰ ἱερὰ 125,23 συγγενικὸν ὄνομα, gentilitium nomen 185,44. 198,44
συγγινώσκουσι ἑαυτοῖς κεκρατημένοις, agnoſcunt ſe vict. 195,13 συνέγνωσαν ἑαυτοῖς κακῶς βουλευσάμενοι, (vel potius βουλευσαμένοις) 117,34 συγγνόντες ἀδικεῖν, agnito delicto 231,35 συγγνῶναι, cognoſcere 209,5 συγγινώσκων ἑαυτῷ τῆς ταραχῆς αἰτίῳ γεγονότι, conſcius ſ. 724,38 συνέγνω φύεσθαι βασιλεύς, aſſenſus eſt & accepit regnum 121,35
συγγνώμονα γίνεσθαι, ignoſc. 13,27. ſic 47,35. 240,42 συγγνώμονες τοῖς ἀνθρ. εἰσὶ 521,6
σύγγονοι, pro ἔγγονοι 55,38
συγγραφεὺς κ) ποιηταὶ 127,9
συγκαθιέντες εἰς- 246,8
συγκαθίζειν εἰς αἱρέσεις ἐπιεικεῖς, condeſcend. ad æq. c. 384,23
συγκακουργεῖν τινι 63,38. 372,6
πρὸς συγκατάθεσιν ἄγειν 546,36
συγκατακομίζειν 427,5
συγκατακλεισάμενοι ἡμῖν τὴν ἀρχὴν 383,20. ſic 47,29. 208,13. 330,3
συγκαταλέγειν, aſſentiri 659,10
συγκαταλλαγῆναι, conciliari 78,9
συγκατασκεδάζειν αὐτοῖς δύναμιν 360,9 συγκατασκευάσασα τὴν ἡγεμονίαν αὐτῷ 209,2. ſic 423,45
συγκατατίθεσθαι, aſſentiri 100,22. 736,38
συγκατοικίσαντας αὐτοῖς 310,39
συγκατορθοῦν ἡμῖν τῶν- 407,35
συγκείμενος χρόνος, ſtat. t. 75,2 συγκείμενα, conventa, pacta 49,9
συγκεράννυται φιλία 346,4 συγκερασθεὶς 684,6
Συγκλεῖον, præſid. mun. 293,11
συγκινδυνεύειν 399,27
συγκλεισθεὶς εἰς νύκτα ὁ χρόνος 598,32
συγκληρονομεῖν τῶν χρημ. 233,17
ὁ συγκληρωθεὶς δαίμων 135,43
σύγκλυδες, colluvies, 76,8. 382,15
συγκομιδῆς ὥραν ἔχειν 255,8
συγκόπτεσθαι τὸ πνεῦμα 311,17
σύγκρισις κ) διάκρισις, ortus & interitus, ſeu conceptio & mors 119,13
συγκροτεῖν τὰς χεῖρας 743,24 συγκροτεῖν χεῖρα μεγ. 425,21. 640,11. συγκεκροτημένη δύναμις 651,4
συγκρύψαι, celare 282,31
συγκυρήσαντα περὶ τοῦ δαιμόνιου 321,46
συγκύρημα δαιμόνιον 596,3
συγχεῖν τὰ δίκαια 713,17 συγκεχυκότι τὰ τῆς πόλεως 688,44 συγχέας πάντα 244,16
συγχωροῦμαι νόμῳ, lege mihi conceditur 386,42 συγχώρημα ὠμὸν 97,19 τὸ συγχώρημα ἔλαβον 302,6. 411,17. 736,9
συκοφαντεῖν περὶ- 440,14
συκοφάντημα πλάσαι 711,36. 716,24
συλᾶν 498,39
συλλαβέσθε μοι αὐτῶν 161,29 συλλαβόμενοι τοῦ ἔργου 256,9
συνειλεγμένοι εἰς τὸ συνέδρ. 635,43
σύλληψις τῶν συνωμοτῶν 322,4
συλλογὴ καρπῶν 240,46
συλλογισμός, computatio 212,7
σύλλογον συνάγειν 247,31 σύλλογος ἐκλύθη 150,12. 248,26
συμβαίνειν τῇ ἑτέρᾳ τῶν στάσεων, cum altera factione ſe conjungere 123,22 συμβήσονται πρὸς ἡμᾶς ἐπὶ τῷ- tranſiget nobiſc. 638,35. ſic 131,15. 379,14. & 146.6.
συμβάλλειν, contrahere 364,2 οἱ συμβάλλοντες, contrahentes, negotiantes inter ſe 134,23. 215,15 οἱ συμβάλλοντες, creditores 328,1 οἱ συμβεβληκότες αὐτοῖς, creditores ipſorum 332,18. 333,15. 454,27 οἱ συμβαλόντες τὰ χρέα, creditores 363,26
σύμβασις φίλων, conciliatio 519,4
συμβάσεις, conventiones 401,33
συμβάσεις διαιτᾶν 327,23 συμβάσεις ποιήσασθαι μετρίας 199,28 συμβάσεων ἐξηγηταὶ θεοὶ 406,16
συμβατηρίων λόγων ἄρχειν 110,14. 452,12 συμβατηρίους ὑπὲρ αὐτοῦ φέροντες λόγους 279,23 διὰ συμβατηρίων λόγων περαίνειν 509,44
συμβολὴν ἔχειν, conjicere poſſe 473,33 συμβολαὶ ποταμῶν, confluentes 191,36. 192,30 συμβολαὶ, conflictus 555,25
συμβόλαιον, contractus 363,46 συμβολαίων νόμοι 278,28 συμβολαίων duo genera 134,19 συμβόλαια ἰδιωτικά τε κ) δημόσια 679,43. 680,32 συμβολαίων ἰδιωτικῶν κρίσεις 415,20 τὰ συμβόλαια διαλῦσαι, credita perſolvere 333,13 τῶν συμβολαίων ἀποστερεῖσθαι 330,29 τῶν συμβολαίων ἀφεῖσθαι 370,16
σύμβολον, nota 83,32 διὰ συμβόλων, per ſigna 141,24 σύμβολα τῆς ἀρχῆς, inſignia 213,45 σύμβολα ἐξουσίας 269,24 σύμβολα τῆς ἡγεμονίας 195,33. 338,24 σύμβολα τῶν θεῶν, ſigna vel inſignia 90,23. 510,36 σύμβολα pro συμβόλαια 245,38 σύμβολα ποιεῖσθαι πρὸς- 738,11,23
σύμβουλοι, conſules 270,2. alibi paſſim pro conſiliariis uſurp.
συμμαρτυρεῖν τινι 206,2
συμμαχία, auxiliares cop. 705,4. ſic συμμαχίαν ἀποστέλλειν 648,25. quære & χείρ. ἡ συμμαχικὴ, ſc. δύναμις 193,19
συμμετρεῖσθαι νυκτὶ 425,32
συνέμισγον ἀλλήλοις, congrediebantur inter ſe 419,38
συμμορίαι, claſſes 124,36. 222,41. 464,14 συμμορίαι κ) τάξεις peditum 475,33 συμμοριῶν ἡγεμόνες 219,

219,32 σύμμοιραι τῶν ἱερῶν ſacrorum munerum claſſes 124, 36. 133, 26 συμμοιρίαι in ſenatu 384, 30
συμπαθῆ γίνεσθαι πρός- 514, 7
συμπάθειαν παρέχειν π. 517, 11
συμπαθείας μετέχειν παρά- 514, 8
συμπαιδευθῆναι 383, 24
συμπανηγυρίζειν 229, 40
συμπαραγγέλλοντες, competitores 681, 45
συμπαραληφθεὶς ἐπὶ- 460, 47
συμπαθεῖν τινι 632, 15
συμπείθειν ἀλλήλους 559, 13. 742, 7
συμπεσεῖν, contingere 502, 25
συμπλοκὴ ἱππέων, conflict. 139, 37
συμπλοκὴ ψιλῶν 563, 3. ſic 705, 11
συμποδίζειν, compedire 30, 23
συμπολίζεσθαι 25, 40. 57, 32 συμπεπολισμένοι ἐνὶ περιβόλῳ 126, 14
συμπολιτευόμενοι, cives in eadem rep. degentes 437, 21
συμποιρίζειν ἀργύριον 542, 2
συμπεράττειν τινὶ περί- 261, 21
συμπροπέμπειν 129, 11. 528, 28. 718, 17
συμφέρειν εἰς τὸ κοινὸν 746, 5 συμφέρεσθαι, incidere in 449, 23 συμφέρεσθαι, pedem conferre 46, 39. 104, 18 συμφέρεσθαι πρός- 308, 45 συμφέρεσθαι, conſentire 106, 10. 111, 47. (idem συμφωνεῖν 111, 41) 196, 2 συμφέρεσθαι ταῖς γνώμαις 392, 3 συνεφέρετο, proderat 608, 17 πρὸς τὸ ἡμῶν συμφέρον 168, 39 ἐπὶ τῷ σφετέρῳ συμφέροντι 254, 24 ἐπὶ τῷ συμφέροντι τῆς πόλεως 241, 44
συμφερόντως τῷ κοινῷ 340, 28
συμφιλονικεῖν ὁτέρᾳ στάσει 384, 40
συμφιλοσοφεῖν τινι 121, 12
συμφοραὶ pro εἰσφοραὶ 217, 5
συμφοροῦντες, congerentes 642, 41
συμφορητὸς πόλις 147, 11
σύμφορος, congeſtitius 260, 22
συμφρονεῖν, cogitare 284, 5. animadvertere 49, 42. 707, 40 conſentire 730, 18 conſpirare 114, 35. 261, 16. 408, 34. 703, 27
συμφωνεῖν, conſentire 111, 41 συμφωνεῖσθαι ὑπό- 60, 35
σύν: quære ab initio compoſitorum.
συναγανακτεῖν ἡμῖν 632, 11
συναγανάκτησις 451, 32
συναγγέλλεσθαι 653, 13
συνάγεσθαι, colligi, in comput. 212, 8
συνῆκτο, coacta erant 174, 45
συναγραυλεῖν 31, 38
συναγωγὴ νόμων 97, 40
συναγωνισαμένης σοι εἰς τοῦτο 210, 31
συναινεῖν, conſpirare 461, 39
συναιρεῖν pro συναναιρεῖν 499, 14
συναίρεσθαι μέγαν πόλεμον 327, 35 συναράμενοι τὰ ὅπλα 433, 12 συναράμενοι τοῦ ἔργου 469, 13 συνάρασθαι τοῦ πολέμου 360, 37. ſic 274, 39 415, 11. συναρόμενοι σφίσι τοῦ πολέμου 343, 7. ſic 7, 47. 38, 17. 559, 27, 30. συνηράμεθα ὑμῖν τοῦ πολέμου 400, 25 συναρόμεθα τοῦ ἀγῶνος ὑμῖν 399, 40
συνήκουσιν τῶν λόγων, aud. 716, 3
συναλλαγὴ γάμου 49, 1
συνάλλαγμα, contractus 134, 41 συναλλαγμάτων ἀναπράξεις 360, 2 τὰ συναλλάγματα διαλύειν, credita perſolvere 358, 46. idem συμβόλαια
συναλλακτικοὶ νόμοι 218, 33
συναλλάττειν, credere 358, 42
συναντήσεις, obviationes 262, 45
συναπολογεῖσθαι τῷ ἀνδρὶ 459, 44
συνάπτειν, appropinquare 56, 35 συνάπτειν θαλάττῃ 183, 12 συνάπτουσιν ἀλλήλαις 201, 6 συνάπτουσι μάχην 306, 10 φιλίαν συνάψαι πρὸς ἐμὲ 744, 45 συνήπτοντο αὐτοῖς τοῦ κινδύνου 361, 12 : ea ſignif. qua συνάρασθαι τοῦ πολέμου 372, 40, & alibi. συνήπτοντο, congruebant 628, 7
συναράττειν τοὺς ἵππους 289, 31 συναράττων λίθοις 528, 7
συναρμόττειν ἄνδρα εἰς γυναῖκα 94, 42
συναρπάζεσθαι ἐπὶ τιμωρίαις, rapi ad pœnas 171, 17
συνάρχων, collega 115, 17. 287, 24
συνασκήσεις χρόνιοι 133, 23
συναφανίζεσθαι 1, 19
συναφὲς σέλας 582. 35
συνδιαιτᾶσθαι, una degere 677, 8
συνδιαλλαγαὶ, pro συναλλαγαὶ, contractus 358, 30
συνδιαλυμήνασθαι 19, 2
συνδιαφέρειν pro συμφέρειν 49, 4 συνδιαφέρειν πόλεμον 16, 38. 34, 37. 42, 15 συνδιενεγκόντες ὑμῖν πολέμους πολλοὺς 448, 33. ſic 136, 35
συνδιαφθαρεὶς τῷ σώματι τὰς φρένας 177, 39
συνδικάζειν 302, 1
συνδικῶν ὑμῖν 675, 1
συνδοκεῖ ἀμφοτέροις 540, 18. ſic 88, 15. συνδοκοῦντα ἐμοὶ πεπόνθατε 374, 35
σύνδυο καὶ σύντρεις 659, 20
συνεγγίζειν ταῖς πύλαις 184, 30
συνεγγράφεσθαι 406, 9
σύνεγγυς τῆς ἀγορᾶς 315, 14 σύνεγγυς ἀλλήλων ἐγένοντο 516, 11. ſic 154, 39. 164, 32. τὰ σύνεγγυς χωρία 37, 35 οἱ σύνεγγυς τόποι 583, 42
συνεδρεύειν ὑπέρ- conſult. 247, 11 συνεδρεύειν μετὰ 681, 8 συνέδρευον, conſultabant 634, 30 : ſine augmento. ſed reperitur etiam cum augm. συνήδρευσαν 732, 37 τὰ συνεδρευόμενα, conſultationes 638, 46
συνεθίζουσι τὸν δῆμον ἄρχεσθαι 331, 34
συνεῖδον, conſpicati ſunt 438, 7 συνεῖδεν, cognovit 140, 35 συνεῖδον τὰ τῶν πολεμίων 312, 29. ſic 430, 5. 698, 25. ἃ σύνοιδε τῷ μειρακίῳ 632, 19 συνοίδασιν αὐτοῖς κακῶς βεβουλευμένοις 377, 9 συνειδότες ἑαυτοῖς ἐψευσμένοις 742, 4 συνειδήσεως ἀδίκου καθαρὸς 519, 22
συνειπάμεναι, uno conſ. 315, 22 συνειπάμενοι τὰς ἄκρας καταλαβέσθαι 317, 37
συνειρηκότες αὐτῇ, patrocin. 700, 19
συνεισέπιπτε τοῖς φεύγ. 413, 11
συνεισπράττειν ἡμῖν τιμωρίας παρά- 636, 33
συνεισφέροντες αὐτῷ τὸν νόμον 598, 20
συνεισενεχθὲν, contributum 416, 25
συνεκδίδοσθαι θυγατέρας 84, 30
συνελευθερῶσαι τὴν πόλιν 329, 36 συνελευθερῶσαι ἀπὸ τυρ. 398, 40
συνεξεῖλον τὰ φρούρια 642, 36
συνεξαπατᾶν 372, 4
συνεξευρεῖν αὐτῷ 202, 38
συνεξισοῦσθαι τῷ πολλῷ 643, 2
συνεπαναστάντες αὐτοῖς 397, 47
συνεπιβουλεῦσαι ἡμῖν 169, 46
συνεπιδιδόναι 152, 11
συνεπικοσμεῖν 720, 4
συνεπισπᾶσθαι, act. ſig. 41, 15
συνεπιθησόμενοι ἡμῖν 169, 3
συνεργὸς τῆς τυραννίδος 426, 32. 468, 18
συνεργὸν εἰς τοῦτο λαβών- 271, 24
συνεργεῖν τοῖς πρ. adjuv. f. 738, 15
συνήργουν αὐτοῖς εἰς- 444, 11 συνεργεῖσθαι, adjuvari 582, 11
συνεστιῶν 93, 17
συνεστάσεις κοιναὶ 250, 19
συνετὶς φρονεῖν τὰ πολ. 208, 25
συνευδοκεῖν 234, 38
συνέχειν, retinere apud ſe 525, 42
συνέχεσθαι κακοῖς 583, 41
συνήδεσθαι τῇ νίκῃ 102, 10 συνηδόμενος Τύλλῳ 167, 25
συνήθες σοι ποιεῖν τοῦτο 236, 34
συνήθεια, conſuetudo, mos, 516, 7
συνηλικιώτης, æqualis 673, 45
συνθήκας δόντες ἀλλήλοις 707, 28
σύνθημα διδόναι 669, 14 σύνθημα αἴρειν 99, 46 σύνθημα τῆς ἐφόδου 192, 28
συνίεμεν, animadvertimus 80, 22 μορφὴν αὐτοῦ καὶ φωνὴν συνήσειν 289, 22
συνίεσαν, coibant 241, 8, pro συνῄεσαν.
συνιερᾶσθαι τοῖς ἀνδράσι 92, 32
συνιερουργεῖν 219, 40
συνιστάναι, contrahere in unum 546, 1 συνιστάντες ἐπ᾽ ἐμοὶ, in me concitantes 387. 45 συνιστάναι, comprimere 367, 19 συνιστάναι τοὺς φεύγοντας 494, 9 συνίστησι διδασκάλῳ, commend. 203, 12 συνισταμένους ἐπ᾽ αὐτῷ 239, 45, & συνεστηκότες ἐπ᾽ ἐμὲ ib. 8. ſic συστάντας ἐπ᾽ αὐτῷ 118, 44 : & συστάντες ἐπ᾽ αὐτὸν 484, 32. συστάντες ἐπὶ τοῖς ὑπάτοις 637, 11
συνίστορες καὶ συνεργοὶ 227, 47 συνίστορα βουλευμάτων ποιεῖσθαι 160, 46
σύννομος 31, 33. 71, 37
σύννους, cogitabundus 262, 47
σύνοδος, conventus ſolennis 220, 32
συνοικίζειν condere 55, 37
συνοικισμὸς τῆς Ῥώμης 676, 46
σύνοικον γίνεσθαι τινὶ 14, 8
συνοικουροῦσα μετ᾽ ἐμοῦ 517, 17
συνολοφύρεσθαι 545, 39
συνομνύμενοι ἀποκτεῖναί με 216, 44
συνομοιοῦσθαι τρόπῳ παντὶ 208, 28
συνομολογηθ. τοῖς πατρ. πρὸς τοὺς δ. 728, 35. ſic 111, 11
συνοπάζεσθαι, comitari 38, 36
σύνοπτος conſpicuus 582, 45
συνουσία, concilium, cœt. 732, 35
ἐν συνόψει ὤφθησαν 373, 8
σύνταγμα, pro τάγμα, legio 663, 4
συντέτακτο 366, 22 pro συνετέτακτο.
σύνταξις, claſſis 221, 26
συντεκμήρασθαι, conjicere 38, 29
συντείνειν εἰς χεῖρας 366, 8 συντείνειν εἰς

εἰς τὰ ὄρη 180, 42
συντελεῖν τὴν κρίσιν 446, 34 συντελεῖν εἰσφορὰς 223, 26 συντελεῖν εἰς φρά-τρας 170, 39
συντέλεια, conſummatio 225, 36. 547, 20 εἰς συντέλειαν ἐξείργασαι 304, 5. ſic 259, 5. συντέλειαν λαβεῖν 201, 36. 415, 5 συντέλειαν ἔχειν 196, 34
συντεμὼν εἴπω 148, 41
σύντομος διάγνωσις 733, 41
συντόνῳ ἐπιπασίᾳ χρῆσθαι 650, 24. ſic 343, 11. σύντονον ὁδὸν ποιεῖσθαι 647, 15
συντρέχειν κὴ συνάδειν τοῖς 635, 36
σύντροφος θεῖ 26, 9
— συντροφία 398, 31
συντυγχάνειν ἀλλήλοις 366, 46
συντυχεῖν, convenire 257, 44
συντυχία, caſus 105, 27 συντυχίαι ἀνέλπιστοι, caſ. inſp. 278, 46 συντυχία, fort. cond. 126, 15
συνύπατος αὐτῷ 538, 40. 600, 46
συνυπατεύειν 287, 25
συνύφηναν τὴν δ. τῇ πε. 685, 44 συνύφανται τῷ ἄστει ἡ χώρα 219, 6
τὸ συνωμόσιον φυλάττειν 658, 25
συνωνεῖσθαι σῖτον 583, 42 συνωνηθεὶς δημοσίᾳ 678, 13
συνωρὶς ζεῦξις 479, 38
συοφορβοὶ 56, 24. 66, 12
συῤῥάττειν ἀλλήλοις 550, 36 συῤῥάξαντες τοῖς πολεμίοις 313, 7
συῤῥηκτικὸς ἐκ- 583, 23
συσκευάζειν, machinari 177, 1 συσκευάζειν τυραννίδα 546, 12
συσκοτάζειν ἤδη 414, 11
συσάδιω κὴ ἐκ χειρῶν μάχ. 579, 30
συστεῖλαι τὰς ἐπιθυμίας 443, 35 συστέλλεσθαι, animo contrahi 547, 43
σύστημα, collegium 131, 3, 12 (idem ἀρχεῖον ibid. 7, 18.) 203, 20
συστρέψαντες ἑαυτοὺς 373, 41. 430, 13. 597, 1. 666, 13 συστρέφεσθαι, conglob. ſe 455, 36. 491, 15 συστραφέντες ἀθρόοι 368, 11. 596, 35
κτ̀ συστροφὰς 99, 45. 358, 47. 621, 22 κτ̀ συστροφὰς κὴ ἑταιρείας 428, 37. 482, 26
σφοδρεία 65, 43. 68, 15
σφυχνὴ χώρα, pro πολλὴ 50, 28
σφαγὴ, jugulatio 718, 11 σφαγὴ, jugulum colli 155, 39
σφάγια, victimæ 257, 5. 505, 38 σφαγίοις χρῆσθαι περὶ μάχης 142, 38 σφαγίων καλῶν γενομ. 272, 22. ſic 140, 39
σφαγίδες μαγειρικαὶ 115, 27
σφάκελλοι pro φάκελλοι, faſciculi 426, 7
σφαλερὸς κίνδυνος 150, 4 σφαλερὸς ἀναιρεῖσθαι 510, 19
σφαλέντες γνώμῃ 393, 46
σφάττειν, jugulare 85, 36. 638, 19
σφενδονῆται, funditores 332, 42
σφετερίζεσθαι τὰ ἀλλότρια 330, 44 σφετερισμένος τὰ κοινὰ 662, 16. 659, 7
σφριγῶντος 476, 30
σχεδίαι ξύλων 192, 4 ἐπὶ σχεδίαις διαβῆναι 584, 12
σχεδιάζειν, ex tempore fingere 6, 28
σχεδίον, tugurium 44, 46. ſuſp.
σχετλιάσας πολλὰ 374, 1
σχετλιασμὸς, indignatio 715, 2
μετὰ πολλοῦ σχετλιασμοῦ 733, 25
ὦ σχέτλιοι 722, 19 σχέτλιον πρᾶγμα ποιεῖτε 744, 43 σχέτλια πάσχειν 520, 11 δεινὰ κὴ σχέτλια ὑπέμεινε 685, 16
σχήματα πένθιμα 380, 32
σχολὴν ἔχει τρυφᾶν 461, 31
σχολῇ, per otium 622, 4 σχολῇ προβαίνειν 622, 38
σώματα συνάγειν: de militantium corporibus 220, 23. alibi etiam de mancipiis, & quidem frequentiſſime.
σῶοι ἀφίκετο 35, 14. 41, 15
σωτηρίους γνώμας εἰσηγεῖσθαι 381, 13. minus rectè σωτηρίας γνώμας 404, 47 σωτήρια θύειν 673, 14
σώφρων, prud. & mod. 352, 30 εἰς τὸ σῶφρον ἄγειν 96, 38
σωφρονικὰ πολιτεύματα 33, 25
σωφρονεῖν περὶ παρθένους 722, 12

T.

τὰ μὲν-τὰ δὲ-partim 402, 32. 677, 24
τάγματα, legiones 372, 41. & al.
τακεῖ, τὰ ἐκεῖ 48, 12. ſic τἀκείνων 471, 28. 609, 33
τακτὸν ἀργύριον, certa pecuniæ ſumma 315, 39
ταλαιπωρεῖν ὑπὸ τραύματι 570, 41
ταλαιπωρεῖν ὑπὲρ 345, 40
τὸ ταλαίπωρον, ærumnarum tolerantia 324, 4
ταλαντεύεσθαι νίκαις κὴ ἥτταις 570, 11
ταλαντεύεσθαι τῇ δὲ κὴ τῇ δὲ 592, 46
τἀληθὲς λέγειν 697, 15
ταμίας αὐτὸς ἑαυτῷ γίνεται 596, 29
ταμιεῖον, ærarium 541, 46. 572, 35
ταμιεύειν τὸ καιρὸν 669, 16 ταμιεύεσθαι, recondere 747, 5 ταμιεύεσθαι τὸ ὕδωρ, diſpenſ. 53, 46 ταμιεύεσθαι τὴν χάριν 455, 5 ταμιεύεσθαι τὸν καιρὸν 69, 15. 156, 26 ταμιεύεσθαι τὴν εὐτυχίαν 569, 20 ταμιεύεσθαι τὴν τύχην 53, 21. 355, 27. 499, 23 ταμιεύεσθαι τὰς τύχας 519, 7 ταμιευτικὴ ἐξουσία 544, 26
Τανακυλὶς, Tanaquil 207, 21. 213, 10. 216, 35. 234, 25. eadem Τανακύλλα 185, 22
τἀνθάδε, τὰ ἐνθ. 638, 46
τάξις μέση 379, 4 τὰς τάξεις λύειν 165, 42
ταξίαρχοι κὴ λοχαγοὶ, tribuni & cent. 169, 45. pro eodem ταξίαρχοι κὴ λοχαγοὶ 167, 22, 36. 309, 27. 566, 17
ταπεινοὶ ταῖς τύχαις 438, 20. 683, 17
ταπεινὰ πράττειν, humilis conditionis eſſe 640, 28
ταπεινοῦσθαι, animo dejici 327, 34
τἀπινίκια χορεύειν 476, 41
τάραγμα δαιμόνιον 522, 38
ταραχῶδεις, turbulenti 338, 25
Τάρας, Tarentum 744, 15
ταραχωδῶς, pavide 69, 35 ταραχωδῶς ἔχειν 692, 6
Ταρκυνῖται, Tarquinienſes, pop. Etruriæ 231, 15. 279, 11
ταρσοὶ, alarum pinnæ 261, 12
ἐν ταρτάροις κὴ βαράθρ. 273, 20
τάττειν ἑαυτὸν συν- 518, 17 ἐν ᾧ τάττοιτο τόπῳ 487, 25 τάττειν ἐπὶ τὸ ἔργον 69, 13 τὰ δίχα τάττειν τοῖς ἥττοσι 504, 7 ὑπὸ λοχαγῶν τάττεσθαι, gregarium eſſe 662, 38 ταχθέντες ἐπὶ τούτῳ 180, 17 τάττεσθαι μετὰ τῶν ἐχθρῶν 518, 3 τάττεσθαι κτὰ δυοῖν, de duob. dici 112, 26
κὴ ταῦτα, idque 693, 21 ταυτὶ pro ταῦτα 505, 29
εἰς ταὐτὸ ἥκειν, convenire 516, 8 ἐν ταὐτῷ γίνεσθαι 571, 22
ταφὰς ποιεῖσθαι τῶν ν. 551, 44. 570, 20
ἐν τάχει 704, 37. plura in ἐν & τάχ.
τε δὴ 339, 9. 657, 9. quære & δή.
τέγη τῶν οἰκιῶν 582, 32
τειχήρη γίνεσθαι 384, 41 τειχήρεις ἔνδον καθήμεθα 380, 8 τειχήρεις μένοντες 573, 45. 584, 7 τειχήρεις ἦσαν 52, 24
τειχομαχίαις αἱρεῖν 399, 10
τειχοφυλακεῖν 221, 38
τεκμαίρεσθαι περὶ τινος 745, 43 τεκμαίρεσθαι τὰ μέλλοντα τοῖς γεγονόσι 456, 5. 507, 42 τεκμαιρόμενος ἀληθεῖ ψευδῆ 527, 14
τεκμήριον ποιεῖν ἐκ- 475, 7 τεκμήριον ἀνδρεῖον 63, 33
τεκμήριον ἢ σημεῖον 205, 6
τεκμηριοῦν, conjecturam & argumentum præbere 476, 3 τεκμηριοῦσαι, argumentis confirmare 76, 18. 149, 2 τεκμηριοῦσαι τοῖς ἀρχ. λόγοις 130, 16
τέκνον, de filio adulto 511, 36. 516. 46
τεκταίνεται κλίμακας 309, 21
τελαμὼν, lacinia, faſcia 128, 42 τελαμῶνες ἀργύρεοι 477, 18
τελεταὶ θεῶν 55, 17 τελεταὶ ἀπόῤῥητοι 91, 4
τελευτῇ ἑκουσίῳ χρήσασθαι, voluntaria morte interire 140, 16
τελευτᾶν, finire, exire 36, 3 τελευτῶν τοῦ λόγου 538, 18 τελευτῶν τῆς δημηγορίας 642, 1. ἀτελεύτητος τοῦ λόγου 738, 44, ſuſp. haberi poteſt. τελευτῶν, tandem 31. ſic τελευτῶντα ibid. 43 & alibi itemque τελευτῶντος 561, 5, & alibi frequentiſſ.
τέλματα λίμνης 12, 12 τέλματα ἰλυώδη, lacunæ cœnoſæ 108, 34
τέλος ἐπιθεῖναι 526, 44. 608, 12 ἐπὶ τέλος ἄγειν, ad finem perducere 491, 38. 667, 29 ἐπὶ τέλος ἀχθῆ τὰ δόξ. 642, 6 τέλος λαβεῖν, finiri 608, 8. 702, 21 τέλος ἐκφέρειν, decidere, decern. 452, 10. 559, 28. 713, 10. ſic τέλος ἐκφέρειν τῇ κατηγορίᾳ 444, 17. τέλος ἐξήνεγκαν ὅσιον 661, 9 τέλος ἐκφέρειν ὅσιον, pie decidere 729, 44 τέλος, ad extremum, tand. 552, 28. 643, 14. 678, 45. 687, 24 τέλος δ' οὖν, tandem tamen 666, 45 εἰς τέλος, in totum 523, 23 οἱ ἐν τέλει, honorati, magiſtratus 83, 45. 85, 29 τελῶν κοινῶν ἀτελεῖς 294, 13 τέλη in acie 53, 6 κτ̀ τέλη τάττειν, pro cenſu & dign. 225, 30. 102, 6 κτὰ τέλη ἐξάγ. τὴν δυν. 532, 16 τέλεσιν ἰδίοις, ſumpta prop. 223, 39. 433, 47. 572, 46. ſic τέλεσιν οἰκείοις στρατεύεσθαι 359, 45
τέμενος, area ſacra, ſeu lucus 62, 39. (idem ἱερὸν ἄλσος ibid. 37: ſicut etiam 290, 21 & 23, τέμενος & δρόμος ſynonymos uſurpantur) 82, 41. 525, 13 τέμενος

τὸ ἐξυθεῖν aream ſacram decidere 26, 5 τεμένη ϗ ναοὶ 24, 12 τέμεν@, pro ναὸς, ædis ſacra 126, 35: 202, 4
τεμένιον ἱερὸν 202, 21
τείνοντας ποδῶν ὑπερεχόντων 367, 28
τέρας, portentum 419, 17 τέρας ὑπερ-γειον 257, 27
τερατεία, præſtigiæ 468, 28
τερατεύματα, ſuperſtit. 91, 6
τεταρτοκόποι 207, 26. 257, 39. 313, 1
τετθρεία μυθικὴ 91, 16
τέρματα ἱπποδρόμε 414, 45
τέρμονες, termini 133, 36
τεσσαρακονταετεῖς ἀνοχαὶ 594, 35
τεσσαρεσκαίδεκα ἡμέραις 701, 33
τεσσαρεσκαιδέκατος 426, 36
τεσσαρακαιδεκαέτης 358, 10
τέχνημα μυσικὸν 26, 32
τεχνῖται πολεμικῶν ἔργων 104, 43
ἕως, pro ἕως 26, 11. 30, 15. 111, 5
τήβενναι περιπόρφυροι 129, 36 τήβενναι πορφύρας φοινικοπαρύφοι, trabeæ 351, 37 τήβενν@, toga, vox peregrina 195, 41. 314, 9
τηλικῦτοι, tantæ ætatis h. 698, 21
τί, quidnam? 73, 41
τι omiſſum 649, 27. 650, 33
Τιβέριος & Τίβερις 183, 35, 41, & in aliquot aliis priorum librorum locis. ſed reperitur etiam Attico more Τιβέρεως ποταμῦ 572, 24. 633, 41. 640, 14
Τίβυρον πόλις, Tibur 305, 45
τιθασσότερον γίνεσθαι 667, 42
τιθέμενοι ἀναγκαιότερον, magis neceſſarium eſſe ſtatuentes 470, 27
ἔλαττον τίθεσθαι, poſtponere 459, 31 ἐν τῷ αὐτῷ τίθεσθαι τὰ ἀνάπια τοῖς ἐπίοις 497, 39 θεῖναι ἐν ἀνδρὸς μοίρᾳ 486, 8 γνώμην θεῖναι, ſent. ſic. 679, 47 ἔθεντο φίσιν αὐτοῖς, pro συνέθεντο, pacti ſunt 682, 24
τέθειται pro τέθεικα 336, 7
τιμῶντες αὐτῷ ζημίαν 445, 33 τιμήσαντες αὐτὸν θανάτῳ 469, 30. ſic 536, 5. 656, 14. item cum gen. θανάτε τιμησάμενοι τὴν δίκην 631, 1. itidemque 545, 45. 586, 30. τιμήσασθαι περὶ ἀργυρίου, pecuniis æſtimare 174, 19. 221, 5 τιμήσασθαι ἑαυτὸν, ſeipſum mulctare 288, 29
τιμὴν αἰτεῖν μεγ. m. pr. p. 259, 32 ἐν τιμαῖς εἶναι, cenſeri 737, 15
τίμημα, mulcta, vel litis æſtimatio 713, 7. ſic 674, 23, 32. τίμημα τῆς δίκης 545, 44 τίμημα ἀργυρικὸν ἔχουσαι δίκαι, lites pecunia æſtimatæ 84, 34 τιμήματα τῶν βίων, cenſus 328, 13 ἀπὸ τιμήματος τὸ ἐπιβάλλον εἰσφέρειν 215, 19
τιμηταὶ, cenſores 748, 13 τιμητικὰ γράμματα 225, 43 τιμητικὰ ὑπομνήματα 60, 43: tab. Cenſoriæ.
τίμιος βασιλεῖ, carus r. 186, 8 τίμιος τοῖς δημοτικοῖς, carus pl. 292, 47. ſic 286, 20. τίμιον αὐτὸν ἐπὶ τούτοις εἶχεν 630, 39 τιμίας αὐτοῖς τὰς ἀγορὰς ποιεῖν care vendere 434, 14
τιμωρήσασθαι βίαια βιαίοις 116, 1 τιμώρησαί μοι 263, 7 τετιμωρῆσθαι, puniiſſe 423, 4
τιμωρίαν δῦναι 470, 28 τιμωρίαις εἰς τὸ σῶμα 360, 11
τό γε ἐφ᾽ ἡμῖν εἶναι μέρ@ quantum in nobis eſt 409, 22. 451, 22. τό γε ἐπὶ τῦτον (rectius τύτῳ) εἶναι μέρος 451, 22 τὸ γῦν ἐφ᾽ ἑαυτοῖς μέρος 566, 14. plura in ἐπὶ
τοιγάρτοι, idcirco, initio periodi 202, 12. 443, 44
τοιχωρυχία 227, 45
τόλμην pro τόλμαν 241, 11 τόλμαν vero tum alibi dicit, tum 434, 26
ἐπὶ τῶν τομίων στάντες ὤμοσαν 277, 43. 455, 10. alibi ἐπὶ τῶν ἱερῶν 728, 35. & ἐπὶ τῶν ἐμπύρων 154, 27. item ἐπὶ θεῶν 299, 30. 641, 20
εἰς τεθνηκότας τόπον ἀποδεῖξαι ἱερὸν 643, 40 τοπικὴ ἱστορία 474, 19 τοπικαὶ φυλαὶ 219, 30
τοσῦτοι, tam pauci 671, 25
τόσῳ δὲ μᾶλλον ὅσῳ γε 674, 8
του, pro τινὸς 503, 13
τύλαστον, minimum 211, 31
τὸ μὸν αἷμα 713, 24 τἀμὸν ἔσαι πρόθυμον, opera mea parata erit 487, 24
τὸ μὲφρις, τὸ ἐμφ. 68, 41. ſic 639, 8: & 210, 3, 42.
τὸ πᾶν 367, 39
τὔργον, τὸ ἔργον 65, 21. 417, 37. 438, 13
Τύσκλον 705, 30. ſæpius Τύσκλον.
τραγῳδίαν ἐπιδεῖναι τοῖς πράγμασι προσποιητὴν 394, 40
τραγῳδοποιὸς 10, 16. 38, 23
τραυματίζειν 707, 38
τραχύνεσθαι πρὸς 500, 9. 527, 2
τρέχειν τὸν ὑπὲρ ψυχῆς ἀγῶνα 454, 9
τριακονταετία 127, 27
τρεῖς τῦ χρόνυ 101, 22. 105, 24 χρόνυ δὲν ϗ τρεῖς 496, 14
Τρίβολα, Trebula, op. Abor. 11, 41
τῆς Τριβόλας 11, 43
ἐν τρίτῳ πολέμῳ κεῖσθαι 368, 22. 730, 39
τρίγωνα, inſtrum. muſ. 26, 30
Τρίδυμος πύλη 25, 32. 31, 44
τρίκρατοι ἄρουραι 29, 14
Τριχεῖνοι, pro Τολεῖνοι, pop. Latii 326, 24
τρίπηχα ἅρματα 479, 34
τρισάδιον μῆκος 26, 47
τρίστεγοι στοαὶ 201, 2
τριχαλκόφορ@ ναῦς 183, 24
τριττὺς ſeu φυλὴ, tribus 82, 30
τριττύαρχοι, tribuni, trib. præf. 82, 32
τρίφυλος πόλις 219, 22
τριχοτομεῖν 479, 7
τροπὴ in prœlio 295, 5 τροπὴν αὐτῶν εἰργάσατο μεγάλην 548. 40 τροπαὶ πολέμων, ταχεῖαι 744, 38 τροπαὶ, mutat. in corp. hum. 677, 23
τροπαιῦχος Ζεὺς, Feretrius Jupiter 102, 29
τροπαιοφόρος πομπὴ, triumphus 102, 15. 173, 2 (idem θρίαμβος 173, 4) 194, 39. 290. 45
ἐκ παντὸς τρόπε 711, 40 ἐκ τῦ βιαιοτάτυ τῶν τρόπων, violentiſſima ratione 721, 2 οἰκτισον τρόπον, miſerrime 190, 38
τροπωσάμενοι αὐτὰς 114, 23
τροφαὶ, educatio 273, 22. 275, 4
τροφεῖα ἀπαιτεῖν 721, 14 τροφεῖων χάριτας ἀπαιτεῖν 348, 16
τρύχη πένθιμα 513, 6. 516, 12. 517, 6
τρυχῦσθαι, atteri 450, 35
Τρωάδες πόλεις 42, 19
τρύχεσθαι σκοπεῖ 296, 11 τέτρυχε λόγε 314, 26
τυμπανιστῶν λόγος 222, 21
τυπετὸς, planctus 263, 27
τύπυς περιθεῖσθαι τοῖς σήθεσι 91, 21. mox totidem v. 26, ποικίλην ἐνδιδυκὼς στολήν.
τυραννήσαντες τὴν πόλιν 303, 3 τυραννεῖσθαι 601, 34. 721, 21
Τυῤῥηνοὶ Πελασγοὶ 20, 32 Τυῤῥηνὶς γυνὴ 211, 36 Τυῤῥηνίδες πόλεις 193, 30. ſic 23, 13
τύρσεις, turres 21, 11. 24, 5
Τύσκλον, Tuſculum 246, 47 Τύσκλα πόλεως 626, 11. 649, 4. ejus cives Τυσκλάνοι 624, 4. 649, 16. ſic Τυσκλάνων πόλις 646, 10. 668, 8. apud Steph. vero Τυσκλανὸς, ultima acuta.
τυφῦσθαι 381, 5
τύχη, vitæ conditio 427, 25 κατὰ θείαν τύχην 66, 1. alibi κατὰ δαίμονα.
τυχηρὰ πάθη 472, 37
τῷ, interrog. pro τίνι 636, 45
τῷ χεῖρι 205, 45
τωθασμὸς, illuſio 204, 4
τωθαστικὴ ὄρχησις 477, 28

Υ.

ὑβρίζειν εἰς τὸ δημοτικὸν 215, 34
ὑβρίσματα 566, 44
ὑβρισὴν σρατὸν καθελ. 535, 40
ὑγιῆ 478, 37 pro ὑγιᾶ. ſic ὑγιῆ πάσης νόσυ 583, 14 ὑγιεῖς ἐκ τραυμ. γίνονται 210, 6 ὑδὲν ὑγιὲς 327, 15. & alibi.
ὑδρεύεσθαι, aquari 306, 11
πρὸς ὑδρείαν καταβ. 669, 9
υἱοὶ, pro γαμβροὶ, generi 210, 7
υἱωνοὶ, nepotes ex filio 211, 20
Ὑλαῖ@, Silvius 56, 31
ὑλοτομεῖν 246, 26
ὕμνοι πάτριοι 173, 46
ὑμνῦντες ὡς ἥρωα 296, 25
ὑπάγειν ἐπὶ τὴν δίκην 726, 13 ὑπαχθεὶς εἰς δίκην 581, 16. 585, 39
ὑπάγεσθαι, recedere 66, 46
ὑπάσκαλ@ παῖς 472, 15
ἡ ὕπαιθρος, ſ. γῆ 536, 7 εἰς ὕπαιθρον προάγειν 338, 45 ὕπαιθροι πόλεμοι 358, 26. iidem ὑπαίθριοι πόλεμοι 247, 4. 585, 33
ὑπαίτιος 170, 45. 463, 15 ὑπαίτιον ἄλλον γίνεσθαι 138, 25 ὑπαίτια ϗ ἐχθρὰ 498, 32
ὑπακύειν, obed. obſ. 231, 7. 402, 3
ὑπαντιάνοντο τὴν ἔξοδον 428, 15
ὑπαναχώρησις, receſſus 155, 24
ὕπαρξις, opes 423, 44
ὑπάρχων προγόνων, ortus majoribus 125, 27
ὑπασπισαὶ, armigeri 154, 39. 707, 30
ὕπατοι, unde dict. conſſ. 270, 4 ὕπατον, τὸ ὑπερέχον ϗ ἄκρον 270, 7 ἡ ὕπατος ἀρχὴ, conſul 316, 18 ὑπάτυς ἀρχὰς παραλαβόντες 659, 35 ὑπατικὴ ἀρχὴ 367, 35 ὑπατικὸς pro ὑπόδικος vel ὑπαίτιος 445, 14
ὑπείδετο, ſuſpicabatur 504, 34
ὑπεκδῦναι, declinare 359, 5
Ὑπελαίαις, loc. Romæ 54, 47
ὑπὲρ pro ἀντὶ, vice 553, 41 ὑπὲρ pro ὑπὸ 605, 9 ὑπὲρ ἧς, de qua 46, 9. & alibi ſæpiſſ. ὑπὲρ ὑμῶν δεῖ, pro vobis

vobis facit, in rem veſtram eſt 409, 25. ὑπὲρ ἅπαντα δὲ ταῦτα 332, 26
ὑπερηλάθη 482, 37
ὑπεραίρειν πλήθει 373, 4
ὑπεράκειοι, Athen. 11, 25
ὑπεράνθρωπος χάρις 716, 7
ὑπερανέστηκε τῆς τάφρου 624, 28
ὑπεραποπτεύοντες τὸν Μάρκ. 438, 18
ὑπέραυχα 162, 19. 520, 42
ὑπερβαλέσθαι τὸν καιρὸν 692, 15. 701, 39
ὑπερβόρεις κόρη 34, 46
ὑπεργαζόμενος ἄρουραν 644, 12
ὑπερδέξιοι σκοποὶ 578, 29 ὑπερδέξιοι τόποι 581, 40 ὑπερδέξιος & ὑψηλὸς pro eodem 163, 7, 23. ſic ἐξ ὑπερδεξίων 569, 33. Reperitur etiam ἐξ ὑπερδεξίου 551, 2: & ἐξ ὑπερδεξίων 533, 19: retento accentu ſimplicis δεξιὸς
ὑπερεῖδον τῆς πατρίδος 402, 47 ὑπερειδεῖν ἀτιμωμένων 157, 3. 501, 40
ὑπερείσματα σανίδων 296, 20
ὑπερήλικες 222, 7
οἱ ὑπερήμεροι, qui præfinitum ſolutioni diem excedunt 359, 39 ὑπερήμερος τῇ προθεσμίᾳ 405, 32
ὑπερήφανος, ſeu Superbus, unde cognom. Tarq. 244, 35
ὑπερηφανεῖ καὶ ἀπειλεῖ 383, 35
ὑπερθρώσκειν φλόγας 75, 6
ὑπεροπτικοὶ καὶ βαρεῖς 384, 21
ὑπεροπτικῶς χρῆσθαι, ſuperbe tractare 84, 5
ὑπερόψεσθαι φίλους ἀδικουμ. 319, 1
ὑπερόριος πόλεμος 80, 2 ὑπερόριος ςρατιὰ 432, 42
ὑπεροψία τοῦ κακῶς πάσχειν 443, 44 ἐν πολλῇ ὑπεροψίᾳ ἦσαν τοῦ κακοῦ 429, 10
ὑπερπτὴς φάλαγξ 568, 13
ὑπέρπυροι ἀπαρχαὶ 100, 28. 352, 4
ὑπερφέρεσθαι, ſuperare 192, 32
ὑπερφερέτης Ζεὺς, Feretrius Jupiter 102, 32
ὑπέρχεσθαι, ſubmittere ſe 452, 3 ὑπέρχεταί μοι 505, 41
τὰ ὑπερῷα, ſumma æd. pars 659, 22 ὑπερῷοι ςοαὶ 201, 5
ὑπεύθυνον εἶναι 60, 30 ὑπεύθυνον ποιεῖν τὸ σῶμα 452, 46 ὑπεύθυνος ἀδικήματος 588, 16
ὑπήκοον ἦν obediebat 433, 4
ὑπηρέται, miniſtri publici 83, 28
ὑπὸ pro ἀπὸ 277, 4 ὑπὸ pro ἐπὶ 617, 44 ὑπὸ αὐγῆς 32, 19 ὑπὸ σκότους, pro tenebr. 636, 25 ὑπὸ τραύματι ταλαιπωρεῖν 570, 41 ὑπὸ τοῖς πολεμίοις γίνεσθαι 517, 1. (pro eodem ἐπὶ, ut ſuo loco expoſitum eſt) ὑπὸ ζυγὸν διαπορεύεσθαι 651, 45 ὑπὸ πόδα χωρεῖν 295, 34 οἱ ὑπὸ χεῖρας 443, 42
ὑποβῆναι τοῦ αὐχήματος 519, 12 idem κατάβ. ὑποβεβηκυῖα τάξις, ſequens ordo 464, 20
ὑποβάλλεσθαι, ſupponere fœt. 711, 3 ὑποβολιμαῖος καὶ νόθος 236, 24
ὑποβρύχιος οἴχεται 89, 46
ὑπογραφόμενον γένος 176, 25
ὑποδεέστερος, inferior 22, 14
ὑποδεῖξαι ἃ δεῖ πρᾶξαι 494, 11
ὑποδηλοῦν 397, 1. ſic 73, 6
ὑπόδικοι Ῥωμαίοις περὶ 178, 34 ὑποδίκους μηδενὸς ὄντας 725, 10
ὑποδυόμενοι συμμάχων ὀνόματα, ſociorum nomen præferentes 739, 27
ὑποζωσάμενος τὴν αἰδῶ 67, 16
ὑπόθεσις, argumentum, ſcriptionis materia 3, 44 ὑπόθεσις, conſil. inſtit. 638, 3, 6
ὑποθῆκαι θεῶν 122, 9
ὑποθωπεύειν τὸν δῆμον 443, 16
ὑποισόμενοι pro ὑφεισόμενοι 743, 44
ὑποκαθήμενοι ἔνδον 717, 26 ὑπεκάθητο χωρ. ἐχυροῖς 373, 19
ὑποκαθίζειν, ſubſidere 708, 27 ὑποκαθίσαντες λόχον 612, 21
ὑποκατακλίνεσθαι, cedere 630, 11. 634, 23. 665, 26. 700, 5 ὑποκατακλινόμεθα αὐτῷ τῆς ἀξιώσεως 360, 22 ὑποκατακλίνονται ὑμῖν τῆς ἀξιώσεως 395, 26 ὑποκατακλίνομαί τι τῆς γνώμης 387, 44
ὑποκηρυξάμενος σιωπὴν 604, 6
ὑποκλίνεσθαι χάρισι 542, 10
ὑποκόπτειν ſuccidere 367, 28
ὑποκυρῶσαι pro ἐπικ. 93, 9
ὑπολαμβάνειν prenſare 460, 5
ὑπολείπεσθαι act. ſig. 41, 33. 42, 24 ὑπελείφθη φυλάττειν τὰ οἰκεῖα 625, 9, 18 ὑπολείπεσθαι, intermitti 480, 16
ὑπολιμπάνειν 18, 45
ὑπόλοιπος, reliquus 72, 34
ὑπολογίζεσθαι 485, 45. 699, 4
ὑπομαργότερος 137, 31
ὑπομένειν, remanere 693, 12
ὑπομνηματισμοὶ 6, 31
ὑπομονὴ, remanſio 35, 29
ὑπόνοιαν λαμβάνειν 548, 23
ὑπόνομοι τῶν ςενωπῶν, cloacæ compitorum 677, 17. ſic 200, 20. ὑπονόμους ὀρύττειν, cunic. ag. 180, 8
ὑπονομεύειν τινὶ πόλεμον 162, 4
ὑπονοςεῖν, recedere 57, 28
ὑποπίπτειν εἰς- ſubmitt. 532, 38 ὑποπέμπειν, ſubornare 683, 35. 686, 6
ὑποσπόνδους ἀπελθεῖν 53, 22. 615, 25
ὑπόςεγοι καθέδραι 200, 37
ὑποςράτηγος 746, 2
ἐξ ὑποςροφῆς 107, 33
ὑποσύρειν τὴν γραφὴν 6, 26
ὑποσχέσει δώρων 316, 22
ὑποταγὴ τοῦ ἔθνους 199, 29 ὑποταγῆς βαρείας ἀπαλλάττειν 162, 35
ὑποτείνοντες αὐτοῖς ἐλπίδας χρηςὰς 281, 34 ὑποτείνειν ὑποσχέσεις 245, 23 ὑπέτεινον ἡμῖν δωρεὰς 398, 5
ὑποτελεῖν μηδὲν 648, 24
ὑποτελεῖς, tributarii 544, 43. iidem ὑποτελεῖς φόρων 252, 30
ὑποτιθέναι, ſuppeditare 746, 37 ὑποθέσθαι, monere te 499, 19 ὑποτίθεσθαι τὰ κράτιςα 487, 34 ὑποθέσθαι τί χρὴ ποιεῖν 309, 27, 32
ὑποτοπῆσαι, ſuſpicari 425, 13
ὑποτρέφειν 273, 26. 695, 45
ὑποτυπωθεὶς, pro ὑποτοπηθεὶς 68, 40
ὑποτυχεῖν, reſpond. 409, 4. 430, 41
ὕπουλος ἔχθρα 168, 27 ὕπουλος καὶ φθονερὸς 469, 20
ὑποφαίνειν 300, 25
ὑποχείριον ἔχειν 168, 34
ὑποχρέους, obæratos 216, 1
ὑποχωρήσεις, regreſſ. 534, 34
ἐν ὑποψίαις ἔχειν 254, 43 δι' ὑποψίας καὶ φυλακῆς ἔχοντες ἀλλήλους 635, 17 δι' ὑποψίας ἦν αὐτοῖς 687, 23
ὑπώρεια 8, 5
[illegible] circo 201, 12
ὑσσοὶ pila 312, 39
ὑςεραία, ſc. ἡμέρα 688, 4
ὑςερεῖν, poſteriorẽ eſſe 59, 35. 60, 18
ὑςερίζειν, tardius venire 67, 22. 187, 17
ὑφαίνεται ὁ δόλος 638, 40
ὑφάπτειν, ſuccendere 479, 2
ὑφεῖναι τῆς ὀργῆς 442, 6 ὑφεῖναι τοῦ φρονήματος οὐδὲν 452, 31 ὑφεῖντο τοῦ θράσους 555, 4 ὑφιέμενοι τῆς χώρας loco cedentes 550, 46 ὑφιέμενος τὸ δέος 724, 45
ὑφιςάντες αὐτοῖς φόβον 448, 41 ὑπεςῆναι, ſuſt. 419, 32 ὑποςῆναι cum infin. 572, 41
ὑφορᾶσθαι θεῶν νέμεσιν 103, 6. 700, 25
ὑψαυχενεῖν καὶ μεγαληγορεῖν 452, 30
ὑψηλὸς λόγος, ſuperba or. 674, 18

Φ.

φαγέδαινα σήπουσα τὰ κῶλα 602, 12
φαίνῃ, δοκεῖς, videris 746, 12
φακιόλους φρυγάνων συμφ. 642, 41
ἐν φάλαγγι τάττειν 225, 31 κατὰ φάλαγγα μάχεσθαι 705, 9
φαλαγγῖται καὶ ψιλοὶ 222, 32
φάλαρα ἐπίσημα 663, 36 φαλάροις κόσμ. 303, 27
Φαλερίνων χώρα 29, 18
ἐκ τοῦ φανεροῦ 425, 29. plura in ὑπὸ & ἐκ. φανερῶσαι, clarum efficere 663, 13
φανοὺς καὶ λαμπάδας 720, 24
φαντάσματα, oſtenta 260, 16: pro φάσμ.
φάραγγες βαθεῖαι 182, 32. 367, 13
φάρμακα, venena 140, 1, 14 φαρμάκοις διαχρήσασθαι 271, 23
φαρμακεῖαι, veneficia 228, 1
Φασκίνιοι, ſeu Feſcennia, opp. Abor. 16, 45
φάσμα, viſum, oſtentum 31, 37 φάσματα τῶν θεῶν, deorum ſpectra 351, 21. eadem ibidem mox εἴδωλα.
κατὰ φατρίας, curiatim 598, 14 φατριακὴ ψηφοφορία 598, 10: curiata comitia. eadem φρατρ.
φαῦλοι καὶ ταπεινοὶ 452, 11 φαύλους τύχας 519, 8 φαυλότεροι, inferiores 661, 5
φέγγη λαμπτήρων 309, 39
φείδεσθαι μηδενὸς 167, 19 φεισάμενος οὐδενὸς βλασφήμου ὀνόματος 601, 37 φειδὼ τῶν παίδων ἔχειν 546, 32 φειδὼ μηδεμίαν ποιεῖσθαι 731, 25
φενακίζων ἡμᾶς 203, 46 πεφενακίσμεθα 374, 36
φέρε, age 407, 38 φέρε πρὸς θεῶν 503, 21. 589, 32 φέρε πρὸς Διὸς 664, 16 φέρε δὴ 485, 46 φέρε εἰπεῖν 239, 19 φέρειν εἰς μέσον 233, 3 δεινῶς φέρειν 205, 1 κουφοτέρως φέρειν 215, 18 μετρίως φέρειν 205, 32 εὖ φέρεσθαι, pro εὖ πράττειν 170, 12 φέρεσθαι, activa ſign. 680, 44
Φερέντινον, Ferentinum 175, 29. 188, 45
φερνὰς ἐπιφέρειν 55, 15
Φερσεφόνη, Feronia dea 173, 10. eadem Φερώνεια 173, 8
φετιάλεις: quære φιτιάλεις.
φεύγω, recuſo 460, 22 φεύγειν δίκην, reum agi 457, 35. præt. perf.

K πεφεύγασι

πεφεύγασι 533,47. *ſic pluſquam perf.* ἐπεφεύγεσαν 115,44. *& partic.* πεφευγότες τὸ δίκαιον 139, *Sed reperitur etiam* πέφυγες, *refugiſti* 238.45. *ſine* ι.

φήμης ἀγαθῆς τυχ. 524,18 φῆμαι, *rumores* 634,28 φῆμαι ἀδέσποτοι, *inc. rum.* 729,17 φήμας λέγεσθαι, *rum. ſp.* 216,31

ἔφασαν λέγοντες 641,18

φητιάλεις: *quære* φιτιάλεις.

φθασθεὶς, *præventus* 361,7

Φθιῶτις, *Theſſaliæ ſeu Hæmoniæ pars* 14,30

φθονερὸς, *invidens* 376,30

φθονοῦντες αὐτῇ τῆς δόξης 538,7. 566,5

φθόρος, *de peſte* 427,22. 597,41

φθόρος σωμάτων πολὺς 350,40

Φιδηναῖοι, *Fidenates* 116,2, *& alibi paſſim. iidem* Φιδηνᾶται 131,14 Φιδηναῖοι *pro* Φικληναῖοι 179,17

Φικόλνεοι, *Ficulnenſes, pop.* 13,46

φιλάμπελα χωρία 29,19

φιλάνθρωπα, *humanitatis officia, beneficia* 537,18

φιλανθρωπίαι, *dona* 748,9

φιλαρχία, *ambitio* 73,7. 679,6

φιλεῖ, *plerumque accidit* 601,44

τὸ φιλελεύθερον τῆς γνώμης 697,29

φιλεργοῦντες καὶ σωφρ. ζ. 330,17. 747,5

φιλίᾳ δέχεσθαι, *in amic. rec.* 524,8

φίλιον στράτευμα 561,37 τὰ φίλια, *amici* 655,31 ἐν φιλίᾳ, *ſc.* γῇ 606,24. *At pro* φίλιον ἦν τῇ βουλῇ 432,12, *legitur* φίλον 703,9

φιλίτια *Lacedæmoniorum & Cretenſium* 93,24

φιλοδημοτικοὶ 557,36

φιλοθεώρος τῶν καλῶν 6,17

τὸ φιλόκαινον 739,15

φίλον αὐτοῖς ᾖ, *lubeat* 703,9

φιλονεικοῦσιν ὑμῖν 656,15

φιλοπευθεῖσθαι 507,27

Φερωνία, *Feronia* 173,9

φιλότης ἄδολος 442,16 φιλότης ἀλλήλων 567,41 εἰς φιλότητα συνάγειν 538,8 φιλότητα συνάπτειν πρὸς- 100,23 φιλότητα βέβαιον ὑπάρξειν αὐτοῖς 488,7

φιλοτιμίαι πρὸς τὰ ἔργα 328,22

φιλοφρονεῖται αὐτοὺς 42,21

αἱ τῶν πενήτων φιλοφροσύναι *humanitas erga paup.* 681,2

φιλοχωρεῖν ὄρεσι 11,24 φιλοχωρεῖν λόφῳ 27,15 φιλοχωρεῖν τοῖς πατρῴοις 145,32 φιλοχωρεῖν τοῖς ἀλλοτρίοις 517,37. *item cum pr.* φιλοχωρεῖν ἐν ἀλλοτρίοις 508,35 φιλοχωρεῖν ἐν πόλει 328,6 φιλοχωρεῖν ἐπὶ τῇ δυναστείᾳ 694,26 φιλοχωρῶμεν μένειν 402,13

φιλοχωρίᾳ κρατεῖσθαι 21,36

φιτιάλεις, *Fetiales* 410,15. 649,36. *iidem* φιτιάλεις 131,3. *ſed rectius* φητιάλεις, *ut apud Suid.*

φλαῦρος, *frivolus* 74,36

φλέγεσθαι ὑπὸ δίψης 622,41 φλεγόμενος ὑπὸ τοῦ πάθους 710,10

φόβαι ὀρθότριχες 477,35

φοβεῖ λιμὸν, *fame terret* 380,27 οὐ περιβλέπονται τὴν ὀλιγαρχίαν 721,7

φοβερὸν ποιεῖν, *efficere formidabile* 440,42

φοινίκεοι χιτῶνες 476,30

Φοινικοὶ πόλεμοι, *Punica bella* 4,15. 5,42. 7,11. 126,33. *magis analogus* Φοινικικὸς πόλεμος 475,20

φοινικοπάρυφοι τήβενναι πορφύραι, *trabeæ* 351,36. *ſic* 129,36.

φονικὰ ἔργα 445,17

φορβάδες ἵπποι 578,21

φορεῖα, *vehicula* 515,29

φορήματα ἱερὰ 132,3

φόρτος, *merces import.* 184,21,26. 433,41. *ſic* φόρτοι ἐμπορικοὶ 612,36. φορτικὰ καὶ ἐπίφθονα 196,29

φράζει τῇ βουλῇ περὶ- 321,3 φράζουσιν αὐτοῖς τὴν μάχην ὡς ἐγένετο 351,14

φράσις τῆς δίκης, *cauſæ dictio* 72,2

φράτρα *ſeu* λόχος, *curia* 82,30 κατὰ φράτρας, *per curias* 218,22. *eædem* φρατρίαι 185,40. 410,16. *item* φάτραι *&* φατρίαι 598,14

φρατριακὴ ἑστία 93,17

φρατρίαρχοι *ſeu* λοχαγοὶ, *curiones* 82,34

φρατριαστῶν σύνοδοι, *curialium conven.* 246,1. *iidem* φρατριεῖς 124,38

φρατρικὴ ἐκκλησία, *pro* φρατριακὴ, *curiata comitia* 224,13,20

φραξάμενοι τὰς πόλεις 361,10 φραξάμενοι ὅπλοις τ. οἰκ. 703,31

Φρέγελλα, *Fregellæ, opp. S.* 741,1

φρενήρης ἀνὴρ 270,25. 716,15

φρενοβλάβεια 284,14

φρονοῦντες τῷ κοινῷ τὰ βέλτιστα 703,19

φρουρεῖν τὰς ἐξόδους 376,11

φρούριον, *præſidium* 573,14. *& al.*

φρυάττεσθαι 434,37

φρυκτωρίας τάττειν ἐν- 491,43

Φρὺξ ἀνὴρ καὶ γυνὴ Φρυγία 91,19

φυγὰς ἐλαθεὶς ἐκ τῆς π. 545,45. *ſic* 85,37. φυγάδα τῆς πατρίδος ποιεῖν, *e patria in exſil. ejicere* 195,20 φυγάδες πύλαι 37,13 φυγαδικὴ τύχη 603,12 τὸ φυγαδικὸν, *profugi* 390,19

φυγαῖς ἀϊδίαις ζημιοῦσθαι 194,19. *& al.*

μία φυλακὴ καὶ πρόνοια ἐστὶ 170,10 διὰ φυλακῆς ἔχειν, *tueri* 439,26 ἐν φυλακῇ ἔχειν, *munire* 622,11

φυλάττειν, *tueri* 697,46 τὴν πίστιν φυλάττειν τοῖς δανείσασι, *fidem ſerv. cr.* 216,1 φυλάττειν τὰς ὑποσχέσεις 710,44 φυλάττειν κύρια 456,39 φυλάττειν εἰς- 532,38 φυλάττειν ἵνα μηδὲν γένηται, *cav.* 316,43

φύλαρχοι, *tribuni, ſeu tribuum præfecti, tribuum magiſtri* 82,32. 219,32

φυλέται, *tribules* 598,19 φυλέται *pro* χωρῆται 278,33

φυλετικοὶ, *tribules* 465,21 φυλετικὴ ἐκκλησία, *tributa comitia* 463,44. 464,1. 598,11,17

φυλὴ *ſeu* τριττὺς, *tribus* 82,30 φυλαὶ *pro* φῦλα, *gentes* 403,7

πεφυκὼς πρὸς αὐτὰ εὖ 528,42 οἱ ἄριστα πεφυκότες, *clariſſimis natalib. orti* 150,45

φύρδην καὶ ἀναμὶξ 530,42

πεφυρμένοι ἐμάχοντο 366,12

φύσις, *ſexus* 623,21

φωνὴν ῥῆξαι 256,16

φωσφόρος Ἥρα, *Juno Lucina* 220,44

Χ.

χαλεπαίνειν τοῖς πρέσβ. 326,4 χαλεπαίνειν τοῖς γινομένοις 449,40

χαλεπὸς ὀργὴν 499,15 χαλεπὸς εἰς ὀργὴν ἐγένετο 601,2

χαλεπῶς φέρειν ἐπὶ- 188,16

τὸν χαλινὸν λαβεῖν 231,23 τοὺς χαλινοὺς διαρρῆξαι 396,34

χαλκεύειν ὅπλα 490,24

χαλκοτύποι, *ærarii* 246,32. 464,24

τὸν χάρακα τίθεσθαι, *caſtra met.* 343,13. 364,15. 575,2

χαρακτὴρ γλώσσης ἤτοι διαλέκτου 23,22,33

χαριέστεροι, *leniores, mitiores* 661,26 οἱ χαριέστατοι τῶν δημοτικῶν 693,5

χαρίζεσθαί τινι, *in re ven.* 262,18 κεχαρισμένος, *gratus* 201,44

χάρις ὑμῖν τῆς- 565,31 τίς ἐστιν ἡ σὴ χάρις ἡμῖν; *quam nobis refers gratiam* 407,33 χάριν ᾔδεσαν 342,18 χάριν ἀνατιθέναι, *gratificari* 661,45

χάριτας διδόναι *gratias referre* 195,19 τὰς χάριτας κομίζεσθαι 227,11 τὰς χάριτας προσφερόμενος 285,44 φέρονται παρ' αὐτῶν τὰς χάριτας 228,3 χάριτες, *dona, benef.* 748,10

χάρισιν ὑπαχθεὶς 304,42

χάριτι, *gratuito* 720,4 χάριτας λαβεῖν, *gratis acc.* 215,26

σὴν χάριν, *tua gratia* 508,39 χάριν ἱερῶν 115,29 ἄλλης χάριν αἰτίας 733,35 χάριν τοῦ μὴ φανῆναι 118,47

χαριστήριο ἀμοιβαὶ 6,18 χαριστήριοι θυσίαι 44,33. 75,20. 102,34. 323,24. 678,7 χαριστήριοι θυσίαι ἐπὶ- 415,27 χαριστηρίους θυσίας ἀποδοῦναι 420,11 χαριστηρίους θυσίας ποιεῖσθαι 492,42

χαριστήρια θεοῖς ἀποδοῦναι 13,22. 411,9 χαριστήρια τῶν ἀγώνων ἀποδοῦναι 414,17

χειμάζειν, *hibernare* 645,11, 741,37

ὁ χειμέριος χρόνος 678,10 χειμερίῳ ἔτους ὥρᾳ 389,4 χειμέριοι τροπαὶ 26,2 χειμερίου σφόδρα γινομένης 176,35

χειμῶνι χρῆσθαι κατὰ θάλατταν, *tempeſt. in mari exp.* 418,15

χειρῶν συμμαχίαι, (*pro* συμμιξίαι *ſeu* συμμίξεις) *conflictus* 359,2. *eædem* χειροκρασίαι 391,27. 739,17. εἰς χεῖρας ἰέναι τοῖς π. 606,5 *ſic* 490,8. 532,8. εἰς χεῖρας αὐτῷ χωρεῖν 296,2. ἐκ χειρὸς μάχεσθαι, *comminus p.* 707,42. 708,45 ἐν χειρὸς νόμῳ διασπαράττειν 362,8 ἐν χειρῶν νόμῳ διαφθεῖραι 444,11. 495,46 ἡ ἐκ χειρὸς δίκη 633,18 ὑπὸ χεῖρα γίνεσθαι 355,33 κατὰ χεῖρα γενναῖοι 422,11 ἐν χερσὶν εἶναι, *manib. tractari, præ manib. eſſe* 492,30. 496,23. 554,13. ἐν χερσὶν ὄντα ἔτι 617,24 τὸν ἐν χερσὶν ὄντα πόλεμον 654,3. 700,35

χειρόγραφα 283,7

χειροήθης, *manſuetus* 65,27

χειροκρασίαι 391,27. 739,17

χειροκρατίᾳ, *manuum vi* 540,30

χειροπληθέσι λίθοις 296,8 χειροπληθῆ ξύλα 312,40

χειροποιήτους ὁδοὺς 642,45

χειροποιήτως ὀχυρὸν 624,25

χειροτέχναι, *opifices* 173,14. 222,23, 569,10 χειροτέχναι πολεμικῶν ἔργων 464,25 χειροτέχνην βίον ἔχειν 583,29

χειρώσασθαι πολέμῳ 113,8 κεχειρωμένος *act. ſign.* 537,3

χειρονάκται 380,21

χερμάσι

χερμάσι βάλλειν 579, 32. 707, 43
χερμάδων βολαὶ 620, 27
χερνῆται, *operarii* 426, 8. χερνήτης ὄχλος 673, 31
χερνιπτεσθαι 478, 39. 479, 5
Χεῤῥόννησος, *de Peloponneſo* 20, 39
χέρσος γῆ 607, 36 χέρσα τῆς γῆς ἀφειμένης 678, 15
χθιζῇ μέθῃ, *heſt. ebr.* 743, 19
χιλίαρχοι καὶ λοχαγοὶ, *tribuni & centuriones* 343, 21. 567, 39 χιλίαρχοι, *tribuni militares conſulari poteſtate* 735, 32, 736, 15
χιλιαρχία, *tribunatus* 736, 12, 33
χιλὸν ἵπποις συνάγειν 198, 14 ἐπὶ χιλὸν ἐκπορεύεσθαι 581, 43
χλανίδια λεπτὰ 424, 32
χλευάζειν, *ludificari* 700, 35
χλευασμῷ ἐπιτήδεια 700, 36
χοαὶ ἐνιαύσιοι 107, 11
χοῖροι, *porcelli* 46, 7
τὴν χολὴν οὐ κατάσχων 589, 15
χόλον ἀμείλικτον φυλ. 522, 38 χόλος θεῶν 458, 3 θεῖος χόλος 636, 26 δαιμόνιος χόλος 140, 7. 164, 10. 597, 19 χόλοις δαιμονίοις ἐλασθ. 18, 32
χολᾶσαι, *iraſci* 556, 22
χόρευμα καὶ σκίρτημα 130, 7
χορηγία βασιλικὴ 746, 4 χορηγίαι πολεμικαὶ 223, 15
χορταῖοι, *ſcorteæ* 477, 32
χρεία, *negotium* 282, 41. 261, 31. 744, 37 χρεία στρατιωτικὴ 39, 5 χρεῖαι δημόσιαι 246, 34 χρείας πολεμικὰς ἐπιτελέσαντες 706, 8. *at* χρείας παρέχεσθαι ἴσως, *par. ut pr.* 407, 20
χρέος λαβεῖν 361, 40 χρέα ὀφείλοντες 215, 6 χρέα διαλῦσαι 328, 1 χρεῶν ἄφεσις 328, 4 χρεῶν ἀποκοπαὶ 330, 10. 370, 33. 388, 3
χρεοκοπία 331, 40. 370, 36
τὸ χρεὼν *fatum* 140, 24. 261, 14. 275, 19 εἰς τὸ χρεὼν μετέστη, *in fata conceſſit* 196, 19 τὸ χρεὼν περιμένειν 564, 1 ὑπὸ τοῦ χρεὼν 708, 10
χρεωφειλέται 358, 39
χρῆναι, *oportere* 144, 7. 269, 34. 352, 40. 446, 43 ἐχρῆν, *oportebat* 584, 5. *idem minus rectè* ἔχρην 544, 41
χρήζειν ἀδίκων 488, 18 χρήζειν ἀπαιτῶν 387, 43
χρῆμα, *res, negotium* 458, 45 χρῆμα θαυμαστὸν 470, 14 χρῆμα θεῖον 32, 5 βότρυος ἄπιστόν τι χρῆμα 203, 7 χρῆμα βοσκημάτων ἐκ ὀλίγον 489, 19 χρῆμα πολὺ, *grandis pecuniæ vis* 416, 15 χρήματα, *pro* κτήματα 607, 41
χρηματικὴ δωρεὰ 85, 13 χρηματικαὶ ζημίαι 586, 15
χρηματίζων καὶ δικάζων τοῖς 710, 22 χρηματίσαντες ὑπὸ 97, 24 χρηματίζοντες ὑπὸ παντὸς τρόπου 386, 26. *ſic* 227, 45. χρηματισθεὶς, *pretio acc.* 717, 3
χρηματισμὸς, *quæſtus* 140, 9. 314, 41. 747, 30 χρηματισμὸς ἄδικος 385, 38
χρηματοποιοὶ τέχναι 83, 43
χρήσιμα 534, 22
χρησμῳδὸς 44, 47
ἐχρῆτο, *utebatur* 230, 43. 316, 3 ἐπιεικῶς αὐτοῖς χρῆσθαι καὶ μετρίως, *tract.* 187, 5 χρησόμενοι τῷ θεῷ, *dei oraculum conſulturi* 41, 2
χρηστὸν πίνεσθαι, *potabile* 677, 23 χρηστότητος αὐτῷ ἔφερε δόκησιν 680, 46
χρονιζόμενοι συνωμοσίαι 141, 45
χρονικαὶ, *ſc.* γραφαὶ 7, 25
χρόνιοι κατήχθησαν 418, 16
χρονισμὸς, *mora* 247, 27
χρονογραφίαι, *annales* 418, 6 χρονογραφίαι Ἑλληνικαὶ 7, 1 χρονογραφίαι Ἐρατοσθένους 60, 19
χρόνῳ ὕστερον 576, 46 σὺν χρόνῳ 186, 33 ἐν χρόνῳ, *olim* 293, 12
χρυσόσημος ἀμπεχόνη 268, 26 πορφύρα 195, 36 στολὴ 314, 8
χρυσοφορεῖν 196, 31
χρυσοχάλινοι ἵπποι 535, 44
χρῶτας ὑμεῖς κατεδύσαντο 606, 21
χωμάτιον οὐ μέγα 52, 19
χῶσαι, *ſeu* χοῦν ἐμφορ. 201, 26
χώρα, *locus, ſtatio*, 550, 45 χώραν καὶ τάξιν ἔχειν 161, 19 χώραν τὴν ἐσχάτην ἔχειν 331, 46
χωρεῖν, *capere, locum dare* 513, 20 ἐχώρει δρόμῳ, *curric. ibat* 413, 32 χωρεῖν εἰς ἀντίπαλα 313, 20 χωρεῖν ἐπ' αὐτοὺς 309, 12 χωρεῖν ἐπὶ τὰ δεινὰ 691, 24 χωρεῖν ἀλλήλοις διὰ μάχης 151, 35. 152, 1 χωρεῖν δι' ὅπλων πρὸς, *armis graſſari adverſus-* 731, 30
χωρῖται, *ruſtici* 220, 22. *idem* χωρεῖται 68, 16. *illud, ut* κωμῆται: *hoc, ut* πολῖται, *& ſimilia.*
χωρὶς, *præter, ultra* 685, 24 χωρὶς ἢ, *præterquam* 646, 19 χωρὶς ὠνῆς 659, 2
χωρονομικός: *quære* γεωμορικὸς
χῶρος *pro* χώρα 28, 42 χῶρος, *locus* 534, 19
χωσρίδες χιλῶναι 624, 35

Ψ.

ψάλια *pro* ψέλλια 105, 33
ψαλιδωτὸς, *fornicatus* 201, 11
ψέλλια, *armillæ* 670, 15
ψευδόμαρτυν ἀποδεῖξαι 203, 33
ψευδοπάρθενος 157, 45
ψηφοφορεῖν τοὺς νομοθέτας 680, 4
ψηφοφορίαν προθεῖναι 553, 30 ψηφοφορίαις ἐπικρατεῖν. 224, 16
ψηφοφόρος ἐκκλησία 463, 47
ἐψήφισται, *decrevit* 488, 45. *ſic* ἐψήφισται ὑμῖν κάθοδον 395, 5. *& mox v.* 19, ταῦτα τῆς βουλῆς ἐπεψηφισμένης.
ψῆφον ἀναδιδόναι 661, 3 ψῆφον ἐπιφέρειν 276, 10 ψῆφον ἐναντίαν ἐπιφέρειν 84, 40
ψηφοφορεῖτε νέας ἀρχὰς 699, 43
ψηφοφορία 464, 43, 47
ψιλῶν καταδρομαὶ 139, 37
ψιλωθέντων τῶν ἄκρων 533, 9. *ſic* ἐψιλωμένων τῶν ἄκρων 313, 23 ψιλώσαντες τῆς συμμαχίας 164, 39
ψοφοδεὴς ἀνὴρ 234, 1
τὰς ψυχὰς ἔχοντες πονηρὰς, *male animati, animis dejecti* 311, 33
ψυχοῤῥαγεῖν 263, 30. 289, 40

Ω.

ὦ πολλῆς εὐηθείας 699, 11
ὠὰ, *ovatio*: *quære in* εὐάσεις.
ᾠδαὶ, *Latinis carmina* 24, 35
ᾠδῖνος γόνος 64, 1
ὦζετο, *olebat, halabat* 628, 27
ὠνήσω, *putaſtis* 399, 7
ὠθεῖται ἐπ' αὐτὸν, *ruit* 155, 37 ὠθεῖσθαι ἐπὶ τὴν πόλιν 494, 21 ὤσαντες εἰς μέσους 74, 12
ὠθισμοὶ σωμάτων 444, 30. 604, 16
Ὠκεανῖτις θάλασσα 3, 20
ὠμοθετήσαντες 479, 17
ὠμοτοκῆσαι 597, 24
ὠμὸς τὸν τρόπον 380, 37
ὠνεῖσθαι ἐκ τῶν κοινῶν χρημάτων 433, 41
ὠνῇ κτᾶσθαι 215, 27 ὠνῇ λαμβάνειν 720, 4 ὠνῆς ἄτερ 583, 34
ὠνητὸν ἦν, *emptum erat* 433, 46 ὠνητὸν λαμβάνειν 538, 36 ὠνητοῖς χρημάτων 92, 20
ὤνια ἦν πλείους 436, 35
ὥρα ἔτους, *æſtate* 556, 3
ὡς *trium commatum initio repetitum* 439, 39. ὡς μάθοιεν, *ut diſcerent* 71, 31. *ſic* ὡς μηδὲν βιασθείη 714, 13 ὡς ἂν ἥκιστα ὑπίδοιτό τις 143, 38 ὡς ἂν ἐξαιρεθείη 120, 20. *item cum ſubjunct.* ὡς μὴ τέκῃ 62, 22 ὥστε μηκέτι πολεμήσομεν 144, 45. *cum indic. etiam, pro* utinam: ὡς μήποτ' ὤφελον 522, 23. *in qualit. ſign.* ὥς γε οὐν οἰόμεθα 441, 40 ὡς ἐμὴ δόξα φέρει 88, 43 ὡς ἐμὴ δύναμις 154, 15 ὡς μοι δύναμις 662, 31 ὡς δύναμις ἑκάστῳ 422, 4 ὡς δυνάμεως μάλιστα 503, 7 ὡς μάλιστα ἦν δυνατὸν 614, 46 ὡς ἐνῆν ἄριστα 491, 47 ὡς μ[illegible] ἰσχύος εἶχε 106, 45 ὡς εἶχον δυνάμεως 85, 11. 533, 30 ὡς [illegible]χυς 109, 16. 156, 18. 197, 4, 43 ὡς εἶχον ἔκ. τάχους 549, 3 ὡς εἶχον ὀργῆς καὶ τάχους 626, 3. *ſic* 158, 4. ὡς τάχυς γίνηται 620, 17 ὡς τάχιστα, *cum primum* 322, 34 ὡς μάλιστα 504, 1. *item* ὡς *pro* ὅτι 180, 2 ὡς *pro* ἢ, *quam* 489, 46 ὡς, *quam* 499, 11 ὡς, *utique* 723, 7 οὐδ' ὡς, *ne ſic quidem* 643, 20 ὡς δὴ 374, 39 ὡς ὅτι 571, 35. *denique in locali ſignif. pro* πρὸς: *ut* ὡς αὐτοὺς, *ad eos* 37, 23. *itidemque alibi ſæpe.*
ὡσανεὶ, *perinde ac ſi* 704, 13
ὡσεὶ, *veluti* 408, 18
ὥσπερ *pro* ὅσον περ 697, 14
ὥσπερὰν 12, 45. 21, 15
ὥστε *cum indic.* 698, 14. *cum ſubjunct.* 144, 45
Ὠστία, *Oſtia. opp.* 8, 9
ὠφέλειαν ποιεῖσθαι, *in commodum ſuum vertere* 728, 15. *item* κέρδος π.
ὠφελεῖν μεγάλα 487, 30
ὠφελεῖσθαι, *in commodum ſuum vertere* 647, 26 ὅσα ὠφελησόμεθα *q. percip. c.* 162, 9
ὠφελήματα παρέχειν 407, 28

I N D E X

VERBORUM & FORMULARUM QUÆ IN ALTERO DIONYSII HALICARNASSENSIS TOMO VISÆ SUNT NOTATU DIGNIORES.

Notandum, hunc etiam indicem accommodari paginis Editionis Sylburgianæ, *quas ad oram textûs interiorem apponi curavimus. Obſervandum autem poſteriorem numerum, qui verſum indicat, fere duplicandum eſſe, quo facilius deprehendi poſſit verſus in hac noſtra editione.*

A.

A *litteræ ſonus* 12, 22
ἀβασανίστως τιθέναι 30, 33
ἀβίαστος χάρις 186, 26
ἀβίωτον εἶναι τῷ- *vitam non eſſe vitalem ei qui-* 181, 21
περὶ ἀγαθοῦ τῇ πόλει γένοιτο, *bene vertent reip.* 158, 30
ἀγάλλεσθαι τιμαῖς 159, 41 ἀγάλλονται ἐπὶ τούτῳ 152, 18
ἀγαπητὸν ἦν μεταλαβεῖν- 176, 26
ἄγασθαι, *cum admir. oblectari* 129, 39 ἀγάμενος αὐτὸν τῆς ἐκλογῆς 185, 21 ἀγάσασθαι ἐκείνων τῆς ἀρετῆς 183, 3
ἀγεληδὸν μηνύσαι 35, 9
ἀγεννεῖς σχῆμα 5, 3 ἀγεννὴς πούς 16, 15, 40 ἀγεννεῖς ῥυθμοὶ 18, 22. *item* ἀγεννεῖς ῥυθμοὶ 186, 31, *gemino* ν *in exemplari.*
ἀγριωπὸς ὄψις, *inſolens & immane viſum* 15, 11
ἀγκύλη φράσις 148, 41 ἀγκύλα σχήματα 153, 35 τὸ ἀγκύλον τῶν σχηματισμῶν 114, 39
ἀγκύλως συντίθεσθαι 108, 20 ἀγκύλως εἰρημένον 151, 35. 152, 18
ἀγκυλομήτεω Κρόνου 52, 5
ἀγκῶσι κροτεῖν τὰς πλευρὰς 170, 41
ἀγκῶνες ποταμῶν 165, 48
ἀγνοημάτων αἴτιοι 63, 15
ἀγοραῖοι ἄνθρωποι, *forenſis turba* 161, 18 τὸ ἀγοραῖον τῆς λέξεως 62, 14 ἀγοραίως λέγειν 62, 44
ἄγροικος, *cur à quibuſdam vocatus Demoſthenes* 115, 35
ἄχρι θαλάσσης, *ad mare* 52, 8
ἀγχίνοια ῥητορικὴ 85, 37
ἀγχώμαλα 61, 22 ἀγχώμαλα ἐνουμάχουν 149, 48
ἄγεσθαι *duci, oblect.* 150, 15 ἤγοντο ὑπὸ τοῦ ἀνδρὸς, *viri eloquentia ducebantur* 177, 11
ἀγωγαὶ τῶν στροφῶν, *ductus* 19, 34 ἀγωγὴ τοῦ συγγραφέως, *ſtilus ſcr.* 189, 34 ἀγωγὴν αὐστηρὰν ἔχων λόγος 136, 37 ἀγωγὴ, *educatio* 36, 1. 39, 34. 94, 8. *idem* ἀναστροφὴ 38, 24: & 40, 2 ἀγωγῆς ἐλευθερίου μετασχόντες, *liberaliter educati* 161, 18. *ſic* ἀγωγῆς τυχὼν εὐσχήμονος 94, 8
ἀγωγὸς τῶν πολλῶν 137, 37 ἀγωγὰ παθῶν 196, 42
ἀγῶνα σωμάτων ἐποίησε 92, 9 ἀγῶνα ἀγωνίζεσθαι διπλοῦν 44, 10 ἀγῶνες ἀληθινοὶ, *cauſſarum actiones ſeriæ* 98, 31 ἀγῶνι ἀληθεῖ ἀναγκαῖα 83, 34 περὶ τοὺς ἀληθινοὺς ἀγῶνας τετρῖφθαι 83, 30 ἀγωνία, *certamen, exercitatio* 41, 18
ἀγωνιζόμενοι ἀλλήλων περιγίνεσθαι 152, 31 ἀγωνισταὶ λόγων ῥητορικῶν 120, 31
ἀγωνοθέτης *vere qui* 34, 14 ἀγωνοθέτης *interdum ipſe athletas ante certamen exhortatus eſt* 41, 14 ἀγωνοθέτης, *ſi verba ad athletas faciat, qua orationis uti poſſit materia* 41, 46
ἀδιάστατον διάνοιαν φυλάττειν 153, 22
ἀδιάστατος τοῦ τέλους 184, 9
τὸ ἀδελφιδοῦν ἐμὸν, *pro* οἱ ἀδελφιδοῖ ἐμοὶ 106, 18, 41
ἀδελφὸς, *ſubauditum* 91, 19, 29
ἀδελφὰ τούτοις 88, 16
ἀδιανοήτως 59, 42
ἀδιάπτωσι παρρησίαις 32, 23
ἀδιάστροφον φυλάττειν τὴν κρίσιν 163, 28
ἀδικεῖν μηδένα μηδὲν 96, 47
ἀδολέσχης καὶ φλύαρος λόγος 31, 37
ἀδολεσχία ματαία καὶ ἄκαιρος 63, 25
Ἀδρίας, *ſc.* πόντος, *Adr. mare* 91, 23
ἀδυνασίας (*ſive* ἀδυνασίας) μηνύματα 179, 43
ἄζηλα καὶ φαῦλα 3, 20
ἀήθη ὀνόματα τινῶν 62, 25
ἀθετεῖν, *improbare, rejicere* 115, 40
ὁ Ἀθηναῖος *pro* οἱ Ἀθηναῖοι 134, 32
ἀθληταὶ τοῦ ἔργου 31, 10 ἀθλητὴς τῆς κατασκευῆς ἰσχυρὸς 98, 35 ἀθληταὶ τῆς ἀληθινῆς λέξεως 174, 2
ἀθρόου ψόφον λαμβάνειν 24, 5
αἰ *Æolice pro* εἰ, *ſi* 26, 33. *ſic* αἴ κεν, *ſi forte* 55, 9. αἲ, *pro* εἴθε, *utinam* 54, 10
αἰδημόνως προσαγορεύειν 51, 23
αἰκίας *actio* 118, 24
αἰνίττεται, *innuit* 47, 34
δι' αἰνιγμάτων λέγειν 55, 41
αἰνιγματώδεις κατασκευαὶ 163, 31
αἵρεσίν μοι δοίη 190, 9 αἵρεσιν ποιεῖν ἰδίαν, *propriam ſectam inſtituere* 122, 19 αἵρεσις *pro* ἀναίρεσις 196, 5
αἵρεται ἡ δύναμις 141, 33
αἰσχροκέρδεια 43, 20 αἰσχροκερδείας ἕνεκ' ἰδίας 163, 21
αἰσχύνειν τοὺς αὐτοῦ 181, 21
δι' αἰσχύνης θέσθαι 18, 27
ἐν αἰτίᾳ ἔχειν, *incuſare* 143, 8 αἰτία *pro* τρόπος, *ratio* 57, 27
αἰωρεῖται ἐν ἄλλοις, *ex aliis pendent* 182, 4
ἀκριβείαν γλῶσσαν 1, 25
ἀκαίρως λέγεσθαι 70, 27
ἀκαρῆ τινα, *levia quædam veſtigia* 103, 30 ἀκαρεὶ 13, 37
ἀκατάλληλος σχηματισμὸς 135, 24
ἀκατασκευάστως τιθέναι 109, 16
ἀκατάσκευον εἶναι φαίνεται 105, 41
ἀκατάστροφος 25, 30
ἀκατονόμαστος, ἀνώνυμος 22, 13. *ſic* 186, 26
ἀκέραιοι, *integri, incolumes* 159, 33
ἀκέραστοι φωναὶ 25, 22
ἀκλεῆ βίον 96, 11
ἀκόλουθος, *liberorum ex hon. fam.* 90, 21 ἀκολούθως τῇ συνηθείᾳ 135, 6 ἀκολουθίαν διὰ μακροῦ κομίσασθαι 168, 13
ἀκόμψευτος σύνθεσις 22, 42. *ſic* ἀκόμψευτος ἁρμονία 25, 43
ἀκόρυφος καὶ ἀκατάστροφος 25, 30
ἄκος πόνων 34, 6
ἀκούειν ὑπὸ τῶν πολιτῶν κακῶς 99, 32
ἄμεινον ἤκουον 152, 35
ἀκουστὴς Ἰσοκράτους 102, 18
ἀκραιφνὲς, *vox apud Thucyd. gloſſematica & obſcura* 133, 38. *attamen ipſe Dionyſius* 185, 43. *dicit,* εἰλικρινὴς ἁρμονία, καὶ ἀκραιφνὴς χαρακτὴρ κατὰ πᾶν.
ἀκρατίζεσθαι, *jentare* 3, 2
ἀκριβολογεῖν περὶ τούτων 179, 41
ἀκριβῶς εἰδέναι, *certo ſcire* 142, 11. *ſic* 110, 47
ἀκριβοῦν τὴν συνήθη διάλεκτον, *exacte obſervare* 94, 37. *ſic* ἀκριβοῖ ταύτην μᾶλλον 130, 33
ἀκρίτως συνεχὲς 149, 46
ἀκροάματα προσθεῖναι μυρία 42, 15
ἀκρόασιν ποιεῖσθαι, *pro* ἀκροᾶσθαι 100, 16
ἄκρα δύναμις ἐν- 153, 3 ἀπ' ἄκρας δυνάμεως, *ſumma virium contentione* 166, 27 εἰς ἄκρον, *ſumme,* 28, 1. 85, 41 εἰς ἄκρον ἐξεργάζεσθαι

ζεσθαι 194, 40 ἐπ᾽ ἄκρον μιμήσεως ἐλθεῖν 115, 14
ἀκρότητες τῆς λέξεως δύο 164, 33
ἄκρως εἰδότες αὐλεῖν 30,43
ἀκρόσοφος ἀνὴρ 194, 42
ἀκροσόμιον 12, 26
ἀκυρολογίας δόξαν λαβεῖν 83, 18
ἀκώλιστος περίοδος 26, 13
τὰ ἀλγεινὰ τοῦ βίου 10, 37 ἀλγεινοῖς περικάμνειν 135, 18
ἀλεξιφάρμακον, remedium 28,13
τἀληθὲς οὕτως ἔχει 120, 25 οἱ ἀληθεῖς ἀγῶνες 70, 16
ἐπ᾽ ἀληθείας σκοπεῖν 163, 16 μετ᾽ ἀληθείας, vere 43, 14
ἀληθινοὶ ἀγῶνες, ſeriæ cauſſarum actiones 98,31. 131,31. 157,45
ἀληθινὴ λέξις oppoſita τῇ πανηγυρικῇ 167,38 ἀληθινῆς λέξεως ἀθληταὶ 174,2 ejus ſcilicet dictionis qua ſeriæ cauſſæ peraguntur.
ἀλλήλοις tribuitur ἀπόφασις 179, 47
ἀλλάττουσι pro διαλλάττουσι, differunt 195, 30
τὰ πρὸς ἄλληλα 125, 6
ἀλληλουχίας βάσις 26, 2
ἀλλοθέν ποθεν 145, 43
ἀλλοιοῦσθαι τὴν γνώμην, mutare animum 143,8
ἀλλοτριοῦται πρὸς αὐτὸ 150, 16
ἄλλως τε ἐπειδάν- 140, 38
ἄλογος αἴσθησις 13, 41 τὴν ἄλογον αἴσθησιν ἀλόγῳ πάθει συνασκεῖν 84, 47 δι᾽ ἀλόγου αἰσθήσεως καταλαμβανόμενα 138, 25 ἀλόγοις αἰσθήσεσι κείνται πάντα τὰ ὀχληρὰ καὶ ἡδέα 178,45 τὴν ἄλογον βιάζεσθαι αἴσθησιν 85, 8. dici autem ἄλογος hic videtur, non tantum quæ ratione caret; ſed etiam cujus nulla poteſt reddi ratio, ſeu quæ verbis exprimi non poteſt 84, 39 ἄλογον διανοίας κριτήριον 150, 15,22 ἄλογος ὁρμὴ 1, 23 ἄλογος βραχεῖα 16,34: & 21,35
ἀλογίαν τῆς διανοίας παρέχετε πολλὴν 157, 2
ἄλτο pro ἥλατο 6,21
ἅμα, miſtionem ſeu conjunctionem ſignificat 47,28 ἅμα νοήσει 195, 19, 21 ἅμ᾽ ἠοῖ 3, 6
ἀμαθία, indocilitas 81, 12
ἀμάρτυροι λόγοι, in quibus non introducuntur teſtes 86.33
ἀμάχητος ὄλεθρος 86, 18
ἀμβλύσσειν γοόωσα 14, 25
ἀμβολᾶς pro ἀναβολῆς, dilat. 30, 9
ἄμβροτος χέρσος 23, 14
ἀμεγέθης καὶ ἄσεμνος 17, 6
ἀμείβεσθαι, remunerari 38, 42
ἀμέλει, nimirum, ferme 34,46. 64, 44. 65, 41 ἀμέλει γέ τοι 38,5
ἄμετρον κακὸν 32, 28
ἀμετροεπὴς ἐκολῴα 67, 2
ἄμητος, meſſis 60, 1,20
ἀμίδας κατεσκεδάννυσαν 170, 7
ἁμιλλᾶσθαι περὶ τῶν ἀριστείων 184, 20, pro eodem διαμιλλᾶσθαι 181, 11
ἀμογητὶ μεταλαμβάνειν 167,40
ἀμοιβαῖα, alternata colloq. 156, 19
ἄμοτον κλαίειν 58, 26
ἀμπελουργεῖν τὴν πόλιν 197,23
ἀμυδρότερα 21, 41
ἀμφήριστον ἔθηκε 17,45
ἀμφιβόλως ἔχειν περί τινος, dubium eſſe 61, 35 ἀμφιβολίαι 51, 11
Ἀμφικτυονία, Amphictyonicum concilium 123, 9. ſcribitur & Ἀμφικτιονία, per ι.
ἀμφιλαφὴς ὁ λόγος γίνεται 37, 5
ἀμφισβητήσιμα λέγειν 67, 22
ἂν geminata in uno eodemq; commate 107, 20 ἂν potentialis cum verbo infinitivo 103,11,22 μάλιστα βουληθεὶς ἄν, etiamſi maxime velim 178, 12
ἀναβακχεύειν 34, 31
ἀναβεβλημένη ἀγωγὴ 100, 6 ἀναβεβλημέναι καὶ διεστῶσαι ἁρμονίαι 190, 2
ἀναβεβλημένως λέγειν 195, 21
ἀνάβλησις κακοῦ 49, 1. 54, 19
ἀναβιβάζεσθαι μάρτυρας, producere teſtes 109,17
ἀναβολὴ 48, 19
ἀνάγκη μεγάλη, omnino neceſſe eſt 107, 47 ἀναγκαῖος ἐν τοῖς λόγοις, & περιττὸς, oppoſita 73, 15 ἀναγκαίας τροφῆς 25,1. 136, 10
ἀναγνώσματα 70, 38 ἀνάγνωμα διελθεῖν 177,15
ἀναγνώστου παιδὸς φωνὴ 99,14
ἀναγράφειν ἱστορίας 138, 38 ἀναγράφειν αὐτοὺς Δημοσθένους, adſcribere illos Demoſtheni 115, 8 ἀναγράφειν ἐν- referre inter 115, 5
ἀνάγραπτον ἔχειν τὴν δόξαν 42, 26
ἀναιρεῖν refellere 43,7 ἀνελεῖν ἀντικείμενον contrarium refellere 41, 23
ἀναίσθητος θάνατος 40, 24
ἀνακαλεῖν ὀνόμασι 149, 34
ἀνακείων ἱπποδρομία 169, 26
ἀνακεφαλαιωτικὸν τῶν ῥηθέντων μέρος 88, 16
ἀνάκλησις θεῶν 149,43
ἀνακοπαὶ in verb. compoſ. 25, 28,39
ἀνακρούσεις καὶ διέκπλους 149,21
ἀνακυλίσαι ὑπὲρ ὄχθον 20, 44
ἀνακωχὴ, vox apud Thucyd. gloſſematica & obſcura 133, 38
ἀνάλκιδας 49, 22
ἀνηλοῦντο, ſeſe abſumebant 150,38
ἀνάλωμα λόγου μάταιον 63, 33. 64, 12
ἀναμάρτητος οὐδεὶς 138, 5
ἀναμάχεσθαι, καλὸν 43, 2
ἀναμφιβόλως 87, 36
ἀναμφίλογα τεκμήρια 124, 33 ἀναμφιλόγως, ſine ulla dubitatione 98, 32. 185, 22
ἀναμφισβητήτως 69, 38
ἀνάνδρου πρόσχημα 151,20
ἀνανεάζεσθαι καὶ ἀνηβάσκειν 35, 38
ἀνάπαυστοι ῥυθμοὶ 29, 10
ἀνάπαυλαι in dictione 20, 2
ἀναπόδεικτα λέγειν 2, 45
ἀναπολεῖν, repetere, in memoriam revocare 195, 18
ἀνηρτήσατο εἰς ἑαυτὴν 80, 42 ἀνήρτηται τῷ σοφῷ πάντα εἰς ἑαυτὸν, ſapienti omni ex ſe ipſo apta ſunt 182,3
οὐκέτι ἀνασχετὸν ἐποιοῦντο 141, 34
ἀνατραπέντες οἶκοι 65,17
ἀνατροφὴ, educatio 38,24. 40,2
ἀναυμάχητος ὄλεθρος 86, 18
ἀναφαίνειν, reddere, facere 52, 46 ἀναφαίνεσθαι, comperiri 54, 31, 38
ἀναφαιρέτους ἔχειν δόξας 137,33
ἀναφέρειν εἰς- referre ad 38, 45
ἀναφορὰ καὶ μίμησις 185, 35
ἀνακεχωρηκὸς ὄνομα, verbum quod ab uſu communi receſſit, obſoletum 62, 16,19
ἀνδραγαθίζεσθαι ἀπραγμοσύνῃ 159, 44
ἀνέγκλητα κατὰ τὴν φράσιν 153, 38
ἀνέδραστος βάσις 25, 32
ἀνείργειν τοὺς ἁμαρτάνοντας 97, 22
ἀνεκτὸς ἦν, tolerari poſſet 99, 34 ἀνεκτοὶ μέχρι τοῦδε εἰσὶ 134,37
ἀνέλεγκτος 23, 2. 155, 12
ἀνενδεῶς κεκραμένος 33, 46
ἀνεξέλεγκτος 145, 36
ἀνεπαχθῶς 39, 9
ἀνεπίμικτος φύσις 186, 1
ἀνεπιστάτως ῥίπτεσθαι 2,35
ἀνεπιτήδευτον καὶ ἀφελὲς 22,36. 164,42 ἀνεπιτηδεύτως συγκεῖσθαι 84, 10
ἐν ἀνέσει καὶ ἀναπαύλῃ ἔργων γίνεσθαι 36, 34
ἀνέχεσθαι τῆς παρρησίας 51,39
ἀνηβάσκειν 35, 38
ἀνηθοποίητον καὶ ἄψυχον 83, 44. 85,45
ἀνήλεκτα 4, 4
ἀνὴρ pro ὁ ἀνὴρ 161, 35. 195, 27
ἀνθίζουσι τὴν λέξιν 99, 19 ἀνθίζουσι τὴν λέξιν αὐτοῦ χάρις 85, 40
τὸ ἀνθρώπειον γένος 180, 43 ἀνθρωπείαν τροφὴν φέρειν 180, 37 ἀνθρωπείως σώζεσθαι 156, 27
ἀνθρωπικὰ ἔργα 95, 33
ἀνθρωπίνας ὄψεις, ocul. hom. 167,41
ἀνθυποφέρειν 196, 14 ἀνθυποφορᾶς σχῆμα ἴδιον 196, 15
ἀνιέναι, remittere, ceſſare 99, 34 ἀνιέμεναι ἐκ γῆς 139, 24
ἀνιτέον, redeundum 85, 38
ἀνόνητος πόνος 192, 36
ἀνώρμημαι ἐπ᾽ αὐτοὺς στρατεύεσθαι, animum induxi- 189, 21
ἀνταλλάσσειν ἐς τὰ ἔργα 164,6 ἀνταλλάσσεσθαι χρήματα ἀντὶ λέξης 43, 9
ἀνταίρει ὑμῖν τῶν πρωτείων 176, 13
ἀντεγκαλεῖν αὐτῷ 193,25
ἀντεξετάζειν ποίησιν ποιήσει 120, 19. idem ἀντιπαραθεῖναι ibid. ſic ἀντεξετάζων ἀγαθοῖς ἀγαθὰ 27, 1
ἀντέχεσθαι τῆς σωτηρίας 92, 23
ἀντιβίοις ἐπέεσσι 48, 47
ἠντιβόλει με καὶ ἱκέτευε 90, 1
ἀντιγραφαὶ πρὸς Ἀριστοτέλη 102, 19 ἀντίγραφα, exemplaria 89, 31
ἀντιδιαστέλλεσθαι πρὸς- 152, 20
ἀντέζευξαν, adjunxerunt 135, 7. pro eodem συζεῦξαι ibid. 21.
ἀντιθέτων exempla 99, 26,38. 136, 35
ἀντικατηγορῶν ταῦτα ἀλλήλων 133, 17. 147, 36
ἡ ἄντικρυς ἐλευθερία, aperta ſeu manifeſta libertas 135, 5
ἀντιλαμβάνεσθαι τῶν ἡδέων, percipere 150, 15. ſic 193, 6
ἀντιλαβὴν διδόναι 50, 35 ἀντιλαβὴν ἔχειν 53, 13
ἀντιλογία, altercatio 169,18
ἀντιμεταλάξεις 134, 41
ἀντιπαρατίθησι τοὺς νέαις 172, 39. ſic 177, 45
ἀντιπαρεξήταζον ταύταις ἑτέρας 184,15
ἀντιστατοῦντα ἐν τῇ γνώμῃ πολλὰ 41,21
ἀντιστηριγμοὶ γραμμάτων 15, 20 ἀντιστηριγμοὺς λαμβάνειν 186, 18
ἀντίστοιχα καὶ ὁμολογούμενα τούτοις λέγων 55,35 ἀντιστοιχεῖν, reſpondere 55, 2
ἀντιστρέφοντα κῶλα 99, 29. 188, 3
ἀντίστροφος, reſpondens 16, 34 ἀντίστροφοι

ςροφῇ λέξεις 99,33 ἀντίςρ[illegible] λέγειν, vitium ſermonis oratorii 52, 46. idem ςρεφόμϑα λέγειν 53, [illegible]
ἀντίςροφοι pro ἀντιςροφαὶ 19, 32
ἀντιςρόφους ſeu ἀντιςροφὰς muſici quid vocent. 194, 7
ἀντισχηματίζειν 53, 9. 58, 41
ἀντισχηματισμὸς 58, 43
ἀντιτεχνάζειν 53, 9
ἀντιτέχνησις τῶν κυβερνητῶν 149, 17
ἀντίτυπος ἁρμονία 23, 34 ἀντίτυπος συζυγία 24, 17
ἀντονομασία pro ἀντωνυμία 155, 23
ἀντωνυμίαι, pronomina 2, 14 ἀντωνυμικὸν ὄνομα 135, 25
ἀνυμνεῖν τὸν γάμον 34, 32
ἀνυςικὸς καὶ χρήσιμος 71, 3
ἀνωϑεῖσϑαι 21,3. idem ἄνω ὠϑεῖσϑαι ibidem 1 : & ἀνακυλίεσϑαι 20, 44
οἱ ἀνώτεροι τέτων, antiquiores 33,20
ἄξιος ϑαυμάσαι pro ϑαυμάζεσϑαι ἄξιος 136, 29. ſic 173, 37
ἀξιοϑέατος 28, 3
ἀξιόχρεως ἀντῆραι 176,13 ἀξιοχρέοις μαρτυρίαις 185, 24
ἀξίωμα, debita dignitas 72, 43
ἀξίωσις χάριτος, petitio gr. 134,6
τὴν ἀξίωσιν μὴ ἀφανίζειν 159, 37
ἀπαγγέλλειν, enunciare 20, 35
ἀπαγγελία idem ac ἑρμηνεία, elocutio 21, 23. 39, 11. 41, 3. 70, 32, & alibi.
ἀπάγεσϑαι τὴν ἐπὶ ϑανάτῳ 125,11
ἀπαγωγῆς actio 117, 6
ἀπάγχεσϑαι ἐκ δένδρε 150, 38
ἀπάδειν τοῖς ἄλλοις τῦ προειρημένε, cæteris in rebus diſcrepare à prædicto orationis genere 37, 15
ἀπαιτεῖ, poſtulat, requirit 141,37
ἀπαιτεῖ[illegible] 197, 17
ἀπαλγήσα[illegible]ας τὰ ἴδια 159, 22
ἀπαλλα[illegible]κῶς ἔχειν, procliues eſſe ad diſſidendum 67, 8
ἀ[illegible]ϑαι μάχης 54, 23
ἀπανϑ[illegible]ιζειν τὸ κρεῖττον. 68, 26
ἀπανίςασϑαι, ſedem mutare 136, 10
ἀπαράλλακτος ὁμοιότης 104, 18
ἀπαρέμφατα ῥήματα 6, 30
ἀπαρτημένη τῶν πραγμάτων ἀρχὴ 87, 28
ἀπηρτημένοι τοῖς χρόνοις τοσοῦτον, tanto temporum intervallo dirempti 177, 8
ἀπηρτισμένα καὶ τέλεια 193, 44
κατ' ἀπαρτισμὸν, abſolute 27, 43
ἀπαρχὰς προχειρίσασϑαι 2, 46
ἀπηρχαιωμένα ὀνόματα, antiquata & obſoleta verba 94, 38. 133, 10
ἀπηρχαιωμένη λέξις 147, 23
ἀπατηλὸν ἀκοῆς πάσης 167, 42
ἀ ταυτομολεῖν πρὸς ἑτέρες 81, 14
ἀπεῖν, pro ἀπῇ 48, 3
ἄπειροι τῦ ἀνδρὸς 192, 6
ἀπειρόκαλοι περιφράσεις 127, 23
ἀπέραντος καὶ ἐ σύμμετρος γραφὴ 112, 9
ἀπέραντα λέγειν 63, 24
ἀπεργάζεσϑαι, reddere, effic. 95, 44
ἀπερίγραφος βάσις 25, 32
ἀπερίεργως καὶ ἁπλῶς 168, 16
ἀπερίοδος λέξις 26, 12 ἀπερίοδος νοῦς 32, 8
ἀπερίςατος πραγματεία 140, 38
ἀπευϑύνειν 10, 27
ἀπευκτὰ, deprecanda 39, 18
ἀπέχϑεσϑαι, offendi 26, 8 ἀπέχϑεσϑαι πρὸς- 107, 32, 35
ἀπῆναι πλωταὶ, naves 16,40

ἀπηρτισμένως, perfecte 133,8
ἀπιϑάνως προσοιμιάζεσϑαι 87, 27
ἀπλάςως καὶ ἀσχηματίςως λέγειν 62, 44
ἀπλήςως ἔχειν πρὸς- 100, 30
ἀπλῦς καὶ ἀφελὴς 59, 6
ἀποικίας καὶ γυναῖκας 191, 31
ἀπνευςὶ διεξέρχεσϑαι 129, 40
ἀπὸ τῦ ῥᾴςε, facillime 31, 8. 195,6. idem ἐκ τῦ ῥᾴςε 30,41. ἀπὸ τῆς ἕξεως, habitu 30,42. 195, 6 ἀπὸ τῦ προφανῦς, aperto marte 152, 9 ἀπὸ τῦ κρατίςε, optimo animo 81, 18. idem ἀπὸ τῦ βελτίςε 126, 36, 41. ἀπὸ παντὸς τῦ βελτίςε κείνειν 137,25 ἀπὸ μιᾶς ὁρμῆς, uno impetu 150, 4 ἀπ' αὐτῶν, per ſe, nude 44,45 ἐκ ἀπὸ σκοπῦ 15,32. 95, 30. (in exempl. ἐκ ἀπὸ σκοπῦ 105,2) ἐκ ἀπὸ τρόπε 34,11. 37,6
ἀποβλέπειν πρὸς- 65, 1 ἀποβλέψατε εἰς ἀλλήλες 162, 42
ἀποβλύζειν οἴνε 58, 46
ἀπόγειος αὔρα 131,9
ἀπογινώσκειν τὰς μεταβολὰς 97, 41
ἀπογραψάμενος αὐτὸν Νικοδίκε ὑὸν, qui ſe Nicodici filium profeſſus fuerat 117, 3
ἀπόγραφος, ab exemplari deſcriptus 107,22. oppoſ. ἀρχέτυπος ibid.21
ἀποδείκνυσϑαι ἐπὶ τὴν ἀρχὴν, deſignari ad magiſtratum g. 140, 17
ἀποδειξάμενοι ἔργον ἐπιφανὲς 157,20
ἀποδεικνύμενος τὴν ἑαυτῦ γνώμην 159,3 ἀπόδειξις, probatio, confirmatio 90, 33 ἀποδεικτικοὶ λόγοι, probationes 171, 20
ἀποδέοντες ὀκτὼ, τριακόσιοι 142, 35
ἀποδέχομαι, probo 20,16. 120, 14
ἀπεδίκησαν αὐτῦ οἱ διαιτηταὶ, abſolverunt eum arbitri 111, 9
ἀποδοῦναι διὰ μακρῦ 168, 36
ἀποζῆν, vitam tolerare 24,47. 136,8
ἀποίητος λόγος 2, 4 ἀποίητος φράσις 127, 13,37. ἀποίητος καὶ ἀτεχνίτευτος 84,8 ἀποίητον καὶ ἀφελὲς 103,32 ἀποιήτως καὶ ἀφελῶς 186, 42 ἀποιήτε compoſitionis exemplum 106, 11. ſic 107. 40
ἀποικίαι λόγων 94, 30
ἀποκεκαλυμμένως λέγειν 44, 6
ἀποκηρύττειν ὑὸν 64, 4
ἀποκναίειν τὲς ἀκέοντας ἀηδίᾳ καὶ κόρῳ 175,28
ἐξ ἀποκοπῆς σημαίνειν 162, 6
ἀποκρῦσαι, in diſput. rejicere 30, 19
ἀποκυματίζειν τὸν ἦχον 26, 46
ἀπολαύεται pro ἀπελαύνεται 17, 11
ἀπέλειπον ὕβρεως ἐδὲν ποιῶ 170, 8 ἀπέλιπον βραχὺ, διακόσιαι γενέσϑαι, parum aberat quin ducentæ eſſent 149, 20
ἀπολελόγισμαι περὶ- rationem reddidi defenſionis meæ 127, 8
ἀπολοφύρεσϑαι τὰς ἀπορ. 40, 17
ἀπομάττεσϑαι, exprimere imitando 70, 12
ἀπομαχόμενος μὴ- 3,29
ἀπομειλίξασϑαι τὰς ὀργὰς λόγοις ποιν 158, 18
ἀπομηκύνειν τὸν λόγον πέρα τῦ χρ. 95, 17
ἀπομυϑεῖσϑαι, interdicere 50, 15
ἀπονενοημένως πρὸς τὸ ζῆν διακεῖσϑαι, de ſalute deſperare 98, 14
ἀπόνηρος οἰκονομίαι 86, 41
ἀπόπειραν ποιεῖσϑαι, tentare 48, 42. 52, 1

ἀποπέμπεσϑαι, amandare 49, 46
ἀποπλανᾶσϑαι ἀπὸ τῆς ἀληϑ. 5, 29
ἀπόσεσϑαι κοίτας 10, 17
ἀποπίπτουσι διαλεκτικὰ γράμματα 11, 47
ἀπόρϑητοι οἰκῦντες 92, 29
ἀπορρῆξαι ϑυμὸν 52, 41
ἀποσπασμένος τῶν πραγμάτων 132, 3
ἀποςασίε actio 118, 15
ἀποςολὴ, emiſſio 121,10
ἀποςρέφειν τὲς σομ[illegible]χους 172,18 ἀποςρέφομαι, refugiam, recuſ. 153,28
ἀποσφάλλει πάντας 18, 32
ἀποτείνεσϑαι τὸν λόγον πρὸς- 55, 15 ἀποτεταμένα, extenſa ſeu protenſa: oppoſita τοῖς ςρογγύλοις 63, 12
ἀποτείχισις pro ἀποτειχίσει 134, 9
ἀποτομαῖς τισι διαλαμβάνειν τὰς μακροτέρας διηγήσεις 109, 7
ἀποτραχύνειν 25, 25 ἀποτετράχυκεν 23, 24
ἀποτρόπης πρόφασις εὔλογος 164, 9
ἀποτυγχάν[illegible] πάντη 128, 24 ἀποτεύξεται [illegible] τέλες 172, 25
ἀποτυποῦσϑαι τὰ Ισοκράτες, Iſocratis characterem imitando exprimere 115, 24
ἀποτυχίας φυλάττεσϑαι 137, 15
ἀπούρας pro ἀφελόμενος 50, 14
ἀποφαίνεσϑαι dicuntur τὰ λεκτὰ 180, 12 ἀποφαίνεσϑαι, ſententiam ſuam dicere 159, 5. ſic ἀποφανϑέντες 160, 2
ἀποψηφισϑεὶς ὑπὸ τῶν δημοτῶν, popularium ſuffragiis rejectus 109, 43. ſic 143, 5
ἀπρεπῆ λεχϑῆναι 47, 19
ἀπροκατασκεύαςος διηγήσεις 108,38
ἀπροοιμίαςος εἰσέβαλε 87, 24
ἀπροφασίςως τολμᾶν 151, 38. 164,15
ἀπταίςως διέρχεσϑαι 31, 9 ἀπταίςως καὶ εὐπετῶς 195, 17
ἀπτολέμες καὶ ἀνάλκιδας 49,22
ἄρα, priore ſyllaba producta 29,33
ἀράττεσϑαι περὶ πέτρας 15, 21
ἀργῆλης ἴχνος 10, 16
Αργέα Νεμέα 23, 12
ἀργεία pro ἀργία 28, 13
ἀργυρώματα, vaſa argentea 113,27
ἄρηα ξυνάγειν 54, 22
ἄρϑρα τῦ λόγε 2, 13 ἄρϑρα τὰ συναπτόμενα τοῖς ὀνόμασι καὶ ταῖς μετοχαῖς 135, 4 ἄρϑρον δεικτικὸν 155, 22
ἀριϑμοὶ pro ῥυϑμοὶ, numeri oratorii 16,2. 27, 31. 195, 45.
ἀριςειῶν διηγήσεις 63, 14
ἄριςος κατὰ τὴν παιδείαν, eruditione præſtantiſſimus 38, 7
Αριςοτέλειοι τέχναι 124,43
ἄρκιον ἐςαί τοι, promptum erit 54,24
ἁρμάτιον δίφρον 18, 34. Curtius lib. 4. currum vocat.
ἁρμογὴ τῶν ὀνομάτων 31,16 ἁρμογὴ τῶν κώλων 7,46 ἁρμογαὶ περιόδων 26,15
ἁρμόζον, conveniens 20, 25
ἁρμονία, compoſitio, ſeu concinna compoſitio 8,14. & 9, 21. & 11, 31. & 22, 22. pro eodem σύνϑεσις 10, 31. 22, 4. ἁρμονία ἡ μέση, compoſitionis medium genus 132, 19 ἁρμονία λόγε, concinna orationis compoſitio 95,9 ἁρμονίας λεκτικῆς δύναμις 2, 38 ἁρμονία γραμμάτων 15, 7
ἁρμόττειν τὰ ὀνόματα περιέργως 95, 10
ἁρμόσαι πρὸς ἄλληλα, aptare 7,32. ſic ἁρμόττεσϑαι πρὸς ἄλληλα 6, 44

ἁρμόττειν πρὸς τὸ πρᾶγμα, *cum re congruere, ad rem quadr.* 95, 38. *ſic* ἁρμόττων, *conveniens, decens* 99, 10

ἀρτηρίας συνεχέσης τῷ πνεύματι 13, 23

ἄῤῥενα *pro* ἀρσενικὰ 133, 18

ἤρτηται ἐκ τέτων, *pendent* 64, 26

ἀρχαΐζειν ἐν τισιν ἐπὶ 62, 19

ἀρχαϊκὸν κάλλος 25, 5

ἀρχαιοπινὴς χνῦς 186, 25

ἀρχαιοπρεπῆ σχήματα 26, 17

ἀρχέτυπος τῆς ἀληθείας 107, 21 ἀρχέτυπον ὑπογράφειν, *exemplar & regulam præſcribere* 112, 3 ἀρχετύποις πᾶσιν αὐτοφυής τις ἐπιπρέπει χάρις 115, 13

ἀρχὴν ποιεῖσθαι ἀπὸ 141, 41

ἀρωγὴ πόνων, *levamen laſſ.* 181, 5

ἀσάφεια, *obſcuritas* 83, 18

ἀσελγείας καὶ ὕβρεως 170, 8

ἄσημος στίχος 19, 22 ἄσημον καὶ ταπεινὸν 69, 24

ἀσθενὴς τὰς ὄψεις 113, 19

ἄσιγμοι ᾠδαὶ 13, 5

ἀσινεῖς 1, 34

ἀσκήματα τῆς ῥητορικῆς 34, 42 ἀσκητὴς γενόμενος λόγων ἑνὸς ἐχρῆτο 104, 14

ἀσμενῶς καὶ ἡδέως διαφέρει 187, 42

ἀσπασμοὶ *in Demoſth. or.* 196, 31

ἀστιβὴς τοῖς πολλοῖς ὁδὸς 33, 18

ἀστοχεῖν τῆς ποσότητος 196, 46

ἄστρων φαίνειν, *pro* ὑπερέχειν κατὰ πολὺ 184, 34

ἀσυγκροτήτου λέξεως *exemplum ex Iſocr.* 174, 30, 36

ἀσύμμικτα καὶ ἀκόλλητα 23, 27

ἀσύμφωνος χορδὴ 9, 31 ἀσυμφώνως ἐμπνεούσας 9, 33 ἀσυμφώνως τῇ αὐτῇ γνώμῃ 49, 6 ἀσυμφωνία 64, 44

ἀσυνάρτητα κεφάλαια 139, 22

ἀσύνετος & κακοσύνετος 160, 27

ἀσυνήθη φράσιν 162, 44

ἀσύστροφοι καὶ ἀναληθεῖς 115, 25

ἀσφάλεια *pro* ἀφέλεια 109, 37. 164, 41 ἀσφαλέως ἀγορεύειν 67, 21

ἀταμιεύτως χρῆσθαι τῇ- 169, 3

ἀτελεύτητον, *infectum* 50, 32

ἀτελῆ ποιεῖν, *immunem facere* 91, 20

ἀτερπὴς ἐς ἀκρόασιν 139, 38

ἀτεχνία ἐν μελέταις *quot & quibus modis committatur* 61, 28

ἀτεχνίτευτος καὶ ἀποίητος 84, 8

ἀτέχνως 38, 16

ἀτόνου λέξεως *exemplum ex Iſocr.* 174, 44 ἀτονώτερος, *lacertorum minus habens* 74, 46. 75, 2

ἀτοπία 10, 43

ἀτρέκειαν εἰπεῖν 22, 15

ἀτριβὴς ὁδὸς 140, 18 ἀτριβὴς ἔργου ὁ- τῶν 31, 11

Ἀτρυτώνη, Διὸς τέκος 6, 7

ἀττικισμὸς, *Attici populi ſtudium* 82, 10. *alibi pro Attici ſermonis imitatione.*

ἠτύχητο τοῖς Α. ἡ μάχη 97, 28

αὖ ἔρυσαν 6, 20 αὐαλέα κόμη 32, 26

αὐθημερὸν, *eo ipſo die* 144, 25

αὐλὸς τοῦ πνεύματος 12, 17

αὐλοποιοὶ θεράποντες 94, 7

αὐτάνδρους ἔλαβον τὰς ναῦς 142, 21.

αὐτῆμαρ, *eodem die* 55, 33

αὐτίκα, *ſtatim* 99, 39

αὐτὰ τὰ ἀναγκαιότατα, *pro* μόνα τὰ ἀναγκ. 6, 42 αὐτὰ τὰ ἀναγκαῖα 146, 41 αὐτὰ τὰ φανερώτατα, *pro* μόνα τὰ φαν. 22, 22

αὐτόθεν, *prima fronte* 70, 18

αὐτοματισμῷ γινόμενα 29, 31

αὐτοματισμῷ καὶ τύχῃ χρησάμενα 23, 20

φύσις αὐτοματίζουσα 21, 16

κατ' αὐτοματισμὸν 29, 20. 174, 43

αὐτονομεῖσθαι, *ſuis uti legibus* 154, 15

αὐτοπάθειαν ἔχων τῆς- 177, 12

αὐτοπραγματεύτως λέγεσθαι 109, 31. *pro eodem* ὡς ἡ ἀλήθεια φέρει, *ib.* 29

αὐτόπτης πολλῶν γεγενημένος 131, 41

αὐτοσχεδιάζειν μέτρα 29, 16 αὐτοσχεδιάζειν τὰ δέοντα 136, 34

αὐτοτελῆ, *perfecta* 12, 4 αὐτοτελῶς, *perfecte* 12, 4. 133, 8

αὐτοῦ, *ibi* 150, 37

αὐτουργοὶ καὶ ἀφελεῖς περίοδοι 186, 38

αὐτοφυῆ 106, 2. 107, 23 αὐτοφυής τις χάρις ἐπιπρέπει 115, 13 αὐτοφυῶς λέγεσθαι 109, 31. *idem* ὡς ἡ φύσις καὶ ἡ ἀλήθεια φέρει, *ibid.* 29

ἐπ' αὐτοφώρῳ, *palam, aperte* 197, 13

αὐτόχθονες *Athenienſes* 173, 30 αὐτόχθων γένεσις *an recte dic.* 180, 8

αὐτόχρημα λόγος, *oratio ipſa* 41, 29

αὐχήματος πληροῦσθαι 144, 28

αὐχμοῦ καὶ πίνου μεστὸς λόγος 191, 8

αὐχμηρὸς λόγος 70, 42

ἀφαιρήσομαι *pro* ἀφαιρεθήσομαι 7, 26

ἀφανὴς οὐσία 89, 21 ἀφανῆ χρήματα 109, 9 ἀφάνεια ἀξιώματος 133, 47 ἀφανίζειν, *occulere* 103, 21 ἠφανίσθαι ἐκ τῆς πόλεως 122, 26

ἀφειδέστερον χρῆσθαι 108, 11

ἀφὰς καὶ τόνους ἰσχυροὺς ἔχειν 86, 3. 174, 3

ἀφηγηματικὰ 34, 25

ἀφίστωσαν *pro* ἀφιστάσθωσαν 178, 4

ἀφιστάναι οὐ πόῤῥω 83, 12

ἀφορμὴν διδόναι, *anſam præb.* 109, 37

ἀφοσιούμενος τὸν ἔρωτα 167, 11

ἀφραίνων, *deſipiens* 52, 2

ἄφρακτον *pro* ἀφύλακτον 152, 12, 45

ἀφρήτωρ, ἀνέστιος 49, 44

ἀφροδίτη, *venuſtas* 2, 40

ἀφύκτως λαβὰς ἔχειν 174, 3

ἄφωνα γράμματα 12, 1, 5

ἀχαρις λόγος, *gratiæ expers* 85, 19

ἄχθεσθαι ἐπ' ἀδίκοις ἔργοις 88, 12

ἀχθηδὼν, *vox apud Thucyd. poëtica* 133, 29 *utitur tamen ea ipſe Dionyſ. in Antiq. R.* 572, 22

ἀψοφεῖν ἐν- 41, 41

ἀψόφητι ῥέων 175, 22

ἀψύχου διαλέκτου *exemplum ex Iſocrate* 175, 10

B.

β *littera ut proferatur* 13, 14

βάζειν, *fari, loqui* 49, 40

βαθὺς ἐν τοῖς λόγοις 59, 1

βαίνειν ἐγγὺς τῆς, *accedere ad-* 41, 4 βαίνειν ἐκτὸς- *declinare* 39, 21 βαίνεσθαι, *ſcandi: de metro* 4, 15

βαρὺς λόγος *gravis & pond.* 70, 18 βάρος, *gravitas dictionis* 9, 14 τὰ βάρη, *pondera, gravitatem* 70, 13

βάρος ἢ σεμνότης 26, 17

βάσανος γένοιτο περὶ- 103, 24 βασάνῳ ἡ δι' ἀλλήλων φανερὸν ποιεῖν 184, 6 βασανίσω ταῦτα ἐπὶ τῶν αὐτοῦ λόγων 178, 14 βεβασανισμένος *pro* βεβιασμένος 157, 28. 163, 32

βάσεις θεατρικαὶ ἢ γλαφυραὶ 22, 32

βασιλεύτερος, *in regimine potior* 50, 4

βάσκανος εἶναι ἔδοξεν ὁ Θεόπ. 132, 13 βάσκανος ἢ δύσερις τις 183, 30 βάσκανοι καὶ συκοφάνται 153, 19 βάσκανον καὶ κακόηθες πρᾶγμα 161, 45

βεβαιούμενα τῷ ἔργῳ 187, 13 βεβαιωτὴς τῆς ἀληθείας 102, 17

βιαζόμεθα λέγειν, *vi conamur d.* 163, 37 βεβιασμένοι σχηματισμοὶ 157, 38 βεβιασμένα σχήματα 153, 1

βιβλίον *pro* λόγος, *oratio* 44, 44. 57, 30. βιβλίον, *de teſtamenti tabulis* 90, 16 βιβλιοπῶλαι *librorum faſces circumferunt* 102, 14

βιωτικαὶ ὁμιλίαι 161, 11

βλάβης ταλάντων δύο, *ſc.* δίκη 113, 24 βλάβος τί σοι γένηται 3, 43

βλάσφημον μὲν εἰπεῖν, ἀληθὲς δὲ- 163, 4. 168, 2 βλασφημεῖν εἰς θεὸν 51, 4 βλασφημεῖσθαι παρὰ τοῖς θ. 43, 25

βλοσυρῶπις Γοργὼ 15, 14

βοηθεῖ αὐτῷ ὅσα δύναται 54, 14 βοηθεῖν αὐτοῖς τὰ δίκαια 88, 46. 105, 37

βοστρυχίζειν τοὺς λόγους 30, 28

τὸ βούλημά μου τῆς ὑποθέσεως, *conſilium meum* 148, 20 βούλησιν κατ' ἄλλην γεγραμμένος, *alio conſilio ſcriptus* 178, 2

τί ποθ' αὐτῷ βούλεται 49, 5 τί βουλόμενος οὐ πορεύεται, *pro* διὰ τί οὐ πορεύεται 191, 2 βούλεται εἶναι, *conatur, affectat* 91, 44 τὸ βουλόμενον *pro* ἡ βούλησις 13, 43

βουφορβία, *ſignif. ambig.* 47, 37. 23

βραβεύειν τὰ τῶν ἄλλων δίκαια 170, 14 βραβευτὴς ἐφέστηκεν ἐπ' αὐτῷ κρείττων 41, 20

βραδὺς τὸν νοῦν 83, 39

βρέμει ἄνεμος 32, 23 βρέμεται αἰγιαλῷ 14, 32

βρόμος ἀνέμων 14, 36

βρόμιος, *Bacchus* 16, 20

βυβλίον *pro* βιβλίον 166, 42. 195, 18

Γ.

Γαδιρικαὶ τελετὰς 121, 11. *quidam puant legendum* φυγαδικαί.

γαιήοχε κυανοχαῖτα 51, 36

γαλαθηνὸν ἦτορ 32, 24

γαμετὴ, *uxor* 1, 7

γαμήλιοι θεοὶ 35, 4

γε *pro* δὴ *in* ὁποιογένος 125, 32, 34

γελοῖον *pro* γέλοιον 67, 3

γέλωτα ποιεῖσθαι, *ludificari* 81, 16

γεμίσας δύο ναῦς σίτου 102, 34

γενέθλιος ἡμέρα 1, 3: & 36, 44 γενέθλιοι θεοὶ 35, 4: & 37, 7

γένεσις αὐτόχθων, & ἔπηλυς *an recte dicatur* 180, 8

γενικὰ *pro* γενναῖα 69, 23. *ſic* γενικώτερον ποιεῖν τὰ πάθη, *affectus concitare generoſius & acrius* 109, 37

γενικωτάτη διαφορὰ *differentia generaliſſima* 1, 2

κραίτερος

γεραίτερος, ſenior & honor. 9, 41
ἐν τῷ γήρᾳ 30, 20
γηροτροφεῖν τοὺς πατέρας 182, 1
βέλτιον τῶν ἄλλων γεγονέναι, nobilioribus natalibus ortum eſſe 173, 34
γλαφυρᾶς καὶ ἀνθηρᾶς συνθέσεως χαρακτὴρ 25, 45. 187, 18
γλαφυρῶς λέγειν 94, 46
γλίχεται τούτων 22, 30
γλυκαίνειν τὴν ἀκοὴν 14, 11
γλυκύτης λέξεως 9, 13
γλυπτοὶ καὶ τορευτοὶ λόγοι 194, 31
γλυφεῖς, ſculptores, cælatores 115, 16
γλῶτται, orationem figurant 3, 22 τὸ κατὰ γλῶσσαν τῆς λέξεως, id eſt, τὸ γλωσσηματικόν 162, 14
γλωττηματικὴ φράσις 161, 16. in qua ſcilicet ὥσπερ ἄλλου ἔθνους γλώσσης ἀκούομεν, ut ibidem v. 7. loquitur. γλωττηματικαὶ λέξεις 153, 33 γλωσσηματικὰ ὀνόματα 31, 31. 133, 10 γλωττηματικὰ καὶ ξένα ὀνόματα 82, 35 γλωσσηματικῶν nominum exempla ex Thucyd. 133, 37
γνώμη χρησάμενος, id eſt γνοὺς 94, 33
γνώμῃ χρώμενοι τῇ αὐτῇ, unanimi conſenſu 92, 23 γνώμην τὴν ἑαυτοῦ ἀποδεικνύμενος 159, 3 γνώμης πλημμελήματα 61, 13 γνώμης ἐξέτασις τριπλῆ 66, 46
γνωμολογεῖν, ſententias loqui 55, 32
γνώμων, cognitor 136, 31
γοητεύεσθαι ὑπό- 9, 27
γοητεία καὶ ἀπάτη 104, 45 γοητεία τῶν πολλῶν 139, 23 γοητεία ἡ ἐν ᾠδαῖς 9, 43
γοργὰ κῶλα 20, 4
Γόργεια σχήματα 127, 29. 179, 12. item ſine diphth. Γοργίοις σχήμασι 176, 22
γράμματα, unde dicta 11, 41
γραμματεῖα, tabulæ 89, 34
γραφαί, picturæ 104, 39
γραφικώτατος καὶ χαριέστατος λόγος 121, 2
γυμνάσματα καὶ ἀσκήματα τῆς ἑπτοικῆς 34, 42

Δ.

δαὶ pro δὲ 7, 42
δαιμόνων καὶ θεῶν στρατιὰ 167, 13
δαιμόνιος, divinus, excellens 17, 44 δαιμόνιε, pro σχέτλιε 56, 1 δαιμονίως, divine, excell. 29, 44
δαῖσαι γάμον 58, 25
δακτυλικὸς pro δάκτυλος 16, 30
δακτυλοδεικτεῖσθαι, digito monſtrari 42, 20
δαμάσαι θυμὸν 58, 40
δάμνα, doma, ſubige 26, 27
δαπανᾶν χρόνον εἰς- 111, 38
δάπανος φύσει ἡ ἐλπὶς 156, 25
δασμολογεῖν 173, 17
δασέα ἄφωνα 13, 12
δαψιλὲς, crebrum, frequens 7, 20. ſic δαψιλέστερον, frequentius 162, 21
δὲ pleonaſt. in redditione 37, 19, 30. 188, 25
πολλοῦ δεῖ ἐπιφαίνειν, multum abeſt ut oſtendat 85, 19 δέον συλλαβῇ τοῦ τελείου, ſyllaba indigens ad perfectionem 30, 4
δεῖγμα παρέχειν τῆς, ſpecimen præbere, 40, 39 δεῖγμα ἐκφέρειν περὶ αὐτοῦ 45, 31 δείγματα παρέξομαι ὀλίγα, pauca proferam exempla 150, 26. ſic δείγματα πολλῶν ὀλίγα 88, 25. δείγματος ἕνεκα exempli gratia 136, 45 δειγμάτων ἢ παραδειγμάτων ἕνεκα 20, 30 Δεῖγμα, locus in Piræeo ubi inſpectorib. quæque exhibebantur 169, 41
δεδιέναι περὶ τῇ πόλει 154, 24
Δεῖμός τε Φόβος τε 15, 15
δεινοποιεῖν τὰ πράγματα 147, 19
δεινὸς, acutus 75, 5, 7 δεινότερα ποιεῖν τὰ πράγματα 109, 36. exaggerare. δεινότης περὶ τὴν ἑρμηνείαν, acumen differendi, & eloquendi facultas 74, 8, 13. poſſis etiam vertere eloquendi vis admiranda. ſic δεινότης ἡ περὶ πολιτ. λόγους 137, 36 δεινότης τὰ πάθη ἐγείρει 162, 14 δεινότης oratoria unde conſtetur 147, 12
δεκάζων τὴν τις ἀλῷ 101, 42
δεξιὸς ἐν- 95, 34. idem ἐπιτυχὴς ibid. 33. δεξιοὶ vocantur vulgo οἱ κακοῦργοι 152, 17. δεξιῶς εἴρηται 3, 32
δέομαι λόγων περιφερομένων 102, 13
δευτεραγωνιστὴν ἔχειν 45, 24
δέξαι, accipe, id eſt intellige 23, 30
δηλοῖ ἀρχαϊκὸς ὢν 118, 3. ſic δηλώσει μείζων γεγονημένος 145, 40. δηλῶσαι πάντα πρὸς ὑμᾶς 90, 3
δημαγωγοὶ 175, 36. iidem δῆμος προστάται 176, 9. δημαγωγεῖν τὰ πρὸς ἡδονὴν 172, 41
ὁ δημαρχῶν, ὁ δήμου ἄρχων, populi ſeu pagi prætor 111, 4
δημιουργὸς καὶ ποιητὴς ὀνομάτων 69, 18
δημιουργοὶ τέχναι 6, 47
δημιούργημα χειρῶν 1, 5
δημόται, à juvene quodam ſui corporis, ob agrum inique uſurpatum, in judicio accuſantur 107, 13
δημοτελὴς ἑορτὴ 37, 29
δημοτερπέστερον 34, 28
δηοῦν τὴν γῆν 154, 34
διὰ πάντα 10, 4, 12 διὰ πασῶν 10, 12 δι᾽ ὑποψίας λαμβάνειν 85, 28 διὰ πολλῆς ἐπιμελείας καὶ φροντίδος ἔχειν 195, 4 διὰ χειρὸς ἔχειν, legere 83, 17 διὰ σπουδῆς εἶναι, ſtudioſe expediti 37, 28 δι᾽ ὄχλου τοῦτο, vulgatum hoc 84, 24
διαβεβηκότα εἰς πλάτος ὀνόματα 22, 28
διαβάσεις εὐμεγέθεις 21, 8
διαβεβαιοῦσθαι, aſſeverare 83, 31. ſic διαβεβαιοῦσθαι περί τινος 81, 38
διαβολῆς πρὸς Σάτυρον γενομένης 102, 37
διάγειν, degere 170, 4
διαγωνίσαι τί τὸ κράτιστον 125, 44
διάδοχος, ſucceſſor in provinc. 157, 42
διῄρηνται τὴν ἀρετὴν ταύτην οἱ συγγραφεῖς 130, 26 διηρημένος pro διῃρημένος 34, 21. 39, 12
διῃρημένη ἀπαγγελία 41, 4
διαιτᾶν ἐπιτρέψαι, arbitris committere 107, 8 οἱ διαιτῶντες, arbitri, ſeu judices arbitrarii 111, 6
διῃτῶντο, degebant 89, 36
διακελευσμῷ χρώμενοι πολλῷ 150, 2
διάκενος κόμπος 69, 26
διακλώμενοι ῥυθμοὶ 190, 44
διακλέπτειν, occulere 17, 10
διακνίζειν καὶ συκοφαντεῖν 185, 6
διακρίνεσθαι, dirimi ab aliquo 57, 19
διακωμῳδεῖν 197, 25
διαλανθάνει τὴν αἴσθησιν τῇ εὐκαιρίᾳ 193, 9
διαλέγεσθαι, loqui 82, 47. ſic διαλέγεσθαι εὖ, recte loqui 180, 10.
διάλεκτος, ſermo, elocutio 3, 21. 27, 36. 166, 3 διάλεκτος & λέξις pro eodem 183, 35 διάλεκτος ἡ συνήθης, conſueta & uſitata loquendi ratio 98, 25 διάλεκτος πεζὴ 3, 25 διάλεκτος κεκραμένη, ſermo temperatus 70, 33 διαλέκτου χαρακτὴρ, dictionis forma 147, 8 διαλέκτου μέλος πῶς μετρεῖται 10, 4 διαλέκτου jucunditas apud Herod. 13, 30
διαλιπόντες χρόνον οὐ πολὺν 102, 4
διαλλάττειν, mutare 4, 46. 83, 20. idem ἐξαλλάττειν 82, 33. διαλλάττειν & διαφέρειν pro eodem 13, 20, 23. ſic ᾗ διαλλάττει Λυσίου, qua differt à Lyſia 98, 22. τῷ ποσῷ διαλλάττουσα τῆς 9, 47 διαλλάττουσα τὰς τῶν ἄλλων μακρῷ τινι 184, 45 διήλλαξε τῶν περὶ αὐτοῦ κατὰ τοῦτο 139, 20
διαλλαγή, mutatio 10, 3
διαλυτῆς ἑταιρείας 151, 28. 164, 12. 139, 20
διαναπαύειν 11, 21
διάνδιχα δοιῶν 52, 4
διανείμασθαι τὰ πατρῷα 110, 15
διαπαντὸς 70, 8
ἡ διαπασῶν ἁρμονία 164, 33
διαπονηρεύεσθαι πρὸς τὸν ἀντίδικον 104, 37
διαπορεύεσθαι, legendo percurrere 125, 34 διαπορεύεσθαι, percenſere 131, 28
τὰ διαρθροῦντα τὰς τῶν νοημάτων δυνάμεις, articuli 133, 21. pro eodem τὰ διαρθροῦντα τὰς ὀνομάτων δυνάμεις 147, 40
διαρραίνει pro διαφθερεῖ 50, 10
διαρρήδην, diſerte 122, 14
διαρτᾶν τὰς ἀκολουθίας 188, 9
διασαλεύειν τοὺς ἤχους 26, 40 διασαλεύειν τὰς ἁρμονίας 25, 16
διασκόπειν περὶ σφᾶς αὐτοὺς καὶ ὅπῃ σωθήσονται 150, 6
διασπουδακότες περὶ τὰ- 86, 10 διεσπουδασμένος πᾶσι 81, 23
διασύρων τὰ παλαιὰ ἔργα 129, 11
διατίθεσθαι οἰκείως ἔν τινι, jucunde aliqua re affici 125, 34 διατίθεσθαι λόγον, orationem habere 157, 7. ſic διαθεὶς λόγον 121, 2, 10, 15. 123, 13
διάτονοι μελῳδίαι 19, 33, 45 τὸ διάτονον 10, 13
διατυπωτέον λόγῳ 35, 36
διαυγὴς φράσις, dilucida, perſpicua 127, 14. 166, 7
διαφανῆ νάματα, pellucida 127, 14
διαφέρειν ἐν, excellere in 83, 32. ſic διαφέρειν περὶ- 36, 12. οὐδὲν αὐτῇ διαφέρει, nihil ejus intereſt 22, 26. ſic οὐδέν μοι διέφερε, nihil mea intereſſe duxi 89, 41 τὰ διαφέροντα τὴν μεγάλα, de magnis rebus erat negotium 88, 34 διαφέρεσθαι πρὸς τοὺς οἰκείους 88, 35 διαφέροντας τι 133, 45. 136, 29
διαφθορὰ φρενῶν 18, 23

διαφο-

διαφορώτατος, *excellentiſſimus* 111, 37
διαφορία καὶ κρίσις 67, 44
διαχαλάσματα τῶν ἁρμονιῶν 25, 26
διαχαράττεσθαι γραμμάτων συμβολαῖς 190, 32
διαχειρίσαι τὴν ἐσίαν ὀρθῶς καὶ δικαίως 106, 30, 39. *ſic* 91, 34. 102, 28
διδασκαλεῖον τὸ Σωκρατικὸν, *ſchola Socratica* 164, 28
διδασκάλιον ὑποκείσεως ζητεῖν 196, 9 διδασκαλίαν ποιεῖσθαι, *docere* 47, 21 διδασκαλικὸν σχῆμα 133, 3
δίδωμι, *concedo* 153, 31 διδὲς ἑαυτὸν εἰς, *dedens ſe* 30, 18 διδὲς ἑαυτὸν ὑπεύθυνον, *judicandum ſe præbens* 30, 21
διεγεῖραι τὴν φράσιν 131, 8
διειργόμενα χρόνοις αἰσθητοῖς 22, 25
διείρειν, *trajicere* 101. 197, 25
διειρόμενος λόγος 32, 21
διέκπλευν βιάσασθαι 149, 7
διελκυσμὸς, *diſtractio* 21, 16
διεξέρχεται ὡς- *narrat* 97, 34
διεξοδικῶς λέγειν 109, 35. *oppoſ.* βραχέως, *ibid.*
διερείδειν τὰ μόρια 23, 37
δίεσις *harmonica* 10, 14
διευκρινήσω κἀκεῖνα 21, 47
διευσοχεῖν ἐν ἅπασι 9, 44
διηγηματικὸν λόγου σχῆμα, τὸ ἐκ τοῦ ἰδίου προσώπου 155, 10
τὸ διϊωνικὲς τῆς ἀπαγγελίας 140, 35
διθύραμβος, *Bacchi epith.* 16, 26
διθυραμβικῆς σκευωρίας οἰκεῖα 151, 8
διθυραμβώδη ὀνόματα 115, 18. 181, 8
διϊέναι, *tranſmittere* 123, 38. *idem mox* δίοδον δοῦναι 123, 40. *ſic* 124, 28
διΐξομαι, *percenſebo* 49, 41
διϊσάναι τὰς ἁρμονίας 21, 30
διΐσησι τὸ συναφὲς 190, 15 διέστακε, *diſparavit* 25, 22. *mox v.* 25 διιστᾷν *dicit.*
διϊσχυρίζομαι, *aſſevero* 128, 27
δίκην λαχεῖν αὐτοῖς, *in jus vocare* 170, 19 δίκην ἔλαχεν αὐτῷ περὶ χρημάτων, *de pecuniis eum detulit* 113, 21 δίκην θηρίων, *ritu ferarum* 35, 10 θρήνου δίκην λέγειν, *lamentantis in morem dicere* 58, 16
δίκαιός εἰμι μηδὲν παραλιπεῖν, *juſtum eſt ne quid prætermittam* 107, 4
δικαιολογεῖσθαι 58, 27
δικαιώματα πρὸς ὑμᾶς ἔχομεν τάδε 134, 6
δικαίωσις, *vox apud Thucyd. poëtica* 133, 29. *utitur tamen ea ipſe Dionyſius in Antiq. Rom. aliquoties.*
δίοδον αὐτῷ δοῦναι 123, 40. *ſic* δίοδον παρασχεῖν 124, 31
διῳκημένοι ὦμεν, *perfecerimus* 44, 41 διοίκησις, *adminiſtratio provinc.* 38, 37 ἐπὶ διοικήσεως εἶναι 116, 29 διοίκησις, *migratio* 90, 15
διοικίζεσθαι, *migrare* 90, 15
διολώλεκε τὴν ἐσίαν αἰσχρῶς 106, 21
διωνομασμένος τέχνην 138, 22
Διονύσια, *Bacchanalia* 36, 35 Διονυσίων *ſumptus* 91, 3
διοείζεσθαι, *affirmare* 102, 12
διοχλεῖν τὴν ἀκρόασιν 8, 30
διπλασιάζειν, *duplum referre* 91, 24
δίχα μοι νόος ἀτρέκειαν εἰπεῖν 22, 15
δίχρονα φωνήεντα 12, 13
διώκειν τιμὰς 159, 42 διώκειν δίκας, *actionem inſtituere contra* 88, 43
διώκειν παρανόμων 121, 12
δοκιμάζειν, *probare, accept.* 140, 13
δεδοκίμασαι καὶ ἀνὴρ γεγένησαι 89, 42. *ſic* δοκιμασθεὶς, *pro* ἀνδρωθεὶς 89, 38 δοκιμασθεῖσιν υἱοῖς παραδίδοται τὰ πατρῷα χρήματα 106, 30
δοκιμασία καὶ κρίσις 65, 3
δοκίμιον, *probationis norma* 65, 1
δολοπλόκος, *Venus* 26, 26
δόρπα ἐφοπλίσασθαι 50, 1
δόσιν τῆς ἀληθείας ποιέμενοι μεγάλην, *pro* φροντίδα *ſeu* πρόνοιαν 174, 15. *ſic* 192, 40. 194, 29. *nec multum abſimili ſignic.* ἐπίδοσις *quoque uſurp.* 5, 15
δοτικὴ πτῶσις *dicitur quæ Latine ablativus inſtrumentalis* 135, 13
δέλιον ζυγὸν ἔχουσα 189, 28
δελοῦσθαι τὴν γνώμην, *animis cadere* 149, 45
δοῦπος ἀκόντων 14, 33
δραματικὸν λόγου σχῆμα, *in quo colloquia & orationes inducuntur* 155, 10, 31
δραστήρια ῥήματα, *activa verba* 133, 16. 147, 35 *eadem* ἐνεργητικὰ 134, 18
τὸ δυνάμενον *pro* ἡ δύναμις 134, 44
δύναμις ἐγένετο, *pro* δυνατὸν ἦν 6, 41 ὑπὲρ δύναμιν τι ποιεῖν 168, 30, 39
δυνάσται, *qui rerum potiuntur* 98, 18
δυνατῶς εἰρημένον 151, 35 δυνατῶς εἴρηκεν ἅπαντα 150, 29
δύνειν μένος, *ſubire animum* 67, 37
δυοῖν ἀνδράσι 138, 10 δυεῖν, *duarum* 91, 19, 31. 146, 7
δυσαναγκετοῦντες τὰ γινόμενα 150, 4
δυσαρεστεῖσθαι ὅτι- 9, 38
δύστηνον 7, 5
δυσείκασα καὶ ἀσαφῆ 83, 10 δυσείκασα τοῖς πολλοῖς 133, 37
δυσεκλάλητος λόγος 84, 39
δυσέκφορα 10, 44. & 15, 12
τὸ δυσέμβατον τοῦ χωρίου 135, 21
δυσεξέλικτος πλοκὴ 151, 10 δυσεξέλικτα, *inter fig. Thucyd.* 133, 26. 136, 22
δυσηχὲς γράμμα 12, 30
δυσκαλαγώνιστα προβάλλεσθαι 44, 20
δυσκαταμάθητα 140, 39. 163, 31
δύσνους τῇ πόλει 158, 44
δυσπαρακολούθητος καὶ ἀσαφὴς 136, 14
δυσπαρακολούθητος τάξις 131, 16
δυσπαρακολούθητος φράσις 136, 4
δυσπερίληπτα γραφῇ 21, 41
δυσπίστως ἔχειν πρὸς- 195, 2
δυστυχεῖς ἑαυτοῖς 158, 39
δυσχείμεροι Ἀρκάδες 32, 12
δυσχεραίνεις ἐνὶ μέρει, *una parte offenderis* 125, 35 δυσχεραίνει τὸ φορτικὸν 150, 20 : & *v.* 17, ἐφ' ὅτῳ δυσχεραίνουσι πρὸς ἅπαντα 153, 25
δυσωπῶ καὶ ὑποπτεύω μήποτ' ἐ Λυσίου ἦ, [illegible] *vereor* 85, 8 δυσωπεῖσθαι οὐδὲν 11, 23
δωδεκάκρουνον σόμα 180, 40
δωμάτιον, *cubiculum* 89, 30
δωροδοκοῦντες καὶ χρήματα λαμβάνοντες 45, 29

E.

ἑαείδρεπτοι σέφανοι 23, 10
ἐγγένηται, *concedatur, liceat* 21, 38
ἐγγένηταί μοι σχολὴ, *detur ot.* 1, 31
ἐγγύες μνᾶς 90, 16
ἐγγὺς τῆς πόλεως 144, 21 ἐγγὺς βαίνειν τοῦ, *acced. ad* 36, 12 ἔγγιστα προσεληλυθὼς τῷ- 102, 9
ἐγκαθίσματα *in compoſitione* 21, 13: & 25, 40 ἐγκαθισμὲς λαμβάνουσι ἁρμονίαι 190, 30
ἐγκαρτερεῖν ὑπὲρ ἑαυτῶν 179, 38
ἐγκαταληφθέντες 18, 32
ἐγκαταμιγνύειν τῇ διηγήσει 139, 35
ἐγκαταμισγόμενοι τοῖς βιβλ. 177, 19
ἐγκαταπλέκειν 11, 17
ἐγκατάσκευος φράσις 17, 47 ἐγκατάσκευος λέξις 146, 42. 164, 21 ἐγκατάσκευος λέξις *non damnatur omnis* 127, 32
ἐγκατορωρύχθαι ἐν- 40, 35
ἐγκειμένη *pro* συγκειμένη 28, 29: & 29, 10
ἐγκεκλιμένα ῥήματα 6, 29
ἔγκλισις φωνῆς 196, 18 ἐγκλίσεις, *inflexiones, declinationes* 195, 13 ἐγκλίσεις *verborum, nominantur à quibuſdam etiam* πτώσεις 7, 15
ἐγκοπὴ τῆς ἁρμονίας 23, 43
ἐγκρύψασθαι, *occultare* 70, 21
ἐγκύκλια μαθήματα 161, 10 ἐγκύκλιος παιδεία 30, 11 διὰ τῆς ἐγκυκλίου παιδείας ἐληλυθότες 1[illegible], 19
ἐγκυκλοῦμεν *pro* ἐκκλινοῦμεν 62, 27
ἐγκωμιαστικὴ ἰδέα 47, 23
ἐγχωροίη, *liceret, contingeret* 1[illegible], 33 οὐκ ἐγχωρεῖ, *non conceditur, ſeu licet* 9, 19 ἐφ' ὁπόσον ἂν ἐγχωρῇ 7, 21
ἐγχώριοι ἥρωες 154, 44
ἕδραι ὀνομάτων 186, 8 ἑδράσαι ἐπὶ- 7, 6
τὰ ἐν ἔθει, *conſueta* 150, 30. 161, 17 εἴθισαι, *conſuevit* 90, 2
ἐθνικαὶ ἱσορίαι 139, 29
εἰ *cum ſubjunctivi modi verbo* 39, 40: & 44, 30. *ſic* 93, 23. *ſed non ſine mendi ſuſpicione*
εἴ γε δὴ, *ſi quidem* 159, 27 εἰ δή. *ſi modo* 195, 1 εἰ δή. ἄρα, *ſi modo* 1, 34
εἰ δὲ χθὲς ἐχθὲς 19, 5
εἰδικαὶ διαφοραὶ 22, 5
εἶδος, *forma, pulcr.* 3, 35
εἴδωμεν, *videamus* 54, 41 ᾔδειν, *noveram* 111, 25 οὐκ εἰδὼς ὅσις ποτ' ἐστὶν, οὐδὲ γινώσκων 197, 35
εἴδωλα, *ſpectra* : *oppoſ.* ταῖς ἀληθιναῖς ὄψεσι 183, 33
εἰκάσαι, *aſſimilare, compar.* 95, 30
εἰκάζειν τὰ μέλλοντα ἐκ τῶν γ. *conjectare* 81, 28
εἰκασὴς τῆς ἀληθείας 98, 35 εἰκασὴς τοῦ γενησομένου 136, 31
εἰκόνι τὸν λόγον διαφαίνειν 59, 37
εἰκότως, *merito, convenienter* 62, 23

εἰλήλυθμεν pro ἐληλύθαμεν, venimus, 49, 25
εἵλωσι καὶ δήλοις 97, 38
εἱμαρμένην πορείαν πορεύεσθαι 178, 16
τῆς εἱμαρμένης θάνατος, fatalis obitus 183, 11
τούτου ὄντος, cum hoc ita ſit 52, 35
εἵνεκεν pro ἕνεκα 110, 5
εἰρηνικός, pacis ſtudioſus 96, 47
εἰρήσεται, dicetur 179, 42
εἰρημένη πραγματεία 140, 38
εἰς τοῦτο ἐρῶν, ea de re 50, 6 εἰς ἀεὶ 139, 41 ἔς' ἄν- ἦ donec fuerit 39, 31
εἰσαγγελία κτλ- delatio 116, 30 εἰσαγγελία ξενίας 116, 33 εἰσαγγελίαν ἠγωνίσατο, cauſſam reus egit 85, 30 εἰσαγγελτικὸς λόγος 116, 29
εἰσαγωγαὶ ζητητικαὶ 69, 24 εἰσαγωγαὶ τῶν λόγων 133, 2
εἰσαεί, ſeu εἰς ἀεὶ 25, 8. 139, 41
εἰσάπαξ 136, 43
εἰσβολαὶ τοῦ λόγου, initia 87, 9 105, 39
εἰσβολαὶ καὶ προοίμια λόγου 87, 32
εἰσιόντος ἑτέρου ἐνιαυτοῦ 113, 40
εἰσποιεῖσθαι, adoptare 110, 7
εἰσποιητὸς γενόμενος Ἰσοκράτει, adoptatus ab Iſocr. 102, 11
εἰσφρέει pro εἰσφρέῃ 64, 12
εἴτε ἄρα, ſive, ſeu 29, 46
ἐκ θεοῦ Dei monitu 38, 39 ἐκ προχείρου, prompte, facile 108, 21. viſe & ἀπὸ
ἐκαλεῖτο ἀνάκλητος 55, 28
ἐκβαίνει κτλ νῦν 181, 44
ἐκβέβηκε τὴν Ἰσοκρ. ἀγωγὴν 103, 30
ἐξέβησαν τὰς νοήσεις 147, 5 ἐκβεβηκυῖα τῆς ἐν ἔθει 161, 40
ἐκβιβάζειν ἐκ τῶν νεῶν 150, 35 ἐκβιβάζειν & ἐκφέρειν τὰς νοήσεις pro eodem 197, 16
ἐκβολαὶ in navali prælio 149, 21
ἐκβολὴν λόγου ποιεῖσθαι 141, 43
ἐκδεματώσθαι ταῦτα 195, 23
ἐκδοῦναι εἰς ὄχλον τὸ σύνταγμα 120, 18
ἐκτεθαυμάκασιν αὐτὸν 153, 12
ἐκκείμενος παντὶ τῷ ἰδεῖν, cujuſvis oculis expoſitus 60, 31
ἐκκλίνειν, vitare 62, 23
ἐκκομιδή, exſequiæ funebr. 178, 23
ἐξέλιπε, defunctus eſt 90, 9 ἐκλειφθεὶς, omiſſus 141, 41
ἐκλιπὴς ἦν pro ἐξελείφθη, omiſſus eſt 141, 43
ἐκλογίζεσθαι, expendere 20, 31 ἐκλογίσασθαι διὰ βραχέων 184, 9
ἐκλογισμὸς, recenſio 137, 46. 138, 1
ἐκμάσσειν, imitando exprim. 165, 42
ἐκμέμακται, imitando expreſſit 171, 14. ſic ἐκμεμάχθαι 28, 17
ἐκμέλειαν αὐλεῖν 9, 34
ἐκμηκυνθῇ μοι πέρα τοῦ δ. 98, 21
ἐκμιμεῖσθαι, imitando effingere 2, 4
ἐκνενευρισμένος δῆμος 176, 28
ἐκνενικηκότα ἐπὶ τὸ μυθῶδες 145, 37
ἐκνενίκηται τῷ περιέργῳ 150, 25
ἐκπάγλως, mirum in modum 67, 12
ἐκπιμπλάναι τὴν φιλονεικ. 152, 34
ἐκπλήττεσθαι ταῖς συμφοραῖς 97, 25 ἐκπλήττεσθαι ταῖς Πλατωνικαῖς ἑρμηνείαις 125, 38 ἐκπεπληγμένος τοὺς ἐναντίους, pro φοβούμενος 151, 28, 34
ἐκπνεῖν καὶ μαραίνεσθαι 80, 37
ἐξερρύηκεν, effluxit 62, 23
ἐκτόπως ἡδεῖα 127, 13. 166, 6
ἐκτρέπειν τὴν διάλεκτον ἐκ τοῦ συνήθους 152, 47 ἐκτροπὴ ἐκ τῶν κοινῶν σχ. 160, 43
ἐκτυποῦν, exprimere 64, 15. ſic ἐκτυπώσασθαι 68, 31
ἐκφανής, evidens 27, 32
ἐκφέρειν γραφὴν, edere ſcr. 1, 32. ſic 111, 30. ἐκφέρειν τὰ νοούμενα, animi ſenſa proferre 82, 29. idem ἐκφέρειν τὰ νοήματα 83, 15. 98, 29. ἐκφέρεσθαι, proferri, enunciari 12, 4. idem ἐκφωνεῖσθαι 12, 5, 14
ἐξέφυγεν ὑμᾶς, vobis è manibus elapſum eſt 162, 41
ἐκφορά, prolatio, pronunc. 12, 20
ἐκφοράσεις interdum inanes 64, 10
ἐκφυλλοφορηθεὶς ὑπὸ τῆς βουλῆς 116, 22
ἐκφωνεῖσθαι, pronunciari 12, 5. 14, 38
ἔλασις ἐπὶ Πλαταιάς 153, 39
ἐλαττώματα περὶ τὴν λέξιν 153, 32
ἐλαύνειν pro κωπηλατεῖν 173, 25
ἐλεγειακὸν πεντάμετρον 29, 28
ἐλεγκτικὸς pro ἐκλεκτικὸς 70, 2
ἐλέγχειν ἐπί τινι, repreh. 62, 9 ἔλεγχος καὶ βάσανος γένοιτο περὶ 103, 24 ἔλεγχον σαφέστατον τοῦτον ἂν γενέσθαι 103, 22 ἐλέγχους φεύγειν 107, 47
ἐλευθερεὺς Διὸς ἱερὰ 154, 5
ἐλευθερῶσαι ἀπὸ τῶν Μήδων 154, 3
ἐλθεῖν εἰς ἀριθμὸν 154, 28
ἑλικάμπυξ Σεμέλη 23, 15
ἕλικας ἔχοντα πολλὰς σχήματα 160, 25
ἐλλείπειν μαλακίᾳ 159, 38
ἐλλωνίζουσα κόχιον 166, 14
ἔλπεαι, exiſtimas 49, 22. ſic ἐλπίσας, ratus 24, 37. 145, 27
ἐμβεβηκὼς εἰς ἔτος ἑπτακαιδέκατον, ingreſſus annum ætatis XVII. 120, 45.
ἐμβεβλῆσθαι, impeti 149, 26
ἐμβιβάζειν ναύτας 173, 24
τὸ ἐμβριθὲς τῆς λέξεως 133, 35
ἔμεν pro εἶναι eſſe 52, 3
ἔμμαλα pro πλημμελήματα 175, 33
ἐμμελὴς σύνθεσις, modulata compoſ. 72, 13 ἐμμελὴς καὶ ἔμμετρος σύνθεσις 31, 13 ἐμμελοῦς ἁρμονίας notæ 193, 41 ἐμμελὲς & σύμμελὲς diverſa 10, 30
ἔμμετρος καὶ ἔρρυθμος λέξις, quæ dicatur 28, 44. 194, 9
ἐμμετρία περιόδων 31, 16
οὐκ ἐμὸς ὁ λόγος πρώτου 99, 2
ἔμπειροι τῶν ἀνδρῶν εἴη 104, 16
ἐμπείρως τοῦ ἀνδρὸς ἔχοντες 156, 41
ἐμπερίληψις χρόνων 186, 9
ἐμπερίοδος σύνθεσις 186, 42
οἱ ἔμπροσθεν γεγενημένοι 82, 14
ἐμφαίνειν, indicare, oſt. 14, 17
ἐμφανὴς κατάστασις 109, 10
ἐμφανίζειν τὰ χρήματα 105, 18
ἔμφασιν δεινότητος ἔχειν 143, 39
ἔμφυλος ἀρετὴ 92, 28
ἐν χορῷ, Dorice pro ἐς χορὸν 23, 7, 25
ἐν αἰσχύνῃ τίθεσθαι, pudori ducere 87, 31 ἐν πρώτοις ἄγειν, inter primos ducere, primis accenſere 129, 20
ἑνὸς οὐδενὸς, pro οὐχ ἑνός τινος 184, 10
ἐναβρύνεσθαι σχήμασι μειρακιωδῶς 127, 29. 166, 22
ἐνάγει ὁ θεὸς οὕτως 189, 6
ἐναγισμοὺς ἐπιτελεῖν εἰωθότας 144, 41
ἐναγώνιον ποιεῖν τὴν λέξιν 197, 45. ἐναγώνιος λέξις qualis eſſe debeat 173, 45 ἐναγώνιοι λόγοι 20, 12. 147, 18 ἐναγώνιοι λόγοι, quibus in judicio vel pro concione cauſa aliqua agitur 191, 13 ἐναγωνίων λόγων κράτος 112, 11 ἐναγώνιον πλάσμα 4, 41 ἐναγώνιον πνεῦμα 147, 11
ἐνακμάζειν τῷ βίῳ 40, 39
ἐναλλάττειν τὴν τάξιν 47, 15 ἐνηλλάγησαν Ἀθηναίοις, pro συνήλλαξαν, contraxerunt, commercium habuerunt 134, 25
ἐναποδείκνυσθαι 137, 43
ἐναργής, candidus 73, 23, 28 ἐναργῆ φαντασίαν παρέχεσθαι 62, 16 ἐναργὴς καὶ σύντομος λέξις 104, 23
ἐνάργεια in hiſtoria 130, 24 ἐνάργεια ſeu ἐνέργεια τί 83, 37
ἐναρμόνιον pro εὐαρμόνιον 7, 19
ἐναρμόττειν τὰ κῶλα τοῖς τύποις 30, 14
ἐναρμόττειν εἰς- 95, 14. 194, 26
ἔναυλος ἁρμονία 153, 44
ἐνδεικνύμενος, oculis exhibens 15, 21
ἔνδειξις παιδείας, oſtentatio er. 62, 33
ἐνδιδόναι τοῦ πάθους, habenas affectus laxare 40, 20 ἐνδιδοὺς αὐτοῖς ὃ βούλονται 46, 10 ἐνδοῦναι, dedere 117, 47
ἐνδόσιμα καὶ εὐδιάλυτα προτείνειν 51, 2
ἕνεκα ſubauditum 55, 9, 23
ἐνεξουσιάζειν ἐν- 133, 22. 147, 41 ἐνεξουσιάζειν τοῖς ῥυθμοῖς 19, 45. ſic ἐνεξουσιάζων τῇ γραφῇ 139, 44
ἐνεργάζεσθαι & ἐμποιεῖν pro eodem 195, 6
ἐνέργεια ſeu ἐνάργεια τί 83, 37
ἐνεργεῖν τὰ τοῦ πολέμου 124, 5
ἐνεργητικὰ ῥήματα ἀντὶ παθητικῶν 134, 18
ἐνῆν, licebat 89, 6
ἐνθανατῶσαι τῇ ψήφῳ 113, 39
ἐνθουσιῶ, divino affl. corripior 177, 1
ἐνθουσιώδεις ὁρμαὶ 1, 23
ἐνθυμημάτων καὶ νοημάτων εὕρεσις 153, 6
ἔνι, pro ἔνεστι, licet 177, 15
ἑνικὰ ἀντὶ πληθυντικῶν 134, 30
ἐννοήματα, ſententiæ 30, 33. & 36, 14. & 37, 19
ἔνοχον γίνεσθαι ἀνοίαις 100, 32
ἔνρυθμον & εὔρυθμον diverſa 10, 31. uſitatius ἔρρυθμος, ut 28, 44. 47: & 194, 9
ἐντείνας μέλος ᾠδαῖς ἢ κρούμασι, 192, 31
ἐντείνας πολλὰς πληγὰς 169, 31
ἔντευξις πρὸς τοὺς πολλοὺς 121, 45
ἔντεχνος λόγος 31, 38
ἐνυάλιος, Bacchi epitheton 16, 21
ἐξαγόρευσις ἀπορρήτου 49, 42
ἐξαίρειν τὸ λιτὸν 71, 5 ἐξαίρειν εἰς σεμνότητα 36, 13
ἐξαλείφειν τὸν ἐγγράψαντα 111, 11
ἐξαλλαγὴ τῆς συνήθους χρήσεως 133, 40
ἐξαλλάττειν ἐκ τοῦ συνήθους 169, 2
ἐξαλλάττειν ἐκ τῶν ἐν ἔθει 150, 30
ἐξηλλαγμένα τοῦ συνήθους 172, 10
ἐξηλλαγμένη λέξις 127, 32
ἔξαρνον γίνεσθαι, cum verbo infinitivo, & cum accuſ. caſus nomine 90, 37, 43 ἔξαρνος γίνεται πρὸς αὐτοὺς μηδὲν ἔχειν τῶν 103, 13
ἔξαρνον εἶναι περὶ τῶν- 102, 47
ἐξηρτῆσθαι τῶν ἐλπίδων 100, 29 ὃ ἐξήτηται 60, 38
ἐξείπω, eloquar, effabor 49, 41 ἐξειπεῖν, eloqui 143, 19
ἐξείργεσθαι, impediri 141, 32, 143, 18

ἐξελέγχειν τὰ ἁμαρτήματα 126,7
ἐξεργασία oratoria 98,38
ἐξετάζειν τὸν ἐπιφανὲς. τῶν φιλ. 126,45. ἐξετάζειν παρὰ 126,32. idem ἀντιπαρεξετάζειν ibid. 29. ἐξέτασιν αὐτοῦ ποιήσασθαι 177,32 ἐξέτασιν τῶν πολιτῶν γίνεσθαι 109,42 ἐξέτασιν ἐπὶ τοὺς ὀρθοὺς κανόνας ἀναφέρειν 153,23 ἐξέτασιν ἱκανὴν δεδωκὼς ἐν- qui ſe ſatis probavit in- 111,28
ἐξευτελισμὸς 137,47
ἐξέχοντος ἡλίου, orto ſole 113,44
ἐξηγεῖσθαι, pro προάγειν ἔξω, ἡγούμενον αὐτῆς 135,38 ἐξηγήσασθαι, exſequi, proſequi 136,32 ἐξήγησις γραμματικὴ 161,30. 163,32
ἐξικέσθαι, exſequi, perfic. 135,44
ἐξίσταμαι, de propoſ. decedo. 159,33
ἐξισορεῖν ἰδέας σωμάτων 68,26
ἐξίτηλον χρόνῳ γίνεσθαι 68,27. 128,46
ἔξοδος, expeditio, 37,12. metaphor.
ἐξοικίσαι, ſedibus ſuis pell. 143,33. 160,23
ἐξονειδίζειν pro ἐξουδενίζειν 153,19
ἐξέωσας, expuliſti 90,20
τὸ ἐπάγγελμα ἦν μοι τοῦτο 184,1
ἐπαγωγὸς ὀνόματος δυνάμει 157,5 ἐπαγωγὸς ἡδονῇ τῶν ἀκροωμένων 95,23 ἐπαγωγικὴ λέξις 173,44. pro eodem ὑπαγωγικὴ 165,48 ἐπαγωγικὸν πλάσμα 4,41
ἐπαγωνίσασθαι 43,1
ἐπᾴδεσθαι τοῖς γάμοις 37,16
ἐπαινέτας ἡμῶν εἶναι, laudatores 181,47
ἐπακμάσαντες τούτοις, qui poſt hoſce floruerunt 130,39. ſic 81,43
ἐπαμύνειν αὐτῷ 51,45
ἐπανῃρημένοι πολέμους ἀδ. 185,3
ἐπανάμνησις τῶν προειρημ. 64,24
ἐπανατείνεσθαι 49,31 ἐπανατείνασθαι prius eſt quam τὸ πλῆξαι 6,25
ἐπαναφερόμενα, in polito compoſitionis genere 188,3
ἐπανθεῖ τῇ λέξει χάρις 85,28. ſic 84,35
ἐπαπειλῶν, minas addens 49,24
ἐπαφροδίτως γράφειν 85,11
ἐπαχθὲς καὶ φορτικὸν ἔργον 126,30
ἐπαχθῶς φέρειν 157,24
ἐπιδεῖν, videre 37,38
ἐπειδὴ τάχιστα, cum primum 94,9. 106,46 ἐπειδὴ θᾶττον, cum primum 170,13
ἐπεισελθὼν ἀνδράσι τηλικούτοις 167,37. idem ἐπιγενόμενος 139,10
ἐπεισόδια orationis 20,10 ἐπεισοδίοις ξένοις διαλαμβάνεσθαι 95,41 ἐπεισοδίοις μυθώδεσι ποικίλλειν 139,33
ἐπεκδιδάσκειν 48,7
ἐπεξέρχεσθαι, percenſere 136,42
ἔπη epici verſus, 31,22
ἐπήκοοι αὐτοῖς τὰ μέγιστα γεγόνασιν οἱ θεοί, exaudierunt eos in maximis 181,42
ἐπήλυδα φύσιν an recte Plato dixerit 180,8
ἐπιτήριμοι πίστεις 60,9
ἐπὶ pro ὑπὸ 41,45 ἐπὶ σεαυτοῦ, per teipſum, tuopte marte 15,3 ἐπὶ τῶν διαιτητῶν, coram arbitris 111,2. ſic ἐφ᾽ ὑμῶν, coram vobis 111,2. ἐπὶ Συρακουσίων, coram S. 86,11 ἐπὶ κεφαλαίων, κεφαλαιωδῶς 63,5 ἐπὶ τῆς πατρίδων, & εἰς τὰς πατρίδας, eadem ſignif. 67,8,14 ἐπὶ τελευτῆς κείμενος 178,39. ſic 29,12. ἐπὶ τέλει, in fine 35,45. 40,46. 49,24. 54,27,29. ſic ἐπὶ τέλει λόγου, in fine or. 117,35. item cum articulo ἐπὶ τῷ τέλει 113,33. 145,11. ſic ἐπὶ τελευτῇ 160,16 ἐπὶ τῇ τελευτῇ τοῦ λόγου 181,12 ἐπὶ τελευτῇ τοῦ προοιμίου 107,30 ἐπὶ τελευτῇ τοῦ βίου 99,45 ἐπ᾽ ἀρχῇ, in principio 47,20 ἐπὶ τούτοις τοῖς πράγμασι, in hiſce reb. 153,15 ibidem v. 11 ἐπὶ πολλῶν eadem ſignific. ἐπὶ θανάτῳ, ad mortem 125,11 ἐπὶ τούτῳ, poſt hoc 7,36. 151,2 ἐπὶ μάχαις μάχαι 129,40 ἐπὶ τὰ σαυτοῦ, ſc. ἀπαλλάξῃ 107,3, 28 ἐπὶ διαιτητὰς ἐλθεῖν 107,26 ἐπὶ γλῶσσαν ἐλθεῖν 1,25 ἐπὶ βασιλέα, adverſus reg. 47,46
ἐπιβάλλειν τόποις τοῖς αὐτοῖς 87,30 ἐπιβαλὼν τούτῳ 147,20. ſic τούτοις ἐπιγενόμενος 139,10. & ἐπεισελθὼν 167,34. ἐπιβάλλεσθαι μεγάλοις, aggredi ſeu capeſſere magna 128,30
ἐπιβάται in navi pugn. 149,24
ἐπιβόησις, acclamatio 41,34
ἐπιβολή, conatus, inſtitutum 97,6 ἐπίβολος ἐπισήμης τινὸς 37,3
ἐπίβουλος pro ἐπίβολος 169,21
ἐπίγειοι, tenues & abjecti 180,43
οἱ ἐπιγινόμενοι, poſteri 85,40. 129,2
ἐπίγραμμα, inſcriptio, titul. 46,29
ἐπιδαψιλεύεσθαι ἐν- prolixius immorari 39,41
ἐπιδεῖξαι pro ἀποδεῖξαι, oſtendere, demonſtrare 124,33,45. 126,10. 170,22 ἐπιδείκνυσθαι, oſtendere, doc. 96,43 ἐπιδείκνυσθαι, ſpecimen ſuæ diligentiæ oſtentare 53,31 ἐπιδείκνυται τὴν αὐτῆς δύναμιν 160,44
ἐπίδειξις ματαία 64,11
ἐπιδεικτικὸν ἢ πανηγυρικὸν λόγου γένος 87,1 ἐπιδεικτικοῦ λόγου exemplum è Lyſia 21,43 ἐπιδεικτικὰ pro ἀποδεικτ. 109,34
ἐπίδικον εἶναι 118,19 ἐπίδικος κλῆρος περὶ δίκης οὐ κρατεῖται 109,14
ἐπίδοξοι ἄνθρωποι 161,18
ἐπιδοῦναι ἐπὶ τὸ βέλτιον 101,13 ἐπίδοσιν ἐπὶ τὰ κρείττω ποιεῖσθαι οὐ μικρὰν 80,33 ἐπίδοσις pro ἐπιτήδευσις 5,15. viſe & δόσις.
ἐξ ἐπιδρομῆς, curſim 129,25
ἐπιείκελος, aſſimilis 6,8
ἐπιζητεῖν, poſtulare, petere 136,46 ἐπιζητούμενον ἐν ἅπασι 140,9
ἐπιθαλάμιος λόγος, id eſt ὁ ἐπὶ τῷ θαλάμῳ λεγόμενος 37,12 ἐπιθαλάμιος ᾠδή 37,17
ἐπιθαλαττίδιος πόλις 39,2
ἐπιθειάσας τοσαῦτα, hæc diis in teſtimonium adhibitis fatus 155,3
ἐπίθετος κατασκευή 127,17 ἐπίθετοι κόσμοι 171,26 ἐπίθετοι λέξεως ἀρεταί, adſcititiæ dictionis virt. 146,33. 147,8
ἐπίκαιροι ἀγῶνες 64,20
ἐπικέλευσις, inſtigatio 41,28
ἐπικὴ ποίησις 22,44: & 31,47
ἐπικήδειοι λόγοι 39,29 οἱ ἐπικήδειοι ὕμνοι ὀνομαζόμενοι 39,29
ἐπικληρικὸς λόγος 118,17
ἐπικλύζειν ἀθρόαις ταῖς παρεισιοῦσι 99,38
ἐπίκοινον ſeu μέσον ἄφωνον, ut β γ δ 13,21
ἐπικουρία ἔσται αὐτοῖς πάντοθεν 98,6
ἐπίκρανον 16,29
ἐπικρατεῖν, potiri 25,2. 136,10
ἐπικυκλεῖσθαι ἔξωθεν 64,21
ἐπιλάβοιτο τούτου ὡς ἡμαρτημένου, reprehend. 150,31. ſic 126,29. ἐπιλαμβάνεται τῆς ἀκριβείας αὐτοῦ 167,6 ἐπειλημμένος ἀρετῆς 70,25 ἐπειλημμένοι ἐρημίας μεγάλης 176,11
ἐπιλαμπρύνειν τὸν ἦχον 12,29
ἐπιλελησμένος τῆς ὑποθέσεως 183,45
ἐπιλεγόμενον τούτῳ 105,41
ἐπιλησμονέστατοι πάντων 93,4
ἐπιλογίζεσθαι, rationibus inferre 98,26 ἐπιλογίζεσθαι, rationis loco afferre 126,34 ἐπιλογίσασθαι, epilogi loco ſubjungere ſeu attexere 98,5 ἐπιλογίζεσθαι, conſiderare, perpend. 195,23. 145,3 ἐπιλογίζομαι ταῦτ᾽ ὀρθῶς 174,16
ἐπιλογισμὸς, quære in προλογισμὸς
ἐπίλογος, peroratio 64,21
ἐπιμακρότατον σκοπεῖν 24,42
ἐπιμαθὼν & προμαθὼν oppoſ. 136,30
ἐς ἐπιμαρτυρίαν θεῶν κατέστη 154,44
ἐπιμελὲς ἐποιοῦντο, ſtudebant 139,31 ἐπιμέλειαν τῆς ἁρμονίας πεποιῆσθαι μηδεμίαν 194,42
ἐπιμέμφεσθαι, ſuccenſere 55,9,23
ἐπιμιγνῦντες ἀλλήλοις, pro ἐπιμιγνύμενοι 134,23
ἐπιπηδᾶν τῷ σώματι, irruere 58,14
ἐπίπλα πολλοῦ ἄξια 90,17
ἐπιπλεῖν ἄλλῃ νηΐ 149,22
ἐπιπλέον λέγειν, pluribus dicere 131,21
ἐπιπλοκαί 186,4
ἐπιπολάζειν, eminere 112,43 ἐπιπολάζοντα ἔθνεσιν ἔθη 66,6
ἐπιρρήματα δηλοῦν τινὲς ἀπὸ τῶν ῥημάτων 2,15
ἐπιρρωννύσι πρὸς πᾶν- 41,25
ἐπίσσυται, incitatus eſt 52,7
ἐπισημαίνεσθαι ὅτι- ſignificare 38,39
ἐπίσης, ſeu ἐπ᾽ ἴσης, æqualiter, pariter 126,11. 163,34
ἐπισκήπτουσιν ὑμῖν, mandant v. 154,38
ἐπισκιάζεσθαι, tegi 46,33
ἐπισκοτεῖ τῷ καθορᾶν 100,44 ἐπισκοτεῖσθαι, obſcurari 11,18. & 29,35
ἐπιστασία ἔμφρων 1,24
ἐπιστολικοὶ λόγοι Lyſiæ 82,13,46
ἐπιστρέψαι pro συστρέψαι 174,40,44 ἐπιστρεφόμενος τῆς τιμωρίας οὐδέν, nihil curans ſupplicium 156,11
ἐπιστροφάδην 6,13
ἐπισύρειν τὴν ἀκοὴν 186,18
ἐπισιωπᾶν 29,27
ἐπίταγμα ὑπομένειν αἰσχρὸν 157,23
ἐπίτασις & ἄνεσις 22,17
ἐπιτάφιος λόγος τί 39,32 ἐπιτάφιος Θουκυδίδου καὶ Πλάτωνος 17,15,31 ἐπιτάφιος οὕτως ὀνομαζόμενος 39,25 ἐπιταφίοις ἐπαίνοις τιμᾶσθαι 144,16,35 ἐπιτάφιος ἀγὼν 42,38
ἐπιταχύνειν τὴν σύνθεσιν 21,19,25
ἐπιτέλλομαι, impero 50,4

INDEX.

ἐπιτερπὴς εἰς ἀκρόασιν 25, 8
ἐπιτετηδευμένως 29, 47
ἐπιτευκτικὸς ἐν τ. δυν. 50, 47 ἐπιτευκτικὸς τῦ μετρίυ 131, 31
ἐπιτέχνησις ἡ πολλὴ 104, 32 ἐπιτεχνήσεως ἕνεκα τῆς πολλῆς 105, 4
ἐπιτηδευθέντα τοῖς κατ' ἐκεῖνον 150,48
ἐπιτηδεύματα, *ſtudia* 40, 2
ἐξ ἐπιτηδεύσεως 84, 4
ἐπιτίθησιν, *addit, ſubjungit* 103,42. 124,21,23. *ſic* ἐπιτίθεται 106,5
ἐπίτιμον ὄντα, ἀποστερεῖν 108, 24
ἐπιτραγῳδεῖν τὰς συμφορὰς 150, 29
ἐπιτρέπειν τοῖς πάθεσιν, *indulgere vehementioribus affectib.* 132,20. *ſic* ἐπιτρέπειν τῷ πνεύματι, *ſpiritui ſeu genio indulgere* 132, 23
ἐπιτρέχειν ῥαθύμως, *ſegnius percurrere* 142, 16
ἐπιτροπεύειν τὴν πόλιν 98, 8 ἐπιτετροπευμένος ὑπὸ τῦ πάππυ αἰσχρῶς 88, 45
ἐπιτροπία, *tutela* 106, 27
ἐπιτροπῆς κακῆς κατηγορεῖσθαι 88,32
ἐπιτροπῆς κακῆς ἐξελέγξαι 106, 26
ἐπιτροπῆς ἀπολογία 119, 14
ἐπίτροπον εἰς τὺς παῖδας γίνεσθαι 89, 27
ἐπιτροπικοὶ λόγοι, *orationes de tutoriis negotiis* 88, 25
ἐπιτροχάδην, *curſim*, 133,5 *ſic* ἐπιτροχάδην εἴρηκα 142, 40 ἐπιτροχάδην θεῖναι 141, 23
ἐπιτετροχασμένα ῥαθύμως, *ſegnius percurſa* 143, 38
ἐπιτρόχαλος φωνῶν σύνθεσις 190, 31
ἐπιτρόχαλος λέξεως ῥύσις 187, 40
ἐπιτρόχαλος καὶ ταχὺς 17,35
ἐπιτυχεῖν μεγάλων 128,28 κἂν τὰ μάλιστα ἐπιτυγχάνηται, *ſi vel maxime ſcopus attingatur* 129, 37 τὸ ἐπιτευχθὲν 128, 24
ἐκ τῦ ἐπιτυχόντος, *caſu, fortuito, prout quodque occurrit* 194,28
ἐπιτυχεῖς τῶν ἔργων ἐγένοντο 31, 1 ἐπιτυχέστερος ἐν- 95,33
ἐπιφαίνειν, *præ ſe ferre, oſtend.* 123, 1 ἐπιφαίνειν & ἐμφαίνειν, *pro eodem* 85,19,37. 86,2 ἐπιφαίνοντα φύσιν ἀφελῆ 170, 44 ἐπιφαίνυσι καινὸν ὐδὲν ἐπὶ τῆς κατασκευῆς, *præferunt* 105,6. *ſic* 106, 33
ἐπιφέρειν, *inferre, ſubjung.* 99,29,32
τὰ ἐπιφερόμενα τύτοις 134,38
ἐπίφθονοι φανέμεθα 62, 36 ἐπίφθονος ἡ δύναμις ηὐξημένη 98, 7
ἐπιφορὰ, *illatio, in oratione* 175,29
ἐπιφύεσθαι τοῖς- *in carpendi & reprehendi ſignif.* 138, 1
ἐπιφυλλίδες 64, 22
ἐπιχειρεῖν *pro* ἐπιφέρειν 40, 23
ἐπιχείρησιν εἰσάγειν ψυχρὰν καὶ ἀπίθανον 122,22
ἐπιχειρητέα εἶναι 141, 34
ἐπιχορηγεῖν, *ſuppeditare* 125, 33
τὸ ἐπιχώριον *pro* ἡ ἐπιχώριος 134, 46. 135,1
ἐπιχωριάζει ἐπὶ πᾶσι 38, 5
ἔπος, *dictum* 112, 36. *ſic* ἔπεσι χρῆσθαι ὑπεναντίοις, *dictis uti ſubcontrariis* 53, 2 ὡς ἔπος εἰπεῖν 131,47 ἔπη, *epici verſus* 31,22
ἐποποιοὶ, *epici poëtæ* 19, 29
ἐπόψις, *inſpectatio* 149, 41
ἐπῳδαὶ *pro* ἐπῳδοὶ 19, 35
ἐπωνυμίαι *ſive* μετωνυμίαι, *in tropica elocutione* 127, 26
ἔρανος κάλλιστος 35, 15 ἔρανοι συνεισφέρειν 34, 40 ἔρανον τύτῳ ἀποδοτέον τὸν αὐτὸν 41, 2
ἐρανικὸς λόγος *Dinarchi* 118, 26
ἐργάσασθαι πολλὰ χρήματα, *conficere m. p. id eſt conquirere* 89, 22
ἐχ ἕδρας ἔργον 30, 9
ἐρησόμεθα, *conſulamus* 55, 8
ἐρείσεις τῦ πέτρυ 21, 18
ἐρημία, *orbitas* 110, 9
ἐρητύειν, *inhibere, detinere* 50, 25
ἐρητύσασκε, *detinuit* 56, 1
Ἐριβόας, *Bacchus* 23, 11
ἐριστικοῖς λόγοις *omiſſis, ad* πολιτικὰς *ſe contulit Iſocrates* 94, 24
Ἑρκίυ Διὸς βωμὸς 113, 42
ἑρμηνευσόντων δεῖσθαι, *egere interprete* 161, 8 ἡρμηνευμένος δαιμονίως 157, 37
ἑρμηνείας ἀρετὴ 3, 4
ἑρμηνείας ὡραϊσμὸς 1, 23
ἔρξῃς, *feceris* 54, 4
ἐρρίπτειν ὡς πάρεργον 54, 27
ἔρρυθμος καὶ ἔμμετρος λέξις, *quæ dicatur* 28, 44, 47: & 194,9. *pro eodem* ἔνρυθμος 10, 31. *minus uſitatum.*
ἔρως, *unde dictus* 128,10,13. 167,5
μεταβολὰς ἔρωτι 19, 42
ἐρωτικοὶ λόγοι *Lyſiæ* 82, 13
ἐσπυδασμένως λέγειν 195, 21
ἑταιρικοὶ λόγοι *Lyſiæ* 82, 46. *pro iiſdem* ἐρωτικοί, *ibidem* 13
ἑτερόφθαλμος γινομένη Ἑλλὰς 122, 28
ἔτι μᾶλλον 105, 19
ἔτος τυτὶ τρίτον, *tertius jam annus agitur* 169, 47. *compoſ.* τριετῆ χρόνον 121, 28 εἰκοσαετῆ χρόνον 121,27 ἑπτακαιεικοσαετῆ χρόνον 147, 29. *item barytonως* τριςκαιδεκαέτης ὢν 110, 44: & *contracte* τριακοντύτεις σπονδαὶ 146, 17
ἔτυμος λόγος 120, 35 ἐτύμοισιν ὁμοῖα 87, 45
εὖ ἴσθι νῦν 125,38 λέγειν εὖ 1, 16 εὖ ἥκειν πιθανότητος 112, 40
εὐαρίθμητοι *pro* ὀλίγοι 161, 29
εὐάρμοστον, *in modulatione* 84, 40
εὔγλωσσον 2, 3
εὔγραμμοι περίοδοι 187, 47 εὔγραμμος βάσις 25, 30 εὔγραμμοι γραφαὶ 104, 41
εὐγώνιοι βάσεις 22, 27
εὐδαίδαλος, *affabre factus* 30, 10
εὐδιάλυτα περιβάλλεσθαι 44, 19 εὐδιάλυτα προτείνειν 51, 2 εὐδιάλυτα λέγειν, *vitium ſermonis oratorii* 52,46 εὐδιαλύτυ λόγυ *exemplum ex Homero* 53, 10
εὔεδρον ποίησαι 17, 6
εὐέλπιδες ἐν τοῖς δεινοῖς 135,46
εὐεπὴς λέξις 25, 3
εὐέπεια τῶν κώλων 31, 10 εὐέπεια τῆς λέξεως 26,35 εὐέπεια καὶ καλλιλογία *minus obſervatur à ſapientiæ profeſſorib.* 178, 46 εὐεπείας διώκειν 165, 45 εὐέπειαν ἐκ παντὸς διώκειν 94, 45
εὐεπῶς συγκείμενα 25, 37
τὸ εὔηθες, *deriſione ſublatum è medio* 152,37
εὐήτριοι ὑφαὶ 26, 6
εὔηχον γράμμα 12,29
εὔθετος εἰς πάσας χρείας 163, 43 εὔθετος πρὸς δικ. ἀγῶνας 94, 41
εὔθετος εἰς χάριν 1, 7
εὐθῦναι κατὰ Λυκύργυ, *oratio Dinarchi* 116, 26 εὐθύνας ὑπέχειν 85, 31 εὐθύνας παρ' αὐτῦ λαμβάνει τύτων 179, 2
εὐθὺς ἅμα τῇ πρώτῃ εἰσόδῳ 38,6
εὐθεῖα ἑρμηνεία 168, 6
κατὰ πολλὴν εὐκαιρίαν καὶ σχολὴν 27, 3
εὐκέραστος ἦχος 23, 45
εὐκίνητος ψυχὴ, *agile ingen.* 195,43
εὐκλεεῖς παῖδες 181, 43
εὔκλειαν ὑπερβάλλειν 181, 29
εὐκόρυφοι περίοδοι 187, 47. 190, 38
εὐλογία, *prædicatio* 47,22,27
εὐμελὴς & ἐμμελὴς, *diverſa* 10, 30
εὐμελῆ καὶ εὔρυθμα 11, 15
εὔμετρος καὶ εὔρυθμος λέξις, *quæ* 194,12
εὐμοιρία ἡ περὶ αὐτὸν 38,30
εὐνοῦντα τῷ Διφίλῳ 117, 36
εὐπαίδευτοι, *docti, eruditi* 161, 17
εὐπαίδευτοι καὶ γυναῖκες τὰς κρίσεις 81, 9 εὐπαίδευτοι πόλεις 80, 45
εὐπαίδευτος ἐπιστολὴ 125, 32
εὐπαρακολούθητος καὶ σαφὴς 70, 29. 131, 38 εὐπαρακολυθήτως ἡρμηνευμ. 155, 28
εὐπινὴς καὶ αὐστηρὰ ἁρμονία 25, 9
εὔπορον χωρίον, *fac. tranſitu* 135,22
εὐπρεπῶς διαλέγεσθαι 56, 22
εὐπροσηγόρως προσενεχθῆναι ἅπασι 38, 41
εὐπρόσωποι λόγοι 43, 46
εὐπρόσφορα 40, 44
εὕρεμα ἡγεῖσθαι τὴν ἐμὴν ἡλικίαν 107,1
Εὐριπίδεια 4, 32
εὖρος λέξις 26,45 εὐρύτερος 20, 11
εὔροιά τις σε εἴληφε 128, 14
εὔρυθμος καὶ εὔμετρος λέξις τίς 28,46: & 194, 12 εὔρυθμον & ἔνρυθμον *diverſa* 10, 31
εὐρυθμίας πέρι 29,5
εὐσταθὴς καὶ βαρεῖα ἁρμονία 185, 37
εὐστομία λέξεως 9, 13 εὐστομίαν λέξεως ἔχειν 85, 15 εὐστομία καὶ χάρις φυσικὴ 171,18 εὐστομίαν φυσικὴν εἰσφέρεσθαι 131,30
τὸ εὔστοχον περὶ τὴν εὕρεσιν 153,29
εὐστοχίαν ἀποδείκνυσθαι 30, 36
εὐσύνοπτος φαίνεταί μοι ὁ λόγος 184,24
εὐτειχὴς πόλις 53, 11
εὐτελῶς φθέγγεσθαι 62, 13
εὔτονος τῇ φράσει 74, 39 εὔτονος λέξις 70, 11,23
εὐτονία τῆς φράσεως, *vis quibuſdam dicendi nervis intenta* 74, 43. *ſic* εὐτονία λέξεως 72, 16
εὐτραπελία *vulgo* χάρις *appellatur* 196, 29
εὔτροχος φράσις 21,36
εὐφημεῖν αὐτὸν, *prædicare* 41, 1
εὔφορος πόλις πρὸς ἀνδρῶν ἀρετὴν 36, 40
εὐφυὴς εἰς πάντα 39,47
εὐφωνίαν ἐντείνειν μυσικὴν 95, 11
εὔχαρις λόγος, *jucundus ſermo, & quem ipſæ Gratiæ finxiſſe videantur* 73,45 εὔχαρις τῶν ἀστεϊσμῶν 70,44
εὔχεσθαι, *gloriari* 59,14
εὐχωλὴ, *votum* 55,9
ἐφάμιλλα τοῖς- 8,23
ἐφάπτεσθαι, *attingere* 5,11
ἐφαρμόττειν, *aptare* 85,47
ἔφεσις, *provocatio ſeu appellatio* 108,45. *pro eodem* πρόκλησις εἰς τὸ δικαστήριον 109, 41 ἔφεσιν εἰς τὸ δικαστήριον

διαδικασίαν εἶναι τοῖς ἀδίκως ἀποψηφισθεῖσι, *licere appellare ad judicium iis qui iniquis ſuffragiis rejecti eſſent* 109, 44
ἐφόδοις χρῆσθαι *in dicendi* 104, 34
τὰ ἐφυστερίζοντα *pro* οἱ ὑστερίζοντες 150, 50. 151, 5
ἔχθες καὶ πρώην 80, 47
ἔχον, *pleonaſticως poſitum* 64, 32
ἔχομαι τῆς αὐτῆς ἀεὶ γνώμης 157, 36
ἡ ἐχομένη νῆσος, *contig. inſ.* 188, 14
ἐχυρὸς λόγος 152, 39
ἕως ἥβης, *uſque ab pub.* 178, 26. *ſic* ἕως τῆς τελευτῆς 147, 30 ἕως εἶχον, *tantiſper dum habui* 89, 41 ἕως ἂν ἦμεν, *tantiſp. dum er.* 170, 3

Z.

Ζ *omnium duplicium ſuaviſſime aures afficit* 13, 8 ζ *profertur per* σ *&* δ 12, 34. *&* 13, 8
ζεύξας τὸν Ἑλλήσποντον 189, 13 ζεῦγμα *&* κλείσεις *in mari* 149, 12
ζῆλος μιμήσεως ἄξιον 82, 25
ζόφῳ παραπλήσιον ποιεῖν 127, 22
Ζυγία *unde dicta Juno* 35, 2
ζωγράφοι, *&* οἱ τὰ ζῶα γράφοντες, *pictores* 22, 7, 8
ζῶον, *tecte de pene* 19, 4 ζωὸς, *vivus* 58, 17

H.

η *litteræ ſonus* 12, 23
ἦ μάλα 53, 41 ἦ μὲν, *pro* ἦ μὴν 55, 29 ἦ μὴν *in juramento* 110, 40 ἦ που, *utique, profecto* 177, 20 ἦ πῶς, *an, num* 138, 17
ἠκαιὸν, *paulum* 54, 20
ἡγεμὼν, *pes idem qui Pyrrhichius*, 16, 10 *unde id nomen acceperit* 192, 24
ἡδονὴ λέξεως *quas ſub ſe contineat ſpecies* 9, 13 μηδεμίαν ἡδονὴν μηδὲ ἀφροδίτην ἔχειν 85, 7. εἰς ἡδονὴν δημηγορεῖν 100, 40 *pro eodem* πρὸς ἡδονὴν συμβουλεύειν, *&* πρὸς χάριν λέγειν, *ibid.* 44
ἡδῦναι καὶ χαριεντίσασθαι 86, 4
ἦθος, *an parergon in oratione* 60, 29 *à quibuſdam in oratione negligitur, ab aliis indiligenter temperatur* 60, 30 ἤθη, *mites affectus* 72, 8 ἠθῶν τε καὶ παθῶν μίμησις 130, 25
τὰ ἠθικὰ, *remiſſiores affectus* 73, 24, 28
ἠθοποιεῖν 88, 9 ἠθοποιΐας *artifex Lyſias* 83, 44
ἠϊόνες βοῶσιν 14, 17
ἡλικία πολιαῖς κατηρτυμένη 1, 19
ἡμεδαπὴ σοφία 33, 19 ἡμεδαπῆς χορὸς ἡγεμὼν 34, 22
ἡμίεργοι καὶ ἀτελεῖς 167, 35
ἡμίθεοι γοναὶ 139, 26
ἡμισίχων *pro* ἡμιστιχίων 32, 3
ἡμιτελὴς περὶ λόγους 177, 30
ἡμιτέλειαι φωναὶ 12, 5
ἡμιτόνιον 10, 5, 13
ἡμίφωνα γράμματα 12, 2, 3
ἡμύσειε, *inclinarit, corr.* 54, 11
ἦν, *eram* 106, 47
ἠναγκασμένως, *coacte* 130, 16
ἠπειρωτικὴ πόλις, *urbs in continente ſita* 39, 2 ἠπειρωτικοὶ πόλεμοι 140, 32
ἐν ἦρι, *vere* 36, 31
Ἡραιον, *templum Junonis* 150, 35. *apud Thucyd. eſt* Ἡραῖον
ἡρακλητείων σκοτεινῶν ἀσαφέστεραν ἔχει τὴν δήλωσιν 159, 15
ἡρῷον μέτρον 21, 33 ἡρῷον μεγαλοπρεπὲς 98, 33
ἠχεῖσθαι καθ' αὑτὸ 12, 1

Θ.

θάλλειν *florere : unde* τέθηλε τούτοις 188, 2
θαμινὰ, *identidem* 11, 3
θαῤῥῶν λεγέτω, *confidenter dicat* 114, 46. *ſic* θαῤῥῶν ἂν ἀποφηναίμην 83, 32 θαρσεῖν περὶ τῶν ἄλλων 173, 29
θαρσοῦμεν αὐτοὺς 154, 26
θεάματα καὶ ἀκροάματα 42, 15
θεατρικὴ συνθέσεως χάρις 25, 5 θεατρικὰ σχήματα 100, 7 θεατρικά σχήματα τινα 147, 46 θεατρικῶν σχημάτων *exemplum ex Thucyd.* 151, 15
θεῶν πρὸς μητρὸς 110, 25
θεμιτὸν, *fas eſt* 145, 23
θεοπρόπιον, *reſponſum div.* 55, 36
θεοφιλὴς, *deo carus* 40, 31
θεοφόρητοι ἄνθρωποι 153, 12
θηραπευόν *de navi per illiſionem vulnerata* 149, 17
θερεῖαι, *æſtiva, æſtates* 140, 19, 40
θέσις, *quæſtio, argumentum* 27, 37 θέσεις ἐπιεικεῖς 34, 43
θεσμὸς, *ritus, mos* 38, 5
θετικῶς ἐπάγειν 37, 4
θεωροὺς εἰς πανήγυριν πέμπειν 92, 3
θεωρικὸν μεταδιδόναι 176, 30
θηρᾶν ὀνόματα ἀρχαῖα 62, 17 θηρωμένη εὐφωνίαν 187, 20
θηρατὸς ἔπαινος 11, 12
θλιβόμενοι πολέμῳ 122, 37
τεθνεῶτες, *defuncti* 91, 18
θρῆνοι *funebres* 39, 29
θρυλιγμὸν αὐλεῖν 9, 33
τὰ θυμικὰ 60, 44
θύρας οὐδὲ ἰδὼν 178, 2
θωρῆξαι, *armare* 48, 42

I.

ι *litteræ ſonus* 12, 27 ι *finalis littera in impropriis diphthongis* ᾳ, ῃ, ῳ, 24, 32 ι *in* οὑτοσὶ *compoſitioni aliquid addit ponderis & decoris* 7, 21
ἰαμβεῖον τρίμετρον ὀρθὸν 29, 32 ἰαμβεῖον *&* ἰαμβικὸν *pro eodem* 29, 32, 39 : *&* 30, 4
ἰαμβικὸς ῥυθμὸς 18, 15
Ἰὰς διάλεκτος 146, 47
ἰδέαι λόγων ἅπασαι 82, 15. 165, 34 ἰδέα πᾶσα κακοτροπίας 152, 37 ἰδέα θανάτου πᾶσα κατέστη 150, 41 ἰδέαι, *formæ rerum* 79, 20
ἰδιοβουλεῖν 189, 32
ἰδιώματα τρόπων 131, 45
ἰδιώτης λόγος 31, 36 : *&* 164, 24 τὸν ἰδιώτην ἐξαλλάττειν *ſeu* διαλλάττειν, *vulgarem loquendi formam immutare* 82, 33. 83, 20 ἰδιωτικοὶ λόγοι *qui dicantur* 197, 11
ἱδρύει, *ſedere fac* 56, 2 ἱδρυνθήσεται, *collocabitur* 7, 11
ἵησι : *unde* ἐξίησι *pro* ἔξεισι, *exit* 4, 39. 5, 2
ἰθυφάλλια μέτρα 4, 18
ἱλαρὰ φράσις 167, 38. *oppoſita* τῇ αὐστηρᾷ.
Ἴλιος, *pro* Ἴλιον 19, 17
ἰόδετοι στέφανοι 23, 9
ἱππηγοῖς ναυσὶ 122, 44
ἱπποδρομία ἀνακείων 169, 25
ἰσόθεοι ἐνομίσθησαν 43, 31
Ἰσοκράτους ἀγωγὴ 103, 30
ἐν ἴσῳ εἰ καὶ μὴ ἐνεθυμήθη, *æque ac ſi non cogitaſſet* 158, 43
ἴσως διοικεῖν τὰ τῆς πόλεως 176, 8
ἱστᾶσι ὀρθὰς 156, 21 σταθεῖσα, *erecta* 124, 5
ἱστορία, *notitia, cognitio* 81, 37
ἱστορικὰς πραγματείας ἐκφέρειν 161, 14
τὰ ἱστορούμενα περὶ τοῦ ἀνδρὸς 121, 21
ἱστοριογράφοι 143, 25 ἱστοριογραφοῦντες 158, 3
ἰσχνὴ καὶ λιτὴ φράσις 184, 28
ἰσχυρίσασθαι, *affirmare* 142, 8
ἴτεον, *eundum* 36, 36 : *&* 38, 18

K.

καθαιμαξάμενος τοῖς προτέροις 81, 34 *idem ſine aſpiratione* 141, 41
καθαρεύειν τὴν διάλεκτον 82, 22
καθεῖρξεν αὐτὸν εἰς οἴκημα 169, 32
καθηγούμενος Ἀλεξάνδρου, *Alexandrum erudiens* 121, 30
καθεῖναι ἑαυτὸν εἰς τὸν ἀγῶνα 42, 7
καθίσας τὸν στρατὸν 153, 47
καθιστάναι ὅτι τὰ μέγιστα, *præficere* 101, 44 καθίστακε, *conſtituit.* 196, 11 (*ſic* διέστακε *diſparavit* 25, 22) καθίστη ἐς πόλεμον τὸν στρατὸν 155, 3 κατέστησαν εἰς τὸν πόλεμον 123, 45 καταστὰς εἰς ἀγῶνα ἄδικον 106, 35
καθὸ δυνάσθε, *quantum fieri à vobis poteſt* 93, 17
καθολικὰ κεφάλαια 63, 40
καθολικὴ περίληψις 11, 11
καθυποκρίνεσθαι καὶ διαφθείρειν τὰς βουλήσεις τῶν ποιημάτων 195, 32
καινολογία καταπλήττεσθαι τὸν ἰδιώτην 82, 36
καινοτομεῖν οὐδὲν 29, 2 καινοτομεῖν πράγματα παράδοξα 137, 31
καινουργία, *res novæ, ſeu rerum novatio* 98, 1
καιρὸς, *tempeſtivitas* 84, 41
καίτοι ἔχει, *quamquam habet* 10, 18 καίτοι γε, *quamquam* 87, 29
κακοτεχνήτος 160, 27
κακοτροπίας ἰδέα πᾶσα 152, 37
κακοτυχεῖν *pro* δυστυχεῖν 158, 27
κακόφωνα 10, 43
κακῶς ἔλεγον 170, 14
καλλιεπής 17, 28 καλλιεπεῖν 127, 20
καλλιλογία 15, 28, 37 καλλιλογία καὶ σεμνότης 70, 12 καλλιλογία καὶ μεγαλοπρέπεια 69, 40
καλλιλογεῖσθαι 3, 31
κάλλιον εἰπεῖν 127, 20. 166, 13. *ſed rectius fortaſſe* καλλιεπεῖν.
καλλιῤῥήμων λέξις 2, 43 : *&* 173, 40 καλλιῤῥήμονα λέξεως μόρια 15, 34
καλλιῤῥημοσύνη 147, 10
κάλλιστα καὶ ἄριστα, *ridicule à Platone*

tione copulata 180, 44
κάλλος τῆς λέξεως, *quas contineat ſub ſe ſpecies* 9, 14 κάλλος ἱλαρὸν *in Herodotea poëſi; in Thucydidea vero,* φοβερὸν 130, 37
κάλλη τοσαῦτα, *tot & tam pulcras ſtructuras* 176, 1
καλλωπίζειν τὸν λόγον διὰ θ. σχημ. 174, 13 καλλωπίζειν τρυφεροῖς σχήμασι 179, 23
καλλωπίσματα τῆς λέξεως 159, 7
τὸ καλὸν, *ſeparatur & diſtinguitur* ἀπὸ τοῦ ἡδέος 9, 3
κάμνει τὸ σῶμα ὑπὸ νόσου 157, 42
κἂν εἰ ἀμείνους εἰσὶ, *etiamſi* 184, 19
κἂν, *pro* καὶ, *etiam* 87, 44
κανὼν καὶ σάθμη 65, 1 κανὼν ὀρθὸς 153, 23 κανὼν τῆς ἐκείνου δυνάμεως 85, 17 κανόνα ποιήσασθαι, *regulam ſtatuere* 112, 4 κανόνας τῆς τέχνης παρατιθέναι, *ad artis regulas exigere* 89, 2
καπνίζειν, *fumo enecare* 170, 6
καπύσαι 6, 14
κεκαρωμένοι τὴν διάνοιαν 153, 20
καρτερεῖν τὰ δεινὰ 97, 24
κατὰ τῆς ἄκρας ἕξεως, *pro* μετὰ 9, 32
κατ' ὄρεσφι, *pro* κατ' ὀρέων 15, 17 κατὰ κώμας οἰκούμεναι 145, 16 κατὰ φρήτρας, κατὰ φῦλα 48, 39 κατὰ μικρὸν, *paullatim* 81, 14 κατὰ μηδὲν, *nulla in re, nulla ex parte* 193, 11, κατ' ἐμὲ, *in meis viribus* 105, 45 *idem* ἐν ἐμοὶ, *ibid.* 13. κατὰ τί, *quam ob rem* 168, 4 κατὰ τί δή ποτε, *curnam* 152, 21 κατὰ τὸ οἰκεῖον, *propter familiaritatem & cognationem* 136, 16
καταβὰς ἀπὸ τῶν γυναικῶν 179, 11
καταβιβάζειν ἐπὶ τὸ μουσικώτερον 193, 4
καταβεβῶσι μέχρι τοῦ 142, 3
καταβλητικὰ τοῦ μεγέθους 145, 13
καταβολὴ, *vox apud Thucyd. poëtica* 133, 29. *ſed fortaſſe legendum* καταβοή. *quo tamen ipſe Dionyſius quoque utitur in Antiq. Rom.* 373, 44 428, 36
καταγελάστως 18, 37
ἐπὶ καταγέλωτι, *riſus movendi gratia* 19, 20
κατεαγότες ἄνθρωποι 19, 19
καταγωγὴ, *diverſatio* 92, 4
καταδαπανᾶν εἰς ταῦτα τὸν χρόνον 25, 44
καταδήσασθαι ἀριθμῷ, *numero adſtringere* 65, 34
κατεδίκησαν αὐτῶν, *arbitri capti eos condemnarunt* 111, 6
καταδιδόναι τὰ πρωτεῖα 18, 2
αἱ καταδεδουλωμέναι αὐτοὺς 153, 18
καταδρομὴ, *invectiva, reprehenſio* 125, 47. 137, 46
καταισχυνθέντες τὴν ἀρετὴν αὐτῶν 188, 20
κατακερματίζειν εἰς μικρὰ 140, 22
κατακεκλασμένοι πόδες 30, 8 κατακεκλασμέναι γραφαὶ 18, 18
κατακλείειν τὸν λόγον 31, 46 κατακλεῖσαι εἰς 38, 20 κατακλεισθῇ ἀνάγκη 62, 29
κατακορεστέραις κέχρηται ταῖς 191, 38
κατακόρως χρῆσθαι 161, 37
καταλεγεὶς μετὰ Θρασύλλου 89, 24
καταλεγόμενος εἰς δουλείαν 105, 10
καταλειτουργικῶς ἔξω τῶν ἀποτιμηθέντων 108, 28. *pro* καταλειτουργ.
κατάληξις 17, 26, 39. & 18, 14. & 29, 26
κατάλληλος ἣν ὁ λόγος εἶ- 155, 25. 180, 16 τὸ κατάλληλον τῆς διανοίας 152, 6 τὸ κατάλληλον ἐκβαίνειν 135, 16
καταλογάδην 39, 30
καταλογίσασθαι, *recenſere, commemorare* 48, 13
καθημαξευμένα τοῖς πεζ. 141, 41. *pro eodem aſpirate* καθημαξ. 81, 34. *ſicut ſcilicet &* ἅμαξα *reperitur &* ἄμαξα
καταμέμφεσθαι, *taxare, repr.* 86, 9
καταμεμφθεὶς τὸν ἄνδρα 171, 46
καταμετροῦντες αὐτὰ ῥυθμοὶ 186, 30
καταμισθοφορεῖν τὰ κοινὰ εἰς 175, 6
κατανεύειν, *annuere* 50, 31
κατηξιωμένος τηλικούτων 38, 25
καταπλῆξαι, *obſtupefacere* 82, 36
καταπλαγέντες τῷ πλήθει αὐτῶν, *pro* καταπλαγέντες τὸ πλῆθος αὐτῶν 135, 13. *ſic tamen ſupra ipſe Dionyſius dicit* ἐκπλήττεται ταῖς Πλατωνικαῖς ἑρμηνείαις 125, 38
καταπολεμηθέντας περιιδεῖν 122, 42
καταποντισταὶ καὶ λῃσταὶ 156, 10
καταπυκνοῦσι ἀφώνοις συλλαβαῖς 15, 5, 13
κατηρίθμημαι, *enumeravi* 123, 31
κατασκεδάσειν αὐτῆς ὀνείδη ταῦτα 157, 30
κατεσκελὴς καὶ βραδυτέρα τοῦ μετρίου λέξις 94, 42
κατασκευαστὸς & αὐτοφυὴς *oppoſ.* 107, 23
κατασκευὴ λέξεως ποιητικὴ 82, 32, 42
καταστείρασα τηλικούτῳ πλούτῳ 181, 1
κατάστασις τῆς ψυχῆς 20, 33
καταστρατηγεῖ τὰς πόλεις 163, 10 καταστρατηγεῖν τοὺς δικαστὰς 104, 37
κατατήκειν τὰς τέχνας εἰς 194, 47
καταθέσθαι εἰς μέσον 52, 22
κατατρέχειν τινὸς, *invehi in* 137, 41
κατατείνειν τὸν λόγον περὶ 9, 19 κατατείνεσθαι τὸν χρόνον περὶ 183, 45 κατατείνεσθαι περὶ λόγου σχημ. 99, 18
καταφέρεσθαι ἐπὶ *delabi* 87, 29
καταφερὴς λέξεως ῥύσις 187, 40
καταφορὰ τοῦ πέτρου 21, 24
καταφυγεῖν ἐφ' ἡμᾶς 107, 41
κατάφωρον γίνεσθαι 53, 9. *idem* φωρᾶσθαι, *deprehendi* 44, 31
καταχλιδᾶν 30, 19
καταχορηγεῖν εἰς *impendere in* 97, 18
καταχωρίζειν, *ponere, colloc.* 125, 36
καταψηφίσασθαι, *damnare ſuo calculo* 109, 46
κατεπιτηδεῦσαι 157, 47. *pro* κατεπιτετηδεῦσθαι.
κατήχησις καὶ εὐστομία πολλὴ, *ſonitus è longa converſatione velut aures perſonans* 115, 10 κατηχήσεως αὐτῇ δεῖ πολλῆς 193, 35, 41
κατιδὼν *pro* ἰδὼν 7, 22
κατίσχειν, *appellere* 149, 10
κατοικίσαι & ἐξοικίσαι, *oppoſ.* 160, 23
κατῳκημένους *pro* κατῳκηκότας 134, 27
κατοιχόμενοι, *defuncti* 40, 12
κατωνομασμένοι 186, 26
κατοπτεύουσι φύσεις ἀνθρώπων 83, 42
κατόψεται, *inſpiciet, conſp.* 189, 24
κατορθοῦν ἐν ἅπασι 83, 47
κατορθώματα & διημαρτημένα, *oppoſ.* 153, 25 κατορθώματα τέλεια 148, 10
κάτοχον καὶ βέβαιον κτῆσιν ποιεῖ ὁ χρόνος 97, 37
καυτήρια καὶ τομαὶ ἰατρῶν 132, 15
καχλάζον ῥεῦμα 180, 39
κεκεντημένως 31, 11
κέλεαί με, *jubes me* 55, 28
τὸ κελευόμενον ποιεῖν 182, 44
κελεῦσαι, *in prœl. navali* 149, 29
κενοσπουδία τοῦ ἀνδρὸς 179, 5
κεραίας διὰ πάσης διήκειν 115, 6
κερατεινοῖς ἦχοι 13, 2
Κερκυραϊκὰ 129, 23, 27. 141, 26
κεφάλαια τῆς γραφῆς 1, 35 κεφάλαια καθολικὰ 63, 40 κεφαλαίων ἀνασροφὴ *in narrationibus* 109, 21 κεφαλαίων μερισμὸς 108, 42 ἐπὶ κεφαλαίων εἰπεῖν 63, 5. 165, 35. *idem quod* κεφαλαιωδῶς. κεφαλαιώδης, *capitalis* 78, 26 κεφαλαιώδει γραφῇ περιλαβεῖν 137, 16 κεφαλαιωδῶς διέξειμι 146, 38 κεφαλαιωδῶς λέγειν περὶ 109, 26 κεφαλαιωδῶς περιλαβεῖν 8, 4. 111, 14
φίλη ἐμοὶ κεφαλὴ 34, 32 ἐπὶ τὴν κεφαλὴν ἀναθεῖναι, *in caput alicujus convertere* 163, 18
κεχαρισμένως καὶ ἐπαφροδίτως γράφειν 85, 11
κήδεα, *curæ* 16, 17
κήδεσθαι ὡς οἰκείων 99, 26 κηδομένους τῆς δημοκρατίας 102, 1
κηδείους ἀδελφοὺς 58, 21
κηδεστὴς, *affinis* 88, 39 κηδεστὴς, *ſocer* 89, 25
κηλεῖν τὰς ἀκοὰς 3, 14. 186, 33
κῆρες, *noxæ, vitia* 148, 12
κηρύκων *delatio* 116, 45
κίναδος 197, 25
κίβδηλον σάν 13, 7
κίνδυνος, *periculum jacturæ aut quæſtus in negotiatione* 91, 24
κινδυνευταὶ παρὰ γνώμην 135, 46
κισσοδέτας θεὸς, *Bacchus* 23, 11
κιχάνομαι, *invenio* 58, 17
κλάγξας πέτετο 14, 32
κλείσεις & ζεῦγμα *in mari* 149, 13
κλέπτειν, *occultare* 46, 13. 56, 34
κλισίηθεν ἰοῦσα 58, 17
κνώσσειν, *dormire* 32, 25
κοινοὺς αὐτοὺς ἀμφοτέροις ἀκροαταῖς παρέχοντες 101, 1 ἡ κοινὴ καὶ συνήθης διάλεκτος 94, 37 τὸ κοινὸν αὔξειν 176, 6 κοινότητα διώκει τῶν ὀνομάτων, *conſectatur verba in communi uſu poſita* 127, 16
κοινώσαντες τῷ πλήθει τὰ ῥηθέντα 154, 22
κοιρανέων δίεπε στρατὸν, *quo ſenſu ab Homero dictum* 56, 18
κοίτη, *cubile* 3, 45
κολοφῶνα ἐπάγειν 34, 14
κολπώδης λέξις 173, 46 κεκολπωμένα σφίγξαι 174, 33
κολῳᾶν, *garrire* 67, 2
κομιδῇ νέος 34, 41
κόμματα *pro* σκώματα 169, 18 κόμματα βραχύτερα κώλων 31, 19 κομμάτιον *colon minus* 32, 2, 9 κατὰ κόμματα *pro* κομματικῶς 190, 37
κομματικῶς κατεσκευάσθαι 186, 43
κόμπος ὀνομάτων 128, 9. 167, 1
κομψὸς, *elegans, comptus* 74, 21
κομψὰ καὶ θεατρικὰ 98, 46
κομψεύειν σχήματι λόγον 99, 45
κεκομψευμένη λέξις, *nitidum & comptum dicendi genus* 74, 30, 34
κονιῶμεν τὰς ἐπάλξεις 176, 19

κόπτειν τὴν θύραν 169, 29 κόπτοντα τὴν ἀκρόασιν 20, 16
κοπώδης ἔμελλεν φανήσεσθαι 198, 1
κόρης ἔτι καὶ παιδὸς οὔσης 197, 36
κορυφὴ ἁπάντων καὶ σκοπὸς 27, 46
κορυφαῖος, *princeps* 34, 22
μέχρι κορωνίδος διελθεῖν, *uſque ad calcem perlegere* 5, 19
κοσμεῖν ἐπὶ τὸ μεῖζον 145, 35 κοσμεῖσθαι κατ᾽ Ἰσοκράτη, *Iſocratis ordinem & inſtitutum ſequi* 87, 8
κότον ἔχειν, *iram ſervare* 55, 34
κουφότερα παρασκευάζειν, *leviora efficere* 35, 24
κρείσσων χρημάτων 158, 35. *eidem oppon.* ὁ χρήμασι νικώμενος *ibid.* 45
Κρησίοις ἐν ῥυθμοῖς 30, 2
ὡς ἐγὼ κρίνω, *ut ego cenſeo* 197, 20
κρίνειν παρανόμων, *reum agere legis violatæ* 121, 8 κρινόμενος, *reus* 117, 7
κρίσις λόγων 64, 38 ἡ κρίσις ἐπιτελεῖται, *perficitur quod vates futurum judicarat* 113, 47
κριτήριον ἀκριβὲς 84, 45 κριτήρια τῶν τεχνῶν 138, 26 κριτήρια διανοίας δύο. τὸ μὲν, λογικόν· τὸ δὲ, ἄλογον 150, 15, 22 κριτήριον πυκνὰ μεταπίπτει 28, 13
κρότησις, *in pronunciatione* 12, 28
κρέμαλα καὶ μέλη 187, 43
κρύπτειν, *celare* 89, 33
κρωβύλους ἀναπλέκεσθαι 145, 17
κεκλημένη, *parta* 149, 36
κτενίζειν καὶ βοστρυχίζειν 30, 27
κτῆμα καὶ χρῆμα ἐσόμενον 1, 8
κτύπος νεῶν ξυμπιπτ. 149, 28
κυάνεος δνόφος 32, 25
κῦδος ἡμῖν προσγίνεται 189, 11
Κύθαρα & Κύθηρα, *inſ.* 142, 38, 41
κυΐσκειν, *naturæ opus eſt* 35, 7
κυκλεῖ τὴν λέξιν ἐπὶ τῆς- *vulgo uſurpat hoc vocabulum pro-* 197, 6
κυκλικὴ περιόδων εὐρυθμία 132, 24
κυκλικαὶ περίοδοι 70, 25
κύκλιος περιόδων ἀγωγὴ 98, 42
κυκλογραφεῖν 174, 19
κύκλος, *pes qui* 16, 35 κύκλου ἐκπλήρωσις *in compoſ.* 22, 37
κυλινδεῖσθαι ἐν κακοῖς 40, 34
κυριώτατον κεφάλαιον, *præcipuum caput* 47, 25. 125, 15
κυρίως ἐγγραφεὶς, *ſolenniter in album inſcriptus* 111, 10
κῶλον *ea fere ſignificatione qua vulgo* κόμμα: *pro imperfecto ſcilicet periodi membro* 25, 24, 36, & *in ſeq.* κῶλα, *membra orationis, contexuntur è partium orationis connexu* 2, 19 κῶλα, *quibus rhetores & natura ipſa periodos diſtinguit, diverſa ſunt à metricis odarum colis* 23, 30 κῶλα *pedeſtris orationis diverſa ſunt ab iis quibus Ariſtophanes & ejus generis alii uſi ſunt* 32, 19 κῶλα *quomodo inter ſe contexenda, ut apta fiat orationis compoſitio* 7, 30 κῶλα *periodorum ut varianda in optimo dicendi genere* 20, 4 κῶλα *quædam transformantur, ut concinnior fiat compoſitio* 8, 12 κῶλα *in auſtera compoſitione liberiora*, 22, 32 κῶλον κώλῳ ἴσον 99, 22 κῶλα ἰσομήκη 103, 39 κώλων εὐρυθμία *magis ſpectatur quam* ἀκρίβεια 8, 39 κώλων ἀσυμμετρία 25, 41
κῶλα *heroici carminis examinata* 32, 1 κῶλα *jambici carminis examinata* 32, 12
τρικώλου *periodi exemplum* 18, 4
τρίκωλον, *elegans* 8, 25
κωλύει *pro* κωλύεται 134, 19
κωλύμη, *vox apud Thucyd. poetica* 133, 29
κωμῳδεῖν, *traducere, perſtringere velut in comœdia* 126, 35
κωμῳδοδιδασκάλων *taxatio* 101, 15
κὤτι, *pro* καὶ ὅτι 26, 31
καπίλη ἁρμονία 193, 14
καπίλλειν καὶ λιγαίνειν τὸν λόγον 191, 8

Λ.

Λ *ut proferatur* 12, 39 λ *ſemivocalium dulciſſima* 13, 1
λαβὰς οὐ κραταιὰς ἔχειν 174, 44 λαβὰς ἀφύκτους ἔχειν 174, 3 λαβὰς ἀντιλογίας διδόναι, *contradictionis anſam præbere* 50, 26
λαβυρινθώδη σκολιώτερα 156, 22
λανθάνει με οὕτως ἔχον 120, 15
ἔλαχέ μοι ταύτην τὴν δίκην, *hanc litem contra me ſuſcepit* 106, 46
λεαίνειν τὴν κατασκευὴν 15, 23
λέγω δὴ, *videlicet* 178, 22 τὰς παρισώσεις λέγω καὶ παρονομασίας, *pariſoſes ſcilicet* 147, 47. *ſic* τὰ τείχη λέγω 162, 13 λέγεσθαι *pronunciari* 13, 17, 22. & *ſeq. idem* ἐκφωνεῖσθαι *ibid.* 13
λειότης ὀνομάτων, *lenitas verborum* 72, 12 λειότης φθόγγων 94, 47
λείποντες τοῦ μετρίου λόγοι 153, 42 φύσει λείπεσθαί τινων, *ingenio inferiorem eſſe aliquibus* 38, 26 ὧν ἐκεῖνοι λείπονται, *quæ illis deſunt* 69, 7 λειπόμενα τούτου, *hoc deſtituta* 181, 23
λειτουργεῖν τῇ πόλει ἐκ τῶν ἰδίων 101, 12
λειτουργιῶν ἀφεῖσθαι πασῶν 91, 21
λεκτικὸς τόπος 1, 32. & 2, 23 & 5, 32 λεκτικὸς τρόπος 114, 31 λεκτικοῦ τρόπου *conſideratio* 194, 34 λεκτικὸς χαρακτὴρ 132, 17 λεκτικαὶ ἀρεταὶ 69, 31, 36. 126, 29. 137, 9
λέξις, *proſa oratio* 9, 17 λέξεως μέρη δύο 146, 26 λέξεως ἁμαρτήματα 62, 12. ἐκ τῆς ἐκείνου λέξεως, *ex illius verbis* 124, 16. *ſic* θήσω αὐτὴν τὴν τοῦ φιλοσόφου λέξιν, 123, 35 παρέξομαι δὲ τὴν ἐκείνου λέξιν 124, 40 τὴν λέξιν αὐτὴν θεῖναι, *ipſa auctoris verba ponere ſeu propon.* 86, 13. *item* κατὰ λέξιν οὕτω γράφων 122, 25, 33. 128, 23. 148, 24 κατὰ λέξιν γράφει ταῦτα 121, 40 ταῦτα κατὰ λέξιν γράφει 125, 6 αὐταῖς λέξεσιν οὕτω γράφων 141, 42 θήσω δὲ αὐταῖς λέξεσιν ὡς ἐκεῖ γέγραφα 127, 10 ὧδε τῇ λέξει, *his verbis* 56, 22 αὐτῇ λέξει, *illis ipſis verbis* 59, 18
λευκὸν ἴχνος, *veſtigium levi pede impreſſum, ita ut vix appareat, & quodammodo album ſit* 10, 16
λήγειν εἰς πέρας 190, 41
λῆμμα καὶ ἀνάλωμα 90, 44 λῆμμα τῆς λέξεως 175, 19, 29 λήμματα *probationum* 120, 24
λήρων ἱερεὺς 5, 4
λιβαίνειν τὸν λόγον 191, 8
λίγειαι μοῦσαι, *unde dictæ* 128, 7. 166, 48
λιγυρὸν λάλον 127, 19. 166, 12 λιγυρὰ λέξις 147, 27 λιγυρὰ καὶ ἡδεῖα λέξις 187, 38 λιγυρὰ καὶ γλαφυρὰ ἁρμονία 185, 38 λιγυρὰ σχήματα & γλαφυρὰ 190, 42
λίπα ἠλείψαντο 145, 19
λιπαρὸν καὶ εὔδαιμον γῆρας 37, 8, 40, 44
λιταὶ, (*preces, ſeu precatio*) *Homericæ Iliadis liber* IX. 58, 33
λιτὸς, *oppoſ.* τῷ ὑψηλῷ 69, 28 λιτὴ καὶ ἀκόσμητος λέξις 146, 41 λιτὴ καὶ ἰσχνὴ φράσις 184, 28
λογικὸν κριτήριον 150, 16, 22
λόγος, *rationes, impenſarum, ſc.* 91, 29
λογογραφεῖ χρῆσθαι Δεινάρχῳ 117, 46
λογογράφοι 14, 29. 145, 35
λογοειδεία, *vitium poeſeos* 31, 34
λοιβὴ στεφάνων 23, 10
λοιγὸς, *exitium* 55, 10. 59, 15
λοιπὸν, *deinceps, quod reliquum eſt* 70, 39 τὸ λοιπὸν, *in poſterum* 170, 20
λόφος & ὄχθος, *pro eodem* 21, 2, 3
λυμεὼν & σωτὴρ *oppoſ.* 99, 41
λύσασθαι τοὺς φίλους, *liber.* 179, 40
λελύσεται *pro* λυθήσεται 7, 27
Λυσιακὸς λόγος 70, 42 Λυσιακὴ χάρις 85, 28
Λύσιον *pro* Λυσιακὸν 67, 47

M.

M *ut proferatur* 12, 40. & 13, 2
μαλθακοὶ ῥυθμοὶ 186, 31
μαλθακὸν σχῆμα 5, 3
τί μαθόντες *pro* τί παθ. 163, 37
μακρῷ τινι ἀμείνων 127, 37
μακροσύλλαβα ὀνόματα 186, 8
μᾶλλον *inter duo comparativa* 74, 31 : 103, 31. *ſic alibi paſſim.*
μαρμαίρειν πυρὶ 29, 38
μαρτύριον, *documentum* 67, 39
ματαιοβουλία 32, 28
μαχόμενοι καὶ ναυμαχοῦντες, *terreſtri & navali prælio* 173, 6
μέγα *pro* μέγιστα 55, 31
μεγαληγορία *Thucyd.* 150, 13 μεγαληγορίαν περιθεῖναι τοῖς πράγμασι 165, 41
μεγαλότεχνον καὶ ἀξιωματικὸν 95, 31
μεγαλοφρονούμενον ἐπὶ τῷ- 173, 33
μεγαλοφυὴς, *magnificus* 69, 10. 73, 2, 6 μεγαλοφυῆ ἤθη 69, 23
μεθοδεύειν τὰς αὐξήσεις 145, 7
μεθόριον τῶν ἰδεῶν 87, 23
μειρακιώδη καλλωπίσματα 159, 7 μειρακιωδῶς ἐναβρύνεσθαι Γοργείοις καὶ ποιητικοῖς σχήμασι 127, 29
μείρεο, *participa* 48, 14
μελαίνειν τὸ σαφὲς 127, 22
μελέτη πόνων *oppoſ.* τῇ ῥᾳθυμ. 135, 17
μελέτη, *ſeu* μελίτη, *loc. Ath.* 170, 28
μελίζουσα λέξις, *melica modulamina imitans dictio* 194, 4
μελικὴ ποίησις 32, 17 μελικὴ χάρις 28, 30
μελισμὸς καὶ πλοκὴ φθόγγων 84, 40
τὸ μελιχρὸν ἐν τ. ἀκοαῖς 2, 3
μελοποιοὶ, *melici poëtæ* 19, 39 & 31, 24

μέλος καὶ μέτρον τί 28, 44. 194, 9 μέλος *partium orationis, in quib. conſiſtat* 192, 21 μέλος ἀγεννὲς 11, 33 παρὰ μέλος λέγειν 66, 28 μελῶν διαφοραὶ 192, 42 μέλη καὶ μέρη σώματος 62, 7
μελῳδιῶν *genera tria* 19, 33, 44 μελῳδίας ἐπὶ τῆς αὐτῆς μένειν 192, 33
μένω γε 135, 42
μενετέον, *manendum* 48, 5. 50, 40. *ſic* περιμενετέον 53, 12
μερισμοὶ τῶν πραγμάτων 95, 40 μερισμοὶ τῶν ἐπιχειρημάτων 98, 38
ἐν ὑπηρέτου καὶ προσθήκης μέρει γεγένηται 176, 29
μεσότης ἡ ἀρετὴ 27, 41
ἐν μέσῳ κείμενα ὀνόματα 82, 29
μετὰ πάσης ἀληθείας *veriſſime* 126, 10 μετὰ χεῖρας ἔχειν, *in manib. h.* 136, 31 μετὰ τοῦτο, *pro* διὰ τοῦτο 124, 41
μεταγενέστεροι 2, 13. 82, 22. 140, 40
μεταγωγὴ ἐκ πληθυντικοῦ εἰς ἑνικὸν 160, 28
μεταδοξάζειν, *opin. mutare* 120, 17
μετακεκόμισται εἰς τὴν Ἀτθίδα διάλεκτον ἡ λέξις 189, 2
μέταλλον πριάμενοι 119, 11
μεταλλικὸς λόγος 118, 33. 119, 10
μεταναστάσεις, *migrationes* 24, 44 148, 27
μετάνοιά τις ὑπεισῆλθε τοὺς πολλοὺς περὶ 144, 10
μεταξὺ *in temporali ſignif.* 141, 26, 28
μεταπείσομαι 167, 26
μεταπτωτικὰ φωνήεντα 12, 14
μετασκευάζειν τὰς λέξεις 7, 28
μετασκευῆς τρόποι τρεῖς 6, 45
μεταχείρησις, *tractatio* 37, 18. 43, 42. 64, 29. *ſed rectius* μεταχείρισις.
μετασχόντες πλεῖστον μέρος κακῶν 188, 35
μετέωροι ἑάλωσαν, *in alto capti erant* 150, 3 τὸ μετέωρον τῆς λέξεως, *ſublimitas elocutionis* 111, 24
μετεωρότεροι ὀδόντες 13, 18
μετοικεῖν *qui dicantur* 180, 13 μετοικῆσαι ἑτέρωσε 180, 9
μετονομάζει αὐτὸ τροφῆς πηγὴν 180, 22
μετωνόμασται ἀντὶ τοῦ- 179, 15
μετουσία τῆς θέας 42, 4
μετοχαὶ, *participia* 2, 16
μετοχετεύειν εἰς 68, 22
μετοχικὸν ὄνομα 135, 24 μετοχικῶν πτώσεις 133, 19. 147, 38
μέτρον καὶ μέλος τί 194, 9 μέτρον τί, καὶ τί λέξις ἔμμετρος 28, 44 μέτρον καὶ ἀσφάλεια 67, 25
μέτριος ἦν μέχρι δεῦρο 99, 34 μετριωτάτη λέξις 172, 27 ὑπὲρ τὸ μέτριον 153, 12
τὸ μηδὲν εἶναι, *nihili eſſe* 60, 7 μηδὲν ἧττον, *nihilominus* 31, 32 μηδὲν ἄγαν *in rebus adverſis quomodo obſervetur* 182, 1
Μηδίας *pro* Μειδίας 197, 35
μηκύνειν *abſolute poſitum* 27, 37
μηκύνειν τὰ περὶ τῆς πόλεως 47, 21
μηνιᾶν, μῆνιν ἔχειν 60, 16
μή ποτ' ἐν κρεῖττον ᾖ- *ſubaudito verbo* σκεπτέον, *aut ſimili* 22, 16
μή τι γε, *nedum* 62, 15. 190, 28
μητρικῶς παραμυθεῖσθαι 51, 43
μητρῷα τελούμενοι 177, 4
μεμηχανευμένος πρὸς ἀπάτην 109, 32
μίγματα χρωμάτων ποικίλα 104, 40
μικρότεροι *breviores, parc.* 60, 37
μικρόκομψον σχῆμα 5, 3
μικρολόγον ἦθος 131, 18
μικρολογεῖσθαι *minutias oratione conſectari* 92, 13
μικροπολῖται, *parvi oppidi cives* 157, 19
μικρόφωνα γράμματα 12, 21
μικτὸν ἐξ ἁπάσης ἰδέας 167, 45
μιμνάζειν παρὰ νηυσὶ 54, 24
μιξόθηρες παῖδες 139, 25
μισγάγγεια *ſeu* μισγάγκεια 15, 17
μναῖς εἴκοσι, *minis xx* 91, 35
μνήμην ποιεῖσθαι *ment. f.* 61, 47
μνησικακοῦσα τῇ πατρίδι τῆς φυγῆς 130, 15
μνηστεύειν χειροτονίαν, *ambire plauſum* 101, 20
μογοστόκος εἰλείθυια 6, 17. 67, 35
ἀνδρὸς μοίρᾳ προσετέθη, *virilitati adſcribebatur* 164, 9
μονογράμματος συλλαβὴ 13, 45
μονόκωλος λόγος 189, 42 μονόκωλος ὑπόθεσις 139, 21
μονόμετρα *quibus legibus adſtricta* 31, 25
μονότροπος λέξις 34, 20
μόρος οἰκτρὸς 15, 22
μοῦσα ποιητικὴ, *poëtica & muſica concinnitas* 28, 30
μουσωθέντα δι' ᾠδῆς καὶ ὀργ. 187, 42
οὐκ ἐμὸς ὁ μῦθος 47, 35. 57, 21. 127, 31. 166, 24. 184, 46
μυκήματα ταύρων 14, 36
μυῤῥίνης καὶ μίλακος πέρι 117, 13
μυστήρια, *Cereris feſtum* 36, 35 μυστήρια τῆς κακίας ἐκκαλύπτειν 132, 11

N.

N *ut proferatur* 12, 41: & 24, 2 ν *litteræ ſonus qualis* 13, 2 ν *verbis in* ε *terminatis additum aut detractum, aliquid ad compoſitionis elegantiam confert* 7, 25 ν *non recipit poſt ſe* π 23, 47 ν *cum* χ *in unam eandemque ſyllabam non coit* 23, 27. *ſic* 190, 16. 19, 24
νᾶμα πλούσιον 180, 39
ναυάγια καὶ νεκροὺς ἀναιρεῖσθαι 150, 11
ναυπηγὸς, *nav. fabric.* 145, 20 ναυπηγός τινα πραγματεύεται 7, 6
ναῦς νηὶ προσπεσοῦσα 149, 22
ναυτικὰ χρήματα 89, 34
νεανικὸν φρόνημα λαβεῖν, *virilem animum ſumere* 176, 33
νεανιεύεσθαι τοιοῦτόν τι 168, 19
νεαρὰ ἡλικία 1, 22 νεαρᾶς ἔτι οὔσης τῆς ἕξεως 195, 16 νεαροὶ σχηματισμοὶ 165, 43 τὸ νεαρὸν ἔχοντες πολὺ 27, 35. *alibi* μειρακιώδες *dicit.*
νεάτης καὶ ὑπάτης ἴσον ἀπέχει ἡ μέση 22, 18. *pro eodem* νήτης *contracte* 164, 35
νεικείεσκε, *conviciabatur* 67, 10
νεκτάρεα φυτὰ 23, 13
νεμέσσηθεν *pro* ἐνεμεσήθησαν, *ſuccenſebant* 67, 12
νεμόμενοι τὰ αὐτῶν ἕκαστοι 136, 7
τὰ νεῦρα τοῦ δήμου ὑποτέτμηται 197, 24. *pro eodem* ἐκνενευρισμένος δῆμος 176, 28
νεώσοικοι 124, 8
εἰς νέωτα 1, 33
νεωτεροποιοὶ 135, 42 νεωτεροποιΐα *in dictione* 164, 40
νηπιέη, *infantia* 58, 46
νησιῶτις πόλις 39, 2
νήτης & ὑπάτης διάστασις 164, 35. *pro eodem* νεάτης 22, 18
νικηφόρον γίνεσθαι 42, 42
τὸ νοερὸν, τό τε πνεῦμα 115, 7
νοήματα, *animi cogitata* 98, 29 νοήματα, *animi* 37, 36 νοήματα, *ſententiæ* 72, 28. *ſic* νόημα αὐτοῦ 156, 17 νοήματα ἐκφέρειν 168, 6
νόημα ἢ κῶλον 168, 33
νοήσεις, *ſententiæ* 162, 7, 18. 178, 47
νομίζειν, *rite colere* 180, 34
νόμισις ἐς τὸ θεῖον 156, 38
νότος αὔρα 171, 20
νουμηνία, *calendæ* 36, 22
νοῦς & διάνοια *pro eodem, id eſt ſententia* 8, 13. *ſic* νοῦν τινα ἔχειν, *habere aliquam ſententiam* 32, 10. ἐπὶ νοῦν ἄγειν, *in mentem afferre* 1, 35 ὁ νοῦς τούτων δυσείκαστός ἐστι 156, 40
νυκτιλαμπὲς δῶμα 32, 25
νυμφόληπτος γίνομαι 128. 15. 167, 8
τὸ δὲ νῦν ἔχον, *nunc autem* 64, 32

Ξ.

Ξ *profertur per* κ & σ 12, 34. & 13, 8
ξενίας *actio* 116, 24
ξενικὸν στράτευμα 121, 10
ξένα ἀκούσματα 120, 3 ξένον φαίνεται τοῦτο 161, 20 ἐπὶ ξένης, *in peregrino ſolo* 144, 41
ξενοπρεπεῖς ὀνομασίαι 184, 28
ξενοτροφεῖν 173, 16
ξύμμοι λάβεσθε (*pro* ξυλλάβεσθέ μοι) τοῦ μύθου 128, 8. 166, 49
τὸ ξύμπαν εἰπεῖν 136, 33

O.

O *litteræ ſonus* 12, 30
ὀγκώδης καὶ τραγικὴ κατασκευὴ 115, 2
ὀδηγοῖς χρησάμενος τέχναις 124, 44
ὁδὸς *omiſſum & ſubintelligend.* 125, 11 ὁδῷ τὸ πρᾶγμα χωρεῖ 5, 43 καθ' ὁδὸν χωρεῖ ὁ λόγος 9, 23
οἰδάνεται κραδίη χόλῳ 59, 8
οἰκείους ἑαυτῷ καθίστησι, *familiares ſibi facit, conciliat ſibi* 87, 16
οἰκείως διακείμενος πρός- *familiaris* 102, 32, 41
οἰκείωμα πόλεως 42, 40. *haud ſcio an pro* οἰκοδομήματα, *ut ſupra* 33, 34
οἰκῆες *pro* οἰκέται 32, 4
οἴκημα, *cubiculum* 3, 44
οἰκισμοὶ ἐθνῶν 131, 44
ᾠκονόμηται, *inſtituta eſt* 89, 20 ᾠκονομῆσθαι, *diſpoſitum eſſe* 141, 47 ᾠκονομημένος οὕτω, *ſic diſpoſit.* 109, 4, 20
οἰκονομία, *diſponendi ratio* 72, 25 οἰκονομία πραγματικὴ 95, 41 οἰκονομία *in rerum loco quid* 194, 35 οἰκονομίας *artificium non ubique aſſecutus Thucydides* 153, 31
τὸ οἰκονομικὸν, *diſpoſitio* 140, 9 οἰκονομικοὶ

νομικαὶ ἀρεταὶ 70, 1
οἰκοφθορημένη ὑπὸ λοιμοῦ 143, 2
οἰκτίζεσθαι, *miſerationem commovere* 72, 37
οἴομαι & οἶμαι 22, 6, 21. & 28, 7, 17. 87, 35, 37
οἷον ὡς- 86, 17
οἷος *cum verbo infin.* 190, 40
ὀλίγον ὕστερον 11, 29 ὀλίγῳ πρότερον 124, 33, 39 ὀλίγου δεῖν, *pro* σχεδὸν 168, 12 ὀλίγου, *ferme* 99, 44
ὀλιγοσύνδεσμος σύνθεσις 22, 41
ὀλιγώρως ἔχειν, *negligere* 38, 11
ὀλισθαίνειν, *illabi* 25, 4
τὸ ὅλον, *in ſumma* 11, 16 ὅλῳ καὶ τῷ παντὶ λείπεσθαι 191, 11 ὅλῳ καὶ τῷ παντὶ κρείττων 176, 42
ὁλοσχερὴς λογισμὸς *oppoſ.* τῷ ἀκριβεῖ 114, 5
ὀλοφυρόμενοι ἡμᾶς 182, 11 ὀλοφυρθεὶς τοῖς αὐτοῦ κακοῖς 160, 35
ὀλόφυρσις *pro* ἀπολοφύρεσθαι 134, 11
Ὀλυμπιᾶσι, *in Olympicis ludis* 41, 12. *rectius* Ὀλυμπιάσι 91, 47
ὅμηρα δοῦναι 35, 22
εἰς ὁμιλίαν ἐλθὼν πολλοῖς 131, 41
ὅμιλος, *cœtus, multitudo* 47, 19
ὁμογνώμονας αὐτῷ γίνεσθαι 48, 44
ὁμοειδὴς ἐν λόγοις 130, 32
ὁμοείδεια τῶν σχηματισμῶν 132, 25
ὁμοειδία τῶν λόγων, μεγίστη τῆς μιμήσεως γνῶσις 114, 30 ὁμοειδίαν διαλαμβάνεσθαι 95, 41
ὁμοζυγία *in compoſ.* 28, 46 ὁμοζυγίαν φυλάττειν 194, 11
ὁμοιογενεῖς ἀρεταὶ 130, 30
ὁμοιοειδεῖς σχηματισμοὶ 70, 25 ὁμοιοειδῆ μέτρα 31, 23
ὁμοιοσχήμονες περίοδοι 31, 20
ὁμοιότονα 10, 46
ὁμοιόχρονα 10, 47
ὁμοκλήσασκε, *increpavit* 56, 6
ὁμολογεῖ μῖξαι αὐτάς, *fatetur ſe illas miſcuiſſe* 47, 8 ὡμολογημένοι ἐχθροὶ 57, 7
ὁμολογούμενος αὐτὸς αὑτῷ, *ſecum conſentiens*, 114, 31. *ſic* ὁμολογούμενα τοῖς προειρημένοις 188, 25
ὁμομήτριοι ἀδελφοί, *uter. fr.* 89, 21
ὁμοπάτριοι ἀδελφοί 89, 21
ὅμοροι Λακεδαιμονίοις 93, 25
ὁμόσε τοῖς ἐχθροῖς ἰέναι 159, 8
ὁμόσκηνοι τοῖς ὁμοτίμοις 47, 42
ὁμότονος συλλαβὴ 10, 19, 46
ὁμοῦ, *circiter* 130, 7
ὁμοφρονεῖν νοήμασι 37, 36
ὁμόφωνοι λέξεις 10, 21
ὀμφὰ μελέων 23, 14
ὀμφαλὸν ἄστεος θύεντα 23, 8
ὁμωνύμων πραγματεία, *tractatus de viris eodem nomine dictis* 112, 31
οὐδὲ ὄναρ εἶδον, *ne per ſomnium quidem viderunt* 5, 29
ὀνειδίζειν στρατηγοῖς πράξεις ἀδίκους *exprobare* 132, 20. *ſic* 55, 1
ὀνειροπόλος *conſulitur* 55, 8
ὀνόματος καὶ δόξης ἀξιωθεὶς 5, 26, 33
ἐξ ὀνομάτων συγκείμενος ἄνθρωπος 185, 13 μετ᾽ ὀνόματος εὐπρεποῦς 152, 29 μετ᾽ ὀνομάτων καλῶν 155, 36
ὀνοματικὰ 2, 13 ὀνοματικὰ μόρια 146, 29 ὀνοματικὰ *an ſemper præponenda adjectivis* 6, 27 ὀνοματικῶν πτώσεις 10, 37. 133, 19. 147, 38
ὀνοματικῶς ἐκφέρειν ῥηματικὰ 133, 14
ὀνοματικῶς σχηματίζειν ῥηματικὰ μόρια 134, 5, 10
ὀνομασία, *nomenclatura* 28, 31 ἐπὶ τὸ σεμνότερον καὶ ποιητικώτερον ἐκβιβάζειν τὴν ὀνομασίαν 197, 17
ὀνομαστικὴ λέξις *pro* ὀνοματικὴ 133, 43. *ſic* ὀνομαστικὰ *pro* ὀνοματικὰ 134, 16.
ὀνομαστικῶς *pro* ὀνοματικῶς 133, 14. 134, 5, 10 ὀνομαστικῶς ἐκφέρειν 147, 33
εἰς ὄνυχα ἐκμέμακται, *ad unguem expreſſit imitando* 171, 14
ὀξὺς ἐνθυμηθῆναι 36, 47 ὀξεῖς ἐπινοῆσαι 135, 43
ὀξέως ἐπιτιθέναι 148, 34
ὀπαδοὶ Ἀπόλλωνος 33, 15
ὁποιογένειος *pro* ὁποιοσδήποτε 125, 42, 44
ὅπου, *cum* 177, 8 ὅπουγε, *cum* 5, 22
ὅπουπερ ἄν- 38, 46
ὁράσεις, *viſum, oculos* 193, 37
ὀργανικὴ μοῦσα 9, 43 & 10, 11
ὠργιασμένος, *orgiis operatus* 4, 19
ὀρέγειν χεῖρα, *manū porrigere* 38, 15
ὄρεσφι *pro* ὀρέων 15, 17
ὀρθὴ πτῶσις 7, 12 ὀρθὰ ῥήματα 6, 29: & 7, 15 ὀρθὸν πλάσμα 4, 41 ὀρθῶς καὶ δικαίως 105, 19
ὀρθοεπείας κανόνι χρῆσθαι Πλ. 179, 31
ὅρκιοι τότε γενόμενοι θεοί, *dii qui tunc jurato fœderi adhibiti ſunt teſtes & vindices* 154, 11
ὡρμηκότες πρὸς τὸν πόλεμον 46, 10. 56, 40. *pro eodem* ὡρμημένους πρὸς τὸ πολεμεῖν 46, 17 ὁπόθεν ὁρμηθέντες, *quo impulſu* 43, 47
ὁρμὴν λαμβάνειν *pro* ὁρμᾶν 127, 21 ὁρμὴν λάβῃ εἰς- 166, 13
ὁρμητήριον καὶ καταφυγὴ 97, 38
ὅρος καὶ κανὼν 164, 22 ὅρον καὶ κανόνα τιθέναι 87, 36
ὅσιον, *religioſum eſt* 167, 43 ὅσιόν μοι καὶ θεμιτόν, *licitum mihi & fas eſt* 145, 23
ὅσον δυνατὸν 145, 47 ὅση δύναμις αὐτῇ 187, 26 ὅσα γ᾽ οὖν ἐμοὶ δοκεῖ 109, 1 ὅσα κἀμὲ εἰδέναι 162, 3
ὁτιδήποτε 7, 10
οὐδὲν ὅτι μὴ 4, 7
ὀτρυντὺν λαῶν δέχεσθαι 60, 13
ὁτῳδήποτε βίῳ 125, 44
ἡ οὐκ ἀποτείχισις τοῦ Πλημμυρίου 134, 9
οὐκ εἶπον μέν, οὐκ ἔγραψα δὲ 8, 8 οὐχὶ τὰ μὲν- αἱ δὲ- 9, 39 οὐ γὰρ ὅτι- ἀλλ᾽ οὐδὲ- 126, 2
οὐ δή που, *nequaquam* 56, 18 οὐ μήν, *non tamen* 9, 5 οὐ μήν γε *pro eodem* 9, 7, 8 οὐ μόνον- ἀλλὰ καὶ- *brevius per copulativas* τε καὶ- *enunciantur* 168, 13
οὐδ᾽ ὁτιοῦν *pro* οὐδὲν 45, 37
οὐδὲν οὔτε μεῖζον οὔτε ἔλαττον 5, 33 οὐδὲν ἐλάττων, *nihilo minor* 82, 27
οὕνεκα τῆς ἀδελφῆς 89, 47
οὐρανός, *palatum* 12, 23, 39
οὕτως, *ſic demum* 109, 14 τὰς θέσεις οὕτω λεγομένας 34, 43. *ſic* τῶν γαμηλίων τε καὶ γενεθλίων οὕτως ὀνομαζομένων 35, 4. *ſic* 37, 17
οὑτωσί, *pro* αὐτομάτως 32, 21
ὀφείλουσι παρεῖναι 146, 33 ὤφειλε μὴ γενέσθαι 129, 1
ὄχθον *Dionyſius vocat quem Homerus* λόφον, *collem, clivum* 20, 44: & 21, 1, 3
ὄχλησιν φέρειν ἀκοαῖς 186, 24
ὄχλος *pro* ὄχλησις 134, 43
ὀχληρῶς διατίθησι τὰς ἀκοὰς 172, 18
ὀχλικαὶ ἐντεύξεις, *congreſſus cum vulgo* 161, 13
ὀχυρότερος & ὀχυρώτερος 159, 11, 15
ὀχυρώτατος τόπος 98, 11
ὀψιμαθία καὶ ἀπειροκαλία 62, 30
ὀψοποιεῖσθαι 170, 7

Π.

π *littera ut proferatur* 13, 13: & 24, 3
παγετὸς χθονὸς 167, 25
πάγκοινον τέρας πολέμου 167, 23
παθαίνει τοὺς ἀκούοντας διὰ τούτων 175, 24 παθαίνει τοὺς ἀκροωμένους ὅπως βούλεται 174, 3 παθαίνεσθαι, *affectus concitare* 84, 23
πάθαι, τὰ παθήματα 58, 46
πάθη, *affectus concitati* 72, 8 πάθη *apud Lyſiam molliora* 88, 13
παῖδες ζωγράφων, *pro* οἱ ζωγράφοι 30, 35. *ſic* παῖδες ῥητόρων, *pro* οἱ ῥήτορες 23, 32. ἐκ παίδων, *à pueritia* 110, 11
παιδαγωγώδης λόγος 191, 12
πεπαιδευμένοι, *eruditi, docti* 38, 32
παιδεύματος ἐλευθερίου μετειληφὼς 80, 39
μετὰ παιδιᾶς, *per luſum* 82, 46. *eidem oppoſitum* σπουδῇ, *ibid.* 44.
παιδιώδες καθαρεῖ ποίημα 86, 15
τὰ παιδικά, *amaſiæ* 36, 9
παιδοποιεῖσθαι *liberos procr.* 40, 10
παίζειν ὀνόμασι, *verbis ludere* 86, 16
τὸ παλαιόν, *olim* 145, 17
πάλαισμα τῶν ἀκουόντων, *machinamentum ad ſuperandos auditores* 48, 34
παλιμπλαγχθέντες 55, 6
παλινάγρετον, *revocabile* 50, 32
παλινῳδία *Socratis de amore* 167, 11
παμπληθῆ, *permulta* 14, 37. 91, 9
παμφορωτέρα χώρα 189, 12
διὰ παντὸς πάσαις πάντως προθυμίαν πειρᾶσθε ἔχειν 181, 28 ἐκ παντός, *omnibus modis* 94, 45. 95, 15. 99, 17
πανδαίδαλος ἀγορὰ 23, 16
Πανδρόσιον, *Pandroſi ædes* 113, 41
πανηγυρικὴ διάλεκτος 27, 36
πανηγυρικώτερος μᾶλλον ἢ δικανικώτερος, *palæſtræ quam pugnæ magis accommodatus* 74, 31
οὐ παντελῶς 99, 11
παντοδαπῶς ἐξαλλάττειν 194, 17
παρ᾽ ἄλληλα 2, 8, 21 παρὰ πολὺ προτερεῖν 98, 39 παρὰ τόπον, *loco non ſuo* 159, 3 παρὰ τό, *pro* διὰ τὸ- 112, 27. *ſic* παρ᾽ ὅ, *quamobrem* 29, 11. 64, 22
παρ᾽ οὐδὲν ἕτερον, *ob nullam aliam caſſam* 157, 47
παραβάλλειν, *conferre, compar.* 145, 5
παραβολαὶ *quæ vitioſæ* 132, 37
παραγγέλλειν, *præcipere* 89, 3
παράγγελμα, *præceptum* 115, 15
παράγειν, *præterire* 161, 46
παραγράφειν, *perſcribere* 130, 8 παραγράφεσθαι τὴν κλῆσιν. 109, 10
παράδειγμα, *documentum* 67, 39

† παράδειγμα, *exemplar* 81,27 παραδείγματος ἕνεκα, *exempli gratia* 15,30 παραδείγμασι χρώμενος ἀνδράσι τηλικούτοις 127,5
παραδοθεὶς σιωπῇ καὶ λήθῃ 129,2
παραδιηγεῖσθαι ἕτερα μεταξὺ 142,29
παράθεσις τῶν γραμμάτων 114,10. & 24,30 παραθέσεις τῶν φωνηέντων 25,20 παραθέσεις γραμμάτων *quæ* 186,10 παραθέσει συμφύρεται 10,42. *eadem ſignif.* παράλληλοι φωνηέντων θέσεις 94,46 παραθέσεις, *pro* προθέσεις *ſeu* παραδόσεις, *præceptiones* 133,1,5
παραθεωροίη ταῦτα, *negligat* 111,15
παραιτητικὸς τῆς ὀργῆς 159,6
παρακαλαθήκην ἔχομεν τὴν γλῶτταν 154,30
παρακεκινδυνευμένη φράσις 128,31
παρακέσασθαι *pro* παραχρῆσθαι 107,3
παρακρουόμενος τὰς ὄψεις 167,41 παρακρούεται ταῖς ἐπιγραφαῖς, *decipietur inſcriptionum titulis* 104,17
παραλλαγή, *mutatio* 13,37
παράλληλοι φωνηέντων θέσεις 94,46
παράλογοι συνθέσεις αὐτοῖς αἱ συμφοραὶ 159,20
παραλυπεῖν 20,30
παραναγκάσαι 86,5
παρανοίγειν τὸ πρᾶγμα 63,5
παραπίπτειν, *obtingere, accid.* 103,5
παραπληρώματα τῶν ὀνομάτων 186,40 παραπλήρωμα λέξεως 7,20 παραπληρώμασι λέξεων χρῆσθαι 95,16
παραπλήσιαι τὸν ῥυθμὸν 149,8
παραπρεσβεία, *falſa legatio* 76,6
παράσημον, *ſignum, nota* 193,24
παράσημοι λέξεις 62,16
παρασκευὴ εἰς ταῦτα παρεσκευασμένος πολλὴν 131,40 παρασκευαὶ *in narrationibus* 109,20
παράσημα τῆς ψυχῆς ἀποδεικνύμενος 177,12
παρατηρεῖν ἵνα λέγηται 195,42 παρατήρημα, *obſervatio* 136,45. 171,24
παρατρέχειν, *curſum præterire* 38,31
παρατυχὸν *pro* παραχρῆμα 150,11
παραυξηθεὶς προσθήκαις 13,43
παραφέρειν, *afferre in med.* 126,34
παραφυλάττειν, *obſervare* 30,15
παρακεχώρηκεν αὐτῷ τοῦτο 185,22
παρεκτείνειν, *pertingere* 138,35. 139,2 παρεκτείνας τῇ- *extendens ad* 142,4
παρελάσαι, *ſuperare* 17,45. 112,39
παρέλκεσθαι, *adſciſci* 145,13
παρεμβαλεῖν ἕτερον 168,34
παρεμβολὴ τῶν μεταξὺ πραγμάτων 136,13 παρεμβολὴ γραμμάτων 186,15
παρεμπλώσεις ἐνθυμημάτων 147,44
παρεμπλώσεις νοημάτων *apud Thucyd. crebræ* 133,25 παρεμπλώσεις ἐν τοῖς ἐνθυμήμασι καὶ νοήμασι 136,3
παρεμφατικὰ ῥήματα 6,29
παρεξειρεσία *quid* 134,2
παρεξετάζων ἑτέροις 185,26
πάρεργον ποιῆσαι ἑτέρας γραφῆς 120,38 ἐν παρέργῳ ἐξέτασιν 54,7, 27
παρέργως ἰδεῖν 180,21
παρελθὼν εἰς ἀνθρώπους 38,35
παρελθεῖν εἰς βίον 126,41
παρέχεσθαι μάρτυρα, *prof. teſt.* 123,32 *ſic* παρέξομαι τὰς ἀποδείξεις 133,5.
παραχέσθαι, *proferre* 109,19. 120,24 παρεχόμενος μαρτυρίας 170,22 παραχόμενος τὰς ἐκείνου λέξεις 124,33
παραδοκιμεῖν τῷ ποιητῇ 69,42
παρηδύνειν 191,29
Παρθένεια *Pindari* 187,4
παρθενωπὰ ὀνόματα 26,7
οἱ παριόντες ἐνθάδε, *qui huc ad dicendum accedunt* 100,10,43
πάρισα κῶλα 8,23 παρίσων *exempla* 99,34,37
παρισοῦνται τὰ ἴσα τοῖς ἴσοις 179,16
παριστάναι τοῖς- *repræſentare* 112,40 παρίστασθαι, *juxta ſe ſtatuere* 90,10 παρίσταταί μοι, *in men. ven.* 121,17.
παρισώσεις καὶ παρομοιώσεις 86,9. 99,18 παρισώσεως καὶ παρομοιώσεως *exemplum* 99,23, 34,38 παρισώσεων *exempla ex Thucyd.* 136,35
ἐπαρώνουν ἤδη 170,5. παροινούμενος ὑπὸ τούτων 170,17
παρόμοιον *exempla ex Thucyd.* 136,35
παρομοιώσεις καὶ παρισώσεις 95,5
παρωραμένος ἅπασι 147,21
παρορμᾶν τοὺς ἀκούοντας 47,10
παῤῥησία περὶ πάντων, οὐκ ἀεὶ παρὰ τοῖς πολλοῖς 176,36
παρῳδικὰ μέλη 195,19
πᾶς ὅλον ἐν τοῖς- *totus eſt in-* 111,46
μετὰ πάσης ἀληθείας, *veriſſime* 161,9
πάσσονα, *pro* ταχίονα 5,11
πάταγος ἀνέμων 14,37 πάταγος ὑδάτων 15,15
πάτρια τοῖς τότε 182,40
πατρικὸς ἐχθρὸς 91,11 πατρικῶς: *ut* μητρικῶς παραμυθεῖσθαι 51,43
πατρῷοι θεοὶ 154,11. πατρῴας ἑστίας 4,25
παυδῇ *pro* παυσῇ 156,5
παῦρα μὲν, ἀλλὰ μάλα λιγέως 67,17
παχύτητος καὶ ἀδυναμίας μιμήματα 179,42
πέδονδε, *in planitiem* 21,21
πεζικαὶ μάχαι 142,25
πεποίθασι Λακεδαιμονίοις 156,35 πεποιθέναι αὐτῷ 182,7
ἡ πειθὼ τῶν λόγων 3,15 πειθὼ καὶ ἀφροδίτην ἔχειν τοσαύτην. 87,42
ἐκ Πειραιῶς, *è Piræeo* 92,39. 93,5
Πειρεινικὸς 116,28 *ſuſpecta vox. ſed incertum* Πειρινικὸς *ne legendum an* Πειραϊκὸς
πεζικὴ λέξις καὶ πιθανὴ 84,28
πελταταὶ 122,35,39
πεντάχερον ἔξαθμος 30,6
πέρα τῶν τριῶν τινων 10,5 πέρα τοῦ δικανικοῦ τρόπου 103,37 πέρα τοῦ δέοντος 98,21 πέρα τοῦ χρησίμου ἀπομηκύνειν 95,17 πέρα τοῦ μετρίου 176,42 πέρα δεινῶν 196,5
περαίνειν, *perficere dicendo* 48,41 περαίνειν ἑτέραν ὑπόθεσιν 84,18
περαίνεσθαι, *perfici* 46,22
περαιτέρω προβαίνειν 5,25 περαιτέρω τοῦ δέοντος προσ. 153,2
Περγασῆθεν, *è pago ſeu municipio Pergaſenſi, in Attica* 122,33
περὶ πάντων, *ſupra omnes, ſeu præ omnibus* 49,12
περιαιρεῖν, *detrahere* 86,17 περιαιρεῖσθαι αὐτοῦ, *ſibi detrahere* 93,11
περιῃρημένοι χρήματα 176,29
περιάπτειν τῇ πόλει τὰς αἰτίας, *urbi cauſſam attribuere* 129,22
περιδεῶς, *pavide* 149,46
περίεργοι καὶ φορτικοὶ λόγοι 86,7 περίεργος καὶ ποιητῷ ἐκνενικηκὼς 150,25
περιεργία ὀνομάτων, *qualis in Demoſthene reprehendatur* & *Æſchine: & quam recte* 197,3
περιεργία *vulgo pro* πολυπραγμοσύνη *uſurpatur* 197,7
περιέρχεσθαι, *quærere* 57,27
ἐκ περιζώματος ἀσκεῖν 112,26
περιιδεῖν αὐτὸν στερηθῆναι 105,37
περιιστάναι τὴν αἰτίαν εἰς τοὺς ἀντιδίκους, *cauſam litis in adverſarios transferre* 89,5 περιέστηκεν εἰς τοὐναντίον 150,26
περιλογισμὸς, *vox apud Thucyd. gloſſematica & obſc.* 133,38. *quidam libri habent* ἐπιλογισμὸς
περίοδος *ea fere ſignificatione qua vulgo* κῶλον 25,29,38
ἐκ περιόπτου φανερὸς 26,16
περιορᾶν αὐτοὺς ἐμπίπτοντας 43,25
περιουσία, *beatiſſima rerum verborumque copia* 72,29 περιουσίαν ἔχειν, *copiam hab.* 24,47 περιουσίαν δυνάμεως ἐνδείξασθαι, 83,25 εἰς περιουσίαν πράττειν 176,6 ὑπὸ περιουσίας χρώμενος αὐτῇ 156,23 ἐκ περιουσίας λέγεσθαι 64,1
περὶ περίπατον πορθεῖσθαι 128,4. 166,44
περιπεπλανημένα μέτρα 194,10
περιποιεῖσθαι, *acquirere ſibi* 94,31
περιῤῥέουσα τοῖς νοήμασι 173,45 περιέῤῥευσεν εἰς τὴν θάλατταν, *defluxit in mare* 134,2
περίσκεπτος χῶρος 32,8
περισπώμεναι συλλαβαὶ 10,8
περισπασμὸς, *circumflexio* 10,21
περισπούδαστον γίνεται 42,1 περισπούδαστον εἶναι 42,36
περιτέχνησις ἐπιχειρήσεων 150,51
περιτετρέφονται τοῖς ὀνόμασι 176,40
περιττὸς, δεινὸς, & δαιμόνιος, *pro eodem* 17,45,44
περιττολογία 127,20
περιτυγχάνομεν τούτῳ 170,32. 171,2
ἐκ περιφανείας ὁρᾶσθαι 22,24. & 25,46
περιφανῶς ψεύδεσθαι 197,9
περιφράσεις ἀπειρόκαλοι 127,24
περιωπὴ, *vox apud Thucyd. gloſſematica & obſcura* 133,38
πέτρος *Dionyſio qui Homero* λᾶας 20,44. *pro eodem* πέτρα 21,4
πιθανὸν σχῆμα ἴδιον 196,14
πεφυλαγμένως, *caute* 13,5
πηκτίδες, *inſtrum. muſicum* 37,22
πικρῶς ἐμοὶ ἔχειν, *animis adverſus me exaſperari* 183,18
πικραίνειν τὴν ἀκοὴν 196,43 πικραίνειν τὴν διάλεκτον 196,36
πιλούμενος χαλκοῖς 19,1
πίνος 22,43 πίνος τῆς συνθέσεως 26,18 ὁ πίνος τῆς ἀρχαιότητος 127,17 πίνος καὶ χροῦς τῆς ἀρχαιότητος 166,10 πίνον τὸν ἀρχαῖον φυλάττουσι 187,5. ὁ πίνος *in auſtera compoſitione pro ornamento eſt* 22,43
πινώδης λέξις 191,27
πίσεις παρέχειν 2,32
πίστεως συμπλοκὴ, *maxima & præcipua figura* 51,7 πίστεις, *probatio ſeu confirmatio, oratoriæ orationis pars* 63,1. 64,33 πίστεις ἔντεχνοι, *argum. artif.* 88,2

πιστικὸν ἐνθύμημα 112, 39
πιστῶσαι διὰ μαρτύρων 110, 1 πιστῶσαι probare 87, 47
πλάγιαι πτώσεις 7, 12
πλάσμα ἰσοειδὲς 131, 7 πλάσματα λέξεως τρία 184, 21 pro eodem χαρακτῆρες ibid. 13
πλάσται, fictores 115, 16. 194, 44
Πλάταια & Πλαταιαὶ pro eodem 153, 39, 46 Πλαταιῶν pro Πλαταιέων 154, 24 Πλαταιΐδα γῆν 154, 12
ἐν-πλάτει θεωρεῖσθαι 22, 19. ſic 27, 43
πλατέως εἴρηται 174, 36
πλαττόμενος, fingens, commen. 102, 16
πλατύνειν, dilatare 114, 36
πλείων τοῦ μετρίου λόγος, prolixior juſto 156, 45. pro eodem μακρότερος 153, 25 ἀεὶ πλείονος ἦν, pluris fiebat 164, 19
πεπλεγμένη λέξις 152, 25
τί πλέον ἐστὶ, quid amplius eſt, quid poteſt amplius 67, 29 πλέον οὐδὲν τῷ λέγοντι 51, 20
πλεονάζειν ἔν τινι, frequentius aliquid uſurpare 136, 36
πλεονασμὸς τῶν σχημάτων, redundantia, nimius uſus fig. 99, 19
πλεονεξία τοῦ ἀντιδίκου, potentia, potior conditio 87, 16
πληθύει ἐντορειῶν, plena eſt o. r. 144, 1
πληθυντικὰ ἀντὶ ἑνικῶν 134, 35
πλὴν ὅτι, niſi quod 13, 24
πλοκαὶ σχηματισμῶν φιλοκοφανεῖς 150, 47
πλουσία πηγὴ, uber fons 153, 9
πλουσίως pro πλατέως 186, 8
πλῦτον ὀνομάτων ἐπιδεικν. 166, 17
πνεῦμα ἔχουσα λέξις 175, 10
ὡς πνῖγμα τὸν δῆμον ἄγειν 122, 30
πόθεν γάρ; 175, 5
ποιεῖν, poëſim condere 22, 3 παρὰ φαῦλον ποιεῖσθαι flocci facere 37, 31 πεποιημένα ὀνόματα 3, 22: & 28, 32. πεποιημένα καὶ ξένα ὀνόματα ζητεῖν 127, 25 πεποιημένα λέγειν 148, 13
ποίημα καὶ γόνιμα ψυχῆς 1, 7 ποιήματα, carminis verſus 3, 5
ποιητὴς λόγων κράτιστος 83, 1 ποιητὴς ἰδίων ὀνομάτων καὶ πρ. 69, 18
ποιητικὸς ἐν τοῖς ὀνόμασι 69, 25 ποιητικὴ κατασκευὴ λέξεως 111, 23 τὸ ποιητικὸν τῶν ὀνομάτων 148, 5 τὸ ποιητικὸν διώκειν μᾶλλον ἢ τὸ ἀληθινὸν, affectat. 86, 8 ποιητικώτερα μᾶλλον ἢ ἀληθινώτερα 103, 31. oppoſ. ἀποίητον καὶ ἀφελὲς, ibid. 32
ποικίλλειν τοὺς λόγους 104, 36 πεποίκιλκε τὴν γραφὴν 131, 2 ποικίλλεσθαι σκιᾷ τε καὶ φωτὶ 104, 42 ποικιλλόμενος ἄνθεσι 23, 1
ποικιλτικὴ 2, 30
ποικίλως λέγειν 67, 43
τὸ πολεμεῖν pro ὁ πόλεμος 134, 15
πολεμικὰ ἔργα, res bellicæ 177, 40
ὁ πόλεμος pro οἱ πόλεμοι 134, 33
τὰ πολέμια δεινοὶ 85, 35. 96, 6
τὰ πολέμια κράτιστοι 98, 13
πολεμοκέλαδος, Bacchus 16, 21
Πολιάδος ὁ νεὼς 113, 41
πολιὸν χρόνῳ μάθημα 65, 40
τῆς πολιτείας ἀπελαύνεσθαι, è republ. ſeu reip. conſortio excludi 109, 42
πολιτικὴ ῥητορεία 69, 12 πολιτικοὶ λόγοι 1, 11: & 31, 37, & alibi paſſim.
πολιτικοὶ ἀγῶνες 161, 18
πολλῶν ἄριστος, multo pollentiſſimus 55, 39
πολλοστὸν ἐκείνων μέρος, è multis illis exigua pars 172, 22
πολλοστῶς εἰπεῖν 67, 43
πολὺς ἐστὶν ἐν τούτοις 132, 21 πολὺς ἐν ταῖς ἐπιτηδευτικαῖς εἰσαγωγαῖς 73, 15 πολὺς ἐν ἐμαυτῷ γενόμενος, repenitius apud me perpenſa 120, 14 τῶν πολλῶν τις, vulgaris quiſpiam homo, aliquis è vulgo 120, 12
πολὺ ἂν ἔργον εἴη 91, 27 πολὺ κάλλιον 42, 18 πολὺ πλεῖνς 27, 12 πολὺ πλείω 114, 23 πολὺ ἀμείνων αὐτὸς αὑτοῦ 132, 25
πολλοῦ γε καὶ δεῖ 175, 24. 178, 29. 193, 42. 195, 25 πολλῷ ἀναγκαιότερον 42, 2 πολλῷ μείζονα καὶ κρείττονα 95, 42 πολλῷ μᾶλλον 42, 6, 8 πολλῷ μᾶλλον ζηλωτότεροι 95, 26
πολύβατος, celeber. freq. 23, 8
τὸ πολυειδὲς τῶν σχημάτων 133, 33. 148, 6
πολυειδῶς στρέφειν 31, 17
πολυκοιρανίη, οὐκ ἀγαθὸν 56, 12
πολυμαθείας ἐραστὴς 68, 27
πολύμορφος γραφὴ 131, 44
πολύπλοκοι νοήσεις 162, 6, 18 πολύπλοκα σχήματα 153, 34 πολύπλοκα, inter figur. Thuc. 133, 26. 136, 22 πολύπλοκα καὶ δυσεξέλικτα 147, 45 πολυπλόκως πέπλεκται 162, 43
πολύσκοπος ἀκτὶς ἀελίου 167, 20
πολυσχημάτιστον 69, 42
πολυτροπία ἡ ἐν σχηματισμοῖς 133, 40
πολυφωνότατος ποιητῶν Ὅμηρος 15, 3
πολυφωνέστερον 161, 27
πομπευτήρια ὅπλα 183, 33
πομπικὸς λόγος 71, 3, 16 πομπικὴ λέξις 70, 24 πομπικὴ καὶ ἀξιωματικὴ λέξις 146, 42 πομπικοὺς σεμνότης 94, 42
πορείαις διαρκειμένος 169, 35
πόρνοι, ſeu catamiſthi 43, 19
ὁ πόῤῥω δηθυράμβων φθέγγομαι 128, 16
πότερα, utrum 178, 40
Ποτίδαια & Ποτιδαιατικὰ 141, 15, 26
ποτιψαύει, admovet 179, 20
πραγματικὸς τόπος 1, 15. 132, 26 πραγματικὸς τρόπος 114, 34 τὸ πραγματικὸν μέρος 146, 19 πραγματικοῦ τόπου θεωρήματα 98, 3 πραγματικοῦ τόπου partes quæ 194, 34 πραγματικοῦ μέρους partes duæ 153, 4 πραγματικὸς χαρακτὴρ 132, 17 πραγματικὸς Λυσίου χαρακτὴρ 86, 27 πραγματικὴ ἰδέα 130, 11 πραγματικὴ προαίρεσις 139, 3 πραγματικαὶ ἀρεταὶ 126, 29. 137, 9 ἡ πραγματικὴ φιλοσοφία 96, 2
οὐ πολλὰ πραγματευθέντες, non magno negotio 30, 44
πραεῖαι ἁρμονίαι 27, 27. ſic 15, 7
πρακτικοῦ τρόπου θεωρήματα 95, 37
κατὰ πραεῖς φέρεσθαι 187, 41
πρέπειν καὶ ποιεῖν ὅ τι βούλεται 197, 35
πρέπεται, exigit 91, 22
πρέπον τὸ 20, 25
πρεσβεία, ſeu (ut quid. cod. hab.) πρέσβευσις, vox apud Thuc. poëtica 133, 29
πρεσβύτερος καὶ κρείττερος, antiquior & potior 65, 31. ſic 47, 16
πρίν γε δὴ ἐπεῖναι 149, 50 πρὶν κατασῆσαι, potius quam c. 181, 19
προαιρέσεως ταύτης ἐχόμενοι, hoc ſecuti ſunt inſtitutum 164, 29
προαναφωνεῖν ὁποῖος 35, 37
προαποδεδειγμένα 64, 24
προβάλλεσθαι, præſtare 59, 43 προβάλλονται, abjiciunt 153, 20 τὸ πρόβλημα εἰδέναι, ſcire rem quæ ad diſceptandum eſt propoſita 63, 4
πρόβουλοι τῶν Μηλίων 155, 7
πρόγονος, privignus 102, 11. 110, 21
προγραφείσης ἡμῖν φρουρᾶς 170, 1
προδιαβάλλειν 61, 29 προδιαβληθεὶς 87, 14
προδιοικεῖσθαι 55, 3. 61, 19, 47. 62, 3 προδιοίκησις τοῦ παντὸς ἀγῶνος 63, 17
πρόδρομος 32, 6
προεκδεδωκὼς τὰ τοπικὰ 121, 38. ſic 122, 15
προέκθεσις τοῦ χαρακτῆρος 27, 2
προεξαναγάγεσθαι ναυσὶ π. 149, 8
προεξηγήσασθαι 62, 40
προευδοκιμηκότες 39, 9
προέχειν, præcellere 130, 22 προέχων χρόνοις ἐκείνου 83, 29
πρόθεσις, propoſitio, oratoriæ orationis pars 87, 21 ἡ πρόθεσις ἦν μοι, propoſitio mea fuit, propoſitum à me fuit 184, 1
προθετικὰ μόρια, præp. 133, 21. 147, 40
Προικοννήσιος 138, 32. pro eodem Προικοννήσιος 146, 45. dupl. ν.
προκαλέσασθαι τὸν λόγον 38, 18
προκαλεῖσθαι εἰς διαλλαγὰς, ad litis compoſitionem invitare 89, 8
προκαλουμένου ἐμοῦ ταῦτα 107, 29
προκαλεῖσθαι τοὺς δημότας, provocare ſeu appellare ad judicium 109, 44
προκείμενον ἀλγεινοῖς 135, 18
προκαταμαντεύεσθαι περὶ- 36, 11
προκατασκευάζεσθαί τινα περὶ τῶν διηγήσεων πράγματα 109, 6
προκατασκευαί in oratione 104, 34
προκατασκευαὶ in narrationibus 109, 20 προκατασκευὴ ante confirmationem 62, 4 προκατασκευαῖς χρῆσθαι 86, 39
προκατασκευάσεις orationis 42, 11
προκαταχρῆσθαι τοῖς κ. 63, 7
προμηθὴς μέλλουσι 136, 43
προνοεῖν τοῦ δικαίου 156, 3. πρόνοιαν τοῦ καλοῦ ποιεῖσθαι πλείονα 157, 20 πρόνοιαν ἔχει ταύτης 195, 34
προορώμενοι τὸ μέλλον 44, 40
προπάτορες 36, 2
προπεσχυλινδόμενος πατρὸς 14, 21
ἐκ προῤῥήσεως πολεμεῖσθαι, bello indicto impugnare 108, 28. 163, 8
πρὸς ἀλήθειαν ἐντορεύειν 64, 8 πρὸς ἐμὲ τούτων εἶναι οὐδὲν, nihil horum ad me attinere 172, 4 πρὸς ὑμᾶς, pro ὑμῖν 90, 3 πρὸς πολλοῖς ἄλλοις, præter alia multa 121, 35
προσάγεσθαι, adjungere ſibi 99, 42

προσαγόρευμα, *compellatio* 138, 8
προσαγόρευσις, *compellatio, in exordio orationis* 29, 45
προσαγωγότερον τῇ ἀκροάσει 145, 36
προσαναπαυόμεθα τῷ λ. 187, 34
προσανίσασθαι ἄκροις τοῖς ὀδοῦσι, *impingi ſummis dentibus* 24, 3
προσάντης, *arduum, difficile* 101, 13
προσαπαιτεῖν 190, 45
προσάπτειν θεοῖς ὄψεις ἀρχῆς. 167, 43 *pro eodem* περιάπτειν 129, 22
προσβιάζειν τῷ τέλει 36, 29
προσβοηθεῖν τοῖς- 144, 25
προσβολαὶ *in pugna navali* 149, 22
προσδιαφθείρει καὶ τὴν π. 178, 29
προσδοκίαν ἐμποιοῦσιν ὡς 100, 26
προσεκτικοὺς ποιεῖν τοὺς ἀκρ. 89, 16
προσεπιδοῦναι, *addere* 139, 9
προσεπιφανίζεσθαι 8, 20
προσεληλυθότας τῷ Δημοσθενικῷ χαρακτῆρι 114, 28
προσέχειν, *aures præbere* 120, 13 τούτῳ μοι προσέχετε τὸν νοῦν 44, 38
προσηγορία, *ſubſt. nomen* 135, 7 προσηγορικὰ διῄρηται ἀπὸ τῶν ὀνοματικῶν 2, 13
προσῆκον, *cum par ſit* 101, 7
προσημαίνειν, *præſignif.* 113, 45
τὸ πρόσθεν γένος 181, 20, 29 οἱ πρόσθε χρόνοι 182, 40 εἰς τὸ πρόσθεν αὐτοῖς προφέροντες μηδὲν, *nil ſibi proficientes* 101, 5
προσιὼν τῷ δήμῳ περὶ τούτων 45, 25 τὰ προσιόντα, *proventus, reditus* 91, 15
προσίστασθαι ταῖς ἀκοαῖς, *aures offendere* 11, 1. 95, 7. 99, 20
πρόσκαιρος τέρψις 42, 19
προσκαλεῖσθαι pro προκαλεῖσθαι 109, 9
προσκαθασκευάσαι 7, 33
προσκαθαρπάζεσθαι βίᾳ 99, 42
προσκατηγορεῖν, *tribuere* 86, 14
προσκρέματα ὀνομάτων 51, 11 προσκρέματα, *offenſiones* 170, 2 προσκρέματος ἀσφάλειαν προδιοικεῖσθαι 55, 16
προσέμισγον τῷ ζεύγματι 149, 12
πρόσοδον ποιεῖν, *ad dicendum accedere* 27, 8, 15
προσοικειοῦσθαι, *familiarem ſibi facere* 42, 22
προσὸν 36, 21
προσεῖρπον, *permeſſebant* 170, 8
προσπέμπω αὐτῷ, *mitto ad eum* 103, 12
προσπεπτεῖς ἁρμονίαι, *congr.* 187, 24
προσπολεμῆσαι φοβερὸς 190, 7
προστάται τοῦ δήμου 176, 9 *iidem* δημαγωγοὶ 175, 35
προστίθεσθαι τοῖς ἰσχύουσι 182, 46 προστίθεσθαι τούτῳ, *aſſentiri* 112, 29
προστρίβεται αὐτῷ τοιαῦτα 185, 8
προσυλακτεῖν τινι 137, 38
προσυφῆναι 61, 29
προσφέρεσθαι τῷ- *invehi* 53, 20 προσεντεχθῆναι καὶ ὁμιλῆσαι 38, 41
προσφοιτᾶν τινι, *itare ad aliquem, ſectari, ut diſcip. mag.* 57, 18
πρόσφορα τοῖς ὑποκειμένοις 60, 38
προσφόρως μεταχειρίσασθαι 37, 20
προσφυῆ τοῖς πράγμασιν ὀνόματα 131, 5. *ſic* 138, 47. προσφυεστάτοις ὀνόμασιν ὠνόμασται 149, 2
προσφωνεῖν, *compellare, ſalutare* 37, 43 : & 38, 7 προσφωνηματικῶν λόγων μέθοδος 37, 40
πρόσχημα ἁπλότητος 45, 43 πρόσχημα τοῦ ἀνδρὸς 136, 43. 164, 8
προσῳδίαι, *accentus* 20, 6
προσῳδικοὶ *verſus* 4, 15
προσωπεῖον τηλαυγὲς 33, 25
προσωποποιεῖ τὰ μετὰ ταῦτα 155, 10 προσωποποιΐαν τηρεῖν 69, 44
προτείνειν, *objicere* 52, 37
προτιμήσαντες τῆς ὑπούλου εὐνομίας, *pro* προτιμήσαντες τὴν ὕπουλον εὐνομίαν 135, 6
ὁ πρὸ τοῦ χρόνος 154, 36
προτροπὴ καὶ παράκλησις 38, 39: & 39, 5
προὔπτοι κίνδυνοι 157, 3
προὔργου ἐστὶ 2, 43
προφέρεσθαι, *proferre* 172, 37. 195, 44
προχειρίζεσθαι, *depromere, decerpere* 115, 20 προχειρίζεσθαι, *eligere ſeu deligere* 81, 40. *ſic* προχειρίσασθαι 26, 25. 28, 16. 109, 40. 139, 15. προκεχείρισται ἐκ- *delectus eſt* 38, 13
προκεχείρηται, *pro* προκεχείρισται, *propoſitum eſt* 34, 44
πρύμναν κρούειν 149, 34
πρύτανις προτίθησι περὶ- 101, 21
πρυτανεύειν τὴν εἰρήνην 34, 14
πρωτεύοντας ἐν αὐτοῖς 126, 3
τὰ πρωτεῖα φέρεσθαι 27, 40
ἐν πρώτοις, *in primis præcipue* 156, 32
πρῶτος, *primum in temp. ſign.* 120, 4
πτίλα, *pinnæ* 30, 36. 194, 5
πτώσεις τῶν ῥημάτων 7, 15
Πυθοῖ, *in Pythicis ludis* 41, 13
πεπύκνωται τοῖς νοήμασι 83, 22
ἐν πυρὶ γενέσθαι, *perire* 48, 25
πύσει τῶν προηγουμένων 150, 50. 151, 5. 164, 1
πωλοῖτο τούτου ἑνὸς, *hoc uno venderentur* 158, 45

P.

P *quomodo proferatur* 12, 42 ῥ *ſemivocalium generoſiſſima* 13, 1
ῥάξαντες εἰς τὸν βόρβορον 170, 35
ἐκ τοῦ ῥᾴστου, *facillime* 30, 41. *idem* ἀπὸ τοῦ ῥᾴστου 31, 8
ῥηματικὴ λέξις 133, 43 ῥηματικὰ μόρια 134, 5. 146, 29 ῥηματικὸν, *verbum à recto ſuo themate deflexum* 23, 45 ῥηματικὸν ὀνοματικῶς ἐκφέρειν 133, 14
ῥῆσις συνεχὴς 155, 12 ῥήσεις τῶν ἀποκρινομένων, *reſponſionis verba, ſeu verba quibus reſpondentes utuntur* 48, 9
ῥητορικαὶ εἰσαγωγαὶ 69, 24
ῥητορεύειν πρὸς ἀλήθειαν 64, 8
ῥητορεῖαι, *rhetoricæ orationes* 143, 40 ῥητορείας εἶδος 122, 12
ῥινῶν καὶ τορεύων τὰ- 147, 31
ῥοῖζος οἰστῶν 14, 33 ῥοῖζος δηλωτικὸν γράμμα 11, 46
ἐπὶ ῥοπῆς μιᾶς ὄντες 156, 26
ῥοχθεῖ κῦμα ποτὶ- 14, 31
ῥυθμίζειν κῶλα 17, 35
ῥυθμοειδὴς πεζὸς 95, 1
ῥυθμὸς τῆς ᾠδῆς 32, 20 ῥυθμὸς καὶ πῆς, ταὐτὸ 16, 6 ῥυθμὸς *naſcitur è partium orationis temporibus* 182, 22 ῥυθμῶν διαφορὰ 192, 44 ῥυθμῶν *oratoriorum genera duo* 190, 43
ῥυθμὸς δύναμις 186, 32 ῥυθμῶν *obſervatio multum afficit* 9, 37
ῥυθμὸς ἀξιωματικὸς 11, 33
ῥυπαίνειν τὸν ἄνδρα 102, 15
ῥύσις λέξεως 187, 40 ἐν ῥύσει συνεχεῖ ὄντα 27, 27
ῥώθωνες, *nares* 12, 40 : & 13, 2
ἐπὶ ῥώμην συνάγειν 184, 3

Σ.

Σ *quomodo proferatur* 12, 43 σ *inſuavem ſonum reddit; ac ſi pluries uſurpetur, vehementer offendit* 13, 3 σ *rarius & cautius uſurpatum à veteribus; à quibuſdam etiam plane in carminibus vitatum* 13, 5 σ *non præponitur duplæ* ξ *in una eademque ſyllaba* 25, 13
σαίνουσα φιλότης 26, 32
σαθρὰ, *oppoſ.* τοῖς ἰσχυροῖς 63, 26 σὺν τῷ σίγμα 13, 7
σατυρικὸν δρᾶμα προβάλλειν 54, 35
σαφήνεια, διπλῆ 83, 8
σαφῶς εἰδὼς 81, 36
σεβαστικῶς διάκεισαι πρὸς τὸν ἄνδρα, *virum venerans* 125, 37
σεισμοὺς τὰς ἐπὶ τῆς ἁρμονίας 185, 19
σελὶς, *pagina libri* 18, 25
σεμνολογία, *ſpecies τοῦ κάλλους* 9, 14. 147, 10 σεμνολογία Ἰσοκράτους 103, 31
σεμνότης προσώπου 38, 30
τὸ σημαινόμενον [illegible] τούτῳ 152, 2
σεσημασμένα, *obſignata* 89, 34
σημεῖον, *documentum* 67, 39
σημειώδης λέξις 131, 18 σημειώδη ὀνόματα *fugienda* 94, 37
σημειώσασθαι, *notare* 197, 33
σίγα σίγα 10, 16
σιγῇ μὴ ἀκούει 128, 14. 167, 7
Σιμωνίδεια μέλη 32, 18
σῖτος *pro* σιτίον *ſeu* σιτίλος 153, 19
Σιπυλεὺς ἀπὸ Μαγνησίας 5, 5
σιτήσεται τὸν Ἰσαῖον ὅλον 105, 2
σιωπῇ ἧττο 52, 15 σιωπῇ οἴχεσθαι 90, 33. *idem* σιγῇ
σκευοθήκη, *armamentarium* 124, 8
σκιαγραφία καὶ φλυαρία 30, 18 σκαιωρίαν ἐπιφαίνουσα τεχνικὴν 138, 47
σκηνίπτεσθαι *idem quod* διερείδεσθαι 21, 1, 4
σκληραγωγῶν τὴν λέξιν 151, 23
σκολιὰ, *inter figur. Thucyd.* 133, 26. 136, 22 σκολιὰ καὶ δυσπαρακολούθητος λέξις 150, 20, 47
σκόπει αὐτὸς πόθεν ἕξεις 89, 42
σκοτεινῶς περιπέφρασται 152, 13
σκοτίζουσα τὴν διάνοιαν 152, 25
σκότον παρέχουσα ταῖς- 162, 9
σκυβαλίζειν 80, 44
σμαραγεῖ πόντος 14, 33
σμερδαλέος ἐφάνη 15, 13
σολοικισμὸς *riſum movet* 19, 3 σολοικισμῶν λαμβάνοντα φαντασίας 147, 43. 133, 23
σολοικοφανεῖς σχηματισμοὶ 115, 20 σολοικοφανεῖς σχηματισμῶν πλοκὴ 150, 48
Σοφόκλεια 8, 31
σπαδονίζειν τὸν ἦχον, *ſpadonicum ſonum reddere* 12, 21
σπαδονισμὸς ἦχον ποιεῖ 187, 34

σπάνει κρείττονος ὀνόματος, *melioris nominis inopia* 27, 38
σπάνιος τεχνίτης 150, 20
σπάνιον *pro* σπανιάκις 70, 20
σπονδείων αὐλημάτων ἀκροώμενοι 176, 47
σπουδάζειν ὑπὲρ τῶν κοινῶν 101, 7 σπουδάζοντα τοῖς πράγμασι, τοῖς ὀνόμασι παίζειν, *in re ſeria ludere verbis* 86, 16
σπουδὴν τὴν ἐπ' αὐτοῖς 81, 16 σπουδὴν ἔχειν, *operam dare* 22, 38 σπουδὴν ἐποιεῖτο *pro* ἐσπούδαζε 94, 14 σπουδῇ, *ſtudio & diligentia adhibita* 9, 16 ἁπάσῃ σπουδῇ φεύγειν 187, 25 σπουδῇ, *ſerio ſtudio* 82, 44 ἐν σπουδῇ, *in re ſeria* 99, 1
σταθερὸς καὶ εὔδηλος ἀνὴρ 166, 46
ἀπὸ στάθμης 26, 15
στάσεις λαμβάνειν ἰσχυράς, *in verborum compoſitione* 22, 23
στενὸς κατὰ τὴν ἀπαγγελίαν 70, 43. 74, 20
στέργειν τὸ ἴσον 100, 28 στέργειν τὴν τύχην 92, 17 στέργειν ἐπὶ τοῖς παροῦσι 96, 39
στερεὸν, *ſolidum, dicendi genus* 115, 19
στήλη περὶ εἰρήνης σταθεῖσα 124, 4
στιβαρὰ λέξις 147, 27
στίχοις *diſtincti libri* 141, 16, 23
οἱ ἀπὸ τῆς στοᾶς 5, 31. *iidem* οἱ Στωϊκοὶ 2, 12: & 5, 24. & οἱ τῆς Στωϊκῆς αἱρέσεως 2, 12
στοιχεῖα φωνῆς 11, 41 στοιχεῖα τῆς λέξεως 2, 9 στοιχεῖον, *de parte orationis oratoriæ* 86, 44
στοιχειώδη μόρια 146, 29 στοιχειώδεις δυνάμεις 12, 2
στόλος, *profectio* 67, 26
στόμα Λυσιακὸν, *pro* εὐστομία 85, 19
στοχάζεσθαι τοῦ χρόνου, *temporis rationem habere* 84, 30 στοχάζεσθαι τοῦ γλαφυρῶς λέγειν μᾶλλον ἢ τοῦ ἀφελῶς 94, 46 οὐ στοχάζεσθαι τῶν ὑγιαινόντων, *non ſpectare ea quæ ſana ſunt* 132, 16
κατὰ στράγγα ῥεῖν 180, 40
στράτευσις ἐπὶ τοὺς 155, 38
στρατήγημα λόγων 56, 18
στρατηλάται φρόνιμοι 11, 19
στρέφειν ἄνω καὶ κάτω 147, 30. 194, 24 στρεφόμενα λέγειν 50, 26, 40 στρεφόμενα λέγειν *Homerus docuit* 53, 15. *idem* ἀντίστροφα λέγειν 52, 47. στρεφομένοις χρῆσθαι λόγοις 51, 10
στρογγύλεσθαι, *ſeu* στρογγύλλεσθαι, *rotundari* 12, 24
στρογγυλίζειν τὰ νοήματα 85, 44
στρογγύλη λέξις 7, 45
στρογγύλως ἐκφέρειν 98, 31
στροφή, *muſicis quid* 194, 6
στρυφνὴ καὶ τραχεῖα λέξις 25, 4
τύφειν & διαχεῖν, *oppoſ.* 14, 12
σφυρήλατα 64, 22
συγγενεῖς ἑαυτῆς 16[illegible], 3
συγγνώμονες ἐστὲ, *ignoſcite* 155, 2
συγγραφεῖς, *proſæ orationis ſcriptores* 69, 35 συγγραφεῖς, *hiſtorici* 138, 31
συγκαταβαίνειν εἰς αἵρεσιν ἐπιεικῆ 156, 12
συγκατακυλίεσθαι 21, 21
συγκαταλῦσαι τὸν βίον ἅμα τοῖς 94, 33
συγκαταπίπτειν ταῖς τύχαις 97, 41
συγκαταφέρονται ἀλλήλαις 21, 31
συγκεφαλαιούμενος τὰ περὶ τὴν μάχην 142, 32
συγκοπὴ πνεύματος 14, 26 συγκοπαὶ τῶν ἤχων 25, 16
συγκορυφοῦν *conſummare* 140, 26
σύγκρισις τῶν τότε πρὸς τ. 101, 30
συγκειτικὸς *pro* συγκειτὸς 161, 37
συγκεκροτημένη λέξις, *ſuccincta elocutio* 173, 46. 174, 30. *ibidem v.* 33. *eadem ſignif.* τὰ κεκολπωμένα σφίγξαι, & συστρέψαι *v.* 40. & 44. συγκεκροτημένη καὶ συνεστραμμένη λέξις 176, 39
συγκρούειν τὰς πόλεις πρὸς ἀλλήλας 96, 23
συγκρούσαι τὰ φωνήεντα 165, 46
σύγκρουσις, *colliſio* 70, 25
συγκρύπτειν, *occulere* 11, 20
συγκέχρωσται 27, 25
σύγχυσις τῶν σπονδῶν 142, 14
συγχωρεῖν πρός- *paciſci* 143, 10. *idem* συμβῆναι πρός- 142, 42
συζυγία τῶν ὀνομάτων 4, 9 συζυγίαν λαβὸν ἑτέραν 7, 11, 36
συκοφαντεῖς τὸ πρᾶγμα 178, 4 συκοφαντεῖν τὴν διαίρεσιν 184, 38 συκοφαντεῖν πάντα εἰωθότες 161, 44 συκοφαντεῖσθαι ὑπὸ τῶν ὀρφανῶν 106, 28
συλώμενα ἱερὰ 188, 17
συλλαβαὶ τῶν γραμμάτων 195, 11 κατὰ συλλαβὴν, *ſyllabatim* 195, 15
συνειλῆφθαι ἀλλήλοις 26, 3
συλλεαίνεσθαι τοῦ ἑξῆς 190, 20
συλλήβδην, *ſummatim* 91, 1
σύλλογοι, *conventus, cœtus* 172, 12 σύλλογος, *de paneg. conventu* 92, 11
συλλογίσαι, *colligere* 68, 25 συλλογίσασθαι, *in brevem ſummam colligere*, συγκεφαλαιῶσαι 183, 46
συμβῆναι πρός- *paciſci* 142, 42
συμβαλεῖν, *conjectare, intelligere* 143, 20. 161, 29 συμβάλλεσθαί τι τῷ, *conferre* 5, 18
σύμβασις, *conventio, pact.* 135, 31
συμβολαὶ, *colliſiones* 186, 14. 190, 32 συμβολαὶ τῶν φωνηέντων, *concurſus vocalium* 187, 26. *pro eodem* συγκρούσεις.
συμβόλαια γίνεται πρὸς 102, 26 συμβολαίων μικρῶν πέρι γραφέντες λόγοι, *de parvis negotiis ſeu controverſiis* 197, 12
συμβολικῶς τὸ πρᾶγμα δεῖξαι 192, 7
συμμαχίαν φιλίας ἀπορρῆξαι 197, 23
συμμαχικὸς πόλεμος 85, 30
συμμεθαρμόζειν ταῖς ὑποθέσεσι τὸν χαρακτῆρα 191, 21
συμφορὰ παθῶν 1, 21
συνεμείωθη αὐτῷ ὁ χρόνος 40, 42
συμμετρεῖται τοὺς καιροὺς 169, 7 συμμετεωρισθῆναι πρὸς ἀνδρὸς πνεῦμα 190, 40
συμμετρία καὶ ἀσφάλεια 61, 23
συμμετριάζειν 10, 31
συμπανηγυρίζειν 35, 27
συμπεριείληφεν ἐν τῇ πραγματείᾳ 131, 46
συμπίπτειν τοῖς- *accidere* 40, 37
συμπλέκειν τὰς πίστεις 44, 47 συμπλέκειν τὰ οἰκεῖα ἄλλαις κατασκευαῖς 58, 3
συμπλοκὴ πλειόνων ἀγώνων 46, 27
συμπλοκὴ φωνηέντων, *conjunctio ſeu colliſio vocalium* 132, 24
συμπλοκή, *copula, ſeu copulativæ conjunctiones* 168, 14
συμπνεῦσαι, *conſpirare* 124, 18
συμπροτρέπειν 43, 3
συμφέρεται *pro* συνεργεῖ 189, 7
συμφορητὸς ὄχλος 185, 39
σύμφορόν ἐστιν ἐπακοῦσαι αὐτῶν, *expedit audire iſta* 47, 19, 24
συμφράδμονες, *conſiliarii* 48, 32. 54, 11
συμφωνούμενα 190, 23
σὺν *omiſſa* 142, 45
συναγείρειν ἀγῶνα 92, 7
συναγορεύειν ταῖς ἐπιθυμίαις τ. δήμου 100, 18 συναγορεύειν βασιλεῖ τι 46, 13
συναλείφειν δύο συλλαβὰς 24, 20 συναλείφεται ἀλλήλοις 23, 36 συναλείφεσθαι καὶ συνηχεῖσθαι φύσιν ἔχοντα 186, 21 συναλείφεσθαι οὐ πεφυκότα σύμφωνα 190, 16. *pro eodem ibid.* συλλεαίνεσθαι *v.* 20: & συμφωνεῖσθαι, *v.* 23. συναλοιφῇ κεραθέντα 23, 23 συναλοιφὴ *per apoſtrophum* 29, 17
ξυναμφότεραι, *ambæ ſimul* 149, 20
συνανακεφαλαιοῦν τοὺς χρόνους 142, 6
συναναπαύεσθαι γυναικὶ 51, 46
συναπαρτίζειν τοῖς στίχοις 31, 18
συναποδύειν τοῖς σώμ. 149, 46
συναπτόμενα τούτοις 172, 8 *eadem* ἑπόμενα 171, 41 & ἀκόλουθα 172, 2
συναρμόττειν οἰκείαις 8, 41 συναρμόττειν θάτερα τοῖς ἑτέροις 187, 21
συναρπάζουσι ἑαυταῖς τὸν νοῦν 186, 38
συναρτᾶσθαι, *cohærere: de navibus in conflictu navali* 149, 26
συναρτίζειν τὸν νοῦν 22, 35
συνασκεῖν 32, 32. 84, 47 συνασκεῖν εἰς τοὺς πολέμους 42, 17
συναύξεται τοῖς στεφάνοις ἡ δόξα 42, 46
ἀκόλουθος καὶ συναφὴς 41, 7
συνδετικὰ μόρια, *conjunct.* 133, 20. 146, 29. 147, 39
συνδιεφθαρμένος ἡμῖν 172, 43
τὰ συνεδρεύοντα αὐτοῖς 6, 11. *ſic* 15, 1
συνεθισμένος φαίνεσθαι 148, 36
συνήθει περὶ τῶν χρημάτων 103, 21
συνείδησιν μαίνειν 140, 7
συνεμβάλλειν εἰς τὴν Ἀττικὴν 124, 31. *idem* συνεμβάλλειν, *ibid.* 28.
συνεκτρέχειν τῷ στίχῳ 32, 6
συνεκφορὰ 25, 13
συνελὼν εἴπω 133, 32 συνελόντι, *in ſumma* 39, 32
συνεξηπατημένος αὐτῷ 45, 37
συνεξεσμέναι βάσεις 22, 27
συνεξεσμέναι ἁρμονίαι 25, 3
συνεξισοῦν τῷ μεγέθει 131, 29
συνεπεσπάσατο τὸν δῆμον 45, 36
συνεπιφέρειν τὴν πίστιν 87, 40
συνεπανιζόμενα κόσμοις ἐπιθέτοις 95, 25
τὸ συνετὸν *habetur* ἀργὸν 136, 44 τὸ συνετὸν ἔχειν πονηρόν, *malum habere intellectum* 156, 45
τὸ συνέχον, *cauſſæ firmamentum* 52, 32
συνηθῶν *pro* συνήθων 51, 22
συνήκειν, *convenire* 155, 29
συνηχεῖσθαι 13, 2
σύνθεσις τί ἐστι 2, 8
συνθέτης ὀνομάτων κράτιστος 185, 23
συνθετικῆς ἐπιστήμης ἔργα τρία 6, 42
συνιόντας εἰς λόγους, *pro* συνιόντας 155, 8
συνίσασιν ἑαυτοῖς 43, 15
συνιστάναι τινὶ, *commendare alicui, laudare apud aliquem* 102, 35
συνίστασθαι πρός- *conjungere ſe cum* 145, 29
συνίστορες ἐστὲ, *conſcii eſtote* 154, 45

συνεδρεύειν 181, 40
συνολισθαίνειν ἀλλήλαις 21, 31
συνώμοσαν ὑμῖν 154, 16
συνομολογεῖν, conſiteri 43, 37
εἰς σύνοψιν ἐλθεῖν 22, 5 εἰς σύνοψιν ἀνθρωπίνῳ λογισμῷ πεσεῖν 139, 14
σύνταγμα, ſcriptum, comment. 120, 18. 196, 27
συντάξεις, commentarii 121, 39. 122, 14. ſic 81, 44. συντάξεις τὰς ἐμάς, tractatus à me compoſitos 125, 33 σύνταξις ἱστορική, hiſtoria aliqua de re compoſita 126, 20 συντάξεις φιλόσοφοι, philoſophici commentarii 81, 22 τὰς συντάξεις ἀποτελεῖν 27, 12
συνταράσσειν τὴν σαφήνειαν 109, 3 συνταράσσειν τὴν γνώμην 111, 18
συντάττειν λόγον 126, 26 συντάττεσθαι, componere, conſcrib. 5, 30 συνταττόμενος ἔργα αἰώνια 194, 28 συνταττόμενοι λόγοις δικαν. 164, 28 συνταξάμενοι τὰς τέχνας 89, 3
συντεῖναι τὸν νοῦν 164, 37 τὰ συντείνοντα πρὸς τὸ πρᾶγμα, quæ ad rem faciunt 124, 16
συντέλεια, contributio 33, 11 εἰς συντέλειαν καὶ κόσμον τῶν γάμων 34, 37
συντίθεσθαι, aſſentiri 102, 16 σύνθου, paciſcere 55, 29
συντομία non eſt ἡ τῆς τῶν πραγμάτων θεωρίας ἀπόλειψις 61, 15 συντομίας hiſtoricæ exemplar Thucydides 130, 21. 133, 30
συντετηρηκέναι τινι 91, 18
συντυγχάνειν, conting. accid. 149, 25
συντυχίας δεόμενον πολλῆς 171, 41
συνυφάνθαι 18, 17 συνυφάνθαι τοῖς κώλοις 26, 10
συνῳδὸς ἦχος 23, 45. & 24, 30
τὸ συνώμοτον ἐκλείπειν 154, 46
συξεῖν, unde συνεξεσμένη λέξις 147, 27 συνεξεσμέναι βάσεις 22, 27 συνεξεσμέναι ἁρμονίαι 25, 3
ὁ Συρακόσιος pro οἱ Συρακόσιοι 134, 32
σύριγμα, ſibilus 12, 45 συρισμός, θηριώδης φωνὴ 13, 4 συρισμὸς κάλων 14, 37. apud Virg. ſtridor rudentum. συρισμῶν δηλωτικὸν γράμμα 11, 46
συνερρύηκε, confluxit 100, 24
σύρρευσις ποταμῶν 15, 15
συσκοτάζοντος ἤδη 169, 29 ἐπειδὴ δεῖπνον συνεσκότασε 170, 13
συνεσπειραμένη λέξις 172, 11
σύσσιτοι, in caſtris 170, 10
συστάζειν αὐτὸν μεθ' ὑμῶν 105, 13
σύστασις, commendatio 38, 10 σύστασιν τῆς γνώμης εἶχε πολλὴν 149, 38
σύστημα τοῦ σώματος 62, 8
συστρέφειν τὰ νοήματα καὶ στρογγύλως ἐκφέρειν 83, 33. ſic 85, 44. 98, 30. συστρέψαι ἐν ὀλίγοις ὀνόμασι 127, 23 συστρέψαι τὸν νοῦν ἐν ὀνόμασιν ὀλίγοις 166, 16. oppoſ. μακρὸν ἀποτείνειν τὸν νοῦν, ibid. συστρέψαι, & ἐν πλάτει λέγειν, oppoſ. 174, 44 συστρέψαντας εἰπεῖν τὸ πρᾶγμα, rem in brevia capita contractam edisſerere 89, 13 συνέστραπται καὶ πεπύκνωται τοῖς νοήμασι 83, 21
συστροφὴ τῆς λέξεως 173, 44
συστροφία, converſatio 115, 11
συσχολασταὶ καὶ συναγωνισταὶ 57, 46
σφαλερῶς αὐτῇ τῶν πραγμάτων καθιστώτων 27, 9
σφᾶς αὐτούς, ſe ipſos 164, 16. rectius alibi σφᾶς. σφῶν αὐτῶν τοὺς ἐχθρούς 150, 39
σφέτερος, ſuus, ſing. num. 181, 44
σχέδιος λόγος 18, 27
σχῆμα pro σχηματισμὸς τῆς ἐκφορᾶς, pronunciationis figura ſeu habitus 13, 17, 24 σχημάτων εἴδη τρία 43, 43 μετὰ σχήματος προσάπτειν 44, 41
σχηματισμὸς λέξεων 7, 46
σχοινοτενῆ φωνήεντα 13, 6
σχολῇ γ' ἄν- ægre, vix 11, 36 σχολή, ſchola, gymnaſ. litterar. 94, 30 σχολῆς ἡγεῖσθαι, diſcipulis in ſchola præire, docere 122, 18 πρὸς σχολὰς συνεξεῖν 191, 5 σχολικὸν παράγγελμα 23, 1 σχολικὸν σύνταγμα 23, 2 σχολικοὶ χαρακτῆρες 192, 4 σχολάζειν, ſcholam aperire 121, 31
τὸ σῶφρον, prudentia & moderatio 136, 43
σωφρονίζειν, caſtigare, temp. 71. 5

T.

ταξίαρχοι 170, 16
εἰς τινα τάξιν ἑαυτὸν ἔταξεν 45, 20 τάξιν παρέχων κόλλης, glutinis vicem præſtans 187, 31
τάραχος pro ταραχὴ 134, 42
ταραχωδέστατα διηγεῖσθαι 100, 38
τάρταρα, loca ſubterranea 139, 24
τάσεις ſeu τόνοι 10, 7, 23 τάσεις φωνῆς, toni ſeu accentus 20, 5
τάττεσθαι κατὰ διαφόρων, pro λέγεσθαι 31, 45
ταυτολογίας δόξαν παρέχειν 27, 1
ταυτότητα διαναπαύειν 11, 21
ταχὺς ἰέναι ἐς πόλεμον 141, 32
τεκμήριον, μαρτύριον, σημεῖον, παράδειγμα, fere pro eodem apud Thucyd. 67, 39 τεκμηριοῦται τὰς ἄλλας, conjecturas & argumenta præbere de aliis 195, 8
τέκμαρ, ſignum 50, 31 idem σημεῖον ibidem 29 τέκμαρ Ἰλίου εὐρυαγυίης 52, 11
τεκνῶσαι, filii opera 32, 29
τεκτονικὴ 2, 30
τέλεον, plane, in totum 114, 14
τελεταί, ritus & cerem. 28, 27
τελευτῶν, tandem 90, 6, 43. ſic τελευτῶσα 90, 1. 126, 41
τηλικαῦτα 8, 46
τέλος ἱππέων, turma 144, 22 οἱ ἐν τέλει καὶ ἀρχαῖς ὄντες 38, 2 εἰς τέλος, in totum, plane 80, 38 εἰς τέλος, tandem, plane 171, 21
τέμενος, lucus, delubrum 92, 4
τέμνειν τὴν γῆν 154, 35, 41
τένοντες ποδῶν 19, 9 τοῦ ταύρου 6, 26
τερψίχορος ἀνὴρ 194, 42
τεταμιευμένως, parce 100, 7. 158, 36. ſic τεταμιευμένως αὐτῷ χρήσηται καὶ μετρίως, parce ac modice 161, 36
τετράγωνος ἐν ἅπασι 111, 19
τετραρχίας in Theſſalia conſtituit Philippus 196, 11
τέττα, σιωπῇ ἧσο 52, 15
τεχνιτεύουσι λόγους ἐπὶ τὰ πονηρότερα 104, 45
τεχνογράφοι, rhetores 89, 10 τεχνογράφοι οἱ νέοι 109, 5
τεχνολογεῖν περί τινος 89, 16
ὁ τῶν χρόνος 92, 8
Τεοφανὴς περὶ 116, 23. haud ſcio an rectius Θεοφανής.
τηλαυγὲς φῶς 140, 23 τηλαυγὴς ὁ νοῦς ὢν 151, 31
τηλικοῦτος ὤν, tam parvo natu 169, 25
τιθάλλων 17, 3
τηρητέον, obſervandum, notandum 52, 28
τί adverbio adnexum: ut διαφέροντως τι 133, 45. 136, 29. ſic μεγάλως τι, νέως τι.
τιμιώτατος ἐμοὶ φίλων 1, 13
τιμωρίαν καὶ τίσιν ἡμῖν γίνεσθαι 189, 12
τέτρηνε, perforavit 19, 9
ἔτλησαν οὐδὲν ὥστε- 188, 16
τμητικὴ καὶ βραχυλογία 197, 38
τὸ pro τοῦτο 149, 41. ſic τοῖς pro τούτοις 150, 45
τόδε pro τὸ δὲ 48, 33
τοὐξάρχου, initio ſententiæ 109, 3
τόλμα ἀλόγιστος, ἀνδρεία φιλέταιρος ἐνομίσθη 136, 42
τολμᾶν τὰ δεινότατα 152, 31
τολμητικὴ περὶ δύναμιν 135, 46
τόνος, ſpiritus orationis 72, 29 τόνος, vis 73, 25, 29 τόνος apud Demoſth. habet ἐπιτάσεις καὶ ἀνέσεις ἀναλόγους 171, 26 τόνους κραταιοὺς ἀποφέρεται 174, 2 τόνους ἰσχυροὺς ἔχουσα λέξις 86, 3 τόνοις ἐμβεβηκυίαις χρωμένη λέξις 176, 41 τόνος τῆς λέξεως 184, 29 τόνον φωνῆς ἐπιτείνειν 99, 10
τοπικὴ ὑπόθεσις, argumentum uni loco adſtrictum 131, 13 τοπικαὶ ἱστορίαι 139, 29, 34 τοπικὴ ἱστορία δήλη 118, 4 τοπικῆς ἱστορίας μέθοδος 140, 16
τόπος, locus, quæſtionis caput 28, 1. 33, 39. & 35, 47 τόπος λεκτικὸς 1, 32. & 2, 23. & 5, 32 τόπος πραγματικὸς 1, 15. 140, 6 τόπος & χωρίον, locus. hiſtoriæ 141, 41, 44 τόπος pro τύπος 98, 39 τόπον ἐν λόγοις ἔχων 178, 2. eadem ſignif. alibi χώραν ἔχειν.
τορευταί, cælatores 30, 35 τορευτά, cælata 30, 25 τορευτοῖς ἐοικότες λόγοι 194, 31
τορός, καλός 66, 3
τοσαυταχῶς, tot modis 86, 14
τοῦτό σοι καὶ γίνεται, quod etiam fit 52, 43
τραγήματα λόγων 64, 22
τραγῳδίαν ὑψηλὴν διατίθεσθαι, altam & tragicam orationem hab. 144, 31
τρανὸς καὶ καθαρὸς 25, 19
τραπέζῃ ἐχρώμην τῇ τούτου, hoc utebar menſario ſeu cambiario 102, 36 οἱ ἐπὶ ταῖς τραπέζαις, menſarii, cambiarii 102, 27
τρέποντες τὸν νοῦν ἐνταῦθα 182, 16
τριβῇ μακρᾷ, diuturna exercitatione 84, 47 τριβῆς αὐτῇ δεῖ πολλῆς, longa exercitatione velut atterenda eſt 193, 35 τριβὰς ἀμφοῖν ἔχων, in utroque tritus & exercitatus 104, 16 τριβὰς περὶ λόγους ἔχειν 84, 10
τετρῖφθαι περὶ- tritum & exercitatum

tum eſſe 83, 31 τετριμμένη ἀγὴν ὁδὸν 140, 41 τετριμμένα ὀνόματα, *trita & uſitata verba* 28, 35
ἐν τριβωνίοις ἐξωθεῖν 90, 21
τριηραρχίας τὸ ἥμισυ 91, 22
τρισκαιδεκάτῳ ἔτει 121, 32
τριττῶς, *tripliciter* 86, 13
τροπικὴ διάλεκτος 3, 21 τροπικὴ λέξις 73, 9 τροπικὴ φράσις 94, 39. 127, 26. 133, 10 τροπικῇ φράσει χρῆσθαι 82, 30 τροπικοὶ κατασκευαὶ 85, 43. 98, 27
ποιητοῦ τρόπον, *poëtæ in morem* 133, 22
Τρωϊκὸς πόλεμος 145, 14
τυγχάνειν: *unde* τέτευχε, *nactum eſt* 146, 36 τετυχηκὼς, *nactus* 143, 37
τυίδε, *huc, Æolice* 26, 27
τύποι τῶν γραμμάτων, *litterarum formæ ſeu figuræ* 31, 3. 195, 10 τύποι σχημάτων 95, 14 τύποι ἐν τῇ διανοίᾳ, *notæ menti impreſſæ* 30, 41 τύπους ἰσχυροὺς ἐνεργάζεσθαι 195, 5 τύπῳ περιλαβεῖν, *craſſe delineare* 2, 6 τύπος *pro* τόπος 34, 45 35, 45

Υ.

Υ *litteræ ſonus* 12, 26
ὑβριστικώτερος φαίνεται 52, 18
ὑγιᾶ λόγον 3, 37 ὑγιέστερον ἦν εἰπεῖν, *ſanior & rectior fuiſſet loquendi modus* 151, 2
ὑδαρὴς λόγος 117, 39
ὑιοποίητος, *adoptatus* 118, 33
ὑλάειν, *latrare* 3, 7, 10
τὸν ὑμέναιον ᾄδειν 34, 33 ἀντὶ ὑμεναίων ἐπᾴδεσθαι τοῖς γάμοις 37, 16
τὸ ὑμέτερον *pro* ὑμεῖς 135, 47. 136, 1
ὑμνεῖν τε καὶ ἀνυμνεῖν 34, 32. ὑμνήκασι περὶ αὐτῶν 145, 34 ὑμνεῖσθαι καλλίσταις ᾠδαῖς 179, 20
ὑπαγανακτεῖν 196, 4
ὑπαγόμεθα καὶ κρατούμεθα 177, 9
ὑπαγωγικὴ περίοδος 165, 48. *pro eodem* ἐπαγωγικὴ 4, 41. 173, 44
ὑπαινίττεσθαι 50, 6. 51, 43 ὑπαινίττεσθαι εἰς- *innuere* 55, 11
ὑπαλλαγαὶ, *tropi* 3, 21
ὑπῆρξε, *origo & cauſſa fuit* 180, 2
ὑπείκειν ταῖς συμφοραῖς 181, 45
ὑπεκπὼν *ſeu* ἐπεκπὼν τοσοῦτον 172, 5
ὑπεξαιρεῖσθαι, *demi* 149, 1 ὑπεξαιρούμενος εἰ- *excipiens* 177, 42
ὑπὲρ τῆς, *de* 5, 28. *pro eodem* περὶ, *ibid.* 35. *ſic* ὑπὲρ αὐτοῦ δόξαν εἶχον ταύτην 99, 3 ὑπὲρ αὐτῶν γράφειν, *de illis ſcribere* 111, 22
ὑπερβάλλεσθαι εἰς ἕτερον καιρὸν 44, 26
ὑπερβάλλεσθαι, *ſuperare* 82, 23
ὑπερβατοὺς νοήσεις 162, 5
ὑπερβολὴν ἐπιφέρειν 150, 50. *idem* ἐπίδοσιν λαμβάνειν 151, 11 ὑπερβολὴν κατέλιπεν οὐ πολλοῖς 82, 15 ὑπερβολὴν μηδενὶ καταλείπειν μηδεμίαν 143, 25 ὑπερβολὴν λειφθῆναι μηδενὶ 176, 3
ὑπερεῦ, *ſupramodum bene* 3, 4
ὑπεροπτικῶς ἔχειν τῶν- 187, 2
ὑπέρφατον ἔργον 167, 24
τὸ ὑπέρφερον 159, 11
ὑπέσταν *pro* ὑπέστησαν 48, 24
ὑπεύθυνον ἑαυτὸν καταστῆσαι 41, 44
ὑπηρέσιον ἔχοντες 173, 27. 175, 18
ὑπηχεῖν 13, 23
ὑπὸ τῷ οἰκείῳ ἡγεμόνι ἐκστρατεῦσαι ἑκάστους 48, 37 ὑφ᾽ ἑνὸς, *per unum* 38, 17
ὑποβλητέον, *ſubjiciendum, ſubjungendum* 42, 11
ὑπογράφειν, *præſcribere* 112, 3
ὑποδεῖν, *inferiorem eſſe* 42, 36
ὑπόδειγμα, *exemplum* 16, 40. *idem* παράδειγμα *ibid.* 13, 16, 20, 23, 32, 36
ὑποθέσεως στοιχεῖα, *oratoriæ orationis partes* 62, 47 ὑποθέσεις πολλὰς ὁμοῦ συμπλέκειν 57, 39 ὑποθέσεων δυεῖν συμπλοκὴ 46, 45 ὑπόθεσιν ἑτέραν περαίνειν 48, 17 ἐπ᾽ ἄλλης ὑποθέσεως τὸν λόγον ποιούμενον, ἄλλην περαίνειν 53, 23. *idem* ἄλλο προτείνοντα ἄλλο κατασκευάζειν 44, 44 εἰς ὑπόθεσιν τὴν αὐτὴν λέγειν, *ad eandem propoſitionem dicta ſua referre* 48, 34. 53, 34 ὑπόθεσιν ἐκλέξασθαι καλὴν, *argumentum ſeu materiam deligere pulcram* 128, 44. 130, 41 ὑπόθεσιν περιείληφε τὴν- *argumentum continet-* 97, 27
ὑπόκεισιν ὃ πᾶς τις λόγος φέρει 99, 15 ὑπόκρισις ἁρμόττουσα ἐν τῷ λέγειν 99, 10 ὑποκρίσεως ἀσκητὴς δεινότατος 177, 14
ὑπολιπεῖν *deficere* 89, 36
ὑπόνοιαν ἐκκαθαίρειν 67, 27 καθ᾽ ὑπόνοιαν λέγειν 51, 18
ὑποπίμπλασθαι φρονήματος 96, 35
ὑπορχημάτων ῥυθμοὶ 167, 19 ὑπορχηματικοὶ ῥυθμοὶ 190, 44
ὑποσκελίζειν, *ſupplantare* 170, 35
ὑπόσχεσιν ἀποδιδόναι 137, 23
ὑποτείνειν, *promittere* 100, 27
ὑποτελὴς, *tributarius* 38, 44
ὑποτραχύνειν τὴν ἀκοὴν 24, 8
ὑποτρέχειν *pro* ἐπιτρέχειν 143, 29
ὑποτυγχάνῃ μοι, *occurrat atque objiciat mihi* 189, 39. *ſic* ὑποτυχεῖται πρὸς ταῦτα, *contra hæc objiciet mihi* 194, 22
ὑποφαίνειν πολὺ τὸ φυσικὸν 84, 25. *pro eodem* ἐπιφαίνειν.
ὕπτια ῥήματα 7, 15 ὑπτία λέξις 94, 41. 173, 44
ὑπωρόφιοι 59, 5
ὑστεραία *pro* ὑστέρα 139, 14. 144, 9
ὑστερολογίας *ſeu* προθυστέρου *exempla* 6, 20
ὑφίστασθαι τὰς συμφορὰς 159, 37 ὑποστήσασθαι, *promittere* 58, 7
ὑφορώμενος μὴ- *ſuſpicans* 113, 14

Φ.

Φ *littera ut proferatur* 13, 14
πέφηνεν, *apparet* 38, 16
φανερὰ χρήματα 102, 46 εἰς τὸ φανερὸν, *palam* 145, 19
φαντασίαν ἐναργῆ παρέχεσθαι 62, 16
φάντασμα *pro* φάσμα 113, 45
φάοσδε, *in lucem* 6, 17
φάρμακα, *pigmenta* 22, 8
φαρμακοποσίᾳ χρῆσθαι 67, 32
φάσεις ἀναποδείκτους λέγειν 158, 10
φαῦλος *copul. cum* εὐτελὴς 122, 48 φαῦλον ἁμάρτημα, *frivolum & leve peccatum* 28, 22
φείσασθαι πολλῶν 93, 33
φέρεσθαι εἴς τινα, *pro* ἀναφέρεσθαι, *referri, attribui* 114, 11
Φερεφάττιον, *ſeu* Φερρεφάττιον, *templum Proſerpinæ* 170, 31
φεύγειν τὴν ἑαυτοῦ, *exſulare* 142, 11 φεύγειν δίκας, *reum agi-* 88, 43 φευγόντων *pro* φεύξουσι 52, 10
φθίσις καρποῦ 167, 24
φιλαπεχθήμονες γραφαὶ 138, 8 φιλαπεχθημοσύνη 127, 4
φιλάρχαιος ἁρμονία 185, 37. 186, 6. 193, 14
φιλέταιρος ἀνδρεία 151, 16. 164, 7
φίλια χωρία 98, 11
φιλόλογος, *amans litteraturæ* 38, 31 φιλόλογοι, *litterati* 84, 9
φιλονικοῦντες 165, 24
φιλοπράγμονες, *litigioſi* 89, 4 φιλοπραγμοσύνη, *litigandi ſtudium* 118, 46
φιλοπρεπὴς & φιλόκαλος 37, 2
φιλοπροσηγορία τί 37, 43
ἡ φιλόσοφος ἀξίωσις 177, 38 φιλοσόφως προσῆκαι μαθημάτων 98, 42
φιλοσοφεῖν, *philoſophice docere* 47, 38. *ſic* φιλοσοφεῖν τὰ συμφέροντα 100, 23
φιλοτέχνως 17, 10 φιλοτεχνεῖν 14, 15. & 20, 39
ἐν φιλότητι μίσγεσθαι 51, 42
φιλοτιμεῖσθαι & ἐπαινεῖν, *idem ſignificant* 174, 23
φλέβια *ſeu* φλεβία, *venulæ* 30, 36. 194, 46
φλυαρήματα, *nugamenta* 19, 21
φόβα ἴων, *coma violarum* 23, 14
φοβεῖται μὴ ἄρα οὐχ ὑπακούσωσι 52, 35. φοβεῖσθαι τῇ ὀργῇ τῶν θεῶν ὀργῇ *non dicimus, ſed* φοβεῖσθαι τὴν τῶν θεῶν ὀργὴν 135, 14
φοβερὸς προσαπολεμῆσαι 190, 7
φοιτᾶν αὐτοῖς σῖτον ἐκ- 90, 18
φορὰν φέροντες, *tributum pend.* 154, 30
φορμοραφούμεθα 197, 24
φορτικὰ καὶ ἀηδῆ ὀνόματα 197, 20, 26
εἰς φράτορας εἰσάγειν 110, 11, 36
κατὰ φρήτρας, κατὰ φῦλα 48, 39, 54, 3
φρίττοντες ὀδόντες 62, 26. *Ariſtot. & alii* αἱμωδιῶντας ὀδόντας *dicunt.*
φρόνημα *ſeu* αὔχημα *unde exſiſtat* 159, 9
ἐφρόντιζον τοῦτο ὅπως μὴ- 189, 9
φρυαγμὸς τράγων 14, 36
φυγὴ κακίας, *vitii fuga* 65, 28 φυγῇ τοῦ πόνου, *laboris tædio* 111, 21
φυλάττειν τοὺς ἄλλους, *obſerv.* 45, 34, 39 φυλάττεσθαι, *cavere, vitare* 137, 15 πεφυλαγμένος τὸ φιλόνεικον 137, 39
φύλοπις, *pugna* 59, 47. 60, 20
πεφυρμένη λόγων ἄσκησις 94, 23
πεφύκαμεν ἄλλοι πρὸς ἄλλα εὖ 185, 32
φύσιν ἔχειν γίνεσθαι, *pro* φυσικῶς γίνεται 107, 26
φυτεία, *metaphorice* ἡ παιδοποιΐα 66, 30
φωνεῖσθαι καθ᾽ αὑτὸ 12, 3
φωνήεντα γράμματα 11, 45: & 12, 2
φωράσαις τοὐναντίον 120, 17
φωρασιβείας κάτα 116, 27

Χ.

χαλεπὴ νέοις 1, 18

χαλεπαίνειν, ſtomachari 48, 47
χαλκέμβολοι ἀκᾶναι, navigia 16, 40
χαλκεόγομφον σῶμα 32, 25
χαμαὶ ἐρχόμενοι, οἱ ταπεινοὶ 180, 44
χαμαιτυπεῖς καὶ ἀκατάστ. 150, 21
χαρακτὴρ pro ἰδίωμα 3, 34 χαρακτῆρας λόγου σκοπεῖν 126, 3
χαρακτηρικαὶ ἀρεταὶ 184, 27 χαρακτηρικὰ μιμήματα 194, 21 χαρακτηρικὰ αὐστηρᾶς ἁρμονίας 186, 46
χαρακτηρικώτατα pro χαρακτηριστικώτατον 132, 6. quin & χαρακτικώτατα αὐτοῦ pro χαρακτηριστικώτατα 148, 2
χαρακτηριστικὰ μιμήματα 184, 22, 39
χαρακτηριστικὰ τῆς αὐστηρᾶς ἁρμονίας 25, 43. ſic 188, 4 χαρακτηριστικὸς τῆς λέξεως 85, 1, 39 χαρακτηριστικὸν τοῦ ῥήτορος 197, 33 τὰ χαρακτηριστικώτατα αὐτοῦ 133, 30
κεχαρακτηρισμένοι 70, 25
χαράττειν τὴν ἀκοὴν 25, 16
χαριεντίζεσθαι ἐν οὐ χαρίεντι καιρῷ 86, 20
χαριεντίσασθαι καὶ ἥδυναι 86, 4
χαριεντισμὸς ἐν σπουδῇ, ἄωρον 99, 1
ἐν χαριεντισμοῦ δεομένοις ἄχαρις 111, 44
χάρις λέξεως 9, 13 χάρις vulgo nominatur ἡ εὐτραπελία 196, 30
χάριτας καταθέσθαι εἰς- beneficia conferre in- 48, 5
χειλέων ἄκρων 13, 13. item contracte χειλῶν ἄνοιξις 24, 4
χειμάζεσθαι περὶ τὴν τροπικὴν φράσιν 127, 26. 166, 18
χείμαρροι ποταμοὶ 15, 17
χειμερίοις καὶ θερείαις μεμιασθεῖσα ἱστορία 140, 19, 40
ἡ ἐκ χειρὸς θεωρία 95, 3 διὰ χειρὸς ἔχειν, legere 95, 47 ἐν χερσὶν ἔχειν 137, 22. idem μετὰ χεῖρας ἔχειν 136, 31
χειρωθεὶς αὐτοῖς ποιοῦντες 176, 33
χειροτέχναι 3, 18. 161, 18
χειροτονίαν μνηστεύειν 101, 20
χειρούργημα, opus manu factum 126, 17
χερνῆτις γυνὴ 4, 13
χλευάζειν, ludificari 31, 12 χλευάζει ταύτην αὐτοῦ τὴν ἀρετὴν 197, 3
ἐπὶ χλευασμῷ, per illuſ. 19, 20
χλοερὸν ἄνθος 127, 18. 166, 10
χνοῦς, lanugo, plumea 30, 37. 194, 46
ὁ χνοῦς τῆς ἀρχαιότητος 127, 17. 166, 10 χνοῦς ἀρχαιοπινὴς 186, 25
χολωθῆναι, iratum eſſe 55, 24
χορηγὸς ὑπάρχει 168, 31, 41
ἵνα ἐντεῦθεν τῆς ὑποθέσεως τὴν ὕλην χορηγηθῶμεν 68, 14 κεχορήγηται συνέσει πολλῇ 70, 22 κεχορηγημένος, inſtructus 70, 17
χορὸς παίδων τερπνὸς 35, 37
χρεμετισμὸς ἵππων 14, 36
χρεὼν, opus eſt 159, 37 τὸ χρεὼν, fatum 39, 31
χρῆμα ὑπερφυὲς καὶ δεινὸν 177, 20
χρηματίσασθαι ἀπὸ φιλοσοφίας 94, 31
χρῆσται, uſurarii 91, 43. 92, 14
χρονίζειν ἐπὶ τῶν αὐτῶν π. 186, 47. ſic 15, 23
χρόνιος ἄσκησις 30, 40. 195, 5
τῷ χρόνῳ progreſſu temporis 89, 35
χρυσαυγὴς Ἰτωνία 30, 9
χρυσὸς ἦν τῷ Ἀγαμέμνονι, auri loco erant, ſumme proderant 52, 19
χρῶμα rhetoribus quid 43, 46 χρώματος methodus quæ ſit 44, 4
χρωματικαὶ μελῳδίαι 19, 33, 45
χύδην ὡς ἔτυχε βεβλῆσθαι 62, 6
χωομένη pro χολουμένη 50, 14
χώραν ἐπέχειν, locum obtinere 134, 23 χώραν ἔχειν ἐν- 162, 8 χώραν ἔχει δευτέραν 2, 25
χωρεῖν πρὸς τὸ ἔργον 152, 44
χωρίον, locus hiſtoriæ 141, 44. idem τόπος, ibid. 41 χωρίων ἀλλαγαὶ in narrat. 109, 21
χωροφιλῆσαι pro φιλοχωρῆσαι 7, 27

Ψ.

Ψ profertur per π & σ 12, 34: & 13, 8
ψαλίον pro ψέλλιον, armilla, circulus, orbis 19, 1
ψάλλειν καὶ αὐλεῖν 30, 43
ψευδομαρτυριῶν δίκη 118, 39
ψιλὰ ἄφωνα 13, 11 ψιλὴ φωνὴ ſimplex vox 28, 16 ψιλὴ λέξις, proſa oratio 28, 16
ψόφοι καὶ διθύραμβοι 166, 49 ψόφους ἀποτελοῦντα γράμματα 11, 45
ψοφοειδῆ φωνήεντα 15, 12
ψύγμα τὸ μεταξὺ τῶν ὀνομάτων, interſpiratio 21, 14
ψυχὴ Λυσίου, ingenium Lyſiæ 85, 6
ψυχαὶ ἀπαίδευτοι, inerudita ingenia 88, 24 τίνα ποτὲ ψυχὴν ἔχειν ἀξιοῖ, quo tandem animo velit- 90, 7
ψυχαγωγία 33, 10 εἰς ψυχαγωγίαν, oblectandi gratia 42, 16

Ω.

Ω litteræ ſonus 12, 24
ἐώνηνται, emerunt 43, 13
ὥρα, tempus eſt 148, 15 ὥρα εἴη, tempus fuerit 99, 46 ἐν ὥρᾳ γίνεσθαι καὶ ἐν καιρῷ 99, 20 ὥρα in corporis decenti forma 84, 40
ὥρα λέξεως 9, 13 ὥρας μεστὸν ἄνθος 127, 18 ὥρας καὶ χάριτος ἄμοιρον, 186, 27 ὥραν καὶ χάριν ἔχειν 9, 41 ὥραν ἔχειν πολλὴν 166, 42 ὥραν οὐκ ἔχει ἐπὶ τῶν- 191, 33. at ὥραν ποιεῖσθαι [illegible]ημίαν τε- 3, 19 idem quod φροντίδα π. μ. ὥρα ἑωθινὴ, tempus matutinum 3, 2
ὡραϊσμὸς τῆς ἑρμηνείας 1, 23
ὠρανῶ, Æol pro οὐρανοῦ 26, 30
ὠργιασμένος, orgiis operatus 4, 20
ὡς ἂν εἴποι τις 42, 8 ὡς ἡ ἐμὴ δόξα 17, 38. item ſine artic. ὡς ἐμὴ δόξα 186, 33 ὡς ἐγὼ δόξης ἔχω περὶ αὐτοῦ 88, 19. 110, 2. 111, 19
ὡς ἑκατέρων εὐνοίας ἔχοι 146, 2
ὡς τὰ πολλὰ 186, 42
ὡσπερανεὶ, velut, tanquam 96, 39
ὦ τᾶν 176, 18
ὠφέλειαν παρέχει πᾶσι 131, 47

INDEX

VERBORUM & FORMULARUM NOTATU DIGNIORUM IN DIONYSII HALICARNASSENSIS ANTIQUITATIBUS ROMANIS.

In hoc indice (accommodato paginis editionis Sylburgianæ, *quas ad oram textûs interiorem apponi curavimus) prior quiſque numerus paginam accurate denotat ; poſterior vero verſum Græci textûs, ſed minus exacte. quem tamen retinendum eſſe voluimus ; quod non multum ab editionis noſtræ numero deficiat, illumve ſuperet. Ad propria autem Latinæ gentis nomina quod attinet, quia plura unus idemque geſſit nomina, minimum bina, interdum terna, nonnunquam quaterna, prænomen ſcilicet, nomen gentilitium, cognomen, & agnomen: memineris tibi non è prænomine, ſed ex nomine gentilitio unumquemque Latinum & Romanum quærendum eſſe : exempli cauſa, A. Virginium, non in A, ſed in V. In gentilitiorum vero ſerie, non temporis, ſed prænominum habita eſt ratio : verbi gratia, in Valeriis non Voleſo nec Publio primus datus eſt locus, à quibus cæteri ſunt orti ; ſed ſecundum prænominum ſeriem præmiſſus eſt Lucius Valerius, & deinceps M'. Valerius, M. Valerius, P. Valerius, Voleſus Valerius. itidemque in aliis. E ſynonymis quoque ad ſynonyma & affinia tibi quandoque tranſeundum memineris: ut (verbi cauſſa) ſiquid in imagine non invenias, id in ſimulacro aut ſtatua quæras. itidemque in aliis. Prænomina vero, de quibus modo dictum eſt, alia in frequenti fuerunt uſu: ut* Appius, Aulus, Cajus, Cnæus, Lucius, Manius, Marcus, Poſtumus, Publius, Quintus, Servius, Sextus, Spurius, Tiberius, Titus. *Alia rarius uſurpata ſunt: ut* Agrippa, Ancus, Aruns, Cæſo, Gracchus, Lar, (*ſeu* Lars) Metius, Nevius, (*pro* Cnæus) Numa, Octavius, Opiter, Pompo, Proculus, Tullus, Turnus, Voleſus, Vopiſcus. *è quorum numero quatuor apud recentiores pro cognominibus uſurpata ſunt* ; Agrippa, Gracchus, Proclus, Vopiſcus. Appius *vero in Claudiorum familia pene ipſo nomine fuit uſitatius ; præſertim in decemviri appellatione. Cognomina & Agnomina, quoniam apud hunc auctorem rariora ſunt, pleraque ſuo loco ſunt notata. De his te præmonendum putavimus, lector. Tu ſtudium & laborem noſtrum, publicæ utilitatis gratia ſuſceptum, æqui bonique conſule.*

A.

Aberrigines 8, 43
Aborigines, indigena gens 8, 30 è Græcia oriundi 9, 1. 49, 13 ab OEnotris oriundi 75, 34. 77, 18 OEnotrorum Arcadicorum pars 103, 41 à Lelegum gente quibuſdam nil differre videntur 8, 44 unde nomen ſortiti 8, 35, 41 & 11, 23
Aborigines Siculis ſedes ſuas adimunt 7, 42. 49, 13. 77, 27 Umbros & Siculos è ſedibus ſuis expellunt 13, 6 Reatinum agrum tenent 112, 19 ſub Latino rege Latini dici cœperunt 8, 16
Aboriginum oppida 11, 30
Abſtemia ſacra 26, 13
Acalis, Eumedis filia 50, 43
Acanthus Lacedæmonius, primus nudo corpore ſtadium decurrit 475, 45
Acarnanes remunerantur à Romanis 41, 20
Acclamatione voluntatem ſuam ſignificat populus 275, 23 acclamatione probantur dicta perorantis 487, 33. 540, 22 acclamatio ad ducis exhortationes 567, 24
Acerræ in pompis 478, 10
Aceſtorides, archon Ath. 305, 13
Achæus, Neptuni & Lariſſæ filius 14, 25
Achæi in Ponto plane degenerarunt à Græcis 76, 18
Achaja, ab Achæis dicta Peloponneſus 20, 40 Achaja, Hæmoniæ ſeu Theſſaliæ pars, ab Achæo denominata 14, 30. Illa inferior ab aliis dicitur ; hæc ſuperior, ratione ſitus.
Achilles naves amittit tres 42, 18 in Patrocli funere ludos celebrat 291, 16
Achillis ſepultura 38, 42 Achillis clypeus à Vulcano fabricatus 476, 47
Aciei militaris deſcriptio 289, 8. ſic 294, 28. 344, 43. Aciei ultimum locum tenet infimi cenſus turba 331, 46
Acquiſitionis modi duo 175, 19 acquiſitionis modus juſtiſſimus, bellum 741, 3
Actium, op. 40, 34, 39
Adies, ſeu Aſies, Cotyis f. 21, 26
Adjutores conſulum in judicium vocantur, quia conſules ipſi non poſſunt 667, 10
L. Æbutius conſul 623, 1. peſte moritur 623, 33
T. Æbutius Elva conſul 323, 34. magiſter equitum aſſumitur ab A. Poſtumio dictatore 342, 32 Latinis commeatus intercludit 344, 1 Romani exercitus ſiniſtrum cornu tuetur 345, 1 in duello cum Mamilio vulneratus ex equo defluit 349, 25
de Ædificiorum jure lex tribunicia 685, 44
Ædiles, οἱ ἀγορανόμοι 411, 21 unde dicti ; quibus olim nominibus appellati ; & quibus muneribus functi 411, 19 feriarum adornandarum curam à ſenatu accipiunt 415, 37 regiis inſignibus à ſenatu ornantur 415, 38 Marcium tribunorum juſſu arripientes à patriciis repelluntur 438, 10. 444, 25 Ædiles tributis comitiis creari ſancit Valero tribunus 600, 15 Ædilium & tribunorum comitia tributis ſuffragiis peraguntur 605, 24 Ædilium læſio æque gravis atque tribunorum 444, 18
Ædilitas, plebejus magiſtratus 292, 9 Ædilitate fungitur, qui ſuperiore anno tribunus fuerat 673, 19
Ægeſta op. Sicil. 42, 22 ab aliis Egeſta dicitur, & Segeſta.
Ægeſtus Trojanus in Sicilia quo caſu natus 41, 46 in Siciliam profugit 41, 41. 42, 17
Ægeſtus, Lavinienſis ſacerdotii princeps 54, 27
Ægeſtus Numitoris filius 62, 7
Æmiliæ Veſtalis ad Veſtam precatio, & è periculo liberatio 128, 30
L. Æmilius, Mamerci filius, patrum juſſu conſulatum ambit 549, 28, 39 in Volſcos proficiſcitur 550, 24 probroſæ cladis pudore in caſtris manet 553, 23 L. Æmilius II conſul 574, 1 in Etruriam cum exercitu proficiſcitur 574, 23 Vejentes fundit & fugat 574, 46 ob triumphum negatum ſenatui iraſcitur 576, 25 L. Æmilius Mamercus III conſ. 594, 42 de agri publici diviſione quam ſententiam dixerit 607, 21
L. Æmilius Barbula conſul 743, 40
Q. Æmilius apud Pyrrhum legatione fungitur 744, 30
Tib. Æmilius conſ. 606, 41 in Sabinos proficiſcitur 611, 30 Tib. Æmilius II conſul 615, 32 Sabinos perpopulatur 616, 8
Ænea, op. Thraciæ, ab Ænea conditum 39, 41
Æneatarum migratio 40, 1
Ænea, op. Latii, ab Ænea denominatum, poſt Janiculum 59, 29
Æneas, Anchiſæ & Veneris filius 50, 46
Æneæ progenitores 50, 33 Æneas quibus conditionibus diſceſſum ab Achivis impetrarit 37, 40 patriam cur prodiderit 38, 38 ex Aſia in

Q

Italiam

Italiam profugit 402, 36. cum Trojanis in Italiam appellit 35, 35. ubi in Italiam exſcenderit 41, 29 AEneæ in Italiam adventus varie à ſcriptoribus refertur 36, 12 AEneam in Italiam veniſſe quidam negant 43, 16 AEneam ex Italia in Phrygiam rediiſſe quidam aſſerunt 43, 20 AEneas ſacra in Italiam ſecum importat 127, 3 ſacra in Italiam quæ importaverit 56, 7 icto cum Latino fœdere, & debellatis Rutulis, condit Lavinium 48, 10 Latino ſuccedit 51, 34 è Molottis in Italiam cum Ulyſſe appulſus, Romam condidiſſe dicitur 58, 16 in prœlio interceptus 52, 11

AEneæ ſacellum 42, 35 heroicum monumentum 40, 42 epitaphium 52, 14 filiæ in Arcadia elocatæ 39, 24. 44, 6 filii quatuor 58, 11. 59, 13 AEneæ filii Romulus & Remus 59, 13

AEneas alius 43, 17

AEneas Silvius, Lat. rex 57, 7

AEnus, op. Thraciæ, ab AEnea conditum 39, 41 Dionyſius AEneam vocat ibid.

AEquicolarum fetiales 131, 8

AEqui Latinorum fines incurſant 368, 23. domantur 373, 17 Volſcis ſe adverſum Rom. addunt ſocios 492, 6 Æqui & Volſci in expeditione adverſum Romanos, ipſi in ſe mutuo arma vertunt 530, 35 Æqui in Latinorum agros incurſiones faciunt 557, 44 Ortonam capiunt 558, 8 à Fabio intra mœnia compelluntur 571, 4 cum Volſcis fœdus contra Rom. ineunt 574, 3 à Ser. Furio proconſ. profligantur & pervaſtantur 574, 36 Æqui & Volſci à Latinis profligantur 593, 44 Æqui pervaſtantur à T. Quintio 605, 41 pervaſtantur à Valerio 611, 17 Antiatum præſidio excedunt 615, 25 fœderis leges quas à Roman. acceperint 616, 23 fœdus violant 616, 32 per incuſtoditas vias Romanum agrum incurſant 618, 25 intra mœnia compulſi pervaſtantur à Fabio 618, 44 clade accepta domum ſe recipiunt 622, 32 cum Volſcis contra Rom. fœdus iciunt peſtis temp. 623, 23 cum Volſcis profligantur 626, 30 excedunt Tuſculo 647, 7 pacem quibus conditionibus à pop. Rom. acceperint 648, 20 fœdus iterum violant 648, 44 à Romanis ſub jugum miſſi, Corbionem una cum duce ſuo dedunt 651, 30 arma reſumunt 652, 45 ab Horatio intra mœnia ſua compelluntur 657, 21 Tuſculanos iterum infeſtant 668, 11 caſtris ſimul & victoria exuuntur 671, 31 peſtis tempore Romanos adoriri cogitantes, & ipſi à peſte infeſtantur 677, 41 denuo in Tuſculanum agrum irruptionem faciunt 687, 4 à Valerio profligantur 727, 38

Ærarium, θησαυρὸς 220, 43 Ærarium publicum, τὸ δημόσιον ταμιεῖον 541, 46 in ærarium à Fabricio illata CCCC talenta 747, 40

AErea arma 221, 21 ærea ſimulacra 48, 43

AEſculapius, ex ſemonum numero 478, 28

AEſculapii inſula 288, 15

AEſopeo filo contexta fabula 405, 7

AEtatis anno XX virilis toga ſumebatur Cumis 424, 40 Ætatis anno XX ſociorum auxiliis præficitur Servius 208, 11 ætatis annus XXX rebus capeſſendis maturus 236, 6 ætatis anno XXX remp. capeſſere ſinunt leges 211, 32 ætatis anno XLV civis liberabatur ab externa militia 221, 35

Ætoli olim Curetes 14, 35

Æzei regnum & poſteritas 9, 23, 26

Æzei, populus, poſt Lycaones & Oenotri tranſnominati 10, 12. iidem opinor qui aliis Azanes.

Agatharchus Olympion. 244, 11

Agonales Salii 129, 25

Agri triferi 29, 14 ager Tarquiniorum ejectorum in egenos cives dividitur 287, 45 Agrum Romanum ut diviſerit Romulus 82, 39 agrum Romanum ut diviſerit Numa Pompilius 135, 7 ager Romanus in quot partes tributus à Ser. Tullio 220, 5 agri publici partem Numa dividit in pauperes 123, 31 ager publicus à Ser. Tullio dividitur in exſortes cives 216, 5. 218, 31 agri publici diviſio ſuadetur & urgetur à Sp. Caſſio 537, 35. 538, 31, 46 agri publici participes fieri Latinos & Hernicos vult idem Caſſius 537, 40 agri publici definitio & diviſio urgetur ab Icilio trib. 559, 41 agri publici diviſio iterum urgetur à trib. & pl. 595. 4. & rurſum 606, 43 ab Appio impeditur 610, 16 iterum urgetur à trib. & à ſenatu ex parte conceditur 615, 37

Ager è publico donatur Mucio, quantum ſc. uno die uno boum jugo circumarare poſſet 303, 41 agri è publico tantum datur Horatio, quantum uno boum jugo uno die circumarare poſſet 296, 31

Agraria lex diſcutitur 539, 1 ultra XXX annum extracta 662, 3 ad populum refertur à trib. 662, 9 impeditur 666, 46. rurſus impeditur 668, 6 agrarium negotium quib. cauſſationib. extractum à conſſ. 595, 10 Agraria contentio in graviorem concertationem tranſit 596, 43 agrarium negotium à Caſſio primum invectum 607, 8 Agrariæ legis auctor Sp. Caſſius 664, 39

Agriculturæ & militiæ ſtudia conjungit Romulus 98, 26 agriculturæ ac pecuariæ ſtudium Rom. commendatur ab Anco Marcio 177, 45. 178, 15

Agrippa, prænomen Menenii.

Agylla ſub Pelaſgis dicta quæ poſt ſub Etruſcis Cære 16, 42. 193, 43

Ajacis & Ulyſſis lucta 476, 5

Ajus Locutius 290, 23. Viſe Faunus.

Albæ Longæ conditor, ſitus, fortuna 53, 30

Alba, XXX Latinorum oppidorum mater, à Romanis deſtruitur, & cives Romam transferuntur 172, 25

Albana gens è quib. pop. conflata 78, 4

Albanorum regum catalogus 57, 5

Albani poſt Numitoris obitum annuis dictatoribus regum loco uſi 337, 32 Albanorum & Romanorum fœdus ſub Romulo 138, 18 Albanum bellum ejuſque cauſſa, dux, exitus 137, 27 Albani patricii Romam tranſlati 170, 41

Albanus ager fertilis 29, 18 Albanum vinum 54, 4 in Albano monte feriæ Latinæ 554, 34

Albas Silvius, Lat. rex 57, 9

Albinus, Poſtumii cogn. 616, 30 pro eodem Albus 367, 10

Albus Poſthumii cogn. 367, 10. Pro eod. Albinus 616, 30

Alcæus poëta proſcrib. 336, 41

Alcyone, ſacerdos Argiva 18, 4

ad Algidum caſtra Æquorum & Volſcorum 647, 13. 687, 6 ad Algidum male mulctantur Romani 705, 19

Alladius, rex Albæ 57, 10

Alpes, montes 8, 35

Alſium, Aboriginum opp. 16, 43

Aluntium, op. Sicil. 41, 19

Amata, Latini uxor 51, 39

Ambrax, rex Ambraciæ 40, 37

Ambracius ſinus 40, 35

Amiterna, Sabinorum op. 12, 29. 113, 4

Amphictyonis inſtituta 229, 22

Amphictyonicum concilium 229, 26

Amphictyonicæ leges 229, 29

Amphitheatralis porticus 201, 8

Amulius fratrem Numitorem ſucceſſione prorſus fraudare nititur 62, 1. XLII annos Albæ regnavit 57, 35 occiditur 70, 42

Amyntor, Phraſtoris f. 22, 33

Anactorium, op. Acarn. 41, 21

Anchiſa, opp. ab Anchiſe denominatum 59, 28

Anchiſenſium tabula 60, 27

Anchiſes, Capyis filius, Æneæ pater 50, 46

Anchiſæ monumentum 52, 17 Anchiſæ portus 41, 10

Anchiſes archon Athen. 480, 38

Ancilia Saliorum, & inter hæc ancile cælitus demiſſum 130, 20

Ancus, prænomen Marcii regis 177, 18 prænomen Publicii Corani, Latinorum ducis 175, 32. Nomina ipſa ſuæ loco poſita.

Anio, fluvius 161, 11 non procul à Sacro monte præterfluit 375, 37 Anienis fl. curſus, & virtus 305, 45 Anienis & Tiberis confluentia 191, 36

Anius, Deli rex 40, 3. 48, 18

Annales Græcanici 7, 1 Annales de Aruntis Tarquinii morte quæ referant 234, 30 Annales qua occaſione in Siciliæ tyranno errarint 418, 6 Annales Piſonis 213, 21. 220, 38

Annibalicum bellum 89, 39, 23

Annona, εὐετηρία 411, 16 Annonæ curatores ædiles 411, 16. Quære & Frument.

Annui magiſtratus 119, 47 Annuum imperium Athenis quoque, ut Romæ 611, 45

Antemna, Siculis olim ab OEnotris ſeu Aboriginib. erepta 103, 40 Romanorum colonia facta 103, 33

Antemnatum conditores 13, 45 Antemnates capiuntur à Romulo 101, 43 Tarquiniis contra Romanos opem ferunt 293, 38

Antenoridarum proditio 36, 20

Anteſignanorum ob amiſſa ſigna pœna 589, 45. 606, 31

Anthemone, Æneæ filia 39, 25

Antias Ulyſſis filius, Antii conditor 58, 46

Antigenes, archon Athen. 418, 1

Antiſtius Petro, Sex. Tarquinii dolo necatur 255, 34

Antium, primaria Volſcorum urbs 481, 14. 612, 28 ad Antium caſtra Æq. 669, 2 Antiates fœdus cum Tarquinio Superbo faciunt 250, 5 Aricinis opem ferunt 304, 25 Latinis auxilia mittunt contra Rom. 343, 3 Coriolanis auxilia mittunt 412, 27 Siculos legatos dimittere coguntur 446, 10 Antiatum navale capitur cum aliquot navibus & inſtrumento nautico 612, 39 Antiates & Æquorum præſidiarii Quintio ſe dedunt 615, 24 in Antiatem agrum coloni deducuntur à triumviris 615, 41 Antiatum exſules cum Æquis in Latinorum agros incurſant 616, 39 Antiates ad defectionem ſpectant 619, 11 Antiates, tum indigenæ, tum coloni Romani, deficiunt 646, 29 vi capiuntur 648, 8

T. Antonius decemvir 682, 7. 704, 45. 714, 19

Apennini montes 8, 5. 11, 34. 182, 46

Apices ſaliorum, κυρβασίαι 129, 39

Apiolani à Tarquinio Priſco expugnantur 186, 19

Apium, menſarum vice ſubſtratum 44, 34

Apophthegma Valerii 292, 28

Appius, Sabinum prænomen Claudiorum & Herdoniorum.

Approbatio ſententiæ fiebat admurmuratione 404, 39. item & acclamatione 487, 33. 540, 22

Aqua ſacrificiis adhibetur pura 62, 38 Aquæ calidæ 29, 38 Aquæ ductus, una è magnificentiſſimis Romæ ſtructuris 200, 26

Aquila Tarquinio pileum de capite rapit, & apte reponit 184, 15 Aquilarum nidus à vulturum agmine diſturbatus 261, 6 Aquilarum augurium 75, 4

C. Aquilius conſul 531, 16. 662, 36 fortiſſime devincit Hernicos 532, 47 de Hernicis ovat 535, 46

C. Aquilii narratio de cloacarum expurgatione 200, 30

L. & M. Aquilii, è conjuratorum numero

mero 281, 41 arceſſuntur 283, 46. 285, 18
M. Aquilii, (ſeu Attilii) ſupplicium 260, 2
Ara ſubterranea 100, 26, 33. Ara Maxima 33, 5 Aræ ad jusjurandum & fœdus erectæ 111, 22
Aratoris habitus 644, 14
Arbiter Porſena capitur controverſiæ cum Tarquiniis 301, 28 arbitri in ædificatione malæ fidei 658, 47
Arca lapidea ſervandis oraculis Sibyllinis 260, 20
Arcades montanis gaudent 11, 24 ob diluvium è Peloponneſo emigrant 55, 18. 49, 38. primi Græcorum in Italiam trajiciunt 9, 20 cum Evandro quæ in Italiam intulerint ſcitamenta 26, 28 quem primum habitandi locum in Italia ceperint 36, 5 Arcadum numen antiquiſſ. & honoratiſſ. Pan. 25, 36
Arcadia, olim Lycaonia 77, 24 Arcadiæ rex primus Atlas 49, 29 Arcadiæ diluvium 49, 38. 55, 17
Arces: quære in Arx.
Archemides, Archon Athen. 618, 1
Archeſtratides, arch. Ath. 206, 35
Ardeas, Ulyſſis filius, Ardeæ op. conditor 58, 46
Ardeatæ, pop. Latii 326, 18 Ardeatum fetiales 131, 10 Ardeates à Tarquinio Superbo oppugnantur 261, 19 inducias faciunt cum Romanis 277, 5, 36 controverſo agro excidunt 729, 45 ob agrum amiſſum à Romanis deſciſcunt 730, 41 in amicitiam & ſocietatem populi Rom. recipiuntur 736, 42
Aretini, pop. Etruriæ 189, 9
Argei in Tiberim projiciuntur 30, 40
Argos Achaicum 14, 17
Argivorum ſeditio 471, 37 Argivorum ſacerdotum Commentarii 58, 14
Argivæ Junonis ſacra 17, 12
Argolici clypei 17, 4
Arietes in oppugn. mur. 316, 2. 412, 24
Arietibus diſcutiuntur portæ 648, 5
Aricia ſex ſtadiis Roma diſtat 366, 46 ab Etruſcis oppugnatur 304, 19
Aricini, pop. Latii, 326, 19 auxilia à Cumanis petunt 420, 33 Romanos accuſant in foro Ferentino 317, 10. 326, 9, 26 Aricini & Ardeates controverſo agro excidunt 729, 45
Ariſtocrates Ariſtodemi pater 418 37
Ariſtocratia non Romæ tantum, ſed etiam in vicinis populis 389, 19
Ariſtodemus, Ariſtocratis filius, cur Mollis cognominatus 418, 36 qua occaſione & qua via tyrannidem Cumis invaſerit, quomodo eam geſſerit, & quomodo in ea defunctus ſit 418, 43 fortiſſimam patriæ operam navat in profligandis hoſtibus barbaris 420, 8 plebis ſtudium ſibi conciliat modis omnibus 420, 25 ſuppetiis Ariciæ ferendis præficitur 304, 29. 421, 2. clariſſima victoria potitur 421, 32. optimatibus Cumanis interemptis, tyrannidem ſibi adſtruit 422, 40 tyrannidem ut geſſerit 424, 1 Tarquinium exſulem hoſpitio excipit, & mox defunctum ſepelit 358, 19 in ſumma ſecuritate oppugnatur ab exſulibus 424, 44 cum tota cognatione ſtirpitus exſcinditur 426, 26
Arma pro cenſu imperata 221, 20. 464, 21 arma fulmine partim fœdantur, partim plane abſumuntur 563, 12
Armillæ aureæ 663, 35
Arſius heros, ſeu Oratus 288, 47
Artemiſiana pugna 291, 22
Aruns Demarati f. 184, 40
Aruns Porſenæ Etruſcorum regis filius, prudens patri conſilium dat 300, 6 à patre cum parte copiarum ad Ariciam ſibi ſubjugandam mittitur 420, 38 in Ariciæ oppugnatione occumbit 304, 18. 421, 35
Aruſpex, ἱεροσκόπος 93, 6
Arx Capitolio contigua 640, 23 Arces urbis 532, 3 Arcibus & mœnibus tutandis adhibentur emeriti 562, 35
As, qualis & quantus nummus 586, 11 Aſſium decem milib. multatur T. Romilius; Veturius, collega ejus, xv 674, 23.
Aſcanius, Æneæ & Creuſæ filius 172, 25 relicto regno Daſcylitico Hectoridas in paternum imperium reſtituit 38, 35. 44, 4 Aſcanius, Euryleo Æneæ patri in regno Lat. ſuccedit 52, 23. (regnum cum Romulo & Remo, fratribus ſuis, dividit 59, 22) cæleſti ſigno contra Mezentii vim animatur 81, 15 Albam condit 53, 27. 172, 25
Aſcanius lacus 38, 3
Aſies, ſeu Adies, Cotyis f. 21, 26
Aſſaracus, Trois filius 50, 43
Aſſertor corporis aſſerti ſponſionem facere tenetur 715, 14
Aſſyriorum imperium 2, 24
Aſtyllus Syracuſius, olympionica 544, 16
Aſtylus Crotoniates, olymp. 480, 37
Aſylum à Romulo apertum 88, 31. 173, 23
Aſylum publicum 230, 22
A. Aterius conſul 763, 1
Athenarum ambitus 219, 12. 624, 14
Athenienſium εὐπατρίδαι & ἀγροῖκοι 83, 9 Athenienſium θῆτες 84, 9 Athenienſes debita pauperibus remiſerunt Solonis ſuaſu 329, 1 Athenienſes reprehenſi ob exterorum excluſionem 89, 21 Athenienſes & Lacædemonii quantis copiis Perſas profligarint 684, 39 Athenienſes quam diu & quam late imperarint 3, 8 Lacedæmoniis ut ſe ſubmiſerint 685, 10 imperio exuti 89, 30 ab Athenienſibus leges petunt Romani 678, 17 Athenienſis reip. gloria 148, 1 Athenienſis reſp. annuo imperio adminiſtratur 268, 39
Athenæum, loc. Ital. 41, 28
Athletarum genera duo, eorumque certamina 475, 38 Athletarum certamina tria apud veteres, curſus, lucta, pugilatus 480, 4 Athletæ, pudendis tantum præcinctis, cætera nudi certabant 475, 39
L. Atilius Longus, tribunus militaris pro conſule 736, 17
M. Atilii (ſive Aquilii) ſupplicium 260, 2
Atlas, primus Arcadiæ rex, ejuſque poſteritas 49, 28 Atlantis in regno ſucceſſores 49, 37
Atra dies cladis Fabianæ 581, 22
Atratus habitus in luctu 530, 16 Atratus habitus in mœrore 262, 43
Atratinus, Sempronii cognomen 341, 9 532, 6. 736, 16, 32
Attica temporum ratio 51, 7
Nevius Attius (Feſto Attius Navius) augur 202, 23 clam tollitur è medio 204, 40
Tullus Attius, Volſcæ gentis princeps 481, 20 Marcium ſupplicem benigne excipit, & rebus gerendis ſocium adſciſcit 481, 39 Volſcos adverſum Romanos concitat 483, 27 belli dux creatus à Volſcis, in Latinorum agros incurſionem facit 489, 13 Marcio externæ militiæ imperium concedit, ipſe domeſticæ præeſt 490, 29 popularium ſuorum iras in Marcium exacuit 527, 5 ſocios populi Rom. infeſtat 534, 12 manu promptus, ſed copiis ducendis minus idoneus 535, 24 in prœlio interficitur 535, 28
Atyis majores & poſteri 21, 26, 32: & 22, 19
Aventinus Silvius, rex Albæ 57, 30
Aventinus collis, ſeu Aventinus mons 25, 31. 66, 28 ab Aventino rege denominatus 57, 30 Palatino contiguus 73, 23 munitur à Romulo 104, 32 urbi additur ab Anco Marcio 182, 23 populo ad ædificandum conceditur 659, 16 occupatur à decemvirum deſertoribus 724, 12 omnium in urbe collium caſtris locandis aptiſſimus 724, 12 collium maximus 230, 34 Aventini collis altitudo & ambitus 182, 23. 657, 44 in Aventino templum Dianæ 659, 16 Aventinum & Palatinum inter ſitus Circus maximus 200, 36
Averno adjacens mons 426, 2
Averruncis diis ſacra fiunt 628, 38
Averruncatoria ſacrificia 320, 15
Augures, οἰωνοπόλοι: eorumque munus 125, 2 Augures mercede publica conducti in magiſtr. creatione 81, 40 conſuluntur 201, 41 conſuluntur ſuper Sibyllinorum oraculorum emptione 259, 36 cum pontificibus regem ſacrorum deſignant 278, 6 adhibentur ad legum confirmationem 659, 12. 681, 14 Augurum clariſſimus Nevius Attius 202, 23
Augurales locorum diviſiones 202, 45
Auguralis artis magiſtri 203, 14
Augurinus Minucii cognom. 433, 28
Auguſtus Cæſar civilia bella ſopit 6, 33
Aurigarum certamina 475, 36
Aurunci, pop. Italiæ 17, 19 gens procera, robuſta, ferino aſpectu, bellicoſa 367, 6 Campaniæ optimos campos tenent 366, 27 Echetranos agros à Romanis depoſcunt 366, 29 à Servilio devincuntur 367, 20
Auſones, Japygum armis pulſi, migrant in Siciliam 18, 8
Auſonia, Italia 28, 25
Auſonius ſinus poſt Tyrrhenus transnominatur 9, 47
Auſpicato res arduæ capeſſuntur 298, 29
Auſpicio dirimitur controverſia 73, 17 Auſpiciis ſedes & ſtatio quæ optima 80, 40 Auſpiciorum religio contempta in ambiendis magiſtratibus 81, 35

B.

Babylonii muri 229, 11
Babyloniæ præſtantia 28, 42
Bacchanalia Athen. 480, 10
Bacchiadarum genus 184, 19
Bacchi caſus 91, 1 Baccho templum ex voto ædificat Poſtumius dictator 354, 26 Bacchi ædes dedicatur 414, 44
Bacillo terræ partes circumſcribunt conjectores 258, 14 Baculo ligneo excavato auream virgam inſerit Brutus, & Apollini donat 265, 2
Barbatus, Horatii cognomen 689, 11
Barbita in lud. votivis 476, 26
Barbula, cognom. Æmilii 743, 40
Batea, Teucri filia, Dardani uxor ſecunda 50, 36: & 40, 18
Batia, op. Aborig. 12, 17
Bebrycum auxilia ſerv. 44 2
Bellandi modus civilis & priſcus qualis fuerit 175, 35
Bigis alligatus proditor raptatur & diſcerpitur 171, 44
Bigariorum certamina 475, 37. 479, 28
Bitumine & pice referta vaſa ardentia fundis in hoſtem torquentur 642, 39
Boarium forum 33, 5 in Boario foro templum Fortunæ 232, 4
Boiis illigata mancip. 401, 23
Bolani, pop. Latii 326, 19. Bola a Marcio oppugnatur 493, 43 à Marcio vi capta, direpta, incenſa 494, 30
Bovillæ primarium Latii oppidum, à Marcio capitur 495, 26 Bovillani, pop. Latii 326, 19
Brutii à Fabricio ſuperati 744, 29. 747, 32 in urbem recepti 76, 3
Brutus, ἠλίθιος, cur cognominatus L. Junius 263, 45 Bruti nomen uſurpat ſibi L. Junius plebeii generis homo 394, 33 Bruti poſteriores an primi nepotes fuerint 292, 7. Cætera in Juniis.
Bubetani, pop. Latii 326, 19
Buccinis convocari plebs cur ſoleret 83, 31 Buccinatorum centuria 223, 5. 464, 32
Buthrotum, portus Epiri 40, 46

C.

Cabiris voventur decimæ 19, 13
Caci furtum & interitus 31, 11. 34, 16.

L. Cæ-

L. Cæcilii Metelli triumphus; fervor in ſervandis Veſtæ ſacris, & ſtatua in Capitolio 126, 36
L. Cædicius trib. pl. Servilium conſularem accuſat 586, 40. 587, 11
Cælebs, ἤιθεος 96, 30
Cælius mons à Cælio Etruſco dictus 104, 12 monti Palatino contiguus 113, 40 urbi additur à Romulo & Tatio 113, 37 urbis mœnibus includitur à Tullo Hoſtilio 137, 20
Cælus exſectus 90, 37
Cænina, op. Lat. 66, 41 Siculis olim ab OEnotris ſeu Aboriginibus erepta 103, 40 capitur à Romulo 101, 32 Romanorum colonia facta 103, 32
Cære, olim Agylla 16, 42. à Tarquinio oppugnata 193, 42 Cæretani cum Vejentibus contra Romanos conſpirant 231, 14. 44
Cæſar: quære Julius
Cæſo, prænomen, quære in Fabiis, Quintiis, & alibi.
Cala, κᾶλα 222, 45
Calendæ, νουμηνία 525, 27
Calliades, arch. Athen. 559, 19
Callias, archon. Athen 418, 1. 652, 39
Calliroe, Oceani f. 21, 23
Calliroe Scamandri f. 50, 41
Callithea, Choræi filia 21, 26
Calpetus Silvius, rex Alb. 57, 13
Calpurnius Piſo conſ. 3, 31
Cameria, ab Albanis condita 114, 29. fit colonia Rom. 114, 29. Sex. Tarquinii hortatu deficit à Rom. 307, 40 capitur & ſubvertitur 316, 10 Camerini dedunt ſe Tarquinio 188, 42 Camerini Tarquiniis ejectis contra Romanos opem ferunt 293, 38 Camerini exſules, Romanos in foro Ferentino accuſant 317, 18 Camerinus Sulpiciorum cognomen 317, 45. 394, 13. 472, 22. 627, 12
Camilli, κάδμιλοι 93, 3
Campaniæ fides dubia 380, 1 Campani Cumanis exſulibus ſuppetias ferunt 425, 17 Cumas occupant 739, 7 de Neapolitanis apud ſenatum conqueruntur 738, 6 Campani campi 17, 17 Campani campi fertiliſſ. 29, 14 Campani campi feraciſſima pars Cumana regia 419, 11
Campus Martius, comitiorum locus 276, 17 campus Martius creandis magiſtratibus dicatus 287, 23 (Plura in Mars.)
Caniſtris offer. primit. 479, 1
Cannenſis clades 89, 47
C. Canuleius trib. pl. in ſenatu poſtulat de lege ſuper jure conſulatus 733, 2
Capena porta 483, 23
Capetus, rex Alb. 57, 11
Capitolium à Tiberi vix ſtadio diſtat 640, 16 Capitolio ſubjectus campus complanatur 113, 42 Capitolii porta ſacra ſemper patet, 640, 20 Capitolio contigua arx 640, 23 Capitolium & arx præſidio munitur in obſidionis peric. 497, 5 Capitolium & arx præſidio munitur in bell. tumult. 717, 24 Capitolium à plebe & tribunis occupatur in ſeditione 604, 32
Capitolinus collis, olim Saturnius dictus 27, 1. 77, 42. olim etiam Tarpejus dictus 201, 46. poſt, ab invento ibi capite denominatur 251, 45 à Romulo munitur 104, 32 in Capitolini collis vertice templum Jovis Feretrii 102, 23 Capitolini templi ſtructura, à Tarquinio Priſco inchoata, continuatur à Tarquinio Superbo 359, 1 Capitolinum templum abſolvitur, & à M. Horatio dedicatur 304, 5 Capitolini templi longitudo & latitudo 259, 6 Capitolinum templum quando & à quo incenſum 260, 22 Capitolinum templum poſt incendium nihil fere mutatum 259, 11
Capitolinus, cogn. Quintii 599, 34, & al.
Capua, urbs Campaniæ 425, 16 à Capy denominata 59, 27
caput recens occiſi hominis, è terra effoſſum 257, 30 caput obnuptum veſte 204, 24 capitis velamen detrahit fetialis 741, 14 Capitis damnati de Tarpejo ſaxo deturbabantur 546, 6
Capite cenſi 222, 40
Capyæ, ſeu Caphyæ, op. Arcad. à Capy Trojano denominatum 39, 16
Capys Trojanus 39, 27 Aſſaraci filius, 50, 44
Capys Silvius, rex Alb. 57, 12
Carbaſina lacinia, puris Veſtalis virginis precibus accenditur 128, 41
Carinæ, locus Romæ 54, 45. 160, 5. 546, 40
Carmenta, ſeu Carmentis, Græce θεσπιῳδὸς dici poſſet: ſed uſitatiori nomine Θέμις dicitur 24, 31, 34 Carmenti quotannis ſacra fiunt ſub Capitolio 25, 29
Carmentalis porta 25, 30. 640, 21
Carmina, Græcis ᾠδαὶ 24, 35 carmina extemporalia in triumphis 102, 7. 477, 45
Carnis fruſtula nivis in morem depluentia 628, 19
Carpentum per patris cadaver agit Tullia 242, 23 Carpento Romam vehitur Lucretia 262, 41
Carthago & Roma ſimul conditæ 60, 10 Carth. imperium denuo affectat 89, 37 Carthaginenſes mari ejecti 3, 35 Carthaginenſium ſacrificia 30, 15
Sp. Carvilius uxorem dimittit primus 96, 14
Caſeus in ſacrifi. 250, 25
Caſſander, rex Maced. 39, 46
Sp. Caſſius Uſcelinus conſul, de Sabinis triumphat 315, 26 magiſter equitum aſſumitur à T. Largio dictatore 338, 12 copiarum partem à dictatore accipit 338, 40 de Latinorum defectione caſtiganda durius pronunciat 356, 33. 357, 21 Sp. Caſſius II conſul 378, 39 urbanarum rerum curam ſortitur 411, 32 ædem Cereris, Liberi, & Liberæ dedicat 414, 42 Sp. Caſſius, III conſ. 536, 5 ambitioſiore triumphi uſurpatione, & liberaliore Hernicorum tractatione, ſenatum à ſe alienat 537, 2 res ab ſe geſtas pro concione denarrat 537, 45 legem agrariam vi perferre nititur 540, 30 tyrannidis accuſatur 544, 28 capitis damnatur à populo 545, 45 an à patre accuſatus & necatus 546, 13 cur à patriciis è medio ſublatus 664, 40 Caſſii domus diruta, & bona confiſcata 546, 37 Caſſii filii ob patris delicta nec patria, nec bonis, nec honoribus mulctati 547, 9 Caſſii damnationis plebem pœnitet 549, 17
Caſtores, (ſeu Dioſcuri) ex ſemonum numero 478, 29 Caſtorum forma & ætas 350, 45. 351, 5 Caſtorum apparitionis multa Romæ monumenta; ædes ſcilicet, fons, ſacra, & ludi annui 351, 24
Catlius pro Scaptius 729, 30
Cato: quære in Porcius.
Caucaſius (vel potius Thaumaſius) mons Arcadiæ 49, 30
Cauponam exercere non licebat civi Romano 583, 28
Celebritates & feſta à Rom. inſtituta 90, 27
Celer, fabricæ præfectus 74, 39 Celerum denominatio & munus 86, 33 (celeres οἱ ἕτοιμοι & ταχεῖς ἐπὶ τὰ ἔργα 86, 35) Celerum tribuni, eorundemque munia 124, 43 Celerum præfectura Bruto commiſſa à Tarquinio 266, 45 Celerum præfecturam deponit Brutus 269, 16
Celtæ Saturno humanis victimis litant 30, 16. Quære & Galli
Cenſorum officium 228, 27, 31. 748, 13. Cenſores cloacas expurgandas & reparandas locant 200, 33 qua conditione Carvilio uxoris dimiſſionem permiſerint 96, 16
Cenſorii Commentarii, ſeu Cenſorum tabulæ 60, 43. 225, 40
Cenſus populi Rom. 61, 1 à Tullio ut inſtitutus 221, 5 cur inſtitutus 737, 9, 15 Cenſus maximi ordo, centuriæ, arma; itidemque deinceps cæterarum quinque claſſium 221, 18. 464, 16 Cenſus primi (i. primi acti) numerus 225, 39 Cenſus in uſum revocatus à conſſ. 293, 6 eo cenſu inventa CXXXM, ibid. 10 Cenſus ſub primo dictatore T. Largio 338, 28 Cenſus, in quo reperta CXXX millia civium 390, 17 Cenſus ab V. C. 261; quo reperta civium C & X millia 416 28 Cenſus, in quo reperta militaris ætatis plus C & XM 583, 25 Cenſus, in quo reperti paulo plures C & III millibus 594, 38 Cenſus poſt XVII annum redintegratus 737, 12 Cenſus & militiæ evitandæ gratia multi locum mutabant 737, 17 Cenſus neglecti pœna 221, 10. 338, 32
Centuriæ claſſium, CXCIII 222, 46 Centuriæ CXCIII, in ſex claſſes tributæ 464, 13 Centuriæ juniorum & ſeniorum in qualibet claſſe 221, 23, & deinceps. Centuria ſexta raro vocabatur ad ſuffragia 224, 37 Centuriæ cuique ſuus erat ſpectandorum ludorum locus 200, 40
Centuriata comitia 224, 20. 464, 6. 465, 24 quid à tributis comitiis differant 598, 12. 726, 5 Centuriatorum comitiorum indictio 286, 7 Centuriata comitia conſulibus creandis indicuntur ab interrege 557, 33 Centuriatorum comitiorum ſuffragia erant penes nobiliores 549, 31 in Centuriatis comitiis patricii ſuperabant plebeios 726, 7 Centuriati comitiatus decreta ſola olim à patriciis rata habebantur 726, 3
Centurionum electio 222, 28 Centuriones ſacris ſignis præficiuntur 642, 16
Ceres Triptolemo agriculturam tradit 10, 17 Cereris ædes & ſacra 26, 12 Cereri templum ex voto ædificat Poſtumius dictator 354, 26 Cereris ædes à Poſtumio dictatore vota, dedicatur à Sp. Caſſio 414, 43 Cereri ærea ſigna erecta 546, 42 Cereri ſacrabantur bona eorum qui tribuno vim intuliſſent 410, 37 Cereri ſacra eſſe jubentur bona eorum qui tribunitiæ poteſtati obſtitiſſent 667, 33 Cereales fructus inſpergere victimæ capiti 478, 40
Cernua ſaltatio 477, 22
Certamina equorum & virorum 99, 37. 100, 29 certamina gymnica & equeſtria in illuſtrium virorum funere 291, 13
Chærephanes, archon Athen. 676, 44
Chæronenſis clades 89, 30
Chalcidenſium colonia in Opicis, Cumæ 419, 2
Chares, Archon Athen. 594, 45
Charondæ lex de liberis 96, 32
Charops, archon Athen. 57, 47. 61, 36
Choræi filia Callithea 21, 27
Chryſe, Palantis filia, Dardani uxor 49, 34. 50, 34 quamnam Dardano à Minerva dotem attulerit 55, 14
Cinæthion, promontorium Peloponneſi à Cinætho Æneæ ſocio ibi ſepulto denominatum 40, 11
Cincinnatus, cognomen L. Quintii 630, 32. 650, 29. 697, 30
Cincti certabant priſci heroes 476, 4
Circe Solis filia ubi habitarit 260, 44
Circes ex Ulyſſe filius Telegonus 246, 46
Circeii à quo & ubi conditi, unde item denominati 260, 44 Circeii Marcio ſe dedunt 490, 22
Circenſes ludi 100 27
Circitores, περίπολοι 179, 35. 573, 32. 628, 30
Circumarare bobus 296, 32 Circumarare uno boum jugo 303, 44
Circus, ἱππόδρομος 65, 36. 66, 19 Circus maximus 100, 27 Circus maximus à quo adornatus, ubi, & quo modo 200, 35 in Circi maximi fine ædes Cereris, Liberi, & Liberæ 414, 45

Cithariſtæ in lud. vot. 476, 25. 478, 8

Cives Romanos ut diviſerit Romulus 82, 45 Civium numerum, ſexum, ætatem ut explorarit Ser. Tullius 220, 33 Civium numerum ut auxerit Tullius 225, 42 Civium jus æquari vult Tullius 215, 32 Cives communia jura quæ habeant 448, 45 Civem verberare non licitum 597, 9 Civis indicta cauſſa occidi per leges nequit 445, 23 Civis filiæ manum injicere non licet 710, 35 Civis Rom. cauponam aut manuariam artem exercere non poterat 583, 28 Civis ſervator coronatur 503, 27

Civitatem ut diviſerit Romulus 82, 22

Claſſes, κλήσεις 222, 42 Claſſes centuriarum ſex cenſus ratione à Servio Tullio diſtinctæ, ſuo cuique ordine & armis aſſignatis 221, 18. 464, 14 Claſſes in comitiis ordine à præcone citantur ad ferenda de futuris conſſ. ſuffragia 643, 47 Claſſis ultimæ arma & locus 332, 1

Clauditas Horatio ad conſulatum & militares præfecturas aditum præcludit 296, 40

Claudia gens, è Regillo (Sabino oppido) oriunda 697, 20 Claudia trib. 308, 29

App. Claudius Sabinus, debitorum remiſſione ſeditionem ex urbe tolli negat 330, 8 App. Claudius Sabinus conſul 359, 11 à collega diſſidet 359, 46 inopum rabiem fugit 362, 11. cum collega ob pauperum patrocinium expoſtulat 362, 28 Volſcorum ccc obſides ob gentis perfidiam ſecuri percutit 365, 9. collegæ in triumpho impetrando obſtat 365, 16 de domeſticis & externis turbis ſedandis quam ſententiam dixerit 370, 18 à Valerio plebis [illegible] & paucorum dominatus ſautor appellatur 385, 45 magnifice de ſe ſentit 386, 9 ad Valerii criminationes reſpondet 386, 15 de plebe reducenda quam ſententiam dixerit 393, 2 ſeceſſorum poſtulatis refragatur 409, 40 à C. Marcio laudatur 435, 27. 484, 44 diſſuadet ſenatuſconſultum de patriciis populi judicio ſubmittendis 453, 28 Caſſio in re agraria adverſatur 538, 43 de lege agraria quæ verba fecerit 540, 43 à prudentia & conſtantia laudatur 542, 6 de frangenda tribunorum potentia quod dederit conſilium 559, 44. 657, 7 App. Claudii filius conſulatum ambire jubetur à patrib. 556, 43 App. Claudius, Appii filius, abſens & invitus creatur conſ. 599, 26 App. Claudius violentam contra tribunorum machinationes dicit ſententiam 600 23 aſpera & ſuperba increpatione plebem graviſſime exacerbat 601, 1 à C. Lectorio trib. pl. graviter reprehenditur 603, 8 in bello Volſco magnam experitur militis contumaciam 605, 46 rigide in milites contumaces animadvertit 606, 30 App. Claudius de agri publici diviſione quam ſententiam dixerit, 608, 4 à trib. pl. in populi judicium vocatur 610. 19 moritur 610, 46

App. Claudius, C. Claudii ex fratre nepos 692, 34 conſul deſignatur 678, 31 novi magiſtratus deſiderio incenditur 679, 1 decemviros legibus ferundis creari ſuadet 679, 36 pro conſule creatur decemvir 680, 8 totius decemviratus laudes ſolus reportat 680, 43. 681, 40 iterum creatur decemvir, ſuæ factionis hominibus ſibi adſcitis 682, 2 tertium annum in decemviratu permanet 684, 14 ad ſenatum de bello refert 688, 7 turbas in ſenatu componit 690, 9 ad patrui monita nil reſpondet 696, 41 ſenatus diſſidium ut pro ſe & ſuis deciderit 702, 40 cum Sp. Oppio & duabus legionibus urbis præſidio relictus 704, 40 Virginiæ inſano amore capitur 709, 37 Virginiæ cauſſam quomodo judicarit 712, 41 amore magis ac magis exæſtuat 716, 15 violentam de Virginia pronunciat ſententiam, 717, 20 & amoris fructu privatur & adverſa experitur omnia 718, 19 domi ſe continet 724, 37 in vinculis moritur 726, 27 an ſe ipſe ſtrangularit 728, 37

C. Claudius, Appii filius 656, 34 Appii decemviri patruus 692, 34 quod in rep. inſtitutum à majoribus acceperit 692, 39. patris inſtitutum ſequitur 656, 34 C. Claudius Sabinus conſ. 634, 7 plebi innato & à majorib. propagato odio infenſus 634, 17 de Virginii tribuni poſtulatis quæ verba fecerit 637, 31 ſine plebis auxilio in hoſtes tendendum ſuadet 641, 28 ante mœnia excubias agit 642, 19 tribunorum numerum duplicari diſſuadet 656, 34 ad Appium & decemviros quæ verba in ſenatu fecerit 690, 39 poſt Appii ſilentium quæ verba ad ſenatum fecerit 697, 10 urbe relicta in Sabinos concedit 703, 41 L. Valerio & M. Horatio triumphum petentibus obſiſtit 728, 26 plebi nec conſulatu nec alio magiſtratu cedendum judicat 731, 19 utile ſenatui & conſſ. dat conſilium 731, 38 tribunis & plebi acriter refragatur 735, 6

M. Claudius, Appii Claudii cliens, homo impudenter audax 710, 13 Virginiæ à ſe arreptæ rationem reddit 710, 36 Virginiam vi abducere conatur 713, 30 perpetuo exſilio mulctatur 726, 43

T. Claudius cum ſuis Romam è Sabinis migrat 308, 5

Claudius Nero II conſ. 3, 30

Cleonidas Thebanus 184, 13

Clientes patronum ſibi quemcunque legere poterant 84, 1 clientum officia 84, 29 clientum & patronorum in ſtudio & fide concertatio 85, 8 clientes & ſodales patronum ex urbe ſecedentem ſequuntur 703, 45 cliens moriens patrono commendat tutelam filii 716, 37 cliens patroni ſui nomen gerens 710, 13 Clientelæ jura 84 39 clientelæ numeroſæ laudi & honori erant illuſtribus familiis 85, 5

Cloacæ, una è magnificentiſſimis urbis ſtructuris 200, 27 Cloacarum foſſio à Tarquinio Priſco inchoata 200, 20 Cloacarum expurgatio & refectio à cenſſ. locata M talentis 200, 34 in Cloacas conjecta cadavera peſtilentia, peſtis ſævitiam exaſperant 677, 17

Clœlia duce, obſides aufugiunt 302, 10 Clœlia equo phalerato donatur 303, 26 Clœliæ donatur jus æneæ ſtatuæ 303, 46

Clœliæ foſſæ 139, 23 ad Clœlias foſſas caſtra ponit Marcius 496, 45. Apud Livium quædam exempl. habent *Cluiliæ*.

Clœlius (ſeu Cluilius) Albanos in Romanos concitat 137, 29 ſubita & occulta morte exſtinguitur 139, 47

Clœlii, Alba Romam tranſlati 170, 43 Clœlii agrariæ legis lationem impediunt 667, 2. eoque nomine à plebe multantur 667, 23

Gracchus Clœlius Æquorum imperator 649, 2 ſuperbum & ignominioſum legatis Romanis reſponſum dat 649, 19. callide Rom. copias circumvenit 649, 42 vincitur 651, 19. catenatus in triumpho ducitur 652, 16

Q. Clœlius Siculus conſul, ob morum lenitatem rebus domeſticis adminiſtrandis præficitur 324, 23. 334, 45 ejurato conſulatu Largium velut interrex dictatorem dicit 336, 13 copiarum partem à dictatore accipit 338, 39 prædatorum Latinorum globum capit 339, 24

T. Clœlius Siculus, tribunus militaris pro conſule 736, 17

Cluilius: vide Clœlius.

Cluſini, pop. Etruriæ 189, 9

Cluſius, pro Cluilius 736, 17

Clymene Oceani filia 14, 38

Clypei Argolici 17, 4. 221, 21 Clypeus Achillis 476, 47 Clypeus ligneus, bovis immolati corio inductus, & fœderis leges inſcriptus 257, 8

Clytodora Laomedontis f. 50, 44

Cocles unde cognominatus Horatius 295, 15

Codone, Æneæ filia 39, 25

Cœlius pro Clœlius 649, 2

Cœnarum primitiæ litantur ſuper foco regio 207, 15 Cœna à genio familiari ex tempore adornata magnifice 122, 17

Cognomen nomine interdum notius 418, 39 cognomen è caſu adverſo 295, 15 Cognomen è moribus 244, 34. 418, 39. 743, 19 Cognomen ab urbe expugnata 414, 35

Cohors quingenaria 620, 39 cohortes ſexingenariæ 626, 14 cohors octingenaria 668, 32

Collatia à Tarquinio expugnata præſidium & dictatorem accipit 187, 20

Collatini cognomen unde acceperit Egerius & poſteri 261, 38 De Collatino Bruti collega dicetur in Tarquiniis.

Collina tribus 219, 20 Collina porta 127, 46. 624, 25 ad Collinam portam profligati Etruſci 583, 10 Collini Salii 129, 26

Coloni è locatitiis agris certam fructuum partem pendunt 616, 36 Colonorum in captas urbes emiſſio 89, 1 103, 31

Coloniarum veterum ritus 13, 10 Coloniis ſui aſſignabantur principes 260, 45 Colonia à triumviris deducitur 615, 43 Coloniæ in morboſa loca cur miſſæ, & quomodo 439, 25 in Coloniam ablegabatur ſæpe civitatis fæx 228, 36

Coloniæ conditoribus ſuis reverentiam eam debent, quam liberi parentibus 143, 1 Colonia nonnunquam imperat metropoli 147, 27

Columnæ inciſum fœdus 118, 14 Columna cui fœdus inſcript. ponitur in templo 174, 22 Columnis æreis inciſæ leges 659, 15. 681, 17 ante Columnas æreas quernis tabulis incidebantur leges & ſimilia 178, 8 Columnarum ordo triplex 259, 15

Poſt. Cominius conſul 316, 18 Saturni templum in clivo Capitolino ex S.C. dedicat 341, 46. Poſt. Cominius II conſ. 378, 39 in Volſcos proficiſcitur 411, 35 clementer devictos tractat 414, 40 unus è legatis ad Marcium miſſis 497, 21

Comitia legitima quæ 630, 13 Comitia legitima, in quæ ex unaquaque gentis civitate mittuntur conſiliarii 527, 27 Comitia curiata & centuriata 224, 13, 20 Comitiorum tributorum & centuriatorum differentia 598, 12. 726, 5 Comitia in quibus pro cenſu ferebantur ſuffragia 465, 14 Comitiorum ratio mutata 225, 21 Comitia impediuntur a trib. pl. 557, 6 Comitiorum cauſſa creatus interdum dictator 557, 16 Comitia ſolito maturius indicta 678, 29 Comitiorum ad creandos magiſtratus locus 276, 17

Compita, στενωποὶ 219, 45

Compitalium geniorum ſacella, & ſacra 219, 35 Compitalium ſacrorum tempus & ſolemnitas 219, 43

Conceptio è ſpectro 207, 33

Concionis locus 114, 1. 270, 19 conciones habebantur ad Vulcani 392, 32. 431, 21. 719, 11 concio à præconibus vicatim advocatur 239, 46. 270. 17. 322, 37 concionis convocandæ jus penes ſolum magiſtratum 266, 41 concionis convocandæ jus penes conſules 557, 8, è concione excedere Appium conſulem jubet tribunus pl. 604, 2 pro concione verba facere non licebat privato 286, 25 concio concioni oppoſita 719, 18 concionum jus reſtitutum populo poſt exp. Tarq. 278, 34

Confarreatio 95, 20 a farris communione denominata 95, 31

Confluentes, ὁ ἐκ δυοῖν ποταμῶν εἷς γενόμενος 192, 24

Conjugiorum leges quales ab aliis, & quæ à Romulo latæ 94, 31. 95, 17 in connubiis ſpondetur ignis & aquæ communio 100, 12 connubia patriciis cum plebejis interdicta 684, 3. 709, 46

Conjuratio contra remp. pro reſtit. tyr. 281, 37 conjuratio ſervorum contra remp. 317, 36 conjuratio contra optimates, ex ingenuis pariter & ſervis 319, 30 conjurationis inquiſitionem ſibi depoſcunt trib. pl. 636, 39

Q. Conſidius trib. pl. 585, 40

Conſpiratio decemvirorum 682, 24

Conſualia, quære poſt Conſus.

Conſules, σύμβουλοι ſeu πρόβουλοι 270, 1. 277, 33, iidem & ὕπατοι 270, 4, & alibi paſſim. Conſules primi deſignati L. Junius Brutus, & L. Tarquinius Collatinus 269, 46. 276, 20 Conſules, regia poteſtate præditi 391, 10 regia inſignia partim retinuere partim depoſuere 268, 24. & 196, 27. 338, 22. 682, 47 concionis convocandæ & calculi permittendi jus habent 557, 8 jus dicebant, ut olim reges 627, 26 Conſuli pacis cum hoſte faciendæ arbitrium permittitur a ſenatu 536, 45. 576, 7 Conſules ſucceſſuros ſibi conſules deſignant 616, 28 Conſuli in prælio interempto ſufficitur alius 643, 40 Conſulis unius actiones nec legitimæ habentur, nec ratæ 643, 41 Conſul abſens & invitus creatur Ap. Claudius, Appii f. 599, 28 Conſul à dictatore privatur imperio 652, 10

Conſules ad tribunorum collegium citantur ab Icilio trib. pl 658, 5 cum tribunis altercantur 658, 35 ad enervandam tribunorum potentiam, aliquos ex eo collegio familiares ſibi faciunt 560, 9 Conſulem in carcerem abduci jubent tribuni 604, 7 Conſul cum trib. de violata magiſtratus ſui dignitate expoſtulat 604, 26 Conſules à tribunis in populi judicium citantur 660, 24 Conſules cum in judicium pertrahi non poſſint, adjutores eorum arripiuntur 661, 29. 667, 10 Conſules rempublicam ad plebis favorem adminiſtrare incipiunt 673, 2. 674, 37 Conſules privatum domi ſuæ ſenatum habent 731, 18 de Conſulum creatione plebs cum patriciis contendit; ſuæ factionis magiſtratum utrique urgentes 556, 39 Conſulum alter è plebis fautoribus; alter ex optimatum factione legitur 557, 36. 559, 14. pro conſulibus creati decemviri 680, 18 Conſules rurſum poſt decemviros à populo centuriatis comitiis creati 725, 26 pro conſſ. creati tribuni militares 736, 18 Conſules iterum pro tribunis mil. creantur 736, 30 Conſulum miniſtri à plebejis pulſantur 368, 13 Conſulum veſtis 314, 9 Conſulum ornamenta poſt ejectos reges 196, 27. 268, 24. 338, 22. 682, 47

Conſularis ob rem in conſulatu male geſtam à tribunis in judicium vocatur 585, 37. 586, 36 Conſulatu functus Caſſius in judicium vocatur à quæſtorib. ob affect. tyr. 544, 28 Conſulares à tribunis pl. in judicium vocantur ob neglectum rem agrariam 595, 18 Conſulares cur pecunia mulctati à tribunis, non capite 674, 24 Conſulares ſententiam rogabantur pro ætatis diſcrimine 392, 47 Conſularium natu & honore præcipuus, patribus hæſitantibus utile conſilium promit 335, 11

Conſularis poteſtas limitata 269, 34 Conſularis poteſtatis inſignia moderatur P. Valerius Poplicola, ad levandam invidiam 338, 22. 682, 47 Conſularis poteſtatis obſervatores & moderatores ſenatores 461, 23 Conſulari poteſtati denuo ſubtrahitur quidpiam à trib. pl. 657, 34 Conſularis poteſtas multæ irrogandæ transfertur etiam in alios magiſtratus 674, 41 Conſularis dignitatis magna olim reverentia 444, 34 Conſularia munia per menſes 600, 1 Conſulari habitu atque inſignibus ornatur Quintius in agro ſuo arans 644, 22

Conſulatus initus Sextili menſe circa ſolſtitium æſtivum 583, 14. (ſed forſan Decembri menſe, circa ſolſtitium hibernum, ut 737, 3) Conſulatus kal. Septembr. initur ſolito maturius 378, 44 Conſulatus intuitu idib. Decembr. 737, 3 Conſulatus ambientibus datur, non recuſantibus 553, 32 Conſulatus non ambientibus ſed detrectantibus impoſitus in plebis ſeceſſione, ab iis plebejis qui remanſerant 378, 35 Conſulatus, ante ſolis patriciis peculiaris, affectatur etiam à plebejis 730, 13 Conſulatus jure plebejis cedendum negat Claudius 732, 2 Conſulatus jus omnibus ex æquo communicandum cenſet Valerius, qui quidem eo digni ſint 734, 28 Conſulatus olim ſolis patriciis patebat; poſt plebejis quoque communicatus 292, 9 Conſulatu retineri detrectat Quintius 645, 34 Conſulatus ejuratur 336, 14 Conſulatum ejurat conſul vulnerib. æger 570, 39 Conſulatu abrogato dictatura inſtituitur 333, 41. 334, 22. ſic 342, 28. 371, 8. 650, 27. pro conſulatu inſtitutus decemviratus 680, 18. pro conſulatu inſtitutus tribunatus militaris 736, 15

Conſus, Neptunus terræ quaſſator 100, 32

Conſualia, Ἱπποκράτεια, feſtum 26, 17. 100, 25

Continentia veterum 85, 14 Continentiæ in coacervandis opib. exemplum ſingulare 416, 8. & 314, 42. 747, 43

Contractuum genera, & conventorum fides 134, 19 Contractuum correctio 407, 7 Contractuum privatorum deciſio intra x dies 415, 20

Controverſiæ à tempore deciduntur 457, 15 Controverſiarum fraterna compoſitio, laude digniſſim. 471, 32

Conventus Latinæ gentis procerum 247, 9 Conventus ſolennes ad peragenda ſacra 278, 32

Cora, opp. Latii 175, 33

Corani, pop. Latii 326, 19 Marcio ſe dedunt 509, 15

Corbio, præſid. Romanorum, occupatur à Latinis 342, 43 dedit ſe Marcio 495, 7 Romanis deditur ab Æquis 651, 46 ab Æquis rurſum opprimitur 652, 47 ab Horatio evertitur 657, 28

Corcyræorum ſeditio 471, 36

Cordus Mucii cognomen 296, 46

Coretus mons 12, 9

Corilla, ſeu Coriola, opp. Lat. 247, 16

Corioli, Volſcorum velut metropolis 412, 17 à Poſt. Cominio capti 412, 17 Marcio ſe dedunt 495, 13 Coriolani cognomen unde invenerit C. Marcius 414, 33

L. Cornelius conſul 646, 5 Antium expugnat 647, 39 quam de decemvirorum poſtulatis ſententiam dixerit 697, 37 de ſeceſſorib. quam ſententiam dixerit 725, 7

L. Cornelius Samnitum fines invadit 741, 38

L. Cornelius Sylla crudelitate immodica dictaturæ odium conflavit 340, 15

M. Cornelius X vir 682, 6 ad C. Claudii monita quid reſponderit 696, 43 L. fratrem ad dicendam ſententiam citat 697, 37 cum quatuor collegis adverſus Æquos proficiſcitur 704, 44

P. Cornelius conſul 744, 32 legatione apud Pyrrhum fungitur 744, 32

Ser. Cornelius conſ. 544, 18 Vejentibus inducias dat 548, 27

Cornetani, pop. Latii 326, 19

Corniculum, opp. Latii 206, 40 à Tarquinio expugnatum diripitur & crematur 187, 43

Corniculani montes 13, 46

Cornibus bubulis (ſeu buccinis) convocari ſolebat plebs Romana 83, 39

Corona aurea 195, 34. 196, 20 Corona aurea donatur à Romanis Porſena 303, 37 Corona aurea ob ſigna ex hoſte recepta 662, 46 Corona civica 503, 26. 663, 29 Coronæ murales 663, 31 Coronatus victorem excipit populus 593, 30 Coronari in luctu nefas 570, 37

Corpus controverſum penes quem eſſe debeat uſque ad litis deciſionem 713, 3

Cortona, olim Croton 21, 3

Coticula diffinditur novacula 204, 8

Cotyis majores & poſteri 21, 23

Cotyla, cognomen Philonidis è perpetua vinolentia 743, 18 de Aboriginum Cotyla viſe Cutilia.

Crateres ærei 41, 5 Crateris & menſis excipitur victor exercitus 290, 42

Cremera caſtellum ad Cremeram fluvium contra Vejentes à Romanis extruitur 573, 17 ab Etruſcis capitur 581, 7

Cretenſium philitia 93, 26

Creticus chorus 477, 9

Creuſa Priami filia, Æneæ uxor 172, 26

Criaſii filius Macar 15, 1

Criminalium cauſſarum cognitio refertur ad populum 286, 7

Crimiſus fl. Sicil. 41, 44

Criſo Himeræus, olympionica 684, 12, 26

Criſtæ & pinnæ in galeis 476, 33

Croto à quo & quando condita 121, 9 Umbris adimitur à Pelaſgis 16, 32. 20, 44. 22, 36 nomen & habitatores mutat, Cortona dicta 21, 21

Crotoniatarum lingua 23, 18 25

Cruſæi, pop. Thraciæ 38, 16. 39, 38

Cruſtumeria, ſeu Cruſtumerium, non procul Roma diſſita 705, 18 Albana colonia 104, 4 Romanorum colonia facta 104, 3 à Sabinis oppugnatur 368, 25 iterum à Sabinis infeſtatur 652, 44

Cruſtumerini Romanis commeatus mittunt 116, 6 dedunt ſe Tarquinio 186, 41

Cruſtumerina caſtra 706, 42

Cultri coquinarii 115, 27 ſuper cultro, quo ſe transfoderat Lucretia, jurat Brutus cum ſociis 266, 1, 14. Viſe & Jurare.

Cumæ, urbs Græca in Opicis ab Eretrienſibus & Chalcidenſibus condita 419, 1. urbs Campaniæ 358, 19 opum & potentiæ nomine per Italiam celebris 419, 8 ab Etruſcis, Umbris, Dauniis, & aliis barbaris oppugnata, fortiter ſe defendit 419, 1 optimatibus interemptis, tyrannide opprimitur ab Ariſtodemo 423, 36 Cumis legati Romani ab exſulibus Romanis arripiuntur 418, 27 Cumis priſtina reipubl. forma reſtituitur 426, 35 Cumæ à Campanis occupatæ 739, 5

Cumani in Campania Aricinis auxilia mittunt 304, 25 Cumani exſules adverſus Ariſtodemum arma ſumunt 425, 16 Cumani à Campanis ejecti, recipiuntur à Neapolitanis 739, 8

Cumani portus 422, 19

Curatiorum Albanorum mater, & conſobrini 150, 36. 151, 37 Curatiorum trigeminorum ſpolia 160, 15 Curatii, Alba Romam tranſlati 170, 42 Apud Livium ſcr. Curiatii: quod Sigon. non placet.

Curatores dantur male ſanis 270, 26

Cures (oppidum) à quo conditæ 112, 36. 113, 11

Curetes, pop. 14, 34 Curetum origo 92, 47 Curetum ſacrifici quales geſtarint peltas 129, 46 Curetes Græcorum iidem qui Latinorum Salii 130, 1 Curetes Jovem puerum educarunt 122, 42 pyrrichen inveniſſe crediti 476, 42 Curetica ſaltationes Romanis familiariſſimæ 130, 36

Curia una duarum civitatum 145, 33

Curiæ, φράτραι ſeu λόχοι, minores civitatis partes 82, 27. Eædem φρατρίαι 410, 18 Curiæ duum generum 93, 21 an à matronis Sabinis denominatæ 112,

112, 2 in decurias diviſæ 82, 35 ut ſenatores, ita & celeres deligebant 86, 30 Curiæ xxx calculos ferunt de reſtituendis Tarquinio bonis 281, 15 per Curias tributa plebs, annuos magiſtratus creat 410, 16 Curiarum antiſtites ac ſacerdotes 126, 6 Curiarum focus communis 93, 20 Curialis focus 93, 17 Curialis focus in qualibet curia 126, 6 Curiales menſæ 114, 12
Curiales, φρατριεῖς 124, 38 Curialium ſacrificia 126, 5 Curiata comitia 224, 13. 630, 14 quid à tributis differant 598, 12. 726, 5 Curiata ſuffragia plebi à ſenatu permiſſa pro centuriatis 603, 7
Curiatii: vide Curatii.
Curiones, λοχαγοὶ ſeu φρατρίαρχοι, curiarum præfecti 82, 34 Curiones, curiarum ſacerdotes 124, 37
Curis, Sabine haſta eſt 112, 39
Curitis Junonis (ſeu Junonis Quiritiæ) menſæ 114, 12
Curſula, opp. Abor. 12, 10. incertum Carſula ne an Carſeoli, an aliud quodpiam oppidum.
Curſus certamen 40, 26. 480, 4 Curſus Æneæ & Ven. 40, 28
Curtius lacus 108, 43
C. Curtius conſul 730, 11
Metius Curtius Sabinorum fortiſſimus propugnator 108, 8 Romæ domicilium figit 111, 29
Cutilia, ſeu Cutiliæ, op. Aborig. 12, 36. 15, 45 Cutiliæ, Aborig. oppidum in Reatino agro, occupatur à Sabinis 113, 7 Cutilienſis lacus & inſula 12, 37, 15, 46
Cyllene mons à nympha Cyllene denominatus 11, 3
Cyprius vicus 160, 5. 242, 26
Cypſelus, tyrannus Corinthi 184, 29
Cythera, inſ. 40, 6

D.

D olim pro P 55, 3
Dæmonum genus quale 63, 17 Dæmones furiales 320, 16. Quære & Genius
Daicles Meſenius 57, 47
Damaſias, archon Athen. 177, 25
Damnatorum bona confiſcantur 726, 41
Dandes: quære Dates.
Dardanus, Jovis ex Electra filius 49, 32 coloniam deducit in Aſiam 50, 12 Dardanum opp. in Troade condit 50, 20 ſedes & ſacra è Samothracia in Phrygiam transfert 55, 19 35 ſacra in urbem ſuam tranſportat 127, 2 Dardani parentes & liberi 40, 17 Dardani ex Chryſe filii, Idæus & Dimas 49, 33 Dardani, ex ſecunda uxore Batea, poſteritas 50, 34
Dardanus, ſeu Dardanum, opp. Troadis in Phrygia 36, 35. 49, 24 Dardano excedunt cives 37, 23
Daſcylitis regio 38, 2
Dates Argivus, olympionica 594, 45. Pro eodem apud Diodorum eſt Dandes, 269
Daunii Cumas invadunt 419, 5 Dauniorum rura 29, 17
Debitorum corpora in nervum abducuntur 319, 23 ob Debita in nervum abduci civem vetat Tullius 215, 12 ob Debita nexi 333, 16 ob Debita nexi ſua ipſorum bona fœneratoribus colere cogebantur 402, 8 ob debita in ſervitutem abducitur miles emeritus cum duobus filiis 361, 43
Decembr. calendis ara & ſacra Fortunæ muliebri facta, in memoriam exorati eo die à matronis Marcii 525, 25 IIII idus Decembres creati primi tribuni plebis itidemque deinceps cæteri 410, 24 idib. Decembr. conſulatus initur 737, 3
Decemviri finiendo & diſpenſando agro publico 544, 3 de Decemviris legum ſcribendarum creandis lex ad populum fertur à tribunis 629, 20 Decemviros quibus conditionibus creari ſuaſerit Appius 679, 38 Decemviri legibus ferendis creantur, abolitis interim ceteris magiſtratibus 680, 6 Decemviri quando creati, & leges ut conſcripſerint 97, 43 quomodo remp. primo anno adminiſtrarint 680, 21 quem imperii terminum acceperint 690, 27 iterum rerum ſummæ præficiuntur 681, 23. 682, 2 inter ſe conſpirant 682 23 è patriciis quoque non paucos nec obſcuros ſui dominatus nanciſcuntur fautores 683, 21 licentius dominantur 683, 26 judicia qualia exercuerint 683, 32 tertium annum in magiſtratu permanent 684, 15 quibus rebus imperium ſuum & patriciis & plebejis exoſum fecerint 685, 43 ob quæ crimina male audierint 693, 32 tribunitiam poteſtatem intentant refraganti Horatio 690, 1 graviſſime incuſantur a Virginio 720, 38 deſeruntur à ſuis militibus 723, 41 partim morte, partim exſilio pœnas luunt 726, 40
Decemviratus ambitur ab honoratiſſ. & natu max. patrib. 681, 38 ad Decemviratum è plebe quoque allecti tres coll. 682, 9 Decemviratus tertio anno abrogatus 684, 28 Decemvirale imperium in interregno 119, 41
Decimæ proventuum voventur diis 19, 13 decimas Delphos mittunt Pelaſgi 15, 22. 16, 7 Decimæ ſpoliorum ab Hercule diis perſolvuntur 35, 14 è Decimis prædæ templum Jovi ædificatur 251, 21
Decimatio contumacis exercitus 606, 34
M. Decius cum Icilio & Bruto ad fidem plebi à ſenatu accipiendam mittitur 410, 7 permiſſa conſulibus ſenatuſconſulti poteſtate, quæ viciſſim à ſenatu petierit 447, 17, 33 juvenilis arrogantiæ & imperitiæ arguitur ab App. Claudio 458, 44 quæ contra Marcium ad plebem verba fecerit 467, 35 à Marcio perſtringitur 505, 23
Decollatio 99, 11. 648, 15
Decuriæ, δεκάδες 82, 35
Decurio, δεκάδαρχος 82, 26
à Dedititiis Servilius accipit cibaria, veſtes, obſides 361, 3 Dedititiis à victore imperatur veſtis & cibaria in menſem 490, 41 Dedititiis imperantur pecuniæ & cibaria 536, 35. 594, 23 Dedititiis imperantur pecuniæ & frumentum 495, 11. 575, 45 Dedititiis imperantur pecuniæ, cibaria, veſtes 616, 15 Dedititiis à belli incommodis diligenter cavet Marcius 495, 18
Dedicatio templi 304, 7
Defenſio cauſæ nemini negatur 280, 1 Defenſio reis datur 284, 3 Defenſionis meditandæ tempus conceditur in trinundinum 463, 18 Defenſionis rationes plures 695, 2 Defenſio cum deprecatione 497, 46 Defenſio adoleſcentis in populi judicio 631, 12 Defenſio non refugienda, ne in falſo quidem crimine 460, 22
Defectionem captarum urbium Romani impediebant miſſis colonis 310, 30 Defectionis auctores ut mulctati 231, 43. 310, 37. 325, 37 Defectionis auctores virgis cæſi decollantur 648 15 Defectionis auctores ducum arbitrio permittuntur 725, 11
Defoſſio vivorum corporum 127, 42
Dejanira, Lycaonis filia, Lycaonem poſteriorem è Pelaſgo parit 9, 26. 11, 2
Delectus militum à Ser. Tullio ut inſtitutus 223, 8 Delectus ex omnibus tribubus 705, 42 Delectus militum in campo Martio 554, 17 ſub ſignis fiebat 548, 12 à regibus & conſulibus ſevere fiebat 687, 15 nimis ſuperbe habetur à conſſ. 596, 13 impeditur à trib. pleb. 653, 19. 731, 2 in Delectu militum, plebeji fortunis aucti transferebantur in equeſtrem ordinem 375, 5
Delphicum oraculum conſulitur à Tarquinio 264, 36. Delphos mittuntur decimæ 15, 22. 16, 7
Demaratus Corinthius 184, 19 Demaratus moriens Lucumonem ex aſſe relinquit heredem 184, 46
Democratia, peſſima reipubl forma 389, 4 ſi modum excedat, dictatoris imperio corrigitur 461, 16
Dentatus, cognomen L. Siccii, ſeu Sicinii 662, 23
Deprecationes & ſupplicationes, à diis ipſis inſtitutæ 520, 47 Deprecari pro ſe neminem vult Appius 610, 38
Deſertio ſtationis vel ordinis, capitalis 546, 30. & 172, 5
Deucalion, Promethei f. 14, 37
Deus omnium bonorum auctor 169, 13 humanarum actionum inſpector 217, 38 omnibus actionibus adeſt; in primis vero bellis 482, 6 honorari & coli ab hominibus gaudet 525, 37. bonorum dator & cuſtos eſt hominibus 123, 43 cultoribus ſuis ampla reddit præmia 345, 22 cultores ſuos in periculis immeritis non deſerit 128, 10 bonis propitius, improbis infenſus 128, 22 clemens eſt, & ſupplicibus benigne ignoſcit 521, 6 favorem ſuum evidentibus documentis oſtendit 427, 19 fœderum teſtis ac ſponſor adhibetur 449, 45 juſtis tantum & honeſtis pactis adhiberi vult 694, 35 injuſto bello invaſis, cælitus contra barbaros opem fert 426, 3 gnavos juvat non ignavos 345, 36
Dei providentia caras ſibi urbes & homines tuetur 320, 1 nefaria hominum conſilia detegit 635, 31 à Dei providentia dependet omnis hominum fortuna 140, 5 Dei favor, omnibus auxiliis potior 500, 20 Dei favor ſecundat omnes hominum res 90, 8 Dei favorem nobis conciliat pia rerum aggreſſio 131, 25 Dei auxilium votis, ſacrificiis & precibus implorant pugnaturi 567, 46 de Deo religioſe loquendum & ſentiendum 90, 35. 91, 47. 527, 41 à Dei cultu auſpicanda rerum adminiſtratio 90, 21 in Dei voluntate acquieſcere 454, 14 Deo juvante rem gerere 489, 5 Deo adimenda non ſunt quæ lex ei tribuit 676, 35 Dei contemptus punitus 57 21 Dei contemptus morbis epidemiis & aliis calamitatibus vindicatur 177, 33 Dei monita negligens, graviter punitur 473, 7, 16 Dei & religionis contemptus inoleſcit magno reip. malo 82, 11 Dei ira ſummopere cavenda 522, 38 Dei ira portentis ſignificatur 556, 19 Dei ira immittuntur ſubitæ mortes & conſimiles pœnæ 146, 7
Dii cum humanam figuram induunt, forma & ſtatura ſe exhibent longe auguſtiore 350, 45 Diis conſecrata loca convenientia 30, 9 Diis humana facinora an tribuenda 63, 12 Deorum contubernio adſcripti lemones 478, 28 in Deorum numerum qua de cauſſa relati homines illuſtres 119, 11 Dii vetuſtiores pariter & recentiores in votivis ludis traducebantur 478, 19 Deorum ſimulacra in pompis traducebantur cum inventis ſuis & elogiis 478, 12 Deorum ſigna in ſacris legationibus præferri ſolita 510, 36 Dii bellorum inſpectores 741, 15 Deorum magnorum ſimulacra & ſacra 56, 9 Deorum magnorum ſacellum 46, 40 Diis geniti poſt hanc vitam ubi degant 523, 1 Deorum miniſtri Romæ plurimi, iique claritate præſtantes ceteris 510, 32 Deum matri fanum & ſacra inſtituit Idæus 56, 18
Dexamenus Herculis f. 40, 37
Dextra mundi pars quæ 80, 47
Dextra ſupplici porrigitur 481, 38
Dianæ fanum Epheſi 229, 37 Dianæ Epheſiæ ſtatuæ 92, 44 Dianæ templum à Tatio ſtructum 114, 10 Dianæ templum in Aventino 182, 28. 236, 33. 659, 16. 724, 14
Dicendi poteſtatem ſibi eripi conqueritur ſenator 688, 32 Dicendi poteſtas ſuo cuique loco conceditur 696, 12, 16

Dictæus mons Cretæ 122, 40
Dictator unde dictus 336, 17 idem fere qui apud Græcos olim αἰσυμνήτης 336, 35 qualis eſſe debeat 334, 36 quando creari ſoleat, qua auctoritate, & quandiu 462, 4 in ſummo reipubl. diſcrimine dici ſolitus 701, 25 comitiorum cauſſa creatur interdum 557, 16 Dictator primus dictaturam quomodo geſſerit 338, 11 Dictatoris primi exemplum imitati deinceps cæteri uſque ad Syllam 339, 39 Dictator quiſque magiſtrum equitum ſibi aſſumpſit 338, 15 Dictator ejurata dictatura, indictis comitiis, conſules cum collega creat 359, 7 Dictator II A. Poſtumius in bello Latino 342, 28 Dictator tertius, M' Valerius, à conſſ. dicitur 371, 8 Dictator quartus L. Quintius Cincinnatus 650 27 Dictatoris ornatus 650, 37 Dictatores annui apud Albanos loco regum 337, 35
Dictatura quid 336, 15 electitia quædam tyrannis eſt 336, 33 Dictaturæ etymologia 336, 17 Dictaturæ nomen ab Albanis deſumptum 337, 32 Dictaturæ exemplum à Græcis tractum 336, 34. 337, 31 Dictaturæ amplitudo non exprimitur ipſo vocabulo 336, 32 Dictatura quas ob cauſas introducta 334, 1 unicum eſt deplorati ſtatus remedium, & ultima in extremis periculis ſpes 340, 9 Valeriæ legis opem plebi adimit 385, 18 Dictaturæ tempus ſemeſtre 333, 45. 334, 27 Dictatura ante ſemeſtre expletum deponitur à Quintio 652, 19 Dictaturæ plurimum ſacræ ac venerandæ majeſtatis addit T. Largius 403, 37 Dictatura per Syllæ crudelitatem in odium venit, & tyrannis eſſe comperta eſt 340, 14, 18
Diluvium in Arcadia 49, 38. 55, 17
Dimas (ſeu Dymas) Dardani f. 49, 36 rex Arcad. 49, 45
Diognetus, arch. Ath. 378, 43
Dionyſius ſenior Syracuſis tyrannidem quando invaſerit 417, 44
Dionyſius Alexandri filius, Halicarnaſſenſis 7, 35 quando in Italiam venerit, & quibus adminiculis hiſtoriam conſcribere aggreſſus ſit 6, 32 civilis belli tempore Romæ vixit 554, 37 Dionyſii hiſtoria quale argumentum tractet 338, 2 Dionyſii comment. de Romanorum republica 76, 37 Dionyſii liber de Romana temporum ratione ad Græcam dirigenda 60, 22
Dioryctus iſthmus 40, 33
Diphilus, arch. Athen. 336, 20
Dis, ſeu Pluto, Ζεὺς ὁ καταχθόνιος 84, 45
Diſciplina Græcanica 71, 33 Diſciplinæ liberales tolluntur à tyranno 424, 16
Divitum onera ut lenierit Servius Tullius 223, 46
Divinationis genera omnia penes augures 125, 3 Divinatricis artis pars non minima, recta interrogatio 258, 5
Dius Fidius, Sancus 113, 2 Dii Fidii templum dedicatur 617, 39. Quære Fidius & Jupiter.
Dodonæum oraculum 12, 21
Dolo uti quando licitum 209, 41
Domum è colle in planitiem transfert Valerius 292, 27
Dorienſium migratio & commune concilium 229, 34
Dotis reſtitutio 95, 11
Drepana, promont. Sicil. 41, 40
Cæſo Duellius Xvir 682, 9. 704, 46
M. Duellius trib. pl. 727, 4
Duellum pro patriæ imperio principes maxime decet 149, 38, 47 Duello novies vicit Siccius 663, 37
Durius equus 36, 18
Dymas: quære Dimas
Dyna Evandri filia 25, 18. eadem Launa 34, 45. Sed verius eſſe nomen putatur Lavina
Dyna, pro Fidenæ 648, 42

E.

Ebutius: quære Æbutius.
Echetra, Volſcæ gentis clariſſimum oppidum, & optimo loco ſitum 647, 28 Echetra, Volſcæ gentis curia 483, 47 Echetram deportatur præda è Romanis capta 509, 9 Apud Livium ſine aſpir. legitur Ecetra.
Echetrani fœdus cum Tarquinio faciunt 250, 4 Echetranos agros à Romanis ſibi depoſcunt Aurunci 366, 29 Echetranus ager à Fabio pervaſtatur 647, 28
Echinades inſulæ 41, 23
Edicta, διαγραφαὶ δικαίων τε καὶ ἀδίκων 336, 21
Egeria nympha Numæ Pompilio familiaris 122, 9
Egerii, ἄπορος καὶ πτωχὸς 187, 99: tanquam ab egendo: cum potius ab egerendo ſit facta derivatio.
Egerii cognomen unde impoſitum Arunti Tarquinio 187, 38 Egerius contra Fidenas mittitur 193, 17 Egerii poſteritas 261, 34
Ejurare magiſtratum 336, 14
Electra Atlantis filia 40, 17 Jaſium & Dardanum ex Jove parit 49, 32
Electra, Latini filia 59, 5
Elephanti CXXXVIII in triumpho Metelli de Pœnis 126, 39
Elidenſes Herculis ſocii 27, 5. Quære Epei.
Elocatio agri in quinquennium 541, 24. Viſe & 616, 36. Elocatio bellicorum ſumptuum 541, 27
Elogium publicum 525, 3
Elva, Æbutii cognom. 342, 32
Elyma, opp. Siciliæ 42, 22
Elymus Trojanus, regio genere natus 42, 41 in Siciliam profugit 41, 41. 42, 17
Elymi vertex 42, 34. forſan Erycis.
Elymi, pop. Siciliæ 42, 40 ab Oenotris pulſi migrant in Siciliam 18, 6
Emathionis filius Romus 59, 3
Emeriti, mœnibus tuendis adhibentur 511, 1 Emeritorum cohors ducem ſuum ultro in bellum ſequitur 668, 33
Enyalius, Quirinus, deus bellicus 112, 21. Plura in Græco Ind.
Epei Elidenſes, Herculis in Hiſp. & Ital. exped. ſocii 27, 5, 14. 34, 31 ſedes in Italia figunt 49, 21. 77, 42
Epigoni Hieronymi Cardiani 5, 28
Epitelides Lacon 206, 35
Epulum victoriale 291, 1 Epulum, ſacrificium, coronæ, in publica lætitia & domeſtico luctu 158, 28
Equitum magiſtrum unuſquiſque dictator ſibi aſſumpſit 338, 15 in Equitum vitas inquiritur à cenſoribus 228, 31 Equitum filii equeſtrem pompam votivis ludis ducunt 475, 31 Equeſter ordo ſacerr. 638, 42 Equeſtris ordinis cenſus, centuriæ, & centuriones 222, 33 Equeſtri ordini additi CCCC è plebe fortunis aucti 375, 4 Equeſtria certamina 100, 29 Equeſtria certamina ludis votivis 475, 37. 479, 31
Equitatus trifariam in acie diviſus 344, 47
Equus legato datur ob ætatem 707, 18
Equo bellatore, imperatoriis inſignibus exornato, donatur Marcius ob præclare navatam operam 414, 20 Equi publici 351, 35 Equi aurati frenis in curru triumphali 535, 44 Equorum & mulorum feſtum 26, 18 Equus funalis 479, 38
Eretrienſium colonia in Opicis, Cumæ 419, 2
Eretum, oppid. Sab. 194, 22. 208, 9. 312, 27 prope Tiberim CXL ſtadiis Roma diſſitum 687, 2 CVII ſtadiis Roma diſtat 173, 35 ad Eretum victi Sabini à Tarquinio Superbo 251, 26 ad Eretum caſtra Sab. 687, 2
Erichthonius, Dardani f. 40, 19 Erichthonii parentes, poſteri, & felicitas 50, 38
Erinnyum veneratio 134, 27
Errones, πλάνητες 8, 43
Erythea inſula 31, 4. 77, 37
Erythræ, Aſiæ locus 260, 27 opp. Phrygiæ 44, 5
Eſquilinus collis 105, 13 urbi à Tullio additus & exædificatus 218, 37 Eſquilina tribus 219, 21 Eſquilina porta 624, 24
Etruria & Tuſcia eadem quæ Tyrrhenia 24, 8 Etruria fertilis 29, 18 terra marique potentiſſima 399, 14 Etruriæ ducatus ſeu civitates XII 399, 13. 577, 1 Etruriæ civitates nobiliſſimæ Tarquinienſes & Vejentes 398, 13
Etruſci & Tuſci iidem qui Tyrrheni 24, 8 Etruſci molles in victu 105, 35 ſumptuoſi & delicati tum domi tum militiæ 575, 30 Latinis auxilia pollicentur contra Romanos 189, 6 Sabinis opem ferunt contra Rom. 191, 34 debellantur à Tarquinio 192, 42 debellantur à Ser. Tullio 231, 3 ad Ariciam cæſi, humaniſſime tractantur à Rom. 304, 36 Romanis pariter & Latinis auxilia in Latino bello negant 307, 30 Vejentib. auxilia contra Rom. decernunt in publ. comitiis 559, 24. 562, 40 caſtris exuuntur 570, 18 Vejentes à pace cum Romanis inita abducunt 577, 1 Janiculum occupant 582, 46 Janiculo deſerto Vejos ſe poſt cladem recipiunt 585, 6
Etruſcorum reges quib. imperii inſignibus uſi fuerint 195, 33 Etruſcarum urbium Romæ proxima Veji 585, 9 Etruſci ex Ionio ſinu à Gallis expulſi Cumas invadunt 419, 3 Etruſci in urbem recepti 76, 2 Etruſcus vicus Romæ 305, 2 Etruſca lingua diverſa à Romana 289, 33
Evander Arcas, Mercurii & Carmentis nymphæ filius, coloniam in Italiam ex Arcadia ducit 24, 30. ubi cum Arcadib. ſuis conſederit 65, 39. 75, 37. 77, 32 in Italiam quæ ſcitamenta intulerit 26, 28 Herculi divinos honores defert 32, 12 Evandro annua ſacra fiunt in colle Aventino 25, 26, 31 Evandri filia Dyna, ſeu Lavina 25, 18. 34, 45
Eumæi ſacrificium 479, 12
Euripus excipiendis aquis 200, 47
Eurybates Athenienſis, olympionices 137, 1
Euryleon Aſcanius, Æneæ filius, II Latinorum rex 52, 23
Euryſtheus Herculi varios labores imponit 31, 3
Euxeni (ſeu Ennii) poëtæ ſententia de Saturnio colle 27, 19
Excubias ante mœnia agit alter conſul in urbis peric. inteſt. 642, 20
Excubitores 720, 18
Exercitus trifariam dividitur à ſenatu & conſſ. 531, 40. 625, 8 Exercitus tertia pars urbis præſidio relinquitur 646, 44 Exercitum intra mœnia diverſari non ſinit Marcius 495, 21 Exercitus dimitti ſenatus injuſſu non poterat à conſſ. 375, 21
Expiatio per flammas 75, 6 Expiatio cædis involuntariæ 159, 35 Expiatio cædis Tatianæ 115, 42 Expiationes ſive luſtrationes publicæ & privatæ in dira peſtilentia 597, 26. 599, 6
Exploratores ſub legatorum prætextu miſſi 353, 4. Quære & Specul.
Exponere prolem qualemnam licuerit 88, 13
Execratum frumentum 288, 10
Exſequiæ funebres lege injunctæ ſunt neceſſariis 714, 31 Exſequiarum mos ſolemnis 243, 20 Exſequiæ variis munuſculis condecorantur 720, 5 Exſequiæ ſplendidæ in funere Virginiæ 719, 39. Viſe & Funus.
Extorum rimatio ante prælium 140, 39. 142, 38. 144, 22 ſuper Extis jurare 277, 43. 455, 10

F.

F, digamma Æolicum, ſeu V conſonans, olim vocabulis à vocali incipientibus præponebatur 16, 23
Fabii operam ſuam reip. offerunt; idque

idque ſuis ſump. 572, 42 Fabiæ gentis CCCVI viri in Etruriam proficiſcuntur 573, 8 Fabii conſulatib. ſeptem continuis functi 580, 43 è Fabiis CCCVI an unus tantum puer ſuperſtes fuerit 580, 19 Fabius qui è CCC & VI ſolus ſuperſtes fuiſſe dicitur, cujus filius fuerit; & quæ opinionis ejus vulgo fuerit cauſſa 580, 44 de Fabiorum clade duplex narratio 577, 28 Fabianæ cladis luctus 581, 21

Cæſo Fabius, Q. Fabii frater, Cæſonis filius 544, 23. 549, 40. in quæſtura Caſſium tyrannidis accuſat 544, 23 patrum juſſu conſulatum ambit 549, 26 conſulatum init 549, 40 ſociis populi Rom. ſuppetias fert 550, 23 Æmilio collegæ ſuppetias mittit 552, 41 Kæſo Fabius II Conſul 559, 15 immorigerum experitur militem in bello Etruſco 560, 39 fortitudinis præmio decoratur 570, 23 K. Fabius, III conſul 570, 45 in Æquos proficiſcitur 571, 2. collegæ fert ſuppetias 571, 34 gentiles ſuos cum exercitu in Etruriam ſequitur 573, 10 proconſ. ad gentiles ſuos in Etruriam proficiſcitur 574, 24

M. Fabius, Kæſ. Filius, Kæſonis frater 553, 38. 568, 21. conſul fit 553, 38 ſociis tutandis mittitur 555, 8 M. Fabius II conſul 562, 12 ad milites quæ verba fecerit 565, 18 cum Cæſone fratre ſuccurrit Q. Fabio 568, 21 caſtris ab hoſte captis ſuccurrit 569, 26 triumphum recuſat, & magiſtratu ſe abdicat 570, 33 cum gentilib. adverſus Vejos proficiſcitur 573, 5

Q. Fabius hiſtoricus 5, 41

Q. Fabius Pictor de Iliæ gemellis quæ narret 64, 41 Fabius & Cincius de Tarpejæ proditione quæ ſcripſerint 105, 32. 106, 22. 107, 3 Fabius agrum Rom. in XXVI partes à Tullio tributum refert 220, 6 Fabii ſententia de Tarquinii Priſci filiis refellitur 211, 16 Fabius an recte L. Tarquinium Collatinum Egerii filium fecerit 261, 34 Q. Fabius de Romani cultus ceremoniis quæ tradiderit 475, 9 Fabii indiligentia in temporum exquiſitione 234, 20

Q. Fabius conſul 544, 17 in Æquos & Volſcos cum exerc. proficiſc. 548, 31 Q. Fabius, K. filius, II conſul 557, 36 in pugna occumbit 568, 16

Q. Fabius conſul 615, 33 ſenatus permiſſu Æquis pacis leges dat 616, 20, legatione ad Æquos fungitur 617, 1 Q. Fabius Vibulanus II conſul 618, 3 Æquos debellat 618, 9 Q. Fabius Vibulanus III conſul 646, 4 contra Æquos proficiſcitur 646, 45 Q. Fabius Vibulanus urbi præfectus cum tertia copiarum parte 648, 37 Minucio periclitanti auxilia mittit, & alterum conſulem Nautium è Sabinis evocat ad proſpic. reip. 650, 13 Q. Fabius Vibulanus Xvir 682, 3 ad L. Valerii compellationem conticeſcit 689, 5 cum duob. collegis in Sabinos proficiſc. 704, 42

C. Fabricius conſul 744, 27. 747, 33 quas victorias in conſulatu retulerit 744, 28. CCCC talenta cum triumphis in ærarium infert 747, 40 legatione apud Pyrrhum fungitur 744, 27 ad Pyrrhi petitiones quid reſponderit 746, 7

Fabrum centuriæ II 222, 19. 223, 3. 464, 24

Fago legatos loqui jubet Æquorum imperator 649, 31. Livius quercum dicit.

Falerium, op. Aboriginum 16, 44. 17, 12

Falernus fertilis 29, 18

Far, ζεία 95, 21 pro antiquiſſima fruge habitum à Rom. 95, 25 in menſis deorum 93, 39

Farracia, ſeu Conſarreatio 95, 20

Faronia nunc quæ olim Feronia 113, 29

Faſcis virgarum cum ſecuri ab unoquoque lictore præfertur regi 195, 46. 196, 23 Faſces & ſecures ſingulis menſibus permutant conſules 278, 20 Faſcib. ſolis domi, ſecurib. foris uti Valerius inſtituit 292, 35 Faſces ſubmitti ſolent, cum minor magiſtratus à majore convenitur 516, 3 Faſces in triumpho coronantur 365, 30

Faſciis & vittis condecoratur funus 719, 44

Faunus, Martis nepos, Aboriginum rex 24, 42. 34, 29

Fauſtulus, regii pecoris magiſter 65, 44 Fauſtuli ortus & conditio 71, 12 Romulum de fortuna ſua edocet 67, 41 capitur 69, 29 Fauſtuli interitus & ſepulcrum 74, 9, 16

Februario menſe celebrantur Lupercalia 26, 1

Ferentinum, Latinæ gentis curia 175, 29. 188, 45. 247, 9 Ferentinis comitiis conſultatur de bello adverſus pop. Roman. 316, 24. 318, 13. 326, 5

Feretrius Jupiter 102, 28. Plura viſe in Jup.

Feriæ Latinæ 250, 24 Feriæ votivæ 475, 18 Feriæ hoſtili incurſu interruptæ, duplo majori ſumptu inſtaurantur 366, 24 Feriarum cura demandatur ædilibus 415, 35

Feronia dea unde dicta 113, 26 Feroniæ templum, feſtum, & nomina Græca 173, 8

Feſcennia, ſeu Φεσκένιον, opp. Aboriginum 16, 45

Feſtum panegyricum 173, 12 Feſta atrata & lugubria Romanis nulla 90, 44

Fetiales, εἰρηνοδίκαι, apud veteres Pelaſgos & Aborig. 17, 7 Fetiales, εἰρηνοδίκαι 131, 3. 410, 15 Fetialium munia 131, 28 quo ritu & qua formula res repetiverint 132, 1 Fetialis Romanus quibus verbis & quo ritu bellum Samnitibus indixerit 741, 6

Ficana, ſeu Ficulea, ab Anco Marcio diruitur 179, 17

Ficulnenſium conditores 13, 46

Ficus ſacra 204, 23. Quære & Ruminalis.

Fidenæ, ab Albanis olim conditæ 116, 23 XL. ſtadiis Roma diſſitæ 116, 2. 167, 10. 648, 42 à Romulo colonia Romana factæ 116, 23 à Tullo Hoſtilio oppugnantur 160, 27 à Tullo Hoſtilio capiuntur 172, 34 capiuntur ab Anco Marcio 180, 20 capiuntur à Tarquinio Priſco 194, 14 Sex. Tarquinii hortatu deficiunt à Rom. 307, 40. recipiuntur 310, 20 à Sabinis infeſtantur 652, 45 ad Fidenas victi Sabini 252, 15 Fidenates & Vejentes conſpirant contra Romanos 140, 46 Tarquinio Pr. ſe dedunt 188, 41 Fidenates exſules Romanos in Ferentino foro accuſant 317, 18 Fidenates, aſcitis à Tarquinio Sup. auxiliis, in colonos Romanos & legatos injurii 317, 46 obſidentur 318, 20 prœlio victi denuo obſidentur 324, 6 Largio ſe dedunt 325, 20 Fidenatia caſtra deſeruntur 724, 19

Fides quibus rationibus in conventis & pactis dari ac firmari ſoleat 406, 1. 745, 36 bona ſua Fide polliceri, maximum apud Rom. ſacramentum 567, 34 per Fidem ſuam jurare, juramentum maximum 731, 13

Fidei publicæ templum & religio à Numa inſtituta 134, 33 Fidei templum & ſacra anniverſaria 332, 40

Fidius Jupiter Sancus à Romanis dicitur 257, 7 Fidii Jovis ædes 257, 7 Fidii Jovis templum dedicatur 617, 39

Filius quamdiu & quomodo patri obſtrictus 96, 28 Filius patria poteſtate quando liberatus fuerit 98, 9 Filium ter vendere patri licebat 97, 18 Filii à parentibus è roſtris detracti, quidam etiam necati 97, 5, 11 Filiis vivo patre non ſunt bona propria 546, 47 Filii delicta patrem bonis ſuis non privant 547, 4 Filii parentum delicta non luunt 547, 16 Filii ob parentum delicta non excluduntur ab honoribus 547, 23

Flagris ante ultimum ſupplicium cæduntur ſeditionis auctores 180, 24 Flagris cæditur proditor ante ultimum ſupplicium 171, 42

Flamea, ſeu Flamina 124, 41

Flamines, ϛεφανηφόροι 124, 40

M. Flavolejus, egregio facinore commilitonib. præit 567, 17 Fortitudinis præmio decoratur 570, 28

Flavus, Largii cognomen 324, 22. 472, 22

Florea amicula 477, 32

Fluviorum ſymptomata 183, 16 Fluvii retrogrado meatu fluentes, quid portenderint 419, 20

Focus publicus urbis 125, 18, 25, 39 Focum urbis publicum ubi Numa exſtruxerit 126, 12 Focus curialis 93, 17 Focus curiarum communis 93, 26 Focus regius, & ſacra ſuper eo fieri ſolita 207, 13 Focus fulmine everſus 563, 22

Fœciales: quære Fetiales.

Fœdus inter Achivos & profugos Trojanos 37, 40 inter Trojanos advenas & Latinum 48, 3 inter Sabinos & Romanos 111, 12 fœderis ſocialis leges 616, 22. 648, 21 Fœderis cum Latinis renovati formula 415, 6, 12 Fœderis leges clypeo inſcriptæ 257, 8 Fœdus columnis inciſum 118, 14 Fœdus columnæ inciſum in templo erigitur 174, 22 Fœderis læſi auctores læſæ parti dedebantur 131, 36 Fœdus morte principis diſſolvitur 248, 1

Fœneratorum in exigendo duritas & inclementia 319, 23. 358, 38. Fœneratorum immanitas 402; 7 Fœneratori jus in libera corpora non datur, ſed tantum in bona 215, 13 Fœneratori nexus jus in bona, non in corpora 333, 11

Fontes ſua ſponte aperti 44, 22

Fores ædium ut aper. 307, 26

Formiani à Samnitib. ſollicitati 740, 1

Fortunæ templa duo à Ser. Tullio exſtructa 232, 2 Fortunæ templum exuſtum 243, 45 Fortunæ muliebris templum, ara, ſtatua, ſacra 525, 8 Fortunæ muliebris ſacerdotes 526, 30

Fori ſitus 126, 15 Forum in Capitolina planitie 113, 46 Forum in quo judicia & conciones habentur, à Tarquinio Priſco adornatum 200, 14 Forum differtum turbis 392, 29 Forum Boarium 33, 5 Forum Popilium 17, 28

Fregellæ à Rom. occupatæ 741, 1 Fregellani, Romanorum coloni 741, 30

Fruges antiquiſſimæ Græcis & Latinis quæ 95, 22 Frugum primitiæ 93, 40. 134, 5

Frumentum ſingulis menſibus è publico diſtribuebatur 228, 4 de Frumenti à Gelone donati diſpenſatione controverſia ſenatorum 434, 3. 439, 47 Frumenti à Gelone donati, & populo divenditi, pretium emptoribus reddi vult Caſſius 538, 35 Frumentum execratum 288, 10

Metius Fufetius, Cluilii ſucceſſor in Albanorum imperio 140, 29 Tullum Hoſtilium ad pacem invitat 142, 11 Metii Fufetii proditio 161, 4 pœna 171, 40

Fulgores per cælum diſcurrentes 628, 11 Fulgur à ſiniſtris, felix ſignum 80, 38. 81, 14 Fulgura ſubita oppugnationem diſſuadent 611, 24

Fundæ, quintæ claſſis tela 222, 16

Fundani à Samnit. ſollicitati 740, 1

Funeris elatio nocturna 243, 27 Funeris elatio per forum 243, 20 Funus per celeberrimas urbis vias effertur 719, 39 Funus triumphale 528, 21 Funeris ſumptus Poplicolæ defuncto præbet ſenatus 315, 12 Funere publicis impenſis facto honoratur Agr. Menenius 415, 45 Funere publico honoratur

ratur legatus 717, 13 in Funerib. divitum chori ſatyrici 478, 1 Funebris ornatus 719, 38, 43 Funebres ludi 291, 13 Funebres orationes in præſtantium virorum exſequiis 611, 4 Funebres orationes à quibus inventæ, & rectius uſurpatæ 291, 5 Funebria juſta negantur filiæ degeneri 158, 15
ſub Furca cæſus ſervus 473, 44
Furiæ ultrices 523, 16 Furiæ ſcelerum machinatores ad ea prodenda terrificis cruciatib. adigunt 320, 8 Furiarum tormenta 502, 28. 507, 5 Furiis mactare matrem 521, 33
L. Furius conſul 594, 10 L. Furius, triumvir 615, 44
P. Furius conſul 597, 15 P. Furius fratris ſui legatus in prœlio occumbit 620, 36
Q. Furius (ſeu Fabius) urbis præſidio relinquitur 625, 10
Ser. Furius proconſ. Æquos debellat 574, 50 Ser. Furius (al. Spur. Furius) conſul 619, 8 contra Æquos proficiſcitur 619, 32 vulneratur 621, 26
Sext. Furius conſul 491, 41
Sp. Furius conſul 559, 16 Æquos perpopulatur 560, 27
Sp. Furius conſul peſte exſtinguitur 677, 38
C. Furnius trib. pl. 730, 18

G.

Gabii, Albæ colonia, opp. Lat. 71, 30. 326, 20 Gabii, opp. Latinum in via Præneſtina, magnum olim & potens 252, 47 Gabiis inſtituuntur Romulus & Remus 71, 30 Gabii à Tarquinio capti benigne præter ſpem tractantur 256, 36 Gabios confugit Tarquinius exſul 276, 47
Galeæ æreæ in ſalt. 476, 32. item in Rom. milit. 221, 21
Galli Etruſcos ex Ionio ſinu pellunt 419, 4 Romam quo tempore ceperint 60, 34. 61, 6 in urbem recepti 76, 4
Geganii, Alba Romam tranſlati 170, 42
L. Geganius, T. Geganii conſulis frater, cum P. Valerio ad frumenta coemenda in Siciliam mittitur 417, 30. revertitur 433, 43
M. Geganius conſul 729, 24 M. Geganius Macerinus II conſul 737, 4
T. Geganius Macerinus conſul 417, 7
Gegania, Tarquinii conjux 213, 11
Gellii fratres, è conjuratorum numero 281, 41
Cn. Gellii ſententia de raptus tempore 100, 16 Gellius fetialium collegium quo exemplo inſtitutum prodiderit 131, 10 Cn. Gellius de Numæ liberis quæ prodiderit memoriæ 136, 3 Gellii narratio de Tarquinii in urbem adventu 211, 40 Gellius Tarquinium Superbum in ultimo cum Romanis prœlio ex equo pugnaſſe, inconſiderate ſcripſit 349, 13 Gellius in temporum examine negligens 417, 36
Gelon Dinomenis filius, Hippocrati fratri in tyrannide ſuccedit 417, 33 Gelon magnificum donum frumentarium mittit populo Rom. 433, 47. 538 34
Geminus, Veturii cognomen 367, 37. 624, 43
Genii familiares hominibus 122, 16. 124, 22 Genius cuique homini ſuus 135, 43 Genius familiaris Numæ cœnam magnificam ex tempore adornat 122, 17
Gentilitia ſacra 696, 21. viſe & Sacra.
Cn. Genucius trib. pl. rem agrariam totis virib. urget 595, 6. pridie quam res agraria decidenda eſſet, domi ſuæ in lecto mortuus reperitur 595, 45. Idem diverſo prænomine *Cajus* dicitur, & patriciorum inſidiis clam è medio ſublatus affirmatur 663, 3. At, 585, 41. T. Genucius trib. pleb. Titum Menenium ob rem male geſtam in populi judicium vocaſſe legitur. Apud Livium unum hujus tribuni prænomen eſt, *Titus*, non *Cnæus*, nec *Cajus*.
M. Genucius conſul 730, 10 pro ſenatu ad tribuni plebis expoſtulationes quæ reſponderit 733, 28
T. Genucius, M. Genucii frater 732, 30 conſul deſignatur 678, 31 pro conſule creatur decemvir 680, 9 de tribunorum poſtulatis quam dixerit ſententiam 735, 17 De T. Genucio tribuno pl. dictum paulo ante in Cn. Genucio.
Geryonis boves abigit Hercules 31, 4. 34, 4
Glanis, Campaniæ fl. retrogrado meatu fluit 419, 21
C. Gracchus in tribunatu turbat reipubl. concordiam 85, 34. Eſt Gracchus etiam prænomen Clœlii: de quo ſuo loco dictum.
Græci qua re differant à barbaris 76, 15 Græcorum primi in Italiam migrarunt Arcades 9, 20, 30 Græcorum ſecunda in Italiam colonia 14, 6 tertia 24, 26. quarta 26, 41. quinta 35, 35. Græcæ civitates omnes ſuos ſingulæ reges habebant 336, 46 Græcorum imperiorum cum Romano collatio, 3, 5
Græci reprehenſi ob exterorum hoſpitum exterminationem 89, 18 à Græcis leges petunt Romani 676, 38, 678, 17
Græcanicæ urbes in Italia 678, 17
Græcanicæ fabulæ 91, 31
Gymnaſium juventutis 288, 3 Gymnaſia tollit tyrannus 424, 26
Gymnici ludi 475, 40

H.

Habitus lugubris ceu pœna geſtatur 518, 11
Hæmonia olim quæ nunc Theſſalia 14, 24. 49, 18. 77, 19
Halie, Tulli terrigenæ f. 21, 25
Haſtæ donantur militi ob fortiter navatam operam 663, 35
Hectoridæ reſtituuntur in paternum imperium 38, 7
Helenus cum Trojanis Dodonæ conſedit 41, 3
Hellanici Lesbii narratio de duab. coloniis Italicis in Siciliam deductis 18, 3 narratio de Tyrrhenis 22, 27 narratio de Italiæ nomine 28 4 narratio de Æneæ fuga ſeu exſilio 38, 19
Heniochides, archon Ath. 184, 14
Heraclius, ſeu Hercules, archon Athen. 244, 12
Herculaneum, op. 35, 15
Hercules dux optimus, & regnorum per orbem reformator juſtiſſ. 33, 18 Ilium capit 27, 9 Hiſpania devicta in Italiam cum exercitu venit 26, 42 gloriam in Italia quibus reb. ſibi peperit 34, 40 immania Saturni ſacra humaniore ritu temperat 30, 17 Saturno aram & ſacra inſtituit 341, 40 ara & divinis honoribus ornatur ab Evandro 32, 18 Potitiis & Pinariis ſacra tradit 32, 35 in Pelopis funere ludos celebrat 291, 17 de Hercule quæ narrantur, alia fabulis, alia veritati ſimilia 30, 28 Herculis ſtratagema 34, 33 Herculis ſocii ſedes in Italia figunt 77, 36 Herculis filii in Italia; Pallas ex Evandri filia; Latinus ex puella Hyperborea 34, 42 Herculis ex Omphale filius Tyrrhenus 22, 6 Herculis aræ & areæ frequentes per Italiam 33, 11 Herculis columnæ 3, 19
Hercules, arch. Athen. 244, 12
App. Herdonius Capitolium occupat 640, 3 fortiter dimicans obruitur 643, 23
Turnus Herdonius à Latino deficit 51, 40 interit 51, 46
Turnus Herdonius Coriolanus Tarquinio Superbo refragatur 247, 18 Tarquinii dolis circumventus occiditur 249, 29
Lar Herminius, conſul 729, 23
T. Herminius legatus in caſtris relinquitur à Tarquinio 276, 41 Herminius & Horatius inducias cum Ardeatib. faciunt 277, 4 T. Herminius, unus è Rom. copiarum ducib. 294, 35. exercitum ſe recipientem protegit 295, 13 commeatus advehit 297, 31 T. Herminius conſul 304, 17 T. Herminius legatus, milites à tergo fugientes ſiſtit 350, 13 Mamilium ſternit, &, dum cadaver ejus ſpoliat, confoditur 350, 25
Hernici, propinqua Romanis gens 538, 12 fœdus cum Tarquinio Superbo faciunt 250, 1 Latinis & Romanis auxilia petentib. ſuſpectum reſponſum dant 327, 14 Latinis contra Rom. auxilia promittunt 344, 38 Volſcis contra Rom. opem ferunt, 372, 13 Romanis res repetentib. ſuperbe reſpondent 531, 30 caſtris noctu deſertis fugiunt 533, 26 pacem à Rom. petunt 536, 29 à Caſſio iiſdem conditionibus in amicitiam & fœdus recipiuntur quib. Latini 537, 11 à Caſſio in publici agri conſortium admittendi cenſentur 537, 42. 539, 37 duplum auxiliorum Romanis mittunt 562, 26 contra Æquorum & Volſcorum incurſiones auxilia petunt 623, 29 ab hoſtib. intra mœnia compelluntur 623, 44 auxilia petunt contra Æquos & Volſcos 646, 33
Herodoti narratio de Tyrrheni profectione in Italiam 21, 32 Herodoti locus de Crotoniatarum & affinium gentium lingua 23, 19
Heroum genus quale 63, 19
Herſilia Sabina, muliebris legationis ad populares ſuos auctor & princeps 110, 16, 45 Herſilii filia, Hoſtilii uxor, muliebris legationis auctor 136, 30
Heſperia (ſeu Heſperia tellus) Græcis dicitur quæ Latinis Italia 28, 25. 39, 26
Heſtiotis regio 14, 41
Hetruſci & Hetruria: quære in E.
Hieronymi Cardiani tractatus de Epigonis 5, 27 Hieronymi Cardiani hiſtoria non plane fidelis 6, 24
Hipparchus, archon Athen. 341, 12
Hippomedon, magiſter equitum in bello Cumano adverſus barbaros, Ariſtodemi competitor 420, 18 Hippomedontis filii adverſus Ariſtodemum arma ſumunt 425, 18
Hiſpani in urbem recepti 76, 4
Hiſtoria communis 291, 11 Hiſtoriæ utiles quæ 337, 45 Hiſtoria non exitus tantum rerum, ſed etiam cauſſas & modos actionum conſiliaque narrare debet & conſil. circumſt. 321, 44 Hiſtoriæ regionum, non tantum indigenarum relationibus, ſed aliis etiam teſtimoniis niti debent 474, 19 Hiſtoriæ inopinatæ, niſi rationibus ſuis confirmentur, fidem non inveniunt 470, 46 in Hiſtoria priſca & multorum annorum, temporis ratio exacte uſquequaque notari vix poteſt 418, 3
Hiſtoricorum exordia 1, 6 Hiſtorico ſpectanda quæ 6, 14 Hiſtoricorum diligentum officium, merita, laudes 684, 44. 685, 29 Hiſtoricis memorandæ non tantum res geſtæ inſignium virorum, ſed etiam virtutes & vitia 314, 28
Homerus Ilium captum ut referat 36, 19 de gymnicis certaminib. quæ tradiderit 476, 2 athletarum certamina tria prodit 480, 6 de ſacrificiorum ritu quæ prodiderit 479, 4 de ſaltationib. priſcis quæ tradiderit 476, 46 Homerici reges 86, 20 Homerus reges vocat δικασπόλους & θεμιστοπόλους 337, 4 Homeri locus de Æneadarum regno 43, 24
Hora diei tertia 614, 41
Horatiorum trigeminorum mater & conſobrini 150, 36. 151, 36

C. Horatius conſul 576, 41 in Volſcos proficiſcitur 577, 21 è Volſcis urbi periclitanti fert ſuppetias 583, 2
C. Horatius conſul 652, 40 quib. verbis cum tribunis & plebe egerit ad obtinendam ab eis belli ſocietatem 654, 24 Æquos debellat 657, 18
M. Horatius trigeminus 295, 21 ſororicidii crimine liberatur & expiatur 159, 28 ad Albam diruendam ablegatur 167, 13 Albam diruit 172, 7
M. Horatius, legatus in caſtris relinquitur à Tarquinio 276, 42 Sp. Lucretio ſurrogatur in conſulatu 292, 26
M. Horatius II conſul 293, 17 filium ſuum obſidem Etruſco mittit 301, 36 Capitolinum templum dedicat 304, 8
M. Horatius Barbatus, M. nepos, quæ in ſenatu adverſus Appium verba fecerit 689, 10 M. Horatius & L. Valerius contra decemviros conſpirant 703, 31 M. Horatius cum ſuis Appio ſe opponit 718, 47 M. Horatius Barbatus conſul creatur 725, 49 in Sabinos educit copias 727, 41 de tribunorum poſtulatis quam dixerit ſententiam 734, 40
P. Horatius Cocles unde cognominatus 295, 15 quib. natalib. ortus, & quib. virtutib. præditus 295, 18 ſolus Etruſcos in ponte ſuſtinet 295, 35 ſalvis armis ad ſuos enatat 296, 19 quib. honorib. à civ. affectus 296, 24
P. Horatius conſul 676, 46 fit Xvir 680, 17
Horatiæ familiæ proprium munus 689, 21
Horatiâ pila 160, 18
Horati herois lucus 288 47
Hordeum pro fruge antiquiſſima Græcis habitum 95, 22 Hordeo immolare 95, 23
Hoſpites pulſi à Græcis 89, 23 Hoſpitum exceptio ludis ſolemnib. 475, 23
Hoſtilius, Medullinus 136, 29
Tullus Hoſtilius, Romanorum rex tertius, quibus natalibus ortus 136, 25 quamdiu imperarit 61, 23 in republ. quæ geſſerit 137, 2 ex voto agonales ſeu collinos ſalios inſtituit 129, 28. 173, 39 bello quæ geſſerit 137, 24 quo ſtratagemate Albanos in rebus repetendis præverterit 138, 23 triumphat de Albanis 159, 1 triumphat de Fidenatibus 173, 2 triumphat de Sabinis 174, 12 in Cælio monte habitavit 137, 22 Tulli Hoſtilii obitus, & laudes 176, 7 Tullo Hoſtilio interitum quæ attulerint 177, 35
Humanæ ſobolis decimæ diis gratæ 19, 26
Hybrilides, archon Athen. 417, 41
Hymni patrii in deos 102, 6. 130, 13 Hymni Romanorum in Romuli & Remi adoleſcentiam 66, 10

I.

Jacula nivis inſtar depluentia 579, 32
Jani Curatii ara 159, 37
Janiculum olim Ænea dictum 59, 29 Janiculi ſitus & conditor 183, 34 Janiculum xx ſtadiis ab urbe diſſitum 572, 24 è Janiculo conſpicitur Roma venientibus ex Etruria 184, 14 Janiculum, Rom. præſidium, à Porſena capitur 294, 2, 20 ab Etruſcis occupatur 582, 46 deſeritur ab Etruſcis 585, 6
Japygiæ promontorium Salentinum 41, 26
Jaſus, Jovis ex Electra filius 49, 32 fulmine perit 50, 10
C. Icilius Ruga, à plebe creatur tribunus 410, 21. 709, 34
L. Icilius, II tribun. pl. 659, 26 in Sicinii ſententia de lege agraria quæ improbarit 665, 41 L. Icilius ædilis pl. C. Veturio diem ad populum dicit 673, 18. Sunt qui erratum hic putent in prænomine, & mendoſe Lucium pro Spurio ſuppoſitum.
L. Icilius C. F. L. Virginii filiam ſibi deſpondet 709, 33 Virginiæ ſponſæ ſuæ opem fert 710, 31, Virginiam ſponſam acerrime protegit 713, 14 Appium graviter inſectatur 718, 26 M. Claudium apud populum accuſat 726, 43
Icilii ſponſi frater 714, 24
M. Icilius, Sp. Virginii æqualis & ſodalis 673, 44
Sp. Icilius cum Decio & Bruto ad fidê ab ſenatu accipiendam mittitur 410, 7 Sp. Icilius, tribunus pl. cum ſenatu expoſtulat de annonæ caritate & colonis in morboſa loca miſſis 428, 42 in ſenatum pro concione invehitur 431, 24 legem populo perſuadet de tribuni concionantis jure 431, 40. Sp. Icilius Ruga, ædilis pl. 438, 11 tribunorum juſſu Marcium arripere conans, à patriciis reprimitur 438, 11 à Marcio perſtringitur 505, 22 Sp. Icilius conſulibus in copiarum conſcriptione fruſtra obſiſtit 559, 35 Icilius trib. pl. novo inſtituto tribunorum & plebis potentiam adauget 657, 39 facti ſui rationes ſenatui reddit, & legem de ædificiorum jure proponit 658, 37
Icilii, pater & filius, teſtimonium contra Romilium dicunt 674, 14
Idææ deæ ſacra 91, 17
Idæus, Dardani f. 49, 36 in Idæis montibus ſedes collocat 50, 16
in Idus incidit plenilunium 682, 22
Jejunium in luctu publ. 158, 37
Ignis ſponte accenſus 48, 25 Ignis è pueri capite refulgens 207, 39 Ignis è pilorum veruculis emicans quid portend. 312, 45 ex Igni exſiſtens penis 207, 16 Ignis incendia per cælum 628, 11
Ignis immortalis cuſtodes virgines 30, 35 Ignis ſacri cura cur virginibus demandata 126, 23 Ignis ſacer cur Veſtæ dedicatus 126, 25 Ignis ſacri exſtinctio cur Romanis maxime formidabilis 128, 5 Ignis ſacri poſt exſtinctionem procuratio 128, 8
Ignis & aquæ communio ſpondetur in connubio 100, 12
Ilia, Numitoris filia 62, 19 in Veſtalium collegium allegitur 62, 21. comprimitur 62, 39 gemellos parit 64, 10. punitur 64. 27 Eadem Rhea Silvia.
Ilium ab Hercule captum 27, 9. Viſe & Troja.
Illuſiones ſatyricæ 477, 39
Immolare hordeo 95, 23
Immolationes apud Romanos frugales 95, 28
Imperatorum veſtis 314, 10 Imperatorius habitus 528, 22
Inachus fl. Oceani filius 20, 30
Inauguratio regum apud Romanos 80, 35. 81, 28
Inferi dii 410, 46 Inferis diis devota corpora 84, 48
Inferiæ, καὶ 107, 11. 272, 1 Inferiæ in ducis funere 528, 30
Infulas in vertice geſtabant Veſtales virgines 556, 31 Infulati rami in ſupplici legatione 520, 38
Ingenui à ſervis qua re differant 226, 13 Ingenuum verberare non licet 597, 8
Inquilini manuarias artes exercebant 583, 28
Inſcriptiones antiquæ 41, 6
Inſtauratitii ludi 480, 23
Inſula è frumenti acervis nata 288, 15 Inſula fluitans 15, 44. 16, 6
Interreges creabantur, cum rex aut alius magiſtratus legitimus non erat 701, 43 Interreges in conſulum alterius interitu, alterius invaletudine 570, 42 Interreges comitiorum cauſſa creati, cum peſte exſtincti eſſent ambo conſules 624, 40 Interreges ex natu maximis & honoratiſſimis creantur, qui reip. de optimis magiſtrat. proſpiciant in plebis & patrum diſſenſione 557, 23 Interreges comitiorum cauſſa creati 736, 25 Interregum munus 120, 31. 242, 40. 269, 17. 272, 27
Interregnum poſt Romuli obitum quale fuerit, & quamdiu 119, 25 Interregnum poſt Tulli Hoſtilii obitum 177, 16 Interregni tempore magiſtratus cæteri ſilent 557, 29 Interregni certum tempus 557, 31
Interrogatio recta, divinatricis artis non minima pars 258, 5
Ionum migratio & commune concilium 229, 32
Iri & Ulyſſis pugilatio 476, 8
Iſagoras, archon Athen. 61, 11. 277, 27
Iſchomachus Crotoniata, olymp. vict. 277, 26. 305, 12
Iſſa, inſula 12, 11
Italus, Oenotrici generis 28, 4 Italus, Italiæ rex, bonus & ſapiens princeps 27, 42 Itali filius Siculus 18, 15 Italo ſuccedit Morges 59, 45
Itali ab Italo rege nominati qui olim Oenotri dicti 10, 39
Italia, ab Italo denominata 27, 41 Italia pro Vitalia dicta 28, 16 Græcis Heſperia & Auſonia dicitur 28, 24 olim Saturnia nominata 15, 8 cur olim Saturnia dicta 27, 33. 28, 26 Saturno ſacra cur credita 30, 1 regionum omnium præſtantiſſima 28 39 Italiæ laus 29, 3 Italiæ definitio 8, 33 Italiæ fines olim qui 59, 42 Italiæ orientalis pars quæ, & quæ occidentalis 10, 20 in Italia Græcanicæ urbes 678, 17 Italiæ defectio à Romanis 89, 38
Judicia capitalia plebs à patribus ad ſe tranſtulit 601, 26. 603, 3 Judicii capitalis poteſtas quando plebi permiſſa 159, 27 in Judicium populi vocatur Caſſius 544, 31 in Judicium populi vocantur à tribuno conſulares ob neglectam rem agrariam 595, 20 de Judiciis populi lex à Valerio lata, examinatur 457, 9
Iulo Aſcanii filio ſacerdotium pro regno datur 56, 44
Iulus, Julii cognomen 480, 39
Juliæ gentis auctor & claritas 57, 1
Julii, Alba Romam tranſlati 170, 41
Julius Proculus ab Aſcanio oriundus, de Romulo quæ retulerit 124, 24
C. Julius Cæſar tribunos pl. à Pompejo expulſos, poteſtati ſuæ reſtituit 554, 45
C. Julius Iulus conſ. 480, 39. C. Julius conſul 357, 35. C. Julius Xvir 680, 17
Vop. Julius conſul 594, 43
Junia prata 288, 46
L. Junius, M. Junii è Tarquinia filius 264, 7 Bruti cognomen unde habuerit 263, 45 Collatinum, Lucretium, & cæteros, ad ulciſcendas Tarquiniorum injurias exhortatur 265, 30 cum Collatino deſignatur conſul 269, 46. 276, 20. 277, 31. item 60, 39 ſeverus in puniendis filiis & cæt. conjuratis 283, 13. 284, 7 remoto Collatino Valerium ſibi collegam adſciſcit 287, 24 ab Arunte Tarquinio in ſingulari certamine occiditur 289, 34 cum pompa in urbem relatus funeratur & publice laudatur 290, 37 nullos reliquit liberos 292, 1 quomodo & quamdiu à matronis Rom. luctus fuerit 315, 22 Junii poſteriores an primi nepotes ſint 292, 7
L. Junius, homo plebeji generis, Bruti cognomen ſibi uſurpat 394, 31 plebis cauſſam agit 394, 36. 396, 10 plebi quam ſecuritatem à ſenatu petierit 408, 39. 409, 6 cum Icilio & Decio ad fidem plebi a ſenatu accipiendam mittitur 410, 6 tribunus plebis creatur 410, 19 plebi ſuadet ut tribunos ſacroſanctos atque inviolatos efficiant 410, 28 L. Junius Brutus ædilis plebis 428, 45. 438, 10 tribunis legem ſuadet de tribuni concionantis jure 431, 17 Marcium tribunorum mandato arripere juſſus, à patriciis repellitur 438, 10 Sicinium hæſitantem conſilio juvat 444, 42
M. Junius, unus ex Æneæ ſociorum poſteris 264, 5
Titus & Tib. Junii, Bruti conſ. filii, è conjuratorum numero 281, 39. pœnas dant 283, 32

Junii nonis dedicatum Dii Fidii templum 617,41
Junonis templum 41,34 Junonis templum apud Falerienſes 17,11 Junonis & Minervæ ſana in Capitolini Jovis æde 259,18 Junonis Quiritiæ menſæ 114,12 Junonis Sororum inſpectricis ara 59,36 Junò Lucina, Ηρα φωσφόρος 220,44. Alio nomine Ειλείθυια Græcis dicitur, ibid.
Jupiter Saturnum imperio exuit 90,40 Jovis ſanum 16,3 Jovi, Junoni, & Minervæ templum commune ædificare incipit Tarquinius Priſcus 201,19 Jupiter Capitolinus ludos ſibi inſtaurari jubet 472,43 Jupiter Feretrius unde dictus 102,28 Jovis Feretrii templum 102,23 Jovis Fauni, ſeu Διὸς Δειματίυ, ara & ſacra 411,6 Jovis Fidii (ſeu Dii Fidii) templum dedicatur 617,39 Jovis Inventoris (ſeu Patris Inventoris) ara 31,43 Jovis Latiaris ſacra 554,34 Jovis Statoris templum 114,4 Jupiter Terminalis 133,30 Jovis & Telluris filius Manes 21,22
Jurare per ſacra 145,15. 410,42. 415,26 Jurare ſuper ardentes victimas 154,26. 257,5 Jurare arrecto gladio, militaris conſuetudo 567,33. ſic 266,1,14
Juramentum maximum 603,45 Juramentum maximum, per bonam ſuam fidem 567,34. 731,13 Juramentum ſuper extis 277,42. ſic 154,26. 257,5. Juramentum ſuper cultro per Martem & cæteros deos 266,4,14 Juramentum militum militare 645,1. Plura in Sacramentum.
Juria via 12,9. incertum Salaria, Valeria, an alia.
Juris ratio apud veteres Rom. ante legum promulgationem quæ fuerit 627,21
Juventus ſacra in coloniam ut emitti ſolita 13,10
Juventutis ærarium 220,47

L.

Labicani, pop. Latii 326,21 Labicani, Albanorum coloni, à Marcio vi capti 494,32
Lac in ſacrificio 250,26
Lacedæmonii coloniam ducunt in Sabinos 113,17 primi nudo corpore certare inſtituerunt in ludis Olymp. 475,42 mulieres incuſtoditas reliquerunt 95,1 reprehenſi ob exterorum excluſionem 89,19 Athenis potiti 685,10 qua re potentiam ſibi pepererint 268,15 quam diu & quam late imperarint 3,12 Græciæ imperio qua re privati ſint 89,36
Lacedæmoniorum regnum quale 337,7 Lacedæmoniorum reges quantum juris habuerint 87,23 Lacedæmoniorum reges ſtipati juvenib. 86,47 Lacedæmoniorum philitia 93,23 Lacedæmoniorum lex de militibus & agricolis 98,36 Viſe & Sparta.
Lanatus, Menenii cognomen 310,46
Lanceæ breves in ſaltationib. 476,31
Lanuvini, pop. Latii 326,20
Laocoon, fabula Sophocl. 38,24 Laocoontidis oblatum prodigium 38,28
Lar, ὁ κατ' οἰκίαν ἥρως 207,33 Lares & genii familiares 513,21
Lar, ſeu Lars, prænomen 293,18. 729,22
Sp. Largius, unus è Rom. copiarum ducib. 294,35 exercitum ſe recipientem protegit 295,13 commeatus advehit 297,31 Sp. Largius conſul 304,16 Sp. Largius conſularis, cum equitum agmine Valerio fert ſuppetias 306,41 Sp. Largius T. Largii dictatoris frater, urbi præf. 338,42 Sp. Largius Flavius, II conſul 472,22 Sp. Largius, unus è legatis ad Marcium miſſis 497,21 Sp. Largius, urbi præfectus, proximos agros tuetur 531,46. Sp. Largius interrex 557,32 bellum Vejentanum ſuadet 558,26
T. Largius conſul 316,19. T. Largius Flavus conſul 324,22 modeſtiæ & clementiæ ſtudioſus 325,28,40 quo ingenio & quib. virtutib. præditus 334,45 dictaturam ſumere recuſat 336,9 dictator à Clœlio dicitur 336,13 in dictatura quæ & quomodo geſſerit 338,11 humanitate ac beneficentia Latinos ſuperat 339,29 Saturnalis ædis inſcriptionem accipit 341,44 de Latinis in gratiam recipiendis quam dixerit ſententiam 355,25 de domeſticis & externis turbis pacandis quam ſententiam dixerit 368,34. 370,13 urbis cuſtodiæ præficitur 373,2 apud plebem profugam quæ verba fecerit 403,36 T. Largius, Poſtumi Cominii legatus, Coriolos expugnat 412,30
Lariſſæ duæ 17,21 Lariſſa Theſſaliæ 676,44
Latiaris Jovis ſacra 250,18
T. Latinius ſomnium de ludis inſtauratitiis ſenatui exponit 472,40
Latinus, Herculis ex hyberna puella filius 34,46. 35,33 Fauni filius cur putatus 35,5 Aboriginum regnum accipit, & in Æneam transfert 35,7
Latinus Silvius, Lat. rex 57,9
Latini ſub Latino dici cœperunt qui olim Aborigines nominabantur 8,17 Latini à Latino rege tranſnominati Aborigines & Trojani advenæ 35,44. 49,8 Latini à Latino rege denominantur indigenæ & advenæ in Latio 78,10 Latini Romanis Albanæ & Latinæ gentis imperium negant 175,9 de bello adverſus Rom. ſuſcipiendo conſultant 175,30 debellantur ab Anco Marcio 178,26 debellantur à L. Tarquinio Pr. 186,21 in amicitiam & ſocietatem recipiuntur à Tarquinio 191,14 à Romanis deficiunt inſtinctu Octavi Mamilii 316,19 fœdus inter ſe contra Romanos ineunt 326,10 à finitimis populis auxilia per legatos adverſus Romanos petunt 327,13 ad pacem & amicitiam benigne invitantur à T. Largio dictatore 339,10 Latini multi ob procerum conſpirationem relictis patriis ad Rom. confugiunt 342,15 Latini è prœlio fugiunt univerſi 350,36 poſtremo cum Romanis bello graviter icti 350,39. 355,8 ſupplices pacem petunt 354,45 in amicitiam & fœdus recipiuntur 358,7 Volſcos ſe contra pop. Rom. ſollicitantes, vinctos Romam ducunt, eoque nomine honorificentiſſima captivorum dimiſſione à ſenatu remunerantur 361,14 ad impetrandum civitatis jus Romanis obſequentiſſimi 390,19 cum Latinis renovatur fœdus 415,6 à Volſcis infeſtantur 489,13 petitis à ſenatu auxiliis, impetrant poteſtatem creandi ducis, & copiarum pro arbitratu emittendarum 491,27 infeſtantur à C. Marcio Coriolano 493,9 à Caſſio in publici agri conſortium admittendi cenſentur 537,40. 539,37 auxilia contra Æquos ab ſenatu petunt 559,21 duplum auxiliorum Romanis mittunt 562,26 Æquos & Volſcos profligant 593,43 contra Antiatum & Æquorum incurſiones auxilia à ſenatu petunt 616,43 contra Æquorum & Volſcorum incurſiones auxilia petunt 623,19
Latinorum ſtratagema 52,37 Latinorum civitates xxx 390,19. 398,28. 399,20. (at 326,18, enumerantur tantum xx IIII) Latinæ gentis curia & comitia Ferentini 175,29. 188,45 Latinæ gentis publicum aſylum & curia Romæ 230,23 Latinæ feriæ 250,24 Latinæ feriæ in monte Albano pro totius Latinæ gentis ſalute 554,33 Latinis feriis, à Tarquinio inſtitutis, altera dies addita ob urbem tyrannide liberatam; tertia, ob plebis reditum 415,29
Latina via, 12,17 Latinorum camporum maximus Pometinus 260,41
Latium, Opicæ regionis locus 58,28
Latrociniorum pœna exig. 118,39. 316,40
Laudatio matronarum publico monumento ad poſteritatem tranſmiſſa 525,3 Laudationes funebres 291,10
Lavina, ſeu Lavinia, Anii filia 48,17 Lavina Evandri filia 34,45 Lavina ſeu Lavinia, Latini filia 48,17 Turno rejecto, Æneæ uxor datur à Latino 49,2 in ſilvam profugit ad Tyrrhum 56,28 cum Silvio f. è ſilvis Lavinium reducitur 56,35
Lavinium Latii metropolis 287,18 Romæ & totius Latii metropolis, ſeu mater 496,5. 520,22 unde cognominatum 48,15 penatum deorum juſſu ab Ænea & Trojanis conditum 35,41, 496,5 quando conditum 5[illegible],1,27 à Marcio obſidetur 496,5 à Marcio capitur 509,14 Lavinii patriis diis pro rep. ſacrificabant Romani reges 115,23
Laviniates, pop. Latii 326,20 Albanorum & Romanorum progenitores 147,32 agri legatorumque violatorum pœnas à Rom. poſcunt 115,8
Laviniatum forum 48,42
Laureæ in triumpho 102,3 Laurea in ovatione 314,11
Laurentia, ſeu Acca Larentia 71,20 Romulum mœſtum conſolatur 74,23
Laurentum, op. Italiæ 43,11. 44,19 op. Aboriginum 51,25 Laurenti opp. ſitus 35,36
Laurentini, pop. Latii 326,20
Lauretum, Aventini montis pars 182,26
Lauſus, Mezentii filius 52,44
Lectica portari 472,29 Lectica atrata 270,11 Lectica funebris à lectiſſ. juvenibus effertur 528,25
C. Lectorius tribunus pl. Appio Claudio conſuli pro plebe reſpondet 602,25 manu aggreditur Appium 604,12
Legati è ſenioribus & honoratioribus deliguntur 742,15 Legati ſenatus decem ad plebem profugam 394,7 Legatis in Græciam ituris triremes & cæterus apparatus pro reip. majeſtate datur ex ærario 676,40
Legati R. frumentatum emiſſi, arripiuntur pro ſpeculatoribus 418,21 Legati Romani Cumas ad frumenta coemenda miſſi, arripiuntur ibi ab exſulibus Tarquinianis 418,26. aufugiunt 426,29 Legati R. ad ſagum ablegantur ab Æquorum imperatore 649,31 Legati R. ſacra veſtis neſandis ſordibus à ſcurra conſpurcatur 743,22 Legati ad defectionem ſollicitantes, vincti traduntur ſummo magiſtratui 361,14 Legatorum corpora ſacra violare neſas 302,44 Legatorum violatio piacularis 115,12 Legatorum violatio à fetialibus cognoſcebatur 131,38 Legatus, πρεσβευτὴς καὶ ἀντιστράτηγος 568,16. 571,17 perſona honoratiſſima & ſacerrima 706,44 Legatus in magiſtri equitum vulnerati locum ſuccedit 349,35 Legatis cura caſtrorum committitur à conſule in urbem evocato 650,22
Legationibus prius quam bello agebant Romani 740,4 in Legationem mittuntur ſpectatiſſimi quique 487,36 Legationis prætextu emiſſi ſpeculatores 353,35
Legiones ſacræ 375,22 Legio ſexaginta centuriarum, ſeu ſex millium 567,21 Legiones quatermillenariæ 372,42 Legionibus quatuor additi equites circiter MCC 570,6 Legionum additamentum infimi cenſus turba 331,47 Legiones dimittere conſulibus non licebat injuſſu ſenatus 375,21 Legionis aquila 663,3. legionis primæ tribunatus 663,11
Leleges expellunt Pelaſgos 14,34
Leo lapideus 74,14
Leoſtratus, archon Athen. 137,2. 544,17
Lesbus inſula 14,46
Lethæus campus 522,46

Leucas op. Acarnaniæ 40, 30 Acarnanibus donatur 41, 20
Leucaſia inſula 43, 1
Leuctrica clades 89, 26
Levis armaturæ centuriæ xxx 464, 37
Lex in Italiam illata ab Evandro 26, 33
Lex ſenatus examini primum ſubjicienda, tum ad populum referenda 602, 17. 605, 12 Legum latio plebi non permittitur, niſi prius de illis à ſenatu conſultatum ſit 629, 45 Legis cognitio in trinundinum proponitur 598, 32 Lex ſuadere & diſſuadere volentibus pro concione proponitur 662, 10 Legis diſſuaſoribus non negatur dicendi copia 665, 43 Legis diſſuaſores à præcone ad dicendum prodire jubentur 666, 19 Legis ſanciendæ & irritandæ jus penes plebem 601, 5 : & 87, 26 Lex inconſulto ſenatu à plebe lata 431, 41. 455, 15 Leges tributis comitiis latæ, exæquantur legibus centuriato comitatu latis 725, 38 Leges centuriatis comitiis latæ, ſolæ à patriciis olim ratæ habebantur 726, 3
Leges à Romulo latæ 94, 11
Leges neglectæ in uſum revocantur à Tullio 216, 10 Leges Servii Tullii 218, 32 Leges tollit Tarquinius Superbus 245, 35
Lex de connubio 95, 17 Lex de jure patris in filios 96, 41 Lex de filii venditione 98, 2 Lex de trigeminis 160, 21 Lex de ſuppoſititiis 711, 9 Lex de proditoribus & deſertoribus 172, 5 Lex de iis qui è libertate in ſervitutem aſſeruntur 712, 2, 41 Lex Valeria duplex 292, 37 Lex de ædificiorum jure 658, 44 Lex de ædificando Aventino centuriatis comitiis ſancitur, adhibitis pontificibus, auguribus, ſacrificis; & in æneam columnam inciditur 659, 11 Lex ſacra de jure tribuni plebis 658, 38. 667, 25. (ſacra vero ſeu ſacrata dicebatur, quia tribunorum magiſtratum ſacrumſanctum & inviolabilem eſſe jubebat 410, 32) Lex de tribuni concionantis jure 431, 45 Lex de tribunorum comitiis 598, 8. 600, 15. Lex de decemviris creandis à tribunis ad plebem fertur 629, 20
Leges in ſacris libris quædam continebantur, ſed paucæ 627, 32 Legum & juris cognitio penes patricios erat 627, 33 Leges & jura in remp. introducere primus aggreſſus eſt C. Terentius trib. pl. 627, 37 Legibus conſcribendis decemviros à plebe deſignari poſtulant tribuni 629, 24 Leges à Græcis per legatos petunt Romani 676, 38 Legumlatores centuriatis comitiis creantur 680, 6 Leges antequam in tabulas referantur, publico bonorum virorum examini ſubjiciuntur 681, 8 Legum tabulæ decem, è Græcorum legibus & patriis conſuetudinibus collectæ, centuriatiſque comitiis, in pontificum, augurum & totius ſacerdotum collegii præſentia confirmatæ, in eminentiſſimo fori loco eriguntur 681, 4, 17 Legum tabulæ duæ ad ſuperiores x additæ 684, 1 Legum tabulæ duodecim à decemviris conſcriptæ & in foro propoſitæ 97, 41 Leges XII tabularum graviſſimæ 725, 20
Legum & juris cuſtodia penes regem 87, 9
Libaminum vaſa 93, 42
Libera: quære Proſerpina.
Liberalia Athen. 480, 10
Liberis operam dare cogebantur qui per ætatem poterant 580, 24 Liberis in proditionis crimine non parcit Brutus 283, 14 Liberi quamdiu & quomodo parentibus obſtricti 96, 28, 41
Libitinæ Veneris ærarium 220, 45
Libri ſacri 59, 11. 627, 32 Libri ſacri & reconditi 736, 39
Licinius de Tatii cæde quæ retulerit 115, 28 quo tempore Tarquinium Priſcum in urbem veniſſe ſcripſerit 211, 41 de ovatione quid ſcripſerit 314, 3 Tarquinium Superbum ultimo contra Romanos prœlio ex equo pugnaſſe, inconſiderate ſcripſit 349, 13 dictatoris nomen ab Albanis deſumptum tradit 337, 32 in temporum examine negligens 417, 35
Licinii Craſſi clades in Parthia 82, 7
C. & P. Licinii, à plebe creantur tribuni 410, 21
Lictor, ῥαβδοφόρος, cum virgarum faſce ac ſecuri præibat regi 195, 46. 196, 23. refractarium virgis cædere jubetur 596, 23 conſulem contra tribunorum miniſtrum tuetur 604, 10 Lictores conſulum juſſu turbam tumultuantem ſummovent 444, 33 Lictores XII 99, 9 Lictores duodeni cum ſecuribus & faſcibus, ſingulis decemviris anteeunt 682, 43 Lictorem conſulum juſſa facientem tribuni de Tarpejo ſaxo dejicere inſtituunt 658, 9
Ligurum ſedes 9, 2 ex Italia in Siciliam emigratio 18, 14 Ligures Herculem tranſitu prohibent 33, 43 in urbem recepti 76, 3
Liguſticum bellum cum Hercule 34, 5
Linearum-deſcriptio auguralis 258, 21
Liris fl. origo & oſtium 8, 3, 10
Liſta, metrop. Aborig. 12, 28
Lites & cauſſæ nundinarum tempore diſceptabantur 463, 23
Litterarum Græcarum uſum in Italiam intulit Evander 26, 28
Litteris antiquis inſcriptus tripus 16, 4 Litteris priſcis inſcriptus clypeus 257, 9 Litteris Græcis vetuſtis inſcripta columna in Dianæ 230, 42 Littera ſcriptorem prodit 282, 5. 285, 15 Litteræ fictitiæ 255, 44 Litteræ fictæ ab ignoto homine redduntur tribunis pl. 634, 33 Litterarum indicia, chirographum & ſigillum 283, 7
Litterarius ludus in foro 709, 39
Locatio agri publici in quinquennium 541, 24. 543, 26. Viſe & 616, 36
Locri olim Leleges 14, 35
Longula, Volſcorum oppidum, capitur à Poſtumo Cominio 411, 38 capitur à Marcio 509, 4 ad Longulam caſtra Rom. exerc. 551, 34
Longus, cognomen Atilii 736, 17 cognomen Tullii 317, 46
Lucani à Samnitibus vicinis ſuis bello infeſtantur 741, 42 denuo à Rom. in amicitiam recipiuntur 742, 12 à Fabricio ſuperati 744, 29. 747, 32
Lucinæ ærarium 220, 43
Lucius è Lucumone tranſnominatur Tarquinius 185, 46
Lucretia violatur à Sex. Tarquinio 262, 36 ipſa ſe interimit 263, 24 Lucretiæ laudatio 273, 39
L. Lucretius conſul 624, 43 Æquos debellat 625, 26 de Æquis triumphat 626, 93 L. Lucretius de decemvirorum poſtulatis quam dixerit ſententiam 697, 31
Sp. Lucretius (Lucretiæ pater) urbis præfectus in Tarquinii abſentia 273, 28 interrex poſt ejectos reges 269, 44. 276, 15 pro Collatino intercedit in concione 286, 20 in conſulatu moritur 292, 24
T. Lucretius, Valerii II conſulis collega 293, 5 T. Lucretius, conſularis, unus è pop. Rom. ducibus 294, 38 ſaucius refertur è prœlio 295, 1 T. Lucretius II conſul cum P. Valerio Poplicola 307, 31 Valerio collegæ ſuccurrit 310, 9
Luctatores præcincti 476, 5 Luctatorum certamina 480, 4
Lucumo, Etruſcum nomen 184, 40 à Tarquinio in Latinum LUCIUS tranſmutatur 185, 46 Lucumo Etruſcus Romulo fert ſuppetias 104, 40. 105, 16. 108, 4 occumbit 109, 6
Luco cuique ſuus præerat genius 290, 23
Ludi & certamina publ. 229, 40 Ludi, ſeu certamina poſt pompam fieri ſolita 479, 27 Ludi poſt detectam & exſtinctam conjurationem 323, 25 Ludi hoſtili incurſu interturbati duplo majore ſumptu inſtaurantur 366, 23 Ludi ſacri, & urbis nomine dicti 323, 27 Ludi votivi quando & quantis impenſis facti 475, 18 Ludi inſtauratitii 480, 23 Jovis voce inſtaurari jubentur 472, 46 Ludi funebres 291, 13
Ludiones, & ludi, à Lydis inventoribus denominati 130, 43 Ludiones, Saliorum imago quædam, & quid inter utroſque ſit diſcriminis 130, 44 circa Luminum accenſionem, veſperi 714, 33. 720, 14
Lunæ templum 114, 8
Lunari figura porticus 201, 7
Lupa infantulis ubera præbens 65, 12, 37
Lupæ, meretrices 71, 23
Lupercal, Λυκαῖον ſeu Λύκαιον, mons 25, 39. 67, 15 Lupercalia, feſtum Arcadicum in honorem Panis 67, 11
Lupus & aquila ignem ſponte accenſum fovent 48, 26
Luſtrare aqua pura 478, 40 Luſtratio publica poſt civium proditorum interemptionem 323, 18 Luſtratio ſeu expiatio urbis poſt bellum inteſtinum 643, 36 Luſtratio & conſpiratio poſt ejectos reges 277, 41 Luſtratio exercitus 225, 32 Luſtratio exercitus poſt bellum cum exſulibus & Latinis 354, 18 Luſtratio exercitus ante expeditionem 613, 8
Luſtrum 225, 38
Luſus ſatyrici & ſcurriles in triumphis 477, 39
Lycaones duo 9, 22, 27. & 11, 2 Lycaonis filii XXII 9, 32
Lycaones à Lycaone denominantur populi qui ante Æzei, & poſt Oenotri dicti 10, 13
Lycaonia olim quæ nunc Arcadia 77, 14
Lycurgus Eunomi tutor ſeveriores Lacedæmoniis leges imponit 113, 18 an leges ſuas ab Apolline acceperit 122, 45 philitia mutuatus à Cretenſib. 93, 25
Lycus Theſſalus, olympionica 676, 43
Lydi majores & poſteri 21, 27. 22, 29
Lydi, ludorum inventores 130, 43
Lydorum reges quo habitu uſi 195 37
Lydia, à Lydo rege dicta 21, 29. 22, 24
Lyræ eburneæ ſeptichordes 476, 25

M.

Macar Criaſii filius 15, 1
Macedonia à Romanis ſubjugata 3, 37
Macedonicum imperium 2, 34
Macerinus, Geganii cogn. 417, 7. 737, 4
Mactationis ritus 478, 41. 479, 10
C. Mænius trib. pl. ut eluſus à conſſ. 554, 7
Magiſtratuum creatio legitima quæ 630, 13 Magiſtratus Romæ non niſi auſpicato creabantur olim 81, 28 Magiſtratuum creandorum jus penes populum 87, 26 Magiſtratuum ambiendorum jus permittitur etiam plebejis 469, 44 Magiſtratum injuſſu pop. Romani gerere capitale 292, 37 Magiſtratus invitis civibus non retinendus 286, 27 Magiſtratu decedendum exacto legitimo tempore 645, 46 Magiſtratus deponitur ob ſigna divinitus edita 736, 21 Magiſtratus, elapſo imperii tempore præfinito, privatus fit 689, 32 Magiſtratus annui apud Albanos poſt exſtinctam ſtirpem regiam dictatores appellati 337, 35 Magiſtratus annuos & privatos cives certis legum finibus includi volunt tribuni 629, 27 Magiſtratus ſacroſanctus & inviolabilis 410, 29 Magiſtratus ſacroſancti nec ulli obnoxii 601, 24 Magiſtratus cum libera & plena conſiliorum factorumque poteſtate, dictatura 333, 42. 336, 15 Magiſtratus cæteri interregni tempore ſilent 557, 29 Magiſtratus omnes ſub decemvirorum imperio antiquati 680, 19 Magiſtratus minor majori faſces & ſecures ſubmittit 516, 5 Magiſtratus

summi uno eodemque anno duo fuerunt Romæ, conſules & tribuni militares 736, 34
Magiſtratus honor non tollit patriam poteſtatem 96, 47
Magnorum deorum orgia 92, 47
Majorum geniis proximi ſecundum deos habebantur honores 696, 22. 721, 14
Idus Majæ ſacræ ac religioſæ 682, 33 idibus Majis Saturnalia 30, 31 idibus Majis magiſtratum ineunt decemviri 682, 21
Malitioſa ſilva 174, 47
Mamercus, prænomen Æmilii 549, 39 Mamercus, Æmilii cognomen 594, 43. Iidem Æmilii alibi cognominantur Mamercini.
L. Mamilius cum Tuſculanis ſuis Romanis fert ſuppetias 642, 34
Octavus Mamilius à Tarquinio gener adſciſcitur 246, 45 ab aliis Tarquinii gener, ab aliis è genero nepos eſſe dicitur 343, 16 proceritate & robore fuit inſignis 350, 23 cum Latinorum auxiliis Tarquinio ſocero contra Rom. opem fert 293, 37 Rom. agr. populatur 297, 7 cum Tarquinio repudiatur ab Etruſcis 302, 47 latrociniis infeſtat Romanos 304, 13 Latinos à Rom. ſocietate abſtrahit 316, 20 in Romanos invehitur comitiis Latinis 317, 22. 326, 8 clandeſtinas in urbe ſeditiones machinatur 319, 13 cum Sex. Tarquinio Latinarum copiarum adverſus Romanos imperator dicitur 326, 26. 343, 16 cum Sex. Tarquinio expeditionem adverſus urbem molitur 339, 17 Latini exercitus dextrum cornu tuetur 344, 45. cum Æbutio ex provocatione dimicat 349, 25. ab Herminio interimitur 350, 23
L. Mamius, ſeu Manlius 16, 2
Mamurius opifex 130, 31
Manes, Jovis & Tulluris filius 21, 22, 32
Manius, prænomen 682, 8, & alibi.
Manlii Torquati erga filium ſeveritas 97, 15 Manlius filium ob deſertionem præſidii necat 546, 25
A. Manlius conſul 594, 10. de Vejentib. ovat 594, 36 cum collega in judicium vocatur à trib. pl. ob neglectam rem agrariam 595, 19 A. Manlius legatus in Græciam ad leg. collig. mittitur 676, 38 fit decemvir 680, 13
C. Manlius, conſul 562, 11 C. Manlii tentorium & equus optimus fulmine tacta 563, 10 C. Manlius cum ſuis pedeſtri prœlio Vejentes reprimit 568, 9 jaculo icitur 568, 40 occumbit 569, 14
Sex. Manlius, ſeceſſorum dux 724, 28, 33
Manibus in cœlum ſublatis Deus invocatur 741, 15. & 265, 16 Manibus in cœlum ſublatis Deus iniquæ ſententiæ teſtis & ultor imploratur 717, 15 Manuum ablutio ante ſacrificium 478, 39. 479, 5
Manuarias artes factitabant inquilini, non cives 583, 27
Manubiarum oſtentatio 480, 11
Marathonia pugna 291, 24
Ancus Marcius Numæ Pompilii ex filia Nepos 136, 4. 176, 22. 177, 27 an Tullo Hoſtilio interitus auctor fuerit 176, 22, 44. rex creatur 177, 18 à pacis ſtudio ad bella pertrahitur 178, 20. in rep. quæ geſſerit 182, 21 quamdiu imperarit 61, 24. 184, 1. Anci Marcii obitus & filii 184, 2 Marciorum (i. Anci Marcii filiorum) criminatio 217, 24 Marcii exſilio perpetuo & bonorum proſcript. mulctantur 211, 11
C. Marcius qualib. parentibus ortus, quibus virtutibus præditus, quam gnavam in Coriolanis expugnandis operam præſtiterit 412, 36 Coriolis captis in Antiatum quoque expugnatione præclaram navat operam 413, 28 ob frugalitatem & modeſtiam admirationi eſt 414, 30 Coriolanus cognominatur, ob fortiſſime navatam in Coriolorum expugnatione operam 414, 33 adverſus Antiates militem educit 433, 10 ob repulſam in petitione conſulatus, plebi infenſus 434, 20 annonam plebi quam cariſſime vendendam ſuadet 434, 16 graviter in tribunos invehitur 437, 35 ab ædilibus tribunorum juſſu arreptus, defenditur à patriciis 438, 14 plebi commendatur à Minucio conſ. 442, 3 ſuperba oratione apud plebem utitur 443, 21 à patriciis contra tribunorum & plebis impetum defenditur 444, 26 à tribunis in populi judicium vocatur 446, 34. 448, 18 graviter à Decio tribuno apud ſenatum accuſatur 450, 21 laudatur ab Appio 455, 30. 458, 31 plebis judicio permittendus in ſenatu quæ dixerit 462, 32. 463, 8 in populi judicium citatur 463, 18 tyrannidis crimen ut diluerit apud populum 467, 1 ſpolia ex Antiatibus capta cur militibus largitus ſit 468, 37 damnatur, duobus tantum calculis 469, 34. 485, 28. 498, 20 exſilii mulctam immoto animo fert 472, 1 in exſilium abiturus, quæ ad matrem & uxorem verba fecerit 513, 9 ad ulciſcendas populi Rom. injurias, ad Volſcos tranſit 480, 45 à Tullo Attio, Volſcæ gentis principe viro, benigne excipitur, & reb. gerendis ſocius adſciſcitur 481, 39 in Volſcorum comitiis quæ verba fecerit 484, 12 à Volſcis honoratur ſenatoria dignitate, & ambiendorum magiſtratuum jure 487, 38 belli dux creatus à Volſcis, in Rom. agrum incurſiones facit 489, 15 in plebejorum bona deſævire jubet, patriciorum bonis parci 489, 27 accepto externæ militiæ imperio Romanorum ſocios infeſtat 490, 31 à Volſcis prædicatur 492, 44 Latinos & ſocios populi Rom. infeſtat 493, 9 urbem cum exercitu petit 496, 41 ad Minucii orationem quæ reſponderit 502, 39 res à ſe geſtas & vitæ inſtitutum breviter exponit 503, 23 de ſenatu graviter conqueritur 504, 30 quibus beneficiis & honorib. à Volſcis affectus fuerit 506, 15 quib. conditionibus pacem Romanis obtulerit 508, 10. 517, 31 iterum Latinos infeſtat 509, 3 denuo è Latio ad urbem ducit 509, 17 ſecundæ Romanorum legationi quæ reſponſa dederit, & quæ tertiæ 510, 5, 40 matrem & uxorem legatione pro patria fungentes ut exceperit 516, 1 ad matris petitiones quæ reſponderit 517, 21 maternis precibus victus, conſultat cum ea quid facto opus ſit 523, 45 copias è Rom. agro domum reducit 526, 35 à Tullo Attio traducitur 527, 5 à Tulli factione indicta cauſſa interficitur 528, 7 triumphali funere decoratur 528, 21 à Romanis pariter & Volſcis lugetur, & ſempiterna memoria colitur 530, 9 vitia quæ in ſe habuerit 529, 11 quibus virtutibus præditus fuerit 528, 39 bonæ famæ ſtudioſiſſimus fuit 524, 18
Marini dii 30, 12
Mars & Quirinus an idem numen, incertum eſt 112, 23 Martis oraculum 12, 19 Martis templum vetuſtum 11, 46 Martis templum extra urbem 351, 38 Martis lucus 62, 37 Marti ſacer campus 288, 1 Marti in campo Martio litabatur ſuovetaurilibus 225, 35 in Martio campo comitia habentur centuriata 464, 9 in Martio campo conſcribuntur copiæ 554, 16 (Viſe & Campus.)
in Martiali colle templum Dii Fidii 617, 41
Marſi, in urbem recepti 76, 2 Marſicum bellum 260, 18. 547, 21
Maruvium, op. Abor. 12, 14
Matri in filium debetur imperium 523, 25 Matris oſculatio, ambiguo ſenſu 265, 7
Matiena Tiora, op. 12, 18
Matroa modulamina 91, 23
Matronis Romanis & Latinis permittitur in patriam ſuam reverti relictis maritis 341, 22 Matronæ, præſertim gravidæ, graviter à peſtilentia infeſtantur 597, 22 Matronæ quomodo & quamdiu propinquos, & item alios inſignes in rep. viros, luxerint 315, 21. Viſe Mulieres.
Medimni Siculi 433, 45
Medorum imperium 2, 27
Medullia, ab Albanis olim condita, fit Romana colonia 136, 26 recuperatur ab Anco Marcio 175, 45. 179, 14 Medullini ſponte ſe Romulo & reip. Rom. adjungunt 104, 14 à Romanis ad Sabinos deficiunt 367, 43
Meſula, op. Aborig. 11, 4
Melas ſinus 49, 47
Memphiticæ pyramides 229, 1
Agrip. Menenius Lanatus, C. filius 394, 10 conſul 310, 46 Poſtumio collegæ opem fert 311, 35 triumphat de Sabinis 313, 43 ætate & prudentia præſtans, & medius inter partes diſſid. 379, 1 de plebe reducenda quam dixerit ſententiam 379, 6 ab App. Claudio refutatur 388, 23 de plebe reducenda quam iterum ſententiam dixerit 392, 41 Agr. Menenius C. F. legationis ad plebem princeps 394, 10 qua oratione plebem profugam permoverit 404, 40 ad plebis poſtulata quid reſponderit 409, 19. plebi ſuadet mittendos qui fidem ab ſenatu accipiant 410, 14. legem plebi de creandis magiſtratibus plebejis condit 410, 10 moritur, & ob paupertatem a ſenatu ſepelitur ſun. magnif. 415, 41 Menenii liberos plebs donat ſtipe viritim collecta 416, 27 Agr. Menenii filius Titus 585, 46
L. Menenius conſul 678, 6 mœrore & morbo contabeſcit 678, 37
T. Menenius, Agrippæ filius, conſul 576, 41. 585, 46 expeditionem in Etruriam parat lentius 577, 23 bellum Etruſcum nec prudenter gerit, nec feliciter 581, 9 ob rem in Etruria male geſtam, populi judicio damnatur 585, 42 ob cladis mulctam ipſe ſe inedia & mœrore conficit 586, 30
Menippe, Penei filia 22, 32
Menſæ ligneæ archaïcæ in ſacris deorum ædibus 93, 37
Menſes pro ratione lunari 682, 21
Mercatus tempus 463, 22
Meretrix, Lupa 71, 23
Meſapiorum rura 29, 16
Metilii Alba Romam tranſlati 170, 42
Metius, prænomen Curtii, Fufetii, & aliorum, quære cum ſuis Nominibus.
Metropolis ſalus cordi eſt coloniis 459, 13 Metropolis in coloniam non concitanda 140, 8 Metropoli an perpetuum in colonias imperii jus ſit 147, 23 Metropolis fidem erga coloniam deſerere non ſuſtinet 496, 10
Mezentius, Etruriæ rex, cum Rutilis Æneam oppugnat 52, 6 in anguſtias redactus pacem cum Latinis facit 53, 16
Mileſiorum ſeditio 471, 37
Militare foris ſolebant uſque ad annum ætatis XLV 221, 35 Militabant ſuis ſumptibus veteres Romani 223, 38
Militiæ & agriculturæ ſtudia conjungit Romulus 98, 26 Militiæ deſertores pro hoſtibus habentur 646, 39. militiæ deſertores pro impiis & exſecratis hab. 668, 23. militiam ſubterfugientes vel in corpore vel in bonis mulctabantur 548, 17. 554, 19
Miltiades, Archon Athen. 419, 1
Minerva, pyrrichen inveniſſe creditur 476, 39 Minervæ templum vet. 12, 7 Minervæ veſtibulum 202, 14 Minervæ & Junonis fana in Capitolini Jovis æde 259, 19 Minervæ Urbicæ ſacerdos 393, 36
Miniſtro publico manus qui intuliſſet, ad Tarpejæ rupis ſupplicium damnabatur 596, 47
Minos Cretenſis an Jovi familiaris fuerit 122, 38
Minturnæ fluvius 8, 10

L. Minu-

L. Minucius conſul 648, 28 L. Minucius Xvir 682, 7. 704, 44
M. Minucius conſul 341, 9 M. Minucius Auguſtinus II. conſ. 433, 28 ſenatum apud plebem defendit, & pro Marcio intercedit 439, 9 de ſenatus conſulto plebis ſcito præmittendo cum tribunis agit 446, 42 pro Marcio ad plebem quæ verba fecerit 465, 31 ad tribunos pro Marcio quæ verba fecerit 466, 32 quæ verba in legatione ad Marcium fecerit 497, 28
P. Minucius conſul 417, 7
Q. Minucius conſul 652, 40 in Sabinos proficiſcitur 657, 17
Miſeni portus 43, 4. 419, 17
Mitylenæi Pittacum contra Alcæum creant dictatorem 336, 40
Modius Fabidius 112, 30
Mœnia ſectis lapidibus primus exſtruxit Tarquinius 200, 17 ante Mœnia excubias agit alter conſul in peric. inteſt. 642, 20
Mola ſalſa in ſacrif. 478, 40. 479, 6
Mollis unde cognominatus Ariſtodemus 418, 38
Monarcha Romæ primus (poſt exactos reges) T. Largius dictator 336, 15
Monarchiam quæ vitia comitentur, & quomodo corrig. 268, 1 Monarchia in tyrannidem degenerans, à paucis optimatib. in ordinem cogitur 461 9
Monomachia Aruntis Tarquinii & Bruti 289, 30 Mamilii & Æbutii 349, 28
Monſtroſos partus exponere licebat 88, 12
Montanus, ſeu Cælimontanus, cognomen Virginii 367, 36
Monumenta uni pluribus in locis poſita 43, 43. 44, 10 Monumento publico inciſa laudatio 525, 3
Morbi inſoliti animi & corporis, ex Dei contemptu 177, 33
Morges Italo ſuccedit 59, 45
Morgetes à Morgete rege nominati qui ante Itali, & olim Oenotri 10, 40
Morti deſtinatorum ornatus 154, 37
Morientibus nummus inferebatur in ærarium Libitinæ 220, 44
Mortuus lectica in forum affertur 270, 11. 719, 37 mortui tribuni cadaver in forum affertur 596, 2. Sic Appii mortui cadaver in forum affertur & funebri oratione decoratur 611, 1
Moſynœci, Aſiæ pop. 21, 14
Mucia prata 303, 45
C. Mucius Cordus, homo cordatus 296, 46 ſenatui conſilium ſuum aperit 296, 43. cordato facinore Porſenam percellit 298, 40 quib. præmiis à civitate remuneratus 303, 38
Mugilani, civitas Lat. 509, 14
Mugilanus, cognom. Papirii 736, 31
Mugitus terræ 628, 12
Mugonia porta 114, 5
Mulcta pecuniaria cur irrogata conſularibus, non capitalis 674, 24 Mulcta ſuprema boves 11, oves xxx 674, 44 Mulcta, ut res ſacra, non recipitur à mulctato 676, 33 Mulcta exſoluta redire ad publ. munia licitum 586, 27 Mulctæ vades 432, 1
Mundi ſiniſtra & dextra quæ 80, 47
Munus: quære Functio.
Murorum ſcanſoribus promittuntur munera 495, 32. murorum ſcanſorib. quæ præmia data 663, 31
Muralis pugnæ inſtrum. 412, 24
Muſicam inſtrumentalem in Italiam intulit Evander 26, 29
Myſcelus Crotonis conditor 121, 10
Myrſili Lesbii narratio de Pelaſgorum calamitate in Italia 19, 17 narratio de Pelaſgis ſeu Tyrrhenis 22, 38
Myrus, archon Athen. 316, 17
Myſteria ſilentio teg. 298, 14 Myſteriorum ritus arcani 91, 4

N.

Nais, nympha 50, 45
Nanas, Teutamidis f. 22, 33
Napetinus ſinus 27, 46
pro Naſcentibus numinus inferebatur in ærarium, Lucinæ 220, 44
Natos educare omnes, tenentur ex lege parentes 580, 25. 715, 18 Nati ad parentes pertinent, & ejuſdem cum illis conditionis ſunt, ingenui aut ſervi 711, 9
Navius, quære Attius.
Nautius (ſeu Nautes) unus ex Æneæ ſociis, Nautiæ gentis progenitor 393, 35
Nautia gens Palladii cuſtodiam à Naute progenitore ſuo accepit 393, 37
C. Nautius conſul 586, 34 Volſcos pervaſtat 593, 34. 594, 1. C. Nautius II conſul 648, 27 è Sabinis evocatus domi reip. proſpicit 650, 19 victor è Sabinis redit 652, 34
Sp. Nautius majorum nobilitate & ſuis virtutibus clarus 393, 33 de plebe reducenda quam pro junioribus ſententiam dixerit 393, 41 Sp. Nautius conſul 491, 40
Neapolitani Cumanos exſules recipiunt 739, 8 vetere amicitia Samnitib. juncti 740, 27 variis eodem tempore legationibus ſollicitantur 738, 18 Neapolitanis bellum infertur à pop. Rom. 739, 21
Nemeſis & Erinnyes 134, 26 Nemeſin ultricem experiri 506, 46
Neoptolemus cum ſuis arcem Ilii capit 37, 10 dimittit Hectoridas 38, 8
Neptunus terræ quaſſator 100, 32 Neptuni feſtivitas 99, 34 Neptuni Equeſtris area & ludi 26, 15 Neptuno an ara ſubterranea dicata 100, 39
Neſos, locus Arcadiæ 39, 14, 24
Nice, Pallantis Lycaonidæ filia 26, 5
Nicias Locrus ex Opunte 316, 17
Nicodemus, Archon Athen. 549, 41
Niobe Phoronei filia, prima omnium mortalium fœminarum, Jovis concubitus experta 14, 21 Pelaſgum è Jove parit 9, 25
Nolani Neapolitanos à Romanorum amicitia dehortantur 738, 21
Nominum mutatio in populis 23, 14 Nominum mutatio etiam in Græcis locorum appellationib. 28, 19 Nominum Romanorum ratio ea eſt, ut præter commune ſive appellativum, (hoc eſt prænomen) impoſitum ſit etiam gentilitium ſeu à paterna ſtirpe deſumptum nomen 185, 44. 198, 44. 202, 22. 207, 5. Sic nomen appellativum, *Servius*, à conditione inditum; proprium & gentilitium, *Tullius*, à patre acceptum 207, 5 Nomen filiæ idem cum paterno 709, 33 Nomen clientis idem quod patroni 710, 13
Nominum ſimilitudo 394, 32 Nominum homonymia cognominibus diſtinguebatur 244, 38
Fuiſſe autem nonnullis plebejis familiis eadem cum patriciis nomina, perſpicuum eſt ex Claudiis, Juniis, Sicciis; nec non Genuciis & Virginiis. cujus rei hæc videtur eſſe cauſſa, quod non pauci è plebejis virtute præſtantes viri, patriciorum ordini fuerunt adſcripti, (287, 41) & clientib. quoque familiæ ac nominis jus interdum communicatum à patronis 710, 13
Nomen dare nulli licebat niſi in ſua tribu 219, 25
Nomentum, Albanorum colonia 116, 24 Nomentani pop. Lat. 326, 21 Tarquinio ſe dedunt 187, 12
Nomentanus, ſeu Cælimontanus, Virginii cognomen 611, 46. Pro eodem Montanus 367, 36
Norbani, pop. Latii 326, 21 Norbam miſſi coloni Romani 428, 32
Novercale nomen inviſum 56, 23
Novicii patricii 111, 37 Novicii ſenatores 120, 8
Nudo corpore certare primi Lacedæmonii inſtituerunt 475, 43 Nudare corpus in certamine totum, pudori olim erat 476, 1
T. Numicius Priſcus conſul 611, 47 Antiatem agrum perpopulatur 612, 27
Numicius fluvius 52, 16 A Dionyſio ſemper νομίκιος dicitur quatuor quidem ſyllabis: itidemque à Plinio. Liviana editio tribus ſyllabis Numicum habet. Apud Horatium ſcriptura eſt ambigua.
Numitorem ſucceſſione fraudare conatur Amulius 62, 1 Numitor quo machinamento Amulium ultus ſit 71, 39 Albanum imperium recuperat 57, 41. 72, 11 Romuli & Remi controverſiam ut diremerit 73, 10 Numitoris filius Ægeſtus 62, 7 Numitoris filia Ilia, ſeu Rhea Silvia 62, 19
P. Numitorius Virginiæ nepti vindicias petit 710, 28 in Appium graviſſimè invehitur 718, 26 P. Numitorius tribunus pl. accuſat Sp. Oppium Xvirum 726, 37
Numitoria, Virginiæ mater 711, 27
Nummi ærei 586, 11 Nummi diverſi illatione diſcernitur ſexus & ætas in civium numero 220, 33
Nundinæ quomodo & quas ad res inſtitutæ 463, 19 Nundinis nona quæque dies aſſignata 98, 40
Nuptiæ ſacræ quæ 95, 19 Nuptiæ in homicidio 271, 35
Nuptialis ornatus 207, 29
bis Nuptæ à Fortunæ muliebris ſacerdotio excluſæ 526, 29
Nymphis ſacrata prata & loca virentia 30, 12

O.

Obſervationibus collatis portenta interpretantur ſacrorum interpretes 556, 21
Obſides Romanæ aufugiunt 301, 3 Obſidum corpora ſacra violare nefas 302, 44 Obſidibus potior eſt civitatis honeſtæ fides 303, 10 Obſidum vice detinentur captivi 192, 45 Obſides ob gentis perfidiam capite plectuntur 365, 8
Obſidionalia inſtrumenta 180, 12. 412, 24
Occidere civem indicta cauſſa lex vetat 445, 24
Ocriſia Corniculana, Servii Tullii mater 206, 42
Oeniadæ reſtituuntur 41, 22
Oenotria regio 10, 9
Oenotri ortus, & in Italiam profectio 9, 22. 31, 44
Oenotri, populus, olim Æzei & Lycaones dicti 10, 10. Italiam olim tenuere 10, 37. 11, 7 quæ Italiæ loca tenuerint, & unde Aborigines dicti ſint 11, 20. 77, 18 ex Arcadia in Italiam Oenotro duce profecti 77, 24
Officinæ in foro 200, 16
Oleaginis ramis coronare 32, 7
Olea coronati equ. 351, 35
Oligarchia, ſi modum excedit, plebis prudentia corrigitur 461, 12
Olympiades triginta, faciunt annos CXX 61, 9 Olympias VII 57, 46. 60, 20. 78, 15 Olymp. XII 60, 13 Olymp. XV. 475, 44 Olymp. XVI. 120, 38 Olymp. XVII 121. 11 Olymp. XXVII 136, 47 Olymp. XXXV 177, 23 Olymp. XLI 184, 12 Olymp. L. 121, 4. 206, 34 Olymp. LXI 244, 10 Olymp. LXIV 418, 47 Olymp. LXVIII 61, 12. 277, 25 Olymp. LXIX 305, 11 Olymp. LXX 316, 16 Olymp. LXXI 341, 10 Olymp. LXXII 367, 39. 378, 41. 417, 40 Olymp. LXXIII 480, 36 Olymp. LXXIV 544, 15 Olymp. LXXV 559, 18 Olymp. LXXVI 576, 41 Olymp. LXXVII 594, 43 Olymp. LXXVIII 611, 43 Olymp. LXXIX 617, 47 Olymp. LXXX. 627, 7 Olymp. LXXXI 652, 37 Olymp. LXXXII 676, 42 Olymp. LXXXIII 684, 11, 25 Olymp. LXXXIV 736, 16 Olymp. XCIII 417, 47 Olymp. XCVIII 60, 37 Olymp. CXXVIII 7, 12 Olymp. CXXXVII 96, 11 Olymp. CLXXIII 160, 21 Olymp. CLXXXVIII 6, 34 Olymp. CXCIII 3, 32
Omphale Lyda 22, 7
Ophrynium, op. Troadis 36, 26. deſeritur 37, 27

Opica regio 58,27
Opicus portus 43,3
Opici Siculos expellunt 18,21 Opici in urbem R. recepti 76,1
Opimia, Veſtalis virgo, ob ſtuprum plectitur 556,27
Opis: quære Rhea.
M. Oppius, ſeceſſorum dux 724,17,33
Sp. Oppius decemvir 682,10 cum Appio Claudio urbis præſidio relinquitur 704,41 ſenatum convocat 724,42 damnatus in vinculis necatur 726,36
Optimatum regimen quando & quomodo in Rom. remp. introductum 277,28 Optimatum regimen quibus virtutibus Quintius plauſibile reddiderit 645,26 Optimatum regimen plebi concedit judiciorum poteſtatem; jus item ſenatus, magiſtratuum, ſacerdotiorum 469,42 Optimatum regimen ſummo ſtudio à priſcis defenſum 695,40 Optimatium potentia legum latione imminui videtur 678,22 Optimatium factio interimitur Cumis 422,40 Viſe & Patricii.
Oraculum conſulitur de peſtis inſolitæ cauſſis & remediis 264,36 Oraculum Pelaſgis datum 16,5 Oraculum Dardano datum 55,29
Oratio, animi imago 1,38 Orationes in controverſiis habitæ cur à Dionyſio inſertæ ſint hiſtoriæ 471,10 Orationes funebres 290,5 Oratio Romanorum ad Romulum coloniæ ducem 80,10 conſulum ad ſenatores tumultuantes 391,33 conſulum ad Volſcorum poſtulata 488,14 tribunorum ad conſulem; excuſatoria & petitoria 656,2 legatorum Rom. ad Samnitum proceres 739,25 Samnitum ad Romanorum poſtulata 740,19 fetialis Romani ad Cluilium dictatorem Albanum 138,46 Oratiuncula primipili ad conſſ. & ad commilitones 567,26 Oratio Æneæ ad Latinum 47,15: & Latini ad eandem reſponſio 47,39 Ap. Claudii de domeſticis & externis turbis ſedandis 370,18 Appii Claudii contra M. Valerium 386,15 App. Claudii de plebe reducenda 393,2 Ap. Claudii contra ſenatuſconſultum de patriciis populi judicio ſubmittendis 453,32 Appii Claudii contra tribunorum poſtulata 601,46 Appii Claudii decemviri ad tumultuantes in curia patres 690,11 Appii Claudii ſuper Virginiæ negotio 712,41. 713,43. 716,32. 717,20 C. Claudii contra Virginii tribuni poſtulata 637,31 C. Claudii ad ſenatum de Appii obſtinatione 697,11 C. Claudii ad ſenatum & conſſ. de plebis poſtul. 731,38 M. Claudii ad Appium decemvirum de arrepta à ſe Virginia 710,37 Clœlii Æquorum imperatoris ad Rom. legatos 649,21 L. Cornelii pro decemvirorum poſtulatis 697,41 M. Cornelii ad C. Claudii monita 696,43 M. Decii tribuni pl. ad ſenatum 447,33 M. Decii tribuni ad plebem contra C. Marcium 467,38 M. Fabii ad milites 565,18 Metii Fufetii ad Tullum Hoſtilium & Romanos 142,11 Fufetii ad Hoſtilium de committendis trigeminis 151,2 Fufetii ad duces Albanos de proditione 161,24 Horatii patris ad filios trigeminos; & trigeminorum ad eandem reſponſio 153,28,36 Horatiæ ad fratrem ſuperſtitem, & fratris ad eandem reſponſio 157,25 C. Horatii ad tribunos & plebem; expoſtulatoria 654,28 M. Horatii Barbati ad Appium & cæt. decemviros 689,15 Tulli Hoſtilii ad Metium Fufetium ad Albanos 144,18 Tul. Hoſtilii ad Fufetium, pro aſſerendo Romanis imperio 147,18 Tul. Hoſtilii ad Horatios trigeminos 152,26: & Horatiorum ad eandem reſponſio 153,14 Tul. Hoſtilii ad exercitum de Fufetii proditione 167,43 de eadem ad Albanos 169,41. 171,22 Icilii ad Ap. Claudium pro Virginia ſponſa 713,15 Junii Bruti ad ſocios 266,18. 267,6,32 Bruti ad pop. de inſtituenda rep. 270,21. 276,3 Bruti contra Collatinum coll. ſuum 284,43 L. Junii Bruti plebeji, pro plebe contra patrios 396,13 T. Largii de domeſticis & externis turbis pacandis 368,36. 370,13 C. Lectorii trib. pl. contra criminationes App. 603,9 C. Marcii, de annona plebi quam cariſſ. vendenda & compeſcenda ejus inſolentia 434,47 Marcii in Volſcorum conc. 484,15 Marcii ad Minucii poſtulata pro rep. 502,39 Marcii ad matrem & cæt. matr. Rom. 517,21 Agr. Menenii de pl. reducenda 379,7 Menenii ad profugam plebem 405,11 Menenii ad Bruti poſtul. 409,20 M. Minucii ad pl. pro ſenatu & C. Marcio 439,9 Minucii ad trib. pl. 446,42 Minucii ad Marcium in caſtris 497,30 C. Mucii ad ſenatum de ſuo propoſito 298,1 Mucii capti ad Porſenam regem 299,16,37 P. Numitorii ad App. Claudium decemvirum pro Virginia nepte ſua 712,20 Numitoris ad Remum 68,42 A. Poſtumii dictatoris ad milites cum Latinis decertaturos 345,19 T. Romilii ad L. Siccium emeritæ cohortis ducem 669,20 670,6 T. Romilii de leguinlatione à trib. poſtulata 675,13 Romuli ad cives de inſtituenda rep. 78,33 Romuli ad raptas, de populiarium injuriis, earundemque in ipſarum gratiam condonatione 103,1 Ser. Servilii ad populum, pro reb. à ſe geſtis 587,29 L. Siccii Dentati pro lege agraria 662,27 L. Siccii Dentati ad Romilium conſ. 669,37. 670,22 Sicinii Belluti ad conſulum legatos 375,41 Sicinii ad plebem, de patriciorum ſtudio in defendendo Marcio 445,15 Ser. Sulpicii ad Latinorum legatos 320,32 Tanaquilis ad Ser. Tullium 209,20 Tarquinii Priſci ad legatos Etruſcorum 195,17 Tarquinii Superbi ad Ser. Tullium pro aſſertione imperii 235,18 & Tullii ad eandem reſponſio 236,39 Servii Tullii ad plebem, pro Tarquinii nepotibus, contra Marcios 214,4 Tullii ad populum, pro aſſertione imperii contra factionem Marcianam 216,39 Tulliæ minoris ad Tarquinium pro mutatione connubii 232,47. 233,7 L. Valerii Potiti, ad reprehenſionem App. Claudii 688,25 L. Valerii Potiti contra decemvirorum poſtulata 700,13 M' Valerii ad plebejos, pro armis contra hoſtes ſumendis 371,24 M' Valerii ad plebem, de ſenatus injuriis 374,9 M. Valerii ad plebem profugam 395,3 M. Valerii ad ſenatum, de remittendis inopi turbæ debitis 328,20 Valeriæ ad matronarum cœtum 511,26 Valeriæ ad Veturiam Marcii matrem 512,3 Veturiæ ad Valeriæ & cæt. matron. petitionem 512,42 Veturiæ ad Marcium filium pro populo Romano 516,47 Veturiæ ad Marcium filium pro patria 518,22 A. Virginii trib. pleb. contra Kæſ. Quintium, in populi jud. 631,38 A. Virginii tribuni, de conjuratione adverſus plebem 635,21 Publ. Virginii de domeſticis & externis turbis ſedandis 370,2 M. Volſcii tribuni pl. de Cæſ. Quintii facinoribus calumnioſa 632,32
Orati herois lucus 288,47
Orbilia, Veſtalis, ſtupri pœnas luit 597,31
Orchomenus, oppid. Arcad. 39,13
Ordinum deſertorum pœna 606,30
Orientalis plaga, auſpiciis optima 80,42. 81,10
Ortona, Latini nominis oppidum, ab Æquis opprimitur 558,8. 653,4
Orvinium, oppidum Aborigin. 12,2. incertum Corfiniumne an Urbinum, an aliud.
Oſcilla ad humanam effigiem arte ſimulata 30,25
Oſculo vale dicitur 154,2
Oſtentum ignis è pilorum veruculis emicans 312,44 Oſtenta varia 472,23. 628,8 Oſtentorum interpretatio 207,21
Oſtia, oppidum 8,9 à quo condita, & unde dicta 183,30
Ovatio, detorta à Græcorum εὐάσει 313,46 à majore triumpho ut differat 535,47 triumphus eſt pedeſter 594,37 Ovantis ornatus qui 314,8
Ores xxx, boves ii, ſuprema mulcta 674,45

P.

Pacta & conventa quib. rationib. firmari ſoleant 406,1 Pactorum tranſgreſſores diris devoventur 449,4[illegible]
Padi oſtia 15,12
Pædagogæ 424,36
Pæſtum, Ποσειδωνία 59,43
Pagi in agro Romano; eorundemque magiſtri 135,8. 220,14,18
Paganalia, feſt. ſol. 220,30
Palantium, oppid. Arcad. 24,28. 49,20 Palantium in Latio, denominatum à Palantio Arcadico 77,35 Palantium colonia mittitur ab Æneadis & Latinis 36,4 Palantium ab Albanis muro & foſſa cingitur 77,45 Palantium munire cupit Romulus 72,46 circa Palantium locata prima urbis primordia 182,30 Palantii vertex 65,5. Idem Palatium; & Virgilio Pallanteum.
Palas, ſeu Pallas, Herculis filius è Dyna Evandri filia 25,16. 34,44 Palas, ſeu Pallas, Lycaonis filius 26,7
Palatium, op. Aborig. 11,38 Palatium, olim Pallantium ſeu Pallanteum 25,12 Palatii mœnia 104,29 Palatium & Cælius mons, Romuli ſedes 113,40 Palatium & Capitolium inter vicus Etruſcus 304,47
Palatinus mons cum vicinis collib. à Romulo munitur 104,29 Palatina tribus 219,20 Palatinæ domus 307,23 Palatini Salii 129,25
Palinurus portus 42,45
Palladium, & magnorum deorum ſacra, Chryſæ dotis loco dantur à Minerva 55,16 Palladia duo, & utrum in Italiam ab Ænea importatum 55,44. 56,2. 127,5 Palladium ab Ænea aſportatum aſſervatur à Veſtalibus 56,11 Palladii cuſtodia penes Nautiam gentem 393,37
Pallantium, ſeu Palantium, unde denominatum 25,11
Pallas, Herculis ex Lavina Evandride filius 34,44 moritur 35,6
Pallene, inſ. Thraciæ 38,15, 39,37
Pamphylium mare 3,11
Pan, Arcadib. antiquiſſimus & honoratiſſ. deus 25,36 ex ſemonum numero 478,29 Panis antrum 65,31 Panis ſacra 67,12 Panis Lycæi ſacra 25,36 Pani ſacrati montes & ſaltus 30,11
Panici terrores, Fauni opus 290,25
Panathenæorum tempus 129,31
Panegyres publicæ 229,40 Panegyris Latinæ gentis & ſociorum 250,14
Papavera eminentiora bacillo decutit Tarquinius S. 255,8
C. Papirius ſummus pontifex 178,12
L. Papirius Mugillanus, conſ. 736,31
M' Papirius, primus rex ſacrorum 278,11
Parricidii pœna 260,3
Parilia, feſt. 75,19
Parmæ ludionum 130,41
Parmenides Pæſtanus, olympionica 611,44
Parnaſi incolæ 14,36
Parthica clades 82,8
Partus terminus mulieri eſt annus ætatis L. 212,14 Partus cuſtoditio 63,35 Partus monſtroſi 472,26
Pater filii cauſſam apud populum agit 631,11 Patri quantum jus conceſſum in filium 96,22 Pater in filii tum corpus

corpus tum bona poteſtatem habet 547, 1 Patrum in filiorum delictis puniendis rigor 546, 28 Patrem humeris ſuis per arma & ignem extulit Æneas 655, 43 Patris delicta non recidunt in filios 547, 16
Patres conſcripti, πατέρες ἔγγραφοι, ſenatores 86, 14 Patres conſcripti, οἱ καταγραφέντες εἰς τὸ βουλευτικὸν συνέδριον 686, 26 Patres cur dicti ſenatores 83, 6, 19. 84, 22 Patres qua pietate plebi colendi ſint 655, 42
Patricii dicti qui à patribus (i.e. ſenatorib.) orti eſſent 83, 20 Patriciorum officia 83, 37. 84, 19 Patricii legum & juris cognitioni ſtudebant 627, 33 Patricii convocari ut ſoliti 83, 26 Patriciorum (vel potius Patrum) numerus duplicatur, centum noviciis ad priores centum adſcriptis 111, 34 in Patriciorum ordinem cooptari qui ſoliti 199, 41. 208, 30 Patriciorum & ſenatorum numero adſcribitur L. Tarquinius Priſc. 181, 30 Patriciis adſcribitur T. Claudius Sabinus 308, 24 Patriciorum ordini adſcribuntur centum è plebejis præcipui viri 287, 41 Patricii cum clientib. ſuis arma pro republ. ſoli capiunt in ſeceſſione plebis 376, 37 Patricii cum clientib. ſuis expeditionem in Antiates ſuſcipiunt 433, 7 Patricii ob permiſſam plebi judicii poteſtatem ſuccenſent Valerio 471, 44 ſuperbiæ faſtuſque & ſimulationis perpetuæ accuſantur à plebejis 378, 5 à tribunis accuſantur quaſi ſemper adverſus inopes aliquid machinentur 583, 37 an populi judicio permiſſi 457, 29 an plebis judicio permittendi 460, 39. 462, 20. 470, 3 plebis judicio ſubjecti non ſunt, niſi SC. permittat 661, 4 Patricium indicta cauſa à tribunorum miniſtris arripi non ſinit ordo patricius 438, 13 Patricii plebis judicio quando primum permiſſi 463, 47. 469, 37 Patricii plebejis concedunt judiciorum poteſtatem; jus item ſenatus, magiſtratuum, ſacerdotiorum 469 42 Patricius à plebis judicio provocat ad ſenatum 443, 26 Patricii quoque, non pauci nec obſcuri, decemvirorum dominatui ſe addiderunt ſocios 683, 21 Patriciis connubia cum plebejis interdicta 684, 3 Patriciorum mores reprehenduntur ab Appio 609, 43 Viſe & Optimates.
Patrimi & matrimi pueri 92, 20
Patro Thurius Æneam comitatur 41, 14
Patroni erant non plebejorum modo, ſed etiam coloniarum & ſociarum urbium 85, 17 Patronatus, πατρωνία, pauperum & abjectorum tutela 84, 13 Patronatus officia & jura 84, 18, 39 Patrocinia clientum, per manus poſteris tradita 85, 7
Pecudum mactatio in principum & ducum inferiis 528, 31
Pedani, pop. Latii 326, 22 à Marcio vi capti 495, 2. 500, 25
Peditum filii pedeſtrem pompam ducebant ludis votivis 475, 32. Viſe Eq.
Pelargi cur dicti Pelaſgi 22, 41
Pelaſgus, Jovis è Niobe Phoronide filius, Pelaſgicæ gentis auctor 9, 25. 14, 19 Lycaonem poſteriorem è Dejanira procreat 9 27. 11, 1 Pelaſgi, Pelaſgorum conditoris, progenies 22, 31 Pelaſgus, Neptuni & Lariſſæ filius 14, 26
Pelaſgi ab Argivis oriundi, è Theſſalia in Italiam profecti 75, 35. 77, 19 Pelaſgorum progenitor, prima patria, errores, & fortuna varia 14, 19. 11, 38 Pelaſgi & Tyrrheni iidem à quibuſdam pop. putati 20, 20 Pelaſgi à Myrſilo Lesbio dicuntur Tyrrheni 19, 19 Pelaſgi quando & ubi Tyrrheni dici cœperint 22, 28 Pelaſgos & Tyrrhenos non fuiſſe unam eandemque gentem 22, 46 Pelaſgi admittuntur ab Aboriginibus 14, 6. 16, 18 decimas Delphos mittunt 15, 23 Crotone occupata Tyrrheniam condunt 22, 34 poſt brevem in Italia fortunam, denuo exagitantur 18, 27 Pelaſgorum oppida in Italia deleta 20, 46 Pelaſgicæ gentis reliquiæ in Italia 24, 19 Pelaſgica gens è Tyrrhenis qui olim Lemnum & Athenas tenuerunt 20, 27 Pelaſgicus murus Athenis 22, 44
Pelopi funebres ludos celebrat Hercules 291, 17
Peloponneſi principes primi, Æzeus & Phoroneus 9, 24 Peloponneſii ex Herculis comitatu, ubi conſederint in Italia 75, 39. 77, 36 Peloponneſii quemnam primum in Italia locum habitandi ceperint 36, 5
Pelta Thracia 129, 44
Penates & lares familiares 513, 21 Græcis θεοὶ πατρῷοι, γενέθλιοι, κτήσιοι, μύχιοι, ἑρκεῖοι 54, 27 Penatium ſimulacra ſua ſponte bis Lavinium ex Albano templo remeant 54, 13 Penatum forma & habitus 54, 34, 44
Pepli ſciſſio in luctu 472, 7. Viſe & Veſt.
Pergami mœnia 36, 28
Perſæ quantis copiis Græciam invaſerint 684, 38, 41 Perſarum reges quo habitu uſi 195, 38 Perſarum imperium 2, 30
Peſtilentia in pecudes magis quam homines graſſans 472, 31 Peſtis in matronas, præſertim gravidas, ſæviens 597, 22 Peſtis rapidiſſima per totam Italiam, ſed præcipue in urbe 598, 47 Peſtis à pecoribus & agreſtibus in urbem incumbit atrociſſima 623, 4 Peſtilentia longe ſæviſſima 677, 1 Peſtis habitatorum decimam tantum partem Velitris relinquit 427, 29 Peſtis Æquos, bellum Romanis peſte laborantibus inferre parantes, & ipſos invadit 677, 45 de peſtis inſolitæ cauſſis & remediis conſulitur oraculum Delphicum 264, 38 in peſte, præter ſolennes expiationes, adhibentur etiam novi ad placandum numen ritus 677, 32 in Peſtis extrema ſævitia negligitur numinis cultus 677, 35 poſt Peſtem fames 678 2
Peucetius Lycaonis f. cum OEnotro fratre in Italiam trajicit 9, 36 Peucetiorum ſedes & conditor 9, 43. 11, 8
Phædon, archon Athen. 576, 43
Phaleræ inſignes 663, 36 Phaleratus equus dictatoris 650, 37
Pheneatæ Arcades, Herculis in Italica & Hiſp. expedit. ſocii 27, 4. 34, 32 ſedes in Italia collocant 49, 22
Phiala ærea 41, 34
Philiſcus, archon Athen. 684, 13, 27
Philonides Tarentinus, cognomento Cotyla, nefaria ſcurrilitate legati Romani veſtem conſpurcat 743, 17
Phoronei regnum & poſteritas 9, 23
Phraſicles, archon Athen. 627, 9
Phraſtor, Pelaſgi f. 22, 32
Phrygica & Troica gens, cur pro una eademque habitæ 23, 4 Phrygia orgia 91, 27 Phrygia ſacra 50, 20
Phthius, Neptuni & Lariſſæ filius 14, 25 Phthiotidis conditor, ibid. 30
Piaculares flammæ 75, 6
Picentia, ſeu Piculia, vel potius Ficulnea 308, 27
Picus, avis, δρυοκολάπτης 12, 24
Pietas & juſtitia, magiſtratui in primis cordi eſſe debent 123, 42 Pietas & juſtitia, amplis à Deo remunerantur præmiis 4, 24. 345, 22 Pietatis argumentum, felix rerum ſucceſſus 506, 37
Pila (columna) στυλὶς 160, 18
Pila, qualia tela 312, 39
Pileus Tarquinio de capite rapitur ab aquila, & reponitur 184, 16 Pilei in conum faſtigiati 129, 40 Pileatorum magna caterva in funeris elatione 228, 11
Pili ex hoſtiæ capite deſecti, in ignem injiciebantur 479 7
Pinarii ob ſeriorem adventum à ſacro epulo excluſi 32, 39
P. Pinarius Rufus, conſul 480, 39 P. Pinarius, unus è legatis ad Marcium emiſſis 497, 22
Pinaria, Publii filia, in Veſtali ſacerdotio corrupta 200, 10
Piſa, Aborig. op. 16, 43
Pittacus à Mitylenæis contra Alcæum dictator legitur 336, 41 Pittaci lex de liberis 96, 32
Pice ardente referta vaſa, fundis in hoſtem immittuntur 642, 39
Placianorum lingua 23, 20, 24
Plataïcum prœlium 291, 23
è Plauſtro illudere 477, 42 Plauſtris exportantur mortuorum acervi 623, 13
Plebs conſtituendæ reip. arbitrium ſenatui permittit 119, 47 magna ex parte ruri degebat 463, 27 communia cum patriciis quæ habeat 448, 32, 45 jura ſeu privilegia quæ jam à principio hab. 462, 12 bellum ſciſcit 625, 5 conſules creat 378, 37 ſine ſenatuſconſulto nihil decernere poteſt 447, 6 in controverſiis adverſus patricios munitur lege Valeria 292, 36. 448, 9 Plebis cognitioni defertur capitalis cauſſæ controverſia 286 7 Plebs judicium in optimates exercere an debeat 470, 3. 485, 21 Plebi de patriciis an permittendus calculus 460, 39 Plebi ne in infimos quidem patricios permitti à tribunis poteſt calculus, niſi SC. permittatur 661, 4 Plebs judicia quæ vindicare ſibi poſſit 462, 20 Plebs quando capitalis judicii poteſtatem nacta 159, 27. 469, 40 Plebs etiam ad publica negotia admittenda eſt 460, 46. 462, 14 ex urbe profugit in montem ſacrum 376, 14 quo tempore à patriciis ſeceſſerit, & quando in urbem redierit 417, 11, 18 revocatur per decem legatos conſulares, cum plena pacificandi poteſtate miſſos 394, 7 quibus conditionib. in amicitiam & fœdus recepta 457, 23 præter cætera poſtulata, petit etiam annuos magiſtratus à ſenatu 409, 7. primos tribunos creat quinque 410, 18 denuo ſuccenſet patribus ob annonæ penuriam, & colonos in morboſa loca miſſos 428, 1 ſenatuſconſulta rata habere non vult 432, 11 graviſſime accuſatur à Marcio Coriol. 435, 1 modeſta & gravi oratione reprehenditur à Minucio conſ. 440, 6 à Marcio rejicitur, provocato ad ſenatum judicio 443, 26 cum tribunis ſuis de Marcio adverſus patricios concertat 444, 28 cauſarum legib. ſibi permiſſarum judicium poſtulat 449, 9 graviter perſtringitur ab Appio Claudio 453, 41 judicii poteſtatem nanciſcitur in quaſcunque cives 159, 27. 469, 40 relictis comitiis è campo Martio abit, cum ex optimatium factione conſules à ſenatu deſignati eſſent 549, 30 de conſulum creatione cum patribus contendit 556, 39. 559, 8 Menenium à ſe damnatum dolet 586, 23 graviter à Servilio reprehenditur 590, 23 ſuperbis conſulum actionib. denuo irritatur 596, 10 in conſules irruit 596, 39 audito Appii nomine, è campo Martio abit 599, 32 aſpere & ſuperbe ab App. Claudio increpatur 601, 2 à Lectorio contra App. Claudium defenditur 602, 28 cum tribunis Capitolium in ſeditione occupat 604, 32 graviter ab Appio perſtringitur 609, 23 nova acceſſione potentiam ſuam auget 653, 36 decem tribunos in ſingulos annos à ſenatu impetrat 657, 10 denuo cum patriciis contendit 729, 13 conſulatum ſuo etiam ordini poſtulat 730, 13 laudatur à Valerio 734, 23 nanciſcitur jus ſenatus, magiſtratuum, ſacerdotiorum 469, 43 & 292, 7 Plebis munia 87, 25 plebis privilegia vetera 224, 7 : 392, 9 plebi privilegia ſua reſtituta poſt ejectam tyrannidem Tarq. 278, 35
Plebeji, ſeu δημοτικοί, à Romulo qui nominati 83, 4 Plebejorum officia 83, 40 Ple-

40 Plebejorum cura patriciis commendata 83, 47 Plebeji raptis ſignis, è caſtris ſecedunt in montem ſacrum 375, 30 Plebejis ædilitates olim, & tribunatus permiſſi; poſtremo etiam conſulatus conceſſi 292, 7. 469, 43 Plebiſcita ante ſenatuſconſultum fieri non poterant 447, 2 Plebiſcita ſine ſenatuſconſulto non habentur rata 629, 45 Plebiſcita tributis comitiis ſanciri inſtituit Volero trib. pl. 600, 17
Plejades, Atlantides 49, 32
Plenilunium in idus incidit 682, 22
Q. Pœtelius decemvir 682, 9. 704, 42
Politorium, Latii oppidum, expugnatur & diruitur ab Anco Marcio 178, 40 Politorinis habitandi locus datur in Aventino 182, 36
Poluſca, (ſeu Poluſtia) Volſcorum oppidum, à Poſt. Cominio capitur 412, 4 capitur à Marcio 509, 12
Polybius non plane accuratus 6, 24 Polybius Megalopolitanus minus accurate Romæ conditæ tempus enunciavit 60, 24 Polybii Megalopolitæ ſententia de Palatii appellatione 25, 15
Polymnaſtus Cyrenæus 652, 38
Pometini campi 113, 25 Pometinus campus, omnium Latinorum camporum maximus 260, 40 in Pometinum campum frumentatum emittuntur legati Romani 417, 27. 418, 20 Pometinorum caput Sueſſa debellatur à Tarquinio Superbo 250, 38
Pompæ circenſes & theatrales 130, 38 Pompa equeſtris, & pedeſtris ludorum votivorum tempore magnificentiſſima 475, 26
Pompeji oppidum 35, 17
Pompejus tacite innuitur 547, 19. 554, 42
Numa Pompilius, Pomponis filius, Curibus oriundus, ad regn. Rom. arceſſitur 120, 35 an Pythagoræ Samii diſcipulus fuerit 120, 43 Pythagoræ diſcipulus fuiſſe cur creditus à nonnullis 121, 18 quamdiu regnarit 61, 21 remp. ut ordinarit 123, 30 cultum deorum ut exauxerit 124, 8 ut agrum diviſerit, & populum ad diligens agriculturæ ſtudium excitaverit 135, 7 Fidenates ut retraxerit ad officium 131, 13 Numæ ſapientia 120, 29 politica inſtituta 133, 19 lex de jure patris in filio vendendo 98, 1 obitus, ſepultura, poſteri 135, 44 felicitas 135, 32 Numa an cum nympha ſeu muſa familiaritatem habuerit 122, 31
Pompo Pompilius, Sabinus 120, 23
M. Pomponius & C. Papirius conſſ. 96, 13
Pons ſacer, ſeu ſublicius 30, 39 Pons ſacer; ejuſque curatores pontifices 183, 42
Pons ligneus ſeu ſublicius 295, 42. 624, 22 à quo primum Tiberi impoſitus 183, 39 pontificum curæ demandatus 132, 37. 183, 42 ab urbe reciditur 295, 41
Pontifices, ſummum Romæ ſacerdotium 30, 34 Græcis ἱεροδιδάσκαλοι, ἱερονόμοι, ἱεροφύλακες, ἱεροφάνται 133, 7 unde dicti 152, 37 Pontificum munia & privilegia 132, 35 Pontifices & augures regem ſacrorum creant 278, 5 cum augurib. & toto ſacerdotum collegio, legatione pro rep. funguntur apud Marcium; ſed fruſtra 510, 29 cum toto ſacerdotum collegio adhibentur ad legum confirmationem 681, 14: & 659, 11 de portentis & ſignis conſuluntur 597, 19 de veſtali corrupta quæſtionem habent 597, 30 Pontificis in defuncti locum ſubrogandi jus penes pontificum collegium 133, 10 ſummus Pontifex ἱεροφάντης ὁ τὴν ἁπάντων τῶν ἱερῶν (ſeu ἱερέων) ἡγεμονίαν ἔχων 178, 12
Pontificum tabulæ ſeu commentarii 525, 40 Viſe & C. Julius Cæſar.
Tib. Pontificius trib. pl. conſulibus in delectu habendo fruſtra obſiſtit 562, 17
Poplicola, ſeu δημοκηδής, unde cognominatus P. Valerius 293, 1. 328, 19
Poplifugia, ὄχλου φυγή, ſeu πλήθους φυγή 119, 9
Populus per præcones vicatim in concionem accitur 239, 46 Populi judicio permittitur controverſia de mulcta 432, 5. populi judicio permittitur capitalis cauſſæ controverſia 286, 7 in populi judicium vocatur Caſſius 544, 31 Populi judicium penes plebejos eſſe oportet 465, 27 populi judicium, omnium judiciorum improbatiſſimum 485, 21 Populi regimen, peſſima reipubl. forma 387, 4 Popularis regiminis promiſſione tyrannis invaditur 423, 14 Populus victorem ut excipere ſolitus poſt inſign. victoriam 593, 29. Viſe & Plebs.
Populoſa ut fiat civitas 226, 43 Populoſiſſima civitas Roma 89, 16
Porca ex immolantium manibus effugit 45, 12. cum ſuis porculis ab Ænea diis immolatur 46, 10
M. Porcius Cato de Iliæ gemellis quæ ſcripſerit 64, 44 Porcius Cato, diligens antiquæ hiſtoriæ collector, quando Romam conditam ſcripſerit 60, 14 Cato de tribub. à Tullio inſtitutis quid ſcripſerit 220, 8
Lars Porſena, rex Etruriæ, cum Tarquiniis Romanos oppugnat 293, 18 de pace cum Rom. agit 301, 9 litis inter Tarquinios & Romanos arbiter conſtituitur 301, 28 Tarquiniis repudiatis magnifice cum Rom. agit 303, 2 quibus honorariis à Romanis remuneratus 303, 36 filium Aruntem cum copiarum parte ad Ariciam ſibi ſubjugandam mittit 420, 37
Porta Capena 483, 23 Carmentalis 25, 30 Mugonia 114, 5 Sacra in Capitolio, ſemper patens 640, 20 Trigemina 25, 32. 31, 44 Portas ſecedentib. claudit Appius decemvir 704, 4
Portentum: amnes retrogradis fluentes aquis 419, 17. Prodigium ſubterraneum 257, 27 Portentis ſignificatur ira numinis ob Veſtalis virginis ſtuprum 556, 18 de Portentis varia judicia hominum 472, 34 Portenta deferuntur ad vates & pontifices 597, 18 Portenta interpretantur pontifices ſeu ſacrorum interpretes, collatis inter ſe obſervationib. 556, 21
Porticus ſimplici tecto 201, 13 Porticus triplici tecto 201, 2
Poſſeſſiones legitimis armis ſeu belli jure partæ, juſtiſſimæ & honeſtiſſimæ 369, 28. 488, 23. 741, 3 Poſſeſſiones non legitimæ 608, 28 Poſſeſſiones vi aut furtim invaſæ, cenſentur illegitimæ 658, 44 Poſſeſſiones ſacræ, è quibus ſacrific. diis fiunt 170, 33 Poſſeſſionum termini 133, 27. 134, 7
A. Poſtumius conſ. 342, 2 dictator dicitur à Virginio collega ſuo 342, 29 Latinis occurrit 343, 9 Rom. exercitus mediam aciem tuetur 345, 5 ad exercit. verba facit 345, 19 bello Latino ædem Cereri, Libero, & Liberæ vovet 414, 46 de Latinis triumphat, & vota diis perſolvit 354, 18 dictatura ejurata cum collega conſules deſignat 359, 7 A. Poſtumius Albus cum equitatu pedeſter contra Auruncos fortiſſime dimicat 367, 10 unus è legatis ad pl. profug. 394, 13. A. Poſtumii dictatoris votum, Latino bello factum, perſolvit ſenatus & quidem magnificentiſſime 475, 15
A. Poſtumius Albus conſul 619, 7 Furio collegæ ſuppetias ferens, cum prædatorio hoſtium globo confligit 621, 46
P. Poſtumius Tubertus, conſul cum M. Valerio 305. 15 cum peditatu ſuccurrit Valerio 307, 2 P. Poſtumius Tubertus II conſul 310, 45 præcipiti audacia turpem cladem accipit 311, 7 ad delendam ſuperioris clad. ignominiam fortiſſ. dimicat 313, 11 de Sabinis ovat 313, 45 cur non triumpho potitus 314, 13 Poſtumius Tubertus, unus è legatis ad plebem profug. 394, 11
Sp. Poſtumius Albinus conſ. 616, 30 dedicat templum Dii Fidii 617, 40 legatus in Græciam ad leg. collig. mittitur 676, 38 fit decemvir 680, 12
Poſtumii agrariæ legis lationem impediunt 667, 1. eoque nomine à plebe multantur 667, 23
Poſtumius legatus contumelioſe à Tarentinis tractatur 743, 7
Poteſtates abuſu vertuntur in tyrannidem 340, 31 Poteſtatis abuſu antiquata ſunt regna & imperia 337, 7 Poteſtates ſemel cum jurejurando & exſecrationibus antiquatæ diis approbantibus, non reſtituendæ 337, 28 Poteſtatis diviſio, frenum magiſtratibus injicit 268, 18. Viſe Imperium, Magiſtratus.
Potitiis & Pinariis ſacra tradit Hercules 32, 35
Potitus, Valerii cognomen 688, 14
Præco ſenatores ſuo quemque nomine in ſenatum citat 687, 39 Præcones populum vicatim in concionem advocant 239, 46. 270, 17. 322, 37 Præcones vicatim edicunt 483, 21 Præco claſſes ordine citat ad ferenda ſuffragia 643, 47 legis diſſuaſores ad dicendum prodire jubet 666, 19
Præda ex hoſte capta, populo addicta legibus 467, 46 Prædæ pars debetur fiſco publico 365, 19 Præda quæ in ærarium relata, quæ item militi conceſſa 648, 8 Præda à quæſtorib. venditur, & pecunia in ærarium infertur 549, 12 è Prædæ decimis ſacrificia ludique diis peraguntur, & templa ædificantur 354, 23. 415, 4 Prædæ primitiis honoratur fortiſſ. quiſque pugnator 414, 22 è Præda duci accipere licebat quantum libebat 747, 42 è Præda extra ſortem ſibi eximit rex captivam mul. 206, 46 Viſe & Spolia.
Præfectus urbis 85, 44 Præfecturæ militares minores, tribunatus centurionatus 567, 39
Præneſtini, pop. Latii 326, 22
Præneſtina via 252, 46
Prænomen, προσηγορικὸν ὄνομα 185, 44. 198, 43
Præſidii deſertio capitalis 546, 28
Præſultor chori 476, 34. 477, 19 Præſultator haud bellus 472, 45. 474, 3
Prætexta candida, veſtis conſularis 268, 31
Prætorem legitimè creatum eſſe oportet 723, 35 Viſe & Imperator.
Precatio Bruti ad deos 265, 17 Precatio ad deos ſub finem orationis 275, 14. 393, 14. 459, 19. 523, 16
Preces & vota in confirmatione legis de ædificando Aventino 659, 13 Precibus & ſacrificiis deorum ira placatur 521, 8
Primipilus, legionis dux, ſexaginta centurionum præfectus 567, 24
Primitiæ decerpebantur ex omnibus hoſtiæ membris & viſcerib. 478, 45. 479, 14 Primitiarum illatio in ducis defuncti crematione 709, 19
Priſcus, πρόγονος, Tarquinii cognomen 244, 37 Priſcus, Numicii cognomen 611, 47 Priſci Latini 36, 1 Priſci homines diis cari 351, 45
Procas Silvius, rex Albæ 57, 34
Prochyta inſula 43, 5
Proci virginum apud Latinos pictas geſtabant tunicas 157, 18
Proclus, prænomen 525, 34. 606, 46
Proconſulare imperium 736, 18 Proconſulari poteſtate ornatus K. Fabius in Etruriam proficiſc. 574, 29 Proconſul conſuli ſuppetias mittitur 620, 14
Prodigium: quære Portentum.
Proditio, graviſſimum apud Romanos crimen 547, 18 proditionis lex 84, 43 Proditorum pœna 172, 5 Proditoris ducis ſupplicium 171, 42
Progenitoribus in nepotes imperium dedit natura 146, 18, 24
Proles ad parentes pertinet, & ejuſdem cum illis conditionis eſt 711, 9 prolem occidere nefas 13, 35 prolis educandæ

candæ & exponendæ lex 88,
Propugnatores exercitus, ſeu Anteſignani 221, 28
Proſcriptorum bona in ærarium referuntur 726, 41
Proſerpinæ (ſeu Liberæ) templum ex voto ædificat Poſtumius, dictator 354, 26 Proſerpinæ ædes dedicatur 414, 44
Protectoria arma 555, 42
Providentiæ divinæ exemplum ſingulare 150, 30. Viſe & Deus.
Provocatio à patriciorum conſiſtoriis ad populi judicium ex lege Valeria 292, 43. 334, 3. 385, 23. 448, 13. 596, 26 Provocationis ad populum impeditæ pœna depoſcitur à conſſ. 597, 5 Provocatio à plebis judicio ad judicium ſenatus 443, 26
Prytanea Græcorum 93, 20 Prytanea apud Græcos ſacra ſunt, & à ſummis magiſtratibus curantur 126, 8
Publico munere fungentib. ſumptus præbentur ex ærario 746, 35 Publica plebi dilargiri, tyrannidis primus gradus 537, 33
Publicatio bonorum 288, 23. 325, 43
Publicola: quære Poplicola.
Puer militans 208, 3
Pueri & puellæ ſacris miniſtrantes 92, 30 Puerilis educatio per tyrannos corrumpitur 424, 27
Pugilum certamina 480, 4
Pugna barbarica 419, 36 Pugna omnium maxima quæ fuerit 570, 2 Pugna cœleſtibus ſignis impedita 611, 21 Pugnæ deſcriptio accurata 471, 14 Pugnaturi, deos votis, ſacrificiis, & precibus invocant 567, 46
Pulla veſtis in luctu 291, 2
Punici belli primi tempus 7, 11 Punicum bellum primum ob Siciliam 126, 33
Purpura in triumphis [illegible], 2 Purpura auro intertexta, & purpura variegata 195, 36. 196, 20 Purpura auro intertexta conſulari poteſtati adimitur 268, 26 Purpuratus ſcriba pro rege interficitur 289, 37
Puteal, φρέαρ 204, 26: cum potius ſit τὸ φρέατος πῶμα, putei operculum: ſicut in Gloſſis quoque exponitur περιςόμιον.
Putellius: vide Pœtelius.
Pyrgion, archon Athen. 60, 36
Pyrriche, ſeu Saltatio armata, vetus inventum 476, 39
Pyrrhus, Epirotarum rex, bellum Romanis infert 744, 22 Romanorum legatis, captivorum liberationem petentibus, quid reſponderit 744, 42 Fabricium quib. verbis ſollicitarit 745, 7
Pythagoras Laco, olympionica 120, 39 Pythagoras Samius quo tempore in Italia philoſophiam docuerit 120, 47. 121, 4
Pythia oracula 39, 30

Q.

Quadrigæ triumphales 102, 4 Quadrigas æreas Vulcano dedicat Romulus 116, 41 Quadrigariorum certamina 475, 37. 479, 28
Quæſtores caſtrenſia bona vendunt 303, 30 prædam & ſpolia bello capta vendunt 468, 2 prædam vendunt, & pecuniam in ærarium inferunt 549, 12 captivos ac reliquam prædam vendunt, & pecunias referunt in ærarium 648, 10 damnatorum bona referunt in ærarium 726, 42 Menenii funerandi curam ab ſenatu accipiunt 416, 19 concionis convocandæ poteſtatem habent 544, 27 Caſſium tyrannidis reum agunt 544, 26 Caſſium populi judicio damnatum de Tarpejo ſaxo præcipitant 546, 3 Quæſtura fungitur vir conſularis 650, 17
Querquetula, pop. Latii 326, 22
Quintilis menſis dies VII, ſeu pridie nonas Quintiles 525, 31 idibus Quintilibus pompa equeſtris magnifica 351, 29
Quintilii. Alba Romam tranſlati 170, 42
Q. Quintilius (ſeu Confidius) trib. pl. T. Menenium accuſat 585, 40
Sex Quintilius conſul, 676, 47 peſte extinguitur 677, 37
Quintia via 11, 41
Cæſo Quintius, L. Quintii Cincinnati filius, plebejis in perferenda lege ſtrenue ſe opponit, tum dictis tum factis 630, 31 à tribunis apud populum accuſatur 631, 1 in exſilium abit 633, 33 K. Quintius inique damnatus 639, 14
C. Quintius (ſeu Curtius) conſul 730, 11
L. Quintius Cincinnatus 630, 32. 650, 29. 697, 30 Kæſonis filii cauſſam apud populum agit 631, 11 pleriſque bonis ſuis ad ſolvendam pro filio Kæſone mulctam venumdatis, in tranſtiberinum ruſculum ſecedit 633, 37 è ruſculo ſuo ad conſulatum accerſitur 644, 3 tribunorum machinationes ut compeſcuerit 644, 40 quibus virtutibus conſulatum ſuum toti civitati plauſibilem effecerit 645, 20 in conſulatu retineri non vult 645, 33 L. Quintius Cincinnatus è ruſculo ſuo ad dictaturam accerſitur 650, 29 dictatura depoſita, & recuſata ſenatus liberalitate, in prædiolum ſuum redit 652, 30 adverſus tribunorum machinationes quam ſententiam dixerit 653, 44 tribunorum numerum ſine reipubl. detrimento duplicari poſſe cenſet 656, 33. 657, 4 de decemvirorum poſtulatis quam dixerit ſententiam 697, 30
T. Quintius Capitolinus, conſul 599, 34 ab Appio collega diſſentit 600, 1, 27 leni oratione populum emollit 600, 40 collegæ ſui & tribunorum contentionem dirimit 604, 19, 41 Æquos perpopulatur 605, 37 T. Quintius Capitolinus II conſul 613, 2 Æquos & Volſcos debellat 613, 17 de Volſcis & Æquis triumphat 615, 30 coloniam deducit in agrum Antiatem 615, 43 T. Quintius Capitolinus, III conſul 618, 2 fines contra hoſtium incurſiones tuetur 618, 7 proconſul Ser. Furio ſuppetias mittitur 620, 12 quæſtor Minucio ab hoſte circumvento fert ſuppetias 650, 17 de decemvirorum poſtulatis quam dixerit ſententiam 697, 31 de plebis poſtulatis quam dixerit ſententiam 731, 29 (T. Quintius Capitolinus, IV conſul 729, 29) T. Quintius Capitolinus, V conſul 737, 4
Quirinus, Ενυάλιος, deus bellicus 112, 21 Quirinus cognominatus Romulus poſt exceſſum è vita mortali 124, 22, 33 Quirini templum 114, 10 Quirinalis collis 105, 15 urbi additur à Romulo & Tatio 113, 36 urbis ambitu includitur à Numa 123, 38
Quirites à Curibus denominantur Romani univerſi 111, 19

R.

C. Rabulejus contentionem agrariam inter conſules altercantes ut diremerit 539, 45
M' Rabulejus decemvir 682, 8. 704, 43
Raptus virginum 99, 42 vetus & honorificus 100, 5 Raptarum numerus 100, 9 Raptus quando, & quam ob cauſſam factus 100, 14, 20 Raptis condonatur popularium ſuorum rebellio 102, 45
Raſena Tyrrhenorum dux 24, 20
Reatini Liſtanos profugos excipiunt 12, 31 Reatinus ager 11, 34 Reatinus ager, Aboriginum domicilium 112, 18
Regillum, oppidum Sabinum, Claudiæ gentis patria 308, 4. 697, 20
Regillus lacus 343, 12
Regnum recuſatur à Numa 121, 31 an hæreditarium 237, 40 Regni jus penes collatores 238, 1 Regna veterum certis conditionibus adſtricta 337, 6 Regna tollere coacti ſunt veteres ob nimiam regentum licentiam 337, 10
Religionis obſervatiores priſci ſæculi homines 510, 22 Religio Græca Latina minus pura 90, 30
Remuria, Ρεμορία 73, 2, 24
Remo nomen imponit Fauſtulus 66, 10 aſtu capitur 67, 8 vinculis exſolvitur 69, 4 Remi interitus & ſepulcrum 74, 18, 42
Reip. forma triplex 79, 38 Reſpub. è regum & optimatum poteſtate mixta 484, 30 Reſp. è democratia & oligarchia miſta, omnium optima 461, 3 Reipubl. forma optima cenſetur in qua libertatis & dicendi jus æquum 627, 18 Reipubl. forma optima, quæ paci pariter & bello eſt accommodata 82, 20. de reip. forma poſt ejectos reges conſultatio 267, 15 Reip. forma priſtina tuenda 731, 27 Reip. forma ad rerum mutationes accommodari debet 675, 38
Reip. adminiſtratio in ditiores translata à Ser. Tullio 224, 2 Rempubl. capeſſere ſinunt leges anno ætatis XXX 211, 33 Rempubl. tractantibus ſumptus præbentur ex ærario 746, 35
Reticula crinium 424, 30
Reus interpoſitis mulctæ vadibus, uſque ad judicii diem dimittitur 633, 28 Reis in capitis judicio aderant liberi, propinqui, ſodales, & alii amici, cum lamentis deprecantes 545, 38
Rex qualis eſſe debeat 82, 15 Rex optimus qui olim habitus 337, 2 Rex qualis legi ſolitus 120, 13 Rex legitime ut creatus fuerit 136, 44. 242, 37. 272, 15 Rex Romæ non niſi auſpicato creabatur 81, 28 Rex & humanis & divinis ſuffragiis confirmandus erat 177, 8. ſic Romulus rex à diis pariter & hominibus deſignatus 82, 14 Rex è præda extra ſortem ſibi capit mulierem capt. 206, 46 Reges è ſuis reditib. ſacra diis peragebant 137, 7, 16
Reges veteres quales; quales item recentiores 86, 17 Regum priſcorum ſcopus 272, 38 Regum veterum modeſtia 196, 16. Regis moderati exemplum 239, 22 Regum judicata pro lege erant 627, 23 Regis munia 87, 6 Regum peculium 137, 15 Regum ager ab Hoſtilio in pauperes dividitur 137, 5
Regum & ducum inferiæ 528, 31 Reges decem pro uno 683, 12 Regibus ſociis Romani mittunt ſceptra & diademata, ad confirmationem imperii 196, 11
Regum imperium cæteris rerump. formis præfertur à Romanis 80, 10. à Ser. Tullio minuitur 228, 43 è Rom. rep. excluditur 268, 11. 277, 45 quamdiu Romæ duravit 277, 7, 19 Regis poteſtas annuo temporis ſpatio limitatur 276, 7 Regii imperii commoda ut in lib. rep. percipi queant 268, 44 Regiæ poteſtatis nomen ne plane è Rom. rep. tolleretur, inſtitutus fuit rex ſacrorum 269, 1. 278, 4 Regia inſignia Etruſcorum & Romanorum 195, 33. 196, 20. 650, 40. 683, 10 Regia inſignia minuuntur in conſulari magiſtratu 268, 22
Rex ſacrorum, ejuſque munia & privilegia 269, 4. 278, 10 Rex ſacrorum primus Manius Papirius 278, 11
Rhea, Numitoris filia 62, 20
Rheæ (ſeu Opis) & Saturni feſtum anniverſarium 173, 40 Opis templum 114, 9
Ritus & ceremonias cultus divini nulla natio facile mutat, niſi coacta 474, 25
Rogi funebres 271, 34 Rogus grandis in Siccii exſequiis 709, 18 Rogo immittuntur inferiæ 528, 31
Roma, mulier Trojana, urbi Romanæ nomen feciſſe creditur 58, 18. 40
Romæ tres 59, 37 Roma, Albanorum colonia,

colonia, quando & à quibus condita 57, 42. 60, 7. 61, 42. 78, 13 à Romo Æneæ filio inchoata, poſt à Romulo & Remo exædificata 59, 32 à Romulo conditore nomen accipit 36, 10 Romam non eſſe conditam à barbaris 230, 45 Romæ conditores Græcos fuiſſe, non barbaros 474, 9. 479, 22 Roma à multis Græcis urbs Tyrrhena nominata 23, 12 ubi ſita 77, 7 quadrata 75, 10. 125, 38 ampliatur à Romulo & Tatio 113, 35 ampliatur à Numa 123, 38 ampliatur à Tullo Hoſtilio 137, 19 Romæ ambitus à Ser. Tullio duobus collibus auctus, non proceſſit ulterius 218, 41 Romæ amplitudo ſine ſuburbiis quanta 219, 3 Romæ ambitus, & munimenta per circuitum 624, 13 Roma in quatuor partes, ſeu quatuor tribus locales, diſtinguitur à Ser. Tullio, Palatinam ſcilicet, Suburanam, Collinam, & Eſquilinam 219, 18 Romanæ urbis ſtructuræ magnificentiſſimæ tres, viarum ſtratura, aquæductus, cloacæ 200, 23 Romæ colles ſeptem 218, 42 Romæ areæ patentes multæ 641, 4 Romæ adjacentes campi 641, 5 Roma, quà flumine alluitur, immunita 295, 9 Roma venientibus ex Etruria conſpicitur primum ex Janiculo 184, 14. 582, 45

Romæ habitatores priſci 7, 37 Roma è quibus populis conflata 75, 33. 76, 1 à Romulo ut aucta 88, 7 quibus reb. aucta ſit civium numero & imperii amplitudine 148, 14 virtutene an fortuna majore ad tantam amplitudinem pervenerit 89, 45 perpetuo numinis favore ſervata è periculis 319, 47 ſingulari Dei benevolentia ſervatur contra inſidias hoſtium 427, 19 deorum benevolentiam perpetuo experta 500, 21 deos cur propitios habuerit 131, 25 libertatis fundamentum quod habuerit 88, 44. libertatis beneficium Bruto potiſſimum debet 264, 1 dignitatis ſuæ obſervantiſſima, etiam in max. periculis 509, 23. 510, 4 id unice ſemper ſpectavit, nequid alieno juſſu vel metu facere videretur 320, 41. 509, 32 nihil unquam coacta induliſſe videri voluit 518, 43 adverſariis nihil cedere ſolita 395, 25 hoſtes plures uno eodemque tempore diverſis in locis quare ſuſtinere & ſuperare potuerit 89, 33. neceſſitati non ſemel ceſſit 329, 17 in bellis concors, in pace diſcors 659, 33 Romæ diſcordis vires, aliarum civitatum concordibus viribus potiores 372, 16 Romanorum concordia quamdiu firma permanſerit 85, 24

Roma rempublicam tractantibus ſumptus præbet 746, 35

Roma humaniſſima & communiſſima civitas 75, 33 erga peregrinos quam humana 185, 7 refugium omnium tutas ſedes quærentium 383, 22 opem ſuam implorantibus ſemper ſubvenire ſolita 742, 43 omnium gentium populoſiſſima 89, 16 Romæ civium, mulierum, & puerorum; ſervorum item, negotiatorum, & opificum inquilinorum, CCCC & XLM 183, 25 Viſe & Cenſus. Primorum colonorum numerus, qui Romulum ex Alba ſecuti ſunt, expreſſus 78, 25: & 89, 7

Romana reip. incrementa, ſingulari Dei providentiæ adſcribenda 282, 2

Romana reſp. primum è regum & optimatum regimine mixta 484, 29

Roma accuſatur ab Aricia in concilio Latino 326, 31 à finitimis populis auxilia contra Latinos per legatos ſuos petit fruſtra 327, 11 à Gallis quando capta 60, 34 Romæ conditæ annos à Dionyſio expreſſe nominatos viſe in Urbs; ubi & alia huc pertinentia.

Romani ſub Romulo dici cœperunt qui ante Latini, & olim Aborigines vocabantur 8, 18 Romanæ gentis progenitores 49, 11 Romani cives inter ſe æquales 746, 39 Romanorum civium pars famis tempore in viciniam emigrat 432, 32. ſic in decemvirorum tyrannide 703, 47

Romanus miles ſtrenuus & laborum tolerans 182, 10 Romanorum militum numerus ſub mortem Romuli 89, 9

Romani reges quamdiu quiſque imperaverint 61, 17 Romanum imperium cætera omnia longe ſuperavit 2, 19. & 3, 17

Romana religio Græcanica purior 90, 30. 91, 40 Romana lingua qualis 76, 20 Romanæ hiſtoriæ auctores 5, 27. & 6, 42

T. Romilius conſul 659, 25 L. Siccio quæ juſſa dederit 669, 20. durius inceſſit Siccium 670, 5 à Siccio defertur ad populum 673, 16 damnatur omnibus tribuum calculis 674, 22 de legum latione quam ſententiam in ſenatu dixerit 675, 6 mulctam à tribunis ſibi remiſſam non acceptat 676, 31 fit decemvir 680, 14

Romulus, Æneæ f. 39, 2. 58, 12. 59, 13 Rom. & Remus, Æneæ ex filia nepotes 59, 14 Romulus Æneæ filius, urbes condit; eaſque partim à majoribus, partim à ſe denominat 59, 27 Romuli ac Remi ortus & educatio 64, 10. 66, 4. 70, 46. 71, 29. 78, 17 Romulus ab Ænea ſeptimus decimus 36, 11. à Fauſtulo nomen accipit 66, 10 fratrem captum liberare ſatagit 69, 5. cum fratre de condenda urbe tractat, parum concordibus animis 72, 37, poſt funeſtam victoriam Palantium munit 74, 30 Romam à ſe denominat 78, 24 de republ. apud cives diſſerit 78, 33 cœleſtibus ſignis regno inauguratur 80, 35 rex creatur à populo 81, 27 regnum quando inierit 61, 34. quantum colonorum numerum ad Romam condendam ex Alba ſecum eduxerit, & quantum civium numerum reliquerit moriens 78, 25. 89, 7 urbem ut auxerit 88, 7 remp. ut inſtituerit 82, 20 plebejorum vitam ut excoluerit 98, 9 leges quas tulerit 94, 11. cum Tatio remp. gerit 113, 34 deorum cultum ut inſtituerit 90, 20 bella quæ geſſerit 99, 20 triumphat de Cæninatibus & Antemnatibus 102, 1 graviter vulneratur 108, 47 iterum triumphat, de Fidenatibus 116, 40: & tertium, de Vejentibus 118 2 ſtatuam ſibi cum rerum ſuarum elogio collocat 116, 42 an Veſtæ templum & ſacerdotes inſtituerit 125, 36 quot annis vixerit & quot regnarit 119, 21: & 61, 18 ubi habitarit 113, 39 in conſiliis prudens fuit & magnificus 162, 40 Romuli obitus 118, 22 Romuli caſa 66, 20 Romulo Quirino ædes & alternis annis ſacrificium inſtituitur à Numa 124, 21

Romus, Æneæ f. 58, 9. 59, 13 Romus Aſcanii f. 59, 1 Romus Emathionis f. 59, 1 Romus Itali filius 59, 4 Romus Ulyſſis f. 58, 45 Romus & Romulus, Latini regis filii 58, 43

Roſtra, ἔμβολα, in foro Romano 74, 16. 97, 3 è roſtris detracti à patribus filii 97, 5

Rufus, Pinarii cognomen 480, 39

Ruminalis ficus 204, 23

Rupes Tarpeja: quære in T.

Ruſellani, pop. Etruriæ 189, 10

Ruſticano habitu ſubmiſſi occiſores 205, 39. 206, 1

Rutuli bellum cum Latino gerunt 46, 22 denuo à Latino deficiunt 51, 38 Æneam oppugnant 52, 4 Romanis & Latinis ſe controverſiarum arbitros offerunt 327, 19

S.

Sabini à Sabo denominati qui olim Umbri 112, 46 à Spartanis 113, 30 aurum olim geſtabant & mollius vivebant, ut Etruſci 105, 33 Aboriginum metropolim Liſtam capiunt 12, 29 Cutilias in Reatino agro invadunt 113, 5 Tatio duce Romanis bellum inferunt 104, 15 quibus conditionibus cum Romulo fœdus pepigerint 111, 12 debellantur à Tullo Hoſtilio 173, 5 fracto fœdere iterum debellantur ab Hoſtilio 174, 26 debellantur ab Anco Marcio 180, 28. 181, 42 Latinis opem contra Romanos pollicentur 189, 3 debellantur à Tarquinio Priſco 191, 19: & iterum 196 35 debellantur à Tarquinio Superbo 250, 31. debellantur à conſ. Rom. 305, 22; & iterum 307, 32 inſignem cladem accipiunt 310, 17 tertium Romanos infeſtant 310, 47 levi victoria elati Romanis inſultant 312, 3 ſupplices pacem impetrant 315, 33 feriarum tempore Romanos adoriuntur 365, 41 denuo bellum Romanis movent 367, 41 Volſcis contra Rom. opem ferunt 372, 43. devincuntur 373, 12 Vejentibus contra Romanos opem ferunt 592, 2 à Valerio opprimuntur 592, 28 à Valerio pervaſtantur 593, 26 ſeditionis tempore in agrum Rom. irruunt 611, 14 ab Æmilio oppugnantur 611, 30 ab utroque conſule pervaſtantur 612, 47 à Q. Servilio pervaſtantur 613, 8 Fidenas uſque excurrunt 648, 41 denuo in agrum Romanum excurrunt 652, 41 finitimos ſibi Romanorum agros iterum incurſant 686, 43 ab Horatio profligantur 728, 6 de principatu cum Romanis perpetuo decertarunt 399, 17

Sabinarum & aliarum raptus 99, 42 Sabinarum matronarum ad populares ſuos pro maritis legatio 110, 30 Sabinarum in legatione quantus fuerit numerus 112, 10

Sabinorum rura 29, 17 Sabini agri ſpatium 113, 11

Sabus, Sanci filius, Sabinæ gentis conditor 113, 1

Sacer mons 375, 39. 661, 16 in Monte ſacro aram ſtatuit plebs, & ſacrificia diis peragit 411, 2

Sacra via 111, 23. 114, 6. 303, 47 Sacrorum locorum curatores, Ædiles 411, 21 in ſacris & publicis locis ſedem figunt, qui privatis hoſpitiis carent 482, 43 Sacrorum munerum claſſes octo, & leges eidem à Numa præſcriptæ 124, 35 Sacrarum litium cognitio penes pontifices 132, 39

Sacra corpora, id eſt Exſecrata, & diris devota 84, 47 Sacri homines impune occidebantur 410, 38. Sic Sacra bona, ſeu diis devota 410, 37

Sacræ leges dicebantur, quæ tribunorum corpora & tribunitiam poteſtatem ſacra-ſancta & inviolata eſſe jubebant 658, 38: & 410, 32 Sacrarum legum violatores mulctantur 667, 35. Livius Sacratas leges dicit; non de his tantum, ſed etiam de aliis quarum tranſgreſſores diis ſacri ſeu exſecrati ac diris devoti eſſe juberentur: ut lib. 46. Sub idem fere tempus Ligures, lege ſacrata coacto exercitu, nocte improviſo caſtra proconſulis aggreſſi ſunt.

Sacra duûm generum 125, 21 Sacra gentilitia 696, 21: & 92, 10. (Viſe & Sacrificia) Sacra abſtemia 26, 13 Sacrorum ritus Græci 341, 41 ad Sacra accedere & immolare non licebat ante expiationem effuſi civium ſanguinis 323, 20 ſi impure tractarentur, iraſcebantur numina 597, 21, 32 Sacra hoſtili incurſu interturbata duplo majore ſumptu inſtaurantur 366, 23 Sacrorum principatus penes regem 87, 7 Sacrorum communium principatus in feriis Latinis penes Romanos 250, 29 Sacra exotica non admiſit Roma publice 91, 12 Sacrorum interpretes 200, 9. Pontifices hoc nomine ſolet innuere. Sacrorum commentarii à Numa conſcripti 124, 35. 178, 4 Sacrorum rex 269, 4. 278, 10 Sacrorum rex primus

Manius

Manius Papirius 278, 11
Sacerdotes Romæ plurimi, iique claritate præſtantes cæteris 510, 32 Sacerdotes & reliqui deorum miniſtri, à quibus lecti, & quomodo confirmati fuerint 93, 7 Sacerdotes & deorum miniſtros quot inſtituerit Romulus 92, 8 Sacerdotum privilegia 92, 26 Sacerdotum collegium adhibetur ad legum confirmationem 681, 15. ſic 659, 12. Sacerdotia quibus debita 693, 37 Sacerdotia quib. dederit Romulus 92, 21 Sacerdotia plebejis quoque communicantur 469, 45 Sacerdotia gentilitia 92, 10: & 696, 21 Sacerdotia venalia 92, 18
Sacramentum, juramentum militare, ὁ ἱερὸς ὅρκος, & ὁ στρατιωτικὸς ὅρκος 359, 30. 555, 5. 601, 12. 645, 1. 723, 28 Sacramentum militare omnium religioſiſſime obſervatur 723, 28 Sacramento obſtricti ſigna deſerere non audebant 375, 23. Signa vero ſacra & ſancta fuiſſe habita, paulo poſt ſuo loco docebitur.
Sacrifici adhibentur ad confirmationem legis de ædificando Aventino 659, 12. ſic 681, 15
Sacrificia communia 250, 17 Sacrificia collectitia 250, 25 Sacrificiorum ritus qui 478, 39. 479, 3 Sacrificiorum apud Romanos frugalitas 93, 33 Sacrificia ſolennia per urbem & agros 278, 31 Sacrificium ante magiſtratus initionem 682, 33 Sacrificia ad agendas diis gratias 323, 24. 415, 27. 492, 42 Sacrificia poſt victoriam, ad agendas Deo gratias 158, 34. 535, 35 Sacrificia pro gratiarum actione poſt peſtem 678, 7 Sacrificia gentium ſeu familiarum propria, per quos belli tempore poſſint peragi 578, 4, 10 Sacrificia Fabiæ gentis 577, 31. Viſe & Sacra.
Sacrilegorum pœna 133, 40
Sacroſanctus & inviolabilis magiſtratus 410, 29, 47. 455, 7 Sacroſancta corpora tribunorum 411, 1
Salaminia pugna 291, 22
Salentinum, promontorium Japygiæ 41, 27
Salii, Græcis Κύρητες 130, 1 Salii à Numa inſtituti 129, 22 Saliorum numerus ab Hoſtilio duplicatur ex voto 173, 43 Saliorum duo genera 129, 24 Saliorum ornatus 129, 35 Saliorum peltæ ſeu ancilia 130, 19 Saliorum feſtum & ſacra 129, 30 Saliorum hymni 130, 13
Salinæ ad Tiberim 118, 9 Salinæ Vejentanæ 181, 24
Salitores ſeu Saltatores, ὀρχησταὶ, à Saliis denominati 130, 5
Saltatores, ὀρχησταὶ 130, 6 Saltatorum habitus 476, 29 Saltatorum chori tres 476, 21
Saltationes armatæ 173, 44 Saltatio armata vetus inventum 476, 39. 477, 17 Saltatio armata à quib. primum inventa 130, 14 Saltationes victoriales 476, 41 Saltatio ſcurrilis & ludicra 477, 27, 39
Samnites Neapolitanos magnis promiſſis à Romanorum amicitia dehortantur 738, 38 ad Romanorum poſtulata quid reſponderint 740, 19 Lucanis bellum inferunt 741, 41 ad Romanorum de Lucanis poſtulata quid reſponderint 742, 23 legatis Romanis illico excedere juſſis ad bellum ſe parant 742, 37 Samnitum potentia Romanis formidata 742, 46 Samnites à Fabricio ſuperati 744, 28. 747, 32 Samnites in urbem recepti 76, 2 Samniticum bellum quibus ex cauſſis redintegratum 741, 39
Samon, Mercurii f. 50, 6
Samothrace, inſula, unde dicta 50, 5 Samothraces quos deos maxime venerentur 56, 10 Samothracum orgia 55, 22 Samothracia ſacra in Italiam tranſlata 126, 47
Sancus, idem qui Jupiter Fidius, ſeu Dius Fidius, Πίστιος Ζεὺς 113, 2. 257, 7
Sanguinis civilis effuſio luſtratione expiatur 323, 19
Sardiniæ defectio 89, 35
Sariſſæ in certam. equ. 289, 33
Sarmentorum faſces in celſam ſtruem congeſti, accenduntur ad inflammandam arcem ab hoſte captam 642, 41
Satio tempeſtiva conficitur omnis ante brumam 417, 20 ſationis initium ſub æquinoctium autumnale 417, 13
Satricani, pop. Latii 326, 22 Satricum à Marcio vi capitur 509, 6
Saturnia, Aboriginum opp. 16, 43 Saturniam colonia mittitur ab Æneadis & Latinis 36, 4
Saturnalia olim cur dicta fuerit Italia 27, 33. 28, 26
Saturnius collis in Elide 27, 16 Saturnius collis in Latio 75, 41 Saturnius collis olim, qui poſt Capitolinus dictus eſt 27, 2, 32. & 35, 22. & 77, 41 ab Albanis muro & foſſa cingitur 77, 45
Saturnus, Κρόνος καὶ Χρόνος 30, 3 Saturnus, quaſi ſaturans bonis 30, 3 Saturnus, natos devorans 90, 39 regnavit in Italia 28, 28 Saturni ara & ſacra 30, 18 ara ad radices Capitolii ab Hercule & ſociis ſtructa 27, 23. 341, 40 templum 114, 9 Saturno templum in Capitolino clivo dedicatur, annuumque feſtum & ſacrificium inſtituitur 341, 37 Saturni feſtum annuum 173, 40 Saturno litatum olim humanis victimis 30, 14
Saturnaliorum tempus 219, 43
Saturnium ſeculum 28, 30
Satyrus, antiquarum fabularum collector 55, 11
Satyrorum habitus 477, 33
Satyrici luſus & ſaltationes à quibus inventa 478, 3 Satyrici & ſcurriles luſus in triumphis 477, 39 Satyriſtarum chori 477, 29. 478, 1
Scamandri filia Calliroe 50, 41
Scamandrius, Hectoris f. 38, 6
Scamandrius Mitylenæus, olympionices 576, 42
Scaptini, pop. Latii 326, 23
Scaptius agrum controverſum ad populum Romanum pertinere contendit 729, 30
Sceleratorum furiæ 502, 27 Sceleratus vicus 242, 28
Sceptrum eburneum 196, 21 Sceptrum aquilam habens in vertice, regium inſigne 195, 35 Sceptro donatur à Romanis Porſena 303, 36 Sceptra & diademata regibus amicis mittuntur à Romanis 196, 11 Sceptra conſulibus negantur 268, 25
Schola litteraria in foro 709, 39
Scorteæ, χορταῖαι 477, 32
Scriba civitatis legit conjuratorum litteras 283, 8. 284, 1 Scribæ caſtrenſis munus 289, 42 Scriba purpuratus pro rege interficitur 289, 42
Scuta pro clypeis imperata ſecundi cenſus claſſi 221, 34 Scutum virgatum 129, 45
Scyletinus ſinus 27, 48
Seceſſio prima 375, 30. ſecunda 723, 41
Secures & faſces à XII lictorib. præferuntur Romulo 99, 8 Secures XII præferuntur conſulib. 268, 32 Secures & faſces ſingulis menſib. permutant conſules 278, 20 Secures faſcibus adimit Valerius, ac ſecures foris in bello vel apud ſubditos, faſces domi uſurpari inſtituit 292, 31. 683, 3 Secures cum faſcib. præferri ſibi jubet dictator 338, 19 Secures XXIV cum totidem faſcib. præfer. dictatori 650, 38 Secures deponi ſolent cum minor magiſtratus à majore convenitur 516, 2 Secures duodecim an ab Etruſcis ſumptæ, & quando 195, 43
Seditionum & defectionum auctores ut puniri ſoliti 180, 24
Sellæ imperatoriæ ſeu prætoriæ 554, 18 Sella eburnea 195, 35. 196, 22 Sella eburnea Porſenæ dono mittitur 303, 36 Sella eburnea conſulib. in cauſſis dijudicandis relinquitur 268, 30 Sella curulis 313, 44 Sella in tribunali prætorio 516, 36 Sellam è tribunali in pavimentum deferri jubet Marcius à matre conventus 516, 36. 523, 20
Semidea natura 63, 16 Semideorum animæ poſt exceſſum ex hac vita, in deorum conſortium cooptatæ 478, 26
Semones, ἡμίθεοι 478, 26
A. Sempronius Atratinus conſul 341, 8 urbi præficitur à Poſtumio dictatore 342, 37 A. Sempronius Atratinus, II conſul 433, 28 emeritorum dux 532, 6 de lege agraria quam dixerit ſententiam 542, 5 A. Sempronius Atratinus, interrex 557, 29 A. Sempronius Atratinus, tribunus militaris pro conſule 736, 16
L. Sempronius Atratinus, conſul 736, 32
Sempronii agrariæ legis lationem impediunt 667, 1. eoque nomine à plebe multantur 667, 23
Senaculum unum duarum rerump. 145, 33
Senatus, γερουσία, unde dictus 86, 8 Senatus munia 87, 18 Senatus privilegia 392, 7 Senatus peculiaria quæ habeat, quæ item cum plebe communia 448, 42 Senatus, ex optimatib. conflatus 408, 6 Senatus C patrum inſtituitur à Romulo 85, 40. centum aliis noviciis patrib. augetur, poſt receptos in urbem Sabinos 111, 34. centum aliis augetur à Tarquinio Priſco; ita ut pro CC eſſent Senatores CCC 199, 42. mutatur a Tarquinio Superbo 245, 15 poſt reges exactos, præcipuis è plebe in patriciorum ordinem cooptatis, ſuppletur ad CCC patrum numerum 287, 42. 461, 23. 466, 16. à Sylla conflatur è quibuſcunque 340, 19. Senatus, obſervator eſt & moderator conſularis poteſtatis 461, 23. idem viciſſim obſervatore indiget populo 461, 26 Senatus & populi convocatio penes regem 87, 14 Senatus noctu convocatur à Tullo Hoſtilio 166, 36 intempeſta nocte in curiam cogitur à conſ. 620, 10. 701, 22 viritim convocatur à conſſ. in arduo negotio 483, 9 à præcone ſuo cujuſque ſenatoris nomine convocatur 687, 40 ex agro in curiam convocatur 688, 6 lecticis in curiam deportatur peſtis tempore 623, 36 Senatum convocare aggreſſi ſunt etiam tribuni; cum ante penes ſolos conſſ. ea poteſtas eſſet 657, 36 Senatum ſibi convocari petit Mucius præclarum auſurus facinus 297, 47 Senatus privatus à conſſ. habetur 666, 4. 731, 18 Senatus ſecretus, à conſſ. intra privatos parietes habitus, taxatur à tribuno pl. 733, 11 Senatus jus communicatur etiam plebejis 469, 43 Senatus proceres 334, 34 Senatus primores primi ſententias dicunt 406, 11 Senatus princeps, idemque urbis præfectus 85, 43. 86, 6
Senatores juniores in patrum cœtu non ſolebant dicere ſententias, ſed in conſularium ſuffragia diſcedebant 453, 23 in Senatorum vitas inquiritur à cenſorib. 228, 32
Senatuſconſulta non ſunt lex perpetua, ſed inſtitutum in unum duntaxat annum 595, 13. ſic annui ſenatusconſulti mentio fit 735, 39 Senatuſconſultum non requiritur ubi lex in promptu eſt 448, 21 Senatuſconſultum ſcribitur 462, 40 ad populum refertur, ejuſque calculo permittitur 87, 35. 509, 28 Senatuſconſultum à conſſ. conſcriptum, ad plebem refertur à tribunis pleb. 735, 43 Senatuſconſultum à plebe approbatur 676, 36 Senatuſconſulta plebis ſcitis permittuntur 447, 2 Seniores & honoratiores primi ſententias rogantur 734, 5
Senones Galli à P. Cornelio Scipione exciſi 744, 34

Sententiæ dicendæ prærogativa 123, 12 Sententiæ quo ordine à conſulib. rogatæ fuerint 453, 20. 690, 36. 702, 43. 734, 4 Sententias rogantur primi omnium ſenatus proceres 406, 12 Sententiam conſulares rogantur pro ætatis diſcrimine 392, 47 Sententiam ultimi rogantur juniores 393, 32 ad Sententiam dicendam ſuo quiſque nomine citatur 384, 46 Sententiam dicere ſuo cuique loco conceſſum eſt 690, 16 Sententiarum rogandarum mos à decemviris invertitur 697, 35 Sententias ut in judiciis, ſic in ſenatu juratas dici poſtulant tribuni pl. 447, 25 Sententiam qui primus rogatur, reticere non debet quæ præ cæteris emendationem requirunt 692, 32 Sententiarum major pars obtinet 731, 44 Sententia quæ obtinuiſſet, ſcripto mandabatur 703, 6

Septem aquæ, loc. 12, 16

Septem pagi Romulo traduntur à Vejentibus 118, 9 Etruſco ex pacto reſtituuntur 301, 10 Romanis à Porſena redduntur 305, 9

Septembr. Kalend. conſulatus initur contra morem 378, 44

Septemtrionalia meridianis altiora 81, 12

Sepultura defunctorum, cognatis lege injuncta eſt 714, 31

Sepulcrum velut ſacrarium 315, 15 Sepulcra uni plurib. in locis condita 44, 10. 43, 43 Sepulcris majorum excluditur degener ſoboles 158, 13 Sepulcrales honores 128, 1

Sequinius Albanus 150, 40

M. Sergius Xvir 682, 7. 704, 45

Servilii, Alba Romam tranſlati 170, 42

C. Servilius conſul 574, 1 parum feliciter rem in Volſcis gerit 574, 39

P. Servilius Priſcus, conſul 359, 12 à collega Claudio diſſidet 359, 33 inopum rabiem lenit 362, 14 in Appium collegam turbarum cauſam transfert 362, 30 plebejos ad expeditionis ſocietatem permovet 363, 4 Volſcos devincit 364, 31 invito ſenatu ovat 364, 27 Sabinos feriarum tempore irruentes profligat 366, 4 Auruncos devincit 366, 45

P. Servilius Priſcus, conſul 623, 2 ſemimortuus ſenatum convocat 623, 34 peſte moritur 624, 11

Q. Servilius magiſter equitum aſſumitur à M' Valerio dictatore 371. 18

Q. Servilius Priſcus, conſul 613, 3 Sabinos perpopulatur 613, 9 Q. Servilius Priſcus, II conſul 616, 31 Latinis fert ſuppetias 617, 38

Ser. Servilius conſul 583, 15 Etruſcos audacia quam felicitate majore perſequitur 584, 29 ob rem infeliciter geſtam à trib. vocatur in populi judicium 586, 36 qua defenſione ad populum uſus 587, 29 omnibus tribuum calculis abſolvitur 591, 43 Valerii in Vejenti bello legatus, primas fortitudinis reportat 593, 15

Servius, Δούλιος, prænomen à conditione inditum 207, 8 De Servio Tullio dicetur in T.

Servi trib. modis parabantur 227, 24 ad bellicos etiam labores adhibebantur 390, 3 Servorum miniſterio utebantur in ſacris compitalib. 219, 40, 47 Servi Compitalium tempore omni ſervitutis nexu liberabantur 220, 1 Servi in bellorum periculis libertate donantur 459, 16 Servi quib. modis libertatem adipiſcerentur 227, 38 Servus ſemel venditus, & poſtea manumiſſus, ſui juris eſt 97, 26 Servorum conſpiratio contra rem. 317, 37 Servorum adverſus optimates conſpiratio 319, 31 Servus ſub furca cæſus ante ludorum pompam, haud bellus præſultator Deo viſus 473, 37 in Servitutem qui aſſeritur, penes vindicantem eſt uſque ad litis deciſionem 712, 2, 41

P. Seſtius conſul 678, 6 è conſule fit decemvir 680, 10

Setini, pop. Latii 326, 23 Setia à Marcio capitur 509, 11

Severitatis & rigiditatis priſcæ exemplum 158, 6 Severitatis & rigiditatis Romanæ exempla Græcis incredibilia 282, 46

Sextili menſe, circa ſolſtitium, conſulatus initus à Servilio & Virginio 583, 13

Sextius: quære Seſtius.

Sibyllæ oracula 39, 30 Sibyllæ Erythrææ oracula 44, 45 Sibyllina oracula 27, 33. 200, 8 Tarquinio offeruntur 259, 26 quorum curæ commiſſa 259, 47 quam diligenter aſſervata fuerint, & quando inſpecta 260, 12 inſpiciuntur in magno annonæ metu 354, 31 de bello externo pariter & inteſtino præmonent 628, 29. 634, 11 Sibyllina oracula poſt primorum exuſtionem variis ex locis collecta, adulterata; & qua nota dignoſci queant 260, 25 Sibyllinorum oraculorum cuſtodes quæ habuerint privilegia 260, 7

Sicanorum regio 41, 45 Sicania à Sicanis populo Hiſpanico dicta; quæ ante Trinacria, poſt Sicilia 17, 42

L. Siccius Dentatus quæ pro lege agraria ad plebem verba fecerit 662, 23 moderari mulctam ſuadet 667, 21 cum emeritorum cohorte octingenaria conſules in bellum ſequitur 668, 30 ad Romilii juſſa quæ reſponderit 669, 37. 670, 21 captis Æquorum caſtris, acie quoque eoſdem fundit ac fugat 671, 28 conſulum injuriam ut ultus ſit 672, 4 à plebe ad tribunatum evehitur 672, 44 Romilio diem ad populum dicit 673, 11 cum Romilio in gratiam redit 676, 22 legatus in Cruſtumerina caſtra mittitur 706, 42 decemvirûm inſidiis perimitur 708, 1 ſplendidiſſimis exſequiis ab exercitu ſepelitur 709, 16 Ab aliis nominatur L. Sicinius Dentatus.

T. Siccius conſul 531, 16. 662, 36 fortiſſime Volſcos ſuperat 534, 9 de Volſcis triumphat 535, 38 T. Siccius legatus, Fabio de caſtris recipiendis utile dat conſilium 569, 34 fortitudinis præmio decoratur 570, 25 ſuis laborantibus ſuccurrit 571, 17

Sicilia à Siculis (Italica gente) denominata, quæ ante Sicania & Trinacria 18, 1 in Sicilia oppidatim dominabantur tyranni 417, 32 in Siciliam frumentatum miſſi legati Rom. 417, 30, 39 Siciliam circumnavigare coguntur legati Romani 418, 16 Siciliæ defectio 89, 34

C. Sicinius Bellutus (homo malus, inglorius, turbulentus) plebeji ordinis milites ad defectionem concitat 375, 31. 442, 22, 32 conſulum legatis quæ reſponſa dederit 375, 41 concione advocata ſecundæ legationi dicendi copiam facit 394, 44 plebejis reſpondendi poteſtatem facit 395, 46 Largii oratione irritatus, gravius in patricios invehitur 404, 18 C. Sicinius Bellutus à plebe creatur tribunus 410, 19 Sicinius ædilis pleb. 428, 45 Sicinius iterum tribunus 442, 27 ad tribunatum evectus ob odium adverſus optimates 442, 22 acerbe Marcium inceſſit 442, 47 plebem in Marcianam factionem concitat 444, 13 Bruti monitis ab incepto avocatur 444, 42 Marcio diem ad populum dicit 446, 26 conſulum poſtulatis refragatur 447, 14 neglecta conſulum & ſenatus deprecatione, plebi de Marcio permittit calculum 466, 27

Sicinne, ſaltatio Græca 477, 30. 478, 2

Siculi qualis gens, & quæ Italiæ loca tenuerint 77, 13 Siculi à Siculo rege nominati; qui ante Morgetes, Itali, & Oenotri 10, 41 Romam olim incoluerunt 7, 37 ab Aboriginib. & Pelaſgis expelluntur 7, 47 ab Aboriginibus exagitantur 13, 39 ex Italia in Sicaniam tranſmigrant 17, 30, 39 Siculi legati ab Antiatib. intercepti, Romanorum armis vindicantur 446, 8

Sicula Italiæ loca 77, 16 Siculum fretum tempeſtuoſum 41, 38, Siculæ ſeditiones 471, 37

Siculus, Itali filius, Ligurum coloniam in Italiam ducit 18, 15 Siculus, rex Auſonum 18, 9 Siculus, Roma profugus, ad Morgetem divertit 59, 46

Siculus, cognomen Clœlii 324, 23. 736, 17

Signa divinitus edita 142, 37 Signa divinitus petuntur in anguſtiis 81, 20 Signum Æneæ oblatum in ædificatione Lavinii 48, 25 Signis cœleſtib. rex inauguratur apud Romanos 80, 35 Signa divinitus edita magiſtratum vitio creatum indicant 736, 22 Signa cœleſtia mutato loco una transferuntur 563, 38 Signa cœleſtia quæ optima 81, 8 Signorum divinitus editorum interpretes 144, 46 Signorum cœleſtium peritiſſimi interpretes Etruſci 563, 26 Signorum interpretationem aliquando ſibiipſis uſurpant conjectores 258, 38

Signa ordinum, ſeu centuriarum 533, 3 Signa bellica proferuntur in militum conſcriptione 548, 12 ſacra ſigna efferuntur è templis in delectu militum 645, 7 ſub ſuis quique ſignis profitebantur nomina 555, 5 ſacris ſignis præficiuntur centuriones 642, 16 ſacra ſigna movere cur vereantur milites 723, 25 Signa deſerere non licebat niſi ſacramento ſolutis 375, 24 Signa non minus ſacra habebantur quam deorum ſimulacra 375, 34 Signa reponit redux imperator 576, 37 Signa ex hoſte ni reciperentur, gravis propoſita pœna 533, 6 Signorum amiſſorum pœna 606, 31 Signorum deſertores indicta cauſſa occidere duci licitum 723, 32 Signa per contumaciam ab anteſignanis abjiciuntur 606, 6

Signifer qui ſigna ex hoſte non recepiſſet, probroſa morte afficiebatur 589, 45. 606, 31

Signia Tarquinii colonia 260, 37 à Sex. Tarquinio fruſtra oppugnatur 324, 14

Silentium indicit prætor 716, 27 Silentium in concione tantum quantum in ſolitudine 405, 3

Silenorum habitus 477, 31

Silvius, poſtumus Æneæ filius, à ſilvis denominatus, velut Ὑλαῖος 56, 29, 36 à Latinis rex declaratur 56, 18

Silvii à Silvio poſtumo Æneæ filio cognominati omnes Albani reges 56, 37

Simulacra deorum in pompis 478, 12 Simulacra penatium ſua ſponte in priſtinam ſedem remeant 54, 13 ad Simulacra deûm ſupplices procumbunt matronæ 511, 5. Viſe & Statua.

Siniſtra mundi pars quæ 80, 47

Sinquirium, ſeu Signia, præſidio munitur 293, 11

Sobria ſacra 26, 13

Socii populi Romani, tenebantur Romanis auxilia mittere in bellis 648, 26 Socii nec ducem creare, nec copias pro arbitratu educere poterant 491, 30 Sociis communia quæ poſt initam ſocietatem parta ſunt 542, 25. 544, 6

Solis templum 114, 8 Soli ſacer fons 44, 29

Solitaurilia 225, 33. Ea Dionyſius facta ſcribit tauro, ariete, hirco: at Feſtus, tauro, ariete, verre: ex eo dicta, quod omnes eæ victimæ ſolidi integrique ſint corporis: quia Sollum Oſce totum & ſolidum ſignificet. Alii malunt Suovetaurilia; quod ſue, ove, tauroque fierent iſta ſacra. In Gloſſis quoque veteribus Solitaurilia ſua ſerie legimus: ſed vitium eſt in expoſitione, quæ levi mutatione ſic corrigenda videtur è Feſto, θυσία ἐκ συὸς, κριῶ, καὶ ταύρου: repoſito ſcilicet ἐκ συὸς pro mendoſo ἐκτός.

Solonis ſuaſu debita pauperibus remittunt Athenienſes 329, 5 Solonis lex de liberis 96, 32

Solonium,

Solonium, op. Etruriæ 104, 39
Solſtitium æſtivum 583, 13 Solſtitium hibernum 26, 2
in Somnis oblata ſpectra & monita 46, 2, 44
Somnia non omnia vana 473, 10 Somniorum viſa terribilia 320, 7
Sordidus habitus in luctu publico 511, 26
Soror in ſororis interemptæ thalamum inducitur 271, 36 Sororum inſpectricis Junonis ara 159, 36
Sororicidium 158, 5
Sororium tigillum 160, 9
Sparta, Dorici generis civitas, & reliquis Græcis & progenitorib. ſuis imperat 147, 28. Plura in Lacedæmon.
Spectaculorum locus 200, 38
Spectrum de ludis inſtaurandis monet Latinium in ſomnis 472, 43. 473, 3 Spectrorum inſolitæ facies 472, 24 Spectra mutatis ſubinde formis per aerem ſe oſtentantia 628, 13 Spectra, Fauni opus 290, 26 cum Spectro coit fœmina 207, 31
Sphærus Lacedæmonius, olympionices 177, 23
Spicas eminentiores defringit Thraſybulus Mileſius 255, 12
Spina, opp. 15, 20
Spines fl. 22, 35
Spineticum Padi oſtium 15, 13, 28
Spolia ex hoſte capta, populo addicta legibus 467, 46 Spolia lectiſſima in urbem deferuntur; reliqua militibus per centurias dividuntur 652, 3 Spolia per quæſtores venumdantur 648, 11 è Spoliis donaria diis eximuntur, & ornamenta victricis urbis 493, 34. 728, 16 Spoliorum primitiæ diis conſecratæ 101, 47. 102, 37 Spoliis hoſtilibus ornantur templa & fora 492, 42 Spoliorum oſtentatio 480, 11 Spolia in funere prælata 528, 24. Viſe & Præda.
Sponſio non conceditur in gravioribus criminibus 726, 30 Sponſores deos dare 517, 27 Viſe & Vad.
Sponſorum habitus 157, 18
Sponſa viricida 271, 36
Spuſius, pro Spurius, prænomen 175, 33
Stationis deſertæ pœna 725, 14
T. Statius trib. pl. Servilium conſularem accuſat 586, 40
Stator Jupiter, Ὀρθώσιος Ζεύς 114, 4
Statua ænea erigitur Nevio auguri ad perp. memor. 204, 21 Statuæ æneæ jus datur Clœliæ 303, 47 Statua ænea armata 296, 29 Statua lignea incendio ſuperſtes 243, 46 Statuæ ſua ſponte in priſtinum locum remeant 54, 13 Statua bis locuta 525, 40. 526, 8. Viſe & Simulacra.
Sterilis uxor dimiſſa 96, 17
Steſicrates Crotoniates, olympionica 367, 40. Pro eodem Tiſicrates 340, 43. 341, 11
Stipendia olim privata 223, 38 Stipendia militum è publici agri proventibus 541, 26, 45
Stoliditatis ſimulatio in vitæ periculo 270, 29
Stratagema Ariſtodemi Cumani 423, 17 Gracchi Clœlii, Æquorum imperatoris 649, 42 Cumanorum exſulum, duplex 425, 34. 426, 2 Tulli Hoſtilii 138, 17: & 165, 4 Anci Marcii 180, 8 C. Marcii 482, 21. 489, 27. 494, 15 Mucii 299, 32 T. Quintii 613, 45 Romuli 117, 16 Sabinorum 311, 10 Tanaquilis, politicum 209, 40 Tarquinii Priſci 192, 3. 197, 20 Tarquinii Superbi adverſus Sabinos 251, 39 Tarquinii patris & filii in capiendis Gabiis 254, 11 Volſcorum 551, 1
Subligacula coriacea 67, 17 Subligaria è pell. hirc. 477, 34 Subligacula in gymn. lud. 475, 40 Subligaculo indutus arator 644, 14
Sub-olivis, locus Romæ 54, 47
Suburana tribus 219, 20
Succeſſionis jus ubi 237, 40
Sueſſa Pometia, Volſcæ gentis caput 364, 41 debellatur à Tarquinio Superbo 250, 38 capitur à Servilio 364, 41 Sueſſanæ prædæ copioſitas 397, 36 Sueſſani exſules Gabios ad bellum Tarquinio inferendum ſollicitant 253, 6
Sueſſula, quære Veſbola.
Suſetius: quære Fuſetius.
Suffitu excipitur victor 593, 21
Suffragia ut tulerit populus 87, 30 nundinarum tempore feruntur 463, 25 per tribus feruntur 666, 35. ſic Suffragiorum urnæ per tribus ponuntur 730, 8 Suffragia pro claſſium cenſu feruntur in centur. comitiis 557, 33 Suffragiis æquatis reus abſolvitur 469, 35 Suffragia jurata 451, 36. 453, 28 Suffragiorum jus æquari volunt tribuni 465, 24 Suffragiis intereſſe patricios non vult tribunus 598, 38 Suffragiorum latio interturbatur à patriciis 666, 36
Q. Sulpicius Camerinus conſul 472, 21
Q. Sulpicius, unus è legatis ad Marcium miſſis 497, 22
Ser. Sulpicius Camerinus conſul 317, 45. quanta prudentia uſus in deprehend. conjur. 321, 3 poſt collegæ mortem ſolus conſulatus tempus explet 323, 32 de recipiendis in gratiam Latinis quam ſententiam dixerit 356, 23
Ser. Sulpicius Camerinus, conſul 627, 11 Ser. Sulpicius legatus in Græciam mittitur 676, 38 fit Xvir 680, 12
Suna, ſeu Suana opp. Aborig. 11, 46
Suovetaurilia: quære Solitaurilia.
Superbus, ὑπεροπτικὸς ſeu ὑπερήφανος, unde cognominatus Tarquinius 61, 30. 244, 35
Supplicum reſpectus maximus Romæ habitus 458, 36
Supplicatio matronarum in delubro Capitolino 511, 5 Supplicationes ad pulvinaria & aras deorum in dira peſtilentia 597, 25. 599, 6
Suppoſititii fœtus, non ad eos pertinent qui ſuppoſuerunt, ſed ad matres quæ genuerunt; & ejuſdem cum illis ſunt conditionis 711, 9
Syllæ dominatus crudelis 340, 19 Syllana proſcriptio 547, 22
Syracuſis gamori oppreſſi 388, 35

T.

Tabulis quernis incidebantur leges antequam æneæ columnæ repertæ eſſent 178, 9 Tabulæ legum æreæ 681, 17 Tabulæ ſacrorum in foro propoſitæ 178, 6 Tabulæ legum ſummotæ à Tarquinio Superbo 245, 38
Tullus Tyrannus, Sabinus 111, 28
Tanaquil, Tarquinii Priſci uxor auguralis ſcientiæ perita 184, 22 oſtentorum interpretandorum peritiſſ. matrona 207, 21 Tanaquilis prudentia 209, 12 erga Ser. Tullium ſtudia 209, 4 an Ar. Tarquinium ſepeliverit 234, 25
Tarentini Neapolitanos à Romanorum amicitia dehortantur 738, 19, 30 legatos Romanos petulanter & contumelioſe tractant 743, 9 Tarentinis opem fert Pyrrhus 745, 31
Tarpejæ proditio 105, 32 obitus 106, 47 ſepulcrum & annuæ inferiæ 107, 9
Tarpejus collis poſt Capitolinus dictus ab invento ibi capite 201, 46. 258, 45 Tarpeja rupes, foro imminens, capite damnatorum ſupplicium 546, 4. & 444, 24 de Tarpeja rupe dejiciuntur refractarii 690, 3. ad rupis Trapejæ ſupplicium depoſcitur qui miniſtris publicis manus inferre auſus eſſet 596, 47 Sp. Tarpejus conſul 673, 1
Tarquinii, magna & opulenta Etruriæ civitas 184, 36 Tarquinienſes cum Vejentib. contra Romanos conſpirant 231, 15, 45 pro Tarquinio S. intercedunt 279, 11 Tarquiniis reditum armis moliuntur 288, 38
Tarquiniorum genus ab Hercule 233, 12
Aruns Tarquinius Collatiæ dictator imponitur, atque inde Collatini nomen ſibi & poſteritati invenit 187, 34 Etruſc. auxiliorum dux in bello Sabino 198, 39
Aruns Tarquinius, Tarquinii Priſci nepos, Superbi frater natu minor, minorem Tulliam uxorem ducit 232, 21. ab uxore & fratre tollitur 234, 19. 271, 22 an Priſci filius fuerit, & à Tanaquile ſepultus 234, 24
Aruns Tarquinius, Superbi filius, coloniam deducit 260, 46 Aruns & Titus Tarquinii, Superbi filii, ad oraculum Delphicum mittuntur 264, 36 Aruns Tarquinius, Superbi filiorum forma & robore præſtantiſſimus, à Bruto ad ſingulare certamen provocato interimitur 289, 18
Tarquinius prænomine mutato Lucius pro Lucumone dicitur; gentilitium vero nomen capit à patria ſua Tarquiniis 185, 46 quibus majoribus ortus, & quomodo ad imperium pervenerit 184, 15 quando Romam venerit 211, 35 equitum dux in bello Latino 179, 39 equitum dux in bello Sabino 180, 36 equitum dux, ob fortiſſime navatam operam in bello Vejenti, præter cæteros honores, patriciorum quoque & ſenatorum numero adſcribitur 181, 28 quib. virtutib. regis & totius reip. favorem promeruerit 186, 2 Rom. rex creatur 184, 9 bella quæ geſſerit 186, 18 triumphat de Latinis 191, 17 triumphat de Etruſcis 194, 38 triumphat de Sabinis 199, 17 ſine patrum & plebis conſenſu oblata ornamenta geſtare non vult 196, 16 in rep. quæ geſſerit 199, 34 in augendo tribuum ſeu centuriarum numero impeditur ab Nevio augure 203, 23 doloſe occiditur 204, 30 Tarquinii funus, & monumentum 213, 30 L. Tarquinius Priſcus quamdiu regnarit 61, 26 quam uxorem habuerit, & quanta ætate 211, 36. 212, 9 an plures uxores habuerit quam Tanaquilem 213, 10 an filios poſt ſe reliquerit 211, 18
L. Tarquinius Superbus, an Tarquinii Priſci filius fuerit 212, 17 Tulliam majorem ducit 232, 18 minorem Tulliam ducit ſublata majore 234, 36 quando & quomodo potitus imperio 244, 8. Superbi cognomen unde nactus 61, 30. 244, 35 imperium ut adminiſtrarit 244, 39 Latinæ gentis principatum quo aſtu ſibi pepererit 247, 9 finitimorum amicitia ſibi conciliata, ferias Latinas inſtituit 250, 1 bella quæ geſſerit 250, 30 domi quæ egerit 257, 14 quib. prodigiis de regni amiſſione præmonitus fuerit 261, 3 graviſſimorum ſcelerum inſimulatur 271, 20 urbe ſimul & caſtris excluditur 276, 46 cum filiis & poſt. perp. exſilio mulctatur 269. 10. 276, 1. 277, 40. quando expulſus 212, 44 in exſilio varias reditus machinas tentat 279, 21 obſides & conſ. in Etruſcorum caſtra revertentes intercipere conatur 302, 22. à Porſena repudiatur 302, 47 Latinos contra Romanos concitat 317, 14. 326, 8 clandeſtinas in urbe ſeditiones machinatur 319, 13 an in ultimo cum Romanis prœlio ex equo pugnarit 349, 15. quamdiu regnarit 61, 30 orb. & decrepitus è Latio in Campaniam excedit, Cumiſque in exſilio moritur 358, 12
L. Tarquinius Collatinus an Egerii filius fuerit 261, 33 è caſtris revertens luctu plenam domum invenit 263, 43 cum Bruto deſignatur conſul 269, 47. 276, 20. 277, 31 conſulatu ſe abdicat, & Lavinium concedit 287, 4 etiam in exſilio patriæ favit 520, 14
L. Tarquinius, magiſter equitum ſub dictatura T. Quintii Cincinnati 651, 2
P. & M. Tarquinii Laurentinates, præcipua conjurationis capita, terrificis furiarum cruciatib. ad prodendum facinus adiguntur 320, 4 Tarquiniis conjura-

conjurationis indicibus quæ data præmia 322, 47

Sex. Tarquinius, Superbi filius, patri Gabiorum capiendorum callidum conſilium aperit 254, 10 Gabiis rex à patre imponitur 257, 12 Lucretiæ vim infert 262, 2. pro patre bellum cum Rom. in exſilio gerit 294, 29. 297, 6 à Sabinis dux creatur contra Romanos 307, 36 Fidenatib. obſeſſis mittit auxilia 323, 43 Signiam fruſtra oppugnat 324, 14 Latinorum copiarum contra Rom. dux 326, 26. 343, 18 cum Mamilio expeditionem adverſus urbem molitur 339, 17 Latini exercitus ſiniſtrum cornu tuetur 344, 44 occiditur 350, 27

T. Tarquinius, Superbi filius, Signiam coloniam ducit 260, 47 T. & Sex. Tarquinius pro patre bellum cum Rom. gerunt 294, 29. 297, 6. T. Tarquininius Latini exercitus mediam aciem tuetur 344, 46 ſaucius effertur è prœlio 349, 12

Tarquiniorum bona publicantur 287, 43. 288, 8 Tarquinii armis reditum moliuntur 288, 38

Tarquiniani exſules è Latio exterminantur 358, 5 alii Cumas in Campaniam, alii alio ſe recipiunt 358, 23

Tarquinia Servii Tullii uxor, ſubita & incerta morte ſublata 243, 33 à Tarquinio Superbo ſtrangulata 271, 45

Tarquinia, L. Junii Bruti mater 264, 7

T. Tatius, Curium rex, Sabinorum adverſus Romanos dux 104, 23. poſt pacem factam Romæ domicilium figit 111, 25 cum Romulo Romæ regnat 113, 35 in quo urbis loco domicilium fixerit 113, 41 quas ædes & aras quibus numinibus exſtruxerit 114, 8 Tatii obitus 114, 33 ſepultura & annuæ inferiæ 115, 38

Taurus unus pro pluribus populis immolatur 250, 27. Viſe & Solitaurilia.
Taurus æneus 307, 25

Tela cum fulgore ardentia quid portendant 313, 5

Telegonus Circes ex Ulyſſe filius 246, 46

Telephi filius Lydus 22, 10

Tellene opp. Latii 179, 10
Tellenii ſeu Tellenenſes, pop. Latii 326, 23 Tellenenſium conditores 13, 45 Tellenenſes oppido capto Romam transferuntur ab Anco Marcio 179, 10 in Aventino collocantur 182, 36

Telluris ædes 546, 38 Tellurem teſtari 696, 24

Templum triplex 259, 16 Templum figura propemodum quadrata 259, 6 Templum Latinis & ſociis commune 250, 8 Templa communib. ſumptib. à gentib. exſtructa 229, 35 Templum è manubiis exſtructum 415, 3 Templis & ſacris ædib. parcitur in urbium everſionibus 167, 19. 170, 28

Temporum exacta notatio ſæpe neglecta à Roman. ſcriptoribus 417, 37

C. Terentius trib. pl. primus leges & jura in remp. introducere aggreſſus 627, 38 Terentius Varro de ſacerdotibus a Romulo inſtitutis quæ prodat in Antiq. 92, 13 de curiarum appellationibus quæ ſcripſerit 112, 5 de Sibyllinis oraculis quæ ſcripſerit in libris Rerum divinarum 260, 32

A. Termenius (ſeu Aterius) conſul 673, 1

Termini, τέρμονες 133, 36 de Terminandis poſſeſſionibus lex Numæ 133, 27. Termini ſublati aut tranſlati pœna 133, 37 Termini, ut dii, ſacrificiis honorantur 134, 2 Terminus cedere non vult 202, 9
Terminales dii 133, 33
Terminalia, feſt. 133, 34

Ternarius concertantium numerus, omnium convenientiſſ. 150, 9

Terræ mugitus & tremores 628, 12

Teſtrina, ſeu Teſtruna, opp. Sab. 113, 4

Teucer, rex Troadis, Dardano ſedes in Troade concedit 50, 22

Teucris olim quæ nunc Troas, Phrygiæ regio 50, 23

Tentamides, Amyntoris f. 22, 33

Thargelion, menſis 51, 6

Thaumaſius, mons Arc. 49, 30

Theagenides, archon Ath. 611, 45

Thebani Lacedæmoniis imperium adimunt 3, 15 imperio & libertate privati 89, 29 reprehenſi ob exterorum excluſionem 89, 20

Themis & Nemeſis 134, 26 Themis, Latinis Carmentis 24, 31

Themiſtocles, archon Athen. 367, 37

Theologia Romana præfertur Græcæ 91, 39

Theſeus Oedipodas in funere laudat 291, 20

Theſſalia olim Hæmonia dicta 14, 24. 49, 18. 77, 30
Theſſalorum πενέςαι 84, 10

Theſſalonicæ ædificatio 39, 47

Thraſybulus Mileſius eminentiores ſpicas defringit 255, 12

Thronus eburneus 195, 35

Thurii obſidione liberati 744, 30

Thus, Thuſci: quære infra in Tu.

Tiberinus, rex Alb. 57, 14

Tiberis fl. origo & oſtium 8, 3. 77, 9 origo, curſus, oſtium 182, 45 latitudo, profunditas, fluxus, pons 624, 17 Tiberis & Anienis confluentia 191, 36 Tiberis Fidenas prælabitur 117, 28 apud Fidenas concitatus & tortuoſus fluit 165, 47 quantas naves & quouſque ferat 183, 18 à Tiberino ſubmerſo denominatus, cum olim Albula diceretur 57, 17

Tiberius Silvius, Albæ rex, Dionyſio Tiberinus eſt 57, 14

Tibicines antiqui moris tibias breves inflantes 476, 23. 478, 8

Tibur præterfluit Anio 305, 45
Tiburtini, pop. Latii 326, 23 Tiburtinorum conditores 13, 47

Tigillum ſororium 160, 9

Timæi Siculi hiſtoria non plane fidelis 6, 24 Timæi narratio de Penatum forma & habitu 54, 34 Timæi ſententia de Romæ conditæ tempore 60, 8

Tiora op. Aborig. 12, 18

Tiſicrates Crotoniata, olympionices 341, 11. 378, 42. Pro eodem Stelictates 367, 40

Sex. Titius trib. pleb. 624, 47

Toga auro intertexta 314, 8 Togæ Romanæ figura 195, 40

Tolerini à Marcio vi capti 493, 11. 500, 25

Tonitrua aſpera oppugnationis conſilium diſſuadent 611, 24 Tonitruum æmulatio funeſta 57, 23

Torebi, Mæoniæ populus, à Torebo Atyis filio denominati 22, 24

Tormentis exprimitur confeſſio 206, 13

Torques aurei 663, 34

Torymbas Theſſalus, olymp. 627, 8

Trabeæ, τήβεννοι πορφύρας φοινικοπάρυφοι 351, 37 qualis veſtis 129, 36

Tragica larva reb. nonnunquam affingenda 394, 40
Tragici poetæ populo in fabulis ſuis adulantur 291, 19

Transfugio ſimulato capiuntur Gabii 254, 14. ſic à transfuga ſimulato eluditur Ariſtodemus 425, 35

Trebula, op. Abor. 11, 41

Tremores terræ 628, 13

Triarii, quales milites, & quando vocari ſoliti 290, 6. 552, 19 caſtrorum cuſtodiæ relicti 569, 9

Tribunal prætorium 516, 35 è Tribunali prætor decidit lites 645, 23 Tribunal in foro 666, 11

Tribuni, tribuum præfecti, ſeu tribuum magiſtri, τριττύαρχοι ſeu φύλαρχοι 82, 33

Tribuni celerum, eorundemque munia 86, 38. 124, 43

Tribuni militum viginti, ſeceſſorib. in Aventino præſunt 724, 30

Tribuni militares pro conſulibus deſignati 735, 32. 736, 15 Tribuni militares proconſulare imperium deponunt 736, 21
Tribuni plebis primi qui fuerint; quot item, & quo tempore creati 410, 22

Tribuni ſacroſancti & inviolabiles, ex lege 410, 29, 47. 435, 10. 731, 32 Tribunos cogi ſacratæ leges prohibent 667, 27 Tribuno concionante, patricio nec intereſſe nec interturbare licet 430, 29. 431, 45 Tribuno intercedere nonniſi tribunus poteſt 658, 14 Tribuni per leges intercedere poſſunt cæterorum magiſtratuum juſſis 687, 30 conſul. obſiſtere poſſunt 731, 1 extra urbem nihil habent poteſtatis 554, 28, 36 extra urbem pernoctare non poſſunt, niſi feriis Latinis 554, 31

Tribuni plebis comitium (ſeu concionis locum) ſibi vindicant 430, 7 poteſtati ſuæ vindicant quidquid à plebe judicari & decerni ſoleat 430, 9 cum ſenatu expoſtulant de annonæ caritate & colonis in morboſa loca miſſis 428, 42 cum conſulib. altercantur 432, 10 in ſenatum vocantur 437, 26 in Marcium graviter invehuntur 437, 47 in arripiendo Marcio reprimuntur à patriciis 438, 13 patricios graviter apud populum accuſant 483, 30 à conſule apud populum reprehenduntur 441, 12 à ſenatorib. poſtulant ut jurati ſententias dicant 447, 20 in ſenatum admiſſi magno reip. malo 454, 44 adſtruunt ſibi poteſtatem accuſandi quoſvis patricios 463, 6 tributa comitia pro centuriatis in cauſſa Marcii 463, 44. 465, 18 in populi judicium citare incipiunt quoſcunque cives 469, 39 cum ſenatu ſe Caſſio in re agraria opponunt 539, 13 proditionis inſimulantur à pauperibus 554, 2 delectum exercitus impedientes ut eluſi è conſſ. 554, 8 comitia pro ſua poteſtate impediunt 557, 5 plebem in annonæ caritate adverſum patricios concitant 583, 35 conſulares ob rem in conſulatu infeliciter geſtam vocant in populi judicium 585, 37. 586, 36 alterum annum in magiſtratu permanent 599, 22 conſulem in carcerem abduci jubent 604, 7 cum conſule altercantur 604, 25 agrarium negotium rurſus urgent 606, 43 legum præſcriptionem urgent 627, 18 in ſenatum admittuntur ad conſultationem de ſalute reipublicæ 628, 40 Cæſ. Quintium falſis criminib. ex urbe pellunt 633, 35 Cæſonis Quintii expulſione nihil proficiunt 633, 46 dolum de conjuratione cudunt 634, 25 tertium annum in magiſtratu manent 645, 38 quartum annum in magiſtratu permanent 648, 31 magiſtratu in quintum annum continuato, delectus fieri prohibent antequam de legib. S. C. fiat 653, 17 ſenatum quoque convocare aggreſſi: cum ante penes ſolos conſules ea poteſtas eſſet 657, 36 inter ſe conſpirant 658, 22 ſenatorum precibus lictoris ſupplicium condonant 658, 28 X tribuni pro V in ſingulos annos plebi à ſenatu conceduntur 657, 10 inteſtina diſſidia rurſum excitant 659, 18 plebem in patricios concitant 660, 19 de conſulib. apud ſenatum conqueruntur 660, 26 iram moderantur 661, 32 in agrariæ legis latione quo machinamento impediti fuerint 666, 39 in agraria lege perferenda iterum impediuntur 668, 6 quatuor peſte exſtincti tribuni 677, 38 legum latores à conſulibus ex S C. petunt 678, 19. decemviris inſtitutis abrogantur 680, 18 decemviros ad plebem deferunt 726, 10 plebem rurſus in patricios concitant 729, 14. 730, 12 legem inferunt de jure conſulatus 730, 17 ex urbe expulſi, ad Cæſarem in Galliam confugiunt, & ipſius ope ſuæ poteſtati reſtituuntur 554, 41 multos bonos improbe ſpoliarunt vita 470, 7

Tribuni ut boni viri ſint enitendum eſt 470, 37 in Tribunorum collegio diſſidium quæri ſuadet Appius, prudenti conſilio 559, 45 Tribunorum aliquorum

aliquorum favorem à conſſ. quæri ſuadet App. Claudius 660, 4 Tribunorum potentia enervari non poteſt niſi excitato inter eos diſſidio 560, 6. 562, 20. 657, 7

Tribunitia audacia graviter taxatur ab App. Claudio 456, 16 Tribunorum comitia carpuntur ut illegitima 630, 13 Tribunorum & Ædilium comitia è curiatis transferuntur in tributa comitia 598, 19. 600, 15. 605, 24 Tribunorum adminiſtri, collegæ, & judices olim dicti, qui poſtea Ædiles nominati 411, 14, 19 Tribunorum miniſtri ſi lædantur, ipſi tribuni cenſentur lædi 444, 21

Tribunatus, ſacroſanctus 554, 45 non temere permittendus quibuſvis 470, 37 acerbe ab App. Claudio perſtringitur 601, 4: & 456, 16 à Lectorio contra App. Claudium defenditur 603, 19, 31 de Tribunitiæ poteſtatis jure lex ſacra 658, 18: & 410, 32 Tribunitiæ poteſtatis violatæ mulcta 667, 31 Tribunorum violatores morte vel exſilio mulctari jubet 661, 25 Tribunitiam poteſtatem arctiſſime contrahit Sylla 340, 20

Tribus, φυλαὶ ſeu τρίττυς, majores civitatis partes, tertia ſcilicet 82, 27 in denas curias diviſæ 82, 24 Tribuum numerum augere vetatur Tarquinius 203, 23 Tribus Romæ quatuor facit Tullius, locales pro gentilibus 219, 22, 30 Tribus ruſticas Tullius fecit XXVI; urbanas, IV, 220, 7 Tribus XXI 469, 33 Tribus ſuffragia ferunt de reb. ad populum relatis 698, 32 per tribus urnæ ſuffragiorum ponuntur 730, 7

Tribuum præfecti 219, 32

Tributa comitia quid à curiatis differant 598, 12, 17 in Tributis comitiis plebs ſuperior erat patriciis 726, 5 Tributa comitia pro centuriatis, in cauſſa C. Marcii 463, 44 Tributa comitia cur pro centuriatis habita 465, 18 Tributo judicio damnatur T. Menenius ob rem in Etruria male geſtam 585, 45 Tributis comitiis tribunos, ædiles, & plebiſcita confirmari inſtituit Volero 600, 18

Tributorum collatio pro cenſu cuique imponitur à Servio Tullio 215, 16. 223, 9 Tributa pro cenſus diſcrimine tollit Tarquinius 245, 41 Tributa militaria pro cujuſque cenſu revocantur in uſum 293, 7 remittuntur pauperib. in bello 294, 14 civib. è præda copioſa reſtituuntur 313, 39. 747, 38

Tricaſtus, ſeu Tricoſtus, Virginii cognomen 315, 27

Trifera arva 29, 14

Trigariorum certamen 479, 34

Trigemini è duab. ſororibus 150, 40

Trigeminorum pugna 155, 1 Trigemini ex publico aluntur 160, 21

Trigemina porta 25, 32. 31, 44

Trinacria inſula, à triquetra forma; poſt Sicania, & tandem Sicilia dicta 17, 42

Trinundino ad populum refertur de rebus ad remp. pertinentib. 698, 29 in Trinundinum indicitur populo conventus ad judicium 661, 40 in Trinundinum à tribunis proponitur legis cognitio 598, 32. 629, 30 Trinundinum ad defenſionem meditandam 463, 18

Triopii templum Apollinis 229, 37

Triptolemus agriculturam à Cerere accipit 10, 18

Tripus cum antiquis litteris 16, 3

Triremium præfectura etiam penes tenuiores 421, 13

Tritavus 249, 6

Triumphus, θρίαμβος, ἐπινίκιος καὶ τροπαιοφόρος πομπή 102, 17 Triumphus duplex major & minor; & quod inter eos diſcrimen 313, 43 Triumphus duplex, equeſter & pedeſter 626, 42 Triumphus major ut deductus; ut item minor 535, 41 Triumphus pedeſter 594, 37 Triumphi ornamenta 537, 7 in triumpho catenatus ducitur hoſtium imperator, & illuſtriſſ. quiſque 652, 17 Triumphis miſti ſatyrici & ſcurriles ludi 477, 38 in Triumpho vota & ſpolia perſolvuntur Jovi Capitolino 365, 33 poſt Triumphum rerum geſtarum ratio redditur 537, 46 Triumphus Romuli 102, 1 Triumphus regius poſt devictos hoſtes Valerio conſuli decernitur à ſenatu 290, 41 Triumphus in victoria funeſta non conceditur 585, 27 in fratris & collegæ amiſſione recuſatur à Fabio 570, 34 à quibuſdam ductus etiam in luctu domeſtico 158, 28 à Caſſio uſurpatur ambitioſius 537, 2 Æmilio negatur ob arrogantiam in pac. cond. 576, 18 à populo contra ſenatus voluntatem conceditur Servilio 365, 27 à populo contra ſenatus voluntatem datur Valerio & Horatio 729, 10 Triumphi recentiorum Romanorum quales 102, 18 Triumphalia ornamenta 196, 30 Triumphali veſte donatur à Romanis Porſena 303, 37 Triumphale funus 528, 21

Triumviri coloniæ deducendæ à ſenatu additi 428, 13. 615, 43

Troes à Troe denominati 50, 42

Troja capta 36, 18 quando capta 51, 4

Troja locus Italiæ 43, 13

Trojani à Græcis orti 49, 25 in Herculis comitatu 27, 8. 34, 32. 49, 22 quando cum Ænea exceſſerint è patria 51, 14 quib. conditionib. diſceſſum ab Achivis impetrarint 37, 40 cum Ænea in Italiam veniunt 35, 35 Trojanæ fœminæ naves incendunt 58, 19, 35

Trojanæ gentis reliquiæ apud Rom. 72, 26. Inter cæteros Julii & Nautii.

Troica & Phrygica gens cur pro una eademque habitæ 23, 3

Tros, Erichthonii f. 50, 42

Tubertus Poſtumii cognomen 305, 15

Tubæ dant ſignum pugnæ 348, 37. 568, 4

Tubicinum centuria 222, 21. 223, 4. 464, 33

Tucia, Veſtalis virgo, cribro aquam gerit 129, 22

Tullius Corniculanus 206, 42

M'Tullius Longus conſul 317, 45. Fidenas obſidet 318, 14 in triumphali pompa è ſacro curru delapſus moritur 323, 26

Ser. Tullius prudentia & fortitudine ſpectatus vir, Latinorum auxiliorum dux in bello Sabino 198, 43 quib. natalib. ortus, & quib. actionib. tum regis tum totius civitatis favorem promeritus 206, 36. 208, 1 ob virtutes ſuas in patriciorum ordinem adſciſcitur 208, 30 ad regnum ut pervenerit 208, 21 imperium ſibi ut vel invitis patrib. aſſeruerit 213, 47. 216, 30 curiarum ſuffragiis invito ſenatu rex creatur 218, 23 quib. beneficiis populum ſibi devinxerit 216, 1 in rep. quæ inſtituerit 216, 5. 218, 30 bello quæ geſſerit 231, 3 à Tarquinio Superbo & filia exagitatur 232, 8 occiditur 242, 12 cur patriciorum opera ſublatus è medio 243, 10 cur ſolennib. exſequiis privatus 243, 20 quamdiu regnarit 61, 28 diis carus fuit 243, 42 omnium regum moderatiſſimus 239, 22 rex populariſſ. 228, 40 domicilium habuit in Eſquilino colle 218, 39 Ser. Tullii leges 218, 32.

Tulliæ impium conſilium 241, 46

Tullus terrigena 21, 25

Tullus prænomen Hoſtilii & aliorum, ſuo loco poſitum.

Tumulo excelſo conditur Marcii corpus 528, 36

Tunicæ puniceæ 476, 30 Tunica purpurea auro intertexta 195, 36 Tunicæ talares variæ 424, 31 Tunicas pictas geſtabant virginum proci 157, 18 Tunicæ villoſæ 477, 31 Tunicæ ſingulis militibus binæ dantur à dedititiis 616, 15

Turibula in pompis 478, 10 Turis ſuffitu victorem excipit populus 593, 30

Turnus, Herdonii prænomen, quære in H.

Turres, τύρσεις 21, 11. & 24, 5

Tuſci, olim integriore vocabulo Θυοσκόοι dicti 24, 8. Viſe Etruſci & Tyrrheni.

Tuſculum, Latini generis oppidum, C. ſtadiis Roma diſſitum 646, 10 ab Æquis capitur & diripitur 646, 10 ejectis Æquis iterum reſtituitur ſuis civibus 647, 10

Tuſculani, pop. Latii 326, 24 Aricinis opem ferunt 304, 25 ſine pretio dimittuntur à Largio dict. 339, 30 incurſantur ab Æquis 624, 4 Romanos in Capitolio recuperando prompte & ſtrenue juvant 642, 32 denuo ab Æquis incurſantur 649, 4. & rurſum 668, 8. 687, 5

Tuſculana arx munitiſſima, & ita excelſa ut Roma inde ſit conſpicua 647, 2. Tuſculana via 509, 20

Tutela pupilli patrono committitur à cliente moriente 716, 37

Tutorum bonorum officium 235, 46

Tutelares dii 220, 26. 393, 14

Tympanorum pulſatio in ſacris deæ Phrygiæ 91, 23

Tympaniſtarum centuria 222, 21

Tyranni infidi 721, 9 Tyrannorum cupiditates infinitæ 722, 14 Tyranni divitib. & optimatibus inſidiantur 184, 31 non plebem oppugnant, ſed cum plebe optimates adoriuntur 485, 17 clementia interdum utuntur 256, 41 Tyranni exemplum 244, 12 Tyrannus triplici cuſtodia munitus 423, 34 Tyranni ſingulorum oppidorum 417, 32 Tyrannorum ſoboles, mali catuli 273, 21 Tyrannorum proles apud Græcos vel morte vel exſilio tollitur 547, 32 Tyrannis expulſis an bona reſtituenda ſint, nec ne 280, 37 Tyrannorum bona publicantur 287, 43. 332, 9

Tyrannis è quali imperio 268, 38 Tyrannidi viam quæ muniant 537, 30 Tyrannis è vulgo exoriri ſolet 462, 3. 467, 24 Tyrannis omnis è plebis adulatione naſcitur 387, 10 Tyrannis omnis à debitorum remiſſione, agrorum diviſione, & popularis regiminis promiſſione, ſumit exordium 423, 10 Tyrannidis affectatores plebem adverſus optimates concitant 397, 35 Tyrannis ſemper aliquos fautores in rep. invenit 278, 40 Tyrannis plebem adoriens, paulatim reliquam etiam civitatem invadit 453, 14 Tyrannis multorum capitum, intolerabilis 721, 44 Tyrannis populi, æque intolerabilis atque unius hominis 435, 23 Tyrannidis nomen populo Romano inviſiſſimum 545, 43 Tyrannidis crimen ut diluerit Marcius 467, 22 Tyrannidem multi tuto depoſuere 695, 19 Tyrannidi ſimilem magiſtratum quando, cur, & quamdiu introduxerit ſenatus Rom. 334, 18 Tyrannicam poteſtatem in uſum revocare nonnunquam opus fuit 337, 24

Tyrrhenus, Tyrrhenorum dux, qua patria & quibus majoribus ortus 21, 17. 22, 6

Tyrrheni, indigenæ an advenæ, & unde nominati 21, 7. & 23, 38. & 24, 5 Tyrrheni à Græcis appellati Latini, Umbri, Auſones, & alii Italiæ populi 23, 9 Tyrrheni à Latinis Tuſci & Etruſci nominantur, ſua lingua Razenui 24, 8 Tyrrheni & Pelaſgi pro eodem populo cenſentur à quibuſdam 20, 20, 27 Tyrrhenos & Pelaſgos non fuiſſe unam eandemque gentem 22, 46 Tyrrhenus ſinus, Auſonius olim dictus 10, 1 Tyrrheni maris accolæ 738, 13

Tyrrhenia à Græcis olim appellabatur Italia 20, 32

Pro eodem Tyrrhenus eſt apud Dionyſium 56, 23. ſed Tyrrhum agnoſcit etiam Virgilius.

U.

V ſeu F, digamma Æolicum, præponebatur olim vocabulis à vocali incipientibus 16,26
Vacationes à Rom. inſtitutæ 90,28
Vades mulctæ 633, 28 à Vadib. mulcta pro reo exigitur 633,31 Vadimonio deſerto aufugiunt legati Romani 426, 45 Vadimonii deſerti pœna 633, 30. 667, 46
L. Valerius, Poplicolæ nepos, in quæſtura S. Caſſium tyrannidis accuſat 544, 24 L. Valerius, M. filius, conſul 553, 38 Volſcum bellum perſequitur 555, 10 L. Valerius II conſul 606, 41 plebem ob Caſſium ſibi infenſam delenire nititur 607, 4 Æquos debellat 611, 13
L. Valerius Potitus P. filius, Poplicolæ nepos, ab Appio ſententiam dicere prohibetur 688, 13 de decemvirorum poſtulatis quam dixerit ſententiam 700, 10 cum Horatio contra decemviros conſpirat 703, 30 cum Horatio opponit ſe Appio 718, 47 L. Valerius Potitus conſul creatur 725, 28 exercitum in Æquos & Volſcos educit 727, 9 injuſſu ſenatus triumphat cum collega Horatio 729, 6 de tribunorum poſtulatis quam dixerit ſententiam 734, 13
L. Valerius Potitus, & T. Manlius Capitolinus conſſ. 61, 3
M' Valerius de pauperum motu compeſcendo quam dixerit ſententiam 359, 35 M' Valerius, Poplicolæ frater, dictator dicitur 371, 11 plebem ad expeditionis ſocietatem permovet 371, 23 de Sabinis triumphat 373, 29 in agros è Volſcis captos colonos mittit 373, 33. vanis promiſſis à ſenatu eluditur 373, 40. 400, 21 de ſenatus injuriis apud plebem conqueritur 374, 8 M' Valerius, Poplicolæ frater, de plebe reducenda quam dixerit ſententiam 384, 47 apud profugam plebem quæ verba fecerit 394, 46 plebis poſtulata ad ſenatum refert 409, 35 in Marcii cauſſa quid ſenatui & ipſi Marcio ſuaſerit 459, 23
M. Valerius, Poplicolæ frater, unus è Roman. copiarum ducib. 294, 37 ſaucius refertur è prœlio 295, 1 M. Valerius, Poplicolæ frater, conſul cum P. Poſtumio 305, 14 cum Poſtumio de Sabinis triumphat & inſigni domo à ſenatu honoratur 307, 20 M. Valerius, vir conſularis, legatus Latinas civitates obit, & pœnas de latrociniis poſcit 316, 30. pro Rom. reſpondet 317, 25 M. Valerius (forſan rectius M' Valerius, ut 359, 35) Poplicolæ frater, pauperib. debita condonanda ſuadet 328, 17 M. Valerius legatus, Æbutio vulnerato ſuccedit 349, 35 occumbit 349, 42
M. Valerius conſul 657, 30
P. Valerius, Sabini generis vir, unus è libertatis Romanæ aſſertoribus 263, 35. 287, 24 conjurationis ſocios arripit 282, 34 in Collatini locum ſurrogatur à Bruto 287, 25 triumphat 290, 41. Brutum collegam funerat 291, 2 dominatus affectati ſuſpicionem quibus inſtitutis aboleverit 292, 19 Poplicolæ cognomen unde invenerit 293, 1. 328, 19 invidioſiora regiæ poteſtatis inſignia conſulatui detrahit 338, 22. 682, 47 P. Valerius Poplicola II conſul 293, 4 P. Valerius III conſul 293, 15 filiam ſuam obſidem Etruſco mittit 301, 36 P. Valerius Poplicola IV conſul 307, 29 P. Valerii Poplicolæ mors, virtutes & res geſtæ, frugalitas & continentia ſingularis, funus, monumentum, luctus 314, 19. P. Valerius multarum virtutum nomine laudandus 287, 27. in primis ob frugal. & contin. 747, 44
P. & M. Valerii, Poplicolæ filii, patruum propugnant 350, 1. occumbunt, ibid. 7
P. Valerius, Poplicolæ filius, frumenta coemptum mittitur in Siciliam cum L. Geganio 417, 29 revertitur 433, 43
P. Valerius Poplicola conſul 586, 34 exercitum in Etruriam ducit 591, 47 triumphat de Sabinis & Etruſcis 593, 32 de componenda tribunorum & conſulis lite quam ſententiam dixerit 605, 4
P. Valerius Poplicola conſ. 634, 7 quib. verbis & collegam pacarit, & plebem ad arma capeſſenda permoverit 641, 40 ſaxo immiſſo interimitur 643, 21 P. Valerius Poplicola L. Valerii Potiti pater 688, 15
Voleſus Valerius 111, 28
Valerii, plebis adulatores, & malorum inſtitutorum auctores 373, 44 Valeria familia ſemper plebi ſtuduit 734, 17 è Valeria gente magiſtratus, grati fuerunt plebi 371, 25 Valeriorum monumentum ſepulcrale 315, 15
Valeria, Poplicolæ ſoror, ſalutare conſilium matronis & toti reip. in obſidionis periculo ſuggerit 511, 10 quæ verba ad Veturiam Marcii matrem fecerit 512, 2 Fortunæ muliebris ſacerdos creatur 525, 20
Valeria lex de provocatione ad populi judicium 334, 3. 448, 11 Valeria lex duplex 292, 37 à Claudio examinatur 457, 9 dictaturæ vi enervatur 385, 19
Valerius Antias hiſt. de Celerum appellatione quæ tradiderit 86, 36
Vallum duplex 191, 37 Vallo caſtrenſi aliquot locis divulſo miles in hoſtem emittitur 553, 12
Vates Etruſci majorem cæteris cœleſtium ſignorum cognitionem habent 563, 25 Vaticinia ex animi commotione, & præcellenti mentis acumine 374, 7 Vaticinia variis in locis edita 472, 28
Vatia, ſeu Batia, op. Abor. 12, 17
Spuſius Vecilius Lavinias, unus è Latinæ gentis ducib. 175, 33
Vehicula muliebr. 515, 29
Veji, munitiſſ. opp. 593, 25 inter Etruſcas urbes Romanis proximum 585, 9 Etruſcæ gentis adverſus Rom. propugnaculum 574, 17 Vejorum ſitus & magnitudo 116, 45
Vejentes quib. conditionib. pacem à Romulo impetrarint 118, 7 cum Fidenatib. conſpirant contra Romanos 140, 46 caſtris ab Hoſtilio exuuntur 166, 2 debellantur ab Anco Marcio 181, 6 domantur à Tarquinio 193, 35. debellantur à Ser. Tullio 231, 10, 45 Tarquiniis expulſis reditum armis moliuntur 288, 39 à Romanis ſuperantur 289, 46 inducias à Cornelio impetrant 548, 29. ob incurſiones in agrum Rom. armis coercentur 558, 29 auxilia ab Etruſcis cognatis ſuis adverſus Rom. impetrant 559, 27. 562, 40 Romanos diſpalatos adoriuntur 571, 9 ad Tiberim uſque excurrunt 572, 24 auxilia ab Etruſcis contra Rom. impetrant 574, 11 Etruſcorum & Sabinorum ſocietate freti, denuo contra Rom. arma ſumunt 592, 1 inducias à pop. Rom. impetrant in annos XL 594, 34 defectionem parant 730, 40
Velia, locus Romæ 292, 21 olim Helia 16, 21
Velitum centuriæ 464, 37 Velitum arma & conſſ. 532, 17
Velitræ, Volſcorum oppidum, Anco Marcio ſe dedit 181, 35. capitur à Virginio conſ. 373, 12. peſtilentia exinanitum, colonos Roma accerſit 427, 28 Veliterni, pop. Latii, deſciſcunt à Rom. 326, 24
Veliternus ager 534, 11
Veneris templum 39, 40 templum in Zacyntho 40, 24 templum in portu Anchiſæ 41, 11 Veneris Æneadis templum apud Leucadios 40, 33: & apud Actienſes 40, 39 Veneris Æneadis ara in Elymi (ſeu Erycis) vertice 42, 33 Veneris Libitinæ ærarium 220, 45
Veneris portus 41, 31
Ver ſacrum, ſeu ſacra juventus, in coloniam ut amandari ſolita 13, 10. 77, 20
Veſbola, ſeu Sueſſula, op. Abor. 11, 43
Veſta, tellus eſt 126, 26 Veſta virginibus ſuis citra culpam periclitantibus quam præſentem opem tulerit 128, 10 Veſtæ cur ſacratus ignis 126, 25 Veſtæ ſacra quib. cognita 126, 30 Veſtæ ſacerdotes è nobiliſſ. familiis 62, 32 Veſtæ templum 114, 9 Veſtæ templum à quo primum exſtructum 125, 8 Veſtæ templum ubi ſitum 125, 39. 126, 12 in Veſtæ templo quænam aſſerventur ſacra, & cur à virginibus 126, 19. 30. 127, 10 in Veſtæ templo pernoctare nulli maſculo fas 127, 22 ad Veſtæ ædem fons 351, 11
Veſtales virgines, [illegible] à quo primum inſtitutæ 125, 8 Veſtales quot à Numa, & quot à ſequentibus regibus inſtitutæ 127, 15. Veſtales duæ ad priores quatuor additæ à Tarquinio Priſco 199, 45 Veſtales quæ ſacra cuſtodiant 56, 11. 126, 19. 127, 10 quamdiu virginitatem ſervarint 62, 23. 127, 23 Veſtales exacto legitimo virginitatis tempore nuptæ 127, 30 Veſtales virgines inſulatæ 556, 30
Veſtalium munus 62, 34 honores 127, 36. pœna, ſi vitium admiſiſſent 64, 20. 127, 38 Veſtalium corruptarum pœna à quo conſtituta 200, 5 Veſtalis virgo ſtupri convicta ſolennes pœnas luit 597, 31 Veſtalis virginis ſtuprum variis portentis ſignificatum, à pontificib. ſolenni pœna expiatur 556, 26 Veſtalis virginis corruptores ſub furca virgis cæſi occiduntur 556, 33. 597, 37
Veſtes ſacræ 510, 36 Veſtis ſordida in mœr. 216, 33 Veſtis mutatur in negotio capitali 610, 42 Veſtis ſciſſio, & pectoris planctus in gravi dolore 157, 20. 472, 7 Veſtis ſacra per contumeliam conſpurcata, ſanguine eluenda 743, 36
Veterani milites 552, 20 caſtrorum cuſtodiæ relinquuntur 618, 35
Vetuloniatæ, pop. Etr. 189, 10
C. Veturius conſul 659, 25 à L. Icilio defertur ad plebem 673, 21 damnatur à populo 674, 32
P. Veturius conſul 323, 34
T. Veturius Geminus, conſul 367, 37 contra Æquos proficiſcitur 372, 46
T. Veturius Geminus, conſul 624, 43 de Volſcis ovat 626, 40 fit Xvir 680, 17
Veturia, Marcii mater, ad Valeriæ orationem quid reſponderit 512, 42 à Marcio filio ut excepta 516, 1 ad Marcium quæ verba pro patria fecerit 516, 46 Marcium filium qua oratione permoverit 518, 20
Via ſacra 111, 23. 114, 6. 303, 47 Viæ manu factæ 642, 45 Viarum ſtratura, una è magnificentiſſimis Romæ ſtructuris 200, 26
Vibulanus, Fabii cognomen 618, 3
per Victimas juratur 257, 5. & 154, 26
Victor poſt inſignem victoriam ut exceptus à populo 593, 30 Victor plauſu & magna gratulatione excipitur 422, 20 Victor exercitus crateris & menſis excipitur 290, 42. 593, 31 non niſi victorem ſe domum rediturum jurat miles 567, 35 Victor victi bona ſibi vindicat 17, 41
Victoriam una cum vita amittit Valerius 643, 22 in Victoria funeſta nec populus feriandum aut lugendum cenſet, nec ſenatus triumphandum 585, 24 Victoriæ ſacer lacus 12, 40 Victoriæ templum 26, 5
Victi populi mulcta 315, 37
Vicus Etruſcus 305, 2
Vicorum magiſtri 219, 32
Vidua in iiſdem manens larib. 522, 3
Viduæ à Fortunæ muliebris ſacerdotio remotæ 526, 28
Viminalis collis urbi additus à Ser. Tullio 218, 36
Vindex Cæninenſis, proditionis ſocios indicat

indicat 282, 24
Vindiciæ ad propinquos pertinent 711, 43 Vindicias nepti petit avunculus 710, 39
Vina Italiæ nobiliſſima Falernum & Albanum 54, 4 Vinum affundebatur ſuccenſis hoſtiæ primitiis 479, Vini mulſi crateris excipitur miles victor 593, 31 : & 290, 42 Vinum bibiſſe, mulieri capitale, & cur 96, 2
Virgam auream baculo ligneo inſertam Apollini donat Brutus 265, 3
Virgarum faſces alteri conſuli, alteri ſecures præferebantur per menſium vices 278, 21 Virgis cædi jubentur qui nomina in delectu dare detrectarent 596, 14, 24 Virgis cæſi mox ſecuri percutiuntur ſontes in prod. crim. 283, 33 Virgis cæduntur & mox decollantur defectionis auctotes 648, 15 Virgis cæditur Veſtalis, deinde necatur 64, 21
Virgines in fl. lavant 302, 4 coronatæ ſaltabant 477, 17 Virginibus cur demandata ſacri ignis cura 126, 23
A. Virginius Montanus (ſeu Cælimontanus) conſul 367, 3 contra Volſcos proficiſcitur 372, 47 A. Virginius Cælimontanus, unus è legatis ad plebem profugam 394, 14
A. Virginius conſul 583, 15 Servilio collegæ ſuccurrit 584, 36 Servilio collegæ fideliter patrocinatur in judic. 591, 25
A. Virginius Cælimontanus conſul 611, 46 Æquos perpopulatur 612, 19
A. Virginius triumvir 615, 44
A. Virginius legatus in bello Æquico 673, 47
A. Virginius trib. pl. legum præſcriptionem à C. Terentio introductam urgere pergit 627, 43 L. Quintio ad defenſionem filii quæ apud populum reſponderit 631, 36 de ficta conjuratione quæ verba ad ſenatum fecerit 635, 21 ſenatum & conſules traducit apud populum 639, 37 cum collegis ſuis quartum annum in tribunatu permanet 648, 30 quintum tribunus, delectus impedit, & ſenatuſconſultum de legib. urget 653, 17
L. Virginius centurio 709, 29 periclitanti filiæ ſuccurrit 714, 29. filiam ferro ab Appii violentia vindicat 718, 4 interempta filia in caſtra ſe proripit 718, 13 graviſſime de decemvirorum tyrannide conqueritur apud milites 720, 38 milites ad defectionem ſollicitat 723, 20 L. Virginius trib. pl. App. Claudium in populi judicium vocat 726, 26
Op. Virginius Tricaſtus conſul 315, 27 Cameriam capit 316, 10
Procl. Virginius conſul 536, 4. 606, 46 Fortunæ muliebris templum dedicat 525, 34 Caſſio collegæ in re agraria obſiſtit 538, 41
P. (vel potius Proclus) Virginius conſul 536, 4
P. Virginius de domeſticis & externis turbis pacandis quam ſententiam dixerit 370, 2
Sp. Virginius conſul 657, 30 Sp. Virginius contra T. Romilium teſtimonium dicit 673, 43
T. Virginius conſul 342, 3 A. Poſtumium collegam ſuum dictatorem dicit 342, 30 cum ſuis copiis firma contra Latinos caſtra capit 343, 36 Romani exercitus dextrum cornu tuetur 345, 3
T. Virginius conſul 570, 47
T. Virginius conſul 729, 23
Virginia ab App. Claudio adamatur 709, 37 à patre occiditur 718, 4 ſplendidiſſimis exſequiis effertur 719, 37
Virilem togam ſumentes, nummum inferebant in ærarium Juventatis 220, 47 Virilis toga Cumis ſumebatur anno ætatis xx 424, 40 Virilis membri ſpecies è flammis exiſtens 207, 16
Viſiones inopinatæ, difficulter fidem inveniunt 526, 14 Viſiones inſolitæ, Fauni opus 290, 26 Viſa inſolita, divini numinis iram portendunt 556, 19
Vitium fructus Jovi conſecratur 52, 35
Vitulus, δάμαλις 28, 14
Ulyſſes & Diomedes Palladium rapiunt 55, 45 Ulyſſes cum Ænea in Italiam navigat 58, 16 Ulyſſis è Circe filii 58, 45
Umbrorum ſedes 21, 47 Umbrorum oppidum primarium Croto 20, 44 Umbri à Pelaſgis invaduntur 15, 31. 16, 30 Cumas invadunt 419, 5 mutato nomine Sabini dicti 112, 46. Umbri in urbem recepti 76, 3 Umbricæ gentis hiſtoricus Zenodotus Trœzenius 112, 42
Vociferantes in carcerem abduci jubet Appius 718, 31
Volaterræ, civitas Etr. 189, 9
P. Volero ſe ſuis ipſius manib. tribunum ſibi præſtat contra conſulum duritiem 596, 13 qualib. natalibus ortus, & cur tribunus pl. factus 597, 45 legem ad populum fert de tribunorum comitiis 598, 8 cum duobus collegis tribunatum iterum impetrat 599, 18 legem de tribunitiis comitiis iterum urget 600, 12
Volſci debellantur ab Anco Marcio 181, 31 Volſcorum duo populi fœdus cum Tarquinio S. faciunt 250, 3. cæteri ab eodem Tarquinio debellantur 252, 36 Gabinos ad bellum Tarquinio inferendum ſollicitant 253, 14 Romanis contra Latinos auxilia negant 327, 23 Latinis contra Rom. auxilia promittunt 344, 36 Latinis ſuppetias veniunt poſt prœlium 352, 7. exploratores ſub legatorum prætextu ad Rom. mittunt 353, 4 ſupplices veniam deprecantur 360, 46 à Servilio devincuntur 364, 31 CCC obſidibus ob perfidiam mulctantur 365, 7 adempta à Romanis repetunt 368, 30 colonos Romanos admittere coguntur 373, 34. 374, 47 defectionis à Romanis poſt bellum Latinum primi auctores 399, 33 debellantur à Poſt. Cominio 411, 38 dum famis tempore Romanis inſidiantur, peſte à Deo coercentur 427, 15 ex urbe per unam portam omnes excedere jubentur 483, 21 per legatos ſua ab Romanis repetunt 487, 36, 47 Romanis bellum indicunt, ejuſque duces creant Tullum Attium & C. Marcium 488, 39 armis & exercitiis Romanæ militiæ à Marcio aſſueſiunt 534, 35. 550, 43 quibus conditionibus pacem Romanis obtulerint 508, 10. 517, 32. in expeditione adverſum Romanos ſuſcepta, manus in Æquos ſocios ſuos vertunt 530, 35. pacem à Rom. petunt 536, 14 à Q. Fabio vincuntur 549, 9 Romanos ſimulata fuga decipiunt 550, 46. cum Æquis denuo fœdus contra Rom. ineunt 574, 2 Servilio fortiter reſiſtant 574, 41 à Nautio conſ. pervaſtantur 594, 3 caſtris exuuntur 615, 9 cum Æquis contra Rom. conſpirant peſtis temp. 623, 24 intra mœnia compelluntur 625, 45 à Valerio profligantur 727, 38
M. Volſcius trib. pl. Cæſ. Quintium capitis accuſat 632, 18 falſum contra K. Quintium dixit teſtimonium 633, 35
P. Volumnius conſul 627, 11
Volumnia, C. Marcii uxor 511, 47 ut excepta à Marcio 516, 21
Vopiſcus, prænomen 594, 43
Vota & preces in confirmatione legis de ædificando Aventino 659, 13
Vox incerto auctore edita 472, 25 Voces inſolitæ, divini numinis iram portendunt 556, 19 Voces & viſiones inſolitæ, Fauni opus 290, 27
Urbes ubi olim & quomodo condi ſolitæ 10, 6 Urbium circumaratio 75, 13 Urbium captarum imagines præferuntur in triumphali funere 528, 24 Urbis præfectus in regis abſentia 273, 28 Urbi præfectus proximos agros tuetur 531, 46 Urbis præfectus de prœlio ſciſcitatur 351, 17 Urbis præfectus conſulum alteri ab hoſte circumvento mittit auxilia, alterum domum vocat ad proſpiciendum reip. 650, 14 Urbis cuſtodia, ſeu præſidium 338, 42. 342, 37 Urbis cuſtodiæ relinquuntur emeriti & ſervitia 312, 25. De urbis mœnibus dictum in M. Urbe excedere in conſulum diſſidio jubentur qui domicilium in ea non haberent 540, 35 Urbs in decemvirorum tyrannide deſeritur à civibus 703, 47 Urbis conditæ annus I, 8, 19 annus CCXLIV, 277, 20. annus CCLX, 367, 38 annus CCLXX, 549, 38 annus CCC, 676, 45. cæteri non expreſſi ſunt ab auctore: ſed facile ex annuorum magiſtratuum ſerie poſſint colligi. Viſe & Roma.
Urbinia, veſtalis, ſtupri pœnas luit 597, 31
Urnæ ſuffragiorum 730, 8 Urnæ cum calculis plebi eripiuntur 666, 36
Uſcelinus, ſeu Viſcelinus, cognomen Sp. Caſſii 315, 26
Uſura grandi civium corpora ſibi obſtringere 385, 40
Uva ingenti magnitudine 203, 6
Vulcani cum Ocriſia coitus 207, 32 Vulcano quadrigas æreas dedicat Romulus 116, 41 Vulcani templum 114, 2, 10 ad Vulcani, conciones haberi ſolitæ 392, 31. 431, 21. 719, 11
Vulpes cauda madefacta ignem exſtinguere conatur 48, 30
Vultures ſex Remo ſe offerunt 73, 33 : duodecim Romulo 73, 40 Vulturum agmen, aquilarum nidum diſturbat 261, 9
Vulturnus, Campaniæ fl. retrogrado meatu fluit 419, 20
Uxor, γυνὴ γαμετὴ 95, 17 Uxoris modeſtæ jus 95, 37 Uxor ſacro ritu nupta, in omnium bonorum & ſacrorum communionem cum marito coit 95, 17. 98, 4 Uxores ducere cogebantur qui per ætatem poſſent 580, 24 Uxorem primus dimiſit *Sp.* Carvilius ob ſterilitatem, non ſine magna populi invidia 96, 14 Uxoriorum delictorum cognitio & pœna 95, 45

X.

Xenophon Corinthius, olympionica 617, 47
Xerxes Græciam cum exercitu invaſit Olymp. LXXV 559, 19
Xypetæa, pag. Atticus 50, 26

Z.

Zacynthus, Dardani filius, inſulam ſui nominis condit 40, 20
Zacynthiorum ludi 40, 24

INDEX

RERUM NOTATU DIGNIORUM IN SECUNDO DIONYSII HALICARNASSENSIS TOMO.

Notandum, hunc etiam indicem accommodari paginis Editionis Sylburgianæ, *quas ad oram textus interiorem apponi curavimus. Obſervandum autem poſteriorem numerum, qui verſum indicat in textu Græco, fere duplicandum eſſe, quo facilius deprehendi poſſit verſus in hac noſtra editione.*

A.

Accentuum diverſitas 20,6

Accuſando patrocinari ut poſſimus 49, 26. 52, 19 accuſatio & defenſio in una eademque oratione conjunctæ 46,34 accuſationis acerbitas, defenſionis lenitate occultata 46, 30 accuſatio unius non debet incommodare omnibus 8,35

Achaïcæ ſive archaïcæ epiſt. Theopompi 131,35. 132,23

Acharnenſis pagus in Attica 124,8

Achilles pulcher & fortis 36,45 Græci exercitus præfectus & dux 52, 33 quo artificio Agamemnonem & belli & peſtis cauſſam eſſe oſtenderit 54,46 Phœnicis magiſtri ſui artificium ut detexerit 48, 10. 58, 41 à matre quæ & quomodo petierit 59, 13, icone refutatur ab Ulyſſe 59, 39 flumine cinctus 15,20 Hectorem bigis raptat 19, 6 quod diis eſſet carus, mature ex hac vita evocatus 40, 34

Acies à prudentibus ducib. inſtrui ut ſoleat 11,19

Acrimonia: quære Amaritudo.

Actioni cauſſarum veræ accommodata & neceſſaria quæ 83, 34 actionum plurium in una eademque oratione complexus 46,27

Actio in dicendo conveniens & decens eſſe debet 99, 10 actio ſi abſit, cæteræ dicendi virtutes nihil habent virium 195, 27 actionem oratoriam docent rerum ipſarum qualitates 177, 16. 195,42 actio in duobus poſita, in vocis & corporis configuratione 195, 35 actionis oratoriæ ſtudioſiſſimus obſervator Demoſthenes 177, 14

Activa pro paſſivis uſurpata à Thucyd. 134,18

Acuſilaus Argivus, hiſtor. 138,33

Acutos duos unum verbum capere non poteſt 10,19

Additio compoſitioni ſæpe aliquid confert 7,21. 8,16

Adjectiva an ſemper poſtponantur 6, 28

Admetus Alceſtidis beneficio fatum evitavit 35,34

Adoptio quibus de cauſſis fieri Athenis ſoleret 110,7

Advenarum laudes 39,42

Adverbia à verbis ſeparata 2,15 adverbia verbis quandoque præponuntur 6, 15 adverbiorum ſignificationes 6,12

Adverſarii jura ut diſtinguantur in probatione cauſſæ 90,36

Ædificator tria ſpectat 7,1 Ædificiorum laus 33, 34 ædificiorum ſplendor apud veteres in publico major quam in privato 176, 1 apud recentiores contra privatæ ædes ſplendidiores publicis 176,22

Ægeſtæi, Athenienſium ſocii 160,5 iidem Egeſtani

Ægina Æaco nobilis 38, 38 Ægina, pulſis habitatoribus, Atticis colonis datur 143,34 Æginetæ cum Thyrea capti 142,44

Ægyptii in opib. comparandis acutiores 66,11 Ægyptius de Græcis apud Platonem quæ dicat 65, 39 Ægyptiacarum rerum narratio apud Herodotum 130,4

Q. Ælius Tubero Dionyſii amicus 137, 8. 163,44 ad Ælium Tuberonem de Thucydide ſcripſit Dionyſius 132,44

Ænianum legatio pro Philippo 124, 11

Æolus Euripidis 57,12

Æqualibus jus inter ſe eſt 156,1

Æſchines quando à Demoſthene accuſatus 123, 16 cur ob ſecundam legationem à Demoſthene accuſatus, non ob primam 45,1,9 Æſchinis accuſatio, à Demoſthene medio dictionis filo contexta 171,37

Æſchines Demoſthenis dictionem in quibus, & quam vere carpſerit 185,4 an Demoſtheni recte πικρότητα & περιεργίαν compoſitionis objecerit 196, 32 Æſchines, Hyperides, Demoſthenes, perfecerunt quæ à ſuperioribus erant inventa 112, 20 Æſchines in arte dicendi nulli poſt Demoſthenem ſecundus 185,4 Æſchinis character 70, 16. verba de Demoſthenis in verborum compoſitione verſutia 185, 13, 16 locus, ad oſtendendam aptam colorum in periodo conformationem 8, 23 Æſchineum vocabulum 68, 1 pro Æſchine contra Diniam oratio Dinarchi 116,26

Æſchylus auſtero compoſitionis genere uſus in ſuis tragœdiis 22,46. 187,4 Æſchyli character, & cum Sophocle atque Euripide comparatio 69, 16. 73,8 Æſchyli gnoma de morte 40, 30 Æſchyli adverſus Xenophontem defenſio 118,32

Æſtatis laudes 33,41.& 36,33

Ætas mores variat 66,19 ætatis commendatio 38, 27 ætatis progreſſus, judicium magis ac magis maturat & perficit 99,45

Ætolorum legatio pro Philippo 124, 11 Ætolorum opem implorant Athenienſes exſules 117,29 Ætolicum bellum 140,31 Ætolicus, oratio Dinarcho adſcripta 117,27

Affectata elocutio 127, 25 affectatio & artificium occultata 84,12

Affectiones rerum, vocum & ſyllabarum conſimilib. affectionibus exprimendæ ſunt 14,15

Affectus, mali domini 40, 36 affectuum varietas compoſitionem quoque variat 20, 28 affectus immodici ſimulatio, ad tegendum orationis artificium 53, 18 affectus adjectione occultatur figuratæ orationis artificium 53, 20 affectus commovere, neceſſarium ei qui judicibus aut populo perſuadere velit 174,7 affectuum vivax commotio, plurimum ad commovendam multitudinem pollet 99, 11 in affectibus movendis quo dictionis genere utatur Lyſias 84,23 in affectibus concitandis mollior Lyſias 88,13 in affectuum concitatione dictioni addenda amaritudo ſeu acrimonia 196,37 affectiones in hiſtoria qual[illegible] debeant 130,13 affectuum tum leniorum tum concitatiorum imitatio in hiſtoria 130,25

Afflatus divinus in Matrois & Corybanticis ſacris 177,5

Agatharchus, Syracuſanæ claſſis dux 149, 11

Agatho, Alcibiadis amaſius 54,32 Agatho, theatricarum figurarum affectator 179,28 Agathonis defenſio à Dinarcho conſcripta 118,31

Agathocles, archon Athen. 85,32. 115, 45

Agamemnon & belli & peſtis cauſſa dicitur 54,47 ſimulata oratione Græcis fugam in ſummo periculo ſuadet 50,21. 52,1,28 fugam ſuadet certo artificio 52,39. in Græcorum tentatione quem ſcopum habuerit 48, 41. 54,1

Agnus, XVI drachmis emptus 91,5

Ajax grandi ſtatura 36,45 figurato ſermone utitur, licet ſimpliciſſimus 59,1

Alcæus, unus è priſcis melicis, breves faciebat ſtrophas 19,39 Alcæi dictio qualis 28,4 Alcæi character 69, 10 73,2

Alcamenis operum notæ 193,39

Alceſtis Admetum maritum fati neceſſitate liberavit 35,34 Socratem in Platonis Sympoſio laudat 54,29 Agathonis amator 54, 32

Alcidamantis dictio 111,25 rhetor. inventa 120,30

Alciſthenes archon Athen. 85,23

Alei filia Auge 32,14

Alexandri Paridis mores 65,14

Alexander Macedo, Ariſtotele præceptore uſus per octennium 121,30 ad Gazam vulneratus, & maleficum & urbem gravibus pœnis afficit 18,30 ad Arbela quando vicerit 124,47 cum Alexandro fœdus, & de eo oratio Demoſthenis 197,30 Alexander magnus quando mortuus 121,32 in Alexandrum Macedonum carmen Pindari 179,21

Alexis, Ariſtodici frater 91,19,29

Aliud

Aliud dicentes, & aliud dicendo efficere cupientes, qua utantur methodo 44, 8 aliud proponendo, aliud quomodo efficiamus 44, 44. & 45, 17 aliud agendo aliud efficere Homerus docuit 53, 23 aliud dicendo aliud efficere Homerica Thetis docet 5[illegible] 40 aliud dicendo aliud efficere docuit etiam Demoſthenes, in oratione de Claſſib. 56, 29 aliis loquentem alios petere 55, 44

Allæenſis pagus in Attica 123, 47. ſed rectius Halæenſis, ſeu Ἀλαιεύς. Fuerunt autem duæ in Attica Ἀλαί: quarum civis tripliciter effertur, Ἀλαῖος, Ἀλαιεύς, & Ἀλαεύς, extrito ι: ut prolixius docet Stephanus Byzantius.

Allegoriæ apud Platonem crebriores, longiores, intempeſtiviores 127, 27. 166, 20

Alys fl. Lydiæ 4, 38

Amaritudo (ſeu Acrimonia) dictioni addenda in concitatione affectuum 196, 36

Amatores amores ſuos laudant 36, 9 Amatorii ſermones a Socrate tractati in Phædro 166, 41

Ameleſagoras (ſeu Meleſagoras) Chalcedonius, hiſtor. 138, 34

Aminocles Corinthius, Samiis primus triremes fabricavit: 145, 20

adverſus Aminocratem de prædii fructibus diſceptatio 118, 27

Ammæus, Dionyſii amicus 80, 30. 120, 25. 198, 2

Amoris inſani cæcitas 153, 17 amoris encomia multa, & fere nimia, in Platonis Sympoſio 178, 5 de Amore palinodia Socratis 167, 11

Amphibrachys pes qui, & qualis 16, 25

Amphictionicum concilium 123, 9

adverſus Amyntichum Athenadæ defenſio 119, 7

Anacreontis dictio qualis 26, 22. 188, 5

Anapæſtus pes qui, & qualis 16, 27 Anapæſticum tetrametrum 29, 13

Anaxagoræ dogma, ὁμοῦ πάντα χρήματα 47, 32 Anaxagoræ dogma, πάντα ἐν πᾶσι 57, 19

Anaxicrates, archon Ath. 113, 11 Anaxicrate archonte geſta, ex Philochori Atticis 113, 34. 116, 2

Anaximenis profeſſio & elocutio examinata 111, 18 Anaximenis dictio 167, 31 rhetor. inventa 120, 29

Anchiſes, filii opera ſervatus 35, 44

Ancipites ſeu bitempores vocales 12, 13

Andocidis elocutio 161, 23. 82, 21

ſuper Androclidis forte oratio 105, 23, 38

Andromenes, Theogenis pater 170, 30, 34

adverſus Androtionem oratio Demoſthenis 120, 47

Animi exercitia & certamina, difficiliora quam corporis 41, 18 animi hominum tales qualia eorum ſtudia & fortunæ conditio 176, 33 animi ſecretorum rimator, perſpicaciſſimus Theopompus 132, 12

Anni tempora ut laudentur 33, 40. & 36, 30

Anticles, archon Athen. 116, 7. 125, 23

Antigonus & Demetrius Munychia ejiciunt Caſſandri præſidium 113, 12

Antilogi (vel potius Antiochi Syracuſani) ſtilus 5, 20

Antimachi character 68, 39. 72, 17 Antimachus Colophonius, poeta epicus, auſtera compoſitione uſus 22, 45

Antiphates, archon Athen. 116, 16

Antiphontis Rhamnuſii elocutio qualis 111, 39, 42. 161, 33. 167, 30 Antiphontis Rhamnuſii dictio pulchra quidem, at non item ſuavis 9, 6 Antipho auſtera compoſitione uſus in ſuis orationibus 22, 46 Antiphontis in rhetor. inventa 120, 29

Antiphonteum vocabulum 68, 1

Antiquitatis affectatio 62, 17 antiquitatis imitatio in quibus ſit 62, 19. 64, 27

Antiſthenis Socratici dictio 161, 34

Antitheſis triplex 86, 13 Antithetorum exempla ex Iſocrate 99, 26

Apellis operum examinatio 115, 16. 138, 22

Aphareus, Iſocratis privignus & adoptivus filius, judiciales orationes à patre ſcriptas negat 102, 11 pro Megaclide de permutatione verba facit 119, 16

Apodoſes longo intervallo redditæ ſententiam obſcurant 162, 7, 19. Viſe & Redditiones.

Apollo idem cum Sole 33, 26 Apollinis laudes in panegyr. orat. 33, 26

Apollodorus, archon. Athen. 115, 46. 116, 9. 117, 10 adverſus Apollodorum pro Phormione oratio Demoſth. 171, 4

Apollonia à Philippo ut tractata 195, 46

Apoſtrophus: vide Contractio.

Appellatio ad judicium 109, 44

Appellativum nomen, ut *ATHENIENSIS* 25, 12 appellativa à nominibus ſeparata 2, 14 appellativa an ſemper præponantur in orationis contextu 6, 28

Arbela, op. Perſiæ 125, 1

de Arbitris lata lex, à litigioſis hominibus rejicitur 107, 8, 26

Arcades hiberni 32, 13 Arcadiæ antiſtites corrumpit Philippus 45, 24

Arceſilaus, Bœotorum dux 15, 42

Archaïcæ ſive Achaïcæ epiſtolæ Theopompi 131, 35. 132, 23

Archaïſmus in auſtera compoſitione pro ornamento eſt 22, 42. Viſe & Antiquitatis affectatio.

Archebiades accuſator iniquus 106, 46

Archephon adoptat Theodorum 118, 34 de Archephontis forte oratio Dinarchi 118 35

adverſus Archeſtratum oratio Dinarchi 118, 16

Archias archon Athen. 115, 47. 117, 2. 123, 9

Archidamus Iſocratis quid tractet 97, 27 Archidamus apud Thucydidem qua arte Lacedæmonios & Peloponneſios à bello Athenienſibus inferendo avertat 46, 16. 56, 39 Archidamus, Zeuxidami filius, Lacedæmoniorum rex, cum Platæenſibus ut egerit 153, 46

Archinum imitatus Plato 178, 8

Archippus, archon Athen. 116, 9. ibidem mox Archippus alius.

Archippi & Tiſidis inimicitiæ unde ortæ 169, 16 adverſus Archippum Iſæi oratio 109, 8

Architectura tria ſpectat 7, 1

Archontes LXX ſub quibus Dinarchus vixit, catalogus 115, 41

Areopagitici dicaſterii veneranda dignitas 171, 43

Argivi, Lacedæmoniorum æmuli 93, 24

Argos Amphilochicum ab Ambraciotis debellatum 140, 33

Argumentorum diſtinctio 88, 2 argumentorum in probatione partitio 108, 42

Ariſtæus (ſive Ariſteas) Proconneſius, hiſtoricus 146, 45

Ariſtagoras Mileſius cum Athenienſibus Sardeis invadit 189, 19

Ariſtidis ædes, cæterorum civium ædibus nihilo ſplendidiores 176, 4

Ariſtonis filius, Plato 39, 27

Ariſtoclis ſtilus qualis 115, 23

Ariſtocrates ab Euthycle accuſ. 121, 11

Ariſtodemus & Neoptolemus 45, 32 Ariſtodemus, archon Ath. 115, 46. 118, 39. 121, 9

Ariſtodicus, Alexidis frater 91, 19, 29

adverſus Ariſtogitonem Iſæi oratio 109, 8 adverſus Ariſtogitonem oratio Dinarchi, ſuper pecuniis Harpalicis 116, 40 contra Ariſtogitonem oratio altera, Demoſtheni falſo adſcripta 197, 29

adverſus Ariſtonicum oratio Dinarchi ſuper pecuniis Harpalicis 116, 19

Ariſtophanes, archon Ath. 116, 5 Ariſtophanes poëta, in comœdiis ſuis politicum agit & philoſophum 47, 40 Ariſtophanis cola 32, 18 Ariſtophanis verſus tetrameter anapæſticus, ex Νεφέλαις 29, 24 Ariſtophaneum tetrametrum 29, 13, 24

Ariſtophanicum vocabulum 67, 46

Ariſtophon, archon Athen. 116, 6. 124, 46

pro Ariſtophontis filiabus oratio Dinarchi 118, 19

Ariſtoteles, Peripateticæ philoſophiæ conditor 120, 8 quamdiu apud Platonem commoratus 122, 18 Platonem magiſtrum ſuum reprehendit 127, 2. 138, 10 Iſocratem ipſum laceſſivit 79, 34, 44 Iſocratis laudes conſpurcare conatus eſt 102, 14 virtutem dicit eſſe medietatem 27, 42 orationis partes quot & quas fecerit 2, 9 cum Theodecte partes orationis elementares fecit tres 192, 20 Rhetoricen ſuam quando ſcripſerit 120, 41 Rhetoricas præceptiones qua ætate ſcripſerit 121, 37. 122, 13. 124, 37 rhetorica præcepta unde deprompſerit 125, 27 Ariſtotelis Rhetorica omnes ſuperiorum dicendi artes & præcepta continet 80, 8. 79, 46 Ariſtoteles de civili orationis genere quæ tradiderit Rhetoricῶn libro tertio 29, 2 Ariſtotelis vita breviter deſcripta 121, 22 Ariſtotelis character 70, 35 Ariſtotelis compoſitio qualis 28, 6. Ariſtotelis locus ex Rhetor. lib. 1. in quo Topicorum ſuorum meminit 121, 37 locus ex Rhetor. lib. 1. de exemplis, in quo Analyticorum, Topicorum, & Methodicorum ſuorum meminit 121, 45 locus ex Rhet. lib. 2. in quo Philippus tranſitum in Atticam à Thebanis petit 123, 33 locus ex Rhet. lib 3. de metaphoris, in quo Olynthiaci belli meminit 122, 25 locus ex Rhetoricis, in quo Demoſthenica reipublicæ tractatio à Demade incuſatur 124, 40 locus ex Rhetor. in quo judicii de Demoſthene habiti fit mentio 125, 4 Ariſtotelici, præceptori ſuo nimium arrogant 122, 45

Ariſtoxenus muſicus de litterarum diſcrimine ut exiſtimarit 11, 44 Ariſtoxeni de ἡγεμόνος pedis ortu ſententia 192, 25

Ars fidem conciliat artifici 102, 28 Ars quæque ſua vocabula & ſuas habet phraſes 66, 31 artium præcepta non aſpernanda 31, 12 artium præcepta ſine aſſidua meditatione atque exercitatione, nihili ſunt 32, 33 artis judicium ſeu cenſura 67, 27 artium κριτήρια 138, 26 artium κριτήρια duo: alterum λογικόν, alterum ἄλογον 150, 22 artem arti opponere 53, 9

Artamenis elocutio qualis 115, 23

Artaphernes, Perſarum contra Græcos dux 189, 21

Artemiſienſe prœlium 183, 25

Articuli qui nominibus & participiis adjunguntur 135, 4 articulos à conjunctionibus ſepararunt Stoici 2, 13 articulis parcius & rarius utitur auſtera compoſitio 22, 41. 186, 47 articulus demonſtrativus 155, 22

Artificum & opificum curioſitas 194, 44 artificium occultum 84, 12 artificium maximum, naturam imitari 109, 29 artificioſa orationum machinamenta Homerus in reſponſionibus ſolet detegere 48, 9

Aſcræus paſtor, (Heſiodus) poëſin à Muſis in Helicone accepit 33, 21

Aſiana rhetorica perſtringitur 80, 47. 81, 11

Aſperitas compoſitionis 148, 6 aſperior litterarum concurſus, vitatur in polito compoſitionis genere 187, 26

Aſpiratæ mutæ 13, 12

Aſtyage devicto, Cyrus imperium à Medis ad Perſas tranſtulit 189, 6

Athenadis defenſio 119, 6

Athenæ ſacræ 23, 9 Athenas omnium urbium primas conditas & habitatas fuiſſe creditum 173, 30 Athenarum mœnia diruuntur à Lacedæmoniis 130, 45 Athenis præſidium quando impoſitum, & populi poteſtas con-

vulſa 116, 8 Athenæ Phylenſium recuperarunt libertatem Peloponneſiaca clade amiſſam 129, 33
Athenienſes & cæteri Græci, coloniam Thurios mittunt 82, 6 Athenienſes quibus injuriis Perſas laceſſiverint 189, 18 Athenienſes & Lacedæmonii quo tempore pacem cum rege fecerint 85, 23 Athenienſes cum Lacedæmoniis & Perſarum rege quibus conditionibus pacem fecerint 101, 25 pro libertatis conſervatione ſubierunt extrema quæque 97, 44 à præſenti democratia ad Solonis & Cliſthenis inſtitutum revocantur ab Iſocrate 97, 7 de bello adverſus regem Perſarum quibus monitis à Demoſth. inſtructi 162, 24 à bello Perſico adverſus Philippum concitantur à Demoſth. 46, 3. 56, 33 Olynthiis auxilia mittunt 122, 34 Chalcidenſibus in Thracia ſuppetias mittunt 122, 38 Athenienſibus ducatus adverſus barbaros cur debitus 188, 30 Athenienſes in Socratis Apologia reprehenduntur 46, 31
Athenienſium incrementa Lacedæmonios ad bellum excitant 141, 19 Athenienſes legatos de pace ad Lacedæmonios mittunt; fruſtra 143, 7 Athenienſium clades in Sicilia 144, 36 Athenienſes exſules Thebis benigne habiti 105, 30
Athenienſis populus exſul, è Piræeo in urbem redit 92, 39 oligarchiæ tempore quam fidem præſtiterit 93, 19 Athenienſis populi mores 66, 3 Athenienſis populi in decernendo inconſtantia 102, 3 Athenienſibus omnibus reip. capeſſendæ jus eſſe commune, vult popularis regiminis aſſertor 93, 8
Athenienſium veterum luxus 145, 17 Athenienſium veterum & recentiorum collatio, ex Iſocr. 172, 38 Athenienſium recentiorum cum veteribus collatio, ex Demoſth. 175, 35
Athenienſium duci iniqua & irreligioſa à Thucyd. tribuitur actio 155, 35. 156, 30
Athletæ, Mercurii & Herculis diſcipuli & æmuli 41, 28 panegyres ut ornent 33, 14 cujuſmodi oratione ante certamen exhortandi 41, 6, 27 : & 43, 3
Athmonenſium diſceptatio ſuper Myrrhine & Milace 117, 13
Atreus Euryſtheo ſuccedit 136, 20
Attentus auditor ut reddatur 89, 16
Atthis Philochori, id eſt Attica hiſtoria 122, 33. 123, 47
Atticam ut laudarit Plato 38, 36. 180, 21 de Attica inter ſe contenderunt Minerva & Neptunus 180, 29
Attica hiſtoria Philochori 113, 34 Attica muſa à Phrygia & Aſiana expulſa 80, 46 Attica lingua vetus, parum ab Ionica diſcrepabat 147, 1 Atticæ linguæ veteris exemplar Thucydides & Plato; recentioris, Lyſias 82, 19 Atticæ linguæ norma optima Thucydides 130, 21
Atticus, oratio Dinarcho adſcripta falſo 117, 26
Auctoritas ſcriptorum, ſæpe judicium corrumpit 64, 47
Auctumni laudes 33, 43
Audaciæ fortitudinis nomen tribuitur 136, 42. 151, 16. 164, 6
Audentia, oratori neceſſaria 94, 15
Auditorum diverſitas diverſam etiam orationis compoſitionem poſtulat 172, 12, 23 auditores rem intelligere non poſſunt, niſi perſpicue explicetur 43, 39
Auditus & viſus fere eodem modo afficiuntur 9, 1 auditus conſuefactio 84, 44
Auge, Alei filia, ex Hercule gravida 32, 14
Aulis, Bœotiæ opp. 15, 42
Auribus fidei tribuitur minus quam oculis 3, 36. 65, 42 aures utrique parti communes præbere 101, 1 aurium judicium duo requirit, ut compoſitio ſuavis ſit & pulchra 8, 47 aures quibus delectentur 9, 23 aures permulcentur eleganti verborum compoſitione 3, 14
Auri cum auro collatio 126, 16
Auſteræ compoſitionis character 22, 22, 43 : & 186, 6 auſtero compoſitionis genere qui ſcriptores uſi 25, 42. 187, 3 auſteræ compoſitionis optimi artifices Pindarus & Thucydides 23, 6 auſteræ compoſitioni non convenient Gorgianæ ſchemata 136, 36
Avus idem & patruus 89, 26

B.

Babylonica ædificia 33, 34
Bacchanalium ſumptus 91, 3
Bacchi ſputum 5, 6 Bacchi ædes in Corcyra 150, 45 Bacchi epitheta ſeu nomina 23, 11
Bacchéus pes qui, & qualis 16, 45
Bacchylidis locus 30, 9
Barbarorum mores 65, 38 Barbari bellis dediti, iracundiores 66, 11 Barbari priores mala intulere Græcis 129, 18
Bellum, deteſtabile 49, 45 paci non præoptandum 63, 41 belli arbiter Deus 60, 2, 21
Beneficium : quære Gratia.
Bigis raptatus hoſtis 18, 34: & 19, 8
adverſus Biotem oratio Dinarchi 118, 30
Bœoti, ſtolidi 66, 4 Bœoti Theſſalos & Atticos equites profligant 144, 24 Bœotica imperii adminiſtratio turbulenta 98, 8 Bœoticorum ducum & oppidorum catalogus ex Homero 15, 37, 41
adverſus Bœotum de nomine oratio Demoſthenis, falſo adſcripta Dinarcho 118 45 adverſus Bœotum de nomine oratio Demoſthenis, Lyſiano ſtilo ſcripta 171, 5
Botiæa, Thraciæ op. 122, 39
Braſidæ Lacedæmonii in navali prœlio fortis interitus 134, 1
Breves ſyllabæ quæ 13, 31, 34 quomodo inter ſe differant 13, 32 : & 14, 4
Breviloquentia non ubique requirenda 197, 41 brevitas ubi requiratur, & qualis 61, 18 obſcuritatem parit 78, 2 perſpicua ni ſit, inſuavis & moleſta eſt 130, 23 obſcura unde fiat 133, 32 brevitas perſpicua, res difficilis 83, 15 brevitas duplex, altera in verbis, altera in rebus 83, 15, 20 breviloquentia Demoſthenes omnium opportuniſſime utitur 197, 42
Briſeidis Achilli ereptæ cauſſa reprehenditur Agamemnon 50, 14 Briſeis aliud proponendo, aliud efficit figurate 58, 12
Bromius, Bacchus 23, 11
Byzantium Dei juſſu conditum 39, 39 Byzantini Ath. æmuli 101, 24 Byzantiis opem contra Philippum ferri ſuadet Demoſthenes 123, 25

C.

Cadmus Mileſius, antiquiſſ. hiſtoricus 146, 45
Cæcilius rhetor, Dionyſii amicus 130, 34
Cælatorum diligentia 30, 36 Cælatorum regula 115, 16
Cæli diverſitas, morum quoque temperiem diverſam efficit 66, 9
Cærimus, archon Athen. 116, 12 Diodorus Charinum vocat pag. 751
Calamidis ſtatuæ exilitate gratæ 95, 32
Calantianus Demetrius 5, 20. Eſt autem Calantis, ſeu Callantis, Siciliæ oppidum, Cæcilii rhetoris patria, teſte Suida.
Calchas ſecuritatem ſibi ab Achille ſtipulatur 55, 27
Calendæ unde laudentur 36, 22
Callæſchri, unius è xxx tyrannis, gnome de morte 39, 20
adverſus Callæſchrum oratio Dinarchi 116, 28
Calliarchus, archon Athen. 116, 15
Callias, archon Athen. 82, 11
Callicratis ſcripta 118, 5
Callimachus, archon Athen. 115, 47. 121, 14 Callimachus Pergaſenſis, archon Athenis, & quæ ſub ejus prætura geſta 122, 33. 123, 4
Callimachus Lyſianæ orationi titulum inſcribit 105, 23 orationem Demoſthenis ad Philippi epiſtolam, inſcribit ὑπὲρ Ἀλοννήσου 171, 12 Demoſtheni tribuit orationem Dinarchi contra Theocrinem 116, 32 de Dinarcho nihil exacti ſcriptum reliquit 112, 26
Callimachi ſtatuæ exilitate gratæ 95, 32
Callimedes, archon Athen. 115, 44
Callippus, oratio Dinarchi 118, 33
Calliſtratus, archon Athen. 115, 45. 119, 19. 120, 45. 121, 1
Camarinæi, populus Siciliæ 131, 24
Candaules, Lydorum rex 3, 27
Canis in arcem Athen. contra morem ingreſſus, quid portenderit 113, 41
Capita univerſalia 63, 40 capitum propoſitio nuda 61, 28 capitum inverſio in narrationibus 109, 21
Caricum aliquid malum 81, 1
Carmen quid 28, 44 proſæ orationi ſimile ut fiat 31, 13, 21
Caſſander Athenas occupat 113, 10 Caſſandri oligarchia quando Athenis ſublata 116, 13
Caſuum mutatio ſæpe compoſitionem juvat 7, 12 caſus ſubinde mutat auſtera compoſitio 187, 1 caſus pro caſibus à Thucydide uſurpati 135, 3 caſus non reſpondens caſui apud Thucyd. 135, 24 caſus verborum 7, 15
Catalogus oppidorum, per ſe minus pulcher & ſuavis, quibus ſcitamentis ab Homero ſit conditus 15, 38
Cauſſarum genera duo quomodo in una eademque oratione conjunguntur 46, 45
Celeritas enunciationis & ſignificationis 148, 6, 12
Cenſura ſcriptionum & orationum 64, 38. 65, 3
Cephiſeus, Phanoſtrati pater 170, 26
adverſus Cephiſoclem Dinarchi oratio 118, 11
Cephiſodorus archon Athen. 105, 15. 106, 8. 116, 7. 121, 32
Cephiſodorus orator 120, 31 Platonem reprehendit 127, 3 Cephiſodorus Athenienſis, Iſocratis auditor & convictor, apologiam pro Iſocrate contra Ariſtotelem ſcripſit 102, 17 Cephiſodori Iſocratei dictio 111, 35
Cephiſodotus, archon Athen. 115, 44 Cephiſodoti dictum de Charetis in reddendis orationibus feſtinatione. 122, 29
Cephiſodorus Thebanus, erga Athenienſes exſules hoſpitalis 105, 29. 106, 3
adverſus Cephiſontis profeſſionem oratio Dinarchi 116, 35
Cereales fructus 34, 12
Certaminum & ludorum ſcopus 42, 16. 92, 7 certaminum inter ſe comparatio 33, 39: & 42, 34 certamina & ludi in panegyricis orationibus unde laudentur, & quomodo 33, 37 certaminum & ludorum inſtitutores ut laudentur 34, 16 certamina athletica, barbaro furor eſſe videntur & inſania 65, 45 certamina animi, difficiliora quam certamina corporis 41, 18
Cephiſophon, archon Athen. 116, 6. rectius Cephiſophon apud Diodor. 601.
Chæron, vel potius Charon, ante Herodotum hiſtorias edidit 129, 14
Chæronenſe prœlium 124, 47 Chæronenſis cladis tempus 94, 33
Chæronides, archon Athenienſis 94, 33. 116, 2. Diodorus Charondam vocat 553.
Chalcis, Eubœæ oppidum 113, 15 coloniam Stagira mittit 121, 24 Chalcidenſibus in Thracia ſuppetias mittunt Athenienſes 122, 37
Characteres dicendi (ſeu excultæ compoſitionis) generales, tres 184, 13. 185,

185, 41 characteris ſimilitudo diligenti obſervatione magis ac magis adquiritur 68, 16 characteris expoſitio 148, 26

Chares, Atticarum copiarum dux in Olynthiaco bello 122, 36, 45 Chares Olynthiaci belli rationem reddere properat 122, 28 adverſus Charetem pro Etietti ſorte, Dinarchi oratio 118, 21 contra Charetis delationem oratio Dinarchi 116, 37

Charidemus copiarum in Helleſponto dux, Chalcidenſibus in Thraciam ſuppetias mittitur 122, 38 adverſus Charidemum Satyri defenſio 119, 14

Charinus: quære in Cærimus.

Charon Lampſacenus; hiſtor. 138, 34. ante Herodotum hiſtorias edidit 129, 14

Chii & Rhodii, ſocialis belli adverſus pop. Athen. principes 100, 3. 101, 23

Chloris, Nelei uxor 15, 10

Choragus in rhetor. ludo 34, 22

Choreus pes qui, & qualis 16, 20

Chremes, archon Athenienſis 116, 7

Chryſippi cædes 136, 17 Chryſippi Stoici libri duo De orationis partium collatione, ad civilem eloquentiam nihil conferunt 5, 34 Chryſippus Stoicus, in lib. De orationis partium collocatione, compoſitionis elegantiam neglexit 5, 24

Cibus vetuſtiſſimus è glandibus 34, 4

Cicadas aureas in capitibus geſtabant Athenienſes veteres 145, 18

Cimon, Miltiadis f. 142, 24 Cimonis ad Eurymedontem de Perſis victoria 142, 24

Circumflexæ ſyllabæ 10, 8 circumflexus in moduli pronunciatione oblitteratus 10, 21

Ciſſeus, rex 29, 38

Cithariſta ob unius chordæ diſſonantiam exploſus 9, 31

Civilis eloquentia 1, 11 civile ſeu politicum dicendi genus 31, 37 civilis eloquentia, muſicæ quædam ſpecies 9, 47 civilium orationum ſtudioſi 120, 27 civilis orationis artificium curioſiſſimum 194, 47 civilis orationis compoſitio, poeticæ ſtructuræ ſimilis ut fiat 193, 47. 194, 14 civilis orationis ſtudium germanum, Dionyſii tempore in uſum revocatum 80, 33. Viſe etiam Oratio. Civilia vocabula 62, 35, 37

Civis genuinus qui 42, 6 cives totius orbis ſunt qui præclaram aliquam retulere victoriam 42, 21

Civitatis laudes 38, 43 civitatum comparatio 41, 39 civitas prætorem ab imperatore provinciæ adminiſtrandæ gratia miſſum ſolenni compellatione excipit 38. 3, 7 civitates parvæ incolumitatis majorem quam honeſtatis rationem habent 157, 19 civitatis jure inique excluſus, appellare & provocare ad judicium poterat: qui ſi cauſſam ſuam non probaſſet judicibus, bonis in fiſcum relatis venumdabatur 109, 44

Clamores in magno exercitu periclitante 149, 49

Clearchus quo ſtratagemate utatur in Anabaſi Xenophontis 47, 46. 57, 47

Cleombrotus, Pauſaniæ Lacedæmonii pater 154, 3

adverſus Cleomedontem contumeliæ actio à Dinarcho ſcripta 118, 24

Cleonis oratio 158, 6

Cliſthenis reſpublica 97, 12 adverſus Cliſthenem oratio Dinarchi 116, 33

Clonius, Bœotorum dux 15, 42

Coactæ figuræ 153, 1, 35

Coi, Athenienſium adverſarii 101, 24

Cola: quære in Græco Indice.

Collatio ad veritatis cognitionem plurimum confert 126, 15, 23

Colliſio vocalium inter ſe, & item conſonantium, auſteram efficit compoſitionem 25, 33

Collocatio verborum. Viſe Compoſitio.

Colloquium Platæenſium & Archidami Lacedæm. regis 154, 1

Coloniæ litterariæ 94, 30

Colorum in pictura miſtiones variæ 104, 40 Colores dictionis 148, 7 colores dictionis Thucydideæ 133, 34 Coloratum dicendi genus: quære χρῶμα in Græco Indice.

Columnæ inciſum fœdus 124, 4

Colyttus, pagus Atticus 90, 15

Comœdia ſub ludicra larva philoſophatur 47, 41

Comici in fabulis ſuis philoſophos & politicos agunt 47, 40 è comicis quæ imitanda 69, 29 Comicorum taxatio 101, 15 Comica vocabula varia 67, 46

Commata colis breviora 31, 19. & 32, 2, 9 Commatica verborum compoſitio non infrequens apud Demoſt. 190, 37

Commendatio ſui ante capitum expoſitionem 61, 29

Commune (ſeu medium) compoſitionis genus quod 27, 38 communis & uſitatus loquendi mos laudatur in dicendo 94, 37 communiſſimis verbis uti 82, 31

Comparationes in hiſtoria vitioſæ quæ 132, 27

Compellatio figurata & ipſa 51, 23 Compellatoriæ orationis præcepta 37, 40

Complexus plurium propoſitionum ſeu actionum in una eademque oratione 46, 27. 57, 39

Componere quælibet cum quibuſlibet, non ſimiliter animum & aures afficit 7, 9

Compoſitio quid ſit 2, 8 electione poſterior eſt 2, 26 perfectius opus quam electio 2, 45 plus virium habet quam electio 5, 7 magis afficit quam electio 3, 16 pulchra ut fiat 11, 31 compoſitio elegans quot & quæ ſpectare debeat 7, 7 compoſitio ſuavis ut fiat 10, 33: & 11, 15 compoſitio apta & concinna, debet eſſe ſuavis & pulchra 8, 46 compoſitio jucunda & probabilis, licet ſine ulla affectatione 84. 8 compoſitio pro affectuum varietate varia eſt 20, 28 compoſitionis ſpecies quot ſint, & qui cujuſque character 21, 45 compoſitionis excultæ characteres generales tres 185, 41 compoſitio pura & miſtionis ubique expers, apud nullum proſæ vel carminis ſcriptorem invenitur 185, 43 compoſitionis character à Demoſthene non tantum pro cauſſarum, ſed etiam pro epicherematum diverſitate, varie temperatus 191, 43 compoſitionis ſpecies quæ primas ferat 27, 40 compoſitionis artificioſæ munus triplex 6, 42 compoſitio artificioſa Minervæ Homericæ comparari poteſt 5, 8 compoſitionis verborum elegantis magna veteribus cura fuit, tum in proſa, tum in carmine 185, 27 compoſitio à veteribus diligenter obſervata; à recentioribus neglecta fuit 5, 15: & 6, 37 compoſitione verborum Demoſthenes cæteros oratores longe ſuperavit 184, 45 compoſitio proſæ orationis ut poëmati & carmini fiat ſimilis 28, 30 compoſitionis genus occultum ſeu latens 20, 7 compoſitio confidenter pertexenda eſt 11, 27 compoſitio vim quantam habeat 2, 27, 34

Compoſitionis auſteræ character, & auctores ea uſi 22, 22, 43 compoſitionis politæ ac floridæ character 25, 45 compoſitionis aſperitas 133, 34 compoſitionis deformis exemplar 18, 20 compoſitione verborum gravi & ſuavi ornatur oratio 1, 27 compoſitionis mutatio venuſtatem orationi adimit 4, 29 compoſitionis verborum partes tres, commata, cola, periodi 146, 30 Compoſitoriæ artes 2, 29

Compta veris non præferenda in elocutione 98, 44

Concinnitas in modulis 84, 40

Concionibus quale dicendi genus conveniat 191, 34 conciones Thucydidis examinatæ 153, 2 conciones Thucydidis Dionyſio quæ præ cæteris probentur 157, 34 Concionatorum & oratorum officium 123, 20 concionatorum apud Athen. veteres cum recentioribus collatio 175, 35

Conciſa brevitas quæ putanda 61, 15 conciſæ brevitatis exemplar Thucydides 130, 21. 133, 30

Concordiæ laus 37, 34

Condita oraculorum monitu loca 38, 39 Conditorum laudes 38, 46

Conditio rerum tenuis, magnum & virilem animum addere non ſolet 176, 33

per Confeſſa incedere in docendo 67, 24

Conglobare: quære Contorquere.

Confirmationis capita quo modo & quo ordine proponenda 61, 18, 39 confirmatio quali dictione pertexatur à Lyſia 84, 23 confirmationis laudabilis exemplum è Lyſia 90, 33 confirmationes Hyperidis acriores 114, 20 confirmationis vitia 63, 37 confirmationis argumenta propoſitionis capitibus innectere 44, 47

Conjecturæ in judicialibus cauſſis 64, 6

Conjunctionum accidentia 195, 12 conjunctionibus accidunt duo 192, 20 conjunctionum uſus in auſtera compoſitione rarior 22, 41. 186 46

Conjux, vitæ onera leviora efficit 35, 24 conjugum concordia quot & quanta afferat commoda 37, 33

Connubia hominibus neceſſaria 37, 23 connubia immortalitatem quibuſdam peperere 35, 33 connubiis amicitia contrahitur etiam cum exteris 35, 30 connubii communicatio 93, 10

Cononis ſtatura 37, 1 erga rempublicam merita 171, 46 Cononis & filii, petulans facinus 170, 34 Cononis filiorum protervitas 170, 1

Conſecratur Apollini Rhenea capta 145, 21

Conſequentia neceſſaria, in primis ſpectanda in confirmationis capitibus 62, 5

Conſecutionem ſeu redditionem longo intervallo accipere 162, 19 conſecutio longo intervallo recepta 168, 13 conſecutionis ratio ſæpe negligitur in auſtera compoſitione 22, 42: & 25, 42

Conſiliariis uti parum fidis 102, 6 conſultor malus, una cum uxore à civibus lapidatur 183, 7

Conſolatio in funebri oratione 40, 9, 17

Conſonantium concurſus, auſteram efficit compoſitionem 25, 33

Conſuetudo longo uſu in naturam vertitur 30, 47

Contemplari poſſunt etiam ii qui minore ingenii facultate ſunt præditi 138, 21

Contemptus unde oriatur 159, 9

Continua dictio 155, 12

Contorquere ſeu conglobare ſententias, & rotunde efferre 83, 33 contorta & rotunda elocutio 98, 30

Contractiones per apoſtrophum ſæpe compoſitioni aliquid afferunt elegantiæ 7, 24

Contradictionis anſam præbere 50, 26 35

Contrarietas in ſententia orationis ut evitanda 67, 19 contrarietas quomodo ſit emolumento 44, 15 Contrarium figurate dicere, periculoſum eſt 44, 30 contrarium dicendo efficere 44, 3 contraria dicendo efficere cupiens, qua utatur methodo 44, 11 34 contrarium dicere, & contrarium in dicendo velle, ut præmonſtrarit Homerus 50, 20 contrarium dicere, &

contrarium dicendo efficere, Homerus ſub Agamemnonis perſona docuit 52, 26 contrarium dicendo efficit Homericus Phœnix 58,33
Controverſa bona ante litis deciſionem occupari nequeunt 109,14
Conventus ſolennes: quære Panegyris.
Copiæ oſtentatio 83,25. 127,24 copiam verborum oſtentare 166,17
Corcyrenſis ſeditionis deſcriptio 150,27
Corinthiorum legatus à Peloponneſi proceribus quæ petierit 135,35
Corœbus, archon Athen. 116,14. apud Diodorum Corybus eſt p. 770
Coronæ quæ in certaminibus dantur, unde laudentur, & quo modo 34,3 coronarum multitudo & paucitas, quænam ad exhortandum ſuppeditent argumenta 42,45 coronari quos vetet lex 125,20
Corporis qualitates in laudatione 36,44 corporis & membrorum in actione oratoria conformatio 195,36 corpora venalia mercede militantium 92,21
Corruptela in legatione 45,9 corruptela in ludis & certaminibus 43,7
Corybanticus furor 177,4
Corybus: quære in Corœbus.
Cratinus in comœdiis ſuis politicum agit & philoſophum 47,40
Cratinicum vocabulum 67,46
Cratippus Thucydidis hiſtoriam continuavit 143,41
Cratylus Platonis 14,41
Creditores à debitoribus in ſeditione perimuntur 150,41
Creſphontæ filii, Meſſene ceſſerunt Lacedæmoniis 97,35
Cretenſem hiſtoriam & fabulas collegit Dinarchus quidam 112,34
Creticus pes qui, & qualis 16,39
Creticus & Pæan pro eodem 29,46. & 30,6 Creticis numeris decantare 30,2
Criminatio adverſarii ante capitum expoſitionem 61,30. 63,10
Critiæ oratoris, unius è triginta tyrannis, elocutio qualis 111,40,47. 161,34: item 82,21
Crœſus, Alyattæ filius, Lydorum rex 4,38
Cteſiæ Cnidii dictio ſuavis quidem, at non item pulchra 9,7
Cteſias, Cononis filius, homo petulans 170,26
Cteſicles archon Athen. 116,5
Cunctatio provida, Specioſa timiditas nominatur 136,43. 164,7
Currus volucris 167,12 curru raptatus hoſtis 18,34: & 19,8
Cyclops in viſus orbitate gemens ac palpans, qualibus verbis ab Homero expreſſus 14,19
Cynoſſema, & prœlium ibi commiſſum 129,30. 142,4
Cyrſilus ab Athen. una cum uxore lapidatur 183,7
Cyri Pædia Xenophontea, boni & beati regis imago quædam 130,42
Cytherii ſe dedunt Athen. 142,41
Cytinion à Philippo captum 124,10

D.

Dactylus pes qui, & qualis 16,30
Dactyli ad celeriores motus exprimendos apti 21,35
Damaſtes Sigenſis, hiſtor. 138,36
Damni dati actio 113,24
Danaë fortunam ſuam deplorans apud Simonidem 32,22
Dativus (inſtrumentalis ſcilicet) pro accuſativo 135,13
adverſus Davum actio Lyſiclidis 118,29
Debiti ſimulatio periculoſa 102,47 debitorum exactio non uniuſmodi 51,26 debitores in ſeditione creditores ſuos interimunt 150,41
Deceleicum bellum 96,41
Decenter dicere quæ volumus 43,44 decenter dicere Homerica Iris docet 51,33 decentis ac ſpecioſæ dictionis exemplum ex Demoſth. or. pro Corona 56,21
Decorum quid ſit 20,25 decorum quantam vim habeat 9,40 maximum in compoſitione momentum habet 192,47 figuras & habitus omnes commendat 20,20 decorum, præſtantiſſima & perfectiſſima virtus, diligenter à Lyſia obſervatum 84,15 decori obſervatio apud Demoſth. ſumma 184,34 decori in hiſtoria obſervator diligentior Herodotus quam Thucydides 130,32 decorum violare cogit interdum neceſſitas 90,2
Dedecore afficere propinquos aut majores ſuos, morte ipſa gravius 181,21
Defenſio neceſſaria, etiam contra propinquos 106,24 defenſio Socratis apud Platonem & Xenophontem, Socratis eſt laudatio artificioſa 57,39 defenſio Periclis, minus recte à Thucydide compoſita 158,17
Deficientia ut ſuppleantur in oratione 65,17 defecta, invalida & imbecilla 66,47
Deformis ruſticus liberos formoſos quo artificio genuerit 68,17
Deiochus Proconneſius, hiſtor. 138,32
Delectus verborum plurimum poteſt 28,31. Viſe & Verba.
Deliacus, oratio falſo adſcripta Dinarcho 118,2
Deliberari recte non poteſt, niſi ex utraque parte momenta ponderentur 100,46
Deliberativi generis capita quatuor, Honeſtum, Juſtum, Utile, Poſſibile 63,42 deliberativi generis orationibus qualis conveniat compoſitio 191,38
Delicti expers nullum ingenium humanum 138,5 delicti cauſſa duplex; inſtitutum, & virium imbecillitas 137,30
Delphinium, judicium Athen. 110,40
Deli & Leri hiſtoria 118,4. Deli ſacrificium 117,41 Deli expurgatio 140,33
Demades Demoſthenicam reipublicæ tractationem omnium malorum cauſſam eſſe cur dixerit 124,42 Demadis nulla exſtant ſcripta 119,38
Demaratus, Euphileto cognat. 110,27
Demetrius rex, cum Antigono Caſſandri præſidium è Munychia dejicit 113,12 Munychiam ſubverſis mœnibus populo reddit 113,37 Athenienſibus profugis reditum concedit 116,18
Demetrii Calantiani ſtilus 5,20
Demetrius, archon Athen. 116,12
Demetrius (Phalereus opinor) Platonem reprehendit 127,3 Demetrii Phalerei de Platonis dictione cenſura 127,30. 166,23 Demetrius Phalereus actionis vim Demoſtheni à natura negatam, exercitatione comparatam ait 195,38 Demetrii Phalerei ſectator Dinarchus 113,5 Demetrius Phalereus accuſatur 113,38
Demetrius, Dionyſii Halic. amicus 128,37
Democles Phygelenſis, hiſtor. 138,33
Democlides, archon Athen. 116,10
Democlidis ſtilus 117,40
adverſus Democratem oratio falſo adſcripta Dinarcho 117,42
Democratia Iſocrati qualis probetur 97,13 Democratia pacatis & tranquillis rebus augeſcit 101,45 in Democratia libere loqui non licet 101,14
Democriti compoſitio 28,5
Demodocus agricola, ruſticis phraſibus apud Platonem utitur 66,29
Demogenes, archon Athen. 116,10
Demoſthenes Lacedæmonios ad Pylum devincit 144,26 Atticæ claſſis in Sicilia dux 149,5
Demoſthenes Pæanienſis 39,27 quando natus, & quando publicas orationes ſcribere exorſus; quo etiam ordine illas habuerit 120,44. 122,16 Ariſtotele tribus annis minor 121,25 an dicendi artem ab Ariſtotele didicerit, & ex Ariſtotelicorum præceptorum obſervatione tantam dicendi vim ſit conſecutus 120,9 oratorum omnium optimus 163,28 omnes & ante & poſt ſe oratores dicendi artificio ſuperavit 120,32 omnes ſuperiorum virtutes imitatus, quidquid apud eos pulchrum fuit, excerpſit 114,36 perfecit quæ à ſuperioribus erant inventa 112,20 optimo dicendi genere omnium temperatiſſime & appoſitiſſime uſus eſt 184,2 dictionem ad argumenti naturam & perſonarum dignitatem attemperavit 168,46 imitationis exemplar optimum eſt 163,28 Thucydidem & cæteros ſcriptores illuſtres optime imitatus eſt 162,10 Thucydidis enthymemata maxime eſt imitatus 130,35 Platonis imitator 61,2. 62,3,10 Iſocratis & Iſæi veſtigia ſecutus 120,32 vim ſuam ab Iſæo ceu fonte hauſit 104,30,47 Iſæum in diſpoſitionibus diligenter imitatus eſt 108,36 Iſæi artes Iſæumque totum devoraſſe, hominumque vafritiem omnem induiſſe dicitur 104,47 Iſocrati & Platoni, oratoribus & philoſophis præſtantiſſimis, antefertur 126,6 Platoni qua re præſtet 17,45 Lyſiam qua in re ſuperarit 83,34 Demoſtheni exaggerandarum rerum & concitandorum affectuum occaſionem ſeu anſam præbuit Iſæus 109,37 Demoſthenes in ſcribendis orationibus, an ſurſum ac deorſum volutatis verbis & membris, ad metricam numerorum concinnitatem exegerit omnia 30,13,32. 194,23. 195,3 poſt diuturnam exercitationem conſuetudine & habitu facile præſtitit, quod primis annis magno labore ac ſtudio vix aſſequi potuit 30,38 verborum compoſitione quali uſus 28,5. 184,44 compoſitionis cur non eandem ſemper tenerat viam 191,2 compoſitione uſus omnium temperatiſſima 190,47 Demoſtheni compoſitionis exquiſitæ teſtimonium præbet Æſchines 185,11, 16 Demoſthenes conſequentiam neceſſariam Platonis exemplo diligenter obſervavit 62,10 τοῦ ἤθους diligens obſervator fuit 61,2 figuratæ orationis artificium ipſe detegit 57,3 ἀσαφείᾳ verborum an uſus 197,2 tædioſis verbis an uſus 197,20 ἄγροικος à nonnullis cur dictus 115,35 interrogationibus ſæpe utitur, exemplo Iſæi 108,10,26 panegyricæ dictionis compoſitione ubi uſus 191,16 Lyſiacam dictionem in quibus orationibus ſecutus 171,3 ante confirmationem utitur præparationibus 62,3 in actione oratoria diligentiſſime ſe exercuit 177,14 actionis vim, à natura ſibi negatam, exercitatione acquiſivit 105,27 actione quali orationes ſuas ornaverit 195,26
Demoſthenis lis, cujus ab Ariſtotele facta mentio 125,14 Demoſthenes corona ſe dignum eſſe qua ratione oſtenderit 46,42 Æſchinem ob ſecundam legationem cur accuſarit, non ob primam 45,1,9. Thebis legatus pro republica 124,13 Thracem inconſtantem introducit 66,7
Demoſthenis acumen & vis ab Iſæo ortum ac principium duxit 112,5 Demoſthenis character 70,12. 114,36. 115,5. 167,35,44 Demoſthenis character qua nota potiſſimum dignoſcatur 168,45. 193,22 Demoſthenes dictionis characterem ad materiæ qualitatem uſque quaque attemperavit 191,15 Demoſthenis dictio ex optimis quibuſque ſcriptoribus contexta 167,36,44 Demoſthenis dictio pulchris & ſuavibus mutationibus variata 20,10 Demoſthenis dictio, ſimilis terræ feraci, & omnibus tum neceſſariis tum jucundis probe inſtructæ 183,35 Demoſthenis dictio à Thucydidea quibus differat 168,48 Demoſthenis dictio à Lyſiana diſcerni ut poſſit 171,16 in Demoſthenis dictione quæ deſiderentur à nonnullis

lis

lis 196, 29 Demoſthenis dictio facetâ urbanitate an careat 196, 29 Demoſthenis dictio obſcurior 83, 10 Demoſthenis orationes optimis poematibus & carminibus ſimiles 28, 18. & 29, 1 Demoſthenis orationes longe aliter affectus cient quam Iſocrateæ 177, 1, 15 Demoſthenis orationes publicæ qua annorum ſerie habitæ 120, 45 Demoſthenis orationes publicæ XII, ante Ariſtotelis Rhetoricas præceptiones habitæ 121, 20 Demoſthenis orationes publicæ quo charactere ſcriptæ pleræque 171, 7 Demoſthenis orationes privatæ, ſeu ἰδιωτικοὶ λόγοι, circiter XX 171, 6 Demoſthenis judicialium orationum præſtantiſſima ea quæ pro Corona eſt habita 163, 9 Demoſthenis & Iſæi orationes falſitatis & injuſtitiæ ſuſpectæ 105, 3 Demoſthenis Philippicæ conciones XII, & quo quæque tempore habitæ 123, 28, 31 Demoſthenis conciones adverſus Philippum, quando haberi cœptæ 121, 9 Demoſthenis Philippicæ, excepta ea quæ de Haloneſo eſt, omnes Thucydideum characterem referunt 168, 42 Demoſthenes Philippicam ſextam quando habuerit 123, 6 Demoſthenis oratio ad Philippi epiſtolam, à Callimacho inſcribitur pro Haloneſo 171, 12 Demoſthenis concio de ope Megalopolitanis ferenda, quando habita 121, 8 Demoſthenis oratio de Claſſibus quando ſcripta, & quo argumento 121, 4 Demoſthenis oratio περὶ Συμμοριῶν recte & convenienter inſcriberetur περὶ Βασιλικῶν 56, 31 Demoſthenes in oratione de Claſſibus aliud proponens, aliud efficit 46, 2. 56, 30 Demoſthenes in oratione de Falſa legatione docuit quomodo aliud proponendo, aliud efficiamus 44, 44. & 45, 18. ſic 56, 29. 58, 1 Demoſthenes in oratione pro Corona docuit, quomodo decenter ac ſpecioſe dicere poſſimus quæ volumus 56, 21 Demoſthenes in oratione pro Corona docuit, quomodo contrarium dicendo poſſit effici 44, 34 Demoſthenes in oratione pro Corona Platonem imitatus, docuit, quomodo plurium actionum in una eademque oratione poſſit fieri complexus 46, 39. 57, 35 Demoſthenes in oratione pro Corona quatuor hypotheſes conjunxit 57, 41 Demoſthenis oratio pro Corona, quando habita 124, 45 Demoſthenis or. pro Corona quo ſtilo ſcripta 191, 20 Demoſthenis oratio pro Cteſiphonte, omnium or. præſtantiſſima 29, 44 Demoſth. oratio pro Cteſiphonte, pulcherrimam & temperatiſſimam dictionis ſtructuram habet 171, 33 Demoſth. oratio adverſus Ariſtocratem quando habita 121, 11 Demoſth. oratio adverſus Timocratem quando & cui ſcripta 121, 7 Demoſth. oratio de Immunitatibus adverſus Leptinem, præ cæteris venuſta & graphica 121, 2 Demoſthenis oratio de Nomine adverſus Bœotum, ſub quibus prætoribus habita 117, 8 Demoſthenis oratio de Nomine adverſus Bœotum falſo adſcripta Dinarcho 118, 46 Demoſthenis panegyrica oratio nulla exſtat 191, 8 Demoſthenis non eſt encomium Pauſaniæ 191, 12 Demoſthenis oratio funebris 39, 27 Demoſthenes ἐπιτάφιον λόγον an ſcripſerit 178, 9 Demoſthenis ἐπιτάφιος ſeu funebris oratio non eſt 191, 12 Demoſtheni falſo adſcriptæ orationes quæ 197, 28 Demoſthenis locus, è quo docetur, quantum elegantiæ afferat apta verborum figuratio 8, 6 locus, è quo elegans colorum inter ſe coagmentatio demonſtratur 7, 42 locus, quo elegans colorum transformatio oſtenditur 8, 15, 35 loci aliquot medio dictionis filo contexti 171, 37 loci aliquot, in quibus Thucydidem imitatus eſt 162, 22. 167, 47 locus ex Philippicis cum Iſocrateo quodam collatus, in quo veterum & recentiorum Athenienſium diverſitas exponitur 175, 33 locus ex or. contra Æſchinem 171, 37 locus ex or. pro Cteſiphonte 172, 2 è Demoſthenis oratione pro Cteſiphonte prooemium; ad oſtendendam in eo oratore poëticam & modulatam compoſitionem 29, 44 locus ex or. pro Cteſiphonte, cum Platonici Epitaphii loco comparatus 182, 24 locus ex or. pro Corona, de Philippi conatibus 124, 15, 21 è Demoſthenis oratione pro Corona pulchræ compoſitionis exemplum 18, 3 locus ex or. contra Ariſtocratem 171, 42 è Demoſthenis oratione adverſus Ariſtocratem prooemium; ad oſtendendam in eo ſcriptore poëticam & modulatam compoſitionem 28, 21. & 29, 9 locus ex or. de Immunitatibus adverſus Leptinem 171, 45 locus ex or. contra Cononem, in quo Lyſiam imitatus eſt 169, 16, 45 Demoſthenes verſuum L vel LX millia reliquit 197, 27 de Demoſthene tractatus Dionyſii 137, 21 de Demoſthenis in rerum tractatione vi admiranda, tractatum promittit Dionyſius 198, 3 adverſus Demoſthenem legis violatæ actio, falſo adſcripta Dinarcho 118, 5 adverſus Demoſthenem oratio Dinarchi, ſuper pecuniis Harpalicis 116, 40

Demoſthenis imitatores qua regula deprehendantur 115, 26 Demoſthenicum vocabulum 67, 47

Dentium ſtupor ſeu horror 62, 25

Deſcriptiones in narrationibus & confirmationibus ſæpe inanes 64, 10 deſcriptiones hiſtoricæ, poëticæ, & oratoriæ, ut differant 64, 15

Detractio colis in oratione ſæpe multum affert elegantiæ 8, 29

Deus. Dii & ipſi è nuptiis orti 35, 3 deorum & dæmonum exercitus Jovis currum ſequens 167, 13 dii nuptiales & natales 35, 4 dii inferi 20, 43

Dialecticæ artis ſcriptores, compoſitionis elegantiam neglexerunt 5, 23 Dialecticæ artis ductus an ad compoſitionis elegantiam neceſſarius 6, 33 Dialecticas artes Chyſippus Stoicus omnium exactiſſime tractavit 5, 25

Dicere bene qui vult, duo ſpectet neceſſe eſt; rerum verborumque formam 194, 32 dicendum ſimpliciter, aut non dicendum putant nonnulli 51, 17 aliud dicere, & aliud dicendo efficere 44, 2, 8. Viſe & aliud.

Dicendi tempus certum & menſura præſcripta oratoribus 83, 24 dicendi exercitatio in duobus conſiſtit 1, 14 dicendi venuſtas affectatur à juvenibus 1, 23 dicendi virtutes in Iſocrate & Lyſia quæ 98, 24 dicendi virtutes in Iſæo & Lyſia quæ 104, 22 dicendi virtutum Lyſianarum brevis catalogus 85, 42 dicendi virtutes in hiſtorico quæ potiſſ. requirantur 130, 18. 131, 4. 132, 17 dicendi genera tria, demonſtrativum, deliberativum, judiciale 44, 28. 86, 47 dicendi genera ſuum quæque characterem habent 103, 29 dicendi genera figurata (quod ad ſententiam attinet) tria 43, 43 dicendi characteres generales tres 184, 13. 185, 41 dicendi genere optimo omnium temperatiſſime & appoſitiſſime uſus Demoſthenes 184, 1 dicendi primas Demoſtheni tribuit Dionyſius 18, 2

Dicta eadem ſæpe non ad eandem propoſitionem ſeu ſcopum eundem tendunt 53, 34 dictis non tribuendum plus fidei quam factis 93, 18

Dictio, rerum habitus quidam & veſtitus eſt 99, 5 dictio ſententiæ debet obſequi, non ſententia dictioni 98, 45 dictiones modulis ſubjiciendæ, non moduli dictionibus 10, 14 dictio ſententiis attemperanda 34, 24 dictio ad argumenti naturam perſonarumque dignitatem attemperanda eſt 168, 46 dictio optima quæ ſit 20, 1 dictio in cauſſarum actionibus alia requiritur quam in panegyrica vel hiſtorica oratione 173, 45 Dictionis elementa 2, 9 dictionis partes duæ, electio verborum, eorundemque compoſitio 146, 26 dictionis ſtructuram non unam eandemque requirit materia quælibet 191, 5 dictionis judicium & cenſura quæ ſit 67, 44 dictionis extremitates duæ; ſublimitas ſeu granditas, & tenuitas ſeu exilitas: in quarum illa Thucydides, in hac Lyſias excelluit 164, 33 dictionis genus medium inter metricum & pedeſtre 133, 8 dictionis virtutes 69, 36. dictionis virtutes aliæ neceſſariæ, aliæ adſcititiæ 146, 32 dictionis virtutes neceſſariæ quæ 147, 7 dictionis virtutes adſcititiæ quæ 147, 8 dictionis prima & præcipua virtus, puritas 82, 21 dictionis virtutes in Lyſia quæ fuerint 82, 22 dictionis Iſocraticæ virtutes quæ 94, 35 dictionis delicta 62, 12 dictionis aliquot vitia in Iſocrate demonſtrata 173, 42

Dies menſis cujuſque qui laudari ſoleant, & unde 36, 20

Differre in aliud tempus ea quæ liberiorem orationem poſtulant 44, 26

Digreſſiones in hiſtoria vitioſæ 70, 26

Dilationis figura uti 48, 19 ſic 44, 26 dilatione artificioſa offenſionis periculum amoliri 55, 42 dilationis figuratæ ratio 50, 19 dilatio enervat impetum 46, 12 dilatio confirmationis capitum in tempus & locum commodiorem 61, 46

Dinarchi quatuor 112, 33

Dinarchus orator natus archonte Nicophemo 114, 5 orationes ſcribere cœpit anno ætatis quinto aut ſexto ſupra viceſimum 114, 8. 116, 3 ab exſilio reverſus anno ætatis LXX 114, 2 in ſenectute primum venit in judicium 113, 21, 29 Demoſthenicum characterem præ cæteris imitatus 114, 23 Demoſthenem in quibus non aſſecutus 115, 28 contra Demoſthenem an ſcripſerit 112, 41 Dinarchi inter veteres oratores Atticos cur mentio facta non ſit 112, 17

Dinarchi parentes, ſtudia, fortuna 113, 3 ætas 114, 1 dictio qualis 112, 45 character quo modo dignoſcatur 114, 15, 47 orationes CLX ferme, ac plures 112, 43 orationes privatæ quæ genuinæ, quæ item adulterinæ 118, 9, 36 orationes publicæ quæ germanæ, quæ item falſo ei adſcriptæ 116, 20, 42

contra Diniam pro Æſchine oratio Dinarchi 116, 26

Diodorus Androtionis accuſator 120, 47 Diodorus accuſator Timocratis 121, 7

Diodotus, Diogitoni fratri & ſocero ſuo tutelam liberorum ſuorum in militiam proficiſcens commiſit 88, 26

Diodoti oratio 158, 6

Diogiton à fratre & genero ſuo tutor inſtitutus, mala fide res pupillorum adminiſtrat 88, 40

Diomedes figurata reprehenſione Agamemnonem inceſſit 49, 5, 18. 51, 47. 52, 19

Diomedon publicanos ut excuſarit 125, 8

Dionem imitatus Plato 178, 8

Dionyſius Eumathis accuſator 105, 20

adverſus Dionyſium oratio Dinarchi 116, 29

Dionyſio ejecto Siciliam tyrannide liberare Græcis ſuadet Lyſias 92, 1

Dionyſius Halicarn. à carpendi vitio alienus, ſolius veritatis ſtudioſus 137, 38 æquitatis & moderationis in ſua criſi ſtudioſus 161, 44 Rhetoricen Romæ vel publice vel privatim docuiſſe videtur 21, 42 Rhetoricen in

ſcholis docuit 57. 44. 64, 34. 65, 2 promittit librum de Electione verborum 1, 31 promittit ὑπογράφειν τοὺς χαρακτῆρας τῶν ἁρμονιῶν 9, 21: de quibus infra 22, 12, 22 de imitatione ſe ſcripturum pollicetur 62, 11 de imitatione ad Demetrium ſcripſit libros tres 128, 37. 137, 4 poſt veteres oratores Atticos, Lyſiam, Iſocratem, Iſæum, de recentioribus quoque, Demoſthene, Æſchine, atque Hyperide ſe ſcripturum pollicetur 81, 42. 112, 10 pollicetur peculiarem de Lyſia tractatum, in quo præter alia de germanis ejus orationibus 86, 25 de Lyſiani & Iſæani characteris ſimilitudine, ac de internoſcendis illorum orationibus ſeorſum egit uno eodemque libro 104, 18 promittit tractatum in quo doceat quantum Demoſthenis dictio præſtet Platonicæ, non tantum in vero & ſimplici, ſed etiam in tropico elocutionis genere 183, 39 Platonem Demoſthene inferiorem fuiſſe peculiari ſcripto oſtendit 17, 47 locum citat è tractatu ſuo de Atticis ſcriptoribus, ſuper Platonis elocutione 127, 9 de Demoſthene promittit alium tractatum, in quo etiam adulterinas ejus orationes prodat 197, 31 promittit tractatum περὶ τῆς Δημοσθένους πραγματικῆς δεινότητος 198, 3 de Demoſthene ſcripſit 119, 6. 120, 37. 137, 21 de Thucydidis charactere tribus in locis ſcripſit 132, 38 librorum ſuorum de verborum compoſitione mentionem facit 193, 19. 194, 15 librum ſcripſit contra Politicæ philoſophiæ obtrectatores 137, 40 Dionyſii tempore Rhetorica germana in uſum revocata 80, 31
Diopithes Atticarum copiarum in Helleſpontica expeditione dux 119, 7 Attici exercitus in Cherroneſo dux 123, 19
adverſus Dioſcuridem oratio Dinarchi 118, 25
Diotimus, archon Athen. 115, 45. 119, 19. 121, 2
Diotrephes, archon Athen. 121, 25
Diphili defenſio 117, 32
Diſcipulorum in diligentia oſtendenda contentio 53, 31
Diſpoſitio, in rerum loco, uſus eſt materiæ præparatæ 194, 35 diſpoſitionis virtutes 115, 31 diſpoſitionis bonæ officia 140, 9, 42 diſpoſitionis artifices optimi 86, 44 diſpoſitiones Hyperidis accuratiores 114, 20 diſpoſitio rerum in hiſtoria 129, 45. 130, 47
Diſſimulatio, figuratæ dictionis ſignum 51, 28
Diſſonantiæ levis cauſſa exploſus citharista & tibicen 9, 31
Diſtinctiones pro periodorum & colorum commatumque ratione 32, 20
Dithyrambus apud veteres certis legibus adſtrictus erat 19, 47
Dithyrambi grandiſtrepi 166, 49. 167, 10 Dithyrambicæ ampullæ 128, 9 Dithyrambicus ſtilus 13, 6 Dithyrambica elocutio 82, 38 Dithyrambica elocutio in proſa oratione, vitioſa eſt 128, 18 Dithyrambica elocutio in Platone 127, 42. 128, 16, 21
Dithyrambici poëtæ quibus uſi mutationibus 19, 43
ſine Divinatione & oraculis nihil agere 156, 38
Diviſio & diſpoſitio rerum in hiſtoria 129, 45. 131, 1
Diviſoriæ artis methodus, genus in ſuas ſpecies diducere & ſpecies ſub unum genus cogere 66, 44
Docilem auditorem reddere 87, 22 dociles ut reddantur auditores 89, 12
Docti & intelligentes, paucis & levibus exemplis ſunt contenti 88, 24 docti præ cæteris digni magiſtratibus & imperiis 38, 32
Doctrinarum ſtudium confuſum 94, 23
Dodonæa quercus 34, 5
Dolopum legatio pro Philippo 124, 11
Dolor ſtomachum etiam adverſus deos homini concitat 53, 18
Dorica gens fortiſſima 39, 43 Dorienſes liberi, è Peloponneſo in Siciliam ſedes tranſtulerunt 160, 7 Dorienſes à Lacedæmoniis oppugnati 140, 30
Dorica harmonia 176, 47 Dorii modi in dithyrambis 19 43
Drachmarum, minarum, & talentorum computatio 91, 40
Draconis adverſus triremem dimicatio 70, 28. 132, 18
Dubitatione & quæſitionis habitu, ſecuritatis viam ſibi præmunire 55, 12
Duodecim dii 167, 13
Duplices litteræ quot, quæ, & cur ſic dictæ 12, 33, 45. & 13, 7 duplicium litterarum ſuaviſſima ζ 13, 7
Duris quali uſus ſtilo 5, 19
Dux ducatus ſui rationem reddit 85, 31 belli adminiſtrati rationem civibus reddit 119, 18 duci an omnium particulatim reddenda ratio 63, 46
Duces prudentes aciei ordines inſtruere ut ſoleant 11, 19 duces & legati quæ agunt, civitatum ipſarum conſenſu atque auctoritate fieri cenſentur 157, 33 duces de fortitudinis præmio diſceptantes 63, 35
Ducatus adverſus barbaros quibus debeatur 188, 30

E.

Echecrates, Dionyſii diſcipulus 33, 18: & 34, 41 Dionyſii diſcipulus & familiaris 41, 8 Echecratis ſodalis, Iſocrates junior 37, 41
Eclipſes ſolis crebriores 187, 14
Elatea à Philippo capta 124, 10, 18
Electio verborum, natura prior eſt quam compoſitio 2, 23 conſiſtit in duabus præcipue partibus, in propria & tropica elocutione 146, 28 alia decora, alia indecora 20, 25 in eleganti oratione requiritur 1, 26. Viſe & Delectus, Verba.
Elegiacum pentametrum 29, 28
Elementa mundi, non ſunt pura; ſed omnia ſe mutuo participant 185, 45 elementorum unumquodque à prædominante qualitate nomen accipit 185, 46 elementa dictionis 2, 9 elementa vocis, litteræ 11, 41
Eleὼν, opp. Bœotiæ 15, 44
Elis in Peloponneſo à Philippo occupata 195, 17
Eliſio per ſynalœphen 190, 22
Eloquentia politico neceſſaria, non minus quam rerum cognitio 158, 34 eloquentiæ ſtudioſis obſervanda quæ 1, 16 eloquentiæ principatum Demoſtheni tribuit Dionyſius 18, 2
Elocutio in civilibus actionibus ad naturalem ſermonis rationem quam proxime accedere debet 94, 44. Viſe & Dictio.
Elphines, archon Athenienſis 115, 45
Idem rectius Elpinices 85, 32
Empedocles phyſicus, auſtera compoſitione uſus in ſuo carmine 22, 45
Emporii curator 117, 37
Encomiorum loci 35, 47 encomiaſtici generis loca 38, 23: & 39, 33 encomium ſui ſcripturus Demoſthenes, à defenſione ſui orditur 57, 36
Ennæi, populus Siciliæ 131, 24
Enthymema, ſyllogiſmus rhetoricus 122, 3 enthymematum copia 131, 20 enthymemata non fuſim nec temere proferenda 62, 6
Enunciationis celeritas 148, 14
Ephori dictio qualis 26, 24
Epicharis adverſus Philotadem defenſio 118, 24
pro Epichirematum varietate, compoſitio quoque varie à Demoſthene temperata 191, 44
Epici poëtæ metrum mutare non poſſunt 19, 29 Epici auſtero compoſitionis genere uſi, Antimachus & Empedocles 22, 44
Epicurus & Epicurei elaboratum compoſitionis genus ſpreverunt 28, 11
Epidamnus urbs Ill. 45. 141, 12
Epigenis judicio liberatus & abſolutus Eumathes 105, 21
Epiphonemata quæ dicantur 64, 22 epiphonemata, voces moratæ 60, 30 epiphonematis puerilis exemplum 160, 38
Epiſtola Niciæ ad Athenienſes, elegans 157, 41 epiſtolæ archaïcæ (ſive Achaïcæ) Theopompi 131, 35. 132, 23
Epithalamiæ orationis methodus 37, 10
Epitheta, venuſtatis gratia adhibentur 151, 17 apud Platonem frequentiora 166, 19
Epodos mutare licet melicis, non item ſtrophas & antiſtrophas 19, 35 Epodis paucis utebantur priſci melici 19, 41
Equites CL, cum peltatorum millibus IV 122, 39 equites CCC cum gravis armaturæ militibus bis mille 122, 44
de Equo, oratio Dinarchi 118, 28
Erchienſis pagi populus ab Euphileto accuſatus injuſtæ excluſionis 108, 45. 109, 41
Erythræ, Bœotiæ opp. 15, 44
Eteonus, Bœotiæ opp. 15, 43
Ethicarum & Phyſicarum rerum ſcriptores tenui dictione uſi 164, 27
pro Etietti ſorte adverſus Charetem Dinarchi oratio 118, 21
Etymologiam primus attigit Plato 14, 40
Euænetus, archon Athenien. 121, 31
Eubœa capta 141, 7 ſubigitur ab Athen. 143, 32 Eubœæ tyrannicum dominatum impoſuit Philippus 196, 13
Eubœenſibus connubii jus communicatum ab Athen. 93, 10
adverſus Eubulidem appellatio; oratio Demoſthenis 171, 5
Eubulus, archon Ath. 116, 46. 119, 12. 121, 29. 123, 12 pro eodem Eudorus 116, 1! perperam.
Euchariſtus, Archon Athen. 115, 44
adverſus Euclidem diſceptatio ſuper agri ſolutione 108, 44
Euctemon, archon Athen. 116, 16
Eudemus, archon Athen. 115, 46. Pro eodem Theodemus 121, 7
Eudemus Parius, hiſtor. 138, 33
Eudorus, (mendoſe pro Eubulus) archon Athen. 116, 1
Eugæon Samius, hiſtor. 138, 32
Evidentia quid 83, 37 evidentia, primaria virtus in hiſtorica dictione 130, 24
Eumathes, inquilinus & Trapezita, ſervitutis reus 105, 9
Euonymenſium adverſus ſacros præcones diſceptatio ſuper caniſtris 117, 24
Euphemi Athenienſium legati oratio, non probatur Dionyſio 158, 8
pro Euphileto adverſus Erchienſem pagum provocatio 108, 45 Euphileti contra Erchienſes populares ſuos defenſio 109, 40
Eupolis in comœdiis ſuis politicum agit & philoſophum 47, 40
Eupolideum vocabulum 67, 47
Euripides, Anaxagoræ diſcipulus primis temporibus, poſtea Socratis, quo artificio primi præceptoris ſui dogma in Melanippe protulerit 47, 31. 57, 18 in Melanippe docuit quo modo duarum actionum ſeu duarum cauſſarum poſſit fieri complexus 47, 29 in Æolo aliud proponit, & aliud efficit 57, 12 per totam fabulam, & ſermones integros, aliud proponit & aliud efficit 57, 11 Euripidis character, & cum Sophocle comparatio 69, 21 Euripidis dictio qualis 26, 23 Euripidis locus 4, 32: & 29, 37 locus ex Oreſte, quo docetur dictiones ſervire modulis, non contra 10, 15 locus de Auga; quo docetur, pulchram eſſe poëſin quæ ad proſæ orationis ſimilitudinem ſit compoſita 32, 11 Euripidis Melanippe cur Sapiens inſcribatur 57, 15
Eurymedon, Atticæ claſſ. dux 150, 39

Eurymedon, Pamphyliæ fl. 142, 22
Euryſthenis expeditio in Atticam, & in eadem interitus 136, 14
Euthycles Ariſtocratem accuſat legis violatæ 121, 12
Euthycritus, archon Athen. 116, 6
Euthydemus, Atticæ claſſis in Sicilia dux 149, 5. Thucydides Eudemum vocat.
Eutreſis, opp. Bœotiæ 15, 39
Euxenippus, archon Athen. 116, 14. Diodoro Xenippus eſt p. 774
Exaggerationes rerum 109, 36 exaggeratio quali dictione pertexatur à Lyſia 84, 23
Examinis ſeu explorationis modi duo 115, 10 examinis critici ſumma 68, 3
Exemplaribus omnibus naturalis quædam ineſt gratia & decentia 115, 13
Exemplum & Enthymema ut differant 122, 8 exemplum, inductio rhetorica 122, 4 exemplorum examinatio 88, 4 exempla magnarum rerum eſſe poſſunt etiam res parvæ 25, 10. 88, 24
Exercitatio aſſidua requiritur ad artium præceptiones 32, 33 exercitationis diuturnæ vis 30, 40 exercitatio diuturna, habitu in animum introducto, facillima reddit difficillima quæque 195, 5 exercitatione comparati dicendi nervi ac lacerti 171, 27
Exhortatio: quære Hortatio.
Exordium quid ſit, & quale eſſe debeat 87, 12 exordia rotunda nonnunquam, nonnunquam extenſa 63, 12. 89, 14 exordia unde ſumantur 87, 13 exordii officium & munus 63, 8. 64, 23. 145, 10 exordii principium 63, 14 exordii caput 63, 16 exordii vitia 63, 2 exordii artificium 63, 17 exordiorum artifex ſingularis Lyſias 87, 26 exordio qualis dictio tribuatur à Lyſia 84, 22 exordiis quæ dicendi forma conveniat 191, 25 exordii laudabilis exemplum 89, 1
Experientia & uſus, dicendi magiſter 6, 30
Expoſitio nominum in hiſtorica oratione, ſophiſtica & inſcita 159, 14 expoſitione grammatica opus habet qui Thucyd. legit 161, 30. 163, 32
Expoſtulatio ſimulata 49, 26. 52, 19
Exprobratio beneficii offendit 59, 12, 20
Exſequiæ funebres 178, 20

F.

Fabulæ hiſtoricis commentariis immiſtæ 138, 43. 139, 22 fabulæ in orat. panegyr. 33, 36, 38. & 34, 10 fabula de ruſtico deformi, quomodo pulchros progenuerit liberos 68, 17 fabuloſa figmenta cur hiſtoriis à vet. ſcriptoribus inſerta 139, 28 fabulæ quo elocutionis genere proferendæ 39, 12 Fabularum actio, apta ni ſit, carminis elegantia & gratia perit 195, 31
Feſtorum ſumptus 91, 8
Fictorum & pictorum in exprimendis imaginib. curioſitas 194, 44 fictorum regula in dignoſcendis Polycleti & aliorum præſtantium artificum operibus 115, 16. 193, 36
Figuræ dictionis multæ, ſicut etiam ſententiæ 8, 3 figuræ dictionis nimium affectatæ, pueriles 98, 43 in figurarum ornamentis juvenilius luxuriari 166, 22. figuræ poëticæ, item Gorgianæ, tædium afferunt auribus in proſa elocutione 127, 28 figuræ affectæ 153, 1, 35 figuræ theatricæ quæ 133, 27. 147, 46 figuris theatricis orationem fucare 174, 13 figurarum theatricarum exemplum ex Thucyd. 151, 15
Figurarum, ſeu Figuratorum dicendi generum, (quod ad ſententiam attinet) tria ſunt genera 43, 43. 51, 30 figuræ expers oratio nulla 58, 9 figuram figuræ opponere 53, 9. 58, 41 figuris utendum quomodo 62, 43 figuræ reb. aptæ eſſe debent 95, 12 figurarum inſolitarum affectatio 82, 35 figurarum ornamenta nimia, ſæpe reliquæ orationis ſtructuræ obſunt, & auditorum aures offendunt 95, 6 figurarum Demoſthenicarum genera duo 190, 42
de Figuratis dicendi generib. 43, 33: & rurſum 51, 15. figuratum dicendi genus an ſit 43, 36. 51, 17 figuratæ orationis plura inveniuntur exempla quam ſimplicis 58, 30 figuratæ interdum actiones ſeu orationes totæ 51, 29 figurata oratio in ſummo diſcrimine ab Agamemnone uſurpata 52, 29 figurati ſermonis artificium explicandum eſt, cum res in tutum adducta videtur 57, 26 figurata oratio ab Homero explicatur uno vocabulo 56 16
Figuratio dictionis 7, 46 figuratio dictionis apud Thucydidem qualis 133, 12, 22 figuratio gemina in uno eodemque poëmate 57, 16 figurationum innovatio 25, 42
Filium nativum non adoptivum ſe eſſe, quomodo probarit Euphiletus 110, 6 filio à patre abdicato an conceſſa cauſſæ dictio 64, 5 filiorum major in virili quam in puerili ætate cura habebatur à veteribus 97, 19
Fines in quolibet opere duo præcipue ſpectantur, pulchritudo & voluptas 192, 10
Floridæ compoſitionis character 25, 45. Viſe & Polita comp.
Fluvii laudes in or. paneg. 33, 35 fluviorum confluxum Homerus quomodo expreſſerit 15, 15
Fœderis leges in columna exaratæ 124, 4
Fœminina maſculino fine à Thucydide prolata 134, 42 fœminina neutrali fine à Thucydide prolata 134, 43
Fortuna in reb. humanis maximum momentum habet 190, 8 mores variat 66, 24
Frater fratri filiam in matrimonium collocat 89, 23
Frequentia & congruentia, unum è præcipuis ſignis quib. res dignoſcuntur 193, 25
Frigidus & tædioſus in- 111, 44 frigidam dictionem quæ reddant 95, 11
Frontiſpicium operis cujuſque præluſtre eſſe debet 33, 24
Fucatus nitor 119, 41
Fugæ nomen apud Homerum ſemper in probroſa ſignificatione 51, 1
Fulgura dextra 48, 28
Funebris oratio quid 39, 32 funebris oratio duum generum 39, 22 funebres orationes conſcriptæ etiam à veteribus 39, 26 funebrium orationum cauſſæ 144, 14 funebris orationis præcepta 39, 15. funebris orationis capita tria, laudatio, lamentatio, conſolatio 47, 2 funebris orationis ſtilus 41, 3 funebris oratio figurato dictionis genere à Pericle contexta 46, 45. 58, 3 funebris oratio Thucydidis an convenienti loco poſita 144, 11 funebris oratio Platonis ad quorum imitationem conſcripta 178, 8 funebres ludi, ſeu funebria certamina 42, 38
Furor ex afflatu divino in Matrois & Corybanticis ſacris 177, 5
Furta oratoria 87, 31
de Futuris conjecturam ſumere ex præteritis 81, 28 futuris non tribuendum plus fidei quam præteritis 93, 18
Futurum verbi tempus cum præſenti copulatum à Thucyd. 135, 20 futurum medium pro paſſivo 7, 26 futurum paulo poſt, pro futuro ſimplici 7, 27

G.

Gallinaceorum more latus plaudere poſt victoriam 170, 40
Ganymedis raptus 40, 33
Gaza, Syriæ urbs 18, 30
Geloi, populus Siciliæ 131, 25
Genealogiarum ſcriptores, tenui dictione uſi 164, 26
Generoſa dictio 11, 35. generoſi moduli 11, 33
Genitivus caſus pro accuſativo uſurpatus à Thucyd. 135, 8
Gens duplex, Græca & barbara 65, 38. 66 gentium mores diverſi 65, 38 gentium convitia è moribus 66, 6
Genuum prenſatio in petitione 59, 17
Genus & cognatio mores variat 66, 16 generis nobilitas à majorib. & natali ſolo commendata 180, 2. Viſe & Nobilitas.
Generum in nominibus mutatio 134, 41. generum mutatio (maſculinorum ſcilicet in fœminina vel neutra, & contra) ſæpe compoſitionem adjuvat 7, 13
Glaucippus archon Athen. 88, 27
Glauco, Ariſtonis filius 30, 32
Gloria cum coronis augeſcit 42, 46
adverſus Gnodium (forſan rectius Gnoſidicum aut Gnoſitheum) oratio Dinarchi de pecuniis Harpalicis 116, 38
Gnomologiis ſuus à Demoſthene tributus character 191, 45
Gorgias Leontinus ſapientiæ nomine per Græciam clarus 94, 11. legatione apud Athenienſes fungens, auditores dictione ſua obſtupefecit 82, 40 quas figuras affectarit 133, 29 quas figuras frequenter uſurparit 136, 36 Gorgias confuſum doctrinarum genus profitebatur 94, 23 de tempeſtivitatis artificio nihil ſcripſit quod ſit memorabile 11, 10 à Platone taxatus 126, 36 Gorgiana elocutio 82, 36. Gorgiæ dictio modum excedit in figuris, ita ut ubiq; ſit ludicra & puerilis 111, 25 Gorgiæ & Thucydidis ſtructura ſublimis 127, 44. 128, 20 Gorgianæ figuræ 148, 1 Gorgianam phraſin, & figuras Gorgianas, expreſſit Iſocrates 165, 42 Gorgianæ elocutionis figuræ, tædioſæ 127, 29
Gorgo truci aſpectu 15, 14
Græcia ante bellum Trojanum non appellabatur uno nomine 145, 14 Græcia non fuit olim firmiter habitata 24, 43. 148, 27. Græciæ imperium penes eos qui mare obtinerent 92, 20 Græcia probroſa 92, 15 Græcia altero oculo capta 122, 28 Græci, ſemper pueri, ſecundum Ægyptios 65, 40 diſciplinarum capaciores 66, 10 quo artificio ad Trojam ab Ulyſſe & Neſtore detineantur 48, 20 Græcis legum & libertatis ſuæ jus ex pacto promiſſum 101, 26 Græcorum veterum laudes 92, 23. 96, 5 Græcorum corpora venalia 92, 21 Græcanicarum gentium mores 66, 3
Graja, ſeu Græa, Bœotiæ opp. 15, 43
Grammaticæ artis brevis deſcriptio, & cum rhetorica collatio 195, 7 ſic 31, 2 Grammatica expoſitione opus habere 161, 30. 163, 32
Gratiam pro ſuis ipſius beneficiis debere 176, 31 gratia relata hoſpiti 105, 32 gratiæ repoſcendæ ut ſint abſque decori violatione 59, 11 gratias ab Apolline ut repetat ſacerdos 59, 22 ad Gratiam loqui, tenebras mentis lumini offundit 100, 44
Gymnicorum ludorum laudatio 33, 47 Gymnicorum certaminum ſcopus 42, 17

H.

Habitus obſervationibus confirmatur 195, 20 longo uſu contractus, difficilia reddit facilia 30, 42
adverſus Hagnotheum oratio Iſæi 108, 41
Halæ, & Halæenſis: quære in Allæenſis.
de Haloneſo Demoſthenis oratio 168, 44 pro Haloneſo ad Philippi epiſtolam oratio Demoſthenis 171, 12
Harma, Bœotiæ opp. 15, 44
de Harpalo non dedendo oratio 117, 47 Demoſtheni falſo adſcripta 197, 30 de Harpalicis pecuniis à Dinarcho accuſati qui 116, 38

Hector mortuus, ab Achille bigis raptatur 19, 6 Hectoris pietas 65, 20
adverſus Hedylen Dinarchi oratio 118, 15
Hegelochi defenſio à Dinarcho conſcripta 118, 17
Hegemachus, archon Ath. 116, 16
Hegemon, archon Athen. 116, 6
Hegemon, Diogitonis gener 90, 4
Hegemon, Euphileti cognatus 110, 27
Hegeſiæ Magnetis ſtilus 5, 20 Hegeſias Magnes, deformis compoſitionis primas, medias, & poſtremas omnibus præripuit 18, 20 ex Hegeſia Magnete deformis compoſitionis exemplum 18, 37 Hegeſiacæ dictionis forma qualis 5, 3
Helena Homeri quibus verbis Telemacho xenia dederit 1, 2 Helenæ nudæ pictura 68, 24
Hellanicus Lesbius ante Herodotum historias edidit 129, 13 qua methodo uſus in hiſtoria 139, 11. 140, 15
Hellanici Attica à Thucydide reprehenſa 141, 45
Hellenicorum Xenophontis argumentum 130, 44
Heraclidæ hiſtorici ſtilus 5, 20
Heracliteæ tenebræ 159, 15
Hercii Jovis ara ſub olea 113, 42
Hercules, Minervæ ope, laborum munia explevit omnia 41, 29
Herculis in Græciam merita, ejuſque imitandi ratio 92, 7 Herculis laudes 96, 28 Herculis laudes in panegyr. or. 33, 27
Hermias, Atarnei tyrannus 121, 28
Hermocratis Syracuſani oratio ad Camarinenſes, cur non probetur Dionyſio 158, 7. 159, 47
adverſus Hermonem oratio Iſæi 108, 44
Herodotus Halicarnaſſeus qua ætate vixerit, & quomodo hiſtoriam ſuam conſcripſerit 139, 2 Herodotus mediæ compoſitionis auctor optimus 188, 45 Candauli ad Gygem quæ verba tribuat, & cur 65, 41 de Babylonicis ædificiis quæ retulerit 33, 34 Herodoti methodus 140, 14 Herodoti virtutes 147, 12 Herodoti compoſitio qualis 28, 5 Herodoti dictio pulchris & ſuavib. mutationibus variata 20, 9 Herodoti locus de Gyge 3, 27 locus de Crœſo 4, 38 Herodoti & Thucydidis comparatio 69, 35. 128, 45 Herodoti imitator Xenophon 69, 47
Herodotea dictio qualis 130, 20 Herodoteæ dictionis compoſitio & pulchra eſt & ſuavis 9, 10 Herodoteæ dictionis elegantia magis in compoſitione verborum ſita quam in electione 3, 27 Herodotea hiſtoria continet res per CCXX annos in Aſia, Europa, & Africa, partim à Græcis, partim à barbaris geſtas 130, 7 pag. 139, v. 7, CCXL dicit. Herodoteæ hiſtoriæ principium & finis 128, 47. 129, 17 Herodotei Xerxis ad Perſas oratio; qua docetur, eſſe illum ſcriptorem optimam mediæ compoſitionis regulam 189, 2
Heroica magnificentia 98, 33 Heroicum metrum 4, 14 Heroici metri pedes 21, 33 Heroicum metrum dactylo pede ornatur 16, 31
Heſiodus poëſin in Helicone à Muſis accepit 33, 21 Heſiodi character 68, 36 Heſiodi dictio qualis 26, 22 Heſiodus polito compoſitionis genere uſus 188, 5
Heſtiæenſes ab Athenienſibus expelluntur è patriis ſedibus 143, 35
Hexametri heroici 4, 14
Hiemis laudes 33, 41
Hieromnemon, archon Athen. 116, 11
Hieronymus, Philippi Macedonis defenſor 45, 28
Hieronymi (Cardiani) ſtilus 5, 20
Hieronymi peripatetici de Iſocrate judicium 99, 8
adverſus Himerium oratio Dinarchi 116, 29
Hippias à Platone taxatus 126, 35
Hippocratis filii, tutorem ſuum tutelæ male adminiſtratæ accuſant 106, 29
Hippodamas, Platonem reprehendit 127, 3
Hipponici filius (Demonicus) 37, 43
Hiſtoria, philoſophia exemplis conſtans 65, 25 hiſtoria continua ſerie & indiviſo textu tractari debet 140, 38 dicendi virtutibus quibus potiſſimum condita eſſe debeat 130, 18. 131, 4. 132, 17 veritati conſecrata eſſe debet 139, 43. hiſtoriæ in primis neceſſaria veritas; tum legitima diſpoſitio 139, 43. 140, 8, 42 hiſtoria mutatione & variatione ſuavior efficitur 129, 43 hiſtoriarum ſcriptoribus an Thucydidis character imitandus 161, 14 hiſtoriarum partitiones variæ 140, 12
Hiſtoria pedeſtris, & poëſis hiſtorica, res auditoribus neceſſarias ob oculos ponunt 64, 13 hiſtoria communis, quæ communes partim à Græcis partim à barbaris inter ſe res geſtas complectitur 94, 39 hiſtoriæ communis auctores 120, 42 hiſtoriæ communis ſcriptores, Philochorus & alii 123, 41 hiſtoriam communem Græcanicarum & barbaricarum rerum conſcripſit Herodotus 128, 46 hiſtoriæ ἐθνικαὶ ϗ τοπικαὶ, quæ de certa aliqua gente, certoque aliquo loco ſunt conſcriptæ 139, 29 hiſtoriæ localis methodus 140, 16 hiſtoriarum localium ſcriptores tenui dictione uſi 164, 26
Hiſtorici commentarii ſacris profaniſve in locis repoſiti 138, 41. 139, 30 hiſtorica dictio qualis eſſe debeat 161, 39. 173, 45 hiſtoricæ periodi forma 178, 33 hiſtoricæ tractationis exemplar Thucydides 137, 35
Hiſtoricorum veterum catalogus, & methodus 138, 31 hiſtoricorum veterum dictio qualis fuerit 138, 45. 146, 39 hiſtoricorum veterum inter ſe comparatio, tum quod ad ſtilum, tum quod ad res attinet 69, 32 hiſtoricis quid in primis neceſſarium 128, 43 hiſtorico in rerum tractatione quinque potiſſimum ſpectanda 128, 45 & deinceps. hiſtoricus diligens laborib. & ſumptibus parcere non debet in conquirendis ad ſcriptionem adjumentis 131, 39 hiſtorici diligentis exemplum in Theopompo 131, 39 hiſtorici affectus quales eſſe debeant 130, 12 hiſtorici præ cæteris imitandi, Herodotus, Thucydides, Xenophon, Philiſtus, Theopompus 128, 41
Hiſtriones inepta actione carminum elegantiam & vim deperdunt 195, 31
Homerus eruditionis omnis, atque adeo philoſophiæ fons 126, 41 ſcriptorum omnium veluti caput & fons 27, 47 mediæ compoſitionis regula optima 188, 40 vocum copia & apta concinnitate omnes poëtas ſuperavit 15, 4 in rerum affectionibus exprimendis, aptis eam ad rem vocabulorum ac ſyllabarum accentibus uſus eſt 14, 16 morum ſpecies omnes expreſſit 61, 8 moratæ orationis multa & præclara præbet exempla 65, 14 in imitatione rerum ſemper novum aliquod artificium adhibet 20, 38 deformiores compoſitionis partes ut tegat 15, 36 an ſemper nomina verbis, & verba adverbiis præpoſuerit in orationis contextu 6, 2 in figuratæ orationis qualibet ſpecie exempla nobis præbet 51, 32 figuratam orationem uno vocabulo enarrat 56, 16 in reſponſionib. detegere ſolet præmiſſarum orationum artificioſa machinamenta 48, 9 ἀδιαλύτων λόγων & ἀντιςρόφων ſeu ςρεφομένων exempla præbuit 53, 10 aliud dicendo, aliud efficere docuit 51, 40 aliud proponendo, aliud efficere docuit 53, 24 aliud proponendo aliud efficit, multis in locis 58, 12 aliis loquendo alios petere docet, mutatis ad offenſionem evitandam perſonis 55, 45 contrarium ſæpe ut dicamus & velimus præmonſtravit 50, 21 contrarium dicere, & contrarium efficere in Agamemnonis perſona docuit 52, 26 decenter dicere Iridis nos exemplo docet 51, 33 in Therſitæ perſona quo artificio ſit uſus 67, 1, 6 in Phœnicis, Ulyſſis, & Neſtoris oratione docuit, quomodo aliud proponentes aliud efficiamus 48, 10, 17 à Platone ambitioſa æmulatione relegatus è republ. 126, 39
Homeri character qui, & in quibus imitandus 68, 31 Homericæ dictionis elegantia magis in compoſitione verborum quam in electione poſita eſt 3, 1. & 4, 12 Homeri Helena quibus verbis Telemacho xenia obtulerit 1, 2 Homeri lanific. 4, 12 Homericus Ulyſſes & Neſtor an Iliadis β idem dicant, & eundem dicendi ſcopum habeant 48, 20, 35. 53, 27 Homeri hemiſtichium θεὸν ὣς εἰσορόωσιν, recte in victores panegyrin obeuntes dici poteſt 42, 22 Homeri locus de conjugum concordia 37, 35 locus de Hectore ab Achille bigis raptato, cum Hegeſiæ loco ſimili collatus 19, 6 locus ex Od. ξ: quo docetur, pulchrum eſſe carmen quod ad proſæ orationis ſimilitudinem ſit compoſitum 31, 47
de Homero librum conſcripſit Dinarchus quidam 112, 36 contra Homerum libros conſcripſit Zoilus rhetor 111, 41
Hominum genus, mortale alioqui per nuptias conſervatur immortale 35, 13
Honor à Deo eſt 56, 5 honorum & opum theſauri non abſumendi ſunt, ſed ad poſteros propagandi 181, 35 honorari propter majorum claritatem, non propter ſe, turpe eſt 181, 33
Horarum thalamus 23, 12
Horror dentium 62, 26
Hortatio in compellatione prætoris 38, 39. & 39, 5 in funebri oratione 40, 8 ſub finem orationis 37, 32 exhortatio ad athletas ante certamen 41, 6, 97. & 43, 3
Hoſpes peregrinus qua dicendi poſſit uti materia in ludis ſol. 42, 3
Hylaicus portus, in Corcyra 150, 34
Hyle, opp. Bœotiæ 15, 45
Hypate, ſc. chorda 22, 18
Hyperbati exemplum ex Thucyd. 152, 1
Hyperides in veritatis imitandæ ſtudio verſatus 119, 29 in verborum electione Lyſia inferior, in rerum tractatione ſuperior 114, 33 Lyſia in diſpoſitionibus accuratior, & in confirmationib. acrior 114, 20 Demoſth. proximus 119, 37 Hyperides, Æſchines, Demoſthenes, conſummarunt quæ à ſuperioribus inventa fuerant 112, 20 Hyperidis character 115, 1 funebres orationes 39, 27 Hyperidi gratia par Dinarchus, vel etiam ſuperior 112, 39 Hyperidis imitatores qua regula deprehendantur 115, 23
Hypobacchēus pes qui, & qualis 16, 46
Hyria, Bœotiæ opp. 15, 42
Hyrminus, fluvius Siciliæ 131, 26

I.

Iacchus, Bacchus 16, 26
Iambus pes qui, & qualis 16, 14
Iambicum trimetrum rectum 29, 32. & 30, 4
Icone temperatur reprehenſionis offenſio 59, 40
Ictus orationis 175, 21
Ideæ Platonis ab Ariſtotele rejectæ 138, 12
Idus Minervæ ſacræ 36, 26
Jentare ſoliti veteres 3, 2
Ileſium, Bœotiæ opp. 15, 44
Ilithyia partus dolore gravidas liberat 32, 17
Imagines victorum 42, 26 imaginis pulchræ aſpectatio crebra, prolem pulchriorem efficit 68, 19

Imitari

Imitari rerum & animi affectus in enunciatione ſolemus 20, 34 imitari rerum affectiones conſimilibus vocum & ſyllabarum affectionibus, natura docuit 14, 38
Imitatio quid ſit, & quomodo fiat 64, 28 imitatio veterum ut fiat 68, 21 imitatio veterum, & ab illis ipſis diſcrepantia, duabus rationibus deprehenditur 115, 10 imitationis nota potiſſima, ſimilitudo 114, 30 imitationis exemplar optimum Demoſthenes 163, 29 de imitatione commentarios edidit Dionyſius 137, 4 de imitatione Dionyſius ſcripſit libros tres: in quorum primo de ipſa imitatione diſquiritur: in ſecundo, qui imitandi ſint tum poëtæ & philoſophi, tum hiſtorici & oratores: in tertio, quomodo inſtitui debeat imitatio 128, 27
Imperium natura dat ei qui ſuperior ac potior eſt 156, 41 imperia & magiſtratus doctis præ cæteris debentur 38, 32 imperium penes eos qui mare obtinent 92, 20
Impetus dilatione frangitur 46, 12
Impreſſiones in animo firmiores efficit diuturna exercitatio 195, 5
Inaffectatus & ſimplex color 74, 27 inaffectata compoſitio 84, 8
Infantes in bubili repertos, tanquam monſtrum è bubus natum, comburere vult Melanippes pater 57, 23
Infernalis pœna ſempiterna 20, 44
Infirma argumentationis capita, an validis interſerenda 61, 44
Inquilinus trapezita ſervitutis accuſatur 105, 10. aſſeritur, ibid. 25
Inſaniæ poculum, vinum 65, 45
Inſcriptio libri à perſona primaria 128, 31 inſcriptiones librorum fallaces, è characteris æſtimatione deprehenduntur 114, 28 inſcriptio litis qua formula 113, 24
Inſolita vocabula ſunt earum rerum quæ hominibus raro accidere conſueverunt 62, 25
Inſtitutum, & propria affectio, mores variat 66, 22
Intelligi res non poſſunt abſque perſpicua expoſitione 43, 39
Intellectum ſæpe reſpicit ſtructura apud Thucyd. 135, 27
Intempeſtivitas offendit 99, 20
Intenſiones & remiſſiones in compoſitionis temperie 191, 1
Interpoſitiones ſententiarum apud Thucydidem crebræ 133, 25 interpoſitiones in ſententiis apud Thucydidem, obſcuritatem pariunt 136, 3
Interrogationibus Demoſthenes, Iſæum imitatus, crebro utitur 108, 10
Inventa à veteribus conſummarunt Demoſthenes, Æſchines, Hyperides 112, 19
Inventio & inventorum uſus 153, 6 inventio, in rerum loco, apparatus eſt 194, 34 inventionis vitia 115, 30 inventio Lyſiana qualis 86, 28
Invidia extra deorum chorum ſtat 167, 17 invidiæ cenſura 30, 22
Invitationis figuræ plures 51, 24
Joci & feſtivitas in re ſeria, intempeſtiva 99, 1
Iones, molles & laxi 66, 4 Dorienſibus ſemper inimici 160, 17 Ionica gens ſapientiſſima 39, 44 Ionia Dei juſſu condita 38, 39 Ionica dialectus priſcis ſcriptoribus uſitatiſſima 146, 47 Ionicæ linguæ norma optima Herodotus 130, 21 Ionicum metrum 4, 22 Ionici numeri 190, 44
Ionius ſinus 4, 45, 141, 13
pro Iophontis filia oratio Dinarchi 118, 18
Iphicrates & dux præſtans, & orator non aſpernandus 85, 35 Iphicrates, reddito exercitu, privatus fit 85, 24 Iphicratis orationes 85, 35 Iphicratis verba ex or. adverſus Harmodium 123, 35 de Iphicratis imagine ſcripta oratio, an Lyſiæ ſit 85, 16 Iphicratis defenſio, an à Lyſia ſcripta 85, 26
Iris Homerica decenter dicere docuit 51, 33
Iſæus unde ortus, quo tempore floruerit, & qua fortuna uſus ſit 104, 2 Iſæus, Lyſiæ imitator 112, 5 in diſpoſitionibus rerum exactior & acutior Lyſia 108, 35 cur non, ut Lyſias atque Iſocrates, exemplaris ac regulæ loco proponatur à Dionyſio 112, 4 Iſæi & Demoſthenis orationes falſitatis & injuſtitiæ ſuſpectæ 105, 3 Iſæi character à Lyſiano dignoſci ut queat tum in verbis tum in reb. 104, 15 Iſæani & Lyſiani characteris ſimilitudo, & diſcernendi ratio 104, 21, 31. 111. 14. Iſæani characteris exempla 105, 9
Iſchander Neoptolemi f. 45, 24
Iſocrates quando & quibus parentibus natus, quomodo educatus; quibus item magiſtris, & qua fortuna uſque ad vitæ finem uſus 94, 2 Iſocrates Lyſia poſterior tempore 93, 43. 94. 5 in rerum tractatione qualis fuerit 95, 37 judiciales orationes an ſcripſerit 102, 13 ad Lyſiam quam proxime acceſſit 83, 5 Lyſia quibus in rebus ſuperior & in quibus inferior 95, 22 Iſocrates & Plato medium dicendi genus à Thraſymacho inchoatum expoliverunt 165, 4. 172, 29 Iſocrates, polito compoſitionis genere uſus 188, 6. in poëtica elocutionis concinnitate, ſublimitate item ac pompa, omnes oratores ſuperavit 111, 24 figurarum ornatu nimio ſæpe reliquam orationis ſtructuram lædit, & aures offendit 95, 6 Panegyrico decem annos impendit 30, 26 ſub finem vitæ à juvenili figurarum affectatione deſtitit 99, 44 cur & à quibus reprehenſus 98, 42. 99, 3
Iſocrates de deliberatione & judiciali orationis genere quæ præceperit 67, 19 in Panegyrico, Philippo, & Antidoſi, laudationes conſultationibus ceu parergon intermiſcet 57, 29 orationi ſuæ de Pace multum ipſe tribuit 172, 35 in Panathenaïco de ſe quæ ſcribat 94, 22
Iſocratis cum Lyſia comparatio, in rebus & in verbis 98, 23 Iſocratis in dicendo vis, exemplis oſtenditur 99, 47 Iſocratis dictio qualis 26, 24. 98, 27 Iſocrateæ dictionis character 94, 35. 165, 34 Iſocratis compoſitio cælatis & tornatis operibus ſimilis 194, 31 Iſocratea dictio Doricæ & Lydiæ harmoniæ ſimilis 176, 45 Iſocratea dictio Herodoteam, Platonicam, & Demoſthenicam mutationum varietate non adæquat 20, 13 Iſocraticæ dictionis examinatio 173, 42 Iſocrateæ dictionis virtutes, & vitia 173, 37 Iſocratica ſchemata 34, 21 Iſocratis orationum utilitas & fructus 95, 44 Iſocratis orationes philoſophorum præſcriptis utiliores 98, 16 Iſocratis & Lyſiæ orationes veritatis ac juſtitiæ opinionem habent 105, 4 Iſocratis Archidamus quid tractet 97, 26 Iſocratis Areopagiticus quid tractet 97, 5 Iſocratis oratio de Pace, quæ tractet 96, 37. 100, 2 Iſocratis Panegyricus quid tractet 96, 5 Iſocratis Panegyricus præ cæteris orationibus celebris 99, 21 Iſocratis oratio ad Philippum quæ tractet 96, 21 Iſocratis Trapeziticus quid tractet 102, 21 Iſocratis procemium ex Areopagitico; quo docetur, eum politum & floridum compoſitionis genus ſectatum eſſe 27, 6 locus ex or. de Pace, cum Demoſthenis loco ſimili collatus 172, 35 locus de Salaminia pugna; quo polita compoſitionis forma eum uſum eſſe docetur 188, 12 Iſocratis diſcipuli multi & varii 94, 27 Iſocratis diſcipulorum clariſſimus Theopompus 131, 33 Iſocratis diſcipulos deſcripſit Hermippus 104, 10 Iſocratis imitatores qui, & quales 111, 33. 115, 24 Iſocratica ſecta magiſtrum ſuum non adæquavit 20, 18
Iſocrates junior, Dionyſii & Echecratis ſodalis, in Παραινέσει ad Hipponici filium, præ cæteris virtutibus commendat nobis φιλοπευθηγορίαν 37, 41
Ithyphallici verſus 4, 18
Itonia, Minerva 30, 9
Judicare de artificioſis operibus poteſt etiam idiota 138, 25 judicari recte nequit, niſi ex utraque parte momenta ponderentur 100, 46
Judicatio ſeu Examinatio ſcriptorum & orationum qualis ſit, & quomodo fiat 64, 38. 65, 3
Judicium de animi concertationibus penes multos eſt, non penes unum 41, 20 judicium fit non ratione tantum, ſed etiam ſine ratione 150, 15, 22 judicii & opinionis variatio 64, 45 judicii regula qua utantur rhetores & pictores in examinandis operibus artificioſis 115, 15 judicium ad veritatis normam, non ad perſonarum exiſtimationem, fieri debet 177, 43 judicium Lyſiæ quale 88, 4
Judicium & lites fugiunt juniores 106, 45. 107, 17
Judicialibus orationibus quale dicendi genus conveniat 191, 35, 39 judicialis dictionis character diverſus à deliberativo & demonſtrativo dicendi genere 103, 28 judicialis dictio Iſocraticas figuras non deſiderat 95, 4
Juno ζυγία ſeu Jugalis unde dicta 35, 1 Junonis fanum in Corcyra 150, 35
Jupiter Pàter unde dictus 35, 1 Jupiter volucri curru per cœlum vehitur, pone ſequente deorum agmine 167, 12 Jovis nutus, certiſſimæ promiſſionis ſignum 50, 30 Jovis laudes in panegyr. or. 33, 25 Jovis Hercii ara ſub olea 113, 42 Jovis Eleutherii ſeu Liberatoris ſacra 154, 5
Juramento ſe ſuoſque natos & poſteros obſtringit jurans 90, 10 juramenti religio 90, 12

L.

Labor dulcedine temperatur 28, 11
Lac à Platone nominatur alimenti fons 180, 41
Lacedæmonii Græcorum principes 92, 28 primi nudarunt corpus in exercitationibus 145, 18 cum reprehenſione quadam excitantur ad delendas è Græcia tyrannides 92, 27 ægre bella ſuſcipiebant, & tantum coacti 141, 32 Peloponneſiacum bellum adverſus Athenienſes quibus ex cauſſis ſuſceperint 129, 27. 141, 18 Lacedæmonii & Peloponneſii qua arte à bello Athenienſibus inferendo avocati ſint ab Archidamo 46, 17. 56, 40 Lacedæmonii legatos Athenas de pace mittunt; fruſtra 143, 11 formidabiles primum Athenienſibus 148, 38 Lacedæmoniorum ad Pylum clades 150, 7
Lamenta ſuaſioni & exhortationi nihil conferunt 47, 4
Lamiæ fabuloſæ 139, 23
Lata verba 22, 28
Latius diffuſæ dictionis exemplum ex Iſocrate 174, 30, 36
Laudationes ſuaſionibus artificioſe ceu parergon intermiſcentur 57, 32 laudatio in defenſione, artificioſe tractata à Platone & Xenophonte 57, 39 laudes tacitas in accuſationes inferre 197, 1 in laudum ſcriptione quæ afferantur in medium 125, 42 laudum materia in panegyrica oratione 33, 25 laus propria, odioſa 126, 30 laus ſui effuſior, auditoribus moleſta eſt 158, 36
Laurus pullulans 15, 9
Lectoris ſeu Recitatoris vox 99, 14
Ledæ filii, Caſtores 16, 24
Legati ad cœnam vocantur in prytaneum 45, 5 legatus muneribus corruptus 45, 9
Legere primum ſyllabatim diſcimus 195, 15 legere Demoſthenis orationes non ita licet ut Iſocratis, quin varie commoveamur animo 177, 15
Legum examen prolixitatem interdum ab oratore poſtulat 61, 19 lex optima ſunt ſtudia honeſta 97, 21

Leitus, Bœotorum dux 15, 41
Leocorion, locus Athenis 170, 27, 32
Leonatus Macedo 18, 46
Leontini colonis ab Athenienſium populo inſtaurati 160, 4, 23
Leoſtratus, archon Athen. 116, 15
Leptinis dictum de Lacedæmoniis 122, 28
Leri & Deli hiſtoria 118, 4
Leuctricæ pugnæ clades 97, 29
Liberi, patriæ obſides 35, 23 liberorum procreatio quid commodi & voluptatis afferat 35, 37 liberorum ex honeſta familia inſtrumentum 90, 21 liberos non immortales, ſibi, ſed bonos & præclaros optant parentes cordati 181, 44
Liberiori orationi ſecuritatis aditum præmunire 54, 42 liberæ orationi præmitti ſolet lenitio quædam 49, 8. 50, 3. 51, 39 liberiorem orationem quæ poſtulant, in aliud tempus rejicere 44, 26 liberæ orationis ſeu παῤῥησίας exemplum in Iſocrate 97, 7
Libertas patriæ vindicanda 93, 41 libertas qua in re conſiſtat 97, 14 in libertatem aſſeritur inquilinus ſervitutis falſo accuſatus 105, 20
Libidinoſi hominis œconomia 80, 44
Librarii librorum faſces circumferunt, falſo nonnunquam titulo 102, 14
Libycarum rerum narratio apud Herodotum 130, 5
Licentia poëtica 147, 41
Licymnii elocutio 82, 38 Licymnius quas figuras præ cæteris affectarit 133, 29. 148, 1 Licymnius theatricarum figurarum affectator 179, 27
Ligurum gens muſica 128, 8. 166, 48
Linguarum plurium cognitio in prætore commendabilis 38, 32
Litis inſcriptio qua formula 113, 24
in lite adverſus propinquos quæ obſervanda 89, 3 lites adverſum eos quibuſcum cariſſima quæque nobis ſunt communia, moleſtiſſimæ 107, 12, 32
Litteræ, vocis articulatæ prima principia & elementa 91, 41 à litura ſeu delineatione denominatæ 11, 41 ut diſcantur 31, 2 litterarum in grammatica diſcuntur primum nomina, deinde forma, tertio vis, quarto compoſitio, & in compoſitione accidentia 195, 10 litteræ numero quot ſint 12, 6 ut pronuncientur 12, 14 ut differant 11, 43
Litteras ſeu tabulas pro pecuniis exhibere pupillis 91, 10
Litoris ventoſi expreſſio 14, 17
Localis hiſtoria: viſe Hiſtoria. localium ſignificationum differentiæ 147, 42 localium ſignificationum tralationes 133, 23
Loci natalis conſideratio 36, 37 locorum & ſedium mutatio in narrationibus 109, 21 loco priora an ſemper eſſe debeant quæ priora ſunt tempore 6, 20
Locutio ſententiæ debet obſequi, non ſententia locutioni 98, 45 Viſe & Elocutio, Dictio.
Longæ ſyllabæ quæ 13, 29 quomodo inter ſe differant 13, 32. & 14, 4
Loquacitas inanis & intempeſtiva 63, 25
Lucani ignobiles 173, 35
Luctus Patrocli 58, 14 luctus publicus in magna clade 144, 41 luctus ventre peragi nequit 60, 9
Ludicra ſcripta, ſeu ſcripta per luſum contexta 82, 44
Ludi ſolennes in quem finem inſtituti 92, 7 ludi in panegyricis orationibus unde & quomodo laudentur 33, 37 ludi comparari inter ſe ut poſſint 33, 39: & 42, 34
Lyceum, ſchola Athen. 121, 32
Lyciſcus, archon Athen. 116, 1, 46. 123, 12
Lycurgus orator in veritatis imitandæ ſtudio verſatus 119, 29 Demoſtheni proximus 119, 37
adverſus Lycurgum oratio Dinarchi 116, 26
Lydorum imperium ab Herodoto deſcriptum 130, 4 à Lydorum imperio hiſtoriam ſuam auſpicatus Herodotus 139, 6
Lydii modi in dithyrambis 19, 43
Lyrici. Viſe & Melici.
Lyſias, Cephali filius, or. Ath. 128, 3 quibus parentibus natus, ubi educatus, & qua vitæ fortuna uſus 82, 2 Gorgiæ & Thucydidis temporibus fuit 164, 30 Lyſiæ mors 85, 21
Lyſias quæ ſcripſerit 82, 12 orationes judiciales quot ſcripſerit, & qualia ſingulis exordia præmiſerit 87, 26 in quo dicendi genere velut exemplar & norma cæteris præferri oratoribus poſſit 112, 2 quare cæteros oratores omnes ſuperet 85, 2 quibus in rebus Iſocrate ſuperior, inferior, par 98, 22 in verborum electione Hyperide ſuperior; in rerum tractatione inferior 114, 33 tenue & ſimplex dicendi genus conſummavit 164, 30 in demonſtrativo & panegyrico dicendi genere qualis fuerit 91, 43 in ſuaſorio dicendi genere qualis 92, 37 in exordiis & narrationibus ſingularis 87, 26, 36 à Platone reprehenſus 62, 9. 126, 28, 32
Lyſiæ character 82, 16. 70, 42. 169, 14. 171, 18 Lyſianæ elocutionis character 114, 30, 46 Lyſianæ dictionis character certiſſimus qui 85, 3, 39 Lyſiæ character in rerum tractatione qui 86, 27 Lyſianæ & Iſocrateæ dictionis comparatio 95, 26 ad Lyſiam proxime acceſſit Iſocrates 83, 5 Lyſiæ & Iſocratis orationes veritatis & juſtitiæ opinionem habent 105, 5. 107, 20 Lyſiani atque Iſæani characteris ſimilitudo, & diſcernendi ratio 104, 21, 31. 111, 14 Lyſiani characteris cum Iſæano collatio, & exempla 105, 22. 106, 25, 45 Lyſianum characterem ubi Dinarchus imitatus 114, 18 Lyſiæ dictio quas habeat virtutes 82, 18 Lyſianarum virtutum exempla 88, 25 Lyſiæ dictio quibus virtutibus careat 86, 1 Lyſiana dictio à Thucydidea tantum diſtat quantum nete ab hypate 164, 35 Lyſiæ funebres orationes 39, 27 Lyſiæ orationes adulterinæ 85, 16. 86, 11 Lyſiæ locus ex or. contra Tiſidem, quem Demoſthenes imitatus eſt 169, 16
Lyſiacum vocabulum 67, 47
Lyſiclidis adverſus Davum defenſio ſuper mancipiis 118, 28
adverſus Lyſicratem Dinarchi oratio 114, 19. 118, 12
Lyſimachides Acharnenſis, archon Athenis 124, 7: & 116, 2
Lyſimachus, archon Athenienſis 94, 3

M.

Macareus Euripidis quæ à patre petierit 57, 13
adverſus Macartatum oratio Demoſthenis 171, 5
Machaon, Æſculapii filius 121, 23
Magiſter à diſcipulo reprehenſus 138, 11
Magiſtratus quibus committendi 97, 15 magiſtratus officium 39, 6 magiſtratus reprehenſio poſt ablegatos è concilio juniores 49, 47
Magnificentia ubique ſervanda 60, 40
Magnum quod 145, 8 magna parvis laboribus aut ſumptibus parari non poſſunt 195, 23 magna capeſſentes, impingunt interdum 128, 30
Majorum laudes 39, 42 majorum exempla imitanda 92, 23 majorum virtute gloriari ut recte poſſimus 101, 34 majorum rempublicam cum ſuæ ætatis republ. confert Iſocrates 172, 38 majorum facinora ad fortiter audendum accendunt 47, 10
Mantinienſes, Lacedæmoniorum æmuli 93, 25
adverſus Mantitheum de dote oratio falſo adſcripta Dinarcho 119, 2
Marathonici propugnatores 183, 23
Mare qui obtinent, Græciæ tenent imperium 92, 20
Maritus in militiam proficiſcens teſtamentum condit 89, 24
Maſculino fine prolata fœminina 134, 42
Maſſiliæ conditores Phocaënſes 145, 21
Matrona ingenua & temperans, in libidinoſi mariti ædibus probroſe tractatur 80, 42 matronam in virorum cœtu loqui, turpe ducitur 90, 2
Matrous furor 177, 4
adverſus Mecythum (ſeu Smecythum) oratio metallica 119, 10
Medeon, Bœotiæ opp. 15, 45
Medicæ phraſes 66, 27
Medicamentum in dulcibus & conſuetis cibis præbere 67, 33
Medietas virtus eſt 27, 41
Meditantes orationem, quot & quib. modis contra artis præcepta delinquant 61, 28 meditatio & exercitatio aſſidua requiritur ad artium præceptiones 32, 33 meditationis, ſeu meditatæ orationis, vitia quæ 60, 28
Medium ſeu mixtum compoſitionis genus quod 27, 38 medium dicendi genus quo ſenſu dicatur 22, 19 à quo inchoatum, à quib. expolitum, & à quo conſummatum 165, 1 quibus virtutib. à Demoſthene exornatum 184, 31 omnium optimum 184, 31 mediæ ſeu mixtæ compoſitionis character 188, 37 mediæ compoſitionis auctores optimi qui 188, 39 mediæ compoſitionis exemplum ex Herodoto 189, 1
Medii, ſeu neutrales, in ſeditione male tuti 152, 35
contra Medontem oratio Iſæi 180, 40
Megaclides Athenienſis 102, 12 Megaclidis de permutatione actio 119, 16
Megalopolitanis opem ferri ſuadet Demoſthenes 121, 8
Megara capta [illegible] plebiſcitum adverſus Megarenſes 129, 28
Megarenſes, in Sicilia 131, 24
Melanippe Euripidis 47, 30 Melanippe Euripidis cur Sapiens inſcribatur 57, 15 Melanippe à Neptuno vitiata 57, 22 quo artificio infantulos ſuos ſervarit 57, 25: & 47, 36
adverſus Meleſandrum oratio 118, 41
Melii Lacedæmoniorum coloni 155, 6
Meliorum cum Athenienſium duce colloquium 155, 16
Melici poëtæ qua in re plus libertatis habeant quam epici & cæt. 31, 24 quibus legibus adſtricti, & quibus in rebus liberiores ſint epicis 19, 31 non tam venuſtatem & gratiam in carminib. ſpectant quam veritatem 174, 15 Melici veteres faciebant parvas ſtrophas 19, 39
Melitius Rufus 1, 13
Membra corporis & partes omnes concinne inter ſe coagmentatæ 62, 7. De membris periodi viſe in Græco Ind. κῶλον.
adverſus Meneclem oratio Dinarcho falſo adſcripta 117, 5
Menelaus Helenæ connubio immortalitatem adeptus 35, 33 Menelai dictio qualis 67, 17
Menander, Atticæ claſſis in Sicilia dux 149, 5
Menandri comici τὸ πρακτικὸν imitandum 69, 31 Menandricum vocabulum 67, 47
Meneſæchmi ſtilus 117, 40
Menexenus doli & corruptelæ accuſatur à Paſione menſario 103, 23
Menœtii filius 16, 16
Menſis cujuſque dies qui præ cæteris, & cur laudati 36, 22
Mercurius, orationis inventor 41, 29 Priamo petitionis formulam præit 59, 27
Meſa, ſc. chorda, æqualiter à nete & hypate diſtat 22, 18
Meſſene quo jure à Lacedæmoniis parta 97, 35 Meſſeniam Bœotis relinquere diſſuadet Iſocratis Archidamus 97, 27 Meſſenii recipiuntur à Corcyrenſibus 150, 33
Metalepſis poëtica 151, 37

Metaphoræ

Metaphoræ genera quatuor, & quæ præ cæteris probentur maxime 122, 25 in metaphoris obſervanda proportio 127, 27 metaphorarum proportio negligitur à Platone 166, 20 metaphoris utimur ubi propria deſunt nomina 22, 23
Methodica Ariſtotelis 122, 12
Methone à Philippo ut tractata 195, 46
Metonymiarum uſurpatio apud Platonem intempeſtivior 166, 19
Metra è ῥυθμῶν ſeu pedum compoſitione naſcuntur 192, 27 metrum intercidere 31, 19
Metrica oratio quid 28, 44 metrica oratio ſæpe nobis ex tempore excidit 29, 16
Midias quando à Demoſth. accuſatus 121, 19
Militaris arrogantia & jactantia 85, 37 in militiam proficiſcens teſtamentum condit 89, 24
Miltiadis domus, cæterorum civium ædibus nihilo ſplendidior 176, 4
Minerva in victoria de Neptuno, olea ſe coronavit 34, 7 Minervæ Homericæ in Ulyſſe tranſmutando artificium 5, 9 Minervæ ſacra eſt quintadecima menſis dies 36, 26 Minervæ urbicæ templum 113, 41 Minerva nihil aliud eſt quam Mens & Ratio 41, 30
Miſerationis commovendæ inſignis artifex Pindarus 72, 38
Mitylenaïcum bellum 140, 27
Mixtio actionum ſeu cauſſarum artificioſa 47, 8 mixtione & temperatione occultare 10, 42 miſcenda melioribus ſæpe deteriora ob penuriam 17, 9
Mixtum dicendi genus: quære Medium dic. g.
Mneſiclis forte oratio Dinarchi 118, 22: & 114, 9
Mneſidemus, archon Ath. 116, 16
Modulata oratio quid 28, 44 modulatio partium orationis, in quib. conſiſtat 192, 21 modulationum differentia 192, 42 modulamina verborum & membrorum Demoſthenes ut temperarit 192, 37 moduli non dictionibus ſerviunt, ſed dictiones modulis 10, 14
Modus in docendo, & tuta ſecuritas 67, 25 modus in brevitate ac prolixitate ſervandus 61, 23
Moleſta ſpecioſo prætextu lenire 44, 7
Molo, archon Athen. 118, 43
Molonis oratoris ſtilus qualis 115, 24
Moloſſus pes qui, & qualis 16, 22
Monentes & reprehendentes, difficulter audiri ſolent 101, 18
Monitionis decentis exemplum 51, 35
Monumenta publica 183, 26 monumenta victoriarum 42, 26 Monumenta hiſtorica, ſeu Commentarii hiſtorici 138, 41. 139, 30
Morata oratio quæ 65, 9. 68, 5 moratæ orationis artificium 51, 3 moratæ orationis exempla in Lyſia 88, 9
Mores duûm generum ſunt 65, 6 mores communes qui 65, 7 mores privati qui 65, 8 mores privati & oratorii quibus diſcriminibus ſint diſtincti 65, 34 mores gentium diverſi 65 38 mores pro cœli diverſitate varie in gentibus temperati 66, 9 mores gentibus & locis ingenerantur à ſingulis in quoque loco hominibus 66, 12 mores reb. intexere in ſcribendis orationibus 60, 37 mores ſua quique dictione exprimendi 84, 2 morum exempla apud Homerum varia 65, 15 morum expreſſor optimus Lyſias 83, 44 Morum expolitioni plurimum conferunt Iſocratis ſcripta 95, 45
Mors matura, divini amoris indicium 40, 32
adverſus Moſchionem oratio Dinarchi 117, 3
Motus tardiores & celeres quomodo expreſſerit Homerus 21, 5. 24, 31
Mulieris conſuetudo in mœrore, bona eſt 51, 42
Muliebris ſapientiæ exempl. 58, 15
Multis modis idem dicere 67, 43
Munychia Caſſandreis eripitur ab Antigono & Demetrio 113, 11
Muri publici privatorum civium ſumptibus exſtructi 125, 19
Muſica effœminat 33, 47 muſica organica & vocalis 9, 43. 10, 11 muſicæ tum vocali tum organicæ venuſtatem & gratiam quæ concilient 192, 31 muſices & orationis concinnitas qua re differant 10, 28
Muſicæ phraſes 66, 28 muſicus concentus in polito compoſitionis genere 187, 22 muſicorum certaminum ſcopus 42, 16
Muſici ad concentus explorationem auditum exerceri ac conſueſieri jubent 84, 43
Mutæ literæ 12, 1, 5 quot ſint, quomodo differant, quomodo proferantur, & quomodo aures afficiant 13, 11
Mutationum & decori vis 9, 40, 44 mutatio in quavis re grata eſt 11, 22 mutatio & variatio dictionem ornat 162, 17 mutatio ſeu variatio, compoſitioni multum affert elegantiæ 19, 25. & 20, 8 mutationis ſeu transformationis modi tres 6, 45 mutationis in verborum ſtructura differentia 192, 46 mutationes compoſitionis omnigenæ apud Demoſth. 194, 17
Mycaleſſus, opp. Bœotiæ 45, 44
Mynetis oppidum 58, 24
Myronis opera 138, 24
Myrſilus Græcis, qui Lydis Candaules 3, 28
Myſteria non efferuntur in vulgus 28, 25

N.

Naïdes amphibiæ 139, 24
Narrationis virtutes 87, 39 narrationis virtus, conciſa brevitas, eaque ad fidem faciendam accommodata 184, 42 narrationis vitia 63, 21 narrationum ratio apud Hyperidem varia 114, 34 narrationum variis generib. Iſæus utitur 108, 38 narrationes ad cauſſarum utilitatem varie conformantur 109, 19 narrationes in quib. cauſſarum generib. nullæ ſint 63, 30 narratio quali dictione pertexatur à Lyſia 84, 22 narrationibus quæ dictionis forma tribuatur à Demoſth. 191, 25 narrationes Iſæanæ qua re differant à Lyſianis 109, 27 narrationis probatæ exemplum 89, 20 narrationum exemplar & norma optima, Lyſias 87, 35 narrationes longæ quo modo temperandæ in hiſtoria 129, 36
Natalis diei laudes 36, 20 natalis dies ſolenni feſto celebratus 1, 3 natalitii dii 35, 4: & 37, 7 natalitiarum orationum præcepta 36, 16
Natio: quære Gens.
Natura, omnis rei & omnis quæſtionis optimum principium 5, 42 natura in propriis ac ſignificantibus nominib. confingendis dux & magiſtra optima 14, 34 naturam imitari, maximum artis opus 109, 29 naturæ ductus an ubique ſequendus 5, 46 natura ſtudiis ſæpe adverſatur 94, 15 naturæ periodus in antiqui ordinis orbem recurrens 81, 5
Naturas & ingenia hominum Lyſias omnium oratorum optime perſpexit 83, 42
Naucratis Iſocratei dictio 111, 35 Naucratis Iſocratici funebres orationes 39, 27
Navis fabricator quæ ſpectet 7, 6 navium periphraſis 16, 40
Navalis prœlii deſcriptio 149, 12
Nauſinicus, archon Athen. 85, 22
Nauticæ copiæ veteribus Athenienſibus quæ fuerint 175, 15
Neæchmus, archon Athen. 116, 9
contra Neæram oratio Demoſtheni falſo adſcripta 197, 30
Neceſſitas decorum violare cogit 90, 2
Negotiationes genti cum gente conſuetudinem pariunt 24, 45
Neleus Chlorin ducit 15, 10
Neoptolemus hiſtrio 7, 23
Neoptolemus Iſchandri pater 45, 24, 32
de Neptuni ſacerdotio lis 116, 34
Nervos populi ſucciſos eſſe dixit Demoſthenes 197, 24 Nervi & Lacerti Demoſthenici ſuas pro ratione contentiones habent & remiſſiones 171, 26 nervis carentis dictionis exemplum ex Iſocrate 174, 44
Neſtor an Iliados β, idem cum Ulyſſe dicat, & eundem cum illo ſcopum habeat 48, 20, 35. 53, 27. ad Diomedis orationem pro Agamemnone ut reſponderit 49, 27 Neſtoris prudentia 65, 19 Neſtorea vita 40, 44
Neutrum pro fœmin. uſurpatum 134, 47 neutrali fine prolata fœminina 134, 43
Neutrales in ſeditionibus male tuti 152, 35
Nicanoris cædes 125, 14
Nicetes, ſive Niceratus, archon Athen. 116, 5
Nicias, archon Athen. 116, 17
Niciæ de Lacedæmoniis victoria 142, 36 pro Nicia Athenienſium duce ſcripta oratio, an Lyſiæ ſit 86, 11
Nicocles, archon Athen. 116, 15
Nicocrates, archon Athen. 116, 5
adverſus Nicocratem pro Nicomacho, Dinarchi oratio 118, 19 vel adverſus Lyſicratem 114, 19
Nicodici filius Moſchio 117, 3
Nicodorus, archon Athen. 116, 10
Nicomachus, Ariſtotelis pater, à Machaone Aſclepiade ortus 121, 22
Nicomachus, archon Athen. 116, 2. 117, 15. 119, 11. 123, 23, 43 pro Nicomacho, Dinarchi oratio 114, 19
Nicon, archon Athen. 85, 21
Nicophemus, archon Athen. 115, 44. 118, 44 Nicophemo archonte natus Dinarchus 114, 5. 115, 44
Nicoſtratus, archon Ath. 116, 17 Nicoſtratus, Euphileto cognatus 110, 28
Nicoſtrati dictio 36, 13
ne quid Nimis, in rebus adverſis ut obſervetur 182, 1
Ninus ſacerdos 117, 7
Nobilitatis communicatio 173, 33 nobilitatem & antiquitatem generis qui jactant, virtutum etiam antiquarum exemplo cæteris prælucere debent 173, 31
Nomina rebus indita ut fors tulit 17, 10 nomina ad imitationem conficta rebus imponere docuit natura 14, 34 nominibus propriis & ſignificantibus enunciandæ res ſunt 14, 29 nomina metaphorica uſurpantur, cum deſunt propria 22, 23 nomina multa temere nunc vulgo uſurpantur, quibus alia ſignificatione uſi ſunt veteres 197, 5 nomina rerum legitima ſæpe immutantur ab improbis 164, 6. 151, 9 nomina minus pulchra & ſuavia quibus condiri ab Homero ſcitamentis ſoleant 15, 38 nomina poëtica, gloſſematica, peregrina, tropica, factitia, poëſi ſuavitatem conciliant 28, 31 Nomen unumquodque compoſitum ſortitur à prædominante compoſitionis parte 185, 46 nomine tantum noti 146, 40 nomine eodem dictos viros præſtantes, conſcripſit Demus Magneſius 112, 31
Nomina, rerum ſubſtantiam indicant; verba, earundem accidentia 6, 1 nomina ſubſtantiva & adjectiva, appellativa & ſubſtantiva, an eodem ſemper ordine in orationis contextu vel præponantur vel poſtponantur 6, 27 nomina an ſemper verbis præponenda in orationis contextu 5, 47 nomina in verba nonnunquam vertuntur à Thucyd. 134, 12 nominum accidentia 195, 12 nomini accidunt duo 191, 20 nominum caſus ſæpe mutantur concinnitatis gratia 10, 47
Nominali forma enunciata verba 134, 5

Nominatim inclamare 149,34
Novem triplicata, ſat. num. 142,9
Noverca terra 180,5
Novitate dicendi percellere atque obſtupeſacere auditores 82,36
Nudare corpus in exercitationibus cœperunt primi Lacedæmonii 145,18 nudam videre mulierem, nefas 3,38
Nugatorium dictionis genus 5,4
Numerus & Pes, idem 16,6 numerus metricus naſcitur è partium orationis temporibus 193,22 numerus metricus occultatur, ſi poëma ſecundum proſæ orationis diſtinctiones legatur 32,20 numerorum oratoriorum genera duo 190,43 numerorum oratoriorum pro compoſitionis varietate differentia 186,30 numerorum ſeu pedum in compoſitionis effectu differentia 192,44 numerus nullus è ſoluta dictione excluditur 17,11 numerus ad aures demulcendas maximam vim habet 186,32 numerus ad compoſitionis gravitatem & magnificentiam permultum confert 16,2 de numeris oratoriis tradidit etiam Ariſtoteles 29,5
Numeroſa oratio quæ 28,46 numeroſa concinnitate delectamur omnes 9 30
Numeri tranſmutatio: ut ſcilicet pluralia pro ſingularibus ponantur, & contra 160,28 numeri mutatio ſæpe compoſitionem juvat 7,11
Nuptiæ, feſtum quoddam 37,38 nuptiarum laudes unde peti poſſint 34,47 nuptiarum auctores & inventores dii 34,37 nuptiæ hominum & brutorum ut differant 35,9. Quære & Connubia. Nuptiales dii 35,4 nuptialis orationis præcepta 34,30 nuptialis oratio quo dicendi genere pertexenda 36,12 nuptialium perſonarum laudes unde petantur 35,44
Nutus Jovis, certiſſimæ promiſſionis ſignum 50,30

O.

Obliqua dilutio crim. 48,13. oblique aliud dicere, aliud dicendo efficere 44,2 obliquam orationis figuram ſimplici verborum textu efficere 51,8,15
Obſcura notis vocabulis declaranda ſunt 62,40
Obſcuritas ubique vitioſa 162,9
Obſervatio diligens, animum magis ac magis conformat 68 14
Obſoleta vocabula 62,16
Ocalea, Bœotiæ opp. 15,45
Occultationis artificium 51,3 occultatio figuratæ orationis per affectus ſimulationem 53,22
Oculorum ſenſus evidentiſſimus 41,19 oculo altero capta Græcia 122,28
Odryſarum imperium 129,44
Offenſionis periculum in dicendo amoliri 54,43 offenſionis periculum amoliri perſonarum mutatione 55,44
Oleæ laudes 34,5 ſub olea Hercii Jovis ara 113,42
Oleum ſine ſtrepitu deſtillat 175,22 laſſitudinis levamen 181,5 in gymnaſiis 34,8
Oligarchiæ aſſertores, verbis quidem populum oppugnant, ſed reipſa optimatium bonis inhiant 93,19
Olori filius, Thucydides 39,26
Olympiadum periodis diſtinctæ hiſtoriæ 140,17 Olympias LXXXVI 94,3 Olymp. XCVIII, 121,25 Olympias C 120,44
Olympici ludi 91,47 Olympici ludi à quo & in quem finem inſtituti 92,7 Olympici ludi ab Olympio Jove denominati 33,23
Olympiodorus, archon Ath. 116,17 adverſus Olympiodorum oratio Demoſthenis 171,4
Olynthus à Philippo quando capta 123,6 à Philippo ut tractata 195,46 Olynthiacum bellum quo tempore geſtum 122,31 Olynthiacæ orationes quando, & quo ordine à Demoſthene habitæ 121,15
Omnia in omnibus, Anaxagoræ dogma 57,19
Oncheſtus, opp. Bœotiæ 15,38
Opum & honorum theſauri, non abſumendi ſunt, ſed ad poſteros propagandi 181,35
Opiniones communes 137 32
Oppidorum catalogum, per ſe minus elegantem & ſuavem, quibus ſcitamentis condierit Hom. 15,37
Opportunitas & modus in uſu 62,38
Oppoſita trium generum 86,13 oppoſitorum verborum exempla ex Iſocrate 99 26
Opſonium unius diei 90,46
Opere in quolibet duo præcipue ſpectantur fines; pulchritudo & voluptas 192,10
Oraculorum reſponſis affirmare 142,7
Oratores ab hiſtoricis & poëtis qua re differant in rerum deſcriptionibus 64,16 oratores rerum formam propriam & confeſſam non habent 64,16 oratores & concionatores, neque ad odium, neque ad gratiam loqui debent 123,20 oratori actiones duæ ſunt propoſitæ, altera rerum, altera morum 65,30 orator bonus res, de quibus verba facit, imitari debet 20,36 oratori neceſſaria in primis audentia & vocis magnitudo 94,15 orator cauſſas à ſe conſcriptas non ipſe peragit in judicio, niſi ipſius res agatur 113,21 oratoribus certum dicendi ſpatium & menſura præſcripta 83,24 Oratoribus quibus palma deferatur à Dionyſio, quibus non, partim veteribus partim recentioribus 111,19 oratorum veterum principes tres, Lyſias, Iſocrates, Iſæus; recentiorum totidem, Demoſthenes, Æſchines, Hyperides 81,42 Oratoria ſolertia 85,37 oratoria calliditas 104,45 oratoriæ artis perfectio, & oratoriæ concertationis vis, à quibus viris petenda 112,11 oratorii ſermonis vitia 52,46
Orationis inventor Mercurius 41,29 oratio mores repræſentat ut ſpeculum imagines 84,2 ad omnes res apta eſt 41,25 corpori ſimilis eſſe debet, in quo à capite ad calcem omnes partes & omnia membra apte & concinne inter ſe coagmentata ſint 62,6 Orationis elementa 2,9 oratio fit primum litteris, deinde ſyllabis, tum vocabulis varie compoſitis 14.41 oratio è pluribus colorum periodis contexitur 2,20 orationis partes quot, & quæ 2,11 orationis partes elementares Theodecti & Ariſtoteli tres ſunt; nomen, verbum, convinctiones 192,19 orationis partes elementares præcipuæ tres; nomina, verba, convinctiones 146,29 orationis partibus elementaribus duo accidunt, tempus & modulatio 192,19 orationis partes cum ſuis accidentibus ut conſideret grammaticus 195,12 orationis partes quomodo apte componantur 5,47 de orationis partium collocatione ſcripſit Chryſippus Stoicus 5,35 orationis partes non omnes æque aures afficiunt 10,36 orationis toni 10,4
Oratio ut figuretur 7,46 oratio figuræ expers nulla, nulla ſimplex 51,21.58,9 oratio elegans, rebus præclare geſtis multum addit ornamenti 8,21: & 179,13 oratio pulchra, non item ſuavis eſt 9,3 oratio pulchra ut fiat 14 44. & 15,27 oratio ſuavis & pulchra fit quatuor modis 9,11 oratio mutatione ſeu variatione pulchrior ac ſuavior efficitur 20,8 orationi magnificentia & gravitas tribus rebus conciliatur 95,8 orationis ornamenta veteres quæ affectarint 82,33 orationis vitia quæ 60,28 orationem meditantes quot & quibus modis contra artis præcepta delinquant 61,28 Oratio aut metrica eſt, aut metri expers 2,34 oratio pedeſtris an modulationes, numeros, & mutationes capiat, ut carmina 193,5 oratio pedeſtris ſeu proſa, omnem variandi poteſtatem habet 19,47 oratio proſa, poëticæ orationi ſeu pulchro poëmati ſimilis ut fiat 28,15,29: & 193,47. 194,14 orationes ſcalpro & cœlo expolitæ, ut Iſocratis & Platonis 30,25 orationis concinnitas à muſices concinnitate quid differat 10,28
Oratio plebeja quæ, & quæ civilis 31,36 oratio civilis quomodo componenda ut ſuaviter aures afficiat 10,33 orationes civiles plus accurationis merentur quam picturæ & ſculpturæ 30.34 orationes judiciales & concionales, fere omnes tenui dictionis genere conſcriptæ 164,28 orationes rhetoricæ hiſtoriis impedimento ſunt 143,42 orationis oratoriæ partes ab Iſocrate & aliis quomodo diſtinctæ 87,7 orationis oratoriæ partes quot ſint & quomodo in eis peccetur 62,47 orationis oratoriæ partes ſuam quæque dictionem requirunt 84,22 orationis oratoriæ genera tria; judiciale, deliberativum, & demonſtrativum 86,47 oratio morata quæ 65,9.68,5
Orbi pueri mala tractatio 118,20 orbi, Athenis immunes, & quam diu 91,20 quære & Pupilli.
Ordinis decentia 84,25 ordine priora an ſemper eſſe debeant quæ priora ſunt tempore 6,20
Ornamenta dictionis juvenilia 159,7
Oſculo excipitur amicus 3,13
Oſtentatio eruditionis 62,33 oſtentatio inanis 64,11
Oſtentorum interpretatio 113,45

P.

Paches, Athen. dux 144,6
Pactis ſtandum firmius quam neceſſitati 96,18
Pæan, ſeu Pæon, pes compoſ. 29,46. & 30,6
Pæanienſis orator, Demoſthenes 39,27
Pæones pedes 18,10
Palæſtra inimicitias gignit 169,17
Palæſtrica exercitatio rhetorices 112,26
Pallene, Thraciæ oppid. 112,39
Palmæ laudes 34,9
Pamphilus fullo 170,29
Panactum præſidio munitum 169,47
Pandari perjurium 65,18
Pandroſi ædes 113,41
Panegyris à quibus & cur inventa, & quo modo tum ab aliis, tum ab oratore, celebranda 33,4,22 Panegyris unde laudari poſſit 42,31
Panegyrica dictio è quibus conſletur 27,36 panegyrica oratio quo dicendi genere pertexenda 34,19 panegyricæ orationis materia 33,22. 42,9 panegyricæ orationis ſpecies, exhortatio ad athletas 41,9 panegyricæ orationis exemplum è Lyſia 91,47
Panyaſidis character 68,41
Paraſii operum notæ 193,40
Parentes imitandi liberis 40,15 parentes in liberis quodammodo rejuveneſcunt 35,38
Parmenides à Platone taxatus 126,35. 138,12
Parmenontis defenſio 118,13
Paronomaſiæ exemplum 160,24,27
Parthenius mons Arcadiæ 32,15
Participia ab Appellativis ſejunxerunt nonnulli 2,16
Partitiones rerum 95,40
Partus monſtroſi comburuntur 57,29
Parva in magnis detrimentis ſæpe gravius lædunt animum 91,7
Paſionis trapezitæ aſtus 103,2
Paſſeres Veneris currum trahunt 26,29
Paſſiva pro activis à Thucydide uſurpata 134,24
Pathetica dictio non reprehendenda in univerſum 196,47. Vide & affectus.
Pati honeſtum eſt, ſi honeſtum eſt agere; ſed cum exceptione 125,7,9

Patri filium abdicanti an contradicere liceat 64, 3 pater filium in ſeditione perimit 150, 42 patria dignitas tutanda nepotibus 135, 36

Patriæ laudes 38, 34 patriæ ſe natum qui cogitat, quem ſcopum habeat 183, 10 patriæ libertatem propugnantes, deorum ipſorum experiuntur auxilium 93, 36

Patrocinari ſub ficta incuſatione 49, 26. 52, 19

Pauſanias, Cleombroti filius, Græciam à Perſis liberavit 154, 3 Pauſaniæ encomium, non eſt Demoſthenis 191, 12

Pax & bellum, res inter homines graviſſimæ 100, 13 pax cum omnibus hominibus, non tantum cum æmulis facienda 101, 23 pacis ſuaſio nunquam nocuit 101, 2 pacis leges juſtiſſimæ & honeſtiſſimæ quæ 101, 27 pacificatio, ſæpe non niſi belli dilatio eſt 123, 30

Peccata reprehendere in virtutum laudatione an conveniat 126, 7

Pecuniæ dediti, quamvis aliis ſint præditi virtutibus, tamen ſola pecunia expugnari poſſunt 158, 45

Pedeſtris oratio. Viſe Oratio.

adverſus Pedieum oratio 118, 20, 38

Peleus, Thetidis connubio immortalitatem adeptus 35, 33

Peloponneſii qua arte ab Archidamo avocati fuerint à bello Athenienſibus inferendo 46, 17. 56, 40 Peloponneſiorum legatio ad Athenienſes 123, 13 Peloponneſiacum bellum Thucydidi videtur omnium maximum 24, 39. 148, 23 Peloponneſiacum bellum inceperunt primi Athenienſes & Lacedæmonii 146, 17 Peloponneſiaci belli cauſſæ 141, 2 Peloponneſiaci belli initium 94, 4 Peloponneſiaci belli diuturnitas ac diritas 187, 8 de Peloponneſiaci belli diuturnitate oracula & omina 142, 9 Peloponneſiacum bellum quamdiu durarit 142, 2 Peloponneſiaci belli annus XXII 129, 31 Peloponneſiaci belli reliquam partem abſolvit Theopompus 131, 37 Peloponneſiaci belli tempore qui oratores & ſcriptores floruerint 161, 32

Pelops, Peloponneſi conditor 32, 12 Pelopis Phrygis regio, pro Peloponneſus 189, 23

Peneleus, Bœotorum dux 15, 41

Penelopes è thalamo egreſſus 15, 8

Pentametrum elegiacum 29, 28

Peplum Telemacho donat Helena 1, 6

Peregrinationes viſendi & negotiandi cauſſa inſtitutæ 102, 34

Pergamenſes grammatici; Crates videlicet & Ariſtarchus 112, 27 Pergamenæ tabulæ, Cratetis ſcilicet aut Ariſtarchi 118, 5

Pericles, orator clariſſ. 144, 31 dignis laudibus à Thucyd. celebratus 140, 1 Eubœam ſubigit 143, 32 Periclis de ſe exiſtimatio 158, 33 Periclis concio adverſus Lacedæmonios 157, 35 Periclis apologia pro ſe ipſo habita, cur non probetur Dionyſio 158, 4, 17 Periclis dictum de juventute in bello cæſa 122, 26 Pericles funebrem orationem qua arte compoſuerit apud Thucydidem 47, 1 Pericli funebris oratio cur à Thucydide tributa 144, 31, 45

adverſus Periclem oratio adſcripta Dinarcho falſo 117, 42

Perinthus à Philippo invaditur 124, 1

Periodi naturales, in antiqui ordinis orbem recurrentes 81, 5 Periodi orationis è colis complentur 2, 20. varie componuntur 190, 38 Periodorum cola ut numeroſa & concinna ſint, magis ſpectatur quam ut ſint perfecta 8, 40 periodi & cola in polito & florido compoſitionis genere qualia 27, 33 periodi in auſtera compoſitione liberiores 22, 35 periodi ut variandæ in optimo dicendi genere 20, 3 periodos quales conſectatus Iſocrates 165, 47 periodorum numeroſa concinnitas, diligenter ab Iſocrate obſervata 95, 1 periodorum & membrorum ejus varia apud Demoſth. eſt formatio 194, 18 periodorum Thucydidei prooemii examen 25, 23 periodorum variatio 31, 20, 27 periodorum in orbem ductus 98, 42 periodorum inæqualitas 25, 41 periodi juſta magnitudo 26, 12 periodi hiſtoricæ forma 178, 33 periodorum numeroſa concinnitas, in hiſtoria non nimis anxie affectanda 132, 25 periodorum exitus in polita & florida compoſitione quales 26, 13 periodorum conformatio ſimilis offendit 131, 23 periodis quando utendum, & quouſque 8, 43 periodi τετ-κώλυ exemplum 18, 4

Peripatetica philoſophia non complexa eſt omnia dicendi præcepta 120, 28 peripateticorum princeps Ariſtoteles 80, 16 peripatetici Ariſtoteli conditori ſuo nimium tribuunt 120, 5

Periphraſis obſcura 152, 13 periphraſes poëticæ 159, 17 Periphraſews exemplum ex Thucyd. 133, 44

Perjurii noxa, in poſteritatem propagatur 90, 12

Perorationis officium 64, 24 perorationis vitia 64, 21 perorationes apud Lyſiam quales 88, 16 peroratio quali dictionis genere pertexatur à Lyſia 84, 24 perorationib. quæ dicendi forma tribuatur à Demoſthene 191, 25

Perplexa dictio 152, 25 perplexum & involutum orationis ſchema 160, 24

Perſæ, poſt ademptum Medis imperium, nunquam à bellis conquieverunt 189, 5 Perſarum triremes MCC, ad Salaminem victæ 188, 19 Perſiæ rex, communis Græcorum hoſtis 46, 13. 56, 36 Perſarum rex pecuniis ſuis emit Græcorum quotquot vult corpora 92, 21 cum Perſarum rege quibus conditionibus pax facta 101, 25 Perſiæ fines uſque ad Jovis ætherem extendere Xerxes cogitat 189, 24 Perſicum bellum 129, 24

Perſeum in cunis ut allocuta ſit Danaë Simonidea 32, 24

Perſona dicentis, orationi multum addit vel detrahit 67, 9 perſonæ variæ 42, 43 perſonarum mutatione, offenſionis periculum amoliri 55, 44 perſonarum averſiones 133, 22 perſonæ pro rebus uſurpatæ à Thucyd. 135, 34

Perſpicuitas duplex; altera in verbis, altera in rebus 83, 8

Perſuadendi vis & probabilitas apud Lyſiam maxima 84, 25

Pes & Numerus, idem 16, 6 pedes diſyllabi qui, & quomodo differant, 16 6 pedes triſyllabi qui, & quomodo differant 16, 18 pedes compoſiti 17, 1

Peteῶn, opp. Bœotiæ 15, 45

Petitiones interdum in promiſſiones ſunt vertendæ 44, 39

Phædrus Platonis 126, 26. 128, 1 Phædri Platonici argumentum & inſcriptio 166, 41

Phæſtis, Ariſtotelis mater, unde orta 121, 23

Phalerenſium adverſus Phœnices (forſan præcones ſacros) diſceptatio 116, 34

adverſus Phanoclem Dinarchi oratio 118, 11

Phanoſtratus Cephiſei f. 170, 26

Pherecles archon Athen. 116, 15

Pherenicus Thebanus, Athenis ab hoſpite ſuo defenditur 105, 34 pro Pherenico oratio 105, 23

Phidiæ opera 138, 23 Phidiæ ſtatuæ, magnificæ & dignitate graves 95, 31 Phidiæ operum examen 115, 16 Phidiæ operum notæ 193, 39

adverſus Phidiadem ſcribam oratio Dinarchi 116, 37

Philagrii ſtilus qualis 115, 24

Philippus, archon Athenienſis 113, 16. 114, 12. 116, 17

adverſus Philippum metallica oratio Dinarchi 118, 32

Philippus Macedo ab Iſocrate quibus inſtructus monitis 96, 21 Theſſaliam & Eubœam ut tractarit 196, 10 Thraciæ oppida XXX crudeliter delevit 195, 46 legatos Thebas mittit 124, 30 tranſitum in Atticam à Thebanis quomodo petierit 123, 38 Philippum ex Amphictionico conventu excludi vetat Demoſthenes 123, 9 Philippus de pacis fœdere violato accuſatur, & viciſſim ipſe accuſat 123, 44. 124, 3 Philippi legatis qua oratione & quando reſponderit Demoſthenes 123, 15 Philippi potentia per Græcorum negligentiam accrevit 176, 18 Philippus proditorum ope multum auctus 172, 6 Philippus Græciæ imperio potitus poſt Chæronenſem cladem 94, 34 Philippum Græcis inſidiari primus ſenſit Æſchines 45, 23 Philippus quando mortuus 121, 31 Philippi res geſtas conſcripſit Theopompus 131, 37

Philippicæ Demoſthenis conciones XII 123, 28 Philippicarum orationum maxima & graviſſima 162, 45

Philiſtus (vel potius Philiſcus) orator 120, 31

Philiſtus Syracuſius, hiſt. 78, 13 imitatus Thucydidem, & in quibus aſſecutus 70, 6 Thucydidem in quibus imitatus, in quib. non, & quam feliciter 131, 11 Philiſti & Xenophontis comparatio 69, 47 Philiſti hiſtoria bipartita 131, 13 Philiſti locus è libro ſecundo de Sicilia 131, 24

Philochorus de ſignis & oſtentis conſultus, reſponſa dat 113, 44 de colonis in Samum miſſis quæ ſcribat 118, 40 de rebus Pythodoto archonte geſtis quæ tradat 119, 9 Philochori locus ex Attica hiſtoria, de rebus Anaxicrate archonte geſtis 113, 34 locus ex Atthidis libro VI, de bello Olynthiaco 122, 32 locus ex Atthidis libro VI, de rebus ſub Theophraſti & Lyſimachidis prætura geſtis 123, 47 loca ex Atticæ hiſtor. lib. VIII & VIIII 113, 40

Philocles, archon Athen. 116, 7 adverſus Philoclem oratio Dinarchi, de pecuniis Harpalicis 116, 38

Philocrates ſuſpectæ fidei 45, 39

Philomelus ad Paſionem mitt. 103, 12

Philonici dialectici de Iſocrate judicium 99, 3, 6

Philoſophiæ veræ ſtudium quod 96, 1 è Philoſophiæ profeſſione quæſtum faciebant etiam veteres 94, 31 Philoſophus qualis eſſe debeat, docuit Plato in Socratis Apologia 46, 36 philoſophi compoſitionis elegantiam neglexerunt 5, 22 philoſophi rerum & ſententiarum momenta magis ſpectant quam ſermonis elegantiam 178. 46 è philoſophis qui temperatiſſimo compoſitionis genere uſi 28, 6 philoſophi legendi præ cæteris qui, tum ob ſtilum, tum ob res 70, 31 philoſophorum ſcriptis potiores orationes Iſocratis 98, 16 philoſophorum & rhetorum ſcholæ fere eodem tempore floruerunt 113, 5 Philoſophicæ contemplationis ſcopus, veritatis cognitio 138, 14 philoſophici ſermones, non ferunt poëticæ ſtructuræ tumorem 128, 20

Philotas Macedo 18, 46

adverſus Philotadem Epicharis defenſio, à Dinarcho ſcripta 118, 23

Philoxenus melicus 19, 46

Phocaënſes, Maſſiliæ conditores, Carthaginenſes vincunt 145, 22

Phocio juſtus 36, 47

Phœnix Homericus quo aſtu Achillem retinere inſtituat 48, 1. 58, 33

Phœnices in opib. comparandis acutiores 66, 11 Phœnicum triremes circiter CC ab Athenienſibus captæ 142, 24

pro Phormione oratio Demoſthenis 171, 4

Phormiſius Athenienſis 92, 41

Phrygia, locus Atticæ 144. 22

Phrygii modi in dithyrambis 19, 43 Phrygia ſeu Aſiatica rhetorica perſtringitur 81, 1

Phrynichus, archon Athen. 116, 5
Phthiotarum legatio pro Philippo 124, 11
Phylarchi ſtylus 5, 19
Phyle, pagus Atticus: cujus cives Φυλάσιοι, & οἱ ἀπὸ Φυλῆς 129, 33
Phyſicarum & Ethicarum rerum ſcriptores, tenui dictione uſi 164, 27 Phyſicis omiſſis ad Politica ſe contulit Iſocrates 94, 24
Phyſiologi à Platone reprehenſi 138, 13
Pictores qua regula utantur in examinandis & dignoſcendis præſtantium artificum operibus 115, 15. 193, 36 pictorum diligentia 30, 36 pictorum & fictorum in exprimendis imaginibus curioſitas 194, 44 pictor habitu & veſtitu eodem omnes picturas ornans 99, 5
Picturæ lumina 26, 6 picturarum veterum cum orationibus collatio 104, 39
Pigmentorum in pingendo miſtura & temper. 22, 8. 188, 39
Pietas Hectoris 65, 20
Pindari character, & in quibus imitandus 68 44 Pindarus melicus, auſtera compoſitione uſus in ſuis modulis 22, 45 auſtero compoſitionis genere uſus; exceptis Partheniis 187, 4 epodos in multa metra & cola diffudit 19, 41 Pindari dictum de ſatietate omnium rerum, etiam ſuaviſſimarum 129, 42 gnome de Tempore 81, 3 locus de longis latiſque dithyramborum vocalibus, & adulterino σ 613, 6 locus è dithyrambo quodam, ad præbendum auſteræ compoſitionis exemplum 23, 7 locus è carmine in Alexandrum Macedonem 179, 21 carmen in ſolem 167, 19
Piſicles pro extero accuſatus 116, 31
Piſtii accuſatio à Dinarcho conſcripta 116, 30
Platæenſes Scionæorum agro donantur ab Athenienſibus 143, 32 Platæenſium apud Thucydidem oratio 7, 37 Platæenſium cum Archidamo Lacedæmoniorum rege colloquium 154, 1 Platæenſium apologia cur maxime Dionyſio probetur 157, 46
Plato Socraticus, etymologiam primus & omnium optime attigit 14, 40 poëſin dicit poſteros ſuperiorum exemplis erudire 65, 22 principium non totius dimidium, ſed ipſum totum eſſe pronunciavit 36, 24 panegyres & ferias deorum miſeratione hominibus datas ait 33, 5 mores pro cœli regionibus diverſis varie temperatos ſcribit 66, 9 Atticam ut laudarit 38, 36 Ægyptium de Græcis quæ loquentem introducat 65, 39 Demodoco ruſticas phraſes tribuit 66, 29 de diviſionis artificio quæ ſcripſerit 66, 44 conſequentiam neceſſariam in oratione ineſſe vult 62, 5 quæſtionibus in medium allatis, dogmata invenit magis quam diſputando evincit 61, 5 in Socratis Apologia docet quomodo in una eademque oratione plurium actionum poſſit fieri complexus 46, 27. 57, 37 Homeri interpres in eo ſchemate quo aliud proponendo aliud efficimus, in loco quodam Sympoſii 54, 28 τὰ ἤθη obſervator diligens 60, 46. ſuarum virtutum oſtentator & laudator, alienarum reprehenſor 126, 30, 35 Parmenidem, Protagoram, Zenonem, & cæteros phyſiologos reprehendit 138, 12 Lyſiam cur reprehendit 62, 9. de Iſocrate ut judicarit 98, 41. Homerum ambitioſa æmulatione è ſua rep. relegavit 126, 38 in philoſophia maxime imitandus 70, 34 Plato & Iſocrates medium dicendi genus à Thraſymacho inchoatum expoliverunt 165, 4. 172, 29 Plato mediæ compoſitionis auctor optimus 188, 45 puræ robuſtæque dictionis norma ſtatuitur à multis 177, 26 ſi non primas, ſaltem ſecundas eloquentiæ ſibi vindicat 181, 10 Socraticum characterem in Philebo obſervavit 177, 33 in Socratica tenuitate Thucydideam & Gorgianam granditatem affectavit 166, 38 Iſocratis imitator quam felix 115, 25 poetica & alia conſimilia vocabula compoſitioni ſuæ inſerit 28, 33 inconditam ſuam affectationem & dicendi ſublimitatem ipſe agnoſcit 127, 41. 166, 34 Demoſtheni poſtponitur 126, 6 Demoſthene qua re inferior 17, 45. 128, 33 elocutionis quam rerum ſtudioſior fuit 179, 3 in verborum compoſitione magis excelluit quam in electione 17, 43 dialogos ſuos uſque ad annum ætatis LXXX pectere & calamiſtrare non deſiit 30, 27 concionem ſcripſit nullam; niſi quis epiſtolas conciones appellare velit 178, 3 judicialem orationem unam tantummodo ſcripſit, Defenſionem Socratis 178, 1 vetere lingua Attica uſus 82, 19 Plato à multis reprehenſus 126, 47 ab Ariſtotele diſcipulo ſuo reprehenſus 138, 11 qua in re Dionyſio non probetur 128, 17 ubi delinquere ſoleat 127, 36 delinquendi cauſſas quas habuiſſe videatur 127, 43 quando mortuus 121, 27
Platonis compoſitio qualis 28, 6 Platonica elocutio qualis 41, 5. 127, 10 de Platonis dictione judicium Dionyſii 166, 3. 177, 23 Platonis dictio an divina 177, 30 Platonis dictio pulchris & ſuavibus mutationibus variata 20, 9 Platonis dictio cælatis & tornatis operibus ſimilis 194, 31 Platonis dictio, ſimilis loco florido, & voluptatibus ad tempus percipiendis accommodato 183, 35 Platonis dictio in dialogis excellens, in civilibus tractationibus elegantiam amittit 177, 33 Platonis tabellæ, diligentiæ illius indices 30, 30 Platonis Phædrus unde ſic inſcriptus, & quodnam tractet argumentum 128, 1 Platonis civilium orationum præſtantiſſima Menexenus, ſeu Funebris oratio 178, 7 Platonis oratio Funebris 39, 27: & 40, 4 Platonis ἐπιτάφιος λόγος examinatus 178, 14 Plato in Epitaphio quos imitatus 178, 7 è Platonis funebri oratione, pulchræ compoſitionis exemplum 17, 29 locus ex Epitaphio, ad oſtendendam elegantem colorum in periodo conformationem 8, 19 locus è Phædro, quo oſtenditur eum dithyrambicæ granditatis nimium fuiſſe affectatorem 127, 47. 166, 47: & 167, 10 Platonis imitatores qua regula explorentur 115, 17
Plebejum ſeu vulgare dictionis genus 31, 36
Plenilunium xv menſis die 36, 27
Pleonaſmus verborum interdum neceſſarius 197, 47
Plurali pro ſingularibus à Thucydide uſurpata 134, 35
Poëmata pulchræ orationi ſimilia, pulchra ſunt; & contra 31, 43 poëmatis vitium ἡ λογοειδεία, id eſt compoſitio proſæ orationi ſimilis 31, 34
Poëſis ſuperiorum ætatum exemplis poſteros erudit, teſte Platone 65, 23 poëſis & proſa oratio non tractantur eodem modo 37, 18 poëſis, non poëtica tantum vocabula capit, ſed etiam alia, 62, 37 poëſi ſuavitas qualibus verbis concilietur 28, 32 poëſis ſolutæ orationi ſimilis ut fiat 31, 13, 21 poëſis hiſtorica 64, 13 poëſis quædam eſt Herodoti & Thucydidis hiſtoria, eaque pulchra 130, 35
Poëta bonus res, de quibus verba facit, imitari debet 20, 36 poëtas è republ. ſua exigit Plato 179, 19 poëtica licentia 133, 21. 147, 41 poëtica verba 31, 32 poëticæ locutionis affectatio 82, 34 poëtica venuſtas in civili oratione 193, 47. 194, 14 poëtica & tropica elocutio quando & qua occaſione Athenis inoleverit 82, 39 poëtica ut fiat proſa oratio, non tamen poëma 28, 40 poëtica elocutionis concinnitas apud Iſocratem ſingularis 111, 23
ad Polemarchum reus trahitur 103, 26
Polemo, archon Athen. 116, 11
Politica philoſophia 81, 33 politices ſtudioſi diligenter Iſocratem lectitare debent 95, 47 politica, eriſticis & phyſicis omiſſis, amplexus eſt Iſocrates 94, 24 politicæ philoſophiæ reprehenſio à Dionyſio confutata 137, 40
Politicus aut conſiliarius bonus qualis eſſe debet, oſtendit Demoſthenes in oratione pro Corona 46, 43. 57, 42 in politico duo præcipue requiruntur, γνῶναι τὰ δέοντα, καὶ ἑρμηνεῦσαι ταῦτα 158, 34
Politæ comptæque ſeu floridæ compoſitionis character 25, 45. 187, 18 politæ compoſitionis finis, voluptas ſeu ſuavitas 192, 15 polito compoſitionis genere qui ſcriptores uſi 26, 21. 188, 5
Poli elocutio 82, 38 Polus quas figuras affectarit 133, 29. 148, 1 Polus à Platone taxatus 126, 36
Polybii ſtilus 5, 19
Polycleti opera 138, 24 Polycleti operum notæ 115, 16. 193, 39 Polycleti ſtatuæ magnificæ & dignitate graves 95, 31
Polycrates Sami tyrannus, Rheneam Apollini conſecravit 145, 21 Polycratis Athenienſis elocutio qualis 111, 40, 43, 167, 30
adverſus Polyeuctum Dinarchi orationes tres 116, 21 in Polyeuctum Dinarchi oratio Demoſthenico filo contexta 114, 24
Polygnoti operum notæ 193, 40
Polyzelus, archon Athen. [illegible]
Cn. Pompejus laudatur ab eruditione 125, 31 Cn. Pompeji locus ex epiſtola ad Dionyſium 128, 22
Pompoſæ dictionis exemplar optimum Iſocrates 111, 24
Ponticæ navigationes 102, 32
Populus adverſarios ſuos crudeliter ulciſcitur 150, 40 populus reipubl. dominium olim habebat Athenis 176, 25 populus agrum ſibi uſurpans, in judicio accuſatur 107, 9 cum populo litigare difficile ac moleſtum 107, 13
Portenta in arce Athen. 113, 41
Poſidippus furti accuſatus 118, 15
Poſſeſſionis jus, temporis diuturnitate ſtabilitur 97, 37
Poſteris tradere vetuſtatis monumenta, curæ erat priſcis 139, 31
Potatio ſtatim à prandio 170, 3
Potentiores à plebe crudeliter oppreſſi in ſed. Corcyr. 150, 27
Præceptiones ſine quotidiana meditatione atque exercitatione nihili ſunt 32, 33
Præceptores primi, diſcipulis cari 47, 35 præceptoris artificium detegit diſcipulus 48, 11. 58, 41
Prædiſpoſitio 61, 19
Præfecti: quære prætores.
de Præmiis diſceptatio 63, 36
Præparandus auditor in exordio 63, 18
præparatio ante propoſitionem capitum, & ante confirmationem 61, 19. 62, 3
Præſens cum futuro copulatum à Thucyd. 135, 23
Præſtigiæ oratoriæ 104, 45
Prætores ſeu præfecti ab imperatoribus ad regendas provincias emiſſi, ſolenni compellatione excipiuntur 38, 3, 7 prætoris laudatio 38, 22
Prata fragrantem auram ſpirant 127, 19. 166, 11
Praxibulus, archon Athen. 116, 10
Precatio ſub finem natalitiæ orationis 37, 7 ſub finem nuptialis orationis 35, 35 ſub finem epithalamii 37, 37 ſub finem compellatoriæ orationis 39, 7
Prehenſionis anſam dare 50, 35 prehenſionis

henſionis anſam præbere in ſermone 53, 13
Priamus, ſupplicationis rationem à Mercurio edoctus, Achillem ſupplex adit 59, 28
Priapei verſus 4, 18
Principis officium 96, 22 principi viro in juniorum præſentia non loquendum liberius 49, 47
Principium, optimum, & totius dimidium 36, 23 principium, dimidium totius 43, 2. 81, 10
Priora tempore, an etiam loco priora ſemper accipienda 6, 19
Privati commodi gratia prodere rempubl. 163, 21
Privignis male plerumque cum novercis convenit 110, 21
Probabilitas in Lyſiana dictione maxima 84, 28
Probationes rerum ut fiant 122, 4 probationes ab Hyperide ut inſtituantur 114, 35 probationes apud Lyſiam quales 87, 47 probationes Iſæanæ à Lyſianis qua re differant 109, 34 probationib. quæ dicendi forma tribuatur à Demoſthene 191, 25 probationis ſeu confirmationis laudabilis exemplum 90, 33
adverſus Proclis filios oratio Dinarchi 118, 26
Prodicus Cejus, ſophiſta 94, 10 Prodicus à Platone taxatus 126, 35
Proditores & catamiſthi 43, 18 proditorum proventus maximus 172, 7 proditores puniendi 171, 38 proditor cum uxore lapidatur 183, 7
Prolixitas ubi frigida & languida 61, 18
Promiſſionibus interdum utendum pro petitionibus 44, 39
Pronomina à nominibus ſejuncta 2, 14 pronomina an appellativis in oratione ſemper præponenda 6, 28
Pronunciationis inſtrumenta 12, 14, & deinceps
Prooemium: quære Exordium.
Propagatio familiarum & totius hominum generis 35, 38
cum Propinquis litigare, turpe 88, 35 cum proquinquis litiganti quæ ſpectanda 89, 3
Proponere aliud & aliud efficere quomodo poſſimus 44, 44. & 45, 18. & 48, 17
Propoſitionis oratoriæ locus & officium 87, 22 propoſitiones noſtræ quales eſſe debeant, & quales adverſarii 44, 18 propoſitio capitum nuda 61, 28 propoſitionum ſeu actionum plurium complexus in una eademque oratione 57, 39
Propoſitum & ſcopus diverſus ſæpe in iiſdem dictis 53, 34
Propriis & uſitatis verbis uti 82, 19
Protagoras ſophiſta, confuſum doctrinarum genus profitebatur 94, 23 à Platone reprehenſus 126, 35. 138, 13
Proſodici verſus 4, 15
Protei fabula, varium dicendi artificium denotat 167, 40
Prothoenor, Bœotorum dux 15, 42
Protogenis picturæ 138, 22
Provocatio ad judicium 109, 41
Proxenus Dinarcho hoſpes parum fidus 113, 19 adverſus Proxenum damni dati actio à Dinarcho ſcripta 118, 10 adverſus Proxenum injuriarum actio, à Dinarcho ſcripta 118, 23
Prudentia fortitudini præſtat 59, 43
in Prytaneo cœna legatis datur 45, 5
Publicani à Diomedonte quomodo excuſati 125, 8
Publicum commodum & ſplendorem publicum veteres ſpectabant magis quam privatum 176, 6 publicis muneribus diteſcere & inclareſcere 176, 21 publica injuria excuſatur privata 164, 17
Pudor plurimum obeſt 157, 4 pudorem ſimulare in dic. 44, 5
Pugnam inſtaurare, pulchrum eſt 43, 2 pugnæ ſatietas cito obrepit 59, 47. 60, 20 pugna forti cæſis qui honores habiti 144, 30 pugnant jejuni ſegnius 60, 18
Pulchras imagines identidem poſt conceptum aſpectans mulier, prolem pulchram procreat 68, 19 Pulchritudo compoſitionis, quibus rationibus paretur 11, 38 pulchritudo orationis, quas contineat ſub ſe ſpecies 9, 14 pulchritudo in Herodotea poëſi, hilaris; in Thucydidea, formidabilis 130, 37
Pupilli è magnis bonis ad mendicitatem redacti, tutoris perfidia 89, 46 de pupillis latæ leges 91, 13
Puritas ſermonis 82, 22 purus ſermo in hiſtoria 130, 19
ad Pylum pugna navalis 134, 1 ad Pylum clades Laconica 143, 11. 144, 27. 150, 7
Pyrrhichius pes qui, & qualis 16, 10
Pythagorici philoſophi legendi præ cæteris 70, 31
Pytheas Tiſidis & tutor & amator 169, 19
Pytheas vafritiei accuſat Demoſthenem 104, 46
adverſus Pytheam orationes Dinarchi duæ 116, 24
Pythen, Corinthiacorum auxiliorum dux in bello Siculo 149, 12
Pythii ludi à Pythio Apolline denominati 33, 23
Pythodemus archon à Nicophemo ſextus & viceſimus 114, 10. 116, 3
Pythodorus Phœnix 102, 36
Pythodori ædes 170, 27
Pythodotus, archon Athen. 116, 1. 119, 9. 121, 30. 123, 14

Q.

Quadratus in omnibus, id eſt perfectus & omnibus numeris abſolutus 111, 19
Quæſitione ſeu dubitatione ſecuritatis viam ſibi in dicendo præmunire 55 12
Quæſtionis omnis optimum principium natura 5, 42. Viſe etiam Actio, Cauſſa.
Quercus laudes 34, 4

R.

Raris vocabulis uti cur & quomodo concedatur 62, 21
Ratione moderari affectus 60, 42
Recitatoris ſeu lectoris vox 99, 14
Redditio longior turbat 168, 36 redditiones longiores obſcuræ 162, 7, 19. Viſe & Conſecutio.
è Reditibus pupillos alere 91, 15
Regioni tribuitur figurate, quod rebus ea contentis convenit 135, 39
Relativorum conſecutio 125, 6, 21
Reprehenſio icone temperata 59, 40 reprehenſio principis viri, fieri debet poſt amandatos è concilio juniores 49, 47
Rerum ſubſtantiam ſignificant nomina; accidentia, verba 6, 1 rerum locus ſeu character, difficilis 1, 17 rerum locus partes quas habeat 194, 34 rerum tractatio oratoria in quibus conſiſtat 98, 36 res enunciandæ ſunt propriis & ſignificantibus nominibus 14, 29 res pro perſona uſurpatur à Thucyd. 135, 40 res præclare geſtæ, pulchra oratione multum exornantur & ill. 179, 13 rei omnis optimum principium natura 5, 42
Reſpublicæ è moribus conſtitutæ 66, 13 reipubl. de ſuo inſervire 101, 12
Retortu facilia dicere, vitium ſermonis oratorii 52, 46 retortu facilis dicti exemplum ex Homero 53, 15
Rex, ſi ad iram concitetur, deteriori homini facile prævalet 55, 32 regis ira magna 56, 4 regis laudatio in oratione panegyrica 34, 14 regis laudatio in provincialis compellatione 38, 19 in rege taxare quæ vult Ulyſſes, taxat in populo 56, 9 reges plures eſſe non eſt bonum 56, 12
Rhenea conſecratur Apollini à Polycrate Samio 145, 21
Rhetorum & philoſophorum ſcholæ Athenis eodem fere tempore floruerunt 113, 5 rhetorum cum ſtatuariis comparatio 95, 30 rhetores rhetorum ſcripta ad quam judicii regulam examinent 115, 15
Rhetoricæ artis utilitas 121, 41 rhetoricæ vis non in multitudine verborum, ſed in artificio 67, 16 rhetoricæ ſpecies tres, demonſtrativa, deliberativa, judicialis 44, 28 rhetorices magiſtri prima Mercurius & Muſæ 33, 20 rhetorica theatralis, inſolens, impudens, imperita 80, 38 rhetorica philoſophica 127, 6 rhetorica antiqua & philoſophica, quando collabi cœperit, & quando inſtaurata fuerit 80, 35. 81, 5 rhetorices philoſophicæ auditoribus quæ neceſſaria 132, 1
Rhetoricæ tyrocinia 34, 41 rhetoricarum ſive oratoriarum tabularum auctores 121, 3
Rhodii & Chii, ſocialis belli adverſus pop. Athenienſem principes 110, 3. 102, 23 pro Rhodiorum populo, à potentioribus oppreſſo, quando pro concione verba fecerit Demoſth. 121, 13
Rhodiaci rhetores 113, 23
Rhoeo Taphyli filia 118, 3
Riſus ſtratagemate Græcos abitum cogitantes detinet Homerus 67, 14
Roboris vires maximæ 49, 12
Roma, rerum domina, veterem eloquentiam Græcam ſuo nitori reſtituit 81, 17 Romani proceres doctrina & judicio præſtantes 81, 19 Romani multi, Dionyſii tempore, hiſtorias, orationes civiles, & philoſophicos libros magna cum laude ſcripſerunt 81, 21
Rotunda & contorta elocutio 98, 31 rotundæ periodi 190, 38
Rufus Melitius 1, 13: & 32, 31
Ruſticitas in quibus conſiſtat 115, 36
Rythmici 16, 33. Cætera in Græco Indice.

S.

Sacerdos Cereris, hierophantam ſeu pontificem ſuum accuſat 117, 18
Sacrificiorum ſumptus privati 91, 8
Salamis divina 38, 39 unde celebrata 38, 37 Salaminia pugna ab Iſocrate expoſita 188, 12
Saltationis gratia 9, 44
in Samum coloni Athenis miſſi 118, 39
Saonis ſtylus 5, 19. incertum an idem qui apud Athenæum Sæus.
Sapientiæ & fortitudinis conjunctio 36, 6
Sapphonis dictio qualis 26, 22 Sappho, polito compoſitionis genere uſa 188, 5 Sappho, una è priſcis melicis, breves faciebat ſtrophas 19, 39 Sappho quoque Epithalamici generis exempla nobis reliquit 37, 17 Sapphonis oda ad Venerem; è qua oſtenditur, eam politum & floridum compoſitionis genus ſectatam eſſe 26, 25 Sapphonis locus ex Epithalamio 29, 23
Sardes ab Athen. incenſæ 189, 19
Satietas offendit 9, 45 tædium & moleſtiam parit 161, 40 ſatietatem afferunt etiam pulchra & ſuavia, ſi eadem ſemper maneant, nec mutatione aliqua varientur 19, 26 ſatietas etiam mellis & rerum venerearum 129, 42
Satyrus Sopalum in amicitiam & fidem recipit 103, 17
Satyri adverſus Charidemum apologia 119, 14
Saxum ex alto delabens ut expreſſerit Homerus 21, 18
Scanſio metri 4, 15
Schœnus, Bœotiæ opp. 15, 43
è Schola erudita, velut ex urbe fœcunda, multi & præclari emittuntur coloni 94, 30
Scientes, non deſiderant multa exempla; ſed brevi rerum indicatione ſunt contenti 109, 25 ſcientia vir-

tute deſtituta, vafrities eſt, non ſapientia 181, 27
Scionæorum clades 143, 30
Scolus, Bœotiæ opp. 15, 43
Scribere primum ſyllabatim diſcimus 195, 15 adſcribendum applicat animum qui foro minus aptus eſt 94, 18 ſcribere laborioſum eſſe negavit Epicurus 28, 12 ſcribere bene, multis commune 85, 11 ſcriptionis materia qualis deligenda hiſtorico 128, 44 Scripta veterum diligenter pervolvenda, & petenda inde imitationis materia 68, 13 ſcriptorum veterum qui præ cæteris memoria digni; quod eorum tum in vita tum in dictione inſtitutum; & quid in eorum unoquoque imitandum aut vitandum 81, 31
Sculptorum diligentia 30, 36 ſculptorum regula in dignoſcendis Phidiæ operibus 115, 16
Scythæ, crudeles 66, 2 Scythicarum rerum narratio apud Herodotum 130, 5
Securitas, ſeu tutus orationis curſus 61, 24 ſecuritatis via in oratione quomodo præmuniatur 54, 42
Seditionis crudelis & impiæ exemplum 150, 27
Semele Cadmea 23, 12
Semideorum procreatio 139, 26
Semivocales litteræ 12, 2, 3 ſemivocales nulli mutæ præponi poſſunt 24, 11 ſemivocalium numerus & differentia 12, 31
Senectutis appellatio, incipit ab anno ætatis LXX 114, 2
Senioribus contradicere, olim religio erat 97, 13
Senſibus quædam percipiuntur tantumdo, oratione exprimi non poſſunt 84, 42 ſenſus non omnes ſimiliter afficiuntur à quibuſlibet objectis ſeu moventibus 10, 37 ſenſuum exercitatio ad dijudicandas affectiones ratione carentes 84, 47 ſenſibus rationis expertibus dijudicantur omnia & jucunda & moleſta 178, 45 ſenſus rationis expers, optimus concinnæ modulationis judex 193, 35 ſenſibus auditorum patefacere ſeu proponere ea quæ dicuntur 83, 38. 85, 44 ſenſus oculorum evidentiſſimus 41, 19
Sententiarum & verborum affinitas 2, 42 ſententiæ ſuis quæque verbis efferendæ, ut ſuus cuique corpori veſtitus convenit 174, 11 ſententia numeris ſervire non debet, ſed verba ſententiæ 98, 43 in ſententia quot & quibus modis delinquat orator 61, 13 ſententia triplici examine expenditur 66, 46 ſententia figuratur varie 8, 4 ſententiarum figurationes pro compoſitionis diverſitate 186, 34 ſententiæ & judicii variatio 64, 45
Septima menſis dies 36, 24
Sepulcra publica eorum qui in bello fortiter occubuerunt 183, 26 ſepulcra publica forti pugna cæſis aperiuntur 144, 30
Sepulcralis monumenti ſumptus 91, 2 ſepulcralibus juſtis fraudari 144, 39
Seriis in rebus non adhibenda jocoſa feſtivitas 99, 1
Sermonis genus. Viſe & Dictio, Elocutio.
Servitiorum laboribus victum ſibi parabant mediocris fortunæ cives 94, 7 ſervorum uſus etiam in rebus nauticis 173, 24
Servitutis actio 105, 10
Sibilus, magis brutæ quam rationalis vocis ſonus eſt 13, 4
Sicanus, Syracuſanæ claſſis dux 149, 11
Siccitates & ſqualores ingent. 187, 15
Siciliam tyrannide liberare Græcis ſuadet Lyſias 92, 1
Sicula clades Atticos colonos Thuriis quoque expellit 82, 9 Siculi Dorienſium ex Peloponneſo coloni 160, 8
Significationis celeritas 133, 34. 148, 6 Significatum ſæpe reſpicit ſtructura, non voces ipſas 135, 27
Silenus in Macedonia viſus 70, 28. 132, 18
Similitudo, imitationis nota potiſſima 114, 30
Simonides, archon Athen. 116, 11
Simonidis melici character, & in quibus imitandus 69, 2 Simonidis dictio qualis 26, 23 Simonidis locus de Danaë; quo docetur, pulchram eſſe poëſin quæ ad proſæ orationis ſimilitudinem ſit compoſita 32, 18
Simplici oratione uti, & ipſum figuratæ orationis habet artificium 58, 31
Simplicitatis prætextus 45, 43 ſimplicitatis affectatione fides apud auditores quæritur 58, 31 ſimplicitatis ſimulatione, figuræ opus perficere 59, 10
Simul, miſtionem ſeu conjunctionem ſignificat 47, 28
Simulatio & diſſimulatio ſæpe periculoſa 103, 1
Singularia pro pluralibus à Thucydide uſurpata 134, 30. 160, 28
Sinopeus, Satyri præfectus 102, 31
Sipylenſis ex Magneſia 5, 5
Sirenibus Æſchines comparat Demoſthenem in orationis compoſitione modulata 185, 21
Siſyphi apud inferos labor, artificioſa imitatione ab Homero expreſſus 20, 43, 47
Sociale bellum 85, 30 ſocialis belli compoſitionem Athenienſibus ſuadet Iſocrates 100, 3
Socrates Euripidis poſt Anaxagoram præceptor 47, 32 per confeſſa procedebat in docendo 67, 23 amatoriam materiam tractat in Phædro 128, 1 palinodiam de amore cantat 167, 11 amatorem ſe eſſe ſimulans, amaſius eſſe comperitur 54, 31 ab Alcibiade in Platonis Sympoſio laudatur 54, 29 Socratis Apologia Platonica, plurium actionum habet complexum 46, 28. 57, 37 Socratis defenſio à Platone ſcripta, ne fores quidem judicii vidit 178, 1 Socratici dialogi exiles ſeu ſubtili dictionis genere ſcripti 127, 43. 166, 37 Socraticorum elocutio 161, 34 Socratici omnes, Platone excepto, tenui dictione uſi 164, 27 Socraticus character à Platone in Philebo obſervatus 177, 33
Sol beneficus 36, 26 ſol omnibus omnium bonorum auctor 33, 27 ſoli ſacra eſt nona menſis dies 36, 25 ſolis defectus crebriores 146, 13 in ſolem carmen Pindari 167, 20
Solœciſſans orationis habitus 115, 20. Cætera in Græcò Indice.
Solutu facilia proponere 44, 19. 51, 2 ſolutu facilia dicere, vitium ſermonis oratorii 52, 46 ſolutu facilis dicti exemplum ex Homero 53, 10 Solutio occultis aſtricta vinculis 84, 12
Somnia divinitus immittuntur 55, 8, 21 ſomniorum interpretes 55, 8
Sophiſtæ confuſum doctrinarum genus profitebantur 94, 23
Sophoclis character, & cum Euripide comparatio 69, 21 Sophoclis compoſitio qualis 28, 4 Sophoclis locus ad oſtendendam aptam colorum in periodo conformationem 8, 31
Sorores fratribus connubio jungi petit Macareus 57, 13
Soſigenes, archon Athen. 116, 1. 123, 17
Soſigenes Iſocratis imitator quam felix 115, 25
Soſtratus Corinthius, Dinarchi oratoris Attici pater 113, 4
Sotadea carmina 4, 24
Sparta bellorum uſu cæteris Græciæ urbibus præſtantior 97, 47 Sparta è Leuctrica clade humiliata 97, 30. Viſe & Lacedæmon.
Species humiles & indecoras diis affingere, nefas eſt 167, 43
Spes de futuris minus tuta quam ſententia de præſentibus 159, 18
Sphacteria inſula, & prœlium ibi commiſſum 142, 27
Spintharus Eubuli f. 170, 30
Spiritus orationi ſi deſit, ſimilis eſt corpori mortuo 196, 26 ſpiritu, quo maxime cauſſis agendis opus eſt, caret Iſocratis dictio 175, 10
Spondeus pes qui, & qualis 16, 12 ſpondaïca modulamina 176, 47
adverſus Spudiam oratio, falſo adſcripta Dinarcho 117, 21
Stagira, Chalcidenſi colonia inſtauratur 121, 24
Stateres Cyziceni 89, 31 ſtateres aurei CCLXXV 113, 25
Statuæ victorum 42, 26 ſtatuariorum & rhetorum inter ſe collatio 95, 30
Staturæ laudes 36, 46. & 37, 1
Stella interdiu ſereno cœlo viſa, quid portenderit 113, 44
adverſus Stephanum oratio Dinarchi 116, 32
Steſichorus melicus epodos in multa metra & cola diffudit 19, 41 Steſichori character 69, 6. 72, 41 Steſichori dictio qualis 28, 4
Stoici non exigua cura dictionis locum ſeu artificium tractarunt 5, 32 Stoicæ ſectæ principes quot partes orationis fecerint 2, 12
Stratagemata oratoria 104, 37
Strepitu & aſperitate orationi nonnunquam opus eſt 175, 22
Stropharum & antiſtropharum lex apud melicos 19, 32
Studia, mores variant 66, 25 ſtudia hominum qualia ſunt, tales etiam animi 176, 33 ſtudia honeſta, optima legis regula 97, 21 ſtudia virtutis expertia, turpia ſunt & mala 181, 23 ſtudia quædam Dionyſii tempore reformata 80, 31 ſtudia artium & aliarum rerum honeſtarum, ſuo tempore ab interitu vindicantur 81, 3 ſtudiis ſæpe adverſatur natura 94, 14 ſtudio delinquere 18, 24
Suaſorium examinatio 10[illegible] Suaſurus difficilia, per confeſſa & jam perſuaſa inſinuat 53, 35 ſuaſorio genere tegitur interdum laudatorium 57, 32 ſuaſio laudatione miſta 47, 9 ſuaſionis præcipuum caput, utile 47, 25
Suavitas, gratia, & veneres dicendi, Lyſiæ peculiares 85, 11 ſuavitas orationis, quas ſub ſe contineat ſpecies 9, 13
Subintelligendum auditori aliquid relinquere, an proſit 51, 18
Sublimis characteris exemplum ex Thucydide 164, 1, 22 ſublimis dictionis exemplar optimum Iſocrates 111, 24 ſublime dicendi genus quibus virtutibus temperarit Demoſth. 184, 27. Viſe & Altitudo,
Subſtantia, natura prior eſt accidentibus 6, 2
Subſtantiva nomina an ſemper adjectivis præponenda in orationis contextu 6, 27
Succeſſus homini felices non uſquequaque dantur 181, 44
Sumptuum in duos pueros & unam puellam per octo annos factorum computatio & perpenſio 90, 44. 91, 38
Superflua, nugacia 66, 47
Supina verba 7, 15 ſupinæ periodi 190, 38
Supplicationis forma 59, 29 ſupplices preces quomodo expreſſerit Homerus 14, 20 ſupplices crudeliter tractati 150, 36, 43
Syllabæ unde fiant, & quomodo differant 13, 28. & 14, 9 ſyllaba longa, etiamſi uſque ad ſeptem litteras extendatur, non tamen excedit naturam ſuam: nec brevis, etiamſi è pluribus ad unam redigatur 13, 46 ſyllabarum quantitas, & ſyllabarum in vocibus numerus, multum confert ad artificioſam affectionum imitationem 21, 11 ſyllabarum quantitatem muſica & rhythmica ſæpe mutant 10, 26
Synalœphe & ecthlipſis 190, 22 Synalœphæ ſæpe compoſitioni afferunt aliquid elegantiæ 7, 24
Syracuſani Athenienſes navali prœlio devincunt 150, 10

T.

Tabellæ Platonis 30, 30 tabulas ſeu ſcripta pro pecuniis exhibere pupillis 91, 10
Taphyli filia Rhœo 118, 3
Taulantii gens Illyrica 4, 46. 141, 13
Telemachi è Peloponneſiaca profectione reditus 3, 3
Teleſtes melicus 19, 46
Tempeſtivus uſus laudatur 169, 4 tempeſtivitate metimur omnia 85, 47 tempeſtivitas, ſuavitatis & inſuavitatis norma optima 11, 8 tempeſtivitatis artificium nemo hactenus tradidit 11, 9
Tempus res mutat 81, 27 tempus omnia opera examinat 194, 28 tempus & invidia accurati præteritorum judices 30, 22 tempus ut juſtos viros, ita etiam artium & omnium honeſtarum rerum ſtudia, ab interitu vindicat 81, 3 temporis conſideratio, in ſcriptorum examine multum juvat 85, 10 temporum noticia, multum ad exquiſitum examen confert 115, 41 tempora anni ut laudentur 35, 40. & 36, 30 Temporum mutationes gramm. 133, 23 temporum in verbis mutatio, non infrequens apud Thucyd. 135, 16 Tempus quo verborum compoſitio in pronunciatione divellitur 186 13 tempus partium orationis, conſiſtit in longitudinibus & brevitatibus 192, 22 temporum quinque numerus ſeu pes 29, 47. & 30, 6
Tenues mutæ 13, 11 tenue dictionis genus & ſimplex, à quibus uſurpatum, & à quo conſummatum 164, 23, 29 tenue dicendi genus quibus virtutibus extulerit Demoſthenes 184, 28
Terrarum orbem unam regionem efficere Xerxes cogitat 189, 25
Terræ-motus vehementiores 146, 13. 187, 13
Teſtamenti exemplum 89, 30 teſtamentaria controverſia duplex 109, 12
Teſtes citantur dii 154, 45 teſtes in cauſſæ actione producuntur 90, 35. 91, 35. 103, 27 Teſtium productio in ſingulis narrationis capitibus 109, 17 teſtium examen 107, 46
Tetrametrum melos 4, 21 tetrametrum anapæſticum ſeu Ariſtophaneum 29, 13, 24 verſus tetrametri comici 29, 10
Theatricæ figuræ 133, 27 Theatricæ figuræ quæ 147, 46 Theatricum judicium 9, 29
Thebas legati mittuntur à Philippo juxta & Athenienſibus 124, 13 Thebani Platæenſium hoſtes 154, 10 Thebani negotiis implicati, Lacedæmonii convulſi 176, 12 Thebani in bello adverſus Phocenſes à Philippo adjuti, de tranſitu eidem in Atticam concedendo ſollicitantur 123, 40 Thebani poſt Leuctricam victoriam florere cœperunt 97, 29 Thebanorum incrementa invidioſa 98, 7
Theellus, archon Athen. 121, 12. Idem Thellus 116, 44. rectius Theſſalus 115, 46
Themiſtocles, archon Athen. 115, 47. 116, 44. 123, 6, 42 Themiſtoclis laus apud Thucyd. 133, 44. 136, 28 Themiſtocles debito præconio à Thucyd. celebratus 135, 47 Themiſtocles dux ab Athen. adverſus Perſas creatur 183, 6
adverſus Theocrinem oratio Dinarchi, vulgo Demoſtheni adſcripta 116, 32
Theodectes orator 120, 31 orationis partes quot & quas fecerit 2, 9 orationis partes elementares tres fecit 192, 19 Theodectis elocutio 111, 34 Theodectis Alcmæon 125, 13
Theodemus, (perperam pro Eudemus) archon Athen. 121, 7
Theodorus, Iſocratis pater 94, 6
Theodorus ab Archephonte adoptatus 118, 33 adverſus Theodorum falſi teſtimonii actio 118, 30 adverſus Theodorum oratio, falſo adſcripta Dinarcho 116, 43
Theodorus rhetor. à Platone taxatus 126, 36 Theodori rhetoris inventa 120, 28 Theodori Byzantii dictio 111, 27. 167, 30
Theogenes Andromenis f. 170, 30
Theomnetus, (perperam pro Theophilus) archon Athen. 115, 47. Pro eodem mendoſe Thumedus 119, 2 Theophilus, archon Athen. 116, 44. 121, 28. 123, 5. Pro eodem mendoſe Theomnetus 115, 47: & Thumedus 119, 2
Theophraſtus, archon Athen. 116, 2, 11: & 123, 27, 43 Theophraſtus Alæenſis, (ſeu Halæenſis) archon Athenis 123, 47
Theophraſtus magnificentiam & gravitatem orationi tribus rebus conciliari tradit 95, 8 Theophraſtus Thraſymacho tribuit inventionem contortæ ac rotundæ elocutionis 83, 28 Theophraſtus medium dicendi genus à Thraſymacho inſtitutum refert 165, 2 Theophraſti de Lyſia judicium 86, 7 Theophraſti liber de Dictione ſeu oratione 15, 29. 86, 8 Theophraſti locus è libro περὶ λέξεως, de triplici Antitheſi; in quo Lyſias reprehenditur 86, 13 Theophraſti & Demetrii Phalerei ſectator Dinarchus 113, 5
Theopompus quo præceptore uſus, quæ ſcripſerit, & quo modo 131, 33 Theopompi hiſtoria duplex 131, 36 Theopompi diligentia 131, 39 dictio qualis 26, 24 nota ſingularis quæ 132, 6 Platonem reprehendit 127, 3
Theramenes oratator, quod populi ſtudioſior eſſe videretur, à xxx tyrannis interemptus 94, 12
Therſitæ garrulitas 67, 1
Theſes rhetoricæ 34, 43
Theſpia, Bœotiæ opp. 15, 43
Theſſalia à Philippo ut tractata 196, 10 Theſſali, duplices & varii 66, 4 Theſſalorum & Atticorum equitum cum Bœotis conflictus 144, 23 Theſſalorum legatio pro Philippo 124, 11
Theſſalus, archon Athen. 115, 46. 117, 9. pro eodem mendoſe Theellus 121, 12. & Thellus 116, 44
Thetis beneficii gratiam à Jove ut repetierit 59, 17 in conſolatione ad filium aliud dicendo aliud efficit 51, 40
Thisbe, opp. Bœotiæ 15, 38
Thraces, truculenti & ſang. 66, 2 inconſtantes 66, 7
Thraciæ oppida xxx crudeliter à Philippo deleta 195, 46
Thraſyllus dux 88, 26. 89, 24
Thraſymachi rhet. inventa 120, 29 Thraſymachus an contortæ ac rotundæ elocutionis inventor 83, 28 Thraſymachus Chalcedonius medium dicendi genus primus inſtituiſſe traditur 165, 2 Thraſymachi Chalcedonii dictio qualis 111, 40, 45 Thraſymacheæ dictionis exemplum 165, 7 Thraſymachus à Platone taxatus 126, 36
Thucydides Athenienſis 24, 35 Attici exercitus ad Amphipolim dux 142, 12 in exſilium quando ablegatus 142, 11 exſul in Thracia per totum Peloponneſiaci belli tempus commoratus eſt 157, 9 patriæ ob irrogatam exſilii mulctam iniquior 157, 30 offenſionem adverſus patriam in hiſtoria non depoſuit 130, 14 in Hellanico & cæteris hiſtoricis quæ deſideret 141, 43 hiſtoriæ quod dederit eulogium 65, 24 quod inſtitutum in ſua hiſtoria ſecutus 139, 10, 38 octo tantum libros reliquit 147, 30 hiſtoriam ſuam reliquit imperfectam: Cratippus continuavit 143, 40 in hiſtoria ſua expolienda quamdiu & quam curioſe verſatus 147, 30 Thucydidis de hiſtoria ſua confeſſio 139, 38: & 25, 7 Thucydideæ hiſtoriæ argumentum 129, 1 Thucydideæ hiſtoriæ principium 129, 18: finis 129, 28
Thucydides quare ſuperiores hiſtoricos ſuperaverit 139, 20 Thucydidis & Herodoti comparatio 69, 35 128, 45 Thucydidis ſtilus qualis 17, 28 Thucydides de ſtilo ſuo quæ ipſe ſit teſtatus 25, 7. 139, 38 Thucydides vetere lingua Attica uſus 82, 20 auſtero compoſitionis genere uſus 22, 46 in novanda phraſi audax 164, 40 τεκμήριον, μαρτύριον, παράδειγμα, & σημεῖον, ſere pro eodem uſurpat in procem. 67, 37 hiſtoricæ & civilis eloquentiæ norma ſtatuitur à quibuſdam 137, 35 in quib. reprehenſus 140, 7 in capitib. hiſtoriæ tractandis inæqualis nec ubique exactus 142, 15 orationes rhetoricas hiſtoriæ an convenienter ubique inſeruerit 143, 40. 144, 2
Thucydidea dictio qualis 82, 41. 130, 21 Thucydides dictionis ſuæ characterem unde informarit 133, 6 Thucydidis dictio an ſui temporis conſuetudinem ſecuta 161, 31 Thucydidis dictio quæ ſit optima, & quæ pejor 160, 41 Thucydidis dictio pulchra quidem, at non item ſuavis 9, 6 Thucydidis dictio ingenii plus quam artificii habet 153, 11 Thucydidis dictio obſcurior 83, 10 Thucydideæ dictionis colores 133, 34. 148, 7 Thucydideæ dictionis inſtrumenta quatuor 133, 33. 148, 5 Thucydidis character in dicendo qui 147, 20: & 133, 8 Thucydidis character à Dionyſio tribus in locis expoſitus 132, 38 Thucydidis character è dictione maxime perſpicitur 146, 21 Thucydidis character neque ad civiles actiones neque ad quotidianos vitæ uſus, neque ad hiſtoriarum ſcriptionem aptus 161, 10 Thucydidearum figurarum exempla 133, 41 Thucydidea & Gorgiana ſublimitas ad Lyſianam tenuitatem ab Iſocr. addita 165, 38 in Thucydide imitari quæ liceat 163, 40 Thucydidis imitatores qui fuerint, & qui laudem ejus imitatione ſibi pepererint 161, 41 Thucydidis imitator Philiſtus 70, 6 Thucydidem in ſublimi charactere nec ſuperavit poſteriorum ullus, nec imitatus eſt 164, 22 Thucydidis imitatores qua regula explorentur 115, 19 Thucydidis conciones examinatæ 153, 2 Thucydidis conciones quæ præ cæteris laudem mereantur 157, 34 Thucydidis Archidamus ut Lacedæmonios & Peloponneſios à bello Athenienſibus inferendo avocarit 46, 16. 56, 39 Thucydidis prooemium examinatum & correctum 145, 4, 26 Thucydidis locus ex hiſtoriæ procemio ad oſtendendum in eo auctore auſterum compoſitionis genus 24, 34 locus de Peloponneſiaci belli diuturnitate ac diritate; quo auſtera compoſitione illum eſſe uſum oſtenditur 187, 8 locus è funebri oratione ad præbendum gravis & magnificæ compoſitionis exemplum 17, 14 locus è Platæenſium oratione 7, 37 locus de Epidamno 4, 45 oratio ad athletas 42, 41 oratio funebris 39, 26: & 40, 4 Thucydides in funebri oratione duarum actionum complexum nobis præmonſtravit 46, 45. 58, 3
Thumedus, archon Athen. 119, 2. perperam pro Theophilus.
Thurios colonia ex Attica & reliqua Græcia deducta 82, 4
Thyrea capta ab Athen. 142, 45
Tibicen optimus ob leviculum delictum exploſus 9, 32
Timæus, Iſocratis imitator quam felix 115, 25 Timæus de Gorgiæ imitatione quæ prodiderit 82, 39
Timanthis operum notæ 193, 40
Timocrates archon Athen. 120, 44 Timocrates à Diodoro accuſ. 121, 7 adverſus Timocratem oratio Dinarchi 116, 25 adverſus Timocratem oratio de labefactata populi poteſtate, falſo adſcripta

adſcripta Dinarcho 117, 20
Timorem in dicendo ſimulare 44, 6
Timotheus melicus 19, 46
Timotheus dux, belli adminiſtrati rationes quo tempore reddiderit 119, 17
Tiſias Syracuſanus, ſapientiæ nomine per Græciam clarus 94, 11
Tiſis Archippum crudelius & petulantius ulciſcitur 169, 20
Tithoni raptus 40, 34
Toni orationis 10, 4
Tortuoſa enthymematum ſtructura apud Thucyd. 136, 21
Tragica oratio in funere 144, 31 Tragicorum poëtarum ſolus Euripides politum & floridum compoſitionis genus ſecutus eſt 26, 23
Transformationis modi tres 6, 45
Trapezitæ integri exemplum 105, 18 Trapezitæ fallacis exemplum 103, 3 cum Trapezitis ſine teſtibus contractus fiunt 102, 27
Triballi ignobiles 173, 35
Tribrachys pes 16, 20
in Tribulium cœtum introducuntur à patribus filii 110, 11, 36
Trierarchiæ ſocietas 91, 18
Triginta tyrannorum exciſio 130, 45
Trimetrum iambicum rectum 29, 32. & 30, 4
Triremes Samiis primus ſtruxit Aminocles Corinthius 145, 20
Triſyllabi pedes 16, 18
Trochæus pes qui, & qualis 16, 15
Tropæum de Atticis eq. ſuſ. 144, 26 Tropæa olim ex olea ſtatuebantur 34, 6
Tropicæ figuræ 82, 34 tropica locutio, ſimplicis velut condimentum eſt 147, 3
Tumidus & tragicus dictionis habitus 115, 2
Turpitudo nominis, retinet in officio 50, 45
Tuta ut ſint dicta 67, 21
Tutela propinquis juſtius committitur 89, 27 tutelæ terminus, virilis pupillorum ætas 106, 30, 40 tutelæ malæ actio 88, 33 Tutor idem & amator pupilli 169, 19 tutotibus invalidis lege quæ permiſſa 91, 13 tutoris perfidi exemplum 90, 30 tutoris à pupillis ſuis inique accuſati apologia 106, 15, 26
Tydei ſtatura 37, 1
Tyrannidem occupare, injuſtum; deponere, periculoſum 159, 45 tyranni tentorium in ludis Olympicis diripi vult Lyſias 92, 1 tyrannicidæ præmium 63, 43

V.

Varie dicere 67, 43. 68, 1 Varietas dictionem ornat 162, 17 varietas ut in aliis, ita etiam in compoſitione delectat 19, 25. & 20, 8 variatio delectat etiam in hiſtoria 129, 38, 43
Vates ante reſponſum ſecuritatem ſibi ſtipulatur 55, 27
Venum datur reus 109, 45
Ventre lugere defunctos non poſſumus 60, 9
Venus à Sapphone invocatur 26, 26 Venus, bellicis negotiis omiſſis, nuptialia tractare jubetur 177, 39 Venereorum quoque ſatietas 129, 42
Veneres dicendi, Lyſiæ peculiares 85, 11
Veris laudes 33, 40 ver ex anno exemptum 122, 26
Verborum & ſententiarum affinitas 2, 41 verba ſententiæ obſequi debent, non ſententia verbis 98, 45 verba rebus inſervire debent, non res verbis 83, 19 verba rebus æquanda 131, 29 verbum unum pluribus per ſententiæ circumlocutionem enunciare 133, 44 verbis plurib. unam eandemq; rem ſignificare cur Demoſth. & alii nonnunquam ſoleant 197, 34 verbis pauciſſimis ſignificare res plurimas 133, 31 verbis exprimi quædam nequeunt, ſed ſenſibus tantum percipiuntur 84, 42 verba arti & profeſſioni cuique ſua ſunt & propria 62, 32 verba pulchra quæ 15, 30 in verborum delectu quot & quib. modis peccetur 62, 12 verborum delectus & collocatio in hiſtoria qualis potiſſimum commendetur 131, 5 verborum delectus apud Thucyd. qualis 133, 10 è verbis compoſitus homo 185, 13 verbis veterum plus inerat fidei quam recentiorum juramentis 96, 17
Verba rerum, accidentia; nomina, ſubſtantiam ſignificant 6, 1 verborum accidentia 195, 12 verbo accidunt duo 192, 20 verborum accidentia mutari, ſæpe compoſitionem juvat 7, 17 verborum mutatio, rectorum ſcilicet in ſupina, & viceverſa, ſæpe compoſitionem adjuvat 7, 15 verba nominibus quandoque præponuntur in orationis contextu 6, 9 verba recta an inflexis, & finitiva an infinitivis ſemper in oratione præponantur 6, 29 verba adverbiis an ſemper præponantur in orationis contextu 6, 10 verba nominali forma apud Thucyd. enunciata 13, 5 verba pro nominibus uſurpata 134, 12, 16
è Veriſimilib. argumenta 64, 5
Vera & juſta potiora ſunt contrariis 121, 41
Veritate nihil antiquius 137, 26 veritatis cognitio, philoſophicæ ſpeculationis finis 138, 15 veritas omnibus in rebus diligenter rimanda 120, 26 veritas ut inveniatur 125, 46 veritatis imitandæ ſtudium 119, 31
Verſibus diſtincti libri 141, 16, 23. 142, 31. 145, 12. 152, 26. 197, 27
Veſta, cætero deorum exercitu egrediente, ſola domi manet 167, 14
Veſtitus & elocutionis comparatio 174, 11
Vias & aquæductus reficere 176, 20
Vicatim habitatæ urbes 145, 16
Victorum præmia 42, 19 ob victorias illuſtres quidam diis æquiparati ſunt, & divinis honoribus affecti 43, 41 victoriam pretio emere aut vendere, quam turpe ſit 43, 8 victoriarum monumenta 42, 26 victoriæ ſignum olea 34, 7
Videre ſua, licitum; aliena, nefas eſt 3, 39
Vilia verba 62, 13
Vinum ſuave, ſed furioſum 5, 6 vinum, inſaniæ poculum 65, 45
Viribus majora ſuſcipere, inſania eſt 168, 30
Virgæ contactu Ulyſſem mutat Minerva 5, 10
Virginis vitiatæ in ſervandis inſantulis ſtratagema 57, 28
Virilis animi ſpecimen edidiſſe, & virorum numero adſcriptum eſſe 89, 42 virilem togam ſumere 1, 4
Virtus, medietas eſt 27, 42 virtus immortales reddit homines 96, 31 virtutis expertia quæ ſunt, turpia ſunt & mala 181, 23 virtutis ſtudium præclare accendunt Iſocratis orationes 95, 46
Vitæ genus, mores variat 66, 25 vitæ ſocii, conjuges & liberi 35, 27
Vitia pro virtutibus ponenda non ſunt 31, 35
Ulyſſes, fictor & ſimulator optimus 87, 43 à Minerva ſubinde tranſmutatus 5, 9 aliis loquendo alios petit; mutatis ſcilicet ad offenſionem evitandam perſonis 55, 45 an Iliados β idem dicat & eundem orationis ſcopum habeat cum Neſtore 48, 20, 35. 53, 27 an Neſtore orator melior, ſtulte à multis quæritur 48, 29. 53, 29 Achillem icone refellit, citra offenſionis periculum 59, 39 deſcenſum ſuum ad inferos Phæacibus eleganti rerum imitatione exponit 20, 41
Umbilicus urbis 23, 8
Unctio corporum in cert. gymn. 145, 19
ad Unguem exprimere 171, 14
Vocabula & phraſes arti cuique ſuæ ſunt 66, 31 vocabula hiſtorica, dialectica, judicialia, comica, & ſimilia 67, 45. Viſe & Verba.
Vocales litteræ 11, 45. & 12, 2 quot ſint, quomodo differant 12, 12 vocalium concurſus auſteram compoſitionem efficit 25, 33 vocalium colliſio aſperam compoſitionem efficit 190, 28 vocalium earundem concurſus, divellit compoſitionis cohærentiam 186, 10 vocalium concurſus in polito compoſitionis genere vitatur 187, 25 vocalium concurſus ab Iſocrate quoque vitatus 94, 46 vocalium colliſio ſuperſtitioſius ab Iſocrate vitata 165, 46
Voluptatem dicendo afferre, non ſufficit oratori 174, 9
Vocis elementa quot ſint 12, 7 vocis articulatæ principia & elementa litteræ 11, 40 vocis magnitudo, oratori in primis neceſſaria 94, 16 vocis moduli 10, 29 vocis in actione oratoria configuratio 195, 36
Urbis laudes 38, 43 urbis laudes in oratione natalitia 36, 39 urbs in panegyrica oratione à quib. laudetur 33, 30
Uſtiones & ſectiones medicorum in vitiatis corporis partibus 132, 15
Uſus, dicendi magiſter 6, 30 uſui tempus ſuum & modus eſt 62, 38
Utile, præcipuum ſuaſionis caput 47, 25
Vulgare ſeu idioticum dicendi genus 31, 36 vulgaris ſermonis ſpeciem habens oratio, & longe tamen ab eodem differens 82, 47
Uxor eadem & ex fratre neptis 89, 25 uxor cuique ſua tantum ſpectanda 35, 20. & 3, 38 uxor mariti delictum plectitur 183, 7 uxori legata 89, 30

X.

Xanthus Lydus, hiſtor. 138, 36
Xenippus: quære in Euxenippus.
Xenomedes Chius, hiſtor. 138, 36
Xenophonteæ hiſtoriæ argumentum 130, 42 Xenophon Herodoti in utroque charactere imitator, quibus in rebus aſſecutus eum ſit, & in quib. non 69, 47. 130, 40 in Pædia & Anabaſi docuit quomodo plurium actionum complexus fieri poſſit in una eademque oratione 47, 41. 57, 44 Pædian & Anabaſin magna ex parte figurato orationis genere pertexuit 57, 43 Ageſilaum figurato orationis genere pertexuit 57, 42 in Ἀπομνημονεύμασι Socratem defendendo laudat 57, 38
Xenophontis & Philiſti comparatio 69, 47 Xenophontis Socratici dictio 36, 13. 161, 34 Xenophontis Socratici dictio ſuavis quidem, at non pulchra 9, 8 Xenophon in philoſophia præcipue imitandus 70, 34
adverſus Xenophontem Æſchyli defenſio à Dinarcho ſcripta 118, 32
Xerxis ad Perſas oratio, qua bellum eis contra Græcos ſuadet 189, 2 Xerxis ſuperbum propoſitum 189, 24 fuga 130, 8 in Perſiam regreſſio 141, 28

Z.

Zeno à Platone reprehenſus 138, 13
Zeno, Pompeji & Dionyſii communis amicus 125, 34
Zeuxidamus, Archidami pater 153, 46
Zeuxidis picturæ 138, 22 Zeuxis Helenam picturus nudam, è nudarum virginum contemplatione depromit quod maxime convenire videretur 68, 23
Zoilus Platonem reprehendit 126, 1. 127, 3 Zoili, ejus qui contra Homerum ſcripſit, dictio qualis 111, 41. 112, 1. 167, 31

Hiſtoricorum, Philoſophorum, Rhetorum, Poetarum,

Aliorumque,

QUI IN UTROQUE DIONYSII TOMO

Laudantur aut notantur aut etiam citantur,

INDEX;

Editionis *Sylburgianæ* paginis, eodem modo quo priores, accommodatus.

A tomum priorem indicat, B *poſteriorem.*

A.

Acuſilaus Argivus B 138
Ælii A 6
Ælius Tubero A 67
Agathyllus A 58. Agathyllus Arcas poeta A 39
Æſchylus B 22. 69. 187. Æſchylus ἐν Προμηθεῖ λυομένῳ A 34
Æſchines B 71. 120. 196. 185. ejus locus B 185. 197. Vide Ind. Lat. ad tom. ſecundum.
Alcæus A 336. B 19. 28. 69
Alcidamas B 111. 120
Ameleſagoras (ſeu Meleſagoras) Chalcedonius B. 138
Anacreon B 26. 188
Anaxagoras B 47. 57
Anaxilaus A 1
Anaximenes B 111. 120. 167
Andocides B 82. 161
Antias. Vide Valerius.
Antigonus (ſeu potius Antiochus) A 5 Vide Annott. ad p. 5.
Antilogus (vel potius Antiochus) Syracuſanus A 5. Vide Annott. ad p. 5.
Antimachus B 68. Antimachus Colophonius B 22
Antiochus p. 5. Antiochus Syracuſanus A 10. 18. 27. 59 Antiochus Xenophanis f. 10
Antiphon B 120. 162. 167 Antiphon Rhamnuſius B 9. 22. 111. 161
Antiſthenes Socraticus B 161
Aphareus Iſocr. f. B 102, 119
C. Aquilius A 200
Aratinus. Viſe Arctinus.
Archilochi verſus B. 16
Archinus B 178
Arctinus A 55. 56
Argivorum ſacerdotum Commentarii A 50
Ariſtæus (ſive Ariſteas) Proconneſius B 146
Ariſtocles B 115
Ariſtophanes B 23. ejus locus B 29
Ariſtoteles A 58 B 2. 27. 28. 192. ἐν τῇ πρώτῃ βίβλῳ ſc. τῆς ῥητορικῆς B 121. ejus τοπικαὶ, ἀναλυτικαὶ & μεθοδικαὶ συντάξεις memorantur B 121. 122. locus ejus ἐν τῇ δευτέρᾳ βίβλῳ τῶν τεχνῶν B 123. 124. 125. ἐν τῇ τρίτῃ βίβλῳ τῶν ῥητορικῶν τεχνῶν B 29. Vide Ind. Lat. ad tom. ſecundum.
Ariſtoxenus B 192 Ariſtoxenus Muſicus B 11
Ariſtus vel Arithous ὁ γράψας τὰ Ἀρκαδικὰ A 39
Artamenes B 115
Aſiani oratores B 80. 81

B.

Bacchylidis locus B 30

C.

Cadmus Mileſius B. 146
Cæcilius B 130
Callæſcri dictum B 39
Callias ὁ τὰς Ἀγαθοκλέους πράξεις ἀναγράψας A 58
Callicrates B 1. 18
Callimachus B 105. 112. 116. 171
Calliſtratus A 55
Calpurnii A 6
Calpurnius Piſo A 64. Vide Piſo.
Cato A 11. 220. quære reliqua in Porcius.
Cenſoriæ tabulæ A 60, 225
Cephalo Gergithius A 39. 58
Cephiſodorus B 111. 120. 127. Cephiſodorus Athenienſis B 102
Chæron (ſeu potius) Charon B 129
Charon Lampſacenus B 138
Chryſippus Stoicus B 5. ὁ γράψας περὶ τῆς συντάξεως τῶν τοῦ λόγου μορίων B 5
Cincius A 105. 106. L. Cincius A 5. 60, 64
Cratinus B 47. 67
Cratippus B 143
Critias B 28. 111. 161
Cteſias Cnidius B 9

D.

Damaſtes Sigenſis A 58. B 138
Dejochus Proconneſius B 138
Demades B 76. 119. 124
Demagoras A 58
Demetrius B. 127. Demetrius Calantianus B 5. Demetrius Magnes ἐν τῇ περὶ τῶν ὁμωνύμων πραγματείᾳ B 112. Demetrius Phalereus B 113. 127. 166. 195
Democles Phygelenſis (ſeu potius Phygalenſis) B 138
Democlides B 117
Democritus B 28
Demoſthenes B 11. 17. 20. 28. 39. 46. 53. 61. 712. 69 &c. Vide Lat. Ind. ad tom. ſecundum. ejus locus B 7. 8. 30. 45. 71. 168. 196. 197. 180. ἐν τῇ Αἰσχίνου κατηγορίᾳ B 171. ἐν τῇ Ἀριστοκράτους κατηγορίᾳ B 28. 29. 171. ἐν τῷ περὶ τῶν ἀτελειῶν B 171. ἐν τῷ κατὰ Κόνωνος B 170. ἐν τῷ ὑπὲρ Κτησιφῶντος B 29. 172. 182. 183. ἐν τῷ περὶ τοῦ ὀνόματος B 117. ἐν τῷ περὶ παραπρεσβείας B 58. ἐν τῷ κατὰ Φιλίππου B 28. 163. 175. 176. 190. ἐν τῷ περὶ τοῦ πρὸς Βασιλέα πολέμου B 162. ἐν τῷ περὶ τοῦ στεφάνου B 18. 56. 57. 124. ἐν τῷ περὶ τῶν συμμοριῶν B 46. 56. ejus orationes memorantur B 120. 123. 124. 125. 126. 171. 191. 197
Demus (ſeu potius Demetrius) Magneſius B 112
Dinarchus ὁ ἐκ τῶν ῥητόρων τῶν Ἀττικῶν B 112. &c. Vide Lat. Ind. ad tom. ſecundum. ὁ τὰς περὶ Κρήτην συναγαγὼν μυθολογίας B 112. ὁ Δήλιος B 112. ὁ περὶ Ὁμήρου λόγον συντεθεικὼς B 112. Dinarchi rhetoris locus ἐν τῷ κατὰ Προξένου B 113. orationes ejus recenſentur B 114. 116. 117. 118. 119
Dion B 178
Dionyſius Chalcidenſis A 58
Dionyſius ipſe Halicarnaſſenſis A 7. Vide Lat. Ind. ad tom. ſecundum.
Duris B 7

E.

Empedocles Phyſicus B 22
Ennius. Vide Var. Lect. ad A p. 27.
Ephorus B 26. 111
Epicuri dictum B 28
Eratoſthenes Chronographus A 60
Eudemus Parius B 138
Euenus. Vide Var. lect. ad A p. 27.
Eugæon (vel Eugeon) Samius B 138
Eupolis B 47. 67
Euripides B 16. 26. 69. Vide Lat. Ind. ad tom. ſecundum. ejus locus B 4. 16. 29. 32. ἐν τῷ Αἰόλῳ B 57. ἐν Ὀρέστῃ B. 10. ἐν τῇ Μελανίππῃ σοφῇ B 47. 57
Euxenus A 27

F.

Fabius A 67. 70. 105. 106. 107. 211. 220. 234. 261. Fabius Maximus A 6. Q. Fabius A 5. 475. Q. Fabius Pictor A 64.

G.

Gellii A 6. Gellius A 131. 211. 349. 417. Cn. Gellius A 100. 136
Gergithius. Vide Cephalo.
Gorgias ſophiſta B 92. 94. Gorgias Leontinus B 11. 111. Vide Lat. Ind. ad tom. ſecundum.

H.

Hecatæus Mileſius B 138
Hegeſias Magnes B 5. 18. ejus locus B 7. 18
Hegeſippus ὁ περὶ Παλλήνης γράψας A 39
Hellanicus B 129. 139. 140. Hellanicus ἐν τοῖς Τρωϊκοῖς A. 38. ἐν τῇ Ἀττικῇ ξυγγραφῇ B 141. Hellanicus Lesbius A 18. 22. 28. B 138. ἐν τῇ Φορωνίδι A 22
Heraclides B 5
Hermippus ὁ τοὺς Ἰσοκράτους μαθητὰς ἀναγράψας B 104
Herodotus A 21. B. 3. 26. 28. 51. 69. 128. 139 &c. Vide Lat. Ind. ad tom. ſecundum. ejus locus A 23. B 3. 4. 33. 65. 128. 189
Heſiodus B 26. 33. 68. 188
Hieronymus A 6. B 45. Hieronymus Cardianus B 5. ἐν τῇ περὶ τῶν Ἐπιγόνων πραγματείᾳ A 5. Hieronymus Peripateticus B 99
Hippias B 126
Hippodamas B 127
Hiſtoriæ communis auctores A 291
Homerus A 36. 476. 479. 480. B 15. 61. ejus locus A 43. 476. 477. 479. B 1. 3. 4. 5. 6. 14. 15. 16. 17. 19. 20. 21. 31. 32. 37. 42. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54.

INDEX AUCTORUM.

54. 55. 56. 58. 59. 60. 65. 67. 87.
Hyperides B 71. 81. 112. 114. 120.

I.

Iphicrates B. 85. ἐν τῷ περὶ τ̃ εἰκόνος B 85. ἐν τῷ περὶ τ̃ προδοσίας B 85. ejus locus ἐν τῷ πρὸς Ἁρμόδιον B 103
Iſæus B 104. 120. 167 &c. Vide Lat. Ind. ad tom. ſecundum. ejus locus ἐν τῇ ἀμφισβητήσει ὑπὲρ χωρίε ᾧ ὑπὸ τ̃ δημοτῶν κατισχημένε B 107. ἐν τῷ ὑπὲρ Εὐμαθῦς B 105. 106. ἐν τῷ ὑπὲρ Εὐφιλήτε B 110. ejus orationes memorantur B 105. 107. 108. 110
Iſocrates B 20. 26. 30. 81. 49 &c. Vide Lat. Ind. ad tom. ſecundum. ἐν τῷ περὶ τ̃ ἀντιδόσεως B 57. 102. 172 ἐν τῷ Ἀρεοπαγιτικῷ B 30. 96. ἐν τῷ Ἀρχιδάμῳ B 97. ἐν τῷ περὶ τ̃ εἰρήνης B 96. ἐν τῷ Παναθηναϊκῷ B 94. ἐν τῷ Πανηγυρικῷ B 57. 99. ἐν τῇ παραινέσει πρὸς τ̃ Ἱππονίκε B 37. ἐν τῷ πρὸς Φίλιππον B 96. 57. ejus locus ἐν τῷ Ἀρεοπαγιτικῷ B 27. ἐν τῷ περὶ τ̃ εἰρήνης B 100. 102. 172 &c. ἐν τῷ Πανηγυρικῷ B 99. 188. ἐν τῷ Τραπεζιτικῷ B 102. Iſocrates junior (ut quidam arbitrantur) B 37

L.

Licinius A 115. 211. 314. 337. 349. 417
Licinius Macer A 6
Licymnius B 82. 133. 148. 179
Lycurgus B 71. 119. 120
Lyſias B 39. 82 &c. 162. 164. 165. ἐν τῷ περὶ τ̃ Ἰφικράτες εἰκόν⊗ B 85. Vide Lat. Ind. ad tom. ſecundum. ejus locus B 92. 93. ἐν τῷ πρὸς Ἀρχέπολιν B. 106. ἐν τῷ κτ̃ Διογείτονος B 88. 89. 90. ἐν τῇ κτ̃ Νικίε ἀπολογίᾳ B 86. ἐν τῷ κτ̃ Τισίδ⊗ B 169. ἐν τῷ περὶ Φρινίκε ὑπὲρ ᾧ Ἀνδροκλείδε κλήρε B 105. 106. ejus orationes memorantur B 85. 86. 88. 92. 105. 106. 169

M.

Macer. Vide Licinius.
L. Mamius A 16. Vide Var. Lect. ad p. 16.
Meleſagoras. Vide Ameleſagoras.
Menander B 67. 69
Menecrates Xanthius A 38
Meneſæchmus B 117
Molo B 115
Myrſilus Lesbius A 19. 22

N.

Naucrates B 111. Naucrates Iſocraticus B 39
Nicoſtratus B 36

O.

Oraculum A 16. 55

P.

Panyaſis B 68
Pergamenſes Grammatici B 112
Phanodemus ὁ τὴν Ἀττικὴν γράψας ἀρχαιολογίαν A 50
Pherecydes Athenienſis A 10
Philagrius B 115
Philarchus. Vide Phylarchus.
Philiſcus B 220. Vide Var. lect. ad p. 220.
Philiſtus B. 69. 70. 111. 120. 128. 131 &c. ἐν τῷ περὶ Διονυσίε B 131. ἐν τῷ περὶ Σικελίας B. 131. ἐν τῇ δευτέρᾳ τ̃ περὶ Σικελίας B. 131. Philiſtus Syracuſanus A 18
Philochorus B 119. ἐν ταῖς ἱστορίαις B 113. 118. ἐν ταῖς Ἀττικαῖς ἱστορίαις B 113. ἐν τῇ ὀγδόῃ & ἐν τῇ ἐνάτῃ ſc. Ἀττικῶν ἱστοριῶν B. 113. ἐν ς'. τ̃ Ἀτθίδος βίβλῳ B. 122. 123
Philonicus Dialecticus B 99
Philoxenus B 19
Phylarchus B 5
Pindarus B 19. 22. 68. 187. ejus locus B. 13. 23. 81. 129. 167. 179
Piſo A 106. 107. Piſo Cenſorius A 105. L. Piſo ἐν τῇ πρώτῃ τ̃ ἐνιαυσίων ἱστοριῶν A 220. L. Piſo Cenſorius A 105. L. Piſo Frugi ἐν ταῖς ἐνιαυσίοις πραγματείαις A 213.
Plato B 28. 166. ἐν τῇ Σωκράτες ἀπολογίᾳ B. 46. 57. 178. ἐν Κρατύλῳ B 14. ejus locus B 33. 65. 66. 178. 179. ἐν τῇ Σωκράτες ἀπολογίᾳ B 46. 56. ἐν τῷ Ἐπιταφίῳ (ἢ Μενεξένῳ) B 8. 17. 78. 175. 180. 181. ἐν Φαίδρῳ B 128. 166. 167. ἐν Φιλήβῳ B 177. ἐν τῇ Πολιτείᾳ B 30. ἐν τῷ Συμποσίῳ B 54
Polus B 82. 126. 133. 148
Polybius A 5. 6. B 5. Polybius Megalopolitanus A 25. 60
Polycrates B 167. Polycrates Athenienſis B 111
Pontificum tabulæ A 525
Porcius Cato A 6. 9. 60. 64. ὁ τὰς γενεαλογίας τ̃ ἐν Ἰταλίᾳ πόλεων συναγαγὼν A 8
Priapei verſus B 4
Prodicus B 126. Prodicus Cejus B 94
Protagoras B 94. 126. 138
Proxenus, p. 3. Fragmenti *Valeſiani.*
Pytheas ἐν τῇ Δημοσθένες κατηγορίᾳ B 104

R.

Rhetoricarum (ſeu Oratoriarum) tabularum auctores B 121
Rhodiaci rhetores B 115

S.

Saon B 5
Sappho B 19. 26. 37. 188. ejus locus B 26 & B 29
Satyrus ὁ τὰς ἀρχαίες μύθες συναγαγὼν A 55
Sempronius A 11. C. Sempronius A 9
Silenus A 5
Simonides B 26. 62. 69. 72. ejus locus B 32
Socrates B 47
Sophocles B 28. 69. 73. ejus locus B 8. ἐν Ἰνάχῳ A 20. ἐν Λαοκόωντι A 38. ἐν Τριπτολέμῳ A 10
Soſigenes B 115
Sotadea carmina B 4
Sreſichorus B 19. 28. 69. 72

T.

Teleſtes B 19
Terentius Varro. Vide Varro.
Theodectes B 2. 111. 120. 192. ἐν τῷ Ἀλκμαίωνι B 125
Theodorus B 120. 126. 167. Theodorus Byzantius B 111
Theophraſtus B 83. 95. 113. 165. ἐν τοῖς περὶ λέξεως B 15. ejus locus ἐν τοῖς περὶ βασιλείας A 336. ἐν τοῖς περὶ λέξεως B 86
Theopompus A 1. B 26. 111. 128. Theopompus Chius B 131 &c
Theramenes B 94
Thraſymachus B 83. 120. 126. Thraſymachus Chalcedonius B 111. 165. ejus locus B 165
Thucydides A 20. 22. B 22. 40. 42. 46. 58. 67. 69. 82. 113 &c. 128 &c. 137 &c. Vide Lat. Ind. ad tom. ſecundum. ejus locus B 4. 7. 17. 24. 25. 47. 58. 65. 67. 129. 133. 134. 135. 136. 139. 140. 141. 142. 143. 144. 145. 146. 148. 149. 150. 151. 152. 153. 154. 155. 156. 157. 158. 159. 160. 164. 187
Timæus A 6. B 82. 115. Timæus hiſtoricus A 54. Timæus Siculus A 5. 60
Timotheus B 19
Tiſias Syracuſanus B 94
Tubero. Vide Ælius.

V.

Valerius Antias A 6. 86
Varro (Terentius) A 112. ἐν Ἀρχαιολογίαις A 11. 12. ἐν τῇ Θεολογικῇ πραγματείᾳ A 260
Venonius (ſeu Vennonius) A 220

X.

Xanthus Lydus A 22. ejus locus A 22
Xenagoras A 58
Xenomedes Chius B 138
Xenophon B 9. 36. 128. 130. Vide Lat. Ind. ad tom. ſecundum. ἐν τῇ ἀναβάσει B 47. 57. ἐν τῇ ἀναβάσει τῦ πατρὸς Κύρε B 130 ἐν τοῖς ἀπομνημονεύμασιν B 57. ἐν τῇ Ἑλληνικῇ B 130 ἐν ἱστορίας λόγῳ ſc. ἐν τῷ εἰς Ἀγησίλαον τὸν βασιλέα λόγῳ B 57. ἐν τῇ παιδείᾳ B 47. 57. ἐν τῇ Κύρε παιδείᾳ B 130

Z.

Zeno B 138
Zenodotus Trœzenius A 112
Zoilus 112. 116. 127. 167. Zoilus ὁ τὰς καθ' Ὁμήρε συντάξεις καταλιπὼν B 111.
Zoilus rhetor B 126

HENRICI

HENRICI DODWELLI

Chronologia Græco-Romana

PRO

HYPOTHESIBUS

DIONYSII HALICARNASSEI.

APPARATUS
AD
Chronologiam *Dionyſianam*.

§. 1. *Romanarum* Originum *tempora* ad *Græcas* *Epochas* exegit *Dionyſius Halicarnaſſeus*: *Archontum* nempe atque *Olympiadum*.

TEMPORIBUS hiſce, in quibus verſamur, ante *Romam Conditam*, antiquiſſimis, nec *menſes* quibus Reges *inierint* (multo minus menſium *dies*) prodiderant Archiva illa, qualiacunque demum fuerint, è quibus *annorum* numeri, quibus quiſque Regnavit, ad *Dionyſium* emanarunt. Itaque cum de Regum *Natalitiis* minime conſtaret, *ſitus* eorum aliter deſignari non potuit, quam ſi ad *notam* aliquam *anni formam*, notamque *Epocham* exigerentur. Sic erant *integri* Regum *anni* cum *annis* notæ Epochæ, in qua deſignabantur, ſimiliter *integris* conferendi. *Falſo* quidem, tantiſper tamen *ferendum* dum non conſtaret de *veris* ſingulorum cujuſque Principis annorum *initiis*. Ita *Nabonaſſareæ* Epochæ annos *ſingulos* per *Regum* annos, qui continua ſerie *Nabonaſſaro* ipſi ſucceſſerant, internoſcendos cenſuerunt *Aſtronomi*. Quaſi, ſcilicet, *deceſſor* quiſque ultimæ *Epagomenæ horæ* ultima deceſſiſſet, & *primam* Thoth ſequentis *horam*, unde initium proceſſit anni *Nabonaſſarei*, *ſucceſſor* habuiſſet *Natalitiam*. Sed *Græcis* operam navabat *Dionyſius*, ut *Romanæ* Urbis origines, eouſque, ut oſtendit, parum exploratæ, *Græcis* ſuis innoteſcerent. Hoc ergo ut aſſequeretur, *Græcorum* Epochas antiquiſſimas celeberrimaſque ſibi propoſuit obſervandas, *captæ Trojæ* atque *Olympiadum*, multo quidem *ſerius* his, de quibus agimus, temporibus in *uſum* hominum receptas, his tamen *Dionyſii* temporibus aliquanto etiam *antiquiores*. Idque exemplo fecit ipſius *Catonis*, qui, quanquam ipſe *Romanus*, *Trojæ* tamen *excifæ* anno *Urbis ſuæ* exordium ipſe deſignaverat. Nec id quidem abſurde, quod nexum habere crederet cum Originibus *Romanis* Epocham *Ilii exciſi* qui à *Trojanis* exſulibus *Romanæ* Urbis originem arceſſeret. Docuerat *Cato* annum *Romæ* Conditæ poſt *Trojæ* cladem fuiſſe 432[m]. Hæc *Cato* è ſucceſſione *Regum Albanorum*. Quotus autem is annus fuerit in *Græca Olympiadum* Epocha, hoc ſane à *Catone* non didicit. Sic verba ejus interpretor. [a] Κάτων δὲ Πόρκιος Ἑλληνικὸν μὲν οὐχ ὁρίζει χρόνον. Hunc ergo è Canonibus *Eratoſthenis*, quos cenſuit accuratiſſimos, eruit ipſe *Dionyſius*, eundemque fuiſſe docet qui fuerit *Olympiadis* VII[æ]. primus. Χρόνον ergo Ἑλληνικὸν illum cenſet qui in *Græcorum Epochis* deſignabatur, ut in Canonibus *Eratoſthenis* repræſentabatur è *Græcanum* Succeſſionum ſerie ſibi *conſentanea*, à *Troja capta* atque initio *Olympiadum*. Sed vero annos *Olympiadum* medios *Archontibus Atticis* inſignire mos fuit apud *Græcos* receptus, à temporibus uſque *Timæi*. Proinde *Archontes* adhibet ubique noſter quoties res *Romanas Græcis* temporibus aſſignat. Et ne quidem illud incommode, quod idem fuerit *initium* anni *Olympici* atque *Archontici*, ſaltem cum ſcriberet *Dionyſius*. Ita factum ut menſis *Attici Thargelionis* diei cladem tribuerit *Trojanam*, quam alii *Scirophorionis* diei potius tribuendam exiſtimabant. Non ita proculdubio facturi ſi tempus ipſum è *coævis* Excidio *Trojano* monumentis hauſiſſent, & non potius è poſterorum *ratiociniis*. Sed quem *annum* Archonte *Attico* in Scriptis inſignitum repererat, eum non alium fuiſſe veriſimile erat quam *Atticum*, ut è *Kalendario* proinde *Attico* fuerit explicandus. Inde præterea factum, ut è Cyclo *Metonico*, retrorſum tamen numerato, annum *Exciſæ Trojæ* conſtituerint, (quicunque demum fuerint) *Dionyſii* Auctores. Nam ex ultima *ſilentis Lunæ* quadrante, cujus meminerant antiquiſſimi de Excidio Trojano *Poëtæ*, menſis Lunaris *partem*, qua *Troja* fuerit *exciſa*, colligebant juniores *Grammatici*, ut in noſtris ad Μεθομηρικῶν fragmenta Notis oſtendimus. Juſti certe *ſeptidui* (quam menſis Lunaris *quadrantem* exiſtimabant, qua quidem diebus *integris* deſignari potuit) ſpatio diſtabat is ipſe *Thargelionis* dies XXIII[us]. à τριακάδι, quam ἕνην etiam & νέαν appellabant, & pro *Populari* συζυγίας *Lunaris* loco habebant. Sed vero in aliud menſium Lunarium *Kalendarium* quadrare illa non poterant, præterquam in illud quo menſium *Lunarium* Civilium *media* & *initia* ad Cœli *Novilunia* & *Plenilunia* proxime acceſſerint. Tale nullum *Metone* antiquius fuiſſe è Gemino oſtendimus. Nec obſtant verba *Dionyſii*, [b] ὡς Ἀθηναῖοι τοὺς χρόνους ἄγουσι, quo minus recte etiam illa in Cyclum *Metonicum* convenire potuerint. Nec enim aliter de Cyclo *Metonico* ſcribit *Diodorus*, qui vixit etiam ipſe ſcripſitque cum in *deſuetudinem* abiiſſet uſus Cycli *Metonici*, ſuffecto in illius locum Cyclo *Calippico*, vel etiam fortaſſis *Hipparchi*. Verba ſunt: [c] μέχρι τῶν καθ' ἡμᾶς χρόνων οἱ πλεῖστοι τῶν Ἑλλήνων χρώμενοι τῇ ἐννεακαιδεκαετηρίδι οὐ διαψεύδονται τῆς ἀληθείας. Quis dubitat communi *Græcorum* nomine concludi *Metonis* ipſius cives *Athenienſes*? Et tamen apud

[a] L. I. c. 74. p. 59.
[b] L. I. c. 63. p. 50. l. 12.
[c] Diodor. 86. 4.

illos,

illos, diu ante *Diodorum* atque *Dionyſium*, Cyclum ſaltem *Calippicum* obtinuiſſe probant noſtræ, niſi fallimur, *Diſſertationes*. Fieri poteſt ut etiam, *ante* illos, *Calippico* ſucceſſerit Cyclus *Hipparchi*, è duobus *Metonicis*, *Calippicis* autem quatuor, conflatus. Nec tamen proinde *Metonis* Cyclum fuiſſe negabimus, cum eodem *conſilio* ſuſcepti fuerint, quo & ille *Metonis*, ut Lunæ *Civiles Cæleſtibus* reſponderent, nec alio facerent quam ut (quod *primus ſoluſque* ante illos propoſuerat ſibi *Meto*) id *nuperiorum* inventorum beneficio *certius accuratiuſque* aſſequerentur. Utcunque tamen Cyclum non alium quam *Metonicum Dionyſio* ob oculos fuiſſe ipſum hoc evincit exemplum, in quo *Scirophorionis* dies XXIII^us. idem XVII^us. erat ante *Solſtitium*, non *Romanum*, (ut credidit *Glareanus*) *Jun.* XXIV. ſed *Metonicum Jun.* XXVII^m. qui proinde *Scirophorionis* dies erat X^us. Sic enim docent noſtræ Cycli *Metonici Tabulæ* anno Cycli VIII°. Nec in alium Cycli *annum* Trojæ cladem incidiſſe quam VIII^m. docebunt Tabulæ *ſubjectivæ*. Idem etiam mox *alio* exemplo oſtendemus *Palilium Varronianorum* in *Græcam* τετράδα, *Plutarcho* teſte, incidentium. Id quoque recte anno Cycli *Metonici* CXXXV. ut infra palam faciemus. Non tamen advertebant, qui *primi* rerum *Troicarum* tempora ad Cycli *Metonici* normam exigebant, quam id feciſſent *abſurde*, & præter *Seculi decorum*. Nondum ſcilicet *nato* ipſo *Metone*, nondum *Solaris Lunariſve anni* modo explorato, nedum *illo* cujus Auctor inventorque creditus fuiſſet *Meto*. Sed *coævum* Trojæ *Cyclum* nullum habebant qui *Lunarum Cæleſtium* rationes proxime repræſentarit.

§. 2. Inde factum ut *annum Albanum* ab *Hecatombæone Attico* exorſus fuerit *Dionyſius*. Sed è *Parapegmate* alio, quod *Æſtatem* contulerit in *Ver Thucydideum*.

Hoc autem errore ſemel admiſſo, proclivis erat lapſus ad alios ſimiles errores. Cum enim ex *anno* Athenienſium *Metonico* de rebus *Trojæ* geſtis ſtatuiſſent, inde præterea factum ut *Trojano anno* idem *initium* aſſignarint unde ſuum annum exorſus eſſet *Meto*, nempe à *Solſtitio Æſtivo*. Id quoque admodum abſurde, cum ne quidem *Solſtitii* τροπὰς multis poſt *Trojæ* excidium *Seculis* exploratas habuerint *Aſtronomi*, imo ne quidem illud, *fuiſſentne* ullæ in rerum natura τροπαί; cum nec etiam multis à *Solſtitio reperto* annis anni Civilis *initium* inde cenſuerint *Athenienſes*. Primum enim *Metonem* Auctorem civibus ſuis fuiſſe[a] probavimus, ut annum Civilem ab *Hecatombæone* ordirentur, quem olim à *Gamelione* ſupputaverant. Et ne quidem *Olympiorum* initia antiquiſſima ab *Hecatombæone* procedebant, ſed à *Thargelione*, ſi fragmento *Scholiorum* in Μεθομηνικὰ fides habenda ſit. Utcunque tamen abſurde, ita certe de *anni* veteris *initio* cenſuit Auctor cujus fidem ſecutus eſt hoc in loco *Dionyſius*. A die *Thargelionis* φθίνοντος ὀγδόῃ, (quæ ordine erat menſis illius XXIII^s.) dies numerat ad *finem* illius *anni* in univerſum XXXVII. quæ ad *Scirophorionis* finem pertingunt, pro calculo *Metonis*. Nempe ad *Solſtitium* dies XVII, inde autem XX ad anni *exitum*. Sic enim habet: [b] περιττὰι δὲ ἦσαν αἱ τὸν ἐνιαυτὸν ἐκεῖνον ἐκπληρῶσαι μετὰ τὴν τροπὴν εἴκοσι ἡμέραι. Sic ergo anni exſulum *Trojanorum* cum anno *Attico Metonis* & *Eleo Olympiadum* convenient accuratiſſime. Sed anni *tempeſtates* aliter cenſuit idem Auctor quam pro *Parapegmate Metonis*. Supremos enim anni *Metonici* menſes pro *Æſtivis* habuit, quos *Veri* aſſignavit ipſe *Meto*. Diem enim *Thargelionis* prædictum XXIII^m. θέρει [c] tribuit ἤδη πλήθοντος. Male hoc in loco ἔαρι pro θέρει reponendum cenſuit [d] *Petavius*. Sic enim rurſus [e] μεσοῦντι θερείᾳ *Trojanos Laurentum* veniſſe ſcribit, & *Lavinium* condidiſſe [f] τὸν δεύτερον ἀπὸ τῆς ἁλώσεως ἐκπληρώσαντας ἐνιαυτόν. Quod ſcilicet *Thargelion* finis eſſet *anni* à *capta* Troja *ſecundi*, quo, *mari* jam *aperto*, in *Laurentem* agrum appulerint. Nam alioqui annum *ſuæ Epochæ* (qua Cyclo *Metonico* innitebatur qui *Hecatombæonem* menſem anni ſui *primum* numerabat) *ſecundum* nondum *expletum* agnoſcit. Mox enim addit de *Ænea*: [g] τῷ μὲν ἑξῆς ἐνιαυτῷ, τρίτῳ δὲ ἀπὸ τῆς ἐξόδου, Τρώων ἐβασίλευε μόνον. Alius hic annus erat ab eo quo *ſecundum* ab ἁλώσει annum *expletum* agnoverat, quique illum ἑξῆς ſequebatur, quem *tertium* nihilominus numerat qua anni tertii initium proceſſit ab initio *Hecatombæonis*. Medio ergo ſpatio inter diem *Thargelionis* prædictum fine *Scirophorionis* concludenda erit μεσοῦσα illa θερεία. Quod ſcilicet, *Templis*, *cæteriſque Lavinii publicis ornamentis* ad *finem* uſque perductis, prima Regni mentio occurrat. *Lavinii* certe Urbis ortum ad *tertium* à *Trojanæ* Urbis excidio annum, pro *Dionyſii* mente referendum eſſe, non eſt profecto cur dubitemus. Hæc autem *Æſtas* quæ ab *Hecatombæone* cenſetur, alia tamen ab ea fuiſſe videtur quæ Cycli *Metonici initio* à *Metone* Cycli *Auctore* fluxit, qualiſque conſtituta eſt in *Solari* Metonis *Parapegmate* quod Cyclo ejuſdem *Lunari* reſpondebat. *Æſtas* enim illa *Metonis* qualis fuerit, docet *Thucydides Metoni* ipſi *coævus*, quique à *primo* Cycli Metonici *anno* Hiſtoriam *ſui temporis* inchoavit. Hanc autem, de qua nunc agimus, *Æſtatem Veris* nomine, non *Æſtatis*, deſignat *Thucydides*, qua quidem Anni *quadrantem* Æſtatis nomine inſignit. Non me quidem fugit, *Æſtatis ſemeſtris* ambitu hos etiam menſes *Vernales* apud illum contineri. Sed ne quidem ita recte dixerimus *Æſtatis finem Scirophorione* concludi poſſe, nedum *Thargelione*, quod tamen vidimus his locis agnoviſſe *Dionyſium*. Nam *Scirophorione* expleto, *tres* alii præterea ſupererant *menſes* ad exitum *Æſtatis Thucydideæ*, quorum *primus* fuerit θέρους ἀρχομένου, *ſecundus* μεσοῦντος, *tertius* πλήθοντος. Pro hoc ergo exemplo *tertius* ultimuſque *Vernæ* quoque tempeſtatis menſis *Veri* proinde πλήθοντι fuiſſet aſſignandus, qui *Scirophorion* erat, non *Thargelion*. Quomodo ergo ad *finem* Vernalis ſuæ Æſtatis *Thargelionem* retulit *Dionyſius*? Non alia, ut videtur, de cauſa quam quod *Vernalem* hanc *quadrantem quadrimeſtrem* fecerint, ut alibi probavimus, *Athenienſes*. Sic enim in *Æſtatis finem* quadrabit dies *Thargelionis* XXIII^us. Erat enim certe hic annus *Excidii Trojani*, pro noſtris Cycli *Metonici* Tabulis, *Intercalaris*. Alterius ergo Solaris *Parapegmatis* alteram hanc *Æſtatem* fuiſſe neceſſe eſt quam *Metonici*, niſi

[a] Diſſ. I. de Cycl. n. 4.
[b] L. I. c. 63. p. 50. l. 12.
[c] Ibid.
[d] Doctr. Temp. L. IX. c. 29.
[e] Ib. l. 30.
[f] Ib. l. 32.
[g] L. I. c. 64. p. 50. l. 36.

forte *Parapegma* ſuum correxerit ipſe *Meto*. Nec multo proinde ante annum Cycli *Metonici* CII^m. (quo loco Cycli *Metonici* ſuffectus eſt *Calippicus*) hæc obſervavit vetus Auctor è quo hæc excerpſit *Dionyſius*. Tum ſcilicet cum obſervati à Metone *Solſtitii Cyclorumque Metone* antiquiorum *memoria* penitus intercidiſſet. Nec enim alioqui hæc Epochæ *antiquiſſimæ* tempora fortaſſis ad Cycli *nuperi* leges exegiſſet Auctor ille *Dionyſii*. Hoc ergo *initium* habendum eſt anni *Dionyſiani Græci* antiquiſſimi, & quidem *commune* illud cum annis *Olympiadum*, qui etiam ipſi incipiebant ab *Hecatombæone*.

§. 3. Anni *Romani* aliud erat exordium à *Vere*.

Romani autem anni, quem cum hoc *Græco* contendit *Dionyſius*, aliud erat *exordium*. Omnino tamen ab illis obſervandum quibus conſilium erat *Annales* contexere *Romanos*. Et vero *Annalibus* iſtiuſmodi ſua pleraque accepta refert noſter *Dionyſius*. Sed *Romanorum* Annalium nullos fuiſſe veriſimile eſt qui à *Solſtitio* annum *Civilem* ordirentur. Ab anno U. C. *Varroniano* 600 menſe *Januario* inibant *annui Magiſtratus* geſtorum annuorum *Eponymi*, cum jam eodem eſſet inter menſes *Januarius*, quo hodieque, *ſitu*. Ab *Idibus Martiis* procedebant etiam cum ſcriberet *Fabius Pictor*, quem pro *Scriptorum antiquiſſimo* habet *Livius*. A *Kalendis Martiis* incipiebant anni *Cyclici* ab eo ſaltem *tempore* quo locum *Januarii* mutabant *Decemviri*, ſi quidem *illud* potius *initium* agnoſcere maluerint *Annalium* conditores qui *antea* vixerint quam *mos* receptus eſſet geſta *Annalia Magiſtratuum* annuorum nominibus inſigniendi. Sed ab *Urbis Conditæ Natali* (qui dies erat *Kalendarum Maiarum* XI^us.) proceſſiſſe conſentaneum eſt annos *Urbis Conditæ*, ab eo ſaltem *tempore* quo in uſum *Civilem* Epocha illa recepta eſt, quæ tamen non admodum erat antiqua. *Suo* autem certe *Seculo Natalem* illum ſolenniter obſervatum teſtatur ipſe [a] *Dionyſius*. Et ſane cum *coloniæ* ab *Albanis* deductæ *Romam* tempus pro *Romanæ Hiſtoriæ* Epocha habeat; non aliunde illum *Romanos annos* ſupputaſſe veriſimile eſt. Idque ſane innuunt tot ſequentes illius notæ *anni*, non, ut antea, à *Solſtitio* deducti, ſed à *Vere*. Loca illius huc ſpectantia ſæpius occurrunt quam ut impræſentiarum in medium afferantur.

[a] *Dionyſ.* L. I. c. 88. p. 73. l. 9.

§. 4. Annus *U. C.* pro *Dionyſii Catoniſque* mente I^us. erat Ol. $7\frac{1}{2}$ non $\frac{6}{7}$. $\frac{4}{1}$. ut volebant *Scaliger & Petavius*.

Cæterum omnis illa, de qua agimus, *Dionyſii* Chronologia inde potiſſimum pendet ut annus Urbis *Romanæ* natalitius recte, pro illius ſententia, conſtituatur. Hinc enim ordiuntur omnes, ſeu antrorſum, ſeu retrorſum, ducti numeri. Dicimus ergo non alium eſſe illum, quam quem Nos pro *Catoniano* habemus, *Olymp.* VII^æ. I^m. *deſinentem*. Idque tot locis, tamque diſertis, teſtatur ipſe *Dionyſius* ut mirum ſit de eo dubitare potuiſſe [b] *Scaligerum* & *Petavium*. *Romulum* & *Remum Romam*, [c] ἔτους ἐνεστῶτος πρώτου τῆς ἑβδόμης Ὀλυμπιάδος, ἣν ἐνίκα στάδιον Δαϊκλῆς Μεσσήνιος, ἄρχοντος Ἀθήνησι Χάροπος ἔτος τῆς δεκαετίας πρῶτον. Rurſus per *Catonis* rationes, qua cum *Græcis Eratoſthenis* Chronographiis à ſe comprobatis conferrentur, urbis *natalem* dicit [d] κατὰ τὸ πρῶτον ἔτος πίπτειν τῆς ἑβδόμης Ὀλυμπιάδος. Iterum: [e] πᾶσα ἀνάγκη τὸν πρῶτον ἄρξαντα τῆς πόλεως Ῥωμύλον ἔτει πρώτῳ τῆς ἑβδόμης Ὀλυμπιάδος παρειληφέναι τὴν βασιλείαν, ἄρχοντος Ἀθήνησι τῆς δεκαετίας Χάροπος ἔτος πρῶτον. [f] Denique: ἐτειχίσθη μὲν οὖν ἡ πόλις .... ἐπὶ τῆς ἑβδόμης Ὀλυμπιάδος. Totieſne lapſum in primaria Operis *Epocha* credemus *Dionyſium*, nec tamen à ſeipſo diſſenſiſſe? Ex his locis omnibus manifeſtum eſt *Palilia* Urbis *Romanæ* Natalitia illius anni *Juliani* fuiſſe qui *Olymp.* VII$\frac{1}{2}$ reſponderit. Pro eodem exemplo *reliquorum* Regum *initia* deſignat illis *Olympiadum* annis qui *priorem* in annis *Julianis* locum occuparint, ut in noſtris Epochæ *Catonianæ* Tabulis vel intuenti conſtabit. *Numæ* ſucceſſionem *Olymp.* XVI$\frac{3}{4}$ in Epocha *Catoniana* appoſuimus. Et *Olymp.* XVI. 3. apponit *Dionyſius*. *Tulli Hoſtilii* initium Nos in eadem Epocha *Olymp.* XXVII$\frac{2}{3}$ aſſignavimus. Et *Olymp.* XXVII. 2. *Dionyſius*, pro initio anni *Romani*. *Anci Marcii* exordium Nos ad *Olymp.* XXXV$\frac{2}{3}$ retulimus. Nec ſecius ad *Olymp.* XXXV. 2. ipſe *Dionyſius*. *Tarquinii Priſci* Nos annum primum *Olymp.* XLI$\frac{2}{3}$ tribuimus. *Olymp.* XLI. 2. *Dionyſius*. *Servii Tullii* introitum *Olymp.* $\frac{50}{51}$. $\frac{4}{1}$. Nos locavimus. Eundem *Dionyſius Olymp.* L. 4. Denique *Tarquinii Superbi* Regnum Nos ab *Olymp.* $\frac{61}{62}$. $\frac{4}{1}$. inchoavimus. *Dionyſius* ab *Olymp.* LXI. 4. Nec aliter ſe res habet in Chronologia *Conſulum*. Primos *Coſs.* *Olymp.* LXVIII$\frac{1}{2}$ ſtatuit Tabula noſtra *Catoniana*. *Olymp.* LXVIII. 1. *Dionyſius*, tam L. I^o. quam etiam ubi de illis agit ex profeſſo. Sic & in *reliquis* quoque Coſs. reſpondent anni *Olympiadum primi*, quos *quarto* quoque anno *Dionyſius* cum *Conſulibus* committit. Idem *Dionyſio* ſolenne eſt cum annum *Urbis Conditæ* deſignat, ut non *uno* duntaxat anno diſcrepet ab Epocha *Varroniana* ut volebat *Petavius*. Id quod ſane manifeſtum erit ſi ſitus *eorundem* in utraque Epocha *Coſs.* expendatur. Is *ſitus* neſcio an aliunde melius conſtitui poſſit quam ex illo ipſo loco unde contrarium elicuit tam [g] *Scaliger* quam [h] *Petavius*. Conſules *A. Virginium Montanum* & *T. Veturium Geminum*, ad annum refert Epochæ ſuæ *Catonianæ* 260. $\frac{71}{72}$. $\frac{4}{1}$. Παραλαμβάνουσι (inquit) τὴν ὑπατικὴν ἀρχὴν ... ἄρχοντος Ἀθήνησι Θεμιστοκλέους, ἑξηκοστῷ καὶ διακοσιοστῷ μετὰ τὴν κτίσιν ἔτει, μελλούσης εἰς τέταρτον τῆς ἑβδομηκοστῆς καὶ δευτέρας Ὀλυμπιάδος. Dixi jam annum *Dionyſii Romanum* à *Vere* cenſeri. *Perpetuum* nempe illum *annum* quem pro *norma* habebat *Romanorum Annalium*; non autem *mutatitium* illum, quo *annui* inibant *Magiſtratus*, qui *aliis aliiſque* temporibus *alius* erat atque *alius*. Hic certe *alius* eſſe non potuit quo Epocha *Urbis Conditæ* numeranda erat à *Natalitiis* Urbis *Palilibus*, ut numeravit, hoc in loco, *Dionyſius*. Sic anno *Olympiadis ultimo* hic inierint *Conſules*, ut in noſtris conſtituuntur *Tabulis*. Recte ergo ad annum *Græcum* ſequentem, ſed qui illis iiſdem *Conſulibus* inchoandus erat, *Olympiadem* LXXII^am. retulit *Dionyſius*. Sed *præter* morem ſuum, qui annis *Olympiadum* illis *Conſules* tribuere conſueverat, non qui cœperint *conſtitutis* in Magiſtratu *Conſulibus*, ſed quibus *decurrentibus* inciderint *Palilia*, & quorum *Vernis* menſibus (qui ad *Olym-*

[b] *Scal.* L. V. Em. Temp.
[c] L. I. c. 71. p. 56. l. 46.
[d] L. I. c. 74. p. 59. l. 11.
[e] L. I. c. 75. p. 60. l. 20.
[f] L. II. c. 2. p. 76.
[g] *Scal.* Em. Temp. L. V.
[h] *Petav.* Doctr. Temp. L. IX. c. 46.

 piadum

piadum annos ſpectabant *deſinentes*) inierint ipſi *Conſules*. Recte ergo, & plane pro more ſuo, *Conſules* ſequentes ad ipſam *Olympiadem ſequentem* LXXII^am^. retulit *Dionyſius*, quod illius *Olympiadis* anno I°. ad *exitum* vergente, *Conſules* anni *Catoniani* 261. *inierint*. Male autem *Dionyſium* in hanc ſententiam intelligit *Petavius*, quaſi *Conſulibus* anni *Catoniani* 261. in Magiſtratu *conſtitutis Olympias* LXXVII^a^. fuiſſet celebrata. Nuſpiam hoc dicit, nec quod tantundem valet, *Dionyſius*. Imo ne quidem potuit. Sed nec ipſe, ſi quidem animum attentum habuiſſet, *Petavius*. Anno enim Periodi *Julianæ* 4222. concurrit maxima ex parte annus *Catonianus* 260, ut è noſtris conſtat ad oculum *Tabulis*. Eodem autem anno *medio Olympias* initur. Proinde neceſſario anno *Catoniano* 260. *Inibant* quidem anni ſequentis *Conſules* Calendis *Septembribus* citius *ſolito*, ut obſervavit ipſe *Dionyſius*. Proinde hoc *eodem* anno *Juliano*. Sed ne quidem ita niſi *poſt* peracta *Olympia*. Victos autem hac *Olympiade* ab his *Conſulibus Sabinos* ait *Dionyſius*: quod veriſſimum eſſe potuit, ſi *poſteriori* anni *Conſularis* parte victoriam *Conſules* fuerint conſecuti. Idque ſane veriſimillimum eſt. Hos ergo *Coss*. anni *Catoniani* 260. *Olymp.* $\frac{71}{72}$. $\frac{4}{1}$. aſſignandos eſſe, pro mente *Dionyſii*, conſtat ex hoc ipſo *Dionyſii* loco. Iidem *Coss*. anni *Varroniani* 260. *Olymp.* LXXI$\frac{2}{3}$ in noſtris occurrunt *Tabulis*. Diſcrimen integri *biennii* contra quam credidit *Petavius*. Inde de *reliquis* annis ſtatuendum, cum in hoc ſaltem anno *Græcos* ambos teneamus qui *Romano* reſponderint, pro mente *Dionyſii*. Sic &[a] *Livius* de anno *Romano Varroniano* 546. *Olympiæ ludicrum ea Æſtate futurum* ſcribit. Idem plane illud quod τὸ πιὸν ἔτος appellat *Dionyſius*, cum *Græcus* annus *Æſtate* inierit. Simile exemplum habet *Dionyſius* in anno *Catoniano* 270. quo *Coss*. erant *L. Æmilius Mamerci* f. & *Cæſo Fabius Cæſonis* f. Παραλαμβάνουσι τὴν ὑπατείαν κατὰ τὸ ἑβδομηκοστὸν καὶ διακοσιοστὸν ἔτος ἀπὸ τοῦ συνοικισμοῦ τῆς Ῥώμης. *Decimus* hic erat annus ab anno jam memorato. Accurate admodum. Proinde *ſuperioris* anni 269. *Coss*. ἐνιαυτῷ τῆς ἑβδομηκοστῆς καὶ τετάρτης ὀλυμπιάδος ἐνεστώσης. Alia hæc forma eſt ab illa μελλούσης εἰς τὸ πιὸν ὀλυμπιάδος. Sed plane talis ut in annum ab ea IX^m^. quadret accuratiſſime. *Octavi* enim anni commiſſio eadem cum annis *Olympiadum* quæ fuerat anno Urbis *Catoniano* 260. Hæc autem nota eſt anni proxime *ſequentis*. Forma μελλούσης annum Olympiadis primum *ſecuturum*, ἐνεστώσης *præſentem* indicat. Ita ſcilicet ut anno *Olympiadis exeunte* initus fuerit ille *Conſulatus*, quæ forma eſt in *Dionyſio* receptiſſima. Cæterum in anno *Catoniano* 300 ſententia *Dionyſii* adhuc manifeſtior eſt. Sic enim ſcribit: Ἐπὶ δὲ τῆς ὀγδοηκοστῆς καὶ δευτέρας ὀλυμπιάδος, ... ἐτῶν τριακοσίων ἐκπεπληρωμένων ἀπὸ τοῦ Ῥώμης συνοικισμοῦ, Ποπλίου Ὁρατίου καὶ Σέξτου Κοϊντιλίου δεδεγμένων τὴν ὕπατον ἀρχὴν &c. Anni 301^i^ initium eſt quod 300°. *expleto* ſequebatur. Hoc ergo *Olympiade*. LXXXII^a^. fuiſſe docet. I°. nimirum illius *Olympiadis* anno, pro more *Dionyſii* receptiſſimo. Sic erit annus ille *Olymp*. LXXXII$\frac{1}{2}$ qui in Epocha *Varroniana* 303°. pari & ipſe *biennii* ſpatio ab eo diverſus. Multa & alia exempla ſimilia in Epocha *Catoniana*[b] alibi obſervavimus. Maxime autem omnium clarum eſt, quod & *Dionyſio* compertiſſimum erat, anni quo Opus elaboratiſſimum *edidit* in publicum. Is erat quo Conſulatum geſſerunt *Claudius Nero II*. & *Calpurnius Piſo*. Hunc ſupputat ille 745^m^. Rectiſſime, pro Epocha, quam ſequebatur, *Catoniana*. Idem tamen 747us. numerabatur in Epocha *Varroniana*.

[a] *Liv.* XXVII. 35.

[b] Diſſ. X. de Cycl. §. 102.

§ 5. Fefellit *Scaligerum* & *Petavium* annus Decemvirorum *tertius*, qui locum habebat in Epocha *Catoniana*, non item in *Varroniana*.

Urgent autem Viri docti in contrarium, quæ docet ipſe *Dionyſius*. Ait enim annum *exciſæ* à *Gallis* Urbis à *Regifugio* fuiſſe 121^m^. & proinde *Urbis Conditæ* 365^m^. Hæc vera eſſe non aſſerit tantummodo, ſed probat etiam è *Tabulis* ſui temporis *Cenſoriis*. Addit etiam *Dionyſius* tum *Archontem*, ferme omnium conſenſu, *Pyrgionem* qui Magiſtratum illum geſſit *Olymp*. XCVIII. I. Suffragatur *Dionyſio* in *Archontis* tempore etiam *Diodorus*. In nomine diverſus quod qui *Pyrgio Dionyſio* eſt, eundem *Diodorus* appellet *Pyrrhionem*. Negant hæc Viri docti utraque ſtare poſſe, ut urbs anno 365. *exciſa* fuerit & *Olymp*. XCVIII. I. ſi *Olymp*. VII. I. *Natalitia* habuerit *Palilia*. Alia ergo quærunt effugia, quibus *Dionyſii* errorem emendent, erroriſque cauſam explorarent. Fruſtra omnia. Vera enim omnia reperientur in noſtris *Tabulis* pro *Dionyſii* mente concinnatis. Conveniunt ibi *Natalitia Palilia Olymp*. VII. I. in σελίδι *Catoniana*, & *Gallorum* ἔφοδος in *Urbis* annum *Catonianum* 365^m^. & *Olymp*. XCVIII. I. *deſinentem*. Loquitur autem *Dionyſius* non de ἁλώσει, ſed de *Gallorum* ἐφόδῳ. Sed fefellit viros Eruditiſſimos annus *Decemvirorum* tertius qui locum habebat in Epocha *Catoniana*, ut probavimus, non item in *Varroniana*. A *Dionyſio* certe accenſitum eſſe luculentiſſimis ipſius *Dionyſii* teſtimoniis probatum[c] dedimus. Inde factum oſtendimus, ut his temporibus uno *auctior* fuerit Epocha Urbis Conditæ *Catoniana* quam *Varroniana*, quaſi uno anno fuiſſet etiam *antiquior*. Inde præterea factum ut, qua Epochæ *fixa* Olympiadum committenda erat Epocha illa *Catoniana*, uno anno *citius* inceptura *videretur* propter annum illum *inſititium* quam alioqui oporteret. Proinde ſi ab anno VII°. *Olympiadis* I°. procedebat per ſeipſam Epocha *Catoniana*, hoc anno addito ab anno præcedenti *Olymp*. VI. 4. inceptura videbatur. Perperam autem inde colligunt Viri Maximi eandem fuiſſe Epocham hanc *Dionyſii Catonianam* cum *Capitolina*. Hoc ut efficiant, unum annum è *Regum* rationibus *demendum* cenſuerunt, & annos proinde illis in univerſum 243. tantummodo tribuendos. *Solino* quidem duce, ſed *numero* à Solini *mente* vitiato. Sed annos 244. exhibet ipſo illo in loco quo Epocham *Urbis*[d] è *Commentariis Cenſoriis* colligit *Dionyſius*. Et ſummas tradit Regum *particulares* cum ſumma illa *univerſali* examuſſim conſentientes. Idem repetit fine Libri IV^i^. & initio V^i^. verbis diſertiſſimis. Quæ adeo manifeſta, totieſque repetita, mirum eſt non occurriſſe viris oculatiſſimis. Contra Nos *duorum* annorum ab Epocha *Varroniana*

[c] Diſſ. X. de Cycl. §. 86.

[d] L. I. c. 84. p. 69.

diſcrimen

diſcrimen à *Dionyſio* obſervatum, ſatis, niſi fallimur, evicimus. Hoc loco *tertius* erat annus ab illis non animadverſus *triplici Dictatura* omiſſa ad perpetuum *biennii* diſcrimen redigendus.

§. 6. Annus *U. C.* pro mente *Dionyſii* à capta *Troja* numerabatur non 432. ſed 433.

Age ergo jam videamus hæc Urbis *Natalitia Palilia* quomodo ſint, pro mente *Dionyſii*, cum ſuperiori *Trojæ exciſæ* Epocha nectenda. Illa potiſſimum de cauſa, quod in hoc nexu minus *ſibi*, quam *ſolet*, conſentaneus videatur ipſe *Dionyſius*. Annum hunc eundem eſſe [a] cenſet cum *Charopis* Archontis *Attici* decennalis I°. Idque non uno in loco, ne pro *exemplarium* vitio habeatur. Quod tamen verum eſſe non poteſt de Epocha, quam ſequitur *Dionyſius*, *Catoniana*. Archontem enim annuum primum *Creontem* omnes, ut opinor, ad *Olymp.* XXIV. 1. referunt. Quod ſi verum, id quoque verum eſſe conſtabit, *Archontis* decennalis *nullius* annum I^{m}. cum *Olymp.* VII. 1. concurrere poſſe. Cum rationibus *Varronianis* conſtat accuratiſſime, ut è Tabulis apparet noſtris de *Cyclis* Diſſertationibus ſubjectis. Ibi enim *Charopis* annus I^{us}. *Olymp.* VI. 3. aſſignatur. Hoc itaque è rationibus *Varronianis* deſumptum *Catonianis* ſuis perperam accommodavit *Dionyſius*. Alius illius error eſt quod eundem crediderit cum anno ab Excidio *Trojano* 432. Sic ipſe: [b] Τῷ δ' ἑξῆς ἔτει τῆς Νομίτορος ἀρχῆς, δευτέρῳ δὲ καὶ τριακοσιοστῷ καὶ τετρακοσιοστῷ μετὰ τὴν Ἰλίου ἅλωσιν, ἀποικίαν στείλαντες Ἀλβανοί, Ῥωμύλου καὶ Ῥώμου τὴν ἡγεμονίαν αὐτῆς ἐχόντων, κτίζουσι Ῥώμην, ἔτους ἐνεστῶτος πρώτου τῆς ἑβδόμης Ὀλυμπιάδος. Iterum: [c] Ἐτειχίσθη μὲν οὖν ἡ πόλις ὑπὸ τούτων τῶν ἐθνῶν ἐνιαυτῷ δευτέρῳ καὶ τριακοστῷ καὶ τετρακοσιοστῷ μετὰ Ἰλίου ἅλωσιν, ἐπὶ τῆς ἑβδόμης Ὀλυμπιάδος. Sic loquitur utrobique quaſi ipſo illo anno 432°. *labente* Urbem *Romulus* condidiſſet. Paulo tamen aliter *Catonis* ſui ſententiam repræſentat: ἔτεσιν (inquit) ἀποφαίνει δυσὶ καὶ τριάκοντα καὶ τετρακοσίοις ὑστεροῦσαν τῶν Ἰλιακῶν. Tot annis *recentiorem* ſtatuit *Cato* clade *Iliaca* eſſe *Romam*. Ipſo illo *anno* qui ab *Ilio* capto 432us. erat, *conditam* eſſe *non* ſtatuit. Nec ſane ſtatuiſſe veriſimile eſt. *Annorum numerum* collegiſſe videtur è *Regum* ſucceſſione ducta ab *Ænea* uſque ad *Amulium*, cujus annum ultimum repererat à *Troja* fuiſſe 432^{m}. Inde recte collegit *Cato Romam*, quæ, *mortuo* tandem *Amulio*, condi cœpta eſt, rebus ad *Trojam* geſtis fuiſſe annis 432. juniorem. Et quidem numerum illum explent Succeſſionum anni ut illos in Tabulis repræſentavimus. Ita ſcilicet ut annus *Amulii* XLII^{us}. ultimuſque à *Troja* numeretur 432us. Hos autem numeros accepit à *Catone Dionyſius*, quibus proinde reſpondere oportet *Græcæ Chronographiæ* numeros quos hauſit ipſe è Canonibus *Eratoſthenis*. Sic, inquam, explent ut annus *Amulii* XLII^{us}. (qua Cycli *Metonici* modo illum *Dionyſius* acceſſit ab *Hecatombæone*) illum ipſum annum *Julianum* medium attingat, cui apponitur in noſtris *Tabulis*. Quocirca illo anno nulla ſunt Urbi condendæ commoda *Palilia*: quippe quæ *priori* anni *Juliani parte* continebantur, quæ ſpectabat ad *Amulium*. *Numitoris* certe *annum* fuiſſe quo Urbs *condebatur*, aliumque ab ultimo *Amulii*, monet, ubi ſupra, *Dionyſius*. Et ſane poſt *Amulii* ultimum (qui *Scirophorione* exeunte terminabatur) *prima Palilia* ſunt quæ *primo* Numitoris *anno exeunte* contigerunt, & ad *proximum* ſpectabant annum *Julianum*. Hæc è *Catone Latiniſque*, quibus uſus eſt *Cato*, monumentis, ad quæ tamen exigenda ſunt quæ cum illis committit ex *Eratoſthenis* Canonibus ipſe *Dionyſius* in *Græcorum* ſuorum gratiam. Firmat autem quæ diximus *Solinus*, Auctor & ipſe, qualis erat *Cato*, *Latinus*, qui tamen poſtea vixit quam cum *Latinæ* Succeſſionis ſerie *Græcas Eratoſthenis* rationes contuliſſet *Dionyſius*, ne dubitemus utraſque illum reperiſſe ſibi invicem conſentientiſſimas. Sic ergo ille: [d] *Collatis igitur noſtris & Græcorum temporibus, invenimus incipiente Olympiade ſeptima Romam conditam, anno poſt Ilium captum quadringenteſimo trigeſimo tertio. Quippe certamen Olympicum, quod Hercules in honorem atavi materni Pelopis ediderat, intermiſſum Iphitus filius ejus reſtauravit, poſt excidium Trojæ anno quadringenteſimo octavo. Ergo ab Iphito numeratur Olympias prima. Ita, ſex mediis Olympiadibus interjectis, quibus ſingulis anni quaterni imputantur, cum ſeptima cœptante Roma condita ſit, inter exortum Urbis & Trojam captam jure eſſe quadringentos annos & triginta tres conſtat.* Convenit etiam in numero annorum 433. Auctor Commentitius *de Progenie Auguſti*, ſub nomine *Meſſalæ Corvini*. Ex hoc ipſo, ut videtur, *Solini* loco, quem proinde talem in *coævis* ſibi Codicibus repererit, qualem Nos deſcripſimus. Eaſdem haſce, quas & *Dionyſius* ſecutus eſt, *Catonis* fuiſſe rationes manifeſtum eſt. Ad eundem referunt Olympiadis VII^{æ}. 1^{m}. *Urbis Natalem*. Et è *Græcis Romaniſque* temporibus invicem collatis fidem faciunt pariter ac *Dionyſianæ*. Nec enim *primum* fuiſſe *Dionyſium* qui *Romanorum* tempora cum *Græcis* contulerit docuit in præcedentibus ipſe *Solinus*. Verba ſunt: *Nepoti & Lutatio opinionem Eratoſthenis & Apollodori comprobantibus.* Deerant, ni fallor, verba illa: *Olympiadis ſeptimæ anno primo Nepoti* &c. Hanc enim *Eratoſthenis* ſententiam fuiſſe docet *Dionyſius* & verba *Solini* alia quæ modo recitavimus, de *Græcis Latiniſque temporibus* invicem *collatis*. *Catonis* ergo tempora cum *Græcis Eratoſthenis* contulerat ante *Dionyſium Nepos*, & poſtea *Lutatius* cum Chronicis *Apollodori* qui *Eratoſthenem* excoluit, ſi tamen alius fuerit ille *Lutatius* à Conſule *Lutatio Marii* collega, qui etiam ſcripſit ſui temporis *Hiſtorias*. Id ſi verum, *Nepotis* ſcripta videre potuit *Dionyſius*, qui *Eratoſthenem* contulerat, non item *Lutatium* qui *Apollodorum*. Conveniunt huic *Catonianæ* Epochæ verba *Solini* ſequentia, ſi tamen *ſententiam* Auctoris potius, quam *verba*, attendamus. Conſulatus ille *C. Pompeii Galli* & *Q. Verannii Nepotis* anni erat *Varroniani* 802. proinde *Catoniani* 800. non 801. ut ibi male legitur. Illo anno *Olymp.* CCVII^{m}. celebratam rectiſſime teſtantur. Proinde finis *Olympiadis* CCVI^{æ}. Tollantur pro ſex Olympiadibus anni 24. ſic 800. (non 801) annorum *primus* in annum *Olympiadis* VII^{æ}. 1^{m}. conveniet,

[a] L. I. c. 71. p. 56. l. ult. L. I. c. 75. p. 6. l. 22.

[b] L. I. c. 71.

[c] L. II. c. 2. p. 56. l. 25.

[d] Solin. Polyhiſt. c. 1.

veniet, pro ſententia *Solini*.. Hæc autem obiter, quæ tamen eo ſpectant ut ad Epocham *Catonianam* hoſce *Solini* numeros, ſententiamque *Dionyſii* pertinere probaremus. Favet præterea, ut dixi, *Dionyſius*, dum ad 1^{m}. *Numitoris* annum *Urbis* Exordium refert, qui erat à *Troja* 433us. non autem ad ultimum *Amulii* qui erat revera tantummodo 432us.

§. 7. Hinc probatur ſpatium verum inter *Trojæ* excidium & primam *Olympiadem* annorum fuiſſe 408 ſolidorum, ſecundum calculum *Eratoſthenis* & *Apollodori*: non 406, aut 407. ut volunt alii. Item ex *intervallis* in Cyclo *Metonico*, quem obſervaverat Auctor *Dionyſii*.

Itaque in *Græca* quoque Chronologia ſpatia illa neceſſaria ſunt, quæ efficiant ut anno ab Excidio *Trojæ* 433°. itemque *Olymp*. VII. I. *exeuntibus*, prima ſtatuantur novæ Urbis *Palilia*. Annum, cujus ratio hic habetur, jam vidimus fuiſſe *Metonicum*. Et *Cycli Metonici* ſitum talem neceſſarium evicimus, qui efficiat ut annus ipſe Excidii *Trojani* idem Cycli fuerit VIII^{us}. Mox etiam exemplum aliud daturi ſumus unde conſtabit Palilia *Varroniana Olymp*. VI. 3. deſinentis in annum Cycli *Metonici* incidiſſe CXXXV. Tales enim *Cyclos* adhibebant *Veteres* qui *Dionyſio* noſtro & *Plutarcho* hac in cauſa præiverint. Hunc *ſitum* efficient quinque Cycli *Metonici* integri ante *primum* à *Metone* ipſo inſtitutum προληπτικῶς numerati, quorum ſinguli annorum fuerint CLII. Efficient illi in univerſum annos 760. Numerentur ergo anni ad cladem *Trojæ* 8. Tum deinde 86 *Olympiadum* anni 344. Conſient anni 352. Supererunt anni 408. ad prædictum numerum 760 complendum neceſſarii inter annum quo *Troja* exciſa eſt primamque *Olympiadem*. Sic reſpondebunt ambo illa Phænomena admodum accurate, ut è *Tabulis* noſtris ita diſpoſitis apparebit. Sic ergo intelligenda erunt verba *Solini* quibus *Olympia* reſtaurata fuiſſe docet *anno* poſt excidium *Trojæ quadringenteſimo octavo*. Non ſcilicet ut illo ipſo anno *labente* celebrata exiſtimentur, ut verba ejus innuunt; ſed potius ut poſt annum illum *completum*, anno à *Troja* exciſa 409°. ineunte *Iphitus* illa reſtaurarit. Hoc poſtulant rationes Auctorum, quorum fidem ſequitur hac in cauſa *Dionyſius*, recte intellectæ; ut talis eſſet, qualem deſcripſimus, diſpoſitio Cyclorum *Metonicorum*. Totidem etiam annos inter *Trojam* primamque *Olympiadem* numerat bis *Euſebius* Præp. Evangel. x. 9. nec errore ullo, ut è ſummis colligitur *particularibus* è quibus *univerſalis* illa ſumma conflatur. Non me fugit aliter eundem in *Chronico Euſebium* ſupputare, ex *aliis* nimirum *Auctoribus*. Favet item noſtro calculo Auctor *Euſebio* melior *Diodorus*, in locis accuratiſſimis. In *Præfatione* ſupputat ab *Ilio* exciſo annos LXXX ad reditum *Heraclidarum*, inde autem ad primam *Olympiadem* annos CCCXXVIII. Rectiſſime. Et quidem ex *Apollodoro*, & Regum *Lacedæmoniorum* διαδοχῇ quæ locum habent vel præcipuum in Canonibus *Eratoſthenis*. Uterque Auctor eſt è quo has *Græcorum Romanorumque* temporum commiſſiones teſtatur emanâſſe *Solinus*. Imo illas Regum *Lacedæmoniorum* διαδοχὰς normam vel præcipuam fuiſſe Chronographiarum ab *Eratoſthene* & *Apollodoro* elaboratarum docet *Plutarchus* in *Lycurgo*. Sic etiam numeraſſe videtur Auctor *Joannis Tzetzis* cum à *Troja* ad *Olympiades* annos numerat 418. pro mente *Diodori*. In eo tamen erravit ipſe *Tzetzes*, quod cum à *Trojani* Belli *initio* numerum illum arceſſiviſſet *Diodorus*, *Tzetzes* ab *exitu* Urbiſque *excidio* ductum exiſtimarit. Huc ergo potius exigendos alios *Diodori* numeros exiſtimo à Nobis adductos in Notis ad Μεθομηρικὰ, quam uti tum fecimus. Huc item exigendos *Eratoſthenis* numeros apud [a] *Clementem Alexandrinum*. Nam & ibi quoque, pro ſententia *Eratoſthenis*, anni ad reditum *Heraclidarum* à *Troja* ſupputantur 80. Inde ad *Ionicum* coloniam 60. Tum deinceps ad tutelam *Lycurgi* 159. ἐπὶ δὲ προηγούμενον (inquit) ἔτος τῶν πρώτων Ὀλυμπίων, ἔτη ἑκατὸν ὀκτώ. Sic enim recenſentur ad *annum*, qui *Olympia* prima *præceſſit*, anni 407. Erit ergo annus ipſe qui *Olympia* proxime præceſſit, à *Troja* 408. quo *exeunte*, mox anni à *Troja* 409^{i}. *initio* prima celebrata fuerint *Olympia*. Verus ergo hic eſt, quem dedimus, calculus. Saltem pro ſententia *Dionyſii vera*, utcunque diverſa videantur ejuſdem *verba* de anno ab excidio *Ilii* 432°. quo jacta fuerint Urbis *Romanæ* fundamenta.

[a] Clem. Al. Str. I.

§. 8. *Roma* Condita *Palilibus* anni I. *Numitoris*, pro ſententia *Dionyſii*. Cur *Veri* ἀρχομένῳ *Palilia* accenſuerit idem *Dionyſius*.

Nexus ergo harum duarum formarum hunc ſe habebat in modum. Qua hæc Succeſſio annis *Metonicis* claudenda erat, qui *initium* habebant ab *Hecatombæone*, *Amulii* annus XLII. idemque Regum *Albanorum* ultimus, *Olympiadis* $VI^{æ}$ annus erat 4us. Cum eo terminabatur annus à *Troja* 432us. Primus ergo *Olympiadis* $VII^{æ}$. annus à *Troja* 433us erat, & *Numitori* tribuendus, quo Nos *Urbis* fundamenta poſita oſtendimus, pro mente *Dionyſii*. Nempe *Palilibus* quæ *anno illo* contigerint pene *exeunte*, & *proximo*, qui ſequebatur, anno *Juliano*. Ita factum ut anni *Græci*, quos cum Epocha *Romana* contendit *Dionyſius*, cum *Romanis*, quibus conferuntur, partem *minimam* communem habeant. Siquidem à *Januario* cenſendus eſſet annus *Romanus*, ita annum *Romanum medium* dividerent. Qua autem *Romanus* annus à *Vere* cenſetur, ſic ultra *quartum* anni Romani *menſem* non pertingunt. Sic conſequetur ut *Græcorum* Annalium pars longe *maxima* ad annum potius *præcedentem* referenda ſit quam ad eum cum quo conferuntur à *Dionyſio*. Erat enim *Græci* anni pars illa *ſuperior* rebus *gerendis* longe commodior. Quod merito obſervabit prudens Lector quoties *Græcæ* Hiſtoriæ cum *Romanis* conferuntur. Idque à *Dionyſio* perpetuo obſervatum eſt, ut anni *Olympiadum* annorum *Romanorum initiis* reſpondeant qua anni *Romani* à *Vere* inire exiſtimantur. Eſtque ſane rebus *Annalium* continuo narrandis, rerumque geſtarum *naturæ* accommodatiſſimum *initium* Anni à *Vere*, ut *Hyeme* concluderentur res geſtæ *annuæ*, cum ſeſe in *Hiberna* recipere ſolent exercitus. Hunc enim proinde *annum* ſibi delegit *Thucydides* pro *Annalium* ſuorum *norma* potius quam illum qui tum quoque deſignari ſolebat per *Magiſtratus annuos*, qui fuerit rerum *annuarum* filum abrupturus. Huic tam *diverſo* annorum *exordio* acceptum retulerim, quod *Solaris* anni *Parapegma* aliud obſervarit,

varit, dum res *Romanas* narrat, *Dionyſius*. Pro *Vere* enim deinceps eandem anni *tempeſtatem* habet, è ſententia Scriptorum *Romanorum*, quam pro *Æſtate* habebat dum civium ſuorum *Græcorum* fidem ſequeretur, imo pro *Æſtatis fine*, ut in ſupra dictis obſervavimus. Sic item *Veris* nomen uſurpat, pro *Romanorum* ſententia, *Livius*. Ita ergo hinc intelligendus erit *Dionyſius*, non quidem ut annos *Romanos* à *Palilibus* arceſſiverit, ſed potius ut à *primi* menſis *Vernalis* initio. Et quidem hoc ipſo anno *Juliano*, quem Urbis *Natalitium* exiſtimavit *Dionyſius*, interfectus fuiſſe, pro ejuſdem *Dionyſii* ſententia, videtur *Amulius*. Captus dicitur *Remus Lupercalibus* quæ menſi *Februario* ipſe tribuit. Dies erat *Februarii* xv. ut diſcimus ex *Ovidio*. Tunc erat in vivis *Amulius* qui traditum ſibi à paſtoribus *Remum Numitori* puniendum permiſiſſe dicitur. Non certe anno *Juliano ſuperiori*. Sic enim annum XLII. ſuum non expleviſſet, nec à *Troja* 432^m^. qui *fratri* potius quam *ſibi*, ſi hoc fuiſſet verum, imputandus eſſet. Ergo hoc ipſo anno *Juliano* periiſſe neceſſe eſt, pro his rationibus, *Amulium*. Sic alius erit ab ultimo *Amulii* primus *Numitoris* annus, quo *Romam* conditam putat *Dionyſius*, pro *utrovis* anni civilis *exordio*, ſeu *Attici* ab *Hecatombæone*, ſeu etiam à *Vere Romani*. Hic autem, ubi de rebus agitur *Romanis*, & à Scriptoribus *Romanis* res narratæ traduntur, de *Romano* potius *exordio* videtur intelligendus. Sic ergo intra *Lupercalia* dicta & *Palilia* cædes contigerit *Amulii*, nec Regno *Numitoris* admodum affecto converſi ſunt, illius (ut creditur) conſilio juvenes ad coloniam novam deducendam. *Moram* certe non *magnam* exigunt res illo intervallo gerendæ. Imo inter *Amulii* cædem *Urbemque conditam* ne quidem *patiuntur* verba ipſa *Dionyſii*. Sic enim habent: Ἐπειδὴ γὰρ Ἀμυλίου τελευτήσαντος ἀνενεώσατο τὴν ἀρχὴν ὁ Νομίτωρ, ΟΛΙΓΟΝ ΕΠΙΣΧΩΝ ΧΡΟΝΟΝ, ἐν ᾧ τὴν πόλιν ἐκ τῆς πρότερον ἐπισχούσης ἀνομίας εἰς τὸν ἀρχαῖον ἐκόσμει τρόπον, ΕΥΘΥΣ ἐπενόει τοῖς μειρακίοις ἰδίαν ἀρχὴν κατασκευάσαι, ἑτέραν πόλιν οἰκίσας. Nec moram *patiuntur* alia quoque ejuſdem noſtri Auctoris verba, quibus *Palilia* Urbis *Romanæ* Natalitia ἔαρος tamen accenſet ἀρχομένου. Sic puto ſaltem intelligenda, ut non ultimi fuerint menſis Vernalis *Palilia* qui *Veris* fuerit τελευτῶντος. *Primi* certe menſis *Vernalis* eſſe vix potuit *colonia* poſt *Amulii* mortem ſucceſſionemque *Numitoris* deducta, cum nihilominus ad *Veris initium*, quocunque demum modo ſupputetur, *proxime* acceſſerit *Amulius* ſalvus adhuc & ſuperſtes. Sed vero animadvertendum ad *pecudum* ſacra ſpectaſſe *Palilia*, quibus *Agricolæ Paſtoreſque* περὶ γονῆς τετραπόδων ritus Euchariſticos peregerint. *Ver* autem *pecudum* ſacrum *duorum* tantummodo *menſium* fuiſſe docet *Livius*. Menſes quidem fateor à [a] *Livio* deſignari *Martium* & *Aprilem*. Nec enim alii eſſe poſſunt inter *Calendas Martias* & *pridie Calendas Maias*. Sic *poſterioris* menſis fuerint *Palilia*, nec *Veri* ἀρχομένου aliquatenus imputanda. Ita ſcilicet in annis *Intercalaribus*. In annis *Communibus* aliter ſe rem habuiſſe docet *Cato*, dum hoc proprium facit annorum *Intercalarium*. *Si*, inquit, *intercalatum erit*, *K. Maiis agnos* XXX *ne amplius promittat*. Nec ſane potuit annus *Urbis Conditæ* fuiſſe *Intercalaris*. Vid. Diſſ. de *Cycl*. x. 39. Nec *Lunares* tum *menſes* fuiſſe veriſimile eſt. Nec menſes *Intercalares* ad *Solis* rationes æquandas adeo *antiquos* ullum ſcio Veterum qui agnoverit, & ne quidem ſcivit *Macrobius*. Quem autem *locum* in anno *Civili* tum tenuerit *Aprilis*, incertum eſt. *Seriorem* tamen tunc fuiſſe neceſſe eſt, cum *primus* anni *menſis* haberetur *Januarius* ille qui *Martio* nuperiori reſponderit. Neſcio præterea annon de *Munychione Attico* cogitarit, dum illa ſcriberet, *Dionyſius*. Hic erat *Athenienſibus* menſis *Veris* revera *primus*, quique etiam *Aprili Juliano* magna ex *parte* reſponderit, tam in Kalendario *Metonis*, quam etiam *Calippi*, ut è noſtris *Tabulis* manifeſtum eſt. Annis autem *Embolimæis*, quibus *Ver* erat, ut alibi oſtendimus, apud *Athenienſes*, *quadrimeſtre*, primus Veris menſis non *Munychion* erat, ſed *Elaphebolion*. Et ſane *utriuſque* generis teſtes *Veteres* adduximus, qui *Græcos* menſes cum *Romanis* contenderent. Tam ſcilicet qui *Aprilem Romanum* cum *Attico* commiſerint *Munychione*, quam etiam viceverſa qui cum *Elaphebolione Attico Aprilem Romanum* parem fecerint. Priores Diſſ. II. de Cycl. §. 11. *Poſteriores* §. 23. Sic in eo erravit *Dionyſius*, quod *Ver idem* cenſuerit in Parapegmate *Attico* atque *Romano*, quod tamen fuerit invicem *diverſiſſimum*.

[a] *Liv.* XXXIV. 43.

Cæterum de *die* Romanæ Urbis *Natali* ſcribit nonnulla *Plutarchus* à nobis expendenda. Ita habet in vita *Romuli*: Νῦν μὲν οὖν οὐδὲν αἱ Ῥωμαϊκαὶ νουμηνίαι πρὸς τὰς Ἑλληνικὰς ὁμολογούμενον ἔχουσιν· ἐκείνην δὲ τὴν ἡμέραν ᾗ τὴν πόλιν ὁ Ῥωμύλος ἔκτιζεν, ἀτρεκῆ τριακάδα τυχεῖν λέγουσιν. De die loquitur *Paliliorum*, ut è præcedentibus conſtat. Et quidem de *Palilibus* illis, quæ pro Urbis *Romanæ* natalibus *Plutarchi* Seculo celebrari ſolebant atque *Dionyſii*, nempe XI. Kal. *Maias*, tum tamen certe pro hypotheſibus *Julianis*. Jam enim anni *Lunaris* uſum abrogaverat *Julius*. *Feſtorum* autem dies in *Kalendarium* ſuum receperat idem *Julius* eoſdem quibus *olim* feſta celebrari ſolebant, *nondum* abrogatis Cyclis *Lunaribus*, paulo antea quam *Civilis* anni *Kalendarium* ad *Solis* rationes exigeret ipſe *Julius*: qui tamen, dum adhuc in uſu eſſent Cycli *Lunares*, quotannis mutabantur, atque aliis aliiſque reſpondebant diebus *Julianis*. Sed vero dies XI Kal. *Maias* in *Lunari* Kalendario (quo dies *Aprilis* in univerſum XXIX. tantummodo numerabantur) dies erat *Aprilis* non XXI^us^. ſed duntaxat XX^us^. Miratur hic *Plutarchus*, cum ſuo Seculo raro admodum *Græcis* menſibus *Lunaribus Romani* menſes reſponderint, quo caſu ſit factum ut in τριακάδα incideret dies ille *Aprilis Romani* XX^us^. Quaſi vero exſpectari poſſit ut cum menſibus *Lunaribus* convenirent, quales erant *Plutarchi* Seculo, *Solares*. Tantum aberat ut, cum *Solares* eſſent *Romanorum* menſes,

§. 9. *Palilia* Urbis Romanæ *Natalitia* in *Munychionis* diem XXX^m^. incidebant anno Cycli *Metonici* CXXXV. ut obſervavit *Plutarchus*. Pro Epocha ſcilicet *Varroniana*.

hoc

hoc fuerit exſpectandum, ut ne quidem tum ſperari *potuerit* cum *Romanis* pariter ac *Græcis* Civiles menſes eſſent in uſu *Lunares*. Alii enim erant utriſque atque invicem diverſiſſimi menſes *Intercalares*, quique *ſoli* per ſe ſufficerent ne fere unquam præterquam in Cycli *initio* concurrerent *Civilia* utrobique ſeu *Plenilunia*, ſeu etiam *Novilunia*. *Romanis* enim nullos unquam *Intercalares*, præterquam *mutilos*, fuiſſe legimus, qui *Lunæ* rationes, *quot menſibus* æquare non poterant, adeo ipſi à *veris*, quæ credebantur, menſium *Lunarium* rationibus diverſi ut pares *Lunas tres* tantummodo *quaterni* efficerent. Arcebat præterea *Romanorum* menſes à *veris* Cœli *Noviluniis* alia quoque illa *Romanorum ſuperſtitio*, qua *menſes*, excepto *Februario*, reliquos omnes dierum fecerint vel XXXI vel XXIX. propter numeri *imparis* Religionem. Perperam ergo Auctores ſuos intellexit *Plutarchus*, ſi quidem ita intellexerit quaſi ullæ fuiſſent in *Romanorum* menſium *fine* τριακάδες, ſeu quaſi in menſis *Romani* diem XXX[m] incurrere potuerint *Palilia*, quæ, dum recepti eſſent menſes *Lunares*, Aprilis *Civilis* diei XX° conveniſſe vidimus. Alios autem præter menſium dies *ultimos* cur, quæſo, mirum credere, ſi in Græcorum τριακάδας inciderent? Hoc certe non volebant conſulti à *Varrone* de Urbis die Natalitio *Aſtrologi*. Id autem tantummodo obſervabant, diem *Romani* menſis non XXX[m]. in *Græci* menſis τριακάδα nihilominus incidiſſe, non *Romanam* aliquam fuiſſe, ut putavit *Plutarchus*, νουμηνίαν. Imo tantundem valebat apud *Græcos* illos Aſtrologos νουμηνία quod τριακὰς, nec de alio menſe quam *Græco* utramque vocem intelligebant. Hoc ſcilicet conſilio ut συζυγίαν tum fuiſſe colligerent. Hoc enim ad *Urbis* Conditæ *dignitatem* ſpectare credebant Aſtrologi, ſi *Natalem* συζυγία inſignitam haberet. Maxime vero ſi συζυγία illa fuiſſet etiam *Ecliptica*. Veram autem συζυγίαν tunc fuiſſe colligebant, quod, conſulto Cycli *Metonici* Kalendario, *Aprilis* diem illum XX[m] in *Græcam* τριακάδα incidiſſe animadverterent. *Eclipticam* autem συζυγίαν fuiſſe non aliunde colligebant, quam quod *Eclipſim* à ſe viſam ab *Antimacho* memoratam legiſſent, vel verba ejus in eam ſententiam interpretati fuiſſent, quæ illi *verba* ad hanc ipſam *conditæ* Urbis *Romanæ* συζυγίαν retulerint. *Aprilis* autem *diem* ex illo veteri *Lunari* Kalendario colligebant, quod ſatis notum erat cum à *Varrone* conſulerentur *Aſtronomi*. Quæramus ergo, idem ille dies *Aprilis* XX[us] quotus fuerit in Calendario *Juliano*. Annus Urbis Conditæ *Varronianus* primus, idem *Cycli* veteris *Romani* retrorſum ſupputati XXI[us]. erat. Ad *finem* anni XX[i]. numerabantur in calculo *Lunari* dies 7622. Addantur dies ab initio *Januarii* ad *Aprilis* XX[m]. 108. Fient in univerſum 7730. In calculo *Solari* ad finem anni ſuperioris Tabula *Appendicis* ad Prælect. *Camdenianas* IV[a] dies exhibet 7611. Hi è prædicto numero ſubducti reliquos facient dies 119. qui ad diem *Aprilis* XXVIII[m]. pertingunt in Kalendario *Juliano*. Ita certe hoc anno Epochæ *Varroniano* primo, quem *Biſſextilem* eſſe conſtat. Et ſane anno Cycli *Metonici* CXXXV°, (qui anno illi *Varroniano* in noſtris hiſce, quas jam damus, *Tabulis* reſpondet) in illum eundem diem *Aprilis* Juliani XXXIII[m] incidit *Munychionis* Attici τριακὰς ἀτρεκὴς, pro ſententia *Plutarchi*. *Græcam* enim ab eo intelligi τριακάδα, oſtendunt non ea modo quæ jam diximus, verumetiam oppoſitio illa qua *Romanæ* νουμηνία contradiſtinguitur in verbis prædictis: Νῦν μὲν οὐδὲν αἱ Ῥωμαϊκαὶ νουμηνίαι πρὸς τὰς Ἑλληνικὰς ὁμολογούμενον ἔχουσι. Hoc certe in loco tantundem valet νουμηνία quod τριακὰς, ut dixi. Quod ſcilicet τριακάδες εἶναι haberentur & νέαι, in confinio ſitæ *veteris novæque Lunæ*, ad utramvis proinde referendæ. Ita ſe habebat hæc ipſa, de qua loquimur, τριακὰς *Munychionis*. *Prior* enim illius diei *Romanæ* pars à *media nocte* ad ſequentem *Solis occaſum* ad diem *ultimum* ſpectabat *Munychionis Attici*: *poſterior* autem, à *Solis occaſu* ad *noctem* ſequentem *mediam*, ad *Thargelionis Attici* diem I[m]. ut è noſtris *Tabulis* apparet. Sic etiam manifeſtum eſt, pro his ſaltem hypotheſibus, *Urbis* fundamenta jacta eſſe *Græci* menſis τριακάδι, quippe quæ partem νυχθημέρου *lucidam* univerſam complecteretur, non autem *ſequentis* menſis *Græci Lunaris* νουμηνία. Sic recte ἔαρι ἀρχομένῳ Urbem *conditam* imputarit Auctor *Græcus* qui diem cum *Græco Kalendario* contulerat. Nempe pro exemplo *Thucydidis* accuratiſſime. Illum enim etiam oſtendimus rem geſtam ad *Platæam* I° Belli *Peloponneſiaci* anno ἦρι tribuiſſe ἀρχομένῳ, quæ tamen ipſa ſimiliter *Munychionis* τριακάδι contigerit. Quod ſcilicet menſis *Vernalis primi* limites non exceſſiſſet. Erat autem hic quoque annus Cycli *Metonici* CXXXV[us]. quo *Romam conditam* pro *Varronis* ſententia ſtatuimus, *communis* pariter ac ille *Cycli* I[us]. de quo egit loco illo *Thucydides*, ut proinde ad neutrius *Ver* acceſſerit *Elaphebolion*. Et ſane ad *Varronianam* Epocham potius referendæ ſunt illæ *Aſtronomorum* conjecturæ. Conſultos enim à *Varrone* legimus de anno *Urbis* Natalitio *Aſtronomos*, non item ab alio aliquo alterius cujuſvis Epochæ Auctore. Imo annum *ipſum* deſignat *Plutarchus* quo συζυγία illa contigerit, plane eundem cui conveniunt *Palilia Varroniana*, *tertium* nempe *Olympiadis* VI[æ]. Sic accurate hæc omnia conveniunt ut vix equidem dubitare poſſim quin hoc ipſum in animo habuerit, quicunque demum is fuerit, cujus fidem ſecutus fuerit, hac in cauſa, *Plutarchus*.

§. 10. Male tamen inde *Eclipſin* fuiſſe, cum Urbs *conderetur*, collegere *Veteres*.

Addit *Plutarchus*, poſt verba modo recitata, καὶ σύνοδον ἐκλειπτικὴν ἐν αὐτῇ γενέσθαι σελήνης πρὸς ἥλιον (ἣν εἰδέναι καὶ Ἀντίμαχον οἴονται τὸν Τήϊον ἐποποιὸν) ἔτει τρίτῳ τῆς ἕκτης Ὀλυμπιάδος συμπεσοῦσαν. Ita ſcripſiſſe Auctores *Plutarcho* vetuſtiores, propter *Plutarchi* ipſius teſtimonium, exiſtimo. Sic itidem *ſenſiſſe* coævos & à *Varrone* conſultos *Aſtronomos*, de eo vero mihi non facile perſuadeo. *In jugo Lunam* tum fuiſſe è *Tarrutii Varroniani* fide tradit [a] *Cicero* de *Divinatione*. *Eclipticam* fuiſſe συζυγίαν non dicit. Eodem recte, ut exiſtimo, *Solini* verba retulit *Petavius* cum *Sole* tunc in *Tauro* verſante, *Lunam* ſcribit in *Libra* fuiſſe. Hic etiam in

[a] De Divin. L. II.

Græcis

Græcis illius ſententiæ Auctoribus legerat ἐν ζυγῷ tunc fuiſſe *Lunam*. Male tamen vocent illam interpretatus eſt de *Libra*, quod *Græci* Signum illud ζυγὸν appellarent. Inde factum ut *Luna Soli* non *conjungeretur*, ſed *opponeretur*; & ſiqua fuiſſet *Eclipſis*, ut *Lunæ* potius fuerit quam *Solis*. Sed *Eclipſis nullius* meminit vel ipſe *Solinus*, nec aliud ex Auctoribus hauſiſſe videtur quam quod *Cicero* rectius ad *conjunctionem* retulerit *minime Eclipticam*. Nec enim eſt cur utrumvis *taciturum* exiſtimemus ſiqua fuiſſent in hac conjunctione veſtigia *Eclipſis*, cum ea magis ad *Romuli* ipſius dignitatem ſpectarent, *urbiſque Romanæ*. Firmat ſuſpicionem noſtram *Dionyſius*, [a] qui cum opinionis de *Romuli Divinitate* ex his *Eclipſibus* Argumenta peteret, illarum meminerit quæ in illius *conceptione obituque* contigiſſe dicerentur, non item hujus quæ *Urbis* ab eo *conditæ* Natales inſignes fecerit, futurique illius incrementi omen fuerit. Hoc ergo juniorum *ratiociniis* debuiſſe puto *Plutarchum*, qui exinde *Eclipſin* fuiſſe collegerint, quod *conjunctionem* ſaltem tunc *Lunæ* cum *Sole* etiam *Veteres* agnoverint; & quod *Eclipſis* mentionem in *Antimacho* ſe reperiſſe arbitrarentur, quam illi ad *Urbis Romanæ* Natales retulerint, ſuis freti *ratiociniis*, non verbis *Antimachi*. Ea enim profecto ſi *diſerta* fuiſſent, cur quæſo *verba* ipſa *Antimachi*, pro more ſuo, *Plutarchus* in medium non adduxit? Verba εἰδέναι οἴονται id innuere videntur, judice *Plutarcho*, *Eclipſin* illam non innotuiſſe *Antimacho*, ſed in ea ipſos fuiſſe *ſententia*, quaſi *innotuiſſet*. Quid ſibi autem vult vox illa εἰδέναι? Num ab ipſo *Antimacho* oculis uſurpatam fuiſſe, quæ ſub *Romulo* fuiſſe fertur, *Eclipſin*? Sed *ſerior* erat certe *Antimachus Poëta* quam ut *Eclipſis* Urbi *Conditæ* coævæ teſtis idoneus eſſe potuerit. Antiquior quidem *Platone* (*Comicum* intelligo *Platonem*) junior tamen *Panyaſide* & *Steſimbroto*, quippe qui fuerit eorum *diſcipulus*, ut nos docet *Suidas*. Si *Thaſius* ille fuerit *Steſimbrotus* qui *Cimoni* coævus erat, vel inde diſcimus quam *Romulo* par eſſe non potuerit *Steſimbroto* junior *Antimachus*. Eſtque ſane *ætas* illa idonea ut cum *Poëta Platone* conferretur. Sic tamen viceverſa *antiquior* fuiſſet *Antimachus* quam ut *Eclipſis* naturam à *tenebris* alia aliqua de cauſa oriundis accurate internoſceret. *Steſichorum* certe & *Pindarum* latuiſſe obſervavit [b] *Plinius*. Multo magis & *Antimachum* ſi par *Romulo* fuiſſe concederetur. Siquid ergo de *Eclipſi* illa reſciverit *Antimachus*, id è *monumentis* illum hauſiſſe oportebat *Romulo* coævis. Proferantur ergo *Tabulæ*. Sed nullas reperient quæ vel jam *ſint*, vel quæ etiam olim *fuerint*, è quibus hæc diſcere potuerit *Antimachus*. Nullas prorſus *Urbi conditæ* coævas *Aſtronomorum* Obſervationes ante initium *Nabonaſſari*. Nullas certe quarum *menſes dieſve* certi deſignari poſſent, cum ne quidem *Anni* formam exploratam haberent poſteri qui, *Romulo* regnante, obtinuerit, *Solaris* fuerit, an *Lunaris*; menſium *denorum* an *duodenorum*: cum ne quidem *Parapegmata* his temporibus ulla eſſent unde procederent *ſupputationes* in poſterum ducendæ, ut nos docet [c] *Diodorus*. Ea nulla tum fuiſſe probant quæ modo diximus. Nec enim ſi fuiſſent, neceſſe non eſſet ut per Cyclum *Varronis* tempore receptum de *Palilibus Romuli* judicarent, quem tamen *Cyclum* multo *recentiorem Romulo* ipſi etiam agnoverunt. Non eſſet neceſſe ut Cyclum adhiberent *Metonicum*, aut formam anni menſiumque *Nabonaſſaream* conſulti à *Varrone Aſtronomi*. Imo *Romulo* recentiorem *Eclipſium* doctrinam, apud ipſos etiam fuiſſe *Græcos* noſtra probat *Aſtronomiæ* Hiſtoria, à quibus tamen multo adhuc ſerius emanavit ad *Romanos*. Nec ſane convenit *Palilibus* à nobis aſſignatis *April.* XXVIII. *Eclipſis* illa cujus meminerit *Mullerus Maii* XXVI. Nec proinde ſoliciti eſſe debemus cum nihil occurrat in *Hiſtoria* certum quo *Syzygia* illa probetur *Ecliptica*. *Ratiocinio* hoc fallaciſſimo debebatur de *Eclipſi* cujus meminerit *Antimachus*, non calculis *Aſtronomicis* accuratis. Ne quidem conſtat ulluſne fuerit *calculorum* uſus vel minus accurate poſitorum. Nam *Grammaticos* illa ſapiunt magis quam *Aſtronomos*. Sed facile condonari potuit hic error junioribus *Grammaticis* à *longinquo* admodum intervallo *ratiocinantibus*. Non tamen adeo facilis error ſeu *Varroni*, ſeu *Tarrutio*, in Cycli veteris Lunaris *Romani Græcique* rationibus invicem conferendis. Vixit enim uterque cum annorum *Civilium* Cycli utrobique obtinerent, tam apud *Græcos* quam *Romanos*, non alii utique quam *Lunares*. Hinc itaque aliud lucrati ſumus exemplum Cycli *Metonici* retrorſum ſupputati quo Tabulæ noſtræ egregie comprobantur Cycli utriuſque, tam ſcilicet *Metonici veteris*, quam *Lunaris* etiam *Romani*. Sunt ergo hæc *Palilia*, quæ dixi, ſaltem pro mente *Varronis*.

[a] Dionyſ. L.II. c. 56. p. 115.

[b] Plin. N. H. II. 12.

[c] Præf.

§. 11. Turbant tamen iterum alia de *Romulo* ejuſdem *Plutarchi* verba; quibus ait, κτισθῆναι τὴν Ῥώμην ὑπ' αὐτοῦ τῇ ἐνάτῃ Φαρμουθὶ μηνὸς ἱσαμένου. Nullo modo conveniunt hæc cum rationibus modo datis, quas *Varronianas* eſſe probavimus. Sic *Thoth mobilis* rationem habeamus, ſic anno Per. *Julian.* 3961. (qui Epochæ *Varronianæ* primus erat) dies *Pharmuthi* IX^us^. idem fuerit *Octobris* Juliani IV^us^. toto cœlo à *Palilibus* tum *receptis* diverſus pariter ac *Varronianis*. Hanc tamen ſententiam *Tarrutio Firmano* tribuit *Plutarchus*, quem Auctorem *Varroni* fuiſſe conſtat novæ de *Urbis Conditæ* Epocha ſententiæ. Quod porro *Palilia* in *Græcam* τετράδα illo anno inciderint, cui, quæſo, potius obſervatum arbitrabimur quam *Tarrutio* Mathematico, artis *Genethliacæ* perito? Nec enim ad *Hiſtoriam* Urbis ſpectabat illa Obſervatio, ſed ad *auguria* ex illius *Natalibus* capienda pro *Aſtrologiæ* illius præceptis quam appellant *Judiciariam*. Sed vero ea ſi fuerit à *Tarrutio*, hæc certe ab *eodem* eſſe *non* potuit. Saltem eidem convenire non potuit anno *Juliano*. Poſterior enim pars anni Per. *Julianæ* 3961. ad *Olympiadis* ſpectabat VIe. annum 4^m^. *Metonicæ* autem Periodi 136. quo dies *Octobris* IV^us^. in *Mæmacterionis Attici* diem incidit XII^m^. vel, propter *exemptilem* IX. in diem

Alium à *Palilibus* Urbis *Natalem* ex Arte *Aſtrologica* collegit *Tarrutius*, *Oct.* Jul. IV^m^. *Pharmuthi* IX. Sole in *Libra* verſante.

ejuſdem

ejuſdem XIII^m. neutro modo in συζυγίαν, ſeu τριακάδα. *Superiori* autem anno Per. *Jul.* 3960. Per. *Metonic.* 135. inchoato in *Boedromionis Attici* τριακάδα convenit ſatis accurate, pro diei *Attici* parte *priori*, pro *poſteriori* autem in *Mæmacterionis Attici* diem I^m. Tempus hoc *Eclipſi* ſatis commodum ſi & *nodus* reſpondiſſet, pro veterum *Aſtronomorum* doctrina.
a Plin. N. H. L. II. c. 13. Sic enim ſcribit [a] Plinius: *Solis defectum non niſi noviſſima primave fieri Luna, quod vocant coitum.* Paulo aliter [b] *Geminus*: μὴ γίνεσθαι ἐν ἄλλῃ ἡμέρᾳ τὰς ἐκλείψεις, ἀλλ' ἐν τῇ τριακοστῇ μόνον.
b Gem. Elem. Aſtr. c. 8. Uterque pro *Aſtronomorum Athenienſium* ſententia, & de *Kalendario* proinde *Attico* intelligendus eſt, nec alio illo quam *Metonico* quod proxime ad veras *Solis Lunæque* rationes, pro illorum *Aſtronomorum* ſententia, cenſuit accedere *Diodorus*. Facile autem conciliari poterit cum *Plinio Geminus*. Τριακάδα enim ἕνην & νέαν propterea videtur appellaſſe *Solon*, quod in menſibus *plenis* Lunæ *veteri* accenſebatur, in *cavis novæ*. Inde factum ut τριακάδα & νουμηνίαν hoc ipſo in loco pro eodem habuerit *Plutarchus*, quod ſæpe illas coincidere obſervaſſet. Poterant ergo illi diem *Pharmuthi* IX^m. pro Urbis *Natalitio* habere, qui id unum in animo habebant, *Græcam* fuiſſe, cum *Urbs* conderetur, τριακάδα; non item *Palilia* fuiſſe, in quæ τριακὰς inciderit. Id autem oblitum *Tarrutium Varronianum* mihi facile non perſuadeo. Illum potius obſervaſſe crediderim, quod noſtræ *Tabulæ* pro *Cyclo* tum *recepto* verum fuiſſe docent, in *Græcam* τριακάδα *Romana* illius anni incidiſſe *Palilia*. Niſi fortaſſis eo illum artis ſuæ *fiducia* impulerit, ut ſententiam apud ſuos Cives de *Palilibus* Urbis *natalitiis* receptiſſimam *arti* ſuæ adverſantem ex arte ſua *corrigendam* exiſtimarit. Fieri quidem ita potuit, ſic tamen ut hoc *Varroni* ſuo non perſuaſerit, cum *Natalitiis* ſuis *Palilibus* non defuerit τριακὰς, quæ etiam *ipſa* in futuræ *felicitatis* omen verti poſſit. Non temere ſane ita crediſiſſe *Tarrutium* forte exiſtimabimus, quod nimiam ejus *fiduciam Plutarchus* ipſe perſtrinxerit: εὖ μάλα τεθαῤῥηκότως, inquit, καὶ ἀνδρείως ἀπεφήνατο. Sic *menſibus* aliquot *Romam*, quam fecerit *Varro*, *antiquiorem* crediderit *Tarrutius*, in eodem quidem anno *Attico Olympiadis* VI^æ. 3^io. *ſuperiori* tamen anno *Juliano* Per. *Julianæ* 3960. Favet certe, ut res ita fuiſſe potuerit, illa ipſa quæ in diem *Pharmuthi* IX^m. inciderit opportuna τριακάς. Favet *Manilius* qui ſub *Libra* conditam *Romam* aſſerit fretus *Tarrutii Aſtrologi*, & ex *Artis* ſuæ *Aſtrologicæ* rationibus arceſſito, judicio. Niſi forte ad *novam Romam* ab *Auguſto* reſtauratam, à quo ipſe *alter Romulus* appellatus eſt, ea retulerit *Manilius*. *Auguſtum* enim ſub
c Diſſ. x. de Cycl. §. 4. *Libra* natum alibi [c] oſtendimus. Favet denique, quod *Lunam* in *Libra*, cum *Roma* conderetur, crediderit fuiſſe *Solinus*. Quod enim tunc *Solem* in *Tauro*, qui *Aprili* reſpondet, fuiſſe ſcribit, erraſſe eum oſtendit in *permiſcendis* utriuſque, tam *Varronis*, quam *Tarrutii*, rationibus. Nemo enim eſt, quod quidem ſciam, qui *Lunam Soli* tunc *oppoſitam* crediderit, aut *Eclipſin Lunæ*, quæ ſine *oppoſitione* eſſe non potuerit. Propius quidem ad *Palilia Romana* accedet dies *Pharmuthi* IX^us. ſi à *Thoth fixo* calculus ducatur, quod proinde placuit Magno *Scaligero*. Sed ne quidem ita conveniet accurate. *Aprilis* enim *Juliani* diei conveniet tantummodo III°. hoc anno *Biſſextili* Per. *Jul.* 3961. Sed *Thoth fixum* ne quidem attigit *Varro*. Nedum tum attigit cum de *Romanæ* Urbis *Natalibus Tarrutium* conſuleret. Meminit enim hujus *Tarrutii* ſententiæ *Cicero*, de *Lunæ jugo* cum *Roma* conderetur, multis ante Epocham *Thoth fixi* annis.

§. 12. Jam videamus de reliquis *Tarrutii* Epochis. Sic ergo de illis *Plutarchus*: ἀπεφήνατο τὴν
Conceptio Romuli Jun. XXIV. *quo Eclipſin* ſtatuebat *Tarrutius*. Omnino pro rationibus *Varronianis*. μὲν ἐν τῇ μητρὶ τοῦ Ρωμύλου γεγονέναι σύλληψιν ἔτει πρώτῳ τῆς δευτέρας Ὀλυμπιάδος, ἐν μηνὶ κατ' Αἰγυπτίους Χοιὰκ, τρίτῃ καὶ εἰκάδι, τρίτης ὥρας καθ' ἣν ὁ ἥλιος ἐξέλιπε παντελῶς· τὴν δ' ἐμφανῆ γένεσιν ἐν μηνὶ Θὼθ, ἡμέρᾳ πρώτῃ μετ' εἰκάδα περὶ ἡλίου ἀνατολάς. *Conceptio Romuli* (ut cum anno II^æ. *Olympiadis primo* committi poſſit) vel anno Periodi *Jul.* 3942. contigerit oportet, vel 3943. Tentemus ergo ad utrum commodius referri poſſit. Anno Per. *Jul.* 3942. *Thoth Martii Juliani* die cœpit IV°. *Choiac Ægyptiaci* dies XXIII^us. idem *anni Ægyptiaci* dies 113us. erat. Demantur ergo *Martio* Juliano dies tres. Reliqui erunt *Martii* dies 28. His additi dies *Aprilis* 30. *Maii* 31 & *Junii* 24. numerum prædictum conficient accuratiſſime. Hoc autem ipſo die *Junii* Juliani XXIV. *Eclipſin* fuiſſe *Solis* obſervavit Aſtronomus *Mullerus*. Convenitque cum *Plutarcho* hac etiam de
d Dionyſ. L. II. c. 56. p. 115. *Eclipſi* [d] *Dionyſius*, qui tamen *Eclipſin* in *Palilibus* Urbis *natalitiis* nullam memorat. Proinde veriſimile eſt non è *Kalendario*, ſed è *calculo*, hanc συζυγίαν *Eclipticam* ab ipſo factam eſſe *Tarrutio*. Τριακάδα nullam obſervavit hoc in loco *Tarrutius*, quod tamen fecit in *Palilibus Varronianis*. Inde innuitur *veram* hanc *Eclipſin Solis*, quæ νουμηνίας erat κατὰ σελήνην, non tamen τριακάδος aut νουμηνίας fuiſſe *Civilis*, pro Kalendario Civili *Metonico*. Sic enim Cycli *Metonici* initio νουμηνίαν κατὰ σελήνην à *Civili* νουμηνίᾳ diſtinxit ipſe *Thucydides*, ut alibi oſtendimus. Recte ſe habent *Tabulæ* noſtræ Cycli *Metonici* quæ diem *Atticum*, qui diei *Thoth* XXIII reſponderit, non conferunt in menſis *Attici* τριακάδα, ut nec coæva *Tarrutio* Kalendaria. Nec tamen longe à τριακάδι removent, cum diem *Junii* Juliani XXIV^m. *Scirophorionis Attici* diei *penultimo* tribuunt, vel, ad ſummum, antepenultimo, ut ſæpe contigiſſe obſervavimus in menſibus *Metonici* Cycli *Lunaribus*. Nec ſane quicquam obſtare video, quo minus *veriſſima* fuerit, pro *Tarrutii* mente, hæc noſtra ſupputatio, niſi quod IV°. primæ *Olympiadis* anno ſic conveniet dies *Junii* Juliani XXIV. non autem *ſecundæ* Olympiadis anno *primo*, ut volebat, pro *Tarrutii* ſententia, *Plutarchus*. Meliuſne ergo ſe habebit ſi ad annum *Julianum ſequentem* Per. *Jul.* 3943. retulerimus? Non ſane. Unici diei diſcrimen erit ut tam *Junii* Juliani diei tantummodo XXIII. conveniat dies *Choiac* Ægyptiaci XXIII. Erit ille dies *Scirophorionis* Attici IX^us. longiuſque diſtabit, quam antea, à quocunque *Novilunio*, ſeu

Civili,

Civili, ſeu *Cœleſti*. Multoque adhuc magis à Novilunio *Ecliptico*. Propius ergo ad rationes *Tarrutii* accedit annus ille Julianus *prior*. Nec incommode dicemus, *Novilunium* illud *Eclipticum*, pro conſilio *Metonis*, ad *ſequentem* ſpectare *Hecatombæonem*, licet, quâ *paribus diebus* erant internoſcendi *menſes*, *Scirophorioni* præcedenti fuerit accenſitum. Hoc enim oſtendit nomen ipſum, ſeu *Latinum Novilunii*, ſeu *Græcum* Νουμηνίας, *Lunæ* fuiſſe potius, quam inchoabat, *novæ*, quam *veteris*, quam ſequebatur jam penitus terminatam. Recte ergo illud pro *primo* ſequentis anni Lunaris *Novilunio* habebant Aſtronomi, qualis hic erat *Tarrutius*, qui calculis uti ſolent accuratiſſimis. Sic annus ille erit *Olymp.* 2ᵉ. *primus*, quâ quidem *anni Olympiadum* per *Lunas Atticas* invicem diſtinguendi erant. Fieri denique poteſt ut in hac *Proleptica* Cycli *Metonici* ſupputatione, *dies*, qui, pro *Calippi* calculo, demendi erant, *Aſtronomi* detraxerint. Sic fieret ut non longe diſceſſerint & à Civili *Hecatombæonis* Novilunio, quod non tamen fuerit *Eclipticum*. Vocem παντελῶς, ſi quidem acceperit à *Tarrutio Plutarchus*, ita intelligendam arbitror, non quaſi *lucis univerſæ* Sol jacturam fecerit (quod falſiſſimum fuiſſe docent Tabulæ *Aſtronomicæ*) ſed quod nihil deeſſet neceſſarium ad integram *Eclipſis* naturam abſolvendam. Oppoſuit nimirum τριακάδι, cum *Roma* conderetur, *minime Eclipticæ*. Deerat enim *nodus* plane neceſſarius ut, in ſua quoque vera τριακάδι *Luna Solis* lucem à nobis interciperet, quem tamen hic præterea *adfuiſſe* ſignificavit illa voce *Tarrutius*. Hinc autem illud Obſervandum, ut menti *Tarrutii* reſpondeamus, non aliam ſufficere τριακάδα quam quæ fuiſſet etiam revera *Ecliptica*.

Pergo jam ut oſtendam, quam quæ dixi cum ſequentibus, quæ inde pendent, accurate conveniant. Ait *Plutarchus*, pro dictis *Tarrutii* rationibus, in lucem editum fuiſſe *Thoth* Ægyptiaci *ſequentis* die xxi. Intervallum eſt forma Epochæ *Nabonaſſareæ* dierum 273. Simile intervallum eſt inter *Junii* xxivᵐ. anni prædicti & *Martii* ſequentis diem ſimiliter xxivᵐ. anni Per. *Jul.* 3943. quo proinde *natum Romulum* ſtatuerit *Tarrutius*. Utrobique *novem menſium* ſpatium eſt in Puerperiis receptiſſimum. Neſcio ecquid *ominis* inde captarit *Tarrutius*, quod die ipſo *Solſtitii* apud cives ſuos *Romanos* recepti *conceptus* fuerit Civitatis *Conditor*. Id ſi fecerit, conſentaneum erat ut *Nativitatem Romuli* contulerit in *Æquinoctium*. Nihil enim horum ex Hiſtoricis monumentis hauſit *Tarrutius*, ſed è calculis duntaxat *Aſtronomicis*. Cur itaque non *uno* ſaltem *die* calculum ſuorum auctiorem fecit, ut in *Romanum* incurreret *Æquinoctium*, *Martii* Juliani diem xxvᵐ? Non equidem abſurde forte ſuſpicabimur cauſam fuiſſe quod in ipſum illum diem *Martii* xxivᵐ. contulerint *Aſtronomi*, ut ita puncta *Cardinalia* omnia non quidem in *Kalendarum dies octavas*, ſed in *menſium dies* inciderent xxivᵒˢ. ut mos erat apud ipſos etiam *Romanos* in *Solſtitio Æſtivo* & *Æquinoctio Autumnali*. *Chaldæi* certe *Parapegmatis* uſum etiam apud *Romanos* fuiſſe docet *Plinius*. Maxime vero cum nondum ſuum conſtituiſſet *Julius*. Nec ſane veriſimile eſt formam anni à *Cæſare* novatam cum conſuleret *Varro Tarrutium*. *Brumam* certe *Chaldæos* ad *Decembris* diem xxivᵐ. retuliſſe teſtatur Columella: *Nono* (inquit) [a] *Calen. Januarius Brumale Solſtitium, ſicut Chaldæi obſervant.* Nec aliter ſe rem in hoc etiam cardine habuiſſe idem innuit his verbis: ix. & viii. *Calen. April. Æquinoctium vernum tempeſtatem ſignificat.* Duplex legimus hoc in loco *Æquinoctium* pariter ac *duplicem* in *Decembri Brumam*. Quidni igitur hic quoque alterum fuerit à *Chaldæis*? Id ſi verum, jam vel inde intelligemus quam fuerit illo ipſo nomine gratum *Aſtrologo Tarrutio* in *Chaldæorum* arte verſatiſſimo. Neſcio item annon qui adeo accurate τριακάδας obſervarit & *Eclipſes*, hoc certe hujus anni die *neutram* fuiſſe *innuat*, quod *neutram* fuiſſe *aſſerat*. Id quoque *verum* fuiſſe docent noſtræ Cycli *Metonici* Tabulæ. Anno enim *Cycli* illius cxvii. in diem *Elaphebolionis* Attici viᵐ. incidit dies *Martii* Juliani xxivᵘˢ. ab utraque ſatis alienum.

§. 13. *Natalis Romuli Mart.* xxiv. pro ſententia *Tarrutii*. Ipſo nempe *Æquinoctio Chaldæorum*.

[a] *Colum.* L. XI. c. 2.

Convenit porro *ætas*, cum *Urbs* conderetur, *Romuli*, ſed pro hypotheſibus duntaxat *Varronianis*. Tum illum *octodecim annorum* fuiſſe agnoſcunt *Dionyſius* & *Eutropius*, & qui utrumvis recte exſcripſerunt. *Supponit* etiam *Plutarchus*, ut mox videbimus. Male annum *ſecundum & vigeſimum* tribuit Auctor futilis de *progenie Auguſti* ſub nomine *Meſſalæ*, qui ſic fortaſſis, quod non recte cepit, interpretatus fuerit annum *duodeviceſimum*. Annus ille xviiiᵘˢ. anno Period. *Julianæ* 3961. abſolvitur, *Martii* die ſimiliter xxivᵒ. Plane pro rationibus non aliis quam *Varronianis*. Tamen ante *Palilia*, quæ Nos jam ad diem *Aprilis* xxviiiᵐ retulimus. A *Palilibus* procedunt anni *Regni*. Sic xviiiᵐ. annum *ſuperavit* cum *inciperet* Regnare. *Dionyſius*: [b] Νέος γὰρ δὴ παντάπασιν ἔτυχε τῆς ἡγεμονίας, ὀκτωκαιδεκαέτης, ὡς ἁπάντης ὁμολογοῦσιν οἱ τὰς περὶ αὐτοῦ συγγράψαντες ἱστορίας. Erat ergo, hac in re, qui rarus apud veteres eſt, Scriptorum *conſenſus*. Nec tamen aliunde, ni fallor, oriundus quam ex his de *natali Romuli* cum *Olymp.* II. 1. nectendo *ratiociniis*. Sed cum *ratiocinia* ab *Hiſtoriis* non ſatis caute internoſcerent, inde factum ut *ratiocinia* ex *hypotheſibus Varronianis* perperam ad *alienas* à *Varronis* mente hypotheſes Veteres accommodaverint. Quaſi nimirum in *Palilibus* etiam *Capitolinis*, *Catonianis*, *Polybianis*, & *Fabianis* etiam *Romulus* annum egerit duntaxat xviiiᵐ. Ita certe de Epocha *Catoniana* ſenſit [c] *Dionyſius*. Cum primum *Romulus* & *Remus* rebus novandis animos adjungerent, tum quoque ἀμφὶ τὰ ὀκτωκαίδεκα ἔτη illos fuiſſe dicit. Annum ergo illum *impleverint* cum Urbem *conderent*. Convenit calculus *Dionyſii* in fine *Romuli*. Annos *Regni* agnoſcit xxxvii, *vitæ* autem lv. additis illis xviii quos exegerit antea quam regnarit. Longe ille, quam *Plutarchus*, accuratior, qui *Regni* annos numerat xxxviii, vitæ liv. Quaſi ſcilicet, cum ad *Regnum* accederet, *annum* egiſſet tantummodo xviᵐ. Sed

§. 14. Annum egit *Romulus*, cum Urbem *conderet*, xviiiᵐ. pro hypotheſibus *Varronianis*. Quod tamen male ſuis rationibus *Catonianis* aptavit *Dionyſius*.

[b] L. II.

[c] L. I. c. 79.

Librarii errorem in illo loco evincit locus ejuſdem *Plutarchi* alius in *Numa*, ubi annos *Romuli* numerat duntaxat XXXVII. Sic annum egerit *Romulus* XVII^m^. cum Romam *conderet*: ut I^us^. *Regni* cum *vitæ* anno *concurrerit* XVIII. Qui calculi error admodum proclivis. Et vel è noſtri *Dionyſii* modo recitato loco conſtat, *Auctorem* nullum illius numeri fuiſſe *Plutarcho*. *Calculi* ergo error eſt, nec ipſi *Plutarcho*, ſed *Librario* potius imputandus.

§. 15. *Romuli mors* nullius *Lunaris* τριακάδος. Annus illius XXXVII^us^. *cœptus* tantummodo. *Interregnum* pluſquam *annuum*.

Cæterum in *morte Romuli* aliam fuiſſe volunt Veteres *Eclipſin*. Et quidem *majore* hic, quam in aliis, *concordia*. Sic enim *Dionyſius*, *Ovidius*, *Seneca*, *Cicero* apud *Macrobium*. Non item *Plutarchus*, qui *Tarrutii* obſervationes nobis conſervavit diebus *Ægyptiacis* in Epocha *Nabonaſſarea* deſignatas. Inde ſuſpicio eſt nec à *Tarrutio* traditam hanc fuiſſe *Eclipſin*, & ne quidem fortaſſis ab *Aſtronomo* aliquo qui calculo uſus fuerit accurato in Epocha *Aſtronomorum Nabonaſſarea*. Fieri ergo poteſt ut hanc *Eclipſin*, ut & aliam illam, quæ in *Palilibus* fuiſſe dicitur, exinde collegerint, quod *dies*, quo *exceſſiſſe* volunt *Romulum*, in Græco Cycli *Metonici* Kalendario in τριακάδα inciderit. Videamus ergo. *Romulo* annos XXXVII. omnes aſſignant. *Plutarchi* enim numerum vitiatum oſtendimus, & *octonarium* ab *ætate* ante Regnum ad annos *Regni* præter mentem Auctoris traductum. Incipiet ergo annus ejus XXXVII^us^. anno Per *Jul.* 3997. definet autem ſequenti 3998. Quærendum ergo cui potius aſſignandus ſit, pro mente *Dionyſii*. Pares enim anni eſſe non poterant, qui cœperint quidem *Palilibus*, *Aprilis* nempe *veteris* die XX. deſierint autem *Nonis*, quibus dicitur periiſſe *Romulus*, *Caprotinis*, menſis nimirum *Quinctilis* qui à *Julio* Cæſare poſtea *Julii* nomen accepit. *Nonæ* illæ *ſeptimanæ* erant, & proinde diei *menſis* VII°. conveniebant. Anno ergo Period. *Julianæ* 3997. quo *cœpit* annus *Varronianus* 37. concurrit annus *Cycli Romani*, pro *Tabulis* noſtris, IX^us^. ſimiliter *cœptus*. In eo *Quinctilis veteris* dies VII^us^. idem erat cum *Julii Juliani* d. 13/14. qui dies erat in Kalendario *Attico Scirophorionis* antepenultimus anno Cycli *Metonici* XIX°. *biduo* ante τριακάδα. Ita pro Cyclo *Romano Lunari* recentiſſimo quem adhibuit, ut vidimus, in ratiociniis hiſce *Tarrutius*. Longius adhuc diſtabit ſi pro Kalendario *Romuleo* ſupputatio inſtituatur, quo locum *Martii* tenuit *Januarius*. Sic enim *Quinctil. vet.* VII^us^. cum *Auguſti Juliani* diebus 11/12 concurret, jam integro ante τριακάδα *triduo*. Nec melius ſuccedet calculus anno ſequenti Per. *Jul.* 3998. Tum enim quoque *Quinctilis vet.* dies VII. cum diebus concurret *Julii Juliani* 2/3 anno Cycli *Romani* X°. *triduo* ante τριακάδα *Scirophorionis*, in Kalendario *Romano Lunari* recentiſſimo. In Kalendario autem *Romuleo* cum *Aug.* 1/2 ſic quoque *biduo* ante *Hecatombæonis Attici* τριακάδα in anno Cycli *Metonici* XXI°. Nullius ergo erant *Atticæ* τριακάδος *Nonæ* illæ *Caprotinæ*. Niſi forte dicamus, hic quoque *demptos duos*, qui in Cyclo *Metonico* redundabant, pro rationibus Cycli duplicis *Calippici*, *dies*, & *unicum* præterea in Cyclo *Hipparchi* annum 304. Hoc tamen ſpatio ante *primum* Cyclum *Metonicum*, *Calippici* fuiſſent *quatuor*, quibus additus *Hipparchi* dies *quinque* feciſſet. Sed tam immanem errorem in Cyclo *Metonico* non ſentiebant *Veteres*. Proinde ſiquam habuerint *nonæ* illæ comitem *Eclipſin*, calculo accuratiori cenſitæ fuerint oportet quam fuerit ille *Attici Kalendarii*. Itaque profecto *Aſtronomico*. Sed vero annum *Ætatis* LIV^m^. hoc ipſo anno Per. *Julian.* 3997. *Mart.* XXIV. abſolverit *Romulus* pro rationibus *Varronianis*. Ita ad annum *vitæ* LV^m^. ſpectarint anni hujus *Palilia*, multoque magis *Nonæ*, quibus periit, *Quinctiles*, ſive *Caprotinæ*. Sic ergo poterit cum *Dionyſio* conciliari, in annis quibus *vixerit Romulus*, *Plutarchus*. Abſolverit enim *Romulus* annum *vitæ* LIV^m^. *Martii* XXIV. ſecundum *Plutarchum*. Exceſſerit autem *Nonis Quinctilibus vitæ* anno LV°. labente ſecundum *Dionyſium*. Si autem anno *Juliano ſequenti* 3998 *Nonis Quinctilibus Romulus* è *vivis* exceſſiſſet; ſic *vitæ* annum attigiſſet LVI^m^. *Regni* XXXVIII; quorum neutrum, *Plutarcho* excepto (quem vitioſa lectione depravatum oſtendimus) nemo eſt, quod quidem ſciam, *Veterum* qui unquam aſſeruerit. Sic pluſquam *annuum* fuerit revera *Interregnum*, cui tamen *annus unicus* aſſignatur, inter *mortem Romuli* ſucceſſionemque *Numæ*. Nam ad *tertium Olympiadis* XV^æ^. annum ſpectabat *Scirophorion* ille in quo diximus fuiſſe *Nonas* illas, quibus deceſſiſſe *Romulus* ſupponitur, *Caprotinas*. Et tamen non ante *Olymp.* XVI. I. *Numæ* ſucceſſionem ſtatuit *Plutarchus*, pro rationibus utique non aliis quam *Varronianis*. Idque ſane exigunt Hiſtoricorum rationes. Dicunt enim *interreges* fuiſſe *omnes*, quos fecerat *Romulus*, Senatores, quos item *centum* fuiſſe ſtatuunt, & *ſingulis* Interregni *dies* concedunt quinque, dum *per omnes* (inquit [a] Livius) *in orbem iret*. Sic erunt neceſſarii *dies* ad minimum *quingenti*. *Sortitionem* nullam inter illos legimus, quæ impedierit quo minus ad *ſingulos* perveniret *Interregnum*, qualis erat in *Athenienſium Prytaniis*. Sic autem *Interregni* methodum intelligit *Dionyſius*, quaſi *ſingulis* decuriis *dies* obvenerint 50. Sunt quidem à *Nonis* hujus anni *Caprotinis* ad ſequentis anni *Cyclici*, qui *intercalaris* erat, *Nonas* ejuſdem menſis *Caprotinas* dies paulo plures, nempe in univerſum 548. Nihil autem vetat quo minus fuerint, orbe evoluto, *Interreges* paulo *plures*, ut nonnulli *bis* tenuerint. Et poterant etiam, ante ſequentem annum *penitus* elapſum, de novo *Rege* creando cogitare. Si quidem *dies* illi accurate intelligendi eſſent, ita fieret ut menſe *ſequentis* anni exeuntis *Januario*, vel qui *Januario* tum reſponderit, de *Rege* eligendo convenirent. Certe ante *Æſtatem*, quia *Olympiadis* XVI^æ^. ut dixi, anno *primo labente*. Etiam ante *Palilia*, ut *unica* agnoſcerentur *Interregum* Palilia. Forte porro ante *Martium* (vel, qui tum fuerit in *Martii* loco, *Januarium*) ut ſic *unicus* fuerit in *Interregno* integer annus *Cyclicus*. Horum enim *initiorum* alterum, quod in *Vere* locum habuerit, pro *perpetuo* annorum *exordio* habitum exiſtimarim, ubi tam *rari* occurrunt

[a] L. I. c. 17.

runt *dies* Regnorum *natales*. Hæc tamen pro rationibus *Varronianis*, quæ poterunt etiam
ad *Catonianas* aptari, quas *Dionyſianas* etiam eſſe diximus. *Mors* enim *Romuli*, pro calculo
Catonis & *Dionyſii*, biennio *ſerior* eſt, ſpectatque ad annum Per. *Julianæ* 3999.

Et quidem illo anno *Eclipſin* fuiſſe obſervarunt *Scaliger* & *Petavius*, ad quam verba ve- § 16.
terum de *Eclipſi* in obitu *Romuli* referenda eſſe arbitrantur. Eam *Eclipſin Maii* Juliani die *Eclipſin Solis*
XXVI. contigiſſe volunt. Et quidem in anno Cycli *Metonici* XXI°. qui *Juliano* anno illi pro ann. Per. *Jul.*
priori parte reſpondet, *Thargelionis* Attici τελακὰς in *Maii* Juliani dies $\frac{26}{27}$ incidit, quæ ra- 3999. *Maii* Ju-
tio ſatis erat ut *Ecliptica* crederetur à minus peritis, quam fuerit *Tarrutius*, Aſtrologis. liani die XXVI.
Calculi enim hic accurate poſiti notas, quales in ſuperioribus obſervavimus, nullas hic nihil quicquam
reperimus *dierum menſiumve* quibus ea contigerit, in forma *Nabonaſſarea*, *Ægyptiacorum*. cum *die*, quo
Hanc ergo *Eclipſin* ſi in animo habuerint juniores aliqui *Tarrutio* Aſtrologi, *anni* potius dicitur *exceſ-*
quo deceſſerit *Romulus*, quam *diei* notam inde petendam arbitrarer. Nam cum *Nonis* certe *ſiſſe Romulus*,
Caprotinis commune nihil habere poterant dies illi *Maii* Juliani, qui ſpatio fere *bimeſtri* commune ha-
illas præceſſerint. Multo autem adhuc minus *Eclipſi* affines erant veræ *Nonæ Julii veteris* buiſſe veriſimi-
Caprotinæ, pro *ſitu* quem habebant in illius Cycli *Metonici* anno XI°. Concurrebant *Nonæ* le eſt.
illæ cum *Julii*-Juliani *diebus* $\frac{14}{15}$. Is *dies* erat *Hecatombæonis* Attici XIX. ſatis remotus ab utri-
uſque Luminaris terminis *Eclipticis* tam *Plenilunii* quam etiam *Novilunii*. Longius adhuc
diſtabant à *Maii* Juliani die XXVI°. pro Kalendario *veteri* quo *Martii* locum tenuerat *Ja-
nuarius*. Sic enim in *Auguſti* Juliani *dies* $\frac{13}{14}$. incurrebant, qui dies erat *Metageitnionis* At-
tici XX^us. Siqua fuerit in *morte Romuli Eclipſis*, ad annum, cui mors illa à *Varrone* aſſigna-
batur, libentius retulerim, quam ad noſtri *Dionyſii* annum *Catonianum*, non tamen à *Tar-
rutio* obſervatam, ſed à *junioribus* Tarrutio, & *imperitioribus*, *Aſtrologis*, ſiqua tamen fuerit
Aſtrologorum opera in illa obſervanda. Qua certe ad hunc annum *Catonianum* refertur, me,
fateor, ea ſuſpicio inceſſit, Traditionem de *tenebris* in *morte Romuli* præter exſpectationem
obortis anſam dediſſe ut ad veram *Solis Eclipſin*, à vulgo poſtea, cum jam *Eclipſium* ratio-
nes compertas haberent, *tenebræ* illæ referrentur. Primas certe Urbium origines *Poëticis
decoratas fuiſſe fabulis* obſervavit [a] *Livius*. Hoc nempe conſilio ut *conſecrarent origines ſuas*, [a] Liv. Præf.
& ad Deos referrent auctores. *Datur* (inquit) *hæc venia antiquitati*, *ut miſcendo humana Di-
vinis*, *primordia Urbium auguſtiora facerent*. Idem Jus Romanis ſuis vendicandum cenſet.
Et ſane ad Romulum ſub Quirini nomine conſecrandum, & in cœlitum numerum inſe-
rendum ſpectabat illa Traditio, in quo *nil abſonum fidei Divinæ originis*, *Divinitatiſque poſt
mortem creditæ* fuiſſe idem obſervavit [b] *Livius*. Sic item *tenebras* illas deſcribunt Auctores, [b] Liv. L.I. c.15.
quaſi *nimbis*, *nebulis*, & *procellis* univerſæ deberentur. *Livius* [c] ita: *ſubito coorta tempeſtas* [c] Liv. L.I. c.16.
cum magno fragore tonitribuſque, *tam denſo Regem cooperuit nimbo*, *ut conſpectum ejus concioni
abſtulerit*. *Nec deinde in terris Romulus fuit*. *Romana pubes*, *ſedato tandem pavore*, *poſtquam
ex tam turbido die ſerena & tranquilla lux rediit*, *ubi vacuam ſedem Regiam vidit* &c. Tem-
peſtatem fuiſſe dicit quæ Regem *denſis nimbis* cooperuerit, quæque *conſpectum* ejus con-
cioni abſtulerit. Et *turbido diei* imputat quo minus *conſpiceretur*. Aëre autem *ſereno lu-
cem rediiſſe* tradit. Quæ ſane omnia locum non haberent, ſi *Solis* lucem *Luna* intercepiſſet.
Dionyſius [d] ita: Οἱ μὲν οὖν μυθωδέστερα τὰ περὶ αὐτοῦ ποιοῦντες, ἐκκλησιάζοντά φασιν αὐτὸν ἐπὶ στρατοπέ- [d] Dionyſ. L. II.
δου, ζόφου κατασκήψαντος ἐξ αἰθρίας, καὶ χειμῶνος μεγάλου καταρραγέντος, ἀφανῆ γενέσθαι· καὶ πεπι- c. 56.
στεύκασιν ὑπὸ τοῦ πατρὸς Ἄρεως τὸν ἄνδρα ἀνηρπάσθαι. Aëris *ſerenitatem* indicat vox αἰθρία, ejuſ-
demque *obſcuritatem* proinde è *nebulis tenebræ* & *procella* ortæ. *Plutarchus* [e] ita: ἄφνω θαυμα- [e] Romul.
στὰ καὶ κρείττονα λόγου περὶ τὸν ἀέρα πάθη γενέσθαι καὶ μεταβολὰς ἀπίστους. Τοῦ μὲν γὰρ ἡλίου τὸ φῶς ἐπιλιπεῖν,
νύκτα δὲ καταχεῖν οὐ πρᾳεῖαν οὐδ᾽ ἥσυχον, ἀλλὰ βροντάς τε δεινὰς, καὶ πνοὰς ἀνέμων, ζάλην ἐλαυνόντων
πανταχόθεν, ἔχουσαν. Tum paucis interpoſitis: Ἐπεὶ δ᾽ ἔληξεν ἡ ταραχὴ, καὶ τὸ φῶς ἐξέλαμψε, &c.
Aërem omnes *turbidum* agnoſcunt, quo mox pacato, *lux* redierit, non utique reditura ſi
Luna interpoſita fuiſſet. Certe hæc ſi vera ſint, *Eclipſis* aliqua ſi fuiſſet, de ea tamen *con-
ſtare* non potuit. *Videri* non potuit per *tenebras* tam *craſſas* ut *Romuli* vel *conſpectum* prohi-
buerint. *Diſcuſſis* autem *tenebris*, nulla deinceps *obſcuritas* fuiſſe dicitur quæ ad *Eclipſin*
referri potuerit.

Satis autem erant *procellæ* illæ, & à procellis obortæ *tenebræ*, ad *opinionem* de *Romulo* in § 17.
Deorum album referendo, quo *Eclipſes* ambas retulit noſter *Dionyſius*. Satis erat, quod *cor-* Satis erant *tene-*
pus ejus nuſpiam deinceps ſit repertum, ſed penitus ab hominibus *diſparuerit*. Sic de *Ænea* *bræ* aliunde
ipſe *Dionyſius*: Τὸ δὲ Αἰνείου σῶμα φανερὸν οὐδαμῆ γενόμενον οἱ μὲν εἰς θεοὺς μεταστῆναι εἴκαζον. Inde quam ex *Eclipſi*
Heroum ejus cum *Inſcriptione*, quæ eum *fluminis*, in quo diſparuiſſe dicitur, *Numicii Deum* ortæ, ad *opinio-*
habitum ſignificabat. Similia adhibet exempla *Plutarchus Ariſteæ Proconneſii* & *Cleomedis* *nem* vulgo inde
Aſtypalæenſis, quorum *corpora* ſimiliter *diſparentia* effecerunt ut etiam *ipſi* pro *Heroibus* ha- receptam de
berentur. Sic etiam *Hylas* puer raptus à *Nympha* fuiſſe fertur, cujus *corpus* fruſtra quæſi- *Romulo* in *cæli-*
verit pueri amator *Hercules*. Hoc ergo conſilio in *Ætnam* inſiliiſſe dicitur [f] *Empedocles*, ut *tum* numerum
corpore nuſpiam apparente pro *Deo* haberetur. *Raptus* fuiſſe dicitur à Nympha *Hylas*, pro relato.
eodem exemplo quo & *Romulum* à patre *Marte* ἀνηρπάσθαι dixit è *Romanorum* ſententia *Dio-*
nyſius. Neſcio annon primum exemplum ab *Enocho* emanarit, de quo vox eadem ἡρπάγη
adhibetur ab [g] Auctore Apocrypho. Nam de *corpore diſparente* intelligenda eſſe verba *Mo-*
ſis ex [h] *Apoſtolo* colligitur, qui eum *mortem* non vidiſſe aſſerit. Inde Traditio de illo atque
Elia ad judicium cum *Chriſto* venturis, quod neuter communi hominum *morte* obiiſſet. Et
quidem in *turbine*, ut *Romulus*, ſic etiam *Eliam* raptum oſtendunt literæ quoque *Sacræ*.

[f] *Horat.* de Art. Poet. v. 465. *Laërt.* VIII. 69. *Lucianus* ſæpe, *Tertull* de Anim. & *Suid.*
[g] Sap. IV. 1.
[h] Ebr. XI.

a 2 Reg. II. 1. 11. Eccl. XLVIII. 9.

Eædem [a] *Deum turbine, nebulis,* & *tenebris* circumfuſum deſcribunt. De *turbine* ad *Jobum* loquitur Job. XXXVIII. 1. XL. 1. *Quaſi turbo quadriga ejus.* Iſ. LXVI. 15. Cum *turbine* junguntur & *nebulæ* Joel. II. 2. Zeph. I. 15. 2 Pet. II. 17. & *caligo* Ebr. XII. 18. *Ponit tenebras in circuitu ſuo* 2 Sam. XXII. 12. Pſalm. XVIII. 12. *Veniſſe* dicitur *Deus* ad *Moſem in caligine nubis.* Exod. XIX. 9. Et viceverſa *Moſes* acceſſiſſe ad *caliginem in qua erat Deus.* XX. 21. Vocat *Deus Moſem de medio caliginis.* Exod. XXIV. 16. *Ingreſſuſque eſt Moſes medium nebulæ.* verſ. 17. *Habitare Deus* dicitur in caligine 2 Paralip. VI. 1. *Nubes & caligo in circuitu ejus* Pſ. XCVII. 2. *Gloria Dei apparet in nube.* Exod. XVI. 10. *Deſcendit Dominus per nubem.* Exod. XXXIV. 5. Numb. XI. 25. *In columna nubis.* Num. XII. 5. In *nube* ipſe apparet ſuper *Oraculum.* Lev. XVI. 2. *In columna nubis.* Deut. XXXI. 15. Loquitur *de medio ignis & nubis & caliginis.* Deut. V. 22. Pſ. XCIX. 7. Duxit Iſraëlitas *in columna nubis.* Nehem. IX. 12. *Venturus* ergo dicitur *Dominus noſter in nubibus.* Dan. VII. 13. S. Matth. XXIV. 30. S. Marc. XIII. 26. XIV. 62. S. Luc. XXI. 27. Apocalypſ. I. 7. Et *ſedere ſuper nubem* Apocalypſ. XIV. 14, 15, 16. Et, cum *aſcenderent in cœlum* teſtes *Apocalyptici, aſcendiſſe* dicuntur *in nube.* Apocalypſ. XI. 12. Ad eundem plane modum quo etiam de *Domini* noſtri *aſcenſione* dicitur: *Elevatus eſt, & nubes ſuſcepit eum ab oculis eorum.* Act. I. 9. Recte ergo etiam *Romulus* cum ad *Deos* diſcedere crederetur, *nebulis* & *turbine ab hominum oculis* ereptus eſſe dicitur. Nec enim aliter de ſuis quoque *Conſecrationibus* loquuntur Scriptores etiam *Ethnici.* Præſertim vero antiquiſſimi, *Poëtæ.* Hic etiam *Deos* ſuos *aëre* & *nubibus* circumſeptos eſſe ferunt, quo minus ipſi ab hominibus *conſpici* poſſent, cum in *medio hominum* verſarentur. Has *nebulas* etiam charis ſibi *hominibus* circumfundere dicuntur, cum etiam illos è reliquorum hominum conſpectu placeret eripere. Ita *Homerus* & *Virgilius,* &, pro illorum exemplo, minorum quoque gentium *Poëtæ.* Sic ergo & *Antiquitas* illa, quam *Poëticis decoram fabulis* obſervavit fuiſſe *Livius.* Ita *Traditionem* ſimpliciter repræſentant Hiſtorici. Sic *Veteres* intellexit Auctor ipſe recentior de Progenie Auguſti: *Subito turbine* (loquitur de Romulo) *& imbre lumine Solis adempto, inter fulgura obſtrepentia cœli ereptus, nuſquam apparuit.* Non *Lunæ* hic, ſed *imbri,* acceptum refert, quod *lumen Solis* fuerit *ademptum.* Sic Eutropius: *Cum orta ſubito tempeſtate non comparuiſſet, anno Regni trigeſimo ſeptimo, ad Deos tranſiſſe creditus, conſecratus eſt.* Sic ergo intelligendus Florus: *Oborta* (inquit) *tempeſtas, Soliſque defectio Conſecrationis ſpeciem præbuere.* Nam ad *Solis defectionem* illam, quam *Eclipſin* appellant Aſtronomi, referri ſane vix poteſt. Neminem enim unquam legimus, qui per *Eclipſin,* quæ *mortis* tempore contigerit, *Conſecrationis* opinionem adeptus fuerit. Contra potius, *omnibus infauſtiſſimis* accenſebantur *Eclipſes,* & ad honoris *decrementum* potius ſpectare credebantur, quam *incrementum.* Hæc autem, quorum meminimus, exempla junctas credebantur habere *tenebras,* non autem *Eclipſes Aſtronomicas,* proprieque ſic dictas.

§. 18. Male ad has, quæ *Romuli* ætate fuiſſe feruntur, *Eclipſes Regum* Romanorum Chronologiam omnem exigit *Petavius.*

Nihil ergo eſt cur illas, quæ in morte *Romuli* contigiſſe dicuntur, *tenebras,* ad *Eclipſin* referamus. Nedum ut ad illam *primam* omnem, quæ *Regum* fuit, *Chronologiam,* ut fecit *Petavius,* exigamus. In eo admodum abſurde, quod initium *Romuli Varronianum* cum *fine* ejuſdem *Catoniano* committendum cenſuit, propter notas illas utrobique *Aſtronomicas,* ut exiſtimabat. Nos autem *notas* illas, ſiquæ unquam fuerint, ad rationes potius *Varronianas* ſpectare probavimus, nec quicquam habuiſſe commune cum *Catonianis.* Poſtremam certe à *Nonis Caprotinis,* quibus *Romulus* exceſſiſſe fertur, quibus *Poplifugium* celebratum eſſe conſtat, in hujus *fugæ,* propter *procellam tenebraſque,* memoriam, aliquanto remotiorem. In eo etiam abſurde, quod [b] *Chronologiam* hujus temporis ab Auctoribus longe omnium, quos habemus, optimis, *Livio* & *Dionyſio,* traditam, & quidem ſuffragiis invicem *conſentientiſſimis,* hac unica *Eclipſium* fide fretus aſpernetur, & ad *minorum gentium* teſtimonia exigat, *ne ſibi* quidem invicem conſentientia.

b Doctr. Temp. L. X. c. 21.

§. 19. *Eclipſium tenebras* à tenebris *aliunde* ortis internoſcere non poterant proximi *Romuli* memoriæ *Veteres.*

Merito quidem *Eclipſes,* quoties exploratæ habentur, pro certiſſimis Temporum characteribus habere ſolent Chronologi. In eo autem hallucinantur, quod *Noviluniorum Pleniluniorumque* & *Eclipſium* inde pendentium, accuratam doctrinam antiquis innotuiſſe ſupponant. Contra ſe rem habuiſſe docet noſtra *Aſtronomiæ Hiſtoria.* Jam vidimus *tenebras,* quæ in morte *Romuli* contigiſſe ferebantur, pro *Eclipſi* habuiſſe poſteros. Simile erat exemplum in *tenebris,* quæ *cœlum obſcurarint* dum prœlium eſſet inter *Alyattem* & *Cyaxarem.* Has etiam *Eclipſi* tribuerant *Plinii* Auctores, quam primus omnium *Thales* prædixerit. Sed calculi *Aſtronomici* nulla prorſus veſtigia ſunt in illa, quæ *Thaletis* fuiſſe fertur, *prædictione.* Non *menſem* prædixiſſe dicitur quo *Eclipſis* illa eventura eſſet, nedum *diem horam* cæteraſque *minutias* quæ deſignare ſolent *Aſtronomi. Annum* tantummodo indicaſſe dicitur, *tenebroſum* utique, è *vaporum* copia naſciturum, ad eundem plane modum quo & *frugum* proventum copioſum *prædixiſſe,* & *ſpeciei monopolium* exercuiſſe, fertur. Nam *aëris* certæ diſpoſitioni *frugum* certarum proventus largiores deberi manifeſtum eſt. Hic autem certe nulla neceſſaria erat *Aſtronomia.* Dum autem *rudis* adhuc erat, atque admodum impolita, *Aſtronomia,* ratio nulla prorſus erat qua verarum *Eclipſium tenebras* à *tenebris aliunde ortis* internoſcerent, niſi quod *ſereno aëre* nec *nubibus* obducto *tenebræ* tamen apparerent. Has enim *tenebras* altioribus & à *terra* remotioribus, quam fuerit *aër* ipſe, cauſis tribuendas eſſe conſtabat. *Nubiloſi* autem *aëris tenebras* nulla cogebat ratio cur *cœlo* acceptas ferrent. Vel inde conſtat quam precario juniores proceſſoſi aëris *tenebras,* quas à majorum *traditione* didiciſſent, cum *Romulus* moreretur, obortas, *Eclipſi* aſſignarint. Ita

erat

erat hoc abſurdum, ut in illis *tenebris* ne quidem coævi *Romulo* majores *teſtes* de *Eclipſi* certiores eſſe potuerint quam *peritiores Aſtronomiæ* juniores. Ut enim *vera* fuiſſet *Eclipſis*, *conſpicua* tamen in *aëre* tam *turbido* eſſe non potuit. Proinde ſine arte *Aſtronomica* cognoſci non potuit, cujus ætas illa erat plane *rudis*. Non ſunt ergo horum temporum *Eclipſes* certioribus juniorum *Hiſtoricorum* de *Facto* teſtimoniis anteferendæ. Saltem niſi illud præterea teſtatum fuiſſet, in *ſereno* etiam *aëre* fuiſſe, quæ narratur, *aëris obſcuritatem*. Aliter de *Eclipſi* fides plane nulla.

§. 20. *Eclipſium*, vel *Solarium*, doctrina parum explorata *initio* Belli *Peloponneſiaci*: *Lunarium* etiam uſque ad Belli ejuſdem *finem*.

Talia Veterum teſtimonia eſſe oportet ut de *Facto* conſtet, *veræne* fuerint, quæ feruntur, *Eclipſes*. Ne *Veterum judicio* de *Eclipſium* natura acquieſcamus, adhuc cautiores eſſe debemus. Etiam cum de cœlo *tenebras*, in *aëre* alioqui *ſereno*, oriri crederent, adhuc aliæ erant, quibus φαινομένῳ illi occurrerent rationes, ut è *Plutarcho* conſtat. Ægre tandem obtinuit, deberi omnes corporibus *Solis Lunæ* & *Terræ* in unam *lineam* occurrentibus, nec certe, ut ex eodem colligitur, ante Sæculum *Metonis*. Fruſtra tamen, antea quam in eo conveniretur, de *Solis Lunæque* motibus futuros conſtat calculos omnes *Aſtronomicos*. Tum quoque hoc aſſecutis multa adhuc deerant neceſſaria ad eam peritiam quæ *Eclipſibus* ſufficeret *prædicendis*. In motu *Solari* nondum explorata *Zodiaci Eccentricitas*, nondum *Signorum* in *Zodiaco anticipatio*, nondum vel *principium* conſtitutum in *Ariete* unde procederent ſupputationes ante *Cleoſtratum*. Et plura adhuc in motibus *Lunæ*, qui plures præ ſe ferrent *Anomalias*, & proinde *tardiores* progreſſus exigerent ut tandem accurate expedirentur. Itaque *Eclipſium* imperitiam in *Steſichoro* & *Pindaro* obſervavit [a] *Plinius*. Et quidem *primos* fuiſſe *Pythagoræos* docet *Geminus*, qui de motibus *Cæleſtibus* hypotheſes excogitarint (c. 1. p. 3.) Nullæ ergo erant *Pythagoræis* antiquiores. Sed *Solarium Eclipſium* obſervationes antiquiores erant quam *Lunarium*. Et *Solarium* tamen *Eclipſium* naturam parum compertam habebant *Athenienſes* initio Belli *Peloponneſiaci*. Inde inter *portenta* Belli malorum prænuncia *frequentiores*, ut exiſtimabat, ſolito *Eclipſes* accenſet *Thucydides*. Nempe quia tum cœpto Cyclo *Metonico*, attentiores erant *Eclipſibus* obſervandis ipſi *Athenienſes*, ut *Cycli* ſui, qui primus *Novilunia Civilia* proxima *Cæleſtibus* induxiſſe præ ſe ferebat, *vitia* deprehenderent. Et ſane *Eclipſes*, quæ *ſereno aëre* obſervari poterant, obſervavit *Thucydides*, nec *multas* tamen pro *ſpatio* tam *diutino*. Inde intelligimus quam *nova* eſſet earum obſervatio, cum dignæ monumentis *publicis* viderentur, quoties occurriſſent, quod *antea* obſervatum non legimus. Certe cum *Epidauros* deprædaretur *Pericles*, Eclipſi *Solari* viſa nemo erat in doctorum *Athenienſium* claſſe qui non terreretur, unico excepto *Pericle*, qui cauſam ejus didicerat à Præceptore *Anaxagora*. Contigit illa anno Belli *Peloponneſiaci* 2°. Per. *Jul.* 4284. pro noſtro [b] calculo. Et ſane *Idiotice* loquuntur de *Eclipſibus* Scriptores illius Sæculi plerique. Ne quidem *Herodotum* excipio atque *Ariſtophanem*. *Lunarium* autem *Eclipſium* imperitiam diuturniorem fuiſſe apud hos ipſos, de quibus loquor, *Athenienſes*, obſervant Veteres in clade *Niciæ Sicula*, quæ Belli ejuſdem anno contigit xix. Per. *Jul.* 4301. *Olymp.* xci. 4. Nec enim erat in tanto exercitu *Athenienſium* vel *unus* qui *ſe*, vel *ſocios*, à mali ominis *metu* tueri poſſit cauſa *Eclipſis* explicata, ut fecit poſtea in cauſa *Romanorum* ſimili *Sulpicius Gallus* fatali prœlio in *Perſeum*, anno U. C. *Varr.* 586.

a *Plin.* N. H. II. 12.

b Annal *Thucyd.*

§. 21. *Primus* artem *Eclipſes* etiam *Lunares prædicendi* reperit *Sulpicius Gallus*; Etiam tum *Græcis* quoque novam. Antiquior *Aglaonice Theſſala*, quæ cum artem *ſola* calleret, *vulgo* perſuaſit, *Lunam* ſe è *cælo* ſuis *incantamentis* deducere potuiſſe.

Varie tamen de illo ipſo *Galli* facto loquuntur Auctores. Sic equidem *Plutarchus* quaſi in omine *Eclipſis* averruncando partes fuiſſent ſolius *Æmilii Pauli*, nullæ autem prorſus *Sulpicii Galli*. Sic alii quaſi *Eclipſin* non *prædixerit Sulpicius*, ſed *motum* inde ortum exercitus, *cauſa Eclipſis enunciata*, ſuſtulerit. Ita *Valerius Maximus* & *Quintilianus*. Sed *Livio* potius aſſentior qui *prædictam* à *Sulpicio Eclipſin* Lunæ teſtatur [c], deque ea monitos in concione milites *antea* quam contingeret, *nocte* (inquit) *proxima*, *ne quis id pro portento acciperet*, *ab hora ſecunda uſque ad quartam horam noctis Lunam defecturam eſſe*: *Id quia naturali ordine ſtatis temporibus fiat*, *& ſciri ante & prædici poſſe*. Suffragantur *Livio Plinius* & *Frontinus*. Imo *res* ipſa tam accurate deſignata, ut *initium* illius & *finem* certis *limitibus* concluſerit, ad eundem plane modum quo etiam *hodierni* concludere ſolent *Aſtronomi*. Maxime vero omnium ſuffragatur compoſitum à *Sulpicio* de hoc Argumento *volumen*, teſte *Plinio* [d], quo ſcilicet *rationes* ediderit quibus *Eclipſin futuram* antea *præviderit*. *Primum* ergo *Romani* generis illum agnoſcit *Plinius*, qui *defectus utriuſque rationem in vulgus extulerit*. Et ſane rei *novitatem* arguit *Romanorum* militum admiratio, quibus (cum *eventus* reſpondiſſet) *Galli ſapientia prope Divina videbatur*. Arguit, quod *compoſito volumine* prodendæ fuerint *rationes* quibus *eventus* tam mirabilis *præſcientiam* fuiſſet conſecutus, quod ſane *volumen* pro perpetuo habendum erat rei monumento. Hæc vero, inquies, tantummodo apud *Romanos*. *Græcis* etiam rem *novam* fuiſſe docent quæ ſcribit *Livius* de Macedonibus: *Macedonas*, inquit, *ut triſte prodigium occaſum Regni perniciemque gentis portendens movit*: *nec aliter vates*, *clamor ululatuſque in caſtris Macedonum fuit*, *donec Luna in ſuam lucem emerſit*. Nec enim eſt credibile ut, quod *cæteris Græcis* compertum fuerat, id ſolos latuerit *Macedonas*. Erant enim profecto ſtudiorum *patroni* indulgentiſſimi Reges *Macedonum*, *Archelaus*, *Alexander Magnus*, *Demetrius Poliorcetes*, *Antigonus*. Et proprios *Macedonum Aſtrologos*, propriumque *Parapegma*, agnoſcit *Plinius*. Ne jam dicamus de *Græcis* aliis qui *Perſeo* favebant in communi gentis cauſa adverſus *Romanos*. Cur itaque ſoli expaveſcerent *Macedones*, ſi cauſam *Eclipſis* compertam habuiſſent, quam civibus ſuis *Romanis* prodiderat *Sulpicius*? Quæ metum *Romanis*, cum enunciaretur, *ademit*, cur non ſimiliter ademit *Macedonibus*? Contra hic

c *Liv.* XLIV. 37.

d *Plin.* II. 12.

 idem

idem videmus *doctos* feciſſe *Macedones* quod facere ſolebant *Eclipſium imperiti.* Similia *metus* ſigna ediderunt in *Eclipſi Periclis*, de quibus ſupra, milites. Similia in clade *Niciæ Sicula Athenienſes. Clamores* quidem hic legimus *metus* indices, quales erant certe *ululatus.* Non legimus *æra*, aut *crepitacula*, aut aliquos iſtiuſmodi *organorum inanimatorum* ſonos, quorum uſus erat in *Lunæ* omine *averruncando.* Eo tamen ſpectaſſe veriſimile eſt ipſos illos *clamores*, qui mox deſierint cum *Luna in ſuam lucem emerſiſſet. Demptum* certe tandem illo clamore *metum*, quaſi *omine expiato*, oſtendit *ardor* ille *pugnandi*, qui die proximo apparuit in exercitu *Macedonum. Laboranti* incantamentis *Lunæ* ita ſe occurſuros exiſtimabant poſt fabulam *Aglaonices Hegetoris* filiæ *Theſſalæ*, quæ[a] ſe *Lunam* è cœlo veneficiis deducturam venditabat. Eam certe *Eclipſium* etiam *prædicendarum* artem tenuiſſe oportet, quæ tamen vulgus *Theſſalorum* latuerit, ut *Eclipſes* à ſe *prævisas* ſuis tribueret *incantamentis*, eamque de ſe vulgo haberi opinionem aſſequeretur. Imo *rara* admodum fuerit neceſſe eſt apud alios quoque *Græcos Eclipſium* doctrina, cum hæc *Reipublicæ* tam *damnoſa* reciperetur opinio, quæ *militum* animos *reprimeret*, minuſque de *victoria* fidentes faceret. Tam enim *grata* futura aliis Rebuspublicis *præſtigiarum* illarum detectio, quam *Romanis*, & *Divina* detectoris *ſapientia* tam *prædicanda*, qui *metum* Reipublicæ noxium ademiſſet, quam *prædicatam* vidimus à *Romanis ſapientiam* illam *Sulpicii Galli.* Certum ergo *patriæ commodum*, &, quæ inde conſecutura erat, certa etiam *mercedis exſpectatio*, effectura erant ne *diu* lateret peritia illa *Lunarium Eclipſium*, nec in *publicum* emanaret, ſi *plures* illius compotes fuiſſent. Proinde *primis* inventarum *Lunarium Eclipſium* initiis vixerit oportet *Aglaonice*, cum vulgi *ſuperſtitioni*, pariter ac *ſimplicitati*, ita poſſet illudere. *Serius*, ut videtur, his, in quibus jam verſamur, *Perſei Macedonis* temporibus. Ita certe, ſi *æneis crepitaculis* inveniendis occaſionem dederit, quæ *nulla* tum inventa fuiſſe videntur. Nec enim de aliis, quam *Lunæ*, Eclipſibus fucum feciſſe dicitur *Aglaonice.* Nec eſt profectò veriſimile ſiqua fuiſſet paſſim in *Theſſalia* recepta *Lunarium Eclipſium* doctrina, nec tamen ullam fuiſſe in *Macedonia.* Ita rem fuiſſe præterea ſuſpicio eſt è *Pharmaceutriis Theocriti* & *Virgilii* invicem collatis. *Virgilii* Sæculo recepta vulgo erat opinio de *Luna* carminibus *cœlo* deducenda. Itaque[b] illius meminit. In *Theocrito*[c], qui ſub ſecundo ſcripſit *Ptolemæo*, nempe *Philadelpho*, nihil tale legimus, cum tamen de *veneficarum* arte agit ex profeſſo, & de *Lunæ* in *veneficio* viribus, ſub nomine *Hecates. Medio* ergò tempore inventa eſt cauſa *Eclipſium Lunarium*, inter tempora *Ptolemæi Philadelphi* & *Auguſti.* Sic erit gloria hujus inventi *antiquior* apud *Romanos* quam apud ipſos *Græcos.*

[a] *Plutarch.* Præcept. conjug. & de defect.

[b] *Virgil.* Eclog. VIII. 69.

[c] *Theocrit.* Eidyll.

§. 22. *Solarium Eclipſium* nullæ apud antiquiores *prædictiones. Lunarium* ne quidem *cauſas* habebant exploratas.

Non me fugit tamen alia omnia ſentire *Plutarchum* in vita *Niciæ.* Solis quidem, inquit, *περὶ τὰς τριακάδας ἐπισκότησιν ἁμωσγέπως ἤδη συνεφρόνουν καὶ οἱ πολλοὶ γινομένην ὑπὸ τῆς σελήνης.* Recte quidem ille ſi de eo ſolo intelligatur, quod menſium *Metonicorum τριακάσι Solares*, ſiquæ unquam contingerent, *Eclipſes* exſpectarint. Sic enim *Solares Eclipſes* diligenter obſervavit *Thucydides.* Inde etiam colligit ſiquando *νουμηνία κατὰ σελήνην* (quam ſolam *Eclipticam* agnovit) à *Civili* diſcreparet *Novilunio.* Jam enim vidimus tantundem apud illos valere *τριακάδας* atque *νουμηνίας*, certe pro mente ſaltem ipſius *Plutarchi.* Non item, ſi in eam *ſententiam* verba *Plutarchi* intelligantur, quaſi illud etiam exploratum habuiſſent horum temporum *Aſtronomi*, quæ tandem menſium *τριακάδες* futuræ eſſent *Eclipticæ.* Eclipſis enim vel Solaris *prædictæ*, excepto illo, quod refutavimus, *Thaletis*, *exemplum* ne quidem *unicum* his temporibus occurrit. Et ne vel unicum *Teſtimonium* Auctoris, qui his temporibus vixerit, certa aliqua temporum ſerie *Eclipſes* in *orbem* redituras. Tantum aberat ut quis *peritiam* illam ſibi vendicaret, *antea* quam eveniſſent, Eclipſes *prædicendi.* Nam & *Lunæ* motus, longe quam fuerint *Solares*, perplexiores (*multivagos flexus* appellat[d] *Plinius*) *præcognoſcendi* tamen erant ut ſciretur quando in *nodos* incurſura eſſet *Eclipticos.* Eclipſium autem *Lunarium* ne quidem *cauſas* adeo fuiſſe vulgo cognitas agnoſcit hoc ipſo in loco *Plutarchus*, quam fuerint *Solarium.* Sic enim pergit: *αὐτὴν δὲ τὴν σελήνην, ᾧ τινι τυγχάνουσι* (*συντυγχάνουσι* in quibuſdam Codicibus rectius legi monet *Stephanus*) *καὶ πῶς αἰφνίδιον ἐκ πανσελήνου τὸ φῶς ἀπόλλυσι, καὶ χρόας ἵησι παντοδαπάς, οὐ ῥᾴδιον ἦν καταλαβεῖν, ἀλλ᾽ ἀλλόκοτον ἡγοῦντο, καὶ πρὸς* (l. *πρὸ*) *συμφορῶν τινων μεγάλων, ἐκ θεοῦ γινόμενον σημεῖον.* Satis erat hæc *cauſæ* ignoratio ut *ominis* loco *Lunæ Eclipſes* haberentur; non item *Solis*, quarum cauſas ſciebant, neſcientes interim *quando* cauſæ illæ eſſent *rediture*, propterea quod *Lunæ* illos *multivagos flexus* ignorarent. Hucuſque ergo non diſplicet *Plutarchus.*

[d] Plin. N.H.II. 10.

§. 23. Veriſimile non eſt (quod vult tamen *Plutarchus*) *Lunarium* etiam *Eclipſium* cauſas proditas fuiſſe ab *Anaxagora.*

Idem tamen poſtea *cauſas* illas *Eclipſium* etiam *Lunarium*, *vulgo* licet incognitas, *eruditis* tamen tum quoque fuiſſe exploratas cum tam damnoſa eſſet hæc ignorantia in cauſa *Niciæ.* Nec enim has latuiſſe vult *Nicia* paulo *antiquiorem Anaxagoram.* Sic enim de illo ſequitur: *ο γὰρ πρῶτος σαφέστατόν γε πάντων καὶ θαρραλεώτατον περὶ σελήνης καταυγασμῶν καὶ σκιᾶς λόγον εἰς γραφὴν καταθέμενος Ἀναξαγόρας, οὔτ᾽ αὐτὸς ἦν παλαιός, οὔτε ὁ λόγος ἔνδοξος, ἀλλ᾽ ἀπόρρητος ἔτι, καὶ δι᾽ ὀλίγων καὶ μετ᾽ εὐλαβείας τινὸς ἢ πίστεως βαδίζων.* *Cauſam*, ut videmus, cur *Eclipſim Lunarem* pro *portento* habuerint ſocii *Niciæ*, inde arceſſit, quod nondum in lucem *publicam* emanarint Scripta *Anaxagoræ* dilucidiſſimam earum confidentiſſimamque rationem complectentia. Cur illa minus innotuerint, *rationem* illam aſſignat, quod & *nuperus* ipſe tum fuerit, & quod *ſuſpecti* eſſent de hoc Argumento *Sophiſtæ.* Quid ergo dicemus de temporibus *Æmilii Pauli*, quibus *Eclipſim Lunæ* prædixit, ut vidimus, *Sulpicius Gallus*? Tum certe nec *nuperus* Scriptor erat *Anaxagoras*; nec *ſuſpecti*, ſed ſummo potius in honore *Philoſophi*,

ipſo agnoſcente *Plutarcho.* Nam *Platonem* fuiſſe dicit qui hanc ſuſtulerit in *Philoſophos* διαβολῶ, & viam deinceps liberam artibus *Mathematicis* aperuerit. Ab illo demum tempore nomen *Philoſophiæ* gratum erat, nomenque *Anaxagoræ* tum demum παλαιοῦ *ætas* ipſa commendabat, effecitque ut in *veneratione* haberetur. Unde ergo tanta illa *Græcorum* imperitia harum *Eclipſium* tanto recentioribus *Platone* temporibus *Æmilii*? Intercidiſſe medio illo tempore arbitrabimur *luculenta* illa Scripta *Anaxagoræ*? Ægre certe jam poſtliminio *reviviſcente* amore *Philoſophiæ.* Unde ergo comperta *Plutarcho* tot *Seculis* poſt *Æmilium*? Sed ne quidem illud certum, *Platoni* ipſi exploratas fuiſſe *cauſas* Eclipſium *Lunarium.* Hoc inde colligit, quod *Lunæ* defectione *Dio Platonis* diſcipulus non fuerit deterritus quo minus cœptam *Zacyntho* Expeditionem proſequeretur in *Dionyſium* juniorem. Eadem fere habet etiam in vita *Dionis.* Rem tamen ita narrat ut faciat admodum ſuſpectam. *Milites* enim agnoſcit, plane quales deſcribit in *Æmilii* vita *Macedones.* Hic ergo *cauſa Eclipſis* enuncianda erat ſi de *ea* quidpiam reſciviſſet ipſe *Dio.* Sic enim vidimus feciſſe *Periclem*, ſic etiam in *Æmilii Paulli* cauſa *Sulpicium Gallum.* Idque eo *fine* ne pro *portento* haberetur quæ *ſtatis temporibus* redierit, & ſciri *antea* & *prædici* potuerit. Ita Argumentatur apud *Livium Sulpicius.* Nunquid ergo tale *Dio*? Imo omnia potius contraria, ipſo quoque teſte *Plutarcho.* Milites *Dio* non *Argumentis* ſolatur è *Philoſophia* depromptis. Cur illud, quæſo, ſiqua *ipſe* cognoviſſet quæ *ſocios* latuerant? Fatetur tum *Plutarchus* nullum fuiſſe *metum*, vel ab *Areopago*, nedum in *Corcyra.* Refert illos potius ad *Miltam* vatem, qui dextra *ominis interpretatione* portentum eludit, ad *Dionyſium* potius quam ad *ſuos* ſpectare obtendens *ominis* præſagium. Nam & *numina* favere credebant argutis illiuſmodi *portentorum*, pro re nata, *interpretationibus.* Itaque pro *portento Eclipſim* habent; quæ, ſi vera *Philoſophia* audiretur, ne quidem pro *portento* fuerit habenda. Sic item *interpretantur*, ut *mos* erat *interpretari portenta.* Sic item malum *eventum* averruncant, ut receptum erat averruncare *eventus portentorum.* Nullum plane hic *Philoſophiæ* veſtigium erat præterquam in animi *fortitudine* ad mala omnia ſubeunda parati. Facile hinc intelligimus, ne tum quidem, Seculo *Dionis*, de *cauſis* conſtitiſſe *Eclipſium Lunarium.* A me ergo facile impetrare non poſſum ut credam *cauſas* Eclipſium *Lunarium* adeo *aperte* traditas ab *Anaxagora*, quam vult *Plutarchus*, quæ tamen multis poſt *Anaxagoram* Seculis *Græcos* latuerint, cum nihilominus *Liber Anaxagoræ* palam in manibus omnium, nullo prohibente, verſaretur, ſaltem à tempore *Platonis*, ipſo hoc agnoſcente *Plutarcho.* Tantum vero abeſt ut *cauſam* Eclipſium *Lunarium* quiſpiam è Libro *Anaxagoræ* didicerit ante *Plutarchum*, ut ne quidem talem aliquam ſententiam *Anaxagoræ* inde eruerit, cum de *Placitis Philoſophorum* ageret, ipſe *Plutarchus.* Utinam dediſſet ipſa *Anaxagoræ* verba. Ita judicare licuiſſet quibus demum *ratiociniis Plutarchus* hanc ſententiam *Anaxagoræ* tribuerit. *Planam* præterea Terræ figuram tribuit *Anaxagoras*, ſiquidem fides *Martiano Capellæ* L. VI. p. 192. Ea ſententia quam *ſequelam* habitura ſit in calculo *Aſtronomico*, facile intelligent *Aſtronomiæ* periti.

§. 24. *Plutarchus* hic de nimio *gentis* ſuæ *Græciæ* ſtudio ſuſpectus, ne *gloria* inventæ *Eclipſium* doctrinæ *Græcis* adempta *Romanis* aſſignaretur.

Mihi fateor, hac in cauſa, ſuſpectus eſt de nimio gentis ſuæ *Græcæ* ſtudio *Plutarchus.* Erat enim certe *illorum* gloriæ ſtudioſiſſimus. Mitto jam quæ habet huc ſpectantia in vitis *Græcorum Romanorumque* Parallelis. Prodit ſe manifeſtius in Libris de *Fortuna Romanorum* & de *Fortuna Alexandri* M. Tam enim *Fortunam* quam *Virtutem* in rebus utrorumque geſtis locum habuiſſe aſſerit: Sic tamen ut *primarias* partes in rebus *Alexandri Virtuti* tribuat; in *Romanorum* autem non diſpari ſucceſſu, *Fortunæ.* Judicium tam iniquum in ſui temporis *Græcis* ægre tulit *Livius*, anſamque inde captavit multos coævos *Alexandro* duces *Romanos* cum *Alexandro* ipſo contendendi. Nihil tale noſter *Dionyſius*, licet eadem, qua *Plutarchus*, *Græcorum* progenie oriundus. *Romanos* enim ne quidem habet pro *Barbaris*, ſed à *Græca* potius origine arceſſit, & rerum adeo ab illis geſtarum *gloriam* cum ſuis *Græcis* communem probat. Ita *æquum* ſe Judicem utrobique præſtat, nullo *livore* detortus ad laudem *Romanorum* imminuendam. Non ita *Plutarchus.* Malignitati *Herodoti* tribuit quod *inventorum* multorum gloriam *Græcis* ademptam *Barbaris*, pro eo ac merebantur, aſſignarit. Pro eodem *partis*, quam fovebat, ſtudio *Sulpicii Galli*, qui hanc *Lunæ Eclipſin prædixit*, mentionem penitus ſuppreſſit. *Æmilii Paulli* peritiam aliquam agnoſcit, non edito illius, à quo didicerit, *nomine.* Neſcio annon ut à *Græco* aliquo ſeu homine, ſeu Libro, illam didiciſſe videretur. Sic equidem *Romanos* ſe geſſiſſe narrat, quaſi nulla fuiſſet de *Eclipſi* ſuſpicio. Eodem enim modo *omen* avertunt quo ſolebant rerum *naturalium* imperiti, *æneis crepitaculis*, *tædis facibuſque* ad *cœlum* porrectis, hoc uno à *Macedonibus* diverſi, quod mali *ominis* eventum non fuerint in *ſuæ* gentis perniciem interpretati, quod dicuntur feciſſe *Macedones*, nihil *Paullo* in contrarium nitente. Contra potius rem ipſe *piaminibus* procurat atque *ſacrificiis*, *Luna* poſtquam è *tenebris* emerſiſſet, undecim juvencis, *orto* autem *die* in βουθυσίαις eouſque occupatus, dum tandem exta vigeſima prima *læta* reperiret. Hæc ille *Paulli* Religioni & φιλοθυσίᾳ & μαντικῇ tribuit, quod vulgi *Superſtitioſis* moribus indulſerit, & *portenti omen* expiarit, cum tamen *ipſi* nullum ſubeſſe videretur, quod indigeret expiatione, *portentum.* Parum hæc certe conſona Præceptis illius, quam in eo laudat *Plutarchus*, Philoſophiæ. Nec tamen aliquis hic obtendi potuit *metus* ab *Areopago* qui illum deterruerit quo minus *peritiam* illam ſuam cum *exercitu* communem faceret. Imo *profuturam Reipublicæ peritiam*, ſi militibus enunciaretur, in acie conſtitutis, nulli unquam prohibebant vel *Areopagitæ.* Nihil ergo eſt quod obtendat *Plutarchus* cur tamdiu *latuerit*

Scripto conſignata, jamque olim prodita ab *Anaxagora* Eclipſium doctrina in poſterorum uſum duratura. Suſpectam potius fecit in *Æmilio* ipſo hanc peritiam; cujus *milites* tempore adeo *opportuno* non tamen fecerit *participes*; imo, cum ea omnia ipſum egiſſe narrat quæ facturi erant militum gregariorum *imperitiſſimi*, & à *Philoſophorum* doctrina alieniſſimi. Ad eundem plane modum quo eundem feciſſe vidimus in *Dione*. Nec quicquam habet *Livius* de *æneis crepitaculis* à milite pulſatis, aut *tædis facibuſve* ad *cœlum* exporrectis, aut *Sacrificiis* ab *Æmilio* ominis *expiandi* nomine oblatis cum *Luna tenebris emerſiſſet*, aut mox *orto Sole*. Alio enim ſpectabat Sacrificium *horæ tertiæ*, qua *concilium* advocavit. Sed vera eſſe potius quæ ſcripſit *Livius*, docuit ſcriptum de eo Argumento à *Sulpicio volumen*, quod vidit uſurpavitque *Plinius* ut è Libri II[i]. *Indice* colligimus. Et *novam Sulpicio* viſam illam *Eclipſium Lunarium* ſcientiam exinde etiam conſtat, quod *Scripto* proprio *rationes*, quibus Eclipſim *prædixerit*, illum complecti oporteret. Si *alios* aliquos *Auctores* noſſet à quibus eam ipſe didicerat *Sulpicius*, ſatis erat ſi ad *fontes* digitum intendiſſet. Sic autem non *Sulpicii Galli ſapientia prope Divina* habenda erat, ſed *Anaxagoræ*, ſi eam docuiſſet, *Sulpicio* tot Seculis antiquior, *Anaxagoras*. Urebat hoc proculdubio *Plutarchum*, & *Plutarcho* ſimiles alios *Græcorum* gloriæ ſtudioſos. Inde factum ut *verba* neſcio quæ *Anaxagoræ* ad *Eclipſium Lunarium* doctrinam retulerint, quæ nemo *veterum*, vel *Græcorum*, *Sulpicio* antiquior, eo retulerat; quæ ne quidem eo ipſe retulerit *Anaxagoras*. Similia *veterum* teſtimonia adduci videmus de *ſanguinis circulatione*, & ſimili plane *conſilio*, ut novi *inventi* gloria *recentioribus* adimeretur. Sed non poterant *Anaxagoræ* de his *Eclipſibus* verba adeo *perſpicua* fuiſſe in hanc ſententiam, ſi nemo illum ita intellexerit *Sulpicio* antiquior. Contra potius, cum jam probaverimus *doctrinam* illam tanto recentiorem *Anaxagora*, erit viciſſim ſuſpicio ne *Anaxagoræ* verba illa eſſe potuerint quæ fuerint adeo, quam vult *Plutarchus*, in hanc ſententiam perſpicua.

§. 25. *Sulpicio Gallo* junior erat *Hipparchus*, qui tamen *Græcorum* primus *Eclipſes* prædixit, & *Tabulas* multas condidit ad calculum *Aſtronomicum* plane neceſſarias.

[a] *Plin.* N.H.II. 12.

Non dubito futuros quibus *Eclipſium prædicendarum* origo tam *nupera* mira videbitur. Nihil tamen video quo minus fuerit veriſſima. *Junior* certe *Sulpicio Gallo* erat *Hipparchus*, quem Ego primum *Græcorum* fuiſſe puto qui *prædixerit Eclipſes*. Ultimas autem *Hipparchi* Obſervationes habet *Ptolemæus* ad ann. *Nabonaſſ. 620. expletum*, & Periodi *Calippicæ* III[æ]. annum 50[m]. Pertingunt notæ hæ ad annum *Varr. 625. Olymp.* CLXII. 4. vel paulo forſitan *ulterius*. Annus erat ab obſervatione *Sulpicii Galli* XL[us]. Sic *primis* etiam *Hipparchi* Obſervationibus *antiquior* fuerit Obſervatio illa *Sulpicii Galli*. Potuit ergo ex edito *Sulpicii Galli volumine* quæ didicerat propriis ipſe noviſque inventis excolere. Hic *ſideris utriuſque* [tam *Solis* nimirum quam *Lunæ*] *curſum in ſexcentos annos præcinuit* (inquit [a] *Plinius*) *menſes gentium, dieſque & horas, ac ſitus locorum, & vicos Populorum complexus, ævo teſte, haud alio modo, quam conſiliorum naturæ particeps*. Numerum duntaxat *rotundum* exprimunt hodierni Codices. Vix autem dubito quin duorum *Hipparchi* Cyclorum ambitum *Plinius* intellexerit, quorum ſinguli *binos Metonicos*, *Calippicos* autem *quatuor*, complectebantur. Anni ergo erant 608. Facit autem hic locus ut *προχείρους* ſuos *Canones* pleroſque *Ptolemæus* debuiſſe credam *Hipparcho*, quos ſane conſtat ad calculum *Aſtronomicum* admodum eſſe neceſſarios. Hic ſane conſtat *menſium* Tabulas apud gentes *varias* receptorum edidiſſe, ut gens quæque *diem* & *horam* Obſervationum ab *Hipparcho* factarum intelligeret pro *ſuo* cujuſque *Kalendario*. Et tales *gentium menſes* invicem collatos repræſentant Scriptores Cyclorum *Paſchalium* à *Ptolemæo*, ut videtur, hauſtos, vel *Hipparcho*. Erant autem, ni fallor, *gentium* earum, quæ *ſimiles* invicem *annorum menſiumque* formas obſervarint. Ita unius *menſis* quoto *die* deſignato in reliquis *diem* non erat neceſſe deſignare, modo de *menſe* conſtaret. Male tamen omiſerunt *Paſchalium* Cyclorum conditores anni menſiſque *modum* quem pro cæterorum *norma* habuit vel *Ptolemæus* vel *Hipparchus*, quo ignorato *reliquos* etiam omnes ignorari neceſſe eſt. Fecit omiſſio illa ut *menſium* illæ *Tabulæ* nobis prorſus inutiles ſint ad calculos *Aſtronomicos*. Sed *Aſianis* ſuis ſcribens *Hipparchus* ſuum *Civitatis* cujuſque *Kalendarium* notiſſimum forte ſupponebat, nec proinde neceſſarium eſſe credebat ut *unum* aliquod reliquis in exemplum proponeretur, cum ex uno quovis *cujuſcunque Civitatis* Kalendario, edito *menſis* nomine, conſtare poſſet, quoties ille *dies* numeraretur in reliquarum Urbium *Kalendariis*. Supponit certe [b] *Ptolemæus* etiam *menſis Bithyni* nomine deſignato in *Agrippæ* Aſtronomi Obſervatione facta in *Bithynia*, hoc unum ſuffeciſſe ut *tempus Eclipſis* aliis quoque innoteſceret in arte collegis *Aſtronomis*. Unde hoc niſi propter *Tabulas* illas *menſium* ab *Hipparcho* invicem collatorum? Vixit autem *Agrippa* ille medio ſpatio inter *Hipparchum* & *Ptolemæum*, ſub *Domitiano*. Si etiam ipſe menſis *Bithynici* nomen ſufficere exiſtimaret, ſic *Tabulas* ipſe quoque viderit antiquiores *Ptolemæo*, nec alias quam quæ utique emanarint ab *Hipparcho*. Pergit, ubi ſupra, Plinius: *dieſque, & horas, ac ſitus, locorum*. Hæc ad *climata* retulerim, quorum *Tabulæ* in *Ptolemæi* *προχείροις* *Canonibus* hodieque conſervatæ ab *Hipparcho* etiam ipſæ deſcenderint. *Dies* enim cujuſque *climatis* longiſſimos *horarum* numero deſignavit. *Situm* autem *locorum* oſtendebant *longitudines* & *latitudines*, & *clima* ipſum per *circulos* Urbium inſignium *Meridianos*, in quibus locum vel præcipuum habebat *Rhodus* in qua Obſervationes fecit *Hipparchus*. Et quidem *Tabulas* iſtiuſmodi exhibent *Canones Ptolemæi* MSS. quas proinde illum veriſimile eſt accepiſſe ab *Hipparcho*. Itaque *locorum* nomine *Urbes*, uti dixi, intelligo inſigniores quibus obnoxiæ erant ditiones *Suburbicariæ*. Suffecit enim *Urbium* principalium deſignatio ut in Urbium *ditionibus*

[b] Magn. Conſtr. L. VII.

nibus intelligi poſſent Obſervationes *Hipparchi* in uſum *Urbium* concinnatæ. His autem opponit *Plinius vicos Populorum*. Intelligit, ut opinor, *Populos* quibus nullæ erant primariæ *Urbes* in quibus *fixi* eſſent *conventus* communi *omnium* nomine celebrandi. Has enim *gentes* non κατὰ πόλεις habitare, ſed κατὰ κώμας dicunt *Geographi*, non *oppidatim*, ſed *vicatim*, ſeu κωμηδόν. Placuit enim mos ille à majoribus acceptus *Populis* alioqui admodum celebribus. Sic olim habitaſſe ipſi dicuntur *Athenienſes*, primuſque fertur fuiſſe *Theſeus* qui illos in urbem *Athenienſium* coëgerit. Sed δήμους appellabant *Athenienſes* quæ κῶμαι aliis *Græcis* appellabantur, ut jamdiu obſervavit [a] *Ariſtoteles*. Cæterum nihil attinebat notio illa δῆμος, qua [a Ariſt. de Poët.] tantundem valet quod κώμη, ſeu vicus, ad hanc, quam hoc in loco intellexit *Plinius*, ſignificationem *Populi*. *Cohabitatio* antiqua, pro jure gentium *Patriarchico*, pro *cognationis* jure quo *gentis* ejuſdem *Cives* ſecum invicem conjuncti ſunt, diſtribui ſolebat. Ita factum ut quo quiſque propius *conſanguinitate* alterum attigiſſet, eo eſſet etiam *habitatione* vicinior. Sic ergo *media* eſt *Populi* ſignificatio inter *gentem* vel *nationem* & *vicum*. *Populos* enim *plures* eodem *ſanguine* oriundos memorat [b] *Tacitus*, qui tamen *ſanguinis* nexus unam *gentem* [b De morib. Germ.] conflavit cum nec *habitatione* eſſent interpolati. Et viceverſa per plures *vicos* unus idemque *Populus* diſtribui ſolebat. Erat ergo arctiſſima cognatio illa κωμητῶν, ſeu *vicanorum*. Multa paſſim occurrunt exempla in Opere *Ptolemæi* Geographico *gentium* in plures *Populos* diſtributarum, & viciſſim *Populorum* per *vicos*, pro exemplo ſcilicet *Hipparchi*. Hoc nempe conſilio ut veræ *locorum regionumque* diſtantiæ deſignarentur etiam *Mathematice*, utque Obſervationes *Aſtronomicæ* ubique intelligi poſſent pro ſuo *gentis* cujuſque *Kalendario*. Erat autem *ſitus* accurata illa conſtitutio plane neceſſaria ad *Eclipſes prædicendas*. Nec enim poterat ſine ipſa ſtatui quibus in regionibus *Eclipſis conſpicua* futura eſſet, nec quantam orbis *partem* interpoſitio *obſcuratura*. Hanc ergo ſi primus *Græcorum* repererit *Hipparchus*, plane ſequitur à *Græcis Eclipſes* antea *prædici* non potuiſſe in *loco* aliquo *particulari* videndas, dum ſcilicet nondum conſtaret de locorum *ſitu Mathematico*. Contra potius ex *Eclipſibus* iiſdem de locorum *ſitu Mathematico* pronunciabant *Aſtronomi* quæ *diverſis* in *locis* fuerant obſervatæ. Exemplum exhibet antiquum [c] *Ptolemæus*. Erant ergo multis [c Geograph.] in locis *Eclipſes* eædem *antea* obſervandæ quam de loci *ſitu* accurate conſtaret, qui tamen neceſſario præcognoſcendus erat ſiquis *Eclipſim prædicere* vellet *futuram*.

§. 26. *Epocham Aſtronomorum Nabonaſſaream primus uſurpaſſe videtur Hipparchus. Huic Epochæ ortum debent ſolidæ Aſtronomorum hypotheſes, & viciſſim hypotheſibus certæ Eclipſium futurarum prædictiones.*

Eſt & alia *Tabula* apud *Aſtronomos* celeberrima, eorumque uſibus accommodatiſſima, cujus Ego *inventorem*, ſaltem apud *Græcos*, fuiſſe ſuſpicor *Hipparchum*. Illam intelligo *Epochæ Nabonaſſareæ*, Principum nimirum qui *Nabonaſſaro* perpetua ſerie ſucceſſerunt, primo *Babyloniæ*, tum deinde *Ægypti*, à morte *Alexandri Magni*. Hæc *anni* forma ſimpliciſſima erat, *Solaris* quidem, nec proinde *menſibus Intercalaribus* perplexa; & ne quidem *diei* minutiis impedita quæ calculi moleſtiam crearent. In hac *Epocha* deſignabantur Obſervationes *Babyloniorum*, à quibus ad *Græcos Aſtronomia* emanavit, omnium proinde *antiquiſſimæ*, eædemque & numero *plures* quam à *Græcis* obſervatæ fuerant, atque *accuratiores*. His certe magis fidit *Ptolemæus* quam *Græcorum* Obſervationibus *antiquiſſimis*, quum tamen ipſæ *Babyloniorum* Obſervationibus recentiores erant. His ortum debebant *Græcorum Hypotheſes* è *factis* natæ Traditione ad poſteros deductis. Et tamen *Hypotheſibus* nituntur quæcunque *futurorum* in *Aſtronomia* Phænomenorum *prædictiones*. Itaque ſi *primus Hipparchus* hanc *Epocham* in uſus *Aſtronomorum* intulerit: conſentaneum erit ut *Aſtronomiam* ad illum peritiæ gradum primus etiam extulerit qui ſuffecerit *Eclipſibus prædicendis*. Et ſane ita ſe rem habuiſſe facit ut ſuſpicemur ipſe *Ptolemæus*, cui ſoli debemus quotquot habemus *Epochæ* hujus antiquiſſimas *Obſervationes*. Sæpe enim ex *Hipparcho* profert has *Babylone* factas Obſervationes, [d] ἀπὸ [d Ptol. Magn. Conſtr. IV. c. ult. p. 105.] τῶν ἐκ Βαβυλῶνος διακομισθεισῶν, ὡς ἐκεῖ τετηρημένας. Non ita *Ptolemæus* de Aſtronomo aliquo qui *Hipparcho* fuerit antiquior. De illis ipſis Obſervationibus locum [e] *Plinii*, & quidem recte, ut opinor, intellexit Cl. *Marſhamus*. Sic enim habet: *E diverſo Epigenes apud Babylonios* DCCXX. *annorum Obſervationes ſiderum coctilibus laterculis inſcriptas docet, gravis auctor* [e Plin. N. H. VII. 56.] *in primis: qui minimum, Beroſus & Critodemus*, CCCCLXXX *annorum*. Non *Prædictiones* Plinius illas, ſed *Obſervationes* appellat, etiam ex *Epigene* qui annum attigit Æræ *Nabonaſſareæ* 720. annumque adeo *Varronianum* 725. quo cœpit annus ille *Nabonaſſareus Auguſti* Jul. die XXX. Inde ergo non conſtabat vel ipſis *Babyloniis* hucuſque artem *Eclipſium prædicendarum* innotuiſſe. Nihil ergo eſt cur miremur ſi *Græcos* latuerit *Hipparcho* antiquiores qui peritiam hanc Aſtrorum *Babyloniis* acceptam retulerint. Ipſæ tamen illæ *Babyloniorum* Obſervationes ab *Hipparcho* erutas fuiſſe veriſimillimum eſt, non ab *Epigene*, nedum à *Beroſo* & *Critodemo*. *Famam* enim de Obſervationibus illis, non ipſas *Obſervationes* ab illis didicere *Græci*. Et quidem illam admodum *incertam*. Majorem annorum *numerum* exhibuerat *Calliſthenes* Philoſophus illis omnibus antiquior. Et *diſcrepantes* hic quoque *numeros* obſervavit ipſe *Plinius*, quorum *minimus* fuerit quem tradiderint *Beroſus* & *Critodemus*. Nam ab eodem *exordio* arceſſitos ſupponit tam 720. annos quam & 480. quod fieri non potuit ſi *Obſervationes* ipſas *publici* juris feciſſent. Recte ergo ἐκ Βαβυλῶνος διακομισθῆναι dixit *Ptolemæus*, non *Libros* aliquos qui eas complexi fuerint, ſed ipſas è *coctilibus laterculis Obſervationes*. Quod ſcilicet amicorum opera illas inde petierit *Hipparchus*. Sed vero Obſervationes *Babyloniæ* factas per *Regum* ſucceſſionem deduxit qui *Nabonaſſaro* in *Babylonia* ſucceſſerunt. Ut ſcilicet *Obſervationes* in *coctilibus laterculis* deſignaverant primi Obſervationum *Auctores* uſque ad mortem *Alexandri* Magni qui ipſe *Babylone* è vivis exceſſit. Poſtea nullas

 legimus

legimus *Babyloniorum* Obſervationes. Alia ergo *ſucceſſione* opus erat ut ad *ſua* uſque tempora *Aſtronomorum* juniorum *Obſervationes* deduceret *Hipparchus*. Eam ergo adjunxit ipſe eorum qui *Alexandro* ipſi in *Ægypto* ſucceſſerunt, ſub quibus poſtea maxime floruit *Aſtronomia*. *Stipendiis* enim, atque *Bibliotheca* inſtructiſſima, & *inſtrumentis* accuratiſſimis, *ædibuſque* in uſum *Mathematicorum* exſtructis, ſtudia omnia, tum hoc potiſſimum *Aſtronomiæ*, fovebant *Ptolemæi*. Sed vero hanc *Succeſſionem* ita contexuit, ut vel inde intelligamus, non à *coævis* Auctoribus *Hipparchum* ſumpſiſſe, ſed è *longinquo* ſuis potius *ratiociniis* immiſtam. Quod enim annos VII. aſſignaverit *Philippo Aridæo*, tum deinde annos alios XII *Alexandro Roxanes* filio à prioribus diſtinctos, hæc ſane *falſiſſima*, nec à *coævo* aliquo emanare potuiſſe alibi probavimus[a]. Et tamen (quod *Aſtronomiæ* potiſſimum intererat) hic quoque *ſpatia* ſervavit accuratiſſime, ut *annus* nullus *defecerit* vel *redundarit*. Erat enim earum, quæ ſub *Ptolemæis* factæ ſunt, *Obſervationum* recentiſſima illa quam VII°. *Philometoris* aſſignat ex *Hipparcho Ptolemæus*. Eouſque verum *ſitum* habent, quæ referuntur, *Obſervationes*. Non item poſtea, in illa Succeſſionis *Ægyptiacæ* parte quam deinceps ad *ſuam* præterea *ætatem* perduxere *Hipparcho* juniores *Aſtronomi*. Nam è *longo* demum *intervallo* iterum reſtaurata ſtudia in *Ægypto Aſtronomiæ*. Nec enim *Obſervationes* (poſt receptam ab *Auguſto Alexandriam*) *antiquiores* exhibet ipſe *Ptolemæus Theone*, à quo ipſe accepit nonnullas quæ fuerint ſub *Hadriano*. Inde factum ut annus *unus* ab *Aſtronomis* prætermiſſus fuerit in ſuo *Regum Canone*, ut [b] oſtendimus in *Agatharchide*. Prioris ergo *Ægyptiacæ* Succeſſionis ſeries optime quadrabit in *Hipparchum*, ut nec ipſo, propter errorem tam craſſum, multo eſſe potuerit *antiquior*; nec eodem, poſt quem nullas legimus in *Ægypto* uſque ad *Theonem* illum *Obſervationes*, potuerit multo eſſe *junior*. Convenit præterea, quod *diei initium* idem cum *Ægyptiis* agnoverit [c] *Hipparchus* à *media nocte* ad *mediam*. Et quidem aliud ab initio *Babyloniorum*, quod ab *exortu Solis* ad alium pertigit *exortum*. Sed plane idem cum *Romano*, quod *Sulpicio Gallo*, pro ſuæ *gentis* more, magis placuiſſe veriſimile eſt. Potuit ergo hoc etiam *Hipparchus* à *Sulpicio* didiciſſe, ipſique forſitan *Aſtronomi Ægyptii*. Inſtauratæ enim apud *Ægyptios* poſtea *Aſtronomiæ* aliud illud erat exordium à *meridie*, quod obſervavit *Ptolemæus*, ejuſque exemplo *Aſtronomi* Ptolemæo *juniores*. Hæc ergo ſi *primus* apud *Græcos* docuerit *Hipparchus*, *primum* etiam fuiſſe conſentaneum eſt qui *Eclipſium prædicendarnm* artem ſeu alios *docuerit*, ſeu etiam ipſe *exercuerit*. Serius tamen *Romano Sulpicio*.

a Prolegom. ad Append. Diſſ. Cyprian. §. 29.

b Diſſ. III. §. 6. ad Vol. I. Geographorum Veterum.

c Plin. N.H. II. 77.

§. 27. *Periodus Ecliptica Veterum Hipparcho majorum. Forte eadem quæ Sulpicii Galli.* Quod certe *artem* illam calluerit *Hipparchus*, verba *Plinii* prædicta docent manifeſtiſſime, quod *Solis Lunæque curſus in ſexcentos annos prætinuerit*. Et quidem is ipſe *numerus* ætatem *Hipparchi* deſignavit in Epocha *Nabonaſſarea*, cujus annum 620 illum attigiſſe vidimus. Inde colligimus *ſexcentorum* annorum *experimenta* de *utriuſque ſideris* motibus illi fuiſſe exploratа. Convenit ætas *Hipparchi* à *Plinio* deſignata. *Intra ducentos* (inquit [d]) *annos Hipparchi ſagacitate compertum eſt, & Lunæ defectus aliquando quinto menſe à priore fieri, Solis vero ſeptimo.* Scripſit *Plinius* anno *Varroniano* 830. & in 625. *Varroniano* cœpit annus *Nabonaſſari* 620. deſiit autem anno *Varroniano* 626. admodum *affecto*. Potuit præterea poſt *Obſervationem* illam à *Ptolemæo* memoratam paucis adhuc annis *Hipparchus* ſuperfuiſſe ut numerum *Plinianum* penitus impleret. Hæc autem *Hipparchus* è ſuis didicit de *Factis* Obſervationibus quæ poſtea probat *Ptolemæus*, quæ *novæ* haberi non poterant ſi tum quoque *Solis Lunæque hypotheſes* exploratæ fuiſſent. Imo è *Factis* certo temporis circuitu *redeuntibus* natæ *Hypotheſes*, cauſam cur redirent, è motuum *uniformium* rationibus explicantes. Sed vero *Factis* inſtructiorem antiquioribus *Hipparchum* fatetur *Ptolemæus*, nec illis tantummodo quæ ipſe obſervaverat, verumetiam *Obſervationibus* è *Babylonia* nuper allatis *Chaldæorum*. Sic enim ait: [e] Ηδη μέντοι πάλιν ὁ Ιππαρχος ἤλεγξεν ἀπό τε τῶν Χαλδαϊκῶν, καὶ τῶν καθ' ἑαυτὸν τηρήσεων. Sic loquitur quaſi *vetuſtioribus* pariter incompertæ fuiſſent *Chaldæorum* Obſervationes quam & aliæ illæ novæ ipſius *Hipparchi*. Vel inde intelligimus quam *imperfectas* illas fuiſſe oportet *Hypotheſes* quæ tam jejuna nixæ fuerint *Obſervationum* ſupellectile, & quam impares *Eclipſibus* accurate *prædicendis*. Sed rem totam docuit *Ptolemæus*, tam quæ fuerit *Veterum* doctrina de *Eclipſibus* ante *Hipparchum*, quam quouſque illorum errores *novis*, quas dixi, *Obſervationibus* ipſe emendarit *Hipparchus*. παλαιῶν nomine intelligit quos appellat *Mathematicos* Hipparcho *antiquiores*. Illos fortaſſe qui è Scripto *Sulpicii Galli* peritiam ſuam hauſerant. *Periodum* illi *Eclipticam* excogitabant quæ *paribus* invicem conſtaret *Lunæ circuitibus* atque *Anomaliis*, qua fuerint proinde omnes *Eclipſium diverſitates* in *orbem* redituræ. Hanc *diebus* conſtare arbitrabantur 6585, & *tertia* præterea diei *parte*, *menſibus* autem 223. Huc ſpectant verba illa Plinii: [f] *Defectus ducentis viginti duobus menſibus redire in ſuos orbes certum eſt.* Sed è *Ptolemæo* conſtat rectius habere illos *Plinii* Codices qui reponebant *viginti tribus*, ut *tertiam* diei *partem* neglexiſſet. Mirum autem eſt hanc hypotheſin à *Plinio* tantopere laudari quam tamdiu ante *Plinium* correxerit *Hipparchus*. Hoc eodem temporis ſpatio continebant *Anomaliæ* Cyclos 239. *Latitudinis* 242. *Longitudinis* 241. *Solis* autem 18 &c. *Proxime* ſcilicet ad rationes Cycli vel *Metonici* vel *Calippici* in quibus 223. menſes ad annos juſtos conſurgunt XVIII. & *unum* præterea *menſem*, ipſum ſcilicet menſem illum 223[m]. Niſi forte deſit *dierum* numero *unus dies*, quod menſis ultimus non *plenus* fuerit ſed *cavus*. *Solem* autem dixerunt Επιλαμβάνειν μοίρ. ι'. μ'. Quod ſcilicet à *Julii* Juliani I°. incipiant noſtræ *Tabulæ*, *Julii* autem X°. deſinat *menſis* 223[us]. Non ita pro rationibus

d Plin. N.H. II. 13.

e Ptolem. L.IV. c. 2. p. 83.

f Plin. N.H. II. 13.

tionibus *Cycli* alicujus *Metone* vetuſtioris. Hinc itaque colligimus *Calippo*, vel ſaltem *Metone*, juniores hos fuiſſe *Aſtronomos*, quos appellat *Ptolemæus*, præ *Hipparcho*, παλαιοὺς. Hunc ergo χρόνον illi περιοδικὸν appellabant, ὡς πρῶτον εἰς μίαν ἀποκατάστασιν ἄγοντα ἔγγιστα τὰς διαφορὰς τῶν κινήσεων, inquit *Ptolemæus*. Sed *pars illa* diei *tertia* calculis *Aſtronomicis* moleſta erat. Itaque *triplicandum* dierum numerum exiſtimabant, ut *pars* illa *diei* in *diem integrum* conſurgeret reliquis addendum. Sic dies erant in univerſum 19756. Hunc ἐξελιγμὸν nuncupaſſe dicit *Ptolemæus*, *menſium* jam 669. *Anomaliarum* 717. motuum *Latitudinis* 726. *Longitudinis* 723. Cyclorum *Solis* 54. gr. 32. Erunt ergo anni *Solares* integri 54. *Duabus Enneadecaeteridibus menſes* erant 470. qui è 669 detracti relinquunt menſes 199 *tertiæ Enneadecaeteridi* aſſignandos. Ita *tertiæ Enneadecaeteridis annos ſedecim* integros complectentur, & *menſem* præterea anni XVIIⁱ. unicum. Hi menſes, ſi *dies* ſingulis *triceni* aſſignentur, *dies* conficient 20070. Deducantur dies *exemptiles* (pro noſtris Cycli *Calippici* Tabulis) 317. Supererunt *dies* 19753. Deſunt *dies* tantummodo *tres*. Nec ſane id incommode, pro rationibus hujus Hypotheſeos à *Ptolemæo* memoratis. Nam præter *Cyclos Solares* pares 54 addit *gradus* 32. *Zodiaci* in quibus *Sol* ad *menſis* 2ⁱ. anni XVIIⁱ. *Enneadecaeteridis tertiæ* pervenerit. *Diebus* enim *majores* ſunt motus *ſingulorum* Zodiaci *graduum*. Potuit ergo hæc doctrina *Sulpicii Galli* fuiſſe, quæ & *Hipparcho* fuerit antiquior, & tamen *Periodo*, ſaltem *Metonica*, recentior.

Idem porro docet *Ptolemæus* quo modo hanc *deceſſorum* (quicunque demum illi fuerint) doctrinam correxerit *Hipparchus*. Hanc ergo ille *Eclipſium Periodum diebus* 126007 & *hora una* abſolvi exiſtimabat. Nempe *menſibus* 4267. *annis* autem Civilibus 345. Conſtant ſinguli Cycli *Calippici* annis 76. *diebus* 27759. *menſibus* 940. *Quatuor* ergo *Cycli annos* conficiunt 304. *dies* 111036. *menſes* 3760. Superſunt ergo anni 41. *dies* 14971. per *menſes* 507 diſtribuendi. In duabus *primis Enneadecaeteridibus dies* ſunt, præter *exemptiles*, 13878. *menſes* autem 470. *anni* 38. Reſtant Enneadecaeteridis tertiæ *anni tres*, qui, pro noſtris *Tabulis*, *menſes* reſiduos complectuntur 37. (eorum enim *unus* eſt *Embolimus*) *dies* autem 1092. Deerant autem ad numerum *Hipparchi* complendum *dies* 1093. Ita fiet ut deſit *Hipparchi* calculo *dies unicus* pro noſtris Cycli *Calippici* Tabulis. Nec tamen propterea dubitare poſſum quin pro modo Cycli *Calippici* calculum poſuerit *Hipparchus*, & quidem ab illius Cycli *initio*. Cyclorum enim *præcedentium* nullus eſt qui tam prope accedat. In *menſium* numero, præſertim *Embolimorum*, Cycli *Metone* antiquiores. In *diebus* diſcrepabant *Cycli* etiam *Metonici*, qui *quatuor* in Cyclis *Calippicis quatuor dies* plures numerabant quam *Calippici*, qui *ſingulis* proinde *Cyclis* ſingulos dies *exemptiles* plures numerabant quam *Metonici*, ut ita redundantiam illam ſanarent. Et viceverſa *diem unum* quatuor Cyclis *Calippicis* exemit *Hipparchus* à *Calippo* numeratum. Ita *dies* Cyclo ſuo annorum 304. (qui *quatuor* valebat *Calippicos*) numeravit *Hipparchus* uno pauciores quam *Calippus*, cum contra hic uno plures numerari videmus. Inde colligimus ne quidem pro *Cycli* à *ſe* excogitati rationibus, quem nondum fortaſſis excogitaverit; ſed pro iiſdem *Cycli*, ut videtur, *palam recepti* rationibus ita ſupputaſſe quibus uſi fuerant quorum erroribus occurrere volebat *Hipparchus Hipparcho* ipſo *vetuſtiores*. Hic, ſi recte divinamus, Cyclo etiam *Calippico* uſi fuerint illi quoque quorum calculum modo explicavimus, *Calippo* proinde, Cycli publice recepti Auctore, juniores. Admodum accurate pro ætate *Sulpicii Galli* qui vixit etiam ipſe cum jam uſum Cycli *Calippici* recepiſſent *Athenienſes*. Id quoque ſequetur, ſi recte calculum poſuerimus, initium *Periodi Eclipticæ* cum initio *Periodi Calippicæ* non incommode committi poſſe. Imo, pro mente eorum qui primi has *Periodos Eclipticas* excogitarunt, ita eſſe committendum. Vix equidem puto ita reſponſurum, ſi ab *alio* aliquo poſt *Cycli* exordium *menſe* calculus procedat. Poteſt præterea, de *die* qui redundare videtur, ratio non incommoda aſſignari. Fieri poteſt ut is ipſe *dies* ex *horis* addititiis fuerit conflatus. Nam præter *dies integros horam* fuiſſe ſuperfluam docet, ex *Hipparchi* rationibus, *Ptolemæus*. Poterant ergo *horæ* illæ tantiſper differri, dum XXIV eſſent, unumque integrum ſibi additæ invicem ſolæ conficerent, qui fuerit prædicti *dierum* numeri *ultimus*. Favet *Periodi magnitudo* amplior quam pro more Periodorum illis temporibus recepto. Potuit tamen *hora* ipſa quanquam *ſola* novo *diei* accenſeri propterea quod ad *dies* 126006 *integros* acceſſerit. Nec ſane incommodius eſt ſi diem unum ſequenti menſi imputemus, quam ſi hora quoque illa ad *menſem* pariter ac *diem* acceſſerit. Præſertim ſi *dies* Periodi *ultimus horam* complexus fuerit. Ita rem fuiſſe innuit *Ptolemæus* ipſe cum *menſium* ἀπαρτιζομένων numerum illum fuiſſe aſſerit. Erat ergo in dierum numero *dies* ſaltem *unus* qui ad alium ſpectaret à prædictis *menſem*, licet non fuerit *menſis* ille, cujus pars erat, ἀπαρτιζόμενος. Eſt & alia apud eundem *Ptolemæum* nota quæ ſic accurate cum noſtris Periodi *Tabulis* convenit ut fortuito id contigiſſe vix potuerit. Ait nimirum, pro *Hipparchi* rationibus, dum perageretur hæc *Periodus*, evolutos eſſe ζωδιακοὺς κύκλους τ̅ χ̅ ι̅ β̅, λείποντας μοίρας ζ ς' ἔγγιστα. ἴσας, inquit, καὶ ὁ ἥλιος εἰς τοὺς τ̅ μ̅ ε̅ κύκλους λείπει πάλιν ὡς τῆς ἀποκαταστάσεως αὐτῶν πρὸς τοὺς ἀπλανεῖς ἀστέρας θεωρουμένης. In eandem ſententiam poſtea: Ως δῆλον γίγνεσθαι τὸ ἀποκαθίστασθαι τὴν ἀνωμαλίαν ἐκ τοῦ παντὸς διὰ τοῦ τοσούτου χρόνου, τοὺς τε τοσούτους μῆνας περιέχεσθαι, καὶ ταῖς ἴσαις κατὰ μῆκος περιόδους δ̅ χ̅ ι̅ α̅, ἴσας ἐπιλαμβάνεσθαι μοίρας τ̅ ν̅ β̅, ς', ἀκολούθως τῆς πρὸς τὸν ἥλιον συζυγίαις. Ex his duobus locis invicem collatis abunde conſtat, recte ſe habere utrobique *numeros*, nec ullam ſubeſſe ſuſpicionem de fide Librarii. Deerant ergo utrobique *gradus* $7\frac{1}{2}$ tam in *Longitudinem* Periodo

§. 28. *Periodus* Ecliptica *Hipparchi Prior.*

quam

quam in annorum 345 *circuitu* abſolvendo pro rationibus *Solaribus*. Conſulantur ergo noſtræ Cycli *Calippici* Tabulæ. Ibi Cyclum *Julii* Juliani die I°. incepiſſe reperiemus, annum vero *Cycli* XLI^m^. (cum quo deſinunt prædictæ Periodi Eclipticæ *menſes*) in diem *Junii* Juliani XXIV^m^. deſinere. Inde dies VII^us^. *Julii* Juliani I^us^. quo Cyclum cœpiſſe diximus. Poteſtque hic locum habere pars gradus octavi *dimidia*, ſi ab *initio* diei *Junii* Juliani XXIV^i^. procedat ſupputatio.

§. 29. *Procedebant hæ Veterum Periodi Eclipticæ pro noſtris Cycli Calippici Tabulis.*

Satis, ut opinor, illa quæ dixi docent, quà quidem ad *dies integros* tot motuum *minutia* redigi poterant, non aliud fuiſſe menſium *Lunarium* Civile *Kalendarium* ad quod *Periodos* ſuas exegerit *Hipparchus* quam quod Nos conſtituimus pro rationibus Periodi *Calippicæ*. Docent præterea, pro mente *Hipparchi*, calculum optime conſtare, ſi à *Periodi initio* ducatur ſupputationis *exordium*. Diſcrepant enim iidem *dierum* numeri à ſe invicem, ſi in *alia* aliqua Periodi Calippicæ *parte* numerentur in qua pauciores occurrunt frequentioresve dies *exemptiles*, nec in eundem occurrent *menſium* quotum *diem*. Ad hos certe *Aſtronomorum* calculos menſium *Lunarium* Civilium reſpexit *Diodorus* cum ait de Cyclo *Metonico*: [a] Διὸ μέχρι τῶν καθ' ἡμᾶς χρόνων οἱ πλεῖστοι τῶν Ἑλλήνων χρώμενοι τῇ ἐννεακαιδεκαετηρίδι ὀ διαψεύδονται τῆς ἀληθείας. Nam de *Calippica* Cycli illius emendatione verius eſſe quod ait *Diodorus* quam de *Metonis* ipſius editione prima, docet *Geminus*: καὶ δοκεῖ μάλιστα πάντων ἡ αὐτὴ, inquit, περίοδος τοῖς φαινομένοις συμφωνεῖν. Sed quia *Enneadecæteridis* primus erat inventor *Meton*, & *Calippi* Periodum per *Enneadecateridas* diſtributam obſervaverat, proinde quæ *Calippicam* Periodum commendabant ea ad *Metonicæ* Periodi laudem tranſtulit *Diodorus*. Nec interim obſervavit *propriam* fuiſſe cauſam *Metoni* cur de *Enneadecaeteride* cogitaret, quæ *nulla* fuerit *Calippo*. Quod ſcilicet diei *minutias* annuas *quinque* diei *partes decimas nonas* fuiſſe exiſtimarit, quæ *biduum* octo *Enneadecaeteridum* ambitu confecerint. *Solarium* enim rationum æquandarum cauſa *Cyclum* ſuum à *Julianis* rationibus diverſum excogitavit. Idem obliti ſunt *Paſchalium Cyclorum* conditores, qui, cum *Julianas* rationes ſequuntur, ſingulas tamen uſurpant, quas etiam *Metonicas* appellant, *Enneadecaeteridas*. Quo tamen ſpatio pares non ſunt *Solis* rationes, nec pro ſententia *Julii*, nec ipſius etiam *Metonis*. Has autem *Aſtronomorum* Obſervationes ad Periodum *Calippicam* exactas tam *Diodoro* anſam, quam *Gemino*, præbuiſſe crediderim, cur hanc *Periodum* adeo *Phænomenis* conſentaneam exiſtimarint. Sed *menſium* circuitu, non item *Pleniluniorum* Civilium aut *Noviluniorum*, Eclipſes *redituras* arbitrabantur *Aſtronomi*, quod ſcilicet non ſemper *dies integros* conſtituerent dierum *minutiæ* cum *dies* eſſent, pro *Cycli* lege, intercalandi. Id tamen laude dignum arbitrabantur, ſi vel *proxime* ad *veras* Solis *rationes* acceſſiſſent. De *Hipparchi* certe ſaltem *rationibus* ex his noſtris Cycli *Calippici* Tabulis optime ſtatuemus.

a Diodor. Olymp. 86. 4.

§. 30. *Periodus Ecliptica Hipparchi ultima, eademque accuratiſſima.*

Cæterum nondum ſibi ſatisfecit *Hipparchus*. Videbat in prædicto menſium *Lunarium* annorumque *Solarium* circuitu pares fuiſſe motus *Anomaliarum* 4573, pares *Longitudinum* fere 4612. qui cum *Solis* Cyclis 345 conſenſerint. Nondum tamen fuiſſe obſervavit numerum aliquem motuum *Latitudinum* qui ab *eodem*, quo prædicti menſes, *initio* ductus in eodem *exitu* deſierit, qui tamen prorſus neceſſarius fuerit ut *Eclipſes Eclipſibus* undequaque *ſimiles* in orbem *redirent*. *Pares* ſcilicet τοῖς μεγέθεσι καὶ τοῖς χρόνοις τῶν ἐπισκοτήσεων. Hunc ergo *numerum* ex *Eclipſium experimentis* indagavit ſibi per omnia *ſimilium*, ut hoc ipſo Argumento colligeret fuiſſe etiam *Latitudinum* pares *Periodos*, quod *Eclipſes* ita accurate reſponderint. Hanc ergo novam accuratioremque *Periodum Eclipſium menſibus* 5458 abſolvi credidit *Hipparchus*, quibus *pares* fuerint *Latitudinum* revolutiones 5923. *Cyclus* ille, ſi à Cycli *Calippici initio* arceſſatur, *annorum* erit 441. & *menſium* præterea *quatuor*, *dieſque* complectetur in univerſum 161175. Sic enim ſtabit calculus:

	ann.	*menſ.*	*dies* collectos
Cycli *Calippici* integri V. *annos* dabunt	380	4700	138795
Tres VI^i^. Cycli *Enneadecaeterides annos*	57	705	20816
Superſunt in IV^a^. Enneadecaeteride *anni*.	4	49	1446
	441	anni V. *menſ*. 4	118
		5458	161175

Hanc autem *Hypotheſin*, pariter ac Veterum alias, *fallacem* docet fuiſſe *Ptolemæus*. Non tamen id obſtabit quo minus *illius* ratio potiſſima habita fuerit in *prædicendis* (quæcunque ante *Ptolemæum* prædicebantur) *Eclipſibus*. Itaque ſi *fallaces* fuerint *Eclipſium normæ*, *fallaces* etiam fuiſſe neceſſe eſt *Eclipſes* ipſas quæ ex illis *Prædictionis normis* colligebantur. Nihil autem vetat quo minus aliquanto *reſponderint* propter *caſus* qui *prædicentium* imperitiam ſuppleverint, ut in hoc, de quo agimus, exemplo *Sulpicii Galli*. Nec habet quicquam de *Eclipſibus* ab *Hipparcho* prædictis *Ptolemæus*, quod tamen illum vix *prætermiſſurum* arbitror, ſi in illis *exemplis* fefelliſſent in quibus incertæ fuerant & fallaces *Hipparchi rationes*, ſi præſertim propterea admodum *inſignis* fuiſſet error. Sprevit ergo *Ptolemæus*, nec inde κριτήρια de re ſumma petenda eſſe cenſuit, rectene calculum, an ſecus, poſuiſſet *Hipparchus*. Quæ autem erat harum rationum incertitudo in *Eclipſibus* de *futuro* prædicendis, eadem fuerit oportet, vel fortaſſe *major*, in dijudicandis *ſuperiorum* Seculorum *Eclipſibus*, cum nondum ea eſſet Aſtronomiæ *peritia* quæ *veras Eclipſes* à *tenebris* alia aliqua de cauſa ortis internoſcere potuerit. Non eſt ergo tam *certa*, quam putatur, primorum temporum *Chronologia* per *Eclipſes* conſtituta, dum non *coævis*

eorum

eorum qui *Eclipſes* ipſas viderint Obſervationibus *Eclipſes* debemus ipſas, ſed *calculis Aſtronomorum* multo *juniorum* retrorſum ad tempora *anteriora* ductis. Aliud inde nihil colligere licuit quam quæ fuerit *Auctoris*, qui *Eclipſin* prodiderit, ſententia de *intervallo* in menſibus *Atticis Lunaribus*. Pro illa nempe, quam ſecutus ipſe fuerit, *Periodo Ecliptica*. *Hipparchus* autem quomodo *ſexcentorum annorum* futuras *Eclipſes prædixerit*, facile intelligimus. Vixit ille, ut oſtendimus, poſt annum Epochæ *Nabonaſſareæ* 600^{m}. Idemque, ut fatentem *Ptolemæum* audivimus, ex Epochæ illius *Eclipſibus Babyloniæ* obſervatis aliiſque *recentioribus* à *ſeipſo* viſis ſuas ipſe rationes conſtituit. Ita *ſexcentorum annorum Eclipſes* habuit ex *Hiſtoria* exploratas *annorum* 441. &. *quatuor menſium* ſpatio redituras, imo *eaſdem* (hoc ſpatio evoluto) *ſingulas*. Facile inde erat, ex iiſdem *ratiociniis*, pronunciare quo *ordine* eſſent per *futuras* etiam *Periodos* integras redituræ. Sed non auſus eſt ultra procedere quam *Facta* comperta haberet. Hanc *rationem* fuiſſe puto cur *prædictiones* ſuas 600 *annorum* ambitu concluſerit. Facile autem erit, ſiquis operæ pretium ducat, quo anno *Epochæ Atticæ* per *Calippicas* Periodos diſtributæ Eclipſes eventuræ eſſent, pro *Hipparchi* principiis, oſtendere. Hoc ut efficeret, colligendæ erant *Eclipſes* Epochæ *Nabonaſſareæ*, & novæ quoque ab *Hipparcho* ipſo obſervatæ, & ad Periodi *Calippicæ* annos *menſeſque* accommodandæ. Inde numerandæ erant *Periodi Eclipticæ* in annis menſibuſque & diebus ejuſdem Periodi *Calippicæ* poſt aliam alia, ut *menſis Atticus* menſiſque *dies* deſignaretur in Periodo *Calippica* qui fuerit, pro his *Hipparchi* hypotheſibus, futurus *Eclipticus* ab ipſius *Hipparchi* tempore ad annum Epochæ *Nabonaſſareæ* 1220. Sic enim ex *Eclipſibus* confeſſis *alias* etiam colligeremus eodem ſpatio eventuras, pro ejuſdem *ratiociniis*, Eclipſes; nunc quidem illas tantummodo quæ ab Eclipſibus *Hipparchi* à *Ptolemæo* conſervatis, juſtis *Periodorum Eclipticarum* ſpatiis diſtabant: omnes autem quas ipſe prædixit *Hipparchus*, ſi omnes *hodieque* haberemus, quas tam ipſe obſervavit *Hipparchus*, quam & *alias* illas quas accepit à *Babyloniis*. Eodem modo in *anteriora* procedendum erat, ut *Eclipſes* alias diſceremus, quas, pro *Hipparchi* illis, quæ dedimus, *ratiociniis juniores* calculo *retrorſum* ducto collegerint *Aſtronomi*. Siquæ etiam reperirentur *Eclipſes* in Æra *Attica* vel *Nabonaſſarea* quæ à prædictis (quæ ſub *Romulo* fuiſſe feruntur) *Eclipſibus* paribus *Periodorum Eclipticarum* intervallis diſtarent; inde colligere liceret quas potius *Periodorum Eclipticarum* rationes ſecuti fuerint *Aſtronomi* Eclipſium illarum proditores, num *Hipparchi*, num *antiquiores* potius quas *Sulpicii Galli* fuiſſe ſuſpicamur. *Tarrutii* certe rationes non alias fuiſſe arbitramur, quam, quas dedimus, *Hipparchi*, propter nomina *menſium* quibus uſus eſt *Ægyptiacorum*. Hos enim *menſes* à *Babyloniis* acceperunt *Aſtronomi Ægyptii* cum *Obſervationibus* quas ab iiſdem accepit *Babyloniis Hipparchus*. Nec *alium* aliquem *Periodi Eclipticæ inventorem* agnovit *Ptolemæus Hipparcho* recentiorem.

§. 31. Concluſio.

Hæc ergo de *Eclipſibus* quæ ſub *Romulo* fuiſſe feruntur, incertis nempe vel majorum *Traditionibus*, vel juniorum oriundæ *ratiociniis*; nullo autem modo pro normis *veræ Chronologiæ* habendis. Quæ tamen ſi ita haberi mererentur, ad *Varronianam* Chronologiam, non ad *Dionyſianam*, comprobandam facerent, ſeu (quæ plane eadem eſt) *Catonianam*. Hic autem agimus de mente *Dionyſii*, ut *annum* Urbis *natalem* pro ejus ſententia ſtatueremus, à quo procedere oportet *calculos* illius *omnes*, ſeu *antrorſum*, ſeu etiam *retrorſum*. Ex hoc enim accurate conſtituto pendent *aliorum* annorum omnium *ſitus*, pendent *Synchroniſmi*, qua cum *Græcorum*, aliarumve *gentium* quarumcunque, *Epochis* contenduntur, pro ejuſdem nempe ſententia *Dionyſii*.

Ante Chriſt.	*Per. Jul.*	*Ante Exc. Troja.*	
1269	3445	85	
1268	3446	84	
1267	3447	83	
1266	3448	82	
1265	3449	81	
1264	3450	80	
1263	3451	79	
1262	3452	78	
1261	3453	77	
1260	3454	76	
1259	3455	75	
1258	1456	74	
1257	3457	73	
1256	3458	72	
1255	3459	71	
1254	3460	70	
1253	3461	69	
1252	3462	68	
			Fauni.
1251	3463	67	1
1250	3464	66	2
1249	3465	65	3
1248	3466	64	4
1247	3467	63	5
1246	3468	62	6
1245	3469	61	7
1244	3470	60	8
1243	3471	59	9
1242	3472	58	10
1241	3473	57	11
1240	3474	56	12
1239	3475	55	13
1238	3476	54	14
1237	3477	53	15
1236	3478	52	16
1235	3479	51	17
1234	3480	50	18
1233	3481	49	19
1232	3482	48	20
1231	3483	47	21
1230	3484	46	22
1229	3485	45	23
1228	3486	44	24
1227	3487	43	25
1226	3488	42	26
1225	3489	41	27
1224	3490	40	28
1223	3491	39	29
1222	3492	38	30
1221	3493	37	31
1220	3494	36	32
1219	3495	35	33
1218	3496	34	34
1217	3497	33	35
			Latini.
1216	3498	32	1

Ante Chriſt.	*Per. Jul.*	*Ante Excid. Troja.*	*Latini.*	
1215	3499	31	2	
1214	3500	30	3	
1213	3501	29	4	
1212	3502	28	5	
1211	3503	27	6	
1210	3504	26	7	
1209	3505	25	8	
1208	3506	24	9	
1207	3507	23	10	
1206	3508	22	11	
1205	3509	21	12	
1204	3510	20	13	
1203	3511	19	14	
1202	3512	18	15	
1201	3513	17	16	
1200	3514	16	17	
1199	3515	15	18	
1198	3516	14	19	
1197	3517	13	20	
1196	3518	12	21	
1195	3519	11	22	
1194	3520	10	23	
1193	3521	9	24	*Period. Meto-*
1192	3522	8	25	*nica.*
1191	3523	7	26	1 2
1190	3524	6	27	2 3
1189	3525	5	28	3 4
1188	3526	4	29	4 5
1187	3527	3	30	5 6
1186	3528	2	31	6 7
1185	3529	1	32	7 8
1184	3530	*Troj. Exc.*	33	8 9
		Poſt Trojam Exciſam.		
1183	3531	1	34	9 10
1182	3532	2	35	10 11
1181	3533	3	36	11 12
			Æneæ.	
1180	3534	4	1 4	12 13
1179	3535	5	2 5	13 14
1178	3536	6	3 6	14 15
1177	3537	7	4 7	15 16
			Aſcanii.	
1176	3538	8	1	16 17
1175	3539	9	2	17 18
1174	3540	10	3	18 19
1173	3541	11	4	19 20
1172	3542	12	5	20 21
1171	3543	13	6	21 22
1170	3544	14	7	22 23
1169	3545	15	8	23 24
1168	3546	16	9	24 25
1167	3547	17	10	25 26
1166	3548	18	11	26 27
1165	3549	19	12	27 28
1164	3550	20	13	28 29

Ante Chriſt.	*Per. Jul.*	*Poſt Excid. Troja.*	*Aſcan.*	*Per. Metonica.*	
1163	3551	21	14	29 30	
1162	3552	22	15	3 31	
1661	3553	23	16	31 32	
1160	3554	24	17	32 33	
1159	3555	25	18	33 34	
1158	3556	26	19	34 35	
1157	3557	27	20	35 36	
1156	3558	28	21	36 37	
1155	3559	29	22	37 38	
1154	3560	30	23	38 39	
1153	3561	31	24	39 40	
1152	3562	32	25	40 41	*Alba condita anni deſinent.*
1151	3563	33	26	41 42	1
1150	3564	34	27	42 43	2
1149	3565	35	28	43 44	3
1148	3566	36	29	44 45	4
1147	3567	37	30	45 46	5
1146	3568	38	31	46 47	6
1145	3569	39	32	47 48	7
1144	3570	40	33	48 49	8
1143	3571	41	34	49 50	9
1142	3572	42	35	50 51	10
1141	3573	43	36	51 52	11
1140	3574	44	37	52 53	12
1139	3575	45	38	53 54	13
			Silvii		
1138	3576	46	1	54 55	14
1137	3577	47	2	55 56	15
1136	3578	48	3	56 57	16
1135	3579	49	4	57 58	17
1134	3580	50	5	58 59	18
1133	3581	51	6	59 60	19
1132	3582	52	7	60 61	20
1131	3583	53	8	61 62	21
1130	3584	54	9	62 63	22
1129	3585	55	10	63 64	23
1128	3586	56	11	64 65	24
1127	3587	57	12	65 66	25
1126	3588	58	13	66 67	26
1125	3589	59	14	67 68	27
1124	3590	60	15	68 69	28
1123	3591	61	16	69 70	29
1122	3592	62	17	70 71	30
1121	3593	63	18	71 72	31
1120	3594	64	19	72 73	32
1119	3595	65	20	73 74	33
1118	3596	66	21	74 75	34
1117	3597	67	22	75 76	35
1116	3598	68	23	76 77	36
1115	3599	69	24	77 78	37
1114	3600	70	25	78 79	38
1113	3601	71	26	79 80	39
1112	3602	72	27	80 81	40
1111	3603	73	28	81 82	41
1110	3604	74	29	82 83	42

Ante Chriſt.	Per. Jul	Poſt Exc. Troja.	Æneæ.	Per Metonica.	Albæ Longæ.
1109	3605	75	1	83/84	43
1108	3606	76	2	84/85	44
1107	3607	77	3	85/86	45
1106	3608	78	4	86/87	46
1105	3609	79	5	87/88	47
1104	3610	80	6	88/89	48
1103	3611	81	7	89/90	49
1102	3612	82	8	90/91	50
1101	3613	83	9	91/92	51
1100	3614	84	10	92/93	52
1099	3615	85	11	93/94	53
1098	3616	86	12	94/95	54
1097	3617	87	13	95/96	55
1096	3618	88	14	96/97	56
1095	3619	89	15	97/98	57
1094	3620	90	16	98/99	58
1093	3621	91	17	99/100	59
1092	3622	92	18	100/101	60
1091	3623	93	19	101/2	61
1090	3624	94	20	102/3	62
1089	3625	95	21	103/4	63
1088	3626	96	22	104/5	64
1087	3627	97	23	105/6	65
1086	3628	98	24	106/7	66
1085	3629	99	25	107/8	67
1084	3630	100	26	108/9	68
1083	3631	101	27	109/10	69
1082	3632	102	28	110/1	70
1081	3633	103	29	111/2	71
1080	3634	104	30	112/3	72
1079	3635	105	31	113/4	73
			Latini.		
1078	3636	106	1	114/5	74
1077	3637	107	2	115/6	75
1076	3638	108	3	116/7	76
1075	3639	109	4	117/8	77
1074	3640	110	5	118/9	78
1073	3641	111	6	119/20	79
1072	3642	112	7	120/1	80
1071	3643	113	8	121/2	81
1070	3644	114	9	122/3	82
1069	3645	115	10	123/4	83
1068	3646	116	11	124/5	84
1067	3647	117	12	125/6	85
1066	3648	118	13	126/7	86
1065	3649	119	14	127/8	87
1064	3650	120	15	128/9	88
1063	3651	121	16	129/30	89
1062	3652	122	17	130/1	90
1061	3653	123	18	131/2	91
1060	3654	124	19	132/3	92
1059	3655	125	20	133/4	93
1058	3656	126	21	134/5	94
1057	3657	127	22	135/6	95
1056	3658	128	23	136/7	96
1055	3659	129	24	137/8	97

Ante Chriſt.	Per. Jul.	Poſt Excid. Troja.	Latini Silvii.	Per. Metonica.	Alba Longa.
1054	3660	130	25	138/9	98
1053	3661	131	26	139/40	99
1052	3662	132	27	140/1	100
1051	3663	133	28	141/2	101
1050	3664	134	29	142/3	102
1049	3665	135	30	143/4	103
1048	3666	136	31	144/5	104
1047	3667	137	32	145/6	105
1046	3668	138	33	146/7	106
1045	3669	139	34	147/8	107
1044	3670	140	35	148/9	108
1043	3671	141	36	149/50	109
1042	3672	142	37	150/1	110
1041	3673	143	38	151/2	111
1040	3674	144	39	152/1	112
1039	3675	145	40	1/2	113
1038	3676	146	41	2	114
1037	3677	147	42	3	115
1036	3678	148	43	4	116
1035	3679	149	44	5	117
1034	3680	150	45	6	118
1033	3681	151	46	7	119
1032	3682	152	47	8	120
1031	3683	153	48	9	121
1030	3684	154	49	10	122
1029	3685	155	50	11	123
1028	3686	156	51	12	124
			Alba.		
1027	3687	157	1	13	125
1026	3688	158	2	14	126
1025	3689	159	3	15	127
1024	3690	160	4	16	128
1023	3691	161	5	17	129
1022	3692	162	6	18	130
1021	3693	163	7	19	131
1020	3694	164	8	20	132
1019	3695	165	9	21	133
1018	3696	166	10	22	134
1017	3697	167	11	23	135
1016	3698	168	12	24	136
1015	3699	169	13	25	137
1014	3700	170	14	26	138
1013	3701	171	15	27	139
1012	3702	172	16	28	140
1011	3703	173	17	29	141
1010	3704	174	18	30	142
1009	3705	175	19	31	143
1008	3706	176	20	32	144
1007	3707	177	21	33	145
1006	3708	178	22	34	146
1005	3709	179	23	35	147
1004	3710	180	24	36	148
1003	3711	181	25	37	149
1002	3712	182	26	38	150
1001	3713	183	27	39	151
1000	3714	184	28	40	152

Ante Chriſt.	Per. Jul.	Poſt Excid. Troja.	Albæ Silvii.	Per. Metonica.	Alba Longa.
999	3715	185	29	41	153
998	3716	186	30	42	154
997	3717	187	31	43	155
996	3718	188	32	44	156
995	3719	189	33	45	157
994	3720	190	34	46	158
993	3721	191	35	47	159
992	3722	192	36	48	160
991	3723	193	37	49	161
990	3724	194	38	50	162
989	3725	195	39	51	163
			Capeti		
988	3726	196	1	52	164
987	3727	197	2	53	165
986	3728	198	3	54	166
985	3729	199	4	55	167
984	3730	200	5	56	168
983	3731	201	6	57	169
982	3732	202	7	58	170
981	3733	203	8	59	171
980	3734	204	9	60	172
979	3735	205	10	61	173
978	3736	206	11	62	174
977	3737	207	12	63	175
976	3738	208	13	64	176
975	3739	209	14	65	177
974	3740	210	15	66	178
973	3741	211	16	67	179
972	3742	212	17	68	180
971	3743	213	18	69	181
970	3744	214	19	70	182
969	3745	215	20	71	183
968	3746	216	21	72	184
967	3747	217	22	73	185
966	3748	218	23	74	186
965	3749	219	24	75	187
964	3750	220	25	76	188
963	3751	221	26	77	189
			Capyis.		
962	3752	222	1	78	190
961	3753	223	2	79	191
960	3754	224	3	80	192
959	3755	225	4	81	193
958	3756	226	5	82	194
957	3757	227	6	83	195
956	3758	228	7	84	196
955	3759	229	8	85	197
454	3760	230	9	86	198
953	3761	231	10	87	199
952	3762	232	11	88	200
951	3763	233	12	89	201
950	3764	234	13	90	202
949	3765	235	14	91	203
948	3766	236	15	92	204
947	3767	237	16	23	205
946	3768	238	17	94	206

Ante Chriſt.	Per. Jul.	Poſt Excid. Trojæ.	Capyti.	Per. Metonica.	Alba Longa.
945	3769	239	18	95	207
944	3770	240	19	96	208
943	3771	241	20	97	209
942	3772	242	21	98	210
941	3773	243	22	99	211
940	3774	244	23	100	212
939	3775	245	24	101	213
938	3776	246	25	102	214
937	3777	247	26	103	215
936	3778	248	27	104	216
935	3779	249	28	105	217
			Calpeti.		
934	3780	250	1	106	218
933	3781	251	2	107	219
932	3782	252	3	108	220
931	3783	253	4	109	221
930	3784	254	5	110	222
929	3785	255	6	111	223
928	3786	256	7	112	224
927	3787	257	8	113	225
926	3788	258	9	114	226
925	3789	259	10	115	227
924	3790	260	11	116	228
923	3791	261	12	117	229
922	3792	262	13	118	230
			Tiberini.		
921	3793	263	1	119	231
920	3794	264	2	120	232
919	3795	265	3	121	233
918	3796	266	4	122	234
917	3797	267	5	123	235
916	3798	268	6	124	236
915	3799	269	7	125	237
914	3800	270	8	126	238
			Agrippa.		
913	3801	271	1	127	239
912	3802	272	2	128	240
911	3803	273	3	129	241
910	3804	274	4	130	242
909	3805	275	5	131	243
908	3806	276	6	132	244
907	3807	277	7	133	245
906	3808	278	8	134	246
905	3809	279	9	135	247
904	3810	280	10	136	248
903	3811	281	11	137	249
902	3812	282	12	138	250
901	3813	283	13	139	251
900	3814	284	14	140	252
899	3815	285	15	141	253
898	3816	286	16	142	254
897	3817	287	17	143	255
896	3818	288	18	144	256
895	3819	289	19	145	257
894	3820	290	20	146	258
893	3821	291	21	147	259

Ante Chriſt.	Per. Jul.	Poſt Excid. Trojæ.	Agrippa.	Per. Metonica.	Alba Longa.
892	3822	292	22	148	260
891	3823	293	23	149	261
890	3824	294	24	150	262
889	3825	295	25	151	263
888	3826	296	26	152	264
887	3827	297	27	1	265
886	3828	298	28	2	266
885	3829	299	29	3	267
884	3830	300	30	4	268
883	3831	301	31	5	269
882	3832	302	32	6	270
881	3833	303	33	7	271
880	3834	304	34	8	272
879	3835	305	35	9	273
878	3836	306	36	10	274
877	3837	307	37	11	275
876	3838	308	38	12	276
875	3839	309	39	13	277
874	3840	310	40	14	278
873	3841	311	41	15	279
			Alladis.		
872	3842	312	1	16	280
871	3843	313	2	17	281
870	3844	314	3	18	282
869	3845	315	4	19	283
868	3846	316	5	[illegible]	284
867	3847	317	6	21	285
866	3848	318	[illegible]	22	286
865	3849	319	8	23	287
864	3850	320	9	24	288
863	3851	321	10	25	289
862	3852	322	11	26	290
861	3853	323	12	27	291
860	3854	324	13	28	292
859	3855	325	14	29	293
858	3856	326	15	30	294
857	3857	327	16	31	295
856	3858	328	17	32	296
855	3859	329	18	33	297
854	3860	330	19	34	298
			Aventini.		
853	3861	331	1	35	299
852	3862	332	2	36	300
851	3863	333	3	37	301
850	3864	334	4	38	302
849	3865	335	5	39	303
848	3866	336	6	40	304
847	3867	337	7	41	305
846	3868	338	8	42	306
845	3869	339	9	43	307
844	3870	340	10	44	308
843	3871	341	11	45	309
842	3872	342	12	46	310
841	3873	343	13	47	311
840	3874	344	14	48	312
839	3875	345	15	49	313

Ante Chriſt.	Per. Jul.	Poſt Excid. Trojæ.	Aventini.	Per. Metonica.	Alba Longa.
838	3876	346	16	50	314
837	3877	347	17	51	315
836	3878	348	18	52	316
835	3879	349	19	53	317
834	3880	350	20	54	318
833	3881	351	21	55	319
832	3882	352	22	56	320
831	3883	353	23	57	321
830	3884	354	24	58	322
829	3885	355	25	59	323
828	3886	356	26	60	324
827	3887	357	27	61	325
826	3888	358	28	62	326
825	3889	359	29	63	327
824	3890	360	30	64	328
823	3891	361	31	65	329
822	3892	362	32	66	330
821	3893	363	33	67	331
820	3894	364	34	68	332
819	3895	365	35	69	333
818	3896	366	36	70	334
817	3897	367	37	71	335
			Proca.		
816	3898	368	1	72	336
815	3899	369	2	73	337
814	3900	370	3	74	338
813	3901	371	4	75	339
812	3902	372	5	76	340
811	3903	373	6	77	341
810	3904	374	7	78	342
809	3905	375	8	79	343
808	3906	376	9	80	344
807	3907	377	10	81	345
806	3908	378	11	82	346
805	3909	379	12	33	347
804	3910	380	13	84	348
803	3911	381	14	85	349
802	3912	382	15	86	350
801	3913	383	16	87	351
800	3914	384	17	88	352
799	3915	385	18	89	353
798	3916	386	19	90	354
797	3917	387	20	91	355
796	3918	388	21	92	356
795	3919	389	22	93	357
794	3920	390	23	94	358
			Amulii.		
793	3921	391	1	95	359
792	3922	392	2	96	360
791	3923	393	3	97	361
790	3924	394	4	98	362
789	3925	395	5	99	363
788	3926	396	6	100	364
787	3927	397	7	101	365
786	3928	398	8	102	366
785	3929	399	9	103	367

Ante Chriſt.	Per. Jul.	Poſt Excid. Trojæ.	Amulii.	Per. Metonica.	Albæ Longæ.	Olympiad.			Ante Chriſt.	Per. Jul.	Poſt Excid. Trojæ.	Romuli.	Per. Metonica.	Albæ Longæ.	Olympiad.	U. C. Caton.	U. C. Varr.
784	3930	400	10	104	368				729	3985	455	23	7	423	$12\frac{3}{4}$	23	25
783	3931	401	11	105	369				728	3986	456	24	8	424	$^{12}_{13}\frac{4}{1}$	24	26
782	3932	402	12	106	370				727	3987	457	25	9	425	$13\frac{1}{2}$	25	27
781	3933	403	13	107	371				726	3988	458	26	10	426	$13\frac{2}{3}$	26	28
780	3934	404	14	108	372				725	3989	459	27	11	427	$13\frac{3}{4}$	27	29
779	3935	405	15	109	373				724	3990	460	28	12	428	$^{13}_{14}\frac{4}{1}$	28	30
778	3936	406	16	110	374				723	3991	461	29	13	429	$14\frac{1}{2}$	29	31
777	3937	407	17	111	375				722	3992	462	30	14	430	$14\frac{2}{3}$	30	32
776	3938	408	18	112	376	$1\frac{0}{1}$			721	3993	463	31	15	431	$14\frac{3}{4}$	31	33
775	3939	409	19	113	377	$1\frac{1}{2}$			720	3994	464	32	16	432	$^{14}_{15}\frac{4}{1}$	32	34
774	3940	410	20	114	378	$1\frac{2}{3}$			719	3995	465	33	17	433	$15\frac{1}{2}$	33	35
773	3941	411	21	115	379	$1\frac{3}{4}$			718	3996	466	34	18	434	$15\frac{2}{3}$	34	36
772	3942	412	22	116	380	$^{1}_{2}\frac{4}{1}$			717	3997	467	35	19	435	$15\frac{3}{4}$	35	37
771	3943	413	23	117	381	$2\frac{1}{2}$			716	3998	468	36	20	436	$^{15}_{16}\frac{4}{1}$	36	38
770	3944	414	24	118	382	$2\frac{2}{3}$			715	3999	469	37	21	437	$16\frac{1}{2}$	37	39
769	3945	415	25	119	383	$2\frac{3}{4}$						*Interregni.*					
768	3946	416	26	120	384	$^{2}_{3}\frac{4}{1}$			714	4000	470	1	22	438	$16\frac{2}{3}$	38	40
767	3947	417	27	121	385	$3\frac{1}{2}$						*Numæ.*					
766	3948	418	28	122	386	$3\frac{2}{3}$			713	4001	471	1	23	439	$16\frac{3}{4}$	39	41
765	3949	419	29	123	387	$3\frac{3}{4}$			712	4002	472	2	24	440	$^{16}_{17}\frac{4}{1}$	40	42
764	3950	420	30	124	388	$^{3}_{4}\frac{4}{1}$			711	4003	473	3	25	441	$17\frac{1}{2}$	41	43
763	3951	421	31	125	389	$4\frac{1}{2}$			710	4004	474	4	26	442	$17\frac{2}{3}$	42	44
762	3952	422	32	126	390	$4\frac{2}{3}$			709	4005	475	5	27	443	$17\frac{3}{4}$	43	45
761	3953	423	33	127	391	$4\frac{3}{4}$			708	4006	476	6	28	444	$^{17}_{18}\frac{4}{1}$	44	46
760	3954	424	34	128	392	$^{4}_{5}\frac{4}{1}$			707	4007	477	7	29	445	$18\frac{1}{2}$	45	47
759	3955	425	35	129	393	$5\frac{1}{2}$			706	4008	478	8	30	446	$18\frac{2}{3}$	46	48
758	3956	426	36	130	394	$5\frac{2}{3}$			705	4009	479	9	31	447	$18\frac{3}{4}$	47	49
757	3957	427	37	131	395	$5\frac{3}{4}$			704	4010	480	10	32	448	$^{18}_{19}\frac{4}{1}$	48	50
756	3958	428	38	132	396	$^{5}_{6}\frac{4}{1}$			703	4011	481	11	33	449	$19\frac{1}{2}$	49	51
755	3959	429	39	133	397	$6\frac{1}{2}$		*U. C.*	702	4012	482	12	34	450	$19\frac{2}{3}$	50	52
754	3960	430	40	134	398	$6\frac{2}{3}$		*Varr.*	701	4013	483	13	35	451	$19\frac{3}{4}$	51	53
753	3961	431	41	135	399	$6\frac{3}{4}$		1	700	4014	484	14	36	452	$^{19}_{20}\frac{4}{1}$	52	54
752	3962	432	42	136	400	$^{6}_{7}\frac{4}{1}$		2	699	4015	485	15	37	453	$20\frac{1}{2}$	53	55
			Romuli.				*U.C.Catonian.*		698	4016	486	16	38	454	$20\frac{2}{3}$	54	56
751	3963	433	1	137	401	$7\frac{1}{2}$	1	3	697	4017	487	17	39	455	$20\frac{3}{4}$	55	57
750	3964	434	2	138	402	$7\frac{2}{3}$	2	4	696	4018	488	18	40	456	$^{20}_{21}\frac{4}{1}$	56	58
749	3965	435	3	139	403	$7\frac{3}{4}$	3	5	695	4019	489	19	41	457	$21\frac{1}{2}$	57	59
748	3966	436	4	140	404	$^{7}_{8}\frac{4}{1}$	4	6	694	4020	490	20	42	458	$21\frac{2}{3}$	58	60
747	3967	437	5	141	405	$8\frac{1}{2}$	5	7	693	4021	491	21	43	459	$21\frac{3}{4}$	59	61
746	3968	438	6	142	406	$8\frac{2}{3}$	6	8	692	4022	492	22	44	460	$^{21}_{22}\frac{4}{1}$	60	62
745	3969	439	7	143	407	$8\frac{3}{4}$	7	9	691	4023	493	23	45	461	$22\frac{1}{2}$	61	63
744	3970	440	8	144	408	$^{8}_{9}\frac{4}{1}$	8	10	690	4024	494	24	46	462	$22\frac{2}{3}$	62	64
743	3971	441	9	145	409	$9\frac{1}{2}$	9	11	689	4025	495	25	47	463	$22\frac{3}{4}$	63	65
742	3972	442	10	146	410	$9\frac{2}{3}$	10	12	688	4026	496	26	48	464	$^{22}_{23}\frac{4}{1}$	64	66
741	3973	443	11	147	411	$9\frac{3}{4}$	11	13	687	4027	497	27	49	465	$23\frac{1}{2}$	65	67
740	3974	444	12	148	412	$^{9}_{10}\frac{4}{1}$	12	14	686	4028	498	28	50	466	$23\frac{2}{3}$	66	68
739	3975	445	13	149	413	$10\frac{1}{2}$	13	15	685	4029	499	29	51	467	$23\frac{3}{4}$	67	69
738	3976	446	14	150	414	$10\frac{2}{3}$	14	16	684	4030	500	30	52	468	$^{23}_{24}\frac{4}{1}$	68	70
737	3977	447	15	151	415	$10\frac{3}{4}$	15	17	683	4031	501	31	53	469	$24\frac{1}{2}$	69	71
736	3978	448	16	152	416	$^{10}_{11}\frac{4}{1}$	16	18	682	4032	502	32	54	470	$24\frac{2}{3}$	70	72
735	3979	449	17	1	417	$11\frac{1}{2}$	17	19	681	4033	503	33	55	471	$24\frac{3}{4}$	71	73
734	3980	450	18	2	418	$11\frac{2}{3}$	18	20	680	4034	504	34	56	472	$^{24}_{25}\frac{4}{1}$	72	74
733	3981	451	19	3	419	$11\frac{3}{4}$	19	21	679	4035	505	35	57	473	$25\frac{1}{2}$	73	75
732	3982	452	20	4	420	$^{11}_{12}\frac{4}{1}$	20	22	678	4036	506	36	58	474	$25\frac{2}{3}$	74	76
731	3983	453	21	5	421	$12\frac{1}{2}$	21	23	677	4037	507	37	59	475	$25\frac{3}{4}$	75	77
730	3984	454	22	6	422	$12\frac{2}{3}$	22	24	676	4038	508	38	60	476	$^{25}_{26}\frac{4}{1}$	76	78

Ante Chriſt.	Per. Jul.	Poſt Excid. Troja.	Numa.	Per. Metonica.	Alba Longa.	Olympiad.	U. C. Caton.	U. C. Varr.	Ante Chriſt	Per. Jul.	Poſt Excid. Troja.	Anci Marcii.	Per. Metonica.	Olympiad.	U.C. Caton.	U.C. Varr.
675	4039	509	39	61	477	26½	77	79	621	4093	563	18	115	39¾	131	133
674	4040	510	40	62	478	26⅔	78	80	620	4094	664	19	116	39 4 / 40 1	132	134
673	4041	511	41	63	479	26¾	79	81	619	4095	565	20	117	40½	133	135
672	4042	512	42	64	480	26 4 / 27 1	80	82	618	4096	566	21	118	40⅔	134	136
671	4043	513	43	65	481	27½	81	83	617	4097	567	22	119	40¾	135	137
			Tulli Hoſtil.						616	4098	568	23	120	40 4 / 41 1	136	138
670	4044	514	1	66	482	27⅔	82	84	615	4099	569	24	121	41½	137	139
669	4045	515	2	67	483	27¾	83	85				Tarq. Priſci				
668	4046	516	3	68	484	27 4 / 28 1	84	86	614	4100	570	1	122	41⅔	138	140
667	4047	517	4	69	485	28½	85	87	613	4101	571	2	123	41¾	139	141
666	4048	518	5	70	486	28⅔	86	88	612	4102	572	3	124	41 4 / 42 1	140	142
665	4049	519	6	71	487	28¾	87	89	611	4103	573	4	125	42½	141	143
664	4050	520	7	72		28 4 / 29 1	88	90	610	4104	574	5	126	42⅔	142	144
663	4051	521	8	73		29½	89	91	609	4105	575	6	127	42¾	143	145
662	4052	522	9	74		29⅔	90	92	608	4106	576	7	128	42 4 / 43 1	144	146
661	4053	523	10	75		29¾	91	93	607	4107	577	8	129	43½	145	147
660	4054	524	11	76		29 4 / 30 1	92	94	606	4108	578	9	130	43⅔	146	148
659	4055	525	12	77		30½	93	95	605	4109	579	10	131	43¾	147	149
658	4056	526	13	78		30⅔	94	96	604	4110	580	11	132	43 4 / 44 1	148	150
657	4057	527	14	79		30¾	95	97	603	4111	581	12	133	44½	149	151
656	4058	528	15	80		30 4 / 31 1	96	98	602	4112	582	13	134	44⅔	150	152
655	4059	529	16	81		31½	97	99	601	4113	583	14	135	44¾	151	153
654	4060	530	17	82		31⅔	98	100	600	4114	584	15	136	44 4 / 45 1	152	154
653	4061	531	18	83		31¾	99	101	599	4115	585	16	137	45½	153	155
652	4062	532	19	84		31 4 / 32 1	100	102	598	4116	586	17	138	45⅔	154	156
651	4063	533	20	85		32½	101	103	597	4117	587	18	139	45¾	155	157
650	4064	534	21	86		32⅔	102	104	596	4118	588	19	140	45 4 / 46 1	156	158
649	4065	535	22	87		32¾	103	105	595	4119	589	20	141	46½	157	159
648	4066	536	23	88		32 4 / 33 1	104	106	594	4120	590	21	142	46⅔	158	160
647	4067	537	24	89		33½	105	107	593	4121	591	22	143	46¾	159	161
646	4068	538	25	90		33⅔	106	108	592	4122	592	23	144	46 4 / 47 1	160	162
645	4069	539	26	91		33¾	107	109	591	4123	593	24	145	47½	161	163
644	4070	540	27	92		33 4 / 34 1	108	110	590	4124	594	25	146	47⅔	162	164
643	4071	541	28	93		34½	109	111	589	4125	595	26	147	47¾	163	165
642	4072	542	29	94		34⅔	110	112	588	4126	596	27	148	47 4 / 48 1	164	166
641	4073	543	30	95		34¾	111	113	587	4127	597	28	149	48½	165	167
640	4074	544	31	96		34 4 / 35 1	112	114	586	4128	598	29	150	48⅔	166	168
639	4075	545	32	97		35½	113	115	585	4129	599	30	151	48¾	167	169
			Anci Marc.						584	4130	600	31	152	48 4 / 49 1	168	170
638	4076	546	1	98		35⅔	114	116	583	4131	601	32	1	49½	169	171
637	4077	547	2	99		35¾	115	117	582	4132	602	33	2	49⅔	170	172
636	4078	548	3	100		35 4 / 36 1	116	118	581	4133	603	34	3	49¾	171	173
635	4079	549	4	101		36½	117	119	580	4134	604	35	4	49 4 / 50 1	172	174
634	4080	550	5	102		36⅔	118	120	579	4135	605	36	5	50½	173	175
633	4081	551	6	103		36¾	119	121	578	4136	606	37	6	50⅔	174	176
632	4082	552	7	104		36 4 / 37 1	120	122	577	4137	607	38	7	50¾	175	177
631	4083	553	8	105		37½	121	123				Servii Tullii				
630	4084	554	9	106		37⅔	122	124	576	4138	608	1	8	50 4 / 51 1	176	178
629	4085	555	10	107		37¾	123	125	575	4139	609	2	9	51½	177	179
628	4086	556	11	108		37 4 / 38 1	124	126	574	4140	610	3	10	51⅔	178	180
627	4087	557	12	109		38½	125	127	573	4141	611	4	11	51¾	179	181
626	4088	558	13	110		38⅔	126	128	572	4142	612	5	12	51 4 / 52 1	180	182
625	4089	559	14	111		38¾	127	129	571	4143	613	6	13	52½	181	183
624	4090	560	15	112		38 4 / 39 1	128	130	570	4144	614	7	14	52⅔	182	184
623	4091	561	16	113		39½	129	131	569	4145	615	8	15	52¾	183	185
622	4092	562	17	114		39⅔	130	132	568	4146	616	9	16	52 4 / 53 1	184	186

Ante Chriſt.	*Per. Jul.*	*Poſt Excid. Trojæ.*	*Servii Tullii.*	*Per. Meto-nica.*	*Olym-piad.*	*U. C. Caton.*	*U. C. Varr.*
567	4147	617	10	17	53½	185	187
566	4148	618	11	18	53⅔	186	188
565	4149	619	12	19	53¾	187	189
564	4150	620	13	20	53 4 / 54 1	188	190
563	4151	621	14	21	54½	189	191
562	4152	622	15	22	54⅔	190	192
561	4153	623	16	23	54¾	191	193
560	4154	624	17	24	54 4 / 55 1	192	194
559	4155	625	18	25	55½	193	195
558	4156	626	19	26	55⅔	194	196
557	4157	627	20	27	55¾	195	197
556	4158	628	21	28	55 4 / 56 1	196	198
555	4159	629	22	29	56½	197	199
554	4160	630	23	30	56⅔	198	200
553	4161	631	24	31	56¾	199	201
552	4162	632	25	32	56 4 / 57 1	200	202
551	4163	633	26	33	57½	201	203
550	4164	634	27	34	57⅔	202	204
549	4165	635	28	35	57¾	203	205
548	4166	636	29	36	57 4 / 58 1	204	206
547	4167	637	30	37	58½	205	207
546	4168	638	31	38	58⅔	206	208
545	4169	639	32	39	58¾	207	209
544	4170	640	33	40	58 4 / 59 1	208	210
543	4171	641	34	41	59½	209	211
542	4172	642	35	42	59⅔	210	212
541	4173	643	36	43	59¾	211	213
540	4174	644	37	44	59 4 / 60 1	212	214
539	4175	645	38	45	60½	213	215
538	4176	646	39	46	60⅔	214	216
537	4177	647	40	47	60¾	215	217

Ante Chriſt.	*Per. Jul.*	*Poſt Excid. Trojæ.*	*Servii Tullii.*	*Per. Meto-nica.*	*Olym-piad.*	*U. C. Caton.*	*U. C. Varr.*
536	4178	648	41	48	60 4 / 61 1	216	218
535	4179	649	42	49	61½	217	219
534	4180	650	43	50	61⅔	218	220
533	4181	651	44	51	61¾	219	221
			Tarquinii Superbi.				
532	4182	652	1	52	61 4 / 62 1	220	222
531	4183	653	2	53	62½	221	223
530	4184	654	3	54	62⅔	222	224
529	4185	655	4	55	62¾	223	225
528	4186	656	5	56	62 4 / 63 1	224	226
527	4187	657	6	57	63½	225	227
526	4188	658	7	58	63⅔	226	228
525	4189	659	8	59	63¾	227	229
524	4190	660	9	60	63 4 / 64 1	228	230
523	4191	661	10	61	64½	229	231
522	4192	662	11	62	64⅔	230	232
521	4193	663	12	63	64¾	231	233
520	4194	664	13	64	64 4 / 65 1	232	234
519	4195	665	14	65	65½	233	235
518	4196	666	15	66	65⅔	234	236
517	4197	667	16	67	65¾	235	237
516	4198	668	17	68	65 4 / 66 1	236	238
515	4199	669	18	69	66½	237	239
514	4200	670	19	70	66⅔	238	240
513	4201	671	20	71	66¾	239	241
512	4202	672	21	72	66 4 / 67 1	240	242
511	4203	673	22	73	67½	241	243
510	4204	674	23	74	67⅔	242	244
509	4205	675	24	75	67¾	243	245
508	4206	676	25	76	67 4 / 68 1	244	246

Ante Chriſt.	*Per. Jul.*	*Poſt Excid. Trojæ.*	*Per. Me-tonica.*	*Olym-piad.*	*U. C. Caton.*	*U. C. Varr.*	*A Re-gifugio.*	Kal. *Januarii* veteris primi *inibant* Conſules. *Plutarch* nempe *quatuor* ante anni initium menſibus. *Dionyſ.*
507	4207	677	77	68½	245	247 67¾	1	*L. Junius Brutus.* Suffectus in illius locum non εὐθύς. p. * 292. *L. Tarquinius Collatinus.* In hujus locum ſuffectus *Sp. Lucretius* ὀ πολλὰς ἡμέρας. pater Lucretiæ. In hujus locum *M. Horatius.* *P. Valerius* *Poplicola p. 287. Hoc anno nomen *Poplicolæ* ſeu δημοκηδὴς adeptus. *Dionyſ.* p. 293. Primus poſt Reges annus Liv. II. 8. Ολυμπιάδος μὲν ὀγδόης ϗ ἑξηκοστῆς ἐνεστώσης. *Dionyſ.* L. V. p. 277. & L. IV. p. 277. Palilia *April.* 20. vet. *Maji* 10. *Juliani* Cycl. IV.
506	4208	678	78	68⅔	246	248 67 4 / 68 1	2	Τῷ ἑξῆς p. 293. *Publius Valerius Poplicola* II. *T. Lucretius* p. 293. 294. *Palilibus* inibant fortaſſe. Palilia *April.* vet. 20. *Maji* 23. *Julian.* Cycl. V.
505	4209	679	79	68¾	247	249 68½	3	*Palilibus* inibant fortaſſe *Publius Valerius Poplicola* III. *M. Horatius* II. p. 293. 295. *P. Lucretius* Liv. II. 15. Τρίτη ὑπατεία *Dionyſ.* L. IV. p. 259. L. V. p. 304. Palilia *April.* vet. 20. *Maji* 12. *Julian.* Cycl. VI.
504	4210	680	80	68 4 / 69 1	248*	250 68⅔	4	Οἱ τὸν τέταρτον ἐνιαυτὸν ἄρξαντες ὕπατοι, *Dionyſ.* V. 304. *Palilibus* inibant fortaſſe. *Spurius Largius* p. 304, 306. *Titus Herminius.* Omiſſi apud *Livium* culpa *Librariorum.* Belli ab *Arunte Porſenæ* filio mox a *Pace* cum *Romanis* anno ſuperiori initi ἔτος δεύτερον. *Dionyſ.* L. V. p. 304. Palilia *April.* vet. 20. *Maji* 24. *Julian.* Cycl. VII.
503	4211	681	81	69½	249	251 68¾	5	Ἐνιαυτῷ πέμπτῳ μετὰ τὴν ἐκβολὴν τῶν βασιλέων, Ολυμπιὰς μὲν ἦν ἐνάτη ϗ ἑξηκοστὴ &c. *Dionyſ.* V. p. 305. ὕπατοι δὲ *Palilibus* inibant fortaſſe. *Marcus Valerius* Poplicolæ frater. *P. Poſthumius Tubertus.* Ann. Belli *Sabini* primus. Palilia *April.* vet. 20. *Maji* 14. *Julian.* Cycl. VIII.

* NB. Numeros hoſce accommodari paginis Editionis *Sylburgianæ*, quæ in hac Editione ad oram textus interiorem appinguntur.

Ante Chriſt.	*Per. Jul.*	*Poſt Excid. Trojæ.*	*Per. Metonica.*	*Olympiad.*	*U. C. Caton.*	*U. C. Varr.*	*A Regifugio.*	
502	4212	682	82	$69\frac{2}{3}$	250	252 68 4 69 1	6	*Palilibus* inibant fortaſſe. *P. Valerius Poplicola* IV. *Titus Lucretius* II. *Dionyſ.* τῷ ἑξῆς ἔτει. 307. *Plutarch.* Poplicol. Ann. Belli *Sabini* II. Triumphus de *Sabinis*. *Dionyſ.* L. V. p. 310. Liv. II. 16. *Plutarch.* Poplicol. Palilia *April.* vet. 20. *Maji* 27. *Julian.* Cycl. IX.
501	4213	683	83	$69\frac{3}{4}$	251	253 $69\frac{1}{2}$	7	*Palilibus* inibant fortaſſe. *P. Poſthumius Tubertus* II. *Agrippa Menenius.* Ann. Belli *Sabini* III. Τρίτη Σαβίνων εἰσβολή. *Dionyſ.* L. V. p. 310. *Poſthumii* Oratio III. Non. *Apr.* U. C. 250. Faſt. *Capitolin.* *Agrippæ* Triumphus Pridie Non. *Apr.* U. C. 250. Faſt. *Capitolin.* Palilia *April.* vet. 20. *Maji* 16. *Julian.* Cycl. X.
500	4214	684	84	69 4 70 1	252	254 $69\frac{2}{3}$	8	Μετὰ τὸν ἐνιαυτὸν ἐκεῖνον. *Dionyſ.* p. 315. Κατὰ τὴν ἑβδομηκοστὴν Ὀλυμπιάδα. *Dionyſ.* V. p. 338. *Palilibus* inibant fortaſſe. *Sp. Caſſius Uſcelinus.* *Opiter Virginius Tricoſtus.* Ann. Belli *Sabini* IV. κατελύθη a *Spurio COS.* *Dionyſ.* V. 315. VIII. 338. τετάρτη ὑπατεία poſt *COSS.* ann. 249. *Dionyſ.* V. 305. Palilia *April.* vet. 20. *Maji* 28. *Julian.* Cycl. XI.
499	4215	685	85	$70\frac{1}{2}$	253	255 $69\frac{3}{4}$	9	Ἐπὶ τῆς ἑβδομηκοστῆς Ὀλυμπιάδος *Dionyſ.* V. p. 316. *Palilibus* inibant fortaſſe. *Poſtumius Cominius.* *Tit. Largius.* Palilia *April.* vet. 20. *Maji* 18. *Julian.* Cycl. XII.
498	4216	686	86	$70\frac{2}{3}$	254	256 69 4 70 1	10	Ἐν τῷ παρελθόντι ἐνιαυτῷ ſervi puniti. *Dionyſ.* V. p. 319. Recte vide p. 317. χρόνος ἐνιαύσιος *induciarum* p. 319. *Palilibus* inibant fortaſſe. *Servius Sulpicius Camerinus.* *Manius Tullius Longius.* Palilia *April.* vet 20. *Maji* 31. *Julian.* Cycl. XIII.
497	4217	687	87	$70\frac{3}{4}$	255	257 $70\frac{1}{2}$	11	Εἰς τὸν ἐπιόντα ἐνιαυτὸν *Dionyſ.* V. p. 323. *Palilibus* inibant fortaſſe. *Publius Veturius.* *Publius Æbutius Elaalba.* Palilia *April.* vet. 20. *Maji* 20. *Julian.* Cycl. XIV.
496	4218	688	88	70 4 71 1	256	258 $70\frac{2}{3}$	12	Τῷ ἑξῆς ἐνιαυτῷ. *Dionyſ.* V. 324. *Palilibus* inibant fortaſſe. *Titus Largius Flavus.* *Q. Clœlius Siculus.* *Largii* meminit *Dionyſ.* anno etiam ſeq. L. VI. p. 341. & anno 261. ubi δὶς ὕπατος fuiſſe dicitur. L. VI. p. 403. Palilia *April.* vet. 20. *Jun.* 1. *Julian.* Cycl. XV.
495	4219	689	89	$71\frac{1}{2}$	257	259 $70\frac{3}{4}$	13	Ἐν τῷ κατόπιν ἐνιαυτῷ &c. ἐπὶ τῆς ἑβδομηκοστῆς καὶ πρώτης Ὀλυμπιάδος. *Dionyſ.* L. V. fin. & L. VI. init. ἐνιαύσιοι ἀνοχαί. *Dionyſ.* L. V. 339. *Aulus Sempronius Atratinus.* *Marcus Minucius.* *Palilibus* inibant fortaſſe. Palilia *April.* vet. 20. *Maji* 22. *Julian.* Cycl. XVI.
494	4220	690	90	$71\frac{2}{3}$	258	260 70 4 71 1	14	Μετὰ τούτους &c. ἐφ' ὧν αἱ ἐνιαύσιοι ἀνοχαὶ πρὸς Λατίνους διελέλυντο. *Dionyſ.* VI. 342. Inde horum *trium* annorum *nexus* apparet. *Sept.* vet. 13. inibant fortaſſe *COSS* anni ſequentis, *Octob.* 24. *Julian.* Et ſic deinceps. *Aulus Poſtumius.* *Tit. Verginius COS.* κύριος *Dictator* proditus. *Largius* Dictator ἐν τῷ παρελθόντι ἐνιαυτῷ. *Dionyſ.* VI. 355. Non proxime ſuperiori, ſed *tertio* ante hunc annum *anno.* Prælium *Regillenſ.* Idib. *Quinctilib.* *Plutarch.* Coriolano. *Dionyſ.* L. VI. p. 351. Palilia *April.* vet. 20. *Jun.* 4. *Julian.* Cycl. XVII.
493	4221	691	91	$71\frac{3}{4}$	259	261 $71\frac{1}{2}$	15	*Sept.* 13. inibant fortaſſe, *Octob.* 13. *Julian.* *Appius Claudius Sabinus.* *Publius Servilius Priſcus.* *A. Poſtumius* Dictator ἐν τῷ πρόσθεν ἐνιαυτῷ. *Dionyſ.* VI p. 367. *Recens ad Regillum lacum accepta clades.* Liv. II. 22. Palilia *April.* vet. 20. *Maji* 24. *Julian.* Cycl. XVIII.
492	4222	692	92	71 4 72 1	260	262 $71\frac{2}{3}$	16	Ἑξηκοστῷ καὶ διακοσιοστῷ μετὰ τὴν κτίσιν ἔτει, μελλούσης εἰς τέλος τῆς ἑβδομηκοστῆς καὶ δευτέρας Ὀλυμπιάδος. *Dionyſ.* L. VI. p. 367. *Aulus Verginius Montanus.* *Titus Veturius Geminus.* *Sept.* 13. inibant fortaſſe. *Octob.* 25. *Julian.* παρελθόντι ἔτει *COS.* *App. Claudius.* Dionyſ. L. VI. p. 370. πέρυσι ὕπατος. ibid. Palilia *April.* vet. 20. *Jun.* 5. *Julian.* Cycl. XIX.
491	4223	693	93	$72\frac{1}{2}$	261	263 $71\frac{3}{4}$	17	Ἐπὶ τῆς ἑβδομηκοστῆς καὶ ἑβδόμης Ὀλυμπιάδος. *Dionyſ.* L. VI. p. 378. Sed pro ἑβδόμης l. δευτέρας. p. 367. & L. VII. p. 417. *Poſtumius Cominius* *Sp. Caſſius* II. *Dionyſ.* L. VIII. p. 538. *Sept.* 1. inibant, ſolito maturius. *Octob.* 7. *Julian.* ἔτος ἑπτακαιδέκατον a Regifugio. *Dionyſ.* L. VI. p. 398. Palilia *April.* vet. 20. *Maji* 26. *Julian.* Cycl. XX.
490	4224	694	94	$72\frac{2}{3}$	262	264 71 4 72 1	18	Κατὰ τὸν δεύτερον ἐνιαυτὸν τῆς ἑβδομηκοστῆς καὶ δευτέρας Ὀλυμπιάδος. *Dionyſ.* L. VII. p. 417. ἑπτακαίδεκα διελθόντων ἐτῶν μετὰ τὴν ἐκβολὴν τῶν βασιλέων ib. *Titus Geganius Macerinus.* *Publius Minucius.* *Sept.* 1. inibant fortaſſe. *Octob.* 15. Julian. Palilia *April.* vet. 20. *Jun.* 7. *Julian.* Cycl. XXI.

Ante Chriſt.	*Per. Jul.*	*Poſt Excid Trojæ.*	*Ter. Metonica.*	*Olym. piad.*	*U. C. Caton.*	*U. C. Varr.*	*A Regifugio.*	
489	4225	695	95	$72\frac{3}{4}$	263	265 $72\frac{1}{2}$	19	De hoc anno ita apud *Livium* Coriolanus: *Rapiunt frumenta ex agris noſtris, quemadmodum tertio anno rapuere.* L. II. 34. Τρίτον ἢ τέταρτον, τοῦτ' ἔτος. *Dionyſ.* L. VIII. p. 484. ἔπω τέταρτον ἔτος a *Pace* cum Plebe. *Dionyſ.* L. VII. p. 450. χρόνος ἑπτακαιδεκαέτης ἤδη γεγονὼς a Lege Conſulatus I. a *M. Valerio* lata de Judiciis Populi. *Dionyſ.* L. VII. p. 751. *Ariſtodemi Cumani* ann. 14. quo periit Tarquinius Superbus. *Dionyſ.* VII. p. 426. *Sept.* 1. inibant fortaſſe *Oct.* 4. *Jul.* ſequentis anni *COSS.* *M. Minucius Augurinus* II. *Aulus Sempronius Atratinus* II. Πρεσβύτερος *COS.* p. 439. Liv. II. 34. *Sic. Pollutus* Trib. Pleb. II. p. 442. Πέρυσι præda *Antiatium* militibus data. *Dionyſ.* L. VII. p. 468. Palilia *April.* vet. 20. *Maji* 27. *Julian.* Cycl. XXII.
488	4226	696	96	72 4 / 73 1	264	266 $72\frac{2}{3}$	20	*Sept.* 1. inibant fortaſſe, *Oct.* 16. *Julian.* ſequentis anni *COSS.* *Quintus Sulpicius Camerinus* *Sergius Largius Flavus* II. *Dionyſ.* omiſſi a *Livio.* Palilia *April.* vet. 20. *Jun.* 8. *Maji* 27. *Julian.* Cycl. XXIII.
487	4227	697	97	$73\frac{1}{2}$	265	267 $72\frac{3}{4}$	21	Κατὰ τὴν ἑβδομηκοστὴν καὶ τρίτην Ὀλυμπιάδα. *Donyſ.* L. VIII. p. 480. *Sept.* 1. inibant fortaſſe, *Oct.* 6. *Julian.* ſequentis anni *COSS.* *Cajus Julius Jullus.* *Publius Pinarius Rufus.* Dionyſ. omiſſi a *Livio.* Palilia *April.* vet. 20. *Maji* 28. *Julian.* Cycl. XXIV.
486	4228	698	98	$73\frac{2}{3}$	266	268 72 4 / 73 1	22	Τέταρτον ἐνιαυτὸν ἤδη τοῦτον, ἐξ οὗ φεύγει τὴν πατρίδα Coriolanus. Ita Veturia mater ap. *Dionyſ.* L. VIII. p. 513. τρίτον ἤδη τοῦτο ἔτος *Romani* inopia commeatuum oppreſſi a *Coriolano*, p. 520. *Sept.* 1. inibant fortaſſe, *Sept.* 26. *Julian.* ſequentis anni *COSS.* *Spurius Nautius.* *Sextus Furius.* Dionyſ. Liv. II. 39. *Decemb.* 1. Pax cum *Coriolano. Decemb. Julian.* 24. Palilia *April.* vet. 20. *Maji* 19. *Jul.* Cycl. I.
485	4229	699	99	$73\frac{3}{4}$	267	269 $73\frac{1}{2}$	23	Τῷ ἑξῆς ἐνιαυτῷ &c. ἄνδρες ἔμπειροι πολέμων. *Dionyſ.* L. VIII. p. 531. *Sept.* 1. inibant fortaſſe, *Sept.* 15. Julian. *ſequentis* anni *COSS.* *C. Aquilius.* *Titus Siccius.* Dionyſ. Liv. II. 40. His *COSS.* ἡγεμονίαι incipiunt *Siccii Dentati* 30. annis ante 297. *Dionyſ.* X. 662. *Kalend. Decembrib.* 1m. *Sacrificium* in ara *Fortunæ muliebris.* Dionyſ. VIII. Palilia *April.* vet. 20. *Maji* 8. *Jul.* Cycl. II.
484	4230	700	100	73 4 / 74 1	268	270 $73\frac{2}{3}$	24	*Sept.* 1. inibant fortaſſe, *Sept.* 27. Jul. *ſequentis* anni *COSS.* *Publius Virginius.* *Sp. Caſſius* III. VIII. 538. IX. 595. *Proculus Virg.* L. VIII. p. 525. 606. X. 664. 665. Liv. II. *Ædem* Fortunæ Muliebris dedicat COS. *Proculus Virginius Quintilib.* Auguſti *Julian.* 4. Palilia *April.* vet. 20. *Maji* 20. *Julian.* Cycl. III.
483	4231	701	101	$74\frac{1}{2}$	269	271 $73\frac{3}{4}$	25	Τῷ ἑξῆς ἐνιαυτῷ τῆς ἑβδομηκοστῆς καὶ πέμπτης Ὀλυμπιάδος ἐνεστώσης, *Dionyſ* L. VIII. p. 544. *Sept.* 1. inibant fortaſſe, *Sept.* 16. Julian. *ſequentis* anni *COSS.* *Quintus Fabius.* *Servius Cornelius.* Dionyſ. Liv. II. 142. ὑπατεύσαντι τῷ πρόσθεν ἐνιαυτῷ Σπορίῳ Κασσίῳ. *Dionyſ.* VIII. 544. Palilia *April.* vet. 20. *Maji* 10. *Jul.* Cycl. IV.
482	4232	702	102	$74\frac{2}{3}$	270	272 73 4 / 74 1	26	Κατὰ τὸ ἑβδομηκοστὸν καὶ διακοσιοστὸν ἔτος ἀπὸ τοῦ συνοικισμοῦ τῆς Ῥώμης. *Dionyſ.* L. VIII. p. 549. *Sept.* 1. inibant fortaſſe, *Sept.* 30. Jul. *ſequentis* anni *COSS.* *Lucius Æmilius Mamerci* filius. *Cæſo Fabius Cæſonis* fil. Dionyſ. Liv. II. 42. Palilia *April.* vet. 20. *Maji* 23. *Julian.* Cycl. V.
481	4233	703	103	$74\frac{3}{4}$	271	273 $74\frac{1}{2}$	27	*Jul.* 15. inibant fortaſſe, *Aug.* 4. Julian. *ſequentis* anni *COSS.* *Marc. Fabius Cæſonis* fil. *L. Valerius Marci* f. Dionyſ. Liv. II. 42. *Continui tres Conſulatus* in gente *Fabia.* Liv. II. 42. Palilia *April.* vet. 20. *Maji* 12. *Julian.* Cycl. VI.
480	4234	704	104	74 4 / 75 1	272	274 $74\frac{2}{3}$	28	*Tribuni Plebis* militibus conſcribendis intercedunt τὴν κληρουχίαν ὑπομιμνήσκοντες τοὺς δημοτικούς, ἧς γε πέμπτον ἔτος ἐψηφισμένης ὑπὸ τοῦ συνεδρίου. *Dionyſ.* VIII. 558. A. Conſulatu *Sp. Caſſii*, U. C. 268. *Cajus Julius.* *Q. Fabius Cæſonis filius.* Dionyſ. Liv. II. 43. *Jul.* 15. inibant fortaſſe. *Aug.* 16. Julian. *ſequentis* anni *COSS.* Palilia *April.* vet. 20. *Maji* 24. *Julian.* Cycl. VII.
479	4235	705	105	$75\frac{1}{2}$	273	275 $74\frac{3}{4}$	29	Ἐπὶ τῆς ἑβδομηκοστῆς καὶ πέμπτης Ὀλυμπιάδος. *Dionyſ.* IX. 559. *Cæſo Fabius* II. *Spurius Furius.* Dionyſ. Liv. II. 43. *Jul.* 15. inibant fortaſſe. *Auguſt.* 6. Julian. *ſequentis* anni *COSS.* Palilia *April.* vet. 20. *Maji* 14. *Julian.* Cycl. VIII.
478	4236	706	106	$75\frac{2}{3}$	274	276 74 4 / 75 1	30	*Cajus Manlius.* *M. Fabius* II. Dionyſ. Liv. II. 43. Menſe *Majo* veteri ſuffecti his COSS. *ſucceſſores*, δυοῖν ἔτι μηνῶν εἰς τὸν ἐνιαύσιον χρόνον λειπομένων. Dionyſ. IX. 570. *Idib.* ut videtur *Maji* vet. Jun. *Jul.* 20. Palilia *April.* vet. 20. *Maji* 14. *Julian.* Cycl. IX.

Ante Chriſt.	*Per. Jul.*	*Poſt Excid. Trojæ.*	*Per. Metonica.*	*Olympiad.*	*U. C. Caton.*	*U. C. Varr.*	*A Regifugio*	
477	4237	707	107	$75\frac{3}{4}$	275	277 $75\frac{1}{2}$	31	Trium fratrum, *Cæſonis, Marci* & *Quincti, Fabiorum* ὑπατείαι συνεχεῖς ἑπτά. Dionyſ. IX. 580. *Cæſo Fabius* III. frater illius. *Tit. Virginius.* Dionyſ. Liv. II. 48. qui abdicaverat. *Majo veteri* inibant proximi *COSS.* Idib. *Maji* vet. Jun. *Jul.* 9. Palilia *April.* vet. 20. *Maji* 16. *Julian.* Cycl. x.
476	4238	708	108	75 4 76 1	276	278 $75\frac{2}{3}$	32	Cæſo κατὰ τὴν ἀρχὴν ἀποθέμενος. *Dionyſ.* 9. 574. *L. Æmilius.* *Cajus Servilius.* Dionyſ. Liv. II. 49. *Majo veteri* inibant proximi *COSS.* Idib. *Maji* vet. Jun. *Jul.* 21. xv. K. *Quinctil.* ſub ſequentib. *COSS.* clades *Cremerenſis* Fabiorum. *Quinctil.* vet. 18. Auguſti *Julian.* 23. Palilia *April.* vet. 20. *Maji* 16. *Julian.* Cycl. xi.
475	4239	709	109	$76\frac{1}{2}$	277	279 $75\frac{3}{4}$	33	Ἐπὶ τῆς ἑβδομηκοστῆς καὶ ἕκτης Ὀλυμπιάδος. *Dionyſ.* IX. 576. *C. Horatius.* *Titus Menenius.* Dionyſ. Liv. II. 51. *Sextili vetere ineunte,* ut videtur, ineunt *ſequentes Conſules. Aug.* 27. *Julian.* Palilia *April.* vet. 20. *Maji* 18. *Julian.* Cycl. xii.
474	4240	710	110	$76\frac{2}{3}$	278	280 75 4 76 1	34	Μενηνίῳ δίκην τοῦ κατὰ ὑπατεύοντος. *Dionyſ.* IX. 585. *Servius Servilius.* *Aulus Virginius.* Dionyſ. Liv. II. 51. *Sextili ineunte* ineunt *COSS.* anni *ſequentis. Sept.* 9. *Julian.* Palilia *April.* vet. 20. *Maji* 31. *Julian.* Cycl. xiii.
473	4241	711	111	$76\frac{3}{4}$	279	281 $76\frac{1}{2}$	35	Σερούιος Σερουίλιος ὁ τῷ παρελθόντι ὑπατεύσας ἔτει. *Dionyſ.* IX. 586. 593. Triumph. *Valerii Poplicolæ K. Maji* Epoch. *Capitol.* 278. Maji 30. *Julian.* *Publius Valerius Poplicola.* *Cajus Nautius.* Dionyſ. Liv. II. 52. *Sextili ineunte* ineunt *COSS.* anni *ſequentis. Auguſt.* 29. *Julian.* Palilia *April.* vet. 20. *Maji* 20. *Julian.* Cycl. xiv.
472	4242	712	112	76 4 77 1	280	282 $76\frac{2}{3}$	36	COSS. a *Sp. Caſſii* Conſulatu ann. U. C. 268. *duodecimi*: δώδεκα γενομένων τῶν μεταξὺ ἀρχείων. *Dionyſ.* IX. 595. Triumph. *A. Manlii Idib. Mart.* Epoch. *Capitolin.* 279. *April. Julian.* 20. *Aulus Manlius.* *Lucius Furius.* Dionyſ. Liv. II. 54. *Sextili ineunte* ineunt *COSS.* anni *ſequentis. Sept.* 10. *Julian.* Palilia *April.* vet. 20. *Jun.* 1. *Julian.* Cycl. xv.
471	4243	713	113	$77\frac{1}{2}$	281	283 $76\frac{3}{4}$	37	Ἐπὶ τῆς ἑβδομηκοστῆς καὶ ἑβδόμης Ὀλυμπιάδος. *Dionyſ.* IX. 594. *L. Æmilius Mamercus* III. *Vopiſcus Julius. Opiter Virginius* *Sextili ineunte* ineunt *COSS.* anni *ſequentis. Aug.* 31. *Jul.* Liv. II. 54. Agnoſcit tamen etiam *Vopiſc. Junium* in *aliis* Annalib. Palilia *April.* vet. 20. *Maji* 22. *Julian.* Cycl. xvi.
470	4244	714	114	$77\frac{2}{3}$	282	284 76 4 77 1	38	Ὁ τῷ πρόσθεν ἐνιαυτῷ τοὺς περὶ Αἰμίλιόν τε καὶ Ἰούλιον ὑπάτους ἐπιθήσας. *Dionyſ.* L. IX. p. 597. Prioris etiam anni *COSS.* eoſdem agnoſcit Liv. II. 56. *Lucius Pinarius.* *Publius Furius.* Dionyſ. Liv. II. 56. *Sextili ineunte* ineunt *COSS.* anni *ſequentis. Sept.* 13. *Julian.* Palilia *April.* vet. 20. *Jun.* 4. *Julian.* Cycl. xvii.
469	4245	715	115	$77\frac{3}{4}$	283	285 $77\frac{1}{2}$	39	Πεντεκαίδεκα ὑπατείας poſt *Sp. Caſſium* ann. 268. recenſet quarum nullâ *Conſul* aliquis de *Lege* retulerat Agraria. *Dionyſ.* L. IX. p. 608. Primos enim de ea retuliſſe narrat *ſequentis* poſt hunc annum anni *Conſules.* Vid. ſimil. exempla anni ante Chriſt. 231. & 103. *Titus Quinctius Capitolinus.* *Ap. Claudius Sabinus.* *Sextili ineunte* ineunt *COSS.* anni *ſequentis. Sept.* 11. *Julian.* Palilia *April.* vet. 20. *Maji* 25. *Julian.* Cycl. xviii.
468	4246	716	116	77 4 78 1	284	286 $77\frac{3}{2}$	40	Πρὸ ἑπτακαίδεκα SC. de re Agraria COS. *Sp. Caſſio.* 268. *Dionyſ.* L. IX. 607. De *Appio Claudio*: ὁ τῷ πρόσθεν ὑπατεύσας ἔτει, p. 608. *Lucius Valerius* II. *Tib. Æmilius.* Dion. Liv. II. 61. *Sextili ineunte* inneunt *COSS.* anni *ſequentis. Sept.* 14. *Julian.* Palilia *Apr.* vet. 20. *Jun.* 5. *Julian.* Cycl. xix.
467	4247	717	117	$78\frac{1}{2}$	285	287 $77\frac{3}{4}$	41	Κατὰ τὴν ἑβδομηκοστὴν καὶ ὀγδόην Ὀλυμπιάδα. *Dionyſ.* IX. 611. *Aulus Virginius Nomentanus.* *Titus Numicius Priſcus.* *Sextili ineunte* ineunt *COSS.* anni *ſequentis. Sept.* 4. *Julian.* Palilia *Apr.* vet. 20. *Maji* 26. *Julian.* Cycl. xx.
466	4248	718	118	$78\frac{2}{3}$	286	288 77 4 78 1	42	Τῷ ἑξῆς ἔτει. *Dionyſ.* *Quinctius Capitolinus.* *Quinctus Servilius Priſcus.* *Sextili ineunte* ineunt *COSS.* anni *ſequentis. Sept.* 16. *Julian.* Palilia *Apr.* vet. 20. *Jun.* 7. *Julian.* Cycl. xxi.
465	4249	719	119	$78\frac{3}{4}$	287	289 $78\frac{1}{2}$	43	Τῷ μετὰ τοῦτο ἔτει. *Tiberius Æmilius* II. *Quinctus Fabius.* *Sextili ineunte* ineunt *COSS.* anni *ſequentis. Sept.* 5. *Julian.* Palilia *Apr.* vet. 20. *Maji* 27. *Julian.* Cycl. xxii.
464	4250	720	120	78 4 79 1	288	290 $78\frac{2}{3}$	44	*Nonis Junii* ædes *Dii Fidii* a *COS. Sp. Poſthumio* dedicata. Julii *Julian.* 23. *Sp. Poſtumius Albinus.* *Quinctus Servilius Priſc.* II. *Sextili ineunte* ineunt *COSS.* anni *ſequentis. Sept.* 17. *Julian* Palilia *Apr.* vet. 20. *Jun.* 8. *Julian.* Cycl. xxiii.

Ante Chriſt.	*Per. Jul.*	*Poſt Excid. Troja.*	*Per. Metonica.*	*Olympiad.*	*U. C. Caton.*	*U. C. Varr.*	*A Regifugio.*	
463	4251	721	121	$79\frac{1}{2}$	289	291 $78\frac{3}{4}$	45	Επὶ τ̃ ἐνάτης ϗ ἑβδομηκοςῆς Ολυμπιάδος. *Dionyſ.* IX. p. 617. *Tertius* hic Belli annus erat cum Æquis. *Liv.* III. 2. Σῖτος ἐν ἀκμῇ cum Bellum in *Æquos* gererent hi *COSS*. Proinde *Junio Juliano* nondum faſces depoſuerant. *T. Quinctius Capitolinus* III. *Q. Fabius Vibulanus* II. Dion. & Liv. *Sextili ineunte* ineunt *COSS.* anni *ſequentis. Sept.* 7. *Julian.* Palilia *April.* vet. 20. *Maji* 29. *Julian.* Cycl. XXIV.
462	4252	722	122	$79\frac{2}{3}$	290	292 78 4 / 79 1	46	*Septemb.* 1. peſtis quæ illum *annum* ὅλον tenuit. *Dionyſ.* IX. p. 623. Sept. *Julian.* 26. *Sp.* Liv. *Aulus Poſtumius Albus* *Servius Furius* Dionyſ. Liv. III. 4. *Kal. Sextili* ineunt *COSS.* anni *ſequentis.* Liv. III. 6. *Auguſt.* 28. *Julian. ut tunc principium anni agebatur.* Liv. Palilia *April.* vet. 20. *Maji* 19. *Julian.* Cycl. I.
461	4253	723	123	$79\frac{3}{4}$	291	293 $79\frac{1}{2}$	47	Τῷ τρίτῳ ἔτει. Dionyſ. *Lucius Æbutius.* *Publius Servilius Priſcus.* Dionyſ. X. 633. Liv. III. 6. III. *Id. Sextil.* inibant *COSS.* anni *ſequentis.* Liv. III. 8. Nos *Idibus* ipſis potius iniviſſe ſuſpicamur. *Aug.* 29. *Julian.* Palilia *April.* vet. 20. *Maji* 8. *Julian.* Cycl. II.
460	4254	724	124	79 4 / 80 1	292	294 $79\frac{3}{3}$	48	*Lucius Lucretius.* *Tit. Veturius Geminus.* Dionyſ. X. 633. Liv. III. 8. *Idib. Sextilib.* ineunt *COSS.* anni *ſequentis. Sept.* 10. *Julian.* Palilia *April.* vet. 20. *Maji* 20. *Julian.* Cycl. III.
459	4255	725	125	$80\frac{1}{2}$	293	295 $79\frac{3}{4}$	49	Ολυμπιὰς ἦν ὀγδοηκοςή. *Dionyſ.* X. 627. *Publius Volumnius.* *Servius Sulpicius Camerinus.* Dionyſ. Liv. III. 10. *Idib. Sextilib.* ineunt *COSS.* anni *ſequentis. Auguſt.* 31. *Julian.* Palilia *April.* vet. 20. *Maji* 10. *Julian.* Cycl. IV.
458	4256	726	126	$80\frac{2}{3}$	294	296 79 4 / 80 1	50	*Publius Valerius Poplicola.* *Cajus Claudius Sabinus.* Dionyſ. Liv. III. 13. *Idib. Sextilib.* ineunt *COSS.* anni *ſequentis. Sept.* 13. *Julian.* Palilia *April.* vet. 20. *Maji* 23. *Julian.* Cycl. V.
457	4257	727	127	$80\frac{3}{4}$	295	297 $80\frac{1}{2}$	51	Triumph. *Q. Fabii Vibulani. Non. Maji* Epoch. *Capitolin.* 294. *Maji Jul.* 28. Triumph. *L. Cornelii COS.* IV. *Id. Maji.* Epoch. *Capitolin.* 294. Jun. *Jul.* 2. *Q. Fabius Vibulanus* III. *Lucius Cornelius.* Dionyſ. Liv. III. 22. *Idibus Sextilibus* ineunt *COSS.* anni *ſequentis. Sept.* 2. *Julian.* Triumph. *L. Quinctii Cincinnati Dictatoris Idib. Sept.* Epoch. *Capitolin.* 295. Oct. *Jul.* 1. Palilia *April.* vet. 20. *Maji* 12. *Julian.* Cycl. VI.
456	4258	728	128	80 4 / 81 1	296	298 $80\frac{2}{3}$	52	Τῷ ἑξῆς ἐνιαυτῷ. *Dionyſ.* *L.* Liv. *Cajus Nautius* II. *Lucius Minucius.* Dionyſ. XI. 701. Liv. III. 25 *Idibus Sextilibus* ineunt *COSS.* anni *ſequentis. Sept.* 14. *Julian.* Palilia *April.* vet. 20. *Maji* 24. *Julian.* Cycl. VII.
455	4259	729	129	$81\frac{1}{2}$	297	299 $80\frac{3}{4}$	53	Ολυμπιὰς ὀγδοηκοςὴ ϗ πρώτη. *Dionyſ.* X. 652. *M.* Liv. *Cajus Horatius.* *Quintus Minucius.* Dionyſ. Liv. III. 30. *Idibus Sextilibus* ineunt *COSS.* anni *ſequentis. Sept.* 4. *Julian.* Palilia *April.* vet. 20. *Maji* 14. *Julian.* Cycl. VIII.
454	4260	730	130	$81\frac{2}{3}$	298	300 80 4 / 81 1	54	Τῷ ἑξῆς ἔτει. *Dionyſ.* *Marcus Valerius.* *Spurius Virginius.* Dionyſ. Liv. III. 31. *Idibus Sextilibus* ineunt *COSS.* anni *ſequentis. Sept.* 17. *Julian.* Palilia *April.* vet. 20. *Maji* 27. *Julian.* Cycl. IX.
453	4261	731	131	$81\frac{3}{4}$	299	301 $81\frac{1}{2}$	55	Ο μετὰ τῦτον. *Dionyſ.* *Titus Romilius.* *Cajus Veturius.* Dionyſ. Liv. III. 31. *Idib. Sextilib.* ineunt *COSS.* anni *ſequentis. Sept.* 6. *Julian.* Palilia *April.* vet. 20. *Maji* 16. *Julian.* Cycl. X.
452	4262	732	132	81 4 / 82 1	300	302 $81\frac{2}{3}$	56	T. Romilius & C. Veturius ὑπατεύσαντες τὸν παρελθόντα ἐνιαυτόν. *Dionyſ.* X. p. 673. πρεσβύτεροι ὕπατοι. ib. *Spurius Tarpejus.* *Aulus Terminius.* Dionyſ. *A. Aeternius.* Liv. III. 31. *Idib. Sextilib.* ineunt *COSS.* anni *ſequentis. Sept.* 18. *Julian.* Palilia *April.* vet. 20. *Maji* 28. *Julian.* Cycl. XI.
451	4263	733	133	$82\frac{1}{2}$	301	303 $81\frac{3}{4}$	57	Επὶ ὀγδοηκοςῆς ϗ δευτέρας Ολυμπιάδος &c. ἐτῶν τριακοσίων ἐκπεπληρωμένων ἀπὸ τ̃ Ρώμης συνοικισμῦ. *Dionyſ.* L. X. 676. *Publius Horatius.* *Sextus Quintilius* mortuus. Dionyſ. Liv. *Curiatius* Liv. *Sp. Furius* ſuffectus. [III. 32. *Idib. Sextilib.* ineunt *COSS.* anni *ſequentis. Sept.* 8. *Julian.* Palilia *April.* vet. 20. *Maji* 18. *Julian.* Cycl. XII.
450	4264	734	134	$82\frac{2}{3}$	302	304 81 4 / 82 1	58	Εἰς τὸ ἐπιὸν ἔτος. *Dionyſ.* X. p. 678. *Lucius Menenius.* *Publius Seſtius.* Dionyſ. Liv. III. 32. *Idibus Majis* inibant *ſequentis* anni *Decemviri,* quæ *tum ſolennes erant ineundis magiſtratibus.* Liv. III. 36. *anno trecenteſimo altero quam condita Roma erat.* Liv. III. 33. Vid. Diſſ. X. de *Cycl.* n. 96, 97, 98. *Jun.* 24. *Julian.* *Appius Claudius* & *T. Genucius, COSS.* deſignati, ſed inibant inter *Decemviros.* Palilia *Apr.* vet. 20. *Maji* 31. *Jul.* Cycl. XIII.

Ante Chriſt.	*Per. Jul.*	*Poſt Excid. Troja.*	*Per. Metonica.*	*Olympiad.*	*U. C. Caton.*	*U. C. Varr.*	*A Regifugio.*	
449	4265	735	135	$82\frac{3}{4}$	303	305 $82\frac{1}{2}$	59	*Decemvirorum* annus primus. Incipit ſecundus ab *Idibus Majis*, Jun. 13. *Julian.* τῷ ἑξῆς ἔτει. *Dionyſ.* *Appius Claudius, Titus Genucius, Publius Seſtius, Publius Poſtumius, Servius Sulpicius, Aulus Manlius, Titus Romilius, Cajus Julius, Titus Veturius, Publius Horatius.* Dionyſ. Liv. III. 33. Palilia *April.* vet. 20. *Maji* 20. *Julian.* Cycl. XIV.
448	4266	736	136	82 4 83 1	304	306 $82\frac{2}{3}$	60	*Decemvirorum* annus ſecundus. Incipit tertius ab *Idibus Majis*, Jun. *Julian.* 25. ἐν τῷ κατόπιν ἔτει. *Dionyſ.* *Appius Claudius, Quinctus Fabius Vibulanus, Marcus Cornelius, Marcus Sergius, Lucius Minucius, Titus Antonius, Manius Rabulejus, Quinctus Petellius, Cæſo Duelius, Spurius Oppius.* Liv. III. 35. Dionyſ. Palilia *April.* vet. 20. *Jun.* 1. *Julian.* Cycl. XV.
447	4267	737	137	$83\frac{1}{2}$	305	307 $82\frac{3}{4}$	61	*Decemvirorum* annus tertius deſinit *Idib. Majis.* Jun. *Julian.* 15. Ἐπὶ τῆς ὀγδοηκοστῆς καὶ τρίτης Ὀλυμπιάδος &c. καταλύουσι Ῥωμαῖοι τὴν τῶν δέκα ἀρχὴν ἔτη τρία τῶν κοινῶν ἐπιμεληθεῖσαν. Dionyſ. XI. init. Decemviri *iidem* qui anno *ſuperiori*. Dionyſ. Liv. III. 38. *Idib. Decembrib.* ineunt *COSS.* anni ſequentis. *Julian.* Januar. 8. Hoc anno novum anni *initium* a *Martio*, pro rationibus *Varron.* Palilia *April.* vet. 20. *Maji* 22. *Julian.* Cycl. XVI.
446	4268	738	138	$83\frac{2}{3}$	306	*	62 *Varr.* 61	Hoc demum *Conſulatu* novum erat anni *Cyclici* initium, non jam amplius a *Januario*, ſed *Martio*. Pro *Tabula* noſtra VIII. Diſſ. X. de Cycl. Nempe pro rationibus *Catonianis*. *L. Valerius Potitus, M. Horatius Barbatus.* Dionyſ. Liv. III. 55. *Idib. Decembribus* ineunt *COSS.* anni *ſequentis*. Januar. 8. *Julian.* Hic annus *Varronianus* idem eſt cum *præcedenti*, idemque proinde annus *Cyclicus*. Palilia *April.* vet. 20. *Maji* 22. *Jul.* Cycl. XVI.
445	4269	739	139	$83\frac{3}{4}$	307	308 82 4 83 1	63 *Varr.* 62	Οἱ τὸ ἑξῆς ὑπατεύοντες ἐνιαυτόν. *Dionyſ.* XI. 729. Triumph. *M. Horatii* VII. *K. Sept.* Epoch. *Capitolin.* 304. Septemb. *Julian.* 13. *Lar. Herminius. Titus Virginius* Dionyſ. Liv. III. 65. *Idib. Decembr.* ineunt *COSS.* anni *ſequentis*. Decemb. *Julian.* 23. Triumph. *L. Valerii Poplicolæ Idib. Sextilib.* Epoch. *Capitolin.* 304. Auguſt. *Julian.* 27. Palilia *April.* vet. 20. *Maji* 6. *Jul.* Cycl. XVII.
444	4270	740	140	83 4 84 1	308	309 $83\frac{1}{2}$	64 *Varr.* 63	οἱ παρὰ τούτων τὴν ἀρχὴν παραλαβόντες. *Dionyſ.* XI. p. 729. *M. Geganius Macerinus. Cajus Julius.* Dionyſ. Liv. III. 65. *Idib. Decembrib.* ineunt *COSS.* anni *ſequentis*. Decemb. *Jul.* 12. Palilia *April.* vet. 20. *April.* 25. *Julian.* Cycl. XVIII.
443	4271	741	141	$84\frac{1}{2}$	309	310 $83\frac{2}{3}$	65 *Varr.* 64	*T. Quinctius Capitolinus* IV. *Agrippa Furius.* Liv. III. 66. Deſunt apud *Dionyſ.* *Idib. Decembrib.* ineunt *COSS.* anni *ſequentis*. Decemb. *Jul.* 24. Palilia *April.* vet. 20. *Maji* 10. *Jul.* Cycl. XIX.
442	4272	742	142	$84\frac{2}{3}$	310	311 $83\frac{3}{4}$	66 *Varr.* 65	*Anno trecenteſimo decimo quam Urbs Roma condita erat primum Tribuni Militum pro Conſulibus Magiſtratum ineunt.* Liv. IV. 7. *Initum* dicit hoc anno Magiſtratum, qui *geſtus* fuerit anno *ſequenti*. Vid. Diſſ. X. de *Cycl.* Sic conveniunt *Liv.* & *Dionyſ.* *M. Genucius. P. Cyriatius.* Liv. IV. 1. *C. Quinctius.* Dionyſ. *Idib. Decembrib.* ineunt Tribuni anni *ſequentis*. Decemb. *Jul.* 14. Palilia *April.* vet. 20. *Apr.* 26. *Julian.* Cycl. XX.
441	4273	743	143	$84\frac{3}{4}$	311	312 83 4 84 1	67 *Varr.* 66	*Tribuni* Militares *Conſulari Poteſtate* παραλαμβάνουσι πρῶτοι τὴν ἀνθύπατον ἀρχὴν κατὰ τὸν τρίτον ἐνιαυτὸν τῆς ὀγδοηκοστῆς καὶ τετάρτης Ὀλυμπιάδος. *Dionyſ.* L. IX. p. 736. *A. Sempronius Atratinus, L. Attilius, T. Cæcilius.* Dionyſ. Liv. IV. 7. *L. Papyrius Mugillanus, L. Sempronius Atratinus.* Liv. ibid. COSS. U. C. 312. *Cicer.* Ep. Fam. IX. 21. *Februar. Julian.* exeunte, vel ineunte *Martio*. Sed *Idib. Decemb. COSS.* anni *ſequentis*. Decemb. *Jul.* 25. Palilia *April.* vet. 20. *Maji* 9. *Julian.* Cycl. XXI.
440	4274	744	144	84 4 85 1	312	313 $84\frac{1}{2}$	68 *Varr.* 67	Τῷ δ' ἑξῆς ἐνιαυτῷ &c. παραλαμβάνουσι τὴν ὕπατον ἀρχὴν τῇ διχομηνίδι τοῦ Δεκεμβρίου μηνὸς, &c. *Dionyſ.* L. IX. 737. *M. Geganius Macerinus* II. *T. Quinctius Capitolinus* V. Dionyſ. Liv. IV. 8. *Idib. Decemb.* ineunt *COSS.* anni *ſequentis*. Decemb. *Julian.* 15. Ἐπὶ ἑκκαίδεκα ἔτη ἀπὸ τῆς Λευκίου Κορνηλίου καὶ Κοΐντου Φαβίου ὑπατείας. *Dionyſ.* XI. 737. viz. ab anno U.C. *Caton.* 295. Palilia *April.* vet. 20. *Apr.* 28. *Julian.* Cycl. XXII. Deficit *Dionyſ.*
439	4275	745	145	$85\frac{1}{2}$	313	314 $84\frac{2}{3}$	69 *Varr.* 70	Triumph. *M. Geganii Non. Septembr.* Epoch. *Capitolin.* 310. Sept. *Julian.* 31. *M. Fabius Vibulanus. Poſt. Æbutius Cornicen.* Liv. IV. 2. *Idib. Decemb.* ineunt *COSS.* anni *ſequentis*. Decemb. *Julian.* 27. Palilia *April.* vet. 20. *Maji* 10. *Julian.* Cycl. XXIII.
438	4276	746	146	$85\frac{2}{3}$	314	315 $84\frac{3}{4}$	70 *Varr.* 71	*C. Furius Pacilius. M. Papyrius Craſſus.* Liv. IV. 12. *Idib. Decemb.* ineunt *COSS.* anni *ſequentis*. Decemb. *Julian.* 17. Palilia *April.* vet. 20. *Maji* 30. *Julian.* Cycl. XXIV.

Ante Chriſt.	*Per. Jul.*	*Poſt Excid. Troja.*	*Per. Metonica.*	*Olympiad.*	*U. C. Caton.*	*U. C. Varr.*	*A Regifugio.*	
437	4277	747	147	$85\frac{3}{4}$	315	316 $\begin{smallmatrix}84 & 4\\ 85 & 1\end{smallmatrix}$	71 *Varr.* 70	*Proc. Geganius Macerinus.* *L. Menenius Lanatus.* Liv. IV. 12. *Idib. Decembr.* ineunt *COSS.* anni *ſequentis*. Decemb. *Julian.* 7. Palilia *April.* vet. 20. *Apr.* 20. *Julian.* Cycl. I.
436	4278	748	148	$\begin{smallmatrix}85 & 4\\ 86 & 1\end{smallmatrix}$	316	317 $85\frac{1}{2}$	72 *Varr.* 71	Ann. 20. a *priori* Dictatura *Q. Cincinnati.* Auct. de Vir. Illuſtrib. Pro Epoch. *Catoniana.* *T. Quinctius Capitolinus* IV. *Agr. Menenius Lanatus.* Liv. IV. 13. *Idib. Decemb.* ineunt anni *ſequentis*. Trib. *Militares* Nov. *Jul.* 26. Palilia *April.* vet. 20. *Apr.* 9. *Julian.* Cycl. II.
435	4279	49	149	$86\frac{1}{2}$	317	318 $85\frac{2}{3}$	73 *Varr.* 72	Ann. *U. C.* 315. *Eutrop.* Pro Epoch. *Capitolin.* *L. Quinctius Cincinnati* fil. *Mamercus Æmilius.* *L. Julius* III. Liv. IV. 16. *Idib. Decembr.* ineunt *COSS.* anni *ſequentis*. Decemb. *Julian.* 8. Palilia *April.* vet. 20. *Apr.* 21. *Julian.* Cycl. III.
434	4280	750	150	$86\frac{2}{3}$	318	319 $85\frac{3}{4}$	74 *Varr.* 73	Triumph. *Mam. Æmilii* Dictatoris *Idib. Sept.* Epoch. *Capitol.* 316. Si *Idib. Sextil.* Auguſt. *Jul.* 2. Si *Id. Sept.* Aug. *Jul.* 31. *M. Geganius Macerinus* III. *L. Sergius Fidenas.* Liv. IV. 7. *Idib. Decemb.* ineunt *COSS.* anni *ſequentis*. Novemb. *Julian.* 28. Palilia *April.* vet. 20. *Apr.* 11. *Julian.* Cycl. IV.
433	4281	751	151	$86\frac{3}{4}$	319	320 $\begin{smallmatrix}85 & 4\\ 86 & 1\end{smallmatrix}$	75 *Varr.* 74	*M. Cornelius Maluginenſis.* *L. Papyrius Craſſus.* Liv. IV. 21. *Idib. Decembr.* ineunt *COSS.* anni *ſequentis*. Decemb. *Julian.* 11. Palilia *April.* vet. 24. *Apr.* 21. *Julian.* Cycl. V.
432	4282	752	152	$\begin{smallmatrix}85 & 4\\ 87 & 1\end{smallmatrix}$	320	321 $86\frac{1}{2}$	76 *Varr.* 75	*C. Julius* II. *L. Verginius.* Liv. IV. 21. *Idib. Decembr.* ineunt *COSS.* anni *ſequentis*. Novemb. *Julian.* 30. Palilia *April.* vet. 20. *Apr.* 13. *Julian.* Cycl. VI.
431	4283	753	153	$87\frac{1}{2}$	321	322 $86\frac{2}{3}$	77 *Varr.* 76	*Julius* III. *Virginius* II. e *Licinio Macro.* Liv. IV. 23. *M. Manlius*, *Q. Sulpicius*, e *Valerio Antiate* & *Q. Tuberone.* Liv. IV. 23. *Idib. Decemb.* inneunt anni *ſequentis* Tribuni *Militares.* Dec. *Julian.* 12. Palilia *April.* vet. 20. *Apr.* 25. *Julian.* Cycl. VII.
430	4284	754	154	$87\frac{2}{3}$	322	323 $86\frac{3}{4}$	78 *Varr.* 77	*M. Fabius Vibulanus.* *M. Fabius.* *L. Sergius Fidenas.* Liv. IV. 25. *Idib. Decemb.* ineunt anni *ſequentis*. Tribuni *Militares.* Decemb. *Julian.* 11. Palilia *April.* vet. 20. *Apr.* 15. *Julian.* Cycl. VIII.
429	4285	755	155	$87\frac{3}{4}$	323	324 $\begin{smallmatrix}86 & 4\\ 87 & 1\end{smallmatrix}$	79 *Varr.* 78	[illegible]. *Pinarius Mamercus*, *L. Furius Medullinus*, *Sp. Poſthumius Albus.* Liv. IV. 25. *Idib. Decemb.* ineunt *COSS.* anni *ſequentis*. Decemb. *Julian.* 15. Palilia *April.* vet. 20. *Apr.* 28. *Julian.* Cycl. IX.
428	4286	756	156	$\begin{smallmatrix}87 & 4\\ 88 & 1\end{smallmatrix}$	324	325 $87\frac{1}{2}$	80 *Varr.* 79	Dictatura *Poſthumii* his *COSS.* anno U. C. 323. & primo anno Bell. Peloponneſiaci. *Gellius* Noct. Att. XVII. 21. Pro rationibus *Varronianis.* *Tit. Quinctius Lucii* filius *Cincinnatus*, vel *Penno*, *Cn. Julius Mento.* Liv. IV. 26. *Idib. Decemb.* ineunt *COSS.* anni *ſequentis*. Decemb. *Julian.* 4. Palilia *April.* vet. 20. *Apr.* 17. *Julian.* Cycl. X.
427	4287	757	157	$88\frac{1}{2}$	325	326 $87\frac{2}{3}$	81 *Varr.* 80	*Lucius Papyrius Craſſus.* *Lucius Julius.* Liv. IV. 30. *Idib. Decemb.* ineunt *ſequentis*. anni *COSS.* Decemb. *Julian.* 16. Palilia *Apr.* vet. 20. *Apr.* 29. *Julian.* Cycl. XI.
426	4288	758	158	$88\frac{2}{3}$	326	327 $87\frac{3}{4}$	82 *Varr.* 81	*L. Sergius Fidenas* II. *Hoſt. Lucretius Tricipitinus.* Liv. IV. 30. *Idib. Decemb.* ineunt *ſequentis* anni *COSS.* Decemb. *Julian.* 6. Palilia *Apr.* vet. 20. *Apr.* 19. *Julian.* Cycl. XII.
425	4289	759	159	$88\frac{3}{4}$	327	328 $\begin{smallmatrix}87 & 4\\ 88 & 1\end{smallmatrix}$	83 *Varr.* 82	Poſt ann. *Caton.* 318. VII. demum anno *COS.* *Coſſus* Liv. IV. 20. pro IX. *Aulus Cornelius Coſſus.* *T. Quinctius Pennus* II. Liv. IV. 30. 20. *Idib. Decemb.* ineunt *ſequentis* anni *COSS.* Decemb. *Julian.* 19. Palilia *Apr.* vet. 20. *Maji* 2. *Julian.* Cycl. XIII.
424	4290	760	160	$\begin{smallmatrix}88 & 4\\ 89 & 1\end{smallmatrix}$	328	329 $88\frac{1}{2}$	84 *Varr.* 83	*Cajus Servilius Ahala.* *Lucius Papyrius Mugilanus.* Liv. IV. 30. *Idib. Decemb.* ineunt *ſequentis* anni *Tribuni Militares.* Decemb. *Julian.* 8. Palilia *Apr.* vet. 20. *Apr.* 21. *Julian.* Cycl. XIV.
423	4291	761	161	$89\frac{1}{2}$	329	330 $88\frac{2}{3}$	85 *Varr.* 84	Tribuni Militares: *Tit. Quinctius Pennus* e Conſulatu, *Cajus Furius*, *Marcus Poſthumius*, *Aulus Cornelius Coſſus.* Liv. IV. 31. *Idib. Decemb.* ineunt *ſequentis* anni *Tribuni Militares.* Dec. *Jul* 20. Palilia *Apr.* vet. 20. *Maji* 2. *Julian.* Cycl. XV.
422	4292	762	162	$89\frac{2}{3}$	330	331 $88\frac{3}{4}$	86 *Varr.* 85	*A. Sempronius Atratinus*, *L. Quinctius Cincinnatus*, *L. Furius Medullinus*, *L. Horatius Barbatus.* Liv. IV. 35. *Idib. Decemb.* ineunt *ſequentis* anni *Tribuni Militares.* Dec. *Jul.* 10. Palilia *April.* 20. vet. *Apr.* 23. *Julian.* Cycl. XVI.
421	4293	763	163	$89\frac{3}{4}$	331	332 $\begin{smallmatrix}88 & 4\\ 89 & 1\end{smallmatrix}$	87 *Varr.* 86	*Cl. Craſſus*, *Sp. Nautius Rutilus*, *T. Sergius Fidenas*, *Sext. Julius Tullus.* Liv. IV. 35. *Idib. Dec.* ineunt *ſequentis* anni *COSS.* Dec. *Julian.* 23. Palilia *April.* vet. 20. *Maji* 6. *Julian.* Cycl. XVII.

Ante Chriſt.	Per. Jul.	Poſt Excid. Trojæ.	Per. Metonica.	Olympiad.	U. C. Caton.	U. C. Varr.	A Regifugio.	
420	4294	764	12	89 4 90 1	332	333 $89\frac{1}{2}$	88 Varr. 87	*Conſules Idibus Decembribus Magiſtratum occœpere.* Liv. IV. 37. *C. Sempronius Atratinus. Q. Fabius Vibulanus.* Liv. IV. 37. *Idib. Decemb.* ineunt *ſequentis* anni *Tribuni Militares.* Dec. *Jul.* 12. Palilia *April.* vet. 20. *April.* 25. *Jul.* Cycl. XVIII.
419	4295	765	13	$90\frac{1}{2}$	333	334 $89\frac{2}{3}$	89 Varr. 88	*L. Manlius Capitolinus, Q. Antonius Merenda, L. Papyrius Mugillanus.* Liv. IV. 42. *Idib. Decemb.* ineunt *ſequentis* anni COSS. Dec. *Jul.* 24. Palilia *April.* vet. 20. *Maji* 7. *Julian.* Cycl. XIX.
418	4296	766	14	$90\frac{2}{3}$	334	335 $89\frac{3}{4}$	90 Varr. 89	*Proximo anno,* *Cn. Fabius Vibulanus, T. Quinctius Capitolinus.* Liv. IV. 43. *Interregnum* à *Decemb. Juliani* die 14. uſque ad *Junium* ſequentem. Palilia *April.* vet. 20. *Apr.* 27. *Julian.* Cycl. XX.
417	4297	767	15	$90\frac{3}{4}$	335	336 89 4 90 1	91 Varr. 90	Hoc anno *Juliano* inibant poſt Jun. *Julian.* 21. *L. Quinctius Cincinnatus* III. *Sext. Furius Medullinus* II. *M. Manlius, A. Sempronius Atratinus.* Liv. IV. 44. *Idib. Dec.* ineunt *ſequentis* anni *Tribuni Militares.* Dec. *Jul.* 26. Palilia *April.* vet. 20. *Maji* 9. *Julian.* Cycl. XXI.
416	4298	768	16	90 4 91 1	336	337 $90\frac{1}{2}$	92 Varr. 91	Inſequens annus, quo Bellum *Æquorum cunctatione* ſub *prioribus* Tribunis dilatum. IV. 44. *reparari cœptum* IV. 45. *Agrippa Menenius Lanatus, P. Lucretius Tricipitinus, Sp. Nautius.* Liv. IV. 45. *Idib. Dec.* ineunt *ſequentis* anni *Tribuni Militares.* Dec. *Jul.* 15. Palilia *April.* vet. 20. *Apr.* 28. *Julian.* Cycl. XXII.
415	4299	769	17	$91\frac{1}{2}$	337	338 $90\frac{2}{3}$	93 Varr. 92	*L. Sergius Fidenas, M. Papyrius Mugillanus, C. Servilius Q. Servilii Priſci Dictatoris f.* Liv. IV. 45. *Idib. Dec.* ineunt *ſequentis* anni *Tribuni Militares.* Dec. *Jul.* 27. Palilia *April.* vet. 20. *Maji* 10. *Julian.* Cycl. XXIII.
414	4300	770	18	$91\frac{2}{3}$	338	339 $90\frac{3}{4}$	94 Varr. 93	*Agrippa Menenius Lanatus* II. *Servilius Structus* II. *P. Lucretius Tricipitinus* II. *Sp. Rutilius Craſſus.* Liv. IV. 47. *Idib. Dec.* ineunt *ſequentis* anni *Tribuni militares.* Dec. *Jul.* 17. Palilia *April.* vet. 20. *Apr.* 30. *Julian.* Cycl. XXIV.
413	4301	771	19	$91\frac{3}{4}$	339	340 90 4 91 1	95 Varr. 94	*Inſequenti anno. Biennium tranquillæ externæ res.* Liv. IV. 47. *A. Sempronius Atratinus* III. *M. Papyrius Mugillanus* II. *Sp. Nautius* II. Liv. IV. 47. Κόϊντος Φάβιος e *Diodor.* Ol. 91. 4. *Idib. Dec.* ineunt *ſequentis* anni *Tribuni militares.* Dec. *Jul.* 7. Palilia *April.* vet. 20. *Apr.* 20. *Julian.* Cycl. I.
412	4302	772	20	91 4 92 1	340	341 $91\frac{1}{2}$	96 Varr. 95	*Æquos triennio ante accepta clades retinuit.* Liv. IV. 49. Nempe ann. *Caton.* 337. P. *Cornelius Coſſus, C. Valerius Potitus, Quinctius Cincinnatus, M. Fabius Vibulanus.* Liv. IV. 49. *Idib. Dec.* ineunt *ſequentis* anni *Tribuni militares.* Nov. *Jul.* 26. Palilia *April.* vet. 20. *Apr.* 9. *Julian.* Cycl. II.
411	4303	773	21	$92\frac{1}{2}$	341	342 $91\frac{2}{3}$	97 Varr. 96	*Volis inſequente anno receptis, Æqui, colonia eo deducta, novis viribus oppidum firmarunt.* Liv. IV. 49. Inde Bellum hoc anno. *Cn. Cornelius Coſſus, L. Valerius Potitus, Q. Fabius Vibulanus* II. *M. Poſthumius Regillenſis.* Liv. IV. 49. *Poſt.* Id. *Dec.* propter *Interregnum,* ineunt *ſequentis* anni COSS. Dec. *Jul.* 8. Palilia *April.* vet. 20. *Apr.* 21. *Julian.* Cycl. III.
410	4304	774	22	$92\frac{2}{3}$	342	343 $91\frac{3}{4}$	98 Varr. 97	*A. Cornelius Coſſus, L. Furius Medullinus.* Liv. IV. 51. *Idib. Dec.* ineunt *ſequentis* anni COSS. Nov. *Jul.* 28. Palilia *April.* vet. 20. *Apr.* 11. *Julian.* Cycl. IV.
409	4305	775	23	$92\frac{3}{4}$	343	344 91 4 92 1	99 Varr. 98	*Q. Fabius Ambuſtus, C. Furius Pacilius.* Liv. IV. 52. *Idib. Dec.* ineunt *ſequentis* anni COSS. Dec. *Jul.* 11. Palilia *April.* vet. 20. *Apr.* 24. *Julian.* Cycl. V.
408	4306	776	24	92 4 93 1	344	345 $92\frac{1}{2}$	100 Varr. 99	*Nihil eo biennio inteſtini externive incommodi fuit.* Liv. IV. 52. *M. Papyrius Atratinus, C. Nautius Rutilus.* Liv. IV. 52. *Idib. Dec.* ineunt *ſequentis* anni COSS. Novemb. *Jul.* 30. Palilia *April.* vet. 20. *Apr.* 13. *Julian.* Cycl. VI.
407	4307	777	25	$93\frac{1}{2}$	345	346 $92\frac{2}{3}$	101 Varr. 100	*M. Æmilius, C. Valerius Potitus.* Liv. IV. 53. *Idib. Dec.* ineunt *ſequentis* anni COSS. Dec. *Julian.* 12. Palilia *Apr.* vet. 20. *Apr.* 25. *Julian.* Cycl. VII.
406	4308	778	26	$93\frac{2}{3}$	346	347 $92\frac{3}{4}$	102 Varr. 101	Arx *Carventana priori anno* capta IV. 53. hoc anno ab *Æquis* recepta IV. 55. *Cn. Cornelius Coſſus, L. Furius Medullinus.* Liv. IV. 54. *Idib. Dec.* ineunt *ſequentis* anni *Tribuni militares.* Dec. *Jul.* 11. Palilia *Apr.* vet. 20. *Apr.* 15. *Julian.* Cycl. VIII.
405	4309	779	27	$93\frac{3}{4}$	347	348 92 4 93 1	103 Varr. 102	*Vagati Romani priore anno.* IV. 56. Nempe IV. 55. *C. Julius Tullus, Cn. Cornelius Coſſus, C. Servilius Ahala.* Liv. IV. 56. *Idib. Dec.* ineunt *ſequentis* anni *Tribuni militares.* Dec. *Jul.* 15. Palilia *Apr.* vet. XX. *Apr.* 28. *Julian.* Cycl. IX.

Ante Chriſt.	*Per. Jul.*	*Poſt Excid. Troja.*	*Per. Metonica.*	*Olympiad.*	*U. C. Caton.*	*U. C. Varr.*	*A Regifugio.*	
404	4310	780	28	93 4 94 1	348	349 93$\frac{1}{2}$	104 *Varr.* 103	*Priore anno indigniſſimi ex Plebejis candidati* IV. 57. Nempe IV. 56. *Tempus induciarum cum Vejente populo exierat* IV. 58. viz. XX. *annorum.* IV. 35. Pacis finis *biennio* poſtea. *Q. Furius Medullinus, C. Valerius Potitus, Cn. Fabius Vibulanus, C. Servilius Ahala, refectus continuato honore.* Liv. IV. 57. *Idib. Dec.* ineunt *ſequentis* anni *Tribuni Militares.* Dec. *Jul.* 4. Palilia *Apr.* vet. 20. *Apr.* 17. *Julian.* Cycl. X.
403	4311	781	29	94$\frac{1}{2}$	349	350 93$\frac{2}{3}$	105 *Varr.* 104	*Inſequenti anno* *P. Cornelius Coſſus, Cn. Cornelius Coſſus, C. Fabius Ambuſtus, L. Valerius Potitus.* Liv. IV. 58. *Idib. Decemb.* ineunt *ſequentis* anni *Tribuni Militares.* Dec. *Jul* 16. Palilia *April.* vet. 20. *Apr.* 28. *Julian.* Cycl. XI.
402	4312	782	30	94$\frac{2}{3}$	350	351 93$\frac{3}{4}$	106 *Varr.* 105	*Ab his primum circumſeſſi Veji ſunt,* IV. 61. *T. Quinctius Capitolinus, P. Quinctius Cincinnatus, C. Julius Tullus* II. *A. Manilius, L. Furius Medullinus* III. *M. Æmilius Mamercus.* Liv. IV. 61. *Idib. Decemb.* ineunt *ſequentis* anni *Tribuni Militares.* Dec. *Jul.* 6. Palilia *April.* vet. 20. *Apr* 19. *Julian.* Cycl. XII.
401	4313	783	31	94$\frac{3}{4}$	351	352 93 4 94 1	107 *Varr.* 106	*C. Valerius Potitus* III. *M. Sergius Fidenas, P. Cornelius Maluginenſis, Cn. Cornelius Coſſus, C. Fabius Ambuſtus, Sp. Nautius Rutilius* II. Liv. IV. 61. *Idib. Dec.* ineunt *ſequentis* anni *Tribuni Militares.* Dec. *Jul.* 19. Palilia *April.* vet. 20. *Maji* 2. *Julian.* Cycl. XIII.
400	4314	784	32	94 4 95 1	352	353 94$\frac{1}{2}$	108 *Varr.* 107	*M. Æmilius Mamercus* II. *L. Valerius Potitus* III. *App. Claudius Craſſus, M. Quinctilius Varus, M. Julius Tullus, M. Poſthumius, M. Furius Camillus, M. Poſthumius Albinus.* Liv. V. 1. *Idib. Dec.* ineunt *ſequentis* anni *Tribuni Militares.* Dec. *Julian.* 8. Palilia *April.* vet. 20. *Apr.* 21. *Julian.* Cycl. XIV.
399	4315	785	33	95$\frac{1}{2}$	353	354 94$\frac{2}{3}$	109 *Varr.* 108	*Inſequens annus. Idus Decembris ſolennis ineundis magiſtratibus dies.* Liv. V. 9. *C. Servilius Ahala* III. *Q. Servilius, P. Virginius, Q. Sulpicius, A. Manlius* II. *M. Sergius* II. Liv. V. 8. *Kalend. Octob.* ineunt *ſequentis* anni *Tribuni Militares.* Liv. V. 11. *duobus menſibus citius.* V. 11. Octob. *Julian.* 9. Palilia *April.* vet. 20. *Maji.* 3 *Julian.* Cycl. XV.
398	4316	786	34	95$\frac{2}{3}$	354	355 94$\frac{3}{4}$	110 *Varr.* 109	*Annus Belli* tertius. V. 10. *Continui* ſcilicet, in *hibernaculis* V. 1. quæ anno *Caton.* 352. cœpta. *Sergius Virginiuſque prioris anni Tribuni Militares.* V. 11. *L. Valerius Potitus* IV. *M. Furius Camillus* II. *M. Æmilius Mamercus* III. *Cn. Cornelius Coſſus* II. *C. Fabius Ambuſtus, L. Julius Tullus.* Liv. V. 10. *Kalend. Oct.* ineunt *ſequentis* anni. *Trib. Militares.* Sept. *Jul.* 29. Palilia *April.* vet. 20. *Apr.* 23. *Julian.* Cycl. XVI.
397	4317	787	35	95$\frac{3}{4}$	355	356 94 4 95 1	111 *Varr.* 110	*P. Licinius Calvus* e *Plebe.* V. 12. Tribunus Militaris Conſulari Poteſtate *primus.* V. 18. Poſt annos XLIV. a primis Tribunis Militaribus. VI. 37. Ab anno nempe *Catoniano* 311. Hinc Faſti ab anno *Caton.* 311. ad hunc uſque annum *pleni* probantur. *Cn. Cornelius Tribunus Militum priore anno.* V. 12. *P. Licinius Calvus Pleb. P. Manlius, P. Titinius, P. Melius, L. Furius Medullinus, L. Popilius Volſcus.* Liv. V. 12. Vid. *Sigon.* *Kalend. Oct.* ineunt *ſequentis* anni. *Trib. Militares.* Octob. *Jul.* 12. Palilia *Apr.* vet. 20. *Maji* 6. *Julian.* Cycl. XVII.
396	4318	788	36	95 4 96 1	356	357 95$\frac{1}{2}$	112 *Varr.* 111	*Biennium* ex quo *Plebejos* in ſummo Magiſtr. habuerant. Liv. V. 14. *M. Veturius, M. Pomponius, C. Duilius, Volero Publilius, Cn. Genucius, L. Atilius.* Liv. V. 13. e melioribus Codicibus & *Diodoro.* Ol. 96 1. *Sigonius.* *Kalend. Oct.* ineunt *ſequentis* anni *Tribuni Militares.* *Oct. Jul.* 1. Inter quos *Camillus* II. ἔτυς ἑβδόμυ τῦ πολέμυ τελευτῶντος. *Plut. Camill.* ab ann. *Cat.* 350. Palilia *Apr.* vet. 20. *Apr.* 25. *Julian.* Cycl. XVIII.
395	4319	789	37	96$\frac{1}{2}$	357	358 95$\frac{2}{3}$	113 *Varr.* 112	*L. Valerius Potitus* V. *M. Valerius Maximus, M. Furius Medullinus* III. *Q. Servilius Fidenas* II. *Q. Sulpicius Camerinus* II. Liv. V. 14. *Furius Camillus* II. e *Diodor.* Ol. 96. 2. *Plutarch.* Camill. & Lin. cod. vet. *B. Rhenan.* *Kal. Oct.* ineunt *ſequentis* anni *Tribuni militares.* Oct. *Julian.* 13. Poſt ὥραν μετοπωρινὴν, & finem θέρυς. *Plutarch.* Camil. Palilia *Apr.* vet. 20. *Maji* 7. *Julian.* Cycl. XIX.
394	4320	790	38	96$\frac{2}{3}$	358	359 95$\frac{3}{4}$	114 *Varr.* 113	*L. Julius Tullus, L. Furius Medullinus* IV. *L. Sergius Fidenas, A. Poſthumius Regillenſis, P. Cornelius Maluginenſis, A. Manilius.* Liv. V. 16. *Kal. Sextilibus* forte inibant *ſequentis* anni *Tribuni Militares.* Auguſt. *Julian.* 6. Palilia *Apr.* vet. 20. *Apr.* 27. *Julian.* Cycl. XX.
933	4321	791	39	96$\frac{3}{4}$	359	360 95 4 96 1	115 *Varr.* 114	Urbs Vejentium *decem æſtates hyemeſque continuas circumſeſſa.* Liv. V. 22. ab anno *Catoniano* 350. *P. Licinius P. f. Calvus, L. Titinius, P. Mænius, Cn. Genucius, L. Atilius, P. Melius.* Liv. V. 18. emendat. a *Sigonio* e *Diodoro.* *Kalendis* forte *Sextilibus* inibant *ſequentis* anni *Tribuni Militares.* Auguſt. *Julian.* 18. Palilia *April.* vet. 20. *Maji* 9. *Julian.* Cycl. XXI.

Ante Chriſt.	*Per. Jul.*	*Poſt Excid. Troja.*	*Per. Metonica.*	*Olympiad.*	*U. C. Caton.*	*U. C. Varr.*	*A Regifugio.*	
392	4322	792	40	$\frac{96\,4}{97\,1}$	360	361 $96\frac{1}{2}$	116 *Varr.* 115	*P. Cornelius Coſſus*, *P. Cornelius Scipio*, *P. Valerius Maximus* II. *L. Furius Medullinus* V. *Q. Servilius* III. *Cæſo Fabius Ambuſtus* II. Liv. V. 24. *Kalendis* forte *Sextilibus* inibant *ſequentis* anni *Tribuni Militares.* Auguſt. *Julian.* 7. Palilia *April.* vet. 20. *April.* 28. *Julian.* Cycl. XXII.
391	4323	793	41	$97\frac{1}{2}$	361	362 $96\frac{2}{3}$	117 *Varr.* 116	*M. Furius Camillus*, *L. Furius Medullinus* VI. *C. Æmilius*, *L. Valerius Publicola*, *Sp. Poſthumius*, *P. Cornelius* II. Liv. V. 26. *Kalendis* forte *Sextilibus* inibant *ſequentis* anni *COSS.* Auguſt. *Julian.* 19. *Poſt annum* XV. Liv. V. 29. Poſt XV. nempe Tribunorum Militarium *Collegia*. Rectiſſime. Palilia *April.* vet. 20. *Maji* 10. *Julian.* Cycl. XXIII.
390	4324	794	42	$97\frac{2}{3}$	362	363 $96\frac{3}{4}$	118 *Varr.* 117	*Trib. Plebis biennii ſuperioris*, *A. Virginius & Q. Pomponius* V. 29. Qui ſcilicet legem impediverant aliorum *Tribunorum* ann. *Cat.* 260. de civitate *Romana Vejos* transferenda V. 24. *L. Lucretius Flavius*, *Servius Sulpicius Camerinus.* Liv. V. 29. *Kalendis* forte *Sextilibus* inibant *ſequentis* anni *COSS.* Aug. *Jul.* 9. Palilia *April.* vet. 20. *Apr.* 30. *Julian.* Cycl. XXIV.
389	4325	795	43	$97\frac{3}{4}$	363	364 $\frac{96\,4}{97\,1}$	119 *Varr.* 118	COSS. *L. Valerius Potitus*, *M. Manlius*, qui poſtea *Capitolinus*, Liv. V. 31. Δευτέρῳ πρότερον ἔτει τῆς ἁλώσεως . . . . . ὑπατεύοντος Λευκίου Οὐαλερίου Ποτίτου, καὶ Τίτου Μαλλίου Καπιτωλίνου, μετὰ τὴν ἐκβολὴν τῶν βασιλέων ἑνὸς δέοντι εἰκοστῷ [καὶ ἑκατοστῷ] ἔτει. *Dionyſ.* l. I. 61. e Commentariis Cenſoriis. Examuſſim. *Kalendis Quinctilibus Magiſtratum occœpere.* Liv. V. 32. *ſequentis* anni *Tribuni Militares.* Jun. *Julian.* 29. Palilia *April.* vet. 20. *Apr.* 20. *Julian.* Cycl. I.
388	4326	796	44	$\frac{97\,4}{98\,1}$	364	365 $97\frac{1}{2}$	120 *Varr.* 119	*Gallorum* irruptio ante *ducentos annos.* V. 33. ſub *Tarquinio Priſco.* V. 34. *L. Lucretius*, *Servius Sulpicius*, *M. Æmilius*, *Q. Furius Medullinus* VII. *Agrippa Furius*, *C. Æmilius* II. Liv. V. 32. *Kalendis Quinctilibus* ineunt *ſequentis* anni *Tribuni Militares.* Jun. *Julian.* 17. *Trecenteſimus ſexageſimus quintus annus Urbis*, *Quirites, agitur.* Camillus apud Liv. V. 54. Palilia *April.* vet. 20. *Apr.* 9. *Julian.* Cycl. II.
387	4327	797	45	$98\frac{1}{2}$	365	366 $97\frac{2}{3}$	121 *Varr.* 120	*M. Manlius triennio ante Conſul.* Liv. V. 57. Triumphus *Camilli Idib. Febr.* Januar. 23. *Jul.* Cycl. II. *Q. Fabius Ambuſtus*, *Cæſo Fabius Ambuſtus*, *C. Fabius Ambuſtus*, *P. Sulpicius Longus*, *Q. Servilius* IV. *P. Servilius Maluginenſis.* Liv. V. 37. Poſt *Quinctil.* v. ante x. ineunt *ſequentis* anni *Tribuni Militares. Ex interregno inibant extemplo.* Liv. VI. 1. Sic, ut videtur, ut *Idibus* ipſis inierint *proximi* Succeſſores. Palilia *April.* vet. 20. *Apr.* 21. *Julian.* Cycl. III.
386	4328	798	46	$98\frac{2}{3}$	366	367 $97\frac{3}{4}$	122 *Varr.* 121	*Intra annum nova Urbs ſtetit.* Liv. VI. 4 A prioris anni *Idib.* Februariis, quibus pulſi *Galli*, vel ad hujus Tribunatus finem, *Idus* nempe *Quinctiles.* *A. Valerius Publicola* II. *L. Virginius*, *P. Cornelius*, *A. Manlius*, *L. Æmilius*, *L. Poſthumius.* Liv. VI. 1. *Idibus* ni fallor *Quinctilibus*, inibant ſequentis anni *Tribuni Militares.* Julii *Julian.* 5. Palilia *April.* vet. 20. *Apr.* 11. *Julian.* Cycl. IV.
385	4329	799	47	$98\frac{3}{4}$	367	368 $\frac{97\,4}{98\,1}$	123 *Varr.* 122	*Kalendis Sextilibus* inibant *poſteriores* hujus anni Tribuni Aug. *Julian.* 3. *T. Quinctius Cincinnatus*, *Q. Servilius Fidenas* V. *Julius Tullus*, *L. Aquilius Corvus*, *L. Lucretius Tricipitinus*, *Servius Sulpicius Ruffus.* Liv. VI. 5. Palilia *April.* vet. 20. *Apr.* 24. *Julian.* Cycl. V.
384	4330	800	48	$\frac{98\,4}{99\,1}$	368	369 $98\frac{1}{2}$	124 *Varr.* 123	*L. Papyrius*, *Cn. Sergius*, *L. Æmilius* II. *L. Licinius*, *M. Menenius*, *L. Valerius Publicola* III. Liv. VI. 5. *Kalendis*, ut puto, *Sextilibus*, inibant *ſequentis* anni *Tribuni Militares.* Julii *Julian.* 23. Palilia *April.* vet. 20. *Apr.* 13. *Julian.* Cycl. VI.
383	4331	801	49	$99\frac{1}{2}$	369	370 $98\frac{2}{3}$	125 *Varr.* 124	*Servius Cornelius Maluginenſis*, *Q. Servilius Fidenas* VI. *M. Furius Camillus*, *L. Quinctius Cincinnatus*, *L. Horatius Pulvillus*, *P. Valerius.* Liv. IV. 6. *Kalendis Sextilibus* inibant *ſequentis* anni *Tribuni Militares.* Auguſt. *Jul.* 4. Palilia *April* vet. 20. *Apr.* 25. *Julian.* Cycl. VII.
382	4332	802	50	$99\frac{2}{3}$	370	371 $98\frac{3}{4}$	126 *Varr.* 125	Inſequenti anno *A. Manlius*, *P. Cornelius*, *T. Quinctius Capitolinus*, *L. Quinctius Capitolinus*, *L. Papyrius Curſor.* Liv. VI. 11. *Kal. Sext.* inibant *ſequentis* anni *Tribuni Militares.* Jul. *Jul.* 25. Palilia *April.* vet. 20. *Apr.* 15. *Julian.* Cycl. VIII.
381	4333	803	51	$99\frac{3}{4}$	371	372 $\frac{98\,4}{99\,1}$	127 *Varr.* 126	*Serv. Cornelius Maluginenſis* II. *P. Valerius Potitus* II. *M. Furius Camillus* V. *Serv. Sulpicius Ruffus* II. *C. Papyrius Craſſus*, *T. Quinctius Cincinnatus* II. Liv. VI. 18. *Kal. Sext.* inibant *ſequentis* anni *Tribuni militares.* Aug. *Jul.* 7. Palilia *April.* vet. 20. *Apr.* 28. *Julian.* Cycl. IX.

Ante Chriſt.	*Per. Jul.*	*Poſt Excid Trojæ*	*Ter. Metonica.*	*Olympiad.*	*U. C. Caton.*	*U. C. Varr.*	*A Regifugio.*	
380	4334	804	52	99 4 100 1	372	373 $99\frac{1}{2}$	128 *Varr.* 127	Anno inſequente *L. Valerius* IV. *A. Manlius* III. *Serv. Sulpicius* III. *L. Lucretius*, *L. Æmilius* III. *M. Trebonius*. Liv. VI. 21. *Kalendis Sextilibus* inibant *ſequentis* anni *Tribuni militares*. Julii *Julian.* 27. Palilia *April.* vet. 20. *Apr.* 17. *Julian.* Cycl. x.
379	4335	805	53	$100\frac{1}{2}$	373	374 $99\frac{2}{3}$	129 *Varr.* 128	Inſequenti anno *Sp. Papyrius*, *L. Papyrius*, *Serv. Cornelius Maluginenſis* IV. *Q. Servilio*, *C. Sulpicio*, *L. Æmilio* IV. Liv. VI. 22. *Kal. Sext.* inibant *ſequentis* anni *Tribuni militares*. Aug. *Jul.* 8. Palilia *April.* vet. 20. *Apr.* 28. *Julian.* Cycl. xi.
378	4336	806	54	$100\frac{2}{3}$	374	375 $99\frac{3}{4}$	130 *Varr.* 129	*M. Furius Camillus* VI. *A. Poſthumius Regillenſis*, *L. Poſthumius Regillenſis*, *L. Furius*, *L. Lucretius*, *M. Fabius Ambuſtus*. Liv. VI. 22. *Kal. Sext.* forte inibant *ſequentis* anni *Trib. militares*. Julii *Jul.* 29. Palilia *April.* vet. 20. *Apr.* 19. *Julian.* Cycl. xii.
377	4337	807	55	$100\frac{3}{4}$	375	376 99 4 100 1	131 *Varr.* 130	Ol. 100. 4. Victi a *T. Quinctio Cincinnato Præneſtini*. Euſ. Chron. *L. Valerius* V. *P. Valerius* III. *C. Sergius* III. *L. Menenius* II. *P. Papyrius*, *Serv. Cornelius Maluginenſis*. Liv. VI. 27. *Kal. Sext.* forte inibant *ſequentis* anni *Trib. militares*. Aug. *Jul.* 11. Palilia *April.* vet. 20. *Maji* 2. *Julian.* Cycl. xiii.
376	4338	808	56	100 4 101 1	376	377 $100\frac{1}{2}$	132 *Varr.* 131	P. *Manlius*, *C. Manlius*, *L. Julius*, [*Patricii*] *C. Sextilius*, *M. Albinius*, *L. Antiſtius* [*Plebeji*] Liv. VI. 30. *Kalend. Sext.* inibant *ſequentis* anni *Trib. militares*. Julii *Jul.* 31. Palilia *April.* vet. 20. *Apr.* 21. *Jul.* Cycl. xiv.
375	4339	809	57	$101\frac{1}{2}$	377	378 $100\frac{2}{3}$	133 *Varr.* 132	*Non ſata in ſpem frugum relicta.* VI. 31. Ante *meſſem* Expeditio. *Sp. Furius*, *Q. Servilius* II. *L. Menenius* III. *P. Clœlius*, *M. Horatius*, *L. Geganius*. Liv. VI. 31. *Kalendis Sext.* forte inibant *ſequentis* anni *Tribuni militares*. Auguſt. *Julian.* 12. Palilia *April.* vet. 20. *Maji* 3. *Julian.* Cycl. xv.
374	4340	810	58	$101\frac{2}{3}$	378	379 $100\frac{3}{4}$	134 *Varr.* 133	*L. Æmilius*, *P. Valerius* IV. *C. Veturius*, *Serv. Sulpicius*, *L. Quinctius Cincinnatus*, *C. Quinctius Cincinnatus*. [*Patricii*] Liv. VI. 32. *Kalendis Sext.* forte inibant *ſequentis* anni *Tribuni Militares*. Auguſt. *Julian.* 11. IV. *Id. Decemb.* ineunt *C. Licinius Stolo*, & *L. Sextius* cum ſuis collegis. Hinc ergo *Tribunatus* illorum *Plebejus* 1. Dec. *Jul.* 7. Palilia *April.* vet. 20. *Apr.* 23. *Jul.* Cycl. xvi.
373	4341	811	59	$102\frac{3}{4}$	379	380 100 4 101 1	135 *Varr.* 134	Lacuna in *Liv.* inter VI. 33. & 34. *L. Papyrius*, *L. Menenius*, *Serv. Cornelius*, *Serv. Sulpicius*. Diodorus Ol. 103. 1. E quo ſupplendum *Livium* probavimus Diſſ. X de *Cycl.* n. 82. A *Kal. Sext.* annus *Anarchiæ* primus intercedentibus, quo minus *Comitia* Magiſtratuum Curulium haberentur, *Tribunis Plebis*. Ab Aug. *Julian.* 15. Κατὰ τὴν Ῥώμην ἀναρχία διά τινας πολιτικὰς στάσεις. Diodor. *Ol.* 103. 2. *Decemb.* 10. incipit annus Tribunorum Plebis *Licinii* & *Sextii* ſecundus. A Decemb. *Julian.* 20. Palilia *April.* vet. 20. *Maji* 6. *Jul.* Cycl. xvii.
372	4342	812	60	101 4 102 1	380	381 $101\frac{1}{2}$	136 *Varr.* 135	A *Kalendis Sext.* *Anarchia* Curul. Magiſtratuum ſecundus. Ab Auguſt. *Jul.* 4. A *Dec.* 10. Tribunorum Pleb. *Licinii* & *Sextii* tertius. A Dec. *Jul.* 9. Palilia *April.* vet 20. *Apr.* 25. *Julian.* Cycl. xviii.
371	4343	813	61	$102\frac{1}{2}$	381	382 $101\frac{2}{3}$	137 *Varr.* 136	A *Kalendis Sext.* *Anarchiæ* Curul. Magiſtratuum tertius. Ab Auguſt. *Julian.* 16. A *Dec.* 10. Tribunor. Pleb. *Licinii* & *Sextii* quartus. A Dec. *Jul.* 21. Palilia *Apr.* vet. 20. *Maji* 7. *Jul.* Cycl. xix.
370	4344	814	62	$102\frac{2}{3}$	382	383 $101\frac{3}{4}$	138 *Varr.* 137	A *Kalendis Sextilibus* *Anarchiæ* Curul. Magiſtratuum quartus. Ab Aug. *Julian.* 6. A *Dec.* 10. Tribunor. Pleb. *Licinii* & *Sextii* quint. A Dec. *Jul.* 11. Palilia *April.* vet. 20. *Apr.* 27. *Julian.* Cycl. xx.
369	4345	815	63	$102\frac{3}{4}$	383	384 101 4 102 1	139 *Varr.* 138	A *Kalendis Sextilibus* *Anarchiæ* Curul. Magiſtratuum quintus. Ab Auguſt. *Julian.* 18. A *Dec.* 10. Tribunor. Pleb. *Licinii* & *Sextii* ſextus. A Dec. *Jul.* 23. Palilia *April.* vet. 20. *Maji* 9. *Julian.* Cycl. xxi.
368	4346	816	64	102 4 103 1	384	385 $102\frac{1}{2}$	140 *Varr.* 139	*Ea ſolitudo Magiſtratuum, & Plebe reficiente duos Tribunos, & his Comitia Tribunorum militum tollentibus, per quinquennium tenuit.* Liv. VI. 35. *Januar. Idib.* inibant *ſequentis* anni *Tribuni Militares*. A Jul. *Julian.* 21. Per *Interregem* tamen. VI. 36. A Januar. *Jul.* 24. Cycl. xxi. A *Dec.* 10. Tribunor. Pleb. *Licinii* & *Sextii* ſept. A Dec. *Jul.* 12. Palilia *April.* vet. 20. *Apr.* 28. *Julian.* Cycl. xxii.
367	4347	817	65	$103\frac{1}{2}$	385	386 $102\frac{2}{3}$	141 *Varr.* 140	*A. Manlius*, *Serv. Sulpicius*, *Serv. Cornelius*, *L. Furius*, *A. Valerius*, *C. Valerius*. Liv. VI. 36. *Idib. Januar.* vet. inibant, Januar. *Julian.* 13. Cycl. xxii. A Dec. 10. Tribunorum Pleb. *Licinii* & *Sextii* oct. A Dec. *Jul.* 24. Palilia *April.* vet. 20. *Maji* 10. *Julian.* Cycl. xxiii.

Ante Chriſt.	*Per. Jul.*	*Poſt Excid. Troja.*	*Per. Metonica.*	*Olympiad.*	*U. C. Caton.*	*U. C. Varr.*	*A Regifugio.*	
366	4348	818	66	$103\frac{2}{3}$	386	387 $102\frac{3}{4}$	142 *Varr.* 141	Verba *Livii* de hujus anni Tribunatu Militari : *præter Sextium Liciniumque latores Legum, jam octavum Tribunos Plebis refectos* &c. VI. 36. XLIV. ann. a primis Tribunis Militaribus Conſulari Poteſtate. Liv. VI. 38. Sed de fine anni *ſuperioris*. Ab ann. *Cat.* 311. *Q. Servilius, C. Veturius, A. Cornelius, M. Cornelius, Q. Quinctius, M. Fabius Ambuſtus.* Liv. VI. 34. 36. *Idib. Januar.* vet. inibant Januar. *Julian.* 25. Cycl. XXIII. A *Dec.* 10. Tribunor. Pleb. *Licinii* & *Sextii* nonus. A Dec. *Jul.* 14. *Duos utique qui Legumlatores erant, Plebes reficiebat.* Liv. VI. 38. nonus eorum annus. VI. 39, 40. Palilia *April.* vet. 20. *Apr.* 30. *Julian.* Cycl. XXIV.
365	4349	819	67	$103\frac{3}{4}$	387	388 102 4 103 1	143 *Varr.* 142	*T. Quinctius, Serv. Cornelius, Serv. Sulpicius, Sp. Servilius, L. Papyrius, L. Veturius.* Liv. VI. 38. *Idib. Januar.* vet. inibant Januar. *Julian.* 15. Cycl. XXIV. *Refecti* decemv. *Licinius* & *Sextius* antea quam crearentur ſequentis anni *Tribuni Militares.* Liv. VI. 42. A *Dec.* 10. Tribunor. Pleb. *Licinii* & *Sextii* decem. A Dec. *Jul.* 4. Palilia *April.* vet. 20. *Apr.* 20. *Julian.* Cycl. I.
364	4350	820	68	103 4 104 1	388	389 $103\frac{1}{2}$	144 *Varr.* 143	*A. Cornelius* II. *M. Cornelius* II. *M. Geganius, P. Manlius, L. Veturius, P. Valerius* VI. Liv. VI. 42. *Idib.* forte *Januar.* inibant. Januar. *Julian.* 5. Cycl. I. Palilia *April.* vet. 20. *Apr.* 9. *Julian.* Cycl. II.
363	4351	821	69	$104\frac{1}{2}$	389	390 $103\frac{2}{3}$	145 *Varr.* 144	*L. Sextius* [*Pleb.*] *L. Æmilius Mamercus.* Liv. VII. 1. *Idib.* forte *Januar.* inibant. Decemb. *Jul.* 25. Cycl. II. anno *ſuperiori* Juliano *exeunte* Cycl. II. Palilia *April.* vet. 20. *Apr.* 21. *Julian.* Cycl. III.
362	4352	822	70	$104\frac{2}{3}$	390	391 $103\frac{3}{4}$	146 *Varr.* 145	Mors *Camilli* poſt 25. annos ab Urbe reſtituta. Liv. VI. 1. Sic locum *Livii* e veterib. Codicibus reſtituit *Sigonius.* Nempe ab anno 365. Male XXXV. *L. Genucius, Q. Servilius.* Liv. VII. 1. *Idib.* forte *Januariis* inibant Januar. *Jul.* 6. Cycl. III. Palilia *April.* vet. 20. *Apr.* 11. *Julian.* Cycl. IV.
361	4353	823	71	$104\frac{3}{4}$	391	392 103 4 104 1	147 *Varr.* 146	*T. Sulpicius Pæticus, C. Licinius Stolo.* Liv. VII. 2. *Idibus* forte *Januariis* inibant Decemb. *Jul.* 27. Cycl. IV. anno *ſuperiori* Juliano *exeunte.* Cycl. IV. Palilia *April.* vet. 20. *Apr.* 25. *Julian.* Cycl. V.
360	4354	824	72	104 4 105 1	392	393 $104\frac{1}{2}$	148 *Varr.* 147	*Cn Genucius, L. Æmilius Mamercus.* Liv. VII. 3. *Idid. Sept.* clavus fixus a Dictatore. Anno certe *exeunte*, quia ſub *ſequentibus* COSS. accuſatus eſt *Dictator.* Et bellum in *Hernicos*, quod capiebat *Dictator*, a *ſequentis* anni *COS.* geſtum. *Idib.* forte *Januar.* inibant. Decemb. *Julian.* 9. Cycl. V. Anno *Julian.* ſuperiori *exeunte.* Palilia *April.* vet. 20. *Apr.* 13. *Julian.* Cycl. VI.
359	4355	825	73	$105\frac{1}{2}$	393	394 $104\frac{2}{3}$	149 *Varr.* 148	*Q. Servilius Ahala, L. Genucius* II. Liv. VII. 4. *Idibus* forte *Januar.* inibant. Dec. *Jul.* 29. Cycl. VI. *ſuperiori* anno Juliano *exeunte.* Palilia *Apr.* vet. 20. *Apr.* 25. *Julian.* Cycl. VII.
358	4356	826	74	$105\frac{2}{3}$	394	395 $104\frac{3}{4}$	150 *Varr.* 149	Ετει τριακοστῷ *Galli* redeunt *Polyb.* II. 18. Ab anno *Cat.* 365. decimus annus ab anno *Cat.* 388. Liv. VI. 42. Sed pro X. corrige V. *L. Sulpicius, C. Licinius Calvus.* Liv. VII. 9. *Idib.* forte *Januar.* inibant Januar. *Jul.* 10. Cycl. VII. Triumph. *T. Quinctii Capitolin. Quirinalib.* Epoch. *Cap.* 392. Triumph. *Sulpic. COS. Mart.* Palilia *Apr.* vet. 20. *Apr.* 15. *Julian.* Cycl. VIII.
357	4357	827	75	$105\frac{3}{4}$	395	396 104 4 105 1	151 *Varr.* 150	De hoc etiam anno intelligi poſſunt verba *Polybii*, quo in agro *Albano* rem geſtam indicant tam *Polybius* quam *Livius.* Et quidem cum *Gallis.* Vid. Liv. VI. 42. etiam Hi *COSS.* Epoch. *Capitolin.* 393. *C. Pœtelius Balbus, M. Fabius Ambuſtus.* Liv. VII. 11. *Idib.* forte *Jan.* inibant. Dec *Jul.* 31. Cycl. VIII. *Superiori* ann. Jul. *exeunte.* *Fab. Ambuſt.* COS. Triumph. *Non. Sept.* Faſt. *Capitolin.* Sept. *Julian.* 9. Epoch. *Cap.* 393. Triumph. *Pœtelii COS. Mart.* Palilia *Apr.* vet. 20. *Apr.* 28. *Julian.* Cycl. IX.
356	4358	828	76	105 4 106 1	396	397 $105\frac{1}{2}$	152 *Varr.* 151	*M. Popilius Lænas, Cn. Manlius.* Liv. VII. 12. *Idib.* forte *Jan.* inibant, Jan. *Jul.* 13. Cycl. IX. Palilia *April.* vet. 20. *Apr.* 17. *Julian.* Cycl. X.
355	4359	829	77	$106\frac{1}{2}$	397	398 $105\frac{2}{3}$	153 *Varr.* 152	His *COSS. C. Sulpicius* Dictator Triumph. *Non. Majis*, ann. Epoch. *Capitolin.* 395. Faſt. *Cap.* Maji *Julian.* 15. *C. Fabius, C. Plautius.* Liv. VII. 12. *Idib.* forte *Jan.* inibant. Jan. *Jul.* 2. Cycl. X. Triumph. *Plautii* COS. *Idib. Majis.* Faſt. *Capitolin.* Maji *Jul.* 23. Epoch. *Cap.* 395. Palilia *April.* vet. 20. *Apr.* 29. *Julian.* Cycl. XI.
354	4360	830	78	$106\frac{2}{3}$	398	399 $105\frac{3}{4}$	154 *Varr.* 153	*Ad bella nova priore anno deſtinata, Faliſci quoque novi hoſtes exorti.* Liv. VII. 16. Epoch. *Capit.* 396. *C. Martius, Cn. Manlius*, Liv. VII. 16. *Idib.* forte *Jan.* inibant. Jan. *Jul.* 14. Cycl. XI. *C. Martius* COS. triumph. *K. Jun.* Maji *Jul.* 30. Epoch. *Cap.* 396. Palilia *April.* vet. 20. *Apr.* 18. *Julian.* Cycl. XII.

Ante Chriſt.	*Per. Jul.*	*Poſt Excid. Troja.*	*Per. Metonica.*	*Olympiad.*	*U.C. Caton.*	*U.C. Varr.*	*A Regifugio.*	
353	4361	831	79	$106\frac{3}{4}$	399	400 105 4 106 1	155 *Varr.* 154	His COSS. *C. Martius Rutilus* Dictator triumph. *prid. Non. Majas* Epoch. *Capitolin.* 397. Faſt. *Capit.* Maji *Julian.* 17. *ſine auctoritate Patrum.* Liv. VII. 17. *M. Fabius Ambuſtus* II. *M. Popilius Lænas* II. Liv.VII.17. *Idib.* forte *Januar.* inibant. Januar. *Julian.* 4. Cycl. XII. Palilia *April.* vet. 20. *Maji* 2. *Julian.* Cycl. XIII.
352	4362	832	80	106 4 107 1	400	401 $106\frac{1}{2}$	156 *Varr.* 155	*Quadringenteſimo anno quam Urbs Romana condita erat, quinto triceſimo quam a Gallis recepta, ablato poſt undecimum annum a Plebe Conſulatu,* &c. Liv. VII. 18. Ex edit. *Gruteri* 1612. Et *Badii* 1533. E MSS. ut videtur. Pro *undecimum* legitur *nonum* in aliis. ſed & XII. Vera autem Lectio eſt XI. pro IX. Ita conveniunt omnia accuratiſſime. *Res ad Interregnum redit.* Nomina autem Interregum VI. numerantur, duobus præterea repetitis. *Liv.* VII. 17. *Eodemque die magiſtratum ineunt.* Liv. ibid. *C. Sulpicius Pæticus* III. *M. Valerius Publicola.* Liv. VII. 18. *Idib.* forte *Febr.* inibant Febr. *Julian.* 15. Cycl. XIII. Palilia *April.* vet. 20. *Apr.* 21. *Jul.* Cycl. XIV.
351	4363	833	81	$107\frac{1}{2}$	401	402 $106\frac{2}{3}$	157 *Varr.* 156	*Tarquinienſes* ſecuri percuſſi. Liv. VII.19. *Ol.* 107. 2. *Diodor.* Pro ſitu *Catoniano. M. Fab. Amb.* II. Epoch. *Capit.* 399. *M. Fabius Ambuſtus* III. *M.Fab. Ambuſt.* II. Triumph 3. *Non. Jun.* Faſt. *Capitol.* Jun. *Jul.* 15. Epoch. *Capit.* 399. *T. Quinctius, M. Popilius.* Liv. VII. 18. *Idib.* forte *Febr.* inibant. Febr. *Jul.* 4. Cycl. XIV. Palilia *April.* vet. 20. *Maji* 3. *Julian.* Cycl. XV.
350	4364	834	82	$107\frac{2}{3}$	402	403 $106\frac{3}{4}$	158 *Varr.* 157	*C. Sulpicius Pæticus* IV. *M. Valerius Publicola* II. Liv. VII. 18. *Idib.* forte *Februar.* inibant Februar. *Julian.* 17. Cycl. XV. Palilia *April.* vet. 20. *Apr.* 23. *Jul.* Cycl. XVI.
349	4365	835	83	$107\frac{3}{4}$	403	404 106 4 107 1	159 *Varr.* 158	*Ad undecimum Interregem ſeditionibus certatum eſt.* Liv. VII. 21. P. *Valerius Publicola, Cajus Martius Rutilus.* Liv. VII. 21. *Apr.* forte *Idib.* inibant. April. *Julian.* 29. Palilia *April.* vet. 20. *Maji* 6. *Jul.* Cycl. XVII.
348	4366	836	84	107 4 108 1	404	405 $107\frac{1}{2}$	160 *Varr.* 159	*Per Interregnum. Duo Interreges.* Liv. VII. 21. *C. Sulpicius Pæticus, Titus* / *Cajus* / *Cæſo* } *Quinctius Pennus.* Liv. VII. 22. *Kal.* forte *Maji.* Maji *Julian.* 5. Palilia *April.* vet 20. *Apr.* 25. *Julian.* Cycl. XVIII.
347	4367	837	85	$108\frac{1}{2}$	405	406 $107\frac{2}{3}$	161 *Varr.* 160	*M. Popilius Lenas, L. Cornelius Scipio.* Liv. VII. 23. *Kal.* ut videtur, *Majis* inibant. Maji *Julian.* 17. Palilia *Apr.* vet. 20. *Maji* 7. *Jul.* Cycl. XIX.
346	4368	838	86	$108\frac{2}{3}$	406	407 $107\frac{3}{4}$	162 *Varr.* 161	Ετει δωδεκάτῳ *Galli* redeunt. *Polyb.* II. 18. Ab anno *Caton.* 394. *Ulterior Græcia ea tempeſtate inteſtino feſſa Bello jam Macedonum opes horrebat.* Liv. VII.26. Cum nempe Bellum in *Philippum* indixiſſent *Athenienſes. Diodor. Ol.* 108. 3. Pro ſitu *Caton.* Propius *Euſebius* Gallos victos ſtatuit. *Ol.* 108. 3. *L. Furius Camillus, Appius Claudius Craſſus.* Liv. VII. 24. *Hyems* antea quam hi *inirent* COSS. Liv. VII. 25. *Kal.* ut videtur, *Majis* inibant. Maji *Julian.* 7. Triumph. *Popilii* COS. *priuſquam inirent* hi COSS. Liv. VII. 25. *Quirinalib.* Faſt. *Capit.* Januar. *Julian.* 26. Epoch. *Cap.* 403. Palilia *April.* vet. 20. *Apr.* 26. *Julian.* Cycl. XX.
345	4369	839	87	$108\frac{3}{4}$	407	408 107 4 108 1	163 *Varr.* 162	*Cum Carthaginienſium legatis Romæ fœdus ictum.* Liv. VII. 27. De hoc fœdere. *Polyb.* II. 24. *M. Valerius Corvus, Tres & viginti natus annos.* VII. 26. 40. *M. Popilius Lænas.* Liv. VII. 26. *Kal.* forte *Majis* inibant. Maji *Julian.* 19. Palilia *April.* vet. 20. *Maji* 9. *Julian.* Cycl. XXI.
344	4370	840	88	108 4 109 1	408	409 $108\frac{1}{2}$	164 *Varr.* 163	*T. Manlius Torquatus, C. Plautius* II. Liv. VII. 27. *Kal.* forte *Majis* vet. inibant Maji *Julian.* 8. Palilia *April.* vet. 20. *Apr.* 28. *Julian.* Cycl. XXII.
343	4371	841	89	$109\frac{1}{2}$	409	410 $108\frac{2}{3}$	165 *Varr.* 164	*Tertio anno poſt Satricum reſtitutum a Volſcis.* Liv. VII. 27. Vix. poſt ann. *Caton.* 407. Hi COSS. U.C. 408. *Cenſorin.* c. 17. Nempe *Varron.* *M. Valerius Corvus* II. *C. Pœtelius.* Liv. VII. 27. *Kal.* forte *Majis* inibant. Maji *Julian.* 20. Palilia *April.* vet. 20. *Maji* 10. *Julian.* Cycl. XXIII.
342	4372	842	90	$109\frac{2}{3}$	410	411 $108\frac{3}{4}$	166 *Varr.* 165	Triumph. *Valer. Corv.* COS. *Kal. Feb.* Faſt. *Capit.* Febr. *Julian.* 11. Epoch. *Capit.* 407. *M. Fabius Dorſo, Serv. Sulpicius Camerinus.* Liv. VII. 28. *Kal.* forte *Majis* inibant. Maji *Julian.* 10. Palilia *April.* vet. 20. *Apr.* 30. *Julian.* Cycl. XXIV.
341	4373	843	91	$109\frac{3}{4}$	411	412 108 4 109 1	167 *Varr.* 166	*C. Martius Rutilus* III. *T. Manlius Torquatus* II. Liv. VII. 28. *Kal.* forte *Majis* inibant. April. *Julian.* 30. Palilia *April.* vet. 20. *Apr.* 20. *Julian.* Cycl. I.

Ante Chriſt.	Per. Jul.	Poſt Excid. Troja.	Per. Metonica.	Olympiad.	U.C. Caton.	U.C. Varr.	A Regifugio.	
340	4374	844	92	109 4 110 1	412	413 $109\frac{1}{2}$	168 Varr. 167	*Ex Interregno.* Liv. VII. 28. Epoch. *Capitol.* 410. *Romanis quadringentorum annorum decora, & conditæ urbi æqualis victoria.* Liv. VII. 33. Triumph. *Valerius* COS. III. *Kal. Oct.* Faſt. *Capit.* Sept. *Jul.* 6. *M. Valerius Corvus* III. *A. Cornelius Coſſus.* Liv. VII. 28. *Idib.* forte *Majis* inibant. Maji *Julian.* 3. Triumph. *Cornel.* COSS. COS. IX. *Kal. Oct.* Faſt. *Capit.* Sept. *Julian.* 7. Palilia *April.* vet. 20. *Apr.* 9. *Julian.* Cycl. II. Belli cum *Samnitibus* initium. Liv. VII. 29. 34.
339	4375	845	93	$110\frac{1}{2}$	413	414 $109\frac{2}{3}$	169 Varr. 168	*Priore anno bis legiones Samnitium fudiſtis, bis caſtra vi cepiſtis.* Liv. VII. 40. in Perſona *A. Cornelii Coſſi* Dictatoris, qui *priore* anno *COS.* fuerat. Incipit hic annus ab *hibernis.* Liv. VII. 38. 39. *Finitis* ſcilicet. *C. Martius Rutilus*, *Q. Servilius.* Liv VII. 38. *Idib.* forte *Majis.* Maji *Julian.* 15. Palilia *April.* vet. 20. *Apr.* 21. *Julian.* Cycl. III.
338	4376	846	94	$110\frac{2}{3}$	414	415 $109\frac{3}{4}$	170 Varr. 169	*C. Plautius* II. *L. Æmilius Mamercus.* Liv. VIII. 1. *Idib.* forte *Majis.* Maji *Julian.* 5. Palilia *April.* vet. 20. *Apr.* 11. *Julian.* Cycl. IV.
337	4377	847	95	$110\frac{3}{4}$	415	416 109 4 110 1	171 Varr. 170	Epoch. *Capitolin.* 413. *Plus* 200. *annorum more* Latini *Romanis* parebant. Liv. VIII. 4. A tempore *Servii Tullii.* Liv. I. 45. & Dionyſ. IV. 230. Dictator *Papyrius Craſſus* bis *COSS.* U. C. 415. *Cicer.* Ep. Fam. IX. 21. *T. Manlius Torquatus* III. *P. Decius Mus.* Liv. VIII. 3. *Interregnum initum. Duo Interreges fuerunt.* Liv. ib. *Kalend,* forte *Juniis.* Jun. *Julian.* 4. Palilia *April.* vet. 20. *Apr.* 24. *Julian.* Cycl. V.
336	4378	848	96	111 4 111 1	416	417 $110\frac{1}{2}$	172 Varr. 171	Triumph. *Torquati COS.* III. 15. *K. Jun.* Ep. *Cap.* 413. Maji *Jul.* 10. *T. Æmilius Mamercus*, *Q. Publilius Philo.* Liv. VIII. 12. *Kalend.* forte *Juniis* inibant. Maji *Julian.* 24. Triumph. *Philo* COS. *Idib. Jan.* vet. Faſt. *Capit.* Decemb. *Jul.* 29. Epoch. *Capit.* 414. Palilia *April.* vet. 20. *Apr.* 13. *Julian.* Cycl. VI.
335	4379	849	97	$111\frac{1}{2}$	417	418 $110\frac{2}{3}$	173 Varr. 172	*Anno inſequenti.* Epoch *Capitolin.* 415. *L. Furius Camillus*, *C. Mænius.* Liv. VIII. 13. *Kal.* forte *Juniis* inibant. Jun. *Jul.* 5. Triumph. *Camill.* COS. IV. *Kal. Oct.* Faſt. *Capitolin.* Sept. *Julian.* 28. Epoch. *Cap.* 415. Triumph. *Mænius* COS. Prid. *Kal. Oct.* ib. Sept. *Jul.* 30. Epoch. *Cap.* 415. Palilia *April* vet. 20. *Apr.* 25. *Jul.* Cycl. VII.
334	4380	850	98	$111\frac{2}{3}$	418	419 $110\frac{3}{4}$	174 Varr. 173	*C. Sulpicio Longo*, *P. Ælio Pæto.* Liv. VIII. 15. *Kalend.* forte *Juniis* inibant, Maji *Julian.* 26. Palilia *April.* vet. 20. *Apr.* 15. *Julian.* Cycl. VIII.
333	4381	851	99	$111\frac{3}{4}$	419	420 110 4 111 1	175 Varr. 174	*Papyrius Craſſus COS.* quadriennio poſt Dictaturam. *Cicer.* Ep. Fam. IX. 21. Nempe poſt U. C. 415. *L. Papyrius Craſſus*, *Cæſo Duellius.* Liv. VIII. 16. *Kalend.* forte *Juniis* inibant. Jun. *Julian.* 8. Palilia *April.* vet. 20. *Apr.* 28. *Julian.* Cycl. IX.
332	4382	852	100	111 4 112 1	420	421 $111\frac{1}{2}$	176 Varr. 175	*Juſſi ambo COSS. adverſus Sidicinos ducere exercitum.* Liv. VIII. 16. Epoch. *Capitolin.* 418. *M. Valerius Corvus* IV. *M. Attilius Regulus.* Liv. VIII. 16. *Kal.* forte *Juniis* inibant. Maji *Julian.* 28. Palilia *April.* vet. 20. *Apr.* 17. *Julian.* Cycl. X.
331	4383	853	101	$112\frac{1}{2}$	421	422 $111\frac{2}{3}$	177 Varr. 176	*Ingenti exercitu comparato Sidicini & ipſi pro extrema ſpe dimicaturi enixe videbantur, & Samnium fama erat conciri ad Bellum.* Liv. VIII. 17. *Corvi COS.* triumphus de *Calenis Idib. Mart.* Faſt. *Capit.* Mart. *Julian.* 24. *T. Veturius*, *Sp. Poſthumius.* Liv. VIII. 16. Inibant *Kal* forte *Jun. vet.* Ante dies fere 25. quam *COSS. ſequentes* deſignarentur, qui *non* eo quo deſignabantur *die* inibant. Proinde Jun. *Jul.* 9. Palilia *April.* vet. 20. *Apr.* 29. *Julian.* Cycl. XI.
330	4384	854	102 *Period. Calippica.* 1	$112\frac{2}{3}$	422	423 $111\frac{3}{4}$	178 Varr. 177	*Samnium jam alterum annum turbari novis conſiliis ſuſpectum erat. Ex eo agro Sidicino exercitus Rom. non eſt deductus.* Liv. VIII. 17. *L. Cornelius* II. *Cn. Domitius.* Liv. VIII 17. *Interregno inito, per quintum demum Interregem.* ib. *Kal. Quinct.* inibant, Jun. *Jul.* 28 Palilia *April.* vet. 20. *Apr.* 19. *Julian.* Cycl. XII.
329	4385	855	1	$112\frac{3}{4}$	423	424 111 4 112 1	179 Varr. 178	*Marcus Claudius Marcellus*, *T. Valerius* *Flaccus* / *Potitus.* Liv. VIII. 18. *Kal. Quinctilib.* Jul. *Julian.* 11. inibant. Dictator clavi figendi cauſa. Liv. VIII. 18. *Sept.* vet. 13. Sept. *Jul.* 21 Palilia *April.* vet. 20. *Maji* 2. *Julian.* Cycl. XIII.
328	4386	856	2	112 4 113 1	424	425 $112\frac{1}{2}$	180 Varr. 179	*L. Papyrius Sp. f. C. Pætelius C. f.* e Solin. c. 35. Deſunt in *Livio.* Huic autem *loco* aſſeruimus Diſſ. X. de *Cycl.* n. 78. 79. *Kal. Quinctilib.* inibant, Jun. *Julian.* 30. Palilia *April.* vet. 20. *Apr.* 21. *Julian.* Cycl. XIV.
327	4387	857	3	$113\frac{1}{2}$	425	426 $112\frac{2}{3}$	181 Varr. 180	*Kalend. Quinctilib. Magiſtratus inierunt.* Jul. *Julian.* 12. *L. Papyrius Craſſus* II. *L. Plautius Venox.* Liv. VIII. 20. Palilia *April.* vet. 20. *Maji* 3. *Julian.* Cycl. XV.

Ante Chriſt.	*Per. Jul.*	*Poſt Excid. Trojæ.*	*Excid. Calipp. I.*	*Olympiad.*	*U. C. Caton.*	*U. C. Varr.*	*A Regifugio.*	
326	4388	858	4	$113\frac{2}{3}$	426	427 $112\frac{3}{4}$	182 *Varr.* 181	*Ipſo die*, *Kalend. Quinctilib. Magiſtratus inierunt.* Liv. VIII. 20. *L. Æmilius Mamercus*, *Cn. Plautius.* Liv. VIII. 20. *Kalend. Quinctilib.* inibant Jul. *Julian.* 11. Palilia *April.* vet. 20. *Apr.* 23. *Julian.* Cycl. XVI.
325	4389	859	5	$113\frac{3}{4}$	427	428 112 4 113 1	183 *Varr.* 182	*Kal. Mart.* triumphant *COSS. Æmil.* & *Plaut.* anni *prioris*, Epoch. *Capitolin.* 424. Mart. *Julian.* 4. *P. Plautius Proculus*, *P. Cornelius Scapula.* Liv. VIII. 22. *Kal. Quinctilib.* inibant. Julii *Julian.* 15. Colonia *Fregellas* deducta. Liv. VIII. 22. Palilia *Apr.* vet. 20. *Maji* 6. *Julian.* Cycl. XVII.
324	4390	860	6	113 4 114 1	428	429 $113\frac{1}{2}$	184 *Varr.* 183	*L. Cornelius Lentulus*, *Q. Publilius Philo.* Liv. VI.I. 22. *Kal. Quinctilib.* inibant. Jul. *Jul.* 4. Palilia *Apr.* vet. 20. *Apr.* 25. *Julian.* Cycl. XVIII.
323	4391	861	7	$114\frac{1}{2}$	429	430 $113\frac{2}{3}$	185 *Varr.* 184	*Quartuſdecimus demum interrex Conſules creat.* Liv. VIII. 23. Hoc primum anno *ſocietas* cum *Lucanis* & *Apulis.* ib. 25, 27. *C. Pætelius*, *L. Papyrius* *Mugillanus* / *Curſor.* Liv. VIII. 23. *Idib.* forte *Septemb.* inibant. Septemb. *Jul.* 26. Palilia *Apr.* vet. 20. *Maji* 7. *Julian.* Cycl. XIX.
322	4392	862	8	$114\frac{2}{3}$	430	431 $113\frac{3}{4}$	186 *Varr.* 185	Triumph. *Q. Publilii Philonis.* Procoſ. *K. Majis* Epoch. *Capit.* 427. Faſt. *Capit.* Liv. VIII. 26. Maji *Julian.* 7. *Prorogatio Imperii non ante in ullo facta*, *& acto honore triumphus.* Liv. ib. *L. Furius Camillus* II. *Junius Brutus Scæva.* Liv. VIII. 29. *Idib.* forte *Sept.* vet. inibant. Sept. *Jul.* 16. Palilia *Apr.* vet. 20. *Apr.* 27. *Julian.* Cycl. XX.
						113 4 114 1	* *Varr.* 186	Hunc annum non agnoſcit *Livius*, nec adeo *Dionyſius*, nec rationes *Catonianæ.* Sed prædictis *COSS.* *Dictatorem* & *Mag. Equitum* aſſignant. *L. Papyrius Curſor*, Dictator: *Q. Fabius Maximus Rullianus*, Magiſter Equitum. Liv. VIII. 29. Nempe ſine *COSS.* *Idib. Septemb.* Sept. *Julian.* 28. Palilia *April.* vet. 20. *Maji* 9. *Julian.* Cycl. XXI.
321	4393	863	9	$114\frac{3}{4}$	431	432 $114\frac{1}{2}$	187	Triumph. *Papyrii Curſoris* Dictatoris III. *Non. Mart.* Epoch. *Capitolin.* 429. Mart. *Jul.* 13. Cycl. XXII. Anno ergo *poſteriori Juliano*, pro ſitu *Varroniano*, anni 430. *Q. Sulpicius Longus* II. *Q. Æmilius* / *Aulus* } *Cæretanus.* Liv. VIII. 37. *Idib.* forte *Septemb.* inibant. Septemb. *Julian.* 17. Palilia *April.* vet. 20. *Maji* 9. *Julian.* Cycl. XXI.
320	4394	864	10	114 4 115 1	432	433 $114\frac{2}{3}$	188	Inſequenti anno. *Q. Fabius*, *L. Fulvius.* Liv. VIII. 38. *Idib.* forte *Sept.* inibant. Sept. *Julian.* 29. Palilia *April.* vet. 20. *April.* 28. *Julian.* Cycl. XXII
319	4395	865	11	$115\frac{1}{2}$	433	434 $114\frac{3}{4}$	189	Samnites *per annos jam prope* XXX. *victi.* Liv. IX. 3. Ab anno 412. *Caton.* cœpit Bellum cum *Samnitibus.* Liv. VII. 29. Triumph. *Fulvii* COS. *Quirinalib.* Epoch. *Capitolin.* 431. Faſt. *Capitolin.* Januar. *Julian.* 30. Cycl. XXII. Triumph. *Fabii Maxim. Rullian.* COS. 12. *K. Mart.* Epoch. *Capitolin.* 431. Faſt. *Capitolin.* Februar. *Julian.* 27. *T. Veturius Calvinus*, *Sp. Poſthumius.* Liv. IX. 1. *Idib.* ut videtur, *Septemb.* inibant. Septemb. *Julian.* 19. Palilia *April.* vet. 20. *Maji* 10. *Julian.* Cycl. XXIII.
318	4396	866	12	$115\frac{2}{3}$	434	435 114 4 115 1	190	*Res ad interregnum rediit.* Interreges *duo.* Liv. IX. 7. *Quo creati ſunt die*, *eo* (*ſic enim placuerat Patribus*) *Magiſtratum inierunt* hujus anni *COSS.* c. 8. Magiſtratu ceſſerunt *ſuperioris* anni *COSS.* ante *Tribunos Plebis.* Liv. IX. 9, 10. *Q. Publilius Philo*, *L. Papyrius Curſor* II. Liv. IX. 7. Inibant inter diem *Septemb.* veteris 18. & 23. Palilia *April.* vet. 20. *Apr.* 30. *Julian.* Cycl. XXIV.
317	4397	867	13	$115\frac{3}{4}$	435	436 $115\frac{1}{2}$	191	Inibant *Kalendis Octobribus.* Septemb. *Julian.* 26. *L. Papyrius Curſor* III. *Q. Æmilius Cæretanus* II. Liv. IX. *Idib.* / *Mugillanus.* forte *Sept. vet.* inibant. Aug. *Jul.* 29. Palilia *Apr.* vet. 20. *Apr.* 20. *Julian.* Cycl. I.
316	4398	868	14	115 4 116 1	436	437 $115\frac{2}{3}$	192	Triumph. *L. Papyrii Curſoris* COS. III. 10. *Kalend. Septemb.* Epoch. *Capitolin.* 434. Faſt. *Capitolin.* Aug. *Julian.* 8. Hujus proinde anni *Juliani.* Cœpit ergo poſt hunc menſis *diem* anno *ſuperiori.* *M. Follius Flaccinator*, *L. Plautius Venox.* Liv. IX. 20. *Kalend. Octob.* inibant Sept. *Julian.* 15. *Samnitibus* induciæ *biennes* conceſſæ. Liv. IX. 20. Palilia *April.* vet. 20. *Apr.* 9. *Julian.* Cycl. II.
315	4399	869	15	$116\frac{1}{2}$	437	438 $115\frac{3}{4}$	193	*C. Junius Bubulcus.* *Q. Æmilius Barbula.* Liv. IX. 20. *Id.* forte *Septemb.* *Kal. Octob.* inibant. Sept. *Julian.* 27. Palilia *April.* vet. 20. *Apr.* 21. *Julian.* Cycl. III.

Ante Chriſt.	*Per. Jul.*	*Poſt Excid. Troja.*	*Ter. Calippica.*	*Olympiad.*	*U. C. Caton.*	*U. C. Varr.*	*A Regifugio.*	
314	4400	870	16	$116\frac{2}{3}$	438	439 115 4 116 1	194	*Dictatori*, non *COSS. a ſe creatis*, legiones tradiderunt *ſuperioris* anni *COSS.* Liv. IX. 21. Nempe *L. Æmilio*, *Rebellant Samnites.* ib. Nempe *ante* biennium induciarum *finem.* *Sp. Nautius*, *M. Popilius.* Liv. IX. 21. Inibant *Kal. Octobr.* Septemb. *Jul.* 17. Palilia *April.* vet. 20. *Apr.* 11. *Julian.* Cycl. IV.
313	4401	871	17	$116\frac{3}{4}$	439	440 $116\frac{1}{2}$	195	Dictator *Fabius* res gerit. Liv. IX. 22. Exercitum ab *Æmilio* Dictatore accipit. *ib.* Hic ergo *duo* annui *Dictatores* ſe invicem accipiunt. *L. Papyrius* IV. *Q. Publilius Philo* IV. Deſunt Liv. IX. 22. Sic autem in aliis melioris notæ Faſtis, præcipue *Capitolinis.* Inibant *Kal. Octob.* Sept. *Jul.* 30. Palilia *April.* vet. 20. *Apr.* 24. *Julian.* Cycl. V.
312	4402	872	18	116 4 117 1	440	441 $116\frac{2}{3}$	196	Exercitus a Dictatore *Fabio* novi *Conſules* accipiunt. Liv. IX. 24. *M. Pætelius*, *C. Sulpicius.* Liv. IX. 24. Inibant *Kal. Octobr.* Sept. *Julian.* 19. Palilia *April.* vet. 20. *Apr.* 13. *Julian.* Cycl. VI.
311	4403	873	19	$117\frac{1}{2}$	441	442 $116\frac{3}{4}$	197	Triumph. *Sulpicii* III. COS. *Kal. Quinct.* Epoch. *Capit.* 439. Faſt. *Capit.* Jul. *Julian.* 4. Ille cum collega *ad Bovianum legiones ducunt, ibique hiberna egerunt, donec ab novis COSS.* .... *nominatus Dictator C. Pætelius cum M. Follio Magiſtro Equitum exercitum accepit.* Liv. IX. 28. Hinc patet *initio* anni *Conſularis* dictum eſſe *Dictatorem*, & quidem *hyeme* initium illud fuiſſe. Hic ante proximos *COSS.* U. C. 441. *Frontin.* de Aquæductib. *L. Papyrius Curſor* V. *C. Junius Bubulcus* II. Liv. IX. 28. Inibant *Kal. Octob.* Octob. *Julian.* 1. Palilia *Apr.* vet. 20. *Apr.* 25. *Julian.* Cycl. VII.
310	4404	874	20	$117\frac{2}{3}$	442	443 116 4 117 1	198	XXX. annus ab initio Belli *Samnitici.* Frontin. de Aquæductib. Nempe ab anno *Caton.* 412. *M. Valerius*, *P. Decius.* Liv. IX. 29. Inibant *Kalend. Octobr.* Sept. *Julian.* 21. Palilia *Apr.* vet. 20. *Apr.* 15. *Julian.* Cycl. VIII.
309	4405	875	21	$117\frac{3}{4}$	443	444 $117\frac{1}{2}$	199	Triumph. *Valerii* COS. *Idib. Sext.* Epoch. *Capitol.* 441. Faſt. *Capit.* Aug. *Julian.* 8. *C. Junius Bubulcus* III. *Q. Æmilius Barbula* II. Liv. IX. 30. Inibant *Kal. Octobr.* Octob. *Jul.* 4. Palilia *Apr.* vet. 20. *Apr.* 28. *Julian.* Cycl. IX.
308	4406	876	22	117 4 118 1	444	445 $117\frac{2}{3}$	200	Triumph. *C. Junii Bubulci* III. COS. *Non. Sext.* Epoch. *Capit.* 442. Faſt. *Capit.* Jul. *Julian.* 31. Triumph. *Q. Æmilii Barbul.* II. COS. *Idib. Sext.* Epoch. *Capit.* 442. Faſt. *Capit.* Auguſt. *Jul* 8. *Centeſimus annus* ab *Æmilii* Dictatura de *Cenſorib.* Liv. IX. 34. Ab anno *Catoniano* 321. Liv. IV. 24. *Intra* 10. *annos. Mænii* Dictatura. Liv. IX. 34. Quæ anno *Caton.* 440. Liv. IX. 26. Sed X. pro V. *Q. Fabius*, *C. Marcius Rutilus.* Liv. IX. 33. Inibant *Kal. Octob.* Septemb. *Julian.* 23. Palilia *April.* vet. 20. *Apr.* 17. *Julian.* Cycl. X.
						445 $117\frac{3}{4}$	*Varr.* 201 * *Cat.*	Hunc rurſus annum non agnoſcit *Livius*, nec adeo *Dionyſius*, nec rationes *Catonianæ.* Sed prædictis *COSS. Dictatorem* & *Mag. Equitum* aſſignant. Inibant forte *Kal. Octob.* Octob. *Jul.* 5. *L. Papyrius Curſor* II. Dictator, *C. Junius Bubulcus Brutus* II. Mag. Equitum. Dictator & Mag. Equit. ſine *COSS.* Faſt. *Capit.* Triumph. *Papyrii Curſoris* Dictatoris *Idib. Octobr.* Epoch. *Capit.* 444. Faſt. *Capit.* Octob. *Julian.* 19. Triumph. *Q. Fabii Maximi* Proconſ. *Idib. Novemb.* Epoch. *Capit.* 444. Faſt. *Capit.* Nov. *Jul.* 17. Palilia *April.* vet. 20. *Apr.* 29. *Julian.* Cycl. XI.
307	4407	877	23	$118\frac{1}{2}$	445	446 117 4 118 1	*Varr.* 202 *Cat.* 201	*Induciæ annuæ Hetruſcis datæ.* Liv. IX. 41. *Q. Fabius*, *Decius.* Liv. IX. 41. Inibant *Idib.* forte *Sept.* vet. Sept. *Jul.* 18. Inibant *Kal. Octob.* Octob. *Jul.* 5. Palilia *April.* vet. 20. *Apr.* 29. *Julian.* Cycl. XI.
306	4408	878	24	$118\frac{2}{3}$	446	447 $118\frac{1}{2}$	*Varr.* 203 *Cat.* 202	*Appius Claudius*, *L. Volumnius.* Liv. IX. 42. Inibant *Kalend. Octob.* Sept. *Jul.* 25. Palilia *April.* vet. 20. *Apr.* 19. *Julian.* Cycl. XII.
305	4409	879	25	$118\frac{3}{4}$	447	448 $118\frac{2}{3}$	*Varr.* 204 *Cat.* 203	*Cum Carthaginienſibus eodem anno fœdus tertio renovatum.* Liv. IX. 43. De hoc fœdere *Polybius* III. 24. *P. Cornelius Arvina*, *Q. Marcius Tremulus.* Liv. IX. 42. Inibant *Kal. Octobr.* Octob. *Jul.* 8. Palilia *April.* vet. 20. *Maji* 2. *Julian.* Cycl. XIII.
304	4410	880	26	118 4 119 1	448	449 $118\frac{3}{4}$	*Varr.* 205 *Cat.* 204	Triumph. *Q. Marcii Tremuli* COS. *Prid. Kal. Quint.* Epoch. *Capitol.* 447. Faſt. *Capit.* Jul. *Julian.* 29. Sed anni fine *neuter Conſulum potuerat Bello abeſſe.* Liv. IX. 44. *L. Poſthumius*. *T. Minucius.* Liv. IX. 44. In locum *Minucii* ſuffectus *M. Fulvius.* Liv. IX. 44. Inibant *Kal. Octob.* vet. Sept. *Jul.* 27. Triumph. *M. Fulvii* COS. III. *Non. Octob.* Epoch. *Capitolin.* 448. Faſt. *Capit.* Octob. *Julian.* 1. Palilia *April.* vet. 20. *Apr.* 21. *Julian.* Cycl. XIV.

Ante Chriſt.	*Per. Jul.*	*Poſt Excid. Troja.*	*Per. Calipp. I.*	*Olympiad.*	*U. C. Caton.*	*U. C. Varr.*	*A Regifugio.*	
303	4411	881	27	$119\frac{1}{2}$	449	450 118 4 119 1	*Varr.* 206 *Cat.* 205	Inibant forte *Kal. Octobr.* vet. Octob. *Jul.* 9. Triumph. *P. Sulpicii Saverrionis* COS. IV. *Kal. Nov.* Epoch. *Capitolin.* 449. Faſt. *Capit.* Nov. *Julian.* 8. Palilia *April.* vet. 20. *Maji.* 3 *Julian.* Cycl. XV.
302	4412	882	28	$119\frac{2}{3}$	450	451 $119\frac{1}{2}$	*Varr.* 207 *Cat.* 206	Triumph. *P. Sempronii Sophi COS.* VII. *K. Octob.* Epoch. *Capitolin.* 449. Septemb. *Jul.* 23. *L. Genucius, Serv. Cornelius.* Liv. X. 1. Inibant *Kal. Octobr.* Sept. *Julian.* 29. Palilia *April.* vet. 20. *Apr.* 23. *Julian.* Cycl. XVI.
301	4413	883	29	$119\frac{3}{4}$	451	452 $119\frac{2}{3}$	*Varr.* 208 *Cat.* 207	Inibant *Kal. Octob.* Octob. *Jul.* 12. *M. Livius Denter, C. Æmilius.* Liv. X. 1. Triumph. *C. Junii Bubulci* Dictatoris III. *K. Sept.* Epoch. *Capitolin.* 451. Faſt. *Capitolin.* Sept. *Julian.* 11. Palilia *April.* vet. 20. *April.* 25. *Jul.* Cycl. XVII.
						453 $119\frac{3}{4}$	*Varr.* 209	Hunc deniq; III. *Dictatorem* ann. non agnoſcunt rationes *Caton.* Inibant *Kal. Octobr.* vet. Octob. *Julian.* 1. *M. Valerius Maximus Dictator,* *M. Æmilius Paulus* / *Q. Fabius* } Magiſter Equitum, ſine *COSS.* Faſt. *Cap.* Liv. X. 3. VI. menſibus. *Idat.* Triumph. *Valerii* Dictatoris X. *Kal. Dec.* 431. Faſt. *Capitolin.* Nov. *Julian.* 21. *Hetruſcis induciæ biennii datæ.* Liv. X. 5. Palilia *Apr.* vet. 20. *Apr.* 25. *Julian.* Cycl. XVIII.
300	4414	884	30	119 4 120 1	452	454	*Varr.* 210 *Cat.* 208	*Conſul ex Dictatura factus M. Valerius. Non petentem, atque adeo abſentem, creatum credidere quidam: & per Interregem ea Comitia facta.* Liv. X. 5. *Hetruſcum induciæ quietum tenebant.* Liv. X. 6. *M. Valerius, Q. Apulejus Panſa.* Liv. X. 5, 6. Inibant vet. *Mart. Idibus.* April. *Julian.* 1. Palilia *Apr.* vet. 20. *Maji* 7. *Julian.* Cycl. XIX.
299	4415	885	31	$120\frac{1}{2}$	453	455	*Varr.* 211 *Cat.* 209	*Ab Hetruſcis adverſus inducias paratum Bellum.* Liv. X. 10. *M. Fulvius Pætus, T. Manlius Torquatus.* Liv. X. 9. *M Valerius* ſuffectus. Liv. X. 11. Inibant vet. *Mart. Idib.* Mart. *Julian.* 22. Triumph. *Fulvii COSS.* VII. *Kalend. Octobr.* Faſt. *Capitolin.* Nov. *Julian.* 7. Palilia *Apr.* vet. 20. *Apr.* 27. *Julian.* Cycl. XX.
298	4416	886	32	$120\frac{2}{3}$	454	456	*Varr.* 212 *Cat.* 210	*Eo anno Interregnum initum. Interreges fuere Appius Claudius, dein P. Sulpicius.* Liv. X. 11. Inibant *Kalend.* ut videtur, *Aprilis.* April. *Julian.* 20. *Q. Cornelius Scipio, Cn. Fulvius.* Liv. X. 11. Triumph. *Cn. Fulvii* COS. *Idib. Nov.* Epoch. *Capitolin.* 455. Faſt. *Capitolin.* Nov. *Julian.* 27. Palilia *April.* vet. 20. *Maji* 9. *Julian.* Cycl. XXI.
297	4417	887	33	$120\frac{3}{4}$	455	457	*Varr.* 213 *Cat.* 211	*Fabius legem recitari juſſit, qua intra decem annos eundem Conſulem refici non liceret.* Liv. X. 13. Legem illam memorat *Livius* VII. 42. Numerat autem *Fabius* a tertio ſuo *Conſulatu* anno *Catoniano* 445. *Decem* autem *pleni* ſunt anni pro calculo *Varroniano*, ab anno *Varron.* 446. ad 457. accenſito *tertio Dictatore*, quem etiam hinc diſcimus *Livium* pro anno a Conſulatibus *diſtincto* non habuiſſe. Sed male. *Q. Fabius Maximus* IV. *P. Decius Mus* III. Liv. X. 14. V. *menſ.* in *Samnio.* 15. *Prorogatum illis in ſex menſes Imperium.* 16. 20. Inibant ut videtur, vet. *Aprilis Kalend.* Apr. *Jul.* 9. Palilia *April.* vet. 20. *April.* 28. *Julian.* Cycl. XXII
296	4418	888	34	120 4 121 1	456	458	*Varr.* 214 *Cat.* 212	*L. Volumnius, App. Claudius.* Liv. X. 15. 16. *Kalend.* vet. inibant *April.* April. *Julian.* 21. Palilia *April.* vet. 20. *Maji* 10. *Julian.* Cycl. XXIII.
295	4419	889	35	$121\frac{1}{2}$	457	459	*Varr.* 215 *Cat.* 213	*Fabii oratio fuit qualis biennio ante.* Liv. X. 23. *L. Volumnio prorogatum in annum Imperium eſt.* ib. Annus Belli XLVI. cum *Samnitibus.* Liv. X. 31. Ab anno *Caton.* 412. Non autem *Varroniano* 411. Initio anni *hyems.* Liv. X. 25. *Q. Fabius* V. *P. Decius* IV. Liv. X. 23. 25. Inibant forte vet. *April. Kalend.* Apr. *Julian.* 11. Triumph. *Q. Fabii* V. COS. *Prid. Non. Sept.* Epoch. *Capit.* 458. Faſt. *Capitolin.* Sept. *Julian.* 10. Palilia *April.* vet. 20. *Apr.* 30. *Julian.* Cycl. XXIV.
294	4420	890	36	$121\frac{2}{3}$	458	460	*Varr.* 216 *Cat.* 214	*L. Poſthumius Megellus, M. Attilius Regulus.* Liv. X. 32. *Kal.* forte *April.* vet. inibant. April. *Julian.* 1. Triumph. *L. Poſthumii Megelli* COS. II. 6. *Kalend. April.* Epoch. *Capitolin.* 459. Faſt. *Capitolin.* anno *Juliano* ſequenti. Mart. *Juliano.* 27. Triumph. *M. Attilii Reguli* COS. V. *Kal. April.* Epoch. *Capitol.* 459. Faſt. *Capit.* anno *Juliano* ſequenti. Mart. *Julian.* 28. Palilia *Apr.* vet. 20. *Apr.* 20. *Julian.* Cycl. I.

Ante Chriſt.	*Per. Jul.*	*Poſt Excid. Troja.*	*Period. Calippica.* I	*Olympiad.*	*U. C. Caton.*	*U. C. Varr.*	*A Regifugio.*	
293	4421	891	37	$121\frac{3}{4}$	459	461	*Varron.* 217 *Caton.* 215	*M. Attilius ſuperioris anni COS.* Liv. X. 39. Hunc annum *Plinius* VII. 60. ante Conſulatum *Valerii Meſſallæ* 30. numerat (Recte. Ann. enim erat *Caton.* 489.) etiam ante *Pyrrhum* 12. Nempe ab initio illo quod a Bello cœpit *Tarentino*, ann. *Cat.* 471. *L. Papyrius Curſor, Sp. Carvilius.* Liv. X. 38. 39. Inibant *Kal.* ut videtur, vet. *April.* Mart. *Julian.* 21. Triumph. *Sp. Carvilii* COS. *Idib. Jan.* Epoch. *Capitolin.* 460. Decemb. *Julian.* 25. Triumph. *L. Papyrii Idib. Febr.* Epoch. *Capitolin.* 640. *in Magiſtratu* Liv. X. 46. Poſt *nives.* ib. Poſt novos Tribunos Pleb. *anno exacto.* ib. 47. *Eo anno Bello occupati COSS.* ib. anno *Julian.* ſequenti. Januar. *Jul.* 23. Palilia *April.* vet. 20. *Apr.* 9. *Julian.* Cycl. II.
292	4422	892	38	121 4 122 1	460	462	*Varron.* 218 *Caton.* 216	Altero poſt *Papyrium anno Fabius Gurges* COS. *Oroſ.* Annus Belli *Samnitici* XLIX. *Oroſius*, ut videtur, e *Livio*, qui XLVI. ſimiliter numeraverat, *Catonianum* ſcilicet, non *Varronian.* *Q. Fabius Maximi f. Gurges, D. Junius Brutus Scæva.* Liv. X. 47. Inibant vet. *April.* forte *Kalendis.* April. *Julian.* 11. Palilia *April.* vet. 20. *Apr.* 21. *Julian.* Cycl. III.
291	4423	893	39	$122\frac{1}{2}$	461	463	*Varron.* 219 *Caton.* 217	Deficit *Livius*, aliunde ſupplendus ad initium Belli *Punici* 2. *L. Poſthumius Megellus Interrex.* Liv. XXVII. 6. *L. Poſtumius Megellus* III. *C. Jun. Brutus Bubulcus.* Liv. XXVII. 6. Inibant forte *Idib. April.* vet. April. *Julian.* 4. Proximo poſt *Fabium* ann. COS. *Poſtumius. Dion.* Frag. *Val.* p. 533. Triumph. *Q. Fab. Maximi Gurgitis* K. *Sextil.* Epoch. Cap. 462. Palilia *April.* vet. 20. *Apr.* 11. *Julian.* Cycl. IV.
290	4424	894	40	$122\frac{2}{3}$	462	464	*Varron.* 220 *Caton.* 218	V. annis poſt *devotionem* Decii. *Cicer.* Cat. Maj. *Manius Curius Dentatus, P. Cornelius Rufinus.* Inibant *Idib.* ut videtur, *April.* vet. April. *Julian.* 17. Palilia *April.* vet. 20. *Apr.* 24. *Julian.* Cycl. V.
289	4425	895	41	$122\frac{3}{4}$	463	465	*Varron.* 221 *Caton.* 219	*M. Valerius Corvinus, Q. Cædicius Noctua.* Inibant *Idib.* forte *April.* vet. *April. Julian.* 6. Palilia *April.* vet. 20. *Apr.* 13. *Julian.* Cycl. VI.
288	4426	896	42	122 4 123 1	464	466	*Varron.* 222 *Caton.* 220	*Q. Martius Tremulus* II. *P. Cornelius Arvina* II. Inibant *Idib.* forte *April.* vet. April. *Julian.* 18. Palilia *April* vet. 20. *Apr.* 25. *Jul.* Cycl. VII.
287	4427	897	43	$123\frac{1}{2}$	465	467	*Varron.* 223 *Caton.* 221	*M. Claudius Marcellus, Sp. Nautius Rutilus.* Inibant *Idib.* forte *April.* vet. April. *Julian.* 8. Palilia *April.* vet. 20. *Apr.* 15. *Julian.* Cycl. VIII.
286	4428	898	44	$123\frac{2}{3}$	466	468	*Varron.* 224 *Caton.* 222	*M. Valerius Potitus, C. Ælius Pætus.* Inibant *Idib.* forte *April.* vet. April. *Julian.* 21. Palilia *April.* vet. 20. *Apr.* 28. *Julian.* Cycl. IX.
285	4429	899	45	$123\frac{3}{4}$	467	469	*Varron.* 225 *Caton.* 223	*C. Claudius Canina, M. Æmilius Lepidus.* Inibant *Idib.* forte *April.* vet. April. *Jul.* 10. Palilia *April.* vet. 20. *Apr.* 17. *Julian.* Cycl. X.
284	4430	900	46	123 4 124 1	468	470	*Varron.* 226 *Caton.* 224	*C. Servilius Tucca, L. Cæcilius Denter.* Inibant *Idib.* forte *April.* vet. April. *Julian.* 22. Palilia *April.* vet. 20. *Apr.* 29. *Julian.* Cycl. XI.
283	4431	901	47	$124\frac{1}{2}$	469	471	*Varron.* 227 *Caton.* 225	Victi a *Dolabella* Conſule *Galli* διαγωνισαμένων ἐτῶν δέκα. *Polyb.* II. 19. [a prælio *Sentinati* ſub COSS. U.C. 457. *Caton.* legendum ἕνδεκα] τῷ τρίτῳ πρότερον ἔτει τῆς Πύῤῥου διαβάσεως εἰς τὴν Ἰταλίαν. [ante COSS. *Catonian.* 472.] πέμπτῳ δὲ τῆς τῶν Γαλατῶν περὶ Δελφοὺς διαφθορᾶς. [ante COSS. *Caton.* 474.] *P. Cornelius Dolabella, Cn. Domitius Calvus.* Inibant *Idib.* forte *April.* vet. April. *Julian.* 12. Palilia *April.* vet. 20. *Apr.* 19. *Julian.* Cycl. XII.
282	4432	902	48	$124\frac{2}{3}$	470	472	*Varron.* 228 *Caton.* 226	*C. Fabricius Luſcinus, Q. Æmilius Papus.* Inibant *Idib.* forte *April.* vet. April. *Julan.* 25. Palilia *April.* vet. 20. *Maji* 2. *Julian.* Cycl. XIII.
281	4433	903	49	$124\frac{3}{4}$	471	473	*Varron.* 229 *Caton.* 227	Triumph. *Fabricii* III. *Non. Mart.* Mart. *Julian.* 6. *L. Æmilius Barbula, Q. Martius Philippus.* Inibant *Idib.* forte *April.* vet. April. *Julian.* 14. Palilia *April.* vet. 20. *Apr.* 21. *Julian.* Cycl. XIV.
280	4434	904	50	124 4 125 1	472	474	*Varron.* 230 *Caton.* 228	Hi *COSS.* Epoch. *Capitolin.* 473. Epoch. *Caton.* 472. *Varr.* 474. Diſſ. X. de *Cycl.* n. 60. XVII. ann. a *COS.* II. *Appii Cæci.* Cicer. *Cat Maj.* c. 6. Ab ann. *Cat.* 456. *Fabricius* ἐνιαυτῷ τρίτῳ ὕστερον ὑπατεύων. *Dionyſ.* Fragm. *Urſin.* n. 5. *P. Valerius Lævinus, Tib. Coruncanius Nepos.* [Et de *Æmilio.* Inibant *Idib.* forte *Apr.* vet. April. *Julian.* 26. *Cornelius COS.* ann. 4. ante hunc *Dionyſ.* n. 5. Triumph. *Philippi K. Apr.* Epoch. *Cap.* 472. April *Jul.* 14. Triumph. *Æmil. Barbulæ Proconſ.* 6. *Idus Quintil.* Epoch. *Cap.* 473. Jul. *Jul.* 21. Palilia *April.* vet. 20. *Maji* 3. *Jul.* Cycl. XV.

Ante Chriſt.	*Per. Jul.*	*Poſt Excid. Troja.*	*Period. Calippica I.*	*Olympiad.*	*U.C. Caton.*	*U.C. Varr.*	*A Regifugio.*	
279	4435	905	51	$125\frac{1}{2}$	473	475	*Varron.* 231 *Caton.* 229	Triumph. *Coruncani COS.* K. *Feb.* Epoch. *Cap.*473. Febr. *Jul.*4. P. *Sulpicius Saverrio*, P. *Decius Mus.* Inibant *Idib.* forte *April.* vet. April. *Julian.* 16. Palilia *April.* vet. 20. *Apr.* 23. *Julian.* Cycl. xvi.
278	4436	906	52	$125\frac{2}{3}$	474	476	*Varron.* 232 *Caton.* 230	*C. Fabricius Luſcinus* II. *Q. Æmilius Papus* II. Inibant *Idib.* forte *Apr.* vet. April. *Julian.* 29. Triumph. *Fabricii COS.*II. *Idib.Dec.*Epoch. *Cap* 475. Dec *Jul.*23. Palilia *Apr.* vet. 20. *Maji* 6. *Julian.* Cycl. xvii.
277	4437	907	53	$125\frac{3}{4}$	475	477	*Varron.* 233 *Caton.* 231	P. *Cornelius Rufinus* II. *C. Junius Brutus Bubulcus* II. Inibant *Idib.* forte *April.* vet. April. *Julian.* 18. Palilia *April.* vet. 20. *Apr.* 25. *Julian.* Cycl. xviii.
276	4438	908	54	125 4 / 126 1	476	478	*Varron.* 234 *Caton.* 232	Triumph. *Junii Bubulci COS.* II. *Non. Januar.* Epoch. *Capitol.* 476. *Januar.* Julian. 2. *Q. Fabius Maximus Gurges* II. *C. Genucius Clepſina.* Inibant *Idib.* forte *April.* vet. April. *Julian.* 30. Palilia *April.* vet. 20. *Maji* 7. *Julian.* Cycl. xix.
275	4439	909	55	$126\frac{1}{2}$	477	479	*Varron.* 235 *Caton.* 233	Triumph. *Fab. Maxim. Gurg. COS.* II. *Quirinalib.* Epoch. *Cap.* 477. xii. Kal. *Mart. Feb.* vet. 16. Febr. *Julian.* 13. *Manius Curius Dentatus* III. *L. Cornelius Lentulus.* Inibant *Idib.* ut videtur, *Apr.* vet. April. *Julian.* 20. Palilia *April.* vet. 20. *Apr.* 27. *Julian.* Cycl. xx.
274	4440	910	56	$126\frac{2}{3}$	478	480	*Varron.* 236 *Caton.* 234	Triumph. *M. Curii Dentati, Februario* Epoch. *Capitolin.* 478. Triumph. *L. Cornelii Lentuli COS. Kal. Mart.* Epoch. *Capitol.* 478. Mart. *Julian.* 20. *Serv. Cornelius Merenda, Manius Curius Dentatus* III. Inibant *Idib.* forte *April.* vet. Maji *Julian.* 2. Palilia *April.* vet. 20. *Maji* 9. *Julian.* Cycl. xxi.
273	4441	911	57	$126\frac{3}{4}$	479	481	*Varron.* 237 *Caton.* 235	*Eutropio* annus 461. Reſtituantur *decades* omiſſæ, ut ſit 481. & recte ſe habebit pro Epocha *Varroniana.* *C. Fabius Dorſo Licinus, C. Claudius Canina* II. Inibant *Idib.* forte *April.* vet. Apr. *Julian.* 21. Palilia *April.* vet. 20. *Apr.* 28. *Julian.* Cycl. xxii.
272	4442	912	58	126 4 / 127 1	480	482	*Varron.* 238 *Caton.* 236	Triumph. *Caninæ Quirinalib.* Epoch. *Capit.*480. Febr. *Jul.* 14. Annus xl. poſt *COSS.* anni *Caton.*442. *Frontin.* de Aquæduct. *L. Papyrius Curſor* II. *Sp. Carvilius Maximus* II. Inibant *Idib.* forte *April.* vet. Maji *Julian.* 3. Annis *prope* lxx. Bellum cum *Samnitibus.* Liv. XXXI. 31. Palilia *April.* vet. 20. *Maji* 10. *Julian.* Cycl. xxiii.
271	4443	913	59	$127\frac{1}{2}$	481	483	*Varron.* 239 *Caton.* 237	*C. Quinctius Claudus, L. Genucius Clepſina.* Inibant *Idib.* forte *April.* vet. Apr. *Julian.* 23. Palilia *April.* vet. 20. *Apr.* 30. *Julian.* Cycl. xxiv.
270	4444	914	60	$127\frac{2}{3}$	482	484	*Varron.* 240 *Caton.* 238	*C. Genucius Clepſina* II. *Cn. Cornelius Blaſio.* Inibant *Idib.* forte *April.* vet. Apr. *Julian.* 13. Palilia *April.* vet. 20. *Apr.* 20. *Julian.* Cycl. i.
269	4445	915	61	$127\frac{3}{4}$	483	485	*Varron.* 241 *Caton.* 239	*Fabius* COS. annis *quinque* ante Bellum *Punicum,* & ann. U.C. 485. *Plin.* XXXIII. 3. *C. Fabius Pictor, Q. Ogulnius Gallus.* Inibant *Idib.* forte *Apr.* vet. Apr. *Julian* 2. Palilia *April.* vet. 20. *Apr.* 9. *Julian.* Cycl. ii.
268	4446	916	62	127 4 / 128 1	484	486	*Varron.* 242 *Caton.* 240	Hi *COSS. quinquennio* poſt *Conſulem* Claudium Caninam. *Vell.* I. 14. Inſequentes poſt *COSS.* anni ſuperioris. *Eutrop.* *P. Sempronius Sophus, Appius Claudius Rufus.* Inibant *Idib.* forte *April.* vet. April. *Julian.* 14. Palilia *April.* vet. 20. *Apr.* 21. *Julian.* Cycl. iii.
267	4447	917	63	$128\frac{1}{2}$	485	487	*Varron.* 243 *Caton.* 241	*M. Atilius Regulus, L. Julius Libo.* Inibant *Idib.* forte *April.* vet. April. *Julian.* 4. Palilia *April.* vet. 20. *Apr.* 11. *Julian.* Cycl. iv.
266	4448	918	64	$128\frac{2}{3}$	486	488	*Varron.* 244 *Caton.* 242	Triumph. *Libonis COS.* VII. *Kal. Febr.* Januar. *Julian.* 7. *N. Fabius Pictor, D. Junius Pera.* Inibant *Idib.* forte *April.* vet. April. *Julian.* 17. Triumph. *Junii Peræ COS.* V. *Kal. Octobr.* Epoch. *Capit.* 487. Sept. *Julian.* 26. Triumph. *Fabii Pictoris COS.* III. *Non. Octobr.* Epoch. *Capit.* 487. Octobr. *Julian.* 4. Palilia *April.* vet. 20. *Apr.* 24. *Julian.* Cycl. v.
265	4449	919	65	$128\frac{3}{4}$	487	489	*Varron.* 245 *Caton.* 243	Initium Belli *Punici* I. Ἐνιαυτῷ τρίτῳ τῆς ὀγδόης καὶ εἰκοστῆς ἐπὶ ταῖς ἑκατὸν Ὀλυμπιάδων. *Dionyſ.* I. 7. Eodem anno *Ol.* 128. 3. finem *Timæi* initium autem *Polybii* ſtatuit *Phot.* Cod. 83. Quod ſcilicet a bello *Punico* I. Hiſtoriam arceſſit *Polybius.* Sic ann. U.C. 489. *Belli* ejuſdem exordium ſtatuit *Solin.* c. 2. *Q. Fabius Maximus Gurges* III. *L. Mamilius Vitulus.* Inibant *Idib.* forte *April.* vet. Apr. *Julian.* 6. Triumph. *Fabii Pictoris COS. Kal. Febr.* Epoch. *Cap.* 487. Jan. *Jul.*26. Triumph. *Junii Peræ COS. Non. Febr.* Epoch. *Capit.* 487. Januar. *Julian.* 30. Palilia *April.* vet. 20. *Apr.* 13. *Julian.* Cycl. vi.

Ante Chriſt.	*Per. Jul.*	*Poſt Excid. Trojæ.*	*Per. Calippica.* I	*Olympiad.*	*U. C. Caton.*	*U. C. Varr.*	*A Regifugio.*	
264	4450	920	66	128 4 129 1	488	490	*Varron.* 246 *Caton.* 244	*Anni* 488. *a condita Urbe ad App. Claudium* COS. Liv. XXXI. 1. *Appius Claudius Caudex, M. Fulvius Flaccus.* Faſt. *Capit. Polyb.* Inibant *Idib.* forte *April.* vet. April. *Julian.* 18. Triumph. *M. Fulvii Flacci* COS. *Kal.* Nov. Epoch. *Capit.* 489. Novemb. *Julian.* 1. Palilia *Apr.* vet. 20. *Apr.* 25. *Julian.* Cycl. VII.
263	4451	921	67	$129\frac{1}{2}$	489	491	*Varron.* 247 *Caton* 245	*M. Valerius Meſſala* COS. annis 30. poſt COSS. anni *Caton.* 459. *Plin.* VII. 60. U. C. 490. *Plin.* XXXV. 4. Sed corrige 491. *Manius Valerius Maximus, Man. Otacilius Craſſus.* Faſt. *Capit. Polyb.* I. 16. Inibant *Idib.* forte *Apr.* vet. April. *Julian.* 8. Palilia *Apr.* vet. 20. *Apr.* 15. *Julian.* Cycl. VIII.
262	4452	922	68	$129\frac{2}{3}$	490	492	*Varron.* 248 *Caton.* 246	Triumph *Valerii Meſſalæ* COS. XVI. *Kal. Apr.* Epoch. *Capitol.* 490. Mart *Julian.* 25. *L. Poſthumius Megellus, Q. Mamilius Vitulus.* Faſt. *Capit. Polyb.* I. 17. Inibant *Idib.* forte *April.* vet. Apr. *Julian.* 21. Palilia *Apr.* vet. 20. *Apr.* 28. *Julian.* Cycl. IX.
261	4453	923	69	$129\frac{3}{4}$	491	493	*Varron.* 249 *Caton.* 247	*L. Valerius Flaccus, T. Otacilius Craſſus.* Faſt. *Cap. Polyb.* I. 20. Inibant *Idibus* forte *April.* vet. April. *Julian.* 10. Palilia *April.* vet. 20. *Apr.* 17. *Julian.* Cycl. X.
260	4454	924	70	129 4 130 1	492	494	*Varron.* 250 *Caton.* 248	V. ann. Belli. *Eutrop.* *Cn. Cornelius Scipio Aſina, C. Duilius.* Faſt. *Capitol. Polyb.* I. 21. Inibant *Idib.* forte *Apr.* vet. April. *Jul.* 22. Palilia *April.* vet. 20. *Apr.* 29. *Julian.* Cycl. XI.
259	4455	925	71	$130\frac{1}{2}$	493	495	*Varron.* 251 *Caton.* 249	Triumph. *C. Duilii* COS. *K. Intercalar.* Epoch. *Cap.* 493. Feb. *Jul.* 23. *L. Cornelius Scipio, C. Aquillius Florus.* Faſt. *Cap.* Inibant *Idib.* forte *Apr.* vet. April. *Julian.* 12. Palilia *April.* vet. 20. *Apr.* 19. *Julian.* Cycl. XII.
258	4456	926	72	$130\frac{2}{3}$	494	496	*Varron.* 252 *Caton.* 250	Triumph. *L. Cornelii Scipionis* COS. V. *Id. Mart.* Epoch. *Capitolin.* 495. Mart. *Julian.* 23. Triumph. *C. Aquillii Procoſ.* IV. *Non. Oct.* Epoch. *Cap.* 495. Octob. *Julian.* 11. *A. Atilius Calatinus, C. Sulpicius Paterculus.* Faſt. *Cap. Polyb.* I. 24. Inibant *Idib.* forte *Apr.* vet. Apr. *Jul.* 25. Proinde *Carthaginienſes* in *hibernis* aggreſſi. *Polyb.* Triumph. *C Sulpicii Paterculi* COS. III. Palilia *April.* vet. 20. *Maji* 2. *Julian.* Cycl. XIII.
257	4457	927	73	$130\frac{3}{4}$	495	497	*Varron.* 253 *Caton.* 251	*C. Attilius Regulus, Cn. Cornelius Blaſio* II. Faſt. *Cap. Polyb.* I. 25. Inibant *Idib.* forte *Apr.* vet. Apr. *Jul.* 14. εἰς τὴν ἐπιφερομένην θερείαν ἀνήχθησαν. *Polyb.* I. 25. Palilia *April.* vet. 20. *Apr.* 21. *Julian.* Cycl. XIV.
256	4458	928	74	130 4 131 1	496	498	*Varron.* 254 *Caton.* 252	Triumph. *A. Atilii* Pr. Ann. 14. *K. Feb.* Faſt. *Cap.* Jan. *Jul.* 10. *L. Manlius Vulſo Longus,* *Q. Cædicius* occiſus Faſt. *Cap.* ſuff. Inibant *Idib.* forte *Apr.* vet. Apr. *Julian.* 26. *M. Atilius Regulus* II. *Polyb.* I. 26. Liv. XXXIX. X us. annus Belli. *Oroſ.* Palilia *April.* vet. 20. *Maji* 3. *Julian.* Cycl. XV.
255	4459	929	75	$131\frac{1}{2}$	497	499	*Varron.* 255 *Caton.* 253	*Serv. Fulv. Pætinus Nobilior, M. Aimilius Paullus.* Faſt. *Cap. Polyb.* I. 36. Inibant *Idib.* forte *Apr.* vet. *Apr. Jul.* 16. Ἀρχομένης θερείας *Africam* petunt. *Polyb.* I. 36. *Æſtatis* initium a *Maji* 9. Diſſ. X. de *Cycl.* n. 9. Palilia *April.* vet. 20. *Apr.* 23. *Jul.* Cycl. XVI.
254	4460	930	76	$131\frac{2}{3}$	498	500	*Varron.* 256 *Caton.* 254	*Cn. Cornelius Scipio Aſina* II. *A. Atilius Calatinus* II. Faſt. *Cap. Polyb.* I. 38. Inibant *Idib.* forte *Apr.* vet. Apr. *Julian.* 29. Menſib. *tribus* claſſem ſtruxerunt. *Polyb.* I. 38. Ita fine *Julii* vel *Auguſti* ineunte *Siciliam* petierint. Palilia *April.* vet. 20. *Maji* 6. *Jul.* Cycl. XVII.
253	4461	931	*Calippica* II. 1	$131\frac{3}{4}$	499	501	*Varron.* 257 *Caton.* 255	Triumph. *Ser. Fulvii Pætini Procoſ.* XIII. *K. Febr.* Epoch. *Cap.* 499. Januar. *Julian.* 26. Triumph. *M. Æmilii Paulli Procoſ.* XII. *K. Febr.* Epoch. *Cap.* 499. Januar. *Julian.* 27. *Cn. Servilius Cæpio, C. Sempronius Blæſus.* Faſt. *Cap. Polyb.* I. 39. Inibant *Idib.* forte *Apr.* vet. Apr. *Jul.* 18. Θερείας ἐπιγινομένης καταρτισθέντες. *Polyb.* I. 39. Palilia *April.* vet. 20. *Apr.* 25. *Julian.* Cycl. XVIII.
252	4462	932	2	131 4 132 1	500	502	*Varron.* 258 *Caton.* 256	Triumph. *Cn. Cornelii Scipion. Aſinæ Procoſ.* X. *Kal. April.* Epoch. *Cap.* 500. Mart. *Julian.* 28. Triumph. *C. Sempronii Blæſi* COS. *Kal. April.* Epoch. *Cap.* 500. April. *Julian.* 6. *C. Aurelius Cotta, P. Servilius Geminus.* Faſt. *Cap.* Inibant *Kal.* forte *Maji* vet. Maji *Jul.* 17. Palilia *Apr.* vet. 20. *Maji* 7. *Jul.* Cycl. XIX.
251	4463	933	3	$132\frac{1}{2}$	501	503	*Varron.* 259 *Caton.* 257	Triumph. *C. Aurelii Cottæ* COS. *Idib. Aprilib.* Epoch. *Cap.* 501. April. *Jul.* 20. V. ann. a capto Regulo. *Oroſ.* *L. Cæcilius Metellus, C. Furius Pacilus.* Faſt. *Cap. Polyb.* I. 39. Inibant *Kal.* forte *Maji.* vet. Maji *Jul.* 7. Annus Belli XIV. *Polyb.* I 41. Vid. ann. ante *Chriſt.* 241. Palilia *April.* vet. 20. *Apr.* 26. *Julian.* Cycl. XX.

Ante Chriſt.	*Per. Jul.*	*Poſt Excid. Troja*	*Period. Calippicæ II.*	*Olympiad.*	*U. C. Caton.*	*U. C. Varr.*	*A Regifugio.*	
250	4464	934	4	$132\frac{2}{3}$	502	504	*Varron.* 260 *Caton.* 258	Triumph. *L. Cæcilii Metelli Procoſ.* VII. *Id. Sept.* Epoch. *Cap.* 502. Sept. *Jul.* 22. Deeſt annus. Victoria ejus adulta meſſe, ἀκμαζούσης συγκομιδῆς *Polyb.* I. 40. Proinde *Julio* exeunte. *C. Atilius Regulus* II. *L. Manlius Vulſo* II. Faſt. *Cap. Polyb.* I. 39. Inibant *Kal. Maji* vet. Maji *Julian.* 19. Palilia *April.* vet. 20. *Maji* 9. *Julian.* Cycl. XXI.
249	4465	935	5	$132\frac{3}{4}$	503	505	*Varron.* 261 *Caton.* 259	Ludi *Seculares* his *COSS.* pro mente *Livii.* Cenſorin. c. 17. Inde corrigo *Epitom.* L. XLVIII. Diſſ. X. de *Cycl.* §. 53. *P. Claudius Pulcher, L. Junius Pullus.* Faſt. *Cap. Polyb.* I. 49. Inibant *Kal. Maji* vet. Maji *Julian.* 8. Palilia *Apr.* vet. 20. *Apr.* 28. *Julian.* Cycl. XXII.
248	4466	936	6	132 4 133 1	504	506	*Varron.* 262 *Caton.* 260	*C. Aurelius Cotta* II. *P. Servilius Geminus* II. Faſt. *Cap.* Inibant Kal. *Maji* vet. Maji *Julian.* 20. Palilia *Apr.* vet. 20. *Maji* 10. *Julian.* Cycl. XXIII.
247	4467	937	7	$133\frac{1}{2}$	505	507	*Varron.* 263 *Caton.* 261	Ann. Bell. 18. Vid. ann. ante *Chriſt.* 241. *L. Cæcilius Metellus* II. *N. Fabius Buteo.* Faſt. *Capit.* Inibant *Kal. Maji* vet. Maji *Julian.* 10. Hoc anno Εἱρκτὴν occupat *Amilcar Barcæ*, per triennium. *Polyb.* I. 56. Vid. ann. ante *Chriſt.* 245. Palilia *April.* vet. 20. *Apr.* 30. *Julian.* Cycl. XXIV.
246	4468	938	8	$133\frac{2}{3}$	506	508	*Varron.* 264 *Caton.* 262	*Manius Otacilius Craſſus* II. *M. Fabius Licinus.* Faſt. *Capit.* Inibant *Kal. Maji.* vet. *April. Julian.* 30. Palilia *Apr.* vet. 20. *Apr.* 10. *Julian.* Cycl. I. a *Martio.*
245	4469	939	9	$133\frac{3}{4}$	507	509	*Varron.* 265 *Caton.* 263	*M. Fabius Buteo. C. Atilius Bulbus.* Faſt. *Capit.* Inibant *Kalend. Maji* vet. *April. Julian.* 9. Cycl. II. Palilia *April.* vet. 20. *Apr.* 9. *Julian.* Cycl. II.
244	4470	940	10	133 4 134 1	508	510	*Varron.* 266 *Caton.* 264	Hoc anno Urbem *Erycinam* occupat *Amilcar Barcæ*, per biennium, ad COS. *Lutatium. Polyb.* I. 58. Vid. ann. ante *Chr.* 241. *A. Manlius Torquatus Atticus, C. Sempronius Blæſus* II. Faſt. *Cap.* Inibant *Kal. Maji* vet Maji *Julian.* 1. Palilia *April.* vet. 20. *Apr* 21. *Julian.* Cycl. III.
243	4471	941	11	$134\frac{1}{2}$	509	511	*Varron.* 267 *Caton.* 265	*C. Fundanius Fundulus, C. Sulpicius Gallus.* Faſt. *Capit.* Inibant *Kal. Maji* vet. *April. Julian.* 21. Palilia *April.* vet. 20. *Apr.* 11. *Jul.* Cycl. IV.
242	4472	942	12	$134\frac{2}{3}$	510	512	*Varron.* 268 *Caton.* 266	ἀρχομένης τῆς θερείας emiſſus *C. Lutatius. Polyb.* I. 59. *C. Lutatius Catulus, A. Poſthumius Albinus.* Faſt. *Capit.* Inibant *Kal. Maji* vet. Maji *Jul* 4. His *COSS.* victi ad *Ægates* Carthaginenſes. *Liv.* XXIII. 13. XXIII. ann. Belli. *Eutrop.* Palilia *April.* vet. 20. *Apr.* 24. *Julian.* Cycl. V.
241	4473	943	13	$134\frac{3}{4}$	511	513	*Varron.* 269 *Caton.* 267	Triumph. *C. Lutatii Procoſ.* IV. *Non. Oct.* Epoch. *Cap.* 512. Sept. *Julian.* 22. *Pax* cum Pænis. *Liv.* XXX. 44. Triumph. *Q. Valerii Faltonis* Prid. *Non. Oct.* Epoch. *Cap.* 512. Sept. *Jnlian.* 24. *A. Manlius Torquatus Atticus* II. *Q. Lutatius Cerco.* Faſt. *Cap.* Inibant *Kal. Maji* vet. *April. Julian.* 23. Palilia *April.* vet. 20. *Apr* 13. *Julian.* Cycl. VI.
240	4474	944	14	134 4 135 1	512	514	*Varron.* 270 *Caton.* 268	Triumph. *Q. Lutatii Cerconis COS. K. Mart.* Epoch. *Cap.* 512. Mart. *Julian.* 6. Triumph. *A. Manlii Torquat. Attic. COS.* II. 4. *Non. Mart.* Epoch. *Cap.* 512. Mart. *Jul.* 9. *C. Claudius Centho, M. Sempronius Tuditanus.* Faſt. *Cap.* Inibant *Kal. Maji* vet Maji *Julian.* 7. U. C. 514. *Cicer.* Bruto. Palilia *Apr.* vet. 20. *Apr.* 25. *Julian.* Cycl. VII.
239	4475	945	15	$135\frac{1}{2}$	513	515	*Varron.* 271 *Caton.* 269	*C. Mamilius Turrinus, Q. Valerius Falto.* Faſt. *Cap.* Inibant *Kal. Maji* vet. *April. Julian.* 25. Palilia *Apr.* vet. 20. *April.* 15. *Julian.* Cycl. VIII.
238	4476	946	16	$135\frac{2}{3}$	514	516	*Varron.* 272 *Caton.* 270	*Tib. Sempronius Gracchus, P. Valerius Falto.* Faſt. *Capit.* Inibant *Kal. Maji* vet. Maji *Julian.* 8. Palilia *April.* vet. 20. *April.* 28. *Julian.* Cycl. IX.
237	4477	947	17	$135\frac{3}{4}$	515	517	*Varron.* 273 *Caton.* 271	*L. Cornelius Lentulus Caudinus, Q. Fulvius Flaccus.* Faſt. *Cap.* Inibant *Kal. Maji* vet. April. *Julian.* 27. Palilia *April.* vet. 20. *Apr.* 28. *Julian.* Cycl. X.
236	4478	948	18	135 4 136 1	516	518	*Varron.* 274 *Caton.* 272	Triumph. *L. Cornelii Lentuli Caudini COS. Idib. Interc.* Febr. *Julian.* 22. *P. Cornelius Lentulus Caudinus, C. Licinius Varus.* Faſt. *Capit.* Inibant *Kal. Maji* vet. Maji *Julian.* IX. Palilia *Apr.* vet. 20. *Apr.* 29. *Julian.* Cycl. XI.

Ante Chriſt.	*Per. Jul.*	*Poſt Excid. Troja.*	*Period. Calippica II.*	*Olympiad.*	*U. C. Caton.*	*U. C. Varr.*	*A Regifugio.*	
235	4479	949	19	136$\frac{1}{2}$	517	519	*Varron.* 275 *Caton.* 273	*T. Manlius Torquatus, C. Atilius Bulbus* II. Faſt. *Capit*. Inibant *Kal. Maji*. vet. April. *Julian*. 29. Palilia *Apr*. vet. 20. *Apr*. 19. *Julian*. Cycl. XII.
234	4480	950	20	136$\frac{2}{3}$	518	520	*Varron.* 276 *Caton.* 274	Triumph. *T. Manlii Torquati COS.* VI. *Id. Mart*. Mart. *Jul*. 22. *L. Poſthumius Albinus, Sp. Carvilius Maximus*. Faſt. *Cap*. Inibant *Kal. Maji* vet. Maji *Julian* 12. Palilia *April*. vet. 20. *Maji* 2. *Julian*. Cycl. XIII.
233	4481	951	21	136$\frac{3}{4}$	519	521	*Varron.* 277 *Caton.* 275	Triumph. *Sp. Carvilii Maximi COS. Kal. Apr*. Apr. *Julian*. 2. *Q. Fabius Maximus Verrucoſus, Manius Pomponius Matho*. Faſt. *Cap*. Inibant *Kal. Maji* vet. Maji *Julian*. 1. Palilia *April*. vet. 20. *Apr*. 21. *Julian*. Cycl. XIV.
232	4482	952	22	136 4 137 1	520	522	*Varron.* 278 *Caton.* 276	Triumph. *Manii Pomponii Mathonis COS. Idibus Mart*. Mart. *Julian*. 28. Triumph. *Q. Fabii Maximi Verrucoſi COS. Kal. Febr*. Epoch. *Capit*. 520. Febr. *Julian*. 15. *M. Æmilius Lepidus, M. Publicius Malleolus*. Faſt. *Cap*. Inibant *Kal. Maji* vet. Maji *Julian*. 13. Palilia *April*. vet. 20. *Maji* 3. *Julian*. Cycl. XV.
231	4483	953	23	137$\frac{1}{2}$	521	523	*Varron.* 279 *Caton.* 277	Divortium primum *Sp. Carvilii*: κατὰ τὴν ἑβδόμην ἐπὶ ταῖς τριάκοντα καὶ ἑκατὸν Ὀλυμπιάσιν, ὑπατευόντων Μάρκου Πομπωνίου καὶ Γαΐου Παπυρίου. *Dionyſ.* II. 96. Dixerat antea: Ὁμολογεῖται γὰρ ἐντὸς ἐτῶν εἴκοσι καὶ πεντακοσίων μηδεὶς ἐν Ῥώμῃ διαλυθῆναι γάμος. *Gellius* ita: *Anno deinde poſt Romam Conditam quingenteſimo undeviceſimo Sp. Carvilius Ruga primus Romæ de Amicorum ſententia divortium cum uxore fecit*. Noct. *Attic*. XVII. 21. Leg. *uno & viceſimo*, vel *undeviceſimo* (utroque modo dicitur) & recte ſe habebit, pro calculo *Catoniano*. Alium excerpſit *Gellius* Auctorem, & quidem *Varronianum*, cum idem *Carvilii* factum ad annum refert *U. C.* IↃXXIII. L. IV. c. 3. Male autem *COSS*. deſignavit, *M. Atilio* & *P. Valerio*, qui neutri U. C. anno conveniunt, ſed 525. *Catoniano*. Erroris occaſio ex eo quod *Sp. Carvilium* hunc cum *Sp. Carvilio COS.* anni 524. *Catoniano* confuderit. Hunc annum 521. *excludit* calculo ſuo *Dionyſius*, pro aliis ejuſdem exemplis a nobis ſupra, anno ante *Chriſt*. 388. prolatis. *Manius Pomponius Matho, C. Papyrius Maſo*. Faſt. *Cap*. Inibant *Kal. Maji* vet. Maji *Julian*. 3. Palilia *April*. vet. 20. *Apr*. 23. *Julian*. Cycl. XVI.
230	4484	954	24	137$\frac{2}{3}$	522	524	*Varron.* 280 *Caton.* 278	Triumph. *C. Papirii Maſonis COS.* III. *Non. Mart*. Epoch. *Cap*. 522. Mart. *Julian*. 21. *M. Æmilius Barbula, M. Junius Pera*. Faſt. *Cap*. Inibant *Kal. Maji* vet. Maji *Julian*. 16. Palilia *Apr*. vet. 20. *Maji* 6. *Julian*. Cycl. XVII.
229	4485	955	25	137$\frac{3}{4}$	523	525	*Varron.* 281 *Caton.* 279	*L. Poſtumius Albinus* II. *Cn. Fulvius Centumalus*. Faſt. *Cap*. Inibant *Kal. Maji* vet. Maji *Julian*. 5. Palilia *April*. vet. 20. *Apr*. 25. *Julian*. Cycl. XVIII.
228	4486	956	26	137 4 138 1	524	526	*Varron.* 282 *Caton.* 280	Triumph. *Cn. Fulvii Centumali Procoſ.* X. *Kal. Quintil*. Epoch. *Cap*. 525. Jul. *Julian*. 7. *Sp. Carvilius Maximus* II. *Q. Fabius Maximus Verrucoſus* II. Faſt. *Cap*. Inibant *Kal. Maji* vet. Maji *Julian*. 17. Palilia *April*. vet. 20. *Maji* 7. *Julian*. Cycl. XIX.
227	4487	957	27	138$\frac{1}{2}$	525	527	*Varron.* 283 *Caton.* 281	*P. Valerius Flaccus, M. Atilius Regulus*. Faſt. *Cap*. Inibant *Kal. Maji* vet Maji *Julian*. 7. Palilia *April*. vet. 20. *Apr*. 27. *Julian*. Cycl. XX.
226	4488	958	28	138$\frac{2}{3}$	526	528	*Varron.* 284 *Caton.* 282	*M. Valerius Meſſalla, L. Apuſtius Fullo*. Faſt. *Cap*. Inibant *Kal. Maji* vet. *Julian*. 19. Palilia *April*. vet. 20. *Maji* 9. *Julian*. Cycl. XXI.
225	4489	959	29	138$\frac{3}{4}$	527	529	*Varron.* 285 *Caton.* 283	*L. Æmilius Papus, C. Atilius Regulus*. Faſt. *Cap*. Inibant *Kal. Maji* vet. Maji *Julian*. 8. Palilia *April*. vet. 20. *Apr*. 28. *Julian*. Cycl. XXII.
224	4490	960	30	138 4 139 1	528	530	*Varron.* 286 *Caton.* 284	Triumph. *L. Æmilii Papi COS.* IV. *Idus Mart*. Epoch. *Cap*. 528. April. *Julian*. 1. *T. Manlius Torquatus* II. *Q. Fabius Flaccus* II. Faſt. *Cap*. Inibant *Kal. Maji* vet. Maji *Julian*. 20. Palilia *April*. vet. 20. *Maji* 10. *Julian*. Cycl. XXIII.
223	4491	961	31	139$\frac{1}{2}$	529	531	*Varron.* 287 *Caton.* 285	*C. Flaminius Nepos, P. Furius Philus*. Faſt. *Cap. Kal. Maji* vet. Maji *Jul*. 10. Palilia *April*. vet. 20. *Apr*. 30. *Julian*. Cycl. XXIV.
222	4492	962	32	139$\frac{2}{3}$	530	532	*Varron.* 288 *Caton.* 286	*Idib. Martii* inibant. *Sigon*. Triumph. *C. Flaminii COS.* VI. *Id. Mart*. Mart. *Jul*. 10. *Ep. Cap*. 530. Triumph. *P. Furii Phili COS.* IV. *Id*. Mart. Epoch. *Cap*. 530. Mart. *Julian*. 12. *C. Cornelius Scipio Calo, M. Claudius Marcellus*. Faſt. *Cap*. Inibant *Idib. Mart*. vet. Mart. *Julian*. 15. Palilia *April*. vet. 20. *Apr*. 20. *Julian*. Cycl. I. *a Martio*.

Ante Chriſt.	*Per. Jul.*	*Poſt Excid. Troja.*	*Per. Calipp. II.*	*Olympiad.*	*U. C. Caton.*	*U. C. Varr.*	*A Regifugio.*	
221	4493	963	33	$139\frac{3}{4}$	531	533	*Varron.* 289 *Caton.* 287	*Idibus Martiis* inibant, Mart. *Julian.* 4. Triumph. *Cl. Marcelli* COS. K. *Mart.* Epoch. *Capitolin.* 531. Feb. *Julian.* 19. *P. Cornelius Scipio Aſina, M. Minucius Rufus.* Palilia *April.* vet. 20. *Apr.* 9. *Julian.* Cycl. II.
220	4494	964	34	139 4 140 1	532	534	*Varron.* 290 *Caton.* 288	*Idib Martiis* inibant, Mart. *Julian.* 16. *L. Veturius Philo, C. Lutatius Catulus.* Palilia *April.* vet. 20. *Apr.* 24. *Julian.* Cycl. III.
219	4495	965	35	$140\frac{1}{2}$	533	535	*Varron.* 291 *Caton.* 289	*Idib. Martiis* inibant, Mart. *Julian.* 6. *M. Livius Salinator, L. Æmilius* Paullus. Palilia *April.* vet. 20. *Apr.* 11. *Julian.* Cycl. IV.
218	4496	966	36	$140\frac{2}{3}$	534	536	*Varron.* 292 *Caton.* 290	I. *annus ſecundi Belli Punici.* Liv. XXXIV. 41. 42. XXIII a fine Belli *Punici* II. XXI. 16. 44. *Idib. Martiis* inibant, Mart. *Julian.* 19. *P. Cornelius Scipio, Tib. Sempronius Longus.* Liv. XXI. 6. 14. Palilia *April.* vet. 20. *Apr.* 24. *Julian.* Cycl. V.
217	4497	967	37	$140\frac{3}{4}$	535	537	*Varron.* 293 *Caton.* 291	*Idib. Martii* inibant Liv. XXII. 1. Mart. *Julian.* 8. *Biennii clades* Liv. XXII. 25. *Biennium* XXII. 31. *Cn. Servilius, C. Flaminius* Liv. XXI. 14. 57. XXXIII. 44. ſuff. *M. Atilius Regulus.* Liv. XXII. 31, 32. Palilia *April.* vet. 20. *Apr.* 13. *Julian.* Cycl. VI.
216	4498	968	38	140 4 141 1	536	538	*Varron.* 294 *Caton.* 292	Sub *ſecundo Interrege* creati XXII. 34. Poſt *Mart.* 20. Mart. *Julian.* 25. *C. Terentius Varro, L. Æmilius Paullus.* Liv. XXII. 34. 35. Palilia *April* vet. 20. *Apr.* 25. *Jul.* Cycl. VII.
215	4499	969	39	$141\frac{1}{2}$	537	539	*Varron.* 295 *Caton.* 293	*Circumacto tertio anno Punici Belli.* Liv. XXIII. 30. *Idib. Martiis* inivit *Sempronius.* Liv. XXIII. 30. Mart. *Jul.* 10. *L. Poſthumius Albinus* III. *T. Sempronius Gracchus.* Liv. XXIII. 24, 30. XXXIV. 6. Suffect. *Cl. Marcellus.* Liv. XXIII. 31. *Fab. Maximus* III. Liv. XXIII. 31. Palilia *April.* vet. 20. *Apr.* 15. *Julian.* Cycl. VIII.
214	4500	970	40	$141\frac{2}{3}$	538	540	*Varron.* 296 *Caton.* 294	*Idib. Mart.* inibant, Mart. *Julian.* 23. V. *Belli Punici ſecundi ann.* Liv. XXIV. 9. *Q. Fabius Maximus* IV. *M. Marcellus* III. Liv. XXIV. 9, 43. Palilia *April.* vet. 20. *Apr.* 28. *Julian.* Cycl. IX.
213	4501	971	41	$141\frac{3}{4}$	539	541	*Varron.* 297 *Caton.* 295	*Idib. Mart.* inibant, Mart. *Julian.* 12. *Saguntum* VIII. anno ſub hoſtibus. Liv. XXIV 42. *Q. Fab. Maximus fil. T. Sempronius Gracchus* II. Liv. XXIV. 43. *Medius ardor Belli Punici.* Liv. XXXIV. 1. Palilia *April.* vet. 20. *Apr.* 17. *Julian.* Cycl. X.
212	4502	972	42	141 4 142 1	540	542	*Varron.* 298 *Caton.* 296	*Idib. Martiis* inibant, Mart. *Julian.* 24. VII. anno poſtquam in *Hiſpaniam* venerat, interfectus eſt *Cn. Scipio.* Liv. XXV. 36. Ab ann. U. 536. VIII. ann. C. 38. *Q. Fulvius Flaccus, App. Claudius Pulcher.* Liv. XXV. 2. Palilia *April.* vet. 20. *Apr.* 29. *Julian.* Cycl. XI.
211	4503	973	43	$142\frac{1}{2}$	541	543	*Varron.* 299 *Caton.* 297	*Idib. Martiis* inibant, Mart. *Julian.* 14. Liv. XXVI. 1. *Cn. Fulvius Centumalus, P. Sulpicius Serv. f. Galba.* Liv. XXV. 41. XXVI. 1. Palilia *April.* vet. 20. *Apr.* 19. *Julian.* Cycl. XII.
210	4504	974	44	$142\frac{2}{3}$	542	544	*Varron.* 300 *Caton.* 298	*Idib. Mart.* inivit *Marcellus.* Liv. XXVI. 26. Mart. *Julian.* 27. *M. Claudius Marcellus* IV. *M. Valerius Lævinus.* Liv. XXVI. 22. XXIX. 16. Hi COSS. VIII. poſt damnationem *Livii Salinatoris* anno. Liv. XXVII. 34. Damnatus eſt anno *Caton.* 534. tum *Exconſul.* Palilia *April.* vet. 20. *Maji* 2. *Julian.* Cycl. XIII.
209	4505	975	45	$142\frac{3}{4}$	543	545	*Varron.* 301 *Caton.* 299	*Idib. Mart.* vet. Mart. *Jul.* 16. Xus. ann. Belli. Liv. XXVII. 9. 21. *Q. Fabius Maximus* V. *Q. Fulvius Flaccus* III. Liv. XXVII. 6. Palilia *April.* vet. 20. *Apr.* 21. *Julian.* Cycl. XIV.
208	4506	976	46	142 4 143 1	544	546	*Varron.* 302 *Caton.* 300	*Idib. Mart.* vet. Mart. *Julian.* 28. XI. ann. Belli. Liv. XXVII. 22. *M. Claud. Marcellus* V. *T. Quinctius Criſpinus* Liv. XXVII. 21. 22. Palilia *April.* vet. 20. *Apr.* 3. *Julian.* Cycl. XV.
207	4507	977	47	$143\frac{1}{2}$	545	547	*Varron.* 303 *Caton.* 301	*Idib. Mart.* vet. Mart. *Julian.* 18. *C. Claudius Nero, M. Livius Salinator* II. Liv. XVII. 34. 35. 36. Palilia *April.* vet. 20. *Apr.* 23. *Julian.* Cycl. XVI.
206	4508	978	48	$143\frac{2}{3}$	546	548	*Varron.* 304 *Caton.* 302	*Id. Mart.* vet. Mart. *Julian.* 31. XIII. annus Belli. Liv. XXVIII. 10. *L. Veturius Philo, Q. Cæcilius.* Liv. XXVIII. 10. Palilia *April.* vet. 20. *Maji* 6. *Julian.* Cycl. XVII.
205	4509	979	49	$143\frac{3}{4}$	547	549	*Varron.* 305 *Caton.* 303	*Idib. Mart.* vet. Mart. *Julian.* 20. XIV. ann. Belli. Liv. XXVIII. 38. *P. Cornelius Scipio Africanus, P. Licinius Craſſus.* Liv. XXVIII. 38. Palilia *April.* vet. 20. *Apr.* 25. *Julian.* Cycl. XVIII.

Ante Chriſt.	*Per. Jul.*	*Poſt Excid. Troja.*	*Per. Calippica II.*	*Olympiad.*	*U. C. Caton.*	*U. C. Varr.*	*A Refugio.*	
204	4510	980	50	143 4 144 1	548	550	*Varron.* 306 *Caton.* 304	*Id. Mart.* vet. *April. Julian.* 1. XV. ann. Belli. Liv. XXIX. 13. *M. Cornelius Cethegus, P. Sempronius Tuditanus.* Liv. XXIX. 11. XXXV. 36. Palilia *April.* vet. xx. *Maji* 7. *Julian.* Cycl. XIX.
203	4511	981	51	$144\frac{1}{2}$	549	551	*Varron.* 307 *Caton* 305	Belli *Punici* II. 16. annus. Liv. XXXI. 1. XXXII. 21. *Id. Mart.* vet. Mart. *Julian.* 22. *Cn. Servilius Cæpio, Cn. Servilius Geminus.* Liv. XX X. 38. XXX. 1. Palilia *Apr.* vet. 20. *Apr.* 27. *Julian.* Cycl. XX.
202	4512	982	52	$144\frac{2}{3}$	550	552	*Varron.* 308 *Caton.* 306	*Idib. Mart.* vet. *April. Julian.* 3. *M. Servilius Geminus, T. Claudius Nero.* Liv. XXX. 26. 27. Palilia *April.* vet. 20. *Maji* 9. *Julian.* Cycl. XXI.
201	4513	983	53	$144\frac{3}{4}$	551	553	*Varron.* 309 *Caton.* 307	*Anni* 63. *a primo Punico ad ſecundum Bellum finitum.* Liv. XXXI 1. viz. ab ann. *Caton.* 488. *Idib. Mart.* vet. Mart. *Julian.* 23. *Cn. Cornelius Lentulus, P. Ælius Pætus.* Liv. XXX. 40. Belli ann. 18. Liv. XXX. 44. Palilia *April.* vet. 20. *April.* 28. *Julian.* Cycl. XXII
200	4514	984	54	144 4 145 1	552	554	*Varron.* 310 *Caton.* 308	*Idib. Mart.* vet. *April. Julian.* 4. DXLIV: ann. U. C. Liv. XXXI. 5. male pro 552. *P. Sulpicius Galba, C. Aurelius Cotta.* Liv. XXXI. 4. Palilia *April.* vet. 20. *Maji* 10. *Julian.* Cycl. XXIII.
199	4515	985	55	$145\frac{1}{2}$	553	555	*Varron.* 311 *Caton.* 309	*Idibus Martiis inibant.* Liv. XXXII. 1. Mart. *Julian.* 25. *L. Cornelius Lentulus, P. Villius Tappulus* Liv. XXXI. 49. XXXII. 1. Palilia *April.* vet. 20. *Apr.* 30. *Julian.* Cycl. XXIV.
198	4516	986	56	$145\frac{2}{3}$	554	556	*Varron.* 312 *Caton.* 310	*Idib. Mart.* vet Mart. *Julian.* 15. III. jam Conſul Belli Macedonici. Liv. XXXII. 21. *Sext. Ælius Pætus, T. Quinctius Flamininus.* Liv. XXXII. 7. Palilia *Apr.* vet. 20. *Apr.* 20. *Julian.* Cycl. I.
197	4517	987	57	$145\frac{3}{4}$	555	557	*Varron.* 313 *Caton.* 311	*Idib. Mart.* vet. Mart. *Julian.* 4. IV. annus Belli Macedonici Liv. XXXII. 28. *Cn. Cornelius Cethegus, Q. Minucius Rufus.* Liv. XXXII. 27. 28. Palilia *April.* vet. 20 *Apr.* 9 *Julian.* Cycl. II.
196	4518	988	58	145 4 146 1	556	558	*Varron.* 314 *Caton.* 312	*Idib. Mart.* vet. Mart. *Julian.* 16. *L. Fur. Purpureo, M. Claud. Marcellus.* Liv. XXXIII. 9. 24. *Gronov.* V. annus poſt *Bellum Punicum.* Liv. XXXIII. 11. Palilia *Apr.* vet. 20. *Apr.* 21. *Julian.* Cycl. III.
195	4519	989	59	$146\frac{1}{2}$	557	559	*Varron.* 315 *Caton.* 313	*Idib. Mart.* vet. Mart. *Julian.* 6. Triumph. *M. Cl. Marcelli* IV. *Non. Mart.* Feb. *Julian.* 23. *L. Valerius Flaccus, M. Porcius Cato.* Liv. XXXIII. 28. 42. *Gronov.* XXXIV. 43. XXXIV. 45. Annus 21. a *COSS.* anni *Catoniani* 535. Liv. XXXIII. 30. Ad *ſuperioris* anni nempe *finem.* Ann. 20. a *COSS. Caton.* 539. Liv. XXXIV. 6. Palilia *April.* vet 20. *Apr.* 11. *Julian.* Cycl. IV.
194	4520	990	60	$146\frac{2}{3}$	558	560	*Varron.* 316 *Caton.* 314	*Idib. Mart.* vet. Mart. *Julian.* 19. *P. Cornelius Scipio Africanus* II. *T. Sempronius Longus* Liv. XXXIV. 41. 42. 43. Palilia *April.* vet. 20. *Apr.* 24. *Julian.* Cycl. V.
193	4521	991	61	$146\frac{3}{4}$	559	561	*Varron.* 317 *Caton.* 315	*Ad* 558. *ann. promiſcue ſpectatum.* Liv. XXXIV. 53. de ann. *ſuperiori. Idib. Mart.* vet. Mart. *Julian.* 8. *L. Cornelius Merula, Q. Minucius Thermus.* Liv. XXXIV. 53. 54. Palilia *April.* vet. 20. *Apr.* 13. *Jul.* Cycl. VI.
192	4522	992	62	146 4 147 1	560	562	*Varron.* 318 *Caton.* 316	*Idib. Mart.* vet. Mart. *Julian.* 20. X. anno ex quo *Scipio Africanus* in oculis hominum. *Liv.* XXXV. 10. Victo viz. *Annibale.* *L. Quinct. Flamininus, Cn. Domitius Aenobarbus.* Liv. XXXV. 10. Palilia *Apr.* vet. 20. *Apr.* 25. *Julian.* Cycl. VII.
191	4523	993	63	$147\frac{1}{2}$	561	563	*Varron.* 319 *Caton.* 317	*Idib. Mart.* vet. Mart. *Julian.* 10. XVI. ann poſt *COSS.* anni 545. *Catoniani.* Liv. XXXVI. 36. III. annus Belli *Minucii* COS. cum *Liguribus.* Liv. XXXVI. 39. *P. Cornelius Cn. f. Scipio Naſica, Manius Acilius Glabrio.* Liv. XXXV. 24. Palilia *Apr.* vet. 20. *Apr.* 15. *Jul.* Cycl. VIII.
190	4524	994	64	$147\frac{2}{3}$	562	564	*Varron.* 320 *Caton.* 318	*Idib. Mart.* vet. Mart. *Julian.* 23. *L. Cornelius Scipio, C. Lælius.* Liv. XXXVI. 45. XXXVII. 1. Palilia *Apr.* vet. 20. *Apr.* 28. *Julian.* Cycl. IX.
189	4525	995	65	$147\frac{3}{4}$	563	565	*Varron.* 321 *Caton.* 319	*Idib. Mart.* vet. Mart. *Julian.* 12. *M. Fulvius Nobilior, Cn. Manlius Vulſo.* Liv. XXXVII. 47. 48. Palilia *April.* vet. 20. *Apr.* 17. *Julian.* Cycl. X.
188	4526	996	66	147 4 148 1	564	566	*Varron.* 322 *Caton.* 320	*Idib. Mart.* vet. Mart. *Julian.* 24. Triumph. *L. Æmilii Regilli K. Feb.* Liv. XXXVI. 58. Jan. *Jul.* 19. *M. Valerius Meſſalla, C. Livius Salinator.* Liv. XXXVIII. 35. Triumph. *L. Cornel. Scipion. Aſiatici, menſe intercalario. Prid. Calend. Mart.* Liv. XXXVII. 58. Mart. *Jul.* 9. Palilia *April.* vet. 20. *Apr.* 29. *Julian.* Cycl. XI.

Ante Chriſt.	*Per. Jul.*	*Poſt Excid. Trojæ.*	*Per. Calipp.* II.	*Olympiad.*	*U. C. Caton.*	*U. C. Varr.*	*A Regifugio.*	
187	4527	997	67	$148\frac{1}{2}$	565	567	*Varron.* 323 *Caton.* 321	*Comitia ad* 12. *Kal. Mart.* Liv. XXXVIII. 42. Feb. *Julian.* 17. Inibant *Idib. Mart.* vet. Mart. *Julian.* 14. *M. Æmilius Lepidus, C. Flaminius.* Liv. XXXVIII. 42 Triumph. *Fulvii Nobilioris* X. *Kal. Januar.* Liv. XXX X. 5. *Decemb. Julian.* 14. Palilia *April.* vet. 20. *Apr.* 19. *Julian.* Cycl. XII.
186	4528	998	68	$148\frac{2}{3}$	566	568	*Varron.* 324 *Caton.* 322	*Idib. Mart.* vet. Mart. *Jul.* 27. Triumph. *Cn. Manlii Vulſonis* III. *Non. Mart.* Liv. XXXIX. 6. Mart. *Julian.* 17. Ann. U.C. 567. Et quidem *Piſone* Auctore *Plin.* Nat. Hiſt. XXXIV. 3. *Sp. Poſthumius Albinus, Q. Martius Philippus.* Liv. XXXIX. 6. Palilia *April.* vet. 20. *Maji* 2. *Julian.* Cycl. XIII.
185	4529	999	69	$148\frac{3}{4}$	567	569	*Varron.* 325 *Caton.* 323	*Idib. Mart.* vet. Mart. *Julian.* 16. *App. Claudius Pulcher, M. Sempronius Tuditanus.* Liv. XXXIX. 22. Palilia *April.* vet. 20. *Apr.* 21. *Julian.* Cycl. XIV.
184	4530	1000	70	148 4 149 1	568	570	*Varron.* 326 *Caton.* 324	*Idib. Mart.* vet. Mart. *Julian.* 28. *P. Claudius Pulcher, L. Porcius Licinius.* Liv. XXXIX. 32. Palilia *April.* vet. 20. *Maji* 3. *Julian.* Cycl. XV.
183	4531	1001	71	$149\frac{1}{2}$	569	571	*Varron.* 327 *Caton.* 325	*Idib. Mart.* vet. Mart. *Julian.* 18. *M. Claudius Marcellus, Q. Fabius Labeo.* Liv. XXXIX. 45. Palilia *Apr.* vet. 20. *Apr.* 23. *Julian.* Cycl. XVI.
182	4532	1002	72	$149\frac{2}{3}$	570	572	*Varron.* 328 *Caton.* 326	*Idib. Mart.* vet. Mart. *Julian.* 31. *Cn. Bæbius Tamphilus, L. Æmilius Paullus.* Liv. XXXIX. 56. Palilia *Apr.* vet. *Maji* 6. *Jul.* Cycl. XVII. Prid. Palil. *Ver.* Liv. XL. 2.
181	4533	1003	73	$149\frac{3}{4}$	571	573	*Varron.* 329 *Caton.* 327	*Idib. Mart.* vet. Mart. *Julian.* 20. *P. Cornelius Cethegus, M. Bæbius Tamphilus.* Liv. XL. 18. Palilia *Apr.* vet. 20. *Apr.* 25. *Julian.* Cycl. XVIII.
180	4534	1004	74	149 4 150 1	572	574	*Varron.* 330 *Caton.* 328	*Idib. Mart.* vet. *April. Julian.* 1. *A. Poſthumius Albinus Luſcus, C. Calpurnius Piſo.* Liv. XL. 35. Palilia *Apr.* vet. 20. *Maji* 7. *Julian.* Cycl. XIX.
179	4535	1005	75	$150\frac{1}{2}$	573	575	*Varron.* 331 *Caton.* 329	*Idib. Mart.* vet. Mart. *Julian.* 22. *Q. Fulvius Flaccus, L. Manlius Acidinus.* Liv. XL. 43. XLII. 22. XLV. 9. Palilia *April.* vet. 20. *Apr.* 27. *Julian.* Cycl. XX.
178	4536	1006	76	$150\frac{2}{3}$	574	576	*Varron.* 332 *Caton.* 330	*Idib. Mart.* vet. *April. Julian.* 2. *M. Junius Brutus, A. Manlius Vulſo.* Liv. XL. 59. Palilia *Apr.* vet. 20. *Maji* 9. *Jul.* Cycl. XXI.
177	4537	1007	*Calippica* III. 1	$150\frac{3}{4}$	575	577	*Varron.* 333 *Caton.* 331	*Idib. Mart.* vet. Mart. *Julian.* 23. *C. Claudius Pulcher, Ti. Sempronius Gracchus.* Liv. XLI. 8. Palilia *April.* vet. 20. *April.* 28. *Jul.* Cycl. XXII.
176	4538	1008	2	150 4 151 1	576	578	*Varron.* 334 *Caton.* 332	*Idib. Mart.* vet. *April. Julian.* 4. *Cn. Cornelius Scipio Hiſpalus, Q. Petillius Spurnius.* Liv. XLI. 14. III. *Non. Sextil.* ſuffect. Jul. *Julian.* 21. *C. Valerius Lævinus,* qui *extemplo occiperet.* Liv. XLI. 17. Palilia *April.* vet. 20. *Maji* 10. *Jul.* Cycl. XXIII.
175	4539	1009	3	$151\frac{1}{2}$	577	579	*Varron.* 335 *Caton.* 333	*Idib. Mart.* vet. Mart. *Julian.* 25. *P. Mucius Scævula, M. Æmilius Lepidus* II. Faſt. *Capit. M. Æmilius* Liv. XLI. 27. *Q. Mucius* XLI. 19. Forte P. *Mucius.* Palilia *Apr.* vet. 20. *Apr.* 30. *Julian.* Cycl. XXIV.
174	4540	1010	4	$151\frac{2}{3}$	578	580	*Varron.* 336 *Caton.* 334	*Idib. Mart.* vet. Mart. *Julian.* 15. *Sp. Poſthumius Albinus Paullus, M. Mucius Scævula.* Faſt. *Capitolin.* deſunt *Livio.* Palilia *Apr.* vet. 20. *Apr.* 20. *Julian.* Cycl. I.
173	4541	1011	5	$151\frac{3}{4}$	579	581	*Varron.* 337 *Caton.* 335	*Idib. Mart.* vet. Mart. *Julian.* 4. *L. Poſtumius Albinus, M. Popillius Lænas.* Liv. XLI. 28. XLII. 1. Palilia *April.* vet. 20. *April.* 9. *Julian.* Cycl. II.
172	4542	1012	6	151 4 152 1	580	582	*Varron.* 338 *Caton.* 336	*Idib.* Mart. vet. Mart. *Jul.* 16. *C. Popillius Lænas, P. Ælius Ligur.* Liv. XLII. 9. Triumph. *Cicereii K. Oct.* Sept. *Jul.* 27. Palilia *April.* vet. 20. *April.* 21. *Julian.* Cycl. III.
171	4543	1013	7	$152\frac{1}{2}$	581	583	*Varron.* 339 *Caton.* 337	*Idib. Mart.* vet. Mart. *Jul.* 6. P. *Licinius Craſſus, C. Caſſius Longinus.* Liv. XLII. 28. Palilia *April.* vet. 20. *April.* 11. *Julian.* Cycl. IV.
170	4544	1014	8	$152\frac{2}{3}$	582	584	*Varron.* 340 *Caton.* 338	*Idib. Mart.* vet. Mart. *Jul.* 19. *A. Hoſtilius Mancinus, A. Atilius Serranus.* Faſt. *Capitolin.* Liv. XLIII. 4. 6. 9. 11. XLIV. 2. Palilia *April.* vet. 20. *Apr.* 24. *Julian.* Cycl. V.

Ante Chriſt.	*Per. Jul.*	*Poſt Excid. Troja.*	*Period. Calippica III.*	*Olympiad.*	*U. C. Caton.*	*U. C. Varr.*	*A Regifugio.*	
169	4545	1015	9	$152\frac{3}{4}$	583	585	*Varron.* 341 *Caton.* 339	*Idib. Mart.* vet. Mart. *Julian* 8. *Q. Martius Philippus* II. *Q. Servilius Cæpio.* Liv. XLIII. 11. 12. XLIV. 1. Palilia *April.* vet. 20. *Apr.* 13. *Julian.* Cycl. VI.
168	4546	1016	10	152 4 / 153 1	584	586	*Varron.* 342 *Caton.* 340	*Idib. Mart.* vet. Mart. *Jul.* 20. *L. Æmilius Paullus* II. *C. Licinius Craſſus.* Liv. XLIV. 17. 19. Palilia *April* vet. 20. *Apr.* 25. *Jul.* Cycl. VII.
167	4547	1017	11	$153\frac{1}{2}$	585	587	*Varron.* 343 *Caton* 341	*Idib. Mart.* vet. Mart. *Julian.* 10. *Q. Ælius, M. Junius.* Liv. XLV. 16. Triumph. *Æmilii Paulli Procoſ. Prid. K. Decemb.* Nov. *Jul* 19. Triumph. *Octavii Proprœt. K. Dec.* Epoch. *Cap.* 586. Nov. *Jul.* 20. Palilia *April.* vet. 20. *Apr.* 15. *Julian.* Cycl. VIII.
166	4548	1018	12	$153\frac{2}{3}$	586	588	*Varron.* 344 *Caton.* 342	*Idib. Mart.* vet. Mart. *Julian.* 23. Triumph. *Anicii Galli Propr. Quirinalibus.* Epoch. *Capitolin.* 586. Feb. *Julian.* 25. *M. Claudius Marcellus, C. Sulpicius Gallus.* Liv. XLV. 44. Palilia *April.* vet. 20. *Apr.* 28. *Julian.* Cycl. IX.
165	4549	1019	13	$153\frac{3}{4}$	587	589	*Varron.* 345 *Caton.* 343	*Idib. Mart.* vet. Mart. *Julian.* 12. Triumph. *M. Claudii Marcelli COS. Intercal.* Epoch. *Cap.* 587. Feb. *vet.* 24. Feb. *Jul.* 22. *T. Manlius Torquatus, Cn. Octavius.* Faſt. *Capitolin.* Triumph. *C. Sulpicii Galli COS.* X. *Kal. Mart.* Epoch. *Cap.* 587. Feb. *Julian.* 18. Palilia *April.* vet. 20. *Apr.* 17. *Julian.* Cycl. X.
164	4550	1020	14	153 4 / 154 1	588	590	*Varron.* 346 *Caton.* 344	*Idib. Mart.* vet. Mart. *Julian.* 24. *A. Manlius Torquatus, Q. Caſſius Longinus.* Faſt. *Capitolin.* Palilia *April.* vet. 20. *Apr.* 29. *Julian.* Cycl. XI.
163	4551	1021	15	$154\frac{1}{2}$	589	591	*Varron.* 347 *Caton.* 345	*Idib. Mart.* vet. Mart. *Julian.* 14. *Ti. Sempronius Gracchus* II. *Manius Juventius Thalna.* Faſt. *Capitolin.* Palilia *Apr.* vet. 20. *Apr.* 19. *Julian.* Cycl. XII.
162	4552	1022	16	$154\frac{2}{3}$	590	592	*Varron.* 348 *Caton.* 346	*Idib. Mart.* vet. Mart. *Julian.* 27. *P. Cornelius Scipio Naſica, C. Martius Figulus.* Faſt. *Capitolin.* Suffect. *P. Cornelius Lentulus, Cn. Domitius Ahenobarbus.* F. *Cap.* Palilia *April.* vet. 20. *Maji* 2. *Julian.* Cycl. XIII.
161	4553	1023	17	$154\frac{3}{4}$	591	593	*Varron.* 349 *Caton.* 347	*Idib. Mart.* vet. Mart. *Julian.* 16. *M. Valerius Meſſalla, C. Fannius Strabo.* Faſt. *Capitolin.* Palilia *April.* vet. 20. *Apr.* 21. *Julian.* Cycl. XIV.
160	4554	1024	18	154 4 / 155 1	592	594	*Varron.* 350 *Caton.* 348	*Idib. Mart* vet. Mart. *Julian.* 28. *L. Anicius Gallus, M. Cornelius Cethegus.* Faſt. *Capitolin.* Palilia *April.* vet. 20. *Maji* 3. *Julian.* Cycl. XV.
159	4555	1025	19	$155\frac{1}{2}$	593	595	*Varron.* 351 *Caton.* 349	*Idib. Mart.* vet. Mart. *Julian.* 18. *Cn. Cornelius Dolabella, M. Fulvius Nobilior.* Faſt. *Capitolin.* Palilia *April.* vet. 20. *Apr.* 23. *Julian.* Cycl. XVI.
158	4556	1026	20	$155\frac{2}{3}$	594	596	*Varron.* 352 *Caton.* 350	*Idib. Mart.* vet. Mart. *Julian.* 31. *M. Æmilius Lepidus, C. Popillius Lænas* II. Faſt. *Capitolin.* Triumph. *Fulvii Nobilioris Procoſ.* XII. *K. Sept.* Sept. *Jul.* 2. Palilia *April.* vet. 20. *Maji* 6. *Julian.* Cycl. XVII.
157	4557	1027	21	$155\frac{3}{4}$	595	597	*Varron.* 353 *Caton.* 351	Inibant *Idib. Mart.* vet. *Mart.* 20. *Julian.* *Sext. Julius Cæſar, A. Aurelius Oreſtes.* Faſt. *Capitolin.* Palilia *April.* vet. 20. *Apr.* 25. *Julian.* Cycl. XVIII.
156	4558	1028	22	155 4 / 156 1	596	598	*Varron.* 354 *Caton.* 352	Inibant *Idib. Mart.* vet. *April.* 1. *Julian.* *L. Cornelius Lentulus Lupus, C. Martius Figulus* II. Faſt. *Capit.* Palilia *April.* vet. 20. *Maji* 7. *Julian.* Cycl. XIX.
155	4559	1029	23	$156\frac{1}{2}$	597	599	*Varron.* 355 *Caton.* 353	Inibant *Idib. Mart.* vet. *Mart.* 22. *Julian.* *P. Cornelius Scipio Naſica* II. *M. Claudius Marcellus* II. Faſt. *Capitolin.* Palilia *April.* vet. 20. *Apr.* 27. *Julian.* Cycl. XX.
154	4560	1030	24	$156\frac{2}{3}$	598	600	*Varron.* 356 *Caton.* 354	Inibant *Idib. Martiis.* April. 3. Julian. *Q. Opimius Nepos, L. Poſtumius Albinus.* Faſt. *Capitolin.* ſuff. *M'. Acilius Glabrio* *COSS. anno* 598. *ab Urbe Condita Magiſtratum, peractis Comitiis, inſequentiſque anni COSS. creatis,* [abdicarunt novi autem COSS.] *inire cœperunt.* Liv. Epitom. L. XLVII. in hanc ſententiam interpolandus. Palilia *April.* vet. 20. *Maji* 9. *Julian.* Cycl. XXI.
153	4561	1031	25	$156\frac{3}{4}$	599	601	*Varron.* 357 *Caton.* 355	*Hi primi Conſules Kalendis Januariis Magiſtratum inierunt. Caſſiodor.* Chron. *Januar.* 12. *Julian. Cycl.* 21. *Q. Fulvius Nobilior, T. Annius Luſcus.* Faſt. *Capitolin.* Palilia *April.* vet. 20. *Apr.* 28. *Julian.* Cycl. XXII.

Ante Chriſt.	*Per. Jul.*	*Poſt Excid Trojæ.*	*Period. Calippica III.*	*Olympiad.*	*U. C. Caton.*	*U. C. Varr.*	*A Regiſugio.*	
152	4562	1032	26	156 4 157 1	600	602	*Varron.* 358 *Caton.* 356	Inibant *Kal. Januar.* vet. *Jan.* 1. Julian. Cycl. XXII. *M. Claudius Marcellus* III. *L. Valerius Flaccus*. Faſt. *Capitolin.* Palilia *April.* vet. 20. *Maji* 10. *Julian.* Cycl. XXIII.
151	4563	1033	27	$157\frac{1}{2}$	601	603	*Varron.* 359 *Caton.* 357	Inibant *Kal. Januar.* vet. Januar. 13. Julian. *Cycl.* XXIII. *Tertii Belli Punici initium altero & ſexcenteſimo anno ab urbe condita, intra quintum annum quam erat cœptum conſummatum omnino eſt.* Liv. Epitom. XLVIII. De hujus anni COSS. intelligendus eſt. *L. Licinius Lucullus, A. Poſtumius Albinus.* Faſt. *Capitolin.* Palilia *April.* vet. 20. *Apr.* 30. *Julian.* Cycl. XXIV.
150	4564	1034	28	$157\frac{2}{3}$	602	604	*Varron.* 360 *Caton.* 358	Inibant *Kal. Januar.* vet. *Januar.* 3. Julian. *Cycl.* XXIV. *T. Quinctius Flaminius, Manius Acilius Balbus.* Faſt. *Capitolin.* Palilia *April.* vet. 20. *Apr.* 20. *Julian.* Cycl. I.
149	4565	1035	29	$157\frac{3}{4}$	603	605	*Varron.* 361 *Caton.* 359	Inibant *Kal. Januar.* vet. *Decembr.* 24. Julian. *Cycl.* I. COSS. ann. U. C. 605. *Cenſorin.* c. 17. *L. Martius Cenſorinus, M. Manilius.* Faſt. *Capitolin.* Palilia *April.* vet. 20. *Apr.* 9. *Julian.* Cycl. II.
148	4566	1036	30	157 4 158 1	604	606	*Varron.* 362 *Caton.* 360	Inibant *Kal. Januar.* vet. *Decemb.* 13. Jul. *Cycl.* II. *Sp. Poſthumius Albinus Magnus, L. Calpurnius Piſo Cæſoninus.* Faſt. *Capitolin.* Palilia *April.* vet. 20. *Apr.* 21. *Julian.* Cycl. III.
147	4567	1037	31	$158\frac{1}{2}$	605	607	*Varron.* 363 *Caton.* 361	Inibant *Kal. Januar.* vet. *Decemb.* 25. Julian. *Cycl.* III. *P. Cornelius Scipio Africanus Æmilianus, C. Livius Druſus* Faſt. *Capitolin.* Palilia *April.* vet. 20. *Apr.* 11. *Julian.* Cycl. IV.
146	4568	1038	32	$158\frac{2}{3}$	606	608	*Varron.* 364 *Caton.* 362	Inibant *Kal. Januar.* vet. *Decemb.* 15. Julian. *Cycl.* IV. COSS. ann. U. C. 608. *Cenſorin.* c. 17. *Cn. Cornelius Lentulus, L. Mummius.* Faſt. *Capitolin.* Palilia *Apr.* vet. 20. *Apr.* 24. *Julian.* Cycl. V.
145	4569	1039	33	$158\frac{3}{4}$	607	609	*Varron.* 365 *Caton.* 363	Inibant *Kal. Januar.* vet. *Decemb.* 28. Julian. *Cycl.* V. *Q. Fabius Maximus Æmilianus, L. Hoſtilius Mancinus.* Faſt. *Capitolin.* Palilia *Apr.* vet. 20. *Apr.* 13. *Julian.* Cycl. VI.
144	4570	1040	34	158 4 159 1	608	610	*Varron.* 366 *Caton.* 364	Inibant *Kal. Januar.* vet. *Decemb.* 17. Julian. *Cycl.* VI. U. C. 608. *Frontin.* de Aquæductib. Pro Epoch. *Catoniana.* *Ser. Sulpicius Galba, L. Aurelius Cotta.* Faſt. *Capitolin.* Palilia *Apr.* vet. 20. *Apr.* XXV. *Julian.* Cycl. VII.
143	5571	1041	35	$159\frac{1}{2}$	609	611	*Varron.* 367 *Caton.* 365	Inibant *Kal. Januar.* vet. *Decemb.* 29. Julian. *Cycl.* VII. *App. Claudius Pulcher, Q. Cæcilius Metellus Macedonicus.* Faſt. *Capitolin.* Palilia *Apr.* vet. XX. *Apr.* 15. *Julian.* Cycl. VIII.
142	4572	1042	36	$159\frac{2}{3}$	610	612	*Varron.* 368 *Caton.* 366	Inibant *Kal. Januar.* vet. Decemb. 19. *Julian.* Cycl. VIII. *L. Cæcilius Metellus Calvus, Q. Fabius Maximus Servilianus.* Faſt. *Capitol.* Palilia *Apr.* vet. 20. *Apr.* 28. *Julian.* Cycl. IX.
141	4573	1043	37	$159\frac{3}{4}$	611	613	*Varron.* 369 *Caton.* 367	Inibant *Kal. Januar.* vet. Jan. 1. *Julian.* Cycl. IX. *Cn. Servilius Cæpio, Q. Pompejus.* Faſt. *Capitolin.* Palilia *April.* vet. 20. *Apr.* 17. *Julian.* Cycl. X.
140	4574	1044	38	159 4 160 1	612	614	*Varron.* 370 *Caton.* 368	Inibant *Kal. Januar.* vet. Decemb. 21. *Julian.* Cycl. X. Poſt annum tertium a *COSS.* anni *Caton.* 609. *Frontin.* Aquæductib. *C. Lælius Sapiens, Q. Servilius Cæpio.* Faſt. *Capitol.* Palilia *April.* vet. 20. *Apr.* 29. *Julian.* Cycl. XI.
139	4575	1045	39	$160\frac{1}{2}$	613	615	*Varron.* 371 *Caton.* 369	Inibant *Kal. Januar.* vet. Januar. 2. *Julian.* Cycl. XI. *Cn. Calpurnius Piſo, M. Popillius Lænas.* Faſt. *Capitolin.* Palilia *April.* vet. 20. *Apr.* 19. *Julian.* Cycl. XII.
138	4576	1046	40	$160\frac{2}{3}$	614	616	*Varron.* 372 *Caton.* 370	Inibant *Kal Januar.* vet. Decemb. 23. *Julian.* Cycl. XII. *P. Cornelius Scipio Naſica Serapio, D. Junius Brutus.* Palilia *April.* vet. 20. *Maji* 2. *Julian.* Cycl. XIII.
137	4577	1047	41	$160\frac{3}{4}$	615	617	*Varron.* 373 *Caton.* 371	Inibant *Kal. Januar.* vet. Januar. 5. *Julian.* Cycl. XIII. *M. Æmilius Lepidus Porcina, C. Hoſtilius Mancinus.* Faſt *Capit.* Palilia *April.* vet. 20. *Apr.* 21. *Julian.* Cycl. XIV.
136	4578	1048	42	160 4 161 1	616	618	*Varron.* 374 *Caton.* 372	Inibant *Kal. Januar.* vet. Decemb. 25. *Julian.* Cycl. XIV. *P. Furius Philus, Sex. Atilius Serranus.* Faſt. *Capitol.* Palilia *April.* vet. 20. *Maji* 3. *Julian.* Cycl. XV.
135	4579	1049	43	$161\frac{1}{2}$	617	619	*Varron.* 375 *Caton.* 373	Inibant *Kal. Januar.* vet. *Januar.* 6. Julian. *Cycl.* XV. *Ser. Fulvius Flaccus, C. Calpurnius Piſo.* Faſt. *Cap.* Palilia *Apr.* vet. XX. *Apr.* 23. *Julian.* Cycl. XVI.
134	4580	1050	44	$161\frac{2}{3}$	618	620	*Varron.* 376 *Vaton.* 374	Inibant *Kal. Januar.* vet. *Decemb.* 27. Julian. *Cycl.* XVI. *P. Cornelius Scipio Africanus Æmilianus* II. *C. Fulvius Flaccus.* Faſt. *Cap.* Palilia *Apr.* vet. 20. *Maji* 6. *Julian.* Cycl. XVII.

Chronol. *Græco-Romana*, pro hypotheſibus *Dionyſii Halicarnaſſ.*

Ante Chriſt.	*Per. Jul.*	*Poſt Excid. Troja.*	*Ter. Calippica* III.	*Olympiad.*	*U. C. Caton.*	*U. C. Varr.*	*A Regifugio.*	
133	4581	1051	45	$161\frac{3}{4}$	619	621	*Varron.* 377 *Caton* 375	Inibant *Kal. Januar.* vet. *Januar.* 9. Julian. *Cycl.* XVII. *P. Mucius Scævula, L. Calpurnius Piſo Frugi.* Faſt. *Cap.* Palilia *Apr.* vet. 20. *April.* 25. *Julian.* Cycl. XVIII.
132	4582	1052	46	161 4 162 1	620	622	*Varron.* 378 *Caton.* 376	Inibant *Kal. Januar.* vet. *Decemb.* 29. Julian. *Cycl.* XVIII. *P. Popillius Lænas, P. Rupilius.* Faſt. *Cap.* Palilia *April.* vet. XX. *Maji* 7. *Julian.* Cycl. XIX.
131	4583	1053	47	$162\frac{1}{2}$	621	623	*Varron.* 379 *Caton.* 377	Inibant *Kal. Januar.* vet. *Januar.* 10. Julian. *Cycl.* XIX. *P. Licinius Craſſus Mucianus, L. Valerius Faccus Flam. Mart.* Faſt. *Cap.* Palilia *Apr.* vet. 20. *Apr.* 27. *Julian.* Cycl. XX.
130	4584	1054	48	$162\frac{2}{3}$	622	624	*Varron.* 380 *Caton.* 378	Inibant *Kal. Januar.* vet. *Decemb.* 31. Julian. *Cycl.* XX. *M. Perperna, C. Claudius Pulcher Lentulus.* Palilia *April.* vet. 20. *Maji* 9. *Julian.* Cycl. XXI.
129	4585	1055	49	$162\frac{3}{4}$	623	625	*Varron.* 381 *Caton.* 379	Inibant *Kal. Januar.* vet. *Januar.* 12. Julian. *Cycl.* XXI. *C. Sempronius Tuditanus, Manius Aquilius.* Epoch. *Cap.* 624. Triumph. *C. Sempronii Tudit. COS. K. Oct.* Epoch. *Cap.* 624. Octob. *Julian.* 4 Palilia *April.* vet. 20. *April.* 28. *Julian.* Cycl. XXII
128	4586	1056	50	162 4 163 1	624	626	*Varron.* 382 *Caton.* 380	Inibant *Kal. Januar.* vet. *Januar.* I. Julian. *Cycl.* XXII. *Cn. Octavius, T. Annius Rufus.* Palilia *April.* vet. 20. *Maji* 10. *Julian.* Cycl. XXIII.
127	4587	1057	51	$163\frac{1}{2}$	625	627	*Varron.* 383 *Caton.* 381	Inibant *Kal. Januar.* vet. *Januar.* 13. Julian. *Cycl.* XXIII. *L. Caſſius Longinus Ravilla, L. Cornelius Cinna.* Palilia *April.* vet. 20. *Apr.* 30. *Julian.* Cycl. XXIV.
126	4588	1058	52	$163\frac{2}{3}$	626	628	*Varron.* 384 *Caton.* 382	Inibant *Kal. Januar.* vet. *Januar.* 3. Julian. *Cycl.* XXIV. COSS. ann. U. C. 628. *Cenſorin.* c. 17. *Mam. Æmilius Lepidus, L. Aurelius Oreſtes.* Triumph. *Manii Aquilii Procoſ.* III. *Id. Novemb.* Epoch. *Capit.* 627. Nov. *Julian.* 6. Palilia *Apr.* vet. 20. *Apr.* 20. *Julian.* Cycl. I.
125	4589	1059	53	$163\frac{3}{4}$	627	629	*Varron.* 385 *Caton.* 383	Inibant *Kal. Januar.* vet. *Decemb.* 20. Jul. *Cycl.* I. *COSS.* anni 627. *Frontin.* de Aquæductib. pro Epoch. *Catonian.* *M. Plautius Hypſæus, M. Fulvius Flaccus.* Palilia *April.* vet. 20 *Apr.* 9. *Julian.* Cycl. II.
124	4590	1060	54	163 4 164 1	628	630	*Varron.* 386 *Caton.* 384	Inibant *Kal. Januar.* vet. *Decemb.* 13. Julian. *Cycl.* II. *C. Caſſius Longinus, C. Sextius Calvinus.* Palilia *Apr.* vet. 20. *Apr.* 21. *Julian.* Cycl. III.
123	4591	1061	55	$164\frac{1}{2}$	629	631	*Varron.* 387 *Caton.* 385	Inibant *Kal. Januar.* vet. *Decemb.* 25. Julian. *Cycl.* III. *Q. Cæcilius Metellus Balearicus, T. Quinctius Flamininus.* Palilia *April.* vet. 20. *Apr.* 11. *Julian.* Cycl. IV.
122	4592	1062	56	$164\frac{2}{3}$	630	632	*Varron.* 388 *Caton.* 386	Inibant *Kal. Januar.* vet. *Decemb.* 15. Julian. *Cycl.* IV. Ἐντὸς ἑξακοσίων ϗ τριάκοντα ἐτῶν nunquam ad cædem progreſſas civiles diſcordias ait *Dionyſius* II. p. 85. Oblitus autem *Tiberii* loquitur de cæde *C. Gracchi* quæ ſub *ſequentis* anni COSS. contigit. *Cn. Domitius Ahenobarbus, C. Fannius Nepos.* Palilia *April.* vet. 20. *Apr.* 24. *Julian.* Cycl. V.
121	4593	1063	57	$164\frac{3}{4}$	631	633	*Varron.* 389 *Caton.* 387	Inibant *Kal. Januar.* vet. *Decemb.* 28. Julian. *Cycl.* V. *Q. Fabius Maximus Allobrogicus, L. Opimius.* Palilia *April.* vet. 20. *Apr* 13. *Julian.* Cycl. VI.
120	4594	1064	58	164 4 165 1	632	634	*Varron.* 390 *Caton.* 388	Inibant *Kal. Januar.* vet. *Decemb.* 17. Julian. *Cycl.* VI. *P. Manilius, C. Papyrius Carbo.* Palilia *Apr.* vet. 20. *Apr.* 25. *Julian.* Cycl. VII.
119	4595	1065	59	$165\frac{1}{2}$	633	635	*Varron.* 391 *Caton.* 389	Inibant *Kal. Januar.* vet. *Decemb.* 29. Julian. *Cycl.* VII. *L. Cæcilius Metellus Calvus, L. Aurelius Cotta.* Palilia *April.* vet. 20. *Apr* 15. *Julian.* Cycl. VIII.
118	4596	1066	60	$165\frac{2}{3}$	634	636	*Varron.* 392 *Caton.* 390	Inibant *Kal. Januar.* vet. *Decemb.* 19. Julian. *Cycl.* VIII. *M. Porcius Cato, Q. Martius Rex.* Palilia *Apr.* vet. 20. *Apr.* 28. *Julian.* Cycl. IX.
117	4597	1067	61	$165\frac{3}{4}$	635	637	*Varron.* 393 *Caton.* 391	Inibant *Kal. Januar.* vet. *Januar.* 1. Julian. *Cycl.* IX. *L. Cæcilius Metellus Dalmaticus, Q. Mucius Scævula.* Palilia *April.* vet. 20. *Apr.* 17. *Julian.* Cycl. X.
116	4598	1068	62	165 4 166 1	636	638	*Varron.* 394 *Caton.* 392	Inibant *Kal. Januar.* vet. *Decemb.* 21. Julian. *Cycl.* X. *C. Licinius Geta, Q. Fabius Maximus Eburnus.* Palilia *April.* vet. 20. *Apr.* 29. *Julian.* Cycl. XI.

Ante Chriſt.	*Per. Jul.*	*Poſt Excid. Troja.*	*Period. Calippica III.*	*Olympiad.*	*U. C. Caton.*	*U. C. Varr.*	*A Regifugio.*	
115	4599	1069	63	$166\frac{1}{2}$	637	639	*Varron.* 395 *Caton.* 393	Inibant *Kal. Januar.* vet. *Januar.* 2. Julian. *Cycl.* XI. *M. Æmilius Scaurus, M. Cæcilius Metellus.* Palilia *Apr.* vet. 20. *Apr.* 19. *Julian.* Cycl. XII.
114	4600	1070	64	$166\frac{2}{3}$	638	640	*Varron.* 396 *Caton.* 394	Inibant *Kal. Jauuar.* vet. *Decemb.* 23. Julian. *Cycl.* XII. *Manius Acilius Balbus, C. Porcius Cato.* Palilia *April.* vet. 20. *Maji* 2. *Julian.* Cycl. XIII.
113	4601	1071	65	$166\frac{3}{4}$	639	641	*Varron.* 397 *Caton.* 395	Inibant *Kal. Januar.* vet. *Januar.* 5. Julian. *Cycl.* XIII. *C. Cæcilius Metellus Caprarius, Cn. Papyrius Carbo.* Palilia *April.* vet. 20. *April.* 21. *Julian.* Cycl. XIV.
112	4602	1072	66	166 4 167 1	640	642	*Varron.* 398 *Caton.* 396	Inibant *Kal. Januar.* vet. *Decemb.* 25. Julian. *Cycl.* XIV. *M. Livius Druſus, L. Calpurnius Piſo Cæſonius.* Palilia *April.* vet. 20. *Maji* 3. *Julian.* Cycl. XV.
111	4603	1073	67	$167\frac{1}{2}$	641	643	*Varron.* 399 *Caton.* 397	Inibant *Kal. Januar.* vet. *Januar.* 6. Julian. *Cycl.* XV. *P. Cornelius Scipio Naſica, L. Calpurnius Beſtia.* Saluſt. Jugurth. 27. Palilia *April.* vet. 20. *Apr.* 23. *Jul.* Cycl. XVI.
110	4604	1074	68	$167\frac{2}{3}$	642	644	*Varron.* 400 *Caton.* 398	Inibant *Kal. Januar.* vet. *Decemb.* 27. Julian. *Cycl.* XVI. *M. Minucius Rufus, Sp. Poſthumius Albinus.* Saluſt. Jugurth. 35. Palilia *Apr.* vet. 20. *Maji* 6. *Julian.* Cycl. XVII.
109	4605	1075	69	$167\frac{3}{4}$	643	645	*Varron.* 401 *Caton.* 399	Inibant *Kal. Januar.* vet. *Januar.* 9. Julian. *Cycl.* XVII. *Q. Cæcilius Metellus Numidicus, M. Junius Silanus.* Saluſt. Jugurth. 43. Palilia *Apr.* vet. 20. *April.* 25. *Julian.* Cycl. XVIII.
108	4606	1076	70	167 4 168 1	644	646	*Varron.* 402 *Caton.* 400	Inibant *Kal. Januar.* vet. *Decemb.* 29. Julian. *Cycl.* XVIII. *Ser. Sulpicius Galba. M. Aurelius Scaurus.* Faſt. *Cap.* Palilia *April.* vet. 20. *Maji* 7. *Jul.* Cycl. XIX.
107	4607	1077	71	$168\frac{1}{2}$	645	647	*Varron.* 403 *Caton.* 401	Inibant *Kal. Januar.* vet. *Januar.* 10. Julian. *Cycl.* XIX. *L. Caſſius Longinus, C. Marius.* Saluſt. Jugurth. 73. 82. 84. 90. Palilia *April.* vet. 20. *Apr.* 27. *Julian.* Cycl. XX.
106	4608	1078	72	$168\frac{2}{3}$	646	648	*Varron.* 404 *Caton.* 402	Inibant *Kal. Januar.* vet. *Decemb.* 31. Julian. *Cycl.* XX. *C. Atilius Serranus, Q. Servilius Cæpio.* Saluſt. Jugurth. 114. Palilia *April.* vet. 20. *Maji* 9. *Julian.* Cycl. XXI.
105	4609	1079	73	$168\frac{3}{4}$	647	649	*Varron.* 405 *Caton.* 403	Inibant *Kal. Januar.* vet. *Januar.* 12. Julian. *Cycl.* XXI. *P. Rutilius Rufus, Cn. Mallius.* Saluſt. Jugurth. 114. Palilia *Apr.* vet. 20. *Apr.* 28. *Julian.* Cycl. XXII.
104	4610	1080	74	168 4 169 1	648	650	*Varron.* 406 *Caton.* 404	Inibant *Kal. Januar.* vet. *Januar.* 1. Julian. *Cycl.* XXII. Triumph. *Marii.* Saluſt. Jugurth. 114. C. *Marius* II. *C. Flavius Fimbria.* Palilia *Apr.* vet. 20. *Maji* 10. *Julian.* Cycl. XXIII.
103	4611	1081	75	$169\frac{1}{2}$	649	651	*Varron.* 407 *Caton.* 405	Inibant *Kal. Januar.* vet. *Januar.* 13. Julian. *Cycl.* XXIII. *C. Marius* III. *L. Aurelius Oreſtes.* Palilia *April.* vet. 20. *Apr.* 30. *Julian.* Cycl. XXIV.
102	4612	1082	76	$169\frac{2}{3}$	650	652	*Varron.* 408 *Caton.* 406	Inibant *Kal. Januar.* vet. *Januar.* 3. Julian. *Cycl.* XXIV. *C. Marius* IV. *Q. Lutatius Catulus.* Palilia *Apr.* vet. 20. *Apr.* 20. *Julian.* Cycl. I.
101	4613	1083	*Period. Calipp.* IV. 1	$169\frac{3}{4}$	651	653	*Varron.* 409 *Caton.* 407	Inibant *Kal. Januar.* vet *Decemb.* 24. Julian. *Cycl.* I. *C. Marius* V. *Manius Aquillius.* Palilia *Apr.* vet. 20. *Apr.* 9. Julian. *Cycl.* II
100	4614	1084	2	169 4 170 1	652	654	*Varron.* 410 *Caton.* 408	Inibant *Kal. Januar.* vet. *Decemb.* 13. Julian. *Cycl.* II. *C. Marius* VI. *L. Valerius Flaccus.* Palilia *April.* vet. 20. *Ap.* 21. Julian. *Cycl.* III.
99	4615	1085	3	$170\frac{1}{2}$	653	655	*Varron.* 411 *Caton.* 409	Inibant *Kal. Januar.* vet. *Decemb.* 25. Julian. *Cycl.* III. *M. Antonius, A. Poſthumius Albinus.* F. *Cap.* Palilia *Apr.* vet. 20. *Apr.* 11. *Julian.* Cycl. IV.
98	4616	1086	4	$170\frac{2}{3}$	654	656	*Varron.* 412 *Caton.* 410	Inibant *Kal. Januar.* vet. *Decemb.* 15. Julian. *Cycl.* IV. *Q. Cæcilius Metellus Nepos, T. Didius.* Faſt. *Cap.* Palilia *Apr.* vet. 20. *Apr.* 24. Julian. *Cycl.* V.
97	4617	1087	5	$170\frac{3}{4}$	655	657	*Varron.* 413 *Caton.* 411	Inibant *Kal. Januar.* vet. *Decemb.* 28. Julian. *Cycl.* V. Triumph. *L. Cornelii Dolabellæ Procoſ.* V. K. *Febr.* Epoch. *Cap.* 655. Febr. *Julian.* 19. *Cn. Cornelius Lentulus,* P. *Licinius Craſſus.* Faſt. *Cap.* Palilia *Apr.* vet. XX. *April.* 13. Julian. *Cycl.* VI.

Ante Chriſt.	*Per. Jul.*	*Poſt Excid. Troja.*	*Period. Calippica IV.*	*Olympiad.*	*U. C. Caton.*	*U. C. Varr.*	*A Regifugio.*	
96	4618	1088	6	170 4 171 1	656	658	*Varron.* 414 *Caton.* 412	Inibant *Kal. Januar.* vet. Decemb. 17. *Julian.* Cycl. VI. *Cn. Domitius Abenobarbus*, *C. Caſſius Longinus.* Faſt. *Cap.* Palilia *Apr.* vet. 20. *Apr.* XXV. *Julian.* Cycl. VII.
95	4619	1089	7	$171\frac{1}{2}$	657	659	*Varron.* 415 *Caton.* 413	Inibant *Kal. Januar.* vet. Decemb. 29. *Julian.* Cycl. VII. *L. Licinius Craſſus*, *Q. Mucius Scævula.* Faſt. *Cap.* Palilia *Apr.* vet. XX. *Apr.* 15. *Julian.* Cycl. VIII.
94	4620	1090	8	$171\frac{2}{3}$	658	660	*Varron.* 416 *Caton.* 414	Inibant *Kal. Januar.* vet. Decemb. 19. *Julian.* Cycl. VIII. *C. Cœlius Caldus*, *L. Domitius Abenobarbus.* Faſt. *Cap.* Palilia *Apr.* vet. 20. *Apr.* 28. *Julian.* Cycl. IX.
93	4621	1091	9	$171\frac{3}{4}$	659	661	*Varron.* 417 *Caton.* 415	Inibant *Kal. Januar.* vet. Januar. I. *Julian.* Cycl. IX. *C. Valerius Flaccus*, *M. Herennius.* Faſt. *Cap.* Triumph. *T. Didii Procoſ.* IV. *Id. Jun.* Epoch. *Capitolin.* 660. Jun. *Julian.* 6. Triumph. *P. Licinii Craſſi Procoſ. Prid. Id. Jun.* Faſt. *Capit.* 660. Jul. *Julian.* 8. Palilia *Apr.* vet. 20. *Apr.* 17. *Julian.* Cycl. X.
92	4622	1092	10	171 4 172 1	660	662	*Varron.* 418 *Caton.* 416	Inibant *Kal. Januae.* vet. Decemb. 21. *Julian.* Cycl. X. *C. Claudius Pulcher*, *M. Perperna.* Faſt. *Cap.* Palilia *April.* vet. 20. *Apr.* 29. *Julian.* Cycl. XI.
91	4623	1093	11	$172\frac{1}{2}$	661	663	*Varron.* 419 *Caton.* 417	Inibant *Kal. Januar.* vet. Januar. II. *Julian.* Cycl. XI. *L. Marcius Philippus*, *Sex. Julius Cæſar.* Faſt. *Cap.* Palilia *April.* vet. 20. *Apr.* 19. *Julian.* Cycl. XII.
90	4624	1094	12	$172\frac{2}{3}$	662	664	*Varron.* 420 *Caton.* 418	Inibant *Kal. Januar.* vet. *Decemb.* 23. *Julian.* Cycl. XII. *L. Julius Cæſar*, *P. Rutilius Lupus.* Faſt. *Cap.* Palilia *April.* vet. 20. *Maji* 2. *Julian.* Cycl. XIII.
89	4625	1095	13	$172\frac{3}{4}$	663	665	*Varron.* 421 *Caton.* 419	Inibant *Kal. Janur.* vet. Januar. *Julian.* 5. Cycl. XIII. *Cn. Pompejus Strabo*, *L. Porcius Cato.* Faſt. *Cap.* Triumph. *Cn. Pompeji Strabonis COS.* VI. *K. Januar.* Epoch. *Capitolin.* 664. Dec. *Jul.* 20. Palilia *April.* vet. 2[illegible]. *Apr.* 21. *Julian.* Cycl. XIV.
88	4626	1096	14	172 4 173 1	664	666	*Varron.* 422 *Caton.* 420	Inibant *Kal. Januar.* vet. Decemb. 25. *Julian.* Cycl. XIV. *L. Cornelius Sulla*, *Q. Pompejus Rufus.* Faſt. *Cap.* Triumph. *Servilii Vatiæ Propr.* XII. *K. Novemb.* Epoch. *Capitolin.* 665. Octob. *Jul.* 29. Palilia *April.* vet. 20. *Maji* 3. *Julian.* Cycl. XV.
87	4627	1097	15	$173\frac{1}{2}$	665	667	*Varron.* 423 *Caton.* 421	Inibant *Kal. Januar.* vet. Januar. 6. *Julian.* Cycl. XV. *Cn. Octavius*, *L. Cornelius Cinna.* Faſt. *Cap.* Palilia *Apr.* vet. XX. *Apr.* 23. *Julian.* Cycl. XVI.
86	4628	1098	16	$173\frac{2}{3}$	666	668	*Varron.* 424 *Caton.* 422	Inibant *Kal. Januar.* vet. Decemb. 27. *Julian.* Cycl. XVI. *L. Cornelius Cinna* II. *C. Marius* VII. Faſt. *Cap.* ſuff. *L. Valerius Flaccus* II. Palilia *Apr.* vet. 20. *Maji* 6. *Julian.* Cycl. XVII.
85	4629	1099	17	$173\frac{3}{4}$	667	669	*Varron.* 425 *Caton.* 423	Inibant *Kal. Januar.* vet. Januar. 9. *Julian.* Cycl. XVII. *L. Cornelius Cinna* III. *Cn. Papyrius Carbo.* Faſt. *Cap.* Palilia *April.* vet. 20. *Apr.* 25. *Julian.* Cycl. XVIII.
84	4630	1100	18	173 4 174 1	668	670	*Varron.* 426 *Caton.* 424	Inibant *Kal. Januar.* vet. *Decemb.* 29. *Julian.* Cycl. XVIII. *Cn. Papyrius Carbo* II. *L. Cornelius Cinna* IV. Faſt. *Cap.* Palilia *Apr.* vet. 20. *Maji* 7. *Julian.* Cycl. XIX.
83	4631	1101	19	$174\frac{1}{2}$	669	671	*Varron.* 427 *Caton.* 425	Inibant *Kal. Januar.* vet. Januar. 10. *Julian.* Cycl. XIX. *L. Cornelius Scipio Aſiaticus*, *C. Norbanus.* Faſt. *Cap.* His COSS. arſit templum Jovis Capitolini. *Tacit.* Annal. XIX. μετὰ τὴν τρίτην ἐπὶ ταῖς ἑβδομήκοντα ϗ ἑκατὸν Ὀλυμπιάσιν. *Dionyſ.* IV. 260. Palilia *April.* vet. 20. *Apr.* 27. *Julian.* Cycl. XX.
82	4632	1102	20	$174\frac{2}{3}$	670	672	*Varron.* 428 *Caton.* 426	Inibant *Kal. Januar.* vet. Decemb. 31. *Julian.* Cycl. XX. *C. Marius*, *Cn. Papyrius Carbo* III. Faſt. *Cap.* Palilia *April.* vet. 20. *Maji* 9. *Julian.* Cycl. XXI.
81	4633	1103	21	$174\frac{3}{4}$	671	673	*Varron.* 429 *Caton.* 427	Inibant *Kal. Januar.* vet. Januar. 12. *Julian.* Cycl. XXI. *M. Tullius Decula*, *Cn. Cornelius Dolabella.* Faſt. *Cap.* Palilia *April.* vet. 20. *Apr.* 28. *Julian.* Cycl. XXII.
80	4634	1104	22	174 4 175 1	672	674	*Varron.* 430 *Caton.* 428	Inibant *Kal. Januar.* vet. Januar. 1. *Julian.* Cycl. XXII. Triumph. *Sullæ* III. & *Prid. K. Febr.* Epoch. *Capitolin.* 672. Januar. *Jul.* 28. 29. *L. Cornelius Sulla Felix* II. *Q. Cæcilius Metellus Pius.* Faſt. *Cap.* Palilia *April.* vet. 20. *Maji* 10. *Julian.* Cycl. XXIII.
79	4635	1105	23	$175\frac{1}{2}$	673	675	*Varron.* 431 *Caton.* 429	Inibant *Kal. Januar.* vet. Januar. 13. *Julian.* Cycl. XXIII. *P. Servilius Vatia, poſtea Iſauricus*; *App. Claudius Pulcher.* Faſt. *Cap.* Palilia *April.* vet. 20. *Apr.* 30. *Julian.* Cycl. XXIV.

Ante Chriſt.	*Per. Jul.*	*Poſt Excid. Trojæ.*	*Per. Calippica IV.*	*Olympiad.*	*U. C. Caton.*	*U. C. Varr.*	*A Regifugio.*	
78	4636	1106	24	175 $\frac{2}{3}$	674	676	*Varron.* 432 *Caton.* 430	Inibant *Kal. Januar.* vet. Januar. 3. *Julian.* Cycl. XXIV. *M. Æmilius Lepidus, Q. Lutatius Catulus.* Faſt. *Capitolin.* Palilia *April.* vet. 20. *Apr.* 20. *Julian.* Cycl. I.
77	4637	1107	25	175 $\frac{3}{4}$	675	677	*Varron.* 433 *Caton.* 531	Inibant *Kal. Januar.* vet. Decemb. 24. *Julian.* Cycl. I. *D. Junius Brutus, Mamercus Æmilius Lepid. Livianus.* Faſt. *Cap.* Palilia *Apr.* vet. 20. *Apr.* 9. *Julian.* Cycl. II.
76	4638	1108	26	175 176 $\frac{4}{1}$	676	678	*Varron.* 434 *Caton.* 432	Inibant *Kal. Januar.* vet. Decemb. 13. *Julian.* Cycl. II. *Cn. Octavius, C. Scribonius Curio.* Faſt. *Capitolin.* Palilia *April.* vet. 20. *Apr.* 21. *Julian.* Cycl. III.
75	4639	1109	27	176 $\frac{1}{2}$	677	679	*Varron.* 435 *Caton.* 433	Inibant *Kal. Januar.* vet. Decemb. 25. *Julian.* Cycl. III. *L. Octavius, C. Aurelius Cotta.* Faſt. *Capitolin.* Palilia *April.* vet. 20. *Apr.* 11. *Julian.* Cycl. IV.
74	4640	1110	28	176 $\frac{2}{3}$	678	680	*Varron.* 436 *Caton.* 434	Inibant *Kal. Januar.* vet. Decemb. 15. *Julian.* Cycl. IV. *L. Licinius Lucullus, M. Aurelius Cotta.* Faſt. *Capitolin.* Περὶ τὴν ἕκτην ϗ ἑβδομηκοστὴν Ὀλυμπιάδα. *Plutarch.* Lucull. Palilia *Apr.* vet. 20. *Apr.* 24. *Julian.* Cycl. V.
73	4641	1111	29	176 $\frac{3}{4}$	679	681	*Varron.* 437 *Caton.* 435	Inibant *Kal. Januar.* vet. Decemb. 28. *Julian.* Cycl. V. *M. Terentius Varro Lucull. C. Caſſius Varus.* Faſt. *Capitolin.* Palilia *April.* vet. 20. *Apr.* 13. *Julian.* Cycl. VI.
72	4642	1112	30	176 177 $\frac{4}{1}$	680	682	*Varron.* 438 *Caton.* 436	Inibant *Kal Januar,* vet. Decemb. 17. *Julian.* Cycl. VI. *L. Gellius, Cn. Cornelius Lentulus Clodianus.* Palilia *April* vet. 20. *Apr.* 25. *Jul.* Cycl. VII.
71	4643	1113	31	177 $\frac{1}{2}$	681	683	*Varron.* 439 *Caton.* 437	Inibant *Kal. Januar.* vet. Decemb. 29. *Julian.* Cycl. VII. *Cn. Aufidius Oreſtes, P. Cornelius Lentulus Sura.* Triumph. *Cn. Pompeji M.* prid. quam Conſulatum iniret *Vell.* II. 30. Decemb. *Jul.* 18. Palilia *April.* vet. 20. *Apr.* 15. *Julian.* Cycl. VIII.
70	4644	1114	32	177 $\frac{2}{3}$	682	684	*Varron.* 440 *Caton.* 438	Inibant *Kal. Januar,* vet. Decemb. 19. *Julian.* Cycl. VIII. *M. Licinius Craſſus dives, Cn. Pompejus Magnus.* Palilia *April.* vet. 20. *Apr.* 28. *Julian.* Cycl. IX.
69	4645	1115	33	177 $\frac{3}{4}$	683	685	*Varron.* 441 *Caton.* 439	Inibant *Kal. Januar,* vet. Januar. I. *Julian.* Cycl. IX. *Q. Hortenſius, Q. Cæcilius Metellus* poſtea *Creticus.* Τῷ γ' ἔτει τῆς ζ' ϗ ο' πρὸς ταῖς ρ' Ὀλυμπιάδος. *Joſeph.* Antiq. XIV. 1. Palilia *April.* vet. 20. *Apr.* 17. *Julian.* Cycl. X.
68	4646	1116	34	177 178 $\frac{4}{1}$	684	686	*Varron.* 442 *Caton.* 440	Inibant *Kal. Januar,* vet. *Decemb.* 21. *Julian.* Cycl. X. *L. Cæcilius Metellus, Q. Marcius Rex.* Dio. Palilia *April.* vet. 20. *Apr.* 29. *Julian.* Cycl. XI.
67	4647	1117	35	178 $\frac{1}{2}$	685	687	*Varron.* 443 *Caton.* 441	Inibant *Kal. Januar,* vet. Januar. 2. *Julian.* Cycl. XI. *C. Calpurnius Piſo, Manius Acilius Glabrio.* Dio. Palilia *Apr.* vet. 20. *Apr.* 19. *Julian.* Cycl. XII.
66	4648	1118	36	178 $\frac{2}{3}$	686	688	*Varron.* 444 *Caton.* 442	Inibant *Kal. Januar.* vet. Decemb. 23. *Julian.* Cycl. XII. *Plutarch.* Pomp. Ν[illegible]. Dio. *Manius Æmilius Lepidus, L. Volcatius Tullus.* Dio. Palilia *April.* vet. 20. *Maji* 2. *Julian.* Cycl. XIII.
65	4649	1119	37	178 $\frac{3}{4}$	687	689	*Varron.* 445 *Caton* 443	Inibant *Kal. Januar.* vet. Januar. 5. *Julian.* Cycl. XIII. *P. Cornelius Sulla, P. Autronius Pætus.* Damnati non inibant. *L. Aurelius Cotta, L. Manlius Torquatus.* Suffecti geſſerunt. *Dio.* Palilia *April.* vet. 20. *Apr.* 21. *Julian.* Cycl. XIV.
64	4650	1120	38	178 179 $\frac{4}{1}$	688	690	*Varron.* 446 *Caton.* 444	Inibant *Kal. Januar.* vet. Decemb. 25. *Julian* Cycl. XIV. *L. Julius Cæſar, C. Marcius Figulus.* Dio. Palilia *April.* vet. 20. *Maji* 3. *Julian.* Cycl. XV.
63	4651	1121	39	179 $\frac{1}{2}$	689	691	*Varron.* 447 *Caton.* 445	Inibant *Kal. Januar.* vet. Januar. 6. *Julian.* Cycl. XV. *M. Tullius Cicero, C. Antonius.* Dio. Κατὰ τὴν ἐνάτην ϗ ἑβδομηκοστὴν Ὀλυμπιάδα. *Joſeph.* Ant. XIV. 8. Palilia *April.* vet. 20. *Apr.* 23. *Julian.* Cycl. XVI.
62	4652	1122	40	179 $\frac{2}{3}$	690	692	*Varron.* 448 *Caton.* 446	Inibant *Kal. Januar.* vet. Decemb. 27. *Julian.* Cycl. XVI. Triumph. *K. Jun.* vet. Jun. *Julian.* 16. *D. Junius Silanus, L. Licinius Muræna.* Dio. Palilia *April.* vet. 20. *Maji* 6. *Julian.* Cycl XVII.
61	4653	1123	41	179 $\frac{3}{4}$	691	693	*Varron.* 449 *Caton.* 447	Inibant *Kal. Januar.* vet. Januar. 9. *Julian.* Cycl. XVII. *M. Pupius Piſo, M. Valerius Meſſalla Niger.* Dio. Cæſ. Belli Gall. I. Biennio ante COS. Cæſaris Triumph. *Cn. Pompeji Procoſ. Prid. K. Oct.* Epoch. *Capitolin.* 692. Sept. *Jul.* 30. Palilia *April.* vet. 20. *Apr.* 25. *Julian.* Cycl. XVIII.
60	4654	1124	42	179 180 $\frac{4}{1}$	692	694	*Varron.* 450 *Caton.* 448	Inibant *Kal. Januar.* vet. Decemb. 29. *Julian.* Cycl. XVIII. *L. Afranius, Q. Cæcilius Metellus Celer.* Dio. Palilia *April.* vet. 20. *Maji* 7. *Julian.* Cycl. XIX.

Ante Chriſt.	*Per. Jul.*	*Poſt Excid. Troja.*	*Per. Calipp.* IV.	*Olympiad.*	*U. C. Caton.*	*U. C. Varr.*	*A Regifugio.*	
59	4655	1125	43	180½	693	695	*Varron.* 451 *Caton.* 449	Inibant *Kal. Januar.* vet. *Januar.* 10. Julian. *Cycl.* xix. *C Julius Cæſar, M. Calpurnius Bibulus.* Faſt. *Cap.* Dio. Palilia *Apr.* vet. 20. *Apr.* 27. *Julian.* Cycl. xx.
58	4656	1126	44	180⅔	694	696	*Varron.* 452 *Caton.* 450	Inibant *Kal. Januar.* vet. *Decemb.* 31. Julian. *Cycl.* xx. *L. Calpurnius Piſo Cæſoninus, A. Gabinius,* Faſt. *Cap.* Dio. *Cæſ.* Belli Gall. I. Palilia *April.* vet. 20. *Maji* 9. *Julian.* Cycl. xxi.
57	4657	1127	45	180¾	695	697	*Varron.* 453 *Caton.* 451	Inibant *Kal. Januar.* vet. *Januar.* 12. Julian. *Cycl.* xxi. *P. Cornelius Lentulus Spinther, Q. Cæcilius Metellus Nepos.* Faſt. *Cap.* Dio. Palilia *April.* vet. 20. *April.* 28. *Julian.* Cycl. xxii
56	4658	1128	46	180 4 / 181 1	696	698	*Varron.* 454 *Caton.* 452	Inibant *Kal. Januar.* vet. *Januar.* I. Julian. *Cycl* xxii. *Cn. Cornelius Lentulus Marcellinus, L. Martius Philippus.* Faſt. *Cap.* Dio. Palilia *April.* vet. 20. *Maji* 10. *Julian.* Cycl. xxiii.
55	4659	1129	47	181½	697	699	*Varron.* 455 *Caton.* 453	Ex Interregno. *Dio.* Poſt *Januar. Kal.* vet. *Dec.* 29. Jul. *Cycl.* 18. *Cn. Pompejus Magnus* II. *M. Licinius Craſſus* II. Dio. *Cæſ.* Bell. *Gall.* 3. Palilia *April.* vet. 20. *Apr.* 30. *Julian.* Cycl. xxiv.
54	4660	1130	48	181⅔	698	700	*Varron.* 456 *Caton.* 454	Inibant *Kal. Januar.* vet. *Januar.* 3. Julian. *Cycl.* xxiv. Ann. U. C. 700. Dio. *L. Domitius Ahenobarbus, App. Claudius Pulcher.* Dio. *Cæſ.* Bell. Gall. 5. Palilia *Apr.* vet. 20. *Apr.* 20. *Julian.* Cycl. i.
53	4661	1131	49	181¾	699	701	*Varron.* 457 *Caton.* 455	*Kal. Januar.* vet. *Decemb.* 24. Jul. *Cycl.* i. initium anni Conſularis. Sed inibant μόλις ἑβδόμῳ μηνί. *Dio.* ὥστε καὶ μῆνας ὀκτὼ τὴν πόλιν ἄναρχον γενέσθαι. *Appian.* Civ. L. II. p. 724. Proinde menſe *Sextili*, ut videtur, *inibant*. *Cn. Domitius Calvinus, M. Valerius Meſſalla.* Dio. Palilia *April.* vet. 20 *Apr.* 9. *Julian.* Cycl. ii.
52	4662	1132	50	181 4 / 182 1	700	702	*Varron.* 458 *Caton.* 456	V. *Kal. Mart. menſe Intercalario.* Aſcon. in *Milonian.* *Febr.* 27. Julian. *Cycl.* ii. *Cn. Pompejus Magnus* III. A *Kalend. Sextilib.* *Q. Cæcilius Metellus Pius Scipio.* Aſcon. *Jul.* Jul. 31. ſine collega primus. *Dio.* Appian. Civil. II. Palilia *Apr.* vet. 20. *Apr.* 21. *Julian.* Cycl. iii.
51	4663	1133	51	182½	701	703	*Varron.* 459 *Caton.* 457	Inibant *Kal. Januar.* vet. *Decemb.* 25. Julian. *Cycl.* iii. *Ser. Sulpicius Rufus, Marcus Claudius Marcellus.* Dio. Palilia *April.* vet. 20. *Apr.* 11. *Julian.* Cycl. iv.
50	4664	1134	52	182⅔	702	704	*Varron.* 460 *Caton.* 458	Inibant *Kal. Januar.* vet. *Decemb.* 15. Julian. *Cycl.* iv. *L. Æmilius Paullus, C. Claudius Marcellus.* Dio. Cæſ. Bell. *Gall.* VIII. *Appian.* Civil. II. Palilia *April.* vet. 20. *Apr.* 24. *Julian.* Cycl. v.
49	4665	1135	53	182¾	703	705	*Varron.* 461 *Caton.* 459	Inibant *Kal. Januar.* vet. *Decemb.* 28. Julian. *Cycl.* v. ἐν αὐτῇ τῇ νουμηνίᾳ. *Dio.* *Appian.* Civil. II. *C. Claudius Marcellus, L. Cornelius Lentulus* *Dio.* *Cæſ.* Bell. *Gall.* VIII. Civ. I. *Appian.* Bell. Civ. II. Cæſar. *Dictator* I. per *dies* XI. anno exeunte. *Dio, Plutarch. Cæſ.* Bell. *Civ.* II. *Appian.* Civil. II. Palilia *April.* vet. 20. *Apr* 13. *Julian.* Cycl. vi.
48	4666	1136	54	182 4 / 183 1	704	706	*Varron.* 462 *Caton.* 460	Inibant *Kal. Januar.* vet. *Decemb.* 17. Julian. *Cycl.* vi. *Dictatore habente Comitia.* Cæſar Bell. *Civil.* III. *C. Julius Cæſar* II. *P. Servilius Vatia Iſauricus.* Faſt. *Cap. Dio.* *Cæſ.* Bell. *Civ.* III. Plutarch. *Cæſ.* Palilia *Apr.* vet. 20. *Apr.* 25. *Julian.* Cycl. vii.
47	4667	1137	55	183½	705	707	*Varron.* 463 *Caton.* 461	Inibant *Kal. Januar.* vet. *Decemb.* 29. Julian. *Cycl.* vii. Dictator II. *Dio.* male. Favet autem Plutarchus *Cæſ.* p. 731. 732. *Q. Fuſius Calenus, P. Vatinius.* Faſt. *Cap. Dio.* Exitu anni. ἐπ' ἐξόδῳ. *Dio.* Palilia *April.* vet. 20. *Apr* 15. *Julian.* Cycl. viii. *Febr.* 20. ſublatis *Merkedoniis.*
46	4668	1138	56	183⅔	706	708	*Varron.* 464 *Caton.* 462	*Januar.* 1. *Oct.* 12. anni *Jul.* 707. Hic annus erat *Confuſionis.* Cæſari *Conſulatus* V. decernuntur, *Dictatura annua.* Dio. Ergo hoc anno *Dictat.* II. *Dictator* III. *Dio.* Male, ut e ſuperiori *Dionis* teſtimonio conſtat. *C. Julius Cæſar* III. *M'. Æmilius Lepidus.* Faſt. *Cap. Dio.* Hoc anno cum ſequenti *Dictaturas Cæſaris* cum *Conſulatibus* agnoſcit *Suet.* Jul. 76. Palilia *April.* 21. *Julian.*
45	4669 C B	1139	57	183¾	707	709	*Varron.* 465 *Caton.* 463	Hinc incipiunt *anni* Conſulum *Juliani*, à *Jan.* proinde *Juliano.* Erat *Biſſext.* Triumph. *Q. Fabii Maximi COS.* III. *Id. Oct.* Ep. *Cap.* 708. *Oct.* 13. Triumph. *Q. Pedii Procoſ. Idib. Dec.* Ep. *Cap.* 708. *Decemb.* 13. *C. Julius Cæſar* IV. ſine collega. Faſt. *Cap.* Lap. *Colotian. Dio. Appian.* Civil. II. *Plut.* ſuff. *Q. Fabius Maximus,* *C. Trebonius.* *C. Caninius Rebilus.* *Cæſar* Dict. III. *deſignat.* iv. Bell. *Hiſp* initio. Palilia *April.* 21. *Prid. Palil.* nuncius de victoria Mundenſi. Dio.

Ante Chriſt.	*Per. Jul.*	*Poſt Excid. Trojæ.*	*Ter. Calippica* IV	*Olympiad.*	*U. C. Caton.*	*U. C. Varr.*	*A Regifugio.*	
44	4670 A	1140	58	183 4 184 1	708	710	*Varron.* 466 *Caton.* 464	*Januar.* I. recte. *Dictator* IV. Lap. *Colotian.* Dictat. V. *Dio.* male forte. *C. Julius Cæſar.* V. *M. Antonius.* Faſt. *Cap.* Lap. *Colotian.* Dio. *P. Cornelius Dolabella* ſuff. Triumph. *Cæſaris* VI. *Dictat.* IV. *Ovant. ex Monte Albano* VII. *Kal. Febr. Januar.* 26. Palilia *Apr.* 21.
43	4671 G	1141	59	$184\frac{1}{2}$	709	711	*Varron.* 467 *Caton.* 465	*Januar.* 1. recte. ἀπ' αὐτῆς τ νεμηνίας. *Dio.* Triumph. *L. Munatii Planci Proconſ.* IV. *K. Jan.* Decemb. 29. Triumph. *M. Æmilii Lepidi Proconſ. Triumviri* Pri. *K. Jan.* Dec. 31. *C. Vibius Panſa, A. Hirtius.* Faſt. *Cap.* Lap. *Colotian. Dio.* *C. Julius Cæſar* Aug. poſtea ſuff. *Q. Pedius* Lap. *Colotian.* *C. Carinas.* *P. Ventidius.* Palilia *April.* 21.
42	4672 F	1142	60	$184\frac{2}{3}$	710	712	*Varron.* 468 *Caton.* 466	*Biſſext.* I. vitioſ. Pontificum. Januar. 1. *recte.* *M. Æmilius Lepidus* II. *L. Munatius Plancus.* Palilia *April.* 21. Pontific. Apr. *veri* 21.
41	4673 ED	1143	61	$184\frac{3}{4}$	711	713	*Varron.* 469 *Caton.* 467	Januar. 1. *Pontificum,* Januarii *veri* 2. *P. Servilius Vatia Iſauricus* II. *L. Antonius.* Dio. Triumph. *L. Antonii COS. Januar.* K. Januar. 1. Palilia *April.* 21. recte propter *Biſſextum* verum.
40	4674 C	1144	62	184 4 185 1	712	714	*Varron.* 470 *Caton.* 468	*Januarii* 1. *Pontificum* recte propter *debitum* ſuperiori anno *Biſſextum. Intercalatio* ſuperiori anno ne *hæ Kalendæ Januariæ* in *Nundinas* inciderent. *Dio.* *Cn. Domitius Calvinus* II. *C. Aſinius Pollio.* Lap. *Colotian. Dio.* Olymp. 184. *Joſeph.* XIV. 26. Suffect. *L. Cornelius Balbus. P. Canidius.* Palilia *Apr.* 21. Pontificum recte.
39	4675 B	1145	63	$185\frac{1}{2}$	713	715	*Varron.* 471 *Caton* 469	Epoch. *Capitolin.* 714. Januarii 1. Pontificum recte. Biſſext. II. vitioſus *Pontificum.* Male ergo poſt *Biſſextum.* *L. Martius Cenſorinus, C. Calviſius Sabinus.* Dio. Triumph. *L. Marcii Cenſorini COS. K. Jan.* Ep. *Cap.* 714. Jan. 1. Triumph. *C. Aſinii Pollionis Proconſ.* VI. *K. Nov.* Epoch. *Capitolin.* 714. Oct. 26. Palilia *April.* 21. Pontificum Aprilis *veri* 22.
38	4676 A	1146	64	$185\frac{2}{3}$	714	716	*Varron.* 472 *Caton.* 470	Januarii 1. Pontificum Januarii *veri* 2. *App. Claudius Pulcher. C. Norbanus Flaccus.* Dio. Triumph. *P. Ventidii Proconſ.* VII. *K. Novemb.* Epoch. *Capitolin.* 715. Oct. 26. Palilia *April.* 21. Pontificum Apr. *veri* XXII.
37	4677 GF	1147	65	$185\frac{3}{4}$	715	717	*Varron.* 473 *Caton.* 571	Januarii 1. Pontificum Januarii *veri* II. *M. Vipſanius Agrippa, L. Caninius Gallus.* Dio. *Olymp.* 185. *Joſ.* Suff. *L. Statilius Taurus.* Ant. XIV. 28. fin. XXVII. ab ann. *Caton.* 789. ib. Palilia *April.* Pontificum recte, propter debitum Biſſextum.
36	4678 E	1148	66	185 4 186 1	716	718	*Varron.* 474 *Caton.* 472	Jan. 1. Pontificum recte. *Biſſext.* 3. vitioſus Pontificum. Male *poſt* Biſſextum. *L. Gellius Poplicola, M. Coccejus Nerva.* Dio. Suffect. *L. Munatius Plancus, P. Sulpicius Quirinus.* Triumph. *Cn. Domitii Calvini Proconſ.* XVII. *K. Sextil.* Epoch. *Capit.* 717. *Jul.* XVI. Ovatio *Cæſ. Triumviri* II. *Idib. Nov.* Epoch. *Cap.* 717. Nov. 13. Palilia *April.* 21. Pontificum Aprilis *veri* XXII.
35	4679 D	1149	67	$186\frac{1}{2}$	717	719	*Varron.* 475 *Caton.* 473	Januarii 1. Pontificum Jnuarii *vari* 2. *L. Cornificius, Sex. Pompejus.* Dio. Palilia *Apr.* 21. Pontificum Aprilis *veri* XXII.
34	4680 C	1150	68	$186\frac{2}{3}$	718	720	*Varron.* 476 *Caton.* 474	Januarii 1. Pontificum Januarii *veri* 2. Triumph. *Statilii Tauri Proconſ. Prid. K. Jul.* Ep. *Cap.* 719. Jun. 30. *L. Scribonius Libo, M. Antonius.* Dio. Suffect. Triumph. *C. Soſii Proconſ.* III. *Non. Sept.* Epoch. *Cap.* 719. Sept. 3. Triumph. *C. Norbani Flacci Proconſ.* III. *Id. Oct.* Ep. *Cap.* 720. Oct. 13. Palilia April. 21. Pontificum Aprilis *veri* XXII.
33	4681 BA	1151	69	$186\frac{3}{4}$	719	721	*Varron.* 477 *Caton.* 475	Januarii 1. Pontificum Januarii *veri* 2. Biſſext. IV. *vitioſus* Pontificum. U. C. 719. *Frontin.* Aquæductib. Pro Epocha *Caton.* *Cæſar* Octavian. II. *L. Volcatius Tullus.* Dio. Suffect. Palilia *April.* 21. Pontificum Aprilis *veri* XXII.
32	4682 G	1152	70	186 4 187 1	720	722	*Varron.* 478 *Caton.* 476	Januarii 1. Pontificum Januarii *veri* 2. ἐν νεμηνίᾳ. Dio. *Cn. Domitius Ahenobarbus, C. Soſius.* Dio. Palilia April. 21. Pontificum Aprilis *veri* XXII.
31	4683 F	1153	71	$187\frac{1}{2}$	721	723	*Varron* 479 *Caton.* 477	Januarii 1. Pontificum Januarii *veri* 2. *Cæſar. Octavian.* III. *M. Valerius Meſſalla Corvinus.* Dio. Suffect. Palilia April. 21. Pontificum Aprilis *veri* XXII.

Ante Chriſt.	*Per. Jul.*	*Poſt Excid. Troja.*	*Period. Calippica IV.*	*Olympiad.*	*U. C. Caton.*	*U. C. Varr.*	*A Regifugio.*	
30	4684 E	1154	72	$187\frac{2}{3}$	722	724	*Varron.* 480 *Caton.* 478	*Januarii* 1. Pontificum Jan. *veri* 2. *Biſſext.* V *vitioſus* Pontificum. Finis Bellorum civilium ἑβδόμης καὶ ἑβδομηκοστῆς ἐπὶ ἑκατοστῆς Ὀλυμπιάδος μεσούσης. *Dionyſ.* I. 6. Victoria *Actiaca* IV. non. Sept *Cæſar Octavian.* V. *M. Licinius Craſſus.* Dio. Palilia *April.* 21. Pontificum April. *veri* XXIII.
29	4685 DC	1155	73	$187\frac{3}{4}$	723	725	*Varron.* 481 *Caton.* 479	*Januarii* 1. Pontificum Januarii *veri* 3. ἐν αὐτῇ τῇ Ἰανουαρίου νουμηνίᾳ. *Dio.* Annus erat. *U. C.* 725. Dio. *Cæſar Octavian.* V. *Sex. Appulejus.* Dio. Triumphi *Cæſar.* VIII. Id. *Sextil.* & VI. tres. Aug. 6. & 8. Triumph. *Carrinatis Procoſ.* VIII. Id. *Sextil.* Aug. 6. Triumph. *L. Autronii Craſſi* XVII. K. *Septemb.* Aug. 16. Palilia *April.* 21. Pontificum Aprilis *veri* XXII.
28	4686 B	1156	74	187 4 / 188 1	724	726	*Varron.* 482 *Caton.* 480	*Januarii* 1. Pontificum Januarii *verii* 2. Triumph. *M. Licinii Craſſi Procoſ. Non. Jul.* Jul. 7. *Cæſar Octavian.* VI. *M Agrippa* II. Dio. Palilia *April.* 21. Pontificum Aprilis *veri* XXII.
27	4687 A	1157	75	$188\frac{1}{2}$	725	727	*Varron.* 483 *Caton.* 481	*Jan.* 1 Pontificum Januarii *veri* 2. *Biſſext.* VI. *vitioſus* Pontificum. Triumph. *M. Valerii Meſſallæ Corvini Procoſ.* VII. *Kal. Octob.* Sept. 25. *Cæſar. Octavian.* VII. *M. Agrippa* III. Dio. Palilia *April.* 21. Pontificum Aprilis *veri* XXIII.
26	4688 G	1158	76	$188\frac{2}{3}$	726	728	*Varron.* 484 *Caton.* 482	*Januarii* 1. Pontificum Januarii *verii* 3. *Cæſar. Octavianus* VIII. *T. Statilius Taurus* II. Dio. Triumph. *Sex. Appuleji Procoſ.* VII. *K. Febr.* Epoch. *Capitolin.* 727. Januar. 26. Palilia *April.* 21. Pontificum Aprilis *veri* XXIII.
25	4689 FE	1159	*Period. Calippica V.* 1	$188\frac{3}{4}$	727	729	*Varron.* 485 *Caton.* 483	*Januaris* 1. Pontificum Januarii *veri* 3. *Cæſar Octavian.* IX. *M. Junius Silanus.* Dio. Palilia *April.* Pontificum Aprilis *veri* XXII.
24	4690 D	1160	2	188 4 / 189 1	728	730	*Varron.* 486 *Caton.* 484	*Januarii* 1. Pontificum Januarii *veri* 2. *Biſſext.* VII. *vitioſus* Pontificum. ἐν τῇ νουμηνίᾳ. Dio. *Cæſar. Octavian.* X. *C. Norbanus Flaccus.* Dio. Palilia *April.* 21. Pontificum Aprilis *veri* XXIII.
23	4691 C	1161	3	$189\frac{1}{2}$	729	731	*Varron.* 487 *Caton.* 485	*Januarii* 1. Pontificum Januarii *veri* 3. *Cæſar Octavian.* XI. *A. Terentius Varro Murena.* ſuff. *Cn. Calpurnius Piſo.* Dio. *Trib. Pot.* Palilia *April.* 21. Pontificum Aprilis *veri* XXIII.
22	4692 B	1162	4	$189\frac{2}{3}$	730	732	*Varron.* 488 *Caton.* 486	*Januarii* 1. Pontificum Januarii *veri* 3. *M. Claudius Marcellus Æſerninus, L. Arruntius.* Dio. Palilia *April.* 21. Pontificum Aprilis *veri* XXIII.
21	4693 AG	1163	5	$189\frac{3}{4}$	731	733	*Varron.* 489 *Caton.* 487	*Januarii* 1. Pontificum Januarii *veri* 3. *Biſſext.* VIII. *vitioſus* Pontificum. *Q. Æmilius Lepidus, M. Lollius* ſolus initio anni. *Dio.* Triumph. *L. Sempronii Atratini Procoſ.* IV. *Id. Octob.* Oct. 12. Palilia *April.* 21. Pontificum Aprilis *veri* XXIII.
20	4694 F	1164	6	189 4 / 190 1	732	734	*Varron.* 490 *Caton.* 488	*Januarii* 1. Pontificum Januarii *veri* 3. *M. Appulejus, P. Silius Nerva.* Dio. Palilia *April.* 21. Pontificum *veri* XXIII.
19	4695 E	1165	7	$190\frac{1}{2}$	733	735	*Varron.* 491 *Caton.* 489	*Januarii* 1. Pontificum Januarii *veri* 3. Poſt ann. 13. ab aqua *Julia* (quæ anni *Catonian.* 719.) *Frontin.* Aquæductib. *Q. Lucretius Veſpillo, C. Sentius Saturninus.* Dio Triumph. *L. Cornelii Balbi Procoſ.* VI. *K. Apr.* Mart. 27. Palilia *April.* 21. Pontificum Aprilis *veri* XXIII.
18	4696 D	1166	8	$190\frac{2}{3}$	734	736	*Varron.* 492 *Caton.* 490	*Januarii* 1. Pontificum Januarii *veri* 3. *Biſſext.* IX. *vitioſus* Pontificum. *P. Cornelius Lentulus Marcellinus, Cn. Cornelius Lentulus.* Dio. Palilia *April.* 21. Pontificum Aprilis *veri* XXIV.
17	4697 CB	1167	9	$190\frac{3}{4}$	735	737	*Varron.* 493 *Caton.* 491	*Januarii* 1. Pontificum Januarii *veri* 4. COSS. ann. U. C. 737. Cenſorin. c. 17. *C. Furnius, C. Junius Silanus.* Dio. Palilia *April.* 21. Pontificum Aprilis *veri* XXIII.
16	4698 A	1168	10	190 4 / 191 1	736	738	*Varron.* 494 *Caton.* 492	*Januarii* 1. Pontificum Januarii *veri* 3. *L. Domitius Ahenobarbus, P. Cornelius Scipio.* Dio. Palilia *April.* 21. Pontificum Aprilis *veri* XXIII.
15	4699 G	1169	11	$191\frac{1}{2}$	737	739	*Varron.* 495 *Caton.* 493	*Januarii* 1. Pontificum Januarii *veri* 3. *Biſſext.* X. *vitioſus* Pontificum. *M. Livius Druſus Libo, L. Calpurnius Piſo Cæſoninus.* Dio. Palilia *Apr.* 21. Pontificum Aprilis *veri* XXIV.
14	4700 F	1170	12	$191\frac{2}{3}$	738	740	*Varron.* 496 *Caton.* 494	*Januarii* 1. Pontificum Januarii *veri* 4. *M. Licinius Craſſus, Cn. Cornelius Lentulus,* qui poſtea Getulicus. *Dio.* Palilia *Apr.* 21. Pontificum Aprilis *veri* XXIV.

Ante Chriſt.	*Per. Jul.*	*Poſt Excid. Trojæ.*	*Period. Calipp. V.*	*Olympiad.*	*U. C. Caton.*	*U. C. Varr.*	*A Regifugio.*	
13	4701 E D	1171	13	$191\frac{3}{4}$	739	741	*Varron.* 497 *Caton.* 495	*Januarii* 1. Pontificum Januarii *veri* 4. *Ti. Claudius Nero, P. Quinctilius Varus.* Dio. Palilia *Apr.* 21. Pontificum Aprilis XXIII.
12	4702 C	1172	14	191 4 192 1	740	742	*Varron.* 498 *Caton.* 496	*Januarii* 1. Pontificum Januarii *veri* 3. *Biſſext.* XI. Pontificum. *M. Valerius Meſſalla Barbatus Æmilianus, P. Sulpicius Quirinius.* Dio. Suffect. *C. Valgius Saturninus Rufus Abd.* *C. Caninius Rebilus*, in Magiſtratu mortuus. Palilia *April.* 21. Pontificum Aprilis *veri* XXIV.
11	4703 B	1173	15	$192\frac{1}{2}$	741	743	*Varron.* 499 *Caton.* 497	*Januarii* 1. Pontificum Januarii *veri.* 4. *Q. Ælius Tubero, Paullus Fabius Maximus.* Dio. Palilia *April.* 21. Pontificum Aprilis *veri* XXIV.
10	4704 A	1174	16	$192\frac{2}{3}$	742	744	*Varron.* 500 *Caton.* 498	*Januarii* 1. Pontificum Januarii *veri* 4. *Julus Antonius Maximus, Q. Fabius Maximus Africanus.* Dio. Palilia *April.* 21. Pontificum Aprilis *veri* XXIV.
9	4705 G F	1175	17	$192\frac{3}{4}$	743	745	*Varron.* 451 *Caton.* 499	*Januarii* 1. Pontificum Januarii *veri* 4. *Biſſext.* XII. *vitioſus* Pontificum. *Nero Claudius Druſus Germanicus, T. Quinctius Criſpinus.* Dio. Palilia *April.* 21. Pontificum Aprilis *veri* XXIV.
8	4706 E	1176	18	192 4 193 1	744	746	*Varron.* 452 *Caton.* 500	*Januarii* 1. Pontificum Januarii *veri* 4. *C. Martius Cenſorinus, C. Aſinius Gallus.* Dio. Palilia *April.* 21. Pontificum Aprilis *veri* XXIV.
7	4707 D	1177	19	$193\frac{1}{2}$	745	747	*Varron.* 503 *Caton.* 501	Πέντε καὶ πεντήκοντα ἤδη πρὸς τοῖς ἑπτακοσίοις ἔτεσιν ἐστιν ad hos COS. *οἱ κατὰ τὴν τρίτην ἐπὶ τῆς ἐννενήκοντα καὶ ἑκατὸν Ὀλυμπιάσιν ἀποδειχθησαν.* *Dionyſ.* I. 3. Hoc anno ſcripſit *Dionyſius*, XXII. poſt Bellorum civilium *finem*, anno *Caton.* 722. p. 6. *Ti. Claudius Nero* II. *Cn. Calpurnius Piſo* II. *Dio.* *Νεμηνίᾳ Tiberius* inivit. Dio. *Januarii* 1. Pontificum Januarii *veri* 4. His ipſis *Kalendis* triumphis Tiberii. *Dio.* Palilia *Apr.* 21. Pontificum Aprilis *veri* XXIV.
6	4708 C	1178	20	$193\frac{2}{3}$	746	748	*Varron.* 504 *Caton.* 502	*Januarii* 1. Pontificum Januarii *veri* 4. *D. Lælius Balbus, C. Antiſtius Vetus.* Dio. Palilia *April.* 21. Pontificum Aprilis *veri* XXIV.
5	4709 B A	1179	21	$193\frac{3}{4}$	747	749	*Varron.* 505 *Caton.* 503	*Januarii* 1. Pontificum Januarii *veri* 4. *Cæſar Octavian.* XII. *L. Cornelius Sulla.* Dio. Palilia *April.* 21. Pontificum Aprilis *veri* XXIII.
4	4710 G	1180	22	193 4 194 1	748	750	*Varron.* 506 *Caton.* 504	*Januarii* 1. Pontificum Januarii veri 3. *C. Calviſius Sabinus* II. *L. Paſſienus Rufus.* Dio. Palilia *April.* 21. Pontificum Aprilis *veri* XXIII.
3	4711 F	1181	23	$194\frac{1}{2}$	749	751	*Varron.* 507 *Caton.* 505	*Januarii* 1. Pontificum Januarii *veri* 3. *C. Cornelius Lentulus, M. Valerius Meſſalla.* Dio. Palilia *Apr.* 21. Pontificum Aprilis *veri* XXIII.
2	4712 E	1182	24	$194\frac{2}{3}$	750	752	*Varron.* 508 *Caton.* 506	*Januarii* 1. Pontificum Januarii *veri* 3. *Cæſar Octavian.* 13. *M. Plautius Silvanus.* Dio. Palilia *April.* 21. Pontificum Aprilis *veri* XXIII.
1	4713 D C	1183	26	$194\frac{3}{4}$	751	753	*Varron.* 509 *Caton.* 507	*Januarii* 1. Pontificum Januarii *veri* 3. *Coſſus Cornelius Lentulus, L. Calpurnius Piſo.* Dio. Palilia *April.* 21. Pontificum Aprilis *veri* XXII.
Chriſt. 4	4717 F E	1187	30	$195\frac{3}{4}$	755	757	*Varron.* 513 *Caton.* 511	*Januar.* 1. Pontif. Januarii *veri* 2. Palilia *April.* 21. recte.
5	4718 D	1188	31	195 4 196 1	756	758	*Varron.* 514 *Caton.* 512	*Januar.* 1. & Palilia *April.* 21. recte in perpetuum.

Notæ ad Chronologiam *Græco-Romanam* pro hypotheſibus *DIONYSII HALICARNASSEI.*

NB. Numeros, *Annotationibus* præfixos, referri ad annos *ante Chriſtum*; qui primam *Columnam* in *Tabulis* obtinent.

1269. *Ante Ch.* Colonia *prior* ex *Italia* in *Siciliam*, anno ante *poſteriorem* V°. *Hellanicus* apud *Dionyſium.* Pag. 17. l. 40, 44.

1264. Hoc anno *ante* Excidium LXXX°. *Ligures*, a *Siculo* duce *Siculorum* nomine appellati, ex *Italia* migrant in *Siciliam.* Dionyſius e *Philiſto Syracuſio.*

rapuſio. Poſterior hæc colonia ἔτει poſt priorem πέμπτῳ pro ſententia *Hellanici.* p. 17. l. 44.

1251. Initium *Fauni*, ſi quidem annis XXXV. Regnarit, ut volunt Auctor Anonymus *Malelæ* præfixus, atque Auctor Chronici *Paſchalis* è quo multa ipſe *Malela.* Conveniunt hæ rationes cum rationibus *Dionyſii*, quæ anno hujus calculi VIII°. & XV°. eum in Regno *Italiæ* fuiſſe ſupponunt. Proinde eas in *Tabulis* repræſentavimus, quod ab *antiquioribus* fortaſſis emanarint, quam *ipſi* fuerint, Auctoribus.

1244. Ἑξηκοστῷ μάλιστα ἔτει πρότερον τῶν Τρωϊκῶν, ὡς αὐτοὶ οἱ Ῥωμαῖοι λέγουσιν, adventus *Arcadum* in *Italiam* cum *Evandro* & matre *Carmenta.* P. 24. l. 24. Sic Auctor de Origine gentis Romanæ: *Regnante Fauno, ante annos circiter ſexaginta quam Æneas in Italiam deferretur; Evander Arcas, Mercurii & Carmentis nymphæ filius ſimul cum matre eodem venit.* Hoc ergo anno erat in Regno *Faunus*, ſi quidem huic Auctori fides.

1237. Ὀλίγοις ὕστερον ἔτεσι (nempe poſt *Evandri* adventum ὀλίγοις) adventus *Herculis*, geſtæque ab eo res in *Cacum.* P. 26. l. 37. Χειμῶνος ἐπιβάλλοντος. P. 33. l. 27. Tum genitus ab eo *Latinus.* P. 34. l. 30. utque, pro hoc calculo, videtur, etiam *natus.* Anno enim poſt *Herculem* LV° adventum *Dionyſius* ſtatuit *Æneæ.* P. 35. l. 13. Eundem cenſet II^m ab Excidio *Trojano*, ut mox videbimus. Ita annis LIII. mors *Herculis* Excidium *Trojanum* præceſſerit. Et ſane totidem annos inter *Herculis* ἀποθέωσιν & fratrum *geminorum* ἀποθέωσιν numerat *Clemens Alexandrinus*, quam quidem poſteriorem *Caſtoris* & *Pollucis* ἀποθέωσιν cum *Trojanæ* Urbis *Excidio* ipſo idem committit *Clemens*, anſa, ut videtur, ex *Homeri* verbis accepta. Idque teſte, ut puto, *Apollodoro*, qui *Eratoſthenis* Canones *Chronicos* excoluit, quos noſtrum conſtat plurimi facere *Dionyſium.* Nam *Apollodorum* teſtem advocaverat verbis proxime præcedentibus. Scio quidem alia, longeque diverſa, de hac eadem Epocha alios ſentire veteres. Has tamen rationes, quæ cum aliis noſtri *Dionyſii* rationibus adeo accurate *conſentiunt*, eaſdem proinde eſſe puto quas ipſe fuerit ſecutus, reliquiſque proinde omnibus anteferendas exiſtimarit.

1216. Hoc anno *Latinus Fauno* patri ſucceſſerit, pro rationibus *Dionyſii*, ut annis ejus XXXV^{us}. in annum incideret ab excidio *Trojano* II^m. Sic ergo erunt anni *Latini* cum prædictis *Epochis* noſtris deinceps committendi, pro mente *Dionyſii.* Anni autem *Latini deſinentes* intelligendi ſunt. Ut ſcilicet *fines* eorum cum annorum Cycli *Metonici finibus* conveniant. Nam *fini* Anni *Metonici* ipſum aſſignavit *Trojanæ* Urbis *excidium.* Cycli autem *Metonici* annos propterea addidimus ut Lector intelligeret quo *die Juliano* quiſque cœperit, non quidem *vere*, ſed pro calculo ſaltem *Dionyſii.* Repertus enim in noſtris Cycli Metonici *Tabulis* idem *numerus* hunc ipſum *diem* Lectori ob oculos nullo negotio repræſentabit.

1184. Dies hic *Thargelionis* XXIII^{us}. dies erat *Junii* Juliani X^{us}. ab *occaſu Solis* ad *mediam noctem*, inde *Junii* XI^{us}. pro noſtris Cycli *Metonici* Tabulis, anno *Cycli* VIII°. Ab eo *die* ad *finem* anni ſupererant (accenſito *exemtili*, quem nos accenſiri *ſolitum* probavimus) *dies* præterea XXXVII. quibus *Græcos* credit *Dionyſius*, τά τε περὶ τὴν πόλιν διοικήσασθαι, καὶ τὰς πρεσβείας ἐπιδέξασθαι (forte ἀποδέξασθαι) τὰς παρὰ τῶν ἀφεστηκότων, καὶ τὰ ὅρκια ποιήσασθαι πρὸς αὐτούς. Deſinit annus ille die *Julii* Juliani XVI°. quo *finis* propterea impoſitus fuerit illis ultro citroque *legationibus*, & ſtabilita *Pax.*

Pergit *Dionyſius*: Τῷ δὲ ἑξῆς ἔτει, πρώτῳ δὲ μετὰ τὴν ἅλωσιν, περὶ τὴν μετοπωρινὴν ἰσημερίαν, ἄραντες οἱ Τρῶες ἐκ τῆς γῆς περαιοῦνται τὸν Ἑλλήσποντον, καὶ κατα χθέντες εἰς τὴν Θρᾴκην, αὐτοῦ διατρίβουσι τὴν χειμερινὴν ὥραν, δεχόμενοί τε τοὺς ἔτι συνιόντας ἐκ τῆς φυγῆς, καὶ παρασκευαζόμενοι τὰ εἰς τὸν ἀπόπλουν. Finis *Æſtatis* erat in fine *Scirophorionis*, ut oſtendimus, in *Apparatu.* Sic finis *Autumni* fuerit in fine *Boedromionis*, circa *Æquinoctium Autumnale*, affecto Juliano *Septembri. Cardinem* non alium, præter *Solſtitium Æſtivum*, legitur obſervaſſe *Meto.* Nec credidit fortaſſe neceſſarium, nondum comperta *Zodiaci eccentricitate. Æqua* enim *Zodiaci* in *quadrantes* partitione *cardines alios* conſtare arbitrari potuit. Ita *Septembris* Juliani *die* XXVI. ponendum fuiſſet, pro illius ratiocinus, *Æquinoctium*, ſi *diei* a *Solſtitio* XCI. aſſignaſſet, vel XXVII°. ſi *diei* XCII. propterea quod in dies *integros* quadrantes *ſingulæ* dividi non poſſent. Hi *dies* erant XIII^{us}. vel XIV^{us}. Attici *Boedromionis* Attici, nec adeo longe a *Civili Athenienſium Plenilunio*, ſatiſque commodi *nocturnis* freti *Helleſpontiaci* trajectionibus, ſi quibus ſociorum *metus* incumberet ſi *die* trajicerent. *Tempus* præterea *anni* erat huic conſilio admodum opportunum. Erat enim adhuc *tuta navigatio*, non tamen eouſque duratura ut ſufficeret itineribus *maritimis* longinquis. Ea cauſa eſſe potuit cur nondum *Siciliam* cogitarent, nec *locum coloniæ* à Numine concedendum, inſtabiles adhuc & incerti. *Securam* [1] navigationem non ultra *Æquinoctium ſuum* (qui dies erat *Septembris* XXIV^{us}.) cenſebant *Romani.* inde *incertam* & *diſcrimini propiorem* ad diem *Novembris* XI^m. Sic tamen, hoc ipſo limite, *ſecuram*, ut ab ipſo *Æquinoctio* minus ſecura eſſe *inciperet.* Propterea cavebat *Cæſar* utraque Expeditione *Britannica*, ne reditum ultra *Æquinoctium* differret. Et poſt jejunium *Tiſri* (qui *Septembri Romano* magna ex parte reſpondebat) navigationem *periculoſam* habent *Sacræ* quoque *Literæ.* Proinde menſe Attico *Boedromione* Romano *Septembri*, pro his certe rationibus, *Trojani* exſules ex *Aſia* diſceſſerint. Hæc nempe Epocha eſt ἐξόδου alia omnino ab Epocha ἁλώσεως, ut mox etiam videbimus.

1183. Addit præterea *Dionyſius Hyemem* illos in *Thracia* exegiſſe. Recte ſcilicet, poſt *Autumnum* ſucceſſit *Hyems* illa quam in *Thracia* tranſegerint. Cœpit ergo *Hyems* a fine *Autumni* exeunte *Boedromione*, deſiitque ἔαρος ἀρχομένου, ut e verbis colligitur ſequentibus. Ita *alias* deſignat noſter Anni *tempeſtates* quam credidit *Petavius* & *Petavio antiquiores*, aliaſque certe a *Metonicis.* Sed *Maris Clauſi* erat *Hyems* quæ obſtiterit *longinquis* in Siciliam *navigationibus*, & proinde *quadrimeſtris* erat, non tantummodo *trimeſtris.* Sic enim *quatuor menſes* memorat in [2] *Thucydide Nicias* quibus nulla eſſe poſſent *Siculis* commercia cum *Athenienſibus*, nedum cum *Trojanis* in *Thracia* verſantibus. Et *maris clauſi quatuor* ſimiliter *menſes* numerat, pro *Romanorum* uſu, *Vegetius*, à die *Novembris* XI°. ad *Martii* IX^m. Sed qua menſibus *Atticis* populariter deſignandi erant, *Mæmacterionem* complectuntur, *Pyanepſionem*, *Poſideonem* & *Gamelionem*, qui, hoc *Cycli* anno IX°, ab *Octobris* Juliani die XIV°. ad diem *Februarii* Juliani pertingunt IX^m. Antea *Siciliam* cogitare non poterant. Si *paulo* poſtea, imo ſi *Martio* ineunte, & affecto *Antheſterione*, expeditionem ſuſceperint, ſic quoque ἔαρος ἀρχομένου e *Thracia* diſceſſerint, ut vult *Dionyſius.* Poſt *Hyemem* autem *quadrimeſtrem* breve *Ver* ſupererat, tantummodo *bimeſtre.* Proinde eo abſumpto, & *Æſtate affecta*, in *Siciliam* venerint, hoc nempe anno *Metonico* IX°. ad *finem* vergente. Sic enim *Dionyſius*: ἐκεῖ δὲ ὁρμισαμένοις αὐτοῖς τὸ ἔτος τοῦτο τελευτᾷ.

Secundus hic *Dionyſio* annus eſt ab *exciſa Troja*, de quo ita ille: καὶ διατρίβουσι τὸν δεύτερον χειμῶνα, τὰς πόλεις συνοικίζοντες τοῖς Ἐλύμοις ἐν Σικελίᾳ. Sequitur: Πλωΐμων δὲ γινομένων, ἄραντες ἀπὸ τῆς νήσου, περῶσι τὸ Τυῤῥηνικὸν πέλαγος, καὶ τελευτῶντες εἰς Λαυρεντὸν ἀφικνοῦνται, τῶν Ἀβοριγίνων αἰγιαλὸν, μεσούσης θερείας. Λαβόντες δὲ τὸ χωρίον, οἰκίζουσιν ἐν αὐτῷ τὸ Λαουΐνιον, τὸν δεύτερον ἀπὸ τῆς ἁλώσεως ἐκπληρώσαντες ἐνιαυτόν. *Cœpit* hic annus (qui *Cycli* X^{us}.) *Julii* Juliani

1 *Veget.* L. IV. c. 39. 2 *Thucyd.* VI. 21.

liani *die* VII°. pro noſtris Cycli *Tabulis*. Tum *Elymis* oppida condunt in *Sicilia*, *Autumno* illo *univerſo*, qui deſiit exeunte *Boedromione* Attico, Juliani *Octobris* die II°. & *Hyeme* Navigationibus *incommoda* (quam *quadrimeſtrem* fuiſſe diximus) ad finem proinde *Gamelionis* Attici, poſt *Januarii* Juliani diem XXVIIIm.

1182. Diſceſſerunt in *Italiam* πλωΐμων ἡμερῶν. Innuit, ni fallor, *ſecuræ Navigationis* tempeſtatem exſpectatam, quam ad *Idus Majas*, diem nimirum menſis illius XVm. extendit *Vegetius*. Hic dies erat *Thargelionis* Attici XVIIIus. Recte ergo μεσούσης θερείας, pro illa *Æſtatis* ſignificatione quam *Dionyſio* obſervatam eſſe diximus. *Medius* enim *Æſtatis* illius menſis erat *Thargelion*. Tum demum *Lorentum* veniunt *Trojani*. *Lavinium* non *antea* condiſſe credidit quam agro *Laurente* illis conceſſo, & filia *Lavinia Æneæ* a patre *Latino* in matrimonium collocata. Tum vero *expletum* dicit *ſecundum* annum ἀπὸ τῆς ἁλώσεως, ab Urbis nimirum patriæ *Trojanæ* clade. Hunc annum *explebant* die *Thargelionis* XXIII°. paucis nempe poſtea quam ad *litus* applicuiſſent *diebus*. Urbem vero *Lavinium* hoc anno condunt, pro hoc *Dionyſii* calculo. Poſt diem *Thargelionis* prædictum, & tamen *ante* annum *ſecundum* diſceſſus ex Aſia penitus *expletum*. Sic enim ſupra. Ἐμοὶ μέντοι δοκοῦσιν οἱ δευτέρῳ μετὰ τὴν ἔξοδον τὴν ἐκ Τροίας ἔτει φέροντες αὐτὴν, εἰκότα μᾶλλον λέγειν. Alia quidem eſt Epocha hæc ἐξόδου ab ea quæ erat ἁλώσεως. *Diſceſſum* enim poſt *Æquinoctium Autumnale*, & *Boedromione* Attico *exeunte* fuiſſe probavimus, qui hoc anno Cycli *Metonici* XI°. *Septembri* Juliano affecto deſiit. Nam a die *Septembris* XXII°. cœpit *Mæmacterion*, unaque annus μετὰ τὴν ἔξοδον *tertius*. Recte quidem, ſi vim *vocis* ſpectemus nudam. Hac tamen, qua verſamur, cauſa, ut expleto anno ab *Ilii* excidio *ſecundo* novæ Urbi *condendæ* manum admovebant, ita certe *eodem* anno *Cyclico*, ante finem *Scirophorionis*. Hoc inde colligo quod annum ἐξόδου *tertium* ad τὸν ἑξῆς ἐνιαυτὸν retulerit verbis proxime ſequentibus. Contendit autem cum anno conditi *Lavinii*. Hinc ergo numerandi anni XXX ad *Longam Albam*, unde nova procedit Epocha coloniæ *Albanæ*. Utrovis modo ejuſdem erat anni *Juliani*.

Tertius hic *Dionyſio* annus eſt ab excidio *Trojæ*, cum Templis cæteriſque id genus ornamentis *publicis* novam Urbem *Lavinium* inſtruxiſſet, τῷ ἑξῆς ἐνιαυτῷ, τρίτῳ δὲ ἀπὸ τῆς ἐξόδου, inquit. Inde Regnum *Æneæ* cenſet, ſed *ſolorum* hucuſque *Trojanorum*. Hæc nempe *tertia* eſt *Virgilii Æſtas* quæ *Latio* [3] *regnantem Æneam viderit*. *Æſtas* hæc, pro *Metonis* modo, *Thucydidea* habenda eſt, ut anno *Trojanorum* a diſceſſu ex *Aſia tertio* reſponderet. Et in *exitu* fuerit oportet ut annus Regni *Æneæ* in *Trojanos ſolos* inde procederet, qui tamen Regnare *antea* non cœperit quam *tertius* iniretur [4] ἀπὸ τῆς ἐξόδου, quam *Boedromione* exeunte fuiſſe vidimus. *Æneas, ut dicit Cato*, (verba ſunt *Servii*) *ſimul ac venit in Italiam, Lavinium accepit uxorem*. Hæc e *Catone*, cujus fidem ſecutus eſt, hoc in loco, *Dionyſius*, ne dubitemus eaſdem *Dionyſii* fuiſſe rationes. *Nuptiæ* ergo anno *ſuperiori*, Thargelione *exeunte*, vel *Scirophorione*. Inde *Æneam apud Latinum in hoſpitio fuiſſe*, tradit *Livius*. Tum *oppidum condunt*, quod [5] *Æneas ab nomine uxoris Lavinium* appellarit, eodem teſte *Livio*. Cœpta ergo Urbs anno *ſuperiori exeunte*. Nondum tamen *Rex Æneas*, dum manu *ultima* operi impoſita eſſet ubi regnaret. Hucuſque erat in *hoſpitio Latini*. Inde *ſuæ* ditionis *Rex*, ſed tantummodo *Trojanorum*, qui nondum in *unam* gentem coaluerant cum *Latinis*. *Tertia Æſtas* ab excisa *Troja* anno Cycli *Metonici* XI°. eſt, incipitque a *Junii* Juliani die XXVI°. deſinit autem *Septembris* Juliani die XX°. qui idem *Boedromionis* Attici XXXus erat. A *fine* incipit annus *Æneæ* Ius. quem *communem* fuiſſe volunt cum *Latino*.

1181. Verba *Dionyſii* ſunt : Τῷ δὲ τετάρτῳ τελευτήσαντος Λατίνου, καὶ τὴν ἐκείνου βασιλείαν παραλαμβάνει. Hæc ille de *Ænea*. *Quartus* ab Ilii excidio annus Cycli *Metonici* XIIus. erat, qui a *Julii* Juliani die incipit XIV. Sed quartum potius ἀπὸ τῆς ἐξόδου a *Dionyſio* intelligi, e nexu colligimus cum precedentibus. Ita poſt finem *Boedromionis*, *Octobriſque* Juliani IXm. diem ſuperſtes fuerit *Latinus*, ut *annum* implere potuerit *Æneas* in Regno *ſolorum Trojanorum*, & ut IV°. poſt ἔξοδον, qui ab illo *Octobris* Juliani die IX°. *perire* potuerit *Latinus*. Inde incipit *Hyems* Athenienſium *Cyclica* atque *Popularis*. Nempe a *Mæmacterione*. Tum *ſubacti* ab *Ænea Rutuli*. Eodem ſcilicet, quo occubuit *Latinus*, prœlio, quod *Belli* hujus in *Italia* ab *Ænea* geſti *primum* habetur. Sic enim ubi ſupra, *Servius*, ex eodem fortaſſis Auctore, qui idem *Dionyſii* erat, *Catone*. Hujus ergo anni *Hyeme* ſaltem *cœpta*, mortem *Latini* contigiſſe neceſſe eſt, ut IV°. poſt *diſceſſum* ex *Aſia* anno conveniret. Nec ultra differendum arbitror, ſi *primo* hujus Belli *prælio* occubuerit *Latinus*, ut volebat [6] *Servius*. Erat enim hic annus nuptiis *proximus*, neceſſarius ut aliunde auxilia *Turnus* ab *Hetruſcis* impetraret. Nec potuit *quartus* a *diſceſſu* plenus fuiſſe annus, ſi infra VIIm. ab ipſo *Trojanæ* Urbis excidio annum ipſe perierit *Æneas*. Proinde *prima* poſt *devictos Rutulos Hiberna* ad annum *ſequentem* neceſſario ſpectabunt.

1180. Hujus anni *Juliani* parte ſecunda quæ anno Cycli *Metonici* XIII°. reſpondebat, *prima* ſunt *hiberna* a *Rutulis ſubactis*, quorum meminit *Virgilius* Æn. I. 266. Poſt diem *Septembris* Juliani XXIXm. Tum *finis* anni *primi* poſt *Latinum* quo *Rutulorum* Rex fuiſſe dicitur *Æneas* pariter atque ſuorum *Trojanorum*. Incipit autem IIus.

1179. Hujus anni *Juliani* parte ſecunda, quæ Cycli *Metonici* anno XIV°. concurrrebat, *Hiberna ſecunda* a *Rutulis ſubactis*. Poſt diem *Octobris* Juliani XVIIm. Hic *finis* anni *Æneæ* in novo Regno IIi. *Initium* autem IIIi.

1178. Hujus denique anni *Juliani* parte *ſecunda*, quæ anni erat *Metonici* XVi. *Hiberna tertia* a *Rutulis ſubactis*. Poſt diem *Octobris* Juliani VIIm. Hinc *finis* anni in novo Regno *tertii*, *initium* autem *quarti*. Hoc forte anno mortuus *Anchiſes*, qui ἐνιαυτῷ πρότερον τοῦ πολέμου τούτου mortuus eſt. Bellum intelligit *Dionyſius*, ut videtur, *Æneæ* poſtremum quo ipſe periit *Æneas*. Annum autem intelligit, ut exiſtimo, *Metonicum* XIVm. Sic ante annum *Julii* Juliani Xm. exceſſerit *Anchiſes*, qui dies erat *Attici Scirophorionis* ultimus.

1177. Annus hic eſt *Æneæ ultimus*, quo in *vivis* eſſe deſiit. *Priori*, ut videtur, parte anni *Juliani*. *Hiberna* tribus *plura* poſt *devictos Rutulos* non agnoſcit *Virgil*. Accedit *Dionyſius* his verbis : τρία δὲ βασιλεύσας ἔτη μετὰ τὴν τοῦ Λατίνου τελευτὴν, τῷ τετάρτῳ θνήσκει κατὰ πόλεμον. *Quartus* ille annus cum *Boedromione* deſiit anni *Metonici* XVI. *Sept.* Juliani die XXV. quem non attigit *Æneas* qui anno labente exſtinctus eſt. Inde autem *Hyemis* quartæ *initium*. Addit *Dionyſius Æneam* ex hominibus exemptum ἑβδόμῳ μάλιστα ἔτει μετὰ τὴν Ἰλίου ἅλωσιν. Hæc Epocha ἁλώσεως, ut quam liberaliſſime agamus, cum anno Cycli *Metonici* XV°. (qui idem VIIus. erat ἁλώσεως qua ab *Hecatombæone* numerantur) deſinat oportet. *Junii* nimirum Juliani die XXVIII°. pro ſententia *Dionyſii*. Incertum tamen eſt an ultra *Thargelionis* XXIIIm: (qui idem *Maji* Juliani erat XXIIIus. quemque *Trojæ* fatalem cenſebat *Dionyſius*) pertigerit. Dedit enim ſupra exemplum ipſe *Dionyſius*, anni ἀπὸ τῆς ἁλώσεως *ſecundi* expleti ante conditum *Lavinium*, quam tamen Urbem fundarit ante finem anni *Metonici* a *Trojæ* excidio *ſecundi*, quà initium *novi* anni erat ab *Hecatombæone*. Fieri ergo hic etiam poteſt ut annum μετὰ τὴν

3 Æn. I. 265. 4 *Serv.* ad Æn. VI. v. 760. 5 *Liv.* I. 1. 6 *Serv.* ad Æn. I. 259. VI. 760. IX. 746.

[illegible] VII^m^. pariter numerarit. *Septimum* autem ab *Excidio* annum, quo occubuerit *Æneas*, labentem intelligit. Ita ſcilicet ut ante *diem* prædictum *Thargelionis* XXIII^m^. occubuerit. Quamdiu antea occubuerit, hoc reliquit *ratiociniis* inveſtigandum. Utcunque tamen hoc anno *Juliano* cecidiſſe diſcimus e *Virgilio*, qui *terna* tranſiiſſe docet *hiberna* poſt *ſubactos Rutulos*. Tranſierant *hiberna* illa *tertia* (qua populariter cenſenda erant per menſes *Civiles*) fine *Poſideonis* anni *Metonici* XV^i^. *Januarii* Juliani die III^tio^. *Hujus* nimirum anni *Juliani*. Qua tamen *militaria* erant *Hiberna*, tum demum terminanda erant cum *tempeſtas* eſſet rebus *militiæ* gerendis idonea, quæ rara eſt ante *Martium*, aut *Aprilem*. Hinc ergo procedent anni *Aſcanii*, & reliquorum deinceps *Regum Albanorum*. Per annos tamen, ut exiſtimo, *Metonicos*. Ita ſcilicet ut primus *Aſcanii* fuerit *Metonicus* XVI. & ſic deinceps in reliquis uſque ad *Romulum*. Nec enim occurrunt eorum res *geſtæ* temporibus aſtrictæ e quibus judicari potuerit qua anni *parte* quiſque ſucceſſerit. Et ne quidem *coæva* ulla illis temporibus unquam fuiſſe videntur *Archiva*.

1152. Hic *annus* eſt a condito *Lavinio* XXX. quo *Longam Albam* ab *Aſcanio* conditam fuiſſe volunt, pro numero *fœtuum* a ſue gravida editorum cum *Lavinii* fundamenta poneret *Æneas*. Hinc autem *nova* procedit *Epocha*, neceſſaria ut intelligatur quo *Regni* ſui anno hanc Urbem *Romæ Metropolim* diruerit *Tullus Hoſtilius*. Priori autem anni *Juliani* cœpiſſe *parte*, & proinde anno Cycli *Metonici* XL, qui cum *Attico* deſierit *Scirophorione*, oſtendunt quæ ad annum ante *Chriſtum* 1182. diſputavimus.

1139. *Finis* hic eſt *Aſcanii*, *initium* autem *Silvii*. Annus ſcilicet ab Excidio *Trojæ* XLV. Numerum enim illum conficiunt anni ab ea clade ad mortem *Æneæ* VII. adjectis præterea annis ipſius *Aſcanii* XXXVIII. Numeri autem illi ambo *Dionyſii* ſunt.

1110. Mors *Silvii* & initium *Æneæ* II. qui *Silvii* filius erat, pro mente *Dionyſii*, anno *Silvii* XXIX.

1079. *Æneæ* II. exitus, anno *Æneæ* XXXI. Succedit *Latinus*.

1028. Exceſſit *Latinus* anno Regni LI. Poſt quem *Alba*.

989. Periit *Alba* ann. Regni XXXIX. quem excepit *Capetus*.

963. Defuncto *Capeto* ann. Regn. XXVI. Regnat *Capys*.

935. Exſtinctus *Capys* poſt ann. Regni XXVIII. Tum *Calpetus*.

922. Sublatus *Calpetus* ann. Regni XIII. Proximus *Tiberinus*.

914. Merſus *Tiberinus* cum annos tenuiſſet VIII. Locum ſupplevit *Agrippas*.

873. *Agrippæ* (poſt annos Regni XLI.) vicem ſuſcepit *Allades*.

854. *Allades* defunctus anno Regni XIX. Poſtea Regnum capeſſit *Aventinus*.

817. *Aventinus* ann. XXXVII. mortuus. Incipit *Procas*.

794. *Procæ* exitus anno Regni XXIII. introitus *Amulii*.

776. Poſt annos ab *Ilii* excidio 408. incipit prima *Olympias*, pro mente *Dionyſii*, cum *Hecatombæone* anni Periodi *Metonicæ* 113. Si quidem ab *Hecatombæonis* die I. cœpit ille die *Julii* Juliani VIII. pro noſtris *Tabulis*. Hæc probavimus in *Apparatu*. Sic annus *U. C.* I. ab Excidio *Ilii* 433. erat, ut ibi probamus.

774. *Quarto* ante *conceptionem Romuli* & *Remi* anno, *Virgo Veſtalis* facta *Romuli* mater *Ilia*. *Dionyſ.* I. cap. 77.

770. *Romuli* & *Remi* conceptio *Jun.* XXIV. pro hypotheſibus *Dionyſii*, ſi *conceptionis* diem a *Tarrutio* poſitam in Epocha *Varroniana* ille ſimiliter ad Epocham ſuam traduxerit *Catonianam*, ut fecit in die utriuſque *Natalitia*. Ex *Apparatu*.

769. *Romuli* & *Remi* Natalis *Mart.* XXIV. e mente *Dionyſii*, ut annum XVIII. *ætatis* in *Palilibus* U. C. *Catonianis* implerent, ut credidit *Dionyſius*. Hallucinatus tamen falſo *ratiocinio* a calculo, ut jam dixi, *Tarrutii*, ad Epocham *Catonianam* traducto, præter mentem ipſius *Tarrutii*. vid. *Apparat.*

752. *Amulius* occiſus anno *Regni* XLII. *Numitor* autem *Amulii* frater natu *major*, avus autem *Romuli* & *Remi* maternus *Albæ Longæ* in illius locum a nepotibus ſuffectus, pro rationibus *Dionyſii*.

751. Annus *ROMÆ* natalitius, Romuli *Regni* I. *Ætat.* XIX. incipiens, pro rationibus *Dionyſii Catonianis*. Ut *Palilia* inciderent in *Olymp.* VII. 1. *exeuntem*, annumque *Numitoris* in Regno *Albano* I. annumque a *Trojæ* clade 433. *Completo* nempe anno illius Epochæ 432. Vid. *Apparat.* Tum *Romulus* ὀκτωκαιδεκαέτης, ὡς ἅπαντες ὁμολογοῦσιν οἱ τὰς περὶ αὐτοῦ συγγράψαντες ἱστορίας. *Dionyſ.* L. II. p. 115.

748. *Romuli* Regni IV. *Ætat.* XXII. Raptus *Sabinarum*, ſententia veriſimillima, pro mente *Dionyſii*. Verba ſunt: Ταῦτα δὲ γενέσθαι τινὲς μὲν γράφουσι κατὰ τὸν πρῶτον ἐνιαυτὸν τῆς Ῥωμύλου ἀρχῆς· Γναῖος δὲ Γέλλιος κατὰ τὸ τέταρτον· ὃ καὶ μᾶλλον εἰκός. Prioribus ſuffragatur *Fabius* teſte *Plutarcho* in *Romulo*, qui *menſe* μετὰ τὴν κτίσιν IV. *raptum* fuiſſe ſtatuit. Is *Pictor* erat, ni fallor, Hiſtoricus *Romanorum* antiquiſſimus. Cæterum *ratione* fortaſſe non alia, quam quod *Conſualia* menſe a *Palilibus* XI. Kal. *Majas* IV. contigerint, nempe *Auguſti*, ſeu *Sextilis* die XVIII. eodem teſte *Plutarcho*. Sed *alterius anni* probabile eſt fuiſſe *Conſualia* quibus raptæ ſunt *Sabinæ*. *Euſebius*, vel potius in Euſebiano Chronico *Hieronymus*, *tertio* poſt urbem Conditam *anno raptum* aſſignat. Non edito tamen, uti oportebat, utque fecit *Dionyſius*, Auctoris *nomine*. Adhuc in vivis *Numitor*: p. 96. Fieri poteſt ut utrumque fuerit aliquatenus verum. Ut ſcilicet hujus anni *Vere ineunte* conſilium captum fuerit de *inſidiis* in *Sabinas* ad ſequentia *Conſualia* venturis. Quæ quidem *Conſualia* IV. fuerint ab *Urbe Condita* anni. Qua nempe annorum *U. C.* initia cenſentur a *Palilibus*, quæ inſidiarum *conſilio* fuerint *recentiora*.

747. *Romuli* Regni, V. XXIII. *Ætat.* inchoato, εἰς νέωτα, inquit *Dionyſius* p. 101. proximo nimirum poſt *raptam* anno, *Belli* in *Romanos Sabinorum*, duce *Tatio*, annus I. Ἔαρος ἀρχομένου. ib. Deſinit hoc anno annus *Belli* I. *Aug.* XVIII. ſi quidem *Belli* initium ab ipſis repetatur *Conſualibus*, quibus vis *Sabinis* illata eſt.

746. *Romuli* ann. VI. Regni, XXIV. *Ætat.* inchoat. *Belli* cum *Sabinis* II. pro mente *Dionyſii*.

745. *Romuli* ann. VII. Regni, XXV. *Ætat.* inchoat. *Belli* cum *Sabinis* III. exit ipſis *Conſualibus*. Poſtea *Pax* hoc eodem, ut videtur, anno, & initium Regni *Romani*, quod habuit *Tatius* cum *Romulo* commune.

744. *Romuli* ann. VIII. Regni, XXVI. *Ætat.* & *Tatii* ann. II. inchoati.

743. *Romuli* ann. IX. Regni, XXVII. *Ætat.* & *Tatii* ann. III. inchoati.

742. *Romuli* ann. X. Regni, XXVIII. *Ætat.* & *Tatii* ann. IV. inchoati.

741. *Romuli* ann. XI. Regni, XXIX. *Ætat.* & *Tatii* ann. V. inchoati.

740. *Romuli* ann. XII. Regni, XXX. *Ætat.* & *Tatii* ann. VI. inchoati. Hoc anno *cæſus Tatius*, pro rationibus *Dionyſii*, τρία μὲν ἔτη πολεμήσας (inquit) Ῥωμύλῳ, πέντε δὲ συνάρξας. p. 111.

739. *Romuli* ann. XIII. Regni, XXXI. *Ætat.* inchoatus. Hoc anno, ut videtur, commeatus *Romam* a *Cruſtuminis* miſſus, tum *fame* laborantem, a *Fidenatibus* interceptus.

738. *Romuli* ann. XIV. Regni, XXXII. *Ætat.* inchoatus. Hoc anno Expeditio *Romuli* in *Fidenates*, quos victos præſidio occupavit, & agri parte multavit.

737. *Ro-*

737. *Romuli* ann. XV. Regni, XXXIII. *Ætat.* inchoatus a *Palilibus*. Hoc autem anno Juliano *Aprilis* XIII. nempe *veteris* colonia *Fidenas* miſſa, teſte *Plutarcho*. Hoc nempe anno, cum illos *ſuperiori* anno viciſſet *Romulus*. Proinde *colonia* ipſa anno *Romuli* XIV. ad *exitum* vergente. Hæc geſta inter mortem *Tatii* & victos *Camerinos*, ſic Ego conſtituenda cenſui. Nec aliter, ut puto, quam volebat *Dionyſius*.

736. *Romuli* ann. XVI. Regni, XXXIV. *Ætat.* inchoatus. *Camerinos* vicit. Kalendis *Sextilibus* Cameriam *colonos* deduxit *Romulus*. Τοσῶτον αὐτῷ περὶ πολιτῶν, ἐκκαίδεκα ἔτη σχεδὸν οἰκᾶσι τὴν Ῥώμην, inquit *Plutarchus* in *Romulo*.

715. *Romuli* Regni XXXVII. *Ætat.* LV. mors Nonis *Caprotinis*, nempe *Julii* die VII. pro rationibus Dionyſii *Catonianis*. Perperam *Julii* V. *Plutarchus* in *Numa*. Oblitus *Julio* Nonas fuiſſe *ſeptimanas*. Hic annus erat *Romuli* XXXVII. L. I. p. 60. L. II. p. 115. *cœptus* tantummodo a *Palilibus*. Vid. *Apparat.* Ætatis annum egit LV. L. II. p. 115.

714. Τῷ ἑξῆς ἐνιαυτῷ μεσοβασίλειον. *Dionyſ.* L. II. p. 115. 118. Interregnum *pluſquam annuum*. Vid. *Apparat.*

713. *Numæ* I. Regni, XL. *Ætat.* ἐνιαυτῷ τρίτῳ τῆς ἑκκαιδεκάτης Ὀλυμπιάδος, *Dionyſ.* L. II. p. 116. Sic & *Plutarchus* in *Numa*, quod tamen ille ab Auctore aliquo accepit *Catoniano*, nec interim obſervavit, quam pugnaret cum hypotheſibus, quas ipſe frequentiſſime ſecutus eſt, pro Seculi ſui more, *Varronianis*. Hinc conſtat, *priori* hujus *anni* parte, quæ *ſola* cum *Olymp.* XVI. 3. concurrebat, *cœpiſſe*, pro Epocha *Catoniana*, *Numam*. Contigit hæc electio *Numæ* ἔτος ἤδη διατελοῦντι τεσσαρακοστόν, inquit *Plutarchus*. Sic loqui videtur quaſi annum XL. accurate egerit, tum nuper initum. Id enim διατελεῖν, non autem διατετελεκέναι. Et quidem pro *mente* ipſius, ni fallor, *Plutarchi*. Sic enim ille paulo antea de hujus Regis *Natali*: ἡμέρᾳ δὲ γεγονὼς (κατὰ δή τινα θείαν τύχην) ἐν ᾗ τὴν Ῥώμην ἔκτισαν οἱ περὶ Ῥωμύλον, αὕτη δὲ ἐστι πρὸ δεκαμιᾶς καλανδῶν Μαΐων. Ipſis itaque *Palilibus* natus *Numa* annum vitæ XL. ipſis etiam *Palilibus* inceperit. Hinc ergo *Regni initium*, ab illis nimirum ipſis *Palilibus* quibus *vitæ* annum inivit XL. ut primus *Regni* cum *vitæ* anno concurrerit eo, quem dixi, XL. Fieri poteſt ut & in *aliis* quoque Regnis hanc eandem Regulam ſimiliter obſervaverit, ut *annos* eorum *ſingulos* auſpicatus fuerit a *Palilibus*. Imo vix aliter ſupputare potuit, cum nullos haberet hoc Seculo exploratos Regum Regnorumve *Natales*, unde *ſingulorum annorum* calculi procederent, ut alibi[1] oſtendimus. *Annos* certe a *Vere* illum novos inchoare, multa paſſim exempla habemus, quæ Epocha erat rebus *militiæ* gerendis aptiſſima. Sic itaque hi intelligendi erunt *Annales*, ut ab XI. Kal. *Majas* novus procedat *annus*, qui dies erat *Aprilis veteris* XX. cum dies in *Aprili* XXIX. tantummodo numerarentur. Ita ſaltem hoc, quo verſamur, Regno *Numæ*. Ita a Nonis *Juliis* quibus fertur exceſſiſſe *Romulus* ad *Numæ* hoc *initium* in *Aprili* Interregnum fuerit annuo *novem* fere *menſibus* auctius. Sic item *centum* Senatoribus obvenire potuit *Imperium*, quod *quinque dierum ſpatio finiebatur, ac per omnes in orbem ibat*, ut credidit ſaltem *Livius* I. 17.

706. *Numæ* VIII. Regni, XLVII. *Ætat.* ἔτος ὄγδοον αὐτοῦ βασιλεύοντος, *peſte* ingruente, ſacrum *ancile* in ſinum *Numæ* delapſum, cujus in honorem & cuſtodiam inſtituti *Salii*. Plutarch. *Num.*

671. *Numæ* XLIII. Regni, LXXXII. *Ætat.* βιώσας μὲν ὑπὲρ ὀγδοήκοντα ἔτη, βασιλεύσας δὲ τρία καὶ τετταράκοντα *Dionyſ.* L. II. p. 130. 131. De *Regni* annis idem alibi: ἔπειτα Νουμᾶς Πομπίλιος αἱρεθεὶς ὑπὸ τοῦ δήμου τρία καὶ τετταράκοντα ἔτη βασιλεύσας. L. I. p. 60. Nec aliter alii. Noſtrum autem eſt oſtendere quam ſibi conſentiat *Dionyſ.* In forma qua vitæ annos repræſentat *Dionyſius*, ſuffragatur *Dionyſio Lucianus*, qui etiam ipſo numero *rotundo* contentus *Numam* ὑπὲρ ὀγδοήκοντα ἔτη vixiſſe refert. Similiter Plutarchus: ἐτελεύτησε δὲ χρόνον οὐ πολὺ τοῖς ὀγδοήκοντα προσβιώσας. Poterat autem *ætatem* accuratius deſignaſſe *Plutarchus* ſi meminiſſet jam antea Numam ſe, cum Regnum iniret, *quadragenarium* fuiſſe, vetere aliquo proculdubio Auctore præeunte, tradidiſſe. Sic enim 82. annorum fuerit oportet *Numa* cum decederet, quem annos in *Regno* 43. exegiſſe cognoverat ipſe *Plutarchus*. Et *plenos* illos numeros eſſe neceſſe eſt ſi a *Palilibus* calculus procedat ad *Palilia*, ut jam ſupra monuimus.

670. *Tulli Hoſtilii* annus I. ὁ δεύτερος ἐνιαυτὸς τῆς ἑβδόμης καὶ εἰκοστῆς Ὀλυμπιάδος, inquit *Dionyſius* L. III. p. 131. 132. Incipit ab iiſdem, in quibus annus *Numæ* XLIII. deſiit, *Palilibus*, quæ hoc *Olympiadis* XXVII. anno 2. *exeunti* conveniebant, ut in noſtris repræſentatur *Tabulis*,

667. *Tulli Hoſtilii* IV. *Horatiorum* & *Curiatiorum* certamen, quo *Romanis* obnoxii facti ſunt *Albani*. Dictaturæ *Metii Fufetii* a *Tullo Hoſtilio* acceptæ annus I. *Albam Longam* jam ἐγγὺς ἐτῶν πεντακοσίων tenuerant *Albani*. Dionyſ. L. III. p. 140. Ὁμοῦ πεντακόσια ἔτη τοῦτο τὸ σχῆμα διαφυλάξαντες. Sic apud illum *Metius*, p. 157. erat enim annus *Albæ Longæ* 485. pro mente *Dionyſii*, ut mox probabimus. Tum Roma *Albæ Longæ* colonia, οὐ πρὸ πολλῶν, ſed τῇ τρίτῃ γενεᾷ πρὸ ταύτης emiſſa p. 140. 141. *Tertia* illa γενεὰ utrobique numerus erat *Perſonarum* ſibi invicem in Principatu ſuccedentium *ternarius*, apud *Romanos* nempe *Romuli* ipſius & *Numæ* & *Tulli Hoſtilii*; apud *Albanos* vero *Numitoris*, *Cluilii* & *Metii Fufetii*. Apud *Albanos* erat ὀκτωκαιδεκάτη ἤδη γενεὰ p. 141. ea quoque *hominum* ab *Ænea* ſuccedentium. Nam XV. ab *Ænea* numerabatur *Amulius*, quibus ſi *Numitorem*, *Cluilium*, ipſumque *Metium* addamus *Fufetium*; numerus ille γενεῶν ſatis accurate conſtabit. Fruſtra autem ſe torquent Viri Eruditi, qui hæc ad γενεῶν *Chronologiam* exigenda cenſent. Rudis erat illa omnis *Chronologia*, nec *Hiſtoricis* fulta monumentis, ſed tantummodo *ratiociniis*, & proinde pro *vario* ratiocinantium *captu*, ipſa quoque *varia*. Proinde plane *importuna* cum ſuppetunt *monumenta*. In *Dionyſio* certe qui γενεῶν frequentiſſime meminit, γενεῶν numeri iidem plane ſunt cum numeris, quos dixi, *Perſonarum* ſibi ſuccedentium, etiam *fratrum*, etiam *nulla* ſibi invicem *neceſſitudine* junctarum. Verba *Dionyſii* ad I. precariam *Metii Fufetii* referenda Præfecturam hæc ſunt: καὶ τὴν ἀρχήν γε αὐτῶν Φουφέτιον ἐπὶ τῆς ἀρχῆς κατασχὼν αὐτῆς. L. III. p. 152.

666. Verba *Dionyſii*: ἐνιαύσιον διαλιπὼν χρόνον. L. III. p. 154. Hic annus eſt *Tulli Hoſtilii* V. *Longæ Albæ* 486. *Metii Fufetii* in precaria *Dictatura* II. *Medius* autem erat inter *Pacem* cum *Albanis* & rem geſtam cum *Fidenatibus*, ut mox videbimus, totus *apparatui* inſumptus. Hoc enim denotat vox διαλιπεῖν apud *Thucydidem*.

665. *Tulli Hoſtilii* VI. *Metii Fufetii* in precaria *Dictatura* III. Verba *Dionyſii*: ἐπειδὴ τρίτον ἔτος ἐπὶ τῆς αὐτοκράτορος ἀρχῆς ἔμεινε Τύλλου κελεύσαντος. L. III. p. 154. Poſtea in perſona ipſius *Metii*: καίτοι τιμηθεὶς ὑπὸ τοῦ βασιλέως αὐτῶν τῇ αὐτοκράτορι ἀρχῇ, ἣν τρίτον ἔτος ἤδη τοῦτο ἔχω. p. 155. *Annum* vero coloniæ *Albanæ* quo tranſlati ſunt in Urbem *Romanam Albani*, non numero, ut antea, *rotundo*, ſed accurate, his verbis deſignavit *Dionyſius*: ἔτη διαμείνασα μετὰ τὸν οἰκισμὸν πεντακόσια τριῶν ἐπὶ τοῖς ὀγδοήκοντα. L. III. p. 165. Erat ergo coloniæ *Albanæ* annus 487. ut in noſtris legitur *Tabulis*. Hoc uni debemus *Dionyſio*, unde & *annum Tulli Hoſtilii* elicuimus quo contigerit clades *Albana*, pro Epocha ſaltem *Dionyſii Catoniana*. Biennio *antiquior* erat annus *Tulli* VI. pro ſitu Epochæ *Varronianæ*. Laxe nimis de hoc numero loquuntur Veteres alii ad unum, ut opinor, omnes.

664. *Tulli Hoſtilii* VII. Βασιλεὺς δὲ Τύλλος τὸν ἐπιόντα χειμῶνα διαλιπὼν, ἔαρος ἀρχομένου στρατὸν ἐπὶ Φιδηναίους πάλιν

1 De *Cycl.* Diſſ. X. n. 25.

πάλιν ἐξάγει. *Dionyſ.* L. III. p. 165. Inde colligimus anni ſuperioris *Æſtate* exciſam eſſe *Albam Longam.* Hic autem annus a *Vere* incipit, pro ſupra datis rationibus quibus annorum ſingulorum *initia* arceſſuntur a *Palilibus.*

652. *Tulli Hoſtilii* XIX. Belli in *Sabinos* annus I. Ad verba *Dionyſii*: Μετὰ δὲ τοῦτον τὸν πόλεμον, ἕτερος ἀνίστη Ῥωμαίοις ἐκ τοῦ Σαβίνων ἔθνους. L. III. p. 166. Prœlium *unicum* victoria *ambigua.* Tum utrique in fines ſuos rediere. Ante *Æſtatem*, ut videtur, *elapſam.* Situs hujus anni e duobus *ſequentibus* petendus eſt.

651. *Tulli Hoſtilii* XX. Belli in *Sabinos* annus II. Ad verba *Dionyſii*: καὶ διαλιπόντες τὸν ἐνιαυτὸν ἐκεῖνον πάλιν ἐξῄεσαν ἐπ' ἀλλήλους, μείζονας παρασκευασάμενοι δυνάμεις. L. III. p. 166. Hinc patet ſuperioris anni *prœlium* anni *initio* contigiſſe, ut pars anni *maxima* a *Bello* vacarit. Alium enim annum intelligi non patitur vox ἐκεῖνον. *Iterata* autem Expeditio novi *anni* fuerit oportet, diverſique a *priori.* Sed & ipſius tantummodo nuper *ineuntis.*

650. *Tulli Hoſtilii* XXI. Belli in *Sabinos* annus III. poſt *Pacem* priori anno initam. *Sabinis* animus audendi acceſſit a *Latinis* quos ſibi Belli *ſocios* ſperabant. Cauſa Belli cum *Latinis* erat, quod ſibi junctis *Albanis*, jam ſibi Imperium in urbes *Latinorum* XXX quæ *Longam Albam* Metropolim agnoverant, vendicarit *Hoſtilius.* Quod anno factum XV. ab excidio *Longæ Albæ* teſtatur *Dionyſius*: ἐτῶν διαγινομένων πεντεκαίδεκα μετὰ τὸν ἀφανισμὸν τῆς Ἄλβας. L. III. p. 168. Hic annus in *hunc*, quem dixi, annum *Hoſtilii* convenit pro noſtris *Tabulis.* Sed *inducias* cum *Latinis* hoc anno factas docet *Dionyſius.* Ita factum ut domandæ *Sabinorum* perfidiæ vacarit *Hoſtilius.*

649. *Tulli Hoſtilii* XXII. Belli cum *Latinis* I.

648. *Tulli Hoſtilii* XXIII. Belli cum *Latinis* II.

947. *Tulli Hoſtilii* XXIV. Belli cum *Latinis* III.

646. *Tulli Hoſtilii* XXV. Belli cum *Latinis* IV.

645. *Tulli Hoſtilii* XXVI. Belli cum *Latinis* V. πρῶτον δὲ ἄχρι πενταετοῦς χρόνου. *Dionyſ.* L. III. p. 168. πόλεμος ὁ ῥᾴδιος ἐν ὀλίγῳ καταλυθήσεσθαι χρόνῳ. p. 167. Tum *longinquo morbo implicitus. Tunc fracti ſimul cum corpore ſpiritus illi feroces.* Liv. I. 31. Inde *poſtremorum* tot annorum Pax. *Tullus Hoſtilius* κάμνων ἐπὶ πολλοὺς χρόνους. *Dionyſ.* L. III. p. 170.

639. *Tulli Hoſtilii* XXXII. qui & *ultimus.* Τύλλος δὲ Ὁστίλιος μετὰ Νυμᾶν, δύο καὶ τριάκοντα. *Dionyſ.* L. I. p. 60. ἔτη δὲ κατασχὼν τὴν ἀρχὴν δύο καὶ τριάκοντα τελευτᾷ τὸν βίον. L. III. p. 169.

638. *Anci Marcii* annus I. ἐνιαυτῷ δευτέρῳ τῆς τεσσαρακοστῆς καὶ πέμπτης Ὀλυμπιάδος. *Dionyſ.* L. III. p. 170. Ab illis nempe *Palilibus* quæ in annum *Olymp.* XXXV. 2. incidebant *deſinentem.* Hoc anno εὐθὺς ἅμα τῷ παρελθεῖν αὐτὸν ἐπὶ τὴν ἡγεμονίαν. *Dionyſ.* L. III. p. 171. *Pacem* cogitanti *Bellum* ortum cum *Latinis*, quo *Politorium* expugnat *Ancus Marcius.*

637. *Anci Marcii* ann. II. τῷ ἐξῆς ἐνιαυτῷ, *Dionyſ.* L. III. p. 171. *Politorium* urbem expugnat τὸ δεύτερον. p. 171. diruitque.

636. *Anci Marcii* ann. III. τῷ ἐξῆς ἔτει. *Dionyſ.* L. III. p. 171. *Latini Medulliam* expugnant coloniam *Romanam.* Hanc urbem κατὰ τὸν χρόνον ὑπὸ τοῖς Λατίνοις γενομένην τῷ τετάρτῳ κομίζεται πάλιν ἐνιαυτῷ πολλαῖς καὶ μεγάλαις παραταξάμενος μάχαις. *Dionyſ.* L. III. p. 172. Hic ergo I. annus eſt *Medulliæ* penes *Latinos.* Κατὰ τὸν αὐτὸν χρόνον *Marcius Tellenem Latinorum* urbem expugnat. *Dionyſ.* ib. Proinde *hoc* anno.

635. *Anci Marcii* annus IV. *Medulliæ* a *Latinis* expugnatæ II.

634. *Anci Marcii* ann. V. *Medulliæ* a *Latinis* expugnatæ III. Hoc anno, fortaſſe, *captæ* ab *Anco Marcio Fidenæ*, tranſlatis *Romam* incolis *Fidenarum.*

633. *Ancii Marcii* ann. VI. *Medullæ* a *Latinis* poſſeſſæ IV. quo *iterum* a *Romanis Medullia* expugnata eſt, ut ſupra. *Colonia Fidenas* miſſa a *Latinis* hoc, ut videtur, anno, vel *ſuperiori.*

632. *Anci Marcii* ann. VII. quo iterum τὸ δεύτερον *Fidenas* in Populi *Romani* poteſtatem redegit, τρίτῳ πρότερον ἐνιαυτῷ λαβὼν καθ' ὁμολογίας. *Dionyſ.* L. III. p. 172. μετ' οὐ πολὺ quam *Medulliam* recepiſſet. *Dionyſ.* ib.

631. *Anci Marcii* ann. VIII. Tarquinii Priſci *Ætat.* XXVI. μετὰ τοῦτο, poſt receptas nempe *Fidenas*, *Dionyſ.* ib p. 172. duo cum *Latinis* prœlia ingentia, quorum priori *pares*, poſteriori *victores* diſceſſere *Romani.* Hoc tandem anno *Marcii* VIII. *Romam* veniſſe dicitur *Tarquinius Priſcus* pro ſententia *Dionyſii*, Auctore *Licinio Macro.* Sic enim *Dionyſius* L. IV. p. 203. de aduentu *Tarquinii Priſci*: Παραγίνεται δ' εἰς Ῥώμην Ἄγκου Μαρκίου βασιλεύοντος, ὡς μὲν Γέλλιος ἱστορεῖ, κατὰ τὸν πρῶτον ἐνιαυτὸν τῆς βασιλείας· ὡς δὲ Λικίννιος γράφει, κατὰ τὸν ὄγδοον. Sed *Licinii Macri* ſententiam potius amplectitur, ut anno *ſequenti* oſtendemus. Tum annum egit, pro ſententia *Dionyſii*, XXV. ſic ergo poſtea; Εἰ δὴ παρεγένετο μὲν εἰς Ῥώμην οὐ πλείω τῶν πέντε καὶ εἴκοσι γεγονὼς ἐτῶν, Ἄγκῳ δὲ βασιλεῖ κατὰ τὸν ὄγδοον τῆς ἀρχῆς ἐνιαυτὸν φίλος γενόμενος. p. 203.

630. *Anci Marcii* IX. Tarquinii Priſci *Ætat.* XXVII. ad verba *Dionyſii*: Μετὰ δὲ ταύτας τὰς μάχας, ἀγὼν ἐκ παρατάξεως οὐδεὶς αὐτοῖς πρὸς ἀλλήλους συνέστη, καταδρομαὶ δὲ τῆς ὁμόρου χώρας ὑπ' ἀμφοτέρων ἐγίνοντο συνεχεῖς, καὶ συμπλοκαὶ τῶν περιπόλων τῆς γῆς ἱππέων τε καὶ ψιλῶν, ἐν αἷς ἐπεκράτουν ὡς τὰ πολλὰ Ῥωμαῖοι, δύναμιν ὕπαιθρον ἔχοντες ἐν τοῖς ἐπικαίροις φρουρίοις ἐπικαθημένην, ἧς ὁ Τυρρηνὸς Ταρκύνιος ἡγεῖτο. L. III. p. 172. Hæc prima mentio eſt *Tarquinii Priſci* in rebus a *Marcio* militia geſtis. Conferantur cum his ejuſdem *Dionyſii* verba L. IV. p. 203. de eodem *Tarquinio Priſco*: κατὰ τὸν ἔνατον ἐνιαυτὸν τῆς Ἄγκου δυναστείας ἱππέων ἡγεμὼν ἐπὶ τὸν πρὸς Λατίνους πόλεμον ὑπὸ τοῦ βασιλέως πέμπεται, ὡς ἀμφότεροι λέγουσιν οἱ συγγραφεῖς. Hic ſane manifeſtum eſt, qui de *anno* diſſentiebant quo venerit ad *Ancum Marcium Tarquinius Priſcus*, in eo tamen invicem *conſentire*, IX. fuiſſe *Anci Marcii* annum, quo præſidiis *equeſtribus* præfectus eſt *Tarquinius Priſcus*, quod *hoc* demum *anno* factum docet hoc in loco *Dionyſius*, quo ratio *Belli* univerſa mutata eſt a *juſtis* utrarumque partium *aciebus* ad *velitationes* inter *finium* prælidiarios. Itaque in hoc anno ſuffragantur invicem tam *Licinius Macer* quam *Gellius.* Et ex *hujus anni* ſitu veriſimilis etiam redditur diſpoſitio noſtra in *annis* etiam *præcedentibus.*

629. *Anci Marcii* X. Tarquinii Priſci *Ætat.* XXVIII. ad verba *Dionyſii*: Ἀπέστησαν δὲ καὶ Φιδηναῖοι Ῥωμαίων κατὰ τοὺς αὐτοὺς χρόνους. Non certe *ante* hunc annum, ut *uno* ſaltem *anno*, pro *novi* Belli cum *Latinis* modo, præſidiis *limitaribus* præeſſet *Tarquinius Priſcus*, qui hoc *novo* Bello *Anco Marcio* aderat rem gerenti in *Fidenates.* Antea tamen quam Bello *Latino finis* imponeretur, ut e *ſequentibus* conſtabit. Captis enim *Fidenis* victiſque *Sabinis*, *induciarum* neceſſitatem illam fuiſſe tradit *Dionyſius*, ut *Latinis* vacarent: ἔτι γὰρ ὁ πρὸς Λατίνων πόλεις ἀντιστικῶς τοῖς Ῥωμαίοις πόλεμος, ἀναγκαίας ἐποίει τὰς πρὸς τοὺς ἄλλους ἐχθροὺς ἀνοχάς τε καὶ διαλύσεις. Vox ἔτι jam *antea* cœptum fuiſſe innuit *novum* illum Belli cum *Latinis* gerendi *modum* per præſidiorum *limitaneorum* velitationes. Sic ergo intelligendæ voces κατὰ τοὺς αὐτοὺς χρόνους, ut *tempus* quidem Belli *Latini* deſignent, non autem temporis, quo Bellum *illud* exarſerit, *initium.*

628. *Anci Marcii* XI. Tarquinii Priſci *Ætat.* XXIX. poſt Bellum cum *Fidenatibus* & *Sabinis* I.

627. *Anci Marcii* XII. Tarquinii Priſci *Ætat.* XXX. poſt Bellum cum *Fidenatibus* & *Sabinis* II.

626. *Anci Marcii* XIII. Tarquinii Priſci *Ætat.* XXXI. poſt Bellum cum *Fidenatibus* & *Sabinis* III. Hoc anno occaſio data *novi* cum *Vejentibus* Belli, quod anno *ſequenti* erupit. Verba *Dionyſii*: Ἐκεῖνοι δ' ἤρξαντο ἐνιαυτῷ πρότερον εἰς τὴν Ῥωμαίων γῆν ἐμβαλόντες, καὶ πολλὰς ἁρπαγὰς χρημάτων, πολὺν δὲ ὄλεθρον ἀνθρώπων ποιήσαντες. L. III. p. 173.

625. *Ancii Marcii* XIV. Tarquinii Priſci *Ætat.* XXXII.

XXXII. Novum erupit cum *Vejentibus* Bellum (cujus tamen *occaſio* anno jam *ſuperiori* data fuerat) τετάρτῳ δὲ μάλιστα μετὰ τόνδε τὸν πόλεμον ἐνιαυτῷ. *Dionyſ.* L. III. p. 181. Bellum intelligit, non cum *Latinis*, ſed cum *Fidenatibus* & *Sabinis*, quo fuerit *quadriennio* recentius Bellum cum *Vejentibus*. Victi hoc anno *Vejentes*, & ad *inducias* adacti.

624. *Anci Marcii* XV. Tarquinii Priſci *Ætat.* XXXIII. *induciarum* cum *Vejentibus* annus I.

623. *Anci Marcii* XVI. Tarquinii Priſci *Ætat.* XXXIV. *induciarum* cum *Vejentibus* annus II. Δευτέρῳ δ' ὕστερον ἔτει πάλιν τῶν Οὐιεντανῶν καταλυσάντων ἃς ἐποιήσαντο πρὸς αὐτὸν ἀνοχάς, *Dionyſ.* L. III. p. 174. repetunt *Vejentes* civitates quas *Romulo* per pacta conceſſerant. Inde *novum* Bellum, quo victi iterum *Vejentes*, & fortitudinis præmium reportavit *Tarquinius Priſcus*, tum *Patricius* factus, deinde *Senator.*

Poſt annum hunc res geſſit *Ancus* primum in *Volſcos*, tum denique in *Sabinos*. Sed *annis* admodum *incertis.*

615. *Anci Marcii* XXIV. qui & *ultimus*. Tarquinii Priſci *Ætat.* XLII. ὁ δ' ἐπὶ τούτῳ βασιλεύσας Ἄγκος Μάρκιος, τέτταρα πρὸς τοῖς εἴκοσι. *Dionyſ.* L. I. p. 60. ἐπὶ τέτταρα πρὸς τοῖς εἴκοσιν ἔτη τὴν βασιλείαν κατασχὼν ἀποθνήσκει. L. III. p. 176.

614. *Tarquinii Priſci* annus I. Regni, XLIII. *Ætatis.* ἐνιαυτῷ δευτέρῳ μάλιστα τῆς μιᾶς καὶ τετταρακοστῆς Ὀλυμπιάδος. *Dionyſ.* L. III. p. 176. Nec ſane id incommode, pro *ætate Tarquinii Priſci* quam tribuit illi *Dionyſius*, cum *Romam* veniret. Annum agebat VIII. *Ancii Marcii* anno, pro conjectura *Dionyſii*, XXV. Lib. IV. p. 203. Quæ certe *conjectura* longe a vero aberrare non potuit. Sic enim egerit, cum *moreretur*, LXXX. Lib. IV. p. 203. Nec multo minor eſſe potuit, ut *par* eſſet rebus, quas ſub *Anco Marcio* maximas geſſit, gerendis, ab anno *Marcii* ſaltem IX. Sed vero ab anni VIII. *initio*, vel VII. fortaſſe, *fine* procedit ille calculus. Nec enim potuit aliter *Dionyſius* annos *Tarquinii Priſci* ſub *Anco Marcio* XVII. numerare. Proinde in *Olymp.* XXXVII. 1. *exeuntem* inciderit *Tarquinii Priſci natalis*. Itaque ut tum ageret annum *ætatis* XXV. *natus* fuerit oportet *Olymp.* XXX. 4. ſimiliter *deſinente*. Nec multo *citius* naſci potuit. Nam *Cypſeli* motu, tum *nuper*, pulſis *Corintho Bacchiadis*, tyrannidem adeptu, e *Græcia* in *Italiam* migraſſe *Tarquinii* patrem *Demaratum Corinthium*, teſtantur omnes. Nempe propter *ſeditiones* ea occaſione *Corinthi* ortas, quæ ipſo tyrannidis *initio* contigerunt. Sed vero *initium Cypſeli* ex *initio* filii ſucceſſoriſque *Periandri* colligendum eſt. *Periandri finem* anno ante *Cræſi* finem XLI. aſſignat *Soſicrates* apud *Laërtium*. Sic tamen locus hodie concipitur quaſi *uno ante Olymp.* XLIX. *anno*, & proinde anno *Ol.* XLVIII. 4. finem *Periandri* ſtatuiſſet *Soſicrates*. Cæterum *Periandro* annos XL, & *Olympiades* proinde *decem*, concedit Auctor omnium fide digniſſimus [1] *Ariſtoteles*. Ita cœperit *Olymp.* XXXVIII. 4. *Periander*, & *mortuus* fuerit eodem *Periandri* pater *Cypſelus*. Porro *Cypſelo* annos XXX (qui *Olympiades ſeptem* ſunt, & *anni* præterea *duo*) tribuit idem *Ariſtoteles*. Ita *Olymp.* XXXI. 2. inierit *Cypſelus Corinthi*, cum annum *ætatis* ſaltem 2. ageret, *Tarquinius Priſcus*, quod omnium *conſenſu* conſtat eſſe falſiſſimum. Nam & natum *Tarquiniis Lucumonem*, qui poſtea *Tarquinius Priſcus* appellabatur, hac ipſa de *cauſa*, quod inde fuerit oriundus; & *matre* editum, quæ *civis* fuerit *Tarquinienſis*, omnes conſentiunt. Proinde antea *Demaratus* in *Italiam* venerit, quam vel *matrem* filii Lucumonis *uxorem* duxerit. Sic *uno* ſaltem ante *Tarquinii* natalem *anno* patrem *Demaratum Tarquinios* veniſſe neceſſe erit. Nec ſufficiet ut annos *Cypſelo* XXVIII. tantummodo concedamus, quod facit *Euſebius*. Longe *melius* hæc invicem conciliabimus, ſi *captas* cum *Cræſo Sardes Olymp.* LVIII. 1. ſtatuamus cum optimis Auctoribus. Sic annus XLI. retro ſupputatus in annum deſinet *Olymp.* XLVIII. 4. & *Periander Olymp.* XXXVII. 4. inierit. Ipſe vero *Cypſelus Olymp.* XXX. 2. *duobus*, ante *Tarquinii* natalem, *annis*. Ita quidem, pro rationibus *Dionyſii Catonianis*. Veræ autem *Varronis* rationes VIII. *Anci Marcii*, & proinde *Tarquinii Priſci* natalem, *biennio* facient antiquiores. Et ipſo illo anno natalem *Tarquinii Priſci* ſtatuent, quo *Corinthi* tyrannidem adeptus eſt *Cypſelus*. Sed vel ita quoque ſatis commode procedet calculus, ſi VIII. *Anci Marcii* deſinente annum XXV. impleverit *Tarquinius*, quod certe maluiſſe *Dionyſii* videntur *Auctores*, qui *adventum Tarquinii* ad annum *Marcii* referunt VIII. ut male propterea annos illius ſub *Marcio* numerarit XVII. cum XVI. tantummodo fuerint revera numerandi. Et certe *Cypſeli* initium ad *Olymp.* XXX. 1. retulit *Euſebius*. Ita hi calculi in arctum contrahuntur, ut vel exinde colligamus, errorem inſignem nullum ſubeſſe potuiſſe. Annus erat *poſt centeſimum fere annum quam Romulus Deo prognatus, Deus ipſe, tenuerit Regnum.* Liv. I. 40. Mors *Romuli* anno U. C. 37. Succeſſio *Tarquinii* ann. U. C. 138. Itaque *fere.* Eædem enim ſunt *Livii*, quæ & *Dionyſii*, rationes. Nempe *Catonianæ.*

Hoc etiam eodem anno *Regni* I. victos *Apiolanos* in Populi *Romani* poteſtatem redegit. Id innuunt verba: ἐπειδὴ δὲ παρέλαβε τὴν ἀρχήν. L. III. p. 178. Innuit & *ratio* defectionis, quod *Anci Marcii* obitu ſolutos ſe a fœderis cum *Marcio* initi conditionibus arbitrarentur. Mox itaque audito *Marcii* deceſſu latrociniis & incurſionibus *Romanos* fines infeſtarunt. Mox *Latinorum* auxiliis accitis Belli aleam cum *Tarquinio* experiuntur. Bis victi *obſidione* clauduntur. Expugnati partim *interfecti*, partim in *ſervitutem* abducti, exciſis patriæ non *mœnibus* duntaxat, verumetiam *ædificiis*. Denique de *Romano* Rege ſubjungit *Dionyſius*: ἀπῆγε τὴν δύναμιν ἐπ' οἴκου. Unius anni hæc ſunt geſta perpetua, nec alterius quam quem I. habuit *Tarquinius* in *Regno*. Idque adhuc manifeſtius conſtabit e rebus anni ſequentis, in quibus *ſecundi* anni notam obſervabimus. Erant autem qui hoc I. *Tarquinii Priſci* anno etiam *Ocriculum* expugnatum arbitrabantur. Favent verba *Livii*, qui *Servii Tullii* ætatem, qui *Ocriculo* expugnato *natus* eſt, ab hoc I. *Tarquinii* anno arceſſere videtur. *Duodequadrageſimo* (inquit) *anno, ex quo regnare cœperat Tarquinius, non apud Regem modo, ſed apud Patres Plebemque, longe maximo honore Servius Tullius erat.* L. I. c. 40. Neſcio annon *Lucianus*, in *Macrobiis*, qui *octogenario* ſuperiorem facit eundem *Tullium*. *Dionyſius* autem ab anno *Tarquinii* VIII. ut mox videbimus. Non certe *primo*, ut mox etiam conſtabit. Et tamen ſi vel *uno anno* majorem octogenario *Servium* fecerit *Lucianus*, primum hunc *Tarquinii Priſci* annum pro *Servii natalitio* habuerit oportet.

613. *Tarquinii Priſci* annus II. ad verba *Dionyſii*: Μετὰ τοῦθ' ἑτέραν στρατιὰν ἀπήγαγεν ἐπὶ τὴν Κρυστομερίνων. L. III. p. 179. Alterius *anni* a priori nota eſt ἑτέρα στρατιά. Militum ſcilicet de *novo* conſcriptorum e *matricula* Civitatis, & *novæ* adeo *Expeditionis*, novique *Veris*, e novis arceſſendi *Palilibus*. Hujus *anni* ambitu, non *Cruſtumerinos* tantummodo & *Nomentanos* & *Collatinos*, ſed etiam *Corniculanos* expugnavit *Tarquinius*. Unius *Expeditionis* has omnes fuiſſe victorias exinde colligimus, quod hucuſque *tarda Latinorum* auxilia pro cauſa habeat *Dionyſius*, cur *Tarquinius* eouſque fuerit progreſſus, vix adeo futura *tarda* ſi pluſquam *unius anni* opera tot potitus fuiſſet urbibus. Sed nec ſpatium aliquod *interpoſitum* legimus, nec *receſſum Tarquinii*, quo tot proſperos ſucceſſus interpolarit. Nedum in *biberna*. Sed vero hunc *ſecundum Tarquinii* annum numerabant, ni fallor, qui *Servium Tullium* octogenario *majorem* arbitrabantur. Is enim numerus eſt anno-

1 *Ariſt.* Polit. IV.

rum ſi ab hoc anno ante *Chriſtum* 613. procedat calculus ad annum *Servii Tullii* ultimum, qui fuit ante *Chriſtum* 533. pro rationibus *Catonianis*. Nam *ante* hunc *annum* ne quidem naſci *Servius* potuit, quo captum eſt *Corniculum*, qui *matre* editus eſt *Corniculana*, & quidem jure Belli *ancilla*, quæ *libertatem* cum *urbe* patria amiſerit. Hanc *Servii* ætatem fuiſſe ſcribit *Lucianus* in *Macrobiis*, veteri aliquo, qui *Luciano* præiverit, proculdubio Auctore. Sed *ſeries* ipſa rerum geſtarum *anno* hoc, in quo verſamur, *exeunte Corniculum* expugnatum eſſe docet. Vel inde intelligimus hoc anno naſci ne quidem potuiſſe *Servium Tullium*, qui non *natus* modo verumetiam *genitus* eſt, capite matris per captivitatem deminuto. Proinde *ratiociniis* potius quam diſertis *teſtimoniis* illam *Servii Tullii* ætatem collectam fuiſſe veriſimillimum eſt. Hoc nempe potiſſimum, ut videtur, *ratiocinio*, quod hoc demum *Tarquinii Priſci* anno *Corniculum* in fidem Populi *Romani* veniſſe Hiſtoriæ docuiſſent, unde ad mortem *Servii Tullii* is numerus conſtaret annorum *octogenarius*. Itaque, ut minus verum fuiſſet, quod *ratiocinia* docuerant, tantam illam fuiſſe *Servii Tullii*, cum interficeretur, ætatem; non tamen id obſtabat quo minus verum fuerit, quod aliunde quam ex *Hiſtoricis* monumentis diſcere vix potuerant, hoc ſaltem *Tarquinii Priſci* anno *ſecundo* Romanorum jugo ſubditum eſſe *Corniculum*. Sed qui e *matre* natus erat jam patriæ excidio *haſtæ* ſubdita, non tamen neceſſe erat ut *mox* natus ex eadem fuerit quum libertatem amiſiſſet, quo tamen *Livium* magis propendere fateor, qui *viri* in excidio *Corniculano* occiſi *filium Tullium* arbitratur, & *prohibitam ſervitio* a *Romana Regina Servii Tullii* matrem *Ocriſiam*. Et viri *Corniculani filium* fuiſſe *Tullium*, qui *Tullii* etiam *nomen* a patre acceperit *Corniculano* ſuſpicatur potius *Dionyſius*. Proinde a recepto *Corniculo* ætas *Servii Tullii* arceſſenda eſt, etiam pro ſententia *Dionyſii*. Itaque de *anno* cladis *Corniculanæ* varias fuiſſe veriſimile eſt Hiſtoricorum ſententias, quales fuiſſe jam vidimus de *anno* raptarum virginum *Sabinarum*. Nec enim *ſecundo Tarquinii* anno natum *Tullium*, aut proinde captum *Corniculum*, mox probabimus.

607. *Tarquinii Priſci* annus VIII. ad verba eadem *Dionyſii*, pro ſententia ipſius *Dionyſii*. Natus *Servius Tullius* ex *Ocriſia* cive *Ocriculana*. *Natus* ἐκ τῆς Ὀκρισίας ἔτι δουλευούσης. *Dionyſ.* IV. p. 198. Inde *Servii* nomen. ibid. Nonis *menſis* incerti. Vid. *Diſſ.* X. de Cycl. n. 25. Sed *anni* certe ad exitum *vergentis*. Hoc autem potius, quam *ſuperiori*, anno, pro mente *Dionyſii*. Ait enim *Servium Tullium Tarquinio Superbo* tribus duntaxat annis natu fuiſſe majorem. Verba illa ſunt: ὅτι ἡλικίας ἀξιώματι παρὰ πολὺ διήλλαττεν, ἀλλὰ τρισὶ μόνον ἔτεσι θατέρου πρεσβύτερος ἦν. L. IV. p. 204. Majorem autem fratrum *Tarquiniorum Superbum* non minus XXVII. fuiſſe cum *Priſcus* occideretur, ſi quidem *Priſcus* fuiſſet illius pater. Sin enim paulo antea: Ὁ δὲ Λεύκιος ὁ πρεσβύτερος οὐ μεῖον ἑπτὰ καὶ εἴκοσιν ἐτῶν. Ita annum, cum interficeretur *Tarquinius Priſcus*, XXX. duntaxat egerit *Servius Tullius*. Anni illi ex annis XXXVIII. quibus in univerſum regnavit *Priſcus*, deducti, VIII. *Tarquinii Priſci* annum reliquum facient quo *natus* fuerit *Servius Tullius*, & quo proinde in *Tarquinii* poteſtatem venerit *Ocriculum*. Sic egerit *Servius Tullius*, cum etiam ipſe a *Tarquinio Superbo* occideretur, annum *ætatis* LXXIV. quæ ætas ipſa ſatis erat, ut *Tarquinio Superbo* percuſſore viribus fuerit inferior, cum tanto fuerit corporis vigore *Tarquinius* ut ætatis annum attigerit XC. ut mox obſervabimus. Neque vero verba *Dionyſii*, Μετὰ τοῦθ' &c. annum neceſſario deſignant qui captos *Apiolanos* proxime exceperit. Poſſunt autem etiam ad illum ſatis commode referri, qui, multis demum annis interpoſitis, exceperit.

606. *Tarquinii Priſci* annus IX. *Servii Tullii* Ætatis I. ad verba *Dionyſii*: Ἐφ' οἷς οἱ Λατῖνοι χαλεπῶς φέροντες ἐψηφίσαντο κοινῇ στρατιὰν ἐπὶ Ῥωμαίους ἐξάγειν. L. III. p. 180. *Novi anni* notam exiſtimo quo jam *Latini* nominis *communi* decreto Bellum fuerit in *Romanos* denunciatum. Nec tamen a *geſtis* ſupra memoratis, quæ *novi* Belli *cauſam* dederant, *longe* diſſiti. Nempe ut *proditis* ſuperioris anni *mora* tam *diutina* civitatibus rem gratam facerent, *aliiſque*, hoc etiam anno, ſi negligerentur, earundem exemplo, defecturis. Urgebat enim victorias *Tarquinius*, nec patiebatur ut impune ferrent tantam illam in ſociis juvandis ſegnitiem. Agrum *Romanum* prædabantur *Latini*, quibus τὴν σύζωνόν τε καὶ ἐν ἑτοίμῳ δύναμιν oppoſuit *Tarquinius*, qui antea coactum exercitum non habebat. Et cum illos non fuiſſet aſſecutus, in agrum etiam ipſe viciſſim *Latinorum* impetum fecit. Hæc *veris ineuntis* geſta videntur, cum nec *foris* exercitus haberent, nec *juſſi* adeſſent ex utravis parte *exercitus*.

605. *Tarquinii Priſci* ann. X. &c. *Servii Tullii* Ætat. II. &c. Τοιαῦτα συνέβαινε πολλὰ παραλλὰξ ἑκατέροις ἐπὶ τὰς ὁμόρους χώρας ἐκστρατευομένοις ἐλαττώματά τε καὶ πλεονεκτήματα. *Dionyſ.* L. III. p. 180. *Multorum* annorum has *velitationes* fuiſſe crediderim, *Latinis* periculum de re ſumma *detrectantibus*,

604. *Tarquinii Priſci* ann. XI. *Servii Tullii* Ætat. III.

603. *Tarquinii Priſci* ann. XII. *Servii Tullii* Ætat. IV.

602. *Tarquinii Priſcii* ann. XIII. *Servii Tullii* Ætat. V.

601. *Tarquinii Priſci* ann. XIV. *Servii Tullii* Ætat. VI.

600. *Tarquinii Priſci* ann. XV. *Servii Tullii* Ætat. VII.

599. *Tarquinii Priſci* ann. XVI. *Servii Tullii* Ætat. VIII.

598. *Tarquinii Priſci* ann. XVII. *Servii Tullii* Ætat. IX.

597. *Tarquinii Priſci* ann. XVIII. *Ser. Tullii* Ætat. X. Μία δὲ αὐτῶν ἐκ παρατάξεως ἐγένετο μάχη, Φιδηνῶν πόλεως πλησίον &c. *Dionyſ.* L. III. p. 180. Victoria hac *Romanorum* ad *Fidenas*, dediderunt ſe *Romanis* urbes *Fidenatium* primo, deinde *Camerinorum*, earumque exemplo ἄλλαι τινὲς πολίχναι μικραὶ, καὶ φρούρια ἰσχυρά. ib.

596. *Tarquinii Priſci* ann. XIX. *Servii Tullii* Ætat. XI. Ἐφ' οἷς παραχθέντες οἱ λοιποὶ Λατῖνοι in conventu *Ferentino* delectus oppidatim in *Romanos* habendos eſſe decernunt, *Etruſcis* etiam & *Sabinis*, per legatos, in auxilium adſcitis. *Dionyſ.* L. III. p. 181. *Tarquinius* ipſe ἐν τῷ μεταξὺ χειμῶνι apparatum facit. Tum impreſſionem faciunt in agrum *Romanum* juncti cum *Etruſcis Latini*. *Sabini* ſeorſim κατὰ τὸν αὐτὸν χειμῶνα, in agrum *Romanum* ſibi conterminum. p. 181. Sequuntur velitationes, utriſque prœlium *decretorium* detrectantibus. Tandem χειμῶνι ὕστερον, prœlio ingenti ex *æquo* diſcedunt, prœlium tamen die poſtera recuſantibus *Latinis*. Ταῖς δ' ἑξῆς ἡμέραις novis *Etruſcorum* auxiliis freti *Latini* prœlium de novo redintegrant, vincunturque, captis etiam *caſtris*. Hac victoria cum *Latinis* debellatum eſt, *reliquis* jam eorum *civitatibus* ultro ſe dedentibus. Ὁ μὲν δὴ πρὸς Λατίνους Ῥωμαίοις πόλεμος εἰς τοῦτο τὸ τέλος κατέσκηψε· καὶ βασιλεὺς Ταρκύνιος ἐπινίκιον ἐκ τοῦ πολέμου τούτου κατήγαγε θρίαμβον. *Dionyſ.* L. III. p. 183.

595. *Tarquinii Priſci* XX. *Servii Tullii* Ætat. XII. Belli cum *Sabinis* I. Τῷ δ' ἑξῆς ἔτει παραλαβὼν τὴν δύναμιν, ἐπὶ Σαβίνους ἦγε. *Dionyſ.* Lib. III. p. 183. Prœlium initur, neutro inclinante victoria. Hunc annum ſuperiori *continuum* fuiſſe verba ipſa ſatis manifeſte docent. Poſt prœlium utrique ἀπῄεσαν ἐπ' οἴκου. Γνώμη δ' ἀμφοτέροις ἦν ὁμοία, μείζονα δύναμιν ἑτέραν ἐπὶ τὴν ἀλλήλων χώραν ἐξάγειν ἔαρος ἀρχομένου. Hinc intelligimus *novi* eſſe *anni* quæ ſequuntur, & quidem, pro *more*, a *Vere*, & forte a *Palilibus*, inchoandi.

594. *Tarquinii Priſci* XXI. *Servii Tullii* Ætat. XIII. Belli cum *Sabinis* II. Ἐπεὶ δὲ παρεσκεύαστο αὐτοῖς, πρότερον μὲν ἦλθον, Τυῤῥηνῶν ἔχοντες δύναμιν ἱκανὴν πρὸς συμμαχίαν. *Dionyſ.* LIII. p. 183. Victi prœlio ingenti *Sabini* impetrant a *Romanis* inducias *ſexennes*, ab hujus anni *fine* utique numerandas. Σαβῖνοι μὲν οὖν ἐξνα-[illegible]μάχησαν ὑπὸ τῆς τότε συμφορᾶς βιασθέντες, καὶ πρεσβευτὰς ἀποστείλαντες, ἀνοχὰς ἐποιήσαντο τοῦ πολέμου σπονδὰς ἑξαετεῖς. *Dionyſ.* III. p. 184. Hoc anno *Fidenas* expugnant *Etruſci* communi jam omnium urbium *Etruſcarum* concilio Bellum in *Romanos* adminiſtrantes. Belli cum *Etruſcis* ann. I.

593. *Tarquinii Priſci* XXII. *Servii Tullii* Ætat. XIV. *Induciarum* cum *Sabinis* I. Βασιλεὺς δὲ Ταρκύνιος εἰς τὸν ἐπιὸν ἔτος Ῥωμαίους τε σύμπαντας καθοπλίσας, καὶ παρὰ τῶν συμμάχων ὅσους ἐδύνατο πλείστους παραλαβὼν, ἐξῆγεν ἐπὶ τοὺς πολεμίους ἔαρος ἀρχομένου, πρὶν ἐκείνους συναχθέντας ἐξ ἁπασῶν πόλεων ἐπ' αὐτῶν, ὡς πρότερον, ἐλθεῖν. *Dionyſ.* III. p. 185. Anni *novi* initium ab initio *Veris* cenſetur. Eſtque hæc Expeditio *ſecunda* quidem *Etruſcorum* in *Romanos*, qui *ſuperiori* jam anno *Fidenas* occupaverant, accepti tum a *Tarquinio* in agro *Romano*. Prima vero expeditio eſt *Tarquinii Priſci* in agrum *Sabinum*. Eadem proculdubio de qua loquitur alibi, ubi ſermo eſt de *Servio Tullio*. His nimirum verbis: Παῖς μὲν οὖν ἔτι τῇ πρώτῃ στρατείᾳ, ἣν ἐπὶ Τυῤῥηνοὺς ὁ Ταρκύνιος ἐστράτευσεν, ἐν τοῖς ἱππεῦσι τεταγμένος, οὕτως ἔδοξεν ἀγωνίσασθαι καλῶς, ὥστε περιβόητος εὐθὺς γενέσθαι, καὶ τὰ ἀριστεῖα πρῶτος ἁπάντων λαβεῖν. *Dionyſ.* L. IV. p. 199. Ætas *Puerilis* vetuſtiſſima ad annum pertigit XVII. pro ipſius *Servii Tullii* cenſu, ut nos docet *Gellius* Noct. Attic. X. 28. Similia habemus exempla in *Olympiorum* diſciplina, quæ *octodecennes* arcebat ab agonibus *Puerorum*. Et in *Lacedæmoniorum* εἴρεσιν. Apud juniores *Pueritiæ* limes erat in hoc ipſo anno, quem tum agebat *Tullius*, ætatis XIV. Sed major eſſe potuit pro recepto illius Seculi *Pueritiæ* modo, ſi tamen annum non *ſuperaſſet* XVII. Sufficiet vel nota illa ut calculum *Dionyſii* de ætate *Servii Tullii* propius ad veritatem accedere videamus quam eorum qui *Natalem* illius a *Tarquinii Priſci* initio repetendum exiſtimabant. Eſt tamen certe cur hunc ipſum annum *Servii* tunc fuiſſe credamus XIV. Non video quo commodius retulerimus verba *Macrobii*, de *filio*, uti cenſet, Tarquinii: *Tarquinius*, (inquit) *Demarati exſulis Corinthii filius*, *Priſcus* (*quem quidam Lucumonem vocitatum ferunt*) *Rex tertius ab Hoſtilio, quintus a Romulo, de Sabinis egit triumphum, quo Bello filium ſuum annos quatuordecim natum, quod hoſtem manu percuſſerat, & pro concione laudavit, & bulla aurea prætextaque donavit, inſigniens puerum ultra annos fortem præmiis virilitatis & honoris.* Saturn. I. 6. Similia habet de eodem Auctor de *Viris Illuſtribus* in *Tarquinio Priſco*. Hoc tamen diſcrimine, quod annos *Pueri* tantummodo *tredecim* agnoſcat, quos *quatuordecim* numeraverat *Macrobius*. Utrovis modo numeremus, ratio numerandi, in noſtris hypotheſibus, ſatis accurate conſtabit. Nam & *decimum tertium* abſolverat, & *decimum quartum* agebat hoc in prœlio *Servius*. Honorem præterea illum *Puerilem*, qualiſcunque demum fuerit, πρῶτος retuliſſe dicitur, *Dionyſio* teſte, *Servius*, quem *novo* exemplo reportaſſe volunt alium illum, quem arbitrantur, *Tarquinii Priſci filium*. Facilis autem erat error, ut *Sabinos* pro *Etruſcis* repoſuerit *Macrobius*, cum *Sabinis* primum deficientibns *ſocii* acceſſerint *Etruſci*. Nomen certe *Pueri* nullum habent Auctores, quo a *Servio* poſſit internoſci. Et *gener Tarquinii*, accepta in matrimonium *filia*, erat *Servius*. Imo illum, conſilio *Tanaquilis* rerum Divinarum conſciæ, *liberum loco cœptum haberi, erudirique artibus, quibus ingenia ad magnæ fortunæ cultum excitantur*, docet *Livius* I. 39. Sic Auctor de *Vir. Illuſtr.* in *Servio Tullio*: *Conjugi ſuaſit ut ita eum, ut liberos ſuos, educaret.* Sic item apud noſtrum *Dionyſium* ipſa *Tanaquil*: τραφεὶς τε ὑφ' ἡμῶν καὶ παιδευθεὶς, καὶ πάντων μετεσχηκὼς ἀγαθῶν ὅσων, παρὰ μητρός τε καὶ πατρὸς υἱοὶ μεταλαμβάνουσι, καὶ θυγατρὶ συνοικῶν ἡμετέρᾳ. L. IV. p. 210. Sic de ſe *Tullius* οὐδὲν ἐνδεέστερον ἄγων τῶν αὐτοῦ τέκνων. L. IV. p. 202. Poſtea: καὶ παρὰ τὸν τοῦ βίου χρόνον ὡς ἐξ αὐτοῦ γεγονότα τιμῶν καὶ φιλῶν. *Filiæ maritum*, communi cum *filiis* educatione *Regia* imbutum, in quem tot *Parentalis* affectus atque indulgentiæ conſtabant officia; cum certe non erat cur miraremur, ſi Hiſtorici pro *filio* haberent. Imo *filii* nomen in *Servio* agnoſcit uxor *Tarquinii Tanaquil*. Sic enim illa apud *Dionyſium*: Ἐγὼ προελθοῦσα εἰς τοὐμφανὲς ἐρῶ πρὸς τὸν ὄχλον, ὡς δὴ Ταρκυνίου μὲν ταῦτα ἐπισκήψαντος, ὅτι πάντων ἀποδείκνυσιν ἐπιμελητὴν καὶ φύλακα τῶν ἰδίων καὶ τῶν κοινῶν, ἕως ἂν αὐτὸς ὑγιὴς ἐκ τῶν τραυμάτων γένηται, τὸν ἕτερον τῶν ἑαυτοῦ υἱῶν, τὸν σὸν εἰποῦσα ὄνομα, ὦ Τύλλιε. L. IV. p. 210. Hinc autem mirifice confirmatur noſtra hæc de *Servio Tullio* Chronologia, quod in illum ipſum *Ætatis* annum conveniat prima hæc *Tarquinii* in *Etruſcos* Expeditio, quæ *Servio Tullio* ἀριστεῖα ſingularis exempli pepererit, quo *Tarquinii* filium *bulla aurea & prætexta* donatum eſſe volunt Hiſtorici in præmium *fortitudinis* pluſquam *Puerilis*. τελευτῶντος ἤδη τοῦ θέρους οἴκαδε ἀπῄει. *Dionyſ.* L. III. p. 185. Victi hoc anno ad *Fidenas Romani*, duce *Tarquinio Egerio* Regis fratre. Vincunt viceverſa *Etruſcos* in agro *Vejente*, duce ipſo Rege, cum quo erat *Servius Tullius*. Belli cum *Etruſcis* ann. II.

592. *Tarquinii Priſci* ann. XXIII. *Servii Tullii* Ætat. XV. *Induciarum* cum *Sabinis* ann. II. Βασιλεὺς δὲ Ταρκύνιος τρισὶν εἰσβολαῖς χρησάμενος, καὶ τριετῆ χρόνον ἀποστερήσας τοὺς Οὐιεντανοὺς τῶν ἐκ τῆς σφετέρας γῆς ἐπικαρπιῶν, ὡς ἔρημον ἐποίησε τὴν πλείστην. *Dionyſ.* III. p. 193. *Triennis* Hiſtoriæ hæc ſumma eſt. Eſtque hic annus I. prædationis in *Vejentes*. Belli cum *Etruſcis* III.

591. *Tarquinii Priſci* ann. XXIV. *Servii Tullii* Ætat. XVI. *Induciarum* cum *Sabinis* ann. III. Prædationis in *Vejentes* II. Belli cum *Etruſcis* V.

590. *Tarquinii Priſci* ann. XXV. *Servii Tullii* Ætat. XVII. *Induciarum* cum *Sabinis* ann. IV. Prædationis in *Vejentes* III. Belli cum *Etruſcis* V.

589. *Tarquinii Priſci* ann. XXVI. *Servii Tullii* Ætat. XVIII. *Induciarum* cum *Sabinis* ann. V. Expeditio *Tarquinii* in *Cære* ſive *Agyllam*, & victoria. Anni initium verbis illis: Καὶ ὡς οὐδὲν αὐτὴν ἔτι βλάπτειν εἶχεν, ἐπὶ τὴν Καιρητανῶν πόλιν ἦγε τὴν δύναμιν &c. *Dionyſ.* L. III. p. 185. Finis ibi: Καὶ ἐπειδὴ καιρὸς ἀπάρσεως ἦν, ἄγοντες ὅσας οἷοί τε ἦσαν ὠφελείας ἀπῄεσαν ἐπ' οἴκου. p. 185. Καιρὸς ἀπάρσεως tempus eſt quo ad *biberna* ſeſe recipere oportebat. Proinde *finis* anni *militaris*, qualem deſcripſimus, a *Vere* ineuntis. Belli cum *Etruſcis* VI.

588. *Tarquinii Priſci* ann. XXVII. *Servii Tullii* Ætat. XIX. *Induciarum* cum *Sabinis* VI. expletarum. *Fidenæ* a *Tarquinio* receptæ. Initium ibi: Ταρκύνιος δ' ἐπεὶ τὰ πρὸς Οὐιεντανοὺς ἐχώρησεν αὐτῷ κατὰ νοῦν, ἐπὶ τοὺς ἐν Φιδήνῃ πολεμίους ἐξάγει τὴν στρατιὰν &c. *Dionyſ.* L. III. p. 186. *Nova* illa copiarum ex *hibernis* eductio, ut jam ſuperiori anno obſervatum eſt, novi *anni* nota eſt. Belli cum *Etruſcis* VII.

587. *Tarquinii Priſci* ann. XXVIII. *Servii Tullii* Ætat. XX. quo *victi* ſunt, & in fidem *Tarquinii* redacti *Etruſci* ingenti prœlio ad *Eretum*, in agro *Sabino*. Spem fecerat *Etruſcis* fines *Romanorum* per *Sabinos* impetendi, quod *elapſæ* tum fuiſſent *ſexennes* cum *Sabinis induciæ*. Αἱ γὰρ ἑξαετεῖς αὐτοῖς περὶ τῆς εἰρήνης πρὸς Ταρκύνιον ἀνοχαὶ διεληλύθεσαν ἤδη. *Dionyſ.* III. p. 186. Huc referenda verba ejus alibi de *Servio Tullio*. Ἔπειθ' ἑτέρας γενομένης ἐπὶ τῷ αὐτῷ ἔθνει στρατιᾶς καὶ μάχης καρτερᾶς περὶ πόλιν Ἠρητὸν, ἀνδρειότατος ἁπάντων φανεὶς, στεφάνοις αὖθις ἀριστείας ὑπὸ τοῦ βασιλέως ἐκοσμεῖτο. Ἔτη δὲ γεγονὼς εἴκοσι μάλιστα, τῆς συμμαχικῆς στρατηγὸς ἀπεδείχθη δυνάμεως ἣν Λατῖνοι ἔπεμψαν, καὶ συγκατεκτήσατο βασιλεῖ Ταρκυνίῳ τὴν τῶν Τυῤῥηνῶν ἀρχήν. *Dionyſ.* L. IV. p. 199. Ex hoc iterum *nexu* anni *Servii Tullii* XX. cum prœlio ad *Eretum*, rurſus intelligimus quam accurate reſpondeant noſtræ horum temporum rationes, pro mente *Dionyſii*. Hoc enim ipſo prœlio, hujus Belli ultimo, *Etruſcorum* Imperium adeptus eſt

Tarquinius. Proximo enim anno cum novas copias eduxiſſet in illos *Tarquinius*, Pacem petebant *Etruſci* atque impetrabant. Eſt ergo annus hic, Belli *novennis* cum *Etruſcis* VIII. Sic enim *Dionyſius*: Ὁ μὲν οὖν πρὸς Τυῤῥηνοὺς συςὰς Ταρκυνίῳ πόλεμος ἔτη κατασχὼν ἐννέα, τοιαύτην ἔσχε συντέλειαν. L. III. p. 188. Sed annus proximus, quo, licet *prælium* nullum, *Expeditio* tamen erat in *Etruſcos*, quæ illos ad deditionem adegit, *Belli* IX. habendus potius. I. enim anno cum *Sabinis* res geſta ſolis. Nec ulla *Etruſcorum* auxilia ante annum *Belli* II. Incipit annus hic illis *Dionyſii* verbis: τελευταία δ' ἡ Ῥωμαίων μάχη καὶ Τυῤῥηνῶν ἐγένετο πόλεως Ἠρέτου πλησίον, ἐν τῇ Σαβίνων γῇ. *Dionyſ.* III. p. 186. Quibus verbis illud ſaltem conſtat, *ultimum* hujus *Belli* prœlium illud haberi quo depugnatum fuerat ad *Eretum*.

586. *Tarquinii Priſci* XXIX. *Servii Tullii* Ætat. XXI. ad verba *Dionyſii*: ἑτέραν γὰρ στρατιὰν ἐξαγαγόντος ἐπ' αὐτοὺς Ταρκυνίου, συναχθέντες εἰς μίαν ἀγορὰν, περὶ καταλύσεως τοῦ πολέμου διαλέγεσθαι πρὸς αὐτὸν ἐψηφίσαντο. L. III. p. 186. Hic quoque nova στρατιὰ novi *anni* nota eſt. Vel inde intelligimus, *hyemem* in cauſa fuiſſe cur decretoriam ſuperioris anni victoriam non fuerit proſecutus. Non eſſet alioqui cur domum rediret, aut *ſpatium* hoſtibus concederet, novis *animis* colligendis, aut novis *copiis ſociiſve* Belli adſciſcendis. Dedunt ergo ſe *Etruſci*, mittuntque *Tarquinio*, quæ rogaverat, *Imperii* ſui corporis inſignia. Nunc etiam utilem fuiſſe illi *Servii Tullii* operam in hoc *Imperio* vendicando, prædicta *Dionyſii* verba docent. Hujus autem anni *fine* verba de *novenni* cum *Etruſcis* Bello habet *Dionyſius*. Inde conſtat hunc hujus *Belli* IX. ultimumque cenſeri. Nam & *exercitum* parabat, & ἐκεχειρίαν indulſit dum Reſponſum ſuis poſtulatis reddidiſſent.

585. *Tarquinii Priſci* ann. XXX. *Servii Tullii* Ætat. XXII. Novi cum *Sabinis* Belli I. Denunciaverat *Tarquinius* ſuperioris anni fortaſſe fine, mox a *Pace* cum *Etruſcis*. Hoc tamen anno cœpit *ipſe* vel potius *Sabini*. Incipit, ni fallor, ad verba *Dionyſii*, de *Sabinis*: πρὶν ἀφικέσθαι Ῥωμαίων δύναμιν ἐπὶ σφᾶς, αὐτοὶ στρατὸν ἐξάγουσιν ἐπὶ τὴν ἐκείνων. L. III. p. 188. Tum muro lapideo circumdare urbem parabat *Tarquinius*. Liv. I. 36. Proximus autem hic annus eſt *ſuperiori* quo Principatum *Etruſcorum* adeptus eſt *Tarquinius*. Anſam dedit *novi* Belli, quod *Etruſcis* in agrum *Romanum* venientibus, clam animos addiderint cives *Sabini*, induciis ſuis antea *elapſis*. p. 188. Quæ ſane cauſa non erat in multos *annos* differenda. Erat præterea *Latini* nominis ſociis præfectus hoc quoque Bello *Sabino Servius Tullius*. L. III. p. 190. Nempe ut fuerat in Bello *Etruſco*. L. IV. p. 200. Et quidem in hoc πολέμῳ τῷ πρώτῳ συστάντι. Sic enim ibi loquitur. Non poteſt hoc intelligi de *primo* ſub *Tarquinio Priſco* Bello *Sabino*. Illud *antiquius* erat quam ut rebus *Bello* gerendis par eſſe per *ætatem* poſſet *Servius Tullius*. Primum itaque hujus Belli *prælium* nuper commoti intellexit *hujus*, in quo verſamur, *anni*, quo *novis* auctus eſt victoriæ *præmiis*. Porro Equitum Magiſtratum *Servium* agnoſcit *Dionyſius*, cum hoſtium *Equitatum Servius* in *fugam* verteret. L. IV. p. 200. Idem *Dionyſius* fugam *Sabinorum* hoc primo Belli *Sabini* prœlio *Equitatui* acceptam refert. L. III. p. 189. Vel inde intelligimus quam arcta fuerit inter Belli *Etruſci* finem, & *Sabini* principium connexio, cum uno eodemque *munere* utrobique defungeretur *Servius*. Intelligimus præterea, *Antemnam* verſus fugiſſe, cum illos perſequeretur *Servius*, *Etruſcos*, quod L. IV. p. 200. teſtatur *Dionyſius*. Non item L. III. p. 189. quo *prælium* ipſum ex profeſſo deſcribit.

584. *Tarquinii Priſci* annus XXXI. *Servii Tullii* Ætat. XXIII. Novi cum *Sabinis* Belli II. ad verba *Dionyſii* de *Sabinis*: μείζονας αὖθις ἀποστέλλειν δυνάμεις παρεσκευάζοντο, καὶ στρατηγὸν ἐμπειρότατον. L. III. p. 189. De *Servio Tullio Dionyſius*: ἑτέρας τε πολλὰς πρὸς τὸ αὐτὸ ἔθνος [*Sabinos*] ἀγωνισάμενος μάχας, ποτὲ μὲν ἱππέων ἡγούμενος, ποτὲ δὲ πεζῶν, ἐν ἁπάσαις ἐφάνη ψυχὴν ἄριστος, καὶ πρῶτος ἐστεφανοῦτο τῶν ἄλλων. L. IV. p. 199. De *hujus* & *ſequentis* anni geſtis intelligenda.

583. *Tarquinii Priſci* ann. XXXII. *Servii Tullii* Ætat. XXIV. Novi cum *Sabinis* Belli III.

582. *Tarquinii Priſci* ann. XXXIII. *Servii Tullii* Ætat. XXV. Novi cum *Sabinis* Belli IV. Τελευταία μάχη τέλος ἔλαβεν ὁλοσχερές. Tum ſociis nominis *Latini* præerat *Servius*. Dionyſ. L. III. p. 190. δυναστείας in *Sabinos* αἰτιώτατος L. IV. p. 200. ἐπειδὴ τὸ θέρος ἐτελεύτα, λύσαντες τὰς παρεμβολὰς, ἀπῄεσαν ἐπ' οἴκου. L. III. p. 190. *Triumphus* III. ib. Idib. *Sext.* Faſt. *Cap.* ſi fides *Pighio* & *Onuphrio*. Id. *Sept.* ſi fides *Sigonio*. Poſt *Æſtatem*.

581. *Tarquinii Priſci* ann. XXXIV. *Servii Tullii* Ætat. XXVI. Novi cum *Sabinis* Belli V. Οὗτος ὁ πόλεμος ἔτη πέντε διέμεινε συνεχῶς πολεμούμενος. *Dionyſ.* L. III. p. 198. Hujus anni *initium* ad verba *Dionyſii* illa: τοῦ δ' ἑξῆς ἐνιαυτοῦ παρασκευαζομένου πάλιν στρατὸν τοῦ βασιλέως ἐπὶ τὰς πόλεις τῶν Σαβίνων ἐξάγειν, καὶ πολιορκίαις αὐτὰς προσάγεσθαι διεγνωκότος &c. L. III. p. 190. *Pacem* impetrant *Sabinorum* legati, obviam facti *Tarquinio* ἐξεληλυθότι μετὰ πάσης ἤδη δυνάμεως. Hic Belli *annus*, quia nihil *Bello* geſtum complectebatur, *omiſſus* in cauſa eſſe potuit, cur *Tarquinio Priſco* nonnulli annos *Regni* duntaxat XXXVII. concederent in univerſum, quorum præcipuus erat Auctor Faſtorum *Capitolinorum*. Et *alia* tamen cauſa eſſe potuit, de qua infra, cum agemus de Epochis *Regifugii*. Cæterum annus ante *Tarquinii* cædem IV. is idem fuit *hujus* Belli *ultimus*, pro mente *Dionyſii*. Verba ſunt illius in hanc ſententiam diſerta, de ea cæde ſermonem facientis: χρόνον ἐπιβιώσας μετὰ τὴν κατάλυσιν τοῦ πολέμου τετραετῆ. L. III. p. 194. Hoc Bello, ut videtur, *expleto*, filiam *Tarquinii* uxorem duxit *Servius*. L. IV. p. 200.

580. *Tarquinii Priſci* ann. XXXV. *Servii Tullii* Ætat. XXVII. *Tarquinium* Regem de cæde *Nevii Attii* (ſic nomen *Auguris* concipit *Dionyſius*) accuſant filii *Anci Marcii*, Regis cauſam tuente genero illius *Servio Tullio*. Cauſa victi ἔμειναν ἔτη τρία ἐν τῇ προσποιήσει τῆς φιλίας. *Dionyſ.* L. III. p. 196. Proinde annus hic *triennio* cædem præceſſit ipſius *Tarquinii*.

577. *Tarquinii Priſci* ann. XXXVIII. *Dionyſ.* L. I. p. 59. L. III. p. 198. L. IV. p. 203. 204. Tum *interfectus* eſt a filiis *Anci Marcii*. Anno poſt *Actionem* de cæde *Nevii Attii* III. L. III. p. 196. Anno poſt κατάλυσιν τοῦ πολέμου, *Sabini* ſcilicet, IV. L. III. p. 192. Anno *Ætatis* LXXX. L. III. p. 195. L. IV. p. 203. 204. Ita *natus* fuerit anno ante *Chr.* 657. Urbis autem Conditæ anno *Catoniano* 95. Ut annum ageret XXV. ſub *initium* anni *Anci Marcii* VIII. Tum *Servius Tullius* annum agebat XXX. Ταύτην γε τὴν ἡλικίαν ἔχων καὶ σὺ τόν τε οἶκον τὸν ἡμέτερον ἐπιτροπεύειν ἤρξω, καὶ τῆς βασιλείας ἐπιμελεῖσθαι. *Tarquin. Sup.* Oration. ad *Tullium* ap. *Dionyſ.* L. IV. p. 227. v. 2. Loquitur autem de ætate eadem *ſua* annorum XXX. cum *uxorem* duceret *Tullii filiam*.

576. *Servii Tullii* annus Regni I. Ætatis XXXI. ἐνιαυτῷ τετάρτῳ τῆς πεντηκοστῆς Ὀλυμπιάδος. *Dionyſ.* L. IV. p. 198. Μετὰ δὲ τὴν Ταρκυνίου τελευτὴν &c. defectio *Vejentium*, *Cæretanorum* & *Tarquinienſium*, denique *Etruſci* nominis *univerſi*. Innuunt hæc verba non *multo* poſt mortem *Tarquinii Priſci* illam fuiſſe defectionem. Nec enim differri potuit *Imperii* in *Etruſcos* ſub deceſſore agniti vendicatio, ne Regiæ Majeſtatis dignitatem videretur imminuiſſe *Servius*. Nec diu etiam *latere* licuit, quo animo eſſent *Etruſci* in *Imperio* agnoſcendo *novi* Principis. Et tamen ſpatium aliquod inter mortem *Tarquinii* defectionemque *Etruſcorum* interceſſiſſe veriſimillimum eſt, quo Regnum ſibi firmarit *Tullius*. Antea ergo accuſandi pellendique in exſilium filii *Anci Marcii*.

defuncti

defuncti Regis *Tarquinii* inſidiatores. Tum *Tarquinii* nepotum *Tullio* erat aſſerenda tutela. Inde, Patribus inconſultis, *Plebiſcito* Regis titulus *Servio* concedendus, & *conſilia* proinde *Plebi* captandæ apta ineunda, & ad exitum perducenda. Nec enim antea potuit honorem deceſſori conceſſum ſibi vendicare, quam eundem conſecutus eſſet, quem deceſſor, in *Republica* locum. *Regis* nempe, non *Tutoris*; nec *jure* tantummodo *alieno*, ſed *ſuo*. Huculque progreſſus, εὐθὺς ἅμα τῷ παραλαβεῖν τὴν ἀρχὴν, L. IV. p. 209. l. 43. agrum publicum *Plebi* diviſit. Ταῦτα κατεϛησάμενος p. 212. l. 8. *cenſum* inſtituit, Populumque in *claſſes* partitus eſt, *Luſtrumque* condidit. Tum nominis *Latini* ſecum invicem, & cum *Romanis* confœderatio, qua effectum ne ſpem ab illis aliquam foverent *Etruſci*. Hæ certe *Pacis* artes erant, nondum flagrante *Bello*. Neglectæ autem hoſtibus occaſiones ſuppeditaſſent, minime ſane negligendas. Etiam ad *Etruſcos* emanarit oportet, quam fuerint Patres, *Regni* nomine ſuo *injuſſu* ſibi vendicati, animo in *Tullium* infenſo. Hanc enim cauſam *Etruſcis* fuiſſe cur conceſſam antea *Tarquinio* dignitatem *Tullio* negarint, agnoſcit ipſe *Dionyſius*. Novi præterea *Vejentium* apparatus *Romam* delati *Tullium* impulerint ad legationem *Vejentibus* mittendam. Denique & *aliæ* acceſſerint oportet *moræ* antea quam *Bellum* denunciaretur, pro jure *Romanorum fæciali*. Rectius ergo, ni fallor, ad *ſecunda* ſaltem *Tullii Palilia*, & *ſecundum* adeo ejuſdem *Ver*, quo ſuſcipi ſolebant *Expeditiones*, Belli *Etruſci* initium retulerimus. Convenit porro quod ait Livius: *jam enim induciæ exierint*. L. I. 42. *Pacem* enim cum *Vejentibus*, reliquiſque ejuſdem nominis *Etruſcis*, anno *Tarquinii Priſci* XXIX initam jam ſupra probavimus. Annus erat Epochæ *Catonianæ* (quæ eadem *Dionyſiana* eſt) 166. Inde juſtum eſt *decennium* ad annum, de quo agimus, *Servii Tullii* I *labentem*, qui Epochæ *Catonianæ* eſt 176. Quot fuerint *annorum* induciæ *illæ*, nemo veterum docuit, cum induciarum *ipſarum*, uno excepto *Livio*, nemo (quod ſciam) veterum meminerit. Sed juſtum illud ſpatium tam accurate reſpondens facit ut ſuſpicemur fuiſſe *decennes*. Hoc ſi verum, id quoque conſequetur, non in *Tarquinii Priſci* temporibus deeſſe *annum* quo deficit ab Epocha *Varroniana* Epocha *Capitolina*. Jam ſupra vidimus, quot locis annos *Tarquinii Priſci* XXXVIII. agnoverit *Dionyſius*. Plus dicit L. IV. p. 203. . 30. ἔτη δὲ ὀκτὼ καὶ τριάκοντα τὴν βασιλείαν κατέχειν, ὡς ἅπαντες ὁμολογοῦσιν. Multo autem *Dionyſio* juniores ſunt, multoque *minus* accurati, qui *uno* pauciores *Priſci* annos numerant. Utcunque tamen numerum, (qualis fuerit pro mente *Dionyſii*) firmat *ſitus* quo hunc I *Servii Tullii* annum commiſit cum Epocha *Olympiadum*. *Tullium* enim ait ſucceſſiſſe ἐνιαυτῷ τετάρτῳ τῆς πεντηκοστῆς Ὀλυμπιάδος. L. IV. p. 198. Nam in illum ipſum illius *Olympiadis* annum conveniunt prima *Servii Tullii Palilia*, in noſtris *Tabulis* pro *Dionyſio* mente confectis. Hæc obiter.

Cæterum ut redeamus ad *initium* Belli cum *Etruſcis*, è *decennio* induciarum elapſo hoc I° *Servii* anno illud tantummodo colligimus, hoc *primo* ſaltem anno, quo *ineunte* nondum *exierant* induciæ, nondum *cœpiſſe* Bellum. Num autem vel *ſecundo* cœperit, nondum hinc conſtare arbitramur. *Vicennale* autem fuiſſe *Bellum* bis aſſerit *Dionyſius*. Οὗτος, inquit, ὁ πόλεμος εἴκοσι διέμεινεν ἔτη συνεχῶς πολεμούμενος. L. IV. p. 222. Poſtea: εἰκοστῷ δ᾽ αὖ ἔτει συνελθοῦσαι πάλιν αἱ δώδεκα πόλεις, &c. Utrobique verbis diſertis non autem literis numeralibus. Nequa poſſit ſubeſſe ſuſpicio de errore Librarii. Inde certum eſt ante annum *Servii Tullii* ſaltem XX. Pacem cum *Etruſcis* nullam fuiſſe, cum *continuum* illud *Bellum* agnoſcat *Dionyſius*. Et ne quidem *Triumphum*, quem *tertium* agnoſcit idem *Dionyſius*, quo denique debellatum eſt. Et tamen ipſum illum *Triumphum* tertium *Servii Tullii* ultimum, quem proxime excipiunt res geſtæ a *Tarquinio Superbo*, ad annum Epochæ ſuæ CXXC... reponunt Faſti *Capitolini*. Numerus, qui deeſt, *ultimus*, medius ſit oportet inter CXXCVI. (quo *ſecundus* refertur illius *Triumphus*) & CXXCIX. Suppleatur ergo numerus *maximus*. Ne quidem ita *Belli*, vel *Regni*, XX attinget. Nec anno Belli *ultimo* Triumphum *ultimum* antiquiorem fuiſſe veriſimile eſt. Atqui nulla prorſus eſt in *Tabulis* noſtris Epocha quæ annum *Tullii* XX, quæ anno *Urbis*, qui ſit CXC minor, committat, nedum *Capitolina*. Niſi forte *Fabianam* fuiſſe ſuſpicemur, in qua annum *Tullii* (pro mente ipſius *Fabii*) tantummodo XV, cum anno *Urbis* 189 commiſſum legimus, qui idem anno *Tullii* XX reſpondet, in aliis tamen Epochis, *Varroniana* ſcilicet atque *Capitolina*. Sic itaque neceſſe erit ut rationes *alienas ſuis* rationibus immiſcuerit, hac tam brevi annorum recenſione Auctor *Capitolinus*. Id quoque obſervavimus alios feciſſe Auctores *veteres*. Hoc certe niſi dicamus, nihil video quo *Archetypi* error excuſetur, niſi forte communi aliquo *Apographorum* omnium errore. Conſentiunt enim in illo numero omnes, quos quidem ſciam, lapidum *Capitolinorum* deſcriptores, *Robortellus*, *Sigonius*, *Onuphrius*, ne dicam *Pighius*. Sed ne quidem XX *Tullii* anno *Triumphum* tribui poſſe facile jam oſtendi, ſi XX *Belli* anno *exacto* fuerit *Triumphus*. Sed *penultimo* Belli in *Etruſcos novennis* anno exeunte *Triumphum* de *Etruſcis* narrat *Dionyſius* L. III. p. 186. l. 31. cum tamen *ſequentis* anni initio *finis* Bello fuerit impoſitus. Si hoc exemplo triumpharit *Servius*, potuit etiam ipſe anno *ſuo* XX (qui tamen *Belli* fuerit tantummodo XIX) *triumphare*, nec tamen *ante* annum *ſequentem* XXI (qui idem *Belli* fuerit XX) Bello *finem* imponere. Quo enim fuerit *Triumphus* menſe non docent monumenta *Capitolina*, an ſcilicet anni *deſinentis*, an potius *incipientis*. Sed vero annus *Servii Tullii* XX in Epocha *Capitolina* erat 194. Ut annus proinde 195 *Belli* fuerit *ultimus*, ſi quidem *Bellum*, anno *Servii Tullii* I°. *expleto*, cœperit. Sic itaque annus CXCIV marmori inſcribendus fuiſſet. Ita infra *quinquennium* concludetur *Triumphus* qui locum poſt annum 199 *nullum* habere potuit. In Epocha autem *Dionyſii Catoniana* annus *Servii* XX Urbis *Conditæ* erit 195. *Belli* autem XX *ultimuſque* Epochæ *Catonianæ* fuerit 196. *Annuſque* adeo Æræ *Catonianæ* 177 *Belli* numerabitur primus. Ab illo quintus eſt annus ejuſdem Epochæ 182. Cæterum annus *Capitolinus* 182. (cui primus aſſignatur *Triumphus*) cum anno *Servii Tullii* concurrit VIII. ſi quidem *Tarquinio Priſco* anni tantummodo XXXVII concedantur, pro rationibus Auctoris *Capitolini*, ut nos fecimus in noſtro Epochæ *Capitolinæ laterculo*, & quidem ducibus maximis Chronologiæ *Romanæ* reſtauratoribus. Idem *Servii Tullii* annus VIII in Epocha *Catoniana* U. C. eſt 183. limitibus quam antea *laxioribus*. Et tamen I ſaltem *Belli* annus non cum *Etruſcorum* Corpore actus eſt, ſed cum tribus illis, quas dixi, Civitatibus *Vejentium*, *Cæretanorum* & *Tarquinienſium*. Secernit invicem *Dionyſius* certamina, κατὰ πόλιν & πρὸς ὅλον τὸ ἔθνος. Libro IV. p. 222. Et tamen *Triumphum* vel I de toto *Corpore* fuiſſe teſtantur Faſti *Capitolini*. Ita neceſſe erit ut ante annum *Belli* II ne quidem *potuerit* primus ille fuiſſe *Triumphus*. Imo *tres* Belli *gradus* agnoſcit *Dionyſius*: primum cum *Vejentibus*; tum deinde ἀρξάντων τούτων, cum *Cæretanis* & *Tarquinienſibus*, qui ἠκολούθησαν, ſecundum; tertium denique ultimumque cum Corpore *Etruſcorum*. Hos *gradus* trium annorum ad minimum, (ſi tamen *unico* anno *triumphatum* exiſtimemus de univerſo *nomine Etruſco*) fuiſſe conſentaneum eſt. Ita *tertius* fuerit oportet ſaltem *Belli* annus quo primum *Tullius* egerit *Triumphum*.

umphum. Plures potius fuiſſe veriſimile eſt ſi è *prioris* Belli *Etruſci* progreſſibus ſub *Tarquinio Priſco* ſententiam feramus. Secundo *Belli* cum *Sabinis* anno in Belli *ſocietatem* veniebant *Etruſci*. Nondum tamen nomen *Etruſcum univerſum* ante anni *finem*. Hic mora *alia* concedenda eſt qua *Cæretani* & *Tarquinienſes* in *fœdus* venerint, nondum aliis accedentibus *Etruſcis*. Tum & alia qua vim *Romanam* ſuſtinuerint *Etruſci* antea quam à *Romanis* triumpharetur. Hæ plurium eſſe poterant, quam diximus, annorum; ægre pauciorum. Itaque non longe, ut opinor, aberrabimus, ſi à II. *Tullii* anno *Bellum* arceſſamus; *Triumphos* autem ad *Belli* potius quam *Regni* annos accommodemus, quos hauſit è monumentis *Dionyſius*, non item cum quibus *Regni* annis eſſent committendi. Inde factum ut illos invicem *confuderit* Auctor alioqui graviſſimus Faſtorum *Capitolinorum*. Sic ergo erunt, pro his rationibus, invicem committendi.

575. *Servii Tullii* annus *Regni* II. Ætatis XXXII. Epochæ *Capitolinæ* 176. Belli *Etruſci* I. Hoc tamen anno cum *ſolis*, ut exiſtimo, *Vejentibus*.

574. *Servii Tullii* annus *Regni* III. Ætatis XXXIII. Epochæ *Capitolinæ* 177. Belli *Etruſci* II. accedentibus ad *Belli* cum *Vejentibus* ſocietatem *Cæretanis* & *Tarquinienſibus*.

573. *Servii Tullii* ann. *Regni* IV. Ætat. XXXIV. Epochæ *Capitolinæ* 178. Belli *Etruſci* III. jam forte *tres* prædictas *civitates* foventibus univerſis *Etruſcis*.

572. *Servii Tullii* annus Regni V. Ætat. XXXV. Epochæ *Capitolinæ* 179. Belli *Etruſci* IV.

571. *Servii Tullii* annus *Regni* VI. Ætatis XXXVI. Epochæ *Capitolinæ* 180. Belli *Etruſci* V.

570. *Servii Tullii* annus *Regni* VII. Ætatis XXXVII. Epochæ *Capitolinæ* 181. Belli *Etruſci* VI.

569. *Servii Tullii* annus *Regni* VIII. Ætatis XXXVIII. Epoch. *Capit.* CXXCII. Belli *Etruſci* VII. Poſuimus hic Epochæ *Capitolinæ* numeros *majuſculos* quales ſunt in Marmoribus *Capitolinis*, quia hic numerus ibi legitur.

568. *Servii Tullii* ann. *Regni* IX. Ætat. XXXIXX. Epoch. *Capit.* 183. Belli *Etruſci* VIII. Hoc *Belli* anno *Triumphum* I fuiſſe arbitror VI Kal. *Dec.* DE ETRUSCEIS. Sed male *Belli* annum, per *Regni* annum 8 deſignavit Auctor *Faſtorum*. Nam *Regni*, non *Belli*, anno 8 reſpondet numerus 182 pro Epocha *Capitolina*. Eſt autem hic annus U. C. 184 pro Epocha *Dionyſii Catoniana*.

567. *Servii Tullii* annus *Regni* X. Ætatis XL. Epoch. *Capit.* 184. Belli *Etruſci* IX. Ep. *Cat.* 185.

566. *Servii Tullii* annus *Regni* XI. Ætat. XLI. Epoch. *Cap.* 185. Belli *Etruſci* X. Epoch. *Cat.* 186.

565. *Servii Tullii* annus *Regni* XII. Ætat. XLII. Epoch. *Cap.* CXXCVI. Belli *Etruſci* XI. Ep. *Cat.* 187.

564. *Servii Tullii* annus *Regni* XIII. Æt. XLIII. Epoch. *Cap.* 187. Belli *Etruſci* XII. Epoch. *Cat.* 188. VIII. K. *Jun. Triumph.* II. DE ETRUSCEIS.

563. *Servii Tullii* annus *Regni* XIV. Æt. XLIV. Epoch. *Cap.* 188. Belli *Etruſci* XIII. Epoch. *Cat.* 189.

562. *Servii Tullii* ann. *Regni* XV. Ætat. XLV. Epoch. *Cap.* 189. Belli *Etruſci* XIV. Epoch. *Catonianæ* 190.

561. *Servii Tullii* ann. *Regni* XVI. Ætat. XLVI. Epoch. *Cap.* 190. Belli *Etruſci* XV. Epoch. *Cat.* 191.

560. *Servii Tullii* ann. *Regni* XVII. Æt. XLVII. Epoch. *Cap.* 191. Belli *Etruſci* XVI. Epoch. *Cat.* 192.

559. *Servii Tullii* ann. *Regni* XVIII. Æt. XLVIII. Epoch. *Cap.* 192. Belli *Etruſci* XVII. Ep. *Cat.* 193.

558. *Servii Tullii* ann. *Regni* XIX. Æt. XLIX. Ep. *Cap.* 193. Belli *Etruſci* XVIII. Epoch. *Cat.* 194.

557. *Servii Tullii* annus *Regni* XX. Ætat. L. Epoch. *Cap.* CXXC.... Sed CXCIV. Belli *Etruſci* XIX. Epoch. *Cat.* 195.

556. *Servii Tullii* ann. *Regni* XXI. Ætat. LI. Epoch. *Cap.* 195. Belli *Etruſci* XX. Epoch. *Cat.* 196. *Triumph.* III. IV. NON... DE ETRUSCEIS.

553. *Servii Tullii* ann. *Regni* XXIV. Ætat. LIV. *Tarquinii Superbi* Ætat. XXX. qui hoc anno majorem natu mitioremque *Tulliam* uxorem duxit. Verba ipſius *Tarquinii*: ὅτι εἰς τὴν κρατίστην παρεληλυθὼς τοῦ σώματος καὶ τῆς φρονήσεως ἀκμήν, πεντήκοντα γεγονὼς ἐτῶν, μετὰ τὸν γάμον τῆς θυγατρὸς ἔδει καὶ τὰ τῆς πόλεως ἐγχειρῆσαι πράγματα. *Dionyſ.* L. IV. p. 227. Anno nempe eodem *ætatis* cum eo quem egerat ipſe *Tullius* ſub mortem *Tarquinii Priſci* avi, cum horum *Tarquiniorum* tutelam in ſe ſuſciperet, ut ibidem monet ipſe junior *Tarquinius*. Hoc autem *Servii* anno hæc erat ætas *Tarquinii Superbi*. Idem enim *Superbus* anno *Servii* ultimo, qui erat *Regni* XLIV. paulo ſe minorem *quinquagenario* aſſerit: οὐ πολὺ ἀπέχω, inquit, πεντηκονταετίας. L. IV. p. 226. Nec aliter ad illum ferox *Tullia*: ὃς οὐ πολὺ ἀποδεῖν πεντηκονταέτης εἶναι. L. IV. p. 224. Utrobique *minor* agnoſcitur *quinquagenario*, licet οὐ πολύ. Annum autem tum fuiſſe *Servii* XLIV in *Regno* cum ſe *quinquagenarium* profitetur *Superbus*, docent ejuſdem *Tarquinii* verba ad *Servium* in eadem Oratione: ubi *Servio* ait ſe τέταρτον ἤδη καὶ τεσσαρακοστὸν ἔτος ἀποστερεῖν με τῶν ἐμῶν. L. IV. p. 227. Numerus ergo *rotundus* eſt, cum in Reſponſione Servius ſe τετταρακονταετῆ duntaxat vendicat. Convenit quod mortem hujus *Tarquinii* anno illius XC. imputat *Dionyſius*. Ανδρα ἐννενήκοντα ἔτεσι προήκοντα. L. VI. p. 335. Loquitur de *prælio* anni U. C. 258. Aliter ita: ὁμοῦ τι γεγονὼς ἐννενήκοντα ἔτη. L. VI. p. 343. Quod de *morte* illius veriſſimum erat, pro hiſce rationibus. Illam enim COSS. anni U. C. 259. tribuit *Livius* L. II. cap. 21. Accuratius pro *Dionyſii* hypotheſibus, quam vel ipſe *Dionyſius*, ſi XIV. poſt *exſilium anno* illum periiſſe crediderit. L. IV. p. 205, 206. L. VI. p. 344. Non tamen eſt neceſſe ut *eodem anno* quo eſt victus ad *Regillum Tarquinius*, mortuum *Dionyſius* exiſtimarit. Tollantur ergo ex ann. U. C. 259. anni *Tarquinii* XC. & in annum ejuſdem Epochæ 169. *natalis* ejuſdem erit conferendus. Concurrit ille cum anno avi illius *Tarquinii Priſci* XXXII. Et ſane illo anno *natum* oportet qui anno *Servii* XLIV. nondum annum vitæ *quinquageſimum* expleverit. Sic omnia ſatis accurate convenient. Egerit ipſe annum, cum avus interficeretur, VI. frater autem IV. quem *Superbo* juniorem facit *biennio Dionyſius* L. IV. 203, 204. Hac ætate recte νηπίους ambos ſæpe vocat. L. IV. p. 197. 198. 201. 202. 203. 204. 225. 226. 227. Et ſub cura τροφῶν fuiſſe teſtatur p. 200. 201. Sed νηπίων ætatem uſque ad *ſeptennium* cenſet *Solon* celeberrimis de hominum varia ætate carminibus. Proinde bene habet quod ſeptennium non attigerit major ille *Tarquinius*, quod tamen illum feciſſe oportebat ſi anno aliquo ſuperiori fuiſſet natus. A cura autem Nutritiorum Nutritiarumque tranſibat puer ad curam Pædagogorum, cui impar erat puer ſeptennio minor. Convenit præterea ætas *Tulliæ* utriuſque huic *Tarquinio* nuptæ. *Tarquinii* filiam Bello *Sabino* debellato duxerat uxorem ipſe *Tullius*. Dionyſ. L. IV. p. 199. 200. Proinde anno U. C. ad minimum 171. Ita ante annum 172. ne quidem naſci potuit *Tullia* illa major. Sic fuerit illa marito *triennio* minor; ſoror autem illius, ad minimum, *quadriennio*, quæ *fratri* autem nupſerat *Arunti* biennio *minori*. Ætas erat *utrique* ſatis commoda ſuo cujuſque matrimonio, ne ita quidem incommoda ſi paulo fuiſſet minor. Convenit *ætas* liberorum è majoris *Tulliæ* matrimonio procreatorum. Ex illa enim meliori *Tullia* liberos fuiſſe teſtatur *Brutus*: Οὗτος ὁ τὴν γαμετήν, γυναῖκα σώφρονα καὶ τέκνων κοινωνὸν γεγονυῖαν, &c. ἀποκτείνας. *Dionyſ.* L. IV. p. 259. 260. Eam ſuſtulit anno *Tullii* XL. ut mox oſtendemus. Medio ergo ſpatio *natus* fuerit oportet *Sextus Tarquinii Superbi* filius inter annum *Tullii* XXIV. ejuſdemque XL. potuitque *par* fuiſſe rebus quantumvis *magnis* Patre *regnante* gerendis. Nec illud etiam accidit

dit incommode, quod, Bello demum *Etruſco* profligato, hæ contigerint *nuptiæ*.

537. *Servii Tullii* ann. *Regni* XL. Ætat. LXX. *Tarquinii Superbi* Ætat. XLVI. qui hoc anno majorem melioremque *Tulliam* ſuſtulit. Nupſit autem illi *Tullia* minor & ferocior, quæ etiam ipſa virum *Aruntem Superbi* fratrem hoc eodem anno, ex pacto, interfecerat. ἐν ταῖς ἐνιαυσίαις ἀναγραφαῖς κατὰ τὸν τεσσαρακοστὸν ἐνιαυτὸν τῆς Τυλλίου ἀρχῆς τὸν Ἀρρόνταν τετελευτηκότα παρειλήφαμεν. *Dionyſ.* L. IV. p. 225. Hos Annales *L. Piſonis Frugi*, gentis nempe *Calpurniæ*, fuiſſe puto. Sic enim alibi *Dionyſius* de his *Tarquiniis*: οὐχ υἱοὺς εἶναι Ταρκυνίου γράφω τοὺς παῖδας, ἀλλ᾽ υἱωνοὺς, Λευκίῳ Πείσωνι τῷ Φρυγὶ συγκατατιθέμενος. Ἐκεῖνος γὰρ ἐν ταῖς ἐνιαυσίοις πραγματείαις οὕτως ἱστόρηκε μόνος. L. IV. p. 204. Alibi rurſus ejuſdem meminit hunc in modum: ὡς δὲ Πείσων Λεύκιος ἐν τῇ πρώτῃ ἐνιαυσίων ἀναγραφῇ ἱστορεῖ. p. 211. Erant ergo Annales illi, ut ἐνιαύσιαι, ſic etiam ἀναγραφαί. Alios tamen *Annales* fateor adhibuiſſe *Dionyſium*. In quibus locum habere poterant *Annales Aciliani* à *Livio* memorati, quos *Acilio*, ipſi quoque *Piſoni*, tribuere videtur Auctor antiquus Anonymus *de Orig. gent. Rom.* Vix tamen ita rem ſe babuiſſe puto. Nam *Calpurnium* Hiſtoricum agnoſcit *Dionyſius*. L. I, p. 6. Et *Calpurnium Piſonem*. L. I. p. 63. Et *Lucium Piſonem Cenſorium*. L. II. p. 102. 103. quem *Cenſorem* Luſtri anni *Capitolini* 633. agnoſcunt *Sigonius* & *Pighius*. Hoc igitur, ni fallor, Auctore, hunc annum fuiſſe quo melior periit *Tarquinius*, noſter didicit *Dionyſius*.

533. *Servii Tullii* annus *Regni* XLIV. Ætat. LXXIV. Occiditur à *Tarquinio Superbo*. Τοῦτον δὲ διαδεξάμενος Σερούϊος Τύλλιος τετταράκοντα καὶ τέτταρα. *Dionyſ.* L. I. p. 60. Sic etiam alibi *Servium* accuſat *Tarquinius*: τέταρτον ἤδη καὶ τεσσαρακοστὸν ἔτος ἀποστερῶν με τῶν ἐμῶν. L. IV. p. 227. Hinc intelligendus *Servius* dum in *ſua* ad illam *Tarquinii* Accuſationem Reſponſione χρόνον Regni ſui agnoſcit duntaxat τετταρακονταετῆ. p. 229. Nempe de numero illum loqui *rotundo*, non autem *accurato*. Habet, fateor, & alibi in eandem ſententiam verba alia: τὴν βασιλείαν Τύλλιος ἐπ᾽ ἔτη τετταράκοντα κατέσχεν. p. 203. 204. Non tamen propterea de *numero*, quem dixi, dubitandûm eſt, ut è verbis ejuſdem liquet illo ipſo in loco proxime ſequentibus. Nam, ex eorum ſententia qui filium *Tarquinii Priſci*, potius quam nepotem, *Tarquinium Superbum* ſtatuebant, jam antea probaverat, ita fore ut annum egerit XXVII *Superbus* cum avus ab *Anci Marcii* filiis interficeretur. Inde præterea colligit, ipſum ὑπὲρ ἑβδομήκοντα ἔτη futurum, cum & ipſe *Servium Tullium* interficeret. Is enim numerus non conficietur, niſi ad annum (quem in cæde *Priſci* egerit) XXVII alii præterea acciderent anni XLIV ſub *Tullii* Regno tranſigendi. Vel inde ſuſpicio eſt, *defectum* illum, qui hoc in loco occurrit, quadriennii, *Librario*, potius quam *Dionyſio*, eſſe imputandum. Addendum eſſe etiam ex initio *Superbi* conſtat, ut ſequenti anno probabimus. Cæterum de anni *tempeſtate*, qua cædem *Tullii* peregit *Tarquinius*, obſervanda ſunt verba *Dionyſii* illa: τὸν οἰκεῖον καιρὸν ἔλαβε, διεσκεδασμένου τοῦ δήμου κατὰ τοὺς ἀγροὺς ἐπὶ τὴν τῶν καρπῶν συλλογήν. L. IV. p. 231. Hæc enim ſi vera, menſe *Julio Juliano*, quo *feriæ* erant *meſſivæ*, *Tullium* interfecerit *Tarquinius*. Pro *Parapegmatis* Solaris ratione, quam etiam in Cyclo Civili *Lunari* (ſiquis tamen tum fuerit ſub initium *Superbi* Cyclus) obſervandam curabant Pontifices. Inde ergo revera proceſſerint anni *Tarquinii*. Ab illo nempe *menſe* qui *Attico* reſponderit *Hecatombæoni*. Hoc autem anno paulo minorem *quinquagenario* fuiſſe *Tarquinium*, ſupra jam ad annum ante *Chriſtum* 553. pro mente *Dionyſii* oſtendimus.

532. *Tarquinii Superbi* ann. *Regni* I. Ætat. LI. κατὰ τὸν τέταρτον ἐνιαυτὸν τῆς ἑξηκοστῆς καὶ πρώτης Ὀλυμπιάδος. *Dionyſ.* L. IV. p. 234. Sed anno *Olympiaco* ineunte, annoque adeo *Juliano* ſuperiori, ſi quidem, civibus *meſſem* curantibus, occaſionem *cædis* peragendæ ſumpſerit *Tarquinius*. Sic ab anni *ſuperioris meſſe* procedent anni XXV. quibus *Regnarit* ipſe *Tarquinius*. Quod ſane veriſimillimum, ut poſtea probabimus.

Cæterum in hujus *Tyranni* geſtis *paucæ* admodum occurrunt *temporum* notationes, & *nexus* admodum *incerti* quibus ad *certos* Regni *annos* redigantur. Bellum cum *Gabinis ſeptenne* fuiſſe verbis diſertiſſimis agnoſcit noſter *Dionyſius*: ἔτη γὰρ ἑπτὰ συνεχῶς (inquit) ἐπολεμήθη. L. IV. p. 242. Quotis autem concurrerint anni illi annis *Tarquinii*, de eo nihil ille, nec Veterum quiſpiam quos habemus, opinor, alius. Sed *fini* propiores fuiſſe exinde colligemus quod proditione *Sexti* in patris poteſtatem venerint *Gabini*. *Tricenarium* certe, vel non multo minorem, *Sextum* fuiſſe conſentaneum eſt, cum illum rei ſummi præficerent *Gabini*. Hunc certe *annum* fuiſſe patriis *honoribus* capeſſendis receptum docet *Dionyſius* L. IV. p. 202. 203. in cauſa *Tarquinii Priſci*. Nempe apud *Etruſcos* quorum civis ille fuerat *Tarquinius*. Nec aliter ſe rem habuiſſe apud *Romanos*, ex Oratione *Superbi* colligitur, qua *hoc* ſaltem *anno* ſeſe ad Reip. gubernacula admovendum eſſe contendit, quo etiam *Servii Tullii* filiam majorem duxit uxorem. L. IV. p. 227. Nec enim eſt cur *Peregrinum minorennem* ſuis civibus itidem *minorennibus* anteferendum exiſtimarent. Nedum ubi de re *ſumma* periclitaretur Reſpublica. Nec tamen ultimo *Tarquinii* anno terminari illud potuit *ſeptennium*, quem Nos annum U. C. 244. *labentem* fuiſſe oſtendemus, pro Epocha *Dionyſii Catoniana*. Tum enim *novum* erat *Superbi* Bellum cum *Ardeatibus* exſpectatione protractius. Imo Bello *Gabino* ad *exitum* perducto, totum ſe *Templo*, quod moliebatur, *Capitolino* exſtruendo addixit *Tarquinius*. p. 246. Et *Bellum* ultimum cum *Ardeatibus* ea potiſſimum cauſa ſuſcepit, ne deeſſent ad *Templum* abſolvendum impenſæ. *Liv.* I. c. 57. *Dionyſ.* L. IV. p. 250. Proinde *uno* ſaltem anno U. C. 243. *ædificio* vacarit, ut *manubias Sueſſanas* exhauriret huic *ædificio* dicatas. Proinde ultra annum U. C. 242. Bellum *Gabinum* exire non potuit. Nihil autem obſtat quo minus *citius* aliquanto abſolvi potuerit. Detrahamus ergo annos XXX. Sic anno U. C. *Catoniano* 212. *natus* fuerit *Tarquinius*. Nec tamen ante annum *Tullii* XL. U. C. *Catonianum* 215. ferocem *Tulliam Superbo* nupſiſſe jam probavimus, quam *Sexti* matrem credidit *Livius*. Eſto ergo, *primogenitus* fuerit ex illo matrimonio *Sextus*. Ne quidem ita naſci *potuit* ante U. C. ann. 216. nec annum egiſſe, cum *Gabii* expugnarentur, pluſquam XXVI. Sed *trium* liberorum *minimum* credidit *Livius* I. 53. & qui *Livium* ſequuntur. Sic annum XXIV. ſuperare non potuit cum falleret *Gabinos*. Id porro ſi fuiſſet verum, ex *alia* quam feroci illa *Tullia* matre edi non potuit. Eam enim matrem agnoſcebant *Titus* & *Aruns*, cum *illam* ex Oraculi præcepto oſculandam arbitrarentur, ut Regno potirentur. Imo *Sextum* ejuſdem *filium* agnoſcebant, cum operam darent ne de Oraculo quidpiam reſciſceret *Sextus* frater, ſi quidem *Livium* audiamus. I. 56. Sed rectius, ni fallor, *maximum* natu *Sextum* agnoſcit *Dionyſius*. Sec *Sexti* meminit Oraculi occaſione *Dionyſius*. Potuit ergo *majoris meliorisque Tulliæ* filius fuiſſe *Sextus*. Habuit enim etiam *ipſa communes* cum tyranno *liberos*, ut docet *Brutus* inſigni in *Tyrannum* Oratione. L. IV. p. 260. Sed nec *illa Superbo* juncta eſt ante annum *Patris* XXIV. *Catonianum* 199. Sic naſci ante annum U. C. 200. nec ante annum U. C. 230. annum ætatis XXX. expleviſſe, non potuerit *Sextus*. Inde etiam colligimus Bellum illud à *Superbi initio* removendum eſſe. Non tamen dicit *Brutus* ullum eorum, qui tum ſuperſtites erant, filiorum è *majori* ſorore natum. Nec ſane veriſimile eſt paſſuram eſſe ſuorum

filiorum *æmulum*, filiam uxoremque tam impiam, quæ nec *patri*, nec *viro* pepercerit; ne jam dicam, *novercam*. *Patri* etiam *tyranno* ſuſpectus fuiſſet *avi matriſque* vindex. Certe fratribus ex *alio matrimonio* natus ſuſpectus fuiſſet, pro novo *Patris exemplo*, Regni manifeſtus *heres*, cum tamen nulla inter illos diſſidia legamus. Proinde potius è ſecundo illo impioque matrimonio natum *Sextum* arbitror, & paucos forte annos in favorem *Sexti* eſſe minuendos, pro *exemplo* ipſius *Dionyſii*, qui *quinquennio* minorem *Tarquinium Priſcum* cum *Romam* veniret, quam poſcebat annus *Magiſtratui* legitimus. Sunt enim, ſemperque fuerunt gratiæ illæ penes Rempublicam. Sic tamen etiam conſtabit ab anno illo, quem dixi, 242. *longe* abeſſe ne quidem *potuiſſe* annum, de quo loquimur, Belli *Gabini* ultimum. Nec enim poſtulant res à *tyranno* poſtea geſtæ *moram* admodum *diutinam*. Cœptum fuerat illud ipſum *Templum*, ſub *avo* tyranni *Priſco*. Nec magna erat, nec pluſquam unius anni, *mora* neceſſaria ad manubias *Sueſſanas* exhauriendas. His exhauſtis novas quærebat è Bello cum *Ardeatibus* expenſas. Nec tamen magnos progreſſus feciſſe, exinde intelligimus, quod ſub *Conſulibus* manus Operi *ultima* acceſſerit, ut alii volunt, *primis*; ut *Dionyſius*, *tertiis*.

Proxime *hoc* Bellum præceſſit aliud cum *Volſcis*. Moram nullam mediam *inſignem* fuiſſe, innuunt, ni fallor, verba *Dionyſii* illa de Bello *Gabino*: ἤδη τῶν πλείστων αὐτῷ κατὰ νοῦν χωρούντων, πόλεμος ἐκ τῶν ὁμόρων ἀνέστη. L. IV. p. 242. Idem indicat Belli *occaſio* à profugis *Sueſſanis Romaniſque* nata. Præſertim συμπροθυμηθέντων ϗ Ουολούσκων, teſte ibidem *Dionyſio*, p. 243. Quæ enim *moræ* cauſa eſſe potuit in recenti injuriarum memoria *Sueſſanorum*, promptiſque *Volſcorum*, ad Bellum ſuſcipiendnm, animis? Idem inde colligimus, quod ab expugnatis *Sueſſis* ad *finem* uſque Belli *Gabini*, nondum tamen dicatas Templo *Capitolino* manubias expenderit *Tarquinius*. Inde enim eſt cur ſuſpicemur, ut *mediæ* aliquæ interceſſerint *induciæ*, nullam tamen toto hoc ſpatio *firmam* fuiſſe *Pacem*. Inducias certe aliquas fuiſſe exinde diſcimus, quod de Belli *Gabini ſeptennio* obſervavit, illud fuiſſe συνεχῶς. Id nempe innuens, Bella, quæ *præceſſerunt* hujus Regni omnia *induciis* fuiſſe interpolata. *Initium* arceſſit uterque ab expugnata *Sueſſa Pometia*. De quo initio ita Livius: *Is primus Volſcis Bellum in ducentos amplius poſt ſuam ætatem annos movit: Sueſſamque Pometiam ex his vi cepit.* I. 53. Verba obſcura ſunt. Id tamen vult, ni fallor, *Sueſſam Pometiam*, quam primus expugnavit *Tarquinius Superbus*, poſt annos ab illius *Tarquinii* ætate *pluſquam ducentos*, iterum in *Romanorum* poteſtatem veniſſe, factamque *Romanam* exinde *coloniam*. Quid ſi huc retulerimus alia ejuſdem *Livii* in hanc ſententiam verba, ubi ita ſcribit: *Sueſſa & Pontia eodem anno coloniæ deductæ ſunt. Sueſſa Auruncorum fuerat.* L. IX. c.28? Non multum, ut exiſtimo, ab illius ſententia aberrabimus. *COSS.* ibi ſunt: *Papirius Curſor* V. & *C. Junius Bubulcus*, U. C. ann. 441. pro Epocha utraque tam *Varroniana*, quam *Catoniana*. Intervallum eſt *amplius* quam *ducentorum annorum* ab hoc *initio*, quod Bellum *Gabinum* præceſſerit. Venit autem in *Auruncorum* poteſtatem *Pometia Colonia* ann. U. C. 252. *Liv.* II. 17. Nec multum diſcedit *Vellejus* qui poſt *COSS.* anni 433 primo *triennium*, tum annum *unum*, deinde *triennium*, poſtea *quadriennium* ſupputat. Tum ſubjungit: *ac deinde interjecto triennio, Sueſſa Aurunca.* L. I. c.14. Loquitur de eadem, de qua *Livius*, colonia. Nec adeo à *Livio* diſcreparet, arbitror; certe melius ipſe *ſecum* conveniret, ſi quidem licuiſſet per *librarios*. Utcunque tamen de *anno* captæ *Sueſſæ* nihil inde conſtat. Variorum autem annorum fuiſſe cenſeo illa quoque Bella. Primi anni nota eſt ad verba *Dionyſii*: στρατὸν ἐξάγειν ἐπὶ Σαβίνους ἔγνω. L. IV. p. 240. Illo *Sueſſam* expugnarit, & *Sabinos* in fidem receperit, & priorem illum *Triumphum* de *Sabinis* egerit, cujus in Marmoribus *Capitolinis* veſtigia duntaxat habemus, nec *gentis triumphatæ* nec *menſis* nomine, & ne quidem *anni* numero ſervato. Cæterum in illis *Dionyſii* verbis plurium annorum Expeditiones contineri puto: Ἐποιήσατο δὲ ϗ μετὰ ταῦτα πολλὰς ἐξόδους ἐπὶ τὴν Ουολούσκων χώραν, ποτὲ μὲν ἁπάσῃ τῇ δυνάμει, ποτὲ δὲ μέρει τινί· ϗ λείας πολλῆς ἐγένετο κύριος. L. IV. p. 242. Certe Expeditiones illæ, quæ copias *omnes* ducebant, vix aliæ eſſe poterant quam *annuæ*. Itaque ſi *illæ* plures fuerint, etiam *annos* plures prædationum fuiſſe conſentaneum eſt. *Poterant* & illæ quoque *annuæ* fuiſſe, quibus *partes* tantummodo copiarum hoſticam populabantur. Si nempe utiles *Bello* menſes *induciæ* feciſſent inutiles. Et ſane *alibi* Bella illa *prædatoria* multis fuiſſe *annis* obſervavit ipſe *Dionyſius*. Sed Bellum *Gabinum ſeptenne* χρόνῳ dicit fuiſſe μακρῷ. ib. p. 242. Inde fortaſſe ſequetur, præ illo *brevia* fuiſſe Bella *præcedentia*. Niſi forte præ eo, quod exſpectabatur, *diuturnum* μακρὸν cenſuerit *Dionyſius* (quod *ſpe lentius* appellat *Livius*) & quod nullis interpolatum fuerit *induciis*. Quod ſi *pauciores* fuerint Belli *prioris* anni, quam Belli *Gabini*, at ſaltem pauciores *quinquennio* eſſe vix poterant. Illæ certe Expeditiones quæ copiis omnibus inſtruebantur ſingulorum *annorum ſingulæ* fuiſſe videntur. Nec enim ad *hiberna* rediiſſe veriſimile eſt niſi *hoſtibus* ſeſe ad *hiberna* ſimiliter conferentibus. Nec anno jam *affecto* copias *univerſas* ex *hibernis* fuiſſe revocatas. Et tamen πολλὰς iſtiuſmodi ἐξόδους agnoſcit, *binis* ſaltem, ut videtur, *plures*. Tres ergo fuerint iſtiuſmodi Expeditionum anni, quæ cum copiis prodierint *univerſis*. Unicus ergo ſaltem *annus* fuerit rerum geſtarum per copias *partiarias*. Sic *quadriennio* cum *Volſcis* conflixerit *Tarquinius*, quo *exeunte ſecundum* de illis *triumphum* duxerit, cujus rudera habemus in marmoribus *Capitolinis*. Hunc tamen numerum juſto *contractiorem* eſſe ſuſpicor, & *plures* adeo *annos*, quam fecimus, huic, in *Volſcos*, Bello eſſe concedendos, ut *initium* illius propius ad *Tarquinii* ipſius *initium* admoveretur. Quod quidem facile fieri potuit, ſi & copiarum partiariarum Expeditiones fuerint *frequentiores*, & *induciæ* fuerint *annuæ* prœliorum *intermediæ*. Fœdus autem cum *Latinis* proxime præceſſit primum cum *Sabinis* Bellum, annumque illum quo expugnata eſt *Sueſſa Pometia*. Sic ergo ſe habebit hujus Regni Chronologia, pro noſtris hiſce rationibus.

524. Ἐπὶ τῆς ἑξηκοστῆς ϗ τετάρτης Ολυμπιάδος, victi à *Cumanis Etruſci*, duce *Cumanorum Ariſtodemo*. Nempe ann. XX. ante 504. ubi vide. *Tarquinii* ann. *Regni* IX. *Ætat.* LIX.

522. *Tarquinii Suberbi* ann. *Regni* XI. *Ætat.* LXI. Fœdus cum *Latinis*. Vel propius *initio Tarquinii*. Unde fiet ut *initium* Belli cum *Volſcis* propius ad *initium Tarquinii* admovendum ſit.

521. *Tarquinii Superbi* ann. *Regni* XII. *Ætat.* LXII. *Sueſſa Pometia* capta. Victi *Sabini*, deque illis *Triumphus* I. Tum *coloniam* duxit *Tarquinius Circæam*: κατὰ λογισμὸν, ὅτι τοῦ Πωμεντίνου πεδίου μεγίστου τοῦ περὶ τῇ Λατίνῃ, ϗ τῆς συναπτούσης αὐτῷ θαλάσσης, ἔκειτο ἐν καλῷ. *Dionyſ.* L. IV. p. 250. Hoc tempore quia ex agro *Pometino*. Οἰκιστοῦ titulum detulit filio *Arunti*. ib.

520. *Tarquinii Superbi* ann. *Regni* XIII. *Ætat.* LXIII. Belli cum *Volſcis* ann. I.

519. *Tarquinii Superbii* ann. *Regni* XIV. *Ætat.* LXIV. Belli cum *Volſcis* ann. II.

518. *Tarquinii Superbi* ann. *Regni* XV. *Ætat.* LXV. Belli cum *Volſcis* ann. III.

517. *Tarquinii Superbi* ann. *Regni* XVI. *Ætat.* LXVI. Belli cum *Volſcis* ann. IV. Hujus anni fine *Triumphus* II. de *Volſcis*.

516. *Tarquinii Superbi* ann. *Regni* XVII. *Ætat.* LXVII. Belli cum *Gabinis* ann. I.

515. *Tarquinii Superbi* ann. *Regni* XVIII. *Ætat.* LXVIII. Belli cum *Gabinis* ann. II.

514. *Tarquinii Superbi* ann. *Regni* XIX. *Ætat.* LXIX. Belli cum *Gabinis* ann. III.

513. *Tarquinii Superbi* ann. *Regni* XX. *Ætat.* LXX. Belli cum *Gabinis* ann. IV.

512. *Tarquinii Superbi* ann. *Regni* XXI. *Ætat.* LXXI. Belli cum *Gabinis* ann. V.

511. *Tarquinii Superbi* ann. *Regni* XXII. *Ætat.* LXXII. Belli cum *Gabinis* ann. VI.

510. *Tarquinii Superbi* ann. *Regni* XXIII. *Ætat.* LXXIII. Belli cum *Gabinis* ann. VII. *Gabiis receptis, Tarquinius pacem cum Æquorum gente fecit, fœdus cum Tuſcis renovavit. Inde ad negotia Urbana animum convertit.* Liv. L. 55.

509. Templum *Jovis Capitolini* ædificari cœpit è manubiis *Sueſſæ Pometiæ*, ann. *Regni* XXIV. *Ætat.* LXXIV. *Hoc*, ni fallor, anno, *Sexto* Rege *Gabiorum* conſtituto, coloniam *Circæam* deduxit in honorem filii *Aruntis*, & *Signiam* in honorem *Titi* tanquam οἰκιστῶν, *Tarquinius.* Hoc certe anno manubias *Pometinas* expendit, tot *antea* annis captas. *Signia* autem *hibernorum* munia, ſuperiori Bello præſtiterat, ita proinde *munita* ut facile in *Urbem* migraverit.

508. *Tarquinii Superbi* ann. *Regni* XXV. *Ætat.* LXXV. Bellum cum *Ardeatibus.* Inde pellitur in *exſilium.* Tenuit uſque ad annum *Regni* XXV. ἕως εἰκοστοῦ καὶ πέμπτου προαγαγεῖν τὴν ἀρχήν. *Dionyſ.* L. I. p. 56. ὅτε ἐκ τῆς ἀρχῆς αὐτοῦ ἔκπτωσις γίνεται πέμπτῳ καὶ εἰκοστῷ μετὰ ταῦτα [poſt cædem *Servii Tullii*] ἔτει. Καὶ τούτῳ τῷ ἔτει στρατευόμενος ἐν τῷ πρὸς Ἀρδεάτας εἰσάγεται πολέμῳ, καὶ πάντα τὰ ἔργα. L. IV. p. 204. *Junius Brutus* in Oratione: ἥκει γὰρ ὁ καιρὸς ὃν εὐχόμην τε καὶ προσεδεχόμην· πέμπτον ἤδη τοῦτο καὶ εἰκοστὸν ἔτος φυλάξας. p. 259. Iterum: ὢν Ταρκύνιος οὐ μίαν ἡμέραν, ἀλλὰ πέμπτον καὶ εἰκοστὸν ἔτος, ἤδη τυραννῶν. p. 263. ἡλικίαν ἤδη πολιὸς, ἔτη δὲ πέντε καὶ εἴκοσι τὴν βασιλείαν κατασχών. p. 265. Annum ſcilicet abſolverat hujus anni *meſſe* qui meſſe *Servium Tullium* interfecerat. Quod ſupererat, ad annum ſpectabat revera *Regni* XXVI. Nec tamen quenquam Veterum habemus qui *Superbo* annos pluſquam XXV. conceſſerit, unum ſi exceperis *Euſebium* qui *decennium* integrum demptum *Tullio* ſucceſſori *Tullii Superbo* aſſignavit. *Dionyſii* autem numerum non alium eſſe quam XXV, aliunde conſtat, quod hic numerus ſuperioribus additus, Regum omnium annos in univerſum conficiat 244. Omnino pro mente *Dionyſii.* Ἀπό γε τῆς ἐκβολῆς τῶν βασιλέων ἐπὶ τὸν πρῶτον ἄρξαντα τῆς πόλεως ἀναβιβασθεὶς Ῥωμύλον ὁ χρόνος, ἔτη τέτταρα πρὸς τετταράκοντα καὶ διακοσίοις ἀποτελεῖ. L. I. p. 60. Mox ibidem: τεττάρων δὲ καὶ τετταράκοντα καὶ διακοσίων ἀναπολουμένων, ἃ κατέσχον οἱ βασιλεῖς &c. Iterum in fine Libri IV. Ἡ μὲν δὴ βασιλικὴ πολιτεία διαμείνασα μετὰ τὸν οἰκισμὸν τῆς Ῥώμης ἐτῶν τεττάρων καὶ τετταράκοντα καὶ διακοσίων ἀριθμὸν, ἐπὶ δὲ τοῦ τελευταίου βασιλέως τυραννὶς γενομένη, διὰ ταύτας τὰς προφάσεις καὶ ὑπὸ τούτων κατελύθη τῶν ἀνδρῶν. Eademque etiam verba fere numerat initio Libri V. Hæc ergo manifeſta eſſe puto, ſaltem pro ſententia *Dionyſii.* Idem tamen *Dionyſius* obſervavit, cum *primi* inirent *Conſules*, *quatuor* defuiſſe ad finem anni *menſes*: Οἱ πρῶτοι τὴν βασιλικὴν ἀρχὴν παραλαβόντες ὕπατοι, τεττάρων μηνῶν εἰς τὸν ἐκεῖνον ὑπολειπομένων. L. V. p. 266. Intelligit proculdubio ad *finem* anni 244. illos pertigiſſe *menſes.* Reſpondent illi *menſes* ſatis accurate pro *initio* anni, de quo jam antea monuimus, ducendo à *Palilibus. Aprili* enim *exeunte* erant *Palilia.* Ita quidem rectiſſime, ſi eodem *ſitu* tum fuiſſet *Januarius*, quo *ineunte* primos *Conſules* Magiſtratum docet iniviſſe *Plutarchus.* Sed alium *Januarii* ſitum Diſſ. X. de *Cyclis*, eundemque cum ſitu *Martii* probavimus, illo Seculo, quod tamen fugit *Dionyſium.* Satis autem hinc apparet, annorum horum initia à *Palilibus* cenſere *Dionyſium*, etiam in annis Regum *ſingulis.* Inde factum ut XXV *Superbi* anno ſpatium *quadrimeſtre* deeſſe crediderit, quod ad proxima poſt annum 244 *Palilia* deeſſe viderentur. Hinc ergo ſequitur anno 244 *labente*, pro his rationibus, fuiſſe *Regifugium*, ſi tot *menſibus* ante anni 244 *finem primi* etiam inierint *Conſules.* Nec ſane aliter quam à *Palilibus* calculum *Dionyſii* procedere oportebat cum ab *Urbe Condita* annos numeraret, ut hoc in loco illum ſaltem feciſſe vidimus. Sic ergo ad finem *Regum* anni fuerint *integri* tantummodo 243. Multo autem magis, ſi ad *finem* anni *Tarquinii* XXV duntaxat ſupputaſſet. Explevit enim *illum annum* hujus anni *Æſtate Tarquinius*, nec multis adeo poſt anni 244 ineuntis *Palilia menſibus*, ut è *Servii Tullii* cæde probavimus. Ita pars longe *maxima* anni ab *Urbe Condita* 244 primis *Conſulibus*, non autem *Tarquinio Superbo*, fuiſſet imputanda. Hanc ego *cauſam* fuiſſe puto anni in Faſtis *Capitolinis* deficientis, uti etiam in aliis *minorum gentium* veteribus Auctoribus. Nec enim hic audiendos exiſtimarim *quarti* à *Chriſto* Seculi Auctores qui annum *Tarquinii Priſci* XXXVII ejuſdem *ultimum* exiſtimant. Jam vidimus *Dionyſium* negare *ullos* fuiſſe Veteres Auctores qui pauciores XXXVIII annos *Priſco* tribuerint. Hujus ego *negantis* teſtimonium *juniorum* teſtimoniis omnibus anteferendum exiſtimo *pauciores* numerantibus.

Cæterum obſidio *Ardeatium*, quacunque demum anni *parte* cœperit, eam tamen πολυχρόνιον fuiſſe teſtatur *Dionyſius*, L. III. p. 250. Pertigit certe ad *initium* anni *Juliani* ſequentis, ut mox oſtendemus.

De *uſu* Tabularum ſequentium.

“ *Meminerit Lector his noſtris Tabulis pro norma haberi Epocham* Catonianam, *quæ duobus annis* ſerius *incipit quam* Varroniana. *Inde factum ut numeris* Catonianis *reſpondeant* anni Magiſtratus *anniſque* Olympiadum Catonianis, *non autem numeris* Varronianis *qui cum* Catonianis *in eadem ſerie leguntur. Ex. gr. primi* COSS. *anni* Catoniani 245 *anno* Varroniano *reſpondent* 247. *qui idem eſt cum anno* Catoniano 245. Verus *tamen eorundem* ſitus, *pro ſententia* Varronianorum, *eſt anno* Varroniano 245. *qui idem erat cum* Catoniano 243. *Idque facillime intelligetur ex annis* Olympiadum *qui numeris* Varronianis *in eadem columella apponuntur. Sub anno enim* Varroniano *appoſuimus* Olymp. 67 ¾. *qui anni* Olympiadum *cum anno Epochæ* Varronianæ *concurrunt* 245. *Is ergo* verus *eſt Conſulum* eorundem *ſitus, pro ſententia* Varronianorum. *Itaque ex* Olympiadum *annis appoſitis tam* ſitus *Conſulum* eorundem *conſtabit pro utriuſque Epochæ hypotheſibus* Catonianæ *ac* Varronianæ, *quam &* ſpatium *quo ab invicem* diſcedunt *pro iiſdem rationibus.*

“ *Cæterum in* Regum *annis* nihil *prorſus diſcrepant invicem* Catoniani *&* Varroniani. *Sed ne quidem in annis Magiſtratibus* annorum *Eponymis uſque ad annum* Decemvirorum tertium *quem interponunt* Catoniani *à* Varronianis *prorſus omiſſum. Inde factum ut iiſdem ab* Urbe Condita *numeris* iidem *reſpondeant utrobique* Conſules, *qui tamen hoc ipſo ſpatio perpetuo* biennii *diſcrimine à ſe invicem diſſita ſunt, ut è fixa* Olympiadum *Epocha manifeſtum eſt. Ab illo antem tertio* Decemvirorum *anno* uno anno *auctiores ſunt numeri ab Urbe Condita* Catoniani *in eorundem* Conſulum *deſignatione, ut multis probavimus exemplis X noſtra de Cyclis Diſſertatione. Inde ergo* triennio *integro* verum ſitum *præcedunt Conſules* Catoniani, *qui tandem in eum locum recedunt quo* biennio *brevioribus numeris reſpondent in Epocha* Catoniana. *Hunc locum denique aſſequuntur Faſti* Catoniani, *omiſſa triplici* Dictatura *annorum* Varr. 430. 445. *&* 453. *quam* annuam *credebant* Varroniani. *Et ab eo uſque* anno *biennio* breviores *ſunt eorundem* Conſulum

 “ *numeri*

"*numeri* Catoniani *quam ſupputantur in Epocha*
" Varroniana.

" *Sed vero annus* Cycli veteris Lunaris *non ad*
" normam, *ut alia*, Catonianam *accommodavimus*;
" *ſed ad* Varronianam, *quam* vero *propiorem exiſti-*
" *mamus. Id nempe illo conſilio fecimus ut* quales
" *fuerint* anni *Conſulum oſtenderemus, non quidem*
" *pro illo* ſitu *quem* revera *tenebant in Epocha* Var-
" roniana *pro ſententia* Varronianorum; *ſed pro*
" *illo potius, qui illis à* Catonianis *aſſignatus eſt. Sic*
" *itaque intelligendi erunt, ut numeri* Varroniani
" Catonianis *appoſiti non illum deſignent annum quo*
" Varro *ipſe* Conſules *Magiſtratum* geſſiſſe *credidit*,
" *ſed illum rectius qui anno* Catoniano *reſpondebat*,
" *pro calculo ducto ab* initio *Conſulum* Varroniano,
" *quod anni erat* Varroniani 245. *non, ut hic legi-*
" *tur*, 247. *Cæterum, ut annorum* Cyclicorum *loci*
" *recte deſignarentur in Epocha* Varroniana, *plane*
" *neceſſarium erat ut unus idemque annus* Cycli-
" cus *tertio* Decemviratui, *primiſque*, poſt *Decem-*
" *viros*, Conſulibus *concederetur, ut pro* uno *anno*
" Catonianum *illud* biennium, *cenſebant* Varronia-
" ni. *Et viceverſa* tres *annuæ* Dictaturæ, *cum alios*
" *conſtituant, pro mente* Varronis, *annos à* Conſu-
" libus *quibus adjiciuntur à* Catonianis, *proinde*
" alios *ſortiantur oportet, pro ejuſdem ſententia*
" Varronis, *annos* Cyclicos *qui locum* ambo *habere*
" *non poſſunt in annis* Conſularium collegiorum
" *ſingulorum ſingulis* Catonianis. *Prior ergo annus*
" Conſulum Cyclicus, *pro anni* Lunaris *modo quo*
" Conſulatum *tenuerunt* Conſules *agnoſcendus eſt.*
" *Poſterior* Dictatoris *nullus eſt* Catonianis, *qui* ali-
" um *non agnoſcunt* annum Dictatorium *in ſuo anno*
" Conſulari.

" *Sed & illud obſervandum*, biennio *illa* Conſu-
" lum Dictatorumque *Varroniana, ut* ſingulos *in*
" *Epocha* Catoniana *deſignant* annos, *ſolorum nem-*
" *pe, ſine Dictatoribus*, Conſulum: *Sic & in colu-*
" *mella* Varroniana, *qua* Conſulum Catonianorum
" *verus tantummodo deſcribitur* ſitus *in Epocha*
" Varroniana, *ſinguli illi anni, non* bini *numeran-*
" *di ſunt. Hic ita certe rem habere ſe neceſſe eſt,*
" *quia annus* Catonianorum *Conſulum* primus, *idem*
" tertius *numeratur in columella* Varroniana, *non*
" *ſcilicet* Urbis (*ut in laterculo ſupputatur* Cato-
" niano) 245. *ſed* 247. *Fieri hoc ne quidem potuit,*
" *niſi interpolatis poſtea* annis Dictatoriis *fieret ut*
" primi *quoque* Varroniani *COSS.* biennio *ſolido in*
" *interiora protruderentur. Itaque cum* duarum
" *Dictaturarum* annuarum *ratio in columella* Varro-
" niana, *etiam ab* initio *habita fuerit*, bis *profecto*
" *numerarentur, ſi* ſuo *quæque* loco *iterum ſup-*
" *putaretur.* Singuli *ergo cum habeantur anni* dua-
" rum *primarum cum ſuis Conſulibus* Dictaturarum;
" *ne quidem fieri poteſt ut anni* Cyclici *ſingulis* plu-
" res *aſſignentur. Hæc cauſa eſt cur* bis *annos Cy-*
" *clicos* eoſdem *in illis legis. Idque recte ſe habere*
" *è* Tab. *noſtra ad* Diſſ. *de* Cyclis X. *quæ* IX. *nu-*
" *meratur in* Appendice, *conſtabit. Sic enim fiet ut*
" reſpondeant *anni* Cyclici *annis* Varronianis, *cum*
" *quibus in illa* Tabula *committuntur, aliter profe-*
" *cto minime reſponſuri. Hoc monere neceſſe erat*
" *ne* Facti *ratio* Lectorem *lateret. Non ita fecimus*
" *in* Dictatura tertia, *cujus ratio nulla in primis*
" *Conſulum numeris præceſſerat. Huic annum* Cy-
" clicum *à* Conſulum *anno Cyclico* diverſum *ſubje-*
" *cimus. Nempe ut anni* Catoniani *Decemvirorum*
" tertii *lucrum in Epocha* Catoniana *nova hac* Var-
" roniana Dictatura *compenſaretur*.

" Olympiadum *tamen annos, qui cum* Dictaturis
" *concurrebant, ſubjecimus. Id quod plane neceſſa-*
" *rium erat, ut intelligeretur, non temere nos toto*
" biennio *auctiores feciſſe numeros in columella*
" Varroniana *quam fuerint in* Catoniana. *Primæ*
" *enim* Dictaturæ, *cum nihil habeant quo* compen-
" ſentur *in Epocha* Catoniana; *totam proinde Epo-*
" *cham* Varronianam *ad ipſam uſque Urbis* origi-
" nem *biennio* locupletiorem *fecerunt. Non item*
" tertia *quæ* hiatum *tantummodo ſupplet* tertii *in*
" *Epocha Catoniana* Decemviratus.

" *Id porro operam dedimus, ut* Magiſtratuum *anni*
" Eponymorum *initia, quam potuimus, accurate de-*
" *ſignaremus. Plane utique neceſſarium ut cum*
" Græcorum Olympiadibus, *aliarumq; gentium* Epo-
" chis *geſta* Romanorum *Annalia committerentur.*
" *Ipſoſque* Magiſtratus, *qua licuit, ex* optimis *monu-*
" *mentis deſcripſimus. Cum illa non occurrerent, è*
" minorum *gentium Faſtis* Siculis, Caſſiodori, Ida-
" tii, Cuſpiniani, Mariani Scoti, *& ſimilibus* (*taci-*
" *tis nominibus*) *ſupplevimus.* Triumphos *item de-*
" *dimus, ea potiſſimum de cauſa ut de* anni, *quo tri-*
" *umphatum fuerit, forma inde ſtatueretur. Sed*
" *quos dedimus anni* Juliani *dies, qui menſium* Lu-
" narium *diebus reſponderint, ita intelligendi ſunt,*
" *ſi nullæ fuiſſent, per menſium dierumve* interca-
" lationes *Anomaliæ. De his enim quæ à* Pontifi-
" cum *arbitrio pendebant, norma nulla* certa *ſtatui*
" *poteſt. Nos autem quid de illis ſtatuamus, Diſſ.*
" X. *de* Cyclis *ſententiam noſtram explicuimus.*

507. *Tarquinii Superbi* ann. *Exſilii* I. *Ætatis* LXXVI. *Regifugium* VII. Kal. *Martias.* Intelligo de *die* quo *Exſilium* decretum eſt in Comitiis *Tarquinio Superbo*, ejuſque *filiis*. Menſemque *Martium* pro hujus Seculi *Januario* habeo, anni illius *principio* cujus menſis *ultimus* erat *Februarius. Februarium* enim, (ut poſt *Decemviros Martius*, ita) antea *Januarius*, proxime excepit, ut ſitum *Martii recentioris* tunc tenuerit *Januarius*. Hæc probo Diſſ. X. de *Cycl.* n. 93. 98. 99. Itaque tantundem valebat tum VII. Kal. *Januar.* quod poſtea VII. Kal. *Mart.* Hoc *Regifugium* erat quod *Terminalibus* proximum erat. *Novi* ſcilicet anni *initium*, ut *ſuperiorem annum* terminabant *Terminalia*, in perpetuam hujus *exſilii* memoriam. Anno Cycli 1°. VII. Kal. illius *Januarii*, ſive *Martii*, in diem incurrebat *Februarii Juliani* XXIII. Ita quidem pro *Regifugio* Epochæ *Varronianæ*. Hæc autem *Dionyſii* Epocha *Catoniana* biennio *ſerior* eſt. *Primus* ergo illius annus biennio *ſerior* eſt. Proinde anni Cyclici tertii fine quærere oportet illius *Regifugium*. Ibi autem reſpondet *Febr. Jul.* diei XIV. Hoc ergo *die* exſularit *Tarquinius*, & primi deſignati Conſules. Hoc certe ano *Juliano*, pro hypotheſibus *Catonianis*, Suffragatur in die menſis *veteris Onuphrius*.

1° *Januarii* Magiſtratum inibant primi Conſules, qui erat *Martii Juliani* I. pro noſtris Cycli *Romani* Lunaris vetuſtiſſimi *Tabulis*, & pro Epocha *Varroniana*. Primus autem Epochæ *Catonianæ* idem annus eſt *Cycli* IV. quo in *Martii Juliani* diem 2ᵐ incidit dies *veteris Januarii*. I.

XXIV *Maji*, IX Kal. *Jun.* male habetur pro *Regifugio*. E Vet. *Kalendario* hallucinatum de eo *Ovidium* obſervavit *Onuphrius*. Idem *Feſtum* de quo ita [1] Macrobius: *Nonnulli putaverunt Junium menſem à Junio Bruto, qui primus Romæ Conſul factus eſt, nominatum: quod hoc menſe, id eſt, Kalendis Juniis* [deeſt Kalendarum *numerus* è prædicto veteri *Kalendario* ſupplendus] *pulſo Tarquinio ſacrum Carnæ Deæ in Cœlio monte voti reus fecerit. Hanc Deam vitalibus humanis præeſſe credunt. Ab ea denique petitur, ut jecinora & corda, quæque ſunt intrinſecus viſcera, ſalva conſervet. Et quia cordis beneficio cujus diſſimulatione Brutus habebatur idoneus emendationi publici ſtatus extitit, hanc Deam, quæ vitalibus præeſt, templo ſacravit.* Ob proſperum eventum bene ementitæ *dementiæ*, pulſique jam cum ſuis filiis *Tarquinii*, non *feciſſe* vota ſed *ſolviſſe* fertur *Brutus*. Proinde *poſt* initum *Conſulatum*, cum ſecura ſibi videretur aliquatenus à *Tarquinii* metu Reſpublica. Fateor equidem in Kalendario *Auguſti* ſic literas Q. R. C F. interpretari pleroſque quaſi ita eſſent intelligendæ

1 *Macrob. Cat.* I. 12.

QUAN-

QUANDO REX COMITIIS FUGIT. Sed longe aliter è *Varrone* & *Feſto* intelligendas docuit *Onuphrius*. Hanc nimirum in ſententiam: *QUANDO REX COMITIAVIT, FAS*. Sic enim docuit, diem illum ex *parte* tantummodo *nefaſtum* eſſe. Quod ſcilicet, poſt *Comitia* à *Rege Sacrificulo* habita, deinceps *Faſtus* eſſet, idoneuſque ſententiis decretoriis à *Prætore* proferendis. Hic *fugæ* ne mentio quidem. Et tamen, quia *vota* de *Regifugio* ſolviſſe dicitur in eo *Brutus*, inde occaſio ſatis facilis eſt cur ad *fugam* referretur. Mihi quidem ſuſpicio eſt, vota illa *ſoluta* pro detectis filiorum ſuorum aliorumque de *Tarquinii* reditu conjurantium inſidiis. Convenit certe *tempeſtas* anni ſatis accurate. *Segetis* nimirum, ſuperiori anno à *Tarquinio* ſatæ, maturæ *meſſi*. Sic enim teſtatur *Livius* II. 5. Habebat vetus ille Lunaris *Majus* totidem, ac noſter, dies, nempe XXXI. Proinde IX. Kalend. *Jun.* dies erat illius *Maji* XXIV. ut dixi, qui *primo* Cycli anno diei *Junii Juliani* XXI. reſpondebat, pro Epocha *Varroniana*, pro *Catoniana Junii* XII. Et quidem *detecta* illa conjuratione negatæ ſunt illæ *Tarquinio* fruges quæ à *meſſe* longe abeſſe non poterant, pro more *Romanorum* ferias *meſſivas Julio Juliano* celebrantium. Hucuſque ergo certum eſt ſuperfuiſſe *Brutum*; nec adeo *Martium*, quo perierit, ad anni Conſularis *initium*, ſed *finem* potius eſſe referendum. Et ſane res ipſa clamat, partem vel *maximam* fuiſſe *Bruto* in bonorum è *Tarquiniis* repetitorum retentione. Bellum itaque, quo periit, ad annum *Julianum* ſequentem differendum eſt. Et quidem pro ſententia *Dionyſii*, ut mox oſtendemus. Certe quod *maturum meſſi* dixit *Livius*, id τεθερισμένον ἄρτι, καὶ κειμένον ἔτι τῶν δραγμάτων tranſtulit *Plutarchus*.

506. *Tarquinii Superbi* ann. *Exſilii* II. *Ætat.* LXXVII. Prœlium quo cecidit *Brutus* & *Aruns Tarquinius* περὶ μιᾶς Καλανδῶν Μαρτίων. *Plutarch.* Poplicol. Nempe anno *Cycli* 2°. Martii Juliani die XVIII. pro *Tabulis* noſtris Epochæ *Varronianæ*. Sed anno *Cycli* 4°. (qua Epochæ *Catonianæ* accommodandæ ſunt) *April.* Jul. 2. Τῇ ἑξῆς ἡμέρᾳ à *Valerio* collega pro roſtris laudatus. *Dionyſ.* p. 279. Proinde *Martii* Juliani die XIX. Revera pro ſitu Epochæ *Catonianæ* intelligendus eſt *Dionyſius*. Hoc ergo anno *Juliano*, ſi *Dionyſium* audiamus, qui *Olymp.* LXVIII $\frac{2}{3}$. reſpondebat, qui annus erat Epochæ *Catonianæ* 246. Ita neceſſario intelligendum eſſe Dionyſium ex illis illius verbis diſcimus: ὑστερεῖ δὲ καὶ τῆς Μαραθῶνι μάχης καὶ τῆς Βρούτου ταφῆς, οἱ δὴ ἀπὸ τούτου πρῶτον ἤρξαντο οἱ ὕπατοι λέγεσθαι τοῖς ἀποψηφισμένοις, ἑκκαίδεκα ἔτεσιν. L. V. p. 280. *Sedecim* anni quatuor ſunt *Olympiades*, quæ proinde deſinent in annum illum *Julianum* qui cum *Ol.* LXXII$\frac{2}{3}$ convenit, qui annus erat prœlii *Marathonii*. Sed tamen ut in partem anni *poſteriorem Olymp.* LXXII. 3. inciderit prœlium ipſum *Marathonium*. Sed *annus* horum temporum *Archonticus* utriuſque anni *Olympiadici* partem complectebatur, pariter ac *annus* ipſe *Julianus*. Qua ſcilicet inibat à *Gamelione*. Superior autem *Martius* qui *Januarium*, quo inivit *Brutus*, proxime excipiebat, partem nullam habebat in anno qui XVI à *Dionyſio* numeratur à cæde *Bruti*, cui victoriam aſſignat *Marathoniam*, qui à *priori* illo *Martio* revera XVII eſt. Ipſo illo die quo *Brutus* cecidit, triumphavit *Valerius Poplicola*: Ἐθριάμβευσε δ᾽ ἀπ᾽ αὐτῆς Οὐαλέριος, εἰσελάσας τεθρίππῳ πρῶτος ὑπάτων. *Plutarch.* Poplicol. Nempe in Urbis εἰσελάσει. Tum poſt *laudatum* ſequenti die collegam, *Leges* tulit Populo acceptas, quibus nomen meruit *Poplicolæ*. Et quidem poſt *Mart.* XIX. opportuni occurrunt his Legibus ferendis dies *Comitiales* duo XX. & XXI. uti etiam ſufficiendo *collegæ*. Ægre tamen lata illa ipſa vel *bidui*, in *collega* ſufficiendo, *mora*. Proinde *Martii* XXI. Julian. pro calculo *Varronis*, vel (pro *Dionyſii* calculo *Catoniano*) *Aprilis Julian.* V. (*veteris* autem *Lunariſque Martii* die IV.) electus COS. *Sp. Lucretius*, *Lucretiæ* pater, ut nos docet *Plutarchus*. Hunc *paucis* admodum *diebus* tenuiſſe apud omnes in confeſſo eſt, ut ne quidem nomen illis in quibuſdam Faſtis comparuerit, hac ipſa brevis moræ cauſa, ut arbitratur *Livius*. *Martio* ergo *veteri* non admodum *affecto* ſuffectus fuerit in illius locum *M. Horatius* ad anni *finem*, ſequentia, ut puto, *Palilia*. Hæc omnia hujus anni *Juliani* erant, quamvis ad annum *Conſularem* pertinuerint anni *Juliani* præcedentis, annoque adeo *præcedenti* accenſeantur, pro more Chronologiæ *Romanæ*.

April. XX. qui XI. Kal. *Majas* pro eo *Kalendario* quo dies erant in *Aprili* tantummodo XXIX. *Palilia* erant, unde *novus* cœpit, ni fallor, *Conſulatus*. Pro anni nimirum ſuperioris exemplo, quo *Januarii* initium *quadrimeſtri* ſpatio, tempus ineundi novi anni legitimum præcedere cenſuit *Dionyſius*. Anno *Cycli* II. idem eſt cum *Maji* Juliani die VIII. pro mente *Varronis*, ſed *Cycli* anno IV. (pro ſitu *Catonis*) *Maji Julian.* XXIII. Scio quidem ſæpiſſime *mutatum* eſſe tempus *ineundi* Conſulatus. Nec multis poſt hunc ipſum, in quo verſamur, annum annis, ut in noſtro de *Cyclis* Opere obſervavimus. Et tamen *quarto* quoque *Conſulatu*, quoties in *primos* Olympiadum annos incurrunt, *Olympiadum*, *Archontumque Atticorum*, qui *primis* Olympiadum annis reſponderint, meminit noſter *Dionyſius*. Et quidem ita ut anni *Olympiadum* primi *exeuntes* intelligantur, qua ſcilicet cum *Vernis* concurrunt annorum *tempeſtatibus*, quæ rerum geſtarum *annuarum initia* maxime idonea ſunt. Et quidem *Vere* inibant anni ipſi *Olympiadum*, cum etiam agones *Olympii* menſe *Attico Thargelione* celebrarentur; ſi quidem recte docuit *Joannes Tzetzes* ſuis ad Μεθοδικὰ Notis. Nec longe aberat à *Vernis* menſibus *Gamelion*, quo *annui* inibant *horum* temporum *Archontes*. Hæc tamen adeo *paucis* nota vix crediderim in anno habuiſſe *Dionyſium*. Illud vero potius ut *Annales* Urbis *Conditæ* ab ipſo Urbis *Natali* arceſſeret, pro ſua ſaltem, quam ſequebatur, Epocha *Catoniana*. Unum ergo annorum omnium & commune *initium* ſibi propoſuit in annis ſingulis *Dionyſius*. Nec aliud illud in Hiſtoria ſaltem *Romana*, ut videtur, quam *Palilium*. Proinde non incommode *Palilia* annorum *ſingulorum* è noſtris Cycli *Romani* Tabulis notanda duximus, pro ſententia *Dionyſii*. Et quidem ex *utroque* illorum temporum *Kalendario* ad *dies* redacta etiam *Julianos*. *Poſterioris* autem *Kalendarii* rationes puto eſſe veriſimillimas. Quod tamen è *novis* diſcendum, ſi quæ prodierint experimentis. *Secundo anno iterum Tarquinius, ut reciperetur in Regnum, Bellum Romanis intulit, auxilium ei ferente Porſena Tuſciæ Rege*. Eutrop.

505. *Tarquinii Superbi* ann. *Exſilii* III. *Ætat.* LXXVIII. Videantur quæ pro *Dionyſianis* hujus anni *COSS.* Diſſ. X. de *Cycl.* X. de *Cycl.* n. 76. diſputavimus, deque dedicato, hoc demum anno, ab *Horatio* Conſule Templo *Capitolino*. Succurrit jam & aliud Argumentum quod tum memoriam meam fugerat. *Legem* vetuſtam agnoſcit *Livius* priſcis literis verbiſque ſcriptam, *ut qui Prætor Maximus ſit, Idibus Septembribus clavum pungat*. VII. 3. Loquitur de hujus Ædis *Capitolinæ* clavis annorum indicibus, quorum primus ab alio eſſe non potuit quam Templi *Dedicatore*. Et quidem ipſis illis *Idibus Dedicationem* ab *Horatio* peractam, ſuffragatur *Livio Plutarchus* in *Poplicola*: εἰδοῖς Σεπτεμβρίαις, ὃ συντυγχάνει περὶ τὴν πανσέληνον, μάλιστα τοῦ Μεταγειτνιῶνος. Et quidem *Faſtis* quibuſcunque certior erat *Lex* à *Livio* memorata tot ſuæ ætatis notis inſignita. Magis autem in hac cauſa obſervanda, quod *Livii* & *Plutarchi* ſententiam de *Dedicatione primo Horatii Conſulatu* facta, refellat; confirmet autem ſententiam

etiam *Dionyſii*, quæ *ſecundo* potius ejuſdem *Horatii Conſulatui* Dedicationem aſſignandam cenſet. Jam enim probavimus, *Martium*, cujus prid. Kal. perierit *Brutus*, poſteriorem fuiſſe *Martium* qui *Septembrem* ſecutus eſt, non autem *priorem* qui Septembrem *præceſſerit*. Sic nullus fuerit in *priori Horatii Conſulatu September*, quo *clavum* ipſi figere licuerit. Suppetit & aliud Argumentum, pariter, ni fallor, invictum. Ædem *Concordiæ* dedicavit *Flavius* Scriba. Inſciditque in tabella ærea eam ædem *centum quatuor annos poſt Capitolinam dedicatam.* Ita *Plinius* Nat. Hiſt. XXXIII. 1. In numero annorum unum *centenarium* deeſſe manifeſtum eſt. Nam *dedicationem* illam *P. Sempronio Longo*, *Lucio Sulpitio* COSS. peractam agnoſcit *Livius* IX. 46. & ibidem *Plinius*. Perperam autem COSS. illos anno tribuit CCCCXLVIII. ab Urbe *Condita* qui Magiſtratum tenebant anno Epochæ *Varronianæ* revera 450. ut è noſtra conſtat *Tab.* XIII. ad Diſſ. de *Cyclis* X. Sic autem numerus conſtabit accuratiſſime, ſi annus Epochæ *Varronianæ* 247. (quo *tertii* erant in Epocha *Varroniana Conſules*) primus numeretur *Ædis Capitolinæ*. Ita enim fiet ut annus *Varronianus* 450, idem Ædis *Capitolinæ* fuerit, ut volebat *Flavius* Scriba, 204. Epocham autem *Polybianam* ſequebatur illo in loco *Plinius*, ut alibi *Catonianam*, cum de aliorum Auctorum à ſe excerptorum ſententia loquitur. Ipſum enim *Varronianum* fuiſſe probavimus. Hinc etiam obiter intelligimus *Varronianam* Chronologiam omnium accuratiſſimam eſſe, ne quidem illa excepta, quam ſequitur *Dionyſius* ipſe, *Catoniana*. *Tertio anno poſt Reges exactos, Tarquinius, cum ſuſcipi non poſſet in Regnum, neque ei Porſena, qui Pacem cum Romanis fecerat, auxilium præſtaret, Tuſculum ſe contulit, quæ civitas non longe ab Urbe eſt: atque ibi per quatuordecim annos privatus cum uxore perſenuit.* Eutrop.

504. *Tarquinii Superbi* ann. *Exſilii* IV. *Ætat.* LXXIX. Res geſta inter *Etruſcos* & *Aricinos* ſub hujus anni *COSS.* in qua partem habuit *Ariſtodemus* tyrannus *Cumanus*. *Aruntem* ille *Porſenæ* filium interfecit, *Etruſcis* in fugam verſis. Ita hoc ipſo anno *Dionyſius*. L. V. p. 292. qui δεύτερον ἔτος cenſet Belli *Etruſcorum* in *Aricinos*, quorum annus *prior* is ipſe fuerat quo *Pacem Romanis* conceſſerat *Porſena*. Ita etiam L. VII. p. 405. ubi XX. annum fuiſſe ſtatuit ab *Olymp.* LXIV. p. 404. Intelligit, ni fallor, annum illum *Julianum* cujus medio illa inivit *Olympias*. Proide *Olymp.* $\frac{63}{64}$. $\frac{4}{1}$. qui cum anno *Tarquini Superbi* IX, *Urbiſque* 228 concurrebat, pro Epocha ſcilicet *Catoniana*. Inde hic ipſe, in quo verſamur, XX. eſt *Caton.* 248. Ita verus comprobaretur ſitus Epochæ *Catonianæ*, ſi quidem conſtitiſſet *nexum* aliquem fuiſſe inter *Conſules* hujus ſuperioriſque anni *Romanos*, & *rem* geſtam cum *Ariſtodemo Cumano*. Si nempe *veri* illi fuiſſent *anni* in Epocha *fixa Olympiadum*. Hæc noſtra erat obſervatio Diſſ. X. de *Cycl.* n. 102. Sed fieri poteſt, ut è *COSS. ſitu* pro Epocha *Catoniana* annos ipſos *Olympiadum* collegerint *Cumani*. Hinc tamen illud ſaltem apparet *omiſſos* à *Livio* hujus anni *COSS.* revera eſſe inferendos pro rationibus *Catonianis*. Cæterum de hac Chronologia *Cumana* plura vid. ann. 490. *Quarto anno poſt Reges exactos, cum Sabini Romanis Bellum intuliſſent, victi ſunt, & de his eſt triumphatum.* Eutrop. Perperam.

503. *Tarquinii Superbi* ann. *Exſilii* V. *Ætat.* LXXX. Vid. *Tabul.* ubi annus *Exſilii* V. agnoſcitur & *Olymp.* 69. Belli *Sabini* Conſulatus. I. *Quinto anno Valerius ille Bruti collega, & IV Conſul fataliter mortuus eſt.* Eutrop. Falſo.

502. *Tarquinii Superbi* ann. *Exſilii* VI. *Ætat.* LXXXI. Belli *Sabini* Conſulatus II.

501. *Tarquinii Superbi* ann. *Exſilii* VII. *Ætat.* LXXXII. Belli *Sabini* Conſulatus III. E diebus *Triumphalibus* (qui III. Non. & Prid. Non. *April.* referuntur in Marmoribus *Capitolinis*) probabile eſt adhuc *Palilia* ineundis *Conſulatibus* legitima fuiſſe. Anno enim Conſulari *exeunte triumphos* fuiſſe veriſimillimum eſt.

500. *Tarquinii Superbi* ann. *Exſilii* VIII. *Ætat.* LXXXIII. Belli *Sabini* Conſulatus IV. qui & ultimus.

499. *Tarquinii Superbi* ann. *Exſilii* IX. *Ætat.* LXXXIV.

498. *Tarquinii Superbi* ann. *Exſilii* X. *Ætatis* LXXXV.

498. *Tarquinii Superbi* ann. *Exſilii* XI. *Ætat.* LXXXVI. De re geſta ſub hujus anni *COSS.* ita Livius: *Tarquinius Superbus, quanquam jam ætate & viribus erat gravior* &c. II. 19.

Hoc anno prœlium de libertate omnium celeberrimum ad lacum *Regillum* ponit *Livius* II. 19. Non tamen diſſimulat fuiſſe alios qui ad *COSS. tertii anni* poſtea *ſequentis* (qui ante *Chriſtum* anno 494 Magiſtratum geſſerunt) referendum potius exiſtimarent. Sic enim rurſus habet: *Hoc demum anno ad Regillum lacum pugnatum apud quoſdam invenio.* II. 21. Et paucis interpoſitis, addit: *Tanti errores implicant temporum, aliter apud alios ordinatis Magiſtratibus, ut nec qui Conſules ſecundum quoſdam, ne quid quoque anno actum ſit, in tanta vetuſtate non rerum modo, ſed etiam Auctorum, digerere poſſis.* Errorum illorum fontem, qua licet, explicare conemur. Annales *Romanorum* antiquiſſimos *Pontificum Maximorum*, non ad *annuos*, ut poſtea, *Magiſtratus*, ſed ad clavos *Capitolinos*, Templi nimirum *Capitolini*, digeſtos (Diſſ. X. de *Cycl.* n. 74. 75. 76.) oſtendimus. *Clavi* autem *Capitolini* ab ipſa *Capitolii* origine arceſſebantur. Hæc enim Epocha erat Chronologiæ *Romanæ* poſt *Regifugium*, quod non longe à *Regum exſilio Capitolii* exſtructionem diſtare exiſtimabant. Sed vero *duas* ibi tradidimus *Epochas* clavorum *Capitolinorum*, pro *duabus* diverſorum Auctorum de Templi *Capitolini* fundatione ſententiis: Aliam eorum qui *primo Horatii Conſulatu*, (qui anni erat à *Regifugio* proximi, ſed *exeuntis*) dedicatum ab *Horatio* putabant. Sic ipſe *Livius*. Aliam qui 2° *Horatii Conſulatu*, quo *menſem* habuit in ſuo Conſulatu *Septembrem*, primum illum illius Templi *clavum* (à quo *primus* proceſſit Dedicationis *annus*) fixum ab *Horatio* veriſimilius exiſtimabant. His ſuffragatur ipſe *Dionyſius*, qui *tertio* proinde poſt *Livium Conſulatu* prœlium illud ad *Regillum* ſtatuit, cum aliis quorum meminit *Livius* Auctoribus. Sed & alias fuiſſe arbitror de eadem illa *Regifugii* Æra ſententias. Harum una ab anno *Tarquinii penultimo*, vel etiam XXV poſt *meſſem* labente, U. C. 243. *clavorum* uſum arceſſiverit, propterea quod illo ipſo anno totus incubuerit *Templo Capitolino Tarquinus*. Potuit illa ſententia placuiſſe *Faſtorum Capitolinorum* conditori, aliiſque omnibus qui *primis Conſulibus* illum *ipſum* annum tribuunt qui numerabatur ab Urbe *Condita* 244. Alia erat eorum qui novam *Regifugii* Æram ab anno potius *Tarquinii ultimo* incipiendam videbant, quam à Templi *Capitolini Dedicatione*, quam intelligebant, nexum vel nullum, vel admodum incertum, cum ipſo *Regifugio* habere. Hæc proculdubio ſententia omnium veriſſima eſt, quam tamen non intelligebant, qui illam ſequebantur, ne quidem *Livius* ipſe vel *Dionyſius*. *Secundo Exſilii* anno *Tarquinium* deſeruit *Porſena*, nempe *exeunte*. Inde factum ut *tertio* anno ſeſe ad *Mamilium* generum *Tuſculi* agentem contulerit. Ibi latuit per annos *quatuordecim* uſque ad prœlium ad *Regillum*, proximo poſt prœlium anno *mortuus*, qui erat à latebris in *Tuſculo* XV. Ita *Eutropius*, ex antiquiore proculdubio, & meliore, quam ipſe fuerit, Auctore. *Tertio* (inquit) *anno poſt Reges exactos Tarquinius, cum*

ſuſcipi

ſuſcipi non poſſet in Regnum, neque ei Porſena, qui Pacem cum Romanis fecerat, auxilium præſtaret, Tuſculum ſe contulit, quæ civitas non longe ab Urbe eſt, atque ibi per quatuordecim annos privatus cum uxore conſenuit. Et certe poſt Pacem *Porſenæ Tuſculi* fuiſſe *Tarquinium*, & quidem *tertiis* à *Regifugio COSS.* ſuffragatur *Livius* his verbis: *Tarquinius, ſpe omni reditus inciſa, exſulatum ad generum Mamilium Octavium Tuſculum abiit.* II. 15. Incidit is annus *Exſilii* III. in annum *Dedicati* ab *Horatio Capitolii* U. C. 247. In illum nempe ipſum annum quem pro *Regifugii* anno habebant qui *Regifugii* Epocham à *clavis* arceſſebant *Capitolinis.* Inde ſupererant ad prœlium *Regillenſe* anni tantummodo *quatuordecim*, *quindecim* vero ad *Tyranni mortem*, ſi quidem *unius* duntaxat *anni* ſpatium inter illud *prælium* ejuſdemque *mortem* inintercellerit. Et quidem à XXV *Superbi* anno U. C. 244. illos numeros agnoſcit *Dionyſ. Halic.* & pro *Tarquinii morte* etiam *Livius.* Ἐκπεσὼν τε τῆς ἀρχῆς ἔτι πολεμεῖ Ῥωμαίοις, οὐκ ἔλαττον τεττάρων καὶ δέκα ἐτῶν, αὐτὸς ἐν τοῖς πράγμασιν ἐξεταζόμενος, ὥς φασιν. *Dionyſ.* L. IV. p. 204. Verba illa poſtrema, ὥς φασιν, in eo dubium illum fuiſſe vincunt, an *manu* rem in poſtremo illo prœlio *Regillenſi* geſſerit *Tarquinius Superbus*, quod tamen proditum ab Auctoribus fuiſſe innuit. Imo hoc nomine *Licinnium Macrum* & *Gelliorum* alterum reprehendit, quod Regem ipſum *Superbum* pugnantem vulneratumque in eo prœlio introduxiſſent, quas tamen ipſe partes *Tarquinii* potius filiis *Tito Sextoque* tribuendas exiſtimavit L. VI. p. 335. Sed *prælii tempus* illud ipſum agnoſcit quod diximus. Tunc enim ἐννενήκοντα ἔτεσι προσάγοντα, *Tarquinium* Regem teſtatur, quod recte *pene nonagenarium* vertit Interpres p. 335. Innuit nimirum tunc annum egiſſe LXXXIX *nonagenario* proximum. Hæc anni nota eſt 258. anni uti etiam altera anni ab *Exſilio* Regum XIV. Repetit utramque *Dionyſius* in anno ipſo, ubi ita habet: ὁ μὲν δὴ πρὸς τοὺς τυράννους ἐνστὰς πόλεμος, τετρακαιδεκαέτης ἀπὸ τῆς ἐκπτώσεως αὐτῶν γενόμενος, τοιαύτης ἔτυχε τελευτῆς. Ταρκύνιος δὲ ὁ βασιλεὺς, οὗτος γὰρ ἔτι λοιπὸς ἐκ τοῦ γένους ἦν, ὁμοῦ τι γεγονὼς ἐννενήκοντα ἔτη &c. p. 343. Nec *diu* poſtea ſuperſtitem fuiſſe *Superbum* ſequentia docent, pro ſententia ſaltem *Dionyſii.* Cum enim nec à *Latinis* reciperetur amplius, per conditiones *Pacis*, nec ab *Etruſcis*, nec à *Sabinis*, nec ab alia ulla *propinqua* & *libera* civitate; tandem in *Campaniæ Cumam* illum ſeſe recepiſſe dicit, ad *Ariſtodemum* tyrannum, παρ᾽ ᾧ βραχύν τινα ἡμερῶν ἀριθμὸν ἐπιβιοὺς (inquit) ἀποθνήσκει, καὶ θάπτεται ὑπ᾽ αὐτοῦ. Inde colligitur anno ſequenti 259 *mortuum Tarquinium*, quem etiam eundem annum *Tarquinio* fatalem agnoſcit *Livius* II. 21. Hic, cum invicem conſentiant, alios tamen alioſque Auctores ſecuti; ſignum eſt, non ultra profecto proferendam eſſe *mortem Tarquinii.* Quomodo tamen hæc conciliabimus cum eo quod habet *triennio* poſtea idem *Dionyſius*, ſub *COSS.* nimirum anni U. C. 262? tum ſcilicet ad *Ariſtodemum Cumanum* ſeſe *Tarquinium* recepiſſe *Superbum*? Hoc ſi fuiſſet verum, tum annum egerit *Tarquinius*, cum moreretur, XCIII. contra ſententiam *Dionyſii.* Et tamen ita rem fuiſſe innuunt, in illo anno, verba *Dionyſii.* Eo venerunt, inquit, οἱ σὺν τῷ βασιλεῖ Ταρκυνίῳ διασωθέντες ἐκ τῆς τελευταίας μάχης φυγάδες. L. VII. p. 403. οἱ σὺν Ταρκυνίῳ φυγάδες καθισάμενοι. p. 411. Neutro quidem in loco *diſerta* mentio eſt *Tarquinii* quaſi tum *ſuperſtitis.* Et probabile eſt, *tum* exceſſiſſe ipſum *Tarquinium*, qui paucis admodum diebus ſuperſtes erat poſtea quam *Cumam* appuliſſet. Imo *neceſſe* erat tum defunctum eſſe cum eo appellerent *Romanorum* de re *annonaria* legati, qui anno *exeunte* legationem obierunt. Sed hunc ipſum fuiſſe annum quo *Cumam* venerint *Romani* qui *Tarquinii* cauſa exſulabant, docent illa *Dionyſii* verba: ὅτι τοῦτον δὴ τὸν Ἀριστόδημον ἔτος ὁμοῦ τεσσαρεσκαιδέκατον ἤδη τυραννοῦντα Κύμης. &c. p. 411. Cœpit enim illa *Ariſtodemi* tyrannis à victis ad *Ariciam Etruſcis*, quod *proximo* poſt *Pacem Romanorum* cum *Porſena* anno contigiſſe docet *Dionyſius*, ut jam ſupra obſervavimus. Sic enim fiet ut annus *Exſilii* XV. quem *Tarquinio* fatalem credidit tam *Livius* quam *Dionyſius*, idem cum *Ariſtodemi* in tyrannide *Cumana* anno concurrerit tantummodo XIV. Mox etiam à prœlio *Regillenſi Cumam* ſeſe recepiſſe *Tarquinium* agnoſcunt omnes. Nihil ergo eſt cur dubitemus, eodem confugiſſe qui illius cauſa exſulabant, nec mora aliqua *diutina* poſt prœlium interpoſita. Alium enim receptum tutum nullum *illis* fuiſſe docuit *Dionyſius*, qui operam in prœlio ipſo ſtrenuiſſimam navaverant, & quos Pacis poſt prœlium initæ conditionibus fugaverant undequaque *Romani.* Erat enim in proclivi ut *ducem* ſequerentur experti animum *Tarquinio* ſuo benevolum *Ariſtodemi.* Sed facilis eſt de Ratiocinio conjectura quo ſeſe ipſos noſtrumque *Dionyſium* fefellerint, qui *Dionyſio* in hoc errore præibant, Auctores. Qui enim erant à vero *Regifugio* numerandi anni ad *Tarquinii mortem quindecim*, hos illi à *clavis Capitolinis* arceſſendos exiſtimabant, quos illi falſo pro Epocha ipſius *Regifugii* habebant. Plane idem ſentientes cum Auctoribus *Eutropii.* Contra neminem Veterum ſcimus qui ab ea ſententia ſciens ac volens deſciverit quæ *mortem Tarquinii* in alium annum contulerit quam qui fuerit *Exſilii* XV. *Urbis* autem 259. Qui *Regifugium* à *clavis* ſupputabant *Capitolinis*, prœlium *Regillenſe* in anno illius Epochæ ſtatuebant XI. Intelligebant enim *prælium*, quod erat anni poſt Regum *Exſilium* XIV. à priori *Regifugio* (quod *triennio* clavos *Capitolinos* antevertebat) annis tantummodo XI diſtare potuiſſe. Non alios *Livio* Auctores fuiſſe arbitror prœlii *Regillenſis* in annum à vero *Regifugio* XI (qui *Urbis* erat 255) conferendi. *Diſcordia* autem illius à certioribus *Auctoribus* inde oriebatur, quod qui *verus* erat à falſa *Regifugii* Epocha *numerus*, eum ille viciſſim falſo ad *veram Regifugii* Epocham retulerit. Inde enim factum ut prœlium illud *triennio*, quam oportebat, *antiquius* exiſtimaretur. Ut autem intelligamus, quantos fefellerit Auctores Epocha illa *Regifugii* quæ à *Clavis* ducebatur *Capitolinis*; erat certe in eorum numero *Polybius* Auctor ſui Seculi accuratiſſimus. Sic enim ille de primis quos putabat *COSS.* Λεύκιον Ἰούνιον Βροῦτον καὶ Μάρκον Ὡράτιον, τοὺς πρώτους κατασταθέντας ὑπάτους μετὰ τὴν τῶν βασιλέων κατάλυσιν· ὑφ᾽ ὧν συνέβη καθιερωθῆναι καὶ τὸ τοῦ Διὸς ἱερὸν Καπιτωλίνου. L. III. c. 22. Epocham ſcilicet *Regifugii* à *Templi Capitolini dedicatione* deducit, quæ Epocha erat *clavorum Capitolinorum*; & præcipuos utriuſque Epochæ *COSS.* facit invicem collegas, cum tamen ne in primo quidem Conſulatu *collegam Brutum* habuerit *Horatius*, ſed *deceſſorem*, ſuffectus ipſe in locum *Lucretii*, qui locum *Bruti* ſupplevit, jam ſcilicet interfecti; & in *ſecundo* ſuo *Conſulatu*, quo *clavum* Templi *Capitolini* primum fixit *Horatius*, *Brutus* ne ſuperſtes quidem fuerit. Hunc tamen *ſecundum Horatii Conſulatum*, unde *clavi* procedebant, pro *Regifugii* Epocha habebat *Polybius.* Inde enim ad Expeditionem *Xerxis* annos numerat XXVIII. *ſeptem* nimirum *Olympiadas.* Annus, quo *Græciam Xerxes* aggreſſus eſt, erat *Olymp.* $\frac{74}{75}$ $\frac{4}{1}$. qui XXVIII. numeratur à vero *Regifugio* in *Tabulis* noſtris *Catonianis.* Sed *Varroniana* Epocha omnium accuratiſſima annus *Urbis* cenſetur 274. Inde ſi 28 detraxeris, reliquus erit annus *Varronianus* 246. Ut proinde *primus* illius numeri *annus Urbis* fuerit pro Epocha *Varroniana* 247. qui *primus* erat etiam *clavorum Capitolinorum.* Inde illi occaſio *alterum* ex utraque Epocha *Conſulem* primarium in *collegium* admiſcendi, quod nec Epochas ipſas à ſe invicem ſatis accurate ſecreverit. Sic itaque verum *Conſulum* rerumque geſtarum *ſitum* reſtituemus, ſi &

Conſulatus ipſos à vero *Regifugii* anno numeremus, & *ſitum Conſulibus* illum aſſignemus qui ei revera competit pro Epocha *Varroniana*. Ita autem fiet ut hoc anno nullus ſit futurus locus prœlio *Regillenſi*.

496. *Tarquinii Superbi* ann. *Exſilii* XII. *Ætat.* LXXXVII. Dictator I. è *Conſulatu T. Largius*, hoc anno *Dionyſ.* L. V. p. 324. *Tribus* antea annis *Livius*, ſub *COSS.* anni 253. II. c. 18. Propter eandem, de qua ſupra, rationem, ut videtur. Quod IX° à clavis *Capitolinis* anno fuiſſet poſitus. Sic enim *Eutropius* & ex eo *Hieronymus*.

494. *Tarquinii Superbi* ann. *Exſilii* XIV. *Ætat.* LXXXIX. Prœlium *Regillenſe* ſub *Dictatore Poſthumio*, pro mente *Dionyſii*. Vid. 497. Revera autem ann. U. C. *Varr.* 258. qui ante *Ch.* 496. Hucuſque *Palilibus*, ni fallor, inibant *COSS.* niſi potius, fortaſſe die *Regifugii* quem pro anni *Civilis* novo *initio* habebant. Prœlium ipſum *Idib. Quinctilib.* tribuunt *Plutarch.* Coriolano & noſter *Dionyſ.* L. VI. p. 337. *Quinctilis* autem *Junius* fuerit oportet cum *initium* anni procederet à *Januario* qui *Martium* proxime præcedebat, ſi quidem *numero* ulli tum fuerint inſigniti *menſes* quo à *primo* menſe diſtabant. Sed *numerorum* in *menſibus* nulla prorſus apud *Veteres* veſtigia habemus qui aliunde proceſſerint quam à *Martio*. Ab illo non modo *quintus* erat *Quinctilis*, ſed *ſextus Sextilis*, *ſeptimus September*, & ad eundem modum reliqui uſque ad *Decembrem*. Potius ergo ſuſpicor *menſium* nomina à *numeris* deſumpta tum demum in uſum recepta eſſe cum loco *Januarii Martium* ſuffeciſſent *Decemviri*. *Nonas* certe non *Quinctiles*, ſed *Caprotinas* appellatas tradunt ſub *Romulo*. Anno non admodum *affecto* erat ille *dies*. *Aug.* nempe XII. *Julian.* XXIX. vel *Aug.* XXVII. pro ſitu *Varroniano*. Dictator mox anni *initio* factus abdicavit antequam *elapſum* eſſet ſpatium *ſemeſtre*. p. 344. Nec ullos poſtea legimus illius anni *COSS.* Proinde infra ſpatium *ſemeſtre* hujus anni *ſequentis* anni *COSS.* iniiſſe veriſimile eſt. *Idibus* nempe *Septembribus*, quibus novus figendus erat in *ſequentis* anni notam *clavus* in Templo *Jovis Capitolini*. Vide quæ infra obſervaturi ſumus ad *ann.* 491. Non incredibile eſt, ut, præ gaudio *libertatis*, novum annum à *priori Regifugio* inchoabant; ita rurſus, *hoc* tamen illuſtri prœlio, libertate *ſtabilita*, & ſpe omni Tyrannidis penitus exſtincta, novo proinde anni initio *alio* uſos. Et quidem *Annalium Maximorum* in *Capitolio* proſtantium ſub cura *Pontificis Maximi* hoc anni initium fuiſſe veriſimillimum eſt, à quo *novi* procederent *clavi Capitolini*. Meminit hujus *prœlii* alibi *Livius*. Sic tamen ambigue, ut tum quoque ſe de prœlii *anno* dubium fuiſſe prodat. Ad annum U. C. *Catonianum* 365. annos numerat ab hoc prœlio *prope centum*, L. VI. c. 2. *Nec pluſquam centum* ad ann. 374. L. VI. c. 28. Ne quidem auſus ultra numeros *rotundos* utrobique procedere. Et tamen ſequenti anni U. C. 259 ita loquitur *Livius*, quaſi *magis* ipſe quoque ſententiæ illi quæ prœlium *Regillenſe* anno aſſignaverat 258 faveret. *Recens*, inquit, *ad Regillum lacum accepta clades*. L. II. c. 22. Convenit porro quod *ædem* à *Poſthumio* Dictatore hoc prœlio *votam* anni 261 *Conſulem Caſſium* dedicaſſe ſcribit *Dionyſius* L. V. p. 399. Melius certe ſi poſt *triennium* vota *ſoluta* eſſent, quam ſi fuiſſent ad *ſexennium* uſque delata. *Idus* autem *Septembres* hujus anni pro noſtris *Tabulis*, vel cum *Octobris Julian.* die IX. vel XXIV. concurrebant, ſimiliter nempe *Juliano*. Inde *COSS.* illis annis *Julianis* apponimus quibus deſierint, non quibus inceperint.

493. *Tarquinii Superbi* ann. *Exſilii* XV. *Ætat.* XC. Hoc *anno*, nec admodum *affecto*, *mortuus* eſt, pro *Dionyſii* & *Livii* etiam ſententia *Tarquinius Superbus*. Pro ſuis nimirum rationibus *Catonianis*.

492. Hujus Conſulatus *ſitum*, pro mente *Dionyſii*, certiſſimum faciunt *notæ* ab illo aſſignatæ. Numerat enim illum ab *U. C.* 260. Plane, ut in noſtro repræſentatur laterculo *Catoniano*. Addit: μελλούσης εἰς τέλος τῆς ἑβδομηκοστῆς καὶ δευτέρας Ὀλυμπιάδος. Innuit nimirum, cum Conſulatus *iniretur*, nondum fuiſſe *Olymp.* 72. quæ tamen cœperit antea quam Conſulatus *abſolveretur*. Annum nempe *Conſularem* novum à *novis* cenſet *Palilibus*. Hic certe aliter cenſere non potuit ubi de novo *Urbis Conditæ* anno ſermo eſt. Nec enim *Urbis Conditæ* novus annus aliunde incipit, præterquam à *novis Palilibus*. Hoc ergo unum & perpetuum *exordium* eſt Annalium Urbis *Romanæ*, quod cum *Græcorum Olympiadibus* conferendum cenſuit, ut de utriuſque Hiſtoriæ *Synchroniſmis* judicare poſſet, *Græcæ* atque *Romanæ*. Qua nempe licuit per rationes, quas ipſe ſequitur, *Catonianas*. Vidit nimirum in unoquoque anno *Romano*, qua à *Palilibus* cenſetur, annorum *Olympiadicorum duorum* partes contineri. Plane ut in noſtris *Tabulis* repræſentavimus. Sic tamen ut anno *Olympiadico deſinente* nova occurrant *Palilia*. Conveniunt porro examuſſim anni *Olympiadici bini*, quos ſingulis *Urbis Conditæ* annis tribuit, cum noſtris *Tabulis*. Sic de anno 252. ait fuiſſe κατὰ τὴν ἑβδομηκοστὴν Ὀλυμπιάδα. L. V. p. 324. Idem tamen ſequentem *Conſulatum* anni 253. ſtatuit ἐπὶ τῆς ἑβδομηκοστῆς Ὀλυμπιάδος. p. 303. Ex his duobus locis invicem collatis apparet, anni *Olympiadis* LXX. primi partem *aliam* fuiſſe quæ ad annum *Urbis* ſpectarit 252. *aliam* vero quæ ſequentis fuerit anni *Urbis* 253. pro hypotheſibus *Catonianis*. Ad eundem plane modum quo is idem ejuſdem *Olympiadis* annus in noſtris quoque diſtribuitur *Tabulis*. Sic ergo & in noſtro anno, annus *Olymp.* LXXII. *primus* (nec enim alios unquam quam *primos Olympiadum* annos intelligit *Dionyſius*, cum *quarto* quoque anno *Olympiadis* meminit) ad annum Urbis *ſequentem* refertur, quod hujus anni *Palilia* alterius fuerint *Olympiadis*, & quod *novæ Olympiadis* LXXII. anno *primo* fuerint *Palilia* quæ novum annum inchoarent Epochæ *Romanæ* quæ ab *Urbe Condita* ortum duxerit. Et tamen *pars* anni *Olympiadici* longe minima ad annum *Romanum* ſpectabat, ad quem nihilominus *totus* refertur propter *Palilia* in *finem* illius incidentia. Sed de *Palilibus* omnino, non autem de *die* quo *Conſules* inierint, hæc intelligenda ſunt, pro ſententia *Dionyſii*. Hoc enim, quo verſamur, anno menſe *Septembri* affecto *Conſules* inibant, ut è *Dionyſio* ipſo probabimus, anno *ſequenti*. Sic illo ipſo anno *Olympiadico* inierint *Conſules*, quem tamen *COSS. ſequentibus* concedit ipſe *Dionyſius* propter *ſequentia*, ut dixi, *Palilia*. Sic ergo in Annalibus *Romanis* intelligendi erunt anni *Conſulares*, ut à *Palilibus* omnes ad *proxima* pertingant *Palilia*, quacunque demum anni *parte* inierit *Conſul* ante proxima *Palilia*. Inivit ille multis ſæpe poſt *Palilia menſibus* quibus res geſſerit legitimo ſuo Conſulatu *deceſſor*, & pertigit ſæpe multis *poſt* ſequentia *Palilia menſibus* quibus res *ipſe* geſſerit, quos tamen menſes *Succeſſori* imputabunt Annales *Romani*. Sic fiet ut *Romani* anni *partem* ſæpe *minimam* complexus fuerit annus *Conſularis*. Quid ergo *vere* & *Hiſtorice* à quoque *Conſule* geſtum ſit, non ex *anno Romano* ſtatuendum erit, ſed è legitimis *Magiſtratus* anni *ineundi* temporibus, quæ his præſertim antiquiſſimis Seculis & *varia* erant, atque admodum *incerta*. Neceſſaria tamen ut ab eo teneantur qui *accuratos* condere velit *Annales*.

491. De hujus anni *COSS.* ita *Dionyſius*: Οὗτοι παραλαβόντες τὴν ἀρχὴν καλάνδαις Σεπτεμβρίαις, θᾶττον ἢ τοῖς προτέροις ἔθος ἦν. L. VI. p. 364. *Maturius* ſolito iniviſſe teſtatur hos *COSS.* Nec tamen *multo* maturius iniviſſe colligimus è verbis illius paulo ſuperioribus: Καὶ γὰρ ἦν βραχὺς ὁ λειπόμενος αὐτοῖς ἔτι τῆς ἀρχῆς χρόνος. Loquitur de *COSS.* anni *ſuperioris*. Qui ergo abdicave-

abdicaverant *Kal. Septembribus*, paulo tamen poſtea per *Leges* officio ceſſuri erant. Eodem proinde, ut videtur, menſe *Septembri*. *Dies* vero his temporibus *ineundis* annuis Magiſtratibus legitimos vix alios legimus præter *Kalendas* & *Idus*, quæ *Civilia* erant *Novilunia* & *Plenilunia* in forma menſium Civilium *Lunarium*. Cum ergo præter morem receptum *Kalendis* inierint hujus anni COSS. probabile eſt ſuperiores COSS. *Idibus* iniviſſe. Sic *Idibus Majis* inibant *Decemviri*, & primi ſaltem *poſt* Decemviros *COSS*. Poſtea *Idibus Decembribus*, *Idibuſque* ſæpe *Martiis*. Itaque, ſi menſe *Septembri*, *Idibus Septembribus* ſuperiorum annorum *COSS*. iniviſſe veriſimillimum eſt. Profecto ſatis commode quod inde procederent *clavi Capitolini*, qui *norma* erant *Annalium Maximorum* antea quam *Conſules* in uſus venirent *Chronologicos*. Ita profecto neceſſe eſt rem fuiſſe, anno ſaltem *præcedenti*. Imo non *unico* duntaxat *anno* ſi fuerit ἴσον. Non tamen ab *initio*, cum *Kalendis* ipſis *Januariis* primos *COSS*. iniviſſe probaverimus Diſſ. X. de *Cycl.* n. 98. Et ne quidem *clavorum Capitolinorum initio*, Ann. U. C. 247. Jam enim *diu* in *Conſulatu* fuerat *Templi Capitolini* dedicator *Horatius*. Et in *Expeditione* erat *Horatii* collega *Valerius Poplicola*. Non certe Magiſtratu ad *exitum* vergente. Tum ergo *longius* aberat ab *hoc* initio tempus *ineundi Conſulatus*. Imo *COSS*. anni 251. *Aprili* ineunte *triumphaſſe* diſcimus è Faſtis *Capitolinis*. Anno, ut videtur, Conſulari *exeunte*, qui cœperit à *Palilibus*. Nec poſtea ullum reperio *annum* huic mutationi adeo opportunum quam illud prœlii ad *Regillum* lacum decretorii ipſis *Idibus Quinctilibus* anni 258. Præſertim cum nec *Dictator* diu poſtea tenuerit, ſed cum *Conſule* collega *comitia* indixerit deſignandis novis in *ſequentem* annum *Conſulibus*, ipſo teſte *Dionyſio*. Spatium præterea ſatis breve eſt, ut *novum* hoc Conſulatus *initium* hoc anno pro ἴσῳ haberetur. Cæterum hoc ſaltem anno *Septembri* affecto Conſules *iniiſſe* veriſimillimum eſt, quos *per ſucceſſionem Plebis* Conſulatum *iniiſſe* teſtatur *Livius* II. 33. Intelligit *ſeceſſionem* in *montem ſacrum*. Illam *ſeceſſionem* μετὰ τὴν μετοπωρινὴν ἰσημερίαν ſtatuit *Dionyſius*, ὑπ' αὐτὴν μάλιστα τὴν ἀρχὴν τοῦ σπόρου. L. VII. p. 402. *Æquinoctium Romanum* idem erat in *Parapegmate Solari*, quod poſtea (*Septembris* nempe *Juliani* die XXIV.) etiam dum forma anni *Civilis* adhuc non alia eſſet quam *Lunaris*. Nulla erat hucuſque de *Æquinoctiorum anticipatione* ſuſpicio. *Et ab undecimo die Autumnalis Æquinoctii fruges ferunt*, inquit *Plinius* Nat. Hiſt. XVIII. 25. Is dies erat *Octobris Juliani* V. Quomodo autem hæc, inquies, convenient cum noſtris rationibus, quæ *Conſulatus* novi *exordium* ad *Kalendas* retulerunt *Septembres*, diem nempe *Septembris veteris*? Satis commode. Annus erat *Cycli* XX. quo I *Veteris Septembris* dies idem erat cum die *Octobris Juliani* III. *Succeſſionis finem* ὁ πολλῷ πρότερον τῆς χειμερινῆς τροπῆς idem ſtatuit *Dionyſius*. Paulo nimirum *ante* diem *Decembris Juliani* XXV. Hoc itaque eodem anno *Juliano*. Sic omnia cum noſtris *Tabulis* conveniunt accuratiſſime. Erant in *ſeceſſu* ὥρᾳ ἔτους χειμερίῳ. *Appius Claudius* in Oration. apud *Dionyſ.* L. VI. p. 374. *Inibant* Tribuni Plebis *Decemb. vet.* X. *Dionyſ.* L. VI. p. 395. *Liv.* XXXIX. c. 52. Vid. Præl. XII. ad Spartian. *Hadrian.* n. 7. Sed *ſequenti* anno *Juliano*.

Hoc autem anno *Geomororum Syracuſanorum* exemplum adducit *Appius Claudius* apud *Dionyſium* L. VI. p. 374. qui à ſuis clientibus ex urbe patria expulſi fuerant. Et *nuperrimam* agnoſcit illius *exſilii* memoriam cum τοῖς πελάταις accenſet. Iidem ſunt quos *Gamoros* Dialecto *Syracuſanorum Dorica* rectius, ut videtur, appellat *Herodotus*. VII. 155. Eorum opera *Gelonem Syracuſas* accepiſſe teſtis idem eſt *Herodotus*. Et quidem *Conſulatu ſequenti* ſic loquitur de *Gelone* noſter quaſi *nuper* Tyrannidem adepto. Verba ſunt: νεωστὶ τὴν τυραννίδα παρειληφώς. L. VII. p. 402. Hæc ratio eſſe potuit cur *hoc* etiam *anno* de hoc *Geomerorum exſilio* concionantem *Appium* introduxerit, quaſi de re memoriæ *nuperrimæ*. Nec abſurde, ſi quidem nupera *Exſilii* memoria *Gelonem* in *Tyrannide* collocarint *Geomori*. Sed de *Tyrannide Geloa* loquitur *Dionyſius*, qua *Hippocrati* ſucceſſit *Gelo*; non autem *Syracuſana* in qua adipiſcenda *ſocios* habuit *Geomoros*, ſex ad minimum poſt *Geloam* annis, ut oſtendimus in Diſſertatione *de ætate Phalaridis*. Accedet & aliud *biennium*, ſi *hi* ipſi *Conſules* pro *ſitu* diſponantur *Varroniano*. Sed *Tyranni*, qui tum in *Sicilia* ſucceſſerit, nomen ἐν ἀρχαίαις *Romanorum* ἀναγραφαῖς nullum agnoſcit fuiſſe *Dionyſius*. Idque verum res ipſa vincit, cum fuerint qui ad *Dionyſium* retulerint, nec ignobiles, *Hiſtorici Romani*. Immani quidem, nec in illa quoque tanta *vetuſtate* ferendo errore, in qua modicos ferendos cenſet *Dionyſius*. Nulla itaque hinc ſperanda eſt norma veræ *Chronologiæ*.

490. Ad *novum* progredimur annum *Julianum*. Sub iiſdem tamen, qui ſuperioris anni *Kalendis Septembris* inierant, *Conſulibus*. IV. Id. *Dec.* vet. Magiſtratum capeſſunt primi *Plebis Tribuni*, *Decembris* nempe *veteris* die X. Annus *adhuc* erat *Cycli* XX. quo dies ille *Decemb. vet.* X. cum *Januarii Juliani* die concurrebat XIX. *Pace* nimirum cum *Senatu* per fetiales firmata, p. 395. quod ante *Dec.* XXV. *Julian.* factum oſtendimus. Antea tamen quam à *monte Sacro* diſcederetur. Peractis enim *Comitiis* novi veniunt à Senatu Legati, & nova conceditur Pacis *conditio* ut Tribuni *ſacroſancti* & *inviolabiles* haberentur. Miſſi deinde in *Siciliam* de re *frumentaria* legati. Inita *Pace*, nec diu poſtea. Adhuc enim ἔτι πολλοῦ χρόνου L. VII. p. 402. terra coli non potuit, ut ſpes *futuræ meſſis* remota eſſet, nec *multæ* ſupereſſent *fruges* ex anno *ſuperiori*. Miſſi ſunt χειμῶνι & χειμερινὴν in Sicilia ὥραν exegerunt. Διελθόντων ἐτῶν ἑπτακαίδεκα à *Regifugio*, ut *Licinius* & *Gellius*, καὶ ἄλλοι σχεδὸν ἅπαντες, inquit, συγγραφεῖς ὁμολογοῦσιν. Hucuſque ergo tantus erat in *Conſulatuum numero* conſenſus, ut plane incredibile ſit *COSS*. anni 248 dedita opera *Livii* omiſſos eſſe. Inde colligit *Dionyſius Olymp.* LXXII. 2. miſſos. Exeunte ſcilicet *Olympiadis* anno, pro ſuis rationibus *Catonianis*. Pro *Varronianis* autem *Olymp.* LXXI. 4. Legationem obierint. Tum *Tyrannorum* in *Sicilia* florentiſſimus fuiſſe videtur *Hippocrates Gelonis* in *Gela* deceſſor. Eum ergo fuiſſe ſuſpicor qui *Romanis* de re *annonaria* providerit. Sequitur *Plutarchus*, ut videtur, *Dionyſium*, qui *Gelonem* fuiſſe *conjectura* ſua collegit. *Priori* hujus anni *Juliani parte* miſſos in *Siciliam* legatos neceſſe eſt, quod *Olymp.* LXXII. 2. miſſos crediderit *Dionyſius*. Exinde etiam, quod διελθόντων ἐτῶν ἑπτακαίδεκα à *Regifugio* miſſos apud *omnes fere* in confeſſo fuiſſe teſtetur. Hac enim forma annum XVII *nuper* elapſum innuit idem *Dionyſius*. *Regifugium* hujus anni VII Kal. *Januarii* (qui tum tenebat locum *Martii*) in diem *Martii Juliani* XIV incidebat. Itaque poſt illum diem in *Siciliam* navigarint, *Olympiadis* anno *deſinente*. Et *hyems* adeo, quam in *Sicilia* exegerunt, ad anni *exitum* ſpectabat quo *alii* erant, quam qui fuerant initio, *Conſules*. Reditum ergo cum annona ad *proximos COSS*. differunt tam *Dionyſius* quam *Livius* quam etiam *Plutarchus* in *Coriolano*. Idque verum eſſe res ipſa vincit. Abſumptis ſuperioris meſſis frugibus, *novæ* appulerunt coemptæ ex *Etruria*, quas tamen βραχύν τινα χρόνον ſuffeciſſe teſtatur *Dionyſius*. Tum miſſi *Velitras* & *Norbam* coloni, ut ſuperſtiti conſuleretur *annonæ*. Denique eadem cauſa Expeditio adverſus *Antiates* duce *Coriolano* ſuſcepta, hoc etiam nomine grata, quod magnam *frumenti* vim in *agris* relictam

lictum repererint *Coriolani* milites, invidentibus quos *domi* detinuerant *Tribunis.* Inde conſtat, nondum hoc anno appuliſſe frumentum è *Sicilia.* Imo *novis* ineuntibus *COSS. Septembris veteris* fortaſſe *Kalendis*, adhuc eadem rei *frumentariæ* perſtabat inopia: Prima enim illorum cura erat ut è *maritimis* & mediterraneis *emporiis* undequaque coëmeretur. Sic enim ſe *Paci* publicæ conſulturos intelligebant, & *Plebis* de egeſtate querimonias ſedaturos. Perſtitit ergo *fames* ad *finem* anni *Juliani.*

Hoc eodem anno in Comitiis *Conſularibus* ante *Kal. Septembris* repulſam fert *Conſulatus* candidatus *Coriolanus* ἑπτακαίδεκα ἔτη συνεχῶς στρατευόμενος. *Plutarch.* Coriolano. Ἐστρατεύσατο πρώτην στρατείαν ἔτι μειράκιον ὤν, ὅτε Ταρκυνίῳ τῷ βασιλεύσαντι τῆς Ῥώμης, εἶτα ἐκπεσόντι &c. Sic Auctores ſuos intellexiſſe videtur *Plutarchus* quaſi prœlio *Regillenſi* primum *Coriolanus* feciſſet ſtipendium. Aliter volebant teſtes quorum fidem ipſe eſt ſecutus *Veteres.* Hic enim eſt annus à *Regifugio* XVII completus. Proinde ſtipendiorum *continuorum* primus à *proximo* cœperit poſt *Regifugium* anno. Tum erat μειράκιον, in ipſo nempe confinio *Pueritiæ* atque *Adoleſcentiæ*, impleto nimirum anno *Ætatis* XVII. qui *terminus* erat *Pueritiæ*, pro cenſu *Servii Tullii.* Sic apud noſtrum *Dionyſium* ipſe quoque *Marcius*: πρώτην ἔξοδον κομιδῇ νέος ὤν, ὅτε πρὸς τοὺς βασιλεῖς βίᾳ κατιόντας ἠγωνιζόμεθα. L. VIII. p. 484. Hoc ergo anno annum impleverit XXXIV. *Natus* proinde anno *U.C.* 228. *Tarquinii Superbi* IX. Eo retulerim verba *Coriolani* apud *Livium* illa: *Tarquinium Regem qui non tulerim, Sicinium feram?* II. 34. Quaſi partem habuerit *primis* etiam in *Tarquinium* prœliis. Convenit hæc *ætas* cum eo quod *maximum* natu filium *decennem* habuerit, cum *ipſe* in *Exſilium* proficiſceretur. *Dionyſ.* L. VII. p. 454. Sic enim illo *filio* annis XXV *major* fuerit. Procedunt autem *Coriolani* ſtipendia à prœlio quo cecidit *Brutus*, quod in *Conſularis* anni *finem* referendum oſtendimus. Fuit enim prœlium illud revera *primum* cum *Tarquiniis.* Ita fit ut *ſtipendium* ejus XVII (ſi quidem ita loqui fas ſit de malitia *Patricii*, quæ nunquam erat *ſtipendiaria*) in annum conveniat à *Regifugio* XVIII.

489. *Coriolani* ann. *Ætat.* XXXV. quo in *Exſilium* pulſus eſt. *Octavodecimo poſtquam Reges ejecti erant, expulſus ex Urbe*, inquit *Eutropius.* Hoc ego de XVIII *Militiæ* anno Auctores *Eutropii* dixiſſe ſuſpicor, qui XIX erat ab ipſo *Regifugio.* Hoc tandem anno appulit claſſis frumentaria è *Sicilia.* Ea *Tribunorum* actionibus in *Coriolanum* occaſionem præbebat. *Sero* autem appuliſſe exinde colligimus, quod *brevem* admodum *moram* attulerit Bellum in *Antiatas* decretum de *claſſis* parte retenta, Actioni in *Coriolanum*, cum *diutinam* crederetur allaturum. Nam poſt diſceſſum *Coriolani* ὀλίγαις ὕστερον ἡμέραις *Comitia Conſularia* fuiſſe teſtatur *Dionyſius.* Diſceſſerit ergo paulo ante *Septembrem veterem.* Inierant autem hujus anni *Septembri* Lunari *COSS. ſequentis* anni cum *Antium* veniret *Coriolanus*, quos pro ἀπολέμοις, *parum* nempe *Bellicoſis*, habebat *Tullus.* Propterea *Bellum* è veſtigio[1] ſuadebat inferendum. Sed σπονδαὶ cum *Romanis* intercedebant διετεῖς ὀλίγῳ πρότερον χρόνῳ γενόμεναι. *Dionyſ.* L. VIII. p. 464. Hæ ne antea violarentur, quam probabilis aliqua naſceretur Belli redintegrandi cauſa, Auctor erat *Marcius.* Hoc autem ipſo anno *Juliano* initas fuiſſe neceſſe eſt, ſi illis nondum *elapſis*, novum *Bellum* cœperit. χρόνου τινὸς οὐ πολλοῦ, p. 464. ex quo *Antium* conceſſerat *Marcius*, conſilium cum *Tullo* init de *Bello* in *Romanos* excitando. Proinde his *COSS.* qui hujus anni *Juliani* menſe tamen *Septembri veteri*, Reipublicæ gubernacula ſuſceperant. Sed *parte Conſulatus* quæ in annum incidebat *ſequentem.*

488. *Coriolani* ann. *Ætat.* XXXVI. Hoc anno *Juliano*, eaque illius *parte* quæ *Conſulatus* erat *ſuperiori* anno *initi*, conſultatio *Coriolani* cum *Tullo* de *Bello* è Conſulum contemptu orta, tam eorum qui tum faſces habebant (nam eorum *imbelles* animos exprobrabat *Tullus*) quam eorum qui poſteriori hujus anni parte ſucceſſuri erant. Hos enim rebus Bellicis ineptos bis agnoſcit *Dionyſius.* Sic enim ille de *Julio* & *Pinario*: ἄνδρες ἥκιστα πολεμικοὶ L. VIII. p. 463. Sic item iterum apud illum *Coriolanus*: ἡγεμόνας ἔχουσιν ἀπείρους πολέμου. p. 469. Nam & *poſt* conſultationem, & *antea* quam illam Orationem haberet *Marcius*, penes illos fuiſſe Conſulares faſces, ex illis *Dionyſii* verbis manifeſtum eſt: ἐπεὶ δὲ ἧκεν ὁ τῆς ἀρχῆς καιρός, Ἰουλίου τε καὶ Πιναρίου τὴν ὑπατείαν ἤδη παρειληφότων &c. Loquitur ibi de *Ludis Romanorum*, è quibus *Belli* quæſita eſt occaſio. Hinc ergo conſtat, anni hujus *Juliani* parte ſaltem *poſteriori* illos fuiſſe *Ludos.* Poſt veterem nempe Lunaremque, quo novi *inibant* Conſules, *Septembrem.* Tum recte à *Plebis* in montem Sacrum *ſeceſſu* (quem ante novos *COSS.* anni 491 fuiſſe probavimus) τρίτον ἢ τέταρτον ἔτος, hac ſua Oratione, quam poſt *Septembrem* habuit, ſupputarit *Marcius* p. 466. Rectius profecto quam τέταρτον ὑπὸ ἔτος anno ſuperiori, cum de *Marcii* cauſa ageretur, memorat *Tribunus Plebis* illius Accuſator. Hoc ergo anno admodum *affecto*, deſinit *induciarium biennium* annus primus.

487. *Coriolani* ann. *Ætat.* XXXVII. Hujus anni *Vere*, nondum elapſo anno *Induciarum* II. nec *imbelli Conſulatu*, primam ſecundamque impreſſionem in agrum *Romanum* fecit *Coriolanus*, expugnatis etiam *Circejis.* Hæc eouſque pertigerunt dum βραχὺς eſſet ὁ λειπόμενος τῆς ἀρχῆς τοῖς ὑπάτοις χρόνος. *Dionyſ.* L. VIII. p. 473. dum ὑπάτοις ὀλίγος ἔτι περιῆν τῆς ἀρχῆς χρόνος. *Plutarch.* Coriolano. Paulo nimirum ante *Septembrem veterem*, qui anno *Cycli* veteris XXIV. inibat *Septemb. Juliani* die VII. Inde *novi* inibant *COSS. Sp. Nautius* & *Sextus Furius.* Sub his deficiunt ad *Coriolanum Æqui*, quibus fretus agrum *Romanum* rurſus adoritur, prædaturque, domumque præda onuſtus recedit. Inde ad *Latini* nominis *ſocios* converſus multas eorum *Urbes* expugnat. Hæc menſe *veteri Septembri*, *Octobriſque* parte peregit. Tum actum *Romæ* de revocando *Coriolano.* Sed repugnantibus *Patriciis* ad foſſas *Cluilias* (quibus nomen à *Cluilio Albanorum Dictatore*) venit *Coriolanus*, conceditque *Romanis inducias* dierum XXX. quibus de *Pacis* ab eo oblatæ conditionibus deliberarent. L. VIII. p. 489. Subactis eo intervallo ſeptem *Latinorum* urbibus, *veteri Novembri* affecto, & hoc anno *Juliano* ad *exitum* vergente, redit. Sed *reditum* illius ad anni *Juliani ſequentis* initium libentius retulerim. Rationes ibi Lector exſpectet.

486. *Coriolani* ann. *Ætat.* XXXVIII. Hoc anno *Pacem Romanis*, interventu mulierum, concedit *Coriolanus*, μηνὶ Δεκεμβρίῳ τοῦ κατόπιν ἐνιαυτοῦ, τῇ νέᾳ σελήνῃ, ἣν Ἕλληνες μὲν νουμηνίαν, Ῥωμαῖοι δὲ καλάνδας καλοῦσιν· αὕτη γὰρ ἦν ἡ λύσασα τὸν πόλεμον ἡμέρα. *Dionyſ.* L. VIII. p. 505. *December* ille *vetus* in fine anni *Cyclici* XXIV. incipit *Januarii Juliani* die III. Hujus proinde anni *Juliani.* Hæc ergo *Pacis* Epocha erat. Tum recte mater *Veturia* τέταρτον ἐνιαυτὸν ἤδη τοῦτον fuiſſe dicit, ἐξ οὗ φεύγει τὴν πατρίδα, apud *Dionyſ.* L. VIII. p. 494. *Exſulavit* ſub *Minucio Augurino* II. & *Sempronio Atratino* II. à quibus *quarti* erant revera *COSS. Sp. Nautius* & *Sext. Furius*, ſub quibus hæc fingitur dixiſſe *Veturia.* Et tamen τρίτον ἤδη τοῦτο ἔτος eidem *Veturiæ*, ex quo patriam rei *annonariæ* inopia afflixerat *Coriolanus.* Hic certe à conſilio *Coriolani* cum *Tullo* de *Bello Romanis* inſerendo procedit calculus, quod *tertiis* ante hos, ſub quibus loquitur *Veturia*, *Conſulibus* tribuendum oſtendimus; non autem à *Bello* ipſo. Cæterum hoc die *Januarii Juliani* III. nondum exierant *tridui induciæ* ultimis *Romanorum* de *Pace* conſiliis à *Coriolano* conceſſæ, de quibus p. 491. ita *Dionyſius*: συνεβούλευε δὲ κρεῖττόν τι βουλευσαμένους ἥκειν τριῶν ἐντὸς ἡμερῶν. Et tamen *bidui* moram ad minimum innuit fuiſſe *Dionyſius*, Priori die *legati* veniunt

1 Apud *Dionyſ.* L. VIII. p. 464, 465.

niunt

niunt *Sacerdotales*, ſimiliter tamen à *Marcio* rejecti. Tum demum conſilium initur de *mulierum* legatione auctore *Valeria*. Sequenti autem die ἕωθεν, & περὶ τὸν ὄρθρον, *ipſa* erat *legatio*, p. 495. *Januarii* ergo *die* I data illa eſt de ultimis *tridui induciis* Reſponſio. Sic à die *Decembris Juliani* III cœperint *induciæ* aliæ *priores* dierum *triginta*, & hoc adeo ſpatio expugnatæ fuerint ſeptem urbes in agro *Latinorum*. Is erat, pro Kalendario *veteri*, die *Octobris veteris* XXIX. Hoc autem anno *Juliano* periit *Coriolanus*, pro eorum ſententia qui à *Volſcis* occiſum tradunt; vel certe Imperio *exutus*, pro ſententia *Fabii Pictoris*, qui illum apud *Volſcos ſenuiſſe* credidit, teſte *Livio* II. 40. Poſtea certe res ab illo geſtas *nullas* legimus. De hoc itaque tempore intelligenda *Dionyſii* verba: ἐτῶν δὲ μετὰ τὸ πάθος ὁμοῦ τι πεντακοσίων ἤδη γεγονότων εἰς τόνδε τὸν χρόνον, οὐ γέγονεν ἐξίτηλος ἡ τοῦ ἀνδρὸς μνήμη &c. p. 509. Eadem ex illo *Suidas* voce Μάρκιος. Scripſit ediditque Hiſtoriam *Dionyſius* anno *Caton.* 745. *Varron.* 747. Sed numerus *rotundus* eſt, qualem vidimus in Epocha Urbis *Albanæ*, à qua numerat ad ætatem *Tulli Hoſtilii* nunc annos 500. nunc accuratius annos duntaxat 487. Sic à *Largio* Dictatore ad *Syllam* annos duntaxat 400 numerat *Dionyſius*. Propius tamen quadrabit ſi ab *initio Coriolani* procedat calculus, ad *Hiſtoriæ* ſcribendæ itidem *initium*.

485. Hujus anni *Juliani Kalendis Decembribus*, quæ eædem erant cum *Juliani Decembris* die XIV. in anno *Cycli* I°. primum erat *Sacrificium* in *ara Fortunæ muliebris*, πρὶν ἢ τὸν νεὼν καὶ τὸ ξόανον ἀνασταθῆναι. *Dionyſ.* L. VIII. p. 505. Sed τῷ κατόπιν ἐνιαυτῷ. ib. Alii enim jam inierant menſe *Septembri* veteri *COSS.* ab iis cum quibus rem geſſerat *Coriolanus*, viz. *C. Aquilius* & *T. Siccius*, qui *etiamnum* erant in Magiſtratu. Et *novus* inierat *ſuperiori* anno *Juliano* annus *Cyclicus* à *Januario Lunari*, & novus *Urbis Conditæ* annus à *veteris* Kalendarii *Palilibus*. Uterque poſt *Decembrem* illum *veterem* quo *Pacem Romanis* conceſſerat ipſe *Coriolanus*. Poſtea rem gerunt in *Hernicos* & *Volſcos* novi hi forteſque *COSS.* & quidem *melioribus*, quam antea, *auſpiciis*, ambo *victores*; alter item *triumphator*, alter *ovator*. *Triumphum* negat *Livius*.

484. Κοϊντιλίῳ μηνὸς ἑβδόμῃ μάλιστα κατὰ τὴν σελήνην, ædem *Fortunæ Muliebris* conſecrat *COS. Proculus Virginius*. *Dionyſ.* L. VIII. p. 505. De *die menſis* addit: αὕτη δὲ καὶ Ῥωμαῖοι ἔστιν ἡ προηγουμένη Κοϊντιλίων νωνῶν ἡμέρα. Non diſcrepat, ut opinor, à verbis proxime præcedentibus, ſed *formam Romanam Græce* imitatus eſt; *ante diem Nonas Quinctiles*, cum *Nonas ipſas* deſignare vellent. Incidit dies *Quinctilis veteris* VII. anno *Cycli veteris* II. in diem *Auguſti Juliani* IV. quo adeo die ædem conſecrarit *COS Virginius*. Inde intelligimus poſt illum *Quinctilis* diem *novos* iniviſſe *COSS.* Hinc etiam ſtabilitur noſtra de *Pace Coriolani* Chronologia, quæ, ni recte ſe haberet, non potuit hujus ædis *Conſecratio* in *Conſulatum* incidere *Virginii*. Præceſſerant enim verba illa: ἐνιαυτῷ δὲ ὕστερον ἐπὶ τῷ μετὰ τὴν προτέραν θυσίαν ὁ κατασκευασθεὶς ἐκ τῶν δημοσίων χρημάτων νεὼς συνετελέσθη τε καὶ καθιερώθη. Eſt enim hic *Quinctilis* anni qui *proxime ſequebatur* primum *Sacrificium* in ara peractum præſide *Valeria*, nondum æde ipſa ad *exitum* perducta, nec Deæ *imagine* inſtructa. Tum ſequuntur diſcordiæ à *Sp. Caſſio* tyrannidem ambiente concitatæ. Ea occaſione Orationem habet *A. Sempronius Atratinus*, qua rem ad *COSS. futuros* differendam ſuadet. Hac nimirum ratione: ἐπειδὴ βραχὺς ὁ λειπόμενός ἐστι τῆς ἀρχῆς τοῖς ὑπάτοις χρόνος. *Dionyſ.* VIII. p. 521. Satis commode, ſi *Kalendis* inierint *Septembribus*.

483. Hujus Conſulatus *ſitum*, pro mente *Dionyſii*, firmat annus *Olympiadis*, & quod *proximus* fuerit poſt Conſulatum *Spurii Caſſii*. Firmat etiam *COS. Fabius* primus trium, quos *continuos* agnoſcit *Livius*. Redit *COS.* τελευτῶντος ἤδη τοῦ ἔτους. Sequitur: ἐπιόντων δὲ τῶν ἀρχαιρεσιῶν. *Brevis* ergo mora erat inter *deſignationem ſucceſſionemque Conſulum*.

482. Hujus item *locum* aſtruit annus *U. C.* 270. pro more nonnunquam *Dionyſii* in *decenniis*, & *continuorum Fabiorum* ſecundus.

481. *Fabiorum continuorum* Conſulatus *tertius*. Liv. II. 42. Prœlium ἐν πτίγει ὥρᾳ ἔτους. *Dionyſ.* VIII. 532. Itaque poſt *Æſtatem* Comitia *Conſularia*. *Junio* certe *Parapegmatico* & *Juliano exeunte*, vel etiam ineunte *Julio*. Hoc anno *Cycli* veteris VI° (qui cum anno *Varroniano* concurrit 273) ultimus *Junii Juliani* dies idem erat *Junii veteris* IX. Crediderim *Comitia Conſularia Idibus* fuiſſe *Juniis*. Poſtea aliquoties interceſſum ne *Comitia Conſularia* haberentur, tam à *Tribunis*, quam etiam à *Conſulibus*, ſeſe mutuo impedientibus. Tandem proditus Interrex *Aulus Sempronius Atratinus*. Addit *Dionyſius*: αἱ δὲ ἄλλαι κατελύθησαν ἀρχαί. VIII. 534. Innuit, ni fallor, *abdicatos* fuiſſe, *ante* tempus legitimum, *annuos Magiſtratus*. Hoc ergo anno *novum* cœperit Magiſtratuum *annuorum* exordium. Nec enim aliter niſi vacante Poteſtate *Regia*, quæ, pulſis *Regibus*, erat in *Conſulibus*, locum habebant *Interreges*. Tenuit hic primus *Interrex* ὅσας ἐξῆν ἡμέρας, dies nempe V. Succeſſit *Interrex* alius *Sp. Largius*, à quo creati ſequentis anni *Conſules*. Proximum ergo *Conſulatus exordium* hoc anno cœpiſſe veriſimillimum eſt. Sed vero anno U. C. 277. XV. Kal. *Sextiles* COSS. in *Magiſtratu* fuiſſe tum probabimus cum ad annum illum pervenerimus. Proinde *Quinctilis* vel *Kalendis*, vel *Idibus*, illos *iniviſſe* veriſimillimum eſt. Vir enim patiuntur ea quæ diximus ut *Junii* veteris ſeu *Kalendis* ſeu *Idibus iniverint*. Potius autem crediderim *Idibus*. Proximum enim, quod legimus, *exordium* erat in menſe *Sextili*.

480. V hic annus eſt, pro ſententia *Dionyſii*, à Senatuſconſulto de *agris dividundis*, COS. *Sp. Caſſio* ann. U. C. 268.

479. Hunc *Conſulatum* recte, pro ſuis hypotheſibus, cum *Olymp.* LXXV. 1. *deſinentem* ſcilicet, cum appeterent *Palilia*, committit *Dionyſius*. Male autem hunc annum *Olymp.* 75½ fuiſſe cenſet, quo *Archon* erat *Calliades*, & quo *Xerxes* Expeditionem ſuſcepit in *Græciam*. Illum Nos in *Annalibus* noſtris *Thucydideis Olymp.* $\frac{74}{75}$. ½. fuiſſe probavimus. Et quidem ex antiquioribus, quam ſit ipſius *Dionyſii*, Teſtimoniis, *Herodoto*, *Thucydide*, & Auctore Chronici *Marmorei Oxonienſis*. Illo ipſo certe anno *Olympia* fuiſſe ex *Herodoto* manifeſtum eſt. Eſt error ille admodum receptus, nequis illum miretur in *Dionyſio*.

478. Παρελθόντι ἐνιαυτῷ Conſulem *Cæſonem Fabium* deſeruerant feſellerantque milites. *Dionyſ.* IX. 633. 634. Ita etiam de *Q. Fabio* Livius: *tertio hic ante anno Conſul fuerat.* II. 46. Iterum *Conſuli tum Cæſo Fabius prioris anni Conſul.* ib. Ex his *nexus* cum *duobus annis* præcedentibus manifeſtus eſt. Conſul *M. Fabius* τὴν ὑπατείαν ἀπωμόσατο, δυοῖν ἔτι μηνοῖν εἰς τὸν ἐνιαύσιον χρόνον λειπομένων. *Dionyſ.* IX. 525. Hæc ſi vera, abdicavit *Majo*. Et tamen novos *Conſules* creavit ſecundus *Interrex* paucis poſt *diebus*. *Mox* certe *inituros*, cum nullus novus ſufficeretur *Interrex*. Hoc ergo anno *Majo* veteri affecto *inierint* qui anno *Juliano* ſequenti è Magiſtratu diſceſſerunt *Conſules*. Idibus, ni fallor, *Majis*.

477. *Nexum* hujus anni cum ſuperiori vincunt verba *Dionyſii* de *Cæſone Fabio* hujus anni *Conſule*: ἀδελφὸς δὲ τοῦ ταύτην ὑποδεξαμένου. IX. 547. Itemque illa de *Marco Fabio*: ὁ τῷ παρελθόντι ὑπατεύσας ἔτει. p. 549. Adhuc *Majo* iniviſſe *hujus* etiam anni *Conſules*, innuunt noſtri verba in anni fine: καὶ ὁ μὲν χειμὼν ἐκεῖνος ἐτελεύτα. Τῷ δὲ κατόπιν ἔτει Λευκίε τε Αἰμιλίε καὶ Γαΐε Σερουιλίε τὴν ὑπατείαν παρειληφότων &c. 549. 550. Forma *Thucydidea* eſt, cui novi anni *initium* eſt à *Vere*. Et quidem *Vernis* menſibus accenſeri ſolebat

qualiſcunque *Majus*. Commendabat porro hoc *exordium* in annis *Urbis Conditæ* cenſendis, quod non longe abeſſet à *Palilibus*, quæ etiam ipſa pro *anni* antiquiſſimo erant *exordio*.

476. Καίσων Φάβιος νεωσὶ τ ἀρχὴν παρειληφώς. *Dionyſ.* IX. 550. Hinc *nexus* hujus *Conſulatus* cum *ſuperiori* manifeſtus eſt. Hoc autem anno *Juliano*, ſub *ſequentium Conſulum* initio periere *Fabii* XV. Kalendas *Sextiles*. Vid. *Diſs.* X. n. 97. de *Cyclis*. Dies erat *Quinctilis* veteris XVIII. *Cycli* anno XI. *Augusti Julian.* dies XXIII. *Cum hæc accepta clades eſſet, jam C. Horatius & Titus Menenius COSS. erant*, inquit *Livius* II. 51. Suffragatur *Dionyſius*, qui cladis *Cremerenſis* Hiſtoriam *Horatii* & *Menenii* Conſulatu narrat, quod *Livius* neglexerat. Addit *Dionyſius* mora Conſulis *Menenii* effectum ut perierint. Μινύκιος δὲ τοσαύτην στρατιὰν ἄγων, ἐπὶ Τυῤῥηνοὺς ἔμελλε ποιεῖσθαι τ ἔξοδον. Παρασκευαζομένε δὲ αὐτε, κ τρίβοντος τ χρόνον, ἔφθη τὸ ἐν Κρεμέρᾳ φρούριον ἐξαιρεθὲν ὑπὸ τ πολεμίων, κ τὸ Φαβίων γένος ἀπολόμενον. *Mora* ergo in *novo Conſulatu* tanta erat, ut & *Provinciam* Conſul alter attigerit, & ut *apparatus* illius *tardus* haberetur qui *nondum* attigiſſet. Conveniunt hæc cum nuperrimo *anni Conſularis* exordio à *Majo* veteri, cujus *pars* tamen longe maxima in *Junium* excurrebat *Julianum*. Hucuſque ergo tenuit *initium* à *Majo*.

475. Περὶ τὰς θερινὰς μάλιστα τροπὰς Σεξτιλίε μηνὸς παραλαμβάνεσι τ ὑπατείαν &c. *Servius Servilius* & *Aulus Virginius*. Dionyſ. IX. 558. ſequenti anno *Juliano* depoſituri. *Kalendas* hic *Sextiles* intelligo. *Diſs.* X. de *Cyclis* n. 97. Quod vero addit de *Solſtitio Æſtivo* verum eſſe non poteſt ſi de quocunque *Sextili* intelligatur. *Erroris* tamen *occaſionem* video, quod *Sextilem* menſem cum *ſexto* anni menſe confuderit ab *initio* anni *Januario*. Et quidem ab eo Januarii *loco* quem tenebat in Kalendario *Juliano*. *Sextus* enim à *Januario Juliano* menſis eſt *Junius*, cui *Solſtitium affixum* credebant Veteres *Hipparcho* antiquiores. Cæterum in Cyclo *Lunari* menſis nullus eſt qui *fixum* locum tenuerit in *Zodiaco*. Et longe aberat à *Solſtitio* ſextus ille menſis à *Januario* illo *Lunari* qui locum tenebat *Martii Decemviralis*. Occaſio tamen erroris eſſe potuit, quod *Januarium* primum tum menſem fuiſſe didicerat Auctor *Dionyſii*, à quo, pro *ſui temporis* Kalendario, *ſextus* fuerit menſis *Solſtitialis Junius*. Oblitus interim, *alium* fuiſſe illius *ſitum* in Kalendario *Lunari* quam fuerit in *Solari* atque *Juliano*: Et rurſus in *Lunari* quoque Kalendario *Ante-decemvirali* alium ab eo quem tenuit in *Kalendario Decemvirali*. *Sextum* ergo fuiſſe *menſem* è majorum Traditione acceperant atque publicis monumentis. Sed à *Januario Juliano* ſextus numerari non potuit dum nondum in uſu *Civili* eſſent menſes *Solares* atque *Juliani*. Et *numeri* menſium Lunarium omnes, quos habemus, à *Martio* procedunt veteri, non autem à *Januario*. Ne quidem menſium *Antedecemviralium* numeros excipio, cum annus *Cyclicus* iniret à *Januario*. Qua ſaltem licet è Faſtis *Capitolinis*, Auctoribuſque *antiquiſſimis* conjecturam facere. In illis quoque menſium *numeralium* mentionem habemus. Nec tamen ullorum qui aliunde proceſſerint quam à *Martio*. Credibile eſt vetera menſium numeralium nomina *intercidiſſe*, cum jam aſſueviſſent nominibus menſium numeralibus à *Decemviris* in eorum vicem ſuffectis, ut *Caprotini* nomen abolevit nomen *Quinctilis*; & *vetuſtiora* quoque *Decemviris* geſta menſium tamen *Decemviralium* nominibus in *Annalibus Pontificum Maximis* deſignata. Forte ob memoriam eorum, à quibus menſium *nomina* vetuſtiſſima emanaverant, damnatam. Ita factum poſtea ſcimus in cauſa *Domitiani* atque *Commodi*. Fieri poteſt ut *nomina* illa à *Tarquiniis* ortum acceperint. Hæc ſi vera, *Sextilis* ille idem fuerit quem in anno Cycli *Antedecemviralis* XI deſcripſimus, qui à die *Septembri Juliani* inierit VI. Et quidem proximum anni exordium, cujus mentio occurrit, à *Kalendis* erat *Sextilibus*, cujus *primum* in hoc ipſo anno fuiſſe videtur exemplum. Vid. *Diſs.* X. De *Cycl.* n. 97.

474. *Proximum* hunc annum ſuperiori fuiſſe probat Accuſatio *Menenii* exacto *Conſulatu*. Ea tamen ſuperiori anno *Juliano* peracta eſt, poſt *Sextilem* veterem, *Julianumque Septembrem*. Res autem horum *COSS.* bello geſtas *hujus* fuiſſe arbitror anni *Juliani*, uſque ad *Sextilem*, qui anno *Cycl.* XIII. *Septembris Juliani* die cœpit IX. Tum accuſatus eſt abſolutuſque *COS. Servilius*, hoc eodem anno *Juliano* ad *exitum* vergente.

473. Cauſa *Servili* audita, hujus anni *Juliani*, ut videtur, initio *Sabinos* & *Vejentes* vincit *COS. Valerius*. Triumphum illius ad ann. CCLXXVIII. K. MAI. referunt fragmenta Marmorum *Capitolinorum*. *Kalendæ* illæ *Majæ* hoc *Cycli* anno XIV. cum *Maji Juliani* die concurrunt XXX°. Convenit, quod de altero *COS. C. Nautio* ſcribit *Dionyſius*, eum poſt res in *Etruria* proſpere geſtas, ἐπειδὴ τὰ ἐν Τυῤῥηνίᾳ πράγματα καλῶς σφίσιν ἐχώρησε, *Volſcorum* agros fuiſſe prædatum, ἀδήεας αὐτῶν, ἐν ἀκμῇ τε σίτε ὄντος, ἐμπρήσας. *Dionyſ.* IX. 568. *Junio* exeunti *Juliano* hæc conveniunt, cujus die XXX cœpit illius anni *Junius Lunaris*. Satis & illud opportune ut *Kalendis Sextilibus* inirent *ſequentis* anni *COSS.* quæ quidem *Kalendæ Auguſti Juliani* diei XXIX conveniebant, *hujus* nimirum anni *Juliani*. Ann. *Capitolin.* 278 *Catonianus* eſt 279.

472. Copias *A. Manlius* COS. in *Vejentes* eduxit διὰ τάχους, inquit *Dionyſius* libro IX. Et ſane *Triumphum* ejus ann. CCLXXIX. *Idib. Martiis* agnoſcunt Marmora *Capitolina*. Ann. 279 *Capitolinus* eſt *Catonianus* 280. *Idus* autem *Martiæ* hoc anno *Cycli* XV *Aprilis Juliani* dies erat XXVI. Hinc autem exemplum habemus Expeditionis ſolito *maturioris*. Tardiorum exempla dedimus anno ſuperiori & 476. *Inducias* annorum XL cum *Vejentibus* memorant *Livius* atque *Dionyſius*. Sed nota *temporis* nulla inde petenda eſt, quippe quæ brevi tempore ſolutæ fuerint.

471. Ὑπατεύσαντας τὸ ἑμαρρόθεν ἔτος *Manlium* & *Lucium* agnoſcit *Dionyſius*. Idem à *Manlio* & *Furio* U. C. 280. *duodecim* agnoſcit ἀρχεῖα ad COS. *Spurii Caſſii*. IX. 569. Viz. ab ann. *Caton.* 268. Hinc horum *quatuordecim* Conſulatuum nexus certus intelligitur pro mente *Dionyſii*. Sic tamen in Oratione *Sicinius*: Γάϊον δὲ Γενύκιον δήμαρχον ὄντα ἡμέτερον ἐπεὶ τὸ αὐτὸ τῦτο πολίτευμα μετ᾽ ἔτος ἐνδέκατον ἀνενεῦτο &c. *Dionyſ.* X. 634. Hoc enim in loco calculus à COSS. anni *Catoniani* 281 regreditur. *Initium* autem *Tribunatus* erat fine anni *Catoniani* 280 à *Decembri*. Inde annus erat XII ad *Conſulatum Caſſii* anno *Catoniano* 269. XI autem ab ejuſdem *Caſſii æde*, quæ ſub *ſequentibus* Conſulibus peracta eſt anni 269.

470. Hoc anno *Juliano*, *Januarii* nempe *Juliani* V. qui *Decemb.* X reſpondit anno *Cycli* XVI. *Tribunus Plebis* ſecundo factus eſt *Valero*. Inde Patriciis occaſio data *Appium Claudium* Conſulem Plebi odioſiſſimum in annum ſequentem deſignandi, ſequenti *Sextili* ejuſdem anni *Juliani* initurum. Dicitur autem ſub his *COSS.* fuiſſe *intercalaris*. Macrobius: *hunc arguit Varro ſcribendo antiquiſſimam Legem fuiſſe inciſam in columna ærea à Lucio Pinario & Furio Conſulibus, cui mentio intercalaris adſcribitur.* Saturnal. I. 13. Cæterum *priori* hujus Conſulatus parte quæ cum anno *Juliano ſuperiori* concurrebat, nullus erat menſis *Intercalaris*. Poſteriori autem anno *Cyclico*, qui in menſem deſiit *Intercalarem*, jam antea *Conſulatum* abdicaverant *Pinarius* atque *Furius* quam *intercalaretur*, qui menſe *Sextili* novos in Conſulatu *Succeſſores* acceperunt. Sed ne quidem in *alia* aliqua Epocha quæ juſtis *biennis* diſcrepat à *Varroniana*, locum habere potuit his *Conſulibus* menſis *Intercalaris*. Non ergo in

Catoniana

Catoniana vel *Fabiana*. In Epochis autem numero *impari* à *Varroniana* diſcrepantibus locum habere potuit, ut in *Capitolina* & *Fabiana*. Ideone harum alteram *Varronianæ* anteferendam exiſtimabimus? Non puto. Obſervanda potius arbitror verba *Macrobii*. Nec enim *rem* geſtam aliquam his *Conſulibus* tradit menſe *Intercalari* deſignatam. *Mentionem* autem tantummodo ſub his *Conſulibus* obſervat *Intercalaris*, qui nempe *menſis* ad rem *geſtam* ſpectarit ſub *aliis Conſulibus*. Hoc ſi recte ſe habeat, non erit hic, in quo verſamur, *Intercalaris Conſulatus*; recteque adeo ſe habebit hoc ſaltem nomine Epocha utraque, tam *Catoniana*, quam *Varroniana*. Atque hanc ſententiam ferent ſatis commode *verba* ſaltem *Macrobii*. Potuit tamen *Intercalaris* ille rem *menſis* fuiſſe, ſed tantummodo *dies*, ut vitaretur *dies* cladis *Cremerenſis*, quæ præceſſerat, qui quidem *dies* inter *atros infauſtoſque* numerabatur. Vid. quæ infra dicemus ad ann. ante *Chriſt.* 260.

469. *Proximum* hunc fuiſſe *ſuperiori* Conſulatum, è verbis illis colligitur: Οἱ δὲ περὶ τὸν Πόπλιον δήμαρχοι ἰδὼν ἐπὶ διαμελλήσαντας, ὃ ἐν τῷ πρόσθεν ἐνιαυτῷ οὐ δυνηθέντα ἐπικυρωθῆναι νόμον πάλιν εἰσέφερον. IX. 573. Conatus enim *Tribunorum* pro illa Lege ſub *ſuperioribus* Conſulibus narraverat ipſe *Dionyſius*. XV^us hic *Conſulatus* eſt poſt *Sp. Caſſium*.

468. XVII hic annus eſt à *Conſulatu* ultimo *Sp. Caſſii*. Ambobus nempe terminis *incluſis*. Proximus autem ab *Appii* Conſulatu. Hujus anni *Juliani* fine *Volſcorum* impetus, & Bellum mox ſecutum, quæ hujus Conſulatus *initio* contigiſſe docent tam *Livius* quam *Dionyſius*. *Septembri* enim *Juliano* fere *ineunte* inivit vetus *Sextilis* anno *Cycli* XVIII.

467. *Sextilis* ille quo *iniviſſe* hujus anni *COSS.* cenſet *Dionyſius* ad annum *Julianum* ſpectabat *ſuperiorem*. Hujus enim anni *Juliani Sextili* ad annum *Olymp.* LXXVIII. 2. ſpectabat. Sed primum certe *Olympiadis* annum intelligit *Dionyſius* quoties *Conſulatum* nova *Olympiade* deſignat. Hoc porro anno *Juliano* contigerunt quæ *ſequentium* Conſilium *initio* fuiſſe innuit *Dionyſius*, τὴν ὕπατον ἀρχὴν παραλαβόντων. IX. 585. Cœpit *Sextilis* vetus *Septembr. Juliani* die IV. anno hoc, qui *Cycli* erat XX.

466. Hoc anno *Juliano*, poſt *Sextilem*, cum anni ſequentis *COSS.* inviſſent, novi *Plebejorum* motus de Lege *Agraria*, ἣ ἀντιατῶν χώρας, ἣν τῷ προτέρῳ ἔτει δόρατι ἑλόντες κατέσχον. *Dionyſ.* IX. 588. *T. Quinctii ductu & auſpicio agri capti priore anno aliquantum à Volſcis*. Liv. III. 1.

465. Hoc anno *Juliano*, ni fallor, *colonia* ipſa *Antium* deducta; & res à *Conſulibus* Bello geſtæ, pro mente *Dionyſii*.

464. Hoc anno *Juliano* ædes *Dii Fidii* à Conſule *Sp. Poſtumio* dedicata *Nonis Juniis*. *Julii* nempe *Juliani* die XXIII. anno *Cycli* XXIII. Ante menſem *Sextilem* quo ſucceſſorem accepit.

463. Hujus anni *ſitum*, pro mente *Dionyſii*, oſtendit *Olymp.* LXXIX. Pro mente *Livii* verba illius de Bello cum *Æquis*: *Extractum in tertium annum Bellum eſt, Q. Fabio & T. Quintio* COSS. L. III. c. 2. Cœperat enim Bellum ann. U. C. 287. *Catonian.* ante *Chriſt.* 465. Σῖτον, ὃς ἐν ἀκμῇ τότε ἦν συγκομιζόμενον à *Romanis* memorat *Dionyſius* IX. 590. *Æquis* interim prœlium detrectantibus. Proinde *Julio Juliano* adhuc erant in Magiſtratu *COSS.* Sed *Junio* veteri exiit *Julius Julianus* anno *Cycli* XXIV. Nec multo *poſtea* tenuiſſe innuunt, ut puto, verba *Dionyſii*: Τοῦτο διαπραξάμενος ὁ Φάβιος, ἐπειδὴ προῆκεν ὁ χρόνος τῆς ἀρχῆς ἑτέροις ἔδει, τὴν δύναμιν ἀναστήσας ἀπῆγε IX. 591. Adhuc ergo tempus *ineundi* Conſulatus *legitimum Sextilem* menſem fuiſſe veriſimillimum eſt. Porro novis *COSS.* νεωστὶ Conſulatu potitis, nuncii veniunt à *Latinis* de *Antiatium Æquorumque* & *Volſcorum* defectione. Rurſus τούτων οὐ πολλῷ ὕστερον alii ab *Hernicis* nuncii de *Æquorum* exercitu finibus egreſſo. *Dionyſ.* IX. 591. Poſt diem *Septembris Juliani* VII. quo cœpit veterum *Sextilis*, & quo *novi* hi proinde COSS. *inibant*. Hæc ergo hujus anni *Juliani* fine. Sic tamen, ut opinor, ut in annum *Julianum ſequentem* Bellum ipſum inciderit.

462. Hoc anno *Juliano rem geſtam* arbitror ab *hujus* anni *Conſulibus* qui anni *Juliani initio* erant in Magiſtratu. De *Conſulibus* qui *Juliani* anni *fine* inibant, ita Livius: *Creati COSS. L. Ebutius, P. Servilius, Cal. Sext. ut TUNC PRINCIPIUM ANNI agebatur, Conſulatum ineunt*. III. 6. Sic nempe loquitur, quaſi non illo *primum* anno illud *cœperit* initium, ſed jam antea fuiſſet receptum, quod ſane nos ſuperioribus conſentaneum probavimus. Convenit præterea quod de *peſtilentia* quæ *hoc* anno ſævïit graviſſima ſcribit *Dionyſius*: ἤρξατο μὲν ἐν ἡ νόσος περὶ τὰς καλάνδας τοῦ Σεπτεμβρίου μηνὸς, διέμεινε δὲ τὸν ἐνιαυτὸν ἐκεῖνον ὅλον. IX. 595. *Conſulari* anno *annuam* metitur *luem*. Suffragante etiam *Livio*, cujus illa verba ſunt: *annus peſtilens erat urbi agriſque*. III. 6. Proinde *ante* peſtis *annuæ* initium *annus* jam inierat *Conſularis*. Cœpit *September* vetus *Septembris Juliani* die XXVI. *Sextilis* autem die *Auguſti Juliani* die XXVIII. anno illo *Cycli* L. Annus eſt *Oroſio* U. C. 290. Pro Epocha *Capitolina Polybiana* vel *Fabiana*.

461. Ad *finem* initi *ſuperiori* anno *Conſulatus* perſtitit *peſtilentia*. Deſierat nimirum ante *Comitia Conſularia*. Livius: *Inde paulatim ſeu pace Deûm impetrata, ſeu graviore tempore anni jam circumacto, defuncta morbis corpora ſalubriora eſſe cœpere: verſiſque animis jam ad publicam curam, cum aliquot interregna exiſſent: P. Valerius Publicola tertio die quam interregnum inierat, Conſules creat L. Lucretium Tricipitinum & T. Veturium Geminum, ſive ille Vetuſius fuit. Ante diem* III. *Idus Sextiles Conſulatum ineunt*. III. 8. Suffragatur *Livio Dionyſius* qui *peſtilentiæ* finem ſub *ſequentibus* agnoſcit *Conſulibus*: Ἐπὶ δὲ τούτων ἀρχῆς (inquit) ἡ νόσος ἐπαύσατο. IX. 596. De *tempore* autem quo *inierint* illi *ſequentis* anni *Conſules*, numerum *Iduum* apud *Livium* mihi ſuſpectum eſſe fateor. Ipſis enim *Idibus Sextilibus* Conſules potius *iniviſſe* crediderim. Erat enim mos apud *Romanos* longe receptiſſimus, ut vel *Kalendis* vel *Idibus* inierint *Conſules*, Civili nimirum vel *Novilunio*, vel *Plenilunio* menſis, qui tum in *Civili* erat uſu, *Lunaris*. Aliter tamen factum ſcio à *Tribunis Plebis*. Hic vero, quo minus aliter ſe res habuerit, obſtat ipſe *Livius*. Superiori anno *Kalendas Sextiles* Conſulatui *ineundo* legitimas agnoſcit. III. 6. Proinde *Kalendis* inituri erant hujus anni *Conſules*, ſi quidem *ulli* fuiſſent in Republica *Conſules* qui *Comitiis Conſularibus* præeſſent. Ambobus autem à *peſtilentia* exſtinctis, ita factum ut ad *Interregnum* res redierit. Aliquot autem *interregna* exiiſſe agnoſcit *Livius*. Hæc certe *duobus* plura eſſe non poterant. *Quinorum* ſingula fuiſſe *dierum* recepta eſt ſententia, cui ſuffragatur etiam *Livius* I. 17. Itaque ad X. Sextilis diem *duo* illa *Interregna* pertigerint. *Tertium* autem *Interregem*, *tertio die* quam *Interregnum* inierat, *Conſules creaſſe* docet. *Die* nimirum menſis proinde XIII. ipſiſque adeo *Idibus*. Ita rem fuiſſe neceſſe erit niſi *Nonæ* fuerint, illo ſaltem Seculo, etiam in *Sextili ſeptimanæ*, quod nemo docuit Veterum quos hodiæ habemus.

460. *Situm* hujus anni aſtruunt verba Livii: *priore anno morbus bellumque* III. 9. & poſtea: *abſumptis priore anno Conſulibus*. ib. Quæ de *ſuperiori* anno veriſſima erant. *Conſules* in hoſtica uſque ad *exitum Conſulatus*: τὸν ὕπατον διατελέσαι ἐν τῇ πολεμίᾳ γῇ τὰς δυνάμεις κατέχοντα, ἕως ὁ τῆς ἀρχῆς αὐτοῖς παρῆλθε χρόνος. *Dionyſ.* X. 600. Sic anno *ſuperiori*: ὁ τῶν ἀρχαιρεσιῶν ἐπέστη καιρὸς. Τότε δὲ ἀναστήσαντες ἀπῆγον ἐπ' οἴκου τὰς δυνάμεις. IX. 598. Paulo nimirum ante *Septembris Julian.* X. qui dies erat *Sextilis* veteris XIII. hoc anno *Cycli* III. Poſt illum Conſulatum *elapſum* ineunt

 novi

novi hujus anni *Tribuni Plebis*, inter quos *A. Virginius*, *Januarii Juliani* III. qui dies erat veteris *Decembris* X. Brevius erat ſpatium quam ut hujus anni *Tribuno Terentio* licuerit conſilium de *Conſulari Poteſtate* imminuenda ad *exitum* perducere. Hinc ergo colligitur non magnum fuiſſe ſpatium inter *exitum* Poteſtatis *Conſularis* Poteſtatiſque *Tribunitiæ*. Non certe majus eo quod prædictæ complectuntur rationes. Colligitur præterea, *ſequentis* fuiſſe anni *Juliani* ſequentium *Tribunorum* turbas omnes. Sequentium *Conſulum* fuiſſe ſuffragatur Livius: *Anno deinde inſequenti Lex Terentilla, à toto relata collegio, novos aggreſſa Conſules eſt.* III. 10. Novi ergo erant *Conſules* cum *novi* jam in officio eſſent *Tribuni.*

459. *Nexum* hujus anni cum *ſuperiori* probat quod modo obſervabamus de *Conſulibus* ſuperioris anni in hoſtico ad *Conſulatus exitum* commemorantibus. Imo *hujus* Conſulatus cum *duobus ſuperioribus* nexum *continuum* oſtendunt verba *Volſcii Cæſonem Fabium* accuſantis apud *Dionyſ.* X. 605. E quibus illud etiam manifeſtum eſt, *tertium* hunc annum eſſe à *peſtilentia*. Numerum *annorum*, vel (quod eodem redit) *Conſulum*, deſignavit *Dionyſius* quem non deſignavit *Livius*, qui hoc tantum de *Volſcio* obſervavit, quod *ante aliquot annos*, *Tribunus Plebis* fuiſſet, quam *teſtimonium* diceret in *Cæſonem*. III. 13. Idem tamen ab anno *peſtilentiæ* rei, de qua teſtimonium dixit, *geſtæ* Epocham arceſſit, & plures unis *ſuperiorum annorum Conſules* agnoſcit.

458. Hujus etiam anni *nexum* oſtendunt verba *Dionyſii* illa: Κίνδυνος ὅσος ὕπω τὴν Ῥώμην κατέσχεν ἐξ ἀλλοεθνοῦς πολέμου· ὃν παρήγαγεν ἡ πολιτικὴ στάσις ἐντὸς τείχους, ὡς οἵ τε Σιβύλλειοι χρησμοὶ προὔλεγον, καὶ τὰ ἐκ τοῦ δαιμονίου φανέντα προεθέσπισεν τῷ παρελθόντι ἐνιαυτῷ. X. 606. De his enim *Oraculis* portentiſque *ſuperiori* anno egerat ipſe *Dionyſius* p. 600. etiam conſilii de Poteſtate *Conſulari* imminuenda ἐν τῷ παρελθόντι ἐνιαυτῷ initi meminit in oratione *C. Claudius* Conſul. Idem exſilium *Cæſonis Fabii* τῷ παρελθόντι ἐνιαυτῷ tribuit, quæ ambo *ſuperiori* anno revera conveniunt, ipſo teſte *Dionyſio*. *Tertius* præterea hic numeratur ab eodem annus Tribunorum Plebis *Virginii* collegarum, qui quidem *L. Quinctio* hujus anni *Conſuli* in *Valerii* locum ſuffecto *ſecundus* fuiſſet, ſi etiam ipſe, pro eorum exemplo, in ſequentem annum II. COS. fuiſſet. X. 523. Pro ſuis ſcilicet hypotheſibus accuratiſſime. I[us] enim *Virginii* Tribunatus anni erat *præcedentis* quo *Cæſonem Quinctium Lucii* filium in *exſilium* adegerat. Hoc autem anno τὸ δεύτερον τὴν δημαρχίαν accepiſſe docet cum collegis *Virginium*. X. 606. quo τὸ τρίτον οἱ δήμαρχοι διεπράξαντο μὴ ἀποθέσθαι τὴν ἀρχήν. p. 616. quorum exemplo *L. Quinctio* Auctor erat Senatus *ſecundi* Conſulatus ambiendi. Convenit *Livius*, qui *Tribunos* hoc anno, *reclamantibus Conſulibus*, *refectos* eſſe ſcribit. III. 21. De *ſecundo Tribunatu* nimirum intelligendus. *Tertium* ergo fuiſſe neceſſe eſt, quem in ſequentem annum ambibant, *Tribunatum*. Hucuſque autem *Idus Sextiles* Conſulatibus *ineundis* legitimas fuiſſe veriſimillimum eſt. *Priori* anni Conſularis parte rixæ erant in Patres *Tribunitiæ*, nunciique de Patrum in Plebejos *inſidiis* commentitii. Tum *Capitolium* occupat *Appius Herdonius* tertio oppugnationis die cum ſuis, fere ad internecionem, cæſus. Poſtea recrudeſcunt *Plebejorum* querelæ per *Tribunos* Legis à *Valerio* Conſule in *Capitolii* expugnatione interfecto *promiſſæ* beneficium ſibi vendicantium. His moram facit Conſul *Claudius* tantiſper dum *collega* in *Valerii* locum ſufficeretur. Sufficiturque is ipſe *Lucius Quinctius*. Hunc ἀρουρῶν τινα ὑπεργαζόμενον εἰς σποράν p. 615. reperiunt nuncii ad eum accerſendum à Senatu miſſi. Hæc certe *aratio* erat quam *paulo ante ſationis tempus* præcipit *Plinius*, Nat. Hiſt. XVIII. 19. *Veterum* illa ſcilicet de cujus tempore ita idem *Plinius* alibi: *Xenophon antequam Deus ſignum dederit. Hoc Cicero Novembris imbre fieri interpretatus eſt.* Nat. Hiſt. XVIII. 25. Conveniunt certe verba *L. Quinctii* jam *Conſulis* ita minantis: οὐ πρότερον ἀναστήσω τὸν στρατὸν ἐκ τῆς πολεμίας πρὶν ἢ πᾶς ὁ τῆς ἀρχῆς μου διέλθῃ χρόνος. Ὡς οὖν ἐν ὑπαίθρῳ χειμάσοντες παρασκευάσασθε τὰ εἰς ἐκεῖνον τὸν καιρὸν ἐπιτήδεια. X. 616. Spectant illa certe ad *priorem* anni *Conſularis* annum, in quo verſamur, *Julianum*, quo *cœpit* anni *Conſularis hyems*. Nec longe abit *Livius*, qui *Decembri* menſe *L. Quinctium* Conſulem creatum fuiſſe ſcribit. III. 19. Quin quidem *December* hoc anno *Cycli* V. die *Decembris Juliani* inivit XXVIII.

457. Hic annus tertius erat eorundem *Plebis* Tribunorum *Virginii* collegarum, ut docuit ſuperiori anno *Dionyſius*. Suffragatur *Livius*, qui *quartum* hoc anno *Tribunatum* ab illis affectatum, evictumque fuiſſe tradit. III. 24. *Situm* præterea ejuſdem firmant Faſti *Capitolini* in quibus COS. hujus anni *Cornelius triumphaſſe* legitur anno Epochæ *Capitolinæ* CCXCIV. quæ hoc ſpatio uno anno minor eſt *Catoniana* atque *Varroniana*. Plenum certe inter annum Epochæ ſuæ CCL (quo alius refertur *Conſulis Triumphus*) qui *Varronianus* erat CCLI, annumque etiam CCXLVIII, qui *Varronianus* erat CCLIX, intervallum eſſe vincunt. *Reditus Conſulum*, quando fuerit, ex eorundem *Triumphis* diſcimus. Utrumque enim menſe *Majo* fuiſſe docuit Auctor Marmoris *Capitolini*. Poſterioris autem ipſum quoque *diem* deſignavit IV. *Id. Majas*. Addit *Livius*, cum triumpharetur, *extremum anni* jam fuiſſe III. 24. Idem, ni fallor, innuit *Dionyſius* forma illa apud *Thucydidem* ſolenni: καὶ τὸ ἔτος τοῦτο ἐτελεύτα. X. 619. Non tamen propterea *Idus Majas* ineundis *Conſulatibus* conſtitutas arbitror, ut *inibant* poſtea *Decemviri*. Imo *novum* illum morem ſolitoque *maturiorem*, qui ſub *Decemviris* obtinuit, docet ipſe *Dionyſius*, ut poſtea videbimus. Adhuc ergo *Idus* potius *Sextiles* annuis Magiſtratibus dicatas exiſtimo. *Majus* enim ſpatio fuerit oportet ante elapſum *Conſulatum* à *Triumpho* quam quod inter IV. Idus Iduſque *ipſas* interceſſit. Obſervavit enim Livius, *quia ſilentium de Lege erat, perculſos magnam partem credidiſſe Tribunos*. III. 24. Erat ergo *ſpatium* ſatis amplum Legi ferendæ *reliquum* ſub *illo* quoque ipſo *Conſulatu*. Alioqui nulla eſſe potuit conatuum de *Lege* impetranda exſpectatio. Sed vero *Trinundini* mora neceſſaria erat à *Legis propoſitione*. Quæ tamen ne quidem proponi potuit, *Quiritibus* Reipublicæ cauſa *abſentibus*, & ſuffragii *jure* proinde carituris. Utque illi in *Pomærio* fuiſſent, non tamen *ſagatorum* ſuffragia erant, ſed tantummodo *togatorum*. Nec porro *ſagatis* licuit *Urbem* ingredi ſine *Imperatoribus*, quoties *triumphandum* eſſet. Partem enim vel maximam in *Triumphis* habebat *deportatus* ab Imperatore *exercitus*, præmiiſque affecti milites. Adhuc enim ſub *Imperio* erant, & *Sacramento militario* obnoxii dum *lictores* retineret, quibus *dimiſſis*, ne quidem licuit *triumphare*. *Primæ* autem εἰσελάσεως erat *Triumphus*. Proinde *ante* actum triumphum, *Tribunis* de *Lege* agere ne quidem licuit intra *Pomærium*, quibus nulla tamen erat *extra* Pomœrium poteſtas. Non licuit ſaltem cum *Conſulibus*, de quorum *reditu* loquitur illo loco *Livius*. Et ne quidem cum *militibus Quiritibus* qui, non niſi exuto *militum* nomine, & remiſſo *Sacramento militari*, *Quiritium* nomen induebant. Sic enim *legiones* exauctorabant *Julius Cæſar* & *Alexander Severus* cum pro *commilitonibus* illos *Quirites* appellarent. Proinde menſe *Majo* ne quidem poterant *novi* inire *Conſules*, ut ſpatium vel *arctiſſimum* Legi *ferendæ* concederemus. Laxius autem neceſſarium erat ut neceſſarii ad *Legem proponendam* fierent *apparatus*. Quod tamen ultra *Idus Sextiles* proferri commode vix potuiſſe tam ex *antecedentibus* didicimus, quam etiam è *conſequentibus* diſcemus. Ex hoc autem tam *maturo Triumpho* colligimus partem rerum ab his

COSS.

COSS. geſtarum magnam anni fuiſſe *Juliani ſuperioris*. Aliquot enim *menſes Tuſculi* bellatum teſtatur *Livius* III. 23. Præceſſerant autem res geſtæ ab *uno Conſule* in *Antiates*. Sequebantur *utriuſque Conſulis*, pulſo hoſte, *ſeorſim* in *Volſcos Æquoſque*. De quibus tamen *Maji* veteris XII *triumphatum*, *Junii* nempe *Juliani* die II. hoc anno *Cycli* VI.

Porro hoc eodem anno *Juliano* ſucceſſerunt anni *ſequentis* Conſules, *Idibus*, ut exiſtimo, *Sextilibus* quæ (hoc anno *Cycli* VI.) *Septembris Juliani* diei reſpondebant II. Tum *novæ* incipiunt cum *novis COSS.* rixæ *Tribunorum Virginii* collegarum τέταρτον ἔτος ἤδη τὴν αὐτὴν κατασχόντων ἀρχὴν, inquit *Dionyſius*. Quæ verba ita intelligo ut jam 4°. fuerint deſignati. Quod ſcilicet *victoria certaminis* [de hoc quarto Tribunatu] *penes Tribunos fuerit*. Sic enim loquitur *Livius* III. 24. Idem ergo κατασχεῖν quod *votis potiri*, nec amplius *inter ſpem metumque dubium* eſſe. Nec enim longe à *Comitiis*, quibus creati *Conſules*, deſignabantur etiam, ut videtur, *Tribuni*. Inde tam acerbæ lites in *Comitiis Conſularibus* de *Tribunatibus* etiam *redintegrandis*. Sed *duum menſium ſpatium Conſulibus datum eſt ad inſpiciendam Legem: ut, cum edocuiſſent Populum, quid fraudis occultæ ferretur, ſinerent deinde ſuffragium inire. Hoc intervalli datum res tranquillas in urbe fecit.* Ita *Livius* III. 25. Proinde probabile eſt *bimeſtri* illo ſpatio, non *diu* poſt initium *Conſulatum* ſupputando, *novos* præterea motus Tribunitios fuiſſe. *Nec diuturnam* (inquit) *quietem Æqui dederunt.* Liv. ib. Intelligit etiam hic proculdubio ab initio *Conſulatus*. Ut *primo* etiam *novi* Conſulatus *menſe*, nempe *Sextili*, *Æquorum* defectio contigerit. Duæ deinde ad illos miſſæ fecialium legationes, *binorum* ſcilicet, ut videtur, *dierum*. Tum miſſus in *Æquos* COS. *Minucius* primo, quo hoſtem aſſecutus eſt, die monte *Algido* concluſus fuerit, ſequenti circumvallatus, die *Sextilis*, ut videtur, XXVII. Sequenti die XXVIII Dictator ab altero COS. *Nautio* dictus *L. Quinctius Romam* venerit. *Poſtero* die *Equitum Magiſtrum* dixerit ipſe *L. Tarquinium*, qui *tertias* erat clauſi *Minucii*. Liv. III. 27. ſuæ autem *Dictaturæ* II. cujus *media nocte* in *Algidum* pervenerit. Die nimiram *Sextilis* XXIX. eodemque *ultimo*. Intra *quindecim dies cœptum peractumque Bellum*, teſtatur *Florus* I. 11. Exeunt hi dies ipſis *Idibus Septembribus* quibus de *Æquis* Dictatorem *triumphaſſe* docent Faſti *Capitolini*, quæ cum *Octobris Juliani* die concurrebant I. Addit Livius: *Confeſtim ſe Dictator Magiſtratu abdicaſſet, ni Comitia M. Volſcii falſi teſtis tenuiſſent. Ea ne impedirent Tribuni, Dictatoris obſtitit metus: Volſcius damnatus Lanuvium exſulatum abiit.* III. 29. Proximum ergo diem *Septembris* veteris XIV, *Octobris* verò *Juliani* II, *Comitiis* illis dicavit, ni fallor, *Quinctius*, quibus ad exitum perductis ſe ipſe Dictatura abdicavit. Hunc diem Dictaturæ XVI fuiſſe arbitror; quem agnoſcunt *Livius* III. 29. atque *Dionyſius* X. 623. Ne dicam minorum gentium Auctorem qui de *Viris* ſcripſit *Illuſtribus*, nempe *Sextum Aurelium Victorem*. Sic nempe Conciliandum arbitror cum illis *Florum*. Idem tamen *Dionyſius*, ſeu, (quod eodem redit) apud illum *L. Valerius* XIV. duntaxat dies ejuſdem *Quinctii* in *Dictatura* numerat. Ταῦτα ἐν ἡμέραις τεσσαρεσκαίδεκα μόναις ἅπαντα διαπραξάμενος. *Dionyſ.* XI. 668. Non pugnat tamen ſi de rebus illius *Bello geſtis* intelligatur, quod innui videtur voce διαπραξάμενος. Sic enim dies ipſe *Triumphi*, aliuſque *Comitiorum* poſt Triumphum numero excludendus erit. Quod ſane veriſimillimum eſt. Ait præterea idem Florus *viſum Dictatorem ad relictum opus feſtinaſſe*. Scilicet *arandi*. Et quidem *arationem* uſque ad *Novembris imbres*, ipſamque *brumam*, protrahunt *Rei Ruſticæ* Præceptores. Vid. *Plin.* N. H. XVIII. 19. *Temporis* nota eſt illuſtrior apud eundem *Florum* in verbis illis: *Medium erat forte tempus ſementis, quum patricium virum innixum aratro ſuo lictor in ipſo opere deprehendit.* Non longe abeunt *limites* illi *Pliniani*; *far Septembri extremo uſque in Idus Octobris.* Alii poſt hunc diem in *Calendas Novembris* XVIII. 25. Pars illa media *prior* cum *Dictatura Quinctii* univerſa fere convenit. Sic ergo poteſt intelligi *Florus*, ut partem *ſementis mediam* (qua *mediæ* nomine *dimidia* intelligitur) *Quinctius* huic Expeditioni impenderit. Hujus autem anni *Juliani* Dictaturam *Quinctii* fuiſſe neceſſe eſt quæ in *Septembrem* deſiit. *Poſteriori* enim anni *Conſularis* parte *September* locum habere non potuit dum *initium* anni eſſet à *Sextili*. Hæc *L. Quinctii* Dictatura XX annis *aliam* ejuſdem *Dictaturam* præceſſit, qua *Sp. Melius* Regni affectati nomine occiſus eſt. *Victor* de *Viris Illuſtribus*. Nempe ſub *COSS.* anni *Catoniani* 316. qui iidem erant cum *Conſulibus* anni *Varroniani* 315. Reſpondet numerus accuratiſſime pro rationibus *Catonianis*, quas proinde hic Auctor ſecutus fuerit. Tum *Quinctius*, annum 80 ſuperarit. *Liv.* IV. 14. Hoc ergo anno annum ætatis 60 ſuperarit. *Natus* proinde anno *U. C.* 236.

456. Hic annus erat *Tribunorum Virginii* collegarum IV. *Dionyſ.* X. 619. *Liv.* III. 24. Paulo tamen *ante* hunc, in quo verſamur, annum *Julian.* Nam, ut deſignari potuerint in *Comitiis* fere *Conſularib. Tribuni Plebis*. Magiſtratum tamen ipſum non *inibant* ante *Decembr.* veteris diem X. qui dies erat *Decembr. Juliani* XXVI. hoc anno *Cycli* VI. non autem Conſulum novorum *initio*, ut ſonare videntur *verba* Veterum ſi minus caute expendantur. *Diem* enim illum *perpetuum* fuiſſe *ineundo Tribunatui*, docet *Dionyſius*: Οὗτοι δημαρχικὴν ἐξουσίαν πρῶτοι παρέλαβον οἱ πέντε ἄνδρες, ἡμέρᾳ τετάρτῃ πρὸ τριῶν εἰδῶν Δεκεμβρίων· ΩΣΠΕΡ ΚΑΙ ΜΕΧΡΙ ΚΑΘ' ΗΜΑΣ ΧΡΟΝΟΥ ΓΙΝΕΤΑΙ. VI. & quidem IV. *Id. Decembres* Tribunatum iniviſſe *M. Nævium* ſub *COSS.* anni 569. teſtis eſt *Livius* XXXIX. 52. Cum nempe *Idibus Martiis* inirent *COSS.* Vel inde intelligimus, ut fuerint iiſdem fere cum *Conſulibus* Comitiis deſignati *Tribuni*, non tamen illos *eodem* cum *Conſulibus* tempore Magiſtratum *iniviſſe*. *Pe eos dies* (inquit *Livius* III. 29.) *Conſul Nautius ad Eretum cum Sabinis egregie pugnat.* De *tempore* loquitur quo *Dictaturam* abdicavit *Quinctius*. Clarius autem *Dionyſius* res eaſdem *Nautii* ad *tempora* refert *Dictatura* illa paulo *recentiora*, μετ' οὐ πολὺν χρόνον. X. 622. Itaque ſuperioris anni *Juliani fine* poſt diem *Octobris* ſaltem I illa omnia contigerint. *Extremo anno agitatum de Lege ab Tribunis eſt. Sed quia duo exercitus aberant, ne quid ferretur ad Populum, Patres tenuere.* Liv. III. 29. Hic *anni extremi* nomine partem, ni fallor, anni *quartam ultimam* intelligit ſaltem, ut *minimam* fuiſſe concederemus. Sic enim etiam fere *Thucydides*, ut puto, nomine ἔτους τελευτῶντος, *minorem* certe *ſemeſtri*, quæ illi frequentiſſima partitio eſt, partem deſignavit. Nec enim ſolebant *Tribuni*, ut jam vidimus, cum ſpatio excluderentur, de *Lege* agere. Sed ne quidem, cum juſto *brevius* eſſet, cum nempe peragendo, quod cœperant, conſilio non ſufficeret. Hic autem nondum de *ineundo Conſulatu* agebatur, ſed de *Comitiis* tantummodo *Conſularibus*, quæ *Conſulatus* etiam ipſos *præcedere* ſolebant. Sed nec aderat cum exercitu COS. *Nautius* cum *duo* abeſſent *exercitus*. Quem tamen poſtea appuliſſe, & quidem cum ſuo *exercitu*, teſtatur *Dionyſ.* ἀπῆγεν, inquit, ἐπ' οἴκου τὰς δυνάμεις. X. 622. Nec tamen ulla poterant eſſe *Comitia Conſularia* antea quam adeſſet ille qui ſolus tum habebat poteſtatem *Comitiorum Conſularium*. Jam diu antea abdicaverat Perſonam *publicam*, privatamque rurſus ſuſceperat, *Dictator*. Idemque fecerat, *Dictatoris* juſſu, collega *Nautii* in *Conſulatu Minucius*. Nec ulla reperimus *Interregni*, in hoc anno, veſtigia. Solus ergo ſupererat qui, per Leges, *Comitiis Conſularibus* præ-

eſſe potuerit, *Nautius*. Breve ergo ſpatium illud eſſe non potuit quod *Nautii* adventum *interceſſit*, quod tamen *extremo anno* tribuit *Livius*. Hinc colligimus, anni *Conſularis initio*, annoque adeo *Juliano ſuperiori*, contigiſſe *Dictaturam* quæ *Conſulem* in Magiſtratu reliquerit, nec adeo limites *anni Conſularis* exceſſerit, imo quæ aliis *Nautii* rebus gerendis ſpatium dederit, rixiſque poſtea *Tribunitiis*, quæ tamen *legitimum* anni Conſularis *modum* ita non ſuperarint, ut ne quidem *Comitia* attigerint *Conſularia*. Hunc autem annum loco eſſe ſuo, qui ſuperiori *proximus* erat, vincunt verba *Dionyſii* de *Tuſculo*, ἣν Αἰκανοὶ τῷ πρόσθεν ἐνιαυτῷ captam direptamque Romani ab hoſte receperant. X. 619. Vincunt verba *Livii* de fœdere cum iiſdem Æquis, *quod ictum erat priore anno cum Romanis*. III. 25. Vincunt ejuſdem alia, de *Tribunatu quinto Virginii collegarum* à *Comitiis fere Conſularibus* ſaltem deſignato: *Plebes vicit, ut quintum eoſdem Tribunos crearent*. III. 29. Vincunt etiam *Eutropii*, qui ſequenti anno *Quinctii Dictaturam* aſſignat, poſt *cenſum* cujus meminerat *priori* anno *Livius* III. 24. Nec *Livius* modo, verumetiam *Dionyſius*, ſub iiſdem quoque, quibus & *Livius*, *Conſulibus*. Loco autem *alieno*, anno nimirum *U. C.* 312.

Idibus Sextilibus, *Septembris* nimirum *Juliani* die XIV, novi *ineunt* futuri anni *COSS.* anno *Cycli* VII. Proximum hunc *ſuperiori* annum fuiſſe docent verba *Dionyſii*: Αἰκανοὶ οἱ νεωσὶ καταπολεμηθέντες. X. 623. Et de *Corbione* urbe illa: ἣν ἐν τῷ παρελθόντι ἐνιαυτῷ Ῥωμαίοις παρέδοσαν. p. 623. Et πέμπτον ἔτος *Virginii* cum collegis in *Tribunatu*. ib. Et de *L. Quinctio Cincinnato* illa: ὁ τῷ παρελθόντι γενόμενος ἔτει δικτάτωρ. ib. Idem *Tribunorum* eorundem *quinquennium* agnoſcit *Livius*. III. 30. Inibant illi *Decembris* veteris die X. *Januarii Juliani* VII. hoc anno *Cycli* VII. Hoc ſcilicet eodem anno *Juliano*.

455. Annus *Tribunorum Plebis Virginii collegarum* V. Certus item *ſitus* eſt *priorum* hujus anni *COSS.* pro mente *Dionyſii* ex *Olympiade* quæ *quarti* cujuſque apud illum anni nota eſt. Certus item è verbis Livii: *Triceſimo ſexto anno à primis Tribunis Plebis, decem creati ſunt*. III. 30. Creati ſunt ſub *prioribus* hujus anni *COSS.* Anni nimirum *Catoniani* 297. Diu tamen *ante* elapſum *Conſulatum*, *maturatis* nempe *Comitiis Tribunitiis*. Sic enim Livius: *Tribunitia Comitia, ne id quoque poſt Bellum, ut cætera, vanum eſſet, extemplo habita*. III. 30. Supra enim vidimus, eodem *fere* cum *Conſularibus Comitiis* tempore haberi ſolita *Comitia Tribunitia*. Hoc autem anno *ante* copiarum delectus *Tribuni* deſignati ſunt. Sic tamen *mature*, ut ſupereſſet *Conſulibus* iiſdem tempus rebus Bello *gerendis*. Hoc ergo anno *Juliano* deſignati ſunt, nec admodum *affecto*. Sed εἰς ἐξιόντα ἐνιαυτόν. *Dionyſ.* X. 627. *Quintus* enim, qui agnoſcitur, priorum Tribunorum *Tribunatus* ad *Decemb.* vet. X. uſque tenuit, quo menſe *alii* erant in Republica *COSS.* alterius proinde *anni* Indices, pro methodo *Factorum annuorum*. Annos enim *deſignati*, non autem *geſti*, honoris Veteres in calculis ſuis obſervare probavimus *Diſſ.* X. de *Cycl.* n. 96. Sic autem conſtat hic numerus accuratiſſime. Nam ſub *COSS.* anni *Catoniani* 261. primos Tribunos *creatos* conſentiunt tam *Livius* quam *Dionyſius*. Conſentaneum ergo eſt ut ſub *prioribus* hujus anni *Juliani COSS.* qui Epochæ *Catonianæ* annum deſignabant 297. quique à *COSS.* anni 261. revera erant *triceſimi ſexti*, deſignati fuerint *Tribuni decem primi* ſequentium *COSS.* menſe *Decembri* honorem inituri. Hucuſque ergo *Faſti* integri ſunt. Hujus proinde anni *Juliani* geſta *Conſularia* fuiſſe conſentaneum eſt *Comitiis Tribunitiis* poſteriora, quibus *Tribuni* deſignati ſunt *Decembri* ſequenti honorem *inituri*.

Idibus Sextilibus, *Septembris* nempe *Juliani* die IV (pro anno *Cycli* VII.) ineunt novi *ſequentis* anni *Conſules*. *Decembris* autem veteris die X novi *Tribuni* decenorum primi, quorum primus *Icilius*; anno *Juliano ſequenti*.

454. *Icilius* cum collegis *Tribunis* denis *primus* hoc demum anno *Juliano* ineunt *Januarii Juliani* die VII. qui veteris *Decembris* diei reſpondebat X. Inde incipiunt *novæ* Tribunorum cum *Conſulibus* de monte *Aventino* lites. Ante anni *Conſularis* exitum *iidem Tribuni*, cum eodem principe *Icilio refecti*. Liv. III. 31.

Idibus Sextilibus, *Septembris Juliani* die XVII. anno *Cycli* VIII. ineunt novi *ſequentis* anni *COSS.* *Decembr.* vet. X. Proinde *Januarii Juliani* XXVIII. ineunt *ſecunda* vice iidem *Tribuni*.

453. Hoc demum anno *Juliano* incipiunt nova jurgia *refectorum Tribunorum* cum *Conſulibus*, jam *ſuo biennio* Magiſtratu illo potitorum. *Liv.* III. 31. Hoc proinde anno *Juliano*. *Secundum* hunc eorundem *Tribunorum* Magiſtratum agnoſcit etiam *Dionyſius*: δήμαρχοι δὲ ἦσαν οἱ περὶ Ἰκίλλιον τὸ δεύτερον ἄρχειν ἐξῆς αἱρεθέντες. X. 629. Sequitur Bellum in *Æquos* in agro *Tuſculano*. Hoc proinde anno *Juliano*. Multæ ſunt præterea *hujus anni* notæ. XXX hunc numerat annum à cæde *Spurii Caſſii*, anno Epochæ ſuæ *Catonianæ* 268. & à Lege *Agraria* per *Caſſium* lata: τριακοστὸν ἔτος τοῦτο δὴ ἀντεχόμεθα, ὥσπερ ἐν τυραννίδι τὴν ἐξουσίαν ἀπολωλεκότες. X. 629. Sic item antea pollicentur hujus anni *Tribuni* ſe προθήσειν τὸν τῆς κληρουχίας νόμον ἔτη τριάκοντα παρειλκυσμένον. p. 631. *Bis* ut videmus, ni à *Librario* ſit ſuſpicio. Eſt tamen hic, in quo verſamur, annus revera 299. Epochæ, quam ſequitur *Dionyſius*, *Catonianæ*, & proinde XXXI à cæde *Caſſii*, cœptus ſaltem. Nihil tamen obſtat quo minus annos *integros* intellexerit utrobique *Dionyſius*, quo pacto fiet ut numerus conſtet ſatis accurate. Fieri præterea poteſt ut numerum *medium* deſignarit excluſis *extremis*. Simile enim dedimus ex ipſo *Dionyſio* exemplum ad annum ante *Chriſt.* 471. Sic autem conſtabit accuratiſſime. Imo cædes *Caſſii* anno erat 269. *Quintus* præterea numeratur annus quo Orationes auditæ fuerint de Lege *Agraria*. πέμπτον ἔτος τὸν αὐτὸν ἀκούοντες λόγον. *Dionyſ.* X. 635. *Quinquennio* tenuit cum ſuis in *Tribunatu* collegis *Virginius*. Et *novorum* Tribunorum poſt *Virginium* hic annus eſt *ſecundus*. Sed *quinquennium*, ni fallor, *Virginii* intelligit Auctor quo nihil fuerit profectum de *Lege* impetranda. Ita videtur interpretari Livius. *Pudere ſe* (ait *Tribunos*) *numeri ſui nequicquam aucti, ſi ea res æque ſuo biennio jaceret, ac toto ſuperiore luſtro jacuiſſet*. III. 31. *Luſtrum* ergo *iners* ac *inutile* ſuperiorum erat Tribunorum. Cæterum luculentiſſimæ omnium notæ ex ætate *Siccii Dentati* petuntur, quæ tamen prius explicandæ quam urgendæ ſunt. Ait *Dionyſius*, *Siccium* hoc anno annum egiſſe LVIII. Verba ſunt: δυοῖν δέοντα ἑξήκοντα γεγονὼς ἔτη. X. 631. Id vero difficile eſt, unde numeri hujus initium repetendum ſit. Sic demum intelligemus, unde *ſtipendia* illius XXX ac XL arceſſenda ſint. Nam ad annum ante hunc, de quo jam agimus, annum XXX referri non poſſe manifeſtum eſt. Is enim erat, pro Epocha *Catoniana*, 269. Et tamen XXX numerat, ut vidimus, annum à *Sp. Caſſii* cæde quæ erat revera eo ipſo anno 269. quo jam privatus *Caſſius*, abdicato *Conſulatu*, accuſari per *Leges* potuit. Non ita in cauſa *L. Siccii Dentati*. XXX illi annus cenſetur ἡγεμονίας ſub *COSS.* anni 267 *C. Aquilio* & *T. Siccio*. Anni illius *initio* nondum ἡγεμονίαν *militarem* aſſecutus fuerat. Ἑπτακαιδέκατον μὲν δὴ, inquit, [illegible] ὑπὸ λοχαγῶν. Et paucis interpoſitis, ſubjungit, καὶ ὁ ὕπατος Σίκκιος ἐμαρτύρησεν, ἡγεμόνα τῆς ἀνδρείας ἀπέδειξε. Hinc ergo initium illi στρατείας ἡγεμονικῆς, illiuſque proinde *tricenarii* quem *illi* militiæ impenderit. Annum vero, quem ſub his *Conſulibus* egerit, ætatis docuit ipſe *Siccius*: ἤμην δὲ τότε ἑπτακαιεικοσαέτης. Sic *natus* fuerit anno U. C. 240. annumque ætatis XVII (qui *Pubertatis* limes erat pro

Legibus

Legibus *Servii Tullii*) ann U. C. 257 abſolverit, à cujus fine *ætas* erat *Militaris*, & *prima* adeo illius *ſtipendia* proceſſerunt. Eorum ſcilicet quæ emeruerat in univerſum XL. *Dionyſ.* X. 632. 639. Ita *ætas* illa, cujus hoc anno meminit *Siccius*, non *huic* tamen *anno*, ſed 297 conveniet; annique, quo loquentem illum fingit, oblitus eſt *Dionyſius*. Ad eundem nempe modum quo & *Tribunos* novos *Icilii* collegas *ſecundo* ſui *Tribunatus* anno ita loqui fingit, quaſi ſine ſuperioris *quinquennii Tribunatus* Orationem habuiſſent. Sic optime conveniet hæc univerſa *Siccii* Chronologia, pro mente *Dionyſii*. Hoc enim anno annum *Siccii* LX fuiſſe veriſimillimum eſt, quo demum anno *finis* erat *legitimæ militiæ*, ut nomen deinde conſcribentibus dare non cogerentur. *Sponte* enim, nec ulla *Legis* adactum *neceſſitate*, militaſſe *Siccium* docet ipſe *Dionyſius*. Verba ſunt: ϖεῖραν ἐπαγόμενος ὀκτακοσίων ἀνδρῶν, οἳ ϛρατεύεσθαι μὲν οὐκέτι ὥραν εἶχον, ὥσπερ οὐδ' ἐκεῖνος, οὐδ' ἐπίπλον ὑπὸ τὰς ἀνάγκας τῶν νόμων. X. 637. Alibi de eodem: ἐνιαυτὸν ἤδη ἀπολελυμένον ἤδη ϛρατείας, ἀλλὰ τὸν χρόνον ἑκούσιον τῶν πρὸς Αἰκανοὺς συνάρασθαι πολέμου, σπεῖραν ἀνδρῶν ὀκτακοσίων ἐκπεπληρωκότων ἤδη τὰς κατὰ νόμον ϛρατείας, εὔνοιᾳ τῇ πρὸς αὐτὸν ἐπαγόμενον. XI. 637. Hinc ergo firmatur noſtra de anno *Siccii* LVIII cum anno *Urbis* 297 nectendo conjectura. Ea autem, ſi recte ſe habeat, *plena* omnia hujus *vitæ* ſpatia in *Faſtis* vincet, ſaltem ab anno *vitæ* XXVII. Et tamen alioqui rationes *Dionyſianæ* ex *Olympiadum* annis cum quibus à *Dionyſio* committuntur, ita certæ ſunt, ut non ſint ad *lapſus* ejus, ſiquid forte humani paſſus fuiſſet, exigendæ.

Idibus Sextilibus Septembris Juliani die VI. *ineunt* novi *ſequentis* anni *Conſules*, anno *Cycli* X.

452. *Decembris* vet. X. Proinde *Decembris Juliani* XXX. hoc anno *Cycli* X. & *novo* fere anno *Juliano*, *ineunt* novi hujus anni *Tribuni*, inter quos *L. Siccius Dentatus*, hoc ipſo *die* θύσας σωτήρια. X. 642. *Titum Romilium* ὑπατεύσαντα τὸν παρελθόντα ἐνιαυτὸν ib. accuſat. Alterum item *Conſulem* πρεσβύτερον *C. Veturium* accuſat *L. Halienus*.

Idibus Sextilibus, *Septembris Juliani* die XVIII. *ineunt* novi anni ſequentis *COSS.* anno *Cycli* XI. *Decemb.* vet. X. *Januar.* ſequentis XI. novi *Tribuni*.

451. *Locum* hujus anni oſtendit verbum *Dionyſii* ἐκπεπληρωμένων. Nam 301 fuerit annus oportet qui ſequebatur annum 300 ἐκπεπληρωμένον.

Idibus Sextilibus, *Septemb. Juliani* die VIII. anno *Cycli* XII. *ineunt* novi anni ſequentis *Conſules*. Commode admodum. *Initio* enim *Conſulatus* ὁ χειμέριος χειμὼν Sacrificiis pro *peſte* penitus ſublata impenſus.

450. *Decembris* vet. X. *Januarii Juliani* I. anno *Cycli* XII. ineunt *Tribuni Plebis*. Ἀρχομένου ἔαρος, ſubventum *fami*, propter neglectam ſuperioris anni *Agriculturam*, frumento importato. Ἐν τῷ αὐτῷ καιρῷ redeunt è *Græcia* Legati. *Dionyſ.* X. 646. Tum *Conſules* obtundunt *Tribuni* de *Comitiis*. Dantur ergo *Comitia* πολλῷ τάχιον ἢ τοῖς πρότερον ἔθος ἦν. *Dionyſ.* ib. in quibus deſignantur in *ſequentem* annum *COSS.* *Appius Claudius* & *Titus Genucius*, qui tamen Magiſtratum *Conſularem* non inibant, ſed *Decemviralem*. Nam *Conſulatum*, antequam iniretur, *abjurabant*. Ἐπεὶ δὲ κατελάμβανεν ὁ τῶν ἀρχαιρεσιῶν καιρὸς *Dionyſ.* X. 648. deſignantur *Decemviri* ἄρχειν ἐνιαυτὸν ἀφ' ἧς ἀποδειχθῶσιν ἡμέρας. *Dionyſ.* X. 647. *Inibant* autem *Idibus Majis*. Illo ergo ipſo *die* deſignati ſunt, pro hoc Senatuſconſulto. Colligimus præterea hunc eundem diem Magiſtratuum annuorum *Comitiis* habendis fuiſſe, hoc ſaltem tempore *legitimum*. Inde factum ut ab *utriſque* Conſulibus, tam *Ordinariis*, quam *deſignatis*, hæc *Comitia* rata haberentur, ut nos docet *Dionyſius* X. 648. Propterea ſcilicet, quod Conſulum *Ordinariorum* Poteſtate *extincta* per hoc *Senatuſconſultum*, Jus certe ad *ſequentis* anni Magiſtratum in *Conſulibus deſignatis* perſtare videretur, nec poſſet *Decemviris* concedi, niſi illis ipſis *conſentientibus*. Hoc tamen diſcrimen erat, quod annis etiam *præcedentibus* deſignati quidem fuerint hoc ipſo die *Iduum Majarum* Conſules, non antea tamen Magiſtratum inituri quam appuliſſent *Idus Sextiles*; hoc autem anno eodem *die inire* illis licuerit quo fuiſſent *deſignati*, per hoc ipſum, de quo agimus, *Senatuſconſultum*. Aliud ergo *ineundi* annui Magiſtratus *exordium*, antea *receptum* fuiſſe ſupponitur, ab eo quod huic *novo* Senatuſconſulto ortum debuerit. Plane ut *noſtræ* ferunt *Tabulæ*. Intelligimus denique *Senatuſconſultis* acceptum referri oportere, quod tam *varia* fuerint annuorum Magiſtratuum *exordia*. *Idibus* ergo *Majis* cœperunt *Decemviri*, quæ, hoc anno *Cycli* XIII. eædem fuerint cum die *Maji Juliani* XXXI.

449. *Idibus Majis* incipit annus *Decemviratus* ſecundus. *ſecundorum* autem *Decemvirorum* primus. Nempe *Junii Juliani* die XIII. hoc anno *Cycli* XIV. Ἐν τῷ κατόπιν ἐνιαυτῷ παραλαβόντες τὴν ὑπατικὴν ἐξουσίαν οἱ σὺν Ἀππίῳ Κλαυδίῳ δέκα ἄνδρες εἰδοῖς Μαΐαις· ἦγον δὲ τοὺς μῆνας κατὰ σελήνην, καὶ συνέπιπτεν εἰς τὰς εἰδοὺς ἡ πανσέληνος. *Dionyſ.* X. 650. De *Plenilunio* intelligendus eſt *Civili*, non *vero* à quo *Civile*, his præſertim *temporibus*, longiſſime diſtare potuit. *Primus* enim id conatus eſt *Meton*, ne *mediis* quoque *Cycli* ſui temporibus *longe* invicem diſtarent. De *initio* autem ab *Idibus Majis* repetendo, ita Livius: *Idus tum Majæ ſolennes ineundis Magiſtratibus erant.* III. 36. Si *ſecundo Decemviratu* ſolennes fuerint *ineundis* Magiſtratibus, *primo* ſaltem *receptas* fuiſſe conſentaneum eſt. Nec tamen *antea* receptas fuiſſe jam probavimus, ſed novo illo *Senatuſconſulto* inſtitutas.

448. Ab hujus anni *Idibus Majis* incipit annus *Decemviratus* III. *ſecundorum* autem *Decemvirorum* II. Nempe *Junii Juliani* die XXV. hoc anno *Cycli* XV. Μετὰ τοῦτον ἐνιαυτὸν Ὀλυμπιὰς μὲν ἦν ὀγδοηκοστὴ καὶ τρίτη &c. τὴν δ' ὑπατικὴν ἐξουσίαν κατεῖχεν ἐν Ῥώμῃ Ἄππιος μὲν Κλαύδιος τρίτον ἔτος ἡγούμενος τῆς δεκαδαρχίας κατὰ τὸ ἑξῆς· οἱ δὲ σὺν αὐτῷ τὸν παρελθόντα ἐνιαυτὸν ἄρξαντες, δεύτερον ἐπὶ τῆς αὐτῆς ἐξουσίας ἔμενον. *Dionyſ.* X. 652. Iterum: Ἐπὶ δὲ τῆς ὀγδοηκοστῆς καὶ τρίτης Ὀλυμπιάδος &c. καταλύουσι Ῥωμαῖοι τὴν τῶν δέκα ἀρχὴν, ἔτη τρία τῶν κοινῶν ἐπιμεληθεῖσαν. *Dionyſ.* XI. 653. Sic loqui videtur *Dionyſius* ut innuat, cum *tertius* iniret *Decemviratus* annus, *nondum* cœpiſſe illam, de qua loquitur, *Olympiadem*; paulo tamen *poſtea* cœpiſſe. Hoc denotat vox, ni fallor, μετὰ, poſt anni illius *Romani initium*, *initium* novæ fuiſſe *Olympiadis*. Forma non admodum abſimilis eſt ei qua uſus eſt anno 260. μελλούσης εἰς τὸ πιὸν τῆς ἑβδομηκοστῆς καὶ δευτέρας Ὀλυμπιάδος. *Dionyſ.* VI. 353. Poſt quam, anno proximo 261. ſequitur nota *cœptæ Olympiadis*, quarto quoque anno *ſolennis*: Ἐπὶ τῆς ἑβδομηκοστῆς καὶ ἑβδόμης Ὀλυμπιάδος. VII. 400. *Poſteriori* ergo loco jam *cœptam Olympiadem* LXXXIII. agnoſcit cum *Decemvirorum* poteſtas è Republica *tolleretur*, anno *Decemviratus tertio*; nec tamen *ultra* annum Olympiadis *primum* proceſſiſſe. Nec enim *ultra* progreditur nota illa perpetua anni cujuſque *quarti* quæ petitur ab *Olympiadibus*. Eſtque ſane utrumque, pro rationibus *Dionyſii*, veriſſimum. Non tamen *finem primi* Olympiadis *anni* hoc in loco deſignavit *Dionyſius* pro more ſuo propter *Palilia*. Varii erant *gradus* quibus progreſſa eſt indignatio Populi *Romani* quæ tandem *Decemviros* in ordinem redegit. Id primum mirabantur, *majorem anni ſecundi partem proceſſiſſe, cum interim mentio Comitiorum nulla fieret.* Sic enim *Livius* III. 37. Inde colligitur, *mediis* plerumque annuis Magiſtratibus, *conſilia* iniri ſolita de *futuri* anni *Comitiis*; & ad illud tempus referenda eſſe quæ eo ſpectant apud Hiſtoricos. Sed *ſuſpicionis* inde anſa data eſt, potius quam *indignationis* in aliquod inſigne facinus erupturæ. Spes enim ſuberat ſaltem *Idibus Majis* novos in Republica fore *Magiſtratus*, nec auſuros *Decemviros* ultra limites tenere à *Senatuſconſulto* præſcriptos. Ita *ad Idus Majas rem perduxere* Decemviri. Liv. III. 36. *Idus Majæ venere*, *nullis*

 ſubro-

ſubrogatis Magiſtratibus. III. 38. Tum demum *deploratur in perpetuum libertas. Nec vindex quiſquam exiſtit, aut futurus videtur*, inquit ibidem *Livius.* Tum *contemni cœpti erant à finitimis Populis*; *Imperiumque ibi eſſe, ubi non eſſet libertas, indignabantur.* Et quidem hanc incurſionum in agrum *Romanum* cauſam agnoſcunt, ea occaſione factæ in *Senatu* Orationes. Inde manifeſtum eſt *Idibus Majis* recentiores illas *hoſtium* fuiſſe incurſiones, quæ Senatoribus anſam dederint primorum pro *libertate* conatuum, & *Plebejis* arma in *Decemvirorum* perniciem convertenda. Spatium autem *anni* hujus Decemvirorum *tertii*, quo novi hic pro *libertate* tumultus *concludendi* ſunt, *ſeptimeſtre* fuiſſe arbitror. Nempe inter *Idus Majas Iduſque Decembres*, quibus *novi* inibant poſt Decemviros *Conſules.* Conſules certe anni 312 *Idibus Decembribus iniviſſe* Auctor ipſe *Dionyſius* eſt. Nec tamen ait eo *primum* anno illos ita iniviſſe. Morem ergo à *primis* poſt *Decemviros* Conſulibus emanaſſe mihi potius perſuadeo. Hunc tamen annum pro anno *integro* habebant, cum noſtro *Dionyſio, Catoniani.* Contra *Varroniani*, qui *tot* ante *Idus Majas* proximas *menſibus* Conſules in *Magiſtratu* repererant, *non* alium illorum *Conſulum* annum cenſebant à *tertio Decemviratus.* Rectius equidem, ut videtur, quia hujus anni *Decembri* non ſucceſſerunt *Decemviris annui Magiſtratus. Catoniani*, qui annum Decemviratus *tertium* in Faſtis *integrum* ſupputabant, *aliumque* ab anno *primorum*, poſt Decemviros, *Conſulum*, ſic loqui videtur quaſi anno potius *ſequenti* Decemviris fuiſſet *ſucceſſum.* Nec obſervabant menſe *Decembri* inire ſolitos *annuos*, qui *Decemviris* proxime ſuffecti ſunt in *anni nomen*, Magiſtratus. Id enim ſi obſervaſſet, cum ſuis, *Dionyſius*, IV potius anno, quam *tertio*, ſublatus fuiſſet è Republica *Decemviratus*, cum tamen *tertio* ſublatum teſtetur ipſe *Dionyſius. Idus* autem *Majas* pro anni Decemviralis *tertii fine* habuit, quæ cum in *finem* anni Olympiadici *primi* inciderent, proinde anni Decemviralis *tertii* finem ita deſignavit ut *quartum* quemque annum deſignare ſolebat, cujus *Palilia* in annum Olympiadis *primum deſinentem* conveniebant. Tum vero ſuccurrebat, *Conſulatum proximum* non ab *Idibus* cœpiſſe *Majis*, ſed *Decembribus.* Faſtis autem conſultis, non COSS. *Valerium* & *Horatium* ibi reperiebat, ſed *ſecundos* poſt *Decemviratum* exſtinctum *ſucceſſores.* Ita factum ut annum *integrum* lucrarentur falſis hiſce ratiociniis *Catoniani.* Tum nempe conſtitutis *Conſulibus*, quos *Decemviris* proximos fuiſſe conſentiebant Annales. Nobis autem, qui Chronologiam *Dionyſianam* explicandam ſuſcepimus, ita Faſti conſtituendi erunt, ut licet per rationes *Catonianas*, quas *Dionyſianas* fuiſſe toties agnovimus.

Hoc demum *anno* apparet *hiatus* in *ſitu* annorum Magiſtratuum in Epocha *Varroniana* propter *tres* annuas *Dictaturas* à *Varronianis* recenſitas, à *Catonianis* autem prætermiſſas. Sed *verum hiatum* nullum eſſe exinde conſtat, quod annus *Varronianus* 306 eodem *ſitu* ſit cum *Catoniano* 304. Sic tamen repræſentari neceſſe erat ut cum *ſingulis* annuis *Magiſtratibus* convenirent numeri *Catoniani* atque *Varroniani.* Verum autem *ſitum diſcrepantiamque* invicem docebunt anni in Epocha *fixa* Olympiadum *utrique* calculo annexi, tam *Catoniano* quam *Varroniano.* Inde etiam colligetur quibus demum *gradibus* eo tandem pervenerunt ut unum eundemque ſitum *perpetuo* retinerent ſub numeris *duobus* quorum alter *Varronianus biennio* auctior ſit *Catoniano.*

447. His *Idibus Majis* deſinit *ſecundus* eorundem Decemvirorum annus, *tertius* autem ipſius Decemviratus. Idem erat *dies* cum *Junii Juliani* die XV. qui in menſem incurrebat *Atticum Thargelionem*, pro *noſtris* Tabulis, *Olympiadis* anno *primo* proinde *deſinente*, quam notam dedit hujus anni ipſe *Dionyſius.* Obſervanda autem illius verba quæ dedimus anno ſuperiori. Nam Tyrannidis tantummodo *καταλυσιν* huic aſſignat anno, non autem *novos* Decemvirorum ſucceſſores *Conſules.* Dedita id nimirum, ut videtur, opera præter formam moremque ſuum. Per *Conſules* enim *quartum* quemque annum, qui *primis* Olympiadum *annis* deſignari ſolebant, inſignire ſolet, quoties ulli eſſent in Republica *COSS.* qui illa Epocha commode deſignari poſſent. Hic autem ſuccurrebat *Decembri* menſe, qui in alium incidebat *annum Olympiadis* quam *perpetuam* illam *quarti* anni *notam.* Imo inde etiam ſuſpicio eſt, *tum* quoque *Decembri* menſe *iniviſſe Conſules*, quod anni *initio* nullam fecerit illorum mentionem. Hucuſque ergo pertigit annus *Decemvirorum tertius*, pro ſententia *Catonianorum.* Nec pugnat nota *Conſulatus C. Nautii* & *Lucii Minucii* τ̀ ὑπατείαν ἐχόντων ἔννατον ἢ δέκατον ἔτος οἶμαι τότε. Sic enim loquitur apud noſtrum *Valerius* XI. 668. Annus erat Epochæ *Catonianæ* 296. quo illi in *Conſulatu* fuerant, à quo *nonus* hic eſt, in quo verſamur, 305. ejuſdem Epochæ. Loquitur autem de *Dictatura L. Quinctii Cincinnati*, quam geſſit *Quinctius* anno *priori* 295. à quo hic revera *decimus* inceptus erat. Sic noſtræ hæ rationes cum *Dionyſianis* conveniunt examuſſim. Annum certe *ſecundorum* Decemvirorum *ſecundum* vel *integrum* exiſtimabant *Catoniani*; vel talem ſaltem ut parum admodum defuerit à *juſto* anni Civilis modo. Multos innuit *Livius* fuiſſe *menſes.* III. 40. Hoc forte laxius. Propius ad cauſam facit, quod, cum primo à Decemviris convocaretur Senatus, *anno jam prope Senatum non habuiſſe* dicantur. III. 39. Quod non de alio quam *tertio* Decemviratus *anno* intelligi poterat. Sic *anno jam ante Magiſtratu abiiſſe*, volunt *Valerius* & *Horatius.* III. 51. Ab illis nimirum *Idibus Majis*, quibus annus Decemviratus *terminabatur.* Sic *Appii Claudii impie nefarieque per biennium auſa* memorat Accuſator *Appii Virginius.* III. 56. Ita rurſus in hujus *Appii* progeniem *P. Sempronius* Trib. Pleb. *En Quirites, illius Appii progenies, qui Decemvir in annum creatus, altero anno ſe ipſe creavit: tertio nec ab ſe, nec ab ullo creatus, privatus faſces & imperium obtinuit: nec ante continuando abſtitit Magiſtratu, quam obruerent eum male retenta Imperia.* IX. 34.

Decembri vetere hujus anni *Cyclici* iniverunt ſequentis anni tam *Tribuni*, quam *Conſules*, pro Epocha *Catoniana.* Sed anno *Juliano ſequenti.* Ibi ergo quærendi.

446. *Decembris* veteris die X. *Januarii Juliani* V. anno *Cycli* XVI. ineunt *Tribuni Plebis*, pro rationibus *Catonianis. Pontifice Maximo Comitia habente.* Liv. III. 54. Addit idem: *Confeſtim de Conſulibus creandis cum provocatione M. Duellius rogationem pertulit.* Nempe confeſtim *inito Tribunatu*, ut paulo antea annotavit idem *Livius.* Erant ergo in Magiſtratu jam *Tribuni* cum *Plebiſcitum* conderetur de creandis *Conſulibus*, quos tamen *Tribunos* perpetuo die *Decembris* X iniviſſe docuit *Dionyſius.* Proinde *poſtea* Conſules *creatos* fuiſſe neceſſe eſt. Moram tamen admodum *brevem* fuiſſe docet vox *confeſtim.* Sed nec *mora* ulla inter decretum *initumque Conſulatum.* Iterum Livius: *Per Interregem deinde Conſules creati, Lucius Valerius & Marcus Horatius, qui extemplo Magiſtratum occeperunt.* III. 55. Eodem ergo *die*, quo ſunt *deſignati*, etiam *inibant* Conſules. Omnino *Idibus Decembribus*, quibus anni *Catoniani* 312 *Conſules iniviſſe* docuit, ut modo vidimus, *Dionyſius.* Ultra certe differri ne quidem potuiſſe, exinde colligimus, quod ab *Interrege* creatos *Conſules* teſtetur *Livius.* Sic loquitur quaſi *unici Interregis* opera in creandis *Conſulibus* interceſſiſſet. Id enim ſedulo ſolet obſervare *Livius*, ſi forte unquam tantæ fuiſſent in *Interregno*,

terregno moræ ut *primus Interrex* Conſulibus deſignandis non *ſuffecerit*. Quinque autem tantummodo dierum ſpatium *ſingulis* concedebatur *Interregibus*. Proinde intra *quintum* Interregni *diem* jam erant in officio *Conſules*. Cœpit autem *Interregnum* ab ejurato *tertii* anni *Decemviratu*. Antea ne quidem *Tribunos* ſufficere *licebat*. Utrumque enim munus in ſe complectebatur *Decemviratus*, tam *Tribunitium* quam etiam *Conſulare*. Sed vero *Senatuſconſultum* erat ut Decemviri *ſe primo quoque tempore Magiſtratu abdicarent*. III. 54. Eſto ergo *Decembris* veteris die IX. *Januarii Juliani* IV. *abdicarint* Decemviri, eo ipſo *die* quo illud factum eſt *Senatuſconſultum*. Hoc tamen certe die *Tribunos* ſuffici *potuiſſe* veriſimile non eſt. Nec enim eo ipſo *die*, ſeu (quod eodem redit) *extemplo*, inviſſe veriſimile eſt. Nec enim id tacuiſſet *Livius* in *Tribunis Plebis*, de quo tam caute monuit in *Conſulibus*. Mittendi erant in *caſtra* Legati de *ejurato Decemviratu*. Rediit deinde *Plebs* è *monte Sacro* in montem Urbis *Aventinum*. Tum *delecti* à *Plebe Tribuni*, poſtea à *Pontifice Maximo* ſacrandi. Die ergo *ſequenti* ſacrati fuerint. Inde ſupererant Interregis *tres* tantummodo *dies* ad *Idus Decembris* veteris, *Januariique Juliani* diem VIII. quo *primi* poſt *Decemviros Conſules* deſignati fuerint, deſignatique Magiſtratum *occœperint*. Sic illa invicem cohærent ut non aliter ſe rem habuiſſe mihi plane veriſimile ſit. Pro illis nempe, quas veriores exiſtimo, rationibus *Varronianis*. Tum veniunt Legati à *Latinis* & *Hernicis*, *Æquos Volſcoſque ſumma vi bellum apparare*. L. III. 57. Hujus anni *Juliani* vere proculdubio expeditionem ſuſcepturos. Inde *Provincias partiri Conſules juſſi*. *Horatio Sabini*, *Valerio Æqui Volſcique evenere* inquit *Livius*. Progreditur *delectus*, favore *Plebis* erga *Conſules Plebi* addictos. Quo *maturiorem* apparatum fuiſſe, nihil eſt cur dubitemus. Sic tamen, *priuſquam urbem egrederentur, Leges decemvirales, quibus Tabulis duodecim eſt nomen, in æs inciſas, in publico propoſuerunt* Conſules. III. 57. Hæc anno *Catoniano* 306. quem *intercalarem* fuiſſe putabamus *Diſſ.* X. de *Cycl.* n. 94. Hoc ergo anno *Januarii* loco ſuffectus eſt *Martius* anni *Cyclici* menſis primus, pro coævis *illorum* temporum *Kalendariis*. Proinde ab hoc anno *Tabula* (non VII. ut hactenus, ſed) VIII. uſurpanda eſt earum quæ in *Appendice* leguntur ad noſtram de *Cyclis* Diſſ. X. p. 862. Hæc ergo, ſi recte ſe habeant, inter prædictum *Januarii Juliani* diem VIII. quo *Conſulatum* hi *inibant* Conſules, & *Martii Juliani* diem IV. quo *vetus* ille inibat *Martius* anno *Cycli* XVI. geſta hæc fuiſſe neceſſe eſt quæ *Legis novæ* propoſitionem anteceſſerunt, quæ deinceps effecit ut annus *Civilis*, non à *Januario*, ſed à *Martio*, exordium duceret. Sed & rem geſtam à *Valerio* Conſule in *Æquos Volſcoſque* poſt *paucos* à ſeceſſione Plebis in *Aventinum Sacrumque montes menſibus* monet apud *Livium* ipſe *Valerius* III. 61. Et tamen illius *victoriæ* nuncium acceperat *Horatius Valerii* collega in procinctu rei gerendæ cum *Sabinis*. Ipſe quoque *nupera* victoriæ *Sabinorum priori* anno partæ memoria. c. 62. *Prior* ergo triumphavit *Valerius Idibus Sextilibus*, *Auguſti Juliani* die XXVII. *Horatius* VII. *Kal. Septembres*, nempe die *Septembris Juliani* VII. pro *novo* Decemvirorum *Kalendario*, anno *Cycli* XVII. Ita Faſti *Capitolini*, qui *triumphum* utrumque aſſignant anno Epochæ *ſuæ* CCCIV. qui *Varronianus* erat CCCV. Inde manifeſtum eſt *unum* eſſe cum hoc Conſulatu *tertium* Decemvirorum *annum*, pro Faſtis tam *Capitolinis* quam *Varronianis*, qui cœperit ab *Idibus Majis* anni *Capitolini* 303. vel *Varroniani* 304. deſieritque *Idibus Decembribus* anni *Capitolini* 304. vel *Varroniani* 305. ſpatiumque complexus fuerit *ſeſquiannuum*. Ab *Idibus* autem *Decembribus* novi ineunt, ſecundum illas Epochas (poſt *Valerium* & *Horatium*) Conſules. Anno nimirum ante *Chriſtum* 449. qui hoc demum ante *Chriſtum* anno 446. inibant, pro Epocha *Catoniana*, ab *Idibus* ſimiliter *Decembribus*. Hinc ergo ad *annuam Dictaturam* I. anni *Varroniani* 430. *triennii* diſcrepantia eſt, in eorundem *Conſulum* ſitu, inter Epochas *Cotonianam* & *Varronianam*. *Unius* etiam *anni* in *numeris* ab *Urbe Condita*, ut oſtendimus *Diſſ.* X. de *Cycl.* n. 87. Hic enim Conſulum *Valerii* & *Horatii* annus *Catonianis* numeratur ab *Urbe Condita* 306. qui *Varronianis* eſt duntaxat 305. Ut Epocha *Catoniana* brevior, pro *numerorum* rationibus, *uno* anno videatur *antiquior*, propter hunc annum Decemvirorum *tertium* à *Varronianis* omiſſum. Alius autem nullus eſt in *Faſtis* hucuſque *Conſularibus* hiatus. Cæterum *Idus* illæ *Decembres*, hoc anno *Cycli* XVI. in diem *Decembris Juliani* X. incurrunt, pro *Tabula* noſtra VIII. (ab initio anni *Martio*) quæ deinceps uſurpanda eſt.

445. *Id. Decembribus* ineunt *ſequentis* anni *COSS.* Hoc nempe anno *Cyclo* XVII. *Decembris Juliani* die XXIII. *Tribuni Decemb.* X. proinde *Decembris Juliani* die XX.

444. *Pars* tantum *nominis* prioris *Conſulis* apud *Dionyſium* eſt. Proinde è *Livio* ſupplevimus. Addit idem: *Plebs in Tribunatu ponere aliquid ſpei, ſi ſimiles Icilio Tribunos haberet*: *nomina tantum ſe biennio habuiſſe*. III. 65. Prætererant ergo *duorum* à *Decemviratu* ſublato annorum *Tribuni*. Novi *inibant* Tribuni *Decemb.* X. Nempe *Decembris Juliani* die IX. Novi COSS. *Decemb.* XIII. *Julian. Decemb.* XII. anno *Cycli* XVIII.

443. *Deſunt* hi COSS. apud *Dionyſium* propter *lacunam*. De *ſitu* hujus anni ita Livius: *arma cepere Æqui ac Volſci ... quod perſuaſerant iis duces cupidi prædarum, biennio ante delectum indictum haberi non potuiſſe, abnuente jam Plebe imperium*. III. 66. Iterum in Oratione *T. Quinctii Capitolini* Conſulis: *Biennio ante Senatus delectum haberi, & educi exercitum in Algidum juſſit. Sedemus deſides domi.* Ad rem geſtam à *Valerio* COS. in *Algido* referri illa ne quidem *poſſe* manifeſtum eſt, cum fuerit Conſulis *illius* nomen apud *Plebejos* gratioſiſſimum. Ab anno proximo *Catoniano* 307. hic *ſecundus* eſt. Illo ergo *Senatus* delectum cenſuit in *Algidum* à *L. Trebonio*, ut videtur, *Aſpero* (cujus meminit *Livius*. III. 65) impeditum, cujus nullus meminit, quod ſciam, Hiſtoricus. Quæ autem habet *Scaptius Livianus* III. 71. (qui *Dionyſio Catlius*) de *vigeſimis* ſuis *ſtipendiis*, quæ in annum expugnatæ Urbis *Coriolanæ*, U. C. 261. inciderint, ſic demum *vera* eſſe poterant, ſi anno U. C. 308. Orationem habuerit *Scaptius*, ut oſtendimus *Diſſ.* X. de *Cycl.* n. 96. Non certe ſi ad annum referatur 309. ut hoc in loco videmus referre *Catonianos*. Sic enim fiet ut *pars* ſtipendii vigeſimi *nulla* in annum *Urbis* 261 convenire poſſit. Hinc ergo intelligimus, rectius annum illum *tertium* Decemvirorum *omiſiſſe Varronianos* quam *inſeruerint Catoniani*. Nam in Epocha *Varroniana* anno *U. C.* 308. conveniunt hujus anni *COSS.* ſub quibus Orationem illam fertur habuiſſe *Scaptius*. Eo certe magis eſt cur hunc *Scaptii* calculum recte ſe habere ſuſpicemur, quod illum tradiderit *Livius*, ipſe *Catonianus*, ſuis tamen *Catonianis* rationibus plane pugnantem. Hauſit, ni fallor, è gentis *Scaptiæ* Orationibus *funebribus*, monumentis omnium fere antiquiſſimis. Imprudens tamen *ſuis* aptavit rationibus, quas *falſas* eſſe res vincebant. *Inibant* autem novi Tribuni Plebis *Dec.* X. vet. nempe *Decemb. Julian.* XXI. *COSS.* autem anni *ſequentis Dec.* vet. XIII. *Juliani* proinde *Decembris* die XXIV. anno *Cycli* XIX.

442. Hunc annum *ſuperiori* proximum eſſe, pro mente *Dionyſii*, vincunt illius verba de agro *Ardeatium* quem ſibi vendicaverat, factus inter illos

Aricinoſque arbitror, Populus *Romanos*, τῷ παρελθόντι, inquit, ἐνιαυτῷ. XI. 695. Reipſa ſuffragatur *Livius*. IV. 1. qui hoc anno defectionem *Ardeatium* refert qui *Titi Quinctii Conſulatum* proxime exceperit. *Numerum* præterea docuit *Livius* quem tenuerit in Epocha *Catoniana*. Ait enim 310 fuiſſe *U. C. quo primi inierint Tribuni Conſulari Poteſtate militares*. IV. 7. Inde *alia* ejuſdem *verba* diſcimus quomodo intelligenda ſint: *Decemviros legibus ſcribendis intra decem hos annos & creavimus, & è Republica ſuſtulimus*. IV. 4. Quos tamen *Decemviros* anno *trecenteſimo altero, quam condita Roma erat, creatos* idem agnoſcit *Livius* III. 33. Quod nos de anno 302 interpretati ſumus *Diſſ.* X. de *Cyclis* n. 86. Hinc ſane manifeſtum eſt, ſic locum alterum explicandum eſſe ut cum altero non pugnet, ſi mentem *Livii* aſſequi velimus. Sic autem iterumque optime, ni fallor, invicem conciliabimus, ſi verba *Canuleji Tribuni*, non de *anno* interpretemur, quo *primi* inierint *Decemviri*, ſed de illo potius quo *Senatuſconſultum* factum eſt de *Legibus* è *Græcia* petendis, quod anno 300 tribuit uterque, tam *Livius*, quam *Dionyſius*. Nec enim alio *fine* creatos *Decemviros* eſſe conſtat quam ut *Leges* haſce in Corpus redactas *Populi* ſuffragiis ſancirent. Et quidem alibi habemus ſimile in *Dionyſio* exemplum quo anno *Urbis* 300 *Decemviros* aſſignavit: οἱ ἄνδρες δέκα, οἱ τριακοσίοις ὕστερον ἔτεσιν ἀποδειχθέντες ἐπὶ τῇ ἀναγραφῇ τῶν νόμων. II. 94. Seu hoc, quod dixi de anno 300, in mente habuerit, ſeu *numeri* tantummodo *rotundi*, rationem. Hinc rurſus annus in Epocha *Catonianæ* inſititius apparet, quod hunc eundem annum 310. numerent *Catoniani*, ut è *Tabula* noſtra XIII. *Diſſ.* X. de *Cycl.* manifeſtum eſt. Porro *Dec.* vet. X. *Decemb. Julian.* XI. inibant *Tribuni Plebis*. *Decembris* autem vet. XIII. qui *Juliani Decembris* dies erat XIV. inibant *Tribuni* in annum ſequentem *Conſulari Poteſtate Militares*.

441. *Locum* hujus anni, pro rationibus, anno 3. *Olymp.* LXXXIV deſignat *Dionyſius*. Quæ nota cum *Tabulis noſtris* accuratiſſime conſentit, à quocunque *initio* anni Civilis exordium deducatur. Seu nempe ab anni ſuperioris *Idibus Decembribus*, ſeu ab hujus anni Cyclici *Martio*, ſeu etiam à *Palilibus*. Hinc iterum intelligimus, quam ſit ad calculum *Catonianum* annus ille *Decemvirorum tertius* plane neceſſarius. *Inibant* Tribuni Militares *Decembris*, ut oſtendimus, *Juliani* die XIV. tenebantque per dies LXXIII. *Dionyſius*: μετασχόντες αὐτῆς ἑβδομήκοντα καὶ τρεῖς μόνον ἡμέρας. XI. 699. Exeunt dies illi die *Februarii Juliani* XXV. qui dies erat *Merkedonii* V. anno *Cycli* XX. in Kalendario *veteri*. Tertii nimirum à *Decembri*, quo fuerant *exorſi*, menſis, ut ſuffragatur etiam Livius: *Tertio*, inquit, *menſe quam inierunt, Augurum decreto, perinde ac vitio creati, honore abiere*. IV. 7. Rationem ſubjungit, cur abierint: *quod Curiatius, qui Comitiis eorum præfuerat, parum recte tabernaculum cepiſſet*. Ita *ſuperioris anni Conſulem* appellat *Livius*, quem *Quinctilium* appellat *Dionyſius*, vel *Curtium*, ut malunt eruditi. Inde *proximus* ſuperiori anno hic annus fuiſſe vincitur quod *Comitiis* præfuerit qui *ſuperiori* anno *Conſulatum* geſſerat. Sequitur in *Dionyſio*: Τούτων δὲ τὴν ἐξουσίαν ἀπειπαμένων, ἡ βουλὴ συνελθοῦσα, μεσοβασιλεῖς ἀπεδείκνυεν. *Livius* ita; *Patricii, cum ſine curuli Magiſtratu Reſpublica eſſet, coiere, & Interregem creavere*. Et in eo ſibi conſtat *Livius*, quod nuſpiam *plures*, ut *Dionyſius*, ſed *unicum* tantummodo, memoret *Interregem*, cujus *ter* mentionem fecit. Idem tamen addit: *Contentio, Conſulesne, an Tribuni Militum, crearentur, in Interregno rem dies complures tenuit*. Proinde *unici Interregni* ſpatio novos *Conſules* deſignatos fuiſſe veriſimillimum eſt, ut proinde non plures *quinque dies* fuerint quos *Livius complures* fuiſſe ſtatuit. Id ſi verum, ultra *Martii Juliani* diem primum *Conſulum* creatio procedere non potuit, ut *Februario* illi, qui *Biſſextilis* erat, *Juliano* dies XXIX largiamur. *Februario* ergo *exeunte*, vel *ineunte Martio Juliano*, *Conſules* illos *iniviſſe* probabile eſt, hoc anno proinde *Juliano*. Dubios autem facit *Livius* priores qui *Tribunorum loco* ſuffecti ſunt hujus anni *Conſules*, quos *neque in Annalibus priſcis, neque in libris Magiſtratuum inveniri dicit*. Idem tamen *Livius* agnoſcit, & quidem *Licinio Macro* fretus Auctore, *& in fœdere Ardeatino & in linteis libris ad Monetæ inventos*. Nec ſane ad *alium* quam hunc ipſum, in quo verſamur, annum, ſpectare potuit fœdus *Ardeatinum*, cum *ſuperiori* anno injuriam paſſi fuerint *Antiates*. Plenior autem certiorque de hoc anno teſtis eſt *Livio Dionyſius*. Sic enim ille: Αὗται δύο κατὰ τὸν αὐτὸν ἐνιαυτὸν ἀρχαὶ Ῥωμαίων αἱ τὸ μέγιστον ἔχουσαι κράτος ἐγένοντο. Πλὴν οὐκ ἐν ἁπάσαις ταῖς Ῥωμαϊκαῖς χρονογραφίαις ἀμφότεραι φαίνονται, ἀλλ' ἐν αἷς μὲν οἱ χιλίαρχοι μόνον, ἐν αἷς δὲ οἱ ὕπατοι, ἐν οὐ πολλαῖς δὲ ἀμφότεραι, αἷς ἡμεῖς οὐκ ἄνευ λογισμοῦ συγκατατιθέμεθα, πιστεύοντες δὲ ταῖς ἐκ τῶν ἱερῶν τε καὶ ἀποθέτων βίβλων μαρτυρίαις. Obſervavit ergo *Dionyſius* quod non obſervaverat *Livius*, horum quoque *Conſulum* nomina in χειρογραφίαις, quæ certe eædem erant cum *Annalibus*. Id quoque obſervavit in nonnullis χειρογραφίαις utraque *nota* annum deſignari tam *Tribunorum Militarium*, quam etiam *Conſulum*. Neminem autem obſervavit, etiam eorum qui *ſingularum* notarum meminerat, qui ad *alium* aliumque *annum* retuliſſet. *Tribunos* enim annum *non* impleviſſe certum erat è tam diſertis de *brevi* eorundem ſpatio teſtimoniis. Nulla ergo hinc ſuſpicio *anni* hoc in loco *omiſſi* qui Faſtorum ſeriem luxaverit. Tenuerunt autem hi *ſuffecti Conſules* ad *Idus* hujus anni *Juliani veteres*, quæ cum *Decembris Juliani* die XXVI. concurrebant. Tum demum *iniviſſe* ſequentis anni *Conſules* teſtis eſt diſertus ipſe *Dionyſius*. Et die *Decembris* veteris X. qui *Juliani Decembris* dies erat XXIII. *inibant* ſequentis anni *Tribuni Plebis*.

440. *Hujus* quoque Conſulatus *locus* certus colligitur, pro mente *Dionyſii*, ex illis *Dionyſii* verbis: οὐδεμιᾶς τιμήσεως ἐντὸς ἑπτακαίδεκα ἐτῶν γενομένης, ἀπὸ τῆς Λευκίου Κορνηλίου καὶ Κοΐντου Φαβίου ὑπατείας. XI. 700. *COSS.* illi anno *U. C.* 295. Magiſtratum tenebant pro *utriuſque* Epochæ rationibus, tam *Catonianis* quam *Varronianis*. Hic, de quo agimus, annus eſt *Urbis* 312. pro *Dionyſii* rationibus *Catonianis* revera XVII. pro *Varronianis* autem 311. ut è noſtra *Tabula* XIII liquet in *Appendice* Operis de *Cyclis*, & à *Cornelii Fabiique* Conſulatu proinde tantummodo XVI. Hic etiam *anni Decemviror. tertii* veſtigia agnoſcimus interpolati à *Catonianis*, à *Varronians* autem rectius *omiſſi*. *Decemb. vet.* XIII°. *ineunt* ſequentis anni *COSS.* Nempe *Decemb. Juliani* die XV. hoc anno *Cycli* XXII. Triumphavit *M. Geganius Nonis Sept. Septembris* die XXI. Anni Conſularis *exitu*. U. C. 310. Epochæ *Capit.* proinde 311. *Varronianæ*, qui tamen *Catonianæ* 312. eſt propter 3^{tium}. annum *Decemvirorum*. Sed anno *Juliano ſequenti*.

Hinc *Dionyſium* è *Livio* ſupplemus, qui ſequitur *eaſdem*, quas *Dionyſius*, rationes *Catonianas*.

439. Decemb. *vet.* XIII. Decemb. *Juliani* XXVII. erat anno *Cycli* XXIII. quo *inibant* ſeq. anni *COSS.*

438. Decembr. *vet.* XIII. idem Dembr. *Juliani* erat XVII. quo *inibant* anni *ſequentis COSS.* anno *Cycli* XXIV.

437. Decembr. *vet.* XIII. Decembris *Juliani* VII. anno *Cycli* I. quo *inibant* anni *ſequentis COSS.*

436. Decemb. *vet.* XIII. Novembr. *Juliani* XXVI. anno *Cycli* II. quo *inibant* anni *ſequentis* Tribuni. Hoc anno *Dictatura* II. *L. Quinctii Cincinnati* qua *Spurius Melius* occiſus. De qua ita Auctor de Vir. Illuſtrib. *Iterum poſt viginti annos Dictator dictus, Spurium Melium Regnum affectantem à Servilio Abala Magiſtro Equitum occidi juſſit*. Nempe pro Epocha *Dionyſii Catoniana*. Prior *Cincinnati* Dictatura erat anno *U. C.* 296. Hujus autem anni *COSS.* conve-

conveniunt anno *U.C.* 316. ut è noſtris hiſce *Dionyſianis* Tabulis apparet. Non ita in Tabulis *Varronianis* XIII. ad finem Operis de *Cyclis*. Ibi enim annum occupant *U.C.* 315. Inde conſtat à *Catonianis* hoc in calculo ſtetiſſe Auctorem de *Viris Illuſtribus*. Vide ſupra 457 anno ante *Chriſtum*. Propterea enim *priorem* illius *Dictaturam* retulimus, quia in *priorem* anni *Conſularis* illius partem incidit, *prioremque* adeo annum *Julianum*.

435. Decemb. *vet.* XIII. Decemb. *Juliani* VIII. anno *Cycli* III. quo *inibant* anni *ſequentis COSS.* Hic annus eſt *trecenteſimus decimus quintus* Eutropio. Pro Epocha *Capitolina*.

434. Decemb. *vet.* XIII. Nov. *Juliani* XXVIII. anno *Cycli* IV. quo *inibant* anni *ſequentis COSS.* Triumphus *Mam. Æmilii Mamercini Idib. Sept. Auguſti Juliani* die XXXI. Conſulari *exeunte*, ut videtur. Anno præterea Æræ *Capitolinæ* 316. qui *Varronianus* erat 317. pro *Dionyſii* Æra *Catoniana* 318. propter annum *Decemvirorum* inſititium.

433. Decemb. *vet.* XIII. Decemb. *Juliani* XI. anno *Cycli* V. quo *inibant* anni *ſequentis COSS.*

432. Decemb. *vet.* XIII. Decemb. *Juliani* XXX. anno *Cycli* VI. quo *inibant* anni *ſequentis COSS.*

431. De *hujus* anni *COSS.* ita loquitur *Livius*, ut fere ſuſpicionem moveat *anni* Conſularis *omiſſi*. Habet enim è *diverſis* Auctoribus *duplices* hujus *ejuſdem* anni *COSS.* Cauſam tamen impeditam expedit, ni fallor, hoc in loco *Diodorus*, cujus hæc verba ſunt, *Ol.* 88. 2. Ρωμαῖοι κατέστησαν ἀντὶ τῶν ὑπάτων χιλιάρχους τρεῖς, Μάρκον Μάνιον [l. Μάνλιον vel Μάλλιον pro more *Græcorum*] Κόϊντον Σοντίκιον [Συλπίκιον] Πρετέξτατον καὶ Σερβίλιον Κορνήλιον Κέσσον. Hic ſane manifeſta eſt erroris occaſio, quod qui erant revera *Tribuni Militares Conſulari Poteſtate* quatuor, eorum *duos* tantummodo compertos habuerint *Valerius Antias* & *Quintus Tubero*, eorumque fidem ſecutus *Livius*, & è *numero Conſules* fuiſſe vitioſo *ratiocinio* collegerint. Nam quod *eodem* anno *COSS.* & *Tribuni* fuerint, non erat ſane cur miraretur *Livius*. Dedimus jam exemplum ſupra ann. ante *Chriſt.* 441. quem tamen illius anni *Conſulatum* pro dubio quidem habuit *Livius*, negare autem non potuit propter diſerta *Annalium* teſtimonia. Non ita *Dionyſius* qui *utriuſque* Magiſtratus in *eodem* anno mentionem, (tam nempe *Tribunatus* quam *Conſulatus*) in illius anni monumentis exceptione majoribus repererat, quæ tamen *Livii* diligentiam effugerat. Nec aliter ſe rem habuiſſe hoc etiam anno dedit ſane, cur ſuſpicemur, ipſe *Livius*. Ex iiſdem enim Libris in æde *Monetæ linteis Tuberonem* & *Licinium Macrum* ſua hauſiſſe, ne quidem diffitetur ipſe. *In tam diſcrepanti*, inquit, *editione & Tubero & Macer libros linteos Auctores profitentur.* IV. 23. Cur itaque *Macrum Tuberoni* anteferendum cenſet? Nempe quia *fidem Tuberonis* ſuſpectam habet. Sic enim ſequitur: *Licinio Libros haud dubie ſequi linteos placet: & Tubero incertus veri eſt.* Recte quidem, ſi tanta eſſet utriuſque teſtimonii *diſcrepantia* quantam arbitratur *Livius*. Sed ea profecto nulla erat. Nam, cum ad unum eundemque annum deſignandum notæ ambæ facerent (quod ne quidem negat *Livius*, nec veterum quenquam profert qui de eo vel dubitavit) quidni ambæ in iiſdem *Libris linteis* locum habere poterant? Id ſi verum, ſic poterat ex iiſdem *Conſules* ſuos haurire *Macer*, & ſuos quoque (quos pro *Conſulibus* habuit) *Tribunos Tubero*. Cur itaque *incertus veri* Tubero? An quia *Conſules* neglexit qui *Tribunos* tamen edidit *Conſulari Poteſtate Militares*, annorum, pariter ac ipſos *Conſules*, Eponymos? Cæterum in illo quoque anni *Catoniani* exemplo, qui *Tribunorum Militarium* meminiſſent, non item *Conſulum* meminiſſe *Livius* ipſe obſervavit. *Neque*, inquit, *in Annalibus priſcis, neque in libris Magiſtratuum, inveniuntur.* IV. 17. Conjecturam ſubjungit illam, potius quam rationem: *Credo, quod Tribuni Militum initio anni fuerunt, eo, perinde ac ſi totum annum in Imperio fuerint, ſuffectis his Conſulibus, prætermiſſa nomina Conſulum horum, Licinius Macer Auctor eſt.* Nec enim illa Regula *perpetua* eſt, ut *duorum* diverſique *generis* Magiſtratuum ejuſdem anni *Eponymorum*, primum ſemper alteri in illius anni deſignatione *anteferendum* exiſtimarint. Nam & in illo quoque anno χρονογραφίας obſervaverat *Dionyſius*, in quibus *Tribuni* duntaxat occurrerint, qui tamen *ejurantibus* in anni initio *Conſulibus* in poſtremam anni partem ſucceſſerint. Hoc itaque exemplo *Tuberonem* feciſſe veriſimile eſt, ſi quos ille *Conſules* putavit, eos revera *Tribunos Militares Conſulari* tamen *Poteſtate* præditos fuiſſe cognoviſſet. Sed, cum *Conſules* illos per errorem crederet, nec *plura* Conſulum *paria* eidem *anno* deſignando commode adhiberi poſſe videret; conſentaneum erat ut perinde rem ſe habere arbitraretur, *utro* Conſulum *pari* annum inſigniret. *Bruto* certe & *Horatio* proximum à *Regifugio* annum denotavit *Polybius*, ejuſdem quidem *anni* Conſulibus, non tamen invicem *collegis*. Multo autem potiori ratione uſum hunc præſtare poterant quos exiſtimavit *Conſules*, hujus pariter *anni* ſine dubio, atque invicem *collegæ*. Quod autem neminem Veterum repererit *Livius* qui ad annos *alium aliumque* illos retulerit, inde fluxiſſe veriſimile eſt, quod ex *ejuſdem* anni Archivis ambo emanarint, tam *Conſules*, quam etiam *Tribuni*. Inde cautum ut qui *Conſulum* meminit de *Tribunis* reticuerit, & *viceverſa*, ne ambo *ſimul* diverſorum *annorum* ſuſpicionem injicerent. Imo ita ſe rem habuiſſe innuunt verba *Livii* ſequentia: *Neuter Tribunos militum eo anno fuiſſe, traditum à Scriptoribus antiquis diſſimulat.* In eo igitur conſentiunt invicem *Licinius Macer* & *Quintus Tubero*, tam *Conſules* illo anno fuiſſe, quam *Tribunos*. Ergo & *Tribunos Tuberonis* agnovit *Macer*, & *Conſules Macri Tubero*. In eo ſolo diverſi, quod quos *Tribunos* appellaverant cum *Macro* libri *lintei*, eos per errorem ſuum *Tubero* pro *Conſulibus* habuerit, ut jam oſtendimus è *Diodoro*. Error ille *ratiocinii* eſt, non *diſcrepantium*, ut volebat *Livius*, *editionum*. Cauſa ergo nulla eſt cur quereretur Princeps Hiſtoricorum Romanorum, *inter cætera vetuſtate incomperta, hoc quoque in incerto poſitum*. Nedum ut de hujus Annalis *fide* dubitemus. *Priores* autem hoc anno Magiſtratum ſuſceperunt fortaſſe *COSS.* Idque innuunt, ni fallor, verba *Diodori*, κατέστησαν ἀντὶ τῶν ὑπάτων χιλιάρχους, *ſuffectos* nimirum in locum *Conſulum* initio anni creatorum *Tribunos* pro reſidua anni parte *Militares*. Ita quidem ſi verborum *ſententiam* ex Archivis hauſerit, nec ſuis potius debuerit *ratiociniis*. Fieri tamen poteſt, ſi quidem *propria* hæc fuerint verba *Diodori*, ut ad *ſuperioris* anni *Conſules* ipſe potius retulerit.

428. His COSS. *Dictator* erat *A. Poſthumius Tubertus*, de quo ita Gellius: *Bellum deinde in terra Græcia maximum Peloponneſiacum, quod Thucydides memoriæ mandavit, cœptum eſt circa annum fere, poſt conditam Romam, trecenteſimum viceſimum tertium. Qua tempeſtate Olus Poſthumius Tubertus Dictator Romæ fuit, qui filium ſuum, quod contra ſuum dictum in hoſtem pugnaverat, ſecuri necavit.* Noct. Att. XVII. 21. Hæc ille accuratiſſime pro calculo *Varroniano*. Eſt enim annus *Catonianus* 324. ut in his noſtri *Dionyſii* Tabulis videmus, propter annum *inſititium*. Nec *numero* modo. Etiam *ſitu Varronianus* eſt, dum cum *primo* anno confertur *Belli Peloponneſiaci*, qui annus erat *Ol.* LXXXVII $\frac{1}{2}$. *triennio* integro diverſus propter lucrum Epochæ *Catonianæ*. Vid. *Annal. Thucydideos*. Sic autem de hoc anno Livius: *Inſigni magnis rebus anno additur, nihil tum ad rem Romanam pertinere viſum, quod Carthaginenſes tanti hoſtes futuri, tum primum per ſeditiones Siculorum ad partis alterius auxilium*

in *Siciliam exercitum trajicere*. IV. 29. Hæc *Carthaginienſium* nova in *Siciliam*, poſt *Gelonis* tempora, Expeditio non video quo ſpectare poſſit præterquam ad illam cujus meminit *Olymp*. XCII. 3. *Diodorus*. Erat enim illa *Ægeſtanorum* rogatu, ſeditionis occaſione captata inter illos atque *Selinuntios*. Hoc ſi verum eſt, pro *Cincii Alimenti* rationibus ſcripſerit illa *Livius*. Credidit ille *Olymp*. XII. 1. *Romæ* jacta eſſe *fundamenta*, XXII. annis ſerius quam *Varro* qui *Olymp*. VI. 3. *conditam* exiſtimavit. Addantur illi anno *Varronia no* 323. annum conficient 345. qui *Olymp*. XCII $\frac{3}{4}$. reſpondet pro *ſitu* anni *Varroniano*. Sic vere *Olymp*. XCII. 3. *deſinente* in *Siciliam* accerſiti fuerint *Carthaginienſes*. Ut ergo alibi *Fabianas*, ita hoc loco *Cincii Alimenti* rationes imitatur *Livius*. Hæc ſi vera, à *Varronianis*, de *anno* Decemvirorum *tertio*, ſteterit etiam *Cincius Alimentus* proximus *Fabio Pictori* ætate Scriptor. *Ignotæ* tamen illius rationes *Cenſorino*.

425. Alios hujus anni *COSS.* apud *Diodorum* credidit fuiſſe *Sigonius* quam in *receptis* Faſtis. Id ſi verum, *locus* fuiſſet nullus his, quos habemus, *COSS.* Hallucinatus autem eſt profecto Vir Doctiſſimus dum ita cenſuit. Nam & *hos* quoque *COSS.* agnoſcit idem *Diodorus Olymp.* 89. 4. Τίτον Κοΐντιον καὶ Αὖλον Κορνήλιον Κόσσον. Sequenti autem anno *Olymp.* 90. 1. *Conſulum* nomina illa quæ pro hujus anni nominibus habebat *Sigonius*: Λεύκιον Κοΐντιον & Αὖλον Σεμπρώνιον. Sed & *alius* ille *Quinctius* erat *Lucius*, non *Titus Coſſi* collega. Et alius quoque *Quinctii* illius *Lucii* collega *Aulus* non *Cornelius*, ſed *Sempronius*: Alios proinde qui illo *ſequenti* anno ſucceſſerunt *COSS.* è loco ſuo *excluſuri* ſi *veros* illos *COSS.* è probatis Faſtis edidiſſet *Diodorus*. Sed *Faſtos* corruptiſſimos, his præſertim *antiquiſſimis* temporibus, imperitiſſima commiſſione cum annis *Olympiadum* novis ſuis erroribus corruptiores fecit ipſe *Diodorus*. Nec aliunde natum illum *Conſulatum* arbitror, quem reliqui *nulli* agnoſcunt *Faſti*, quam è *Tribunis Militaribus Conſulari Poteſtate* præditis, quos poſt *triennium* ad *Olymp.* 90. 3. pro *Tribunis* habet ipſe, appellatque Λεύκιον Κοείντιον & Αὖλον Σεμπρώνιον. *Lucium* autem *Quinctium* etiam ibi appellant illius anni Faſti *ſinceriores*. Eſt autem error ille ſatis frequens, ut *tribunos Militares* binos è reliquorum numero ſelectos pro *Conſulibus* habeant Faſti *vitioſiores*, & in *locos* transferant nonnunquam *alienos*. Dedimus jam ad annum 431. exemplum. Et quidem è *vetuſtioribus*, quam ſit ipſe *Diodorus*, Auctoribus, *Valerio Antiate* & *Quinto Tuberone*. Ne ſit proinde cur hoc in *Diodoro* miremur, Auctore ſui Seculi rerum *Romanarum* imperitiſſimo. Imo multa ſunt apud illum hujuſmodi errorum exempla. Itaque Faſtorum *mutilationem* hoc certe non evincit exemplum. Nos contra *integritatem*, pro mente *Livii*, alibi aſſeruimus. *Diſſ.* X. de *Cycl.* n. 88. *Ordinem* autem à *Livio* ſervatum, quem in illis, quorum fidem ſecutus eſt, *Faſtis* ipſe repererat, id vero facile præſtare non poſſum. Sunt contra in ipſo veſtigia quædam *ordinis* à ſe *perturbati*. Cœpit Bellum cum *Vejentibus* ſub *COSS.* anni *Catoniani* 318. pro noſtra diſpoſitione. Anno nimirum ante *Chriſtum* 434. Sic enim de illius anni *COS.* L. Sergio Fidenati: *primus cis Anienem cum Rege Vejentium ſecundo prœlio conflixit.* IV. 17. Inde error de *opimis* à *Cornelio COSSO* de *Tolumnio Vejentium* Rege relatis *ſpoliis*. Quod ſcilicet *hoc* anno Bellum cœperit cum illo ipſo *Vejentium* Rege *Tolumnio.* Erroris occaſio erat, quod de *anno* quo *cœperit* Bellum deſignando, potius quam de *quoto* Belli anno quo perierit *Tolumnius*, ſoliciti fuerint illi *Faſtorum Annaliumque* conditores. Errorem enim de *ſpoliorum opimorum* anno agnoſcit ipſe *Livius*. Victus nimirum *ipſius A. Cornelii Coſſi teſtimonio, qui ſe Conſulem ipſe* inſcripſiſſet *in thorace linteo*, quem *Jovi Feretrio* una cum *ſpoliis* in victoriæ memoriam conſecraverat. Hunc enim *thoracem* legiſſe teſtatur *Auguſtum*, ſeque ab *Auguſto* ipſo accepiſſe. Victus præterea *ſpoliorum opimorum* ipſa *natura*. *Ea* enim *non alia habentur*, inquit, *niſi quæ dux duci detraxiſſet. Nec ducem novimus, niſi cujus auſpicio Bellum geritur*. Nec enim ea *auſpicia* habebat *COSSUS* præterquam in *Conſulatu.* Sed vero ab hoc Belli initio *ſeptimum* numerat annum ad *Cornelii Coſſi Conſulatum.* Idque omnium, ut videtur, *Annalium Faſtorumque* conſenſu. Sic enim habet: *quod tam veteres Annales, quodque Magiſtratuum libri, quos linteos in æde repoſitos Monetæ, Macer Licinius citat identidem auctores, ſeptimo poſt demum anno cum T. Quinctio Penno A. Cornelium Coſſum Conſulem habeant.* IV. 20. Hæc ille anno prædicto *Catoniano* 318. Et tamen *Conſulatum Coſſi* huic anno aſſignat *Catoniano* 327. *Decimo* nimirum ſi, pro more *Livii*, extremi ambo *includantur*; *nonus* autem, ut emendat *Sigonius*, etiamſi primum *excluſerimus*. Ne vero *numeri* errorem ſuſpicemur, facit, quod *Vejentem* hoſtem *ſeries* victum dicit priori illo Bello cui finem impoſuit *COS. Coſſus*. IV. 32. Inde colligimus, *Coſſi Conſulatum* ſic annum eſſe ab anno *Catoniano* 318 *ſeptimum*, ut *ſextus* tantummodo habendus ſit, ſi primus non accenſeatur. Sic fiet ut, pro vera *Annalium Faſtorumque* diſpoſitione, *Coſſi Conſulatus* in annum *Catonianum* 324. conferendus ſit. Primi enim anni 318. *locum* certum aſſerunt Faſti *Capitolini*, qui *Mamerci* triumphum ad *Idus* referunt *Septembres* anni Æræ ſuæ 316. *Varron.* 317. *Catoniani* 318. propter *tertium*, quem dixi, annum *Decemvirorum*. Sed vero pergit Livius: *Etiam illud accedit, ne tam clara pugna in eum annum transferri poſſet, quod imbelle triennium ferme peſtilentia, inopiaque frugum, circa A. Cornelium Conſulem fuit: adeo ut quidam Annales, velut funeſti, nihil præter nomina Conſulum ſuggerant. Tertius ab Conſulatu Coſſi annus Tribunum eum Militum Conſulari Poteſtate habet. Eodem anno Magiſtrum Equitum, quo in Imperio alterum inſignem pugnam edidit Equeſtrem.* Hoc vult, ni fallor, ut hoc *imbelle triennium* ſuperiori additum *ſeptennio*, in cujus *fine* A. Cornelius Coſſus *Conſulatum* geſſerat, ad *finem* uſque *Belli* cum *Vejentibus* pertigerit. Itaque ut *ante* Conſulatum *ſpolia opima* ſuſpendere non potuit *A. Cornelius Coſſus*, nondum ipſe *dux*, nec *ſuis* rem gerens *auſpiciis*, de *vero* licet *Vejentium* duce *Tolumnio*; ita nec *poſtea* tam *commode* quam in ipſo *Conſulatu*. Nempe quia *imbelle* illud fuiſſet *triennium*, ſeu *peſtilentia*, ſeu *frugum* inopia, nec fere præterquam *Conſulum nominibus* inſigne. *Tertio* duntaxat illius *triennii* anno *inſignem* fuiſſe *Coſſi* pugnam *Equeſtrem*, cum *Magiſtri Equitum* munere fungeretur. Tum vero non *ſuis*, ſed *Dictatoris* auſpiciis rem geſſiſſe. Ante *Dictaturam* eodem anno *Tribunum* fuiſſe *Conſulari Poteſtate Militarem*, & *ſua* habuiſſe *auſpicia*, ſed tum *nullam* fuiſſe *inſignem pugnam* è qua *ſpolia opima* reportare potuerit. Et ſane hujus *poſterioris triennii fine* qui in annum *Catonianum* incidit 327. *inducias annorum* XX (quas *Vejentibus* conceſſas fuiſſe narrat IV. 35.) cœpiſſe veriſimillimum eſt. Nam ſub *Tribunis* anni *Catoniani* 348. *finem induciarum* fuiſſe concedit. *Eo anno tempus* (inquit) *induciarum cum Vejenti Populo exierat.* IV. 58. Sic loquitur quaſi *ſuperioris* anni *fine* elapſæ fuiſſent. Quod ita demum verum eſſe potuit ſi *hoc*, in quo verſamur, anno *cœpiſſent*. Sic autem neceſſe erit ut *Conſulatus Coſſi* triennio *antea* geſtus fuerit, & tres adeo anni è præcedentibus in *poſteriora* transferendi ſint. Crediderim hoc in numero cenſendum eſſe annum *Catonianum*, in noſtris *Tabulis* 322. in quo *peſtilentiæ* meminit ipſe *Livius*. Crediderim & annum 323. in quo cautum de *penuria frumenti.* IV. 25. Crediderim & annum 324. quo rem potius cum *Æquis Volſciſque* geſtam legimus, quam cum *Vejentibus.*

jentibus. Et annus 326 nihil dignum dictu complectebatur, ipſo agnoſcente *Livio. Triennii* in his *indolem* habemus, quod *peſtilentia inopiaque frugum, imbelle* cenſuit *Livius*, *nudiſque* fere *Conſulum nominibus* inſigne. Non tamen adeo his *conjecturis* fidendum arbitror, ut propterea *Faſtos* corrigendos exiſtimem. *Livii* certe ipſius ſententia longe certior eſt è tot *Conſulum Tribunorumque Militarium Conſulari Poteſtate* præditorum *Collegiis* quam è *vocum* ſingularum *numerorumve* minutiis. Nec ſolet ille ab Auctorum *ſerie* diſcedere, etiam cum *falſam* eſſe cenſet, ut ex *opimis A. Cornelii Coſſi ſpoliis* conſtat, quæ *alio* narrat anno quam quo *ſuſpenſa* ipſe arbitratur. Nedum ut tam *longe* diſceſſerit qua inferunt illæ, quas dedimus, rationes. *Æquis* præterea *octennes inducias* conceſſas memorat anno *Catoniano* 325. IV. 30. Et tamen *triennes* alias anno *Catoniano* 330. Eodem ſcilicet quo & *vicennes Vejentium cœpiſſe* arbitratur *inducias.* Quæ *omnes* veræ eſſe *non* poſſunt, indignæ proinde quæ pro *Chronologiæ* certioris *normis* habeantur. Nec porro certum eſt *triennium imbelle*, quod *Livius circa A. Cornelium Conſulem* fuiſſe monet, ad annos *Conſulatu* ipſo *recentiores*, eſſe referendum. Imo *partem* triennii Conſulatu *antiquiorem* è voce *circa* potius colligendum erat quæ *medium* inter illos annos *Conſulatum Coſſi* fuiſſet innuit, ut à *Livio* ipſo in Operis *ſerie* diſponuntur. Nec Ordinis *perverſi* notas hoc, de quo loquimur, *ſpatio* tenemus, vel in *Diodoro*, vel in *recentiori* aliquo melioris notæ Faſtorum *conditore.*

417. Hoc anno *Juliano* iniviſſe neceſſe eſt *priores* hujus anni *Tribunos Conſulari Poteſtate* Militares. *Reſpublica à Conſulibus ad Interregnum redit.* Liv. IV. 43. Cœpit *Interregnum Decembris veteris* die XIII°. qui (anno *Cycli* XX.) idem erat cum *Decembris Juliani* die XIV. Addit Livius: *Pars major inſequentis anni per novos Tribunos Plebis & aliquot Interreges certaminibus extracta eſt, modo prohibentibus Tribunis Patricios coire ad prodendum Interregem, modo Interregem interpellantibus, ne Senatuſconſultum de Comitiis Conſularibus faceret.* Erant nimirum in *Officio* novi *Plebis Tribuni* à *Decembris* veteris die X. qui *Juliani Decembris* erat XI. cum ad *Interregnum* Reſpublica rediret. Inde factum ut penes *illos* fuerit ne coirent *Patricii* ad prodendum *Interregem.* Inde colligimus hoc ipſo die *Decembris* XIII° officio *exceſſiſſe* ſuperioris anni *Conſules*, dum nondum inveteraverant in ſuo quoque munere novi *Tribuni.* Pertigit annus ille à *Decembris Juliani* XIV ad *Decembris Juliani* ſequentis XXVI. propter menſem *Embolimum*, ut è noſtris *Tabulis* manifeſtum eſt. Erant autem in anno illo *dies* 377. Pars ergo major anni *dies* complectebatur 189 ad *minimum*, qui in diem *Junii Juliani* XXI deſierint, *ante* quem ne quidem *priores* hujus anni *Tribuni Militares Conſulari Poteſtate* inire potuerint, ſi quidem vera ſcripſerit *Livius.* Ante *diem* illum inire non potuiſſe diſcimus. Quanto *poſtea* inierint, non diſcimus. Inde *L. Papyrii Mugillani* expoſtulatio: *deſertam omiſſamque ab hominibus Remp. Deorum Providentia curaque exceptam Vejentium induciis & cunctatione Æquorum ſtare.* Quod ſcilicet pars anni Expeditionibus utiliſſima *Tribunorum Patriciorumque* jurgiis elapſa inſignes *hoſtibus* rerum, in *perniciem* Reipublicæ, gerendarum *occaſiones* prodidiſſet. Sic ergo *Kalendis Quinctilibus* inierint illius anni *Tribuni*, niſi *Senatuſconſultum* fuerit ut confeſtim *inirent.*

De horum *Tribunorum Militarium* Magiſtratu addit Livius: *Eodem anno à Campanis Cumæ, quam Græci tum urbem tenebant, capiuntur.* IV. 44. Eadem habet *Diodorus* Ol. 89. 4. Et quidem, propter annum *Decemvirorum* inſititium, *annis* tribus diſcrepat horum *Tribunorum Militarium ſitus*, pro rationibus utriſque, tam *Varronianis*, quam *Catonianis.* Annus enim *Varronianus* 334. in Epocha *Olympiadum* concurrit cum *Olymp.* $\frac{89\,4}{90\,1}$. *Catonianus* autem cum *Olymp.* $90\frac{3}{4}$. Hinc ergo rurſus novum experimentum habemus, quo docemur, rectius ſeſe habere rationes *Varronianas.* Pars enim *nulla* illius anni *Olympiadici* convenit Magiſtratui hujus anni *Catoniano.* Erat autem *pars* illa anni Olympiadici *deſinentis* Vernali *Campanorum* Expeditioni aptiſſima, & *coloniæ* deinceps à *Campanis* eodem illo anno *Juliano* deductæ. Vid. ann. ant. *Chr.* 325.

404. *Eo anno . . tempus induciarum cum Vejenti Populo exierat.* Liv. IV. 58. De iiſdem loquitur *induciis* de quibus ſupra: *Vejentibus annorum* XX *induciæ datæ.* IV. 35. Is annus erat *Catonianus* 330. ante *Chriſtum* 422. Hic annus 348. ante *Chriſtum* 404. Intervallum eſt annorum tantummodo XVIII. Ideone *defectum* aliquem hoc in loco *Faſtorum* ſubeſſe ſuſpicabimur, quo effectum ſit ut rationibus *Livianis* minus accurate reſpondeant? Imo *nullum* ſubeſſe *Diſſ.* X. de *Cycl.* probavimus, & quidem ex ipſis illis rationibus *Livianis* & *Catonianis.* Quomodo ergo invicem conciliabimus? Ego mihi plane perſuadeo, *viceniariarum induciarum* finem ad *Vejorum* obſidionem eſſe protrahendum, quæ anno *cœpta* eſt *Catoniano* 350. qui vere erat ab eo, quo *induciæ* cœperunt, anno XX. Ita certe rem intellexiſſe videtur *Eutropius*, quo loco agit de *Fidenarum* excidio: *Poſt* XX (inquit) *inde annos Vejentani rebellaverunt. Dictator contra ipſos miſſus eſt Furius Camillus* &c. Obſidioni decennali *finem* impoſuit *Camillus*, quæ hoc eodem anno cœpit *Catoniano* 350. Inde ergo cœpit nova *Vejentium* defectio quæ *captis exciſiſque* Fidenis *vicennio* recentior erat. Cladem enim *Fidenarum* anno *Catoniano* 329 exeunte narrat *Livius.* Quanquam enim hoc anno 348 *Catoniano* induciarum *finem* ponat Livius, rem tamen geſtam in *Vejentes* nullam agnoſcit ante Urbis *obſidionem.* Hoc anno ait *ab Senatu impetratum, quia diſcordia inteſtina laborarent Vejentes, ne res ab iis repeterentur.* IV. 58. Sequenti anno *Catoniano* 349. *Vejens bellum motum* ſcribit *ob ſuperbum Reſponſum Vejentis ſenatus.* Sic tamen ut cum *Volſcis* tantummodo rem *geſtam* agnoſcat. Tandem anni *fine* addit: *lege perlata de indicendo Vejentibus bello exercitum magna ex parte voluntarium novi Tribuni Militum Conſulari Poteſtate Vejos duxere.* IV. 60. Hæc de *Tribunis Militum* anni *Catoniani* 350. Anni enim 349 *fremitus* refert *Juventutis, nondum debellatum cum Volſcis eſſe,* & tamen *novum Bellum cum finitimo Populo & potentiſſimo parari, qui omnem Hetruriam ſit concitaturus.* IV. 58. Inde manifeſta cauſa eſt cur ad ſequentes *Tribunos Militares, Volſcis* ſub illo ipſo Magiſtratu debellatis, Bellum cum *Vejentibus* fuerit protractum. Nec ſane dicit ipſe *Livius* illas, quæ hoc anno exierint, *inducias* fuiſſe *vicennales.* Ea potius fuiſſe videtur erroris occaſio, quod *Pacem* illam inter duo Bella mediam, quæ revera cœpit ab *induciis*, totam tribuerit *induciis.* Nos contra *Pacem* induciis *diuturniorem* probavimus, & quidem pro mente ipſius *Livii.* Certe ante annum *Catonianum* 330 inire ne quidem poterant illæ cum *Vejentibus induciæ*, quas eodem tempore *Vejentibus* conceſſas agnoſcit *Livius*, quo etiam aliæ *triennes Æquis* conceſſæ ſunt. IV. 35. Sed vero illæ ab illo ipſo anno *Catoniano* 330 inibant. Hoc docent verba *L. Papyrii Mugillani* interregis apud *Livium* anno *Catoniano* 334. Ait enim ille *Rempublicam Vejentium induciis & cunctatione Æquorum ſtare.* IV. 43. Docent illa *elapſas* illas, quæ cum *Æquis* initæ fuerant, *inducias*, nec tamen *diu* admodum elapſas. Cum enim *cunctarentur Æqui*, nec *Romanorum* fines (ut per *inducias* jam exactas licebat) penetrarent: jam certe *præteritas inducias* ſupponit, quæ fuerant alioqui impediture quo minus hoc *liceret.* Imo *primam* quamque penetrandi occaſionem

non captatam, innuit *Æquorum* illa *cunctatio*, opportune admodum obſervanda *ſecundo* illo poſt elapſas *Vere*. Facilis autem erat illa *Livii* hallucinatio, dum pro Auctorum verbis *ſua* reponeret.

398. *Hoc* anno & *deinceps* uſque ad annum *U. C.* 363. morem antea uſurpatum rediiſſe opinatus ſum, ut ab *Idibus Decembribus* inierint *ſequentium* annorum *ſummi* Magiſtratus. Ita *Diſſ.* X. de *Cycl.* n. 89. Ne ſcilicet *pœna* deceſſorum ſolito maturius abdicantium ad *poſteros* migraret. Non ſcilicet ſuccurrebat, quæ *Kalendis Octobribus* inierant *juſtum* Magiſtratus *annum* ſequentibus impleviſſe *Kalendis Octobribus*. Ut proinde Magiſtratus *annui* modum *ſuperarint* ſi ad *Idus* uſque *Decembres* tenuiſſent. Quanquam autem receptum fuerit ut *breviores* Magiſtratus facerent *Romani*, ſeu *culpa* fuiſſet illius cujus Magiſtratum ultra non ferendum judicabant; ſeu *Religione* aliqua, *maloque* in Rempublicam *omine*: prolatos vero Magiſtratus terminos raro admodum, ſi unquam fortaſſe, legimus. Itaque *Kalendas Octobres* tamdiu Magiſtratibus ſummis *ineundis* ſolennes fuiſſe arbitror, dum novum aliud conſtitueretur *exordium* à *Kalendis Quinctilibus*. Illæ autem certe vixdum anno *Catoniano* 356 locum habere poterant. A *triſti hyeme* annum illum auſpicatur ipſe Livius, *ſive ex intemperie* (inquit) *cæli, raptim mutatione in contrarium facta, ſive alia qua de cauſa; quam gravis peſtilenſque omnibus animalibus æſtas exceperit.* V. 13. *Primum* locum in illius anni Magiſtratu *hyemem* tenuiſſe docet *Livius*. Et quidem præproperam illam, in qua *raptim* facta eſt *in contrarium mutatio*. Melius illæ notæ conveniunt in *exordium* à *Kalendis Octobribus* quam in *Idus Decembres* vel *Kalendas* etiam *Sextiles*. Nempe in *Octobris Juliani* diem I pro Epocha *Catoniana*, vel IX pro Epocha *Varroniana*, quæ hoc ſpatio *Catonianam* triennio præcedit. Medius hic fere limes eſt inter *æſtus* Autumni & *frigus* hyemale quo *repentinæ* fieri poſſint aëris *mutationes* corporibus humanis periculoſiſſimæ. Tenuit hoc anni *Exordium* ad annum *Catonianum* 358.

394. Hoc anno *novum* cœpit ſupremi Magiſtratus annui *initium*. *Vitio* enim *creatos* qui hoc anno faſces depoſituri erant, ex Oraculo dedicerunt. *Unam* ergo *expiationem eorum eſſe* cenſuerunt, *ut Tribuni Militum abdicarent ſe Magiſtratu, auſpicia de integro repeterentur, & Interregnum iniretur.* V. 17. Ex his *Livii* verbis manifeſtum eſt, *ante* tempus annui Magiſtratus elapſum *exutos* honore hujus anni fuiſſe *Tribunos*. Proinde ante *Kalendas Octobres*, quas jam probavimus Magiſtratibus *ineundis* ſolennes. Et tamen *ante* annum *Catonianum* 363. quo *Kalendis Quinctilibus* inire cœptum eſt Mediis, ut videtur, inter *Octobres Quinctileſque* utique *Kalendis*. More ſcilicet jam recepto, ut *Kalendis* potius quam *Idibus*, Civilibus nempe *Noviluniis*, potius quam *Pleniluniis*, iniretur. *Sextilibus* ergo vel *Septembribus*. Ego *prioribus* potius iniviſſe crediderim, nempe *Sextilibus*. A *reditu* enim legatorum *Delphicorum*, primo quoque tempore expianda erat labes Reipublicæ è *vitio* creatis Magiſtratibus. *Miſſos* autem ſub *Tribunis Militaribus* anni *ſuperioris* refert *Livius*. Proinde ante Kalendas *Octobres*. Ut nempe *clauſi Maris* incommoda vitarent. Sed menſe *hujus* anni *Delphico Buſio* reddenda erant Oracula, ut Diſſ. V. de *Cycl.* n. 2. probavimus. Reſpondebat *menſis* ille *Attico Munychioni*, deſinebatque *Aprili* exeunte *Juliano*, vel, ad ſummum, ineunte *Majo*, & *Majo* proinde *veteri*. Ita *Majo*, ad ſummum, *Veteri* Reſponſum acceperint legati *Romani*, quæcunque demum menſis pars illis à *Templi* præſidibus fuerit aſſignata. Tunc etiam ſatis commoda erat *navigatio*. Nihil itaque vetat quo minus menſe *Junio veteri* redierint. Detur ergo ſpatium conjecturis de Oraculi *ſententia*, deque *Hetruſci* ſenis *vaticiniis*, è quibus *piaculum* Civitati colligendum erat. Sic quoque ſatis *laxum* fuiſſet, ſi ad *Idus* protraheretur *Quinctiles*; immo ſi illis etiam *elapſis*, tum demum redacti fuiſſent in ordinem *infauſti* illi & *infelici omine Tribuni*. Sic quoque *ſpatium* ſuppetet *tribus Interregibus*, & *tribus* Interregnorum *quinariis*, quorum *ſupremo* demum creati fuerint *ſequentis* anni *Tribuni Militares* honorem proximi menſis *Sextilis Kalendis* inituri. Sic ergo rem fuiſſe ſuſpicor, quamvis nulla habeamus, quæ verbis id diſertis doceant, *Veterum* manifeſta *teſtimonia*. Præceſſerant autem *initii* utriuſque, tam à *Sextili*, quam à *Septembri*, in ſuperioribus *exempla*.

393. De *Vejentium* Urbe, quam hoc tandem anno in Populi *Romani* fidem adegit *Camillus*, ita Livius: *decem æſtates hyemeſque continuas circumſeſſa.* V. 22. Hæc quomodo vera eſſe poſſint, diſquirendum eſt. De *hibernaculis* in Urbis *obſidione* ædificandis anno *Catoniano* 352. actum teſtatur ipſe *Livius* V. 2. *Tertius* hic erat *decennii* annus ab *initio* obſidionis quod anno *Catoniano* 350 tribuit *Livius* IV. 61. Tum demum queruntur *Tribuni Plebis*, *Plebem ne hyemi quidem, aut tempori anni cedere, ac domos & res inviſere ſuas.* V. 2. Hæc ſi vera, non *primus* duntaxat fuerit annus *hibernaculorum* ædificatorum, ſed *prima* etiam *hyems* ſub *pellibus* exacta. Sic *octo* fuerint tantummodo obſidionis *continuæ hyemes*, ut agamus quam liberaliſſime. Sic tamen loquitur idem *Livius* quaſi *prioribus*, etiam *ante* conſtructa *hibernacula*, annis *continua* fuerit *Urbis* oppugnatio. De anno *Catoniano* 351. *Ea oppugnatio ſegnior inſequenti anno fuit, parte Tribunorum exercituſque ad Volſcum avocata bellum.* IV. 61. Iterum: *Diruta & arce & Urbe Artena, reductæ legiones ex Volſcis, omniſque vis Romana Vejos converſa eſt.* Ex his duobus locis intelligimus, ne quidem illis *primis* Belli annis, *nullam* fuiſſe *continuam* Urbis *oppugnationem*; ſed illud potius fuiſſe *diſcrimen*, quod hoc *tertio anno hibernaculis* ædificatis, juſtis *exercitibus* obſidioni incubuerint, ne quidem *hyemis* otio militibus indulto, quam *primo biennio* premebant, *præſidiis* tantummodo per loca opportuna diſpoſitis, conceſſo reliquis civibus *commeatu*. *Hyemes* autem *Æſtatibus* poſtponit *Livius*. Id quoque ſi recte habeat, *Æſtate* anni *Catoniani* 350 cœperit obſidio, & *hyeme* anni 359 deſierit, quod ſane veriſimile eſt. Εἰς τὸ δέκατον ἔτος τοῦ πολέμου *Dictator* Camillus. *Plutarch.* Rurſus de eodem *Camillo*: πόλιν ἀντίπαλον τῆς Ῥώμης ἔτει δεκάτῳ καθῃρηκώς. Innuit *captam* anno obſidionis X. *labente*.

Sub hujus anni *Tribunis Militaribus*, quorum tempore *capta* eſt *Vejentium* Urbs, donum *Apollini* miſſum refert *Diodorus* de *decimis Vejentium*, & *beneficium* ea occaſione *Romanis* collatum à Prætore *Liparenſium Timeſitheo*. Et quidem *Olympiad.* 96. 4. Non ille quidem abſurde, pro rationibus *Catonianis*, ſi quidem eodem, quo *Vejos* expugnavit *Camillus*, anno miſſæ fuerint *Apollini* devotæ è *Vejentium* manubiis *decimæ*. Quæ certe commiſſio *Diodori* eo magis obſervanda eſt, quod in Auctore reperiatur commiſſionum *Chronologicarum* imperitiſſimo, rationumque *Catonianarum*. Rerum enim ipſarum *veritati* tribuendum, veriſimilis ſuſpicio eſt, ſiquid *accuratum* prodeat ab *Auctore* admodum *inaccurato*. Favet autem *Diodoro Plutarchus*, qui *hyeme* miſſas narrat *decimas*, ut *hyeme decima* Urbs ipſa *expugnata* eſt, & quidem *hyeme* quæ *tertium* Camilli *Tribunatum* præceſſerit, quo Magiſtratu *Faliſcos* in Populi *Romani* fidem idem redegit *Camillus*. Hoc ergo hauſit è *Catoniano* aliquo Auctore *Diodorus*. Pugnat vero, aliaque ſentit omnia, licet *Catonianus* ipſe, *Livius*. Neſcius autem earum, quas ſequitur, rationum. *Dilatas* ille, nec, ante *biennium* à *voto Camilli*, ſolutas arbitratur, *decimas*. Et quidem ita fuiſſe, res ipſa vincit, ſi ſaltem de *Fatorum* fide non ambigimus. Erant enim in *privatorum* poſſeſſione *manubiæ*, è quibus *decimæ* detra-

hendæ

hendæ erant. Conſulti ergo de *voti* ſolutione *Pontifices* ita cenſent: *ut qui ſe domumque ſuam religione exſolvere vellet, cum ſibimetipſe prædam æſtimaſſet ſuam, decimas precium partis in publicum deferret: ut ex eo donum aureum dignum amplitudine Templi, ac numine Dei, ex dignitate Populi Romani fieret.* V. 23. Inde illæ donarii *moræ*. Inde factum, ut *ſequenti* anno *Catoniano* 360. *Camillus* ita concionaretur: *haud mirum id quidem eſſe, furere civitatem, quæ damnata voti, omnium rerum potiorem curam, quam religione ſe exſolvendi, habeat.* V. 25. Inde nova Pontificum conſultatio de Urbis *Vejentium* agroque *decimis Apollini* conſecrandis *hoc* demum *anno* facta. Nondum ergo voti Religione ſoluti ſunt *Romani*. Sed ne quidem *ſequentis* anni *Catoniani* 361 *initio*, ſed victis *Faliſcis*, triumphoque de illis acto à *Camillo*. Tum demum, *tacite ejus verecundiam* (inquit *Livius*) *non tulit Senatus, quin ſine mora voti liberaretur: crateramque auream donum Apollini Delphos legati ferrent.* V. 28. Et quidem rem ipſam agnoſcit etiam ipſe *Plutarchus*: Μάντεις ἤγγελλον ἐπὶ τοῖς ἱεροῖς σημαίνεσθαι θεῶν μῆνιν, ἱλασμοῦ καὶ χαριστηρίων δεομένην. in *Camill.* Propter *dilatam* ſcilicet *voti* ſolutionem. Inter *portenta* illa Populi *inſaniam* retulit *Camillus*. Erat enim *inſania* inter mala θεήλατα criminum *Piacularium* ſupplicia. Recte ergo ſe habet *Livii* diſpoſitio. Proinde *falſa* illa *Diodori* eſt, qua efficitur ut in *Olymp.* 96. 4. conveniat, è falſis nata *ratiociniis*, quæ *Vejorum* expugnationem in *eundem* contulerint annum quo *ſolutæ* ſunt è *Vejentium* decimis *manubiæ*. Nihil ergo inde colligendum eſt quo Epocha *Catoniana* vera eſſe comprobetur.

391. Ad *hunc* annum *doni* è *manubiis Vejentium* aurei ad *Apollinis Delphici* ædem miſſionem refert *Livius* V. 28. in qua *Timeſithei Liparenſis* benevolentia in *Romanos* eluxit. Rectius quam *Diodorus* qui ad *Olymp.* 96. 4. retulit, ut anno ante *Chr.* 393. jam probavimus, quod eo anno *Vejos* à *Camillo* expugnatos crediderit *Diodorus*. Hoc enim ei ſolenne multis exemplis in *Annalibus Thucydideis* oſtendimus, ut rerum geſtarum *exitus*, multis poſt *initia* annis diſſitos, ad *eoſdem* tamen *annos* retulerit quibus *cœperint*.

389. Hoc anno *Juliano* mortuus *C. Julius* Cenſor. *Liv.* V. 31. IX. 34. περιόντος Ἰουλίου μηνός. Plutarch. *Camill.* Nondum ergo *cœpto*. Proinde menſe *Junio veteri*. *Suffectus* in illius locum *M. Cornelius*. Liv. V. 31. Eodem adhuc *menſe* Junio. *Conſulibus morbo implicitis placuit per Interregnum renovari auſpicia. Itaque cum ex Senatuſconſulto Conſules Magiſtratu ſe abdicaſſent, Interrex creatur M. Furius Camillus, qui P. Cornelium Scipionem, is deinde L. Valerium Potitum Interregem prodidit. Ab eo creati ſex Tribuni militum Conſulari Poteſtate.* Liv. V. 31. Inde colligitur, tempore Magiſtratus *legitimo* nondum elapſo abdicaſſe *Conſules*. Colligitur præterea *medio* fere *Junio veteri* abdicaſſe, ut dies *Interregni* X plures forent, pauciores tamen XV. antea quam deſignarentur *ſequentis* anni *Tribuni* qui *Calendis Quinctilibus* inirent. Sed & alii erant inter *morbum* Conſulum, ſuffectumque Cenſori *ſucceſſorem*, ipſamque Cenſoris *mortem*, dies, qui efficient ut in *priorem* veteris *Junii* partem inciderit *mors* ipſa *Cenſoris*. Hunc autem anni *locum* pro mente *Dionyſii* eſſe vincit numerus annorum CXIX à *Regifugio*.

388. Hoc anno *Juliano* fere *medio* cœpit annus U. C. *Catonianus* 365. *Romæ*, pro *Catonianorum* rationibus, fatalis. *Junii* enim *Juliani* die XVIII *inibant* illius anni *Tribuni Conſulari Poteſtate Militares*, ut è noſtris conſtat *Tabulis*. Secundi nimirum illi à *COSS.* quos *ſecundo* ante Urbis cladem anno aſſignavit noſter *Dionyſius*. Ita ſcilicet, qua per *annuos Magiſtratus* proceſſit ſupputatio. Nam Magiſtratus illos à *Primis Conſulibus* 120 cenſet *Dionyſius*. Ὁ δὲ περὶ τῆς καταλύψεως χρόνος, inquit, ἀναγόμενος εἰς Λεύκιον Ἰούνιον Βροῦτον καὶ Λεύκιον Ταρκύνιον Κολλατῖνον, τοὺς πρώτους ὑπατεύσαντας ἐν Ῥώμῃ μετὰ τὴν κατάλυσιν τῶν βασιλέων, ἔτη περιείληφεν εἴκοσι πρὸς τοῖς ἑκατόν. I. 59. *Finem* intelligit anni à *Regifugio* 120. *initium* autem anni 121. Plane, ut in noſtris diſponuntur Tabulis. Sic enim ſententiam ſuam ipſe poſtea interpretatur: ἐκπεπληρωμένων τῶν εἴκοσι καὶ ἑκατόν. I. 59. Forma prorſus eadem eſt qua etiam alibi uſus eſt: ἐτῶν τριακοσίων ἐκπεπληρωμένων ἀπὸ τῆς Ῥώμης συνοικισμοῦ. X. 645. Quo tamen loco annum intelligit *Catonianum* non 300. ſed 301 *labentem*. Sic itaque *hoc* etiam in loco forma eadem intelligenda eſt, non ut 120 à *Regifugio* annum deſignarit, ſed 121 ſaltem *labentem*. Idem etiam exinde colligimus, quod *COSS.* anni à *Regifugio* 119 *biennio* faciat Urbis *clade* antiquiores idem *Dionyſius*. Sic enim quoque fiet, ut annus ab illo *Conſulatu* ſecundus alius nullus eſſe potuerit quam qui à *Regifugio* numerandus fuerit 121. Et quidem ita ſe rem habere neceſſe eſt cum à primorum Conſulum *initio* calculum deduxerit *Dionyſius*. Inibant illi anno *Catoniano* 245 ſimiliter *ineunte*. Annus ergo inde 120 ad annum *Catonianum* pertinget 365 itidem *ineuntem*. Eundemque *numerum* poſtulat *alius* ille calculus *Dionyſii*, quo *Regum* annos numerat, ut oſtendi ſæpiſſime, 244. Inde autem 119 ad annum illum pertingit, quem *Urbis* clade *biennio* antiquiorem facit. Commiſſi enim invicem annum conficient *Urbis* 365. Hunc item *numerum* agnoſcit *Livius*, cum Urbis *exciſæ* Æram deſignat non *rotundo* duntaxat numero, ſed *accurato*. V. 54. Recte ergo *Dionyſium* è *Livio* ſupplendum duximus. Adeo tamen *minutiarum Chronologicarum* ſecurus erat *Dionyſius*, ut *annum* tantummodo deſignarint *exciſæ* à *Gallis Urbis*, non item anni *partem* qua perierit: Et ne quidem annum *ipſum* accurate. Sic enim habet: Ἡ Κελτῶν ἔφοδος, καθ' ἣν ἡ Ῥωμαίων πόλις ἑάλω, συμφωνεῖται σχεδὸν ὑπὸ πάντων ἄρχοντος Ἀθήνησι Πυργίωνος, γενέσθαι, κατὰ τὸ πρῶτον ἔτος τῆς ὀγδόης καὶ ἐνενηκοστῆς Ὀλυμπιάδος. I. 60. Supra autem jam oſtendimus, annum illum eſſe *Olymp.* 68½ pro mente *Dionyſii*, quo *primi* inierint *Conſules*. Inde XXX cenſet *Olympiades* pro annis 120, quorum *fine* Urbem *Galli* expugnarint. Sic annus *excidii* erit *Olymp.* 98½ pro rationibus *Dionyſii*, qui anno *Juliano ſequenti*, ante *Chriſtum* 387, conveniet; non autem *huic* in quo verſamur. Sic autem faciendum erat, ſi ad *fixam* aliquam immobilemque *Epocham* anni *ſinguli* exigendi ſint, quæ cum certis *annorum Olympiadicorum* initiis committi poſſet, ſeu *Regifugii* fuiſſet, ſeu *Paliliorum*, ſeu annorum *Cyclicorum*, ſeu *Januariis* ſive *Martiis*. Sed oblitus eſt *incertos* admodum fuiſſe *annuos Magiſtratus* propter *incerta* admodum annorum *exordia*, quæ nulla certa norma mutabantur; ſed liberrimo *Senatus* arbitrio. Oblitus eſt, juſto fuiſſe plerunque *contractiores*, cum *abdicare* cogerentur, propter infauſta Reipublicæ *auguria*; raro autem *protractiores*. Eſt enim *certum* (ſi quid ſit in hac Hiſtoria *certum*) hoc certe anno *Juliano*, & novorum *Tribunorum Militarium* initio, *ante* annuam *Regifugii* commemorationem, ante horum *Tribunorum Palilia*, ante exordium *novi*, qui illorum *Magiſtratu* inibat, anni *Cyclici*, Urbem eſſe *captam*. Per noſtras *Tabulas*, ne quidem illo *Olympiadis anno*, cui *Excidium* aſſignavit *Dionyſius*, ut è rei geſtæ ſerie conſtabit.

Inibant, uti *dixi*, novi anni *Catoniani* 365 *Tribuni Militares* die *Julii Juliani* XVIII. *Poſtridie Idus Quinctiles non litavit* Tribunus Militum *Sulpicius*, *Liv.* VI. 1. Die nimirum *Quinctilis veteris* XVI. *Julii* proinde *Juliani* I. Poſt diem III *objectus hoſti*, Liv. VI. 1. victuſque *Quinctilis* nempe *veteris* die XVIII. qui XV *Kalendas Sextiles* erat, clade *Allienſi* ad ſeram poſterorum memoriam inſigniſſimus. Hic dies erat *Julii Juliani* IV. Hunc diem περὶ τροπὰς θερινὰς περὶ τὴν πανσέληνον dicit fuiſſe *Plu-*

tarchus. Sed fallit ſæpe Viros Magnos, & à Veterum minus accuratorum (*nondum* exculta *Aſtronomia*) ſententia deflectit, dum calculos ponunt accuratiores quam ferebat captus eorum, quos interpretantur, Auctorum. Hoc unum volebat *Plutarchus*, ab *Idibus Quinctilibus* non admodum *remotum* fuiſſe diem prœlii *Allienſis*, quas quidem *Idus*, non equidem pro *cæleſti* habebant, ſed pro *Civili* tantummodo *Plenilunio*. Hoc certe in Cyclo *Romano* neceſſarium erat, cujus Auctor ne quidem in *animo* habebat ut *mediæ* Cycli *Lunæ* cum *cælo* convenirent; ſed ut, Cyclo *evoluto*, Lunæ *pares* reſponderent quæ fuerant in *initio*. Aliter cenſuiſſet, non certe *menſes Lunares Civiles* adeo *impares* feciſſet, ut nonnullis dies aſſignaret XXXI. *Februario* XXVIII. *Markedonio* nunc dies XXIII, nunc dies tantummodo XXII. Nec aliter intelligendus eſt *Plutarchi Tropicus*. Hoc enim tantummodo volebat, non *longe* remotum illum fuiſſe à *Tropico Æſtivo*, ut nec à *Civili Plenilunio*. *Tropicum* nimirum intelligebat *fixum*, qualem obſervaverat *Meton* exeunte *Junio Juliano*. Ita cum noſtris *Tabulis* ſatis commode conciliabitur. Τρίτῃ porro ἀπὸ μάχης ἡμέρᾳ *Gallos Romam* occupaſſe docet *Plutarchus*. Sic item *Verrius Flaccus* apud *Gellium*. Noct. Att. V. 17. Et *Polybius* II. 18. Die ſcilicet *Quinctilis* XX. ut è *Livio* diſcimus. V. 39. *Altera* nimirum à prœlio luce. Ὀλίγαις ἡμέραις ὕστερον τῶν Κοϊντιλίων εἰδῶν, ut vult iterum *Plutarchus*. Hic dies erat *Julii Juliani* VI. Cum ſcilicet *nondum* iniviſſet annus *Atticus* Cycli *Metonici* XLV. cujus *Hecatombæon* à die *Julii Juliani* X inivit, poſt quem *Olympia*. Sic *Olympiadis* 68 anni *primi* (cum quo committitur à *Dionyſio*) revera partem *nullam* attigerit *Urbis expugnatio*. Nihil tamen illud obſtabat, quo minus recte cum eo anno committi poſſet, pro rationibus *Dionyſii*, qui annos Epochæ *ſuæ* ſingulos pro *integris* habebat; ut poſſent aliquatenus cum certiori *Olympiadum* Epocha contendi. Quod ſcilicet *Tribunorum* illorum *Palilia* in illum ipſum *Olympiadis* 68 annum *primum* revera convenirent. Hic ergo *dies* eſt unde *Urbis occupatæ* Epocham arceſſit *Plutarchus*.

387. Hoc anno *Juliano Gallos* Urbe arcet *Camillus*, περὶ τὰς Φεβρουαρίας εἰδούς, inquit *Plutarchus* Camill. Nempe *Januarii Juliani* die XXIII. *Menſes* obſidionis plures agnoſcit *Livius* in Perſona *Camilli* V. 52. Sed menſium *numerum* accuratius deſignavit *Plutarchus* ἑπτὰ τοὺς πάντας. Menſes ſex *Oroſius*, ſed *integros*. A *paucis* nempe poſt *Idus Quinctiles* diebus ad *Idus Februarias*. Nam quia dies ab *Idibus Quinctilibus* in *Annalibus* numerabantur ad ipſum uſque pugnæ *diem*; proinde ita de *Prœlii* loquitur *Plutarchus tempore* quaſi ipſis contigiſſet *Idibus*. Poſtea abdicare parentem *Camillum* impedit Senatus, uſque *ad annum circumactum*. Liv. VI. 1. Ad illius anni finem, ut Diſſ. X. de *Cycl.* oſtendimus. *Kal.* nempe *Quinctiles*. Tum *interregnum* inivit *P. Cornelius Scipio* ad diem *Quinctilis* V. Poſt illum *M. Furius Camillus* II. qui *Tribunos Militares* creavit poſt diem *Quinctilis* V. ante X. Certe ante *Idus Quinctiles* Tribunos Militares ita creatos *iniviſſe* neceſſe erat, ne locum *tertio Interregi* relinquerent. *Ex Interregno extemplo iniviſſe* docet *Livius* VI. 1. Sic, ut videtur, ut ipſis *Idibus* inierint *proximi* illorum *Succeſſores*, menſis nempe *Quinctilis*.

386. *Dictaturam Camilli* poſt finem *Tribunorum Militarium* Urbi exciſæ *proximorum* refellit, quod *tertiam* illius *Dictaturam* numerat *Plutarchus* quam inivit ſub *hujus* anni *Tribunis*. Et quod ſub *his* Tribunis *annum* cenſet *Livius* ad novæ Urbis reſtaurationem. VI. 4.

385. *Ex Interregno Magiſtratum occœpere* hujus anni *Tribuni*. Et quidem ſub *Interrege tertio*. Ipſis, ut videtur, *Kalendis Sextilibus*.

368. Hoc, ni fallor, *anno*, tempus *ineundi* Curulem Magiſtratum mutarunt *Tribuni Plebis*, qui *Comitiorum* poteſtatem penes ſe tenebant. Sic illi tamen, ut *antea* inirent *Tribuni Plebis* quam *Tribuni Militares*. Sic enim factum ut *Curulium* Magiſtratuum *Comitia* moderarentur *nuper* facti Tribuni *Plebis*. Sic enim de X. *Licinii* & *Sextii* Tribunatu Livius: *Refecti decimum iidem Tribuni Sextius & Licinius de Decemviris Sacrorum ex parte de Plebe creandis Legem pertulere. Creati quinque Patrum, quinque Plebis: graduque eo jam via facta ad Conſulatum videbatur. Hac victoria contenta Plebes ceſſit Patribus, ut, in præſentia Conſulum mentione omiſſa, Tribuni Militum crearentur.* VI. 42. Hac ille de *quartis* poſt *Anarchiam* Tribunis *Conſulari Poteſtate* Militaribus. Pluſquam certe *deſignatos* illos oportet fuiſſe *Plebis Tribunos*, ſi *decimo* ſuo *Tribunatu Legem* tulerint illam de qua loquitur: nec *tulerint* modo, verumetiam *fecerint*, quales erant pro *Lege* faciendi, *Decemviros*. Hac demum victoria deliniti concedunt ipſi viciſſim ut *Comitia* haberentur, non quidem pro *Conſulibus Plebejis*, ſed pro *Tribunis* tantummodo *Conſulari Poteſtate Militaribus*. Spatium hæc ſupponunt majus inter *Plebis Tribunatum* & *Curulium Magiſtratuum Comitia* quam ut *Decembris* X. munere potiti *Tribuni Plebis* in *Tribunis Militaribus* creandis partem habere poſſint qui *Decembris Idibus* fuiſſent *inituri*. Imo *Legi* ferendæ *Trinundinum* neceſſarium erat, *dierum* nempe XXIV. Hoc ſi à X *Decembris veteris* die ineatur in diem *Januarii veteris* ſequentis deſinet ſaltem V. efficietque ut ne quidem *Kalendis Januariis* proximis *inire* potuerint creati à Tribunis *Plebis* Tribuni *Conſulares*. Proinde *Idibus Januariis*. Spatium autem ſatis *laxum* erit ſi proximis inierint *Idibus Januariis*. Sic ergo rem ſe habuiſſe ſatis conſentaneum eſt. Ita autem VII *Plebejorum* Tribunatu *primi* creati fuerint poſt *Anarchiam* Tribuni *Conſulares*. Et quinquennio *major* fuerit *Anarchia*, ut *propius* ad *ſexennium* acceſſerit. Magis tamen faverem ſi *quadriennio* major fuiſſet *Anarchia*, propiuſque acceſſiſſet ad *quinquennium*. Sic enim calculum utrumque invicem conciliaret, tam eorum qui *quadriennem* fecerint *Anarchiam*, quam eorum qui *quinquennem*, ipſa nimirum inter utrumque *media* ſententia. Sic *Fabii Pictoris* Scriptoris omnium, ut ait *Livius*, *longe antiquiſſimi* ſententia ferri poſſet, qui *primum* à *Plebe Conſulem* poſt *Urbis Excidium* anno XXII creatum cenſuit, *Gell.* IV. 5. Sed id quo minus verum eſſe poſſit, obſtat *decennium Tribunorum Plebejorum* ante hominis *Plebeji Conſulatum*, ut *committendum* illud *noſtræ* docent, pro *Livii* mente, *Tabulæ*: ut docent *aliæ* ejuſdem *rationes* infra memorandæ.

362. Hoc anno poſt *Plebejum Conſulem* proximo *Catoniano* 390. *mortem Camilli* ſtatuit tam *Plutarchus* quam etiam *Livius*. Virtutem illius in *prœlio* ſub *Poſthumio Dictatore*, quo *Æqui Volſcique* ſubacti ſunt, primum eluxiſſe tradit *Plutarchus*. Πρῶτος εἰς δόξαν προῆλθον, verba ſunt *Plutarchi*. Quaſi *primum* illi fuiſſet illud decus *tyrocinii*, quod ſane veriſimile eſt. Annus erat *Catonianus* 324. Tum ergo *tyrocinium* expleverit, pro cenſu *Servii Tullii*, annum ſcilicet *Ætatis* XVII. Sic *natus* fuerit anno *Catoniano* 307 præter propter. Nec longe, ut opinor, à *vero* ejus *Natali* ita aberrabimus. Sic enim annum egerit *vitæ* LXXXIII hoc, quo *exceſſit*, anno. *Minorem* tamen paulo facit *Plutarchus*. Anno enim *Catoniano* 388, quo V geſſit *Dictaturam*, ita de illo loquitur: Ὁ δ' ἦν μὲν σφόδρα γέρων, καὶ μικρὸν ἀπέλιπεν ὀγδοήκοντα ἔτη γεγονέναι. Quaſi ſcilicet tum annum *octogeſimum* nondum expleviſſet. Aliter de eodem (de quo hic agebat *Plutarchus*) anno *Appianus*, quo *ſecundam* in *Gallos* victoriam adeptus eſt: καὶ μετὰ χεῖρας ἐπελθόντας αὖθις ἐνίκησε, καὶ ἐθριάμβευσεν ἀπ' αὐτῶν, ὀγδοήκοντα γεγονὼς ἔτη. Sic ille in *Celticis*. Ita annum 80 *ſuperaſſe* potuit, nec longe ab *octuageſimo* abfuiſſe,

quod

quod ſane poſtulant *noſtra* modo prolata *ratiocinia.* Vix enim patiebatur *Puerorum* diſciplina, ut nondum accepta *toga virili virorum* munera exercere licuerit, quale illud erat *Belli* vel *præcipuum.* Cum enim ne *manum* quidem *exerere* concederetur, nec in *foro* apparere; non erat ſane conſentaneum ut in *caſtris* verſarentur. Rarum enim *Tarquinii Priſci* tempore exemplum, quo, *Bullam auream* & *togam prætextam,* propter *facinora* ſane *pluſquam* Puerilia, *Puer* meruit *Servius Tullius,* qui modum illum poſtea poſuit *Pueritiæ* quæ *Camilli* ætate recepta eſt. Et tamen *illo* quoque *tempore* exempla habemus eorum qui XVII ætatis *exacto militiæ* nomen dederint, *Scaptii* & *Siſinnii Dentati.* Ne hoc miremur in *Camillo.* Conveniunt *honores* ejus ſatis accurate. *Cenſor* erat anno *Capitolino* 350. qui *Catonianus* eſt 352. ut docet *Sigonius.* Anno ſcilicet *Ætatis* 45 pro *his* rationibus. *Ætas* erat *Militaris,* qua *neceſſario* nomen dare *delectos* oportebat. *Liv.* XLIII. 45. qua certe *minores* non erant ad *morum* judicia omnium graviſſima admittendi. Poſtea factus eſt *Tribunus Militaris Conſulari Poteſtate. Dictatura* ejus I[a] in annum incidit *Catonianum* 359. *Ætatis* LII. ſatis commode. Anno autem *Catoniano* 369 Camillum *jam ad munera corporis ſenecta invalidum* cenſet *Livius* VI. 8. Cum annum ageret, pro *noſtris* rationibus, LXII. Anno autem *Catoniano* 374. cum *ſextum* gereret *Tribunatum, exactæ* jam *ætatis* illum pronunciat *Livius* VI. 22. qui annum tum *ætatis* attigit LXVII. *Exactam ætatem* illam cenſet quæ opponitur *ſenectuti crudæ,* (necdum *maturæ*) *dubiæ* ſcilicet propter veſtigia admixta *Juventutis.* ὠμογέροντας citra *ſexagenarios* appellat *Galenus* (de *conſerv. valet.*) inde autem ſimpliciter γέροντας. Eodem anno ſic de illius ætate *Plutarchus*: γεγονὼς μὲν ἡλικίας ἤδη πόῤῥω. Conveniunt hæc etiam *ætati* quæ fuerit *ſexagenaria major.* Inde enim *veræ Senectutis* limes. Itaque ex hac *Camilli* ætate ſpatia *Catoniana* plena comprobantnr ab anno 307 ad 390. *Appii* certe *Herdonii* ætate cum *Capitolium* ipſe occuparet, nondum *natus* eſt *Camillus.* Anno ſcilicet *Catoniano* 294. Hoc docent ipſius *Camilli* verba: *Hic cum augurato liberaretur Capitolium, Juventas Terminuſque maximo gaudio Patrum noſtrorum moveri ſe non paſſi.* Liv. V. 54. *Patrum* memoriæ tribuit quod *tredecim* antea *annis* contigit quam ipſe *naſceretur.* Hoc etiam omnino ſatis commode.

353. Hujus anni *ſitum,* qualis in noſtris repræſentatur Epochæ *Catonianæ Tabulis,* multis *notis* agnoſcit ipſe *Livius.* Rediit autem ad *Interregnum,* elapſo nimirum *Conſulatus* limite *legitimo. Serius* ergo *proximos* in Magiſtratu COSS. *iniviſſe* neceſſe eſt. *Quanto* ſerius, exinde diſcimus. *Sex* numerat *Livius Interreges.* Litem enim ſub *ſecundo Interrege* ortam movebant *Tribuni Plebis.* Sic tamen, ut *intercedendo Tribuni nihil aliud, quam ut differrent Comitia, valerent.* VII. 17. Hoc inde colligimus, ut hoc ſaltem aſſecuti fuerint, ne ante *ſextum Interregem* Conſules *crearentur.* Proinde *poſt* dies *quinque* priorum *Interregum* XXV. & tamen *ante* diem *ſexti* Interregis *ultimum* XXX. proximi creati ſunt *COSS.* Dies ab *Idibus Januariis* XXV. *Februarii veteris* IX erat. *Kalendis* ergo *Februariis* inire ne quidem poterant ita creati COSS. *Idibus* autem *Februariis* quo minus inirent, nihil ſane obſtat, quæ in *penultimum* incurrebant *ſexti* Interregis *diem.* Vix enim *aliis* diebus quam *Kalendis* vel *Idibus* inire mos erat. Eſt enim *ſingulare* exemplum in *Livio* III. 8. facileque admodum ut *Librario* potius imputandum fuerit, quam ipſi *Livio.* Imo ita ſibi reſpondent, pro his rationibus, ſpatia *Livii* extrema (quod infra conſtabit) ut non aliter ſe rem habuiſſe mihi facile perſuadeam.

349. *Prolatandis Comitiis, cum Dictator Magiſtratu abiiſſet, res ad Interregnum rediit.* Liv. VII. 21. *Comitia* non *diu* ante *anni legitimi* finem haberi ſolita, multa docent horum temporum exempla, in quibus moræ non admodum diutinæ *Interregis* occaſionem dederint. Proinde *finem* anni *Conſularis* legitimi hunc fuiſſe veriſimillimum eſt. Idem exinde colligimus quob *abierit* Magiſtratu *Dictator,* non autem *abdicarit.* Exemplo enim *Camilli* à Senatu coacti ne ante *annum circumactum* abdicaret, ad *anni* deinceps, quo fuerant dicti, *finem* tenere ſolebant Dictatores *rei gerendæ* cauſa creati, quacunque demum anni *parte* Dictaturam ſuſcepiſſent. Hoc certe anno ita rem fuiſſe vix illa ſubeſt dubitandi ratio. Cum enim nullus eſſet in Republica *Dictator,* rediit Jus *Conſulum* ad *Comitia Conſularia.* Cum *his* ergo acturi fuiſſent *Tribuni Plebis,* ſi ante *anni Conſularis* finem *Dictator* Magiſtratu ceſſiſſet. Nec ullum fuiſſet *Interregnum* dum ſupereſſent in Republica *Conſules.* Itaque poſt *Idus Februarias* inire neceſſe erat *ſequentis* anni Conſules. *Ad undecimum Interregem ſeditionibus certatatum eſt,* inquit *Livius.* Ad *diem* proinde poſt *Idus Februarias* ſaltem L. Siquidem calculus procedat pro rationibus *Varronianis,* fiet ut *Idibus Aprilibus* inierint hujus anni *COSS.* Qui enim *Catonianus* annus eſt 403. idem *Varronianus* eſt 402. *triennio* tamen integro *ſitum* diverſum habens. Annus enim *Varronianus* 402. eſt *Olymp.* $\frac{106}{107}$ $\frac{4}{1}$. in Epocha fixa *Olympiadum.* Sic anni *Cyclici* XIII fini convenient *Idus Fabruariæ,* quibus Magiſtratu *abierit* ſuperioris anni *Dictator,* quo anno *Cyclico* nullus locum habet *Merkedonius.* Poſt diem ergo *Februarii veteris* XIII accedant reliqui *Februarii* dies XV. Cum *Martii* etiam *veteris* diebus XXXI fient in univerſum dies tantummodo XLVI. Ita *Kalendas Apriles* prætergredietur dies ab *Idibus Februariis* L. Ita tamen ut *Idus Apriles* non attigerit dies ultimus *Interregis* etiam *undecimi,* ab *Idibus Februariis* LV. *Idibus* ergo *Aprilibus* inierint hujus anni *COSS.* ſi pro *ſitu* diſponatur *Varroniano.* Quem ſane *ſitum* propterea veriſimillimum eſſe probant ipſius *Livii* rationes, ut ex infra dicendis conſtabit. Eoque magis, quod cum ſitu *Catoniano* non conſentiant, quem tamen ſequitur ipſe *Livius.* Sic enim fiet, ut ne quidem *Kalendas Apriles* attigerint illa *Interregna.* Poſt *Idus Februarias,* ſupererunt alii dies in *Februario* XV. Tum *Merkedonii* cum *Appendicibus majoris* in anno *Cycli* XVI dies XXVIII. Denique *Martii* XXXI qui ſuperioribus additi *dies* conficient LXXIV. Imo neque quidem *Idus Martias* pertingent, quas tamen his *Conſulibus* legitimas fuiſſe non patiuntur aliæ *Livii* rationes infra memorandæ. Recte ergo hæc è bonis monumentis hauſit *Livius,* quæ tamen perperam ad ſuas hypotheſes traduxit *Catonianas.*

348. *Tentatum domi, per Dictatorem, ut ambo Patricii Conſules crearentur, rem ad Interregnum perduxit. Duo Interreges.* Liv. VII. 21. Proximæ poſt *Idus Apriles Kalendæ Majæ* erant, quibus proinde *inierint* ſequentis anni *COSS.* Nec enim eouſque pertigit *ſecundus Interrex,* ut *quinos* dies *integros* tenuiſſet.

340. *Interregnum.* Liv. VII. 28. *Unici,* ut videtur, *Interregis.* Itaque à *Kalendis* ad *Idus Majas* tranſlatum *annui* Magiſtratus *exordium.*

337. *Juſſis ante tempus Conſulibus abdicare ſe Magiſtratu, quo maturius novi Conſules adverſus tantam molem Belli crearentur: Religio inceſſit, ab eis quorum imminutum Imperium eſſet, Comitia haberi. Itaque Interregnum initum. Duo Interreges fuerunt.* Liv. VIII. 3. Abdicaſſe *ante* legitimum Magiſtratus tempus *elapſum* inde conſtat, qui *Comitiis* futuri anni *Conſularibus* præfuturi erant, quod ſane non licebat, *legitimo* tempore *elapſo.* Non tamen inde colligendum, *ante* tempus legitimum elapſum cœpiſſe *Interregnum.* Mos enim erat, ſi quando *novi* ſufficiendi eſſent ante *anni legitimi* li-

mites *COSS.* Dictatores *Comitiorum cauſa* creare, ſi quid obſtitiſſet quo minus ipſi *Comitia* haberent anni *Conſules*. Vid. *Liv.* VII. 22. 24. Ne ſcilicet ad *Interregnum* res facile rediret. *Nova* enim erant *Interregis* auſpicia, nec commune quidpiam cum anno *præterito* habentia, quæque adeo locum habere non debebant in anno *præterito*, qui à *COSS. præteritis* nomen habebat. Proinde *omnibus vitio contactis auſpiciis* remedium erat *Interregnum*. Liv. VIII. 17. Non ita certe, ſi ad Magiſtratum referendum fuiſſet cujus *omnia* auſpicia *vitio* laboraverant. Sed vero *Conſulum abdicantium* jus ad *partem* anni reliquam hoc ipſo agnoſcebant, quod fuerint, ſi per *omen* licuiſſet, alioqui *Comitia* habituri. Erat hoc certe tutiſſimum, ut cum de Conſulum *imminutorum* auſpiciis dubitaretur, *reliquam* anni, quæ ſupererat, *partem* elabi permitterent, ut *nova* inde & *indubia* auſpicia aſſequerentur. Ab *Idibus* ergo *Majis* cœperit hujus anni *Interregnum*, cujus *ſecundus Interrex* ultra diem *Maji veteris* XXV. in *honore* eſſe non potuit. *Calendis* ergo *Juniis* inierint creati ab eo *COSS.*

330. *Omnibus vitio contactis auſpiciis, res ad Interregnum rediit. Ab Interregno inito, per quintum demum Interregem .. creati COSS.* Liv. VIII. 17. A *Calendis Juniis* quatuor Interregum dies XX ad diem menſis pertingebant XXI. Ita factum ut ante *Kalendas Quinctiles* inire non potuerint creati à *quinto* Interrege *Conſules*, ſi quidem diebus *aliis* præterquam *Kalendis* menſium vel *Idibus* inire non fuerit receptum. Et vero *Kalendis Quinctilibus* anni *Catoniani* 426. *COSS.* iniviſſe agnoſcit ipſe *Livius*, ante *Chriſt.* 326 pro Epocha *Catoniana*. Nec *medium* aliud occurrit *Interregnum* quo fieri potuerit ut *mutaretur* annui Magiſtratus *exordium*. Ita hæc conveniunt ut exinde recte ſe habere noſtra conſtet Ratiocinia de *Exordiis* ab *Anarchia* ad *hunc* uſque in quo verſamur *annum*. Certe præter morem fuiſſe ſiquando aliis diebus inirent in *Interregnis* etiam, innuunt, ni fallor, verba *Livii* de *Tribunis* anni *Catoniani* 366. *Ii ex interregno cum extemplo Magiſtratum iniſſent* &c. VI. 1. *Secundo* enim *Interrege* factos docet ipſe *Livius*. Inde certum eſt ab *Interregni* exordio non *extemplo* iniviſſe. Id ergo ſingulare obſervavit in illorum *Conſulum* ſucceſſione *Livius*, quod non *Idus Kalendaſque* proximas *exſpectarint* illius anni *Conſules*; ſed illo ipſo *die*, quo ab *Interrege* fuiſſent creati, magiſtratum *inierint*.

325. Huc referendus Excerptorum *Porphyrogenneti Urſinianorum* Paragraphus prior. Agit enim de initio Belli in *Palæpolitanos Livianos*, quos *Neapolitanos* appellat *Dionyſius*. Idem enim erat in utroſque Bellum. Livius: *Palæpolis fuit haud procul inde ubi nunc Neapolis eſt: duabus Urbibus Populus idem habitabat.* VIII. 22. Sic itaque de Conſule *Publilio*, cui ſors illam Provinciam conceſſit: *Publilius, inter Palæpolim Neapolimque loco opportuno capto, diremerat hoſtibus ſocietatem auxilii mutui* c. 23. *Initium* Belli ſub his *COSS.* ſtatuit *Livius* VIII. 22. De quo ſane *initio* agit etiam in *primo* horum *Fragmentorum Urſinianorum Dionyſius*. Δευτέραν tum γενεὰν cenſet *Dionyſius*, ex quo *Cuma* in *Campanorum* poſſeſſionem devenerat factum anno *Catoniano* 335 docet *Livius* IV. 44. Vid. ann. ant. *Chr.* 417.

324. Hujus anni eſt *Legatio*, de qua agitur hoc *ſecundo* Urſinianorum Paragrapho. Eo pertinent verba *Livii* ſub hujus anni COSS. *Ob hæc cum legatos mitti placuiſſet, prius ad Samnites, quam Bellum fieret, Reſponſum redditur à Samnitibus ferox* &c. VIII. 23. Idem oſtendunt verba legatorum *Romanorum Dionyſiana*: Ἐν δὲ τῷ παρελθόντι ἐνιαυτῷ Νεαπολίτας δεδιότας ἀναδέξαι τὸν καθ' ὑμῶν πόλεμον, ἁπάσῃ σπουδῇ καὶ προθυμίᾳ χρώμενοι παρωρμήσατε· μᾶλλον δ' ἠναγκάσατε. Hos enim *Samnitium* conatus ſub *prioris* anni *COSS.* narrat *Livius* VIII. 22. *Hæc civitas, cum ſuis viribus, tum Samnitium infida adverſus Romanos ſocietate freta* &c. Plane pro mente *Dionyſii*. Idem diſcimus ex eo quod reponunt *Samnites*, de *Fregellis*: ὑμεῖς οὐδενὶ δικαίῳ σφετερισάμενοι δεύτερον ἔτος ἤδη κατέχετε. *Coloniam* enim *Fregellenſem* ſub *ſuperioris* anni *COSS.* ſtatuit ſimiliter *Livius* VIII. 22. Quinetiam *Conſulis* alterius *Cornelii* meminit, etiam de nomine, *Dionyſius*. Et quidem in iiſdem, in quibus illum poſuit *Livius* ſtativis, ἐντὸς τῶν Σαυνιτικῶν ὅρων. *Samnitibus, ſi qua ſe moverent, oppoſiti*, ut loquitur *Livius*. Neque vero *Cornelio* prorogatum tempus Imperii legimus, ut factum in cauſa collegæ *Publilii*. c. 23. Imo *novi COS.* adventum refert *Livius* c. 25. ſub quo res geſtæ fuerint in *Samnites*. Hujus ergo *Conſulatus* ſunt omnia quæ hoc *Paragrapho* refert *Dionyſius*.

323. *Ad interregnum res redit. Dilatiſque alia atque alia de cauſa Comitiis, quartuſdecimus demum Interrex Lucius Æmilius Conſules creat.* Liv. VIII. 23. Hic ſane manifeſtum eſt nullam fuiſſe anni legitimi *mutilationem*, ſed per jurgiorum *Tribunitiorum* moras effectum eſſe ut ad *Interregnum* res redierit. Imo innuit ipſa illa *forma*, lites illas in cauſa fuiſſe ut quod ſupererat à *Comitiis* ad anni legitimi *finem* tempus elaberetur. Cæterum à *Kalendis Quinctilibus* dies LXV *Interregum tredecim* ad *Septembris veteris* diem pertingent VI. Nec diem XI ejuſdem *Septembris* ſuperabunt aucti *Interregis decimiquarti* diebus quinis. Sic fiet ut ab *Idibus Septembribus* novum fuerit *exordium*. Sic fiet ut *Kalendæ Majæ* triumphales *Q. Publilii Philonis*, non jam amplius *Conſulis*, ſed *Proconſulis*, ad *ſequentem* ſpectent annum *Julianum*. Ab *Idibus* enim hujus anni *Juliani Septembribus*, pro ſtylo tamen *veteri*, procedit *novus* ille Q. Publilii Philonis *Proconſulatus*.

* Hanc *Dictaturam* ita memorat *Livius*, ut locum plane *nullum* ultra ſuperioris anni *Conſulatum* habere potuerit. Nam propter *morbum* alterius Conſulis *L. Furii Camilli* dictum fuiſſe arbitratur Dictatorem *L. Papyrium Curſorem*. Quaſi vero illius vicis ſupplendæ cauſa dictus fuiſſet. Is *morbus*, cum obſtiterit quo minus quidpiam hoc *Conſulatu* geſſerit *Camillus*, proinde ipſo Conſulatus *initio* contigerit neceſſe eſt, *annuſque* adeo *Dictatorius* (hæc ſi vera ſunt) cum anno *Conſulari* horum *Conſulum* concurrerit oportet. Rem autem ſatis proſpere geſtam ab altero Conſule *Junio Bruto Scæva* agnoſcit. Potuit ergo *Comitiis* intereſſe *Junius*. Nec opus adeo fuiſſet ut *Papyrium* Senatus moraretur ne *Dictaturam* antea deponeret quam *Comitia Conſularia* tenuiſſet. Vel inde veriſimile eſt his *COSS.* non fuiſſe illam *Papyrii Dictaturam*. Nec ulla prorſus memorat *Dictatoris* præcepta *Junio* data, cujus tamen *Auctoritatem* imminutam fuiſſe neceſſe eſt ſub *Dictatore*. Sic potius omnia de *Junio* narrat quaſi *nullum* tunc agnoviſſet *Junius* in Republica *Dictatorem*. Morbum autem *Camilli* illum qui *Dictatori* dicendo occaſionem præbuerit ad Conſulatus *finem* potius differendum ſuſpicor, utcunque ſit factum ut res à *Camillo* hoc in *Conſulatu* geſtæ *Livium* effugerint. Nullum autem memorat *Livius* Senatuſconſultum de *tempore* quo *inire* oportebat creatos à *Papyrio Conſules*. Inde colligimus anno legitimo recepto *elapſo* inituros.

319. Clades *furcæ Caudinæ* ſub *curia Fauſta*. Liv. IX. 38. Sub qua clades *Cremeræ Urbiſque* à *Gallis* captæ ibid. Proinde, ut videtur, menſe *Sextili*.

318. *Res ad Interregnum rediit. Interreges Q. Fabius Maximus, M. Valerius Corvinus: Is COSS. creavit.* Liv. IX. 7. Hic quoque legitimi anni *lapſum* agnoſcimus. Incipiunt ergo ab *Idibus Septembribus* novi *Interreges*. Tenuit *prior* ad *Septembris* veteris *diem* XVIII. A *ſecundo* autem *Interrege* creati *COSS.* Proinde *inter* diem illius *Septembris* XVIII

&

& XXIII inierint. Hoc enim præter morem ſingulare habebant hi Conſules, ut *quo creati* eſſent *die*, *eo inirent*. Sed jure *ſingularis* in ea *Senatuſconſulti*. Ita Livius : *ſic enim placuerat Patribus*. Inde diſcimus, ne quidem in *Interregno*, & *vacante* Magiſtratu *curuli*, morem fuiſſe, ut *deſignati* Conſules honorem ab eouſque *die*, quo *deſignabantur*, inirent; ſed ut alium aliquem *incertumque* (propter *incertitudinem Interregnorum* exſpectarent. Quem, quæſo, illum præter *proximas* ſeu *Idus*, ſeu *Kalendas*? Hinc item ſuſpicio eſt *rara* illa, quæ *aliis* menſium *diebus* occurrunt, *initia* ſingularibus in ea cauſa *Senatuſconſultis* accepta ferenda eſſe, non autem *mori* recepto, *ſine* Senatuſconſultis. Convenit porro, quod *præcedentis* anni *COSS. Caudina* inſignis labe *antea* honorem *exuerint* quam *Tribuni Plebis* ejuſdem anni qui jugum *Samnitium* cum *Conſulibus* paſſi fuerant. Nec enim ante diem *Decembris* X munere cedebant *Tribuni*. Quod vero *ſingulari Senatuſconſulto* aſſecuti ſunt hujus anni *COSS.* ut die *alio* quam *Kalendis Idibusve* munus auſpicarentur, hoc certe ad *Succeſſores* migraſſe non arbitror. Proinde *Idibus Septembribus*, vel *Kalendis Octobribus* illos *ſucceſſiſſe* crediderim. Potius autem *Kalendis Octobribus* ſucceſſores accepiſſe arbitror, quod *Idibus Septembribus* nondum vacaverit eorum Magiſtratus.

Poſt 308. * Nec hanc *Dictaturam* pro anno *diſtincto* agnoſcit *Livius*, nec Epocha (quam ſequitur) *Catoniana*. Sic tamen de ea loquitur quaſi illam agnoviſſent *monumenta*, quorum fidem eſt ſecutus, Originalia. *Accepiſſe* dicit Dictatorem à *Martio Conſule veteres milites*. IX. 39. Vel inde intelligimus *elapſum* eſſe *Martii Conſulatum*, & proinde collegæ *Fabii*. Sic enim tempore Magiſtratus *elapſo* mos erat *tradere* ſucceſſoribus *exercitus*. Non item *antea*, vel *majori* Poteſtati *Dictatoriæ*. Male meritum COS. *Minucium* juſſit *Quinctius Cincinnatus* Dictator *abdicare*. Liv. III. 29. Tale autem nihil abjicere potuit *Martio Papyrius*. *Legati* tamen munere fungebatur in proprium exercitum, ſed ſub *Dictatoris auſpiciis*, idem ille *Minucius*. Hoc autem ipſo nomine *Legati* Majeſtatem honoris *Conſularis* imminutam eſſe conſtat. Aliter certe ſuis præerant *Conſularibus* exercitibus, *obnoxii* quidem Imperio *Dictatoris*, per totum *Conſulatus* annum, contra quam videmus in *Marcio*. Et *Fabium eodem anno Conſulem*, quo *Dictator* erat *Papyrius*, cenſet *Livius* IX. 40. Obſervaverat præterea *Livius* in Auctoribus ſuis *continuatum Fabio, ob egregie perdomitam Hetruriam*, illum, quo tum fungebatur, *honorem*. Retulit autem ad *proximum*, quem cum collega geſſit *Decio*, Conſulatum. Quaſi nimirum *continui* invicem confugiſſent duo illi *Fabii Conſulatus*. Perperam omnino, nec pro ipſorum ſententia *Auctorum*. Oblitus, ut videtur, exempli Publilii Philonis. *Singularem* in illo, obſervavit ipſe Livius, *prorogationem Imperii non ante in illo factam*. VIII. 26. Hoc ita alibi explicat, *ut cum Conſulatu abiſſet Publilius Philo, Proconſul rem gereret*. VIII. 23. nec de *continuo* intellexit (qui *continuus* nullus erat) *Philonis* conſulatu. Eodem exemplo *Fabio continuatum Conſulatum* diſcimus è Faſtis *Capitolinis*. Non quidem quaſi *Conſulatus* geſſerit *continuos*, ſed quod *medio* inter *Conſulatus* anno, *Poteſtatem* adhuc *Conſularem*, ad *Philonis* exemplum retinuerit in *Imperio Conſulari*. Nam *Proconſulem Fabium*, non *Conſulem* agnoſcunt Faſti *Capitolini*, cum *triumpharet*. Eadem plane forma qua *Philonem* etiam anno *prorogati Imperii*, cum *triumpharet*, *Proconſulem* appellant. *Triumphavit* autem *Fabius* eodem, quo *Papyrius Dictator*, anno. *Medio* utique inter *duos* ejuſdem *Conſulatus*.

304. Triumphum *Fulvii* Conſulis ſuffecti III. *Non. Octobres*, *Octobris* nempe *veteris* die V. hoc anno Æræ *Capitolinæ* 448. repræſentant Faſti *Capitolini*. Inde quoque intelligimus inter *Prid. K. Quint.* quo *triumphavit* ſuperioris anni Conſul *Q. Martius Tremulus*, anno jam *labente* Æræ *Capitolinæ* 447. & hunc diem *Octobris veteris* V. quo *novus* jam numerus cenſetur Epochæ *Capitolinæ* 448. novi *anni Conſularis* exordium fuiſſe. Illud tamen difficile eſt quo pacto contigerit ut *die* novi Conſulatus V fuerit *triumphatum*, & quidem à *Fulvio* etiamnum *Conſule*, quod volunt Faſti *Capitolini*. Ne *proferatur* ſuperioris Conſulatus *exitus* prædicta facit Obſervatio. Nec ſane nodum ſolveret ſi vel maxime proferri *potuit*, cum non *ſuperiori* Conſulatu *ſuffectus* fuerit *Fulvius*, ſed in locum *Minucii* qui hoc ipſo anno *Capitolino* 448 Conſulatum *geſſit*. Ideone *triumphum* illum *Fulvii* ad annum *Julianum ſequentem* differemus? Ita ſane faciendum ſi *anno* Conſulari *exeunte* triumpharit *Fulvius*, necdum tamen *exuto* Conſulatu. Hoc ſane certum, *res* à *Fulvio* geſtas ad anni Conſularis ſpectaſſe *finem*, non item de *triumpho*. Poterat autem, etiam *elapſo* Conſulatu, *lictores* non dimittere ſi *triumphum* ambiret, quem fruſtra petiturus eſſet illis *dimiſſis*, & *Imperio* prorſus *ejurato*. Ita *Cicero Romam* reverſus, *elapſo* Ciliciæ *Proconſulatu*, & *Provincia* Succeſſori *tradita*, *lictores* tamen uſque ad *Belli Civilis* initium retinuit. Quod ſcilicet *triumphum* ſperarit de rebus ſuis, quas tanti fecit, ad *Pendeniſſum* geſtis. Nec alio tamen *nomine* quam elapſi *Proconſulatus*, quo *Jus* fuerat conſecutus *Imperii*, *lictorumque* Imperii *inſignium*. Eatenus ergo adhuc *Proconſul* erat, cum jam *nullum* Jus haberet in *Proconſulari Provincia*. Sic ergo *Conſulis* nomen retinuerit, cum triumpharet, *Fulvius*, cum, *elapſo* Conſulatus anno, *lictores* haberet *Conſulares*, hoc ipſo (quo & *Cicero*) *fine* & *conſilio*, ut nempe *triumpharet*. Sic fuerit *Conſul*, cum triumpharet, *appellandus*, cum non *alio* jure Imperium lictoreſque retineret, quam *Conſulatus*: non novo alio in alium annum decreto, *Proconſulatus*. Nec vero opus erat *novo* aliquo in *ſequentem* annum honore, cum, Provincia penitus *confecta*, nihil jam præterea ſupereſſet cur *Lictores* adhuc penes ſe haberet præterquam ut *triumpharet*. Imo noſtris rationibus conſentaneum eſt, ut, ſi de rebus in *Conſulatu ſuo* geſtis, *alio* tamen *Conſulatu*, triumpharit, id ſane fecerit Conſulatu *novo* omnino *ineunte*. *Alio* certe quam *Conſulis* nomine triumphaturus ſi trumphum *diutius*, exacto Conſulatu, protraxiſſet. Itaque *non* obſtat hic *triumphus* quo minus *Kalendæ* tamen *Octobres* ineundo Conſulari anno fuerint *legitimæ*, ut noſtræ ferunt rationes. Hæc potius reponenda arbitror, quam ut de eo *Fulvii Conſulatu* dubitemus, quem nihilominus *ambiguum* cenſet *Livius*. Quod ſcilicet variæ fuerint de eo *Veterum* ſententiæ. Illis autem ſuffragatur Faſtorum *Capitolinorum* Auctor qui de eo non ambigerent, merito ſane, in hac cauſa, magni faciendus.

Poſt 301. * Hanc etiam *Dictaturam* alterius fuiſſe anni à *Conſulibus* præcedentibus, pro ſententia *Annalium*, habemus etiam in *Livio* ipſo indicia. *Conſul* enim in annum *ſequentem* è *Dictatura* factus eſt idem *M. Valerius Maximus non petens, abſenſque*. Et *per Interregem ea Comitia facta* tradit, è *quorundam* ſententia, *Livius*. Ex eo quod *Interrex* Comitiis præfuerit, intelligimus ad temporis *legitimi* finem in *Magiſtratu* fuiſſe *Dictatorem*. Intelligimus præterea *nullos* tum in Magiſtratu fuiſſe *Conſules*, qui, ſi fuiſſent ulli, obſtitiſſent quo minus ad *Interregnum* res rediret. Hoc autem in *hac* Dictatura tertia *ſingulare* obſervavit *Idatius*, cujus hæc ſunt verba : *Sine Conſſ. Corvinus Dictator & Æmilius Magiſter Equitum menſibus* VI. Metuebam ſane ne ex *errore* ſuo hæc tradidiſſet *Idatius*, è veriſimili occaſione nato, quod *veteris* Dictaturæ limes fuiſſet revera tantummodo *ſemeſtris*. Id autem jam quo minus verum eſſe credam, facit, quod non idem in *reliquis* etiam *Dictaturis* annuis obſervarit.

varit. Hinc potius ſuſpicor illum hæc ex *Hiſtoricis* hauſiſſe monumentis. Non enim *obſtabant* priores Dictaturæ *annuæ* quo minus hæc, pro *veteri* more, fuerit *ſemeſtris*. Tempora enim Magiſtratuum penes *Senatum* erant, nec erant ſemper *unius modi*. Annum *integrum* in *Proconſulatu* tenuit *primus* Proconſul *Publilius Philo*. *Fabii* autem & *Decii* Conſulum celeberrimorum in *ſex* duntaxat ab exacto Conſulatu *menſes* prorogatum legimus Imperium. Sic & in ipſo officio *Dictaturæ*. Illam *perpetuam* ante *Cæſarum* acceperat *Sylla*. Non tamen propterea *Dictaturæ* omnes deinceps erant *perpetuæ*. Imo *ſemeſtrem* primo, tum deinde *annuas*, denique *perpetuam*, ut viſum eſt Senatui, accepit ipſe *Cæſar*. Ita à *Kalendis Octobribus* Dictaturam inierit *Valerius Corvinus*, ſequentis anni *Kalendis Martiis* officio diſceſſurus. Nam in *annuis* Magiſtratibus menſium *Intercalarium* rationem habebant plane nullam. Sic tamen in finibus *ſemeſtribus* rationem habere poterant, ut menſem *integrum* in tam *paucorum* menſium numero accedere non paterentur. Quod fieri ſatis commode potuit, ſi *Kalendis Martiis* ſequentem Conſulatum inierit *Valerius*. Ita quidem ſi *legitimo* tempore *ſequentis* anni *Conſulatum* inivisſet *Valerius*. Sed, abſente *Dictatore*, cum nullus eſſet in Republica Conſul qui Comitiis præeſſet; ab *Interrege* Comitia habita docet *Livius*, quibus *Conſulatum* illum acceperit *Valerius*. Ita factum ut ante *Idus Martias* Conſulatum *inire* non potuerit, qui poſt *Kalendas* ad *Conſulatum* deſignabatur. Tum vero ſatis commode, quod *Interregis*, pluſquam *unius*, mentionem apud *Livium* non legamus. Sic nempe corrigendum arbitrari poterant *ſpatium* quo ab annorum *Conſularium vetuſtiorum* initiis propter *Interregna* diſceſſerant. Et ſane *illam* potiſſimum partem anni *Juliani mediam* triumphis *vacuam* in Faſtis obſervamus *Capitolinis*. Certe quoties *triumphaſſe* legimus *Conſules*, non autem *Proconſules*. Inde quoque *ſuſpicio* eſt eo referenda eſſe annorum Conſularium *initia*. Illorum ſcilicet, qui hoc honore, dum illa tenet obſervatio, potiantur.

293. Hoc anno nonnullas *anni Conſularis* notas exhibet *Livius*. Nam certe ab *utroque Conſule* geſtam *hyeme* fuiſſe docet. Cum nempe *vim frigoris jam in Samnio non paterentur*. X. 45. cum *nives jam omnia oppleviſſent*. 46. Conveniunt illorum triumphi. Nam *Idib. Januariis Carvilium*, *Februariis* autem ſimiliter *Idibus Papyrium* triumphaſſe docent Faſti *Capitolini*. Sic autem loquitur poſtea *Livius*, quaſi *totum* annum Bello inſumpſiſſent *Conſules*. Hanc enim reddit cauſam, cur *Æſculapium* ab *Epidauro Romam illo anno* non accerſierint: *quia Bello occupati Conſules erant*. X. 47. Sed Bellum eorum nullum memorat poſt *triumphum*, qui ſane ſatis *maturus* erat mittendis illo ipſo anno *Juliano* ad *Epidaurum* legatis. Hæc ſi vera, non *diu* poſt *Idus Februarias* videbantur Magiſtratum capeſſiviſſe *ſequentis* anni *Conſules*. Addit præterea & aliam *Conſularis anni* notam ipſe Livius. *Exacto jam anno, novi* (inquit) *Tribuni Plebis inierant: iiſque ipſis, quia vitio creati erant, quinque poſt dies alii ſuffecti*. X. 47. Sed *exactum annum* non *Conſulum* intelligit, ſed veterum in *Tribunatu Plebejo* deceſſorum. Et novos adeo deſignat *Tribunos* qui, hoc ipſo *Conſulatu* menſe *Decembri* officium ſuſceperant, anno *deceſſorum* exacto. Hinc ergo rurſus probatur *initium* à nobis deſignatum à *Kalendis Aprilibus*.

291. Hoc anno rurſus aliam in anni Conſularis *exordio* mutationem factam exiſtimo. *Poſthumium* ipſum *Megellum Interregem* fuiſſe, cum *Conſul* deſignaretur, docet *Livius*. XXVII. 6. Inde colligimus non *eodem*, quo *deceſſores*, tempore Magiſtratum *iniviſſe*. Sed *ſerius* conſtat ut plurimum inire ſolitos qui ex *Interregno* Conſulatum *inirent*. Sic fiet ut à *Kal. Aprilibus* ad ejuſdem menſis *Idus* hujus anni *Conſules* fuerint dilati. Convenit *triumphus* Fabii Maximi Gurgitis, quem *K. Sextil.* aſſignant Faſti *Capitolini*. Non *ſui* tamen, quo *Conſulatum* geſſit *ipſe* Fabius, *anni*, ſed *hujus* in quo jam verſamur, qui U. C. 462. erat pro calculo *Capitolino*. Firmant præterea *Dionyſii* noſtri verba in Fragmentis *Porphyrogenneti Valeſianis*, p. 533. Nam cum primum *paludatus* ex Urbe moveret *Poſthumius*, hunc ipſum *Fabium*, Belli Civilis metu, coëgit à *Cominii* obſidione diſcedere, ὑπατεύσαντα τῷ πρότερον ἐνιαυτῷ, inquit ibidem *Dionyſius*. Inde conſtat *novo* hoc *Poſthumii* Conſulatu, & quidem *affecto*, *Romam* veniſſe *Fabium*, atque *triumphaſſe*. Ita *ante* menſem *Sextilem* neceſſe erit iniviſſe *Poſthumium*, qui bis mille milites in agris ſuis μέχρι πολλοῦ exercuerit, ante ἔξοδον. Sic enim loquitur è *Dionyſio* noſtro *Valeſianus Porphyrogennetus*. Proinde *diu* ante menſem *Sextilem* jam fuerat in *Conſulatu Poſthumius*. Satis, pro noſtris rationibus, accurate, qui ab *Idibus Aprilibus* illum *Conſulem* fuiſſe cenſemus. Conveniunt porro ſatis commode ſequentium aliquot annorum *Triumphi*. Ipſis *Kalendis Aprilibus* triumphavit *COS.* anni *Capitolini* 472. qui *Catonianus* erat 471. Inde manifeſtum eſt annum illius legitimum hucuſque pertigiſſe. *COS.* viciſſim anni *Capitolini* 472 *triumphum* egit anno *non* ſuo, *Capitolino* nimirum 473. *Catoniano* 472. tum *non* Conſul, ſed *Proconſul*, VI. *Id. Quintiles*. Hinc etiam ex altera parte conſtabit, *ante* Kalendas ſaltem *Quinctiles*, finem fuiſſe anni *Capitolini* 472. qua quidem ex *annuis* cenſetur *Conſulibus*. Ita ſcilicet, ſi eouſque ab hoc, in quo verſamur, anno alia nulla fuerit *exordii Conſularis* innovatio.

Hoc porro anno, qui *Curium Conſulem* præceſſit, *Samnitici* Belli annum XLIX ſupputat *Oroſius*. Ab anno ſcilicet *Catoniano* 412. pro numeris *noſtris*, ad annum ejuſdem *Epochæ* 416 examuſſim. Convenit præterea cum *anno* ejuſdem *Belli* XLVI. cujus meminit ipſe *Livius*. Rectius omnino quam *Eutropius*, qui eundem *Belli Samnitici* numerum anno tribuit *ſequenti* quo in *Conſulatu* erat ipſe *Curius*. Hinc ſpatia *media* omnia firmantur pro rationibus *Catonianorum*, à *Varronianorum* rationibus alieniſſima. Sed *Eutropio* potius favet ingenioſiſſimus *Sigonius*. Quod ſcilicet *Bellum Samniticum* non à *Fabio Gurgite*, ſed à *Curio Dentato* confectum arbitraretur. Idem tamen obſervavit *varias* illius Belli confecti *Epochas* apud *veteres*, & *Curio* etiam ipſo multo *recentiores*. Sic nihil obſtat quo minus *utrumque* fuerit, ſua quadam propria ratione, veriſſimum. Cur *Fabio* Belli profligati gloria aſſignaretur, rationem illam reddit *Oroſius*, quod *Pontium* ducem *Samnitium* celeberrimum memoria cladis *furcæ Caudinæ* ceperit, & ante currum *triumphalem* egerit. Sic enim de illo *Bello* ſcribit: *capti ducis deſtitutione finitum eſt*. Hæc autem *ratio* propria erat *Fabio*, non communis cum *Curio*. Male ergo hujus anni numerum *Catonianum* ad *ſequentem* tranſtulit *Eutropius*. Favet præterea *Fabio Livius*, cujus illa legimus in Libro XI. ante res à *Curio* geſtas verba: *cum Samnitibus pacem petentibus fœdus quarto renovatum eſt*. Erat tamen & *Curii* annus alia *finiti Belli* gloria inſignis, qui proinde merebatur ut proprium ſibi *numerum* ſortiretur quo deſignaretur in *Faſtis*. Is autem quis fuerit, docuit *Florus* I. 16. qui *quinquaginta* annis domitum *Samnium* teſtatur. Hic numerus ab anno *Catoniano* 412. ad annum *ejuſdem Epochæ* 462. (quo *Conſul* erat *Curius*) ita reſpondet, ut in alium quemvis annum, pro alia quavis Epocha, convenire non poſſit. Vix ergo eſt cur dubitemus, quin è *Floro* corrigendus ſit *Eutropius*; ſeu *Librario* imputandus ſit error, ſeu ipſi potius forſitan *Eutropio*. De illa enim *Samnitium* clade loquitur *Florus*, quæ à *Fabiorum Papyriorumque literis* peracta eſt. Triumphavit autem de *Samnitibus Papyrius junior*

anno

anno *Catoniano* 459. *Fabius* autem *Gurges Fabii Rulliani filius* hoc ipſo, in quo verſamur, anno 461 ſimiliter *Catoniano*, qui *Conſulatum Curii* proxime præceſſit. Id tamen effecit *Curius*, quod non effecit *Gurges*, ut *Samnites* aliquot *poſtea* annis *quieverint*. Merito proinde *inſigni anno* in Epocha *Belli Samnitici* decorandus, qui alius ab eo eſſe non potuit quem nos docuit *Florus*.

290. Huic anno aſſignandam arbitror Hiſtoriam *Fragmenti Valeſiani* p. 537. de flagitio *C. Lætorii Mergi*. Dies illi dictus à *Cominio* Tribuno Plebis, teſte *Valerio Maximo* L. VI. c. 1. *Cominii* Tribunatum huic anno tribuit *Pighius*, ſed nullis fretus Hiſtoricis monumentis. Non tamen, ut opinor, incommode. *Bello* enim *Samnitico* juvenem de ſtupro appellatum indicat *Dionyſius Valeſianus*. *Lætorii* ſcilicet ipſius, teſte *Valerio Maximo*, in illo Bello *Cornicularium*. Tum enim erat, ut loquitur *Dionyſius*, ὁμόσκηνος. Cum nempe *militiæ*, non *domi*, agerent. Sed vero *Bello* illi ſic manum *ultimam* impoſuit *Curius*, ut per *multos* deinceps *annos* non fuerit inſtauratum. Et vero ante hunc *Conſulatum* non fuiſſe *Lætorii* accuſationem è *Dionyſii* verbis colligitur paulo ſuperioribus, in quibus accuſatum legimus *Conſulem Poſthumium*, quem tamen elapſo *Conſulatu* accuſatum agnoſcit ipſe *Dionyſius*. Hoc itaque Conſulatu *Curii* & *Rufini* ad *exitum* vergente, *Lætorium* ſimiliter *accuſatum* fuiſſe veriſimillimum eſt, *reverſo* ad triumphum *Curio*, deportatoque exercitu. Recenti certe injuriæ dolore.

281. Hoc anno *Juliano*, paulo tamen *antea* quam inirent *Conſules*, Belli *Tarentini* occaſionem datam, ex his ipſis colligitur *Fragmentis*. Reverſis enim à *Tarento Romanis* legatis, tum demum illa ſubjungit: Ἄρτι δὲ Αἰμιλίου, Βαρβούλα ἐπίκλησιν, τὴν ἀρχὴν παρειληφότος, &c. Innuit profecto, cum *Tarentum* legati proficiſcerentur, in *Magiſtratu* fuiſſe *Æmilium Barbulam*. Nedum cum *claſſem Romanam* violarent *Tarentini*, quod *legationi* anſam præbuit. Sic tamen ſatis *laxum* eſt ante *Idus Apriles veteres* in hoc anno *Juliano* ſpatium ut poſt *Januarium Julianum* omnia contigerint. Ita *Plinii* diverſas illas ſententias conciliandas arbitror, de quibus egi Diſſ. X. de *Cyclis*, §. 60. *Pyrrhi* in *Italiam* adventum nunc anno *U. C.* 472 tribuit, nunc 474. Ambo quidem pro *Epocha*, quam ſequitur ipſe ut plurimum, *Varroniana*. Prior autem calculus ab initio Belli *Tarentini*; Poſterior vero à rebus cum *primo* Conſule *Lævino* ab ipſo *Pyrrho* geſtis. Sic tamen quoque *duas* illas ejuſdem Belli *Epochas* invicem confundit *Plinius*. Quod enim *boves Lucas*, ſeu *Elephantos*, anno *U. C.* 472. in *Italia viſas* arbitratur, hoc ad ipſius *Pyrrhi* in *Italiam* adventum retulit. Idem iterum hunc ipſum annum numerat 472. qui, qua ad *Pyrrhi* ipſius adventum refertur, alius à *Catoniano* eſſe non potuit. Cum anno illo vere *Catoniano* confundit, qui cum *Varroniano* 472 concurrebat, cum ejuſdem Regis in *Italiam* appulſum anno *Urbis* 470 ſtatuit. Hoc enim de nulla illius Belli *Epocha* verum eſſe potuit, ne quidem de initio Belli *Tarentini*, ni ita intelligatur, ut annus ille *Varronianus* 472, quo *cœpit* revera Bellum *Tarentinum*, idem fuerit cum anno illo, quem dixi, *Catoniano* 470. Ita manifeſtum eſt, *varias* illas *Epochas*, pro *Auctorum*, quos exſcripſit, variorum ſententiis, immiſcuiſſe ipſum quoque *Plinium*. qui tamen Epochæ, *Varronianæ*, quoties calculum ipſe ponit, obſervantiſſimus eſt.

280. Hoc anno *Bellum* cum *Pyrrho* initum probavimus Diſſ. de *Cycl.* VIII. §. 7. & Diſſ. X. §. 60. 61. 62. *Priori* hujus anni parte, *Olymp.* CXXIV. 4. appulit Rex *ipſe*, teſte *Polybio*. Ne quidem exſpectato *Vere*, ut docet è *Dione Zonaras*. Nempe ante *mare liberum*, quod *Martio* cenſetur *Juliano*. Inde *procellæ* illæ quas expertus eſt dum fretum trajiceret, ἀνέμου βορέου παρ' ὥραν ἐκραγέντος, inquit, in *Pyrrhi* vita, *Plutarchus*. Male hic Interpres: *præter anni articulum coortus Boreas*. Contrarium plane ſenſum exigit *anni tempeſtas*, qualem illam è *Dione* deſcripſimus. Et contrarium *ſenſum* patitur, cum eodem *caſu*, particula παρὰ. Sic in noſtro *Dionyſio*: παρὰ τὸ μὴ τυχεῖν τινὰ κατασκευῆς τινὸς &c. p. 77. 12. Et παρ' οὐδὲν ἕτερον. p. 365. 1. Et παρ' οὐδὲν ἁμάρτημα ἴδιον. p. 537. 44. Et παρὰ τὴν ἰδίαν ἀρετὴν, p. 641. 17. His omnibus in locis vim habet *Latinæ* particulæ, non *præter*, ſed *propter*. Sic convenit cum eo *Conſulatus* exordio quod nos *Lævino* aſſignavimus. Mox enim poſt adventum *Pyrrhi*, antea quam *convenirent ſociorum* copiæ, *Tarentinis* à ſpectaculis ad *arma* vocatis, aderat *Lævinus*. Huic ergo *anno*, ſed *exeunti*, Hiſtoriam Fragmenti *Urſiniani* ultimi (quæ in Ed. *Dionyſii* p. 711. legitur) tribuendam exiſtimo. Conveniunt *notæ* in hoc ipſo Fragmento, anni à Conſulatu *Cornelii Dolabellæ* quarti, tertiique à Conſulatu *Fabricii* primo, unde *poſterior* corrigendus eſt, in quo *quartus* ab eodem *Fabricii* Conſulatu *primo* cenſetur. Tum peroravit in Pacem *Appius Claudius Cæcus* anno poſt *Conſulatum* ſuum *ſecundum* XVII°. teſte *Cicerone*. Anno *Catoniano* 456 *Conſulatum* illum *ſecundum* geſſit *Appius*, à quo ita XVII numerabitur (ſi *terminus* uterque *includatur*) ad hunc annum *Caton.* 472.

279. Hujus anni geſta ab iiſdem *COSS.* in *Pyrrhum* à *Vere* incipiunt, & in *biberna* deſinunt. Sic enim è *Dione Zonaras*. Pro *anni Conſularis* modo à nobis deſignato, qui ab *Aprilis* veteris *Idibus* annum inchoabat. *Ver* autem rebus *militiæ* gerendis aptum incipiebat ab *Aprili*.

278. Τὰ Κρόνια διεορτάσαντες remiſſi ad *Pyrrhum* captivi *Romani*. Μετὰ ταῦτα *Conſulatum* capeſſivit *Fabricius*, inquit *Plutarchus*. Hoc ergo anno, poſt ſuperioris anni *Saturnalia*. Prodito autem *Pyrrhi* medico, res horum *Conſulum* eum eodem *Rege* geſtas *nullas* legimus, quippe qui menſe *Julio* in *Siciliam* diſceſſerit, præterquam in commentitio *Plutarcho* de *Parallelis minoribus*. Inde (poſt diſceſſum nempe *Pyrrhi*) in *Lucanos*, *Bruttios* & *Samnites* actum, de quibus *Idib. Decembr.* triumphavit *Fabricius*, *Conſul* adhuc, necdum ejurato Magiſtratu, ut nos docent Faſti *Capitolini*.

275. Hic annus *ultimus* eſt *Pyrrhi*, tam in *Sicilia*, quam in *Italia*. Eodem enim *anno*, quo in *Italiam* rediit, *pulſus* inde eſt fugatuſque à *Manio Curio Dentato*, qui ſequenti *Februario* de eo *triumphavit*. Huc pertinent *Fragmenta* noſtri *Dionyſii* ultima *Valeſiana*. Ἔτει τρίτῳ è *Sicilia* in *Italiam* rediit. *Appian.* in Excerpt. *Porphyrogenneti Valeſianis*, p. 554. Proinde hoc anno, qui *tertius* erat à *Conſulatu Fabricii* II.

272. Hoc anno *triumphatum* de *Samnitibus*. Eo retulerim verba legatorum *Romanorum* apud Livium: *Hi homines* [de *Campanis* loquuntur] *cum pro iis bellum adverſus Samnites per annos prope ſeptuaginta cum magnis noſtris cladibus geſſiſſemus*, &c. XXXI. 31, Inde conſtat de illo adverſus *Samnites* Bello agi, quo *Campanorum* tutelam profitebantur *Romani*. Ita ſecum non pugnabit *Livius*, dum alibi ejuſdem cum *Samnitibus* Belli annos *pro centum* agnoſcit. XXIII. 42. De *hujus* certe anni *Pace* intelligendi ibi apud illum ipſi Samnites: *Pyrrho Regi nos adjunximus*; *à quo relicti Pacem neceſſariam accepimus*, *fuimuſque in ea per annos prope quinquaginta ad id tempus quo in Italiam veniſti*. Sic illi ad *Hannibalem*. Hic certe *annus* eſt à *Pyrrhi morte* proximus, quo recte ſe à *Pyrrho* deſtitutos queri poterant. Nec enim ante *mortem* illius *ſpem* auxilii ab eo eſſe ſublatam, manifeſtum eſt ex *Oroſio*, qui de *Tarentinis*, ipſis quoque *Italis*, ſimiliter obſervavit, *hos* item *Pyrrhi* morte comperta, hoc eodem *anno*, à *Carthaginienſibus* auxilia quæſiviſſe. Nec forſitan abſurde obſervaverimus, *annos* hic à *Livio* agnoſci, non *ſeptuaginta*, ſed *prope ſeptuaginta*.

Quaſi, ſcilicet, deeſſet quidpiam ad numerum *ſeptuagenarium* abſolvendum. Hoc, ſi verum eſt, efficiet ut de calculo *Varroniano* intelligi non poſſit. *Cœpit* enim Bellum *Samniticum* anno *Varroniano* 411. Inde ad annum hunc *Varronianum* 482. *uno* plures numerabantur quam quos agnoſcit *Livius*. Pro calculo autem *Catoniano*, anno 412. idem *cœpit* Bellum. Sic *duo deerunt* ad hunc annum *Catonianum* 480. quod videtur innuere *Livius*. Eſtque illa ſane facillima vocis *prope* ſignificatio, ut *defectum*, potius quam *exceſſum*, indicet. Sed quid faciemus alteri loco, quo *anni* numerantur ab *hoc* anno ad *Hannibalis* adventum in *Italiam prope quinquaginta*? Ab hoc anno enim *Catoniano* 480 ad annum *Catonianum* 534. ſub cujus anni *COSS.* Hannibal in *Italiam* penetravit, anni ſunt LIV. Sed vero adeo *dura* eſt ſignificatio hujus particulæ *prope* pro *exceſſu*, ut *emendandum* potius locum illum *Livii* cenſeat *Sigonius*, quam *explicandum*: Ut nempe pro *quinquaginta* reponatur *ſexaginta*; ſeu potius LX pro L *antea* quam *notam* numeralem in *vocem* quam habemus perverteret *Librarius*. Idque ſane veriſimillimum eſt. Sic ſpecimen aliud habebimus, unde conſtare poſſit quam accurate rationes noſtræ cum vera *Livii* ſententia conſentiant, propter interpolatam illam à *Varrone* triplicem *Dictaturam*, ut hic *biennio deficiat* à *ſeptuagenario*, quem anno *uno ſuperat* calculus *Varronianus*.

265. Ad hunc uſque annum *Hiſtoriam* pollicetur *Dionyſius*: Καταβιβάζω, inquit, τὴν διήγησιν ἐπὶ τὴν ἀρχὴν τοῦ πρώτου Φοινικοῦ πολέμου, τὴν γενομένην ἐνιαυτῷ τρίτῳ τῆς ὀγδόης καὶ εἰκοστῆς ἐπὶ ταῖς ἑκατὸν Ὀλυμπιάσιν. *Photius* de illius *Hiſtoria* ita: Τελευτᾷ εἰς τὴν ρ' καὶ κη' Ὀλυμπιάδα, ἔτους ἐνεστηκότος αὐτῆς τρίτου· ἀφ' ἧς καί φησιν ἀπάρξασθαι τὸν Μεγαλοπολίτην Πολύβιον τῆς ἱστορίας. *Cod.* LXXXIII. Sed vero *Dionyſii* noſtri *ſententiam*, potius quam *verba*, dedit *Photius*. Nam *Olympiadem* CXXIX. pro *ſuæ* Hiſtoriæ initio poſuit *Polybius*, quo deſiit *Timæus*. Sic enim ipſe: Ὑποθησόμεθα δὲ ταύτην ἀρχὴν τῆς βίβλου, τὴν πρώτην διάβασιν ἐξ Ἰταλίας Ῥωμαίων. Αὕτη δ' ἐστὶ συνεχὴς μὲν τοῖς ἀφ' ὧν Τίμαιος ἀπέλιπε. Πίπτει δὲ κατὰ τὴν ἐνάτην καὶ εἰκοστὴν πρὸς ταῖς ἑκατὸν Ὀλυμπιάδα. *Biennii* diſcrimen eſſe credidit *Glareanus* inter exitum *Dionyſii* initiumque *Polybii*. Qua nempe calculus procedit in Epocha fixa *Olympiadum*. Sed non eſt *revera* tanta, quanta *videtur*, illa diſcrepantia. Epocha *Polybii* à *trajecto* freto *Siculo* deducitur, rebuſque ad *Meſſanam* geſtis à *ſequentis* anni Conſule *Appio Claudio Caudice*. Hanc ille Expeditionem *Olympiadi* tribuit CXXIX. quæ *medio* illi anno *Juliano* conveniebat, annoque *Conſulari affecto*. Prior enim anni *Juliani* pars ad *quartum* ſpectabat *Olympiadis* CXXVIII annum, videlicet *exeuntem*. Hic ergo annus *Conſularis Julianuſque*, qua cum *Olympiadibus* committitur, reſpondet *Olymp.* 128¾ ut in *noſtris* committitur *Tabulis*. Sed vero *Dionyſii* methodus perpetua eſt ut *illius* tantummodo anni *Olympiadici* rationem habeat, in ſua *Urbis Conditæ* chronologia, cujus *finis* concurrebat cum *Palilibus*. Hæc ratio eſt, cur hic annus *Romanus Olympiadis* anno tertio deſignandus fuerit, quanquam res anni *geſtæ* ad *quartum* potius ejuſdem *Olympiadis* annum ſpectarent, ut jam ſupra vidimus. Id ergo tantummodo, hac *Olymp.* 128. 3. nota volebat *Dionyſius*, illis *COSS.* cœpiſſe Bellum *Punicum* I. quorum *Conſulatus Ol.* 128¾ reſpondebat, qui annus erat ante *Appii Claudii* Conſulatum *proximus*. In eo enim à *Polybio* conſilio diſcrepabat, quod res *Bello* geſtas in *Sicilia* primas ab *Appio Claudio Conſule* pro *Belli* Epocha habebat *Polybius*, quo *primum* tempore *fretum Siculum* trajecit *Appius*; contra *Dionyſius* ab eo anno *Bellum* cenſet quo in *Italia* decretum eſt, quod *ipſe* compertum habuit, licet alii plerique neſcirent. Non autem aliter conſtabit *numerus* annorum hujus *Belli* XXIV. quem tamen agnoſcit non *Livius* modo, verumetiam ipſe *Polybius*. I. 68. *Finem* certe *Belli* ſub *Lutatio* & *Poſthumio* COSS. agnoſcit *Livianus Mago* XXIII. 13. Agnoſcit ipſe *Livius* XXX. 44. Et quidem ipſo illo *Lutatio Conſule* XXI. 18. *Pacem* datam. Et *prælium* ad *Ægates* decretorium fatetur. Hæ notæ *finem* Belli ita anno *Catoniano* 510. *Varr.* 512. affigunt, ut niſi hoc anno *Catoniano* 487. *Varr.* 489. *cœperit*, numerus ille omnino conſtare non poſſit. Sic item numeravit Auctor, quicunque demum is fuerit, *Eutropii*, qui *tertio* Belli anno tribuit *Pacem* cum *Hierone*. Sic etiam *Solini* Auctor, cum hujus Belli *initium* anno imputat *U. C.* 489. cap. 2. Convenit accuratiſſime cum noſtro hoc *Dionyſii* exordio, ſi quidem Epocham ſequamur *Varronianam*. Convenit viciſſim, fateor, cum ipſo *Appii Conſulatu*, pro Epocha *Capitolina*, non minus accurate. Illam autem Epocharum *diverſitatem* neſcivit ipſe *Solinus*. Non tamen ivero inficias receptiſſimam eſſe ſententiam quæ Belli Punici *initium* ab *Appii Conſulatu* auſpicatur, & *terminabat* ſequentibus *poſt* victoriam ad *Ægates COSS.* Eratque cauſa ſatis veriſimilis utroque modo numerandi. Cur ab *hoc* anno calculum inirent, quod *Bellum* fuerit hoc anno *decretum*: Cur item ad annum *poſt* victoriam producerent, quod *Pax* ſaltem tum fuerit à *Senatu* confirmata. Sic Belli *finem Luctatio COS.* tribuit *Livius* in *Epitom.* XIX. *Pacem* autem *COSS. ſequentibus* XXX. Nobis autem ſatis eſt ut oſtendamus *nullum* fuiſſe *Dionyſii errorem*.

264. Inivit *Appius Conſulatum*, pro *noſtris* rationibus, *Idibus Aprilibus*, *Aprilis* nempe *Juliani* die XVIII. pro hoc anno *Cycli* VII. Tum demandata illi Provincia *Sicilia*, ut *Bellum* inciperet illo *U. C.* anno qui à *ſuperioribus* inierat *Palilibus*, & *Olymp.* 128¾ pro *partibus* reſponderit. *Primum* enim *illum* fuiſſe Belli *Conſulem* omnes conſentiunt. Utcunque tamen, partim *procellis*, partim *arte Pœnorum*, effectum, ut *fretum Siculum*, ante novam *Olympiadem*, quæ *Junio* cœpit *Juliano* ad *exitum* vergente, non trajecerit. Tum ſecunda habuit cum *Pœnis* atque *Hierone* prælia, ut nos docuit *Polybius*. Eodem tempore *paludatum Roma* diſceſſiſſe veriſimile eſt, quo & *collega* in *Vulſinienſes*, qui de *Vulſinienſibus* triumphavit *Kalendis* ipſis *Novembribus*, teſte *Capitolinorum* Faſtorum conditore, quæ cum *Novembris Juliani* ſimiliter *Kalendis* illo anno coincidebant. Hucuſque ergo certum eſt illum *Appii Conſulatum* pertigiſſe. De *tempore*, quo *triumpharit Appius* nihil habemus exploratum. Sed vero ante Kalendas Apriles Magiſtratu non *exceſſiſſe* è *ſequenti Conſulatu* colligemus.

263. Hujus anni *COSS.* ante *Kalend. Apriles* inire non potuiſſe, exinde intelligimus, quod de *Pœnis* & *Hierone* triumpharit *Valerius Meſſalla* XVI. *Kal. April.* adhuc *Conſul*, reverſus autem è *Sicilia*, teſte *Polybio*. *Conſulatu* nempe *exeunte*. Hoc autem *Conſulatu* Dictator *clavi figendi* cauſa, ut docet Auctor Faſtorum *Capitolinorum*. *Idibus* nempe *Septembribus*, quod *Peſtilentiæ* cauſa factum recte opinatur, ut puto, *Sigonius*. Secundus erat hic *peſtilentiæ* annus, quam *biennem* agnoſcunt Auctores, *Oroſius*, *S. Auguſtinus*, *Zonaras*. Inde diſcimus nullam, propter *peſtem*, factam eſſe in anni *exordio* mutationem, cum hi *ſecundi* quoque *Conſules* integrum *annum* in Magiſtratu tenuerint. Ita tamen rem fuiſſe propterea ſuſpicabamur, quod ea fuerit *veterum Romanorum* de *peſte* opinio, ut *auſpicia* anni, quo contigerit, omnia quaſi quodam contagio illam fœdare crediderint. Sic enim *Livius* VIII. 17. Ea vero potiſſimum ratione, ut *Conſulatus Duilii* in *menſem intercalarem* incideret. De hoc autem poſtea.

262. *Hoc* etiam *anno* idem adhuc fuiſſe videtur anni Conſularis *exordium*. *Agrigentum* enim cum obſediſſent *Romani*, tempeſtas erat ἀκμαζούσης τῆς τοῦ σίτου συναγωγῆς, teſte *Polybio* I. 17. Menſis nempe *Juliani*

liani Julii quo *ferias meſſivas* obſervabant *Romani.* Is autem *Junio veteri exeunte* cœpit hoc anno *Cycli* IX. Quo certe *maturius* appellere vix poterant *COSS.* qui Magiſtratum *Idibus Aprilibus* inierant. Addit *Polybius*: πέντε μὲν ἴσως μῆνας ἐπὶ τῶν αὐτῶν διέμενον. I. 18. Ad *Decembrem* uſque *Julianum* pertingent illi menſes. Iterum *Toro* monte ab *Hannone* occupato; δύο μὲν μῆνας ἔμενον ἐπὶ τῶν ὑποκειμένων. I. 19. Ad menſem nempe *Februarium.* Tandem *urbe* potiuntur. Nuncio hoc *Romæ* accepto novum conſilium ineunt de proximi anni *Conſulibus* in *Siciliam* mittendis. Inde quoque manifeſtum eſt illius anni *Conſulatum* à *fine* non longe abfuiſſe. Meminit præterea *peſtis Romanis* infeſtæ hoc etiam anno *Polybius.* Si quidem de *Urbe* ipſa *Romana* intellexerit; ita conſtabit *inutilem* fuiſſe *clavum* à ſuperioris anni *Dictatore* menſe *Septembri* fixum. Et quidem ita illum intellexiſſe veriſimillium eſt. *Caſtris* enim *Romanis* in *Sicilia* graſſata lues *Carthaginienſibus*, pariter ac *Romanis*, fuiſſet metuenda, qualem hanc non fuiſſe ſupponit. Hoc tamen obiter.

260. Hoc item anno *idem* adhuc *Conſularis* anni *initium* perſtitiſſe probabile eſt, cum *Kalendis Intercalaribus* triumpharit *Duilius* adhuc *Conſul*, ſed à rebus in *Sicilia* gerendis *reverſus* ad *Comitia* habenda, & proinde non *diu* ante *Conſulatus* legitimi *finem.* Spatium ſatis congruum erat *Comitiis* quibus deſignarentur *futuri* anni *Conſules.* Captuſque fuerat à *Pœnis* collega *Duilii*, ut proinde *alius* nullus eſſet in Republica *Conſul*, qui *Comitiis* præeſſet. Illud vero difficilius, quo pacto *Kalendæ Intercalares* in anno, qualis hic eſt, *minime Embolimæo* locum habere poſſent. De hoc egimus *Diſſ.* X. de *Cycl.* §. 52. Non tamen ita ut vel *Nobis* ſatisfecerimus. Conemur ergo meliora. Erat nempe apud *veteres*, non *menſis* duntaxat *Intercalaris*, verumetiam *Intercalaris* quoque *dies.* Macrobius: *Hoc eſt quod quidam veterum retulerunt, non ſolum menſem apud Romanos, verumetiam diem intercalarem fuiſſe.* Saturn. I. 13. Poterat ergo *dies intercalaris* in eo *anno* locum habere in quo *nullus* tamen locum habuerit *menſis intercalaris.* De hujus *diei intercalatione* ſic idem Macrobius: *Eorum* (inquit) *eſt permiſſus arbitrio qui faſtis præerant, uti, cum vellent, intercalaretur: dummodo eum in medio Terminaliorum & menſis intercalaris ita locarent, ut à ſuſpecto die celebritatem averterent nundinarum.* Male quidem ipſe hæc ad *diem* cujuſque anni communis 355 retulit, qui erat pro *Cycli* lege *perpetuus*, quique poſtremorum *Merkedoniorum* mutilatione reſarciebatur, nec egebat *Pontificum* prudentia ut *ſarciretur.* Et male rurſus ad *Nundinarum* averſionem. Quaſi vero nulli fuiſſent apud *Romanos* dies *nefaſti* præter illos, qui *nundinarum* concurſu *nefaſti* efficiebantur. Atqui *iſtiuſmodi nefaſtos* dies *nullos* fuiſſe his *Duilii* temporibus alibi probavimus, qui propter *Nundinas* concurrentes *nefaſti* haberentur. Id tamen recte, & pro *Auctorum*, quorum fidem eſt ſecutus, *ſententia*, *Macrobius*, quod dierum *nefaſtorum* exemptorum loca *diebus* hiſce *Intercalaribus* ſuppleverint. Inde enim ratio conſtat, cur fuerint *Pontificum* arbitrio permittendi, quod *Cycli* legibus nullis in *univerſum* latis & *perpetuis*, eximendi fuerint, aut ſupplendi, ſed circumſtantiis pro *re nata* variis utrumvis exigentibus. *Quotannis* enim non eximebantur ipſi illi dies *nefaſti*, ſed quoties rerum *auſpicato* gerendarum malum omen inferrent. Non certe pro exemplo *Græcorum*, quibus diem *Boedromionis* 2. perpetuo *exemptilem* fuiſſe docet *Plutarchus. Romanis* morem alium fuiſſe, ex his *Macrobii* verbis diſcimus. *Legem* enim illam *Pontificibus* impoſitam ſupponunt, ne quo *alio* in *loco* dies *intercalaris* immitteretur quam *medio Terminalium menſiſque Intercalaris.* Quid ergo *Pontificum arbitrio* relictum arbitrabimur? Nempe ut ipſi Judices eſſent quibus annis *neceſſarii* eſſent, in *illo* quoque *loco*, dies *Intercalares* malis dierum *nefaſtorum* ominibus à Republica averruncandis; & viciſſim, quibus *nulli* neceſſarii eſſent: Id quoque ut ipſi ſtatuerent, quando *ſinguli* ſufficerent *Intercalares*; quando vero Salus Reipublicæ poſtularet uno etiam *plures.* Raras certe illas fuiſſe *Intercalationes* innuit *Livius*, dum id *Annalibus* dignum cenſet, dum Lectores de eo monet quibus *annis* fuerit *intercalatum.* Nec alii certe *intercalares* quam *dies* intelligi poſſunt qui *menſibus intercalaribus* opponuntur, qui *medio* etiam inter *Terminalia menſemque Intercalarem* ſpatio erant *intercalandi.* Sed quis ille *menſis Intercalaris* alius à die *Intercalari*? Non certe *Merkedonii.* Sic enim nullæ fuiſſent legitimæ, præterquam in annis *Embolimæis*, dierum etiam *ſingulorum Intercalationes.* Sic nullum fuiſſet Reipublicæ in mala *nefaſtorum dierum* omina præſidium præterquam in annis *Embolimæis.* Dies *Februarii* reliquos poſt *Terminalia* ad *Kalendas* uſque *Martias* pro *menſe* hic haberi vix eſt cur dubitemus. Eodem ſcilicet exemplo quo & dies *Epagomenas* in Epocha *Nabonaſſ.* pro menſe ſimiliter habent *Veteres.* Nec adeo *locum* habebit emendatio illa *vel* pro *&*, quam alibi reponendam arbitrabamur. Nec enim dies illi ad annum *præcedentem* ſpectare cenſebantur, qui *Terminalibus* terminabantur. Nec rurſus ad *ſequentem*, qui *Kalendis* inibat *Martiis.* Et ſane ad *Merkedonium* ſpectare cenſebantur illi ipſi dies reliqui *Februarii.* Id docet *Livius*, qui *Scipionem Aſiaticum* triumphaſſe ſcribit *menſe Intercalario, pridie Kalendas Martias.* XXXVII. 59. Id *Cato* in *Pandectis*, qui *menſis Intercalaris* dies numerat in univerſum XXXVIII. Nec tamen proprie ad *menſem Intercalarem* ſpectabant *Kalendæ* illæ non *Merkedonii*, ſed *Martii*, quæ locum habituræ erant in annis etiam *communibus* etiamſi *nullæ* acceſſiſſent anni *Solaris* ſupra Lunares *Epactæ*, è quibus tamen *ſolis* conflabantur *Merkedonii.* Qua autem *ipſæ* in *Merkedoniorum* cenſum veniebant, qui *menſes* erant *Intercalares*; ita non incommode pro *menſe Intercalari* haberi ipſæ quoque per ſe poterant, in annis etiam *communibus*, cum *nulli* eſſent præterea *Merkedonii.* Ita factum ut *perpetuus* eſſet ille *dierum ſingulorum Intercalarium* ſitus inter *Terminalia menſemque Intercalarem*, qui *Merkedonius* erat *integer* in annis *Embolimæis*; *Intercalaris* autem *brevior* è *quinis* illis diebus *Merkedoniorum appendicibus*, in annis etiam *communibus.* Idque debita opera factum, ut locum *medium* tenerent inter annum *veterem* qui *Terminalibus* deſinebat, *novumque* qui inibat à *Regifugio*, immunes proinde ab utriuſque anni *auſpiciis*, ſeu *fauſtis*, ſeu etiam *infauſtis.* Sed quo *proprio* demum *nomine* ſingulos hoſce dies *Intercalares* deſignandos arbitrabimur? Non alio utique quam *Kalendarum Intercalarium.* Hoc nos fefellit, ut has etiam *Kalendas Intercalares* ad *Nonas Iduſque* referendas arbitraremur, utique ſimiliter *Intercalares*, & *menſem* adeo *integrum* qui *Kalendas* ſecuturus fuerit, *Intercalarem.* Male utique, cum *nullæ* fuerint in menſe *Intercalari* proprie ſic dicto, qui inter *Terminalia Regifugiumque* intercalari ſolebat, *Kalendæ Intercalares.* Qua enim *retrorſum* numerari ſolebant menſium *Kalendæ* ad menſium præcedentium *Idus*, ita *Terminalium nomen numeroſque* accipiebant *propriæ*, ſiquæ *ullæ* fuiſſent, *Merkedoniorum Kalendæ.* Dedita, ut videtur, opera ne quas agnoſcerent menſis *Intercalaris Kalendis*, neve quid *commune* cum *anno præcedenti* habere videretur inſititius ille, medioque utriuſque anni confinio, ſitus *menſis. Pridie* quidem *Kalendas Intercalares Terminalia* ipſa nonnunquam appellata fateor. Imo *medio* inter *Terminalia Iduſque Februarias* præcedentes *numeratas* fuiſſe *Kalendas Intercalares*, ut è *Ciceronis* Oratione conſtat pro *P. Quinctio.* Eodem

ſcilicet exemplo quo & *Martiarum Kalendarum* numeros prolatos legimus ad *Idus Intercalares*, cum tamen ſoli poſtremi *quinque* Februarii dies ad *Martium* ſpectarent. Non tamen certe, niſi cum illæ *ſingulares* intercalarentur *Kalendæ*, quas dixi *Intercalares*. Tum *alia* neceſſaria erat *ſupputandi* methodus, cum *aliud* eſſet, unde calculum procedere oportebat, *initium*. Sed plane neceſſarium *non* fuiſſet, ut à *Terminalibus* ullæ numerarentur *Kalendæ*, ſi quidem *ullæ* fuiſſent *menſis Intercalaris* perpetuæ *Kalendæ*. Imo non *perpetuas* fuiſſe *Intercalares Kalendas*, innuit *Livius*, cum anno *Catoniano* 585. qui *Varr.* erat 587. ita ſcribit: [1] *Intercalatum eo anno. Poſtridie Terminalia Intercalares fuerunt.* Fruſtra hoc monuiſſet in *anno* pro *Cycli* lege *Embolimæo*, ſi *perpetuæ* fuiſſent, eoque ipſo *loco*, menſium Intercalarium *Kalendæ Intercalares*. Loquitur ergo de *die* illo *Intercalari*, quem, pro *Pontificum* arbitrio, nec ulla *certa* Cycli *lege*, intercalatum, docuit *Macrobius*. Proinde ne in *menſibus* quidem *Intercalaribus* perpetuæ ullæ erant, ſub *Intercalarium* nomine, *Kalendæ*. Si enim fuiſſent *ullæ*, non *alio* certe loco, quam illo *ipſo* in loco (quem tamen *locum* earum *perpetuum* non fuiſſe innuit *Livius*) per legem *Intercalationis* perpetuam, qua nefas erat ſi *alio* aliquo in loco intercalaretur, eſſe non poterant, eodem, ubi ſupra, teſte *Macrobio*. Scribit, fateor, illa *Livius* poſt mentionem *Conſulum* anni *Catoniani* 586. Sed *deſignatorum* tantummodo, nondum Magiſtratu potitorum. Mos autem *Livii* eſt poſt *Comitia Conſularia* brevi quodam compendio anni præteriti *rariores* eventus complecti; illorum autem *COSS.* res geſtas à *novo* initio arceſſere, *cœpti* ſcilicet, non *deſignati* duntaxat *Conſulatus*. Proinde anni *Catoniani* 585 erat illa *Intercalatio*, cujus tamen *finis* in annum *Julianum* ſequentem incurrebat, ad *Idus* uſque *Martias*. Ita factum ut *Merkedonium* complecteretur in *fine* anni *Cyclici* VIII. *initio* autem anni *Catoniani* 586. ſi quidem cœpiſſet à *Januario*. Itaque in annis vere *Embolimæis* nullæ tamen erant *Kalendæ Intercalares* niſi ita viſum eſſet *Pontificibus* Kalendarii præſidibus. Iiſdem tamen *Pontificibus* licuit, etiam in annis minime *Embolimæis*, intercalare *dies ſingulos* uno *plures*. Exemplum dedit idem *Livius* his verbis: *Hoc anno intercalatum eſt. Tertio die poſt Terminalia Kalendæ intercalares fuere.* XLIII. 11. Hic ſane manifeſtum eſt *Kalendarum* etiam *Intercalarium* nomine veniſſe *inſititios* illos, pro *Pontificum* arbitrio, dies, etiam cum nullus ſequeretur *menſis intercalaris*. Hæc enim *Livius* medio inter *Comitia Conſularia* ſpatio *initumque* anni *Catoniani* 583 *Conſulatum*. Ut ſint proinde ad annum *Catonianum* 582 referenda, cujus *finis* in finem anni *Cyclici* V incidebat, cui *nullus* debebatur *Merkedonius*. Hoc ergo anno *Terminalia* non *Pridie*, ut ſolebant, ſed III numerabantur *Kalendarum Intercalarium*. Ratio *duplicis intercalaris* illa, ni fallor, eſſe potuit, quod ſæpe *exemptio* quæ *unum* diem ſuſpectum amoviſſet, eadem efficeret ut in *alium* pariter ſuſpectum incideretur. Ita neceſſe erat ſæpe ut *plures* uno dies *eodem* anno *eximendi* eſſent, qui his *Kalendis Intercalaribus* ſupplebantur. Nec deerant, his etiam *Duilii* temporibus, *dies atri* atque *ominis infauſti*. Anno *Catoniano* 366 primum de *diebus Religioſis* SC. refert *Livius*, de die *Allienſi* cladis. VI. 1. uti etiam *Cremerenſis*. Addit præterea, ex *quorundam* ſententia, *poſtriduanos* omnes, tam *Kalendarum*, quam *Nonarum*, quam *Iduum*. Hos dies omnes illis quoque *Duilii* temporibus *nefaſtos* fuiſſe, non *Senatuſconſulto* modo, verumetiam decreto *Pontificum*; non ſolus *Livius*, ſed è *Verrio* etiam *Flacco* docet *Gellius*. V. 17. & ex antiquiore *Gellio* Hiſtorico *Caſſioque Hemina* *Macrobius*. His *diebus* nec *delectus* haberi, nec *exercitus* ſcribi, nec in *Provincias* ire licuit, teſte *Feſto*. Neque *prœliales* erant, neque puri, neque *Comitiales*, decreto *Pontificum*, teſte *Macrobio*. Saturn. I. 16. Imo *nullum* iiſdem diebus *ſacrificium recte futurum*, *Verrio Flacco*, apud *Gellium*, teſte, cenſuere *Pontifices*. Proinde eorundem *Pontificum* Auctoritate opus erat, ut eximerentur, eorumque *loco* ſufficerentur *ſinguli* proinde *Intercalares*. Nec *alio* tamen quam, quo dixi, *loco*. Tale ergo ab his diebus *omen* fuiſſe veriſimillimum eſt, hoc præſertim *Belli* tempore, quo erant *Religionum*, malorumque *ominum* obſervantiſſimi. Verum certe *menſium Intercalarium* locum his ipſis Belli *Punici* I temporibus docet *triumphus* illo *Bello* paulo *recentior* (anno nempe *Catoniano* 515) ipſis *Idibus Intercalaribus*, quæ præterquam in *menſe* ipſo *Intercalari* locum habere non poterant, quippe quæ *menſem* ipſum *medium* tenuerint, à *ſingulorum dierum* loco *Intercalari* admodum *remotæ*. Is autem annus, ſi *Embolimæus* fuerit, hic certe *Embolimæus* eſſe *non* potuit, cum *ſecundo* quoque *anno* ſibi invicem reſponderint *menſes*, pro *Cycli* lege, *Intercalares*. Hæc eo certiora credimus, quod nullæ *adhuc* eſſent *Pontificum* in *menſium intercalatione* fraudes, ut è *Catone* alibi probavimus. Proinde non eſt cur *alieno*, potius quam *ſuo*, loco *menſes intercalatos* fuiſſe ſuſpicemur, ut olim ſuſpicabamur. *Dies* ergo hic eſt, non *menſis*, *Intercalaris* quo triumphavit *Duilius*.

255. Cum anni *exordio* à nobis aſſignato conveniunt *notæ* hujus anni *Parapegmaticæ*. Inibant COSS. *Apr. Julian.* die XVI. *Africam* petunt ἀρχομένης θερείας. *Polyb.* I. 36. *Majo* affecto. Nam *Maji* IX vel X initium *Æſtatis* probavimus, pro *Parapegmate Romano*. Diſſ. X. de *Cycl.* §. 9. *Reditum* ex *Africa*, & *Naufragium*, medio inter *Orionis* ortum & *Caniculæ* ſtatuit *Polybius*. Verba ſunt: ἅμα δὲ τῆς μὲν οὐδέπω καταλήγειν ἐπισημασίαν, τὴν δ' ἐπιφέρεσθαι. Μεταξὺ γὰρ ἐποιοῦντο τὸν πλοῦν τῆς Ὠρίωνος καὶ Κυνὸς ἐπιτολῆς. I. 37. Utrique ἐπιτολῇ ἐπισημασίαν tribuunt, & *Julio Juliano* aſſignant *Parapegmata*.

253. Hoc circiter tempore *prolatum* tempus *ineundi Conſulatus*, ad *Kalendas* vel *Idus* fortaſſe *Majas*. Hinc enim paulo *ſeriores* legimus *triumphos*, menſe pleroſque *Martio*, vel *Aprili*. Imo ipſis *Idibus Aprilibus* anno *Catoniano* 501. Adhuc tamen *Conſulis*, *Aurelii Cottæ*. Inde manifeſtum eſt, *nondum* in officio fuiſſe *ſequentis* anni *Conſules*. E *ſerioribus* illis *triumphis* etiam *Comitia Conſularia ſeriora* fuiſſe veriſimile eſt, quippe quorum cauſa *revocari* mos erat *alterum* ſaltem è Provincia *Conſulem*. Sic ergo anno ſuo *Capitolino* 502 (qui *Catonianus* erat 501) accuratiſſimus Sigonius: *Hoc*, inquit, *tempore Conſules iniiſſe arbitror, aut Majo, aut Junio menſe.* Sed anno *Capitolino* 525. *Catoniano* 524. X. *Kalendas Quinctiles* triumphavit *Cn. Fulvius Centumalus*, non *Conſul* tamen, ſed *Proconſul*. Proinde elapſo Conſulatus anno, ante diem *Junii* XXI. Nec poſt *Idus* proinde *Junias* I. Porro ἀρχομένης τῆς θερείας emiſſus eſt *fatalis* hujus Belli Conſul *Lutatius*. *Polyb.* I. 59. Certe ante menſem *Æſtivum* elapſum, atque adeo *Idus Junias*. Nec tamen ante *ferias Latinas* & ſacra procurata, malo omini ceſſura, ſi neglexiſſet. Faciunt hæc ne ultra *Idus Majas* protrahenda cenſerim Conſulatuum *exordia*. Hoc enim ſpatio ita ſibi conſentiunt triumphi *ultimi* ut inſignem nullam in Conſulatu *ineundo* diſcrepantiam patiantur. *Kalendas* autem *Majas* in *Tabulis* anteferendas cenſui, quod ſpatium *laxius* concederet parandis neceſſariis antea quam ex Urbe *paludati* proficiſcerentur. Ita certe, niſi, retentis *Conſulatus* ſui *lictoribus*, uno tamen *poſt* elapſum *Conſulatum* die *Cotta* triumpharit, de quo plura ſupra diximus. Omnino poſt *Idus Martias*, ut ann. *Cap.* 531. *Sigonius*. Fieri viciſſim poteſt ut in ſuperiorum *Interregnorum* aliquo plures fuerint, quam in hodiernis *monumentis* reperimus, *Interreges*.

[1] L. XLV. c 44.

241. Hic

241. Hic annus eſt Belli *Punici* primi XXIV. idemque *ultimus*. Totidem numerant *Polybius* & *Livius*. Prœlii *diem* docuit *Eutropius*, VI fuiſſe *Id. Martias*. Is dies *Martii veteris* X. *Juliani* autem III. Adhuc nempe *Conſulatum* tenente *C. Lutatio*. Et quidem *C. Luctatio* & *A. Poſthumio* COSS. victoriam ad *Ægates* decretoriam agnoſcit *Mago Livianus* XXIII. 13. *Priori* nimirum hujus anni *Juliani* parte. *Pacem* tamen *Conſulibus* illis tribuit idem *Livius*, quo hujus anni menſi *Majo* Magiſtratum iniverunt: *Q. Luctatio, Auloque Manlio*. XXX. 44. Imo *aliis* quoque notis his demum *Conſulibus* Pacem conceſſam eſſe firmat. Annum enim *Pacis* illius XL cenſet ante *Pacem Scipionis Africani* qui Bello *Punico* II *finem* impoſuit anno *Catoniano* 551. & annum XXIII ante *initium* Belli II ſub *COSS.* anni *Catoniani* 534. Hæ duæ notæ ita *poſteriores* hujus anni *COSS.* deſignant, ut aliis *nullis* convenire potuerint. Inde certum eſt poſt hujus anni *Majum* ſtatuendam eſſe *Pacis* Epocham, cum jam *novi* eſſent in officio *Conſules*. Cauſæ enim erant cur eouſque *differretur* ſatis graves. Nuncio victoriæ *Carthaginem* allato, conſultatio erat de Bello, ſi liceret, *protrahendo*. Cum ſpes illa falleret, *Pacis* poteſtas conditioneſque *Amilcari Barcæ Eryci* à *Romanis* obſeſſo permiſſæ, ipſi etiam à *Pace* alieniſſimo. Tum oblatæ à *Lutatio Conſule* Pacis *conditiones*, ita demum proceſſuræ, ſi *Romæ* confirmarentur. Miſſi deinde à *Romanis legati* de *conditionibus* à *Conſule* oblatis in re *præſenti* judicaturi, qui *nova* etiam onera *Carthaginienſibus* impoſuere. Nec potuit *Pax* antea coaleſcere, quam etiam illa admitteret *Amilcar Barcæ*, utcunque *invitiſſimus*. Tum demum præſidia *Eryce, Siciliaque* univerſa & *Sardinia* deduxit, juſſus à victore *Lutatio*. Ita factum ut ad *ſequentium* Conſulum Magiſtratum res fuerit dilata; utque non jam *Conſul*, ſed *Proconſul*, triumpharit *Lutatius*; nec *Prætor* amplius, ſed *Proprætor*, de iiſdem triumpharit *Valerius Falto*, æmulus in triumpho *Lutatii*. Triumphos illos ad IV. *Non.* & *Prid. Octobres* referunt Faſti *Capitolini*. Medio ergo aliquo tempore inter *Majum* (quo *novi* inierant *Conſules*) *Octobremque* (quo *triumpharunt* Belli profligatores) *Pacem* illam coaluiſſe neceſſe eſt. Ut proinde hic ipſe, quo verſamur, annus *Belli* XXIV. idemque *ultimus* cenſendus ſit. *Alios* enim *hoſtes* ſortiti ſunt hujus anni *Juliani COSS.* poſteriores, *Faliſcos*. Sed Bello ſuperiori *peracto*, nec operæ *diutinæ*. Sic enim *Polybius*: Ἐξεδέξατο πόλεμος ἐμφύλιος Ῥωμαίους, ὁ πρὸς τοὺς Φαλίσκους καλουμένους, ὃν ταχέως καὶ συμφερόντως ἐπετέλεσαν, ἐν ὀλίγαις ἡμέραις ἐγκρατεῖς γενόμενοι τῆς πόλεως αὐτῶν. I. 65. *Sex dierum* ſpatio concludunt *Livius* in *Epitome* & *Eutropius*. Sed Conſulatu *exeunte* contigiſſe docent *triumphi* de *Faliſcis* acti ab hujus anni *COSS.* ſequenti *Martio*. Sic tamen quoque conſtabit, ad alios *COSS.* ne quidem potuiſſe differri, & Bello in *Faliſcos* antiquiorem fuiſſe, pro *Polybii* ſententia, *Pacem* cum *Carthaginienſibus*. Nos ea *Conſulatus parte*, quæ cum hoc concurrerit anno *Juliano*, *Pacem* cum *Carthaginienſibus* initam probavimus. Belli ergo *Punici primi* finem *Polybianum* dedimus. *Initium* cenſet *Polybius*, non à *Senatuſconſulto*, vel *Plebiſcito* de *Bello* Carthaginienſibus inferendo (quod nos *priori* anno aſſeruimus, pro *noſtri* ſententia *Dionyſii*) ſed à *trajecto freto Siculo*, geſtiſque *Appii Claudii Caudicis Conſulis* hoſtilibus, annoque adeo *Olympiadis* CXXIX. 1. quo non *inivit* is ipſe *Claudius*, ſed *Bellum* intulit *Siciliæ*. Poſt *Junii* certe *Juliani* diem XXVIII. quo annus ille *Olympicus* inivit Periodi *Calippicæ* LXVI. Sic enim recte cenſebitur *Bellum*, pro *Polybii* mente, *continuum*; ἔτη πολεμηθεὶς (inquit) εἴκοσι καὶ τέτταρα συνεχῶς. I. 63. Sic autem annum duntaxat XXIII *implebit*, partemque anni XXIV admodum *modicam* attigerit. Qua ſcilicet *Conſulis* XXIV annique *Olympici* XXIV *initium* attigit. Inde *normam* lucrabimur, qua de aliis numeris *Polybianis* ſtatuamus. Ἔτος δ᾽ ἦν τῷ πολέμῳ τετταρεσκαιδέκατον, inquit *Polybius* I. 41. Poſtea nimirum quam COSS. *C. Atilii* & *L. Manlii* mentionem feciſſet. I. 39. Inde colligit Cl. *Cauſabonus*, de his *COSS.* locutum eſſe illo in loco *Polybium*, quaſi illorum *Conſulatus* in annum *Belli* XIV. incidiſſet. Sed vero è prædictis conſtat, annum belli XIV illum cenſeri à *Polybio*, qui *COSS.* inſigniebatur ab *Appio Claudio decimis quartis*. Ita ſcilicet ut *primum* numeri illius locum ipſe *Appius* ſuppleverit. Ita ad COSS. *Atilio* & *Manlio ſuperiores* numerum illum retulerit *Polybius*. Nempe *L. Cæcilium Metellum* & *C. Furium Pacilum*, anni *Catoniani* 501. Et quidem, poſt mentionem *Atilii* & *Manlii*, redit rurſus *Polybius* ad res geſtas à *Cæcilio*. Alieno quidem *loco*, hoc tamen *conſilio*, ut cauſam doceret, cur de claſſe reſtauranda ſub *Atilio* demum & *Manlio* COSS. conſilium inierint *Romani*, qui poſt cladem anni *Catoniani* 499 ſpem fere omnem de *Maris* Imperio ſibi vendicando abjeciſſe videbantur. Oſtendit enim ſecundis *Cæcili Metelli* ſucceſſibus imputandum quod *proximi* Cæcilio *COSS.* cum *claſſe* in *Siciliam* mitterentur. Quibus ita explicatis, tum demum redit ad Expeditionem *Atilii* & *Manlii*, ſubjungitque ea, quæ dedimus, verba. Loquitur ergo de anno *Belli* XIV *impleto*, cum nova illa claſſis in *Siciliam* mitteretur. Sic XIV Belli annus is fuerit quo *Conſulatum* geſſit *Cæcilius Metellus*; non autem ille quo rurſus rem *maritimam* procurabant *proximi* Cæcilio *ſucceſſores*. Idem præterea *Polybius* annum Belli XVIII cenſet illum quo navale medium inter *Erycem* & *Panormum* occupavit *Amilcar Barcæ* pater *Annibalis*, dux *Carthaginienſium* primo illo Bello omnium celeberrimus. I. 56. Sed quibus demum *COSS.* locum illum occuparit *Amilcar*, id fateor illum non adeo clare explicaſſe. Non alios tamen, ut opinor, intellexit, quam qui fuiſſent, pro prædicto ſupputandi calculo, ab *Appio* XVIII[i]. *L.* nempe *Cæcilium Metellum* II. & *Numerium Fabium Buteonem*. Idque ex ipſo arbitror colligi poſſe *Polybio*. Montem *Erycinum*, excepta Urbe, à *Junio Conſule*, *Claudii Pulcri*, clade *Drepanitana* inſigniſſimi, *collega* inſeſſum docet, anno proinde *Catoniano* 503. Proximis *COSS.* anni *Catoniani* 504 oram *Italiæ* claſſe infeſtam habuit dux *Carthaginienſium Carthalo*, ut è *Dione* docet *Zonaras*. *Nondum* ergo ſucceſſorem acceperat *Amilcarem Barcæ*. Proinde anno *exeunte*, vel proximo *ineunte*, venerit *Amilcar*, ut res geſtæ ejus primæ ad Conſules *ſequentes* anni *Catoniani* 505 referendæ ſint. Et ſane geſta *Amilcaris Erycina* cum illa Epocha optime conveniunt, qualia deſcribuntur à *Polybio*. Ait illum cum *Romanis* prope *Panormum triennio* rem geſſiſſe: πολλοὺς καὶ ποικίλους ἀγῶνας συνεστήσατο κατὰ γῆν σχεδὸν ἐπὶ τρεῖς ἐνιαυτούς. I. 56. Ad annum ſcilicet *Catonianum* 508. Tum deinde *Urbem* ipſam *Erycinam* occupat *Amilcar*, ubi δύο ἔτη πάλιν ἐν τούτῳ τῷ τόπῳ διαγωνισαμένους idem agnoſcit *Polybius*. I. 58. Ad *Conſulatum* uſque *C. Lutatii* anno *Catoniano* 510. qui Bello *finem* impoſuit. Utrumque hoc ſpatium annorum *quinque* ambitu complectitur *Polybius*, quibus *Romani* à *mari* penitus abſtinuerint ἔτη σχεδὸν ἤδη πέντε τῶν κατὰ θάλατταν πραγμάτων ὁλοσχερῶς ἀφεστηκότες. I. 59. Ad eundem nempe *Caji Lutatii* Conſulatum. Non autem à *Claudii Pulcri* clade *navali* calculum hunc deduxit *Polybius*, ſed ab eo potius tempore quo εἱρκτὴν occupavit *Amilcar*, & oram illam *Italiæ* maritimam prædationibus infeſtam habuit. Id nempe volens, prædationibus illius *quinquennii* maritimis claſſem tamen nullam oppoſuiſſe *Romanos* ante Conſulatum *C. Lutatii*, quo tandem intelligebant de re ſumma viribus, non, ut antea, *pedeſtribus*, ſed *maritimis*, eſſe decernendum. Eſtque ſane *Polybius* de hujuſmodi *claſſe* intelligendus. Conſulat autem Lector & alia quæ de hac *Polybii* Chrono-

Chronologia Diſſ. X. de *Cycl.* §. 7. diſſeruimus. XXIII tantum Belli annos numerant *Oroſius* & *Eutropius.* Ab *Appii* nempe *Conſulatu*, rebuſque Bello *geſtis* ſupputantes. Inde quoque manifeſtum eſt ab initio *illo* partem anni XXIV admodum *exiguam* in calculum veniſſe.

49. *Cæſaris* tempora *Bellis* turbulenta *Dictaturis* pariter ac *Conſulatibus* deſignari ſolent. *Diverſo* tamen *Dictaturarum* calculo, qui certe obſervandus eſt ne quem errorem faciat in hac omni *Chronologia.* Dictaturam *primam* hoc anno *exeunte* conſecutus eſt, per *dies* duntaxat XI hujus anni *ultimos.* Hoc enim nomine *comitiis* præerat, quibus ipſe *COS.* II. in *ſequentem* annum renunciatus eſt. *Secundam* deinde ejuſdem *Dictaturam Dio* ad annum refert *Catonianum* 705. *Varronianum* 707. Inde *Dictaturas* ad mortem *continuas* ſupputat *Dio*, ut *annus* ipſe *cædis* ad *Dictaturam* ſpectarit quintam, idemque fuerit, anno illo *Catoniano* 708, *Varroniano* 710. utriuſque *numerus* tam *Conſulatus*, quam *Dictaturæ*, npe *quinarius.* Sunt tamen è *contra* teſtes minii ſpernendi, & *Dione* ipſo *antiquiores* qui *Dictatu. n Cæſaris* ſupremam quartam tantummodo, non qu..tam numerant. Ita lapis *Colotianus.* Ita Faſti *Capitolini* in *Ovatione Cæſaris* è *monte Albano*, quam anni Cæſaris *ultimi* fuiſſe agnoſcit ipſe *Dio.* Sic *Cæſar* ipſe in *Edicto* apud *Joſephum*, quo Δικτάτωρ τὸ τέταρτον, ὕπατος τὸ ϛ'. appellatur. Sic item Auctor Belli *Hiſpanici* ipſi *Cæſari* coævus, qui in procinctu Expeditionis *Hiſpanicæ* (quæ anni erat *Catoniani* 707. *Varroniani* 709.) *Cæſarem Dictatorem* III. *deſignatum* IV. duntaxat agnoſcit. Anno nempe *Cæſaris penultimo.* Neſcio porro annon eodem referri poſſint verba *Dionis* de honoribus in *Cæſarem* anno *Catoniano* 705. *Varroniano* 707. collatis: Ὕπατός τε ἔτη πέντε ἐφεξῆς γενέσθαι, καὶ Δικτάτωρ οὐκ εἰς ἔκμηνον ἀλλ' εἰς ἐνιαυτὸν ὅλον λεχθῆναι ἔλαβε. L.XLII. p.219. Si nempe ab *eodem anno* cœperit *quinquennis* ille *Conſulatus* & *annua Dictatura.* Nam ab anno certe *Catoniano* 706. *Varroniano* 708. *continui* erant *Cæſaris Conſulatus.* Inde ergo ſi proceſſerit ſecunda illius *Dictatura*; neceſſe erit ut *Dictaturam quartam* ſuperare non potuerit. Inde autem *cœpiſſe* illam oportuit, ſi quidem *communem* habuerit cum *continuis* ejuſdem *Conſulatibus* originem. Nec enim anno præcedenti *Catoniano* 705. *Varroniano* 707. locum ullus potuit habere *Cæſaris Conſulatus.* Is enim, ſiquis fuiſſet, *nomen anno* non dediſſent *Conſules privati*, anno demum *exeunte* honorem adepti. *Eponymi* enim erant *Conſules* non *ſuffecti*, ſed *Ordinarii*, qui *primos* in anno faſces *Conſulares* geſſerant. Nec *Principes* alio quam *Ordinario Conſulatu* uſos legimus poſtquam *Imperium* adepti eſſent. *Primi* ergo erant, quorum *nomina* in Faſtis legimus, *hujus* anni *Conſules.* Nec adeo *priorem* aliquem *Conſulatum* delibaverat *Cæſar* his ipſis *Conſulibus* quorum honorem ad anni *exitum* dilatum fuiſſe teſtatur ipſe *Dio.* Nec adeo *Dictaturam*, ſi quidem *ejuſdem* fuerit *Senatusconſulti* cum *quinquenni Conſulatu annua* illa *Dictatura.* Sunt autem viciſſim, quæ pro *Dione* pugnent, alia, quæ nec ipſa facile ſpernenda ſint, è *reipſa* petita Argumenta. Tale illud imprimis, quod niſi *Dictaturam annuam Cæſar* anni *initio* iniviſſet, Magiſtratus *annuus*, pro *maxima* anni *parte*, nullus fuiſſet quo res illius anni geſtæ in Faſtis deſignarentur, cum anni demum *exitu* inirent *Conſules Ordinarii.* Illud præterea, quod confecto Bello *Africano*, anno *Catoniano* 706. *Varroniano* 708. *triumphum Cæſari* decreverit Senatus μετὰ ῥαβδούχων τῶν τότε αὐτῷ συνόντων, καὶ ἑτέρων ὅσοις ἐν τῇ προτέρᾳ Δικτατωρείᾳ ἐκέχρητο, ἄλλων τε αὖ ὅσους ἐν τῇ δευτέρᾳ ἐσχήκει. Sic enim hoc ipſo anno *Dio*, non è *ſuis*, ut alia, *ratiociniis*; ſed ex ipſo potius *Senatusconſulto.* *Trium* hic *Dictaturarum* mentionem eſſe manifeſtum eſt, qui *numerus* hoc anno conſtare non poteſt niſi pro rationibus *Dionis.*[1] Sic fuerint in *triumpho* lictores LXXII. quorum *numerus* erat apud Populum invidioſiſſimus. Sic enim poſtea: Ὅτε γὰρ ἀριθμὸς ὁ τῶν ῥαβδούχων, ἐπαχθέστατον σφίσιν ὄχλον, ἅτε μήπω πρότερον τοσούτους ἅμα ἑωρακόσι, παρέσχε. Erat enim *lictorum* apparatus admodum odioſus. Sic in 2° *Decemvirorum* anno invidiam creavit numerus *lictorum* CXX, cum *ſinguli* ſibi *duodenos* adſciſcerint. Sic item[1] *Fabii Ambuſti* filiæ *Patriciæ* quidem ipſi, ſed *Plebejo* nuptæ, *odium* creabant *lictores Patricii* mariti cui ſoror fuerat in matrimonium collocata. Denique & illud, quod in cauſa *Cæſaris* quaſi novum ipſi exprobratum fuerit, quod *Dictaturam* extra *Italiam* ſuſcepiſſet. Hæc enim nota ad ſecundam *Dictaturam* ſpectat, quam *Alexandriæ* inivit, decretam ſcilicet poſt victoriam *Pharſalicam* anni *Catoniani* 704. *Varroniani* 706. Hoc ipſo anno, qui ſequebatur, quo *Alexandriæ* erat, *iniviſſe* obſervavit *Dio.* Ὁ Καῖσαρ τὴν Δικτατωρείαν παραχρῆμα, inquit, (καίπερ ἔξω τῆς Ἰταλίας ὤν) ὑπέστη. Sic & in anni fine: Ταῦτα ἐν ἐκείνῳ τῷ ἔτει ἐν ᾧ Δικτάτωρ μὲν ὄντως αὐτὸς τὸ δεύτερον ἦρξεν, ὕπατοι δὲ ἐπ' ἐξόδῳ αὐτοῦ ἀποδειχθέντες ὅ,τε Καλῆνος καὶ ὁ Οὐατίνιος ἐλέγοντο εἶναι, ἐποίησε. Cum *Dictatorem* ὄντως appellat, id ſcilicet innuit, *veram* anni ἐπωνυμίαν non fuiſſe penes *Conſules*, ſed *Cæſarem*, propter *numerum Dictaturæ.* Duæ illæ notæ *Dictaturam* hujus anni *veram* fuiſſe confirmant, quod fuerint à *more* receptiſſimo *Dictaturarum* alienæ, quod *inita* fuerit extra *Italiam*, & quod *maximæ* anni parti *nomen* dederit. Fidem alioqui detracturæ, ſi ulla fuiſſet alioqui vel leviſſima de *Facto* ſuſpicio. Favet præterea *Dioni Livius* in *Epitome* CXII. cujus illa verba ſunt: *Cæſar Dictator creatus Cleopatram in regnum Ægypti reduxit.* Quæ certe nequeunt de *anno* alio quam *Catoniano* 705. *Varroniano* 707. intelligi, quo *Cæſar* erat in *Ægypto.* Favet *Plutarchus* qui ſic habet in *Cæſare*:[2] Ἐκ τούτου διαβαλὼν εἰς Ἰταλίαν, ἀνέβαινεν εἰς Ῥώμην, τοῦ μὲν ἐνιαυτοῦ καταστρέφοντος εἰς ὃν ᾕρητο Δικτάτωρ τὸ δεύτερον, οὐδέποτε πρότερον ἐνιαυσίας γενομένης. Εἰς δὲ τοὐπιὸν ὕπατος ἀπεδείχθη. *Situm* Dictaturæ *ſecundæ* eundem plane deſcribit cum *Dione.* Ut nempe tum ad *exitum* pervenerit cum ipſe *Romam* rediret *Cæſar* ex *Ægypto*; & cum *novum* iniret *Conſulatum.* Nec aliter de hac *ſecunda Dictatura*[3] *Joſephus.* Edictum enim *Cæſaris* habet *Sidoniis* inſcriptum in favorem *Judæorum*, in quo Δικτάτωρ τὸ δεύτερον inſcribitur. Hoc ipſo certe *anno* quo rediit ex *Alexandria*, & memoria recenti beneficii ab *Antipatro* accepti cum periclitaretur in *Ægypto.* Sic ergo conſtat *ſecundam* hanc *Cæſaris Dictaturam* illos etiam agnoſcere, & pro *ſecunda* numerare qui *Dictaturas* illius in univerſum *plures* quam *quatuor* non agnoſcunt. Nihil ergo eſt cur ſuſpicemur *male* calculum in *Dictaturarum numero* poſuiſſe *Dionem.* *Conciliandus* erit ergo cum aliter loquentibus, potius quam *refutandus.* Et quidem duplicem video conciliandi methodum. Alia eſt, ut *quatuor* tantummodo numeratæ fuerint à nonnullis propterea *Dictaturæ*, quod *quatuor* fuerint revera *Dictaturæ* annorum *Eponymæ.* Sic enim *prima*, quæ anni *fine*, & paucorum tantummodo *dierum*, in calculum venire non debuit. Recte ergo *Plutarchus* ſecundam *Dictaturam primam* fuiſſe ἐνιαυσίαν obſervavit, quarum ſolarum ratio habenda erat in Faſtis *Annalium.* Sic enim *Plutarchus*, vel ſaltem *Plutarchi Auctor*, intelligendus eſt. Non ut *annuarum Dictaturarum prima* fuerit (cum tot *annuas Dictaturas Cæſare antiquiores* in his ipſis Faſtis nos ipſi obſervaverimus) ſed quod *earum* prima fuerit quas geſſit ipſe *Cæſar annuas.* Et ſane *certiores* erant in horum temporum *Annalibus* quæ ab annuis illius *Dictaturis* petebantur notæ, quam à *collegiis Conſularibus*, quæ nulla erant *ſecunda* Cæſaris *Dictatura* præterquam in *anni Conſularis* fine. Ad *decennem* præterea *Cæſaris Dictaturam* ſpectabant numeri illi

1 *Liv.* VI. 34. 2 P. 731. 3 Ant. XIV. 17.

illi *uno* pauciores, à Senatu decretam, quæ à *ſecunda* demum *Dictatura* inibant, non autem à *prima*. Spectat huc numus Argenteus *Mediobarbi*, ita inſcriptus: DIC. ITER. COS. III. Eſt enim *ſecundus* decennis Dictaturæ *annus* qui cum *Conſulatu* ejuſdem III committitur. Similis eſt alius ejuſdem præſtantiſſimi collectoris nummus Aureus in cujus facie altera legimus: CÆSAR DIC. QUART. altera COS. QUINT. Sunt & alii viceverſa nummi apud eundem *Mediobarbum* in quibus *pares* invicem committuntur numeri *Dictaturarum Cæſaris* atque *Conſulatuum*, IV^a^ nempe *Dictaturæ* cum IV *Conſulatu*. Non eſt ergo cur hanc diſcordiam miremur in *Auctoribus* quæ eadem occurrit in *coævis* monumentis. Eſt & alia præterea ratio, quod V *Cæſaris Conſulatu* poſt victoriam *Mundenſem Dictatura* illius *nova* inierit *Perpetua*, ſeu διὰ βίυ, quæ *numeris* non erat amplius diſtinguenda. Et ſane in *nummis* illius *Conſulatu* V inſignitis *prima Dictaturæ Perpetuæ* occurrit mentio. Quæ quoties occurrit, nullum deinde *Dictaturæ numerum* habemus. Vel inde diſcimus, ſi *diutius* vixiſſet *Cæſar*, non deinceps *Dictaturarum numero*, ſed *Conſulatuum*, annos fuiſſe internoſcendos. Ad *decimi* ſaltem *Conſulatus* finem qui jam *antea* fuerat à *Senatu* decretus. Ita neceſſe eſſet ut *Dictaturarum* numeri *nulli* ultra annum *Catonianum 707. Varronianum* 709. fuerint proceſſuri, ſi quidem *Cæſar*, quod non fecit tamen, multos deinceps annos ſuperfuiſſet. Fecit autem tam *diverſus* ille *calculus*, ut incerta admodum habenda ſit, quæ per *Dictaturas* inſtituitur, *Chronologia*. Plane tamen neceſſaria, cum *nulli* eſſent in Republica *Conſules* qui anno nomen darent. Frequentiorem tamen illum calculum fuiſſe puto qui *primam* quoque, utcunque brevem, *Dictaturam* ad rationes accedere patiebatur. Sic autem ut ultra *Dictaturam* ab illo initio *quartam* non facile progrederetur, anni *Catoniani 707. Varroniani* 709. quod nulli in *Perpetua Dictatura* eſſent deinde *numeri*, ut è tot *nummis* ea *Dictatura* inſignitis manifeſtum eſt. *Sic* itaque numerandum, quoties ratio nulla occurrit cur *aliter* calculus inſtatutur.

45. Hinc incipiunt anni *Juliani*. Quæ deinde ſequebantur *Anomaliæ* Pontificum *imperitiæ* imputandæ ſunt, qui *veras* anni *Juliani* rationes non intelligebant. Cum enim *quadriennio* quoque *ſolido* diem *unum* intercalandum eſſe didiciſſent, *quadriennia* pro *Græcis* πενταετηρίδων habent, quæ *quarto* quoque *anno ineunte* redibant. Sic tamen ut *triennia* tantummodo *ſolida* complecterentur. Ita factum ut annis XXXVI (quibus dies *Biſſextiles* IX duntaxat debebantur) *Biſſextos* XII. accenſuerint. Hanc labem ut ſanaret *Auguſtus*, *duodecenni* ſequenti (cui *tres* debebantur *Biſſexti*) *Biſſextum nullum* intercalavit. Hinc ergo literas *Dominicales* annis ante *Chriſtum* appoſuimus. Ut nempe intelligatur quibus demum *gradibus* à *veris* anni *Juliani* rationibus diſceſſerint *Pontifices*, & viceverſa quibus in *concordiam* redierint cum *Kalendario* noſtro *Juliano*.

Errata in Chronologia Græco-Romana.

PAG. 2. lin. 8. *Scirophorionis* lege *Thargelionis*. l. 12. *ſubjectivæ* l. *ſubjectæ*. P. 3. l. 47. *hic* l. *hi*. P. 4. l. 5. LXXVII. l. LXXII. P. 8. l. 14. *credere* l. *crederet*. l. 36. XXXIII. l. XXVIII. l. 62. Τήϊον l. Τήϊον. P. 10. l. 35. *dele* non. l. 56. *ſic* l. *ſi*. P. 11. l. 11. *dele* &. l. 17. κάδι l. κάδι, l. 28. *culculis* l. *calculis*. l. 49. *exſcriperunt* l. *exſcripſerunt*. P. 14. l. 32. *omnibus* l. *ominibus*. P. 16. l. 57. poſt *tamen* adde *cenſet*. P. 18. l. 52. *quoties* l. *quotus*. P. 22. l. 54. *aliquanto* l. *aliquando*. P. 50. ad num. 231. l. 8. *undetriceſimo* l. *undeviceſimo*. P. 59. ad num. 63. l. 3. ἑβδομηκοστῶν adde καὶ ἑκατοστῶν. P. 64. num. 1216. l. 2. *annis* l. *annus*. num. 1184. l. 16. συνιόντας l. συνιόντας. num. 1182. l. 49. *quam* l. *quem*. num. 1181. l. 18. poſt *IX*^a^ adde *inierit*. num. 713. l. 13. διαπεπληκέναι l. διαπεπτηκέναι. num. 607. l. 15. *Sin* l. *Sic*. num. 591. l. 3. V. l. IV. num. 587. l. 7. διηλελύθησαν l. διεληλύθεισαν. num. 553. l. 24. *vendicat* l. *venditat*. num. 533. l. 23. *acciderent* l. *accederent*. num. 532. l. 22. *ſummi* l. *ſummæ*. l. 66. *audiamas* l. *audiamus*. l. 68. *Sec* l. *Sed*. P. 78. l. 3. *annus* l. *annos*. num. 506. l. 46. *illis* l. *illius*. num. 505. l. 9. *pungat* l. *pangat*. num. 494. l. 36. *tamen* l. *tam*. num. 492. l. 62. *imputabunt* l. *imputabant*. num. 491. l. 47. *ſucceſſionem* l. *ſeceſſionem*. l. 65. *Succeſſionis* l. *Seceſſionis*. l. 87. *Geomerorum* l. *Geomororum*. num. 490. l. antep. *malitia* l. *militia*. num. 481. l. antep. *Vir* l. *Vix*. num. 470. l. 36. *rem*. l. *non*. num. 468. l. 7. *inieunte* l. *ineunte*. num. 467. l. 7. *Sextili* l. *Sextilis*. num. 462. l. 19. L. l. I. num. 461. l. ult. *hodiæ* l. *hodie*. num. 458. l. 5. προθεσμίαισιν l. προθεσμίαν. l. antep. *Quin* l. *Qui*. num. 457. l. 44, 45. *militario* l. *militari*. l. 54. *inducebant* l. *iuduebant*. num. 448. l. 58. *hic* l. *hi*. l. 76. *videtur* l. *videntur*. l. 101. *annorum* l. *annuorum*. num. 447. l. 16. poſt *autem* adde *non*. poſt *menſe* adde *iniviſſe Conſules*. l. 18. poſt *notam* adde *& ad alium proinde annum Olympiadis Conſulatum illum revera fuiſſe referendum*. num. 446. l. 93. *menſibus* l. *menſes*. num. 445. l. 2. *Cyclo* l. *Cycli*. num. 438. l. 1. *Dembr*. l. *Decembr*. num. 425. l. 78. *ſeries* l. *ſexies*. l. 102. *alterum* l. *alteram*. num. 398. l. 7. *quæ* l. *qui*. num. 388. l. 43, 44. *deſignarint* l. *deſignarit*. num. 387. l. 12. *parentem* l. *parantem*. num. 362. l. 6. προσῆλθον l. προσῆλθεν. num. 349. l. 8. *quob* l. *quod*. l. 14. *illa* l. *ulla*. Poſt 308. * l. 27. *confugiſſent* l. *fuiſſent*. l. 31. *illo* l. *ullo*. Poſt 301. * l. ult. *potiantur* l. *potiebantur*. num. 265. l. 3. Φοινικῆ l. Φοινικικῆ. l. 39. *Polybio* l. *Polybii*. num. 260. l. 124. *Kalendis* l. *Kalendas*. num. 253. l. 24. *cenſerim* l. *cenſeam*. num. 241. l. 10. *quo* l. *qui*. ib. *menſi* l. *menſe*. l. 59. *Fulto* l. *Falto*.

Addenda ad Var. Lect. Tomi II.

PAG. 18. v. 8. Καὶ τὸ δίτονον ϗ τὸ ἡμιτόνιον] Dictum malim (&, credo, rectius) ϗ τὸ δίτονον ϗ τὸν τόνον ϗ τὸ ἡμιτόνιον, ita ut omnia intervalla recitentur. nam *ditonum* & *tonus* diverſa ſunt intervalla. V. 9. Καὶ δίεσιν] *Ariſtoxenus* tonos omnes inter ſe æquales cenſuit. Poſteriores autem, & maxime *Ptolemæus*, tonum majorem à minore diſtinguebant, (illum in ratione *ſeſquioctava*, hunc in *ſeſquinona* conſtituentes) horumque differentiam dixerunt *Dieſin*: ſic ubi cantatur, *ut, re, mi, fa* &c. *ut re* eſt tonus major; *re mi* tonus minor (quorum differentia eſt *Dieſis*) & *mi fa* eſt Hemitonium. Vide *Vitruvium* l. 5. c. 4. P. 29. v. 13. Καὶ οὐκ] ϗ ὅπως ἐστὶν οὐκ ἀγενὴς legendum cenſet *Caſaub.* P. 37. v. 8. Ἀναπαύλας τε ϗ μεταβολὰς ἁρμονίας] Placet interpretari, *plurimis gaudeat interquieſcentiis & ſtructuræ mutationibus.* P. 56. v. 3. Βοστρυχίζειν] Illud βοστρυχίζειν videtur *Cicero* exprimere, cum, in *Bruto* de *Cæſaris* commentariis agens, inquit: *ſed dum voluit alios habere parata unde ſumeret, qui vellent ſcribere hiſtoriam, ineptis gratum fortaſſe fecit, qui volunt illa calamiſtris inurere.* Vide *P. Victorii* Var. Lect. l. 9. c. 5. P. 110. v. 23. Καὶ ἄλλα νὴ Δία] Legendum ϗ ἀλλὰ νὴ Δία. Vide *Vigerii* Idiot. cap. *de Conjunct.* ſect. 8. reg. 7. v. 26. [illegible]] In *Cod. Galei* [illegible]. V. 36. Τὸ καλὸν] In eod. *Cod.* τὸ καθόλου τοῦ πρ., P. 111. v. 31. Φθειρόμενοι] In eod. *Cod.* Φθεγγόμενοι. V. 35. Ἀρχαίοις] in eod *Cod.* τοῖς ἀρχαίοις. P. 112. v. 37. Ὡς εἰδόσι] In eod. *Cod.* οὐκ εἰδόσι. V. 46. Εἰ] In eod. *Cod.* ἔτι. V. ult. Ἐστι] In eod. *Cod.* ἔτι. P. 113. v. 3. Ῥήτωρ] In eod. *Cod.* ὁ ῥήτωρ. P. 114. v. 31. Κεῖσε] In eod. *Cod.* ἐκεῖσε. P. 115. v. 41. Τῶν ἐκ.] In eod. *Cod.* τὸ ἐκείνων & mox omittit ἐκ. P. 116. v. 26. Ὡς καὶ] In eod. *Cod.* deeſt ὡς. P. 118. v. 3. Πρὸς τὸν] In eod. *Cod.* περὶ τὸν Ἑλλ. P. 119. v. 20. Μηδὲ λείπ.] In eod. *Cod.* μὴ ἐλλείποντα. V. 27. Νέστορος δημ.] In eod. *Cod.* Νέστορος γίνεται δημηγ. V. 29. Ὅτι τῶν λεγ.] In eod. *Cod.* ὅτι τις τῶν λεγ. V. 45. Εἰ μὴ γελ.] In eod. *Cod.* εἰ μὴ γελοῖος ἦν οὗτος ϗ ἄξιος. P. 120. v. 2. Λεγομένων] In eod. *Cod.* τῶν λεγ. V. 25. Ἢ τὸν αὐτὸν] Deſunt in eod. *Cod.* P. 121. v. 9. Τοῦτο Εὐριπ.] Deſunt & hæc etiam in eod. *Cod.* P. 122. v. 1. Διονύσιος &c.] In eod. *Cod.* deeſt titulus. In principio libelli habet ὅτι pro ἔτι, & mox τῶν ἀρχαίων pro τῶν παλαιῶν. P. 127. v. 2. In *Cod. MS.* parvula lacuna.

Emendanda in Tomo II.

Pag. 6. v. 52. verſionis, dele *ut.* P. 12. v. 46. lege ὕπατα. P. 46. v. 7. Var. lect. lege ἀλληλουχίας. P. 56. v. 36. lege χρόνῳ. P. 57. v. 18. lege ἀειδόντων. P. 68. v. 48. verſionis, pro *ac ſtatim* lege *affatim.* P. 70. v. 40. punctum pone poſt μνημονεύειν. P. 72. v. 39. punctum colloca poſt πάντα. P. 74. v. 49. verſionis, pone *quod* ante *quaſi.* P. 96. v. 38. verſionis, lege *Calchantis*. In Titulo Indicis prioris Lat. lege *INDEX rerum & verborum notatu digniorum.*

FINIS.

Digitized with financial assistance from
Observer Research Foundation
on 17 May, 2019